Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 642 — vineri 5 ianuarie 1962 — 8 pagini 25 bani

În zilele vacanței, pe patinoare este întotdeauna o mare afluență de elevi

DE ANUL NOU

în mijlocul cadrelor didactice și al elevilor

La cumpăna dintre ani sînt cîteva momente care se trăiesc cu o deosebită intensitate. Atunci fiecare din noi, ascultînd cu răsuflarea întretăiată ultimele douăsprezece bătăi de inimă ale anului care se stinge, face bilanțul celor împlinite, se gîndește la viitor. Toate acestea există de mult de tot dar au căpătat în anii din urmă semnificații noi. In zilele noastre, la răscrucea dintre vechiul și noul an, fiecare are să-și spună înfăptuiri negîndite în trecut, fiecare își poate permite cele mai înaripate proiecte... Și tot atunci, cu paharele pline, se fac cele mai sincere urări.

Am avut ocazia să întîmpinăm noul an în mijlocul cadrelor didactice dintr-un raion din Capitală. Erau acolo profesori, învățători, educatoare — mai tineri, mai vîrstnici. În jurul imensului pom de iarnă, după tradiție, s-a toastat pentru un an bun, pentru pace și bunăstare.

— La începutul noului an ni se îndreaptă gîndurile, în mod firesc, spre cel care a călăuzit pașii noștri, spre cel care ne-a făcut posibilă o viață nouă și fericită: Partidul Muncitoresc Romîn — toastează tov. Constantin Pîrvu, vicepreședintele Sfatului popular al raionului V. I. Lenin, urînd din partea comitetului executiv și din partea secției de învățămînt noi succese în munca de instruire și educare a tinerei generații.

— Aș vrea să ridic paharul și să urez dascălilor noștri ani mulți și fericiți, să urez din toată inima succes celor care zi de zi, cu dragoste părintească, cresc tinerele mlădițe ale patriei, celor ce ajută în munca de educare a unui om nou, constructor al socialismului — toastează din partea utemiștilor și a pionierilor, primul secretar al comitetului raional V. I. Lenin.

...Lor, educatorilor, le-au fost exprimate aici ca și în toate școlile din țară, acolo unde s-a sărbătorit noaptea anului nou — cele mai curate și mai sincere urări.

Reporterului îi este dat să facă indiscreții și să dezvăluiască public parte din năzuințele, din gîndurile oamenilor spuse de fiecare încet, numai pentru sine, în acel ceas de noapte.

Profesorul Petre Marcu, directorul Școlii elementare nr. 136 a fost primul pe care l-am convins să ne mărturisească gîndurile sale:

— Anul nou a găsit împreună pe majoritatea membrilor colectivului pedagogic de la școala noastră. Sîntem în jurul aceleiași mese. Ce am putea să dorim mai mult în noul an decît să fim strîns uniți, să facem front comun pentru ca de acum înainte să obținem rezultate și mai bune în procesul instructiv-educativ.

La una din mesele cele mai mari am întîlnit-o pe profesoara Elisabeta Vîntu, de la Institutul pedagogic de învățătoare, înconjurată de nu mai puțin de alți 15 invitați. Erau membrii familiei și membrii unei alte familii mai mari pe care profesoara a crescut-o cu drag an de an: elevii și elevele ei ajunși astăzi profesori și învățători. Cîțiva dintre ei au venit chiar din provincie ca să sărbătorească revelionul împreună cu profesoara lor.

— Mi se umple inima de bucurie cînd mă aflu în mijlocul celor dragi. După cum vedeți familia mea este mare. Ce îmi doresc? Ca ea să fie și mai mare, ca de pe băncile institutului nostru să plece și anul acesta o promoție de absolvenți bine pregătiți care să fie, acolo unde vor fi repartizați, exemplu în muncă.

Și gîndurile profesoarei Veronica Popescu, dirigintă a unei clase a VII-a de la Școala elementară nr. 135 se îndreaptă către elevii ei.

— Anul acesta mă voi despărți de elevii mei. După absolvirea școlii ei vor pleca spre școlile profesionale, spre școlile medii. Drumurile pe care și le vor alege și felul în care vor păși mai departe în viață sînt preocupări de frunte ale dirigintelui. Aș vrea ca și în anul viitor să muncesc în așa fel cu elevii mei încît fiecare să devină un om de nădejde.

...Iată numai cîteva din gîndurile pentru noul an arătate pentru cele douăsprezece bătăi de inimă ale vechiului an și prima bătaie a noului an.

★

Elevii și pionierii au întîmpinat și ei noul an petrecînd. In numeroase școli bucureștene s-au organizat revelioane ale elevilor. La Școala medie nr. 21 s-a desfășurat, în noaptea de Anul Nou, revelionul comun al elevilor din școlile medii nr. 1, 21 și 31. Pro-

(Continuare în pag. 3-a)

Răspînditori ai culturii în mase

Peste 160 de cadre didactice din Satu Mare fac parte din colectivele de conferențiari ale S.R.S.C., din brigăzile științifice sau din conducerile universităților muncitorești din oraș. Expunerile făcute cu prilejul deplasărilor la întreprinderi sau în comunele din raion contribuie la răspîndirea științei și culturii în mase, la lărgirea orizontului cultural și la educația multilaterală a oamenilor muncii. Propaganda prin conferințe desfășurată de către profesori a adus o contribuție prețioasă la colectivizarea întregului raion.

În luna decembrie programul de activitate al sălii culturale a sindicatului a cuprins cîteva acțiuni educative interesante. La 10 decembrie profesoara Filimona Oșanu a deschis lectoratul muzical cu prima temă „Muzica și elementele ei de expresie", după care filarmonica de stat „Glinka" din Satu Mare a susținut un concert. Lectoratul mai cuprinde, printre altele, temele „Muzica românească înainte de 23 August", „Dezvoltarea muzicii românești în anii puterii populare" etc. Biblioteca sindicatului a organizat în cursul lunii decembrie o seară literară pentru elevii școlilor medii cu titlul „Figura comunistului în literatura noastră nouă", iar pentru cadrele didactice simpozionul literar „Republica în literatură", la care și-au dat concursul profesori de limba și literatura română. De asemenea tot în cursul lunii decembrie s-a desfășurat ciclul de filme documentare „R.P.R. în construcție", iar sala culturală a sindicatului a găzduit serbarea pomului de iarnă pentru copii, carnavalul pionierilor și revelionul cadrelor didactice.

Comitetul sindicatului învățămînt din Satu Mare se preocupă îndeaproape și de organizarea unor interesante activități pentru elevi, pentru școlari de vîrstă mică. În sala culturală a sindicatului rulează filme de desene animate, iar pentru pionieri și școlari filme documentare și jurnale de actualitate. Săptămînal pentru elevii claselor VIII-XI, înaintea unor filme educative, au loc scurte expuneri făcute de profesorii de pedagogie din oraș pe teme ca, de pildă: „Cum să ne alegem profesiunea", „Norme de comportare civilizată", „Despre dragoste, prietenie, tovărășie" etc.

Corul sindicatului, pregătește noi piese programîndu-și pe lîngă unele concerte în regiune, un schimb de experiență cu corul sindicatului învățămînt din Oradea. În puțină vreme alături de cor, de orchestra semisimfonică și de formația de teatru, sindicatul de învățămînt din Satu Mare își va mări numărul formațiilor artistice amatoare cu o echipă de dansuri și o brigadă artistică de agitație.

N. BURCEA

În școala lui Ionică, a lui Ștefan a Petri

În Tîrgu-Neamț se află Școala Domnească ridicată în anul 1852. O inscripție care datează de la înființarea sa stă drept mărturie pe frontispiciul școlii.

Aici a învățat și Ionică a lui Ștefan a Petri, după ce a luat primele lecții de la dascălul „bădița Vasile" în pridvorul bisericii din Humulești Neamțului, sat așezat în apropierea tîrgului „de treci Ozana de cea parte".

Nu de mult cineaștii noștri au strîns material documentar pentru filmul „Ion Creangă". Copiii școlii nr. 2 despre care mi-am propus să scriu aceste rînduri, au folosit drept cadru pentru acest film.

Dacă astăzi, ar veni din nou cineva să caute vechea școală, cu greu ar mai recunoaște-o. Din școala lui Ionică n-a mai rămas decît inscripția de pe frontispiciu. Ea a fost complet renovată.

Prin grija partidului și guvernului, s-a alocat suma de peste 100.000 lei cu care s-au făcut multe transformări școlii. S-au schimbat dușumelele vechi cu parchet, s-au făcut tencuieli noi, sobe de teracotă, geamuri și uși noi, s-a schimbat instalația de lumină care lăsa mult de dorit.

După începerea anului școlar la îndemnul directoarei Victoria Ștefan și a cadrelor didactice, comitetul de părinți a continuat să înfrumusețeze localul. S-au cumpărat covoare, perdele, draperii de catifea, tablouri etc.

De asemenea, acum în vacanța de iarnă, pentru a se menține curățenia în școală, tot cu ajutorul părinților s-a făcut prin muncă voluntară un pavaj, care înconjoară clădirea și se prelungește pînă la poarta școlii. În noul trimestru copiii vor intra într-o școală mai frumoasă, vor învăța în clase curate, cu bănci noi, cu perdele și covoare.

Cită deosebire între localul vechi în care a învățat Creangă și localul modern în care învață copiii noștri astăzi!

R. C.

ALEGERILE SINDICALE ÎN ȘCOLI

Atenție sporită problemelor profesionale

În perioada care a trecut de la alegerea sa, comitetul sindicatului muncitorilor din învățămînt din orașul Suceava a obținut o seamă de succese. Sprijinul său s-a făcut simțit în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, în îmbogățirea experienței pedagogice a cadrelor didactice, în îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă ale acestora. În anul școlar 1960—1961, în toate școlile din oraș procentul de elevi promovați a fost mai mare față de anul anterior. Rezultatele cele mai bune le-au obținut școlile medii nr. 1 și nr. 2 și școala pedagogică. Frecvența s-a îmbunătățit cu mult anul acesta. La școala din Ițcani, de pildă, frecvența a înregistrat procentul maxim: sută la sută. Un rol însemnat în lichidarea absențelor l-au avut învățătorii, profesorii și diriginții claselor, care au făcut vizite la domiciliul elevilor, au ținut o strînsă legătură cu părinții, au verificat cu atenție motivările.

Apreciind progresele înregistrate în munca comitetului sindicatului față de anii trecuți, conferința care a avut loc recent, cu prilejul dării de seamă și a alegerilor sindicale, a scos însă la iveală, în spirit critic și autocritic, unele deficiențe. Atît darea de seamă, cît și participanții la discuții au subliniat faptul că rezultatele dobîndite de comitetul sindicatului puteau fi și mai bune dacă acesta ar fi stabilit centrul de greutate al întregii sale activități în grupele sindicale, acolo unde se desfășoară de fapt activitatea fiecărui membru de sindicat.

Dacă organizatorii de grupă ar fi fost instruiți temeinic și controlați în muncă, dacă s-ar fi bucurat de un sprijin concret din partea comitetului sindicatului — au arătat participanții la conferință — desigur că ei s-ar fi descurcat cu competență în sarcinile ce le reveneau. Așa însă în unele școli, organizatorii grupelor sindicale n-au realizat o colaborare strînsă cu conducerea, iar o seamă de acțiuni privind sprijinirea procesului de învățămînt au fost organizate mai mult pe linie administrativă și, uneori, n-au dat rezultatele scontate. Un exemplu concludent în această direcție îl constituie acțiunile menite să ducă la ridicarea măiestriei pedagogice, la îmbunătățirea calității lecțiilor. Așa cum s-a arătat în cadrul adunării generale, organizatorii grupelor sindicale din unele școli nu s-au ocupat în suficientă măsură de studierea și generalizarea experienței pozitive, de sprijinirea cadrelor didactice tinere.

În raza de activitate a comitetului sindicatului există desigur numeroase grupe sindicale care dețin o experiență bună în organizarea consfătuirilor de muncă. Consfătuirea care a avut loc la școala pedagogică pe tema ridicării calității muncii didactice a constituit un sprijin prețios pentru profesori. Același lucru se poate spune și despre consfătuirea care a avut loc la Școala medie numărul 2 pe tema întocmirii cabinetului dirigintelui. Această formă importantă de sprijinire a conducerii școlii în ridicarea nivelului profesional al cadrelor didactice nu s-a bucurat însă de suficient sprijin din partea comitetului sindicatului, care n-a organizat nici o acțiune pentru răspîndirea metodelor bune de muncă ale organizatorilor de grupă în acest domeniu.

Așa cum s-a subliniat în darea de seamă, cu prilejul alegerilor care au avut loc în grupele sindicale, numeroși vorbitori au analizat cu simț de răspundere activitatea anterioară, s-au străduit să-și aducă contribuția la îmbunătățirea muncii sindicale. Ei au subliniat rolul important pe care trebuia să-l aibă activul grupelor sindicale în îmbunătățirea procesului de învățămînt. Iată de ce noul comitet al sindicatului va trebui să înlăture concepția după care de îmbunătățirea muncii profesionale a cadrelor didactice trebuie să se ocupe numai conducerea școlii. Organizatorii de grupă vor trebui îndrumați să realizeze în viitor o strînsă colaborare cu directorii școlilor, pentru ca împreună să pregătească consfătuirile de muncă, împreună să stabilească măsurile necesare pentru îmbunătățirea procesului de învățămînt, pentru sprijinirea cadrelor tinere.

Noul comitet al sindicatului, în care au fost aleși profesori și învățători cu multă dorință de muncă, va trebui să acorde toată atenția sprijinirii activului din grupele sindicale, să îndrepte munca acestora spre problemele esențiale, cum sînt sprijinirea procesului de învățămînt, organizarea temeinică a muncii cultural-educative, îmbunătățirea condițiilor de muncă, trai și cultură a cadrelor didactice. Pentru aceasta însă va trebui organizată cu operativitate instruirea temeinică a organizatorilor de grupă și a celorlalți delegați noi aleși. Numai așa comitetul sindicatului va reuși să lichideze lipsurile care s-au manifestat și va putea să-și îndeplinească sarcinile ce i-au fost încredințate.

P. MĂRGINEANU

Grija pentru condițiile activității social-culturale

Și comitetul sindicatului muncitorilor din învățămînt din raionul V. I. Lenin a prezentat de curînd în fața membrilor de sindicat darea de seamă asupra activității sale pe perioada 1 martie 1960 și pînă în prezent. În cadrul conferinței s-a subliniat contribuția pe care și-a adus-o comitetul sindicatului în sprijinirea procesului de învățămînt, în munca de ridicare a nivelului profesional al cadrelor didactice și felul cum și-a îndeplinit sarcinile ce i-au revenit în domeniul social-cultural.

S-a evidențiat grija deosebită manifestată de comitetul sindicatului pentru condițiile de muncă și de odihnă ale cadrelor didactice. Aceasta s-a vădit puternic în activitatea desfășurată pe linia asigurărilor sociale. Bugetul de asigurări sociale a fost gospodărit cu simț de răspundere. În fiecare lună au avut loc ședințe de analiză și de instructaj cu activiștii din comitetele de secții și cu delegații cu asigurările sociale din grupele sindicale. Exigența cu care s-a lucrat în acest domeniu a făcut posibilă prevenirea îmbolnăvirilor, reducerea zilelor de incapacitate de muncă.

Cu multă atenție s-a procedat și la distribuirea biletelor de odihnă și de tratament. Datorită acestui fapt, atît cele 40 de bilete pentru odihnă cît și cele 67 de bilete pentru tratament au fost distribuite celor mai indicați membri de sindicat, care au fost propuși de grupele sindicale.

Pentru cunoașterea frumuseților patriei și a realizărilor regimului democrat-popular, comitetul sindicatului a organizat excursii în Capitală și în diferite localități din țară. Cadrele didactice au vizitat Cheile Dîmbovicioarei, Castelul Bran, Sinaia, Piatra Neamț și altele. Pentru documentare, s-au făcut vizite la Institutul de fizică atomică, la „Casa Scînteii" și la Palatul R. P. Romîne.

Comitetul sindicatului a depus o muncă susținută pe linia îmbunătățirii muncii cultural-educative. La nivelul sindicatului au fost organizate formații artistice care, prin programele prezentate, au reușit să satisfacă în bună măsură exigențele membrilor de sindicat.

Tot pe linia intensificării muncii cultural-educative — așa cum a reieșit din darea de seamă și din discuții — comitetul sindicatului a organizat conferințe pe teme, cum sînt: „Învățătura marxist-leninistă despre școală", „Literatura și arta realist-socialistă", „Noi realizări în știință și tehnică", despre actualitatea internațională și altele. Aceste conferințe au fost susținute de activiști de partid și de stat, de academicieni.

Îmbunătățirea muncii colectivelor gazetelor de perete din numeroase școli a fost un rezultat al instruirii acestora de către comitetul sindicatului. Cu prilejul unor ședințe de instructaj, s-a vorbit pe larg despre rolul gazetelor de perete, despre problemele ce trebuie oglindite în mod deosebit, despre necesitatea publicării unor articole prin care să fie răspîndită experiența pozitivă a cadrelor didactice și a unor articole în care să se critice lipsurile ce se mai manifestă uneori. Gazetele de perete de la școlile medii nr. 27 și nr. 22, de la Institutul pedagogic, de la școlile de 7 ani nr. 130, 128, 136 și altele constituie un exemplu demn de urmat în ce privește conținutul, operativitatea și combativitatea. Dar, așa cum a subliniat în cuvîntul său tovarășul George Ilioniu, experiența colectivelor de mai sus n-a fost popularizată de comitetul sindicatului în toate școlile, deși a fost organizat un concurs pe raion al gazetelor de perete.

Un aspect pozitiv al muncii culturale desfășurate de comitetul sindicatului îl constituie organizarea cercurilor de citit și de cultură generală din cartiere și din comunele subordonate raionului.

Subliniind părțile pozitive ale muncii comitetului sindicatului, profesorul Mihai Cazacliu, învățătoarea Aurelia Ioniță, profesorul Ion Mateias și alții au arătat însă și faptul că, în viitor, comitetul sindicatului va trebui să ducă o muncă mai colectivă, să acorde un sprijin mai mare comitetelor sindicale de secție și grupelor sindicale. Recomandările făcute de conferință, indicațiile prețioase pentru noul comitet al sindicatului cuprinse în hotărîrea adoptată, angajamentele pe care și le-au luat delegații la conferință, constituie chezășia sigură a îmbunătățirii întregii activități sindicale, a obținerii unor noi succese în îndeplinirea sarcinilor încredințate de partid cadrelor didactice.

P. A. ULIAN

POȘTA redacției

ILIE PREDA — com. Uriuiasca, raionul Drăgășani.

Dacă aveți studiile medii complete și ați fost atestat ca învățător sînteți considerat calificat și puteți fi salarizat ca învățător de categoria a I-a.

De asemenea dacă la 1 august 1959 erați atestat, aveați peste 5 ani vechime și îndepliniați și celelalte condiții vi se poate acorda gradul definitiv fără examen.

ION JARCA — comuna Tolca, raionul Cîmpina.

În școala de cultură generală nu există discipline socotite dezeritări, toate obiectele avînd importanța lor în cadrul procesului instructiv-educativ.

Există deosebiri numai în ceea ce privește norma didactică la unele sau altele dintre discipline (18 ore, 20—21 ore, 24—30 ore). Orele cumulate indiferent în ce disciplină, care depășesc norma didactică prevăzută pînă la ½ normă se plătesc pentru cadrele didactice cu 40% din salariul funcției de bază pentru ½ normă, sau cu norma corespunzătoare în cazul cînd numărul orelor e mai mic.

Orele cumulate se plătesc și pe timpul vacanțelor de iarnă și primăvară, iar la stabilirea numărului lor se ia în considerare numărul de ore ce revin săptămînal după planul de învățămînt, peste normă, indiferent dacă într-o lună s-au predat mai multe sau mai puține ore.

Plata orelor cumulate se face la salariul funcției de bază (profesor, învățător) fără îndemnizațiile peste salariu (director, diriginte etc.)

EUGEN NEAGU — comuna Negri, raion Galați.

Concediile de odihnă ale cadrelor didactice pot fi efectuate și în vacanțele de iarnă și primăvară, dacă acestea n-au putut fi efectuate în întregime în vacanța de vară, din motive obiective. Acest lucru este precizat prin îndreptarul trimis de M.I.C. tuturor secțiilor de învățămînt și cultură.

Dirigențiile sînt plătite de la începutul anului școlar (1 septembrie), chiar dacă cursurile s-au deschis mai tîrziu, întrucît în acest timp diriginții îndeplinesc o serie de sarcini (înscrierea elevilor, întocmirea cataloagelor, a planificării muncii educative etc.) Dirigențiile se plătesc în continuare și pe timpul vacanțelor de iarnă și de primăvară.

RADU TEODOR — Brașov.

Cadrele didactice care au beneficiat de îndemnizație pentru copii pînă la 1 septembrie 1961 își păstrează în continuare dreptul la alocație, chiar dacă după majorarea salariilor au depășit plafonul stabilit. Acest drept se menține pînă la trecerea celui în cauză într-o altă funcție sau într-o altă categorie de salarizare cărora le corespunde un salariu mai mare decît plafonul stabilit.

Prin instrucțiunile și îndreptarul trimis de minister tuturor secțiilor de învățămînt și cultură este clarificat ce se consideră plată cu ora și ce se consideră cumul.

Drepturile de concediu de odihnă se calculează pe baza cîștigului mediu realizat în ultimele 12 luni. La calcularea îndemnizației de concediu, pe lîngă salariul tarifar, intră majorările de 10—15% pentru predarea în școlile speciale, învățămîntul seral, practică pedagogică și învățămînt profesional cu plan de producție, îndemnizația de director (director adjunct), îndemnizația de diriginte sau pentru predarea la 2—4 clase, alte îndemnizații și premii. La îndemnizația de concediu nu se includ sumele rezultate din cumul sau din plata cu ora.

EL. STĂNESCU — comuna Ciorani, raionul Mizil.

Potrivit dispozițiilor în vigoare, suplinirea unui cadru didactic aflat în concediu de boală sau de naștere se consideră plată cu ora, nu cumul. În consecință, pe timpul suplinirii cel care suplinește, urmează să fie plătit cu 1/96 din salariu pentru fiecare oră efectiv predată în clasă în cadrul obligațiilor lui.

La fel va fi plătit și suplinitorul dumneavoastră pe timpul concediului de maternitate pe care-l veți efectua.

CORESPONDENȚA

ION DINA, învățător, comuna Frînceşti, raionul Rm. Vîlcea

Reținem, din materialul dvs. ca foarte justă, ideea că învățătorul nu poate să aibă o atitudine indiferentă, obiectivistă, față de conținutul lecțiilor predate și că, dimpotrivă, el trebuie să se situeze de fiecare dată pe o poziție partinică. „Scopul fiecărei lecții trebuie integrat în scopul general al învățămîntului nostru care urmărește dezvoltarea multilaterală a elevilor, formarea și conturarea tot mai accentuată a profilului lor moral de constructori ai societății comuniste".

VALENTIN OLTEANU, directorul școlii din Valea Măcrișului, raionul Urziceni:

Foarte bune cele două exemple pe care le dați privind munca de educare a unor elevi. Trebuia însă să expuneți mai detaliat felul cum au evoluat ei. Și ideea de la care ați pornit este bună. Dar ați înclinat prea mult spre afirmații generale în care cele două exemple se pierd. Referiți-vă nu la posibilități presupuse ci la situația concretă din școala dvs., la activitatea cadrelor didactice alături de care lucrați.

ADRIAN BUTOI, Școala medie „Frații Buzești" Craiova:

După cîte rezultă din scrisoarea dvs. aveți o activitate bogată, frumoasă și multilaterală. Atunci cînd vă propuneți să vorbiți despre această activitate nu vă puteți referi însă, mai ales într-un spațiu atît de restrîns, la toate aspectele ei. De altfel, revăzînd materialul pe care l-ați scris, veți observa că el cuprinde numai o enumerare de realizări. Pe viitor, vă sfătuim să vă hotărîți a alege pentru fiecare din articolele dvs. cîte o singură temă pe care s-o dezbateți în adîncime în cadrul căreia să arătați cum ați ajuns la rezultatele obținute.

MARCEL MUREȘANU, profesor, Casa de copii școlari Prundul Bîrgăului, raionul Bistrița:

Ați abordat o temă importantă, interesantă și actuală: educarea dragostei și a devotamentului față de clasa muncitoare și față de partid prin lecțiile de literatură. Aceasta este însă o problemă complexă care cere o tratare mai aprofundată, mai temeinică. Dacă pornind de la ideile pe care le-ați formulat veți adînci această temă referindu-vă la multiplele posibilități pentru educarea dragostei față de clasa muncitoare și față de partid, pe care le oferă profesorului literatura, la metodele și procedeele pe care le utilizați pentru a folosi cît mai bine aceste posibilități, articolul dvs. va deveni cu adevărat valoros și va folosi și cititorilor noștri.

GHEORGHE BOBEI, profesor, Școala de 7 ani din comuna Turcești, raionul Horezu:

Ne bucură atenția și grija cu care tratați preocupările literare ale elevilor dvs. Considerăm pozitiv faptul că în astfel de cazuri ați procedat cu discernămînt așa cum reiese din articolul trimis: „Pe de o parte m-am ferit să nu determin orientarea prematură a talentului unora dintre elevi, iar pe de altă parte am căutat să fac în așa fel încît o reală sau o închipuită înclinație spre creația literară să nu stînjenească munca lor școlară".

I. PENTEȘ, comuna Strehaia, regiunea Oltenia:

Materialul privind predarea muzicii este interesant. Ar mai fi necesar să arătați dacă ideile cuprinse în el reprezintă rezultate ale experienței dvs. personale sau ale altor învățători din școala dvs. Veți putea să renunțați astfel și la tonul de instrucțiuni, ceea ce ar contribui la îmbunătățirea lui.

I. PETRESCU, învățător, Dej, regiunea Cluj; VALERIA RADU, învățătoare, Orăștie; ELENA VECERDEA, profesoară, Sibiu:

Și dvs. ați surprins unele metode și procedee bune în lecțiile la care ați asistat dar mergeți prea mult pe o linie descriptivă. în articolele trimise. Încercați, pe viitor, să dați materialelor un caracter mai analitic.

Lecție practică la botanică, în seră.

VACANȚA DE IARNĂ

5 zile de drumeție prin zăpadă

O-la-ri... O-la-ri... O-la-ri-u-u-u-u...

Chiotul — mănunchi de glasuri tinere — a izbucnit ca o explozie de fericire și s-a rostogolit prin pădurea încotoșmănată în cojoace albe, pînă hăt departe, spre crestele aburite, apoi din ce în ce mai pierdut s-a-ntors de unde a pornit. Pe urmă, s-a mai auzit o dată, și încă o dată, pînă ce ostenite de-atîta copleșitoare bucurie, glasurile-au încetat.

Dar urcușul continuă. Pînă la cabană mai e cale de-aproape două ceasuri. In zăpada pufoasă piciorul se afundă pînă peste genunchi, ba uneori, spre hazul tovarășilor de drum, intră cu totul în zăpadă.

Dacă ai sta să le numeri, de toate sînt 80 de urme. Mai mari, mai mici. Se înșiră una după alta stricînd netezimea perfectă a zăpezii care, după cît se vede, în dimineața asta, n-a fost bătută încă de nimeni. Cine sînt temerarii? Să facem cunoștință. Ni-i prezintă pe rînd tovarășii profesori Nicolae Dutescu, Valentin Orășanu și Valeria Orășanu, care-i însoțesc în această excursie. Iată-l, cel din capul coloanei: e Andrei Constantin. Intr-adevăr, nu poți să-l recunoști ușor, echipat în costumul de alpinist cum este acum. E fruntașul clasei a X-a.

Iat-o și pe Florentina Dobre din clasa a XI-a. Pe primul trimestru a luat numai 9 și 10 și-acum în vacanță se distrează și ride de răsună pădurea. Cine-s cei care se avîntă cu schiurile pe pantă? A, da. Sînt Mihai Săndulescu și Ion Brad dintr-a IX-a, pasionați schiori (cele cîteva zeci de căzături din ziua de azi nu se mai socotesc). Nu vi-i prezentăm pe toți. Trebuia spus, de fapt, de la început că grupul de excursioniști care a pornit astăzi spre cabana Vîrful cu Dor, este alcătuit din 80 de elevi fruntași de la Școala medie „Aurel Vlaicu" din Capitală. Au plecat pentru cinci zile, echipați ca niște adevărați alpiniști, cu schiuri și, firește, cu aparate de fotografiat. (Deocamdată, în fiecare aparat se află cîte un rolfilm terminat). Scopul excursiei? Vizitarea fabricii de hîrtie din Bușteni, a fabricii de bere din Azuga, a uzinelor „Steagul Roșu" din Brașov, urcușuri pe munte, popasuri la cabane și... distracție, destindere, odihnă plăcută.

Pline de farmec au fost și cele două seri petrecute la vilele unde-au fost cazați. Cîte șotii au făcut, cîtă veselie a fost. Nimeni nu a simțit oboseala drumurilor de peste zi.

Astăzi vor ajunge la Predeal, mîine la Brașov și-apoi... apoi din nou acasă. Cînd stai să le numeri, zilele trec tare repede. Cînd te gîndești însă la toate clipele frumoase pe care le-ai petrecut, la toate minunile tehnice pe care le-ai văzut în halele spațioase ale uzinelor „Steagul Roșu", că ai cunoscut oamenii care muncesc acolo, cu uriașele ciocane pneumatice, cu mașinile-unelte moderne, comandate electronic, știi că aceste zile rămîn de neuitat.

Ei, dar nu-i timp de meditație. Andrei, capul coloanei, a ajuns departe. Și-a înfipt schiurile-n zăpadă și cu mîinile la gură strigă din răsputeri.

Și iarăși peste pădurea albă trece chiotul acela tineresc atît de cunoscut munților.

O-la-ri... O-la-ri... O-la-ri-u-u-u-u...

MONICA VERDEȘ

N-a rămas suficientă zăpadă ca să clădim un uriaș. Dar pentru o mică bătălie tot se mai găsește

La Predeal, pe pîrtiile de schi

Am făcut popas, în zilele vacanței de iarnă, într-una din cele mai solicitate stațiuni de pe valea Prahovei — Predeal... Am întîlnit acolo sute și sute de elevi veniți să-și petreacă o parte din vacanță, să guste din plin frumusețea munților împodobiți cu haină grea de promoroacă, să deslușească primele taine ale schiului.

Ne-a surprins plăcut, înainte de toate, afluența elevilor la biblioteca Casei de Cultură din localitate, ca și la aceea a clubului de pe Cioplea. Responsabila bibliotecii n-are — la drept vorbind — nici o clipă de răgaz. Am asistat la cîteva dialoguri interesante.

— Tovarășă bibliotecară, am vrea să citim ceva pe timpul în care vom sta aici, la odihnă. Ce ne recomandați?

Elevului, care vorbea în numele grupului de la Școala medie „I. L. Caragiale" din Capitală, i s-a înmînat un catalog complet care cuprindea aproape 1.000 de titluri. Aveau de unde alege. S-au oprit în cele din urmă la povestirea lui I. D. Mușat „Misiunea HS", la „Tăunul" de Voinici, la „Povestiri" de Vasilievska, la „Făurar de frumusețe" de Cicerone Theodorescu. În ce privește interesul micilor cititori Ion Creangă, Anton Pan și Mihail Sadoveanu dețineau fruntea. Așa dar, oricît de tentantă ar fi zăpada abundentă de pe pîrtiile Predealului, preocuparea pentru lectură rămîne un obiectiv de seamă...

Aceasta nu înseamnă că pîrtiile rămîn vreo clipă goale. Dimpotrivă. De obicei dimineața, o dată cu primele raze ale soarelui — la Predeal, școlarii au „prins" multe zile însorite — pîrtiile din împrejurimile frumoasei stațiuni de munte freamătă de larma micilor sportivi. În șir indian, școlarii se îndreptau grăbiți — unii pe schiuri, alții cu sănițele — către cele mai bune pîrtii, verificîndu-și cunoștințele căpătate de la antrenori și bineînțeles, curajul... La capitolul „curaj" se pot spune cuvinte foarte frumoase despre cei cinci elevi de la Grupul școlar profesional „23 August"... Cel mai temerar dintre ei e Eugen Stoenescu din anul I — strungari. Cunoștințele lui din domeniul gimnasticii — mai ales în ce privește stabilitatea — i-au prins bine și l-au ajutat să coboare cu multă ușurință chiar și cele mai dificile porțiuni de pe Clăbucet...

Mulți elevi au participat și la scurte excursii — la cabana Trei Brazi, la Gîrbova, la Susai. Unii au „atacat" și trasee mai mari, ca de pildă cei de la Grupul școlar de energie electrică și electrotehnică „Iosif Rangheț", care au realizat un circuit de... mare fond: Valea Timișului-Caraiman-Jepi-Bușteni și apoi cu trenul înapoi la Predeal.

Tot la Predeal a făcut popas și un lot masiv de elevi specializați în natație și atletism ca, de pildă, Anca Trahani, Zoie Reznicenko, Maria Klosz, Florentina Rambosek, Liviu Berca, Vladimir Moraru, Mihai Zager. Pentru acești școlari care au urcat multe trepte pe drumul măiestriei sportive, vacanța de iarnă a constituit un bun prilej de odihnă activă: ei s-au recreat, dar au făcut și exerciții de pregătire fizică generală, specifice ramurii de sport preferate. Totodată i-am întîlnit, zilnic pe pîrtiile de schi, la săniuș...

Zilele de vacanță trec — în asemenea condiții — pe nesimțite... Elevii vor părăsi Predealul cu amintiri frumoase, vor povesti colegilor rămași acasă multe din întîmplările hazlii înregistrate mai ales pe pîrtii, despre bătăliile cu... zăpadă, despre noi și noi prietenii închegate cu acest prilej. Sînt amintiri și bucurii de neuitat ale copiilor din anii construcției socialiste a patriei.

IOAN PĂTRUȚIU

Brigada artistică de agitație a Școlii medii „N. Bălcescu" din Capitală și-a dat o contribuție prețioasă la serbarea revelionului

O excursie plină de învățăminte

În primele zile ale vacanței de iarnă elevii Centrului școlar agricol din Tîrgușorul Nou, raionul Ploiești au participat, sub conducerea tovarășilor diriginți, la o excursie pentru cunoașterea regiunii Ploiești, vizitînd Muzeul și orașul Cîmpina.

La Muzeul Doftana li s-a explicat elevilor condițiile mizere și regimul de teroare la care erau supuși cei mai buni fii ai poporului — comuniștii — și cum în ciuda acestor condiții neomenești ei au transformat închisoarea într-o universitate comunistă.

În drumul de la înapoiere grupul de excursioniști s-a oprit în orașul Cîmpina și au vizitat Casa memorială „Grigorescu" — locul unde a trăit și a creat marele nostru pictor, precum și castelul ridicat în amintirea Iuliei Hașdeu, fiica scriitorului Bogdan Petricecu-Hașdeu.

Buna organizare precum și frumoasele explicații date au imprimat excursiei un pronunțat caracter educativ. În sufletele elevilor s-a întărit sentimentul de dragoste pentru trecutul de luptă al poporului nostru, pentru Partidul Muncitoresc Romîn.

DE ANUL NOU

în mijlocul cadrelor didactice și al elevilor

(Urmare din pag. 1)

gramul artistic a fost susținut de elevii de la școlile medii nr. 1 și 21. Elevii din raionul Tudor Vladimirescu au petrecut revelionul în sala de festivități cu gust ornată a Școlii medii nr. 16 „George Coșbuc". Un revelion frumos s-a organizat și pentru elevii din raionul 1 Mai. El s-a desfășurat la Casa de cultură a Sfatului popular raional. Un brad uriaș parcă atunci coborît din munte, cu zăpadă pe umeri și împodobit cu giuvaieruri strălucitoare, i-a întîmpinat pe elevi. Holul și sala, luminate feeric și ornate cu desene hazlii, cu crengi de brad și cu beteală colorată și sclipitoare, îndemna la veselie și dans. De fapt, elevii înșiși ajutați de profesori au creat toate aceste frumuseți. Fiecare școală a făcut cîte ceva pentru succesul revelionului. Școala medie nr. 12, bunăoară, s-a îngrijit de împodobirea sălii și holului și nu se poate spune că n-a reușit să înveselească ochii tuturor; școlile medii nr. 11 și 17 au alcătuit programul artistic.

S-a dansat și s-a rîs mult la acest revelion. Către miezul nopții au venit cu Plugușorul colindători în costume frumoase care au pocnit din bici și le-au urat tuturor un an plin de bucurii și de note mari.

În fața televizorului elevii au ascultat cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej și au ciocnit paharele. Au urmat apoi concursuri distractive, dans, veselie și iar dans. Pînă spre dimineață.

Revelionul n-a fost decît prima izbucnire de veselie în care elevii au intrat în noul an. Au urmat carnavalele. De 1 ianuarie s-a desfășurat la Palatul Republicii marele carnaval al pionierilor. La semnalul trîmbițelor 3.000 de pionieri în costume de carnaval au inundat ca un torent de voioșie și strălucire sălile de marmură ale palatului luminate ca în vis. Eroi din basme, din piese de teatru, din cărți, s-au întîlnit în palatul frumos ca în poveste, și au petrecut pînă seara tîrziu. Alba ca zăpada și cei șapte pitici, cosmonautul, omul de zăpadă, eroul din „Prinț și cerșetor", Păcală — cu toții au umplut sălile cu voioșie, cu rîsetele lor. La o masă i-am văzut glumind și ciocnind sticlele de suc pe înșiși Făt-Frumos și zmeul cel hîd în timp ce Ileana Cosînzeana mînca alături, mandarine și ciocolată. La carnaval a venit și Moș Gerilă care, cît e el de bătrîn, s-a prins în horă și a jucat fluturîndu-și barba albă. Pionierii au participat apoi la concursurile distractive care s-au organizat: „Cel mai bun solist", „Cel mai bun recitator", la parada costumelor, la parada notelor bune, l-au ascultat pe Horia Căciulescu și pe alți artiști veniți în mijlocul lor. La sfîrșit, afară, deasupra palatului au izbucnit focurile de artificii oferind copiilor un spectacol feeric.

În aceeași zi s-a desfășurat carnavalul și la Palatul pionierilor, primul din cele nouă carnavaluri care se vor organiza pentru pionieri pînă la sfîrșitul vacanței. Pionierii și-au dat drumul pe tobogan, au dansat, au rîs și s-au bucurat de întîlnirea cu Moș Gerilă, căruia i-au promis cu toții să obțină în noul an numai note bune.

AL. I. VLADIMIR
și AUREL GEORGESCU

PROIECTE PENTRU ANUL 1962

La Institutul de ştiinţe pedagogice

În planul de cercetări al Institutului de ştiinţe pedagogice sînt prevăzute pentru anul 1962 o serie de obiective de mare importanţă menite să contribuie la înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P. M. R. cu privire la ridicarea continuă a nivelului educaţiei comuniste a tineretului.

Principalele probleme în jurul cărora sînt grupate eforturile cercetătorilor sînt legate de continua ridicare a muncii de educaţie comunistă şi de generalizare a învăţămîntului de 8 ani.

Astfel, în planul de cercetare al Institutului sînt prevăzute teme ca: „Formarea concepţiei ştiinţifice la elevi în şcoala de 8 ani", „Experimentarea programei muncii educative în şcoala de 8 ani", „Îndrumător pentru activitatea instructorului de pionieri", „Studiul experimental al predării cunoştinţelor despre producţia agricolă şi industrială în şcoala de 8 ani".

Un loc deosebit în tematica legată de ridicarea nivelului de cultură şi educaţie a tineretului prin trecerea la şcoala de 8 ani, îl ocupă şi munca de urmărire, îndrumare şi adîncire a experimentului organizat de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii privind sistemul predării cu profesori specialişti în clasele I-IV.

Trecerea la şcoala de 8 ani pune problema îmbunătăţirii continue nu numai a conţinutului muncii instructiv-educative ci şi a mijloacelor şi procedeelor, a metodelor prin care se realizează acest conţinut. De aceea, în planul pentru anul 1962 este prevăzută şi elaborarea unor metodici noi pentru şcoala de 8 ani. Ne propunem ca ele să reflecte preocuparea cercetătorilor atît pentru îmbunătăţirea problematicii şi structurii acestor lucrări cît şi pentru cuprinderea în ele a acelor mijloace şi procedee pedagogice care să contribuie cu adevărat la creşterea eficienţei instructiv-educative a predării disciplinei respective. Vor apare lucrări metodice ca: metodica predării istoriei, metodica predării limbii romîne, metodica predării matematicii, metodica predării ştiinţelor naturale, metodica predării fizicii, metodica predării limbii ruse şi metodica predării limbii sîrbo-croate.

Cercetările metodice au în vedere şi metodica predării unor obiecte de învăţămînt în cadrul şcolii medii. Amintim, de exemplu, cercetările în legătură cu unele probleme ale metodicii predării socialismului ştiinţific, cercetările privind studiul noţiunii de funcţie în şcoala de cultură generală etc.

O altă sarcină centrală în activitatea Institutului pe anul 1962 o va constitui cercetarea modului cum se realizează îmbinarea învăţămîntului cu munca în producţie. În legătură cu aceasta vor fi cercetate diverse aspecte şi probleme ca „Elemente de metodica instruirii practice în producţia industrială", „Conţinutul instruirii practice în producţie în şcoala medie", „Instruirea practică a elevilor în şcolile profesionale şi tehnice cu caracter hortiviticol", „Instruirea practică a elevilor în şcolile profesionale şi tehnice cu caracter textil" etc.

Îşi au locul cuvenit, în preocupările Institutului şi diferite probleme privind învăţămîntul special ca „Particularităţile însuşirii laturii fonetice a limbii la copiii surzi", „Problemele perceperii tactile a orbilor" etc. Se fac de asemenea cercetări pentru valorificarea moştenirii pedagogice progresiste a trecutului în vederea elaborării unui tratat de istorie a pedagogiei romîneşti.

Introducînd cu consecvenţă în metodica cercetării experimentul pedagogic, cercetătorii se vor strădui ca în anul 1962 să ridice şi mai mult nivelul lucrărilor elaborate.

Prof. ION MODORAN
secretar ştiinţific al Institutului de ştiinţe pedagogice.

Experienţă cu bobina de inducţie, în laboratorul de fizică al unei şcoli medii

La Societatea de ştiinţe matematice şi fizice

Activitatea ştiinţifică a S.S.M.F. în 1962 se va concretiza în primul rînd prin organizarea, în colaborare cu Academia R.P.R., a unor reuniuni ştiinţifice importante ca, de pildă, colocviul de teoria funcţiilor şi analiză funcţională, colocviul de calculul probabilităţilor şi aplicaţiile sale, colocviul de aproximare a funcţiunilor cu aplicaţii la calculul numeric, colocviul de mecanica corpului solid etc.

Cursul de vară pentru profesorii de matematică organizat pentru prima oară în 1961, la Piatra Neamţ, a dovedit utilitatea acestui gen de activitate menită să contribuie la ridicarea nivelului ştiinţific al profesorilor, alături de cercurile de studiu organizate sub egida filialelor societăţii. De aceea, acestor două activităţi li se va da o amploare mai mare în anul 1962, organizîndu-se un curs de vară pentru profesorii de matematică şi unul pentru cei de fizică, precum şi numeroase cercuri de studiu.

Pentru ridicarea nivelului metodico-didactic al membrilor săi, societatea va continua să organizeze consfătuiri şi instructaje care au început să devină tradiţionale: zilele acestea are loc la Bucureşti un instructaj asupra unor probleme de acustică modernă; în primăvară vor avea loc consfătuiri asupra modernizării predării matematicii, respectiv fizicii, în şcoala medie, asupra calculelor aproximative şi numerice, asupra experienţelor demonstrative şi lucrărilor practice de fizică, în toamnă — o consfătuire asupra pregătirii profesorilor de matematică şi fizică în universităţi şi institute pedagogice etc.

Pregătirii viitorilor matematicieni, fizicieni, specialişti ai ţării în ştiinţele tehnice i se va acorda în continuare o atenţie susţinută, atît prin intermediul cercurilor de elevi pe oraşe, al Olimpiadelor de matematică şi fizică pentru şcolile medii, profesionale, tehnice de maiştri, cît şi cu ajutorul revistelor pentru tineret.

Pentru a obţine roade mai bogate în întărirea legăturii dintre matematică, fizică şi practică publicaţiile societăţii şi filialele vor fi îndrumate să acorde o atenţie specială acestei laturi, publicînd materiale şi probleme corespunzătoare, organizînd conferinţe şi prezentări de referate. Se va organiza, de asemenea, al doilea concurs de probleme legate de practică.

În 1962, cele trei periodice lunare ale societăţii îşi vor orienta în mai mare măsură conţinutul spre informarea cititorilor asupra problemelor actuale ale matematicii, fizicii şi învăţămîntului de specialitate. În colecţia „Biblioteca S.S.M.F." vor continua să apară lucrări de largă accesibilitate şi informare asupra unor probleme actuale, culegeri de probleme, materiale asupra unor aspecte ale învăţămîntului de specialitate, reflectînd în mai mare măsură experienţa şcolii noastre în plină dezvoltare.

Cele 16 filiale regionale şi 43 subfiliale cuprind marea majoritate a profesorilor de matematică şi fizică din oraşele patriei. Ele vor continua să strîngă în jurul lor în acţiuni vii, interesante, instructive şi educative pe aceşti profesori, să-i informeze din punct de vedere ştiinţific, să-i mobilizeze să dea o contribuţie mai mare la pregătirea tineretului. Consiliul S.S.M.F. va depune toate eforturile pentru a realiza în cît mai bune condiţiuni proiectele noastre pentru anul 1962.

Conf. Univ. TIBERIU ROMAN
secretar general al S.S.M.F.

La Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice – Bucureşti

În anul 1962 ne vom strădui ca, prin multiplele mijloace care ne stau la îndemînă, să acordăm în continuare un sprijin mai larg muncii de perfecţionare a cadrelor didactice, de ridicare a calificării lor profesionale.

Prin formele pe care le vom folosi în acest scop consider că este necesar să amintim mai întîi diversele cursuri de scurtă durată şi care se adresează unui larg număr de cadre didactice. Astfel vor avea loc cursuri de perfecţionare de 25 de zile cu şefii secţiilor de învăţămînt şi cultură regionale şi raionale, cu inspectori ai secţiilor de învăţămînt şi cultură regionale şi raionale, cu directori ai şcolilor medii din întreaga ţară. Se vor organiza, pe de altă parte, cursuri de perfecţionare de 15 zile cu responsabilii cercurilor pedagogice ale profesorilor de matematică, de fizică, de chimie, de ştiinţe naturale şi de limba rusă, cu cadrele de conducere din şcolile speciale şi educatorii din casele de copii. Vor mai avea loc de asemenea cursuri de perfecţionare de 21 de zile cu directorii şcolilor de 8 ani, cu profesorii care predau cunoştinţe agricole şi lucrări practice.

Pentru educatoarele, învăţătorii şi profesorii înscrişi la examenul pentru obţinerea gradului definitiv şi al gradului II se organizează de asemenea un curs de pregătire. În noul an 1962 în timpul vacanţei de vară vor continua cursurile cu maiştri-instructori de lucrări practice şi ingineri care predau studiul maşinilor cu aplicaţii practice în şcolile din oraşul Bucureşti.

Pe lîngă activitatea legată de buna desfăşurare a acestor cursuri lucrătorii de la I.P.C.D. Bucureşti vor sprijini perfecţionarea cadrelor didactice şi prin consultaţii colective şi individuale ce se vor da la sediul institutului sau în localităţile de reşedinţă a unor regiuni şi raioane, prin asistenţele la lecţii în şcoli, prin îndrumarea studiului individual etc.

O atenţie deosebită vom da îndrumării muncii metodice desfăşurate de cadrele didactice în cercurile pedagogice şi comisiile metodice. În acest scop lectori ai institutului vor participa la şedinţele comisiilor metodice şi ale cercurilor pedagogice şi vor organiza consfătuiri cu membrii acestora, pentru a clarifica diferite probleme de ordin teoretic şi practic. Pe aceeaşi linie ne-am propus să îndrumăm cu mai multă grijă cadrele didactice care vor participa la lecturile pedagogice, în ceea ce priveşte alegerea temelor, elaborarea lucrărilor, generalizarea experienţei înaintate în munca la catedră. Vom sprijini munca de organizare a sesiunilor pe raioane şi regiuni, precum şi organizarea sesiunii centrale.

Ne-am propus de asemenea să desfăşurăm o susţinută activitate ştiinţifică pentru a elabora unele lucrări necesare lămuririi problemelor legate de îndeplinirea sarcinilor principale trasate şcolii de cel de al III-lea Congres al P.M.R. Astfel de lucrări vor trata teme ca „Întărirea muncii educative în şcoală", „Legarea învăţămîntului de viaţă, de practică, de producţie", „Îmbunătăţirea muncii instructiv-educative în învăţămîntul seral", „Problemele conducerii şcolii de cultură generală". Totodată ne vom strădui să ne aducem contribuţia la elaborarea unor metodici pentru predarea disciplinelor în clasele I-VIII.

În anul 1962 ne vom ocupa cu şi mai multă stăruinţă de îndrumarea cadrelor didactice înscrise la examenul pentru gradul II. Le vom ajuta în activitatea de elaborare a lucrărilor personale şi vom participa la efectuarea inspecţiilor speciale.

Printre proiectele Institutului nostru pentru anul 1962 se înscrie şi orzanizarea unei sesiuni de comunicări în care lectorii de la I.P.C.D. Bucureşti vor valorifica şi vor da un caracter generalizator prin lucrări ştiinţifice şi metodice observaţiilor acumulate în cadrul muncii de îndrumare directă desfăşurată în şcoli.

C. DRĂGULESCU
director al I.P.C.D.—Bucureşti

La Societatea de ştiinţe naturale şi geografie

Ca şi în anii anteriori, în anul 1962 Societatea de ştiinţe naturale şi geografie din R.P.R. se va strădui să sprijine activ şi prin forme de activitate cît mai variate pe naturaliştii şi geografii din ţara noastră şi îndeosebi pe cei din învăţămîntul de cultură generală, în orientarea lor ideologică, în activitatea lor didactică şi de cercetare ştiinţifică, pe care o desfăşoară la catedră şi în afară de şcoală.

Atît la Bucureşti cît şi la cele 32 de filiale din provincie ale societăţii noastre vom organiza periodic (o dată la 2—3 săptămîni) şedinţe de comunicări şi referate pe probleme actuale din domeniile disciplinelor noastre, sau izvorîte din desfăşurarea procesului de învăţămînt la ştiinţe naturale, geologie şi geografie.

În anul 1962 ne-am propus să dezbatem în cadrul simpozioanelor ştiinţifice, pe secţiile de specialitate ale S.S.N.G., teme ca de pildă „Creşterea puterii economice a sistemului mondial socialist", „Principalele rezultate ale cercetărilor din cadrul Anului Geofizic Internaţional", „Date despre geologia, geografia şi viaţa animală şi vegetală în Antarctica", „Cosmobiologia — o nouă ştiinţă", „Teorii şi ipoteze cosmogonice în secolul XX", „Dezvoltarea zootehniei din R.P.R. în anii şesenalului" etc.

Pentru îmbinarea mai strînsă a informării ştiinţifice şi a cunoaşterii fenomenelor geologice, geografice şi biologice pe teren, în anul 1962 S.S.N.G. va organiza 3—4 tabere-curs la care vor participa 120 profesori de ştiinţe naturale şi geografie din toată ţara. Asemenea tabere vor fi organizate la Deva (cu program de geologie şi elemente de biologie şi geografie), la Vişeul de Sus (cu program de geografie); la Staţiunea Dr. I. Borcea din Agigea (cu program de ştiinţe naturale). Programul lor va cuprinde lecţii şi prelegeri pe probleme de mare actualitate în domeniul disciplinelor noastre, aplicaţii pe teren, lucrări practice de laborator, discuţii, lucrări de colectare şi conservare a materialului didactic etc.

În timpul lunilor de iarnă secţia didactică a S.S.N.G., sprijinită de secţiile geologie, geografie, botanică şi zoologie, va organiza cicluri de lucrări practice de laborator pentru profesorii din învăţămîntul de cultură generală. Se va acorda o atenţie deosebită lucrărilor de mineralogie, paleontologie şi stratigrafie, lucrărilor de fiziologie vegetală, de fiziologie animală şi de muzeologie şcolară. Aceste lucrări practice vor fi efectuate cu ajutorul facultăţilor respective, la filialele S.S.N.G. din centrele Bucureşti, Iaşi, Cluj, precum şi la filialele din centrele unde s-au înfiinţat recent institute pedagogice.

În lunile de primăvară vom organiza la toate filialele aplicaţii geografice, botanice şi zoologice în orizontul local cu scopul de a-i instrui pe profesori în pregătirea excursiilor de primăvară cu elevii.

În timpul vacanţei de vară, S.S.N.G. va organiza cu membrii filialelor sale 8 excursii de studiu în ţară pe itinerarii diferite care oferă numeroase fenomene şi obiective geologice, geografice, botanice şi zoologice pentru studiu şi observare. Excursiile vor fi conduse de îndrumători ştiinţifici din învăţămîntul superior. La această acţiune vor participa, în anul 1962, circa 400 membri ai S.S.N.G.

Pe linia cercetării ştiinţifice metodico-didactice S.S.N.G. şi-a propus pentru anul 1962 studierea activităţii şi sarcinilor cercurilor pedagogice de ştiinţe naturale şi geografie şi a comisiilor metodice de specialitate din şcoli, a căilor de evitare a supraîncărcării elevilor în cadrul predării ştiinţelor naturale, geologiei şi geografiei în şcoala de cultură generală, a observaţiilor metodice şi învăţămintelor privind predarea geografiei în clasa a V-a şi a zoologiei în clasa a IV-a.

Secţia de geografie a S.S.N.G. va organiza în anul 1962 un ciclu de comunicări şi referate pe probleme ideologice cu tema „Pentru o concepţie înaintată în geografia din ţara noastră", iar secţia de zoologie o consfătuire pe ţară cu tema „Cercetarea ecologică din R.P.R. în sprijinul combaterii d unătorilor animali ai plantelor de cultură". Consfătuirea şi aplicaţiile acesteia vor avea loc în Dobrogea, în luna aprilie. În sfîrşit secţia de botanică a S.S.N.G. va organiza cea de-a IV-a Consfătuire de geobotanică pe ţară cu aplicaţii în regiunea Banat. Se urmăreşte stabilirea unor metode şi procedee unitare de cercetare şi cartare a pajiştilor şi fineţelor naturale din R.P.R., sprijinind sporirea productivităţii acestora şi astfel creşterea animalelor în ţara noastră.

Conf. univ. O. MUNTEANU
Secretar general al S.S.N.G.

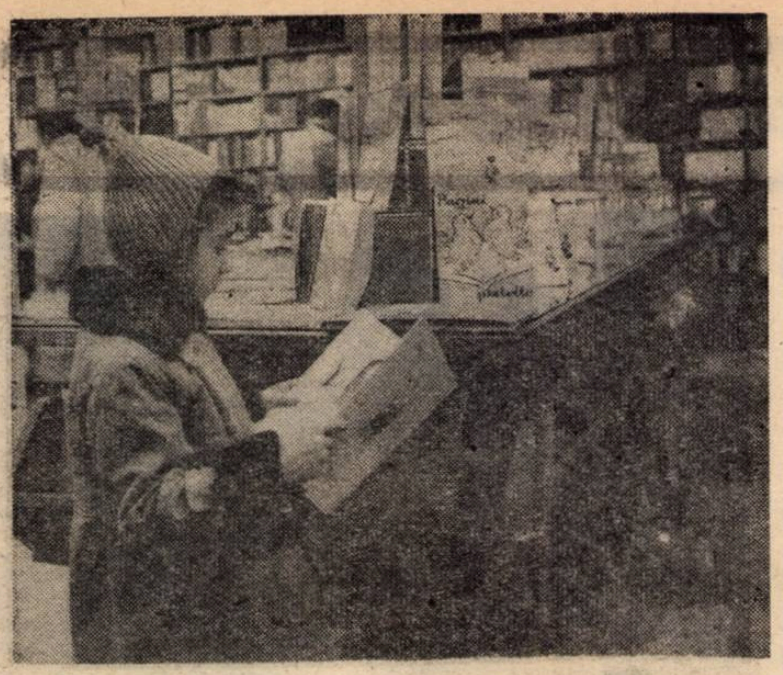

In fața standului cu noutăți literare: „Cîte cărți minunate au apărut acum, la începutul anului!"

AU APĂRUT

„Analele Institutului de Istorie a Partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R.", anul VII, nr. 6-1961

Revista publică: *„Mesajul de salut adresat tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, de Consiliul de Stat al Republicii Populare Romîne și Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne"*; *„Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la solemnitatea decorării sale cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a zilei de naștere"*; *„Darea de seamă a delegației Partidului Muncitoresc Romîn la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. prezentată de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 noiembrie—5 decembrie 1961"*.

În continuare se publică articolele: *„Activitatea Uniunii Tineretului Comunist din Romînia, sub conducerea Partidului în anii crizei economice mondiale(1929—1933)"* de V. Ștefănescu și C. Mocanu; *„Date cu privire la participarea unor patrioți romîni la lupta împotriva fascismului în detașamente de partizani din Uniunea Sovietică, Cehoslovacia și Franța"* de P. Nichita și Gh. Adorian; *„Mișcarea muncitorească și cluburile socialiste la sate (1898—1899)"* de Gh. Matei; *„Din istoria luptelor muncitorilor tipografi (1923—1928)"* de M. C. Stănescu.

Revista mai publică recenziile: *„Studii privind istoria economică a Romîniei"*, vol. I; *„Colaborarea epocală dintre Marx și Engels"*; *„Mișcarea muncitorească din Anglia în anii primului război mondial (1914—1918)"*, precum și note despre unele lucrări de istorie publicate în țara noastră și în alte țări privind diferite probleme ale mișcării muncitorești din Romînia și din străinătate și informații.

Noutăți în Biblioteca centrală pedagogică

L. Kotov, L. I.: „Dezvoltarea convingerilor și a deprinderilor morale în procesul educației comuniste".

După ce arată însemnătatea pe care o capătă educația morală în perioada construcției desfășurate a comunismului, cartea subliniază locul pe care îl ocupă în procesul de educație comunistă formarea convingerilor morale profunde și a deprinderilor morale ferme. Sarcina educației poate fi socotită rezolvată numai în cazul cînd principiile moralei comuniste au devenit convingerile personale ale omului, cînd au fost elaborate necesitatea internă și deprinderea de a subordona, în orice împrejurări, toate acțiunile sale luptei pentru comunism.

Transformarea regulilor fundamentale ale vieții omenești în deprinderi — se arată în lucrare — constituie una din condițiile necesare pentru trecerea de la prima fază a societății comuniste la faza ei superioară. Studierea procesului însușirii principiilor moralei comuniste, al trecerii lor în convingeri și deprinderi, prezintă un mare interes practic și are o deosebită însemnătate pentru munca de educație morală a tinerei generații.

Autorul stăruie asupra rolului necesităților și intereselor în dezvoltarea calităților morale ale omului, asupra corelației dintre sentimentele morale și conștiință, dintre convingeri și deprinderi în comportamentul oamenilor, și asupra importanței lor în viața societății. Totodată, L. Kotov caută să arate în ce condiții și prin ce mijloace putem ajunge la formarea convingerilor și a deprinderilor profunde nu numai în cazul unor indivizi, dar și al unor grupuri sociale și în întreaga societate, ce reguli ale moralei se transformă în deprinderi, cum este influențată dezvoltarea morală a oamenilor de imensele transformări care se produc în viața economică, politică și ideologică în perioada construcției desfășurate a comunismului în U.R.S.S.

În broșură sînt combătute concepțiile idealiste despre rolul sentimentelor, al conștiinței și deprinderilor în comportamentul oamenilor.

*** Pregătirea morală și practică a elevilor pentru muncă; culegere de articole.

Culegerea conține articole ale colaboratorilor catedrei de pedagogie a Universității din Leningrad în problema pregătirii morale, psihologice și practice pentru muncă a elevilor din școlile medii.

Articolele: „Clasicii marxism-leninismului despre îmbinarea învățămîntului cu munca productivă", de Gortevskii A. A., „Rolul organizației de pionieri în formarea la elevi a elementelor responsabilității față de muncă", de Vdovina N. R., „Munca utilă din punct de vedere social, mijlocul cel mai important al pregătirii practice și morale a tinerilor elevi pentru muncă", de Efimenko Z. F. „Formarea la elevi a reprezentărilor despre activitatea productivă a oamenilor", de Kolesova A. M., „Însemnătatea temelor școlare cu privire la muncă în educarea disciplinei la elevi", de Urklin I. A. „Cu privire la problema condițiilor dezvoltării multilaterale a personalității elevilor în școala cu învățămînt productiv", de Pimenova L. M. și Ușneva T. M. etc., analizează factorii și căile care asigură pregătirea pentru muncă a elevilor din școlile medii.

Culegerea pune în evidență faptul că formarea omului muncii în condițiile societății socialiste, înseamnă educarea tinerilor astfel încît să considere munca o necesitate vitală, o sarcină de onoare.

VICTORIA POPOVICI

Pe marginea programei pentru învățamîntul preșcolar

Proiectul de programă a activităților pentru învățămîntul preșcolar a stîrnit un viu interes în rîndurile educatoarelor. Așa cum ne relatează multe din scrisorile primite la redacție din partea educatorilor acest proiect de programă precum și lucrarea „Pedagogia preșcolară" recent apărută sînt apreciate ca ajutoare prețioase în munca de educare în spirit comunist a celei mai tinere generații, au determinat o înviorare a muncii metodice, a muncii de îndrumare și în acest sector.

În orașul Iași, de pildă, proiectul de programă a fost discutat într-o plenară cu toate educatoarele din oraș. Programa este studiată amănunțit, în continuare în cercurile pedagogice ale educatoarelor în care s-au dezbătut pînă acum probleme legate de cunoașterea mediului înconjurător și de dezvoltarea vorbirii la copii.

Dînd curs îndrumărilor cuprinse în lucrarea „Pedagogia preșcolară" au luat ființă în orașul Iași, pe lîngă grădinițe, consilii pedagogice. Acolo unde sînt cadre didactice puține, consiliile pedagogice au fost formate pe grupe de grădinițe. Aceste consilii pedagogice vor dezbate cele mai importante probleme privind activitatea cadrelor didactice din grădinițele respective, vor rezolva diverse probleme de conținut pe care munca cu cei mici le ridică. Controlul și ajutorul instituțiilor de învățămînt preșcolar de către secția de învățămînt și cultură au fost intensificate prin lărgirea numărului de metodiste voluntare, prin instruirea lor temeinică, la cabinetul metodic al orașului.

Apariția proiectului de programă al activităților obligatorii pentru învățămîntul preșcolar a determinat și la Brașov reactivizarea și înviorarea cercului pedagogic a directorilor de grădinițe de copii. În ultima vreme în cadrul cercului s-au discutat probleme privind organizarea vieții copiilor în cadrul grădiniței, întocmirea planului orarului lunar.

O parte dintre scrisorile sosite la redacție pe această temă conțin observații critice la proiectul de programă. Unele din aceste observații se referă la faptul că programa trece cu totul cu vederea activitatea în cadrul grupelor combinate. Munca la grupa combinată — ne scrie tov. Vasilica Antohi, educatoare la grădinița nr. 4 din Sighișoara — este dificilă. Lipsa unor indicații precise, a unor sugestii în vederea întocmirii planului și orarului pentru grupele combinate nu permite lichidarea caracterului empiric al muncii educatoarelor care activează în asemenea condiții. Proiectul de programă nu dă răspuns la problemele pe care le ridică introducerea unui plan și a unui orar adecvat la grupa combinată — scriu unele educatoare. De pildă, ne-am fi așteptat să aflăm din programă cum să procedăm la limba romînă, unde în același interval de timp, pentru cele patru subgrupe de copii sînt prevăzute teme diferite. Același lucru se întîmplă și la celelalte activități.

Multe jocuri didactice — ne scriu unele educatoare — sînt instructive, educative, accesibile din toate punctele de vedere. Sînt însă jocuri didactice ca de pildă „A cîta minge și-a schimbat locul?" care necesită ca fiecare copil să aibă 8 mingi de diferite culori precum și 8 suporturi pentru ele. Desigur că acest lucru este greu de realizat cu mijloace locale, într-o formă artistică corespunzătoare.

Propunerile, observațiile venite din partea acelora care au menirea să aplice indicațiile cuprinse în programă, propuneri și observații bazate pe practica în munca de educare a copiilor pînă la 7 ani, vor contribui desigur la îmbunătățirea programei de activități obligatorii pentru învățămîntul preșcolar — care s-a dovedit de pe acum un prețios îndreptar în munca educatoarelor.

A APĂRUT REVISTA DE PEDAGOGIE Nr. 12-1961

Numărul pe luna decembrie al „Revistei de pedagogie" se deschide cu editorialul: „Probleme ale predării în învățămîntul seral".

Rubrica „STUDII ȘI CERCETĂRI" este consacrată în întregime învățămîntului seral și cuprinde articolele: „Folosirea la lecțiile de marxism-leninism a experienței de viață a muncitorilor-elevi", de VALDEMAR POPA; „Legarea cunoștințelor de chimie cu producția în învățămîntul seral", de OCTAVIA BOSTAN; „Despre structura și metodica unor lecții de matematici frecvente în învățămîntul seral", de MIHAI TIMOFTE și ILIE ILASIEVICI; „Metode și procedee de activizare a procesului instructiv-educativ la lecțiile de științe naturale și geografie", de PETRE BARGĂOANU, ECATERINA CSENGERI și ELENA POPOVICI; „Probleme ale metodicii și structurii lecțiilor de comunicare la istoria literaturii romîne", de CLARA GEORGETA CHIOSA; „Exerciții pentru formarea deprinderilor de exprimare orală la lecțiile de limba rusă în clasele VIII-IX", de EUGEN NOVICICOV; „Verificarea și fixarea cunoștințelor de istorie în cadrul lecțiilor de comunicare la școlile serale", de CONSTANTIN DINU.

În revistă, la rubrica CRONICA ȘTIINȚIFICĂ, sînt incluse articolele „Lecturi pedagogice în învățămîntul profesional și tehnic" de PETRE PUFAN și ION ROMAN; „Vizita unor oameni de știință de peste hotare la Institutul de științe pedagogice", de ION MODORAN „Discuții pe marginea noului proiect de programă pentru învățămîntul preșcolar", de SILVIA DIMA.

La rubrica de CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE sînt recenzate următoarele lucrări: „Revue générale de l'Enseignement des Sourds-Muets" de CONSTANTIN PUFAN; „O lucrare valoroasă privind învățămîntul seral sovietic", de N. EUGEN; „Cuprinsul Revistei de pedagogie pe anul 1961"; „Probleme ale învățămîntului seral dezbătute în lucrări și reviste din țările socialiste".

La săniuș

Profesori, învățători, educatoare!

O. N. T. CARPAȚI

AGENȚIA BUCUREȘTI

Vă invită să participați la următoarele excursii:

— La 13—14 ianuarie, cu trenul în toate stațiunile și cabanele de pe Valea Prahovei.

— 7 zile la Cabana Diham, pentru învățarea și practicarea schiului, sub îndrumarea unor instructori competenți. Plecările au loc la 13—20 și 27 ianuarie 1962.

— Cu prilejul aniversării Unirii Țărilor Romîne, O.N.T. Carpați în colaborare cu S. R. S. C. organizează o excursie cu autocarul la Iași, în zilele de 23—25 ianuarie 1962. Se vizitează localitățile de pe traseu, locurile și monumentele istorice care evocă lupta dusă de poporul romîn pentru Unirea Țărilor Romîne, precum și aspecte din viața și activitatea lui Alexandru Ion Cuza și Mihail Kogălniceanu.

Informații și înscrieri la Agenția din Calea Victoriei nr. 100, filiala din b-dul Republicii nr. 68 și filialele O.N.T. Carpați din orașele Călărași, Alexandria și Giurgiu.

De peste hotare

1962 — noi perspective de dezvoltare a școlii socialiste

Să se dea principalei mase a poporului sovietic studii medii complete, medii speciale sau superioare — aceasta este una din sarcinile principale ale programului de 20 de ani de construire a comunismului adoptat de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. Acest țel nobil, caracterizează strălucit realitatea lumii socialismului, unde grija statului se îndreaptă atentă spre crearea condițiilor cele mai favorabile pentru ca cultura și știința să devină un bun al maselor largi populare. Uniunea Sovietică este pilda cea mai grăitoare, steaua călăuzitoare pe această linie.

Așa cum a arătat N. S. Hrușciov la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., școala sovietică joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea multilaterală și armonioasă a omului. Orientînd eforturile spre introducerea învățămîntului mediu general, P.C.U.S. își propune totodată ca țel **să facă și mai accesibilă pentru toți, pătrunderea în învățămîntul superior.** În prezent, în instituțiile de învățămînt superior din U.R.S.S. studiază 2.600.000 de persoane.

O apreciere care a umplut de mîndrie inimile oamenilor școlii din Uniunea Sovietică și din toate țările socialiste a fost făcută de tovarășul N. S. Hrușciov în Raportul cu privire la Programul P.C.U.S., raport prezentat la al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Tovarășul N. S. Hrușciov a spus: **„In educarea tinerei generații un mare rol revine cadrelor didactice, care, pe bună dreptate, pot fi considerate îndrumătorii spirituali ai tineretului. Trebuie ridicat prin toate mijloacele rolul cadrelor didactice, ele trebuie înconjurate cu atenție și grijă!".**

In noul an, învățămîntul sovietic, cadrele didactice, au în fața lor sarcini grandioase, pe măsura țării care, prima în lume, a pornit la construcția desfășurată a comunismului. Și, ca întotdeauna, oamenii școlii vor depune întreaga lor capacitate, talentul lor pentru ca, alături de toți oamenii muncii, să obțină noi și noi izbînzi de seamă în opera de făurire a societății comuniste.

Succese importante în dezvoltarea învățămîntului s-au obținut, de asemenea, în R. P. Chineză. In anul trecut, institutele de învățămînt superior din China au fost absolvite de peste 160.000 de persoane, cu 20.000 mai mult decît în 1960.

Atît la orașe, cît și la sate, un număr tot mai mare de oameni ai muncii studiază fără să-și întrerupă munca în producție.

In Polonia populară, școala — principal izvor de cadre pentru construcția socialistă — cunoaște o largă dezvoltare. Lupta neobosită a Partidului Muncitoresc Unit Polonez pentru dezvoltarea învățămîntului nou, pentru fundamentarea lui pe principii progresiste a făcut ca școala să devină un bun al maselor. Creșterea considerabilă a rețelei școlilor de 7 ani a dat tuturor copiilor de vîrstă școlară posibilitatea să învețe carte.

In decursul ultimilor cinci ani și-au început munca în industrie, în agricultură, în serviciile sanitare, în învățămînt, și în multe alte domenii 140.000 de absolvenți ai școlilor superioare.

Mari izbînzi a obținut poporul cehoslovac în dezvoltarea învățămîntului și culturii. Pe scara întregului glob, R. S. Cehoslovacă este în primele rînduri în ceea ce privește gradul înalt de cultură al poporului. In întreaga țară se construiesc sute și mii de noi săli de clasă, învățămîntul seral cunoaște o largă dezvoltare. Școlii de cultură generală din Cehoslovacia i se deschid grandioase perspective. In anii celui de-al treilea plan cincinal (1961—1965) în R. S. Cehoslovacă vor fi construite 17.500 noi săli de clasă. Majoritatea acestora (10.000) vor fi construite în Slovacia. La sfîrșitul actualului plan cincinal, fiecare al doilea copil din R. S. Cehoslovacă va învăța într-o școală nouă, iar în Slovacia 7 copii din 10 vor frecventa școli noi.

Cu o deosebită însuflețire au pășit în noul an și pedagogii din R. P. Bulgaria și R. P. Ungară. In cele două țări vecine și prietene învățămîntul a cunoscut succese remarcabile pe calea dezvoltării lui. In R. D. Germană școala a înregistrat, de asemenea, realizări fără precedent, pe care sînt nevoiți să le recunoască pînă și cei care nu pot fi nici pe departe socotiți ca prieteni ai socialismului. Tineretul școlar din R.D.G. este astăzi educat în spiritul prieteniei, al păcii și înțelegerii între popoare, este pregătit pentru o activitate constructivă, pentru a duce mai departe succesele patriei lor pe drumul socialismului.

...Școlii, învățătorilor și profesorilor din țările socialiste le revin sarcini de mare răspundere. Omul noii societăți trebuie să aibă cunoștințe bogate în toate domeniile, așa încît să poată folosi cu pricepere mașini complexe, linii automate, să-și poată aduce contribuția la dezvoltarea tezaurului mondial al culturii și artei, să inventeze, să participe la conducerea treburilor obștești etc. Iată de ce, partidele comuniste și muncitorești, guvernele țărilor socialiste acordă o grijă deosebită școlii, chemînd-o să contribuie din plin la educarea tinerei generații în spiritul înaltelor idealuri ale comunismului.

In noul an în care am pășit, învățămîntul din toate țările socialiste găsește condiții tot mai favorabile pentru o dezvoltare puternică, multilaterală. Cadrele didactice din Uniunea Sovietică, cele din țara noastră și din toate celelalte state socialiste, conducîndu-se neabătut după învățătura marxist-leninistă, vor contribui din plin la ridicarea școlii la nivelul sarcinilor măreț pe care i le pun socialismul și comunismul.

M. PAVEL

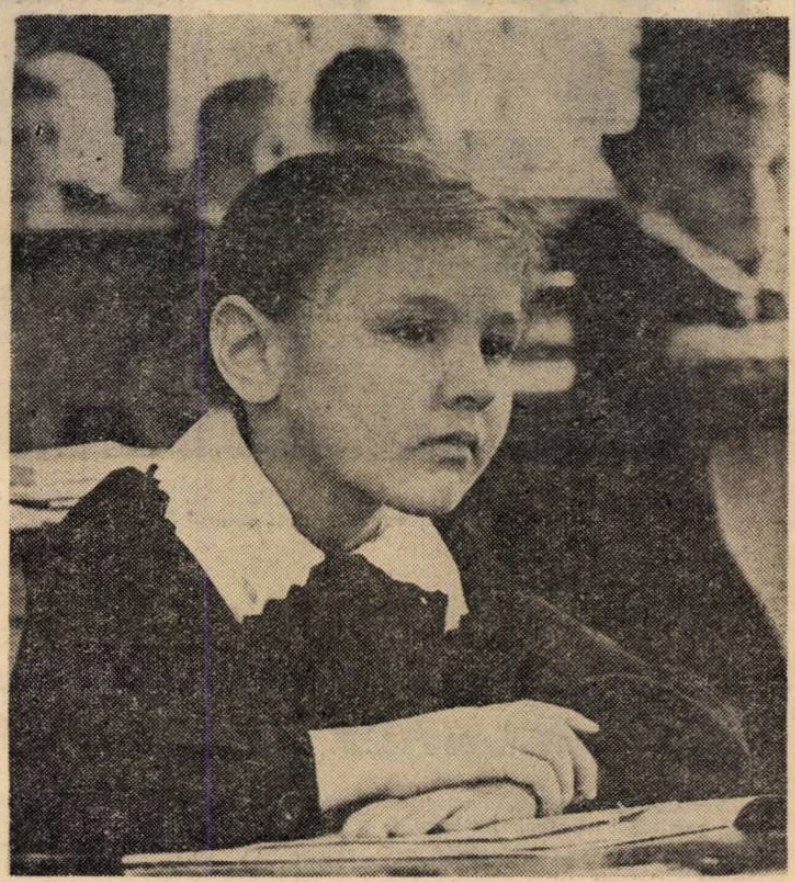

Milioanelor de copii și tineri din uriașa Țară a constructorilor comunismului, școala sovietică le deschide perspectiva celor mai înaintate cuceriri ale științei, tehnicii și artei

BILANȚ ȘI PERSPECTIVE SUMBRE ÎN ȚĂRILE CAPITALISTE

Pe toate meridianele și paralelele globului, lumea a pășit de cîteva zile în noul an. Se fac bilanțuri, se scrutează perspectivele de viitor. Presa a publicat pînă acum noian de știri despre bilanțul sumbru cu care s-a încheiat 1961 pentru oamenii muncii din țările capitaliste. Crîncen loviți de tăvălugul exploatării și asupririi capitaliste au fost și oamenii muncii de la catedră, învățătorii, profesorii. **„Pentru noi** — declara revistei C.G.M. din Italia „Lavoro", Giacomo Visotti, bătrîn profesor din Milano — **anul 1961 a fost plin de grele încercări. Regulile de conduită școlară ne obligă să venim la catedre, cei care avem norocul să nu șomăm, îmbrăcați corect și plini de voie bună. În spatele acestei „înfățișări profesionale" domnesc însă mizeria, foamea, disperarea. În Sicilia, de pildă, învățătorii nu mănîncă decît o dată la o zi și jumătate. Cerșetori în haine negre — iată adevăratul chip al învățătorilor din lumea capitalistă!"**

Giacomo Visotti a relatat doar o mică parte din multitudinea de nenorociri în care se zbat lucrătorii din învățămînt din lumea capitalistă. De peste doi ani învățătorii progresiști din Japonia rezistă eroic asaltului reacțiunii. Pînă acum, 70.000 de cadre didactice japoneze au fost supuse unor măsuri arbitrare de tot felul, precum și persecuțiilor fățișe, pentru că se opun încercării autorităților de a introduce în școli un sistem de învățămînt militarist, șovin. O tragică soartă au avut 40 de profesori iranieni, condamnați la ani grei de temniță pentru „vina" de a fi vorbit de la catedre despre pace, progres, despre realizările țărilor sistemului socialist. Un bilanț întocmit de F.I.S.E., (Federația internațională a sindicatelor din învățămînt) precizează că, în lumea capitalistă, în timp ce analfabetismul face ravagii, peste 1 milion de cadre didactice n-au posturi, pentru că nu există fonduri alocate ridicării de noi școli.

Iată de ce, pe bun temei, ziarul „L'Humanité" scria că **„în întreaga lume capitalistă, învățămîntul de toate gradele trece printr-o criză care se adîncește pe zi ce trece".** Oglinda acestei stări de fapt apare în toată monstruozitatea ei mai ales în prevederile bugetelor pe anul care abia a început. Recentele dezbateri din parlamentul francez, în legătură cu bugetul de stat pe anul 1962, au relevat o serie de aspecte care reflectă situația gravă a învățămîntului din această țară. Pentru construcția de școli sînt prevăzute mai puțin de jumătate din fondurile imperios necesare, iar față de cerințele de 44.000 cadre didactice, bugetul prevede abia 24.000 de posturi.

Zilele trecute, în Italia, ministerul instrucțiunii publice, a dat de veste, cu lăudăroșenie, despre organizarea unui concurs pentru ocuparea a 11.856 posturi de învățători. Așa cum a anunțat presa italiană, deși la acest concurs s-au prezentat abia o parte din dascălii șomeri, cifra lor s-a ridicat la peste 100.000.

Această indiferență criminală a autorităților italiene față de soarta învățătorilor se răsfrînge asupra maselor largi populare care sînt silite să trăiască în bezna analfabetismului. Așa cum relevă statisticile publicate de U.N.E.S.C.O., **„Italia se află printre ultimele țări din Europa în ceea ce privește fondurile alocate de stat pentru învățămînt".** În țara care a dat culturii universale numeroase capodopere, există peste 5.000.000 de neștiutori de carte, iar 38 la sută din școlari nu ajung să-și termine cele patru clase elementare.

În America Latină, cu excepția Cubei, plaga analfabetismului face ravagii. În această parte a lumii sînt peste 86.000.000 de neștiutori de carte. Numai 5 la sută din elevi reușesc, în Columbia, să-și termine școala elementară și abia 1 la sută pot urma școlile medii. În Peru, în Ecuador și în alte țări situația este aproape identică. **Pretutindeni aici există o situație cu totul anacronică. Lipsa de învățători și profesori este însoțită de existența unui număr de șomeri în rîndul cadrelor didactice.** Explicația e lesne de găsit. Salariile de mizerie ale corpului didactic fac ca absolvenții universităților să aleagă orice altă profesie, decît să se dedice învățămîntului, slujbă care nu le oferă decît perspectiva unei vieți de mizerie.

Un tînăr care intră în rîndurile corpului didactic nu poate să-și acopere din salariu chiria, alimentația și cheltuielile pentru îmbrăcăminte. Pentru necesități de ordin cultural nu-i rămîne, de fapt, nimic. Iată de ce, în numeroase cazuri, tinerii părăsesc învățămîntul pentru a-și căuta o meserie mai bine plătită. La sfîrșitul lunii decembrie 1961, agenția „France Presse", făcînd un bilanț al vieții diverselor pături ale funcționarilor de stat, scria: **„Este momentul ca autoritățile să-și dea seama de cumplitele lipsuri în care trăiesc învățătorii, situație care determină exodul cadrelor didactice spre alte profesiuni. Sînt orașe, în R.F.G., Belgia, Franța și Italia, de pildă, Köln, Padova, Veneția, Nisa și Marsilia în care sînt mai mulți învățători transformați în șoferi, chelneri, valeți, docheri, decît profesioniști „pur-sînge" de acest gen. În același timp școlile duc o lipsă acută de cadre didactice. Pînă cînd va dăinui o asemenea rușine?"**

Împotriva acestor stări de lucruri infamante, împotriva valului de persecuții contra slujitorilor progresiști ai catedrei, se ridică astăzi mișcarea tot mai organizată a oamenilor muncii. În anul 1961, la luptele muncitorești din lumea capitalistă au luat parte activă mai mult de 6 milioane de studenți și cadre didactice. Eroice bătălii au purtat lucrătorii din învățămînt și studenții din Japonia, Italia, țările Americii Latine, Ecuador, Iran, Belgia, Danemarca, Coreea de sud. De mai bine de trei luni continuă valul demonstrațiilor și grevelor studențești și ale învățătorilor din Republica Dominicană și Japonia. Intelectualitatea progresistă din lumea capitalului pășește activ în cadrul frontului larg de luptă popular în fruntea căruia stă fermă și combativă clasa muncitoare. După cum bine remarca ziarul vienez „Arbeiter", **„Starea deplorabilă a școlii și a slujitorilor ei este o realitate care promite, pentru anul 1962, noi lupte dirze ale corpului profesoral, noi lupte pentru progres în cultură și în căminele oamenilor de la catedră".**

Este, într-adevăr, o constatare justă, pe măsura realităților, faptele stînd mărturie că lucrătorii din învățămîntul lumii capitaliste înțeleg tot mai clar că numai pe calea luptei deschise — în cadrul frontului larg al oamenilor muncii — pot să-și cucerească drepturile lor legitime, pot să contribuie la progresul cultural al popoarelor lor.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 643 | vineri 12 ianuarie 1962 | 8 pagini 25 bani

Temei pentru optimismul nostru

Acum, la început de trimestru, poștașul a adus la redacție zeci de scrisori. Un teanc de plicuri, mai mari, mai mici, trimise din Maramureș, din Banat, din Suceava de pe tot cuprinsul patriei. Un teanc de plicuri semnate toate de profesori, de învățători, de educatoare...

„Sînt fericită" — așa își începe scrisoarea directoarea Școlii medii nr. 5 cu profil de educație fizică din Capitală. — Sînt fericită pentru că elevii mei și-au petrecut vacanța într-o tabără de munte. I-am urmărit cu gîndul la fiecare urcuș. Acum s-au întors cu obrajii bronzați, cu forțe noi, nerăbdători să înceapă școala"

Nu e oare acesta un motiv de fericire? Să știi că elevii tăi, alături de sutele de mii de elevi ai patriei, au create condiții minunate de viață, că se bucură de toate frumusețile patriei, de atenție și grijă părintească? Nu-ți dă această fericire aripi, putere însutită de muncă?

...„În satul nostru s-a construit o școală nouă — ne vestește cu mîndrie o învățătoare din Pleșești, raionul Fălticeni. O inaugurăm acum la început de trimestru. Pentru mine, pentru toate cadrele didactice, pentru oamenii din sat și pentru copii, inaugurarea școlii va fi o adevărată sărbătoare. Este o clădire mare, frumoasă, cum n-a fost alta pînă acum la noi. În primele zile de școală voi aranja cu copiii clasa, vom pune flori și perdelițe la ferestre.

Le voi povesti apoi de cocioaba în care am învățat eu carte, de băncile șchioape pe care am scris. Încep munca în noul trimestru cu bucuria că predau într-o clasă spațioasă, curată, cu mobilier nou, hotărîtă de a obține rezultate pe măsura condițiilor optime de muncă ce mi s-au creat"...

...„Mai era doar o săptămînă pînă la încheierea primului trimestru, cînd într-o zi a venit în cancelarie o elevă din clasa a IX-a. Avea ochii plînși, și totuși nu părea tristă". Și directoarea Școlii medii nr. 1 din Bacău ne descrie mai departe întreaga întîmplare.

În clasa a IX-a toți elevii obținuseră pe primul trimestru note bune și foarte bune la învățătură. Doar unul singur era amenințat să rămînă corigent. Onoarea clasei ar fi fost pătată. Și atunci colectivul clasei a hotărît să-l ajute. Eleva respectivă s-a angajat să repete de la început materia, lecție de lecție, să învețe împreună și noaptea, dacă este nevoie. Așa a și făcut. Și acum venise în cancelarie să comunice că elevul este pregătit, că își poate îndrepta nota...

Onoarea clasei a fost salvată. Toți elevii au promovat cu rezultate bune. În viitorul trimestru cei doi elevi vor învăța numai împreună.

„Este un fapt mărunt în aparență — continuă directoarea școlii — dar plin de semnificație. Elevii mei luptă pentru onoarea clasei. Nu numai că m-a încîntat, că m-a mișcat gestul acesta frumos, colegial, tovărășesc. El mi-a dat însă și garanția că în viitor rezultatele noului trimestru vor fi mai bune".

...Am găsit în scrisorile citite nenumărate asemenea fapte. Crîmpeie de fericire, mîndrie de pedagog, bucurii...

O excursie în care elevii au petrecut zile pline de veselie, o școală nouă care-și deschide porțile, o vizită instructivă la o întreprindere, un elev care își îndreaptă notele ajutat de colectivul clasei, o lucrare care dovedește talent, aptitudini din partea unui elev, un fapt care ilustrează respect și grijă față de bunurile obștești, o faptă pionierească ce dovedește curaj, cinste, un carnet plin de note bune, toate acestea stimulează și mai mult munca pedagogului la începutul fiecărei noi etape de activitate în școală, sînt temeiul optimismului nostru.

MONICA VERDEȘ

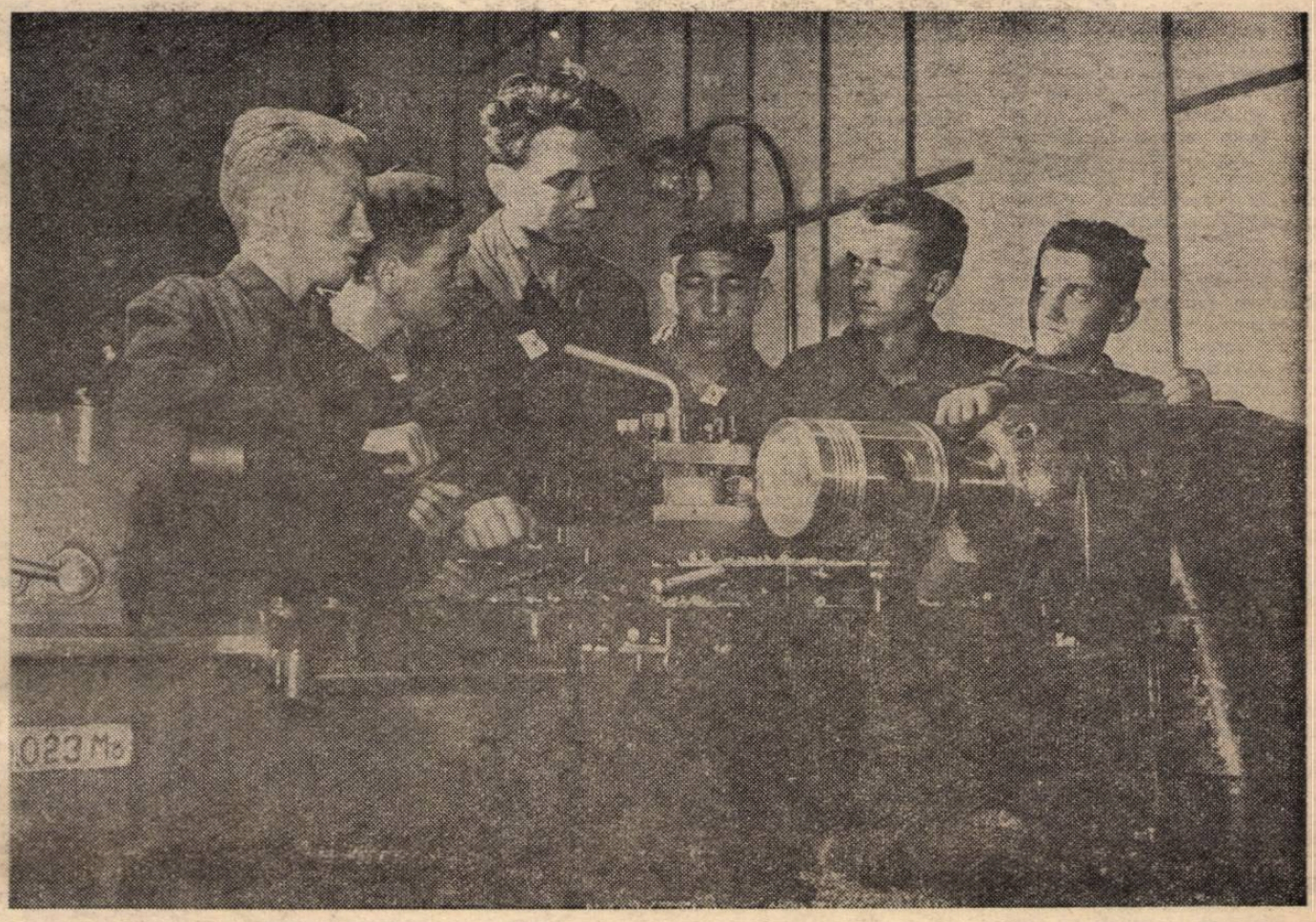

Muncind alături de fruntașii în producție, pătrunzînd tainele prelucrării metalelor elevii capătă o pasiune puternică pentru creația tehnică.

Muncă de PERSPECTIVĂ în școală

În mersul impetuos al societății contemporane spre comunism, se ivesc sau se cristalizează probleme a căror reflectare se impune cu necesitate și în activitatea școlilor.

Una dintre aceste probleme, enunțată de clasicii marxism-leninismului, verificată de practica construirii socialismului, exprimată și teoretizată pe planul educației de A. S. Makarenko — și care astăzi a devenit vitală pentru orice domeniu al economiei și culturii — este aceea a perspectivei. Partidul Comunist al Uniunii Sovietice a elaborat un plan de 20 de ani pentru construirea bazei tehnico-materiale a comunismului. În țara noastră a fost elaborată schița programului de perspectivă pe 15 ani privind desăvîrșirea construcției socialismului și trecerea treptată la comunism.

Cine vor făuri toate aceste proiecte mărețe? Desigur oamenii, noile generații de constructori ai socialismului și comunismului, cadre calificate la nivelul științei și tehnicii înaintate, cu o conștiință înaltă, însuflețiți de cele mai mari idealuri umaniste.

Perspectiva trebuie să fie deci prezentă nu numai în domeniul dezvoltării economiei și culturii, ci totodată și în acela al formării personalității umane. Absolventul școlii noastre trebuie să răspundă nu numai cerințelor care îi vor sta în față peste 1—2 ani, ci și acelor cerințe care vor fi formulate de viață peste 20—30 de ani. Într-una din cuvîntările sale N. S. Hrușciov spunea: „Întrecerea între socialism și capitalism... este determinată și de realizările în domeniul formării personalității umane pentru ca omul care creează toate valorile de pe pămînt să fie prima dintre aceste valori". De la tribuna Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. — Congresul comunismului — el a arătat de asemenea că „dintre toate valorile create de orînduirea socialistă, valoarea cea mai mare este omul nou — constructor activ al comunismului".

Firește, o asemenea „valoare" nu se formează deodată, ci treptat, sub influența unei munci educative orientată în chip conștient spre acest scop.

În școala noastră perspectiva muncii instructiv-educative constituie o preocupare centrală către care a fost îndrumată de către partid și stat activitatea cadrelor didactice și a constituit un factor determinant în dezvoltarea sistemului nostru de învățămînt. Dar, perspectiva trebuie să fie prezentă și în organizarea muncii noastre și în programul educativ concret pentru fiecare clasă.

Profesorul, educatorul în general, trebuie să aibă mereu în fața sa imaginea condițiilor economico-sociale în care elevii se vor încadra, a sarcinilor de care ei vor trebui să se achite atunci cînd își vor lua locul firesc în rîndurile făuritorilor de bunuri materiale și spirituale. Numai avînd clară această imagine educatorul poate să-i modeleze, să-i instruiască, să-i pregătească pe elevi pentru viață. Majoritatea cadrelor didactice realizează această perspectivă. Mărturie sînt promoțiile pe care școala noastră nouă le-a dat — tineri cu o temeinică pregătire, cu un înalt profil moral. Acești tineri au împînzit șantierele, uzinele, marile unități agricole socialiste din patria noastră și aplică creator, cu entuziasm, cunoștințele însușite în anii de școală.

Acolo unde însă nu se muncește cu această viziune în perspectivă, acolo unde se duce o muncă „meșteșugărească" rezultatele sînt cu totul nesatisfăcătoare. Să luăm cîteva exemple. Recent la o oră educativă în ultimul an al unei școli profesionale se discuta despre fuga de la ore, suflat, copiat etc. După ce ai asistat la o asemenea oră poți întreba pe drept cuvînt: dar ce au făcut oare educatorii — din anul I și pînă în anul III? Cum au putut persista atîta timp, fie chiar doar la unul, doi dintre acești tineri, astfel de deprinderi? Își dau oare seama profesorii școlii respective de răspunderea pe care o poartă față de societate?

La o clasă a X-a o profesoară dînd tema lucrării de control cere: „Nimic pe bancă și în bancă; toate cărțile și caietele jos!". Am întrebat-o la sfîrșitul orei:

— De ce ați luat această măsură?

— Ca să nu copieze!

— Sînteți sigură că există în colectivul acesta de 35 de elevi, din care 30 sînt utemiști, unii care ar fi încercat să copieze?

— Ei, dumneata nu cunoști elevii...

— Dar dacă elevii v-ar fi spus: Ne jigniți cu această măsură. Sîntem în stare să stăm singuri în clasă, cu toate cărțile pe bancă și să facem lucrarea fără ca vreunul să copieze. Ce le-ați fi răspuns?

— Oh, așa ceva nu se poate întîmpla.

Este limpede că această profesoară nu-și dă seama unde poate duce lipsa de înțelegere, de respect față de ce are patria mai de preț — tineretul, că această atitudine a ei poate avea conse-

I. ROMAN
lector I.P.C.D.—Iași

(Continuare în pag. 7)

Scrisori de la oamenii şcolii

ÎNTR-UN INSTITUT PEDAGOGIC

Organizaţia de partid împreună cu conducerea Institutului pedagogic de 3 ani din Galaţi au mobilizat, încă de la începutul anului universitar, cadrele didactice îndrumătoare de grupă pentru a organiza cu studenţii vizitarea monumentelor istorice, a muzeelor şi a principalelor întreprinderi industriale din oraşul Galaţi. Sub conducerea acestor cadre didactice, un număr de 150 de studenţi din anul I de la facultăţile de filologie, ştiinţe naturale, fizico-chimice ş.a. au vizitat secţia mişcarea muncitorească din cadrul muzeului regional de istorie, putînd cunoaşte mai aprofundat glorioasele tradiţii de luptă ale muncitorimii gălăţene împotriva odiosului regim burghezo-moşieresc, au făcut vizite la principalele monumente istorice din oraş şi în unele unităţi agricole socialiste din regiune.

Din iniţiativa şi sub conducerea catedrei de ştiinţe sociale, grupele de studenţi continuă să facă vizite la muzeele din oraş şi la alte locuri istorice, se organizează întîlniri ale studenţilor cu vechi militanţi ai mişcării muncitoreşti.

În munca educativă cadrele didactice manifestă un interes deosebit pentru folosirea unor metode cît mai variate care să pasioneze pe studenţi şi să-i lege şi mai mult de profesiunea aleasă.

Este demn de relevat, de pildă, iniţiativa catedrei de limba română care a organizat în cursul lunii decembrie o seară literară în cadrul cenaclului de creaţie „Mihail Sadoveanu" al institutului, cu prilejul căreia studenţii facultăţii de filologie au recitat poezii inedite şi fragmente din lucrări în proză.

Un important rol educativ l-a avut întîlnirea recentă a studenţilor aceleiaşi facultăţi cu scriitorii Alexandru Sahighian, Mioara Cremene şi Alexandru Andriţoiu, care au vorbit despre munca lor de creaţie.

Alte catedre ca, de pildă, catedrele de limbi străine şi chimie-fizică, se preocupă de dezvoltarea la studenţi a gustului pentru muzica simfonică, organizînd săptămînal audiţii muzicale pe discuri. De curînd în cadrul grupei 133 din anul I, fizică-chimie, s-a prezentat conferinţa „George Enescu, părintele muzicii româneşti", după care au fost audiate pe discuri piese din creaţia enesciană.

Pentru deprinderea studenţilor cu specificul şi cerinţele viitoarei lor profesiuni de cadre didactice ce vor lucra cu precădere în mediul rural, biroul organizaţiei de bază P.M.R. a îndrumat comitetul U.T.M. din institut şi consiliul asociaţiei studenţeşti, să acorde în acest an o atenţie sporită organizării unor formaţii artistice în care să fie antrenaţi studenţii în funcţie de aptitudinile lor. Institutul dispune în prezent de brigăzi de agitaţie, o echipă de tealru, o formaţie corală şi o orchestră, care pe lîngă spectacolele pe care le prezintă în cadrul centrului universitar se deplasează în comunele din regiune, cu programe speciale legate de întărirea formelor socialiste de organizare a agriculturii.

Roadele intensificării muncii educative în rîndul studenţilor devin vizibile încă de pe acum, deşi au trecut doar trei luni de la începutul anului universitar. A crescut nivelul politico-ideologic al majorităţii studenţilor, a sporit forţa opiniei colective şi intransigenţa faţă de lipsuri.

Conf. univ. C. MARINESCU
şeful catedrei de ştiinţe sociale din Institutul pedagogic de 3 ani Galaţi

PE SCURT DIN ŞCOLI

● La una din „joile tineretului" organizată recent la căminul cultural din comuna Căleşti, raionul Adjud, cadrele didactice din comună au prezentat un program care s-a bucurat de mult succes. Este vorba de o călătorie pe hartă cu tema: „Chipul nou al patriei în literatura contemporană". Cu prilejul acestei „călătorii" profesorii au vorbit ţăranilor muncitori despre măreţele transformări petrecute în ţara noastră sub conducerea partidului, în anii regimului democrat-popular.

C. S.

● *Şcoala medie-internat „D. Cantemir" din Breaza a organizat prin O.N.T. o excursie cu un număr de 120 elevi fruntaşi la învăţătură şi 20 de diriginţi pe ruta: Braşov — Făgăraş — Sibiu — Răşinari, avînd ca obiective vizitarea Muzeului Bruckenthal din Sibiu, casa memorială „Gh. Lazăr" din Avrig, Muzeul etnografic din comuna Răşinari, locul unde s-a dat bătălia de la Şelimbăr şi alte obiective social-culturale.*

Excursia a fost plină de învăţăminte şi a contribuit din plin la îmbogăţirea cunoştinţelor elevilor privind locurile istorice şi obiectivele social-culturale de pe traseul parcurs, constituind totodată şi un puternic stimulent pentru toţi elevii.

I. BOTOROG

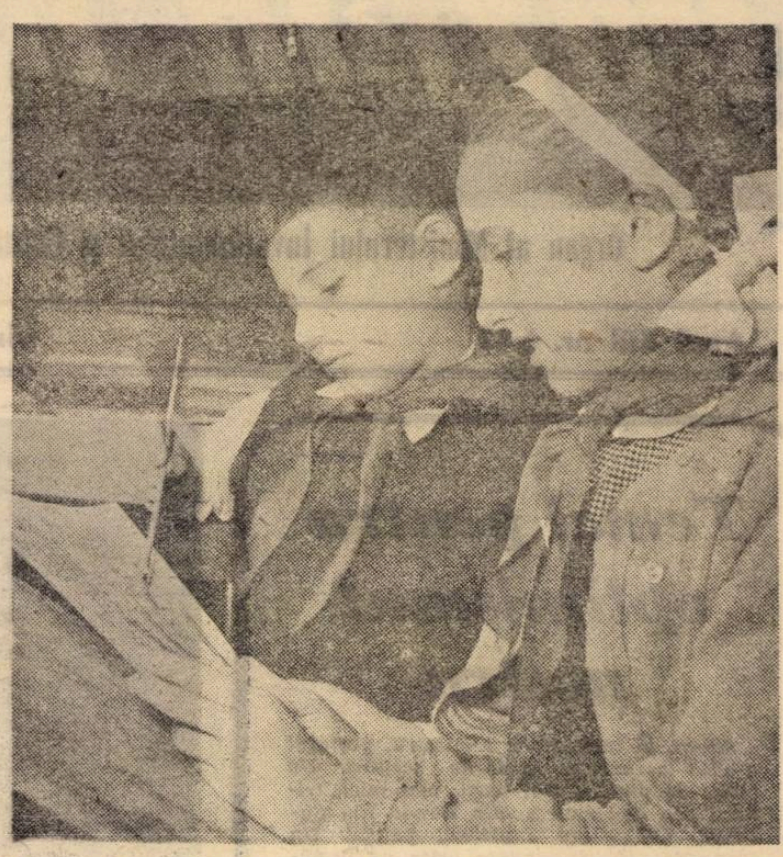

Colegul de bancă este în acelaşi timp şi primul critic al noii acuarele.

POŞTA redacţiei

GH. D. BADEA, comuna Făurei, raionul Lehliu: *Îndemnizaţia de 100 lei pentru funcţionarea în localităţi cu condiţii deosebite de muncă, se acordă numai cadrelor didactice calificate (directorilor, directorilor adjuncţi şi profesorilor de categoria I-a de salarizare, celor din categoria a II-a dacă au absolvit un Institut pedagogic de 2 (3) ani cu examen de stat sau cursul special de 2 ani, învăţătorilor şi educatoarelor de categoria a I-a de salarizare şi învăţătorilor care predau la clasele V—VII. Cadrelor didactice care nu fac parte din categoriile de mai sus (profesori şi învăţători necalificaţi) nu li se acordă îndemnizaţia de 100 lei.*

UN GRUP DE PROFESORI, Odobeşti: *Îndemnizaţia de diriginţie face parte integrantă din salariul tarifar al funcţiei de bază şi se ia în considerare la calcularea drepturilor de concediu, pensie etc. La calcularea salariului pentru orele cumulate se ia însă în considerare numai salariul tarifar al funcţiei îndeplinite, fără alte sporuri, adică fără diriginţie. Acest lucru este valabil şi la plăţile cu ora. Deosebirea dintre orele cumulate şi plata cu ora este arătată în îndreptarul trimis de M.I.C. tuturor secţiilor de învăţămînt şi cultură. Posturile şi orele vacante care depăşesc normele, sînt atribuite prin cumul. În schimb, orele prestate în locul unui învăţător sau profesor aflat în concediu de boală, naştere, studii etc., ca şi orele efectuate la examenele prevăzute în instrucţiuni se consideră plată cu ora.*

AUREL BACIU, Piatra Neamţ: *Indemnizaţiile de director, director adjunct, diriginte, pentru predarea la 2—4 clase etc. se plătesc pe tot timpul anului şcolar, cu începere de la 1 septembrie, inclusiv vacanţele de iarnă şi primăvară. Aceste indemnizaţii nu se plătesc în timpul vacanţei de vară (iulie—august) cînd cadrele didactice primesc indemnizaţia pentru concediul de odihnă calculată conform normelor stabilite.*

UN GRUP DE SURORI DE LA SPITALUL UNIFICAT, comuna Răducăneni, raionul Huşi:

Elevii care urmează cursurile serale ale şcolii medii ca şi studenţii din învăţămîntul superior seral au dreptul la un concediu plătit cu durata de 30 zile pentru fiecare an şcolar. Acest concediu se acordă eşalonat sau integral în timpul perioadelor de examene sau de încheiere a anului şcolar, fără ca plata pentru acest concediu să depăşească o mie de lei. Concediul de mai sus se acordă în afara concediului legal de odihnă.

VASILE POPESCU, regiunea Argeş şi alţii: *Orele cumulate se plătesc şi pe timpul vacanţelor de iarnă şi primăvară întrucît în acest timp cadrele didactice nu sînt în concediu ci urmează a efectua în şcoală activităţile ce revin din planul de muncă al şcolii (excursii cu elevii, activităţi culturale etc.). Orele cumulate nu se plătesc însă pe timpul vacanţelor de vară (iulie-august) cînd cadrele didactice sînt considerate în concediu şi primesc indemnizaţia corespunzătoare*

TINCA BUZOIANU, comuna Jirlău, raionul Făurei: *Întrucît la 1 august 1959 aveaţi peste 5 ani vechime în învăţămînt puteţi fi încadrată cu salariul prevăzut pentru gradul definitiv, grupa 10—20 ani. Aveţi însă obligaţia să vă prezentaţi la examenul de definitivat în decurs de cel mult 3 ani de la completarea studiilor. Vă puteţi deci înscrie la examenul de definitivat, avînd acest drept chiar din anul şcolar trecut. Potrivit drepturilor vă revine ca învăţătoare un salariu de o mie lei lunar.*

NICOLAE RUSEN, comuna Colilia, raionul Slobozia: *Întrucît sînteţi absolvent de şcoală medie şi predaţi la clasele V--VII aveţi dreptul să fiţi încadrat şi salarizat la fel ca învăţătorii de categoria a I-a Pentru că la 1 august 1959 aveaţi peste 5 ani vechime şi vă aflaţi încadrat în grupa de vechime 5—10 ani, aveţi dreptul să fiţi încadrat mai departe ca salarizare la fel ca învăţătorii de grad definitiv în grupa corespunzătoare de vechime, dovedită cu acte*

VALENTIN ROZMARIN, Braşov. *Timpul cît aţi predat în învăţămînt ca suplinitor se ia în considerare la stagiul în învăţămînt. Nu se consideră însă şi timpul cît aţi urmat Institutul pedagogic întrucît nu aţi plecat la studii de la catedră, ci direct după efectuarea stagiului militar*

Pe adresa redacţiei sosesc numeroase scrisori prin care cadrele didactice solicită lămuriri cu privire la diferite probleme de încadrare şi salarizare. Întrucît la o serie de asemenea probleme am răspuns la rubrica noastră „Poşta redacţiei" din numerele anterioare, rugăm pe cei care doresc pe viitor să adreseze redacţiei întrebări în problemele de mai sus, să consulte mai întîi răspunsurile publicate pînă în prezent.

O PROPUNERE

Fără îndoială, Întreprinderea de material didactic a obţinut în ultimii ani importante succese pe linia producerii unor aparate şi modele de mare complexitate, bazate pe o concepţie modernă şi de o deosebită utilitate în procesul de predare a diferitelor discipline în şcoală. De asemenea, ca un răspuns la cererile profesorilor din diferite şcoli, noile aparate sînt însoţite de scheme de construcţie, caracteristici tehnice şi instrucţiuni de funcţionare, fapt care contribuie la utilizarea lor mai intensă şi în mai bune condiţiuni.

Cele mai multe dintre noile aparate sînt de bună calitate şi au o construcţie potrivită din punct de vedere didactic. Galvanometrele produse de I.M.D., spre exemplu, sînt sensibile şi permit observarea principiului de funcţionare. De asemenea voltmetrele şi ampermetrele în cutie transparentă de material plastic permit să se urmărească principiul de funcţionare şi sînt înzestrate cu un dispozitiv foarte uşor de mînuit pentru aducerea la zero a indicatorului. Ar fi fost bine dacă placa transparentă din faţa scalei ar fi fost fixată mai solid sau eventual ar fi fost construită astfel încît să facă corp comun cu restul carcasei, căci uneori se desprinde şi cade peste indicator.

Un cuvînt de laudă se cuvine a fi adus şi trusei pentru experienţe de optică, aparatului pentru punerea în evidenţă a cîmpului magnetic din jurul unui conductor străbătut de curent electric sau trusei pentru descărcări electrice în gaze rarefiate. Dar pentru îmbunătăţirea continuă a materialului didactic se cuvine să atragem atenţia şi asupra unor neajunsuri pe care le întîmpinăm în utilizarea unor aparate. Astfel, presa hidraulică tip I.M.D. nu are o bună etanşare a pistonului faţă de cilindru, ceea ce provoacă scăpări de lichid. Acest defect se poate remedia prin îmbunătăţirea tehnologiei de fabricaţie. Nici cutiile cu rezistenţe şi punţile cu fir nu satisfac pe deplin exigenţele calitative. Nu trebuie să uităm că elevii de abia îşi formează deprinderile practice de lucru în laborator şi aceasta implică o construcţie robustă a aparatelor. Or, fixarea bornelor este foarte slabă, iar la puntea cu fir cursorul nu asigură un bun contact alunecător.

Şi despre bobina de inducţie se pot spune unele lucruri mai puţin plăcute. Pe lîngă asamblarea insuficient de atentă a bornelor de care pomeneam şi în cazul cutiei cu rezistenţe şi a punţii cu fir, materialul din care este confecţionat ruptorul atrage după sine o rapidă oxidare a contactelor. Acest neajuns se poate uşor remedia prin confecţionarea contactelor ruptorului dintr-un material corespunzător.

O altă problemă ce se cuvine a fi ridicată în legătură cu materialul didactic este aceea a reparaţiilor. Unele se pot efectua în cadrul şcolii, dar în alte cazuri sînt necesare reparaţii care nu se pot efectua decît în ateliere specializate. Pentru soluţionarea acestei probleme propun ca secţiile de învăţămînt regionale să solicite comitetelor executive specializarea unor unităţi din reţeaua industriei locale în reparaţia de material didactic pentru şcolile din cuprinsul regiunii.

Sarcinile actuale ce stau în faţa învăţămîntului cer din partea noastră, a tuturor, un efort comun şi în domeniul perfecţionării şi modernizării materialului didactic demonstrativ. Socotesc că există toate condiţiile ca avînd sprijinul nostru, al profesorilor care predăm diferitele discipline de specialitate, producţia I.M.D. să meargă mai departe pe o linie ascendentă.

Prof. ELENA ŢURCANU
Şcoala medie nr. 7 — Bucureşti

DIAFILMUL — SPRIJIN PREŢIOS ÎN RIDICAREA CALITĂŢII ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

Cadrele didactice de la şcoala din satul Cornurile de Sus, comuna Ciupelniţa, raionul Ploieşti, folosesc din plin diafilmul în expunerea lecţiilor, pentru fixarea cunoştinţelor la elevi.

Vizionarea diferitelor diafilme de către elevii claselor I—VII a influenţat pozitiv asupra calităţii învăţămîntului. Prezentarea diafilmelor: „Contribuţia electricităţii la construirea socialismului", „De la muncă la locomotivă „Prelucrarea fontei" etc., a făcut ca elevii să înţeleagă mai bine lecţiile predate la fizică şi chimie.

În cadrul predării istoriei au fost prezentate diafilmele: „Războiul ţărănesc din 1514 condus de Gh. Doja" şi „Ştefan cel Mare", iar în orele de limba română elevii claselor V—VII au vizionat diafilmele „Amintiri din copilărie" de I. Creangă, „Viaţa şi activitatea lui M. Eminescu", „Poezia şi proza de după 23 August 1944".

Elevii claselor I—II au vizionat desenele animate „Ursul păcălit de vulpe", „Capra cu trei iezi" şi alte diafilme.

Colectivul şcolii va continua să folosească diafilmul şi în trimestrul II cu convingerea că această metodă contribuie la ridicarea nivelului de cunoştinţe al elevilor.

Z. GHEORGHE
corespondent

UN COLECTIV CU REZULTATE BUNE

Legarea tot mai strînsă a învăţămîntului de viaţă, de producţie este una din cele mai imperioase cerinţe puse de partid în faţa şcolii şi a slujitorilor ei.

Pentru a cunoaşte activitatea ce se desfăşoară în şcoli în această privinţă, organele de învăţămînt şi organele sindicale cercetează experienţa cadrelor didactice, a conducerilor şcolilor şi a organizaţiilor sindicale, popularizează experienţa bună, atrag atenţia asupra lipsurilor şi greutăţilor constatate, dau indicaţii pentru înlăturarea lor.

In cele ce urmează publicăm cîteva din constatările făcute recent de o brigadă care a cercetat activitatea unor şcoli medii din regiunea Bacău în domeniul legării învăţămîntului de viaţă, de producţie.

Curiozitatea noastră de a cunoaşte activitatea Şcolii medii din Bicaz, fusese sporită de informaţiile pe care le primisem la regiune. „O şcoală cu rezultate bune în toate domeniile şi în special în domeniul legării învăţămîntului de producţie".

Pentru a cunoaşte activitatea cadrelor didactice, a tehnicienilor şi inginerilor precum şi sprijinul dat de organizaţia sindicală în ce priveşte legarea învăţămîntului de viaţă, de producţie, brigada a asistat la lecţii — în special la obiectele care permit o mai strînsă legătură cu producţia — la activităţile practice care se desfăşoară în ateliere şi la fabrica de ciment, precum şi la orele de tehnologie şi desen tehnic.

★

Activitatea profesorilor din Bicaz se caracterizează prin străduinţa de a asigura lecţiilor un conţinut riguros ştiinţific. Pe de altă parte, deşi colectivul pedagogic al şcolii este alcătuit din multe cadre tinere, se remarcă o lăudabilă străduinţă pentru perfecţionarea metodelor lor de predare. Pentru legarea de viaţă a lecţiilor profesorii folosesc o gamă largă de posibilităţi în funcţie de specificul obiectului respectiv.

Astfel, tov. Violeta Manolescu la lecţia de fizică la clasa a XI-a, a făcut o frumoasă paralelă între fenomenul de reflexie şi refracţie a luminii. S-au discutat în paralel oglinzile sferice şi lentilele cu legile lor şi formarea imaginilor, aplicaţiile practice la reflectoare şi alte aparate optice şi la transformarea energiei solare în curent electric.

La lecţia de chimie „Cărbunii naturali: antracitul, huila şi lignitul" predată la clasa a IX-a „C" de tovarăşa profesoară Florica Dumitrov elevii au dat dovadă de cunoştinţe bogate şi temeinic însuşite despre exploatarea cărbunelui în ţara noastră, despre folosirea lui la prepararea fontei şi oţelului, precum şi despre folosirea lui în termocentralele electrice construite în timpul regimului nostru. De asemenea, ei cunoşteau măsurile de îmbunătăţire a condiţiilor de muncă mecanizată din minele de cărbuni şi măsurile de protecţia muncii luate de regimul nostru. Elevii cunoşteau şi mînuirea uneltelor şi utilajelor folosite de mineri.

În timpul predării lecţiei — cărbunii artificiali: cocsul, mangalul, negrul de fum, cărbunele de retortă — profesoara a scris pe tablă ordonat şi clar schema destul de detaliată a lecţiei. Prepararea mangalului prin metoda primitivă a arderii incomplete a lemnului a fost descrisă de unul din elevi, aşa cum a văzut-o el în realitate. S-a scos în evidenţă avantajul preparării mangalului prin procedeul distilării uscate a lemnului, prin care se obţin şi alte produse ca alcool metilic, acid acetic, acetonă. S-a vorbit şi despre cărbunele activ şi aplicarea proprietăţii lui de absorbţie, folosită în masca de protecţie contra gazelor. A fost scoasă de asemenea în evidenţă folosirea negrului de fum la fabricarea tuşurilor, cernelurilor şi la vulcanizarea cauciucului. Lecţia s-a încheiat cu o recapitulare detaliată care a dovedit că elevii au înţeles cunoştinţele predate.

★

O permanentă preocupare pentru conţinutul ştiinţific şi pentru legarea lecţiilor de practică, de viaţă, manifestă de asemenea prof. Vasile Ţifui.

La lecţia de aritmetică ţinută la clasa a IV-a „A" experimentală, profesorul a reuşit să ţină încordată atenţia clasei întregi şi s-o antreneze la rezolvarea exerciţiilor cu paranteze. Elevii judecă bine cum trebuie rezolvate problemele, ei arată şi notează ordinea operaţiilor. Scriu ordonat pe tablă, cum de altfel ordonate le sînt şi caietele care poartă dese semnături de control ale profesorului. Profesorul a dat cuvenita atenţie calculului mintal, rezolvîndu-se cîteva exerciţii orale privind lungimile exprimate prin diferite unităţi.

Şi alte cadre didactice de la Şcoala medie din Bicaz manifestă preocupări deosebite pentru ridicarea nivelului predării, pentru legarea lecţiilor lor de viaţă, de practică. Menţionăm în această privinţă pe tov. Veronica Mihăilescu, Dan Stîrbulov, Maria Bistriceanu şi alţii.

In predarea lecţiilor se manifestă însă şi unele deficienţe privind legarea acestora de viaţă. Astfel, la o lecţie de geografie ţinută de tovarăşa Ana Tomuleţ despre relieful raionului profesoara a omis să arate că acesta a suferit importante modificări în anii puterii populare. Era un prilej deosebit de bine venit de a se sublinia semnificaţia adîncă a succeselor obţinute de oamenii muncii din ţara noastră, conduşi de partid, în supunerea forţelor naturii şi dirijarea lor în folosul societăţii. O greutate întîmpinată de cadrele didactice ale şcolii în legarea învăţămîntului de viaţă, de practică o constituie şi slaba dotare a şcolii cu material didactic. Este datoria secţiei de învăţămînt şi cultură a raionului Piatra Neamţ, ca şi a secţiei regionale de învăţămînt şi cultură să ia urgent măsuri pentru înzestrarea acestei şcoli cu material didactic necesar.

★

Şcoala medie din Bicaz este una dintre cele 104 şcoli care experimentează instruirea practică în producţie.

Brigada a cercetat modul în care este organizată de către şcoală, instruirea în producţie la Fabrica de ciment, sprijinul pe care îl dă conducerea şi sindicatul întreprinderii, măsura în care organizaţia sindicală din şcoală mobilizează cadrele didactice pentru obţinerea celor mai bune rezultate instructiv-educative în acest domeniu. Este demn de subliniat interesul permanent pe care atît conducerea întreprinderii, cît şi sindicatul din întreprindere, inginerii, maiştrii şi muncitorii l-au acordat şi-l manifestă în mod susţinut pentru organizarea practicii în producţie, pentru desfăşurarea ei în condiţii bune.

Fac instruire în producţie elevii claselor VIII—X, ceea ce înseamnă un număr de aproximativ 200 elevi, la specialităţile: lăcătuşi-mecanici, electricieni, maşini-unelte şi tehnologi-ciment.

La instruirea în producţie a elevilor conducerea întreprinderii a repartizat pe cei mai buni ingineri, tehnicieni şi maiştri. Aceasta este o condiţie esenţială pentru obţinerea celor mai bune rezultate. Dar preocuparea conducerii întreprinderii, a şcolii şi a organelor sindicale respective nu s-a limitat numai la alegerea cadrelor. Ea a cuprins şi aspecte privind perfecţionarea lor profesională şi pedagogică.

Astfel, s-a organizat o comisie metodică ce urmăreşte să ajute, pe de o parte pe ingineri şi maiştri la însuşirea măiestriei pedagogice, iar pe de altă parte, pe profesorii şcolii în cunoaşterea procesului de producţie la care participă elevii.

★

Contractul încheiat între şcoală şi întreprindere, pe baza căruia se desfăşoară activitatea curentă de instruire în producţie, stabileşte în mod judicios sarcinile întreprinderii şi ale şcolii şi măsurile ce trebuie luate pentru traducerea lor în viaţă. In acest an şcolar contractul prevede pentru întreprindere obligaţia asigurării locului de muncă pentru elevi, a cadrelor de specialişti, a utilajului şi materialelor necesare, iar şcoala se obligă să asigure frecvenţa regulată a elevilor la practică, instruirea lor în respectarea programului de lucru, a normelor de tehnica securităţii muncii şi a păstrării avutului obştesc din întreprindere. Deosebit de importante sînt acele prevederi din contract care se referă în mod special la acţiunile comune ale şcolii şi întreprinderii, în scopul educării elevilor în spiritul dragostei faţă de munca productivă, faţă de fabrică, faţă de clasa muncitoare şi faţă de partidul ei. De exemplu, în contract se prevede organizarea unor activităţi comune pentru muncitori şi elevi, ca: seri culturale şi tehnice; concursuri „cine ştie meserie cîştigă", activităţi sportive, excursii şi altele.

Pentru a ne edifica asupra felului cum decurge instruirea practică în producţie, am asistat la desfăşurarea orelor de practică cu elevii clasei a IX-a „A", specialitatea electricieni instalatori de lumină şi forţă. Lucrările s-au desfăşurat în atelierul de întreţinere al întreprinderii, sub conducerea tovarăşului inginer Gh. Bulinski. La lucrări au participat una din cele două grupe ale clasei, compusă din 15 elevi.

Tema zilei a fost legarea în serie, în paralel şi mixt a receptorilor electrici. Felul cum s-a realizat tema propusă a oferit elevilor posibilitatea să înţeleagă şi să deprindă efectuarea fiecărei operaţii în parte. Profesorul a demonstrat fiecare operaţie, după care elevii au lucrat individual şi independent. La sfîrşit s-a verificat fiecare lucrare.

Ceea ce s-a oglindit în mod pregnant în timpul desfăşurării practicii este permanenta legătură cu cunoştinţele teoretice dobîndite de elevi la celelalte discipline, în special la fizică. Astfel, s-a apelat la cunoştinţele elevilor privind legile lui Ohm şi ale lui Kirchhoff. Elevii au avut la dispoziţie materialul necesar bunei desfăşurări a lucrărilor.

Demonstrarea schemei de construcţie a unui aparat de radio-recepţie, la predarea cunoştinţelor de electrotehnică în clasa a XI-a.

★

Din discuţiile purtate cu directorul întreprinderii, cu preşedintele sindicatului, cu responsabilul cu învăţămîntul pe întreprindere şi cu alţii s-a desprins faptul că şi la elevii, care iniţial n-au dovedit interes deosebit faţă de munca practică, treptat şi-au format o atitudine nouă faţă de această muncă.

În legătură cu noua atitudine faţă de muncă a elevilor, este semnificativ faptul că la sfîrşitul anului şcolar trecut s-au angajat în fabrică 20 de absolvenţi ai şcolii. Nici unul dintre ei n-a acceptat să se angajeze funcţionar, deşi întreprinderea le-a oferit şi asemenea posibilităţi. Aceşti absolvenţi lucrează azi în producţie ca laboranţi, controlori de calitate etc.

★

Contribuţia lucrărilor practice desfăşurate în şcoală la legarea învăţămîntului de viaţă, de producţie, la formarea deprinderilor de a folosi în viaţă cunoştinţele teoretice dobîndite la obiectele de cultură generală nu se ridică însă la înălţimea aşteptărilor.

Maistrul-instructor, tov. Ion Atanasiu, a fost lăsat să se „descurce" de unul singur. El n-a fost ajutat nici de conducerea şcolii şi nici de organizatorul grupei sindicale.

În asemenea împrejurări este explicabil de ce maistrul-instructor nu cunoaşte, de pildă, modul în care trebuie să folosească programa şcolară. Deşi în planul său sînt arătate unele operaţii pe care elevii urmează să le execute, nu se indică piesele asupra cărora urmează să se execute operaţiile respective. Trebuie să se înţeleagă că aceasta nu este o simplă omisiune de planificare, ci este o deficienţă de conţinut şi de metodică ce afectează însuşi scopul lucrărilor practice.

Semnificativ pentru nivelul lucrărilor practice de atelier este şi faptul că atît conducerea şcolii cît şi organizaţia sindicală n-a găsit necesar ca maistrul-instructor să participe la activităţile comisiei metodice.

★

După cum se ştie, în scopul familiarizării elevilor cu principalele ramuri ale industriei naţionale, în programele şcolare s-au introdus discipline noi, privind cunoştinţe industriale, cunoştinţe agricole, studiul maşinilor etc.

În clasa a VII-a planul de învăţămînt prevede predarea unor noţiuni de cunoştinţe industriale. Cercetînd modul cum se desfăşoară lecţiile de cunoştinţe industriale, am găsit, de asemenea, deficienţe de care urmează să se ocupe îndeaproape atît conducerea şcolii cît şi organizaţia sindicală.

Astfel, lipsindu-i manualul, tov. Atanasiu Ion a recurs la mijloace de informare, de documentare învechite. Lecţiile lui s-au rezumat la informaţii sumare asupra aspectului geografic al problemelor respective, fără să se refere măcar la aspectul tehnic şi economic. De aceea, la majoritatea lecţiilor s-a vorbit elevilor despre unele ramuri industriale din ţara noastră, arătîndu-se doar repartiţia lor teritorială pe care elevii o cunoşteau din clasele anterioare. Ceea ce este şi mai grav, este faptul că şi aceste noţiuni simple au fost date uneori în mod eronat.

Organizaţia sindicală de la Şcoala medie din Bicaz a colaborat activ cu conducerea şcolii în vederea orientării şi legării învăţămîntului de viaţă, de producţie, organizînd diferite acţiuni menite să mobilizeze şi să ajute cadrele didactice în această privinţă. Printre aceste acţiuni un loc însemnat îl ocupă cele care se referă la stabilirea unor legături strînse între profesori, pe de o parte şi ingineri, tehnicieni şi muncitori, pe de altă parte. Colaborarea dintre organizaţia sindicală din şcoală şi comitetul sindicatului de la fabrica de ciment s-a răsfrînt deosebit de util în munca fiecărui profesor. Atît elevii cît şi profesorii şcolii, prin vizitele dese pe care le fac în fabrică, prin legătura nemijlocită pe care o au în timpul zilei de instruire în producţie, prin participarea la manifestaţiile culturale de la club, profesorii (şi elevii de altfel) cunosc problemele de producţie ale întreprinderii, străduinţa muncitorilor de a da produse tot mai multe şi de calitate superioară. Ei se bucură împreună cu muncitorii din întreprindere pentru fiecare succes obţinut de aceştia în producţie. În vorbirea curentă fabrica de ciment este denumită în şcoală „fabrica noastră". De remarcat că acelaşi interes îl manifestă şi muncitorii pentru şcoală. Deseori fruntaşii în producţie îi vizitează la şcoală pe elevii care fac instruire practică sub îndrumarea lor, se interesează de situaţia lor la învăţătură şi de asemenea se bucură de succesele obţinute de elevi şi de şcoală. Organizaţia sindicală din şcoală a cerut cadrelor didactice în consfătuiri de producţie sau cu prilejul unor discuţii organizate la sfîrşitul interasistenţelor, să folosească orice prilej pentru a spori interesul elevilor faţă de munca în producţie. Pentru preocuparea profesorilor şcolii în această direcţie este semnificativ rezultatul obţinut la un sondaj întreprins de brigadă la una din clasele a IX-a. Din cei 40 de elevi, care au fost întrebaţi ce profesie doresc să-şi aleagă după terminarea şcolii medii, 32 şi-au manifestat dorinţa de a munci în fabrică.

★

Credem însă, că activitatea organizaţiei sindicale putea să fie mult mai largă şi mai eficientă. Este de neînţeles cum activul grupei sindicale şi în primul rînd organizatorul ei au putut să rămînă indiferenţi faţă de lipsa de legătură cu viaţa manifestată în predarea unor obiecte de cultură generală. Este necesar să se lichideze această ignorare, să se treacă la măsuri eficiente prin care organizaţia sindicală să mobilizeze pe fiecare învăţător şi profesor în vederea realizării unei mai strînse legături a lecţiilor cu practica, cu producţia. În acest scop grupa sindicală poate recurge la mijloace variate, cum ar fi: organizarea de interasistenţe cu temă, urmate de scurte discuţii care să ducă la concluzii practice: organizarea de simpozioane pe temele diferitelor aspecte ale legării învăţămîntului de viaţă, iniţierea unor anchete la gazeta de perete şi organizarea cu multă chibzuinţă, şi bineînţeles serios pregătite, a unor consfătuiri de muncă.

În procesul educării elevilor în spiritul dragostei faţă de munca productivă, un rol însemnat îl are existenţa în cadrul şcolii a secţiei serale în care învaţă muncitori din fabrica de ciment.

Organizaţia sindicală trebuie să ajute şi pe viitor dezvoltarea relaţiilor de într-ajutorare stabilite între elevii cursurilor de zi şi muncitorii-elevi de la secţia serală. Preocupările ei în acest domeniu trebuie să pornească de la sprijinirea prin toate mijloacele posibile a ridicării nivelului predării la şcoala serală.

Pe marginea unui consiliu pedagogic

Învățăminte pentru noul trimestru

Este un fapt obișnuit ca la sfîrșitul fiecărui trimestru cadrele didactice să se adune în consilii pedagogice și să facă bilanțul activității depuse în perioada care s-a scurs, să analizeze rezultatele muncii lor, să aprecieze valoarea, calitatea și eficiența metodelor de muncă folosite.

Din acest punct de vedere au apreciat importanța consiliului pedagogic de analiză a muncii pe trimestrul I și profesorii de la Școala medie nr. 16 „George Coșbuc" din București. Principalele probleme în jurul cărora au avut loc însuflețite dezbateri în cadrul acestui consiliu, propunerile care au fost formulate cu acest prilej, aspectele negative care au fost criticate, exemplele bune a căror însemnătate a fost subliniată au constituit tot atîtea jaloane care le-au arătat profesorilor cum să-și orienteze activitatea de viitor, care sînt obiectivele către care trebuie să-și îndrepte în mod deosebit atenția, cum să muncească.

Astfel, în consiliu s-a discutat foarte mult despre situația elevilor la învățătură, așa cum au oglindit-o mediile încheiate la sfîrșitul primului trimestru. Din analiza situațiilor statistice rezulta că în școală există un număr destul de mare de elevi cu note mici. Au fost cercetate cu grijă cauzele pentru care nivelul de pregătire al unor elevi se află sub nivelul cerințelor. Unii profesori au încercat să explice existența numărului mare de note mici prin exigența sporită a cadrelor didactice. Dar această părere a fost bineînțeles, combătută, și s-a arătat, cum era și firesc, că exigența sporită nu a făcut decît ca notele să oglindească realitatea în ceea ce privește pregătirea elevilor și că, departe de a constitui o piedică în calea ridicării nivelului la învățătură al acestora, ea îi face să-și privească cu mai mult spirit de răspundere îndatoririle școlare. Așa că, analizînd mai departe problema, cadrele didactice și-au îndreptat atenția către propria lor muncă.

Pornind tot de la problema învățăturii, cadrele didactice au discutat și diversele aspecte ale muncii educative. A fost subliniat faptul că dacă într-o clasă există un elev cu situația de corigent sau repetent acesta nu poate fi considerat numai un eșec al muncii instructive. El este în egală măsură un semnal de alarmă pentru calitatea muncii educative care a fost dusă cu acel elev. În consiliu s-a subliniat necesitatea ca pe trimestrul al II-lea cadrele didactice să privească cu mai multă seriozitate problema educației comuniste a elevilor. S-a arătat că este necesar să se folosească forme de muncă educativă mai variate, mai convingătoare, care să aibă ecou în sufletul elevilor și care să le formeze cu adevărat sentimente și convingeri comuniste. S-a arătat că din acest punct de vedere profesorii trebuie să folosească mai mult resursele pe care le oferă lecțiile predate în cadrul oricăror discipline. În strînsă legătură cu aceasta s-a pus accentul pe necesitatea unei mai strînse legări a lecțiilor de viață, de realitățile construcției socialiste din țara noastră.

Fiecare dintre cei care au participat la acest consiliu pedagogic, fiecare profesor a avut de tras învățăminte pentru îmbunătățirea muncii sale. Acum, în pragul unui nou trimestru, în pragul unei noi perioade de muncă școlară, fiecare din ei face proiecte cu privire la felul cum va munci în viitor avînd în vedere aceste învățăminte. În pagina de față cîțiva profesori de la Școala medie nr. 16 „George Coșbuc" ne vor vorbi tocmai despre ceea ce își propun să facă în cel de-al II-lea trimestru al acestui an școlar.

Control riguros și atent

Dacă pentru fiecare dintre cadrele didactice care au luat parte la consiliul pedagogic de analiză a muncii pe trimestrul I au rezultat sarcini și învățăminte deosebite pentru activitatea ce urmează să o desfășurăm în trimestrul viitor, pentru mine, în calitate de director al acestei școli, consiliul pedagogic a fost valoros tocmai pentru că mi-a dat posibilitatea să cunosc sarcinile și învățămintele care au revenit fiecărui cadru didactic în parte.

Discuțiile purtate în cadrul consiliului pedagogic mi-au atras încă o dată atenția că trebuie să mă ocup de toate problemele procesului instructiv-educativ din școala noastră, avînd în vedere în primul rînd principala obligație care-mi revine — aceea de a controla și de a îndruma activitatea la clasă a cadrelor didactice. Și în munca de îndrumare și control există două obiective către care va trebui să-mi îndrept mai întîi atenția. Unul dintre ele este conținutul lecțiilor și respectarea programelor școlare. Problema aceasta a îndeplinirii prevederilor din programele școlare nu a fost urmărită cu atenția cuvenită. Voi căuta să urmăresc în cel de al doilea trimestru măsura în care fiecare profesor înțelege esența programelor și respectă indicațiile pe care le cuprind. Nu este însă deajuns ca ceea ce se spune într-o lecție să fie foarte corect din punct de vedere strict științific. Pe lîngă aceasta este foarte necesar ca și metodele de predare să fie bine alese, să ducă la însușirea cunoștințelor predate. Astfel, nivelul metodic al lecțiilor constituie cel de-al doilea obiectiv pe care îl voi urmări în trimestrul II. Acestea sînt sarcini obișnuite, pe care și le propune să le îndeplinească orice director de școală care dorește ca rezultatele muncii colectivului condus de el să fie cît mai bune. Le-am amintit însă pentru că socotesc că de buna lor îndeplinire va depinde de fapt, în ultima analiză, felul cum se va încheia cel de al II-lea trimestru în școala noastră. Le-am mai amintit și pentru că vreau să mă refer la modul cum îmi propun să le îndeplinesc.

Forma cea mai obișnuită prin care un director de școală controlează și îndrumează activitatea cadrelor didactice o constituie asistențele la lecții. Asistențe la lecții am efectuat, conform unui plan detaliat, și în trimestrul I. Dar, după cum am văzut, ele nu au dus întotdeauna la rezultatele scontate. Aceasta se datorește și faptului că nu conduc această școală decît de puțină vreme și la început m-am străduit mai mult să cunosc profesorii cu care voi lucra. Am reușit să fac acest lucru într-o măsură mulțumitoare. Între timp însă am neglijat uneori îndatoririle mele obișnuite. Mi s-a întîmplat să asist la unele lecții și să nu critic cu suficientă tărie lipsurile observate în predarea lecției respective, să nu dau îndrumări destul de amănunțite. Aceasta a făcut ca unele lipsuri să persiste și să influențeze asupra rezultatelor cu care s-a încheiat primul trimestru. Pentru trimestrul II îmi propun ca la fiecare lecție la care voi asista să merg însoțit de un profesor de specialitate, să fac observații minuțioase și împreună cu profesorul respectiv să analizez temeinic și exigent întreaga desfășurare a lecției.

O atenție foarte mare voi acorda unor cadre didactice și mai ales unor diriginți care nu manifestă suficientă conștiinciozitate în munca lor. În cele din urmă seriozitatea cu care se pregătesc elevii depinde de conștiinciozitatea profesorului și tocmai de aceea socotesc că în această direcție un conducător de școală este dator să manifeste maximum de exigență.

Prof. NISIRIUS PASCAL
directorul școlii.

Munca de la elev la elev

În calitate de diriginte al clasei a XI-a „B" din școala noastră am ascultat cu atenție aprecierile participanților la consiliul pedagogic de la sfîrșitul trimestrului I, în primul rînd din punct de vedere al felului în care activitatea diriginților a influențat asupra rezultatelor obținute de către elevi.

Mi-am dat seama că, de cele mai multe ori, acolo unde au fost relevate anumite deficiențe, anumite lacune, ele se datorau faptului că diriginții nu se ocupaseră în mod deosebit de fiecare elev în parte și mai ales de fiecare dintre acei elevi care, încă înainte de încheierea trimestrului, lăsau să se întrevadă că nu vor obține rezultate bune.

De aici am tras pentru mine concluzia că este necesar ca în trimestrul II să-mi schimb stilul de muncă și să-mi orientez atenția în special în această direcție — a grijii pentru fiecare dintre elevii mei. Încă din timpul vacanței am studiat cu atenție catalogul clasei mele și caietul, în care am adunat însemnările de diriginte și mi-am alcătuit o listă cu elevii de care mă voi ocupa în trimestrul II în mod deosebit. Sînt în special elevi cu situația slabă la învățătură, elevi în a căror conduită există o lipsă sau alta, elevi cărora va trebui să le dau o atenție deosebită.

În trimestrul I am cunoscut lipsurile elevilor. Le-am și notat. Am specificat chiar și în ce direcție urmează să mă ocup de fiecare elev în parte. La unul din elevi, de exemplu, am notat: „Este superficial. Crede că nu are nevoie de matematică și fizică pentru că intenționează să se facă muzicolog. Trebuie să procedez cu el în așa fel încît să înțeleagă, să se convingă singur de ce este bine să fie temeinic pregătit și la aceste discipline, chiar dacă profesia pe care vrea să o îmbrățișeze pare a nu avea nimic comun cu ele". La o elevă am scris: „Se plimbă prea mult. Are preocupări străine de școală. Trebuie să văd mai îndeaproape ce o preocupă, să găsesc metoda pentru a o determina să înțeleagă utilitatea învățăturii și pentru a o face să-și dea seama că învățătura, munca, îți pot da cele mai înalte satisfacții". Aș putea înmulți exemplele. Pentru mulți elevi din clasa mea mi-am făcut astfel de însemnări. Dar, din păcate, m-am oprit aici, la acest stadiu de constatări și de propuneri. N-am dat viață măsurilor pe care mi-am propus să le iau. De aceea în trimestrul al II-lea voi porni în primul rînd de la aceasta, de la traducerea în viață a propriilor mele propuneri. Nutresc convingerea că astfel voi ajunge la rezultate bune.

Prof. MARIA BUZEA
diriginta clasei a XI-a „B"

O activitate temeinică politico-ideologică

Analiza activității desfășurate de cadrele didactice din școala noastră în primul trimestru al acestui an școlar a constituit pentru organizația de bază P.M.R. din școala noastră un nou prilej pentru a privi în mod critic și autocritic felul cum și-au îndeplinit sarcinile, un nou prilej pentru a desprinde învățămintele necesare orientării muncii ei în viitor.

Principalul obiectiv către care ne propunem să ne îndreptăm atenția în trimestrul II este ridicarea nivelului ideologic al procesului de învățămînt. Toți membrii colectivului didactic din școala noastră au fost cuprinși în diferite forme de învățămînt ideologic. Noi am urmărit îndeaproape felul cum se pregătesc cadrele didactice în cadrul acestor forme de învățămînt. Și am constatat că, în general, profesorii din școala noastră privesc cu seriozitate și simț de răspundere necesitatea pregătirii lor politice, înțeleg că nu pot face educație comunistă elevilor dacă ei înșiși nu au un bogat bagaj de cunoștințe din domeniul marxism-leninism. Astfel, profesorii se pregătesc cu regularitate pentru seminarii, își alcătuiesc conspecte, participă activ la discuții. Din păcate, sînt însă cazuri în care activitatea desfășurată în această direcție se oprește aici. Sînt profesori care pot da răspunsuri foarte bune în seminariile în care se discută diferite probleme de marxism-leninism. Dar, la aceiași profesori, în ore, poți avea surpriza de a vedea că în conținutul lecțiilor predate de ei cunoștințele politice pe care și le-au însușit nu se reflectă decît într-o slabă măsură. De aceea, noi ne propunem ca pe viitor să urmărim, paralel cu pregătirea ideologică a cadrelor didactice, și modul cum aceasta va imprima un conținut ideologic, politic mai bogat lecțiilor lor.

O altă problemă asupra căreia ne vom îndrepta atenția în trimestrul II va fi aceea a sprijinirii și îndrumării mai atente a activității organizației U.T.M. de către organizația de partid din școala noastră. Dacă unele acțiuni ale organizației U.T.M. nu au fost întotdeauna reușite și eficiente considerăm că aceasta se datorește în parte și faptului că noi nu ne-am ocupat îndeaproape de îndrumarea ei. Pe viitor nu vom neglija să ne ocupăm de nici una din acțiunile organizate de utemiști.

Ne propunem, de asemenea, să stimulăm și mai mult activitatea grupei sindicale din școala noastră. Grupa sindicală din școala noastră, care în primul trimestru nu a desfășurat o activitate suficient de susținută va fi îndrumată să găsească forme eficiente pentru a veni în sprijinul îmbunătățirii procesului instructiv-educativ. „Rolul diriginților în antrenarea întregului colectiv al clasei", „Ce s-a făcut pentru elevii rămași în urmă la învățătură?", „Munca individuală cu fiecare elev în parte — mijloc pentru îmbunătățirea situației la învățătură", iată numai cîteva teme care ar putea constitui obiectul unor consfătuiri de producție ale grupei sindicale în trimestrul II și prin care aceasta ar putea veni într-adevăr în sprijinul ridicării calității muncii cadrelor didactice din școala noastră.

Avînd în vedere rezultatele la învățătură ale primului trimestru, care nu ne pot satisface, biroul organizației de bază a cerut conducerii școlii ca în trimestrul II să urmărească, încă din primele zile, felul cum cadrele didactice se ocupă de ridicarea nivelului de pregătire al elevilor rămași în urmă. În acest scop, cu sprijinul și sub îndrumarea organizației de bază P.M.R. se va organiza în cadrul școlii o comisie care va urmări această problemă. Datele adunate de către comisie vor fi dezbătute în cadrul unei ședințe de partid deschise, la care vor participa toate cadrele didactice.

M. ZAMFIRESCU
secretarul organizației de bază P.M.R.

Lecțiile noastre

După cum s-a arătat și în consiliul pedagogic de analiză a muncii pe trimestrul I, la îndemîna cadrelor didactice stau numeroase mijloace pentru a contribui la ridicarea nivelului de pregătire a elevilor. Ei pot să se ocupe de îndrumarea studiului individual al acestora, pot organiza meditații și consultații, îi pot determina pe elevi să-și îndeplinească într-un chip mai conștiincios îndatoririle școlare colaborînd strîns cu organizațiile de tineret și cu părinții etc. Nu putem uita însă, niciodată, că principalul factor de care depinde ridicarea nivelului la învățătură îl constituie lecțiile, munca desfășurată de noi în clasă. Consider, de aceea, că, în primul rînd, trebuie să ne îndreptăm atenția către ridicarea calității lecțiilor.

Discuțiile purtate în consiliul pedagogic au avut în vedere și această temă. S-a vorbit mult despre necesitatea legării lecțiilor de viață, de practică, de realitățile construcției socialismului din țara noastră și s-a arătat că respectarea acestei necesități are nu numai un însemnat efect educativ, dar că de ea poate să depindă însăși înțelegerea cunoștințelor predate, măsura în care elevii le ascultă cu interes și le însușesc.

Într-adevăr, am observat acest lucru la propriile mele lecții și la proprii mei elevi. Iată, de exemplu, cînd am predat în cadrul geografiei R.P.R., la clasa a XI-a, despre apele din sectorul estic al țării, m-am îngrijit îndeosebi de acest aspect, al legării cunoștințelor de viață, nu m-am mulțumit să dau numai unele date aride de geografie-fizică. Vorbind despre cursul năvalnic al Bistriței, descriind frumusețea cheilor și toancelor formate de ea în vreme ce străbate munții îmbrăcați în întunecoase păduri de molid, m-am referit îndeosebi la construcțiile ce se datoresc muncii oamenilor din țara noastră conduși de partid. M-am referit la frumoasa depresiune a Dornei unde sînt numeroase izvoare minerale și unde își petrec acum concediul de odihnă oamenii muncii, despre Combinatul forestier de la Vatra Dornei, despre dezvoltarea industriei de produse lactate, despre marele lac de acumulare de la Bicaz, despre hidrocentrala „V. I. Lenin", despre orașul Piatra Neamț, despre felul cum apele Bistriței potolite după ieșirea din munți au început să fie abătute de om printr-un larg canal pe la Săvinești și Roznov — localități atît de importante astăzi prin industria lor — despre perspectivele ce se deschid utilizării cursului Bistriței pe care se vor putea construi mai multe hidrocentrale mici ce vor furniza un bogat volum de energie întreprinderilor industriale. Astfel de date au făcut ca lecția să fie ascultată de elevi cu mult mai mult interes decît altele, să fie mai bine înțeleasă.

După consiliul pedagogic am meditat mult la această problemă și am luat hotărîrea ca în trimestrul al II-lea să folosesc mai bine, cu mai multă grijă toate posibilitățile pe care ni le oferă fiece lecție din punct de vedere al legării ei de realitate și să contribui astfel, la mai buna pregătire a elevilor mei.

MARGARETA NEAMȚU
profesoară de geografie

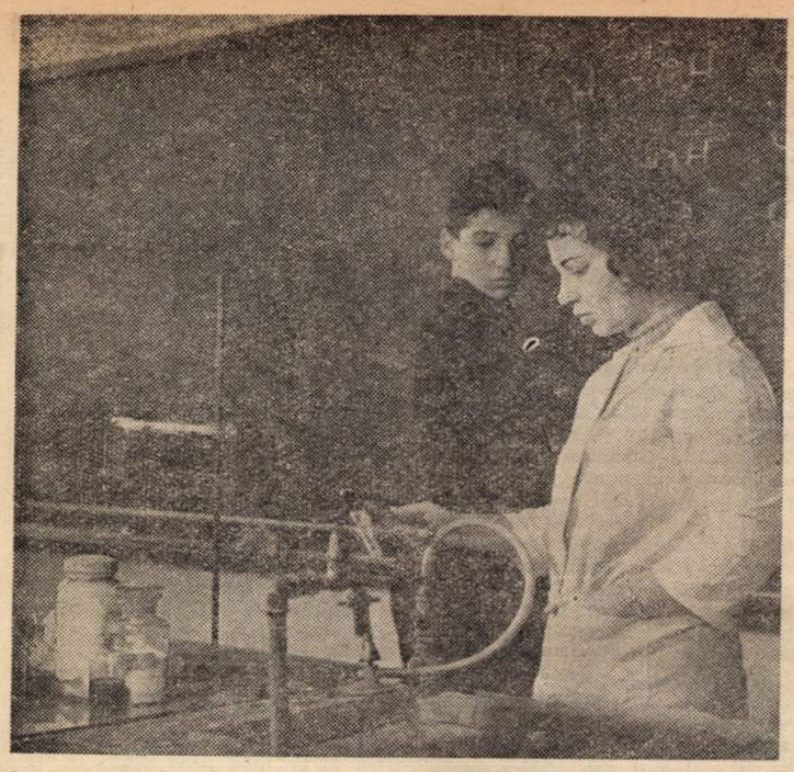

Experiență în laboratorul de chimie al Școlii medii „Mihail Sadoveanu".

EXPERIENȚA DE CHIMIE

Oră de chimie în clasa a VII-a „A" a Școlii elementare din comuna Fîrțănești, raionul Bujor. Profesoara a așezat pe masă eprubetele, suporturile, retortele.

Mai întîi verifică cunoștințele din lecția precedentă — „Aerul". Eleva Nela Orbu arată cum se efectuează experiența pentru determinarea compoziției aerului, făcută cu zeci și zeci de ani în urmă de Lavoisier.

Trecerea la lecția nouă are loc pe nesimțite, prin cîteva întrebări adresate clasei.

— De cîte feluri sînt substanțele ? Ce sînt substanțele simple ? Ce numim substanțe compuse ?

Elevii dau exemple de substanțe simple și compuse. Printre exemplele de substanțe compuse cineva a spus : apa.

— Din ce e compusă apa ? a intervenit imediat profesoara. Am efectuat doar electroliza apei.

Elevii își amintesc de îndată : din două părți de hidrogen și o parte de oxigen.

Și astfel profesoara anunță titlul noii lecții :

— Astăzi vom învăța despre hidrogen.

Profesoara explică, întocmește la tablă schema lecției, desenează aparatele cu ajutorul cărora se poate prepara hidrogenul în laborator, apoi efectuează experiența.

Copiii urmăresc totul cu atenție.

Și acum iată și fixarea cunoștințelor. Două-trei întrebări permit sintetizarea lecției :

— Cine vrea să prepare singur hidrogen din zinc și acid clorhidric ?

O sumedenie de mîini țîșnesc, dornice, în sus. Profesoara privește mulțumită clasa. Pe copii îi interesează lecțiile de chimie. Pe unii îi pasionează chiar.

— Hai, Buruiană. Fă tu experiența !

Buruiană Marcel n-a luat întotdeauna pînă acum note din cele mai bune. Dar îi plac mult experiențele și tare ar vrea să dovedească în fața clasei că a înțeles bine lecția. Cînd a auzit că e chemat să facă experiența, de bucurie, s-a încurcat. Nu știe pe ce să pună mîna întîi. Profesoara își dă seama cît de mult înseamnă acest moment pentru elev. Simte că încrederea lui în propriile-i forțe, în posibilitățile de a aprofunda tainele chimiei, poate însăși situația lui la învățătură pe viitor depinde într-o măsură de clipa aceasta.

— Spune, Buruiană, ce ai de făcut ?

— Luăm cîteva grame de zinc — își revine elevul — și turnăm peste ele cîteva picături de acid clorhidric.

— Bine, vezi că ai turnat destul. Acum ce faci ?

— Ducem un chibrit aprins la gura eprubetei și...

— Ce gaz s-a degajat ?

Marcel Buruiană a preparat hidrogen. Gazul se află în eprubeta din mîna lui. E o experiență simplă, ușoară. Dar în felul acesta Buruiană și-a fixat bine lecția predată, a îndrăgit mai mult chimia. Și, deopotrivă cu el, și ceilalți elevi din clasă.

Asemenea experiențe constituie unul din cele mai eficace mijloace pentru însușirea temeinică a cunoștințelor, ele sporesc gradul de participare activă a elevilor la lecție, și, prin caracterul lor activ și atractiv, ușurează mult înțelegerea și asimilarea cunoștințelor, însușirea lor aprofundată. Profesoara și-a dat seama totodată că este necesar să solicite la efectuarea experiențelor pe toți elevii clasei — nu numai pe fruntași — să-i facă pe toți să ajungă, prin observații personale, la cunoașterea legilor chimiei.

MARIA RADU

PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA MUNCII DE ÎNDRUMARE

Preocupată de continua ridicare a muncii de îndrumare și control a procesului instructiv-educativ, secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular al regiunii București a organizat în această vacanță un instructaj cu inspectorii secțiilor de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare raionale, în care s-au discutat problemele privind predarea, munca metodică, munca de educație comunistă a elevilor, precum și probleme legate de desfășurarea activității cultural-politice de masă.

Lecțiile, discuțiile purtate la instructaj au scos în evidență realizările importante obținute în procesul educativ ce se desfășoară în școală și în afara ei, faptul că tot mai mulți inspectori urmăresc și îndrumă cu competență munca educativă din școli, ceea ce determină sporirea preocupării și exigenții directorilor față de această importantă sarcină a școlii. Instructajul a atras atenția asupra necesității ca toți inspectorii să se preocupe de latura educativă a muncii din școli și în mod special să se ocupe de efectul educativ al lecțiilor — problemă în general neglijată. O sarcină esențială a inspectorului în această privință este aceea de a combate hotărît confuziile politice și ideologice, superficialitatea la lecții. Astfel s-a arătat că unii profesori fac încă greșeli serioase în interpretarea fenomenelor social-economice, iar alții, deși la lecții explică fenomenele literare în strînsă legătură cu condițiile social-politice care le-au generat, în verificarea cunoștințelor nu mai pretind elevilor să le rețină și să cunoască aceste lucruri. Inspectorii secțiilor de învățămînt și cultură trebuie să acorde de aceea acestei probleme o neabătută atenție, să nu treacă cu ușurință peste unele fenomene negative, să le analizeze cu simț de răspundere și să ia măsurile cuvenite.

Mult dezbătut a fost rolul inspectorului în promovarea unei metode unitare de notare, care să pună în evidență rolul educativ al notelor date elevilor. Aprecierea obiectivă, justă a pregătirii, a muncii elevului, condiționarea de felul cum el își face temele date pentru acasă duce la sporirea încrederii elevului în profesor, la dragostea față de muncă, la conștiinciozitate, la punctualitate. De toate acestea — s-a subliniat în instructaj — inspectorii raionali trebuie să țină seama cînd îndrumă cadrele didactice în notarea elevilor.

Cum era și firesc, problemele legării școlii de viață, de producție au ocupat un loc important în cadrul acestui instructaj. Expunerile susținute de către inspectorii metodiști ai secției de învățămînt regionale au urmărit să-i înarmeze pe participanți cu elementele de bază necesare controlului și îndrumării activităților practice desfășurate de elevi în atelierele școlare, în întreprinderile industriale, pe terenurile experimentale școlare și pe loturile de muncă din G.A.C. Totodată, aceste expuneri au scos în evidență rezultatele bune obținute de unele secții de învățămînt ale raioanelor din cuprinsul regiunii, contribuind astfel la realizarea unui schimb de experiență între inspectorii participanți la acest instructaj. Ele au subliniat, de asemenea, rolul important pe care îl au organele de îndrumare și control în asigurarea unei linii metodice corespunzătoare și unitare în desfășurarea lucrărilor practice, atrăgînd în același timp atenția inspectorilor asupra necesității de a spori numărul de asistențe la toate formele de activitate ce contribuie la legarea școlii de practică, de producție.

Chiar dacă nu este de specialitate, inspectorul, cu experiența și pregătirea metodico pedagogică de care dispune, poate interveni cu rezultate bune în desfășurarea acestor activități, pe linia respectării principiilor pedagogice și a respectării prevederilor programelor școlare, a planurilor de învățămînt și a dispozițiilor Ministerului Învățămîntului și Culturii.

S-a insistat de asemenea și asupra particularităților pe care le prezintă aceste forme de activitate, particularități privind, de pildă, sistemul de instruire pe complexe de operații, organizarea locului de muncă al elevilor și al profesorului-maistru, tipologia lecțiilor de lucrări practice și altele.

O altă problemă căreia i s-a acordat o atenție deosebită în cadrul instructajului a fost aceea a răspîndirii experienței pozitive privind activitățile practice în sectorul agricol, dobîndită de către școlile din cuprinsul regiunii. Un procedeu utilizat cu bune rezultate în anul școlar trecut l-a constituit organizarea unor consfătuiri raionale cu profesorii de științe naturale și cunoștințe agricole, care au avut loc la școlile cu cele mai bune terenuri experimentale. Astfel de consfătuiri au fost organizate, bunăoară, la școlile din comunele Islaz, Tecuci și Budești. În cadrul instructajului a fost analizat modul în care au fost organizate aceste consfătuiri, precum și rezultatele obținute, îndemnînd cu acest prilej pe participanți să preia și să extindă această metodă în raioanele în care își desfășoară activitatea.

În mai mică măsură însă au fost atinse, atît în lecții cît și în discuțiile purtate la instructaj, aspectele privind locul și rolul lucrărilor practice în ansamblul procesului instructiv-educativ, criteriile de apreciere a rezultatelor obținute pe linia educației prin muncă a elevilor, sau rolul inspectorilor în îndrumarea și stimularea activității metodice a profesorilor-maiștri, a colaborării dintre profesorii ce predau disciplinele realist-practice. Acest fapt a contribuit ca discuțiile să nu reflecte cu destulă claritate perspectiva muncii inspectorilor pe linia legării școlii de viață, de producție.

În legătură cu activitatea extrașcolară s-a subliniat în mod deosebit amploarea și eficiența organizării excursiilor școlare, apreciindu-se totodată activitatea școlilor și a inspectorilor care au îndrumat organizarea vizitelor în întreprinderi, G.A.C.-uri, G.A.S.-uri, precum și întîlnirile cu fruntașii în muncă, cu activiști de partid și de stat. Instructajul a scos în evidență faptul că, totuși, există o slabă preocupare în școli și în munca inspectorilor pentru organizarea timpului liber al elevilor.

Se organizează încă prea puține activități culturale și sportive, prea puțini elevi sînt cuprinși în formații artistice, prea puțini elevi practică diverse sporturi. S-a criticat aspru lipsa de grijă pe care o manifestă unele cadre didactice față de conținutul de idei al repertoriului formațiilor artistice. Lectura particulară a elevilor este și ea slab dirijată de către profesori și în mod special de către diriginți.

Prin lecția prezentată de Comitetul regional U.T.M. „Forme și metode de muncă folosite de organizațiile U.T.M. și pionieri în educarea comunistă a tineretului și ridicarea nivelului la învățătură", precum și prin instructajul prezentat de secția de învățămînt regională cu privire la felul cum inspectorii trebuie să vegheze la realizarea unei colaborări strînse între școală și organizațiile de tineret, au fost clarificate multe dintre problemele privind locul și rolul organizațiilor U.T.M. și de pionieri din școli — organizații create și conduse de partid.

Prezentîndu-se fapte și aspecte din activitatea organizațiilor U.T.M. și de pionieri din raioanele regiunii București s-a subliniat aportul valoros pe care îl aduc aceste organizații în educarea politică ideologică a elevilor, în ridicarea nivelului la învățătură, aportul pe care îl aduc în legarea învățămîntului de practică.

Colaborarea — s-a subliniat la instructaj — trebuie înțeleasă ca o conlucrare în problemele esențiale pe care procesul instructiv-educativ din școală le ridică. Ea trebuie să aibă ca efect unirea tuturor forțelor în vederea rezolvării acestor probleme sub directa conducere a organizațiilor de partid.

S-au făcut precizări și în ceea ce privește modul în care inspectorii secțiilor de învățămînt și cultură trebuie să sprijine colaborarea școlilor cu organizațiile de tineret și copii. Menirea inspectorului secției de învățămînt și cultură — s-a arătat în instructaj — este aceea de a controla felul în care cadrele didactice conlucrează cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, felul cum ele sprijină aceste organizații cu maturitatea și priceperea lor, felul în care se sprijină ele pe activul U.T.M. ori de pionieri în munca instructiv-educativă pe care o desfășoară.

Toate lecțiile prezentate în seminar s-au ocupat în mod detaliat despre metodele de muncă ale inspectorilor. S-a subliniat faptul că lipsurile care se mai manifestă în munca instructiv-educativă din școli se datoresc în bună parte secțiilor de învățămînt și cultură, care nu au adoptat încă un sistem unitar de control și îndrumare permanentă și sistematică, care au scăpat din control o serie de laturi importante ale muncii din școli. Astfel, secția de învățămînt și cultură al raionului Fetești și-a trecut în plan obiective prea generale. Lucruri asemănătoare se întîlnesc în planul secțiunii de învățămînt și cultură a raionului Lehliu. Nu e de mirare că în asemenea condiții continuă să dăinuie o serie de lipsuri în activitățile școlilor controlate.

Instructajul a apreciat pozitiv activitatea unor secții de învățămînt și cultură care au îndrumat cu competență activitatea directorilor de școli. Inspectorii secțiilor de învățămînt și cultură ale raioanelor Oltenița și Roșiorii de Vede au ajutat în mod deosebit directorii noi numiți în această funcție. În general, controlul efectuat în aceste raioane nu s-a rezumat la semnalarea lipsurilor, ci printr-o muncă concretă de îndrumare inspectorii respectivi au contribuit la înlăturarea lacunelor semnalate. Pentru instruirea și pregătirea directorilor de școli secțiile de învățămînt ale raioanelor Alexandria, Giurgiu, Zimnicea și altele au organizat cursuri cu aceștia. De asemenea în practica unor secții de învățămînt și cultură au intrat organizarea unor schimburi de experiență între directori ținute la una din școlile bune din cadrul raionului. Aceste schimburi de experiență se desfășoară pe baza unei tematici precise, ca de pildă : „Cum organizează și îndrumează directorul munca metodică din școală", „Conducerea de către directori a activităților administrativ-gospodărești", „Cum controlează directorul formarea deprinderilor de muncă independentă la elevi" etc.

Inițiativa de a organiza un astfel de instructaj dovedește preocuparea secției de învățămînt și cultură a regiunii București de a folosi mijloace potrivite, menite să ridice munca de îndrumare și control la un nivel cît mai înalt, corespunzător sarcinilor ce stau în fața învățămîntului din patria noastră.

Ar fi fost bine însă dacă secția de învățămînt și cultură ar fi solicitat în organizarea acestei acțiuni și sprijinul I.P.C.D.-București. Considerăm că numai invitația adresată I.P.C.D.-ului de a-și trimite reprezentanți la instructaj nu este suficientă. De fapt colaborarea cu Institutul de perfecționare ar fi trebuit să înceapă chiar din stadiul redactării referatelor prezentate la instructaj, adică atunci cînd lectorii ar fi putut contribui la îmbunătățirea acestora. Astfel, ele ar fi avut un mai înalt nivel științific, ar fi constituit o îndrumare mai substanțială. În general, secția de învățămînt a regiunii București ar trebui să susțină mai mult formele de perfecționare organizate de I.P.C.D. Se mai întîmplă ca, la acțiunile inițiate de institut pe linia perfecționării, cadrele din regiunea București să participe în număr restrîns și abia după repetate insistențe.

Este necesar deci, ca pe viitor, secția de învățămînt și cultură a regiunii București să-și realizeze inițiativele și acțiunile sale pe linia perfecționării în strînsă colaborare cu Institutul de perfecționare. Aceasta va asigura roadele mereu mai bogate pe care ,după cum se vede, este hotărîtă să le obțină.

La un cerc pedagogic

Organizarea cercului pedagogic pentru clasele I—IV la Școala medie Cugir — școală experimentală în vederea predării obiectelor la clasele I—IV cu profesori pe specialități — este o bună inițiativă a Secției de învățămînt și cultură raională.

Lecțiile deschise ținute de profesorii care predau la clasele I—IV au fost interesante atît din punct de vedere metodic cît și din punct de vedere al conținutului lor științific. De pildă, lecția de matematică la clasa a III-a „Numerația — clasele" ca și lecția de gramatică la clasa a IV-a „Timpul verbelor" au demonstrat că și cele mai abstracte noțiuni pot fi înțelese cu ușurință de elevi, dacă se lucrează metodic, pornindu-se de la cunoscut la necunoscut pe baza unui material didactic bine conceput și bine folosit.

Cei doi profesori au reușit să demonstreze prin lecțiile lor că profunzimea cunoștințelor însușite de elevi e strîns legată de varietatea exemplelor ce le aduce profesorul în predare, că regulile și definițiile au valoare numai cînd elevii știu să le folosească practic în munca lor.

Deosebit de interesante pentru învățători au fost și lecțiile de educație fizică predate de profesori la clasele I și II.

Învățătorii de la școlile din raion au rămas entuziasmați de ordinea și disciplina elevilor la oră, de exactitatea și vioiciunea cu care copii de 7 și 8 ani execută exercițiile de gimnastică, fie la comanda profesorului, fie lucrînd individual la propria lor comandă.

Prof. V. COCEAN
Școala medie Cugir

Demonstraţii privind funcţionarea maşinilor de frezat în cabinetul-laborator de maşini-unelte.

Ce este specific

pregătirii cadrelor pentru cooperaţia meşteşugărească

Numărul variat de meserii în care cooperaţia meşteşugărească pregăteşte cadre şi repartizarea acestor meserii în cadrul a sute de unităţi, ridică multe probleme în organizarea formelor de învăţămînt care să asigure în cele mai bune condiţii pregătirea la un nivel corespunzător al cadrelor necesare.

În acest scop s-a revizuit nomenclatorul de meserii, scoţîndu-se meseriile ce nu mai erau specifice cooperaţiei meşteşugăreşti şi s-au introdus meserii cum sînt cele de ceasornicar, bijutier, mecanici pentru repararea şi întreţinerea motocicletelor şi motoretelor, electricieni pentru întreţinerea aparatelor electrice de uz casnic şi gospodăresc etc. S-au elaborat pentru aceste meserii planuri şi programe şcolare, iar pentru meseriile existente planurile şi programele s-au revizuit şi s-au adaptat şi mai mult la specificul cooperaţiei meşteşugăreşti. Şcolile profesionale ale U.C.E.C.O.M.-ului au fost reprofilate ţinînd seama de noile sarcini.

De la început a existat preocuparea de a găsi un sistem cît mai corespunzător de recrutare a cadrelor pentru toate formele de învăţămînt. Sistemul adoptat, şi care a dat rezultate foarte bune, prevede ca tinerii pentru toate şcolile să fie recrutaţi de unităţi numai din localitatea respectivă. Apoi ei sînt primiţi de cooperativă cu cel puţin o lună de zile înainte de începerea cursurilor, pentru a se cunoaşte aptitudinile lor pentru meseriile respective.

Instruirea practică a ucenicilor — element de bază al pregătirii viitorilor muncitori pentru sectoarele economice — se desfăşoară în sistemul cooperaţiei meşteşugăreşti pentru toate meseriile, în afara celor de ceasornicar şi bijutier, în unităţile cooperativelor care i-au recrutat şi cu care au încheiat contracte de ucenicie. În această privinţă trebuie să subliniem că instruirea practică individuală a ucenicilor s-a dovedit, în ultimul timp, a nu fi pe deplin corespunzătoare. Ea este înlocuită tot mai mult cu metoda pregătirii în brigăzi, care s-a dovedit superioară. Această formă de instruire în brigăzi s-a experimentat mai întîi la cooperativele din oraşul Bucureşti, Oradea şi Bacău, apoi a fost extinsă. Recenta consfătuire organizată de Grupul şcolar U.C.E.C.O.M. împreună cu Uniunea cooperativelor meşteşugăreşti din Bucureşti la care au mai participat pe lîngă maiştri-instructori, profesorii de tehnologie şi cadrele din conducerile cooperativelor, a confirmat eficacitatea acestei metode din instruirea practică a ucenicilor.

Astăzi un număr însemnat de ucenici fac instruirea practică în brigăzi organizate pe meserii şi în ateliere special amenajate. În majoritatea cooperativelor aceste brigăzi sînt conduse de cei mai buni maiştri, instruirea se face pe baza programei, iar ucenicii sînt îndeaproape urmăriţi şi sprijiniţi în însuşirea cunoştinţelor profesionale. La cooperativele din oraşul Bucureşti unde se găsesc în pregătire peste 1000 tineri în diverse meserii, circa 700 ucenici sînt instruiţi în brigăzi.

Astfel la cooperativa „Imbrăcămintea" din Bucureşti, brigada de ucenici-croitori condusă de tov. Gheorghe Rogojinaru şi brigada de ucenice-croitorese condusă de tov. Magdalena Radu lucrează pe baza planului de producţie, în localuri corespunzătoare, dotate cu mobilier, maşini de cusut, biblioteci etc. Instructorii Gh. Rogojinaru şi Radu Magdalena sînt recrutaţi dintre cei mai pregătiţi maiştri şi au multă dragoste pentru pregătirea ucenicilor, fiind mult apreciaţi şi respectaţi de către aceştia. Procesul de instruire practică se desfăşoară conform planului tematic, iar în predarea lecţiilor se folosesc tabla, planşe, scheme etc. Ucenicii au caiete de practică pe care le completează cu regularitate şi pe care maiştrii-instructori le verifică periodic. În urma unei asemenea preocupări există toată convingerea că din aceşti ucenici vor ieşi muncitori cu o bună calificare şi o bună comportare în producţie.

Brigăzi de ucenici bine organizate au fost formate şi la cooperativele din alte regiuni ale ţării. Considerăm însă că veriga de bază a întregului proces de învăţămînt, asupra căreia trebuie să acţionăm cu toată energia, o constituie, în continuare, tot instruirea la practică a ucenicilor. Mai avem încă unele cooperative unde instruirea se face şi acum individual, unde unii maştrii-instructori nu sînt recrutaţi dintre cei mai calificaţi cooperatori, nu se ocupă cu răbdare şi perseverenţă de instruirea şi educarea ucenicilor, iar alţii nu depun suficient efort pentru pregătirea tinerilor, susţin şi astăzi că „meseria se fură", nu se învaţă. Vom căuta să lichidăm pe deplin asemenea stări nefireşti de lucruri.

Procesul de instruire practică a ucenicilor trebuie în continuare perfecţionat. O problemă de bază pe care o studiem pe această linie este organizarea claselor la şcolile profesionale de ucenici ale U.C.E.C.O.M.-ului în aşa fel încît să nu dezorganizeze activitatea brigăzilor de ucenici la practică; urmărim deci să organizăm astfel clasele încît brigăzile să funcţioneze zilnic.

O altă preocupare de seamă a noastră este aceea de a realiza o legătură cît mai strînsă între şcoli şi cooperative, între locul în care îşi desfăşoară elevii studiul teoretic şi practica. Lecţiile de matematică, tehnologia meseriei, protecţia muncii, organizarea şi planificarea întreprinderii, vor fi adaptate cît mai mult specificului cooperaţiei meşteşugăreşti.

Considerăm că pînă în prezent s-a făcut încă prea puţin în această direcţie. De aceea este necesar ca în special profesorii care predau disciplinele specificate mai sus, să-şi îmbunătăţească simţitor activitatea. Astfel profesorii de matematică sînt îndrumaţi să folosească în mai mare măsură în activitatea de zi cu zi în şcoală, să dea spre rezolvare probleme cît mai legate de viaţa cooperaţiei meşteşugăreşti. La lecţiile de organizare şi planificare profesorii vor explica elevilor nu numai modul de organizare şi planificare, de retribuire a muncii în cooperaţia meşteşugărească; ucenicii vor trebui să cunoască în mod temeinic statutul cooperativei de producţie meşteşugărească.

În ceea ce priveşte cunoaşterea şi îndrumarea activităţii practice de către profesorii de tehnologie trebuie subliniat că s-au realizat progrese însemnate. Astfel, în primul trimestru al anului şcolar, profesorii Grupului şcolar U.C.E.C.O.M din Bucureşti au reuşit să controleze şi să îndrumeze 18 brigăzi, totalizînd un număr de 415 ucenici precum şi încă 68 unităţi ale cooperativelor meşteşugăreşti unde fac practică 212 ucenici instruiţi în mod individual.

Rezultatele acestor verificări se dezbat în consfătuiri la care participă atît cadrele didactice ale şcolii, maiştrii-instructori cît şi conducerile cooperativelor în care ucenicii îşi efectuează practica, luîndu-se măsuri pentru lichidarea deficienţelor constatate. De asemenea, în ultimul timp s-a pus un accent mai mare pe pregătirea analizelor în consiliile pedagogice ale şcolilor la care participă toţi acei factori care sînt chemaţi să contribuie la pregătirea şi educarea ucenicilor; cadre didactice, preşedinţi sau vicepreşedinţi de cooperative, conducerea uniunilor regionale.

Prezenţa cadrelor cu munci de răspundere din uniuni şi cooperative la şedinţele consiliului pedagogic este de mare folos pentru bunul mers al muncii de pregătire a tinerilor. Pe lîngă faptul că astfel iau cunoştinţă de rezultatele la învăţătură, de participarea tinerilor la munca culturală, şi de comportarea în şcoală a elevilor, cadrele de conducere ale cooperativelor pot aduce o contribuţie însemnată în ceea ce priveşte îmbunătăţirea instruirii practice a ucenicilor. Aceasta este cea mai bună formă prin care se realizează o mai bună colaborare între şcoală şi cooperative, între munca profesorilor la catedră şi munca de instruire practică din atelierele cooperativelor.

În aceste zile în şcolile U.C.E.C.O.M. se desfăşoară şedinţe ale consiliilor pedagogice unde să se analizeze temeinic modul cum s-a desfăşurat procesul de învăţămînt şi activitatea educativ-culturală în prima perioadă a anului şcolar. De asemenea, în luna ianuarie comitetele executive ale uniunilor şi cooperativelor vor analiza mai ales modul cum decurge instruirea practică, disciplina şi frecvenţa ucenicilor şi felul cum a decurs calificarea la locul de muncă în anul 1961. Această analiză ce urmează a avea loc în şcoli, uniuni şi cooperative, trebuie să aibă ca urmare găsirea şi generalizarea unor metode care să ducă la ridicarea întregului proces de instruire şi educare al ucenicilor şi elevilor din cooperaţia meşteşugărească pe o treaptă tot mai înaltă

GH. AUGUSTIN
director al Direcţiei Cadre
Învăţămînt din U.C.E.C.O.M.

PUNCTELE DE PLECARE— DOCUMENTAREA TEHNICO-ŞTIINŢIFICĂ

Recenta Consfătuire pe ţară a ţăranilor colectivişti, trasînd un amplu tablou al transformării socialiste a agriculturii noastre, a scos în evidenţă formele de muncă şi metodele cele mai eficiente pentru transpunerea în viaţă a Directivelor celui de al III-lea Congres al partidului privind dezvoltarea agriculturii noastre.

O atenţie deosebită a fost acordată pregătirii cadrelor de mecanizatori, care trebuie să ţină pas cu producţia şi darea în folosinţă a unor maşini din ce în ce mai moderne, mai complexe în ceea ce priveşte operaţiile pe care le execută şi de o productivitate mereu mai mare.

Expunerea metodelor noi de construcţie, exploatare şi întreţinere a parcului de maşini agricole şi tractoare, pe baza folosirii documentaţiei tehnice privind realizările pe plan mondial în domeniul mecanizării agriculturii, constituie un element esenţial în realizarea unei instruiri de calitate a viitorilor mecanizatori şi de aceea am avut permanent această problemă în centrul atenţiei.

Posibilităţile de care dispunem pe această linie sînt deosebit de ample. În librării apar permanent cărţi, manuale, tratate, cuprinzînd probleme ale tehnicii moderne în agricultură cum sînt bunăoară lucrările „Tractoare" de Fl. Bărbulescu, „Motoare cu ardere internă" de N. Bănărescu, „Motoare Diesel" de C. Tuzu, C. Motoiu, „Repararea tractoarelor" de Kraft-Goga, „Maşini agricole" de H. N. Letosnev.

Revistele „Mecanizarea agriculturii", „Mecanizarea zootehniei" etc. pun permanent la dispoziţie specialiştilor în mecanizarea agriculturii, studii privind metodele noi de exploatare, întreţinere şi reparare a tractoarelor şi maşinilor agricole, schiţe ale unor maşini, tractoare şi dispozitive noi, parametri constructivi ai maşinilor existente în exploatare etc. De asemenea „Analele romîno-sovietice" seria „Mecanizarea agriculturii" popularizează experienţa valoroasă a mecanizatorilor sovietici.

Buletinele institutelor de cercetări, care întrunesc referatele sesiunilor ştiinţifice, ţin în curent cadrele de la catedre şi din producţie cu metodele noi de reparaţii, tipurile noi de maşini, precum şi cu alte realizări important în curs de aplicare sau în fază de studiu — exploatarea tractoarelor pe pante, experimentarea fontelor fără nichel, posturi de reparare a tractoarelor pe subansamble şi ansamble, mecanizarea şi electrificarea ariilor de treier ş.a. Şi presa noastră centrală rezervă periodic spaţiu în paginile sale noutăţilor tehnice din toate domeniile, inclusiv mecanizarea şi electrificarea agriculturii.

Evident că această literatură de specialitate formează în majoritate documentaţia profesorului, dar recomandarea citirii de către elevi a unor materiale de nivel mediu este indicată pentru unele lecţii pe care le predăm. Din punct de vedere metodic, este necesar ca recomandarea literaturii de specialitate pe care o facem elevilor să fie diferenţiată pe tipuri de şcoală şi ani de studii; manualele să fie recomandate la început de an şcolar, iar restul lucrărilor pe parcursul anului, în legătură cu problemele studiate, indicîndu-se precis autorul, titlul şi chiar pagina unde este tratată problema respectivă. Procedînd în acest mod se menţin permanent vii interesul şi curiozitatea elevilor.

Legătura pe care am realizat-o cu Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii îmi oferă vaste posibilităţi pentru a lua cunoştinţă „pe viu" de realizările tehnicii moderne, iar cu ajutorul documentaţiilor scrise existente, cu realizările tehnicii folosite pe plan mondial în agricultură.

Posibilităţile de documentare pe care le oferă Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii se referă atît la pregătirea personală a profesorului pentru lecţie prin studiul maşinilor existente şi conspectarea literaturii de specialitate, cît şi la desfăşurarea unor lecţii propriu-zise. În organizarea unei asemenea lecţii iau legătura prealabilă cu conducerea institutului fixînd data şi tema care va fi predată. Revăd apoi din nou materialul documentar existent şi întocmesc o schiţă-conspect, scoţînd în relief elementele noi asupra cărora va trebui să pun accentul în timpul vizitei. Apoi desfăşor o oră de recapitulare a materialului ce va fi văzut şi întocmesc în clasă, cu elevii, un tablou sinoptic al temei respective.

După desfăşurarea vizitei, cu o durată de circa 3 ore, perioadă în care elevii primesc explicaţiile necesare, notîndu-şi în carnet cunoştinţele noi, ţin o lecţie în care desprind concluziile asupra celor văzute şi dau ca temă pentru acasă completarea tabloului sinoptic, făcut înainte de vizită, cu noutăţile de care au luat cunoştinţă în cadrul institutului.

Legătura cu unităţile productive — S.M.T.-uri şi uzinele de reparaţii — reprezintă pentru cadrele didactice cel mai larg prilej de a-şi însuşi efectiv modul de lucru al maşinilor şi tractoarelor aflate în exploatare precum şi metodele noi de reparaţie a acestora.

Pregătirea practică a elevilor, deprinderea lor cu munca în brigăzi, echipe sau ateliere este strîns legată de activitatea S.M.T.-urilor şi uzinelor de reparaţii. În producţie se cristalizează metodele noi de muncă, se verifică documentaţia tehnică elaborată de specialiştii-cercetători, se apreciază calitatea maşinilor, se aduc acestora îmbunătăţiri constructive şi funcţionale. De aceea legătura profesorului de specialitate cu unităţile care folosesc în cea mai mare măsură mecanizarea lucrărilor, îndrumarea practicii elevilor în aceste unităţi constituie punctul nodal al întregii activităţi pe acest tărîm.

Cunoaşterea activităţii fabricilor constructoare de tractoare şi maşini agricole din ţara noastră este de asemenea un mijloc eficient de a cunoaşte perspectivele producţiei din ţară. Am întreţinut contactul cu fabricile constructoare de maşini agricole atît prin corespondenţă — cînd am obţinut prospecte, notiţe tehnice etc. cît şi prin vizite personale sau însoţit de elevi, cum am efectuat la fabricile din Capitală — „Vasile Roaită", „Timpuri Noi", „Semănătoarea" etc. Materialul obţinut completează cu succes latura tehnică a lecţiilor predate şi realizează concomitent popularizarea industriei noastre socialiste pe unităţi şi sortimente fabricate. Am astfel posibilitatea de a descrie precis maşinile respective, să arăt exact parametri constructivi şi de exploatare, precum şi întreţinerea maşinilor, necesarul de piese de schimb cu reperele respective etc.

În sfîrşit o altă formă preţioasă de documentare asupra tehnicii moderne pe care o folosesc o constituie vizitarea expoziţiilor industriale — atît cele organizate de ţara noastră, cît şi cele organizate de alte ţări la noi şi care prezintă noutăţile din toate ramurile de activitate.

Valorificarea tuturor posibilităţilor de care dispuneau pentru aprofundarea documentaţiei asupra tehnicii şi tehnologiei maşinilor şi agregatelor agricole constituie un factor esenţial în pregătirea viitorilor mecanizatori la nivelul tehnicii celei mai moderne. De aceea consider deosebit de preţios efectuarea unui larg schimb de experienţă pe această linie, între profesorii de specialitate.

Ing. CONSTANTIN BREJA
Centrul şcolar agricol
din Dragomireşti-Vale
— Bucureşti

Muncă de perspectivă în şcoală

(Urmare din pag. 1)

cinţe grave, că dovedeşte o mentalitate de mult depăşită şi mai ales că nu are nici o perspectivă în munca de educaţie.

În cîte o şcoală directorul se plînge : unii din oamenii mei nu ştiu să lucreze, nu vor, nu se pricep etc. Desigur, este un lucru îngrijorător să ai în colectiv oameni care să nu se priceapă în muncă ori să lucreze fără pasiune, fără dragoste. Asemenea lucruri nu pot rămîne fără urmări asupra procesului de instruire şi educare a elevilor. Dar priceperea, pasiunea, dragostea faţă de muncă pot fi dobîndite. De aceea le punem unor asemenea directori întrebarea firească : ce măsuri aţi luat, ce aveţi de gînd să faceţi ? De obicei răspunsurile la această întrebare sună cam aşa : am asistat la lecţii, i-am criticat, au fost citaţi şi în consfătuiri.

Sînt oare suficiente aceste măsuri ? Desigur că nu. Dar de lectura cadrelor didactice, de preocupările lor de studiu, de informarea lor cu noutăţile ştiinţifice de specialitate s-a preocupat directorul în cauză ? Aproape niciodată. Există colective în care „reclamaţia" ţine locul criticii tovărăşeşti, principiale, ceea ce dovedeşte că acolo mai dăinuie lacune serioase în conştiinţa unor cadre didactice.

Asemenea situaţii dovedesc că directorul a neglijat una din laturile esenţiale din munca sa — îndrumarea temeinică sub toate aspectele a cadrelor didactice pe care le conduce. Dar de ce oare aceşti directori de şcoli nu sesizează şi asemenea probleme, de ce nu le rezolvă la timp ? Răspunsul e clar : pentru că aceşti conducători au pierdut busola perspectivei, rezolvă lucrurile de la o zi la alta. Asistă la o lecţie şi critică acea lecţie ; s-a comis o abatere — atenţia este îndreptată spre lichidarea ei ; a apărut o sarcină nouă — toate forţele spre rezolvarea acelei sarcini. Dar din toate acestea nu se trag concluziile necesare, nu se adoptă măsurile corespunzătoare. Or, este inadmisibil ca în organizarea muncii educative accentul să cadă doar pe rezolvarea treburilor zilnice. Lucrul e cu atît mai grav cu cît această stare a organizării muncii instructiv-educative se răsfrînge direct asupra formării personalităţii elevilor. Aşa se face că unii pedagogi ajung să suspecteze elevii din clasa a X-a la o lucrare de control, să discute la dirigenţie în ultimul an de şcoală lucruri care ar trebui discutate numai în primele clase etc. Tot din acest motiv unii din absolvenţii şcolilor noastre mai dovedesc o concepţie greşită cînd e vorba de orientarea lor spre producţie — ceea ce înseamnă de fapt că nu am izbutit să le formăm conştiinţa perspectivei sociale. că nu cunosc atracţia şi satisfacţia pe care o produce munca în folosul societăţii întregi.

Procesul educaţiei morale constă în interiorizarea cerinţelor morale comuniste, în transformarea lor din cerinţe exterioare elevului, în motive ale activităţii ; elevul să ajungă la acel „trebuie" comandat interior. Acest lucru nu se poate realiza fără o muncă educativă cu perspectivă.

Operaţiile de cotitură în activitatea educativă se realizează mai uşor după o perioadă de întrerupere a activităţii sistematice, de pildă, după vacanţă. La reînceperea activităţii, elevii intrînd într-o nouă atmosferă, caracterizată printr-un sistem unitar de cerinţe, solid în toate articulaţiile lui şi printr-o îmbunătăţire sporită a conţinutului activităţilor, se dezbară mai uşor de vechile deprinderi şi se angajează cu plăcere într-o muncă nouă, cu perspectivă.

Ca director într-o şcoală la care s-au manifestat în trecut asemenea lipsuri de orientare în perspectivă, sau pur şi simplu ca director al unei şcoli, aş trece de îndată după începerea cursurilor ,la aplicarea unui plan concret de perspectivă pentru fiecare clasă în parte şi pentru colectivul didactic, constînd din trei părţi — perspectivă imediată, perspectivă medie şi perspectivă amplă, îndepărtată.

Perspectiva imediată ar cuprinde : stabilirea unităţii de cerinţe cu privire la punctualitate, ţinută, curăţenie, disciplina în timpul lecţiei, potrivit adevărului că deprinderile de comportare civilizată sînt un abecedar al educaţiei morale, estetice şi fizice. Printr-un efort colectiv susţinut, aceste deprinderi se pot forma în cel mult două săptămîni. După aceasta aş proceda la elaborarea altor obiective privind disciplina şi învăţătura, primele rămînînd obligatorii. De asemenea în planul de perspectivă imediată aş prevedea studierea de către toate cadrele didactice a unor articole din presa pedagogică, legate de obiectivele amintite şi discutarea lor cu întreg colectivul sau în comisiile metodice.

Perspectiva medie ar cuprinde stabilirea profilului intelectual şi moral al elevilor în momentul dat şi a nivelului pe care trebuie să-l atingă la sfîrşitul fiecărui an şcolar, în fiecare clasă. (Spre realizarea acestui scop aş tinde sistematic, prin elaborare de sarcini precise pentru cîte 2—3 săptămîni, în cadrul perspectivei imediate).

Tot aici aş include cunoaşterea aprofundată a programei şcolare, a manualului şi a metodicii de specialitate de către cadrele didactice care încă nu le cunosc pe deplin. Chiar dacă profesorul sau învăţătorul respectiv este în primul an de învăţămînt, pînă la mijlocul trimestrului II trebuie, neapărat, să-şi însuşească manualul şi metodica, la nevoie pe bază de conspecte controlate.

Ca perspectivă amplă, mi-aş propune să contribui la formarea unui colectiv didactic care să se caracterizeze printr-o înaltă pregătire ideologică şi politică, obţinută pe calea frecventării regulate a cursurilor ideologice, a conspectării bibliografiei, a studierii presei etc., o desăvîrşită cunoaştere a manualelor, metodicilor, pedagogiei etc., şi priceperea de a organiza ore educative şi alte activităţi cu mare eficienţă educativă. Aş căuta în acelaşi timp ca toate cadrele didactice din şcoală să posede un larg orizont de cultură generală, spirit de ajutor reciproc şi un sever simţ critic şi autocritic, potrivit principiului enunţat de pedagogia socialistă că atitudinea justă faţă de oameni constă în a-ţi consacra toate forţele societăţii şi a pretinde acelaşi lucru de la ceilalţi.

De asemenea mi-aş propune în planul de perspectivă amplă întocmirea de bibliografii de specialitate — metodică, pedagogică — colecţii personale de material didactice, potrivit cu specificul obiectului şi al claselor la care lucrează fiecare profesor şi învăţător, instituirea unei depline unităţi de cerinţe, stimă, încredere reciprocă, armonie, în cadrul colectivului.

Şi aş porni la lucru încet, cu răbdare şi perseverenţă, avînd ajutorul organizaţiei de partid şi al grupei sindicale, colaborînd îndeaproape cu organizaţia de tineret şi de pionieri, urmărind cu perseverenţă ridicarea eficienţei activităţii comisiilor metodice.

În primul rînd trebuie să formăm în colectivele didactice o atmosferă sănătoasă. Oamenii să vină întotdeauna la şcoală cu drag, cu plăcere, cu entuziasm, să ştie toţi că munca lor este apreciată la justa valoare, că primul criteriu de apreciere a unui om este munca lui, că directorul conduce şcoala în spirit de dreptate, că nu permite vreunui chiulangiu sau intrigant să facă rău cuiva. Şi îndeosebi să fie convinşi toţi profesorii şi pedagogii că directorul nu-şi cruţă forţele pentru bunul mers al şcolii şi face acest lucru cu modestie. Atunci sînt sigur că dacă în anumite împrejurări i s-ar cere unui profesor „vino la miezul nopţii la şcoală" — ar veni fără îndoială, din convingerea că dacă directorul îl cheamă, înseamnă că e nevoie de el şi că trebuie să vină.

Am insistat asupra rolului directorului pentru că în bună măsură de el depinde coeziunea colectivului didactic. El este acela care poate şi trebuie să vadă perspectiva întregii munci şi să mobilizeze colectivul didactic pentru realizarea acestei perspective. Iar munca cu perspectivă a cadrelor didactice are ca efect, între altele, formarea şi dezvoltarea simţului perspectivei sociale la elevi — calitate esenţială a caracterului omului societăţii noastre. În plus caracterul omului în totalitatea lui, nu se poate făuri decît printr-o muncă educativă organizată — o muncă de perspectivă.

I. ROMAN
lector I.P.C.D. — Iaşi

Roadele vacanţei

Din prima zi de vacanţă pionierii din Oradea s-au pregătit pentru concursul de săniuţe organizat de Casa pionierilor în ziua de 7 ianuarie. Doar fiecare vrea să ajungă primul la sosire, să aibă cinstea de a ridica un om de zăpadă.

Dar cîte acţiuni frumoase n-au pregătit cadrele didactice de la Casa pionierilor, pentru ca purtătorii cravatelor roşii să petreacă o vacanţă „ca-n basme".

Prima zi de vacanţă a fost deschisă de cercul micilor păpuşari. Aceştia au prezentat în faţa copiilor piesa „Maşenka şi ursul". De mult se pregătesc pionierii pentru acest spectacol. Tot în vacanţă ei au prezentat şi piesele : „Iepurele şi vulpea" şi „Giscănelul".

Dimineţile de basme organizate la Casa pionierilor i-au purtat pe copii într-un decor feeric. Copiii au mai participat la o şezătoare de ghicitori, urmată de dans. Nici audiţiile muzicale nu au fost uitate, căci ele sînt iubite de copii. Astfel pionierii au avut ocazia să asculte din cele mai frumoase operete şi opere.

Într-una din zilele vacanţei pionierii au vizitat Muzeul regional, întreprinderea „Poligrafia" şi alte întreprinderi din oraş.

Sportul, atît de iubit de pionieri, nu a fost neglijat nici el în această vacanţă. A avut loc un concurs de tenis de masă, un concurs de probleme de şah (cine le dezleagă ?). Cel mai frumos au petrecut însă pionierii la Carnavalul din 6 ianuarie 1962.

În tot timpul vacanţei la dispoziţia pionierilor a stat şi cinematograful Casei pionierilor care prezintă multe filme frumoase pentru copii.

Cu inimile pline de toate aceste bucurii, pionierii din Oradea păşesc în noul trimestru hotărîţi să obţină rezultate mai bune la învăţătură.

AURORA ARDELEANU
Casa pionierilor din Oradea

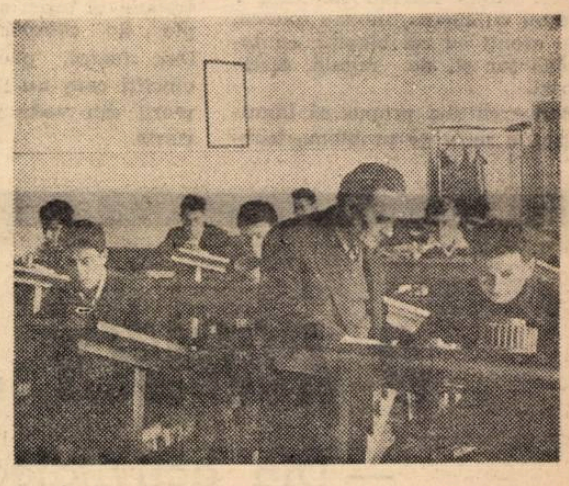

La lucrări practice de desen proiectiv la Şcoala profesională „23 August" din Capitală.

Profesori, învăţători, educatoare!

O. N. T. CARPAŢI

AGENŢIA BUCUREŞTI

Vă invită să participaţi la următoarele excursii :

— La 13—14 ianuarie, cu trenul în toate staţiunile şi cabanele de pe Valea Prahovei.

— 7 zile la Cabana Diham, pentru învăţarea şi practicarea schiului, sub îndrumarea unor instructori competenţi. Plecările au loc la 13—20 şi 27 ianuarie 1962.

— Cu prilejul aniversării Unirii Ţărilor Romîne, O.N.T. Carpaţi în colaborare cu S. R. S. C. organizează o excursie cu autocarul la Iaşi, în zilele de 23—25 ianuarie 1962. Se vizitează localităţile de pe traseu, locurile şi monumentele istorice care evocă lupta dusă de poporul romîn pentru Unirea Ţărilor Romîne, precum şi aspecte din viaţa şi activitatea lui Alexandru Ion Cuza şi Mihail Kogălniceanu.

Informaţii şi înscrieri la Agenţia din Calea Victoriei nr. 100, filiala din b-dul Republicii nr. 68 şi filialele O.N.T. Carpaţi din oraşele Călăraşi, Alexandria şi Giurgiu.

CONCURS

Institutul de mine „Gh. Gheorghiu-Dej" din Petroşeni, anunţă scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

Catedra de Matematici :

4 posturi asistent, Matematici superioare, Geometrie analitică şi diferenţială, poziţiile 17, 19, 20, 21.

Un post şef de cabinet, poziţia 22.

Catedra de Electrotehnică :

Un post şef de laborator, la laboratorul de Electrificări miniere, poziţia 14.

Catedra de Geometrie descriptivă şi desen industrial :

2 posturi asistent, la disciplina Geometrie descriptivă şi desen industrial, poziţiile 17, 18.

Un post şef de cabinet, Geometrie descriptivă, poziţia 19.

Un post preparator, la disciplina Geometrie descriptivă şi desen industrial, poziţia 20.

Catedra de Limbi străine :

Un post asistent, care să cunoască o limbă străină pentru predarea limbii romîne studenţilor străini poziţia 10

Catedra de Chimie şi fizică :

Un post şef de laborator, la laboratorul de Chimie, poziţia 21.

Un post şef de laborator, la laboratorul de Fizică, poziţia 22.

Un post asistent, Fizică generală şi nucleară, poziţia 19.

Un post preparator, la laboratorul de Chimie, poziţia 23.

Un post preparator, la laboratorul de Fizică, poziţia 24.

Catedra de Geologie :

2 posturi asistent, Geologie generală mineralogie şi petrografie, poziţiile 6, 7.

Un post preparator principal, la laboratorul de Geologie, poziţia 13.

Un post preparator, la laboratorul de Geologie, poziţia 14.

Catedra de Mecanică aplicată :

Un post asistent, Rezistenţa materialelor, poziţia 14.

Un post şef de laborator, la laboratorul de Rezistenţa materialelor, poziţia 15.

Un post şef de laborator, la laboratorul de Organe de maşini, poziţia 17.

Un post şef de laborator, la laboratorul de Tehnologia metalelor poziţia 16.

Un post preparator principal, Mecanică teoretică, poziţia 18.

Catedra de Mecanică minieră :

Un post şef de laborator, la laboratorul de Mecanică minieră, poziţia 13.

Un post şef de laborator, la laboratorul de Maşini şi Transport minier, poziţia 14.

Un post şef de laborator, la laboratorul de Termo-tehnică şi maşini de forţă, poziţia 15.

Un post preparator principal, la laboratorul de Maşini miniere, poziţia 17.

La concurs pot participa :

Pentru funcţia de asistent, persoanele care funcţionează în posturi de asistent, şefi de laborator sau şef de cabinet, preparator principal sau preparator sau persoane din producţie, care au diploma de examen de stat, de licenţă, de inginer etc., în specialitatea corespunzătoare postului şi au terminat stagiul la specialităţile unde stagiul în producţie este obligatoriu.

Pentru funcţia de şef de laborator, şef de cabinet, preparator principal şi preparator, persoanele care funcţionează în instituţiile de învăţămînt superior în posturi de şef de laborator, şef de cabinet, preparator principal şi preparator sau persoane din producţie, care posedă diploma de examen de stat, de licenţă, de inginer etc., în specialitatea corespunzătoare catedrei la care se ţine concursul şi au terminat stagiul la specialităţile unde stagiul este obligatoriu.

Persoanele care doresc să participe la concurs, vor depune în termen de o lună de la apariţia prezentului anunţ, la secretariatul Institutului (Petroşeni, str. Institutului nr. 20), următoarele acte : copie legalizată de pe actele de studii ; lucrările ştiinţifice ale candidatului, într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia (întreprinderea) în care îşi are funcţia de bază ; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează ; dovadă de efectuarea stagiului în producţie ; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat ; autobiografie.

Concursul va avea loc la Institutul de Mine din Petroşeni, str. Institutului nr. 20, după o lună de la apariţia prezentului anunţ.

Informaţii suplimentare se pot lua zilnic, de la rectoratul institutului.

VIE ACTIVITATE SOCIAL OBŞTEASCĂ

În fiecare lună, cadrele didactice de la Şcoala medie „Ştefan Plavăţ“ din Orşova se deplasează cu brigăzile ştiinţifice din care fac parte în satele şi comunele raionului, stau de vorbă cu ţăranii muncitori, răspund numeroaselor întrebări puse de ei. Această nouă formă de activitate a fost îndrăgită de profesorii de fizică, geografie, chimie, ştiinţele naturale, istorie, dornici să contribuie şi pe această cale la procesul de culturalizare a maselor. Întrebările formulate de ţăranii muncitori sînt discutate în cadrul comisiilor metodice, pentru a găsi cele mai potrivite răspunsuri care, respectînd rigurozitatea ştiinţifică, să fie pe înţelesul ascultătorilor. Sînt studiate în acest scop revistele de specialitate şi tot ceea ce a apărut nou în domeniul respectiv, alegîndu-se şi materialul didactic adecvat: hărţi, planşe, mulaje, aparate şi dispozitive.

În expunerile lor, profesorii ţin seama de problemele care frămîntă satul în care poposesc, dînd exemple din realizările gospodăriilor colective şi ale întovărăşirilor. Astfel interesul ascultătorilor creşte continuu, iar brigăzile ştiinţifice sînt aşteptate cu nerăbdare. Ţăranii muncitori din satele vizitate de brigada ştiinţifică manifestă dorinţa de a cunoaşte cît mai multe în legătură cu experienţa înaintată în sectorul agrozootehnic — noile metode cu ajutorul cărora se obţin recolte mai bogate, se cresc animale mai frumoase şi de mai mare productivitate, pomii fructiferi devin mai roditori.

Dar brigada ştiinţifică nu este singura formă de activitate culturală a învăţătorilor şi profesorilor din Orşova. Ei fac parte din corul şi brigada artistică a casei raionale de cultură, iar echipa de teatru a şcolii, după succesele repurtate cu piesele „Titanic Vals“ de Tudor Muşatescu şi „Conul Leonida faţă cu reacţiunea“ de I. L. Caragiale, repetă acum piesa „Neamurile“ de Teofil Buşecan. Cadrele didactice de la şcoala noastră se vor strădui ca în noul an să întreprindă acţiuni tot mai interesante şi variate menite să contribuie la opera de culturalizare a maselor.

FLORICA MAGERIU
Orşova

Cadrele didactice membre ale cercului de plastică „Ion Andreescu“ au efectuat în ultimele luni numeroase vizite de documentare, în întreprinderi, pe şantiere, în marile unităţi ale agriculturii socialiste. Din aceste vizite s-au înapoiat cu numeroase schiţe şi picturi. Iată una dintre acestea:

„Şantier naval de prof. NINA STUPARU“

Noutăţi în Biblioteca centrală pedagogică

„IMPREUNĂ CU PĂRINŢII PREŞCOLARILOR“

Articolele cuprinse în această culegere sînt scrise de educatoare, pe baza experienţei lor îndelungate cu preşcolarii.

G. I. Arhanghelskaia în articolul: *„Să ajutăm familia să pregătească copiii pentru şcoală“* povesteşte cum s-a desfăşurat munca educativă cu copiii de 6 ani în grupa care se pregăteşte pentru şcoală. Autoarea trage concluzii interesante în urma experienţei căpătate la şcoala 172 din Moscova cu grupa pregătitoare pentru şcoală. Activitatea educatoarei Arhanghelskaia a dat rezultate frumoase. Toţi copiii grupei intrînd în clasa I învăţau cu succes, iubeau munca, erau atenţi cu cei bătrîni, cu tovarăşii lor şi, de regulă, disciplinaţi.

Autoarea şi-a propus să lămurească o serie de probleme foarte importante pentru educatoare şi părinţi, cum sînt învingerea neatenţiei, a neascultării şi încăpăţînării unor copii. Ea acordă o atenţie specială formării la copil, în procesul muncii just organizate, a iniţiativei, a atitudinii corecte faţă de sarcina primită.

I. N. Vinogradova în articolul: *„Educaţia cinstei şi a adevărului“* consideră că adesea rădăcinile comportamentului necinstit al unor oameni maturi trebuie căutate în copilăria lor şi sînt un rezultat al educaţiei nejuste, al greşelilor permise de către părinţi. Pentru oricine este clar, că pentru a creşte copilul în spiritul cinstei şi al dragostei de adevăr, părinţii şi educatorii trebuie ei înşişi să fie un exemplu de comportament moral. Dar, uneori, părinţii, muncitori cinstiţi care nu admit minciuna, pierd din vedere lucrurile mărunte. Vinogradova povesteşte despre greşelile de acest gen şi urmările lor.

În articolul *„Despre educaţia muncii la copiii mici“ Borisova R. M.* porneşte de la premiza că dezvoltarea fizică a copilului de 5 ani, coordonarea mişcărilor lui, în special capacitatea de a face mişcări mai precise, mai subtile şi chiar dezvoltarea intelectuală se ridică la un nivel foarte înalt în comparaţie cu vîrstele anterioare. Pedagogii, părinţii observă acest salt în dezvoltarea generală a copilului, de care este important să se ţină seama atunci cînd facem educaţia muncii la copiii de vîrstă preşcolară.

Studierea acestei culegeri va fi deosebit de utilă educatoarelor din grădiniţe şi învăţătorilor din primele clase.

VICTORIA POPOVICI

O RODNICĂ SESIUNE DE COMUNICĂRI ŞTIINŢIFICE

— Din activitatea Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice —

Cea de a treia sesiune metodico-ştiinţifică a Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice s-a desfăşurat recent la Ploieşti, cu participarea unor reprezentanţi ai organelor de partid şi de stat şi a unui mare număr de cadre didactice universitare şi din învăţămîntul de cultură generală, cercetători ştiinţifici, membri activi ai filialelor societăţii.

Scopul principal al societăţii fiind îndrumarea şi sprijinirea muncii de cercetare ştiinţifică, îndeosebi a profesorilor din învăţămîntul mediu şi elementar, prima problemă supusă discuţiei a fost metoda de cercetare ştiinţifică în domeniul istoriei şi al istoriei literaturii, în lumina muncii desfăşurate în acest sens de membrii societăţii. Atenţia participanţilor a fost orientată spre aceste probleme încă de la început, în şedinţa plenară de deschidere. După cuvîntul de salut din partea conducerii Ministerului Învăţămîntului şi Culturii, rostit de tov. Petre Drăgoiescu, preşedintele Consiliului superior al şcolilor, s-a trecut la lucrările propriu-zise ale sesiunii prezentîndu-se trei referate: „Metoda de cercetare în istoria literară“, prezentat de acad. prof. Tudor Vianu, „Orientarea muncii ştiinţifice în domeniul istoriei literaturii române“, prezentat de Ion Simionescu, cercetător ştiinţific principal la Institutul de istorie al Academiei R.P.R. şi „Îndrumări privind munca de cercetare în domeniul istoriei“, susţinut de Nichita Adăniloaie, cercetător ştiinţific principal la acelaşi institut şi alcătuit în colaborare cu Elvira Preda, secretar ştiinţific al Secţiei de istorie a Societăţii.

Mulţi dintre participanţii la discuţii au arătat marea utilitate practică a dezbaterilor asupra metodei de cercetare ştiinţifică şi au propus popularizarea largă în rîndurile membrilor societăţii a celor trei referate, care s-au ocupat cu această problemă. Referatele au avut meritul, subliniat şi în cadrul discuţiilor, că au examinat multilateral şi temeinic cerinţele muncii ştiinţifice. Întemeiat pe bogata sa experienţă, acad. prof. Tudor Vianu a evidenţiat principalele însuşiri ce se cer unui cercetător ştiinţific în domeniul literaturii, precum şi elementele caracteristice ale muncii de cercetare în acest domeniu — importanţa continuităţii activităţii de cercetare, studiul în bibliotecă şi necesitatea culturii filologice pentru cercetătorul literar. Au fost evidenţiate totodată trăsăturile specifice ale activităţii pe acest tărîm — analiza şi sinteza fenomenului literar, problemele istoriei şi criticii literare etc.

Referatul prezentat de Dan Simionescu a reliefat condiţiile superioare în care se poate realiza azi, în ţara noastră, informarea ştiinţifică a cercetătorilor, felul cum este asigurată documentarea la zi în legătură cu orice subiect de istorie a literaturii române, după care a arătat etapele ce sînt de parcurs în elaborarea ştiinţifică a cercetătorilor. O expunere asemănătoare au făcut Nichita Adăniloaie şi Elvira Preda în ce priveşte cercetările de istorie.

Merită să fie menţionată orientarea spre cercetări de interes actual, vădită în comunicările prezentate în şedinţele de lucru pe secţii — la secţia de istorie: „Răsunetul revoluţiei din 1848 în regiunea Ploieşti“ de N. Simache şi „Greva generală de solidaritate a muncitorilor din Tîrgu Mureş — iulie 1934“ de Maria Turzai — Tg. Mureş, iar la secţia de filologie: „Concepţia democrată despre literatură în prima etapă a activităţii lui Ibrăileanu“ de I. D. Lăudat — Iaşi, „Mijloace artistice în analiza psihologică la Liviu Rebreanu“ de Ştefan Munteanu — Timişoara, „Creaţia poetică orală a minerilor“ de Ion Iliescu — Deva şi „Consideraţii asupra conflictului dramatic în teatrul românesc contemporan“ de George Gană — Bucureşti. Dintre acestea au suscitat un interes deosebit lucrările: „Creaţia poetică orală a minerilor“ — prin noutatea ei — şi „Răsunetul revoluţiei din 1848 în regiunea Ploieşti“ — datorită opiniilor diferite care s-au afirmat în cursul dezbaterilor.

Potrivit observaţiilor făcute, pe bună dreptate, de unii vorbitori, actuala sesiune ar fi dat rezultate şi mai bune, dacă în cadrul comunicărilor secţiei de filologie ar fi fost abordate nu numai subiecte de literatură, ci şi de limbă şi dacă referatele despre metodele de cercetare ştiinţifică ar fi făcut recomandări şi în legătură cu munca de culegere şi studiere a folclorului, domeniu spre care mulţi membri ai societăţii se simt atraşi, dar în care nu toţi stăpînesc în bune condiţii metoda şi tehnica respectivă.

Cum munca de cercetare ştiinţifică trebuie să ducă pînă la urmă la îmbunătăţirea activităţii didactice a profesorilor, au fost organizate în cadrul sesiunii lecţii demonstrative, la care au asistat profesori veniţi din toate colţurile ţării.

Ne vom opri cu precădere la două lecţii, una de română, alta de istorie, organizate la secţiile serale ale şcolilor medii, ţinînd seama că în acest domeniu metodica de predare este în plin proces de elaborare.

La clasa a XI-a serală a Şcolii medii nr. 1, prof. Elena Popescu a predat lecţia „Alexandru Sahia — viaţa şi opera“. Folosind o schemă expusă de la începutul orei, profesoara a urmărit drumul vieţii şi creaţiei lui Sahia. Lecţia s-a încadrat în timp, permiţînd fixarea cunoştinţelor — verigă esenţială a lecţiei mai ales la cursurile serale.

Discuţiile în lecţie au relevat faptul că în cadrul expunerii şi analizei nu au fost evidenţiate suficient trăsăturile realist-socialiste ale operei lui Sahia, ceea ce ar fi permis elevilor să urmărească evoluţia acestei metode de creaţie, generalizată acum în epoca biruinţei socialismului în patria noastră. De asemenea s-a subliniat ca un element negativ al lecţiei folosirea doar a cîtorva elevi, atît la verificarea cunoştinţelor, cît şi la fixare.

Bine orientată ideologic şi cu o structură metodică adecvată a fost lecţia „Răscoala din 1784 în Transilvania“, ţinută de prof. Paul Popescu, la clasa a XI-a serală. Au fost analizate cauzele economico-sociale care au dus la răscoală fiind apoi prezentate fazele mai importante ale răscoalei. Insuficient s-a insistat însă asupra cauzelor înfrîngerii răscoalei. Trebuia să se dea mai multă atenţie fixării cunoştinţelor. Cu toate acestea lecţia, bine închegată şi expusă cu patos, şi-a atins scopul.

Lecţiile au arătat utilitatea schimbului de experienţă, fie între profesorii din întreaga ţară, fie, mai limitat, între profesorii dintr-o localitate.

În ultima zi a sesiunii, conducerea societăţii a organizat o consfătuire cu delegaţii filialelor din întreaga ţară. Conf. univ. Emil Boldan, secretarul general al Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice, a prezentat un referat asupra activităţii desfăşurate de filialele din întreaga ţară, făcînd aprecieri asupra realizărilor şi deficienţelor din munca acestora.

Cuvîntul delegaţilor a relevat metode interesante de activitate, dar a scos la iveală şi unele lipsuri care urmează a fi lichidate. Interesant este astfel, pe linia exemplelor pozitive, sprijinul acordat activităţii ştiinţifice de Secţia de învăţămînt şi cultură din Sibiu, care consideră redactarea unor comunicări pentru societăţile ştiinţifice drept muncă în cadrul obligaţiilor metodice ale cadrelor didactice.

În discuţii s-a arătat, de asemenea, necesitatea unei strînse colaborări între filialele societăţii şi secţiile de învăţămînt. Delegatul filialei Bucureşti a arătat că, de acord cu Secţia de învăţămînt a Capitalei, a fost organizată la începutul anului şcolar o şedinţă comună a filialei cu responsabilii cercurilor pedagogice, în scopul alcătuirii planului de comunicări şi pentru stabilirea unei mai strînse colaborări.

Profesorii participanţi la sesiunea de comunicări au făcut de asemenea propuneri interesante, menite să îmbunătăţească activitatea societăţii în general şi a filialelor în special.

Schimbul de experienţă a arătat utilitatea sesiunilor metodico-ştiinţifice interregionale, care stimulează cercetarea ştiinţifică a cadrelor didactice, ceea ce duce şi la ridicarea nivelului ideologic şi metodic al muncii lor la catedră.

Buna desfăşurare şi succesul sesiunii metodico-ştiinţifice de la Ploieşti se datoreză sprijinului şi îndrumării permanente date Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice de către organele centrale de partid şi de stat, precum şi modului în care comitetul regional şi orăşenesc P.M.R., organele locale de stat şi comitetul filialei gazdă au rezolvat problemele organizatorice ale sesiunii.

Lector univ. MIRCEA BRĂTUCU
Prof. MIHAIL DRAGOMIRESCU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţământului

Organ al Ministerului Învăţământului şi Culturii şi al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţământ şi Cultură

Anul XIII nr. 644 | vineri 19 ianuarie 1962 | 8 pagini 25 bani

În faţa hărţii lumii elevii şcolii medii „Mihail Eminescu" comentează cu însufleţire ultimele evenimente prezentate în cadrul informărilor politice săptămînale

24 Ianuarie

24 ianuarie 1859 marchează una din cele mai importante pagini din istoria patriei noastre. În această zi a avut loc Unirea Ţării Romîneşti cu Moldova şi crearea statului nostru naţional.

Evenimentul Unirii Ţărilor Romîne a fost precedat de o luptă îndelungată împotriva reacţiunii interne şi externe, la care au participat în modul cel mai activ masele populare. Întregul popor lupta pentru înlăturarea închistării feudale, pentru făurirea statului naţional, pentru constituirea societăţii burgheze, nădăjduind într-o îmbunătăţire a situaţiei lui în cadrul noii societăţi.

Ideea unităţii politice a poporului romîn este foarte veche. Atît cronicarii, cît şi Dimitrie Cantemir au vorbit despre ea. Această idee apare şi în Regulamentul Organic, şi în planul conjuraţiei confederative a lui Leonte Radu din 1839. În 1841, cînd s-a încercat contopirea celor două ţări surori sub domnia lui Mihail Sturdza s-a manifestat de asemenea, pregnant această idee, iar în 1848, romînii din Ţara Romînească, Moldova şi Transilvania au luptat pentru ca o dată cu înlăturarea feudalismului, să obţină unitatea şi libertatea naţională. După înăbuşirea revoluţiei, Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti şi alţii, prin diferite articole şi broşuri, au arătat necesitatea Unirii. „Libertatea naţionalităţilor — scria marele revoluţionar democrat N. Bălcescu — nu poate veni de la curţile împărăteşti şi din mila împăraţilor şi despoţilor, ci numai dintr-o unire strînsă între toţi romînii, dintr-o ridicare a tuturor împreună şi în solidaritate cu popoarele impilate".

Dacă marea majoritate a populaţiei celor două Ţări Romîne dorea fierbinte Unirea, acest lucru nu era totuşi uşor realizabil, deoarece puternice state vecine, ca Imperiul Otoman şi Imperiul Austriac se opuneau acestei uniri. Contradicţiile dintre marile puteri în această perioadă vor ajuta însă partidei naţionale să lucreze cu succes la înfăptuirea Unirii. Datorită acestor contradicţii, Unirea a devenit o problemă europeană şi s-a discutat la Paris de către cele 7 puteri europene în cadrul tratatului de pace.

Pe plan extern, Rusia a fost statul care a sprijinit cel mai mult Unirea. Marx arată că „...cu aceeaşi fermitate cu care Austria se opunea Unirii principatelor Rusia a luptat să o înfăptuiască". Interesele Rusiei ţariste de a slăbi Imperiul Otoman coincideau cu interesele Ţărilor Romîne care, prin slăbirea Imperiului Otoman, îşi puteau redobîndi independenţa. Recenta lucrare a istoricului sovietic V. N. Vinogradov „Rusia şi Unirea Principatelor Romîne" bazată pe un bogat material documentar, mai ales provenind din arhiva Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S.S., dovedeşte atitudinea favorabilă a Rusiei faţă de Unirea Ţărilor Romîne în perioada 1858—1859. Istoricul american T. W. Riker este nevoit să recunoască că „Rusia fu cea care, înaintea tuturor, avu hotărît meritul de a fi venit în ajutorul cauzei naţionale în Principate". Franţa, de asemenea, a sprijinit Unirea, deoarece urmărea formarea unui stat — tampon la gurile Dunării între cele trei imperii — rus, turc, austriac — stat pe care însă să-l pună sub controlul ei politic şi economic.

La Congresul de la Paris se obţine hotărîrea ca, prin delegaţi ai tuturor claselor sociale, întruniţi în Divanuri ad-hoc, poporul romîn să fie consultat în problema Unirii.

În Moldova, înfruntînd prigoana sălbatică dezlănţuită de caimacamii Balş şi Vogoride, care erau sprijiniţi din afară de Turcia, Austria şi Anglia, unioniştii duc o largă propagandă în favoarea Unirii. La această luptă participă activ şi pedagogii. Astfel profesorul Nicolae Turculeţ este dintre primii unionişti arestaţi, deoarece în casa lui se întruneau partizanii Unirii. Istoricul burghez A. D. Xenopol arată că arestarea profesorului Turculeţ şi încă a unui unionist, Cuparencu „...provoacă în Iaşi o indignare nemaipomenită şi era aproape să aducă o mişcare turburătoare".

La Bîrlad este destituit pentru activitate în favoarea Unirii profesorul Popescu, iar la Fălticeni, profesorul Nicolae Verdeanu. Aceeaşi soartă o au şi profesorii B. Galian din Huşi, I. Hotriceanu din Piatra Neamţ etc. cărora li s-a făgăduit reîncadrarea „numai dacă nu vor mai umbla după unire". O figură reprezentativă în acest sens în Divanul ad-hoc din Ţara Romînească a fost deputatul învăţător Tănase Constantin, fiu de

Lector univ. NICOLAE CIACHIR
candidat în ştiinţe istorice

(Continuare în pag. 2-a)

FAŢĂ ÎN FAŢĂ

Cunosc un tînăr elev în clasa a X-a sau a XI-a. Cunosc şi familia lui. E un tînăr voinic, frumuşel, harnic. Fără să fie întîiul, trece printre elementele fruntaşe din clasa lui. Conştiincios la învăţătură, cu purtări corecte, nu lasă de dorit nici la teorie şi nici la practică. Are sarcini obşteşti pe care şi le îndeplineşte satisfăcător. Pe linie ideologică, stăpîneşte bine cît învaţă la şcoală şi ce prinde din ziare şi reviste. Un băiat bun după părerea multora, dar...

Îl întîlnesc, în orele sale libere, îmbrăcat în vestminte ciudate: haina lăbărţată şi lungă, de parcă nu se mai sfîrşeşte, pantaloni care se subţiază în cioc de pîlnie, pînă la glezne, cămaşa cu guler răsfrînt de vreo două degete, cu o funtă împrumutată parcă din recuzita unui circ.

Nu e ceva scandalos, dar, parcă, un pic alături. Tînărul e şi sportiv. Nu face parte decît din echipa şcolii dar e gata să te informeze cu precizie de toate performanţele şi de la noi şi din altă parte. Fiindcă părinţii i-au cumpărat un pic-up, ascultă şi muzică clasică şi reţine titlurile şi autorii, în schimb are plăcile celor mai noi şi extravagante dansuri, fredonează crîmpeie din cele mai multe. E în stare să te informeze de întreg repertoriul şi reuşitele oricărui cîntăreţ celebru de muzică uşoară. Dansează cu multă eleganţă orice dans. Nu i e greu să prindă figuri noi, chiar şi pe cele mai rău reputate.

Fiind frumuşel, are şi succese. Tînărul e fireşte la locul lui şi, în exerciţiul curteniei, nu se desparte de o anume rezervă politicoasă. Multe fete de aceeaşi vîrstă se complac în societatea lui şi chiar o caută.

Are acest tînăr un ideal?

Cînd se gîndeşte la viitor, cumpăneşte să aleagă între cariera de chimist sau de medic. Oricare i se pare potrivită dacă îşi va cîştiga existenţa lui şi a familiei pe care o va întemeia şi dacă-i va asigura buna dispoziţie de care s-a bucurat şi se bucură pînă acum.

Familia, în special mama, sînt mîndri de un asemenea fecior reuşit, după părerea lor.

Va deveni acesta un om nou?

Dar... să vă povestesc şi despre un alt băiat. E elev în clasa a VIII-a la o şcoală dintr-un oraş mic de provincie. Are 15 ani şi învaţă bine la fizică, matematici şi chimie. Era de 10 ani cînd s-a trezit în el pasiunea pentru astronomie. La 12 ani, şi-a fabricat un telescop cu sticle de ochelari, care îi da totuşi posibilitatea să observe cerul. La 13 ani, şi-a pus în gînd să-şi construiască un refractor, dar, şlefuind discurile de sticlă, s-a tăiat la încheietura mîinii drepte şi a rămas o vreme cu degetul mare anchilozat. În clasa a VIII-a, a studiat cursul de astronomie de clasa a X-a, din scoarţă pînă în scoarţă, şi s-a hotărît să se facă astronom. Căzîndu-i în mînă cartea unui astronom despre cum se fabrică un telescop cu refracţie, s-a apucat din nou să-şi facă un telescop, după indicaţiile din această carte. Negăsind în comerţ sticle optice, s-a gîndit, la început, să-şi fabrice oglinzi din geamuri.

A făcut fel de fel de încercări, şlefuind ore nenumărate, dar n-a reuşit. Atunci a rugat pe astronomul cu care intrase în corespondenţă să-l ajute. Acesta i-a trimis două discuri de sticlă la dimensiunile cerute.

Deşi în toiul examenelor, n-a încetat să-şi pregătească oglinzile. După ce şi-a terminat examenele cu menţiunea „foarte bine" s-a dedat cu totul şlefuirii oglinzilor.

După fel de fel de calcule şi combinaţii a reuşit s-o scoată la capăt. A izbutit să-şi construiască un tub octoedric, şasiul etc. Fratele său, turnător, i-a fabricat cadrul pentru oglinzi şi o axă. Totul mergea bine, cînd s-a întîmplat o catastrofă.

După ce argintase unul din discuri, l-a scufundat prea în grabă în apă caldă şi a crăpat.

În disperarea ce l-a cuprins, firea lui de copil l-a trădat. Împărtăşind prietenului său mai mare, astronomul, nenorocirea întîmplată, a inventat că o pisică

PETRE DRĂGOIESCU
Preşedintele Consiliului superior al şcolilor

CÎŢI SÎNT?

Printre cei care-şi căutau cartea la fişier era şi un puşti care abia ajungea la sertarul cu litera G. În sfîrşit a găsit ceea ce căuta.

— Tovarăşă bibliotecară, vreau să-mi daţi cartea „Din lumea celor care nu cuvîntă".

Sorin dorea să citească neapărat cartea lui Emil Gîrleanu. Astăzi tovarăşa învăţătoare Georgeta Zara a citit elevilor din clasa a III-a cîteva fragmente din carte şi copiilor le-a plăcut foarte mult.

...Două săli spaţioase ai căror pereţi sînt plini de rafturi cu cărţi. Privesc îndelung la rafturile acestea. Rînduite frumos una după alta, sînt în el peste 6300 de cărţi. Romane de autori clasici şi contemporani, volume de poezii, de teatru, cărţi de aventuri, romane ştiinţifico-fantastice, nenumărate cărţi de basme, de povestiri pentru cei mici. Cele mai multe se vede că nu mai sînt noi. Cîte sute de degete le-au răsfoit oare, cîţi ochi s-au aplecat asupra lor sorbindu-le cu nesaţ rîndurile? Dacă le-aş scoate din rafturi, teancul lor ar fi foarte mare.

Cititorii lor sînt elevi ai Şcolii de 8 ani nr. 10 din noul cartier Floreasca.

Lui Gheorghe Nicolae din clasa a VII „B" îi plac mult romanele în care se vorbeşte despre lupta partizanilor.

Pe colegul său, Ovidiu Matei, îl pasionează însă romanele ştiinţifico-fantastice.

Multe pagini ţi-ar trebui ca să vorbeşti despre cititorii acestei şcoli. Printre cititorii bibliotecii am găsit mulţi care aveau trecute pe fişe, numai de cînd a început anul şcolar, cîte 20—25 de cărţi. Şi pasiunea, dragostea aceasta pentru cărţi, pentru citit este sădită de învăţătorii şi profesorii şcolii din clipa în care copilul de clasa a I-a învaţă să desluşească slovele abecedarului.

★

Cîţi sînt? Îi număr cu ochii fără să mă observe. Mulţi. Şi fete şi băieţi. Aşteaptă răbdători la uşa bibliotecii pentru a împrumuta noi cărţi...

(Continuare în pag. 2-a)

24 Ianuarie

(Urmare din pag. 1-a

clăcași de pe moșia Izvoarele din districtul Olt, cunoscut prin atitudinea lui dîrză încă din timpul revoluției din 1848.

Documentele timpului arată că majoritatea învățătorilor de la sate erau partizanii Unirii și vedeau în ea un prilej ca țăranii să scape de iobăgie.

Ca urmare a luptei duse de masele populare, la 5 ianuarie 1859 a fost ales domn în Moldova, Alexandru Ioan Cuza. Pentru prima dată, scria consulul Franței, Victor Place, s-a săvîrșit o alegere fără să se cheltuiască un singur galben, arătînd în continuare că „alegerea colonelului Cuza este victoria deplină a ideilor înaintate și liberale, iar vechiul sistem de corupție și-a trăit traiul". A doua zi, după alegerea lui Cuza în Moldova, corpul didactic din Iași prezintă o adresă de felicitare noului domnitor. În adresă se arată că „corpul profesoral... își va pune toată silința pentru a împlini cu demnitate misia lui".

La 24 ianuarie sub presiunea maselor populare, Alex. Cuza este ales domn și în Țara Romînească, înfăptuindu-se astfel actul Unirii, care a constituit un pas însemnat pe calea progresului.

Ziaristul rus Elisițin, martor ocular al evenimentelor, arăta că: „Țările Romîne, după secole de subjugare și suferințe, vor păși înainte, iar 24 ianuarie va fi într-adevăr una din zilele istorice și de tradiție pentru ambele principate". Uriașă a fost bucuria poporului cînd a aflat despre reușita Unirii. „Să trăiască Cuza" a răsunat ca un ecou în inimile poporului romîn" — scria ziarul „Romînul", referindu-se la entuziasmul populației bucureștene. Nu se mai auzea în toată capitala decît cele mai vii demonstrații de bucurie. „Să trăiască Cuza, viitorul nostru stăpînitor". D. Bolintineanu, manifestîndu-și încrederea în viitorul țării scria: „Țara nu mai este moșia caimacamului și a domnilor, și romînii nu mai sînt turmele lor și ale vătafilor lor nerușinați".

Reformele înfăptuite de Cuza, M. Kogălniceanu și alți conducători progresiști, împotriva voinței majorității reacționare a Adunării, au contribuit la dezvoltarea statului național romîn. Printre aceste reforme s-a numărat și reforma învățămîntului din 1864, care a avut menirea de a da școlii din cele două țări romîne o organizare unitară. A. D. Xenopol arată că înainte de Cuza învățămîntul era „...mai mult pe hîrtie decît aevea, cu învățători nepregătiți, cei mai mulți tîrcovnici, neavînd școală, nici localuri, nici cărți".

Cu toate că pe baza reformei din 1864 s-au obținut unele realizări în domeniul învățămîntului, lipsa de manuale, de localuri, de cadre ca și greutățile materiale ale elevilor au împiedicat mult dezvoltarea școlii noastre.

Un învățămînt profund democratic a fost realizat de abia în anii puterii populare. În ansamblul măsurilor menite să înfăptuiască construcția socialismului în țară Reforma învățămîntului din 1948 reprezintă un moment de bază al revoluției noastre culturale. Ea a dus la ridicarea școlii noastre pe o treaptă înaltă deschizîndu-i perspectiva unor mari realizări.

Zeci de modele de cele mai diverse tipuri stau la dispoziția viitorilor cuceritori ai văzduhului, care-și fac inițierea în cercul de aeromodelism al Palatului pionierilor din Capitală.

A apărut „NATURA" revistă a Societății de științe naturale și geografie din R.P.R.

Seria Biologie nr. 6/1961

În paginile acestui număr se publică:

— Conferința pe țară a Societății de științe naturale și geografie din R.P.R. (din: 21—23 aprilie 1961).

La rubrica **„Studii și Cercetări"** apar:

— Aero-fotograma aplicată la studiul și cartarea pajiștilor naturale de dealuri și coline din sud-estul R.P.R. — de Ev. Pușcariu-Soroceanu, A. Grîneanu, I. Sănduleac și M. Popovici.

— Grădina botanică de la Nichița (U.R.S.S.) — de A. Kovacs și Ștefan Pall.

— Giberelinele — de Em. Iliescu.

— Experiențele profesorului dr. Daniele Petrucci de fecundare și dezvoltare a embrionului uman în afara organismului.

— Din viața liliecilor — de E. Dumitrescu.

— Principiile organizării Grădinii zoologice din București — de D. Radu și M. Cociu.

La rubrica **„Metodică și Lucrări practice"** se publică articolele:

— Predarea diferențiată a cunoștințelor agricole — de P. Stăncules cu.

— Lucrări practice de anatomie și fiziologie care se pot efectua în școli — de I. Voichin.

Revista mai cuprinde rubricile „Note", „Pentru tinerii naturaliști", „Recenzii și informații", „Din activitatea S.S.N.G.".

CONCURS

Se aduce la cunoștința celor interesați că la Institutul Agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iași sînt vacante și vor fi ocupate prin concurs următoarele posturi didactice:

1. Profesor la catedra Irigații și desecări, disciplinele „Irigații și desecări" și „Exploatarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare", poziția XVIII/1.

2. Conferențiar la catedra Anatomie și fiziologie animală disciplina „Fiziologia animală", poziția XVI/4.

3. Conferențiar la catedra Zootehnie generală și alimentație, disciplina „Zootehnie specială", poziția XI/3.

4. Conferențiar la catedra Fitotehnie, disciplina „Agricultură generală și Fitotehnie". poziția I/3

5. Conferențiar la catedra Matematici, disciplina „Analiză matematică și algebră". poziția XVIII/1.

6. Conferențiar la catedra Matematici, disciplinele „Geometria analitică și diferențială" și „Matematici superioare", poziția XVIII/2.

7. Conferențiar la catedra Matematici, disciplina „Matematici superioare", poziția XVIII/3.

8. Conferențiar la catedra Mecanică și Construcții, disciplinele „Construcții inginerești pentru îmbunătățiri funciare", poziția XIX/1.

9. Conferențiar la catedra Mecanică și construcții, disciplinele „Curs general de construcții", „Geotehnică și fundații", poziția XIX/3.

Candidații care doresc să participe la concurs vor prezenta la Rectoratul Institutului următoarele acte: o cerere adresată Rectorului Institutului; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Termenul de depunere a actelor este de una lună de la data prezentei publicații.

Concursul va avea loc la Institutul Agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iași, Aleea Sadoveanu nr. 3, telefon 30.51.

FAȚĂ ÎN FAȚĂ

(Urmare din pag 1-a)

s-a urcat pe polița unde-și pusese la uscat lentila și i-a trîntit-o pe podele... De ce a crezut el că o minciună îi slujea mai bine scopurile, nu știu. Destul că și-a dat îndată seama că a făcut o faptă urîtă și mărturisindu-și greșeala, într-o scrisoare ulterioară, și rugîndu-se să fie iertat, a obținut un nou disc de sticlă. În sfîrșit telescopul a fost terminat. Nu mărea decît de 105 ori, dar tînărul reușea acum să observe cerul cu mai multă claritate. O nemulțumire începu totuși să-l frămînte — gîndul că alte multe secrete ale cerului le-ar putea prinde, dacă ar avea lentile care să mărească de 200, de 300, de 350 de ori. Îi pare rău, în același timp, că folosește singur acest instrument și se gîndește să-l pună la dispoziția școlii.

Poate s-ar putea înjgheba un grup de observatori și de la alte școli, la care să se alăture adulți și cine știe dacă nu s-ar ajunge să se înființeze și o secție a societății de astronomie.

După 6 luni de muncă îndîrjită acest elev, cu telescopul fabricat de el, hoinărind pe cer, descoperă în aglomerația stelară a pleiadelor, o cometă nouă care a fost recunoscută de oamenii de știință ca atare și purtînd în revistele de specialitate numele lui.

Iată, așa dar, doi tineri, dar o singură problemă: care din doi merge pe drumul realizării lui ca om nou? Fără îndoială că cel de-al doilea îndreptățește toate speranțele, cu toate că, însingurat cum se găsește, în pasiunea lui absorbantă, n-ar fi rău să fie tras și pe linia vîrstei lui. Umanitatea lui reală îl împinge, e drept, către interesele colectivului.

Cel dintîi ni se pare fluturatic. Nu-l pasionează încă nimic. Lunecă peste toate, fără să-l rețină ceva. Se ține doar într-o bună dispoziție, meschină, egoistă, care nu-i dă nici o satisfacție deplină.

Este aceasta o poziție deliberată și mai ales definitivă? Mă îndoiesc. E mai mult un răsfățat. Încercuit de atmosfera călduță a familiei și a unui grup de prieteni, tînărul e rupt, deocamdată de contactul cu actualitatea vieții largi a societății. E ceea ce scapă adeseori atenției noastre, a educatorilor, și scapă de mai multe ori familiilor dezorientate.

Prima datorie a unui tînăr este să intre în actualitate, pentru a prinde esența contemporaneității, manifestările noi în condițiile cărora își va închega personalitatea. Schimbarea radicală a soartei omului contemporan, datorită mărețului proces al trecerii omenirii de la capitalism la socialism este caracteristica acestei actualități. Lichidarea exploatării omului de către om, intrarea în stăpînirea bogățiilor societății și apariția unor noi relații de producție au eliberat pe om de cătușele care-i striveau ființa și-i împiedicau dezvoltarea și i-a dat curs liber să se realizeze multilateral în ansamblul tuturor cerințelor materiale și spirituale. Procesul muncii, orientat spre satisfacerea crescîndă a tuturor cerințelor de viață și de cultură ale celor ce muncesc, constituie adevăratul conținut al vieții personale și principala sferă de activitate în care un tînăr se poate afirma și cîștiga acele trăsături care caracterizează pe omul nou. Siguranța pe care o are azi orice om al muncii că factorul propriei sale dezvoltări materiale și morale este munca sa personală, dă muncii un caracter uman, o noblețe care inspiră entuziasm și acte de eroism. Stimulată și înălțată continuu de avîntul științei și tehnicii puse amîndouă în slujba întregii societăți, munca, legată de interesele individuale, dar subordonată intereselor colective, creează posibilități pentru atingerea unui nivel de viață materială și spirituală nemaiîntîlnită. Om nou este acela care își axează actele vieții sale pe această linie de dezvoltare a vieții colective

Politica Partidului Muncitoresc Romîn, pusă în slujba fericirii poporului, creează neîncetat condiții favorabile pentru dezvoltarea și ridicarea omului. Oamenii muncii au înțeles că această politică este întruchiparea năzuințelor lor de viață și răspund chemărilor partidului cu un entuziasm și asemenea acte eroice care constituie mîndria bilanțului de realizări epocale din țara noastră, prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R. și explică avîntul pe care hotărîrile Congresului l-au declanșat pe linia îndeplinirii măreților sarcini ale planului de șase ani și ale planului de perspectivă. Nenumărate inițiative, angajamente și realizări înainte de termen și cu procente mari în toate sectoarele economiei, bogata afluență de inovații, interesul crescut și urmărirea pasionată a ridicării nivelului tehnic al producției, setea de știință și încadrarea în toate formele culturii la orașe și în sate, neînduplecarea, exigență față de sine și față de alții dovedesc existența unui număr impresionant de oameni noi care fac lege din realizările lor.

Introdus în această ambianță clocotitoare de forță și de creație, intrat în contemporaneitatea istoriei care se făurește sub ochii săi și orientat pe linia perspectivei ce se deschide prin victoria deplină a socialismului în țara noastră și trecerea ulterioară la comunism, orice tînăr se va încorda, cerîndu-și partea sa de efort, dreptul său de a participa la istoria vremii în care trăiește. Va deveni om nou prin cunoașterea vremii lui, dar mai ales prin participarea activă la rezolvarea sarcinilor ei istorice. Niciodată școala și familia n-au avut în față probleme de educație de un asemenea nivel, deci și o mai mare răspundere socială.

Pe linia sa de dezvoltare continuă, școala a intrat în actualitatea din fabrici și de pe ogoare și înarmează tinerele generații cu toate virtuțile unor constructori zeloși ai societății. Familia trebuie să învețe de la școală, să respecte rînduielile ei, liniile ei de dezvoltare. Pentru aceasta, să cultive interesul copiilor pentru știință și cultură, să le întărească încrederea în oameni și în posibilitățile lor nemărginite, să le facă înțeles sensul larg umanist al politicii partidului și a muncii pline de abnegație a oamenilor muncii care o urmează și o realizează, să-i deprindă cu răspunderea lor față de munca socială, să-i deprindă cu exigența față de ei înșiși și față de valorile societății, să nu le minimalizeze eforturile, dar nici să le exacerbeze, ci să le dovedească, și prin exemplul propriu, că efortul este legea adevăratei personalități.

Interesele familiilor coincid cu cele ale societății pe linia ascendentă a întăririi acesteia care se răsfrînge nemijlocit în bunăstarea tuturor. Aceasta orientează mai bine pe părinți în munca lor educativă. Nu mai e vorba acum de pregătirea unei cariere, ci de un loc de muncă avîntată, în care să se afirme și să se dezvolte o forță reală, o capacitate creatoare, o adevărată personalitate.

Rămîi în afara vieții dacă nu devii un om nou. A fi om nou nu e o veleitate, ci o necesitate vitală. A pregăti pe un tînăr să devină om nou, înseamnă a-l pregăti pentru viața contemporană. Succesul tău personal nu e posibil decît în mersul înainte al tuturor cu care te întîlnești, la un capăt de vreme, în biruința comună.

Tinerețea vieții trebuie să se confunde cu tinerețea vremii mărețe pe care o trăim și omul nou, dacă vom fi atenți, va apărea ca o consecință firească.

A apărut nr. 1./1962 al revistei „ÎNDRUMĂTORUL CULTURAL"

Articolul de fond, intitulat: **„Munca cultural-educativă la nivelul sarcinilor planului de stat pe 1962"**, înfățișează pe larg felul cum trebuie să fie subordonată activitatea cultural-educativă a sindicatelor, obiectivelor economice stabilite de partid pentru anul care a început.

Într-un editorial, revista subliniază însemnătatea hotărîrilor celui de al V-lea Congres Sindical Mondial care a avut loc la Moscova în decembrie 1961.

Paginile dedicate îndrumării muncii culturale de masă de la sate cuprind grupajul **„În ajutorul directorului de cămin cultural"**. Sub acest titlu un număr de activiști sindicali descriu felul cum au organizat manifestări culturale pe teme legate de sarcinile colectivizării agriculturii, întăririi economico-organizatorice a G.A.C. și creșterii producției agricole, în lumina indicațiilor și recomandărilor făcute la Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști. Revista mai publică articole despre desfășurarea învățămîntului agricol de masă și a propagandei științifice prin conferințe, despre însemnătatea folosirii vizitelor în G.A.C. pentru educarea țărănimii în spirit colectivist și continuă discuția cu tema: **„Să contribuim la ridicarea tuturor gospodăriilor colective la nivelul celor fruntașe"**.

Numeroase pagini din acest număr sînt dedicate celui de al III-lea Festival bienal de teatru „I. L. Caragiale" Pentru îmbogățirea repertoriului echipelor au apărut în revistă piesele de teatru **„Logodna"**, de Paul Everac și **„Un iaz și o întîmplare cu haz"**, de Natalia Gheorghiu.

EDUCAȚIA COMUNISTĂ A ELEVILOR

DEZBATERE ORGANIZATĂ DE COMITETUL ORĂȘENESC P. M. R. BUCUREȘTI

Educația comunistă a elevilor din școlile Capitalei a constituit tema unei consfătuiri organizate recent de Comitetul orășenesc de partid București. Au participat conducerile școlilor, numeroase cadre didactice, reprezentanți ai M. I. C., și ai departamentelor tutelare de școli, secretari și activiști ai comitetelor orășenesc și raionale de partid, secretari de partid din marile întreprinderi, vicepreședinți și inspectori ai sfaturilor populare raionale, secretari ai organizațiilor de partid și de U.T.M. din școli, instructori superiori de pionieri.

Consfătuirea a permis efectuarea unei temeinice analize asupra desfășurării procesului de educație comunistă în școlile Capitalei, a scos în evidență experiența și metodele pozitive folosite, a dezvăluit în spirit partinic deficiențele care mai există, dînd prețioase indicații pentru remedierea lor. Aceasta a dovedit că organele și organizațiile de partid se preocupă permanent, concret și competent de educația comunistă a tineretului, problemă centrală a construcției socialiste.

Educația comunistă a elevilor se realizează în primul rînd prin conținutul realist-științific al învățămîntului, în întregul proces al activității în școală, pe baza însușirii temeinice și profunde a cunoștințelor științifice din domeniul diferitelor discipline — aceasta este prima premiză de la care a pornit referatul prezentat de comitetul orășenesc P.M.R. București și discuțiile purtate pe marginea lui.

Subliniind faptul că, sprijinite de organizațiile de partid, conducerile școlilor s-au preocupat permanent de felul în care se realizează educația comunistă a elevilor în procesul de învățămînt, prin lecție, referatul a înfățișat aspecte concrete ale acestei activități.

O importanță deosebită a fost acordată felului cum se realizează în școli, în cadrul studiului literaturii române și al celorlalte discipline umaniste, educarea patriotică, cetățenească și estetică a tinerei generații. Numeroase exemple au relevat fapte îmbucurătoare. Astfel, profesoara Alexandrina Darie de la Școala medie nr. 8 predînd la clasa a X-a „B" lecția cu tema „1907" — din primăvară pînă în toamnă", a condus lecția de literatură în așa fel încît elevii au înțeles conștient sensul ideologic al pamfletului lui I. L. Caragiale — amplu rechizitoriu la adresa monstruoasei coaliții care a reprimat sîngeros răscoala țăranilor.

De asemenea în predarea istoriei, socialismului științific și economiei politice numeroși profesori au reușit prin lecțiile lor să convingă pe elevi că dezvoltarea societății omenești nu depinde de dorința diferitelor personalități, ci de legile obiective ale societății în a căror cunoaștere însușirea învățăturii marxist-leniniste este factorul determinant.

Un rol important în formarea concepției despre natură și societate și în educarea comunistă a elevilor îl îndeplinește predarea cunoștințelor realist-practice. În procesul predării chimiei, biologiei, fizicii, matematicii ș.a., elevii dobîndesc o concepție materialist-dialectică despre lume, capătă cunoștințe în ramurile cele mai importante ale producției industriale și agricole. Referatul a prezentat concret felul cum profesori ca Stela Manolescu de la Școala medie nr. 10, Angela Negulescu de la Școala medie nr. 13, Octavia Bostan de la Școala medie nr. 4 ș.a. își organizează lecțiile de chimie, explicînd importanța pe care o are chimia în agricultură și industrie. Fiecare lecție ținută de acești profesori dă elevilor noi cunoștințe practice utile, le dezvăluie noile cuceriri în domeniul chimiei, îi familiarizează pe elevi cu dezvoltarea industriei noastre chimice, cu hotărîrile noastre privind dezvoltarea industriei chimice.

Organizațiile de partid din școli au acordat o atenție deosebită educării elevilor prin muncă, aceasta constituind o verigă principală a procesului instructiv-educativ. Participarea elevilor din școlile Capitalei la munca în uzine și fabrici s-a dovedit nu numai o formă superioară de aplicare a cunoștințelor teoretice în practică, de pregătire a elevilor pentru însușirea tehnicii moderne, ci a creat posibilități deosebit de favorabile în ceea ce privește educația comunistă a elevilor. Lucrînd alături de muncitorii de la Uzinele „Tudor Vladimirescu" „Semănătoarea", „Gr. Preoteasa", de la Uzinele „Grivița Roșie" sau în alte întreprinderi din Capitală, elevii observă în mod direct organizarea producției, pot cunoaște disciplina și conștiinciozitatea muncitorilor în producție, se entuziasmează în fața elanului cu care aceștia lucrează pentru îndeplinirea sarcinilor din planul de stat.

Un loc important în cadrul dezbaterilor consfătuirii a fost acordat muncii dirigintelui în domeniul educării comuniste a elevilor, al cărui succes este determinat în primul rînd de buna orientare politico-ideologică a acestuia, de măiestria sa pedagogică. S-a apreciat în acest sens preocuparea organizațiilor de partid care au inițiat schimburi de experiență, discuții, adunări de partid deschise menite să contribuie la generalizarea experienței pozitive a diriginților.

Ocupîndu-se de rolul important pe care-l au în munca de educare comunistă organizațiile de tineret, referatul a apreciat faptul că sub conducerea organizațiilor de partid, organizațiile de U.T.M. și de pionieri au adus o contribuție valoroasă la educarea comunistă a tineretului, că prestigiul acestor organizații în rîndul tineretului a crescut, subliniind în mod deosebit contribuția organizațiilor de tineret de la Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu", Școala medie nr. 2 „T. Vladimirescu", Școala medie nr. 8 „Emil Racoviță", Centrul școlar „I. Rangheț" ș.a.

A fost evidențiată colaborarea tot mai strînsă între cadrele didactice și organizațiile U.T.M., popularizîndu-se metoda folosită de unii diriginți care, cu ajutorul organizației de U.T.M. și de pionieri, formînd o opinie puternică a colectivului, iau atitudine față de situația slabă la învățătură a unor elevi sau împotriva diferitelor acte de indisciplină, determinînd schimbări radicale în atitudinea respectivilor elevi.

Referatul s-a ocupat mult de activitățile în afară de clasă și extrașcolare.

Cu toate rezultatele pozitive obținute în munca de instruire și educare comunistă a tineretului școlar în unele școli din Capitală continuă să mai dăinuie o serie de lipsuri care frînează buna desfășurare a procesului instructiv-educativ. Desigur ele nu caracterizează munca școlilor din Capitală, dar combaterea și lichidarea lor se impune cu toată tăria.

În legătură cu aceasta, referatul prezentat de comitetul orășenesc de partid a arătat că mai există în unele școli o muncă mediocră concretizată în promovarea la limită, cu medii de 5 și 6 a unui număr mare de elevi și în procentul ridicat de corigenți.

Rezultatele nesatisfăcătoare din procesul de instruire și educare se datoresc în primul rînd nivelului scăzut al lecțiilor. Mai sînt încă învățători și profesori care intră în clasă nepregătiți, plictisiți, lipsiți de dinamism și combativitate, își întocmesc lecțiile la repezeală. Așa procedează profesorul Mihai Robea de la Școala medie nr. 27 care, de pildă, la o oră de educație cetățenească la clasa a VII-a a improvizat lecția scoțînd zece elevi la tablă cărora le-a pus tot felul de întrebări, unele fără să aibă legătură cu tema. În consfătuire au mai fost citați de asemenea unii profesori ca Elena Balaci, Ecaterina Costin, Paula Vladimirescu și alții, care datorită slabei lor pregătiri ideologico-politice și profesionale fac confuzii, țin lecții superficiale. De asemenea rezultatele slabe în pregătirea elevilor din unele școli se explică și prin faptul că profesori ca Radu Ghiulea, Valentin Peroșeanu și Valeria Grigorescu de la Școala medie nr. 8 folosesc insuficient materialul didactic, organizează puține lucrări practice în laborator.

Deși sub conducerea organizațiilor de partid s-a obținut o îmbunătățire a muncii politico-educative desfășurate de către cadrele didactice și de organizațiile de tineret, în școlile susamintite se mai găsesc încă elevi care dovedesc o concepție neștiințifică despre natură și societate, o atitudine nejustă față de învățătură, care mai practică suflatul, copiatul, vin la școală într-o ținută necorespunzătoare, nu respectă pe cei vîrstnici, pe profesorii lor.

Aceste lipsuri se datoresc în bună măsură superficialității dovedită de unii directori în munca de îndrumare și control, activității șablon a unor organizații de tineret, precum și slabei propagande pedagogice în rîndurile părinților.

Deși activitatea profesorilor-diriginți a înregistrat progrese continue, din păcate mai există unii diriginți care nu cunosc îndeajuns elevii, care nu se străduiesc să asigure un conținut educativ muncii pe care o desfășoară, făcînd aproape în fiecare oră de dirigenție o așa-zisă analiză a situației la învățătură prin simpla cercetare a notelor din catalog.

În ceea ce privește comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei și comitetele sfaturilor populare raionale, referatul a arătat că ele nu s-au ocupat întotdeauna în mod temeinic de controlul și îndrumarea procesului instructiv-educativ din școli, atenția lor fiind îndreptată în special spre rezolvarea problemelor administrativ-gospodărești, că n-au selecționat cu grijă cadrele didactice necesare școlilor și nu le-au repartizat în mod judicios.

S-a subliniat datoria organelor de control ale secțiilor de învățămînt de a trece neîntîrziat la o muncă adîncită de îndrumare a școlilor, în vederea întăririi eficienței activităților desfășurate pe linia educării comuniste a tinerei generații.

Din cuvîntul unor participanți la consfătuire

Tov. LUCUȚA VOICA, directoarea adjunctă a Școlii medii nr. 11 a vorbit despre preocupările și metodele folosite de către organizația de partid din școală în vederea îmbunătățirii continue a procesului instructiv-educativ. Ea a prezentat felul cum sînt folosite adunările generale de partid în vederea elucidării celor mai importante probleme din viața școlii. Vorbitoarea a relatat felul cum s-a desfășurat pe această linie adunarea generală deschisă de partid cu tema „Partinitatea comunistă și lupta împotriva obiectivismului burghez în predare". Alegerea temei a fost sugerată de anumite constatări cu ocazia asistențelor la lecții ori cu ocazia discuțiilor cu unii profesori care considerau că problema partinității se poate pune doar în legătură cu evenimentele contemporane. Adunarea generală de partid a scos la iveală aceste confuzii dînd totodată și răspunsul cuvenit.

Tov. IULIAN UTO, directorul Școlii medii nr. 5 s-a referit la problema cadrelor. El a arătat că primul obiectiv pe care și l-a propus la venirea în școală a fost cunoașterea cadrelor. Pe baza acestei cunoașteri, împreună cu organizația de partid s-a ajuns la concluzia că eforturile trebuie îndreptate în vederea adoptării în școală a unui stil de muncă corespunzător, că trebuia să se intensifice controlul și ajutorul concret pentru fiecare cadru didactic în parte. A fost revizuită și activitatea comisiilor metodice, care la ora actuală se străduiesc să dea răspunsuri competente la problemele concrete care frămîntă cadrele didactice.

Vorbind despre necesitatea perfecționării continue a cadrelor didactice, directorul Școlii medii nr. 5 a arătat că organizația de partid și conducerea școlii pun un accent deosebit pe studierea documentelor de partid și studierea la zi a tuturor materialelor de specialitate. Astfel, în acest trimestru va fi organizată o discuție cu exemplificări practice pe marginea manualului „Bazele educației comuniste".

Tov. CONSTANTIN MOLDOVANU, profesor diriginte la Școala medie nr. 1 a prezentat metodele folosite de el în vederea creării unei opinii comuniste în rîndul elevilor. „Este știut — a spus el — că în fiecare școală, în fiecare clasă, există un număr mare de elevi buni și foarte buni în fruntea cărora se află utemiștii. Pentru a forma o opinie sănătoasă m-am sprijinit în munca mea pe acești elevi. Prin discuții individuale, prin orele de dirigenție am combătut solidaritatea prost înțeleasă de unii elevi care ar fi dus la cocolosire și abaterile colegilor lor.

În cadrul orelor de dirigenție destinate analizei situației la învățătură i-am învățat pe elevi să-și exprime părerea cu curaj, am luat atitudine împotriva unor angajamente formale.

Opinia sănătoasă a elevilor nu înseamnă numai combativitate și spirit critic. Ea presupune optimism, încredere în viață, în forțele proprii. În clasă exista un elev care nu avea încredere în forțele lui, susținea mereu că el nu poate să învețe. Stînd de vorbă și urmărindu-l îndeaproape, dirigintele și-a dat seama că elevul avea o slabă pregătire anterioară. Cum era și firesc s-a adresat colectivului, i-a cerut sprijinul și l-a primit. Rezultatul: colectivul a reușit să-i trezească elevului respectiv încredere în forțele lui, ambiția de a învăța zi de zi.

Desigur, la formarea unui colectiv închegat cu opinii sănătoase au contribuit și alte acțiuni întreprinse de diriginte în colaborare cu organizația U.T.M.

În continuare vorbitorul a criticat pe acei diriginți care se supără cînd li se semnalează lipsuri la clasa lor, neînțelegînd că această tendință de a cocoloși lucrurile are o înrîurire negativă asupra formării morale a elevilor.

Tov. ERNEST NIȚA, director al Grupului școlar poligrafic ocupîndu-se de influența activităților exterioare în formarea și închegarea colectivului de elevi, a arătat că în tradiția grupului școlar a intrat organizarea anuală a festivalurilor tineretului. Aceste festivaluri au o durată de 8 zile și sînt închinate celui mai important eveniment al anului. Anul trecut festivalul a fost închinat celei de a 40-a aniversare a P.C.R. În această perioadă au venit în școală activiști, oameni de știință care au vorbit tineretului. Artiști de la diverse teatre din București au prezentat recitaluri, au fost invitați de asemenea studenți din țările Africii și Asiei care învață la noi.

În continuare tov. Ernest Niță a prezentat greutățile pe care le întîmpină în organizarea muncii educative datorită faptului că o mare parte dintre cadrele didactice nu au muncă de bază în școală și nu au nici pregătirea pedagogică necesară.

Tov. CLARA BETEA de la Școala de 8 ani nr. 15, tovarășa ELISABETA SZEKERES, directoare adjunctă la Școala medie nr. 4 și alții s-au ocupat de felul cum organizațiile de bază P.M.R. din școală conduc organizațiile de tineret, de felul cum se realizează colaborarea în școală cu organizațiile de tineret. În adunări generale aceste organizații au analizat felul cum diriginții se sprijină și sprijină activul U.T.M. ori de pionieri, au repartizat profesori membrii de partid și din activul fără de partid care să se ocupe concret de cîte o organizație de bază ori de detașament și, au propus cele mai bune cadre didactice în grupul de tovarăși care pregătesc și țin informările politice etc. Permanenta atenție a acestor organizații de bază este îndreptată spre îndrumarea organizațiilor U.T.M. și de pionieri către găsirea celor mai eficiente forme de educare comunistă care să răspundă vîrstei, preocupării și preferinței tinerilor.

Tov. AURELIA CIMPOIERU, secretara Comitetului U.T.M. de la Școala medie nr. 22 a arătat preocuparea organizației U.T.M. pentru educarea elevilor în spiritul disciplinei conștiente, în spiritul dragostei față de muncă. Ea a arătat rolul adunărilor generale U.T.M., puternica influență educativă a muncii patriotice pe care elevii au efectuat-o la diversele construcții din Capitală, înfățișînd și sprijinul cadrelor didactice în frunte cu comuniștii în organizarea informărilor politice.

★

Concluziile consfătuirii au fost prezentate de tov. Gheorghe Pană, secretar al Comitetului orășenesc P.M.R. București. Ele au apreciat faptul că, datorită preocupării permanente a organelor și organizațiilor de partid și de stat, a organelor sindicale și U.T.M. în munca de educare și instruire a tineretului școlar, au fost obținute succese importante. Majoritatea cadrelor didactice, sprijinite îndeaproape de organizațiile de partid, au asigurat elevilor o bună pregătire teoretică și practică, educîndu-i în același timp în spiritul dragostei nemărginite față de partidul și poporul nostru, sădindu-le dorința fierbinte de a pune în slujba construirii socialismului din patria noastră elanul și capacitatea lor creatoare.

Oprindu-se asupra lipsurilor care se mai manifestă în domeniul educației tineretului din școli, în concluzie s-a insistat asupra necesității antrenării tuturor cadrelor didactice, a utemiștilor și pionierilor la lupta împotriva mediocrității, în vederea însușirii temeinice de către toți elevii a cunoștințelor ce se predau în școală.

S-a cerut ca printr-o muncă educativă eficientă să se creeze la elevi o opinie sănătoasă, principială care să nu permită acte de indisciplină, lenea, minciuna, chiulul, dînd în același timp impuls dragostei lor față de muncă.

În fața cadrelor didactice a fost pusă din nou, cu tărie, sarcina întăririi muncii de educare ateist-științifică, pentru îndepărtarea unor concepții mistice, idealiste care încearcă să se mai strecoare în conștiința unor tineri.

Concluziile s-au referit și la organizarea activităților extrașcolare, al căror efect educativ trebuie să sporească. În acest scop este necesar să se folosească mai eficient condițiile materiale existente — cluburile, casele de cultură ale tineretului, terenurile de sport, emisiunile de la radio și de la televiziune, presa de tineret etc. Trebuie acordată o mai mare atenție activităților cultural-sportive în care să fie antrenată marea masă a elevilor.

Un factor important în vederea lichidării lipsurilor care se mai manifestă, pentru ridicarea muncii educative din școli la un nivel calitativ superior este folosirea mai deplină a armei criticii și autocriticii. Trebuie stîrpite din școlile noastre — s-a spus în concluzie — atitudinea de indulgență față de lipsuri, colegialitatea prost înțeleasă chiar între profesori.

Pentru a asigura deplinul succes al muncii de educație în școli organizațiile de partid se vor ocupa mai profund de cele mai esențiale probleme ale învățămîntului, vor dezbate în adunări generale probleme legate de politica partidului nostru, nivelul muncii pedagogice, vor urmări și ajuta munca fiecărui cadru didactic în parte.

Vorbitorul și-a exprimat în numele Comitetului orășenesc de partid București convingerea că în școlile din Capitală există suficiente forțe care să determine ridicarea muncii de educație comunistă la nivelul măreților sarcini ale desăvîrșirii construcției socialiste.

Știri

Cercurile pedagogice aduc un aport însemnat la îmbunătățirea metodelor de predare a lecțiilor. Problemele care se discută scot la iveală unele lipsuri, precum și succesele cadrelor didactice obținute prin schimbul de experiență din cadrul cercului.

Astfel, în ședința cercului pedagogic din centrul Mogoșani, raionul Găiești, participanții la discuții au remarcat progresele realizate de tînăra învățătoare Mihăiescu Niculina în predarea lecțiilor.

Problema de aritmetică rezolvată cu elevii clasei a IV-a cu date concrete de la gospodăria agricolă colectivă „1 Mai" din Mogoșani, a fost bine aleasă. Se cunoaște că rezolvarea problemelor dezvoltă gîndirea logică a elevilor și constituie un mijloc de aprofundare și sistematizare a cunoștințelor teoretice și practice. De aceea este necesar a se da o atenție deosebită metodei folosite. Dînd atenția cuvenită fiecărei etape în rezolvarea problemei, propunătoarea a folosit metoda sintezei și a condus cu pricepere pe elevi la aflarea rezultatului.

După cum a reieșit din discuții învățătorii trebuie să dea atenție mai mare studierii muncii personale în pregătirea referatelor privind metodele de predare. Ședințele cercului devin astfel mai atrăgătoare, mai interesante, mai ales pentru cadrele cu mai puțină experiență.

C. G. DINIȚĂ

★

În anii regimului democrat-popular în raionul Fălticeni învățămîntul de cultură generală a cunoscut o dezvoltare fără precedent.

Numai în ultimii ani pe întreg cuprinsul raionului ca și în orașul Fălticeni au fost construite numeroase localuri de școli cu zeci de săli de clasă și laboratoare, care permit ca învățămîntul să se desfășoare în condiții din ce în ce mai bune.

Au fost construite noi clădiri, în bună parte prin contribuție voluntară, pînă în cel mai mic cătun unde pe timpul burgheziei nici nu se pomenea de școală sau dacă exista, avea aspectul celei mai dărăpănate locuințe din sat. S-au înălțat, de pildă, școli în satele Vercicani, Budăi-Siliștea, Roșiori-Fărăști, Vămeni, Valea Poenii, Moișa-Boroaia, Valea Glodului, Pleșești etc.

Prof. I. MARȚOLEA
Fălticeni

★

O atenție deosebită dau pedagogii de la Școala medie nr. 3 din Sibiu educației muzicale a elevilor. La dezvoltarea dragostei celor mici pentru arta sunetelor contribuie pregătirea unor concerte, organizate de obicei cu sprijinul Filarmonicii de stat din Sibiu. Unul din concertele date de curînd de elevii Școlii medii nr. 3 a cuprins creații muzicale ca: „O, lume, ce frumoasă ești" de Beethoven, „Barcarola" de Jacques Offenbach, fragment din „Crai nou" de Ciprian Porumbescu, „Corul robilor" din opera „Nabucodonosor" de Giuseppe Verdi, „Corul partizanilor" din opereta „Vînt de libertate" de Isac Dunaievski, „Cîntecul păcii" de Dimitri Șostakovici, „Cîntecul Niprului" (melodie ucraineană), „Cîntecul tineretului sovietic" de Tulikov, „Marșul tinerilor constructori" de Tibor Molnár, „Utemiști din țara întreagă" de Vasile Timiș, „Te cînt, partid" de Mircea Neagu, „Republica, măreață vatră" de Ion Chirescu, „Hațegana" de Gh. Șoima și „Azi avem gospodărie" de Arion Cornel.

Programul recentului concert al elevilor de la Școala medie nr. 3 din Sibiu ilustrează preocuparea profesorilor de a dezvolta la copii dragostea pentru muzică, pentru frumos. O preocupare lăudabilă.

Cum reușește colega mea să scrie atît de frumos ?

Opinii despre abecedar

În unele din numerele „Gazetei învățămîntului" s-au arătat o serie din lipsurile observate în ediția din 1961 a abecedarului.

Este incontestabil faptul că acest manual este superior abecedarelor editate anterior. Totuși — așa cum s-a mai arătat — el mai are încă unele lipsuri care s-ar putea înlătura la o viitoare reeditare. În cele ce urmează voi arăta cîteva din aceste lipsuri. Iată, bunăoară, de la pagina 4 pînă la pagina 10 se tratează elementele grafice componente ale literelor cu care copiii vor face cunoștință în manual și se vor servi de ele în scriere. De învățarea acestor elemente grafice depinde scrisul și caligrafia școlarilor. Dar felul cum sînt prezentate ele îngreunează predarea. Să se observe la pagina 5 sus. Ilustrația reprezintă o natură bogată și frumoasă și două eleve culegînd flori ; apoi la mijlocul paginii figurează liniile verticale, orizontale și oblice și jos, liniile drepte mici pe un spațiu urmate de liniile lungi aplecate, pe două spații. Sînt elementele literelor bastonate. Ce bine ar fi dacă în peisajul bogat din ilustrație ar fi existat stîlpi de telegraf, o linie de cale ferată, o scară-două rezemate de copaci. S-ar reprezenta mai concret tocmai elementele grafice care apar jos. Or așa, dacă privim la pagina 5, e greu de spus ce conversație s-ar putea întreține cu elevii ca să se ajungă la elementele din josul paginii.

La pagina 6 cu greu se poate stabili o legătură între cîinii și iepurii din ilustrație pe de o parte, pătratele și triunghiurile desenate și liniile și punctele din rîndul de jos, pe de altă parte.

Abia la pagina 7 se observă asemănarea cîrligelor cu undița copilului din gravură. Păcat însă că undița nu se vede, fiind în apă... La pagina 8, de asemenea, pe baza ilustrațiilor nu se poate purta o discuție cu școlarii pentru a se ajunge la predarea cîrligelor care vor compune ulterior literele **n** și **m**.

La pagina 10 figurează ovalul ; dacă în pagină ar exista în afară de rață, găină etc. măcar un ou, aceasta ar ușura intuirea ovalelor, ar ușura desenarea și apoi scrierea lor în spațiul corespunzător de pe liniatură.

O deficiență mare o constituie faptul că la pagina 10 se termină predarea elementelor grafice, lipsind astfel din abecedar — așa cum s-a mai arătat în gazetă — elementele cu bucle („biciul scurt", „biciul lung", „biciul întors în jos" ș.a.). Acestea sînt elementele componente ale literelor **h, f** și **g** și executarea lor grafică nu este atît de ușoară cum ni se pare. Ar trebui să figureze pe viitor în abecedar și aceste elemente grafice atît de necesare.

Prima literă care se predă este **A, a** (de tipar) și **a** (de mînă) la pagina 11. Dar litera „a" majusculă, minusculă, de tipar și de mînă, este o literă complicată și grea pentru început, necesitînd trei trăsături : codița, ovalul și cîrligul de jos. Mai bine ar fi — cred — să se înceapă cu litera **i** sau cu **o** care sînt mai ușoare. S-ar putea găsi lesne cuvinte simple, interjecții cu **i**, cu **o**.

O greutate în munca cu abecedarul o mai constituie și faptul că în o bună parte din lecții nu se predau, o dată cu literele mari, și cele mici. De exemplu, elevii dau piept cu **a** (de mînă) la pagina 13 și-l învață apoi pe „**A**" (de mînă) tocmai la pagina 21; fac cunoștință cu „**u**" (de mînă) la pagina 12 și învață a-l scrie pe „**U**" (de mînă) la pagina 19. Apoi cu litera „**R**" povestea e și mai tristă : învață copiii literele **R, r** (de tipar) și **r** (de mînă) la paginile 16—17 și tocmai tîrziu de tot, la pagina 47, îl învață pe „**R**" (de mînă).

Cine răsfoiește cartea observă că de la paginile 32—33 manualul se redresează : literele sînt predate în toate formele lor și astfel se poate lucra mai ușor.

Mai este de remarcat că unele litere „predate" au frecvență slabă în textul din pagina respectivă. De exemplu : la paginile 34—35 se predă **L**. În text această literă nu apare decît în cuvîntul „Lina" repetat de trei ori. Dar se putea face ca pe fetițele din ilustrație să le cheme Liana, Lica sau Lala, iar pe băiat Luca în loc de Nelu astfel încît să se fi repetat litera respectivă de mai multe ori în cuvinte diferite.

Aceeași constatare în predarea literei „**J**" la pagina 48. O găsim în text cu majusculă o singură dată, în cuvîntul „Jucărie" ; erau necesare și alte cuvinte în care copiii să găsească pe **J**; la fel cînd se predă la pag. 60 litera Z, apare în text un singur substantiv propriu, Zoica. În loc de Vasilică, putea să figureze în text Zina, Zaharia, Zincă ș.a., din aceleași motive arătate mai sus.

Și dacă avem litere care ne obligă să folosim semnele diacritice, de ce să nu ne folosim de acest fapt făcîndu-i și pe elevi să le observe mai bine ? Or, iată ce se întîmplă : se predă la pagina 42 litera S și tocmai la pagina 59 se predă litera „Ș" în lecțiile „La școală" și „În oraș". Cred că ar fi mult mai bine dacă s-ar preda literele **S** și **Ș** în continuare. Același lucru despre t-T (pagina 40) și ț-Ț (pagina 64).

Și încă ceva : literele mari și mici imprimate pe cartoanele anexate la sfîrșitul abecedarului sînt foarte bune și necesare, dar sînt greu de decupat și de mînuit în momentele lecției. Aceasta aduce o încetinire în munca noastră cînd se procedează la sinteza și analiza cuvintelor și propozițiilor în cadrul literelor parcurse.

Cred că ar fi mult mai bine ca toate micile dreptunghiuri pe care se află imprimate literele, să fie perforate mărunt în felul timbrelor poștale, ca să le fie mai ușor elevilor la decuparea și la mînuirea lor în timpul lecției.

Pe tartajul de la urmă al abecedarului s-ar putea aplica mici vingalace (jghiaburi) din carton, pe care elevii să poată fixa literele la compunerea cuvintelor. Prin acestea s-ar evita căderea literelor pe jos, încetinirea lecției și alte neajunsuri.

Acestea sînt opiniile mele despre abecedar, opinii pe care le-am expus în baza experienței din munca mea didactică, în speranța că aș putea contribui la îmbunătățirea acestui manual.

V. GHEORGHE

TOT ÎN LEGĂTURĂ CU ESTETICA SCRISULUI

Din programele de caligrafie pentru clasele I-VI, publicate în broșura „Școala de 8 ani din Republica Populară Romînă" vol. II, reiese limpede că predarea caligrafiei în aceste clase are ca scop principal formarea deprinderii de a scrie clar, citeț și frumos atît cînd este vorba de scrierea cursivă, cît și de cea rapidă.

În această ordine de idei, Marin Biciulescu autorul articolului „Despre estetica scrisului" publicat în numărul 641 al „Gazetei învățămîntului", face o afirmație cu totul necorespunzătoare scopului predării caligrafiei în școală. Astfel, vorbind de trecerea „de la scrierea caligrafică (? !) la scrierea curentă" (probabil prin „caligrafică" trebuie înțeles „cursivă", iar prin „curentă" trebuie înțeles „rapidă"), spune „...momentul de tranziție, moment în care elevii trec de la scrierea caligrafică la scrierea curentă al cărei principal scop nu mai este trasarea corectă, frumoasă *(? !) cu linii groase și subțiri a literelor, ci notarea cît mai rapidă a cuvintelor, a propozițiunilor, a ideilor". Deci, după părerea autorului articolului, scrierea corectă și frumoasă este ceva ce nu se referă și la scrierea rapidă, ci este numai de domeniul scrierii cursive, iar la scrierea rapidă principalul ar fi să învățăm pe copii să scrie cît mai repede, iar dacă o literă sau alta va fi scrisă incorect aceasta nu ar avea importanță.*

Scrierea corectă, clară, frumoasă, deci și citeață este scopul principal al predării caligrafiei și acest lucru este subliniat și în broșura „Școala de 8 ani din Republica Populară Romînă" vol. I, în care se precizează că acest obiect se va preda din clasa I-a pînă în clasa a VI-a, în cîte o oră pe săptămînă, că față de școala de 7 ani s-a introdus în felul acesta cîte o oră de caligrafie în clasa a V-a și a VI-a în scopul de a forma și dezvolta deprinderile de scriere frumoasă la elevi. *În volumul II al broșurii în care sînt publicate programele de caligrafie pentru clasele I-VI, se subliniază același lucru. Programa mai precizează că în clasele I-III se predă scrierea cursivă, iar începînd din clasa a IV-a se predă scrierea rapidă. Studiul scrierii rapide se continuă în clasa a V-a și a VI-a acordîndu-se concomitent atenție și scrierii cursive.*

În predarea caligrafiei la clasele I-III, pe lîngă scrierea cursivă, se dau exerciții de scriere legată — fără a ridica tocul — a literelor, scrierea într-o singură trăsătură a cuvintelor, scrierea ritmică, după dictare, a cîtorva versuri, a unor texte scurte. Toate aceste exerciții au ca scop final pregătirea elevilor pentru scrierea rapidă al cărei studiu începe de fapt în clasa a IV-a. (În clasa a III-a nu se predă încă scrierea rapidă, ci cursivă, cu elementele care asigură trecerea la scrierea rapidă).

Scopul predării caligrafiei în prima etapă este dezvoltarea deprinderilor de scriere corectă a tuturor literelor alfabetului cu însușirea construcției juste a literei. Liniatura caietului tip I ajută pe copii în realizarea acestui scop indicînd înălțimea, lățimea literelor, înclinarea scrisului, locul de unde începe și unde se termină elementul, litera studiată, constituind astfel un permanent îndreptar în scrierea corectă a literelor.

În a doua etapă de învățare a scrisului caligrafic se urmărește scrierea legată cu literele de mărime mijlocie, legarea justă a literelor în cuvinte, scrierea fără întrerupere a unor cuvinte, scrierea într-un ritm mai rapid decît în clasa I. Liniatura caietului tip II contribuie la realizarea acestor sarcini.

În etapa următoare se urmărește scrierea lentă care se realizează în primul rînd prin scrierea fără întrerupere (începută în etapa precedentă), căreia i se acordă mai mare importanță și în al doilea rînd, prin scrierea ritmică care se practică mai intens. În această etapă, scrierea se apropie din ce în ce mai mult de scrierea rapidă, scopul principal fiind asigurarea trecerii treptate de la caietele tip I și II prin intermediul caietului tip III (care de fapt nu este „caietul dictando" cum arată autorul sus amintit) la caietul de dictando sau, cum se mai spune, la caietul tip IV, folosit în clasa a IV-a.

În clasa a IV-a predarea caligrafiei urmărește dezvoltarea deprinderilor de scrierea rapidă, cu literele de dimensiuni mai mici (2-3 mm în înălțime) pe caietul dictando — tip IV.

Scopul predării caligrafiei în clasele V-VI este bine definit în volumul II al broșurii la pag. 255. „În ambele clase se va preda scrierea cursivă și scrierea rapidă care urmărește formarea deprinderii de a scrie repede însă clar, citeț și frumos".

După cum se vede, trecerea de la caietul tip I și II nu se face brusc la caietul dictando, ci prin intermediul caietului tip III cu liniatură specială, care asigură trecerea treptată la caietul tip IV-dictando, iar trecerea despre care vorbește autorul articolului nu este un moment, ci stadiul bazat pe regulile caligrafice care se realizează în cursul unui an școlar.

Deformarea scrisului se datorește în primul rînd, așa cum este bine subliniat în articolul menționat, neglijării de către unii învățători a predării caligrafiei în primele clase și, totodată, lipsei materialului metodic în legătură cu predarea caligrafiei. În mare măsură înrăutățirea scrisului elevilor se datorește faptului că, din punct de vedere al scrierii caligrafice, sînt controlate numai caietele de caligrafie, că abaterile de la scrierea caligrafică sînt tolerate de mulți învățători în lucrările scrise la limba maternă, în caietele de aritmetică, în diferite notițe și chiar în cele ce scriu elevii pe tablă.

Pentru a contribui la formarea scrisului caligrafic al elevilor trebuie folosit orice prilej, trebuie ca toate lucrările scrise efectuate de elevi să fie analizate și din punctul de vedere al scrierii corecte, clare și frumoase.

ION PETRAȘCU

Experimentul de la clasele I-IV

În vederea îmbunătățirii procesului instructiv-educativ în școala de 8 ani, Ministerul Învățămîntului și Culturii a organizat, încă din anul școlar 1960—1961, cercetarea experimentală a sistemului de predare pe obiecte de către specialiști în clasele I—IV. În cele 200 de școli experimentale din țară, în care se urmărește experimentul în prezent, s-a desfășurat o muncă susținută în trimestrul I al acestui an școlar.

Pentru a se constata rezultatele obținute și pentru a putea înlătura eventualele greutăți care mai există, secțiile de învățămînt regionale din întreaga țară au organizat recent, la îndrumarea M.I.C., consfătuiri regionale ale școlilor experimentale la care au participat cadrele didactice din aceste școli, metodiștii care urmăresc cercetarea experimentală la nivelul raionului și regiunii, părinți ai elevilor de la școlile experimentale etc.

Consfătuirile s-au transformat într-o tribună a schimbului de experiență pentru clarificarea principalelor probleme legate de o cercetare experimentală de asemenea amploare. Comisia de urmărire și de îndrumare a experimentului pe țară, organizată în cadrul M.I.C., a trimis delegați care au participat la toate consfătuirile regionale în vederea totalizării rezultatelor dobîndite pînă în prezent și a stabilirii măsurilor necesare îmbunătățirii activității pe viitor.

Începînd cu acest număr, gazeta noastră prezintă părerile unor participanți la aceste consfătuiri regionale.

Dezbateri

Un început bun în regiunea Iași

În regiunea Brașov experimentul a fost introdus în 11 școli (în 9 școli din mediul urban și 2 școli din mediul rural). În referatul prezentat la consfătuire de către Secția de învățămînt și cultură a regiunii s-a făcut o succintă analiză comparativă a muncii desfășurate în trimestrul I la aceste școli. Plecîndu-se de la premiza că efectul organizării predării de către specialiști la clasele mici trebuie să se oglindească în situația la învățătură a elevilor, în referat s-a subliniat că, la sfîrșitul trimestrului I al acestui an, s-au obținut rezultate bune. Comparînd situația la învățătură de la sfîrșitul trimestrului cu aceea de la începutul anului școlar, obținută în urma probelor de control, se constată o creștere a nivelului de pregătire al elevilor de la clasele experimentale, față de cel al elevilor de la clasele de control. Adăugînd la aceasta și corectivul că exigențele profesorilor sînt mai mari decît cele ale învățătorilor, se poate conchide că nivelul de pregătire al elevilor de la clasele experimentale este superior.

Întrucît nivelul de pregătire al elevilor este determinat în primul rînd de calitatea lecțiilor, în dezbaterile care au avut loc la consfătuire s-a subliniat faptul că lecțiile profesorilor specialiști se remarcă printr-un riguros conținut științific redat sub formă de reprezentări și noțiuni cu un conținut corect și concret, prin punerea în evidență a legăturilor cauzale dintre fenomene, printr-o sistematizare logică a cunoștințelor. Într-un cuvînt, lecțiile profesorilor se adresează în mai mare măsură gîndirii elevilor.

O învățătoare din Sibiu care predă la o clasă a IV-a, de control, arăta că în cadrul muncii metodice din școala respectivă a asistat adeseori la lecțiile unui profesor de științe naturale de la clasele experimentale și a remarcat că lecțiile acestuia au un conținut științific mai bogat, că elevii folosesc cu ușurință termenii de specialitate și înțeleg legătura dintre organism și mediu.

Un profesor de matematică din orașul Brașov, care nu a mai lucrat pînă acum cu elevii mici, a arătat că la clasele I—IV a găsit noi posibilități, de a folosi variate metode pedagogice în predarea cunoștințelor de aritmetică prevăzute de programă.

Mulți dintre vorbitori au subliniat că s-au obținut progrese vizibile în ceea ce privește predarea de către specialiști a muzicii, educației fizice și desenului.

O altă problemă larg dezbătută în cadrul consfătuirii din regiunea Brașov a fost aceea a disciplinei. Faptul că din toate componentele educației disciplina a constituit o preocupare deosebită este lesne de înțeles. Celelalte laturi ale educației își vădesc efectul într-un timp mai îndelungat. Disciplina însă, ca manifestare a atitudinii față de învățătură, ca manifestare a unor deprinderi de comportare, se manifestă din primul moment fiind strîns legată de activitatea pe care o desfășoară elevii în clasă și în afară de clasă. Atît referatul cît și discuțiile au scos în evidență faptul că la începutul trimestrului, cînd copiii s-au văzut despărțiți de fostul lor învățător, cînd în clasă au început să se perinde 3—4 profesori diferiți, a existat o tendință de slăbire a disciplinei. Deficiențele au fost înlăturate însă, treptat, pe măsură ce profesorii au reușit să stabilească o unitate de cerințe, pe măsură ce diriginții s-au apropiat de viața și problemele clasei, iar copiii s-au familiarizat cu noul sistem de muncă. În legătură cu această problemă, numeroși vorbitori au insistat deosebit de mult asupra necesității de a se forma un front unic din partea tuturor cadrelor didactice, o unitate de cerințe care să fie coordonate sistematic și continuu de către dirigintele clasei.

Adaptarea profesorilor la munca cu elevii mici a constituit, de asemenea, una din problemele larg dezbătute. S-a arătat astfel că, rezultatele obținute la clasele experimentale au fost condiționate de preocuparea profesorilor pentru a cunoaște particularitățile de vîrstă ale copiilor din clasele I—IV și metodica predării la aceste clase. S-a arătat totodată că unii profesori au întîmpinat dificultăți din cauza lipsei de material informativ, în special a metodicilor.

Mai mulți profesori diriginți au expus părerile părinților în legătură cu acest experiment și au arătat că dacă la început aceștia manifestau oarecari îndoieli cu privire la eficiența lui, în ultimul timp părerea lor s-a schimbat, ei sînt mulțumiți de progresele pe care le-au făcut copiii și mulți cer, atunci cînd au elevi la clase în care predă un singur învățător, să fie trecuți în clasele la care predau profesori specialiști.

Dezbaterile s-au oprit și asupra unora din lipsurile sesizate în timpul desfășurării experimentului. S-a arătat astfel că unele comisii raionale, unele colective metodice însărcinate cu urmărirea și îndrumarea experimentului nu au desfășurat o activitate mulțumitoare, nu au dus o muncă eficientă. De asemenea unii directori de școli n-au înțeles destul de bine cum să îndrume munca pe această linie și cum să țină evidența rezultatelor ei.

Una din calitățile de seamă ale consfătuirii de la Brașov este aceea că ea a adus în dezbateri, un bogat material faptic, o sumedenie de date și de păreri, numeroase observații ale cadrelor didactice care, completate cu rezultatele ce se vor obține în viitor în cadrul experimentului, vor da posibilitatea Ministerului Învățămîntului și Culturii, cercetătorilor științifici să ajungă la concluzii întemeiate în legătură cu valoarea și eficiența acestui nou sistem de predare.

STELA POPESCU
cercetător științific principal
la Institutul de științe
pedagogice

În prezența celor circa 100 de persoane (inspectori, cadre didactice, părinți ai elevilor etc.) care au luat parte la consfătuirea de la Iași, s-a analizat cu mult spirit de răspundere modul cum se desfășoară munca instructiv-educativă și activitatea de cercetare pedagogică în cele 9 școli experimentale din regiune.

Atît în referatul secției de învățămînt și cultură a regiunii Iași, cît și în cuvîntul participanților s-a arătat că, deși au existat unele greutăți în munca desfășurată în trimestrul întîi (ca, de pildă, încadrarea necorespunzătoare a unor clase experimentale, alcătuirea nepedagogică a unor orarii, totuși rezultatele obținute la învățătură de către elevii claselor experimentale la toate disciplinele dovedesc că sistemul de predare cu profesori specialiști în clasele mici poate asigura un nivel mai înalt de cunoștințe elevilor, o muncă tot mai bună a cadrelor didactice în aceste clase.

După o scurtă perioadă de acomodare reciprocă între profesorii și elevii claselor experimentale la începutul anului, s-au conturat la sfîrșitul trimestrului tot mai clar numeroase rezultate pozitive ale muncii profesorilor oglindite îndeosebi într-o mai temeinică însușire a cunoștințelor de către elevi, într-o creștere mai rapidă a ritmului de ridicare a nivelului general de pregătire a acestora.

S-a subliniat, în mod deosebit, ideea că ritmul de acomodare a elevilor cu colectivul nou de cadre didactice al clasei a fost mai rapid la clasele mai mici și asta, se pare, datorită faptului că, cu cît clasa e mai mică, atașamentul față de fostul învățător e mai slab, dar nu constituie un factor de frînare în etapa de acomodare inițială a clasei cu colectivul de profesori.

Unii participanți la consfătuire, ca, de pildă, prof. Al. Mînăstireanu de la Școala experimentală din Bîrlad, care a predat în trecut 14 ani ca învățător și apoi 7 ani ca profesor de limba romînă la clasele V—VII, pe baza propriei experiențe, a argumentat că, spre deosebire de învățătorul care trebuie să se pregătească zilnic pentru cinci obiecte diferite, profesorul, predînd doar o singură specialitate, poate mai ușor să se gîndească la cele mai adecvate și juste procedee de predare.

Atît în referatul prezentat, cît și în cuvîntul celor care au participat la discuții s-a arătat că predarea pe obiecte în clasele I—IV asigură posibilitatea unei mai bune pregătiri de specialitate și didactice a celor care predau. Pe baza a numeroase exemple, s-a reliefat ideea că majoritatea profesorilor de la clasele experimentale au căutat să folosească la lecție, metode și procedee variate și bogate, care să asigure o mai bună înțelegere a cunoștințelor de către elevi, o mai temeinică legare a acestor cunoștințe de viață, de construirea socialismului în patria noastră. Folosirea largă și adecvată a materialului didactic (școlile experimentale din Iași, Bîrlad), excursiile cu elevii la G.A.S., G.A.C., vizite la parcul zoologic, la instituții și întreprinderi socialiste (școlile experimentale din Vaslui, Bîrlad, Iași etc.), folosirea cretei colorate la lecție, a schițelor clare și simple pe tablă etc. — totul a ajutat, în general, ca elevii să dobîndească cunoștințe cît mai trainice și mai precise, fără a se depăși, totuși cerințele programei școlare.

Predarea cu rezultate bune a muzicii, educației fizice și desenului, neglijate uneori de către unii învățători, a căpătat astăzi, la clasele experimentale, importanța cuvenită, ceea ce face ca și aceste obiecte să contribuie tot mai mult la educația multilaterală a elevilor din clasele mici. Elevii și părinții apreciază în mod deosebit acest lucru. In această privință, este semnificativ faptul că profesorul de educație fizică de la clasele experimentale din Bîrlad a fost mereu solicitat de către elevii claselor de control, ca să desfășoare și cu ei aceeași activitate ca la clasele experimentale. La școala experimentală din Fălciu, elevii din clasele de control și-au manifestat, în repetate rînduri, dorința de a participa la orele de muzică la clasele experimentale pentru a învăța și ei aceleași cîntece frumoase ca și colegii lor de la clasele experimentale.

La consfătuire, s-a arătat, totodată, că perioada de acomodare inițială mai dificilă, pentru unele cadre didactice de la clasele experimentale, ca și lipsa unei munci mai ferme și mai consecvente a unor diriginți pentru asigurarea cerințelor unice ale colectivelor pedagogice la lecții și în afara lecțiilor, s-au soldat cîteodată, la unele școli, cu o oarecare încălcare a disciplinei de către elevii claselor experimentale, îndeosebi la începutul anului școlar. Acolo, însă, unde unitatea de cerințe a fost impusă clasei chiar de la începutul anului sub directa îndrumare a dirigintelui, disciplina a fost mai bună la clasa experimentală decît la clasele de control, ca de pildă la școala experimentală din Ruginoasa-Pașcani. La consfătuire, s-a subliniat, totuși că, și în privința disciplinei, în majoritatea claselor experimentale s-au obținut la sfîrșitul trimestrului rezultate mulțumitoare, deși mai trebuie dusă încă o muncă susținută în această direcție.

Diriginții de la clasele a III-a și a IV-a au căutat, în genere, să desfășoare o muncă variată și adecvată, deși au întîmpinat unele greutăți, datorită lipsei de îndrumări concrete în ceea ce privește munca dirigintelui la aceste clase. Mulți s-au străduit, totuși, să facă ore de dirigenție interesante, la nivelul de vîrstă al elevilor, pe teme bine alese: „Orașul Iași în trecut, în prezent și în viitor" (Școala experimentală din Iași), „Cum trebuie să ne pregătim pentru lecție" (Școala experimentală din Bîrlad), „Cum să luăm notițe la ore" (Școala experimentală din Vaslui) etc.

Prin dezbaterea unor referate legate de activitatea diriginților la clasele mici, comisiile diriginților din unele școli au ajutat mult la îmbunătățirea muncii diriginților de la clasele experimentale.

Cercetarea organizată și sistematică a experimentului a fost urmărită de către cadrele didactice și comisiile metodice din școli, de către comisiile de cercetare raionale și a regiunii. În această direcție însă, în trimestrele II și III, Secția de învățămînt și cultură a regiunii Iași trebuie să-și propună îmbunătățiri substanțiale pentru ca atît comisiile de urmărire a experimentului la nivelul raionului, cît și comisia regională să desfășoare o muncă mai concretă și planificată, de îndrumare a activității instructiv-educative din școlile experimentale, de urmărire și studiere multilaterală a noului pedagogic care se naște în aceste școli. De aceea, prevederea acestui obiectiv drept sarcină centrală în planul de măsuri pentru îmbunătățirea activității din școlile experimentale în trimestrele II și III, plan aprobat de consfătuire, este cu totul îndreptățită.

Este bine, că în planul de măsuri s-a prevăzut ca fiecare membru al comisiei de cercetare regională să răspundă efectiv de o școală experimentală din regiune. Realizarea integrală și la datele fixate a sarcinilor prevăzute în planul de măsuri (de pildă, dezbaterea într-o ședință a sarcinilor muncii dirigintelui în prezența tuturor directorilor și diriginților de la școlile experimentale, elaborarea de către comisia regională a unui normativ al cerințelor unice care va fi apoi concretizat și aplicat ferm în fiecare școală etc.), va face ca, la sfîrșitul anului școlar, clasele experimentale să înregistreze succese și mai mari.

De altfel, chiar de pe acum, încrederea cadrelor didactice și a părinților în rezultatele bune ale muncii în clasele experimentale, merită să fie semnalată ca un fapt cu totul semnificativ. Nu numai profesorii de la clasele experimentale, dar chiar și mulți învățători de la clasele de control au început să se convingă personal de acest lucru. „În cursul acestui trimestru — declară tov. Ruxanda Negruți, învățătoare la una din clasele de control ale Școlii experimentale din Vaslui — am depus o muncă perseverentă în predarea lecțiilor la clasa mea. Totuși cred că elevii mei au încă lipsuri. Nu același lucru se poate constata la clasa paralelă, unde obiectele se predau de către profesori și unde, de aceea, cunoștințele sînt mai bine sistematizate și consolidate".

Numeroși părinți ai căror copii învață la școlile experimentale — de pildă, la școlile din Bîrlad și Hîrlău — au cerut conducerii școlilor ca fiii lor care învață la clasele de control să fie transferați la clasele experimentale, deoarece, acolo, precum declară unul din ei, „au mai multe de învățat". Același lucru l-au susținut, de altfel, tov. Maria Manea și Maria Zugravu, mamele unor eleve de la Școala experimentală din Iași.

Colțul cu exponate oglindind munca elevilor din clasele experimentale (caiete, desene, hărți, obiecte confecționate în orele de lucru manual etc.), pregătit pentru consfătuire de către Școala experimentală din Iași, a contribuit în mod concret și direct la cunoașterea unora din bunele rezultate obținute de elevii de la această școală.

Începutul bun înregistrat de clasele experimentale din regiunea Iași în primul trimestru îndreptățește speranța în dobîndirea unor succese tot mai mari de aici înainte.

Conf. univ. I. CREMER

Interesul pentru științele naturale stimulat de profesor le-a călăuzit școlarilor pașii spre colțul zoologic, ale cărui exponate le cercetează acum pasionați

Pentru ridicarea continuă a nivelului învățămîntului profesional și tehnic

— Consfătuirea cadrelor didactice din regiunea Argeș —

De curînd a avut loc în orașul Pitești o consfătuire cu directorii școlilor profesionale și de meserii din regiunea Argeș. La consfătuire au participat de asemenea secretarii organizațiilor de partid și U.T.M. din școli, reprezentanți ai direcțiilor de învățămînt de specialitate din Ministerul Învățămîntului și Culturii și Ministerul Agriculturii.

Organizată din inițiativa Comitetului regional al P.M.R. — Argeș, consfătuirea a analizat pe larg felul în care sînt traduse în viață sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic. Baza discuțiilor în cadrul consfătuirii au constituit-o referatele „Pregătirea științifică și profesională a viitorilor muncitori", prezentat de conducerea Școlii de meserii din Pitești și „Munca educativă în școala noastră" prezentat de conducerea Grupului școlar de pe lîngă Uzinele mecanice din Cîmpulung-Muscel. Referatele au fost întregite de coraportul cu privire la activitatea instructiv-educativă din școlile profesionale și de meserii din regiunea Argeș, care a oglindit concluziile brigăzilor de îndrumare și control organizate de comitetul regional P.M.R. și care au analizat multilateral calitatea unui număr însemnat de școli în perioada noiembrie-decembrie 1961.

Referatele, coraportul și discuțiile purtate în cadrul consfătuirii au reliefat importantele realizări obținute de cadrele didactice din școlile regiunii Argeș în domeniul creșterii și formării viitorului schimb al constructorilor socialismului din patria noastră.

Iată cîteva din problemele dezbătute pe larg în consfătuire:

Toată grija pentru baza materială a școlilor

Condițiile materiale ale unei școli determină în bună măsură desfășurarea procesului de învățămînt. Pe această linie referatele cît și discuțiile au scos în evidență grija deosebită, sprijinul pe care școlile l-au primit din partea organelor locale de partid și de stat. Astfel, la Școala de meserii din Pitești a fost alocată o sumă de peste 1.500.000 de lei, în vederea construirii unui număr de 9 săli de clasă și 5 săli pentru atelierele de producție, care au asigurat o bază materială corespunzătoare pregătirii profesionale a elevilor în munca de educare comunistă a lor. De asemenea, pentru utilarea atelierelor, Școala de meserii din Pitești a primit 3 mașini de rabotat șeping, o mașină de frezat universală, 30 menghine paralele, 17 mașini de cusut, 22 menghine pentru secția de lăcătușărie mecanică, 30 tejghele pentru secția tîmplărie etc. La Școala de meserii din Rm. Vîlcea s-au efectuat de asemenea importante investiții pentru construirea a 8 săli de clasă cu parchet și lumină de neon. La Centrul școlar agricol din Curtea de Argeș s-au asigurat condiții dintre cele mai bune pentru instruirea și educarea unui număr de peste 250 de elevi, adică aproape tot atîți cîți a școlarizat din 1921, cînd a fost înființată, pînă în anul 1948.

Demn de menționat este și exemplul Școlii de construcții din Pitești care în ultimii 10 ani și-a triplat spațiul de școlarizare.

In ceea ce privește gospodărirea localurilor de școli, a internatelor și cantinelor, discuțiile în cadrul consfătuirii au relevat grija pe care o manifestă conducerile școlilor și cadrele didactice pentru aspectul îngrijit al sălilor de clasă, al dormitoarelor, al atelierelor etc. În acest sens poate fi citată Școala profesională de pe lîngă Uzinele mecanice din Cîmpulung-Mușcel, unde datorită spiritului gospodăresc al conducerii școlii și al cadrelor didactice, condițiile de viață ale elevilor în școală și în internat sînt din cele mai bune.

Dacă în general există preocupare pentru întreținerea sălilor de clasă și atelierelor, în schimb pentru internate, grija dovedită la unele școli profesionale cu caracter agricol mai lasă de dorit. Se impune ca neîntîrziat conducerile școlilor să treacă la remedierea acestor deficiențe, cunoscut fiind faptul că de buna organizare a muncii în sectorul administrativ-gospodăresc depinde în bună măsură obținerea unor rezultate satisfăcătoare în procesul instructiv-educativ.

Eficiența predării obiectelor de cultură generală și cultură tehnică

O trăsătură esențială care trebuie să caracterizeze întreaga activitate din școlile profesionale și de meserii este asigurarea legăturii între predarea obiectelor de cultură generală și a obiectelor de cultură tehnică cu practica de atelier, legătura dintre școală și producția din fabrici, uzine, șantiere, G.A.C.

Referatele, coraportul cît și discuțiile purtate în cadrul consfătuirii au dezbătut pe larg această problemă. Astfel, referatul prezentat de prof. Filip Stănescu, directorul Școlii de meserii din Pitești a prezentat felul cum comisiile metodice ale acestei școli au îndrumat și indicat profesorilor de matematică, fizică, desen, de tehnologie specială etc. ca în activitatea lor să pună accent pe acele cunoștințe care-și găsesc aplicarea în producția atelierelor. Astfel la orele de matematică profesorii Maria Gheorghiu, Arcadie Jovmir s-au străduit să formuleze probleme cu un conținut adecvat meseriilor de lăcătuș-mecanic, tîmplar, țesător, croitor. Iată de exemplu o problemă dată elevilor spre rezolvare la clasele de lăcătuși-mecanici: „dintr-o bucată de tablă dreptunghiulară cu dimensiunile „A" și „B", se confecționează șaibe cu dimensiunile „D 1" și „D 2". Să se determine numărul maxim de șaibe și cît la sută se pierde prin decupare?" Numeroase asemenea probleme conținînd parametri specifici profesiilor pentru care pregătește muncitori școala de meserii, sînt folosite în cadrul fiecărei lecții.

Referatul prezentat de directorul Școlii de meserii din Pitești a scos în evidență de asemenea rolul desenului tehnic și artistic în formarea viitorilor muncitori. Vorbitorul a subliniat că acesta contribuie la formarea îndemînării pentru executarea schițelor, desenelor, diagramelor de produse. El a arătat cum conducerea Școlii de meserii din Pitești a urmărit desfășurarea acestor ore la toate specialitățile, pornind de la concluziile unei lecții deschise de desen, la care au participat toți profesorii de specialitate.

Calitatea lecțiilor ca reflectare a pregătirii generale a profesorilor, modul cum se asigură puritatea ideologică a lecțiilor, preocuparea pentru formarea la elevi a concepției științifice despre lume și educarea lor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, au constituit elementul central al relatărilor cuprinse în coraportul brigăzilor de îndrumare și control. În consfătuire a reieșit că majoritatea profesorilor din școlile profesionale și de meserii din regiunea Argeș realizează cu succes aceste sarcini, ținînd lecții de calitate. Astfel, lecția de matematică ținută de profesorul Aurelian Constantin de la Școala profesională „Vasile Tudose" din Ștefănești, referitoare la rezolvarea problemelor cu ajutorul ecuațiilor, s-a remarcat prin claritatea cu care profesorul a expus materia și alegerea unor probleme legate de viață, de practică, care s-au referit la puterea calorică a cărbunilor de diferite calități, la cantitățile de furaje necesare sectorului zootehnic al unei G.A.C. și la productivitatea la hectar a unor suprafețe de teren.

În cadrul lecției de economie politică ținută la anul III „B" profesoara Maria Eniu de la Centrul școlar din Cîmpulung-Muscel, vorbind elevilor despre proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție și formele ei, a făcut mai întîi cu ajutorul clasei, prin întrebări bine formulate, o verificare a cunoștințelor privind legile trecerii de la capitalism la socialism. Prin exemple potrivite profesoara a reușit să întregească cunoștințele elevilor făcînd în același timp o sistematizare a lor. Lecția nouă a scos în evidență necesitatea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție și, folosind exemple din industria și agricultura noastră socialistă, a dat elevilor o imagine completă asupra formelor de proprietate socialistă a mijloacelor de producție.

Pregătirea de specialitate a ucenicilor are un rol determinant în formarea muncitorului calificat. Predarea obiectelor de cultură tehnică trebuie să asigure pregătirea teoretică a operațiilor tehnologice pe care ucenicii le execută în uzină sau pe terenul experimental. Din verificarea efectuată s-a constatat că profesorii-ingineri care predau aceste discipline se străduiesc să rezolve cu elevii în clasă problemele pe care le ridică producția. De exemplu, profesoara Profira Șerban în cadrul lecției de chimie ținută la anul I mecanici de mină de la Centrul școlar al Uzinelor mecanice din Cîmpulung-Muscel, tratînd tema carbonul a folosit o schemă amplă, bine sistematizată a acestei teme indicînd totodată domeniile vaste de utilizare a carbonului în industrie și agricultură. Profesoara a făcut o strînsă legătură între cunoștințele predate și cunoștințele însușite anterior de elevi la fizică, geologie și tehnologia materialelor. Profesorul Ștefan Poiată în predarea lecției practice despre alcătuirea unei răsadnițe, a motivat în mod științific necesitatea răsadnițelor și importanța lor pentru agricultură, făcînd în același timp legătura cu alte obiecte de învățămînt ca matematica, fizica și obișnuind elevii să efectueze măsurători cu privire la calcularea materialelor necesare alcătuirii unei răsadnițe.

Lecții cu un bogat conținut științific datorită unor exemplificări concrete din agricultură și industrie desfășoară de asemenea profesorii Napoleon Popescu de la Centrul școlar viticol din Drăgășani și Diomit Mogneagă de la Centrul școlar GOSTAT din Găiești.

Din dezbaterile consfătuirii a reieșit însă că mai sînt și profesori care nu se pregătesc temeinic pentru lecții, desfășurînd ore greoaie, lipsite de claritate și nesistematizate. Astfel, profesorul Laur Rizescu de la Centrul școlar al Uzinelor mecanice din Cîmpulung, în cadrul unei lecții de electrotehnică la anul II, datorită nesistematizării cunoștințelor și a expunerii confuze, n-a izbutit să transmită temeinice cunoștințe elevilor. Profesorul Mihai Ilieș de la Centrul școlar agricol Grădinari-Drăgășani obișnuiește să transforme lecțiile în discuții încîlcite, confuze, iar predarea cunoștințelor noi o rezumă la 5 minute în care bineînțeles nu poate folosi vreun material didactic sau să tragă concluzii cu caracter științific. Același caracter neștiințific au și lecțiile profesoarei Margareta Grigorescu de la aceeași școală. În general, aceste deficiențe se datoresc și faptului că școlile profesionale și agricole au fost slab controlate de către organele tutelare, iar școlile de meserii au primit un insuficient sprijin din partea secțiilor de învățămînt, și cultură ale sfaturilor populare regionale. Singurele îndrumări de conținut primite au fost cele din partea corpului de control al M.I.C. care, bineînțeles, nu a putut cuprinde întreaga rețea de școli.

În fața tuturor conducerilor de școli coraportul a ridicat cu tărie necesitatea de a veghea asupra nivelului de desfășurare al lecțiilor, a felul cum se pregătesc profesorii pentru predare atît din punct de vedere științific cît și metodic.

Despre instruirea practică a elevilor

Lucrările consfătuirii au subliniat faptul că buna desfășurare a instruirii practice în școlile profesionale depinde în mare măsură de felul cum maistrul-instructor se pregătește pentru fiecare lecție în parte. Au fost evidențiați maiștri-instructori ca Ștefan Milea de la Școala de meserii din Pitești, Constantin Iordache de la Școala de construcții din Pitești, Ilarion Mincă de la Școala profesională C.F.R., Ion Știrbu, de la Școala profesională „Vasile Tudose" și alții care studiază literatura de specialitate în legătură cu fiecare temă pe care o predau, determinînd cu precizie conținutul operațiunilor și procedeelor tehnice, se preocupă de înzestrarea atelierelor cu documentația tehnică necesară, organizează în mod judicios locul de muncă și respectă toate cerințele pedagogice în efectuarea instructajelor introductive.

Pregătirea tehnico-profesională a ucenicilor din anii I în atelierele-școală este condiționată și de felul cum conducerile de școli și comisiile metodice pentru disciplinele tehnice își desfășoară activitatea. De aceea, s-a subliniat în cadrul consfătuirii că este absolut necesar ca înainte de începerea anului școlar cadrele tehnice care predau obiectele de cultură tehnică împreună cu maiștrii-instructori să studieze cu multă seriozitate programele școlare pentru a asigura o legătură organică între teorie și practică. Rezultate bune în această direcție au obținut conducerile școlilor și comisiile metodice de la Școala de meserii din Pitești, Școala profesională zootehnică din Dobrogostea, Școala profesională de construcții din Pitești și Centrul școlar al Uzinelor mecanice din Cîmpulung. Nu același lucru se poate spune de școlile agricole de la Drăgășani, Streharet și Găiești și chiar despre Școala profesională C.F.R. din Pitești.

În ceea ce privește practica în producție a elevilor din anii II, III și IV, s-a arătat în consfătuire că aceasta reprezintă o preocupare atentă a multor conduceri de școli profesionale, agricole și de meserii. Astfel, ucenicii de la Școala profesională metalurgică din Colibași, de la Școala profesională zootehnică din Dobrogostea, de la Școala profesională de construcții din Pitești, de la Centrul școlar de pe lîngă Uzinele mecanice din Cîmpulung își desfășoară practica în bune condițiuni. În procesul de producție acești ucenici, încadrați în brigăzi și echipe, sub îndrumarea inginerilor și tehnicienilor lucrează produse complexe pe baza schițelor și a întregii documentații tehnice de specialitate. De asemenea, ei aplică cu strictețe regulile de tehnică a securității și de protecția muncii. Pe baza caietelor de practică cît și direct prin profesorii de specialitate care însoțesc pe elevi la practică, conducerile acestor școli controlează nu numai cum se desfășoară practica în producție, ci și modul în care muncesc și își însușesc meseria aleasă.

La Școala profesională C.F.R. Pitești, deși elevii aduc un aport serios în cadrul practicii în producție, lipsesc caietele speciale de practică, care să cuprindă documentația tehnică. Nu au asigurat condiții pentru desfășurarea unei practici științifice nici școlile agricole din Drăgășani, Grădinari și Streharet, care trimit elevii să lucreze în producție fără a stabili precis cu conducerile unităților agricole socialiste locurile de muncă și fără a exercita un control asupra activității lor de zi cu zi. Asemenea stări de lucruri nu pot influența pozitiv formarea conștiinței viitorilor muncitori din agricultură.

In consfătuire s-a subliniat cît de greșită este concepția unor conduceri de școli că maiștrii-instructori trebuie să se preocupe numai de instruirea practică a ucenicilor în atelierele-școală. Exemplele pozitive arată că, dimpotrivă, în perioada practicii în producție, maiștrii-instructori trebuie să colaboreze cu personalul întreprinderilor și al secțiilor, cu inovatorii în producție, organizînd întîlniri între aceștia și elevi în scopul familiarizării ucenicilor cu procedeele avansate de muncă. În timpul cît ucenicii lucrează în întreprinderi, pe șantiere de construcții, în fermele zootehnice și în gospodăriile agricole, conducerile școlilor și profesorii-maiștri au datoria de a antrena pe ucenici în întrecerea socialistă, în lupta pentru descoperirea și valorificarea tuturor rezervelor interne, adică la întreaga luptă dusă de colectivele unităților socialiste pentru îndeplinirea și depășirea planului de producție, pentru buna calitate a lucrărilor executate, pentru deosebita grijă față de unelte și utilaje.

★

Concluziile discuțiilor consfătuirii cadrelor didactice de conducere din școlile profesionale și de meserii din regiunea Argeș au fost prezentate de tovarășul Gheorghe Năstase, secretar al Comitetului regional al P.M.R.-Argeș. Vorbitorul a subliniat faptul că Directivele Congresului al III-lea al P.M.R trasează școlilor profesionale cu caracter industrial și agricol, școlilor tehnice și tehnice de maiștri sarcini deosebit de importante pentru pregătirea cadrelor calificate cu bună orientare politico-ideologică și o pregătire de specialitate temeinică.

Progresul tehnic continuu al industriei noastre socialiste a ridicat nivelul de calificare al clasei muncitoare. S-a format noul schimb al clasei muncitoare din tineri muncitori pregătiți în școlile și întreprinderile socialiste. Școlile profesionale și tehnice au căpătat o pondere deosebită în sistemul nostru de învățămînt.

O problemă dezbătută — a spus vorbitorul — care va trebui să stea mai mult în atenția cadrelor didactice o constituie grija pentru organizarea muncii ideologico-educative în rîndul elevilor. Relevînd unele aspecte și metode pozitive folosite în școli în problema organizării timpului liber al elevilor, vorbitorul a subliniat în special rolul dirigintelui în activitatea instructiv-educativă din școală.

În încheiere tovarășul Gh. Năstase, secretar al Comitetului regional al P.M.R.-Argeș, și-a exprimat încrederea că profesorii și maiștrii-instructori din școlile profesionale și de meserii din tot cuprinsul regiunii Argeș sprijiniți și îndrumați de organizațiile de partid vor obține noi succese în îndeplinirea sarcinilor nobile trasate de partid privind creșterea și educarea noilor cadre de constructori ai socialismului.

Viitorii artiști, elevii Școlii medii de arte plastice din Capitală discută cu mult simț critic propriile lor lucrări.

Însemnări de spectator

„Emil și detectivii" la Teatrul Tineretului

— Copii, vreți să ne jucăm de-a „Emil și detectivii ?"

La început, întrebarea pe care „omul de la teatru" o adresează spectatorilor, produce rumoare.

— Să ne jucăm ? Aici ? Aici e sală de spectacole și noi am cumpărat bilete și am venit în această sală, pentru un lucru serios : să vedem o piesă de teatru.

Și totuși mai numeroase și, deci, hotărîtoare, sînt celelalte opinii :

— Hai să ne jucăm. Dece nu, dacă ne-o propun chiar cei de la teatru. Cine știe ce surpriză ne așteaptă. Îi știm noi pe cei de la Teatrul Tineretului : le cam plac surprizele.

Și jocul începe. Fiecare dintre cei prezenți în sală își pierde de astă dată calitatea de „spectator", devine nu numai interesat și solidar, ci și direct răspunzător de ceea ce se desfășoară sub ochii săi. Fiecare se angajează cu responsabilități precise în rîndurile protectorilor, a prietenilor lui Emil, porniți în urmărirea hoțului, care îi furase bietului băiat cele 140 de mărci agonisite cu atîta trudă de către mama sa. Fiecare are, în final, certitudinea că, fără el, lucrurile ar fi evoluat mai greu către deznodămîntul fericit al intrigii. Animația sinceră a sălii, demonstrează că, oferind copiilor acest „joc", teatrul a găsit o formulă pentru stimularea participării cît mai intense a copiilor la desfășurarea întregii acțiuni. De altfel, această formulă vine în întîmpinarea romanului lui Kästner, care pune accentul pe ideea solidarității, permițînd copiilor din sală să se ralieze direct, ca și cei ce s-au raliat lui Emil în paginile romanului, celor ce-și dau mîna pentru a face ca binele să triumfe.

Adoptarea acestei formule scenice potrivite fabulației romanului „Emil și detectivii" a și fost, deci, unul dintre criteriile pentru care teatrul s-a oprit asupra dramatizării lui Tudorel Popa. Dar, ceea ce a constituit, desigur, criteriul principal, a fost faptul că dramatizarea pune în valoare prin intermediul unor situații și personaje izbutite și a unor replici suculente, fondul pozitiv al ideilor morale și sociale din romanul lui Kästner.

Luînd parte la întîmplările al căror principal erou este Emil Tischbein, copiii din sală înțeleg condițiile grele, improprii în care cresc copiii oamenilor muncii în țările capitaliste, au prilejul să cunoască și să dezaprobe pe cîțiva reprezentanți tipici ai aparatului de stat burghez, cu modul lor optuz de a privi lucrurile, cu impertinența și venalitatea lor. Dar ceea ce se impune cu deosebire și învinge în roman sînt : cinstea, prietenia, forța celor ce se unesc în slujba unui țel pozitiv. Afirmarea acestor trăsături ale romanului a fost urmărită cu consecvență de către Tudorel Popa, atît în dramatizarea sa cît și în pregătirea spectacolului, regia piesei aparținîndu-i tot lui. Eroii principali ai „jocului", conceput de Tudorel Popa, recrutați, la declanșarea acțiunii din rîndurile spectatorilor, sînt actorii : Gheorghe Angheluță, Maria Potra, Marcela Demetriad, Tatiana Popa, Natalia Arsenie, Tatiana Tereblecea, Vali Cios, Luluca Bălălău, Karin Rex, Alexandrina Halic etc. Împreună, s-au străduit să redea cît mai autentic chipurile eroilor pe care romanul lui Erich Kästner le-a impus interesului copiilor din lumea întreagă, făcînd dintrînsul una dintre cele mai îndrăgite cărți ale copilăriei.

EMILIA CĂLDĂRARU

„ÎNVĂȚĂTORII" de Serban Nedelcu

El însuși multă vreme învățător, Șerban Nedelcu a scris o nouă carte care creînd o imagine a uneia dintre cele mai dramatice perioade din istoria poporului nostru, e, în intenția autorului, menită să constituie o replică la cunoscutul roman al lui Cezar Petrescu, Apostol, și astfel, să spulbere vechi mituri.

Înfățișîndu-l pe învățător ca un apostol care, înfruntînd orice privațiuni, luptă pentru a împrăștia bezna deasă ce apăsa, asemeni unei lespezi de mormînt, asupra satelor, Cezar Petrescu îi aducea un elogiu ce nu-l putea lăsa indiferent și care avea, în unele împrejurări, un efect mobilizator. În același timp, el oferea o soluție care, nu putea rezolva nimic. Căci lumina nu poate pătrunde acolo unde tronează atotputernică mizeria.

Burghezia putea accepta senină concepția apostolatului, fiindcă ideea de martiraj acceptat, pe care o implică justifica, într-un fel, însuși dezinteresul ei pentru învățămînt și pentru soarta dascălului, dar îi permitea, în același timp, să facă o deșănțată demagogie care, fiatîndu-i pe „luminătorii satelor", era menită să-i transforme pe aceștia într-un instrument al ei. Soluția, oferită de Cezar Petrescu, avînd punctul de plecare în filozofia idealistă, era utopică și, ca atare, nu putea înspăimînta pe nimeni.

În cartea lui Nedelcu asistăm chiar la un moment dat la o discuție în jurul romanului Apostol, în cadrul căreia, problema dezbătută în contradictoriu de învățători cu mentalități diferite, e pusă și rezolvată, de fapt, în acești termeni. Dar nu numai prin această discuție, al cărui obiectiv demonstrativ e mai mult decît evident, și nu în primul rînd prin această discuție încearcă autorul să răstoarne tezele lui Cezar Petrescu referitoare la rolul învățătorului, ci mai ales — și de aceea putem vorbi, în general, de o reușită — prin mulțimea întîmplărilor din viața satului și a școlii pe care le narează.

Un învățător, Mircea Coman, află cu durere că cel mai bun elev al său a părăsit silit școala, fiind angajat de părinți slugă la un chiabur. Un altul îi comunică unui elev isteț, care a absentat timp îndelungat din motive similare, că se poate prezenta totuși la examen pentru a promova clasa. Un copil de sărăntoc se tîrguiește cu feciorul unui chiabur pentru a obține nu numai o felie de pîine, dar, pentru o oră, un manual. Iarna, cînd vin gerurile aspre sau bîntuie viscolul, din cauza lipsei încălțămintei și a hainelor călduroase, copiii nu pot frecventa școala. În timpul războiului în clase nu se face foc ; geamurile sparte sînt astupate cu bucăți de carton ; puținii temerari care acceptă aceste condiții eroice stau în bănci încotoșmănați în bulendre și cu căciulile în cap ; le degeră însă picioarele și atunci încep să tropăie, sau le îngheață mîinile pe condeie și încep să-și sufle în pumni. Învățătoarele Adina Condrea și Ioana Nisipaș încearcă zădarnic să convingă autoritățile locale să le repartizeze combustibilul necesar și pe cîrciumari să-și plătească impozitele etc., etc.

Toate aceste fapte și întîmplări, relatate sau prezentate direct, demonstrează artistic inconsistența teoriei apostolatului. Replica lui Șerban Nedelcu e convingătoare. E acesta meritul esențial al romanului său.

Teoria apostolatului are și o altă carență, nu mai puțin gravă. Dacă elogiul profesiei de învățător e în sine îndreptățit, nu era atunci însă întotdeuna justificat — elogiul învățătorului ca atare. Fiindcă nu există atunci un tip de învățător, ci tipuri de învățători, fiindcă învățătorii nu se puteau situa atunci pe aceleași poziții nici în problemele mari și nici în chestiuni aparent de ordin secundar, dar care, într-un fel, influențau asupra vieții satului. Deosebiri ținînd de originea lor socială, de averea pe care o posedau, de relațiile pe care le stabiliseră, de modul cum au acționat asupra lor educația primită în școala normală sau mediul în care-și desfășurau munca, îi făceau să aibă interese, deci, și tendințe contrarii.

În romanul său, Șerban Nedelcu spulberă și această legendă care ajuta clasele exploatatoare să-și camufleze agenții săi și susținătorii din acest important sector de activitate. O spulberă prin tipurile inedite de învățători pe care îi pune în circulație, prin înfățișarea realistă a conflictelor din lumea dascălilor. Și o poate face cu atît mai convingător, cu cît el își plasează personajele într-o epocă în care contradicțiile din rîndurile învățătorilor, reflectînd contradicțiile de clasă din lumea satelor, se reliefau foarte pregnant. Acțiunea cărții începe o dată cu instaurarea puterii legionare, continuă în anii criminalului război antisovietic și se termină cu doborîrea regimului antonescian, prin insurecția armată victorioasă de la 23 August. Învățătorii săi adoptă atitudini diferite nu numai față de problemele locale, dar și față de problemele importante ale vremii. Ei nu aparțin aceleiași lumi, ci unor lumi cu totul diferite sau oscilează între două lumi diferite.

Vasile Nisipaș, un învățător energic și devotat școlii cu toată ființa, demn și curajos, asupra căruia teoria apostolatului mai exercită o anume influență, dar care e un democrat convins și un dușman sincer al exploatării, ia atitudine hotărîtă și fățișă împotriva legionarilor cînd aceștia se află la putere, consideră războiul antisovietic o crimă împotriva propriului nostru popor, refuză orice sprijin regimului antonescian, se încadrează în mișcarea de rezistență. Impulsiv însă și anarhic, nu îndeajuns de maturizat politicește, naiv chiar, orgolios și sensibil la lingușeli, fiind minat de unele complexe de

inferioritate, influențat direct de practicile demagogice din partidul național-țărănesc, din a cărei aripă stîngă face parte, nutrind vagi visuri de mărire și complăcîndu-se să pozeze în erou, el comite greșeli care puteau să-l coste viața, are unele șovăieli și dă chiar dovadă de mici lașități.

Prietenul său, învățătorul comunist Mircea Coman, deși aparent mai puțin strălucitor, vede mult mai adînc și mai departe. El nu se dedă ca Nisipaș la acte spectaculoase, dar acțiunile pe care le inițiază (salvarea lui Nisipaș din mîinile legionarilor care-l condamnaseră la moarte) sau la care participă ca ostaș disciplinat al partidului (organizarea echipelor de autoapărare împotriva bandelor de asasini ai lui Sima) sînt mult mai eficace, pentru că, în rezolvarea lor, el știe să antreneze masele. Problema participării la războiul antisovietic e, pentru el, o dureroasă problemă de conștiință a cărei soluție o caută cu înfrigurare. Lipsa temporară a legăturii cu partidul o resimte dureros. Dezertînd de pe front, devine revoluționar de profesie și, în această calitate, îndeplinește cu mult simț de răspundere și abnegație sarcini dintre cele mai variate și grele, fără alt scop decît acel de a-și servi poporul.

În schimb, directorul școlii, Gh. Diaconu-Murgeni, poreclit Butoi-Gol, care folosește un limbaj păsăresc ca să se impună, organizează farse de prost gust amicilor sau triviale petreceri, se interesează de problemele școlii numai în măsura în care școala poate fi pentru el o sursă de venituri. Avînd o mentalitate tipic chiaburească, e unul din stîlpii regimului burghezo-moșieresc în sat. Face paradă de patriotism, poartă țanțoș uniforma de maior, dar cînd primește ordin de chemare, se aranjează la partea sedentară și se ocupă cu jefuirea populației din teritoriile sovietice vremelnic ocupate de hoardele fasciste. Întors în sat, își delatează colegii, joacă rolul mîrșav de provocator, organizează serbări și ține conferințe care slujesc regimului fascist. Cameleonic, lașul acesta știe să se adapteze oricărei situații și, după eliberare, încearcă să se convingă și mai ales să-i convingă pe cei pe care i-a săpat și denunțat, că e democrat.

Aceleiași categorii îi aparține și Leonida Ciobanu, o nulitate patentă, intrat la legionari cu gîndul de a obține examenul de definitivat la care a fost trîntit și a fi însărcinat director, un filfizon de duzină și un laș care pe front însă se arată foarte viteaz cînd e vorba de torturarea și asasinarea unor oameni nevinovați.

Adina Condrea, credincioasă pînă la abnegație logodnicului ei Mircea Coman, e de o cinste care frizează candoarea. Din punct de vedere profesional, mai mult decît conștiincioasă, ea nu e lipsită de voință și nu-i lipsește de asemenea capacitatea de a înfrunta împrejurări defavorabile. Are însă un orizont limitat, fiind sclavă a prejudecăților cultivate în școala normală, care favorizează un anume conformism la ideile regimului. Cultivă învechite practici religioase, nutrește iluzia apolitismului și are o idee foarte aproximativă despre patriotism. Deși în forul ei intim nu poate accepta nici măcar ideea războiului antisovietic, cînd primește știrea, falsă, a morții lui Coman, îl consideră erou. Aflînd apoi că logodnicul ei a trecut la un inamic care, de fapt, nu e inamic, îl califică trădător și e dominată de un simțămînt de rușine absolut. Readusă într-un fel de către oameni simpli și de Nisipaș la realitate, audiază emisiunile în românește ale postului de radio Moscova, dar, în același timp, acceptă cu seninătate să organizeze serbări școlare cu caracter antisovietic, să colecteze efecte pentru front, deși o face fără zel, iar uneori scîrbită.

Consecvent conformistă e colega ei Ioana Nisipaș, care-și consiliază soțul să pactizeze cu legionarii, să urmeze exemplul lui Butoi-Gol, și întreține relații amoroase cu boierul, în timp ce soțul ei, rănit pe front, zace într-un pat de spital.

Nu-l poți elogia pe Nisipaș așa cum trebuie să-l elogiezi pe Coman ; Adina nu e chiar de elogiat, și cu atît mai puțin Ioana Nisipaș, iar un Butoi-Gol și un Ciobanu nu pot fi decît disprețuiți și urîți — aceasta e replica pe care Șerban Nedelcu o dă elogiului nedeferențiat adus de Cezar Petrescu învățătorului ca atare.

Autorul romanului Învățătorii a întreprins astfel, în romanul său, o operă utilă.

Acest ultim și cel mai reușit roman al său nu poate avea însă chiar eficacitatea scontată de scriitor, din cauza unor slăbiciuni care, cu un plus de efort, puteau fi depășite.

E cert, bunăoară, că Șerban Nedelcu a intenționat să facă din Mircea Coman eroul central și eroul cel mai simpatic al cărții sale. În pofida intențiilor autorului, totuși Coman apare mai estompat deoarece calitățile lui Nisipaș reies totdeauna din acțiune, pe cînd cele ale lui Mircea Coman sînt uneori enunțate direct de autor sau prin intermediul altor persoane. Atît timp cît se află în sat și chiar pe front Mircea Coman convinge, fiindcă autorul, printre altele, îl prezintă inventiv, curajos și fiindcă arată ecoul pe care-l au în mase actele sale. Nu la fel stau totdeauna lucrurile cînd Coman activează ca revoluționar de profesie. Căci în aceste împrejurări, eroul său mai mult execută dispoziții, n-are decît foarte rar inițiative proprii și fiindcă, mai ales, nu ne dăm seama totdeauna de efectele muncii sale politice.

Sînt apoi în carte unele pagini parazitare. E discutabil, bunăoară, dacă episodul cu scroafa mînată era chiar necesar, trivialitatea petrecerilor notabilităților sătești, fiind denunțată și aiurea. Se vădește aci o ușoară tendință spre pitorescul gratuit, de care autorul trebuie să se debaraseze. I-am reproșa, de asemenea, lui Șerban Nedelcu o serie de repetiții și neglijențe stilistice.

Cu „Învățătorii", această utilă și interesantă carte, Șerban Nedelcu marchează însă un progres vizibil în cariera sa de romancier.

EUGEN LUCA

Probleme ale învăţământului din ţările capitaliste în dezbaterea celui de al V-lea Congres Sindical Mondial

Congresul al V-lea Sindical Mondial de la Moscova — la care am participat ca delegat — a constituit o grandioasă manifestare de solidaritate internaţională a oamenilor muncii, o tribună a unităţii de acţiune a clasei muncitoare, o strălucită demonstrare a rolului important pe care îl are Federaţia Sindicală Mondială în dezvoltarea mişcării sindicale, în realizarea şi întărirea unităţii mişcării muncitoreşti internaţionale.

Participarea la Congres a celor aproape 1.000 de delegaţi, invitaţi şi observatori din 97 de ţări, reprezentînd 143 milioane de membri de sindicat, cuvîntul lor în apărarea revendicărilor vitale ale clasei muncitoare, precum şi adoptarea în unanimitate a Programului de acţiune sindicală în etapa actuală, a Cartei Securităţii Sociale, a Rezoluţiei privind problemele luptei anticolonialiste, ca şi a celorlalte documente ale Congresului, demonstrează — aşa cum spunea tov. N. S. Hruşciov la recepţia oferită cu acest prilej — că „Maiestatea Sa clasa muncitoare s-a întărit atît de mult, încît este în stare să determine rezolvarea problemelor zilelor noastre în favoarea păcii şi a socialismului".

Din desfăşurarea lucrărilor Congresului s-au desprins cîteva trăsături caracteristice :

În primul rînd s-a afirmat puternic comunitatea de interese care uneşte clasa muncitoare de pretutindeni, pe toţi oamenii muncii, într-un front comun de luptă împotriva exploatării capitaliste, împotriva politicii reacţionare, agresive a imperialismului, împotriva scizionismului şi a sectarismului în mişcarea sindicală mondială.

De asemenea, s-a constatat că clasa muncitoare din ţările recent eliberate, din ţările dependente şi din colonii, deşi este încă tînără, şi-a demonstrat capacitatea ei de luptă, voinţa ei de a lichida pentru totdeauna rămăşiţele sistemului colonial, priceperea de a conduce lupta maselor largi populare din ţările respective, pentru independenţă naţională, pentru pace şi progres social.

Congresul a constituit totodată un prilej de reafirmare şi de recunoaştere unanimă a puternicei influenţe pe care o exercită sistemul mondial socialist, izvorîtă în primul rînd din succesele epocale ale Uniunii Sovietice în domeniul ridicării nivelului de trai al poporului, al dezvoltării economiei, ştiinţei şi culturii. După cum spunea vicepreşedintele F.S.M., şi reprezentantul sindicatelor din India, Dange, **„astăzi nu poţi ocoli discuţiile despre lagărul socialist. Fie că eşti de partea socialismului, adică a clasei muncitoare, fie că eşti împotriva lui, adică de partea clasei capitaliste, nu poţi astăzi să abordezi nici o problemă de viaţă, fără să nu ai permanent în vedere existenţa puternicului sistem mondial socialist. Exemplul său luminos străluceşte deasupra întregului pămînt, dînd noi puteri tuturor forţelor progresiste ale omenirii".**

Congresul a constituit în acelaşi timp o puternică demascare a feţei adevărate a capitalismului. Nu a existat vorbitor care să nu fi subliniat în cuvîntul său nenorocirile pe care capitalismul le aduce clasei muncitoare, incapacitatea lui de a rezolva problemele sociale ale contemporaneităţii, pericolul permanent de război pe care îl prezintă acţiunile iresponsabile ale cercurilor monopoliste.

La Congres s-a arătat că luptei neobosite a clasei muncitoare din lumea întreagă pentru pace, pentru drepturi democratice, şi pentru o viaţă mai bună i se alătură şi cadrele didactice progresiste, care se află totdeauna alături de forţele patriotice naţionale, anti-imperialiste. Învăţătorii şi profesorii algerieni luptă împotriva colonialismului francez. Cele 1.000 cadre didactice băştinaşe din Kenya şi Uganda sînt trecute în evidenţa poliţiei coloniale engleze ca fiind vinovate de „convingeri cu totul inadmisibile pentru cei cu funcţii de stat". Învăţătorii şi profesorii progresişti din America Latină, care protestează împotriva şomajului, iau drumul temniţelor, aşa cum se întîmplă de pildă, în Peru, Guatemala, Honduras, Chile, Nicaragua etc., unde sute de lucrători din învăţămînt sînt schingiuiţi sălbatic în temniţe şi lagăre de concentrare. Delegaţia din Paraguay a propus — şi Congresul a adoptat — o moţiune de protest împotriva arestării profesorului Antonio Maidana a cărui viaţă este de mai multe luni de zile în mare pericol.

În întrunirea pe ramură, delegatul cubanez Alberto Abreu a relatat despre asasinarea de către imperialişti a unui tînăr învăţător pentru vina de a fi participat la campania de alfabetizare. Andy Dass, delegat indian din învăţămînt, a arătat greutăţile legate de acţiunea de democratizare a şcolii în condiţiile urmărilor nefaste ale colonialismului, iar reprezentantul Sindicatului General al cadrelor didactice din Japonia, Itţuo Morita, a vorbit despre puternica mişcare de masă a cadrelor didactice din ţara sa pentru drepturile lor, pentru democratizarea învăţămîntului şi împotriva ocupanţilor americani care au transformat insulele japoneze într-un port-avion al S.U.A.

De la tribuna Congresului a vorbit şi Angel Pisarro, secretar al Federaţiei Internaţionale a Sindicatelor de Învăţămînt (F.I.S.E.) — departament profesional al F.S.M.

Salutînd Congresul în numele milioanelor de membri ai F.I.S.E., el a reafirmat hotărîrea educatorilor progresişti din toate ţările de a întări şi mai mult legăturile cu clasa muncitoare în scopul de a aduce o contribuţie tot mai mare la lupta popoarelor pentru pace, pentru independenţă naţională, pentru democraţie şi progres social.

Subliniind că în condiţiile dezvoltării impetuoase a forţelor de producţie, în condiţiile progresului uriaş al ştiinţei şi tehnicii, şcoala capătă o deosebită importanţă politică în procesul luptei de clasă, vorbitorul a arătat că este cazul ca revendicările oamenilor muncii din lumea capitalistă să fie extinse şi în domeniul educaţiei, învăţămîntului şi culturii. De aceea — a sugerat el — a sosit momentul ca pe lîngă Charta drepturilor sindicale şi Charta drepturilor la asigurări sociale, să se studieze posibilitatea de a se elabora şi o Chartă a drepturilor culturale ale oamenilor muncii, chartă care să înmănuncheze aspiraţiile cele mai profunde şi revendicările clasei muncitoare legate de democratizarea învăţămîntului, de extinderea şcolarizării, de reînnoirea conţinutului procesului instructiv-educativ.

Burghezia este conştientă de pericolul pe care îl prezintă pentru ea o şcoală adevărată, care — ca factor activ al progresului social — ar duce în primul rînd la slăbirea bazelor exploatării capitaliste. Din acest motiv, ideologii burghezi se străduiesc să elaboreze teorii care să ducă la eliminarea pînă şi a acelor aspecte democratice ale învăţămîntului pentru care a luptat însăşi burghezia în perioada ei de ascensiune. Astăzi, extinderea discriminărilor de tot felul, adîncirea deosebirilor dintre muncitorii manuali şi cei intelectuali, subordonarea pregătirii profesionale şi tehnice a tineretului intereselor monopolurilor, deznaţionalizarea învăţămîntului public în favoarea celui particular şi îndeosebi a celui confesional, statornicirea definitivă a celor două sisteme de învăţămînt : „învăţămîntul scurt" pentru copiii oamenilor muncii şi un „învăţămînt de lungă durată" pentru copiii păturilor de la conducere — din care se recrutează „elita", pregătită să moştenească conducerea societăţii — constituie tot atîtea mijloace prin care ideologii burghezici monopoliste şi ai imperialismului luptă împotriva intereselor culturale ale popoarelor.

Vorbindu-se despre agresiunea pe plan cultural a neocolonialismului, de la tribua Congresului s-a arătat că pe măsură ce reacţiunea pierde terenul în lupta politică şi economică sub loviturile mişcării de eliberare naţională a popoarelor, ea caută forme mai subtile de pătrundere, de influenţare ideologică a acestora pe calea învăţămîntului, profitînd de aspiraţiile nobile ale oamenilor muncii spre lumină şi cultură. În legătură cu aceasta a fost citat W. Nelson, unul din reprezentanţii de seamă ai Fundaţiei Ford, care în aprilie 1961 scria următoarele în legătură cu **„Planul de ajutor educativ pentru străinătate" : „Experţii în asistenţa tehnică sînt de acord că popoarele din ţările slab dezvoltate manifestă o sete de învăţătură şi educaţie comparabilă doar cu nevoia de a mînca sau de a avea un acoperiş sub care să se adăpostească".** Economiştii burgheziei susţin de asemenea, că **„acţiunea cea mai eficientă în cadrul asistenţei pentru străinătate, se exercită în domeniul educaţiei şi al perfecţionării tehnice".** Comparînd iniţiativa asistenţei în domeniul educaţiei cu însuşi Planul Marshall, Nelson consideră această acţiune ca o completare indispensabilă a ajutorului militar şi economic pentru străinătate.

De la tribuna Congresului, reprezentantul F.I.S.E. a demascat manevrele prin care puterile imperialiste: Franţa, Anglia, Belgia, Germania occidentală şi mai ales Statele Unite folosesc învăţămîntul pentru a-şi putea menţine controlul economic şi politic asupra ţărilor de curînd eliberate. De aceea, numeroase ţări din Asia, Africa şi America Latină suportă cu greu „asistenţa tehnică" a experţilor americani. Educatorii peruvieni, de pildă, la al 7-lea Congres latino-american de la Lima 1960, au cerut în unanimitate desfacerea acordurilor bilaterale privind educaţia, încheiate cu Statele Unite pe baza Planului Truman şi al Organizaţiei Statelor Americane. De asemenea, s-a arătat cum prin intermediul diferitelor fundaţii şi fonduri pretinse benevole ca : Fundaţia Rockfeller, Fondul Asiatic, Fondul Ford, Fondul Vernom, Administraţia Cooperării Internaţionale, Fondul de Burse Eisenhower, Compania Standard Oil etc., monopolurile nord-americane au legături cu aproape toate universităţile din ţările slab dezvoltate şi selecţionează mii şi mii de studenţi pentru a-i forma după principiile şi în conformitate cu scopurile urmărite de S.U.A.

În ţările capitaliste, mijloacele de luptă ale imperialiştilor împotriva intereselor culturale ale propriilor popoare sînt diferite. Considerînd că învăţămîntul public cu caracter laic nu-i promovează în suficientă măsură interesele, reacţiunea se străduieşte să-l înlocuiască prin învăţămîntul particular şi mai ales prin cel confesional, mai uşor accesibil ideologiei şi educaţiei în favoarea războiului, a fascismului. În acest scop, dezlănţuind ofensiva ideologică a aşa-zisei „libertăţi a învăţămîntului", burghezia a găsit pretextul de a da o lovitură mortală învăţămîntului public, lipsindu-l de resursele bugetare necesare.

Aşa se explică de ce unele guverne, nu numai că refuză să mărească fondurile bugetare destinate învăţămîntului public, dar reuşesc chiar să le diminueze, împărţindu-le cu învăţămîntul particular. În Chile de exemplu, în ciuda faptului că lipsesc şcoli pentru cca. 400.000 de copii, mai mult de 13 la sută din bugetul învăţămîntului public a fost atribuit sub formă de subvenţii învăţămîntului particular. În Marea Britanie, fondurile destinate învăţămîntului ating abia 5 la sută din bugetul total şi au rămas aceleaşi din anul 1938. Preşedintele Uniunii Educatorilor din Australia a arătat că pentru educaţie se prevede abia 2 la sută din bugetul naţional. De altfel, însuşi preşedintele Statelor Unite ale Americii Kennedy, a recunoscut că **„în foarte multe state şi localităţi din Uniune lipsesc resursele necesare pentru un învăţămînt corect pentru toţi copiii".** În Belgia, cu toate că există un număr insuficient de şcoli, bugetul învăţămîntului a fost redus cu 1.200 milioane franci belgieni. În Franţa, guvernul care nu ezită să cheltuiască sume fabuloase cu războiul din Algeria, refuză să afecteze sumele necesare pentru pregătirea celor cca. 23.000 cadre didactice absolut necesare pentru a face faţă actualelor nevoi de pregătire a tinerei generaţii. În sfîrşit, în America Latină, cu excepţia unor ţări printre care Cuba şi Mexic, fondurile bugetare afectate învăţămîntului sînt foarte mici. Aceasta cu atît mai mult, dacă ne gîndim că în aceste ţări s-ar impune rezolvarea problemei alfabetizării celor 76 milioane neştiutori de carte, şcolarizarea a cca. 20 milioane de copii actualmente necuprinşi în şcoli, organizarea unui învăţămînt profesional care să pregătească pe cei cca. 10 milioane tineri care din cauza lipsurilor materiale, au trebuit să părăsească şcoala înainte de terminarea studiilor.

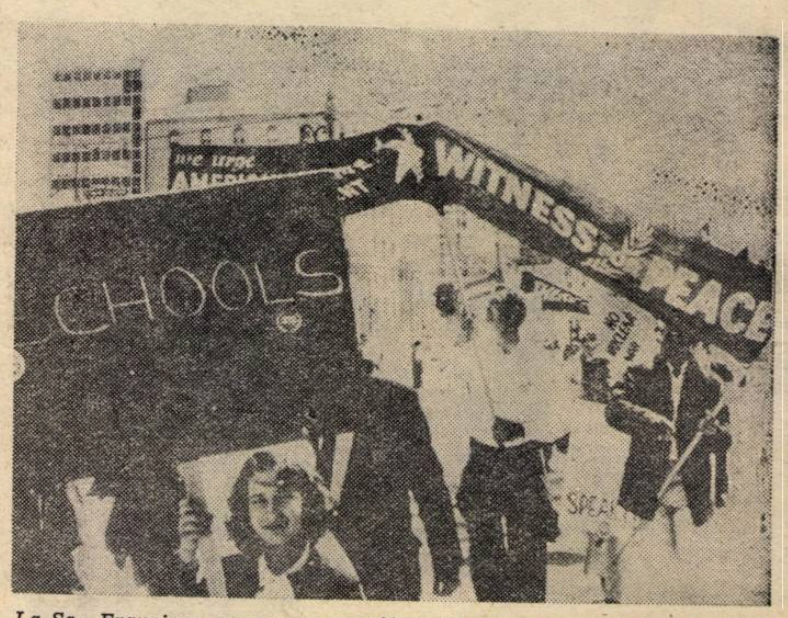

La San Francisco numeroase manifestaţii cer, ca pretutindeni în ţările capitaliste, reducerea cheltuielilor militare şi construcţia de noi şcoli.

Conţinutul educaţiei prezintă trăsături reacţionare : planurile de învăţămînt nu tind către formarea multilaterală şi armonioasă a personalităţii ; se face o distincţie netă între disciplinele intelectuale şi celelalte activităţi ; nu se urmăreşte cultivarea sentimentelor de respect, de înţelegere şi prietenie faţă de toate popoarele. Programele sînt elaborate astfel încît se omit cunoştinţele de cultură generală care ar putea servi la orientarea justă a tineretului în problemele sociale, la stimularea activităţii sale creatoare. Aceasta, în scopul de a forma lucrători dependenţi de maşină şi de a-i menţine astfel subordonaţi relaţiilor de tip capitalist.

În raportul său la Congres Louis Saillant, secretarul general al F.S.M. a arătat că problema pregătirii profesionale a tineretului muncitor trebuie să stea în centrul atenţiei mişcării sindicale şi a propus organizarea într-un viitor apropiat a unei conferinţe internaţionale cu această temă, a formării profesionale a tineretului, ca şi pentru a impulsiona soluţionarea problemei imperioase a democratizării învăţămîntului.

In intervenţia la Congres a Federaţiei Internaţionale a Sindicatelor din Învăţămînt s-a arătat că educatorii salută cu entuziasm această iniţiativă.

De la tribuna Congresului s-a stăruit asupra necesităţii de a lupta împotriva militarizării învăţămîntului, asupra căruia se exercită în mod brutal efectele politicii războiului. În anumite ţări, ca de pildă în Germania Federală, şcoala a devenit un instrument pentru educarea în spirit războinic, cultivînd în rîndurile tineretului şovinismul, rasismul, militarismul şi stimulînd renaşterea fascismului. În manualele şcolare se încearcă reabilitarea trecutului hitlerist şi justificarea politicii revanşarde a statului german. Pentru a cultiva spiritul de revanşă al copiilor şi tineretului, în manualele de geografie se întîlnesc teme ca acestea : „trasaţi frontierele actuale ale Germaniei şi comparaţi-le cu cele dinainte de război". În felul acesta — s-a arătat la Congres — în Germania Federală prinde viaţă ideea mareşalului hitlerist Kesselring care spunea :„noi trebuie să educăm tineretul din copilărie şi pînă la intrarea sa în armată, în aşa fel încît el să aibă încredere în noi, în idealul nostru, care trebuie să-şi găsească realizarea în restaurarea Reich-ului german".

Această situaţie tragică — a spus secretarul F.I.S.E. — ne alarmează şi ne îndeamnă să facem apel la oamenii muncii de toate profesiunile ca, în ţările respective, printr-o acţiune unită, să impulsioneze lupta împotriva militarizării învăţămîntului

Vorbitorii au subliniat că în faţa educatorilor şi a forţelor progresiste din ţările capitaliste, care luptă cu curaj pentru apărarea aspectelor democratice ale învăţămîntului, se ridică exemplul ţărilor socialiste şi al constructorilor comunismului. S-a arătat bunăoară, că înfăptuirea zborurilor cosmice de către U.R.S.S. se explică şi prin faptul că în această ţară 39 la sută dintre muncitori au studii medii şi superioare complete, că 50 milioane de copii şi de tineri merg pe drumul dezvoltării multilaterale şi armonioase a personalităţii lor, pentru ca, lichidînd barierele dintre munca manuală şi cea intelectuală, să devină oameni de tip nou, membri ai societăţii comuniste.

Experienţa educatorilor din ţările socialiste, succesele şi contribuţia lor la realizarea principiilor învăţămîntului democratic, precum şi lupta tuturor cadrelor didactice progresiste din ţările capitaliste, coloniale şi dependente — a declarat reprezentantul F.I.S.E. — ne întăresc în lupta noastră pentru unitatea internaţională a educatorilor, pentru unitate cu muncitorii de toate profesiile, în cadrul mişcării sindicale de clasă, la lupta comună pentru pace, pentru democraţie şi progres social.

ELENA BOLOG

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20, Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţământului

Organ al Ministerului Învăţământului şi Culturii şi al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţământ şi Cultură

Anul XIII nr. 645 — vineri 26 ianuarie 1962 — 8 pagini 25 bani

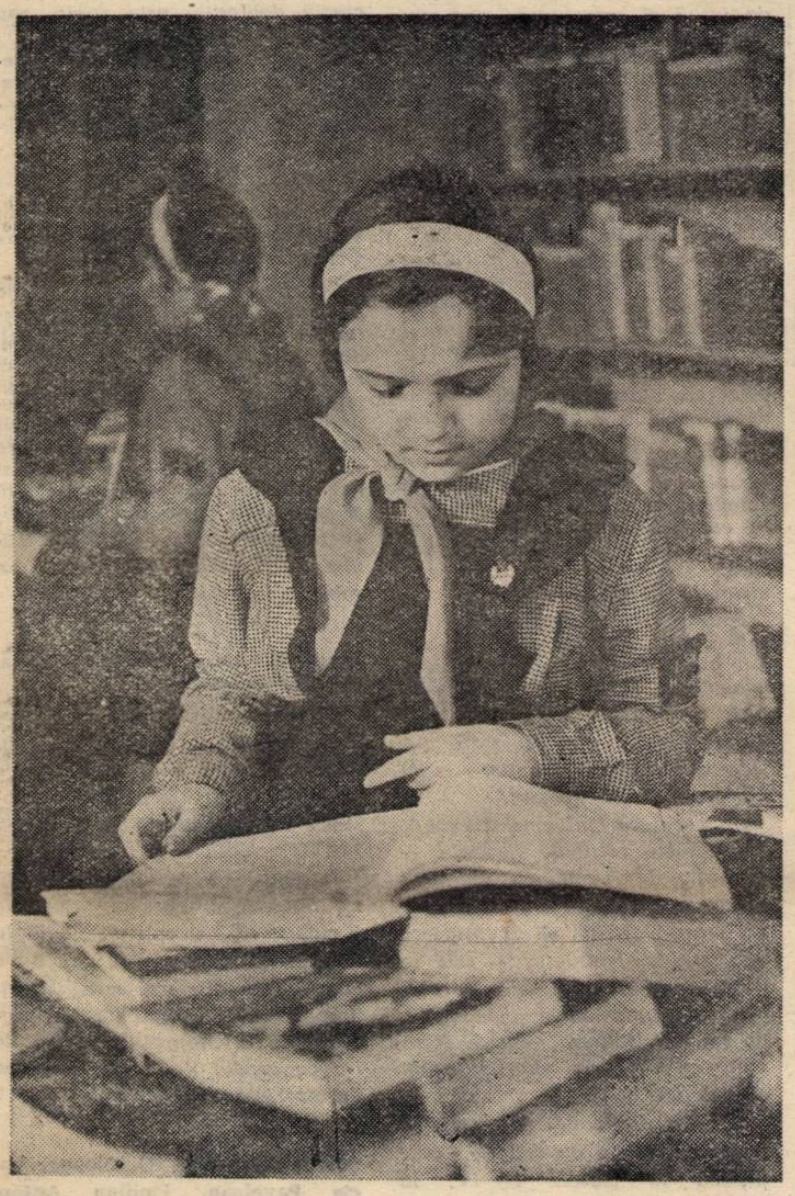

În biblioteca Şcolii medii „M. Sadoveanu" din Capitală se găsesc întotdeauna cărţi interesante atît pentru elevii mici cît şi pentru cei din clasele mari.

Literaturii îi revine un rol de seamă în formarea şi educarea tineretului. Tînăra noastră generaţie are nevoie de opere care întruchipează idealurile pline de măreţie ale epocii noastre, evocînd tradiţiile glorioase de luptă ale poporului, ale clasei muncitoare, cultivînd dragostea de patrie, de muncă, năzuinţa tineretului spre mari înfăptuiri.

(din Cuvîntarea tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej la Conferinţa pe ţară a scriitorilor)

O bună pregătire celor ce îndrumează

În dorinţa de a ajuta conducerile şcolilor să obţină rezultate cît mai bune în îndrumarea procesului instructiv-educativ şi în rezolvarea sarcinilor administrative, secţia de învăţămînt şi cultură a sfatului popular regional Dobrogea, cu sprijinul comitetului executiv regional, a organizat la Eforie în zilele de 16-24 ianuarie un curs-instructaj cu directorii şcolilor de 8 ani şi medii. Au participat toţi inspectorii metodişti ai secţiei regionale şi cîte unul sau doi inspectori metodişti de la secţiile raionale. Programul cursurilor a cuprins lecţii, seminarii şi consultaţii.

Lecţiile au dezbătut probleme legate de sarcinile generale ale şcolii de 8 ani, realizarea planului de şcolarizare şi a planului de învăţămînt, planificarea muncii, organizarea şi desfăşurarea de către directori a controlului activităţii pedagogilor, munca metodică în şcoală, formele şi metodica activităţii practice a elevilor, controlul de către director al acestor activităţi, munca şcolii cu familia, organizarea şi desfăşurarea lucrărilor pentru închiderea anului şcolar, munca diriginţilor şi îndrumarea ei de către director, munca în afară de clasă şi extraşcolară, munca administrativă etc.

Expunerea lecţiilor a fost încredinţată inspectorilor regionali, ţinîndu-se seama de problemele de care răspunde fiecare din ei conform planului de muncă. Pregătirea seminarilor s-a făcut sub directa îndrumare a tovarăşilor care au pregătit şi au ţinut lecţiile. Conducerea discuţiilor în seminarii a fost încredinţată inspectorilor raionali, asistaţi permanent de inspectorii regionali — repartizaţi la raioanele de care răspund în munca de control şi îndrumare. Adoptîndu-se acest procedeu, s-a avut în vedere realizarea unei mai temeinice pregătiri a inspectorilor regionali şi raionali.

Desfăşurarea discuţiilor în seminar nu s-a limitat la dezbaterea teoretică o problemelor lecţei. Directorii au fost îndrumaţi să aducă în discuţii cît mai multe exemple din experienţa lor. De pildă, în cadrul discuţiilor despre controlul de către director al activităţii la clasă a pedagogilor, tov. Goncerenco Georgeta, directoarea Şcolii de 8 ani din Poarta Albă-oraş, a arătat cum un control sistematic, încă din primele zile de curs, la începutul anului, i-a dat posibilitatea să identifice cadrele didactice care aveau nevoie de mai mult ajutor. Astfel, la clasa I-a, s-a văzut nevoită să controleze aproape zilnic desfăşurarea lecţiilor de predarea citit-scrisului, pentru că învăţătorul clasei nu stăpînea suficient metoda fonetico-analitică sintetică. Indicîndu-i bibliografia necesară, ajutîndu-l să-şi pregătească lecţiile, învăţătorul şi-a lichidat lipsurile şi, datorită conştiinciozităţii lui, a obţinut rezultate apreciabile la sfîrşitul trimestrului.

Tovarăşul Hogea Ion din Turcoaia — a arătat în cadrul discuţiilor în seminar cum valorifică el aspectele pozitive în activitatea cadrelor didactice, descriind procedeele şi metodele acestora într-un registru care stă permanent la îndemîna pedagogilor în cancelaria şcolii.

În felul acesta, în cadrul discuţiilor în seminarii problemele lecţiilor au fost bogat exemplificate, numeroşi directori tineri reuşind să cunoască multe procedee bune folosite de tovarăşi cu mai multă experienţă,

Programul de lecţii şi seminarii a fost completat şi cu consultaţii asupra cîtorva probleme deosebit de importante: educaţia ateist-ştiinţifică în şcoală, formele colaborării conducerii şcolii cu conducerea organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri, problemele aplicării programelor şcolii de 8 ani în clasele I-IV, aspecte ale pregătirii elevilor la limba romînă şi măsuri pentru îmbunătăţirea nivelului acestei pregătiri, constatări privind desfăşurarea lucrărilor de laborator la chimie etc.

În planul de activitate al secţiei de învăţămînt şi cultură regionale mai sînt prevăzute acţiuni asemănătoare, menite să ridice calitatea muncii şcolilor. Astfel, în cursul trimestrului acestuia va avea loc un instructaj de trei zile cu colectivele secţiilor raionale. În timpul vacanţei de primăvară sînt prevăzute consfătuiri raionale cu diriginţii în care se va discuta despre primele rezultate ale aplicării îndrumărilor din lucrarea „Munca profesorului diriginte".

Considerăm că instruind temeinic cadrele cu sarcini de răspundere în munca de control şi îndrumare, ca şi în munca de educaţie comunistă a elevilor, vom reuşi să creştem nivelul de pregătire al elevilor noştri.

ION BĂDICA
inspector

PROCES NOTEI 4

10 noiembrie 1961, ora 10 dimineaţa. In sala mare de festivităţi a casei de cultură din Feteşti, a început procesul intentat notei patru. Asistenţa — cîteva sute de elevi din toate şcolile Feteştiului — freamătă de nerăbdare. Deodată peste sala mare răsună vocea puternică a aprodului: „Să fie adus inculpatul!" Apoi s-a lăsat o linişte deplină. Toate privirile se îndreaptă spre uşa pe care intră timidă, împurpurată de ruşine, nota patru.

— Numele? — întrebă scurt judecătorul (Mariana Dunăreanu, elevă în clasa a VII-a, care a obţinut numai note de 9 şi 10 pe primul trimestru).

— Nota Patru, răspunde inculpatul.

— Adresa?

— In carnetele elevilor care nu învaţă bine.

După acest scurt interogatoriu procurorul (pioniera Maria Cojan) citeşte actul de acuzare, arătînd motivele pentru care nota patru a fost dată în judecată de către notele 9 şi 10. „Profitînd de îngăduinţa pionierilor, a elevilor, a profesorilor — arăta procurorul — nota patru şi chiar sora ei mai mică, nota trei, s-a cuibărit în cataloage şi în carnetele elevilor Tudor Şerban din clasa a VII-a „B" Ion Avram, din clasa a VII-a „C", Gheorghe Şerban din clasa a VII-a „B" şi alţii, ameninţîndu-i să rămînă corigenţi, pătînd în acelaşi timp onoarea claselor lor, a întregii şcoli. Prin atitudinea lor faţă de învăţătură, prin faptul că aceşti elevi au mijlocit intrarea notei patru în cataloage consider că trebuie traşi la răspundere cu hotărîre în acest proces".

In sală sînt aduşi toţi elevii care au obţinut note de trei şi patru şi pe rînd sînt interogaţi de judecător.

— Ion Avram!

— Am luat 4 la matematică pentru că în loc să-mi fac temele, m-am jucat, şi a doua zi n-am ştiut lecţia. Altă dată, am lipsit nemotivat de la şcoală. La ora de fizică în loc să fiu atent, m-am jucat în bancă şi n-am ştiut să răspund la întrebarea tovarăşei învăţătoare. Nota patru atît a aşteptat.

— Alexandru Iorga!

— Eu am crezut că dacă am o notă nu mai trebuie să învăţ. Şi cînd nu înveţi, nota patru şi trei îţi dau mîna imediat.

— Aneta Manea!

— N-am învăţat temeinic pentru teza de la chimie şi... am încercat să copiez. Nota trei mi-a propus apoi să fim prietene...

In faţa judecăţii au fost chemate nu numai notele patru şi trei, ci şi nota cinci, pentru că, după cum spunea procurorul, ea este apropiată de patru şi de obicei în catalog sînt alături.

Depoziţiile elevilor cu note de cinci, de patru şi de trei au stîrnit indignare în sală. Una după alta, notele de zece şi de 9 au cerut să fie audiate pentru a înfiera atitudinea pe care au dovedit-o aceşti elevi faţă de învăţătură, uşurinţa cu care au permis notelor de cinci, patru şi trei să pătrundă în catalog.

După dezbateri completul de judecată s-a întrunit pentru a hotărî asupra sentinţei. Cum de fapt se şi aştepta, fiecare elev, nota patru cît şi sora sa mai mică nota trei, au fost aspru condamnate.

★

De la sentinţa dată la procesul notei patru au trecut mai bine de două luni. Dar ecoul, influenţa puternică pe care a avut-o această interesantă acţiune a Şcolii de 7 ani nr. 2, se simte şi acum, nu numai printre elevii şcolii respective ci şi printre elevii celorlalte şcoli din Feteşti. In săptămînile care au urmat, elevii judecaţi la proces şi-au îndreptat notele. Tudor Şerban, Avram Ion, Nicolae Chiriţă şi toţi ceilalţi elevi amintiţi n-au mai luat pînă la sfîrşitul trimestrului I nici o notă de patru. La clasa a VII-a „A", unde înaintea acestui proces erau elevi ameninţaţi să rămînă corigenţi la matematică şi romînă, n-a existat nici un corigent, toată clasa a promovat cu medii bune şi foarte bune.

Şi chiar dacă acum nota patru mai încearcă să se strecoare uneori în vreun catalog, nu se simte de loc la ea acasă. Împotriva ei se duce o luptă necruţătoare.

MONICA VERDEŞ

Cu sprijinul gospodăriei

Şcoala noastră, Şcoala de 8 ani din comuna Mozăceni-Deal, regiunea Argeş, primeşte un sprijin susţinut din partea gospodăriei agricole colective „Nicolae Bălcescu". Acest sprijin se concretizează mai ales în asigurarea condiţiilor necesare pentru instruirea practică a elevilor în ceea ce priveşte munca în agricultură. Acum, în timpul iernii, elevii participă la diferite lucrări organizate de colectivişti. Astfel, s-a lucrat în atelierele gospodăriei la confecţionarea răsadniţei, a marcatoarelor pentru însemnarea rîndurilor, plantatoare etc. toate acestea în vederea muncilor de primăvară pe lotul şcolar experimental.

Dar sprijinul G.A.C. „Nicolae Bălcescu" nu se rezumă numai la a crea elevilor şcolii noastre condiţii pentru efectuarea lucrărilor practice. Colectiviştii, părinţii elevilor, se interesează îndeaproape şi de înzestrarea şcolii cu mobilier şi material didactic. De exemplu, autocamionul gospodăriei a transportat recent materialul didactic şi băncile repartizate şcolii de către secţia raională de învăţămînt. În atelierul de tîmplărie al gospodăriei s-au efectuat suportori pentru draperii pentru sălile de clasă şi stative pentru hărţi şi planşe.

De asemenea, tot gospodăria asigură transportul elevilor cu ocazia excursiilor organizate de şcoală, a concursurilor şcolare, a întrecerilor sportive.

Elevii se străduiesc să răspundă cu cinste grijii pe care le-o poartă gospodăria colectivă. Deseori, ei susţin programe artistice pentru colectiviştii la centrul de radioficare şi la colţul roşu al gospodăriei.

DUMITRU ANGHEL
directorul Şcolii de 8 ani
Mozăceni-Deal, reg. Argeş

VIITORII ELEVI AI ŞCOLII SERALE

Cadrele didactice de la Şcoala medie serală din oraşul Turda, avînd îndrumarea permanentă a organizaţiei de partid şi a direcţiunii şcolii, pe lîngă desfăşurarea unei munci conştiincioase în procesul instructiv-educativ se preocupă din vreme de recrutarea viitorilor elevi seralişti pentru anul şcolar 1962—63.

Fiecare cadru didactic a fost repartizat la cîte o întreprindere pentru a cunoaşte pe viitorii muncitori-elevi care îndeplinesc condiţiile de a se înscrie la învăţămîntul seral. Cu sprijinul comisiilor de selecţionare din întreprinderi, cadrele didactice s-au deplasat la locul de muncă al viitorilor elevi unde s-au interesat de rezultatele lor în producţie şi de preocupările de viitor. Apoi s-a trecut la organizarea de şedinţe pe întreprinderi cum au fost de pildă cele de la Fabrica de sticlărie şi cea de la Uzinele chimice la care pe lîngă viitorii muncitori-elevi au luat parte şi muncitorii-elevi care frecventează în prezent şcoala serală. La aceste şedinţe cadrele didactice au vorbit despre importanţa învăţămîntului seral, despre grija partidului şi guvernului nostru pentru ridicarea nivelului cultural şi a calificării tinerilor muncitori. Cu deosebit interes a fost ascultat şi cuvîntul muncitorilor-elevi Eugen Velea şi Ioan Bordeianu din clasa a X-a „E" muncitori la fabrica de sticlărie, Emil Suciu secretar U.T.M. pe întreprindere, elev în clasa a XI-a „B" şi Ioan Todea din clasa a XI-a „A", ambii muncitori la uzinele chimice, fruntaşi în producţie, fruntaşi la învăţătură. Aceştia au vorbit despre modul în care au reuşit să-şi îmbunătăţească calitatea muncii lor ca rezultat al aplicării în practica producţiei a cunoştinţelor primite pe băncile şcolii. Convingerea cu care au vorbit, dragostea pe care au manifestat-o faţă de şcoală a trezit un adevărat entuziasm ascultătorilor. Astfel, numai la fabrica de sticlărie s-au înscris 120 de muncitori, un număr important de înscrişi înregistrîndu-se şi la celelalte întreprinderi din oraş. Prin grija părintească a partidului tinerii muncitori din patria noastră au create toate condiţiile pentru a-şi însuşi ştiinţa şi cultura.

Este o mîndrie pentru noi cadrele didactice să luăm parte la astfel de prefaceri ce au loc în patria noastră. Elevii noştri muncitori nu numai că-şi însuşesc cu succes ceea ce noi le predăm în şcoală, dar ei înşişi devin inovatori, deschizători de căi noi în domeniul ştiinţei şi tehnicii. Iată pentru ce munca noastră, a cadrelor didactice din învăţămîntul seral, ne entuziasmează, ne dă aripi pentru a obţine rezultate bune în îndeplinirea sarcinii pe care partidul şi statul nostru democrat-popular ne-a încredinţat-o.

Prof. E. POP

Localul nou al şcolii de muzică

Mare a fost bucuria celor 600 de elevi ai Şcolii de muzică nr. 2 din Bucureşti, cînd au început trimestrul al doilea într-o clădire nouă, special construită pentru specificul învăţămîntului artistic.

Situată în centrul Capitalei, pe str. Locot. Lemnea, şcoala dispune de 12 săli spaţioase de cultură generală, dotate cu laboratoare de fizică şi chimie, precum şi de circa 50 de săli pentru învăţămîntul muzical de specialitate. O sală de spectacole de 300 de locuri, tratată acustic după cele mai moderne principii tehnice, dotată cu scenă spaţioasă, capabilă a cuprinde o formaţie simfonică, cu fosă de orchestră şi aparataj electric corespunzător, un studio de înregistrări şi o cabină tehnică — toate scăldate în lumină de neon — completează armonios această frumoasă clădire. Un cabinet muzical înzestrat cu difuzoare, căşti de audiţie, televizor ş. a., o bibliotecă o discotecă şi o fonotecă auxiliară, oferă condiţii minunate de studiu viitorilor artişti.

Noua construcţie a Şcolii de muzică nr. 2, ilustrează încă o dată grija de care se bucură învăţămîntul muzical în ţara noastră.

EUGEN VICOS

Manuale noi în Editura Agrosilvică

FL. LUPESCU, I. MILIŢIU şi GH. STANCIU : Pomologie.

Lucrarea cuprinde descrierea principalelor soiuri de pomi şi arbuşti fructiferi cultivaţi la noi în ţară : măr, păr, gutui, cireş, vişin, prun, cais, piersic, căpşun, zmeur etc., precum şi a elementelor caracteristice de recunoaştere, mai ales a fructelor.

Se adresează în special elevilor din şcolile profesionale horticole.

O. HOPULELE : Creşterea ovinelor.

Lucrarea se ocupă de originea raselor, aspectul exterior al oilor, producţia de lînă, piei şi lapte, descrierea principalelor rase de oi din R.P.R. şi alte ţări, metodele de creştere şi îmbunătăţire a diferitelor rase, alimentaţia şi măsurile ce trebuie luate pentru dezvoltarea creşterii oilor în ţara noastră.

Se adresează elevilor de la şcolile de maiştri zootehnici.

E. BOGDAN : Microbiologia veterinară.

Cartea cuprinde noţiuni strict necesare despre microbi, arătîndu-se importanţa microbiologiei ca ştiinţă în slujba apărării sănătăţii oamenilor şi animalelor. Se insistă asupra descrierii agenţilor patogeni ai diferitelor boli. Astfel prima parte — microbiologia generală — cuprinde date despre clasificarea şi caracterele generale ale microbilor, fiziologia şi biologia lor. Partea a II-a prezintă caracterele infecţiei şi imunităţii, iar partea a III-a — microbiologia specială — descrie amănunţit microbii principalelor boli ale animalelor domestice.

Manualul se adresează elevilor din şcolile tehnice şi tehnice de maiştri veterinari.

O. CĂRARE, A. SAVA : Organizarea gospodăriei silvice.

Lucrarea cuprinde probleme privind economia forestieră, organizarea întreprinderilor forestiere socialiste, planificarea lucrărilor şi organizarea muncii în sectorul silvic.

Se adresează elevilor de la şcolile profesionale de pădurari.

I. TRICU : Alimentaţia animalelor domestice.

Lucrarea cuprinde descrierea nutreţurilor şi pregătirea lor pentru hrana animalelor ; normele de hrănire şi bazele alimentaţiei vitelor cornute mari, cailor, porcinelor, oilor, iepurilor de casă şi păsărilor, necesarul în substanţe nutritive în funcţie de productivitatea animalelor etc.

Se adresează elevilor de la şcolile profesionale zootehnice.

C. MITROI şi I. MARELOIU : Repararea tractoarelor şi maşinilor agricole.

Cartea are scopul să dea elevilor cunoştinţele teoretice şi practice privind reparaţia tractoarelor şi maşinilor agricole şi întreţinerea lor în timpul exploatării. În lucrare se insistă asupra metodelor practice de reparaţii, dîndu-se exemple asupra posibilităţilor de ridicare a productivităţii muncii şi calităţii lucrărilor de reparaţii şi întreţinere. Se adresează elevilor de la şcolile tehnice de maiştri-mecanizatori.

V. SCRIPNIC : Maşini agricole.

În lucrare se prezintă noţiunile teoretice privind cele mai moderne tipuri de maşini agricole folosite în agricultură. Astfel, sînt descrise maşinile pentru prelucrarea solului, maşinile de semănat, administrat îngrăşăminte pentru combaterea dăunătorilor, de recoltat cereale, rădăcinoase şi plante tehnice, de sortat şi condiţionat seminţe, pentru pregătirea furajelor precum şi maşinile pentru lucrări speciale. La fiecare categorie de maşini se arată modul de funcţionare şi reglajele principalelor defecţiuni.

Manualul se adresează elevilor din şcolile tehnice de maiştri-mecanizatori.

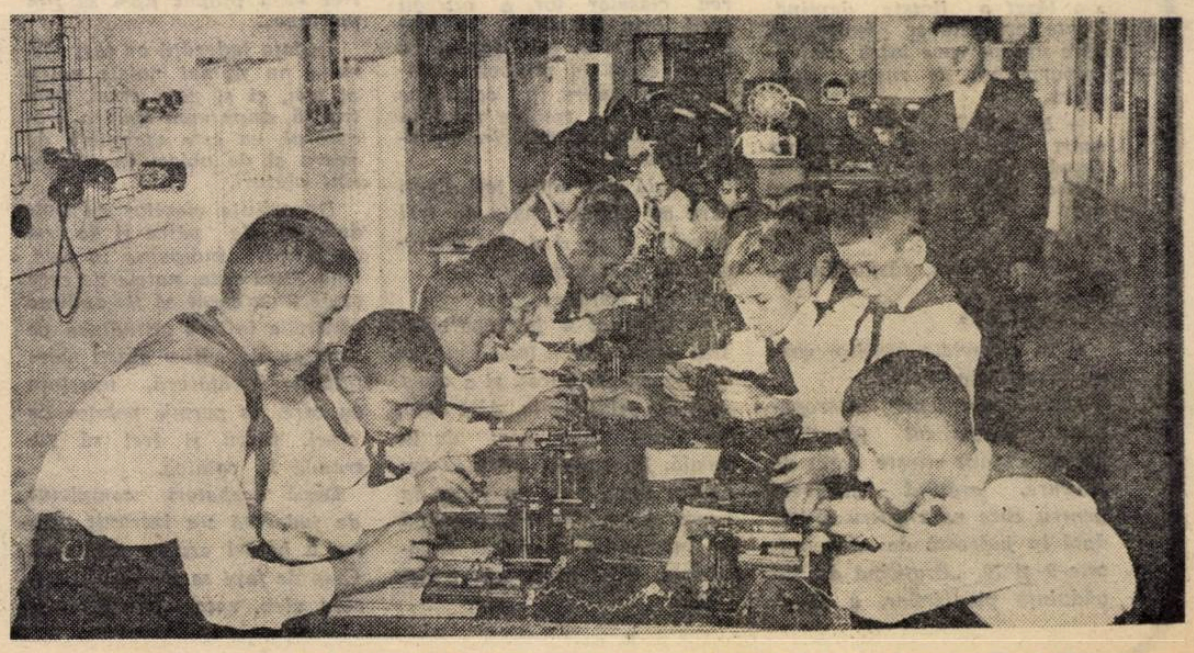

Activitate intensă la cercul de telecomunicaţii al Palatului Pionierilor din Capitală.

POŞTA redacţiei

Hanc Pavel, comuna Gurba, raionul Ineu.

În îndeplinirea unor sarcini didactice suplimentare peste norma corespunzătoare de muncă trebuie să se facă în primul rînd deosebirea dacă acestea sînt considerate cumul sau sînt considerate ca plată cu ora.

Indiferent din care aceste categorii fac parte sarcinile suplimentare, ele nu intră în calcularea indemnizaţiei pentru concediul de odihnă ce se acordă cadrelor didactice în timpul vacanţei de vară.

Orele atribuite prin cumul se plătesc însă pe timpul vacanţelor de iarnă şi primăvară, cînd cadrele didactice nu sînt în concediu şi au de îndeplinit sarcini în şcoală. Activitatea didactică suplimentară care e considerată plată cu ora nu se plăteşte însă pe timpul vacanţelor de iarnă şi de primăvară, întrucît în acest caz se iau în considerare numai orele efectiv prestate prevăzute în planul de învăţămînt.

În instrucţiunile M.I.C. şi în îndreptarul trimis secţiilor de învăţămînt şi cultură se precizează ce se înţelege prin cumul şi prin plată cu ora. Potrivit acestor instrucţiuni posturile şi catedrele vacante sau care devin vacante şi orele ce depăşesc sarcinile didactice şi nu formează catedre aparte sînt atribuite prin cumul, în timp ce posturile şi catedrele ai căror titulari se află în concediu medical de maternitate sau în exercitarea unor sarcini obşteşti temporare sînt atribuite ca plată cu ora.

Fiecare oră efectiv prestată din cele considerate ca plată cu ora este remunerată cu 1/190, pentru educatoare, 1/96, pentru învăţători, 1/120 pentru maiştri-instructori şi 1/100 pentru profesori, din salariul tarifar al funcţiei îndeplinite, fără alte sporuri.

În ceea ce priveşte cumulul, acesta este retribuit astfel : — posturile de învăţători, cu 60% din salariul tarifar al funcţiei ; — 1/2 normă didactică de profesor sau maistru-instructor — cît se poate cumula la clasele V—XI, în şcolile profesionale, pedagogice, de meserii, tehnice — este retribuită cu 40% din salariul tarifar al funcţiei.

Funcţia de învăţător poate fi cumulată numai de cadrele care predau la clasele I—IV, în schimb funcţia de profesor poate fi cumulată de orice cadre didactice cu pregătire de specialitate, sau de specialişti din întreprinderi şi instituţii.

În funcţie de situaţia în care se află faţă de cele arătate mai sus, se stabileşte şi retribuţia în cazurile arătate în scrisoarea trimisă de dvs.

Marioara Popa, comuna Liteni, raionul Fălticeni.

Trecerea în categoria următoare de salarizare după vechime s-a făcut în mod just, adică de la 1 decembrie. Instrucţiunile în vigoare prevăd că trecerea de la o grupă de salarizare după vechime la altă grupă se face de la întîi a lunii următoare celei în care s-a depus cererea cu actele pentru justificarea acestei treceri.

În cazul de faţă, actele fiind depuse la 4 noiembrie, trecerea în grupa următoare de vechime trebuie să se facă de la 1 decembrie.

Gligor G. comuna Năcui, raionul Mizil.

Absolvenţii facultăţii de ştiinţe naturale-geografie nu pot primi dreptul de a preda chimia în şcoala medie, întrucît aceasta nu este specialitatea lor principală dobîndită prin studii, sau pentru care au fost atestate.

Excepţii temporare de la această regulă pot exista numai acolo unde nu se găsesc profesori de specialitate în localitate.

E. Velescu — directorul Şcolii elementare de 4 ani, comuna Gruia, raionul Vînju Mare.

Funcţia de educatoare nu poate fi cumulată. În schimb, dacă postul de educatoare nu este vacant, dar titulara se află în concediu medical, de maternitate sau în altă situaţie prevăzută în instrucţiunile M.I.C., el poate fi atribuit temporar unei învăţătoare care va fi retribuită cu ora. În acest caz fiecare oră efectiv prestată şi care face parte din norma didactică prevăzută pentru grădiniţe va fi plătită cu 1/190 din salariul funcţiei de educatoare.

Maria Teodoru comuna Lozna, raionul Dorohoi.

Absolvenţii cu diplomă ai şcolilor medii, inclusiv ai liceului industrial, care predau la clasele V—VII, sînt asimilaţi la salarizare cu învăţătorii de categoria I-a.

Întrucît dvs. sînteţi absolventă a liceului industrial, iar la 1 august 1959 aveaţi un stagiu în învăţămînt de peste 10 ani, după cum reiese din scrisoare, aveţi dreptul să fiţi asimilată la încadrare cu învăţătorii de categoria I-a cu gradul definitiv, în grupa de vechime 10—20 ani.

Ştefan A. Toliţă, O. Neagu, Lucia Pavelean, Emilian Anton, Ioan Margine, Sofia Constantinescu, Eva Asaftei, Ioana A. Petrică, Olga Andrei, Ioan C. Mureşan, Constantin Şalapi.

Pentru problemele de salarizare pe care le ridicaţi, adresaţi-vă direct secţiilor de învăţămînt şi cultură respective, care sînt în măsură să le soluţioneze.

Pesmicute C. Valentin, Lică Gh. Nicolae, Constantin Ionescu, Ioan Rakosi, Vasile Negară, Gh. Brăescu.

Lămuririle pe care le cereţi dvs. le găsiţi la rubrica „Poşta redacţiei" apărută în numerele anterioare ale gazetei noastre.

Cum se rezolvă scrisorile și sesizările

La Ministerul Învățămîntului și Culturii s-a analizat, într-o ședință de colegiu, modul în care organele de învățămînt — centrale și locale — traduc în viață hotărîrile partidului și guvernului privind obligativitatea și operativitatea rezolvării scrisorilor și sesizărilor oamenilor muncii.

În ședința colegiului a reieșit printre altele, că o mare parte din scrisorile venite în minister se referă la probleme ce trebuiau să fie rezolvate de către secțiile regionale și raionale de învățămînt, sau chiar de către directorii școlilor. Îmbunătățirea activității în domeniul rezolvării scrisorilor și sesizărilor oamenilor muncii trebuie, așadar, să pornească de la nivelul școlilor, al secțiilor de învățămînt.

Ca urmare, redacția noastră a inițiat un sondaj în cîteva raioane din țară pentru a cunoaște aspecte concrete privind munca în acest domeniu, modul cum sînt respectate prevederile Hot. Consiliului de Miniștri nr. 4012.

În pagina de față relatăm unele asemenea aspecte și probleme legate de ele.

Cînd există spirit de răspundere

La Secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular al regiunii Dobrogea au sosit, de la deschiderea anului școlar și pînă în prezent, un număr de aproape 120 de scrisori ale oamenilor muncii. O bună parte din acestea — mai precis 65, cuprind cereri de numiri în învățămînt, pe care secția regională le-a repartizat raioanelor respective, 5 sînt cereri privind eliberări de adeverințe, 7 cereri pentru primirea în internate sau în casele de copii, 21 sesizări, restul — scrisori care solicită lămuriri privind salarizarea.

De la început se cuvine menționat faptul că la un număr atît de mare de oameni ai muncii cu care școala are legături directe, numărul scrisorilor, și în special al sesizărilor, este destul de mic. Această situație apare și mai evidentă dacă o raportăm la situația altor secții de învățămînt și cultură regionale al căror număr de scrisori și de sesizări este cu mult mai ridicat.

OBIȘNUINȚĂ

În familia unui director învățat să poarte omul pe drumuri.

— Tată, la toamnă merg la școală. Ce acte trebuie să duc?
— Mergi și întreabă la secția de învățămînt.

Preocuparea pentru rezolvarea la timp și cu spirit de răspundere a scrisorilor oamenilor muncii există de multă vreme la Secția de învățămînt și cultură a regiunii Dobrogea. Începînd din 1954, pe baza documentelor de partid și a măsurilor luate de minister, îndrumată și ajutată permanent de comitetul regional P.M.R., secția de învățămînt a statornicit în acest domeniu de activitate, o preocupare atentă care a fost imprimată pînă în școli. Centrul de greutate în munca secției, pe această linie, ne-au informat tov. C. Baltag, șeful secției și tovarășii N. Mihai și I. Bădică, inspectori regionali, a căzut în primul rînd, pe îndrumarea secțiilor raionale și a directorilor de școli în rezolvarea operativă și în spiritul legalității populare a cererilor oamenilor muncii. Totodată s-a intensificat controlul muncii în acest domeniu. Secția de învățămînt a regiunii Dobrogea a folosit în acest scop, în afara inspecțiilor periodice, și ședințele cu directorii, organizate la secțiile raionale de învățămînt. În aceste ședințe, inspectorii regionali au expus problemele ridicate în scrisorile oamenilor muncii adresate regiunii, au dat indicații pentru rezolvarea de principiu a problemelor ridicate.

Numărul sesizărilor reflectă în bună măsură calitatea și conținutul muncii desfășurate în școli, la secțiile de învățămînt raionale. „Cînd dintr-un anumit raion ne soseau multe scrisori privind, de pildă, încadrarea și salarizarea, examenele de grad etc., am desprins concluzia — ne spunea șeful secției regionale — că secția raională respectivă și directorii de școli n-au reușit să desfășoare o muncă de calitate în aceste domenii, că nu au izbutit să lămurească învățătorilor și profesorilor pe deplin prevederile hotărîrilor și instrucțiunile care reglementau problemele de învățămînt și, mai ales, esența acestora. În asemenea cazuri un inspector al secției — de obicei cel care se ocupă de îndrumarea și controlul muncii în raionul respectiv — însoțit, de la caz la caz, de șeful biroului plan din cadrul secției regionale, se deplasa la fața locului, analiza situația existentă, lua măsuri de remediere. Aceste măsuri priveau, mai ales, înlăturarea cauzelor care au generat deficiențele. Printre ele menționăm organizarea unor dezbateri cu inspectorii raionali și directorii de școli pe problemele cele mai dificile ridicate de aplicarea normativelor în vigoare. Urmarea a fost că după încheierea lucrărilor privind noile încadrări, ne-au sosit la secție doar 6 scrisori pe această temă". *).

Secția de învățămînt a regiunii Dobrogea, dispune de o evidență precisă a tuturor scrisorilor, cererilor și sesizărilor primite, evidență în care se arată data și modul în care acestea au fost soluționate. Toate scrisorile au fost citite de către tov. C. Baltag, șeful secție,, chiar în ziua sosirii. Pe una din margini sînt indicate măsurile pentru rezolvare, termenul în care i se va răspunde solicitatorului. Analizînd cea mai mare parte din aceste scrisori, am desprins concluzia că ele au fost soluționate în termenele stabilite prin hotărîrile de patid, că s-a manifestat multă grijă pentru rezolvarea lor. Astfel, la cererea primită de la Petre Necular, din comuna Ciucurava, raionul Istria, prin care acesta solicita înscrierea celor 4 fii ai săi la o casă de copii, prezentînd motivele temeinice care îl determinau, șeful secției a dispus întocmirea urgentă a actelor necesare, informînd despre aceasta pe solicitant. Pentru cercetarea unei sesizări privind unele aspecte din activitatea fostului director al Școlii de 7 ani din comuna Somova, raionul Tulcea, a fost trimis acolo un inspector regional, care a cercetat cu atenție la fața locului sesizarea, comunicînd totodată celui care a sesizat netemeinicia sesizărilor. Multe din sesizările venite prin organele de presă centrale și locale, au fost de asemenea rezolvate în 3—4 zile.

S-ar putea da încă alte numeroase exemple din care să rezulte preocuparea secției regionale de învățămînt pentru soluționarea la timp și în spiritul legii a cererilor oamenilor muncii.

A fost verificat în practică de către unii șefi de secții raionale de învățămînt și cultură din regiunea Dobrogea, un procedeu menit să ajute pe oamenii muncii în rezolvarea problemelor. Cu prilejul ședințelor la regiune ei au adus și diferite cereri care le-au fost prezentate lor, dar erau de competența secției regionale. Aceasta o pot face directorii școlilor cînd vin la secția raională, ca și șefii secțiilor de învățămînt și cultură regionale cînd vin la minister.

Un exemplu de formalism

Cu toate acestea, la regiunea Dobrogea am întîlnit și cîteva scrisori rezolvate în mod formal. Iată o scrisoare trimisă de Maria Gomoiu, educatoare în comuna Gîrlița, raionul Adam-Clisi, prin care aceasta se plînge că nu i s-a achitat salariul pe timp de cîteva luni. Din răspunsul secției regionale rezultă că de aceasta e vinovată educatoarea însăși, pentru că nu a depus la vreme actele de încadrare. S-ar părea, la prima privire, că secția și-a făcut datoria: a cercetat motivele care au făcut ca educatoarea să nu-și primească salariul și i-a comunicat acesteia în termen legal, constatarea, recomandîndu-i să se adreseze comisiei de litigiu. Și totuși lucrurile s-au întîmplat astfel: la secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular al raionului Adam-Clisi s-a prezentat această tovarășă, care a solicitat un post de educatoare. Fiind cunoscută — mai funcționase înainte în acest raion — secția i-a reținut cererea și a trimis-o chiar de a doua zi la post. Ulterior, s-a văzut că din dosarul personal al solicitantei lipseau o serie de acte absolut necesare pentru eliberarea deciziei. Dar numai după mai multe săptămîni — timp în care tov. Gomoiu a funcționat efectiv — i s-a cerut aceste acte. Pînă la procurarea lor și pînă la apariția deciziei au trecut cîteva luni. Este oare în adevăr vinovată de aceasta numai tov. Gomoiu? Sau, mai bine zis, este vinovată ea în primul rînd? Credem că vinovată este, mai ales, secția de învățămînt a raionului care a trimis-o să funcționeze fără decizie, fapt de altfel, cu desăvîrșire nepermis, și a tărăgănat completarea dosarului. În ce privește soluția secției regionale de învățămînt — se recomandă tovarășei Gomoiu să se adreseze comisiei de litigii — ni se pare comodă. Era necesar ca imediat ce a constatat neglijența să fi luat măsuri pentru a obliga pe cei vinovați să suporte direct consecințele. Credem că pentru aceasta nu este tîrziu nici acum.

Scrisorile — ajutor în îmbunătățirea muncii

Majoritatea secțiilor de învățămînt arată receptivitate față de sesizări, socotindu-le, așa cum este și firesc, un prețios ajutor la permanenta îmbunătățire a activității școlilor din regiunile și raioanele respective. La o scrisoare prin care erau semnalate unele lipsuri în ce privește crearea condițiilor unei bune desfășurări a muncii la grădinița sezonieră de la Bucerdea Grînoasă, raionul Mediaș, secția de învățămînt a trimis imediat la fața locului doi inspectori, care au luat măsuri pentru remedierea lipsurilor semnalate. Totodată, a mulțumit celui care semnalase deficiențele respective. De asemenea, Sfatul popular al regiunii Banat, la o sesizare privind locuința necorespunzătoare a profesoarei Silvia Varan, a cercetat cu atenție situația, la fața locului, comunicîndu-i că sesizarea fiind justă, s-au luat măsuri pentru ca în cel mai scurt timp tovarășa Varan să primească o locuință corespunzătoare.

Din păcate, mai sînt încă secții de învățămînt care nu numai că nu cercetează cu atenție cauzele care determină sesizările, nu numai că nu iau măsuri pentru a înlătura lipsurile semnalate, dar care se și „supără" pe cei ce îndrăznesc să atragă atenția organelor superioare asupra acestor lipsuri. Un asemenea exemplu ni l-a oferit nu de mult secția de învățămînt a raionului Drăgănești Vlașca.

La sesizările unei profesoare de la Școala de 7 ani din comuna Epurești, în gazeta noastră s-a publicat un articol care critica modul defectuos și total nepedagogic în care au fost alcătuite catedrele în școala susamintită. Se arată că la distribuirea orelor nu s-a ținut seama de specialitatea fiecărui profesor, lucru de natură să aducă prejudicii muncii din școală. Secția de învățămînt a raionului (șef tov. Tîrnăcop) a „răspuns" prompt. La fața locului s-a deplasat un inspector care a organizat o ședință specială cu întreg colectivul pedagogic al școlii. Numai că, la această ședință, în loc să se discute „motivele" ce au determinat distribuirea nepedagogică a orelor, s-a discutat „atitudinea" profesoarei care, semnalînd presei aceste deficiențe, (bineînțeles, după ce văzuse că organele locale nu le iau în considerație), a aruncat o „lumină proastă asupra raionului". Este adevărat că profesoarei respective i s-au repartizat apoi ore în specialitate. De atunci însă, nu se pierde nici o ocazie pentru a i se face șicane, aluzii răutăcioase? Cum de își poate permite secția de învățămînt o asemenea atitudine? Și de ce secția de învățămînt a regiunii nu curmă asemenea practici?

Să înlăturăm soluțiile „comode"

O altă problemă care se ridică în munca cu scrisorile și cererile oamenilor muncii, este ușurința cu care unele secții de învățămînt îndrumă spre organele centrale pe diferiți solicitatori pentru a obține de la aceștia rezolvarea lor.

La unele direcții în M.I.C. se adună zeci și sute de cereri sosite din diferite părți ale țării, tocmai datorită ușurinței cu care secțiile de învățămînt au îndrumat pe solicitatori să se adreseze ministerului. Este vorba de comoditate, pentru că în cele mai multe cazuri, șefii secțiilor respective știau și puteau lămuri pe solicitant că cererea lui este neîntemeiată și că în nici un caz nu va putea obține aprobarea, deoarece aceasta ar însemna călcarea dispozițiilor și principiilor legislației școlare existente. Secțiile de învățămînt trebuie să știe că o asemenea comoditate are consecințe din cele mai neplăcute. O asemenea consecință este supraîncărcarea unor servicii din minister cu probleme rezolvate în principiu și care puteau fi de la început lămurite.

O altă problemă din activitatea secțiilor de învățămînt și cultură în domeniul cererilor este ușurința cu care se amînă un răspuns, cînd este evident din capul locului, că acesta nu poate fi decît negativ. Am asistat, de pildă, la sfîrșitul trimestrului trei, la o discuție între adjunctul Secției regionale de învățămînt și cultură a Sfatului popular regional Bacău și o tovarășă care solicita aprobare pentru transferul unui nepot al ei, de la o școală profesională din Piatra Neamț, unde domiciliau și părinții copilului, la școala profesională din Bacău.

— Pentru ce vreți să-l aduceți în Bacău, a intervenit în discuție inspectorul general din M.I.C. care era de față.

— Aș dori să-l înfiez, iar secția de învățămînt mă poartă pe drumuri. M-a trimis mai întîi la directorul școlii. Acesta mi-a spus că are clase supraîncărcate și nu-l poate primi. Apoi tovarășul șef al secției mi-a zis să mai trec pe aici. Acum este a patra oară cînd vin.

— Cererea dv. nu poate fi soluționată decît la sfîrșitul anului — i-a răspuns inspectorul. Acum este tîrziu și, după cum v-a spus directorul școlii, nu mai sînt locuri.

— De ce, este greu să se mai introducă o bancă în plus? Am să mă duc la minister. Inspectorul general i-a explicat cu răbdare că nu e vorba de o bancă în plus sau în minus, că în interesul instruirii elevilor există anumite norme pedagogice care trebuie respectate. Tovarășa a înțeles și și-a exprimat regretul că nu i s-a explicat de la început. Socotim că este cazul ca secțiile de învățămînt să acorde o atenție mai mare acestor probleme, pentru a scuti pe oamenii muncii de drumuri inutile.

Majoritatea oamenilor muncii se adresează în probleme școlare, la început, direct școlilor. Numai în măsura în care nu le rezolvă acolo ei apelează la secțiile de învățămînt raionale, regionale și chiar la minister. Tocmai de aceea este foarte important să se îmbunătățească munca privind cererile oamenilor muncii, în primul rînd, la școală.

Desigur, sînt și cereri pe care nu le poate soluționa directorul școlii. Unele sînt neîndreptățite, altele sînt de competența organelor superioare. Este bine în ce privește cererile neîndreptățite să se explice cu răbdare solicitantului motivele pentru care acestea nu pot fi soluționate favorabil. Dar, se întîmplă că unii directori nu lămuresc solicitantului motivele pentru care nu se poate da aprobarea cerută. Mai mult chiar — și aceasta este cu atît mai grav — căutînd să arate „bunăvoință", unii directori dau răspunsuri de acest gen: „Cererea dv. e împotriva dispozițiilor care reglementează activitatea școlară, dar dacă îmi aduceți aprobare de la secția de învățămînt, (sau de la minister) eu n-am nimic împotrivă". A răspunde în felul acesta e de două ori greșit. În primul rînd îl punem pe om pe drumuri, îi răpim timp lui și organelor superioare și în al doilea rînd, creăm în conștiința acestor oameni credința că pot fi încălcate normele legale. Evident aceasta are un efect dăunător și din punct de vedere educativ.

Grija pe care o manifestă Partidul Muncitoresc Romîn și guvernul Republicii Populare Romîne pentru ridicarea nivelului material și cultural al poporului se răsfrînge necontenit în munca și viața fiecărui om al muncii. Devotamentul poporului pentru politica partidului se manifestă în munca neobosită de zi cu zi, în abnegația cu care participă la înălțarea mărețului edificiu al socialismului.

Oamenii muncii consideră ca o datorie de onoare participarea la conducerea statului, la gospodărirea bunurilor obștești. În multe din scrisorile adresate organelor de partid și de stat se fac propuneri prețioase care, traduse în viață, ajută la îmbunătățirea muncii în diverse sectoare de activitate. Documentele de partid ne cer să dăm mai mare atenție rezolvării la timp a cererilor, scrisorilor și sesizărilor oamenilor muncii. Examinarea acestora și rezolvarea lor operativă sînt obligații de cea mai mare importanță care revin fiecărui director de școală, inspectorilor și șefilor secțiilor de învățămînt.

Colectivele multor secții de învățămînt și cultură dovedesc spirit de răspundere față de rezolvarea scrisorilor. Dar după cum am arătat în cele cîteva aspecte prezentate în pagina de față, mai există încă și situații în care se vădește superficialitate, formalism și neglijențe în examinarea și rezolvarea lor.

Asemenea deficiențe dau naștere la consecințe din cele mai neplăcute: drumuri zadarnice, cheltuieli inutile, timp pierdut. Socotim că este cazul ca fiecare secție de învățămînt să analizeze activitatea desfășurată pînă acum în domeniul rezolvării scrisorilor oamenilor muncii și să ia de urgență măsuri pentru lichidarea deficiențelor semnalate.

*) În ce privește redacția noastră, numărul scrisorilor din regiunea Dobrogea, în care se cer lămuriri, sînt exprimate nemulțumiri, și se fac variate sesizări etc., etc.), este minim, în timp ce regiuni ca Oltenia, Ploiești, Bacău, Suceava alimentează substanțial poșta zilnică primită de redacție. Nu cred oare secțiile de învățămînt din regiunile de mai sus, că această situație reflectă defecțiunile din propria lor activitate? Că este, în sfîrșit, cazul să se ocupe cu mai mult simț de răspundere de înlăturarea cauzelor care dau naștere la asemenea situații?

Caligrafia în perioada postabecedară

Perioada abecedară se apropie de încheiere. Învățătorii și-au planificat lecțiile pentru trimestrul care a început. Unii învățători au întîmpinat dificultăți în planificarea lecțiilor de caligrafie, mai ales în stabilirea ordinei în care trebuie studiate literele și cifrele în perioada postabecedară.

Care sînt sarcinile predării caligrafiei în această perioadă? Scrierea corectă a tuturor literelor și cifrelor s-a făcut în perioada abecedară, dar aceasta nu înseamnă că scrierea corectă este însușită temeinic de către elevi. Este știut faptul că deprinderile de scriere corectă a literelor și cifrelor nu se formează în această perioadă scurtă, așa că este absolut necesar să reluăm scrierea lor.

Această reluare a scrierii literelor în perioada postabecedară se deosebește de perioada abecedară.

Dacă în perioada abecedară în predarea literelor la orele de caligrafie am urmat ordinea abecedarului, aceasta nu înseamnă că și acum trebuie să predăm în aceeași ordine, sau în ordinea alfabetică.

Predarea literelor la orele de caligrafie în ordinea studierii lor la orele de citit-scris, în perioada abecedară se datorește în primul rînd faptului că predarea literelor după metoda genetică ar duce la studierea unor litere la orele de caligrafie mai înainte ca ele să fie studiate la orele de citit-scris, ceea ce ar constitui supraîncărcarea elevilor. Din această cauză în perioada abecedară literele la orele de caligrafie nu au fost studiate după metoda genetică, ci în ordinea studierii lor la orele de citit-scris.

Avînd în vedere că toate literele au fost studiate, în perioada postabecedară scrierea tuturor literelor și a cifrelor se face în ordinea genetică, pe grupe.

Particularitățile metodei genetice constau în aceea că scrierea literelor este în mod obligatoriu precedată de scrierea elementelor lor; scrierea literelor se face nu în ordinea alfabetică, ci în ordinea creșterii greutății la scris a literelor; studierea se bazează pe geneză, adică formarea literei următoare se realizează prin adăugarea unui element nou la litera studiată și însușirea prealabilă a elementului de bază a unei grupe noi de litere.

Respectînd metoda genetică, literele mici și mari de mînă ale alfabetului nostru au fost grupate în programă în cîte cinci grupe, iar cifrele în trei grupe. Grupele de litere și cifre sînt date pe larg în programa clasei a II-a. Este adevărat că programa clasei I nu dă literele pe grupe, totuși aceasta nu înseamnă că studierea literelor pe grupe se face abia începînd din clasa a II-a.

Avînd în vedere particularitățile metodei genetice care contribuie la ușurarea studierii literelor recomandăm reluarea literelor și a cifrelor în perioada postabecedară pe grupe.

În perioada postabecedară cresc cerințele față de scrierea elevilor și nu încetează controlul din partea învățătorului asupra poziției corecte la scris, poziției corecte a caietului, ținerii corecte a tocu'ui. Elevii trebuie să cunoască și să respecte aceste reguli bazîndu-se pe cunoștințele căpătate.

Învățătorului îi revine sarcina de a veghea ca nici un elev să nu se abată de la aceste reguli, nu numai la orele de caligrafie ci și la toate celelalte lecții în care elevii execută lucrări scrise.

În afară de cerințele de bază ale programei pentru clasa I față de calitatea scrisului elevilor, învățătorul caută să realizeze într-o oarecare măsură scrierea neîntreruptă chiar din clasa I. Acest lucru este necesar pentru a crea posibilitatea de trecere la scrierea într-un ritm mai rapid.

La sfîrșitul anului elevii clasei I trebuie să cunoască temeinic scrierea corectă și frumoasă a tuturor literelor alfabetului, atît a literelor mici de mînă, cît și a literelor mari de mînă, precum și scrierea corectă a cifrelor aritmetice, scrierea unor propoziții scurte. La terminarea clasei I elevul trebuie să cunoască legăturile de bază între litere și distanța corectă între cuvinte.

În perioada postabecedară, deci, accentul se pune, în afară de scrierea corectă și frumoasă a literelor, și pe legăturile corecte între ele, pe respectarea distanței între cuvinte, pe scrierea legată a unor cuvinte, pe realizarea unui tempo mai rapid.

Este știut faptul că unii elevi scriu foarte încet, aproape desenează fiecare literă. Alții în schimb scriu foarte repede și deseori arată semne de plictiseală la orele de scris, fiind nevoiți să aștepte pe cei rămași în urmă și atunci comit fapte de indisciplină producînd dezordine în clasă. Pentru a obține ocuparea întregii clase în același timp, pentru a aduce pe elevii care scriu încet, la un tempo mediu în care scriu toți elevii învățătorul va folosi acum mai des metoda tactului sau, cum se mai spune, metoda ritmică. Importanța ritmului în realizarea scopului de a-i învăța pe elevi să scrie clar, citeț și rapid este arătată în nota explicativă la programa de caligrafie.

Folosind metoda ritmică, dînd comanda sau bătînd tactul, învățătorul trebuie să fie foarte atent în alegerea tempoului. La început tempoul este rar, iar cu timpul se mărește treptat în așa fel ca pînă la sfîrșitul anului elevii clasei I, așa cum recomandă programa, să scrie 8-10 litere pe minut.

Exemplul învățătorului în întrebuințarea metodei ritmice ocupă primul loc. Întîi, învățătorul scrie pe tablă litera respectivă numărînd „unu și, doi și" etc. în cazul cînd elementul începe cu linia îngroșată, iar „și unu, și doi" etc. în cazul cînd elementul începe cu linia subțire. Se poate indica chiar felul liniilor, spunînd „gros, subțire, gros, subțire" sau „subțire, gros, subțire, gros" etc. În cazul cînd învățătorul va adopta numărarea prin „unu și, doi și" el trebuie să explice elevilor că la „unu, doi" etc. se scriu liniile îngroșate, iar la cuvîntul „și" se scriu liniile subțiri. Cuvîntul „și" trebuie prelungit pentru a da posibilitatea elevilor să execute liniștit, fără grabă elementul respectiv și în mod deosebit cuvîntul „și" se prelungește atunci cînd un element se termină cu linia subțire, iar cel imediat următor începe tot cu linia subțire. După ce copiii au căpătat deprinderi de scriere după tact, pot fi puși să numere însăși elevii.

Folosind metoda ritmică în scrierea cuvintelor, învățătorul trebuie să stabilească înainte de lecție cum va număra pentru fiecare cuvînt.

Pentru a realiza scrierea neîntreruptă, care de asemenea contribuie la mărirea vitezei scrisului, și știind faptul că în clasa I în general se practică scrierea întreruptă, învățătorul trebuie să studieze foarte atent fiecare cuvînt scris, stabilind literele între care se fac legăturile fără întrerupere.

Legătura neîntreruptă între două litere în cuvînt se face atunci cînd ultimul element al literei precedente se termină cu o linie subțire, iar primul element al literei imediat următoare începe tot cu linia subțire, de exemplu în cuvîntul „minimum" legătura întreruptă se realizează între litera i și primul element al literei n, între litera i și primul element al literei **m**, între ultimul element al literei **u** și primul element al literei **m**. Restul de litere nu pot fi legate fără întrerupere, întrucît cer deprinderi de a prelungi ultimul element al literelor respective în sus în locul de unde începe cu o linie îngroșată primul element al literei următoare. O astfel de scriere fără întrerupere se studiază în clasa a II-a și cere alte deprinderi de cît cele căpătate de elevii clasei I — anume, acoperirea liniei subțiri pe o anumită distanță cu linia îngroșată a literei următoare. Fără întrerupere se vor executa legăturile și în cazul cînd literele următoare încep cu buclatele al căror prim element începe cu linia subțire.

Avînd în vedere sarcinile multiple ale caligrafiei în perioada postabecedară, precum și numărul mic de ore în care trebuie realizate aceste sarcini, numai buna planificare — repartizarea judicioasă a timpului și a materialului — va permite fixarea și dezvoltarea deprinderilor de scriere.

JON PETRAȘCO

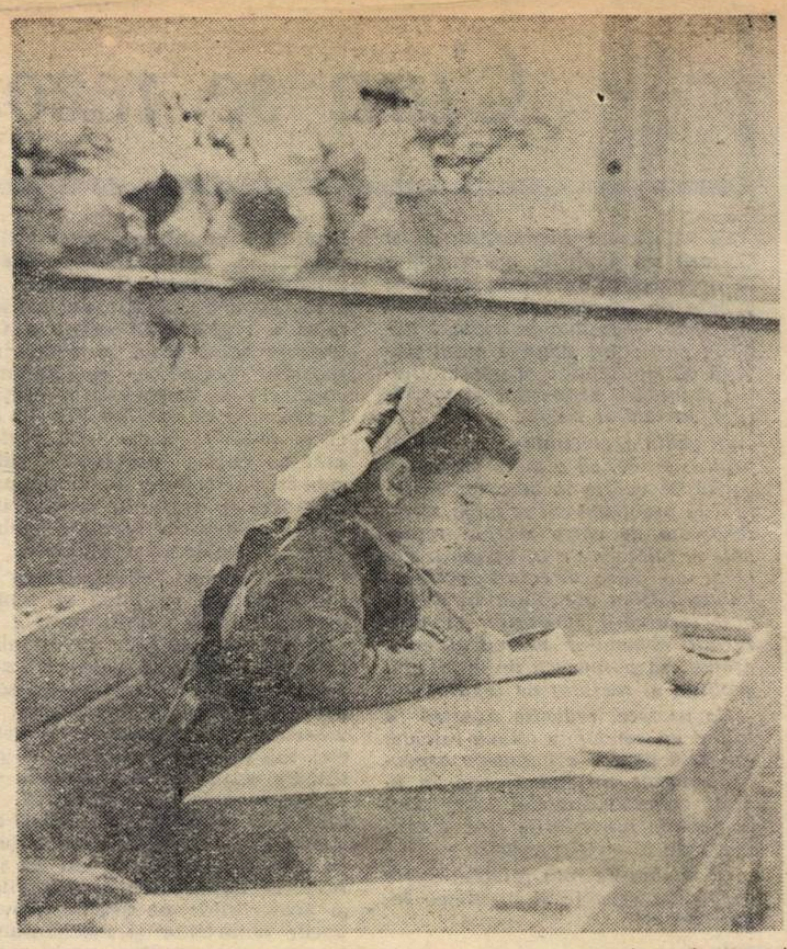

Atentă la dictarea învățătoarei, eleva caută să scrie cît mai corect și, în același timp, cît mai frumos. Moment de la o oră în clasa I-a a Școlii nr. 66 din București.

Educația fizică în timpul iernii

Unii profesori care predau educația fizică manifestă opinia greșită că iarna, lecțiile de educație fizică nu se pot desfășura bine decît în săli, că lucrul în aer liber ar fi dăunător sănătății elevilor.

Astăzi, cînd sportivii din loturile republicane își continuă pregătirea în aer liber chiar iarna pe frig și zăpadă și cînd se organizează concursuri atletice pe zăpadă, concepția lucrului în sală, la căldură, trebuie revizuită cu hotărîre ca fiind învechită. Menționăm că programele de educație fizică al școlilor sovietice dau indicații ca lecțiile să se desfășoare afară pînă la temperatura de minus 15 grade.

De altfel, viața obișnuită ne arată că, în timpul lor de odihnă și recreație, copiii practică o serie de sporturi și jocuri de iarnă în aer liber: patinajul, săniușul, schiul, jocuri pe zăpadă etc. Ceea ce este posibil să facă ei singuri în mod neorganizat, desigur că este mult mai ușor să facă profesorul de educație fizică, în mod organizat, în timpul orelor de curs.

Uneori, orientarea metodică înaintată, alteori lipsa de săli, au determinat pe mulți din profesorii noștri de educație fizică să țină iarna majoritatea lecțiilor în aer liber chiar în regiuni mai friguroase ca Hunedoara, Mureș-Autonomă Maghiară, Brașov. Rezultatele sînt foarte bune, mai cu seamă în privința călirii organismului elevilor și a măririi rezistenței la efort și îmbolnăviri.

O lecție de educație fizică în aer liber, iarna, trebuie preferată întotdeauna unei lecții ținută în săli de clasă cu aerul viciat sau lipsite de spațiul necesar pentru mișcare.

Pentru realizarea unei asemenea lecții e necesar ca profesorul să aleagă din vreme în curtea școlii, sau în împrejurimile școlii (parc, loc viran, derdeluș) locul unde se va desfășura activitatea. Acest lucru este bine să nu se afle la o distanță mare de școală. Profesorul va îndruma pe elevi în privința modului cum să se îmbrace și să-și procure materialele necesare: patine, cîteva săniuțe, schiuri, mingi. Elevii vor fi îmbrăcați în haine, treninguri, vor purta mănuși, încălțăminte de stradă (nu de sport), șepci sau căciulițe de lînă. Ei vor avea grijă să nu-și ude îmbrăcămintea.

Desigur că desfășurarea lecțiilor afară implică o preocupare specială din partea profesorilor de educație fizică pentru a găsi exercițiile și jocurile cele mai potrivite și pentru a organiza de așa manieră lecția încît toți elevii să fie activi, să se încălzească lucrînd moderat, dar fără pauze mari; de asemenea îi cere profesorului să ia măsuri pentru evitarea traumatismelor, accidentelor și a răcelii ce poate surveni atunci cînd elevii stau în frig și nu lucrează suficient, sau cînd lucrează prea intens și transpirînd, rămîn în continuare afară inactivi, ori cînd își udă îmbrăcămintea și nu și-o schimbă cu alta uscată.

Exercițiile și jocurile ce vor fi folosite trebuie să fie dozate corespunzător posibilităților de efort ale elevilor. Mersul și alergarea în diferite formații și variante, alergarea ușoară intercalată cu mersul, exercițiile de brațe, de picioare și de trunchi executate din mers cu folosirea posibilităților oferite de teren, ștafetele, jocurile aplicative, jocurile cu bulgări de zăpadă și bineînțeles, săniușul, patinajul, schiul — iată cîteva din cele ce pot fi utilizate cu succes în lecțiile de educație fizică organizate, iarna, în aer liber.

Ca o caracteristică a acestor lecții — curba efortului are mai puțină variație decît în lecțiile obișnuite, iar intrarea în efort și încetarea efortului se fac mai brusc. Avînd grijă, ca efortul depus să nu fie prea intens pentru a nu duce la oboseală, și nici prea redus pentru a nu favoriza răcirea organismului, profesorul care desfășoară în aer liber activitatea de educație fizică iarna, va constata cu satisfacție, nu numai că a reușit să mențină și să ridice nivelul de pregătire fizică al elevilor, ci și să-i obișnuiască progresiv cu lucrul în aer liber, mărindu-le astfel rezistența, călindu-le organismul și anihilînd multe din efectele vieții de interior impusă de sezonul friguros.

ILIE ISTRATE
inspector principal în M.I.C.

Din activitatea unui cerc pedagogic

Cercul pedagogic de științe naturale din orașul Turda și-a organizat activitatea în așa fel încît să sprijine cu rezultate cît mai rodnice predarea acestor materii de învățămînt. Unul din obiectivele propuse a fost acela de a crea elevilor posibilitatea să studieze fenomenele în condiții cît se poate mai apropiate celor naturale. Astfel, pe lîngă referatele prezentate de membrii săi, cercul nostru s-a orientat mai cu seamă asupra lucrărilor practice.

Bunăoară, în una din ședințe s-au efectuat lucrări de morfologie, anatomie și fiziologie vegetală, ce se pot efectua la clasele V—XI. Sala de științe naturale a Școlii medii „Mihai Viteazul" s-a transformat cu această ocazie într-un adevărat laborator. Tovarășii profesori, împărțiți în grupe, în fața microscoapelor și a materialului dinainte pregătit, au executat cu mult interes demonstrații și lucrări ca: fenomenul de osmoză, studiul țesuturilor vegetale pentru care s-a folosit: epiderma de ceapă, Clivia, Amarilis, Iris, Ficus, tubercul de cartof etc. Pentru a observa țesuturile conducătoare s-au făcut secțiuni longitudinale prin tulpina de dovleac, pentru a se observa vasele lemnoase și liberiene. La „organele vegetative" s-a studiat. morfologia rădăcinii unde s-au văzut clar zonele în lungul rădăcinii la plantele de secară după cinci zile de la încolțire și porumb după 6—7 zile de la încolțire. Structura internă a rădăcinii și tulpinii s-a studiat făcîndu-se secțiuni transversale prin tulpini de Ranculus și plante anuale de grădină, s-au făcut comparații între structura plantelor anuale și perene. De asemenea, s-au efectuat lucrări de fiziologie vegetală deosebit de interesante.

În ședința din luna decembrie ne-am ales printre preocupările noastre, probleme de fiziologie animală cu temele: funcțiuni de relație și funcțiuni de nutriție, folosind ca material experimental broaște.

În ședințele ce urmează, cercul nostru și-a planificat activități practice ce vor fi executate cu elevii.

Prof. ELIZA POP
Turda

Experimentul de la clasele I-IV

— Păreri ale unor cercetători de la Institutul de ştiinţe pedagogice *) —

Organizarea muncii — factor de bază

Consfătuirile regionale ale cadrelor didactice antrenate în experimentul referitor la sistemul de predare pe obiecte de către specialişti la clasele mici, care au avut loc în ziua de 9 ianuarie 1962, reprezintă un eveniment deosebit de important în viaţa şcolii noastre.

Conţinutul referatelor prezentate de către Comisiile regionale de coordonare a experimentului, dar mai ales discuţiile ample purtate cu interes de un număr important de cadre didactice, au scos la iveală numeroase probleme pedagogice, metodice, organizatorice.

Rezultatele obţinute în primul trimestru au fost puternic influenţate de condiţiile create pentru desfăşurarea experimentului, de caracterul măsurilor organizatorice luate de fiecare regiune, raion şi şcoală. Acolo unde clasele experimentale şi de control au avut acelaş nivel din punct de vedere al cunoştinţelor şi deprinderilor şi unde s-au respectat cerinţele prevăzute în instrucţiunile date de M.I.C. în acest scop, s-a putut realiza o analiză comparativă concludentă din punct de vedere ştiinţific. Acolo unde aceste condiţii nu au fost îndeplinite, unde bunăoară clasele experimentale au avut la începutul experimentului un nivel mai scăzut decît cele de control, este explicabil că rezultatele la învăţătură ale elevilor sînt şi acum, la sîrşitul trimestrului I, inferioare.

La unele şcoli, clasele experimentale au fost alese dintre acelea la care în decurs de 2-3 ani s-au perindat 4-5 învăţători, fapt care a determinat nivelul slab la învăţătură şi disciplină. În această situaţie se află multe clase între care clasa a IV-a B de la Şcoala de 8 ani din comuna Făureşti-Olteţul, regiunea Oltenia, ş.a. Chiar şi în primul trimestru al acestui an şcolar, la unele clase experimentale, fluctuaţia de cadre a continuat. La şcoala experimentală din Satu Mare la clasa a III-a experimentală s-au perindat de la începutul anului şcolar 3 profesori la obiectul limba romînă. De asemenea, la clasele a III-a şi a IV-a experimentale din comuna Independenţa, regiunea Galaţi, în perioada 15 octombrie — 7 decembrie, s-au schimbat la limba romînă 7 cadre didactice.

Nu poate fi trecut cu vederea nici procesul psiho-pedagogic specific perioadei de adaptare a elevilor la noile condiţii ale sistemului cu mai mulţi pedagogi. Procesul de restructurare a stereotipului dinamic al elevilor format în anii anteriori în condiţiile predării de către un singur pedagog, care solicită un efort psihic sporit din partea lor, nu poate să nu influenţeze negativ pe o anumită perioadă randamentul muncii acestora.

Discuţiile au subliniat faptul că o serie de greutăţi în această privinţă s-au datorat nerespectării nici în această privinţă a instrucţiunilor M.I.C. de a se încadra profesori cu o bună pregătire pedagogică şi cu o bogată experienţă la catedră. Au existat condiţii obiective care au determinat secţiile de învăţămînt să încadreze la diferite discipline, în lipsa profesorilor cu o calificare de specialitate, învăţători cu aptitudini si preocupări pentru obiectul respectiv (regiunea Dobrogea, Oltenia, Maramureş). Rezultatele obţinute au dovedit că aceasta constituie o soluţie mai bună faţă de aceea pe care au adoptat-o secţiile de învăţămînt ale oraşelor Bucureşti şi Cluj, care au aplicat mecanic instrucţiunile M.I.C. încadrînd profesori de o anumită specialitate, la discipline de alt profil (profesori de matematică pentru predarea muzicii, profesori de geografie pentru predarea desenului, sau de limba franceză pentru predarea istoriei). Aceasta a dus la prelungirea perioadei de adaptare la noile condiţii, atît a profesorilor cît şi a elevilor.

Una dintre problemele mult discutate la consfătuiri a fost şi asigurarea condiţiilor unice de funcţionare a claselor experimentale şi de control. Într-o serie de şcoli această problemă se prezintă sub două aspecte: atît clasele experimentale cît şi cele de control funcţionează în a doua jumătate a zilei, sau, clasele de control funcţionează în altă jumătate a zilei decît clasele experimentale, situaţie cu totul contraindicată (şcoli experimentale din oraşul Constanţa, unele şcoli din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, Braşov etc.).

Laolaltă cu această problemă a fost abordată în discuţii şi problema întocmirii orariilor pe baza cerinţelor pedagogice. La întocmirea orariilor în unele locuri s-a avut în primul rînd în vedere interesele cadrelor didactice şi nu ale experimentului.

Toate aceste lipsuri de ordin pedagogic şi organizatoric sînt factori care influenţează negativ rezultatele experimentului, îngreunînd totodată activitatea comisiilor în seama cărora stă sarcina îndrumării şi evidenţii muncii.

Cunoştinţele elevilor — criteriu de apreciere

Cu toate aceste greutăţi care au influenţat rezultatele la învăţătură, la clasele experimentale, atît referatele cît şi participanţii la discuţii au dovedit printr-o serie de fapte că în majoritatea şcolilor, nivelul şi temeinicia cunoştinţelor elevilor din clasele experimentale sînt superioare faţă de nivelul elevilor din clasele de control.

Aceasta o dovedeşte în primul rînd, procentul mai ridicat al elevilor promovaţi în clasele experimentale din unele şcoli faţă de clasele de control. De pildă, nivelul de promovabilitate la clasa a III-a experimentală la Şcoala de 8 ani nr. 10 din Constanţa este cu 15,78% mai ridicat faţă de clasele de control, iar la clasa a IV-a experimentală de la aceeaşi şcoală cu 12% faţă de una din clasele de control şi cu 22% faţă de cealaltă clasă de control. Situaţii asemănătoare se găsesc şi la şcolile din Năsăud, Focşani, Băileşti.

În ceea ce priveşte procentajul de promovabilitate pe regiuni, acesta diferă. Cu toate că în unele regiuni ca: Banat, Dobrogea, Cluj, promovabilitatea la clasele de control este mai ridicată faţă de clasele experimentale cu cîteva procente, iar la altele rezultate asemănătoare (Braşov), în alte regiuni, cum sînt regiunile Oltenia, Galaţi, procentul promovaţilor este mai ridicat la sfîrşitul primului trimestru la clasele experimentale faţă de clasele de control.

Aceste cifre nu ne spun însă totul. O situaţie concludentă reiese din analiza rezultatelor obţinute de elevi cu ocazia probelor de control. În unele şcoli, la proba din septembrie, elevii de la clasele experimentale s-au prezentat sub nivelul elevilor de la clasele de control. Ulterior, cu ocazia unor sondaje care s-au efectuat spre sfîrşitul trimestrului I, aceleaşi clase experimentale au obţinut o situaţie la învăţătură net superioară faţă de clasele de control. De exemplu, elevii clasei a III-a experimentale de la Şcoala de 8 ani nr. 20 din Galaţi, care la primul sondaj se aflau sub nivelul clasei de control, la sfîrşitul trimestrului au depăşit cu mult clasa de control, reuşind să devină o clasă fruntaşă pe şcoală (97% promovaţi). Trebuie de asemenea, subliniat ritmul în care se îmbunătăţeşte situaţia elevilor la învăţătură din clasele experimentale faţă de situaţia elevilor din clasele de control. La matematică, elevii din clasele experimentale de la şcoala experimentală din Brăila, de la primul sondaj pînă la sondajul de la sfîrşitul trimestrului I, au înregistrat un ritm de creştere a nivelului la învăţătură de 1,90%, în timp ce elevi de la clasele de control, în aceeaşi perioadă, numai de 0,50%. Concludentă în această privinţă este situaţia pe care a prezentat-o la consfătuire Şcoala nr. 10 experimentală din Constanţa, care la proba de sondaj iniţiată de către conducerea şcolii în luna decembrie, la matematică în clasa a III-a experimentală a obţinut 77,1% note de trecere, cu 6,6% mai mult faţă de primul sondaj şi cu 4% şi respectiv 6,1% faţă de clasele a III-a de control. La clasa a IV-a progresul elevilor de la clasa experimentală este chiar mai evident, 10-15% faţă de clasele de control.

Aprecierea nivelului elevilor făcută pe baza probelor de control infirmă uneori aprecieri obţinute cu ajutorul notelor în verificarea curentă la clase de către pedagogi diferiţi. La şcoala experimentală din comuna Luna, raionul Turda, reieşea pe baza notelor din cataloage, că elevii de la clasele de control au un nivel mai ridicat de cunoştinţe decît elevii din clasele experimentale. Pentru verificarea acestei situaţii, conducerea şcolii a dat o lucrare de control la ambele clase, ale căror rezultate au dovedit o situaţie inversă. De pildă, la matematică, clasa de control în al cărei catalog nu figură nici o notă de 4, la proba de control 14 elevi au obţinut note sub limită, iar clasa experimentală, care avea un număr de 12 elevi cu note sub limită în catalog, la proba de control numai 3 elevi au obţinut note sub limită.

Aceste date ne demonstrează că nu totdeauna aprecierea cunoştinţelor prin note de către diferiţi pedagogi constituie criteriul cel mai sigur pentru comparaţie în cercetarea ştiinţifică.

Participanţii la discuţiile consfătuirilor au ilustrat prin variate şi numeroase exemple modul în care noul sistem de predare contribuie la ridicarea calităţii cunoştinţelor elevilor. Faptul că fiecare profesor în parte are în vedere, atunci cînd predă, întregul ansamblu al cunoştinţelor în corelaţia lor dialectică, îi oferă posibilitatea eşalonării acestora în perspectivă. De pildă, profesorul Buştiuc Constantin de la Şcoala experimentală din comuna Negru Vodă, regiunea Constanţa, a considerat că este mai indicat să predea cunoştinţele de ortografie şi punctuaţie în corelaţie cu celelalte cunoştinţe de gramatică, acordînd atenţie dictărilor fonetice şi explicării problemelor de ortografie la nivelul de accesibilitate al elevilor.

O problemă specifică şcolilor cu limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare se ridică în legătură cu predarea limbii romîne. Folosind metode şi procedee specifice obiectului limbii romîne, profesorii din aceste şcoli au reuşit să asigure elevilor un vocabular bogat şi corect, mult superior elevilor din clasele de control.

În predarea aritmeticii s-a arătat că profesorii, folosind consecvent un limbaj ştiinţific, au reuşit să determine şi pe copii să întrebuinţeze un limbaj matematic corect.

„Folosind permanent un limbaj matematic adecvat, precum şi procedee variate pentru rezolvarea unor probleme — spune tov. Gheorghe Negulescu, directorul Şcolii experimentale din Tg. Jiu — profesorul de matematică a reuşit să îmbogăţească vocabularul elevilor din clasele experimentale şi să dezvolte simţitor judecata acestora, precum şi orizontul general de cunoştinţe". Tov. Căciulă Traian din Braşov, procedînd în acelaşi fel, a reuşit să determine pe copii să-şi însuşească în mod conştient termenii înmulţirii şi împărţirii, precum şi funcţia fiecărui termen.

De asemenea, în consfătuiri s-a scos în evidenţă progresul realizat de elevi în formarea reprezentărilor şi noţiunilor din domeniul istoriei, geografiei şi ştiinţe naturale, precum şi în dezvoltarea gîndirii logice prin înţelegerea legăturilor cauzale între fenomene.

Deşi în cadrul consfătuirilor s-a acordat o atenţie mai mică problemelor metodice, totuşi au reieşit unele aspecte specifice avantajoase în munca profesorilor, care contribuie la înlăturarea şablonizării procesului de învăţămînt. Tov. Teodora Iancovici, directoarea şcolii experimentale din T. Severin, arăta că datorită procedeelor folosite în timpul verificării cunoştinţelor de către profesori, s-a reuşit să se înlăture în bună măsură răspunsurile monosilabice, fragmentare, care se practică de obicei în condiţiile obişnuite ale verificării cunoştinţelor în clasele mici, precum şi tendinţa de a reda mecanic conţinutul textului din manual.

Într-o bună măsură, atenţia participanţilor la consfătuiri a fost reţinută de discuţiile purtate în jurul problemelor predării de către specialişti a educaţiei fizice şi muzicii, începînd cu clasa a I-a. În unanimitate s-a apreciat atît de către profesori, cît mai ales de către învăţători, avantajele pe care le asigură predarea acestor discipline de către profesori. Cunoaşterea problemelor de teorie şi metodica exerciţiilor fizice, precum şi cunoaşterea caracteristicilor anatomo-fiziologice ale organismului copiilor şi a unui număr variat de exerciţii fizice necesare dezvoltării armonioase a copiilor, au făcut ca profesorii de educaţie fizică de la clasele experimentale să adapteze conţinutul programei la condiţiile specifice de vîrstă, contribuind pe această cale la dezvoltarea şi călirea organismului elevilor.

Probleme deosebit de importante au fost prezentate în cadrul consfătuirii din regiunea Oltenia, de către prof. Grigore Ionescu, care a reuşit să dezvolte la unii elevi aptitudini ce depăşesc pe cele atinse de elevii din clasele mai mari. Totodată a fost demonstrat faptul că organizarea lecţiilor de educaţie fizică a contribuit la educarea disciplinei conştiente a elevilor, la formarea spiritului de ordine, la stabilirea unor relaţii tovărăşeşti de întrajutorare.

De asemenea, a fost unanim apreciată predarea muzicii de către profesori la clasele mici, ca mijloc important de educaţie muzicală a elevilor. În discuţiile consfătuirilor s-a subliniat pe lîngă celelalte avantaje privind educaţia muzicală a copiilor — educarea sensibilităţii, ritmului, gîndirii muzicale ş.a. — şi posibilitatea educaţiei muzicale chiar şi la copiii lipsiţi de aptitudini muzicale. Putînd să utilizeze procedee variate, instrumente muzicale, profesorul de muzică realizează lecţii interesante, cît mai apropiate de specificul vîrstei elevilor. De pildă, profesorii Cristea Olteanu de la şcoala din Măcin şi profesorul Ioan Raţiu de la şcoala din Tîrnăveni, preocupaţi de realizarea unei educaţii muzicale multilaterale, în alegerea repertoriului muzical, se străduiesc să aleagă acele bucăţi care contribuie la aprofundarea treptată a noţiunilor muzicale în strînsă legătură cu dezvoltarea simţului ritmic şi al armoniei.

Consfătuirile ar fi cîştigat dacă pe lîngă relatările cadrelor didactice şi ale părinţilor cu privire la eficacitatea noului sistem de muncă s-ar fi pus în discuţie şi părerile şi atitudinea elevilor asupra cărora s-au aplicat măsurile experimentale. Aceasta ar putea constitui unul dintre obiectivele etapei următoare a experimentului.

Totodată consfătuirile au subliniat şi unele deficienţe care se manifestă în activitatea profesorilor ce predau la clasele experimentale. S-a arătat, de pildă, că unele lipsuri se datoresc în primul rînd unei insuficiente pregătiri pedagogice a profesorilor, în special pe linia cunoaşterii particularităţilor muncii cu clasele mici, fapt constatat mai ales la profesorii care n-au lucrat niciodată cu elevii mici. O parte din lipsuri s-au datorat unei insuficiente cunoaşteri a programelor şi manualelor de la celelalte obiecte care se predau la clasa respectivă. De asemenea unele lipsuri se datoresc slabei preocupări din partea unor profesori pentru studierea metodicilor de predare la clasele mici. Aceasta s-a reflectat în nivelul redus al deprinderilor de muncă independentă a elevilor, în însuşirea formală a unor cunoştinţe predate, precum şi în slaba realizare a corelaţiei între cunoştinţe.

Superioritatea rezultatelor obţinute la clasele experimentale au determinat pe mulţi învăţători să solicite sprijinul profesorilor de specialitate în organizarea şi desfăşurarea lecţiilor. În mai multe regiuni — Cluj, Oltenia, Mureş-Autonomă Maghiară, Maramureş — învăţătorii au cerut ca şi desenul să fie predat de profesori de specialitate, începînd cu clasa I.

Acţiunea stimulatoare a experimentului

Cadrele de conducere de la regiuni, raioane şi şcoli au subliniat că experimentul, în şcolile în care a fost organizat, a constituit un factor stimulator în activitatea întregii şcoli, în creşterea exigenţelor, chiar şi la clasele care n-au fost cuprinse în sfera cercetării. Nu poate fi trecut cu vederea efortul susţinut şi preocuparea permanentă a învăţătorilor de la clasele de control în scopul menţinerii şi chiar cu eforturi excepţionale, al depăşirii la anumite obiecte a claselor experimentale.

Aceste fenomene dovedesc caracterul mobilizator al experimentului organizat de M.I.C., al rolului său în ridicarea procesului instructiv-educativ al şcolii noastre la un nivel superior.

Consfătuirile au scos la iveală un alt fapt semnificativ pentru nivelul conştiinţei cadrelor noastre didactice din şcoli: colaborarea strînsă dintre învăţătorii de la clasele de control şi profesorii care predau la clasele experimentale în scopul reuşitei experimentului. Pe deoparte învăţătorii de la clasele de control au sprijinit pe profesori în privinţa cunoaşterii specificului procesului pedagogic cu copiii mici, metodica predării la clasele I—IV, mijloacele de realizare a unităţii de cerinţe faţă de elevi. Numeroşi profesori de la şcolile experimentale din Turda, Dej, Craiova, Constanţa au arătat la consfătuiri că procesul adaptării lor la condiţiile de muncă cu elevii mici a fost uşurat de sprijinul acordat sistematic de învăţătorii şcolii. Pe de altă parte învăţătorii din numeroase şcoli au arătat că datorită sprijinului primit din partea profesorului de specialitate s-a putut îmbunătăţi mult calitatea predării la clasele lor.

Sistemul predării pe obiecte de către profesori la clasele mici ridică, între altele, importanta problemă pedagogică a realizării unităţii procesului instructiv-educativ. Cu toate că ea nu a constituit obiectul unor discuţii speciale, problema unităţii de acţiune a profesorilor în procesul de învăţămînt se impune a fi luată în seamă, în sensul găsirii unor mijloace comune de către toţi profesorii de specialitate în vederea realizării cerinţelor programei la un nivel corespunzător înţelegerii elevilor.

Rezultatele experimentului, chiar şi numai după primul trimestru, determinate în cea mai mare măsură de colaborarea strînsă între profesorii de specialitate şi învăţătorii cu o bogată experienţă pedagogică, duc la concluzia că eficacitatea muncii didactice depinde atît de pregătirea de specialitate şi pedagogică, cît mai ales de sistemul de organizare a predării pe obiecte.

Conţinutul bogat al problemelor dezbătute în consfătuirile regionale organizate de M.I.C. constituie un ajutor şi pentru colectivul de cercetători al Institutului de ştiinţe pedagogice, un ajutor în confirmarea datelor obţinute de cercetarea intensivă pe care o desfăşoară în cele cinci şcoli din Capitală, repartizate de M.I.C., dîndu-i sugestii preţioase pentru rezolvarea unor probleme pedagogice de care se preocupă.

CORNELIA MARINESCU
MARIN VIŞAN
Cercetători ştiinţifici principali la Institutul de ştiinţe pedagogice.

*) *Cercetătorii Institutului de ştiinţe pedagogice au luat parte la consfătuirile din zece regiuni.*

OBSERVAȚII PRIVIND MANUALELE ȘCOLARE

Limba romînă (gramatica) pentru clasa a VI-a

Manualul de gramatică pentru clasa a VI-a reflectă în bună măsură străduința autorilor săi de a face din el un ghid care să-i ajute pe elevi să vorbească și să scrie corect. În același timp, manualul ține seama de nivelul aperceptiv și de psihologia vîrstei elevilor cărora li se adresează.

Plecînd de la această preocupare evidentă, autorii au izbutit să formuleze unele definiții și reguli, limpede, precis, în propoziții scurte. Adesea, în însuși cadrul definiției, se vine cu un exemplu-două, care ilustrează definiția. (Pag. 153, 155, 157, 164, 180 ș.a.) Astfel latura teoretică și cea concretă se susțin reciproc. Îmbinarea strînsă, imediată a acestor două moduri de a face cunoscut și înțeles fenomenul gramatical, oferă elevului multe avantaje: îl ferește de primejdia memorării mecanice, îl deprinde să-și argumenteze afirmațiile, îl ajută să judece activ — asociind și trăgînd concluzii în chiar procesul memorării — îl conduce la o însușire conștientă și cu un minim de efort a cunoștințelor.

O altă calitate a manualului de gramatică îl constituie faptul că aproape toate capitolele sale sînt urmate de observații (noi socotim corectă, în asemenea cazuri, forma **observări**) privitoare la ortografie, uneori chiar la ortoepie și punctuație. (Pag. 155,166, 168, 171 ș.a.).

Din păcate însă, manualul de clasa a VI-a are și o serie de lipsuri. Alături de reguli și definiții corect formulate, s-au strecurat destule altele neizbutite. Definiția substantivului (pagina 161) este incompletă, de fapt nici n-ar fi posibil să enumere toate categoriile de obiecte (în înțeles gramatical) pe care le denumește substantivul. Dar atunci, la sfîrșitul definiției, să se fi folosit unul dintre obișnuitele „ș.a." sau „etc."

La paginile 200 și 202 sînt de asemenea definiții deficiente. „Pronumele care ține locul unui nume și arată depărtarea etc.". (Ține și alt loc pronumele?) Adjectivul demonstrativ însoțește substantivul pentru a-l determina) arăta, ca și pronumele demonstrativ, apropierea sau depărtarea". Ne aflăm de fapt și în fața unor construcții necorecte din punct de vedere gramatical. (a-l... arăta). La pagina 208, e vorba și de un neadevăr din punct de vedere științific, căci numeralul cardinal poate fi și fracționar — ordinar sau zecimal.

Ceea ce considerăm noi ca o deficiență a manualului care ne pune în încurcătură în procesul de predare este felul cum au fost alese textele. Recunoaștem, alegerea textului nu e de loc o muncă ușoară. Indiferent de fenomenul gramatical care ne interesează, textul trebuie să îndeplinească o sumedenie de condiții: să fie limpede și educativ în conținutul de idei, să fie pînă într-atîta de corect din punct de vedere gramatical, încît să constituie un model de limbă, să nu cuprindă termeni sau expresii care să implice explicații în afara obiectivului gramatical urmărit, să aibă o punctuație justă, riguros respectată, să nu fie sărac în idei. Se înțelege, textul trebuie să ofere un material de studiu care să reflecte fără echivoc fenomenul gramatical. Cel puțin cînd e vorba de gramatica școlară, cel puțin la clasele mici, cel puțin la lecțiile de predare.

Din aceste puncte de vedere puține texte incluse în manualul de clasa a VI-a ne sînt de folos. Să ne oprim la cîteva dintre acelea care ne pun în încurcătură. La pagina 283 în mai puțin de trei rînduri apar cuvintele: cotigesc, ogradă, megieș, ocol, păpușoi. Să analizăm textul fără să explicăm cuvintele pe care elevii nu le cunosc? Nu se poate. Să le explicăm? Ne trebuie doar numai cîteva minute pentru aceasta. Dar oare și o pierdere mică de vreme nu devine mare, cînd, cu prețul ei, n-am reușit decît să împovărăm mintea copilului cu termeni pe care el nu-i va folosi poate niciodată? Elevii noștri locuiesc în blocurile noi ale Capitalei în cele de la Onești, în centre industriale, în sate colectivizate, electrificate. Cîți dintre aceștia mai știu ce-i aceea cotigă? Desigur, nu e cazul să încărcăm lecția cu parantezele cerute de asemenea cuvinte care, evident, ne scot din linia dreaptă a obiectivului instructiv-educativ vizat.

La pagina 266, jos, e luat următorul citat din Caragiale: „— Dar noi n-am declarătară? strigă mamița." Din 7 cuvinte două sînt neînțelegere. Scos din context, fragmentul se apreciază nemijlocit, de sine stătător și se poate crede că este vorba de o exprimare corectă, model. Ne întrebăm: era indicat un asemenea material de studiu?

La fel, cel de la pagina 260: „E rău copilului" nu este corect din punct de vedere gramatical. Dativul „îi" este absolut necesar într-o construcție de felul acesta. (În vorbire el se aude sub forma I-e).

O altă categorie de texte neinspirat alese o formează acelea care, păstrînd dezavantaje ca cele de mai sus, mai prezintă și altele. Așa, de exemplu, la pagina 193, se află un text pe care elevii trebuie să facă exerciții recapitulative referitoare la adjectiv. Sînt aci însă construcții ca: „Toți paznicii" și „În cele mai de pe urmă..." Elevii trebuie să analizeze acasă, adjectivele. Deci, fără controlul și îndrumarea directă a profesorului. Cum vor analiza ei cuvîntul **toți**, cînd n-au făcut decît adjectivul calificativ? Cum se vor descurca în fața locuțiunii adverbiale, în construcția căreia intră un articol adjectival (despre care elevii au învățat recent?) Aflîndu-se la studierea adjectivului, ei vor fi înclinați să vadă totul prin prisma celor învățate aci.

Și mai dificilă este situația profesorului la conducerea analizei textului de la pagina 284: „Peste iarnă, mama iar s-a pus pe capul tatei să mă deie la școală." Fraza aceasta se află, printre alte exemple, la lecția pentru complementul circumstanțial de timp. În ora precedentă, s-a predat circumstanțialul de loc. Este firesc și pedagogic ca verificarea cunoștințelor să se facă și pe măsura desfășurării lecției noi. Adică să se ia în discuție și complementele de loc care se găsesc în exemplele de se analizează. (Cu atît mai mult, cu cît se ivesc asemenea ocazii în toate frazele pe care se sprijină lecția teoretică de la pagina 284). Cînd se va ajunge și la textul citat mai sus, nu este exclus ca vreun elev să „descopere" și aci un complement de loc, punînd întrebarea: Unde s-a pus mama? O asemenea întrebare este chiar iminentă, dacă ținem seamă că elevii nu au învățat încă despre locuțiunea verbală. Ei au dreptul să creadă că **a se pune și pe capul** (cuiva) sînt părți de vorbire de sine stătătoare. Întrebarea, răspunsul pe care-l implică, creează o atmosferă improprie, penibilă în clasă.

E bine că autorii gramaticii au ținut ca exemplele să fie luate din bucăți cu care elevii sînt deja familiarizați (adică din partea manualului referitoare la literatură), dar ele trebuiau selectate totuși cu mai multă atenție. Putem cita destule titluri din manual de unde s-ar fi putut lua alte exemple mai corespunzătoare scopului: „Patria", „Partidul", „Ardealul", „Doina - voiniceasca", „Revoltă în port", „Vino și vezi" etc.

★

Iată, în adevăr, cîteva dintre problemele ce se leagă de faptul că nu toate textele din manual au fost alese cu grijă.

Într-un număr din anul trecut al „Gazetei învățămîntului" ne ocupam de aceeași problemă însemnată a alegerii textelor pentru analiza gramaticală. Arătam în acel articol că nu este nici util și nici justificat să venim la analiza gramaticală cu texte al căror conținut și formă te trimit la evenimente și construcții de limbă cu totul învechite. Ne-am bucurat mult cînd în ziarul „Romînia liberă" din 3 decembrie 1961, Eusebiu Camilar, în articolul intitulat „Lecția de geografie", se minuna de radicala transformare și îmbogățire a vocabularului folosit de elevii școlilor noastre chiar și din cele mai îndepărtate cătune, și la orice lecție. Dacă lucrurile stau astfel — și așa stau, în adevăr — de ce tocmai la gramatică să-i trimitem pe elevi la limba vorbită acum mai bine de un veac (și încă și atunci, în cercuri sau regiuni limitate?) Așa cum spunea Eusebiu Camilar, mergem către viitor.

Prof. OLIVIU NEGOIȚĂ

— Da, mi-a plăcut foarte mult această carte, tovarășă bibliotecară!...

Desenul — proiectiv partea a II-a

Noțiunile pregătitoare ale desenului tehnic se predau în școlile de cultură generală — respectiv în clasa a VIII-a desenul liniar, în clasa a IX-a și a X-a desen proiectiv. În special desenul proiectiv dezvoltă vederea în spațiu căci schița, care constituie veriga principală a desenului de execuție la scară, se întocmește după regulile desenului proiectiv și în conformitate cu standardele de desen în vigoare. De aceea atît profesorii de specialitate cît și manualele de școală trebuie să explice clar elementele geometrice ale reprezentărilor și în special ale operațiilor care se execută în desenul proiectiv (de exemplu pentru reprezentarea corectă a secțiunilor, pentru aflarea adevăratei lor mărimi, pentru executarea desfășuratelor etc.).

Dintre manualele apărute în ultimul timp vreau să mă opresc în mod special la „Desenul proiectiv — partea II-a pentru clasa a X-a", elaborat de profesor C. Lepădatu și conf. univ. A. Haiducu.

Conform programei, manualul trebuie să cuprindă reprezentarea secțiunilor prin corpurile geometrice și intersecția corpurilor geometrice — care formează pregătirea esențială pentru reprezentarea pieselor din desenul tehnic.

Ținînd seama de predarea acestor cunoștințe la clasa a X-a s-a redus în mod corespunzător cuprinsul programelor de specialitate din institutele de învățămînt superior, precum și din programele școlilor tehnice. Aceasta formulează cerințe mai înalte privind conținutul și accesibilitatea textului din acest manual și corectitudinea desenelor.

Din păcate însă, atît conținutul cît și formulările, notațiile și desenele se situează sub nivelul acestor exigențe. În primul rînd, lipsurile manualului se datoresc faptului că operațiile sînt prezentate în general fără a arăta temeiul lor geometric. Atît la aflarea adevăratelor mărimi a muchiilor secțiunilor cît și la construirea desfășuratelor, elevul nu este îndrumat către înțelegerea acestor operațiuni esențiale ale desenului proiectiv.

O altă deficiență este folosirea unor expresii greșite și improprii. Astfel, la pag. 7: **se întind** suprafețele laterale... cînd expresia științifică corectă este: **se desfășoară** suprafețele etc.

La pag. 12: ...Vîrful **fix e'** (care nu există în desen) se intersectează arcul literei care urmează:

La pag. 18: „punctele secțiunii din plan se rotesc în jurul vîrfului unghiului pînă pe urma P'h' de unde merg paralelele la urma Pv și se întîlnesc cu perpendicularele duse din aceleași puncte ale secțiunii din plan vertical, obținînd punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, care unite dau naștere secțiunii hexagonale..." Această frază conține erori serioase.

Astfel urma nu este P'h' ci Ph, nu se rotesc punctele secțiunii din plan în jurul unghiului ci se reportează depărtările punctelor pentru a se întretăia cu perpendicularele duse din proiecțiile verticale ale vîrfurilor secțiunii etc.

La pag. 20: „punctele 1', 2', 3', 4', 5', 6' din text sînt altfel notate pe figură... Se determină punctul S' pe axul vertical... dreapta care unește punctele 1' 4' și care este axul frontal..."

La pag. 32: „...Punctele rotite se transportă în planul orizontal printr-o linie de ordine pe bv, în 50 și 60 de unde se rotesc înapoi pe cv și dv în 5 și 6". (Notații care nu există, expresii necorespunzătoare — **(se transportă)**.

Asemenea exemple mai pot fi întîlnite.

Executarea desenelor nu respectă adeseori STAS-urile în vigoare. De pildă cotarea cu linii de cotă paralele se face de o parte și de alta a axei, alternativ, nu ca în fig. 1, 11; 1, 12; 1, 16; 3, 14; 3, 15. Simbolul de cote și cifrele numerelor de cotă nu se scriu de o parte și de alta a axei, cum greșit s-a procedat în fig. 1, 9; 1, 10; 1, 11; 1, 16; 1, 27; 3, 4; 3, 15. De asemenea, nu este permisă scrierea cifrelor de cotă lîngă axa de simetrie ca în fig. 1, 9; 1, 11; 1, 16; 1, 27; 3, 14; 3, 15; nu se permite ca pe același desen, unele cote să fie scrise în interval și altele pe linia de cotă ca în fig. 1, 18; 1, 26; 1, 27. etc. Nu se folosește ca linie de rabatere linia întreruptă ca de exemplu în fig. 1, 16, iar pentru partea secționată și înlăturată se folosește linia P nu I, ca în fig. 1, 24. Liniile pentru „transportul punctelor" cum se exprimă autorii în mod impropriu, pentru a arăta drumul parcurs de un punct de pe axa Oy cînd se rabate axa Oy pe planul lateral sau cînd se transpune o coordonată egală la aflarea adevăratei mărimi, se trasează toate cu linii C3 (subțiri) iar nu cu linii P ca în figurile 1, 24; 1, 25; 3, 11; 3, 11 c; 3, 13.

Nu s-au menținut notațiile din prima parte a desenului proiectiv pentru aceleași elemente ceea ce era o obligație pentru autorii care s-au angajat să elaboreze partea a II-a a manualului. Astfel, axele de coordonate sînt notate cu yH și yW ca în fig. 1,15; 1,24; 3,6; 3,11; 3,12; 3,13; în aceeași figură — 3,6 de exemplu — se folosesc ambele feluri de notații: în fig. 3, 6a—yH și yW, iar în fig. 3.6b, —y și y'.

De asemenea, multe desene au notații greșite, necorespunzătoare. De exemplu la figurile 1,1; 1,2; 1,4; 1,5; 1,6; 1,8; 1,15; 1,14; 1,23 bis; 1,25; 2,8; 3,4; 3,6; 3,9; 3,11; 3,12; 3,13 se folosesc aceleași notații pentru proiecțiile pe plane diferite și pentru adevărata mărime a secțiunilor, contrar regulilor din desenul proiectiv, care prevăd notații diferite. De asemenea proiecția izonometrică din fig. 1,2 trebuia executată cu laturile hexagoanelor de bază ale trunchiului de piramidă una prin cealaltă.

Fig. 2,2 și 2,3 sînt greșit indicate în text, ele trebuie înlocuite una prin cealaltă. La fig. 2,1 și

Față de cele de mai sus consider neapărat necesar ca în viitor manualul să fie complet revăzut pentru a asigura predarea la un nivel corespunzător a acestei importante discipline.

Prof. ing. TH. NIȚULESCU

Chimia pentru clasa a X-a

Manualul de chimie pentru clasa X-a se numără printre manualele valoroase apărute în ultimii ani, are o tematică corespunzătoare cerințelor, iar lecțiile sînt bine sistematizate. În clasa a X-a elevii se familiarizează cu o serie de cunoștințe noi în legătură cu ionii, metalele și compușii importanți ai metalelor. Problemele și lucrările de laborator indicate după fiecare capitol ajută foarte mult la legarea teoriei cu practica, la adîncirea și aprofundarea materiei.

O cerință importantă a unui manual este însă ca el să țină pas cu dezvoltarea științei. În această privință, manualul mai are și unele lipsuri, deoarece cuprinde cîteva date depășite de știință.

De exemplu, la pagina 171 în legătură cu reacția mercurului cu oxigenul, se pot citi următoarele: „...în aer umed mercurul, mai ales cînd este impur, se acoperă cu un strat subțire de oxid mercuros (Hg_2O)". Cercetările cu razele Roentgen au arătat însă că această substanță nu este, de fapt, oxid mercuros (Hg_2O), ci un amestec de oxid mercuric (Hg O) și mercur.

Cînd sînt expuse proprietățile fizice ale plumbului, manualul arată că „luciul dispare în aer uscat, deoarece metalul se acoperă cu un strat cenușiu de protoxid de plumb (Pb_2O)" iar la proprietățile chimice ale plumbului se arată că „plumbul se combină cu oxigenul din aer la temperatura ordinară dînd suboxidul de plumb (Pb_2O) de culoare cenușie: $4Pb + O_2 = Pb_2O$". Cercetările moderne au arătat însă că substanța care era considerată protoxid de plumb (Pb_2O) nu este altceva decît un amestec de oxid de plumb (Pb O) și plumb.

Este necesar ca în edițiile viitoare ale manualului să se elimine formulările depășite de știință, arătîndu-se în permanență elevilor că omul bazat pe legile materialismului dialectic și înarmat cu cuceririle științei moderne, pătrunde tot mai mult în tainele materiei.

Prof. ILLYES CAROL
Gheorghieni

Cunoştinţe de tehnologie în predarea economiei producţiei

Este evident că în practica producţiei problemele privind tehnologia, pe de o parte, şi organizarea, planificarea şi economia producţiei întreprinderilor industriale, pe de altă parte, se condiţionează reciproc, sînt interdependente.

Să luăm unele exemple. În proiectarea unei noi maşini pentru a fi produsă în serie într-o uzină constructoare se fac calcule economice privind productivitatea muncii, preţul de cost, calitatea producţiei rezultate, întreţinerea, forţa de muncă etc. şi numai după ce toate aceste condiţii au fost asigurate la nivelul tehnicii mondiale, se poate trece în faza următoare, la construcţia propriu-zisă a maşinii, omologarea ei etc. De asemenea, la alegerea unui proces tehnologic se ţine seama de condiţiile economice şi rezultatele aplicării lui.

Legătura reciprocă dintre tehnică şi economie nu înseamnă însă că organizarea, planificarea şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste trebuie transformată într-o disciplină tehnică, determinante fiind aici legile obiective care acţionează în cadrul orînduirii socialiste. Fără îndoială însă că în însuşirea organizării, planificării şi economiei producţiei întreprinderilor industriale socialiste de către elevi contribuie mult faptul că elevii cunosc în mare măsură tehnologia specialităţii lor şi au efectuat o perioadă de peste doi ani de practică în producţie.

Astfel la predarea unei lecţii de organizare, planificare şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste privind planul de reparaţii, bunăoară, este necesar să se abordeze următoarele probleme: cauzele uzurii, definirea şi clasificarea reparaţiilor, influenţa întreţinerii şi a reparaţiilor de bună calitate, planificarea reparaţiilor etc. Profesorul va da desigur exemple specifice la clasa cu specialitatea motoare Diesel, altele la clasa de turbine cu abur sau la clasa de centrale, staţii şi reţele electrice etc.

De aci rezultă necesitatea ca toţi profesorii care predau organizarea, planificarea şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste să cunoască într-o măsură destul de largă problemele tehnice, să se consulte şi să păstreze o permanentă legătură cu cadrele didactice de la disciplinele de specialitate, pentru a putea da exemple concrete, accesibile şi folositoare elevilor.

În acelaşi timp conducerea şcolii noastre a atras atenţia profesorilor cu pregătire tehnică ce predau în şcoala noastră organizarea, planificarea şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste să nu depăşească cadrul disciplinei şi să-l transforme într-un curs special de tehnologia meseriei.

În timpul practicii în producţie efectuate la diferite întreprinderi, elevii cunosc şi îşi formează deprinderi în contact direct cu producţia nu numai în legătură cu problemele stricte ale meseriei lor ci şi cu o serie de alte probleme de cea mai mare importanţă referitoare la activitatea economico-organizatorică desfăşurată în întreprinderi — întreceri socialiste, normarea muncii, debitarea materialelor de către depozite etc.

Pe baza acestor cunoştinţe şi deprinderi formate în practica de producţie, elevii îşi pot însuşi mult mai temeinic problemele de organizare, planificare şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste.

Tot în scopul cunoaşterii mai aprofundate de către elevi a problemelor privind activitatea economică a întreprinderilor ne-am propus în cursul trimestrului II al acestui an şcolar ca alături de ridicarea nivelului general al predării acestei discipline, să se ţină în cadrul grupului nostru şcolar o serie de conferinţe de către profesorii de specialitate — specialişti din producţie sau cu funcţia de bază în şcoală. Aceste conferinţe se vor referi în special la tehnica nouă din domeniul energeticii în strînsă legătură cu problemele de organizare, planificare şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste. Elevii au astfel ocazia şi pe această cale să aprofundeze o serie de probleme din domeniul pentru care se pregătesc. De asemenea, cadrele didactice din şcoala noastră şi-au adus contribuţia la elaborarea unor manuale corespunzătoare de organizare, planificare şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste, necesare şcolilor cu profil energetic.

Sîntem siguri că iniţiativa ca elevii şcolilor tehnice de personal tehnic şi elevii şcolilor tehnice de maiştri, care trebuie să aibă cunoştinţe mai ample din domeniul organizării, planificării şi economiei producţiei întreprinderilor socialiste, să efectueze o parte din perioada totală de practică la serviciile plan, serviciile organizarea muncii, mecanic şef, proiectare, energetic şef etc. va contribui la însuşirea într-un grad mai ridicat a cunoştinţelor de organizare, planificare şi economie a producţiei întreprinderilor industriale socialiste. Astfel elevii pot cunoaşte nu numai atribuţiile unor anumite servicii din cadrul întreprinderilor ci şi felul cum aceste atribuţii se duc la îndeplinire.

Însuşirea acestor cunoştinţe de către viitoarele cadre ale industriei este absolut necesară întrucît tehnica modernă nu poate fi stăpînită şi aplicată cu deplină eficacitate fără aprofundarea unor astfel de noţiuni.

O ultimă observaţie, de astă dată cu caracter critic.

Considerăm nepotrivit faptul că acelaşi curs se intitulează diferit la unele profile de învăţămînt faţă de altele, de exemplu la unele „elemente de planificare a economiei naţionale", la altele „organizarea şi planificarea producţiei întreprinderilor", „organizarea şi economia producţiei-normare tehnică". Considerăm că cel mai corespunzător titlu este acela de „Organizare, planificarea şi economia producţiei întreprinderilor industriale socialiste".

Ing. GHEORGHE PREDA
director de studii al Grupului şcolar „Iosif Rangheţ" din Bucureşti

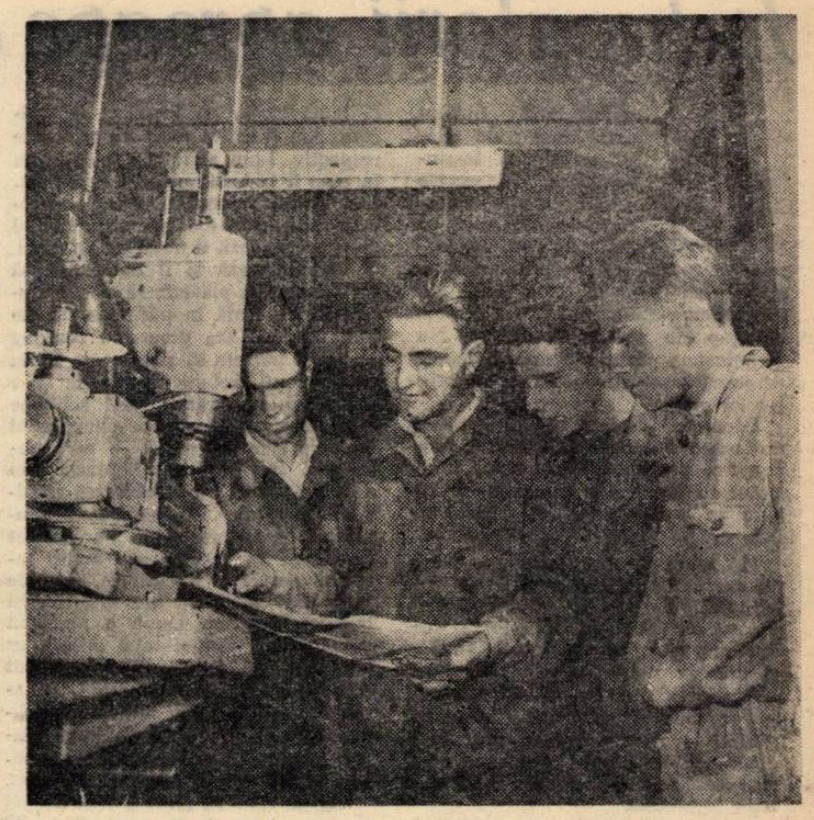

Atelierele Şcolii profesionale „Grigore Preoteasa" din Capitală sînt dotate cu cele mai moderne maşini-unelte.

ELEMENTE INTUITIVE la lecţiile de tehnologia confecţiilor

Eficacitatea predării intuitive se măreşte simţitor dacă elevele participă activ la colectarea materialului didactic, minuiesc acest material şi dispun de elementele sale cele mai importante. Pornind de la aceste idei am antrenat întreaga clasă să ia parte activă la întocmirea şi stringerea de materiale, la clasificarea lor în strînsă legătură cu lecţiile predate.

Astfel după ce le-am vorbit despre „Fibre animale" elevele au primit tema ca pînă la lecţia următoare să-şi completeze singure în caiet un tabel la care să ataşeze mostre din principalele materiale — păr de cal, de bou, de capră, de iepure — toate uşor de procurat din întreprinderile de specialitate. Desigur că în acest fel diferenţele dintre fibre şi caracteristicile fiecăreia au fost memorate mai uşor şi au rămas întipărite în mintea elevelor.

Completîndu-şi în continuare planşele cu material intuitiv elevele au şi prilejul de a repeta materia predată anterior — ceea ce înseamnă aplicarea experienţei, a intuiţiei şi în cadrul repetării materiei. Fixînd fibrele de lînă pe planşe — cel puţin pentru a fixa dimensiunile şi aşezarea lor estetică — elevele vor privi cu atenţie şi planşele lucrate mai înainte, făcînd şi pe această cale comparaţia cu fibrele de bumbac, in sau cînepă.

Alcătuirea planşelor le ajută pe eleve în mare măsură şi în recapitularea materiei. Să luăm de pildă tema: „Materii auxiliare pentru confecţii". La lecţia în care s-a vorbit despre aţă, elevele şi-au procurat şi au completat o planşă mică pe care au anexat ca material demonstrativ diferite feluri de aţă, după natura şi folosirea lor; la lecţiile despre căptuşeli, pînză întărită, vateline, nasturi, copci, catarame au completat de asemenea planşele respective. Aceste planşe, aşezate una lîngă alta, au furnizat, după parcurgerea întregii teme, tot materialul recapitulativ. Acelaşi lucru la tema „Ţesături folosite în industria textilă" ş.a.m.d.

Să luăm în mînă caietul unei eleve. De pildă caietul de tehnologia materialelor al elevei Paraschiva Niculescu din anul I.

Tema a III-a cuprinde fibrele vegetale — bumbacul, inul, cînepa etc. Pentru a putea recunoaşte bumbacul ca plantă, caietul cuprinde un desen colorat, apoi are aplicată o capsulă naturală, învelită în foiţă de celofan şi o mostră de vată de bumbac. După ce a scris despre diferitele ţesături din bumbac eleva a aplicat în caiet mostre de aţică, creton, barchet, zefir etc. pentru a le putea recunoaşte practic. Pentru o analiză mai ştiinţifică a lor, are o altă planşă cu structura fibrelor de bumbac, respectiv secţiunea mărită a acestei fibre.

Desigur folosirea unui atît de bogat material intuitiv nu mă face să pierd din vedere că pe măsura însuşirii cunoştinţelor şi dezvoltării elevelor, trebuie să le formez treptat şi o gîndire logică abstractă. Folosirea materialului intuitiv mă ajută şi la acest lucru, căci la gîndirea abstractă se ajunge tocmai pe baza acumulării în memoria elevilor a unui mare număr de imagini concrete şi reprezentări. Pentru aceasta fac de-a lungul fiecărei lecţii comparaţii, generalizări şi desprind concluzii pe care, de multe ori, le completez intuitiv.

În cadrul fixării cunoştinţelor cer elevelor să-şi noteze întrebările pe care le formulez privind elementele esenţiale din lecţii. Multe din întrebări sînt astfel expuse încît permit folosirea unui material demonstrativ nou. Spre exemplu, la lecţia de recapitulare a ţesăturilor folosite pentru confecţii vara, iarna, primăvara şi toamna, elevele răspund completînd cu mici mostre cîte o planşă pentru fiecare anotimp. Aceste planşe constituie de fapt temele pentru acasă efectuate de eleve.

Deşi este absolut necesar, materialul didactic nu poate înlocui observaţiile directe asupra obiectelor efectuate de eleve. De aceea la lecţiile de tehnologie specială, în afara planşelor cu tipare, prezint elevelor şi obiectul gata confecţionat — bluză, fustă, rochie. Şi nu numai atît. Croind tiparul unei bluze iau ca model o elevă din clasă — toate măsurile le luăm pe eleve — tiparul executat este decupat, aşezat pe material pentru croit trecîndu-se apoi la confecţionarea mulajului.

★

Programa şcolară prevede în legătură cu predarea studiului materialelor şi ore speciale de laborator. Prin ele se urmăreşte ca elevele să cunoască toate calităţile fizice şi chimice ale fibrelor vegetale sau animale şi ale firelor sintetice. Pentru aceasta am pregătite întotdeauna plicuri cu diferite fibre pe care le dau elevelor pentru a face proba prin ardere sau chimică obişnuindu-le să cunoască fără greşeală proveniența lor. Rezultatele obţinute la probe le înscriem în tabele care sintetizează posibilităţile de recunoaştere a fibrelor — analiza prin metoda organoleptică, proba arderii, proba de laborator şi hidroscopicitatea.

Un alt material demonstrativ de mare însemnătate este graficul. Utilizarea graficelor mă ajută la adîncirea problemelor legate direct de o temă ca de exemplu, creşterea durabilităţii ţesăturilor o dată cu procentul de relon din amestec, alteori ele mă ajută la popularizarea succeselor pe linia dezvoltării producţiei ţesăturilor sau a sericiculturii şi perspectivele de viitor în acest domeniu. Îndemn elevele, socotind ca element important atît pentru instruirea cît şi pentru educarea lor, ca în caietele de tehnologie să treacă o serie de ştiri, informaţii şi amănunte tehnice în legătură cu industria textilă apărute în presă. Astfel la începutul caietului elevei Paraschiva Niculescu, despre care am mai vorbit, se află ataşat un plic pe care scrie „Noutăţi din presă". Să luăm un articol la întîmplare: „Cantităţi sporite de ţesături de relon". Este vorba de fabrica „Mătasea Populară" din Bucureşti care a început să producă ţesături din relon romînesc. În altul e popularizată secţia nouă de ţesături de bumbac a Fabricii de confecţii Bucureşti. În plic mai găsim fotografii ale ţesătoarelor fruntaşe din ţară şi descrierea metodelor de muncă folosite de ele.

Urmărind şi păstrînd noutăţile din presă referitoare la industria textilă elevii nu numai că se leagă strîns de acest sector de producţie dar îşi îmbogăţesc în acelaşi timp cultura tehnică, li se dezvoltă patriotismul socialist, dragostea faţă de muncă, sentimentul că a munci este o cinste şi o onoare. Elevele mele s-au deprins în acest fel să lege permanent cunoştinţele căpătate de realizările tehnicii, de lupta oamenilor muncii din ţara noastră pentru desăvîrşirea construirii socialismului.

Consider că transformarea caietului de tehnologie într-un mic album conţinînd schemele intuitive ale lecţiilor şi temelor corespunde pe deplin specificului predării acestei discipline în şcolile din sectorul textile-confecţii, constituind un mijloc important de adîncire a muncii instructiv-educative.

ELENA GAVRILIU
Şcoala de meserii confecţii-textile nr. 1 din Bucureşti.

Cîteva propuneri

În societatea noastră pregătirea multilaterală a viitorilor muncitori presupune să le formăm un orizont cultural care să le dea posibilitatea de a înţelege şi aprecia valoarea unei opere artistice, comorile literaturii clasice şi contemporane etc.

Răsfoind manualul de limba romînă pentru anul I al şcolilor profesionale, agricole şi de meserii apare limpede preocuparea de a lărgi orizontul literar al elevilor, de a le îmbogăţi cunoştinţele în domeniul limbii, al creaţiei artistice. Dar, pe lîngă calităţile lui incontestabile, manualul are şi unele carenţe care nu trebuie să fie pierdute din vedere atunci cînd lucrarea va fi revăzută şi îmbunătăţită pentru ediţiile următoare.

Manualul se deschide direct cu Nicolae Bălcescu. Dar nu Bălcescu reprezintă primele începuturi ale istoriei noastre literare. Puţin despre literatura veche a cronicilor, despre cea a Şcolii ardelene şi a Văcăreştilor se putea concentra foarte bine într-o lecţie.

Marxismul a demonstrat legătura indisolubilă între baza economică şi fenomenele de suprastructură, în cazul nostru, între viaţa societăţii şi fenomenul literar. La manual însă aproape nici nu se pomeneşte la vreo lecţie despre viaţa socială şi politică din diferite etape istorice, lucru foarte necesar mai ales cînd se studiază scriitorii clasici.

În plus, se simte lipsa uneia sau chiar a două lecţii despre cultură în general, în care elevii să aibă prilejul de a-şi însuşi unele cunoştinţe privind artele plastice (Grigorescu, Andreescu, Luchian etc.), muzică, şcoală, ziare şi reviste etc. Lecţiile acestea împreună cu cele despre viaţa economică, socială şi politică ar fi sudat puţin manualul, care nu ar mai fi rămas cu aspectul actual de antologie literară, cu lecţii rupte una de alta, atunci cînd firesc ele fac parte dintr-un sistem perfect închegat: istoria literaturii romîne. E drept că s-a urmărit numai prezentarea vîrfurilor literaturii noastre: Bălcescu, marii clasici, Sadoveanu, Rebreanu şi Arghezi (şi dacă e vorba de vîrfuri, de ce nu se vorbeşte măcar în două fraze despre „Luceafărul" lui Eminescu?).

Prof. SERAFIM DUICU
Blaj

Educatorii aproape de părinți

Copilul intră într-un mare număr de relații cu lumea înconjurătoare. Și aceste relații, care se împletesc, se dezvoltă și se complică pe măsură ce copilul crește, influențînd și modificînd personalitatea lui. Nu întotdeauna părinții își dau seama la timp de aceste modificări. Nu întotdeauna părinții găsesc metodele cele mai bune de educare a propriilor lor copii.

Educarea sistematică a copiilor nu poate fi concepută fără o cunoaștere profundă, permanentă, fără sesizarea la timp a fenomenelor ce apar în comportarea și conștiința lor.

Mă ocup de trei ani de o serie de copii. Majoritatea sînt fii de colectiviști. Părinții se ocupă îndeaproape de educarea fiilor lor, îi trimit cu regularitate la școală, țin legătura cu noi, cadrele didactice. Această legătură cu părinții ne ajută — pe mine ca educator, pe ei ca părinți — să cunoaștem mai bine copiii, să adoptăm metodele cele mai eficiente de educare, să acționăm împreună.

În munca cu părinții am folosit formele obișnuite: ședințe lunare, lectoratul, vizitele acasă și consultațiile. În formele de comunicare colectivă cu părinții — ședințele lunare și lectoratele — am pus în discuție problemele cu caracter general specific întregului colectiv de elevi. Am insistat însă mai mult asupra formelor de muncă individuală cu părinții — vizitele la domiciliu și mai ales, consultațiile prin care am căutat pe de o parte să cunosc mediul în care elevul se dezvoltă, metodele folosite de părinți în educarea copiilor lor și pe de altă parte să dau îndrumările și sugestiile necesare, să înlătur acele metode greșite determinate de nepriceperea unor părinți.

Cele mai frecvente greșeli comise de părinți în educarea copiilor sînt determinate de faptul că aceștia nu cunosc temperamentul, înclinațiile copiilor lor și ca atare adoptă de multe ori metode contraindicate care au o influență negativă asupra dezvoltării lor. Alte ori intervin concepții greșite ale unor bunici sau ai altor membrii din familie care au și ele o înrîurire negativă asupra copiilor. În munca mea am căutat să descopăr toate cauzele care au determinat manifestarea într-un fel sau altul a elevilor mei. Voi ilustra cele ce am spus prin două exemple.

La una din consultații, părintele unui elev dezordonat și nesincer mărturisea: „Mă port cu el foarte aspru. Pentru moment, lucrează bine, dar imediat ce eu am trecut să-mi văd de lucru, el se grăbește, face tema cu numeroase greșeli sau n-o termină. Se furișează și pleacă la joacă". Tatăl elevului și-a exprimat nemulțumirea că elevul nu arată bunăvoință, nu lucrează cu plăcere. Am discutat mult cu părintele respectiv. I-am arătat că felul aspru în care îl tratează pe elev este complet greșit, în contradicție cu metodele folosite în școala noastră. Felul cum procedează îl umilește pe copil, îl încăpățînează și îl determină să nu lucreze cu plăcere, să nu fie sincer, să nu vadă în părintele lui un bun prieten. Era greu să-l conving pe acest părinte să renunțe la ideea că un copil trebuie să știe de frica tatălui. L-am sfătuit să-și schimbe atitudinea, să-și schimbe chiar tonul cu care i se adresează — care trebuie să fie blînd și prietenos, plin de bunăvoință. Să urmărească rezultatele copilului, să se bucure împreună de succesele lui. I-am arătat că elevul la școală este activ, lucrează corect și cu interes, ceea ce înseamnă că școala are o influență bună asupra lui. După o perioadă de cîteva săptămîni tatăl mi-a adus la cunoștință faptul că e mulțumit cum lucrează acum fiul său, că acesta și-a schimbat radical atitudinea față de muncă și de bună seamă, la aceasta a contribuit și schimbarea comportării sale față de copil.

Un alt caz. În clasa a II-a aveam o elevă cu rezultate foarte bune la citire, gramatică, lectură și la celelalte obiecte, cu excepția matematicii. Fetița gîndea încet la acest obiect, dădea uneori răspunsuri greșite și cu multă frică. Căutam să o încurajez. Într-una din zile, în discuțiile mele cu ea îmi spuse cu durere că toate obiectele va reuși să le învețe ea, numai matematica nu, că matematica i se pare grea, poate și fiindcă ea nu este o fetiță inteligentă. Pentru a mă convinge îmi spuse: chiar și părinții și bunica îmi spun că eu sînt grea de cap. Această mărturisire sinceră mi-a deschis drumul pentru găsirea leacului. Ce am făcut? M-am deplasat imediat la familia ei și am discutat cu mama fetiței, cu bunica. Le-am arătat că aceasta este o idee care nu face altceva decît să demobilizeze pe elevă la cea mai mică piedică. La toate acestea se adăuga și ajutorul excesiv pe care îl acordau părinții elevei, desigur tot din subaprecierea forțelor ei. I-am rugat, ca începînd cu ziua următoare s-o lase să lucreze mai independent, pe baza îndrumărilor date din clasă. În același timp, la matematică am fost mai atentă cu ea. Acum fetița este în rîndul elevilor fruntași și arată un deosebit interes pentru matematică. Aceasta numai datorită faptului că ea a căpătat încredere în propriile ei forțe.

Am mai avut de luptat cu dezinteresul unor părinți față de activitățile din afara școlii. Un părinte nu înțelegea de ce e necesar să-l aboneze pe fiul său la presă. El susținea că și fără citirea ei copilul va ști carte. Tot același părinte era însă nemulțumit de felul cum citește copilul. Aceasta m-a făcut să-i vorbesc despre rolul pe care îl au ziarul sau revista în dezvoltarea tehnicii citirii, a dragostei de citit, în informarea la zi a copilului cu problemele generale interne și externe, în formarea cetățeanului de mîine. Și această discuție a fost rodnică.

În munca mea nu m-am rezumat numai la a descoperi cauzele unor anumite manifestări ale copiilor și de a da îndrumări părinților. După fiecare vizită, după fiecare convorbire cu părinții, notez ce am discutat cu ei, ce măsură am luat împreună. Urmăresc și dacă părinții aplică măsurile stabilite și rezultatele pe care le obțin. Pentru cîțiva elevi cu multe lipsuri am introdus sistemul de a trece zilnic în carnetul de corespondențe, aprecierea temelor făcute acasă precum și disciplina elevului în școală.

Iată cum caut eu să-mi îndeplinesc sarcina de educator. Mă străduiesc însă să trag concluzii din fiecare acțiune pe care o întreprind și să le folosesc în munca viitoare.

I. UNGUREANU
Școala medie din Bujor,
reg. Galați

Afluență de elevi la bibliotecă: au sosit multe noutăți literare

Despre referate în orele de dirigenție

Pe tovarășa Maria Fanache — directoare adjunctă a Școlii medii „Gheorghe Lazăr" din Sibiu — am cunoscut-o nu de mult. Exprimîndu-mi dorința de a participa la o oră de dirigenție s-a oferit să mă însoțească. Am admirat atunci seriozitatea cu care a analizat lecția, felul cum a făcut legătura cu alte lecții ținute de profesorul diriginte, ceea ce ilustra că, tov. Fanache, urmărește și cunoaște activitatea diriginților.

Caietul voluminos în care nota cu perseverență tot ce observa, m-a îndemnat să mă interesez mai îndeaproape de problemele muncii dirigintelui din școala respectivă. După cum am fost informată — i-am spus tovarășei directoare — răspundeți în cadrul conducerii școlii de activitatea diriginților. Ce problemă, privind organizarea orelor de dirigenție, se detașează cu mai multă pregnanță și cum vedeți soluționarea ei?

— Cele mai multe probleme — a spus tov. Maria Fanache — le-au ridicat orele de dirigenție la baza cărora stau referatele ținute de elevi. Rareori aceste ore reușesc să mențină atenția întregii clase sau să antreneze pe elevi la discuții rodnice. Cauzele sînt multiple. În bună parte insuccesul unor asemenea ore se datorește superficialității unor profesori care reduc „organizarea" și „pregătirea" lor la numirea unui elev care să susțină referatul, la anunțarea elevilor de a se pregăti, fără a le da indicațiile necesare. Astfel s-au petrecut lucrurile la clasa a IX-a „E" la o oră de dirigenție despre opera lui Nicolae Grigorescu. Rezultatul: referatul întocmit fără ajutorul și controlul profesorului, a fost unilateral, nu a atins problemele esențiale. Discuțiile au fost și ele limitate. Clasa nu a putut fi antrenată. Ora s-a desfășurat haotic și a oferit profesorului diriginte surprize, din care s-a descurcat destul de greu. Astfel de ore obosesc pe elevii antrenați în alcătuirea referatelor și în susținerea unor discuții artificiale.

Desigur, cred că nu putem elimina orele de dirigenție la baza cărora stau referatele lucrate de elevi. Vom veghea însă ca ele să se alcătuiască numai pe anumite teme — apropiate de înțelegerea copiilor — indicîndu-li-se concret materialul bibliografic cel mai accesibil. Munca dirigintelui nu trebuie însă să se rezume numai la atît. Dirigintele are datoria să ajute pe parcurs pe elevul care întocmește referatul, să controleze și să corijeze lucrarea în așa fel încît în fața elevilor să fie prezentat un referat interesant, accesibil — o bază pentru discuții vii.

Alteori, temele orelor de dirigenție sînt prea general formulate. Majoritatea acestora sînt sesizate și modificate încă la vizarea planului tematic. Totuși se mai întîmplă să se strecoare formulări generale. Iată, de pildă, la clasa a VIII-a „A" s-a dat unui elev să întocmească un referat pe tema „Învățămîntul în R.P.R.". A fost un referat lung, obositor, cu termeni și expresii grele. După cum era și firesc, și discuțiile au trenat. Profesorul-diriginte și-a dat el însuși seama cît de nepotrivită este o asemenea formulare pentru o oră de dirigenție mai ales la elevii din clasa a VIII-a.

Toate aceste probleme au fost și vor mai fi discutate în cadrul comisiei metodice a diriginților, în cadrul analizelor pe care conducerea școlii le-a organizat.

Am plecat de la Școala medie „Gh. Lazăr" din Sibiu cu convingerea că munca dirigintelui, organizarea orelor de dirigenție a stat și stă în atenția conducerii școlii, ceea ce asigură creșterea necontenită a calității acestui compartiment din ansamblul muncii educative ce se desfășoară în școală.

B. M.

Sugestii la programa învățămîntului preșcolar

În redacția „Gazetei învățămîntului" continuă să sosească păreri ale educatoarelor cu privire la proiectul de program pentru învățămîntul preșcolar. Ele exprimă mulțumirea față de elaborarea acestui important document care contribuie la dezvoltarea și ridicarea calitativă a muncii din instituțiile preșcolare.

Colectivul didactic de la grădinița nr. 3 din Iași, apreciază grija față de pregătirea preșcolarilor pentru școală, atenția pe care o acordă programa pentru însușirea corectă a pronunțării și a structurii gramaticale a limbii noastre de către copii precum și pentru formarea deprinderilor de numărat și socotit. Cadrele didactice apreciază de asemenea prevederile cu privire la jocurile muzicale și activitățile de educație fizică — prevederi care contribuie la dezvoltarea multilaterală a copiilor. Critica pe care o formulează în legătură cu proiectul se referă la faptul că nu există o concordanță deplină între teme atît în ceea ce privește anotimpul în care acestea au loc, cît și în ceea ce privește succesiunea lor. Afirmațiile le susține prin următoarele exemple: „Cușca iepurașului" — activitatea de confecție — este prevăzută să se facă toamna iar observarea iepurelui — iarna sau, activitatea de modelaj „Bunica și nepoata" din povestirea „Scufița Roșie" este prevăzută să aibă loc cu 1-2 luni înaintea prezentării povestirii respective. Este limpede că, normal ar fi fost, ca mai întîi copiii să se familiarizeze cu personajele, să le cunoască și apoi să le redea plastic.

O altă observație se referă la faptul că temele pentru desen modelaj și construcții sînt în multe cazuri foarte grele.

Observații privind inaccesibilitatea unor activități au fost făcute și de educatoarele Elena Popescu și Otilia Pop din Mediaș. Programa — scriu ele — este prea încărcată. Activitățile de confecții nu pot fi terminate într-o singură lecție, iar programa nu dă posibilitatea ca acestea să se continue în cadrul altei ore.

Multe observații și mai ales propuneri se referă la materialul didactic necesar grădinițelor noastre. Educatoarele din Mediaș au criticat faptul că, atunci cînd se dau indicații cu privire la folosirea literaturii pentru copii nu se indică autorul sau titlul lucrării —în cazul în care creația indicată este mai puțin cunoscut — unde poate fi găsită povestirea respectivă. Desigur — spun ele — nu este vorba de bucățile clasice „Punguța cu doi bani" sau „Capra cu trei iezi". La multe din aceste scrieri se cere Întreprinderii de material didactic să acorde mai mare atenție confecționării unor planșe inspirate din povestirile recomandate prin programă. Astfel va fi evitată folosirea ilustrațiilor efectuate de educatoare, uneori lipsite de talent, și care influențează negativ formarea simțului artistic al copiilor. Se propune reeditarea caietului de cîntece pentru preșcolari.

Educatoarele de la grădinița de copii nr. 3 din Iași propun de asemenea, ca la definitivarea programei să se aibă în vedere necesitatea ca după fiecare activitate să existe o pauză de 5-10 minute, timp destinat destinderii copiilor, cît și pregătirii celor necesare pentru activitatea viitoare.

Copiii muncitorilor capătă astăzi, de la vîrsta cea mai fragedă, primele noțiuni de inițiere muzicală. În fotografie, un aspect de la căminul fabricii de tricotaje „București".

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 646 | vineri 2 februarie 1962 | 8 pagini 25 bani

Micrometrul indică reușită! Viitorii muncitori ai uzinelor „Timpuri Noi" au deci toate motivele să se bucure.

CONFERIREA ORDINULUI „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa I-a tovarășului acad. Ilie Murgulescu, ministrul Învățămîntului și Culturii

Luni la amiază la Palatul R.P. Romîne a avut loc solemnitatea înmînării unor decorații.

La solemnitate au participat tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Stat al R.P. Romîne, Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Ștefan Voitec, vicepreședinte al Consiliului de Stat, membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului.

A fost conferit Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa I-a tov. Ilie Murgulescu, pentru merite deosebite în activitatea științifică și contribuția adusă la opera de construire a socialismului, cu prilejul împlinirii a 60 de ani.

LINII DE PERSPECTIVĂ

„— Să ajungă în lună. E dorința cea mai aprigă a unui băiețel de la noi din sat. Peste un an am să-i fiu profesor".

(Un student)

Ca o tînără citadelă universitară, așa îți apare, încă de la prima cunoștință, Institutul pedagogic de 3 ani din București. O lume a muncii, cu eforturile minții și strădania migăloasă pe filele cărților.

Începi să descifrezi în viața studenților de aici — agitată acum de febra examenelor — înțelesul unui gînd ce te poartă mereu, iarăși și iarăși, spre viitor. Să fie din pricina vîrstei lor romantice, abia pășite de un an sau doi peste pragul de aur al maturității? Poate. Aceasta e doar vîrsta năzuințelor înaripate, a visurilor proiectate spre zările luminoase ale viitorului. Există însă în viața obișnuită a institutului și alte aspecte, care te îndeamnă să meditezi la zilele și la anii ce vor veni, la grandioasele proiecte ale partidului nostru, la giganticele întreprinderi care vor îmbogăți peisajul industrial al patriei, la holdele îmbelșugate ale colectiviștilor, la producția secțiilor automatizate conduse de oameni în halate albe... Și gîndul zboară mereu mai departe, pînă spre orizonturile împurpurate de răsăritul erei comuniste. Este un gînd firesc pentru că liniile de perspectivă ale muncii din acest institut te poartă spre el.

Aici învață acum cei ce vor fi profesori la școlile în care vor crește generația de mîine. Un calcul simplu ne dezvăluie adevărul elementar și uluitor că elevi de-ai lor vor fi constructori ai anului 2000. Conștiința acestei realități constituie, pentru cei ce conduc institutul și îndrumă studiul ucenicilor săi în știința de a învăța pe alții,

OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Factorul hotărîtor al educației comuniste este munca; neobosit să cultivăm în rîndurile tineretului dragostea de muncă, spiritul de disciplină, hotărîrea de a-și dărui elanul și energia clocotitoare operei de construire a socialismului!

(Din cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința organizației orășenești de partid București).

Activitatea independentă și creatoare

Independența și spiritul de activitate creatoare se profilează ca trăsături pregnante ale constructorilor societății comuniste — oameni cu o înaltă cultură, capabili să se orienteze cu curaj în domeniile științei și tehnicii, să poată aborda și soluționa creator cele mai complicate sarcini. De aceea, în procesul educării tinerei generații se pune un accent deosebit pe formarea acestor trăsături încă de pe băncile școlii.

Independența se manifestă în primul rînd în trebuința și priceperea de a gîndi de sine stătător, de a sesiza o problemă și a găsi metodele cele mai adecvate de rezolvare a ei.

Spiritul de activitate creatoare presupune desfășurarea muncii cu toată energia în vederea îndeplinirii sarcinii primite. Gradul de activitate depinde de gradul înțelegerii sarcinii. Activitatea elevilor se manifestă atît în perceperea cît și în prelucrarea materialului explicat de profesor, în căutarea răspunsului la o problemă, precum și în alte eforturi intelectuale și fizice, care implică inițiativă și nu simpla reproducere a unor deprinderi formate

Dezvoltarea spiritului de activitate și independență constituie un proces complex care constă din mai multe etape. Pentru un elev din clasa I-a, familiarizarea cu literele pe care le scrie învățătorul pe tablă constituie o muncă independentă. După ce însă și-a însușit modul de scriere a literelor, efectuarea acestei activități va avea caracterul unui exercițiu. Rezolvarea unei probleme analoage cu cea dată de învățător va constitui pentru elev o muncă independentă. După însușirea metodei generale de rezolvare a problemelor de același tip, activitatea respectivă nu va mai avea un caracter independent, ci va fi un simplu exercițiu. Pentru ca munca să aibă un caracter independent, învățătorul ar trebui să le dea o problemă compusă, a cărui mod de rezolvare să-l găsească ei singuri. Astfel, conținutul activității independente a elevilor va putea fi atît executarea unei activități după modelul dat de învățător, cît și rezolvarea problemelor analoage, precum și îndeplinirea unei teme cu caracter creator. Miezul problemei rezidă în care anume etapă a procesului pedagogic se organizează această muncă.

Cercetările psihologice și experiența cadrelor didactice fruntașe dovedesc că orice trăsătură a elevului se dezvoltă intens numai în procesul activității în care ea este absolut necesară. Aceasta înseamnă că spiritul de activitate și de independență poate fi format la elevi numai dacă procesul de învățămînt este astfel organizat încît să pună în permanență în fața lor sarcini de cunoaștere și practice care cer inițiativă, perseverență, o abordare nouă și care, în același timp, le sînt accesibile. Sarcinile ce se pun în fața elevilor trebuie să fie din ce în ce mai complicate. Totodată însă, ei trebuie să aibă o pregătire care să le permită îndeplinirea acestor sarcini printr-un efort corespunzător dezvoltării lor

Experiența cadrelor didactice fruntașe dovedește că determinarea justă a gradului dificultăților și a caracterului lor în procesul de învățămînt, reprezintă mijlocul principal cu ajutorul căruia profesorul poate dezvolta la elevi spiritul de independență și de activitate creatoare.

Fiecare elev trebuie să primească o sarcină corespunzătoare puterilor lui, dar în același timp destul de complexă pentru a-i mobiliza toate forțele. Desigur, nu este posibil să se asigure pentru toți elevii unei clase teme individuale. În schimb se pot da o serie de teme din ce în ce mai dificile (cîteva variante), așa încît fiecare elev să lucreze exact atît cît este în stare. G. I. Gusarskaia, profesoară la o școală din orașul Kazan, folosește un procedeu interesant pentru lucrările de control la matematică. Ea dă elevilor patru probleme de complexitate progresivă și îi anunță că dacă vor rezolva corect primele două probleme, vor obține cel mult nota 3. Dacă o vor rezolva și pe cea de-a treia, vor primi nota 4. Iar cei care rezolvă toate problemele vor obține nota 5. (în sistemul de notare de la 1 la 5). În felul acesta, fiecare elev caută să îndeplinească toate punctele temei lucrînd independent și cu tragere de inimă.

Una dintre numeroasele căi folosite de profesorii sovietici pentru dezvoltarea la elevi a independenței și a spiritului de activitate este dobîndirea independentă de către ei a noilor cunoștințe din surse diferite: explicațiile profesorului, studierea materialului din manual, efectuarea experiențelor și observațiilor etc. În această privință, un rol foarte important revine sistemului de întrebări și de sarcini practice prin care profesorul poate trezi interesul pentru cercetarea independentă a faptelor necesare și formularea unor concluzii bine argumentate. Astfel, de exemplu profesoara de matematică de la o școală medie din orașul Briansk, predînd în clasa a VI-a tema „Proprietățile unghiurilor interioare ale triunghiului", a cerut elevilor să măsoare cu ajutorul raportorului unghiurile diferitelor triunghiuri din carton, confecționate de ei special pentru lecție, și să calculeze suma acestora. Verificînd rezultatele măsurătorilor, profesoara respectivă scoate în evidență că suma unghiurilor este de 180°. Demonstrarea teoremei „Suma unghiurilor interioare ale triunghiului" s-a făcut prin metoda convorbirii, apelîndu-se la cunoștințele dobîndite de elevi în activitatea lor independentă anterioară. După aceea, elevii au primit o altă activitate practică care a confirmat teorema și a asigurat însușirea ei activă: li s-a dat să taie triunghiurile în trei părți, în așa fel încît să poată așeza unghiurile unul lîngă altul pentru a se obține un unghi desfășurat.

Pentru dezvoltarea independenței și activității creatoare a elevilor, un rol deosebit de important îl au observațiile și experiențele efectuate de ei. În cazul cînd acestea se organizează cu scopul de a cerceta obiectele și fenomenele ce urmează a fi predate și nu pentru a ilustra cunoștințele explicate, ele au o mare eficiență. Numai dacă preced explicațiile amănunțite ale profesorului, observațiile și experiențele au caracterul unor lucrări independente, deoarece elevii nu se limitează la observarea și compararea datelor obținute cu ceea ce aflaseră de la profesor, ci caută în mod indepen-

VALENTINA OPREANU
redactor principal la Institutul de Studii Romîno-Sovietic.

(Continuare în pag. 2-a)

LINII DE PERSPECTIVĂ

(Urmare din pag. 1-a)

un ansamblu de mari răspunderi. Să ne oprim la cîteva.

„VĂ ROG, VREAU SĂ ÎNTREB CEVA"!

Recunoașteți tonul? În mijlocul lecției, la început sau la sfîrșit, cînd te aștepți și cînd nu te aștepți, două degete mici se ridică dintr-un șir de bănci și un glas copilăresc stîrnit de o nedumerire ce vrea să afle cît mai mult, pînă dincolo de hotarele încă prea înguste ale înțelegerii sale, se adresează profesorului cu convingerea nestrămutată că acesta știe tot. Iar el, dintr-un noian de cunoștințe, e dator să filtreze prin pînza fină a simplității. răspunsul dorit de curiozitatea elevilor. Pentru a o face trebuie să știe. Cu cît trece vremea, cu cît, încă de la primii pași din școală, orizontul înțelegerii copiilor devine mai larg, el trebuie să știe nebănuit de multe, nespus de bine.

Opera aceasta a științului își pune pietrele de temelie aici, pe băncile institutului. Ce exemplu am putea da pentru a arăta cît de mari sînt străduințile pentru ca temelia să fie cît mai solidă? Referatele despre creația marelui Tolstoi, Balzac sau Victor Hugo ținută de studenți în seminariile de literatură? Șirurile de semne algebrice înscrise pe table întregi de studenți la un examen de geometrie-analitică, sau conținutul unei prelegeri privind problemele cultivării științifice a porumbului? E greu de ales. Să ne oprim la un examen de morfologia plantelor. Răspunsurile studentei sînt corecte, ample, însoțite de frumoase schițe la tablă. Ai crede că examinatorul va fi mulțumit. Dar vin numeroase întrebări care pătrund mai adînc, care-i cer studentei alte și alte lămuriri cu aceeași vie curiozitate pe care o vor avea probabil și viitorii ei elevi. Și numai cînd subiectul a fost parcurs pe toate dimensiunile, cînd nici un colțișor n-a rămas neexplorat, abia atunci examenul ia sfîrșit.

„CUM PROCEDEZI"?

Pentru un viitor profesor nu este deajuns să știe. Se mai cere ca el să fie înarmat și cu acea subtilă îndeminare care se apropie într-un fel de granițele artei și ale talentului, de a trece în mintea altora o parte din ceea ce cunoaște. Este una dintre preocupările cele mai însemnate ale celor ce studiază în institut. Am spicuit cîteva frînturi dintr-un dialog de la un examen de metodica predării fizicii.

— În ce clasă vei preda această lecție?

— După programa școlii de 8 ani urmează să fie predată la clasa a VI-a.

— Cum ai să procedezi?

În sală nu sînt decît cîțiva studenți, profesoara care îi examinează și o asistentă. Dar parcă undeva, într-un loc nevăzut, se află o clasă de elevi, elevi în fața cărora nu peste mult timp acești studenți își vor ține lecțiile. Întrebările coboară din treaptă în treaptă pînă la cele mai fine nuanțe de metodă.

— Ce materiale ai să folosești?

— Ce faci în cazul cînd nu ai acest aparat în laborator?

— Ce vor nota elevii în caiete?

— Cînd poți să treci la concluzii?

— Cum le vei desprinde?

— Presupune că eu sînt elev. Nu înțeleg această formulă. Explică-mi-o.

— Ai certitudinea că acum am înțeles?

— Foarte bine. O poți avea verificînd. Cum verifici?

Și, din răspunsurile studenților, poți reconstitui aproape lecții întregi. Parcă vezi pînă și gesturile pe care le vor face în clasă, pînă și modulațiile vocii și chipul în care, la rîndul lor, vor pune întrebări și vor da explicații.

La examene, ca de altfel, în întreaga viață a studenților Institutului Pedagogic de 3 ani din București, s-a distins ca o notă predominantă, caracteristică o înaltă exigență față de calitatea pregătirii lor. Studenților de astăzi li se va încredința nobila sarcină de a creștere oamenii viitorului. Răspunderea față de acest viitor obligă la o astfel de exigență.

CARȚI NOI

Filozofie:

PLEHANOV G.V., Opere filozofice alese — vol II. Traducere din limba rusă. Ed. politică, 660 pag. — 23,50 lei (pînzat)

SAVINOV A. V., Legile logice ale gîndirii. Traducere din limba rusă. Ed. științifică, 408 pag. 11,50 lei

Bazele esteticii marxist-leniniste. Traducere din limba rusă. Ed. politică, 692 pag. — 20,60 lei (cartonat)

Istoria filozofiei — vol. IV. Traducere din limba rusă. Ed. științifică. 592 pag. — 29,50 lei (pînzat)

Pedagogie

MANASIA V., GHEORGHIAN EL. Activitățile și jocurile alese de copii în grădiniță. Ed. de stat didactică și pedagogică, 64 pag. 1,80 lei.

Colecția „În ajutorul părinților"

LARIN A.P., Despre încăpățînarea copiilor. Ed. de stat didactică și pedagogică, 128 pag. — 3,10 lei.

VLĂDESCU LUIZA, Ce-ar putea să spună el. Ed. de stat didactică și pedagogică, 44 pag. — 1,05 lei.

Filologie lingvistică

STAMA-CAZACU TATIANA, Dialogul la copii. Ed. Academiei R.P.R. 168 pag. — 5,65 lei.

Beletristică

Antologia fabulei românești. Ediție îngrijită și prefațată de Sanda Radian. Ed. pentru literatură 536 pag. — 18 lei.

PIRU AL., Literatura română veche. Ed. pentru literatură. 604 pag. plus 34 pag. cu ilustrații — 18,10 lei; cartonat 24,70 lei.

ANIXI A., Istoria literaturii engleze. Traducere din limba rusă de Leon Levițchi și Ion Preda. Ed. științifică. 464 pag. — 21,60 lei (pînzat).

Cărți pentru tineret

CÎMPEANU P., Stejarii nu cresc în cinci zile — roman. Ed. Tineretului, 340 pag. — 6,90 lei.

DOLGUȘIN I., Generatorul de minuni—roman științifico-fantastic. Traducere din limba rusă de Dimitrie Manu și Irina Andreescu. Cuvînt înainte de I. A. Efremov. Ed. Tineretului, 556 pag. — 12,90 lei.

LAGHIN L., Vrăjitorul—povestire, ediția a II-a. Traducere din limba rusă de Natalia Stroe și Alina Mirea. Ed. Tineretului. 272 pag. — 5 lei.

ROHAN H., Uși deschise — schițe. Ed. Tineretului, 390 pag. — 8,05 lei; cartonat 13,70 lei.

Activitatea în cercul de desen și pictură trezește interes și aduce satisfacții nebănuite. (La Casa pionierilor din Cluj).

Stimularea școlilor fruntașe în acțiunea de economisire

Ministerul Învățămîntului și Culturii în colaborare cu Casa de Economii și Consemnațiuni a R.P.R. au hotărît ca școlile și cadrele didactice care au obținut în cursul anului 1961 cele mai bune rezultate în procesul de educare a elevilor în spiritul economiei, să fie stimulate cu premii și distincții.

Astfel, recent un număr de 51 școli au primit fanioane de unități fruntașe în acțiunea de economisire și premii constînd în echipament sportiv, instrumente muzicale, cărți etc., în valoare de 75.000 lei. De asemenea, numeroase cadre didactice au primit diplome și insigne „Fruntaș în acțiunea de economisire".

Printre școlile premiate se numără Școala de 8 ani din comuna Tufani, regiunea Argeș, Școala de 8 ani din Ocna Mureșului, regiunea Cluj, Școala medie nr. 4 din Brașov, Școala medie „Unirea" din Tg. Mureș, Școala medie „V. Alecsandri" din Iași, Școala de 8 ani din comuna Socodor, raionul Criș.

★

Am primit la redacție numeroase scrisori în care cadrele didactice ne arată cum au muncit, ce metode au folosit pentru a-i deprinde pe elevi să economisească banii, să-i folosească în scopuri cît mai utile.

„Cadrele didactice de la Școala de 8 ani din comuna Socodor, raionul Criș, — ne scrie Traian Pecican, învățător la această școală — au privit educația în spiritul economiei ca o parte integrantă a procesului instructiv-educativ, ca un mijloc de educație patriotică.

În cadrul lecțiilor, ori de cîte ori s-a ivit prilejul, s-a vorbit elevilor despre importanța economiilor. De pildă, la limba română, învățătorii și profesorii au folosit propoziții legate de aceasta, la matematică au fost și sînt folosite probleme în legătură cu economiile, calculîndu-se timpul necesar pentru a strînge o anumită sumă la C.E.C. sau dobînda obținută prin depunerile la C.E.C.

În cadrul orelor educative s-a vorbit elevilor, de asemenea, despre atitudinea pe care ei trebuie să o aibă față de bunurile școlii și ale lor personale.

Am arătat elevilor că fiecare trebuie să urmărească, prin economii, atingerea unui scop: participarea la excursiile organizate de școală, procurarea unei mingi de fotbal, volei, aparat de fotografiat etc. Totodată, am căutat să ținem o strînsă legătură și cu părinții elevilor, reușind să avem sprijinul multora în această acțiune.

De un real sprijin ne-a fost și materialul propagandistic primit, cu care am organizat un colț C.E.C.

Trebuie să amintesc aici că rezultatele frumoase obținute se datoresc și exemplului personal al cadrelor didactice care fac lunar depuneri la C.E.C.".

★

„În munca noastră — ne arată Ana Șuteu, profesoară la Școala medie „Unirea" din Tg. Mureș — am fost ajutați de stația de radioficare a școlii, care săptămînal a prezentat aspecte din activitatea C.E.C., rezultatele globale obținute de unele clase, rezultatele tragerii și alte anunțuri.

În săptămîna economiei s-a făcut o serbare C.E.C. cu piese și cu poezii puse la îndemînă de Casa Raională C.E.C. din Tg. Mureș. Ca urmare, numărul depunătorilor a crescut astfel că în anul 1961 s-a realizat o creștere de sold de peste 100.000 lei. Această creștere de sold, numărul mare de librete emise se datoresc și faptului că școala noastră are un ghișeu C.E.C. cu gestiune, ceea ce ne permite să efectuăm operațiunile pe loc.

În cadrul întrecerii în activitatea de economisire organizată pe țară, școala noastră a fost declarată fruntașă pe regiune, primind un premiu de 2.200 lei. Cu banii aceștia am completat inventarul cultural al școlii. Acest fapt a fost prelucrat atît în cadrul consiliului pedagogic, cît și în clase de către diriginți, la stația de radioficare a școlii. Pe lîngă premiul în bani am mai primit și drapelul de „Școală fruntașă pe regiune în educarea elevilor în spiritul economiei".

Activitatea independentă și creatoare

(Urmare din pag. 1-a)

dent răspunsul la diferite întrebări, învață să cerceteze, să tragă concluzii, să generalizeze. La o lecție de chimie din clasa VII-a cu tema „Componența și proprietățile bazelor", după o scurtă explicație introductivă a profesorului, elevii îndrumați de el au determinat singuri proprietățile fizice și chimice ale hidroxidului de sodiu, de potasiu și de calciu, și au notat rezultatele pe un tabel cuprinzînd cîteva rubrici. La sfîrșitul lecției s-au citit datele de pe tabel, și cu ajutorul întrebărilor și a răspunsurilor s-au putut trage concluziile necesare.

Un procedeu des folosit în școala sovietică, care înviorează procesul de învățămînt și în același timp contribuie la dezvoltarea spiritului de activitate și de independență al elevilor, este verificarea reciprocă a lucrărilor. După ce au scris o dictare, de exemplu, profesorul cere elevilor să schimbe caietele între ei și să-și verifice reciproc lucrările. Acasă, profesorul verifică nu numai dictarea, ci și corecturile făcute. Acest procedeu însă, poate fi folosit numai într-o clasă în care nivelul la învățătură este înalt și elevii au deprinderi de muncă independentă.

Așa dar, dezvoltarea independenței și a spiritului de activitate creatoare la elevi nu reprezintă o sarcină aparte, care să necesite procedee speciale. Ea se realizează de-a lungul întregului proces al muncii instructiv-educative din școală. Principalul constă în crearea de către profesori a condițiilor necesare pentru aceasta.

Folosirea muncii independente a elevilor și ca metodă de însușire a cunoștințelor — nu numai ca metodă de control și de fixare a lor, imprimarea unui caracter creator acestei munci și legarea ei de viață, complicarea treptată a conținutului lucrărilor independente care să implice unitatea activității analitico-sintetice — constituie doar cîteva dintre condițiile care asigură dezvoltarea în școala sovietică a unei personalități active și pline de inițiativă creatoare.

POȘTA redacției

VALENTIN CIOBANU, Școala medie „Unirea"-Brașov.

Sînt juste observațiile dvs. în legătură cu existența unor expresii finaliste și a unor interpretări filozofice greșite în manualul de bazele darwinismului și în legătură cu contrazicerile întîlnite în cadrul aceleiași lecții din manualul de biologie, la compoziția chimică a sienitului.

Am comunicat Editurii didactice și pedagogice aceste observații pentru a ține seama de ele la reeditarea manualelor viitoare.

În ce privește dilema în care sînteți pus de afirmația din manualul de bazele darwinismului cu privire la apariția mamiferelor în triasic și de aceea din cel de geologie care le fixează apariția în jurasic, vă răspundem că în această problemă ambele păreri au circulație, neexistînd dovezi precise pentru a se putea rămîne la una din ele. Aceste dileme ale științei trebuie explicate elevilor pentru a nu-și pierde încrederea în manualul sau în profesorii lor.

LEON ALDROFEANU, profesor, Școala de 8 ani — Dumitra

Remarcăm din materialul primit ideea introducerii unei evidențe a lucrărilor agricole. Un astfel de caiet de evidență pentru întreaga clasă este foarte necesar. Considerăm însă că un caiet individual ar duce la supraîncărcarea elevilor și la sustragerea lor de la activitățile practice propriu-zise din cadrul orelor de cunoștințe agricole.

Cartea la sat

S-a deschis Luna cărții la sate. În școli, la căminele culturale se face cu acest prilej bilanțul activității desfășurate în răspîndirea și popularizarea cărții. În ultimii ani, ca urmare a necontenitei griji pe care o poartă partidul pentru satisfacerea setei de cultură a poporului, s-au editat milioane și milioane de noi cărți destinate cititorilor de la sate. Cadrelor didactice le-a revenit sarcina de purtători ai luminii pe care o aduce cartea în mințile și inimile țărănimii muncitoare.

Zeci de mii de învățători și profesori desfășoară, în afara activității lor didactice, o intensă muncă de popularizare a cărții în rîndurile țărănimii muncitoare. În pagina de față prezentăm cîteva aspecte privind această activitate.

Poate fi și acesta un necaz!

Peretu este una din cele mai mari comune din regiunea București. Este așezată între Alexandria și Roșiori, are peste 7.000 de locuitori — cu toții înfrățiți în cele două gospodării agricole colective „Unirea" și „Congresul al III-lea al P.M.R".

La sosirea noastră în comună, într-o dimineață însorită de duminică, peste o mie de tineri și tinere, în grupuri mai mari sau mai mici, așteptau în fața căminului cultural. Pentru vizitatorul neavizat și care n-a fost de multă vreme prin părțile locului, spectacolul pe care-l oferă această mulțime fremătînd de nerăbdare este surprinzător. Îți atrag atenția hainele noi, călduroase — din stofă de bună calitate — croite cu gust, făcîndu-te atent asupra bunăstării oamenilor din comună. La această impresie contribuie și sutele de case noi, de o arhitectură care oglindește gust și năzuință spre frumos, evident construite recent. Dar nu acestea sînt motivele care-ți solicită receptivitatea, pentru că nici nu te puteai aștepta să fie altfel. Peretu este doar o comună colectivizată de mulți ani.

Deși ceasornicul arată doar 9 ore, deși e duminică, la școală am găsit aproape pe toți învățătorii și profesorii. Am aflat că spre amiază vor susține în sala căminului cultural un program artistic pregătit de elevii claselor V—VII.

— O asemenea festivitate ne dă multe „necazuri", zîmbește tovarășul Stanciu, directorul adjunct al școlii din Peretu.

Ne-am gîndit că vor fi rămas multe pregătiri de amănunt pentru spectacol. Dar nu acestea erau „necazurile" la care se referea directorul.

Sala căminului cultural — ne spune tovarășul Stanciu — este neîncăpătoare față de numărul celor care doresc să participe la diferitele manifestații culturale. Cele 250—300 locuri sînt solicitate de mai bine de 2000 de oameni, ori de cîte ori se anunță un spectacol artistic, o conferință, un film. Pentru a face față cerințelor, avem nevoie de un teatru cu o sală mult mai mare decît cea existentă.

Așadar, în această comună — în ale cărei antecedente cifra de 4400 de analfabeți totali stă ca mărturie crudă a gradului de înapoiere culturală și a mizeriei cumplite în care trăiau țăranii muncitori — astăzi este nevoie de un teatru!! Da. Acesta este motivul care-l face să se minuneze pe vizitatorul neavizat.

Țăranul este însetat de cultură, dornic și capabil să înțeleagă frumusețile și farmecul artei. Citești aceasta în luminile care strălucesc în miile de ochi ale mulțimii care așteaptă în fața căminului cultural.

Am stat de vorbă cu mai mulți tineri. Despre gospodăria colectivă, despre Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști, despre metodele agrotehnicii înaintate. Am intervenit cu modestie, pentru că astăzi cunoștințele multora dintre ei se apropie de cele ale tehnicienilor. Am stat de vorbă și despre carte. Despre literatura beletristică și surpriza a fost și mai mare. Iată cum s-au petrecut lucrurile. Impresionați de frumusețea uneia din casele noi, ne-am exprimat dorința de a o vizita în interior. Mobila nouă, covoarele, aparatul de radio, lumina electrică și gospodina ne-au întîmpinat cu ospitalitate. Am găsit aci și alte lucruri care ne-au atras luarea aminte: cărți, multe cărți. Am găsit pe Balzac și Tolstoi, pe Eminescu și Arghezi, pe Gogol și Cehov, pe Hugo și Thackerey, pe Șolohov, Marin Preda, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc, Maria Banuș... Nenumărate cărți de literatură beletristică, alături de o bogată literatură agrotehnică. Am ascultat versuri din opera lui Topîrceanu și considerații asupra eroilor lui Balzac. Vautrin, Rastignac, Goriot erau tot atît de familiari pentru gazdele noastre și vecinii care ne-au întovărășit, ca și Grigori Melehov, Moromete. Aceștia din urmă le erau însă înfinit mai apropiați.

De la carte la recolte bogate

De la directorul adjunct al școlii am aflat o întîmplare tot atît de semnificativă pentru concluziile rîndurilor de față. Cu două săptămîni în urmă, la adunarea generală a G.A.C. „Congresul al III-lea al P.M.R.", a luat cuvîntul și unul dintre fruntașii recoltelor bogate. Obținuse 4000 kg porumb boabe la hectar în teren neirigat. El a arătat metodele folosite pentru a obține această recoltă, referindu-se la îndrumările și ajutorul primit din partea tehnicianului. După el a urmat la cuvînt un colectivist a cărui echipă obținuse o recoltă mai mică. Reproșurile adresate de acesta tehnicianului, care nu l-a sprijinit îndeajuns și pe dînsul, au fost însoțite de arătarea măsurilor luate pentru a spori anul acesta recolta de porumb, peste cele mai bune realizări ale anului precedent. Sînt, de fapt, măsurile recomandate de agrotehnica avansată. În încheiere, vorbitorul nostru a mulțumit cadrelor didactice cu ajutorul cărora a înțeles cum și de ce este necesar să muncească astfel. Dar nu numai el are cuvinte calde de recunoștință pentru cadrele didactice. În comuna Peretu, cîteva sute de țărani muncitori au astăzi biblioteci personale, în rafturile cărora găsești o seamă de cărți agrotehnice, strict necesare muncii pe ogoare. Fiecare țăran a primit în acest sens un îndemn, un sfat, o recomandare de la cadrele didactice. Cuvinte de laudă pentru învățători și profesori au și cei aproape 1600 de cititori permanenți ai bibliotecii comunale care, numai în cursul anului 1961, au făcut lectura a 14.854 de volume.

Dintre acțiunile inițiate și organizate de cadrele didactice în scopul popularizării cărții am reținut cîteva zeci de recenzii, seri de întrebări și răspunsuri pe temele ridicate de literatura agrotehnică, standuri, expoziții de cărți. Patruzeci și șase de învățători și profesori conduc tot atîtea cercuri de citit. Cîte unul de fiecare circumscripție. Lecturile făcute în aceste cercuri, ca și acțiunile menționate mai sus au contribuit la mobilizarea țăranilor colectiviști pentru a obține recolte bogate. Brigadierul Manole Oprea, în urma unor asemenea lecturi, a experimentat prașila de 5 ori a porumbului, obținînd cu 800 kg boabe la ha mai mult decît restul brigadierilor. Florea Drăgușan, folosind învățămintele căpătate la cercul de citit din lectura broșurii „Folosirea nutrețului murat în hrana animalelor", a reușit să ajungă fruntaș în gospodăria colectivă.

În răspîndirea și popularizarea cărții, învățătorii și profesorii din comună au acum un ajutor de nădejde. Peste 200 dintre cititorii mai vechi ai bibliotecii comunale, de asemenea colectiviști, au devenit adevărați agitatori ai cărții. Ei vizitează cu regularitate librăria, se informează asupra noutăților și duc pînă la cele mai periferice locuințe aceste noutăți.

În afară de Peretu, multe alte comune sînt fruntașe în activitatea de răspîndire a cărții în rîndurile țărănimii muncitoare. La Ciolănești, de pildă, comună mult mai mică decît Peretu, numărul cititorilor permanenți ai bibliotecilor comunale și sătești este de 1540 colectiviști, iar al cărților citite de 10.713 — în ultimul an. Interesul cel mai mare al cititorilor se îndreaptă către literatura politico-ideologică, literatura agrotehnică, literatura beletristică. Învățătorii și profesorii din comună au organizat în această perioadă 105 acțiuni de popularizare a cărții și conduc 35 de cercuri de citit. Activul de cadre didactice al bibliotecilor comunale și sătești au dat o atenție specială răspîndirii cărții agrotehnice, mai ales în rîndurile brigadierilor și a șefilor de echipe din G.A.C.

În timpul campaniilor agricole, învățătorii din comună se deplasează la locul de muncă al brigăzilor de colectiviști, pentru a face, în răstimpul pauzelor, lecturi din presă și din broșurile care dau răspuns multor probleme ale muncii desfășurate de țărani.

Cerințele cresc — și munca noastră să fie la înălțime

La Belitori, am ajuns după-amiaza. Am găsit, de asemenea, mii de oameni în fața căminului cultural. Își așteptau rîndul la filmul care rula în sală. Aci, cunoscutul „Aveți un bilet în plus" îți amintește de bulevardul cinematografelor din Capitală. Din păcate, cadrele didactice lipseau din comună și, bineînțeles, și de la cămin. De asemenea, și bibliotecara. Păcat. Era un bun prilej de a se afla în mijlocul colectiviștilor. Un prilej și pentru a completa programul acestei duminici care s-a rezumat la un film. De altfel, aceasta este una din problemele importante care se ridică, după părerea noastră, în activitatea de viitor a căminelor culturale. Este cu totul insuficient un singur film sau chiar un program artistic. Pentru a satisface cerințele actuale ale țăranilor muncitori din satele colectivizate sau în curs de colectivizare, trebuie, și se pot organiza, în fiecare duminică, mai multe și mai variate manifestări. Programele artistice se pot îmbina cu simpozioanele, cu audițiile muzicale, cu conferințe, cu activitățile sportive. Pe măsura, gustul și preferințele oamenilor. Și, bineînțeles, cu sprijinul activ al pedagogilor.

Asemenea probleme ar fi necesar să stea mai pregnant în atenția secției de învățămînt și cultură a raionului. Unii dintre colectiviștii cu care am discutat ne-au sugerat ideea unui program continuu de activități culturale pentru zilele de sărbătoare, program care să înceapă în cursul dimineții și să dureze pînă seara tîrziu. Capacitatea actuală a sălilor de spectacole ale căminelor culturale ar putea fi astfel folosită mult mai bine.

Totodată se simte nevoia unor activități culturale mai variate care să răspundă preferințelor sătenilor. Acest lucru ar da posibilitatea să se răspundă în același timp și pasiunii față de carte a țăranilor colectiviști, care doresc să primească vizita unor scriitori, artiști, oameni de știință cu care să poată discuta și care să le vorbească despre creația artistică și literară, despre creația științifică și utilizarea ei în viață.

Secția de învățămînt și cultură a raionului, cu toate realizările obținute, a neglijat un aspect important al activității bibliotecilor sătești și comunale. Deseori se întîmplă ca la o bibliotecă comunală să funcționeze într-un an 2—3 și chiar mai mulți bibliotecari. Este limpede că o asemenea „stabilitate" are consecințe negative asupra activității de răspîndire a cărții. Pe alocuri se mai găsesc chiar și cadre didactice care refuză să ducă muncă de răspîndire a cărții așa cum s-a întîmplat, de pildă, cu prof. Anghel Ghidea din comuna Săceni sau cu prof. N. Ingineru din comuna Sfințești. Asemenea cazuri sînt desigur izolate și se limitează la cîteva localități. Consecințele lor sînt însă dăunătoare.

Raionul Roșiori este unul din raioanele fruntașe în acțiunea de răspîndire a cărții la sate. În anul 1961, pe fișele bibliotecilor comunale și sătești au fost înscriși 26.131 de cititori și 220.245 cărți citite. Cadrele didactice care conduc cele 439 cercuri de citit, participă cu regularitate la Joile tineretului, organizează recenzii, simpozioane, seri literare, dimineți de basme, alcătuiesc liste de recomandare, standuri de cărți și urmăresc totodată învățămintele desprinse de cititori din lucrările recomandate.

Munca de răspîndire a cărții la sat se duce cu rezultate din ce în ce mai bune. Dar cerințele maselor de oameni ai muncii de pe ogoare cresc necontenit. De aceea ritmul îmbunătățirii ei poate și trebuie să se ridice la nivelul ritmului de creștere al cerințelor. Ne ajută la aceasta experiența cîștigată pînă acum, sugestiile și propunerile țăranilor muncitori. Sprijinul pe care ni-l dau organizațiile de partid este nelimitat. Rămîne ca munca noastră să răspundă dragostei de carte, de cultură a țărănimii.

CONST. RĂDOI
IOANA BICĂ

Aspect caracteristic din „Luna cărții la sate": la standul cu vînzare organizat în holul căminului cultural din comuna Lipănești, regiunea Ploiești, e o mare afluență de cumpărători

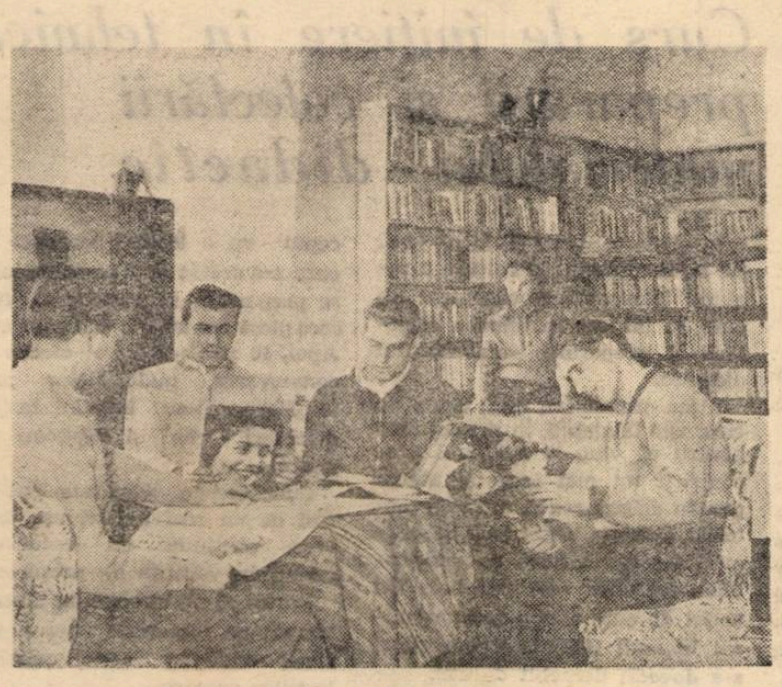

Bibliotecarii căminelor culturale din fiecare sat sînt vizitați de tot mai mulți cititori. Și cu fiecare nou venit, bucuria lor crește.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

Cadrele didactice de la Școala de 8 ani din comuna Trușești, raionul Botoșani au intensificat munca de popularizare a cărții. Numeroase cărți din literatura politică, beletristică, tehnică, științifică au fost prezentate la cercurile de citit și la șezătorile organizate prin căminul cultural. Din literatura beletristică, un mare interes în rîndurile țăranilor au stîrnit romanele „Mama" de M. Gorki și „Pămînt desțelenit" de M. Șolohov. Din literatura agrotehnică s-au bucurat de interesul țăranilor broșurile și cărțile privind sporirea producției de porumb boabe la ha. în teren neirigat, cultivarea sfeclei de zahăr, creșterea vitelor etc.

Cadrele didactice au ținut, de asemenea conferințe privind viața și opera unor scriitori clasici și contemporani. După fiecare acțiune organizată pe linia popularizării cărții librăria din comună cunoaște un mare aflux de cumpărători. Numai după o conferință pe tema cărții agrotehnice, au fost difuzate 75 cărți de acest fel.

★

Deschiderea lunii cărții la sate a constituit pentru țăranii muncitori din comuna Pipirig, raionul Tg. Neamț, un prilej de analiză a muncii pentru ridicarea continuă a nivelului lor politic, cultural și ideologic. În acest scop, sub îndrumarea comitetului comunal de partid, precum și al comitetului de partid de la exploatările forestiere din comună au fost organizate comisii pe sate și la gurile de exploatare. Comisiile au desfășurat o vie activitate în rîndul țăranilor și muncitorilor pentru înființarea de biblioteci personale.

Un sprijin prețios în difuzarea cărții îi dau cadrele didactice din comună. Toți cei 41 învățători și profesori din Pipirig au devenit difuzori voluntari. Ei au organizat numeroase acțiuni de popularizare a cărții, ca recenzii, seri de lectură. În ultimul timp s-au organizat cîteva standuri de cărți și vitrine cu noutăți literare.

Rezultatele acestor acțiuni sînt oglindite și de faptul că numai în ultimul timp bibliotecile personale ale țăranilor din Pipirig s-au îmbogățit cu cărți în valoare de 7.030 lei.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 649 — vineri 23 februarie 1962 — 8 pagini 25 bani

În regiunile complet colectivizate

Era pe seară cînd, cu vocea emoționată, crainicul stației de radioemisie locale a anunțat: regiunea noastră, regiunea Galați este complet colectivizată. O mare bucurie a cuprins pe toți oamenii muncii din orașele și satele regiunii la auzul acestei vești. Cîte înfăptuiri minunate a adus în viața satelor noastre transformarea socialistă a agriculturii și ce covîrșitoare importanță are, în perspectiva viitorului, colectivizarea totală a agriculturii! Ce însemnătate are această înfăptuire și pentru viața școlii sătești, au gîndit învățătorii și profesorii.

Iată cîteva date ale prezentului din care ne putem face o imagine asupra viitorului.

Multe din cele peste 430 de gospodării colective cîte cuprinde regiunea sînt de pe acum gospodării puternice, milionare, care au depășit de mult greutățile începutului și asigură colectiviștilor un nivel de trai ridicat. Și cînd spun „colectiviștilor" mă gîndesc și la copiii lor, căci gospodăriile colective au creat pentru copii condiții dintre cele mai bune. S-au înființat numeroase cămine și grădinițe în care preșcolarii sînt îngrijiți și educați pînă la vîrsta abecedarului. O mare atenție se acordă construcțiilor de școli. La Ibianu, în raionul Făurei, bunăoară, localul de școală nu mai era corespunzător față de numărul crescut al elevilor. Colectiviștii din această comună au început construcția unui local nou, iar în toamna acestui an copiii au intrat într-o școală nouă, spațioasă. În comuna Dedulești din același raion a fost ridicat de asemenea de curînd un foarte frumos local de școală cu 5 săli de clasă. Colectiviștii au pus umărul cu toții la transportarea nisipului, au procurat material pentru dușumele, totul prin muncă voluntară. Și în raionul Panciu s-au ridicat prin grija colectiviștilor noi localuri de școli.

Nu este mai puțin adevărat că și școlile ajută gospodăriile colective. De exemplu, astă toamnă, școlarii din Găgești i-au ajutat pe colectiviștii din G.A.C. „23 August" la culesul fructelor, la curățatul porumbului.

Elevii școlilor din comuna Independența, raionul Galați, vin deseori la „Zările socialismului" și la „Partizanul Roșu", două gospodării mari și frumoase. De fiecare dată ei învață aici nenumărate lucruri noi.

Acum, cînd în întreaga noastră regiune s-a încheiat colectivizarea agriculturii, asemenea fapte vor deveni tot mai numeroase, iar roadele lor vor crește însutit și înmiit.

Prof. MARIA RADU
Galați

★

Acum, cînd și în regiunea noastră — regiunea Hunedoara — colectivizarea a fost complet încheiată — cadrele didactice se mîndresc de contribuția pe care și ele au adus-o, sub conducerea partidului, la această măreață operă.

În anul trecut, bunăoară, țăranii muncitori din satul nostru se frămîntau pentru a pune bazele unei gospodării agricole colective. În mintea unora stăruiau însă neclarități: nu știau prea bine cum se va desfășura munca în gospodăria colectivă, cum se vor repartiza veniturile etc. Îndrumați de comitetul comunal de partid, învățătorii și profesorii le-au venit în ajutor. Ei au organizat la cămin conferințe pe teme ca: „Drumul gospodăriei colective, drumul belșugului", „Retribuirea muncii în G.A.C." etc.

Au fost organizate atunci și seri culturale, jurnale vorbite, în cadrul cărora învățătorii și profesorii le-au vorbit țăranilor despre munca și viața din gospodăria colectivă.

Datorită muncii politice de masă desfășurată de organizația de partid, la care și-au adus contribuția și cadrele didactice care lucrează la căminul cultural, în satul nostru s-a înființat nu după mult timp gospodăria colectivă. O dată cu înființarea ei, activitatea culturală a cadrelor didactice a căpătat o nouă orientare. Ea a fost îndreptată spre întărirea economico-organizatorică a G.A.C., spre formarea și dezvoltarea atitudinii noi față de muncă, a păstrării și apărării avutului obștesc.

★

La cămin au fost organizate conferințe pe teme ca: „Avantajele creșterii oilor cu lîna fină și semifină", „Creșterea păsărilor, o ramură rentabilă", „Cum au ajuns milionare unele gospodării colective", „Apărarea bunului obștesc, datoria fiecărui colectivist" etc.

În cadrul unor seri de întrebări și răspunsuri, a serilor culturale sau al jurnalelor vorbite au fost dezbătute teme cum sînt: „Ce am cîștigat de cînd sînt colectivist", „Despre statutul G.A.C.", „Porumbul siloz în hrana animalelor", „Cointeresarea colectiviștilor în muncă", „Să dezvoltăm sectorul zootehnic", „Sarcinile planului de producție pe 1962 și contribuția colectiviștilor pentru îndeplinirea lui" și altele.

Un colectiv de învățători și profesori lucrează în prezent la un nou text al brigăzii artistice de agitație, intitulat „Azi belșugu-i pentru noi", axat pe întărirea economico-organizatorică a G.A.C.

În felul acesta cadrele didactice se străduiesc să aducă o contribuție cît mai substanțială la dezvoltarea agriculturii în regiunea Hunedoara, la înflorirea continuă a satelor socialiste.

D. FLOCA
Sasciori — Hunedoara

De cînd învață la școala serală, muncitorul fruntaș Gheorghe Danciu de la Combinatul metalurgic Reșița dă explicații competente, clare, pe care tovarășii săi le ascultă cu interes.

LA BAZĂ — CUNOAȘTEREA PRODUCȚIEI

În raionul nostru funcționează două școli medii serale — cele de pe lîngă Uzinele de utilaj petrolier și chimic și „Grigore Preoteasa", — și patru secții serale — două pe lîngă școlile medii „Gheorghe Lazăr" și nr. 27 și două pe lîngă școlile de 8 ani din comunele Măgurele și Bragadiru. Împreună, ele cuprind 3084 de muncitori.

Analiza muncii făcută la sfîrșitul primului semestru arată că în general, ca urmare a sprijinului continuu pe care l-au primit din partea organelor de partid și de stat, școlile și secțiile serale din raionul nostru și-au îmbunătățit mult munca, ceea ce se reflectă din plin în procentul mereu mai ridicat al elevilor promovați, în ridicarea continuă a nivelului lor de cunoștințe. Faptul că la școala serală a Uzinelor de utilaj petrolier și chimic și la secția serală a școlii medii nr. 22 procentul de promovare este mereu în creștere, faptul că unele clase, cum sînt clasele a V-a „B" și a VIII-a „B" de la școala medie serală a Uzinelor de Utilaj petrolier și chimic nu au avut pe semestrul I nici un elev corigent arată că învățămîntul seral din raionul nostru a pornit pe un drum bun și că experiența dobîndită pînă acum constituie o valoroasă premisă pentru obținerea unor succese superioare în viitor.

O bună experiență s-a acumulat mai ales în direcția legării conținutului lecțiilor de problemele construirii socialismului în țara noastră. Profesori ca Victor Revent de la secția serală a școlii medii „Gheorghe Lazăr", Marieta Gheorghiu de la secția serală a Școlii medii nr. 27, Maria Căliman și Maria Popescu de la Școala medie serală „Grigore Preoteasa", Cornelia Gidiuță de la școala medie de pe lîngă Uzinele de utilaj petrolier și chimic, lămuresc elevilor în lecțiile lor, probleme deosebit de importante ale politicii partidului, probleme esențiale ale luptei pentru construirea socialismului, pentru întărirea și consolidarea păcii.

Astfel, tovarășa Marieta Gheorghiu, profesoară la secția serală a școlii medii nr. 27, pornind în predarea lecției despre metan de la directivele Congresului al III-lea al P.M.R., le-a arătat elevilor că acest gaz constituie una din materiile prime de bază pentru industria chimică, le-a vorbit despre faptul că pînă în 1965 producția lui va crește de la 5 miliarde la 15 miliarde metri cubi prin valorificarea de noi zăcăminte.

Lecțiile unor profesori ca Ofelia Moraru de la școala serală „Grigore Preoteasa" și Ștefan Nicolescu de la secția serală a școlii de 8 ani din comuna Bragadiru sînt așteptate cu mult interes de către muncitorii-elevi datorită calității lor ridicate, datorită nivelului lor științific și pedagogic. Acești profesori îmbină respectul față de personalitatea elevilor cu cea mai înaltă exigență.

Trebuie spus însă că mai sînt unii profesori — ce-i drept puțini la număr — ale căror planuri de muncă și lecții oglindesc încă formalism, superficialitate, o slabă cunoaștere a problemelor producției și, în consecință, o șubredă legătură a teoriei cu practica. Activitatea unor diriginți, ca și munca unor comisii metodice nu reflectă de loc specificul școlii serale, cu atît mai puțin locul de muncă și problemele producției în care sînt angajați muncitorii-elevi din școlile respective. O astfel de activitate nu este luminată de perspectiva viitoare a muncitorului fruntaș, inovator, a viitorului organizator al producției, a viitorului inginer.

Pentru a înlătura aceste lipsuri, Comitetul executiv al Sfatului popular raional „V. I. Lenin" orientează întreaga activitate de îndrumare și control a inspectorilor secției de învățămînt, ca și munca directorilor de școli și secții serale spre ridicarea instruirii și educării muncitorilor-elevi la nivelul sarcinilor specifice învățămîntului seral.

Faptul că în prezent crește continuu numărul celor care doresc să se înscrie la cursurile de pregătire pentru clasa a VIII-a este cel mai limpede indiciu că tinerii muncitori, educați de partid și de organizațiile de tineret, de sindicate, sînt conștienți că producția necesită o pregătire multilaterală și că această pregătire nu se poate obține decît prin îmbinarea muncii din fabrică, din uzină cu învățămîntul. Răspunsul pe care sînt chemate să-l dea cadrele didactice acestei afluențe a muncitorilor spre școlile serale trebuie să constea tocmai în satisfacerea așteptărilor lor printr-o muncă de calitate tot mai ridicată.

O atenție deosebită trebuie să acorde realizării unei mai bune frecvențe, aceasta constituind o condiție de bază a unei învățături sistematice și temeinice. Către aceasta vom tinde nu numai prin măsuri organizatorice, printr-o mai strînsă legătură cu conducerile întreprinderilor, cu organizațiile din care fac parte ele-

MARIA POPESCU
Inspector șef
al secției raionale
de învățămînt V. I. Lenin
București

(Continuare în pag. 2)

O imagine a măreţelor înfăptuiri din Capitala patriei noastre socialiste — şcoală nouă într-un cartier ale cărui clădiri s-au înălţat în ultimii ani. (Şcoala nr. 166 din Giuleşti).

Desenul pe tablă în predarea ştiinţelor naturale

Desenul executat la tablă este unul din mijloacele folosite de profesor pentru a exprima şi în limbaj grafic noţiunile predate în lecţie. Acesta completează expunerea verbală şi o face mai accesibilă elevilor, avînd o mare importanţă pentru fixarea cunoştinţelor şi pentru dezvoltarea spiritului de observaţie al elevilor, căci în procesul desenării, atenţia copiilor se fixează pe fiecare amănunt figurat. Voi da cîteva exemple din practica mea la catedră.

Bunăoară în lecţia „Clasa flagelate" se studiază ca reprezentant Euglena viridis; după ce profesorul descrie animalul susamintit folosind planşa expusă în faţa elevilor, scoate în evidenţă particularităţile anatomice şi fiziologice ale celulei vii. Pe măsură ce arată din ce este alcătuit corpul acestui animal unicelular desenează pe tablă fiecare parte amintită. În acelaşi timp, elevii îşi fac şi ei desenul şi notează explicaţiile în caiete. Foarte important este ca elevii să folosească aceleaşi culori care sînt folosite de profesor la tablă şi denumirile atît cele de pe tablă cît şi cele din caiete să fie scrise citeţ şi corect în capătul unei săgeţi îndreptată cu vîrful spre obiect.

Vom reuşi să-i facem pe elevi să înţeleagă mai bine cele predate, atunci cînd vom prezenta lecţia „Clasa sporozoare" dacă vom folosi desenul la tablă pentru a ilustra ciclul evolutiv la Plasmodium malarie, protozoar parazit care trăieşte în corpul omului şi în corpul ţînţarului anofel. Cu o linie orizontală se poate separa în două ciclul de evoluţie în aşa fel încît deasupra liniei să fie reprezentată partea din ciclu care se desfăşoară în corpul omului, iar de desubt partea din ciclu care are loc în corpul ţînţarului anofel. În dreptul fiecărei etape din ciclu profesorul va arăta ce semnificaţie are aceasta. De exemplu, în cazul sporului acicular ce pătrunde în globula roşie se va figura: sporul acicular mărit, sporul acicular în diviziune, sporul acicular liber, sporul acicular cu caractere de gamet etc. Este necesar să se explice cum agentul vector transmite acest parazit omului sănătos.

O importanţă foarte mare în predarea zoologiei o au desenele privind diferite sisteme de organe. O dată cu trecerea la Metazoare aceste desene sînt uneori indispensabile. Într-adevăr, se poate oare rezuma lecţia numai la descrierea animalului fără să se facă un desen schematic al aparatului circulator? Cu ajutorul acestui desen, elevii vor reuşi să înţeleagă mai bine mecanismul circulaţiei sanguine. Procedîndu-se astfel la toate clasele de vertebrate elevii vor reuşi nu numai să înţeleagă acest mecanism la animalele prezentate ci şi să-şi facă o imagine asupra evoluţiei aparatului circulator în seria vertebratelor. Aceasta îi va ajuta pe elevi atunci cînd vor fi în clasa a XI-a să dea exemple convingătoare din domeniul anatomiei în sprijinul teoriei evoluţioniste. Executînd la fiecare clasă de vertebrate schemele aparatului digestiv, aparatului circulator, sistemul nervos, organele de simţ, îi vom face pe elevi să înţeleagă principiul evoluţiei lumii animale, fapt care duce la formarea concepţiei materialist dialectice despre lume şi viaţă.

Practica ne arată că totuşi nu trebuie să abuzăm de desenarea schemelor de organe cînd acestea nu prezintă particularităţi. Aparatul excretor, de exemplu are o structură mai mult sau mai puţin asemănătoare la toate vertebratele. De aceea, acesta nu va trebui desenat la fiecare din clasele predate, în timp ce aparatul digestiv la păsări fiind deosebit de a altor vertebrate trebuie desenat.

Atunci cînd desenează la tablă profesorul trebuie să aibă grijă ca elevii să-şi treacă toate amănuntele în desenul lor, în acelaşi timp. Importanţa desenului scade cînd elevii rămîn în urmă cu completarea desenului. Dacă, de pildă, profesorul desenează stomacul glandular, iar elevii esofagul, aceştia nu mai pot fi atenţi la explicaţiile profesorului. De aceea pedagogul trebuie să urmărească clasa şi fiecare elev în parte, pentru ca toţi să deseneze în acelaşi timp. În acest sens, se cere ca desenul făcut pe tablă să fie îngrijit şi clar, să aibă o mărime care să permită observarea amănuntelor chiar din fundul clasei, să fie cît mai simplu şi cît mai accesibil puterii de înţelegere a elevului. Este bine ca organele sau diferitele părţi din organe să fie însemnate cu săgeţi, iar cuvintele care le desemnează să fie aşezate pe o coloană în stînga sau în dreapta desenului. În practică se observă că unii profesori, în loc să facă însemnări cu ajutorul săgeţilor, fac însemnări cu ajutorul cifrelor care apoi sînt explicate printr-o legendă. La însemnarea cu cifre, denumirea organului se separă de imaginea lui, ceea ce îngreunează folosirea desenului şi complică verificarea caietelor.

Pentru a reda pe tablă imaginea unui organ sau sistem de organe este necesar ca profesorul să se pregătească în prealabil, în acest sens. Desenul pe tablă nu trebuie să fie artistic, dar trebuie să fie ştiinţific şi exact. E bine ca profesorul, în timp ce execută desenul în faţa clasei să se depărteze din cînd în cînd de tablă şi să privească desenul de la o oarecare distanţă. Procedîndu-se astfel, se pot evita diferite deformări şi omiterea anumitor detalii care pot scăpa în timpul explicaţiei. Folosit cu pricepere, desenul pe tablă ajută întotdeauna pe elevi la însuşirea temeinică a cunoştinţelor de ştiinţe naturale predate.

Prof. AVRAM ANGHEL
Şcoala medie serală
„Progresul"-Brăila

Aprecierea cunoştinţelor la geografie

Verificarea cunoştinţelor elevilor constituie o parte componentă a procesului instructiv-educativ — parte ce este legată în mod organic de instrucţie şi o însoţeşte în toate etapele ei.

În verificarea cunoştinţelor, indiferent de forma în care se face aceasta, profesorul trebuie să constate gradul de însuşire a materialului predat, de fiecare elev în parte şi de întreaga clasă, cît şi măsura în care elevii au reuşit să sistematizeze şi să generalizeze cele învăţate. În urma acestor constatări profesorul va putea trage concluzii asupra felului cum va trebui să îmbine diferitele forme de predare în modul cel mai adecvat specificului lecţiei.

Pentru ca verificarea să-şi atingă scopul, ea trebuie să urmărească cunoaşterea gradului de însuşire a materialului predat, posibilitatea elevilor de a sistematiza şi generaliza, de a trage singuri concluzii, cît şi priceperea de a lucra cu harta. În felul acesta se realizează o însuşire conştientă a materialului şi se dă posibilitatea elevului de a-şi dezvolta gîndirea logică, trezindu-i-se în acelaşi timp interes pentru lecţie.

Din lecţiile pe care le-am urmărit la majoritatea şcolilor din raionul Luduş am constatat că în cele 15—20 minute rezervate verificării, profesorii au căutat ca elevii să lucreze cu harta, să folosească hărţile din manual, din atlas, să lucreze cu harta de contur, făcînd descrierea regiunilor prezentate, stabilind cauzele anumitor fenomene fizico-geografice, economice şi interdependenţa dintre ele. Procedînd în acest fel lecţiile au dat rezultate bune.

Dintre metodele de verificare a cunoştinţelor cea mai frecvent folosită este metoda verificării individuale. Aceasta însă prezintă dificultatea de a nu se putea verifica decît cunoştinţele unui număr mic de elevi şi de a nu antrena întreaga clasă. Din aceste motive se recomandă ca această metodă să nu se folosească exclusiv, ci să se combine cu metoda frontală, iar atunci cînd se foloseşte metoda verificării individuale profesorul să nu se mulţumească numai cu răspunsuri de nomenclatură, ca în cazul întîlnit la o lecţie cu subiectul „Republica Democrată Germană" la clasa a VI-a. În lecţia susamintită profesorul a scos la hartă un elev căruia i-a pus următoarele întrebări: Care sînt vecinii Republicii Democrate Germane?, Care sînt munţii mai importanţi? Care sînt apele mai importante? şi Care sînt principalele centre industriale? La toate aceste întrebări elevul a dat răspunsuri care au dovedit numai cunoştinţe de nomenclatură. Nu i s-a cerut, însă, să arate care este forma, originea şi importanţa munţilor, care este importanţa văilor amintite, nu i s-a cerut să facă o comparaţie între industria din trecut şi cea din prezent şi care este scopul industriei Republicii Democrate Germane faţă de cea a Republicii Federale Germane. Verificarea făcută în felul acesta diminuează rolul hărţii. Ea devine un obiect mort ce arată în mod static o serie de noţiuni, în loc să povestească cele ilustrate dinamizînd gîndirea elevului.

Metoda discuţiilor frontale este mai eficace şi deci recomandabilă mai ales în lecţiile de recapitulare. Pentru reuşita acestei forme de verificare se cere din partea profesorului o pregătire temeinică a lecţiei în vederea stabilirii şi formulării întrebărilor. De exemplu, la lecţia „Relieful Republicii Populare Romîne" la clasa a XI-a se pot pune următoarele întrebări: Cum este relieful ţării noastre în comparaţie cu al altor ţări?, Cum sînt aşezate formele de relief în ţara noastră în comparaţie cu alte ţări?, De cîte feluri sînt munţii noştri?, Care sînt asemănările şi deosebirile dintre cele trei ramuri ale Carpaţilor?, Care sînt depresiunile intramontane şi importanţa lor economică?, De cîte feluri sînt dealurile din ţara noastră? Ce importanţă economică au?, Să se compare Podişul Transilvaniei cu al Moldovei şi să se arate principalele resurse minerale din aceste podişuri. Să se compare cîmpia Dunării cu cîmpia Tisei; Cum se prezintă relieful Dobrogei?, Care sînt perspectivele de dezvoltare ale acestei regiuni? Să se arate principalele centre industriale şi să se facă o comparaţie între industria ţării noastre în trecut şi în prezent? etc. La sfîrşitul lecţiei, în cele cîteva minute rezervate fixării, profesorul poate trage o concluzie care în cazul exemplului de mai sus poate fi formulată astfel: „Ţara noastră dispune de variate forme de relief, care dau o mare diversitate de peisaje; marii varietăţi a reliefului îi corespunde o mare varietate de surse naturale, valorificate astăzi din plin, în cadrul operei de desăvîrşire a construirii socialismului în ţara noastră".

În felul acesta harta nu va indica numai denumirea munţilor, apelor, a podişurilor sau a vecinilor Republicii Populare Romîne, ci va vorbi despre originea lor, despre bogăţiile subsolului, despre economia înfloritoare a patriei noastre opusă situaţiei de înapoiere din trecut. Harta va ajuta pe profesor să-i poarte pe elevi în spaţiu şi timp prin patria lor, educîndu-le astfel sentimentele de patriotism şi internaţionalism proletar.

Tot ca forme de verificare se mai pot folosi dările de seamă asupra lucrărilor şi excursiilor efectuate, precum şi corectarea sistematică şi temeinică a temelor ce se dau acasă. Atingerea scopului propus prin verificare poate fi realizat de profesor îmbinînd cele mai variate forme de verificare potrivit specificului fiecărei lecţii.

În toate formele de verificare a cunoştinţelor de geografie accentul trebuie pus însă pe munca cu harta, pentru că aşa cum arată N. N. Baranschi: „Harta nu arată, ci povesteşte, fiind a doua limbă a geografiei".

Prof. L. RAŢIU

Curs de iniţiere în tehnica preparării şi colectării materialului didactic

În zilele vacanţei de iarnă Secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Timişoara a organizat un curs de iniţiere în tehnica colectării şi preparării materialului didactic.

Ideea organizării unui astfel de curs este lăudabilă în primul rînd pentru că vine în sprijinul preocupării tot mai largi şi atente pentru asigurarea şcolilor cu material didactic bogat care să permită legarea strînsă a cunoştinţelor teoretice de practică. Un astfel de curs a mai fost organizat în anul 1957, la Bucureşti şi s-a dovedit deosebit de util.

Activitatea cursului organizat în acest an la Timişoara a început cu o lecţie teoretică în care s-a arătat cum se colectează, se prepară şi se marchează fiecare piesă pentru a fi naturalizată. Apoi, 10 zile s-a lucrat efectiv la conservarea materialelor prin împăiere. S-au împăiat fazani, mătăsari, ciori şi răpitoare de noapte.

Cunoştinţele căpătate ne-au fost de un real ajutor, aşa încît vom continua cu entuziasm cursul în vacanţa de primăvară.

Dorim să ne îmbogăţim laboratoarele cu materiale noi şi variate, ridicînd astfel calitatea lecţiilor noastre.

Prof. ANGELA PREOTESOIU

Manuale pentru şcolile speciale de muzică

După editarea celor trei abecedare muzicale pentru clasele I, II şi III ale şcolilor speciale de muzică au apărut la începutul acestui an şcolar — tot în Editura muzicală — şi manuale de teorie-solfegii destinate claselor V, VI şi VII ale acestor şcoli. Astfel, în numai doi ani s-au redactat şi publicat — ţinînd seama şi de apariţia recentă a manualului pentru clasa a IV-a — toate lucrările necesare predării pe prima treaptă de învăţămînt muzical. Este o realizare remarcabilă, mai ales că în trecut asemenea manuale originale nu au existat.

Răsfoind cărţile care se adresează elevilor din şcolile de muzică eşti atras în primul rînd de nivelul lor estetic, de forma grafică îngrijită în care se prezintă cele trei manuale. Numeroase fotografii, scheme explicative, vignete au darul să-i atragă pe elevi. Exemplele muzicale foarte numeroase — judicios alese din literatura muzicală clasică universală şi românească, din cîntecele populare, la care se adaugă melodii din folclorul nostru nou şi cîntece revoluţionare ale clasei muncitoare — fac din aceste manuale teoretice nişte preţioase colecţii de cîntece. Dispare astfel ariditatea definiţiilor din vechile cărţi de muzică. Remarcabilă mi se pare, de asemenea, diversitatea solfegiilor, cu preponderenţă clădite pe limbajul muzical popular.

Nu ne propunem în prezentul articol o analiză detaliată a manualelor de teorie-solfegii publicate. Aceasta se va face în amănunt după ce manualele vor fi verificate în practică. Totuşi, de pe acum pot fi abordate, pe scurt, unele probleme de principiu.

Din lipsa unui redactor unic se simte o inconsecvenţă de metodă în redactare şi se vădesc chiar unele repetări de noţiuni de la o clasă la alta, definiţii diferite care derutează pe elevi. Desigur că, lucrînd cu trei autori diferiţi, redacţia nu le-a putut impune acelaşi limbaj, dar acelaşi punct de vedere trebuia să existe (vezi, de pildă, problema măsurilor în manualele de V. Mereuţă şi Matei Jurebiţă). Arbitrar tratate sînt datele biografice ale compozitorilor — la unii figurează toate datele principale, la alţii nu. Este greu de ghicit principiul, fiindcă nu există o consecvenţă de metodă. Nu lipsesc nici erorile (de pildă, la compozitorul George Stephănescu, în manualul pentru clasa a V-a de Mircea Vlada). Ţinînd seamă că în primele clase nu se predă istoria muzicii, considerăm că ar fi bine să se generalizeze sistemul indicării principalelor date la toţi compozitorii.

Socotim necesar ca citatele muzicale corale (de exemplu finalul Simfoniei a IX-a de Beethoven şi ariile extrase din opere) să fie reproduse cu textul respectiv. Titlurile în limbi străine trebuie traduse pentru ca ele să le poată sugera elevilor conţinutul muzicii.

Regretabile sînt unele erori privitoare la muzica românească De ex. Hora Unirii este atribuită lui Alexandru Flechtemacher. Se afirmă că Pavana de George Enescu aparţine Suitei nr. 3 pentru pian (în manualul pentru clasa a VII-a de Matei Jurebiţă) cînd în realitate piesa figurează în Suita a II-a op. 10. În manualul pentru clasa a VI-a un cîntec popular este prezentat ca făcînd parte din Rapsodia a II-a a lui George Enescu.

Trebuie, de asemenea, înlăturate confuziile privitoare la clasificarea vocilor omeneşti (manualul pentru clasa a V-a) şi la clasificarea măsurilor (manualul pentru clasa a VI-a)

În pofida acestor scăderi, eforturile celor trei autori — Mircea Vlada, Vasile Mereuţă şi Matei Jurebiţă — pot fi apreciate ca pozitive şi nu ne îndoim că manualele vor fi de un real folos învăţămîntului muzical elementar. Am sugera Editurii muzicale să organizeze o discuţie largă cu profesorii care folosesc manualele în acest an şcolar, pentru îmbunătăţirea lor cu prilejul unei viitoare reeditări.

E. VICOS

La casa de copii şcolari A. S. Makarenko : primii paşi în arta sunetelor.

POSTA redacţiei

Un grup de profesori din învăţămîntul seral — Hunedoara

Întregul personal didactic, indiferent dacă predă la cursurile de zi sau serale, este obligat să presteze atît activitate didactică, cît şi activitate metodică şi de culturalizare, norma de muncă fiind aceeaşi pentru toţi. Profesorii care predau în învăţămîntul seral primesc o majorare de salariu de 10—15%.

Concediul de odihnă este de asemenea acelaşi — de două luni — atît pentru cadrele de la cursurile de zi, cît şi pentru cele de la cursurile serale. De regulă concediul de odihnă se acordă în vacanţa de vară, putînd fi completat, în cazuri bine motivate, şi în vacanţa de iarnă sau de primăvară sau chiar în timpul anului şcolar. În cazul profesorilor de la seral, aceştia îşi pot completa concediul în timpul vacanţei ce se acordă după încheierea semestrului I.

ION CAUC — raionul Vînjul-Mare

Cadrele didactice necalificate numite în posturi vacante beneficiază de concediu integral de odihnă în timpul vacanţei de vară (2 luni) chiar dacă nu au o vechime de 11 luni, cu condiţia să fi funcţionat de la începutul anului şcolar. Cei care n-au funcţionat de la începutul anului şcolar vor primi cîte 4 zile lucrătoare concediu pentru fiecare lună efectiv lucrată.

HOLEZMANU IULIU — com. Belting, regiunea Maramureş

Potrivit instrucţiunilor M.I.C. directorii adjuncţi ai şcolilor de 8 ani cu 15—25 clase sau ai şcolilor cu pînă la 15 clase care au secţii cu limbi de predare diferite sau secţii serale au dreptul la o îndemnizaţie de 150 lei lunar. Directorii adjuncţi care răspund şi de problemele internatului şi cantinei beneficiază, pe lîngă îndemnizaţia stabilită, de un spor de 50 lei.

Ca director adjunct al unei şcoli cu secţii în limbi de predare diferite şi răspunzînd în acelaşi timp şi de problemele internatului aveţi dreptul la o îndemnizaţie de director adjunct de 200 lei. În norma dvs. de activitate, pe lîngă problemele administrative şi de conducere intră şi obligaţia didactică de a preda 6 ore pe săptămînă.

IULIANA ŞT. VIERU — com. Gohor, raionul Tecuci

Absolvenţii şcolilor medii care predau la clasele I—IV şi care n-au fost atestaţi ca învăţători sînt încadraţi ca învăţători de categoria a II-a. Avînd peste 5 ani vechime la apariţia hotărîrii, urma să fiţi încadrată ca învăţător II, în grupa de vechime 5—10 ani.

În situaţia dvs. nu puteaţi primi gradul definitiv fără examen, întrucît nu eraţi calificată. Pentru că ulterior v-aţi completat studiile prin examene de diferenţă la şcoala pedagogică, avînd şi examenul de stat, aveţi dreptul să fiţi trecută în categoria învăţător I., cu salariul prevăzut pentru gradul definitiv, grupa 5—10 ani, cu obligaţia de a vă prezenta la examenul de definitivat în termen de 3 ani de la trecerea examenului de stat. Aceasta pentru că toate cadrele didactice care la 1 august 1959 nu îndeplineau condiţiile de a primi gradul definitiv fără examen trebuie să obţină acest grad pe bază de examen, dacă au studiile şi stagiul cerut.

IOAN MUŢIU — Lăpuş

Deşi dvs. v-aţi continuat studiile trecînd în categoria de profesor I., beneficiaţi în continuare de gradul definitiv acordat, avînd dreptul să treceţi în altă grupă de salarizare, după vechime, la îndeplinirea stagiului cerut, fiind considerat de data aceasta profesor I definitiv.

În cazul dvs., timpul de concentrare nu se ia în considerare la calcularea stagiului în învăţămînt, întrucît n-aţi fost chemat în concentrare de la catedră, la data aceea nefiind în serviciu.

Directorul adjunct este obligat ca, pe lîngă cele 6 ore de activitate didactică la catedră, să efectueze toate sarcinile ce i s-au repartizat în colectivul de conducere al şcolii, inclusiv asistenţele la lecţii.

CĂLINESCU MARIA JANA — Văileşti, regiunea Oltenia

Norma didactică a profesorilor de educaţie fizică din învăţămîntul de cultură generală — cu excepţia şcolilor unde educaţia fizică este disciplină de specialitate — este de 20—21 ore pe săptămînă, în funcţie de numărul orelor existente în şcoală. Dacă într-o şcoală sînt 20 de ore de educaţie fizică acestea formează o catedră completă. În cazul cînd numărul orelor este mai mare, norma didactică va fi socotită de 21 ore. Dvs. vi s-au repartizat 25 ore de educaţie fizică. Norma didactică este de 21 de ore, restul de 4 ore fiind considerate cumul.

Acestea sînt retribuite cu cota parte din 40% din salariul cît vi s-ar cuveni pentru o jumătate normă cumul.

STELEA GHEORGHE — com. Cristeşti, raionul Botoşani

Învăţătorii care predau la clasele V—VII şi au absolvit anul I al cursului special de 2 ani vor fi salarizaţi în continuare tot ca învăţători de categoria I. Ei vor putea fi trecuţi în categoria profesor II numai după ce vor absolvi cursul special de 2 ani şi vor face dovada că au absolvit acest curs.

COJOCĂREANU C. LUCIAN — com. Brastavăţi, raionul Corabia

Absolvenţii şcolilor medii care predau la clasele I—IV şi care nu au fost atestaţi ca învăţători, chiar dacă sînt în curs de calificare, sînt încadraţi şi salarizaţi ca învăţători de categoria II. După absolvirea institutului de învăţători veţi putea fi trecut în categoria I. În ceea ce priveşte grupa de vechime în care se salarizează învăţătorii din categoria a II-a aceasta se stabileşte în funcţie de stagiul efectuat în învăţămînt. În cazul cînd aveţi un stagiu de peste 5 ani vă încadraţi în categoria a II-a, grupa de vechime 5—10 ani, primind un salariu de 750 lei, după majorarea aplicată de la 1 septembrie 1961.

LA BAZĂ — CUNOAŞTEREA PRODUCŢIEI

(Urmare din pag. 1-a)

vii şi comisiile de recrutare, ci mai ales prin continua îmbunătăţire a conţinutului învăţămîntului, aşa încît lecţiile să fie cît mai interesante şi mai atrăgătoare, să dea fiecărui muncitor-elev posibilitatea să se vadă în perspectiva dezvoltării sale viitoare.

În acest scop este necesar să întărim efectiv legătura dintre teorie şi practică, dintre învăţămînt şi producţie, fără a transforma disciplinele principale care reprezintă bazele ştiinţelor în ştiinţe aplicate, fără a diminua cîtuşi de puţin ponderea centrală pe care o deţine sarcina însuşirii de către elevi a bazelor ştiinţelor, înarmarea lor cu cunoştinţe de cultură generală. Ajutînd cadrele didactice să cunoască în mod organizat problemele generale ale producţiei, problemele specifice ale întreprinderilor, ale atelierului sau ale secţiei în care lucrează elevii lor, locul pe care-l ocupă aceştia în colectivul din care fac parte, preocupările acestui colectiv în legătură cu îmbunătăţirea producţiei, avem garanţia că munca metodică, activitatea diriginţilor şi lecţiile în general vor creşte mult din punct de vedere calitativ. Lucrînd în felul acesta profesorii îşi vor putea îmbogăţi lecţiile cu un variat material concret, vor putea dezvălui legile ştiinţelor prin exemple extrase chiar din practica elevilor. Pe baza unei astfel de activităţi, experienţa de viaţă şi de producţie a muncitorilor-elevi va dobîndi o nouă semnificaţie, va contribui larg la dezvoltarea orizontului lor, la ridicarea calificării lor profesionale. În felul acesta lecţiile nu le vor mai apărea ca o activitate ruptă de producţie, ci ca o necesitate, ca acţiuni care corespund pe deplin intereselor lor cu privire la ridicarea calificării, la mărirea producţiei şi a productivităţii muncii, cu privire la rezolvarea căutărilor lor în domeniul unor inovaţii, al unor iniţiative menite să le îmbunătăţească activitatea.

În acest scop este bine ca profesorii să alcătuiască împreună cu elevii diferite probleme cu date din munca acestora. Alcătuirea şi rezolvarea unor astfel de probleme la lecţiile de matematică, fizică etc. contribuie la dezvoltarea spiritului de observaţie, a gîndirii creatoare şi a iniţiativei muncitorilor-elevi.

Profesorii de ştiinţe umaniste pot susţine cu succes o asemenea activitate a profesorilor de matematică, de fizică, de chimie, antrenîndu-i pe elevi în lectura unor lucrări literare al căror conţinut dezbate probleme legate strîns de producţie, prezintă exemple de muncitori a căror conduită comunistă constituie un puternic stimul în viaţa oamenilor muncii. De exemplu un simpozion organizat pe marginea romanului „Atelierul de foc" de Boris Polevoi, pregătirea temeinică a muncitorilor-elevi pentru această acţiune le-ar da posibilitatea să înţeleagă mai bine că fiecare dintre ei poate să însemne foarte mult la locul său de producţie, să înţeleagă mai bine măreţia vieţii consacrate intereselor colectivităţii.

Influenţa exercitată pe aceste căi poate fi extinsă prin organizarea în şcoală a unor panouri cu fruntaşii în producţie şi fruntaşii la învăţătură, prin oglindirea la gazeta de perete a succeselor importante obţinute în şcoală şi în uzină etc.

Învăţămîntul bazat adînc pe practica producţiei nu va contribui numai la înarmarea muncitorilor-elevi cu cunoştinţe, cu priceperi şi deprinderi de aplicare a anumitor reguli, legi şi principii, la dezvoltarea facultăţilor lor de cunoaştere — gîndirea, memoria, imaginaţia creatoare, spiritul de observaţie — ci va constitui totodată un mijloc complex de educare ideologică a lor în spiritul dezvoltării concepţiei materialiste asupra lumii ca şi în spiritul dezvoltării noii atitudini faţă de muncă.

Realizarea acestor sarcini cere cadrelor didactice să desfăşoare zi de zi o muncă însufleţită, plină de pasiune, să pună toată măiestria lor în organizarea unor lecţii, a unor ore de dirigenţie care să respecte particularităţile de vîrstă şi individuale ale membrilor unui colectiv atît de eterogen şi, totuşi, atît de omogen prin cauza pentru care munceşte fiecare, prin organizaţia din care face parte, prin dragostea fierbinte faţă de popor, faţă de partid. În fiecare clasă sînt şi muncitori care au întrerupt de mult şcoala şi muncitori tineri, oameni care abia au trecut pragul adolescenţei şi alţii care au ei înşişi copii la şcoală. Profesorul trebuie să lucreze în aşa fel, să prezinte în aşa fel materialul didactic, să organizeze în aşa fel demonstraţiile practice, încît fiecare elev să aibă impresia că lui i se adresează profesorul, că pe el îl are în vedere în explicaţiile pe care le dă.

Fiecare lecţie trebuie să se bazeze pe o participare cît mai largă a clasei, să se încheie cu înţelegerea deplină a materialului transmis, cu sistematizarea acestui material pe un schelet solid.

Sprijinirea muncitorilor-elevi în ridicarea nivelului lor de cunoştinţe nu însemnează însă cîtuşi de puţin a le da materialul de-a gata, ci cere a le dezvolta deprinderile de muncă independentă, a-i antrena la un studiu şi la o gîndire independentă. Numai pe această cale, materialul însuşit în cadrul lecţiilor poate fi păstrat, îmbogăţit, consolidat, poate fi folosit ca un bun propriu, aplicat în viaţă. Numai pe această cale se asigură dezvoltarea continuă a personalităţii tinerilor muncitori, dezvoltarea interesului lor pentru problemele teoretice ale producţiei, pentru ridicarea continuă a calificării profesionale.

Trezirea şi creşterea acestei preocupări trebuie să constituie obiectivul principal al întregii munci instructiv-educative din şcolile şi secţiile serale. Muncitorul care a început să-şi pună serios probleme în legătură cu pregătirea sa profesională, cu ridicarea calificării sale consideră învăţămîntul ca parte integrantă a vieţii lui, iar pe profesori ca pe cei mai buni prieteni.

Rezolvarea tuturor acestor sarcini necesită o grijă permanentă din partea cadrelor didactice pentru ridicarea nivelului ideologic şi profesional, necesită organizarea unei munci metodice care să ducă la lămurirea tuturor problemelor specifice acestui învăţămînt.

Secţia de învăţămînt a raionului Lenin caută să îndrumeze în aşa fel munca instructiv-educativă a acestor cadre încît ele să poată într-adevăr forma oameni ai societăţii socialiste înzestraţi cu bogate cunoştinţe, oameni dezvoltaţi multilateral, înarmaţi cu cele mai înaintate trăsături morale, caracterizaţi în primul rînd printr-o puternică dragoste faţă de muncă, prin dorinţa de a fi cît mai folositori producţiei, societăţii, patriei socialiste.

ÎN ÎNTREPRINDERE ȘI LA ȘCOALĂ

La secția serală a Școlii medii nr. 3 din Pitești, unde predau fizica și matematica, învață, după orele de producție, muncitori de la numeroase întreprinderi din oraș ca, de pildă, I.P.M.B., Textila „11 Iunie", întreprinderea de morărit „Steagul roșu" ș. a.

Ca profesoară și în același timp ca diriginte la una din clase, i-am cunoscut pe mulți dintre elevi atît la școală cît și la locul de muncă. Am putut constata cu deosebită bucurie felul cum multe dintre cunoștințele teoretice căpătate în școală se pun în practică imediat, direct în producție, în lupta pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan.

Iată-l, de pildă, pe muncitorul Gheorghe Nicoară de la I.P.M.P.B. Pitești care răspunde de întreținerea mașinilor din secția în care lucrează. Pînă în prezent, el efectua unele lucrări practice cunoscînd într-o măsură restrînsă principiile teoretice pe care se bazează acestea. Astfel, pentru a evita uzura unor piese datorită frecării, el le întreținea prin ungere repetată, cunoscînd însă în mică măsură explicația științifică a frecării, de ce fel este aceasta etc. După ce a învățat la fizică lecția „Frecarea și legile ei", muncitorul-elev Gheorghe Nicoară, pe lîngă faptul că a înțeles fenomenul fizic al frecării și legile acestuia, și-a dat seama de modalitatea transformării unui fel de frecare în altul, ale cărui efecte sînt mai puțin dăunătoare mașinilor și agregatelor. El și-a dat astfel seama mai profund de importanța operației pe care o execută în producție și care are drept consecință transformarea unei forme de frecare în alta și ce efecte negative le-ar putea avea neglijarea ungerii fiecărei mașini cu lubrefiantul cel mai indicat. Aceasta a determinat — așa cum arăta șeful secției în care lucrează acest muncitor-elev — o întărire a spiritului lui de răspundere în muncă. Muncitorul-elev Viorel Sasnîreșan, tot de la I.P.M.P.B., a putut determina cu ușurință după predarea lecției „Mișcarea circulară", numărul de turații al unei piese prinse în universalul strungului, ceea ce l-a ajutat mult la o reglare mai judicioasă a regimului de lucru.

De asemenea, elevele Constanța Ilie și Vasilica Ungureanu, muncitoare la „Textila 11 Iunie", îmi mărturiseau, cîtva timp după predarea lecției despre pîrghii și aplicarea lor, că pe baza cunoștințelor însușite au înțeles mai bine principiile de funcționare a mașinilor la care lucrează, dîndu-și seama că războaiele de țesut nu sînt altceva decît sisteme de diferite pîrghii acționate mecanic.

Pentru ca lecțiile predate să fie cît mai puternic legate de practica producției, colectivul nostru de profesori a elaborat o serie de probleme legate de specificul majorității secțiilor în care lucrează muncitorii-elevi. În acest fel elevii devin mai interesați în rezolvarea problemelor muncii profesionale, întrucît își dau seama că cele mai multe dintre soluțiile valoroase găsite la lecțiile teoretice din școală, dau răspuns la chestiuni importante care-i preocupă în activitatea de producție.

Prof. GHEORGHIȚA DUMITRICĂ
Școala medie nr. 3 din Pitești

Școala medie serală este locul în care-i putem întîlni după orele de lucru pe majoritatea tinerilor muncitori ai uzinelor „23 August" din Capitală.

Formalism

Au început cursurile de pregătire pentru examenul de admitere în clasa a VIII-a serală. În orașul Constanța aceste cursuri se țin la Școala de opt ani nr. 11. Secția de învățămînt a sfatului popular a avut însă în vedere și posibilitatea ca, în cazul măririi numărului de cursanți, cursurile să se poată ține și la alte școli. Toate bune, numai că tocmai de acest lucru esențial — de mărirea numărului de cursanți sau, mai bine zis, de recrutarea tinerilor pentru aceste cursuri — secția de învățămînt nu s-a preocupat în suficientă măsură.

— Dar ce am fi putut face? — se întreabă nedumerit tovarășul Marcel Ionescu, adjunctul secției de învățămînt care răspunde de această problemă. Noi ne-am propus un număr de 200 și am luat măsuri pentru începerea la timp și în bune condițiuni a cursurilor.

— Și... sînteți sigur că numărul de 200 se va realiza?

— Nici vorbă.

— Cam cîți tineri s-au înscris pînă acum?

— ?!... Nu știu, nu am încă o situație. Dar, pînă la deschiderea cursurilor (mai erau trei zile) 200 precis se va realiza.

Nu era nevoie să ne convingă și pe noi că se va realiza. Cunoșteam situația. Se înscriseseră deja 240. Așadar secția de învățămînt putea fi mulțumită: cifra de plan fusese realizată. Ba mai mult: în ziua deschiderii cursului numărul celor înscriși ajunsese la circa 400, iar cîteva zile mai tîrziu el trecuse de 500.

Dar tovarășul Marcel Ionescu nu cunoștea toate acestea și totuși era sigur că cifra de 200 se va realiza. Pe ce se baza? E limpede. Dînsul știa că cifra de 200 e o cifră formală de plan, cu mult sub posibilitățile reale. O cifră care se va realiza chiar fără a depune vreun efort! Or, chestiunea se pune nu de a îndeplini o cifră formală, ci de a desfășura o asemenea activitate, încît toți tinerii muncitori care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege să urmeze școala serală. Secțiunea de învățămînt a sfatului popular al orașului Constanța tocmai acest lucru nu l-a făcut. Cifra de plan a fost depășită nu datorită străduințelor ei, ci pentru că tinerii muncitori din orașul Constanța, ca, de altfel, tinerii muncitori din întreaga țară, dovedesc din zi în zi o tot mai mare dorință de a urma școala medie serală și se îndreaptă în număr tot mai mare către ea. Cifra de plan a fost, de asemenea, depășită datorită dragostei cu care majoritatea cadrelor didactice care predau la secțiile serale au muncit pentru recrutarea și îndrumarea viitorilor elevi.

— Fiecare profesor de la secția serală — ne-a spus tovarășa Maria Vartanesian, directoare la Școala medie nr. 2, are repartizată o întreprindere. În cadrul acestei sarcini, profesorii se îngrijesc atît de cei care sînt deja elevi la seral, cît și de recrutarea noilor elevi. În vederea deschiderii cursurilor de pregătire, în ultimele săptămîni profesorii au mers mereu în întreprinderi pentru a ajuta la recrutarea tinerilor elevi.

Dar în activitatea desfășurată de ei, profesorii au avut de întîmpinat și greutăți. Unele comisii munceau slab și nici sprijinul profesorilor nu-l acceptau. În loc să completeze din vreme dosarele viitorilor elevi și să le trimită pe toate o dată, pe bază de tabele, la Școala medie nr. 2 unde se hotărîse a se trimite, unele comisii (ca cele de la T.C.H., Cooperativa „Prestarea", D.R.C.N., Cooperativa „Igiena" etc.) îi trimiteau pe tineri să se înscrie singuri. Toate aceste deficiențe în munca de recrutare ar fi fost fără îndoială înlăturate dacă secția de învățămînt, cu autoritatea pe care o are, ar fi intervenit prompt ori de cîte ori era nevoie. Numai că secția de învățămînt nu-și punea asemenea probleme.

E necesar ca, cel puțin de acum înainte, secția de învățămînt a sfatului popular al orașului Constanța să privească cu mai mult spirit de răspundere această sarcină pentru buna desfășurare a cursurilor de pregătire a viitorilor elevi de la seral.

AUREL GEORGESCU

Lucrările scrise pe primul semestru

Din felul cum s-au desfășurat lucrările scrise de limba română la clasele a IX-a, a X-a și a XI-a de la secția serală a Școlii medii „N. Bălcescu" din București distingem în primul rînd preocuparea pentru respectarea specificului de muncă din învățămîntul seral. Atît în perioada premergătoare lucrărilor scrise, cît și în cea care le-a urmat, profesoara de limba română Maria Hangiu a ținut seama de faptul că muncitorii-elevi au un timp de studiu individual redus și că baza studiului acestora o constituie activitatea desfășurată în clasă, la lecții. De aceea, înainte de ora în care urma să aibă loc lucrarea scrisă, profesoara a manifestat o deosebită preocupare pentru sistematizarea și consolidarea materialului studiat.

Pregătirea pentru lucrările scrise la limba română a început încă din primele săptămîni de școală. La sfîrșitul fiecărui capitol, cu prilejul lecțiilor de încheiere, tovarășa Hangiu a dat atenție recapitulării și sistematizării cunoștințelor acumulate de către elevi. În baza unui plan dinainte stabilit, ei reconstituiau în clasă, în lecțiile de încheiere, problemele privind un scriitor sau un ansamblu de opere, asupra aspectelor esențiale desprinse dintr-un volum mai mare de cunoștințe în care intrau și amănunte mai puțin însemnate. Astfel, după ce a fost studiată opera lui Mihail Eminescu, elevii au recapitulat problemele privind creația poetului, raporturile dintre condițiile sociale ale epocii și creația lui, tematica operei, concepția poetului despre rolul literaturii; caracterul popular, democratic și patriotic al operei sale, contribuția lui Eminescu la dezvoltarea limbii și literaturii române. Pe baza acestui plan, muncitorii-elevi au discutat în clasă chestiunile mai importante. Așa de exemplu, în legătură cu raporturile dintre condițiile sociale ale epocii și creația artistică a poetului, discuțiile în clasă s-au oprit la faptul că epoca în care a scris și a trăit Eminescu a fost o epocă de afirmare a clasei muncitoare, de formare a monstruoasei coaliții burghezo-moșierești, o epocă a luptei dintre cele două culturi reprezentate în țara noastră prin Junimea și Contemporanul, la problemele dezvoltării realismului critic la noi și la modul cum se reflectă revolta împotriva nedreptății sociale în creația poetului.

Aceste lecții de recapitulare care au avut loc de-a lungul întregului semestru, la anumite intervale de timp, au contribuit la consolidarea cunoștințelor și prin aceea că i-a pus pe elevi în situația să repete problemele dintr-un punct de vedere nou, într-o ordine nouă. Ele au constituit o bună premiză pentru reușita lecțiilor de recapitulare destinate pregătirii lucrărilor scrise, cînd temele în care se grupa materialul studiat au avut un caracter și mai sintetic, oprindu-se numai la anumite laturi ale problemelor discutate în orele de literatură, teme formulate într-un mod foarte asemănător cu cele care aveau să constituie de fapt subiecte ale lucrărilor scrise. În orele de recapitulare în vederea lucrărilor scrise elevii au purtat discuții pe baza unor teme ca „Viața satului în opera lui Liviu Rebreanu", „Condamnarea războiului și drama intelectualului în opera lui Cezar Petrescu și Camil Petrescu", „Dramaturgia dintre cele două războaie mondiale".

În ultimă analiză, lucrările scrise au rostul de a ne dezvălui nivelul general de pregătire al elevilor la sfîrșitul unei anumite etape de muncă școlară. Dar a reduce rolul lor numai la aceasta înseamnă să privim lucrurile într-un chip îngust, mai ales atunci cînd este vorba de elevi care studiază în învățămîntul seral. Lucrările scrise, ca și orice altă formă de activitate în clasă, pot constitui, folosite cu îndemînare, un bun mijloc de ridicare a nivelului la învățătură al elevilor. Am văzut în parte lucrul acesta din preocupările pe care le-a avut profesoara Hangiu în perioada premergătoare lucrărilor scrise. Dar munca desfășurată în această direcție nu se încheie o dată cu momentul în care au fost date lucrările scrise.

Ora în care profesorul restituie lucrările scrise, în care poate comenta cu elevii calitățile și defectele caracteristice lucrărilor lor, reprezintă de asemenea un bun prilej de a consolida cunoștințele elevilor, de a înlătura unele lacune din pregătirea lor, de a clarifica unele probleme care au fost confuz însușite.

Înțelegînd lucrul acesta, profesoara Maria Hangiu a grupat lucrările scrise pe mai multe categorii, după calitatea lor. Apoi, în clasă, a caracterizat fiecare din grupele respective. Astfel, la o clasă a XI-a la care subiectul lucrării scrise a fost „Condamnarea războiului și drama intelectualului în opera lui Camil Petrescu și Cezar Petrescu" discuția a început prin caracterizarea lucrărilor bune. Profesoara a arătat că elevii ale căror lucrări au obținut note foarte bune au reușit să selecteze cu pricepere din operele celor doi scriitori acel material faptic și acele idei care reușesc să ilustreze în modul cel mai convingător problemele ridicate de temă. Comparînd aceste lucrări cu altele mai puțin reușite ea a subliniat că unii elevi s-au oprit la amănunte nesemnificative, aflate în afara subiectului și care i-au împiedicat, de fapt, să dezvolte ideile impuse de temă. Astfel, vorbind despre „Ultima noapte de dragoste, prima noapte de război" ei s-au referit la unele amănunte din prima parte a romanului, ceea ce i-a oprit de fapt să expună elementele principale pentru a caracteriza drama lui Ștefan Gheorghidiu. Mai departe, după ce a epuizat discutarea greșelilor de conținut, profesoara s-a oprit la deficiențele privind tehnica compoziției, greșeli de ordin stilistic și gramatical. Bineînțeles, observațiile nu au avut un caracter expozitiv. În formularea lor, în corectarea greșelilor, profesoara a antrenat într-o largă măsură pe muncitorii-elevi. Din aceste discuții ei au văzut cum trebuia făcută o lucrare bună, care au fost principalele lor greșeli.

Modul cum s-au desfășurat aceste lucrări scrise ne îndreptățește să afirmăm că ele au contribuit la pregătirea mai bună a muncitorilor-elevi.

VICTOR OCTAVIAN

LECȚIILE - MIJLOC PRINCIPAL DE EDUCARE IDEOLOGICĂ A ELEVILOR

Începînd de la vîrsta primilor ani de școală învățătorii și profesorii sînt chemați să sădească în sufletul copiilor convingeri comuniste, să le deschidă orizonturile înțelegerii vieții prin prisma învățăturii marxist-leniniste. Munca aceasta, orientată spre pregătirea ideologică a elevilor, este deosebit de importantă. Ea nu se poate realiza numai în cadrul unor anumite lecții sau anumite discipline, ci trebuie să se integreze organic în activitatea pedagogică de zi cu zi a fiecărui învățător sau profesor.

În ce măsură folosesc în activitatea lor practică cadrele didactice resursele pe care le oferă lecțiile din acest punct de vedere?

De curînd am asistat la Școala de 8 ani nr. 31 din București, la lecțiile mai multor învățători și profesori, pentru a vedea cum răspund ei, prin munca lor, la această întrebare. Iată cîteva din constatările făcute:

Lecții bine orientate, bogate în conținut

Majoritatea cadrelor didactice de la Școala de 8 ani nr. 31 din București se străduiesc să dea elevilor cunoștințe științifice, să le formeze o concepție justă despre lume și viață, să le dezvolte sentimentul de dragoste față de patrie, față de poporul muncitor, față de partid — atît prin lecțiile care se referă la trecutul de luptă al poporului nostru, cît și prin cele care le fac cunoscute realizările obținute, sub conducerea partidului, în anii regimului democrat-popular.

Astfel, la o lecție de lectură literară ținută la clasa a VI-a „D", lecție în cadrul căreia au fost verificate cunoștințele elevilor despre schița „Domnul Goe" și s-a predat povestirea „Sobiețki și romînii" prof. Gh. Constantinescu i-a îndrumat pe elevi, prin întrebările puse, să-l caracterizeze pe Goe ca un personaj tipic, rezultat al educației burgheze, față de care autorul ia poziție critică, demascînd astfel adevărata față a burgheziei. Din răspunsurile elevilor s-a desprins faptul că ei știu ce este o schiță literară, cunosc conținutul schiței discutate și reușesc să caracterizeze personajele principale, să pună în evidență trăsăturile copilului prost crescut într-o familie burgheză „cu pretenții", dar total lipsită de cultură. În același timp elevii au subliniat cîteva din preocupările regimului nostru pentru educarea tineretului.

În timpul predării lecției noi s-a observat grija profesorului pentru însușirea conștientă a conținutului povestirii „Sobiețki și romînii". Ea s-a făcut vizibilă în explicarea cuvintelor și expresiilor mai grele, în împărțirea lecturii în fragmente logice și în analiza lor, în extragerea ideilor cu participarea activă a clasei. În predarea lecției noi, profesorul a subliniat eroismul, curajul, dîrzenia și patriotismul plăieșilor care, apărîndu-și cetatea, își apărau patria împotriva cotropitorilor. El a arătat că acestea sînt de fapt trăsături ale poporului nostru, trăsături dovedite în decursul veacurilor în lupta împotriva jugului străin și împotriva exploatării.

Lecția a contribuit la educarea elevilor în spiritul dragostei pentru poporul nostru, pentru patrie. Din păcate, însă, ea nu a fost suficient de bine încadrată în timp, deoarece s-au acordat prea multe minute verificării. De aceea profesorul a fost nevoit să ia și o parte din recreația copiilor. Trebuie să mai menționăm, de asemenea, că ideile principale au fost redate în formulări prea lungi, ceea ce a făcut ca esențialul să nu iasă în evidență cu destulă pregnanță.

Verificînd cunoștințele elevilor în legătură cu narațiunea „În pădurea Petrișorului" de M. Sadoveanu, într-o oră de literatură ținută la clasa a VII-a „C", profesoara Constanța Austriacă a dovedit multă grijă pentru exprimarea corectă a elevilor și pentru îmbogățirea vocabularului acestora. Ea le-a cerut să folosească pentru a descrie frumusețile naturii expresiile autorului, care a zugrăvit cu atîta măiestrie natura patriei noastre. Astfel profesoara a contribuit și la dezvoltarea dragostei elevilor față de frumusețile patriei noastre. În a doua parte a lecției profesoara le-a prezentat elevilor romanul „Mitrea Cocor" de M. Sadoveanu. Ea le-a citit cu multă expresivitate fragmente din roman cuprinse în manual și elevii au subliniat pe text, în timpul lecturii, în virtutea unei deprinderi mai vechi, atît cuvintele necunoscute cît și unele fraze însemnate pentru conținutul lor sau pentru măiestria stilului. Deși lecția nu prevedea analiza romanului, profesoara și-a dozat totuși în așa fel materialul încît a reușit să stabilească cu elevii epoca în care se petrece acțiunea acestuia. Ea a subliniat că sfîrșitul romanului se situează în perioada înfăptuirii pe cale revoluționară a reformei agrare, cînd masele de țărani, ajutate de muncitori sub conducerea partidului au intrat pe pămînturile moșierilor și le-au împărțit. Subliniind că autorul romanului oglindește în opera sa realitatea momentului istoric și perspectivele dezvoltării agriculturii din țara noastră, profesoara a arătat că „Mitrea Cocor" este o operă realist-socialistă.

Foarte bine au fost prezentate în lecție momentele însemnate din viața eroului principal, influența pe care au avut-o asupra lui astfel de momente cum ar fi întîlnirea cu comunistul Florea Costea sau cunoașterea realităților din U.R.S.S. În lecție s-a insistat și asupra rolului conducător al partidului nostru în înfăptuirea pe cale revoluționară a reformei agrare, în făurirea și închegarea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Toate problemele au fost discutate avîndu-se în vedere nivelul de înțelegere al elevilor, folosindu-se textul operei și exemple din viață. Totodată au fost subliniate anumite etape ale dezvoltării țării noastre pe drumul desființării exploatării — lichidarea moșierimii ca clasă, lichidarea chiaburimii ca clasă, ca și succesele obținute pe drumul transformării socialiste a agriculturii și al continuei îmbunătățiri a nivelului de trai material și cultural al țărănimii muncitoare. S-a vorbit pe scurt în lecție și despre recenta consfătuire pe țară a țăranilor colectiviști și despre angajamentele acestora pentru sporirea producției la hectar. Lecția s-a caracterizat atît printr-un bogat conținut științific cît și printr-o bună orientare ideologico-politică. Urmărită însă de gîndul că lecția cuprindea un volum destul de mare de cunoștințe, profesoara a dat dovadă uneori de nerăbdare, a întrerupt răspunsurile elevilor și le-a completat cu lucruri pe care le puteau spune elevii înșiși.

Predînd la clasa a III-a „C" lecția de geografie cu subiectul „București, așezare și ape" învățătoarea Elena Agachi a expus cunoștințele în mod sistematic, folosind schema la tablă concomitent cu explicațiile. Pentru a întipări mai bine în mintea elevilor așezarea orașului București ea a folosit harta fizică a R.P.R., iar pentru relieful orașului harta Capitalei. Cunoștințele din această lecție au fost legate de cunoștințele primite de elevi la orele de limba română și istorie. Cînd a vorbit despre dealul Cotroceni învățătoarea s-a referit la lupta poporului împotriva jugului otoman și împotriva exploatării, amintind de răscoala din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu. În legătură cu Dealul Spirii tov. Agachi le-a vorbit elevilor despre acțiunea pompierilor la 13 septembrie 1848. Vorbind despre apele orașului București, despre uzina electrică Grozăvești, învățătoarea a arătat cum este folosită astăzi în țara noastră forța apelor. În legătură cu locurile din jurul orașului București învățătoarea s-a referit la numeroase realizări din anii regimului democrat-popular. Elevii înșiși au povestit despre minunatele zile pe care le-au petrecut în timpul vacanțelor pe malul lacului Tei, la complexul sportiv „Știința", despre parcul „8 Mai", la îngrijirea căruia participă și ei.

Învățătoarea n-a reușit să-i antreneze însă în suficientă măsură pe toți elevii la lecție, în special pentru a prezenta constatările lor privind dezvoltarea orașului București. Vorbind despre rîul Argeș ea nu a amintit nimic în legătură cu hidrocentrala ce se va construi aici.

Și la clasa I-a „B", în cadrul lecției de citire cu tema „Zăpada" ținută de învățătoarea Dorina Stănescu, s-a constatat grija de a transmite elevilor cunoștințe clare, științifice, în legătură cu însemnătatea zăpezii pentru protejarea semănăturilor împotriva gerului și a alimentării solului cu umezeala necesară dezvoltării plantelor. Învățătoarea nu a folosit însă la această lecție nici un fel de material didactic. Ea a dovedit în schimb multă grijă față de copiii rămași în urmă la învățătură pe care îi încurajează și îi antrenează la lecție, a dovedit că este apropiată de elevi.

Cînd profesorii nu se pregătesc temeinic

Asistînd la lecțiile ținute de cadrele didactice de la Școala de 8 ani nr. 31 am constatat și unele deficiențe provenite din lipsa de pregătire a unor învățători și profesori pentru predare, din insuficienta orientare ideologică și politică a unora dintre ei.

Așa, de exemplu, învățătoarea Alexandrina Cristea nu se desprinde de manual în tot timpul orei, nici măcar cu prilejul verificării cunoștințelor, cînd cere elevilor să expună cele învățate. Dacă elevii ar urma exemplul învățătoarei ar trebui să răspundă și ei ținînd manualul în față. Dacă în timp ce predă lecția nouă tov. Cristea este obligată uneori să se ridice de la catedră pentru a scrie la tablă, ea se întoarce în grabă la catedră, unde are manualul, motivînd că face acest lucru „pentru a nu uita ceva". În realitate aceasta reflectă lipsa ei de pregătire pentru lecții, fapt care rezultă destul de limpede din desfășurarea lor. Lecția ei de istorie cu tema „Revoluția din 1848 din Transilvania", de exemplu, nu s-a desfășurat sistematic, după un plan bine stabilit. N-au fost suficient subliniate cauzele social-economice ale revoluției, insistîndu-se doar asupra desfășurării ei. În timpul verificării cunoștințelor despre „Revoluția din 1848 din Țara Romînească" învățătoarea a făcut afirmații cu totul inexacte ca, de exemplu, că „Ana Ipătescu a dat lupta cu armata pentru a elibera noul guvern" fără a vorbi de loc despre contribuția maselor la această acțiune. Referindu-se la revoluția din Transilvania, învățătoarea nu a arătat clar necesitatea luptei comune a romînilor și maghiarilor. Și în lecția de geografie în care au fost verificate cunoștințele elevilor despre economia țării noastre în trecut și azi și s-au predat cunoștințe noi despre industria țării noastre s-a constatat aceeași lipsă de pregătire a învățătoarei Alexandrina Cristea. Ea a afirmat, de exemplu, că „fabricile și uzinele au trecut din mîna boierilor în mîna clasei muncitoare". Pentru a arăta deosebirea dintre întovărășiri și gospodării agricole colective, învățătoarea a spus că „în întovărășiri intră mai puțini țărani și nu se lucrează cu mașini perfecționate, iar în G.A.C. sînt mai mulți țărani și se lucrează cu mașini perfecționate". În predarea cunoștințelor despre industrie nici nu a amintit măcar despre importanța dezvoltării industriei grele cu pivotul său industria constructoare de mașini și a înșirat pe tablă 14 ramuri industriale. În timpul fixării cunoștințelor a cerut elevilor să repete că în țara noastră sînt 14 „industrii". De asemenea a afirmat că în ultimii ani „cu ajutorul industriei electrice s-au înființat anumite mașini mari, ca de exemplu la Bicaz".

Învățătoarea Eugenia Dumitrescu, ținînd o lecție de compunere cu tema „Adevărul lui Babeș" elevilor din clasa a IV-a „C", a lăsat neexplicate cuvintele spuse de ministru în convorbirea cu Babeș: „Domnule Babeș dă-ți seama cînd vorbești. Asta-i patriotism? Cum poți să ne faci de rîs în fața străinătății?". Din discuția purtată cu un elev rezulta că acesta a înțeles cu totul greșit conținutul acestor cuvinte și îi dădea dreptate ministrului. Conținutul lecției putea fi însă foarte bine folosit pentru a demasca falsul patriotism al burgheziei și adevăratele sentimente patriotice ale lui Babeș, unul din oamenii care au dezvăluit crunta exploatare a poporului din vremea lui. În lecția de istorie cu tema „Unirea Moldovei cu Țara Romînească" ținută de învățătorul Ion Zara la clasa a IV-a „A" s-a afirmat că „Franța a susținut unirea Țărilor Romîne pentru că și francezii erau tot de neam de la Roma, ca și romînii", fără a se aminti nimic despre condițiile politice și economice care făceau ca unele puteri din Europa să susțină unirea, iar altele să i se opună.

Din aceste lipsuri rezultă că învățătorii și profesorii respectivi nu acordă atenția cuvenită propriei lor pregătiri, că ei studiază formal, că nu se străduiesc să-și însușească temeinic învățătura marxist-leninistă în cercurile de învățămînt ideologic din care fac parte, că nu studiază temeinic documentele de partid.

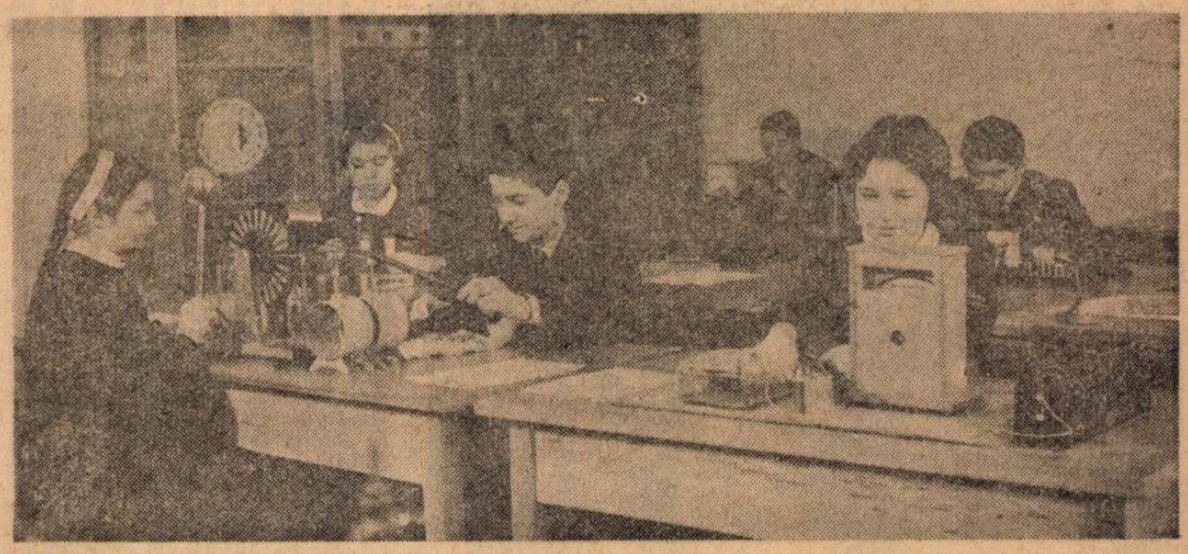

Elevii Școlii medii nr. 5 „M. Sadoveanu" verifică pe cale experimentală în laboratorul școlii, legile științifice studiate la lecții

Măsuri care trebuie luate neîntîrziat

Lipsurile pe care le-am relevat aici au fost observate îndeosebi la cadrele didactice mai vîrstnice. Tovarășii respectivi se bazează într-o mare măsură pe experiența acumulată de-a lungul anilor și nu luptă pentru înlăturarea rutinei, pentru restructurarea unor cunoștințe eronate însușite în trecut.

Considerăm că este de datoria conducerii școlii să îndrume cu mai multă atenție cadrele vîrstnice la care au fost constatate lipsuri ca cele menționate mai sus. Sub conducerea organizației de partid, comitetul sindical de secție trebuie să se îngrijească îndeaproape de organizarea unor acțiuni în vederea ridicării nivelului ideologic și profesional al cadrelor didactice. În acest scop pot fi folosite multiple mijloace: participarea în colectiv la anumite conferințe cu caracter științific, pedagogic, ideologico-politic, organizarea unor analize ale activității cadrelor didactice în cadrul grupei sindicale pe baza constatărilor critice ale conducerii școlii, ale comitetului sindical. Și în ședințele comisiilor metodice se pot purta discuții pe baza materialului critic adunat de conducerea școlii în urma asistențelor la lecții și se pot stabili măsuri concrete pentru înlăturarea lipsurilor. Comisiile vor trebui să-și orienteze activitatea spre ajutorarea concretă, individuală a unor cadre didactice. Neîndoielnic că și secția de învățămînt și cultură a raionului 1 Mai, în raza căruia se află această școală, are datoria să intensifice munca de îndrumare și control și să ajute mai des conducerile școlilor și cadrele didactice pentru îmbunătățirea continuă a activității lor.

Fără îndoială că în îndeplinirea sarcinii principale pe care partidul o pune în fața școlii — educarea comunistă a tineretului — rolul principal îl au cadrele didactice, care desfășoară activitatea concretă de zi cu zi în mijlocul elevilor. Învățătorii și profesorii, conștienți de importanța muncii lor, sînt chemați să-și mobilizeze toate forțele pentru continua îmbunătățire a pregătirii lor științifice, pentru însușirea temeinică a învățăturii marxist-leniniste.

Numai astfel vor putea răspunde cu cinste sarcinii nobile de a educa pe viitorii constructori ai socialismului și comunismului.

ANA CEUCA
inspectoare la secția de învățămînt și cultură a raionului 1 Mai

Sarcini actuale ale muncii metodice

Principala acțiune care stă în această perioadă în atenția cabinetelor metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic este îmbunătățirea sprijinului dat cadrelor didactice pentru ridicarea continuă a măiestriei lor profesionale. În acest scop, încă în cursul anului trecut au fost alcătuite programele pentru examele de grade, au fost elaborate tematicile pentru lucrările de gradul II, s-au efectuat inspecțiile speciale și au fost organizate cursurile de pregătire și examenele.

Totuși, activitatea pe acest tărîm a avut o seamă de deficiențe, pentru lichidarea cărora ne-am orientat acum principalele forțe. Cercurilor pedagogice pentru învățămîntul profesional și tehnic și conducerilor de școli le revine sarcina permanentă să mobilizeze cadrele didactice la examenele de grad, care constituie mijloacele de perfecționare a muncii didactice. Pe această linie s-a efectuat o analiză a cauzelor pentru care profesorii s-au prezentat într-un număr insuficient la sesiunile de examen desfășurate pînă acum. S-a constatat că una din cauzele principale ale acestei deficiențe rezidă în faptul că programele pentru examene au fost alcătuite nediferențiat pentru definitivat și gradul II, ceea ce a creat greutăți candidaților. Cabinetele metodice lucrează în momentul de față, împreună cu departamentele tutelare de școli, la îmbunătățirea programelor pentru examenele de definitivat și la elaborarea de programe speciale pentru gradul II, care se vor da candidaților în cursul lunii februarie.

Vor fi, de asemenea, îmbunătățite tematicile lucrărilor pentru gradul II, iar candidații vor fi sprijiniți să-și aleagă lucrările cele mai importante și în domeniul cărora au acumulat experiența cea mai bogată.

În colaborare cu ministerele și instituțiile centrale, s-a alcătuit un grafic special care să asigure efectuarea inspecțiilor din țară, astfel ca ele să nu se aglomereze în perioade de vîrf la sfîrșitul anului școlar.

Desfășurarea cursurilor de pregătire și a examenelor pentru acordarea gradelor didactice în învățămîntul profesional și tehnic va avea loc în luna august 1962. Lucrările metodice didactice pentru gradul II urmează să fie prezentate ministerelor și unităților centrale de resort pînă la 1 iunie a.c. In toată această perioadă, cadrele didactice care se prezintă la examenele de grade vor fi sprijinite mai efectiv de către cercurile pedagogice. Acestea au și fost îndrumate asupra felului cum să organizeze consultațiile colective în acest scop.

O altă problemă care preocupă în mod deosebit cabinetele metodice este schimbul de experiență în vederea generalizării experienței cadrelor didactice fruntașe. Astfel, la sfîrșitul lunii martie a.c. se organizează la București o sesiune de lecturi pedagogice pentru cadrele didactice care lucrează în școlile din sectoarele comerț, finanțe, cooperație, prevederi sociale, economie forestieră, industrie ușoară și industrie alimentară. Un număr însemnat de cadre didactice din aceste școli au elaborat lucrări în care tratează cele mai importante probleme actuale ale învățămîntului profesional și tehnic, în special în legătură cu educația comunistă a elevilor și cu instruirea lor practică.

Pînă la sfîrșitul actualului an școlar, cabinetele metodice din București și Cluj, în colaborare cu ministerele, instituțiile centrale și sfaturile populare, au luat măsuri pentru organizarea unor schimburi de experiență între școlile din diferite ramuri de activitate — metalurgie și construcții de mașini, industria petrolului și chimiei, prevederi sociale, industria alimentară, confecții etc. Aceste schimburi de experiență vor cuprinde lecții deschise, referate, vizite în întreprinderi etc., care vor permite aprecierea multilaterală și preluarea creatoare a rezultatelor pozitive obținute în activitatea instructiv-educativă de către școlile organizatoare.

O preocupare permanentă a cabinetelor metodice o constituie și elaborarea de îndrumătoare metodice pentru anumite specialități, care să ajute cadrele didactice și în special maiștrii-instructori la îmbunătățirea predării. Sînt în curs de elaborare, de către colective de specialiști, îndrumătoare metodice pentru instruirea practică și tehnologia meseriei în sectoarele mecanizarea agriculturii, confecții pentru femei și copii, dulgherie, zidărie, instalații electrice, desen tehnic, comerț etc., care vor constitui un prețios sprijin pentru cadrele didactice respective. Sîntem hotărîți să acordăm o atenție din ce în ce mai mare elaborării acestor îndrumătoare pentru a cuprinde în munca de îndrumare metodică cît mai multe meserii. Aceasta cu atît mai mult cu cît necesitatea metodicilor s-a evidențiat din nou, cu ocazia examenelor de grade didactice, cînd din pricina lipsei unor astfel de lucrări, candidații au avut serioase greutăți în pregătirea la disciplina „metodica specialității".

Desigur sarcina de prim ordin a cabinetelor metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic, ca și a tuturor organelor de învățămînt, continuă să rămînă îmbunătățirea conținutului procesului de învățămînt. În acest domeniu cabinetele metodice, cu ajutorul colectivelor de specialiști, vor analiza programele școlare, în special cele de cultură generală și de cultură tehnică generală — matematica, fizica tehnică, desenul tehnic, tehnologia materialelor — făcînd propuneri pentru îmbunătățirea lor.

De asemenea, în cadrul acțiunii întreprinse de M.I.C. prin Consiliul Superior al Școlilor pentru recenzarea manualelor după apariție, în vederea îmbunătățirii la viitoarele ediții, cabinetele metodice vor analiza un număr de titluri pentru învățămîntul profesional, ca de pildă, matematica, tehnologia materialelor, desenul tehnic, lăcătușăria, manualul zidarului etc.

Adîncirea conținutului muncii metodice în învățămîntul profesional și tehnic, pornind de la nivelul organelor centrale de îndrumare și control și pînă la comisiile metodice din fiecare școală, perfecționarea metodelor de predare sînt factori determinanți în pregătirea viitorilor muncitori și tehnicieni. De aceea, atenția noastră trebuie să se concentreze pe viitor mai puternic către rezolvarea celor mai însemnate și mai actuale sarcini din acest domeniu.

Ing. EDUARD CUPFER
directorul Cabinetului metodic pentru învățămîntul profesional și tehnic din București

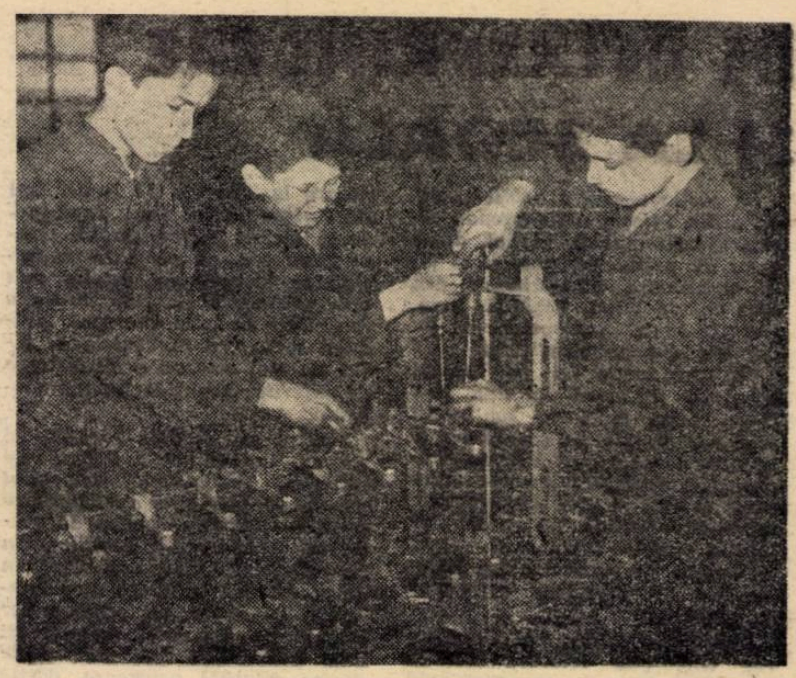

Ucenicilor fabricii „Unirea" din Cluj li se pot încredința acum lucrări dintre cele mai complicate. Iată un grup de tineri efectuînd montarea unei mașini de filat

Probleme ale predării psihologiei

Inițierea elevilor-maiștri în problemele de psihologie și pedagogie are un rol deosebit în pregătirea acestora pentru sarcinile de conducere ale sectoarelor de producție, căci cunoscînd fenomenele psihice și implicațiile lor în munca de educație, maiștri pot contribui la temeinica instruire și educare a tinerei generații de muncitori. Aceste considerente justifică introducerea în planul de învățămînt al școlilor tehnice de maiștri-agricoli, începînd cu anul școlar 1960/61, a studiului noțiunilor de psihologie și pedagogie.

Am constatat, după mai bine de un an de predare, că elevii anului III ai școlii tehnice de maiștri-agricoli își însușesc destul de greu noțiunile de psihologie și pedagogie, care au o pronunțată notă de abstractizare și o terminologie specifică. Socotesc că programa școlară actuală nediferențiată în funcție de sectoarele pentru care pregătesc cadre școlile tehnice de maiștri, este una din cauzele acestor greutăți.

Pentru ca noțiunile de psihologie și pedagogie să fie însușite conștient și activ și să fie utile elevilor-maiștri, m-am străduit să desprind metodele și procedeele de predare cele mai adecvate în funcție de specificul predării acestui obiect în școlile tehnice agricole. Astfel, pentru evitarea memorării mecanice a noțiunilor de psihologie — care prezintă mai multe dificultăți — am căutat să leg cunoștințele predate de viață, de experiența elevilor, în vederea unei participări dinamice, interesate, a acestora la lecții. În acest scop am sistematizat întregul material de psihologie pe linia gnoseologiei marxist-leniniste, grupînd procesele psihice potrivit celor trei trepte ale cunoașterii. Această grupare (senzația, percepția și atenția — ca elemente ale cunoașterii senzoriale; memoria, gîndirea și imaginația — ca elemente necesare pentru cunoașterea abstractă; procesele afective, acțiunile voluntare și deprinderile — ca elemente indispensabile pentru activitatea practică) a permis elevilor să sesizeze esența fenomenelor psihice, să înțeleagă rostul lor în activitatea de cunoaștere a realității obiective, în vederea transformării acesteia cu mijloacele tot mai perfecționate pe care ni le pune la dispoziție știința și tehnica.

O altă metodă folosită consecvent în lecție a fost stabilirea legăturilor dialectice de interdependență între diferitele procese psihice. Atunci cînd am predat percepția am subliniat, de pildă, rolul atenției ca fenomen psihic necesar pentru efectuarea unor temeinice observații, apoi la predarea lecției despre memorie am arătat rolul atenției pentru educarea memorării logice și în sfîrșit — la predarea lecției despre gîndire — rolul atenției pentru înțelegerea operațiilor de analiză și de sinteză. De asemenea, am stabilit rolul activității de selecție în formarea unor percepții clare, pentru înțelegerea fenomenului atenției și în explicarea operațiilor de abstractizare și generalizare etc.

Stabilirea acestor legături a stimulat gîndirea elevilor și i-a ajutat să înțeleagă dinamica și varietatea proceselor psihice. O astfel de tratare a problemelor de psihologie solicită ca, în cadrul expunerii, folosită în predare, accentul să cadă pe înfățișarea plastică, sugestivă a cazurilor, pe utilizarea întrebărilor care să ceară cît mai frecvent din partea elevilor un răspuns exprimat, sau care să le furnizeze cheia soluționării unei probleme. Legat de aceasta fac referiri frecvente la experiența în munca lor școlară, dar mai ales la cea practică de producție, în specialitate, respectiv în viticultură și vinificație. Bunăoară, pentru clarificarea noțiunilor despre senzații și dezvoltarea sensibilității, edificatoare a fost referirea la degustarea vinurilor, care urmărește sesizarea culorii, a aromei, a gustului, a tăriei etc. De asemenea, am folosit eficient observațiile făcute de elevi la stația meteorologică sau pe cîmpurile experimentale, pentru reliefarea condițiilor unei bune observații. Din astfel de exemple, elevii-maiștri s-au convins că psihologia nu este o știință ruptă de practica muncii lor.

Un alt procedeu pe care l-am utilizat în vederea participării active a elevilor la lecții a fost îndemnul spre autoobservare, spre aprecierea critică a manifestărilor psihice proprii.

În predarea unor teme de psihologie, am stăruit adeseori asupra caracterului util al studierii acestei discipline. Așa, de exemplu, în legătură cu predarea temelor „Memoria" și „Gîndirea" am insistat asupra indicațiilor privind desfășurarea studiului individual. Pe lîngă prezentarea procedeelor utilizate în sprijinul memorării logice, am insistat asupra procedeelor de studiere a bibliografiei, în special cu caracter ideologic și tehnic, asupra întocmirii conspectelor și a schemelor rezumative, a folosirii manualului și a caietului de notițe etc. Elevii au apreciat aceste indicații ca pe o măsură de utilitate imediată și faptul s-a resimțit în bună măsură în organizarea mai judicioasă a studiului individual, respectiv în ridicarea calității muncii lor la toate disciplinele.

Pentru schițarea unei priviri de ansamblu asupra materialului, în tot timpul predării, dar mai ales în lecțiile introductive și în cele de recapitulare, am căutat să deschid în fața elevilor o perspectivă amplă. Am stabilit legătura logică internă a cursului de pedagogie, pornind mai întîi de la cunoștințele elevilor-maiștri despre procesele psihice, intuite din experiența lor de viață, subliniind apoi necesitatea studierii și interpretării fenomenelor psihice pentru înțelegerea cunoștințelor de pedagogie, respectiv pentru aplicarea lor în munca de instruire și educare a ucenicilor și muncitorilor.

Am arătat, de asemenea, că însușirea temeinică a cunoștințelor de psihologie le va permite viitorilor maiștri să se cunoască mai bine pe ei înșiși și pe muncitorii pe care îi conduc, ajutîndu-i în munca de ridicare a calificării profesionale a acestora, la educarea lor, dîndu-le posibilitatea să găsească mijloacele pentru antrenarea cît mai deplină în muncă a cadrelor pe care le conduc și la stimularea activității creatoare a acestora. Această nouă perspectivă, care aducea o îmbinare a elementelor subiective cu elemente ale practicii sociale, a constituit și constituie un stimulent permanent în vederea participării conștiente și active a elevilor-maiștri la lecțiile de psihologie și pedagogie.

Prof. ROMULUS ȘICLOVAN
Centrul școlar agricol Miniș, regiunea Lipova

Alături de colectiviști

În cuvîntarea rostită cu ocazia încheierii lucrărilor Consfătuirii pe țară a țăranilor colectiviști, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia ca o sarcină de mare răspundere a cadrelor didactice din agricultură o constituie pregătirea unor muncitori și tehnicieni la nivelul cerințelor unei agriculturi multilateral dezvoltate bazată pe tehnica mecanizată și să sprijine cît mai mult întărirea economico-organizatorică a sectorului socialist al agriculturii.

Profesorii de la școala noastră — Centrul școlar agricol din Dumbrăveni — țin o strînsă legătură cu gospodăriile agricole colective din apropiere și le ajută în diferite probleme. Astfel conducerea școlii a întocmit un grafic conform căruia profesorii de specialitate s-au deplasat la gospodăriile agricole colective din împrejurimi pentru îndrumarea lor tehnică și organizatorică. Bunăoară profesorii de specialitate au dat ajutor gospodăriilor agricole colective Armeniș și Sîntioana, raionul Sighișoara, la întocmirea planurilor de măsuri în vederea obținerii în anul 1962 a unei producții de 5.000 kg. porumb boabe la hectar. În lunile decembrie 1961 — ianuarie 1962 profesorii noștri au fost repartizați în diferite gospodării colective pentru a le ajuta la întocmirea dărilor de seamă și a planurilor de producție pe anul 1962. De pildă, profesorul Eugen Metea a lucrat la G.A.C. Ormeniș, tov. Ioan Radu la G.A.C. Sîntioana, tov. Petruș Nicodim la G.A.C. Domala, tov. Gertrude Tusak la întovărășirea agricolă Iernea și tov. Georgeta Suciu la întovărășirea din Dumbrăveni. De asemenea profesorii școlii desfășoară o intensă activitate de lectori la cercurile agrozootehnice.

Legătura permanentă a cadrelor noastre didactice cu gospodăriile colective a constituit, alături de o contribuție la îmbunătățirea muncii în gospodăriile agricole colective, un sprijin efectiv în ridicarea nivelului lecțiilor pe care aceștia le predau.

La „Fitotehnie" bunăoară, ei folosesc în predare exemplele cunoscute din gospodării privind metodele agrotehnice aplicate la plantele de cultură și rezultatele obținute, la „Zootehnie" se pune un accent deosebit pe rasele de animale care se cresc în gospodăriile apropiate, pe metodele de creștere utilizate etc., iar la „Organizarea întreprinderilor agricole socialiste" se dau exemple privind structura organizatorică a acelorași gospodării — felul cum este organizată munca, repartizarea veniturilor etc.

Toate acestea ilustrează faptul că, prin ajutorul dat gospodăriilor agricole colective, cadrele didactice din sectorul agricol contribuie la întărirea economico-organizatorică a acestor gospodării, iar pe de altă parte, prin legătura permanentă cu producția, calitatea învățămîntului crește din ce în ce mai mult.

Ing. IOAN RADU
Centrul școlar agricol Dumbrăveni, raionul Sighișoara, regiunea Brașov

Ultimele trăsături de penel și tabloul va fi gata.

SIMPLIFICARE — DAR NU VULGARIZARE

Într-o discuție privind unele noțiuni de rezistența materialelor pe care am avut-o cu un grup de elevi care efectuează instruirea practică în întreprinderea noastră am fost surprins de faptul că toți socoteau ca obiect al disciplinei „rezistența materialelor" studierea deformațiilor elastice pe care le suferă corpurile sub acțiunea forțelor exterioare. Căutînd să-mi dau seama de sursa acestei definiții trunchiate, am constatat că o constituie însuși manualul de fizică pentru clasa IX-a.

Analiza modului în care sînt prezentate în manual noțiunile din cadrul temei „Elasticitatea și rezistența materialelor" mă determină să afirm, din punctul de vedere al tehnicianului din producție, că felul în care acest manual tratează tema susmenționată este necorespunzător, atît sub aspect științific cît și sub aspectul sarcinii trasate școlii de către partid — de a lega cît mai strîns școala de practică, de producție.

A simplifica unele noțiuni așa încît ele să poată fi înțelese mai ușor de către elevi nu înseamnă nicidecum a le vulgariza.

Mă voi referi în primul rînd la definiția pe care am reprodus-o la începutul acestui articol. Cred că prezentarea obiectului rezistenței materialelor trebuie să pornească de la faptul că mecanica teoretică studiată de elevi în clasa a VIII-a, admițînd ipoteza corpului rigid indeformabil, nu poate să exprime fenomenele care au loc atunci cînd un corp se deformează sau cînd se rupe.

Disciplina care introduce în calcul proprietatea corpurilor de a se deforma sub acțiunea forțelor exterioare este tocmai „rezistența materialelor". Se vede că rezistența materialelor nu ia în considerare numai deformațiunile elastice pe care le suferă corpurile ci întreaga gamă de deformațiuni posibile. Pornind de la constatarea că toate corpurile din natură sînt deformabile și admițînd unele ipoteze simplificatoare în explicarea fenomenelor, rezistența materialelor își propune să stabilească condițiile pe care trebuie să le satisfacă elementele de construcții și piesele de mașini pentru a rezista sarcinilor care le sînt aplicate, fără a se distruge sau a se deforma în mod periculos.

Pentru atingerea acestui scop — dimensionarea și verificarea pieselor de mașini și a elementelor de construcții — rezistența materialelor studiază echilibrul corpurilor nu numai sub acțiunea forțelor exterioare ci și sub aceea a forțelor interioare generate de acestea, stabilind condițiile pe care elementele constructive trebuie să le îndeplinească spre a rezista în bune condițiuni solicitărilor la care sînt supuse.

La pagina 162 manualul afirmă: „pentru ca deformația să fie elastică ea trebuie să fie mică, pentru a nu se trece peste o anumită limită numită limită de elasticitate". Această afirmație nu este corectă. Elevii înșiși știu, din practica de toate zilele, că o bandă de cauciuc de pildă poate suporta o întindere care să-i dea deformațiuni mari, pînă la de două ori lungimea inițială, și totuși materialul rămîne în limita de elasticitate. Prin definiție se consideră deformațiuni elastice acele deformațiuni care se anulează o dată cu descărcarea de sarcină a obiectului.

Figura 130 de la pagina 167 reprezintă încovoierea unei grinzi mai întîi așezată pe două reazeme, iar apoi încastrată. Figura din manual indică în cazul grinzii simplu rezemate deformarea reazemelor, iar în al doilea caz, deformarea porțiunii încastrate. Dar indeformabilitatea reazemelor constituie un principiu fundamental al rezistenței materialelor.

La pagina 168, tratînd solicitarea de forfecare autorii manualului afirmă: „se produce forfecarea dacă asupra unei bare acționează două forțe egale (P), opuse și aplicate perpendicular pe axa barei la distanță mică una de alta". Ce anume vor să înțeleagă autorii prin „distanță mică" este însă greu de presupus. Este știut că rezultanta forțelor exterioare aplicată pe partea de bară îndepărtată se reduce în secțiunea examinată la o forță lucrînd în planul secțiunii, în care are loc în acel moment solicitarea de tăiere sau de forfecare pură. În acest caz rezultanta se numește forță tăietoare. Trebuie însă să li se explice elevilor că în practică solicitarea de forfecare pură nu poate fi realizată așa cum rezultă din manual, deoarece în realitate fenomenul este mai complex, apărînd simultan și solicitări de compresiune și de încovoiere.

Continuînd examinarea noțiunilor expuse în cadrul acestei teme nu putem trece cu vederea aliniatul 114 intitulat „prelucrarea materialelor", unde se arată că o bună cunoaștere a proprietăților elastice (de ce numai a celor elastice?) este necesară la prelucrarea materialelor prin ștanțare, trefilare și laminare, trecîndu-se cu totul peste prelucrarea prin așchiere a materialelor, deși aceasta este foarte mult folosită astăzi în industria noastră prelucrătoare. Metodele avansate de prelucrare — ca așchierea rapidă și intensivă a metalelor — se bazează pe atingerea rezistenței de rupere a materialelor prin exploatarea fenomenelor termice care au loc la vîrful cuțitului pentru prelucrat. Este bine să le arătăm elevilor că această metodă este aplicabilă la majoritatea pieselor din construcția de mașini, care cer o calitate a suprafeței mai bună și o precizie de executare de un grad mai ridicat. În manual este trecută sub tăcere și prelucrarea prin matrițare a pieselor, procedeu de mare productivitate aplicat pe scară largă în industria noastră și care se caracterizează prin deformarea la cald în forme (matrițe) a materialului pînă la forma dorită. El se aplică în construcția de mașini, matrițîndu-se arborii cotiți, bielele, axele etc.

Se remarcă tot la acest aliniat lipsa totală a exemplelor din industrie privitoare la ștanțare, trefilare și laminare, lipsă pe care profesorul este bine să o suplinească folosind cunoștințele pe care le-au căpătat elevii cu ocazia practicii sau a vizitelor în întreprinderi, subliniindu-se și dificultățile întîmpinate la ștanțarea tablelor subțiri (sub 0,5 mm). Tot aici se pot folosi exemple privind latura economică a acestui mod de prelucrare a materialelor, foarte avantajos pentru seriile mari de uzinat. Dacă analizăm modul cum este tratată laminarea nu putem fi de acord cu îngustarea de către autori a cîmpului de aplicare a acestui procedeu la „transformarea materialului în plăci foarte subțiri". Această afirmație îi va conduce pe elevi la ideea că toate liniile de laminat construite în țara noastră (despre care ei desigur că sînt informați) nu fac decît să lamineze table subțiri. Și aici profesorul trebuie să suplinească lipsa manualului explicînd elevilor că laminarea este un procedeu de prelucrare ce se aplică atît materialelor metalice cît și celor nemetalice, atît în stare caldă cît și în stare rece. Prin laminare se prelucrează și profilele rotunde feroase și neferoase, profilele dublu T, T și cornier, precum și tablele de toate dimensiunile, de la grosimi sub 0,1 mm. și pînă la 50 mm.

Pentru a încheia tema referitoare la elasticitate și rezistența materialelor profesorul trebuie să arate elevilor că o sarcină de prima importanță pusă în fața oamenilor muncii din țara noastră de către Congresul al III-lea al P.M.R. o constituie utilarea întreprinderilor cu utilaje și agregate la nivelul celor mai noi realizări ale tehnicii, aplicarea în producție în măsură tot mai largă a proceselor tehnologice moderne.

Familiarizarea elevilor cu aceste procese tehnologice moderne în cadrul cursului de fizică trebuie urmărită persistent în școală, pentru a le insufla tehnicienilor de mîine dragostea pentru studiul disciplinelor tehnico-inginerești, dorința de a deveni constructori activi ai vieții noastre noi.

Ing. V. BADEA
Uzinele „Timpuri Noi"
București

Proiectele programelor școlii de 8 ani
în discuția cadrelor didactice

Atît în cadrul comisiei metodice din școala noastră, cît și în cadrul cercului raional, proiectul programei de matematică pentru clasele VI—VIII ale școlii de 8 ani a constituit obiectul unor discuții amănunțite. Toți participanții la discuții au apreciat că proiectul aduce îmbunătățiri esențiale în comparație cu programa anterioară. În același timp s-au purtat discuții în jurul unor propuneri făcute pe marginea proiectului.

Unii tovarăși de pildă au propus ca aritmetica să fie predată și în clasa a VIII-a pentru ca, prin continuitatea studiului, elevii să-și dezvolte mereu deprinderile de calcul aritmetic. Personal mă asociez acelora care consideră că în clasa a VIII-a avem suficiente ocazii de a dezvolta deprinderile de calcul aritmetic ale elevilor, în special la capitolele „Aflarea valorii numerice a unei expresii algebrice" și „Fracții algebrice".

O serie de profesori au fost de părere că noțiunile privind calculul cu procente trebuie predate în clasa a VII-a după capitolul privitor la mărimile directe și invers proporționale. Alții au socotit însă mai firească ordinea prevăzută în proiectul de programă, care situează studiul procentelor în clasa a VI-a după fracțiile ordinare și zecimale. Și eu socotesc că așa este mai bine, cu atît mai mult cu cît în clasa a VII-a putem relua calculul cu procente prin intermediul unor aplicații la capitolul „Mărimi direct și invers proporționale".

S-a discutat mult locul capitolului „Rădăcina pătrată", unii profesori considerîndu-l necesar în clasa a VI-a, iar alții în clasa a VIII-a, pentru a se putea da și o demonstrație a regulii de extragere a rădăcinii patrate dintr-un număr rațional. Consider că locul dat în proiectul de programă — la începutul clasei a VII-a — este cel mai convenabil. Nici un capitol din aritmetică și geometrie nu reclamă cunoașterea regulii de extragere a rădăcinii pătrate încă din clasa a VI-a. Este drept că în clasa a V-a se poate pune problema aflării unui pătrat cînd i se cunoaște aria, dar în această clasă este prea devreme să predăm extragerea rădăcinii pătrate. În clasa a VII-a se studiază însă relațiile metrice, media proporțională, poligoanele regulate, ariile — toate necesitînd cunoașterea rădăcinii pătrate. Faptul că nu se demonstrează regula de extragere a rădăcinii pătrate nu prejudiciază cu nimic însușirea temeinică a celorlalte cunoștințe.

S-au purtat multe discuții și cu privire la locul capitolului „Calcule aproximative". Toți vorbitorii au apreciat pozitiv faptul că programa prevede introducerea acestui capitol, dar au regretat că ea nu indică și conținutul lui. Se pare că e necesar să se efectueze calcule aproximative din clasa a V-a pînă în clasa a VIII-a, ele introducîndu-se treptat pe măsura necesității la diverse capitole.

De asemenea majoritatea profesorilor sînt de acord cu studierea fracțiilor zecimale în clasa a V-a, o dată cu numerele întregi, deoarece calculul cu numere zecimale va fi astfel mai repede însușit. Completarea cunoștințelor despre fracții zecimale în clasa a VI-a va face ca transformarea fracțiilor ordinare în zecimale și invers, problemă ceva mai dificilă pentru elevi, să fie mai ușor asimilată.

S-a considerat că, în general, cunoștințele de algebră sînt judicios repartizate. A fost totuși făcută și propunerea de a se eșalona aceste cunoștințe în doi ani — în clasele a VII-a și a VIII-a. S-a propus ca în clasa a VII-a să se predea pînă la fracții algebrice inclusiv, generalizîndu-se operațiile aritmetice pe baza unor exemple foarte simple, iar în clasa a VIII-a să se reia capitolul „Fracții algebrice", continuîndu-se cu ecuația de gradul I și probleme. Această propunere a fost argumentată pe baza experienței ultimilor ani, în care predarea algebrei a fost eșalonată în doi ani (clasele a VI-a și a VII-a) obținîndu-se rezultate bune.

Referitor la proiectul programei de geometrie profesorii au subliniat îndeosebi necesitatea ca adevărurile geometrice să fie transmise cît mai intuitiv, evitîndu-se pe cît posibil demonstrațiile abstracte. În această ordine de idei ei au apreciat faptul că în proiectul programei se pune accentul pe aplicațiile practice ale noțiunilor ce se vor preda. Profesorii au considerat de asemenea că introducerea capitolului „Funcțiile trigonometrice ale unghiului ascuțit" este bine venită deoarece elevii și-l însușesc ușor și în același timp au posibilitatea să rezolve pe baza cunoașterii lui un număr mai mare de probleme legate de producție.

Discuțiile purtate au dovedit interesul cadrelor didactice pentru elaborarea unor programe cît mai bune, corespunzătoare cerințelor desăvîrșirii construcției socialismului în patria noastră.

Prof. VIORICA PĂUN
Școala medie nr. 7 - București

★

Și în raionul Teleajen au avut loc în aceste zile ședințe ale cercurilor pedagogice în cadrul cărora învățătorii și profesorii au discutat proiectul programelor școlii de 8 ani.

Discuții vii și interesante au purtat, de exemplu, membrii cercului de istorie, care au remarcat că programa de istorie prevăzută în proiectul școlii de 8 ani oferă bune condiții pentru studierea istoriei în general și a istoriei patriei noastre în special. „Nu poate decît să ne bucure faptul că apare acum, pentru prima oară, o programă specială de istorie pentru clasa a IV-a, care va constitui o temelie trainică pentru studierea Istoriei Romîniei" — au spus cadrele didactice de la școala din Prăjani.

Membrii cercului de istorie au subliniat că o latură pozitivă a noii programe de istorie pentru clasa a IV-a este aceea că se pune accentul pe familiarizarea elevilor cu istoria patriei noastre de după 23 August 1944. În felul acesta elevii vor cunoaște mai bine asemenea probleme cum sînt proclamarea R.P.R., făurirea P.M.R., dezvoltarea industriei și agriculturii socialiste etc.

Așa cum au remarcat numeroși învățători și profesori, înscrierea în programă, pentru fiecare clasă, a unor ore la dispoziția profesorului dă posibilitatea unei mai bune aprofundări și consolidări a cunoștințelor asimilate de elevi. Majoritatea membrilor cercului au fost însă de părere că este necesar să se ia măsuri care să le dea posibilitatea de a realiza în fapt vizite la muzee sau excursii, deoarece, îndeosebi la sate, într-o singură oră nu este posibilă efectuarea unor asemenea acțiuni.

În general, participanții la discuțiile din cercurile pedagogice și-au exprimat convingerea că școala de 8 ani creează cele mai bune condiții pentru pregătirea temeinică a generației de mîine.

G. I.

„Ce știm despre gospodăria noastră colectivă"

— Toată clasa-i spune „agronomul". Și pe bună dreptate.

Petre Maramon cunoaște gospodăria colectivă din comună, problemele agrotehnice mai bine ca oricare elev din clasă. Știe cu precizie soiurile de grîu și de alte cereale pe care le seamănă gospodăria, cît obține într-un an la hectar, cîte animale sînt în gospodărie și cum sînt ele hrănite. La multe lucruri știe să-ți răspundă Petre. Toate astea le-a învățat de la tatăl său, de la țăranii colectiviști, în vizitele dese pe care Petre le face în timpul liber la gospodăria colectivă. Merge acolo, se uită, ascultă, și pe urmă entuziasmat vine la școală și le povestește colegilor săi.

— Ce vrei să te faci tu, Petre ?

— Brigadier în gospodărie, așa ca tata — răspunde el mîndru, cînd îl întreabă cineva.

Și răspunsul acesta este invariabil. Din clasa I-a (acum este într-a V-a), Petre s-a hotărît să se facă brigadier.

Într-o dimineață, însoțiți de diriginte, elevii clasei a V-a „B" de la Școala de 8 ani nr. 2 au venit în vizită la gospodăria agricolă colectivă „Octombrie Roșu" din Fetești. Prilej de mare bucurie, nu numai pentru Petre, ci și pentru fiecare elev din clasă. De fapt, vizita aceasta era făcută cu scop precis. (Pînă atunci, elevii clasei mai fuseseră la gospodărie, cu instructorul de detașament, cu tovarășa profesoară de științe naturale, dar fără să se oprească prea mult pe la fiecare sector).

La prima oră de dirigenție aveau să discute o temă care interesa întregul colectiv al clasei : „Ce știm despre gospodăria noastră colectivă". Pentru a se putea documenta cît mai bine, tovarășul diriginte Ion Păun, a împărțit clasa în colective, în „brigăzi" cum au denumit elevii aceste colective. O brigadă — condusă firește de Petre Maramon — a fost repartizată la secția cornute, altă brigadă, condusă de Nicoleta Crăciun, la păsări, o alta la sediul gospodăriei unde să se intereseze cum au fost retribuiți în toamna aceasta țăranii colectiviști.

De cum au ajuns la gospodărie, „brigăzile" au pornit cu interes și rîvnă la treabă. În fiecare secție inginerul, brigadierii, țăranii colectiviști le dădeau explicații amănunțite, le demonstrau practic diverse procedee de muncă. Copiii erau numai ochi și urechi. Cei mai mulți notau pe carnete. Apoi, au urmat întrebările. Nenumărate întrebări. Fiecare elev dorea să știe cît mai multe despre sectorul respectiv, despre întreaga gospodărie, despre munca țăranilor colectiviști — părinții, surorile și frații lor mai mari. Era emoționant să-i privești, să-i asculți. Cît interes, cît respect și dragoste manifestau pentru gospodăria colectivă, pentru munca țăranilor colectiviști, pentru realizările gospodăriei !

În vizita aceasta elevii au învățat o mulțime de lucruri folositoare, prețioase. Din ce-au văzut și-au auzit, au înțeles mai bine că toată munca, eforturile țăranilor colectiviști sînt făcute cu scopul de a le asigura lor o viață fericită și îmbelșugată.

MONICA VERDEȘ

Un sprijin de nadejde al școlii în desfășurarea muncii educative

Formarea unor cetățeni constructori activi și entuziaști ai socialismului și comunismului, cu o concepție înaintată despre viață, despre îndatoririle sociale — acesta este țelul principal pus de către partid în fața școlii de cultură generală. Întreaga activitate instructiv-educativă desfășurată cu elevii urmărește, de aceea, nu numai înzestrarea lor cu un sistem de cunoștințe, priceperi și deprinderi, ci și educarea lor comunistă — sădirea cu dragoste și grijă părintească în conștiința acestora, a dragostei nemărginite față de patrie și poporul muncitor, a năzuinței de a fi cît mai folositori societății, a idealurilor nobile ale comunismului.

În sprijinul realizării acestui obiectiv fundamental vin multiplele activități cu caracter educativ ce se organizează pentru elevi. Activitatea educativă politică și obștească a elevilor desfășurată în cadrul organizațiilor U.T.M. și de pionieri are un aport considerabil la înfăptuirea sarcinilor politico-educative ale școlii. Roadele bune ale acestor activități sînt asigurate de conlucrarea strînsă între pedagogi și organizațiile U.T.M. și de pionieri. Organizațiile de tineret își aduc contribuția la activitățile inițiate de școală și în același timp inițiază o serie de acțiuni proprii pe linia preocupărilor generale ale școlii respective.

Unul dintre obiectivele cele mai de seamă ale muncii noastre a fost și este îmbunătățirea continuă a calității învățămîntului, a muncii de educație politică și ideologică a elevilor. Fără îndoială că la aceasta contribuie în primul rînd calitatea procesului de învățămînt, conținutul ideologic și politic al lecțiilor, orele educative și acțiunile organizate de diriginți. Dar nu se poate vorbi de munca de educație politico-ideologică a elevilor, de rezultatele acestei munci fără a arăta și contribuția, aportul însemnat pe care l-au adus și îl aduc organizațiile U.T.M. și de pionieri din școală. În cursul trimestrului I s-a redus simțitor numărul elevilor care absentau nemotivat și al celor ce nu se pregăteau temeinic. Pentru a ajunge la acest rezultat s-a desfășurat atît de către cadrele didactice cît și de organizațiile U.T.M. și de pionieri, o vie muncă de mobilizare a elevilor la învățătură. Au fost constituite grupuri de utemiști și pionieri care, împreună cu diriginții, au vizitat la domiciliu pe elevii absenți și pe cei slabi la învățătură pentru a constata dacă respectă regimul indicat de școală, dacă își pregătesc lecțiile în orele stabilite pentru studiu și felul cum se pregătesc. Pe primul trimestru organizațiile U.T.M. și de pionieri au inițiat ca acțiuni proprii tot pe linia învățăturii, consfătuiri cu fruntași la învățătură cu tema „Ajută-ți tovarășii să pășească cu tine în primele rînduri" sau concursuri „pentru caietul cel mai îngrijit" și altele. Disciplina a fost discutată în cadrul organizațiilor U.T.M., luîndu-se și măsuri pentru îmbunătățirea ei. Școala a primit și primește un ajutor de preț din partea organizației U.T.M. și de pionieri și în ceea ce privește colaborarea pentru educarea la elevi a unei atitudini înaintate față de muncă. Gazetele de perete, posturile U.T.M.-iste de control au organizat raiduri la fabrica de ciment Bicaz unde-și desfășoară practica în producție elevii școlii, în care au arătat cum se comportă aceștia în cadrul orelor de producție, cum își însușesc ceea ce li se explică. S-au organizat, de asemenea, numeroase întîlniri între muncitori și elevi, acțiuni culturale comune (Joi ale tineretului, concursuri „Cine știe cîștigă", competiții sportive). În cadrul unor adunări generale U.T.M., s-au dezbătut referate pe teme ca de pildă „Cum își îndeplinesc utemiștii și elevii clasei noastre sarcinile la locul de producție".

Un loc important în desfășurarea muncii politico-educative printre elevi îl ocupă acele acțiuni organizate în comun de către școală și organizațiile U.T.M. și de pionieri care urmăresc educarea dragostei față de școală, față de tradițiile sale, față de orașul și ținutul natal. Concursul cu tema „Contribuția oamenilor muncii la înflorirea patriei" și alte acțiuni asemănătoare, aduc o contribuție prețioasă la educarea patriotică a elevilor. De asemenea, programele brigăzii artistice de agitație a școlii, concursurile echipelor de teatru, sprijinirea ansamblului școlii de către comitetul U.T.M., cupa sportivă a școlii, pot întregi tabloul muncii educative desfășurate de școală în colaborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri în rîndurile elevilor.

Cît privește acțiunile proprii, importantă a fost contribuția organizațiilor U.T.M. și de pionieri pentru pătrunderea ziarelor în rîndul școlarilor, munca desfășurată în vederea valorificării depline a conținutului acestor publicații, a lecturii elevilor. Astfel a fost și continuă să fie editat în școală de către organizația U.T.M. un colț al presei la care se afișează zilnic articole din ziare, recomandări privind lectura unor materiale. Gazeta de perete a școlii și gazetele pe clase oglindesc de asemenea în numerele lor unele evenimente mai de seamă. Forma de activitate care contribuie însă în cea mai mare măsură la însușirea cunoștințelor politice ale elevilor o constituie informarea politică. Informările politice se țin în școala noastră săptămînal cuprinzînd teme variate. Astfel, la clasele VIII—XI se expun anumite teme de politică internă și internațională (planul de stat pe anul 1962 și principalele sale obiective ; consfătuirea pe țară a colectiviștilor ; problema germană ; Cuba pe frontul revoluției etc.) iar în clasele mici teme corespunzătoare vîrstei acestor elevi (viața copiilor în țările capitaliste, schimbări petrecute în înfățișarea regiunii noastre în anii regimului democrat-popular etc.).

Învățămîntul politic, adunările generale U.T.M., adunările tematice, pionierești, munca de folos patriotic, acțiunile cultural-artistice și alte inițiative din cadrul organizațiilor U.T.M. și de pionieri completează acest program de educație. Astfel, în cursul trimestrului I detașamentele de pionieri din școala noastră au ținut un ciclu de adunări cu teme ca : „Frumoasă ești patria mea", „Realizări ale regimului democrat-popular în raionul și regiunea noastră" care au contribuit la educarea patriotică a pionierilor și școlarilor. Pentru buna desfășurare a activităților proprii inițiate de organizațiile U.T.M. și de pionieri cadrele didactice își dau sprijinul și sfatul lor prețios.

Se desprinde din cele arătate mai sus, că există numeroase și variate forme de activități care contribuie la educarea elevilor. De modul cum școala și organizația U.T.M. colaborează împreună depinde în cea mai mare măsură succesul, eficacitatea acestor acțiuni.

Cu sprijinul permanent al organizației de partid din școală, sîntem încredințați că mergînd pe linia acestei colaborări vom obține rezultate din ce în ce mai bune.

Prof. VIRGIL RADULIAN
directorul Școlii medii din Bicaz

Sugestii la programa învățămîntului preșcolar

Proiectul de programă pentru învățămîntul preșcolar a stîrnit un viu interes în rîndurile învățătorilor. Și este firesc să fie așa. Învățătorii văd nemijlocit eficiența muncii din grădinițele pentru copii, pot aprecia cu competență bagajul de cunoștințe cu care copiii vin la școală, lacunele din pregătirea lor și ca atare pot face propuneri valoroase.

În general, scrisorile sosite de la învățători pe această temă apreciază oportunitatea unei asemenea programe, valoarea educativă a prevederilor cuprinse în ea. Programa — arată ei — mai poate fi însă îmbunătățită. În acest scop învățătorul I. Ungureanu sesizează că în partea din programă care se referă la activitățile de desen, lipsește înnegrirea cu creionul a unui cerculeț, înnegrirea punctului și a unor figuri de dimensiuni mici — prin mișcări circulare de la dreapta spre stînga — sus și jos, în sensul scrierii. Prin această activitate, recomandată de metodologie se obțin două rezultate importante : dezvoltarea mușchilor mici la mîna dreaptă, mușchi care mai tîrziu execută scrierea; de asemenea, ajută la formarea unui anumit stereotip dinamic necesar la scriere.

În programa definitivă — ne scrie corespondentul — acest lucru ar trebui prevăzut la toate categoriile de vîrstă preșcolară.

Includerea în desenul decorativ a elementelor pregătitoare pentru scris, nu este de natură să ducă la dezvoltarea optimă a deprinderilor respective cerute de etapa „pregătitoare" pentru etapa școlară. Formarea deprinderii de a desena elementele pregătitoare scrisului este o activitate prea importantă ca să fie expediată în desenul decorativ. Pe de o parte, pentru marea sa importanță în pregătirea specială pentru școală a preșcolarului, iar pe de altă parte, pentru că activitatea pregătitoare pentru scris are caracteristici obiective și metodologice diametral opuse desenului decorativ. Relevăm doar un amănunt. Desenul decorativ se execută din elemente dinainte însușite, în timp ce la desenarea elementelor pregătitoare pentru scris nu poate fi vorba despre aceasta.

Avînd în vedere studiul pregătitor complex al etapei preșcolare și faptul că a fi pregătit pentru etapa școlară însemnează a fi pregătit pentru însușirea fiecărui obiect din învățămînt în parte, propun ca această problemă să fie tratată în mod separat care eventual să fie numită *însușirea elementelor grafice*. Desigur, din punct de vedere metodologic aceasta are afinitate cu desenul (nu cu desenul decorativ), întrucît străbate aceleași trepte — intuirea obiectului concret (ghem, baston, ou, lingura de supă ș.a.) și desenarea lui (în ore de desen) — — dar merge departe, în orele de scriere, cînd din desenul obiectului se extrage elementul grafic respectiv a cărei scriere urmează să se învețe după o metodică specială.

În legătură cu cele de mai sus, învățătorul I. Ungureanu propune ca în programa definitivă să fie precizată indicația de a se preda elementele grafice pe baza intuiției și desenării unor obiecte din mediul apropiat copiilor cum ar fi : ghemul desfășurat în bucle, bastonul, oul, cîrligul măcelarului, al undiței, lingura de servit supă ș.a.

În ce privește „număratul și socotitul" programa dă cîteva indicații — la pagina 142 al. 2 și 27, pentru grupa de 5—6 ani și la pag. 148 al. 7 și 22 pentru grupa de 6—7 ani — de raportarea numărului la cantitatea respectivă. Acestea, apreciază corespondentul nostru, ni se par insuficiente față de importanța cunoașterii numerelor și formare a reprezentărilor numerice la nivelul vîrstei preșcolare : indicația de raportare a numărului la cantitatea respectivă nu este explicată în proiectul de programă și rămîne confuză. Poate fi vorba de numărul ca expresie verbală a unei cantități concrete, sau poate fi vorba de numărul ca expresie abstractă — cifra. Aici este nevoie de o clarificare. Probabil că nu e vorba de cifre fiindcă acestea reprezintă noțiuni abstracte care depășesc puterea de înțelegere și sarcinile vîrstei preșcolare. Numerația concretă, perceperea concretă, multiplă, a grupelor numerice 1—10 care include și operații aritmetice concrete — fără definiții, fără cifre etc. cu probleme simple — sînt corespunzătoare vîrstei preșcolare după toate datele psihologiei moderne a copilului. Acestea însă trebuiesc cuprinse în programă cît se poate mai amănunțit și mai explicit, pentru a se veni și în felul acesta în ajutorul educatoarelor.

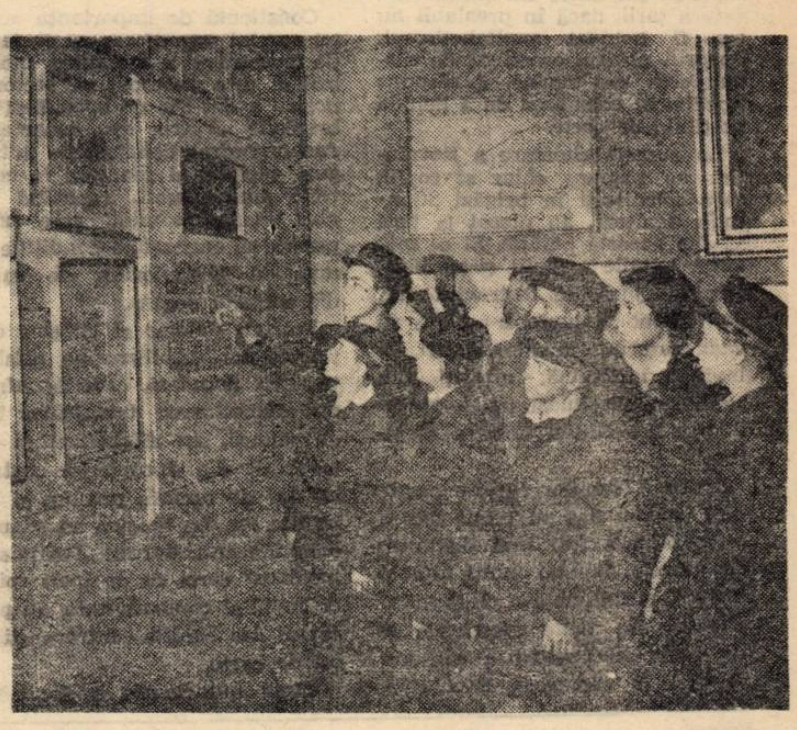

Vizitele la Muzeul regional ajută pe elevii școlilor din Ploiești să-și îmbogățească cunoștințele despre ținutul natal

Însemnări de la lecţii

Pentru a alege capitolele la sfîrşitul cărora să se facă o oră de recapitulare, cît şi în organizarea lecţiilor de repetare a cunoştinţelor predate de-a lungul unui capitol, profesorul este pus în faţa unui complex de probleme. La anatomie în clasa a X-a, de exemplu, lecţiile de recapitulare trebuie să închege într-un tot unitar multitudinea de noţiuni predate în lecţiile anterioare referitoare la capitolul studiat şi, în acelaşi timp să lege aceste cunoştinţe de capitolele precedente.

Iată de ce profesoara Aurelia Cîrjău de la Şcoala nr. 24 „Vasile Alecsandri" din Capitală s-a orientat just fixînd o lecţie de recapitulare la sfîrşitul studiului anatomiei şi fiziologiei aparatului digestiv. Participarea activă a elevilor la această lecţie, ce încheagă un material bogat, a fost asigurată cu succes de varietatea şi claritatea întrebărilor ce-i conduceau pe elevi la legături logice între fiziologia aparatului digestiv şi cea a sistemului nervos, la explicarea pe baze pavloviste a fenomenelor digestiei.

Punînd întrebări în legătură cu anatomia fiecărui organ al aparatului digestiv profesoara a cerut elevilor să explice adaptările anatomice determinate de fiziologia organului respectiv. În felul acesta ea a urmărit să le demonstreze legătura dintre anatomia şi fiziologia organelor studiate, să-i facă să înţeleagă că structura anatomică a unui organ este adaptată funcţiei pe care acesta o îndeplineşte.

Cînd s-a ajuns la glandele anexe ale tubului digestiv profesoara a insistat asupra ficatului, avînd în vedere că el prezintă o deosebită importanţă pentru organism şi că studiul lui este mai dificil. Elevii au enumerat şi explicat funcţiile ficatului. Aici profesoara a intervenit cu întrebări asupra importanţei pentru organism a fiecărei funcţiuni. Cînd un elev a vorbit despre funcţia hematopoetică ea l-a îndrumat să facă legătura dintre această funcţie a ficatului şi coagularea sîngelui şi să arate în acelaşi timp echilibrul pe care-l stabileşte ficatul în funcţiile antagoniste de hematopoeză şi hematoliză. Conducînd întrebările în acest sens profesoara i-a ajutat pe elevi să înţeleagă că organismul este un tot unitar şi că între diferitele funcţii din organism există o strînsă legătură.

O întrebare bine venită a fost aceea referitoare la rolul ficatului în metabolism. Elevii au arătat rolul ficatului în metabolismul glucidelor, exemplificînd cazurile de funcţionare anormală, cînd omul se îmbolnăveşte de diabet şi trăgînd concluzii asupra consecinţelor pentru organism ale îmbolnăvirii ficatului.

Fiind întrebaţi care este reacţia chimică a mediului în care acţionează fermenţii din duoden, care este reacţia chimică din stomac şi de cine e determinată, elevii au fost puşi în situaţia să facă legătura dintre compoziţia chimică a bilei şi mediul din intestin, să analizeze compoziţia chimică a sucului gastric şi să arate de ce glande este secretat acidul clorhidric care determină reacţia acidă din stomac.

După ce s-a vorbit de digestia la diferite nivele ale tubului digestiv şi s-a trecut la problema absorbţiei la nivelul intestinului, profesoara a intervenit în mod oportun cerînd elevilor să argumenteze de ce absorbţia este considerată un fenomen fiziologic complex şi nu un simplu fenomen mecanic, aşa cum fusese definită multă vreme în trecut. Tot cu această ocazie s-a făcut apel la cunoştinţele de chimie ale elevilor despre compoziţia grăsimilor, despre reacţia de saponificare a acizilor graşi, despre hidranţii de carbon etc.

Fenomenul digestiei a fost discutat în legătură cu fiziologia sistemului nervos, punîndu-li-se elevilor întrebări asupra lucrărilor lui Pavlov cu privire la studiul fiziologiei digestiei. Elevii au arătat care este conţinutul acestor lucrări şi au subliniat valoarea lor. Cu acest prilej profesoara a făcut o paranteză cerînd elevilor să amintească şi alte lucrări de valoare ale savanţilor ruşi şi sovietici. Ea a făcut apel la cunoştinţele lor din domeniul fiziologiei nervoase amintind lucrările lui Secenov, la cunoştinţe de fiziologie vegetală legate de lucrările lui Timiriazev şi altele. Această apelare la cunoştinţele de biologie a elevilor a fost pe deplin justificată deoarece a contribuit la pregătirea elevilor pentru studiul bazelor darwinismului în cadrul căruia ei vor fi nevoiţi să facă generalizări şi să tragă concluzii argumentate cu exemple din lecţiile de ştiinţe naturale ale anilor precedenţi.

Vrînd să verifice în ce măsură noţiunile teoretice de anatomie şi fiziologie ale elevilor sînt legate de practică, de viaţă, profesoara le-a pus întrebări privind legătura dintre vise şi digestie, cerîndu-le să demonstreze netemeinicia superstiţiilor în legătură cu visele. Lămurirea acestei probleme în lecţia de recapitulare denotă preocuparea profesoarei de a da elevilor lămuriri ştiinţifice asupra fenomenelor ce dau loc la interpretări eronate şi care stau la baza superstiţiilor. În felul acesta se realizează cu succes explicarea pe baze materialist-dialectice a fenomenelor vieţii.

Ar fi fost necesar însă ca profesoara să utilizeze şi un material didactic mai variat. Desigur că planşele expuse au fost folosite corect, dar lecţia ar fi atins o mai mare eficienţă dacă s-ar fi recurs, de exemplu, şi la mulaje. Scopul lecţiei — de a sistematiza cunoştinţele dintr-un capitol, de a le lega de alte cunoştinţe şi de practică — a fost realizat cu succes. Răspunsurile elevilor, corecte şi bine gîndite, faptul că s-au dovedit a fi la înălţimea unei verificări amănunţite, este în acelaşi timp o dovadă a pregătirii temeinice a profesoarei lor, care îmbină o muncă conştiincioasă cu exigenţa faţă de elevi şi faţă de propria sa activitate.

C. DEMETRESCU

In cercul micilor naturalişti de la Şcoala de 8 ani din Urziceni: cercetări... ştiinţifice.

REFLECŢII

Tînărul vorbea înflăcărat, cu obidă, niţel anarhic. Se simţea că are problema la inimă.

— Ştiu, despre rămînerea în urmă la învăţătură nu se discută cu plăcere. În special la clasele mari. Să ne oprim la un elev din clasa a VII-a, despre care se afirmă că e submediocru, sau şi mai rău. Cum de a ajuns aici? A fost doar promovat an de an, şase ani la rînd, ceea ce înseamnă că a obţinut sute şi sute de note de promovare. Zeci de pedagogi au întărit prin semnătură însuşirea minimală a cunoştinţelor prevăzute de programe. Cine e vinovat de situaţia lui de acum? Şi apoi, să fie oare un singur vinovat — cel care l-a pregătit în clasele elementare — aşa cum se afirmă adesea? Problema astfel pusă e vicioasă, căci cel vizat poate întoarce, pe bună dreptate, întrebarea: dar cum de a trecut din clasa a V-a într-a VI-a şi apoi într-a VII-a?

E clar: nu numai un pedagog, ci mai mulţi au încheiat acest ciudat armistiţiu cu rămînerea în urmă, acest inexplicabil act de neagresiune cu incultura. Am dat drumul unor elevi slabi şi acum îi găsim fraduloşi, fără legitimaţia cunoştinţelor, pe ultima porţiune a şcolii de cultură generală. Ce-i de făcut? Să-i oprim (şi să ne oprim), sau să-i purtăm sub pulpana împăciuitorismului pînă la capăt?

Tînărul se opri înfierbîntat şi puse mîna pe catalog. Suna de intrare. Cel căruia i se adresase îşi mai aprinse o ţigară şi întrebă alene, în timp ce semna în condică complicat şi pedant.

— Şi, mă rog, colega, cine ţi-a stîrnit această supărare?

— Cine? De pildă eleva dumitale Motescu. Doar îi eşti diriginte.

— Şi?

— Şi nu ştie, în clasa a VII-a, să citească cursiv, scrie groaznic, n-are habar de alfabetul geografiei, o adevărată cecitate culturală în general. Cum de a rămas atît de în urmă? Cum?

Interlocutorul izbucni în rîs.

— Ha, ha! D-ta ai rămas în urmă, colega...

— ?!

— Nu ştii? S-a rezolvat cazul. Poţi fi liniştit...

— ?!

— A plecat la altă şcoală.

★

Îndeobşte rămînerea în urmă cronică, perpetuată an de an, stagnarea flagrantă a unor elevi în mlaştina delăsării, dezvăluie o stranie capitulare a pedagogului, o capitulare ce caută şi găseşte, din păcate, tot felul de subterfugii, inclusiv cel al notei de trecere. De ce să considerăm firesc ca pentru unii idealul să fie nota 5! Un 5 făcut adesea din foarte mulţi 4... Spunem: acesta este plafonul posibilităţilor elevului I... Perfect. Dar ale noastre? Să recunoaştem că nu totdeauna, călăuzindu-i pe elevi pe cărarea complexă a cunoaşterii, folosim şi alte resurse de îndrumare decît cele care, tradiţional, s-au fixat la îndemînă în panoplia noastră metodică. Oare cunoaştem întotdeauna precis ceea ce nu ştiu sau ştiu inexact elevii noştri, putem delimita cu precizie petele întunecate? Căci, dacă e adevărat că fiecare noţiune fermă se sprijină pe cele anterioare înlănţuindu-se şi consolidîndu-se într-un sistem, nu e mai puţin adevărat că se întîmplă şi contrariul. O noţiune greşită, aproximativă le compromite şi pe cele vecine. Citeva goluri netratate provoacă vidul. Să trasăm deci harta cunoştinţelor elevilor, graniţele lor, suprafaţa ocupată. Apoi, după identificarea petelor negre vom începe, firesc, tratamentul. Aici lucrurile sînt destul de complicate, pentru că la sarcina curentă a înaintării se adaugă cea a recuperării. Meditaţii individuale? Recapitulare curentă? Consultaţii? Forme speciale de muncă independentă? După caz. Dar la acestea, în plus, tenacitate. Şi ambiţie. O ambiţie tradusă pe plan analog în aceste cuvinte: „De ce băiatul acesta, care aleargă suta de metri în 12 secunde, să nu poată sări cea mai joasă stachetă a exigenţelor mele?" Un antrenor la pentatlon ar rezolva această problemă. De ce să n-o rezolve şi un profesor de matematică? Numai pentru că la matematică, în jurul stachetei, nu sînt arbitri? Sau pentru că pe foaia de concurs — întocmită trimestrial — îl poate trece pe elevul respectiv „promovat", cu recordul personal al notei 5?

Oricare profesor care-şi face meseria conştiincios poate pune mîna pe cheia care desferecă rămînerea în urmă la învăţătură. E vorba aici, desigur, şi de metodele de predare pe care le foloseşte. Dar această cheie nu se află totdeauna în sfera metodelor. Adesea o găseşti în sfera moralei, în sfera conştiinţei elevului.

Nu cumva aici, în această direcţie, sîntem cel mai deficienţi, nu cumva în ciuda tuturor pîrghiilor de influenţare ce ne stau la îndemînă mai folosim uneori demodata, anacronica trusă a chirurgului-bărbier? Şi asta cînd avem alături de noi asemenea minunate pîrghii cum sînt organizaţia de pionieri, activul clasei, exemplul luminos al vieţii din jur!

Spre ele, spre influenţarea sistematică şi permanentă a elevilor prin mijlocirea acestor pîrghii să ne îndreptăm înainte de toate.

I. SÎNTIMBRIANU

La inspiraţie

Să fie în adevăr o lecţie de caligrafie ceea ce prezintă ca atare tov. Elena Popescu, învăţătoarea clasei I de la Şcoala nr. 3 din Voluntari?

Lecţia a început, dar învăţătoarea nu s-a îngrijit din vreme să existe pe tablă liniatura necesară scrierii caligrafice. Lipsesc de altfel toate materialele trebuitoare predării caligrafiei.

— Ştiţi, nu am cheia de la dulap — încearcă învăţătoarea o scuză.

După ce se uită superficial la tema scrisă acasă (şi trece uşor peste cei care nu au efectuat-o) învăţătoarea invită la tablă doi elevi să scrie pe rînd literele b şi B. Copiii iau creta, se uită lung la tablă şi execută ceea ce li se cere, nu fără greşeli. Tovarăşa Popescu nu le spune însă nimic. A înţeles probabil că fără liniatura atît de necesară nu numai copiii, dar nici dînsa nu va scoate-o la capăt. În sfîrşit, i-a venit ideea să linieze tabla. Dacă nu s-a îngrijit din vreme, cel puţin în ceasul al unsprezecelea. Dar lucrul făcut în grabă, cu mîna liberă, şchioapătă rău. Pe tablă apar spaţii inegale, linii nu prea drepte, unghiuri în toate felurile. Urmarea: litere disproporţionate. Şi nu numai cele scrise de mîna copiilor...

Aşa să arate oare scrierea frumoasă, corectă? Copiii au toate motivele să creadă că da.

Noroc că literele cu pricina nu se prea observă, din cauză că sînt scrise cu cretă albă peste liniile trase cu aceeaşi cretă. Dar, vai! O nouă inspiraţie o face pe învăţătoare să scrie cu „albastru". Înmoaie creta în cerneală. Cîtă osteneală pentru aceasta, şi mai ales cît adaus la timpul pierdut în restul orei! Dar învăţătoarea nu se necăjeşte numai pentru atît. Calmă, ea se plimbă de la tablă la catedră, unde se află călimara şi de la catedră înapoi la tablă.

În cele din urmă, se adresează copiilor:

— Să formăm acum o propoziţie cu litera B.

— Bradul este mare — răspunde o şcolăriţă.

Propoziţia e scrisă la tablă în acelaşi mod ca şi literele. În bănci, elevii scriu şi ei cum pot, cum ştiu... Cei mai mulţi fără a ţine seama de spaţiile ce trebuie respectate, de regulile elementare ale scrierii caligrafice. Lucrează ca şi cum ar lucra pe maculator. Învăţătoarea e zgîrcită în indicaţii, deşi clasa ar avea mare nevoie de îndrumarea ei atît în ce priveşte executarea literelor, cît şi poziţia caietului, a peniţei, a corpului etc.

— Altă propoziţie — se adresează clasei tov. Popescu — fără a se convinge dacă toţi elevii au scris propoziţia anterioară. Apoi, ajutată de inspiraţie, propune chiar ea: „Abajorul este frumos".

Propoziţia, cu greşeala respectivă, este scrisă „caligrafic" pe tablă de mîna învăţătoarei şi în caiete de multele minuţe mici...

— Mai faceţi o propoziţie.

— Eu am o broşe frumoasă — spune un copil.

Învăţătoarea încuviinţează şi scrie la tablă propoziţia, respectînd cu stricteţe greşeala elevului.

Poate şi tov. E. Popescu va fi repetat la şedinţe că profesorul nu trebuie să scape nici un prilej de a face educaţie elevilor. Lui nu-i poate fi indiferent nici chiar conţinutul exemplelor folosite pentru a le exersa scrierea.

Am asistat de curînd la cîteva lecţii într-o altă şcoală din aceeaşi comună, în care elevii din clasa I alcătuiau propoziţii despre lurii Gagarin şi Gherman Titov, despre rachete şi tractoare, despre munca în fabrici şi în gospodăriile agricole colective. Am simţit imediat în aceasta preocuparea învăţătorului lor pentru a le dezvolta interesul şi dragostea faţă de tot ce e mai înălţător în viaţa noastră. Cum s-ar putea contribui însă la educarea copiilor, la îmbogăţirea lor cu cunoştinţe prin asemenea exemple ca „Abajorul este frumos" şi „Eu am o broşe frumoasă"?

Te uiţi cu părere de rău la cei peste treizeci de copii care au intrat pe mîna tov. E. Popescu: dezordonaţi, cu cărţi rupte şi neînvelite, cu caiete murdare în care scriu cum se nimereşte.

Cînd vor ajunge şi aceşti copii să fie ordonaţi şi curaţi, să vadă mai desluşit ce se petrece în jurul lor?

Cînd?

Atunci cînd învăţătoarea lor se va hotărî să-şi facă astfel datoria încît colectivul în care lucrează să nu aibă nimic a-i reproşa, încît viitorul să nu o cheme la judecată pentru că a neglijat instruirea şi educarea celor peste treizeci de copii ce i-au fost daţi în grijă.

A. C.

De peste hotare

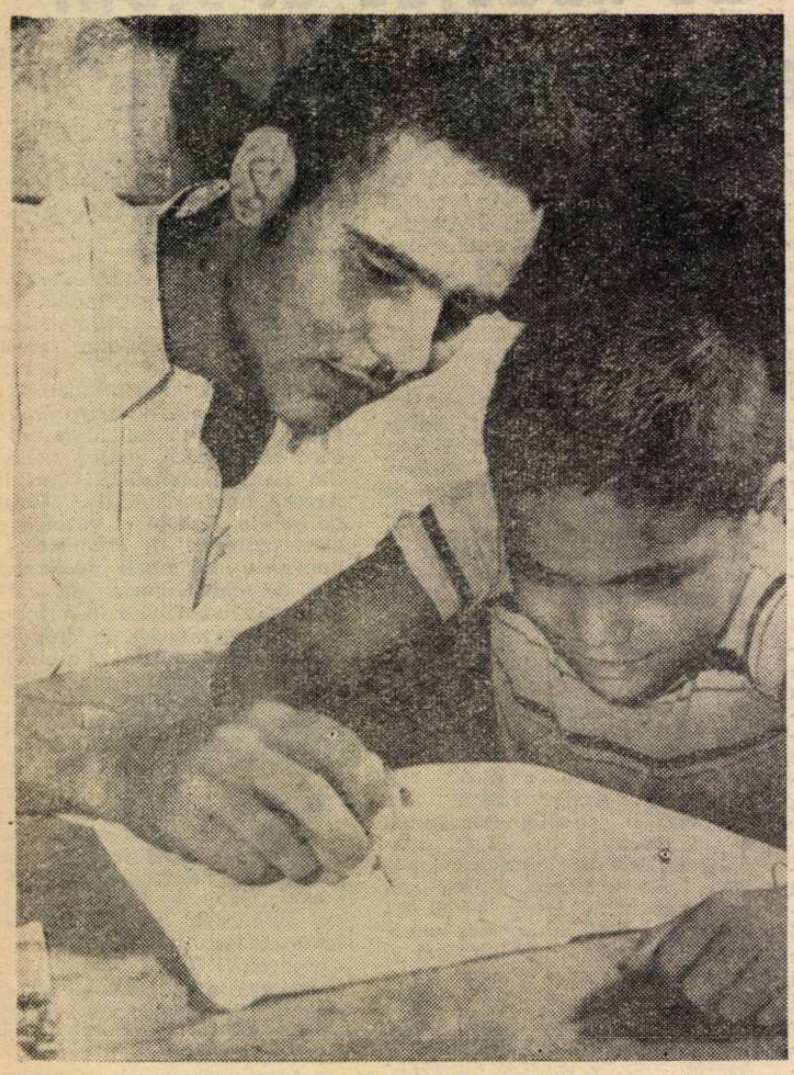

Pentru ca neştiinţa de carte să dispară, zeci de mii de tineri cubanezi muncesc cu elan patriotic

O formă eficientă de însuşire a experienţei înaintate

Practica sugerează numeroase forme de extindere a experienţei înaintate, de perfecţionare şi de ridicare a nivelului profesional al profesorilor. Una dintre aceste forme — relativ nouă, dar de o deosebită eficienţă — sînt aşa-numitele şcoli ale experienţei pedagogice înaintate, care iau fiinţă din iniţiativa consiliilor pedagogice sau a organizaţiilor sindicale din şcoli. Responsabilitatea lor este încredinţată unor profesori bine pregătiţi, cu o bogată experienţă şi o înaltă măiestrie pedagogică. Aceştia au sarcina de a transmite cunoştinţele şi metodele lor de muncă colegilor, de a-i ajuta practic să rezolve diferite probleme instructiv-educative. Scopul şcolilor experienţei pedagogice înaintate este, aşadar, înarmarea profesorilor cu sistemul muncii profesorilor fruntaşi.

Aceste şcoli se organizează pentru profesorii de la una sau mai multe unităţi de învăţămînt. Ele se pot înfiinţa şi la nivelul raionului sau regiunii.

Activitatea în şcolile experienţei pedagogice se planifică de obicei pentru un an şcolar, totalizînd 16—18 şedinţe, cam o dată pe lună, de 2—4 ore. Planificările prevăd întocmirea de către profesorii înscrişi a planurilor calendaristice şi de lecţie, efectuarea de lucrări practice la disciplina pe care o predau, asistarea la lecţiile conducătorului şcolii, şi a acestuia la lecţiile ţinute de ei, verificarea împreună cu profesorul conducător şi notarea caietelor elevilor etc. În planul fiecărei şcoli se prevăd teme şi probleme dictate de anumite condiţii, ca de exemplu, de particularităţile şi măiestria pedagogică a conducătorului, de nivelul calificării şi greutăţile profesorilor de care se ocupă el. De aceea, în unele şcoli se pune accentul bunăoară pe înarmarea profesorilor cu metodica lucrărilor practice şi a organizării muncii în afara clasei. În altele se acordă atenţie căilor de ridicare a eficacităţii lecţiei sau metodicii rezolvării problemelor şi exerciţiilor.

Planificarea muncii în şcolile raionale şi regionale are un anumit specific. Datorită imposibilităţii conducătorului şcolii de a comunica zilnic cu profesorii înscrişi este necesar ca fiecare activitate să fie completă, astfel încît să asigure atît asimilarea cunoştinţelor teoretice privitoare la tema respectivă, cît şi însuşirea experienţei conducătorului.

Formele şi metodele de muncă în şcolile experienţei pedagogice înaintate sînt foarte variate. De obicei ele se stabilesc de către conducătorul şcolii în funcţie de posibilităţile de care dispune acesta, de conţinutul şi scopurile activităţilor propuse, de particularităţile profesorilor înscrişi. Bineînţeles, munca în şcolile experienţei pedagogice înaintate poate obţine efectul dorit numai în cazul cînd studierea experienţei se bazează pe înţelegerea profundă şi asimilarea ei creatoare. Impunerea unei metode care nu a trecut prin conştiinţa profesorului şi nu s-a transformat într-o convingere a sa, reprezintă o greşeală în munca metodică.

Profesoara P. M. Kutarenko care conduce o şcoală a experienţei pedagogice înaintate la desen tehnic în oraşul Krasnîi Luci, lucrează diferenţiat cu fiecare profesor înscris. Cu unii angajează discuţii, pe alţii îi invită la lecţiile sale, la ceilalţi asistă ea sau le dă să studieze caietele şi lucrările de control ale elevilor, planurile sale. Profesoara V. P. Radomskaia, care conduce şcoala experienţei pedagogice înaintate de limbă şi literatură rusă din oraşul Lugansk, îi antrenează pe profesorii tineri în activitatea pedagogică de zi cu zi: stabileşte anumite ore cînd toţi, în frunte cu ea, se pregătesc pentru predarea lecţiei curente. Aleg textele pentru lucrările de control, comentează probleme pedagogice dificile ce se ivesc în munca fiecăruia. Profesoara de matematică N. K. Voinova, de la şcoala experienţei pedagogice înaintate din oraşul Kadievka a propus unuia din profesorii de care se ocupă, să ţină cîteva lecţii în prezenţa ei. Profesoara a avut astfel posibilitatea să-i demonstreze colegului său că nivelul scăzut al cunoştinţelor elevilor lui se datorează sistemului defectuos de predare şi nu altor cauze. În acelaşi timp profesorul respectiv a fost ajutat să-şi alcătuiască planurile de lecţii şi să asiste la ore, ceea ce s-a resimţit în întreaga lui muncă.

Înţelegerea şi însuşirea profundă a ceea ce este esenţial în munca conducătorului şcolii experienţei pedagogice înaintate sînt posibile numai în cazul în care profesorii îşi perfecţionează în mod sistematic cunoştinţele teoretice prin studiu individual. De aceea, unii conducători ai acestor şcoli organizează în mod sistematic munca independentă a profesorilor, dîndu-le o anumită tematică şi bibliografie de studiat. Profesorul de matematică A. A. Zavgorodnîi din oraşul Severodoneţk stabileşte temele pentru studiul individual în funcţie de aspectele negative ale muncii fiecăruia din cei înscrişi la şcoală. Pentru a-i controla, el organizează convorbiri pe diferite teme, le cere să prezinte referate. De asemenea, le propune să fundamenteze din punct de vedere pedagogic eficienţa unei metode folosite de el la lecţiile la care au asistat, recomandîndu-le şi literatura pe care trebuie s-o consulte pentru a se documenta. Profesorii au datoria de a ţine şi ei asemenea lecţii, să folosească metodele respective, urmînd ca împreună cu profesorul responsabil să analizeze rezultatele obţinute.

O altă formă de muncă folosită în şcolile experienţei pedagogice înaintate o constituie expoziţiile. Conducătorul şcolii expune materiale intuitive folosite la lecţii, caiete ale elevilor, albume alcătuite de ei sau de elevi, planuri de lecţie, articole interesante din presa de specialitate.

Participanţii la şcolile experienţei înaintate — printre care se găsesc numeroşi tineri — sînt la rîndul lor cei mai activi propagatori ai experienţelor cunoscute cu prilejul şedinţelor. Ei ţin referate în cercurile metodice din care fac parte, prezentînd experienţa înaintată pe care au studiat-o, ţin lecţii deschise demonstrînd în practică ceea ce au învăţat în această formă de perfecţionare a muncii lor. De aceea, şcolile experienţei pedagogice înaintate sînt un sprijin real în munca metodiştilor şi a institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice din U.R.S.S., avînd un rol important în ridicarea calificării profesorilor.

(După articolul „Şcolile experienţei pedagogice înaintate" de A. I. Mojaev, publicat în revista Sovietskaia pedagoghika nr. 10/1961).

Cuba — teritoriu al Americii Latine liber de analfabetism

Anul 1961 a fost denumit în Cuba „anul învăţămîntului". După cum se ştie existau în Cuba 979.207 analfabeţi adulţi la o populaţie totală de 6.933.253 locuitori.

La sfîrşitul anului 1961 învăţaseră carte 707.000 analfabeţi adulţi. Dacă ţinem seama că dintre cei 271.000 analfabeţi rămaşi, 25.000 sînt haitieni şi jamaicani care nu cunosc limba spaniolă, restul fiind bătrîni sau bolnavi, se poate considera că practic în Cuba analfabetismul a fost lichidat.

La înfăptuirea Revoluţiei, o mare problemă stătea în faţa noastră: „Lupta contra neştiinţei de carte". Poporul nostru care şi-a propus să înfrîngă tirania, a înfrînt-o. Bărbaţii şi femeile au pus stavilă inamicului. 1 ianuarie 1959, zi glorioasă. Revoluţia a triumfat.

O dată cu sosirea lunilor, pentru a merge înainte, consolidînd şi schimbînd continuu sistemul de conducere, nu puteam să ne elaborăm planurile, să ne stabilim planurile de industrializare a ţării, dacă în prealabil nu am fi lichidat analfabetismul. Poporul nostru, conştient de răspunderea ce-i revine, a răspuns imediat la chemarea de a lichida neştiinţa de carte.

La această chemare a Revoluţiei au răspuns chiar şi copiii, care constituiţi în brigăzi „Conrado Benitez", au plecat la ţară să dea această bătălie. Şi ce măreaţă bătălie! Copiii şi-au lăsat căminul, jucăriile, distracţiile lor, au învăţat să lupte, s-au dus să vadă suferinţa fraţilor noştri, să învingă împreună, înfrăţiţi sub stindardul aceluiaşi ţel — consolidarea Revoluţiei noastre socialiste.

Ajutorul copiilor, care cu exemplul ce l-au dat au uimit lumea întreagă, n-a fost însă deajuns: era nevoie de mai mulţi alfabetizatori, şi iată că aici clasa muncitoare, din toate sectoarele şi din toate sindicatele, a răspuns imediat la chemarea Revoluţiei. Mii de brigadieri muncitori, înrolaţi în brigăzile „Patria sau moartea", cu cuvîntul de ordine al C.T.C. (R.) (n. n. Clase Trabajadora Cubana (Revolucionaria) au plecat în satele patriei noastre pentru a duce la îndeplinire munca de alfabetizare. Alături de ei, la oraşe au participat la campania de alfabetizare 121.000 „alfabetizatori" populari şi 35.000 de profesori voluntari. În total, la campania de alfabetizare au participat 271.000 de oameni.

Conştientă de importanţa acestei sarcini grandioase, şi Federaţia noastră şi-a mobilizat membrii şi este cunoscut că sectorul nostru a dat 800 de brigadieri în brigăzile „Patria sau moartea". Am organizat nenumărate mitinguri, plenare şi reuniuni în centrele muncitoreşti, realizînd în plus un recensămînt, care ne-a permis să cunoaştem condiţiile şi numărul neştiutorilor de carte din sectorul nostru.

Potrivit datelor şi cifrelor obţinute, am mobilizat pe alfabetizatorii populari, care în afară de alfabetizarea tovarăşilor lor de muncă, au alfabetizat şi pe tovarăşii din apropierea centrelor lor de muncă, precum şi familiile lor. La acestea se adaugă brigăzile muncitoreşti „Patria sau moartea" care, cu un înalt spirit de luptă şi combativitate, au plecat să dea bătălia contra neştiinţei de carte.

Clasa muncitoare a făcut un mare efort în această privinţă. Noi, muncitorii, înţelegem lozincile pentru care luptăm şi ştim că un popor cult este un popor invincibil. De aceea, luptînd pentru răspîndirea ştiinţei de carte în mase, tovarăşii noştri înfăptuiesc o mare sarcină revoluţionară. Cu toate că în unele cazuri ei ştiau că merg să sufere de foame, pătrunşi de spirit revoluţionar, ei nu au cedat.

Dar cu aceasta sarcina noastră nu s-a terminat. Alfabetizarea constituie însă numai începutul sarcinii noastre. Cu acelaşi entuziasm şi avînt revoluţionar trebuie să ne ocupăm de aici înainte de cei pe care i-am alfabetizat.

Noi, muncitorii, trebuie să ducem mai departe această sarcină, să luptăm pentru a avea mai mulţi tehnicieni, mai mulţi muncitori calificaţi şi specialişti; aceasta este ţinta pe care trebuie să o atingem pentru a ne putea realiza planurile economice şi a consolida industria ţării.

Măreaţa noastră operă constă în progresul culturii şi al educaţiei fiilor patriei, în ridicarea nivelului de trai al poporului. Ne revine sarcina să ducem înainte această operă şi sîntem siguri că prin eforturile pe care le va depune clasa muncitoare, ca avangardă a Revoluţiei noastre socialiste, aceste ţeluri viitoare vor fi duse la bun sfîrşit.

GLADYS NOVARRO
membru al Sindicatului naţional al lucrătorilor din medicină

Cabinetele şi laboratoarele şcolilor din R. S. Cehoslovacă sînt dotate cu cele mai moderne materiale didactice. În fotografie, demonstraţie practică la o lecţie de geografie.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

Într-o plimbare de-a lungul bulevardelor

Pentru a lucra cu elevul în mod eficient, pentru a şti cît să-i dai, cît şi cum să i ceri, trebuie să-l cunoşti. Unul din cele mai bune instrumente de cunoaştere este caracterizarea. Aceasta ne obligă la anumite investigaţii pe baza cărora descoperim principalele linii directoare ale caracterului său, perspectivele sale de dezvoltare. Ţinînd seama de ele putem acţiona asupra elevului, îl putem ajuta să-şi lichideze lipsurile, să-şi valorifice cît mai bine însuşirile.

Elaborarea caracterizării cere din partea profesorului competenţă pedagogică, sensibilitate şi un foarte mare simţ al răspunderii. Întîmplarea îţi oferă în permanenţă prilejuri de a cunoaşte în mod spontan elevii. Clasa, şcoala sînt un excelent laborator pedagogic natural, numai să ştim să-l folosim cum se cuvine. Timpul nu ne permite însă a aştepta în mod pasiv aceste întîmplări. Cu iscusinţă pedagogică putem să le şi provocăm.

Iată, de pildă, am făcut cu elevii clasei serale, unde eram dirigintă, o plimbare pe bulevardele Bucureştiului, cu scopul de a-i învăţa să se plimbe. Ideea mi-a fost dată chiar de ei. Hotărîserăm să vedem împreună un spectacol, dar cînd a fost să mergem am constatat că lipsesc mai mulţi decît m-am aşteptat. Întrebaţi de ce au făcut-o, au răspuns :

— N-am mai vrut să venim. Ne-am răzgîndit.

— De ce ?

— Am preferat să hoinărim.

— De ce nu ne-aţi spus şi nouă ? Ne pricepem şi noi la hoinărit

— Trebuie pricepere ?

— Da.

Şi le-am explicat că poţi să hoinăreşti fără să vezi nimic din lucrurile pe lîngă care treci şi poţi să hoinăreşti, ca să ne exprimăm în argo, cu „ştiinţă".

Am fixat pentru proxima sîmbătă o plimbare pe bulevarde. Am stabilit traseul, ne-am împărţit în grupe mici, ca să nu atragem atenţia trecătorilor şi am hotărît cîteva popasuri în care să ne povestim ce am văzut fiecare trecînd pe lîngă aceleaşi lucruri. Eu am parcurs o porţiune de drum cu fiecare din cele cîteva grupuri.

A fost o desfătare să vezi în plină desfăşurare spiritul de observaţie, umorul şi toată diversitatea de calităţi pe care le oferă un colectiv tînăr şi dinamic. Ne mai vorbind de surprizele plăcute şi de multiple prilejuri de a stabili cu elevii un contact nemijlocit, plin de căldură şi de sinceritate.

Astfel, eleva A. V., de obicei retrasă, închisă, s-a dezvăluit sub forţa împrejurărilor, în timpul plimbării, mai mult decît în cei doi ani de cînd o cunoşteam şi aveam relaţii cu ea. Stînd de vorbă, pe cînd păşeam alături de ea, am aflat ce eforturi trebuie să facă pentru a deţine locul de frunte pe care se situează în clasă. Învăţătura este pentru ea o adevărată compensaţie. Are 23 de ani şi a şi avut timp să fie divorţată şi să aibă o fetiţă de 5 ani. Toate acestea din cauza unei mame care avea ambiţia de a face din ea o cucoană, asemenea celor cărora le făcea manichiura. În prezent n-are relaţii cu nimeni. Cu mama sa nu se mai înţelege, cu tatăl se vede rar, pe fetiţă o ia la dînsa doar în vacanţe. M-a întrebat ce să facă pentru a-şi uşura viaţa. N-aveam o soluţie gata şi de fapt A. V. nici nu are nevoie de aşa ceva. Este un om puternic, ceea ce se vede şi din curajul cu care se acuză pentru trecutul ei de care în mare măsură nu e vinovată. Singurul lucru pe care i l-am sugerat a fost să scoată copilul de sub influenţa bunicii. După cîtva timp m-a vestit că şi-a înscris fetiţa într-un cămin săptămînal.

Pe A. Ionescu l-am cunoscut pînă atunci ca un om destul de şters, oarecum placid. În după-amiaza aceea s-a relevat într-o lumină cu totul nouă. Mi-am dat seama că este, de fapt, un reflexiv, un interiorizat. El ne-a făcut atenţi, cu un excepţional simţ al culorilor şi formelor, asupra amurgului ce cobora printre clădiri, asupra tuturor schimbărilor de nuanţe şi de forme pe care le suferă obiectele la această oră a zilei. Abia atunci am aflat că este pictor amator, preocupat însă înainte de toate de terminarea studiilor medii.

I. Constantin, pe care-l socoteam excesiv de volubil şi dezinvolt, uşor înclinat spre impertinenţă s-a relevat ca un om dinamic, foarte prietenos. A fost şofer de autobuz şi de la înălţimea vehicolului său a învăţat să priceapă impresionanta simetrie, ritmicitatea şi armonia circulaţiei de care noi, cei care circulăm pedestru, nu ne dăm seama. Tot pe vremea cînd era şofer s-a deprins să facă haz de unii pietoni care traversează cu aerul că înfruntă o aventură, răsuflînd apoi uşuraţi că au scăpat teferi.

Datorez mult acestei plimbări. Nu numai pentru bogatul material faptic pe care mi l-a furnizat, ci şi pentru că a strîns prietenia mea cu elevii.

MARGARETA NEMET
Şcoala medie nr. 20,
„Gh. Şincai"

În recreaţie.

Să pregătim din vreme examenul de definitivat

Nu peste mult timp va avea loc o nouă sesiune de examene pentru obţinerea gradului definitiv. În faţa comisiilor de examinare se vor prezenta noi candidaţi din rîndurile cadrelor didactice.

Nici unui pedagog nu trebuie să-i fie indiferent cu ce anume calificativ promovează examenul de definitivat. A-şi pune numai problema promovării şi nu şi a unei promovări cu o notă cît mai bună este prea puţin pentru un pedagog conştient de însemnătatea sarcinilor pe care trebuie să le îndeplinească în şcoală.

Analizînd sub acest aspect rezultatele sesiunilor care au avut loc pînă acum la Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice din Cluj vom vedea că învăţătorii care s-au prezentat la examenul de definitivat în anul trecut au dovedit o pregătire mai temeinică decît a celor care s-au prezentat în sesiunea precedentă. Mulţi dintre ei au dovedit că posedă temeinice cunoştinţe ideologice şi de specialitate. Notele obţinute de ei au fost în cea mai mare parte de 9 şi 10. Faptul este semnificativ, deoarece oglindeşte remarcabila creştere a simţului de răspundere al multor tineri învăţători faţă de propria lor pregătire.

Dar pe lîngă învăţătorii promovaţi cu note foarte bune au fost şi unii care au trecut examenul cu nota limită (6), sau aproape de limită. Deşi s-a observat o tendinţă serioasă de scădere a numărului acestor note, ele au continuat să existe, ilustrînd faptul că o parte din candidaţi au mers pe linia celei mai uşoare rezistenţe în pregătirea lor pentru examen. Ei s-au bazat în răspunsuri pe cunoştinţele ce le-au rămas în memorie din timpul anilor de studii şi pe ceea ce au reuşit să-şi însuşească în grabă în timpul cursurilor de pregătire.

Viaţa, opera de desăvîrşire a construcţiei socialiste în ţara noastră, pune în faţa cadrelor didactice necesitatea de a nu rămîne în urmă, de a-şi ridica necontenit nivelul profesional şi ideologic. Aceasta constituie pentru învăţători o adevărată datorie patriotică. Emulaţia în a promova cu calificative cît mai bune examenul de definitivat trebuie să devină un fenomen de masă în rîndurile tinerilor învăţători.

Pentru aceasta munca de pregătire a examenului trebuie să înceapă din vreme, asigurîndu-se organizarea judicioasă a studiului individual şi eşalonarea lui de-a lungul întregului an şcolar premergător sesiunii. Aceasta este necesar deoarece însuşirea temeinică a cunoştinţelor cerute de programă nu se poate realiza în 2-3 săptămîni sau în timpul cursurilor de pregătire. Lecţiile şi consultaţiile din cadrul acestor cursuri nu epuizează toate problemele din programă, ci au doar scopul de a-i ajuta pe cursanţi să-şi sistematizeze cunoştinţele şi să-şi clarifice unele probleme mai dificile. De aceea, temeinica studiere prealabilă a întregii bibliografii, studiul individual constituie o condiţie de bază pentru însuşirea temeinică a cunoştinţelor.

Pentru a veni în ajutorul candidaţilor, secţiile de învăţămînt şi cultură raionale au datoria să organizeze consultaţii colective fie la centrul de raion, fie pe centre de comune (atunci cînd au loc şedinţele cercurilor pedagogice), folosind în acest scop profesorii cei mai bine pregătiţi.

O sarcină de mare răspundere pentru buna pregătire a învăţătorilor în vederea examenului de definitivat revine directorilor de şcoli, care sînt chemaţi să le creeze condiţii bune de studiu printr-o judicioasă distribuire a sarcinilor între membrii colectivului pedagogic.

Printr-o pregătire conştiincioasă, printr-o muncă perseverentă, ajutaţi de institutele de perfecţionare, de organele de învăţămînt şi colectivele pedagogice ale şcolilor, cei care urmează să se prezinte la examenul de definitivat vor obţine rezultate frumoase, ceea ce va fi în folosul şcolii, al educării comuniste a elevilor.

PETRE BUCŞA
lector la I.P.C.D.—Cluj

Din activitatea unui club sindical

În vederea informării membrilor de sindicat asupra manifestărilor cultural-artistice organizate de clubul sindicatului Învăţămînt din Capitală şi a popularizării cercurilor şi formaţiilor artistice din cadrul lui, a fost editat de curînd un pliant. Pliantul oglindeşte, în mare, activitatea bogată şi multilaterală care se organizează la club sub diferite forme. Prin prezentarea sa grafică, pliantul poate fi folosit şi ca afiş.

Dar principalul scop al editării pliantului a fost solicitarea de noi propuneri şi sugestii cu privire la activitatea clubului. La conducerea acestuia au şi sosit sesizări ale activiştilor culturali din şcoli, care propun organizarea de conferinţe, simpozioane, spectacole, concerte şi alte manifestări cultural-artistice atît la sediul clubului cît şi în raioane şi în şcoli. Programul de activitate al clubului pentru lunile următoare include multe din aceste propuneri

★

În cadrul acţiunilor de sprijinire a procesului instructiv-educativ, la club continuă să se organizeze conferinţe, comunicări şi referate ştiinţifice, simpozioane şi seri literare pentru cadre de diferite specialităţi. Astfel, la 27 februarie se va deschide un ciclu de conferinţe intitulat „Dezvoltarea literaturii pentru copii în anii regimului democrat-popular" la care vor participa cadrele didactice care predau la clasele I—IV.

Tematica acestor conferinţe a fost alcătuită în aşa fel încît să fie de folos pedagogilor atît în munca de instruire şi educare a elevilor, cît şi în sprijinirea pregătirii lor pentru examenele de definitivat şi grade. Temele conferinţelor vor fi : „Proza, povestirile realiste" (Viniciu Gafiţa) ; „Poezia pentru copii" (Ion Brad); „Basmul" (Al. Mitru), „Povestirile fantastico-ştiinţifice şi de aventuri" (Ion Hobană) şi „Dramaturgia pentru copii" (Al. Popovici).

★

Cercul de artă plastică „I. Andreescu" a luat frumoasa iniţiativă de a face schimb de expoziţii cu cercurile de artă plastică din cluburile şi întreprinderile Capitalei. Pînă de curînd, sala de expoziţii a clubului din b-dul 6 Martie nr. 32 a găzduit expoziţia pictorilor amatori de la Clubul Finanţe-Bănci. În prezent, o expoziţie colectivă a profesorilor de desen este deschisă în sala Clubului Finanţe-Bănci din str. Doamnei nr. 2. La începutul lunii martie o expoziţie asemănătoare va fi deschisă la clubul uzinelor „Semănătoarea".

Paralel cu aceste expoziţii, cercul de artă plastică „I. Andreescu" organizează şi unele expoziţii personale. Astfel, duminică a avut loc vernisajul expoziţiei profesorilor E. Cristescu-Delghioz şi Elena Toma.

I. M.

BIBLIOTECĂ PENTRU... ŞOARECI

De aproape trei ani, elevii Şcolii medii nr. 24 „V. Alecsandri" din Capitală sînt lipsiţi de posibilitatea de a frecventa biblioteca şcolii, pentru că aceasta este închisă.

Deşi şcoala a avut bibliotecar pînă de curînd, sub pretextul verificării inventarului direcţia a sigilat biblioteca şi nici prin gînd nu i-a trecut să valorifice fondul de cărţi de care dispune.

Este şi explicabil că în acest timp în bibliotecă şi-au făcut cuib păianjenii şi şobolanii. Tovarăşa Aneta Călinescu, directoarea şcolii, susţine însă că nu e vorba de „şobolani", ci numai de... „şoareci".

Ceea ce este şi mai grav, situaţia bibliotecii de la Şcoala medie nr. 24 este cunoscută şi de secţia de învăţămînt a raionului Gheorghe Gheorghiu-Dej şi de secţia de învăţămînt a Capitalei, ca şi de Direcţia bibliotecii din minister. Nimeni însă nu s-a sesizat, n-a luat măsuri pentru a se pune capăt acestei situaţii.

Întrebăm pe această cale conducerea şcolii şi organele respective de învăţămînt : cît timp au de gînd să mai tolereze această stare de lucruri, supunînd degradării un important fond de cărţi ?

— Ce faci colega ?

— Mă pregătesc pentru maturitate. Şcoala mi-a creat toate condiţiile.

Bibliografie

A APĂRUT REVISTA DE PEDAGOGIE Nr. 1 PE ANUL 1962

Numărul pe luna ianuarie al Revistei de pedagogie este deschis de articolul tovarăşului Acad. **Ilie Murgulescu**, ministrul Învăţămîntului şi Culturii : „Pedagogia — un complex ştiinţific" ; urmează apoi articolul „Zece ani de activitate a Institutului de ştiinţe pedagogice".

Rubrica **„Studii şi cercetări"** cuprinde articolele : „Contribuţii la metodica cercetării procesului de instruire practică în producţie a elevilor" de **Anatolie Chircev** şi **Ion Radu** ; „Cu privire la dezvoltarea multilaterală a personalităţii" de **Vasile Bunescu** şi „Contribuţia lucrului manual la educarea elevilor din cl. I—IV în spiritul dragostei faţă de muncă" de **Dumitru Grigoriu** ;

La rubrica **„Probleme ale şcolii de 8 ani"** sînt incluse articolele : „Despre predarea zoologiei în cl. a IV-a" de **I. Cremer şi Cornelia Prichea** şi „Predarea muzicii la clasele mici în şcoala de 8 ani" de **Ana Ionescu Motora**.

Rubrica **„Consultaţii — discuţii"** cuprinde articolele : „Folosirea excursiilor ca mijloc important de îmbogăţire a cunoştinţelor de literatură ale elevilor" de **Ion Cîrlan** şi „Procedee folosite în recapitularea materiei la ştiinţele naturale" de **Elena Antonescu**.

Rubrica **„Viaţa ştiinţifică"** cuprinde articolul „Lucrările celei de a IV-a sesiuni ştiinţifice a Institutului de ştiinţe pedagogice" de **Ion Modoran**.

La rubrica **„De peste hotare"** este inclus articolul „Şcoli sovietice fără repetenţi" de **Valentina Filipescu** şi **Ana Ganciu**.

În cadrul rubricii de **„Critică şi bibliografie"** sînt recenzate şi prezentate următoarele lucrări : „Educarea elevilor în spiritul patriotismului sovietic" de **V. A. Suhomlinski (Constantin Mincă)**; „Studierea psihologică a copiilor în şcoala internat" sub redacţia lui **L. I. Bojovici (Nicolae Radu)**; „Cărţi noi în Biblioteca centrală pedagogică" de **Victoria Popovici**; „Lucrări pedagogice apărute în 1961" şi „Planul tematic al Revistei de pedagogie pe anul 1962".

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 647 | vineri 9 februarie 1962 | 8 pagini 25 bani

Povestea tovarășei educatoare este foarte frumoasă. O spun chipurile vrăjite ale micuților.

UN „INCIDENT" CARE NE BUCURĂ

Cartea la sat

„Incidentul" s-a petrecut într-un sat din raionul Criș. Ne-a fost anunțat printr-o corespondență trimisă de un cititor al gazetei noastre care are doar tangențial legătură cu școala, un salariat al U.R.C.C. (Uniunea raională a cooperativelor de consum). Pentru autenticitatea celor relatate scrisoarea poartă și semnăturile președintelui Uniunii, șefului secției raionale de învățămînt și cultură și președintelui sindicatului. Semnătura și ștampila. Cititorul informa gazeta noastră asupra realizărilor obținute în raionul respectiv în munca de popularizare și difuzare a cărții. Iată cîteva: „De la începerea lunii cărții și pînă în prezent în localitățile raionului au avut loc: 58 șezători literare, 32 discuții pe marginea unor cărți, 19 simpozioane, o întîlnire între cititori și membrii cercului literar „Liviu Rebreanu" al Casei raionale de cultură, 17 concursuri „Cine citește folosește" 8 baluri ale cărții. Aceste acțiuni de popularizare și difuzare a cărții au fost organizate cu sprijinul directorilor de școli și al cadrelor didactice".

De cel mai mare succes se bucură cărțile care oglindesc politica P.M.R. și realizările obținute la sate în anii puterii populare, lucrările agrozootehnice menite să contribuie la ridicarea nivelului de cunoștințe al oamenilor muncii de la sate pentru obținerea de recolte bogate și pentru însușirea experienței înaintate în sectorul socialist al agriculturii, precum și operele literare contemporane care oglindesc viața nouă a oamenilor muncii din țara noastră.

În comunele Simand, Sintana și Chișineu Criș au fost organizate bazare ale cărții. În jurul bazarelor au fost montate în mod artistic panouri și lozinci. La căminele culturale, în școli, biblioteci, la matineele școlare s-au organizat conferințe, referate asupra cărților apărute în ultima vreme ca, de pildă „Șoseaua milionarilor" de Petre Vintilă, „7 inși într-o căruță" de P. Anghel ș.a. Cadrele didactice din satele raionului au ținut conferințe despre însemnătatea și rolul educativ al cărții în viața colectiviștilor. În marea majoritate — aproape 22.000 case de țărani din raion — există biblioteci proprii cu cărți și broșuri, dintre care unele cuprind volume în valoare de aproape 2000 lei. Peste 415 salariați și-au format biblioteci personale, a căror valoare se ridică la suma de 15.080 lei.

Cifrele vorbesc desigur elocvent. În 22.000 de familii țărănești din raionul Criș există biblioteci personale. Dacă adăugăm zecile de mii de volume ale bibliotecilor comunale și sătești ne putem imagina proporțiile ofensivei cărții în acest raion îndepărtat. Termenul nu este exagerat dacă ținem seama că mai mult de jumătate din cele 22.000 de familii nu știau la instaurarea puterii populare nici măcar să citească.

Printre aceste informații scrisoarea din Criș ne aduce la cunoștință și o întîmplare nu mai puțin semnificativă. Un adevărat „incident". La librăria din comuna Vărșand au sosit ultimele noutăți literare. Ca de fiecare dată în asemenea împrejurări, tînăra profesoară Marilena Baș s-a grăbit spre librărie, a ales cărțile dorite de cititorii de la cercul de citit pe care-l conduce și le-a distribuit. La bibliotecile personale ale acestora s-au adăugat noi volume. Într-o singură zi, de pildă, s-au cumpărat toate cele 20 de exemplare ale romanului „Învățătorii" de Ș. Nedelcu, pe care le primise librăria din această comună.

Discuția s-a iscat chiar a doua zi. „Pe noi de ce ne-a uitat?", „De ce nu ne consideră interesați?", „N-am cumpărat și citit zeci și sute de alte cărți?" s-au agitat destul de vehement cei nemulțumiți. Profesoara Marilena Baș n-a fost supărată de acest „incident". S-ar putea spune că, dimpotrivă, s-a bucurat. „Incidentul" oglindea și o parte din străduințile ei de a apropia cartea de inimile țăranilor, de a duce și prin carte în casele acestora cuvîntul partidului.

„Incidentul" are și o altă semnificație ușor de desprins de către oricine. Cultura pentru masele largi de oameni ai muncii a devenit, datorită politicii partidului, dintr-un deziderat, o realitate vie. Țăranul colectivist îi cunoaște farmecul și foloasele. Ofensiva bunăstării și a culturii se desfășoară impetuoasă. Are în frunte ei un comandant încercat — partidul — și o oaste de neînfrînt — clasa muncitoare. Cadrele didactice sînt și ele ostași în această măreață ofensivă. Vitejia lor se măsoară și cu fapte ca cele de mai sus.

CONSTANTIN RĂDOI

După examenele de grad

În luna ianuarie s-a desfășurat cea de a doua sesiune a examenelor de gradul II, de la introducerea gradelor didactice în învățămînt prin Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri din 1959. Încă un număr de 661 profesori, învățători și educatoare au obținut după această sesiune un grad superior și prin aceasta recunoașterea străduințiilor pentru continua lor perfecționare, au făcut un pas mai departe în dezvoltarea măiestriei lor pedagogice.

Rezultatele obținute la această sesiune pentru examenul de gradul II, ca și rezultatele obținute la sesiunea anterioare au confirmat încă o dată rolul important ce revine examenelor de grad în sistemul de perfecționare a cadrelor didactice. Faptul că pentru obținerea gradului II, ca și a gradului I se cere elaborarea unei lucrări personale, constituie un important mijloc de atragere a învățătorilor și profesorilor în munca de cercetare a problemelor actuale ale școlii, de valorificare și răspîndire a experienței proprii. De asemenea, faptul că la examenul de gradul II se pune accent, pe lîngă problemele de specialitate și asupra problemelor de metodică, oferă candidaților prilejul unei aprecieri a pregătirii lor didactice și asupra progresului în organizarea procesului de transmitere a cunoștințelor și de educare comunistă a tineretului.

Analizînd felul în care s-a desfășurat ultima sesiune a examenului de gradul II, se poate trage concluzia că cei mai mulți candidați au privit acest examen cu toată seriozitatea și s-au pregătit temeinic. Acest lucru se reflectă și în rezultatele obținute, procentul celor reușiți la examen fiind cu aproape 6 la sută mai mare decît la sesiunea anterioară. Aceste rezultate pot fi considerate cu atît mai bune, dacă ținem seama că, prin componența lor și prin importanța acordată modului de desfășurare a examenului, comisiile de examinare au dat dovadă de exigență.

Obținînd gradul II, educatoarele, învățătorii și profesorii se bucură de acesta ca de o distincție binemeritată. Dar obținerea gradului II nu reprezintă numai obținerea unei distincții, ci și o obligație morală, o datorie profesională pentru oricare slujitor al școlii conștient de ajutorul pe care-l poate primi în ridicarea cunoștințelor sale pe o treaptă superioară, prin pregătirea în vederea examenului de grad.

Partidul nostru pune în fața oamenilor muncii ca o sarcină de cea mai mare importanță lupta pentru calitate, iar calitatea se poate obține prin preocuparea continuă pentru ridicarea calificării, pentru îmbogățirea cunoștințelor de specialitate și pentru perfecționarea metodelor de muncă. O asemenea sarcină nu poate rămîne indiferentă nici învățătorilor și profesorilor, calitatea muncii lor reflectîndu-se în calitatea pregătirii tinerilor ce le sînt încredințați.

Un loc important în pregătirea și desfășurarea examenului de gradul II îl ocupă elaborarea lucrării personale pe care trebuie să o susțină fiecare candidat. Și în această privință, recenta sesiune de examene a constituit un vizibil progres față de cea anterioară. Este îmbucurător faptul, că o bună parte dintre candidați au prezentat lucrări personale metodico-științifice elaborate cu multă grijă și exigență, rezultat al unei practici îndelungate în școală, și care pot aduce o serioasă contribuție personală la îmbogățirea literaturii pedagogice, la răspîndirea experienței pozitive. Unele dintre aceste lucrări pot fi publicate chiar în forma actuală sau cu unele mici îmbunătățiri. Așa sînt, de exemplu, lucrările tovarășilor Radu Ion (regiunea Argeș), Popescu Maria (București), Antonescu Elisabeta (Iași), Dițuleasa Florian (regiunea Argeș), ca și lucrările: „Harta sonoră pentru orbi", „Bazele metodicii cititului și scrisului în alfabetul Braille", ale unor profesori din școlile speciale.

Conținutul acestor lucrări, ca și al altora care au fost apreciate ca foarte bune, a vădit o serioasă documentare teoretică a candidaților, îmbletită cu valorificarea unui bogat material faptic, ceea ce a dus uneori la concluzii interesante.

Cu prilejul examenului s-au prezentat însă și lucrări de un nivel mai scăzut sau chiar nesatisfăcătoare. Unele dintre aceste lucrări au dovedit lipsă de probitate științifică, au avut caracterul unor compilații din materialul bibliografic, ori au prezentat un conținut sărac sub aspect teoretic și practic. Alte lucrări s-au mărginit la o relatare descriptivă a faptelor, fiind lipsite de o documentare teoretică corespunzătoare, n-au explicat și interpretat științific metodele și

(Continuare în pag. 2-a)

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR:

Experimentul de la clasele I—IV (pag. 3)

Noi materiale didactice (pag. 4)

Viitorilor mecanizatori — o temeinică pregătire practică (pag. 6)

Disciplina la lecții (pag. 7)

Învăţăminte pentru practica de primăvară

Perioada practicii continue a elevilor din şcolile profesionale şi tehnice agricole, care va începe peste cîteva săptămîni, impune cadrelor didactice din aceste şcoli să desfăşoare încă de pe acum o temeinică şi susţinută muncă organizatorică.

O deosebită importanţă pentru desfăşurarea practicii o are alegerea locului. Acest loc trebuie să se afle numai în cuprinsul unităţilor agricole productive — gospodării agricole de stat, gospodării agricole colective, suprafeţe aparţinînd institutelor de cercetări ştiinţifice care au sectoare de producţie etc. Este necesar însă ca brigăzile de elevi să nu fie răspîndite pe întreg perimetrul de lucru al unităţilor în care se efectuează practica, deoarece aceasta ar îngreuna mult controlul şi îndrumarea eficientă a muncii de către profesorii de specialitate ai şcolii.

În vederea stabilirii celor mai bune modalităţi de efectuare a practicii elevilor, Institutul de ştiinţe pedagogice a organizat în cursul anului trecut o cercetare la şcoala viticolă de pe lîngă staţiunea experimentală din Valea Călugărească.

De comun acord cu conducerea staţiunii s-a repartizat pentru practica elevilor un cîmp productiv cu 8,1 ha vie bătrînă pe rod, 9,3 ha vie plantaţie tînără de 2—4 ani şi 9,6 ha teren destinat noilor plantaţii. Un tehnician din cadrul staţiunii a primit sarcina de a conduce munca elevilor. De pregătirea acestora pentru lucru au răspuns direct profesorii-instructori.

Pentru a-şi completa cunoştinţele elevii au lucrat şi în sectorul mecanic al staţiunii. La unele lucrări grele care depăşeau posibilităţile lor fizice — ca desfundatul manual al terenului, fixarea bulumacilor pentru susţinerea sîrmelor etc. — au fost ajutaţi de muncitori, elevii executînd o serie de operaţii alături de aceştia, în limita posibilităţilor lor, dar astfel încît să cunoască toate lucrările din vie.

Rezultatele obţinute atît pe linia instruirii elevilor cît şi în ceea ce priveşte producţia au fost foarte pozitive. La obţinerea lor au contribuit îndeosebi condiţiile create în cadrul experimentului — şi anume faptul că locul destinat instruirii practice a constituit o parte integrantă din suprafaţa gospodăriei, planul ei fiind înglobat în planul general de producţie, faptul că acest loc a fost situat aproape de şcoală, aşa încît elevii nu au pierdut timpul cu deplasări prea lungi, ca şi faptul că suprafeţele de cultură n-au fost împrăştiate, ceea ce a permis ca brigada şi îndrumătorii practicii să nu lucreze dispersat. De asemenea, s-au obţinut rezultate bune datorită faptului că în cadrul practicii s-au putut organiza lucrările prevăzute de programa şcolară şi pentru că elevii au avut la îndemînă utilaj modern şi au fost îndrumaţi de cadre pricepute.

Acestor probleme trebuie să le acordăm o deosebită atenţie în această perioadă căci de felul cum vom asigura locul de muncă al elevilor este condiţionată în mare măsură pregătirea cît mai desăvîrşită a viitorilor muncitori din sectorul agricol.

DIMITRIE D. ROMAN
cercetător principal la Institutul de ştiinţe pedagogice

Practica — un exigent examinator al cunoştinţelor teoretice. Cadrele didactice ale şcolii profesionale „Gh. Gheorghiu-Dej" din Tîrgovişte vor să vadă cum fac faţă elevii în producţie.

În sprijinul pregătirii viitorilor muncitori

Pe o întindere de cîteva hectare — pe care pînă acum cîţiva ani nu găseai decît ciulini şi bălării — se înalţă astăzi uzina de maşini electrice „Dinamo" Bucureşti, în încinta căreia se află şi o şcoală profesională ce pregăteşte pe viitorii muncitori ai uzinei. Aici, sub îndrumarea profesorilor şi a maiştrilor-instructori, cu sprijinul muncitorilor uzinei, peste 500 de ucenici ai şcolii se pregătesc să intre în rîndurile constructorilor socialismului din patria noastră.

La formarea acestor noi cadre aduce o contribuţie de seamă munca desfăşurată de comitetul sindicatului din uzină prin organul său din şcoală — comitetul sindical de secţie nr. 13.

Ceea ce caracterizează în primul rînd secţia sindicală din şcoală este faptul că, în activitatea sa, ea îşi însuşeşte pe deplin îndrumarea organizaţiei de partid şi păstrează o strînsă legătură cu conducerea şcolii şi cu organizaţia U.T.M., colaborînd îndeaproape cu acestea în vederea îndeplinirii cu succes a sarcinilor ce revin şcolii.

Pornind de la proiectul de hotărîre al adunării generale a secţiei sindicale şi ţinînd seama de situaţia fiecărei grupe, comitetul sindical de secţie şi-a axat în întregime planul de muncă pe problemele concrete ale şcolii. Astfel, comitetul şi-a înscris în planul său de muncă să sprijine conducerea şcolii în înzestrarea laboratoarelor şi cabinetelor cu mijloace tehnice. Încă de la sfîrşitul lunii decembrie 1961, datorită preocupărilor existente pe această linie, şcoala a fost înzestrată cu noi şi moderne aparate, scule şi utilaje de înaltă tehnicitate ca, de pildă, un defectoscop fero-flux, unul cu ultrasunete, precum şi un defectoscop Roentgen. De asemenea, şcoala a primit un aparat de încercat duritatea foilor metalice, o maşină de gradat, şublere şi micrometre pentru filete şi încă un aparat de proiecţie cinematografică, asigurîndu-se în felul acesta condiţii mai bune pentru pregătirea viitorilor muncitori.

Obiectivul esenţial al planului de muncă al comitetului de secţie din şcoala noastră profesională îl constituie însă sprijinirea activă a procesului instructiv-educativ. Pe această linie comitetul de secţie se preocupă îndeosebi de întărirea legăturii organice dintre teorie şi practică atît în cadrul predării obiectelor de cultură generală şi cultură tehnică sau al practicii de atelier, cît şi în cadrul instruirii în producţie a elevilor. Membrii comitetului au sprijinit conducerea şcolii în întocmirea unui grafic just de rotaţie a elevilor, pentru efectuarea practicii în diferitele sectoare ale uzinei. De asemenea ei urmăresc efectiv practica în producţie a elevilor în toate secţiile şi atelierele uzinei, precum şi în alte uzine în care aceştia îşi fac practica.

Pentru ridicarea nivelului de pregătire al maistrilor-instructori, comitetul de secţie a organizat prezentarea a două lecţii deschise în atelier. Comisia muncii de masă în producţie îndrumă pe maiştrii-instructori în organizarea întîlnirilor cu inovatorii şi fruntaşii în producţie ai uzinei, care le vorbesc viitorilor muncitori despre metodele lor avansate de muncă. De asemenea, responsabilul comisiei muncii de masă în producţie cu ajutorul maiştrilor-instructori se preocupă de antrenarea elevilor în întrecerea socialistă la locul de practică în producţie, precum şi de sprijinirea întrecerii între clase organizată de comisia diriginţilor, pe baza căreia se acordă steagul de clasă fruntaşă pe ani şi pe şcoală.

Fără îndoială că din planul de muncă al comitetului sindical de secţie nu lipsesc nici alte obiective importante privind, de exemplu, ridicarea nivelului lecţiilor deschise, al interasistenţelor, lupta împotriva mediocrităţii în însuşirea cunoştinţelor de către elevi, îmbunătăţirea consultaţiilor acordate acestora, sprijinirea lectoratului cu părinţii, sprijinirea colectivului de redacţie al gazetei de perete, a postului U.T.M. de control, a staţiei de radioamplificare etc.

În vederea lărgirii orizontului tehnic al elevilor, comitetul sindical de secţie a sprijinit conducerea şcolii în asigurarea condiţiilor pentru organizarea lucrărilor practice de laborator, în aşa fel încît ele să dea elevilor un orizont profesional cît mai larg. De exemplu, elevilor care se califică pentru meseria de strungar li se asigură posibilitatea de a efectua lucrări practice de instalaţii electrice pentru a-i înarma cu cunoştinţe teoretice şi deprinderi care să le permită ca în cazul unei defecţiuni a instalaţiei electrice a strungului la care lucrează să poată interveni imediat. Viitorii electricieni îşi însuşesc cunoştinţe privind executarea tolelor, a lucrărilor de lăcătuşărie etc.

Pentru asigurarea unor condiţii cît mai bune de viaţă şi de muncă în şcoală şi în internat, în afară de iluminarea cu neon a tuturor atelierelor, cabinetelor şi laboratoarelor — care s-a şi realizat — comitetul sindical de secţie şi-a propus să efectueze un control strict al calităţii meselor la cantină.

Demne de menţionat sînt şi realizările cultural-artistice ale colectivului Şcolii profesionale de ucenici a uzinei de maşini electrice „Dinamo" Bucureşti, înfăptuite cu sprijinul comitetului sindical de secţie şi al organizaţiei U.T.M. — alcătuirea unei formaţii corale, a unei brigăzi artistice de agitaţie, organizarea unor audiţii pe discuri etc.

Dezvoltînd baza acestor realizări — colaborarea cu conducerea şcolii sub îndrumarea organizaţiei de partid — vom reuşi să întărim continuu aportul muncii sindicale la ridicarea nivelului tuturor activităţilor din şcoală.

Prof. MARIUS GROPPOŞILA

Consfătuirea directorilor din şcolile de mecanici agricoli

Pentru a asigura mecanizării agriculturii cadre de muncitori la nivelul cerut de complexitatea tot mai mare a lucrărilor executate cu noile maşini şi agregate, Ministerul Agriculturii a luat o serie de măsuri privind atît lărgirea reţelei şcolare cît şi îmbunătăţirea procesului de învăţămînt.

Astfel, au fost create în acest an şcolar, în afara şcolilor existente de mecanizatori, numeroase şcoli noi pe lîngă S.M.T.-uri şi gospodării agricole de stat, realizîndu-se pregătirea viitorilor mecanizatori mai aproape de locurile unde urmează să-şi desfăşoare în viitor activitatea productivă.

O grijă deosebită a fost acordată îmbunătăţirii bazei materiale a şcolilor existente şi creării acesteia la şcolile nou înfiinţate. Multe şcoli de mecanici agricoli, cum sînt cele de la Roşiorii de Vede, Buzău, Craiova, Roman, Oradea, Ianca, Lehliu dispun în prezent de ateliere de instruire practică bine amenajate şi dotate, ca şi de cabinete de maşini agricole, de tehnologia meseriei, de electrotehnică, de fizică tehnică.

Analiza efectuată de curînd de către Ministerul Agriculturii cu privire la activitatea şcolilor de mecanici agricoli a relevat necesitatea de a se acorda un sprijin mai substanţial cadrelor didactice şi de conducere din aceste şcoli în problemele principale ale organizării şi desfăşurării procesului de învăţămînt. Pe această linie s-a desfăşurat recent, la şcolile de mecanizare a agriculturii din Roşiorii de Vede şi Săruleşti un instructaj urmat de un schimb de experienţă la care au participat toţi directorii şcolilor de mecanici agricoli. După ce au ascultat un instructaj teoretic, în care s-au dezbătut principalele probleme organizatorice şi didactice pe care le ridică activitatea şcolilor de mecanici agricoli, participanţii au efectuat numeroase demonstraţii practice. Un accent deosebit a fost pus pe demonstraţiile referitoare la problemele instruirii practice în atelierele-şcoală. În acest scop s-a organizat o lecţie deschisă de instruire practică la lăcătuşărie, cu subiectul „Filetarea exterioară". Discuţiile purtate în jurul lecţiei au permis să se desprindă o serie de preţioase învăţăminte. S-a arătat că, înainte de a porni la desfăşurarea instructajului introductiv, maistrul-instructor trebuie să prezinte ucenicilor materialul brut şi cel finit, pentru a deduce apoi operaţiile, fazele şi mînuirile ce se vor efectua. S-a subliniat de asemenea că demonstraţia maistrului este metoda principală a instructajului introductiv şi că operaţiile, fazele, mînuirile trebuie schiţate schematic pe tablă, pentru a fi fixate de elevi pe caiete.

Una din cele mai importante probleme a fost aceea a utilizării schiţelor şi desenelor în cadrul lecţiilor de instruire practică. S-a ajuns la concluzia că la începutul anului şcolar, cînd elevii au cunoştinţe puţine în domeniul desenului tehnic, este bine să se utilizeze în special desenele de contur. De altfel la primele teme — îndreptarea metalelor, trasarea, tăierea — şi chiar la începutul temei privitoare la pilirea metalelor nu sînt necesare decît desene simple, de contur. La executarea lucrărilor complexe însă schiţele devin absolut necesare. Ele fac parte integrantă din fişa tehnologică, care va fi alcătuită de maistrul-instructor cu ajutorul ucenicilor şi după care se va executa lucrarea.

O atenţie deosebită au acordat în cuvîntul lor participanţii la consfătuire bunei organizări a locului de muncă al maistrului-instructor şi bancurilor de lucru pentru ucenici. S-a remarcat, ca un element pozitiv al lecţiei la care s-a asistat, faptul că maistrul a asigurat tuturor ucenicilor filierele necesare executării concomitente şi în bune condiţii a operaţiei de filetare.

Pe marginea lecţiei deschise cu titlul „Despre maşinile de împrăştiat îngrăşăminte" s-au purtat discuţii însufleţite privind metodica lecţiilor de cultură tehnică. În mod deosebit s-a insistat asupra justei întrebuinţări a materialului didactic şi asupra asigurării timpului necesar fixării cunoştinţelor. S-a arătat de asemenea că la verificarea cunoştinţelor întrebările trebuie să fie formulate cît mai cuprinzător, pentru ca elevii să-şi poată dezvolta răspunsul.

Discuţii vii s-au purtat şi în legătură cu problemele metodice ale orelor practice de conducere a tractoarelor şi maşinilor agricole.

Participanţii la discuţie au scos în evidenţă importanţa instructajelor urmate de schimb de experienţă pentru îmbunătăţirea generală a muncii în şcolile de mecanici agricoli. Referindu-se la roadele pozitive ale schimbului de experienţă organizat de cercul pedagogic din Titu şi desfăşurat la şcoala de mecanici agricoli din localitate au propus să se organizeze activităţi similare şi la celelalte şcoli.

Pentru sprijinirea noilor şcoli de mecanici agricoli, Ministerul Agriculturii a luat şi o serie de alte măsuri. Astfel şcolile mai vechi şi cu experienţă au primit sarcina să acorde regulat sprijin, prin cadrele de conducere, şcolilor nou înfiinţate din apropiere. De asemenea corpului de control şi îndeosebi inspectorilor interregionali li s-a trasat sarcina de a îndruma îndeaproape desfăşurarea procesului de învăţămînt în şcolile nou înfiinţate.

Dînd un sprijin substanţial tuturor şcolilor de mecanici agricoli, organele de îndrumare şi control asigură toate condiţiile pentru traducerea în viaţă a sarcinilor trasate de partid şi guvern cu privire la pregătirea unor mecanizatori de înaltă calificare pentru sectorul agricol.

Ing. EDUARD CUPFER
directorul cabinetului metodic pentru învăţămîntul profesional şi tehnic din Bucureşti

De la corespondenţi şi cititori

Sprijinul comitetului de elevi

Comitetul de muncitori-elevi de la Şcoala medie „Mihai Viteazul" din Turda, înfiinţat recent, caută să aducă o contribuţie vie la desfăşurarea procesului de învăţămînt, să sprijine pe muncitorii-elevi începători pentru a-şi putea însuşi cît mai bine cunoştinţele predate în şcoală.

Astfel, într-una din şedinţele ţinute la începutul semestrului, comitetul de elevi a dezbătut planul său de muncă, repartizînd fiecărui membru sarcini concrete. Elevii din comitet au datoria să urmărească situaţia frecvenţei, să se intereseze şi să discute cu cei ce absentează de la lecţii. Sînt grăitoare cazurile mai multor elevi care şi-au îmbunătăţit frecvenţa în urma muncii de convingere şi a discuţiilor prieteneşti pe care le-au purtat membrii comitetului cu ei.

De asemenea, fiecare membru din comitet a avut ca sarcină să-şi lămurească colegii de muncă şi de şcoală, mai cu seamă pe cei din clasele a VIII-a care uneori nu se pregăteau temeinic, cu privire la importanţa studiului, în ridicarea calificării lor profesionale.

Avînd aceste promiţătoare rezultate la începutul activităţii, adăugînd la acestea o muncă mai susţinută pentru întărirea continuă a disciplinei şi frecvenţei pe şcoală, comitetul de elevi va putea să devină un element şi mai activ în stimularea muncitorilor-elevi de a obţine rezultate din ce în ce mai bune la învăţătură.

Prof. O. POP

Lectorate pentru părinţi

În munca de educare a elevilor, cadrele didactice de la Şcoala „23 August" din Slatina, se bizuie în mare măsură şi pe colaborarea strînsă cu părinţii elevilor. Dacă pînă anul trecut adunările cu părinţii se rezumau la unele informări asupra situaţiei elevilor, anul acesta le-am dat o formă nouă. Lectoratele pe care le organizăm urmăresc să facă cunoscute părinţilor unele probleme pedagogice (prin referate pe diferite teme) care să-i ajute în educarea copiilor.

Lectoratele se ţin lunar pe grupe de clase, şcoala noastră avînd cîte patru clase paralele. Programul constă într-o scurtă informare politică, un referat pe teme pedagogice: „Familia şi educaţia copiilor", „Educaţia prin muncă", „Să ne creştem copiii sănătoşi", „Cauzele care duc la formarea capriciilor la copii şi metodele de a le înlătura" etc.

Pentru a asigura o participare cît mai numeroasă a părinţilor, referatele noastre sînt urmate de programe artistice prezentate de elevi. Programele constau din piese de teatru, spectacole ale brigăzii de agitaţie, coruri, recitări şi jocuri populare româneşti.

Lectoratele cu părinţii au avut o influenţă pozitivă asupra rezultatelor obţinute la învăţătură şi în disciplina elevilor. În noul trimestru vom continua să organizăm cu regularitate lectoratele cu părinţii.

VASILICA BĂDULESCU

Răspîndirea experienţei înaintate

Îndrumaţi de secţia de învăţămînt şi cultură, metodiştii din raionul Tg. Ocna, regiunea Bacău, se preocupă de cunoaşterea şi popularizarea experienţei înaintate a cadrelor didactice. În acest scop metodiştii urmăresc cu atenţie munca directorilor, a învăţătorilor şi profesorilor, studiind metodele lor de muncă pentru a putea răspîndi experienţa înaintată în toate şcolile din raion.

Atunci cînd constată pe teren o experienţă bună, metodiştii discută asupra ei cu învăţătorul sau profesorul în cauză, îl îndrumă să adîncească şi să studieze mai temeinic problema respectivă şi să întocmească o lucrare în care să oglindească sistemul său de muncă. Lucrările sînt discutate apoi în cercurile pedagogice pe specialităţi, iar metodele care se dovedesc valoroase încep a fi aplicate în şcoli şi de alte cadre didactice.

Cele mai bune referate şi cele mai utile materiale didactice confecţionate de către cadrele didactice vor fi prezentate la o expoziţie cu caracter pedagogic.

GEORGETA NOURAŞ
Tg. Ocna

După examenele de grad

(Urmare din pag. I-a)

procedeele folosite şi n-au avut la bază un plan logic.

Cele mai multe dintre lipsurile lucrărilor personale izvorăsc din insuficienta documentare a candidaţilor, din conspectarea insuficientă a bibliografiei, din lipsa de deprinderi a cadrelor didactice de a elabora lucrări cu caracter ştiinţific şi din necunoaşterea metodelor de cercetare a experienţei didactice şi a etapelor elaborării unei astfel de lucrări. Aceste deficienţe ridică necesitatea sporirii exigenţelor faţă de ţinuta lucrărilor, cît şi a unui ajutor mai eficient în elaborarea şi realizarea lor la un nivel ştiinţifico-metodic mai înalt.

Institutele de perfecţionare şi secţiile de învăţămînt şi cultură sînt chemate să aducă o contribuţie mai largă pe această linie. Ar fi desigur util, să se elaboreze un îndrumător privind metodele şi etapele alcătuirii unei lucrări şi să se prevadă o asemenea temă în programul cursurilor de pregătire.

De asemenea, ar fi necesar ca cei înscrişi pentru examenele de gradul II să aleagă din vreme temele lucrărilor şi să trimită institutelor de perfecţionare planurile conspecte şi planurile de cercetare, spre a putea fi îndrumaţi de la început asupra modului de lucru, iar institutele de perfecţionare să organizeze discutarea pe etape a lucrărilor.

O bună pregătire au dovedit majoritatea candidaţilor şi la celelalte probe ale examenului de gradul II şi, îndeosebi, la metodica specialităţii. S-a remarcat, de exemplu, modul temeinic în care mulţi învăţători au cunoscut problemele de metodică a predării limbii române, diferitele tipuri de lecţii, cît şi felul în care o serie de educatoare au cunoscut literatura pedagogică, psihologică şi metodică prevăzută în programa de studiu individual. Au fost, de asemenea, profesori care au făcut dovada unei pregătiri deosebite, atît în privinţa conţinutului specialităţii, cît şi a experienţei în predare.

În ceea ce priveşte cunoaşterea problemelor de metodică, examenele au scos în evidenţă şi unele lacune în special în domeniul metodicii predării gramaticii şi ortografiei la clasele I—IV sau a unor elemente moderne ale specialităţii la matematică. Aceste lacune sînt legate într-o anumită măsură şi de numărul insuficient de lucrări teoretice privind metodica predării anumitor specialităţi. Este necesar de aceea ca Institutul de ştiinţe pedagogice şi Institutele de perfecţionare a cadrelor didactice să urgenteze elaborarea de metodici şi îndrumătoare metodice pentru disciplinele la care se resimte încă lipsa unor asemenea lucrări, în special pentru clasele I-VIII.

Paralel cu pregătirea metodică şi de specialitate, examenele au arătat o bună pregătire a celor mai mulţi dintre candidaţi şi în domeniul ştiinţelor sociale. S-a văzut cu acest prilej, sprijinul pe care-l primesc cadrele didactice în ridicarea nivelului pregătirii lor prin învăţămîntul ideologic. Ca urmare, mulţi candidaţi au dat răspunsuri bune şi foarte bune, au dovedit orientare ideologică justă şi siguranţă în expunere, pregătire teoretică şi cunoaşterea justă a problemelor legate de practica construcţiei socialismului.

Au fost însă şi candidaţi care s-au prezentat sub nivelul cerut, au tratat simplist şi la suprafaţă problemele, şi-au însuşit mecanic cele învăţate, ori au cunoscut insuficient documentele de partid recente. Se desprinde clar concluzia că ridicarea nivelului ideologic presupune înţelegerea tezelor teoretice ale marxism-leninismului în strînsă legătură cu problemele politicii partidului nostru în opera de desăvîrşire a construcţiei socialismului, cu problemele mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale.

Vorbind despre pregătirea şi desfăşurarea examenelor de gradul II, nu poate fi trecut cu vederea nici rolul ce revine inspecţiei speciale în aprecierea pregătirii candidaţilor. Aceasta are scopul să constate şi să aprecieze pregătirea ştiinţifică şi metodică a candidaţilor, activitatea lor la clasă şi contribuţia la îndeplinirea sarcinilor mari ale şcolii, activitatea lor cultural-obştească.

Modul de efectuare a inspecţiilor speciale s-a îmbunătăţit faţă de sesiunea anterioară, iar exigenţa şi obiectivitatea în aprecierea rezultatelor au sporit. Cu toate acestea, comisiile de examene au constatat uneori un decalaj între aprecierile date la unele inspecţii speciale şi calificativele obţinute de candidaţii în cauză la probele de examene. Au fost, de pildă, unii candidaţi care au obţinut la inspecţiile speciale note foarte bune, în timp ce la probele de examen au obţinut doar rezultate satisfăcătoare sau chiar slabe.

Aceasta dovedeşte că unii inspectori însărcinaţi cu efectuarea inspecţiilor speciale nu dovedesc în toate cazurile suficientă exigenţă şi obiectivitate în notarea celor inspectaţi, iar uneori ţin seama în aprecierea inspecţiilor mai mult de aspectul cantitativ al activităţilor desfăşurate şi nu de calitatea muncii.

Este de dorit ca, pe viitor, notarea inspecţiilor speciale să reflecte în mod real nivelul pregătirii profesionale a candidaţilor şi activitatea lor cultural-obştească. Desfăşurarea în bune condiţiuni a acestei acţiuni este strîns legată şi de alegerea persoanelor care primesc sarcina de a efectua inspecţii speciale, care pe lîngă o temeinică pregătire profesională şi politico-ideologică, trebuie să stăpînească bine tehnica inspecţiei.

Cele două sesiuni de examene au mai arătat totodată, că secţiile de învăţămînt şi cultură trebuie să trateze cu mai multă atenţie cererile cadrelor didactice care solicită înscrierea la gradul II, să îndrumeze şi să stimuleze în această privinţă, în primul rînd, pe cei mai buni profesori, învăţători şi educatoare, să-i sprijine în pregătirea lor şi să le creeze condiţii de studiu, ţinînd seama că examenele de grad sînt un important mijloc de perfecţionare.

POŞTA redacţiei

AUREL BREŞTIN — Timişoara:

Obligaţia profesorilor de cultură tehnică din şcolile profesionale, tehnice şi de meserii de a se prezenta la examenul de definitivat, în cazul că nu îndeplinesc condiţiile de a primi gradul definitiv fără examen, este prevăzută atît în instrucţiunile de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959, cît şi în Regulamentul pentru acordarea gradelor didactice, publicat în Buletinul M.I.C. nr. 8, seria A, din 31 decembrie 1959. Şcoala la care funcţionaţi şi cadrele didactice aveau, posibilitatea să cunoască aceste dispoziţii.

Aveţi prin urmare obligaţia să vă prezentaţi la examenul de definitivat, pînă la obţinerea gradului urmînd a fi încadrat ca profesor categoria I-a, în grupa corespunzătoare de vechime, respectiv 5—10 ani.

CONSTANTIN BELEA — Reşiţa:

Norma didactică a maiştrilor-instructori este de 24—30 ore săptămînal, aceste limite fiind determinate de numărul orelor existente în şcoală. Maiştrii şi tehnicienii din producţie pot cumula în învăţămînt pînă la ½ normă de maistru-instructor, adică 12—15 ore. Cînd numărul orelor de cunoştinţe industriale şi lucrări practice este cuprins între 12—15, acestea se consideră ½ normă fiind retribuite cu 50 la sută din salariul funcţiei de maistru (în cazul specialiştilor din producţie).

În cazul cînd numărul orelor cumulate este mai mic, atunci retribuirea lor se face în cota corespunzătoare, calculată la limita minimă a obligaţiei didactice, adică la 12 ore pentru ½ normă, iar nu la limita maximă de 15 ore.

GH. NICOLESCU — Truşeşti, raionul Botoşani:

Directorul unei şcoli de 7 ani (8 ani) este încadrat la clasele V—VII în mod obligatoriu, avînd obligaţia didactică de predare de cel mult 6 ore săptămînal sau este degrevat complet de sarcina la catedră, în funcţie de numărul claselor.

În această situaţie, el poate cumula numai la clasele V—VII, pînă la ½ normă, pentru care este retribuit proporţional cu pînă la 40 la sută din salariul funcţiei de profesor.

Directorul unei şcoli de 7 ani (8 ani), ca şi ceilalţi profesori care predau la clasele V—VII, nu pot cumula la clasele I—IV, aceste posturi neputînd fi cumulate decît de învăţătorii care predau la clasele I—IV. (În afara cazului cînd este vorba despre o şcoală în care se aplică experimentul predării cu profesori specialişti la clasele I—IV).

În situaţia menţionată în scrisoare, directorul va primi salariul de profesor la care are dreptul şi la indemnizaţia de director, plus cota corespunzătoare pentru orele cumulate la clasa a V-a. El nu va putea să fie însă plătit pentru orele ce le predă la clasa II-a, întrucît nu are dreptul să cumuleze la clasele I—IV. Secţia de învăţămînt şi cultură era obligată să repartizeze un învăţător pentru clasa a II-a sau să repartizeze această clasă, prin cumul, unuia dintre învăţătorii existenţi în şcoală.

EUGEN FLOCA, — comuna Răchiţele, raionul Huedin:

Au dreptul la acordarea sporului pentru funcţionarea în localităţile cu condiţii speciale, numai cadrele didactice calificate care predau la şcolile din localităţile cuprinse în lista trimisă sfaturilor populare regionale şi raionale.

Includerea unei localităţi în această listă, care a fost aprobată de organele centrale, nu e determinată de altitudinea la care se află, ci de o serie de alte criterii.

În funcţie de aceste criterii s-au stabilit şi localităţile aparţinînd comunei Răchiţele.

UN GRUP DE CADRE DIDACTICE, din raionul Strehaia, regiunea Oltenia:

întreabă dacă pot fi planificate orele la clasele V—VII, diminea-ţa şi cele de la clasele I—IV după amiaza.

Potrivit prevederilor articolului 6 din Regulamentul de organizare şi funcţionare a şcolilor de cultură generală, la şcolile unde învăţămîntul de zi se desfăşoară în două serii, clasele I—IV funcţionează de regulă dimineaţă.

În cazuri cu totul excepţionale secţiile de învăţămînt şi cultură regionale au dreptul să facă unele schimbări, după o atentă verificare a situaţiei.

Cazul sesizat în scrisoarea d-voastră nu poate constitui o excepţie, neavînd motive temeinice. Problema bugetului ce se aduce ca argument principal în susţinerea propunerii, nu se schimbă cu nimic în situaţia cînd s-ar admite funcţionarea claselor V—VII de dimineaţă.

Cît de sus va zbura planorul? — Întrebarea aceasta îi preocupă pe cei patru pionieri, membri ai cercului de aeromodele de la Casa pionierilor din Suceava.

La Moscova, într-un bloc din B-dul Varşoviei, a fost amenajat un atelier pentru micii pasionaţi ai traforajului.

Noutăţi în Biblioteca centrală pedagogică

Printre lucrările noi cu care s-a îmbogăţit Biblioteca pedagogică se înscrie „Educaţia ateistă a elevilor la temele de ştiinţele naturii" de A. M. Bolotnikov. Conţinutul ei se referă la modul cum trebuie folosite bogatele posibilităţi pe care le oferă predarea ştiinţelor naturii în educarea ateistă a elevilor.

Lucrarea arată că în clasa I elevii continuă cunoaşterea naturii începută încă la grădiniţă sau acasă. Ei primesc multe informaţii elementare, dar pe deplin ştiinţifice în excursii, la lecţiile de ştiinţele naturii, la lecţiile de citire explicativă, în timpul lucrărilor asupra calendarului naturii şi al muncii la colţul naturii.

Studierea naturii oferă posibilităţi foarte bogate pentru realizarea educaţiei ateiste a elevilor. Dar prin cunoaşterea în sine a obiectelor şi fenomenelor naturii — de exemplu prin observarea apariţiei mugurilor sau prin cunoaşterea semnelor primăverii — încă nu educăm ateiştii.

Pentru realizarea cu succes a educaţiei ateiste trebuie să le arătăm elevilor, în mod convingător şi sistematic, cu exemple clare, că în natură totul se află în dezvoltare, în mişcare. Apa se transformă în aburi, granitul se fărîmiţează, cresc şi se dezvoltă plante şi animale. Această idee a dezvoltării trebuie să o relevăm în cursul studierii materialului concret.

Începînd din clasa I se cuvine să-i învăţăm pe copii să găsească legăturile cauzale dintre fenomene. De exemplu, atunci cînd studiem tema „Imagini ale naturii şi muncii oamenilor în diferite anotimpuri ale anului" nu trebuie pur şi simplu să enumerăm semnele toamnei : schimbarea culorii frunzelor, căderea lor, răcirea vremii, migrarea păsărilor, ci este necesar să-i facem pe copii să înţeleagă că, o dată cu scurtarea zilei, cînd soarele luminează şi încălzeşte mai puţin, vremea se răceşte, ceea ce are drept urmare căderea frunzelor şi migrarea păsărilor.

În activitatea de cerc copiii din toate clasele se preocupă de semănarea şi încolţirea seminţelor, urmăresc dezvoltarea mugurilor pe ramuri. În conducerea activităţilor de acest fel este necesar să subliniem (cu prozime gradată, în raport cu clasa) dependenţa cauzală a dezvoltării plantelor de temperatură, mediu, lumină, prezenţa umidităţii în atmosferă, a substanţelor nutritive. Trebuie de asemenea să acordăm atenţie felului cum formulăm întrebările. De exemplu, nu e permis să întrebi : „Pentru ce are planta nevoie de frunze (rădăcini, flori)?" O asemenea întrebare îi face pe elevi să creadă că în natură totul este determinat, supraveghiat de cineva. E mai just să punem întrebarea astfel : „Ce funcţie îndeplinesc frunzele (rădăcinile) plantei ?", pentru că o asemenea întrebare indică dependenţa structurii organului de funcţia pe care o îndeplineşte.

La toate temele de ştiinţele naturii trebuie să urmărim în mod insistent legătura dintre teorie şi practică.

Să examinăm cîteva exemple : chiar din clasa I copiii pun la încolţit seminţe de plante cu flori. Trebuie să le arătăm că procesul de creştere şi de formare a organelor nu este dirijat de o forţă supranaturală, nu depinde de dumnezeu, ci cauza încolţirii lor, a creşterii o constituie căldura, umezeala, aerul.

În clasele a III-a şi a IV-a trebuie să le arătăm copiilor că pentru creşterea seminţelor sînt necesare anumite condiţii de mediu. De exemplu, dacă nu există umezeală, seminţele nu încolţesc, iar dacă le dăm prea multă apă, atunci le lipseşte aerul şi iar nu încolţesc. Din experienţe elevii se lămuresc că seminţele cresc numai atunci cînd primesc apă, aer şi căldură în cantitate necesară.

Dacă îi deprindem să observe sistematic transformările petrecute în natură, schimbarea fenomenelor naturii, elevii se conving de caracterul lor firesc, de succesiunea lor regulată, de dependenţa lor reciprocă, se conving că nu poate fi vorba de forţe supranaturale.

Lămurind numeroase probleme privitoare la conţinutul şi metodica muncii de educare ateistă a elevilor la lecţiile de ştiinţele naturii, lucrarea lui A. M. Bolotnikov este de un real folos învăţătorilor.

VICTORIA POPOVICI

Probleme actuale ale învăţămîntului din ţările socialiste

Dezvoltarea generală a ţărilor socialiste pune în faţa învăţămîntului, a cercetării pedagogice probleme noi, prin soluţionarea cărora şcoala, procesul de instruire şi educare a tinerelor generaţii să se ridice la nivelul corespunzător etapei actuale. Realizările în această privinţă sînt valorificate, apreciate în lumina contribuţiei pe care ele o aduc la închegarea unui sistem pedagogic care să urmărească realizarea înaltului scop al educării omului nou, constructor al societăţii socialiste şi al viitoarei societăţi comuniste.

Multiple şi variate probleme de actualitate preocupă pe cei ce muncesc în şcoli, pe cercetători, organele de conducere ale învăţămîntului. Aceste preocupări, ca şi realizările dobîndite în rezolvarea problemelor noi pe care le ridică munca instructiv-educativă sînt oglindite într-o serie de articole şi studii apărute în presa pedagogică de specialitate, ca şi în materialele diferitelor congrese ale pedagogilor ce au avut loc în ultimii ani în ţările socialiste.

Un articol cu titlul „Conţinutul şi metodele educaţiei comuniste în şcoală", publicat în revista „Sovetskaia pedagoghika" de I. A. Kairov, preşedintele Academiei de ştiinţe pedagogice din Uniunea Sovietică, arată de exemplu, că în societatea care construieşte comunismul noile condiţii de viaţă cer dezvoltarea multilaterală cît mai completă a personalităţii elevilor. Aceasta determină o serie de modificări în conţinutul şi metodele educaţiei, ca şi în organizarea învăţămîntului, ceea ce duce la îmbogăţirea cantitativă şi calitativă a ştiinţei pedagogice sovietice.

Dezvoltarea morală şi fizică, înalta ideologie şi conştiinţa comunistă a viitorilor constructori ai comunismului — elemente de bază ale dezvoltării multilaterale a elevilor — se realizează pe deplin în condiţiile progresului social, economic, tehnic şi cultural prin îmbinarea muncii intelectuale cu cea fizică.

Contrar teoriilor burgheze cu privire la imposibilitatea modificării fondului moral şi spiritual al omului, experienţa din U.R.S.S. dovedeşte că în noile condiţii se poate forma omul nou, temeinic pregătit pentru noua societate, omul care munceşte cu tot elanul pentru construirea comunismului şi îşi organizează o viaţă personală interesantă şi frumoasă.

O serie de modificări în conţinutul educaţiei din U.R.S.S. — arată articolul lui I. A. Kairov sînt legate de aplicarea principiilor comunismului în practica vieţii, activitatea practică fiind considerată scop şi factor al educaţiei. În îndrumarea întregii activităţi a tineretului se realizează astfel o unitate deplină între teorie şi practică, între cuvînt şi faptă.

Într-un articol publicat în revista „Narodnoe obrazovanie", E. I. Afanasenko, ministrul Învăţămîntului al R.S.F.S.R., discută cîteva probleme de conţinut şi de organizare ale învăţămîntului sovietic în etapa actuală, ca de pildă organizarea şcolilor medii cu instruire în producţie, educaţia în procesul instruirii în producţie, îmbunătăţirea metodelor de predare, rolul organizaţiei de pionieri şi comsomol în munca educativă şi în formarea unei concepţii juste despre viaţă, problemele învăţămîntului seral. Articolul reliefează o serie de aspecte noi ale muncii instructiv-educative ce se desfăşoară în şcolile sovietice, subliniază rezultatele dobîndite, sugerează soluţii noi pentru îmbunătăţirea muncii de conducere a şcolilor, pentru organizarea şcolilor-internat de 8 ani şi a şcolilor-internat medii, pentru pregătirea profesională a elevilor din aceste şcoli numai la specialităţile la care nu pot fi pregătite cadre în fiecare oraş sau raion.

Cercetările pedagogice întreprinse în U.R.S.S. confirmă teza marxist-leninistă că dezvoltarea ştiinţei şi tehnicii impune şcolii să crească oameni cu o cultură multilaterală.

Una din concluziile concrete ale acestor cercetări este necesitatea ridicării nivelului predării ştiinţelor naturii. Aceasta cere în primul rînd ca materialul de învăţămînt în domeniul ştiinţelor naturii să fie astfel ales încît să corespundă tendinţelor de dezvoltare predominante în ştiinţă şi tehnică. De exemplu, la fizică centrul de greutate urmează să fie mutat de la mecanică la electricitate şi hidraulică ; în chimie centrul de greutate se deplasează mereu de la chimia minerală spre cea organică, dîndu-se o atenţie specială capitolului polimerilor.

Seminarul pedagogic internaţional care a avut loc la Moscova în anul 1961 a scos în evidenţă o serie de noi probleme ale învăţămîntului. Una dintre aceste probleme, mult dezbătută în prezent în toate ţările socialiste, este cum să se realizeze practica de producţie a elevilor. Fără îndoială că dezbaterea colectivă a acestei probleme va duce la soluţii care să satisfacă pe deplin cerinţele învăţămîntului din fiecare ţară socialistă.

Numeroase probleme de actualitate ale instruirii şi educării tinerei generaţii au fost discutate la cel de al VI-lea Congres al pedagogilor din R. D. G. care a avut loc la Berlin în 1961 şi la care au participat delegaţi din toate ţările socialiste din Europa şi Asia. Dezbătînd variatele aspecte ale muncii desfăşurate în prezent în şcoli, Congresul a subliniat totodată sarcinile de viitor ale cadrelor didactice şi ale ştiinţei pedagogice.

Un articol publicat în revista „Sozialistische Erziehung", cu titlul „Din recomandările celui de al VI-lea Congres pedagogic", reia şi analizează o temă dezbătută la congres, şi anume problema şcolii cu program zilnic prelungit. Articolul arată că acest nou tip de şcoală, care se răspîndeşte în R. D. G., creează premise favorabile pentru ridicarea nivelului instruirii şi educării elevilor.

Un alt articol publicat în presa pedagogică din R. D. Germană şi anume articolul „Probleme de învăţămînt în ţările socialismului", scris de Gerhart Neuner şi apărut în revista „Pedagogik", analizează cerinţele pe care construcţia socialismului le pune în faţa şcolii. Pe baza acestei analize autorul ajunge la concluzia că, pentru elaborarea directivelor privitoare la modernizarea conţinutului învăţămîntului este necesară cunoaşterea precisă a cerinţelor pe care viitorul le va pune în faţa generaţiei tinere de azi. Această cunoaştere priveşte în special tendinţele de dezvoltare ce se manifestă în industria şi agricultura modernă, ca şi perspectivele progresului ştiinţific şi tehnic.

Cercetări rodnice în domeniul învăţămîntului se desfăşoară şi în alte ţări socialiste. În R. S. Cehoslovacă, de exemplu, se acordă o atenţie deosebită problemelor instruirii elevilor în sălile de lucrări practice. În R. P. Bulgaria s-au desfăşurat cercetări în problema înlăturării diferenţierilor între învăţămîntul urban şi cel rural.

Cunoaşterea şi folosirea reciprocă a rezultatelor la care se ajunge în toate ţările socialiste pe baza cercetării creatoare în domeniul învăţămîntului, schimbul de experienţă între lucrătorii şcolilor din aceste ţări aduc o contribuţie tot mai mare la dezvoltarea pedagogiei marxist-leniniste, la ridicarea pe o treaptă din ce în ce mai înaltă a instruirii şi educării viitorilor constructori ai socialismului şi comunismului.

ION MODORAN
secretar ştiinţific al Institutului de ştiinţe pedagogice

CONCURS

INSTITUTUL DE MINE „GH. GHEORGHIU-DEJ" DIN PETROŞENI anunţă scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

1). Un post de profesor, poz. 3, la disciplina Mecanisme şi organe de maşini din cadrul catedrei de Mecanică aplicată.

2). Un post de conferenţiar poz. 2, la disciplina Geometrie descriptivă din cadrul catedrei de Geometrie descriptivă şi desen.

3). Un post de preparator principal, poz. 12, la disciplina Economie politică din cadrul catedrei de Ştiinţe sociale.

4). Un post de preparator principal, poz. 13, la disciplina Socialism ştiinţific din cadrul catedrei de Ştiinţe sociale.

5). Un post de şef de cabinet, poz. 11, la disciplina Socialism ştiinţific din cadrul catedrei de Ştiinţe sociale.

La concurs pot participa :

a) pentru funcţia de profesor, persoanele care posedă titlul ştiinţific de doctor în ştiinţe sau gradul didactic de profesor în învăţămîntul superior ;

b) pentru funcţia de conferenţiar, persoanele care posedă titlul de doctor în ştiinţe sau candidat în ştiinţe sau gradul didactic de conferenţiar. Pot fi admişi la concurs, pentru funcţia de profesor sau conferenţiar şi fără titlurile ştiinţifice sau gradele didactice superioare mai sus menţionate, specialişti de înaltă valoare, cu vechime în producţie sau în aparatul de stat, care posedă studii superioare de specialitate ;

c) pentru funcţiile de şef de cabinet, preparator principal, persoanele care funcţionează în institutele de învăţămînt superior în posturi de şef de cabinet sau preparator principal, sau persoane din producţie care posedă diploma de examen de stat în specialitatea corespunzătoare catedrei la care se ţine concursul.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune în termen de o lună de la apariţia prezentului anunţ, la secretariatul institutului (Petroşeni. str. Institutului nr. 20), următoarele acte :

copie legalizată de pe actele de studii ;

copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe ;

copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar ;

lucrările ştiinţifice ale candidatului, într-un exemplar ;

memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat;

certificat de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia (întreprinderea) în care îşi are funcţia de bază;

autobiografia.

Concursul va avea loc la I.M.P. după o lună de la apariţia prezentului anunţ. Data concursului se va comunica fiecărui candidat.

Informaţii suplimentare se pot lua zilnic de la rectoratul institutului (Petroşeni, str. Institutului nr. 20).

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20, Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii Piaţa Scînteii Bucureşti.

Experimentul de la clasele I-IV

— Unele constatări în şcolile din Capitală —

Consfătuirea cadrelor didactice din şcolile experimentale ale Capitalei a constituit un prilej de temeinică analiză a rezultatelor obţinute în primul trimestru al anului şcolar 1961/1962 la aceste şcoli, de orientare a activităţii viitoare în vederea îmbunătăţirii muncii.

În Capitală funcţionează 16 şcoli experimentale, cîte 2 în fiecare raion, cuprinzînd 115 clase experimentale, cu 4.256 elevi şi 66 clase de control cu 3.185 elevi.

Experimentul se aplică în forme variate şi anume :

— predarea pe obiecte de către profesorii de specialitate la clasele I-IV (Şcolile nr. 111, nr. 150 şi nr. 175). La Şcoala de 8 ani nr. 150 experimentul a fost extins la toate clasele I-IV ;

— predarea pe obiecte de către profesorii de specialitate la clasele III-IV. La aceste şcoli, la clasele I-a — II-a doar muzica şi educaţia fizică sînt predate de profesori de specialitate ;

— predarea pe obiecte sau grupe de obiecte de către învăţători.

În organizarea şcolilor experimentale una din problemele organizatorice de bază, care a stat în faţa Secţiei de învăţămînt a sfatului popular al Capitalei şi a secţiilor raionale a fost încadrarea şcolilor experimentale cu profesori şi învăţători corespunzători.

Discuţiile din consfătuire au scos în evidenţă interesul cu care cadrele didactice şi părinţii au primit noul sistem de predare.

La începutul anului şcolar, unele cadre didactice şi unii părinţi şi-au exprimat rezerve faţă de noul sistem de predare. Din discuţiile purtate în consfătuire a reieşit că aceştia au început să se convingă pe parcurs că noul sistem asigură copiilor o pregătire multilaterală.

Discuţii vii s-au purtat în problema aplicării experimentului de la clasa I. Opinia majorităţii participanţilor la discuţii a fost că predarea pe obiecte de către profesori de specialitate se poate realiza cu succes de la clasa I. Această părere a fost susţinută de faptul că s-a constatat o perioadă mai scurtă de acomodare la clasa I decît la clasa a III-a, iar rezultatele obţinute la învăţătură la toate clasele I experimentale sînt mai bune decît cele de la clasele de control. S-a arătat că la elevii din clasele I experimentale se formează mai uşor deprinderi de activitate independentă decît la cei din clasele de control unde acestea se formează mai lent.

În discuţii s-a apreciat că noul sistem de predare asigură o creştere a conţinutului ştiinţific al învăţămîntului şi aplicarea unei game mai variate de metode şi procedee, determinată de posibilităţile mai largi de pregătire a fiecărei ore pe care le are specialistul. De asemenea, învăţătorii care predau pe specialităţi au arătat că s-au putut pregăti mai temeinic şi au obţinut rezultate mai bune, deoarece au avut mai mult timp la dispoziţie, iar eforturile s-au concentrat în mai puţine direcţii.

S-a arătat de asemenea că noul sistem de predare asigură o apreciere diferenţiată şi mai aproape de realitate a muncii elevilor. Chiar învăţătorii care predau pe specialităţi au arătat că înainte aveau tendinţa de a plafona notele orientîndu-se după romînă şi matematică şi că în noile condiţii această tendinţă nu se mai manifestă.

S-a stabilit de asemenea că din punct de vedere educativ acest sistem favorizează o dezvoltare multilaterală a elevilor şi o influenţă mai complexă venită de la mai mulţi educatori, care se completează reciproc în condiţiile realizării unor cerinţe unice.

Cu privire la munca instructivă

Pentru a avea o bază de comparaţie în analiza situaţiei la învăţătură la sfîrşitul trimestrului şi pentru a putea ajunge la unele concluzii, s-a urmărit în şcolile experimentale nivelul de cunoştinţe al elevilor la diferite materii încă de la începutul anului. Aceasta s-a realizat prin lucrările de sondaj la romînă şi matematică, ca şi prin cercetarea gradului de pregătire la celelalte discipline.

La şcolile unde predarea se face de către profesori de specialitate la toate obiectele, începînd cu clasa I-a, rezultatele obţinute de elevii claselor I-a, cuprinse în experiment, sînt foarte bune, procentul de promovabilitate în medie fiind de 95 la sută. Aceasta se explică prin faptul că elevii s-au acomodat foarte uşor şi într-un timp scurt cu acest sistem, nefiind obişnuiţi cu altă formă de predare. În acelaşi timp profesorii de specialitate străduindu-se să-şi însuşească metodica predării la clasele I-IV, au reuşit să asigure accesibilitatea cunoştinţelor în raport cu particularităţile de vîrstă, iar învăţătorii care predau pe specialităţi, concentrîndu-se doar asupra unui obiect, şi-au putut îmbunătăţi munca personală prin pregătirea mai atentă a lecţiilor şi a materialului didactic. Acest fapt a fost subliniat de multe cadre didactice, care au luat cuvîntul în cadrul consfătuirii din ianuarie 1962.

La clasele a II-a, cu unele excepţii (Şcoala nr. 150) situaţia este ceva mai slabă faţă de clasa I-a (media de promovabilitate 91 la sută) şi faţă de clasele paralele de control (92 la sută), deoarece trecerea de la munca cu un învăţător la aceea cu mai mulţi profesori a însemnat pentru elevi o oarecare greutate. Remarcăm însă în general, că nivelul claselor experimentale este calitativ superior faţă de acela al claselor de control.

În general situaţia claselor a III-a experimentale (procent mediu 91 la sută) este mai bună decît aceea a claselor de control (procent mediu 89 la sută). Trebuie arătat că la clasele la care muzica şi educaţia fizică au fost predate încă de anul trecut de către specialişti, rezultatele au fost mai bune, elevii acomodîndu-se mai uşor formei de predare cu profesori la toate obiectele.

La clasele a IV-a cuprinse în experiment încă din anul trecut s-au obţinut cele mai bune rezultate. Astfel la Şcoala de 8 ani nr. 150 procentul de promovabilitate este de 99,18 la sută, la Şcoala de 8 ani nr. 111 procentul este de 92 la sută faţă de clasele de control, care au 89 la sută, iar la Şcoala de 8 ani nr. 175 clasa experimentală are un procent de 85 la sută faţă de 80 la sută la clasele de control.

La aceste şcoli experimentul este urmărit în continuare şi la clasele a V-a, pentru elevii care au fost anul trecut în clasa a IV-a experimentală. La clasa aV-a situaţia se prezintă astfel la sfîrşitul primului trimestru : la Şcoala de 8 ani nr. 150 procentul de promovaţi este de 90 la sută, la Şcoala de 8 ani nr. 175 este de 90,91 la sută, iar la Şcoala de 8 ani nr. 111 de 89 la sută. La Şcoala de 8 ani nr. 111, actuala clasă a V-a experimentală, care a fost mai slabă în clasa a IV-a, reuşeşte în acest an să se situeze pe un loc fruntaş faţă de celelalte clase a V-a, care au procente de 66 la sută, 68 la sută, 70 la sută. În timp ce clasa de control, o clasă foarte bună, scade ca nivel faţă de anul trecut, clasa a V-a (experimentală) creşte în aceeaşi perioadă.

La şcolile unde predarea se face de către profesori de specialitate la clasele a III-a şi a IV-a, situaţia se prezintă cu aspecte variate. Dacă şcolile care au fost analizate pînă acum aveau o experienţă din anul trecut, şcolile incluse în această variantă a experimentului şi-au început activitatea abia în acest an. Datorită acestui fapt, au existat unele greutăţi inerente. De exemplu la Şcoala de 8 ani nr. 5 clasele experimentale au un procent de promovabilitate de 96 la sută la fel cu clasele de control, la Şcoala de 8 ani nr. 50 clasele a III-a experimentale au un procent mediu de 90 la sută, iar cele de control 89 la sută. La alte şcoli, ca de pildă la Şcoala de 8 ani nr. 95, procentul de promovabilitate la clasele a III-a şi a IV-a experimentale este de 91 la sută, în timp ce la clasele de control 94 la sută. În Şcoala de 8 ani nr. 171 procentul la clasele experimentale este de 80 la sută, pe cînd la clasele de control 87 la sută. Din analiza de mai sus reiese că acolo unde a existat o preocupare mai pronunţată pentru îndrumarea metodică a profesorilor, rezultatele au fost mai bune, asemănătoare acelora din şcolile experimentale din anul trecut. Această situaţie întăreşte părerea că predarea pe obiecte de către profesori de specialitate duce la ridicarea nivelului de pregătire al elevilor.

Faptul că, în unele cazuri clasele de control au obţinut procentaje mai ridicate la promovabilitate faţă de clasele experimentale, se datoreşte şi aplicării neunitare a sistemului de notare.

Cu toate că sub raportul procentajelor unele clase experimentale sînt depăşite de cele de control, sub raportul calităţii cunoştinţelor şi a ritmului de creştere al nivelului de pregătire, clasele experimentale sînt superioare celor de control. Astfel la Şcoala de 8 ani nr. 39, la un sondaj efectuat în decembrie, procentajul elevilor cu note bune şi foarte bune a crescut faţă de sondajul din septembrie cu 30 la sută, în timp ce la clasele de control numai cu 10 la sută.

La şcolile unde predarea obiectelor se face de către învăţători încadraţi fie la specialitate, fie la un grup de specialităţi rezultatele la învăţătură sînt în general mai bune la clasele experimentale decît la clasele de control.

Această situaţie se explică prin micşorarea numărului de obiecte predate de învăţător, faţă de învăţătorii de la clasele de control, care predau toate obiectele la o singură clasă. În aceste condiţii, învăţătorul de la clasele experimentale se poate pregăti mai temeinic în specialitatea pe care o predă, folosind totodată metodele şi procedeele cele mai eficiente. Învăţătorii de la clasele experimentale au început să aprecieze mai aproape de realitate cunoştinţele elevilor, fără a fi influenţaţi de pregătirea acestora la alte obiecte. **Această situaţie arată că există posibilitatea reală a folosirii învăţătorilor în predarea pe specialităţi.**

Din analiza situaţiei la învăţătură pe trimestrul I, cu toate greutăţile întîmpinate, se constată un progres simţitor în ceea ce priveşte calitatea cunoştinţelor elevilor. Rezultatele bune au fost obţinute datorită unei munci calitativ superioare, pe care cadrele didactice au depus-o în această perioadă. Învăţătorii şi profesorii care predau pe specialităţi reuşesc în mai mare măsură să asigure un conţinut ştiinţific corespunzător lecţiilor, o mai bună orientare ideologică politică, o aplicare mai justă a sistemului de notare, deoarece studiul metodicelor, al publicaţiilor pedagogice, al materialului de specialitate, al presei în general, a fost o preocupare permanentă a cadrelor didactice, care predau la clasele experimentale.

Aspecte ale activităţii educative

Noul sistem de predare asigură în mai mare măsură educaţia multilaterală în spirit comunist a tinerei generaţii.

Predarea pe specialităţi a educaţiei fizice, desenului, caligrafiei, muzicii, îndeletnicirilor practice, adînceşte dezvoltarea unor elemente componente ale educaţiei comuniste ca : educaţia fizică, estetică şi politehnică. De asemenea, educaţia morală este îmbunătăţită prin introducerea orelor de dirigenţie la clasele I-IV.

Din asistenţe s-a constatat că lecţiile ţinute de cadrele cuprinse în experiment realizează o legătură mai organică între latura instructivă şi cea educativă, ca urmare a pregătirii mai temeinice a acestora, a preocupării pentru însuşirea şi aplicarea creatoare a metodicii pentru clasele mici şi a ridicării continue a nivelului ideologic şi politic.

În orele de dirigenţie s-au ales cu deosebită atenţie o serie de teme legate de formarea unor trăsături morale, tipice pentru omul nou, şi a unor deprinderi de comportare civilizată, cum ar fi : „al meu, al nostru", „nu te grăbi cu vorba ci cu fapta", „cine-şi recunoaşte greşelile, se îndreaptă", „cum ne comportăm în vizită la un coleg", „mi-e dragă clasa mea", „să dăm şi acasă o mînă de ajutor", „cărţile şi caietele mele", „ai învăţat tu, ajută-l şi pe colegul tău" etc.

S-a căutat ca aceste ore educative să aibă un caracter aplicativ. Astfel tema „Regulile de circulaţie" la clasa a II-a „B" de la Şcoala medie nr. 24 s-a desfăşurat în 2 ore. În prima oră s-au explicat regulile de circulaţie, la nivelul copiilor, folosindu-se un bogat material ilustrativ, iar la a doua oră s-a făcut o aplicaţie pe teren, urmărindu-se circulaţia în sens unic, traversarea străzilor la intersecţii, precum şi respectarea indicaţiilor de circulaţie.

Din analiza orelor educative şi din discuţiile cu diriginţii a rezultat că la clasa I-IV, cele mai potrivite metode pentru desfăşurarea acestor ore sînt : povestirea, discuţia unei lecturi sau a unor spectacole etc. Proiecţiile de diafilme, materialul beletristic adecvat vîrstei şi audiţia înregistrărilor pe plăci sau bandă de magnetofon măresc receptivitatea elevilor şi accentuează efectul educativ. Rezultate slabe s-au obţinut acolo unde s-a practicat moralizarea excesivă.

Munca diriginţilor a întîmpinat unele greutăţi, în primul rînd datorită lipsei unui material îndrumător. De aceea cu toată acţiunea de îndrumare a comisiilor metodice şi de cercetare nu întotdeauna tematica orelor educative a fost adecvată particularităţilor de vîrstă şi nu s-au ales cele mai potrivite căi şi procedee de influenţarea educativă. Nu toţi diriginţii au reuşit să realizeze unitatea de cerinţe a colectivului didactic, fapt care explică problemele pe care le mai ridică disciplina în unele şcoli experimentale.

★

Analizînd rezultatele muncii în primul trimestru consfătuirea a stabilit o serie de măsuri ce trebuie luate în perioada următoare, măsuri menite să asigure o creştere calitativă a procesului instructiv-educativ şi a muncii de cercetare.

O atenţie deosebită se va acorda îmbunătăţirii muncii cercurilor pedagogice, care vor trebui să rezolve cu şi mai multă competenţă problemele ridicate de munca pedagogică. În acest sens se va pune un accent deosebit pe organizarea unor lecţii deschise, cum de altfel au şi fost organizate la muzică şi educaţie fizică.

Îndrumarea muncii diriginţilor va constitui de asemenea o preocupare importantă. În acest sens au fost organizate consfătuiri pe grupe de şcoli, consfătuiri în care au fost analizate planurile calendaristice ale diriginţilor. De asemenea, s-au dat unele indicaţii privitoare la caietele de observaţii. Se află în curs de pregătire o consfătuire pe Capitală a diriginţilor, consfătuire în care vor fi analizate aspecte ale muncii educative la clasele experimentale.

Secţiile de învăţămînt, ajutate de comisiile de cercetare a experimentului au prevăzut în planul de măsuri inspectarea în trimestrul al II-lea şi al III-lea a tuturor şcolilor experimentale. Aceste inspecţii, care se desfăşoară pe baza unei tematici axate pe specificul experimentului, au ca scop asigurarea unui sprijin multilateral şi eficace acordat cadrelor care predau la şcolile experimentale. Documentele ce se vor încheia la sfîrşitul fiecărei inspecţii vor fi valorificate în cadrul muncii de cercetare.

Se va dezvolta schimbul de experienţă, pe linia muncii de cercetare. Astfel în luna februarie va avea loc un schimb de experienţă între comisiile raionale, cu tema : „Metode şi procedee folosite de comisia raională în munca de urmărire şi studiere a experimentului". Această temă va fi dezbătută pe baza unui referat prezentat de responsabilul Comisiei raionale 1 Mai.

Analiza rezultatelor obţinute în primul trimestru, discuţiile vii şi interesante din consfătuire au constituit prilejul unui bogat schimb de experienţă şi de păreri, în urma căruia ne vom putea îmbogăţi activitatea în trimestrul al II-lea şi al III-lea.

Prof. G. SIMIONESCU
inspector metodist la Secţia de învăţămînt a Capitalei

Prof. D. FELDMAN
şi prof. T. OPRIŞ

Stimulaţi de exigenţa profesorilor, elevii claselor experimentale se pregătesc tot mai temeinic pentru lecţii.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 648 | vineri 16 februarie 1962 | 8 pagini 25 bani

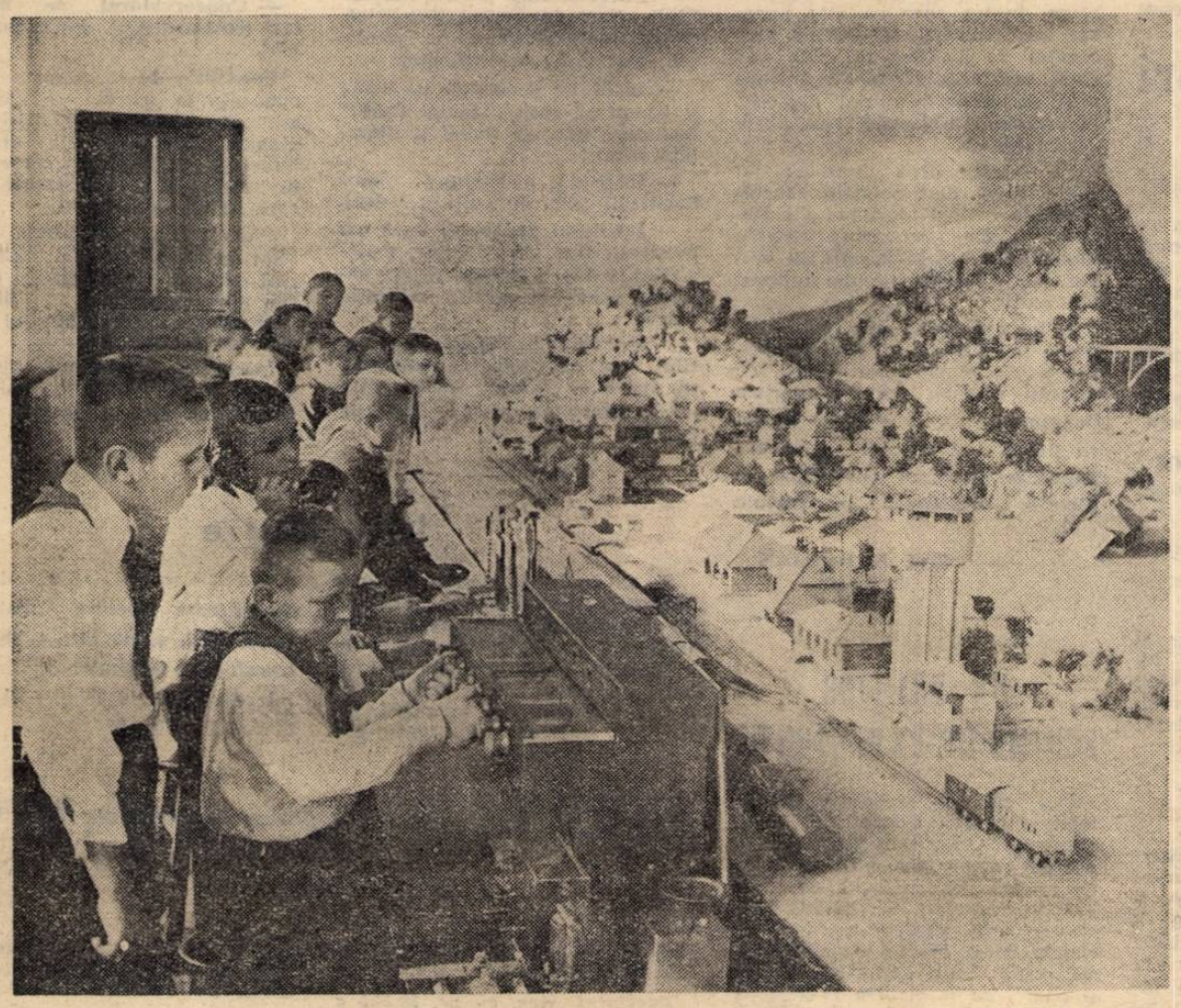

În cercul micilor feroviari de la Palatul pionierilor din București elevii învață să cunoască și să iubească munca ceferiștilor — detașament glorios al clasei noastre muncitoare

Noul în predarea matematicii

Este evident că introducerea în ultimii ani a elementelor de algebră superioară, a calculului diferențial și integral sau a geometriei analitice în programele de matematică reprezintă un progres serios pentru învățămîntul matematic din școala de cultură generală.

În general, programele noastre de învățămînt cuprind multe din noțiunile necesare formării unei gîndiri matematice moderne. Este drept că din aceste programe lipsesc încă noțiuni privind de pildă determinanții, matricile, teoria grupurilor sau calculul probabilităților și statistic. Programarea liniară și-a cucerit, prin aplicațiile ei, o binemeritată apreciere, fapt ce îndreptățește cererea ca și unele noțiuni din acest domeniu să fie incluse în programele școlare. Fără a pretinde că prin aceasta am epuizat lista noțiunilor matematice care ar trebui incluse în programele de matematică ale școlii de cultură generală, mai ales că în rîndurile de față nu ne propunem să discutăm care anume noțiuni se cer a fi introduse în școală și care nu, putem fi siguri că în anii următori programele școlare de matematică, ca și celelalte programe școlare, se vor îmbogăți cu noi și noi teme impuse de dezvoltarea științei contemporane. Credem însă că pe linia modernizări predării matematicii un element esențial îl constituie modul în care s-au introdus sau se vor introduce noțiunile moderne în școală, felul în care vor fi ele valorificate.

Practica a dovedit că predarea matematicii într-un spirit modern necesită un studiu amplu și o revizuire atentă a metodicii predării matematicii în școală. Prevăzînd, de pildă, noțiunea de limită în clasa a XI-a fără ca gîndirea elevilor să fie familiarizată din vreme cu unele fenomene în care anumite mărimi tind către o limită, această noțiune nu poate fi apoi valorificată pe măsura importanței sale. Cîștigă tot mai mult teren ideea de a-i familiariza pe elevi foarte de timpuriu cu operațiunea de trecere la limită pe baza unor exemple simple, accesibile încă la vîrsta de 12—13 ani. Un exemplu în această privință îl poate constitui, bunăoară, introducerea noțiunii de tangentă la cerc cu ajutorul unei secante variabile. Și în cadrul aritmeticii avem ocazia de a-i pune pe elevi să gîndească asupra unor mărimi ce tind către o anumită limită. Studiind fracțiile zecimale ei pot, de pildă, să înțeleagă, cu ajutorul unor exemple concrete, către ce valoare tinde fracția cînd numitorul crește foarte mult.

În acest an școlar a fost introdus în programa clasei a X-a a școlilor medii serale un capitol destinat studiului determinanților. Probabil că acest capitol va fi introdus și în școlile de zi. Nu există însă nici un argument care să împiedice introducerea determinanților de ordinul doi și trei cu mult mai devreme, o dată cu studiul sistemelor de ecuații de gradul I, cu care ocazie se pot prezenta și cîteva din proprietățile mai importante ale acestora. În cadrul ședințelor cercurilor pedagogice ale profesorilor de matematică au fost făcute adeseori propuneri în acest sens. Ca o continuare directă a determinanților se pot introduce în anii următori noțiuni elementare despre matrici precum și noțiunea de grup. Pe această bază, în cadrul geometriei analitice se pot trata transformările geometrice simple și se poate introduce noțiunea de grup de transformări.

Întregul studiu al analizei necesită o pregătire mult mai timpurie. Așa cum menționam ceva mai înainte programele conțin unele elemente necesare, dar metodica predării acestora trebuie să țină seama de felul în care ele sînt valorificate. Noțiunile de teoria mulțimilor sînt extrem de simple. Ele se cer însă a fi cunoscute din vreme pentru a putea fi valorificate pe deplin la timpul potrivit. Mulțimile finite se utilizează larg în aritmetică și nu vedem motivul care împiedică să li se spună pe nume de la început, familiarizîndu-i totodată pe elevi chiar și cu noțiunea de apartenență la o mulțime sau cu intersecția a două mulțimi. Treptat se pot apoi introduce și acele elemente ale teoriei mulțimilor necesare înțelegerii noțiunilor de funcție, de limită și de continuitate. Dacă elevii vor putea înțelege în clasa a VII-a tema tratînd mărimile direct și invers proporționale, cu atît mai mult o vor înțelege dacă o vom lărgi prin studierea graficelor unor variații proporționale, mai ales că încă din clasa a VI-a ei au învățat mișcarea uniformă și vom avea

(Continuare în pag. 4-a)

16 Februarie

La ceasul dinaintea zorilor, strălucirea constelațiilor terestre aprinse de miile de lumini ale noilor blocuri de pe magistrala Griviței, din orașele marelui arc petrolifer — pornind de la Țicleni, trecînd prin vechiul leagăn al aurului negru, Ploieștii, și mergînd pînă la Onești — dau parcă, în aceste zile de februarie, un contur de foc amintirilor.

...1933. La Grivița, pe Valea Prahovei, la Iași sau la Pașcani, pretutindeni au răsunat puternic bătăile inimii obidite a muncitorilor, ale inimii întregului popor. Luptători pentru libertate și dreptate, muncitorii au cerut „Jos starea de asediu!", „Libertate celor arestați!", „Să înceteze pregătirile pentru războiul antisovietic!" Flămînzi, au cerut muncă și pîine. Năzuind spre lumină, au strigat „Trăiască Partidul Comunist!" Și li s-a răspuns cu gloanțe. Zguduitoare mărturie este „Scînteia" acelor zile însîngerate, zilele luptelor eroice ale ceferiștilor și petroliștilor, care au culminat cu greva glorioasă a Griviței roșii: „De trei ori timp de 20 de minute au fost bătuți de grindina de gloanțe. Și în acest timp șuiera fără contenire sirena... Muncitorii au dat pilde de eroism revoluționar fără margini. În timpul primelor salve de mitraliere doi muncitori vorbeau tovarășilor din curte. Ei au căzut primii uciși. Pe acoperiș, 25 de ucenici și tineri muncitori strigau lozinci. Au căzut pînă la unul".

Amintirea tuturor acestor eroi va dăinui veșnic în inima poporului, ca și adînca semnificație a glorioasei greve. Luptele ceferiștilor și petroliștilor au constituit o manifestare hotărîtă a forței clasei muncitoare, lovind în politica de fascizare a țării și de înfeudare a ei față de imperialism, întărind influența și legăturile partidului cu masele.

Au trecut aproape trei decenii. În atelierele Uzinei „Grivița roșie", după aceleași porți în dreptul cărora greviștii cu pieptul gol au înfruntat fără teamă baionetele și gloanțele, răsună acum izbiturile uriașelor ciocane mecanice, pulsațiile sutelor de mașini-unelte, duduitul cuptoarelor. De-a lungul arcului carpatic unde, născute o dată cu semeția lui, din aceeași frămîntare geologică, se află lacurile subterane cu bogăția aurului negru, oamenii scot la lumină petrolul. Stetoscopul sondelor ascultă atent semnele adîncurilor, instalațiile de foraj caută la sute de metri țițeiul, sondele în exploatare îl pompează ritmic afară, prin uriașe conducte către rafinării, către secțiile uzinelor petrochimice.

Urmașii flămînzilor și ropsiților care au făcut să se cutremure la Grivița, la Ploiești și la Moreni temeliile șubrede ale statului exploatatorilor vorbesc astăzi despre milioanele pe care le vor dărui în plus, prin munca lor creatoare, statului muncitorilor. Ceferiștii și petroliștii, toți muncitorii țării au pășit de la era bordeielor și a căsuțelor de chirpici la era blocurilor moderne, monumentale. Strunită de mîinile și mintea lor de meșteri făurari, vremea a început să alerge înainte cu iuțeala gîndurilor țesute în proiectele de viitor ale partidului, fiind gata să atingă culmile socialismului și să se avînte spre comunism. Tehnica modernă îi ține tovărășie în acest zbor avîntat. Armele ceferiștilor de astăzi sînt locomotivele Diesel electrice, vagoanele de mare capacitate, mașinile-unelte cu comandă electronică. Instalația de foraj 4LD, cunoscută în întreaga lume, carotajul radioactiv, petrochimia, sînt aliații statornici ai petroliștilor.

La școala unde a învățat ucenicul Vasile Roaită, eroul care a făcut să răsune, cu prețul vieții sale, sirena grevei, flăcăi voinici care nu au cunoscut niciodată nici foamea, nici bătăile sau sudalma, discută cu aprindere despre zborurile cosmice. Întreaga familie unită a muncitorilor uzinei le poartă de grijă cu dragoste. Schimbul de mîine învață să stăpînească tot ceea ce tehnica a creat și va crea, se călește la flacăra vie a tradițiilor revoluționare, pregătindu-se să muncească astfel încît țara să se înalțe mereu mai puternică, iar viața oamenilor să fie tot mai frumoasă, tot mai îmbelșugată, ferită de amenințarea unui nou război.

În cea mai mare sală a Uzinelor „Grivița roșie", profilîndu-se pe fondul fosforescent al snopilor de scîntei izbucnite din aparatele de sudură, stau alături, uniți prin puteri și năzuințe comune, mii de oameni. Alte mii și zeci de mii s-au adunat în marile cetăți ale petrolului. Să le ascultăm cuvîntul lor de astăzi, rostit solemn în fața partidului: „Ne angajăm să dăm patriei mai multe produse, de o calitate mai înaltă, să folosim cu chibzuință fiecare bun pe care ni l-a încredințat".

Răsună puternic, triumfător, sărbătorește, sirenele Griviței roșii, sirenele fabricilor și uzinelor noastre socialiste. Glasul lor trezește în sufletul nostru amintirea trecutului glorios, ne face să trăim mai intens cadența tumultuoasă a prezentului, urcînd mereu mai sus spre culmile viitorului luminos.

MIRCEA HERIVAN

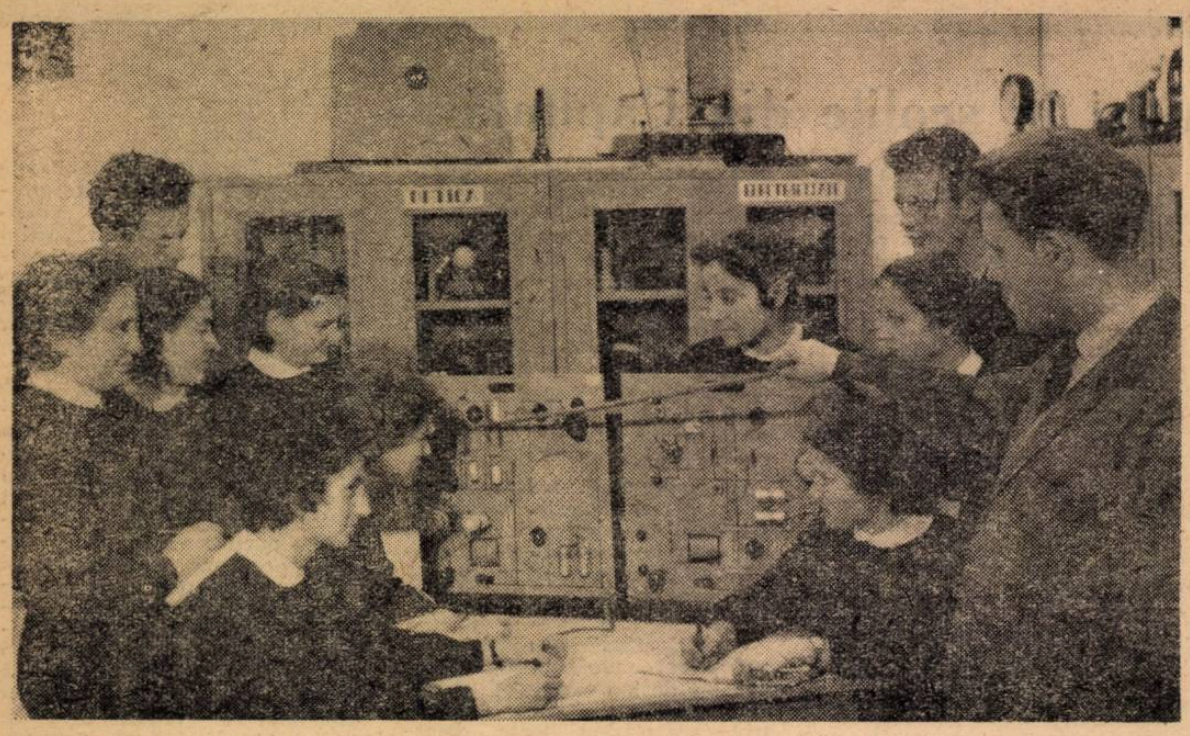

O experienţă de electricitate în laboratorul de fizică al Şcolii medii nr. 2 din Galaţi al cărei local a fost dat de curînd în folosinţă.

Latura afectivă a lecţiei

Se ştie că literatura, adresîndu-se imaginaţiei şi simţirii, are un foarte puternic efect educativ. Pe calea imaginii artistice se ajunge mai uşor la sufletul elevilor, şi mai ales al elevilor mici, care sînt deosebit de sensibili la sentimentele ce vibrează în paginile operelor literare.

Cunoscînd acest lucru, este de datoria profesorului de limba română să nu se rezume niciodată, în predarea unei lecţii de literatură, la transmiterea searbădă a unor date şi idei care să caracterizeze o operă sau un scriitor, ci să utilizeze mijloacele de care dispune literatura pentru a trezi de fiecare dată în rîndurile elevilor o atitudine afectivă faţă de conţinutul cunoştinţelor predate.

În lecţiile mele am acordat întotdeauna atenţie acestui aspect al predării. La studiul diferitelor opere m-am străduit să-i fac pe elevi să simtă alături de mine, ură sau dragoste pentru diversele personaje înfăţişate în aceste lucrări. Mi-am propus ca prezentînd conţinutul unei cărţi să nu mă rezum numai la a pune în evidenţă acele amănunte menite să-i ajute pe elevi la efectuarea unei bune analize literare, ci să mă slujesc de el pentru a cultiva în sufletul copiilor sentimente cum ar fi curajul, hotărîrea, perseverenţa, simţul datoriei şi al răspunderii, al demnităţii, al cinstei şi dreptăţii, al dragostei pentru partid, al dragostei faţă de patrie şi de oamenii muncii etc.

Paginile de literatură sînt un nesecat izvor pentru a trezi astfel de sentimente. Călătorind cu elevii prin „Nopţile de vară" ale satelor noastre sau prin „lanuri mari de aur" cu feciori şi fete mîndre, prin „Ardealul" descris de Bălcescu, poposind în codrii eminescieni cu „văzduhul tămîiet", sau prin pădurile pline de taine sadoveniene, reînviind cu ajutorul lecturii unor fagmente din operele studiate minunatele plaiuri ale patriei, am avut prilejul să trezesc în sufletul elevilor mei mîndria şi dragostea pentru frumuseţile şi bogăţiile noastre.

Poezii ca „Scrisoarea a III-a", „Paşa Hasan", „Eroii de la Plevna", i-au făcut pe elevi să revadă, ca într-un film, cu sentimentul unei intense trăiri, trecutul zbuciumat al poporului nostru, lupta lui eroică pentru libertate socială şi independenţă naţională, i-a făcut să privească cu ură şi dispreţ falsul patriotism al claselor exploatatoare, să iubească şi să admire mai mult patriotismul adevărat şi fierbinte al celor ce muncesc, al celor ce au apărat cu sîngele lor pămîntul străbun.

Opere literare ca „Împărat şi proletar", „Doina", „Uzina vie", „Socoteala", mi-au oferit prilejul să trezesc în sufletul copiilor o caldă simpatie pentru cei ce au suferit veacuri de-a rîndul cele mai mari nedreptăţi sociale şi o ură puternică împotriva asupritorilor, a acelora care „şi-au bătut joc de ţară, de străbuni, de obicei".

Nu voi uita impresia puternică pe care a avut-o asupra elevilor fragmentul „Să nu uiţi, Darie !". După relatarea dramatică a evenimentelor cuprinse în acest text, elevii aveau parcă în faţă acea zguduitoare viziune a sălbăticiei şi cruzimii cu care au fost reprimaţi ţăranii răsculaţi din satul Secara, criminala asasinare a bătrînilor, femeilor şi copiilor nevinovaţi. În glasul lui Uţupăr ei au simţit întreaga răzvrătire a maselor ţărăneşti. „— O să-ţi vie rîndul, colonele, să plăteşti sîngele nostru cu sîngele tău şi al neamului tău de ciocoi. Toţi ciocoii o să plătească". Cuvintele acestea au răsunat în sufletele elevilor ca un avertisment dat exploatatorilor, iar îndemnul „Să nu uiţi, Darie !", a răsunat în inima lor astfel : „Să ţineţi minte, copii !".

Alte texte mi-au ajutat să cultiv în rîndul elevilor sentimente de dragoste şi devotament pentru partidul nostru, să-i fac să vadă în el „lumina, mîndria, conştiinţa măreţelor vremuri de azi", chezăşia victoriei idealurilor noastre celor mai scumpe.

Lecţiile de literatură m-au ajutat să le înfăţişez elevilor minunatele realizări obţinute în domeniul construcţiei socialiste, fapte care oglindesc patriotismul fierbinte al muncitorilor din fabrici şi de pe ogoare, munca lor eroică pusă în slujba poporului.

Sînt încredinţată că, dacă străduinţile cadrelor didactice din şcoala noastră pentru educarea elevilor, pentru formarea unei anumite conduite, pentru dezvoltarea unei anumite opinii în rîndurile lor au înregistrat în ultimul timp rezultate vizibile, la dobîndirea lor a contribuit într-o bună măsură şi modul în care noi am încercat să formăm anumite sentimente şi convingeri, folosind resursele educative ale lecţiilor de literatură, latura lor emoţională.

Prof. ANGELA BUHĂESCU
Şcoala de 8 ani
din Ocna Sibiului

Preocupări pentru îndrumarea muncii directorilor

Calitatea muncii dintr-o şcoală depinde în mare măsură de felul cum directorul ştie să organizeze, să îndrume şi să controleze activitatea complexă a întregului colectiv didactic. Tocmai de aceea secţia de învăţămînt şi cultură a Sfatului popular al oraşului Braşov acordă o deosebită atenţie îndrumării muncii desfăşurată de directori.

Pentru perfecţionarea profesională a directorilor, pentru pregătirea lor în vederea desfăşurării unei substanţiale muncii de îndrumare şi control, secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Braşov organizează în fiecare an un ciclu de şedinţe în cadrul cărora se dezbat diverse probleme şi aspecte privind activitatea de conducere a şcolilor. Astfel, la Şcoala medie nr. 4 a avut loc o şedinţă în care s-a discutat despre felul cum s-a preocupat conducerea şcolii pentru buna desfăşurare a lucrărilor de început de an şcolar, despre organizarea şi planificarea muncii în şcoală. Referatul pezentat pe această temă de către directorul Şcolii medii nr. 4 a fost urmat de discuţii şi de consultarea documentelor şcolare. Aceasta a fost o şedinţă plină de învăţăminte. Alături de realizările obţinute de şcoala respectivă în ceea ce priveşte oganizarea muncii s-au constatat şi unele manifestări de formalism determinat de o slabă înţelegere a insemnătăţii pe care o are buna întocmire a planului general anual de muncă al şcolii.

In şedinţa următoare cu tema „Cum se pregăteşte directorul pentru asistenţe, cum îşi alege obiectivele şi după ce criterii se conduce în analiza lecţiilor", care a avut loc la Şcoala medie nr. 1 şi a fost însoţită de analiza a două lecţii (una de chimie şi una de dirigenţie), s-au desprins de asemenea învăţăminte preţioase, s-au putut vedea care sînt cele mai bune metode şi procedee pentru ca munca desfăşurată de către director pe această linie să dea rezultatele aşteptate. La fel de utile au fost şi şedinţa în care s-au discutat tema „Rolul directorului în organizarea şi conducerea consiliilor pedagogice din şcoală", ţinută la Şcoala medie nr. 3 şi urmată de o analiză a muncii pe primul trimestru în consiliul pedagogic, consfătuirea pe tema, „Îndrumarea colaborării cadrelor didactice cu organizaţiile de tineret din şcoală", ţinută la Şcoala de 8 ani nr. 6, după care cadrele didactice au asistat la o şedinţă de detaşament. Au mai fost organizate şedinţe în care s-au analizat „Rolul directorului în organizarea şi îndrumarea muncii desfăşurate pentru educaţia comunistă a elevilor" (la Şcoala de 8 ani nr. 4), „Rolul directorului în organizarea şi desfăşurarea muncii metodice din şcoală" (la Şcoala medie nr. 5), „Organizarea, îndrumarea şi controlarea activităţii obşteşti, social-culturale a cadrelor didactice" (la Şcoala de 8 ani nr. 19).

Bine organizate, tratînd probleme centrale, planificate din vreme, aceste şedinţe au constituit un ajutor real pentru directorii de şcoli, le-a dat posibilitatea să vadă ce au făcut pentru a înlătura lacunele din propria lor activitate, pentru a îmbunătăţi munca din propriile lor şcoli.

Avînd în vedere rezultatele bune pe care le-a dat acest ciclu de şedinţe cu directorii, secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Braşov a continuat activitatea desfăşurată în această direcţie trecînd în planificarea şedinţelor noi teme legate de cele mai actuale probleme ale muncii şcolare.

Amintim dintre acestea temele: „Metode şi procedee folosite de către directorul şcolii pentru încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani şi trecerea la învăţămîntul de 8 ani", „Ce măsuri am luat şi cum urmăresc respectarea instrucţiunilor privind evitarea supraîncărcării elevilor şi combaterea rămînerii în urmă la învăţătură", „Stilul de muncă al directorului în activitatea de îndrumare şi control", „Cum mă ocup de îndrumarea, organizarea şi controlul experimentului privind predarea cu profesori specialişti la clasele I—IV", „Cum au muncit directorii şcolilor serale în primul semestru pentru ridicarea calităţii învăţămîntului".

Însoţite de acţiuni cu caracter practic, aplicativ, de asistenţe la lecţii, la consilii pedagogice etc. aceste şedinţe organizate de secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Braşov, constituie un important mijloc de ridicare a calităţii muncii directorilor.

CLARA VARY
inspector la secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Braşov

Observaţii privind un manual de geografie

Noul manual de geografie pentru clasa a V-a, pe lîngă părţi pozitive, are şi unele lipsuri din cauza cărora se întîmpină greutăţi în predare şi anume :

Hărţile din manual nu sînt în concordanţă cu textul lecţiilor. De exemplu la lecţia „Apele Europei" în text se amintesc apele : Dvina, Peciora, lacurile Genova, Constanţa, Ohrida şi Prespa care pe harta din manual nu sînt trecute. La fel nu sînt notaţi pe harta din manual curenţii oceanici amintiţi în text.

În ce priveşte înfăţişarea reliefului, pe harta fizică a Europei din manual nu este trecută nici o cîmpie din cele amintite în text. În afară de aceasta, dacă hărţile fizice ale Europei şi Asiei ar fi fost colorate, ar fi fost mai intuitive şi mai de efect.

Pentru predarea materiei, pe lîngă hărţile existente în manual, mai sînt necesare hărţile politice ale Europei şi Asiei. Faptul că în carte la fiecare ţară studiată se arată şi aşezarea ei în cadrul continentului nu suplineşte lipsa unei hărţi politice a continentului studiat, care să prezinte statele în corelaţie şi în aspectul lor de ansamblu. Lipsa aceasta iese şi mai mult la iveală dacă ne gîndim că unele exerciţii recapitulative cuprinse în manual (de exemplu, lucrarea practică de la pagina 61 — „copiaţi conturul Asiei", „colorăţi cu roşu ţările socialiste") pretind elevilor să lucreze cu harta politică a continentului care nu există în manual.

Pentru formarea noţiunii de continent ar fi necesară şi o hartă a lumii.

Dorim ca prin aceste observaţii să contribuim la îmbunătăţirea manualului ce va fi reeditat.

Prof. GHEORGHE BREHARU

Noi materiale didactice

In fiecare an unităţile de învăţămînt îşi îmbogăţesc dotaţia de material didactic cu sortimente noi, mai perfecţionate, pentru desfăşurarea procesului de învăţămînt în condiţiuni din ce în ce mai bune.

De curînd, de la întreprinderea de material didactic au plecat în şcoli o serie de produse noi, dintre care citäm „Torsul de om", „Globul ceresc", „Trusa topografică" şi „Cutia cu beţişoare".

„Torsul de om" este un mulaj ce reprezintă, prin secţiuni la diferite adîncimi şi nivele, o parte a sistemului muscular, putîndu-se urmări cu uşurinţă muşchii capului, gîtului, toracelui, abdomenului, spatelui, ai membrelor superioare şi parţial muşchii membrelor inferioare. La studiul sistemului osos, pofesorul are posibilitatea să arate elevilor, pe acest mulaj, o parte din oasele craniului, ale scheletului trunchiului, ale cavităţii toracice şi ale membrelor. In acelaşi timp mulajul pune în evidenţă principalele componente ale aparatului circulator (inima, artere şi vene importante). Şi, în sfîrşit, pe acelaşi tors, elevii vor putea observa o parte din sistemul nervos central, precum şi alte părţi ale corpului omenesc (unele elemente ale organelor care îndeplinesc funcţiile de nutriţie).

Torsul este executat dintr-un material incasabil, uşor, rezistent, lavabil şi pentru a fi protejat este acoperit cu o husă din polietilenă. Sistemul de fixare, pe un postament care permite rotirea în jurul verticalei, face ca mulajul să poată fi prezentat de către profesori şi urmărit de elevi cu multă uşurinţă.

Globul ceresc, necesar şcolilor medii, a fost realizat după un prototip care a fost premiat la concursul de material didactic din anul 1959. Pe un schelet metalic, care reprezintă coordonatele cereşti, sînt fixate principalele constelaţii din emisfera nordică şi sudică.

Stelele fiecărei constelaţii sînt reprezentate prin discuri diferite, în funcţie de mărimea lor. De pildă, stelele de mărime 1, 2, 3 şi 4 sînt reprezentate prin discuri din ce în ce mai mici, iar stelele de mărimea 0 printr-un poligon stelat. In acelaşi timp, stelele au fost reprezentate prin patru culori, în funcţie de vîrsta lor (albastru, roşu, bronz auriu şi argintiu). Stelele constelaţiilor au fost legate prin linii drepte, respectîndu-se în acest fel forma constelaţiei respective. In centrul globului ceresc este montat globul terestru în jurul căruia se poate învîrti planul matematic. De coordonate este prinsă şi traiectoria aparentă a soarelui pe care s-a montat un disc — soarele — care poate fi mişcat pe toată traiectoria sa. Globul ceresc se poate roti în jurul unui ax înclinat (după axa globului terestru).

Pentru copiii din învăţămîntul preşcolar I.M.D. a produs o „Cutie cu beţişoare colorate". Beţişoarele, din masă plastică, sînt de trei dimensiuni ca lungime şi anume : 160 beţişoare cu lungime de 100 mm, 160 beţişoare cu lungime de 50 mm şi 160 beţişoare de 25 mm. Fiecare set de 160 de beţişoare este colorat în 10 nuanţe, a cîte 16 beţişoare şi plasat într-o casetă din lemn, compartimentată. Culorile sînt vii şi atrăgătoare. Beţişoarele fiind din masă plastică (relon) pot fi spălate cu multă uşurinţă.

M. ADLER
şi
C. BURA

De la corespondenți și cititori

Centenarul unei școli

În viața Școlii de 8 ani „Octav Băncilă" din orașul Botoșani s-a petrecut un eveniment important: școala și-a sărbătorit de curînd o sută de ani de existență. Au fost prezenți reprezentanți ai Comitetului orășenesc de partid, ai Sfatului popular orășenesc, ai Secției de învățămînt și cultură, ai comitetului de părinți, ca și numeroși elevi din școlile orașului.

După cum arată documentele, cursurile școlii au fost deschise acum o sută de ani în chiliile din ograda bisericii Stratania, cu un număr de 43 de elevi, înzestrată fiind cu... patru bănci, o măsuță și un scaun.

Abia în 1889 s-a pus piatra fundamentală pentru construirea unui local pentru școală, dar zeci și zeci de ani aceasta a mai avut de înfruntat mari și numeroase greutăți. În 1948, o dată cu reforma învățămîntului, în viața școlii a început o etapă nouă, plină de perspective luminoase. Prin grija partidului și guvernului, ea a fost complet reamenajată și înzestrată. De la cele patru bănci cu care a pornit școala și pînă la situația de azi este o deosebire ca de la cer la pămînt. Elevii și cadrele didactice dispun acum de tot ceea ce este necesar unei bune desfășurări a procesului de învățămînt: săli de clasă spațioase și bine întreținute, mobilier, material didactic, laboratoare, bibliotecă cu peste 3.200 volume.

La sărbătorirea centenarului școlii mulți dintre foștii absolvenți au evocat momente din trecutul ei. De asemenea, cadrele didactice, elevi și părinți au vorbit despre realizările din prezent ale școlii.

A fost prezentat apoi un program de cîntece și versuri despre patrie și partid, o suită de dansuri românești și un program de gimnastică. La sfîrșitul serbării publicul a vizitat frumoasa expoziție de lucru de mînă și pictură, organizată în incinta școlii.

Prof. A. EMILIAN
Botoșani

Activitatea artiștilor amatori

Cercul artiștilor amatori de la Școala de 8 ani din comuna Smîrdioasa, raionul Zimnicea, regiunea București, se bucură de o largă popularitate în rîndul elevilor din toate clasele.

Cercul și-a cîștigat pe bună dreptate această popularitate. El are un repertoriu bogat și variat și organizează spectacole atractive. Îndeosebi se bucură de succes brigada artistică de agitație, care a prezentat programe nu numai pe scena școlii, ci și la căminul cultural și în comunele vecine: Cervenia, Găuriciu și Șoimu.

În școală brigada de agitație a micilor artiști amatori are un deosebit rol educativ în ceea ce privește atitudinea față de învățătură, disciplină, frecvență etc. Repertoriul ei cuprinde, de exemplu, scenete cu titlul „Școală nouă avem în sat", „Teren școlar cu rod bogat", „O vacanță plăcută", „Mulțumim din inimă partidului", „Pentru pace luptăm noi", „Primii în acțiunile obștești" etc.

I. TRIFOI
Smîrdioasa

La sindicatul muncitorilor din învățămînt-Constanța

Din prima lună a anului 1962 comitetul sindicatului muncitorilor din învățămînt din Constanța a trecut la organizarea unor seri culturale cu o tematică interesantă și variată.

Astfel, într-una din seri, membrii sindicatului au participat la conferința „Aspecte din viața și opera marelui nostru poet M. Eminescu". Cu prilejul aniversării zilei de 24 ianuarie ei au ascultat conferința: „Actul Unirii Țărilor Române oglindit în literatură".

Pentru atragerea cititorilor la biblioteca sindicatului și pentru a intensifica difuzarea cărții se organizează recenzii și prezentări de cărți. Pe marginea romanului „Destin" de Aurel Mihale s-a organizat un proces literar care a interesat în mod deosebit cadrele didactice datorită conținutului său bogat cît și datorită reușitei interpretări a unui grup de profesori din brigada artistică a sindicatului.

Primele rezultate ale activității culturale a sindicatului învățămînt — Constanța ne fac să întrezărim în viitor o activitate mai rodnică.

EUG. DRAGOȘ
Constanța

FORMAȚIA ARTISTICĂ A PREȘCOLARILOR

Între copiii români, maghiari și germani din orașul Brașov, de la cea mai fragedă vîrstă, se creează relații de prietenie, care contribuie la închegarea colectivului de copii. Un mijloc prin care se întăresc aceste relații de prietenie între copiii preșcolari de diferite naționalități este formația artistică a micuților de 6 ani, alcătuită din copiii de la toate grădinițele din oraș.

Formația artistică și-a început activitatea în luna octombrie 1961. O dată pe săptămînă copiii sînt chemați la repetiții pentru a învăța cîntece și jocuri potrivite vîrstei lor.

Colectivul de educatoare a căutat și caută ca toată perioada de pregătire a programelor artistice să constituie un prilej pentru realizarea educației patriotice a copiilor.

ECATERINA RUSILĂ
Brașov

Discuții despre cărți

„Luna cărții la sate" a prilejuit desfășurarea unor variate acțiuni în cadrul unităților pionierești din școlile raionului Lipova. În adunări cu temă, în șezători literare, în articolele de la gazetele de perete, subiectul preferat de discuție, în ultima perioadă, a fost cartea, prietena pionierilor și școlarilor.

Astfel, în adunarea cu tema „Prietena noastră, cartea", pionierii Școlii de 8 ani din comuna Ghioroc au trecut în revistă prețioasele comori ale literaturii noastre clasice și contemporane, au subliniat tirajul ridicat al tipăririi cărților în anii regimului democrat-popular și dezvoltarea rețelei de biblioteci la sate și în școli. Au fost popularizați pionierii care și-au alcătuit biblioteci personale.

Pionierii Școlii de 8 ani din Lipova, în adunarea cu tema „Cravata mea", au făcut cunoștință cu eroi ai unor cărți — pionieri și ei — care prin activitatea, prin faptele lor au cinstit cravata roșie. Prezentarea recenziei cărții „Micul patriot" de A. G. Vaida a trezit interesul pionierilor pentru acest volum și pentru eroul său principal.

Discuții despre cărți, eroi și scriitori, au purtat și pionierii și școlarii din comuna Bîrzava în cadrul șezătorii literare organizată pe tema „Să iubim cartea, prietena noastră".

Acțiuni similare au fost organizate în majoritatea școlilor din raion. Ele au stimulat interesul pionierilor și școlarilor pentru carte, le-au întărit convingerea că ea le este un prieten prețios.

ROMULUS SICLOVAN
Directorul Școlii de 8 ani
din comuna Ghioroc
raionul Lipova

Demonstrație practică la o lecție de tehnologie a Școlii tehnice de maiștri din cadrul Grupului școlar miner din Baia Mare

UN PREȚIOS SCHIMB DE EXPERIENȚA

Din inițiativa secției de învățămînt și cultură a raionului Criș, regiunea Crișana, la Școala de 8 ani din comuna Șimand a avut loc un schimb de experiență cu peste 170 de învățători. Cu această ocazie au fost predate trei lecții la clasele III și IV. La clasa a III-a s-a predat lecția „Săptămîna, luna și anul", iar la clasa a IV-a lecția „Ce se întîmplă sub zăpadă?" și lecția de zoologie „Cîrtița și ariciul". După predarea acestor lecții a urmat analiza lor. Întrebările și discuțiile purtate pe marginea lecțiilor au scos la iveală multe aspecte pozitive pe care le prezintă predarea

ROMEO TRIFA
Chișineu-Criș

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

La 25 februarie 1962 va avea loc concurs de admitere în învățămîntul universitar și pedagogic superior cu scuire de frecvență la următoarele instituții de învățămînt:

— Universitatea București (fac. de matematică-fizică, științe naturale, geologie-geografie, filologie).

— Universitatea „Al. I. Cuza" Iași (fac. de matematică-fizică, științe naturale-geografie, filologie).

— Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj (fac. de matematică-fizică, științe naturale-geografie, filologie, secția de defectologie).

— Institutul pedagogic de limbă și literatură rusă „Maxim Gorki" București (fac. de limbă și literatură rusă).

— Institutul de cultură fizică București (fac. de cultură fizică).

— Institutul pedagogic de 3 ani București (fac. de filologie, matematică, fizică și chimie, științe naturale, istorie-geografie, educație fizică).

— Institutul pedagogic de 3 ani Cluj (fac. de filologie, matematică, fizică și chimie, științe naturale, istorie-geografie, educație fizică).

— Institutul pedagogic de 3 a Iași (fac. de filologie, matema că, fizică și chimie, științe nat rale, educație fizică).

— Institutul pedagogic de 3 a Timișoara (fac. de filologie, mat matică, fizică și chimie, științe n turale, istorie-geografie, educaț fizică).

— Conservatorul „C. Porumbe cu" București (fac. de compoziți dirijat, pedagogie).

— Conservatorul „Gh. Dim Cluj (fac. de compoziție, dirija pedagogie).

— Conservatorul de muzic Iași (secția dirijat, cor și pedag gie).

Condițiile de înscriere se p cunoaște la secțiile de învăț mînt ale sfaturilor populare r gionale și raionale, ale orașel București și Constanța, precum la secretariatele facultăților care se ține concursul.

Obiectele și programele obie telor la concursul de admite sînt cele prevăzute pentru cursu rile de zi, publicate în broșur „Admiterea în învățămîntul sup rior" ediția 1961.

Înscrierile candidaților se fa la secretariatele facultăților pîn în preziua concursului de adm tere.

Informație

Se aduce la cunoștința cadrelor didactice interesate că cererile de transferare pentru anul școlar 1962/1963 se depun la secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare raionale (orășenești) de care aparțin cei în cauză, pînă cel mai tîrziu la 20 martie a.c.

Cererile vor fi însoțite de ac doveditoare pentru motivare transferării și de cîte o fișă d transferare întocmită după mod lul ce se află la secțiile de învă țămînt și cultură.

POȘTA redacției

Gh. Tița — comuna Galaș raionul Curtea de Argeș

Atestatul dvs. cu nr. 89.203 a fost trimis secției de învățămînt și cultură a regiunii Maramureș la data de 10. VI. 1960, cu adresa M.I.C. nr. 01350/1960.

Pentru a intra în posesia atestatului urmează să vă adresați secției învățămînt și cultură a regiunii Maramureș.

C. Nicola — Panciu

Ca absolvent al Institutului pedagogic de 2 ani fără examen de stat puteți funcționa ca profesor la clasele V—VII, fiind socotit cu studii incomplete și, ca atare, asimilat la salarizare cu învățătorii de categoria I.

Menționăm că perioada 1950—1954, cît ați făcut studii, nu poate fi luată în considerare la stabilirea stagiului de activitate în învățămînt, întrucît nu ați funcționat anterior în învățămînt. Rezultă deci că de fapt ați fost numit în învățămînt la 1 septembrie 1954, neavînd, prin urmare, un stagiu de cel puțin 5 ani la data de 1 august 1959. În consecință, aveți dreptul să fiți salarizat la fel ca învățătorii de categoria a I-a, stagiari, grupa de vechime 0-3 ani, pînă vă veți completa studiile și veți obține gradul definitiv prin examen.

Ștefan V. Ioan — comuna Miroslăvești raionul Pașcani

În cazul cînd v-ați procurat toate actele de vechime, din care să rezulte că la 1 august 1959 aveați un stagiu de peste 5 ani în învățămînt și îndepliniați și celelalte condiții veți putea primi gradul definitiv fără examen. Pentru aceasta secția de învățămînt și cultură a regiunii Iași trebuie să înainteze dosarul dvs. cu propuneri Ministerului Învățămîntului și Culturii.

Maria Gh. Rădoi — comuna Vînătorii Mici, raionul Titu

Ca absolventă a liceului industrial nu puteți fi considerată învățătoare calificată, pentru că n-ați primit nici atestatul de învățător. De altfel, nu puteți fi atestată întrucît n-ați funcționat în învățămînt în perioada 1955—1961. Ca atare, aveți dreptul la încadrare și salarizare c învățător II, în grupa de ve chime 5—10 ani.

Un grup de cadre didactice de l Școala de 8 ani din comun Tîrlele-Filiu, raionul Făurei.

Pentru a vă răspunde daci orele sau clasele suplinite s plătesc și pe timpul vacanțelo ar trebui să știm în ce mod a fost atribuite acestea: prin cumul sau ca plată cu ora. În cazul cînd posturile respective au fost atribuite prin cumul dacă sînt posturi vacante, atunci ele se plătesc și pe timpul vacanțelor de iarnă și de primăvară; dacă posturile sînt atribuite ca plată cu ora atunci nu se plătesc pe timpul vacanțelor, întrucît în asemenea cazuri se plătesc orele efectiv prestate.

Din scrisoare se deduce însă că posturile despre care e vorba sînt vacante și, ca atare, atribuite prin cumul. In această situație în mod greșit au fost date prin cumul posturi la clasele I—IV unor cadre didactice care au funcția de bază la clasele V—VII, întrucît posturile de învățători nu pot fi cumulate decît de cadrele care predau la clasele I—IV.

Directorul școlii trebuie să se prezinte la examenul de definitivat întrucît nu avea un stagiu de cel puțin 5 ani la data de 1 august 1959, pentru a putea primi gradul definitiv fără examen. În afară de aceasta, timpul cît a satisfăcut stagiul militar, nu i se consideră ca stagiu în învățămînt indiferent de funcția pe care a îndeplinit-o în acest timp.

S. Gonda, Virgiliu Niculescu, Ilie Matei, Nicolae Popa, Marilena Jvoerdeanu, Filofteia Călin, Alex. D. Buzatu, Olimpia Giurea, C. Ionescu, Jenica Niculiță, Gh. Tăleanu, un grup de cadre didactice de la Școala medie din Baia de Arieș, și de la Școala elementară de 8 ani din comuna Axente Sever, raionul Mediaș.

Pentru problemele de salarizare pe care le ridicați adresați-vă direct secțiilor de învățămînt și cultură respective, care sînt în măsură să le soluționeze.

Cercul pedagogic de cunoştinţe agricole

Începînd cu anul şcolar 1961-62 în raionul Curtea de Argeş a luat fiinţă cercul pedagogic de cunoştinţe agricole, în faţa căruia s-a pus, ca principală cerinţă, desfăşurarea unei activităţi susţinute pentru îmbunătăţirea continuă a procesului de predare a acestei discipline în lumina sarcinilor actuale şi de perspectivă ale producţiei agricole.

Cercul şi-a început activitatea prin prezentarea amplă a programei şi a manualelor de „Cunoştinţe agricole" şi studierea posibilităţilor de adaptare a acestora la condiţiile locale. Pentru ca membrii cercului să studieze problemele teoretice şi să poată efectua în cele mai bune condiţii lucrările practice, sediul cercului a fost fixat la Centrul şcolar agricol din oraşul Curtea de Argeş. Ca membrii ai cercului au fost cooptaţi şi profesorii-ingineri ai Centrului şcolar agricol care ţin lecţii deschise, conferinţe şi efectuează demonstraţii pe terenul de cultură şi la ferma şcolii.

În una din şedinţele cercului s-a făcut prezentarea noilor tipuri de material didactic realizate pentru predarea cunoştinţelor agicole. În altă şedinţă s-a ţinut o lecţie deschisă despre „Clasificarea buruienilor". Folosind timpul bun pînă la venirea frigului a fost organizată o deplasare în comuna Băiculeşti, unde s-a ţinut o lecţie practică pe terenul şcolar cu tema „Desfundarea solului cu casmaua" şi un referat intitulat „Metodele pentru refacerea structurii solului". În cadrul cercului s-au studiat probleme legate de condiţiile pedo-climatice şi probleme de economie locală. S-a iniţiat efectuarea unei lucrări cu caracter monografic intitulată „Dezvoltarea economică a raionului Curtea de Argeş", care va fi gata pînă la 1 aprilie a.c. Ea va fi folosită şi de organele raionale agricole pentru documentare.

Ţinînd seama de faptul că aprofundarea cunoştinţelor de specialitate determină calitatea şi nivelul lecţiilor, s-a recomandat membrilor pentru studiul individual următoarele lucrări: „Probleme noi privind îngrăşarea cu microelemente în agricultură", „Îndrumător pentru lucrări practice", „Experienţa şcolilor din Dobrogea în organizarea lucrărilor practice agricole", revista „Natura" ş.a.

Organizarea terenului şcolar este una dintre problemele centrale care frămîntă pe membrii cercului. Pe această linie s-au purtat discuţii despre organizarea muncii pe terenul şcolar şi s-a luat legătură cu secţia de învăţămînt şi cultură pentru a interveni ca toate şcolile din raion să aibă terenuri corespunzătoare în imediata apropiere a şcolii. Aceste terenuri trebuie să devină, prin nivelul la care se efectuează lucrările, adevărate laboratoare model. O dată cu realizarea acestei cerinţe vom trece la organizarea unor concursuri între şcoli cu diferite teme de specialitate.

În planul cercului mai figurează probleme în legătură cu dezvoltarea pomiculturii. La una din şedinţe se va ţine cu membrii cercului o lecţie de tehnica altoirii. În cadrul fermei şi gospodăriei didactice a Centrului şcolar agricol, membrii cercului vor asista la demonstraţii de stropire a pomilor, se vor efectua lucrări de tăiere a coroanei etc.

Cînd timpul se va încălzi membrii cercului se vor deplasa în comuna Domneşti, unde vor vizita gospodăria agricolă de stat, urmărind rezultatele obţinute în muncile agricole. O altă ieşire pe teren va fi în comuna Albeşti, unde se va ţine o lecţie deschisă şi se vor vizita renumitele culturi de căpşuni ale gospodăriei colective şi ale şcolii.

Prin toate aceste acţiuni activitatea noului cerc va contribui la îmbogăţirea bagajului de cunoştinţe teoretice şi practice al profesorilor, ridicînd calitatea lecţiilor predate.

Prof. LUCA I. IONESCU
Şcoala medie nr. 2
comuna Domneşti

Perfecţionarea profesorilor-maiştri

Acordînd întreaga importanţă perfecţionării profesorilor-maiştri care predau cunoştinţele industriale cu aplicaţii practice în vederea ridicării nivelului tehnico-ştiinţific şi metodic al pregătirii elevilor pentru munca în producţie, organele de învăţămînt au iniţiat în ultima perioadă acţiuni numeroase şi variate. Astfel, alături de ridicarea nivelului de pregătire al profesorilor-maiştri prin cursuri de perfecţionare organizate în preajma începerii acestui an şcolar de numeroase I.P.C.D.-uri, au fost intensificate în ultimul timp, cu rezultate pozitive, schimburile de experienţă între şcoli, avînd ca obiectiv instruirea în producţie şi cunoaşterea felului cum colaborează în acest scop factorii de răspundere din şcoli şi întreprinderi. Eficienţa acestor acţiuni s-a oglindit puternic în creşterea nivelului de predare al cunoştinţelor industriale.

După cum ne relatează o seamă de corespondenţe primite, în numeroase şcoli ca, de pildă, Şcoala medie din Codlea activitatea practică a elevilor sub conducerea profesorilor-maiştri are o influenţă educativă deosebit de pozitivă. Majoritatea reparaţiilor curente ale mobilierului şcolii sînt efectuate acum în sălile de lucrări practice pentru tîmplărie, iar la lecţiile de lăcătuşărie au fost confecţionate numeroase materiale didactice — maşini şi instrumente complexe — necesare în predarea lecţiilor de fizică, chimie etc.

Un rezultat valoros al cursurilor de pregătire şi al schimburilor de experienţă între profesorii-maiştri, efectuate în cadrul regiunii Braşov îl constituie unificarea sistemului de planificare calendaristică al disciplinelor practice şi generalizarea tipurilor de lecţii celor mai eficiente.

Cu cîteva luni în urmă între cercul pedagogic de lucrări practice din Sibiu şi cercul pedagogic corespunzător din Mediaş a avut loc un larg schimb de experienţă. Discuţiile purtate s-au referit atît la organizarea sălilor de lucrări practice şi conducerea activităţii elevilor în întreprinderi cît şi la probleme metodice — alegerea obiectelor care urmează să fie executate de elevi în timpul orelor de lucrări practice, dezvoltarea la elevi a spiritului de muncă independentă etc. Numeroase sînt efectele pozitive ale acestui schimb de experienţă. În majoritatea şcolilor din Sibiu, bunăoară, s-a îmbunătăţit substanţial organizarea şi dotarea sălilor de lucrări practice, s-au creat locuri separate de muncă pentru profesorii-maiştri şi au fost alese pentru practică scule şi dispozitive de construcţie modernă. În şedinţele de lucru ale cercului pedagogic de lucrări practice se efectuează permanent recenzia cărţilor de specialitate recent apărute pentru a ţine în curent pe profesorii-maiştri cu tehnica modernă şi tehnologia prelucrării diferitelor materiale. De asemenea, se acordă o deosebită atenţie felului cum profesorii-maiştri stăpînesc toate operaţiile prevăzute în programa de lucrări practice şi felului cum cunosc şi aplică regulile de tehnica securităţii muncii etc.

Rezultatele pozitive ale acestor acţiuni subliniază importanţa şi necesitatea dezvoltării tot mai largi a tuturor formelor de activitate menite să ducă la perfecţionarea continuă a profesorilor-maiştri care predau cunoştinţele industriale cu aplicaţii practice în producţie.

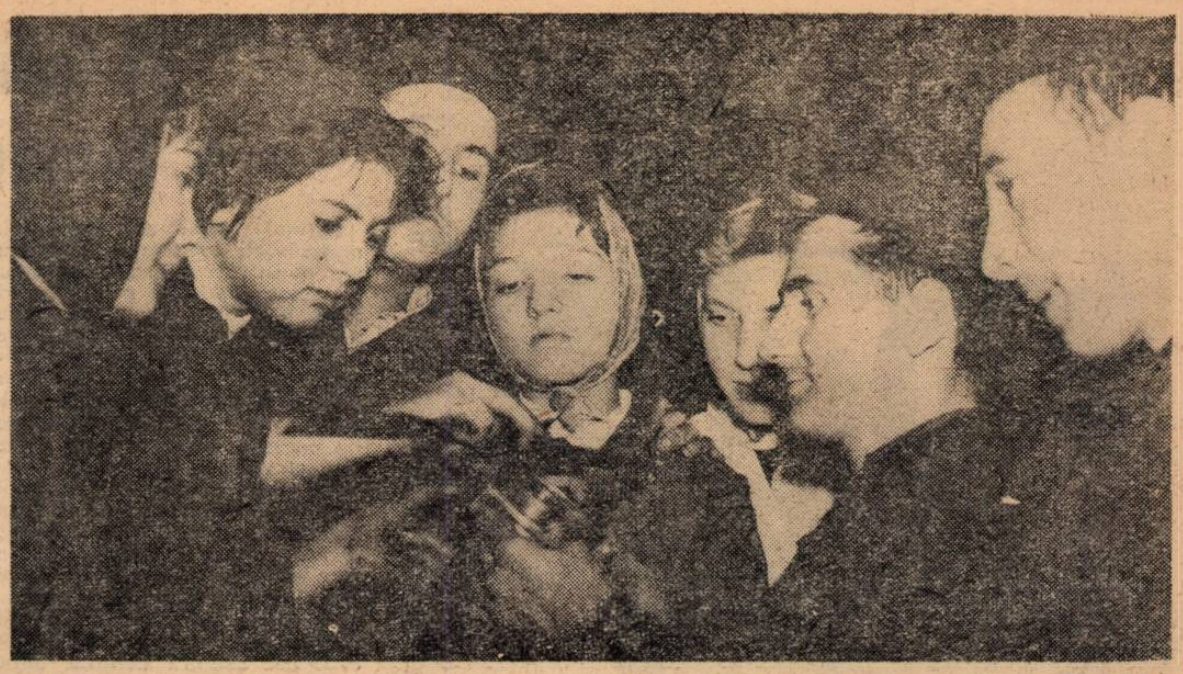

Un grup de elevi ai Şcolii medii „D. Cantemir", ascultînd explicaţiile strungarului fruntaş Ion Dobre, în timpul unei ore de practică în Atelierele Centrale I.T.B.

O valorificare mai largă a activităţii practice

Rezultatele obţinute în munca instructiv - educativă de către şcolile care experimentează instruirea în producţie edifică tot mai convingător asupra valorii şi utilităţii pe care o are pentru învăţămîntul din ţara noastră legătura directă, nemijlocită dintre şcoală şi producţie. Complexitatea problemelor pe care le ridică realizarea acestei legături cere din partea cadrelor didactice, a conducerilor de şcoli maximum de atenţie şi receptivitate, oglindite creator în organizarea întregului proces instructiv-educativ.

Într-unul din numerele anterioare se relatau cîteva aspecte desprinse, în această direcţie, de o brigadă centrală care a cercetat activitatea Şcolii medii din Bicaz, subliniind îndeosebi realizările obţinute de profesorii şcolii în legarea predării diferitelor discipline de sarcinile concrete ale construcţiei socialiste şi modul cum se oglindeşte în conştiinţa elevilor respectivi munca în uzină. O preocupare tot atît de mare pentru ca profesorii să lege predarea de munca în fabrică a manifestat-o şi conducerea Şcolii medii nr. 1 din oraşul Bacău. Profesori ca G. Agapescu, S. Fischer, A. Ceauşu, Ana Ştefănescu, Gheorghe Pîslaru, Marieta Mantel, I. Ocenaş şi alţii folosesc cu îndemînare pedagogică fiecare lecţie, care, bineînţeles se pretează la aceasta, pentru a lega cunoştinţele teoretice de utilizarea lor în producţie, pornind de la munca sau operaţiile pe care le execută elevii în timpul practicii în producţie.

La această şcoală însă nu s-a acordat aceeaşi atenţie valorificării educative a practicii în producţie. Evident faptul că elevii lucrează direct la strung sau la un război de ţesut (ca în cazul de faţă), înseamnă mult pentru educarea lor în spiritul dragostei faţă de muncă şi pentru deprinderea de a folosi în viaţă cunoştinţele teoretice obţinute la diferite discipline. A rezuma valorificarea practicii în producţie numai la aceasta înseamnă însă să pierdem din vedere posibilităţi deosebit de valoroase pentru realizarea educaţiei comuniste în general. Ori contractul încheiat între şcoală şi întreprinderile în care se desfăşoară practica se rezumă să stipuleze obligaţiile legate de asigurarea locului de muncă şi a materialelor necesare. Contractul nu prevede nimic pe linia integrării mai adînci a elevilor în viaţa fabricii, a colectivului de muncitori, cum ar fi, de pildă: organizarea în comun a unor activităţi culturale şi sportive, participarea elevilor la acţiunile obşteşti etc. Această deficienţă n-a rămas fără urmări. În timp ce la şcoala medie din Bicaz marea majoritate a elevilor s-au apropiat atît de mult de uzină, de colectivul de muncitori încît încă de pe acum s-au hotărît să lucreze în uzină după terminarea şcolii, la şcoala medie din Bacău numărul acestora este mult mai mic. Participînd şi la alte activităţi organizate în fabrică elevii îşi lămuresc mai bine eforturile colective pentru îndeplinirea planului de producţie, cunosc mai în adîncime abnegaţia cu care luptă muncitorii pentru traducerea în viaţă a sarcinilor puse de partid în vederea necontenitei dezvoltări a industriei şi economiei naţionale. Toate acestea au darul să-i însufleţească şi pe ei în munca pe care o desfăşoară, să le cultive spiritului colectivist de muncă, să înţeleagă mai bine frumuseţea muncii în producţie.

Şcoala medie nr. 1 din Bacău a obţinut rezultate foarte bune în organizarea activităţii care se desfăşoară în sălile de lucrări practice ale şcolii. Ea dispune de două săli de lucrări practice de lăcătuşărie şi o sală pentru lucrări practice de tîmplărie. Cele trei săli de lucrări practice sînt bine utilate. Fiecărui elev i se asigură locul de muncă corespunzător, ceea ce înlătură eventualele pierderi de timp. În conformitate cu programa şcolară, elevii învaţă să prelucreze lemnul şi metalele, executînd operaţii ca tăiere, pilire, şlefuire, trasare, găurire etc., apelînd în fiecare din ele la cunoştinţele teoretice de geometrie, aritmetică, fizică etc.

În ce priveşte influenţa educativă pe care o exercită activitatea în sălile de lucrări practice asupra elevilor, este semnificativ faptul că s-a îmbunătăţit simţitor disciplina, a crescut spiritul de într-ajutorare al elevilor. În legătură cu aceasta menţionăm iniţiativa elevilor şi a maiştrilor-instructori de a lucra diferite materiale cu care au înzestrat sălile de lucrări practice ale unor şcoli de 8 ani.

Şi în sfîrşit, ultima problemă pe care o ridicăm în articolul de faţă priveşte predarea lecţiilor de tehnologie. Conducerea Şcolii medii nr. 1 din Bacău s-a îngrijit ca lecţiile de tehnologie şi desen tehnic să fie predate de specialişti cu practică îndelungată, ingineri din producţie. Aceasta asigură un nivel ştiinţific ridicat predării tehnologiei şi desenului tehnic. Lecţiile de tehnologie predate de tov. Mircea Mereacre la clasa a VIII-a „B" reuşesc să-i pregătească temeinic pe elevi cu cunoştinţele prevăzute în programă. Merită relevată străduinţa profesorului de a-şi familiariza elevii cu vocabularul adecvat. El insistă asupra măsurilor pe care le ia partidul pentru dezvoltarea industriei exemplificîndu-le cu date şi cifre din documentele de partid. Lecţia recapitulativă — fabricarea oţelurilor a fost ilustrată cu date privind dezvoltarea actuală a industriei producătoare de oţel şi cu cifre în măsură să formeze imaginea perspectivelor acesteia la sfîrşitul şesenalului.

Predarea lecţiilor de tehnologie şi desen tehnic înregistrează la şcoala medie din Bacău şi unele deficienţe care pot şi trebuie să fie înlăturate. Astfel, doi dintre profesorii care predau tehnologia şi desenul tehnic, ingineri în producţie, nu au cunoştinţele necesare de metodică. La o lecţie de desen la clasa a IX-a „A" tov. ing. Valentin Popa deşi a asigurat un conţinut ştiinţific corespunzător lecţiei sale „Intersecţia a doi cilindri şi intersecţia unui cilindru cu un con", a expus grăbit, nelăsînd elevilor timp suficient de gîndire, din care pricină cunoştinţele predate n-au putut fi însuşite în măsura aşteptărilor. O parte din elevi nefiind antrenaţi la lecţie şi-au căutat diferite divertismente, urmărind desfăşurarea lecţiei din cînd în cînd şi mai mult de formă.

În lecţiile de tehnologie ţinute de tov. inginer Aurică Avram intervin, dimpotrivă, pauze lungi între formularea întrebărilor şi solicitarea răspunsurilor, în expunerea materialului, ceea ce scade de asemenea atenţia clasei. Conducerea şcolii a asistat la lecţii de tehnologie şi desen tehnic, şi a dat unele îndrumări menite să orienteze pe profesorii respectivi în însuşirea unor metode de predare mai eficiente. Credem însă că cu ajutorul pe care trebuie să-l dea şcoala în privinţa metodicii predării trebuie să meargă şi mai departe. Este indicat, de pildă, ca aceşti tovarăşi să fie antrenaţi în activitatea comisiilor metodice, să fie mai des asistaţi la lecţii şi, de asemenea, să fie invitaţi să participe la lecţiile profesorilor cu experienţă îndelungată.

Activitatea şcolilor care experimentează instruirea practică în producţie se cuvine să stea mai mult în atenţia secţiilor de învăţămînt şi cultură şi a comitetelor sindicatelor din învăţămînt.

Polarizînd atenţia noastră în spre organizarea şi desfăşurarea instruirii practice în producţie, preocupîndu-ne de valorificarea tuturor posibilităţilor instructive şi educative pe care ni le oferă practica, contribuim la tot mai strînsa legare a învăţămîntului de viaţă, la îndeplinirea uneia din cele mai importante sarcini puse de partid în faţa şcolii.

ION APOLZAN
membru în prezidiul Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţămînt şi Cultură

Consfătuirile profesorilor din şcolile serale

Situîndu-se la intervalul dintre sfîrşitul primului semestru şi începutul celui de al doilea, consfătuirile cadrelor didactice din învăţămîntul seral care au avut loc de curînd au constituit un bun prilej de a analiza munca depusă de-a lungul primei etape a anului şcolar şi de a stabili, pornind de la rezultatele dobîndite pînă în prezent, perspectivele activităţii viitoare.

Munca în şcolile serale ridică numeroase probleme deosebite, specifice acestei forme de învăţămînt. De aceea dezbaterea largă în consfătuiri a modului cum au fost soluţionate aceste probleme, a felului în care profesorii şi-au îndeplinit îndatoririle ce le revin în activitatea de instruire şi educare a muncitorilor-elevi este deosebit de utilă. Ea îi ajută pe profesori să vadă ce a fost bun în munca lor, în ce direcţie s-au manifestat anumite deficienţe, ce au de făcut pentru ca pe viitor activitatea din şcoala serală să devină din ce în ce mai bună, mai fructuoasă, mai eficientă.

În rîndurile de faţă prezentăm unele aspecte de la două din consfătuirile cadrelor didactice din învăţămîntul seral.

La Timişoara

Una dintre problemele care s-au bucurat de o deosebită atenţie în consfătuirea cadrelor didactice de la Timişoara a fost aceea a modului specific în care sînt legate cunoştinţele predate în lecţii de viaţă, de practică. În cadrul dezbaterilor care au avut loc la consfătuire au fost date numeroase exemple concrete în legătură cu această problemă. S-a arătat astfel că mulţi profesori folosesc în lecţiile lor exemple şi date luate din întreprinderile în care lucrează muncitorii-elevi. Aşa, de pildă, s-a arătat că profesoara Elena Chicu, de la Şcoala medie nr. 3, a folosit cunoştinţele din munca practică a elevilor în explicarea problemei conductibilităţii semiconductorilor, a funcţionării semiconductorilor cu joncţiune ca detectori şi redresori şi a transistorilor cu amplificatori de tensiune şi putere. În chip asemănător s-a procedat la explicarea efectului termic al curentului, a căldurii specifice, a dilatării corpurilor şi aplicaţiilor ei, a difuzării etc. Deseori elevilor li s-a cerut să vorbească în lecţii despre felul cum folosesc ei în producţie anumite aparate sau legi fizice despre care învaţă în şcoală. Ei au răspuns arătînd felul cum folosesc reostatul cu fişe la telefoane, arcul electric la aparatul cinematografic, acumulatorii la maşini, modul cum execută sudura electrică etc. De asemenea, la lecţiile de chimie elevii care lucrează la Fabrica de conserve au arătat cum folosesc azotatul de potasiu în procesul de conservare, elevii din întreprinderile textile au adus exemple privind vopsirea lînei, spălarea, apretarea etc. iar alţi elevi au vorbit despre modul cum se utilizează în procesul de producţie carbonatul de amoniu şi bicarbonatul de sodiu sau au adus exemple menite să contribuie la înţelegerea studiului alcoolilor.

O altă problemă în jurul căreia s-au purtat discuţii a fost aceea a măsurii în care profesorii din şcolile serale ţin seama de nivelul de pregătire al elevilor lor, de maturitatea lor, de capacitatea lor de a înţelege diverse probleme de ordin ştiinţific. S-a arătat astfel că unii profesori de fizică apelează la judecata elevilor în explicarea electronică a fenomenelor electrice, a trecerii curentului electric prin metale, lichide şi gaze, în compararea conductibilităţii electronice a metalelor cu conductibilitatea ionică a lichidelor şi a gazelor. S-a insistat totodată asupra felului cum au fost folosite cunoştinţele elevilor privind dezvoltarea economică şi socială a patriei noastre. Aşa, de exemplu, la clasa a VIII-a a Şcolii medii nr. 3, în legătură cu studiul soluţiilor coloidale şi al însemnătăţii lor pentru procesul de nutriţie a plantelor, s-a arătat cum sînt folosite acestea în agricultura noastră. La clasa a IX-a de la aceeaşi şcoală li s-a cerut elevilor să facă referiri la însemnătatea acidului azotic şi sulfuric pentru diversele ramuri ale industriei noastre şi la măsurile luate de partid pentru producerea lor în cantităţi cît mai mari. Cu prilejul altor lecţii s-a vorbit despre rolul îngrăşămintelor chimice pentru dezvoltarea agriculturii, despre importanţa cărbunilor naturali pentru siderurgie şi ca materie primă în industria chimică, despre rolul oxidului de carbon ca reductor în cuptoarele înalte, despre importanţa metanului şi a ţiţeiului pentru dezvoltarea industriei chimice.

În consfătuire a fost subliniată ca pozitivă preocuparea multor profesori de a-şi pregăti şi a-şi organiza în aşa fel lecţiile încît, ţinînd seama de timpul redus de care dispun muncitorii-elevi pentru studiul individual, cunoştinţele să fie cît mai bine înţelese şi chiar însuşite încă din timpul orelor. În legătură cu aceasta s-a vorbit despre utilizarea materialului didactic, despre însemnătatea lui în predarea şi fixarea cunoştinţelor. Cu acest prilej au fost date exemple de profesori care au acordat atenţie materialului didactic şi l-au utilizat în chip judicios şi eficient. Astfel, unii profesori de ştiinţe naturale au folosit la lecţiile de botanică, pe lîngă materialul didactic existent în laboratoarele şcolilor, material didactic cules de ei din natură, astfel încît elevii să poată vedea toate părţile principale ale plantelor. La lecţiile de istorie şi geografie s-au folosit hărţi, albume cu vederi, decupaje din ziare, fotografii, citate din cronici etc. La lecţiile de limba şi literatura romînă s-au utilizat fragmente din operele scriitorilor studiaţi, articole critice, cronici literare, portrete, stampe, reviste, scheme şi planşe gramaticale.

La Tîrgovişte

Un loc deosebit în cadrul discuţiilor purtate la consfătuirea de la Tîrgovişte l-a ocupat problema muncii metodice. Pornind de la ideea că pentru a ridica nivelul calitativ al activităţii profesorilor din şcolile serale este absolut necesar să se acorde atenţie elucidării problemelor metodice specifice învăţămîntului seral, atît referatul prezentat de Secţia de învăţămînt cît şi cadrele didactice participante la discuţii s-au referit pe larg la felul în care a fost organizată munca profesorilor pe linie metodică.

În multe şcoli au avut loc şedinţe ale comisiilor metodice care au analizat diverse aspecte ale predării în şcoala serală. Astfel, la Şcoala medie nr. 3 s-au purtat discuţii în jurul unui referat cu tema „Particularităţile lecţiilor de limba romînă în şcoala serală". La Şcoala medie serală din Bălceşti au fost dezvoltate în referate teme ca „Metodica lecţiei în învăţămîntul seral" şi „Formarea deprinderilor corecte de exprimare orală şi în scris la elevii şcolilor serale". În alte şcoli profesorii s-au ocupat de probleme cum ar fi „Continutul si forma temelor pentru acasă în condiţiile învăţămîntului seral", „Predarea gramaticii la clasele V — VII în şcoala serală", „Legătura dintre predarea matematicii, fizicii şi chimiei cu munca în producţie a elevilor", „Legarea teoriei de practică, la lecţiile de matematică".

În consfătuire au fost criticate unele şcoli cum ar fi cele de la Gura Ocniţei şi Schela Mare, unde munca metodică nu a fost privită cu suficientă seriozitate şi activitatea desfăşurată de cadrele didactice pe această direcţie a fost mult mai slabă.

★

Ne-am referit aici doar la unele din problemele care au fost ridicate în consfătuiri. Alături de ele însă au fost dezbătute şi alte aspecte ale muncii cadrelor didactice din învăţămîntul seral. Specificul activităţii diriginţilor, forme ale legăturii dintre şcoli şi întreprinderile în care lucrează muncitorii-elevi, problema frecvenţei în şcolile serale au constituit de asemenea obiectul unor rodnice dezbateri, care au avut pentru cadrele didactice nu numai valoarea unei analize, ci şi pe aceea a unui preţios schimb de experienţă. Ele vor contribui neîndoielnic la îmbunătăţirea muncii viitoare.

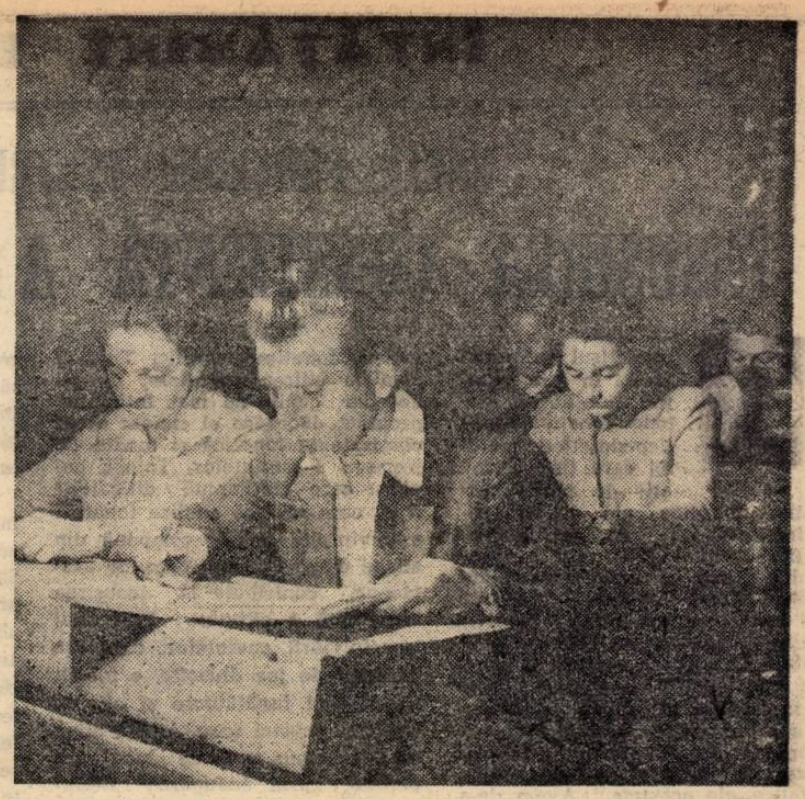

Muncitorul Constantin Umbrăreanu, strungar la fabrica „Muncitorul liber" din Bacău studiază cu seriozitate la cursul seral

În discuţia cadrelor didactice

Proiectele programelor şcolii de 8 ani

Zilele acestea, în întreaga ţară — în cadrul cercurilor pedagogice — au loc discuţii pe marginea proiectelor de programe pentru şcoala de opt ani. În numărul de faţă prezentăm cîteva probleme ridicate în cadrul discuţiilor care au avut loc pînă acum.

La o recentă şedinţă a cercurilor pedagogice din oraşul Giurgiu la care au participat directorii şcolilor şi numeroase cadre didactice cu experienţă, a fost dezbătut pe larg conţinutul proiectelor noilor programe şcolare pentru şcoala generală de 8 ani.

Majoritatea participanţilor au subliniat caracterul ştiinţific al noilor programe, superioritatea lor faţă de programele din trecut în ceea ce priveşte accesibilitatea cunoştinţelor şi posibilitatea însuşirii lor conştiente şi temeinice. Astfel, numeroşi învăţători şi profesori de la şcolile de 8 ani nr. 1, nr. 2 şi nr. 9 au arătat că la clasele unde se aplică noile programe, respectiv clasele I—V, s-au obţinut rezultate calitativ superioare în primul trimestru comparativ cu primul trimestru al anului şcolar trecut. De asemenea, alcătuirea mai judicioasă a noilor programe şi grija pentru asigurarea unei mai depline continuităţi în cunoştinţele predate şi fundamentarea lor pe cunoştinţe anterioare temeinice a contribuit mult la dispariţia pragului de trecere de la clasa a IV-a la clasa a V-a, ceea ce s-a concretizat prin reducerea la minimum a perioadei de aclimatizare a elevilor din clasa a V-a la începutul anului şcolar.

În acelaşi timp, cadrele didactice au făcut pe baza experienţei lor la catedră propuneri în vederea îmbunătăţirii programelor. Astfel, s-a propus ca în programa de geografie pentru clasa a III-a să nu se mai prevadă 14 ore pentru prezentarea unui singur raion, întrucît în acest fel atît manualul cît şi învăţătorii în expunerea lor înfăţişează o serie întreagă de date referitoare la probleme neesenţiale, supraîncărcînd memoria şcolarilor. S-a propus ca, în acelaşi număr de ore, să se prevadă predarea noţiunilor esenţiale privind relieful şi economia tuturor raioanelor din regiune.

Unii dintre vorbitori au considerat prea sumare şi uneori chiar confuze notele explicative de la începutul programelor, mai ales la unele discipline cum sînt, de pildă, cunoştinţele agricole, ştiinţele naturale la clasa a IV-a, care s-au introdus de curînd în planul de învăţămînt, ca şi la muzică, desen etc., unde nu există metodici de specialitate.

Toţi participanţii la consfătuire au subliniat că pentru aplicarea cu deplin succes a noilor programe, mai ales în condiţiile actuale, în care nu există o deplină concordanţă a acestora cu manualele şcolare, sînt absolut necesare metodici de specialitate. Ei au cerut ca Institutul de ştiinţe pedagogice şi insitutele de perfecţionare a cadrelor didactice să elaboreze metodici şi îndrumătoare metodice corespunzătoare noilor programe pentru toate disciplinele care se predau în şcoala generală de 8 ani.

NICOLAE PROFEANU
directorul Şcolii medii din Giurgiu

★

Discuţiile purtate în cadrul cercului pedagogic al profesorilor de fizică şi chimie din raionul 23 August din Bucureşti pe marginea proiectelor programelor de chimie pentru şcoala de 8 ani au prilejuit unele observaţii interesante.

Vorbitorii au arătat că proiectele programelor de chimie înlătură supraîncărcarea ce există în actuala programă de chimie pentru clasa a VII-a, reuşind în acelaşi timp să introducă unele teme importante cum ar fi, de pildă, temele tratînd sărurile folosite în industrie şi agricultură, cauciucul, masele plastice etc.

În discuţiile purtate în cadrul cercului pedagogic s-a propus ca la tema „Sulful" din proiectul programei de chimie pentru clasa a VII-a să se introducă la început punctul „Starea naturală a sulfului", întrucît pe lîngă faptul că starea naturală a sulfului prezintă unele particularităţi, temele anterioare — oxigenul, hidrogenul — se studiază începînd cu starea naturală a acestor elemente.

O altă propunere menită să contribuie la îmbunătăţirea proiectului acestei programe a fost aceea de a se include la tema „Principalele substanţe compuse" un punct întitulat : „Acizii — proprietăţile lor generale". Acest punct, au arătat vorbitorii, trebuie introdus imediat după punctul referitor la proprietăţile bazelor şi la acţiunea soluţiilor de baze asupra indicatorilor, deoarece în actuala formă a proiectului programei se face o scurtă prezentare a bazelor, în timp ce studierea acizilor începe direct cu studierea acidului clorhidric.

S-a propus de asemenea ca la studiul carbonului să se folosească prilejul oferit pentru a introduce noţiunea de stare alotropică eventual făcîndu-se cu acest prilej şi o referire la sulf.

Un aspect mai deosebit al discuţiilor purtate l-au constituit observaţiile făcute asupra unor termeni greşiţi sau a unor formulări echivoce care, cu toate eforturile cadrelor didactice de a le elimina, mai au încă o circulaţie destul de largă în manuale şi în diferite publicaţii şi care se menţin în proiectele programelor de chimie pentru şcoala de 8 ani. În proiectul programei de chimie pentru clasa a VIII-a, de pildă, figurează tema „Gazul metan, o bogăţie naturală a ţării noastre", deşi bogăţia naturală la care probabil s-au referit autorii o constituie gazul natural şi gazul de sondă. O altă temă este formulată în modul următor : „Petrolul. Zăcăminte de petrol din ţara noastră, prelucrarea petrolului (sumar). Întrebuinţarea industrială a derivatelor petrolului. Folosirea lor în agricultură". Ar fi fost mai bine dacă se folosea termenul propriu de ţiţei, deoarece ţiţeiul este obiectul prelucrării şi derivatele sale au întrebuinţări în industrie şi agricultură.

V. MANOLACHE
profesor-Bucureşti

★

Analizînd proiectul programei de istorie pentru şcoala de 8 ani, cadrele didactice din oraşul Braşov au subliniat în primul rînd că, prin felul cum a fost concepută, această programă le va crea profesorilor nu numai posibilitatea de a îmbunătăţi predarea, dar şi pe aceea de a elimina unele fenomene de supraîncărcare a elevilor.

Totodată, profesorii au făcut o serie de propuneri pe marginea proiectului de programă. Ei au arătat, de pildă, că la clasa a IV-a lecţiile sînt repartizate disproporţionat, în sensul că sînt prea multe lecţii despre orînduirea feudală şi prea puţine despre orînduirea socialistă. Ei au propus să se predea răscoala de la Bobîlna într-o singură oră şi să se reducă timpul de predare pentru o serie de alte teme din istoria orînduirii feudale, afectîndu-se în schimb mai multe ore perioadei de după 23 August 1944.

S-a apreciat de asemenea că în programa clasei a VI-a ar trebui reîntroduse lecţii despre istoria Angliei pînă la cucerirea normandă, despre mongoli şi despre Germania între secolele al IX-lea şi al XII-lea.

S-a mai arătat că diferenţierile făcute în programa clasei a VIII-a în ceea ce priveşte evoluţia evenimentelor istorice în prima şi în a doua jumătate a secolului al XVII-lea precum şi în prima jumătate a secolului al XVIII-lea sînt nepotrivite întrucît ele nu sînt sesizate de elevi. De aceea s-a propus ca evenimentele cuprinse în această perioadă să fie tratate mai adîncit.

S. PATIŢA
lector la IIPCD-Braşov

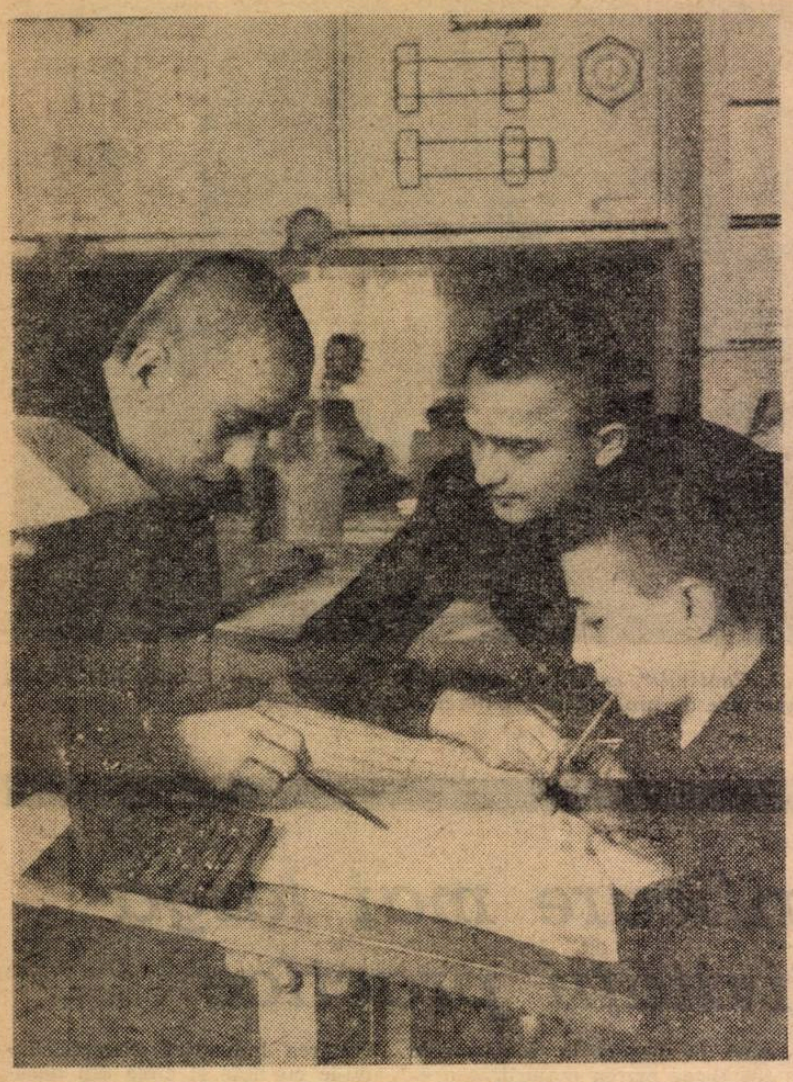

Sfat între colegi după o lecţie de desen tehnic la Şcoala profesională a Uzinelor de maşini electrice din Bucureşti.

FILMUL DIDACTIC la lecţiile de tehnologie

Folosirea proiecţiilor cinematografice la lecţiile de tehnologie poate lămuri unele aspecte de funcţionare a maşinilor şi agregatelor, completînd uneori şi prezentarea construcţiei şi funcţionării unor subansamble interioare prin intuirea directă, nemijlocită.

Prin filmare lentă se pot demonstra, pe faze izolate sau în succesiune prelungită, acţiunile care se petrec rapid în realitate, ca, de pildă, acţiunile ciocanului pneumatic de nituit, interacţiunea dintre daltă şi metal în momentul loviriі etc.

Prin filmare rapidă se pot lămuri procese care în realitate durează mult — fenomenul de umflare a metalului la filetarea cu tarodul şi cu filiera sau sortarea prafului abraziv prin decantare.

Utilizarea trucajului cinematografic este de mare importanţă în filmul didactic, cu condiţia să nu falsifice adevărul. Prin trucaj devine posibilă observarea faptelor ascunse intuiţiei nemijlocite, directe. Astfel devine clară funcţionarea unui motor în ce priveşte procesele termice interne, difuziunea metalelor, uscarea artificială, lipirea metalelor, îndoirea, tratamente termice, rodarea şi lustruirea, hidrodinamicitatea ungerii fusului etc. De asemenea, trebuie menţionate procedeele microcinematografiei şi roentgencinematografului care redau procese interne neobservabile, cum ar fi procesul de aşchiere cu unelte tăietoare, procesul de rodare cu materiale abrazive, procesul de uzură, umplerea găurii cu corpul nitului în timpul nituirii la cald.

Filmul nu numai că dă o imagine viu luminată şi uneori colorată a obiectului sau fenomenului permiţînd în cele mai bune condiţii intuiţia, ci lărgeşte sfera cunoaşterii prin mişcare şi prin sunetele specifice anumitor procese tehnice şi fenomene (zgomotul angrenajului, zgomotul mecanismului bielă-manivelă, alunecarea cristalelor de staniu la îndoirea lui etc.).

O deosebită importanţă are filmul didactic şi la însuşirea operaţiilor tehnologice. Astfel sînt multe dintre operaţiile de bază din lăcătuşărie şi strungărie care nu sînt demonstrabile în sensul analitic, intim al fenomenului. Operaţia de tăiere prin aşchiere bunăoară, ar putea fi mult mai bine studiată cu ajutorul unui film didactic anume turnat. In acest scop trucajul sau desenul animat vor da rezolvarea problemei. La explicarea uzurii tăişului, fără folosirea filmului didactic, acţiunea dintre aşchie şi faţa de degajare a penei rămîne deseori o taină pentru elevi, pentru motivul că fenomenul nu poate fi priceput în mod direct. Sînt de asemenea necesare filme care să explice tăierea fără aşchiere fie cu dalta, fie cu foarfeca, deoarece fazele de presare, strivire şi deplasare par imaginare atunci cînd sînt demonstrate doar pe bază de planşe. Indreptarea barelor, tablelor, fenomenul de refulare şi întindere, modul cum lucrează vîrful burghiului şi multe altele pot fi cu greu înţelese doar pe bază de expuneri şi explicaţii cu ajutorul desenului şi al planşelor.

Ce se întîmplă cu tija nitului în timpul nituirii, care sînt fazele elastice, elasticoplastice şi plastice? Cum se desfăşoară procesul intern al funcţionării unui furnal sau convertizor? Cum se efectuează laminarea, matriţarea, tratamentele termice şi termochimice? La toate aceste întrebări filmul ne ajută să răspundem mai clar, aduce o imagine puternică a realităţii în clasă, în atelierul-şcoală.

Iată doar cîteva fapte care trebuie să determine o orientare nouă, mai dinamică, atît în rîndul nostru, al cadrelor didactice, care să găsim mijloacele cele mai eficiente pentru utilizarea filmului la lecţie, cît şi din partea instituţiilor care au sarcini în producerea filmelor didactice.

Prof. CONSTANTIN BENGU

Viitorilor mecanizatori — o temeinica pregătire practică

Ritmul rapid al mecanizării agriculturii impune ca în cîţiva ani să se pregătească un număr de peste 60.000 de mecanizatori agricoli pentru a conduce cele aproximativ 100.000 de tractoare fizice, peste 70.000 de semănători, peste 43.000 de combine pentru recoltatul cerealelor păioase, peste 8.000 de combine de porumb, precum şi celelalte maşini agricole de care va dispune ţara noastră la sfîrşitul planului şesenal. În acest scop reţeaua şcolilor profesionale de ucenici mecanici agricoli a fost extinsă, înfiinţîndu-se noi unităţi şcolare pe lîngă staţiunile de maşini şi tractoare şi gospodăriile agricole de stat care pot asigura condiţii bune de şcolarizare.

Una din problemele de bază ale pregătirii mecanicilor agricoli este organizarea şi desfăşurarea instruirii practice, în aşa fel încît aceşti tineri să cunoască nu numai conducerea tractorului şi exploatarea maşinilor agricole, ci să-şi însuşească cunoştinţe şi deprinderi practice de lucru pentru întreţinerea şi repararea acestora, deci să cunoască lăcătuşăria şi ajustajul, să ştie să execute operaţiile de trasare, pilire, găurire, filetare, nituire, răzuire, lipire, forjare, tratamente termice etc. Ucenicii trebuie să-şi formeze deprinderile pentru efectuarea acestor operaţii mai ales în anul I, sub conducerea maistrului-instructor, în atelierul-şcoală.

Controlul efectuat recent la şcolile de mecanici agricoli din regiunea Galaţi a dezvăluit că în unele unităţi nu le sînt asigurate ucenicilor toate condiţiile materiale şi metodice pentru însuşirea cunoştinţelor şi deprinderilor necesare efectuării lucrărilor de ajustaj. Astfel, în unele şcoli atelierele pentru ucenicii anului I nu au fost încă bine organizate, resimţindu-se lipsa meselor de lucru şi a menghinilor, din care cauză orele prevăzute pentru instruirea practică se desfăşoară aici tot sub forma unor lecţii teoretice. Lipsa de organizare este mai evidentă însă la acele şcoli care dispun de utilajul necesar dar, datorită folosirii atelierului numai într-un singur schimb (6 ore pe zi), nu asigură tuturor ucenicilor posibilitatea să lucreze efectiv.

Datorită faptului că în majoritatea şcolilor profesionale de mecanizatori cadrele didactice de specialitate predau pentru prima dată în învăţămînt, există deficienţe şi în organizarea şi desfăşurarea lecţiilor de instructaj, în alegerea lucrărilor care urmează să fie executate de ucenici şi întocmirea schiţelor şi a proceselor tehnologice.

Analiza situaţiei existente în aceste şcoli demonstrează că există largi posibilităţi pentru îmbunătăţirea substanţială a organizării şi desfăşurării instructajului practic.

Astfel în vederea procurării utilajului şi sculelor pentru organizarea şi dotarea atelierelor, directorii şcolilor de mecanizatori pot lua legătura cu şcolile de meserii ce aparţin sfaturilor populare care le pot executa cele necesare la cerere — în cazul că nu le au în stoc — aşa cum de fapt s-a realizat practic în numeroase ocazii.

În şcolile unde sînt organizate ateliere cu circa 20 locuri de muncă se poate efectua instruirea practică în bune condiţiuni a 80 ucenici din anul I, respectiv a două clase, prin folosirea atelierului în cîte două schimburi, unul dimineaţa de la ora 7 la 13, iar al doilea de la orele 13,30 la 19,30.

Unele conduceri de şcoli se plîng că întîmpină greutăţi în legătură cu existenţa unui disponibil redus de scule. În realitate aceste scule ar putea fi confecţionate în atelierele-şcoală, chiar în cadrul lecţiilor de instructaj practic, dacă nu ar exista o defectuoasă planificare a lucrărilor. De exemplu, în majoritatea şcolilor li se dă tuturor ucenicilor să execute acelaşi obiect, (chiar şi în şcoli unde sînt aproape 200 de ucenici în anul I) în loc să se repartizeze, aşa cum este indicat, obiecte diferite pe grupe de instruire practică. Bunăoară, la o şcoală cu 80 de ucenici — 4 grupe în anul I — se pot da spre executare, în acelaşi timp, patru obiecte (daltă cu gura lată, echer de 90°, ciocan şi compas pentru trasat). În felul acesta se va reuşi într-un termen scurt completarea a 20 truse individuale.

O parte dintre maiştri-instructori caută să motiveze deficienţele privind executarea sculelor, prin lipsa oţelului de calitate. În fapt am constatat cu ocazia acestui control că, atît în S.M.T.-uri cît şi în G.A.S.-uri există numeroase resurse care pot fi utilizate în scopul confecţionării unor scule de calitate. Astfel, din boltşurile uzate care nu se mai folosesc la şenilele tractoarelor se pot confecţiona dălţi şi alte scule rezistente, iar din tijele de supape devenite inutilizabile se pot confecţiona, în bune condiţiuni, dornuri, punctatoare etc.

Socotesc necesar să se acorde o atenţie deosebită alegerii lucrărilor ce urmează a fi executate de ucenici, corespunzător temelor prevăzute în programa pentru instruirea practică. Maiştrii-instructori trebuie să aibă în vedere ca lucrările pe care le planifică să cuprindă toate operaţiile prevăzute pentru perioada respectivă. Să pornim astfel, chiar de la operaţia de trasare, încît la operaţia următoare — tăierea — să dispunem de un grup de piese la care să se poată folosi uneltele cel mai diferite — dalta, fierestrăul pentru tăiat metale, foarfeca pentru tăiat tabla etc. În alegerea pieselor se vor avea în vedere şi operaţiile ce urmează a fi executate mai tîrziu — filetarea, nituirea, lipirea etc. Putem alege în acest scop piuliţe pătrate şi exagonale, pîlnii şi căni pentru ungerea maşinilor, machetele unor maşini agricole mai simple etc. Filetarea se poate aplica în afară de piuliţe şi la executarea diferitelor şuruburi pentru maşinile agricole, precum şi la ghiarele de la sapele rotative care sînt reparate şi fixate apoi pe disc prin strîngerea în piuliţă, metodă utilizată în multe S.M.T.-uri.

În desfăşurarea unora dintre lecţiile de instructaj practic am constatat de asemenea deficienţe, mai ales în ceea ce priveşte îmbinarea strînsă a predării cunoştinţelor teoretice cu formarea deprinderilor practice. În unele cazuri, instructajul introductiv se desfăşoară sub forma unor lecţii de tehnologie excluzîndu-se complet demonstraţia, iar lucrările practice care se execută în continuare se referă la cu totul altceva. De exemplu, la unul dintre instructajele la care am asistat s-a explicat ucenicilor despre filetare, iar lucrarea practică efectuată în continuare a fost pilirea echerului de 90°. Desigur că un asemenea procedeu influenţează negativ pregătirea practică a ucenicilor. De aceea se impune cu tărie studiul aprofundat de către toţi maiştrii-instructori a îndrumătoarelor metodice privind lucrările de lăcătuşărie elaborate de cabinetele metodice pentru învăţămîntul profesional şi tehnic şi aplicarea consecventă a indicaţiilor cuprinse în aceste îndrumătoare.

Programa de instruire practică prevede un număr apreciabil de ore pentru fiecare temă, cu scopul ca ucenicii să-şi formeze deprinderi practice de lucru temeinice în efectuarea operaţiei respective. Unii maiştri-instructori din şcolile profesionale de mecanizatori au înţeles în mod greşit că aceasta înseamnă efectuarea consecutivă a tuturor orelor repartizate pentru o temă cu aceleaşi unelte, asupra aceluiaşi fel de piese. Dacă am lua, de pildă, temele trasarea, tăierea şi decuparea metalelor, pilirea — ne dăm seama că prin efectuarea tuturor orelor respective din programă ucenicii vor fi nevoiţi să facă exerciţii de tăiere şi decupare a metalelor timp de 4 zile cîte 6 ore pe zi, să lucreze 18 ore în şir la trasare, iar apoi să efectueze 72 de ore lucrări cu pila. Nu este de mirare desigur că în condiţiile unei asemenea organizări a lecţiilor, ucenicii obosesc repede, atenţia lor devine instabilă, interesul pentru muncă scade.

Pentru ca exerciţiile să fie eficiente, ele trebuie repartizate judicios în timp, astfel încît să fie cît mai interesante, mai variate. De aceea este raţional ca un grup de teme, cum este acel din exemplul anterior, să fie studiat paralel, iar lecţiile de instruire practică să fie astfel organizate încît la unele dintre ele să alterneze exerciţiile de dăltuire, tăiere cu fierăstrăul şi tăiere cu foarfeca, iar la altele, exerciţiile de pilire cu cel de trasare etc.

O atenţie deosebită se va acorda, în toate etapele instruirii, completării corecte a caietelor de practică de către toţi ucenicii. Aceste caiete trebuie să cuprindă, în afară de definirea operaţiei, indicarea sculelor cu care se face lucrarea, schiţele şi procesul tehnologic al obiectelor ce se execută în atelier. Trebuie ca în procesele tehnologice să se prevadă rolul piesei, calitatea materialului din care se execută piesa, sculele şi dispozitivele care se folosesc, cum se execută fiecare operaţie etc.

Prin asigurarea bazei didactico-materiale necesare instruirii practice, alegerea unor lucrări cît mai variate, folosirea metodelor şi procedeelor moderne de lucru în cadrul instruirii şi respectarea principiilor pedagogice, şcolile de mecanizatori au toate condiţiile să asigure formarea unor deprinderi practice corecte de muncă ucenicilor din anul I, ceea ce va permite ca în anii II şi III aceştia să execute lucrări de bună calitate în procesul de reparaţii al tractoarelor şi maşinilor agricole.

Ing. N. CĂPĂTOIU
inspector general în M.I.C.

Un succes binemeritat

De curînd a avut loc în sala de gimnastică a Şcolii medii „Iacob Mureşanu" din Blaj etapa regională a campionatului republican şcolar pentru învăţămîntul de cultură generală şi profesional pentru anul 1961/62 la volei băieţi şi fete. Întrecerile au fost viu disputate, echipele dovedind o bună pregătire fizică şi tehnică, aplaudată de numeroşii spectatori prezenţi zilnic pentru a-şi încuraja echipele favorite.

Au cîştigat atît la băieţi cît şi la fete echipele Şcolii de meserii din Sibiu — antrenori profesorii Vasile Ceclan şi I. Jantovan — care, mai bine pregătite din punct de vedere fizic şi tehnic, au dispus în finală de Şcoala medie mixtă din Blaj.

Semnificativ pentru dezvoltarea deosebită a activităţii sportive în şcolile profesionale tehnice şi de meserii este faptul că în clasamentul general al competiţiei, atît la băieţi cît şi la fete, pe primele locuri s-au clasat şi alte echipe reprezentative ale acestor şcoli. Astfel la băieţi, pe locul III s-a clasat echipa Şcolii profesionale de mecanici agricoli din Sighişoara, pe locul IV echipa Şcolii profesionale hidromecanice din Braşov, iar pe locul VI, Şcoala profesională petrol-chimie din Mediaş. La fete, în afara echipei Şcolii de meserii din Sibiu clasată pe primul loc, au mai ocupat poziţii fruntaşe în clasament echipa Şcolii profesionale a uzinelor „Vitrometan" din Mediaş (locul VI) şi echipa Şcolii profesionale din Cisnădie (locul VIII).

Prof. MIHAI DUMITRU
Consiliul regional U.C.F.S. Braşov

UNELE PROCEDEE PENTRU

ÎNSUȘIREA CONȘTIENTĂ A CITITULUI

Cititul-scrisul se predă astăzi în țara noastră cu ajutorul metodei fonetice analitico-sintetice, metodă care ține seama atît de particularitățile fonetice ale limbii române, cît și de particularitățile psihologice ale procesului citirii și scrierii la începători. Copiii nu mai sînt nevoiți să asimileze combinații fonetice în mod mecanic, ci întreaga activitate de predare a citirii și scrierii este însoțită de analiza și sinteza fonetică și grafică. După studierea sunetului din punct de vedere fonetic, copiii sînt familiarizați cu litera și particularitățile grafice ale acesteia. Avem de-a face cu un proces de însușire activă și conștientă a sunetului. Dar pentru realizarea procesului citirii este necesar ca elevii să-și însușească în același mod diferite combinații ale sunetelor în silabe, cuvinte și propoziții cu sens. În vederea însușirii citirii în mod conștient de către copii, cadrele didactice din învățămîntul elementar folosesc în perioada abecedară diferite procedee. În cele ce urmează ne propunem să relevăm cîteva aspecte din experiența dobîndită pe această linie de unele cadre didactice din București.

Analizarea literelor și silabelor decupate este un procedeu mult apreciat întrucît oferă posibilitatea utilizării analizei și sintezei fonetice. În privința aceasta învățătoarea Aurora Georgescu de la Școala de 7 ani nr. 21 insistă asupra compunerii cuvintelor și propozițiilor din litere și silabe decupate, antrenînd în această muncă întreaga clasă. Înainte de a trece la compunere, cuvîntul este analizat pînă la sunet, copiii dîndu-și astfel seama de structura fonetică a acestuia și de rolul pe care-l îndeplinește fiecare sunet în cuvîntul respectiv. Pentru a împiedica literizarea, introducerea vocalei de sprijin „i" după fiecare consoană, ceea ce denaturează sensul cuvîntului, unitatea de compunere luată de învățătoare este silaba și nu litera; astfel, cuvîntul „casă" este compus din silabele „ca" și „să". În felul acesta sînt compuse îndeosebi acele cuvinte care reprezintă unele dificultăți din punct de vedere fonetic și grafic. Trecînd apoi la citirea cuvintelor din abecedar, copiii nu mai întîmpină greutăți, deoarece ei cunosc acum componența fonetică și modul de formare a cuvintelor. Totuși, copiilor care întîmpină dificultăți li se cere să facă analiza fonetică a cuvîntului și să-l compună din silabe decupate, fapt care, de asemenea, contribuie la însușirea conștientă a cititului. Procedeul transformării cuvintelor, care are caracter de joc didactic, e folosit de aceeași învățătoare și el în sprijinul acestui scop. Astfel, după ce s-a compus cuvîntul „luna", s-a obținut, prin adăugarea literei „a", cuvîntul „aluna". Înlocuindu-se în cuvîntul „loc" litera „o" cu „a", copiii au citit „lac". După ce elevii au compus cuvîntul „Sanda" învățătoarea i-a întrebat ce silabă din acest cuvînt trebuie înlocuită pentru a se obține un nume de băiat. Fiind familiarizați cu jocul respectiv copiii au dat răspunsuri corecte.

Un alt procedeu menit să contribuie la însușirea conștientă a citirii este și acela al citirii pe sărite și selective, folosit de învățătoarea A. Arion de la aceeași școală. După ce cuvintele din coloană sînt citite de către copii în ordinea în care se găsesc în abecedar, învățătoarea le cere să le citească pe sărite, schimbînd ordinea. Le indică de exemplu să citească întîi coloana a doua, apoi a treia și întîia, sau primul cuvînt din coloana a treia și întîia, sau primul cuvînt din coloana a treia și ultimul cuvînt din coloana a doua. Pentru a se convinge că elevi și-au însușit într-adevăr în mod conștient citirea cuvintelor și că nu este vorba numai de memorarea lor mecanică, ea merge mai departe, cerînd copiilor să citească și cuvinte al căror conținut îl enunță învățătoarea. De exemplu, ea le cere să citească acele cuvinte care arată nume de ființe, nume de lucruri, nume de copii etc. sau să citească unde scrie „vară", „var", „Voicu" etc. Acest procedeu se cere extins și asupra textului. Astfel, la lecția cu titlul „Bunicul" li s-a cerut elevilor să citească propozițiile în care se spune „ce are bunicul, ce taie el, ce spune Nicu etc. Fiind obligați să caute propoziția care răspunde întrebării, elevii nu se pot mărgini la însușirea mecanică a textului.

Un alt procedeu utilizat pentru însușirea citirii conștiente este acela folosit de învățătoarea Nina Săvulescu de la Școala de 7 ani nr. 165. După ce citește lecția din abecedar, ea le indică elevilor anumite cuvinte și le cere să alcătuiască, folosindu-se de ele, diferite propoziții. Se verifică astfel dacă elevii și-au însușit corect conținutul cuvintelor folosite, dacă le înțeleg și, mai ales, dacă ei pot lega sensul cuvîntului respectiv de cel al propoziției. În cazul cuvintelor mai grele al căror sens nu este cunoscut în întregime de către copii, al cuvintelor care nu fac parte din vocabularul lor activ, tov. Săvulescu duce mai întîi o muncă de dezvăluire a conținutului lor, le explică sensul și modul cum trebuie folosite.

Alături de toate acestea citirea expresivă a textului contribuie, de asemenea, la întărirea caracterului conștient al citirii. Deși pentru unele cadre didactice apariția semnelor mirării, întrebării, liniuța de dialog — din primele pagini ale abecedarului — produce nedumerire, acest fapt este cerut de necesitatea însușirii corecte a limbii, încă de la începutul școlarității.

Se întîmplă adeseori ca în urma citirii repetate a textului de către învățător copiii să-i rețină conținutul, să-l memoreze și să-l reproducă chiar. Aceasta nu ne poate da însă întotdeauna garanția că este vorba de un proces de citire care constă în transformarea unei structuri grafice în una fonetică, pe baza cunoașterii componenței grafice a cuvîntului. Copiii „citesc" un cuvînt și urmăresc pe abecedar un altul, bazîndu-se în această reproducere exclusiv pe memorie. Iată de ce este bine ca fiecare învățător care predă la clasa I să fie preocupat de folosirea unor procedee cît mai variate pentru a asigura o însușire conștientă a citirii la această vîrstă.

RODICA NIȚU

Elevii Școlii de 8 ani nr. 112 din Capitală îngrijesc cu dragoste plantele din seră, care curînd vor orna coridoarele luminoase și sala de festivități

E locul ei în școală?

Slab pregătită profesional, face grave greșeli de conținut, nu stăpînește clasa, nu are prestigiu în fața elevilor — cam așa spun toate documentele ce se referă la activitatea profesoarei Minodora Iorgu, care predă limba română la clasele V—VII de la Școala de 8 ani nr. 43 din Capitală.

Și pe bună dreptate. Lecțiile acestei profesoare sînt încîlcite și confuze, nelăsînd să se vadă vreun fir conducător în desfășurarea lor. Cu greu poți să distingi — după conținut — momentul verificării cunoștințelor de acela al explicării lecției noi, căci amîndouă tratează, într-o încîlceală inadmisibilă, cam aceleași probleme. În cursul lecției profesoara sare de la o idee la alta, nu așteaptă ca elevul să-i răspundă la întrebarea pusă și trece la altceva, încît școlarii se află mereu în derută.

Și notarea cuprinde o bună doză de neseriozitate, întrucît pentru același volum de cunoștințe un elev poate primi 5 sau 8. Ca să nu mai vorbim de faptul că profesoara nici nu explică școlarilor de ce au luat o notă sau alta. De altfel, ce le-ar explica?

Fixarea cunoștințelor? Nici ea nu prea intră în obișnuințele sau, mai precis, în priceperea tovarășei profesoare, în ale cărei lecții și greșelile de conținut sînt destul de frecvente. La o lecție de gramatică a cu ajutorul căruia se formează infinitivul a fost prezentat drept conjuncție, pentru ca la clasa paralelă să fie prezentat drept prepoziție. Despre „celălalt" s-a afirmat că este „forma populară" a pronumelui demonstrativ. Profesoara folosește într-una expresiile „forma apropiată" și „forma depărtată" a pronumelui demonstrativ, necunoscînd formularea corectă.

În alcătuirea exemplelor necesare pentru analizele gramaticale profesoara improvizează pe loc, fapt pentru care se scriu pe tablă asemenea... maxime: „A lucra tema regulat elevul își însușește temeinic cunoștințele" sau „Lecția învățată bine se însușește temeinic". Ea acceptă și repetă după elevi „idei principale" de felul: „Bucuria lui Samurache de vorbele lui Samson" sau „Critica pe care o aduce celor puternici dar îngîmfați care disprețuiau pe cei mai mici decît ei" ș.a.

Interesul elevilor din clasele V—VII ale Școlii nr. 43 pentru orele de română este cît se poate de scăzut. La lecțiile profesoarei M. Iorgu există în permanență indisciplină; unii copii își permit chiar „să o tragă pe sfoară" spre amuzamentul celor din jur.

Profesoara nu se lasă însă mai prejos. Din „dragostea sa mare pentru copii" ea caută mijloace cît mai „eficiente" pentru a le impune disciplina. Bunăoară, cînd zgomotul făcut de elevi e prea supărător, obișnuiește să bată din răsputeri cu un echer sau cu un penar în bancă, în catedră, pentru a face liniște. O dată a și spart în felul acesta, un penar, dar, după cum singură mărturisește, a plătit paguba. Și nu o dată a „scăpat" variatele unelte folosite pentru întărirea disciplinei drept în capul școlarilor. Nu de mult, elevul Nicolae Constantinescu din clasa a V-a a fost lovit cu echerul pînă la sînge pentru motivul că a rîs în clasă (mai tare decît ceilalți). Altă dată profesoara s-a servit de penarul elevei Georgeta Cuconașu pentru a lovi pe Marieta Bănică din clasa a V-a. În această întîmplare profesoara a socotit că nu are o vină prea mare, întrucît „lovitura nu s-a produs direct cu penarul, ci... cu mîna în care era penarul" (!!).

Dar cîte n-ar mai fi de spus despre activitatea de „pedagog" a Minodorei Iorgu, profesoară care nu s-a debarasat de metodele vechi de educație, străine școlii noastre, și care, prin lipsa ei de pregătire profesională, dăunează muncii instructive și educative.

Fiecare zi pe care o mai petrece profesoara M. Iorgu în învățămînt înseamnă pierderi în procesul instructiv-educativ, o dare înapoi în pregătirea școlarilor — și încă la un obiect atît de important ca limba română.

Desigur, locul ei nu este în școală. Organele de resort au fost de mult sesizate. Atunci de ce atîta lipsă de operativitate în rezolvarea unui caz pentru care legile prevăd limpede scoaterea din învățămînt?

ANA COSMIN

Noul în predarea matematicii

(Urmare din pag. 1-a)

deci posibilitatea să utilizăm exemple deja cunoscute lor, de dependență proporțională a două mărimi. Desigur că problema cea mai delicată este cea a limitelor. Așa cum exemplificam mai înainte însă, există suficiente posibilități ce așteaptă doar să fie valorificate pentru a pregăti înțelegerea acestei noțiuni.

Chiar și predarea noțiunii de derivată poate fi pregătită în clasele anterioare. Dacă elevii sînt familiarizați din vreme cu unele procese de trecere la limită, studiul cinematicii în cadrul cursului de fizică din școala medie oferă o bună posibilitate de a pregăti introducerea noțiunii de derivată cu ocazia definirii vitezei și accelerației în mișcarea uniform variată.

O dată cu necesitatea introducerii unui punct de vedere modern în predarea matematicii, se impune și necesitatea de a ușura programele de unele teme și noțiuni învechite, ca și a celor care nu justifică în practică importanța acordată în prezent. În această ordine de idei, pe primul plan se situează geometria. Desigur că fiecare din cele 2.000 de probleme ale celebrei culegeri F.G.M. are un farmec anumit. Dar pentru a-i face pe elevi să înțeleagă ce este un sistem logic deductiv este suficient să alegem numai pe acelea care sînt într-adevăr indispensabile pentru scopul propus. Geometria trebuie să excludă teoremele particulare, lipsite de orizont, iar numărul problemelor despre locuri geometrice și de construcții geometrice să fie redus la proporții rezonabile.

Pe de altă parte fiecare noțiune trebuie predată acolo unde se cere cel mai puțin timp. Este drept că unele probleme de maxim și minim, de pildă, se pot rezolva cu ajutorul trinomului de gradul II. Dar calculul diferențial și integral dispune de metode mult mai ușoare și mai elegante pentru a rezolva problemele de acest tip, rezumîndu-ne, în cadrul studierii trinomului de gradul doi, la a menționa posibilitatea de a rezolva unele probleme de maxim și minim și la unul sau două exemple care să ilustreze acest fapt.

Problema modernizării predării matematicii în școală, ca și aceea a modernizării predării altor discipline, nu este nouă. Ea este un rezultat firesc al dezvoltării neîntrerupte a științei. De aceea nu se poate vorbi nici de o rezolvare definitivă a acestei probleme. Pentru a face față sarcinilor ce stau în fața școli noastre este necesară însă o preocupare permanentă și susținută pentru ca noțiunile predate în școală, modul în care aceste noțiuni sînt predate, să corespundă cuceririlor științei și tehnicii. Aceasta este o condiție necesară, fără a fi și suficientă, pentru ca elevii de astăzi să posede cunoștințele necesare omului societății noastre de mîine.

Despre disciplina la lecţii

Cine nu-şi aminteşte de situaţii cînd, tocmai la mijlocul unei ore, a fost nevoit să întrerupă expunerea lecţiei şi, cu toată amărăciunea majorităţii clasei, să se ocupe de un caz de indisciplină? Cîtă indignare provoacă aceste abateri, cîtă supărare celorlalţi elevi! Intervenim atunci cu observaţia, ne pierdem firul expunerii, clasa este derutată, încît reluată, lecţia nu mai poate fi prezentată cu aceeaşi căldură, ascultată cu acelaşi interes, şi-şi pierde din scopul urmărit. Desigur, prin astfel de situaţii am trecut cu toţii.

Nu este vorba însă aici de abaterile grave de la disciplina şcolară, în care avem de-a face cu elemente recalcitrante împotriva cărora trebuiesc luate măsuri severe. Este vorba de abateri, ca să le numim aşa „obişnuite". Unii elevi îşi găsesc diverse preocupări în timpul orelor, vorbesc cu vecinii, urmăresc expunerea profesorului după manual fără să-şi ia notiţe, răsfoiesc un caiet sau o carte producînd zgomot... Această atitudine duce la deranjarea vecinilor sau a întregii clase, la neînţelegerea unor părţi din lecţie, la greutatea însuşirii ei acasă, în consecinţă la note slabe.

Cum trebuie să rezolvăm aceste situaţii pentru a reduce cît mai mult efectul lor dăunător? Firește nu trebuie să trecem peste astfel de cazuri fără a lua măsuri disciplinare, însă trebuie să găsim momentul cel mai potrivit pentru sancţionarea lor. Sînt pedagogi care de multe ori în astfel de cazuri procedează greşit, aducînd prejudicii întregii lecţii: strigă şi-l apostrofează pe elev în faţa clasei, producînd ei înşişi, în acest fel, rumoare în clasă, îi pun elevului respectiv notă rea pentru neatenţie, fapt care atrage nemulţumirea acestuia, şi alte asemenea procedee dăunătoare.

Măiestria pedagogului constă tocmai în a şti, pe de o parte, cum să rezolve aceste situaţii pe nesimţite, fără a-i deranja pe ceilalţi elevi, fără a întrerupe lecţia, şi pe de altă parte, să creeze condiţii ca aceste acte de indisciplină să dispară. Cum se pot crea aceste condiţii?

Dacă ne analizăm puţin stilul de muncă cu clasa, dacă înlăturăm procedeele greşite folosite la lecţii, posibilităţile de apariţie a actelor de indisciplină sînt tot mai reduse. Nepregătirea clasei pentru începerea orei, bunăoară, este unul dintre procedeele care favorizează lipsa de atenţie a elevilor la ore. Momentul organizatoric de la începutul lecţiei este o verigă importantă a muncii didactice. Cu o privire experimentată, profesorul poate cuprinde întreaga clasă să vadă dacă toate cele necesare pentru lecţie sînt la locul lor — hartă, cretă, tablă curată — pentru a nu fi nevoit să le caute mai tîrziu. Numai cînd ne-am asigurat toate acestea şi liniştea deplină, vom începe lecţia. Ignorarea acestui moment ne dă mult de lucru în timpul desfăşurării lecţiei.

Mai sînt cadre didactice care folosesc procedee greşite la verificarea cunoştinţelor: scot 3—4 elevi la tablă sau la hartă, se ocupă numai de aceştia, în timp ce restul clasei îşi găseşte alte preocupări. Alţii mai folosesc metoda dăunătoare de a examina pe rînd elevii, astfel încît un elev o dată examinat ştie că nu-i mai vine rîndul, pînă cînd nu este ascultată toată clasa. De multe ori, elevul ascultat nu mai este atent, nu se mai pregăteşte pînă cînd ştie că i se apropie din nou rîndul, şi-şi găseşte în timpul lecţiei diverse preocupări.

Nu întotdeauna expunem lecţia la nivelul înţelegerii elevilor încărcînd-o cu formule, cu date şi reguli neesenţiale pe care elevii se văd obligaţi să le înveţe pe de rost în mod mecanic. O asemenea lecţie, firește, nu mai este interesantă pentru elevi, nu o mai urmăresc cu atenţie şi în schimb vorbesc unii cu alţii sau citesc o carte.

Necunoaşterea particularităţilor de vîrstă şi individuale ale elevilor este o altă cauză care ne împiedică să folosim procedeele cele mai potrivite. Dacă am cunoaşte bine pe acei elevi care produc mai frecvent acte de indisciplină am găsi şi cauza acestor acte, am şti şi cum să le preîntîmpinăm.

Incontestabil, buna pregătire a pedagogului pentru lecţie constituie un factor hotărîtor pentru lichidarea actelor de indisciplină. O lecţie bine pregătită, însoţită de material didactic adecvat, o schemă completă pe tablă, stăpînirea şi antrenarea întregii clase la lecţie stîrneşte interesul elevilor şi înlătură posibilitatea actelor de indisciplină. Totuşi, dacă şi în aceste condiţii observăm o neatenţie etc. este suficient să reducem puţin tonul expunerii, chiar s-o întrerupem pînă în momentul în care elevul se sesizează, să-l certăm cu privirea şi apoi să ne continuăm expunerea. La sfîrşitul orei, dacă mai este cazul, putem să-i atragem atenţia în faţa clasei, sau să stăm numai cu el de vorbă, mai ales dacă este la prima abatere. Efectul este mult mai mare, decît dacă l-am fi apostrofat în timpul lecţiei, căci astfel, el îşi dă seama că nu urmărim să-l coborîm în ochii colectivului, ci să-l îndreptăm.

În alte situaţii, putem folosi metode diferite: să-i comunicăm dirigintelui clasei abaterea constatată, să o punem în discuţia colectivului clasei, să luăm legătura cu părinţii elevului, să cerem organizaţiei de tineret să iniţieze o dezbatere în jurul unor asemenea cazuri etc.

Posibilităţile de înlăturare a actelor de indisciplină sînt multiple. Principalul este de a ne forma măiestria astfel încît să utilizăm cele mai bune metode în momentele cele mai potrivite.

Pregătindu-ne în mod temeinic, sprijinindu-ne pe colectivul clasei şi păstrînd o permanentă legătură cu organizaţiile de tineret, cunoscînd particularităţile individuale ale elevilor vom putea asigura un climat favorabil desfăşurării lecţiilor noastre şi totodată, o însuşire conştientă a conţinutului lor de către elevi.

Prof. ION CÎMPEANU
Institutul pedagogic de învăţători din Cluj

La un cenaclu literar

Caietul cu scoarţe groase în care un tînăr a scris într-o zi cu-nfrigurare, bucurie şi emoţie „versuri" — caietul pe care-l păstrează întotdeauna într-un loc tainic, ştiut numai de el, aproape s-a umplut. Tînărul numără doar 16 primăveri... E la minunata la fremătătoarea adolescenţă, la luminoasa vîrstă a viselor înaripate. Inima, întreaga fiinţă vibrează, o dată cu fiecare mugur îmbobocit, tresaltă de bucurie în faţa fiecărui bloc înalt şi suplu construit, se încîntă la fiecare priveliştе întîlnită într-o excursie, la fiecare concert sau spectacol, la fiecare lucru nou pe care-l aduce-un început de an şcolar. Şi pe toate, tot ceea ce-l înconjoară, toate bucuriile ce le trăieşte, vrea să le exprime cît mai frumos, în versuri...

Am avut bucuria s-ascult într-o seară, versuri din acele caiete tainice, cu scoarţe groase. Cu obraji împurpuraţi, cu puţină neliniştе în priviri (nu-i prea uşor să-ţi citeşti propriile versuri în faţa unei clase întregi, mai ales cînd ştii că toţi sînt critici ascuţiţi, neiertători) cîţiva din „poeţii" clasei umaniste a X-a „D", de la Şcoala medie nr. 28 din Capitală şi-au citit ultimele creaţii. Era a treia şedinţă a cenaclului literar „La Hanul Ancuţei", şedinţă închinată lui Mihail Eminescu.

Cenaclul literar „La Hanul Ancuţei" are ca vechime doar un trimestru şi cîteva săptămîni. La început profesorul de romînă, dirigintele clasei şi-au propus ca în acest cenaclu să se discute, să se dezbată pe larg, o serie de probleme de creaţie literară, opere ale scriitorilor clasici şi contemporani, probleme de istoria artei (încă nu se ştia că în clasă sînt „poeţi").

Dar „secretul" a fost descoperit chiar în prima şedinţă a cenaclului. Victoria Kaplan şi-a adus caietul cu scoarţe groase şi de-acolo a-nchinat versuri de urare noului cenaclu.

Şi chiar din prima şedinţă cenaclul şi-a deschis secţia de creaţie literară. Rînd pe rînd caietele cu scoarţe groase au fost aduse în cenaclu...

Poeziile, schiţele, au început să fie citite în faţa colegilor de clasă, de şcoală, a profesorilor. S-au născut în şedinţele cenaclului dezbateri vii. Toate aceste creaţii au fost discutate cu aprindere, autorii au fost ajutaţi să le îmbunătăţească.

Firește mai sînt multe stîngăcii (aşa-i orice început). Unele versuri şchioapătă, unii membri ai cenaclului nu abordează în creaţiile lor teme legate de viaţa de elev, de realităţile înconjurătoare (poeziile „Amintire" şi „S-au cunoscut") dar cenaclul tocmai în acest scop a fost creat, ca membrii săi să fie ajutaţi să vadă aceste stîngăcii şi lipsuri, să le îndrepte, să se deprindă să lucreze cu migală, cu stăruinţă asupra fiecărui vers, asupra fiecărei fraze.

Cenaclul şi-a anunţat activitatea în şcoală printr-o revistă:

„Astăzi pentru prima oară
Apărui în astă şcoală
„Umanistul" i-al meu nume
Şi-s revistă bilunară".

Ea apare în urma fiecărei şedinţe a cenaclului şi înmănunchează creaţiile şi problemele dezbătute în şedinţa respectivă.

Dar nu v-am prezentat încă membrii cenaclului. Trebuie spus mai întîi că prima condiţie care se cere unui membru al cenaclului este să fie elev bun la învăţătură. Deci membrii cenaclului sînt toţi elevii cu note bune din clasa a X-a: Doina Munteanu, Victoria Kaplan, Vladimir Socor, Emanuel Zeltzer, Maria Moraru, Sanda Iorgulescu... Dacă un membru al cenaclului obţine o notă slabă, el nu mai poate face parte din cenaclu pînă ce nu-şi îndreaptă nota. Aşa au păţit de curînd doi elevi, şi-acum învaţă temeinic pentru ca să-şi poată îndrepta notele slabe luate. De fapt în fiecare lună cenaclul îşi înmulţeşte membrii. A fi membru al cenaclului este o chestiune de onoare pentru un elev şi de aceea fiecare se străduieşte să-şi îndrepte notele. Se poate spune că şi activităţii cenaclului i se datoresc rezultatele frumoase pe care clasa a X-a „D" le-a avut pe primul trimestru.

Şi-acum ceva despre proiectele de viitor ale cenaclului. În următoarele luni vor închina o şedinţă zilei femeii — cînd se vor citi numai creaţii proprii — o alta, literaturii clasice sovietice, iar în altă şedinţă se vor discuta creaţiile în care membrii cenaclului au abordat ca temă şcoala.

M. VERDEŞ

CEA MAI CURATĂ CLASĂ

Încă o secundă şi soneria a început să sune sfîrşitul lecţiei. Repede, repede, copiii îşi iau paltoanele, ghiozdanele şi dau fuga în curtea plină de zăpadă. Pe coridoare, aci în clasă nu mai e nimeni. Şi totuşi în cuier au mai rămas două paltoane. Dar parcă se aud şi nişte paşi. Două fetiţe se plimbă printre bănci, se apleacă, se ridică.

— Ce faceţi voi aici?

— Ce să facem? Curăţenie. Noi sîntem echipa de serviciu. Adunăm hîrtiile de pe jos, punem apă la flori, ştergem tabla, controlăm băncile dacă nu sînt murdare... După noi vin alţii şi trebuie să găsească clasa în ordine. E mult mai plăcut să înveţi într-o clasă curată, frumoasă.

Într-adevăr, clasa a II-a „B" e foarte curată şi frumoasă. De fapt toate sălile de clasă de la Şcoala de 8 ani nr. 151 din Capitală sînt aşa. Cadrele didactice se preocupă pentru a dezvolta la copii grija şi atenţia faţă de bunurile obşteşti. Încă de la începutul anului şcolar la propunerea direcţiunii s-au înfiinţat echipe de serviciu pe clase, formate din cîte 2-3 copii (prin rotaţie) şi o echipă pe şcoală. Echipa pe şcoală, constituită din 6-7 copii de la clasele mari, veghează ca în recreaţie toţi elevii să se şteargă bine pe picioare înainte de a intra în şcoală, să nu zgîrie soclurile cu ghiozdanele, controlează felul cum este păstrată curăţenia în clasă etc. Echipele de serviciu pe clasă —cele de dimineaţă— rămîn în continuare după terminarea lecţiilor pentru a preda clasele în bună ordine echipelor de după-amiază. În fiecare sală de clasă există şi un caiet unde echipa de serviciu notează observaţii cu privire la felul în care a găsit clasa. Preocuparea pentru păstrarea ordinei, a curăţeniei nu se reduce numai la activitatea acestor echipe. În orele de dirigenţie, la adunările pionireşti li se vorbeşte deseori copiilor despre ce înseamnă bunul obştesc, de ce trebuie păstrat cu grijă. Şi cu fiecare zi grija aceasta devine tot mai pregnant o trăsătură proprie fiecărui copil.

Tot pentru a dezvolta la copii grija faţă de bunul obştesc la Şcoala de 8 ani nr. 151 s-a născut şi o iniţiativă care aparţine dirigintei clasei a V-a „B": instituirea unor steguleţe pentru cele mai ordonate şi curate clase. Cum era şi de aşteptat, steguleţul îl poartă acum clasa de la care a şi pornit iniţiativa. Cine-l va cuceri săptămîna viitoare? Şi astfel în fiecare zi la sfîrşitul lecţiilor, după ce copiii părăsesc şcoala, în fiecare clasă mai rămîn 2-3 paltonaşe în cuier. Sînt ale elevilor din echipa de serviciu.

MIHAELA CIOBANU

Centru de antrenament la hochei pe gheaţă

La recomandarea secţiei de învăţămînt şi cultură a regiunii Suceava, a luat fiinţă în oraşul Suceava un centru de antrenament la hochei pe gheaţă.

La lecţiile deosebit de instructive şi atractive predate de prof. Liviu Ţopa, participă 20 de copii între 9 şi 15 ani.

Tehnica patinatului, a mînuirii crosei şi pucului interesează pe fiecare elev. Antrenamentele se desfăşoară zilnic în timpul liber al elevilor.

G. ALEXA

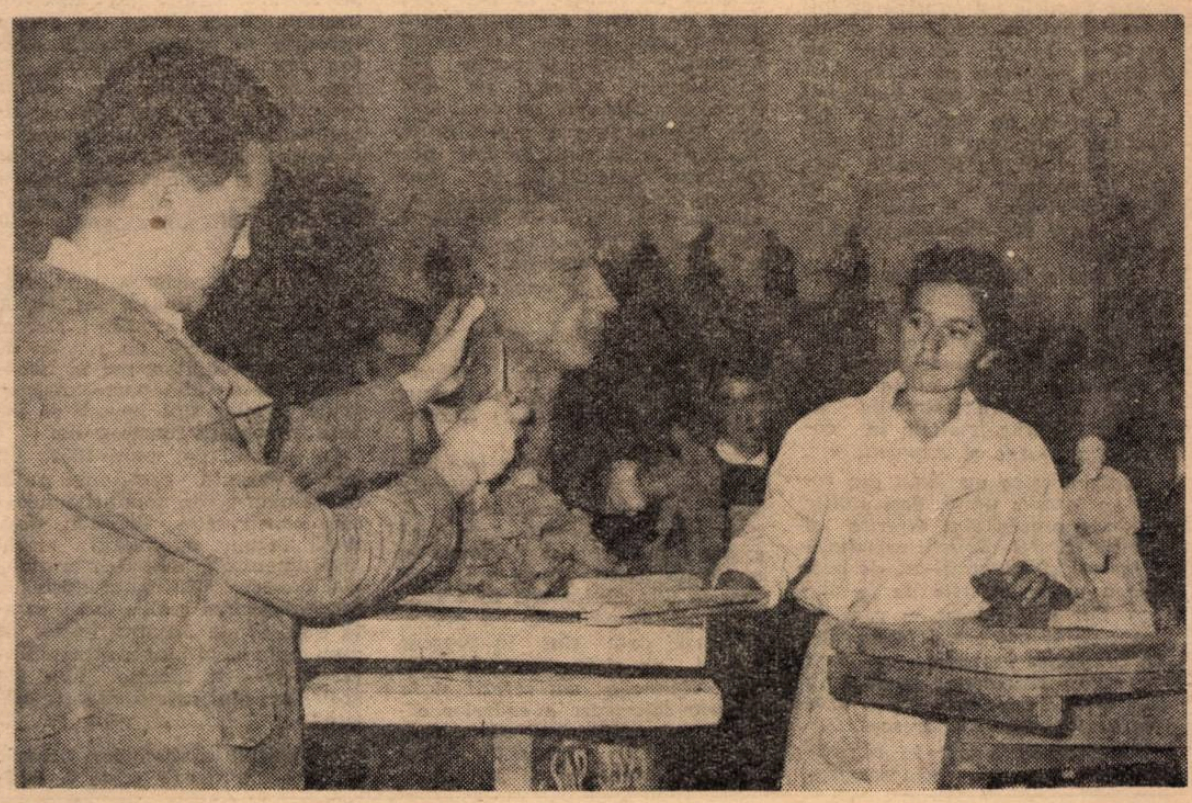

Viitorii sculptori — astăzi elevii Şcolii de arte plastice din Bucureşti — îşi însuşesc cu migală minunata deprindere a „însufleţirii" lutului.

ARGUMENTE CONCRETE

Ca urmare a inițiativei Ministerului Învățămîntului și Culturii, Secția de învățămînt și cultură a regiunii Ploiești a organizat experimentarea predării cu profesori specialiști în 11 școli.

Avînd, în calitate de membru al comisiei regionale, sarcina de a mă ocupa direct de îndrumarea acestor școli, am cercetat îndeaproape activitatea lor și am adunat o serie de observații. Am putut cunoaște de asemenea o sumă de aprecieri formulate în consfătuirea de la sfîrșitul trimestrului I de către cadrele didactice care predau la aceste școli, păreri ale părinților și ale unor membri ai comisiilor raionale și regionale. Pe baza lor pot spune că răspunsul la problema necesității predării pe specialități la clasele I—IV poate fi socotit încă de pe acum afirmativ.

Argumentele concrete ce pot fi aduse în sprijinul acestei afirmații sînt multiple. Iată cîteva dintre ele.

La toate obiectele prevăzute în planul de învățămînt pentru școala de 8 ani exigențele programelor sînt în prezent mai mari. Devine tot mai clar că la clasele I—IV ele nu se mai pot rezolva în totalitate și în bune condițiuni prin folosirea în continuare a actualului sistem de predare de către un singur învățător.

Mulți învățători cu frumoase rezultate în activitatea lor didactică de pînă acum au confirmat că „mult mai ușor le-ar veni" dacă ar preda la mai multe clase unul din obiectele preferate, deoarece astfel ar putea consacra mai mult timp studierii materialelor necesare pentru predarea acestui obiect. „Lecțiile la clasele mici — sublinia o învățătoare de la Școala de 8 ani din Tîrgoviște — sînt contrar aparențelor destul de complicate, trebuie să folosești în cadrul lor metode și procedee foarte variate, adecvate vîrstei copiilor, specificului cunoștințelor. Numai predarea limbii romîne, de exemplu, îți cere să cunoști bine metodica compunerii, a citirii, a gramaticii, a caligrafiei, a lecturilor în afara clasei etc. Rezultă că numai pregătindu-te temeinic te poți asigura că vei obține rezultatele dorite". Desigur că, predînd numai unul sau două obiecte pentru care se va specializa, învățătorul va avea largi posibilități pentru o astfel de pregătire.

Același lucru l-au afirmat și alți învățători despre muzică, desen și alte obiecte. La istorie, de pildă, unde elevii clasei a IV-a trebuie nu numai să memoreze unele evenimente istorice, dar și să le interpreteze, să sesizeze, la nivelul puterii lor de înțelegere, esența diferitelor fenomene, raporturile juste dintre ele, munca profesorilor și învățătorilor specialiști este mult mai eficientă.

Necesitatea trecerii treptate la noul sistem de predare a fost subliniată nu numai de către învățători, ci și de numeroși părinți ai căror copii învață în prezent în școlile experimentale.

Din cercetarea situațiilor comparative, pe obiecte, la sfîrșitul trimestrului I, rezultă că la clasele experimentale s-au obținut rezultate mai bune la învățătură decît la clasele de control corespunzătoare. Așa, de exemplu, în clasa a III-a experimentală de la Școala de 8 ani din comuna Padina, raionul Buzău, situația rezultatelor la învățătură în clasele experimentale era superioară celei din clasele de control, deși la începutul anului școlar toate aveau același nivel. Clasele experimentale ale Școlii de 8 ani nr. 8 din Buzău erau mult mai slabe în anul școlar precedent decît în prezent, față de clasele de control. Nu trebuie să minimalizăm, fără îndoială, roadele muncii învățătorilor de la clasele de control care, în general, au obținut și ei rezultate bune. Trebuie să menționăm însă că acestea sînt deosebite de cele ale anilor precedenți că sînt, în parte, roadele unei întreceri tacite care s-a iscat între învățători și profesori din momentul introducerii experimentului. Este o întrecere care se desfășoară în favoarea întregului proces de învățămînt. Am avut astfel plăcuta surpriză de a constata că experimentul a constituit totodată și un puternic stimulent în activitatea cadrelor didactice.

Rezultatele înregistrate la clasele experimentale n-au fost obținute desigur chiar atît de ușor de către profesorii care n-au mai predat nici o dată la clasele mici. În cuvîntul lor la discuțiile purtate în consfătuire aceștia au arătat că au reușit să se apropie de nivelul elevilor mici abia după o bună perioadă de timp și mai ales în urma unei pregătiri temeinice, a unor numeroase asistențe la lecțiile învățătorilor care predau la clasele de control. „A fost necesar să asist la mai multe lecții ale învățătorilor, de la care am avut multe de învățat" spunea un profesor de la Școala de 8 ani nr. 14. M-am pregătit foarte serios pentru a preda istoria la clasa a IV-a — continuă el — deoarece la început nu reușeam să explic într-un mod adecvat posibilităților de înțelegere ale elevilor conținutul unor noțiuni fundamentale cum sînt orînduire socială, clasă socială, nobil, iobag etc.".

Mai slabe sînt rezultatele care s-au obținut la clasele experimentale în ceea ce privește munca educativă. Diriginții n-au reușit încă să formeze din clasele lor colective puternice, închegate. Faptul se explică și prin aceea că profesorii n-au realizat o unitate de cerințe față de elevii claselor experimentale, așa cum au realizat învățătorii de la clasele de control. Credem că toate acestea își pot găsi rezolvarea favorabilă în măsura în care diriginții și profesorii vor cunoaște mai bine pe copii, vor studia mai temeinic psihologia acestora.

Prof. MATEI TUDOSE
inspector la Secția de învățămînt și cultură a regiunii Ploiești

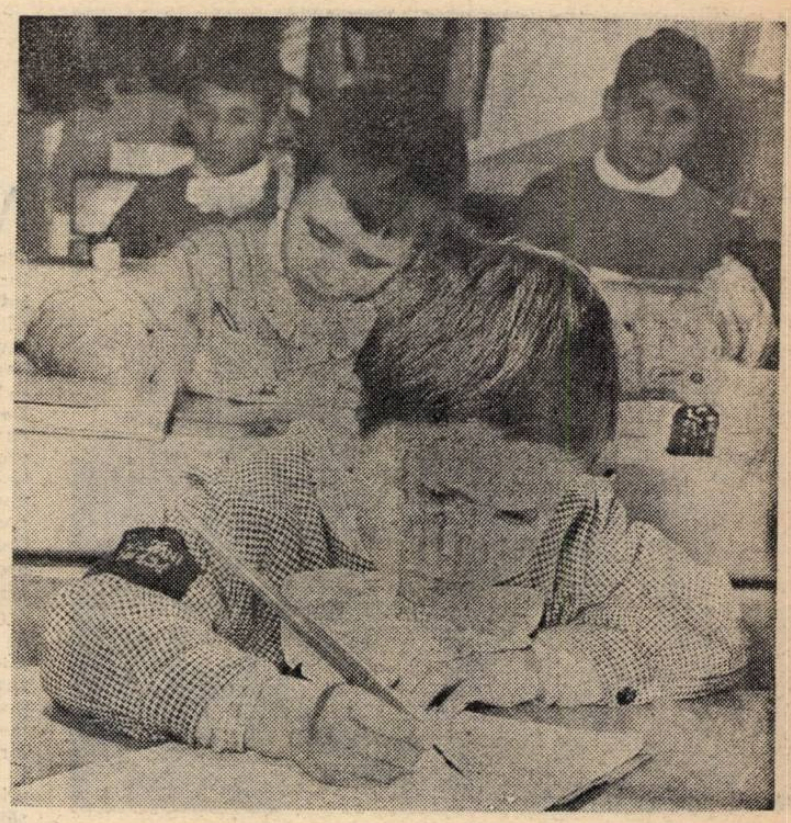

O însușire mai aprofundată

În regiunea noastră — regiunea Banat — avem 64 de clase experimentale cu 2.018 elevi și 97 clase de control cu 2.856 de elevi. Predarea obiectelor în majoritatea cazurilor este efectuată de către profesori, unii care au și o pregătire de învățători, iar alții care lucrează pentru prima dată cu elevi din clasele I—IV. Avem totodată și un număr de 44 învățători care se specializează în predarea pe obiecte la clasele I—IV.

Urmărind atitudinea cadrelor didactice, a elevilor și părinților față de predarea cu profesori specialiști putem afirma că la începutul anului ea nu a fost dintre cele mai favorabile. Multe secții de învățămînt și cultură au întîmpinat greutăți din partea unor profesori din Timișoara, Arad, Caransebeș și în mod deosebit Lugoj, care nu se lăsau convinși să muncească la clasele I—IV. Unii dintre ei s-au temut că nu vor putea face față acestei noi munci iar alții manifestau o neîncredere vădită în eficiența noului sistem. O oarecare atitudine de rezervă asupra experimentului s-a manifestat și din partea unor părinți. Trecerea copiilor de la un învățător la mai mulți profesori, fiecare cu stilul său de muncă, notarea mai indulgentă de către învățători înlocuită acum printr-una mai exigentă din partea profesorilor, atitudinea mai energică a acestora față de abaterile elevilor a generat un sentiment de nemulțumire în rîndul unor părinți. Tot la începutul anului, datorită noutății experimentului precum și faptului că mulți profesori n-au avut continuitate în predare, n-au cunoscut clasele, programele și, în unele cazuri, chiar metodica predării obiectului respectiv la clasele I—IV, lecțiile lor s-au desfășurat la un nivel nesatisfăcător. Primele zile de școală au constituit o perioadă de stagnare pentru clasele experimentale. În același timp clasele de control au pornit în ritm normal de muncă încă de la începutul anului.

Cu toate acestea, spre sfîrșitul trimestrului clasele experimentale au înregistrat un progres evident față de clasele de control la majoritatea disciplinelor. Cunoașterea cîtorva date și aspecte caracteristice rezultatelor din primul trimestru este concludentă în acest sens. Așa de exemplu, la lucrarea de control din septembrie, elevii claselor experimentale au făcut multe și grave greșeli de ortografie (omisiuni de litere, cuvinte și chiar propoziții întregi, scrierea substantivelor proprii cu literă mică, omisiunea linioarei de unire etc.). La lucrările de control din decembrie numărul greșelilor de această natură a fost cu mult micșorat.

La citire, deși nu există diferențe mari între clasele experimentale și cele de control se observă însă că în multe locuri, acolo unde predau profesori specialiști, elevii au ajuns să pătrundă mai bine sensul celor citite. Așa de exemplu, la Școala experimentală din Curtici, elevii, citind bucata „Prima misiune" au început cu unele aprecieri generale, au arătat unde și cum se petrece acțiunea, au reținut de la început că este vorba de doi comuniști, au prezentat faptele în înlănțuirea lor logică. Elevii claselor de control au reprodus în schimb multe amănunte; povestirea lor era foarte apropiată de text. Ei n-au reușit să facă generalizări, n-au sesizat ceea ce era esențial. Același fenomen s-a remarcat și la Școala experimentală din Arad unde elevii claselor experimentale au fost deprinși să interpreteze cele citite, au dovedit mai multă independență, siguranță și profunzime în răspunsuri decît elevii claselor de control la care s-a observat înclinația spre acumularea mecanică a cunoștințelor prin memorare, fără o înțelegere temeinică a conținutului lor. Acest aspect al însușirii aprofundate, logice, a cunoștințelor se remarcă acolo unde predau profesori specialiști și la alte obiecte ca istoria, geografia și științele naturale.

De asemenea, urmărind predarea obiectelor din grupul educației fizice, educației estetice și lucrărilor practice, la clasele unde predau profesori specialiști observăm un progres distinct față de clasele unde predă un singur învățător. Așa de exemplu, în orele de educație fizică elevii claselor experimentale execută cu mai multă ușurință, exactitate, siguranță și elasticitate în mișcări, într-o ordine mai precisă, exercițiile prevăzute de programă. Dacă urmărim cunoștințele obținute în orele de muzică la clasa a III-a experimentală a școlii din Caransebeș observăm că elevii cunosc valorile notelor, le scriu corect după dictare, nu fac greșeli de durată și înălțime.

Din cele prezentate pînă aici rezultă că deși au existat unele greutăți inerente începutului, lipsa de experiență a unor profesori, lipsa metodicilor de specialitate etc. rezultatele dobîndite după un trimestru de muncă în școlile experimentale ne dau temeiuri să credem că el va reprezenta începutul utilizării unui sistem de predare mai valoros, mai eficient.

Prof. D. DIJMĂRESCU
inspector la Secția de învățămînt și cultură a regiunii Banat

CONSTATĂRI ȘI PROPUNERI

În regiunea Suceava, experimentarea predării cu profesori specialiști se aplică în zece școli, la un număr de 40 de clase cuprinzînd 1293 de elevi. Pentru control sînt folosite 59 de clase cu 1979 de elevi.

Trebuie să relevăm de la început faptul că toți participanții la acest experiment efectuat în regiunea Suceava și-au exprimat aprecierile lor pozitive față de sistemul de predare cu specialiști la clasele I—IV, recunoscîndu-i eficiența. Totodată, ei sînt de părere că profesorii, datorită pregătirii lor de specialitate, reușesc să țină lecții la un nivel științific mai înalt nu prin depășirea prevederilor programei, ci prin aprofundarea și interpretarea conținutului lor, că asigură o mai bună însușire și familiarizare a elevilor cu terminologia științifică a fiecărei discipline.

Printre efectele pozitive ale noului sistem de predare este relevat și faptul că aprecierea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor elevilor este făcută cu mai multă exigență.

Munca desfășurată pînă acum în această direcție a arătat că predarea cu profesori specialiști la clasele I—IV înlesnește descoperirea și cultivarea anumitor înclinații sau aptitudini.

În consfătuirea ce a avut loc pe această linie cadrele didactice au menționat și unele deficiențe rezultate din experiment. De exemplu, unii vorbitori au arătat că, la majoritatea claselor experimentale, calitatea scrierii elevilor a scăzut din punct de vedere caligrafic în comparație cu nivelul anterior sau acel al claselor de control. Cauzele sînt mai multe. Profesorii pun de obicei mai mult accent pe conținutul celor scrise de elevi și mai puțin pe formă. Profesorii cer elevilor să ia notițe într-o măsură mai mare decît o fac învățătorii și aceasta contribuie oarecum la deformarea scrisului cînd acesta e în formare. Nu toți profesorii manifestă aceeași preocupare față de scrierea elevilor ca profesorul de limba romînă.

De asemenea, la unele clase experimentale tehnica citirii elevilor a rămas în urmă față de a celor de la clasele de control. Explicația: profesorii care predau diferite discipline la clasele I—IV, ca de exemplu geografia, științele naturii etc., pun mai mult accent pe explicații, pe expunerea lecției, iar pentru fixarea cunoștințelor folosesc de regulă conversația, fără să mai recurgă la citirea lecției cu elevii, din manual, în clasă. În aceste condiții elevii claselor experimentale citesc în clasă mai puțin decît elevii din clasele conduse de către învățător care, cunoscînd dificultățile întîmpinate de elevii săi la citit, folosește orice prilej pentru a le remedia.

Profesorii din regiunea Suceava au făcut și unele propuneri. Ei au cerut să se elaboreze noi metodici potrivit noii structuri a școlii de cultură generală pentru toate obiectele de învățămînt, să existe mai multă exigență din partea autorilor cît și a editurii pentru tipărirea manualelor, deoarece unele dintre acestea, ca de exemplu Manualul de limba romînă pentru clasa a III-a, cuprind greșeli de fond. Binevenită este și propunerea ca diriginților să li se asigure continuitatea în muncă, ca o condiție deosebit de importantă la aceste clase mici. De asemenea, au arătat că științele naturale la clasa a III-a ar fi bine să fie o disciplină separată, să nu facă parte din limba romînă, cum se întîmplă în prezent. Astfel — au susținut ei — se va putea realiza un nivel științific corespunzător și o mai bună continuitate și pregătire a elevilor pentru însușirea cunoștințelor de zoologie în clasa a IV-a.

Participanții la consfătuirea din regiunea Suceava au ajuns în unanimitate la concluzia că rezultatele obținute în școlile experimentale în trimestrul I arată că noul sistem de predare reprezintă un salt calitativ în dezvoltarea învățămîntului nostru de cultură generală.

DUMITRU GRIGORIU
lector la I.I.P.C.D. — Iași

Corul de copii al Clubului muncitorilor din învățămînt în timpul unui concert dat în cinstea profesorilor și învățătorilor lor.

300 de tinere talente

În fiecare duminică aproape 300 de elevi din mai toate școlile Capitalei se adună în sala de festivități a Clubului sindicatelor din învățămînt — București. Sînt elevi care au în catalog numai note bune, cu o comportare disciplinată și care îndrăgesc muzica. După ora 10, din piepturile lor tinere răsună cristalin cîntece minunate care se fac auzite în întreg clubul și mai departe în stradă, împrăștiind peste tot voioșie.

Repetă corul de copii al Clubului sindicatelor din învățămînt.

*

Cel care ascultă pentru prima dată corul rămîne impresionat de siguranța interpretării, de fidelitatea și ușurința cu care sînt redate cele mai subtile nuanțări ale partiturii și se gîndește probabil că se află în fața unui cor cu vechi tradiții, cu o existență îndelungată. Dar nu, vîrsta corului este foarte tînără, iar tradițiile abia au început să se înfiripe. După doi ani și jumătate de la înființare ansamblul a căpătat însă altceva, ce nu se datorează timpului, ci numai muncii perseverente: maturitate artistică.

Bilanțul scurtei sale existențe este deosebit de frumos: 30 de concerte la care au participat aproximativ 15.000 de spectatori, 14 cîntece imprimate și transmise de nenumărate ori în cadrul emisiunilor de radio, un spectacol televizat, exemplificări în cadrul concertelor-lecție prezentate de Filarmonica de stat „George Enescu", imprimări pentru cinematografie etc., etc. Fiecare manifestare publică a constituit un eveniment în viața corului, în viața fiecărui corist. Aceeași bucurie i-a cuprins pe toți atunci cînd au cîntat pe scena școlii lor în fața colegilor sau cînd au concertat pe scena Ateneului R.P.R., în fața profesorilor, la stația de radioficare din comuna Bolintinul din Vale alături de elevii de la școala din sat, în studioul de concerte al Radioteleviziunii împreună cu corul mare și orchestra simfonică Radio.

În scurta istorie a corului se înscriu și alte pagini frumoase: legăturile de prietenie și schimburile de experiență cu pionierii din Bocșa Română, Reșița și Cîmpulung Muscel, zilele frumoase de tabără petrecute în munții Făgăraș, vizitele în colectiv la muzee și expoziții etc.

Toate acestea au făcut din coriști o familie unită, deși școlile de unde provin sînt diferite și vîrstele la fel. Soliștii corului — numeroși și talentați—au, de asemenea vîrste diferite de la micuța Carmen Solcan — care la vîrsta de 10 ani are deja un cîntec imprimat la radio — și pînă la Lucian Marinescu student în anul II la conservator (clasa profesorului Octav Enigărescu).

Un deosebit merit în organizarea corului și în obținerea frumoaselor succese pe tărîm artistic îl are dirijorul acestuia, profesorul Mircea Bădulescu. Cu deosebit tact pedagogic, printr-o muncă susținută, profesorul a reușit să conducă singur și să se facă ascultat de un colectiv mare — aproape 300 de elevi. Secretul acestei reușite constă și în faptul că repetițiile corului au fost transformate în adevărate lecții asupra frumosului. Repertoriul — una din principalele preocupări ale prof. Mircea Bădulescu — a fost alcătuit cu cea mai mare atenție și el atrage pe elevi, le face munca mai frumoasă și mai interesantă. Astăzi programele prezentate la concerte sînt deosebit de variate cuprinzînd, pe lîngă cîntece pionierești și cîntece pentru copii, arii din operele lui Verdi, Weber, Gounod. Un loc important îl ocupă în repertoriu frumoasele cîntece închinate patriei și partidului, cîntece nelipsite din nici un concert.

Un alt secret al reușitei este faptul că dirijorul este apropiat de fiecare corist în parte, un prieten mai mare, cunoaște bucuriile și necazurile fiecăruia, îi vizitează des la școală și în familie, le organizează timpul liber în mod plăcut și instructiv.

De bună seamă că toată această frumoasă activitate nu putea fi dusă cu asemenea rezultate dacă în întreaga sa activitatea corul de copii al Clubului sindicatelor din învățămînt din Capitală nu ar fi primit un sprijin prețios din partea secției de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei și a conducerii școlilor din care fac parte coriștii.

Încheind rîndurile acestea nu putem să nu amintim planurile de viitor ale corului: cît mai multe concerte în școli și în casele de cultură ale tineretului. În curînd, la 18 februarie, un concert în sala Teatrului C.C.S. cu un repertoriu nou. Tot în luna februarie încep repetițiile formației de operetă, născută din mijlocul corului de copii.

AL. I. VLADIMIR

Noutăți în literatura pedagogică sovietică

„Dezvoltarea gîndirii la lecțiile de citire explicativă"

În această lucrare autoarea A. I. Lipkina dezvăluie cîteva particularități ale gîndirii elevilor la lecțiile de citire explicativă și scoate în relief metodele care contribuie la un progres în dezvoltarea intelectuală a copilului. Ea se oprește asupra locului pe care îl ocupă analiza și sinteza, abstractizarea și generalizarea în procesul de gîndire a elevilor, orientat spre însușirea materiilor de învățămînt.

Analiza și sinteza se aplică, îmbinate, la studiul abecedarului, inclusiv la lecțiile de citire explicativă. Extragerea din text a materialului pentru răspuns la problemele puse de învățător, divizarea textului în părți și stabilirea titlurilor acestora, alcătuirea planului textului, repovestirea celor citite și reproducerile selective asociază formele complexe ale analizei și sintezei.

Dezvoltarea gîndirii elevilor în procesul învățării depinde, în bună parte, de măsura în care profesorul, în mod conștient, își propune în activitatea sa pedagogică această sarcină. Autoarea cercetează, în această direcție, criteriile și indicii dezvoltării intelectuale a copiilor. Ea arată că dezvoltarea intelectuală este legată în modul cel mai strîns de însușirea cunoștințelor, însă nu poate fi redusă la aceasta. K. D.Ușinski sublinia că mintea se dezvoltă numai prin cunoștințe active, reale.

Rezultatul proceselor de analiză — sinteză, abstractizare — generalizare, nu se rezumă la însușirea cunoștințelor unui obiect de învățămînt. El se răsfrînge totodată asupra proceselor intelectuale ale elevilor, desăvîrșindu-le tot mai mult. Drept urmare, procesele intelectuale ating un asemenea nivel de dezvoltare încît devin procedee generalizate ale gîndirii, pe care elevul le poate reporta dintr-o anumită sferă a activității în alta. Aceasta este ceea ce caracterizează nu numai fondul cunoștințelor elevilor, ci chiar nivelul gîndirii lor.

Încă din primele zile petrecute de copil în școală, un loc important la lecțiile de lectură îl ocupă repovestirea textului citit. Repovestirea activizează nu numai memoria, ci și spiritul de analiză, de sinteză, de prelucrare a unei teme, de abstractizare și generalizare. În clasa a II-a, cînd elevul e pus să divizeze textul în părți, să intituleze părțile etc., procesele intelectuale se dezvoltă și mai mult. O dezvoltare deosebită cunosc aceste procese în clasa a IV-a, cînd elevul trebuie să alcătuiască planul unei bucăți citite.

Sarcina de căpetenie a profesorului este să folosească toate aceste posibilități.

Scopul lucrării este nu numai să determine anumite particularități ale gîndirii elevilor, ci mai ales să arate căile care duc la dezvoltarea și perfecționarea ei. Cartea se adresează profesorilor și metodiștilor școlilor elementare, colaboratorilor științifici din domeniul psihologiei și al pedagogiei.

VICTORIA POPOVICI

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PESTE HOTARE

Note și comentarii

Criza prin care trece învățămîntul de toate gradele din țările capitaliste s-a agravat într-atît încît nici oficialitățile, nici presa burgheză nu mai pot trece sub tăcere această alarmantă stare de lucruri. Despre lipsa acută de clădiri corespunzătoare pentru școli, despre insuficiența fondurilor alocate nevoilor învățămîntului vorbesc tot mai frecvent statisticile guvernamentale, ziarele de cele mai diferite orientări și oamenii de stat din Occident. Constatările lor sînt atît de elocvente încît publicarea cîtorva din ele este suficientă pentru a ne da o imagine edificatoare asupra situației învățămîntului în țările capitaliste.

● *Chiar în S.U.A. — cea mai dezvoltată țară capitalistă — învățămîntul trece prin dificultăți extrem de grele, recunoscute de însuși președintele Kennedy.*

În mesajul cu privire la învățămîntul din S.U.A., adresat zilele trecute Congresului, J. Kennedy a reafirmat că în țară există 8 milioane de persoane în vîrstă de peste 25 de ani, care practic sînt analfabete. El a subliniat că aproximativ un milion de tineri care sînt în prezent șomeri, nu și-au terminat studiile. Kennedy s-a referit și la proasta salarizare a cadrelor didactice și a reamintit că peste o cincime din profesorii de la școlile elementare și secundare nu au calificarea cerută de exercitarea profesiunii lor.

Ziarele din New York au publicat nu demult extrase din rapoartele directorilor a 845 de școli, din totalul de 860 de școli ale statului New York, adresate inspectoratului școlar. În aceste rapoarte se atrage atenția asupra condițiilor îngrozitoare în care se află școlile din statul respectiv. „În timpul ploilor abundente coridorul prin care trebuie să treacă copiii pentru a intra în sălile de clasă se umple cu apă care atinge un nivel înalt" — *scrie directorul școlii din Bronx.*

● După aprecierea sindicatelor, în Franța lipsesc cca. 30.000 de învățători și profesori. Numai școlile primare au nevoie de 14.000 de învățători noi în fiecare an. Pe de altă parte, majoritatea elevilor sînt nevoiți să învețe în condiții foarte grele.

În bugetul pe anul 1962 nu sînt prevăzute decît mai puțin de jumătate din fondurile necesare construcției de școli, deși, după cum subliniază ziarul „L'Humanité", **numai în provincia Vendée, din cauza lipsei de fonduri pentru școlile laice, există deja 55 de comune lipsite de școli publice și planează amenințarea de-a fi închise alte 103 școli care sînt într-o situație critică".**

● Potrivit statisticilor oficiale **în ITALIA există peste 5 milioane de neștiutori de carte.** Funcționari superiori ai Ministerului Instrucțiunii Publice au arătat că **în afara acestor analfabeți mai există încă 7 milioane de semianalfabeți,** deoarece **„38 la sută din școlarii italieni nu ajung să termine cele patru clase elementare".**

Datorită lipsei de încăperi adecvate, un număr mare de copii italieni rămîn în afara școlii. Astfel, numai la Roma lipsesc 3.500 de săli de clasă. **„Problema** — scrie revista burgheză „Tempo" — **se pune începînd cu școala elementară, care, după cum s-a calculat, are nevoie de încă 47.143 de clase noi".** Referindu-se la celelalte grade de învățămînt și în special la cel superior, revista subliniază: **„Oriunde îți îndrepți privirea, întîlnești numai lucruri neplăcute: sălile de cursuri sînt prea puține, laboratoarele insuficiente, aparatura necorespunzătoare, profesorii sînt prea puțini, fondurile reduse...".**

Cauza principală constă în primul rînd în lipsa de fonduri. Potrivit datelor UNESCO **„Italia se află printre ultimele țări în Europa în ceea ce privește fondurile alocate de stat pentru învățămînt pe cap de locuitor".**

● **„În institutele noastre de învățămînt superior** — relatează ziarul burghez „Arbeiter Zeitung" din **AUSTRIA — numai 5 la sută dintre studenți sînt fii de muncitori și 4 la sută fii de țărani. Este păcat că familiile acestor oameni tineri, care nu au avut norocul să fie bogate, nu își pot permite să-și lase copiii la studii. De partea cealaltă există acei părinți care scriu pe formularele de înscriere în universitate: fabricant, comerciant sau om de afaceri. Pentru aceste familii înstărite, studiile copiilor lor nu prezintă nici o dificultate".**

● În întreaga **GERMANIE OCCIDENTALĂ** se simte o lipsă tot mai acută de profesori și de școli. Conform datelor oficiale, **în 1961 școlile medii și elementare duceau lipsă de 100.000 de profesori.** În landul Hessen lipsesc 2.430 de săli de clasă și mai mult de 50 la sută din elevi învață în clase supraaglomerate. Condițiile proaste de studiu au o influență dăunătoare și asupra pregătirii elevilor. Ziarul „Süddeutsche Zeitung" arată că în 1960, 12,6 la sută din elevii școlilor elementare nu au promovat clasa.

Nici situația în învățămîntul superior nu este mai bună. **Anul trecut, instituțiile de învățămînt superior au dus lipsă de 1.214 profesori, 2.710 lectori și 5.320 de asistenți.** Profesorul F. Klenk de la Universitatea din Köln, a declarat că această universitate are numai un sfert din numărul de profesori necesari pentru a asigura studenților o pregătire corespunzătoare.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60 20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

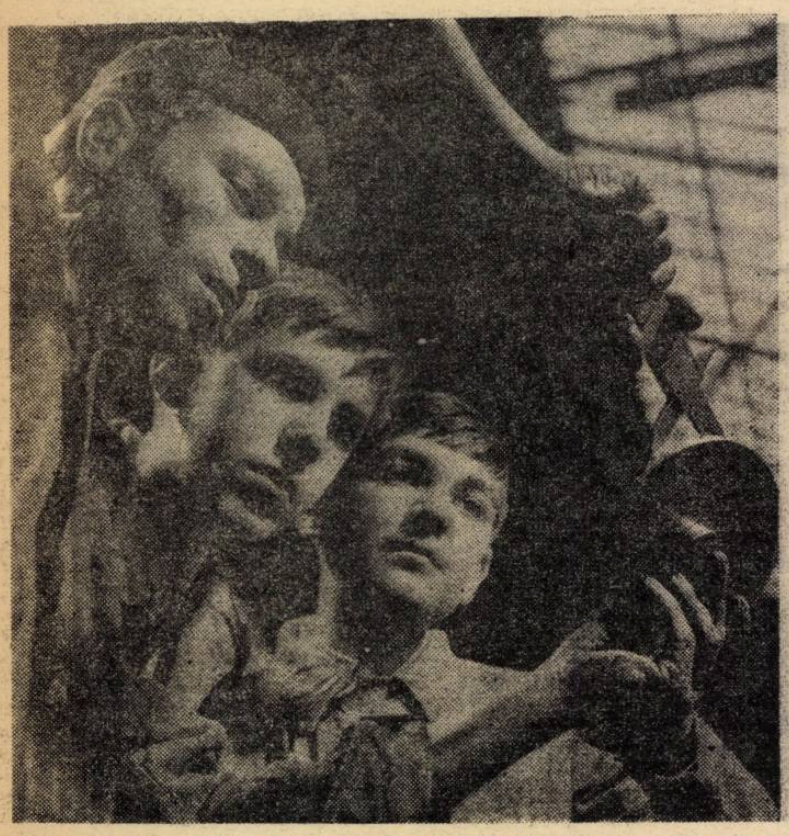

„Bravo băieţi, aţi lucrat o piesă de calitate!", le spune muncitorul-instructor celor doi ucenici de la Şcoala profesională a Uzinelor „Timpuri Noi"

Pregătirea probelor de control în şcoala tehnică

În şcoala tehnică, verificarea curentă a cunoştinţelor se poate realiza prin observaţii asupra îndeplinirii temelor, prin răspunsuri directe sau de completare date de elevi şi, în sfîrşit, prin lucrările scrise de control curent.

Dacă primele forme de verificare sînt întrebuinţate regulat de toţi profesorii, lucrările scrise de control curent sînt adesea neglijate şi chiar atunci cînd se dau sînt organizate în grabă, fără o pregătire prealabilă, avînd doar menirea de a rezolva „criza de note" în care a rămas profesorul. Desigur că în astfel de cazuri lucrarea scrisă de control curent este foarte puţin convingătoare, denotînd o muncă superficială, lipsită de perspectivă.

Pentru ca lucrările scrise de control curent să-şi atingă scopul ele trebuie minuţios pregătite. Înţelegînd acest lucru, îmi pregătesc cu grijă temele pentru aceste lucrări la disciplinele „beton, mecanică, şi rezistenţă" pe care le predau la şcoala tehnică de maiştri. Îndeobşte aleg teme legate de producţie, de şantierele pe care au lucrat elevii. Accentul cade întotdeauna asupra problemelor şi aplicaţiilor luate din practica construcţiilor. De pildă, lucrările cer să se rezolve probleme privind centrele de greutate, descompunerea forţelor, aplicaţii la calculul momentelor, lucru mecanic, putere şi randament, calculul elementelor de construcţie (stîlpi, planşee, ziduri, fundaţii, şarpante). Dau voie elevilor să utilizeze manualele, caietele, tabelele de încărcări, rezistenţe şi în sfîrşit, orice material care-i ajută în rezolvarea problemelor, urmărind îndeosebi să-i deprind să rezolve toate aceste probleme curente pe care le vor întîlni în producţie, în condiţiile specifice pe care le vor avea la dispoziţie în întreprinderi.

Anunţ fiecare lucrare, cu tematica respectivă, cu 2-3 săptămîni înainte. În timpul predării accentuez asupra capitolelor din care voi selecţiona problemele lucrării. În modul acesta lucrarea de control nu cere elevilor un efort deosebit, care să-i împiedice de a-şi îndeplini celelalte obligaţii. În schimb, ei se obişnuiesc de la început cu recapitularea continuă a materiei şi nu pot sări nici o lecţie, căci pentru răspunsurile la lucrările de control trebuie să cunoască toate temele.

Avantajul este şi mai evident la lucrarea trimestrială, cînd nu mai este nevoie de o pregătire deosebită, materia fiind mereu reamintită şi recapitulată prin răspunsurile curente şi lucrările de control anterioare.

Pentru a evita supraîncărcarea elevilor ţin legătura cu diriginţele clasei şi bineînţeles cu ceilalţi profesori, în scopul de a stabili cea mai potrivită dată cînd să aibă loc lucrarea. Acest lucru îl am în vedere în special la lucrarea trimestrială, care cuprinde un material mai vast. Tot din acelaşi motiv la lucrările de control curent nu extind în nici un caz prea mult tematica.

La materiile de specialitate acord lucrărilor de control, conform tematicii indicate, cîte 2 ore. Numărul de ore repartizate la aceste materii — 6, 8 sau 10 săptămînal — îmi permite să realizez uşor acest lucru. Astfel elevii au posibilitatea să cuprindă în lucrare întreg materialul temelor propuse şi să poată executa schiţele corect şi ordonat. În afară de aceasta elevii pot da lucrării şi o formă adecvată. Accentuez că la materiile de specialitate o lucrare de 20 — 30 minute sau chiar de o oră nu poate reda decît foarte puţin din complexitatea materialului, o singură schiţă necesitînd uneori 15 — 30 minute. Or în asemenea cazuri, nu am putea avea o oglindă fidelă a cunoştinţelor elevului asupra capitolelor respective.

Întrebările le formulez clar, aşa încît să nu necesite un volum mare de explicaţii, iar răspunsul să poată fi dat cît mai scurt şi concis. Ori de cîte ori este posibil cer elevilor să execute schiţe şi să rezolve probleme, evitînd pe cît posibil simpla expunere teoretică. Problemele au şi ele un caracter de sinteză, fiind legate de cunoştinţele elevilor de la alte discipline şi de experienţa lor de şantier. Astfel, la lecţiile de mecanică şi rezistenţă dau probleme de calcul practic, ca de pildă verificarea unui zid, calculul unui planşeu, la care elevul, avînd la îndemînă tot materialul, calculează încărcările, greutăţile proprii ale materialelor, sarcina utilă, dimensionează grinda, stîlpul şi execută schiţa cu dimensiunile respective, armare, detalii de rezemare etc.

Aplicînd această formă de verificare curentă a cunoştinţelor i-am obişnuit pe elevi să lucreze conştiincios, să se pregătească la toate lecţiile fără excepţie. Nota trimestrială a elevilor reprezintă în acest caz adevăratul lor nivel de pregătire.

Prof. ing. GRAŢIAN DRAGOŞ
Cluj

Din experienţa noastră în pregătirea viitorilor textilişti

CUVÎNTUL UNUI MAISTRU - INSTRUCTOR

Multe generaţii de meşteri pricepuţi, adevăraţi artişti în meseria lor, a cunoscut Cisnădia în decursul numeroaselor decenii care au trecut de la înfiinţarea primului atelier de ţesătorie de pe aceste locuri. Am învăţat şi eu meseria de la cîţiva dintre aceşti meşteri. La rîndul meu, îi învăţ acum pe alţii. Dar nu meşteşugăreşte, ca în trecut, ci în cadrul unei şcoli bine organizate ca Centrul şcolar al Uzinelor textile din Cisnădie, unde ucenicii dispun de minunate condiţii de muncă şi de viaţă, însuşindu-şi meseria în secţii de producţie dotate cu utilajul cel mai modern.

Conducerea şcolii a organizat, cu sprijinul Uzinelor textile din Cisnădie, un cabinet-laborator înzestrat cu tot aparatajul corespunzător pentru analizele fizico-mecanice ale firelor şi ţesăturilor textile, două secţii de filatură şi o secţie de ţesătorie care cuprinde 14 războaie grele pentru ţesături de lînă şi 2 războaie pentru ţesături de bumbac. La amenajarea locului de muncă al elevilor în atelierul-şcoală am urmărit ca acesta să permită organizarea unui flux tehnologic continuu şi o amplasare cît mai raţională a utilajului, factori esenţiali pentru asigurarea celor mai bune condiţii de instruire a elevilor.

Acordăm o deosebită atenţie planului de producţie, care a fost stabilit în conformitate cu normele didactice folosite în diferitele etape de pregătire ale ucenicilor. Am căutat ca planul să cuprindă o varietate cît mai mare de articole asemănătoare cu cele produse în întreprinderile unde vor fi repartizaţi elevii. Pentru fiecare operaţie întocmim, încă de la începutul anului, fişe tehnologice corespunzătoare articolelor prelucrate. În aceste fişe sînt indicate caracteristicile tehnice necesare produselor pe care le vor executa elevii.

Dar ucenicii noştri nu lucrează numai în ateliere, ci şi în întreprindere, unde în prima fază sînt repartizaţi pe lîngă muncitori, iar apoi, în faza operativă, li se asigură un loc de muncă independent.

Pentru a consolida cunoştinţele şi deprinderile ucenicilor stabilim prin grafic rotarea lor de mai multe ori la aceeaşi maşină sau la mai multe tipuri de maşini de acelaşi fel.

În mod deosebit ne preocupăm de pregătirea şi efectuarea demonstraţiilor. Înaintea fiecărei lecţii pregătim materialul necesar, verificăm utilajul din toate punctele de vedere, efectuînd chiar exerciţiile, pentru ca atunci cînd vom lucra în faţa elevilor să putem face demonstraţia normal, corect şi cu mişcările cele mai potrivite. Căutăm pe cît posibil să demonstrăm fiecare temă cît mai dezvoltat, pentru a uşura înţelegerea lecţiei. În acest scop facem apel, pe lîngă utilaj, la schiţe demonstrative.

La cabinetul-laborator şi în atelierul-şcoală ucenicii vin în contact cu maşinile, avînd posibilitatea să le studieze îndeaproape, să execute operaţiile mai întîi lent, apoi din ce în ce mai accelerat, pentru a-şi forma deprinderi temeinice.

Alături de lucrările în cabinetul-laborator şi avînd o greutate specifică mai mare decît acestea, la baza pregătirii profesionale stă instruirea practică în atelierul-şcoală şi în producţie. În cadrul instruirii practice aplicăm metoda sintetico-analitică, bazată pe sinteza cunoştinţelor teoretice şi apoi pe o analiză temeinică, cu maşina în faţă, paralel cu folosirea demonstraţiilor sau schiţelor demonstrative.

În primul stadiu de formare a noilor deprinderi urmărim orientarea generală a ucenicilor. În această etapă căutăm să le dezvoltăm spiritul de organizare, atenţia, interesul şi spiritul de observaţie. Pentru aceasta îi familiarizăm, prin vizite la întreprinderi şi în atelierul-şcoală, cu procesul de producţie, cu operaţiile şi fazele la fiecare maşină, cu ordinea lor de succesiune. Ucenicii studiază construcţia maşinilor, părţile lor componente şi modul de antrenare, amplasarea maşinilor în funcţie de sensul procesului tehnologic, probleme de tehnică a securităţii muncii.

După această etapă de familiarizare cu specificul muncii începe stadiul de însuşire a deprinderilor, cînd instructajul este axat în primul rînd pe cunoaşterea clară a scopului operaţiilor tehnologice şi a modului de organizare a lor în ansamblul procesului tehnologic. Le prezentăm ucenicilor amănunţit scopul unei operaţii, apoi le arătăm cum să o efectueze pe faze, indicînd mecanismele principale şi organele componente ale fiecărui mecanism. În cadrul descrierii maşinilor şi a principalelor organe ale acestora executăm schiţa lor funcţională şi cinematică. După aceasta arătăm locul pe care trebuie să-l ocupe ucenicul pentru a executa operaţiunile respective, de unde şi sub ce formă primeşte materialul şi unde îl predă. După ocuparea poziţiei corecte la maşină îi învăţăm pe ucenici cum să o pornească, cum s-o minuiască şi să o întreţină, insistînd asupra prevenirii şi înlăturării defectelor ivite în timpul lucrului, în vederea obţinerii unor produse de calitate.

În această perioadă ucenicul produce, aşa că rezultatul muncii poate fi analizat în funcţie de produsele pe care le dă. Desigur că nu punem acum accentul pe cantitate, ci în mod deosebit pe calitatea lucrului. De aceea şi normele didactice corespunzătoare acestui stadiu au valori mai mici.

Deoarece automatizarea mişcărilor duce la obţinerea unor produse cantitativ şi mai ales calitativ superioare, am luat măsurile necesare de control al producţiei prin cîntărire sau, pentru războaie, prin introducerea ceasurilor de urmărire a bătăilor. Se controlează fiecare operaţiune: orice neajuns este adus la cunoştinţa celui care l-a săvîrşit. La războaie se efectuează mai întîi un control preventiv şi apoi controlul la rampa de ţesături crude, unde acestea sînt punctate în funcţie de greşeli.

Pentru toate aceste evidenţe s-a introdus sistemul aplicat în întreprinderi, cu fişe de producţie.

În această perioadă normele didactice sînt mai mari şi atenţia noastră este îndreptată asupra elevilor care nu-şi realizează norma. Cînd ritmul de mînuire nu poate fi stabilit prin observaţie, recurgem la sistemul de cronometrare. Elevii care lucrează sub normă sînt puşi să execute operaţiunea într-un ritm încetinit, pentru a-şi observa greşelile în deservire şi apoi sînt corectaţi. La sfîrşitul şedinţei de practică are loc analiza întregii munci efectuate.

În perioada dinaintea absolvirii ucenicii sînt astfel îndrumaţi, încît să dobîndească priceperea de a se orienta în caracteristicile materiei prime pe care o primesc pentru prelucrare şi să-şi coordoneze munca lor cu munca colegilor sau a muncitorilor din întreprinderi.

Este greu, desigur, de stabilit o delimitare precisă a diferitelor stadii de pregătire, întrucît deprinderile se dezvoltă diferit la fiecare ucenic. Totuşi socotesc că este bine să se întocmească, orientativ, un grafic al stadiilor de pregătire, care, deşi nu va putea fi respectat în întregime, are totuşi un rol bine definit în stabilirea ritmului de pregătire a ucenicilor. Pentru a urmări cum se dezvoltă deprinderile lor am aplicat cu rezultate bune sistemul cronometrării pe faze de lucru. Cronometrînd munca mai multor serii de elevi, comparînd rezultatul cu normativele, am desprins timpii necesari pentru efectuarea unei operaţii în anumite stadii, putînd în acelaşi timp stabili cu precizie gradul de pregătire al elevilor.

Sînt cazuri cînd, la un moment dat, se constată apariţia unor deprinderi greşite. De aceea folosim consecvent instructajul de analiză şi corectare, care se desfăşoară la sfîrşitul fiecărei şedinţe de practică. Cu această ocazie sînt analizate defectele individuale sau generale, iar dacă este cazul se intervine cu exerciţii de corectare.

Condiţiile materiale care ni s-au creat ne permit să pregătim cadre valoroase care, la părăsirea şcolii, pot face faţă cu succes cerinţelor producţiei şi dintre care o bună parte numai după un timp scurt se şi situează în rîndurile fruntaşilor în producţie.

MIHAI CANCIU
maistru-instructor
la Centrul şcolar profesional şi tehnic de maiştri, Cisnădie.

Pentru ridicarea pregătirii cadrelor din cooperaţia meşteşugărească

Pentru ridicarea nivelului de pregătire tehnico-ştiinţifică a cadrelor didactice din şcolile U.C.E.C.O.M. s-a organizat de curînd la Bucureşti un instructaj la care au participat profesori de cultură tehnică şi maiştri-instructori ce predau disciplinele de specialitate în secţiile de confecţii. Instructajul a avut ca principal scop să prezinte procedeele de muncă moderne din sectorul confecţiilor folosite de maiştri cu experienţă din producţie, care s-au evidenţiat în aplicarea metodelor avansate de lucru şi au făcut un larg schimb de experienţă cu specialiştii din alte ţări.

Participanţii la instructaj au dezbătut amplu două noi şi valoroase lucrări de specialitate — „Construirea tiparelor pentru îmbrăcăminte groasă pentru femei" şi „Croitoria pentru bărbaţi" — apărute recent în Editura tehnică. În general, instructajul s-a referit la o sferă largă de probleme, pornind de la cunoştinţe anatomice asupra corpului şi mergînd pînă la construirea tiparului de bază după calculul proporţional.

În încheierea instructajului s-a trasat sarcina de a se adînci pregătirea cadrelor didactice în problemele studiate şi a se trece la aplicarea creatoare a noilor cunoştinţe dobîndite, pentru a se obţine lucrări de înaltă calificare.

Aplicînd în mod consecvent învăţămintele acestui instructaj, cadrele didactice care pregătesc muncitori pentru cooperaţia meşteşugărească vor reuşi să ridice la o treaptă superioară procesul de învăţămînt, contribuind astfel la îmbunătăţirea deservirii populaţiei.

Diriginte la cursul seral

Latura dificilă a muncii noastre constă în a stabili nu ce sarcini avem, ci cum trebuie să le ducem la îndeplinire. În aceasta constă actul nostru de creație, contribuția noastră la marea muncă ce se desfășoară în țara noastră, sub conducerea partidului, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste, a noilor trăsături de comportare a oamenilor.

În ce constă specificul?

Afirmația „munca la seral are specificul său" este rostită deseori ca ceva ce nu mai are nevoie de argument. În realitate, însă, prin simpla afirmație n-ai rezolvat nimic, important fiind tocmai de a face investigații pentru a stabili în ce constă acest specific.

Unul din aspectele acestui specific este munca în producție a elevilor. Școala este în acest caz al doilea factor de educare al elevului, întreprinderea fiind primul. Aceasta se răsfrînge atît asupra formării elevului cît și asupra relațiilor sale cu școala.

Elevii noștri sînt oameni între 18-30 ani, aflați la sfîrșitul adolescenței sau începutul maturității. Alți factori decît cei cunoscuți în școlile de zi vor influența caracterul lor, mai puțin suplu și mai puțin receptiv ca al elevilor de 15-17 ani. Elevul nostru își ciștigă existența, e un membru productiv al societății. Poziția noastră față de ei va fi alta decît a profesorului de la zi. Fiind mai lucid și mai critic, elevul nostru ne va acorda respectul său pe alte temeiuri decît elevul de la cursurile de zi.

Colectivul din care face parte în clasă elevul școlii serale este de structură eterogenă. Oamenii veniți aici au munca lor de bază în locuri diferite. Ei se deosebesc și în ceea ce privește vîrsta, starea civilă, nivelul de cultură. Crearea unui colectiv închegat în aceste condiții este o sarcină deosebit de grea. Pe lîngă cele arătate mai sus, trebuie să avem în vedere însă și factorii de natură a ne ușura sarcina, cum este faptul că elevii noștri sînt comuniști, utemiști sau membri de sindicat, fiind în această calitate supuși influenței educative a organizațiilor din care fac parte.

Și, în sfîrșit, nu trebuie să uităm că elevii noștri vin la școală îmbogățiți de marea experiență pe care le-o dau munca și disciplina muncii.

O problemă cheie: orele de dirigenție

Departe de a se rezuma la aceste ore, educația comunistă se realizează totuși într-o mare măsură prin ele.

Citeodată, utilitatea lor este pusă la îndoială de unii elevi. Poate că aceasta se datorește și faptului că în anumite cazuri orele de dirigenție erau doar un prilej pentru a motiva absențe și pentru a comunica note.

O parte din elevii clasei la care sînt dirigintă mi-au spus într-o bună zi: „Nu mai venim la ora de dirigenție (urma să se țină un referat despre studiul individual) pentru că de trei ori am discutat această problemă și totuși mai sînt și astăzi destui elevi care nu știu să ia notițe". „Foarte bine, am răspuns, vom discuta numai problema notițelor". Și așa am și făcut. De fapt, însă, nu am discutat, ci am organizat o probă practică de felul cum trebuie să se ia notițe. M-am gîndit la toate constatările făcute pînă atunci în legătură cu notițele, la faptul că acestea se iau de multe ori în mod mecanic. Mi s-a întîmplat, de pildă, ca punînd o întrebare unui elev în timpul fixării, acesta să nu răspundă, pretextînd că n-a putut fi atent pentru că a scris. Era deci necesar să le arăt elevilor mei că cel mai important lucru este să poți selecționa principalul și să înveți în timp ce scrii.

Unul din elevi a citit în ora de dirigenție un text, noi toți ceilalți am luat notițe. Ale mele urmau să fie criteriul de comparație. După 15 minute de citire am trecut la analiza notițelor. 50 la sută erau corecte, conținînd toate ideile din text într-o formă logică, 25 la sută conțineau principalele idei ale textului. Restul notițelor erau incomplete, elevii respectivi neavînd nici capacitatea de a selecționa ceea ce era esențial, nici îndemînarea de a scrie totul fără a selecționa. După cum era și firesc, am apreciat cel mai elogios pe cei 25 la sută care făcuseră o muncă de calitate. Ceilalți 50 la sută făcuseră o treabă corectă, dar aveau tendința de a lucra mecanic. Celorlalți le-am făcut recomandări pentru ameliorarea metodei lor de lucru, ca să se poată ridica și ei la nivelul majorității.

La sfîrșitul orei am întrebat pe scepticii mei: „Ei, ați pierdut vremea sau nu?" Nu i-am mai lăsat să răspundă, ca să nu-i oblig la o autocritică prea rapidă. Din felul în care au rîs am priceput că i-am ciștigat de partea mea.

Orele de dirigenție pot contribui de asemenea la educația estetică a elevilor de la seral, problemă care trebuie să preocupe în mai mare măsură decît în prezent.

Am constatat de pildă că despre cinematografie — artă atît de cunoscută și la îndemîna tuturor astăzi — unii din elevii mei știu destul de puțin. Ei merg la cinematograf la întîmplare. Față de timpul redus de care dispun pentru aceasta este de dorit ca ei să fie orientați spre realizările cele mai reprezentative ale genului.

Am început cu întrebarea: „Ce film ați văzut în ultimul timp? Văzuseră tocmai „Porto-franco". Întreb pe unul din ei: „De ce te-ai dus la acest film?" „Eu merg la cinema ca să mă distrez" — mi-a răspuns. „Numai? Foarte rău". Întreb pe altul: „Dar dumneata de ce te-ai dus?" „Ca să mă instruiesc". Răspunsul mi s-a părut cam convențional. Am mai pus și alte întrebări. La unele am primit răspunsuri sincere, la altele nu. Concluzia ce se degaja era că relativ puțini elevi folosesc un criteriu ideologico-estetic de alegere. Cel mult folosesc un criteriu afectiv. De pildă, în cazul filmului „Porto-franco" unii elevi citiseră cartea și îi interesa să vadă oamenii și faptele din ea pe ecran, iar alții cunoșteau locul pe care-l zugrăvește filmul. Nimeni nu știa numele regizorului, nici pe al interpreților și, de asemenea, unii nu știau că este realizat după romanul „Europolis" de Jean Bart — deși acest lucru este menționat în genericul filmului.

Mi-am dat seama că pentru moment un referat pretențios după cartea „Istoria cinematografiei mondiale" de Sadoul, cum intenționam să fac, ar fi prematur. Discuția de început am încheiat-o cu cîteva întrebări privind conținutul filmului și realizarea lui tehnică și artistică.

Mi-am propus apoi discutarea pe concret a unui film și ceva mai tîrziu analizarea unor probleme din cartea amintită mai sus, potrivit cu necesitățile elevilor.

Tot pe linia educației estetice m-am ocupat de pregătirea temelor la literatura română, teme pe care elevii mei le cam „uitau", deși ele erau date întotdeauna astfel încît să aibă sîmbăta și duminica la mijloc pentru a le pregăti.

Într-unul din cazuri mulți elevi nu și-au pregătit temele și au venit luni mai nepregătiți decît în alte zile din cauza unui meci. Toți elevii sînt gata să recunoască necesitatea studiului individual și a pregătirii temelor, fără a renunța însă la meci și la alte distracții. Meciul mai ales este apărat cu o vehemență demnă de o cauză mai bună. M-au acuzat chiar că am o pornire personală împotriva sportului.

Pentru proxima oră de dirigenție am fixat un referat cu tema „Pentru sau împotriva sportului", pe care urma să-l pregătesc personal. Titlul era un pretext pentru a-i capta. Adevăratul scop al referatului era de a-i învăța pe elevi să-și formeze un stil de muncă și de viață adecvat dublei calități pe care o au, să-i fac să înțeleagă că veriga principală de care trebuie să se prindă în fața unui mare număr de activități și de tentații care îi solicită este învățătura. Fără forța de a se consacra învățăturii nu vor face decît să încurce și întreprinderea și școala.

Dificultatea cea mai mare pentru mine era de a sesiza unde sfîrșește elanul tineresc și setea îndreptățită de distracție și destindere și unde începe tendința spre superficialitate și dorința de a avea totul fără a renunța la nimic, prezentă la unii elevi și pe care, ca dascăl, nu am dreptul s-o tolerez.

Care sînt chestiunile pe care am căutat să le elucidez în expunerea mea? Întîi, că a merge la meci nu înseamnă încă a fi sportiv. Al doilea, că meciul e bun dacă nu lași la o parte pentru el chestiuni esențiale, că e primejdios să devii din tinerețe robul unor deprinderi, subordonîndu-le totul. Am folosit și argumente practice. Dacă consacri sîmbăta și duminica exclusiv distracțiilor, riști să iei note proaste luni". Le-am dat și exemple concrete. Am sfîrșit printr-un călduros apel de a consacra sîmbăta și duminica studiului, evident fără a neglija total spectacolele. Le-am propus să suprime experimental, timp de două săptămîni meciurile. După două săptămîni îi întreb: Mă luați și pe mine la un meci?

— La vară, acum încep tezele.

Și, într-adevăr, vara m-au luat la un meci. Le-am fost profund recunoscătoare că nu m-au considerat drept un om pornit împotriva sportului și că au înțeles, din așa-zisa mea campanie împotriva sportului, exact ceea ce trebuia.

MARGARETA NEMETH
Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai"

În timpul recreațiilor

Jocurile dinamice și jocurile populare (dansurile) sînt mijloace care pot contribui mult la dezvoltarea disciplinei conștiente a elevilor, a spiritului lor de organizare, a obișnuinței lor de a munci în colectiv și pentru colectiv.

Aplicate ca stimulent pedagogic în regimul școlar, în timpul liber, ele devin o ocupație plăcută și educativă, care aduce copiilor bucurie, voioșie și sănătate. În același timp, prin alternarea acestor activități cu îndeplinirea îndatoririlor școlare influențăm sporirea randamentului la învățătură.

Iată cîteva rezultate care s-au obținut pe această linie la Școala de 8 ani nr. 27 din Capitală.

În recreații elevii din clasele a VII-a organizează jocuri pentru cei din clasa a VI-a, iar aceștia, la rîndul lor, conduc jocurile celor din clasa a V-a. Desigur că elementele de bază ale acestei activități fac parte din planul de muncă la educația fizică. Activitatea desfășurată pentru organizarea recreațiilor se bazează pe participarea liberă a elevilor.

Elevii din clasele mai mari îi ajută pe cei din clasele mai mici și la perfecționarea jocurilor pentru serbări și întreceri. Întrecerile au loc între grupe sau clase și pe școală, fiind utilizate ca un bun stimulent pedagogic. Recreațiile organizate pe bază de participare voluntară la exerciții și jocuri variate constituie un mijloc admirabil de antrenare a elevilor într-o activitate plăcută cu bune roade educative. La ei se manifestă din plin dorința de a reprezenta cu cinste grupa, clasa, școala.

Ce fel de jocuri se organizează în recreații? Pe lîngă jocurile populare, se organizează adesea scurte jocuri de gimnastică, jocuri dinamice și unele probe de atletism. Jocurile preferate de elevi, la care participă masa acestora sînt: mingea alergătoare, mingea prin tunel, mingea la hotar și pase de volei în cerc.

Roadele organizării jocurilor în recreații s-au văzut recent și cu ocazia desfășurării fazei raionale a concursului de jocuri populare, la care echipa școlii a interpretat într-o unitate perfectă repertoriul format din cinci jocuri ardelenești și moldovenești, obținînd rezultate bune.

L. AUGUSTIN

Antrenament la baschet

În legătură cu procesul notei 4

Răspuns profesorului VALERIU ALBU — Cluj

Ne bucură interesul pe care l-a trezit în rîndurile cititorilor articolul publicat în numărul din 26 ianuarie al gazetei noastre, în care se vorbea despre procesul intentat notei 4 de către Școala de 8 ani nr. 2 din Fetești. In scrisoarea trimisă redacției, dvs. subliniați că acest proces este o formă interesantă, atractivă și în același timp eficientă de luptă împotriva rămînerii în urmă la învățătură. Duceți chiar mai departe problema ridicată la proces, întrebîndu-vă dacă numai elevii sînt răspunzători de notele proaste, dacă nu cumva și cadrele didactice de la școala respectivă au contribuit la această situație, îngăduind notei 4 să se aciuieze în rubricile cataloagelor.

Analizînd, în calitate de director, situația la învățătură pe primul trimestru, dvs arătați că în Școala de 8 ani nr. 12 din Cluj sînt profesori ale căror clase au avut un număr destul de mare de corigenți. Bunăoară, profesorii Aurora Armeanu, Marta Țițian și Veronica Ciofu au avut la matematică și română 24—20 la sută elevi corigenți.

Firește, de aceste rezultate sînt vinovați și profesorii respectivi. Dar un proces cu profesorii și elevii — așa cum propuneți dumneavoastră!?! Nu, nu se poate. N-ar da rezultatele așteptate.

Noi considerăm că forma aceasta de îmbunătățire a situației la învățătură — procesul notelor — este bine să fie organizată numai pentru elevi. Este atrăgătoare, îi obligă să se gîndească foarte atent și adînc asupra lipsurilor lor, să ia atitudine și să condamne manifestările care duc la obținerea notelor slabe. Elevii văd într-un astfel de proces că nu pot avea, nu pot găsi argumente care să-i apere, că oricare din ele poate fi ușor răsturnat.

Procesul s-a organizat de fapt spre a stabili partea de vină ce o au elevii. Această formă este atrăgătoare și convingătoare pentru elevi. Noi, profesorii însă — oameni cu experiență — nu trebuie să apelăm la forme ca acestea. Avem destule alte forme în care să dezbatem asemenea probleme. Consiliul pedagogic, comisiile metodice pe obiecte, ședințele cu diriginții.

Dacă procesul s-ar desfășura cum propuneți dumneavoastră, scopul educativ pe care-l urmărim nu s-ar realiza. Atenția elevilor nu s-ar mai îndrepta asupra propriilor lor lipsuri. Gîndind la partea răspunderii profesorilor, elevii s-ar socoti absolviți de orice vină.

Scrisoarea dvs., tovarășe Albu, are însă un mare merit — acela de a atrage atenția asupra faptului că profesorii nu trebuie să uite vina lor, că ei trebuie să o discute și să o analizeze, să se simtă răspunzători și să ia măsurile ce se impun pentru îndreptarea lucrurilor. Tocmai pentru însemnătatea pe care o are această subliniere a dumneavoastră am folosit drept cale de răspuns la scrisoarea ce ne-ați trimis-o coloanele gazetei.

Festivalul bienal de teatru

I. L. Caragiale

Întrecerea care se desfăşoară în Capitală în cadrul celui de al III-lea Festival bienal de teatru de amatori „Ion Luca Caragiale" constituie şi pentru cadrele didactice din raionul „1 Mai" o preocupare de actualitate.

Învăţătorii şi profesorii din acest raion se prezintă la festival cu piesa „Carnavalul", comedie în trei acte (şase tablouri) de Sapov. Ei se pregătesc intens, în însufleţite şi rodnice repetiţii, dorind să cîştige prin muncă încordată aprecierea publicului spectator şi a juriului de selecţionare. Comitetul sindical raional a pus la dispoziţia echipei o sală de repetiţii modernă, cu tot ce este necesar.

P. MARIAN

★

Anul acesta, desfăşurarea celui de al III-lea Festival bienal de teatru care poartă numele lui I. L. Caragiale coincide cu împlinirea a 50 de ani de la moartea marelui scriitor. Aceasta va constitui desigur un puternic imbold pentru a ridica la un nivel superior actualul festival, făcîndu-l să întreacă, prin măiestrie artistică şi participare, Festivalul care a avut loc în 1960. Atunci au fost prezenţi pe scenele oraşelor şi satelor circa 150.000 artişti amatori. Printre aceştia s-au numărat şi multe cadre didactice, învăţători sau profesori din oraşe şi din sate care, după terminarea orelor de clasă, puteau fi văzuţi la cluburi sau la căminele culturale repetîndu-şi rolurile. Şi nu sînt puţini aceia care au dat dovadă de o adevărată măiestrie interpretativă.

În ultima seară a Finalei, de pildă, sala Teatrului C.C.S. din Lipscani, supraaglomerată, aplauda la scenă deschisă echipa Clubului sindicatului învăţămîntului din Capitală care interpreta cu talent savuroasa comedie „O noapte furtunoasă". Din nordul ţării, tocmai din Dolhasca Sucevei, veniseră dascăli artişti amatori care i-au fermecat pe toţi cei ce i-au văzut. Echipa din Dolhasca a obţinut atunci premiul I pe ţară şi titlul de laureată a celui de al doilea Festival.

De la acel Festival au trecut doi ani. În acest timp s-au născut noi echipe de teatru şi, alături de acestea, alte formaţii cu experienţă scenică s-au străduit să-şi îmbunătăţească activitatea.

Nu de mult a început faza intercomunală a celui de al III-lea Festival. Este etapa cea mai cuprinzătoare atît prin participare, cît şi prin numărul mare de spectatori pe care îi atrage. Şi de astă dată, aşa cum e firesc, în mijlocul echipelor care se pregătesc pentru festival găsim numeroase cadre didactice. La Simian, raionul Turnu Severin, la Luncanii Bacăului, în satul Viforniţa din raionul Tîrgovişte ca şi în multe alte localităţi de pe întinsul patriei cadrele didactice se află alături de ţăranii muncitori. Aproape că nu există echipă de teatru sătească în care să nu fie prezent învăţătorul sau profesorul, fie ca instructor, fie ca interpret. Acest mare detaşament de activişti culturali, format în bună măsură din cadre didactice va aduce desigur o substanţială contribuţie la succesul Festivalului de teatru — important mijloc de educare socialistă a oamenilor muncii.

I. CROITORU

★

Cercul dramatic al Sindicatului învăţămînt din Arad este bine cunoscut în rîndurile iubitorilor de teatru din oraş. El şi-a cîştigat însă un prestigiu bine meritat şi în multe comune din cadrul raionului. Cu piesa într-un act „Tîrgul inimilor", de Tiberiu Vornic, formaţia de teatru a prezentat spectacole în comunele Covăsînţ, Pîncota şi Tudor Vladimirescu, aducînd o contribuţie preţioasă la intensificarea vieţii culturale a satelor.

Pe scenele cluburilor din oraş, în cei aproape 15 ani de activitate ai cercului dramatic, spectatorii arădeni au avut prilejul să răsplătească cu aplauze şi alte piese interpretate cu măiestrie de învăţători, educatoare şi profesori, artişti amatori ai sindicatului.

Pentru actualul festival bienal de teatru repertoriul cercului dramatic s-a îmbogăţit cu o nouă piesă. Repetiţiile generale cu costume şi decor s-au înmulţit în ultima vreme. Nu peste mult timp începe primul examen. Mai întîi în faţa colegilor lor, învăţători şi profesori din oraş, şi apoi în faţa juriului de concurs, la faza pe întreprinderi, formaţia de teatru a sindicatului învăţămînt se va prezenta cu piesa într-un act şi şase tablouri „Fata care nu este sora mea", de Ion Arieşanu. Tematica piesei se referă la menirea intelectualului de tip nou care munceşte cu abnegaţie pentru ridicarea culturală a satului, pentru ocrotirea sănătăţii ţăranilor muncitori altă dată măcinaţi de boli şi ţintuiţi în bezna neştiinţei de carte.

Instructorul cercului şi entuziaştii interpreţi sînt hotărîţi să treacă cu note bune „examenele".

Pentru viitorul imediat ei şi-au propus să dea cît mai multe spectacole la căminele culturale din jurul oraşului şi la Institutul pedagogic din oraş, precum şi să pună în scenă o nouă piesă „Costache şi viaţa interioară", de Paul Everac. Cu această piesă şi cu opereta „La seceriş" de Tiberiu Brediceanu (pe care corul şi orchestra au şi început s-o repete) formaţiile artistice ale sindicatului învăţămînt din Arad vor oferi curînd publicului arădean un nou şi frumos spectacol în premieră.

N. BURCEA

Concursurile formaţiilor de artişti amatori aduc pe scenă zeci şi zeci de mii de participanţi printre care sînt numeroşi învăţători şi profesori

Din experienţa şcolii sovietice

Organizarea instruirii în producţie

Am avut de curînd prilejul să vizitez, împreună cu o delegaţie de lucrători din învăţămînt, o serie de şcoli din Uniunea Sovietică. Îndeosebi ne-am interesat în cursul acestor vizite de felul cum se realizează în şcolile sovietice îmbinarea învăţămîntului cu munca productivă, instruirea elevilor în producţie.

Construcţia desfăşurată a comunismului pune nemijlocit problema formării de muncitori cu o înaltă calificare, care să îmbine munca fizică cu cea intelectuală. Dispar profesiile care cer muncă fizică grea şi creşte numărul muncitorilor care deservesc maşini şi mecanisme, al celor care reglează mecanisme complexe, care lucrează în laboratoarele de pe lîngă uzine, pe terenurile experimentale, în birouri de proiectare etc. Astfel chiar în cadrul producţiei se creează baza materială a îmbinării muncii fizice cu cea intelectuală. Munca muncitorilor se apropie tot mai mult de munca inginerilor, tehnicienilor, capătă un bogat conţinut intelectual.

În lumina acestei tendinţe obiective capătă viaţă, sub conducerea P.C.U.S., cele spuse de V. I. Lenin: „Nu se poate vorbi de un ideal de societate viitoare care să nu îmbine învăţătura cu munca productivă a tinerei generaţii; nici învăţătura şi studiile fără munca productivă şi nici munca productivă fără învăţătură şi studii, făcute paralel, n-ar putea fi ridicate la înălţimea cerută de actualul nivel al tehnicii şi cunoştinţelor ştiinţifice".

Prin tezele din 1958 ale C.C. al P.C.U.S. şi ale Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., precum şi prin „Legea cu privire la întărirea legăturii şcolii cu viaţa şi la dezvoltarea continuă a sistemului învăţămîntului public în U.R.S.S.", adoptată de Sovietul Suprem al U.R.S.S., principiul marxist-leninist al îmbinării învăţămîntului cu munca productivă şi a muncii productive cu învăţămîntul a fost pus la baza educaţiei şi instruirii tinerelor generaţii. În cursul vizitei noastre în U.R.S.S. ne-am dat seama de condiţiile excepţionale pe care le-a creat statul sovietic pentru realizarea acestui principiu care stă la baza formării unei personalităţi armonios şi multilateral dezvoltate.

Şcoala medie cu instruire în producţie nr. 280 din Leningrad a constituit pentru noi un exemplu concret, bogat şi multilateral al felului cum se aplică acest principiu de bază al şcolii comunismului.

Şcoala este profilată pe 11 clase; începînd din anul 1962 va funcţiona însă numai cu clasele a IX-a, a X-a şi a XI-a. Datorită faptului că este patronată de trei întreprinderi — una metalurgică, alta de radio şi o alta textilă — precum şi de şcoala superioară de submarine, li se poate asigura elevilor o pregătire profesională la mai multe specialităţi: de strungari, frezori, desenatori tehnici (la uzina „Metalist") montatori şi bobinatori (la Fabrica de aparate de radio) ţesători (la întreprinderea „Fusul") etc. Începînd din clasa a X-a elevii dobîndesc o calificare şi lucrează în cadrul planului întreprinderii fiind plătiţi conform muncii pe care o depun.

Şcoala dispune de o bază materială suficientă pentru înfăptuirea practică a legăturii dintre ştiinţă şi munca practică în producţie. În cadrul ei sînt instalate două cabinete de fizică, două cabinete de chimie, un cabinet de electrotehnică, un cabinet de desen industrial tehnic, un cabinet de biologie, cabinet de gospodărie pentru fete, bibliotecă, sală de lectură etc. Utilajul modern din aceste anexe didactice a fost procurat de întreprinderile care patronează şcoala. Cei 1200 de elevi ai şcolii sînt cuprinşi în 34 de cercuri extraşcolare, care sînt frecventate după amiaza şi duminica. Ei pot lucra în diferite cercuri şi la Casa pionierului. Şcoala superioară de submarine a organizat de asemenea pentru ei o serie de cercuri: de constructori de nave, de radiotehnică etc.

Elevii îşi aleg profesiunea atunci cînd intră în clasa a IX-a Numărul locurilor la fiecare specialitate este fixat de şcoală, în raport cu necesităţile pe care le-a stabilit consultînd întreprinderile ce o patronează şi ţinînd seama şi de cerinţele generale ale economiei.

Începînd din clasa a IX-a elevii lucrează în întreprindere cîte două zile pe săptămînă (şase ore zilnic, din care două de teorie). În semestrul II al clasei a XI-a elevii lucrează cele două zile numai în producţie. Instruirea lor se desfăşoară în secţii speciale didactice, la maşini rezervate special pentru ei.

Programul muncii în întreprinderile care patronează şcoala este întocmit în colaborare cu profesorii care predau disciplinele de specialitate pentru a se asigura o cît mai completă pregătire a elevilor. În fiecare întreprindere există un consiliu format din inginerul şef, inginerii şefi de secţie, inginerul răspunzător de pregătirea cadrelor, instructorii şi profesorii şcolii. Acest consiliu se ocupă de buna desfăşurare a instruirii practice în producţie.

Directorul şcolii, profesorii care predau disciplinele de specialitate şi instructorii din producţie sînt pregătiţi în mod special la Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice. În afară de aceasta, o dată pe lună au loc în întreprinderi seminarii la care participă profesorii de fizică, matematică, chimie şi desen. În acest fel se poate lega cît mai strîns predarea cunoştinţelor de specificul muncii desfăşurate în întreprinderi.

Lecţiile de tehnologie sînt predate de către inginerii din întreprinderi. În secţii elevii sînt îndrumaţi de către instructorii-maiştri. Cu aceştia se organizează periodic lecţii deschise.

Elevii lucrează în întreprindere pe brigăzi formate din 10—12 elevi din aceeaşi clasă. Fiecare brigadă are un şef dintre elevi, iar pe şcoală există un consiliu al şefilor de brigadă, format din 15 elevi dintre cei mai buni. Fiecare membru al consiliului are o legitimaţie pe baza căreia este autorizat să discute probleme de producţie cu reprezentanţii întreprinderii. Consiliul şefilor de brigadă, format de regulă din membrii de conducere ai organizaţiei comsomoliste rezolvă problemele privind disciplina, întîrzierile etc.. Înfiinţarea acestui consiliu a mărit foarte mult gradul de responsabilitate al elevilor. Şefii brigăzilor se îngrijesc şi de organizarea şi urmărirea întrecerilor.

O dată pe trimestru consiliul şefilor de brigadă analizează, împreună cu reprezentanţii întreprinderii şi conducerea şcolii, pe baza referatelor date de şefii de brigadă, rezultatele muncii în întreprindere, la şcoală etc. Aceste analize în care elevii îşi spun deschis cuvîntul, ridică foarte mult spiritul lor de iniţiativă.

O contribuţie importantă la buna desfăşurare a instruirii în producţie o aduce comitetul comsomolului din şcoală. Acesta ţine o legătură permanentă cu organizaţia de comsomol din întreprindere, urmăreşte întrecerea dintre brigăzi, nivelul la învăţătură, disciplina în şcoală şi în producţie.

Toată viaţa şcolii este legată de viaţa întreprinderii. Comsomoliştii din şcoală, bunăoară, construiesc împreună cu tinerii din uzină o tabără de iarnă. Deseori comsomoliştii din uzină vin să asiste la lecţii, să vadă cum învaţă comsomoliştii elevi.

În felul acesta munca în întreprindere nu urmăreşte numai formarea deprinderilor necesare minuirii unor maşini-unelte. Instruirea practică în producţie, aşa cum este organizată la Şcoala medie nr. 280 din Leningrad, şi în general în şcoala sovietică de cultură generală, creează toate condiţiile pentru educarea elevilor în spiritul atitudinii comuniste faţă de muncă.

VASILE BUNESCU
şef de secţie la Institutul de ştiinţe pedagogice

Bibliografie

Gh. Gheorghiu-Dej: Cuvîntarea rostită la Conferinţa organizaţiei orăşeneşti de partid Bucureşti — 28 ianuarie 1962, 32 pag. 0,30 lei, Ed. politică.

******* Studii şi articole de istorie, vol. III, 508 pag. 15 lei, Editată de Societatea de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R.

V. A. Kruteţki, N. S. Lukin: Educarea atitudinii disciplinate la preadolescenţi. Traducere din limba rusă de Sergiu şi Lidia Stroganov, 248 pag., 14,20 lei, (pergamoid), Editura de Stat didactică şi pedagogică.

Cezar Petrescu: Întunecare, roman, 2 volume. Prefaţă de Mihai Gafiţa, Colecţia „Biblioteca pentru toţi" nr. 106 — 107, vol. I. — 448 pag.; vol. II 414 pag. — 10 lei ambele volume, Ed. pentru literatură.

L Rebreanu: Opere alese — vol. V. Teatru. Publicistică, Antologie, note şi bibliografie, Nicolae Lin. Colecţia „Scriitorii romîni", 700 pag., 15,10 lei, 23,10 lei (pînzat), Ed. pentru literatură.

Mugur Florin: Visele de dimineaţă — poezii, Coperta şi ilustraţie de L. Bardocz, 106 pag., 4,70 lei, Ed. pentru literatură.

Francisc Munteanu: Statuile nu rîd niciodată, roman. Ediţia a III-a, 432 pag. 9 lei, Ed. tineretului.

Gellu Naum: Soarele calm — poeme, Coperta şi ilustraţiile de Jules Perahim, 102 pag., 6,35 lei. Ed. pentru literatură.

Ion Popescu-Puţuri: Se naşte întrebarea, roman, Supracoperta de Angi Petrescu-Tipărescu, 308 pag., 6,75, (11,90 lei pînzat), Ed. pentru literatură.

CĂRŢI PENTRU COPII DE VÎRSTĂ ŞCOLARĂ

I. Al. Brătescu-Voineşti: Povestind copiilor, Copertă şi ilustraţii de Traian Brădean. Cuvînt înainte de Mihai Gafiţa. Colecţia „Scriitorii patriei povestind copiilor", 96 pag. 3,05 lei, Ed. Tineretului.

Marcel Păltineanu: Taina fluturilor negri — povestiri. Ilustraţii de Adrian Mihăilescu, 104 pag. 2,50 lei, Ed. Tineretului.

Erich Kästner: Emil şi detectivii — povestire. Ediţia a II-a. Traducere din limba germană de Ana Canarache şi G. Nicolae. Ilustraţii de Walter Trier, 144 pag., 2,75 lei, Ed. Tineretului.

P. Kluşanţev: Spre alte planete, Traducere din limba rusă de S. Tihomirov şi N. Mihăilescu. Ilustraţiile şi coperta au fost reproduse după originalul în limba rusă, 64 pag., 8 lei, Ed. Tineretului.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţămîntului

Organ al Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţămînt şi Cultură

Anul XIII nr. 650 | vineri 2 martie 1962 | 8 pagini 25 bani

Cercul „Mîini îndemînatice" de la Palatul pionierilor din Capitală numără multe membre harnice

Probleme dezbătute la plenara Consiliului S. S. M. F.

Pentru o largă activitate metodică şi ştiinţifică

Condiţiile tot mai bune create dezvoltării ştiinţei şi învăţămîntului în patria noastră prin grija Partidului Muncitoresc Romîn şi a Guvernului Republicii Populare Romîne au făcut posibilă şi au lărgit continuu activitatea metodico-didactică şi ştiinţifică pe care mii de profesori de matematică şi fizică din ţară, membri ai Societăţii de ştiinţe matematice şi fizice din R.P.R. o desfăşoară cu entuziasm de ani de zile.

Recenta plenară a Consiliului S.S.M.F., care a trecut în revistă munca desfăşurată în cadrul societăţii în anul 1961 şi a aprobat planul de muncă pe 1962 şi planurile tematice ale periodicelor lunare, a arătat că indicaţia Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la faptul că în prezent activitatea ideologică, munca de lichidare a înrîuririlor educaţiei burgheze din conştiinţa oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă a orientat activitatea societăţii şi va continua s-o orienteze în viitor, făcînd-o să acorde o atenţie susţinută laturii ideologice a tuturor acţiunilor. În 1961 au apărut în periodicele lunare ale societăţii articole originale asupra unor probleme ideologice ale mecanicii şi ale teoriei relativităţii, materiale în care s-a prezentat dezvoltarea istorică a matematicii şi fizicii şi s-au dezbătut aspecte practice ale dezvoltării lor actuale (introducere în studiul sistemelor automate, aplicaţii ale statisticii matematice, aplicaţii fizico-matematice în minerit, cibernetica, energia termonucleară controlată, sistematizarea problemelor de matematică cu conţinut tehnic, programare lineară, izotopi radioactivi). În 1962 periodicele vor acorda o atenţie sporită acestor probleme, informîndu-şi cititorii asupra aspectelor actuale ale luptei ideologice pe plan mondial între teoriile materialiste şi idealiste în matematică, fizică, astronomie, combătînd poziţiile idealiste reacţionare, subliniind contribuţia savanţilor şi filozofilor din R.P.R., din ţările socialiste, din lumea întreagă la dezvoltarea ştiinţei.

O importantă contribuţie la ridicarea nivelului ideologic şi ştiinţific al profesorilor de matematică au adus-o conferinţele ţinute la Constanţa, Ploieşti, Iaşi Cluj şi în alte localităţi de membri ai Academiei R.P.R. şi profesori universitari de prestigiu. Prezentarea de referate şi conferinţe cu sprijinul filialelor din centrele universitare trebuie să stea şi mai departe în centrul atenţiei societăţii. Totodată, plenara Consiliului a subliniat importanţa organizării sistematice a informării ştiinţifice a profesorilor din învăţămîntul mediu.

În vederea perfecţionării metodico-didactice a profesorilor de matematică şi fizică, în acest an se vor organiza în număr mai mare consfătuiri în cadrul cărora vor fi abordate probleme actuale ale predării. De asemenea, vor fi organizate conferinţe ştiinţifice, discuţii, expoziţii de material didactic. Bunăoară, în afara instructajului asupra unor probleme de acustică modernă, care a avut loc în ianuarie, vor avea loc dezbateri asupra unor probleme privind organizarea experienţelor demonstrative şi a lucrărilor practice la fizică, modernizarea predării matematicii în şcoala medie, efectuarea calculelor aproximative şi numerice în şcoala medie, activitatea cercurilor pedagogice de specialitate, introducerea în şcoala medie a unora din noile cuceriri ale fizicii, studiul matematicii economice în învăţămîntul mediu, pregătirea profesorilor de matematică şi fizică în universităţi şi institutele pedagogice.

Tot pentru a contribui la îmbunătăţirea pregătirii ştiinţifice a profesorilor societatea va organiza cursuri de vară la specialităţile matematică şi fizică, ţinînd seama de experienţa bună dobîndită pe această linie în anul trecut.

Pentru a contribui la întărirea legăturii învăţămîntului matematicii şi fizicii cu practica, societatea va organiza un concurs de probleme care să reflecte aplicaţiile acestora în producţie. În vederea informării profesorilor de specialitate asupra principalelor procese tehnologice, a procedeelor celor mai răspîndite de prelucrare a materialelor, a cunoaşterii elementelor de construcţie a maşinilor se vor organiza vizite periodice în întreprinderi, sub conducerea unor ingineri şi tehnicieni. Toate filialele şi subfilialele vor alcătui planuri speciale de colaborare pe plan local cu ASIT.

În plenara Consiliului s-a subliniat că este necesar să fie atraşi în mai mare măsură la acţiunile organizate de societate profesorii de fizică, pentru ca sectorul fizicii să aibă în ansamblul activităţilor acesteia o dezvoltare corespunzătoare importanţei sale. În acest scop s-au format colective care să urmărească îmbunătăţirea concursurilor de fizică existente, să ajute realizării la un nivel superior a

conf. univ. TIBERIU ROMAN
secretar general al S.S.M.F.

(Continuare în pag. 2)

Educaţia fizică în şcoală

În anii construcţiei socialiste, educaţia fizică şi sportul au devenit componente importante ale muncii de formare a tinerei generaţii. Larga extindere a educaţiei fizice şi a sportului din ţara noastră, sprijinul însemnat de care se bucură această formă specifică de educaţie din partea partidului şi guvernului se explică prin rolul important al activităţilor sportive în aer liber, ca şi al culturii fizice în general, pentru creşterea unui tineret sănătos şi viguros.

Făcînd bilanţul mişcării sportive şi al activităţilor desfăşurate pe linia educaţiei fizice a tineretului, prima conferinţă a Uniunii de Cultură Fizică şi Sport, desfăşurată în Capitală la sfîrşitul săptămînii trecute, a subliniat în mod deosebit importanţa educaţiei fizice şi sportive a tineretului din şcoli, a scos în evidenţă dezvoltarea de masă a mişcării sportive în rîndul elevilor. Iată cîteva dovezi grăitoare în această privinţă. În şcolile din întreaga ţară activează 600 de asociaţii sportive, cuprinzînd numeroase secţii. Numai la competiţiile desfăşurate în cursul anului 1961 au participat peste 100.000 de elevi. La dispoziţia elevilor care practică sportul se află sute de terenuri şi săli de sport, materiale şi echipamente de tot felul.

Activitatea sportivă se răspîndeşte tot mai larg şi în rîndurile elevilor din şcolile sătesti. Îndrumaţi de un număr tot mai mare de profesori şi instructori specializaţi, aceştia practică exerciţiile fizice, iau parte la diferite competiţii sportive cu caracter local, sînt antrenaţi în număr mare la concursuri.

Dezvoltînd curajul, voinţa, perseverenţa, spiritul colectiv, practicarea exerciţiilor fizice şi a sportului aduce o contribuţie importantă educaţiei comuniste multilaterale a elevilor.

Numeroase exemple, cum este cel al Şcolii medii cu program special de educaţie fizică din Braşov, ai cărei elevi au obţinut rezultate deosebite la examenul de maturitate din anul trecut, dovedesc în acelaşi timp că practicarea sportului poate fi îmbinată în cele mai bune condiţii cu pregătirea şcolară temeinică.

Tratînd pe larg toate problemele desfăşurării educaţiei fizice şi sportive în rîndurile tineretului, prima conferinţă a U.C.F.S. a trasat totodată şi perspectivele de viitor ale acestei activităţi, astfel încît ea să aducă o contribuţie tot mai eficientă la educarea comunistă a tinerei generaţii. O primă problemă dezbătută pe această linie s-a referit la întărirea bazei materiale necesare pentru practicarea exerciţiilor fizice şi a sportului în şcoli. Există largi posibilităţi de a amenaja pe lîngă fiecare şcoală, la oraşe ca şi la sate, baze sportive simple — piste de alergări, terenuri de volei şi baschet, terenuri de handbal — precum şi locuri în care elevii claselor mici să practice jocurile sportive. Secţiile de învăţămînt şi cultură ale sfaturilor populare, s-a arătat la consfătuire, au datoria să îndrume conducerile şcolilor spre folosirea tuturor posibilităţilor locale în vederea amenajării unor asemenea baze sportive prin munca patriotică a elevilor.

Condiţia esenţială pentru dezvoltarea pregătirii fizice generale a elevilor, pentru dezvoltarea lor armonioasă o constituie asigurarea unui conţinut cît mai bogat şi mai atractiv orelor de educaţie fizică şi activităţilor sportive. Programele de educaţie fizică ale şcolilor generale de 8 ani, ale şcolilor medii, profesionale şi tehnice cuprind numeroase elemente care, aplicate creator, pot asigura un asemenea conţinut orelor de educaţie fizică. Profesorii de specialitate şi învăţătorii care predau aceste ore, conştienţi de importanţa sarcinii care le revine, trebuie să-şi desfăşoare activitatea mai ales în aer liber, să urmărească participarea activă a tuturor elevilor la orele de educaţie fizică.

Un deosebit accent trebuie să se pună în continuare pe atragerea tineretului şcolar la practicarea sporturilor complete. Iniţiind pe elevi în aceste discipline sportive, profesorii de educaţie fizică şi instructorii sportivi nu trebuie să pună de la început accentul pe elemente dificile de specializare — aşa cum greşit s-a procedat în unele şcoli — ci pe jocuri cu elemente atractive, pe jocuri-concurs.

Prin dezvoltarea pregătirii fizice generale a elevilor aceştia vor putea fi antrenaţi către participarea masivă la campionatele şcolare, la spartachiadele tineretului, la campionatele de juniori organizate la diferite discipline sportive. De asemenea, masa tineretului de la sate trebuie antrenată mai larg către participarea la competiţiile sportive dotate cu „Cupa Agriculturii".

În acest fel, paralel cu dezvoltarea armonioasă a întregului tineret şcolar, se vor ridica din rîndurile acestuia mai mulţi sportivi valoroşi ale căror performanţe vor face să crească gloria sportivă a ţării.

Prin însăşi tendinţele vîrstei lor tinerii simt o atracţie deosebită spre sport. Să îndrumăm cu pricepere aceste tendinţe firesti ale tineretului, contribuind la creşterea unei generaţii viguroase de constructori ai socialismului şi comunismului.

Pe urmele materialelor publicate

„Observații privind un manual de geografie"

În „Gazeta Învățămîntului" nr. 647 din 9 februarie 1962 a apărut, sub titlul de mai sus, un articol în care erau semnalate o serie de omisiuni existente în manualul de geografie pentru clasa a V-a, ediția 1961.

În răspunsul său la acest articol, redacția de geografie din cadrul Editurii de stat didactice și pedagogice, însușindu-și criticile aduse, ne face cunoscut că a luat măsuri ca la viitoarea ediție a manualului denumirile apelor Dvina de nord și Dvina de vest, precum și denumirea Cîmpiei Europei de est (Marea Cîmpie Rusă) să fie trecute pe harta Europei. O serie de alte denumiri — cum sînt Peciora și lacurile Geneva, Constanța, Ohrida și Prespa — nu pot fi trecute pe harta schematică a Europei, deoarece spațiul acesteia este prea mic. Pentru ca această lipsă să fie înlăturată, denumirile respective au fost trecute pe hărțile fiecărei țări (hărțile de la paginile 62, 66, 96 și 104). De asemenea, nu figurează pe harta Europei curenții oceanici fiindcă la dimensiunea hărții nu se poate arăta și nici trasa originea acestor curenți.

Hărțile politice ale Asiei și Europei vor fi introduse și ele într-o ediție viitoare.

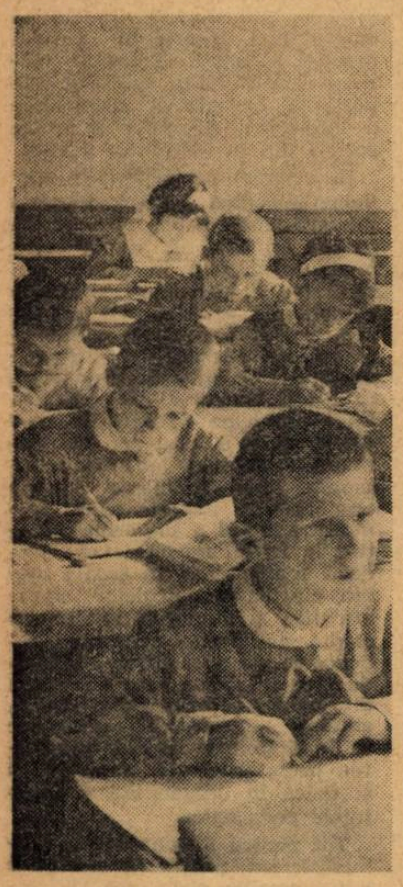

În ora de compunere

Lecție de botanică „pe viu", în seră

Răspuns la întrebări

Un grup de cadre didactice de la Grupul școlar minier din Lupeni ne întreabă dacă există filme didactice confecționate, de unde și prin ce modalitate se pot procura.

Iată răspunsul. Filmele didactice se împrumută gratuit (pe termen limitat) de la Arhiva Națională de Filme din Jilava, str. Sabaru'ui nr. 1, raionul Nicolae Bălcescu, București. Pentru a obține filmele necesare se trimite o adresă către Arhiva Națională, în care se indică ce fel de aparat de proiecție cinematografică are școala respectivă. În urma adresei școala primește un catalog al filmelor, din care își poate alege filmele necesare.

★

Sîntem întrebați într-una din scrisorile sosite recent în redacție, dacă „directorul școlii poate să intre în clasă la jumătatea orei pentru a asista la acea oră".

Credem că în această privință nu mai există nici un dubiu. Nu este bine de bunăseamă, pentru că firul lecției este întrerupt, atenția elevilor și a profesorului este distrasă și pentru că asupra unei lecții cunoscute numai parțial nu se pot trage suficiente concluzii.

„Sanda învață limba rusă"

De curînd a apărut în librării volumul „Sanda învață limba rusă", primul din seria manualelor de limba rusă inițiate de Editura științifică și destinate copiilor între 4 și 14 ani.

Acest prim volum se adresează copiilor de vîrstă preșcolară, între 5 și 7 ani. Scopul lui este de a-i familiariza, într-o formă accesibilă și cît mai atractivă, cu cele mai uzuale cuvinte și expresii ale limbii ruse, legate de preocupările lor, precum și de a le forma deprinderi de pronunție și de conversație cît mai corecte.

Întregul material este prezentat exclusiv pe cale intuitivă, pe baza ilustrațiilor. De asemenea cartea cuprinde numeroase exerciții, constînd din jocuri cu ajutorul cărora copiii vor putea să asimileze mai ușor materialul respectiv.

Volumul II din seria „Sanda învață limba rusă" se va adresa copiilor de vîrstă școlară, între 7 și 9 ani. El va începe cu studierea alfabetului, cu cîteva noțiuni de ortoepie și aplicații gramaticale, urmărindu-se astfel o cît mai deplină concordanță între cunoștințele de limba rusă și cele de limba română pe care copiii le capătă la școală.

ȘT. M.

Pentru o largă activitate metodică și științifică

(Urmare din pag. 1)

ansamblului activității societății.

O mare parte din activitatea desfășurată de societate se va referi la pregătirea tineretului școlar. Aceasta se va realiza prin larga difuzare a periodicelor pentru tineret, prin miile de elevi care colaborează la rezolvarea problemelor publicate în aceste periodice, prin zecile de cercuri de elevi organizate de filiale și subfiliale, ca și prin olimpiadele de matematică și fizică pentru elevii școlilor medii, profesionale, pedagogice și tehnice. În 1961 societatea a acordat o atenție specială cercurilor de elevi pe orașe, organizînd trei consfătuiri interregionale care au permis un bogat schimb de experiență între profesorii ce conduc aceste cercuri.

Se întărește an de an tradiția pozitivă a olimpiadelor de matematică și fizică. Cei aproape 40.000 de elevi prezenți la etapa locală a olimpiadei în 1961, ca și creșterea numărului de centre în 1962 sînt o dovadă în acest sens. Dacă se va realiza și îmbunătățirea întrecerii între cercuri, organizată de „Gazeta matematică și fizică" seria B, așa încît să se evite supraîncărcarea elevilor, gama mijloacelor de antrenare a tineretului școlar se va dovedi tot mai largă și mai cuprinzătoare.

Subliniind creșterea numărului participanților la etapa locală a olimpiadelor din acest an, mai mulți vorbitori au arătat că este necesar să se ia măsuri organizatorice corespunzătoare (de exemplu, organizarea mai multor centre în marile orașe) dar să se asigure și îmbunătățirea pregătirii candidaților. În acest scop societatea orientează pe profesorii de specialitate să rezolve cu elevii probleme conținînd discuții, să efectueze analize mai adînci ale cazurilor particulare, studiul teoremelor directă, reciprocă și contrară etc.

În plenara Consiliului s-a acordat un loc important orientării tineretului spre studiul matematicii și fizicii. Acad. profesor G. Moisil, președintele S.S.M.F., a cerut filialelor și subfilialelor să intensifice acțiunea de orientare a tineretului spre profesiunile de matematician și fizician, tot mai larg solicitate de dezvoltarea continuă a industriei noastre socialiste, de necesitățile automatizării și perfecționării ei, de cerințele multilaterale ale dezvoltării științei și culturii, care au nevoie în măsură din ce în ce mai mare de oameni bine pregătiți la matematică, mecanică teoretică, fizică. Tov. G. Moisil a subliniat în același timp condițiile tot mai bune create în ultimii ani în vederea pregătirii la un nivel înalt a matematicienilor și fizicienilor, arătînd, între altele, că centrul de calcul al Universității „C. I. Parhon" are la dispoziție o mașină electronică de calcul, mașini analogice, laborator de relee, o bibliotecă specializată.

Se dezvoltă și activitatea societății în rîndul studenților, viitori profesori de matematică și fizică. Astfel, în anul acesta vor participa la concursurile studențești și studenții institutelor pedagogice de trei ani. Filialele universitare urmează să acorde o atenție mai susținută muncii în rîndul studenților nu numai prin intermediul concursului, ci și prin acțiuni speciale pentru viitorii profesori, organizate cu sprijinul U.A.S.

Plenara Consiliului S.S.M.F. a acordat atenția cuvenită principalelor probleme care stau în fața societății. Concluziile adoptate, concretizate în planul de muncă pe anul curent, sprijinul ce-l primește societatea din partea Ministerului Învățămîntului și Culturii și al organelor sale și, mai presus de toate, îndrumarea întregii sale activități de către partid constituie premise sigure că în acest an Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R. își va spori contribuția la dezvoltarea activității metodico-științifice în domeniul matematicii și fizicii și, prin aceasta, la tot mai buna pregătire a tineretului școlar.

POȘTA redacției

Corneliu Pașcanu — Suceava

Timpul servit la așezămintele culturale se recunoaște ca stagiu de activitate în învățămînt dacă ați provenit din învățămînt avînd pregătirea corespunzătoare (profesor-învățător) sau ați fost încadrat la instituția respectivă după terminarea studiilor care vă dădeau dreptul să intrați în învățămînt.

De asemenea, dacă pe parcurs ați absolvit studii superioare se poate recunoaște perioada prestată după această dată. În caz de neîndeplinire a condițiilor de mai sus, timpul respectiv nu se poate include la activitatea de învățămînt.

Pentru obiectul ce-l predați (studiul mașinilor cu aplicații practice), neavînd cel puțin 5 ani vechime în învățămînt sau producție, salarizarea se va face prin asimilare cu cea a profesorilor de categoria II-a, fiind în anul VI la Institutul politehnic, grupa 0—3 ani și cu obligația de predare de 24—30 ore săptămînal.

Luciana Fundulea — Slobozia

Întrucît la data de 1 august promovați anul III de facultate și aveați 9 ani vechime în învățămînt, puteați fi încadrată profesor II în grupa de vechime 5—10 ani. Neavînd studii terminate, nu puteați însă obține gradul definitiv fără examen, ci urma ca după terminarea studiilor să vă prezentați la examenul de definitivat. În această situație nu puteați să treceți nici în grupa următoare de vechime decît după terminarea studiilor și obținerea gradului definitiv.

Deoarece între timp ați terminat studiile, aveți dreptul să treceți în categoria profesor I, rămînînd însă tot în grupa de vechime 5—10 ani pînă la obținerea gradului definitiv. Obligația de a vă înscrie la examenul de grad vă revine dv. și puteți face acest lucru în termen de 3 ani de la terminarea studiilor. Interpretarea dată de secția de învățămînt și cultură a raionului Slobozia referitor la încadrarea dv. este justă, prin urmare aveți dreptul la salariu ca profesor I, grupa 5—10.

Elena Ivănescu — Brăila

Majorarea de 10% pentru predare în școlile tehnice, ca și majorarea pentru predarea la învățămîntul seral sau în școli speciale face parte integrantă din salariul tarifar și, ca atare, se ia în considerare la calcularea indemnizației pentru concediul de odihnă și a pensiei.

I. Boroș — Jimbolia

Profesorilor de la școlile profesionale care predau obiecte pentru care obligația de predare săptămînală este de 18 ore (limba română, matematică etc.), li se pot alcătui norme didactice anuale. Obligația de predare la catedră este de 630 ore, pentru care cadrele didactice primesc salariile tarifare de bază. Orele prestate la examenele de promovare și de diplomă sînt activități care se încadrează în norma anuală de 720 ore și nu sînt retribuite în plus, peste salariul de bază. Ni se pare însă o anomalie ca un profesor să fie încadrat la două discipline atît de diferite cum sînt limba română și matematica, în afară de cazul cînd profesorul respectiv ar avea calificarea corespunzătoare pentru ambele discipline.

În ceea ce privește plata profesorului examinator la examenul de admitere, în mod greșit i s-au calculat 80 ore cînd, potrivit instrucțiunilor în vigoare, un profesor examinator nu poate fi retribuit decît pentru cel mult 40 ore. De altfel, acest profesor nici nu putea fi numit în comisie pentru ambele discipline (limba română și matematica), el avînd dreptul să examineze la o singură disciplină.

Cadrele didactice beneficiază de concediu de odihnă în timpul vacanței de vară (1 iulie — 31 august). În aceste luni toate cadrele didactice primesc indemnizația de concediu chiar dacă sînt reținute pentru diverse activități. În schimb, între 1—15 septembrie cadrele didactice neiiind în concediu primesc salariile tarifare la care au dreptul, potrivit normei repartizate în anul școlar următor, inclusiv majorările și sporurile cuvenite. Pe perioada 1—15 septembrie cumulul de funcțiuni nu se retribuie.

Costache Ioan — comuna Vaneș — raionul Galați

Potrivit dispozițiilor în vigoare, timpul cît ați lucrat în producție în specialitatea pe care o predați vi se poate considera ca stagiu în învățămînt pentru funcția de profesor de cultură tehnică specială, numai dacă în acest timp aveați studii superioare complete. Deoarece din scrisoarea Dvs. rezultă că abia acum sînteți în curs de calificare ca profesor, în acest caz, timpul servit în producție nu vi se consideră ca stagiu în învățămînt.

Gheorghe Butoi — comuna Tichileşti — raionul Brăila

Prin instrucțiuni ale M.I.C. s-a stabilit că începînd de la 1 septembrie 1960 norma didactică a profesorilor care predau cunoștințele agricole și lucrările practice agricole la școlile din mediul rural este de 18 ore săptămînal, iar nu de 24 ore. Acest lucru este precizat și prin îndreptarul trimis de M.I.C. secțiilor de învățămînt și cultură. Prin urmare norma Dvs. didactică este de 18 ore săptămînal, iar orele ce depășesc această normă sînt considerate cumul fiind retribuite cu suma corespunzătoare din cota de 40% din salariul funcției îndeplinite pentru ½ normă.

În cazul cumulului, la stabilirea remunerației se ia în considerare numărul orelor ce depășesc norma didactică săptămînală după planul de învățămînt indiferent de numărul zilelor lucrătoare din timpul unei luni. Pentru cazurile de suplinire a unui cadru didactic aflat în concediu de boală, naștere sau studii, se face plata cu ora. De altfel, problemele ridicate de Dvs. sînt lămurite prin îndreptarul M.I.C.

Maria Strîmbeanu — Sadu

Întrucît, la data de 1 august 1959 nu vă aflați în învățămînt fiind reîncadrată după această dată, puteți beneficia de drepturile de salarizare potrivit studiilor și stagiului de activitate servit în învățămînt, avînd însă obligația de a vă prezenta la examenul de definitivat în termen de maximum 3 ani.

Constantin Timofte, Vasile Vasilache, Bucur N. Coștoacă, Dumitra Miclău, Vasile Dumitrescu, Fevronid Bîrliba, Bela Kis, Ruxandra Miron, Liliana Vlădescu, Ștefan Vasiliu, Ruxandra Mozaru, Gheorghe C. Trofim, Alexandru Stroie, Grigore Bălbăleanu.

Pentru problemele de salarizare pe care le ridicați adresați-vă direct secțiilor de învățămînt și cultură respective care sînt în măsură să le soluționeze.

Predarea cunoştinţelor agricole în dezbaterea cadrelor didactice

Dezvoltarea multilaterală a agriculturii noastre socialiste, sarcinile privind întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective şi creşterea producţiei la toate culturile cer să se acorde o deosebită atenţie pregătirii viitorilor lucrători din domeniul agriculturii, astăzi încă elevi pe băncile şcolilor. În realizarea acestei sarcini un rol de seamă revine şcolilor sătesti de cultură generală, care au sarcina de a înarma tineretul cu cunoştinţe şi deprinderi legate nemijlocit de munca în agricultură.

După cum a arătat analiza efectuată de curînd în cadrul unei consfătuiri la care au participat profesori de ştiinţe naturale şi de cunoştinţe agricole, directori ai şcolilor de 8 ani şi unii preşedinţi de G.A.C. din regiunea Bucureşti, aici s-au obţinut în ultimii ani, pe această linie, o serie de realizări îmbucurătoare. Un mare număr de elevi ai şcolilor din regiune au dobîndit bogate cunoştinţe şi deprinderi agricole lucrînd pe terenurile şcolare şi îndeosebi pe ogoarele gospodăriilor agricole colective. Existenţa în regiunea Bucureşti a peste 200 de gospodării agricole colective milionare şi multimilionare, în care muncesc cu pricepere numeroşi colectivişti cu o bogată experienţă, a creat condiţii tot mai bune pentru organizarea activităţii practice în producţie a elevilor. În acest fel ei au avut posibilitatea să-şi aplice cunoştinţele teoretice în condiţii naturale, s-au convins de eficienţa muncii cu maşini şi unelte mecanizate pe baza regulilor agrotehnice înaintate. Totodată, practica în gospodăria agricolă colectivă a constituit un mijloc important de educare comunistă a elevilor.

Analizînd activitatea celor 80 de şcoli din regiunea Bucureşti ai căror elevi îşi efectuează munca practică pe terenurile de cultură din gospodăriile agricole colective, participanţii la consfătuire au relevat realizările şi lipsurile ei. S-a scos astfel în evidenţă faptul că, datorită muncii atente a profesorilor de specialitate, a diriginţilor şi directorilor, cît şi datorită colaborării strînse a acestora cu cadrele tehnice din G.A.C., elevii care au lucrat în gospodăriile din comunele Budeşti (raionul Oltenita), Slobozia Mîndra (raionul Turnu-Măgurele), Feteşti (raionul Giurgiu), Căzăneşti (raionul Slobozia) şi altele au obţinut rezultate apreciabile în munca lor. În şcolile susamintite, ca şi în alte şcoli din regiune, activitatea practică a fost organizată pe clase şi grupe de 10-14 elevi, de care a răspuns cîte un elev fruntaş sub supravegherea unui profesor. Munca elevilor a fost în aşa fel planificată încît să nu stînjenească îndeplinirea planului de producţie al gospodăriilor. În organizarea activităţii practice în G.A.C. au fost respectate totodată cerinţele de ordin pedagogic, asigurîndu-se accesibilitatea lucrărilor prin dozarea efortului fizic în concordanţă cu particularităţile de vîrstă ale elevilor.

O serie de şcoli din regiune s-au preocupat de confecţionarea unor unelte care să poată fi mînuite cu uşurinţă de elevii mici. Astfel, la şcoala din Balaciu, raionul Urziceni, s-au confecţionat săpăligi pentru elevii clasei a V-a. În realizarea acestui obiectiv s-a evidenţiat directorul şcolii, tovarăşul Constantin Cojocaru, care a dovedit o permanentă preocupare pentru organizarea activităţilor practice.

Preocupîndu-se de înlăturarea supraîncărcării elevilor, numeroase şcoli au căutat ca terenurile pe care lucrează aceştia să fie cît mai aproape de şcoală. În consfătuire au fost criticate acele şcoli care n-au ţinut seama de această cerinţă, supraîncărcînd pe elevi. De exemplu, elevii şcolilor din comunele Vasileşti, Săbăreni şi Cacomeanca au fost nevoiţi să străbată distanţe destul de lungi pentru a ajunge la locul unde îşi efectuau practica.

Cele mai multe şcoli au dat o atenţie deosebită conţinutului muncii practice a elevilor, izbutind să trezească interesul lor prin varietatea lucrărilor, prin organizarea cît mai ştiinţifică a acestora. Îmbinarea pricepută a lucrului cu momentele de destindere a menţinut mereu proaspătă puterea de muncă a elevilor. O activitate deosebit de atractivă a organizat cu elevii tovarăşa Vasilica Şovăilă, profesoară la şcoala din comuna Jegălia, raionul Feteşti, pe terenul gospodăriei agricole colective „Dunărea". Ea a organizat aici cu elevii clasei a V-a o lecţie cu subiectul „Răritul sfeclei de zahăr", îndrumîndu-i apoi să aplice în practică cunoştinţele dobîndite în cadrul acestei lecţii.

Au contribuit mult la obţinerea rezultatelor bune şi acţiunile educative iniţiate de cadrele didactice. Astfel de acţiuni au fost, de pildă, întrecerile, care i-au stimulat în mod deosebit pe elevi. Echipele fruntaşe sau grupele din clasele mai mari au sprijinit pe elevii mici sau pe cei rămaşi în urmă, ceea ce a contribuit la dezvoltarea spiritului muncii în colectiv. Elevii au fost stimulaţi în muncă şi prin evidenţieri la gazete de perete sau în şedinţele plenare de analiză a muncii. În această direcţie s-a folosit cu succes şi sprijinul organizaţiei de pionieri, care a evidenţiat pe fruntaşi şi a criticat elevii nedisciplinaţi sau insuficient de activi.

Claritatea scopului pentru care muncesc, perspectiva rezultatelor concrete, aprecierea muncii lor de către cadrele didactice şi colectivişti au făcut ca elevii să lucreze cu interes, cu dragoste şi entuziasm.

Rezultatele bune obţinute de numeroase şcoli s-au datorat în mare parte şi sprijinului acordat de gospodării. De exemplu, gospodăriile agricole colective din comunele Jegălia, Budeşti, Ceacu, au pus la dispoziţia şcolilor terenuri potrivite cerinţelor precum şi utilajul necesar, au asigurat îndrumarea tehnică a lucrărilor etc. S-a realizat astfel o mai strînsă apropiere între şcoală şi gospodăriile agricole colective.

Cadrele didactice preocupate de predarea intuitivă a lecţiilor au cules în timpul activităţii practice un bogat material didactic: plante în diferite stadii de creştere şi dezvoltare, colecţii de seminţe, sisteme radiculare etc. S-au întocmit de asemenea grafice ce oglindesc diferite rezultate obţinute în culturi.

Un loc de frunte în preocuparea celor mai mulţi profesori de specialitate din regiune l-au ocupat organizarea lucrărilor cu caracter experimental: ca polenizări încrucişate, determinarea puterii de germinaţie etc. Prin activităţi şi rezultate frumoase în acest gen, s-a evidenţiat profesorul Sima Roti de la Şcoala de 8 ani Budeşti.

Dezbaterile purtate în consfătuire au scos în evidenţă şi o serie de lipsuri ale unor şcoli, cum sînt cele din comunele Dorobanţul, Lita, Lehliu-sat, Săbăreni, Colaru care au obţinut recolte sub plan. Aceste rezultate slabe s-au dovedit a fi urmarea neînţelegerii de către cadrele didactice a rolului muncii în gospodărie, a alegerii nepotrivite a terenului, sau pur şi simplu a lipsei de preocupare pentru rezultatele activităţii elevilor, pentru analiza acestora.

În mare măsură, lipsurile constatate în unele şcoli se datoresc şi slabei preocupări a secţiilor de învăţămînt şi cultură din raioanele respective, care nu au privit cu suficientă seriozitate şi simţ de răspundere sarcinile legate de efectuarea practicii elevilor în agricultură.

Prin evidenţierea realizărilor, ca şi prin semnalarea lipsurilor existente în activitatea şcolilor, consfătuirea a ajutat cadrelor didactice de specialitate, directorilor de şcoli şi secţiilor raionale de învăţămînt şi cultură din regiunea Bucureşti să organizeze tot mai bine munca practică a elevilor în agricultură.

C. DEMETRESCU

Studiind motorul de tractor în cabinetul-laborator al şcolii

Instruirea practică agricolă

Probleme care trebuie să stea în centrul atenţiei

Organizarea şi desfăşurarea lucrărilor practice ale elevilor în agricultură are trăsături specifice faţă de practica din marile unităţi industriale. Lucrînd în gospodăriile agricole de stat, în S.M.T.-uri, în gospodăriile agricole colective, elevii şcolilor medii care îşi efectuează munca practică în agricultură au posibilitatea să cunoască întreg procesul producţiei agricole, să-şi formeze deprinderi de muncă care să le permită să îndeplinească, organizaţi în brigăzi şi echipe, întregul ansamblu de lucrări necesare unei anumite culturi.

Ne aflăm în preajma începerii uneia dintre cele mai însemnate perioade de lucrări agricole, în cadrul căreia elevii unor şcoli vor efectua pentru prima oară practica în agricultură. Este bine de aceea să fie cunoscută experienţa acelor şcoli care au obţinut în anii trecuţi rezultate bune pe această linie, întrucît studierea ei poate ajuta la găsirea şi aplicarea celor mai eficiente forme de activitate practică a elevilor.

O experienţă pozitivă a dobîndit, de exemplu, în anii trecuţi, şcoala medie „N. Bălcescu" din Rîmnicu Vîlcea. Fiind situată într-o regiune de deal, unde se găsesc gospodării pomicole şi viticole bine înzestrate şi dezvoltate, şcoala a organizat, începînd din anul 1960, instruirea practică a elevilor în domeniul pomiculturii.

Pentru a se asigura succesul instruirii practice a elevilor, au fost necesare o serie de lucrări pregătitoare: studierea condiţiilor naturale şi economice locale, ca şi crearea condiţiilor materiale şi tehnice necesare.

Elevii au fost constituiţi în brigăzi, grupe şi echipe de muncă, ceea ce a asigurat trecerea lor, prin rotaţie, prin toate fazele succesive ale unei lucrări. Aceasta a înlesnit îndrumarea şi supravegherea lor, dînd totodată posibilitatea ca fiecare elev să poată lua parte în mod efectiv la lucrările efectuate. Munca pe echipe stabile a contribuit la crearea unui spirit trainic de colectiv şi a întărit spiritul de răspundere pentru buna efectuare a lucrărilor. Responsabilii grupelor şi echipelor se schimbau săptămînal, astfel încît prin rotaţie, toţi elevii au putut îndeplini această sarcină de încredere şi răspundere.

Executarea lucrărilor practice s-a succedat în ordinea următoare: recapitularea cunoştinţelor anterioare; motivarea ştiinţifică a necesităţii lucrării curente; anunţarea subiectului acesteia, prezentarea ei în ansamblu şi prezentarea părţilor principale; demonstrarea lucrării de către profesor; executarea ei, individual sau pe echipe de către elevi; controlul şi îndrumarea lucrării de către profesor; recapitularea operaţiilor executate în ziua respectivă; învăţămintele practice în legătură cu lucrarea executată şi desprinderea concluziei finale de către profesor.

Desigur, structura aceasta nu trebuie privită ca un şablon, ci adaptată de la caz la caz, în funcţie de lucrarea ce urmează a fi executată şi de factorii locali.

În cadrul instruirii practice, elevii au executat gropi pentru plantatul pomilor pe o suprafaţă de 2,50 ha, au scos un număr de 500 puieţi de pomi pentru a-i planta pe această suprafaţă, au efectuat lucrări de protejare a pomilor contra rozătoarelor pe o suprafaţă de 1,5 ha, precum şi lucrări de întreţinere a pomilor, de săpat şi udat, stropitul împotriva dăunătorilor vegetali şi animali, tăieri de formare a coroanei pe o suprafaţă de 2 ha, împrăştierea îngrăşămintelor necesare etc.

Toate constatările şi observaţiile făcute de elevi în timpul muncii au fost consemnate în caietele de practică, ceea ce a uşurat însuşirea şi sistematizarea noilor cunoştinţe şi deprinderi practice.

Principalele învăţăminte ale experienţei şcolii medii din Rîmnicu Vîlcea, ca şi a celorlalte şcoli cu instruire practică în agricultură relevă necesitatea organizării sistematice, fundamentate din punct de vedere metodic a muncii, ca şi la necesitatea îndrumării tehnico-ştiinţifice a acestei munci în tot timpul desfăşurării ei.

Aceste probleme trebuie să fie continuu în centrul atenţiei profesorilor de specialitate din şcolile medii în care se va organiza în anul acesta instruirea elevilor în producţia agricolă.

TRAIAN BECIU

În vizită la o gospodărie agricolă colectivă

Gospodăria agricolă colectivă din satul Drislea este cunoscută în comuna Truşeşti ca o gospodărie fruntaşă. De la intrare vizitatorul este impresionat de ordinea şi bunăstarea care domnesc aici. În fiecare sector al gospodăriei se constată grija de buni gospodari a colectiviştilor, în frunte cu vrednicul lor preşedinte, tovarăşul Savel Cojocaru.

De la aceşti oameni harnici şi pricepuţi, elevii Şcolii de 8 ani din Ionăşeni au avut multe de învăţat în cursul unei vizite pe care au făcut-o în gospodărie. Întîmpinaţi cu dragoste de brigadieri ei s-au răspîndit apoi în sectoarele colectivei, unde au ascultat explicaţii interesante.

Au început prin a vizita atelierul de reparat unelte, unde au văzut plugurile, săpătorile şi îngropătorile reparate, gata de a fi folosite. Apoi au vizitat grajdurile, unde brigadierul zootehnician le-a dat explicaţii asupra raselor de vite, a felului cum sînt întreţinute şi a producţiilor obţinute. Elevii au pus întrebări interesîndu-se de producţia de lapte a raselor de vaci. Din explicaţiile primite ei au înţeles legătura dintre producţia de lapte şi îngrijirile ce se dau animalelor.

Foarte mult i-au interesat pe elevi cifrele cu privire la realizările gospodăriei, la depăşirile de plan la diferite producţii, ca şi la cîştigurile colectiviştilor.

Seara, pornind spre casă, fiecare elev a dus cu sine o bogăţie de impresii noi şi interesante despre viaţa gospodăriei colective. Vizita le-a dat posibilitatea să vadă în realitate o serie de lucruri despre care învăţaseră la lecţii în şcoală şi a fost în acelaşi timp un bun prilej de educare cetăţenească a elevilor, de dezvoltare a interesului şi dragostei lor pentru munca în gospodăria agricolă colectivă.

B. V.

REZULTATE TOT MAI BUNE

PROBLEME ALE PREDĂRII LIMBII ROMÎNE ÎN ȘCOLILE CU LIMBA DE PREDARE MAGHIARĂ

Studierea limbii române în școlile sau secțiile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare are un rol deosebit de însemnat în întărirea frăției dintre tinerii români și tinerii aparținînd naționalităților conlocuitoare din patria noastră.

Majoritatea cadrelor didactice care predau limba română în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară se pregătesc conștiincios pentru lecții, își ridică necontenit nivelul politic și profesional. În această privință amintim ca exemplu pozitiv pe profesorii Cornelia Sticlaru din Luduș, Iuliu Moldovan din Sărmaș, Marta Marmor, Corina Tîrnoveanu și Zoltan Mora din Tg. Mureș, Elisabeta Pall și Bela Pall din Gheorghieni, Gisella Koncsag din Joseni și alții.

Apreciind rezultatele examenelor de absolvire și maturitate cît și ale celor de admitere în clasa a VIII-a, se constată că elevii vorbesc cu mai multă ușurință românește decît în anii precedenți, au un vocabular mai bogat, cunosc mai multe texte literare și citesc mai multe cărți în limba română.

În general rezultatele cele mai bune se obțin în acele școli unde elevii maghiari trăiesc și învață împreună cu elevii români, desfășoară laolaltă diferitele activități extrașcolare. Au obținut frumoase rezultate în această privință școlile medii din Reghin, Toplița, Tîrnăveni, Tg. Mureș, Sîngeorgiu de Pădure ș.a., precum și numeroase școli de 8 ani ai căror elevi conversează ușor în limba română, se exprimă mai cu îndemînare și mai frumos decît la acele școli unde studiul limbii române se restrînge exclusiv la predarea în clasă.

Ca metodă de bază în predarea limbii române se folosește conversația în limba română. Scopul urmărit este de a-i deprinde pe elevi cu conversațiile uzuale, de a combate tendința unora dintre ei spre formularea răspunsurilor în gînd în limba maghiară și spre traducerea lor cuvînt cu cuvînt în limba română.

La orele de literatură scriitorii și operele care urmează să se studieze sînt prezentați în cadrul istoric respectiv, stabilindu-se cărei clase sociale aparțin personajele zugrăvite. Se scoate în evidență partinitatea literaturii noastre noi, se analizează trăsăturile de caracter ale omului de tip nou, ale eroului comunist, care știe să învingă greutățile, privind cu încredere spre viitor. Cu prilejul studierii operelor literare care oglindesc problemele industrializării socialiste sau ale transformării socialiste a agriculturii se amintesc mărețele realizări din țară, din regiune și din raion, se dau ample exemple locale, concretizate în cifre și nume de fruntași în muncă. Am putea da multe nume de profesori conștiincioși care, studiind cu elevii din clasa a V-a, de pildă, lectura „Frăția dintre poporul romîn și naționalitățile conlocuitoare", nu se limitează la manual, ci dau numeroase și concludente exemple pentru a ilustra adevărul că în patria noastră, sub conducerea înțeleaptă a partidului, problema națională a fost definitiv rezolvată și că azi poporul romîn, în frăție de nezdruncinat cu naționalitățile conlocuitoare, se bucură deopotrivă de binefacerile socialismului victorios.

Și în privința predării gramaticii s-au înregistrat progrese față de anii școlari trecuți. La majoritatea școlilor gramatica este predată în strînsă legătură cu dezvoltarea exprimării orale și scrise a elevilor, punîndu-se un accent deosebit pe dezvoltarea gîndirii logice. În felul acesta se evită memorarea mecanică a unor scheme aride. Se fac numeroase exerciții practice și analize aplicative pe text, în scopul adîncirii și sistematizării cunoștințelor. Alegerea textelor pentru exerciții are în vedere în general două criterii de bază : să reliefeze pregnant fenomenul gramatical studiat și să aibă un caracter educativ. Predînd, de pildă, pronumele personal în clasa a V-a, profesoara Marta Marmor din Tg. Mureș a dat pentru analiză următorul text : „Noi citim cu toții „Scînteia pionierului". Ne place acest ziar pentru că ne ajută la învățarea limbii române. Mie mi-a plăcut articolul despre Gherman Titov. În articol am citit despre viața lui. Pe el l-a educat P.C.U.S. Eu l-am văzut pe Titov la București. V-am adus fotografia lui".

Totuși, mai sînt cazuri cînd în analiza gramaticală nu se ține seama de sensul textului. Unii profesori se mulțumesc cu recunoașterea empirică, prin analogie, de către elevi a părților de vorbire sau de propoziție, fără a le cere să-și motiveze răspunsul. De exemplu, într-o școală unii elevi au recunoscut atributul substantival genitival, dar întrebați fiind de ce cuvîntul respectiv este atribut, de ce se numește substantival și genitival, s-au descurcat cu greu. Uneori fenomenele limbii române nu sînt raportate la cele de limbă maternă (la predarea genului substantivelor, numeralului, predicatului nominal etc.).

Am mai constatat că unii profesori vorbesc prea mult în clasă și nu solicită la maximum aportul elevilor în diferitele momente ale lecției, inclusiv în comunicarea noilor cunoștințe. Se știe însă că noile cunoștințe conțin adesea o serie de elemente deja studiate de elevi, sarcina profesorului în astfel de cazuri fiind de a antrena clasa într-o cît mai largă măsură.

Un fenomen care se mai întîlnește la lecțiile de limba română este folosirea nerațională de către profesori a timpului. În special fixarea și sistematizarea cunoștințelor elevilor la sfîrșitul orei se fac uneori superficial, rezumîndu-se la 2-3 întrebări formale după ce a sunat, în pauză. Principalele cauze care provoacă pierderea de timp constau în slaba pregătire a profesorului pentru lecție, lipsa unui plan, insuficienta grijă pentru formularea unor întrebări clare și precise, insuficienta folosire a materialului didactic. Am asistat la lecții de gramatică la care nu s-au folosit nici măcar planșele existente în școală, deși acestea ar fi contribuit mult la reușita lecției.

În unele școli se constată tendința de a neglija corectarea lucrărilor scrise. Deși s-au dat îndrumări ca fiecare temă să fie văzută și semnată de profesori, există totuși cadre didactice care nu țin seama de aceste îndrumări. Ca urmare, în aceste școli exprimarea orală și scrisă a elevilor este încă deficitară, sărăcăcioasă.

Dar ceea ce este specific predării limbii române în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din regiunea noastră nu sînt aceste lipsuri, ci tendința spre cît mai buna desfășurare a lecțiilor, ca și spre folosirea tuturor mijloacelor oferite de activitatea în afara clasei în vederea lărgirii și consolidării cunoștințelor elevilor.

Un asemenea mijloc îl constituie, de pildă, cercurile de lectură literară și cercurile de literatură în cadrul cărora elevii, sub conducerea profesorilor de specialitate, tratează teme de sinteză literară, fac paralele între operele scriitorilor români și maghiari (Sadoveanu-Moricz Zsigmond, Eminescu-Petőfi, Caragiale-Mikszath ș.a.). Interesantă și instructivă este îndeosebi activitatea cercurilor literare ale școlilor din Tg. Mureș, Odorhei, Reghin, Luduș, Tîrnăveni.

Diferitele concursuri școlare, ca „Frumoasă ești patria mea" și „Drumeții veseli", contribuie de asemenea la însușirea limbii române. O contribuție însemnată la realizarea acestui scop o aduc și citirea organizată a presei în limba română, audițiile de radio în colectiv, excursiile tematice urmate de discuții și compuneri, vizionarea organizată a unor spectacole în limba română etc., care dezvoltă în același timp la elevi sentimentul de dragoste fierbinte față de patrie, internaționalismul proletar.

O condiție importantă pentru îmbunătățirea predării limbii și literaturii române este ridicarea la un nivel mai înalt a muncii metodice din școli.

Există numeroase colective pedagogice care își dau seama de importanța acestei probleme. Demn de remarcat este exemplul pozitiv al Școlii medii nr. 2 din Reghin, care a discutat în consiliul pedagogic felul cum contribuie fiecare profesor, indiferent de specialitate, la dezvoltarea exprimării corecte a elevilor, în special a exprimării scrise. Referatul intitulat „Munca metodică a cadrelor didactice pentru îmbunătățirea exprimării orale și scrise a elevilor", elaborat de un profesor de limba română și unul de limba maghiară, a inclus un bogat material faptic. În prealabil s-au făcut numeroase interasistențe, verificări de caiete la toate specialitățile; direcția școlii a asistat la numeroase lecții, cu care ocazie a urmărit în special felul cum se realizează dezvoltarea exprimării orale și scrise a elevilor. Trebuie menționată activitatea creatoare a directorului acestei școli, tov. Iuliu Szasz, care ajută cu pricepere tinerele cadre, sprijinind inițiativele și căutările lor.

Mai sînt însă și o serie de școli, îndeosebi în raioanele Gheorghieni și Reghin, unde activitatea metodică se desfășoară formal. Se prezintă referate generale, rupte de situația școlii. Discuțiile pe marginea lor sînt lipsite de combativitate, nu se caută cele mai bune metode pentru înlăturarea lipsurilor. Deși s-a cerut ca predarea limbii române, a istoriei și geografiei patriei să fie analizată periodic în cadrul consiliilor pedagogice, la unele școli din regiune acest obiectiv nici nu figurează măcar în planul de muncă.

Se impune deci sarcina de a îmbunătăți activitatea metodică în școli. Secțiile raionale de învățămînt și cultură, directorii de școli și cadrele didactice au datoria să acorde mai mare atenție activității de cercetare în acest domeniu, să studieze, să popularizeze și să generalizeze experiența pozitivă. O mare atenție trebuie să se acorde ajutorării cadrelor tinere, cu mai puțină experiență în muncă. Perfecționarea acestora nu se poate realiza numai prin cursurile cu frecvență, care durează o lună. De aceea este necesar să le ajutăm în organizarea studiului individual, să le stimulăm în pregătirea unor lucrări pentru lecturile pedagogice, în participarea la activitatea filialelor Societății de științe istorice și filologice etc.

Există multe și prețioase cărți de metodică și studii privind predarea limbii și literaturii române. Considerăm însă că Ministerul Învățămîntului și Culturii ar ajuta substanțial școlile dacă ar asigura apariția într-un tiraj mai mare a „Metodicii predării limbii și literaturii române" (curs litografiat, ed. 1961.)

Avem convingerea că învățînd din lipsurile semnalate și popularizînd experiența noastră pozitivă vom obține rezultate și mai bune în predarea limbii și literaturii române.

LIVIU SEBESTYEN
inspector metodist la Secția de învățămînt și cultură a Regiunii Mureș-Autonomă Maghiară

Formarea noțiunilor de

Formarea noțiunilor abstracte este una din cele mai complexe și mai importante probleme ale predării istoriei în clasa a V-a. Elevii acestei clase au dobîndit o serie de cunoștințe de istorie încă în clasele I—IV, au unele reprezentări care pot sta la baza însușirii noțiunilor, au capacitatea de a judeca, dar compară, generalizează și sintetizează cu greu. Sarcina profesorului este de a-i ajuta tocmai în această direcție.

Practica școlară arată că profesorii care predau istoria în clasa a V-a adoptă în problema formării noțiunilor poziții foarte felurite. Unii socotesc că noțiunile complexe se formează în mod spontan, ca rezultat al predării istoriei de-a lungul anilor și, ca atare, ele nu solicită o preocupare specială. Dar părerea că noțiunile se desprind de la sine din studierea faptelor istorice este, după cum o dovedește experiența, neîntemeiată. Elevii nu pot ajunge singuri la generalizări și abstracțiuni. Chiar unele sondaje efectuate în clasele a X-a și a XI-a arată că, deși elevii reții definițiile unor noțiuni abstracte, generale, dacă nu li s-a explicat conținutul noțiunilor nu știu să opereze cu ele și fac confuzii. De exemplu, vorbind despre formarea statului dac în timpul lui Decebal, o elevă din clasa a XI-a a afirmat că „dacii nu erau organizați și de aceea s-a simțit nevoia înființării statului". După cum se vede, eleva aceasta a redus statul la organizare.

Alți profesori definesc noțiunile de la primul contact al elevilor cu ele, anticipînd cunoștințele faptice necesare înțelegerii conținutului lor. Aceasta face ca elevii să-și însușească noțiunile în mod formal, să nu dobîndească priceperea de a analiza fenomenele, de a descoperi esența lor. Ca rezultat al unei asemenea „însușiri" a noțiunilor, elevii clasei a V-a a unei școli din Cluj au putut defini statul, sclavagist arătînd că el este un instrument de asuprire, dar întrebați ce înțeleg prin aceasta au făcut afirmații confuze.

De altfel, nici manualul de istorie pentru clasa a V-a nu îi orientează pe profesori spre munca de formare gradată a noțiunilor. Manualul formulează unele noțiuni prea devreme, înainte ca elevii să fie pregătiți pentru înțelegerea lor, sau folosește noțiuni pe care nu le explică. De exemplu, la lecția „Formarea societății omenești în epoca metalelor" (pag. 19), se vorbește despre apariția sclaviei și a statului înainte ca elevii să aibă cunoștințe concrete în legătură cu aceste fenomene sociale.

Însușirea noțiunilor abstracte reprezintă un proces psihic complex, care se înfăptuiește treptat și care, desigur, nu se realizează de la sine, ci reclamă o dirijare permanentă, conștientă. Practica arată că noțiunile pot fi însușite de către elevi prin înțelegerea și însușirea treptată a elementelor esențiale ale acestora.

Prima etapă de formare a noțiunilor este aceea a creării reprezentărilor din care ulterior se vor desprinde elementele esențiale. În acest scop ne putem servi de materialul pe care ni-l oferă ilustrațiile, tablourile, obiectele, adică materialul intuitiv, literatura beletristică și povestirea vie a profesorului. Desigur, noțiuni cum sînt „clase sociale", „statul", „orînduirea comunei primitive" etc. nu pot fi ilustrate. Dar pot fi ilustrate unele din elementele componente ale acestor noțiuni. De exemplu, analizînd cu elevii tablouri care ilustrează munca efectuată de sclavi pe pămînturile stăpînilor, în minele acestora sau pe corăbii, profesorul poate să scoată în evidență anumite aspecte ale relațiilor dintre cele două clase sociale principale din societatea sclavagistă.

Le putem prezenta elevilor și tablouri care să-i ajute de a-și reprezenta instituțiile statului sclavagist. De exemplu, tablouri înfățișînd armata în acțiunea ei de reprimare a răscoalelor, table și stîlpi pe care sînt înscrise legile, instanțe judecătorești în funcțiune, executarea și aplicarea pedepselor, înregistrarea și perceperea impozitelor etc.

Ordinea în care se expun elementele esențiale ale noțiunilor nu poate fi întîmplătoare, ci trebuie să reflecte legăturile reale, interne ale fenomenului dat. De aceea, dacă vrem ca elevii să rețină esența fenomenului și legăturile lui cu alte fenomene, este necesar să prezentăm de la început elementele esențiale ale noțiunii în ordinea lor logică. De exemplu, pentru a le lămuri noțiunile „clasa stăpînilor de sclavi" și „clasa sclavilor" vom discuta în primul rînd cu ei despre proprietatea stăpînilor de sclavi, apoi despre muncile depuse de sclavi, despre relațiile dintre aceste două clase, despre modul de repartiție a bunurilor și abia după aceea despre aspectele exterioare ale vieții lor.

Unii profesori, pornind de la faptul că aspectele concrete ale vieții sociale sînt mai accesibile elevilor de vîrstă mică, încep prin a le vorbi de locuință, hrană, îmbrăcăminte etc. Practica arată însă că această cale are urmări negative asupra formării noțiunilor. Dacă li se prezintă elevilor în primul rînd aspecte exterioare, acestea le apar ca fiind elementele cele mai importante ale noțiunii și ei le reții și le situează pe primul plan chiar dacă ulterior s-au subliniat alte elemente, esențiale. Aceasta duce, desigur, la confuzii și greșeli.

Simpla enunțare a elementelor esențiale ale unei noțiuni nu duce de la început la formarea acesteia nu le fixează dintr-odată în mintea elevilor. Fixarea lor reclamă nenumărate reveniri, repetarea cu consecvență a elementelor esențiale în aceeași ordine. De aceea, ori de cîte ori este vorba în lecții de clasele sociale din orînduirea sclavagistă, de statul sclavagist etc. este

Pe marginea experimentului de la clasele I — IV

Îndrumare, control, cercetare

Reușita experimentului privind predarea cu profesori specialiști la clasele I—IV presupune, printre altele, o grijă susținută pentru îndrumarea și controlul școlilor experimentale, o atenție deosebită pentru cercetarea atentă a rezultatelor înregistrate în cadrul aplicării acestui nou sistem de predare. Tocmai de aceea în realizarea experimentului la școlile din Capitală se acordă acestor aspecte o atenție deosebită.

Astfel, pentru o cît mai eficientă îndrumare a școlilor experimentale, în București s-au organizat cercuri pedagogice pe specialități în care au fost încadrați atît profesori cît și învățători, precum și un cerc pedagogic al directorilor școlilor experimentale. Aceste cercuri au prilejuit un activ schimb de experiență între învățători și profesori, ca și între directori, pe linia generalizării celor mai bune metode și procedee de predare.

Tematica acestor cercuri pedagogice a fost de la început astfel alcătuită încît să contribuie la îmbunătățirea predării diferitelor obiecte și la îndrumarea mai eficientă de către conducerile școlilor a întregului proces instructiv-educativ. Astfel, în cercul directorilor au fost incluse teme ca „Sistemul de notare", „Planificarea muncii în școala experimentală", „Controlul și îndrumarea procesului instructiv-educativ" etc. Temele respective au fost impuse de necesitatea de a adapta munca școlilor, a cadrelor didactice, a directorilor la sarcinile impuse de efectuarea experimentului. Și în cercurile pe specialități au fost incluse teme asemănătoare: „Formarea deprinderilor de calcul mintal la elevii claselor I—IV", „Folosirea materialului didactic și a diafilmelor la zoologie", „Rolul audițiilor muzicale la clasele I—IV", „Legătura dintre predarea caligrafiei și predarea scris-cititului la clasa I", „Particularitățile lecției de educație fizică la clasele I—IV", „Problema dozării efortului la lecțiile de educație fizică în clasele I—IV pe baza cunoașterii particularităților anatomo-fiziologice ale copiilor".

Sarcini deosebite în munca de îndrumare și control privind experimentarea predării cu profesori specialiști la clasele I—IV revin comisiilor raionale și comisiei pe Capitală. Acestea urmăresc în ce măsură profesorii de la clasele I—IV și-au însușit metodele de predare specifice claselor mici, cum se aplică sistemul de notare, ca și diverse probleme de conținut, cum sînt legarea învățămîntului de viață, de practică, realizarea laturii educative a lecțiilor, tematica și desfășurarea orelor educative. În acest scop au fost efectuate în primul trimestru peste 800 asistențe.

În munca de îndrumare au fost folosite metode variate, printre care organizarea lecțiilor deschise, participarea la consfătuiri de muncă și la ședințele comisiilor metodice în care s-au discutat aspecte desprinse din activitatea claselor experimentale etc. Întrucît munca educativă la clasele I—IV ridică încă o serie de probleme, a fost organizat un larg schimb de experiență pe această temă, la care au participat diriginți de la toate școlile experimentale din Capitală. Cu această ocazie s-au dat îndrumări concrete cu privire la planificarea muncii educative și la mijloacele de realizare a cerințelor unice. De asemenea, în momentul de față se pregătește o nouă consfătuire pe Capitală a diriginților. Tema va fi: „Cum pregătim și cum desfășurăm ora de dirigenție". Discuțiile vor fi purtate pe baza asistenței la o lecție deschisă și a unui referat.

Paralel cu activitatea de îndrumare, comisiile, conducerile școlilor și numeroase cadre didactice au efectuat și o largă activitate de cercetare a rezultatelor experimentului pentru a afla cel mai just răspuns la o problemă deosebit de importantă: în ce măsură noul sistem de predare este superior vechiului sistem? Pentru a răspunde la această problemă s-au folosit multiple mijloace de cercetare. Astfel, pentru a urmări nivelul de cunoștințe al elevilor atît la clasele experimentale cît și la clasele de control, s-au organizat asistențe paralele. Aceste asistențe au pus în evidență diferențele dintre clase în ceea ce privește nivelul de cunoștințe al elevilor. Un bogat material de studiu a fost adunat și prin sondajele făcute în scopul verificării prin lucrări de control a nivelului de cunoștințe al elevilor în anumite etape ale anului școlar, pentru a se urmări paralel ritmul de creștere atît la clasele experimentale cît și la cele de control.

Bineînțeles însă că lucrările de sondaj nu constituie unicul și principalul mijloc de studiere a experimentului. Numai îmbinarea lor cu alte mijloace de studiere poate duce la stabilirea unor concluzii juste. De pildă, pentru cercetarea rezultatelor predării educației fizice la clasele I—IV de către specialiști, pentru a se constata dacă noul sistem asigură o dezvoltare fizică mai armonioasă și corectarea unor deficiențe osteo-musculare și de creștere, s-au efectuat măsurători antropometrice și probe sportive.

În vederea studierii modului cum se aplică sistemul de notare la clasele experimentale și de control a fost folosită metoda corectării și notării independente de către învățători și profesori a acelorași lucrări. Astfel, la Școala de 8 ani nr. 111 s-a observat că învățătorii au apreciat unele lucrări cu note mai mari decît valoarea lor reală. Lucrări notate de învățători cu 9 și 8 au fost just notate de profesori cu 8, 7 și 6.

Un element important pentru cunoașterea rezultatelor experimentului îl constituie și caietele în care cadrele didactice notează permanent constatări și observații esențiale cu privire la felul cum se adaptează copiii la noul sistem de predare, la gradul însușirii de către ei a cunoștințelor, la măsura în care se lărgește orizontul elevilor, la măsura în care noul sistem contribuie la dezvoltarea vorbirii, la sporirea interesului pentru obiectul respectiv, observații cu privire la metodele și procedeele folosite și la efectul lor instructiv-educativ, analiza factorilor care determină rezultatele pozitive sau negative în legătură cu metodele și procedeele folosite etc. Deși a existat o anumită preocupare din partea cadrelor didactice pentru folosirea cît mai bună a acestor caiete, lipsa de experiență și de îndrumare eficientă din partea comisiilor de cercetare au făcut ca în mare parte observațiile să capete un caracter descriptiv, fără suficiente elemente de analiză.

Pentru cunoașterea opiniei cadrelor didactice și a părinților a fost folosită, pe lîngă discuțiile purtate în diverse consfătuiri sau ședințe și metoda anchetei.

Toate mijloacele folosite au permis acumularea unui bogat material documentar necesar stabilirii unor concluzii preliminare.

Inspector G. SIMIONESCU,
Prof. D. FELDMAN,
Prof. T. OPRIȘ

Ne montăm singuri băncile noi

Consfătuire între educatoare și învățători

Din inițiativa secției de învățămînt și cultură a orașului Brașov a avut loc de curînd în localitate o consfătuire a cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar și de la clasele I. Referatul prezentat în consfătuire a scos în relief necesitatea colaborării între educatoarele care lucrează cu grupa mare și învățătorii care predau la clasele I în vederea cît mai bunei instruiri și educări a copiilor.

Învățătorii claselor I prezenți la consfătuire au înfățișat aspecte ale activității elevilor. Ei au arătat că școlarii din clasa I care au frecventat grădinița de copii se deosebesc de ceilalți printr-un vocabular mai bogat, prin faptul că se exprimă mai corect și mai curgător, povestesc cu ușurință întîmplările din viața lor, știu să țină corect creionul, sînt ordonați, au o comportare corectă față de învățători, de colegi. Educatoarele și învățătorii au fost de părere că dacă toți copiii ar fi cuprinși în învățămîntul preșcolar s-ar putea scurta mult perioada preabecedară.

Participanții la discuții au subliniat că trecerea de la joc — activitatea predominantă în grădinița de copii — la activitatea de învățătură trebuie să se facă în mod organizat, prin mărirea dozată a cerințelor. În acest sens a fost apreciat pozitiv conținutul noului proiect de programă pentru învățămîntul preșcolar, care prin introducerea la grupa mare a trei activități obligatorii în 2 zile pe săptămînă, contribuie la pregătirea copiilor pentru lecțiile din școală.

ECATERINA RUSILĂ
Brașov

istorie în clasa a V-a

necesar să se pornească la judecarea fenomenului de la aspectul care a stat pe primul plan, să se respecte aceeași ordine a elementelor esențiale. De exemplu, în cazul claselor sociale — de la stabilirea faptului dacă grupul respectiv de oameni are sau nu proprietate și anume ce are în proprietatea lui. Pe această cale se formează treptat și bazele concepției materialist-dialectice a elevilor.

Imaginile create prin ilustrații sînt lărgite și completate prin literatura beletristică sau prin lectura unor documente istorice. Povestirile referitoare la muncile sclavilor și modul lor de trai, la obligațiile oamenilor liberi, la viața aristocrației sclavagiste lărgesc reprezentările formate cu ajutorul expunerii profesorului și al ilustrațiilor.

Este de menționat că, deși expunerea profesorului ocupă un loc de frunte în transmiterea cunoștințelor noi, ea nu poate înlocui cu totul ilustrațiile și literatura beletristică. Expunerea singură nu le poate crea elevilor imagini, reprezentări.

Sarcina următoare a profesorului este aceea de a-i ajuta pe elevi să se ridice de la noțiuni cu sferă restrînsă la noțiuni mai generale. În acest scop el trebuie să le dea posibilitatea de a compara ilustrații de aceeași categorie (unelte de piatră cioplită cu altele de piatră șlefuită, muncile sclavilor în diferite domenii, în diferite țări etc.). Analiza comparativă îi ajută pe elevi să vadă unele aspecte comune: caracteristicile uneltelor primitive, caracteristicile muncii sclavilor etc. În felul acesta se trag anumite concluzii parțiale, care fac trecerea spre stabilirea elementelor esențiale ale noțiunilor respective.

Compararea faptelor, datelor, obiectelor, presupune antrenarea elevilor în judecarea lor. Procedeul dominant în această etapă a formării noțiunilor este acela al discuțiilor euristice pentru a-i antrena pe elevi la analiza fenomenelor.

Există însă și unele elemente ale noțiunilor care nu pot fi ilustrate, nici evocate cu ajutorul literaturii. Acestea se desprind, se formează cu ajutorul altor procedee — și anume, prin explicația pe bază de raționamente inductive și deductive. Bunăoară, după ce s-au prezentat ilustrații privind proprietatea particulară a aristocraților romani și muncile sclavilor și ale oamenilor liberi săraci se trece la raționamente. De exemplu, îi vom întreba pe elevi cine muncea în statul roman pe ogoare, în mine, la construcții etc. Pe baza ilustrațiilor văzute, elevii răspund că munceau sclavii „Dar stăpînii de sclavi trebuiau să muncească?". La această întrebare a noastră elevii vor răspunde că nu, deoarece în locul lor munceau sclavii și oamenii liberi săraci. Subliniem atunci că uneltele cu care munceau sclavii, ca și sclavii înșiși erau proprietatea stăpînilor de sclavi, și de aceea și toate produsele muncii erau tot ale stăpînilor de sclavi. Deci, vom continua noi raționamentul, sclavii munceau pentru stăpînii lor, iar aceștia se foloseau de roadele muncii sclavilor. Avînd armată, avînd toată puterea, stăpînii de sclavi puteau forța pe sclavi să muncească pentru ei. Ca urmare, stăpînii de sclavi își însușeau toate bunurile, trăiau o viață de lux și petreceri, în timp ce sclavii și oamenii liberi săraci duceau o viață mizeră.

Prezentînd astfel fenomenele istorice profesorul dezvăluie în fața elevilor modul său de a raționa și de a analiza. Urmărindu-l, elevii desfășoară aceleași raționamente și se deprind cu un anumit mod de a judeca.

Cînd elementele noțiunii au fost însușite, se pune problema creării sistemului de legături dintre aceste elemente care reflectă fenomenul în totalitatea lui, deci noțiunea. Bineînțeles, pe această treaptă ilustrația, povestirea nu-și mai au rostul. Este însă momentul cînd putem folosi scheme parțiale, apoi scheme generale.

Prima schemă cu privire la clasele sociale, care se întocmește la primul contact al elevilor cu noțiunea, va cuprinde doar enunțarea lor: a) Aristocrația — foștii șefi de ginți, de triburi, conducătorii militari; b) Sclavii — proveniți din prizonieri de război și datornici; c) Oamenii liberi săraci — foștii membri de rînd ai triburilor.

Atunci cînd se analizează structura socială a popoarelor din antichitate, schema de mai sus se completează.

După cum am încercat să arătăm, fiecare din metodele și procedeele de predare are un anumit loc în procesul de formare a noțiunilor. Ele sînt eficiente însă numai în unitatea lor, încadrate într-un sistem metodic care respectă mersul firesc al procesului de formare a noțiunilor abstracte.

Fiecărei etape a acestui proces îi sînt caracteristice mai ales unele din metodele și procedeele didactice, cu precizarea că în cadrul sistemului amintit diferitele etape de formare a noțiunilor nu sînt rupte unele de altele. În funcție de noțiunea pe care urmărim să le-o formăm elevilor, în funcție de sistemul concret de lecții, metodele pot varia. În prima etapă, aceea a formării reprezentărilor, avînd în vedere și etapele ulterioare, profesorul îi va antrena pe elevi în judecarea fenomenelor și în subliniera treptată a aspectelor lor esențiale. După generalizarea acestora la un anumit nivel, procesul de lărgire și concretizare a reprezentărilor se reia în cadrul unui alt sistem de lecții, de data aceasta ajungîndu-se la generalizări mai largi, mai ample.

De aceea metodele și procedeele se întrepătrund, folosindu-se totdeauna acelea care sînt mai adecvate scopului lecției și etapei date a formării noțiunii.

S. CSEHI, R. MIHALEVICI
și A. MOGA — Cluj

Cît de interesante sînt observaţiile efectuate în laboratorul de ştiinţe naturale!

În orele de dirigenţie

Metode variate

Din experienţa muncii pe care am desfăşurat-o ca dirigintă în anii precedenţi, din observaţiile pe care le-am făcut în cadrul unui schimb de experienţă organizat în şcoala noastră asupra orelor de dirigenţie ţinute de colegii mei, am ajuns la concluzia că un lucru de care trebuie să ne ferim îndeosebi în aceste ore îl constituie discuţiile rigide, solemne, la care elevii iau cuvîntul numai pentru că li se cere. Mi s-a întîmplat să întîlnesc uneori la orele de dirigenţie adevărate şedinţe, cu ordine de zi, cu înscrieri la întrebări şi discuţii.

De aceea în acest an am căutat ca, pe lîngă preocuparea de a alege teme cît mai interesante, mai legate de particularităţile clasei, de perspectivele ei, să folosesc metode cît mai variate, mai potrivite cu vîrsta elevilor, mai eficiente.

Mi-am dat seama că atunci cînd folosesc metoda referatelor se pregăteşte în vederea orei de dirigenţie un singur elev, acela care urmează să ţină referatul. Pe lîngă aceasta folosirea prea frecventă a referatelor face ca orele de dirigenţie să devină neinteresante pentru elevi. De aceea, acum apelez foarte rar la referate. Utilizez în schimb mult mai des metoda conversaţiei, povestirea combinată cu proiecţiile, audiţiile muzicale, filmele şi diafilmele.

În ora de dirigenţie cu tema „Aspecte din viaţa şi activitatea lui George Enescu", de exemplu, am început prin a povesti viaţa compozitorului insistînd asupra patriotismului său şi asupra valorii operelor sale. Folosind apoi aparatul de proiecţie, le-am arătat elevilor casa în care a trăit compozitorul, imagini ale lui la diferite vîrste, o horă duminicală în curtea casei părinteşti, coroana şi laurii primiţi de George Enescu la absolvirea cursurilor superioare ale conservatorului din Viena etc. Ultima parte a orei a fost rezervată audierii celor două rapsodii compuse de Enescu. Astfel a contribuit la educaţia estetică a elevilor, la dezvoltarea gustului lor muzical. Exemplul patriotismului compozitorului, al muncii lui încordate, perseverente, i-a însufleţit pe elevi, le-a trezit dorinţa de a avea şi ei asemenea mari calităţi.

Cu prilejul altei ore de dirigenţie am vizionat filmul documentar „Locul nostru în Univers". În cea de a doua parte a orei, în discuţiile purtate cu elevii, am insistat asupra caracterului reacţionar al concepţiilor neştiinţifice despre Univers, asupra faptului că nici unul din fenomenele din realitate nu confirmă afirmaţiile mistice în legătură cu Universul. De aici am ajuns apoi la concluzia necesităţii de a combate astfel de afirmaţii şi la mijloacele şi căile prin care putem lupta împotriva lor pentru a răspîndi adevărul ştiinţific.

Pentru orele în care urmează să folosesc metoda conversaţiei anunţ dinainte tema şi problemele ce urmează să fie discutate. Totodată împart clasa pe grupe şi repartizez fiecărei grupe cîte o problemă pe care să o pregătească. Aşa, de exemplu, pentru ora în care a fost discutată tema „Din realizările regimului democrat-popular", un grup de elevi a pregătit date din domeniul industriei, un al doilea din domeniul agriculturii şi al treilea din domeniul ştiinţei şi culturii. În acelaşi timp cer ca întreaga clasă să se pregătească pentru a da răspuns la anumite întrebări. De exemplu, la tema „Din realizările regimului democrat-popular" întreaga clasă a trebuit să se pregătească pentru a arăta ce a dat regimul democrat-popular tineretului.

Unii diriginţi socotesc că orele în care se analizează munca elevilor sînt foarte simple şi uşor de realizat: un elev prezintă o dare de seamă, apoi urmează discuţii şi, la urmă, angajamente şi hotărîri. Dar pentru a-şi atinge cu adevărat scopul educativ, aceste ore trebuie să determine o frămîntare puternică în rîndul elevilor, să-i facă să-şi analizeze cu profunzime propria lor muncă. Ele trebuie să ducă totodată la dezvoltarea spiritului colectiv, a simţului de răspundere a atitudinii critice şi autocritice. Or, prin metode ca cea de mai sus nu se ajunge întotdeauna la astfel de rezultate. De aceea am încercat să folosesc şi alte metode. Am extras pe un tablou notele fiecărui elev din clasă, numărul de absenţe, întîrzieri însemnări în condică. În prima parte a lecţiei am vorbit despre rezultatele dobîndite de muncitorii din diferite sectoare de activitate, despre eroismul lor în muncă, despre mîndria de a fi muncitor fruntaş. După aceea le-am prezentat tabloul şi le-am propus ca după ce am vorbit despre succesele obţinute în muncă de alţii, să ne gîndim şi la noi, la munca şi la rezultatele noastre. Metoda s-a dovedit a fi foarte eficace. Ea i-a determinat pe elevi să-şi analizeze activitatea prin prisma unor exigenţe mai înalte, să gîndească în chip serios la îndatoririle lor, să vadă ce au de făcut pentru a-şi îndrepta greşelile şi lipsurile.

Pregătirea orelor de dirigenţie îmi cere întotdeauna o muncă minuţioasă. În primul rînd cercetez materialul bibliografic adecvat temei respective, pentru a mă clarifica din punct de vedere teoretic. Apoi caut material ilustrativ din literatura beletristică, diafilme, tablouri şi material care să-mi servească la legarea temei de realităţile clasei. În ceea ce priveşte modul cum se va desfăşura ora îmi stau la îndemînă întotdeauna o sumedenie întreagă de metode. Problema este însă de a găsi de fiecare dată pe cea mai potrivită şi mai eficientă dintre ele.

Prof. NINA CEAIKOVSKI
diriginta clasei a VIII-a „J"
de la Şcoala medie „Dimitrie
Cantemir" din Bucureşti

Lucrările personale pentru obţinerea gradului II

Stimulent pentru activitatea creatoare

La examenele pentru obţinerea gradului II didactic se acordă o mare atenţie lucrărilor personale ale candidaţilor. Acestea reflectă preocuparea lor pentru îmbunătăţirea permanentă şi sistematică a metodelor de muncă şi oglindesc în acelaşi timp străduinţele lor faţă de ridicarea continuă a nivelului profesional, ideologic şi politic. Cerinţele care se pun faţă de lucrările personale reprezintă un îndemn la aprofundarea muncii proprii, la cercetarea teoretică generalizatoare a problemelor pe care le ridică ea şi la rezolvarea acestor probleme de pe o poziţie ştiinţifică.

Unele din lucrările personale prezentate la examenul din sesiunea ianuarie 1962, specialitatea socialism ştiinţific şi economie politică, la I.P.C.D.-Cluj constituie o contribuţie valoroasă la îmbunătăţirea procesului de predare a acestor obiecte. Printre acestea amintim lucrările personale ale profesorilor Ioan Mureşan şi Vasile Sălăjeanu, ambii din Satu Mare. Prima tratează „Metodica organizării şi desfăşurării lecţiei la tema Legea economică fundamentală a socialismului", iar cea de a doua „Metodica organizării şi desfăşurării lecţiilor din cadrul temei Relaţiile agrare în socialism".

Din lucrări se desprinde preocuparea autorilor de a prelucra, analiza şi sintetiza materialul concret luat din experienţa lor de la catedră. Sînt prezentate o serie de soluţii valoroase privind felul în care au folosit compararea unor fapte, procedee pentru reliefarea esenţialului, pentru stabilirea legăturilor cauzale între diferite fenomene, se arată mijloacele folosite şi rezultatele la care s-a ajuns. Lucrările amintite cuprind o fundamentare teoretică a importanţei temelor tratate, prezintă conţinutul principal de idei al lecţiilor, arată scopurile urmărite, sarcinile didactice principale care au trebuit rezolvate în fiecare lecţie, tipurile de lecţii folosite, iar în cadrul lecţiilor metodele, procedeele şi materialul didactic utilizat. La sfîrşitul lucrărilor autorii prezintă concluziile pe care le trag din analiza muncii lor.

Din felul cum sînt abordate unele probleme principale în lucrările amintite rezultă buna orientare ideologică, cunoaşterea profundă a documentelor de partid şi construirea lecţiilor pe baza lor, cunoaşterea realităţii concrete, temeinicele cunoştinţe de specialitate şi pedagogice ale autorilor.

Aşa, de pildă, autorul lucrării privind legea economică fundamentală a socialismului arată că în predarea economiei politice trebuie să se prezinte în primul rînd ideea generalizatoare şi apoi să se dea exemple pentru a o argumenta. El a început expunerea despre legea economică fundamentală a socialismului prin a sublinia că în orice orînduire socială relaţiile de producţie al căror element esenţial este forma de proprietate asupra mijloacelor de producţie determină în mod obiectiv atît scopul producţiei cît şi mijloacele pentru realizarea acestui scop, menţionînd că acestea sînt exprimate de legea economică fundamentală a orînduirii respective. În continuare autorul arată că profesorul, folosind metoda conversaţiei, face apel la cunoştinţele elevilor despre legea plusvalorii, lege economică fundamentală a capitalismului. Se scot în evidenţă rolul proprietăţii privat-capitaliste în determinarea scopului producţiei capitaliste, cît şi mijloacele folosite pentru atingerea acestuia. Urmează apoi ideea că în socialism, datorită schimbării formei de proprietate asupra mijloacelor de producţie, se schimbă radical atît scopul producţiei cît şi mijloacele pentru realizarea acestui scop. În condiţiile cînd mijloacele de producţie sînt în proprietatea socialistă, relaţiile dintre oameni sînt relaţii de colaborare şi ajutor reciproc, nu mai există exploatarea omului de către om, iar scopul producţiei este determinat de această situaţie. Schimbîndu-se relaţiile de producţie, proprietatea asupra mijloacelor de producţie, în conformitate cu această situaţie apar şi acţionează noi legi, legile orînduirii socialiste.

După aceasta se formulează legea economică fundamentală a socialismului.

După discuţiile cu elevii şi după formularea definiţiei legii fundamentale a socialismului se pune problema analizei cerinţelor ale legii economice fundamentale a socialismului. Autorul arată că în această problemă profesorul se poate baza pe cunoştinţele însuşite de elevi din alte lecţii de economie politică şi îndeosebi din lecţia în care a fost tratată legea plusvalorii ca lege economică fundamentală a orînduirii capitaliste. Bazîndu-se pe aceste cunoştinţe el subliniază apoi că cerinţele legii economice fundamentale a socialismului constau în lărgirea şi perfecţionarea necontenită a producţiei pe baza tehnicii înaintate, în scopul satisfacerii cît mai depline a nevoilor mereu crescînde ale tuturor membrilor societăţii şi ale dezvoltării lor multilaterale. Pentru explicarea pe larg şi adîncirea acestei idei autorul face comparaţie cu legea plusvalorii, subliniind superioritatea orînduirii socialiste. În acest scop foloseşte grafice care ilustrează creşterea producţiei socialiste şi a nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii, cît şi tabele cu date comparative.

În concluzia lecţiei se arată că partidul clasei muncitoare, cunoscînd cerinţele legii economice fundamentale a socialismului, organizează şi îndrumă activitatea de construire a socialismului în direcţia cerinţelor impuse de ea. Ca urmare politica partidului merge pe linia dezvoltării cu precădere a producţiei mijloacelor de producţie, care constituie o condiţie a lărgirii neîntrerupte a producţiei socialiste. În atenţia partidului marxist-leninist stă grija pentru progresul tehnicii, întrucît aceasta constituie o condiţie importantă pentru creşterea necontenită a producţiei socialiste. Se subliniază cu acest prilej caracterul ştiinţific al politicii partidului.

Lucrarea privind predarea temei „Relaţiile agrare în socialism" cuprinde de asemenea aspecte interesante cu privire la predarea economiei politice. Pentru a trata structura agriculturii socialiste în ţara noastră autorul trece direct la prezentarea gospodăriilor agricole de stat, S.M.T.-urilor şi gospodăriilor agricole colective. Prezentarea gospodăriilor agricole de stat începe cu definirea lor, arătîndu-se că ele sînt mari întreprinderi agricole bazate pe proprietatea de stat asupra mijloacelor de producţie, că toate mijloacele de producţie de care dispun — pămîntul, tractoarele, maşinile agricole, seminţele — precum şi rezultatele producţiei sînt proprietatea statului, că ele reprezintă forma superioară de organizare a producţiei agricole din patria noastră. Urmează explicaţiile care arată că proprietatea de stat reprezintă proprietatea întregului popor, că G.A.S.-urile folosesc tehnica cea mai înaintată, care le permite mecanizarea complexă a proceselor de producţie, obţinînd o înaltă productivitate a muncii. Apoi autorul prezintă structura organizatorică a gospodăriilor agricole de stat, organizarea muncii în aceste unităţi, precum şi sarcinile care le stau în faţă. În acelaşi fel procedează şi în tratarea S.M.T.-urilor şi G.A.C.-urilor, arătînd specificul fiecăruia.

Întrucît în predarea problemelor din această temă profesorul poate folosi în mare măsură cunoştinţele elevilor dobîndite în diferite împrejurări, autorul arată că este indicată o pregătire prealabilă care să constea în vizitarea unor expoziţii privind dezvoltarea economiei, vizionarea de filme cu conţinut legat de tema respectivă, citirea unor opere literare adecvate, vizite la G.A.S., G.A.C. şi altele. El arată că a folosit în acest scop practica pe care au efectuat-o elevii la G.A.S. Vetiş şi a organizat o vizită la G.A.C. Păuleşti.

Vizita la G.A.C. Păuleşti a fost pregătită şi organizată temeinic. Din timp s-a întocmit o tematică pe baza căreia elevii aveau ca sarcină să urmărească anumite probleme. În timpul vizitei a fost organizată şi o discuţie a elevilor cu tov. Maria Zidaru, preşedinta gospodăriei agricole colective, Erou al muncii socialiste, şi cu alţi colectivişti, care au răspuns la problemele ridicate de elevi. Vizita la G.A.C. Păuleşti a constituit un bun prilej ca elevii să cunoască organizarea gospodăriei, procesul de producţie din agricultura socialistă, să afle despre lupta colectiviştilor pentru întărirea gospodăriei lor colective, care atrage după sine ridicarea nivelului lor de trai material şi cultural.

La lecţie, întrebuinţînd metoda conversaţiei, profesorul a folosit din plin cunoştinţele elevilor dobîndite în timpul vizitei şi în alte împrejurări. În timpul predării accentul a fost pus pe problemele esenţiale pe care elevii le-au observat în timpul vizitei: lămurirea problemelor legate de dezvoltarea multilaterală şi consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, retribuirea muncii şi repartizarea produselor în G.A.C. şi altele.

Concluzia generală la care s-a ajuns în urma tratării problemelor din tema „Relaţiile agrare în socialism" este că agricultura socialistă este superioară celei capitaliste.

Aceste lucrări, ca şi altele prezentate la examenul de gradul II — lucrări elaborate în spirit ştiinţific, în lumina celor mai recente documente de partid — dovedesc în mod clar că sistemul actual de perfecţionare a cadrelor didactice stimulează activitatea creatoare a profesorilor noştri.

EMIL BALLA
lector la I.P.C.D. Cluj

„Ce profesie să ne alegem?"

Această întrebare şi-o pun în fiecare an sute şi mii de tineri din patria noastră. Alegerea profesiunii este pentru ei una din cele mai însemnate probleme de viaţă. Profesorul şi în special dirigintele este cel dintîi chemat să-i ajute în rezolvarea acestei probleme atît de complexe.

La începutul acestui an şcolar am fost repartizat să lucrez ca diriginte la clasa XI-a „A" reală a şcolii noastre — Şcoala medie „Alexandru Vlahuţă" din Rîmnicul Sărat. Deseori, fie la orele de dirigenţie, fie în alte ocazii am discutat cu elevii mei despre viitoarea lor profesiune. Unii îmi răspundeau că nu s-au gîndit încă spre ce profesiune să se îndrepte. Alţii însă, îmi vorbeau cu multă pasiune despre profesiunea îndrăgită.

Pentru a-i îndruma şi pe cei nehotărîţi spre o profesiune potrivită cu aptitudinile lor am organizat o oră de dirigenţie cu tema „Ce voi deveni în viaţă". Cum era şi firesc, discuţiile pe această temă au stîrnit un interes deosebit în rîndurile elevilor. Tot pentru a-i sprijini pe elevi în alegerea profesiunii am organizat la o altă oră de dirigenţie, discuţii pe tema „Cum să muncesc ca să devin un cetăţean de nădejde al patriei mele". Şi la această oră discuţiile au fost deosebit de fructuoase.

Căutînd să cunosc cît mai bine înclinaţiile şi aptitudinile fiecărui elev în parte caut să dau fiecărui elev o orientare justă, aşa ca să-şi găsească cu adevărat locul cel mai potrivit în viaţă.

VASILE N. UŢĂ
Rîmnicul Sărat

De la corespondenţi şi cititori

„Daruri de 8 Martie pentru mamele şi învăţătoarele noastre"

Acţiuni comune

Elevii romîni, maghiari şi germani de la Şcoala de 8 ani nr. 14 din Sibiu sînt legaţi printr-o frumoasă şi trainică prietenie. Profesorii, diriginţii, contribuie la consolidarea acestei prietenii prin multiplele acţiuni cu caracter educativ pe care le organizează în şcoală.

Deseori s-au organizat de pildă excursii care au constituit un prilej de lărgire a orizontului copiilor şi în acelaşi timp minunate clipe de destindere, de voie bună ca şi prilej de întărire a prieteniei. De asemenea, s-au organizat serbări în care copiii romîni, maghiari şi germani au cîntat împreună, au dansat laolaltă dansuri populare româneşti şi ale naţionalităţilor conlocuitoare, au interpretat scenete. Organizaţia de pionieri a iniţiat adunări cu teme ca „Poeţii noştri cîntă partidul", „Atomul în slujba păcii", sau adunări în care s-a vorbit despre prietenie, despre viaţa nouă pe care o trăiesc naţionalităţile conlocuitoare din patria noastră.

Despre spiritul de prietenie în care sînt educaţi elevii şcolii s-a vorbit şi la lectoratele cu părinţii.

EUG. NUŢESCU
Sibiu

„Aplicăm în producţie cunoştinţele dobîndite în şcoală"

Cu prilejul unei discuţii recente numeroşi muncitori-elevi ai şcolii medii serale de pe lîngă uzinele „Progresul" din Brăila au arătat cum folosesc în munca lor cunoştinţele căpătate în şcoală.

Frezorul Gabriel Gherco de la secţia mecanic-şef a arătat, de pildă, că studiul matematicii şi fizicii l-a ajutat să folosească raţional utilajul modern, să studieze schemele cinematice ale noilor maşini folosite în uzină. El s-a referit în mod concret la reglarea frezelor moderne, care se bazează pe formule matematice complicate, ce îmbină elemente de trigonometrie, geometrie şi algebră.

La presa de 2.500 tone a arătat forjorul Florea Neicu, se lucrează cilindri de laminor şi bandaje pentru reductoare. În executarea acestor operaţii cunoştinţele însuşite la şcoală sînt folosite din plin. Calculul materialului necesar se bazează pe elemente de geometrie, iar precizia execuţiei pieselor forjate este asigurată de cunoaşterea legilor dilataţiei termice.

Şi alţi muncitori-elevi au înfăţişat exemple asemănătoare, subliniind că în acest fel munca lor este mai rodnică, deoarece cunosc în mod ştiinţific procesele de producţie pe care le efectuează. De exemplu electricianul Ion Dragomir de la secţia electrocare a arătat că aplicarea cunoştinţelor de fizică privind limitele de încărcare şi descărcare a acumulatorilor, gradul de concentraţie a acidului sulfuric, i-a îngăduit să prelungească durata de funcţionare a unui acumulator pentru electrocar de la 4—5 luni la 8—9 luni.

Această discuţie i-a mobilizat pe tinerii muncitori să studieze temeinic, să aplice în producţie pe o scară din ce în ce mai largă cunoştinţele însuşite în şcoală.

Prof. N. TRUFAŞU
Şcoala medie serală „Progresul"-Brăila

Pentru o largă difuzare a cărţii

Pentru a dezvolta interesul elevilor faţă de literatura beletristică, ştiinţifică şi tehnică, în şcoala noastră se organizează cu prilejul anumitor evenimente, date comemorative, aniversări etc., expoziţii, panouri şi vitrine de cărţi nou apărute, albume tematice, tabele de noi achiziţii. De asemenea au loc recenzii, procese literare, seri de basm, lecturi în colectiv şi discuţii pe marginea cărţilor citite.

O mare atenţie se acordă recomandării cărţilor legate de cunoştinţele prevăzute în programa de învăţămînt.

Larga difuzare a cărţilor în rîndul elevilor a contribuit la dezvoltarea orizontului lor cultural. Pe elevii noştri îi interesează tot ceea ce e nou. Ei se preocupă cu pasiune de zborul omului în Cosmos, de evenimentele internaţionale, vor să aibă în bibliotecile lor cele mai bune cărţi.

SILVIA GHEORGHIU
bibliotecară la Şcoala medie nr. 20 „Gh. Şincai", Bucureşti

La cercurile de filatelie

Filatelia este o preocupare instructivă, pasionantă care vine în sprijinul procesului de învăţămînt lărgind sfera cunoştinţelor elevilor. Prin cunoaşterea mărcilor emise de Direcţia Generală a P.T.T. după anumite tematici elevii îşi întregesc cunoştinţele pe care le capătă la lecţii.

Foarte interesaţi de filatelie, mulţi elevi din Capitală s-au înscris la cercul de filatelie care funcţionează în cadrul Palatului Pionierilor sau la cercurile filatelice existente pe lîngă diferite cluburi.

Pentru o îndrumare mai bună a activităţii filatelice a elevilor, Asociaţia filateliştilor din R.P.R., sprijinită de secţiile de învăţămînt şi cultură şi organizaţiile de tineret, a început organizarea cercurilor filatelice şi în şcoli. Primele cercuri filatelice s-au organizat la Şcoala de 8 ani nr. 10 „Emilia Irza" din cartierul Floreasca şi la Şcoala de 8 ani nr. 123, urmate apoi de alte şcoli din Capitală.

În cadrul cercurilor filatelice se tratează anumite teme legate de o serie de emisiuni. De pildă, în legătură cu emisiunile de mărci poştale „Centenarul grădinii botanice din Bucureşti" „Plante industriale" şi „Plante medicinale" s-a discutat despre flora ţării noastre şi s-au prezentat plante specifice acesteia. Emisiunile prezintă un interes deosebit în special pentru elevii clasei a V-a care studiază botanica şi care colecţionează în ierbarele lor diferite plante.

În cadrul cercului filatelic se poate vorbi şi despre emisiunea de mărci poştale „Oameni de ştiinţă romîni", despre emisiunea „Figuri ale oamenilor de ştiinţă, cultură şi artă", datorită cărora elevii filateliştii au prilejul să-şi lărgească cunoştinţele despre Anghel Saligni, V. Babeş, Aurel Vlaicu etc.

Şi cunoştinţele de istorie ale elevilor pot fi îmbogăţite prin prezentarea unor emisiuni legate de evenimentele istorice ca „Aniversarea a 40 de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia", „Al III-lea Congres al P.M.R.", „Unirea Ţărilor Romîne" etc.

Deosebit de mult îi atrag pe elevi mărcile închinate sportului — schiului, oinei, patinajului, săniuşului, înotului etc.

Unele emisiuni au caracter mobilizator, de îndrumare. Iată cîteva dintre ele: „Pionieri, şcolari, copii, îngrijiţi animalele tinere!" sau „Spic cu spic, patriei snop". La educarea elevilor, la dezvoltarea dragostei lor pentru patrie contribuie şi discuţiile în jurul unor emisiuni, care popularizează marile realizări dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în anii puterii populare.

Organizarea cercurilor filatelice în şcoli este bine venită şi această iniţiativă a Asociaţiei filateliştilor din R.P.R. ar trebui sprijinită de către toate cadrele didactice.

S. GLEB

Şezătoare închinată operei lui Ion Creangă

Elevii clasei a VII-a de la Şcoala de 8 ani din Ionăşeni au organizat sub conducerea profesorilor la căminul cultural din sat o şezătoare închinată operei marelui povestitor I. Creangă.

Şezătoarea a început prin prezentarea biografiei lui Creangă de către un elev. Un alt elev a citit apoi „Povestea lui Stan Păţitul". În continuare corul şcolii a interpretat cîntecul „Pupăza din tei". Şezătoarea a luat sfîrşit prin prezentarea dramatizării poveştii „Soacra cu trei nurori".

Încurajaţi de entuziasmul participanţilor la această primă şezătoare, profesorii şi elevii îşi propun să organizeze şi alte şezători contribuind în felul acesta la ridicarea nivelului cultural al vieţii satului.

B. VLAD
Truşeşti

Serbarea elevilor

La Şcoala de 8 ani nr. 3 din oraşul Sighet a avut loc de curînd o frumoasă serbare pregătită de elevi sub îndrumarea cadrelor didactice.

Prima parte a serbării a fost închinată iernii — anotimp atît de îndrăgit de copii. Micii artişti au recitat poezii ale clasicilor noştri despre iarnă şi au interpretat dansurile „Fulgi de nea", „Jocul pinguinilor şi al oamenilor de zăpadă" şi „Bulgări de zăpadă".

Bogatul şi variatul program al serbării a cuprins şi alte puncte, care au stîrnit numeroase aplauze şi admiraţia spectatorilor. Printre acestea se numără în deosebi corurile „Înainte", „Bucurie în colectivă", „Partid, iubit părinte" şi „Salutul cravatelor roşii", ca şi montajul literar-muzical, „Balada Patriei", în care micii interpreţi au prezentat publicului scene din trecutul de luptă al poporului nostru.

Prof. I. PETRE
Sighet

Bogată activitate extraşcolară

Activitatea extraşcolară aduce o contribuţie însemnată la educarea comunistă a elevilor. Ea le lărgeşte orizontul cultural, îi pregăteşte pentru muncă, le dezvoltă aptitudinile şi înclinaţiile în domeniul ştiinţei, artei şi literaturii.

Printre activităţile extraşcolare un rol deosebit de însemnat îl joacă excursiile. Înţelegînd însemnătatea lor, cadrele didactice de la şcoala medie din Urziceni au organizat, în colaborare cu organizaţia U.T.M. din şcoală, o excursie la Bucureşti. Elevii au vizitat cu acest prilej Muzeul de istorie a partidului, muzeele „Grigore Antipa", „George Enescu", sala Palatului R.P.R., au vizionat spectacole. Excursia a contribuit mult la dezvoltarea cunoştinţelor elevilor şi a făcut să crească dragostea lor faţă de patrie, faţă de partid.

Contribuie mult la educarea elevilor şi întîlnirile lor cu muncitori fruntaşi, cu oameni de ştiinţă şi cultură. O asemenea întîlnire, în cadrul căreia elevii au stat de vorbă cu scriitorul Dumitru Almaş, a avut loc nu de mult la şcoala din Urziceni. Scriitorul le-a vorbit elevilor despre viaţa şi lupta lui Nicolae Bălcescu. Cu alte prilejuri elevii au ascultat interesante conferinţe despre originea şi evoluţia omului, despre apariţia vieţii pe pămînt, despre somn şi vise.

Foarte atractive sînt pentru elevi şi vizionările de spectacole. Ei au asistat astfel la un spectacol cu piesa „Nota zero la purtare" de V. Stoenescu şi O Sava, la concerte date de corul şcolii, de solişti şi instrumentişti din rîndurile elevilor.

Prof. GHEORGHE GHEORGHIU
Urziceni

Viitorii constructori navali se pregătesc de pe acum pentru profesiunea pe care au îndrăgit-o

Întîlnirea viitorilor învăţători cu scriitorul Şerban Nedelcu

Recent, în sala de festivităţi a Şcolii pedagogice din Cîmpulung—Muscel a avut loc o întîlnire a cadrelor didactice şi elevilor şcolii cu scriitorul Şerban Nedelcu.

Pline de interes au fost discuţiile purtate cu acest prilej pe marginea recentului roman al scriitorului, „Învăţătorii". Întrebările puse de elevi, părerile lor, unele observaţii formulate de ei au dovedit că romanul nu fusese doar o simplă lectură, ci obiectul unui temeinic studiu. O elevă din anul V, de zilă, a vrut să cunoască tainele laboratorului de creaţie al autorului, calea documentării sale. Un alt elev a vrut să afle dacă Ioana, una din eroinele romanului, se va reabilita în viitorul volum.

Cadrele didactice care au participat la discuţii au vorbit despre viaţa grea a slujitorilor şcolii în anii regimului burghezo-moşieresc, au analizat diferite personagii.

Scriitorul Şerban Nedelcu a răspuns la toate întrebările puse, dînd multe amănunte în special despre modul în care s-a documentat pentru elaborarea romanului.

Întîlnirea a constituit un binevenit prilej de a dezbate probleme legate nemijlocit de nobila profesiune de educator.

I. RADU

Concursul cultural-artistic al pionierilor

Nu de mult s-a desfăşurat în sala căminului cultural din comuna Bogza, raionul Rîmnicul Sărat, faza intercomunală a concursului cultural-artistic al pionierilor.

Cei 328 de pionieri din comunele Bogza, Sihlea, Voetin, au prezentat în faţa juriului şi a sălii pline de spectatori rezultatul unei munci perseverente.

Unele colective de pionieri au cîştigat cu această ocazie dreptul de a participa la faza raională a concursului. Printre acestea se numără corul pionierilor de la Şcoala de 8 ani din comuna Sihlea, care s-a prezentat ca un colectiv artistic omogen şi talentat. Şi echipa de dansuri a pionierilor din comuna Bogza şi-a cîştigat pe drept meritul de a participa la faza raională. Totodată, colectivul de teatru al pionierilor din comuna Voetin a obţinut locul întîi pentru talentul cu care a interpretat o piesă de actualitate.

ALECU GH. CROITORU

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista
NATURA
seria Geografie-Geologie,
nr. 1, ianuarie-februarie 1962

În sumar :

I. Rădulescu, C. Herbst : Lupta pentru o concepţie ştiinţifică în geografia românească.

St. Airinei : Contribuţii geofizice la cunoaşterea subsolului R. P. Române.

C. Grigorescu : Agricultura R. P. Române în etapa desăvîrşirii construcţiei socialiste.

H. Grumăzescu, C. Stănescu, A. Popova, E. Nedelcu : Delta Dunării.

I. Hîrjoabă : Asupra prezenţei lui Bos sp. în prundişurile de la Brăhăşeşti, raionul Tecuci.

I. Popovici, C. Nedelcu : Concentrarea industriei pe valea Trotuşului.

M. Bîzerea : Asupra numelui oraşului Timişoara.

Fl. Crep : Metode şi procedee folosite în predarea geografiei în învăţămîntul seral.

R. Givulescu : Alcătuirea unei colecţii de fosile.

Gh. Cristescu : Itinerar de excursie.

V. Cucu : America Latină. Aspecte economice şi politice actuale.

I. Roşca : Polii pămîntului.

A. Popova : Samoa de Vest.

Informaţii, Recenzii, Calendar geografic pe lunile martie-aprilie, Cronică, Din activitatea S.S.N.G.

Chiar de la primul lor spectacol, elevii clasei a X-a de la Şcoala medie „N. Bălcescu" din Capitală, membri ai brigăzii artistice de agitaţie din şcoală, au cucerit aplauzele colegilor

Consfătuire privind tratatul de istorie a pedagogiei româneşti

Institutul de ştiinţe pedagogice şi-a înscris în planul său de activitate elaborarea unui tratat de istorie a pedagogiei româneşti. Tratatul va constitui un studiu ştiinţific amplu, care va analiza în lumina învăţăturii marxist-leniniste practica şi gîndirea pedagogică de pe teritoriul ţării noastre, precum şi dezvoltarea instituţiilor educative în diferite perioade istorice, din cele mai vechi timpuri şi pînă azi.

Lucrarea va înfăţişa lupta poporului nostru pentru cîştigarea drepturilor sale la educaţie, învăţămînt şi cultură, va prezenta chipul militanţilor progresişti pe tărîmul învăţămîntului şi pedagogiei va dezvălui esenţa de clasă şi limitele teoriei şi practicii educative, lupta între teoriile pedagogice progresiste şi cele reacţionare.

Un loc important se va acorda luptei Partidului Comunist din Romînia pentru şcoală şi cultură democratică, precum şi realizărilor obţinute în domeniul şcolii şi pedagogiei din ţara noastră în anii puterii populare. Lucrarea va scoate la iveală ceea ce este esenţial în precizarea trăsăturilor noii tradiţii pedagogice din patria noastră, care continuă şi dezvoltă creator tradiţia progresistă a trecutului în tot ceea ce are ea mai bun.

Tratatul este conceput în trei părţi. Partea I va cuprinde educaţia în orînduirea comunei primitive, procesul instructiv-educativ şi concepţiile pedagogice în orînduirile sclavagistă, prefeudală şi feudală de pe teritoriul ţării noastre. Partea a II-a va trata şcoala şi pedagogia în orînduirea capitalistă (1848—1944), iar partea a III-a va trata problemele educaţiei şi învăţămîntului de la actul istoric din 23 August 1944 şi pînă în zilele noastre.

După o serie de acţiuni premergătoare — şedinţe, comunicări la sesiuni ştiinţifice, dezbaterea în coloanele „Revistei de pedagogie" a proiectului de tratat etc. — colectivele care participă la elaborarea lui au strîns şi prelucrat o serie de documente şcolare inedite şi de manuscrise, au reconsiderat şi prezentat sub formă de articole şi monografii figuri de pedagogi, au întocmit studii asupra unor şcoli care nu au fost cercetate pînă acum de pe o poziţie ştiinţifică (Şcoala de la Cotnari, Schola graeca et latina din Tîrgovişte etc.) şi au studiat problema legislaţiei şcolare.

În zilele de 23 şi 24 februarie, Institutul de ştiinţe pedagogice a organizat o consfătuire la care au participat istorici, specialişti în domeniul istoriei literaturii române şi cercetători în problemele învăţămîntului şi pedagogiei româneşti din întreaga ţară, pentru a se cunoaşte stadiul lucrărilor. S-au dezbătut îndeosebi problemele privitoare la partea I a tratatului. Lucrările consfătuirii au fost conduse de tov. prof. dr. Stanciu Stoian. Prof. univ. St. Bîrsănescu, responsabilul părţii I, a prezentat un referat în care a scos în evidenţă stadiul cercetărilor şi a pus în dezbatere probleme privitoare la izvoarele documentare, la modul prelucrării materialului şi la planul general al lucrării. Un alt referat, prezentat de V. Bunescu şi A. Coman, a pus în discuţie cîteva probleme în legătură cu cercetarea istoricului şcolii şi gîndirii pedagogice din Transilvania.

În discuţiile ce au urmat s-au adus noi contribuţii la stabilirea izvoarelor, arătîndu-se că trebuie să se utilizeze şi izvoarele narative, să se cerceteze arhivele locale, folclorul, să se studieze însemnările de pe cărţi, manuscrise, ca şi cartografia veche.

De asemenea a ieşit la iveală necesitatea de a se continua publicarea culegerii „Din istoria pedagogiei româneşti", de a se elabora o antologie a pedagogiei româneşti şi de a se tipări culegeri de documente şi manuscrise, ca lucrări premergătoare şi anexe la Tratat.

Participanţii la consfătuire s-au angajat să facă toate investigaţiile ştiinţifice necesare — cercetare de documente inedite, manuscrise, fonduri vechi de cărţi etc. — spre a se realiza la timpul propus această lucrare aşteptată cu interes de cadrele didactice din ţara noastră.

Concursuri

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 5 ANI DIN TIMIŞOARA, b-dul V. Pîrvan nr. 4, anunţă scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

— Postul de conferenţiar la disciplinele lingvistică generală şi curs special de limbă, catedra de limba română, Facultatea de filologie, poziţia 1.

— Postul de asistent la disciplinele istoria literaturii române şi folclor, catedra de literatură română, Facultatea de filologie, poziţia 10.

— Postul de asistent la disciplina curs practic, catedra de limba rusă, Facultatea de filologie, poziţia 6.

— Postul de preparator la catedra de limba rusă, Facultatea de filologie, poziţia nr. 15.

— Posturile de asistent la disciplina curs practic de limba germană şi gramatica limbii germane, catedra de limbi străine, Facultatea de filologie, poziţiile nr. 14 şi 20.

— Postul de asistent la disciplina fizică generală, catedra de fizică, Facultatea de matematică-fizică, poziţia 9.

Pentru a participa la concurs cei interesaţi vor înainta în termen de o lună de la publicarea prezentului anunţ o cerere adresată Institutului pedagogic din Timişoara, b-dul. V. Pîrvan nr. 4, însoţită de următoarele acte : copie de pe actele de studii ; certificatul de caracterizare a activităţilor profesionale şi obşteşti, eliberat de instituţia la care îşi au funcţia de bază ; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează ; memoriul de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat ; autobiografie.

Concursul se va desfăşura în localul Institutului pedagogic de 5 ani din Timişoara, b-dul V. Pîrvan nr. 4. Data desfăşurării concursului va fi anunţată ulterior.

★

INSTITUTUL DE CONSTRUCŢII DIN BUCUREŞTI anunţă scoaterea la concurs a unui post de conferenţiar la disciplina chimie şi materiale de construcţii, Facultatea de hidrotehnică, poziţia 14 din statul de funcţiuni, catedra de chimie şi materiale de construcţii.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la rectoratul Institutului de construcţii din Bucureşti, b-dul. Tolbuhin nr. 80, raionul 23 August, în decurs de o lună de la publicarea prezentei, următoarele acte :

cerere ; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe ; copie legalizată de pe atestatul de conferenţiar; lucrările ştiinţifice ale candidatului, într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale, eliberat de instituţia în care îşi are funcţia de bază ; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat ; autobiografie.

Locul şi data concursului vor fi anunţate direct candidaţilor admişi la concurs.

★

INSTITUTUL AGRONOMIC DIN TIMIŞOARA anunţă ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice :

— conferenţiar la disciplina Socialism ştiinţific, catedra de ştiinţe sociale, poziţia XIX/1 din statul de funcţiuni ;

— conferenţiar la disciplina Economie agrară, catedra organizare I.A.S., poziţia XIII/3 din statul de funcţiuni ;

— conferenţiar la disciplina Matematici superioare, catedra de matematică şi fizică, poziţia XV/2 din statul de funcţiuni.

Cei interesaţi vor înainta, în termen de o lună de la data publicării concursului, o cerere către rectoratul institutului, însoţită de următoarele acte :

— copie legalizată de pe actul de studii ;

— lucrările ştiinţifice, într-un exemplar ;

— certificat de caracterizare a activităţii profesionale, eliberat de instituţia unde-şi au funcţia de bază, sau recomandarea şefului de catedră, dacă funcţionează în învăţămîntul superior ;

— certificat de vechime în muncă, eliberat de instituţia unde lucrează ;

— memoriu de activitate didactico-ştiinţifică.

Data concursului se va anunţa ulterior. Informaţii suplimentare se primesc la rectoratul institutului, telefon 49—53.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.00.20, Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 651 — vineri 9 martie 1962 — 8 pagini 25 bani

Elevii de la Școala de 8 ani din comuna Dobroești privind dincolo de hotarele unde vezi cu ochiul liber.

Căi spre măiestrie

Aspirația spre perfecțiune constituie una din trăsăturile noii morale a muncii din patria noastră. Tendința caracteristică spre o continuă perfecționare este vizibilă în toate sectoarele producției, ale activității sociale. În rîndul învățătorilor și a profesorilor, această tendință ia în primul rînd forma unei preocupări generale pentru ridicarea măiestriei pedagogice.

Ca stimulent al perfecționării profesionale a pedagogilor au fost introduse nu de mult gradele didactice. An de an sute de învățători și profesori se pregătesc pentru ca, prezentîndu-se la examenele pentru obținerea gradelor, să atingă o treaptă superioară de calificare. Aceasta rămîne însă numai una din formele sub care se face vădită preocuparea celor ce muncesc în școli de a-și lărgi orizontul de cunoștințe profesionale, de a-și aprofunda priceperea pedagogică. Este suficient să trecem doar prin cîteva școli pentru a întîlni alte și alte forme de manifestare ale preocupărilor menite să ducă la ridicarea calificării profesionale. La îndemîna pedagogilor se află nenumărate căi, nenumărate mijloace cu ajutorul cărora pot atinge treptele superioare ale măiestriei pedagogice.

În însăși munca de fiecare zi pe care o desfășoară în rîndul elevilor învățătorul sau profesorul învață. El observă dacă metoda pe care a folosit-o astăzi a dat roade, dacă chipul în care a explicat o problemă i-a făcut pe elevi s-o înțeleagă sau nu, dacă un anumit procedeu s-a dovedit eficient. Și, în funcție de aceste observații, el va folosi mîine aceeași metodă, perfecționînd-o, sau va căuta alta mai bună.

Aceasta este ceea ce se cheamă experiența personală în muncă a fiecărui pedagog în parte. Ea nu rămîne însă numai în folosul individual al celui ce a cîștigat-o după îndelungate căutări și strădanii. În școli sînt organizate forme de activitate care facilitează transmiterea experienței personale a fiecărui profesor, împărtășirea observațiilor și cunoștințelor adunate din munca de zi cu zi, dezbaterea colectivă a unor variate probleme de ordin pedagogic. Schimbul de experiență pe calea lecțiilor deschise, a discuțiilor în urma asistențelor la lecții, a consfătuirilor pe teme profesionale organizate de grupele sindicale, a activității comisiilor metodice, cercurilor pedagogice, consiliilor pedagogice, dă învățătorilor și profesorilor zeci de prilejuri de a descoperi noi aspecte ale muncii pedagogice, de a-și clarifica noi și noi probleme rămase nedezlegate.

Să ne oprim la întîmplare în cîteva școli din țară și vom vedea cît de mare este însemnătatea acestor forme de activitate.

La Școala medie nr. 14 din Cluj vom observa o grijă deosebită pentru realizarea unei munci cît mai rodnice în comisiile metodice. Dezbaterile pe marginea unor referate, ca și lecțiile deschise organizate din inițiativa acestor comisii îi ajută pe învățători și profesori să-și îmbunătățească munca de la o zi la alta. Prin ce metode putem contribui la îmbogățirea vocabularului elevilor, la dezvoltarea deprinderilor lor de exprimare corectă și frumoasă? ; cum le clarificăm copiilor semnificația politică a fenomenelor sociale? ; cum poate fi mai bine folosit materialul didactic în lecțiile de istorie? ; pe ce căi putem contribui la dezvoltarea gustului estetic al elevilor? — iată numai cîteva din întrebările cărora profesorii de la această școală le-au găsit răspuns analizînd unele lecții deschise de istorie, de limba romînă, de desen etc. Multe alte probleme și-au clarificat ei discutînd pe marginea unor referate ca: „Despre predarea lecțiilor de citire cu conținut științific", „Însemnătatea cultivării deprinderilor de calcul mintal la clasele I—IV", „Metode pentru formarea unei atitudini disciplinate în rîndurile elevilor".

La Școala medie din Băilești, regiunea Oltenia, activitatea comisiilor metodice are în vedere obiective precise. Învățătorii și profesorii școlii și-au propus să dezbată în acest an școlar o serie de probleme privind educația comunistă a elevilor, legarea învățămîntului de viață, de producție, ridicarea nivelului elevilor rămași în urmă la învățătură.

(Continuare în pag. 4)

Ziua internațională a femeii

Sînt 52 de ani de cînd la Copenhaga femeile din lumea întreagă au ales ca zi de sărbătoare a lor, simbol al luptei înflăcărate pe care o desfășoară pentru viitorul fericit al copiilor, al omenirii, ziua de 8 Martie, început al primăverii. De mai bine de o jumătate de veac tradiția aceasta prinde rădăcini tot mai puternice în viața sutelor de milioane de femei din lumea întreagă, în viața popoarelor.

Zi de bilanț al succeselor pe drumul afirmării femeii în viața socială, 8 Martie este în același timp o zi în care femeile își exprimă puternic năzuințele lor de viitor. Ridicate din starea multiseculară de robie, femeile devin mereu mai mult, pretutindeni, un factor activ al luptei pentru pace, pentru progres social.

In frunte păsesc femeile din țările socialiste, cetățeni egali în drepturi ai lumii eliberate de exploatare, femei care muncesc umăr la umăr cu bărbații în fabrici și în uzine, pe ogoarele înfrățite ale agriculturii socialiste, pe șantiere, în laboratoare, în școli și care își spun cuvîntul în cele mai înalte probleme ale vieții obștești. In rîndurile femeilor muncitoare care contribuie la desăvîrșirea construcției socialiste a țării noastre se numără zeci de mii de femei antrenate în întrecerea socialistă pentru calitate care se desfășoară în fabricile și uzinele patriei. Colectivistele, femeile care muncesc în gospodăriile agricole de stat au răspuns cu înflăcărare chemării partidului, însușindu-și cele mai înaintate metode de cultură a plantelor și de creștere a sectorului zootehnic al gospodăriilor pentru obținerea unui belșug cît mai mare de produse agricole. După numai un sfert de veac de cînd analfabetismul număra milioane de victime din rîndul femeilor, țara noastră numără azi 155. 779 de lucrătoare în domeniul învățămîntului, artei, culturii și științei și 11 mii de femei ingineri.

Pretutindeni, în toate marile probleme care frămîntă astăzi omenirea și în primul rînd în problema păcii femeile își simt întreaga răspundere. Numeroasele lor acțiuni pe plan mondial dovedesc din plin acest lucru. Femeile știu bine că fericirea și bucuriile vieții descătușate a oamenilor din țările socialiste — imagine luminoasă a viitorului întregii omeniri — care au fost cucerite cu prețul unei uriașe jertfe cer să fie apărate. Salvgardarea păcii, apărarea cuceririlor democratice, socialiste constituie cea mai înaltă chemare a conștiinței umane din vremea noastră. Luptînd pentru această cauză vitală a omenirii femeile dovedesc că nu au uitat și au tras învățăminte din evenimentele trecutului apropiat, cînd fiara fascistă a aruncat întreaga lume în vîlvătăile războiului, cînd șirurile lungi de trenuri duceau în Germania hitleristă îmbrăcămintea unor femei și a unor copii a căror viață se încheiase în cuptoarele Auschwitz-ului și ale Maidanek-ului. Ele știu că mai există și astăzi în lume milioane de femei în țările Africii, Asiei și Americii Latine care văd cu durere cum plaga imperialismului le ucide pruncii înainte ca aceștia să fi articulat măcar vreodată cuvîntul „mamă". Ele văd limpede că în Franța și în Algeria fiara setoasă de sînge a fascismului ucide fără să aleagă vieți omenești, vieți de copii. „In aceste momente grele pentru voi — le scriu mamelor franceze mamele eroilor „Tinerei gărzi" — sîntem din toată inima alături de voi. Avem deplina încredere că în Franța tradițiilor libertății și democrației fascismul nu va trece".

Ca o mărturie a forței unite de acțiune a femeilor conștiente de rolul lor în hotărîrea soartei omenirii se deschide în aceste zile la Viena Întîlnirea mondială a femeilor pentru dezarmare. Sub semnul acestei lupte, sărbătorirea Zilei de 8 Martie are cele mai adînci și mai nobile semnificații.

Expoziție închinată zilei de 8 martie

De Ziua femeii elevele Școlii de meserii nr. 1 din Capitală au pregătit o frumoasă, și bogată expoziție. Lucrărilor executate de viitoarele specialiste în tehnica confecției rivalizează cu cele mai reușite parade ale modei, iar cele de artă culinară ar putea sta cu cinste în vitrina unui mare laborator de produse gospodărești și de patiserie.

În sala lucrărilor executate de clasele de confecții întîlnești o varietate largă de rochii, pardesie, hăinuțe pentru copii. Ce să admiri mai întîi? Rochia de seară din lame albastru, executată de eleva Elena Tărchilă din anul III sub îndrumarea profesoarei Constanța Radovici? ; rochia de după amiază și pardesiul asortat lucrată de Elena Moldoveanu din clasa maistrei Ana Brizeanu? ; rochița cu grațioase desene migălite de Elena Buga, care urmează numai de un an cursurile școlii? ; florile artificiale de măr și de cais lucrate în cercul de artizanat? Ar însemna să fii nedrept, căci toate exponatele sînt o mărturie a imaginației și talentului creator, a deosebitei îndemînări a elevelor din secția de confecții.

Surpriza pe care o rezervă vizitatorilor viitoarele specialiste în arta culinară este la fel de plăcută. Parcă ne-am afla în vestita căsuță de turtă dulce din basme. Iată o buturoagă năpădită de flori multicolore de cîmp. Ne apropiem și constatăm că buturuga e un tort de ciocolată, iar florile sînt de zahăr. Iată o cutie împodobită cu nestemate de alune și migdale. Pretutindeni, în toate colțurile, nenumărate „flori" aromate și gustoase...

Frumosul, bunăstarea au pătruns adînc în toate domeniile vieții din țara noastră. Lucrările prezentate la expoziția Școlii de meserii nr. 1 din Capitală închinată Zilei femeii sînt, într-un fel, o părticică din frumosul și bunăstarea acestei vieți. O părticică din bucuriile simple și dragi femeilor din țara noastră.

În peisajul orașului Sinaia: un nou local de școală medie. Poartă numele lui George Enescu

Activitatea organizațiilor sindicale din școli

În sprijinul procesului de învățămînt

Intre conducerea Școlii medii nr. 1 din Baia Mare și activiștii din grupele sindicale ale școlii s-a statornicit o colaborare strînsă, rodnică. O formă de manifestare a acestei colaborări o constituie organizarea consfătuirilor de muncă, menite să ducă la ridicarea nivelului calitativ al procesului de învățămînt. Astfel de consfătuiri se organizează periodic, cu sprijinul comisiilor metodice, pe baza unor referate care au la bază studiul concret al metodelor bune folosite de profesorii cu multă experiență.

Pentru a veni în ajutorul cadrelor tinere, nu de mult a fost organizată o consfătuire pe tema „Metode și procedee de predare a cunoștințelor și de notare a elevilor". Pe baza referatului cu această temă, prezentat de profesoara de matematică Maria Cordoș, s-au purtat discuții vii, creatoare, care s-au soldat cu învățăminte prețioase pentru cadrele didactice.

Aceasta s-a datorat faptului că referatul a cuprins o seamă de observații practice, desprinse din asistențele făcute la lecțiile predate de profesorii Vasile David și Sink Erica. S-a arătat, de pildă, că la lecțiile predate de profesorul Vasile David la clasa a X-a C se folosește cu măiestrie metoda conversației euristice. La lecția „Reducerea la primul cadran", de pildă, datorită întrebărilor clare și precise ale profesorului, elevii au dedus cu ușurință relațiile ce există între funcțiile trigonometrice ale arcelor suplimentare, precum și ale arcelor din cadranele III și IV. Fixarea cunoștințelor s-a efectuat pe tot parcursul lecției, prin întrebări și exerciții. Au fost date și alte exemple din care a reieșit cu claritate că cei doi profesori despre care a vorbit referatul folosesc cu pricepere cele mai bune metode de predare a matematicii

Referatul a scos în evidență și felul cum efectuează acești profesori verificarea cunoștințelor, atît oral cît și pe baza lucrărilor scrise.

Trebuie subliniat faptul că principalul rezultat al consfătuirii de muncă a constat în largul schimb de experiență realizat cu acest prilej. Organizatorul grupei sindicale, conducerea școlii și comisia metodică de matematică au reușit să asigure o bază de discuții, posibilitatea unui larg schimb de păreri. Profesorii tineri au pus întrebări și au primit răspunsuri competente.

Profesorul Eugen Novac, de pildă, a subliniat în cuvîntul său că a avut mult de învățat în legătură cu folosirea metodei conversației și cu notarea elevilor. El a considerat bun procedeul profesoarei Maria Godza, care în notarea elevilor ține evidența disciplinei la care sînt ascultați aceștia, notînd în dreptul fiecăruia litera „A" dacă a fost ascultat la algebră, „G" dacă a fost ascultat la geometrie și „T" dacă a fost ascultat la trigonometrie.

Profesorii Ioan Dîrjan și Rodica Levay au apreciat ca pozitiv procedeul folosit de tovarășul Vasile David care, atunci cînd vreun elev vine la școală cu tema neefectuată, îl cheamă la tablă și verifică dacă știe s-o lucreze. În felul acesta se pune capăt justificărilor cu: „am uitat caietul acasă", „am împrumutat caietul unui alt elev" și altele

Participanții la consfătuirea de muncă și mai ales cadrele tinere au scos în evidență necesitatea de a se organiza cu regularitate asemenea acțiuni

De la data cînd a avut loc consfătuirea n-a trecut prea multă vreme. Totuși, de pe acum au apărut semne vizibile ale eficienței ei. La clasa a IX-a, B, unde predă tovarășul Ion Dîrjan, deși profesorul a devenit mai exigent, o seamă de elevi au primit note mai bune. Elevii Teofil Breban a ajuns de la nota 7 la 8 și 9, Doina Chira de la 5 la 7. Și numărul exemplelor poate continua. La fel și la clasa tovarășei Maria Man Elevul Tiberiu Chiș, care avea nota 4, are acum 7. Maria Hauși a ajuns de la nota 6 la nota 8.

Rezultatele obținute în urma consfătuirii de muncă au dovedit pe deplin că aceasta este una din formele cele mai eficiente pentru ridicarea nivelului procesului instructiv-educativ, pentru sprijinirea cadrelor didactice tinere. Iată de ce activul grupei sindicale va trebui să acorde toată atenția organizării regulate a unor asemenea consfătuiri.

M. PAVEL

POȘTA redacției

Emilia Mihalache — comuna Siliștea, raionul Videle și **Sandu Constantin** — comuna Hlipiceni, raionul Botoșani.

Potrivit indicațiilor din îndreptarul trimis de M.I.C. secțiilor de învățămînt și cultură, absolvenții școlilor medii care predau la clasele V—VIII și care aveau un stagiu de peste 5 ani la data de 1 august 1959 sînt asimilați la salarizare cu învățătorii de categoria I-a cu gradul definitiv, în grupa corespunzătoare de vechime avută la 1 august 1959. Ei nu pot fi trecuți în altă grupă de vechime pînă cînd nu obțin calificarea pentru învățămînt și gradul definitiv.

Dvs. aveți dreptul la aceeași salarizare ca învățătorii de categoria I-a cu gradul definitiv, grupa 5—10 ani și nu puteți trece în altă grupă de vechime decît după ce vă veți califica și obține gradul definitiv

Olga Plești — comuna Cristinești, raionul Dorohoi și **Viorel Dima** — comuna Șendrești, raionul Adjud.

Potrivit prevederilor legale în vigoare, deoarece nu sînteți calificați pentru funcția de profesor, nu puteți trece în altă grupă de vechime decît după obținerea calificării și trecerea examenului de grad definitiv.

Mariana Ștefănescu — Ploiești.

Obligația didactică de predare a maiștrilor-instructori în cazul încadrării lor cu normă anuală este de 1050 ore. Acest lucru este precizat în îndreptarul trimis de M.I.C. secțiilor de învățămînt și cultură.

Orele ce depășesc obligația didactică anuală de 1050 ore se consideră cumul și sînt remunerate ca atare. În cazul dvs., cele 70 de ore ce depășesc obligația de 1050 ore sînt considerate cumul și sînt plătite și în timpul vacanțelor de iarnă și primăvară; nu intră însă în calcularea indemnizației pentru concediul de odihnă.

Dumitru Văcaru, Brașov.

La stabilirea plafoanelor pentru acordarea alocației de stat pentru copii se iau în considerare, pe lîngă salariul de bază și îndemnizația pentru predarea la seral, dirigenția și cumulul. Nu se iau în considerare veniturile realizate din plata cu ora.

Din scrisoarea dvs. rezultă că ați rămas în continuare și după 1 septembrie 1961 în aceeași categorie de salarizare și grupă de vechime și cu aceleași sporuri (dirigenție și cumul), pe care le-ați avut anterior. În situația dvs. nu au intervenit prin urmare nici un fel de schimbări, iar depășirea plafonului pentru alocația de stat pentru copii este determinată doar de majorarea salariului. Potrivit dispozițiilor în vigoare aveți dreptul să primiți în continuare alocația de stat pentru copil, pînă la o eventuală majorare a salariului peste cel stabilit la 1 septembrie 1961, ca urmare a trecerii în altă categorie de salarizare, a primirii altor sporuri sau a creșterii cumulului.

Un grup de cadre necalificate din raionul Tecuci.

Întrebarea dvs. este vagă și prea generală pentru ca să vă putem da un răspuns concret.

Încadrarea și salarizarea dvs. urmează să se facă în conformitate cu instrucțiunile de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959 și cu completările date ulterior de M.I.C.

Organele financiare de control pot lua măsuri de îndreptare în cazul cînd constată că salarizarea nu s-a făcut în mod corespunzător.

Vasilescu L. Costel — comuna Ciorani, raionul Mizil.

Timpul servit pentru efectuarea stagiului militar, indiferent de sarcinile îndeplinite în acest timp, nu se ia în considerare la calcularea stagiului de activitate în învățămînt. Se consideră stagiu în învățămînt numai timpul servit efectiv la catedră sau în funcțiunile ce sînt precizate prin instrucțiunile de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959.

Prin urmare vă veți putea prezenta la examenul de gradul II numai după ce veți servi cel puțin 10 ani la catedră sau în funcțiuni care se iau în considerare ca stagiu în învățămînt.

I. Oprea — comuna Filea, regiunea Cluj.

Modul de calculare a mediei la examenul de definitivat este stabilit prin regulamentul de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959. Lucrarea scrisă la specialitate la examenul de definitivat nu este eliminatorie, nota obținută la scris împreună cu nota obținută la oral dînd media la specialitate. Această medie este însă eliminatorie.

Candidații la examenul de definitivat au dreptul să se prezinte la examen de trei ori, în trei sesiuni consecutive. Cei care nu s-au prezentat într-o sesiune din motive bine întemeiate se pot prezenta în sesiunea următoare, în cadrul dreptului de a da examenul de trei ori.

În ajutorul candidaților la examenele pentru obținerea gradelor vin institutele de perfecționare a cadrelor didactice, care indică bibliografia pentru toate temele din programe, organizează consultații, pun la dispoziție material bibliografic etc.

Constantin Marinescu — comuna Hîrliug, raionul Lugoj și **Magdalena Bodo** — Tg. Mureș.

Îndemnizațiile pentru educatoare se acordă în funcție de grupele de copii existente și nu în funcție de numărul posturilor.

Un grup de educatoare din regiunea Banat.

Obligațiile de muncă și norma didactică pentru personalul didactic de conducere și didactic-ajutător sînt stabilite prin instrucțiunile de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959. Potrivit acestor instrucțiuni, norma didactică a educatoarelor din instituțiile preșcolare este de 8 ore pe zi în care se include și timpul pentru pregătirea materialului instructiv-educativ și pregătirea copiilor pentru începerea activităților educative. Tot în cadrul acestor ore se include și timpul pentru activitatea metodică. În obligația de muncă a educatoarelor din învățămîntul preșcolar nu intră însă și activitatea de culturalizare, întrucît norma lor didactică este mai mare decît a celorlalte cadre didactice.

Traian Gh. — comuna Băița — raionul Cehul Silvaniei.

Reconstituirea actelor de studii se face pe bază de martori, în conformitate cu instrucțiunile M.I.C. trimise secțiilor de învățămînt și cultură și școlilor. Urmează ca Dvs. să vă adresați școlii din localitate care vă va da toate îndrumările necesare și va întocmi formele corespunzătoare pentru eliberarea actelor de studii.

ÎNSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

ÎN EDITURA ACADEMIEI R. P. R. a apărut ISTORIA ROMÎNIEI vol. II

Istoria Romîniei cuprinde istoria patriei noastre din cele mai vechi timpuri (circa 600.000 ani î.e.n.) pînă în zilele noastre. Lucrarea, realizată de un larg colectiv de specialiști sub egida Academiei R.P.R., are o mare valoare științifică și educativă. Scrisă de pe pozițiile materialismului istoric, Istoria Romîniei sintetizează rezultatele întregii activități desfășurate în țara noastră în domeniul cercetărilor istorice.

Volumul I, apărut în 1960, conține istoria patriei de la apariția omului pe teritoriul țării noastre pînă în secolul IX inclusiv. Sînt prezentate închegarea și formarea orînduirii comunei primitive, apariția și consolidarea orînduirii sclavagiste, formarea statului dac incipient, stăpînirea romană, lunga perioadă de trecere spre feudalism etc. Volumul se încheie cu tratarea problemei fundamentale a istoriei noastre vechi — formarea limbii și a poporului romîn.

Volumul II, apărut recent, cuprinde prima parte a orînduirii feudale (secolul X—XVI). Principalele probleme abordate în volum sînt apariția, consolidarea și dezvoltarea modului de producție feudal, apariția primelor formațiuni politice feudal incipiente pe teritoriul patriei noastre, formarea statelor feudale Transilvania, Moldova și Țara Romînească, dezvoltarea relațiilor și agravarea exploatării feudale, răscoalele populare din 1437—1438 și 1514, lupta eroică a poporului romîn împotriva invaziei și a cotropirii otomane. Volumul se încheie cu epoca glorioasă a lui Mihai Viteazul, cînd are loc prima încercare de unire politică a celor trei țări romîne.

Volumul conține 1.159 pagini cu 315 figuri și 20 planșe. Prețul — 45 lei.

„ÎNDRUMĂTORUL CULTURAL"

A apărut recent nr. 2 — februarie 1962 al revistei „Îndrumătorul cultural". Revista dedică primele sale pagini muncii culturale de masă pentru popularizarea obiectivelor actuale ale muncii din agricultură, în lumina Consfătuirii pe țară a țăranilor colectiviști. Revista cuprinde un articol de fond cu această temă, o consultație, articole relatînd experiența căminelor culturale etc. În sprijinul pregătirilor pentru campania agricolă de primăvară revista publică articolele: „Un jurnal vorbit cu tema „Să facem din G.A.S. model de gospodărie socialistă" și „Tractoriștii au nevoie de cunoștințe agrotehnice".

Numărul pe februarie al „Îndrumătorului Cultural" cuprinde numeroase materiale în ajutorul activului cultural din sindicate. Sub titlul „Să cuprindem mase tot mai largi de oameni ai muncii în activitatea culturală a sindicatelor" sînt înfățișate aspecte din experiența înaintată și principalele sarcini ale comitetelor sindicatelor în vederea realizării unei activități culturale bogate în conținut, variate și atrăgătoare, cu o largă sferă de cuprindere. Revista descrie de asemenea o inițiativă a consiliului sindical regional Iași în sprijinul producției — grupele de informare și documentare tehnică — și înfățișează pe larg cum sînt organizate „joile tineretului" la uzinele „23 August" din Capitală.

Pentru a ajuta pe activiștii culturali să organizeze manifestări culturale complexe, pe teme actuale, revista publică două ample consultații.

Pentru formațiile de teatru de amatori de la orașe și sate sînt publicate în acest număr piesele „Sala de așteptare" de V. Bîrlădeanu și „Stupii cu pricina" de T. Bocșa.

Educaţia estetică a elevilor

DUPĂ LEGILE FRUMOSULUI

Nu se poate concepe educaţia comunistă fără educaţia estetică. „A construi viaţa după legile frumosului", cum cerea Marx, este năzuinţa primordială a omului socialist şi ea apare astăzi în toate sferele vieţii sociale.

Mijloacele prin care se realizează educaţia estetică în şcoală sînt variate şi multiple. Printre ele, orele de literatură romînă ocupă un loc de seamă, căci analiza operei literare, contactul direct cu frumosul în arta cuvîntului creează mari posibilităţi de formare şi dezvoltare a gustului pentru frumos

Cea dintîi cerinţă a orei de literatură este aceea de a trezi o emoţie estetică, un ecou emoţional prelungit şi statornic în sufletul elevului. În această privinţă are o mare importanţă prima lectură a operei în faţa clasei. De aceea, grija pentru lectura expresivă trebuie să stea mereu în atenţia profesorului. Ţinînd seama de acest lucru îi pregătesc din vreme pe elevii care vor citi texte în primă lectură, caut să văd dacă ei au înţeles perfect sensul lor, dacă sînt în stare să citească nuanţat, căci nu e permis ca tocmai efectul primei emoţii să fie pierdut.

Trecînd la analiza operei literare caut să-i îndrum pe elevii mei spre înţelegerea frumosului întruchipat în personajele din operele studiate. În conturarea personajelor pornesc de la adevărul că frumosul este fapta morală, fapta care răspunde celor mai înaintate cerinţe sociale.

De altfel, poporul, în înţelepciunea lui, a calificat din vechime atitudinea morală prin valori estetice : eroii săi iubiţi sînt caracterizaţi prin cele mai alese însuşiri sufleteşti şi fizice. Concordanţa dintre bun şi frumos, bine şi frumos e permanent prezentă în creaţia populară. Ciobănelul din „Mioriţa", bunăoară, îmbină în cea mai înaltă măsură eticul şi esteticul, pe cînd asupritorul ia adesea chipul pe care îl are „Manea slutu' şi urîtu' / Manea grosu' şi-arţăgosu'". Mircea cel Bătrîn din „Scrisoarea III" de Eminescu îi emoţionează pe elevi prin grandoarea sa, care apare în simplitate şi modestie şi, dincolo de admirabilele versuri eminesciene care-l înfăţişează, ei intuiesc personajul viu, însufleţit de sentimentul demnităţii naţionale şi de un cald patriotism. Cînd vom analiza personajul pozitiv din literatura de după 23 August 1944 vom sublinia valoarea morală prin care se realizează îndeosebi frumosul vieţii, concentrată în eroi ca Anton Filip, Ilie Barbu, Karoly Bucsi etc.

În construcţia operei literare, în compoziţia ei apar elemente arhitecturale de proporţie şi simetrie, în spaţiu şi timp, care pot contribui mult la dezvoltarea simţului estetic al elevilor. De aceea le voi atrage atenţia asupra faptului că romanul „Nicoară Potcoavă" de M. Sadoveanu, de pildă, are o construcţie ciclică, ca o spirală ascendentă, deschizînd perspectiva viitorului. Arătîndu-le că romanul se încheie cu o scenă asemănătoare celei cu care se deschide, îi voi ajuta să înţeleagă că momentele povestirii au îmbogăţit semnificaţia ideii fundamentale a operei : Între momentul prim — „La hanul lui Goraşcu Haramin" — şi momentul ultim, cîte nu s-au întîmplat ! Alături de lupta poporului condus de Ion Vodă s-a adăugat o nouă dovadă a spiritului revoluţionar al maselor asuprite, însufleţite de figura luminoasă a lui Nicoară Potcoavă.

Simţul estetic al elevilor se dezvoltă şi prin analiza expresiei artistice, prin analiza stilului şi limbii literaturii. Forţa emoţională a cuvîntului, fie ca element de construcţie în propoziţie şi frază, fie considerat limitat, în colorarea şi plasticizarea unei imagini mai restrînse, trebuie dezvăluită şi folosită larg în munca noastră de educaţie estetică, cuvîntul în literatură fiind mijlocul care ne leagă direct de faptul artistic. Prin analiza atentă a expresiei poetice le dezvăluim mai bine elevilor comorile artistice cuprinse în opera literară, făcîndu-i să înţeleagă mai uşor în ce constă frumuseţea unei opere literare, puterea ei de a emoţiona, de a comunica nuanţele de gîndire şi simţire pe care le cuprinde.

Sarcina de a-i deprinde pe elevi să aprecieze valoarea cuvîntului în vorbire, să stăpînească sensul lui, să-i simtă puterea emoţională este în primul rînd o sarcină a profesorului de literatură şi se realizează şi prin analiza limbii operei literare. Stabilirea sensului propriu şi figurat al cuvîntului dă posibilitatea înţelegerii felului cum se întruchipează ideile şi sentimentele în imagini artistice, cum aceleaşi cuvinte pot să exprime multiple şi variate sensuri : „Zid de pace" (Dosoftei) „iubirea de moşie e un zid" (Eminescu), „Un zid eram toţi trei şi peste vînt / peste zăpezi, peste pustietate / suiau din ura noastră ziduri late / ne-nvinse ziduri, mari pereţi de ură"... (Jebeleanu). Analizînd toate aceste versuri elevii înţeleg că aici sensul figurat al cuvîntului „zid" marchează, prin metaforă, forţa de neînvins a solidarităţii umane. Sau, comparînd imaginile create de „a rumeni", vom arăta că în versurile „Pe un deal răsare luna, ca o vatră de jăratic / Rumenind străvechii codri şi castelul singuratic" (Eminescu) „rumenind" realizează un efect pictural, pe cînd în „Eroi ce rumeniriţi zorii / Victoriilor proletare" (Beniuc) sensul cuvîntului e altul : evocă jertfele luptătorilor clasei muncitoare, adîncind astfel sensul ideologic al poeziei.

Referindu-ne la forţa concentrată şi plină de sugestie a cuvîntului ne putem folosi cu mult succes de versurile maestrului Arghezi. Ca să arate stăpînirea omului asupra pămîntului, sentimentul de înfrăţire al celor ce muncesc de pretutindeni precum şi avîntul omului către Cosmos, acestuia îi sînt necesare doar două cuvinte — dar ce adîncimi de gîndire şi simţire închid în ele : „E ţara lui pămîntul şi l-a-mpletit cu cerul" („Cel ce gîndeşte singur").

Exemplele pot fi nesfîrşite şi fiecare ar preciza noi şi noi aspecte şi nuanţe.

Analiza formei operelor literare este un mijloc eficient de a le forma elevilor o exprimare aleasă, de a-i feri, pe de o parte, de un limbaj stereotip, sărac şi simplist, iar pe de altă parte, de exagerarea şi artificialul metaforei forţate, care nu spune nimic.

Aceste cîteva aspecte din munca de analiză a operei literare arată doar o mică parte din posibilităţile nelimitate ale literaturii de a dezvolta sentimentul estetic al elevilor, de a-i ajuta să înţeleagă şi să guste opera literară valoroasă, să fie exigenţi în aprecierile lor în toate domeniile artistice.

Prof. SILVIA PETRESCU
Şcoala medie „I. L. Caragiale"
Bucureşti

Pe lîngă talent se mai cere ceva : să înveţi, să asculţi cu atenţie îndrumările profesorilor

O plimbare prin Parcul Libertăţii

Într-o duminică de sfîrşit de februarie, diriginta clasei a V-a „B" de la Şcoala de 8 ani „Barbu St. Delavrancea" din Capitală, tovarăşa Marghit Dascălu, a plecat cu elevii săi într-o plimbare prin Parcul Libertăţii. Era o dimineaţă luminoasă, plăcută. De cu seară se aşternuse peste parc o mantie de zăpadă pufoasă şi sclipitoare, care la acea oră nu fusese călcată încă de nimeni.

Ideea unei plimbări în colectiv prin parc i-a entuziasmat pe elevi. Puţini îl văzuseră îmbrăcat în straiele iernii. De aceea duminică, la ora fixată, toţi au fost prezenţi. Ba unii îşi luaseră şi sora sau fratele mai mic. De ce să nu se bucure şi ei de o plimbare ca asta ?

De fapt, plimbarea a avut un scop bine determinat — acela de a dezvolta dragostea elevilor pentru natură, pentru frumuseţile ei, de a le trezi interes pentru tot ceea ce-i înconjoară, de a-i deprinde să înţeleagă şi să iubească frumosul, să-l vadă şi în lucrurile obişnuite, întîlnite la fiecare pas. Într-un cuvînt, plimbarea aceasta adăugată la minunatele excursii prin ţară, pe care le-au făcut copiii în timpul vacanţelor, a venit să completeze multiplele forme prin care şcoala, profesorii, diriginţii, contribuie la educarea estetică a elevilor.

Că ea şi-a atins scopul am aflat de la elevii clasei. De fapt, nu chiar de la ei, ci din compunerile pe care le-au scris în urma acestei plimbări. Diriginta îi îndemnase să aştearnă pe caiet tot ce le-a plăcut, ce i-a impresionat mai mult în parc. (Trebuie spus că nici un elev n-a uitat să-şi ia de acasă un carneţel pe care, în timpul plimbării, a făcut însemnări. Ba unii au făcut chiar şi cîteva schiţe).

Am răsfoit cîteva caiete cu compuneri. Cîtă gingăşie în formulările lor stîngace, copilăreşti, dar care arată că, sub îndrumarea pedagogilor care îi călăuzesc, elevii încep să înţeleagă şi să iubească frumuseţile naturii şi cele făurite de mîna omului.

„...O pornim pe aleea principală străjuită de copaci maiestuoşi" — aşa îşi începe compunerea Adrian Iosifescu. Decorul i se pare „ca de basm", iar duduitul motoarelor unei fabrici din apropiere — „o simfonie plină de viaţă". Mai mult, el ştie să vadă şi efectul pictural al peisajului, notînd că „pe luciul metalic al lacului plutesc lin, pline de graţie, lebede albe şi negre".

De la înălţimea scărilor se vedea o minunată panoramă. „Ne-am luat la întrecere în recunoaşterea clădirilor ce se vedeau în depărtare. Eu am văzut Observatorul astronomic, blocul turn, Palatul telefoanelor, Ateneul" spune în compunerea ei Adina Dumitrescu.

Tot ceea ce au văzut în parc a sugerat copiilor imagini pline de prospeţime, plastice. Boschetele acoperite de zăpadă i-au părut Dorinei Teodorescu „nişte căciuli uriaşe de clăbuc", iar felinarele pitice „nişte ochi care clipesc în zăpadă". Adina Dumitrescu şi-a închipuit (din descrierile diriginţei) cum arăta parcul cu zeci de ani în urmă — „o mlaştină de care toată lumea se ferea". Acum, spune ea, „parcul este o feerie".

Cum era şi de aşteptat, n-a fost compunere în care să nu se povestească cu mult haz despre bătaia cu bulgări de zăpadă, despre nenumăratele trînte pe ghiaţă, despre toate glumele şi voia bună care n-au lipsit în această plimbare.

Ce a însemnat pentru elevii clasei a V-a „B" plimbarea în Parcul Libertăţii ? O spun clar cuvintele Monicăi Străuţ : „Tot ce am văzut în Parcul Libertăţii mi-a îmbogăţit cunoştinţele, m-a făcut să admir şi să preţuiesc mai mult frumuseţile naturii".

De alte comentarii nici nu mai este nevoie.

MONICA VERDEŞ

La asta nu s-au gîndit

Unul din mijloacele de educaţie estetică a elevilor este ambianţa în care trăiesc ei în şcoală. Noile construcţii şcolare sînt concepute astfel încît să facă faţă necesităţii de a-i educa în spiritul frumosului. Sînt nu numai încăpătoare, judicios împărţite, luminoase, ci şi frumoase, cu linii proporţionate şi elegante, zugrăvite în culori atrăgătoare, pastelate. Cîtă deosebire între noile localuri de şcoală şi vechile şcoli mohorîte, sumbre, vopsite în culori închise pentru a rezista la murdărie, adevărate „cimitire ale tinereţii", ca în versurile lui Bacovia !

Astăzi elevilor le este drag să păşească în şcolile care-i atrag nu numai prin conţinutul muncii care se desfăşoară în cadrul lor, ci şi prin înfăţişarea lor veselă, prietenoasă.

Iată, de pildă, Şcoala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" din str. Bizet, unul din punctele de reper ale noului cartier Floreasca. Atunci cînd îşi invită prietenii în noile lor locuinţe, mulţi dintre locuitorii cartierului precizează : „E strada din dreapta (sau din stînga) liceului, din faţa sau din spatele lui".

Clădirea mare, geometrică, pe două treimi din sticlă, îţi face, atunci cînd te afli în interiorul ei, impresia unei adevărate băi de lumină.

La intrare te întîmpină un mare panou cu nenumărate diplome de onoare şi premii individuale şi colective pentru activitatea muzicală, teatrală etc. — semn că în şcoală nu numai că există preocupare pentru educarea estetică a elevilor, dar că această preocupare este şi rodnică.

Aproape în toate clasele sînt ghivece de flori. Bustul lui Lenin de la intrarea principală este de asemenea înconjurat de flori. La etaje se găsesc cîteva reproduceri din Grigorescu, a căror prezenţă a avut un efect pozitiv asupra elevilor : au mijlocit cunoaşterea unor opere reprezentative din plastica autohtonă. Elevii nu numai că sînt informaţi asupra subiectelor tablourilor, dar au izbutit să pătrundă şi conţinutul lor de idei, mesajul lor. În clasa a XI-a, nu unul, nici doi, ci un număr îmbucurător de mare de elevi îţi pot vorbi cu competenţă despre seninătatea, armonia, echilibrul, robusteţea fetei care toarce, de Grigorescu, precum şi despre căldura, mişcarea şi lumina unuia din nenumăratele tablouri ale aceluiaşi pictor înfăţişînd un car cu boi. La fel de buni cunoscători se dovedesc elevii şi în faţa dramaticului şi zguduitorului „1907" de Octav Băncilă. Ei dezvăluie, aproape cu toţii, un temeinic simţ al culorii, liniilor, luminii şi, ceea ce este mai important, înţelegerea semnificaţiei mesajului pe care îl au aceste opere de artă.

Faţă de posibilităţile ce le oferă clădirea şi faţă de receptivitatea elevilor nu s-au făcut însă eforturi suficiente pe linia creării unei ambianţe care să contribuie cît mai mult la educaţia estetică. Coridoarele nu sînt ornate cu destul gust şi nici măcar destul de curat întreţinute. Opera constructorilor acestei şcoli, realizată cu atîta simţ estetic, cu atîta dragoste faţă de tinerele vlăstare, nu a fost slujită în mod pe deplin corespunzător de cei ce sînt însărcinaţi cu întreţinerea şcolii. Tablourile se găsesc într-un număr insuficient şi aşezate la întîmplare. Există coridoare unde pereţii sînt complet goi. Diferenţa dintre aspectul etajelor I şi II este prea mare, lăsînd să se vadă că la baza distribuirii tablourilor au stat considerente străine de punctul de vedere pedagogic. Este adevărat că sînt unele locuri unde ajung mai puţini vizitatori. Dacă pornim însă de la principiul că în şcoală tot ce se face este pentru elevi, că ei trebuie să stea în centrul tuturor preocupărilor noastre, atunci pretutindeni trebuie să domnească aceeaşi ordine, aceeaşi frumuseţe şi curăţenie. Tovarăşii din şcoală ascultă cu un aer autocritic opinia de mai sus, părînd a spune : „Aveţi dreptate, dar la asta nu ne-am gîndit".

Faptul că mai există elevi cu o ţinută nu tocmai îngrijită, faptul că unii din ei mai rup florile puse ca ornament — lucru pentru care cadrele şcolii s-au considerat îndreptăţite să le scoată de la intrarea elevilor şi de pe coridoarele unde circulă ei mai mult — s-ar putea să fie şi un efect al faptului că preocuparea pentru estetic mai lasă uneori de dorit.

Clădirea şcolii este deosebit de propice pentru a arăta nu frumos, ci foarte frumos. Mai multe tablouri alese cu grijă, armonios repartizate, bine puse în valoare, ar avea un efect deosebit. Plantele care, prin prospeţimea lor sînt atît de adecvate unei clădiri şcolare, repartizate judicios şi bine întreţinute, ar fi de asemenea un bun mijloc de a înfrumuseţa şcoala.

Faţă de grija statului nostru pentru a pune la dispoziţia copiilor şcoli cît mai frumoase este o datorie profesională şi patriotică de a depune tot efortul pentru ca ele să fie împodobite cît mai cu gust, aşa cum se cuvine şi aşa cum merită elevii.

M. NEMET

O lecţie de botanică

În clasa a V-a a Şcolii de 8 ani nr. 25 din Bucureşti nu este pînă acum nici un elev fără note de trecere la ştiinţele naturale. În catalog, notele de 8, 9 şi 10 sînt cu mult mai multe decît cele de 5 şi 6. Această situaţie îmbucurătoare se datoreşte faptului că profesoara Henrieta Ionescu a ştiut să dezvolte interesul şi dragostea elevilor pentru studierea botanicii.

Dacă asişti la o lecţie de botanică în clasa amintită, încă de la început atenţia îţi este atrasă de varietatea materialului didactic şi de felul judicios cum este folosit acesta. Priceperea cu care elevii folosesc materialul didactic atunci cînd dau răspunsuri la lecţie dovedeşte deprinderea lor de a observa şi mînui acest material, cu care au fost obişnuiţi să lucreze în fiecare oră.

La lecţia la care s-a verificat tema „Ceapa" şi s-a explicat tema „Sfecla de zahăr" au fost aduse în clasă — pe lîngă numeroase foi de ierbar — planşe, cutiuţe cu seminţe şi material natural. De asemenea, profesoara a adus şi broşura „Din viaţa plantelor industriale". Elevii care au vorbit despre părţile componente ale cepei au avut la dispoziţie un bulb pe care l-au secţionat, explicînd fiecare parte a lui. Întrebările puse i-au condus spre observaţii şi constatări interesante asupra materialului studiat. Astfel, unui elev care a secţionat bulbul i s-a cerut să explice de ce frunzele care îl formează sînt albe şi groase. Cu bulbul în mînă, desfăcînd fiecare frunză a lui, elevul a arătat că acestea sînt albe deoarece aici, neavînd loc fotosinteza, nu se formează clorofilă. Frunzele sînt groase — a continuat elevul explicaţia sa — pentru că aici s-au depus substanţele nutritive de rezervă ale plantei. Vorbind despre floare, elevul întrebat a folosit planşa care o reprezenta.

Lecţia nouă despre sfecla de zahăr, care a început cu un scurt istoric completat cu lectura unui fragment din broşura „Din viaţa plantelor industriale", a fost expusă deosebit de atractiv datorită bogăţiei materialului folosit de profesoară. Foi de ierbar ce cuprind planta din primele stadii şi pînă la maturitate au circulat din bancă în bancă, fiind observate cu interes de elevi. O sfeclă mare a fost secţionată, s-au folosit cutii cu seminţe atunci cînd s-a vorbit despre înmulţirea sfeclei de zahăr. Observînd îndeaproape seminţele elevii au constatat că ele se prezintă asociate cîte 2—3, formînd glomerule. Elevii şi-au amintit că au mai învăţat despre glomerule şi în lecţia despre structura solului.

Din răspunsurile lor cu privire la viaţa plantelor sau la producţiile obţinute în cultura plantelor industriale în ţara noastră elevii au dovedit că posedă cunoştinţe ce depăşesc limitele manualului. Enumerînd fabricile de zahăr din ţară, de pildă, ei au amintit de fabrica nouă de la Luduş despre care citiseră în „Scînteia Pionierului", şi au menţionat unele dintre prevederile Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la producţia de zahăr. Participarea activă a elevilor la lecţie, completările făcute de ei pe baza cunoştinţelor din lecturi, ca şi răspunsurile corecte date la întrebările profesoarei dovedesc că elevii acestei clase au îndrăgit studiul botanicii, că învaţă cu uşurinţă şi plăcere la acest obiect.

Bogăţia cunoştinţelor pe care le stăpînesc aceşti elevi ridică problema dacă nu cumva ei sînt supraîncărcaţi, dacă nu se acordă aici o atenţie disproporţionată studiului ştiinţelor naturale în dauna altor obiecte. Observînd însă cum sînt organizate şi cum se desfăşoară lecţiile de botanică ţinute de tov. Ionescu îţi dai seama că profesoara nu numai că nu-i supraîncarcă pe elevi, ci dimpotrivă, explicîndu-le clar şi sistematic conţinutul temelor, folosind un material bogat şi sugestiv îi ajută să plece din clasă cu lecţia în mare parte învăţată. Elevii ei nu sînt nevoiţi să-şi imagineze plante sau organe de plante, ci le observă direct, ceea ce îi face să înţeleagă mult mai limpede şi mai uşor cunoştinţele predate.

Scurtele lecturi pe care profesoara le face în clasă, ori de cîte ori se iveşte prilejul, stimulează interesul elevilor pentru obiectul studiat. Adesea ei cer lămuriri despre cartea din care li s-a citit, o împrumută de la biblioteca şcolii şi continuă lectura. În felul acesta îşi îmbogăţesc cunoştinţele cu noţiuni noi şi interesante despre viaţa plantelor, îşi pun probleme şi poartă discuţii care dovedesc interesul lor pentru ştiinţele naturale.

Ieşind de la o astfel de lecţie îţi dai seama care este cheia succesului obţinut în munca ei de profesoara care predă botanica la clasa a V-a a Şcolii de 8 ani nr. 25 din Bucureşti — materialul didactic bogat şi sugestiv, expunerea atractivă şi lecturile interesante. Sînt mijloace ce stau la îndemîna fiecărui profesor, pentru a obţine succese asemănătoare.

C. DEMETRESCU

Cînd le studiezi cu ajutorul materialului didactic, problemele teoretice de ştiinţe naturale devin mai simple

Căi spre măiestrie

(Urmare din pag. 1)

tură. De aceea au purtat în comisiile metodice discuţii pe teme ca „Răspunderile dirigintelui în munca de educaţie comunistă a elevilor" sau „Despre aplicarea în practică a cunoştinţelor de fizică". N-au fost neglijate însă nici lecţiile deschise. Analiza unor lecţii ca „13 Decembrie 1918" (clasa a XI-a), „Marile construcţii ale socialismului în R.P.R." (clasa a VI-a), „Lupta partidului pentru instaurarea regimului de democraţie populară" (clasa a IX-a) au prilejuit un bogat schimb de experienţă pe tema conţinutului ideologico-politic al lecţiei.

Discuţiile care se poartă în comisiile metodice avînd drept punct de plecare un referat sau o lecţie deschisă nu se rezumă numai la aprecieri asupra referatului sau lecţiei respective. Profesorii dau exemple din propria lor activitate, arată rezultatele obţinute de ei în munca la catedră. Orientate astfel, şedinţele comisiilor metodice îmbină în chip armonios dezbaterile avînd caracter teoretic cu cele privind activitatea concretă din şcolile respective. Schimbînd între ei păreri, împărtăşindu-şi experienţa, pedagogii află ce au de făcut pentru a-şi îmbunătăţi munca, pentru a-şi perfecţiona metodele de predare, pentru a face un pas mai departe pe calea însuşirii măiestriei pedagogice.

Într-o măsură şi mai largă se realizează schimbul de experienţă în cadrul cercurilor pedagogice, care reuşesc să cuprindă cunoştinţele mai variate, mai largi, mai bogate ale cadrelor didactice de aceeaşi specialitate din mai multe şcoli.

Să ne referim, bunăoară, numai la una din ultimele şedinţe ale cercului pedagogic al profesorilor de istorie din raionul Costeşti. În această şedinţă s-a discutat despre metodica predării lecţiilor de istorie la clasa a VII-a. După ce au asistat la o lecţie deschisă în care s-au verificat cunoştinţele elevilor în legătură cu răscoala poporului sub conducerea lui Tudor Vladimirescu şi s-a predat tema „Ţările Romîne între 1828—1848", profesorii au purtat discuţii asupra felului cum trebuie să li se explice elevilor problema conflictului dintre forţele de producţie şi caracterul relaţiilor de producţie, ca şi problema rolului maselor şi al personalităţii în istorie. Totodată, profesorii şi-au limpezit o serie de chestiuni în legătură cu verificarea şi fixarea cunoştinţelor elevilor, cu dozarea problemelor tratate în funcţie de capacitatea de înţelegere a acestora, cu utilizarea tablei, cu metodica folosirii hărţii în lecţiile de istorie.

Căutînd forme cît mai eficiente de muncă metodică, membrii cercului pedagogic de limbi străine din Timişoara au discutat într-una din şedinţele ţinute în acest an şcolar, despre organizarea lecţiilor deschise. Constatînd că uneori astfel de lecţii nu se desfăşoară în condiţii normale, ci capătă un caracter artificial şi se deosebesc în mare măsură de celelalte lecţii ale profesorului respectiv, membrii cercului au hotărît să procedeze într-un chip nou. În loc să participe cu toţii o dată la o singură lecţie deschisă, ei asistă pe rînd la mai multe ore ale unui profesor şi adună observaţii în legătură cu munca desfăşurată de acesta pe o perioadă mai îndelungată. Astfel, observaţiile pe baza cărora se desfăşoară discuţiile în şedinţele cercului oglindesc mai bine caracteristicile muncii profesorului, prilejuiesc lămurirea unor probleme cu care fiecare profesor se întîlneşte în mod obişnuit în activitatea sa, dar pe care nu le găseşti de obicei într-o lecţie deschisă, desfăşurată în condiţii cu totul deosebite.

Foarte rodnic este şi schimbul de experienţă între conducătorii şcolilor. Nu de mult, în oraşul Braşov a fost organizată o astfel de acţiune pentru directorii şcolilor medii serale. Pornind de la două referate participanţii la acest schimb de experienţă şi-au împărtăşit părerile şi observaţiile în legătură cu organizarea, îndrumarea şi desfăşurarea muncii metodice în şcolile serale şi cu utilizarea asistenţelor în vederea ridicării calităţii lecţiilor. Un schimb de experienţă asemănător a fost organizat în raionul Sînicolaul Mare. De data aceasta, directorii, grupaţi în mai multe colective, au urmărit activitatea unei singure şcoli — şcoala din Cenad — sub mai multe aspecte: organizarea muncii directorului, planificarea calendaristică, activitatea metodică şi culturală a învăţătorilor şi profesorilor şi munca diriginţilor. Pe baza observaţiilor adunate de fiecare colectiv s-au prezentat apoi referate şi coreferate şi s-au purtat discuţii. Toţi cei care au luat cuvîntul au comparat situaţiile întîlnite în şcoala gazdă cu cele din propriile lor şcoli. Schimburi de experienţă asemănătoare au fost organizate şi în oraşul Bacău, în raionul Deta, în oraşul Tg. Mureş şi în multe alte localităţi.

Toate aceste şedinţe, întîlniri, asistenţe la lecţii, discuţii îşi verifică valoarea şi îşi vădesc eficienţa în progresele înregistrate de fiecare pedagog în parte în munca practică din şcoală. Directorii învaţă să îndrume mai bine activitatea cadrelor didactice, profesorii reuşesc să-şi desfăşoare mai bine lecţiile, să-şi ducă în condiţii mai bune munca educativă. Iar rezultatul cel mai important se concretizează în pregătirea tot mai bună a elevilor, în cunoştinţele lor tot mai bogate şi mai profunde, în dezvoltarea armonioasă a întregii lor personalităţi. Ceea ce constituie, de fapt, scopul însuşi al tuturor străduinţilor noastre.

CITIND MAREA CARTE A NATURII

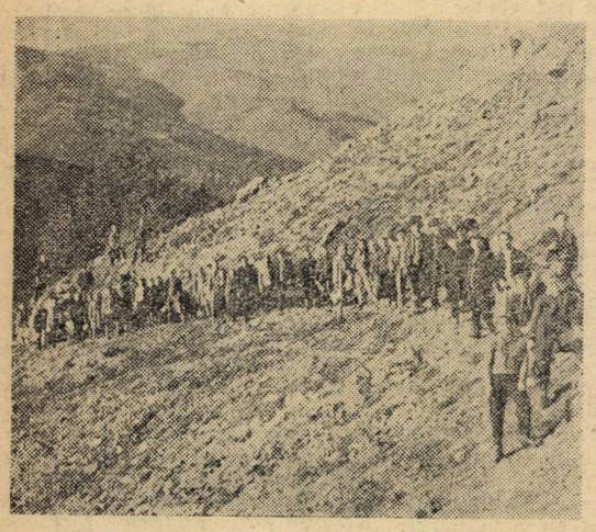

Spre cheile Ghimbavului

Printre activităţile interesante şi atractive organizate cu elevii cercului de geografie de la şcoala medie din Rucăr se află excursiile de o zi. Organizate în împrejurimile localităţii ele dau elevilor posibilitatea să studieze nemijlocit marea carte a naturii, să culeagă numeroase cunoştinţe. Totodată, ele oferă profesorilor prilejul de a demonstra practic, pe teren, unele probleme discutate teoretic cu elevii la lecţii. În timpul excursiilor elevii fac observaţii multiple legate de geomorfologie, climatologie, biogeografie, pedologie, geografie economică etc.

Prima excursie din acest an i-a purtat pe elevi prin şeaua Posadei, unde au putut vedea vechiul drum roman din care se păstrează o porţiune săpată în piatră şi de unde au zărit ruinele unei cetăţi feudale din secolul al XII-lea. Tot de aici elevii au văzut culmile masivului Bucegi, ale masivului Făgăraş şi muşcelele care alcătuiesc subcarpaţii Getici. I-a interesat mult explicaţia genezei depresiunilor Rucărului şi Podului Dîmboviţei. În apropiere de Podul Dîmboviţei, elevii au putut vedea cheile Dîmboviţei, Dîmbovicioarei, Orăţii, Crovului şi Ghimbavului care formează cel mai mare complex de chei din ţară. Mai departe au străbătut cheile mici ale Dîmboviţei şi au urcat pînă la gura peşterii unde li s-a explicat că formele carstice de relief au fost străbătute odinioară de adevărate rîuri subterane care se vărsau în Dîmboviţa cînd aceasta curgea cam la acelaşi nivel cu gura peşterii şi că valea Dîmboviţei adîncindu-se şi-a creat un alt drum mai adînc, vechiul drum rămînînd suspendat şi nefiind altceva decît peştera. Intrînd în peşteră elevii au admirat minunatele grote, stalagmite şi stalactite ce apăreau în lumina torţelor.

În excursia la cheile mari ale Dîmboviţei şi cheile Ghimbavului elevii au urcat pînă la vîrful Piatra Dragoslavelor, cel mai înalt vîrf de pe întreg traseul. Aici au recunoscut forme de relief pe care le-au văzut şi în excursia trecută. Coborînd pe la Prislop spre Rucăr au întîlnit o serie de fenomene interesante cum ar fi dolinele, ce vin să completeze gama de forme carstice de suprafaţă, dezvoltate pe roci calcaroase foarte abundente la est de valea Dîmboviţei.

O altă excursie a avut drept obiectiv o regiune care aparţine în întregime masivului Făgăraş. Formele de relief observate acum de elevi au fost cu totul deosebite de cele cunoscute în excursiile anterioare, întrucît acestea se află în bună parte pe roci cristaline. La formele de relief cunoscute deja s-au adăugat, de data aceasta, culmile Făgăraşului şi ale Coziei. Ajunşi în Valea Argeşelului, excursioniştii au urmat firul văii pînă la Nămăieşti, unde, după ce străbate culmea Argeşelului, rîul intră în zona subcarpatică. Pe acest traseu elevii au recunoscut o serie de fenomene întîlnite şi în excursiile anterioare, cum ar fi conurile de dejecţie şi conurile de grohotiş foarte abundente aici, albia minoră, albia majoră etc. Urmînd panta rîului elevii au făcut observaţii asupra modului cum evoluează Valea Argeşelului din cursul superior pînă în zona subcarpatică.

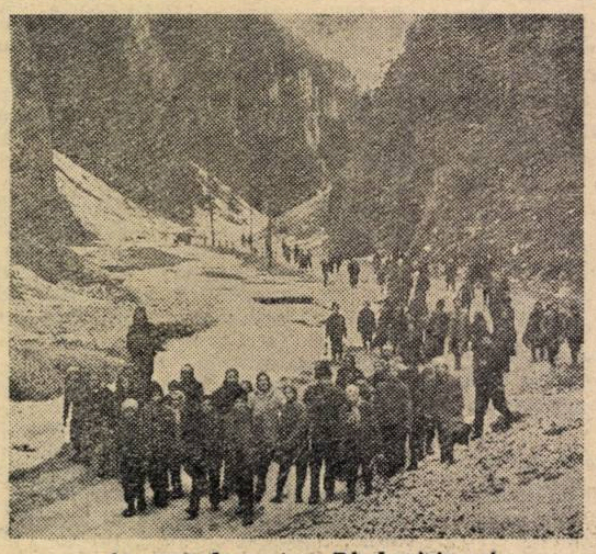

Aproapè de peştera Dîmbovicioarei

Astfel de excursii constituie un preţios mijloc de îmbogăţire şi fixare a cunoştinţelor predate elevilor în clasă, la lecţii.

I. P.

Cunoştinţe despre electromagnetism

În şcoala serală, predarea capitolului privitor la electromagnetism, care se studiază în clasa a X-a, se poate baza într-o foarte largă măsură pe cunoştinţele pe care le au elevii din producţie.

Încep acest capitol cu predarea cunoştinţelor despre magnetul natural şi proprietăţile lui care îi vor ajuta pe muncitorii-elevi să înţeleagă mai bine diferitele noţiuni din acest capitol: inducţia electromagnetică, forţa electromagnetică, forţa electrodinamică etc. Pe parcursul predării capitolului le formez elevilor noţiunea de spectru magnetic şi cîmp magnetic şi le explic că forţa electromagnetică poate efectua lucrul mecanic datorită faptului că acest cîmp dispune de energia potenţială.

Pentru a realiza o legătură cît mai strînsă între lecţiile privitoare la electromagnetism şi producţie vizitez secţiile uzinei „Electrometalul", în special secţiile de bobinaj unde lucrează mulţi din elevii mei. Vizitez de asemenea şi alte întreprinderi, ca de pildă „Janos Herbak", „Tehnofrig", „Armătura" şi „Metalul Roşu", unde există instalaţii automate, generatoare şi transformatoare.

Muncitorii-elevi cunosc din practică relaţia dintre numărul de spire şi intensitatea curentului electric. Pornind de la cunoştinţele lor şi efectuînd experienţe demonstrative îi ajut să stabilească relaţia matematică corespunzătoare. În felul acesta muncitorii-elevi îşi însuşesc cunoştinţe temeinice despre fluxul magnetic şi determinarea factorului de autoinducţie, fenomene cu care se întîlnesc des în practică, dar pe care înainte nu le cunoşteau din punct de vedere teoretic.

Aplicaţiile electromagnetismului ne permit să dăm exemple din orice secţii ale întreprinderilor unde lucrează elevii. De exemplu, ne putem referi la sonerie, telegraf, relee, întrerupător-automat, difuzor electromagnetic etc.

Vorbind despre utilizarea electromagneţilor le arăt elevilor că acestea stau la baza automatizării, care contribuie în cea mai mare măsură la creşterea productivităţii muncii şi la îmbunătăţirea calităţii produselor. În felul acesta elevii înţeleg mai bine Directivele Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn privind necesitatea introducerii pe scară largă a automatizării şi mecanizării producţiei.

Pentru determinarea mărimii forţei electromagnetice pornesc de la o experienţă din care rezultă că, dacă se utilizează un curent de intensitate mai mare, un cîmp magnetic mai puternic sau un conductor mai lung, forţa electromagnetică va fi mai mare.

În predarea forţei electromagnetice, ca şi în explicarea interacţiunii curenţilor, pornesc de la o inovaţie văzută la întreprinderea „Carbochim". Este vorba, anume, de o instalaţie care, funcţionînd pe baza interacţiunii curenţilor, întrerupe circuitul, oprind în felul acesta în mod automat motorul electric şi împiedicînd arderea lui. Muncitorii-elevi au înţeles importanţa inovaţiei, deoarece ei ştiu că repararea unui motor durează foarte mult.

Fenomenul inducţiei îl explic prin referiri la teoria electronică şi prin experienţe la care folosesc un magnet de forma unei potcoave, deoarece astfel determinarea sensului liniilor de forţă se înţelege mai lesne. În explicarea fenomenului de autoinducţie pornesc de la exemple cunoscute de unii din elevii mei (bobinarea bifilară). Înţelegerea temeinică a acestui fenomen este foarte importantă deoarece va fi utilizată şi în clasa a XI-a, la predarea capitolului „Unde electromagnetice".

În predarea cunoştinţelor despre curentul alternativ şi proprietăţile lui scot în relief noţiunile de intensitate şi tensiune efectivă şi arăt efectul rezistenţelor inductivă, capacitivă şi ohmică în circuitul de curent alternativ. La acest capitol elevii aduc numeroase exemple din producţie care constituie baza pentru rezolvarea problemelor practice. Stabilind analogia între curentul continuu şi cel alternativ, accentuez intensitatea efectului lor de căldură, ca şi diferenţa dintre efectul chimic şi cel magnetic.

În explicarea generatorilor şi motorilor subliniez importanţa tehnică a fenomenului de inducţie în producerea curentului alternativ prin generatoare. Explic că energia electrică stă la baza funcţiunii electromotoarelor şi arăt cum se transformă energia electrică în energie mecanică. Cunoscînd fenomenul de inducţie şi metoda producerii curentului alternativ, elevii înţeleg uşor funcţiunea generatorului, regimul lui, transformarea energiei mecanice în energie electrică şi modul de funcţionare a transformatoarelor.

Transportarea energiei electrice o demonstrez printr-o schemă şi prin experienţe datorită cărora elevii pot observa transformarea curentului electric.

Lecţia cu tema „Importanţa electrificării economiei naţionale", care încheie studiul electromagnetismului, îi va face pe elevi să înţeleagă pe deplin însemnătatea Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la necesitatea dezvoltării producţiei de energie electrică, pentru continua înflorire a economiei noastre naţionale.

Prof. ZOLTAN MEDVECZKY
Cluj

Vizitele profesorilor în producţie

Pentru a-i ajuta pe muncitorii-elevi să-şi însuşească cunoştinţele teoretice pe baza experienţei pe care au dobîndit-o în munca din producţie, profesorii de matematică, fizică, chimie, desen etc. de la cursul seral care funcţionează pe lîngă Şcoala medie „Nicolae Bălcescu" din oraşul Brăila caută să cunoască ei înşişi cît mai bine secţiile şi atelierele unde lucrează elevii. Astfel ei au vizitat întreprinderile „Progresul", „Laminorul", „1 Mai" ş.a., interesîndu-se îndeaproape îndeosebi de problemele mecanizării şi automatizării diferitelor faze ale procesului tehnologic. Ei au stat de vorbă cu maiştri şi ingineri de la cabinetul tehnic cu care s-au sfătuit în vederea alcătuirii unor probleme cu date din producţie. De asemenea, au cules numeroase materiale pentru ilustrarea lecţiilor, pentru fundamentarea predării noilor cunoştinţe.

Bunăoară, la lecţia de fizică privind legea lui Joule-Lenz, s-au dat exemple privind funcţionarea cuptoarelor electrice de la Uzinele „Progresul", precum şi exemple din activitatea întreprinderii „Laminorul", unde se efectuează sudura electrică prin contact. La lecţiile în care s-a vorbit despre proprietăţile corpurilor solide şi despre rezistenţa materialelor s-au folosit exemple privind maşina de încercat rezistenţa materialelor, la care lucrează muncitorii-elevi de la întreprinderea „Laminorul". Lămuritoare pentru elevi au fost şi exemplele în legătură cu ştanţarea, trefilarea, laminarea etc. date la lecţia „Prelucrarea materialelor".

Contactul nemijlocit cu producţia îi ajută pe profesori să ţină lecţii tot mai bune.

Prof. A. ALBICI
Brăila

Moment reşiţean: muncitori-elevi la şcoală.

În şcolile serale ale regiunii Braşov

În uzinele şi fabricile regiunii Braşov, ca şi în întreprinderile întregii ţări lucrează astăzi numeroşi tineri care au absolvit sau urmează şcolile serale. Este un semn al epocii noastre socialiste, este semnul ridicării necontenite a nivelului cultural al maselor, este semnul că Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea şi îmbunătăţirea continuă a învăţămîntului seral sînt larg aplicate în practică.

Viaţa a dovedit cu prisosinţă că, aşa cum arăta tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la cea de-a II-a Conferinţă pe ţară a asociaţiilor studenţeşti, drumul cel mai sigur spre învăţămîntul superior, spre o înaltă calificare profesională, duce prin şcoala muncii în fabrică, în uzină, în mină, în gospodăria agricolă de stat, în gospodăria agricolă colectivă.

Conştienţi de marea însemnătate a muncii lor, profesorii care lucrează în şcolile serale ale regiunii Braşov se străduiesc, în marea lor majoritate, să înarmeze elevii cu cunoştinţe temeinice, să lege cît mai strîns aceste cunoştinţe de problemele concrete ale producţiei. Ei asigură lecţiilor un bogat conţinut ştiinţific, se preocupă de expunerea clară a noţiunilor, legilor sau teoremelor predate, de pregătirea individuală a tuturor elevilor, de folosirea unor metode variate pentru a asigura însuşirea cunoştinţelor de către elevi. În scopul de a-i ajuta pe muncitorii-elevi să plece cu lecţia învăţată încă din clasă, mulţi profesori din şcolile serale acordă în procesul predării o mare atenţie fixării cunoştinţelor, folosesc scheme ample, fac apel la cunoştinţele şi experienţa din producţie a elevilor, dau exemple din munca lor, folosesc cu succes materialul didactic şi experimental. Aşa se procedează, de exemplu, la Şcoala medie serală din Mediaş. La o lecţie de geografie cu tema „Agricultura R.P.R.", bunăoară, predată în clasa a VIII-a a acestei şcoli, s-au folosit documentele de partid şi de stat referitoare la dezvoltarea agriculturii socialiste şi exemple privind rezultatele obţinute de gospodăriile agricole colective din regiunea Braşov. La orele de matematică, fizică şi chimie de la această şcoală se utilizează elemente cunoscute de elevi din practica producţiei, ceea ce a sporit mult interesul lor pentru studiu. Iată cîteva exemple. Pe baza studiului lucrului mecanic şi a puterii elevii din clasa a VIII-a au calculat puterea ciocanelor automate cu care se lucrează la întreprinderile „Automecanica", „Emailul Roşu", „Gaz Metan" etc. La lecţiile despre electroliză elevii clasei a X-a, muncitori la fabrica „Vasia Vasilescu" au fost solicitaţi să arate cum se aplică procesul electrolizei în întreprinderea lor la nichelarea şi cromarea unor piese.

Există însă, din păcate, şi unii profesori care ţin lecţii cu nivel ştiinţific scăzut, care nu leagă suficient conţinutul predării de practică. De exemplu, profesoara Cecilia Firea din Braşov predă nesistematic şi fără material didactic corespunzător. Profesoara Eliza Drăghici de la Săcele nu pune accentul pe explicarea logică a cunoştinţelor de limba şi literatura romînă, pierzîndu-se în amănunte care n-au nici o importanţă. O serie de profesori nu se preocupă suficient de evitarea supraîncărcării elevilor printr-o justă planificare a materiei şi prin ajutorarea individuală a fiecăruia din ei în parte. Astfel de profesori nu acordă suficientă atenţie verificării cunoştinţelor elevilor, în aşa fel ca în decursul unui semestru interogarea lor repetată să ducă la cimentarea cunoştinţelor. Mai mult: unii profesori, ca Margareta Colibaş, El. Mesaroş, Suzane Maier, I. Iliuţ şi Ana Ducar din oraşul Braşov nu au asigurat în primul semestru parcurgerea întregului material planificat. Profesorul Remus Urzică de la Şcoala serală din Braşov neglijează verificarea şi fixarea cunoştinţelor.

Astfel de lipsuri trebuie lichidate cu desăvîrşire pentru ca munca anului şcolar să se încheie pretutindeni cu rezultate bune.

Înţelegînd că şcolii serale îi revine un rol important în educarea comunistă a muncitorilor-elevi, în dezvoltarea multilaterală a personalităţii lor, numeroşi profesori din şcolile serale acordă o mare atenţie muncii educative. Rezultate frumoase se pe această linie au obţinut, de pildă, colectivele pedagogice de la şcolile medii serale nr. 2 şi nr. 5 din Braşov, de la Şcoala medie serală nr. 3 din Sibiu şi altele. Un deosebit interes în rîndul muncitorilor-elevi au stîrnit orele de dirigenţie cu teme ca „Grija partidului şi guvernului pentru tineret", „Itinerar pe marile şantiere ale patriei", „Comportarea tinerilor" etc. — teme care i-au făcut să discute cu însufleţire însemnate probleme politice şi etice.

Cu elevii şcolilor serale din Braşov s-a organizat vizionarea în colectiv şi apoi discutarea unor filme ca „Cerul Balticei" şi „Cer senin", vizite la muzee, expoziţii.

Tot mai des folosesc cadrele didactice din şcolile serale opinia colectivului de elevi pentru combaterea manifestărilor de indisciplină, pentru educarea tinerilor în spiritul moralei comuniste.

La dezvoltarea multilaterală a tinerilor contribuie mult şi educaţia estetică, care se realizează în procesul zilnic al muncii din şcoală. Pot fi citate ca exemple în această privinţă şcolile serale nr. 1 şi nr. 3 Sibiu, nr. 2 şi nr. 5 din Braşov, nr. 1 din Sighişoara, nr. 1 din Făgăraş, nr. 1 din Mediaş şi altele, unde se desfăşoară o bogată activitate în vederea formării gustului pentru frumos al elevilor. În acest scop se folosesc larg orele de dirigenţie, manifestările muzicale, vizitele la expoziţiile de artă plastică, vizionarea spectacolelor de teatru.

Este necesar ca pe viitor cadrele didactice din şcolile serale să acorde şi mai mare atenţie educaţiei estetice, îndrumîndu-i pe elevi să vadă frumosul în muncă, să intensifice lectura operelor literare, să le dezvolte activitatea artistică.

În îndeplinirea sarcinilor care stau în faţa şcolii serale un rol important revine cadrelor de conducere din aceste şcoli, priceperii lor de a organiza în aşa fel procesul instructiv-educativ încît să asigure cît mai buna lui desfăşurare. Mulţi directori de şcoli serale — de pildă directorii şcolilor serale nr. 4 şi nr. 5 din Braşov, ai şcolilor serale din Sighişoara, Făgăraş, Sibiu, Mediaş — mobilizează cadrele didactice la lupta pentru îmbunătăţirea calităţii lecţiilor, pentru ridicarea nivelului de cunoştinţe al elevilor, le îndrumă şi manifestă exigenţă faţă de munca lor.

Trebuie să amintim însă că unii directori de şcoli serale n-au urmărit permanent munca tuturor profesorilor în clasă, pregătirea lor pentru lecţii, aşa încît acestea să devină cît mai interesante şi să-i stimuleze la studiu şi pe elevii cu rezultate mai slabe la învăţătură.

Directorii şcolilor serale trebuie să se apropie mai mult de elevi, să cunoască pe fiecare din ei în parte şi să îndrume pas cu pas munca desfăşurată de profesori pentru desăvîrşirea pregătirii lor, pentru ridicarea nivelului lor ideologic, politic şi profesional, în aşa fel ca ei să asigure buna pregătire a tineretului din producţie.

În regiunea Braşov se desfăşoară o muncă intensă de generalizare şi răspîndire a experienţei înaintate obţinute de profesorii care predau în şcolile serale. De o deosebită utilitate practică sînt în această privinţă discuţiile pe teme concrete purtate în cadrul comisiilor metodice. La şcolile serale din Sibiu au fost discutate, de exemplu, temele „Vocabularul activ şi pasiv al elevilor", „Verificarea cunoştinţelor", „Cum să le formăm elevilor deprinderi de muncă independentă în pregătirea şcolară" etc.

Pentru a consolida succesele dobîndite, pentru a înlătura lipsurile şi a obţine noi realizări, cadrele didactice din şcolile serale ale regiunii Braşov se străduiesc să-şi îmbunătăţească necontenit activitatea, să-şi îndeplinească în condiţii cît mai bune nobila muncă de instruire şi educare a tinerilor muncitori-elevi.

MIRCEA BĂLTESCU
adjunct al şefului secţiei regionale de învăţămînt şi cultură

ILIE NICOLAIE
inspector metodist
Braşov

Grupul şcolar „Oţelul Roşu", atelierul de lăcătuşărie. Lucrări practice sub îndrumarea maistrului-instructor.

Încredere în forţele proprii

Şcoala profesională specială nr. 10 din Bistriţa pregăteşte elevele cu deficienţe motorii să intre în viaţa socială şi să poată îndeplini în condiţii cît mai bune meseriile din domeniul textilelor şi confecţiilor.

În această privinţă joacă un rol important, alături de lecţii şi de munca practică, activitatea desfăşurată în cadrul cercurilor din şcoală. Lucrînd în cercurile de cusături artistice, de flori artificiale etc., elevele dobîndesc încredere în posibilităţile şi forţele proprii, îşi dezvoltă simţul estetic, învaţă să îmbine artistic culorile, să efectueze lucrări proprii originale. Adesea vizitatorii expoziţiilor organizate de şcoală rămîn încîntaţi de cele văzute aici, iar unele din lucrările expuse pot rivaliza cu cele prezentate de specialiste cu experienţă, deşi pe etichete vezi semnături modeste ca Malinici Maria, anul I B, Naftan Ioana, anul III B, ori Solomon Ana, anul III A.

La cercul de flori artificiale sînt înscrise numeroase eleve de la secţia de ţesătorie. Florile de măr, de cais, macii, viorelele, margaretele lucrate de ele şi expuse în vitrinele din şcoală sînt atît de reuşite, încît le-ai crede proaspăt culese.

Desigur că pentru a ajunge la această măiestrie a fost nevoie de multă răbdare, de muncă migăloasă. S-a început cu lucrări simple — zorele — executate din hîrtie creponată şi montate pe fir de iederă. Fiecare elevă a învăţat, sub îndrumarea atentă a conducătoarei cercului, cum se efectuează decuparea, apretarea, călcarea şi presarea materialului, apoi modelarea şi montarea diferitelor părţi componente ale florii. Armonizarea culorilor, stabilirea mărimii petalelor şi frunzelor, aşezarea florilor pe ram au fost lăsate însă chiar de la început la aprecierea elevelor, pentru a le dezvolta spiritul creator şi a le satisface dorinţa de a-şi manifesta preferinţele, de a aduce în muncă o cît mai largă contribuţie personală. Şi aici, ca de altfel la orice activitate practică organizată în şcoală, elevele găsesc teren de îmbogăţire şi aplicare a cunoştinţelor lor şi posibilitatea de a se familiariza mai uşor cu noi termeni ştiinţifici ca petale, sepale, nervuri etc., de a cunoaşte numele, sezonul de înflorire a diferitelor flori de cîmp sau de grădină, valoarea lor ca plante medicinale.

Faptul că succesele dobîndite de eleve sînt popularizate prin gazetele de perete şi staţia de radioficare a şcolii, prin organizarea de expoziţii etc. contribuie mult la stimularea elevelor, la sporirea încrederii lor în posibilităţile pe care le au.

În cadrul cercului literar elevele îşi lărgesc orizontul cunoştinţelor de cultură generală, învaţă să preţuiască aportul scriitorilor noştri la tezaurul culturii universale. Aprofundînd studiul unor opere literare cum sînt bunăoară „Mitrea Cocor", „Cetatea de foc", „Desfăşurarea", „Setea" ele pătrund mai bine sensul luptei pline de pasiune şi abnegaţie a unor eroi îndrăgiţi din literatura noastră contemporană.

Printre mijloacele cele mai larg folosite în cadrul cercului literar se numără citirea artistică, recitările, dramatizările unor lucrări literare, punerea în scenă a diferitelor piese de teatru, interpretarea de cîntece din folclorul nou etc. Pe scară largă sînt folosite de asemenea diafilmele, prin vizionarea cărora se fixează cunoştinţele în legătură cu viaţa şi opera unor scriitori, se dezvoltă sentimentul patriotic, dragostea pentru realizările regimului nostru şi pentru frumuseţile patriei.

Cu ocazia diferitelor manifestări culturale organizate în cadrul şcolii, în oraş şi în raion, membrele cercului literar au prezentat programe atractive referitoare la viaţa şcolii.

Un rol deosebit îl are în şcoală activitatea cercului sportiv. În organizarea acestuia s-a pornit de la întocmirea fişei medicale a membrelor sale pentru a se cunoaşte precis ce exerciţii fizice sînt indicate pentru fiecare din ele, astfel ca cercul să aducă o contribuţie cît mai eficientă la întărirea sănătăţii lor, să le facă pe deplin apte de a-şi practica meseria aleasă. Membrele cercului sportiv sînt împărţite în 8 grupe după felul şi gradul deficienţelor. Această repartizare face posibilă practicarea aproximativ a aceluiaşi program de exerciţii pentru fiecare grupă. La alegerea exerciţiilor folosite în scop corectiv se ţine seama şi de specificul lucrărilor efectuate în atelier, urmărindu-se formarea deprinderilor de muncă prin exerciţii pentru mărirea mobilităţii diferitelor articulaţii (de exemplu glezna la elevele de la secţia croitorie, articulaţia degetelor şi a mîinii pentru cele de la ţesătorie), coordonarea mişcării braţelor, pentru dezvoltarea forţei membrelor superioare şi inferioare etc.

Accesibilitatea exerciţiilor, atît în ceea ce priveşte executarea mişcărilor cît şi gradul de cheltuire a efortului fizic, este asigurată prin respectarea criteriilor de vîrstă şi a nivelului sănătăţii. Pentru a da activităţilor din cerc un caracter cît mai atractiv aici se practică jocuri cu mingea şi se învaţă unele dansuri.

Activitatea din cadrul cercului sportiv contribuie şi la dezvoltarea unor calităţi morale — perseverenţa, spiritul de colectiv, într-ajutorarea.

Prin toate aceste forme şi mijloace specifice, activitatea în cercuri contribuie în mare măsură la formarea deprinderilor de muncă independentă, a curajului, a capacităţii de a rezolva probleme legate de organizarea producţiei. De aceea, alături de celelalte preocupări, grija pentru buna organizare şi desfăşurare a activităţii în cercuri este considerată de către cadrele didactice ale şcolii ca o sarcină de mare răspundere şi importanţă, atît pentru dezvoltarea generală fizică şi psihică a elevelor cît şi pentru mărirea capacităţii lor de muncă.

Prof. AURORA SOCINĂ
Bistriţa

Predarea noţiunilor de desen tehnic

Conţinutul şi desfăşurarea lecţiilor de desen tehnic sînt determinate de obiectivul final al predării acestei discipline — însuşirea de către elevi a unor noţiuni complexe, care să le dea posibilitatea de a reprezenta în desen orice piesă din specialitatea pentru care se pregătesc sau din alte specialităţi înrudite. Acest obiectiv l-am urmărit chiar de la început, cînd le-am prezentat ucenicilor şi elevilor importanţa desenului tehnic în procesul de producţie, instrumentele de desen şi manipularea lor.

Primele exerciţii au avut drept scop efectuarea contururilor care să exprime într-un plan de proiecţie, sau în două planuri forma unor piese simple, cunoscute de către elevi din activitatea lor zilnică. Am pus accentul numai pe conturul exterior al pieselor, astfel încît chiar la primele lecţii de instruire practică, fără a avea noţiuni despre schiţă, elevii să poată executa operaţiile după desene de contur. Evident că în cadrul instructajului curent maistrul-instructor a trebuit să facă unele completări asupra schiţei — alegerea vederilor, notarea etc. Noţiunile predate cu acest prilej de către maistrul-instructor au fost cît se poate de simple şi accesibile elevilor, ele urmînd să fie adîncite corespunzător la executarea schiţelor în cadrul desenului tehnic.

Trecerea la desenul geometric impune o metodă specifică de prezentare a problemelor: mai întîi enunţarea textului problemei şi notarea din punct de vedere grafic a elementelor cunoscute, iar apoi, pe parcursul lecţiei, notarea cu o linie de altă grosime a elementelor necunoscute, aflate prin construcţie. Această metodă mi-a îngăduit să urmăresc mai bine rezolvarea problemelor legate de precizia executării figurilor. Accentul l-am pus întotdeauna pe scoaterea în evidenţă a jocului dintre liniile de contur, liniile întrerupte de construcţii etc., elevii putînd să-şi dea seama astfel cu mai multă uşurinţă şi de interpretarea ştiinţifică a unor probleme ca, de pildă, construcţia tangentelor exterioare şi interioare la cerc. Aceasta i-a pregătit pentru problemele de proiecţie, care cer o interpretare ştiinţifică mult mai riguroasă, deoarece trebuie întotdeauna raportate la elementele reale din spaţiu.

Folosirea ca material didactic a triedrului de proiecţie mi-a dat posibilitatea să le lămuresc mai uşor elevilor poziţia din spaţiu a planelor de bază — vertical, orizontal şi lateral—permiţîndu-mi în acelaşi timp să fac o bună comparaţie între planele de poziţie generală şi cele de poziţie particulară. În toate cazurile am căutat să precizez prin exemple aplicative, caracteristicile acestor plane, ajutîndu-i pe elevi să-şi reprezinte figurile în spaţiu. Am căutat să adîncesc cunoştinţele elevilor privind împărţirea spaţiului în cele opt triedre prin aplicaţii cu privire la proiecţia punctului, dreptei, suprafeţelor etc. Cred că este bine ca astfel de aplicaţii să se facă după ce ucenicii şi elevii au înţeles şi procedeul de rotire al planelor vertical, orizontal şi lateral de proiecţie.

Insistînd asupra corelaţiei care trebuie să existe între obiectele de învăţămînt, am folosit coordonatele x, y, z, în cazul proiecţiei ortogonale a diferitelor elemente geometrice. Totodată i-am antrenat pe elevi în rezolvarea problemelor privind determinarea grafică a valorilor unora dintre aceste coordonate. Astfel şi-au putut da seama şi de caracterul unei funcţii interpretate la matematică şi care are aplicaţii la tripla proiecţie. În cadrul problemelor date am insistat asupra determinării mărimii adevărate a unui segment de dreaptă prin folosirea metodei triunghiului dreptunghic. Datorită folosirii metodelor clasice ale geometriei descriptive — schimbările de plan, rotaţia şi rabotarea — elevii şi-au dat seama de importanţa desenului din punct de vedere practic, deoarece au reuşit să afle mărimea adevărată a unui segment de dreaptă—latura unui triunghi, a unui dreptunghi, patrat, exagon, diametrul unui cerc, muchia unui corp geometric oarecare etc. — care în cele trei proiecţii apare deformat de perspectivă.

Cînd am trecut la predarea intersecţiilor de poliedre şi corpuri rotunde am căutat să folosesc în mod ştiinţific planele ajutătoare, pentru a-i ajuta pe elevi să-şi însuşească metodele de găsire a punctelor comune poligoanelor şi curbelor. De asemenea, am insistat mult asupra aplicaţiilor metodei mobilului, care clarifică problema unirii punctelor de intersecţie şi ajută la determinarea elementelor văzute în epură.

Ca rezultat al experienţei proprii am ajuns la concluzia că este foarte bine ca la problemele privind intersecţiile de corpuri, care sînt cele mai dificile, elevii să urmărească în desfăşurare atît punctele comune cît şi cele separate. Astfel ei sînt puşi în situaţia să gîndească mai atent şi să-şi însuşească temeinic cele învăţate.

Temeinica însuşire a desenului geometric şi de proiecţie îi înarmează pe elevi cu cunoştinţe şi deprinderi deosebit de necesare la alcătuirea schiţelor şi desenului la scară.

Ing. CONSTANTIN MOCANU
Iaşi

Viitorii meşteri ai prelucrării lemnului

La Centrul şcolar forestier din Blaj se pregătesc muncitori calificaţi pentru specialitatea tîmplărie, precum şi maşinişti pentru agregatele de prelucrare a lemnului.

În primul an de studiu, cunoştinţele căpătate la lecţiile teoretice sînt aprofundate prin executarea practică în atelierul şcolii a diferitelor lucrări de tîmplărie. La sfîrşitul acestei perioade elevii pot să execute, cu mijloace manuale simple, majoritatea operaţiilor de prelucrare a lemnului, deci să realizeze anumite produse de tîmplărie.

În anii II şi III elevii studiază prelucrarea mecanică a lemnului, deci învaţă caracteristicile şi modul de reglare a utilajelor principale în vederea asigurării preciziei de lucru la nivelul dotării tehnice înaintate de care dispun complexele de industrializare a lemnului de la Gherla şi Blaj. Astfel elevii care fac practică la derulare învaţă cum se reglează maşina în funcţie de grosimea furnirelor şi de viteza de rotaţie a buşteanului. Cei care efectuează practica la presă îşi dau seama că realizarea unui regim de presare corect cere să se controleze în permanenţă parametri temperaturii de presare şi ai presiunii specifice.

Prin îmbletirea strînsă a cunoştinţelor teoretice cu participarea activă la procesul de producţie, elevii învaţă să-şi aplice cunoştinţele în mod creator, pregătindu-se pentru a deveni muncitori destoinici. Astfel mulţi dintre ei reuşesc, datorită bunei lor pregătiri teoretice şi practice, să efectueze lucrările de producţie la nivelul cerinţelor tehnicii moderne cu care sînt înzestrate noile combinate de industrializare a lemnului în care îşi fac practica.

Prof. MIHAI DUMITRU
Blaj

„Convorbire de specialitate" între elevii de la şcoala profesională „23 August" din Bucureşti

Deocamdată doar talentate eleve ale Şcolii elementare de muzică şi arte plastice din Galaţi. Mîine, cine ştie, poate mari pictoriţe.

Internatele şi semiinternatele sprijin în munca educativă

Internatele şi semiinternatele şcolare au o mare însemnătate pentru educarea elevilor pe care îi găzduiesc putînd aduce o mare contribuţie la pregătirea tinerilor ca viitori cetăţeni destoinici ai ţării.

Pornind de la sarcinile trasate de Comitetul Orăşenesc P.M.R. Bucureşti, sesiunea a III-a a Sfatului Popular al Capitalei, care a analizat problemele de învăţămînt, a trasat sarcina dezvoltării în continuare a internatelor şi în special a semiinternatelor, menite să vină în sprijinul copiilor cu ambii părinţi în producţie, a celor care provin din familii numeroase etc. Ca urmare, numărul internatelor şi semiinternatelor existente în Capitală a crescut în ultimul an cu 75 la sută.

Considerînd că elevii din clasele VIII-XI îşi pot rezolva unele probleme personale — spre pildă pregătirea micului dejun, circulaţia pe artere mai aglomerate, în tramvaie şi autobuze etc. — cu mai multă uşurinţă decît cei mai mici, internatele din Capitală au fost profilate în special pentru cuprinderea elevilor din clasele I-VII.

Experienţa noastră arată că internatele pentru elevii de vîrstă mică sînt de un mare sprijin pentru mulţi părinţi şi copii.

Sfatul Popular al Capitalei nu a urmărit numai extinderea internatelor, ci şi crearea unor condiţii cît mai bune de viaţă şi de învăţătură pentru elevii interni. Internatele au fost înzestrate cu mobilier adecvat, au fost împodobite cu covoare, perdele, huse. În cadrul lor s-au organizat cluburi înzestrate cu televizoare, aparate de radio, mese de şah, de tenis de masă, cu jucării pentru copii de diferite vîrste, cu păpuşi (la internatele de fete) etc.

Pentru a se crea o ambianţă cît mai plăcută şi care să contribuie la educarea copiilor, cluburile şi dormitoarele au fost împodobite cu picturi donate de Muzeul de artă al R.P.R. sau din fondul de picturi achiziţionate de Sfatul Popular al Capitalei.

Învăţătorii-educatori care se ocupă de îndrumarea elevilor interni au fost cuprinşi, împreună cu pedagogii şi educatorii din casele de copii, în cercuri pedagogice speciale, care dezbat lunar diferite aspecte ale activităţii educative din internate: organizarea regimului de zi al elevilor, organizarea timpului liber, stimularea activităţii lor independente, formarea colectivului de elevi etc. De asemenea, învăţătorii-educatori participă la seminarii lunare unde se dezbat probleme specifice muncii lor.

Folosind experienţa şcolilor-internat din U.R.S.S. organele învăţămîntului şi cadrele din internate se preocupă de organizarea autoservirii elevilor interni, caută să îndrume cît mai bine activitatea cercurilor literare, cultural artistice etc., se îngrijesc de organizarea corespondenţei elevilor cu copii din alte localităţi sau ţări, de sărbătorirea zilelor de naştere ale elevilor interni etc.

Pe lîngă toate internatele din Capitală funcţionează şi semiinternate cu elevi care îşi pregătesc lecţiile împreună cu elevii interni. De asemenea, şcolile de gospodărie au primit sarcina de a asigura, în cadrul activităţilor practice, prepararea şi servirea unei mese pe zi pentru un număr de elevi din şcolile învecinate, care apoi rămîn aici să-şi pregătească lecţiile sub supravegherea unor pedagogi. De exemplu, şcoala de gospodărie din raionul 23 August se îngrijeşte de un număr de elevi ai Şcolii de 8 ani nr. 50, şcoala de gospodărie din raionul N. Bălcescu — de elevi ai Şcolii de 8 ani nr. 102, iar şcoala de confecţii şi gospodărie din raionul I. V. Stalin de elevii cîtorva şcoli din raion. În curînd se va deschide în raionul Griviţa Roşie un nou semiinternat pentru circa 100 elevi.

Semiinternatele organizate în diferite cartiere ale Capitalei — şi care vor fi extinse în continuare — sînt un sprijin real pentru părinţi şi mai ales pentru copii, care astfel mănîncă la ore fixe, se bucură de condiţii bune de studiu individual şi sînt îndrumaţi de cadre calificate.

Prin crearea unor condiţii cît mai bune de muncă şi de trai pentru copiii interni şi semiinterni părinţii pot să-şi desfăşoare activitatea din producţie liniştiţi şi bucuroşi că fiii lor sînt bine îngrijiţi şi educaţi, că vor deveni cetăţeni capabili să contribuie cu toată capacitatea lor la construirea socialismului în ţara noastră.

O. ROŞEANU
director adjunct al secţiei de învăţămînt a Sfatului popular al Capitalei

PRIN BIBLIOTECILE ŞCOLARE

Forme eficiente de muncă

Bagajul de cunoştinţe tot mai bogat al elevilor, preferinţele lor literare tot mai variate impun bibliotecarilor din şcoli să introducă forme cît mai eficiente de muncă.

Biblioteca Şcolii medii nr. 4 din Tg. Mureş stă la dispoziţia a peste o mie de elevi. Ei vizitează biblioteca de obicei cu o oră înainte de începerea cursurilor, în pauze, şi o oră după cursuri. Împrumutarea şi restituirea cărţilor, consultarea albumelor, a publicaţiilor şi a dicţionarelor ridică frecvenţa zilnică la peste 100 de elevi, care trebuie serviţi în minimum de timp posibil.

În aceste condiţii, înscrierea cărţilor în fişe făcea aproape imposibilă exercitarea celei mai importante laturi a muncii bibliotecarului — îndrumarea lecturii, recomandarea cărţilor celor mai potrivite cu vîrsta şi preocupările cititorilor. De aceea, conducerea şcolii a hotărît să introducă la bibliotecă o metodă nouă — autoservirea cititorilor. Acum elevii îşi completează singuri fişele şi trec apoi în ele cărţile alese. Aceasta înseamnă că bibliotecarul este scutit de o muncă funcţionărească, putînd sta în mijlocul elevilor şi devenind ceea ce de fapt trebuie să fie: un activist cultural, un propagandist al cărţii, un îndrumător şi sfătuitor al cititorului. Aflîndu-se printre elevi bibliotecarul îi poate cunoaşte mai bine, le poate recomanda cărţile cele mai adecvate preferinţelor lor.

Văzînd că li se acordă încrederea de a efectua ei înşişi operaţiile de înregistrare a cărţilor împrumutate, elevii au faţă de acestea o atitudine mai plină de grijă decît înainte, caută să le păstreze în stare cît mai bună, le aduc înapoi la timp.

Tot în scopul unei cît mai bune îndrumări a lecturii elevilor, biblioteca Şcolii medii nr. 4 din Tg. Mureş organizează adesea manifestări de masă cum sînt montajele literar-muzicale, concursurile gen „Drumeţii veseli", prezentări de diafilme etc. De exemplu, în ultimul timp au avut loc montaje literar-muzicale cu temele „Cu versul şi muzica prin ţara Mioriţei", „Tinereţea bătrînei Moldove" etc. În curînd se va prezenta montajul „Cîntarea Romîniei socialiste" şi vor avea loc concursuri cu temele „Pe scurt despre Republica Populară Romînă" şi „Cu scriitorii noştri pe plaiurile fără haturi".

GHEORGHE CÎMPEANU
Tg. Mureş

Cum îndrumăm lectura elevilor

Munca cu cartea în rîndurile elevilor constituie un mijloc important de educare în spirit comunist şi o sursă importantă de îmbogăţire şi consolidare a cunoştinţelor predate.

Fiind o problemă complexă, îndrumarea lecturii tineretului cere eforturi nu numai cadrelor didactice ci şi bibliotecarului şcolar. Acesta trebuie să aibă, pe lîngă o bună pregătire profesională, pricepere pedagogică, spirit de iniţiativă şi, mai ales, pasiunea de a munci cu copiii, pentru a-i face să îndrăgească marile frumuseţi ale lumii cărţilor.

În şcolile noastre poţi întîlni numeroşi bibliotecari care îşi îndeplinesc cu hărnicie şi tragere de inimă sarcinile. Este semnificativă în acest sens munca pe care o desfăşoară cele două bibliotecare ale Şcolii medii nr. 3 din Craiova. Ele folosesc metode şi procedee variate pentru răspîndirea şi popularizarea cărţii, pentru o cît mai bună îndrumare a lecturii elevilor.

Dintre acestea, mijloacele cele mai atrăgătoare sînt acţiunile de masă, care au un bogat conţinut instructiv-educativ. S-ar putea cita în acest sens concursul gen „Drumeţii veseli" pe tema „Bistriţa-Bicaz", la care au participat elevii clasei a IV-a, un concurs asemănător organizat în cadrul unei seri de geografie, intitulat „Bogată eşti, frumoasă eşti patria mea" sau simpozionul cu tema „Lupta de eliberare a popoarelor din Africa şi Asia".

În afara acestora, deosebit de utile sînt informările bibliografice pe care biblioteca le pune la dispoziţia elevilor. Astfel, se afişează regulat bibliografii şi liste de recomandare a cărţilor indicate pentru lectura în afara clasei.

Activităţile enumerate mai sus ilustrează numai o parte din preocupările bibliotecarelor în vederea orientării lecturii elevilor. La acestea se adaogă străduinţa lor de a cunoaşte, pe cît posibil, preferinţele fiecărui elev în parte, situaţia lui la învăţătură, preocupările sale. Nu puţine au fost cazurile în care bibliotecarele au încercat să stăvilească lectura dezordonată a unor cititori sau să stimuleze interesul pentru lectură al acelora care se apropiau cu mai multă greutate de bibliotecă. Eforturile nu au rămas fără rezultat. În numai două trimestre şcolare biblioteca şcolii a atras peste 1400 cititori şi a difuzat peste 10.000 volume.

Îndrumarea lecturii elevilor depinde însă în primul rînd de interesul pe care-l manifestă profesorul pentru această latură a activităţii educative.

Analizînd, de pildă, ce citesc elevii din clasele a X-a „B" şi „E" şi din clasa a XI-a „B" de la Şcoala medie nr. 3 din Craiova, se poate aprecia că lectura lor este în general bine orientată, deoarece profesorii de literatură au reuşit să le trezească interesul pentru cartea cu adevărat bună, valoroasă.

Sînt însă şi cazuri în care lectura, deşi bogată, nu este suficient de bine orientată. În îndrumarea lecturii elevilor nu este suficient să se ţină seama numai de faptul dacă ei citesc, ci important este ce citesc, dacă lectura lor răspunde cerinţelor educative. Omiterea acestui criteriu în controlul pe care trebuie să-l execute profesorul contribuie la menţinerea unei lecturi dezordonate, necorespunzătoare şi de multe ori chiar dăunătoare. Pe lîngă faptul că aceasta răpeşte mult timp şi îngreunează pregătirea lecţiilor, îi determină pe elevi să devină superficiali în propria lor pregătire. Superficialitatea se manifestă uneori şi în modul în care se citesc cărţile. De pildă, lectura elevei Valentina Lungutescu din clasa a X-a „B" este în aparenţă foarte bogată, ea cuprinde într-un timp scurt peste 60 volume. Analizînd însă mai atent datele la care au fost împrumutate cărţile, ca şi unele note obţinute de această elevă se poate vedea că lectura acelor cărţi a fost făcută superficial, că ele au fost doar frunzărite.

Problemele lecturii elevilor, ale îndrumării şi controlului ei, nu pot fi rezolvate în afara preocupărilor profesorilor de specialitate şi ale profesorilor diriginţi.

O mai strînsă colaborare între profesorii de specialitate, profesorii diriginţi şi bibliotecari, cunoaşterea amănunţită de către profesori a ceea ce citesc elevii şi a felului cum citesc, ca şi permanenta informare a bibliotecarului despre situaţia la învăţătură a elevilor pot să transforme lectura tuturor elevilor într-un mijloc important de îmbogăţire a cunoştinţelor, de educare comunistă.

IOANA BICĂ

Ceva despre aprovizionare

Secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Oltenia alocă sume importante pentru dotarea cu cărţi şi publicaţii a bibliotecilor şcolare, pentru a satisface cerinţele tot mai mari ale muncii cu cartea în şcoli. Încheind contract de aprovizionare cu colectura bibliotecilor şi stabilind, în principiu, cîteva criterii de care aceasta să ţină seama în alegerea şi trimiterea cărţilor la unităţile şcolare, secţia regională de învăţămînt şi cultură a tras concluzia, tot în principiu, că problema a fost rezolvată.

Rezolvarea pe care a dat-o acestei probleme colectura regională a bibliotecilor nu este însă întotdeauna favorabilă şcolilor pe care le aprovizionează. Lucrînd după criterii uneori mai mult comerciale decît pedagogice, colectura trimite bibliotecilor şcolare cărţi la intervale mari şi utilizînd doar ceea ce se găseşte la un moment dat în depozitele sale.

Neurmărind ritmicitatea aprovizionării cu cărţi, colectura regională a bibliotecilor împiedică consumarea raţională a sumelor alocate. De exemplu, în anul 1961 s-au trimis numai de două ori cărţi pentru bibliotecile şcolilor de 8 ani din raioanele Segarcea, Turnu Severin, Craiova şi Strehaia. Din această cauză, la sfîrşitul anului o sumă importantă de bani din fondul alocat bibliotecilor a rămas neconsumată.

Deficienţe mai serioase în aprovizionarea cu cărţi a bibliotecilor şcolare din regiunea Oltenia se constată însă în alegerea cărţilor. Nerespectînd întru totul necesităţile programelor de învăţămînt şi nici o serie de alte cerinţe legate de specificul şcolilor, de numărul elevilor din şcoli, cărţile alese pentru a fi trimise sînt uneori insuficiente cantitativ sau necorespunzătoare. De pildă, la 30 decembrie 1961, bibliotecilor din şcolile de 8 ani din raionul Corabia li s-au trimis cîte 24 de volume printre care figurau şi lucrări ca „Obezitatea" sau „Codul de procedură penală". De cărţi inutile elevilor nu au fost scutite nici şcolile medii. De exemplu, în luna septembrie 1961, printre cărţile trimise acestor şcoli se numărau lucrări ca „Manual de dactilografie" şi altele asemenea. În schimb, o serie de şcoli au fost lipsite de o serie de cărţi ca: „Poezii" de M. Eminescu, „Neamul Şoimăreştilor" de M. Sadoveanu, „Chiriţa în Iaşi" de V. Alecsandri etc.

Lacunele care se manifestă în aprovizionarea cu cărţi a bibliotecilor şcolare din regiunea Oltenia se datoresc în primul rînd sistemului defectuos de aprovizionare pe care l-a adoptat colectura, sistem care nu ţine seama de indicaţiile date pentru realizarea unei aprovizionări ritmice şi sistematice, menite să sprijine necesităţile procesului de învăţămînt. Lipsa de control din partea secţiei regionale de învăţămînt şi cultură, precum şi lipsa unei analize temeinice asupra ritmului şi calităţii aprovizionării cu cărţi înlesnesc menţinerea deficienţelor semnalate.

Este necesar ca secţia regională de învăţămînt şi cultură să se preocupe mai atent de dotarea şcolilor cu cărţi, avînd în vedere că aceasta este un mijloc important de sprijinire a muncii instructiv-educative. Constituirea unui colectiv de profesori condus de un delegat al secţiei regionale de învăţămînt şi cultură, care să participe la alegerea cărţilor necesare bibliotecilor, ar împiedica trimiterea unor lucrări inutile sau mai puţin folositoare şcolilor, ar contribui la rezolvarea unei aprovizionări cu cărţi conform cerinţelor programelor de învăţămînt şi a cerinţelor de lectură ale elevilor, după cum ar determina şi o folosire mai raţională a fondurilor băneşti.

N. CALIN

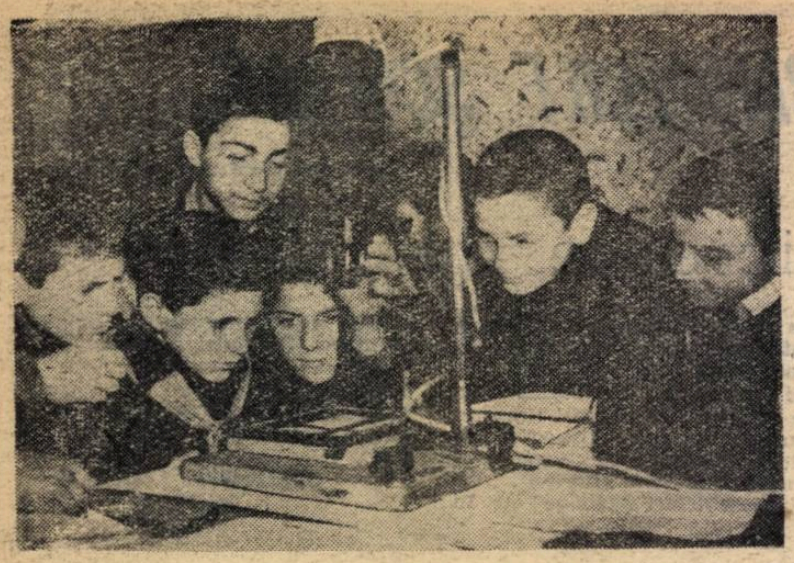

Aproape de „minunea" umbrelor. (În cercul foto de la Casa Pionierilor din Fălticeni)

Concurs

INSTITUTUL AGRONOMIC „NICOLAE BĂLCESCU" DIN BUCUREȘTI, anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

FACULTATEA DE AGRICULTURĂ și ZOOTEHNIE

Asistent, poziția II/11, Disciplina Pedologie — Catedra de Pedologie.

Asistent, poziția III/15, Disciplina Mașini Agricole — Catedra de Tractoare, Unelte și Mașini Agricole.

Asistent, poziția III/16, Disciplina Tractoare — Mașini Agricole — Catedra de Tractoare, Unelte și Mașini Agricole.

Șef de laborator, poziția III/17, Disciplina de Mașini Agricole — Catedra de Tractoare, Unelte și Mașini Agricole.

Preparator, poziția III/13, Disciplina Tractoare — Catedra de Tractoare, Unelte și Mașini Agricole.

Asistent, poziția IV/12, Disciplina Topografie, Catedra de Îmbunătățiri Funciare și Topografie.

Asistent, poziția V/5, Disciplina Agricultură generală, Catedra de Agricultură generală.

Asistent, poziția IX/5, Disciplina Educație Fizică (volei — atletism), Catedra de Educație Fizică.

Asistent, poziția IX/7, Disciplina Educație Fizică (gimnastică — atletism) Catedra de Educație Fizică.

Asistent, poziția XI/11, Disciplina Zootehnie generală și specială, Catedra de Zootehnie generală.

FACULTATEA DE HORTICULTURĂ

Asistent, poziția VII/6, Disciplina Entomologie — Catedra de Protecția plantelor.

Asistent, poziția XIV/7, Disciplina Fizică și Meteorologie — Catedra de Fizică și Matematici.

Asistent, poziția XIV/11, Disciplina Fizică și Meteorologie — Catedra de Fizică și Matematici.

Asistent, poziția XIV/12, Disciplina Fizică Medicală — Catedra de Fizică și Matematici.

Asistent, poziția XVI/14, Disciplina Botanică, Catedra de Botanică și Fiziologia Plantelor.

Asistent, poziția XVI/16, Disciplina Botanică — Catedra de Botanică și Fiziologia Plantelor.

Șef de laborator, poziția XVI/22, Disciplina Botanică — Catedra de Botanică și Fiziologia Plantelor.

Asistent, poziția XIX/7, Disciplina Chimie organică și biologică. Catedra de Chimie biologică.

Asistent, poziția XIX/8, Disciplina Chimie organică și biologică, Catedra de Chimie biologică.

Asistent, poziția XIX/9, Disciplina chimie biologică, Catedra de Chimie biologică.

Asistent, poziția XX/13, Disciplina Legumicultură, Catedra de Legumicultură.

Asistent, poziția XXIII/6, Disciplina Limba rusă, Catedra de Limbi străine.

FACULTATEA DE MEDICINĂ VETERINARĂ

Asistent, poziția XXIV/11, Disciplina Anatomie comparativă, Catedra de Anatomie și Histologie.

Asistent, poziția XXIV/12, Disciplina Anatomie comparativă, Catedra de Anatomie și Histologie.

Asistent, poziția XXIV/13, Disciplina Anatomie comparativă, Catedra de Anatomie și Histologie.

Asistent, poziția XXIV/22, Disciplina Anatomie, Histologie, și Embriologie, Catedra de Anatomie și Histologie.

Asistent, poziția XXIV/23, Disciplina Anatomie, Histologie și Embriologie, Catedra de Anatomie și Histologie.

Asistent, poziția XXV/10, Disciplina Anatomie și fiziologia animală, Catedra de Fiziologie și Farmacologie.

Șef de laborator, poziția XXV /18, Disciplina Fiziologie animală, Catedra de Fiziologie și Farmacologie.

Asistent, poziția XXVII/6, Disciplina Patologia și clinica bolilor parazitare, Catedra de Parazitologie și Zoologie.

Asistent, poziția XXVII/10, Disciplina Zoologie — Catedra de Parazitologie și Zoologie.

Asistent, poziția XXVIII/13, Disciplina Expertiză Sanitar Veterinară, Catedra Medicală și Expertiză Sanitar Veterinară.

Asistent, poziția XXVIII/15, Disciplina Patologia și clinica bolilor interne, Catedra Medicală și Expertiză Sanitar Veterinară.

Asistent, poziția XXVIII/22, Disciplina Anatomie patologică și prosectură, Catedra Medicală și Expertiză Sanitar Veterinară.

Asistent, poziția XXX/14, Disciplina Chimie generală, Catedra de Chimie Generală.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul institutului, următoarele acte :

copie legalizată de pe actele de studii ; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar ; certificat de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt ; certificat de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează ; dovada de efectuare a stagiului de producție ; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat ; autobiografie.

Concursul va avea loc la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu", b-dul Mărăști nr. 59, după 2 luni de la apariția prezentului anunț.

Informații suplimentare se pot lua zilnic între orele 8—15 de la rectoratul institutului.

Consultații colective organizate de I.P.C.D.-București

În vederea acordării unui sprijin efectiv cadrelor didactice înscrise la examenele pentru obținerea gradului definitiv și a gradului II, I.P.C.D. București organizează un ciclu de consultații colective care se adresează profesorilor, învățătorilor și educatoarelor.

Pentru specialitatea marxism-leninism vor avea loc consultații cu temele „Trecerea de la capitalism la socialism — conținutul principal al epocii noastre" (25 martie 1962, ora 9) ; „Continua întărire a sistemului mondial socialist" (8 aprilie 1962, ora 9) ; „Unele probleme teoretice dezvoltate în documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S." (6 mai 1962, ora 9).

Temele consultațiilor de pedagogie vor fi : „Legarea învățămîntului de viață, de producție" (25 martie 1962, orele 11) ; „Problemele principale ale lecției" (8 aprilie 1962, orele 11) ; „Educarea elevilor în spiritul moralei comuniste" (6 mai 1962, orele 11).

La limba română se vor acorda consultații cu temele : „Analiza gramaticală. Aplicații pe texte" (23 martie 1961, orele 10); „Unele probleme privind analiza textului literar. Aplicații pe texte" (20 aprilie 1962, orele 10) ; „Importanța lecțiilor de încheiere în predarea literaturii" (18 mai 1962, orele 10) ; „Concordanța între predarea literaturii în orele de curs și studiul literaturii în afara clasei" (15 iunie 1962, orele 10).

La limba latină, consultațiile vor avea următoarele teme : „Valoarea educativă a lecțiilor de limba latină" (6 aprilie 1962, orele 10) ; „Critica societății sclavagiste în operele scriitorilor romani" (4 mai 1962, orele 10) ; „Evoluția genurilor în literatura latină" (8 iunie 1962, orele 10).

Temele consultațiilor la limba rusă vor fi : „Activizarea lexicului uzual paralel cu studierea textelor literare" (11 martie 1962, orele 10) ; „Transferul și interferența în studierea limbii ruse" (15 aprilie 1962, orele 10) ; „Procedee de explicare a cuvintelor noi" (13 mai 1962, orele 10) ; „Aspectele verbului" (20 mai 1962, orele 10).

Pentru limba franceză se vor acorda consultații cu temele : „Organizarea și desfășurarea activităților din afara clasei în studiul limbii franceze" (16 martie 1962, orele 9) ; „Organizarea exercițiilor de conversație în limba franceză în cadrul lecției și în afară de lecție" (20 aprilie 1962, orele 9) ; „Folosirea mijloacelor audio-vizuale în predarea limbilor străine" (18 mai 1962, orele 9) ; „Comparația cu limba maternă la explicarea textului de lectură și în predarea vocabularului" (8 iunie 1962, orele 9).

Consultațiile la specialitatea istorie vor avea temele : „Probleme importante ale etapelor de înflorire și de destrămare a orînduirii feudale, cu privire specială la statul și orașul feudal (inclusiv în Țările Romîne). Folosirea operelor clasicilor marxism-leninismului în pregătirea și predarea acestor teme" (18 martie 1962, orele 9) ; „Aspecte speciale ale apariției și dezvoltării mișcării muncitorești pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie" (inclusiv mișcarea muncitorească din țara noastră). Realizarea educației ideologico-politice în cadrul lecțiilor cu această temă" (13 aprilie 1962, orele 9) ; „Situația internațională după al doilea război mondial. Construirea socialismului în țara noastră. Folosirea materialului didactic (și în special a materialelor de istorie locală) în vederea legării istoriei de viață" (13 mai 1962, orele 9).

La matematică se vor acorda următoarele consultații : „Metodica predării identităților și ecuațiilor trigonometrice" — pentru profesorii de categ. I. (16 aprilie 1962, orele 9); „Descompunerea în factori a polinoamelor" — pentru profesorii de categ. II-a (16 aprilie 1962, orele 11) ; „Evoluția noțiunii de număr" — pentru profesorii de categ. I (14 mai 1962, orele 9) ; „Probleme de construcții geometrice" — pentru profesorii de categ. I (14 mai 1962, orele 9); „Probleme de construcții geometrice" — pentru profesorii de categ. a II-a (14 mai 1962, orele 11) ; „Probleme de locuri geometrice — analitice și sintetice" — pentru profesorii de categ. I (11 iunie 1962, orele 9).

Temele consultațiilor de fizică vor fi : „Unele probleme de mecanică" — conținut și metodică (21 martie 1962, ora 9) ; „Legarea teoriei de practică în predarea lecțiilor de fizică" (18 aprilie 1962, orele 9) ; „Noutăți în fizică și metodica introducerii lor la lecții" (23 mai 1962, orele 9) ; „Formarea concepției materialist-dialectice în procesul de predare a fizicii" (20 iunie 1962, orele 9).

Pentru specialitatea chimie se vor acorda consultații cu temele : „Metodica predării temei «Sulf, acid sulfuric» la clasa a VIII-a. Experiențe demonstrative" ; „Metodica predării temei «Sisteme periodice ale elementelor» la clasa a IX-a. Experiențe demonstrative și lucrări practice de laborator la această temă" (ambele la 21 martie 1962, orele 9) ; „Metodica predării temei «Proprietăți generale, chimice ale metalelor». Experiențe demonstrative și lucrări practice de laborator la această temă" (23 mai 1962, orele 9) ; „Metodica predării temei «Hidrocarburi» la clasa a XI-a. Experiențe demonstrative și lucrări practice de laborator la această temă" (20 iunie 1962, orele 9).

La științe naturale consultațiile vor avea următoarele teme : „Organizarea lucrărilor de laborator la științele naturale" — urmată de lucrări practice (15 martie 1962, orele 10) ; „Unele aspecte ale legării teoriei de practică în predarea științelor naturale" (19 aprilie 1962, orele 10) ; „Învățătura lui I. P. Pavlov despre activitatea nervoasă superioară" (16 mai 1962, orele 10) ; „Factorii evoluției în concepția miciurinistă" (14 iunie 1962, orele 10).

Temele consultațiilor la geografie vor fi : „Aspecte ale legării predării geografiei de viață, de practică, de producție" (17 aprilie 1962, orele 10) ; „Organizarea excursiilor în producție" (21 aprilie 1962, orele 10) ; „Lucrul cu harta la clasele III—IV" (18 mai 1962, orele10); „Lucrări practice pe terenul geografic" (16 iunie 1962, orele 10).

Pentru învățători și educatoare se acordă următoarele consultații :

La marxism-leninism : „Bază și suprastructură" (22 martie 1962, orele 18—20) ; „Socialism și comunism" (12 aprilie 1962, orele 18—20) ; „Patriotismul socialist și internaționalismul proletar" (10 mai 1962, orele 18—20).

La limba română : „Sintaxa" (22 martie 1962, orele 16—18) ; „Realismul în opera lui Eminescu, Caragiale, Creangă" (12 aprilie 1962, orele 16—18) ; „Literatura română după 23 August 1944" (10 mai 1962, orele 16—18).

La matematică : „Egalitatea și asemănarea triunghiurilor, cu aplicații" (29 martie 1962, orele 9—11) ; „Ecuații de gradul I. Sisteme de ecuații de gradul I" (26 aprilie 1962, orele 16—18) ; „Rezolvări de probleme" (24 mai 1962, orele 16—20).

La pedagogie : „Procesul de învățămînt ca proces de cunoaștere" (29 martie 1962, orele 9—11) ; „Conținutul și principiile educației în spiritul moralei comuniste" (26 aprilie 1962, orele 18—20).

La metodica predării limbii române : „Aspecte metodice în predarea limbii române la clasele I—IV" (24 mai 1962, orele 18—20).

Consultațiile pentru profesori vor avea loc la sediul I.P.C.D.-București din Calea Dorobanți nr. 32. Consultațiile pentru învățători și educatoare vor avea loc la Școala medie „Gh. Lazăr".

La toate consultațiile pot participa și cadrele didactice care nu sînt înscrise la examenele pentru obținerea gradelor, dar pe care le interesează temele anunțate, în vederea ridicării nivelului lor ideologic și profesional.

INFORMAȚII

Nou sistem de înscriere pentru volumele în curs de apariție.

De curînd, librăriile din Capitală au introdus un nou sistem de înscriere la lucrările care apar în mai multe volume. Experiența difuzării operelor ce se editează în mai multe volume, precum și a colecțiilor cu apariție periodică a arătat că lipsa unei evidențe precise a difuzării fiecărui volum și număr de colecție aduce cu sine o serie de deficiențe, printre care și neacoperirea cererii din partea cumpărătorilor.

Pentru evitarea neajunsurilor, la o serie de librării mari ca librăriile Academiei, Mihail Eminescu, Cartea Rusă, G. Coșbuc, I. L. Caragiale, la librăriile nr. 1, 17, 50 cu autoservire a început recent să facă înscrierea cumpărătorilor pentru a le asigura volumele ce apar în serii de opere sau colecții. În acest scop, la cerere, lucrătorii librăriei notează în fișe numele cumpărătorilor, adresa și numărul de telefon, urmînd ca aceștia să fie anunțați pe măsura apariției volumelor care-i interesează.

În momentul de față se fac înscrieri în prealabil, fără plata nici unui avans, pentru volumele „Opere" de V. I. Lenin în 55 volume, „Opere" de Marx și Engels în 30 de volume, „Istoria filozofiei" în 6 volume, „Istoria universală" în 10 volume, „Istoria Romîniei" în 4 volume, „Lexiconul tehnic" în 16 volume precum și pentru cărțile ce apar în colecția „Biblioteca pentru toți" a Editurii pentru literatură. Volumele pentru care se fac înscrieri vor fi ținute la dispoziția cumpărătorilor timp de 10—15 zile de la apariție.

În afară de librăriile enumerate se fac înscrieri și la standurile din întreprinderi și instituții, prin difuzorii de carte.

Vești de la Teatrul Tineretului

Teatrul Tineretului din Capitală a format o echipă de actori care a plecat la sate pentru a da o serie de spectacole. În momentul de față se prezintă în regiunea Suceava piesa „Un iaz... și o poveste cu haz" de Natașa Gheorghiu, premiată la concursul „Vasile Alecsandri", piesă care tratează probleme legate de întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective.

În afara spectacolelor care au loc la sediul teatrului din Capitală, se prezintă diverse piese și în deplasare. Astfel au fost prezentate piesele : „Pigulete + 5 fete" de Constanța Bratu la Ploiești, Fieni, Pucioasa, Moreni și Tîrgoviște, iar „Cine a ucis ?" de Ștefan Berciu la Giurgiu. O serie de actori ai teatrului își dau concursul la „Joile tineretului" organizate de către organizația U.T.M.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 652 — vineri 16 martie 1962 — 8 pagini 25 bani

Primirea carnetului roșu de utemist constituie pentru fiecare tînăr un moment solemn, plin de emoție.

Imperativul major: calitatea

Pentru cei ce toarnă șarjele de oțel incandescent, pentru cei care mînuiesc strungurile, pentru cei care în păienjenișul schelelor înalță etajele locuințelor, pentru toți oamenii muncii partidul a lansat un cuvînt de ordine: calitatea. Și acest cuvînt însuflețește dorința tuturor celor ce muncesc de a folosi toate căile menite să ridice calitatea produselor pe o treaptă superioară.

În școli, acestei dorințe îi răspunde preocuparea permanentă de a îmbunătăți pregătirea elevilor. A dispărut aproape cu totul din școlile noastre tipul profesorului care se mulțumește cu o pregătire superficială a elevilor, bună doar să le îngăduie a trece „la limită" dintr-o clasă în alta. Profesorii școlii noastre noi învață să fie exigenți ca însăși societatea în care trăim și care ne cere să creștem oameni cu o solidă bază de cunoștințe de cultură generală, oameni bine instruiți și bine educați. Pe deplin înțeleasă, această cerință se află în centrul preocupărilor generale ale cadrelor didactice din țara noastră.

Într-un referat prezentat la o consfătuire a profesorilor din școlile serale, care a avut loc la Comănești, se sublinia că la sfîrșitul semestrului I procentajul promovabilității elevilor din aceste școli se situa între 80 și 90 la sută. În genere aceasta poate fi o cifră satisfăcătoare. Profesorii participanți la consfătuire n-au socotit însă că pot fi mulțumiți cu astfel de rezultate. Propunîndu-și ca în semestrul al II-lea să reducă mult procentul nepromovaților și să asigure pregătirea mai temeinică a tuturor elevilor, ei au analizat în adîncime acele aspecte din munca lor de care depind calitatea și nivelul cunoștințelor. S-a subliniat astfel necesitatea grijii pentru cît mai buna organizare a lecțiilor în condițiile școlii serale și în mod deosebit s-a insistat asupra însemnătății pe care o are fixarea cunoștințelor predate încă în clasă, în timpul fiecărei lecții. S-au stabilit de asemenea măsuri pentru a se asigura continuitatea în însușirea cunoștințelor de către elevi prin realizarea unei frecvențe cît mai regulate.

Aceeași preocupare pentru ridicarea calității pregătirii elevilor a determinat secția de învățămînt și cultură a raionului Tg. Ocna să organizeze un schimb de experiență între directorii școlilor din raion. Precedat de un sondaj în care inspectorii secției de învățămînt și membrii cabinetului pedagogic au adunat date cu privire la munca din 20 de școli, acest schimb de experiență a dat directorilor posibilitatea să analizeze pe baza unui bogat material concret cauzele care fac ca în unele școli elevii să nu fie suficient de bine pregătiți și, totodată, să stabilească măsurile menite să ducă la înlăturarea lipsurilor existente. În cursul discuțiilor s-a subliniat îndeosebi necesitatea îndrumării atente a procesului de învățămînt din școală de către director. Dacă directorul se ocupă cu pricepere de munca învățătorilor și profesorilor din școală, dacă el urmărește cu exigență felul cum aceștia își fac datoria, atunci rezultatele la învățătură sînt mai bune. Și, dimpotrivă, neglijențele manifestate pe această linie de cei cărora li s-a încredințat conducerea unor școli se răsfrîng în ultimă analiză în calitatea pregătirii elevilor. Procedee ca acela al învățătoarei Lucia Ionescu de la școala din comuna Ștefan cel Mare, care pentru predarea propoziției simple și dezvoltate la clasa a III-a a afectat 2 ore în loc de 15, sau ca cel al profesorului Constantin Dumitru de la Școala de 8 ani din comuna Valea Rea, care a „terminat" predarea cunoștințelor agricole de la începutul lunii decembrie, au consecințe serioase asupra nivelului de pregătire al elevilor. Ele puteau fi înlăturate la vreme dacă directorii școlilor respective și-ar fi făcut cu mai multă conștiinciozitate datoria de a controla activitatea cadrelor didactice. La fel puteau fi înlăturate fenomenele de supraîncărcare întîlnite la școlile din comunele Doftana, Tg. Trotuș sau Pîrgărești.

Nu s-ar putea spune că rezultatele obținute la învățătură de tinerii muncitori-elevi de la Școala medie serală nr. 3 din Brașov sînt nemulțumitoare. Și totuși, cadrele didactice de la această școală nu se socotesc îndreptățite să considere că nu mai au nimic de făcut pentru a ridica nivelul pregătirii elevilor lor. Pe lîngă preocuparea pentru continua îmbunătățire a muncii în timpul orelor de curs, pentru cît mai buna desfășurare a lecțiilor, pentru a-i ajuta pe muncitorii-elevi să-și însușească încă din clasă cea mai mare parte a cunoștințelor predate, profesorii de aici acordă o deosebită atenție organizării orelor de consultații, un ajutor prețios în studiul individual al muncitorilor din școala serală. Încă de la începutul anului școlar ei au dat astfel de consultații în zilele de sîmbătă și duminică. Pentru a mări eficiența lor, cadrele didactice au cerut concursul inginerilor de la Uzina de tractoare. Cunoscînd îndeaproape munca elevilor, inginerii îi ajută pe profesori să se refere în exemplele pe care le dau la activitatea practică în producție. Datorită acestor preocupări ale profesorilor răspunsurile elevilor la lecții au devenit mai bune, pregătirea lor mai temeinică.

Se știe că cei care fac primii pași în profesia de pedagog nu pot da de la început cele mai bune rezultate în munca la catedră. Există aproape pentru fiecare nou învățător sau profesor o perioadă de acomodare, de acumulare a acelui minim de experiență pe care îl cere munca de educator. Această perioadă, care poate fi mai îndelungată sau mai scurtă, nu trebuie să însemne însă în același timp și o scădere a calității pregătirii elevilor la clasa și la disciplina respectivă. De aceea lipsa de experiență este suplinită prin sprijinul pe care cadrele didactice mai vîrstnice îl acordă celor tineri.

Îndrumările atente ale directorilor, sfaturile date de colegii cu experiență îi ajută pe noii învățători și profesori să lucreze de la început cu rezultate bune. La Școala de 8 ani din comuna Mărgineni, raionul Piatra Neamț, sînt mulți învățători și profesori tineri. Și fiecare din ei a cunoscut de la început ce înseamnă îndrumarea unor pedagogi cu experiență mai bogată. O învățătoare nu vedea în primele zile de

B. OCTAVIAN

(Continuare în pag. 4)

VEȘTI DIN ȚARĂ

Un colectiv închegat

Elevii găzduiți în internatul [illegible] medii „Petőfi Sandor" din Cristurul Secuiesc formează un colectiv închegat, care luptă cu perseverență pentru un nivel ridicat al însușirii cunoștințelor, pentru o bună disciplină.

Luînd cuvîntul într-o ședință de analiză a muncii elevilor interni, care a avut loc nu de mult, responsabilii grupelor au arătat o serie de aspecte concrete din activitatea care se desfășoară în cadrul internatului. Astfel, responsabila grupei I-a a elevelor a subliniat că între membrele acesteia s-au format relații strînse de prietenie și tovărășie. Elevele mai mari le ajută pe cele mai mici în pregătirea temelor. Ca urmare, multe eleve din clasa a VIII-a, de pildă, au obținut note bune și foarte bune cu ajutorul unor eleve din clasele a X-a și a XI-a.

În grupa a II-a a elevelor s-au obținut realizări frumoase pe linia autoservirii. Membrele acestei grupe se caracterizează prin grija pe care o arată pentru menținerea ordinei și a curățeniei, prin disciplina de care dau dovadă.

În grupa I-a a elevilor interni dau bune rezultate scurtele dări de seamă prezentate la sfîrșitul fiecărei zile de către echipa de serviciu. În aceste dări de seamă se arată care este situația la învățătură a membrilor grupei pentru ziua respectivă și cum s-a desfășurat activitatea lor obștească. Evidențiind pe elevii care obțin rezultate bune și criticîndu-i pe cei rămași în urmă, dările de seamă constituie un real stimulent în muncă.

Luptînd pentru înlăturarea din catalog a notelor slabe și mediocre, membrii grupei a II-a de elevi se preocupă de răspîndirea celor mai bune metode de învățătură. În acest scop se organizează răspunsuri demonstrative ale celor mai buni elevi, ca și demonstrații privind metodele cele mai adecvate de studiu.

Elevii interni de la școala medie din Cristurul Secuiesc au manifestat hotărîrea de a-și intensifica activitatea, de a îndeplini lozinca: „Să luptăm împotriva notelor la limită, împotriva mediocrității și să îmbunătățim în continuare acțiunea de autoservire".

Prof. EDITH UTŐ
Cristurul Secuiesc

Consfătuire între directori

La Școala de 8 ani din comuna Smîrdioasa, regiunea București, s-a desfășurat de curînd un schimb de experiență între directorii și directorii adjuncți de la școlile din întregul cuprins al raionului.

Acest schimb de experiență — care a durat două zile — a fost inițiat în scopul de a se face cunoscute cele mai bune metode ce pot fi folosite de directori în vederea îndrumării și controlului muncii din școală.

Participanții la consfătuire au dezbătut probleme privind felul cum trebuie să muncească directorul pentru asigurarea unui nivel de cunoștințe ridicat în școală, felul cum trebuie să îndrume activitatea profesorilor diriginți, a comisiilor metodice ș.a.

I. T.

Expoziție filatelică

De curînd, la Școala medie nr. 1 din Caracal s-a deschis o frumoasă expoziție filatelică, organizată de elevii școlii cu sprijinul cadrelor didactice, al Muzeului raional și al oficiului poștal din localitate.

Sînt expuse în special mărci poștale ale R.P.R., ca de pildă seriile care înfățișează pe scriitorii noștri clasici, realizările sportului din țara noastră etc.

Expoziția, vizitată de un număr mare de elevi din localitate, a stîrnit interesul pionierilor și școlarilor pentru filatelie — acest mijloc eficient de îmbogățire a cunoștințelor de cultură generală, de cultivare a gustului pentru frumos.

Prof. I. ZAMFIRESCU
Caracal

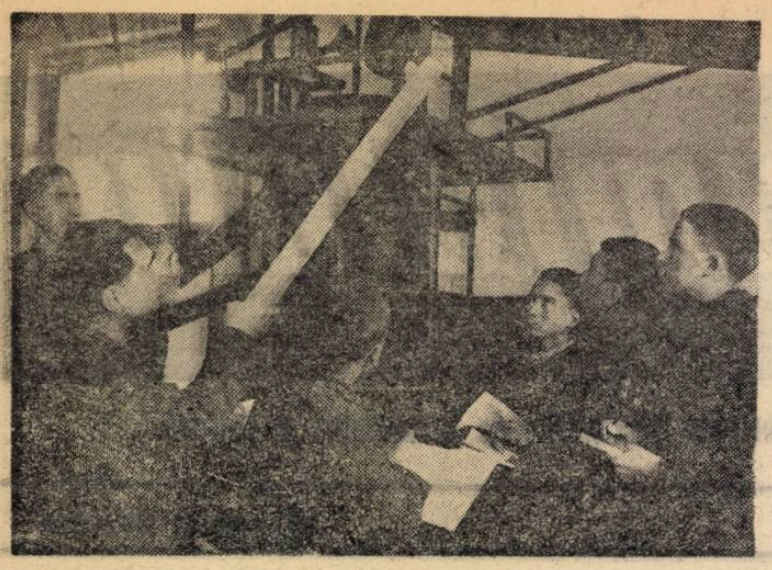

Elevi ai Şcolii siderurgice din Hunedoara la o lecţie practică în cabinetul de siderurgie

Învăţămîntul ideologic, ajutor preţios în munca oamenilor şcolii

Învăţămîntul ideologic îi ajută pe învăţători şi profesori să studieze în mod organizat operele clasice ale marxism-leninismului, documentele de partid, să fie la curent cu politica partidului.

În raionul Sighişoara, ca şi în toate celelalte raioane ale ţării, cadrele didactice manifestă un deosebit interes pentru cursurile ideologice. Ele primesc în această privinţă un sprijin însemnat din partea secţiei de învăţămînt şi cultură din raionul Sighişoara care, îndrumată de Comitetul raional P.M.R., arată o grijă permanentă faţă de pregătirea temeinică a profesorilor şi învăţătorilor pentru seminarii. În acest scop, la Cabinetul raional de partid se fac preseminarii în care lectorii sînt îndrumaţi să lege discuţiile din cercuri de realizările oamenilor muncii din ţara noastră şi în special de realizările oamenilor muncii din regiunea Braşov şi raionul Sighişoara. De pildă, la dezbaterea cu tema „Transformarea socialistă a agriculturii" directorul Cabinetului de partid a prezentat lectorilor date despre acţiunea de colectivizare a agriculturii din raionul Sighişoara, în satele şi comunele Albeşti, Boiu, Topa, Feleag, Mureni, Gogan etc. şi exemple de cadre didactice care au adus un aport deosebit în munca de lămurire a ţărănimii muncitoare în problema transformării socialiste a agriculturii. Atunci cînd s-au seminarizat problemele privind munca socială în socialism, legea creşterii productivităţii muncii, căile de creştere a productivităţii muncii în economia R.P.R., lectorii au fost lămuriţi la cabinetul de partid asupra metodelor de creştere a productivităţii muncii folosite în fabricile „Nicovala", „Faianţa" şi „6 Martie" şi în gospodăriile agricole colective din Laslea, Archita, Apold ş.a. De asemenea, li s-au dat exemple de muncitori fruntaşi care au o atitudine comunistă faţă de muncă. Aceste date şi exemple au servit lectorilor pentru a lega şi mai strîns învăţămîntul ideologic de practică.

Pregătirea temeinică a lectorilor pentru seminarii, legarea discuţiilor din cercuri de practica construirii socialismului, exemplele concrete date la seminarii au dus la dezvoltarea interesului cadrelor didactice faţă de învăţămîntul ideologic, la o frecvenţă regulată la cursuri, la pregătirea sistematică pentru seminarii şi la creşterea nivelului discuţiilor. De pildă, atunci cînd s-a discutat despre legea economică fundamentală a socialismului, despre creşterea continuă a nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii tov. Ion Suciu, profesor la şcoala profesională metalurgică, a arătat cum se reflectă legea economică fundamentală a socialismului în Documentele celui de al III-lea Congres al P.M.R. şi în Raportul asupra mersului îndeplinirii directivelor Congresului al III-lea al partidului privind construirea socialismului la sate şi dezvoltarea agriculturii, prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenara Comitetului Central al P.M.R. din 30 iunie-1 iulie 1961. Tov. Ion Olteanu, profesor-maistru la aceeaşi şcoală, a legat problema respectivă de lucrările consfătuirii pe ţară a fruntaşilor din agricultură şi a exemplificat-o cu date din regiune.

Discuţiile purtate la seminarii de învăţători şi profesori cum sînt Kurt Miess, Manoil Dobroveanu Haivas, Marin Ioţa, Axente Drăghici şi mulţi alţii arată interesul cadrelor didactice pentru studiul învăţăturii marxiste, grija de a parcurge şi de a-şi însuşi profund întregul material bibliografic recomandat.

Ridicarea nivelului ideologic al cadrelor didactice se reflectă şi în munca lor de zi cu zi, constituie un ajutor de preţ în activitatea lor din şcoală. Bunăoară la lecţia de geografie cu tema „Industria în R.P.R.", profesorii de geografie de la Şcoala medie nr. 1 şi de la Şcoala medie serală din oraşul Sighişoara au prezentat elevilor teza leninistă a industrializării socialiste, folosind date comparative luate din documentele Congresului al II-lea şi al III-lea ale P.M.R. cu privire la dezvoltarea industriei în ţara noastră şi au demonstrat în mod ştiinţific superioritatea economiei socialiste faţă de cea capitalistă.

Lecţiile de matematică şi fizică sînt legate mai puternic de munca lucrătorilor din uzine, fabrici, gospodării agricole de stat şi gospodării agricole colective, ceea ce contribuie la însuşirea mai temeinică a cunoştinţelor. Astfel, tov. Dumitru Agapie, profesor la Şcoala de 8 ani din comuna Boiu a întocmit pentru lecţiile de aritmetică de la clasele a V-a şi a VI-a probleme menite a pune în evidenţă superioritatea muncii în G.A.C. Profesorii de fizică de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 din oraşul Sighişoara şi de la Şcoala de 8 ani din Seleuş au reuşit să lege strîns lecţiile de fizică şi matematică de activitatea desfăşurată în producţia industrială şi agricolă. În urma vizitelor făcute la fabrica „Nicovala", la G.A.S. Laslea, la gospodăriile agricole colective din Apold, Archita etc. ei au compus probleme de fizică şi matematică cu date privitoare la realizările dobîndite în producţie, ceea ce a contribuit la legarea şcolii cu munca direct productivă, cu viaţa. Aceeaşi preocupare au vădit şi unii profesori de ştiinţele naturale, bunăoară cei de la şcolile de 8 ani din Seleuş şi Albeşti, de la Şcoala de 8 ani nr. 2 din Sighişoara şi alţii, care au legat lecţiile lor de dezvoltarea socialistă a agriculturii noastre şi au arătat elevilor căile de sporire a producţiei şi productivităţii munci în ţară la noi. Ei au întocmit cu elevii grafice comparative privind creşterea fondului de bază, a nivelului de trai material şi cultural al ţăranilor colectivişti, creşterea efectivului de animale etc., contribuind la educarea elevilor în spiritul colectivismului, al dragostei faţă de munca fizică şi faţă de gospodăria colectivă. Tot astfel, profesorii-maiştri Ion Cartiş de la Şcoala profesională „Nicovala", Terente Bleahu de la Şcoala profesională de mecanizatori agricoli etc. leagă lecţiile lor de realizările oamenilor muncii în domeniul tehnicii şi dezvoltă dragostea elevilor faţă de meseria aleasă.

În toată această orientare a muncii didactice spre problemele actualităţii, învăţămîntul ideologic a adus o însemnată contribuţie.

GH. POPOVICI
Sighişoara

De la corespondenţi şi cititori

Cu sprijinul comisiei metodice

Unul din obiectivele principale cuprinse în planul de muncă al comisiei metodice a învăţătorilor de la Şcoala „Dr. Petru Groza" din oraşul Deva îl constituie înarmarea tuturor elevilor cu deprinderi de exprimare corectă.

Pentru atingerea acestui obiectiv s-au organizat mai multe lecţii deschise ţinute de cadre bine pregătite, pentru a servi ca model în special învăţătorilor cu mai puţină experienţă în munca la clasă.

Bine organizate, aceste lecţii au constituit pentru învăţători o bogată sursă de învăţăminte. Astfel, într-o lecţie cu tema „Propoziţia dezvoltată", ţinută la clasa a III-a, ei au avut prilejul să observe cum sînt folosite diverse procedee pentru asigurarea însuşirii noţiunii de propoziţie dezvoltată, cum pot fi utilizate într-o astfel de lecţie schemele la tablă etc.

Cu prilejul altor lecţii ei au urmărit modul cum e folosit la clasa I procedeul compunerii cuvintelor şi al propoziţiilor din litere şi silabe decupate, cum sînt folosite tabelele ortografice la clasele a III-a şi a IV-a sau ce metode se pot utiliza în lecţiile de expunere-compunere la clasa a II-a.

Astfel de lecţii deschise au stimulat interesul cadrelor didactice pentru utilizarea unor metode şi procedee de predare cît mai bune şi mai eficiente.

Înv. MARIA TOMA
Deva

O consfătuire a diriginţilor

Secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Lugoj, îndrumată de Comitetul Raional P.M.R., foloseşte mijloace variate pentru a răspîndi cît mai larg experienţa dobîndită în şcoli. Un asemenea mijloc îl constituie, de exemplu, consfătuirile în cadrul cărora se poartă discuţii pe marginea unor lecţii deschise şi a referatelor.

De curînd, la centrul raional a avut loc o consfătuire privind munca diriginţilor. Ea a început cu o oră deschisă de dirigenţie la clasa a V-a, avînd ca temă „Tovărăşia şi prietenia". În continuare a fost prezentat referatul „Munca dirigintelui", care a cuprins aspecte din munca diriginţilor din comuna Sinersig privind studierea şi cunoaşterea elevilor, organizarea colectivului de elevi, munca cu pionierii şi cu părinţii.

Consfătuirea a ajutat diriginţilor să-şi îmbunătăţească activitatea educativă.

Prof. VASILE CICA
Lugoj

Pentru îmbunătăţirea situaţiei la învăţătură

Încă de la încheierea trimestrului I cadrele didactice de la Şcoala de 8 ani din Dobreni, raionul Piatra Neamţ, au luat o serie de măsuri menite să contribuie la ridicarea nivelului la învăţătură al elevilor. Fiecare învăţător şi profesor şi-a îndreptat în mod special atenţia spre elevii cu rezultate mai slabe.

Formele pentru ajutorarea acestor elevi s-au diferenţiat şi multiplicat, antrenîndu-se în această acţiune şi organizaţia de pionieri.

Pe lîngă munca directă în rîndul elevilor, diriginţii şi profesorii şi-au întărit şi activitatea în rîndul părinţilor. Astfel, în fiecare clasă se ţin şedinţe lunare cu părinţii, la care se prezintă referate cu teme privind educarea elevilor în familie. Referatele sînt urmate de discuţii care îi ajută pe părinţi să-şi clarifice şi mai bine problemele concrete pe care le întîmpină în educarea copiilor lor.

Iată cîteva din referatele discutate: „Organizarea activităţii elevilor în afara şcolii", „Mijloace de colaborare între şcoală şi familie", „Regimul de zi al elevului" etc.

Cadrele didactice se preocupă totodată de ridicarea nivelului propriei lor munci. În acest scop se organizează interasistenţe la ore, se ţin lecţii deschise urmate de discuţii în legătură cu problemele predării etc.

În urma eforturilor întregului colectiv pedagogic şi a mobilizării părinţilor, situaţia la învăţătură a elevilor pe trimestrul al II-lea s-a îmbunătăţit.

Prof. V. PREOTU
Dobreni

Schimb de experienţă în activitatea culturală

În comuna Ciacova din raionul Timişoara funcţionează cîteva şcoli de 8 ani şi o şcoală medie.

Cei peste 100 de învăţători şi profesori din comună desfăşoară, pe lîngă munca lor de zi cu zi la clasă, şi o rodnică activitate culturală. Formaţiile artistice de amatori instruite de ei susţin cu regularitate spectacole pentru ţăranii muncitori, iar corul căminului cultural din comună s-a clasat, la cel de al VI-lea concurs al artiştilor amatori, printre cele mai bune coruri din regiune.

În vederea dezvoltării pe mai departe a activităţii cultural-artistice din comuna Ciacova a avut loc recent un schimb de experienţă între activul cultural al sindicatului din comună şi activul cultural al sindicatului învăţămînt din Timişoara. În acest scop s-au deplasat la Ciacova formaţiile artistice ale cadrelor didactice din Timişoara, care au susţinut un reuşit festival artistic.

După spectacol, cadrele didactice din Ciacova s-au întreţinut cu colegii lor din Timişoara asupra problemelor repertoriului, ale ridicării măiestriei interpretative, aşa încît activitatea lor artistică să răspundă cît mai deplin cerinţelor actuale ale ţărănimii colectiviste. Intre altele, s-a subliniat caracterul stimulativ al pregătirii unor cîntece în cinstea fruntaşilor din gospodăria colectivă, al sărbătoririi celor care obţin recolte bogate, precum şi rolul cîntecului, al scheciului satiric care combate unele mentalităţi învechite.

La schimbul de experienţă au participat şi cadre didactice din comunele apropiate. Roadele lui nu vor întîrzia desigur să se arate.

L. GRAMA
Timişoara

POŞTA redacţiei

Răspuns la întrebări

În ce cazuri se poate lua în considerare la stagiul de activitate în învăţămînt timpul servit în producţie ca muncitor, tehnician, maistru, inginer, chimist etc. ?

Timpul servit în producţie ca muncitor, tehnician, maistru, inginer, chimist etc. poate fi luat în considerare la stagiul de activitate în învăţămînt pentru cadrele didactice care îndeplinesc funcţia de maistru-instructor, cu condiţia ca în acest timp să fi lucrat în specialitate sau în specialităţi înrudite cu materia predată în învăţămînt. Pentru aceleaşi cadre didactice se poate lua în considerare la stagiul de activitate în învăţămînt şi timpul servit în funcţii tehnice legate de procesul de producţie — ca tehnolog, desenator, şef secţie producţie, referent tehnic, etc.

Pentru cadrele didactice care îndeplinesc funcţia de profesor la materii de cultură tehnică specială în şcolile profesionale, tehnice, agricole şi de meserii, timpul servit în producţie, în specialitate sau specialităţi înrudite se ia în considerare la stagiul de activitate în învăţămînt numai dacă în acest timp aveau pregătirea superioară corespunzătoare pentru a preda în învăţămînt (licenţă, diplomă examen de stat).

Pentru cadrele didactice care predau materii de cultură generală în şcolile profesionale tehnice, agricole şi de meserii precum şi pentru cadrele didactice din învăţămîntul de cultură generală, timpul servit în producţie ca muncitor, tehnician, maistru, inginer, chimist etc., se ia în considerare numai în următoarele cazuri: pentru profesorii de chimie şi fizică care au lucrat în specialitatea respectivă şi aveau în acel timp pregătirea superioară (licenţă, diplomă, examen de stat) care le dădea dreptul să predea în învăţămînt şi în aceleaşi condiţii pentru profesorii de ştiinţe naturale care au lucrat în specialităţi legate de materia predată în învăţămînt.

Ce sume se includ în calculul cîştigului mediu pentru indemnizaţia de concediu de odihnă ?

În calculul indemnizaţiei de concediu se cuprind: salariul tarifar de încadrare pînă la limita unei norme didactice, inclusiv majorările de salarii de 10% (şcoli speciale), 10—15% (învăţămînt seral), 10% (practica pedagogică), 10% (pentru activitate de conducere a şcolilor profesionale şi de meserii cu plan de producţie propriu), indemnizaţia de diriginţie, indemnizaţia pentru localităţi izolate, situate la munte sau în Deltă, indemnizaţia de director, director adjunct, indemnizaţia pentru învăţătorii care predau în acelaşi timp la 2—3 clase, sporul de periclitate, potrivit H.C.M. nr. 90/1959 şi premiile, potrivit prevederilor H.C.M. nr. 1834/1960.

În calculul cîştigului mediu nu se includ sumele rezultate din efectuarea cumulului de funcţiuni şi plăţilor cu ora.

Informaţie

La I.P.C.D. Bucureşti se va desfăşura în perioada martie—iunie 1962 un program de consultaţii colective la specialitatea educaţie fizică, pentru cadrele didactice înscrise la examene în vederea obţinerii gradelor didactice.

Astfel, la 21 martie va avea loc o consultaţie cu tema „Cum trebuie aplicată programa de studiu în elaborarea planului calendaristic şi a planului de lecţie". La 18 aprilie va avea loc consultaţia cu tema „Metodica desfăşurării lecţiei de educaţie fizică", la 23 mai cea cu tema „Conţinutul educativ al educaţiei fizice în şcoală", iar la 20 iunie cea cu tema „Importanţa şi necesitatea aprecierii rezultatelor activităţii de educaţie fizică în timp de un an şcolar".

Consultaţiile vor avea loc la sediul Institutului de perfecţionare a cadrelor didactice din Bucureşti, Calea Dorobanţilor nr. 32. Se pot prezenta şi profesori din alte regiuni, precum şi profesori care nu s-au înscris la examenele pentru obţinerea gradelor didactice.

Se pregătesc să devină muncitori destoinici

La sculăria generală a uzinelor „23 August" şi-au început anul acesta activitatea practică elevii din clasele a IX-a ale Şcolii medii „Mihai Viteazul" din Capitală.

După ce au vizitat uzina şi au fost instruiţi asupra regulilor de protecţie a muncii şi de tehnică a securităţii muncii, au fost repartizaţi pe lîngă cei mai buni muncitori, care i-au primit cu drag.

Au trecut cîteva luni. În tot acest timp noi, oamenii din producţie, am observat cu bucurie că elevilor le place munca productivă, că devin tot mai disciplinaţi, că interesul pe care-l manifestă pentru tehnică este din ce în ce mai mare. Am luat la întîmplare cîteva caiete ale elevilor: caietul lui Şerban Petrescu, al lui Eugen Ionescu, a lui Ion Gutuleanu. Schiţele, procesele tehnologice, planurile lor de muncă zilnice sînt alcătuite în mod ştiinţific, dovedind un studiu temeinic.

La noi munca e în toi. Cu toţii sîntem preocupaţi de îndeplinirea planului de producţie, căutăm să ridicăm calitatea produselor. Antrenaţi în întrecerea socialistă, ne străduim zi de zi ca productivitatea muncii să crească, iar produsele noastre să justifice marca fabricii, mîndria întregului colectiv. La bucuria pe care ne-o dau succesele muncii din secţie se adaugă bucuria de a şti că elevii de azi ai şcolilor sînt tot mai atraşi de problemele muncii în producţie, că au început să considere munca drept o chestiune de onoare.

Muncitorii, inginerii şi tehnicienii secţiei noastre văd în temeinicia pregătirii elevilor, în îmbogăţirea cunoştinţelor şi deprinderilor lor de muncă practică chezăşia formării lor ca destoinici constructori ai viitorului. De aceea ne străduim să-i ajutăm cît mai mult în această direcţie, să-i facem să-şi însuşească tehnica de specialitate în mod conştient, pe baza cunoştinţelor de fizică, chimie, matematică şi desen.

Strungarii fruntaşi Gheorghe Stan, Grigore Bedros, Ştefan Gavrilă, Ion Dîru, Alexandru Ghiţă, Liviu Spirea, I. Colcear şi alţii alături de care lucrează elevii ajută la întocmirea panourilor, graficelor şi a altor materiale intuitive folosite în cursul instructajului. Alături de colectivul şcolii, de directorul acesteia, tov. Mihai Costea şi de profesorul-maistru Constantin Bangu, muncitorii, tehnicienii şi inginerii uzinei, sprijiniţi de comitetul de partid, se străduiesc să găsească noi forme şi metode pentru ca instruirea practică în producţie să-şi atingă scopul, să consolideze şi să lărgească sfera de cunoştinţe şi deprinderi a elevilor, să le formeze o gîndire tehnico-ştiinţifică.

Acţiunile comune ale muncitorilor şi elevilor — reuniuni tovărăşeşti, simpozioane literare etc. — constituie tot atîtea forme de legare a tinerilor din şcoală de viaţa uzinei.

Avem convingerea că elevii şcolii medii „Mihai Viteazul", care îşi efectuează practica în producţie la uzinele noastre, vor păşi încrezători în forţele lor pragul vieţii clocotitoare de muncă care-i aşteaptă în toate sectoarele desăvîrşirii construcţiei socialiste din patria noastră.

ILIE MUNTEANU
tehnician în secţia sculărie
a uzinelor „23 August"

Vedeţi? Aşa trebuie să arate o piesă după ce a fost lucrată. Elevii Şcolii medii „D. Cantemir" din Bucureşti ascultă cu atenţie explicaţiile maistrului de la Ateliere centrale I.T.B. unde îşi desfăşoară practica în producţie

O nouă şcoală cu instruire în producţie

Experimentarea instruirii practice a elevilor în producţie ridică probleme deosebite, care cer din partea pedagogilor nu numai preocuparea, dar şi priceperea de a le rezolva. Între şcolile regiunii Argeş, Şcoala medie nr. 3 din Piteşti, şcoală în care instruirea în producţie se experimentează începînd cu acest an, se remarcă prin buna organizare a acestei acţiuni ca şi prin bunele rezultate obţinute în cadrul ei.

În faţa noilor probleme ridicate o dată cu începerea experimentului calităţile colectivului pedagogic s-au făcut vădite din plin. Sub conducerea directoarei, tovarăşa Maria Nicolae, profesorii au reuşit să răspundă cu succes cerinţelor puse de instruirea elevilor în producţie.

În primul rînd s-au preocupat de organizarea muncii, pe care au căutat s-o pună la punct pînă în cele mai mici amănunte. Elevii din clasele a IX-a au fost repartizaţi să lucreze o zi pe săptămînă în întreprinderea textilă „11 iunie" din apropierea şcolii. Ei şi-au început activitatea practică în atelierul de răsucit. Apoi au trecut în secţia de canetat şi, în felul acesta, trecînd din secţie în secţie vor reuşi să cunoască în cele din urmă întregul proces de producţie al fabricii şi să poată lucra în oricare din secţiile acesteia.

Printre elevi se află aproape în permanenţă profesorii care se ocupă direct de problemele instruirii în producţie — inginerul Maria Lupaşcu şi maistrul Ion Trandafir. Aceştia se străduiesc ca tot timpul petrecut de elevi în fabrică să fie utilizat în chip cît mai rodnic, ca ei să-şi însuşească într-o cît mai largă măsură cunoştinţele legate de procesul de producţie.

Datorită străduinţelor cadrelor didactice, datorită colaborării pe care aceştia au reuşit s-o realizeze cu cei ce muncesc în întreprindere pe linia instruirii elevilor, rezultatele sînt încă de la început mulţumitoare. Elevii au îndrăgit activitatea în fabrică, şi-au însuşit disciplina muncii în producţie. Ei nu se rezumă numai la a culege învăţăminte, ci participă efectiv la realizarea procesului de producţie.

Şcoala urmăreşte continuu cum se desfăşoară munca elevilor. Directoarea şcolii vine de multe ori în întreprindere, în mijlocul elevilor, care fac practică. Profesorii de matematică, fizică, chimie, etc., organizaţi în comisia metodică pentru practica în producţie, îi îndrumă pe elevi la locul de muncă şi adună din întreprindere date pe care le folosesc în timpul orelor de curs pentru a-i ajuta pe elevi să-şi însuşească cunoştinţe legate de producţie. La rîndul lor, diriginţii supraveghează cu rîndul munca elevilor.

Elevii şi-au făcut numeroşi prieteni în rîndul muncitorilor din fabrică, îi invită la serbările şcolare şi iau parte la manifestările culturale din întreprinderi. Deseori îi poţi vedea pe muncitorii înscrişi la cursurile serale discutînd cu elevii diverse probleme şcolare.

Putem afirma că instruirea în producţie a elevilor de la Şcoala medie nr. 3 din Piteşti a pornit pe calea cea mai bună.

D. FOCŞENEANU
inspector general în M.I.C.

Organizarea lucrărilor de primăvară pe terenul agricol

Au început din nou lucrările de primăvară pe terenurile şcolare. În organizarea lor, cadrele didactice ţin seama în primul rînd de schimbările calitative intervenite în conţinutul programelor şcolare o dată cu trecerea la şcoala de 8 ani, ca şi de importantele modificări ce au avut loc în structura economico-organizatorică a agriculturii din ţara noastră.

Ţinînd seama de prevederile programei de cunoştinţe agricole şi lucrări practice agricole pentru şcoala de 8 ani şi de sarcinile specifice care stau în prezent în faţa agriculturii noastre socialiste, profesorii de cunoştinţe agricole caută să orienteze astfel planurile de cultură ale terenurilor şcolare încît ele să cuprindă două laturi importante — pe de o parte cultivarea plantelor care au cea mai mare importanţă pentru specificul agriculturii din ţara noastră (respectiv al regiunii şi raionului în care se află şcoala), iar pe de alta, organizarea unor experienţe, la care elevii să participe sistematic, adîncind astfel permanent conţinutul cunoştinţelor pe care şi le-au însuşit la lecţii şi formîndu-şi deprinderile corespunzătoare de muncă.

În anii trecuţi exista părerea că pe terenul şcolar trebuie să se cultive absolut toate plantele prevăzute în programa de cunoştinţe agricole. Experienţa a demonstrat însă că este mai bine să se cultive un număr limitat de plante, şi anume cîte una sau două plante reprezentative din cereale, rădăcinoase, leguminoase pentru boabe etc. — deoarece în general lucrările agricole de bază sînt aceleaşi. De exemplu, pentru cultivarea oricărei plante solul trebuie pregătit toamna şi primăvara după toate normele agrotehnice, sămînţa trebuie tratată cu diferite substanţe chimice, metodele de semănat sau plantat sînt asemănătoare la multe plante etc.

În ce priveşte cunoaşterea specificului culturii diferitelor grupe de plante, aceasta se va realiza pe parcurs, o dată cu trecerea elevilor dintr-o clasă în alta. Principalul e ca elevii să-şi consolideze şi să-şi îmbogăţească cunoştinţele, să-şi formeze priceperi şi deprinderi în legătură cu principiile de bază ale măsurilor agrotehnice.

Pentru ca elevii să ştie totuşi cum cresc şi cum se dezvoltă plantele studiate de ei se poate organiza o parcelă de colecţie pe care să se cultive plantele care n-au fost cuprinse în planul de cultură.

Dorind ca munca experimentală a elevilor să ducă la rezultate cît mai bune, profesorii fruntaşi se străduiesc să aleagă şi să organizeze în aşa fel experienţele încît ele să fie legate nemijlocit de un capitol din programa de cunoştinţe agricole, să fie accesibile vîrstei elevilor şi nivelului lor de cunoştinţe, să ducă la rezultate convingătoare, care să demonstreze legile studiate, să aibă o valoare de interes obştesc, fiind folositoare gospodăriei colective din apropiere, să aibă ca urmare formarea unor temeinice priceperi şi deprinderi de muncă agricolă.

Iată, de pildă, o tematică sumară a experienţelor care pot fi organizate pe terenul unei şcoli de 8 ani: 1) influenţa metodei de semănat; 2) influenţa îngrăşării suplimentare şi extraradiculare asupra recoltei; 3) influenţa îngrăşămintelor bacteriene asupra recoltei; 4) influenţa lucrărilor de întreţinere asupra recoltei; 5) combaterea buruienilor pe cale chimică; 6) încercarea soiurilor; 7) aprecierea celei mai bune suprafeţe de hrănire a plantelor; 8) înmulţirea seminţelor monogerme de sfeclă de zahăr; 9) găsirea celei mai bune metode de obţinere a două recolte pe an (porumb pentru siloz, legume etc.); 10) influenţa metodei culturilor intercalate asupra recoltei.

Buna desfăşurare a unor asemenea lucrări depinde în mare măsură de felul cum sînt pregătite ele. Înţelegînd însemnătatea unei bune pregătiri a muncii pe terenul şcolar, Şcoala de 8 ani din comuna Cornetu, regiunea Bucureşti, (şcoală experimentală a Institutului de ştiinţe pedagogice), a acordat o mare atenţie acestei probleme. Ea a stabilit din timp planul de cultură al terenului şi, o dată cu el, tematica experienţelor, deoarece în funcţie de această tematică urmau să se repartizeze suprafeţele de teren pentru fiecare cultură şi experienţă. Apoi s-a trecut la alcătuirea planului calendaristic, pe culturi, al lucrărilor, plan în care se oglindeşte tot complexul de măsuri agrotehnice. În completarea acestora s-a alcătuit un plan privind necesarul de seminţe, îngrăşăminte, inventar etc.

Elevii au fost repartizaţi pe echipe formate din 5, 8 sau 10 elevi. Fiecărei echipe i-a fost încredinţată cîte o experienţă pe care trebuie s-o efectueze de la semănat şi pînă la recoltare.

Organizînd cu grijă experienţele, şcoala a luat măsurile ce se impuneau pentru a asigura o cît mai bună desfăşurare a muncii. Iată, de exemplu, cum au fost organizate experienţele la cultura porumbului pentru boabe.

Pe toată parcela destinată cultivării porumbului s-au efectuat îngrăşarea de bază şi lucrările de bază ale solului (de altfel, aşa s-a procedat pe întreaga suprafaţă a terenului)

Pe suprafaţa de teren rezervată culturii porumbului urmează să se efectueze două experienţe. Prima urmăreşte influenţa numărului de polenizări artificiale asupra recoltei, iar a doua influenţa îngrăşării suplimentare. Pentru prima experienţă s-au rezervat trei parcele, care corespund cu variantele experienţei. Pe prima parcelă se va efectua o singură polenizare artificială, pe a doua se vor efectua două polenizări artificiale, la interval de 4—5 zile, iar pe a treia polenizarea artificială va fi efectuată de trei ori, la interval de 4—5 zile. Deoarece în comuna Cornetu se efectuează în mod obişnuit numai o singură polenizare, prima parcelă va fi socotită în cadrul experienţei ca parcelă martor, roadele ei fiind comparate cu roadele obţinute pe celelalte două parcele.

Pentru cea de a doua experienţă s-au rezervat, de asemenea, 3 parcele. Pe prima se va efectua la însămînţare o singură îngrăşare suplimentară, cu azotat de amoniu (200 kg la hectar) şi superfosfaţi (100 kg la hectar). Pe parcela a doua se vor efectua două îngrăşări suplimentare. La însămînţare şi la al doilea prăşit se vor administra doze egale de îngrăşăminte, şi anume cîte 150 kg azotat de amoniu şi 75 kg superfosfaţi la hectar. Pe parcela a treia se vor efectua trei îngrăşări suplimentare, şi anume: la însămînţare se încorporează 125 kg azotat de amoniu şi 50 kg superfosfaţi la hectar, la al doilea prăşit — 125 kg azotat de amoniu şi 50 kg superfosfaţi la hectar, iar la al treilea prăşit — 50 kg azotat de amoniu şi 50 kg superfosfaţi la hectar. Şi de data aceasta prima parcelă va fi parcelă martor, deoarece în localitate culturile de porumb se îngraşă numai o singură dată.

Menţionăm că suprafeţele parcelelor sînt egale în cadrul fiecărei experienţe.

Pregătirea din timp a lucrărilor agricole de primăvară pe terenul şcolar va determina, desigur, obţinerea unor rezultate bune în înarmarea elevilor cu cunoştinţe şi deprinderi agricole.

Ing. agr. VALENTINA VIŞAN
cercetător la Institutul
de ştiinţe pedagogice

Rod al gîndirii colective

Pentru rezolvarea problemelor învățămîntului, ca și în rezolvarea problemelor din toate celelalte sectoare de activitate din țara noastră își pune amprenta forța gîndirii colective. Fie că este vorba de particularitățile și formele de muncă specifice învățămîntului seral, fie că avem în vedere experimentul școlilor cu instruire în producție sau al celor care aplică sistemul de predare la clasele I—IV cu profesori specialiști, pretutindeni vom observa că cercetările nu constituie obiectul preocupărilor unor persoane sau al unor grupuri restrînse ci că, dimpotrivă, ele sînt desfășurate de mase largi de învățători și profesori.

Numai în acest an școlar sute și sute de cadre didactice, învățători și profesori din zeci de școli aflate în cele mai diferite colțuri ale țării au fost antrenați în munca de cercetare a eficienței sistemului predării de către specialiști la clasele I—IV. Și fiecare din cei care au fost angrenați în această activitate contribuie, cu observațiile pe care i le prilejuiește practica muncii la catedră, cu ideile și sugestiile sale, la descoperirea celor mai potrivite modalități de rezolvare a problemei predării la clasele I — IV.

Plecînd de la observațiile asupra propriei lor munci, asistînd la lecțiile colegilor lor, analizînd rezultatele obținute la învățătură de către elevi, învățătorii și profesorii de la Școala de 8 ani din comuna Săsciori, raionul Sebeș, ca și cei de la școlile experimentale din raionul Criș, au constatat că în condițiile predării de către specialiști elevii sînt mai atenți la lecții, manifestă mai mult interes pentru studiu, vin mai bine pregătiți la ore. Pe de altă parte, ei au sesizat că lecțiile sînt mai bine sistematizate, au o mai înaltă ținută științifică, iar materialul didactic este mai bine folosit.

Alături de observații similare, profesorii și învățătorii de la Școala medie nr. 3 din Iași au remarcat însă că în condițiile predării de către specialiști copiii sînt într-o oarecare măsură neglijați în timpul recreațiilor. Pornind de aici ei au ajuns la concluzia că supravegherea copiilor de către învățători în timpul recreațiilor nu va fi în suficientă măsură înlocuită prin grija dirigintelui și că acesteia trebuie să i se adauge și preocuparea fiecărui profesor în parte, indiferent de disciplina pe care o predă, pentru felul cum își petrec elevii timpul între orele de curs.

Învățătorii și profesorii de la Școala de 8 ani nr. 3 din Mediaș au organizat o consfătuire în care au discutat despre felul cum își însușesc elevii cunoștințele de istorie în condițiile predării de către specialiști. În urma discuțiilor purtate în această consfătuire ei au desprins concluzia că profesorul reușește să-i conducă pe elevi în predarea lecțiilor nu numai pînă la nivelul memorării diferitelor date și evenimente din trecutul istoric ci și mai departe, pînă la nivelul interpretării — bineînțeles, după posibilitățile lor — al desprinderii semnificației fenomenelor sociale.

O serie de observații interesante, printre care și cîteva propuneri valoroase au făcut și cadrele didactice din școlile experimentale ale orașului Galați. Ele au constatat, de exemplu, că predarea de către specialiști presupune o preocupare deosebită pentru corelarea cunoștințelor predate de diferiți profesori, pentru coordonarea lecțiilor, care poate fi periclitată de tendința unor cadre didactice de a împinge pe primul plan obiectul pe care îl predau, prin exigențe ce depășesc prevederile programei. Plecînd de la această observație profesorii și învățătorii gălățeni propun ca printre obligațiile dirigintelui de la clasele I — IV să fie inclusă și aceea de a efectua un anumit număr de asistențe la lecțiile colegilor săi pentru ca astfel să poată contribui efectiv la coordonarea predării. De asemenea, ei propun ca normele didactice ale celor ce predau la clasele I — IV să fie constituite nu din ore la clasele paralele, ci din ore repartizate „pe verticală", la clase succesive, întrucît o astfel de încadrare îi ajută să privească procesul de învățămînt în perspectiva evoluției sale și să-și dozeze mai bine, mai proporțional, cunoștințele predate.

Demn de reținut este și un aspect sesizat de cadrele didactice de la Școala de 8 ani din Sighet, asupra căruia atrage atenția și inspectorul Corneliu Grigoriu de la secția de învățămînt și cultură a orașului Focșani. Este vorba, anume, de faptul că o serie de profesori care predau la clasele I—IV matematica, geografia etc. nu acordă suficientă grijă felului cum se exprimă elevii. Inspectorul Corneliu Grigoriu făcea totodată remarca — pe care au făcut-o și cadrele didactice de la Școala de 8 ani nr. 2 din Tîrnăveni — că este absolut necesar să se organizeze pregătirea metodică a profesorilor care predau la clasele I — IV.

Urmărind desfășurarea experimentului la clasele I — IV tovarășa Teodora Ivanovici, directoarea Școlii de 8 ani nr. 1 din Turnu Severin, a sesizat că în condițiile predării de către specialiști este necesar să se acorde o atenție sporită îndrumării acestora în ceea ce privește verificarea cunoștințelor elevilor, formularea întrebărilor de verificare așa ca să se ia în seamă nivelul de înțelegere al copiilor, să se aibă în vedere că aici, la elevii din clasele I—IV, trebuie folosit un limbaj mai simplu, deosebit de cel utilizat în clasele mai mari.

Am spicuit aici cîteva din observațiile, sugestiile, și propunerile cadrelor didactice în legătură cu experimentarea predării cu profesorii specialiști la clasele I—IV. Ele reprezintă doar o mică parte din bogatul material care se acumulează ca rod al preocupărilor și al gîndirii a mii și mii de învățători și profesori.

O. BUZESCU

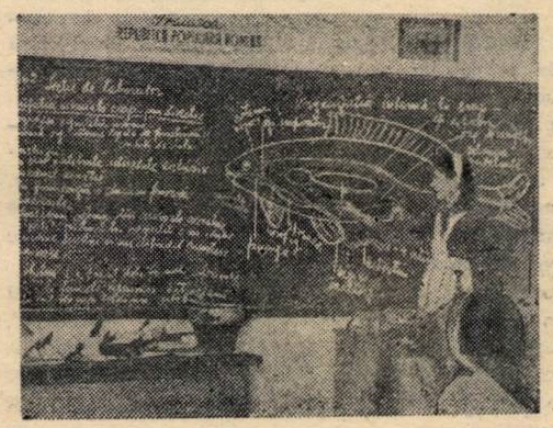

O lecție în laborator

1. Lecția de laborator cu tema: „Organizarea internă a crapului", ținută la școala „I. C. Frimu" din București a început printr-o verificare a cunoștințelor privind condițiile de viață și structura internă a crapului. Arătînd elevilor topografia organelor interne și structura fiecărui organ și aparat în parte, profesoara, tov. Lidia Chialda, i-a ajutat să înțeleagă legătura dintre structura și funcțiunea acestora.

2. Pentru a asigura mai buna însușire a cunoștințelor, elevii au fost puși în situația de a executa ei înșiși disecția crapului. S-a folosit metoda frontală, cîte doi elevi lucrînd împreună la un pește. În acest timp profesoara a controlat grupele de elevi, a dat explicații asupra tehnicii disecției și a purtat cu elevii discuții asupra morfologiei interne a peștilor.

3. În ultima parte a lecției s-au formulat concluziile, care au fost scrise pe tablă și în caiete. Apoi s-au recapitulat cele explicate.

Folosirea diafilmelor și diapozitivelor în predarea științelor naturale

Una din căile care contribuie la legarea învățămîntului de practică în cadrul predării științelor naturale este și folosirea diafilmelor și a diapozitivelor. Vizionarea de către elevi a acestor materiale îi ajută foarte mult la înțelegerea științifică a cunoștințelor de zoologie, botanică, anatomie etc. Totodată ei își dezvoltă pe această cale spiritul de observație fiind puși în situația de a urmări caracteristicile unei plante, ale unui animal ș.a.m.d., au prilejul să cunoască mediul biotic al plantelor și animalelor, își pot forma o imagine justă cu privire la linia evolutivă a regnului vegetal și animal, își aprofundează și își sistematizează cunoștințele acumulate.

Folosirea diafilmelor la lecții poate dura uneori mai mult, de pildă 30—40 de minute, alte ori mai puțin: 10—15 minute. Putem organiza, de asemenea, scurte proiecții care scot în evidență un singur element principal din lecțiile pe care le predăm.

Proiecțiile pot avea loc în cadrul lecțiilor introductive la un capitol ca și în cadrul unei lecții din cuprinsul capitolului. Pentru lecțiile de recapitulare, unde se urmărește o aprofundare a cunoștințelor și crearea unor generalizări, sînt indicate proiecțiile de lung metraj.

Experiența arată că pentru buna reușită a proiecțiilor este necesar ca profesorul să acorde o deosebită atenție pregătirii acestora. Anume, el trebuie să verifice dinainte aparatul de proiecție, să asigure posibilități de obținere a întunericului în clasă, să cunoască bine mînuirea aparatului, să fie bine lămurit asupra conținutului diafilmului sau diapozitivului.

Iată cîteva proiecții ce pot fi folosite cu succes la lecțiile de botanică, zoologie și anatomie în clasele V—VII:

Pentru lecțiile de botanică privitoare la funcțiunile frunzei, funcțiunile florii, sămînță, se poate folosi diafilmul „Imagini din viața plantelor", în care sînt redate foarte clar diferite fenomene naturale ca asimilația clorofiliană, respirația, polenizarea directă și încrucișată, încolțirea semințelor ș.a., aceste imagini întregind textul din manual și făcîndu-l mai pe înțelesul elevilor. Diafilmul „Din flora și vegetația patriei noastre" se poate folosi și el la numeroase lecții de botanică printre care amintim pe cele referitoare la pomii roditori, unde vom vorbi elevilor despre realizările marelui savant sovietic I. V. Miciurin și ale biologului romîn Rudolf Palocsay. În cadrul predării lecțiilor despre plantele de baltă, vorbindu-le elevilor despre trestie, putem completa cele spuse cu proiecția diafilmului „Stufuł și produsele obținute din stuf", care dă elevilor posibilitatea de a-și da seama de însemnătatea acestei bogății a țării noastre. Mai pot fi folosite ca material informativ și documentar diafilmele „Grădina botanică din București" sau „Adaptarea plantelor la condițiile de viață", prin vizionarea cărora elevii pot înțelege mai bine legătura dintre organism și mediu în regnul vegetal.

In predarea zoologiei la clasa a VI-a pot fi folosite cu succes diafilmele care prezintă diferite animale, ca și aspecte din viața acestora. Diafilmul „Aspecte din fauna Republicii Populare Romîne", de pildă, poate fi folosit la predarea lecțiilor referitoare la vertebrate. Cu diafilmul „Viața din apele marine în diferite zone ale pămîntului" se pot completa o serie de lecții mai ales la capitolele despre nevertebrate, pești, reptile și păsări marine. Același diafilm poate fi folosit și la lecția în care se predau cunoștințe despre mamiferele acvatice, balena și delfinul. Prin proiecția acestui diafilm în întregime putem arăta elevilor firul evolutiv — de la protozoare pînă la mamifere.

Lecția privitoare la mamiferele arboricole, ca și lectura despre originea omului pot fi ilustrate cu diafilmul „Din trecutul îndepărtat al omenirii", din care elevii își pot da seama de drumul străbătut de la apariția omului pînă la începutul civilizației.

In predarea anatomiei, fiziologiei și igienei corpului omenesc la clasa a VII-a putem folosi diafilmul „Corpul omenesc și îngrijirea lui". Prin proiecția acestui diafilm elevii pot înțelege mai bine structura și funcțiunile diferitelor sisteme și aparate ale organismului uman. O serie de imagini din acest diafilm pot ilustra lecțiile referitoare la aparatul digestiv. Foarte bine poate fi folosit diafilmul amintit și în cadrul predării lecțiilor privind igiena corpului omenesc, cu atît mai mult cu cît în manual aceste lecții sînt lipsite uneori de ilustrații.

Proiecția acestor diafilme și a altora la orele de științe naturale va contribui mult la însușirea de către elevi a cunoștințelor predate, asigurînd în același timp obținerea unor rezultate valoroase în lărgirea orizontului lor.

Prof. FILIP ARGHIR
com. Sărmaș, reg. Mureș-Autonomă Maghiară

Ancheta noastră

Solicităm cititorii să ne răspundă în scris la următoarea întrebare:

Ce căi folosim pentru a cunoaște activitatea din producție și a îmbunătăți pe această bază predarea lecțiilor

Imperativul major: calitatea

(Urmare din pag. 1)

școală că poate menține disciplina în clasă altfel decît repetînd mereu: „Vă rog, faceți liniște!" Un coleg al ei nu reușea să termine niciodată lecția în răstimpul celor 45 de minute. O profesoară, voind să stabilească raporturi bune cu elevii înlocuise ceea ce trebuia să însemne adevărata apropiere de ei cu manifestarea unui sentimentalism dulceag și exagerat. Astfel de greșeli, inerente începutului, au putut fi înlăturate numai datorită sprijinului pe care tinerii învățători și profesori l-au primit din partea colegilor lor mai vîrstnici, din partea conducerii școlii. Și tot datorită acestui sprijin lipsa de experiență a noilor cadre didactice de la școala din comuna Mărgineni nu s-a răsfrînt asupra calității pregătirii elevilor.

Fie că este vorba de profesorii de la școlile serale din regiunea Bacău, de directorii școlilor din raionul Tg. Ocna, de cadrele didactice de la Școala medie serală nr. 3 din Brașov, de la Școala de 8 ani din Mărgineni sau din oricare altă școală de pe întinsul patriei noastre, problemele muncii sînt privite de fiecare dată prin aceeași prismă a necesității eforturilor pentru îmbunătățirea pregătirii elevilor, pentru continua ridicare a nivelului lor la învățătură.

În preajma celui de al V-lea festival republican al școlilor de artă

Între 25 martie și 3 aprilie se va desfășura în Capitală tradiționalul Festival republican al școlilor și institutelor de artă. Pentru prima oară la acest festival, pe lîngă școlile și institutele de artă, participă și facultățile de muzică și arte plastice din cadrul institutelor pedagogice de 3 ani.

Pe baza experienței acumulate la festivalurile anterioare, în toate școlile de artă s-au organizat comisii de coordonare a pregătirilor pentru festival, alcătuite din directorii școlilor și profesorii de specialitate. Întreaga activitate desfășurată în preajma festivalului ne determină să considerăm că amploarea acestuia va întrece toate manifestările similare precedente.

Cîteva din cele mai mari săli de concerte ale Capitalei vor găzdui cele 23 de manifestări cultural-artistice care vor avea loc cu prilejul festivalului — concerte, recitaluri, spectacole de teatru, de operă, de balet. De asemenea, va fi deschisă o expoziție cu cele mai bune lucrări de artă plastică și decorativă ale elevilor și studenților. La concerte și spectacole vor participa circa 700 de elevi și studenți, iar expoziția de artă plastică va cuprinde aproximativ 600 de lucrări.

Comisiile de coordonare a pregătirilor pentru festival și de selecționare a participanților la etapa finală au acordat o atenție deosebită conținutului manifestărilor cultural-artistice ce vor fi pregătite în cadrul lui, alegerii unor repertorii variate, care să cuprindă opere valoroase și să-i stimuleze pe interpreți la găsirea unei diversități de mijloace artistice. Tematica lucrărilor de artă plastică executate pentru expoziție reflectă probleme de actualitate din viața și preocupările poporului nostru.

Ținînd seama de faptul că festivalul face parte integrantă din procesul de învățămînt, lucrările incluse în repertoriu și tematica lucrărilor de compoziție ale participanților la festival oglindesc în același timp prevederile programelor de învățămînt pentru fiecare an de studiu. Lucrările alese nu depășesc posibilitățile tehnice de interpretare sau de creație ale elevilor și studenților, permițînd în același timp cunoașterea mai profundă a potențialului lor artistic.

Ne aflăm în plină perioadă de pregătire a festivalului. Acesta a dat un deosebit avînt activității din școlile de artă, precum și manifestărilor artistice prezentate de elevii acestor școli. Pretutindeni au fost elaborate și se aplică planurile care indică măsurile în vederea pregătirii participanților, se organizează audiții interne pentru verificarea nivelului acestei pregătiri. Școlile medii de muzică din Capitală, școlile de muzică din Craiova, Tg. Mureș, Galați, Cluj, Timișoara, Iași etc., au organizat în ultimul timp numeroase spectacole pe scenele teatrelor și sălilor de concert din localitățile respective, la cluburile întreprinderilor, la căminele culturale din sate.

La spectacolele din etapa finală, școlile elementare de muzică vor susține recitaluri de muzică instrumentală organizate pe grupe de școli, fiecare școală putînd prezenta unul pînă la trei elevi, cu un repertoriu avînd o durată totală de 5—10 minute. Școlile medii de muzică vor susține recitaluri de muzică instrumentală și vocală, putînd prezenta atît soliști cît și formații de muzică de cameră, iar școlile medii de coregrafie vor susține în comun un spectacol de balet. Facultățile de muzică de la institutele pedagogice de trei ani vor prezenta un recital de muzică instrumentală și vocală la care fiecare institut va participa cu 3—4 studenți, al căror repertoriu va avea o durată de 15—20 de minute. Școlile elementare și medii de arte plastice, facultățile de arte plastice de la institutele pedagogice de 3 ani și institutele de arte plastice vor prezenta în cadrul unei expoziții lucrări de pictură, sculptură, grafică și artă decorativă.

În cadrul festivalului se organizează și un concurs de creație muzicală pentru cîntece de masă care să ilustreze viața nouă din patria noastră.

Sîntem convinși că actualul festival republican se va desfășura la un nivel mai înalt decît festivalurile precedente, prilejuind un larg schimb de experiență, dînd posibilitatea să se cunoască nivelul activității școlilor și institutelor de artă și contribuind, astfel, la îmbunătățirea procesului de învățămînt.

IULIAN NICA
șeful serviciului școli de artă din M.I.C.

Ucenicia în arta plastică presupune multă perseverență și migală. Elevii Școlii medii de artă plastică din Capitală dovedesc din plin asemenea calități

Viitorii artiști plastici

De curînd, între Școala medie de arte plastice din Cluj și secția de arte plastice a Școlii medii de artă din Timișoara a avut loc un valoros schimb de experiență privind pregătirea viitorilor pictori, sculptori și graficieni. Ținînd seama de specificul activității desfășurate pe acest tărîm, conducerile celor două scoli au considerat, pe bună dreptate, că cel mai concret și mai amplu criteriu de apreciere reciprocă a activității lor îl constituie organizarea unor expoziții care să cuprindă lucrări executate de elevi. Ca urmare la Cluj a fost organizată o expoziție de tablouri și desene ale elevilor din clasele VIII—XII de la Școala medie de artă din Timișoara, iar la Timișoara o expoziție de desene, picturi, sculpturi, reliefuri pe tablă, ceramică, motive decorative pentru textile și imprimeuri executate de elevii Școlii medii de arte plastice din Cluj.

Cele mai multe din lucrările expuse sînt studii executate în școală, căci acestea reflectă în cea mai mare măsură îndrumarea dată de profesori, felul cum rezolvă elevii problemele artistice care li se pun și nivelul lor de pregătire în raport cu clasa în care se află.

Analiza lucrărilor prezentate în expoziții a dus la concluzii interesante, care vor contribui, fără îndoială, la îmbunătățirea continutului activității și metodicii predării în școlile respective. Analizînd bunăoară lucrările de desen prezentate în expoziția școlii de artă din Timișoara, colectivul profesorilor de specialitate ai școlii din Cluj a reliefat, ca un fapt deosebit de pozitiv, grija pentru construcția lucrărilor, felul cum știu elevii să dirijeze lumina, să folosească valoratia. În multe lucrări se vădește o interpretare sensibilă a formelor și o atentă preocupare pentru evidențierea trăsăturilor fizice și expresivității figurii umane. Compozițiile în desen ale elevilor școlii de artă din Timișoara dovedesc că aceștia sînt îndrumați continuu spre exprimarea unei tematici majore, inspirate din contemporaneitate, și au primit temeinice cunoștințe cu privire la ritmica personajelor și gruparea lor.

Observații pozitive s-au făcut și cu privire la lucrările de desen — mai puține la număr — prezentate în cadrul expoziției Școlii medii de artă plastică din Cluj.

O deficiență comună a lucrărilor de desen, remarcată la elevii ambelor școli, o constituie greșita alegere a obiectelor pentru naturi statice — obiecte lucioase, care abat atenția de la problema tratării formelor și volumului — ca și supraîncărcarea acestora, care obligă pe elevi la eforturi prea mari și duce la o rezolvare superficială a temelor. La unele studii s-a insistat insuficient asupra valorației în scopul redării celei de a treia dimensiuni, acordîndu-se o grijă exagerată rezolvării fondului în dauna expresivității figurilor din primul plan. Consultările comune ale comisiilor metodice de specialitate de la școlile din Cluj și Timișoara au dus la stabilirea unor măsuri în vederea rezolvării acestor deficiențe.

În privința lucrărilor de pictură, la elevii ambelor școli s-a remarcat preocuparea deosebită pentru realizarea în culoare a fenomenelor de umbră și lumină, formă și volum, pentru varietatea procedeelor tehnice folosite la executarea lucrărilor în acuarelă și ulei.

Cele mai valoroase lucrări sînt cele care înfățișează peisaje. În mai mică măsură s-au preocupat elevii de studiul portretului. Aici, ca și la naturile statice, problema fondului nu a fost pe deplin înțeleasă, unele dintre fonduri fiind prea întunecate, altele prea încărcate, ceea ce creează o lipsă de unitate între obiect și planul pe care se desfășoară. Aceste constatări au atras atenția colectivelor de profesori asupra faptului că trebuie să folosească mai atent indicațiile cuprinse în noile programe pentru predarea picturii, indicații care subliniază în mod deosebit grija ce trebuie acordată portretului și arată cum să fie realizat acesta.

Tematica și modul de executare a unora din compozițiile picturale prezentate în expoziții sînt influențate, după părerea profesorilor din Cluj și Timișoara, și de unele deficiențe existente în programe — îndeosebi faptul că acestea acordă un număr prea mic de ore pentru predarea compoziției, neținînd seama suficient de dificultățile care intervin în rezolvarea problemei.

Lucrări de sculptură au prezentat doar elevii școlii de artă plastică din Cluj. Din păcate, în unele din lucrările prezentate, ca de pildă în lucrarea „Muncitor la căile ferate", se remarcă o tratare schematică și o lipsă de concordanță între acțiune și atitudinea personajelor. Aceasta, ca și absența totală a lucrărilor de sculptură din cadrul expoziției Școlii de artă din Timișoara, atrag atenția asupra unei insuficiente preocupări pentru pregătirea elevilor în acest domeniu artistic. Ținînd seama de rolul deosebit al sculpturii — și mai ales al sculpturii monumentale — în estetica orașului și satului socialist, adîncirea muncii de pregătire a viitorilor sculptori constituie o sarcină de primă importanță care stă în fața colectivelor didactice ale școlilor din Timișoara și Cluj.

Un fapt pozitiv remarcat în cadrul schimbului de experiență îl constituie calitatea lucrărilor în ceramică prezentate de elevii Școlii de arte plastice din Cluj. Acestea vădesc încercări curajoase pe linia realizării unei ceramice culte pe baza motivelor din ceramica populară. Izbutite sînt și multe din lucrările de textile — imprimeuri — dintre care unele se află în studiu în vederea punerii lor în procesul de fabricație al întreprinderilor de specialitate.

Modul cum s-a desfășurat schimbul de experiență între școlile din Timișoara și Cluj, observațiile judicioase făcute cu această ocazie — au prilejuit o largă analiză a muncii desfășurată în vederea pregătirii viitorilor artiști plastici, trasînd jaloanele pentru îmbunătățirea pe viitor a acestei munci.

A. CÎMPEANU
directorul Școlii de arte plastice din Cluj
M. PERIANU
directorul Școlii medii de artă din Timișoara

Forme variate de activitate

Întreaga atmosferă pe care o creează activitatea și preocupările cadrelor didactice de la Școala de muzică și artă plastică din Rîmnicu Vîlcea te face să te simți aici ca într-o familie cu preocupări artistice, în care toți sînt în întrecere. Profesorii muncesc cu rîvnă și cu drag pentru ca noile mlădițe să-și însușească măiestria viorii, a pianului, a instrumentelor de suflat ori a penelului.

Pentru îmbunătățirea continuă a activității instructiv-educative din școală, cercul metodic al profesorilor de la instrumentele cu corzi, de pildă, organizează lecții deschise și discuții pe marginea unor referate în vederea unor metode cît mai adecvate specificului muncii. Astfel, în cadrul cercului metodic s-au ținut lecții deschise și referate despre principiile fundamentale ale studiului instrumentelor în general și despre studiul viorii în special, asupra manualelor de vioară, despre scopul și durata exercițiilor pe coarde libere etc.

O formă eficientă de muncă cu elevii este prezentarea de mici audiții pe clase, cu ocazia ședințelor cu părinții.

Școala are o orchestră formată dintr-un colectiv de 100 elevi. Pe lîngă aportul pe care îl aduce la dezvoltarea tehnicii și a simțului armonic al elevilor, activitatea în cadrul orchestrei îi stimulează și le dă satisfacția unor frumoase realizări. Tot colectivul didactic este antrenat în această muncă: acordează viorile, îndrumează citirea și execuția pieselor sau ajută pe dirijor.

Prof. ION IONESCU
Rîmnicu-Vîlcea

Descifrînd alfabetul muzicii

Climat bun și în familie

O problemă importantă a activității școlilor de artă o constituie colaborarea cadrelor didactice cu părinții, astfel încît să se determine în rîndul tuturor acestora o atitudine activă față de dezvoltarea artistică a fiecărui elev.

Este știut că la părinții unora dintre elevii talentați se manifestă tendința de a dori afirmarea prematură, cu orice preț, a copiilor lor, dorința ca aceștia să fie prezentați în cît mai multe concerte sau expoziții publice, ceea ce poate dăuna dezvoltării lor.

Încă de la începutul activității sale colectivul didactic al Școlii de artă din Piatra Neamț a acordat o atenție deosebită creării unei strînse legături cu părinții, astfel încît aceștia să acționeze asemeni unor colaboratori apropiați ai școlii. Cu sprijinul comitetului de părinți a fost organizat un lectorat în care profesorii expun probleme privind procesul de însușire a cunoștințelor și deprinderilor artistice, felul cum se dezvoltă și se perfecționează însușirile artistice, rolul familiei în sprijinirea educației estetice a copiilor etc.

Toate acestea au avut drept rezultat faptul că elevilor școlii de artă din Piatra Neamț li s-a creat un climat de studiu favorabil, în care ei se pot dezvolta armonios. O dovadă a acestui fapt este și succesul recitalurilor și al micilor concerte prezentate de elevii școlii, interesul cu care a fost primită prima expoziție de artă plastică organizată de curînd și în cadrul căreia au fost prezentate statuete, figurine, basoreliefuri, acuarele, desene și picturi executate de elevi.

IORDACHE MIHAIL
Piatra Neamț

Cum să alegem temele

Problema stabilirii tematicii orelor de dirigenție — ne spunea cu cîtva timp în urmă unul din responsabilii comisiilor metodice ale diriginților din școlile orașului Brașov — nu este de neglijat, căci nu-i chiar atît de simplă cum pare la prima vedere.

Sîntem întru totul de acord cu această afirmație. Într-adevăr, stabilirea tematicii orelor de dirigenție devine o sarcină importantă, complexă dacă pornim — așa cum este just — de la ideea că în ansamblul lor pe clasă, pe trimestru și pe an orele de dirigenție trebuie să conducă spre un scop unic, să concure la realizarea obiectivelor principale ale întregii munci de educație ce se desfășoară în școală. De aceea nu putem pune în planul tematic al orelor de dirigenție tot ce, la inspirație sau în fuga condeiului, am fi tentați să includem. Vîrsta copiilor, mediul din care vin, problemele pe care le ridică colectivul — cu alte cuvinte realitățile din clasă — trebuie să ne rețină cu deosebire atenția dacă vrem ca cele discutate cu elevii la orele de dirigenție să fie cu adevărat folositoare.

Dirigintele clasei a IX-a de la una din școlile medii ale Capitalei a întocmit, pentru trimestrul II al acestui an școlar, o foarte bună planificare tematică a orelor de dirigenție. El a pornit de la lipsurile generale ale clasei, conturate în cursul trimestrului întîi, de la stadiul de dezvoltare la care a ajuns colectivul. Cum în clasă mai existau abateri destul de serioase de la disciplină, el și-a propus să dedice cele mai multe ore de dirigenție unor teme cu conținut etic, care urmăreau să sublinieze — într-o formă sau alta — frumusețea muncii, a vieții din școală, să dezvolte la elevi simțul datoriei, respectul față de școală și colectiv, seriozitatea în îndeplinirea oricărei sarcini, oricît de măruntă ar fi etc. Chiar și cele două teme cu caracter de aniversare — una privitoare la ziua de 16 februarie 1933 și cealaltă la împlinirea a 40 de ani de la întemeierea organizației revoluționare a tineretului din Romînia, U.T.C. — aveau scopul ca, prin evocarea luptei eroice a comuniștilor și uteciștilor, prin reliefarea disciplinei ferme de care ei au dat dovadă în orice împrejurare, să insufle elevilor hotărîrea de a fi disciplinați, de a munci cu perseverență, cu seriozitate, de a fi la înălțimea sarcinilor puse în fața lor de școală și de organizația U.T.M. Era, după cum se vede, un plan tematic bun, izvorît din realitățile clasei și în concordanță cu țelurile școlii. Dirigintele a și fost citat în fața cadrelor didactice de către director ca un exemplu în ceea ce privește preocuparea de a găsi teme cît mai potrivite pentru orele de dirigenție.

„Experiența bună trebuie generalizată" — și-au zis unii — și au copiat aidoma tematica lăudată de director. Dar, în condițiile schimbate ale claselor lor, planul nu s-a mai dovedit tot atît de bun, de eficient. Și e lesne de înțeles pentru ce. A purta discuții largi, bunăoară, pe tema „Să combatem chiulul, practica șoptitului și copiatului" într-o clasă în care nu există asemenea manifestări e o pură pierdere de vreme. De aceea, obiceiul de a copia planurile tematice ale colegilor — chiar dacă ei răspund de clase paralele cu a noastră, chiar dacă au alcătuit o tematică bună — nu este o treabă folositoare muncii.

A fi diriginte la o clasă mai mică (a V-a, a VI-a) și a te inspira din tematica diriginților de la clasele mari este o greșeală încă și mai gravă, deoarece într-un asemenea caz nu se ține seama de accesibilitatea temelor. Dacă, de pildă, la o clasă a X-a se poate purta o convorbire interesantă și atractivă despre profilul moral al omului nou, la clasa a V-a o asemenea dezbatere va întîmpina mari dificultăți.

In general trebuie să se acorde mai multă grijă accesibilității temelor ce se discută cu elevii, căci altfel există riscul să se poarte discuții sterile, să se tragă „cu cleștele" răspunsurile și, în general, să se lucreze doar cu cîțiva elevi, dintre cei mai dezvoltați.

La unele școli din Capitală (de exemplu la Școala de 8 ani nr. 31, la școlile medii nr. 11 și nr. 12) poți găsi în planurile pe trimestrul II 4, 5 și chiar 6 ore dedicate unor teme care se discută și în adunări pe școală, la casa pionierilor, în cercurile de elevi, la lecțiile de istorie, literatură, socialism științific, constituție. Uneori elevii sînt puși în situația de a asculta amănunte în legătură cu aceeași problemă — cîteodată chiar în aceeași formă — și la ora de dirigenție, și în adunarea pe școală, și la ședința detașamentului de pionieri, și la casa pionierilor. Instrucțiunile M.I.C. și ale C.C. al U.T.M. cer cu hotărîre evitarea unor asemenea situații.

Temele orelor de dirigenție trebuie astfel alese și formulate încît să nu existe pericolul de a transforma aceste ore în lecții de istorie, literatură. Bunăoară, subiecte ca „Răscoala țăranilor din 1907" sau „Eminescu, geniu al literaturii noastre", întîlnite adesea în tematica propusă de unii diriginți, prezintă tocmai acest neajuns. Aci trebuie arătat însă că nu numai subiectul ales, ci și modul în care este el tratat în ora de dirigenție poate duce la paralelism cu lecțiile de specialitate.

Un rol de seamă în îndrumarea profesorilor diriginți în vederea alegerii unor teme cît mai potrivite pentru orele de dirigenție îl au comisiile metodice de specialitate. Impărtășirea experienței bune în cadrul acestor comisii nu trebuie să ducă la copierea planurilor, ci la înlăturarea șablonului, la orientarea fiecărui diriginte spre aplicarea justă a normelor pedagogice. Iar dacă munca în cadrul comisiei metodice va fi urmată întotdeauna și de ajutorul directorului, desigur că unele lipsuri care mai dăinuie acum vor putea fi înlăturate. Rare ori se întîmplă ca directorii să ceară revederea și îmbunătățirea planurilor calendaristice, ei mulțumindu-se cu faptul că planurile au fost predate în termen. Dar directorul școlii are obligația să **studieze** aceste planuri, **să facă observații** pe marginea lor, **să-i îndrumeze** pe diriginți și să urmărească dacă observațiile lor se respectă.

Este o datorie a conducătorului școlii și a fiecărui profesor diriginte în parte să lucreze cu grijă și discernămînt la alcătuirea planurilor tematice pentru orele de dirigenție. Succesul acestor ore va fi mai bine asigurat dacă munca desfășurată în cadrul lor se va baza pe un plan corespunzător cerințelor ridicate de colectivele cu care lucrăm, dacă vom manifesta toată grija pentru alegerea temelor pe care vrem să le tratăm.

I. PETRESCU

Sfaturile și îndrumările tov. profesoare sînt întotdeauna prețioase pentru președintele unității de pionieri.

Orientarea profesională a elevilor

La Școala medie nr. 5 „Mihail Sadoveanu" din Capitală se dă o deosebită atenție orientării profesionale a viitorilor absolvenți.

Încă de la începutul anului școlar, la indicația conducerii școlii, diriginții claselor a XI-a și-au întocmit un plan de acțiuni menite să îndrume pașii elevilor spre anumite profesiuni legate de înclinațiile fiecăruia și totodată de nevoile economiei țării noastre. Fiecare diriginte a purtat convorbiri cu profesorii clasei pentru a cunoaște mai bine pe elevi. Alegerea profesiunii a fost obiectul mai multor ședințe cu părinții.

La începutul acestui trimestru în fiecare clasă a XI-a au avut loc ore de dirigenție cu subiectul „Ce să fiu"?. Analizînd preferințele fiecărui elev, diriginții au subliniat necesitatea pregătirii temeinice pe care trebuie să o aibă oricine dorește să-și însușească o profesiune.

Tot pentru îndrumarea viitorilor absolvenți diriginții au programat o serie de vizite în întreprinderi și instituții. Astfel, au vizitat sau vor vizita în curînd Uzinele „Grivița Roșie", Fabrica de confecții și tricotaje „București", Gospodăria agricolă de stat „Roșia", Casa Scînteii, Studioul cinematografic Buftea ș.a.

Printre ultimele acțiuni organizate de școală în scopul orientării profesionale a elevilor a fost și adunarea cu tema: „Intîlnire cu profesiunile". La întîlnire au participat oameni cu profesiuni diferite care le-au vorbit elevilor despre frumusețea meseriei lor, precum și despre seriozitatea pregătirii teoretice și practice de care trebuie să dea dovadă fiecare la locul său de muncă. Elevii au ascultat cu deosebit interes pe inginerul metalurgist Vasile Cotorbai de la Uzinele de utilaj chimic și petrolifer „Vulcan", care a vorbit despre drumul pe care l-a parcurs el în viață — de la muncitor la inginer. Muncitoarea textilistă Elena Pod de la Fabrica de confecții și tricotaje „București" le-a vorbit despre munca ei și a tovarășilor ei, muncitori cu înaltă calificare, pregătiți în școlile tehnice, despre perspectivele de dezvoltare ale acestora și i-a invitat să vină să lucreze în fabrică unde muncitorii îi vor primi cu căldură și le vor îndruma pașii. Despre activitatea în domeniul construcțiilor le-a vorbit elevilor inginerul constructor Sanda Hanganu de la Institutul de construcții-București, iar despre munca din domeniul agriculturii inginerul agronom Mihai Bălășescu de la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu". Nobila și frumoasa meserie a celui care educă pe viitorii metalurgiști, textiliști, constructori, agronomi a fost descrisă în cuvinte calde de profesorul și scriitorul Dumitru Almaș.

Fără îndoială că toate aceste acțiuni organizate la Școala medie nr. 5 „M. Sadoveanu" vor ajuta la orientarea elevilor în alegerea profesiunii, îi vor îndruma spre producție și spre facultăți care pregătesc cadre pentru sectoarele cele mai importante ale economiei noastre naționale.

VLAD. I. MIRCEA

★

Elevii clasei a VII-a de la Școala nr. 1 din Tîrnăveni au purtat de curînd o discuție cu tema „Orice meserie e frumoasă".

La discuția lor au participat și un tînăr sudor, elev în clasa a IX-a a școlii serale, un escavatorist fruntaș, un chimist, un medic. Cele spuse de oaspeți au deschis în fața elevilor orizonturi noi, i-au făcut să înțeleagă mai bine cît de frumoasă, cît de plină de roade este munca în producție. Discuția a contribuit mult la îndrumarea elevilor spre alegerea unor meserii care să corespundă atît aptitudinilor lor cît și cerințelor economiei noastre socialiste.

Prof. VICTOR GHEȚIU
Tîrnăveni

Vizitînd un muzeu de artă plastică

Un mijloc deosebit de indicat pentru educația estetică a elevilor este, fără îndoială, vizitarea muzeelor de artă plastică, unde ei învață să înțeleagă frumusețea creată de mîna omului, să-i pătrundă mesajul și semnificația. Înțelegerea acestui fapt de către foarte mulți pedagogi se vădește din numărul considerabil de elevi care vizitează în mod organizat muzeele.

O asemenea vizită au făcut nu de mult, la Muzeul Zambaccian, elevii clasei a VI-a „A" a Școlii de 8 ani nr. 3 din Capitală. Profesorii care îi conduceau, precum și personalul de îndrumare al muzeului, au considerat necesar să inițieze pe elevi în primul rînd în înțelegerea conceptului de muzeu, arătîndu-le și care sînt condițiile arhitectonice pe care trebuie să le îndeplinească o clădire destinată acestui scop. Li s-a relevat totodată elevilor frumusețea clădirii, raportul dintre încăperi, efectul scării interioare și al balcoanelor, modul în care cade lumina etc.

Obiectivul principal al vizitei era cunoașterea tablourilor lui Grigorescu, dintre care unele, aflate în albume și manuale, constituiseră tema unor compuneri la lecțiile de limba romînă. Era vorba de a desprinde valoarea și particularitățile peisajului grigorescian, de a înțelege problemele sociale pe care le ridică opera marelui pictor.

Elevii au fost solicitați să-și exprime părerile despre cele văzute încă în timpul vizitei. Cum e și firesc, la această vîrstă intuiția a fost instrumentul cel mai utilizat. Ceea ce au sesizat elevii mai întîi a fost frumusețea tablourilor, farmecul lor. Dintr-o confuzie repetată asupra unui cap de femeie, pe care mai mulți elevi l-au luat drept cap de fetiță, a luat naștere o discuție cu caracter estetic.

— Știți de ce vi s-a părut că este vorba de o fetiță? — a precizat unul dintre profesori. Din cauza aerului de tinerețe, din cauza prospețimei și a grației cu care a înzestrat pictorul acest portret.

Foarte mulți copii confundă frumosul cotidian cu cel artistic. Depășea posibilitățile unei prime vizite, ca și posibilitățile de înțelegere ale copiilor, elucidarea deplină a acestei probleme. Totuși, profesorii au făcut un pas în această direcție pornind de la opinia unui elev căruia îi displăcea tabloul „Paznicul de la Chailly", considerînd că omul pe care-l înfățișează este urît. Sesizînd cu finețe momentul în care elevii puteau fi făcuți să intuiască o esențială problemă de estetică, profesorul le-a atras atenția asupra ei și i-a pregătit să o înțeleagă.

Emoția cu care au primit copiii tablourile, admirația pe care o exprimau chipurile lor avea ceva din candoarea și uimirea proprie capetelor de copii ale lui Tonitza, aflate și ele pe pereții muzeului. Privitorului i se părea că uneori ultimul din șirul vizitatorilor se confundă cu primul din șirul exponatelor. Profesorii au înțeles că această emoție, această admirație constituie un bun cîștigat, că ele vor trebui să fie transformate treptat de aici în colo într-o înțelegere din ce în ce mai adîncă.

Ei și-au propus să folosească pentru aceasta diferite mijloace, printre care unul din cele mai eficiente a fost discutarea celor văzute într-o oră de dirigenție. O temă a acestei discuții a constituit-o peisajul din opera lui Grigorescu. S-a clarificat cu acest prilej importanța peisajului în opera marelui pictor, izvorul și specificul măiestriei lui în acest gen. S-a dezvăluit de asemenea patriotismul lui Grigorescu, contribuția pictorului la constituirea unui peisaj romînesc specific, format din imaginile zămislite de pictor de-a lungul peregrinărilor sale prin țară. S-a arătat de asemenea că frumusețea acestor peisaje stă nu numai în faptul că locurile pictate de el sînt frumoase, ci și în calitățile tablourilor, în coloritul lor, în echilibrul compoziției, în sinceritatea sentimentului cu care sînt pictate.

În urma unei astfel de vizite nu se puteau dezbate, firește, toate laturile operei lui Grigorescu. Era important în special să se trezească interesul copiilor față de ea — și acest scop a fost atins cu prisosință.

M. NEMET

Să recomandăm elevilor

PENTRU VACANȚA

Se apropie vacanța de primăvară. Munca școlară, lecțiile, orele de curs vor fi întrerupte din nou un răstimp pentru a face loc zilelor de odihnă și reconfortare.

Învățătorii și profesorii, cei care au datoria de a se ocupa în permanență de educația copiilor, sînt și cei care îi ajută să-și petreacă zilele de vacanță într-un chip cît mai plăcut și mai folositor. Desigur, cea mai mare parte a timpului va fi rezervată jocurilor în aer liber, întrecerilor sportive, excursiilor, — acelor mijloace de destindere care, fiind pe măsura vîrstei lor, îi atrag îndeosebi pe copii. În egală măsură însă copiilor le place să citească o carte interesantă sau să vadă o piesă de teatru frumoasă. Pentru a veni în ajutorul cadrelor didactice prezentăm mai jos cîteva cărți și spectacole pe care le pot recomanda copiilor pentru zilele vacanței.

Lecturi

Încă o editură — editura „Meridiane" — și-a înscris în preocupările sale tipărirea de cărți care să se adreseze celor mai mici cititori. Vestea nu poate decît să ne bucure. Sporirea numărului de volume, de titluri va duce, firește, la mărirea numărului de cititori, la dezvoltarea gustului copiilor pentru literatură. Caracteristica lucrărilor apărute în Editura „Meridiane" este ilustrația bogată, menită să joace și ea, alături de text, un puternic rol educativ.

„Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte", cunoscutul basm al lui Petre Ispirescu, formează conținutul unuia din primele volume oferite de editură școlarilor care încep să citească singuri și celor care citesc... prin intermediul educatoarei sau al părinților. Ioana Olteș a înțeles bine rolul pe care îl joacă ilustrația în lectura cărții pentru ambele categorii de cititori și a căutat nu numai să redea conținutul basmului prin imagini izbutite, viu colorate, ci și să stîrnească interesul pentru lectură, să stimuleze imaginația copilului. Textul și ilustrația formează un tot unitar, se întregesc, se completează reciproc. Pagină cu pagină textul este însoțit de desene sugestive și atrăgătoare, iar unele episoade sînt foarte bogat ilustrate. Astfel, căsătoriei lui Făt-Frumos cu cea mai mică dintre zîne pictorița îi dedică mai multe pagini de carte înfățișînd participarea întregii naturi, a tuturor viețuitoarelor pădurii la acest eveniment. Fără îndoială că aici Ioana Olteș s-a inspirat foarte mult din „Călin — file de poveste" și, implicit, i-a pregătit pe micii lectori pentru a pătrunde frumusețile minunatelor versuri eminesciene.

Volumul prezintă și cîteva artificii grafice. Foarte plastic și convingător este redată, prin decuparea hîrtiei și suprapunerea imaginilor, transformarea calului într-un armăsar înaripat și năzdrăvan.

Toate acestea fac pe micii cititori să înțeleagă mai bine conținutul textului.

Editura Tineretului — evident cu o experiență mai îndelungată în tipărirea cărților pentru copii — a expus zilele acestea în vitrinele librăriilor cîteva cărți cu un bogat conținut educativ, ilustrate sugestiv și pe măsura înțelegerii cititorilor. Remarcăm printre acestea cunoscutul basm „Scufița Roșie", ilustrat de Angi Petrescu Tipărescu (păcat că editura nu publică pe copertă și numele autorului), „Capra cu trei iezi" cu ilustrații de Dem, versurile lui Victor Eftimiu — „Un an întreg" cu desene de Clelia Ottone, povestea populară ucraineană „Mănușa" și altele.

Editura Muzicală — care de cîtva timp se preocupă mai îndeaproape de educația muzicală a micilor săi cititori — este prezentă în librării cu volumele „Cîntă lunca și pădurea" de I. Dem. Demetrescu și „Cartea cu mărgele" (metodă de vioară pentru preșcolari) de Elena Schmitzer, cu îndrumări pentru predare de A. Gherțovici.

Piese de teatru

Actuala stagiune cunoaște o îmbogățire substanțială a repertoriului tuturor teatrelor. Și dacă pînă acum perioada puțin mai încărcată a lucrărilor scrise nu a permis organizarea unor vizionări de spectacole pentru elevi, zilele vacanței vor putea fi folosite din plin în acest scop. Diriginții claselor mai mari pot recomanda spectacolul de teatru ca pe un mijloc important de îmbogățire a orizontului elevilor de școală medie, de realizare a educației lor estetice, de lărgire a culturii lor generale.

Este bine să le recomandăm elevilor în primul rînd piese din dramaturgia contemporană. De exemplu „Întoarcerea" de Mihai Beniuc sau „Passacaglia" de Titus Popovici — ambele la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" — piese inspirate din lupta pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist. Lupta plină de jertfe a comuniștilor în ilegalitate și încununarea acestei lupte prin victoria definitivă asupra asupritorilor este redată în piesele „Oameni care tac" și „Oamenii învinș" de Al. Voitin, reprezentate pe scena Teatrului Național, precum și în poemul dramatic „Marele fluviu își adună apele" de Dan Tărchilă — jucat la Teatrul pentru tineret și copii.

Lista pieselor contemporane nu se închide aici. Ea poate fi completată cu piesele lui V. Em. Galan, Al. Mirodan, Dorel Dorian, Radu Cosașu etc.

Îi vom îndruma desigur pe elevii noștri din clasele mari și spre vizionarea spectacolelor care prezintă piese ale scriitorilor clasici. La Teatrul Național „I. L. Caragiale" poate fi văzut, într-o distribuție excelentă, „Regele Lear". De asemenea „Doi tineri din Verona" la Teatrul C.F.R.-Giulești și feeria „Cum vă place" la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra". „Cidul" de Corneille, „Tartuffe" și „Bolnavul închipuit" de Molière fac parte din repertoriul actualei stagiuni a Naționalului. Tot la Teatrul Național sînt programate dramatizările celebrelor romane ale lui Lev Tolstoi, „Învierea" și „Anna Karenina". Lista cuprinzînd opere dramatice de seamă ale literaturii universale poate fi continuată, căci numeroase teatre din Capitală și din provincie au dat viață operelor lui Schiller, Gorki, Shaw, Brecht etc.

Dar rolul profesorului, al diriginteului nu se limitează numai la a recomanda spectacolele pe care le crede potrivite pentru elevi. El are și datoria de a discuta conținutul de idei al pieselor văzute, mesajul lor, realizarea lor artistică. Fără îndoială că discuțiile de acest fel, purtate după vacanță, vor face ca scopul propus inițial să fie atins întru totul.

Spectacole cu păpuși și marionete

Teatrul de păpuși și cel de marionete se bucură de simpatia unanimă a tuturor elevilor, chiar și a celor din clasele mai mari. A contribuit la aceasta bogatul repertoriu abordat, varietatea formelor de prezentare a spectacolelor, conținutul fiecărei piese.

Teatrul „Țăndărică", de pildă, are în programul său piese care se adresează tuturor categoriilor de copii și tineri, de la preșcolari pînă la elevii claselor a XI-a. Rămîne de datoria pedagogului să știe să le recomande elevilor spectacolul potrivit vîrstei — căci o diferență între piesele cuprinse în repertoriu există, desigur.

Elevii mai mari vor viziona cu plăcere „Micul prinț" după Saint Exupery, „Mîna cu cinci degete" de Mircea Crișan și Alexandru Andy și spectacolul „Umor pe sfori", iar cei mai mici „Doctorul Aumădoare", „Albă ca Zăpada", „Căluțul cocoșat", „Măriuca și merele de aur", „Găinușa Măriucăi" și altele. Ultimele două premiere ale Teatrului „Țăndărică" — asupra cărora ne vom opri mai mult — se adresează tot celor mai mici spectatori.

„Cactus I-ul și ultimul", de Mircea Sîntimbrianu, este un basm și, ca orice basm, are eroi din vremea de demult a regilor și a dregătorilor cruzi și lacomi, lume necunoscută copiilor de azi. Acțiunea piesei le dezvăluie tocmai această stare de lucruri existentă odinioară și îi face să-și manifeste antipatia, ura, față de toate fărădelegile săvîrșite de rege și sfetnicii săi. Totodată în sufletul spectatorilor se naște admirația față de oamenii simpli din popor, pe care îi reprezintă istețul Pămătuf. Aceasta au și dorit-o autorul și realizatorii. Satisfacția generală care cuprinde sala în momentul în care asupritorii își primesc pedeapsa meritată este o dovadă că mesajul educativ al piesei și-a atins scopul.

Scrisă în stilul cu care ne-a obișnuit Mircea Sîntimbrianu în celelalte lucrări ale sale, piesa prezentată de Teatrul „Țăndărică" abundă în scene pline de un umor robust.

A doua premieră — piesa Irinei Opran „Cea mai frumoasă stea" — ne duce cu gîndul în viitor, este un fel de povestire științifico-fantastică. Tema — zborurile sau mai bine zis comunicațiile în Cosmos — îi interesează foarte mult pe spectatori.

Subiectul este foarte simplu, obișnuit. Un copil scăpat de sub supraveghere își lasă lecțiile la o parte și fuge să-și caute tovarăși de joacă ; grăbit, neatent, el încalcă regulile de circulație, este pedepsit și așa mai departe. Totul se petrece ca în zilele noastre. Numai că cel care îl supraveghează pe micul Tu este robotul cu creier electronic Ka-ma, mijlocul de locomoție nu este trotineta, ci o mică navă cosmică, cel care îl pedepsește pe micul erou pentru încălcarea regulilor de circulație nu este milițianul din colț, ci agentul cosmic de circulație, iar tovarășii de joacă sînt căutați nu pe strada învecinată, ci pe o altă planetă, pe „cea mai frumoasă stea" — Pămîntul.

În piesa Irinei Opran împletirea fantasticului cu realul este principalul izvor de învățăminte — și este un izvor bogat.

★

Teatrul „Țăndărică" din Capitală nu este singurul care va prezenta elevilor aflați în vacanță minunata artă păpușărească. Teatrul școlar de marionete-București, formațiile de păpușari de pe lîngă cluburile și casele de cultură din Capitală își așteaptă și ele în curînd spectatorii.

Pregătiri intense se fac și în provincie. Repertoriul Teatrului „Ciufulici" din Ploiești va cuprinde „Ala bala portocala", „În împărăția periei de dinți", „Punguța cu doi bani" și „Doctorul Aumădoare". Teatrul de păpuși din Timișoara va prezenta spectacole cu piesele „Necazurile lui Șurubel", „Păcală", „Pantofiorul năzdrăvan" și premiera „Fetele din măr". Cu proaspetele premiere „Răzvrătiții" și „Sfadă în casă" și cu celelalte piese din repertoriul său, Teatrul de păpuși din Pitești va susține numeroase spectacole în fața elevilor.

Pregătiri asemănătoare se fac și în regiunile Brașov, Oltenia, Banat, Bacău etc.

AL. I. VLADIMIR

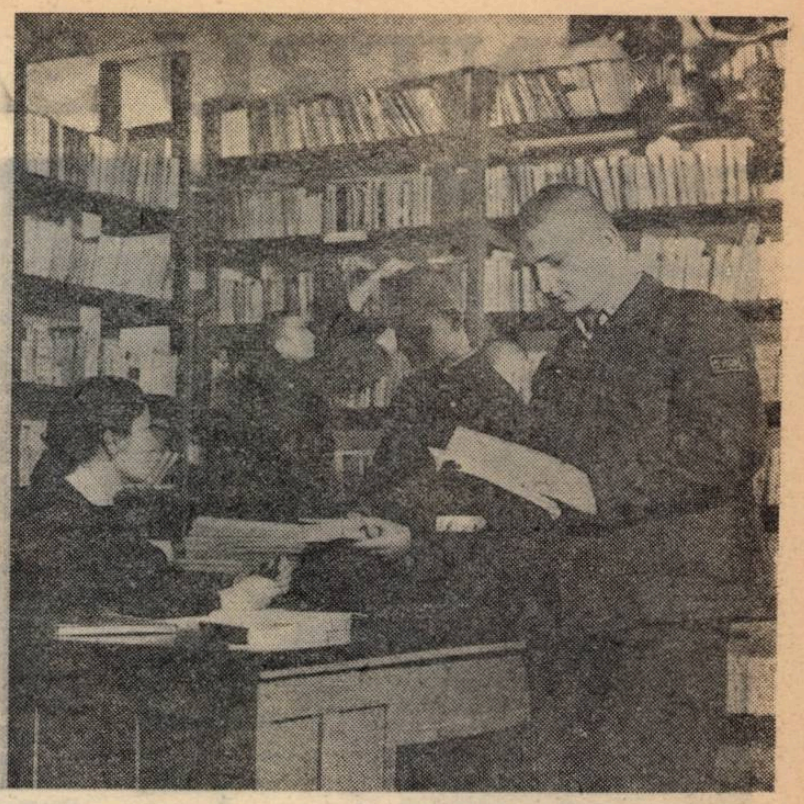

Elevii Școlii profesionale din Oțelul Roșu sînt pasionați cititori. Bi blioteca școlii este frecventată zilnic de un număr mare de elevi.

CĂRȚI CĂRȚI

Se naște întrebarea

(de Ion Popescu-Puțuri)

Neîndoielnic că literatura pentru copii este azi un sector deosebit de important al literaturii. Statul socialist acordă o atenție de prim ordin problemei educației multilaterale a copiilor nu numai în cadrul școlii, ci și în afara acesteia. Editurile, casele raionale de cultură, bibliotecile școlare și de cartier, casele de citit, căminele culturale manifestă o statornică grijă pentru lectura copiilor.

Ce calități trebuie să aibă cărțile scrise pentru copii ca să le placă, să-i intereseze și prin aceasta să-i influențeze, să-i instruiască, să-i educe ?; în ce măsură, în ce condiții poate să fie folosit fantasticul în cărțile pentru copii ? ; ce aspecte din viața oamenilor maturi îi pot atrage, îi pot interesa pe aceștia ? ; în ce măsură poate fi folosit folclorul ca lectură a copiilor ? ; care formă a literaturii e mai accesibilă copiilor : proza sau versurile ? — iată întrebări care îi preocupă îndeaproape pe scriitori și pedagogi, pe toți cei ce se interesează de lectura copiilor.

Incontestabil că scrierile pentru copii trebuie să corespundă psihologiei cititorilor cărora li se adresează. Ca să prezinte tipuri veridice de copii, scriitorul trebuie să fie un foarte bun cunoscător al sufletului copiilor, al vieții și preocupărilor lor

O izbutită lucrare pentru copii apărută recent în Editura pentru literatură este „Se naște întrebarea" de I. Popescu Puțuri — primul volum dintr-un ciclu intitulat „Vestitorii primăverii". Autorul dovedește un real talent de povestitor al amintirilor, folosind un stil simplu, sugestiv, plin de prospețime.

„Se naște întrebarea" cuprinde 38 de episoade grupate în trei cărți care formează o unitate, deoarece conținutul tuturor reflectă momentele din viața de joc, de bucurii, suferințe, căutări și frămîntări ale personajului principal al cărții — puiul de țăran Ioniță.

În jurul lui Ioniță este prezentată o întreagă galerie de copii de la țară, isteți, întreprinzători, învățînd, greșind, jucîndu-se, certîndu-se, ascultînd sfaturile și povestirile celor bătrîni, adesea neștiutori de carte, dar cu o inteligență vie și cu o mare experiență a vieții. Întîlnim în carte și tipuri de învățători și profesori ai epocii. Bogăția de nume omenești, droaia de capete pomenite în cele povestite — cum spune autorul însuși — aparțin nu numai lumii satului, ci și celei a orașului.

E vorba de orașul Craiova, ale cărui aspecte economice și culturale constituie un alt cadru social în care se desfășoară o a doua etapă a copilăriei lui Ioniță, plecat într-o toamnă timpurie din satul Gioroc pe „drumul cu lumină", să învețe carte.

Nu sînt, în mulțimea de personaje ale cărții tipuri extraordinare, năzdrăvane. Se găsesc totuși aci multe figuri luminoase, alături de cititorul care zîmbește, rîde, se întristează, gîndește, critică. Cine nu-i îndrăgește pe băieții care manifestă aptitudini de comandant, ca Tulucă ? Cine nu iubește pe buna învățătoare a lui Ioniță ? Cine nu se apropie cu căldură de chipul mamei lui Ioniță — Chera — o mamă tot atît de bună, de muncitoare și de necăjită ca și cea a lui Creangă ? Care cititor nu se simte atras de figura lui Moș Barbu, robotnicul singuratic din „Dumbravă" ?

Ioniță, figura centrală a cărții, copil al cîmpului, se distinge de toți ceilalți eroi prin puternice trăsături originale. Este permanent frămîntat de întrebări, înclinat spre căutări. La început a învățat de la cei din jur să fie religios pentru ca, în cele din urmă, să constate că nu există dumnezeu. Cîte probleme nu și-a pus acest copil deștept, care din primul an de școală își bătea capul să împartă exact „două paie la trei măgari" !

În căutările lui, copilul acesta se va dovedi deosebit de sensibil la aspectul exploatării poporului de către capitaliști și moșieri. Pe acest drum el va ajunge un critic al societății vechi, clădită pe necinste, pe nedreptate și exploatare, un revoltat. În cele din urmă va ajunge, după mari suferințe, să descopere imaginea unei ordini sociale superioare, societatea socialistă.

I. Popescu Puțuri povestește curgător, clar, atrăgător. Prin cîteva propoziții reușește să contureze tablouri, situații și personaje tipice. Bun cunoscător al sufletului de copil și al fazelor de formare a conștiinței sociale a copilului, autorul reușește să înfățișeze plastic, sugestiv, procesul de transformare revoluționară a conștiinței lui Ioniță, eroul cărții.

Vocabularul, stilul sînt pe deplin adecvate literaturii pentru copii. Totul este exprimat în limba poporului și a copiilor poporului din momentul istoric care se desfășoară acțiunea cărții.

I. LUPU și
GH. T. DUMITRESCU

PENTRU SATUL SOCIALIST

Ce noutăți au mai sosit? La librăria din comuna Drăgărești vin zilnic numeroși elevi pentru a cumpăra noutățile apărute

Contribuția cadrelor didactice la colectivizarea agriculturii

G.A.C. „Ana Ipătescu" din comuna Braniștea, raionul Galați, a luat ființă în anul 1950 cu un număr de 74 familii și o suprafață de 284 ha. teren arabil. Convingîndu-se de avantajele muncii în gospodăria colectivă, tot mai mulți țărani muncitori au devenit an după an membri ai ei. În cursul lunii ianuarie a acestui an au intrat în gospodăria colectivă și ultimii țărani individuali din comună.

Urmînd indicațiile organelor de partid, căminul cultural, în care activul de bază îl constituie cadrele didactice din comună, și-a orientat întreaga activitate spre sprijinirea întăririi economico-organizatorice a G.A.C. și spre popularizarea rezultatelor obținute de aceasta.

În mod deosebit s-au preocupat cadrele didactice de popularizarea documentelor Consfătuirii pe țară a colectiviștilor fruntași insistînd asupra sarcinilor locale în vederea realizării unei producții sporite la toate culturile. Pe această linie, după dezbaterea documentelor Consfătuirii au fost organizate două întîlniri cu fruntașii recoltelor bogate din cadrul gospodăriei, în care au fost popularizate metodele folosite de aceștia.

În vederea înarmării țăranilor colectiviști cu cunoștințe agrozootehnice înaintate s-au organizat în cadrul căminului cultural două cercuri agrotehnice, două cercuri zootehnice și un cerc agrozootehnic, în care au fost cuprinși membrii consiliului de conducere al gospodăriei, brigadierii, șefii de echipă și colectiviștii fruntași. Pentru ceilalți membri ai colectivei s-a organizat un ciclu de conferințe cu teme agrozootehnice adaptate la profilul gospodăriei. Ciclurile de cîte 14 lecții și 16 conferințe au fost audiate de un mare număr de colectiviști.

Căminul cultural a organizat de asemenea cercuri de citit la care pe baza unui plan elaborat în funcție de condițiile locale au fost dezbătute broșuri agrotehnice. Printre cei care au depus o muncă rodnică la cercurile de citit se numără învățătorii și profesorii Ana Hudrea, Elena Lungeanu, Maria Donea, Dumitru Hudrea, Steliana Anghel, Ion Totolici care au folosit uneori aceste cercuri și ca mici laboratoare de experimentare. La cercul de citit nr. 6, condus de tov. Steliana Anghel, de pildă, s-a demonstrat cu ajutorul microscopului alcătuirea diferitelor plante și a substanțelor nutritive care contribuie la dezvoltarea lor. Aceste demonstrații au fost însoțite de diafilme care să le facă mai lămuritoare. Datorită demonstrațiilor de acest fel mulți colectiviști s-au documentat asupra unor metode privind aplicarea îngrășămintelor naturale și chimice în vederea obținerii unor recolte tot mai bogate de porumb, grîu, sfeclă de zahăr.

Mult interes au manifestat colectiviștii pentru serile de calcul, organizate cu sprijinul cadrelor didactice pe teme cum sînt „Cu cît se va mări venitul gospodăriei prin mărirea numărului de vaci cu lapte", „Care va fi producția de porumb prin aplicarea îngrășămintelor naturale și chimice" și altele.

Tot cu sprijinul cadrelor didactice s-au organizat 5 seri de întrebări și răspunsuri pe teme agrozootehnice la care a participat un număr considerabil de colectiviști.

În scopul înlăturării din conștiința oamenilor a concepțiilor mistice, neștiințifice despre lume și viață s-au ținut 19 expuneri științifice pe teme privind apariția vieții pe pămînt, evoluția omului, descoperirea tainelor naturii de către om, somnul și visele etc. care au stîrnit un viu interes în rîndul țăranilor și în special în rîndul femeilor. Cu sprijinul comitetului comunal de femei, al învățătoarelor și profesoarelor din comună s-a ținut un ciclu de conferințe cu caracter educativ care a cuprins peste 80 colectiviste.

Acțiunile organizate la căminul cultural cu sprijinul cadrelor didactice au făcut să crească interesul țăranilor muncitori pentru cartea agrotehnică și științifică. Din totalul de 13.271 cărți cîte au fost citite în vara trecută și pînă azi, 5435 au fost cărți agrozootehnice. Numărul cititorilor a crescut în acest interval la 1128.

Un mijloc care contribuie la mobilizarea colectiviștilor pentru obținerea unor rezultate cît mai bune în muncă, îl constituie agitația vizuală. Gazetele și panourile de stradă popularizează realizările fruntașilor și critică pe cei delăsători în muncă. Cadrele didactice dintre care unele fac parte din colectivul de redacție al gazetelor, sprijină efectiv buna organizare a acestor forme de agitație.

Activitățile artistice și în special repertoriul echipei de teatru și textele brigăzii artistice de agitație sînt axate pe rezultatele bune obținute de fruntași. Astfel au fost puse în scenă piese ca „Neamurile" „Rîsul pămîntului", „Baba Dochia și brigadierul" și altele. Brigada artistică de agitație a pregătit spectacole ca: „Moravuri și năravuri", „Colectiva noastră-i bună", „Pe ogorul înfrățit" și altele. Programele brigăzii au fost deosebit de eficiente. Mulți dintre cei criticați pentru nerespectarea bunului obștesc sau a proastei calități a muncii și-au schimbat în urma lor atitudinea și s-au încadrat în munca colectivă. La alcătuirea textelor și la instruirea artiștilor amatori au adus o mare contribuție tovarășii Dumitru Hudrea, Ana Hudrea, Maria Donea și Elena Lungeanu din colectivul școlii de 8 ani de comună.

A avut mult succes și concursul „Cine știe cîștigă" pe teme agrozootehnice, la care au participat numeroși colectiviști.

Conștienți că prin munca lor culturală contribuie la dezvoltarea și întărirea economico-organizatorică a gospodăriei agricole colective, învățătorii și profesorii din comuna Braniștea caută să intensifice această muncă, să-i dea un caracter cît mai eficient.

Inv. VASILE EFROSE
Braniștea, raionul Galați

Brigada artistică a profesorilor

Brigada artistică formată din tinerele cadre didactice ale Școlii de 8 ani din comuna Căbești, raionul Adjud, a desfășurat în aceste zile o vie activitate în sprijinul încheierii procesului de colectivizare a regiunii. Astfel, ea a alcătuit un program special cuprinzînd scenete și cîntece care oglindesc viața în gospodăria agricolă colectivă, program prezentat în comuna Căbești, în satele Plopu, Fichilești și Sighica, precum și în alte localități din raion. Spectacolele, la care au participat aproape 2000 de țărani muncitori, au avut un important rol agitatoric.

Prof. C. STEGARU
com. Căbești, raionul Adjud

Un sprijin de preț

Comuna Ernei a fost vizitată în ultimul timp de mulți oaspeți. Faima gospodăriei sale colective a trecut de mult granițele raionului Mureș. Sute de țărani muncitori au venit să învețe de la cei din Ernei, să studieze experiența gospodăriei lor fruntașe. Oaspeții au vizitat construcțiile acestela, au văzut animalele, silozurile de beton, au ascultat explicațiile pricepute ale președintelui, Iosif Raduly, au intrat în casele colectiviștilor și au admirat produsele primite de ei pentru zilele muncă efectuate.

La bunul mers al gospodăriei, la belșugul dobîndit de colectiviști aduce o contribuție de seamă activitatea cultural-educativă multilaterală desfășurată de învățătorii și profesorii școlii din comună. Aceștia sînt mereu alături de directoarea căminului, tov. Ida Bartha, ajutînd-o să organizeze manifestări variate, cu un conținut bogat.

Cadrele didactice își aduc bunăoară contribuția la organizarea învățămîntului agricol. În comună funcționează două cercuri în care se studiază problemele producției vegetale, un cerc de legumicultură și pomicultură și un cerc de zootehnie. Valoroasă este îndeosebi contribuția pe care o aduce la buna desfășurare a activității acestor cercuri profesorul de științe naturale Ladislau Szabo. Tot el se preocupă îndeaproape de organizarea concursurilor „Cine știe cîștigă" pe teme agricole, care se bucură de mult succes în rîndul colectiviștilor. La aceste manifestări, care au loc săptămînal, participă de fiecare dată numeroși colectiviști.

Nu de mult a avut loc, de pildă, un asemenea concurs cu tema „Sarcinile de plan ale gospodăriei noastre în lumina Directivelor celui de al III-lea Congres al P.M.R.". Profesorul a elaborat în acest scop 21 de întrebări sau, mai bine zis, 21 de grupe de întrebări menite să contribuie la cunoașterea de către colectiviști a unor însemnate probleme de interes național și să-i mobilizeze la îndeplinirea sarcinilor de plan ale gospodăriei colective. De exemplu, o întrebare suna în felul următor: La ce cantitate trebuie să ajungă producția cerealelor și păstăioaselor pe plan național în anul 1965? Ce producție de cereale trebuie obținută la Ernei în anul 1962?" În același spirit au fost formulate și întrebările despre creșterea animalelor. Alte întrebări se refereau la mijloacele care trebuie folosite pentru consolidarea economico-organizatorică a gospodăriei din Ernei, dînd colectiviștilor posibilitatea să facă propuneri cu privire la înființarea unor noi ramuri de producție și la sporirea producției la hectar.

Pe lîngă concursurile cu teme economice se organizează și concursuri cu teme științifice, sub conducerea profesorului de istorie Albert Ugron.

Organizarea sistematică a acestor concursuri este numai o latură a bogatei activități culturale desfășurate de cadrele didactice din comuna Ernei. Pe drept cuvînt se poate spune că munca acestora este un sprijin de preț în continua întărire a gospodăriei agricole colective.

AL. BARABAS

Muncă de lămurire în rîndul părinților

Străduindu-se să aducă o contribuție cît mai largă la colectivizarea totală a regiunii Bacău, conducerea școlii medii din Tg. Neamț, îndrumată de organizația de partid și cu sprijinul grupei sindicale, discută în cadrul lectoratului cu părinții probleme ca „Avantajele muncii în gospodăria colectivă", „Importanța întăririi economico-organizatorice a gospodăriilor colective" etc.

La una din ședințele lectoratului, colectivistul Nicolae Pruteanu din gospodăria colectivă din Blepca a vorbit despre felul cum se desfășoară munca în cadrul gospodăriei colective din satul său, iar colectivistul Ion Gherasim din Păstrăveni a arătat felul cum este retribuită munca în gospodăria colectivă din această localitate. În cursul anului trecut el a primit pentru fiecare zi muncă 3,500 kg grîu, 6 kg porumb, 0,250 kg zahăr și alte produse, precum și 15 lei în numerar. În același timp ca retribuție suplimentară pentru munca cu echipa a primit peste opt mii de lei.

Munca de lămurire desfășurată de colectivul școlii în cadrul lectoratului cu părinții, alături de celelalte activități propagandistice și agitatorice desfășurate în rîndul țăranilor muncitori pentru a le demonstra avantajele muncii în gospodăria colectivă, a dat roade din cele mai bogate.

Prof. G. APOSTOL
Tg. Neamț

Activități atractive și folositoare

Cadrele didactice din comuna Corad, raionul Tecuci, desfășoară o bogată activitate cultural-educativă în sprijinul întăririi economico-organizatorice a gospodăriei agricole colective.

De un interes deosebit se bucură „serile de calcul". În cadrul acestor seri s-au calculat, de pildă, veniturile obținute de fruntașii recoltelor bogate din G.A.C., foloasele dezvoltării sectorului zootehnic. Calculele au arătat totodată că pe baza sporirii producției la ha, a dezvoltării ramurilor productive, în afara sporirii considerabile a veniturilor colectiviștilor s-ar putea realiza numai într-un singur an construirea unui local de școală de 8 ani și a unei grădinițe pentru 200 de copii.

Sînt atractive de asemenea „călătoriile pe hartă". În aceste „călătorii", organizate de cadre didactice, se fac popasuri la diferite gospodării agricole colective din raion unde s-au obținut succese în ridicarea producției la ha, în sporirea și valorificarea superioară a șeptelului etc., reliefîndu-se căile prin care metodele folosite în acest scop ar putea fi folosite și în G.A.C. din comuna Corad.

Cadrele didactice din comună dau o mare atenție și muncii în rîndurile tinerilor colectiviști. În fiecare săptămînă, la „Joile tineretului", ele popularizează pe utemiștii fruntași în gospodărie, metodele lor de muncă.

O mare contribuție aduc cadrele didactice la manifestările artistice organizate în comună. Programele brigăzilor artistice de agitație cuprind texte și melodii dedicate colectiviștilor fruntași, succeselor dobîndite de aceștia. Ele nu scapă din vedere nici pe cei delăsători, pe care îi satirizează prin cîntec și joc.

O activitate asiduă desfășoară cadrele didactice și pentru popularizarea cărții. Ele au urmărit popularizarea cărții agrozootehnice, a literaturii beletristice cu teme din viața satului colectivizat.

Pentru perioada care urmează cadrele didactice din Corad se pregătesc în vederea activității culturale de primăvară și vară, care va fi strîns legată de campania agricolă.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățăm'ntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 653 | vineri 23 martie 1962 | 8 pagini 25 bani

Un spor la experiența noastră

Munca celui de al doilea trimestru se încheie acum cu multe rezultate frumoase, cu realizări care sînt o mărturie a strădaniilor celor ce muncesc în școli, a dragostei pe care o poartă ei nobilei și frumoasei lor profesiuni. Și nu este vorba numai de notele care au crescut de la trimestrul trecut la cel încheiat acum, oglindind creșterea nivelului de cunoștințe al elevilor, sau numai de succesele obținute pe planul muncii educative. O dată cu sfîrșitul trimestrului putem face și un bilanț al îmbogățirii experienței noastre profesionale, pentru că de continua noastră perfecționare în muncă depinde, în ultimă analiză, și continua îmbunătățire a pregătirii elevilor. In zeci și sute de școli învățători și profesori care își iubesc cu pasiune munca au căutat și au izbutit să utilizeze la lecții, în activitatea educativă, metode și procedee tot mai eficiente.

Profesorii de istorie și de limba romînă de la Școala medie nr. 2 „Ilie Pintilie" din Cîmpina, preocupați de consolidarea cunoștințelor elevilor, au reușit să organizeze cu mai bune rezultate recapitularea materiei din acest trimestru în cadrul pregătirilor pentru lucrările scrise. Pentru temele de sinteză, care au fost mai bine gîndite și mai bine alese, astfel încît să cuprindă tot ce este esențial din materia predată, punctele principale au fost fixate împreună cu elevii în clasă, nu date de-a gata. Aceasta i-a ajutat pe elevi să înțeleagă bine legătura între idei în cadrul fiecărei teme de sinteză.

Profesorul de limba romînă Dumitru Anghel de la Școala de 8 ani din comuna Mozăceni-Deal și-a propus să folosească orele la dispoziția profesorului pentru a-i face pe elevi să îndrăgească și să înțeleagă frumusețea creațiilor folclorice. El și-a dat seama că are o deosebită importanță, atît instructivă cît și educativă, cunoașterea folclorului local, îndeosebi a folclorului nou, care oglindește realitățile vieții sociale de astăzi. El a înțeles că poveștile, cîntecele, proverbele din care este alcătuit folclorul local sînt totodată și cele mai apropiate de înțelegerea copiilor și că prin aceasta influența lor educativă sporește.

In munca fiecărui profesor, a fiecărei școli trimestrul care s-a sfîrșit acum a adus desigur ceva nou, un plus de experiență pedagogică. Învățătorul V. Lupu de la Școala de 8 ani nr. 5 din Galați s-a preocupat de judicioasa utilizare a sistemului de notare, pentru a face cu adevărat din el un mijloc de stimulare a muncii copiilor. Pentru mulți profesori de la școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din Tg. Mureș, din Tîrnăveni sau din Toplița, trimestrul care a trecut a însemnat un nou pas înainte pe linia folosirii unor cît mai bune metode de predare a limbii romîne.

Sporul de experiență pe care l-a adus munca trimestrului al doilea în fiecare școală își va da desigur roadele în cel de al treilea trimestru, care la rîndul său va îmbogăți încă și mai mult măiestria noastră pedagogică. Firesc, în școala noastră de astăzi.

B. OCTAVIAN

VEȘTI DIN ȚARĂ

Recent, la Școala medie din Negrești-Oaș a avut loc o seară închinată problemelor de matematică și fizică.

Tinerii fizicieni și matematicieni și-au procurat, cu ajutorul profesorilor, un bogat material bibliografic pe care l-au studiat în vederea referatelor ce urmau să le expună în fața colegilor.

De un deosebit succes s-au bucurat expunerile cu temele „Logica matematicii în folosul dezvoltării și ordonării activității noastre", „Geometria folosită în diferite meserii" și „Combaterea superstițiilor prin răspîndirea cunoștințelor științifice". Elevii au urmărit cu mult interes aceste expuneri, iar apoi au cerut indicații despre materialul bibliografic prin care să poată adînci cele aflate.

Membrii cercului și-au propus să organizeze și pe viitor asemenea seri care să contribuie la îmbogățirea și consolidarea cunoștințelor lor, la dezvoltarea interesului tuturor elevilor pentru studiul matematicii și fizicii.

ION ANGHELUȚĂ și IOSIF NAGY

★

Căutînd să desfășoare o activitate culturală cît mai eficientă în rîndul colectiviștilor, echipa de teatru a Sindicatului învățămînt din raionul Botoșani a prezentat de curînd, în spațioasa sală a căminului cultural din comuna Siminicea, piesa „O să fie nuntă mare" de Lucia Demetrius. Piesa vorbește despre viața unei gospodării agricole colective și este plină de învățăminte pentru gospodăria recent constituită în comună.

A urmat apoi un program de cîntece românești și sovietice, executat de orchestra sindicatului. Soliștii vocali au interpretat cu multă măiestrie cîntecele „I-auzi cum mă-ntreabă satul", „Trandafir de la Moldova" și altele, care au fost răsplătite cu furtunoase aplauze.

Cei peste 1.000 de colectiviști care au văzut spectacolele prezentate de echipa sindicatului au cerut cadrelor didactice să vină cît mai des în mijlocul lor.

E. A.

★

Cu sprijinul organelor de partid și de stat, în orașul Cîmpulung Moldovenesc a luat ființă o nouă grădiniță de copii. Situată în cartierul Valea Seacă, grădinița cuprinde îndeosebi copii ai muncitorilor ceferiști ce locuiesc în acest cartier.

Ca și celelalte cadre care lucrează în instituțiile preșcolare din oraș, cadrele care lucrează la noua grădiniță, sprijinite de secția de învățămînt și cultură, acordă o atenție deosebită muncii educative în rîndul copiilor, folosind în acest scop un bogat material intuitiv — planșe și tablouri, cărți de povești etc.

IOAN LUPU

★

Cei care și-au dedicat întreaga viață nobilei munci de educare și instruire a copiilor se bucură de stima tuturor. O dovedesc aceasta și manifestările sărbătorești ce se organizează în școli în cinstea învățătorilor și profesorilor care ies la pensie.

Nu de mult, grupa sindicală și direcția Școlii de 8 ani nr. 1 din orașul Bușteni au organizat sărbătorirea învățătoarei comuniste Ana Enache cu prilejul pensionării ei. Tov. Ana Enache a desfășurat timp de mulți ani o bogată și rodnică activitate în școală și pe tărîm obștesc. Sărbătorirea ei a constituit pentru colegi un prilej de a-i arăta calda lor prețuire.

La rîndul lor, cadrele didactice de la școala medie din oraș au pregătit o ședință festivă pentru sărbătorirea pensionării învățătoarelor comuniste Doina Rădulescu și Maria Chivu și a profesoarei Xenia Romașcan.

Prof. SIMION BĂRBULESCU
Școala medie din Bușteni

★

La școala medie din comuna Darabani, raionul Dorohoi se desfășoară o bogată activitate culturală artistică. Comitetul de secție sindicală a orientat planul de activități culturale spre folosirea muncii culturale menite să contribuie la culturalizarea maselor largi de țărani muncitori, la întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective.

În școală s-a alcătuit o brigadă artistică de agitație și o formație de teatru. Brigada artistică de agitație a cutreerat satele și comunele raionului Dorohoi cu cele 2 programe ale sale — „Cîntare partidului" și „Pe drumul belșugului" — efectuînd un număr de peste 30 deplasări. Colectivul de creație s-a orientat spre oglindirea celor mai însemnate aspecte din activitatea țăranilor colectiviști.

Programele s-au bucurat de mult succes în rîndurile spectatorilor.

C. BARBACARU

★

În vitrine se află casete frumos cizelate, suporturi pentru flori, lămpi de noptiere și alte numeroase piese migălite cu dragoste și cu pricepere. Toate acestea sînt doar o mică parte din lucrările executate în orele de practică de către elevii Școlii de 8 ani nr. 13 din Sibiu.

Conștientă de importanța predării cunoștințelor industriale cu aplicații practice, conducerea școlii nu a precupețit nimic pentru a asigura cele mai bune condiții pentru desfășurarea rodnică a lucrărilor de către elevi. În sala de lucrări practice, amenajată cu sprijinul întreprinderilor din apropiere și al comitetului de părinți, elevii au condiții bune pentru a-și însuși prețioase priceperi și deprinderi practice. Sub îndrumarea profesorului-maistru ei își dezvoltă necontenit aptitudinile creatoare, învățînd să mînuiască cu mereu mai multă pricepere uneltele.

Colaborînd strîns cu profesorul-maistru, profesorul de desen al școlii i-a stimulat pe elevi să-și împodobească lucrările executate la orele de practică cu mici desene în culori care le fac și mai atrăgătoare.

Rolul comisiilor metodice
în popularizarea experienței înaintate

Dă îmbunătățirea permanentă a procesului instructiv-educativ din școală contribuie în mare măsură activitatea comisiilor metodice, formă operativă de sprijinire a muncii de zi cu zi a cadrelor didactice. În aceste comisii, în cadrul cărora învățătorii și profesorii se întîlnesc periodic, pe specialități sau grupe de specialități, se realizează un prețios schimb de experiență.

Multe comisii metodice din școlile Capitalei, cum sînt bunăoară cele de la școlile medii nr. 18, nr. 19 și nr. 20 etc. au prevăzut în planurile lor de muncă discutarea unor probleme importante ale activității didactice, ca de pildă căile de realizare a unei juste corelații între lecțiile de matematică, fizică și lucrările practice, legătura cu viața în predarea geografiei, pregătirea lucrărilor practice frontale, justa orientare a tematicii orelor de dirigenție, metodica desfășurării acestor ore etc.

Ori de cîte ori dezbaterea unor asemenea probleme se realizează la un nivel corespunzător, pe baza unei juste fundamentări teoretice și a unei bogate exemplificări concrete din munca practică a cadrelor didactice se obțin rezultate bune, care au consecințe pozitive imediate asupra procesului instructiv-educativ. Astfel de rezultate s-au obținut de exemplu în activitatea comisiilor metodice de limba romînă și geografie de la Școala medie nr. 3.

Din păcate, însă, în activitatea unor comisii metodice dintr-o serie de școli se constată încă o tendință spre formalism, care constă în primul rînd în faptul că multe din prevederile juste din planurile de muncă apar doar pe hîrtie. Aceasta împiedică realizarea unei influențări reciproce în munca profesorilor de aceeași specialitate din școală, face ca experiența pozitivă a celor mai buni dintre ei, a celor care sînt „mîndria școlii" să nu fie cunoscută și preluată de ceilalți, să nu devină un bun al tuturor.

Iată, spre pildă, un exemplu din activitatea comisiei metodice a diriginților de la Școala de 8 ani nr. 31. Această comisie a discutat tematica orelor de dirigenție, a cerut toate planurile de muncă ale diriginților, dar n-a întreprins nimic pentru ca experiența bună a unor diriginți să fie preluată și de ceilalți. În școală sînt diriginți care folosesc metode bune de muncă și obțin, datorită lor, rezultate pozitive. De pildă, profesorul Gh. Constantinescu, diriginte la clasa a V-a „A", se preocupă îndeaproape și în mod sistematic de cunoașterea fiecăruia dintre elevii săi în parte, notîndu-și observații care îl ajută să-i îndrume și să-i stimuleze. Datorită acestui

O. ROȘEANU
director adjunct al Secției de învățămînt a Sfatului Popular al Capitalei

(Continuare în pag. 5)

Lecție de pian

55.841

La cercul de mîini îndemînatice de la Palatul Pionierilor din București

Din viața organizațiilor sindicale

Pregătiri intense

Am nimerit zilele trecute la repetiția cercului dramatic al sindicatului învățămînt din orașul Galați. Cîțiva interpreți, strînși în jurul artistului emerit Gheorghe Damian, discutau despre intensificarea pregătirilor ce trebuie făcute în perioada vacanței de primăvară în vederea fazei pe oraș a festivalului bienal de teatru „I. L. Caragiale". Despre stadiul pregătirilor am aflat de la tovarășul Gheorghe Damian, regizorul piesei, o seamă de lucruri interesante.

Toate forțele sînt acum îndreptate spre ridicarea nivelului artistic. În faza anterioară, sindicatul învățămînt s-a prezentat cu piesa „Soarele a răsărit la miezul nopții" de V. Bîrlădeanu. Datorită nivelului său artistic formația de teatru a cadrelor didactice din Galați s-a clasificat pentru faza pe oraș la care va prezenta piesa „Suflete de hîrtie", de Duhovicinii și Slobodskoi.

Cercul dramatic al sindicatului învățămînt și-a cîștigat în ultimii ani un prestigiu bine meritat. El a prezentat la sate, în diferite întreprinderi și chiar pe scena Teatrului de stat, spectacole care s-au bucurat de o călduroasă apreciere în rîndurile a mii de spectatori. Piesa pusă în scenă recent — „Suflete de hîrtie" — reprezintă însă un progres față de activitatea anterioară. Reliefarea mesajului ei educativ a ridicat probleme importante, care cereau o bună valorificare atît a rolurilor principale cît și a celor mici. Artiștii amatori au înțeles că fără o muncă serioasă, susținută, nu se poate transmite spectatorilor bogatul conținut de idei al piesei.

Interpretul lui Petuhov, profesorul R. Ovidiu, a reușit să realizeze o creație izbutită, să pună în lumină, cu ajutorul îndrumării calificate a regizorului, intențiile autorului piesei. El redă cu sobrietate tipul birocratului înrăit pînă în măduva oaselor, pune în valoare conținutul demascator al piesei.

Interpreta ziaristei Tatiana Ivanova Nikitina, educatoarea Gina Popa, aduce pe scenă un gazetar intransigent, care în numele eticii comuniste pronunță un aspru rechizitoriu la adresa „sufletelor de hîrtie".

Profesorii Petru Suceveanu, Lucian Simion și alții contribuie printr-o interpretare adecvată la reușita spectacolului.

În momentul de față, atenția principală a întregului colectiv, se îndreaptă spre înlăturarea lipsei de ritm care se mai face simțită în unele tablouri, spre interpretarea cît mai firească a personajelor.

Fără a anticipa rezultatul ce va fi obținut de talentații și entuziaștii amatori ai artei teatrale din cadrul cercului dramatic al cadrelor didactice gălățene, încă de pe acum se poate spune că, datorită străduinței unanime, ei vor culege roade ce vor răsplăti eforturile depuse.

M. PAVEL

Indeplinesc obiectivele stabilite

Deși a trecut o perioadă scurtă de la alegerile din grupa sindicală a cadrelor didactice din comuna Coțofenii din Față, raionul Craiova, membrii de sindicat au și început să traducă în viață obiectivele stabilite în adunarea de alegeri.

Accentul principal al activității grupei sindicale cade acum pe mobilizarea fiecărui învățător și profesor în vederea ridicării calitative a procesului instructiv-educativ. În această privință un rol important îl au consfătuirile de muncă și interasistențele organizate în cadrul grupei. Pot fi dați ca exemplu pentru pregătirea temeinică a lecțiilor învățătoarele Marta Mitran, Maria Păstoru și profesorii Mihai Filipescu și Maria Furculiță, a căror experiență a fost dezbătută în consfătuiri și la ședințele organizate după un șir de asistențe la lecțiile lor.

Tot un rezultat al muncii depuse de activul grupei sindicale este și acela privind organizarea unor acțiuni culturale în vederea educării estetice a elevilor. La școala din comuna Coțofenii din Față se organizează în prezent o orchestră formată din elevi. Au loc și serbări la care aceștia prezintă interesante programe artistice.

Dar munca culturală din grupa sindicală cunoaște realizări și în ce privește activitatea desfășurată de cadrele didactice la căminul cultural. Învățătorii și profesorii participă la activitatea formației corale, a cercului de teatru și a echipei de dansuri. Ei fac prezentări de cărți, recenzii, dau ajutor la organizarea serilor literare, țin conferințe și se ocupă îndeaproape de buna desfășurare a muncii în cadrul cercurilor de citit.

Școala în sprijinul campaniei de împăduriri

Sub îndrumarea înțeleaptă a partidului, în anii puterii populare s-a inițiat o vastă acțiune de îmbogățire a patrimoniului forestier. La această acțiune și-au adus contribuția și masele largi de tineri — pionieri și școlari. În ultimii ani, participarea voluntară a tineretului la diferite lucrări cu caracter silvic a cunoscut o amploare crescîndă, constituind un important mijloc de educare comunistă. Așa, de pildă, numai în anul trecut tinerii au împădurit o suprafață de aproape 12.000 de hectare.

Directivele celui de al III-lea Congres al P.M.R. au trasat sectorului forestier sarcina de a împăduri, în perioada 1960—1965, o suprafață de 400.000 de hectare. Pentru a contribui la realizarea acestei sarcini importante tineretul patriei noastre și-a luat, la cel de al III-lea Congres al U.T.M., angajamentul să împădurească prin muncă patriotică însemnate suprafețe de teren.

Se apropie momentul începerii campaniei de împăduriri, campanie în care angajamentul luat de tineri trebuie tradus în viață. Pionierii și școlarii vor porni din nou spre șantierele de împăduriri unde, cu elanul și voia bună caracteristice vîrstei lor, își vor da și de această dată aportul la lucrările de împăduriri.

Fără îndoială că cele mai bune rezultate se vor obține acolo unde cadrele didactice vor pregăti din vreme munca pe teren a elevilor. În această pregătire poate să intre, de pildă, expunerea în cadrul orelor de diriginție a unor teme în legătură cu pădurea și importanța ei în economia statului nostru, organizarea de concursuri „Cine știe cîștigă" pe teme silvice, recenzarea unor cărți al căror conținut vorbește despre pădure etc. Este folositoare și audierea de către elevi a conferințelor cu caracter silvic ce se țin periodic la căminele culturale sau vizionarea unor filme ce scot în evidență frumusețea pădurilor noastre. Deosebit de utile sînt excursiile cu caracter documentar, în cadrul cărora elevii pot dobîndi, pe lîngă o serie de cunoștințe legate de programa de învățămînt, și unele cunoștințe de silvicultură.

Important pentru reușita acțiunilor silvice care se execută cu participarea tineretului școlar este modul în care li se repartizează sarcinile. Astfel, în afară de plantații și semănături, tineretului poate să i se încredințeze și executarea altor lucrări silvice — cum sînt cele de îngrijire a arboretelor, de protecție a pădurilor, recoltări de semințe, lucrări în pepiniere și altele.

La repartizarea sarcinilor către tineri trebuie să-și spună cuvîntul în primul rînd cadrele didactice, ele cunoscînd în cea mai mare măsură posibilitățile acestora. Astfel, pionierii și școlarii din clasele mai mici vor fi antrenați mai mult la recoltări de semințe forestiere, la lucrări de întreținere a culturilor în pepiniere, la unele lucrări de îngrijire a plantațiilor sau semănăturilor, la combaterea unor dăunători, la așezarea de cuiburi pentru ocrotirea păsărilor folositoare etc. Elevilor din clasele mai mari li se vor încredința lucrări propriu-zise de împădurire, de îngrijire a culturilor forestiere, de curățire a parchetelor etc., la care se cere un efort și o pricepere mai mare.

Un rol deosebit de însemnat în asigurarea bunei desfășurări a muncii pe șantierele de împăduriri îl au cadrele didactice. Acestea sînt chemate să țină o legătură strînsă cu personalul silvic aflat pe șantier — de la care pot primi indicații privind tehnica plantațiilor — să urmărească respectarea acestor indicații în executarea lucrărilor de către tineri, să asigure menținerea disciplinei muncii pe șantier. Deosebit de stimulatoriu este însuși exemplul personal al cadrelor didactice. Participînd efectiv la lucrările de împăduriri alături de tineri, învățătorii și profesorii, pe lîngă că vor reuși să și-i apropie mai mult, vor avea și posibilitatea de a-i mobiliza în muncă.

Preocupîndu-se îndeaproape de antrenarea tineretului școlar în acțiunea patriotică ce are drept scop refacerea patrimoniului forestier, pregătind în mod judicios activitatea lui în această direcție, colaborînd îndeaproape cu organizațiile U.T.M. și cu personalul silvic pentru a asigura o cît mai bună desfășurare a muncii, cadrele didactice vor aduce o contribuție de seamă la eforturile menite să îmbogățească patrimoniul nostru forestier spre folosul întregului popor muncitor.

N. TĂNĂSESCU

Vacanța de primăvară a elevilor

Joi după ultima oră de clasă a început, în întreaga țară, vacanța de primăvară a elevilor din școlile de opt ani, medii și pedagogice, precum și din școlile profesionale, de meserii și tehnice (cu excepția unor meserii pentru care planurile de învățămînt prevăd alte date de vacanță).

Pentru zilele vacanței au fost organizate diferite manifestări cultural-artistice. Elevii vor face excursii și drumeții, vor vizita locuri istorice, muzee și expoziții, vor viziona filme și spectacole teatrale organizate special pentru ei. Numeroși elevi din diferite localități ale țării vor face excursii în București.

Între 25 martie — 3 aprilie, în Capitală va avea loc faza finală a celui de-al V-lea Festival al școlilor și institutelor de artă ; cu acest prilej se vor prezenta peste 20 concerte, recitaluri, spectacole de teatru, operă și balet.

Cursurile vor reîncepe în ziua de 6 aprilie.

Pe urmele materialelor publicate

În nr. 637 din 1 decembrie 1961 al „Gazetei învățămîntului" a apărut nota „Idee bună, dar...", în care era criticat felul cum a fost conceput „jurnalul clasei" folosit în școli. În legătură cu cele semnalate în notă, Direcția generală a rețelei școlare din M. I. C. ne comunică următoarele :

„Observațiile făcute de autor privind felul cum a fost conceput «jurnalul clasei» sînt juste. Este adevărat că pentru a putea răspunde datelor cerute de jurnal profesorii pierdeau mult timp și nu se realiza nici scopul propus, acela de a se evita supraîncărcarea elevilor.

De aceea jurnalul a fost refăcut. În forma lui nouă, toate temele date elevilor pentru a fi rezolvate în scris vor apărea la data zilei pentru care au fost cerute. În felul acesta, dintr-o singură privire se va putea vedea volumul temelor date elevilor și timpul necesar efectuării lor.

Pentru a se evita repetarea unor operațiuni au fost scoase rubricile ce se referau la notarea nominală a elevilor care întîrziau sau absentau de la orele de curs, considerîndu-se că nu mai este necesară această operație, deoarece absențele și întîrzierile se notează în catalogul clasei.

De asemenea, în jurnal s-a introdus calendarul pe anii 1962 și 1963.

În noua lui formă, jurnalul de clasă va corespunde mai bine scopului urmărit".

Informații

Întrucît în trimestrul al III-lea — trimestrul cel mai scurt al anului școlar — elevii sînt solicitați la un efort mai intens în vederea pregătirii pentru încheierea anului de învățămînt, iar cei din clasa a XI-a vor susține examenul de maturitate, în urma propunerilor făcute de cadrele didactice și de părinți, cursurile de pregătire pentru concursul de admitere în instituțiile de învățămînt superior se vor ține bilunar pentru elevii claselor X—XI.

În timpul vacanței de primăvară aceste cursuri nu vor avea loc.

★

Se aduce la cunoștință cadrelor didactice din învățămîntul profesional și tehnic, care predau obiecte de cultură tehnică, că examenele de grade didactice se vor desfășura între 25—31 august 1962 la București.

În scopul ajutorării candidaților la aceste examene, se organizează, pentru cei care doresc, un curs de pregătire între 1—22 august 1962.

Informații suplimentare se pot obține de la cabinetele metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic, în a căror rază de activitate sînt cuprinse școlile.

Invăţînd muncesc mai bine

La secţia serală a şcolii medii din Giurgiu învaţă tineri de la mai multe întreprinderi din localitate — şantierul naval, fabrica de zahăr „Popa Şapcă" etc. Pentru a-i ajuta să-şi însuşească cunoştinţele pe baza experienţei lor din producţie, profesorii de chimie, de fizică, de matematică etc. se străduiesc să cunoască cît mai bine problemele tehnice ale acestor întreprinderi, locul de muncă al muncitorilor-elevi.

Colaborarea cu cabinetele tehnice din întreprinderi a permis profesorilor să cunoască o seamă de lucrări tehnice actuale din sectoarele respective. Astfel, ei îşi pot întemeia predarea pe exemple cunoscute de elevi din practică, pe cunoştinţe cu care aceştia s-au familiarizat în procesul de muncă.

De exemplu, în clasa a X-a, profesorul de chimie a pornit în predarea temei „Proprietăţile fizice ale metalelor" de la cunoştinţele pe care muncitorii-elevi le aveau din practică asupra unora din aceste proprietăţi cum sînt, bunăoară, duritatea, conductibilitatea, ductilitatea etc. Lecţia a dat tinerilor prilejul să afle definiţiile ştiinţifice ale acestora, să cunoască fundamentarea teoretică a cunoştinţelor dobîndite de ei în producţie, să cunoască în adîncime proprietăţile metalelor şi aliajelor, ca şi importanţa lor.

După predarea teoretică a temei elevii au fost conduşi în laboratorul Şantierului naval din Giurgiu, unde au controlat duritatea unor epruvete de oţeluri la aparatele de încercare a durităţilor, măsurînd rezistenţa pe care o opune metalul sau aliajul respectiv la pătrunderea unei bile de oţel (prin metoda Brinell), a unei piramide de diamant (prin metoda Wickes), a unui con de diamant sau a unei bile de oţel (metoda Rockwell).

Cunoscînd de la lecţie elementele teoretice ale problemei muncitorii-elevi au putut înţelege mai uşor trăsăturile esenţiale ale modernizării tehnicii întreprinderilor, tendinţele înaintate în acest domeniu.

Din păcate manualele de chimie nu reprezintă pe această linie un ajutor eficient în munca profesorului şi a elevilor, unele chestiuni fiind incomplet tratate. Bunăoară, în legătură cu duritatea în manual se dă doar diagrama durităţii metalelor însoţită de cîteva rînduri în care se vorbeşte numai despre metalele cele mai moi şi cele mai dure. Nu se dă nici un fel de explicaţie privind determinarea durităţii metalelor care i-ar interesa mai mult pe turnători şi pe strungari şi nu se spune nimic despre importanţa cunoaşterii durităţii metalelor în funcţie de utilizarea diferitelor piese.

La lecţiile de fizică muncitorii-elevi au rezolvat probleme privitoare la dilataţia corpurilor, în strînsă legătură cu fenomenele din producţie. De asemenea, ei au rezolvat probleme privind rolul compensatorilor tehnici la conducte, determinînd spaţiile necesare între piesele metalice care se îmbină şi se sudează.

Şi lecţiile de matematică sînt legate strîns de preocupările de producţie ale muncitorilor-elevi. De pildă, se efectuează diferite calcule ale ariei pieselor triunghiulare, circulare şi cilindrice ale navelor. La clasa a XI-a, în cadrul studiului funcţiilor au fost folosite formule de electrotehnică care se aplică în producţie. Nu s-au trecut cu vederea nici aplicaţiile matematicii în automatică.

O deosebită atenţie se acordă familiarizării elevilor cu recentele realizări din domeniul ştiinţei şi tehnicii introduse în întreprinderile din localitate.

La fizică, de pildă, în cadrul temei „Electroliza", predată la clasa a X-a, li s-a prezentat elevilor electrolizorul de la laboratorul Şantierului naval, aparat de cel mai modern tip, cu ajutorul căruia electroliza are loc rapid şi în condiţii optime. Depunerea metalului din soluţia de electrolit are loc în aproximativ douăzeci de minute, iar rezultatul poate fi comunicat imediat serviciului de control tehnic de calitate. Astfel, calitatea produselor este controlată rapid şi exact. Elevii şi-au dat seama că efectuarea la timp a analizei la fonte, oţeluri şi aliaje aduce o contribuţie importantă la reducerea procentului de rebuturi în atelierul de turnătorie al şantierului.

Adeseori la lecţii se discută probleme legate de munca elevilor. Bunăoară, în clasa a X-a, pentru aprofundarea cunoştinţelor privind energia electrică şi transformarea ei în energie calorică s-a discutat despre aplicaţiile efectului termic al curentului în reacţiile A.N.F.S.G. Cu alte prilejuri s-a discutat despre exploatarea şi repararea acumulatoarelor acide, despre aplicaţiile electromagneţilor la lucrările care au loc la şantierul naval, despre maşinile care execută mişcări oscilatorii armonice etc.

Preocuparea permanentă pentru legarea teoriei de practică are drept rezultat pe lîngă lărgirea orizontului de cunoştinţe teoretice al muncitorilor-elevi şi ridicarea calităţii muncii lor în producţie, dîndu-le posibilitatea să poată aplica cu succes tehnica înaintată în toate procesele de producţie.

De exemplu, efectuarea problemelor în legătură cu cantităţile de metal ce intră într-un aliaj necesar la turnarea anumitor piese de motoare i-a ajutat să debiteze corect materialele în funcţie de dimensiunile piesei pe care urmau s-o confecţioneze, eliminînd aprecierile aproximative şi realizînd astfel serioase economii.

Pe această cale muncitorii-elevi ca motoriştii Vasile Simionescu sau Petre Mitiloagă au contribuit la micşorarea rebuturilor şi la îmbunătăţirea calităţii pieselor lucrate de ei. De asemenea, elevii Mihai Ion şi Andrei Stelian au realizat un dispozitiv special pentru finisarea pieselor, ceea ce le-a permis să micşoreze cu 10% timpul de lucru.

Convinşi de necesitatea de a folosi la maximum în predare experienţa din producţie a muncitorilor-elevi, profesorii secţiei serale a Şcolii medii din Giurgiu şi-au propus să studieze mai adînc, cu ajutorul cadrelor de specialitate de la Şantierul naval şi de la fabrica de zahăr „Popa Şapcă", procesele de producţie din aceste unităţi. Astfel ei îşi vor perfecţiona pregătirea ştiinţifică şi tehnică putîndu-şi duce cu şi mai bune rezultate activitatea în rîndul muncitorilor-elevi.

Prof. CONSTANTIN BARON
director adjunct
al Şcolii medii din Giurgiu

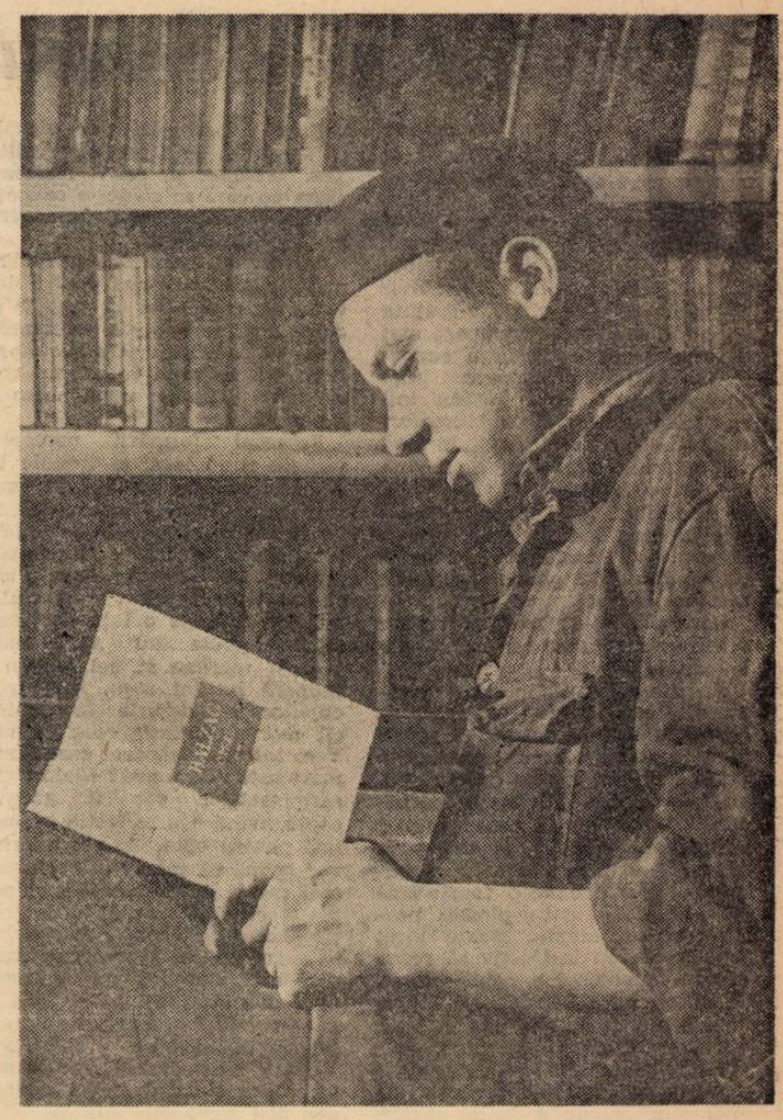

Popasul în bibliotecă, după orele de producţie, a devenit o obişnuinţă pentru muncitorii-elevi de la Şcoala serală „Timpuri noi" din Bucureşti

Discuţii despre organizarea lecţiilor

Profesorii de la Şcoala serală din Sascut-Tîrg, raionul Adjud, acordă o mare atenţie folosirii metodelor de predare specifice învăţămîntului seral.

Luînd în considerare particularităţile organizării lecţiilor în şcoala serală ei au discutat de curînd eficacitatea diverselor metode pe care le folosesc în predare. În mod special au discutat despre împărţirea timpului afectat fiecărei verigi a lecţiei şi despre utilizarea orelor duble.

Astfel, pe baza experienţei dobîndite în predare, profesorul de fizică a arătat că, în general, socoteşte potrivit ca ora de curs să fie împărţită în trei părţi egale — pentru verificare, pentru predare şi pentru fixarea noilor cunoştinţe. Dar această împărţire, a subliniat el, nu trebuie aplicată în mod rigid la orice lecţie, ci trebuie să se ţină seama de specificul cunoştinţelor predate, de însemnătatea pe care o poate avea fiecare verigă în lecţia respectivă etc.

S-a vorbit de asemenea despre utilizarea orelor duble în predarea matematicii, arătîndu-se că astfel se creează condiţii pentru a se acorda o mai mare atenţie efectuării exerciţiilor aplicative.

Discuţiile i-au ajutat pe profesorii şcolii din Sascut-Tîrg să organizeze mai bine predarea.

PREDAREA CAPITOLULUI „DETERMINANŢI"

Una dintre problemele cele mai amplu discutate în ultimul timp în cadrul cercului pedagogic al profesorilor de matematică din şcolile serale ale Capitalei a fost metodica predării capitolului „Determinanţi", nou introdus anul acesta în programa clasei a X-a.

Referatul prezentat pe această temă de colectivul secţiei serale al Şcolii medii nr. 20, precum şi discuţiile purtate pe marginea lui, s-au referit îndeosebi la problemele legate de predarea capitolului „Determinanţi" în cadrul algebrei şi la modul în care aceste cunoştinţe pot fi utilizate la lecţiile de geometrie analitică a dreptei, care se predau în aceeaşi clasă.

Prima problemă discutată a fost aceea a modului în care trebuie să fie introdusă noţiunea de determinant. În ceea ce priveşte determinantul de ordinul doi, atît referatul cît şi participanţii la discuţii au fost de acord că este cel mai nimerit să se pornească de la rezolvarea unui sistem de două ecuaţii de gradul întîi cu două necunoscute şi să se arate că soluţia se poate găsi prin tabloul coeficienţilor, adoptîndu-se regula de calcul cunoscută. În ce priveşte determinantul de ordinul trei au fost prezentate două posibilităţi: fie să se extindă noţiunea de determinant de ordinul doi, adică să se spună „în mod asemănător tabloul cu trei linii şi trei coloane se numeşte determinant de ordinul trei, iar valoarea lui se află după regula...", fie ca şi acest determinant să fie introdus tot prin observarea legăturii dintre soluţia unui sistem de trei ecuaţii cu trei necunoscute de gradul întîi, aşa cum au apărut de altfel determinanţii în algebră, insistîndu-se asupra motivelor pentru care au fost numiţi astfel.

Primul procedeu are dezavantajul că regulile apar elevilor oarecum arbitrare, dar prezintă în schimb avantajul că economiseşte timpul necesar pentru rezolvarea sistemului de trei ecuaţii cu trei necunoscute. Totuşi din discuţii a rezultat că e preferabil să se adopte procedeul al doilea, chiar dacă pentru economie de timp s-ar renunţa la rezolvarea sistemului de ecuaţii şi s-ar scrie direct soluţia pentru o necunoscută, însoţită doar de observaţia „dacă se rezolvă sistemul se obţine..." — pe baza căreia să se treacă la observaţiile care să conducă la regula de calcul a determinantului. S-a mai observat că dacă se adoptă primul procedeu este mai potrivit să se înceapă cu dezvoltarea determinantului cu ajutorul minorilor, pe cînd în al doilea procedeu ar fi mai uşor dacă s-ar începe cu regula lui Sarrus, urmînd ca apoi să se treacă de la o regulă la alta.

Deoarece programa prevede pentru acest capitol trei ore, s-a exclus de la început posibilitatea de a introduce formarea termenilor din dezvoltarea determinantului pe baza permutărilor, precum şi stabilirea semnului lor pe baza numărului de inversiuni ale permutării respective. Rezultă că proprietăţile prevăzute în programa şcolară vor fi numai verificate. De exemplu, putem verifica prin calcul faptul că, dacă se schimbă două linii între ele, determinantul îşi schimbă semnul, dar din aceasta nu rezultă că schimbarea oricăror două linii are acelaşi rezultat.

În discuţii s-a emis şi părerea că ar fi nimerit să li se atragă elevilor atenţia asupra faptului că aceste operaţii constituie verificări şi nu demonstraţii. Mai mult chiar, s-a spus că ar fi indicat să arătăm muncitorilor-elevi că dacă în mod istoric determinanţii s-au născut din observaţii analoage cu cele făcute în clasă la introducerea noţiunii de determinant, pentru ca ei să devină fapte matematice a fost necesar să se desprindă o regulă generală pentru determinanţii de orice ordin. Totodată li s-a arătat că verificarea adevărului acestei generalizări o constituie faptul că, definind determinantul cu ajutorul ei, se poate demonstra că orice sistem liniar de m ecuaţii cu m necunoscute are ca soluţii cîtul a doi determinanţi, formaţi în mod analog cu cei observaţi la sistemele de două şi trei ecuaţii.

În fine, pe baza acestei reguli generale, se pot demonstra proprietăţile determinanţilor. Dacă vom arăta astfel felul în care s-a pus problema în matematică şi pe cît posibil modul în care ea s-a rezolvat, cele studiate nu le vor mai apărea muncitorilor-elevi arbitrare, convenţionale.

S-a discutat apoi dacă la geometria analitică este cazul ca determinanţii să fie folosiţi pentru deducerea formulelor sau numai pentru memorarea lor. În primul caz ar fi necesare cunoştinţe despre aplicarea determinanţilor la rezolvarea sistemelor de ecuaţii, în particular la rezolvarea sistemului omogen, de pildă în cazul deducerii ecuaţiei directe ce trece prin două puncte.

Participanţii la discuţii au arătat că lucrul n-ar fi prea greu de realizat, dar ar necesita încă o oră de predare la algebră, întrucît regulile de calcul şi proprietăţile nu pot fi predate în mai puţin de trei ore.

Majoritatea participanţilor la discuţii au fost însă de părere că e preferabil ca formulele să fie deduse tot pe baza proprietăţilor geometrice şi abia după ce formula a fost găsită ea să fie pusă sub formă de determinant, cu ajutorul regulilor învăţate. S-a subliniat că, datorită maturităţii lor de gîndire, muncitorii-elevi înţeleg uşor raţionamentele geometrice. S-a considerat totodată că este utilă transformarea formulelor pentru a le pune sub formă de determinant întrucît în acest fel formulele sînt mai uşor de memorat şi de aplicat în calcule.

Mulţi profesori au fost de părere că studiul determinanţilor ar trebui să aibă loc înainte de aplicarea lor la geometria analitică, pentru ca să se evite revenirile.

Discutarea predării determinanţilor la clasa a X-a a şcolii serale a prilejuit astfel o analiză minuţioasă a conţinutului şi metodelor de transmitere a acestor cunoştinţe, care constituie un element de bază al calculului matematic.

Prof. ELENA OPREANU
Şcoala medie nr. 20
din Bucureşti

Predarea desenului la clasele I-IV

Predarea desenului artistic în Școala de cultură generală are sarcina de a le forma elevilor deprinderi utile în viață, ca și de a contribui la punerea temeliilor receptivității lor artistice și de a-i ajuta pe cei cu înclinații creatoare mai pronunțate să acumuleze cunoștințele tehnice necesare unei specializări. Desigur că nu toți elevii noștri vor deveni creatori de artă – dar absolut toți, în mod obligatoriu, vor trebui să devină iubitori și înțelegători ai artei. În condițiile școlilor experimentale în care desenul este predat de profesori specialiști se creează largi posibilități pentru atingerea acestor scopuri.

Care este rolul profesorului de desen în realizarea sarcinilor sale la clasele I-IV ?

Se știe că, atunci cînd desenează, copiii nu-și propun să copieze întocmai natura, ci redau în primul rînd ceea ce prezintă pentru ei un interes primordial, ceea ce ei consideră drept specificul fenomenului pe care vor să-l înfățișeze. Lipsiți de măiestrie artistică – deoarece deși manifestările plastice încep foarte timpuriu raționamentul plastic propriu-zis se dezvoltă foarte încet — dar dorind instinctiv să redea esența fenomenelor, copiii recurg la deformări, considerate, prin neînțelegerea rolului lor, greșeli. În aceste cazuri, o corectură care nu ține seama de particularitățile vîrstei, de motivele afective ale deformărilor, de greșelile provenite din cauza perceperii incomplete a obiectelor din lumea reală poate avea eventual un rezultat momentan, în sensul realizării unui desen curățel și oarecum corect, dar este foarte dăunătoare pentru procesul instructiv-educativ, copilul fiind derutat și îndrumat să lucreze altfel decît vede și simte.

Tot atît de neindicată este metoda desenului imitativ, cînd profesorul desenează un model pe tablă, după care cere elevilor să execute desenul. Chiar dacă modelul este corect și bine executat, elevii nu-și pot da seama de metoda de execuție și nici de succesiunea momentelor în compunerea lui. Și în acest caz realizările copiilor pot fi aparent satisfăcătoare, dar ele nu duc decît la o îndemînare lipsită de conținut.

Experiența mi-a arătat că, pentru a-i îndruma just pe copii, profesorul de desen trebuie să se preocupe în primul rînd de dezvoltarea percepției lor vizuale, căci putința de a percepe realitatea complet și activ formează baza pe care se clădește educația estetică propriu-zisă în cadrul predării desenului.

După cum o dovedește practica, metoda cea mai bună pentru dezvoltarea percepției la lecțiile de desen este metoda desenului după natură, prin care profesorul îi învață pe elevi în primul rînd să vadă și numai după aceea să deseneze.

Procesul formării percepției vizuale fiind lent, el trebuie îndrumat, dar nu grăbit în mod artificial. Cel mai eficace ajutor va fi analizarea atentă a modelului propus pe baza observației directe. De exemplu ne-am ales ca model două mere, unul roșu și unul galben, pe o față de masă verde. Merele au aproximativ aceeași mărime și cel galben îl acoperă pe cel roșu. Vom cere copiilor să descrie în cuvinte cît mai amănunțit ceea ce văd. Vom întreba neapărat care dintre mere este mai mare ? Majoritatea răspunsurilor vor fi greșite : copiii avînd o predilecție pronunțată pentru obiectele viu colorate, vor spune că mărul cel roșu este mai mare. A intervenit deci partea afectivă a procesului de creație — ceea ce le place mai mult li se pare copiilor și mai important, deci mai mare. Vom controla, prin măsurătoare individuală de la distanță, raporturile reale între dimensiuni. Măsurarea directă a obiectului de către profesor sau chiar de către elevi nu are nici o valoare din punct de vedere al dezvoltării percepției vizuale, căci se adresează rațiunii, nu ochiului. Vom explica copiilor de ce li s-a părut mărul roșu mai mare, ca să-și dea seama de natura greșelii. Vom face apoi schița de ansamblu a desenului și nu vom trece la amănunte înainte de a se fixa pe hîrtie poziția și dimensiunile tuturor obiectelor. Inainte de a trece la amănunte vom face o nouă măsurătoare de control, tot individual și de la distanță. De data aceasta se vor controla și rapoartele interne ale obiectelor, adică la fiecare măr se va stabili și înălțimea acestuia față de lățime.

Este important de știut că măsurătoarea nu este o metodă de lucru ci o metodă de control. Deci nu este bine să fixăm dimensiunile pe bază de măsurătoare înainte de a termina schița de ansamblu executată liber, căci, deși rezultatele imediate vor fi bune și munca elevilor mult ușurată, nu vom contribui cu nimic la dezvoltarea percepției vizuale. Este indicat ca în tot cursul executării desenului să insistăm ca elevii să redea ceea ce văd, nu ceea ce știu că au în față. De pildă, știind că „toate merele sînt rotunde", ei vor căuta să le facă rotunde pe amîndouă, cu toate că în realitate mărul roșu, puțin acoperit de cel galben, nu va mai apare rotund. Atrăgîndu-le atenția asupra acestui fapt îi ajutăm pe elevi să-și corecteze în mod conștient greșala și s-o evite în viitor.

Desenul după natură nu este un scop în sine. Ca metodă principală de predare el contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, la formarea unei percepții vizuale complete și active și constituie baza studiului celorlalte forme de desen cuprinse în programă.

Spre deosebire de desenul după natură, în care elevii redau cît mai fidel un obiect observat, desenul decorativ apelează mai mult la imaginația și la spiritul creator al elevilor. Este foarte important să le clarificăm elevilor scopul final al artelor decorative : face ca obiectele din jurul nostru să fie cît mai frumoase.

Elevii vor trebui să știe de la început, la fiecare desen, pentru ce anume îl execută : cheiere pentru un ziar de perete, modele pentru o broderie etc. Printr-un material didactic variat și bine ales, din obiecte care pot să fie la îndemîna oricui — baticuri, țesături imprimate, farfurii de ceramică sau de sticlă șlefuită, broderii — vom putea realiza legătura continuă între studiul desenului decorativ și viață. Studiul desenului decorativ va deveni astfel un minunat prilej pentru educarea simțului frumosului. Concomitent cu studiul este necesar să le dăm elevilor posibilitatea de a cunoaște creațiile artei populare prin vizite la muzee, excursii la sate și să-i îndrumăm să culeagă și să colecționeze motive de artă populară.

Desenul tematic, ca și desenul decorativ cere participarea intensă a imaginației și a spiritului creator al elevilor. El are o mare însemnătate didactică contribuind la dezvoltarea memoriei vizuale și constituind un mijloc important în fixarea cunoștințelor și în formarea reprezentărilor spațiale. Prin teme variate și bine alese, desenul tematic contribuie în același timp la educația comunistă a copiilor, dîndu-ne ocazia să discutăm cu ei probleme majore ale vieții din țara noastră, să-i ajutăm să le cunoască și să le înțeleagă mai bine. Însoțind discuțiile despre temele propuse cu exemplificări din operele tematice ale marilor maeștri vom învăța copiii să-și dea seama că esența creației artistice este reflectarea veridică a realității și participarea intensă a artistului la problemele vieții. Discuțiile despre temele alese ne vor conduce în mod firesc la discuțiile despre artă. Astfel vom putea lămuri — bineînțeles, la nivelul vîrstei elevilor — rolul artei în societate, criteriile de valoare a unei opere artistice, îi vom învăța pe elevi arta de a privi o operă de artă. Operele pe care le discutăm trebuie alese cu foarte multă grijă din punct de vedere al accesibilității și al valorii artistice. E bine să pornim de la lucrări mai ilustrative, cu teme mai apropiate de viața copiilor, cum ar fi „Micii chimiști" de G. Glauber, „De-a v-ați-ascunselea" de Dan Hatmanu, „Flămîndul" de O. Băncilă, trecînd treptat la lucrări care cer o analiză mai profundă, ca „Împărțirea porumbului" de Luchian, „1907" de Băncilă, „Oțelarii" de C. Baba etc.

Educația plastică nu poate să fie ruptă de celelalte forme ale educației. Ele trebuie să se ajute, să se completeze reciproc. De exemplu, în clasa a III-a, la ora de citire în care se învață poezia „Floarea muncii", se poate folosi ca material intuitiv compoziția pictoriței Corina Lecca „Șantierul de la Bicaz". La aceeași clasă, la desenul tematic „Toamna" se poate citi poezia „Toamna țesătoare" de Alecsandri. În clasa a IV-a elevii își însușesc, la lecțiile de geometrie, noțiunea de volum. În același timp ei învață redarea volumului la lecțiile de desen, prin mijloace plastice. Tot în clasa a IV-a la științele naturale elevii învață despre animalele de mare — pești, scoici, melci. Este bine ca în aceeași perioadă să execute un desen după natură și unul decorativ cu tema „Scoica".

Datoria noastră, a cadrelor didactice, este să deschidem ochii, mintea și inima generației noi pentru frumosul care pătrunde în viață pe toate căile și să-i facem profund receptivi față de mesajul artei realist socialiste.

Prof. M. VERA

Cunoscînd bine elevii

Ținînd seama de faptul că atît în ceea ce privește asigurarea însușirii cunoștințelor, cît și în munca educativă, nu poți înregistra succese fără o bună cunoaștere a elevilor, mi-am propus încă de la începutul acestui an școlar să-mi notez toate datele necesare pentru a caracteriza pe fiecare copil din clasa la care predau. Mi-am alcătuit un caiet și în el am notat observații legate de trăsăturile principale ale personalității copiilor, de progresul pe care-l observ la ei în însușirea cunoștințelor, de conduita și activitatea lor în școală. Tot în acest caiet am notat care sînt preocupările copiilor în afara școlii, care este mediul familial în care trăiesc.

Această evidență m-a ajutat să-mi cunosc mai bine elevii și să-mi dau mai bine seama ce metode, ce procedee sînt mai potrivite, mai eficiente pentru fiecare în parte.

DINU N. DAVID
învățător la Școala de 8 ani din comuna Popești, raionul Focșani.

Educația ateist - științifică la lecțiile de istorie antică

Istoria ne oferă adeseori prilejul de a arăta elevilor netemeinicia concepțiilor religioase.

Predarea istoriei în lumina materialismului istoric demonstrează elevilor că dezvoltarea societății are loc pe baza unor legi obiective și nu este determinată de voința unor forțe supranaturale. Arătînd elevilor că, prin cunoașterea acestor legi, avem posibilitatea de a prevedea dezvoltarea societății, îi vom face încrezători în forțele lor, cetățeni optimiști și constructori activi ai vieții noi.

Istoria conține un bogat material faptic care se referă direct la apariția și rolul religiei în diferite etape ale dezvoltării omenirii. Făcîndu-le cunoscute elevilor, profesorul de istorie aduce o mare contribuție la formarea concepției lor materialist-dialectice despre lume și societate.

Programele și manualele de istorie antică, de exemplu, conțin mult material cu privire la primele manifestări religioase în comuna primitivă, la popoarele Orientului antic, la greci, romani, daci. Din acest material reiese foarte clar interdependența dintre religie și condițiile social-economice. Pe baza lui noi, profesorii, trebuie să-i facem pe elevi să înțeleagă că religia are cauze de ordin gnoseologic și social, că ea nu este altceva decît — așa cum arată F. Engels — oglindirea fantastică în mințile oamenilor a forțelor exterioare care domină viața lor de toate zilele, o oglindire în care forțele pămîntești iau forma unor forțe supranaturale. De asemenea, trebuie să le arătăm elevilor că nici reprezentările religioase nu rămîn constante, că ele se schimbă o dată cu dezvoltarea societății. Copiii trebuie ajutați să observe că au fost zeificate mai ales acele fenomene și obiecte din natură, care l-au impresionat pe om sau care aveau o importanță foarte mare în viața lui, ca de pildă, soarele. Vom putea stabili foarte clar legătura strînsă dintre religie și viața economică, atrăgînd atenția copiilor asupra faptului că în viața egiptenilor, babilonienilor, perșilor, chinezilor, indienilor și a altor popoare din antichitate au avut o mare importanță economică revărsările unor fluvii. Existența materială a popoarelor respective depinzînd de aceste revărsări, fluviile au fost cu deosebire venerate.

Relatările despre mitologia popoarelor antice îi atrag foarte mult pe elevi, dar profesorul de istorie nu trebuie să se lase furat de prezentarea legendelor, ci să aibă în permanență în vedere că predarea noțiunilor despre religia popoarelor antice are în primul rînd menirea să combată misticismul și să le formeze elevilor convingeri materialiste.

Avansînd în studiul istoriei este necesar să arătăm cum, o dată cu apariția inegalității sociale și a exploatării, la rădăcinile de ordin gnoseologic ale religiei se adaugă altele, de clasă, cum religia începe să slujească interesele clasei exploatatoare, făcînd din conducători și din preoți obiect de venerație, atribuindu-le puteri supranaturale.

Este indicat să le arătăm elevilor că o dată cu constituirea statului și a formei monarhice de guvernare apare credința într-un zeu unic și atotputernic, are loc trecerea de la politeism la monoteism.

Este bine ca profesorul de istorie să arate că mozaismul a servit în bună parte drept punct de plecare pentru creștinism. Elevii trebuie să înțeleagă că credința la evrei într-un Mesia își găsește explicația în condițiile social-economice și politice din Iudeea. Nefiind în stare să scuture, prin propriile sale forțe jugul stăpînilor de sclavi și al romanilor, poporul a adoptat credința într-un mîntuitor, care va readuce fericirea pe pămînt. Din această credință va lua naștere mitul lui Hristos. De asemenea, trebuie să le arătăm elevilor că biblia, considerată de evrei și creștini drept o carte sfîntă, de inspirație divină, nu este altceva decît o culegere de legende, cronici și alte opere ale creației populare. Putem să arătăm cu această ocazie că o serie de legende, ca cea care se referă la potop, au fost preluate de evrei de la alte popoare.

Prin lecțiile de istorie trebuie să dovedim elevilor că religia creștină are aceleași rădăcini ca și celelalte religii. Pentru aceasta sînt necesare în procesul de învățămînt argumente convingătoare care să ducă la întărirea convingerilor materialist-științifice.

Manualele de istorie pentru clasele a V-a și a VIII-a, explică următoarele probleme : condițiile istorice, baza socială a apariției creștinismului și transformarea creștinismului primitiv într-o religie folosită de clasele stăpînitoare ca un instrument al dominației de clasă. Aceste probleme se predau în clasa a V-a la lecția : „Imperiul sclavagist roman în secolele II — IV e.n." și la clasa a VIII-a în cadrul lecției „Viața social-economică din imperiul roman în sec. I—II e.n.".

În legătură cu aceste probleme le-am vorbit în primul rînd elevilor mei despre mediul social-istoric care a generat religia creștină, scoțînd în evidență că aceasta a apărut ca o reflectare fantastică, denaturată, a neputinței celor asupriți în lupta împotriva exploatatorilor, ca o reacție a maselor care visau la o izbăvire miraculoasă de sclavie și care încercau să găsească în religie realizarea aspirațiilor lor. Ca

Experiență în laboratorul Școlii medii nr. 7 din Brașov

„Orientare“ pedagogică

Sensibili oameni și profesorii! Și mai ales cînd e vorba de autoritatea lor în fața celor mici...

Dar despre ce este vorba? Iată: Nu de mult le-a surîs tovarășilor directori de la Școala medie din Bocșa Vasiovei, raionul Reșița, o idee: ce-ar fi să încerce a cunoaște mai profund activitatea la clasă a profesorilor? Să vadă cum se orientează ei în aprecierea cunoștințelor, care le este atitudinea în timpul lecțiilor.

Căi pentru aceasta, slavă domnului, sînt destule: asistențele la lecții, participarea directorului la ședințele comisiilor metodice pe specialități, discuțiile cu profesorii și altele. Numai că tovarășii directori au căutat calea cea mai „eficace“ (citiți comodă). Și au găsit-o: o anchetă printre elevi. Da, da. O anchetă printre elevi cu privire la comportarea cadrelor didactice în timpul orelor de curs și la felul în care îi notează pe elevi.

Copiii au fost solicitați să scrie tot ce cred, tot ce știu despre profesorii lor, avînd garanția că nu li se va întîmpla nimic. Doar nu li se cerea și semnătura...

Procedeul a creat frămîntare în școală și chiar în rîndul părinților. Pătrunși de „importanța contribuției“ pe care ar putea-o aduce la îmbunătățirea muncii profesorilor, unii copii au început să se laude că „i-au aranjat“ pe profesorii cutare, ba chiar că, datorită lor, unii din aceștia vor fi „îndepărtați“ din serviciu.

A urmat și o ședință a consiliului pedagogic, în care cadrele didactice au fost aspru criticate. Temei pentru această critică — vezi bine — observațiile școlarilor!

Aceasta a fost picătura care a umplut paharul. Unii învățători și profesori au protestat vehement. În numele celor mai juste norme ale pedagogiei ei au dezaprobat procedeul de a folosi ancheta în rîndul elevilor pentru cercetarea muncii profesorilor, de a se aprecia această muncă după cele spuse de copii, cînd directorul dispune de atîtea și atîtea mijloace eficace și pedagogice.

Este clar că o asemenea cale de a cunoaște calitatea muncii profesorilor și învățătorilor dintr-o școală este cu totul contraindicată. Este clar că ea nu poate duce la rezultate concludente și că discreditează pe cei anchetați, adică tocmai pe învățători și profesori, pentru al căror prestigiu trebuie să lupte zi de zi și directorul școlii, dacă vrea ca activitatea instructiv-educativă de care răspunde să se desfășoare cu succes. De aceea, pedagogii de la școala din Bocșa Vasiovei au avut toate motivele să se supere, să se frămînte, să se îngrijoreze.

Sensibili oameni și profesorii! Nu-i așa?

ANA COSMIN

Rolul comisiilor metodice în popularizarea experienței înaintate

(Urmare din pag. 1)

fapt, ca și datorită legăturilor strînse cu părinții elevilor, clasa de care răspunde face progrese vădite. Rezultate bune în muncă dobîndește și profesoara Lucia Rădulescu, dirigintă la clasa a VI-a „D“. Aceasta a fixat pentru orele de dirigenție teme bine orientate. Dar experiența pozitivă a acestor diriginți nu a fost studiată și popularizată prin intermediul comisiei metodice. Responsabila comisiei tov. Natalia Constantinescu nu a făcut nici o observație asupra tematicilor nejuste ale altor diriginți din școală, ca Felicia Drulă sau Gabriela Nițulescu, nu i-a ajutat să învețe din experiența colegilor lor. În această școală fiecare diriginte rezolvă în mod izolat problemele muncii sale, fără sprijinul firesc și necesar al colectivului.

O situație asemănătoare se întîlnește la Școala medie nr. 11 „D. Cantemir“. Și aici sînt o serie de diriginți care manifestă multă inițiativă în munca lor, dau dovadă de pricepere pedagogică, se orientează just în alegerea tematicii orelor de dirigenție și în realizarea acestora, determinînd astfel participarea vie a elevilor la discuții, contribuind în mod efectiv la închegarea colectivului de elevi. De exemplu, tov. Nina Ceaicovski, diriginta clasei a VIII-a „J“, colaborează îndeaproape cu comitetul U.T.M. în vederea pregătirii elevilor pentru intrarea în rîndurile organizației revoluționare de tineret, folosește metode variate și eficiente pentru realizarea educației patriotice și internaționaliste a elevilor, pentru realizarea educației lor estetice etc. Tov. Ceaicovski organizează adeseori prezentări de diafilme, audiții muzicale, poartă cu elevii convorbiri etice cu un adînc conținut educativ, discută cu ei probleme deosebit de însemnate. Dar munca ei este puțin cunoscută de alți diriginți din școală, care continuă să folosească în orele de dirigenție metode șablon, să reducă aproape toată activitatea din cadrul acestora la prezentarea de rapoarte și referate despre situația elevilor la învățătură și frecvență, de parcă dirigintele nu ar avea alte căi de a cunoaște această situație. Fostul responsabil al comisiei diriginților, prof. Victor Dimitriu, nu a intervenit în mod activ pentru a asigura generalizarea în școală a metodelor înaintate folosite de cei mai buni diriginți, pentru îndrumarea celor cu mai puțină experiență

Insuficientă atenție a acordat îndrumării cadrelor didactice și responsabila comisiei metodice a diriginților de la Școala medie nr. 37, tov. Eugenia Lupu. Deși a făcut unele observații juste pe marginea planurilor de muncă ce au fost prezentate comisiei, ea nu a comunicat aceste observații diriginților în cauză, nu le-a restituit planurile spre refacere, ceea ce a dus la dăinuirea unor defecțiuni în muncă. Astfel, de pildă, diriginții unor clase a VIII-a, care aveau de rezolvat probleme destul de dificile în privința închegării colectivului de elevi, a întăririi disciplinei, a îmbunătățirii situației la învățătură, n-au prevăzut în planul lor tematic pentru trimestrele I și II mai nici o acțiune care să contribuie la rezolvarea acestor probleme, incluzînd în schimb în plan 5—6 ore sanitare, ce puteau fi foarte bine eșalonate de-a lungul întregului an școlar. Deși responsabila comisiei de diriginți a fost de la început conștientă de această lipsă nu a luat nici o măsură pentru a o înlătura. La aceeași școală comisia diriginților nu a făcut nimic pentru a ajuta pe diriginta Eliza Cozas să lichideze rămînerea în urmă în ceea ce privește vizitele la domiciliul copiilor.

Această lipsă de eficiență în muncă se constată și la alte comisii metodice. De pildă, atît la Școala medie „D. Cantemir“ cît și la Școala medie nr. 12 sînt mulți profesori buni de fizică, chimie, științe naturale, geografie. Aceștia țin lecții cu un nivel științific ridicat, just orientate din punct de vedere ideologic, legate strîns de viață. Totodată, în aceste școli există la aceleași materii unii profesori care țin lecții slabe atît din punct de vedere al conținutului, cît și în ceea ce privește metodica predării. Încercînd să remedieze aceste lipsuri, comisiile metodice de specialitate din școlile respective au organizat lecții deschise și schimburi de experiență, dar nu s-au preocupat ca din acestea să se tragă toate învățămintele, să se rețină ceea ce este esențial și trebuie preluat din stilul de muncă al profesorilor fruntași. Ele n-au urmărit ce și-au însușit profesorii cu mai puțină experiență din activitatea colegilor lor, cum aplică cele învățate și dacă au reușit să-și îmbunătățească munca. De aceea, munca unor profesori se menține la același nivel nesatisfăcător, cu aceleași consecințe negative asupra pregătirii elevilor. Așa se explică bunăoară faptul că profesorul de istorie I. Berciu de la Școala medie nr. 12 continuă să predea lecțiile de istorie în mod obiectivist.

Este necesar să arătăm că și conducerile acestor școli ar trebui să intervină în mod mai eficient în activitatea comisiilor metodice pentru a îmbunătăți munca lor de popularizare a experienței înaintate. Unii directori au însă o atitudine formală față de această problemă, fac rareori observații pe marginea planurilor de muncă ale comisiilor metodice, nu se preocupă suficient de îndrumarea lor. Astfel, de pildă, conducerea Școlii medii nr. 3 „I. Neculce“ nu a orientat comisia metodică de fizică-chimie spre a asigura folosirea intensă a materialului didactic nou sosit în școală. Aceasta a contribuit la situația că două truse electrice, un aparat de calcinat și prelucrat sticla și alte aparate au stat nefolosite timp îndelungat.

Și nouă, organelor de îndrumare și control, la nivelul raioanelor cît și al Capitalei, ne revine datoria să acordăm o atenție sporită muncii comisiilor metodice și, prin intermediul acestora, studierii și popularizării experienței înaintate, menite să îmbunătățească sub toate aspectele procesul instructiv-educativ. Aceasta le va ajuta să îndeplinească mai grabnic și în condiții mai bune sarcinile trasate de Comitetul orășenesc P.M.R. București în urma analizei făcute în luna ianuarie a.c. asupra muncii desfășurate în școli în vederea educației comuniste a tineretului școlar, să ia măsuri eficiente și operative pentru ridicarea nivelului ideologic, politic și științific al procesului de învățămînt, pentru îmbunătățirea substanțială a muncii educative, pentru creșterea combativității și dezvoltarea spiritului critic și autocritic în colectivele pedagogice, ca o cale sigură de lichidare a deficiențelor, de îmbunătățire a întregii munci ce se desfășoară în școlile Capitalei.

să demonstrez cît mai convingător acest lucru, am arătat în continuare cum s-a format mitul lui Hristos, subliniind că Hristos are prototipuri într-o serie de religii orientale. am procedat apoi la analiza unor izvoare istorice din perioada în care a apărut creștinismul, scoțînd în evidență faptul că nici unul dintre scriitorii necreștini din primii 150 de ani ai erei noastre nu pomenește vreun cuvînt despre Hristos. Explicația — am arătat elevilor — este aceea că Hristos nici n-a existat. În caz contrar faptele miraculoase ale lui Isus Hristos ar fi trebuit să atragă cel puțin atenția istoricilor iudei.

Mult i-a impresionat pe elevi faptul că însăși literatura creștină conține contraziceri, greșeli istorice și geografice atît de grave, încît oamenii de știință care au analizat aceste scrieri au demonstrat clar că autorii lor s-au bazat pe născociri. Am folosit exemple concrete în această problemă.

Elevii au pus nenumărate întrebări și au cerut o serie de lămuriri. Chiar și după terminarea orei, în timpul pauzei, discuțiile au continuat. După efectul pe care l-a avut această lecție la diferite clase, s-a dovedit că ea a adus o însemnată contribuție la educarea ateistă a elevilor.

Am demonstrat tot prin fapte concrete netemeinicia părerii că creștinismul ar avea un anumit caracter democratic și uman. Cu toate că el a apărut ca un protest împotriva rînduielilor existente, n-a formulat niciodată cerința ca poporul să se ridice împotriva acestora. Chiar și creștinismul primitiv nu cerea sclavilor altceva decît „smerenie“, la fel ca budismul, confucianismul și daoismul care îndemnau la pasivitate, la renunțare, la înăbușirea tuturor dorințelor în vederea „mîntuirii“, servind prin aceasta în mod direct interesele claselor stăpînitoare.

În cadrul lecțiilor despre cultura popoarelor din antichitate trebuie să subliniem în mod deosebit existența unor gînditori materialiști ca Democrit, Epicur, Lucrețius și alții care încă de pe atunci au arătat că religia a apărut datorită neputinței omului de a-și explica o serie de fenomene și au subliniat rolul ei reacționar.

Personal, pentru a combate prejudecățile religioase, mai obișnuiesc ca în preajma unor sărbători creștine să le explic elevilor originea acestora.

În cadrul recapitulării de sfîrșit de an includ întotdeauna și o lecție de sinteză despre concepțiile filozofice și religioase ale popoarelor din antichitate. În cadrul lecției dezbat probleme cum ar fi lupta dintre materialism și idealism în antichitate, apariția religiei, izvoarele ei gnoseologice și sociale, politeismul la popoarele lumii antice, apariția monoteismului, creștinismul, rolul reacționar al religiei.

Pentru a putea folosi cu succes lecțiile de istorie în atingerea țelurilor educației ateiste este nevoie ca noi, profesorii, să fim foarte bine informați. De aceea am căutat să mă documentez în aceste probleme studiind lucrări ca: „Apariția religiei și a credinței în dumnezeu“ de I. V. Prokofiev, „Originea religiei“, de Charles Hainchelin, „Călăuza ateistului“, „Biblia pentru credincioși și necredincioși“, de Em. Iaroslavski, „A trăit oare Hristos?“, de K. L. Voropaeva, „Legendele evanghelice și semnificația lor“, de I. A. Kriveliov, „Originea creștinismului“, de I. A. Lentman, „Despre sărbătorile, posturile și ritualurile creștine“, de D. I. Sidorov și altele.

Dacă profesorul de istorie va preda problemele privitoare la religie în așa fel încît elevii să simtă că el este sincer convins de ceea ce spune, atunci lecțiile de istorie antică vor aduce incontestabil o contribuție însemnată la educația ateist-științifică a tineretului.

Prof. MICHAEL KRONER
director adjunct la Școala medie din Bistrița

Organizarea activităţilor practice continue

— Indrumări ale M. I. C. —

O contribuţie importantă la legarea învăţămîntului de practică, de producţie o constituie activităţile practice continue de 2 săptămîni desfăşurate cu elevii şcolilor de cultură generală şi pedagogice în sălile de lucru, atelierele şcolilor profesionale, în întreprinderi industriale şi în agricultură. În cadrul acestor activităţi, aşa cum a arătat experienţa anilor trecuţi, elevii şcolilor de cultură generală şi pedagogice îşi dezvoltă priceperile şi deprinderile practice de muncă în diferite specialităţi de producţie, observă şi înţeleg mai bine modul cum se aplică în practică, în producţie cunoştinţele însuşite de ei la lecţiile din domeniul ştiinţelor naturii şi îşi lărgesc orizontul politehnic.

În anul şcolar 1960/1961, elevii şcolilor de cultură generală şi pedagogice, sub conducerea şi îndrumarea cadrelor didactice, au obţinut rezultate bune în cadrul activităţilor practice continue de 2 săptămîni. Astfel, lucrînd zi de zi alături de muncitori în întreprinderile industriale sau în agricultură, elevii s-au familiarizat cu munca organizată, au manifestat grijă faţă de avutul obştesc, au văzut cum se desfăşoară lupta pentru ridicarea continuă a producţiei şi productivităţii muncii. Cu această ocazie ei şi-au îmbogăţit cunoştinţele cu elemente noi legate de tehnică şi au căpătat unele deprinderi practice de mînuire a sculelor, uneltelor şi maşinilor

Activităţile practice au influenţat pozitiv asupra formării atitudinii de dragoste faţă de muncă, faţă de muncitori, au făcut să crească admiraţia şi respectul elevilor faţă de realizările obţinute de oamenii muncii în fabrici, uzine şi în agricultură.

Aceste activităţi i-au ajutat şi pe elevii din clasele I—IV să-şi îmbogăţească cunoştinţele din domeniul ştiinţelor naturii, să cunoască împrejurimile localităţilor, realizările obţinute de oamenii muncii şi au contribuit la dezvoltarea dragostei lor faţă de muncă, faţă de oamenii muncii şi faţă de frumuseţile patriei.

Ţinînd seama de influenţa instructiv-educativă pe care o au activităţile practice organizate la sfîrşitul anului şcolar cu elevii şcolilor de cultură generală şi pedagogice, secţiile de învăţămînt, directorii de şcoli, învăţătorii şi profesorii sînt chemaţi să acorde organizării lor o deosebită atenţie.

În acest scop se vor lua următoarele măsuri :

I. Şcolile de 8 ani din oraşe şi centre industriale

Activităţile practice de sfîrşit de an şcolar la şcolile de 8 ani din oraşe şi centre industriale se vor organiza în şcoală ţinîndu-se seama de vîrsta şi de dezvoltarea fizică a elevilor ca şi de condiţiile materiale pe care le poate asigura şcoala în acest scop. Astfel, cu elevii claselor I—IV se vor organiza în perioada 4-9 iunie activităţi practice recreative, potrivit vîrstei lor, după cum urmează :

Elevii claselor I şi II, sub conducerea învăţătorilor, vor face între 4 şi 9 iunie — pe baza planului general al activităţilor practice recreative — vizite la monumentele istorice, culturale şi la monumentele naturii din localitate. De asemenea, se vor organiza excursii în parcuri, pe cîmp, la pădure şi în împrejurimile localităţii. Toate acestea vor alterna cu cîntece şi jocuri recreative. Pentru ca aceste activităţi să fie recreative şi educative, învăţătorii le vor povesti copiilor, pe scurt, istoricul monumentelor vizitate şi îi vor antrena la îngrijirea lor, în semn de respect şi grijă faţă de aceste comori ale patriei. Învăţătorii îi vor antrena de asemenea pe copii la culesul plantelor medicinale, cu grija însă ca aceste activităţi să nu fie obositoare şi să se evite orice pericol pentru sănătatea copiilor.

Elevii claselor a III-a şi a IV-a vor efectua zilnic sub conducerea învăţătorilor, în perioada 4-9 iunie, cîte 2-3 ore de activităţi practice care să alterneze, de asemenea, cu cîntece şi jocuri recreative. Astfel, elevii vor putea participa la următoarele activităţii : îngrijirea monumentelor istorice şi ale naturii din localitate ; îngrijirea parcurilor şi pomilor (văruirea, săparea în jurul tulpinei, distrugerea dăunătorilor etc.) ; îngrijirea curţii şcolii şi înfrumuseţarea ei cu ronduri de flori ; completarea colecţiilor şcolare de ştiinţele naturii şi îngrijirea colţului naturii vii ; excursii în împrejurimile localităţii, culegerea pe cîmp a plantelor medicinale ; îngrijirea mormintelor eroilor clasei muncitoare şi ale înaintaşilor progresişti ai poporului nostru; lucrări agricole uşoare pe lotul şcolar la sate (plivit, udat, prăşitul legumelor etc.).

Cu elevii claselor a V-a şi a VI-a, activităţile practice se vor organiza în perioada 11-21 iunie.

Ţinîndu-se seama de faptul că sălile de lucru existente în şcolile de 8 ani nu pot cuprinde zilnic toate clasele la lucrările practice, şcolile vor elabora un plan de desfăşurare a acestor activităţi, programînd zilnic, prin rotaţie, anumite clase la sălile de lucru, restul claselor urmînd să fie antrenate la diverse lucrări de reparaţie şi confecţionare a materialului didactic, sub conducerea profesorilor.

Astfel, cu clasele necuprinse în ziua respectivă la lucrările practice efectuate în sălile de lucru se vor efectua următoarele activităţi:

Elevii claselor a V-a, sub conducerea profesorilor de specialitate, vor executa şi repara planşele de ştiinţele naturale, vor aduna plante pentru întocmirea de ierbare, vor repara cărţile din bibliotecă etc.

Elevii claselor a VI-a, sub conducerea profesorilor de specialitate, vor confecţiona din sîrmă şi sfoară material didactic pentru geometrie, vor confecţiona şi repara (cei talentaţi la desen) planşe pentru fizică şi ştiinţele naturale, hărţi geografice, vor strînge şi vor pregăti insecte pentru confecţionarea de insectare etc. Cu elevii care vor fi cuprinşi în sălile de lucru se vor executa următoarele lucrări :

a) **Clasa a V-a** — lucrări de traforaj : suporturi pentru eprubetă ; suporturi pentru flori ; echere pentru tablă ; cutii pentru insectare ; cumpăna zidarului ; suporturi pentru tocuri şi creioane ; rame pentru planşe ; jucării.

b) **Clasa a VI-a** — lucrări de tîmplărie : compase pentru tablă ; echere pentru tablă ; raportoare mari ; figuri geometrice ; corpuri geometrice ; plan înclinat ; cărucior pentru tribometru ; pîrghie divizată ; tribometru ; partea lemnoasă de la aparatul pentru demonstrat forţa centrifugă ; nivela cu apă ; metrul din lemn divizat ; cadru pentru scripeţi ; scripeţi ; pendulul lui Maxwell ; aparate şi dispozitive cu caracter didactic din lemn, la care se aplică pîrghii.

În general se va urmări ca obiectele executate de elevi să fie materiale didactice, aparate şi dispozitive pentru laborator.

Durata activităţilor practice la clasele V—VI va fi de 3 ore zilnic.

Pentru a-i antrena pe elevi la activităţile practice şi a-i stimula pe cei care se evidenţiază în muncă, la panoul şcolii se vor afişa rezultatele cantitative şi calitative obţinute de fiecare clasă, precum şi nominal elevii fruntaşi în muncă.

La încheierea săptămînii şi la finele practicii se vor analiza pe şcoală rezultatele obţinute de elevii fiecărei clase, decernîndu-se drapelul de clasă fruntaşă.

Planul activităţilor practice de 2 săptămîni va fi elaborat de maiştri şi profesori de specialitate şi supus spre aprobare consiliului pedagogic pînă la 20 mai 1962. Se va avea în vedere ca fiecare clasă să aibă un plan concret pentru întreaga perioadă a activităţilor practice.

II. Şcolile de 8 ani de la sate

În şcolile de 8 ani de la sate activităţile practice pot fi organizate fie între 6—19 aprilie, fie între 11—21 iunie. Se recomandă ca şcolile să aleagă acea perioadă în care se vor putea efectua cu elevii munci cu conţinut variat, util şi instructiv (în G.A.C. şi G.A.S.).

Perioada în care se va efectua practica va fi stabilită de consiliul pedagogic al şcolii, de acord cu unităţile socialiste din agricultură şi va fi aprobată de secţia de învăţămînt şi cultură raională. Ea va putea fi schimbată dacă timpul nu este prielnic, încunoştiinţîndu-se de acest lucru secţia de învăţămînt şi cultură.

Fiecare şcoală de 8 ani de la sate va raporta secţiei raionale de învăţămînt şi cultură perioada stabilită pentru desfăşurarea activităţilor practice. La o şcoală activităţile practice de 2 săptămîni se vor organiza numai într-o singură etapă.

Şcolile de 8 ani de la sate care vor efectua activităţile practice în etapa 6—19 aprilie vor încheia cursurile anului şcolar la 23 iunie.

Practica continuă la şcolile de 8 ani de la sate se va efectua pe loturile agricole şcolare, în G.A.S. şi G.A.C., sub conducerea profesorilor care predau cunoştinţele agricole şi ştiinţele naturale.

Pentru buna organizare şi desfăşurare a muncilor, conducerile şcolilor vor lua în prealabil contact cu conducerile G.A.S. şi G.A.C. în vederea stabilirii planului de muncă. Pentru desfăşurarea în bune condiţiuni a activităţilor practice din această perioadă, profesorii vor colabora strîns cu inginerii şi tehnicienii unităţilor agricole socialiste.

În timpul practicii elevii vor participa la următoarele munci agricole :

În regiunile de şes : întreţinerea culturilor agricole ; executarea plivitului, răritului şi a prăsilei ; polenizări artificiale ; aplicarea de îngrăşăminte suplimentare ; combaterea bolilor şi dăunătorilor care produc pagube culturilor agricole ; recoltarea diferitelor culturi agricole ; pregătirea cartofilor pentru iarovizat, iarovizarea şi plantarea de vară a cartofilor ; întreţinerea culturilor legumicole ; executarea plivitului, răritului, buchetatului, prăşitului şi aplicarea îngrăşămintelor suplimentare la culturile de legume ; amenajarea şi executarea irigatului (numai acele lucrări care sînt accesibile elevilor) ; polenizări suplimentare ; legatul, arăcitul, copilitul şi cîrnitul pătlăgelelor roşii ; pregătirea terenului şi plantarea verzei de toamnă şi a cepei de apă, a ridichilor de lună pentru seminţe ; combaterea bolilor şi dăunătorilor care produc pagube culturilor de legume etc.

În regiunile de deal ; lucrări de întreţinere pomicole în pepiniere şi livezi ; executarea prăşitului, ciupitului, combaterea bolilor şi dăunătorilor care produc pagube pomilor fructiferi ; recoltarea fructelor timpurii ; lucrări de întreţinere viticole ; îngrijirea animalelor mici (albine, viermi de mătase, păsări).

Durata activităţilor practice va fi de 4 ore zilnic.

Profesorii de specialitate care conduc practica elevilor vor organiza zilnic, la începutul muncii, instructajul practic necesar şi instructajul în vederea evitării accidentelor. În cadrul instructajului practic profesorii vor explica conţinutul unor fenomene pe care le vor observa elevii în procesul muncii.

Pe panoul şcolii vor fi afişate clasele fruntaşe în muncă şi elevii fruntaşi.

III. Şcolile medii

Clasele a VIII-a ale şcolilor medii în care se predă studiul maşinilor cu aplicaţii practice, vor desfăşura activităţile practice continue în perioada 11—21 iunie în sălile de lucru proprii, în atelierele şcolilor profesionale, tehnice şi de meserii şi în centrele de ateliere, sub conducerea profesorilor-maiştri, cîte 4 ore zilnic. În cadrul lucrărilor practice elevii vor executa operaţii complexe de lăcătuşărie aplicate la confecţionarea de material didactic şi diferite scule, ca de exemplu : cadre de ferăstrău pentru tăiat metale ; dălţi diferite ; compase de trasat ; ciocane ; dornuri ; punctatoare ; morişca cu aburi, morişca cu apă şi turbina cu aburi (material didactic) ; pirometru şcolar cu cadran ; dispozitiv pentru dilataţia sferei ; dinamometre şcolare ; pompe ; vas din tablă pentru demonstrat presiunea laterală ; calorimetru şcolar.

La şcolile medii unde există mai multe clase a VIII-a, unde sălile de lucru nu pot cuprinde zilnic toate clasele, se va elabora un program special de cuprindere a elevilor la activităţile practice. Programul va prevedea cuprinderea prin rotaţie a claselor la sălile de lucru şi lucrările date zilnic celorlalte clase. Clasele necuprinse la lucrările practice din sălile de lucru vor fi antrenate la lucrări de reparare şi confecţionare a materialului didactic sub conducerea profesorilor de specialitate.

Se recomandă să se efectueze cu ele următoarele lucrări : confecţionarea de planşe pentru ştiinţele naturale necesare şcolilor de 8 ani la botanică şi zoologie ; confecţionarea de planşe pentru fizică ; confecţionarea de planşe pentru geometrie ; confecţionarea de figuri şi corpuri geometrice din carton, sîrmă şi sfoară ; repararea cărţilor din bibliotecă.

Elevii claselor a VIII-a de la şcolile medii de la sate care nu au săli unde să execute lucrările practice vor desfăşura activităţi practice în agricultură, la G.A.S. şi G.A.C., participînd efectiv, sub conducerea profesorilor de ştiinţe naturale, la muncile agricole

Elevii din clasele a IX-a şi a X-a de la şcolile medii din oraşe şi centre industriale vor desfăşura activităţile practice continue, timp de 12 zile lucrătoare, în întreprinderi industriale şi pe şantiere de construcţii, iar cei de la şcolile medii din centre agricole îşi vor desfăşura aceste activităţi în S.M.T., centre mecanice şi G.A.S.

Pentru a nu se întîmpina greutăţi în ce priveşte asigurarea locurilor de muncă, secţiile de învăţămînt şi cultură vor lua următoarele măsuri :

În localităţile unde sînt mai multe şcoli medii, iar întreprinderile nu pot cuprinde toate clasele într-o singură etapă, practica în producţie cu clasele IX—X se va programa în 2 etape : o etapă a practicii în producţie se poate organiza între 6—19 aprilie inclusiv, cu prima serie de şcoli, iar a doua între 11—23 iunie, cu altă serie de şcoli. În localităţile unde sînt mai multe şcoli medii, de comun acord cu conducerile întreprinderilor şcolile vor fi programate pentru practică în producţie în una sau două etape, după condiţiile existente local.

Şcolile medii care vor desfăşura practica în producţie în etapa 6—19 aprilie vor prelungi cursurile pînă la 23 iunie inclusiv.

În localităţile unde se pot asigura locuri de practică în întreprinderi, practica în producţie cu clasele IX—X se va organiza în perioada 11—23 iunie.

Pentru buna desfăşurare a practicii în producţie a elevilor şcolilor medii, secţiile de învăţămînt şi cultură vor alcătui un plan concret de desfăşurare a acesteia pe etape, avînd grijă ca elevii aceloraşi şcoli să fie programaţi numai într-o singură etapă la practică.

IV. Şcolile medii cu instruire în producţie

Clasele VIII—X ale şcolilor medii cu instruire în producţie vor desfăşura activităţile practice continue în perioada 11—23 iunie astfel :

Elevii din clasele a VIII-a vor desfăşura activităţi practice în şcoală şi vor face vizite la întreprinderi. În cadrul vizitelor se va pune accentul pe lămurirea unor probleme predate în cadrul tehnologiei materialelor şi lăcătuşărie precum şi pe modul de aplicare în producţie a unor legi şi principii studiate la obiectele de cultură generală. Cu acest prilej li se va vorbi elevilor despre profilul întreprinderii, li se vor prezenta secţiile ei de bază şi auxiliare, li se vor da lămuriri despre modul de organizare a procesului de producţie etc.

Cu clasele IX—X practica se va organiza, de comun acord cu întreprinderile, zilnic cîte 4 ore în secţiile şi la meseriile unde au lucrat elevii în timpul anului. În cazul cînd în aceeaşi secţie şi la aceeaşi meserie trebuie să lucreze mai multe clase, pentru a nu aglomera întreprinderea, aceste clase vor fi programate în 2—3 schimburi, reducîndu-se în acest caz practica la 3 ore.

Înainte de a intra în practica continuă de 2 săptămîni elevii claselor a IX-a şi a X-a vor fi supuşi unui examen medical.

Conducerile şcolilor, de comun acord cu conducerile întreprinderilor, vor organiza în această perioadă probe practice cu elevii în scopul cercetării nivelului lor de pregătire practică şi tehnologică. Probele practice vor fi date împreună cu conducerile secţiilor unde lucrează elevii şi vor fi apreciate de profesorul-maistru şi de conducerea tehnică a secţiei unde a avut loc proba.

Conţinutul probelor practice va fi stabilit împreună cu inginerii, maiştrii şi muncitorii care au supravegheat şi îndrumat practica elevilor în timpul anului şcolar. În cadrul probelor practice se vor urmări : deprinderile practice însuşite de elevi, nivelul lor de pregătire tehnologică, ritmul şi precizia executării lucrării. Fiecărui elev i se va acorda pentru proba practică o notă care va constitui notă la lucrarea de probă pe trimestrul al III-lea.

Situaţia probelor practice date elevilor şi notele acordate acestora vor fi păstrate în arhiva şcolii.

La sfîrşitul perioadei celor săptămîni de activităţi pra în întreprindere, conducerile lilor şi cadrele didactice vo ganiza o încheiere festivă tor activităţi în întrep Cu acest prilej se vor aduc ţumiri muncitorilor, inginerilor maiştrilor care au sprijinit procesul pregătirii practice a elevilor.

V. Şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare

Şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare vor programa activităţile practice astfel :

Şcolile pedagogice de învăţători vor programa activităţi practice în agricultură (în G.A.S. şi G.A.C.) şi pe terenul agricol experimental.

Şcolile pedagogice de educatoare vor programa activităţi practice în şcoală. Elevele vor fi antrenate în această perioadă s confecţioneze material didact necesar grădiniţelor de copii obiecte de lucru de mînă. Ast fel, ele vor executa, sub condu cerea cadrelor didactice, următoarele lucrări : jucării din hîrtie şi carton ; planşe cu desene reprezentînd basme şi povestiri ; păpuşi şi animale din pînză umplute cu rumeguş sau vată ; rochiţe pentru păpuşi ; şorţuleţe brodate pentru copii ; flori şi fructe executate din mătase, gogoşi, coji de nucă, plastilină etc.

★

Pentru ca activităţile practice de două săptămîni să-şi atingă pe deplin scopul, este necesar ca directorii şcolilor să acorde mare atenţie organizării lor şi special practicii în producţie.

În acest scop se vor stabili din timp întreprinderile unde se vor organiza activităţile practice, locurile de muncă şi lucrările pe care le vor executa elevii. Înainte de începerea practicii efective elevii vor fi instruiţi la locul de practică asupra specificului muncii, asupra maşinilor şi uneltelor cu care vor lucra şi li se vor da instrucţiunile necesare cu privire la protecţia muncii şi tehnica securităţii muncii.

În vederea desfăşurării în bu condiţiuni a activităţii pract conducerile şcolilor de cultură generală şi pedagogice vor alcătui un plan de măsuri care să prevadă repartiţia locurilor de practică pe grupe de elevi, conţinutul muncii în producţie şi cadrele didactice care vor conduce şi îndruma aceste activităţi şi vor răspunde de desfăşurarea lor. Planul de măsuri va fi dezbătut şi aprobat de consiliul pedagogic şi va fi adus din timp la cunoştinţa elevilor şi părinţilor.

Secţiile de învăţămînt şi cultură raionale, orăşeneşti şi regionale vor urmări modul cum au organizat şcolile de cultură generală activităţile practice de două săptămîni şi vor îndruma în perioada desfăşurării lor cadrele didactice. În acest scop vor întocmi un plan de cuprindere a şcolilor în timpul practicii.

La sfîrşitul perioadei de practică, pe baza rapoartelor întocmite de şcoli, secţiile de învăţămînt şi cultură vor raporta Ministerului Învăţămîntului şi Culturii modul cum s-au desfăşurat activităţile practice, precum şi rezultatele care au fost obţinute.

Învăţămînt profesional şi tehnic

Lecţii de desen tehnic

Trecerea la executarea schiţelor constituie pasul cel mai important pe care-l fac elevii în însuşirea desenului tehnic. De aceea îi acord o atenţie deosebită.

Socotesc necesar ca, încă din primul moment al predării cunoştinţelor cu privire la efectuarea schiţelor, să le dau elevilor şi cîteva noţiuni cu privire la proiecţia axonometrică. Am folosit în acest scop proiecţia axonometrică dimetrică, considerînd că astfel prezentarea pieselor apare mai apropiată de înfăţişarea lor reală, coeficienţii de deformare fiind relativ mici. Am reprezentat pe tablă în proiecţie axonometrică piese simple şi am cerut elevilor să facă trecerea de la această proiecţie, care este forma de exprimare cea mai intuitivă a obiectelor, la proiecţia ortogonală. În acest scop pe fe-ele pieselor reprezentate în pro-ecţie axonometrică am fixat cî-va puncte, pe care ucenicii şi ii le-au urmărit în proiecţie onală. Apoi am reprezentat iecţie ortogonală două ve-cerîndu-le elevilor ca pe a o determine ei.

aceste exerciţii au avut a pregăti elevii în ve-cutării schiţelor după entru ca ei să fie cît icaţi, am executat întot-na la tablă, la începutul lec-ţiilor, o schiţă după o piesă simplă şi, pe cît posibil, specifică meseriei pentru care se pregătea clasa respectivă. Cu această ocazie le-am reamintit elevilor şi unele cerinţe de bază de care trebuie să ţină seama la alcătuirea schiţelor, ca de pildă regulile ce stau la baza alegerii vederilor, cerinţele privitoare la proporţii, la cotare etc.

Printr-o serie de exemple pe care le-am reprezentat la tablă am căutat să scot în evidenţă portanţa prezentării în desen ecţiunilor prin diferite piese. această ocazie le-am indicat lor cum trebuie să procedeze ci cînd aleg locul unei astfel ecţiuni. Am precizat că locul numărul secţiunilor se stabileşte în raport cu numărul proiecţiilor şi cu posibilităţile pe care le oferă proiecţiile pieselor ca prin secţionare să dezvăluie cît mai multe elemente din interiorul lor. De asemenea, am scos în evidenţă pe desen modul de reprezentare a găurilor netede şi filetate, modul de cotare a ghiurilor, conicităţilor etc., plasarea semnelor de calitate .d.

dicarea filetului în desen am atras în mod special atenţia elevilor asupra felului cum se pune în evidenţă profilul filetului.

După un timp, în decursul căruia am schiţat cu elevii numai piese neasamblate (libere), am trecut la alcătuirea schiţelor şi desenelor de ansamblu. Aici atenţia principală am îndreptat-o asupra trecerii de la un capitol la altul. Pentru aceasta am prezentat mai întîi elevilor, pe planşe didactice, o serie de desene de ansamblu executate corespunzător tuturor cerinţelor tehnice. Astfel le-am dat posibilitatea ca mai întîi să urmărească în desen sistemele de asamblare şi apoi să le execute după natură.

La schiţele de ansamblu şi subansamblu după natură este indicat să se execute întîi schiţa ansamblului şi apoi schiţa detaliilor. Practica didactică mi-a demonstrat însă că pentru începători, la primul ansamblu este bine să utilizăm calea inversă, adică să cerem elevilor să execute mai întîi detaliile şi apoi ansamblul. În felul acesta elevii şi-au însuşit mai bine unele reguli pe care le-au întîlnit apoi frecvent la executarea pieselor asamblate. In rest, singurul procedeu valabil rămîne, aşa după cum s-a spus mai sus, cel recomandat de practica curentă.

Tot pentru a asigura o cît mai mare corectitudine a executării schiţelor am grijă ca pe pereţii sălii de desen să existe permanent planşe didactice cuprinzînd indicaţii privind folosirea corectă a instrumentelor de desen, scrierea tehnică standardizată, formatele desenelor conform STAS-ului, scara desenelor, reprezentarea în proiecţia axonometrică a unor piese specifice meseriei în care se pregătesc ucenicii sau elevii, dispoziţia proiecţiilor conform STAS-urilor etc. Pun de asemenea la dispoziţia elevilor planşe reprezentînd construcţii geometrice, desene de montaj, desene cu secţiuni speciale etc.

Socotesc de o importanţă deosebită pentru deprinderea ucenicilor şi elevilor cu efectuarea corectă a schiţelor ca sălile de desen să fie înzestrate cu un bogat şi variat material demonstrativ, în special cu piese de maşini, machete, desene industriale etc.

Îndrumarea profesorului trebuie să se manifeste permanent, în tot timpul cît lucrează elevii. De aceea de îndată ce ei şi-au început lucrul în caietele de desen sau la planşete trec pe lîngă masa fiecăruia, verificînd în ce măsură cunosc şi respectă regulile de lucru şi cum interpretează din punct de vedere ştiinţific problemele ce le au de rezolvat. De îndată ce constat că o anumită greşeală se repetă atrag atenţia asupra ei întregii clase. De pildă, am constatat că mai mulţi elevi desenau cercuri, corpuri de revoluţie, curbe plane închise, figuri simetrice etc. fără ca în prealabil să fi dus axele faţă de care sînt generate sau trasate acestea. De asemenea, am văzut că unii nu cunosc sensul în care trebuie dusă o orizontală, o verticală, o dreaptă înclinată etc. Corectînd asemenea greşeli şi îndrumînd în continuare efectuarea lucrărilor reamintesc în acelaşi timp şi unele noţiuni care se leagă direct de schiţele sau desenele executate de elevi — proporţia, jocul liniilor, plasarea semnelor de calitate, indicarea toleranţelor, a reperelor etc. Pe toate aceste căi caut să realizez adîncirea cunoştinţelor şi deprinderilor de desen tehnic, care au o importanţă esenţială în procesul de producţie.

Ing. C. MOCANU
Iaşi

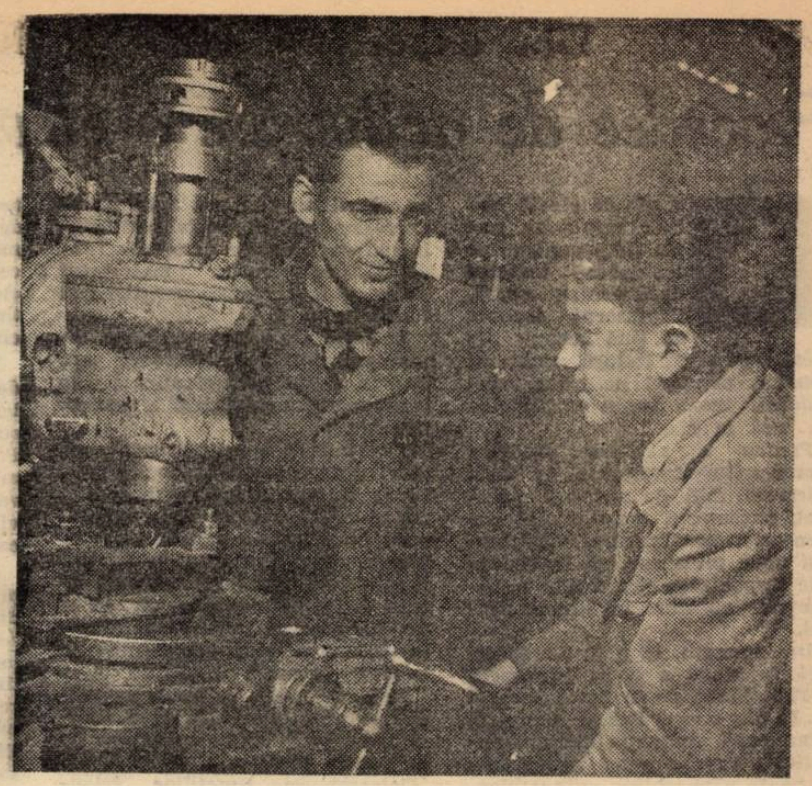

Îndrumările maistrului sînt un preţios ajutor pentru elevii şcolii profesionale

Cum organizez instructajul introductiv

O trăsătură specifică a predării cunoştinţelor de lăcătuşărie la anul I al şcolilor profesionale de mecanici agricoli, care determină folosirea unor metode speciale, o constituie faptul că în planul de învăţămînt al acestor şcoli nu mai figurează predarea tehnologiei generale a lăcătuşăriei. Aceasta face ca instructajul introductiv să capete un rol deosebit de important şi să fie astfel structurat încît să îmbine predarea celor mai importante noţiuni ştiinţifice şi tehnice privind tema respectivă cu prezentarea aprofundată a modului cum se efectuează o operaţie de lucru.

Desigur, un asemenea instructaj cuprinzînd elemente de predare a tehnologiei ridică probleme complexe mai ales în ceea ce priveşte proporţionarea justă în timp a celor două elemente constitutive ale lecţiei. Pentru a le rezolva, caut să organizez cu o deosebită grijă instructajul.

Încep întotdeauna printr-o scurtă recapitulare a celor învăţate anterior la lecţiile practice şi prin verificarea cunoştinţelor teoretice legate de subiectul lecţiei noi, pe care ucenicii şi le-au însuşit anterior în cadrul disciplinelor de specialitate.

În continuare explic noile cunoştinţe, lucrînd frontal cu întreaga grupă. Cu ajutorul materialului intuitiv prezint rolul funcţional al piesei care urmează a fi executată, importanţa ei economică şi utilitatea ei. Prezint apoi materialul din care se va lucra piesa, arătînd condiţiile tehnice şi tehnologice pe care trebuie să le îndeplinească şi îl compar cu alte materiale din care s-ar mai putea confecţiona piesa, expunînd considerentele economice, tehnice şi estetice care au determinat alegerea. Mai departe mă ocup de sculele şi eventualele dispozitive necesare execuţiei, dînd explicaţii asupra construcţiei şi mai ales asupra funcţionării şi folosirii lor.

Metodele şi procedeele de lucru care pot fi folosite în efectuarea lucrării respective le înfăţişez combinînd expunerea cu demonstrarea procesului de muncă. Atrag atenţia ucenicilor asupra structurii operaţiei şi a legăturilor care există între diferitele faze şi mînuiri ce o compun.

După cum se vede, pînă în acest moment predarea cunoştinţelor teoretice de tehnologie şi explicaţiile privind efectuarea practică a lucrării se întrepătrund. De aici înainte instructajul practic propriu-zis devine preponderent.

Pentru a crea condiţii ca ucenicii să reproducă în mod corect procedeul de muncă, îl prezint mai întîi în ansamblu şi în ritm normal de lucru, reluîndu-l apoi pe elemente componente şi în ritm încetinit. Astfel ei pot observa şi memora toate mişcările care-l compun. În timpul demonstrării procedeului de muncă fac pauze scurte între diferitele faze şi analizez faza respectivă cu ucenicii, astfel încît să reliefez importanţa ei şi succesiunea mişcărilor, poziţia corectă a corpului în timpul lucrului şi greşelile care s-ar putea ivi din lipsă de atenţie.

În continuare execut din nou operaţia în ansamblu şi în ritm normal de lucru, cerînd apoi cîtorva ucenici să reproducă parţial sau total procedeul de muncă. În cazul cînd constat că ei nu reuşesc să-l reproducă corect, demonstrez şi explic din nou fazele principale şi reiau verificarea, deoarece însuşirea greşită a unui procedeu produce mari greutăţi la executarea lucrării şi la însuşirea unui procedeu nou.

Închei instructajul introductiv revenind pe scurt asupra regulilor de securitate a muncii şi de protecţie a muncii care trebuie avute în vedere la efectuarea lucrării şi cu prezentarea unor exemple din producţie menite să arate ce importanţă are asupra creşterii productivităţii muncii executarea piesei în limitele timpului afectat. Bineînţeles că la stabilirea şi aprecierea normelor de lucru ţin seama de nivelul general de pregătire al grupei şi de dotarea cu utilaj şi scule a atelierului-şcoală.

Controlez şi corectez apoi documentaţia tehnică şi tehnologică elaborată de ucenici, asigurînd astfel toate condiţiile pentru a trece la desfăşurarea instructajului curent, în care are loc formarea propriu-zisă a priceperilor şi deprinderilor de lucru ale ucenicilor.

O asemenea succesiune a activităţii în cadrul instructajului introductiv mi-a permis să asigur nu numai o bună şi corectă executare a lucrării, ci şi să contribui la dezvoltarea şi consolidarea deprinderii elevilor de a munci în mod sistematic.

NECULAI D. DOROHOI
maistru-instructor
la Centrul şcolar agricol din Vaslui

Cîteva constatări
pe marginea examenelor de grade

Recenta sesiune a examenelor pentru obţinerea gradului II a confirmat din nou utilitatea şi importanţa instituirii acestui sistem ca mijloc de perfecţionare a învăţătorilor şi profesorilor. În marea lor majoritate, cei care s-au prezentat la examenele organizate de I.P.C.D.-Cluj au dat răspunsuri documentate, clare şi sistematizate, ceea ce a dovedit o vie preocupare din partea lor pentru a-şi îmbunătăţi continuu atît pregătirea teoretică şi practică de specialitate, cît şi pregătirea ideologică.

Inspecţiile speciale au arătat că multe cadre didactice sînt preocupate de îmbunătăţirea stilului propriu de muncă prin aplicarea celor studiate, de a găsi mijloace tot mai bune de rezolvare a problemelor pe care le ridică practica activităţii cu elevii. Astfel, un profesor din Cluj a căutat procedee care să-i permită cunoaşterea într-un timp cît mai scurt a elevilor — a bagajului lor de cunoştinţe, a aptitudinilor şi posibilităţilor lor. Pentru aceasta, cînd începe munca la o clasă nouă, deci cu copii pe care nu-i cunoaşte, anunţă că toţi elevii vor fi examinaţi de mai multe ori în decursul trimestrului, dar că fiecare dintre ei poate răspunde o dată cînd vrea el. Aceste răspunsuri „voluntare" îi permit profesorului să cunoască posibilităţile maxime ale elevilor şi să pretindă ulterior răspunsuri cît mai apropiate sau chiar peste acest nivel. În cazul că unul sau altul dintre elevi dă răspunsuri sub posibilităţile manifestate cu ocazia răspunsului „voluntar", profesorul caută cauzele care-l determină pe elev să nu dea întregul randament de care este capabil şi să ia măsurile care se impun.

Cu ocazia inspecţiilor speciale s-a văzut preocuparea cadrelor didactice de a ţine lecţii bune, echilibrate, în care noile cunoştinţe să fie prezentate sistematic, clar, subliniindu-se esenţialul şi care să contribuie din plin la formarea şi dezvoltarea trăsăturilor proprii omului nou.

În majoritatea cazurilor, lucrările metodico-ştiinţifice au fost bazate pe experienţa personală a cadrelor didactice, cît şi pe cea a colectivului în care muncesc. Cu ocazia susţinerii acestor lucrări, cît şi la examenele orale, majoritatea candidaţilor au dovedit că au parcurs o bogată bibliografie ideologică şi de specialitate, că sînt capabili să o folosească în examinarea critică şi în fundamentarea teoretică a activităţii personale şi să scoată din ea elemente preţioase pentru îmbunătăţirea muncii lor.

Munca stăruitoare şi conştiincioasă pe care o depun cadrele didactice pentru a răspunde obiectivelor care au călăuzit partidul şi guvernul la instituirea gradelor didactice fac din acestea un puternic stimulent atît în ridicarea continuă a măiestriei pedagogice, cît şi în promovarea interesului pentru cercetarea metodico-ştiinţifică şi pentru valorificarea experienţei celor ce muncesc pe tărîmul şcolii.

TEODOR NECŞA
conferenţiar la I.P.C.D.-Cluj

★

Nivelul de pregătire al candidaţilor care s-au prezentat în anul acesta la examenele organizate la I.P.C.D.-Timişoara pentru obţinerea gradelor didactice a fost simţitor superior celui din sesiunea precedentă.

Răspunsurile candidaţilor s-au caracterizat în general prin justă orientare ideologică, precizie, argumentare. În multe lucrări metodico-ştiinţifice materialul faptic a fost supus unei temeinice prelucrări, concluziile autorului apărînd cu claritate.

În acelaşi timp, în pregătirea unor candidaţi — e drept, puţini la număr — au continuat să se manifeste o serie de lipsuri. Astfel, o parte din ei nu au reuşit să fundamenteze tezele metodice susţinute şi de aceea au utilizat în expunere un stil declarativ, în care abundă expresiile : „profesorul trebuie să...", „vom căuta să...", „va trebui să arătăm elevilor că..." etc. (Aceasta se datoreşte şi faptului că multe din metodicile existente sînt concepute într-un astfel de stil).

O serie de lucrări prezentate de candidaţi au fost lipsite de sistematizare. Din aceste lucrări numai cu mare greutate s-au putut desprinde ideile şi temele principale. Abordarea unor tematici prea vaste i-a împins pe unii autori spre o tratare descriptivă şi nu analitică a subiectului şi astfel lucrările lor au avut mai de grabă caracterul unor referate decît al unor lucrări care să analizeze în adîncime şi să generalizeze aspectele concrete ale muncii instructiv-educative proprii.

Lipsurile de acest fel arată că este necesară o mai atentă îndrumare a autorilor în cercetarea ştiinţifică a experienţei proprii, ca şi în alegerea unor teme adecvate pentru lucrări. Considerăm, de asemenea, necesar ca programele pentru examenele de gradul doi să facă mai mult apel la gîndirea candidaţilor, la puterea lor de sintetizare şi interpretare a fenomenelor şi a datelor.

Numărul celor care au promovat cu note mari examenele din sesiunea recentă ne îndreptăţeşte să afirmăm că învăţătorii şi profesorii şcolilor noastre pot face faţă cu succes unor exigenţe sporite.

ION DRĂGAN
lector la Institutul pedagogic de 3 ani din Timişoara

Din experienţa şcolii sovietice

Procedee de activizare a elevilor la lecţii

Se ştie că elevii şcolilor serale au puţin timp pentru efectuarea temelor date pentru acasă. Profesorul trebuie să ţină seama de acest fapt şi să reducă volumul temelor, mergînd pe calea consolidării temeinice a materialului încă în clasă.

Pentru a activiza gîndirea muncitorilor-elevi şi a le trezi interesul faţă de obiectul studiat, profesorul trebuie să-i antreneze la analiza şi la sintetizarea unor probleme, să le dezvăluie importanţa practică a cunoştinţelor obţinute în timpul lecţiei.

De exemplu, la o lecţie de fizică în clasa a X-a, profesorul I. P. Zabiaka de la Şcoala serală nr. 14 din oraşul Kazan, a pus, la tema nouă „Inducţia electromagnetică", următoarea problemă: se poate oare obţine curent electric prin influenţa magnetică asupra conductorului? Totodată el a subliniat că interesul manifestat la timpul său de către savanţi faţă de această problemă a fost provocat de cerinţele practicii.

După ce s-au repetat, la începutul lecţiei, problemele privitoare la interacţiunea curentului electric şi cîmpului magnetic, s-a tras concluzia că fenomenele electrice şi magnetice sînt legate între ele, în jurul sarcinii electrice mobile apărînd un cîmp magnetic. Aceasta a permis să se înceapă „cercetarea" problemei puse cu ajutorul unei serii de experienţe. În cîmpul magnetic s-a aşezat un circuit închis avînd un galvanometru sensibil. Nu s-a produs curent electric. În timp ce se înlătura magnetul, galvanometrul a înregistrat existenţa curentului. Acest lucru a trezit interesul elevilor. Cînd magnetul a fost readus a apărut un curent de sens invers. Experienţa s-a repetat mişcîndu-se conductorul în cîmpul magnetic. S-a tras concluzia că pentru a obţine curent într-un cîmp magnetic trebuie să mişcăm magnetul sau conductorul. Profesorul a mişcat conductorul paralel cu liniile de forţă ale magnetului, dar nu s-a produs curent. Aceasta a provocat nedumerirea clasei, căreia i s-a propus să compare direcţia mişcării magnetului sau a conductorului şi liniile de forţă. Unii elevi au făcut presupuneri prudente, arătînd că pentru a obţine curent trebuie să mişcăm conductorul pînă la intersecţia sa cu liniile de forţă ale magnetului. Profesorul însă a demonstrat că nici în acest caz nu se produce curent. După aceea, cu ajutorul unei scheme bine executate, care a fost proiectată pe un ecran, profesorul le-a explicat elevilor că nu se produce curent electric decît odată cu schimbarea fluxului magnetic prin circuitul închis al conductorului.

Pentru consolidarea şi aprofundarea cunoştinţelor predate profesorul a cerut clasei să arate cum va reacţiona acul galvanometrului dacă conductorul va fi mişcat în cîmpul magnetului în formă de potcoavă. S-a desenat pe tablă schema cîmpului magnetic şi a conductorului. Elevii au tras concluzia că în fir apare curent electric alternativ. Justeţea concluziei a fost verificată prin experienţă. Profesorul a subliniat că un asemenea conductor într-un cîmp magnetic este modelul generatorului electric contemporan.

S-au determinat apoi fenomenele inducţiei electromagnetice, s-a formulat noţiunea cu privire la forţa electromotoare a curentului de inducţie, s-a arătat direcţia acesteia şi s-a precizat că mărimea forţei electromotoare depinde de viteza schimbării fluxului magnetic care străbate circuitul.

Unul din cele mai însemnate merite ale acestei lecţii constă în faptul că experimentul a fost folosit cu dibăcie: prima experienţă a dus la o concluzie pripită care a fost răsturnată de a doua, a treia experienţă a confirmat justeţea presupunerii exprimate, iar a patra a permis să se verifice dacă teoria problemei a fost bine înţeleasă. Prin urmare, elevii au rezolvat activ şi în oarecare măsură individual problema cu caracter instructiv dată de profesor, iar materialul lecţiei a fost însuşit conştient şi temeinic.

Cadrele didactice sovietice apreciază astfel de metode, care duc la activizarea elevilor şi la însuşirea independentă a cunoştinţelor.

Căutînd să-i pregătească pe elevi pentru însuşirea lecţiei noi, să le trezească interesul pentru cunoştinţele nou predate, profesorii unor şcoli serale din oraşul Kazan organizează în prealabil lucrări individuale. După cum arată experienţa şcolilor nr. 11 şi nr. 12, această muncă contribuie la însuşirea mai conştientă a noului material.

Iată, de pildă, ce temă au primit spre rezolvare în mod individual elevii clasei a VIII-a de la Şcoala serală nr. 11 la lecţia „Determinarea funcţiilor trigonometrice" în vederea consolidării cunoştinţelor cu privire la raporturile constante: să se construiască sau să se taie din hîrtie triunghiuri dreptunghice de orice dimensiuni (în două variante) şi să se găsească trei raporturi între laturile şi unghiurile triunghiului. Lecţia a început cu controlul şi analiza temei efectuate. Este semnificativ faptul că lucrarea simplă care urma să fie rezolvată individual acasă a dat un material bogat pentru o discuţie vie pe o temă abstractă ca aceasta şi pentru confirmarea empirică a concluziei cu privire la raportul constant obţinut din studiul triunghiurilor.

Pentru a-i antrena pe tineri în munca activă legată de analiza şi de generalizarea materialului explicat, profesorul I. P. Zabiaka foloseşte, în predarea cunoştinţelor noi, proiecţii de scheme şi desene cu ajutorul epidiascopului. Pe ecran apar şi întrebări de sinteză legate de conţinutul lecţiei. Ascultîndu-l pe profesor, elevii pregătesc individual răspunsuri la aceste întrebări. În cursul discuţiei, care se îmbină cu explicaţiile profesorului, elevii formulează legi, definesc noţiuni fizice etc. Astfel, la lecţia cu tema „Măsurarea intensităţii cîmpului magnetic", după verificarea cunoştinţelor şi amintirea scopului lecţiei noi, profesorul a explicat schema aparatului pentru stabilirea intensităţii cîmpului magnetic, proiectat pe ecran, cerînd elevilor să fie atenţi la explicaţiile sale şi să pregătească răspunsuri la întrebările care vor fi şi ele proiectate pe ecran. Întrebările cereau să se arate de ce depinde mărimea forţei care acţionează asupra conductorului de curent electric pus în cîmpul magnetic, cum se manifestă această dependenţă şi care dintre elemente rămîn neschimbate în timpul măsurării intensităţii cîmpului magnetic.

Îmbinarea metodelor verbale de predare cu folosirea schemelor, desenelor şi întrebărilor de sinteză permite profesorului I. P. Zabiaka să explice în 17—20 minute toată lecţia. Intensificarea activităţii intelectuale a elevilor contribuie la îmbunătăţirea calităţii cunoştinţelor lor.

Desfăşurarea lecţiei direct în producţie este de asemenea una din metodele de activizare a procesului de însuşire a cunoştinţelor în şcolile serale. În condiţiile producţiei, cunoştinţele teoretice le devin elevilor mai apropiate şi mai pe înţelesul lor. Ţinînd seama de aceasta, profesorii multor şcoli serale din Kazan organizează unele lecţii şi lucrări practice de laborator în secţiile întreprinderilor

Astfel, profesoara de chimie N. P. Grigorieva, de la Şcoala nr. 13, a predat lecţia cu tema „Nitroceluloza" în secţia fabricii de peliculă cinematografică „Kuibîşev". Înainte de lecţie profesoara a dat elevilor cîteva întrebări la care trebuiau pregătite răspunsuri după explicaţiile ei. La începutul lecţiei profesoara a caracterizat procesul tehnologic din atelier. După aceea un inginer le-a vorbit elevilor despre o serie de agregate, iar N. P. Grigorieva i-a ajutat să înţeleagă reacţiile chimice. Pentru a le da noţiuni cu privire la procesele chimice ce au loc în aparatele de nitrare profesoara le-a explicat ecuaţia reacţiei privind interacţiunea celulozei şi acidului azotic. După familiarizarea succesivă a elevilor cu toate etapele producţiei a avut loc o convorbire în cadrul căreia materialul lecţiei a fost sistematizat şi generalizat.

Căile şi mijloacele de intensificare a eficacităţi metodelor de predare în şcoala serală de cultură generală sînt vaste şi variate. Între acestea activizarea elevilor în timpul lecţiilor pentru însuşirea mai rapidă a cunoştinţelor contribuie la reducerea temelor pe care tinerii trebuie să le rezolve acasă, ceea ce este foarte important în condiţiile şcolii serale.

D. VILKEEV
Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice a R.S.S.A. Tătară (din revista „Sovetskaia pedagoghika")

Elevii Şcolii tehnice nr. 4 din Moscova în timpul lucrărilor practice în atelierul de mecanică.

Bibliografie

A apărut Revista de pedagogie nr. 2/1962

Rubrica „STUDII ŞI CERCETĂRI" cuprinde articolele: „Rolul definiţiei şi al regulii gramaticale în generalizarea conştientă a fenomenului gramatical la elevi" de ANA TUCICOV-BOGDAN şi PAULA STOLERU CONSTANTINESCU; „Dezbaterea problemelor de viaţă în munca educativă cu clasa" de RAREŞ MARINESCU; „Particularităţile învăţării unui exerciţiu de gimnastică prin folosirea unor mijloace intuitive şi verbale" de MIHAI EPURAN şi GHEORGHE GHIŞOIU; „Un manuscris de pedagogie la începutul secolului al XIX-lea în Moldova" de N. C. ENESCU;

La rubrica PROBLEME ALE ŞCOLII DE 8 ANI sînt incluse articolele: „Unele probleme pedagogice desprinse din consfătuirile regionale privind sistemul de predare pe obiecte de către profesori la clasele mici" de CORNELIA MARINESCU şi MARIN VIŞAN; „Mijloace de realizare a unităţii pedagogice în şcoala de 8 ani" de VASILE POPEANGĂ.

Rubrica ŞCOALA ŞI PRODUCŢIA cuprinde: „Organizarea cabinetelor tehnice în şcolile de cultură generală" de NICOLAE DINU;" „Dulapul metodic şi folosirea lui de către profesori şi maiştri — instructori în şcolile profesionale şi tehnice" de EUGEN RÎPĂ; „Legarea teoriei cu practica prin orele de tehnologie în şcolile profesionale" de SCHEMMEL GUNTER.

În cadrul rubricii CONSULTAŢII — DISCUŢII sînt inserate articolele: Predarea temei «Concepţia evoluţionistă a lui Ch. Darwin în lumina materialismului dialectic» de IRINA VOICHIN; „Despre educarea copiilor preşcolari în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar" de ALEXANDRINA IONESCU.

La rubrica DE PESTE HOTARE sînt publicate articolele: „Republica Cuba — teritoriu eliberat de analfabetism" de ALEXANDRU ROŞCA; „Anul 1961 — «anul educaţiei în Cuba»" de IOSIF I. GABREA.

La CRITICĂ ŞI BIBLIOGRAFIE sînt prezentate: „O lucrare privind munca profesorului diriginte" de STELIANA NĂSTĂSESCU; „Metodici pentru profesorii din Republica Democrată Germană şi „Kleine Pädagogische Enzyclopädie" (Mica enciclopedie pedagogică). de I. I. G.

CONCURS

INSTITUTUL POLITEHNIC DIN IAŞI

anunţă ocuparea prin concurs a următoarelor posturi vacante:

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

1. Post de asistent la catedra de chimie anorganică;
2. Post de şef de laborator la catedra de chimie anorganică;
3. Post de preparator la catedra de chimie anorganică.

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

1. Post de asistent la catedra de statistică şi beton;
2. Post de asistent la catedra de statistică şi beton.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

1. Post de inginer principal electronist la catedra de utilizări electrice;
2. Post de tehnician electronist la catedra de utilizări electrice.

FACULTATEA DE MECANICĂ

1. Post de profesor la catedra de rezistenţa materialelor, disciplina rezistenţa materialelor;
2. Post de şef de laborator la catedra de rezistenţa materialelor.

Cererile de înscriere la concurs se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunţ la rectoratul institutului din Iaşi, Calea 23 August nr. 11, însoţite de următoarele acte:

Pentru postul de profesor: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar; lucrările ştiinţifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia (întreprinderea) în care acesta îşi are funcţia de bază; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat; autobiografia.

Pentru posturile de asistent, şef laborator şi preparator principal: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările ştiinţifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităţilor profesionale şi obşteşti, eliberat de instituţia (întreprinderea) la care acesta îşi are funcţia de bază sau recomandarea şefului de catedră în cazul cînd candidatul funcţionează în învăţămînt; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat; autobiografia.

PARTICIPAŢI LA EXCURSIILE ORGANIZATE CU PRILEJUL ZILEI DE 1 MAI

Oficiul Naţional de Turism „Carpaţi"

Agenţia Bucureşti

organizează cu prilejul zilei de 1 Mai excursii cu trenul şi autocarele în cele mai pitoreşti localităţi turistice din ţară pe Valea Prahovei, Valea Oltului, Poiana Braşov, Bicaz şi pe alte itinerarii.

Cazare la hoteluri, vile şi cabane.
Transport, cazare, masă în condiţiuni optime.
Program turistic variat.

Informaţii şi înscrieri la sediile O. N. T. „Carpaţi" din Calea Victoriei nr. 112, telefon 15.74.11 şi b-dul Republicii nr. 68, telefon 14.08.00.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 654 | vineri 30 martie 1962 | 8 pagini 25 bani

PATRIOTISM

„AM HOTĂRÎT SĂ MERGEM ÎN GOSPODĂRII COLECTIVE"

Este cea dintîi primăvară în care pe tot întinsul ogoarelor țării domnește triumfător socialismul.

În noua bătălie a recoltei care a început, cei ce și-au înfrățit pămîntul și viețile în destinele noilor colective primesc necontenit un ajutor puternic, de nădejde — ajutorul partidului, al statului, al oamenilor muncii.

Însuflețit de adînci sentimente patriotice, și tineretul țării dorește să-și aducă contribuția la întărirea noilor gospodării colective. Mărturie în această privință stă și scrisoarea pe care au adresat-o absolvenții Centrului școlar agricol din Roman Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

„Educați de organizația de partid și de U.T.M. în spiritul dragostei față de meseria aleasă — spun ei în această scrisoare — socotim că nu poate fi satisfacție mai mare, acum cînd agricultura țării este complet colectivizată, decît aceea de a munci ca maiștri în gospodăriile colective înființate pentru consolidarea economico-organizatorică și dezvoltarea lor în vederea realizării sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn.

Toți absolvenții promoției noastre am hotărît să mergem în gospodării colective și vă asigurăm că la locurile noastre de muncă vom lupta cu entuziasm și perseverență pentru înflorirea patriei noastre, Republica Populară Romînă".

LA ROMAN, PRINTRE AUTORII SCRISORII

Centrul școlar agricol „Ion Ionescu de la Brad", cea mai veche școală agricolă din Moldova, se înalță pe vîrful unui deal, dominînd împrejurimile. Numeroase promoții au plecat, în anii puterii populare, de pe băncile acestei școli, devenind tehnicieni de nădejde în toate sectoarele de muncă din agricultură. Numeroși sînt aici profesorii cu experiență, care au crescut în decursul lungii lor activități specialiști cu o temeinică pregătire. Și totuși, în aceste zile întregul colectiv al școlii e emoționat ca în fața unui important examen de viață. Angajamentul solemn luat față de partid este privit cu cea mai înaltă răspundere.

Pretutindeni — în clase, în cabinete și în laboratoare, în parcul de mașini și tractoare — se ține sfat. Profesorii dau ultimele consultații bazate pe experiența lor științifică și din producție. La cabinetul de mecanizare a agriculturii, bunăoară, inginerul Petre Brăguță le prezintă încă o dată elevilor Vasile Diaconu, Ion Munteanu și Aneta Panait condițiile specifice ale microreliefului raioanelor din regiunea Bacău.

— Să aveți în vedere încă de la început — le spune inginerul Ion Carp noilor maiștri zootehniști — că cel mai adesea veți întîlni pe teren condiții diferite de cele pe care le-ați avut în fermele școlii sau ale gospodăriilor agricole de stat în care v-ați făcut practica. Principalul este să nu demobilizați nici o clipă în fața greutăților, să deprindeți colectivele în care veți lucra cu metodele științifice de creștere și alimentare a animalelor.

Tinerii maiștri zootehniști ascultă cu atenție aceste sfaturi care, alături de numeroasele cunoștințe acumulate în anii de școală și de experiența lor personală le vor ajuta să contribuie cu eficiență la întărirea economico-organizatorică a noilor gospodării colective, la creșterea belșugului întregii țări. Rezultatele obținute de mulți dintre actualii absolvenți încă din anii de școală, cînd au condus brigăzi zootehnice în gospodăriile agricole de stat, sînt o chezășie a succesului. Tineri ca Vasile Șerban și Mircea Tănăselea, bunăoară, au obținut împreună cu brigăzile pe care le-au condus, de la taurinele primite în ingrijire, producții record la gospodăriile agricole de stat din Săndulenî și Secuieni.

Fiecare dintre absolvenții care intră în aceste zile în producție la noile gospodării agricole colective este sigur că ori de cîte ori va avea de rezolvat probleme noi, dificile, poate cere sprijinul foștilor săi profesori, cu certitudinea că va primi sfatul, îndrumarea de care au nevoie.

UN LARG RĂSUNET

Scrisoarea trimisă Comitetului Central al partidului de către absolvenții Școlii tehnice de maiștri din cadrul Centrului școlar agricol „Ion Ionescu de la Brad" din Roman a fost discutată, îndată după apariția ei în presa centrală, în ședințe organizate de comitetele U.T.M. ale centrelor școlare agricole din Buzău, Craiova, Miniș și Sibiu. Luînd cuvîntul, absolvenții școlilor de maiștri din aceste localități s-au angajat să urmeze exemplul colegilor lor din Roman, cerînd să fie repartizați și ei în gospodăriile agricole colective recent înființate.

Căldura cu care este îmbrățișată inițiativa tinerilor maiștri din Roman de către masa largă a absolvenților tuturor școlilor de maiștri din sectorul agricol, va aduce fără îndoială o contribuție de seamă la dezvoltarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective în care aceștia vor lucra.

AL. C.

În zilele de vacanță

Vacanța de primăvară a elevilor prilejuiește numeroase manifestări cultural-artistice, întreceri sportive etc.

În prezent se desfășoară la București cel de al V-lea Festival republican al școlilor și institutelor de artă. Festivalul, ce are loc între 24 III — 3. IV, prilejuiește întîlnirea tinerelor talente ale școlilor elementare și medii de artă din țară în cadrul unor recitaluri de muzică instrumentală și vocală. Elevii școlilor și studenții facultăților și ai institutelor de artă, de asemenea, trec acum un examen în fața publicului iubitor de frumos prin prezența lor cu cele mai izbutite creații la expoziția deschisă la Casa Scînteii între 29 III — 15. IV.

Este de remarcat faptul că sutele de elevi și studenți veniți în București cu prilejul Festivalului republican sînt conduși să viziteze cartierele noi ale Capitalei, muzee — ca Muzeul de istorie a Partidului, Muzeul Satului — și alte obiective culturale.

O seamă de campionate și concursuri sportive ale copiilor se desfășoară, de asemenea, în București și în alte localități ale țării.

Bunăoară, după ce iubitorii de sport au urmărit cu interes pe cei cca. 250 de elevi ce s-au întrecut în cadrul campionatului republican școlar de gimnastică (26 III. — 27 III.) ținut la București, au asistat și la deschiderea altor interesante campionate cum ar fi cel de baschet (28 III.— 1 IV) la Reșița, de volei (28 III — 1. IV) la Cluj. Cu viu interes este așteptat campionatul republican școlar de schi, ce va avea loc între 31 III — 1 IV la Poiana Brașov, cu 200 de participanți din toate colțurile țării. De reținut faptul că la acest campionat vor participa și 25 de elevi din cei mai bine pregătiți în acest sport din R.P. Ungară.

În același timp, o serie de concursuri sportive cu caracter republican și local au avut loc sau urmează să se desfășoare în cursul vacanței. Este vorba de concursul republican de baschet al școlilor medii cu program special de educație fizică (22 III — 25 III) de la Craiova, de cel de volei (22 III — 25 III) de la Cluj, de concursul de natație (24 III — 25 III) de la București, de cele două concursuri de atletism ce vor avea loc între 31 III — 1 IV la Ploiești și Oradea.

Vacanța de primăvară prilejuiește și de astădată precum se vede clipe de neuitat copiilor și tinerilor din școlile noastre.

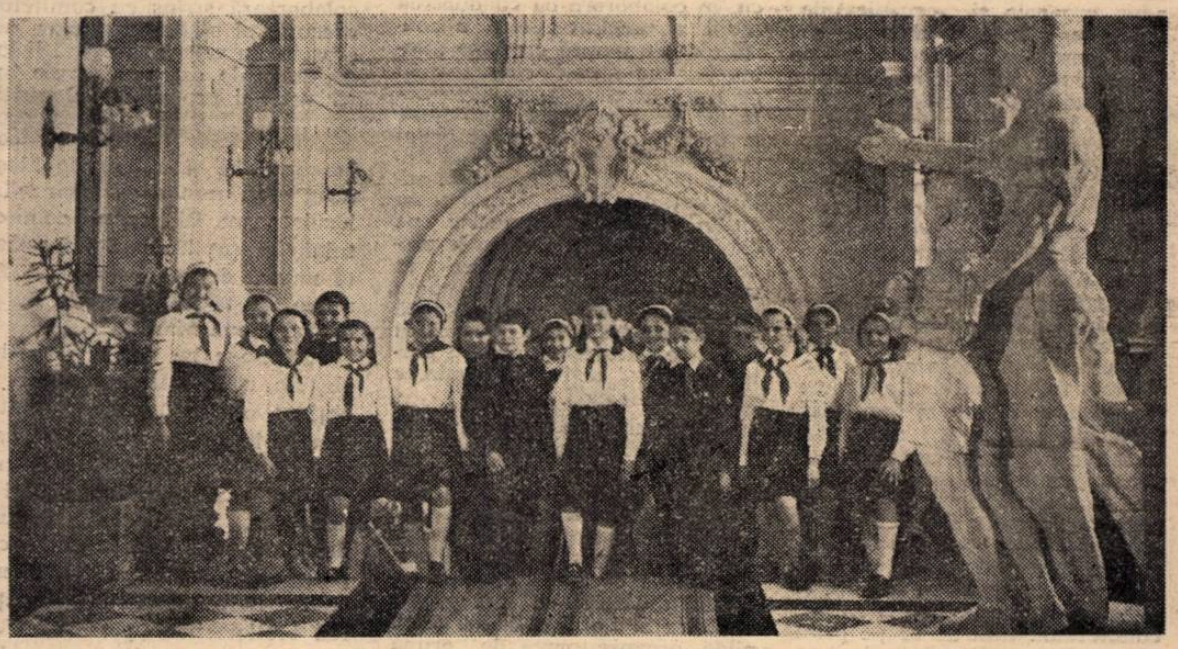

Ce frumos este Palatul pionierilor! — par a spune copiii din fotografie, care l-au vizitat acum, într-una din zilele vacanței.

La festivalul școlilor de artă

S-au întîlnit în Capitală, spre a-și dovedi măiestria, cei mai buni elevi ai școlilor de artă. Au venit din toate colțurile țării: de la Sighet și Satu Mare, de la Suceava și Bacău, de la Cluj și Tg. Mureș.

De cîteva zile, pe scena Ateneului, a sălii Dalles, a Teatrului C.C.S. se perindă zeci de viitori pianiști, violoniști, soliști ai teatrelor de operă sau operetă, viitori balerini — concurenți la Festivalul republican al școlilor de artă. Toți au vîrsta copilăriei sau a adolescenței. Cînd îi cunoști în afara scenei sau la repetiții sînt niște copii veseli, veșnic pușl pe joacă, așa ca toți copiii. Cînd sînt însă în fața pianului, a viorii sau violoncelului, cînd dansează, aproape nu-i mai recunoști. Îi transfigurează înțelegerea semnificației artei, înțelegerea seriozității cu care trebuie să se pregătească pentru a o putea interpreta cu măiestrie.

...Victor Giogian este elev în clasa a II-a la Școala de muzică de 8 ani din Petroșani. Pasiunea pentru pian a moștenit-o de la tatăl său, șoferul Ion Giogian. Pe vremea cînd era copil, Ion Giogian nici nu îndrăznea să se viseze cîntînd. Pe atunci avea degetele bătătorite de muncă, copilăria îi era înecată în foame și mizerie. A ținut însă ca Victor să-i împlinească visul. Și n-a dat greș. Victor s-a dovedit un copil talentat, capabil să devină un bun pianist.

...Pe tînărul cu figură prelungă și ochi negri visători îl cheamă Denes Pal. „Flautistul" — așa-i spun prietenii din colectiva de la Ocna de Jos și colegii lui din clasa a XI-a a Școlii medii de muzică din Tg. Mureș. Denes Pal este acum la al doilea concurs susținut în Capitală. La festivalul trecut a luat o diplomă și s-a prezentat cu o bucată și la concursul de gală. Ce mîndru a fost atunci colectivistul Denes de fiul său! Toată comuna a vorbit de băiat.

Acum Pal se află din nou la București, încearcă din nou emoțiile concursului. Repetă plin de sîrguință melodia de Glier și „Cîntecul de leagăn" de Gh. Dumitrescu, pe care le va prezenta duminică în fața juriului și a spectatorilor. Nădăjduiește că și de data aceasta va izbuti să fie printre primii.

...Aproape în fiecare dimineață și după amiază, pe scena Teatrului C.C.S. fac repetiții colectivele de mici balerini de la școlile de coregrafie. Fiecare mișcare, fiecare gest este executat cu perseverență, cu răbdare, de zeci de ori. Și pînă cînd toate mișcările nu exprimă pe deplin ceea ce sugerează muzica, pînă cînd totul nu apare ca o compoziție pe deplin armonioasă, desăvîrșită, repetițiile nu încetează.

Cei mai mulți dintre elevii școlilor de coregrafie concurenți la festival dovedesc mari calități. I-am privit pe cîțiva într-o seară. Era un grup de fete înalte și mlădioase care, învăluite în spuma vălurilor, dansau după un vals de Chopin. Grația, gingășia se desprindeau din fiecare mișcare a lor.

Festivalul înmănunchiază nu numai tinerele talente în muzică și dans, ci și pe cei ce s-au dedicat penelului, sculpturii. Rodul muncii lor este prezentat într-o expoziție la Casa Scînteii. Cele mai multe dintre lucrările expuse aici reprezintă crîmpeie din viața nouă ce se construiește în patria noastră, din munca entuziastă ce se desfășoară în fabrici, pe șantiere, pe ogoare.

Numărul elevilor care se prezintă anul acesta la Festivalul republican al școlilor de artă este mare. Fiecare dintre acești ucenici pe drumul artei — fie că mînuiește penelul sau arcușul, fie că face să răsune acordurile pianului, fie că interpretează o arie sau un lied, fie că execută amețitoare piruete — a pornit să o slujească cu pasiune, cu devotament. Aceasta se vede limpede în creațiile lor, care, chiar dacă vădesc stîngăcia firească începătorilor, respiră totuși dragostea fierbinte pentru artă, pentru frumos, dorința de a le pune în slujba poporului.

M. VERDEȘ

În camera pionierilor de la Şcoala nr. 175 din Capitală se discută despre materialele care se vor scrie la gazeta de perete.

Din activitatea organizaţiilor sindicale din şcoli

Sprijin activ

Partidul şi guvernul au încredinţat cadrelor didactice sarcini de cinste dar şi de mare răspundere în educarea tinerei generaţii. La îndeplinirea acestor sarcini o contribuţie importantă aduc organele şi organizaţiile sindicale, care sînt chemate să ajute continua perfecţionare a procesului instructiv-educativ, îmbunătăţirea pregătirii profesionale a cadrelor didactice.

Comitetul sindicatului învăţămînt din Ploieşti a obţinut o seamă de rezultate bune în această direcţie, ajutînd cadrele didactice în desfăşurarea muncii lor instructiv-educative. Dar să dăm cuvîntul faptelor.

La sfîrşitul anului trecut, imediat după alegerea sa, comitetul sindicatului şi-a alcătuit un plan de muncă concret, în care a prevăzut obiective privind ridicarea nivelului calitativ al predării, intensificarea muncii cultural-educative în rîndul cadrelor didactice, îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de trai ale acestora. Pentru înfăptuirea acestor importante sarcini a fost necesar, înainte de toate, să se asigure îmbunătăţirea stilului şi a metodelor de muncă în cadrul comitetului. Iată de ce pe prim plan a fost pusă cerinţa de a se întări munca colectivă, de a se intensifica instruirea întregului activ sindical, de a se obţine o creştere a simţului de răspundere al acestuia faţă de sarcinile încredinţate. Consultîndu-se cu un larg activ obştesc, comitetul sindicatului a stabilit unele metode eficiente pentru întărirea muncii sindicale în toate domeniile. Organizatorii de grupă şi ceilalţi activişti din grupele sindicale au fost instruiţi, pe baza unor lecţii, asupra principalelor probleme pe care trebuiau să le rezolve. Au fost constituite apoi comisiile pe probleme, în cadrul cărora au fost atraşi cei mai activi dintre membrii de sindicat. Şi aceste comisii au fost instruite.

Evident, comitetul sindicatului nu consideră că prin aceasta a rezolvat pe deplin problemele privitoare la instruirea activiştilor săi. Instruirea este o sarcină permanentă, care se va afla în atenţia comitetului şi pe viitor. După cum ne-a făcut cunoscut tov. Victoria Băncilă, preşedinta comitetului sindicatului, acesta îşi propune să folosească în munca de instruire şi alte forme, cum sînt schimburile de experienţă, consfătuirile în care activiştii sindicali mai vechi să răspundă la întrebările ce li se pun etc.

Roadele muncii desfăşurate de comitetul sindicatului pe această linie n-au întîrziat să se arate. Numeroase grupe sindicale din şcoli au reuşit să organizeze cu competenţă şi operativitate acţiuni concrete, menite să ducă la îmbunătăţirea procesului de învăţămînt. La Şcoala de 8 ani nr. 1, de pildă, organizatoarea de grupă Maria Georgescu, în colaborare cu conducerea şcolii, a pregătit recent o consfătuire de muncă cu tema „Îmbunătăţirea muncii educative în mijlocul elevilor în vederea obţinerii unor rezultate mai bune la învăţătură". Cu acest prilej profesoara de limba romînă Antonia Preda şi profesoara de ştiinţe naturale Elena Frăţiloiu au arătat metodele educative pe care le-au folosit pentru a preveni şi înlătura rămînerea în urmă la învăţătură. Se poate spune că situaţia îmbunătăţită cu care s-a încheiat trimestrul al II-lea se datoreşte în mare parte şi acestei acţiuni, organizate pe linie sindicală.

Comitetul sindicatului a cerut activului din grupele sindicale să sprijine cadrele didactice tinere. La numeroase şcoli din raza sa de activitate a devenit o obişnuinţă organizarea unor lecţii deschise şi a unor interasistenţe la care să participe cadrele didactice cu mai puţină experienţă. La Şcoala nr. 8, de pildă, organizatoarea de grupă Valentina Popescu a reuşit să dea cadrelor didactice tinere, prin metodele arătate mai sus, un sprijin preţios.

La Şcoala medie nr. 3 s-a organizat recent, cu sprijinul sindicatului, o consfătuire a diriginţilor pe tema combaterii mediocrităţii. Referatul prezentat de profesoara Stela Niculescu a stîrnit un viu interes în rîndurile cadrelor didactice prin faptul că a popularizat metodele prin care s-a combătut mediocritatea în clasele a VIII-a „A", a IX-a „B", a X-a „A" şi a XI-a „C". Comitetul sindical de secţie de la această şcoală (preşedintă tovarăşa Ana Leca) şi-a propus să folosească în viitor şi alte forme menite să contribuie la îmbunătăţirea procesului instructiv-educativ, la ridicarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice.

Comitetul sindicatului învăţămînt din Ploieşti n-a scăpat din vedere nici problemele social-culturale. El dă o atenţie deosebită, de exemplu, folosirii judicioase a biletelor de odihnă şi tratament, gospodăririi planului de venituri şi cheltuieli, de asigurări sociale. Aici un rol important îl au delegaţii cu asigurări sociale din grupele sindicale. Pot fi citate ca exemple pentru munca pe care o depun în această privinţă tovarăşele Dumitra Bobocea, de la Şcoala medie nr. 6, Constanţa Grigoraş, de la Şcoala de 8 ani nr. 11, Aurelia Stanciu de la Şcoala medie nr. 3, Elena Mazăre, de la Şcoala de 8 ani nr. 16.

Îngrijindu-se îndeaproape de îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de viaţă ale cadrelor didactice, comitetul sindicatului colaborează strîns cu comitetul executiv al sfatului popular al oraşului în vederea asigurării locuinţelor de care au nevoie învăţătorii şi profesorii. Datorită acestei colaborări numeroşi profesori ca Octav Andreescu, Nicolae Simache şi Margareta Moşneag s-au mutat de curînd în locuinţe noi. Din cadrul comitetului sindicatului merită apreciată munca depusă în această direcţie de tovarăşii Iacob Balaban şi Elena Marinescu.

Bazîndu-se pe un larg activ obştesc, comitetul sindicatului a obţinut o seamă de rezultate bune şi în munca cultural-educativă. Corul sindicatului, care cuprinde 140 de participanţi, şi-a îmbogăţit repertoriul. Cercul dramatic prezintă spectacole cu patru piese de teatru. S-a intensificat munca pentru îmbogăţirea bibliotecilor personale şi pentru vizionarea de spectacole.

Am relatat în cuprinsul acestui articol doar o parte din munca harnicilor pedagogi ploieşteni îmbunătăţindu-şi în permanenţă stilul şi metodele de muncă, comitetul sindicatului învăţămînt din Ploieşti va obţine noi succese pe linia înfăptuirii sarcinilor ce-i revin.

M. PAVEL

Pe urmele materialelor nepublicate

Plata transportului

La o sesizare trimisă de un grup de cadre didactice din raionul Luduş, regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, prin care ni se relata faptul că unele secţii de învăţămînt omit să deconteze cheltuielile de deplasare făcute de directorii de şcoli cînd sînt chemaţi la raion, secţia de învăţămînt şi cultură a sfatului popular regional ne comunică că s-au luat măsuri ca secţiile de învăţămînt raionale să organizeze transportul cadrelor didactice cu autobuze IRTA, iar plata transportului să se facă prin virament.

In orele de educaţie fizică

Cînd am început să predau educaţia fizică la clasele I—IV cunoşteam teoretic particularităţile fizice şi psihice ale copiilor de 7—11 ani, dar nu avusesem încă niciodată prilejul să-mi verific aceste cunoştinţe în practică.

Cum este şi firesc, la primele lecţii am întîmpinat o serie de greutăţi. Treptat însă am început să găsesc căile prin care puteam să-i fac pe copii să-şi însuşească în condiţii cît mai bune cele predate la orele de gimnastică.

Mi-am dat seama, bunăoară, că exerciţiile trebuie pregătite prin scurte naraţiuni în care se pot folosi elemente din basme, legende etc. Acestea fac ca exerciţiile să devină mai atractive, mai vii, stimulează atenţia şi interesul copiilor.

Exerciţiul, mişcarea pot fi executate chiar concomitent cu povestirea. De exemplu, la exerciţiul de mers ghemuit le-am spus copiilor : Iepuraşul s-a dus să-şi caute de mîncare (ei au mers ghemuit, cu mîinile ridicate la înălţimea capului, imitînd urechile iepuraşului). Iepuraşul e foarte atent (copiii au mers în linişte, privind în jur). Se aude un pocnet de puşcă ! (Copiii s-au oprit). E vînătrul ! Iepuraşul fuge ! (au alergat în patru labe, prin sărituri).

Am observat că exerciţiile cu braţele şi picioarele executate de 3—4 ori în şir îi plictisesc pe elevi. Atunci am intervenit cu elemente menite să le stimuleze interesul. Le-am spus : „Lucrăm la o construcţie mare, îi ajutăm pe zidari. Să luăm cîte o cărămidă de jos şi să o dăm unui muncitor care se află sus, pe zid". Dintr-o dată exerciţiul a devenit mai atractiv, a fost îndeplinit cu mai multă vioiciune. Continuînd, am spus : „Zidarii sînt în întrecere, lucrează repede, au nevoie de multe cărămizi. Să le aducem cu un tren pe care să-l încărcăm noi. Luăm cărămida de jos (ne aplecăm). Locomotiva anunţă plecarea, şuieră (expirăm). Punem cărămida sus în vagoane (inspirăm)".

Pentru exerciţiul de aplecare a trunchiului în faţă cu braţele înainte le-am propus elevilor să-şi închipuie că scot apă din fîntînă, pentru exerciţiul de mers în vîrfuri — să meargă ca pisica, pentru exerciţiul de abdomen în poziţie culcat pe spate, cu sprijin pe antebraţe — să-şi imagineze că merg pe bicicletă suind (mişcarea se execută rar) sau coborînd (se execută repede).

Asocierea exerciţiului fizic cu muzica este un alt procedeu care dă bune rezultate. Am folosit o serie de cîntece învăţate de copii la orele de muzică : „20 pitici voinici", „Cînd am fost noi la pădure", „Ana Lugojana" „Alunelul" etc. care, cîntate uşor de copii, rezolvă problema respiraţiei şi dau un conţinut mai interesant exerciţiilor simple de braţe, picioare, trunchi, în timpul mersului etc. Copiii se clatină lin cîntînd „Bate vîntul", se apleacă şi se ridică cîntînd „Culegem fragi" etc.

Am constatat că în partea de încheiere a lecţiilor e bine să apelez la un joc care cere o linişte perfectă şi o atenţie deosebită fiindcă aceasta îi odihneşte pe copii.

Experienţa acumulată pînă acum în predarea educaţiei fizice la clasele I—IV mi-a dovedit că succesul lecţiilor la această disciplină depinde mult, ca şi la altele, de cunoaşterea particularităţilor de vîrstă ale copiilor, de folosirea unor procedee cît mai adecvate acestor particularităţi.

Prof. MIRCEA GABOR
Şcoala de 8 ani nr. 12 Braşov

Materiale utile muncii profesorilor

Revista de referate — seria pedagogie-psihologie, editată de Institutul de studii romîno-sovietic al Academiei R.P.R., publică în fiecare lună numeroase referate şi indicaţii bibliografice asupra materialelor apărute în peste 20 de publicaţii de specialitate sovietice, referate axate pe probleme de actualitate : teoria educaţiei comuniste, întărirea legăturii dintre şcoală şi viaţă, metodica predării diferitelor obiecte, organizaţiile de copii şi tineret, instruirea prin muncă şi instruirea în producţie, pedogogia preşcolară şi altele.

Din nr. 1 pe anul 1962 al acestei reviste vom releva materialele care se referă la problema mult dezbătută în prezent a instruirii prin muncă şi a instruirii în producţie, trăsătură fundamentală a învăţămîntului socialist.

Metodele muncii elevilor în producţie sînt tratate în articolul lui A. K. Draniţin, intitulat „Metodele instruirii în producţie", care le indică astfel : expunerea orală a materialului, demonstraţia, exerciţiul, îndeplinirea independentă a temelor de producţie, lucrările de laborator, vizitele în producţie.

La alegerea metodelor instruirii în producţie, precizează autorul, trebuie să se pornească de la premisa că în fiecare şcoală tehnică, în fiecare grupă procesul de învăţămînt trebuie organizat pe baza muncii productive socialutile a elevilor.

Pentru ca elevii să-şi însuşească temeinic cunoştinţele, autorul subliniază că este indicat ca instructorul sau profesorul să ţină seama de pregătirea teoretică şi practică a grupului de elevi, de particularităţile lor individuale, de locul şi timpul rezervat expunerii şi explicării. Este de asemenea necesară stabilirea unui plan prealabil al expunerii. Metoda demonstraţiei, adică a arătării procesului de muncă, trebuie să se desfăşoare în ritmul în care are loc în producţie. De asemenea, în instruirea în producţie sînt foarte importante exerciţiile, executarea diferitelor operaţii de muncă, acestea contribuind la creşterea simţului de răspundere pentru munca proprie, la dezvoltarea imaginaţiei creatoare, a spiritului de iniţiativă şi de inventivitate.

Semnalăm de asemenea studiul „Evidenţa cunoştinţelor elevilor la lecţia practică"., în care autorul L. A. Liferov observă că evidenţa corectă a activităţii elevilor la lecţiile practice are o deosebită importanţă instructivă şi educativă, ea permiţînd profesorului să vadă clar evoluţia acestor cunoştinţe. Autorul consideră că notarea lucrărilor elevilor e bine să se ţină seamă de respectarea regulilor de tehnică a securităţii muncii, de utilizarea corectă a metodelor de lucru, de folosirea sculelor, de calitatea execuţiei pieselor etc.

Problema organizării brigăzilor şcolare de producţie în colhozuri şi în sovhozuri face obiectul articolului lui V. Memnuno. Aceste brigăzi, se arată în articol, reprezintă una din principalele forme de organizare a educaţiei prin muncă, a instruirii în producţie a elevilor din şcolile săteşti. Ele contribuie la îmbunătăţirea cunoştinţelor, la strîngerea legăturii dintre teorie şi practică, la familiarizarea elevilor cu problemele agriculturii socialiste. Brigăzile se organizează în cadrul şcolilor medii sau al şcolilor de 8 ani şi cuprind elevi din clasele VII—XI.

Cu privire la brigăzile şcolare scrie şi M. I. Smerodin care se ocupă de problema legăturii învăţămîntului cu munca productivă a elevilor în cadrul acestor brigăzi.

Cadrele didactice vor găsi de asemenea în acest număr al revistei de referate şi alte materiale utile muncii lor, referitoare la metodica predării matematicii, fizicii, chimiei, ştiinţelor naturale, bazelor cunoştinţelor politice, economiei politice şi literaturii, precum şi articole despre organizaţiile de copii şi tineret din Uniunea Sovietică.

I. PETRE şi V. DAMASCHIN

Ancheta noastră

În nr. 652 din 16 martie 1962 gazeta noastră a inițiat o anchetă în rîndurile cititorilor săi, solicitîndu-i să răspundă la întrebarea :

„Ce căi folosim pentru a cunoaște activitatea din producție și a îmbunătăți pe această bază predarea lecțiilor ?"

Numeroși profesori și învățători au răspuns la ancheta noastră, dovedind preocupare pentru cunoașterea producției, cunoaștere pe care o consideră drept o condiție însemnată pentru realizarea unei legături strînse între predarea cunoștințelor teoretice și practică.

Publicăm mai jos cîteva din primele răspunsuri primite.

Căi variate

Firește că, pentru a se asigura o legătură strînsă între prezentarea teoretică a fenomenelor, principiilor și legilor pe care le predăm elevilor noștri și aplicarea lor în domeniul industriei, al agriculturii, transporturilor etc., se impune ca, în munca de pregătire a profesorului, un loc deosebit de important să fie rezervat cunoașterii proceselor de producție din întreprinderile locale, din regiune, din țară.

În vederea acestui scop profesorii de fizică de la Școala medie nr. 3 din Sibiu folosesc variate căi. Una din ele este consultarea numeroaselor lucrări cu caracter tehnic care au fost editate în ultimul timp. Informările săptămînale în cadrul comisiilor metodice asupra acestor lucrări fac ca documentarea individuală a profesorilor să se mențină în pas cu tot ceea ce este nou.

S-a dovedit foarte eficace documentarea în întreprinderile în care elevii își efectuează practica în producție, iar la școlile serale în întreprinderile unde muncesc elevii acestor școli.

De un real folos este culegerea de date concrete din procesul de producție pentru a da viață problemelor rezolvate în clasă, date ca temă pentru acasă sau rezolvate în cercuri.

Discuțiile cu cei ce lucrează la cabinetele tehnice din întreprinderi sînt de asemenea foarte indicate, ele informîndu-l pe profesor asupra principalelor probleme tehnice care formează obiectul preocupării întreprinderilor respective pentru o perioadă dată.

Pentru ca aceste căi să ducă la întărirea legăturii cunoștințelor predate cu practica construcției socialismului, să fie cît mai eficiente, profesorii școlii noastre și-au întocmit un plan de activități bine gîndit, legat de specificul materialului predat la anumite clase, selecționate pe probleme, capitole, lecții. Astfel, de exemplu, pentru predarea capitolului „Efectul termic al curentului electric", planul personal al profesorului de fizică a prevăzut studiul prealabil al aplicațiilor acestui fenomen la întreprinderea „Independența". Înainte de predarea capitolului „Electroliza și legile ei" planul prevedea studiul metodei de analiză a aliajelor prin electroliză, aplicată la laboratorul acelorași uzine. În plan se specifică obiectul vizitei, secția la care se va efectua acesta, numele inginerului, al șefului de secție și al maiștrilor care vor fi consultați în funcție de succesiunea logică a proceselor de producție și de conținutul problemei teoretice pentru prezentarea căreia are loc documentarea.

La secția serală un procedeu eficient îl constituie antrenarea elevilor la prezentarea aplicării la locul de muncă a principiilor sau a legilor studiate. Condiția principală a reușitei acestui procedeu este, desigur, documentarea prealabilă amănunțită a profesorului, așa încît acesta să aibă posibilitatea de a clarifica eventualele confuzii și de a răspunde la întrebările ce apar spontan în legătură cu relatările elevilor.

Din diversitatea căilor de cunoaștere a activității din producție am spicuit doar cîteva. Oricare ar fi calea, esențialul este să scoatem în evidență, pe baza exemplelor cunoscute de noi direct în producție, valoarea folosirii în practică a cunoștințelor pe care le predăm.

Prof. RODICA CRĂCIUN
Școala medie nr. 3 din Sibiu

Numeroase mijloace eficiente ne stau la dispoziție

Cunoașterea concretă, „pe viu" a problemelor tehnice de producție de către profesorii de fizică, matematică, chimie etc. constituie un factor esențial pentru pregătirea politehnică a elevilor, pentru dezvoltarea interesului și dragostei lor față de producție.

Posibilitățile pentru realizarea acestei cerințe stau la îndemîna fiecărui profesor. Mi-am dat seama de acest lucru încă din anul trecut cînd, pentru a întocmi planul calendaristic al predării temelor din programa școlară, am cercetat din timp posibilitățile de a desfășura pe bază de demonstrații practice lecțiile cele mai importante.

Astfel, pentru tema „Mașinile unelte", în cadrul căruia trebuia să le transmit elevilor cunoștințe despre freză, raboteză, polizor, presă hidraulică, pod rulant, am vizitat Atelierul I.T.B. din imediata apropiere a școlii, unde am putut cunoaște îndeaproape aceste mașini și am primit explicațiile unui inginer. Pentru tema „Mașini termice" predată în cadrul cunoștințelor de producție industrială, am vizitat uzina de încălzire centrală a unui bloc, unde mecanicul mi-a dat toate explicațiile necesare cu privire la alcătuirea uzinei, precum și asupra funcționării ei.

La tema „Motoare cu ardere internă" am apelat la Școala automoto „Motorul" unde am putut studia motorul în mărime naturală și secționat, observîndu-i atent toate piesele.

Deosebit de utilă a fost vizita efectuată la Centrul de documentare tehnică, unde atît eu cît și elevii am avut prilejul să asistăm la numeroase demonstrații cu privire la funcționarea hidrocentralelor electrice, a tractorului, a locomotivelor din minele de cărbuni etc.

Legătura strînsă cu producția, cu munca din întreprinderi dă consistență lecțiilor. Ca urmare materia este bine înțeleasă și însușită de elevi și se manifestă în același timp o accentuată dorință a elevilor de a desfășura o muncă tehnică creatoare. Acest fapt se reflectă puternic în activitatea cercului de fizică al școlii. Aici elevii execută acum cu ușurință numeroase aparate de fizică și machete. De pildă, în cursul anului școlar 1961—1962, elevii din clasele a VII-a au confecționat hărți luminoase înfățișînd răspîndirea fabricilor de zahăr, a centrelor petrolifere și de gaze naturale, precum și a centrelor siderurgice din țara noastră, iar în acest an au realizat machete cu diferite circuite electrice, reostate cu manetă și o nivelă cu apă pe care o folosim la măsurarea diferenței de nivel pe terenurile accidentate.

În trimestrul III mi-am propus să merg la uzinele „23 August" și uzinele „Grigore Preoteasa" pentru a organiza vizitarea lor cu elevii care vor putea să urmărească procesul de obținere a fontei și oțelului, construcția aparatelor electrice bazate pe folosirea electromagneților etc.

Posibilități de cunoaștere nemijlocită a producției are la îndemînă fiecare dintre noi. Totul e să chibzuim asupra lor și să le utilizăm în mod corespunzător.

Prof. STELA SERGHIE
Școala de 8 ani nr. 19
din București

Lecțiile au devenit mai vii

La Școala medie „Mihail Eminescu" din Satu Mare cunoașterea producției și folosirea acestor cunoștințe în predare constituie o preocupare permanentă a cadrelor didactice.

Datorită legării strînse a predării cunoștințelor de practica producției, secțiile întreprinderilor din orașul nostru au devenit tot atît de familiare profesorilor de fizică, chimie, matematică, cît și laboratoarele de specialitate din școală.

Iată cîteva exemple. Profesorul de fizică Valentin Pujzos a vizitat adesea uzinele „Unio" pentru a-și putea culege materialul cu care să explice mai bine elevilor cum se aplică în practică în procesul de producție, anumite principii teoretice de fizică. De pildă, tema „Deformații elastice" el a explicat-o prin referire la modul cum bucata de metal prinsă în strung este supusă la răsucire sub acțiunea forțelor exercitate în sens invers de capul strungului și cuțitul de strung. Datorită acestei forțe nu se poate imprima un avans prea mare cuțitului de strung căci materialul s-ar diforma. Cunoașterea procesului de producție în întreprindere l-a ajutat și în predarea principiului calorimetriei. Profesorul a folosit ca exemplu faptul că la strunjire, rabotare, trefilare etc. metalul încălzit se răcește cu apă sau ulei, explicînd pe această bază cum se face schimbul de căldură.

Legătura profesorilor cu întreprinderea ajută și în organizarea și sistematizarea temelor după o ordine care să permită însușirea mai adîncită a cunoștințelor. Ținînd seama de faptul că elevii lucrează piese la mașini după schițe, profesorul de desen a efectuat o inversare în programă (în urma înțelegerii cu inginerii și tehnicienii din întreprindere) aducînd capitolul „Schița", prevăzut pentru predare în trimestrul III, în trimestrul II. Datorită acestui fapt elevii își însușesc deprinderile practice pe o bază științifică mai temeinică, știind să citească și chiar să execute schițele pieselor pe care le lucrează.

Cunoașterea problemelor de producție contribuie și la îmbogățirea activității profesorilor de limba și literatura română. Astfel, de pildă, ei folosesc expresiile tehnice pentru a arăta elevilor sensul propriu și sensul figurat al cuvintelor, bogăția semantică a limbii. În activitatea secției de creație din cadrul cercului literar sînt larg folosite aspectele din practica în producție a elevilor ca surse tematice pentru reflectarea vieții noi a clasei muncitoare din patria noastră.

Exemple asemănătoare pot fi date din predarea fiecărei discipline — științe naturale, chimie, matematică etc.

LUDOVIC BIGA
director adjunct al Școlii
medii „M. Eminescu"
din Satu Mare

Elevi ai clasei a VII-a de la Școala medie nr. 10 din Capitală în sala de lucrări practice.

Munca diriginților din școlile experimentale

Din inițiativa Secției de învățămînt a Capitalei a avut loc zilele trecute la Școala de 8 ani nr. 150 o consfătuire a diriginților de la clasele I—IV ale școlilor în care se experimentează predarea cu profesori specialiști. La consfătuire au participat peste o sută de diriginți, directorii școlilor experimentale, responsabilii comisiilor metodice ale diriginților din aceste școli, inspectori. A fost prezent de asemenea, din partea Consiliului superior al școlilor tovarășul Petre Drăgoiescu.

Referatul despre organizarea și desfășurarea orelor de dirigenție la clasele experimentale, susținut de prof. Olga Pop, directoarea Școlii de 8 ani nr. 5, a înmănunchiat principalele concluzii desprinse de către o brigadă de profesori care a urmărit pe o perioadă mai îndelungată munca diriginților la clasele I—IV. Participanții la consfătuire au asistat și la o oră deschisă de dirigenție, ținută la clasa a III-a.

Cum era și firesc, referatul, ca și dezbaterile au acordat o atenție deosebită specificului muncii diriginților la clasele I—IV. Referatul a subliniat, bunăoară, cerința de a se alege cu grijă temele pentru orele de dirigenție la clasele mici, respectîndu-se particularitățile de vîrstă ale copiilor de 7—11 ani, luîndu-se în considerare caracteristicile clasei etc. Au fost apreciate pozitiv teme ca „Îmi iubesc școala", „Cinstea de a fi pionier", „Cum ne purtăm", „Să dăm și acasă o mînă de ajutor", „Cum să folosim mijloacele de transport în comun", „Cum luptăm împotriva superstițiilor", tratate în orele de dirigenție la clasele a III-a din unele școli experimentale sau „Minciuna are picioare scurte", „Mi-e dragă clasa mea", „Al meu și al nostru" discutate la clasele a II-a. Referatul a fost mai puțin concludent în ce privește tematica orelor de dirigenție la clasele I. El nu a venit cu sugestii — izvorîte din cercetarea pe care a făcut-o brigada amintită mai sus — pentru orientarea diriginților în alegerea temelor care să fie tratate la clasa I. De asemenea, în exemplele de teme date în referat nu s-a văzut o gradare în raport cu vîrsta copiilor (au fost menționate pentru clasa a II-a, de pildă, subiecte mai potrivite — cel puțin prin felul în care sînt enunțate — pentru clasa a IV-a, și invers). Este însă de remarcat sublinierea cu tărie în referat a adevărului că tratarea oricărei teme va avea succes numai dacă folosim acele metode și procedee care fac pe deplin accesibile copiilor problemele puse în fața lor. Au fost recomandate în acest sens povestirea în formă atractivă și pe înțelesul celor mici, lectura adecvată subiectului ales, demonstrația, exercițiul, scurta conversație etică, excursia ș.a. și s-au combătut folosirea prelegerii, a referatului, abuzul de discuții — căci acestea obosesc pe copii și nu le pot ține trează atenția.

Dezbaterile au venit cu o idee în plus în completarea acestor afirmații și anume aceea că e necesar să schimbăm, să variem metodele de a trata temele ce se cer repetate în fiecare an.

Pe bună dreptate a subliniat referatul că e bine ca în cursul orelor de dirigenție să antrenăm pe cît posibil copiii la o participare vie, afectivă la activitatea din clasă, atrăgînd atenția că în aceste ore trebuie să educăm și să instruim, să punem bazele unor convingeri pentru care să apelăm în primul rînd la afectivitate. Această problemă a conținutului emoțional al orelor de dirigenție la clasele I—IV a reținut atenția și în cursul dezbaterilor. Prof. Constantin Popescu de la Școala de 8 ani nr. 171, bunăoară, s-a oprit asupra preocupării pe care trebuie să o aibă profesorul diriginte pentru gradarea momentelor emoționale în ora de dirigenție ca un factor esențial în sporirea eficacității acestei ore.

Merită amintită și o altă problemă ridicată în intervenția sa de către tov. Popescu și reluată și de alți vorbitori, anume de a nu transforma orele de dirigenție în lecții, așa cum se întîmplă atunci cînd se folosesc cu precădere asemenea procedee, cum este bunăoară conversația bazată pe întrebare și răspuns. Mai ales la clasele cu elevii mici, este bine să folosim la orele de dirigenție alte mijloace decît la lecție, dacă vrem ca interesul față de aceste ore să crească, dacă vrem să nu-i obosim pe copii. Și bineînțeles, să nu facem din orele de dirigenție, prin conținut, lecții de romînă, istorie, geografie. În cazul de față este vorba mai ales de paralelismul cu lecțiile de citire din acest punct de vedere. Tendința aceasta, observată la mulți diriginți, s-a reflectat chiar și în cursul consfătuirii — așa cum remarca inspectorul general H. Sepețeanu — prin folosirea repetată de către vorbitori a termenului „lecție" în loc de „oră de dirigenție".

Consfătuirea diriginților de la clasele I—IV din școlile experimentale a pus în discuție și problema pregătirii profesorului pentru ora de dirigenție. A crede că la clasele I—IV această oră ridică mai puține cerințe decît în clasele următoare, deci nu reclamă o pregătirea prea atentă, este o mare greșeală. Tocmai de aceea dezbaterile au stăruit asupra muncii pe care trebuie să o desfășoare profesorul în vederea reușitei acestei ore. La clasele mici, pregătirea minuțioasă a orei de dirigenție este cu atît mai necesară cu cît pedagogul este nevoit să folosească mijloace speciale, diferite de cele folosite în cazul elevilor mari. Just au subliniat însă unii din vorbitori că, de fapt, succesul nu poate fi asigurat numai de pregătirea dirigintelui pentru o anumită oră, ci de pregătirea lui permanentă, de preocuparea lui pentru a-și ridica nivelul de cultură, de a fi informat la zi asupra problemelor politice, pedagogice etc.

Recenta întîlnire a diriginților din școlile experimentale ale Capitalei, ținută la interval de un trimestru de la consfătuirile regionale ale cadrelor didactice din aceste școli, a elucidat o serie de probleme pe care, între timp, practica le-a pus în lumină. Rezolvarea acestor probleme în spiritul promovat de consfătuire va contribui, fără îndoială, ca experimentul să ducă la cele mai juste concluzii.

ANA COSMIN

Din activitatea Institutului pedagogic de 3 ani din Bucureşti

Sarcinile principale puse în faţa şcolii de 8 ani corespund cerinţelor dezvoltării continue a societăţii noastre. Ele se referă mai ales la dezvoltarea multilaterală a personalităţii elevilor ca rezultat al aplicării principiului de bază marxist-leninist al îmbinării armonioase a învăţămîntului teoretic cu practica productivă, prin aplicarea căruia educăm şi formăm un om cu înalte trăsături morale, fizice, intelectuale, omul „în care — aşa cum a arătat tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul ţinut la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 noiembrie—5 decembrie 1961 — se îmbină în mod armonios bogăţia spirituală, puritatea morală şi perfecţiunea fizică".

Planurile şi programele elaborate de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii oglindesc cu claritate preocupările pentru formarea unui asemenea om.

Una dintre cerinţele ce se desprind din acest imperativ — socotită de cea mai mare importanţă — este pregătirea cadrelor didactice, a pedagogilor de tip nou chemaţi să realizeze sarcinile trasate de partid învăţămîntului.

În sistemul actual al învăţămîntului din ţara noastră, pregătirea cadrelor didactice pentru şcoala de 8 ani o realizează institutele pedagogice de 3 ani, care sînt o creaţie a regimului nostru socialist. Aceste institute pregătesc cadre didactice la un nivel de cultură generală corespunzător cerinţelor multilaterale din şcoala generală şi obligatorie de 8 ani şi în acelaşi timp asigură legătura de continuitate cu universităţile.

Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti va da în anul acesta prima serie de profesori pentru specialităţile matematică, ştiinţe naturale şi istorie-geografie. Pregătirea studenţilor are conţinut multilateral urmărind crearea unor profesori-activişti sociali. Se pune accent atît pe specializarea lor teoretică într-un anumit domeniu de studii cu înarmarea corespunzătoare sub aspectul pedagogico-metodic, cît şi pe formarea lor ca viitori activişti în domeniul muncii culturale de masă.

Grija permanentă a tuturor catedrelor în elaborarea cursurilor de specialitate o constituie atingerea unui nivel ştiinţific universitar şi puritatea ideologică a conţinutului. În acest sens se pot cita cursurile de biochimie, anatomie şi fiziologie, de istorie veche a R.P.R. etc. Această preocupare este rodul grijii permanente pe care o acordă organizaţia de partid a Institutului îndrumării pe diferite căi a cadrelor didactice prin consfătuiri de producţie, analize de cursuri, organizarea asistenţelor şi a schimbului de experienţă şi mai ales prin analiza activităţii comuniştilor din colectivele de catedră.

O atenţie deosebită se dă studiului temeinic de către viitorii profesori a ideologiei marxist-leniniste prin cursurile de economie politică, socialism ştiinţific şi materialism dialectic şi istoric.

Sub aspect pedagogic, psihologic şi metodic, viitorii profesori îşi însuşesc pregătirea teoretică şi practică prin cursurile de pedagogie generală, psihologia copilului şi psihologia pedagogică, cît şi prin metodicile de specialitate. Catedra de pedagogie-psihologie îşi orientează cursurile teoretice în direcţia sarcinilor şi problemelor actuale ale şcolii noastre de 8 ani.

Cunoştinţele teoretice sînt aprofundate în formele variate sub care se desfăşoară seminariile cît şi prin lucrările practice în laboratoare şi ateliere, care au fost înzestrate la nivelul cerinţelor unui învăţămînt cu adevărat realist-ştiinţific, precum şi cu prilejul practicii în producţia industrială şi agricolă.

Noile planuri de învăţămînt au adus o îmbunătăţire substanţială în pregătirea practică a studenţilor, prevăzînd forme multiple de activitate practică a studenţilor în şcoală şi eşalonînd practica pedagogică pe trei semestre. În această perioadă de timp studenţii fac practică demonstrativă, de probă şi continuă, se familiarizează cu toate aspectele muncii profesorului, ţin lecţii de probă şi finale.

Menţionăm rolul important al analizei lecţiilor ţinute de studenţi precum şi seriozitatea cu care aceştia privesc practica pedagogică. „Pregătirea pentru lecţie — mărturiseşte unul din studenţi — este mult mai grea decît pregătirea oricărui seminar". Într-adevăr studenţii dovedesc mult spirit de răspundere în pregătirea pentru lecţii, care este în esenţă pregătirea pentru munca lor de viitori profesori. Ca urmare, mulţi dintre ei ţin lecţii foarte bune, în care se împletesc în mod armonios cunoştinţele teoretice de specialitate cu cele de didactică şi metodică. „Am avut impresia tovarăşi, că particip la lecţia unui coleg", aşa a început profesoara F. Gheorghiu analiza lecţiei de geografie a unui student.

Studiul individual al studenţilor, care este un mijloc important pentru aprofundarea, sistematizarea şi completarea cunoştinţelor, a fost în centrul preocupărilor catedrei de pedagogie psihologie. Astfel, cadrele de predare au elaborat o lecţie specială în legătură cu tehnica studiului individual, iar cadrele de seminarizare au urmărit modul în care studenţii aplică această tehnică.

O preocupare deosebită pentru catedra de pedagogie-psihologie a fost îndrumarea studenţilor pe linia cercetării psihopedagogice a elevilor şi a alcătuirii fişei de caracterizare a acestora — instrument important în realizarea ştiinţifică a procesului instructiv-educativ.

Pentru pregătirea viitorilor profesori ca activişti sociali, în planul de învăţămînt apare, ca element nou, predarea cursului „Organizarea, conţinutul şi metodica muncii culturale de masă", menit să-i pregătească pe aceştia pentru activitatea pe care o vor desfăşura pe tărîm cultural. În afara lecţiilor teoretice, care asigură baza ştiinţifică a activităţii culturale de masă, catedra de pedagogie s-a preocupat şi de organizarea practică a acestei activităţi, trimiţînd studenţii la căminele culturale pentru a ţine conferinţe în faţa ţăranilor muncitori, pentru a prezenta spectacole şi a participa la lucrările ştiinţifice.

Pe lîngă aceste activităţi de bază, legate de pregătirea viitorilor profesori, în institutul nostru se mai folosesc şi alte forme de activitate prin care se urmăreşte educarea patriotismului socialist şi a internaţionalismului proletar, dezvoltarea dragostei de muncă, — trăsături de caracter ale omului de tip nou. În acest scop s-au organizat întîlniri ale studenţilor cu academicieni, profesori, fruntaşi în producţie, oameni de artă etc. Întîlnirile au avut un efect educativ deosebit asupra studenţilor, care au apreciat prin aceasta portanţa ce se dă institut pedagogice de trei ani şi de viitoarelor cadre ce vor pred şcolile de 8 ani.

Sub îndrumarea permanen organizaţiei de partid pe organizaţiei U.T.M. şi a Asc ţiei studenţilor se desfăşoar intensă activitate care con tează şi întăreşte educaţia co nistă ce se realizează în ca procesului de învăţămînt munca social-utilă, vizite, v nări de spectacole, seri lite şi ştiinţifice, simpozioane

Pentru cunoaşterea frumu lor şi bogăţiilor patriei stu ţii institutului nostru şi mai cei de la Facultatea de ist geografie, fac interesante cursii ştiinţifice de durată şi itinerarii cu aspecte variate legate de conţinutul speciali respective.

Complexul de măsuri care se realizează pregătirea torilor profesori în institutul tru şi-a dovedit roadele în re tatele bune obţinute la sfîrş semestrului I. Un număr de studenţi au fost notaţi cu la toate obiectele la care au examen. Institutul nostru străduieşte să meargă pe c unui progres continuu în mu de pregătire a viitoarelor ca pentru şcolile de 8 ani.

N. M. CONSTANT
şi
I. LUPU

În biblioteca Complexului şcolar din Bîrlad.

LECŢIE IZBUTITĂ

Una din preocupările importante ale cercului pedagogic al profesorilor care predau economia politică şi socialismul ştiinţific în şcolile de cultură generală din Bucureşti este generalizarea experienţei înaintate şi transformarea ei într-un bun al tuturor membrilor cercului. Acestui scop îi sînt subordonate şi lecţiile deschise pe care le organizează periodic cercul.

O asemenea lecţie, cu tema „Superioritatea democraţiei socialiste faţă de falsa democraţie burgheză", ţinută de profesoara Cecilia Popovici, a avut loc de curînd la Şcoala medie „Filimon Sîrbu". După cum se vede s-a ales o temă care cuprinde un material bogat şi ridică multe probleme privitoare la organizarea şi metodica lecţiei.

Munca pregătitoare a profesoarei s-a concretizat în elaborarea unui plan de lecţie dezvoltat. Aplicînd acest plan, profesoara a pornit în organizarea şi desfăşurarea lecţiei de la scopul acesteia — de a-i face pe elevi să înţeleagă conţinutul noţiunii de democraţie, caracterul ei de clasă, superioritatea democraţiei socialiste faţă de democraţia burgheză, să contribuie la educarea lor în spiritul grijii faţă de proprietatea socialistă, temelia democratismului socialist, în spiritul dragostei şi devotamentului faţă de realizările regimului nostru, faţă de clasa muncitoare şi partidul ei marxist-leninist.

Realizarea acestui scop i-a ridicat profesoarei o serie de probleme importante, printre care folosirea celor mai potrivite metode şi procedee pentru asigurarea aplicării creatoare în cadrul lecţiei a principiilor didactice — principiul însuşirii active şi conştiente a cunoştinţelor, al succesiunii şi sistematizării, al accesibilităţii etc. În comunicarea noilor cunoştinţe ea a folosit metoda expunerii, pe care a îmbinat-o cu cea a conversaţiei, ceea ce i-a permis să ţină trează atenţia elevilor, să creeze o atmosferă prielnică însuşirii active şi conştiente a cunoştinţelor. Un rol pozitiv în desfăşurarea lecţiei l-a avut folosirea pe tot parcursul comunicării a metodei comparaţiei, care a ajutat-o pe profesoară să sublinieze superioritatea democraţiei socialiste faţă de democraţia burgheză.

Profesoara a reuşit să demonstreze ştiinţific în ce constă superioritatea democraţiei socialiste faţă de aşa-zisa democraţie burgheză, contribuind totodată la educarea elevilor în spiritul dragostei faţă de proprietatea obştească, baza de neclintit a democraţiei socialiste. Dovedind o bună pregătire pedagogică, profesoara şi-a împărţit judicios timpul, reuşind să parcurgă toate verigile lecţiei şi să sublinieze ideile importante ale temei.

Chiar de la verificarea cunoştinţelor predate în lecţia trecută, cu tema „Funcţiile statului socialist", s-a realizat o legătură organică între cunoştinţele căpătate anterior de către elevi şi lecţia nouă. Astfel, profesoara i-a întrebat pe elevi, printre altele, în ce constă superioritatea statului socialist faţă de statul bazat pe exploatare. Elevii au arătat că statul socialist reprezintă un stat de tip nou, radical deosebit de cel capitalist, o dictatură a majorităţii asupra minorităţii exploatatoare. De asemenea, ei au arătat că atît prin formele de organizare cît şi prin funcţiile sale statul socialist este superior statului bazat pe exploatare. Apreciind ca bune răspunsurile elevilor profesoara a subliniat că statul socialist îşi manifestă superioritatea asupra celui bazat pe exploatare şi prin democratismul său consecvent, autentic.

Lămurind conţinutul noţiunii de democraţie profesoara a subliniat încă de la începutul expunerii caracterul de clasă al democraţiei, faptul că nu există o democraţie „în general". Totodată a accentuat asupra falsităţii teoriilor burgheze, reacţionare cu privire la existenţa unei democraţii în afara claselor sociale şi deasupra lor.

Expunerea profesoarei a pornit de la accentuarea faptului că atîta timp cît există inegalitate economică există şi inegalitate politică, inegalitate în drepturi. De aceea numai democraţia socialistă, la baza căreia stă proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producţie, corespunde adevăratului conţinut al noţiunii de democraţie.

Comparînd democraţia socialistă cu cea burgheză profesoara a arătat existenţa drepturilor şi libertăţilor garantate de stat pentru toţi oamenii muncii în cadrul democraţiei socialiste şi lipsa de drepturi şi de libertăţi democratice (iar acolo unde sînt înscrise în constituţii, caracterul lor formal) în cadrul democraţiei burgheze, citînd în legătură cu aceasta cuvintele lui Lenin care arăta că democraţia burgheză rămîne întotdeauna strîmtă, ciuntită, falsă, ipocrită, un rai pentru cei bogaţi, o capcană şi o minciună pentru cei exploataţi şi săraci.

În cadrul lecţiei s-a scos în evidenţă de asemenea faptul că în condiţiile societăţii capitaliste contemporane, pe măsură ce contradicţiile care macină orînduirea burgheză devin tot mai ascuţite burghezia renunţă la metodele „democratice" de exercitare a dictaturii sale de clasă şi trece la dictatura făţişă, instaurînd regimuri fasciste. Această afirmaţie a fost argumentată cu exemple privind legile antimuncitoreşti din S.U.A., (de pildă monstruoasa lege Mc Carran, pe baza căreia s-a pornit în prezent o nouă campanie de persecuţii şi represiuni împotriva mişcării muncitoreşti, a tuturor organizaţiilor progresiste şi democratice), prigonirea elementelor democratice în R.F.G., regimurile fasciste din Spania, Portugalia şi altele.

Vorbind despre democraţia socialistă profesoara a precizat că aceasta reprezintă dictatura proletariatului, care are la bază proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producţie, că este singura democraţie pentru oamenii muncii, că statul socialist este un stat în chip nou democratic pentru masele muncitoare — şi în chip nou dictatorial — împotriva claselor răsturnate de la conducere.

S-a vorbit pe larg în cadrul lecţiei despre marile drepturi şi libertăţi de care se bucură oamenii muncii din ţările socialiste, făcîndu-se referiri concrete la ţara noastră. În acelaşi timp a fost prezentat tabloul trist al lipsei de drepturi pentru masele muncitoare din ţările capitaliste, arătîndu-se adevărata faţă a pretinsei democraţii din aceste ţări.

Vorbind despre dreptul la muncă, unul dintre dreptu fundamentale ale oamen muncii din ţările socialiste, p fesoara a scos în evidenţă fa că munca este în socialism chestiune de onoare şi de gl iar în condiţiile comunismu devine prima necesitate vitală omului. Totodată ea le-a ară elevilor că prin politica parti lor comuniste şi muncitoreşti ţările socialiste — politică construire şi dezvoltare a ba tehnico-materiale a socialis lui şi comunismului — sînt gurate condiţiile materiale p tru realizarea acestui drept f damental. În societatea capital — a arătat profesoara — mu este o povară, muncitorii luc ză în condiţii insuportabile, şomajul este un fenomen masă inevitabil. Au fost date exemplu S.U.A., ţară în care, pă datele oficiale, vădit mi rate, există peste 5.000.000 şo şi Romînia burghezo-moşierea în timpul crizei generale 1929—1933, cînd din 3 munci unul era şomer.

În continuare a fost sublin deosebirea fundamentală ce e tă între democraţia socialistă cea burgheză în ce priv dreptul la odihnă, dreptul la văţătură, deservirea medicală sigurare materială în caz de trîneţe sau de pierdere a ca cităţii de muncă, egalitatea drepturi a tuturor cetăţen fără deosebire de rasă, naţio litate, religie etc. De asemen lecţia a scos în evidenţă exis ţa reală în ţările socialiste altor drepturi şi libertăţi litice, cum ar fi dreptul d alege şi a fi ales, libert cuvîntului, a presei, libert adunărilor şi demonstraţiilo drepturi şi libertăţi politice pre a căror reală exercitare poate fi vorba în capitalism. odată, superioritatea democra socialiste asupra aşa-zisei de craţii burgheze a fost sublin şi prin dreptul oamenilor mu

Folosind folclorul local

Atît în ceea ce privește însușirea cunoștințelor de literatură cît și în ceea ce privește educația elevilor, utilizarea folclorului local are o deosebită însemnătate. Înțelegînd acest lucru, în ultimul timp am căutat să folosesc mai larg la lecții creația folclorică locală.

Ținînd seamă de indicațiile programei, care prevede că orele la dispoziția profesorului pot fi destinate pentru lectura unor pagini, fragmente literare apărute în reviste sau în presa locală, strîns legate de materia studiată, mi-am propus să folosesc unele ore pentru a face cunoscute elevilor mei frumusețile producțiilor folclorice locale.

Am selecționat dintre lucrările folclorice pe care le colecționasem pe cele mai frumoase și le-am grupat în mai multe teme, avînd drept criteriu în primul rînd conținutul lor de idei. Pentru ca predarea acestor teme, discutarea lor în clasă să fie cît mai eficientă, le-am planificat în orele ce urmau unor lecții înrudite prin conținut. Astfel, la clasa a V-a am planificat prima temă intitulată „ Doină, doină cîntec drag“ după cele trei lecții destinate cunoașterii creației populare, iar tema a doua — „Satul nou în cîntec nou“ — a succedat lecturilor „Setea“ de Titus Popovici și „Să mergem într-un sat“ de N. Tănase, lecturi care reflectă transformările ce au avut loc în anii puterii populare în viața țărănimii muncitoare.

La clasa a VI-a, după lecția în care am tratat problema doinei, creațiile populare din folclorul local grupate sub titlul „Cîntare vieții noi“ mi-au oferit materialul faptic necesar pentru a asigura înțelegerea temeinică de către elevi a modului cum reflectă creația folclorică viața țărănimii. În același scop am folosit tema „Drag Partid îți mulțumim“ pe care am planificat-o după analiza poeziilor „Lazăr de la Rusca“ de Dan Deșliu, „Tovarășul Ion“ de D. Corbea, „Inscripții“ de V. Tulbure, poezii din care se degajă dragostea nețărmurită pentru clasa muncitoare, pentru partid.

La clasa a VII-a am inclus tema „Oglindirea artistică a vieții noi în creațiile țăranilor muncitori argeșeni“ după lecția de sinteză „Creația populară orală“ și tema „Pacea ne e dragă“ după analiza poeziei „Lidice“ de Eugen Jebeleanu.

Utilizarea în lecții a creației folclorice locale are și un însemnat rol educativ. Într-o oră le-am citit elevilor „Doina colectivistului“, culeasă în comuna Leordeni. Sînt în această doină versuri care au plăcut foarte mult copiilor : „Frunzuliță foi de fag / Doină, doină, cîntec drag / Ai fost leagăn vieții mele / Cînd umblam pe drumuri rele / Cînd băteau vînturi haine / Și n-aveam pe masă pîine / Cînd ciocoiul cel hapsîn, / Era pe ogor stăpîn, / Frunză verde, măr domnesc / Doină, cîntec bătrînesc / Graiul ți l-am îndrăgit / Cînd poporul oropsit / În spre codru își căta / Adăpost de vremea rea, / Frunzuliță de mălin / Doină, doină, cîntec lin, / Graiul tău fără de seamăn / Azi cu sufletul mi-e geamăn / Că s-au înfrățit sub soare / Și colindă pe ogoare, / Pe ogoarele unite, / De țărani liberi muncite / Și brăzdate de tractoare / Să ne aducă îmbelșugare. / Frunzuliță matostat, / Doină, cîntec dezmierdat, / Graiul tău mă poartă azi / Peste culmile de brazi / Și-mi duce gîndul șuvoi / Peste plaiul vieții noi / Unde înfloresc în zori, / Anii noștri viitori. / Frunzuliță foi de fag / Doină, doină, nume drag, / Melodia ta duioasă / Cîntă viața luminoasă / Ce-nflorește peste tot / Și sporește al holdei rod, / Cîntă munca roditoare, / Înfrățită pe ogoare, / Și belșugul ce ne-adastă / în gospodăria noastră“. Din astfel de versuri elevii și-au dat mai bine seama de felul în care creațiile populare oglindesc marile schimbări pe care le-a adus în viața țărănimii muncitoare regimul de democrație populară.

Alături de lecțiile de literatură, materialul folcloric local mi-a servit în foarte bune condițiuni și pentru analiza gramaticală. Analiza gramaticală morfologică sau sintactică efectuată asupra acestui material mi-a dat prilejul să subliniez unele nuanțe de limbă, să fac mai accesibil elevilor sensul unor legături gramaticale dintr-o frază. Analiza creațiilor populare locale mi-a dat totodată posibilitatea de a îmbogăți vocabularul copiilor, de a le explica sensul unor arhaisme sau al unor cuvinte dialectale.

Străduindu-mă să aleg texte bogate în conținut, expresive din punct de vedere artistic, le-am ajutat elevilor să înțeleagă mai bine frumusețea, vigoarea, expresivitatea și bogăția limbii romîne.

Prof. DUMITRU ANGHEL
directorul Școlii de 8 ani
din comuna Mozăceni-Deal,
raionul Costești

După orele de școală, elevii din comuna Comănești, regiunea Suceava, poposesc adesea la biblioteca căminului cultural. Ei găsesc aici cărți interesante, care le îmbogățesc cunoștințele, le lărgesc tot mai mult orizontul cultural.

Din experiența mea în predarea zoologiei

Pentru a răspunde cu succes sarcinilor pe care le ridică predarea zoologiei la clasa a IV-a am căutat să folosesc metodele cele mai variate de transmitere a noilor cunoștințe, adaptate specificului de vîrstă al elevilor de clasa a IV-a.

Pentru început o deosebită atenție am acordat studierii iepurelui domestic, deoarece în cadrul acestei teme elevii au făcut cunoștință cu primele noțiuni de anatomie și fiziologie animală. Mulajul înfățișînd organizarea internă a iepurelui a contribuit cu succes la însușirea de către elevi a denumirii fiecărui organ, a locului pe care-l ocupă în organism, precum și la lămurirea funcțiunilor lor.

În lecțiile următoarea, despre mamifere, păsări, insecte etc., am prezentat mai întîi mediul de viață al ființei respective, întrucît acesta influențează asupra structurii și dezvoltării organismului, apoi am trecut la prezentarea de ansamblu a animalului studiat și în sfîrșit la prezentarea organelor mai importante.

De exemplu, la lecția „Mistrețul“ după ce am prezentat mediul în care trăiește acest animal, am arătat cum acesta influențează asupra conformației organismului lui. Le-am arătat elevilor că porcul domestic, datorită condițiilor de viață diferite față de cele ale mistrețului, a căpătat unele însușiri noi.

La studierea liliacului am scos în evidență faptul că toată înfățișarea lui este strîns legată de mediul în care-și duce viața. Faptul că trăiește prin locuri întunecoase a făcut ca văzul să-i fie slab dezvoltat, dezvoltîndu-i-se în schimb auzul și pipăitul. De asemenea, cu prilejul predării lecțiilor : „Păsări de curte înotătoare“ și „Păsări răpitoare“ am scos în evidență caracteristicile acestora imprimate de adaptarea lor la mediu.

Am căutat să le formez elevilor priceperea de a face observații independente, pentru ca la sfîrșitul anumitor capitole să efectueze unele comparații care să permită apoi generalizări.

Cînd am studiat calul, ierbivor nerumegător și vaca, ierbivor rumegător, am indicat elevilor să observe cu atenție mulajele și să facă comparație între caracterele ce deosebesc ierbivorele rumegătoare de cele nerumegătoare. Am urmărit așa dar să formez priceperea de a observa independent și de a deosebi ființele după caracterele lor esențiale.

Dirijînd în permanență observațiile copiilor asupra însușirilor esențiale ale viețuitoarelor studiate și folosind comparația ca metodă de bază, am reușit să-i determin pe școlari să desprindă caracterele generale ale păsărilor și apoi caracterele care deosebesc păsările de pădure de cele de curte și de răpitoare.

Deoarece studierea păsărilor domestice și a păsărilor răpitoare s-a făcut în etape diferite, în scopul de a verifica trăinicia cunoștințelor elevilor și în același timp puterea lor de generalizare am adus în clasă mai multe păsări existente în colecția școlii și le-am așezat fără nici o ordine cerînd elevilor să le clasifice după însușirile lor comune. Operația aceasta de selectare după însușirile comune a diferitelor păsări, elevii au făcut-o fără greutate. Apoi cu ajutorul întrebărilor am desprins însușirile generale ale păsărilor, insistînd asupra faptului că, deși ele se deosebesc ca înfățișare și mod de viață, totuși au unele însușiri comune care le situează în aceeași clasă.

Am condus astfel discuțiile încît elevii să arate singuri că însușirea de a zbura s-a pierdut tot mai mult la păsările de curte care sînt îngrijite de om, pe cînd la păsările de pădure și la cele răpitoare ea s-a dezvoltat pentru că acestea trebuie să-și procure singure hrana.

Însușiri noi (cum ar fi de pildă ciocul ascuțit și încovoiat, ghearele puternice și văzul dezvoltat) au apărut la răpitoare, ca o adaptare la condițiile lor de viață.

Comparații de felul acesta am făcut și între mamiferele carnivore și mamiferele insectivore (cîrtița, ariciul și liliacul).

Am indicat chiar de la începutul anului că la studierea oricărei ființe vom păstra o ordine și anume vom vorbi mai întîi despre condițiile de viață ale ființei respective, apoi în legătură strînsă cu aceste condiții, despre înfățișarea, organizarea internă, hrana, înmulțirea, foloasele sau pagubele ce le aduc omului și măsurile pe care le-a luat omul pentru înmulțirea și dezvoltarea unora dintre ele, sau pentru stîrpirea celor care-i pricinuiesc pagube.

Nu pierd din vedere cu prilejul fiecărei lecții să scot în evidență latura educativă. De pildă, la studierea păsărilor și animalelor domestice am scos în evidență rolul științei în îmbunătățirea diferitelor rase domestice. Am ilustrat aceasta cu exemple din munca de creștere rațională, pe baze științifice, a animalelor în G.A.S. și G.A.C. în scopul obținerii unor producții sporite.

La capitolul „păsări de pădure“ am scos în evidență foloasele pe care acestea le aduc omului distrugînd insectele dăunătoare copacilor și agriculturii și necesitatea ca ele să fie ocrotite. Am căutat de asemenea să combat superstițiile care circulă în legătură cu obiceiurile unor animale, cum ar fi de exemplu cucuveaua și liliacul, care ducînd o viață nocturnă și avînd unele obiceiuri curioase au fost asociate de oameni cu forțe supranaturale în explicarea unor întîmplări cu care nu aveau nici o legătură.

Predarea cunoștințelor de zoologie cu respectarea ordinei logice în care trebuiesc legate cunoștințele și folosind un bogat material didactic mi-a ajutat să rezolv problemele pe care le ridica la începutul anului predarea acestui obiect nou.

LIGIA NEMEȘ
învățătoare — Suceava

din țările socialiste de a participa la construirea economiei, drept care se realizează prin consfătuiri de producție în întreprinderi și pe ramuri, prin dezbaterea de către oamenii muncii a unor măsuri pe care le ia statul etc.

Pe baza întregului material transmis, în încheierea lecției s-a tras, împreună cu elevii, concluzia că democrația socialistă reprezintă adevărata putere a poporului, că are un pronunțat caracter de clasă, apărînd interesele clasei muncitoare și ale tuturor oamenilor muncii, că la baza democrației socialiste stă proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, temelia de neclintit a puterii clasei muncitoare, că în socialism la opera de conducere a treburilor obștești sînt atrase masele largi de oameni ai muncii.

Succesul lecției a fost asigurat de pregătirea temeinică a profesoarei, de faptul că aceasta a studiat numeroase materiale în legătură cu problema respectivă — îndeosebi Documentele Congresului al III-lea al P.M.R. (Raportul C.C. al P.M.R. la Congres, prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — capitolul II, „Sarcinile organelor locale ale puterii de stat“ și capitolul IV, „Activitatea partidului în domeniul ideologiei și culturii“) și documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. (Programul P.C.U.S. partea a doua, capitolul III — „Sarcinile partidului în domeniul construcției de stat și al dezvoltării continue a democrației socialiste“ — Raportul de activitate al C.C. al P.C.U.S., prezentat de către tovarășul N. S. Hrușciov — capitolul II, punctul 6, „Transformarea relațiilor sociale socialiste în relații comuniste. Dezvoltarea democrației sovietice. Socialismul și libertatea individului“).

În cadrul comunicării noilor cunoștințe tov. Popovici s-a bazat și pe cunoștințele dobîndite de elevi la alte obiecte de învățămînt. De exemplu, ea a făcut apel la cunoștințele lor de istorie. Elevii au vorbit despre democrația sclavagistă, despre statele burgheze care se intitulează democratice, dar care în realitate nu reprezintă nimic altceva decît puterea clasei stăpînitoare, proprietară a mijloacelor de producție. Aceasta a ajutat-o pe profesoară să-i facă pe elevi să înțeleagă caracterul de clasă al oricărei democrații. S-au făcut referiri și la cunoștințele de economie politică privitoare la proprietatea asupra mijloacelor de producție, deoarece caracterul oricărei democrații depinde de caracterul proprietății asupra mijloacelor de producție.

Mult efect a avut folosirea unor citate din lucrările clasicilor marxism-leninismului, dintr-o serie de documente de partid, ca și din literatura beletristică.

În cursul lecției au fost scrise pe tablă date comparative privind marile drepturi și libertăți ale oamenilor muncii din țările socialiste și lipsa acestor drepturi și libertăți în țările capitaliste. Procedînd așa profesoara a asigurat concentrarea atenției elevilor, participarea lor activă la lecție. Folosirea unui material didactic — tablouri, grafice, scheme — din care să rezulte superioritatea democrației socialiste asupra celei burgheze ar fi ajutat-o însă pe profesoară să economisească timpul răpit prin scrierea datelor la tablă. Totodată aceasta i-ar fi oferit posibilitatea să comenteze mai pe larg unele cifre și date folosite în cadrul expunerii.

Lecția deschisă ținută de profesoara Cecilia Popovici a fost o lecție izbutită, care a ajutat membrilor cercului pedagogic să-și organizeze mai bine munca lor de predare.

Prof. V. I. STEFĂNOIU
lector la I.P.C.D. București

Verificarea simultană a cunoştinţelor

Se ştie că verificarea cunoştinţelor ocupă un loc central în lecţie. Nu se poate concepe o bună pregătire a elevilor fără a da toată atenţia metodelor menite să asigure un control adîncit al măsurii în care elevii şi-au însuşit cunoştinţele predate, al măsurii deci în care munca noastră şi-a atins scopul. Oricît de bogat ar fi volumul cunoştinţelor pe care le transmitem, oricît de valoroase ar fi aceste cunoştinţe, atîta timp cît nu urmărim esenţialul — adică însuşirea cunoştinţelor de către toţi elevii clasei — verificînd perseverent şi repetat aceste cunoştinţe, nu putem avea siguranţa că am contribuit la pregătirea temeinică a tinerilor pe care îi instruim şi educăm.

Socotesc necesar ca la sfîrşitul trimestrului fiecare elev să aibă în catalog 5—6 note, dintre care 3 sau 4 obţinute la răspunsurile orale şi 2 sau 3 la lucrările de control curent.

Desigur, ascultarea fiecărui elev de cîte 3—4 ori într-un trimestru astfel ca în cadrul răspunsului să intre cît mai mult material din tema predată în lecţia anterioară impune utilizarea unei metodici adecvate. În ceea ce mă priveşte am folosit şi socotesc deosebit de eficientă în acest caz metoda ascultării simultane a elevilor.

Înainte de a arăta cum efectuez verificarea simultană trebuie să precizez că i-am obişnuit de la început pe elevi să răspundă la fiecare oră din întreaga temă, care poate să cuprindă mai multe lecţii. În acest fel se subliniază legătura între materialul predat şi în acelaşi timp el este mereu reîmprospătat prin recapitulare. De pildă, la tehnologia meseriei pentru dulgheri anul II, verificarea se referă la următoarele teme: schele, cofraje, şarpante, pereţi, planşe etc. La disciplina „Construcţii" temele la care se face verificarea sînt „Zidăria de piatră", „Zidăria de cărămidă", „Pereţi despărţitori", „Izolări" etc.

Verificînd în acest fel în mod oral de 3—4 ori într-un trimestru cunoştinţele fiecărui elev şi dîndu-le să efectueze şi 2—3 lucrări de control pot avea o privire de ansamblu asupra nivelului de însuşire a întregului material predat.

Pentru a lămuri cum organizez verificarea simultană mă voi referi la un exemplu concret, bunăoară la tema „Acoperişuri" predată la tehnologia meseriei în anul II. Mai întîi am pus întregii clase întrebări asupra temei cerîndu-le să clasifice acoperişurile, să arate elementele lor componente, să vorbească despre tipurile de şarpante etc. Apoi am chemat la tablă pe elevii pe care urma să-i ascult în mod amănunţit (4 elevi) şi le-am dat să execute cîte un desen: primul — configuraţia unui acoperiş, al doilea — o şarpantă pe 3 scaune, al treilea — un macaz dublu, iar al patrulea — un detaliu de îmbinare la şarpantă. I-am lăsat să lucreze aproximativ 10—12 minute.

În acest timp am desfăşurat în continuare munca cu clasa, punînd întrebări sau ascultînd expunerile unor elevi despre metodele de executare a acoperişurilor, sortarea materialului, trasarea, fasonarea şi montarea şarpantelor etc.

Observînd stadiul lucrărilor executate la tablă am chestionat pe elevul care a terminat cel dintîi desenul asupra unor detalii ale lucrării sale. La fel am procedat şi cu ceilalţi elevi aflaţi la tablă.

Clasa participă activ la discuţiile care au loc la tablă prin răspunsuri de completare sau chiar prin completări la desene.

Reuşesc astfel să ascult în timp de 25—30 de minute 4—6 elevi şi în unele cazuri chiar mai mulţi. Timpul repartizat verificării nu este exagerat, ţinînd seama de faptul că la disciplinele de specialitate orele sînt cuplate. Desigur că dacă elevului i se acordă 10—15 minute pentru răspuns el poate desena cu grijă şi îşi poate formula în voie explicaţiile. Astfel nota acordată constituie aprecierea corectă a pregătirii fiecărui elev.

La şcoala tehnică de maiştri, avînd în vedere vîrsta şi capacitatea de înţelegere a elevilor, renunţ la întrebările puse clasei şi chem de la început la tablă elevii ce urmează să răspundă în ora respectivă, dîndu-le să execute schiţele sau problemele fixate anticipat. În acest timp alţi elevi răspund la întrebările puse sau expun liber un subiect dat.

De exemplu, la tema „Planşee" am cerut elevilor chemaţi la tablă să execute o secţiune prin planşeul de lemn al unei locuinţe, un planşeu cu grinzi metalice şi boltişoare de cărămidă, un plan-

Puncte de vedere

şeu cu nervuri dese şi corpuri ceramice de umplutură, sisteme de rezemare şi ancorare a grinzilor de lemn. După terminarea schiţelor elevii au fost solicitaţi să explice în detaliu anumite părţi ale acestora sau să vorbească despre execuţia obiectului desenat.

Această metodă dă rezultate bune îndeosebi la materiile la care desenele sînt preponderente. Ea se poate aplica însă cu succes, cu mici modificări şi la alte discipline ca mecanica, rezistenţa materialelor etc. În acest caz problemele ce li se dau elevilor şi care trebuie să cuprindă o aplicaţie practică a materialului teoretic expus în tema curentă vor fi pregătite de profesor din timp, pentru a putea fi executate în 10—12 minute.

Obiecţia principală care se aduce metodei verificării simultane este aceea că restul clasei nu ar fi antrenat în urmărirea şi eventual în corijarea răspunsurilor celor ascultaţi. Consider că această obiecţie nu este întemeiată. Elevii văd pe tablă lucrările colegilor lor şi dintr-o privire îşi pot da seama dacă sînt corecte sau nu. Pe de altă parte, ei sînt solicitaţi să completeze răspunsurile.

Atunci cînd se execută o schiţă sau mai ales cînd se rezolvă o problemă care aduce un element nou din punct de vedere al soluţiei — de exemplu, în cazul problemelor date, o îmbinare mai dificilă, o configuraţie specială de acoperiş, un plan orizontal de şarpantă, o problemă de dozaje, granulometrie etc. — atrag atenţia clasei, cer elevilor să se concentreze asupra răspunsului respectiv şi să execute şi ei în caiete problema. În acest fel verificarea poate duce şi la îmbogăţirea cunoştinţelor, constituind un ajutor în pregătirea tuturor elevilor.

Pentru buna desfăşurare a verificării simultane este necesară existenţa unei table potrivite. În şcoala noastră majoritatea tablelor au 4—5 metri lungime, permiţînd uşor să se efectueze mai multe desene.

Utilizînd cu regularitate verificarea simultană a cunoştinţelor şi lucrări de control asupra capitolelor celor mai însemnate din curs, alături de controlul caietelor de notiţe am reuşit să-i deprind pe elevi cu munca continuă şi susţinută, cu învăţarea regulată a tuturor lecţiilor.

Se obţine astfel nu numai ridicarea nivelului de cunoştinţe ci şi un însemnat rezultat cu caracter educativ, şi anume convingerea elevilor că numai pregătirea sistematică, fără goluri poate duce la succes.

Ing. DRAGOŞ GRAŢIAN
Grupul şcolar construcţii-Cluj

Interes pentru poezie

Elevii Şcolii profesionale de pe lîngă întreprinderea „7 Noiembrie" din Sibiu manifestă un interes deosebit pentru literatură, îndeosebi pentru poezie. Este aici, în bună parte, meritul celor două tinere şi entuziaste profesoare de limba română din şcoală — Laura Muţiu şi Alexandrina Cojineţki.

La cercurile literare ale căror şedinţe au loc o dată la două săptămîni se organizează multe discuţii închinate poeziei, care nu lipseşte niciodată nici din programele acţiunilor cultural-artistice. Bunăoară, a avut loc o seară literară închinată vieţii şi operei lui Al. Sahia. Un punct atractiv al acestei seri l-a constituit citirea poemului lui Eugen Jebeleanu „In satul lui Sahia". De asemenea, cercul a organizat, sub îndrumarea cadrelor didactice, seri literare închinate lui Mihail Eminescu şi lui George Coşbuc, la care elevii s-au întrecut în a recita cele mai frumoase poezii ale acestor poeţi.

Paralel cu dragostea faţă de învăţarea de poezii la Şcoala profesională de pe lîngă întreprinderea „7 Noiembrie" s-a dezvoltat şi interesul pentru creaţie. Unii elevi scriu ei înşişi poezii. De exemplu, Gavril Costea din anul II, Marieta Iancu din anul III, Ana Grizer din anul II şi alţii. Numele lor îl întîlneşti adesea, în gazeta redactată în întregime de elevi şi care apare o dată pe lună în şcoală. Nu există număr în care să nu apară şi una sau două poezii, creaţii ale elevilor din şcoală. Pentru a stimula interesul elevilor faţă de poezie, conducerea şcolii, împreună cu organizaţia U.T.M., au luat iniţiativa înfiinţării unui cerc de creaţie literară. Aici se va porni de la studierea creaţiei marilor poeţi clasici şi contemporani, profesorii de specialitate vor da îndrumări privind tehnica versificaţiei, iar apoi se vor analiza creaţiile elevilor. Cele mai bune dintre poeziile lor vor fi publicate în gazeta şcolii care va scoate o pagină de literatură, sau vor fi trimise revistei „Luceafărul".

Toate acestea — într-o şcoală profesională care pregăteşte cadre pentru fabricile textile. Este un fapt plin de semnificaţie. „Vedeţi — spunea o elevă, pe cît de bună ucenică în meseria ei pe atît de pasionată după literatură — munca textiliştilor, ca orice muncă făcută cu pasiune, e foarte aproape de poezie".

Desigur, avea dreptate.

AUREL GEORGESCU

În pas cu sarcinile actuale ale agriculturii noastre socialiste

Sarcina pregătirii în cadrul şesenalului a 60.000 de tractorişti-mecanizatori şi a altor cadre necesare dezvoltării agriculturii noastre atrage după sine cerinţe sporite pentru şcolile din sectorul agricol.

În scopul îmbunătăţirii întregului proces de învăţămînt agricol din ţară. Direcţia generală de învăţămînt agricol din Ministerul Agriculturii organizează cel puţin o dată pe trimestru la unul din centrele şcolare din ţară cîte o şedinţă de analiză a muncii, la care participă organele de conducere din minister, corpul de inspectori, conducători de şcoli şi reprezentanţi ai unităţilor de producţie. Aceste şedinţe dau posibilitatea efectuării unui vast schimb de experienţă pe linia îndrumării pedagogice şi organizatorice a învăţămîntului agricol.

La ultimele şedinţe de acest fel, pe primul plan au stat problemele privind instruirea practică în atelier şi în producţie. Rezultatele dobîndite pe această linie de Centrul şcolar din Craiova sînt edificatoare. De la boxele de lucru ale elevilor pînă la laboratorul de maşini şi tractoare şi în continuare în parcul de maşini şi tractoare şi în sectoarele de producţie, procesul de instruire practică se desfăşoară într-un stil creator.

Ingeniozitatea secţionării organelor de maşini şi a maşinilor şi tractoarelor şi instalarea lor pe un sistem circular de la cele mai simple, pînă la cel mai nou tip, asigură urmărirea fiecărei faze a funcţionării lor de către toţi elevii, dînd posibilitatea însuşirii logice a cunoştinţelor în pas cu ultimele noutăţi tehnico-ştiinţifice. Concluziile consfătuirii au arătat că drumul elevilor de la laborator spre producţie trebuie să cuprindă o fază de trecere în care practica elevilor să se efectueze în atelierele şcolii organizate ca unităţi de producţie.

Atelierele-şcoală şi de producţie ale Centrului şcolar agricol din Craiova, de pildă, profilate pe trei secţii — turnătorie, reparaţii de maşini şi tractoare şi tîmplărie — permit elevilor să-şi însuşească în mod practic cunoştinţele de organizare a proceselor de muncă şi producţie, normare etc. lucru deosebit de important, în special pentru viitorii maiştri.

O preocupare de seamă a unităţilor de învăţămînt agricol, relevată cu prilejul ultimelor şedinţe de analiză o constituie preocuparea pentru confecţionarea şi utilizarea materialului didactic. În acest sens este demnă de menţionat iniţiativa Direcţiei generale a învăţămîntului agricol de a întocmi un normativ de material didactic pentru toate tipurile de şcoli şi specialităţi. Acest normativ a determinat la numeroase şcoli cum sînt Centrele şcolare pentru mecanizarea agriculturii din Craiova, Buzău şi Roşiorii de Vede o reală îmbunătăţire în ceea ce priveşte predarea intuitivă a lecţiilor. Remarcabilă este şi metoda propusă de Centrul şcolar I.C.H.V. din Blaj, unde cadrele didactice, împreună cu elevii, au întocmit prototipuri de planşe, modele specializate, care să fie omologate şi reproduse pentru întregul sector de învăţămînt agricol.

De un interes deosebit s-a bucurat clasa-cabinet model, organizată de Centrul şcolar din Craiova. Vitrinele cu material didactic, sistematizate după structura capitolelor din programa şcolară, dau posibilitatea ca la fiecare lecţie să poată fi cu uşurinţă expusă planşa-lecţie respectivă astfel încît elevii să capete o viziune de ansamblu asupra elementelor esenţiale din lecţie. S-a arătat că este totuşi necesar să se mai studieze formele de folosire a materialului intuitiv, îmbinîndu-se metoda planşelor-lecţie cu utilizarea dulapurilor metodice adaptate cerinţelor învăţămîntului agricol.

Din relatările inspectorilor a ieşit în evidenţă preocuparea pentru cercetarea ştiinţifică a cadrelor didactice din toate sectoarele de învăţămînt agricol. S-au menţionat în mod deosebit peste 30 teme de cercetare urmărite de profesorii-ingineri din diferite centre şcolare. Aceasta dovedeşte că se merge consecvent înainte pe linia îmbinării activităţii didactice a cadrelor cu activitatea lor de cercetare ştiinţifică, pe linia studiului amănunţit al principiilor de bază ale tehnologiei şi mecanizării, a extinderii lucrărilor practice de laborator şi a găsirii formelor celor mai eficiente de împletire a învăţămîntului teoretic cu instruirea în producţie pe baza muncii productive a elevilor.

Îmbinarea muncii didactice cu activitatea de cercetare constituie calea cea mai sigură de ridicare a învăţămîntului agricol la nivelul cerinţelor actuale ale agriculturii noastre socialiste, care merge pe drumul întăririi economico-organizatorice a tuturor gospodăriilor agricole colective, al aplicării metodelor agrotehnice înaintate şi al mecanizării.

DIM. D. ROMAN
cercetător principal în Institutul de ştiinţe pedagogice din Bucureşti

O dată cu primăvara, elevii şcolilor agricole care fac practică la G.A.S. Crevedia au început să efectueze lucrări de îngrijire şi curăţire a pomilor.

De la corespondenţi şi cititori

Şcoala în sprijinul gospodăriilor colective

Brigăzile profesorilor

O serie de gospodării agricole colective din regiunea Argeş au primit de curînd oaspeţi. Grupuri de 8-10 profesori de ştiinţe naturale, cunoştinţe agricole, matematică şi, unde era cazul, de economie politică s-au constituit, cu sprijinul organelor locale în brigăzi care să sprijine timp de 10 zile conducerile G.A.C.-urilor în măsurile pe care acestea le iniţiază pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective.

Profesorii respectivi s-au documentat, pe baza indicaţiilor cuprinse în documentele de partid, privind dezvoltarea agriculturii în patria noastră, asupra posibilităţilor pe care le oferă condiţiile locale în scopul ridicării producţiei la ha, a dezvoltării multilaterale a unor ramuri de producţie, a sporirii şeptelului. In cele 10 zile cît vor fi oaspeţii colectiviştilor cadrele didactice din aceste brigăzi vor ajuta efectiv conducerile gospodăriilor şi brigăzile de muncă ale colectiviştilor pentru traducerea în viaţă a măsurilor menite să ducă la întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective.

Acţiuni patriotice

Elevii şi profesorii şcolii agricole din comuna Radomireşti, raionul Drăgăneşti, au iniţiat, în cadrul acţiunilor patriotice, transportul a 120 tone de îngrăşăminte pe terenurile G.A.C. „Tudor Vladimirescu" din Drăgăneşti şi G.A.C. „Drumul lui Lenin" din comuna Tufeşti. Cu acest prilej profesorii şcolii au reamintit elevilor lor cunoştinţele privind foloasele îngrăşămintelor chimice şi naturale.

Pentru plantarea pomilor fructiferi

Elevii şcolilor din raionul Slatina au făcut 5.000 de gropi pentru plantarea merilor, nucilor şi a altor pomi fructiferi. Şi elevii Şcolii de 8 ani din comuna Mărunţei, raionul Drăgăneşti, au făcut 175 de gropi pe terenurile G.A.C. pentru a planta pomi fructiferi. Cu acest prilej, profesorii le-au vorbit despre indicaţiile date de partid pentru valorificarea terenurilor apte pentru a fi plantate cu pomi fructiferi, reliefînd importanţa acestor măsuri în întărirea economică a G.A.C.

★

Elevii şi profesorii de la şcolile de 8 ani din comunele Vlădeni şi Bujoreni, raionul Rm. Vîlcea, au plantat, în cadrul acţiunilor patriotice iniţiate în sprijinul G.A.C., 9 ha cu pomi fructiferi. Această activitate a contribuit totodată la consolidarea cunoştinţelor de pomicultură ale elevilor respectivi.

In raionul Drăgăşani acţiunile elevilor şi cadrelor didactice organizate în sprijinul G.A.C. privesc mai ales valorificarea terenurilor erodate, în scopul măririi suprafeţelor plantate cu viţă de vie. Elevii Şcolii de 8 ani din Drăgăşani au reuşit de curînd să teraseze 25 ari de asemenea terenuri.

Pentru consolidarea cunoştinţelor lor teoretice privind cultivarea viţei de vie ei vor participa şi la operaţiile propriu-zise de plantare şi altoire.

Cursuri de iniţiere

In raioanele Găeşti şi Rîmnicul Vîlcea s-au organizat cursuri pentru profesorii de ştiinţe naturale, cunoştinţe agricole şi matematică din şcolile sătеşti. La aceste cursuri sînt studiate probleme privind căile menite să asigure permanenta întărire economico-organizatorică a G.A.C. Aceste cursuri sînt axate pe cunoaşterea amănunţită a planurilor de producţie a G.A.C., iar conţinutul lecţiilor se referă cu precădere la posibilităţile pe care le oferă condiţiile din G.A.C. din cuprinsul raioanelor respective pentru dezvoltarea economică a acestora. La aceste cursuri se insistă şi asupra sprijinului pe care profesorii de specialităţile menţionate îl pot da gospodăriilor colective.

Concursul cultural - artistic al pionierilor şi şcolarilor

Peste 300 de pionieri din comunele Boişoara, Titeşti şi Perişani, raionul Rm. Vîlcea, s-au întîlnit de curînd, la faza intercomunală a concursului cultural-artistic, care a avut loc în sala căminului cultural din comuna Titeşti. Toţi erau îmbrăcaţi în frumoase costume naţionale: băieţii purtau cioareci de dimie, cămaşă strînsă cu chimir şi pălărie mică, rotundă, iar fetele ii frumoase, cusute cu negru, fote şi şorţuri.

Concursul a fost deschis de corul pionierilor de la Şcoala de 8 ani din comuna Perişani. Au urmat apoi corurile pionierilor de la şcolile de 8 ani din Găujani, Boişoara şi Titeşti. In cîntecele executate — „E roşie cravata mea ca focul", „Patria mea", „Salutul cravatelor roşii", „Hai la muncă" şi altele — pionierii şi-au arătat dragostea şi recunoştinţa faţă de partid, faţă de patrie, au cîntat viaţa nouă, fericită, pe care o trăiesc.

Brigada artistică a pionierilor de la şcolile de 8 ani din comunele Perişani şi Titeşti a prezentat apoi aspecte din viaţa şcolii iar pionierii de la Şcoala de 8 ani din Boişoara adunarea cu tema „Părinte drag, partid iubit, îţi mulţumim!"

Programul concursului s-a încheiat cu suite de dansuri populare specifice Văii Oltului.

Pe primele locuri au fost plasate echipele de dansuri ale şcolilor de 8 ani din Perişani şi Titeşti, brigada artistică a Şcolii de 8 ani din Perişani şi corurile şcolilor de 8 ani din comunele Boişoara şi Titeşti.

VICTOR PETRESCU
învăţător

Pe ogoarele colectivei

Elevii Şcolii de 8 ani din comuna Tansa, raionul Negreşti, se pregătesc cu grijă, sub conducerea profesorilor lor, pentru activitatea pe care o vor începe în curînd pe terenul gospodăriei agricole colective „Drum nou".

Gospodăria a pus la dispoziţia şcolii o suprafaţă de 10.300 m.p., pe care elevii vor putea aplica în practică cunoştinţele studiate la lecţii. Totodată ei se vor familiariza cu munca în gospodărie, vor cunoaşte mijloacele mecanizate de muncă în agricultură, vor fi îndrumaţi de tehnicienii din gospodărie.

În vederea viitoarei activităţi practice a început pregătirea terenului. Elevii au săpat cu cazmaua o suprafaţă de 5.000 m.p., restul terenului fiind arat cu tractorul. S-a întocmit din vreme şi planul exploatării ştiinţifice a terenului, care a fost împărţit în parcele cu diferite destinaţii.

Îndrumaţi de profesorii lor elevii au colectat mari cantităţi de diferite seminţe pentru pepinieră şi celelalte culturi. S-a pregătit materialul în vederea stratificării seminţelor de cireşi, vişini, gutui, zarzavaturi etc. De asemenea au fost colectate peste 200 kg rădăcinoase pentru lotul de semincri ce se va înfiinţa în această primăvară. Şcoala s-a preocupat de procurarea uneltelor şi a materialelor necesare activităţii elevilor.

Interesul cu care participă elevii la pregătirea activităţii lor practice este o garanţie că ei îşi vor desfăşura bine munca practică în gospodăria agricolă colectivă, că îşi vor însuşi temeinice cunoştinţe şi deprinderi practice.

ION TRIFAN
Piscu Rusului, com. Dogiţa, raionul Negreşti

Echipa de dansuri de la Şcoala de 8 ani nr. 165 din Capitală, care participă la concursul cultural-artistic al pionierilor şi şcolarilor, se pregăteşte să intre în scenă.

Împreună cu părinţii

În munca de educare a elevilor, colectivul didactic de la Şcoala de 8 ani nr. 14 din Sibiu se sprijină în mare măsură pe colaborarea strînsă cu părinţii elevilor.

De un mare interes se bucură în rîndurile părinţilor activitatea lectoratului organizat de şcoală, care urmăreşte să le facă cunoscute unele probleme pedagogice, să-i orienteze just în munca de educare a copiilor lor.

Astfel, de pildă, referatul cu tema „Cum să ne pregătim copiii pentru viaţă", a suscitat numeroase discuţii, ajutîndu-i pe părinţi să vadă mai limpede cum trebuie să-i crească pe copiii lor ca aceştia să ajungă oameni întregi, cetăţeni devotaţi ai patriei socialiste.

Uneori, conferinţele prezentate la lectoratul pentru părinţi sînt urmate de filme cu teme educative sau de programe artistice.

Activitatea lectoratului are o influenţă pozitivă asupra muncii din şcoală, pentru că părinţii au înţeles, datorită lui, necesitatea de a supraveghea cu mai multă grijă activitatea copiilor şi au întărit legătura cu învăţătorii şi profesorii.

EUGENIA NUŢESCU
Sibiu

Serbarea celor mici

Duminică dimineaţă scena Casei de cultură a tineretului din raionul „30 Decembrie" a avut ca oaspeţi pe cei mai mici artişti amatori ai şcolii medii „I. L. Caragiale": elevii claselor a II-a „A" şi „D".

Confruntarea cu publicul — format din colegii celorlalte clase şi din părinţi — a arătat că străduinţele „artiştilor" au fost rodnice. Programul s-a bucurat de aprecieri atît din partea celor mici cît şi din partea celor mai vîrstnici. El a fost alcătuit din cîntece şi poezii închinate patriei şi partidului, copilăriei fericite. În partea a doua a programului a fost prezentat basmul „Albă ca Zăpada".

Pentru buna reuşită a serbării învăţătoarele Adriana Stoica şi Maria Corlan au primit un sprijin substanţial din partea comitetului de părinţi.

M. I.

În vizită la o întreprindere

Zilele acestea, un grup de pionieri de la Şcoala de 8 ani nr. 14 din Galaţi a făcut o vizită la întreprinderea textilă din oraş.

Cum era şi de aşteptat, vizita a fost foarte interesantă şi instructivă. Însoţiţi de profesori, pionierii au trecut din secţie în secţie, urmărind cum funcţionează războaiele, cum se desfăşoară valurile mari de pînză.

La sfîrşitul vizitei pionierii au participat la o întîlnire cu o muncitoare fruntaşă care le-a vorbit despre viaţa grea pe care o duceau muncitorii acestei întreprinderi în anii regimului burghezo-moşierese, despre viaţa tot mai frumoasă şi mai fericită pe care o trăiesc azi, despre marile realizări dobîndite de colectivul de muncitori din întreprindere, în frunte cu comuniştii.

Apoi pionierii au prezentat în faţa muncitorilor un bogat program artistic.

U. ALEXIU
Galaţi

Îşi împărtăşesc experienţa în muncă

Fiecare şedinţă a cercului pedagogic constituie pentru învăţătorii din raionul Baia de Aramă un bun prilej de a-şi împărtăşi experienţa în muncă, de a-şi îmbunătăţi metodele şi procedeele de predare.

Nu de mult, de pildă, învăţătorii din comunele Bala, Crainici, Şovarna şi Rudina s-au adunat la şcoala din satul Ohaba pentru a dezbate tema „Educaţia politico-ideologică a elevilor la lecţiile de istorie" Ei au ascultat cu acest prilej un referat care a prezentat pe larg unele metode şi procedee care se pot folosi la lecţiile de istorie pentru a spori contribuţia acestor lecţii la educarea comunistă a elevilor şi au asistat la o lecţie deschisă care a ilustrat practic cele spuse în referat.

Participanţii la dezbateri au purtat discuţii asupra referatului şi a lecţiei deschise împărtăşind totodată experienţa lor.

GH. BRUJAN
Crainici, raionul Baia de Aramă

Expoziţie de lucrări ale elevilor

Aplicîndu-şi cunoştinţele cu privire la construcţia şi funcţionarea maşinilor, elevii Şcolii medii nr. 2 din Făgăraş pregătesc sub conducerea profesorilor de specialitate o expoziţie la care vor prezenta lucrări efectuate de ei: transformatoare de mică putere, ampermetre, carcase pentru electromagneţi, sonerii etc.

Acţiunea aceasta dovedeşte marele interes al elevilor pentru tehnică, dragostea lor pentru munca direct productivă.

A. BĂDILA
Făgăraş

La cercul muzical

La cercul muzical al Şcolii medii „Al. Vlahuţă" din Rîmnicul Sărat se desfăşoară o activitate bogată. Aici s-au prezentat, bunăoară, medalioane despre viaţa şi opera lui George Enescu, a lui Beethoven şi a altor compozitori, s-au organizat audiţii etc.

Membrii cercului antrenează în activitatea cultural-artistică şi pe colegii lor. Rezultatele străduinţilor lor s-au văzut cu ocazia concursului cultural-artistic al elevilor din şcolile medii, la care corul, orchestra şi soliştii vocali şi instrumentişti ai şcolii au fost clasaţi pe primul loc.

Acum, în vacanţa de primăvară, se fac pregătiri serioase pentru faza regională a concursului, care va avea loc în curînd.

Prof. VASILE UŢĂ
Rîmnicul Sărat

Despre emisiunile de televiziune pentru copii şi tineretul şcolar

Au trecut mai bine de patru ani de cînd Studioul de Televiziune transmite cu regularitate, în cadrul programelor sale, emisiuni destinate celor mai mici telespectatori. Aceste emisiuni sînt aşteptate cu nerăbdare atît de către copii cît şi de cei care se ocupă de îndrumarea lor. Aşteptarea este îndreptăţită : emisiunile sînt un mijloc de educaţie pe cît de nou, pe atît de atractiv şi eficace, care vine să sprijine munca de educaţie comunistă a tinerei generaţii. Aceasta este o expresie a grijii permanente pe care o are partidul faţă de constructorii de mîine ai socialismului şi comunismului, a grijii de a asigura celor mici o copilărie fericită.

Emisiunile de televiziune pentru copii se axează, prin tematica lor, pe problemele generale ale educaţiei comuniste, difuzînd programe menite să contribuie la dezvoltarea multilaterală a copiilor. Profilate pe principalele perioade de vîrstă corespunzătoare învăţămîntului, emisiunile cuprind — în funcţie de specificul televiziunii şi al spaţiului rezervat — genuri diferite : jurnale filmate de actualitate şcolară şi pionierească, emisiuni de ştiinţă şi tehnică, emisiuni literare şi de teatru, emisiuni muzical-coregrafice, emisiuni sportive etc., realizate în bună măsură cu ajutorul cadrelor didactice şi interpretate îndeosebi de copii. Pe ecranele televizoarelor se perindă săptămînal zeci şi uneori sute de copii fruntaşi la învăţătură şi în activitatea de organizaţie.

Legarea conţinutului emisiunilor de viaţa copilului la şcoală şi acasă constituie o preocupare permanentă. Nu este în intenţia redacţiei de a realiza, în cadrul programului actual, emisiuni asemănătoare orelor de clasă şi ne ferim cît putem de a cădea în didacticism. De altfel, ora la care se transmite emisiunea nu este indicată pentru eforturi asemănătoare celor depuse de copii la lecţii. Fără îndoială însă că între emisiunile de televiziune şi materia studiată în şcoală trebuie să fie o strînsă legătură, pe cît posibil televiziunea consolidînd şi lărgind cunoştinţele care li se predau copiilor prin imagini vizuale care nu se pot afla la îndemîna tuturor şcolilor.

Emisiunile pentru cei mici — intitulate „De vorbă cu moş Şagă", „Mîzgălici şi Zugrăvici", „Ghici ce-i ?", „Hai să desenăm" sau cuprinzînd spectacole de păpuşi şi filme artistice de scurt metraj — au ca scop îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor. formarea bunelor deprinderi, sprijinirea primilor paşi în viaţa de colectiv etc.

Emisiunile pentru tineretul şcolar sînt diferenţiate pe genuri, în funcţie de specificul materiilor de învăţămînt, de conţinutul activităţii elevilor în organizaţiile U.T.M. şi de pionieri, de organizarea timpului lor liber. Emisiunile de ştiinţă şi tehnică urmăresc să răspundă la o parte din întrebările pe care elevii şi le pun în legătură cu realizările ştiinţei şi tehnicii secolului nostru, să ilustreze şi să completeze cunoştinţele primite la şcoală. În cadrul acestor emisiuni există, de pildă, rubricile intitulate „Construiţi-vă singuri", „Vreau să ştiu", „Cum s-a fabricat şi cum funcţionează", „Cu Paganel în jurul lumii", „Cine ştie să răspundă ?". Alte emisiuni se adresează micilor naturalişti, micilor tehnicieni, geografi etc., sprijinind astfel activitatea cercurilor de elevi din şcoli şi a cercurilor pionereşti, precum şi concursurile tradiţionale organizate pe această temă de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi C.C. al U.T.M. Două emisiuni recente de acest fel, de exemplu, intitulate „De la minereu la oţel" şi „Chimia în viaţa de toate zilele", i-au familiarizat pe elevi, prin mijlocirea imaginilor filmate, cu o serie de aspecte din activitatea Combinatului siderurgic de la Hunedoara, Fabricii de fibre sintetice de la Săvineşti, Fabricii de mase plastice din Bucureşti etc. Aceste emisiuni urmăresc să dezvolte, o dată cu interesul elevilor pentru ştiinţă şi tehnică, interesul faţă de producţie, dragostea faţă de realizările de astăzi ale patriei noastre socialiste.

Emisiunile de ştiinţă şi tehnică ocupă doar o parte din timpul programelor pentru copii. Acestora le sînt destinate şi alte genuri de emisiuni. De exemplu, emisiunile literare sînt menite să contribuie la îndrumarea lecturii copiilor, la popularizarea celor mai bune cărţi pentru şcolari. O parte din ele pornesc de la anumite teme indicate în manualele şcolare sau în indexul tematic al cărţilor care apar în colecţia „Biblioteca şcolarului". O astfel de emisiune a fost, bunăoară, cea închinată lui I. L. Caragiale. În afara acestor emisiuni, Studioul de Televiziune transmite periodic un ciclu intitulat „Pagini din istoria literaturii române".

Emisiunile muzical-coregrafice, care se difuzează săptămînal, au ca scop să contribuie la educaţia artistică a copiilor. Majoritatea acestor emisiuni sînt realizate cu ajutorul şcolilor. Sînt invitate în studio îndeosebi formaţiile şcolare care participă la concursul cultural-artistic pe ţară. În prezenţa elevilor spectatori se transmit din săli publice concerte educative sau recitaluri de balet organizate cu concursul şcolilor de specialitate. Pot fi amintite concertele educative cu public transmise cu concursul Şcolii medii de muzică nr. 1 din Bucureşti sau programele alcătuite cu concursul Şcolii de coregrafie din Bucureşti. În curînd va fi transmis un alt concert educativ, organizat împreună cu şcoala de muzică din Timişoara. În prezent, cu prilejul celui de al V-lea Festival republican al şcolilor de artă, Televiziunea organizează o emisiune specială cu concursul elementelor fruntaşe din şcolile participante la acest însemnat eveniment cultural. De asemenea, se transmite un amplu reportaj de la expoziţia pe ţară organizată cu acest prilej.

Colaborarea dintre televiziune şi instituţiile de învăţămînt este ilustrată şi de ultimele emisiuni sportive, organizate cu concursul Şcolii medii „Aurel Vlaicu" şi al şcolilor sportive nr. 1 şi nr. 2 din Capitală.

Televiziunea realizează şi o serie de emisiuni menite să contribuie la educarea patriotică a copiilor, la orientarea lor profesională, la formarea trăsăturilor morale proprii omului nou, constructor al socialismului. Telejurnalul pionierilor îi invită de pildă în fiecare duminică pe şcolari să viziteze oraşele, uzinele şi şantierele patriei, cartierele noi ale Capitalei, şcolile noi, să urmeze exemplul elevilor fruntaşi la învăţătură şi disciplină. Aparatul de filmat prezintă elevilor diferite uzine, unităţi agricole socialiste, case ale pionierilor, cele mai frumoase regiuni ale patriei. De exemplu, telejurnalul de duminică 18 martie a cuprins reportaje filmate despre Şcoala medie nr. 2 din Piatra Neamţ, Casa pionierilor din Ploieşti, şcoala nouă nr. 175 din raionul Griviţa Roşie, un reportaj despre I.C.I.L. „Sibiana" din Sibiu, ca şi despre excursia organizată la Podul Prieteniei şi pe Dunăre de Şcoala de 8 ani nr. 183.

În acelaşi scop sînt transmise şi emisiunile „Oaspeţii noştri", în cadrul cărora sînt invitaţi în studio Eroi ai Muncii Socialiste. Într-una din duminicile trecute le-a vorbit copiilor Eroul Muncii Socialiste Gheorghe Belu, maistru rafinor din Ploieşti. Asemenea întîlniri oferă şcolarilor exemple vii, demne de urmat în viaţă.

În emisiunile de televiziune este oglindit şi învăţămîntul profesional. Se prezintă imagini din activitatea şcolilor profesionale şi tehnice, precum şi întîlniri între elevi ai şcolilor de 8 ani şi medii cu elevi care îşi însuşesc meserii productive.

Trebuie menţionată în încheierea enumerării emsiunilor pentru copii şi tineretul şcolar emisiunea intitulată „Poşta copiilor", prezentată de Daniela şi Aşchiuţă.

Emisiunile de televiziune pentru copii sînt urmărite cu un interes justificat de către învăţători şi profesori. La consfătuirea organizată în toamna trecută de către Studioul de Televiziune împreună cu Secţia de învăţămînt a Sfatului Popular al raionului 23 August cadrele didactice au scos în evidenţă rolul emisiunilor de televiziune destinate copiilor arătînd că ele pot aduce o însemnată contribuţie la munca instructiv-educativă. Cadrele didactice au propus să se mărească numărul emisiunilor care au ca scop educaţia politică a elevilor, dezvoltarea dragostei lor faţă de patria noastră socialistă, faţă de partid. S-a subliniat că emisiunile de televiziune vor trebui să facă cunoscute copiilor, într-o măsură tot mai mare, realizările oamenilor muncii din ţara noastră, realizările oamenilor muncii din Uniunea Sovietică şi din celelalte ţări socialiste. Discuţiile purtate au scos şi mai mult în evidenţă necesitatea de a se îmbogăţi sfera emisiunilor menite să contribuie la formarea conştiinţei socialiste a tineretului şcolar, la promovarea dorinţei acestuia de a învăţa cu perseverenţă pentru a deveni folositor patriei. Învăţătorii şi profesorii au cerut ca emisiunile pentru copii să ajute şi mai mult şcoala în ceea ce priveşte educarea copiilor în spiritul grijii deosebite faţă de avutul obştesc, în ceea ce priveşte cultivarea cinstei, a voinţei şi perseverenţei şi a altor însuşiri morale proprii omului epocii socialiste. Participanţii la consfătuire au propus să se dezvolte în mod deosebit şi emisiunile care urmăresc formarea deprinderilor practice de muncă, precum şi orientarea profesională a absolvenţilor şcolilor de cultură generală. S-a sugerat de asemenea o dezbatere mai largă şi mai adîncită în emisiuni a unor teme privind disciplina şcolară, educaţia cetăţenească, sanitară, fizică etc.

Propunerile făcute la această întîlnire au constituit ulterior obiectul a numeroase emisiuni televizate pentru tineretul şcolar. Studioul îşi propune să acorde şi în viitor o atenţie sporită acestor probleme, să îmbunătăţească rubricile existente şi să dea viaţă altora noi. De exemplu, pentru realizarea emisiunilor „Să ne cunoaştem patria", începînd din aceste zile cînd elevii se află în vacanţa de primăvară, reporterii televiziunii vor însoţi excursiile de durată mai lungă organizate de diferite şcoli în ţară. În prezent aparatele de filmat ale televiziunii însoţesc în drumeţie, pe itinerarii diferite, trei şcoli din Bucureşti — Şcoala medie nr. 18, Şcoala medie nr. 16 şi Şcoala medie nr. 28. Reportajele filmate ce vor fi realizate cu acest prilej şi cu altele asemănătoare vor prezenta şcolarilor de la oraşe şi sate frumuseţi şi bogăţii ale patriei noastre socialiste, îndemnîndu-i prin aceasta să participe şi ei la excursii.

Redacţia emisiunilor pentru copii şi tineret îşi propune să organizeze şi pe viitor consfătuiri cu învăţătorii şi profesorii. Ea solicită totodată cadrele didactice din şcoli să trimită în scris părerile şi sugestiile lor cu privire la conţinutul şi forma emisiunilor, ajutînd-o astfel să-şi îmbunătăţească necontenit contribuţia la munca nobilă de instruire şi educare a tinerei generaţii.

ANDREI COVRIG
redactor şef adjunct — Studioul de Televiziune

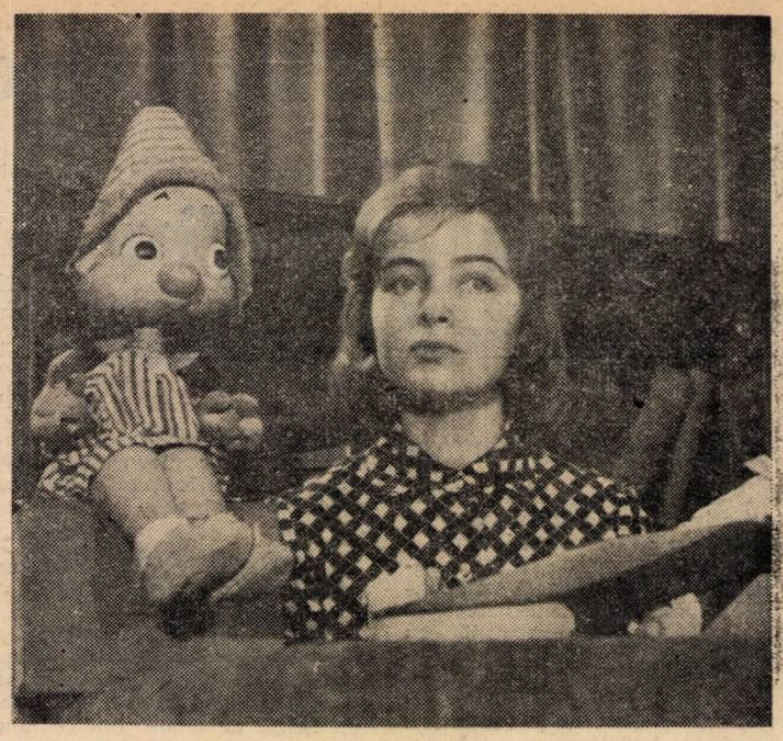

Îi cunoaşteţi ? Sînt Daniela şi Aşchiuţă, personaje mult îndrăgite de pionieri şi şcolari.

Insemnări bibliografice

Analele Institutului de Istorie a Partidului de pe lîngă C. C. al P. M. R.

A apărut nr. 1/1962

Revista cuprinde editorialul „Însemnătatea Plenarei C.C. al P.M.R. din 30 noiembrie — 5 decembrie 1961 pentru cercetarea şi studierea istoriei partidului".

La rubrica „STUDII" revista publică materiale pe temele „Lupta maselor populare din ţara noastră pentru instaurarea şi consolidarea puterii populare, pentru trecerea la revoluţia socialistă" de **Gh. Tuţui, Al. Gh. Savu,** „Activitatea Blocului muncitoresc-ţărănesc, organizaţie revoluţionară de masă creată şi condusă de Partidul Comunist din Romînia" de **Fl. Dragne,** „Crearea şi activitatea sindicatelor din Romînia în anii 1905—1906" de **I. Iacoş** şi **V. Petrişor.**

Rubrica „COMUNICĂRI" cuprinde articolele : „Greva muncitorilor metalurgişti de la Fabrica „Metaloglobus"-Bucureşti (decembrie 1939—ianuarie 1940)" de **A. Nyri** şi „Acţiuni ale muncitorilor din portul Brăila în anul 1915 împotriva înrăutăţirii condiţiilor de viaţă şi a primului război mondial" de **G. Tudoran.**

Revista mai cuprinde recenzii şi note bibliografice.

A apărut revista NATURA seria Geografie-Geologie nr. 2 martie-aprilie 1962

În sumar :

— Procedee folosite la lecţia de recapitulare trimestrială la clasa a XI-a.
— Itinerarii pentru excursii în regiunea Argeş.
— Unele consideraţii metodice privind utilizarea materialelor bibliografice.

Studii, note, recenzii, informaţii.

CEREŢI LA LIBRĂRII :

Dolgu Gh. : **A treia etapă a crizei generale a capitalismului.** Editura politică, 198 pagini.

Kruteţki V. A., Lukin N. S. : **Educarea atitudinii disciplinate la preadolescenţi.** Editura de stat didactică şi pedagogică, 248 pagini.

Tagore R. : **Articole despre educaţie şi învăţămînt.** Traducere după versiunea rusă. Editura de stat didactică şi pedagogică, 172 pagini.

Dicu A. : **Manualul fotografului amator.** Editura ştiinţifică, 524 pagini.

Gugiuman I., Oancea D. : **Privelişti şi bogăţii moldovene.** 56 pagini.

Şandru I., Vicol D. : **Oraşe noi pe harta patriei,** 48 pagini.

Concurs

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că la Institutul agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iaşi sînt vacante şi vor fi ocupate prin concurs următoarele posturi didactice :

1) profesor la catedra de chimie, poziţia III/20, disciplina chimie generală.

2) profesor la catedra de anatomie şi fiziologie animală, poziţia XVI/1, disciplinele anatomie şi histologie şi reproducţie şi însămînţări artificiale ;

3) conferenţiar la catedra de combaterea eroziunii solului, poziţia XXII/3, disciplina îmbunătăţiri funciare şi organizarea lucrărilor de îmbunătăţiri funciare ;

4) conferenţiar la catedra de protecţia plantelor, poziţia V/3, disciplina fitopatologie şi zoologie;

5) conferenţiar la catedra de zootehnie generală şi alimentaţie, poziţia XI/2, disciplina zootehnie generală ;

6) conferenţiar la catedra de anatomie şi fiziologie animală, poziţia XVI/2, disciplina histologie şi embriologie.

7) conferenţiar la catedra de organizarea teritoriului şi fotogrametrie, poziţia XX/2, disciplina organizarea teritoriului.

Candidaţii care doresc să participe la concurs vor prezenta la rectoratul Institutului următoarele acte: o cerere adresată rectorului institutului; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar; lucrările ştiinţifice într-un exemplar; certificat de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale eliberat de instituţia (întreprinderea) în care îşi au funcţia de bază; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, autobiografia.

Termenul de depunere a actelor este de o lună de la data prezentului anunţ.

Concursul va avea loc la Institutul agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iaşi, Aleea M. Sadoveanu nr. 3, telefon 3051.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 655 | vineri 6 aprilie 1962 | 8 pagini 25 bani

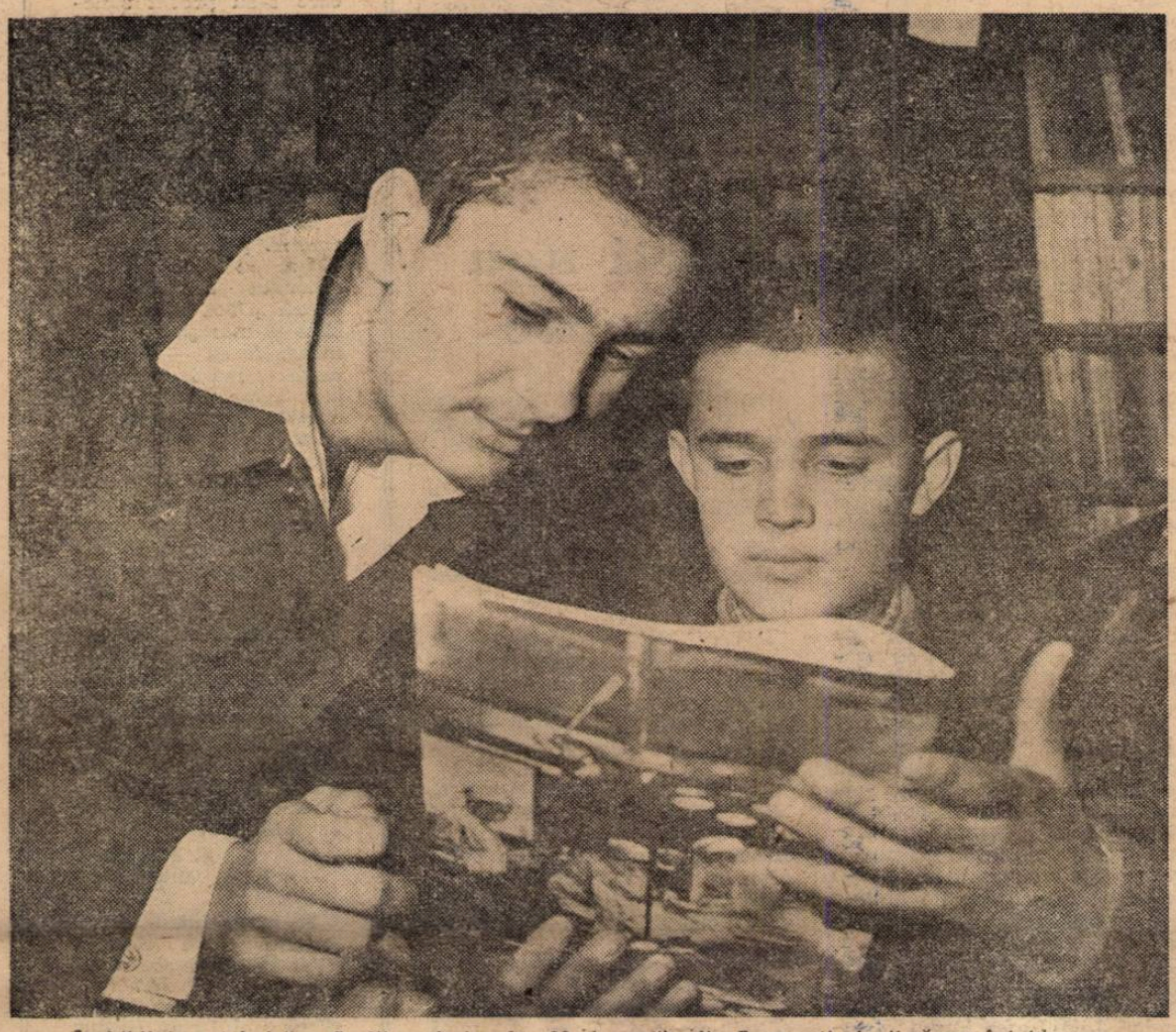

În biblioteca tehnică a Școlii profesionale „23 August" din București elevii găsesc întotdeauna interesante noutăți științifice.

Plenara lărgită a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor

În zilele de 3—4 aprilie 1962 a avut loc plenara lărgită a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor.

La lucrările plenarei au participat membrii și membrii supleanți ai C.C. al U.T.M., activiști din secțiile C.C. al P.M.R., reprezentanți ai Consiliului Central al Sindicatelor, Uniunii de cultură fizică și sport, Consiliului național al femeilor, Ministerului Învățământului și Culturii și ai altor ministere, primii secretari și secretarii cu probleme de școli și pionieri ai comitetelor regionale ale Uniunii Tineretului Muncitor, primii secretari și secretarii unor comitete raionale și orășenești U.T.M., directori și secretari ai unor organizații de bază P.M.R. din școli medii și profesionale. De asemenea, la lucrările plenarei au participat numeroși secretari de organizații U.T.M. din școli, instructori superiori de pionieri, elevi fruntași la învățătură.

La primul punct al ordinei de zi plenara a dezbătut activitatea politico-educativă pe care o desfășoară organizațiile U.T.M. din școli în rîndul elevilor și activitatea organizațiilor de pionieri, adoptînd hotărîri corespunzătoare.

La al doilea punct al ordinei de zi au fost adoptate unele măsuri organizatorice.

Constatările să ducă la măsuri

De obicei, vestea se răspîndește repede: în școala cutare a venit o brigadă de inspecție. Intră la ore, cercetează planurile calendaristice, stă de vorbă cu cadrele didactice...

În adevăr, colectivul de control se interesează în amănunțime de procesul instructiv-educativ. Aproape toți profesorii sînt vizitați la lecții, apoi li se arată părțile bune, ca și lipsurile, scăpările avute. Chiar și directorul școlii este invitat să asiste la ore, alături de membrii brigăzii, și solicitat să facă observații asupra felului în care s-a desfășurat o lecție sau alta, astfel încît inspectorul să se convingă de competența conducătorului școlii. Brigada de inspecție intră în laboratoare, se interesează de înzestrarea lor, de măsura în care sînt folosite materialele și aparatele de laborator, studiază caietele de asistențe ale directorului, planurile de activitate, modul în care a fost alcătuit orarul școlii etc.

Brigada stă în școală o săptămînă, două, uneori chiar mai mult — în funcție de problemele pe care le studiază, de numărul unităților ce urmează a fi controlate în etapa respectivă.

Inspecția se încheie cu un proces-verbal în care sînt trecute observații și recomandări pentru îmbunătățirea muncii, ce se aduc la cunoștința tuturor cadrelor didactice.

Și cu aceasta emoția generală se mută în școala vecină unde, începînd de a doua zi, își efectuează controlul aceeași brigadă de inspecție.

De obicei, după o asemenea inspecție se resimte în școală o înviorare. Profesorii se gîndesc la lipsurile ce li s-au arătat și încearcă să le înlăture, directorii îndreaptă deficiențele semnalate și sînt mai atenți la controalele pe care le fac.

Bunăoară, la Școala medie nr. 12 din București inspecția a constatat cu cîtva timp în urmă că o bună parte din profesori răpesc recreația elevilor, că realizează fixarea cunoștințelor în grabă, adeseori după ce s-a sunat de ieșire, că nu notează ritmic și după o ascultare atentă. Sesizat directorul școlii și-a intensificat munca de îndrumare și control în această direcție urmărind perseverent dacă sînt înlăturate toate aceste neajunsuri. Tot astfel, la o altă școală, în procesul verbal de inspecție încheiat se arată printre altele că deși școala are un cabinet de științele naturale îngrijit, ea a renunțat în mod nejustificat la acvariile cu pești, la creșterea iepurilor, a cobailor etc., necesari procesului instructiv-educativ. S-a trasat școlii sarcina de a reface colțul naturii vii. Directorul a luat măsurile în consecință, iar colectivul de inspecție se interesează în continuare de îndeplinirea acestei indicații, ca de altfel a tuturor îndrumărilor date.

Prin toate acestea munca în școală a fost ajutată să crească. Așa dar, inspecția a fost binevenită.

Se întîmplă însă întotdeauna așa? Întotdeauna constatările duc la măsuri? Din păcate, nu. De pildă, în aproape jumătate din școlile inspectate în cursul trimestrului I de către secția de învățămînt a raionului 1 Mai și în numeroase școli din raionul Tudor Vladimirescu și din alte raioane ale Capitalei, controlul procesului instructiv-educativ nu s-a terminat prin comunicarea constatărilor atît de necesare pentru a se putea lua măsuri eficace de îndreptare. În unele școli, de luni de zile cadrele didactice așteaptă să afle părerile inspectorilor despre munca lor, măcar direct, dacă nu în scris, prin procesul-verbal de inspecție. Cît de necesar ar fi fost acest lucru pentru activitatea colectivelor de pedagogi nu mai e nevoie să demonstrăm.

Uneori inspecția nu este urmată de măsuri practice pentru că ea nu a reușit să pătrundă pe deplin în realitatea școlii. Așa s-a întîmplat cu controlul efectuat la Școala de 8 ani nr. 42. Inspectorul a stat aici o perioadă destul de îndelungată, dar nu a sesizat o serie de probleme destul de importante ce se cereau de urgență rezolvate. De exemplu, în școală se folosea puțin material didactic la lecții, în timp ce într-o magazie a școlii zăceau nedesfăcute și nefolosite sute de planșe trebuitoare lecțiilor de anatomie, zoologie, geografie, istorie, geometrie, limba română, limba rusă, numeroase tablouri etc. Aceeași tristă soartă au avut-o și o serie de aparate de laborator, cum ar fi transformatorul de presiune prin lichide, dinamometrul circular, aparatul pentru demonstrarea experimentală a amestecurilor explozive gazoase, becul de spirt Barthel și alte aparate, care

ANA COSMIN

(Continuare în pag. 4)

Cu fața spre ultimul trimestru

Principala sarcină a școlilor, acum, după vacanța de primăvară, este terminarea cu succes a anului școlar. Elevii claselor a VII-a și a XI-a vor trebui să treacă, la sfîrșitul acestui trimestru, examenul de absolvire sau cel de maturitate.

Profesorul Teodor Burcin de la Școala de 8 ani nr. 5 din Brașov și-a propus să ia din vreme măsuri pentru a-i pregăti în acest scop pe elevii săi din clasa a VII-a „A", la care este diriginte. El a organizat cu ei o discuție menită să le arate ce au de făcut pentru a se prezenta cu succes la examenul de absolvire. Discuția s-a desfășurat sub forma unui schimb de experiență, în care elevii fruntași și-au împărtășit metodele lor de muncă.

Un elev a vorbit, de exemplu, despre felul cum lucrează în orele de curs. El a arătat că e atent la toate explicațiile, își notează sistematic în maculator ideile cele mai importante din expunerea profesorului, subliniază esențialul, transcrie schemele de pe tablă. Cînd are probleme mai dificile, rezolvă acasă exerciții suplimentare pentru a deprinde temeinic stilul de rezolvare.

Un alt elev a vorbit despre efectuarea temei pentru acasă ca mijloc de însușire temeinică a cunoștințelor. El a precizat că nu începe să-și rezolve temele înainte de a parcurge textul lecției din manual și notițele, ceea ce îi ușurează mult înțelegerea temelor și îi aduce economie de timp și de efort. Lucrările scrise și le întocmește pe baza unui plan bine gîndit.

La discuțiile care au urmat au participat mulți elevi, dornici să vorbească despre experiența lor. S-a văzut din cele spuse de ei cît de însemnate au fost orele de meditații la limba română și matematică, începute chiar din primul trimestru și orientate spre recapitularea cunoștințelor din clasele precedente. Unul din ei a arătat că, rezolvînd în timpul liber probleme din cartea „Matematica distractivă", și-a consolidat mult cunoștințele. De asemenea el a spus că învățînd pentru examen zilnic cîte o oră, iar duminica cîte două ore, a reușit să recapituleze o mare parte din lecții. Un alt elev a arătat cum alcătuiește rezumate din lecturile necesare pentru examenul de limba română și ce își notează din biografia scriitorului studiat.

În concluziile sale dirigintele a apreciat conținutul discuțiilor purtate, evidențiind elevii care au rezultate bune în muncă datorită eforturilor lor și stilului lor eficient de pregătire. În continuare el a citat o serie de elevi care au făcut progrese și s-a oprit la cei cîțiva rămași în urmă la învățătură, relevînd cauzele acestui fenomen. Printre aceste cauze a enumerat: învățatul sporadic, în asalt, lipsa de atenție la lecții, notițe superficiale, neglijarea efectuării temelor pentru acasă, memorarea mecanică a cunoștințelor și altele. Pe baza consultării profesorilor de specialitate și a constatărilor din timpul asistențelor la lecții, tovarășul Burcin a numit concret lacunele principale ale elevilor rămași în urmă la învățătură. El a arătat că unii fac greșeli ortografice și au cunoștințe insuficiente de morfologie, alții nu stăpînesc operațiile cu numere pozitive și negative, unii elevi nu și-au însușit temeinic formulele privitoare la suprafețele poligoanelor regulate etc.

Ora s-a încheiat cu precizarea măsurilor menite să contribuie la lichidarea lipsurilor semnalate și la mobilizarea elevilor pentru o muncă de calitate în trimestrul ultim al anului școlar. Măsurile privesc atît frecvența și conduita elevilor — condiții importante pentru asigurarea succesului la învățătură — cît și metodele de studiu și ajutorarea celor rămași în urmă.

Schimbul de experiență, urmat de analiza muncii făcută în perspectiva clară a sarcinilor ultimului trimestru din anul școlar, i-a mobilizat pe toți elevii, a asigurat condiții rodnice de activitate, creînd premise pentru succesul întregii clase la examenul de absolvire.

SILVESTRU PATIȚA
Brașov

Definiţiile în manualul de gramatică pentru clasa a VI-a

Manualul de gramatică pentru clasa a VI-a elaborat de G. H. Dragomirescu şi Ştefania Golopenţia are unele calităţi incontestabile. Astfel, cunoştinţele sînt formulate cel mai adesea clar, corect, aşa încît elevii le pot înţelege şi reţine cu uşurinţă. Sînt bine venite tablourile recapitulative cu care se încheie capitolele mai mari ca de pidă tablourile privitoare la felul propoziţiilor, la recapitularea atributului şi complementului, la coordonare şi subordonare. De asemenea, la unele teme sînt date tablouri model de analiză, care fac apel la gîndirea logică a elevilor. Sînt de remarcat şi procedeele indicate pentru analiza sintactică a frazei.

Manualul de gramatică pentru clasa a VI-a constituie în acelaşi timp şi un îndreptar metodic pentru profesori, îndrumîndu-i, prin însăşi organizarea diferenţiată a capitolelor, spre folosirea unor căi variate în predare.

Dar cercetarea manualului îţi dă prilejul să descoperi şi unele lipsuri ale lui, mai ales în ceea ce priveşte formularea definiţiilor. În manual propoziţia negativă este definită ca propoziţie „în care verbul predicat este însoţit de adverbul *nu*". Definiţia respectivă se referă numai la forma, nu şi la conţinutul propoziţiei. Esenţial pentru propoziţia negativă este însă altceva : predicatul ei arată că subiectul nu efectuează o acţiune sau nu are o însuşire. Definiţia dată de manual, privind numai forma, poate pune pe elevi în încurcătură. Cum vor analiza, de exemplu, textele date pentru temă la paginile 266 şi 267, care cuprind construcţiile : „Dar noi *n*-am declaratără ?" „— *Nu* ne-aude nimeni ?" „— *Nu* ne-aude decît părul"... ? Formal, construcţiile corespund definiţiei date de manual („verbul predicat este însoţit de adverbul *nu*"), dar prin sensul lor ele nu mai corespund acestei definiţii. In asemenea cazuri li s-ar putea lămuri elevilor şi aspectul stilistic al utilizării negaţiei.

Definiţia predicatului („partea principală a propoziţiei care arată ce se spune despre subiect") este formulată pe linia unei vechi tradiţii. Nu înţelegem de ce autorii manualului au ocolit definiţia dată de „Limba romînă", (Editura Academiei R.P.R. 1957), definiţie clară şi accesibilă elevilor. Este drept că autorii vin cu explicaţii suplimentare, în care se arată ceea ce trebuia spus în definiţie. Dar la ce mai serveşte atunci definiţia care, de fapt, nu defineşte predicatul ?

Predicatul verbal este definit prin compoziţia lui morfologică (exprimat printr-un verb la mod personal). Funcţional, ar trebui definit şi prin ce atribuie subiectului : o acţiune sau un proces sub formă de acţiune (ce face şi ce suferă subiectul).

Numele predicativ este definit ca fiind „orice parte de vorbire (substantiv, adjectiv, pronume etc.) care împreună cu verbul copulativ formează predicatul în propoziţie". Definiţia aceasta se referă la părţile de vorbire prin care este exprimat numele predicativ, nu la funcţiunea lui în propoziţie, care constă în exprimarea însuşirii sau a calităţii atribuite subiectului cu ajutorul unui verb copulativ.

Definiţia complementului circumstanţial de cauză se referă numai la „cauza acţiunii exprimată de un verb", deşi în textele analizate se află şi un complement circumstanţial de cauză care exprimă cauza unei stări („Din pricina dogoarei, mlaştinile *sînt uscate* peste tot"). Complementul *„din pricina dogoarei"* este considerat ca exprimînd cauza unei acţiuni exprimată de verb.

Complementul circumstanţial de mod este definit ca arătînd „felul în care se desfăşoară acţiunea exprimată de verbul determinat". În explicaţiile care urmează se arată că el poate determina nu numai un verb, ci şi un adjectiv sau un adverb. Se cere ca definiţia să fie completată, pentru a fi pusă de acord cu lămuririle suplimentare date de manual.

Observaţii similare sînt de făcut şi la sintaxa frazei.

Propoziţia principală este definită ca „Propoziţia care face parte dintr-o frază şi care nu depinde de altă propoziţie, dar de care poate depinde o altă propoziţie". Această definiţie este încărcată inutil. Ea ar trebui simplificată scoţîndu-se partea „dar de care poate depinde o altă propoziţie", dacă ne menţinem la punctul de vedere al gramaticii Academiei R.P.R., care foloseşte denumirea de propoziţie principală şi pentru propoziţiile dintr-o frază formată numai din propoziţii coordonate („Tresărind scînteie lacul şi se leagănă sub soare").

Lăsînd la o parte această problemă de principiu şi revenind la definiţia dată în manual constatăm o nepotrivire între definiţie şi explicaţiile care urmează după ea. După ce propoziţia principală a fost definită ca o propoziţie *care face parte dintr-o frază*, manualul dă următoarele explicaţii suplimentare. „1) Orice propoziţie simplă sau dezvoltată *care nu face parte dintr-o frază* şi are un înţeles de sine stătător *se numeşte, de asemenea, propoziţie principală...*" „2) O propoziţie principală poate face parte dintr-o frază..." Nu este mai potrivit pentru primul caz, termenul de propoziţie independentă? In acest fel definiţia propoziţiei principale n-ar mai fi contrazisă de explicaţiile suplimentare şi, pentru elevi, ar fi clar că într-o frază pot exista propoziţii principale şi propoziţii secundare.

În capitolul privitor la sintaxa frazei trebuie revăzută de autorii manualului şi explicaţia de la pag. 296, din care nu se poate înţelege nimic : „Propoziţia secundară îndeplineşte rolul pe care îl are o parte secundară fie într-o propoziţie principală, fie într-o propoziţie secundară de care depinde".

Manualul pentru clasa a VI-a este, în genere, un îndreptar preţios pentru profesorii de limba romînă. Înlăturarea într-o viitoare ediţie a lipsurilor pe care le mai are va face ca el să devină mai bun, mai folositor pentru profesori şi elevi.

Prof. ŞTEFANIA POPESCU

În bibliotecă.

Cărţi nou apărute

CONGRESUL AL XXII-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST AL UNIUNII SOVIETICE — Editura politică, 512 pagini.

REZOLUŢIA CONGRESULUI AL IV-LEA AL SINDICATELOR DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ — Editura politică, 32 pagini.

ÎNVĂŢĂMÎNTUL PREŞCOLAR — Culegere de articole, traducere din limba rusă de Elena Ionescu şi Virginia Manasia — Editura de stat didactică şi pedagogică, 276 pagini.

MATEMATICA, CONŢINUTUL, METODELE ŞI IMPORTANŢA EI. 3 volume. Ediţia a II-a. Traducere din limba rusă de Felix Albrecht, Radu Theodorescu — Editura ştiinţifică, 376 pagini vol. I, 480 pagini vol. II, 400 pagini vol. III.

V. Oprescu : CÎND ŞI DE CE A APĂRUT RELIGIA ? Lucrare editată de S.R.S.C. — 56 pagini.

Al Gheorghiu Pogoreşti : ASTA-I CARTEA CU POVEŞTI. Ilustraţii şi coperta de Val. Munteanu — Editura tineretului, 176 pagini.

Scurte observaţii

În abecedar, la lecţia „Veveriţele" (pagina 65) care este o lecţie de consolidare a cunoştinţelor despre sunetul „ţ" şi literele „ţ" şi „Ţ", nu există nici măcar un singur cuvînt care să conţină litera „Ţ" (de tipar). Dealtminteri, nici în lecţia anterioară, în care s-au predat sunetul „ţ" şi literele „ţ" şi „Ţ", nu există decît un singur cuvînt — e drept repetat de două ori — care să conţină litera „Ţ" — cuvîntul „Ţicu".

Înv. H. Constantinescu
Bucureşti

În manualul de limba romînă pentru clasa a VII-a, la lecţia „Subordonata condiţională" textul „Dacă ajungi cu bine şi mai poţi — am îndrăznit eu — întoarce-te şi mă ia..." mi se pare nepotrivit, întrucît cuprinde o propoziţie incidentă şi elevii nu au încă, la data cînd se predă această lecţie, noţiunea de propoziţie incidentă. La lecţia despre predicatul verbal se lărgesc cunoştinţele predate în clasa a VI-a, vorbindu-se despre predicatul exprimat prin verbe la diatezele activă, reflexivă şi pasivă, prin locuţiuni verbale etc. Dar textele date pentru teme nu cuprind decît predicate exprimate prin verbe la diateza activă şi două verbe la diateza reflexivă.

S. POPESCU
Bucureşti

În manualul de limba romînă pentru clasa a IV-a la lecţia „Ce se întîmplă sub zăpadă?" (pagina 82), vorbindu-se despre felul cum îşi duc animalele viaţa în timpul iernii, se dau cunoştinţe care nu sînt în concordanţă cu cele pe care elevii le află în aceeaşi clasă la zoologie. Citind lecţia „Ce se întîmplă sub zăpadă" elevii află că în timpul iernii „cîrtiţele s-au afundat în cotloanele lor şi dorm". Dar în manualul de zoologie, la pagina 89, se spune : „Cîrtiţa moare dacă nu mănîncă nimic timp de 24 de ore. Iarna cîrtiţa nu hibernează".

Înv. C. Cheznoiu
comuna Arcani.

În manualul de „Teoria literaturii" pentru clasa a VIII-a, după ce se defineşte sinecdoca, se adaugă că ea „este un fel de metonimie", adaus care produce confuzie. Antiteza este definită ca „procedeul artistic care se bazează pe opoziţie", dar nu se arată care este scopul acestei opoziţii.

Prof. S. Duicu
Blaj

În manualul de istorie pentru clasa a IV-a, nu se acordă suficientă atenţie prezentării ilustraţiilor. De exemplu, se dă reproducerea tabloului istoric „Vlad Ţepeş şi solii turci" de Theodor Aman, cu explicaţia „Solii turci la Vlad Ţepeş", dar în lecţie nu se vorbeşte nimic despre legenda care a stat la baza creării tabloului şi care arată că Vlad Ţepeş ar fi poruncit să se pironească turbanele pe capetele solilor turci, fiindcă nu voiseră să se descopere în faţa domnitorului Ţării Romîne.

Prof. Georgeta Ioachim
Bîrlad

Un preţios îndreptar în munca de educare ateistă*)

Educaţia ateist-ştiinţifică a elevilor este o verigă însemnată în formarea concepţiei lor materialist-dialectice despre natură, societate şi gîndire. Ea devine tot mai mult un element component al educaţiei comuniste, o parte a procesului instructiv-educativ.

Profesorii din şcolile noastre obţin succese tot mai mari în domeniul educaţiei ateiste a elevilor. Experienţa lor în această privinţă se îmbogăţeşte continuu, dezvăluind noi şi noi aspecte interesante, eficiente din punct de vedere metodic. De un mare ajutor le sînt în munca lor lucrările tipărite cu privire la educaţia ateistă.

Recent a apărut, în Editura de stat didactică şi pedagogică, o nouă culegere de studii şi articole, traduse din limba rusă, în legătură cu această problemă. Autorii, profesori şi metodişti din regiunea Gorki, îşi expun experienţa proprie în acest domeniu. Ei vorbesc despre căile pe care le folosesc spre a lămuri elevilor că religia reprezintă o formă antiştiinţifică şi reacţionară a ideologiei, despre felul cum îi educă pe tineri ca atei activi, cu concepţii şi convingeri antireligioase ferme.

În articolul lui V. K. Gladkih, intitulat „Despre educaţia materialistă a elevilor la lecţiile de fizică", se arată că printr-o atitudine partinică faţă de obiectul pe care îl predă, prin tăria exemplelor concrete, incontestabile, din practică, profesorul de fizică le poate forma în mod consecvent elevilor convingeri ferme despre materialitatea lumii, poate combate cu succes născocirile despre natură. Autorul relevă în cuprinsul articolului o serie de metode şi procedee datorită cărora profesorul poate îndeplini în lecţiile sale aceste sarcini.

După cum arată G. A. Mihailov în articolul „Formarea concepţiei ştiinţifice despre lume în procesul predării astronomiei şi matematicii", lecţiile din cadrul acestor discipline pot aduce o mare contribuţie la formarea convingerii elevilor că adevărurile matematice sînt rezultatul reflectării interacţiunii dintre obiecte şi fenomene reale, nu adevăruri veşnice, de esenţă „divină", sau produse ale creaţiei matematicienilor.

Şi lecţiile de chimie îi conving pe elevi că lumea nu este o creaţie a unei puteri supranaturale, demonstrîndu-le că nici o substanţă nu apare din nimic şi nu dispare. Aceasta — arată S.M. Şeiman, autorul articolului „Unele probleme ale educaţiei ateiste în sistemul predării chimiei", o pot dovedi profesorii prin numeroase experienţe. Articolul indică de asemenea căi care pot ajuta profesorului de chimie să demonstreze elevilor că viaţa este un mod de existenţă a corpurilor albuminoide, să le arate forţa previziunilor ştiinţifice şi inconsistenţa proorocirilor religioase, să demaşte „minunile" religiei.

În articolul „Formarea concepţiei materialiste despre lume la lecţiile de biologie în şcoala de opt ani", E. A. Bergher arată că o deosebită importanţă pentru însuşirea de către elevi a cunoştinţelor privind materialitatea şi interdependenţa fenomenelor naturii o are înţelegerea de către ei a principiului unităţii dintre organism şi condiţiile de viaţă, ca şi prezentarea organismului vegetal şi animal ca un tot unitar. Autorul subliniază în continuare marea însemnătate educativă a studierii învăţăturii lui I. V. Miciurin despre schimbarea dirijată a organismelor, despre determinarea creşterii şi dezvoltării lor în conformitate cu interesele omului.

O importantă contribuţie la educarea ateist-ştiinţifică a elevilor o aduc şi lecţiile de geografie. În articolul privitor la această temă P. V. Zolin arată însemnătatea pe care o are pentru formarea convingerilor ateiste studierea legilor dezvoltării naturii şi a legăturilor reciproce existente atît între diversele ei fenomene cît şi între natură şi societate. Vorbind despre predarea primelor noţiuni ştiinţifice cu privire la Pămînt şi la fenomenele care se petrec pe suprafaţa lui, despre predarea unor teme cum sînt „Apa pe pămînt", „Oceanele şi mările", „Atmosfera şi clima", „Pămîntul ca planetă", sau despre lecţiile de geografie economică, autorul arată ce mijloace bogate stau la dispoziţia profesorului pentru a dezvolta concepţia materialistă despre lume a elevilor şi a-i educa în spirit ateist-ştiinţific.

I. I. Levitas şi I. M. Cepurnov subliniază, în articolul „Probleme ale educaţiei ateist-ştiinţifice la lecţiile de istorie", că principala condiţie a formării concepţiei ateiste în cadrul predării acestui obiect de învăţămînt o constituie asigurarea înţelegerii materialist-dialectice a procesului istoric, înţelegerea faptului că ceea ce determină viaţa politică şi spirituală a oamenilor este modul de producţie a bunurilor materiale, dezvoltarea economică a societăţii. Autorii se referă în articol la modul cum trebuie realizate sarcinile educaţiei ateiste în tratarea problemelor privind originea şi rădăcinile sociale ale religiei, caracterul de clasă al religiei şi bisericii, lupta dintre ştiinţă şi religie etc.

Cunoaşterea articolelor apărute în culegere îi va ajuta pe profesorii din şcolile noastre să-şi îmbogăţească experienţa dobîndită în ceea ce priveşte educaţia ateist-ştiinţifică a elevilor, să-şi întărească contribuţia la înarmarea tineretului cu cea mai înaintată concepţie despre natură, societate şi gîndire — concepţia marxist-leninistă.

Prof. M. NICOLAE

*) Probleme ale educaţiei ateiste în şcoală. Din experienţa unor profesori din regiunea Gorki — Culegere de articole apărute sub redacţia lui N.O. Skvorţov, E.S.D.P., Bucureşti, 1962.

Ancheta noastră

Continuăm să publicăm răspunsuri trimise de cititori la ancheta inițiată de gazeta noastră în numărul 652 din 16 martie 1962, prin care învățătorii și profesorii au fost solicitați să răspundă la întrebarea :

„Ce căi folosim pentru a cunoaşte activitatea din producţie şi a îmbunătăţi pe această bază predarea lecţiilor ?"

Studiu amănunțit al activității din întreprinderi

Încă din anii trecuți cadrele didactice din școala noastră s-au străduit să găsească cele mai bune căi de a cunoaște temeinic activitatea marelui combinat siderurgic din orașul nostru, așa încît să poată realiza la lecțiile de fizică, chimie, matematică legături strînse cu problemele producției. Experiența ne-a demonstrat că vizitele fugare în întreprindere sînt insuficiente pentru o documentare temeinică a profesorilor. Astfel de vizite nu permit o cunoaștere mai aprofundată a modului în care principiile, legile științei își găsesc aplicarea în practică. De aceea a fost necesar să căutăm alte soluții.

Una dintre cele mai eficiente căi s-a dovedit a fi studierea timp de mai multe zile a cîte unei secții a uzinei. Abia după cunoașterea aprofundată a problemelor de specialitate întîlnite în procesul tehnologic al secției respective se trece într-o altă secție. Profesorii au studiat materiale de specialitate care prezintă cele mai moderne aplicații în tehnică, s-au documentat la cabinetul tehnic al combinatului, unde au primit lămuriri amănunțite de la ingineri și tehnicieni și au purtat discuții cu muncitorii la locul de muncă al acestora.

În cei doi ani de cînd folosim organizat această cale profesorii de fizică, de pildă, au reușit să se documenteze în modul arătat mai sus la secțiile de reparații electrice, termotehnică, construcții metalice ș.a. Ei au putut să folosească documentația realizată astfel la lecțiile privind contracția la schimbarea stării de agregare, laminarea, forfecarea etc. Evident, lecțiile predate astfel au fost mult mai bine însușite de către elevi.

Paralel cu această cale am folosit și vizitele obișnuite în uzină, cu durată de cîteva ore. Numai că, spre deosebire de anii anteriori, anul acesta le-am organizat după anumite criterii bine stabilite. Unul din aceste criterii prevedea, de pildă, ca fiecare vizită să urmărească o anumită problemă legată de lecțiile ce urmau să fie predate în cursul unei săptămîni sau luni. Altele priveau verificarea materialului didactic de care dispune laboratorul școlii în funcție de utilizarea lui în industrie și eventual completarea și îmbogățirea aparatajului de laborator. Experiența căpătată în documentarea profesorilor asupra cunoașterii producției precum și aceea privind folosirea acestor cunoștințe în predare a constituit obiectul mai multor dezbateri în comisiile metodice.

Cadrele didactice din școala noastră sînt conștiente de marea importanță pe care o are cunoașterea producției pentru realizarea unui învățămînt strîns legat de practică și sînt hotărîte să folosească orice prilej în acest scop.

ANATOLIE CIOLAN
directorul Școlii medii
din Hunedoara

O propunere

Pentru fiecare dintre noi profesorii de fizică este limpede cît de importantă este cunoașterea producției dacă dorim să realizăm într-adevăr lecții la cerințele actuale ale învățămîntului nostru. În legătură cu ancheta întreprinsă de „Gazeta învățămîntului" aș dori să fac o propunere.

Eu am urmat și am absolvit secția de cercetări a Facultății de matematică și fizică din Cluj. Datorită acestui fapt am avut norocul să fac o lună practică la uzina „Steagul Roșu" din Brașov. Am lucrat în laboratorul central, iar în timpul liber vizitam diferitele secții ale uzinei. Cele observate acolo mi-au „alimentat" lecțiile la diferite clase timp de aproape 4 ani. De exemplu, atunci cînd am predat despre rulmenți la clasa a VIII-a am descris secția de rulmenți a uzinei, am vorbit despre confecționarea bilelor și a rolelor, despre controlul calității lor, despre modul de frecare a bilelor sau rolelor cu ajutorul ramelor în inele și le-am arătat elevilor cîteva bile și role de diferite dimensiuni. La lecțiile despre variația volumului corpurilor prin topire-solidificare, predate elevilor din clasa a IX-a, le-am vorbit despre dimensionarea formelor folosite la turnătoria de fontă și de oțel a uzinelor „Steagul Roșu". Și aș putea da încă numeroase asemenea exemple.

Iată pentru ce consider că una din cele mai bune căi de cunoaștere a producției ar fi măsura ca și absolvenții facultăților de fizică, chimie și matematică ce se pregătesc să devină profesori să efectueze înainte de a-și începe munca la catedră activități practice într-o uzină, timp de 2 pînă la 4 săptămîni. Pentru profesorii care și-au terminat anterior studiile această practică s-ar putea organiza, eventual, în cadrul cursurilor de perfecționare sau al pregătirilor pentru examenul de grad.

LIA ONIȚIU
profesoară la Școala medie
din Deva

Folosind perioada practicii continue

Cu vreo doi ani înainte s-a publicat în „Gazeta învățămîntului" un articol intitulat „Profesorii studiază producția locală". Articolul vorbea de profesorii de la o școală din U.R.S.S. și expunea experiența acestora în studierea producției unor uzine. Ne-am pus și noi problema organizării unor acțiuni care să ducă la cunoașterea producției de către cadrele didactice. Am analizat condițiile de care dispunem căutînd să aplicăm creator potrivit acestor condiții experiența pedagogilor sovietici.

Cele mai bune rezultate în cunoașterea producției și folosirea acestor cunoștințe în munca de predare le-am obținut în timpul practicii continue de două săptămîni organizată în producție la sfîrșitul anului școlar. Pregătirea practicii ne-a cerut o cunoaștere mult mai profundă a procesului de producție din întreprinderile respective decît cea pe care o aveam din legăturile incidentale de pînă atunci. De aceea, pînă la începerea practicii în producție a elevilor am studiat, cu sprijinul inginerilor și tehnicienilor, bazele producției, diferite procese tehnologice, oprindu-ne, firește, mai ales asupra acelora care erau mai strîns legate de cunoștințele teoretice predate în cursul anului școlar.

Profesorii de fizică, matematică și chimie din școală au studiat în timpul celor două săptămîni cît a durat practica, într-un mod aprofundat, acele aspecte ale producției care puteau fi folosite în predare. Pe baza acestui studiu ei au cules un bogat material care a fost utilizat cu succes în tot cursul acestui an școlar. Acest material a privit, de pildă, probleme referitoare la puterea, lucrul și randamentul mașinilor de forță, probleme legate de mișcarea circulară, de viteza unghiulară, de forța centrifugă și importanța centrării, probleme privind mașinile simple (pîrghii, scripeți etc.), probleme de rezistență a materialelor, probleme legate de studiul electricității etc.

Pentru a cunoaște și mai bine producția noi ne pregătim încă de pe acum să folosim perioada practicii continue de două săptămîni din acest an școlar, de a cărei pregătire am și început să ne ocupăm.

IOAN ISTRATE și AUREL POPA
Școala medie Aurel Vlaicu —
Orăștie

Elevi ai Centrului școlar agricol nr. 1 din Turda la practică în Stațiunea experimentală pentru cultura porumbului din Șimnic, regiunea Oltenia.

Caietul de lucrări practice

Munca experimentală a elevilor pe terenurile școlare — care îi deprinde cu observația exactă, de lungă durată și îi obișnuiește să interpreteze rezultatele în urma unor raționamente științifice — capătă o însemnătate instructiv-educativă din ce în ce mai mare. Este un lucru pe deplin firesc dacă ținem seama că actuala dezvoltare a agriculturii noastre socialiste se realizează pe baza aplicării permanente a ultimelor rezultate ale științei agrotehnice moderne, care determină realizarea unor producții maxime.

Pentru ca elevii să efectueze observații folositoare, care să ducă la atingerea scopului experiențelor, este necesar să primească din timp, din partea profesorului de cunoștințe agricole, îndrumările corespunzătoare. În acest scop consider că este bine ca după stabilirea tematicii experiențelor și după repartizarea sarcinilor pe grupe să li se dea elevilor indicații privitoare la felul în care să facă notările în caietele de lucrări practice agricole. Este vorba de două feluri de notări : unele asupra lucrărilor practice îndeplinite (pregătirea terenului, pregătirea seminței, semănatul, întreținerea culturilor, combaterea dăunătorilor, recoltarea etc.) și asupra modului lor de realizare, iar altele asupra vegetației în cadrul experiențelor (data răsăritului, rezistența la ger, data înfloritului, înălțimea plantei în diferite faze de dezvoltare etc.).

Cu scopul de a concretiza prezint cîteva indicații privind cuprinsul unui caiet de lucrări practice agricole al elevilor din clasele V-VIII.

Pe prima pagină a caietului se trece numele membrilor echipei. Pe pagina a doua este reprodusă schița terenului școlar, unde se hașurează suprafața destinată experienței respective, indicîndu-se suprafețele. Pe pagina a treia se indică tema și scopul experienței. Urmează, pe pagina a patra, o scurtă descriere a biologiei plantei.

Deoarece munca experimentală se poate efectua numai dacă este legată de observații fenologice, pe pagina a cincea a caietului se vor arăta fazele de dezvoltare a plantei respective, care indică momentul unor observații și măsurători amănunțite, precum și momentul adunării materialului pentru ierborizare și preparate umede, necesare a fi păstrate în vederea interpretării rezultatelor și ca material didactic.

Pe următoarele două sau trei pagini se schițează planul calendaristic al lucrărilor (sau planul de muncă), care cuprinde conținutul lucrărilor și termenele de executare. În continuare caietul cuprinde tabelul privind evidența executării lucrărilor, cu rubrici pentru datele la care se execută lucrarea, ca și denumirea lucrării, cu o descriere sumară.

Munca de lămurire a elevilor asupra felului cum trebuie alcătuit caietul se consideră terminată după ce s-au dat și indicații privind modul de completare a fișelor de observații ale experienței, care ocupă ultimele pagini. Este necesar să le arătăm elevilor că în fișe se trec datele observațiilor, conținutul lor (pentru parcelele de experiență și pentru parcela martor) și datele meteorologice care au determinat starea plantei.

De exemplu, în cadrul unei experiențe asupra soiurilor de porumb, în fișele de observații se notează data semănatului ; rezistența la frigul de primăvară ; vigoarea plantelor (se notează de patru ori — și anume la 6 frunze, la 8 frunze, la înspicare și la îngrășarea știuleților); data înspicatului ; data mătăsitului ; culoarea frunzelor ; rezistența la secetă (pierderea turgescenței frunzelor, răsucirea frunzelor și gradul de sistăvire a boabelor); rezistența la cădere ; rezistența la boli ; prezența copililor (numărul); înălțimea plantelor (în diferite faze de dezvoltare); înălțimea inserției știuleților ; data maturității (cînd a ajuns în faza coacerii în pîrgă); data recoltatului.

S-a constatat că atunci cînd în caietele de lucrări practice agricole se notează numai operațiile agrotehnice care au fost executate, fără să se apeleze la cunoștințele despre biologia plantelor, la cunoștințele fenologice și meteorologice, cînd nu există preocuparea de a interpreta datele sub diferite aspecte, elevii nu pot să arate legile biologice care stau la baza lucrării executate. În acest caz ei execută lucrările practice agricole în mod mecanic, munca pe care o efectuează necontribuind cu nimic la consolidarea, lărgirea și adîncirea cunoștințelor. Iată de ce trebuie să combatem un asemenea mod de lucru, căutînd pe toate căile să asigurăm muncii practice desfășurate de elevi un caracter științific.

O atentă îndrumare a notării observațiilor de către elevi duce la formarea priceperilor și deprinderilor de a organiza o experiență și de a interpreta rezultatele ei, deprinderi care vor da roade în activitatea viitorilor colectiviști fruntași.

MARINA NAUM

Colegi de bancă

Scrisul frumos

RĂSPUNS UNOR CITITORI

Cîteva scrisori sosite în ultimul timp la redacția „Gazetei învățămîntului" se referă la problemele formării scrisului elevilor. În rîndurile de față încercăm să răspundem întrebărilor pe care le-au pus autorii acestor scrisori.

O parte din problemele la care se referă ei privesc utilizarea tăbliței și a condeiului de ardezie. Pe lîngă alte dezavantaje, scrierea cu un condei de ardezie, care este oarecum dur, îi obligă pe elevi să apese prea tare. Astfel, în loc să se dezvolte mușchii mici ai mîinii, care acționează în timpul scrierii cu cerneală, se dezvoltă alți mușchi, ceea ce frînează procesul de pregătire pentru scrierea cu cerneală. De aceea scrierea cu condeiul de ardezie nu este recomandabilă.

Într-o scrisoare se propune folosirea peniței „redis". Este știut faptul că în clasele I—III se predă scrierea cursivă, iar penița „redis" se întrebuințează la scrierea „stas" și nu poate fi folosită la scrierea cursivă. Pentru scrierea cursivă se recomandă penița „claps", iar în clasele mai mari „peștișorul". În aceeași scrisoare se propune ca încă din clasa a II-a să se folosească caietul dictando. Subliniem faptul că acest caiet este indicat pentru elevii cu scrisul format. Or, elevii din clasa a II-a nu au încă scrisul format.

O chestiune legată de utilizarea tocului. Se recomandă ca tocul să aibă grosimea de 8 mm în locul unde se introduce penița, iar lungimea de 15—17 cm. În clasele I—IV nu este recomandabilă folosirea stiloului, întrucît acesta presupune un scris deja format, pe cînd scrisul elevilor din clasele I—IV este abia în formare. Pe lîngă aceasta, stiloul nu permite executarea corectă a trăsăturilor groase și subțiri, care stau la baza scrierii cursive.

Se ridică unele obiecțiuni în ce privește scrierea cu cerneală în clasa I, motivîndu-se că elevii nu știu să folosească tocul, penița, cerneala și că ar fi mai bine să se prelungească perioada scrierii cu creionul.

Să analizăm această problemă. În perioada preabecedară, care durează 3 săptămîni, învățătorul se ocupă zilnic de pregătirea elevilor pentru scriere: face cu ei exerciții care să le dezvolte mușchii degetelor și ai mîinii, îi obișnuiește cu poziția corectă în bancă în timpul scrierii, cu poziția corectă a caietului pe bancă etc. În această perioadă cînd, așa cum arată cercetările medicilor igieniști, mușchii mici ai mîinii sînt slab dezvoltați, este recomandabilă folosirea creionului. Dar nu este bine ca elevii să scrie prea mult timp numai cu creionul, deoarece, implicînd acțiunea altor mușchi, executarea altor mișcări decît scrierea cu cerneală, scrierea cu creionul îi pregătește în mică măsură pe elevi pentru scrierea cu cerneală. În afară de aceasta, scrierea cu creionul a trăsăturilor groase și subțiri ale literelor cere desenarea fiecărui element în parte, obosindu-i pe elevi. Avînd în vedere toate acestea se recomandă ca, după primele 7—10 lecții, în care se utilizează creionul, să se treacă la folosirea tocului, a peniței, a cernelii. O dată începută scrierea cu cerneală, folosirea creionului la orele de scris trebuie interzisă.

O altă problemă ridicată în scrisori este aceea a maculatoarelor. În mod just unul din corespondenții gazetei se declară împotriva folosirii maculatorului la clasele I—IV. Folosirea maculatorului duce la o scriere dezordonată, neîngrijită și astfel, în loc să contribuie la formarea scrierii, ea deformează scrisul elevilor. De aceea folosirea maculatorului în clasele I—IV nu are nici o justificare și este dăunătoare. Este recomandabil ca lucrările scrise ale elevilor să fie executate pe caiete liniate, atît la limba romînă cît și la aritmetică.

În unele școli se folosesc în clasă caiete liniate în care elevii scriu cu creionul. Aceste caiete sînt un fel de maculatoare pe care învățătorii nu le verifică. Se știe însă că formarea deprinderilor de scriere frumoasă trebuie să fie o preocupare permanentă a învățătorului, în special în cadrul lecțiilor din clasă. Aceasta se poate realiza folosind continuu scrierea cu cerneală. Lucrările scrise ale elevilor trebuie executate cu cerneală și controlate din punct de vedere al execuției corecte a literelor.

Pentru a executa mai ușor controlul asupra calității scrierii este bine să se folosească, la orele de limba romînă și aritmetică, cîte două caiete. Acest lucru permite învățătorului să efectueze mai ușor controlul temelor. Cînd primul caiet este luat de către învățător pentru corectare, elevii scriu în caietul al doilea. După aceea caietul al doilea este luat pentru control, iar elevii lucrează în primul caiet.

Este absolut necesar ca în școală să existe cerințe unice față de scrierea elevilor, iar învățătorii să urmărească formarea scrisului lor, corectînd atît greșelile de conținut cît și cele legate de scrierea caligrafică.

Din scrisorile trimise „Gazetei învățămîntului" se vede că la unele școli li se cere elevilor să-și linieze caietele de caligrafie în așa fel încît să scrie litere pe două spații și jumătate, pe două spații și pe un spațiu. Unde duce un astfel de procedeu? În primul rînd la supraîncărcare, deoarece elevul este nevoit să linieze caietul pentru ora de caligrafie. În al doilea rînd, cunoștințele căpătate la orele de caligrafie nu pot fi aplicate în practică, în scrierea zilnică a elevilor și astfel nu-i vor ajuta pe elevi la formarea scrisului, ci dimpotrivă, îi vor dezorienta.

Preocupîndu-se să le formeze copiilor un scris corect și frumos, să găsească cele mai potrivite metode care să fie utilizate în acest scop cadrele didactice vor contribui la îmbunătățirea continuă a procesului de învățămînt, a pregătirii elevilor.

I. PETRAȘCO

DEZVOLTAREA FIZICA A ELEVILOR

Se știe că la copiii în vîrstă școlară procesul de dezvoltare fizică se caracterizează printr-o creștere puternică a corpului în înălțime și o rămînere în urmă a greutății. Oasele sînt lungi și elastice, mușchii cresc și ei în lungime, însă nu au întotdeauna suficientă forță pentru a menține segmentele corpului în poziții corecte. Între 11—14 ani, datorită puternicelor transformări fiziologice din organism, copilul este expus și la tulburări de creștere ce influențează asupra dezvoltării sale fizice și psihice. Iată de ce unul din țelurile predării educației fizice în școală este acela de a fortifica din punct de vedere fizic pe copii, de a preveni și a corecta eventualele abateri de la atitudinea corectă a corpului.

Cauzele care provoacă asemenea abateri sînt variate. Încordările musculare unilaterale provocate de șederea incorectă în bănci sau acasă, la masa de lucru, purtatul ghiozdanului în aceeași parte, dormitul cu genunchii aduși la piept etc. pot avea ca urmare anumite devieri de la poziția normală a corpului. Oboseala fizică și nervoasă, hrana necorespunzătoare, lipsa de mișcare favorizează de asemenea formarea atitudinilor deficiente. Îndepărtarea cauzelor favorizante este, firește, prima măsură ce trebuie luată în vederea înlăturării unor asemenea atitudini. Un rol deosebit de important îl joacă în această privință și exercițiul fizic, mijlocul cel mai eficient pentru prevenirea atitudinilor vicioase ale corpului, întrucît se adresează direct elementelor aparatului locomotor, acțiunea lui putînd fi dirijată în sensul dorit.

Din categoria exercițiilor fizice, cele de dezvoltare fizică generală sînt în primul rînd indicate în vederea formării unei atitudini corecte a corpului. Efectul acestora este nu numai profilactic, ci și curativ. Ele se pot doza cu ușurință, sînt accesibile tuturor elevilor, se pot adapta particularităților de vîrstă și de sex și se pot efectua atît în școală cît și în familie.

Profesorul de educație fizică are nenumărate posibilități de a îndruma și coordona activitatea fizică a elevilor. În mod deosebit el poate acționa asupra dezvoltării fizice corecte a elevilor în lecțiile de educație fizică, la care participă toți elevii școlii, și anume, în partea pregătitoare a lor. Exercițiile efectuate în aceste lecții contribuie la tonificarea musculaturii, la mărirea capacității funcționale a diferitelor organe, la dezvoltarea mobilității articulare, a supleții etc.

Dată fiind frecvența atitudinilor deficiente ale coloanei vertebrale, exercițiile de întindere, de îndreptare a acesteia nu trebuie să lipsească din nici o lecție de educație fizică. În general este bine să se folosească exercițiile simetrice, menite să dezvolte în mod uniform toți mușchii.

O mare atenție este chemat să arate profesorul efectuării corecte a mișcărilor de către elevi, formîndu-le acel „simț al mișcării" care să le dea posibilitatea unui autocontrol permanent asupra atitudinii lor corporale, a felului lor de a sta, de a se mișca. În același timp, executarea corectă a mișcărilor contribuie la dezvoltarea simțului pentru armonia corporală, la educația estetică a elevilor.

Desigur, profesorul de educație fizică nu se poate mulțumi cu exercițiile pe care le execută elevii la lecție. Este necesar ca el să le recomande elevilor practicarea sistematică, zilnică a exercițiilor fizice, să-i obișnuiască să le efectueze în fiecare dimineață, cu regularitate, în așa fel încît ele să devină o adevărată necesitate. Elevilor cu atitudini deficiente trebuie să li se recomande exerciții corective în funcție de deficiența pe care o au.

Pentru a înlătura cauzele care influențează negativ asupra dezvoltării fizice a elevilor este necesar ca practicarea exercițiilor fizice să fie îmbinată cît mai larg cu mijloacele de călire a organismului, cu măsuri de igienă, precum și cu un program de lucru bine echilibrat, în funcție de vîrstă și de starea generală a sănătății. A neglija unul din aceste aspecte înseamnă a acționa cu jumătăți de măsură, a nu folosi toate mijloacele care ne stau la îndemînă pentru a crește un tineret sănătos, apt pentru muncă. De aceea formarea la elevi a unei atitudini corecte nu trebuie să fie numai o preocupare a profesorilor de educație fizică, ci a întregului colectiv de cadre didactice din școală la care să fie antrenați și părinții. Toate cadrele didactice au datoria de a se preocupa permanent de felul cum stau elevii în bănci, de a le atrage atenția asupra atitudinilor necorecte în timpul scrisului sau cititului, de a lua măsuri ca încăperea în care se desfășoară lecția să fie bine aerisită.

Elevii își petrec însă majoritatea timpului în familie. Părinții au un rol hotărîtor în obișnuirea elevilor cu practicarea sistematică a exercițiilor fizice, cu respectarea regulilor de igienă. Ei pot îndepărta multe din cauzele care contribuie la formarea atitudinilor deficiente. De aceea profesorii, diriginții și medicii școlari au datoria ca în ședințele cu părinții să pună în centrul atenției lor problema dezvoltării fizice a copiilor, să le dea îndrumări concrete în această privință.

Colaborarea strînsă între familie și școală pe linia dezvoltării fizice a elevilor va asigura creșterea unui tineret bine dezvoltat sănătos, plin de vigoare.

Prof. A. VASILESCU

Constatările să ducă la măsuri

(Urmare din pag. 1)

nici n-au fost despachetate de la primirea lor, la începutul anului școlar. Și toate acestea în condițiile în care a trecut prin școală inspecția, menită să ajute la înlăturarea lipsurilor, să determine îmbunătățirea muncii!

Auzi pe unii inspectori plîngîndu-se din cînd în cînd: am controlat munca în sectorul cutare, am făcut numeroase recomandări, am cerut să se ia măsuri. Dar măsurile nici pînă astăzi nu au fost luate. Cauzele? Bineînțeles, neglijența tovarășilor în subordine, nesocotirea ajutorului venit din partea noastră.

Să judecăm însă puțin. Întotdeauna lucrurile stau chiar așa?

Avem în față un proces-verbal încheiat nu de mult în urma controlului efectuat în multe școli din raioanele 16 Februarie, Lenin, Grivița Roșie și Nicolae Bălcescu în cursul lunii ianuarie a.c. In acest proces-verbal sînt înșirate o serie de recomandări vagi, a căror îndeplinire e greu de urmărit (de exemplu: „să se ducă o acțiune mai susținută în rîndul cadrelor didactice pentru cunoașterea instrucțiunilor privind înscrierea la examenele de grade", „cadrele didactice să fie ajutate mai mult" etc.), Dacă cei ce dau astfel de indicații ar fi puși în situația să verifice în ce măsură s-au respectat indicațiile de acest gen va fi greu să ajungă la o concluzie certă. Și la un eventual control pe aceeași problemă vor constata de bună seamă că lipsurile care i-au nemulțumit cu cîtva timp în urmă încă se mențin. De altfel, așa se și explică de ce în procesul verbal la care ne referim se revine cu o parte din indicațiile date într-un material anterior

Munca de control a inspectorului nu are numai rostul de a informa pe acesta asupra realității școlare, de a-l ajuta să cunoască școlile de care răspunde. Ea are rostul de a îndrepta lipsurile, de a face ca munca să meargă mai bine. Dar pentru aceasta e nevoie ca inspectorii să arate colectivelor didactice din școlile controlate deficiențele găsite, să argumenteze temeinic și să fundamenteze pe fapte concludente observațiile pe care le fac, să caute cele mai bune soluții pentru înlăturarea lipsurilor constatate. Acest lucru nu va fi posibil decît printr-un control atent, prin cîntărirea cu grijă a faptelor, prin formularea cu chibzuință a recomandărilor, a indicațiilor. Și, neapărat, prin controlul îndeplinirii acestor indicații, pe care nu trebuie ca inspectorii înșiși să le uite imediat ce au închis registrul de procese-verbale al școlii.

La ora de fizică, în laboratorul şcolii medii serale din Sf. Gheorghe.

Rezerve de timp

Pentru munca desfăşurată în şcolile serale timpul constituie un element esenţial. Atît orele pe care muncitorii-elevi le petrec în şcoală cît şi cele pe care ei le pot rezerva studiului individual sînt mult reduse în comparaţie cu cele ale elevilor de la cursurile de zi. Cu atît mai mult este necesară în aceste şcoli o preocupare deosebită pentru judicioasa utilizare a timpului, pentru drămuirea fiecărui minut. Acesta este un lucru cunoscut. Dar care sînt modalităţile concrete care ne pot permite să utilizăm timpul într-un chip cît mai rodnic, să nu irosim nici o părticică din el?

Analiza unei lecţii de literatură ţinută de profesoara Lelia Ionescu la clasa a XI-a a Şcolii medii serale I.R.E.B. din Bucureşti ne va permite să facem cîteva observaţii interesante din acest punct de vedere. Prima parte a lecţiei, destinată verificării cunoştinţelor privind romanul „La cea mai înaltă tensiune" de Nagy Istvan, s-a caracterizat printr-o concentrare a întrebărilor spre subliniere problemelor esenţiale din această carte.

În cele 15 minute rezervate verificării discuţiile au fost axate pe trei probleme: conţinutul de idei al romanului, caracterizarea personajelor, particularităţi artistice şi tehnica de compoziţie. Întrebările puse au avut de fiecare dată în vedere una din aceste probleme. Profesoara a pornit de la caracterizarea personajelor. Elevii au vorbit despre eroul central al romanului Bucsi Karoly, directorul unei fabrici naţionalizate, un muncitor comunist care a crescut la şcoala aspră a luptei ilegale şi care dovedeşte reale calităţi de organizator şi conducător în postul încredinţat de partid, despre Felecan, secretarul organizaţiei de partid, care ştie să mobilizeze toate energiile pentru a îndrepta spre producţie fabrica lăsată în paragină de patroni, despre muncitorii Vasile Cîmpian şi Sever Istvan. Pe de altă parte ei au descris galeria de personaje negative a romanului, întruchipată în personaje cum sînt Kölesi Geza, fostul patron, Anna soţia sa, jandarmul Szentgerlicey Jakab, criminalul Béke György, avocatul Constantin Bejan etc.

În legătură cu felul cum a fost concepută caracterizarea personajelor este demn de reţinut un fapt. Formulînd întrebările într-o anumită ordine şi într-un anumit chip, profesoara i-a determinat pe elevi să opună de fiecare dată personajele pozitive celor negative. S-a desprins astfel în mod firesc concluzia că cele două categorii de personaje reprezintă două clase sociale, două lumi cu o mentalitate radical deosebită, angajate într-un puternic conflict. Mai departe, sinteza trăsăturilor proprii diferitelor personaje a servit caracterizării profilului etic specific fiecăreia din aceste clase.

Caracterizarea personajelor a impus referiri la subiectul romanului. Pornind de la aceste referiri, elevii au reuşit să pună apoi în evidenţă conţinutul său de idei, mesajul său ideologic, arătînd că toate uneltirile duşmanului de clasă sînt zădărnicite datorită solidarităţii şi vigilenţei muncitorilor conduşi de partid, că în lupta dintre cele două clase victoria se află de partea muncitorilor, care păşesc cu îndrăzneală la îndeplinirea primului plan de stat.

Ultimele întrebări, privind tehnica de compoziţie şi realizarea artistică au decurs din discuţiile privind conţinutul de idei. Elevii au arătat că pentru a zugrăvi cele două lumi, autorul se sluieşte — desfăşurînd acţiunea pe două planuri, în rîndul muncitorilor şi al burgheziei — de anumite simetrii de compoziţie menite să pună în evidenţă, prin contrast, aspiraţiile şi morala personajelor. Buna organizare a acestui moment al lecţiei, formularea întrebărilor într-o ordine gradată, pe baza unui obiectiv precis, dinamismul şi claritatea lor au permis recapitularea aprofundată a materialului studiat într-un timp relativ scurt, fără „momente moarte", ezitări şi nesiguranţe.

Preocuparea pentru utilizarea fructuoasă a timpului s-a putut observa şi mai departe, în cursul predării lecţiei noi, a cărei temă a constituit-o biografia şi opera lui Asztalos Istvan. Imprimînd expunerii un ritm dinamic, subliniind printr-un ton mai accentuat al vorbirii amănuntele importante, profesoara a expus biografia autorului, notînd concomitent pe tablă datele ce se cereau reţinute şi transcrise de elevi în caiete. (În legătură cu notele efectuate pe tablă în cursul expunerii este de menţionat modul sistematic în care a lucrat profesoara mai ales la începutul lecţiei. În mijlocul tablei a fost notat titlul lecţiei, în stînga amănuntele de ordin biografic, iar în dreapta datele legate de creaţia scriitorului). După ce a enumerat, însoţindu-le de scurte caracterizări, cîteva din lucrările mai semnificative ale scriitorului, tovarăşa Ionescu a trecut la analiza romanului „Vîntul nu se stîrneşte din senin". Analiza nu s-a desfăşurat linear, într-un fir neîntrerupt de la început pînă la sfîrşit. Cunoscînd însemnătatea pe care o are în şcoala serală fixarea cunoştinţelor, profesoara şi-a organizat în aşa fel timpul de expunere încît după anumite probleme, la încheierea unor unităţi logice, să intercaleze o scurtă recapitulare a chestiunilor mai însemnate. Aşa, de exemplu, expunerea a fost întreruptă pentru a li se cere elevilor să arate şi ei, tema şi ideea romanului, să se refere la unele probleme ale conţinutului acestuia, ca de pildă, rolul organizaţiei de partid în rezolvarea problemelor satului.

Preocuparea pentru însuşirea cunoştinţelor încă din clasă, pentru folosirea cît mai rodnică a minutelor lecţiei s-a făcut vădită şi la sfîrşitul orei de curs, cînd, reluînd problemele discutate, profesoara le-a cerut elevilor să prezinte conţinutul de idei al romanului, să explice mobilul care determină acţiunile personajelor.

După cît vedem în această lecţie s-a făcut mult, cu atît mai mult cu cît volumul cunoştinţelor predate a fost mai mare decît în alte lecţii. Unde au fost găsite rezervele de timp necesare? În buna organizare şi sistematizare a cunoştinţelor predate, în ritmul viu al predării.

În legătură cu lecţia tovarăşei Ionescu sînt de făcut şi două observaţii. Profesoara nu a folosit în chip consecvent notarea datelor pe tablă. Fără să prevadă spaţiul necesar pentru însemnarea ideilor, numelor etc., s-a văzut nevoită, într-un anumit moment, să renunţe la ea, fapt care a determinat-o să recurgă, pentru sublinieri, la repetarea unor propoziţii sau fraze.

O a doua observaţie priveşte forma expunerii. Am observat în lecţie, atît la profesoară cît şi la elevi, o oarecare înclinaţie spre verbalism, spre umflarea inutilă a frazelor. Ambele aspecte sînt şi ele legate de rezerve de timp care, folosite în chip judicios, ar fi putut da lecţiei noi calităţi.

O. BUZESCU

Pe baza practicii

Cunoaşterea activităţii productive, a muncii din uzine şi fabrici, de pe şantiere a devenit pentru cadrele didactice o preocupare profesională dintre cele mai însemnate. Obişnuită pentru toţi profesorii, această preocupare ocupă un loc deosebit în activitatea celor ce predau în învăţămîntul seral, deoarece, lucrînd cu tineri care cunosc bine problemele producţiei, ei pot asigura cu atît mai mult succesul lecţiilor cu cît utilizează mai larg, în explicarea fenomenelor, a principiilor şi legilor ştiinţei, exemple luate din practică.

Înţelegînd acest lucru, cadrele didactice ale şcolilor serale din raionul Topliţa, de exemplu, au efectuat adesea vizite în întreprinderi ceea ce le-a dat posibilitatea să-şi îmbogăţească lecţiile cu fapte concrete, care au făcut mai clare, mai accesibile cunoştinţele predate. Astfel la Şcoala serală din Gălăuţaş, într-o lecţie de matematică în care s-a vorbit despre laturile poligoanelor regulate înscrise în cerc în funcţie de raza cercului, s-a luat drept exemplu dispozitivul folosit la întreprinderea forestieră din localitate pentru prinderea buştenilor şi transportarea lor la maşini şi s-a cerut muncitorilor-elevi să arate cum împart ei în practică un cerc în trei părţi egale. Un exemplu asemănător a fost dat pentru a se calcula drumul parcurs de un burghiu în lungul axei sale în timpul găuririi unei plăci.

La o recentă consfătuire a cadrelor didactice care predau în şcolile serale din regiunea Argeş, un profesor de chimie arăta cît de mult i-a fost înlesnită explicarea lecţiei despre reacţiile chimice, ţinută la clasa a VII-a a şcolii serale de pe lîngă Uzinele sodice din Govora datorită faptului că a folosit exemple cunoscute de elevii săi din practică. Astfel, pentru a le lămuri reacţia de combinare, el s-a referit la arderea carbonului. În legătură cu reacţia de descompunere a vorbit despre descompunerea termică a pietrei de var în oxid de carbon.

Acelaşi profesor arăta că însişi elevii ridică adesea în timpul lecţiilor probleme privind legătura dintre teorie şi practică. Bunăoară, la lecţia în care a vorbit despre folosirea bioxidului de carbon, amintind, printre altele, de fabricarea sodei calcinate, elevii au cerut să li se explice de ce cuptoarele de var se încarcă cu amestec de cox şi piatră de var. Dacă profesorului nu i-ar fi fost cunoscută această problemă de producţie el nu ar fi putut să explice cu suficientă competenţă cum amîndouă sînt utilizate la formarea bioxidului de carbon, în timp ce căldura degajată la arderea cărbunelui este necesară descompunerii pietrei de var.

Munca în producţie le-a format elevilor şcolii serale capacitatea de a efectua observaţii atente asupra unor fenomene cunoscute şi de a ajunge, pe baza lor, la generalizări şi concluzii. Înţelegerea acestei însuşiri a muncitorilor-elevi are un rol foarte important în munca profesorilor care predau în învăţămîntul seral. Pornind în lecţii de la experienţe, de la observaţii asupra unor probleme practice, ei reuşesc să facă mai uşor înţelese cunoştinţele teoretice. Aşa, de exemplu, pentru a explica legea lui Bernoulli, un profesor de fizică din raionul Topliţa a luat două cartoane pe care le-a curbat puţin şi le-a pus pe o sîrmă în formă de furcă. Suflînd între cartoane elevii au putut să constate că ele se apropie, deoarece presiunea statică între cartoane s-a micşorat din cauză că presiunea dinamică s-a mărit. Ei au desprins de aici concluzia că suma acestor două presiuni este constantă. La lecţia despre compunerea forţelor, acelaşi profesor a executat o experienţă cu ajutorul a trei dinamometre. A legat un corp de două dinamometre, care au fost trase de doi elevi în direcţii diferite. Cînd corpul a fost pus în mişcare s-au citit forţele pe dinamometre. Cu cel de al treilea dinamometru, corpul a fost pus în mişcare în direcţie inversă forţei rezultante. Elevii au văzut astfel că forţa citită pe al treilea dinamometru era egală cu rezultanta primelor două forţe. Tot într-o lecţie de fizică, atunci cînd a vorbit despre rulmenţi, profesorul a prezentat mai multe tipuri de rulmenţi şi a cerut unor elevi să explice părţile acestor piese, să arate domeniile în care sînt utilizaţi rulmenţii.

Folosirea materialului didactic de laborator, efectuarea de experienţe uşurează într-o mare măsură munca profesorului din şcoala serală. Dimpotrivă, neglijarea lui face ca lecţia să nu decurgă în cele mai bune condiţii, să nu atingă rezultatele dorite. Aşa, de exemplu, la lecţia de fizică „Factorii de care depinde rezistenţa reostatelor" ţinută la Şcoala medie serală din Băbeni, profesorul le-a vorbit elevilor despre faptul că folosirea reostatului cu manetă duce la o variaţie necontinuă a intensităţii, pe cînd reostatul cu pulsor poate realiza orice fel de variaţie. El nu le-a prezentat însă reostatul ci a folosit numai schema lui la tablă. De asemenea, nu a efectuat experienţe cu ajutorul cărora se putea demonstra variaţia intensităţii curentului în funcţie de rezistenţă. Desigur, efectuarea experienţei cu ajutorul unui reostat ar fi făcut ca transmiterea teoretică a cunoştinţelor să fie înlocuită cu observaţiile elevilor, iar lecţia să fie mai bine înţeleasă şi însuşită.

Atît utilizarea datelor şi exemplelor luate din producţie cît şi efectuarea experienţelor în lecţiile ţinute de profesorii şcolilor serale reprezintă căi sigure şi eficiente de a lega cunoştinţele teoretice de problemele muncii practice. Aceasta constituie, mai ales în învăţămîntul seral, unul dintre aspectele esenţiale ale muncii cadrelor didactice.

B. OCTAVIAN

Metode eficiente

Profesorii de geografie de la cele două şcoli medii serale din Sibiu se străduiesc să folosească în predare metode care să ducă la cele mai bune rezultate.

Aşa, de exemplu, ei utilizează adeseori la lecţii desenul, schiţa, tablourile. La o lecţie despre vulcani, bunăoară, au fost schiţate la tablă momentele erupţiei. La o altă lecţie, cu tema „Eroziunea produsă de apele curgătoare" profesorul a desenat pe tablă mai multe grafice simple care reprezentau eroziunea represivă la o cascadă, eroziunea şi depunerea într-o meandră, profilul transversal al unei văi tinere, profilul transversal cînd rîul şi-a format albia majoră sau cînd şi-a format terase aluvionare, profilul transversal spre care tinde un rîu, mecanismul alunecărilor de teren pe versanţi, fenomenul de captare etc. Tabla fiind mare şi desenele potrivite spaţiului, ele au rămas pe tablă, astfel încît cu ajutorul lor s-a realizat o reuşită fixare a cunoştinţelor. La fel, la lecţia „Eroziunea eoliană" au fost demonstrate prin desene simple, forme de eroziune ca dunele, ilustrîndu-se şi evoluţia lor.

Deosebit de necesare sînt în lecţiile de geografie hărţile şi globul pămîntesc. În şcolile serale dn Sibiu globul geografic a fost folosit pentru explicarea practică a mişcării de rotaţie şi revoluţie a Pămîntului, pentru demonstrarea experienţei lui Foucault — în care scop un elev a construit un dispozitiv metalic ce a fost aplicat la globul cu axa vertical. La fel s-au efectuat exerciţii pentru aflarea coordonatelor geografice ale unor localităţi de pe glob etc.

Al V-lea Festival republican
al şcolilor de artă

Laureaţii festivalului

În cadrul celui de al V-lea Festival al şcolilor şi institutelor de artă au fost distinşi cu premii şi diplome de onoare :

PENTRU LUCRĂRI PLASTICE :

Dumitru Păturică anul VII, Constantin Cantea anul VII, Victor Feodorov anul X şi Mihai Stoianov anul XII, toţi de la Şcoala de arte plastice din Bucureşti, Viorel Grimalschi anul XII, Şcoala de artă din Iaşi, Florica Cosma, anul VIII, Şcoala de artă din Constanţa, Petre Ştefănescu, anul V, Şcoala de artă din Baia Mare, Mihai Moise, anul VI, Şcoala de artă din Bacău.

LA MUZICĂ :

Cornelia Vasile, anul VI vioară, Angela Gavrilă anul VIII vioară, Toma Vermaş, anul XI pian, toţi de la Şcoala de artă din Timişoara, Mariana Sîrbu, anul VI vioară, Şcoala de artă din Iaşi, Teodora Coman, anul X instrumente de percuţie, Manfred Webler, anul XI clarinet şi Ioan Reinfeld, anul XII vioară, toţi de la Şcoala de muzică din Cluj, Gabriela Ijack, anul VII vioară, Şcoala de artă din Braşov, Mircea Trifu, anul X vioară şi Aurel Naculescu anul XII cello, Şcoala medie de muzică nr. 1 din Bucureşti, Monica Graber, anul X cello, Şcoala medie de muzică nr. 2 din Bucureşti, Eva Naftoli anul VI pian, Şcoala de artă din Tg. Mureş.

LA BALET :

Dan Moise, anul XI, Gabriela Nicolescu, anul XII, Şcoala de coregrafie din Bucureşti, Doina Crişan, anul XII şi Ioan Raab, anul XII, Şcoala de coregrafie din Cluj.

Au mai fost distinşi cu diplome de onoare ale celui de al V-lea Festival al şcolilor şi institutelor de artă un număr de 160 elevi.

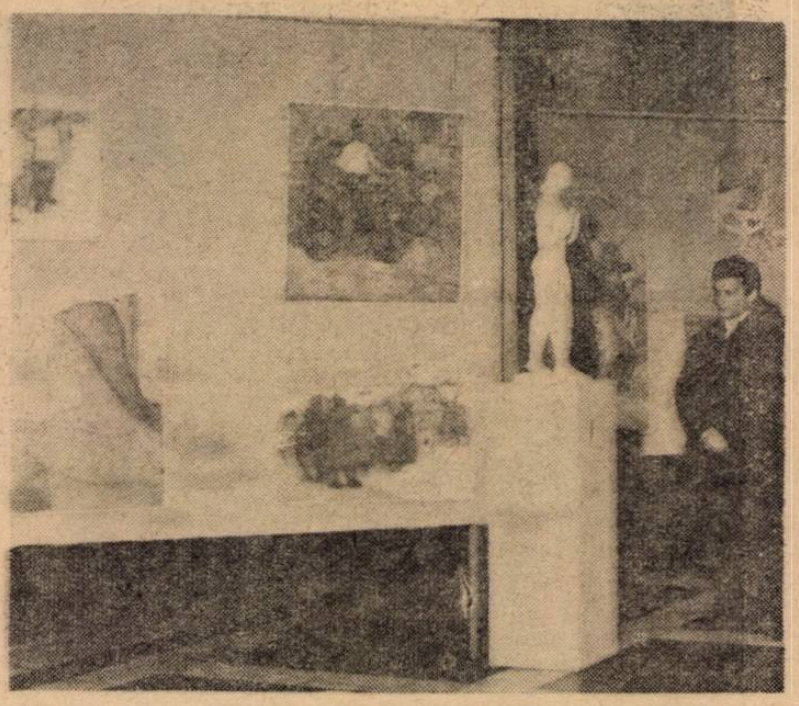

Expoziţia de artă plastică şi decorativă deschisă cu prilejul celui de al V-lea Festival republican al şcolilor de artă oferă vizitatorilor lucrări interesante, executate cu talent.

Muzică

Transformînd vacanţa şcolară de primăvară într-un veritabil eveniment artistic de interes republican, tradiţionala întrecere între şcolile şi institutele de artă nu numai că a realizat un util schimb de experienţă, dar a permis şi analiza „pe viu" a nivelului pe care l-a atins învăţămîntul artistic din ţara noastră.

Multe şi preţioase sînt concluziile ce s-au desprins pe marginea actualului festival. Îmbucurătoare este, în primul rînd, continua înflorire a talentelor din toate colţurile ţării. S-a dovedit că învăţămîntul muzical elementar din provincie are posibilităţi tot mai largi de afirmare, de creştere. Prin noua formulă de desfăşurare a întrecerii (pe şcoli şi pe centre, nu pe instrumente) a reieşit mai clar în evidenţă munca desfăşurată în fiecare dintre şcolile de artă. S-a vădit astfel că la Timişoara, Braşov, Cluj, Iaşi, Galaţi, Bacău, procesul de învăţămînt se află pe baze deosebit de solide. Nu în acelaşi fel se reflectă în lumina festivalului activitatea şcolilor din Constanţa, Tulcea, Piatra Neamţ, Botoşani. Unii profesori din aceste şcoli par să fi uitat că lipsa de finisaj în artă constituie un mare păcat, că însuşirea unei piese nu se limitează exclusiv la exactitatea redării partiturii, ci implică şi procesul creator de interpretare, că talentele se instruiesc tocmai solicitîndu-le sensibilitatea, personalitatea.

Un fapt pozitiv îl constituie prezenţa repertoriului original în programele prezentate. Miniaturile lui Sabin Drăgoi, Marţian Negrea, A. Paşcanu, clădite aproape integral pe inspiraţia folclorică, au sunat autentic sub degetele plăpînde ale celor care de mici se obişnuiesc să iubească creaţia românească.

Din păcate, repertoriul are încă o gamă restrînsă de piese şi Editura muzicală ar trebui să solicite mai larg compozitorilor lucrări cu teme actuale. Uneori, în cadrul aceluiaşi concert am auzit de 2—3 ori aceeaşi piesă, deşi în programul concursului nu figurau lucrări obligatorii.

Unii profesori de la şcolile din Botoşani şi Constanţa şi-au copleşit elevii cu piese peste puterile lor. „La Follia" de Corelli sau Sonata în do major de Bomberg necesită un an întreg de studii pentru un copil din şcoala elementară, încît ne întrebăm ce au mai putut lucra elevii care le-au interpretat în acelaşi interval de timp.

La unele şcoli, de exemplu la şcoala din Roman, s-a ajuns în instruirea pianiştilor la o anumită artificialitate în poziţia mîinilor şi degetelor, ceea ce a dus la ruperea artificială a discursului muzical, la suspensii şi pauze. De altfel, problema stilului muzical se pune cu acuitate şi în alte şcoli. La Timişoara, Galaţi, Cluj tendinţa spre piesele de virtuozitate a început să prejudicieze asupra studiului adîncit cu care trebuie obişnuiţi de timpuriu viitorii artişti.

O problemă ce urmează a fi soluţionată în viitor ni se pare aceea a suflătorilor. Pe lîngă faptul că în acest domeniu elementele promiţătoare au fost puţine, trebuie menţionat că nici acestea nu s-au bucurat pretutindeni de instruirea corespunzătoare.

În acest an, institutele pedagogice de 3 ani s-au prezentat pentru prima oară la concurs. S-a făcut remarcată munca asiduă din aceste institute şi mai ales pregătirea de specialitate a profesorilor, care au obţinut rezultate îmbucurătoare (canto şi vioară la Bucureşti, pian la Timişoara). Ceea ce socotim că merită să preocupe pe viitor cadrele din institutele pedagogice rămîne nu aspectul pur tehnic de însuşire optimă a piesei, ci stilul, grija pentru redarea conţinutului, frazarea muzicală.

Cel de-al V-lea Festival republican a dovedit cît de valoroasă este viitoarea generaţie de muzicieni. El a arătat că îndrumarea talentelor se realizează cu grijă, pasiune şi competenţă, că învăţămîntul artistic merge în pas cu viaţa. Toate succesele acestea trebuie să ne determine să năzuim mereu mai sus, spre a fi la înălţimea exigenţelor publicului nou, a exigenţelor epocii de desăvîrşire a construcţiei socialiste.

VIOREL COSMA

Plastică

Cele aproximativ 700 de lucrări cuprinse în expoziţia de lucrări plastice deschisă cu prilejul Festivalului şcolilor şi institutelor de artă permit o viziune amplă asupra dezvoltării treptate a viitorilor artişti din acest domeniu — începînd cu primele clase elementare pînă la absolvirea institutelor superioare.

A crescut, după cum o arată tematica lucrărilor expuse, greutatea specifică a tablourilor şi desenelor realizate în urma documentării pe teren în cadrul excursiilor de studiu şi, în special, greutatea specifică a unor lucrări reprezentînd momente din viaţa şi activitatea muncitorilor şi colectiviştilor. De asemenea, expoziţia vădeşte adîncirea preocupărilor pentru pătrunderea psihologică şi redarea artistică a chipului uman.

Un succes deosebit înregistrează în cadrul expoziţiei Şcoala de artă plastică din Capitală, ai cărei profesori au pe lîngă satisfacţia de a fi pregătit cîteva talente remarcabile (Dumitru Păturică, Mihai Stoinov, Constantin Cantea, Victor Feodorov), meritul de a fi prezentat gama cea mai amplă, mai variată de lucrări — tablouri în ulei, acuarele, desene, gravuri pe linoleum, proiecte de frescă monumentală etc. Remarcabile sînt aproape în totalitatea lor gravurile pe linoleum executate de elevii acestei şcoli, axate pe o tematică de actualitate, cu un deosebit echilibru de compoziţie şi a căror realizare vădeşte cunoaşterea aprofundată a tehnicii specifice genului. De asemenea, printre lucrările prezentate se evidenţiază proiectele de frescă, gen care a intrat de curînd în preocuparea şcolilor de artă şi a cărui abordare este stimulată de cerinţele celor mai noi concepţii urbanistice.

Expoziţia din cadrul Festivalului poate fi considerată un moment de consacrare artistică pentru Şcoala de artă din Iaşi, care prezintă lucrări de mare omogenitate valorică, cu o tematică interesantă, în rîndul cărora se disting în primul rînd tablourile prezentate de Viorel Grimalschi. Succese binemeritate înregistrează şi elevii şcolilor de artă din Tg. Mureş şi Constanţa, ca şi cei ai şcolilor de artă din Baia Mare şi Bacău. Profesorii acestor şcoli au dovedit o deosebită pricepere în îndrumarea elevilor spre dezvoltarea talentului lor în strînsă legătură cu specificul lor de vîrstă şi cu conţinutul programei şcolare. Ei au pus astfel accentul, la clasele I—VIII, pe desenul de imaginaţie, pe scenele de basm, pe schiţele de peisaj şi naturile statice, iar la clasele IX—XII pe studii, peisaje şi portrete.

La un nivel mai scăzut faţă de tradiţiile ei artistice şi faţă de exigenţele juriului şi ale publicului se prezintă Şcoala de artă plastică din Cluj. Obişnuit, disputa pentru întîietate se purta între această şcoală şi Şcoala de artă plastică din Bucureşti. Iată însă că în cadrul actualului festival Şcoala de artă plastică din Cluj a fost depăşită net nu numai de către Şcoala de artă plastică din Bucureşti, ci şi de Şcoala de artă din Iaşi. Acest fapt trebuie să dea de gîndit colectivului ei didactic, să-l determine să analizeze cu spirit de răspundere conţinutul orientării pe care a dat-o elevilor săi. El trebuie să se orienteze mai mult, în viitor, către dezvoltarea posibilităţilor elevilor în domeniul studiilor şi portretelor şi în special către compoziţie.

De altfel, în domeniul compoziţiei se vădesc carenţe serioase şi la elevii altor şcoli prezente în cadrul expoziţiei.

Participînd pentru prima oară la manifestările din cadrul Festivalului şcolilor şi institutelor de artă, institutele pedagogice de 3 ani dovedesc, prin lucrările expuse, posibilităţile artistice deosebite ale viitorilor profesori de desen care, sub îndrumarea competentă a profesorilor de specialitate, se dezvoltă în unele cazuri la acelaşi nivel cu studenţii institutelor de arte plastice. Aşa stau lucrurile, de exemplu, în ceea ce priveşte lucrările studenţilor Genoveva Georgescu Valentina Ciocîrlie, R. Constantinescu, toţi de la Institutul pedagogic din Bucureşti.

Se poate afirma deci cu certitudine că, în ansamblul ei, expoziţia lucrărilor plastice din cadrul celui de al V-lea Festival al şcolilor şi institutelor de artă consemnează şi ea mersul ascendent al învăţămîntului artistic din ţara noastră.

AL. CIUCĂ

Coregrafie

Spectacolul prezentat în cadrul celui de al V-lea Festival republican al şcolilor şi institutelor de artă de către elevii şcolilor de coregrafie permite interesante concluzii asupra pregătirii viitorilor solişti şi membri ai corpurilor de ansamblu ale teatrelor de operă din ţară. Faptul că absolvenţii şcolilor de coregrafie sînt repartizaţi, îndată după absolvire, în marile ansambluri muzicale şi de balet, fără a mai trece prin cursurile unui institut de învăţămînt superior — aşa cum se întîmplă cu cei mai talentaţi dintre absolvenţii şcolilor de muzică şi artă plastică — acordă o semnificaţie mai profundă acestei treceri în revistă a tinerelor talente coregrafice.

S-a folosit pentru prezentarea măiestriei viitorilor balerini o largă gamă coregrafică, cuprinzînd momente din cele mai valoroase balete clasice şi moderne — „Lacul lebedelor" şi „Spărgătorul de nuci" de Ceaikovski, „Giselle" de Adam, „Flăcările Parisului" de Asafiev, „Spartakus" de Haciaturian — precum şi prezentări coregrafice ale unor cunoscute melodii cum sînt „Apele primăverii" de Rachmaninov, „Clar de lună" de Debussy etc. O atenţie deosebită a fost acordată dansurilor pe teme folclorice, remarcîndu-se dansul de pe Şomeş şi „Lezghinka", dans popular georgian (interpretate de elevii Şcolii de coregrafie din Bucureşti) ca şi suita de dansuri din baletul „Cînd strugurii se coc" de Mihail Jora (în care am putut avea o vedere de ansamblu asupra posibilităţilor interpretative a elevilor Şcolii de coregrafie din Cluj).

Felul cum s-au prezentat la concurs elevii şcolilor coregrafice ne dă dreptul să afirmăm că tradiţiile artei coregrafice româneşti dezvoltate în anii construcţiei socialiste pe rădăcinile puternice şi străvechi ale dansului nostru folcloric, renumit pentru frumuseţea lui în întreaga lume, se dezvoltă continuu pe o linie ascendentă.

Îndrumarea competentă pe care o primesc viitorii maeştri ai coregrafiei din partea celor mai buni specialişti în acest domeniu — profesori ai şcolilor de coregrafie din Bucureşti şi Cluj — echilibrul deplin între cunoştinţele predate cu privire la dansurile clasice şi cunoştinţele privind dansurile pe teme folclorice sau pe compoziţiile muzicale contemporane asigură dezvoltarea multilaterală a viitorilor balerini.

Ţinem să atragem însă atenţia că în alcătuirea programului de spectacol s-a pus un accent prea puternic pe elemente de fantastic şi exotic. Dacă aceasta ar corespunde orientării generale în pregătirea elevilor ar putea prejudicia buna lor pregătire.

Curînd, aplauzele care au răsplătit pe interpreţii spectacolelor prezentate de şcolile de coregrafie din Bucureşti şi Cluj pe scenele celui de al V-lea Festival republican vor fi urmate de alte aplauze, prelungite seară de seară, care îi vor răsplăti pe tinerii interpreţi, absolvenţi ai şcolilor de coregrafie, deveniţi solişti şi membri ai ansamblurilor de operă şi balet din întreaga ţară. Aceste aplauze se vor adresa per merit şi profesorilor care i-au îndrumat cu dragoste şi competenţă pe drumul măiestriei artistice.

M. ALEXANDRU

ÎNTÎLNIRE CU VIITORUL

A intrat în tradiţia vieţii noastre artistice organizarea periodică a Festivalului republican al şcolilor şi institutelor de artă, prilej de trecere în revistă a forţelor artistice de mîine.

Ineditul acestui spectacol continuă să-l constituie apariţia talentelor din rîndul celor mici. Cel de al V-lea Festival n-a făcut excepţie de la regulă, dacă ne gîndim la micuţa violonistă a şcolii elementare din Bacău, Silvia Marcovici. Un ghemotoc de fată strunea o vioară care părea o jucărie nu numai prin proporţiile ei reduse la statura de-o şchioapă a micii artiste cît mai ales datorită uşurinţei cu care aceasta o stăpînea. Interpretarea fragmentului din Concertul în la minor de A. Kolay a dovedit o gamă largă de posibilităţi artistice, un temperament vibrant, o excepţională sensibilitate.

Zilele petrecute în Capitală i-au lăsat Silviei amintiri de neuitat. A văzut sala mare a Palatului R.P.R., unde şi-a promis să revină ca solistă, a ascultat înregistrări cu Oistrah şi Menuhin, a legat multe şi preţioase prietenii.

Dar festivalul rămîne nu numai semnalul de apariţie a „speranţelor", ci şi un prilej de urmărire a lor în procesul de dezvoltare artistică. Am reîntîlnit astfel pe scena Teatrului C.C.S. vechi cunoştinţe ca Eugen Sîrbu (Galaţi), participant la trei festivaluri republicane, Cornelia Vasile (Timişoara), prezentă la toate festivalurile de pînă acum, Mariana Sîrbu (Iaşi) participantă la trei festivaluri, Gabriela Ijack (Braşov) şi Angela Gavrilă (Timişoara), laureate ale festivalurilor anterioare etc. Numărul participanţilor la festivalurile anterioare prezenţi şi la acest festival este deosebit de mare, fiindcă grija părintească a partidului şi guvernului a transformat creşterea şi îndrumarea tinerelor talente într-o problemă de stat. Evoluţia acestora ne-a sădit încredere în ziua de mîine a muzicii româneşti.

Festivalul republican a însemnat de aceea o neuitată întîlnire cu viitorul.

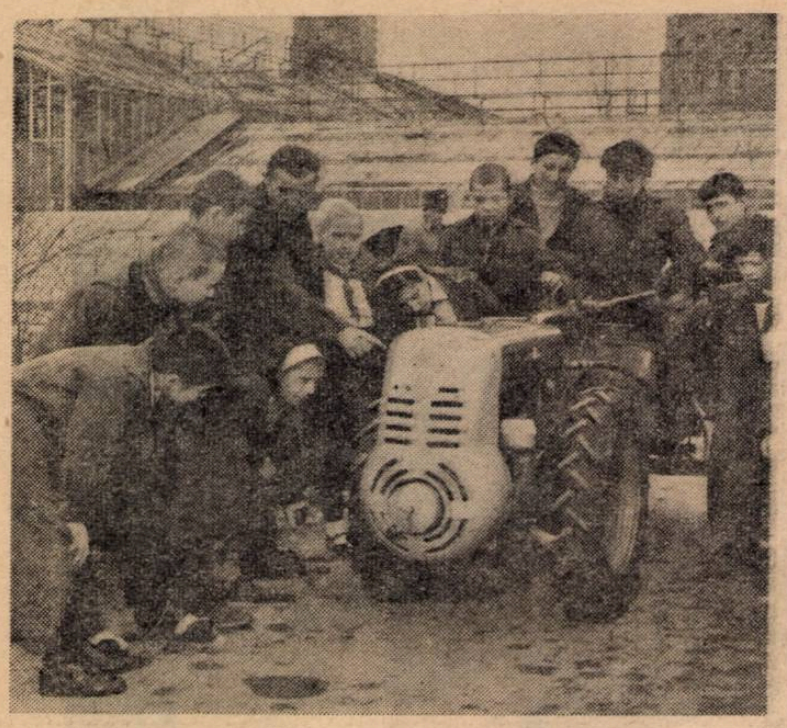

Activitatea Cercului de mecanică și mașini agricole de la Palatul pionierilor din Capitală este foarte interesantă. Iată-i pe membrii cercului urmărind cu atenție explicațiile maistrului despre modul de funcționare a pompei de stropit.

Dragoste pentru meseria aleasă

La Școala pedagogică din Bacău există o preocupare deosebită pentru a-i educa pe elevi în spiritul dragostei față de profesiunea aleasă, pentru a-i pregăti să participe activ la întreaga viață a satului, la munca însuflețită a țăranilor colectiviști. Cunoscînd bine rolul învățătorului în satul socialist, conducerea școlii, diriginții și organizația U.T.M., sub îndrumarea permanentă a organizației de partid din școală, și-au îndreptat tocmai în această direcție atenția în desfășurarea muncii educative.

Multe din temele discutate în primele două trimestre ale acestui an școlar în orele de dirigenție, bunăoară, s-au referit la viitoarea profesiune a elevilor. Iată numai cîteva dintre acestea: „De ce mi-am ales cariera de educator", „Să iubești copiii pe care-i instruiești și îi educi", „Cum contribuie practica pedagogică la pregătirea mea ca viitor învățător" etc. În cadrul discuțiilor purtate pe aceste teme s-a pus un accent deosebit pe datoria elevilor de a-și însuși temeinic cele învățate în școală pentru a putea fi cît mai folositori societății în activitatea lor viitoare.

Alte ore de dirigenție au avut ca scop cunoașterea de către elevi a viitorului lor loc de muncă, satul, cu toate transformările petrecute în el în anii puterii populare, ca și cunoașterea marilor realizări obținute în acești ani în regiunea natală. Fie că se intitulau „Ce va da satului energia electrică furnizată de hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz" „Cunoști regiunea în care trăiești ?", „Realizări ale economiei regiunii noastre", temele de acest fel i-au ajutat pe elevi să înțeleagă mai bine însemnătatea transformărilor revoluționare petrecute în țara noastră, să vadă perspectivele realizărilor viitoare, la înfăptuirea cărora vor contribui și ei, elevii de azi.

Nu de mult, elevii anului V au discutat într-o oră de dirigenție tema „Cum mă voi achita de sarcinile ce-mi vor reveni în calitate de învățător". Pregătită din timp, cu minuțiozitate, discuția a subliniat clar și concret rolul muncii învățătorului la sate. Eleva Maria Dediu a vorbit despre munca cu copiii. „Îmi place meseria de învățător — a spus ea — am pentru această meserie o adevărată pasiune. Mă gîndesc de pe acum cît de mîndră, cît de fericită voi fi cînd micuții mei elevi, cărora eu le voi fi pus creionul în mînă și le voi fi condus primii pași, vor începe să citească și să scrie".

Elena Smanioto a arătat cum își propune să-și desfășoare munca obștească în sat. Ea este hotărîtă să fie prezentă la toate acțiunile menite să ducă la întărirea economico-organizatorică a gospodăriei colective: să participe intens la activitatea căminului cultural, să-i ajute pe colectiviști în ridicarea producției la hectar, în aplicarea celor mai bune metode agrotehnice etc.

Marta Motaș a arătat datoria învățătorului de a sprijini munca bibliotecilor comunale și sătești, de a populariza lucrările privitoare la creșterea producției agricole și la consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, ca și literatura beletristică.

Despre rolul învățătorului în răspîndirea cunoștințelor științifice despre natură și societate, în combaterea misticismului a vorbit elevul Neculai Ioan. Ca și colegii săi, el s-a gîndit de pe acum la formele concrete prin care să-și îndeplinească acest rol: conferințe, experiențe, prezentarea de filme și cărți și discuții pe marginea lor etc.

Toate discuțiile purtate de elevi au arătat că, datorită muncii desfășurate de cadrele didactice și de organizația U.T.M. sub conducerea organizației de partid din școală, viitorii învățători sînt tot mai bine orientați asupra muncii pe care sînt chemați s-o îndeplinească, sînt tot mai conștienți de răspunderea lor și tot mai hotărîți să-și pună întreaga lor capacitate de muncă în slujba poporului.

Dar pregătirea pentru viitoarea lor muncă nu se realizează numai prin lecții și prin orele de dirigenție. Viitorii învățători sînt antrenați să participe activ la viața satului încă de pe acum, cînd se află pe băncile școlii. Formațiile artistice ale elevilor — corul, brigada artistică de agitație, echipa de dansuri populare și formația de teatru — prezintă numeroase programe artistice în fața sătenilor din comunele raionului Bacău. În perioada cînd în regiune s-a încheiat colectivizarea agriculturii formațiile artistice ale școlii au fost adesea prezente la sărbătorirea înființării noilor gospodării agricole colective.

Această intensă activitate cultural-artistică venea după o alta, aceea desfășurată în vacanța de iarnă, cînd toți elevii școlii au participat la activitatea căminelor culturale din satele lor natale. Numeroși elevi ai școlii au apărut atunci, alături de consătenii lor, pe scenele căminelor culturale, au ajutat în serile de iarnă pe învățători să răspîndească broșuri și cărți, au lucrat la cercurile de citit etc.

Iar în vacanța de primăvară, după ce în regiunea Bacău, ca și în întreaga țară, s-a terminat colectivizarea agriculturii, viitorii învățători puteau fi văzuți zi de zi la sediul gospodăriei colective, la căminul cultural, la bibliotecă și chiar pe cîmp, la muncile de primăvară. Această muncă a lor a fost cea mai bună, cea mai concretă pregătire pentru discuția ce va avea loc într-una din orele de dirigenție din trimestrul al III-lea cu tema „Contribuția învățătorului la consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective".

AL. I. VLADIMIR

Cîteva cerințe imperioase în munca educativă

Să evităm formalismul

Ca și în orice alt domeniu, în munca de educare a tinerei generații formalismul este un dușman cît se poate de primejdios.

Vom evita formalismul în activitatea noastră dacă, de pildă, în cazul manifestărilor negative ale elevilor ne vom strădui să aflăm cauzele și vom acționa perseverent în funcție de acestea. Un exemplu. Un elev are serioase rămîneri în urmă la învățătură. Dirigintele stă de vorbă cu el, interesîndu-se de ce nu dă atenția cuvenită studiului. Discută de asemenea cu profesorii, le cere părerea despre munca elevului. Merge și acasă la părinți cu care, de asemenea, are o convorbire îndelungată asupra condițiilor de studiu ce-i sînt create copilului, asupra mediului familial, asupra atitudinilor și manifestărilor pe care le are elevul acasă etc. Toate acestea îl ajută pe diriginte să-și contureze complexul cauzal care a determinat rămînerea în urmă a elevului. Una din principalele cauze, a constatat dirigintele, este lipsa de supraveghere a școlarului în familie, indulgența părinților față de el. La aceasta s-a adăugat și o oarecare răceală a unor profesori față de elevul cu note proaste la obiectul lor ș.a. Cunoscînd toate acestea, profesorul a putut lesne să vadă căile pentru îndreptarea elevului și să acționeze cu succes.

Practic, formalismul anihilează rezultatele bune pe care vrem să le obținem și nu odată poate aduce chiar efecte contrarii celor pe care le scontăm. Consfătuirea cu diriginții ce a avut loc nu de mult în orașul nostru a atras atenția asupra cîtorva manifestări tipice de formalism în munca unor diriginți, arătînd și calea pentru evitarea lor. Astfel, s-a subliniat că deseori formalismul își face loc în planificarea muncii educative. S-au întîlnit, bunăoară, planuri de muncă educativă identice la mai mulți diriginți, mai ales la clasele paralele. Ce-i drept, pot exista anumite elemente comune în activitatea educativă la diferite clase, mai ales la cele paralele. Dar este cu totul nejust să se consider colectivele de elevi ca fiind absolut identice.

Mai mult chiar, unii diriginți, deși își alcătuiesc planuri de muncă — probabil fiindcă știu că li se pretind — nu le respectă. Și nu ne gîndim la modificările ce se impun atunci cînd se ivește pe parcurs o anumită situație, ci la neglijarea sistematică a punctelor din plan. Tot astfel, există profesori care își prevăd teme „așa, ca să fie", în timpul orelor educative făcînd cu totul altceva. De exemplu, s-a întîlnit într-un plan de muncă tema „Îndrumări date elevilor în perioada recapitulării trimestriale a materiei". Dar discuția pe această temă a fost planificată cînd oportunitatea ei a trecut. Într-un alt plan de muncă, un diriginte și-a propus tema „Aniversarea zilei de 8 Martie" în luna ianuarie (!)

Tratarea uniformă a temelor, mai ales a temelor ce se reiau în fiecare an școlar, este și ea o manifestare tipică de formalism. O astfel de tratare face ca ora de dirigenție să devină plictisitoare, neinteresantă. Experiența pozitivă a diriginților ne arată însă că și asemenea teme pot să fie tratate de fiecare dată dintr-un punct de vedere nou.

Un alt aspect. Unii profesori își planifică în fiecare an, de obicei înaintea sărbătorilor religioase, teme legate de originea acestora, socotind că astfel s-au achitat de sarcinile luptei împotriva misticismului. Dar combaterea misticismului trebuie să fie o preocupare permanentă, sistematică, nu o campanie legată de anumite date. Pentru aceasta este necesar a fi discutate, pe toată întinderea anului școlar, și alte teme, cum ar fi „Religia, mijloc de înrobire spirituală a maselor", „Religia și știința", „Originea religiei" etc.

S-a constatat că uneori tematica orelor de dirigenție se limitează adesea doar la discutarea unor probleme organizatorice, igienico-sanitare. Este greșit să nu facem loc în orele de dirigenție, bunăoară, și discuțiilor pe teme etice, estetice etc. Se știe, doar că educația comunistă presupune dezvoltarea la elevi a celor mai valoroase trăsături morale, ca și formarea sentimentelor celor mai nobile, a priceperilor și deprinderilor artistice. De aceea, discuțiile pe probleme de viață, din care elevii să învețe cele mai frumoase lucruri, sînt neapărat necesare. Socotim pozitivă și experiența acelor profesori care urmăresc, prin intermediul orelor de dirigenție, inițierea elevilor în opera marilor artiști ai penelului, a scriitorilor, a muzicienilor, organizînd, după caz, audiții muzicale, lecturi, vizite la diferite expoziții de artă etc.

S-ar mai putea arăta că unii diriginți vădesc neglijarea formelor variate, mobilizatoare de desfășurare a orelor de dirigenție. Este însă absolut necesar să asigurăm o variație în desfășurarea lor, folosind vizionarea filmelor educative, vizitele la întreprinderi, la unitățile agricole socialiste, la școli profesionale, întîlnirile cu fruntași ai vieții obștești, vizionarea expozițiilor etc.

Indicele principal al calității muncii noastre educative îl constituie, fără îndoială, eficacitatea ei, rezultatele ei practice. Noțiunile morale, convingerile etice pe care le formăm elevilor sînt prețioase numai în măsura în care ele se reflectă, pe planul comportării elevului, în trăsăturile lui de caracter, în atitudini, în rezultatele la învățătură, conduită etc.

Să luăm, de pildă, tema privitoare la atitudinea socialistă față de avutul obștesc, temă pe care o dezbat multe ore de dirigenție. Oricît de bine ar fi pregătită această temă, oricît de adînc și-ar fi însușit elevii noțiunile despre care se discută în cadrul ei, oricît de temeinice ar fi convingerile lor, socotim că prin aceasta încă nu s-a făcut totul. Alături de preocuparea pentru formarea diferitelor noțiuni, convingeri, profesorul trebuie să urmărească și practic comportarea elevilor, să vadă dacă aceasta este în concordanță cu noțiunile, convingerile, sentimentele ce le-au fost insuflate. Aceasta înseamnă, în exemplul nostru, necesitatea ca dirigintele să urmărească perseverent felul cum elevii îngrijesc mobilierul clasei, al școlii, aportul lor la continua ei înfrumusețare etc. Acest lucru se cere subliniat cu atît mai mult cu cît adeseori profesorii discută despre avutul obștesc, despre atitudinea nouă față de muncă, despre patriotismul socialist, despre internaționalismul proletar etc., dar nu au în vedere cum se manifestă practic copiii din acest punct de vedere, dacă între vorbele și faptele lor există o deplină concordanță.

Verbalismul în munca educativă, lipsa de preocupare pentru înlăturarea contradicției dintre vorbă și faptă sînt manifestări ale formalismului împotriva cărora trebuie să luptăm permanent.

Dacă neglijarea laturii practice poate aduce daune muncii educative, neglijarea laturii emoțional-intelectuale duce la un practicism îngust: elevii întreprind diferite acțiuni, în mod mecanic fără să fie convinși de necesitatea și de importanța lucrului pe care îl fac. Prin urmare, este vorba tot de unele consecințe nefaste pe care trebuie să le evităm.

Socotesc toate aceste cerințe imperios necesare pentru succesul muncii de educație comunistă a celor mici. De aceea, cred că e bine ca ele să ne stea permanent în atenție.

Prof. IULIU BUD
Școala medie „Kolcsey Ferenc"
Satu Mare

Dar pentru ce?

Elevul Panduru este mai mult „absent" la ora de zoologie. Drept pentru care profesorul îi face dese observații, căutînd să-l aducă „în clasă". Greu însă. Elevul are mereu „de lucru" în bancă, unde găsește de fiecare dată ocupații colaterale care-l pasionează.

De astă dată, însă, profesorul s-a hotărît. Va schimba metoda.

— Panduru, răspunde tu!

— ??

— Hai, răspunde!

Panduru însă tace. Nu a auzit nici o frîntură din întrebare.

— Vasăzică, nu știi. Stai jos. Patru.

Panduru ridică nedumerit din sprîncene:

— Dar pentru ce?

— Pentru că nu ai știut. Ce mai întrebi?

— N-am știut fiindcă nu am auzit întrebarea.

— Asta nu mă interesează. E datoria ta să fii atent — i-o retează profesorul, închizînd cu viteză catalogul în care a notat, la rubrica lui Panduru, un patru.

A procedat bine profesorul? Desigur, vor răspunde unii. Elevul trebuia pedepsit.

Așa cum s-au petrecut lucrurile însă, profesorul a procedat greșit. Mai întîi, pentru că nota la învățătură trebuie să reflecte volumul și calitatea cunoștințelor în raport cu cerințele programei de învățămînt, în timp ce comportarea elevului în clasă, în școală și în afara ei este reflectată de nota la purtare. Prin urmare, nu putem da unui copil note de trecere la matematică numai pentru motivul că este cuminte. Și invers, nu putem da zece la purtare unui elev certat cu disciplina numai pentru faptul că este bun la carte.

Pe lîngă toate acestea, te va pune în fața copiilor într-o lumină tot atît de proastă pe tine, pedagog, faptul că te-ai prefăcut a nu înțelege că în realitate e vorba de neatenție la lecție și nu de necunoașterea ei.

În situația arătată, profesorul ar fi trebuit să repete întrebarea, așa încît elevul să nu invoce faptul că n-a auzit-o. S-ar fi putut ca el într-adevăr să nu răspundă bine pentru că, desigur, neatenția duce la neștiință. Atunci era altceva. Era vorba de sancționarea necunoașterii și nimeni nu i-ar fi contestat profesorului dreptul de a o face.

Există profesori — puțini la număr — care folosesc acest sistem nu numai atunci cînd ascultă lecția ce a fost de pregătit pentru acasă, dar și cînd e vorba de predarea și fixarea noilor cunoștințe. În acest caz greșeala este și mai mare, iar copiii vor avea motive în plus să-l judece aspru pe profesorul lor și să-l întrebe, dacă nu revoltați, cel puțin nedumeriți: „dar pentru ce?"

A. C.

150 de ani de la nașterea lui A. I. Herțen

Un eminent gînditor revoluționar

Multe locuri amintesc, în străvechea Moscovă, crîmpeie din glorioasa istorie a secularului oraș. Sentimentul unei emoționante comuniuni cu istoria îl ai pe dealurile Vorobiov, locul în care, în urmă cu peste un veac, Herțen și Ogariov au jurat că-și vor închina viața luptei pentru eliberarea poporului lor.

Celebrul jurămînt n-a rămas în istorie numai ca amintirea unei romantice prietenii tinerești. De-a lungul întregii sale vieți Herțen si-a respectat jurămîntul rostit în fragеda tinerețe, și-a dăruit toate forțele în lupta pentru zdrobirea orînduirii țariste, în lupta pentru îndeplinirea năzuințelor poporului rus.

Ideile social-politice și filozofice ale lui Herțen — de la a cărui naștere se împlinesc zilele acestea 150 de ani — s-au format în procesul creșterii mișcării revoluționare ruse ca o reflectare a schimbărilor ce se anunțau în orînduirea social-economică a țării începînd cu lucrarea de dizertație „Expunere analitică a sistemului solar al lui Copernic", susținută în anul 1833 pentru obținerea titlului de candidat în științele naturii și pînă la „Scrisorile către un vechi tovarăș", elaborate în 1869, cu puțin timp înainte de moarte, Alexandr Ivanovici Herțen a dăruit tiparului zeci de lucrări de înaltă ținută științifică, care au jucat un rol important în lupta împotriva iobăgiei și absolutismului.

Prigonit, exilat (la un an după absolvirea universității a fost arestat fiind acuzat de legături cu „cei vinovați de crime împotriva statului", de „cutezătoare liberă cugetare, extrem de primejdioasă pentru societate"), nevoit să ia calea pribegiei, să părăsească pentru mulți ani pămîntul patriei, Herțen nu a încetat o clipă să militeze pentru eliberarea poporului rus de sub jugul țarismului.

În străinătate Herțen a desfășurat o largă activitate propagandistică. Vorbind despre această activitate în articolul său „În amintirea lui Herțen", articol care oferă cheia pentru justa înțelegere a concepției despre lume a marelui gînditor rus, V. I. Lenin arăta că marele merit al acestuia este de a fi creat în străinătate o presă rusă liberă.

Pînă la sfîrșitul celui de-al 6-lea deceniu Herțen mai nutrea unele iluzii liberale, șovăia între democrația revoluționară și liberalism. Pentru aceste abateri de la democratismul revoluționar Cernîșevski și Dobroliubov i-au adus justificate critici „Totuși, ca să fim drepți — arăta V. I. Lenin — trebuie să spunem că, în toate șovăielile lui Herțen între democratism și liberalism, democratul din el ieșea învingător".

Eminent filozof materialist, talentat publicist și literat, A. I. Herțen a abordat în numeroasele sale lucrări o largă gamă de probleme în care se dovedește a fi un strălucit continuator al concepțiilor gînditorilor progresiști ruși — Lomonosov, Radiscev, decembriștii.

Interesantă este din acest punct de vedere modalitatea în care Herțen abordează unele probleme de pedagogie. În multe dintre lucrările sale el atacă cu vehemență întreg sistemul scolastic, dogmatic, „de buchiseală inutilă", care stătea la baza învățămîntului în școala țaristă.

Herțen a enunțat, în domeniul pedagogiei, o serie de teze importante care, alături de multiplele probleme de filozofie abordate în lucrările sale, pot suscita interesul oricărui pedagog al zilelor noastre. El a rezolvat problemele pedagogice puse de actualitate în lumina teoriilor sale științifice. Vederile pedagogice ale lui Herțen sînt strîns legate de concepția sa politică și filozofică. Ele reprezintă o etapă remarcabilă în dezvoltarea gîndirii pedagogice, exprimînd tendințele și idealurile celei mai înaintate părți a societății ruse din acel timp.

Herțen arăta necesitatea imperioasă ca sistemul de instrucție să se bazeze pe științele naturii, fără de care nu se poate forma un om multilateral dezvoltat, capabil să înțeleagă fenomenele ce stau la baza dezvoltării naturii și societății. El avea certitudinea că studiul perseverent al științelor naturii poate duce la o temeinică pregătire intelectuală a elevilor, la o puternică dezvoltare a rațiunii lor. „Noi — scria Herțen — am încerca educația prin studiul naturii, pentru a curăți mintea adolescenților de prejudecăți, pentru a le da posibilitatea să devină maturi prin hrană sănătoasă și numai atunci să le deschidem, astfel înarmați și întăriți, lumea omenească, lumea istoriei".

Umanist profund, Herțen remarca deseori în lucrările sale necesitatea ca educatorii să dezvolte în rîndurile copiilor dragostea pentru oameni. Interesante sînt de asemenea părerile lui despre marea importanță educativă a studiului istoriei, despre necesitatea de a prezenta elevilor pe marii eroi ai istoriei, pe marii luptători pentru progres.

Herțen își dezvoltă multe din ideile sale pedagogice în cunoscutul său roman „Cine-i vinovat?". El descrie într-o formă plastică, satirică pe unii dintre profesorii înapoiați din învățămîntul țarist (să ne amintim de directorul liceului sau de colegii lui Cruțiferski din acest roman). El ia de asemenea atitudine față de concepția educației individualiste, față de încercările unor pedagogi de a-i îndepărta pe copii de societate.

Înaripat propagandist al ideilor democratismului revoluționar, ale materialismului și ateismului, aprig luptător împotriva reacțiunii, A. I. Herțen a intrat în istorie drept unul dintre marii militanți pentru progresul omenirii pe care i-a dat secolul trecut.

„Comemorînd pe Herțen — scria Vladimir Ilici Lenin în articolul amintit mai sus — proletariatul învață din exemplul lui să înțeleagă marea însemnătate a teoriei revoluționare, învață să înțeleagă că devotamentul nețărmurit față de revoluție și propaganda revoluționară în rîndurile poporului nu se irosesc în zadar nici chiar atunci cînd decenii întregi despart semănatul de culesul recoltei ; el învață să înțeleagă rolul diferitelor clase în revoluția rusă și în cea internațională. Îmbogățit cu aceste învățăminte proletariatul își va croi drum spre libera lui unire cu muncitorii socialiști din toate țările, strivind năpîrca, monarhia țaristă, împotriva căreia Herțen a ridicat cel dintîi mărețul steag al luptei, adresînd maselor cuvîntul rus liber".

I. SAVA

Concurs

INSTITUTUL POLITEHNIC DIN IAȘI anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi vacante :

Facultatea de industrie ușoară :

Conferențiar la catedra de Economie politică, disciplina Economie politică ;

Conferențiar la catedra Tricotaje și confecții, disciplina Structura și proiectarea țesăturilor.

Facultatea de chimie industrială :

Conferențiar la catedra de Chimie generală, disciplina Chimia generală.

Cererile de încriere se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț la rectoratul Institutului politehnic din Iași, Calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte : copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe ; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar ; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază : memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat ; autobiografia.

Din creațiile cadrelor didactice

E. BRATEȘ : „Peisaj"

Expoziție de pictură

Continuîndu-și preocupările pentru stimularea activității de creație a membrilor săi, cercul de artă plastică „Ion Andreescu", care grupează pe profesorii de desen din Capitală, prezintă — într-o expoziție de curînd deschisă la Clubul învățămînt — creațiile cele mai recente ale profesoarelor Eugenia Brateș și Nina Stuparu.

Activitatea creatoare a acestor două profesoare, așa cum este oglindită în această expoziție, face încă un pas înainte în domeniul abordării unor teme de actualitate. O bună parte din acuarelele Eugeniei Brateș și din uleiurile Ninei Stuparu ne aduc imagini sugestive și optimiste de pe șantierele de construcții, scene de muncă, peisagii industriale. Gama lor tematică este mai întinsă decît la expozițiile trecute, ca urmare a unei mai adînci cunoașteri a vieții noastre de azi.

În ce privește mijloacele de expresie artistică Eugenia Brateș preferă o acuarelă pastelată, în timp ce Nina Stuparu folosește o pastă consistentă, care sugerează masivitatea obiectului și exprimă vigurozitatea temperamentului ei artistic. Roșul din „Construcțiile" ei, plasat în prim planurile blocurilor, condensează raze invizibile de soare. Culoarea folosită de Eugenia Brateș predispune spre meditație. Amîndouă pictorițele exprimă, în multe din tablourile expuse, o emoție autentică, în măsură să rețină sensibilitatea privitorilor.

Dar și la această expoziție se ridică o întrebare la care au fost solicitați să răspundă, de cîțiva ani, membrii cercului de artă plastică de pe lîngă Clubul învățămînt. Și întrebarea a rămas, din păcate, și de astă dată fără răspuns. Este vorba de prezența în creația membrilor cercului de artă plastică a vieții din școală. Din cele peste 30 de tablouri expuse de Nina Stuparu nici unul nu se referă la tema de mai sus. Credem că experiența ei didactică și artistică ar putea fi valorificată mult mai mult dacă s-ar apropia de viața școlii și s-ar inspira din atît de multiplele ei aspecte.

Din cele 35 exponate ale Eugenei Brateș cîteva („Copii la derdeluș", „Prima zi de școală", „În parcul de odihnă") ne aduc imagini din școală, tratate cu sensibilitate și dragoste. Din păcate, nici acestea însă nu depășesc motivele tradiționale, deoarece se rezumă la aspecte mai mult exterioare. Lumea sufletească a școlarilor, cu tumultul și problemele ei rămîne neexplorată de pictoriță.

Conducerea cercului de artă plastică și conducerea clubului ar putea eventual să inițieze, pentru a remedia în viitor asemenea „lacune" în inspirația profesorilor-pictori, organizarea unor expoziții colective pe teme din viața școlii. Inițiativa ar ajuta să se lărgească nu numai orizontul tematic al creației profesorilor-pictori, ci ar răspunde și unei reale nevoi didactice și educative.

Sîntem convinși că, rezolvîndu-se pozitiv această problemă, cercul de artă plastică ar ajuta la îmbogățirea pinacotecilor școlare, la împodobirea școlilor și culoarelor cu tablouri care să contribuie la educația etică și estetică a tineretului școlar.

CONST. RĂDOI

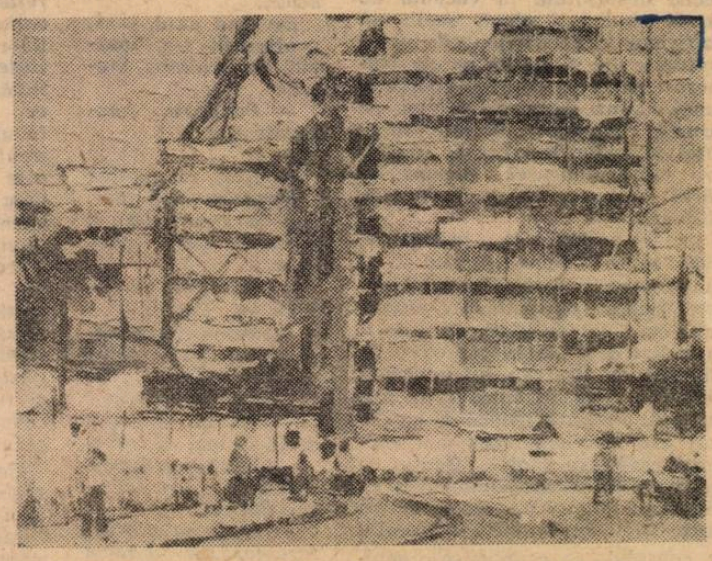

Prof. *NINA STUPARU* „Blocuri noi pe Șoseaua Mihai Bravu".

Generație comunistă

Cînd m-am trezit, viața m-a chemat s-o cînt
Cu pădurile-am făcut legămînt.
Apele desfăceau căi spre infinit
Orașele creșteau de beton și granit.

— Îndreaptă-ți pașii spre mine,
Spre mine,
Copile cu mîinile senine.
— Crește-mă, timpule,
Lumea e mare, e mare.
Știu bine că-ți voi ajunge la creștet

Ți-oi aprinde cîntecul ;
Mă revăd și te cuprinzi în mine
Îmi crești frumusețea pură
Și vigoarea trupului ce horește.
Pregătește, timpule, pregătește
Caii de soare
Generația mea a început să zboare.

MARIA OCTAVIAN PAVNOTESCU

Dăruire

N-am să trec prin secolul meu singur
Nu mi-i timpul astfel, nu mi-i datul,
Fiecare sevă, fiecare mugur
Își găsește-n mine răvărsatul...

Fiecare suflet ce rodește
Roșii bucuriile-n tumult
Imi ridică fruntea și mi-o crește —
Glasul fiecăruia l-ascult.

Nu-s născut să trec prin viață singur
Mii de steaguri roșii mă-nfioară
Am să-mi dăruiesc anii, precum mărul
Vîrsta lui, amiezilor de vară.

ION MURGEANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 656 — vineri 13 aprilie 1962 — 8 pagini 25 bani

Sarcinile organizațiilor U. T. M. în educația comunistă a elevilor

Text prescurtat al raportului Biroului C. C. al U. T. M. prezentat la ședința plenară lărgită a C. C. al U. T. M. din 3-4 aprilie 1962

Sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn — subliniază raportul — poporul muncitor obține mari succese pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste. Școala noastră este una din cele mai valoroase realizări ale regimului democrat-popular. Pentru prima dată în istoria patriei noastre, întregul tineret de vîrstă școlară este cuprins în școli, avînd asigurate toate condițiile pentru a-și însuși comorile științei și culturii. Învățămîntul de toate gradele este gratuit. Pe băncile școlilor se află acum peste 3.100.000 de tineri. Numai numărul elevilor din clasele I—VII este în anul școlar 1961—1962 mai mare cu peste un milion față de 1938. O dată cu anul 1961 a început trecerea treptată la învățămîntul general obligatoriu cu durata de 8 ani. Toți elevii claselor I—VII primesc gratuit manuale școlare. Școlile profesionale cuprind 167.000 de elevi, iar învățămîntul tehnic și tehnic de maiștri, aproape 45.000 de elevi.

Ca rezultat al muncii desfășurate pentru aplicarea hotărîrilor celui de-al III-lea Congres al P.M.R., prin munca neobosită a cadrelor didactice, se obțin an de an rezultate tot mai bune în instruirea și educarea elevilor, se îmbunătățește conținutul științific și educativ al lecțiilor, al programelor și manualelor școlare; cu ajutorul organizațiilor U.T.M. și de pionieri, în școli se formează un tineret nou cu temeinice cunoștințe, devotat trup și suflet cauzei Partidului Muncitoresc Romîn, luptei pentru înflorirea continuă a patriei noastre socialiste.

Aplicînd măsurile stabilite de Congresul al III-lea al U.T.M. în lumina sarcinilor trasate de partid, organizațiile U.T.M. din școli au obținut, sub conducerea organizațiilor de partid, o seamă de rezultate pozitive în mobilizarea elevilor la însușirea cunoștințelor teoretice și practice, în munca politico-educativă.

În anul școlar 1960—1961, procentul promovaților în învățămîntul de cultură generală a fost de 95%. Rezultate pozitive s-au obținut și în activitatea școlilor profesionale și tehnice care constituie veriga principală în pregătirea viitorilor muncitori și tehnicieni. Peste 97% din numărul elevilor acestor școli au promovat în anul școlar 1960—1961.

Crește permanent numărul organizațiilor U.T.M. care se ocupă îndeaproape de educația politică a utemiștilor, desfășoară o multilaterală activitate culturală, artistică, sportivă, folosesc metode de muncă atractive, corespunzătoare vîrstei și preocupărilor elevilor, organizează bine timpul liber al acestora. Desfășurarea unei asemenea activități complexe, cuprinzătoare, bazată pe inițiativa activului U.T.M. din școli, a contribuit la dezvoltarea conștiinței socialiste a elevilor, a opiniei de masă a acestora împotriva lenei, chiulului, pregătirii de mîntuială, la dezvoltarea spiritului de întrajutorare și a disciplinei școlare. Astfel, la Școala medie nr. 22 din București, adunările generale U.T.M. dezbat rezultatele obținute de elevi la învățătură, atitudinea lor față de datoria de a învăța bine, față de conduita școlară, discută probleme ca, de pildă, „Cum răspundem prin muncă și învățătură condițiilor create de statul nostru democrat-popular". Organizația U.T.M. de la Școala profesională textilă din Timișoara desfășoară o susținută activitate cultural-artistică. Lunar, au loc seri literare cu teme educative ca, de pildă, „Poeții cîntă eroicele lupte de la Grivița"; toți elevii au citit și au discutat în colectiv cărțile „Așa s-a călit oțelul" și „Statuile nu rîd niciodată"; s-au ținut conferințe însoțite de demonstrații cu diapozitive despre realizările industriei ușoare, ale industriei chimice din țara noastră, despre opoziția dintre știință și religie; elevii au învățat 6 cîntece din cele 14 alese, printre care „Republică măreață vatră", „Privesc din Doftana" și alte cîntece de masă, cîntece populare etc.; bilunar se organizează reuniuni tovărășești; formațiile artistice cuprind peste 250 de elevi, iar cele sportive peste 370 de elevi din totalul de 1160.

Pe baza indicațiilor date de conducerea partidului, a posibilităților create pe linie de stat, rezultate pozitive s-au obținut și în organizarea vacanței de vară. Peste un milion de pionieri și elevi au fost cuprinși în excursii și drumeții pentru cunoașterea patriei socialiste, în tabere de odihnă la munte și la mare.

Aplicarea măsurilor stabilite de C.C. al U.T.M. privind constituirea comisiilor pentru munca în rîndul elevilor și pionierilor, ținerea cu regularitate a informărilor politice, crearea organizațiilor de bază U.T.M. pe ani, alegerea în toate școlile, cu ajutorul și sub conducerea organizațiilor de partid, a secretarilor organizațiilor U.T.M. pe școală din rîndul tinerilor profesori buni utemiști, membri și candidați de partid, a dus în multe școli la întărirea politică și organizatorică a organizațiilor U.T.M., la creșterea influenței acestora în masa elevilor.

În munca desfășurată în școli de corpul didactic și organizațiile U.T.M. se obțin,

(Continuare în pag. 2)

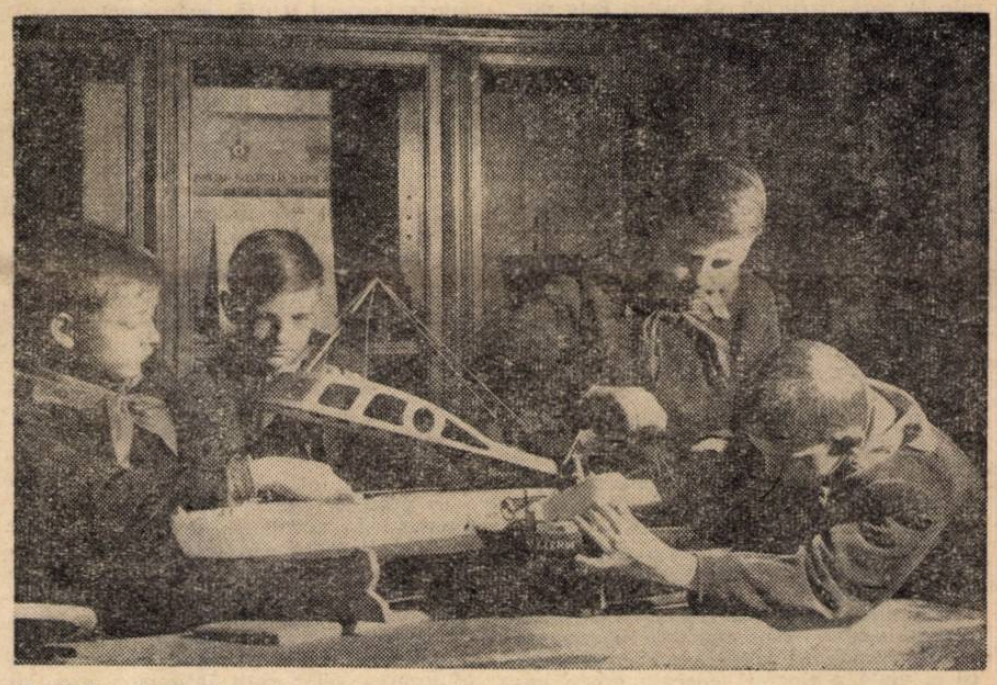

Curînd, cele două vedete rapide construite de navomodeliști vor porni la întrecere, brăzdînd apa lacului

Cuvîntul

tov. acad. prof.

Ilie Murgulescu

ministrul Învățămîntului și Culturii

În țara noastră, dezvoltarea învățămîntului și culturii ocupă un loc deosebit. Sarcina dată de Congresul al III-lea al P.M.R. pentru încheierea generală a învățămîntului de 7 ani a fost în linii mari îndeplinită, trecîndu-se la învățămîntul general de 8 ani.

Se dezvoltă și învățămîntul mediu care, în anul acesta cuprinde cu 250.000 de elevi mai mulți decît în anul școlar 1960—1961. Cerințele mereu crescînde ale economiei naționale au dus la mărirea numărului de elevi din școlile profesionale și tehnice. În aceste școli, avem cu 30.000 mai mulți elevi decît în anul precedent. Se întărește baza materială a școlii; în ultimii doi ani au fost date în folosință peste 7.500 săli de clase, ceea ce reprezintă o jumătate din construcțiile prevăzute în planul de șase ani. Au fost îmbunătățite condițiile de muncă și de trai ale cadrelor didactice, prin succesive majorări de salarii.

Ca urmare a muncii desfășurate de corpul didactic, de organizațiile U.T.M. și de pionieri, sub îndrumarea organizațiilor de partid, elevii obțin rezultate mai bune la învățătură și își însușesc principiile educației comuniste. Procentul celor promovați e în creștere, tot mai mulți elevi se prezintă bine la examene.

Nouă, tuturor — cadre didactice, activiști ai Ministerului Învățămîntului și Culturii, ai U.T.M. — care avem sarcina organizării procesului instructiv-educativ în școli, aceste înfăptuiri ne produc o mare și aleasă bucurie.

Dar așa cum reiese și din raportul Biroului C.C. al U.T.M. față de condițiile create de partid și guvern învățămîntului, copiilor și tineretului nostru, rezultatele la învățătură pot fi și mai bune și trebuie să fie mai bune. Problema combaterii mediocrității trebuie să stea în permanență în atenția organelor de învățămînt și organizațiilor U.T.M. Trebuie să găsim forme potrivite pentru a stimula și mai mult interesul elevilor pentru învățătură; să colaborăm mai îndeaproape și să obținem sprijinul efectiv al familiei. Este necesar ca organele de învățămînt să se ocupe mai stăruitor de educarea elevilor.

M.I.C. a acordat atenție ridicării nivelului procesului instructiv-educativ, legării învățămîntului teoretic de învățămîntul practic.

Îmbunătățirile aduse manualelor școlare îndeosebi celor de limba romînă, economie

(Continuare în pag. 3)

Cuvîntul tov.

Ion Nistor

membru în Prezidiul C. C. S. și președinte al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Sindicatele, în colaborare cu organizațiile U.T.M., desfășoară o vie activitate pentru traducerea în viață a măreților sarcini trasate de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn cu privire la munca de instruire și educare a tinerei generații, la educarea comunistă a elevilor din școlile de cultură generală, profesionale și tehnice.

Îndrumate de Consiliul Central al Sindicatelor, organele sindicale se preocupă tot mai stăruitor de îmbunătățirea formelor de activitate care le sînt proprii, pentru a sprijini cu eficiență sporită pregătirea pentru viață a tineretului, înarmarea lui cu temeinice cunoștințe teoretice și practice, astfel încît el să poată munci cu deplin succes în uzine, în fabrici și pe șantiere, să obțină roade tot mai bogate pe ogoare, să poată duce pe trepte tot mai înalte știința, arta și cultura.

Sindicatele din învățămînt caută să sprijine activ întărirea legăturii dintre învățămînt și munca productivă, discutînd și soluționînd împreună cu sindicatele din întreprinderi problemele pe care le ridică această importantă sarcină.

Îmbunătățirea continuă a muncii sindicatelor din întreprinderi și din școli impune ca pe viitor să se realizeze o mai strînsă colaborare cu organizațiile U.T.M. pentru a se organiza mai bine munca practică a elevilor în întreprinderi, pentru organizarea de activități cultural-educative comune ale elevilor și tinerilor muncitori.

O atenție deosebită acordă sindicatele instruirii practice a elevilor din școlile profesionale și tehnice în vederea pregătirii muncitorilor calificați, a maiștrilor și tehnicienilor la nivelul tehnicii noi, potrivit cerințelor economiei naționale.

Considerăm însă că va trebui să crească preocuparea pentru mai buna cunoaștere de către elevii școlilor profesionale a sarcinilor de producție. Este necesară participarea unui număr din ce în ce mai mare de elevi la consfătuirile de producție, pentru a cunoaște problemele sectorului în care lucrează și a simți, alături de muncitori, răspunderea ce le revine în realizarea și depășirea planului. Sindicatele vor acorda în viitor o mai mare atenție acestui mijloc de pregătire și educare a elevilor. Este util ca periodic să se organizeze convorbiri cu elevii despre greutățile pe care eventual le întîmpină în activitatea practică, pentru a li se acorda spri-

(Continuare în pag. 3)

Sarcinile organizaţiilor U. T. M. în educaţia comunistă a elevilor

(Urmare din pag. 1)

an de an, succese incontestabile. Cu toate acestea, există încă în unele şcoli deficienţe în însuşirea de către elevi a cunoştinţelor teoretice şi practice, în educarea politico-morală şi dezvoltarea dragostei lor pentru muncă, a sentimentului de răspundere faţă de învăţătură precum şi în disciplina şcolară. Nu sînt criticate şi combătute la timp mentalitatea şi comportarea elevilor care chiulesc, pretextînd că n-ar fi „tocilari" şi că „nu învaţă pentru notă". De-abia în pragul maturităţii şi, uneori chiar mai tîrziu, în faţa examenului vieţii, mulţi dintre ei îşi dau seama de greşeala mare pe care au făcut-o.

Lipsa de combativitate, de atitudine critică faţă de unele manifestări şi comportări negative, înapoiate este numită în limbajul curent al unor elevi „spirit de colegialitate". Uniunea Tineretului Muncitor — organizaţie de tineret revoluţionară, comunistă — nu numai că nu poate fi împotriva colegialităţii, a tovărăşiei şi prieteniei, ci militează consecvent pentru adevărata colegialitate şi solidaritate puse în slujba intereselor poporului, a cauzei socialismului şi comunismului, îndreptate împotriva tuturor influenţelor şi concepţiilor burgheze. Act de colegialitate este acela prin care un elev rămas în urmă la învăţătură este ajutat de colegii săi să obţină rezultate bune ; colegialitate cu adevărat este atunci cînd faţă de manifestările negative ale unui elev toţi utemiştii din clasă iau poziţie principială, îl critică şi-i acordă ajutorul necesar pentru a se îndrepta.

Raportul a arătat apoi că mai sînt cadre de conducere ale organizaţiilor U.T.M. din şcoli care nu au înţeles bine că activitatea organizaţiilor U.T.M. din şcoli nu poate fi redusă numai la adunările generale la care participă utemiştii. Este potrivit vîrstei şi preocupărilor elevilor ca ei să fie dornici să cunoască noutăţi culturale şi ştiinţifice, să se afirme în mişcarea artistică şi literară de amatori, să simtă nevoia de a se distra, de a învăţa cîntece, dansuri. Organizaţia U.T.M. trebuie să vină în întîmpinarea dorinţelor juste ale elevilor, să-i ajute în organizarea şi desfăşurarea unor asemenea activităţi

★

După ce a analizat cauzele deficienţelor muncii politico-educative desfăşurată de organizaţiile U.T.M. în rîndul elevilor, raportul a subliniat necesitatea îmbunătăţirii acestei munci şi măsurile ce urmează a fi aplicate.

Adoptînd programul desăvîrşirii construcţiei socialiste, cel de-al III-lea Congres al P.M.R. a stabilit şi o serie de măsuri pentru dezvoltarea continuă a învăţămîntului de toate gradele, în vederea creşterii şi formării tineretului — generaţie care participă la desăvîrşirea construcţiei socialiste şi va participa la făurirea comunismului.

În lumina faptului că toţi copiii şi tinerii patriei noastre sînt cuprinşi în şcoli de diferite grade, că pregătirea pentru muncă şi viaţă a tinerei generaţii are o importanţă hotărîtoare pentru viitorul societăţii noastre, îmbunătăţirea muncii organizaţiilor U.T.M. din şcoli trebuie considerată ca una din sarcinile de bază ce revin Uniunii Tineretului Muncitor.

În centrul atenţiei organelor şi organizaţiilor U.T.M. trebuie să stea mobilizarea utemiştilor, a tuturor elevilor la însuşirea temeinică a cunoştinţelor ce se predau în şcoală, grija pentru a le dezvolta conştiinţa socialistă. Să dezvoltăm la elevi dragostea faţă de patria socialistă, devotamentul faţă de Partidul Muncitoresc Romîn, sentimentul nobil al internaţionalismului proletar, să educăm pe elevi în spiritul frăţiei de nezdruncinat dintre poporul romîn şi minorităţile naţionale.

Organizaţiile U.T.M. din toate şcolile sînt datoare să cultive cu perseverenţă, zi de zi, în rîndul elevilor dragostea pentru învăţătură, simţul răspunderii faţă de datoria patriotică de a învăţa bine, să combată chiulul, superficialitatea, să ia pe loc atitudine critică faţă de asemenea manifestări, să creeze o opinie de masă pentru a-i trezi la realitate şi a-i ajuta pe cei ce trec clasa cu note la limită, pe cei ce rămîn corijenţi şi repetenţi. Clasa muncitoare, întregul nostru popor, statul democrat-popular asigură copiilor şi tineretului condiţii din ce în ce mai bune ca ei să se pregătească temeinic în anii de şcoală. Dacă în regimul burghezo-moşieresc — se spune în raport — învăţătura putea fi considerată ca o problemă personală, iar statul nu crea condiţiile necesare pregătirii tuturor, în orînduirea noastră socialistă toţi trebuie şi pot să înveţe bine, pregătirea de mîntuială lezînd nu numai interesele elevului în cauză, ci şi pe cele ale întregii societăţi. A învăţa temeinic este o îndatorire faţă de întreaga societate, iar dacă ea nu este întru totul îndeplinită, aceasta lezează şi propriile interese ; a învăţa bine este o expresie a dragostei de patrie, a dorinţei de a contribui la lupta generală a poporului pentru victoria socialismului şi comunismului în patria noastră.

În strînsă legătură cu şcoala, organizaţiile U.T.M. să dezvolte în rîndul elevilor dragostea faţă de muncă. Aşa cum arată tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „factorul hotărîtor al educaţiei comuniste este munca ; neobosit să cultivăm în rîndurile tineretului dragostea de muncă, spiritul de disciplină, hotărîrea de a-şi dărui elanul şi energia clocotitoare operei de construire a socialismului".

Fără îndoială, şcolile medii au şi menirea de a pregăti pe elevi în vederea trecerii la învăţămîntul superior, dar părerea unor elevi că pentru a lucra în munci direct productive, în fabrici, în gospodăriile agricole, nu ar fi nevoie de studii în şcoala medie, este o părere retrogradă, o rămăşiţă a mentalităţii burgheze despre muncă. În societatea noastră este preţuit acel om care munceşte stăruitor şi dovedeşte trăsături morale înaintate, care ştie să dăruiască intereselor societăţii, energia, capacitatea, puterea sa de creaţie.

Să ajutăm mai mult şcoala în îmbunătăţirea organizării practicii de producţie în întreprinderi, să întărim puternic legăturile dintre organizaţiile U.T.M. din şcoli şi cele din fabrici şi uzine. Să cultivăm la elevi dragostea faţă de muncă şi, în special, faţă de munca fizică, de munca direct productivă. Elevii din şcolile de la sate să fie îndrumaţi ca încă de pe băncile şcolii să participe, după puterile lor, la munca în gospodăriile agricole colective.

Orientarea elevilor spre diferite şcoli profesionale şi tehnice, spre instituţii de învăţămînt superior să se facă nu numai la sfîrşitul anului şcolar, ci pe tot parcursul anilor de şcoală, prin popularizarea şcolilor profesionale şi tehnice, a diferitelor facultăţi. Comitetele regionale, raionale, orăşeneşti U.T.M., colaborînd cu secţiile de învăţămînt şi cultură, să cunoască necesarul de elevi şi studenţi pentru şcolile profesionale, tehnice şi facultăţi şi, pe această bază, să îndrume pe absolvenţii şcolilor de 7 ani şi medii către şcoli şi institute în funcţie de necesităţile economiei naţionale şi, bineînţeles, de vocaţia şi aptitudinile fiecărui tînăr. Să acordăm mai multă atenţie îndrumării tineretului din mediul rural spre şcolile care pregătesc cadrele necesare agriculturii noastre socialiste. Încheierea colectivizării agriculturii pune în faţa noastră sarcina de a cultiva la elevi dragostea pentru munca în agricultură, astfel încît, după terminarea şcolii să meargă să lucreze în gospodării agricole colective, gospodării agricole de stat, aducîndu-şi contribuţia la creşterea producţiei vegetale şi animale, la continua dezvoltare a agriculturii socialiste.

În prezent, peste 150.000 de tineri, muncind în producţie, urmează totodată cursurile şcolilor serale. De această categorie de muncitori-elevi, organizaţiile de bază U.T.M. din întreprinderi sînt datoare să se ocupe mai îndeaproape, să se intereseze de crearea condiţiilor pentru a putea urma cu regularitate cursurile, de ajutorarea celor care întîmpină greutăţi în însuşirea diferitelor materii, să se ocupe mai mult de creşterea nivelului lor politic şi ideologic.

Pentru ca organizaţiile U.T.M. să-şi îndeplinească sarcina de ajutor al organizaţiilor de partid, al şcolii, în formarea şi educarea elevilor, se impune să ridicăm rolul lor în întreaga viaţă a şcolii, a elevilor. Este necesar să îmbunătăţim, în primul rînd, munca cu membrii organizaţiei noastre, să-i educăm în spiritul tradiţiilor revoluţionare ale poporului nostru, ale clasei muncitoare, să facem din fiecare utemist un luptător înflăcărat pentru cauza partidului. Primirea de noi membri să se facă după o bună pregătire prealabilă a acestora, iar momentul primirii în U.T.M. să emoţioneze puternic pe elevii respectivi, să fie de neuitat pentru toată viaţa lor. Să ne ocupăm îndeaproape de ridicarea nivelului politic şi ideologic al tuturor utemiştilor, să dezvoltăm în conştiinţa fiecărui utemist spiritul de combativitate revoluţionară faţă de orice influenţe ale ideologiei burgheze, faţă de purtătorii acesteia. Organizaţiile U.T.M. sînt datoare ca în munca lor de fiecare zi să ţină seama că activitatea ideologică, munca de lichidare a înrîuririlor educaţiei burgheze din conştiinţa oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei între vechi şi nou ; organizaţiile U.T.M. să se ocupe nu numai de modul în care elevii învaţă şi se poartă în şcoală dar şi de comportarea lor în afara şcolii, să cunoască influenţele mediului din care provin şi, prin muncă perseverentă, combativă să ajute pe elevii care se află sub influenţe străine de ideologia noastră, să se elibereze de aceste influenţe şi să-şi formeze o conştiinţă şi trăsături de caracter corespunzătoare omului societăţii socialiste.

Comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti să ajute organizaţiile de bază U.T.M. din şcoli la îmbunătăţirea conţinutului adunărilor generale. În stabilirea ordinei de zi a adunărilor generale, comitetele organizaţiilor de bază trebuie să pornească de la sarcinile actuale puse de partid în faţa noastră, să ţină seama de specificul şcolii şi de vîrsta utemiştilor, să se consulte cu ei în fixarea ordinei de zi şi să antreneze un număr cît mai mare de utemişti în pregătirea adunărilor. Ordinea de zi să fie cît mai diversă, să evite paralelismul cu orele educative şi celelalte activităţi. În adunările generale să fie discutate probleme de bază ale organizaţiei, îndatoririle utemiştilor, comportarea lor în şcoală şi în afara şcolii, să fie analizate fenomenele şi manifestările negative apărute în şcoală, în clasă, să fie găsite soluţii pentru înlăturarea lor. Periodic, să fie dezbătute rezultatele obţinute de utemişti la învăţătură şi în activitatea practică, să fie răspîndită experienţa bună şi, pe baza analizei lipsurilor, să se stabilească măsuri de îndreptare. În adunările generale să se dezbată programul activităţilor culturale, sportive, educative care apoi să fie pus în discuţia tuturor elevilor, în vederea completării şi înfăptuirii lui.

Organizaţiile de clasă şi grupele U.T.M. să discute şi să stabilească în şedinţele şi adunările lor, sarcinile ce revin fiecărui utemist din hotărîrile adunărilor generale.

Organizaţiile de bază U.T.M. pe an să nu ţină mai mult decît o singură adunare generală pe lună, iar organizaţiile pe clase şi grupele U.T.M. să discute operativ, atunci cînd este nevoie, problemele curente ale muncii. Sînt cu adevărat bune acele adunări generale U.T.M. care, prin ordinea de zi, prin pregătirea şi desfăşurarea lor, prin hotărîrile adoptate, au o evidentă înrîurire pozitivă asupra întregii activităţi din şcoală, asupra rezultatelor obţinute de elevi la învăţătură şi a comportării lor în şcoală şi în afara şcolii, asupra participării la acţiunile obşteşti.

Este necesar să îmbunătăţim învăţămîntul politic U.T.M. din şcoli şi să lichidăm paralelismul existent acum între acesta şi procesul de învăţămînt. Începînd din anul şcolar 1962—1963, în cadrul învăţămîntului politic să organizăm numai cercuri de studiere a Statutului U.T.M. la clasele VIII, la anii I ai şcolilor profesionale şi la celelalte clase unde se simte nevoia. Ca propagandişti pentru aceste cercuri să selecţionăm pe cei mai buni utemişti din rîndul cadrelor didactice, utemişti din clasa a XI-a, cu pregătire şi experienţă, precum şi tineri muncitori, ingineri, tehnicieni din întreprinderi cu bună pregătire politică şi ideologică. Pentru celelalte clase, să se ţină periodic conferinţe cu diferite teme politice, ideologice, ştiinţifice, culturale.

Organizaţiile U.T.M. din şcoli să acorde o atenţie deosebită informării politice a elevilor, dezvoltîndu-le interesul pentru citirea cu regularitate a presei de partid, a publicaţiilor de tineret şi copii, să se îngrijească de popularizarea articolelor şi ştirilor mai importante. Este necesar să îmbunătăţim conţinutul şi organizarea informărilor politice. De pregătirea şi desfăşurarea acestora să se ocupe comitetele organizaţiilor pe şcoală şi comitetele organizaţiilor de bază pe an. Informările politice să fie organizate de două ori pe lună, pe organizaţii de an sau grupînd elevii din două-trei clase. O şedinţă de informare politică să fie consacrată problemelor interne, iar cealaltă problemelor internaţionale. Cu ajutorul comitetelor raionale de partid, să asigurăm ca informările politice să fie ţinute de activişti de partid, activişti ai organizaţiilor de masă şi de stat, ingineri, tehnicieni, muncitori, oameni de cultură cu bună pregătire politică şi ideologică. Activiştii U.T.M. să considere ca o importantă îndatorire, ca o latură principală a muncii lor, ţinerea cu regularitate a informărilor politice în faţa elevilor.

Desfăşurarea unei multilaterale activităţi cultural-artistice şi sportive, cu un bogat conţinut politico-educativ, în măsură să atragă şi să cuprindă întreaga masă a elevilor, este una din sarcinile importante puse de partid în faţa organizaţiei noastre. Întreaga muncă cultural-artistică şi sportivă din şcoală trebuie desfăşurată de organizaţiile U.T.M. în colaborare cu conducerea şcolii şi corpul didactic. Ţinînd seama de vîrsta şi dorinţele elevilor, organizaţiile U. T. M. să creeze formaţii corale şi de dansuri, brigăzi artistice de agitaţie, formaţii de teatru, orchestre de muzică populară şi muzică uşoară. Să se dea o amploare şi mai mare cenaclurilor şi cercurilor literare, a căror activitate, comitetele U.T.M. pe şcoală, împreună cu profesorii de specialitate să o îndrume mai îndeaproape. Să fie organizate întîlniri cu oameni de ştiinţă şi artă, cu activişti de partid şi de stat, vizionări în colectiv de filme şi piese de teatru, conferinţe pe teme politice, ştiinţifice, culturale, să se iniţieze învăţarea pe clase a unor cîntece revoluţionare, folclorice şi a celor mai valoroase producţii ale muzicii uşoare. Îndeosebi pentru elevii claselor mari şi pentru elevii din şcolile profesionale, tehnice, organizaţiile U.T.M. să organizeze cu regularitate reuniuni tovărăşeşti la şcoală sau casele de cultură ale tineretului, invitînd şi tineri muncitori, studenţi, cadre didactice. Organizaţiile U.T.M. din şcoli împreună cu organizaţiile U.T.M. din întreprinderi să iniţieze cît mai multe activităţi comune ale elevilor şi tinerilor muncitori la cluburile muncitoreşti şi în şcoală, excursii, drumeţii etc. Atît organizaţiile din întreprinderi cît şi cele din şcoli să contribuie cu tot ceea ce au mai bun în activitatea lor cultural-artistică şi sportivă pentru ca aceste acţiuni comune să dea rezultate foarte bune.

Este de mare importanţă dezvoltarea dragostei elevilor pentru marile creaţii progresiste ale literaturii naţionale şi universale. Influenţînd simultan şi la fel de puternic atît gîndirea cît şi sentimentele, puterea educativă a literaturii este uriaşă ; ea trebuie deci folosită din plin. Comitetele şi birourile organizaţiilor U.T.M. din şcoli sînt datoare să popularizeze în rîndurile elevilor cele mai bune cărţi, să organizeze recenzii, discuţii, procese literare, medalioane, să îndemne pe fiecare elev să-şi facă bibliotecă personală.

Parte integrantă a educaţiei comuniste, educaţia fizică, sportul răspund unei cerinţe firesti a vîrstei elevilor şi pionierilor. Este deci important ca organizaţiile U.T.M. din şcoli, împreună cu asociaţiile sportive să iniţieze excursii, drumeţii, să organizeze competiţii sportive, practicarea sistematică a atletismului, înotului, gimnasticii. Organizaţiile U.T.M. să îndrume pe toţi utemiştii şi elevii pentru a deveni membri ai U.C.F.S., a face sport cu pasiune tinerească. Totodată, să sprijine activ mişcarea largă pentru construirea de baze sportive simple în incinta şcolii sau în apropierea acesteia.

Potrivit indicaţiilor date de M.I.C. şi C.C. al U.T.M., organizaţiile U.T.M. şi conducerile şcolilor să întocmească şi aplice planuri comune de activităţi cultural-sportive în vederea organizării educative a timpului liber al elevilor şi pionierilor. Respectarea strictă a acestor indicaţii este de mare importanţă pentru lichidarea paralelismelor şi aglomerării, pentru coordonarea activităţilor extraşcolare.

Birourile comitetelor regionale, raionale şi orăşeneşti să conducă şi să îndrume în permanenţă activitatea organizaţiilor U.T.M. din şcoli. Trebuie să îmbunătăţim activitatea comisiilor pentru munca în rîndurile elevilor de la C.C., comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti, să cuprindem în aceste comisii un număr mai mare de profesori, educatori, oameni de ştiinţă şi cultură care, prin pregătirea lor politică, culturală, pedagogică, profesională, să poată contribui la îmbunătăţirea continuă a întregii noastre activităţi.

★

După cel de-al III-lea Congres, Uniunea Tineretului Muncitor a luat o serie de măsuri pentru îmbunătăţirea muncii de îndrumare a organizaţiei de pionieri.

A crescut preocuparea faţă de conţinutul activităţii unităţilor şi detaşamentelor, faţă de educarea pionierilor.

Ca rezultat al activităţilor politico-educative mai atractive, organizate potrivit dorinţelor lor, pionierii şi şcolarii cunosc mai bine realizările poporului nostru, perspectivele luminoase ale dezvoltării patriei. S-a îmbunătăţit, de asemenea, activitatea cultural-artistică, sportivă şi obştească în rîndul pionierilor; copiii ştiu mai multe cîntece şi poezii despre patrie şi partid, cîntece pionereşti ; la fazele raionale ale concursului cultural-artistic au participat sute de mii de pionieri. Pionierii participă cu rezultate din ce în ce mai bune la înfrumuseţarea şcolii, străzii, oraşului sau satului, la plantarea de pomi fructiferi, arborete, strîngerea fierului vechi.

Pe baza îmbunătăţirii programelor şi manualelor şcolare, a pregătirii mai bune a corpului didactic, a muncii politico-educative desfăşurată de unităţile de pionieri, în trimestrul I al acestui an şcolar, situaţia la învăţătură a elevilor din clasele I—VIII este mai bună decît în aceeaşi perioadă a anului şcolar trecut.

Cu toate rezultatele obţinute în activitatea organizaţiilor de pionieri, Biroul C.C. al U.T.M. apreciază că, îndeosebi în conţinutul muncii cu pionierii, există încă manifestări de formalism. Experienţa pozitivă este insuficient răspîndită ; în instruirea cadrelor nu se insistă suficient asupra specificului muncii cu pionierii ; în organizarea diferitelor activităţi nu este îndeajuns stimulată şi utilizată iniţiativa pionierilor, nu se răspunde întru totul particularităţilor de vîrstă ale acestora.

★

Raportul a subliniat că îndrumarea organizaţiei de pionieri este o sarcină de mare răspundere încredinţată de partid Uniunii Tineretului Muncitor.

Principala sarcină a organizaţiei de pionieri este de a ajuta pe copii să înveţe bine, să se comporte frumos, să le dezvolte dragostea de muncă, grija faţă de avutul obştesc, să organizeze timpul lor liber. Întreaga activitate să urmărească dezvoltarea la copii a dragostei faţă de patrie, faţă de Partidul Muncitoresc Romîn, a sentimentului solidarităţii cu popoarele care luptă pentru pace şi progres, a trăsăturilor morale cum sînt cinstea, curajul, abnegaţia pentru cauza socialismului şi comunismului.

Este absolut necesar ca în activitatea organizaţiei de pionieri, instructorii să folosească iniţiativa pionierilor, iar acţiunile să fie organizate de copii cu ajutorul celor mari. În unităţi şi detaşamente să se înrădăcineze puternic practica de a-i învăţa pe pionieri cîntece şi jocuri, de a organiza cu ei drumeţii, excursii şi, în general, cît mai multe activităţii în aer liber, întîlniri cu muncitori, activişti de

(Continuare în pag. 3)

Sarcinile organizaţiilor U. T. M. în educaţia comunistă a elevilor

(Urmare din pag. 2)

partid şi de stat, focuri de tabără, întreceri pentru cel mai bun solist sau recitator, pentru cea mai bună echipă de volei, de fotbal etc. În adunările pioniereşti să aibă loc scurte convorbiri în care să li se explice copiilor ce înseamnă a fi pionier, cum trebuie să înveţe şi să se comporte, să li se explice conţinutul angajamentului şi al chemării pioniereşti, să fie puse în discuţia lor manifestările negative ale unor copii, făcîndu-se din aceasta un moment educativ. De asemenea. este bine să se organizeze periodic convorbiri pe înţelesul copiilor, despre realizările poporului nostru, despre perspectivele patriei socialiste, despre principalele evenimente din ţară şi din întreaga lume.

Organizaţiile de pionieri de la sate să se ocupe mai mult de dezvoltarea la copii a dragostei pentru gospodăria colectivă ; să cultive la copii dragostea faţă de meseriile de mecanizator, crescător de animale.

Organizaţia de pionieri, cu sprijinul cadrelor didactice, trebuie să atragă întreaga masă de pionieri şi şcolari la activitatea de înfrumuseţare a şcolilor, a curţilor, a claselor, la pregătirea materialului didactic, la îngrijirea şi păstrarea bunului obştesc din şcoală şi din afara şcolilor, a parcurilor şi grădinilor, la amenajarea de baze sportive simple.

Se simte necesitatea ca încă în cursul actualului an şcolar, comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti să ajute toate şcolile în îmbunătăţirea muncii sfaturilor pioniereşti.

Comitetele regionale, raionale şi orăşeneşti să acorde o deosebită atenţie creşterii rîndurilor organizaţiei de pionieri, îndeosebi la sate. Să ajutăm unităţile ca adunările în care primesc pionieri să fie pregătite din timp şi să constituie adevărate evenimente în viaţa copiilor.

Prin grija partidului şi guvernului a crescut an de an numărul caselor pionierilor care, în prezent, a ajuns la 117. Cea mai mare parte a acestora desfăşoară o activitate folositoare, organizînd diferite cercuri, excursii etc. Trebuie totuşi să arătăm că, prin actualul profil, casele pionierilor dublează în mare măsură activitatea desfăşurată în şcoli. In viitor, activitatea lor să se desfăşoare mai mult pe linia instruirii activului pionieresc, a studierii şi generalizării experienţei bune a detaşamentelor, a organizării unor activităţi pioniereşti la nivelul oraşului. Casele pionierilor să devină centre metodice ale muncii cu pionierii.

Pregătirea instructorilor superiori şi de detaşamente în seminariile ce se vor organiza la nivelul regiunilor, raioanelor şi oraşelor să ducă la perfecţionarea măiestriei pedogogice a acestora, la generalizarea formelor şi metodelor bune de muncă, la cunoaşterea temeinică a instrucţiunilor C.C. al U.T.M. privitoare la pionieri, la lărgirea continuă a orizontului politic şi ideologic al instructorilor.

Este o importantă sarcină pentru organizaţiile U.T.M. din fabrici, uzine, gospodării agricole de stat, staţiuni de maşini şi tractoare să ajute în mod concret la buna desfăşurare a activităţii unităţilor de pionieri.

★

Pentru a îndeplini sarcinile încredinţate de partid organizaţiei noastre privind educaţia politico-ideologică a elevilor şi mobilizarea lor la însuşirea temeinică a cunoştinţelor, sprijinirea şcolii în buna desfăşurare a procesului instructiv-educativ şi întărirea legăturii cu practica construcţiei socialiste — este absolut necesară ridicarea pe o treaptă superioară a întregii activităţi a organelor şi organizaţiilor Uniunii Tineretului Muncitor în rîndurile elevilor şi pionierilor. Avem toate condiţiile pentru a lichida lipsurile existente şi a îmbunătăţi munca noastră. Să organizăm mai bine munca pentru îndeplinirea hotărîrilor noastre, pentru a da viaţă concluziilor la care ajungem, pentru a îmbunătăţi activitatea tuturor organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri. Pentru aceasta trebuie să acordăm o deosebită atenţie, să consacrăm toată energia şi experienţa noastră îndeplinirii următoarelor sarcini de bază :

— Mobilizarea tuturor elevilor şi pionierilor la obţinerea de rezultate tot mai bune la învăţătură în vederea unei temeinice pregătiri pentru muncă şi viaţă, a formării lor ca oameni demni de societatea noastră — cu un larg orizont politic şi cultural, cu profunde cunoştinţe la nivelul cerinţelor operei de construire a socialismului şi comunismului.

— Formarea şi dezvoltarea la elevi şi pionieri a atitudinii socialiste faţă de muncă — cerinţă fundamentală a educaţiei comuniste ; dezvoltarea dragostei elevilor pentru muncă, formarea zi de zi a deprinderii de a munci, de a învăţa cu perseverenţă, a conştiinţei că munca stă la baza societăţii noastre, fiind făuritoarea tuturor bunurilor materiale şi spirituale necesare vieţii ; dezvoltarea la elevi a conştiinţei că se pregătesc pentru un înalt scop social, a dorinţei de a învăţa temeinic pentru ca încă de pe băncile şcolii să capete cunoştinţele şi deprinderile necesare în vederea muncii în fabrici, în uzine, în gospodăriile colective.

— Îmbunătăţirea muncii de educaţie politico-ideologică a utemiştilor, dezvoltarea continuă a ataşamentului lor pentru cauza partidului, a conştiinţei îndatoririlor ce le revin ca tineri comunişti, întărirea spiritului de vigilenţă şi combativitate faţă de orice manifestări ale ideologiei şi moralei burgheze ; creşterea rolului organizaţiei U.T.M. în întreaga viaţă a şcolii.

— Desfăşurarea la un nivel mai înalt a întregii activităţi politice, culturale, artistice şi sportive în vederea educării elevilor şi pionierilor în spiritul dragostei faţă de Partidul Muncitoresc Romîn şi patria socialistă, formării lor ca oameni înaintaţi, cu asemenea trăsături morale cum sînt cinstea, curajul, modestia, dîrzenia, pasiunea pentru tot ceea ce este înaintat în ştiinţă şi cultură, spiritul de sacrificiu pentru binele poporului. Lichidarea formalismului şi birocratismului, îmbunătăţirea continuă a formelor şi metodelor de muncă cu întreaga masă a elevilor, ţinîndu-se seama de specificul vîrstei lor, folosind iniţiativa bună a maselor elevilor şi pionierilor ; organizarea recreativă şi educativă a timpului liber.

— Îmbunătăţirea îndrumării de zi cu zi a întregii activităţi pioniereşti, perfecţionarea formelor şi metodelor de muncă cu copiii astfel încît să corespundă sarcinilor puse de partid în faţa Uniunii Tineretului Muncitor pentru educarea comunistă a pionierilor.

— Ridicarea nivelului de pregătire a tuturor cadrelor organizaţiei noastre care muncesc în rîndurile elevilor şi pionierilor, îmbunătăţirea sistemului de alegere, de instruire şi îndrumare a acestor cadre pentru a fi în măsură să rezolve cu succes sarcinile ce le revin.

★

Creşterea şi educarea tinerei generaţii este o importantă problemă a societăţii noastre. Partidul a încredinţat Uniunii Tineretului Muncitor sarcini de mare răspundere în cadrul operei de pregătire pentru muncă şi viaţă a tineretului. Să muncim astfel încît să ne aducem din plin contribuţia la pregătirea şi educarea generaţiei care astăzi se află pe băncile şcolilor şi care, mîine, sub conducerea partidului, va participa la construirea comunismului şi va avea fericirea să trăiască sub soarele luminos al celei mai drepte orînduiri.

Cea mai tînără promoţie de utemişti a Grupului şcolar profesional de construcţii din Deva, elevii anului I, participă cu mult elan la activitatea practică

Cuvîntul

tov. acad. prof.

Ilie Murgulescu

ministrul Învăţămîntului şi Culturii

(Urmare din pag. 1)

politică, ştiinţele naturii, matematică, fizică, chimie, constituie un însemnat pas înainte în pregătirea şi educaţia elevilor, atît în învăţămîntul de cultură generală cît şi în învăţămîntul tehnic. In acest an şcolar s-au tipărit pentru învăţămîntul de cultură generală toate manualele — 358 de titluri, într-un tiraj de 18.000.000 de exemplare. S-au făcut progrese în editarea manualelor pentru învăţămîntul tehnic.

Ţinînd seama de dezvoltarea impetuoasă a învăţămîntului, au luat extindere institutele pedagogice care pregătesc cadre didactice. Numai în acest an vor absolvi institutele pedagogice circa 3000 de tineri, iar în anii următori numărul lor va creşte. De asemenea, se vor lua măsuri de îmbunătăţire a muncii de educaţie în aceste institute.

A fost acordată o deosebită atenţie legării învăţămîntului de viaţă.

În legătură cu practica elevilor s-a dus o muncă susţinută pentru asigurarea locurilor de practică în unităţile productive. După încheierea colectivizării agriculturii, o atenţie sporită va trebui acordată însuşirii cunoştinţelor agrare atît în şcolile elementare de 7 ani şi respectiv 8 ani, cît şi în şcolile medii din localităţile rurale. Elevii trebuie să participe regulat la practica de producţie din şcoli şi uzine, să meargă în G.A.C. şi G.A.S., pe şantiere de construcţii, avînd astfel posibilitatea să cunoască munca, rezultatele obţinute de poporul nostru muncitor.

M.I.C. în colaborare cu Comitetul Central al U.T.M. a acordat o grijă sporită îmbunătăţirii muncii politico-educative în rîndul elevilor.

S-a acordat atenţie selecţionării profesorilor şi diriginţilor precum şi îndrumării activităţii acestora. În acest scop, am organizat consfătuiri cu diriginţii, consiliile pedagogice s-au desfăşurat mai bine, s-a elaborat lucrarea „Munca profesorului diriginte", care, cu toate lipsurile sale, conţine multe forme metodice pentru buna desfăşurare a activităţii diriginţilor.

O atenţie deosebită s-a acordat excursiilor şi drumeţiilor la care a participat un număr sporit de elevi. Ţinînd seama de rolul lor educativ, excursiile şi drumeţiile să cuprindă în acest an un număr mai mare de elevi. După excursie, unele locuri văzute să fie explicate şi prin lecţii.

Pentru a mări rolul profesorilor în activitatea educativă din şcoală, M.I.C. a luat o serie de măsuri. Printre altele, în şcolile şi institutele pedagogice se vor preda cunoştinţe despre activitatea organizaţiilor U.T.M., iar în acest scop la cursurile de perfecţionare a cadrelor didactice se vor ţine lecţii şi conferinţe. În anul trecut a fost organizat un asemenea curs cu cadrele didactice şi cu instructorii de pionieri la Predeal. Acesta a dat rezultate bune. Este bine venită propunerea de a se introduce la facultăţile care pregătesc profesori un curs privind organizarea şi desfăşurarea activităţii educative din şcoli

Pentru realizarea sarcinilor ce le revin, M.I.C., împreună cu C.C. al U.T.M., au întreprins în comun mai multe măsuri menite să asigure o bună colaborare între organizaţiile U.T.M. şi cadrele didactice. Aşa, de pildă, a fost elaborată instrucţiunea cu privire la coordonarea activităţilor cultural-educative şi alte instrucţiuni. Este necesar ca pe viitor această colaborare să fie mult mai strînsă, mai ales pe linia îmbunătăţirii muncii educative, a folosirii unor forme cît mai bune în această muncă. Este o datorie a conducerilor şcolilor să întocmească cu grijă şi să aplice planurile comune de activităţi cultural-sportive.

Ministerul nostru se angajează să ia toate măsurile pentru mobilizarea factorilor chemaţi să contribuie la încheierea cu succes a anului şcolar, la desfăşurarea muncii de educaţie comunistă a elevilor, viitori constructori ai socialismului şi comunismului în scumpa noastră patrie.

Cuvîntul tov.

Ion Nistor

membru în Prezidiul C. C. S. şi preşedinte al Uniunii Sindicatelor din Institutiile de Învăţămînt şi Cultură

(Urmare din pag. 1)

jinul necesar. Vor trebui popularizate mai larg metodele folosite de muncitorii şi maiştrii care obţin cele mai bune rezultate în instruirea practică a ucenicilor.

Congresul al III-lea al P.M.R. a subliniat necesitatea îmbunătăţirii învăţămîntului seral, menit să formeze un tineret cu temeinice cunoştinţe profesionale şi de cultură generală. În cele mai multe întreprinderi organele sindicale desfăşoară, împreună cu organele U.T.M., o muncă susţinută pentru atragerea celor mai înaintaţi muncitori spre învăţămîntul seral. De asemenea, printr-o strînsă legătură cu conducerile şcolilor serale, ele mobilizează elevii-muncitori în obţinerea unor rezultate cît mai bune la învăţătură. Va trebui însă ca în viitor să întărim activitatea sindicatelor din întreprinderi în vederea selecţionării unui număr cît mai mare de muncitori pentru învăţămîntul mediu seral, precum şi în vederea sporirii atenţiei pentru condiţiile materiale ale şcolilor serale pe care le au în grijă. O colaborare mai strînsă între organele sindicale şi U.T.M. va avea ca rezultat înscrierea unui număr mai mare de muncitori din industrie şi agricultură în învăţămîntul seral.

Consiliul Central al Sindicatelor a îndrumat organele sindicale să se preocupe mai mult de atragerea tineretului şcolar la activitatea instituţiilor culturale ale sindicatelor. Aici se organizează activităţi din ce în ce mai interesante, care dau elevilor posibilitatea să-şi petreacă timpul liber în mod plăcut şi util. La Casa de cultură a Combinatului metalurgic din Reşiţa, la Casa de cultură a sindicatelor din Tg. Mureş, la clubul uzinelor „Industria sîrmei" din Cîmpia Turzii şi altele se organizează cu regularitate spectacole pentru copii, expuneri şi convorbiri însoţite de proiecţii sau filme în legătură cu trecutul de luptă al clasei muncitoare, cu realizările regimului democrat-popular, cu frumuseţile patriei, se organizează întîlniri cu muncitori fruntaşi, tehnicieni şi ingineri, cu scriitori, cu oameni de ştiinţă şi artă, precum şi acţiuni de masă pentru răspîndirea cărţii. În multe cluburi sînt organizate cercuri de radiofonie, de aero şi navomodelism, de fotografi amatori, de sculptură, pictură, de acordeon, vioară, de balet ş.a. Prin asemenea acţiuni sindicatele îşi aduc contribuţia la întărirea legăturii dintre teorie şi practică, la formarea simţului artistic al elevilor, la dezvoltarea aptitudinilor acestora. Şi în această direcţie se simte însă nevoia unei mai strînse colaborări între organele sindicale şi organele U.T.M. pentru a da activităţilor un conţinut mai atrăgător, mai potrivit vîrstei şi preocupărilor tinerilor cărora le sînt destinate. Instituţiile culturale ale sindicatelor vor trebui să-şi intensifice activitatea cu elevii mai ales în timpul vacanţelor şcolare.

Avînd în vedere că familia constituie unul din factorii însemnaţi de educaţie, care exercită o influenţă deosebit de puternică asupra formării trăsăturilor de caracter ale elevilor, asupra dezvoltării înclinaţiilor lor, sindicatele din şcoli şi întreprinderi dau o atenţie deosebită îndrumării părinţilor în problemele de educaţie. În casele de cultură, în cluburile sindicatelor şi în şcoli sînt organizate conferinţe pedagogice şi lectorate pentru părinţi. Numeroşi membri de sindicat din rîndul cadrelor didactice participă la desfăşurarea acestei importante munci de răspîndire a cunoştinţelor pedagogice în rîndul părinţilor. Sindicatele vor acorda şi de acum înainte atenţia cuvenită propagandei pedagogice în rîndul părinţilor.

Sub îndrumarea organizaţiilor de partid, întărind tot mai mult legăturile de colaborare cu organizaţiile U.T.M., sindicatele din întreprinderi instituţii şi şcoli se vor strădui să aducă o tot mai largă contribuţie la educarea comunistă a tineretului, la formarea de noi cadre care să participe activ la desăvîrşirea construcţiei socialismului în patria noastră.

Ancheta noastră

Tehnicii înaintate — drum larg deschis

Pentru un profesor care predă în învăţămîntul profesional şi tehnic cunoaşterea aprofundată a producţiei este o condiţie esenţială fără de care nu se poate asigura o bună pregătire pentru lecţii. Şi cînd spun aceasta nu mă refer numai la profesorii care predau disciplinele tehnice de specialitate — în majoritate ingineri cu stagiu în producţie sau care au şi acum norma de bază în întreprindere — ci şi la profesorii de matematică, de fizică tehnică, de socialism ştiinţific sau de limba romînă.

Pentru a-i ajuta pe aceşti profesori să cunoască multilateral problemele complexe ale producţiei moderne, în şcoala noastră se folosesc căi variate. În ceea ce priveşte documentarea profesorilor de cultură generală şi de cultură tehnică generală, se urmăreşte în primul rînd cunoaşterea concretă de către aceştia a trăsăturilor de bază ale producţiei socialiste. Profesorii-ingineri ai şcolii le prezintă colegilor a căror pregătire de bază nu are caracter tehnic activitatea fruntaşilor în producţie chiar la locul de muncă, le lămuresc caracteristicele tehnice şi specifice de lucru al celor mai noi utilaje şi agregate şi le dau sugestii privind posibilităţile de a folosi elementele tehnico-economice în predarea diferitelor cunoştinţe de cultură generală.

Desigur ne preocupăm şi de ţinerea permanentă la curent a profesorilor-ingineri asupra ultimelor realizări tehnice din sectorul construcţiilor de maşini şi a prespectivelor pe care acestea le deschid pentru perfecţionarea continuă a producţiei. O măsură eficientă luată de şcoală în acest domeniu este, de pildă, alcătuirea unor fişe-referate pe baza celor mai noi materiale documentare existente la cabinetul tehnic al uzinelor „Steagul Roşu". Aceste fişe sînt puse la dispoziţia fiecărui profesor spre consultare. În funcţie de disciplina pe care o predă, profesorului respectiv i se procură apoi, pentru studiu aprofundat, documentaţia tehnică care-l interesează în mod special. În acelaşi fel procedăm şi în ceea ce priveşte studierea procedeelor noi de muncă introduse în uzină, a inovaţiilor şi raţionalizărilor propuse de muncitorii, tehnicienii şi inginerii întreprinderii „Steagul Roşu" şi din celelalte întreprinderi din ramura constructoare de maşini.

Profesorii-ingineri se sfătuiesc întotdeauna cu şefii diferitelor secţii de producţie atunci cînd trec la alcătuirea planului tematic în vederea predării unei teme de bază a disciplinei respective.

Constatăm cu satisfacţie că această muncă îndreptată spre cunoaşterea multilaterală a producţiei se reflectă pozitiv în pregătirea mai bună a ucenicilor şi elevilor, din rîndul cărora se ridică necontenit tineri muncitori şi tehniceni cu o înaltă calificare.

PETRE PUNI
director al Grupului şcolar „Steagul Roşu" din Braşov

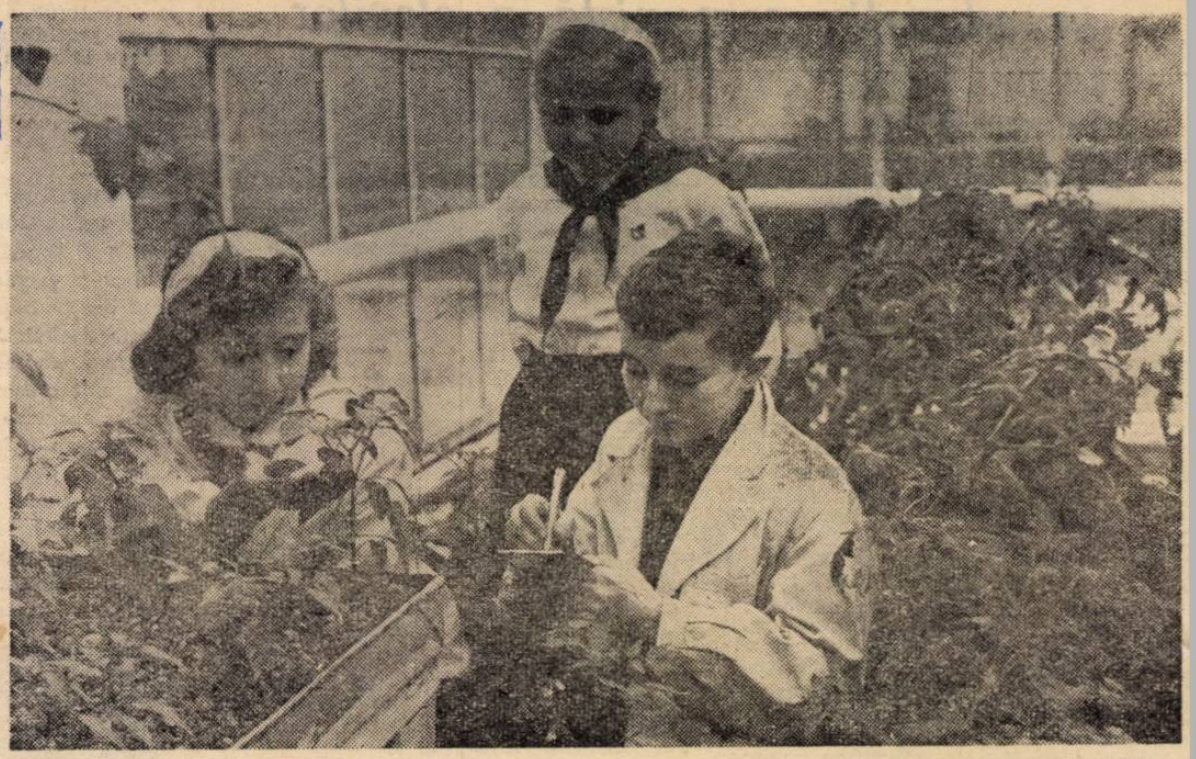

Notează: „Creşterea se desfăşoară normal, planta a devenit mai viguroasă..." Încă din şcoala de 8 ani tineretul îşi manifestă interesul pentru problemele agrotehnicei

La lecţiile de ştiinţe naturale

Prin specificul lor, ştiinţele naturale ca obiect de învăţămînt au legături directe cu diferite ramuri ale ştiinţelor agricole, ceea ce creează nenumărate posibilităţi de legare a cunoştinţelor teoretice de practica cultivării plantelor şi a creşterii animalelor. Sarcina de a realiza asemenea legături între teorie şi practică este cu atît mai însemnată acum cînd, încheindu-se procesul de colectivizare a agriculturii în întreaga ţară, producţia noastră agricolă a căpătat cele mai largi perspective de dezvoltare.

In lecţiile mele aplic, în scopul realizării acestei legături, mijloacele variate ce-mi stau la dispoziţie. Caut îndeosebi să demonstrez practic cunoştinţele teoretice, conducîndu-i astfel pe elevi spre concluzii legate de practică, de viaţă.

Iată de exemplu cum am procedat atunci cînd am predat cunoştinţele privitoare la unitatea dintre organism şi mediu. Am organizat împreună cu elevii, la colţul naturii vii o experienţă simplă în legătură cu încolţirea seminţelor. Experienţa a demonstrat că în lipsa aerului şi a apei, elemente indispensabile fenomenului de încolţire a seminţelor, acestea nu încolţesc. De aici am tras concluzii în legătură cu condiţiile de semănat în cîmp. Le-am arătat elevilor, bunăoară, că în practică se acordă o deosebită atenţie adîncimii la care trebuie semănate seminţele diferitelor plante, cît şi condiţiilor de semănat a acestora. Rezolvarea ştiinţifică şi cu bune rezultate a acestei probleme este asigurată în agricultura socialistă de cadrele de specialişti care stabilesc formele agrotehnice de lucru.

Am efectuat de asemenea experienţe prin care am urmărit comparativ creşterea plantelor provenite din seminţe mici şi mari şi am făcut pe elevi să înţeleagă necesitatea procesului de selecţionare a seminţelor în vederea semănatului.

Vorbindu-le elevilor despre principiul variabilităţii organismului, despre modificările dirijate de om, am scos în evidenţă caracterul creator al învăţăturii miciuriniste, care dă omului posibilitatea să modifice treptat natura organismelor în concordanţă cu cerinţele sale. În legătură cu aceasta le-am făcut cunoscute elevilor rezultatele obţinute la noi în ţară în domeniul cultivării plantelor şi al creşterii animalelor, concretizate prin activitatea din staţiunile experimentale ale I.C.A.R.-ului, ca şi despre rezultatele valoroase obţinute de biologul romîn R. Palocsay în obţinerea unor hibrizi şi a soiurilor noi, rezistente şi rentabile în cultură, rezultate folosite cu succes în ţară şi peste hotare.

Am insistat de asemenea la lecţii asupra metodelor folosite în ceea ce priveşte polenizarea suplimentară a diferitelor plante ca floarea soarelui, graminee, cînepă etc. cît şi asupra valorii acestor experienţe pentru cultivarea plantelor amintite.

La lecţiile de botanică de la clasele a V-a şi a VIII-a cu tema „Solul", le-am vorbit elevilor despre mecanizarea şi chimizarea agriculturii în condiţiile marii agriculturi socialiste care se întemeiază pe baze ştiinţifice.

Prin lucrări frontale efectuate cu elevii am completat expunerea cunoştinţelor despre sol cu experienţe referitoare la structura solului, îngrăşăminte din sol şi influenţa lor asupra creşterii plantelor.

Predînd la clasa a V-a capitolul „Plante de cultură" am subliniat directivele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la sporirea producţiei de cereale, de plante tehnice, legume, pomi fructiferi, viţă de vie ş.a.

La lecţia despre altoire am executat cu elevii lucrări frontale de altoire şi în acelaşi timp am arătat importanţa altoirii în îmbunătăţirea pomilor fructiferi.

In lecţiile de zoologie le-am vorbit elevilor despre metodele folosite în ţara noastră în scopul ameliorării raselor de animale şi al obţinerii unor producţii sporite. Le-am făcut cunoscute în acelaşi timp diferite metode zootehnice cum ar fi încrucişările, selecţia etc.

La lecţiile despre fluturi de mătase şi albine le-am vorbit elevilor despre creşterea acestora şi despre industrializarea produselor obţinute.

Fiecare lecţie de ştiinţe naturale poate fi completată de o experienţă sau de exemple din viaţă, asigurînd în acest fel însuşirea unor cunoştinţe concrete, argumentate din punct de vedere ştiinţific şi care au în acelaşi timp o sporită valoare educativă.

Prof. OTILIA GRANCIU
Şcoala medie nr. 2 „Tudor Vladimirescu" Bucureşti

Resurse de nepreţuit

In activitatea cadrelor din şcolile cu instruire în producţie, cunoaşterea largă a întreprinderilor şi concretizarea pe această bază a cunoştinţelor ştiinţifice predate la lecţii reprezintă o sarcină deosebit de importantă.

Acum doi ani, cînd şcoala noastră a trecut la instruirea în producţie a elevilor, am pornit la un studiu amănunţit al activităţii întreprinderilor din oraşul nostru. Comisia metodică a profesorilor de fizică, chimie şi matematică au vizitat în repetate rînduri şantierele navale, atelierele textile, uzina electrică, au discutat cu specialiştii din aceste întreprinderi stabilind secţiile şi locurile de muncă unde elevii pot fi instruiţi astfel încît să capete o orientare cît mai amplă asupra tehnicii de producţie. Am ales în mod special atelierele de întreţinere, sectoarele mecanicului-şef unde se execută lucrări variate şi deosebit de interesante, iar pentru fete secţiile de ţesătorie, unde au posibilitatea să cunoască funcţionarea maşinilor de ţesut.

Discuţiile cu muncitorii-elevi ai secţiei serale atît în cadrul lecţiilor cît mai ales în timpul orelor de dirigenţie au deschis adeseori profesorilor şcolii noastre noi perspective în privinţa cunoaşterii unor aspecte ale muncii în producţie. Mai mult chiar. Muncitorii elevi au făcut şi propuneri privind posibilităţile existente de organizare a practicii în întreprinderile în care lucrează. Urmînd propunerile lor, profesorii şcolii s-au deplasat în întreprinderile din raza oraşului, descoperind aproape întotdeauna alte posibilităţi pentru îmbunătăţirea condiţiilor de instruire practică a elevilor de la cursurile de zi. Bineînţeles aceste vizite au dat rezultate valoroase şi în ceea ce priveşte îmbogăţirea conţinutului predării lecţiilor la secţia serală cu exemple desprinse direct din producţie.

Prof. NICOLAE PROFEANU
director al Şcolii medii din Giurgiu

★ ★

Ecoul stîrnit în rîndul cadrelor didactice de ancheta iniţiată de gazeta noastră privind căile de cunoaştere a producţiei şi îmbunătăţirea pe această bază a predării lecţiilor vădeşte cît de mult preocupă problema pusă în discuţie marea masă a profesorilor. Firesc, nu am putut prezenta decît unele din răspunsurile trimise de profesori. Din ele se desprinde însă la fel de pregnant, ca şi din toate scrisorile primite pe această temă, că principala cale, de nepreţuit în cunoaşterea producţiei, o constituie documentarea la faţa locului în unităţile industriale şi agricole. S-a văzut, de asemenea, varietatea deosebită a mijloacelor cu ajutorul cărora profesorii pot ajunge la o cunoaştere nemijlocită, aprofundată a producţiei — discuţii cu inginerii şi tehnicienii din întreprinderi, studierea profilului întreprinderilor, a proceselor tehnologice, a procedeelor de muncă, vizitarea repetată sau chiar participarea nemijlocită la procesele de producţie, asistarea la prelegeri şi sesiuni de comunicări cu caracter tehnico-ştiinţific în întreprindere, la consfătuiri de muncă etc.

Preocuparea tot mai stăruitoare pe care o manifestă cadrele didactice, şcolile, în această direcţie, va duce, desigur, la continua perfecţionare a acestor căi, la mai buna lor organizare, la descoperirea unor forme noi menite să pregătească tot mai temeinic pe profesori pentru realizarea legăturii şcolii cu producţia în cadrul procesului instructiv-educativ.

Completată cu documentarea continuă prin intermediul literaturii de specialitate, a presei, a radioteleviziunii etc., cunoaşterea directă a producţiei întreprinderilor industriale şi unităţilor agricole socialiste va deveni astfel tot mai mult un factor esenţial pentru îmbunătăţirea continuă a procesului instructiv-educativ în toate şcolile, pentru ridicarea pregătirii tineretului patriei la nivelul cerinţelor formulate de directivele celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn.

Propuneri pentru perfecţionarea materialului didactic

In vederea îmbunătăţirii continue a calităţii materialelor didactice şi a lărgirii sortimentului acestor materiale, conducerea Întreprinderii de material didactic organizează, sub îndrumarea Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi cu sprijinul secţiei de învăţămînt a Sfatului popular al Capitalei, o serie de consfătuiri pentru consultarea profesorilor specialişti.

De curînd a avut loc o asemenea consfătuire cu profesorii de fizică. În cadrul ei au fost prezentate cele mai noi produse ale I.M.D. destinate predării unor capitole din mecanică, optică şi electricitate. Bunăoară, a fost prezentată o trusă cu care se pot face toate demonstraţiile la lecţiile de mecanică predate în clasa a VI-a. Analizînd caracteristicile ei, profesorii au propus unele îmbunătăţiri. Astfel, ei au fost de părere că trebuie revizuit manometrul, fie proiectînd vasul în care se scufundă pîlnia în dimensiuni mai mari, fie reducînd dimensiunile pîlniei, astfel ca aceasta să poată fi rotită în toate direcţiile şi elevii să aibă posibilitatea de a constata că la acelaşi nivel forţele exercitate din toate direcţiile asupra corpului scufundat sînt egale. Oricare din soluţiile propuse va permite efectuarea în mai bune condiţii a demonstraţiilor. S-a propus, de asemenea ca planul înclinat pentru studierea mişcării rectilinii să fie mai lung cu circa 20 cm., tot pentru uşurarea execuţiei demonstraţiilor.

Propuneri judicioase s-au făcut şi în ceea ce priveşte îmbunătăţirea staţiei meteorologice produse de I.M.D. Astfel s-a cerut ca planşeta staţiei, care este pusă în mişcare de vînt, să capete o sensibilitate mai mare, fie prin scăderea greutăţii, fie prin prinderea ei în articulaţii mai puţin rigide, care să-i permită mişcări la vînturi slabe.

Profesorii au constatat cu satisfacţie că pentru demonstrarea reflecţiei şi refracţiei luminii I.M.D. a confecţionat aparate mai bune şi mai uşor de mînuit decît discul lui Hartl, utilizat pînă acum. Aceste aparate sînt prevăzute cu lentile de plexiglas, care nu se sparg.

Pentru întărirea caracterului demonstrativ al maşinii-dinam s-a propus să se coloreze cu două culori diferite cadrul acesteia pus în mişcare în cîmpul magnetic, pentru ca elevii să observe mai bine cum se efectuează rotirea lui şi cum se schimbă sensul curentului electric în cele două ramuri ale acestuia.

Pentru predarea temelor de electricitate au fost prezentate o serie de aparate foarte interesante cum sînt, de pildă, celula fotoelectrică, camera Wilson, trusa electronică etc. Acestea au fost apreciate pozitiv pentru soluţiile originale pe care le prezintă în rezolvarea unor probleme tehnice complexe şi pentru calităţile dovedite în decursul demonstraţiilor.

Prof. STELA SERGHIE

Cum mă orientez în predarea capitolului „Structura atomului“

Studierea capitolului „Structura atomului“ în clasa a XI-a se realizează în două etape. Prima etapă cuprinde studiul electronilor liberi, al emisiunii, al masei, sarcinii şi altor proprietăţi caracteristice electronilor. În cea de a doua etapă se studiază modelele atomice ale lui Rutherford şi Bohr, învelişurile electronice cu emisia şi absorbţia liniilor spectrale, fenomenele de radioactivitate care au dus la descoperirea structurii nucleului, metodele de cercetare folosite în fizica nucleară şi acceleratorii de particule.

Importanţa practică şi teoretică a cunoaşterii acestui capitol ne obligă să reamintim elevilor noţiuni din spectroscopie (optica fotonică, curentul electric prin electroliţi — legile lui Faraday, unităţi de potenţial), precum şi unele cunoştinţe despre ionizarea gazelor.

O dată reamintite aceste cunoştinţe, voi trece la predarea primelor lecţii despre structura atomului. Pentru înţelegerea componenţei atomului voi sublinia faptul că electronii emişi atît pe cale termică, cît şi pe cale fotonică sînt la fel oricare ar fi substanţa care îi emite, de unde rezultă că ei reprezintă particule ce intră în componenţa atomilor tuturor elementelor. Le voi da elevilor explicaţii despre învelişul electronic şi despre nucleu şi voi accentua că, deoarece electronii au sarcină negativă iar atomii sînt neutri, în componenţa atomilor trebuie să intre şi particule cu sarcini pozitive, care să neutralizeze electronii. Voi arăta că difuziunea particulelor alfa, studiată de Rutherford, a dus la concluzia că particulele cu sarcini pozitive din orice atom sînt îngrămădite într-un nucleu avînd raza de circa 10^{-12}—10^{-13} cm., iar electronii din atom se mişcă în jurul nucleului aşa cum se mişcă planetele în jurul Soarelui. În continuare voi sublinia că necesitatea de a explica producerea spectrelor de linii a dus la apariţia modelului atomic al lui Bohr, etapă importantă în studiul atomului. Conform acestui model, electronii planetari nu se pot mişca pe orice orbite, dar pot face salturi bruşte, trecînd de pe o orbită pe alta în momentele în care atomul respectiv emite sau absoarbe energie.

Îi voi face pe elevi atenţi asupra faptului că starea staţionară a electronului în momentele cînd nici nu emite nici nu absoarbe energie este mai bine caracterizată prin noţiunea de „nor electronic“, propusă de fizicianul sovietic A. V. Joffe, deoarece se ştie că orbita staţionară nu este o simplă traiectorie plană, închisă ci o întreagă regiune din jurul nucleului.

Vorbind despre emisiunea şi absorbţia energiei de către atomi le voi arăta elevilor că un atom nu poate emite o radiaţie electromagnetică decît dacă este excitat. Făcînd legătura cu materia din clasa a X-a, îi voi ajuta să observe că electronii produşi prin ionizare şi acceleraţi de cîmpul electric excită prin ciocnire atomii gazului. La seriile spectrale voi face legătura cu spectrele de linii studiate în capitolul referitor la optica ondulatorie, din care elevii au aflat că acestea corespund unei anumite frecvenţe şi poziţii bine determinate, specifice elementului care le-a emis.

Cu ocazia expunerii temei despre dezintegrarea nucleului şi radioactivitate le voi cere elevilor să-şi reamintească materia studiată la chimie. Împreună cu ei voi accentua asupra proprietăţilor radiaţiilor emise de substanţele radioactive, deoarece ele confirmă datele asupra structurii atomului.

La lecţia despre metodele de cercetare în fizica nucleară, folosind spintariscopul, le voi arăta elevilor cum se pot determina traiectoria particulelor emise de o anumită substanţă radioactivă cu ajutorul camerei Wilson şi numărul acestora cu ajutorul contorului de particule Geiger. Astfel, elevii vor ajunge la concluzia că radioactivitatea a dovedit că atomul nu este indivizibil, aşa cum se socotea înainte şi cum pretinde numele care i s-a dat, şi că este posibilă transmutarea elementelor.

Studiind structura nucleului atomic, le voi arăta elevilor cum a evoluat descoperirea componenţei acestuia şi a formelor de transformare. Voi menţiona totodată că materia are un număr infinit de forme, că ea însăşi este infinită. Le voi arăta că în acelaşi timp oamenii de ştiinţă din ţările socialiste, datorită condiţiilor minunate în care lucrează, îşi aduc cu prisosinţă aportul la descoperirea formelor materiei. Vorbind de mijloacele de acţiune asupra nucleelor atomice, voi scoate în evidenţă importanţa deosebită a acestora pentru obţinerea izotopilor radioactivi, atît de necesari industriei şi agriculturii noastre socialiste şi voi da exemple concrete de aplicaţii din uzine şi fabrici.

Predînd elevilor cunoştinţele privitoare la energia de legătură a nucleului atomic le voi cere să-şi reamintească faptul că nucleul are dimensiuni foarte mici şi îi voi ajuta să tragă concluzia că între protoni şi neutroni se manifestă forţe de atracţie ce întrec cu mult forţele coulombiene. Ei vor înţelege astfel că energia nucleară este energia necesară învingerii forţelor ce leagă particulele din nucleau. Tot aici voi insista asupra legăturii dintre masă şi energie arătînd că acestea nu sînt identice cu materia, ci reprezintă însuşiri ale materiei în mişcare şi transformare. Ajungînd la reacţiile nucleare voi face analogia cu reacţiile chimice şi voi da ca exemplu cele mai simple reacţii nucleare, vorbindu-le elevilor despre energia ce se degajă cu această ocazie. În mod deosebit voi accentua asupra fisiunii nucleare şi a reacţiei în lanţ, din care rezultă o energie uriaşă. Voi specifica faptul că în ţara noastră, datorită ajutorului dat de Uniunea Sovietică, există un reactor nuclear prin utilizarea căruia oamenii de ştiinţă romîni îşi aduc contribuţia la studiul materiei, ca şi la traducerea în viaţă a unor importante sarcini trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., cum sînt obţinerea de izotopi radioactivi necesari industriei, agriculturii, medicinii. Vorbind despre explozia şi fisiunea nucleară, voi accentua asupra cercetărilor întreprinse de oamenii de ştiinţă din ţările socialiste la Dubna, cu ajutorul unor instalaţii unice în lume în vederea folosirii uriaşei energii nucleare în scopuri paşnice, constructive.

ARISTICĂ ALBICI
Brăila

Oră de desen la clasa a VI-a a Şcolii de 8 ani nr. 175 din Capitală

La cercurile de economie politică şi socialism ştiinţific

Constituite relativ de scurt timp, cercurile pedagogice ale profesorilor de economie politică şi socialism ştiinţific din şcolile patrie noastre şi-au arătat de pe acum eficienţa, ajutîndu-i pe membrii lor în realizarea importantelor sarcini care le revin în înarmarea elevilor cu noţiunile de bază ale ideologiei marxist-leniniste.

Am avut prilejul să cunoaştem, în ultimul timp, munca dusă în cadrul cercurilor pedagogice de economie politică şi socialism ştiinţific din oraşul Bucureşti şi regiunea Argeş. Cele constatate aici ne-au demonstrat o dată mai mult utilitatea acestei forme de sprijinire a activităţii instructiv-educative a profesorilor.

Cercul pedagogic al profesorilor de economie politică şi socialism ştiinţific din Bucureşti, de pildă, socoteşte pe drept cuvînt, că una dintre îndatoririle sale principale este aceea de a asigura o informare largă a cadrelor didactice asupra celor mai noi teze, concluzii, generalizări ale ştiinţei marxist-leniniste, de a le ajuta permanent în cunoaşterea politicii partidului nostru. Este pozitivă în acest sens iniţiativa cercului de a pune în discuţia membrilor săi tema „Folosirea documentelor Congresului al III-lea al P.M.R. şi ale Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. în predarea economiei politice şi a socialismului ştiinţific“. Referatul cu această temă, ca şi discuţiile ce i-au urmat, au arătat, pe baza unor exemple concrete, cum se pot folosi la lecţii datele şi concluziile cuprinse în documentele de mai sus.

Cercurile pedagogice de economie politică şi socialism ştiinţific îi sprijină pe profesori în folosirea celor mai adecvate metode şi procedee de aplicare a principiilor didacticii. În cadrul cercului din regiunea Argeş, bunăoară, s-au dezbătut teme ca: „Accesibilitatea cunoştinţelor la lecţiile de economie politică şi socialism ştiinţific“, „Metode şi procedee folosite în comunicarea noilor cunoştinţe“, „Cum realizez în predare legătura dintre economia politică, socialismul ştiinţific şi celelalte obiecte de învăţămînt“. În cercul pedagogic al profesorilor din Bucureşti s-au dezbătut probleme cum sînt „Folosirea experienţei de producţie a elevilor în predarea economiei politice şi socialismului ştiinţific în şcoala serală“, „Metode şi procedee pentru asigurarea consolidării cunoştinţelor“.

Este cunoscută importanţa pe care o are folosirea materialului didactic în asigurarea însuşirii active şi conştiente a cunoştinţelor de către elevi. Din acest punct de vedere n-ar fi lipsit de interes dacă în cercurile pedagogice s-ar discuta şi probleme privind pregătirea şi folosirea unor materiale ajutătoare ca scheme, tabele cu date comparative etc.

Una din formele de activitate folosite cu succes în cadrul cercului pedagogic o constituie şedinţele de lucru desfăşurate pe bază de referate. În aceste şedinţe se discută probleme legate de conţinutul sau de metodica predării economiei politice şi socialismului ştiinţific. Succesul unei asemenea forme de activitate depinde în mare măsură de buna ei organizare (cunoaşterea din timp de către profesori a temei ce se va discuta, asigurarea unei participări active la dezbateri etc.). Preocupîndu-se de acest aspect, cercurile pedagogice din regiunea Argeş şi oraşul Bucureşti planifică din timp referatele şi stimulează discuţii vii, creatoare, prin punerea în discuţie a unor probleme interesante.

O altă formă de activitate în cercurile pedagogice, lecţia deschisă, ajută şi ea la îmbunătăţirea muncii profesorilor. În cercul pedagogic din regiunea Argeş, de regulă, lecţiile deschise demonstrează concret rezolvarea practică a problemelor ridicate în referate. Aşa, de exemplu, după referatul „Cum realizez în cadrul predării legătura dintre economia politică, socialismul ştiinţific şi celelalte obiecte de învăţămînt“, membrii cercului au asistat la o lecţie deschisă cu tema „Lupta P.M.R. pentru transformarea socialistă a agriculturii“, care le-a dat prilejul să urmărească felul cum a folosit profesorul cunoştinţele căpătate de elevi la istorie şi la literatură.

Este recomandabil ca pentru lecţiile deschise să se aleagă teme complexe, care dau elevilor cunoştinţe bogate, lecţii a căror pregătire şi desfăşurare ridică multe probleme pentru profesori şi care în consecinţă, cer într-o măsură mai mare ajutorul competent al cercului. O lecţie deschisă care a răspuns acestor cerinţe a fost ţinută de curînd în cercul pedagogic din Bucureşti, pe tema „Superioritatea democraţiei socialiste faţă de falsa democraţie burgheză“.

O formă de activitate folositoare ce poate fi întîlnită în practica cercului pedagogic din oraşul Bucureşti este organizarea de interasistenţe între profesori din diferite şcoli sau din diferite raioane. Responsabilul cercului pedagogic şi cei doi locţiitori ai săi, asistă la orele celorlalţi profesori, acordîndu-le un sprijin concret, competent şi eficient. Periodic în şedinţele cercului pedagogic sînt valorificate observaţiile făcute în cadrul acestor asistenţe.

De un real folos sînt vizitele şi excursiile tematice organizate în cadrul activităţilor cercului. Cercul pedagogic din oraşul Bucureşti a organizat bunăoară, vizitarea de către profesori a uzinelor „Grivita Roşie“, a uzinelor „Semănătoarea“, unde s-a urmărit organizarea întreprinderii pe bază de hozrasciot, a G.A.S. Dudu. După vizitarea uzinei „Semănătoarea“ membrii cercului pedagogic au luat parte la o discuţie cu cadrele de conducere din întreprindere, care le-au explicat cum este organizată uzina.

Ca şi celelalte forme de activitate, şedinţele de organizare şi de analiză a activităţii cercului pedagogic sînt şi ele importante. Practica folosită pînă acum, de a se ţine o singură şedinţă de organizare la începutul anului şcolar şi o singură şedinţă de analiză a activităţii la sfîrşitul anului şcolar ni se pare neindicată. Pentru continua îmbunătăţire a muncii în cercul pedagogic este bine ca în ultima şedinţă a cercului pedagogic din cadrul fiecărui trimestru să se analizeze activitatea din trimestrul expirat şi să se ia măsuri pentru organizarea muncii pe trimestrul viitor.

Buna organizare a muncii, participarea activă a membrilor cercului pedagogic la activităţile iniţiate, la discuţii, stimularea participării lor active la şedinţele de cerc sînt condiţii indispensabile pentru realizarea unui larg schimb de experienţă între profesori, pentru sporirea eficacităţii acestei forme de perfecţionare a cadrelor didactice.

V. I. ŞTEFĂNOIU
lector la I.P.C.D. Bucureşti

Pregătiri pentru încheierea anului şcolar

Recent a avut loc la Slatina o consfătuire cu directorii şcolilor de 8 ani din raion, în vederea stabilirii sarcinilor ce stau în faţa colectivelor didactice pentru ultima etapă a anului şcolar.

Directorii şcolilor au primit indicaţii privind asigurarea parcurgerii în cele mai bune condiţii a materiei prevăzute în programele şcolare, privind evitarea supraîncărcării elevilor şi rezervării unui număr de ore corespunzător pentru recapitularea finală a materiei. Recapitularea va fi organizată în fiecare şcoală în urma discuţiilor care vor avea loc în cadrul comisiilor metodice şi al consiliilor pedagogice.

Consfătuirea a pus în faţa directorilor de şcoli sarcina de a asigura o pregătire temeinică a viitorilor absolvenţi ai clasei a VII-a în vederea examenului de absolvire şi de a-i orienta spre învăţămîntul profesional, îndeosebi spre acele şcoli care pregătesc cadre pentru agricultura noastră socialistă. A fost remarcată în acest sens în consfătuire preocuparea directorilor de şcoli din comunele Piatra Olt, Comăniţa, Potcoava, Piatra Sat, Coteana, care au cerut profesorilor diriginţi să facă cunoscut elevilor îndrumătorul pentru admiterea în şcolile profesionale, agricole şi de meserii, să discute şi cu părinţii lor.

După terminarea cursurilor trimestrului al III-lea, elevii celor 93 de unităţi şcolare din raionul Slatina îşi vor desfăşura activitatea practică continuă pe terenurile şcolare şi în cadrul gospodăriilor agricole şi de stat. Pentru asigurarea unor condiţii bune de desfăşurare a practicii, directorii şcolilor şi-au întocmit de pe acum planuri de măsuri, au luat legătura cu conducerile G.A.C. sau G.A.S. stabilind felul şi volumul lucrărilor ce vor fi efectuate de către elevi.

Aplicînd aceste măsuri, realizînd o strînsă colaborare cu organizaţiile U.T.M. şi cu părinţii, directorii vor asigura, fără îndoială, îmbunătăţirea pregătirii elevilor.

A. LAURENŢI

Lecţii de lucrări practice în laboratorul Centrului şcolar pentru industria alimentară „Filimon Sîrbu" din Bucureşti

O consfătuire privind predarea matematicii şi fizicii

De curînd, filiala Bucureşti a Societăţii de ştiinţe matematice şi fizice din R.P.R. a organizat, în colaborare cu Cabinetul metodic din Bucureşti pentru învăţămîntul profesional şi tehnic, o consfătuire privitoare la problemele predării matematicii şi fizicii în şcolile care pregătesc cadre de muncitori şi tehnicieni pentru economia noastră naţională. La consfătuire au participat numeroşi profesori de specialitate din Capitală şi din regiunea Bucureşti.

În discuţiile lor, participanţii la consfătuire au făcut interesante propuneri pentru îmbunătăţirea programelor de învăţămînt.

Cu privire la programa şcolară pentru studierea matematicii în şcolile profesionale, de pildă, s-a arătat că ar fi necesar ca aceasta să prevadă mai multe aplicaţii, în special operaţii cu numere fracţionare ordinare şi zecimale. Tov. Emilian Ghioca, profesor la Şcoala de meserii nr. 6-confecţii din Bucureşti, a făcut propunerea de a se renunţa, în programa de matematică pentru sectorul confecţiilor, la noţiunile de trigonometrie, de a restrînge capitolele de geometrie plană şi de a se dezvolta în schimb noţiunile de geometrie în spaţiu. Tov. Smaranda Hortopan, de la Grupul şcolar de energie electrică şi electrotehnică „I.Rangheţ" din Bucureşti, a propus ca în programa destinată şcolilor tehnice de maiştri să se introducă studiul determinanţilor în vederea rezolvării sistemelor de ecuaţii liniare, să se prevadă unele noţiuni de calcul vectorial şi integral, necesare unei bune înţelegeri a noţiunilor de mecanică tehnică şi de electrotehnică, precum şi să se introducă predarea noţiunilor privind progresiile aritmetice şi geometrice.

În legătură cu programa şcolară de fizică tehnică, tov. Scarlat Popescu, profesor la Grupul şcolar petrol-chimie din Tîrgovişte, a propus ca la unele meserii să se prevadă şi noţiuni de acustică şi optică.

O problemă mult dezbătută în consfătuire a fost aceea a corelaţiei care trebuie să existe între studiul matematicii şi fizicii pe de o parte şi studiul obiectelor de cultură tehnică generală (tehnologia materialelor, mecanica şi rezistenţa materialelor, organe de maşini, electrotehnică etc.), pe de altă parte. La şcolile tehnice de maiştri, de pildă, este necesar să se acorde o mai mare atenţie corelaţiei dintre predarea matematicii şi predarea mecanicii tehnice. În prezent, în urma îmbunătăţirii programei de matematică, profesorii care predau mecanica se pot baza, în trimestrul al III-lea al anului I, pe noţiunile de trigonometrie ale elevilor, necesare în special la predarea temei „Compunerea forţelor". O astfel de corelaţie este realizată însă numai la specialităţile la care studiul mecanicii şi al rezistenţei materialelor începe în trimestrul III al anului I. S-a făcut propunerea ca studiul mecanicii să înceapă la toate specialităţile în acest trimestru.

O serie de vorbitori au arătat că, deoarece elevii şcolilor tehnice de maiştri au avut întreruperi în studiu, este necesar să se recapituleze cu ei unele noţiuni de algebră şi geometrie plană. De aceea studiul calculului diferenţial nu poate fi realizat în bune condiţiuni la începutul anului II. Pentru remedierea acestei situaţii s-a propus să se organizeze cu aceşti elevi cursuri de pregătire cu o durată de 6 luni. Astfel de cursuri au şi fost organizate în anumite şcoli, cum ar fi şcolile Ministerului Industriei Uşoare, şi au dat rezultate pozitive.

Tov. Laurenţiu Hăhăianu, de la Grupul şcolar pentru industria uşoară, a arătat că în şcolile tehnice de maiştri fizica ar trebui predată cu începere din trimestrul II al anului I, pentru ca elevii să aibă timp a revedea în trimestrul I noţiunile strict necesare de matematică. El a propus de asemenea să se acorde în primul trimestru pînă la 8 ore săptămînal, pentru chimie, urmînd ca acelaşi număr de ore să fie atribuit în trimestrele II şi III fizicii.

Participanţii la consfătuire au luat în discuţie şi problema manualelor pentru învăţămîntul profesional şi tehnic. Printre altele s-a făcut propunerea de a se edita o culegere de probleme pentru fizică pe sectoare industrial-economice, care să satisfacă cerinţele meseriilor sau specialităţilor respective. În felul acesta manualele de fizică folosite în prezent în învăţămîntul profesional şi tehnic, manuale apreciate în general ca bune, ar fi completate cu un material aplicativ.

Referindu-se la problemele materialului didactic, participanţii la consfătuire au arătat că trebuie să se acorde o mai mare atenţie confecţionării unor piese, aparate etc. prin resurse propii, în cadrul cercurilor tehnice ale elevilor. A fost subliniată de asemenea sarcina profesorilor de a organiza cabinete tehnice şcolare care să asigure utilizarea sistematică a materialului didactic, lucru ce se poate realiza prin instalarea dulapurilor metodice.

În scopul realizării unei însuşiri mai temeinice a cunoştinţelor de fizică s-a recomandat înlocuirea planşelor cu proiecţii, în special în cazul cînd desenele sînt complicate.

În cadrul consfătuirii profesorii de matematică şi fizică şi-au împărtăşit experienţa în ceea ce priveşte folosirea unor metode înaintate de predare, în special în legătură cu desfăşurarea experienţelor, a lucrărilor practice, a rezolvării problemelor cu date din producţie etc.

Vizita efectuată la Institutul de fizică atomică, realizare deosebit de importantă a regimului nostru democrat-popular, a dat participanţilor la consfătuire prilejul să cunoască mai bine unele importante probleme de fizică modernă.

Consfătuirea i-a ajutat pe profesorii de fizică şi matematică din şcolile profesionale şi tehnice ale oraşului şi regiunii Bucureşti să-şi desfăşoare mai bine munca, să pregătească la un nivel mai ridicat pe viitorii muncitori şi tehnicieni.

Ing. ED. CUPFER

O metodă eficientă—alcătuirea monografiilor financiare

Colectivul didactic al Şcolii tehnice financiare din Brăila a acordat o mare atenţie organizării practicii în producţie a elevilor în instituţiile aparţinînd sistemului financiar şi de credit.

În condiţiile muncii din aceste instituţii practica ridică unele probleme destul de complexe. Bunăoară, nu era un lucru prea uşor să încredinţezi elevilor lucrări de ghişeu, chiar urmînd ca ei să fie supraveghiaţi de salariaţii unităţilor bancare. De aceea a fost necesar să fie prevăzute de la început cele mai mici amănunte pentru a se putea preveni orice dificultăţi.

În acest scop s-au întocmit din timp planurile calendaristice pentru toate grupele de elevi repartizaţi la practică. Acestea au fost întocmite în aşa fel încît în termenul prevăzut pentru practică — 56 zile lucrătoare — să se cuprindă pe de o parte toate obiectele prevăzute în programele de învăţămînt, iar pe de altă parte să se asigure rotaţia elevilor în toate sectoarele importante — brigăzile operative de decontări şi C.E.C.-uri, executarea de casă a bugetului, evidenţa contabilă, resortul de credite şi venituri.

În acest fel elevii au ştiut ce obiective au de urmărit zilnic în cadrul locului de muncă stabilit, ba ceva mai mult, s-au putut interesa cu o zi sau chiar cu două zile înainte unde vor rezolva obiectivele următoare. Sistemul acesta a îngăduit şi realizarea unui control amănunţit al muncii elevilor, atît de către cadrele didactice cît şi de către responsabilii cu practica în producţie din unităţile bancare.

Consultîndu-se cu specialiştii din instituţii, cadrele didactice au ajuns la concluzia că pentru operaţiunile la care elevii nu pot lucra efectiv pe imprimatele băncilor, deoarece ele comportă semnăturile autorizate ale celor ce le execută (asemenea operaţiuni sînt, de exemplu, primirea actelor la ghişeu, verificarea acestora, înregistrarea lor în conturile personale etc.), este indicat ca ei să întocmească monografii pe baza cărora să-şi poată da seama cum se aplică în practică o serie de noţiuni teoretice studiate de ei.

Monografiile au fost începute ca o balanţă de verificare cu cifre convenţionale a unui sediu bancar. Li s-a indicat elevilor să-şi deschidă pe baza cifrelor din această balanţă evidenţe contabile sintetice şi analitice şi să întocmească documentaţia necesară înregistrărilor. Atît cifrele din documentaţia întocmită, cît şi din evidenţele contabile diferau de la elev la elev. Ca mijloc de control li s-a cerut elevilor să extragă săptămînal balanţa de verificare asupra operaţiunilor efectuate în săptămîna anterioară.

În caietele de practică elevii au analizat atît obiectivele la a căror rezolvare au lucrat efectiv, cît şi pe acelea la a căror rezolvare au asistat numai. Analizele au fost efectuate din două puncte de vedere : din punctul de vedere al concordanţei lucrărilor cu noţiunile teoretice şi cu aplicaţiile practice din şcoală şi din punct de vedere economic. De asemenea, ei au notat în caietele de practică concluziile economice la care au ajuns, precum şi tot ceea ce au întîlnit nou în instituţiile bancare faţă de materia studiată în şcoală.

La sfîrşitul practicii în producţie s-a constatat că elevii s-au obişnuit cu acest sistem de lucru, sistem care le dă posibilitatea să se documenteze temeinic pentru a-şi îndeplini în bune condiţii sarcinile ce le vor reveni în producţie.

Prof. GHEORGHE GORINCU
Şcoala tehnică financiară
din Brăila

Pentru răspîndirea metodelor înaintate

Cercul pedagogic al profesorilor din şcolile profesionale şi tehnice ale oraşului şi raionului Sighet desfăşoară o activitate rodnică îndreptată spre continua îmbunătăţire a muncii instructiv-educative. Lecţiile deschise şi referatele organizate de acest cerc contribuie mult la răspîndirea metodelor înaintate de predare a obiectelor de specialitate.

Recent cercul pedagogic a organizat la Şcoala profesională horticolă din comuna Bocicoiul Mare o lecţie deschisă cu titlul „Retribuirea muncii în G.A.C." În cadrul ei, cunoştinţele cu privire la organizarea, normarea, evidenţa şi plata muncii în întreprinderile agricole socialiste au fost ilustrate cu planşe cuprinzînd exemple concrete referitoare la felul cum s-a efectuat retribuirea muncii în G.A.C. „Viaţa liberă" din Sighet în anul 1961.

Lecţia a fost urmată de referatul „Din experienţa executării lucrărilor practice la pomicultură".

Profesorii participanţi la schimbul de experienţă organizat la şcoala din Bocicoiul Mare au purtat, pe marginea lecţiei şi a referatului, discuţii vii, interesante, care i-au ajutat să-şi îmbunătăţească munca.

VASILE MIHALI
Sighet

Manuale şcolare nou apărute

De curînd au apărut, în Editura agro-silvică, noi manuale pentru şcolile profesionale şi tehnice cu profil agricol.

Zoologia, de Z. Marcovici şi colectiv, prezintă descrierea principalelor forme de vieţuitoare, precum şi felul lor de viaţă, în funcţie de condiţiile de mediu. Ea se adresează elevilor şi este întocmită în conformitate cu programa şcolară pentru şcolile tehnice de maiştri zootehnicieni şi veterinari.

Creşterea păsărilor, iepurilor de casă şi animalelor de blană, de D. Firu, tratează despre originea şi domesticirea păsărilor şi a iepurilor de casă, despre rasele de păsări şi de iepuri, despre înmulţirea şi incubaţia artificială a păsărilor ; despre metodele de creştere a păsărilor şi iepurilor de casă etc. Se adresează elevilor din şcolile tehnice de maiştri zootehnicieni, fiind întocmită în conformitate cu programa acestor şcoli.

Construcţii forestiere, de Gh. Bighea şi colectiv, se ocupă de probleme legate de construcţia de edificii silvice. Se adresează elevilor din şcolile medii tehnice de maiştri silvicultori, cărora le pune la îndemînă un bogat material necesar temeinicei lor pregătiri teoretice şi practice.

Anatomia şi fiziologia animalelor domestice, de O. Radoveneanu, prezintă noţiuni despre structura ţesuturilor şi organelor la diferite specii de animale domestice şi despre legătura reciprocă dintre vieţuitoare şi mediul înconjurător. Noţiunile de anatomie şi fiziologie sînt prezentate pe aparate (locomotor, digestiv, respirator, circulator, genital, sistem nervos, organe de simţuri şi endocrin). Se adresează elevilor din şcolile profesionale zootehnice, fiind întocmită în conformitate cu programa acestor şcoli.

Patologia chirurgicală a animalelor domestice, de I. Marinescu şi colectiv, cuprinde noţiuni teoretice şi indicaţii practice necesare punerii diagnosticului şi luării măsurilor profilactice şi curative în bolile chirurgicale, prezentînd în acelaşi timp operaţiile mai uşoare. Sînt descrise bolile chirurgicale ale regiunii capului, gîtului, pieptului, spinării, membrelor, aparatului genital, abdomenului etc. De asemenea, în capitole speciale sînt tratate oftalmologia şi bolile copitei.

Lucrarea se adresează elevilor din şcolile tehnice de maiştri veterinari, fiind întocmită în conformitate cu programa acestor şcoli.

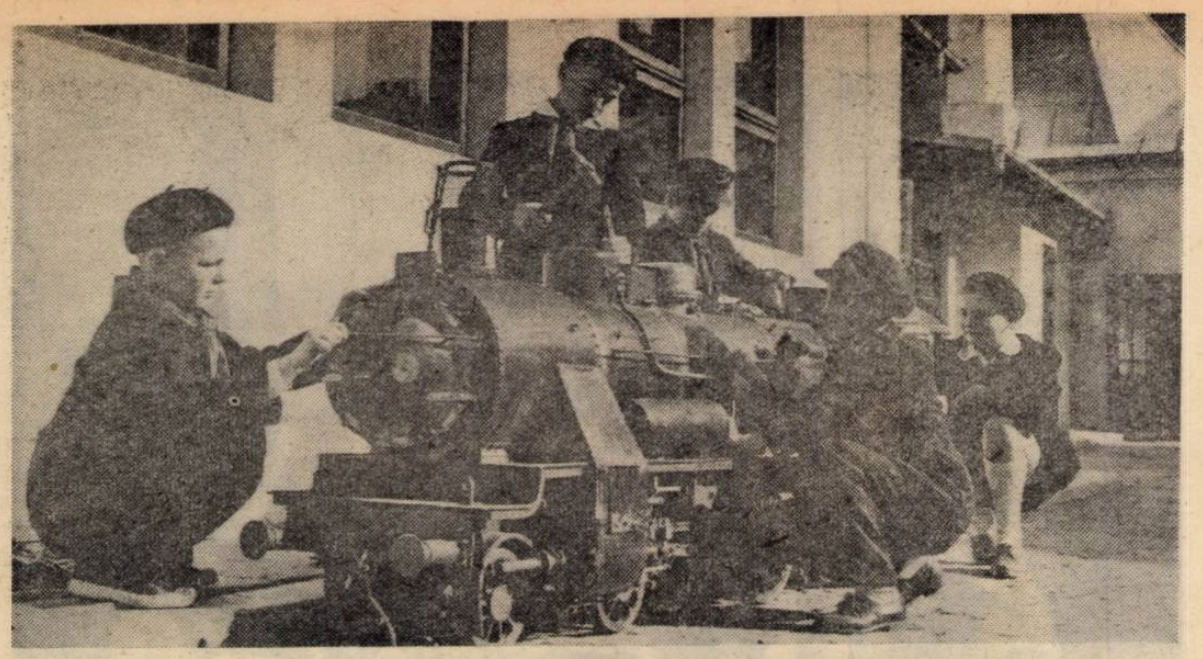

Pînă vor participa la construcţia şi repararea marilor locomotive, tinerii feroviari se ocupă cu pasiune de acest model redus.

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAŢIILOR SINDICALE DIN ŞCOLI

SCHIMB DE EXPERIENŢĂ

Spre sfîrşitul trimestrului II, constatînd că în unele clase mai sînt încă elevi rămaşi în urmă la învăţătură, mai ales la obiecte cum ar fi matematica, fizica, chimia, comitetul sindical din şcoala noastră a hotărît să iniţieze o consfătuire de muncă cu tema „Metode şi procedee folosite pentru ridicarea nivelului la învăţătură al elevilor".

Aşa cum se obişnuieşte în asemenea cazuri, s-a alcătuit un colectiv de redactare a referatului, sub conducerea unuia din directorii adjuncţi ai şcolii. Sarcina colectivului era de a cerceta cauzele rămînerii în urmă la învăţătură, de a descoperi experienţa înaintată, metodele şi procedeele folosite de profesorii fruntaşi. Studiind îndeaproape problemele care urmau să se dezbată, colectivul a reuşit să alcătuiască un referat documentat, bogat în sugestii, care a suscitat dezbateri însufleţite.

Referatul a arătat că una din cauzele care contribuie la rămînerea în urmă la învăţătură a unor elevi este faptul că o serie de profesori n-au reuşit să-i facă pe toţi elevii să îndrăgească obiectul respectiv, să înţeleagă frumuseţea lui, să-şi dea seama de importanţa pe care o are studierea lui pentru munca pe care vor trebui s-o desfăşoare mai tîrziu în producţie. Numărul unor asemenea elevi este, ce-i drept, mic în raport cu cel al elevilor cu rezultate bune şi foarte bune, dar aceasta nu este un motiv de consolare pentru profesor şi pentru şcoală.

Fireşte că din această constatare s-au desprins concluzii privind stilul de muncă al profesorilor. La întrebarea „Cum putem înlătura asemenea deficienţe?", atît referatul cît şi participanţii la discuţii au răspuns subliniind sarcinile ce revin profesorilor în vederea cît mai bunei pregătiri a tuturor elevilor. S-a arătat, de pildă, că profesorul trebuie să trezească şi să dezvolte interesul elevilor faţă de obiectul predat, să manifeste răbdare şi stăruinţă pentru înlăturarea lacunelor în cunoştinţele pe care le au elevii.

Un rol însemnat în combaterea rămînerii în urmă la învăţătură, s-a subliniat în consfătuire, îl are accesibilitatea cunoştinţelor, legarea lor de viaţă.

Acestea sînt probleme cunoscute de toţi profesorii dar rezolvarea lor concretă, în aşa fel încît să se răsfrîngă pozitiv în rezultatele la învăţătură, depinde de măiestria pedagogică a fiecăruia dintre ei, de pasiunea cu care-şi îndeplinesc meseria de educatori. Vorbind despre aceste laturi ale muncii lor, unii participanţi la discuţii au arătat că o condiţie esenţială a accesibilităţii cunoştinţelor este receptivitatea profesorului la ceea ce se petrece în viaţă, capacitatea lui de a alege pentru ilustrarea lecţiilor ceea ce stîrneşte interesul, dorinţa de cunoaştere a elevilor săi. Legătura cu colectivele de muncitori din întreprinderi, s-a subliniat în referat şi în discuţii, a permis multor cadre didactice să folosească în lecţiile lor material faptic din producţie care a contribuit ca lecţiile predate să fie însuşite temeinic.

Tovarăşa Margareta Moşneaga, profesoară de ştiinţe naturale, a arătat că a obţinut rezultate bune sporind permanent exigenţa faţă de munca sa de pregătire. Metoda comparativă, folosită cu bune rezultate mai ales la clasele a IX-a, i-a permis să-i facă pe elevi să gîndească singuri, contribuind totodată la formarea concepţiei materialist-dialectice despre lume. În acelaşi scop profesoara cere elevilor săi să dea exemple noi, personale, pe baza cunoştinţelor anterioare.

Pentru ridicarea nivelului elevilor rămaşi în urmă la învăţătură li se dau uneori acestora teme speciale. Pentru ca ele să nu ducă la supraîncărcare, profesoara de matematică Cecilia Herşcovici studiază absolut toate problemele şi exerciţiile din manual pentru a selecţiona pe cele tipice.

Profesoara de limba rusă Valentina Nicolescu a obţinut rezultate frumoase la clasele a VIII-a, sistematizînd cu atenţie cunoştinţele, notînd ritmic răspunsurile elevilor şi ţinînd ore de meditaţie cu elevii care întîmpină dificultăţi în asimilarea cunoştinţelor predate.

În consfătuire s-au arătat numeroase alte metode pe baza cărora profesori ca Virginia Ionescu, Gabriela Mărăşescu, Elena Pănescu, Elena Stănescu, Paula Comaniciu, Valeria Bobocea, Mioara Dumitrescu, Ieronim Săvuică, Cornelia Micu au reuşit să obţină rezultate bune în combaterea rămînerii în urmă la învăţătură.

Continuînd şi pe viitor să ţină consfătuiri cu profesorii pentru cunoaşterea experienţei înaintate, intensificînd interasistenţele la ore, închegînd frontul comun al tuturor profesorilor pe linia instruirii şi educării elevilor, comitetul sindical din şcoala noastră se va strădui să contribuie la mobilizarea membrilor de sindicat pentru ridicarea necontenită a muncii lor la nivelul sarcinilor pe care partidul şi guvernul le-a pus în faţa şcolii.

Prof. S. CIOCODEICĂ
preşedinta comitetului sindical
de la Şcoala medie nr. 2
„A. Toma" din Ploieşti

La biblioteca sindicatului

Biblioteca sindicatului învăţămînt din Galaţi, se îmbogăţeşte necontenit cu cărţi din cele mai variate domenii de activitate. Cea mai mare atenţie este dată însă cărţii pedagogice. Comitetul sindicatului caută să pună la îndemîna cadrelor didactice lucrările pedagogice care ar putea să vină în ajutorul activităţii lor.

Datorită acestei preocupări, biblioteca şi-a mărit în acest an fondul de cărţi cu 1300 de noi volume, ajungînd să numere acum 7300 de volume.

Paralel cu creşterea numărului de cărţi a crescut şi numărul de cititori. În acest scop comitetul sindicatului a luat măsuri pentru popularizarea noutăţilor din bibliotecă, antrenînd în această acţiune pe responsabilii culturali din grupele sindicale. Colectivul bibliotecii a organizat totodată şi numeroase recenzii. Recenzia romanului „Învăţătorii" de Şerban Nedelcu, de pildă, a provocat însufleţite dezbateri, privind, mai ales, etica profesiunii de educator.

În urma acţiunilor de popularizare a cărţii, numărul cititorilor permanenţi ai bibliotecii a crescut de la 93, cîţi erau înscrişi în cursul anului 1961, la 273.

Pionierii şi elevii din numeroase şcoli ale patriei se ocupă cu interes de creşterea iepurilor

Cu grijă, cu răbdare

Pe adresa redacţiei sosesc zilnic zeci de scrisori trimise, în marea lor majoritate, de învăţători şi profesori din şcolile patriei noastre. În ele este relatată munca entuziastă a colectivelor de pedagogi pentru instruirea şi educarea tineretului, sînt descrise iniţiativele, activitatea creatoare a cadrelor didactice, experienţa lor, sînt arătate propunerile celor ce muncesc în şcoli. În unele scrisori se cer lămuriri în problemele complexe ale educării tineretului şcolar. Toate acestea arată preocuparea cititorilor noştri de a cunoaşte şi a comunica experienţa înaintată.

Poşta aduce zilnic şi un alt fel de scrisori. Sînt scrisori prin care cadrele didactice solicită diferite lămuriri privind drepturile şi îndatoririle lor. Redacţia le cercetează cu atenţia cuvenită şi le rezolvă prin mijloacele specifice de care dispune. Ni se pare normal să se ivească asemenea necesităţi. Vin însă şi scrisori în care se cer lămuriri în probleme de mult şi bine clarificate — privind salarizarea, încadrarea, concediile etc. — şi care pot să-şi primească răspunsul pe loc, neîntîrziat, la şcoala respectivă sau la secţia raională de învăţămînt şi cultură. De mirare că asemenea probleme ridică în scrisorile lor chiar şi unii directori de şcoli, care au în propriul lor sertar instrucţiunile respective ale ministerului.

Scrisori în care găsim nelămuriri de genul celor arătate ne sosesc mai ales din unele raioane ale regiunilor Oltenia, Bucureşti, Bacău. Într-una din aceste corespondenţe ni se relata chiar despre nervozitatea pe care o manifestă contabilul de la secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Strehaia cînd i se cer unele lămuriri.

Din această situaţie se desprinde limpede concluzia că instrucţiunile nu sînt citite atent de către directorii de şcoli şi de către lucrătorii secţiilor respective de învăţămînt şi cultură. S-ar putea să fie vorba însă şi de comoditate, de lipsă de grijă faţă de oamenii muncii veniţi să ceară sprijin în rezolvarea problemelor personale. Oricare ar fi cauza, faptul este la fel de condamnabil. Starea aceasta de lucruri nu poate fi îngăduită. Dacă mai sînt în şcoli şi la secţiile de învăţămînt oameni care şi-au uitat obligaţiile e bine ca ei, cei chemaţi să îndrumeze şi să controleze activitatea lor, să le amintească, să le arate că rezolvarea operativă, atentă, cu răbdare a cererilor oamenilor muncii, lămurirea lor în problemele care le sînt neclare se înscrie printre măsurile pe care partidul le indică pe linia grijii faţă de om, faţă de condiţiile lui de muncă şi de viaţă.

Pe urmele materialelor nepublicate

Un cititor din comuna Sînpetru ne-a sesizat că nu primeşte cu regularitate ziarele la care este abonat. Cercetînd această sesizare, Direcţia generală a poştelor şi telecomunicaţiilor ne-a comunicat:

„Sesizarea este întemeiată, iar salariata vinovată de defecţiune, tov. Petrescu Aneta, a fost sancţionată pe linie disciplinară. Abonatului i-a fost restituită suma pentru care nu i s-a servit publicaţia. Totodată s-au luat măsuri pentru asigurarea colectării în viitor a abonamentelor în comuna Sînpetru".

Răspuns la întrebări

Un grup de diriginţi din Cîmpulung, regiunea Suceava, ne întreabă cum trebuie întocmit caietul dirigintelui.

Iată părerea noastră.

Este bine ca orice diriginte, indiferent de vechimea lui în învăţămînt, să-şi alcătuiască un caiet după care să se ghideze în activitatea sa. Nu considerăm indicate caietele-tip, aşa cum au propus unii diriginţi. Ca orice muncă, şi munca instructiv-educativă are un pronunţat caracter creator şi un caiet-tip ar duce la şabloane, ar împiedica iniţiativele.

Ce ar trebui să cuprindă caietul dirigintelui pentru ca el să constituie un sprijin real în munca educativă, să-l ajute pe diriginte în cunoaşterea elevilor, în urmărirea evoluţiei lor, în stabilirea măsurilor ce trebuie luate pentru îndreptarea sau înlăturarea unei anumite situaţii?

Considerăm că un asemenea caiet ar putea cuprinde, de pildă, pe primele pagini, numele elevilor clasei, numele profesorilor, orarul clasei. Tot aici îşi va trece dirigintele planurile de muncă, programul de activităţi săptămînale, temele orelor de dirigenţie, însemnări de la şedinţele şi convorbirile cu profesorii clasei la care lucrează, cu instructorul superior de pionieri sau secretarul biroului U.T.M., cu părinţii, constatări asupra activităţii extraşcolare a elevilor etc. Toate acestea îi vor folosi în munca desfăşurată la orele de dirigenţie şi în aprecierea rezultatelor la învăţătură ale elevilor.

Cea mai mare parte a caietului dirigintelui credem că trebuie rezervată caracterizării individuale a elevilor. Pe foile destinate fiecărui elev, dirigintele poate nota datele personale ale acestuia, observaţii asupra comportării, a aptitudinilor sale, asupra evoluţiei lui la învăţătură, lacunele ce le are în pregătirea sa, măsurile ce trebuiesc luate pentru înlăturarea lor etc. Dirigintele trebuie să evite însă întocmirea unei evidenţe prea încărcate la aceste rubrici. De aceea el nu va nota de exemplu situaţia statistică la învăţătură sau alte date care privesc elevii, deoarece în afară de faptul că ele se găsesc în cataloage, ocupă un timp preţios care nu mai poate fi destinat numai muncii vii, concrete în rîndurile elevilor. Activitatea dirigintelui nu este apreciată după modul cum şi-a întocmit caietul, ci după rezultatele obţinute în munca educativă.

Fireşte, recomandările date aici cu privire la întocmirea caietului dirigintelui nu au un caracter obligatoriu. Fiecare diriginte este chemat să desfăşoare o activitate creatoare, subordonînd orice măsuri cu caracter organizatoric ţelului principal — educarea comunistă a elevilor.

Al treilea festival „I. L. Caragiale"

Festivalul „I. L. Caragiale", la care participă formațiile de artiști amatori de pe întreg cuprinsul patriei și care se află în prezent la cea de a treia ediție, se bucură de un binemeritat succes.

În regiunea Cluj, de pildă, această „competiție" cultural-artistică reunește un mare număr de oameni ai muncii, printre care multe cadre didactice. Pentru a afla unele amănunte în legătură cu desfășurarea festivalului pe plan regional am adresat tov. I. Chezan, șeful secției de învățămînt și cultură a Sfatului popular al regiunii Cluj, cîteva întrebări.

V-am ruga să amintiți, mai întîi, care au fost primele acțiuni întreprinse în regiunea dvs. pe linia popularizării festivalului.

— Încă din toamnă festivalul a fost larg popularizat de către casele raionale de cultură, directorii căminelor culturale și cadrele didactice. În același timp, prin secțiile de învățămînt și cultură raionale, prin Casa regională a creației populare și unitățile culturale subordonate s-au luat o serie de măsuri menite să asigure buna desfășurare a fazei inter-comunale a festivalului — evident cea mai importantă sub aspectul cuprinderii unor mase cît mai largi. Au fost repartizate textele necesare, ca și materiale de îndrumare. Învățătorii și profesorii au fost antrenați în pregătirea formațiilor artistice de amatori, Cu sprijinul unor actori și regizori profesioniști am pregătit diferite cursuri, conferințe, am indicat material metodic. Sute de cadre didactice, instructori ai formațiilor artistice sătești, au participat la aceste acțiuni.

Ce a adus nou tematica actualei ediții a festivalului?

Ca o primă observație : o tematică mai strîns legată de viață, de efortul unit al poporului nostru pentru desăvîrșirea construcției socialismului. Așa se și explică de ce repertoriul a contribuit din plin la mobilizarea maselor de oameni ai muncii de la sate în vederea realizării sarcinilor trasate de cel de al III-lea Congres al P.M.R. și de Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști. Mai bine de 90 la sută din echipele de teatru sătești au cuprins în repertoriul lor piese care tratează probleme actuale ale întăririi sectorului socialist al agriculturii : „Neamurile" de T. Bușecan, „Înfloresc pomii" de Kormos Gyula, „Baba Dochia" și „Brigadierul" de M. Davidoglu, „O să fie nuntă mare" de Lucia Demetrius, „Dragoste nu te pripi" de Sütö András etc.

De o frumoasă primire s-au bucurat și echipele de păpușari, conduse în majoritate de cadrele didactice. Prin materialele metodice trimise de Casa de creație din Cluj s-a arătat directorilor de cămine culturale și instructorilor care sînt căile cele mai bune de formare a colectivelor de păpușari și de realizare a materialelor necesare spectacolelor.

De asemenea, cadrele didactice care-și duc munca culturală la căminele culturale sătești au dat o atenție deosebită colectivelor de recitatori. De aceea numărul acestora a crescut considerabil. Aproape în fiecare cămin cultural există mai mulți recitatori și cititori artistici care au deja un bogat repertoriu — în majoritate din poezia și proza contemporană.

Ne-ați putea face un scurt bilanț al realizărilor dobîndite pînă acum în cadrul festivalului?

Cred că în această privință prezentarea comparativă cu situația din anul trecut este cea mai convingătoare. În acest an au luat parte la festival în regiunea noastră 728 de formații (față de 701 în 1960—61), cuprinzînd 8.463 de artiști amatori (în raport cu 6.583 în ediția precedentă). Numărul spectacolelor este și el în creștere : 3.099 față de 2.709, iar cel al spectatorilor s-a ridicat la 519.710 față de 400.900.

Sînt cifre care grăiesc de la sine.

Vreți să menționați cîteva colective care s-au evidențiat în această acțiune?

Pe lista fruntașilor trebuie să figureze colectivele de artiști amatori din comunele Gilău, raionul Huedin, conduse de profesorul Aurel Prigoană, colectivul din comuna Buru, raionul Turda, condus de învățătoarea Maria Triiu, cel din satul Măcicaș, raionul Cluj, condus de învățătorul Eugen Goga, ca și cel din comuna Horvatul Crasnei, raionul Zalău, condus de profesorul Iuliu Suciu.

În momentul de față echipele artistice care au fost selecționate pentru faza următoare a festivalului se pregătesc în vederea ridicării măiestriei artistice a interpreților. Dar și celelalte echipe, neselecționate, își continuă activitatea organizînd spectacole pentru țărănimea colectivistă. În cele mai multe cazuri instructorii acestor formații sînt cadre didactice care nu precupețesc nici un efort în a-și aduce contribuția la continua dezvoltare a mișcării artistice de amatori.

TIBERIU STAMA

La parcul Palatului pionierilor, în fața statuii simbolizînd Pacea, copiii se opresc adeseori

IN EXCURSIE

De curînd, studenții fruntași ai Institutului pedagogic de învățători din Cluj au făcut, împreună cu profesorii lor, o interesantă excursie cu autocarele pe ruta Cluj-Alba Iulia-Deva-Hunedoara.

Excursia a avut mai multe obiective : lărgirea cunoștințelor legate de trecutul de luptă al poporului nostru prin vizitarea unor locuri și monumente istorice, cunoașterea procesului de producție din uriașa „Cetate a oțelului" și cunoașterea frumuseților și bogățiilor patriei.

Primul popas a fost făcut la monumentul de la Mirăslău. Aici s-au evocat cîteva momente de glorie din trecutul poporului nostru în timpul lui Mihai Viteazul.

Mai stăruiau încă impresiile culese la Mirăslău cînd excursioniștii au ajuns în vechiul Apullum, azi Alba Iulia. Impunătoarea cetate construită în sec. XVIII, carcerele subterane și celula lui Horia, monumentul ridicat în memoria celor trei martiri de pe platoul „La Furci" — toate le-au vorbit studenților despre viața obidită de odinioară a poporului, despre lupta lui îndîrjită pentru dreptate, pentru o viață mai bună. Vizitarea acestor locuri a contribuit la dezvoltarea sentimentului de ură împotriva asupritorilor și a sentimentului de admirație față de trecutul de luptă al poporului nostru.

La Deva excursioniștii au fost întîmpinați cu multă căldură de elevii și cadrele didactice de la școala pedagogică din oraș. Aici, după organizarea unui rodnic schimb de experiență între cadrele didactice, elevii au prezentat un bogat program artistic.

A doua zi studenții clujeni, însoțiți de profesorii lor, au ajuns la Hunedoara. Ei au vizitat timp de trei ore vastul combinat siderurgic, primind numeroase explicații de la muncitorii, tehnicienii și specialiștii care i-au însoțit în tot timpul vizitei. Au asistat la deschiderea furnalului nr. 5 și la colectarea fontei topite, au poposit îndelung la sectorul cuptoarelor Martin, unde toate operațiile de muncă sînt mecanizate, au vizitat sectorul de laminare a produselor de oțel. În mijlocul oaspeților a venit apoi tov. Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste, care le-a vorbit despre minunatele realizări ale oțelarilor hunedoreni.

Excursia a continuat cu vizitarea castelului Huniazilor și a „orașului nou". Numeroasele blocuri impunătoare construite aici le-au demonstrat o dată mai mult studenților grija pe care o poartă partidul și statul nostru bunăstării oamenilor muncii.

Excursia la care au participat viitorii învățători a contribuit la lărgirea orizontului lor de cunoștințe, la dezvoltarea puternică a sentimentului lor de dragoste pentru patrie.

Prof. IOAN CÎMPEANU
Cluj

O nouă expoziție a copiilor

Și în acest an, la 1 Iunie se va deschide în București expoziția de desene ale copiilor (pînă la vîrsta de 17 ani) din școlile de toate gradele, avînd tema „Viața fericită în patria mea".

Pentru lucrările ce le vor prezenta la expoziție, micii creatori au posibilitatea să-și aleagă subiecte legate de viața fericită și activitatea oamenilor muncii și a copiilor din patria noastră — aspecte din munca desfășurată în fabrici și uzine, pe ogoare, pe șantiere și din realizările dobîndite în statul nostru socialist sub conducerea partidului pentru ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, peisaje oglindind frumusețile patriei, aspecte legate de prietenia cu copiii din lumea întreagă. De asemenea, lucrările ce se vor prezenta la concurs vor zugrăvi episoade din trecutul de luptă al partidului clasei muncitoare și aspecte din lupta pe care oamenii muncii din patria noastră o desfășoară, alături de celelalte țări ale lagărului socialist, pentru apărarea păcii.

În acest an la expoziție se vor prezenta și cusături naționale, broderii, mici confecții, împletituri, lucrări de traforaj etc. executate de elevi la orele de desen și la cercurile de desen și mîini îndemînatice.

Cele mai bune creații vor fi apreciate de către un juriu alcătuit din specialiști și reprezentanți ai organizațiilor obștești. Sînt instituite premii și mențiuni pe categorii de vîrstă (3—7 ani, 8—11 ani, 12—14 ani, 15—17 ani). Pentru fiecare categorie de vîrstă se vor acorda cîte un premiu I, cîte 2 premii II, cîte 3 premii III și 15 mențiuni. Premiile vor consta din aparate de radio, instrumente muzicale, biciclete, aparate de fotografiat, ceasuri de mînă, truse de stilouri etc., iar mențiunile din cărți, stilouri etc.

Toți participanții la expoziție vor primi diplome.

La expoziția de 1 Iunie din acest an, spre deosebire de anii trecuți, au fost invitați să participe și elevi de la școlile din Uniunea Sovietică, precum și din celelalte țări socialiste din Europa.

Lucrările cele mai bune vor fi trimise la expozițiile internaționale care se vor organiza în cursul anului în diferite țări din Europa, Asia etc.

Pentru reușita deplină a expoziției este necesar ca directorii școlilor din toată țara precum și secțiile de învățămînt și cultură raionale și regionale să creeze unui număr cît mai mare de copii posibilitatea de a-și trimite lucrările la expoziție. Acestea vor fi înaintate Ministerului Învățămîntului și Culturii pînă cel tîrziu la începutul lunii mai pentru a putea fi selecționate cu grijă de juriu.

Însemnări bibliografice

În Editura de stat didactică și pedagogică au apărut în ultimul timp o serie de studii și culegeri. Amintim cîteva din ele.

În colecția „Biblioteca pedagogică" s-a publicat volumul **Culegere de texte pentru munca diriginteli.** Lucrarea constituie un prețios ajutor în munca educativă. Un documentat studiu introductiv tratează despre rolul și munca dirigintelui, orele de dirigenție și tipurile lor, despre metodele folosite, despre calitățile și pregătirea dirigintelui. Grupate în cadrul unei bogate și variate tematici, textele cuprind pagini pe teme pedagogice din gîndirea genială și profund înnoitoare a clasicilor marxism-leninismului, cît și fragmente dintr-o serie de opere de frunte ale literaturii universale și autohtone. Tematica îmbrățișează probleme ca formarea concepției științifice despre lume, conștiința comunistă, ideal, fericire, patrie, patriotism, internaționalism proletar, lupta pentru pace, prietenia între popoare etc.

În cadrul colecției „Clasicii pedagogiei" au apărut lucrările : **R. Tagore — Articole despre educație și învățămînt, N. A. Dobroliubov — Texte pedagogice alese,** și **J. Locke — Texte pedagogice alese.** Volumele cuprind, pe lîngă textele alese din operele acestor mari gînditori, și documentate studii introductive, precum și bogate note, comentarii, indici critici, bibliografii etc.

Volumul „R. Tagore : Articole despre educație și învățămînt" apărut cu prilejul împlinirii a o sută de ani de la nașterea marelui gînditor indian, cuprinde studiile sale fundamentale în domeniul educației : Reforma învățămîntului, Probleme de învățămînt, Scopurile învățămîntului, Învățămîntul pentru femei, Învățămîntul și cultura, Scrisori despre Rusia, Criza civilizației etc.

Lucrarea privitoare la opera pedagogică a marelui revoluționar democrat rus — N. A. Dobroliubov — conține studiile sale de bază grupate în următoarea tematică : probleme de pedagogie școlară (despre problema autorității în educație, despre formarea deprinderilor etc.), probleme de pedagogie socială, istoria pedagogiei, manuale școlare, literatura pentru copii. Pe lîngă un aprofundat și documentat studiu, volumul înserează bogate note și comentarii și un indice bibliografic al operelor lui Dobroliubov și al studiilor despre el.

Cartea referitoare la J. Locke cuprinde opera acestuia : „Cîteva cugetări despre educație". Textele tratează despre educația fizică, morală și intelectuală și sînt însoțite de un documentat studiu introductiv, de amănunțite note și comentarii și de un indice bibliografic.

Volumele din colecția „Clasicii pedagogiei" conțin și un aparat ilustrativ de epocă (portrete, cărți, documente etc.), ceea ce le sporește valoarea documentară.

I. O.

A apărut Revista de pedagogie nr. 3-1962

În numărul 3 al revistei continuă discutarea **Problemelor școlii de 8 ani** în articolele : „Date preliminare privind experimentarea predării pe obiecte de către profesori la clasele mici" de conf. univ. **Paul Popescu Neveanu** și „Elemente noi în programa de limba rusă pentru școala de 8 ani" de **Maria Tarasova.**

Rubrica **Studii și cercetări** cuprinde articolele : „Observații asupra procesului de formare a unor deprinderi de muncă independentă la elevii școlilor profesionale" de lector univ. **Petre Pufan** ; „Instruirea practică alternativă a elevilor școlilor profesionale din sectorul industriei ușoare" de **Margareta Bontaș** ; „Unele concluzii preliminare privind instruirea în producție a elevilor din sectorul horti-viticol" de **Dimitrie Roman** și „Aspecte educative în presa românească pentru copii dintre cele două războaie mondiale" de **Tia Mureș.**

La rubrica de Consultații — Discuții — Cronică sînt incluse articolele : **Cornelia Prichea, Constanța Teodorescu și Traian Beciu** „Unele probleme privind lucrările agricole cu elevii primelor clase în școala de 8 ani" ; **Adriana Niculiu :** „Cum putem folosi orele la dispoziția profesorului în cadrul lecțiilor de limba și literatura română" ; **Lucia Andreiovici :** „Folosirea diafilmului și filmului în predarea literaturii române în învățămîntul seral" și **Walter Roth :** „Probleme de tiflopedagogie în dezbaterea unei consfătuiri de oftalmologie".

Revista cuprinde de asemenea rubricile De peste hotare și Critică și bibliografie.

Concurs

Institutul agronomic „T. Vladimirescu" din Craiova anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

1) Postul de conferențiar la disciplina „Organizarea I.A.S. și Legislația economică", poz. X/5 ;

2) Postul de conferențiar la disciplina „Matematici generale", poz. XVII/2 ;

3) Postul de conferențiar la disciplina „Tractoare-auto", poz. XX/1 ;

4) Postul de conferențiar la disciplina „Exploatarea P.M.T.", poz. XX/4 ;

5) Postul de conferențiar la disciplina „Reparații de mașini agricole", poz. XXII/2.

Pentru participarea la concurs, cei interesați urmează să înainteze, în termen de o lună de la publicarea anunțului de față, o cerere adresată Institutului agronomic „T. Vladimirescu" din Craiova, însoțită de următoarele acte : copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe ; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar ; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care își are funcția de bază ; memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat ; autobiografia.

Concursul se va desfășura în localul Institutului din Craiova, str. Al. I. Cuza nr. 31.

Data desfășurării concursului se va anunța ulterior.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 657 | vineri 20 aprilie 1962 | 8 pagini 25 bani

Urmăm învățătura marelui Lenin

La 22 aprilie se împlinesc 92 de ani de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin, marele dascăl al proletariatului, întemeietorul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și al primului stat socialist din lume. Intreaga viață a lui Lenin, activitatea lui rodnică și plină de abnegație pe tărîm social și politic sînt un măreț exemplu de slujire neabătută a cauzei clasei muncitoare, a idealurilor celor mai nobile ale omenirii.

Intre multiplele probleme cărora genialul conducător al clasei muncitoare le-a căutat și le-a găsit o strălucită rezolvare se află și acelea legate de educarea tinerei generații, de pregătirea ei pentru viață, ca o condiție absolut necesară succesului muncii de construire a societății noi.

★

In urmă cu ani, vizitînd încăperile vilei situate la cîțiva zeci de kilometri de Moscova în care Lenin și-a petrecut ultimii ani de viață, un coleg pedagog, privind pe îndelete biblioteca personală a marelui conducător al primului stat socialist din lume, observa mulțimea lucrărilor legate de problemele educației tinerei generații.

Imi amintesc acest moment parcurgînd impunătoarea culegere de articole și cuvîntări ale lui Vladimir Ilici Lenin despre învățămîntul public — compendiu al concepțiilor sale în problemele culturii, ale învățămîntului și ale educației comuniste, concepții care constituie baza pedagogiei sovietice. Articolele și cuvîntările lui Vladimir Ilici Lenin în problemele revoluției culturale și ale educației comuniste ale tineretului constituie de decenii, pentru Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, o stea călăuzitoare în lupta pentru dezvoltarea învățămîntului sovietic, pentru educarea tinerei generații de constructori ai comunismului.

In „Proiectul de rezoluție cu privire la atitudinea față de tineretul studios", prezentat la Congresul al II-lea al P.M.S.D.R., în celebrul articol „Socialismul și religia", publicat în anul 1905 în „Novaia Jizn", în articolul „Compoziția națională a elevilor în școala rusă", publicat în 1913 în „Proletarskaia Pravda" sau în atît de cunoscuta cuvîntare „Sarcinile Uniunilor Tineretului" rostită la al III-lea Congres general al Uniunii Tineretului Comunist din Rusia, ca și în multe alte zeci de articole și cuvîntări din diverse etape ale activității lui Lenin găsim o imensă bogăție de idei despre educație, instrucție, despre școala comunistă, despre rolul și sarcinile învățătorului în construcția socialistă.

Relevînd sarcinile tineretului în bătălia pentru făurirea unei vieți noi, Lenin arăta în permanență necesitatea ca tînăra generație să acorde întreaga atenție învățăturii, însușirii celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii absolut necesare constructorului unei lumi noi.

In același timp Lenin sublinia că nu orice mod de a învăța te ajută să te formezi ca adevărat comunist. Cunoașterea din carte a comunismului, cunoașterea lui din broșurile și operele comuniste nu are absolut nici o valoare fără muncă, fără participarea activă la lupta poporului muncitor, căci o asemenea cunoaștere menține vechea ruptură dintre teorie și practică caracteristică societății capitaliste. O asemenea pregătire este unilaterală, neconformă cu necesitățile vieții noi care are nevoie de oameni multilateral dezvoltați, de oameni îndemînatici, pricepuți în activitatea direct productivă, înarmați cu deprinderi de muncă și cu temeinice cunoștințe teoretice.

Așa dar, învățămîntul poate fi util cauzei comunismului, poate pregăti constructori ai noii societăți numai în măsura în care este legat de lupta pentru înlăturarea orînduirii bazate pe exploatare, de lupta pentru comunism, de viață și de munca direct productivă. Numai prin această îmbinare dintre muncă și învățătură, școala poate fi utilă măreței bătălii pentru făurirea secularelor visuri de fericire ale popoarelor.

Această idee a necesității continuei legături dintre școală și practică, a necesității de a lega permanent învățătura cu munca direct productivă, străbate ca un fir roșu cele mai importante dintre articolele și cuvîntările lui V. I. Lenin în legătură cu problemele școlii. Incă în articolul „La ce se gîndesc miniștrii noștri", elaborat la sfîrșitul anului 1897, Lenin scria: „nu-ți poți închipui un ideal de societate viitoare fără îmbinarea învățămîntului cu munca productivă".

I. SAVA

(Continuare în pag. 2)

Montarea unui separator trifazic în cadrul practicii de specialitate în atelierul-școală al Centrului școlar de construcții din București

In întîmpinarea zilei de 1 Mai

In aceste zile din preajma marii sărbători a oamenilor muncii din întreaga lume, cadrele didactice și elevii, alături de toți oamenii muncii din țara noastră, își sporesc eforturile pentru a obține rezultate mereu mai bune în activitatea lor. Eforturile principale sînt îndreptate mai ales spre ridicarea nivelului la învățătură, spre asigurarea încheierii cu succes a anului școlar. O mare atenție acordă școlile tot mai bunei desfășurări a muncii practice a elevilor, ca și antrenării lor în acțiuni patriotice.

Cititorii gazetei noastre au trimis redacției numeroase scrisori în care vorbesc despre munca însuflețită a învățătorilor și profesorilor în întîmpinarea zilei de 1 Mai.

La Școala de 8 ani nr. 8 din Iași, de pildă, s-au luat de curînd o serie de măsuri menite să asigure consolidarea cunoștințelor tuturor elevilor. S-au prevăzut, astfel, măsuri privind îmbunătățirea predării lecțiilor prin folosirea mai judicioasă a materialului didactic, prin organizarea mai bună a momentului fixării etc. Cadrele didactice întăresc legătura lor cu organizația de tineret și cu părinții elevilor. Pe această linie școala a organizat de curînd o ședință cu părinții, unde s-a discutat despre modul în care ei pot ajuta pe copiii lor să obțină rezultate tot mai bune la învățătură. (De la *Constantin Căruțașu*, Huși).

★

Elevii Centrului școlar de construcții din București lucrează cu mult avînt pe șantierul școlii lor. Aici s-au înălțat în scurtă vreme un nou corp de clădire cu opt săli de clasă, sală de lectură și cabinete școlare, patru ateliere spațioase și un grup social cuprinzînd un internat pentru 240 de elevi.

In noul corp al școlii, înălțat acum complet, elevii zugravi lucrează cu spor la tencuielile interioare. Ei și-au luat angajamentul să termine această lucrare pînă la 1 Mai.

Prin munca lor viitorii constructori au adus pînă în prezent Trustului de construcții care tutelează școala economii de mii de lei. (De la ing. *Mihai Tudose*, București).

★

Lucrînd alături de harnicii colectiviști pe ogoarele gospodăriei agricole colective „N. Bălcescu", elevii Școlii medii din comuna Bolintinul din Vale aplică în practică cele acumulate la lecțiile de cunoștințe agricole, științe naturale, chimie. Sub îndrumarea profesorilor, a inginerului agronom și a tehnicienilor din gospodărie elevii iau parte activă la muncile agricole din acest sezon : stropiri de primăvară împotriva dăunătorilor, însămînțări, precum și o serie de activități în ferma gospodăriei (de la *P. Ion*, Bolintinul din Vale).

Orientarea profesională

Fiecare părinte, gîndindu-se la fericirea copiilor săi, fiecare profesor, gîndindu-se la ziua de mîine a elevilor pe care îi instruiește și educă își pun firesc întrebarea „ce vor deveni aceștia în viață, care va fi aportul pe care îl vor aduce societății?".

Intrebarea cere un răspuns fundamentat pe o bună cunoaștere a capacităților elevilor. Ea și-l află pe măsură ce copilul înaintează în vîrstă, pe măsură ce părinții și profesorii îi cunosc posibilitățile, înclinațiile, pe măsură ce îl ajută să-și formeze și să-și dezvolte aptitudinile.

Datorită însă faptului că unii profesori și diriginți nu acordă acestei probleme toată atenția cuvenită, mai sînt elevi care se văd nevoiți să decidă singuri, sau consultîndu-se doar cu colegii, spre ce profesiuni să se îndrepte.

Or, problema orientării profesionale a elevilor, pentru ca la absolvirea școlii să se îndrepte spre profesiunea cea mai potrivită, nu este o simplă problemă personală, care îi privește numai pe tinerii respectivi, ci este în primul rînd o problemă de interes general, care prezintă o importanță deosebită pentru întreaga societate, pentru stat.

Și în regimul burghezo-moșieresc statul se ocupa de orientarea profesională — bineînțeles de pe pozițiile claselor avute, în interesul acestor clase și pentru a asigura menținerea și întărirea exploatării. Calea spre anumite profesiuni era deschisă numai fiilor celor avuți ; pentru fiii oamenilor muncii se rezervau însă, cu ajutorul numeroaselor bariere ce li se puneau în cale, doar profesiunile în care erau sortiți să fie victime ale exploatării.

In țara noastră, în care astăzi se desăvîrșește construirea socialismului, lucrurile s-au schimbat fundamental și în această direcție la fel ca în toate direcțiile vieții economice, social-politice și culturale. Căile spre oricare profesiune sînt deopotrivă deschise tuturor fiilor celor ce muncesc. Au dispărut, totodată, deosebirile dintre profesiunile considerate în trecut „superioare" și cele considerate „inferioare", toate profesiunile fiind la fel de utile societății dacă ele contribuie la ridicarea bunăstării poporului și la înfăptuirea țelului măreț al omenirii — comunismul.

După cum se știe, unul din principiile de bază ale orînduirii comuniste, chiar din prima sa fază, cere ca fiecare membru al societății să slujească societatea după capacitățile sale. Justa orientare profesională a tinerilor ce ies de pe băncile școlii constituie tocmai primul pas spre înfăptuirea acestui principiu.

Pentru a da societății tot ceea ce poate, orice membru al ei trebuie să aibă posibilitatea de a-și valorifica la maximum capacitățile sale. De aceea, cunoașterea posibilităților fiecărui copil încă din primii ani de școală, formarea, dezvoltarea și consolidarea capacităților lui de-a lungul anilor de școlaritate, ca și formarea deprinderilor de utilizare a acestor capacități și orientarea spre acea profesiune în care ele să poată fi valorificate la maximum constituie una din sarcinile cele mai importante ale școlii. Reiese clar de aici că orientarea profesională a tineretului școlar nu poate fi socotită drept o sarcină de moment, care se pune numai în pragul absolvirii școlii, ci cuprinde întreaga perioadă a anilor de școală.

Greșesc deci profund acei profesori care lasă problema orientării profesionale a elevilor lor exclusiv pentru ultima etapă a școlii, după cum procedează greșit și cei care lasă rezolvarea acestei probleme numai pe seama părinților, deoarece aceștia nu dispun de posibilitățile pe care le are școala pentru a cunoaște în adîncime capacitățile copiilor și a îndruma în mod organizat dezvoltarea lor.

Fără a neglija în nici un fel munca de orientare profesională a elevilor din celelalte clase, profesorii și îndeosebi diriginții claselor a VII-a și a XI-a trebuie să acorde acum o atenție mai mare elevilor acestor clase. In momentul acesta, cînd sînt chemați să spună un cuvînt hotărîtor pentru viitorul elevilor lor, ei au datoria să verifice încă o dată, printr-o observare mai atentă, colaborînd strîns cu organizațiile de tineret, părerile, concluziile formate de-a lungul anilor.

O mare importanță în îndeplinirea sarcinilor legate de orientarea profesională a tinerilor absolvenți o are cunoașterea documentelor de partid, îndeosebi a acelora care trasează perspectivele ce se deschid în fața fiecărei ramuri a economiei naționale, care stabilesc sarcinile privind pregătirea de cadre pentru economia națională. Congresul al III-lea al P.M.R. a pus în fața școlii sarcina ca în cursul planului de 6 ani să pregătească circa 260.000 muncitori calificați și peste 100.000 tehnicieni. Aceasta înseamnă că un mare număr de absolvenți a șapte clase trebuie să fie îndrumați spre școlile profesionale, iar o bună parte dintre absolvenții școlii medii spre școlile tehnice.

Incheierea colectivizării agriculturii — realizare de importanță istorică înfăptuită de poporul nostru sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn — pune de asemenea o serie de sarcini de care trebuie să se țină seamă în orientarea profesională a viitorilor absolvenți.

Ca urmare a succeselor obținute în încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani aproape toți tinerii în vîrstă de 14 ani vor absolvi în anul acesta învățămîntul obligatoriu de cultură generală. In fața lor se deschid trei căi: școala profesională sau de meserii, școala medie, intrarea în producție.

(Continuare în pag. 5)

Şcoala şi organizaţiile de tineret

O muncă pe care o îndrăgesc

E greu să nu îndrăgeşti munca de instructor de pionieri — muncă minunată care ajută la formarea oamenilor noi, constituind cel mai de preţ sprijin în activitatea instructiv-educativă.

Iată de pildă, anul acesta, împreună cu cadrele didactice şi activul pionieresc, am hotărît să urmărim cu deosebire formarea la elevi a unei atitudini conştiente faţă de învăţătură, socotind aceasta ca o verigă principală în pregătirea lor pentru viaţă. În acest scop am folosit numeroase acţiuni care cuprindeau sfere diverse. Făcînd acum un bilanţ sumar al activităţii noastre, pot afirma că cele mai multe roade le-au dat acţiunile menite să contribuie la educarea politică a elevilor.

Prin formele de activitate din ce în ce mai interesante pe care le folosim, organizaţia de pionieri din şcoală îşi aduce contribuţia la educarea comunistă a copiilor. Pionierii din unitatea noastă discută în cadrul detaşamentelor probleme ce se ivesc în şcoală, îi ajută pe pionierii şi şcolarii mai slabi la învăţătură.

Sub îndrumarea organizaţiei de partid din comună şi cu ajutorul cadrelor didactice, am reuşit să folosim în detaşamentele de pionieri forme de activitate potrivite vîrstei copiilor pentru ca activitatea să fie cît mai atractivă, am folosit întotdeauna activul pionieresc precum şi iniţiativa şi propunerile copiilor, i-am lăsat pe ei să organizeze diversele activităţi, iar noi i-am ajutat.

Colectivul de instructori din şcoală explică copiilor, pe înţelesul lor, cele mai importante evenimente politice interne şi internaţionale, realizările regimului democrat-popular. În acest scop se organizează în adunări de grupă, de detaşament, convorbiri legate de diferite evenimente interne şi internaţionale. De asemenea, îi ajutăm pe copii să cunoască trecutul de luptă al partidului. Organizăm adunări în care sînt invitaţi activişti de partid. Ei vorbesc copiilor despre trecutul de luptă al partidului, despre lupta oamenilor muncii, conduşi de partid, pe drumul desăvîrşirii construcţiei socialiste. De obicei, aceste adunări sînt urmate de programe artistice, de poezii şi cîntece despre patrie şi partid.

Pentru a-i ajuta pe copii să cunoască viaţa şi realizările patriei noastre am organizat numeroase adunări. Astfel, adunările pioniereşti „Înfloreşte ţara mea", „Călătorie imaginară pe harta raionului" s-au bucurat de mult succes. Curînd după aceste adunări o pionieră a venit cu propunerea să organizăm adunarea pionierească intitulată „Călătorie pe harta comunei noastre". La această adunare am invitat un colectivist bătrîn. El a vorbit copiilor despre trecutul satului nostru, arătînd cum era acesta pe vremea cînd el era tînăr. Bătrînul a povestit copiilor că pămîntul care astăzi aparţine colectivei, în trecut era proprietatea unui moşier. Astăzi, pe fosta moşie sînt zeci de case noi, avem o gospodărie agricolă colectivă, 3 şcoli. Copiii noştri se mîndresc cu satul lor.

Tot în vederea cunoaşterii raionului nostru am vizitat cu pionierii fabrica de rulmenţi din Bîrlad, fabrica de confecţii, Muzeul „Vasile Pîrvan" şi alte obiective.

Educaţia copiilor prin muncă a constituit o preocupare permanentă a noastră. Ea a contribuit la dezvoltarea respectului copiilor faţă de muncă şi faţă de cei ce muncesc, i-a făcut să devie mai conştienţi de însemnătatea pe care o are îndeplinirea îndatoririlor şcolare, mai disciplinaţi. Copiii au participat cu mult entuziasm la amenajarea şcolii, la recoltatul porumbului de la gospodăria agricolă colectivă din satul nostru, la plantarea unui teren de zece hectare cu pomi fructiferi şi puieţi de salcîm şi la alte munci obşteşti.

În atenţia organizaţiei de pionieri a stat mereu sarcina dezvoltării multilaterale a copiilor. Şezătorile pe care le-am organizat au făcut cunoscute copiilor cele mai valoroase opere ale scriitorilor noştri. Anul acesta şezătorile au fost închinate unor scriitori mult îndrăgiţi de copii — Ion Creangă şi Mihail Sadoveanu.

Instructorii se preocupă pentru ca în adunări, în excursii copiii să înveţe cîntece şi jocuri pioniereşti, care contribuie ca viaţa unităţii să fie voie bună, cîntec şi joc, atît de potrivite muncii noastre pioniereşti.

La noi au devenit tradiţionale concursurile „Cel mai bun cîntăreţ", „Cel mai bun dansator" etc. La concursul „Cel mai bun cîntăreţ" am descoperit cîţiva copii talentaţi care s-au prezentat la faza raională a concursului cultural-artistic al pionierilor şi şcolarilor, fiind selecţionaţi şi pentru faza regională.

Desigur, se pune întrebarea firească: Care este efectul activităţii noastre pioniereşti? Răspunsul l-ar putea da oricine ar vizita şcoala noastră, ar asista la lecţii, la adunările de detaşament ori de grupă, la activităţile obşteşti ori ar face o simplă lectură a gazetelor de perete. Pentru majoritatea copiilor învăţătura nu este o problemă personală, ci este socotită ca o sarcină obştească, ca o datorie patriotică. Aceasta se observă din felul cum se ajută între ei de felul cum ţin la prestigiul clasei şi al şcolii lor. În rîndul pionierilor şi şcolarilor domneşte o atitudine combativă, deschisă, de ajutor reciproc.

Desigur cele spuse aici sînt doar cîteva crîmpeie din activitatea noastră. N-aş vrea să se creadă nici că totul la noi este în perfectă ordine, că nu mai avem nimic de făcut. Mai trebuie să luptăm de exemplu împotriva mediocrităţii la învăţătură. Dacă în comparaţie cu anii trecuţi numărul elevilor corijenţi a scăzut simţitor, mai sînt încă destui elevi care trec clasa la limită. Dar folosind opinia sănătoasă care domneşte în rîndul pionierilor şi şcolarilor, sprijinind îndeaproape munca învăţătorilor şi profesorilor, care nu-şi precupeţesc eforturile, sîntem convinşi că în curînd toţi elevii şcolii vor învăţa bine şi foarte bine.

ELENA DUMITRICĂ
instructoare superioară de pionieri la Şcoala de 8 ani din comuna Perieni, raionul Bîrlad

Legătură strînsă

După alegerea noului activ pionieresc, în unitatea noastră s-au ţinut cu regularitate instruiri lunare cu activele de detaşament şi de grupă. În cadrul activităţilor educative am căutat să învăţăm cu activul pionieresc jocuri pioniereşti, precum şi cîntece despre patrie şi partid, care au fost apoi învăţate cu toţi pionierii.

În activitatea care se desfăşoară în unitatea noastră există o strînsă legătură între activul pionieresc, instructori şi cadrele didactice.

În centrul atenţiei noastre a fost lupta pentru obţinerea notelor bune, lupta împotriva mediocrităţii. Am înfiinţat grupe de întrajutorare, care au avut un rol însemnat în ridicarea nivelului la învăţătură al elevilor. Pentru stimularea elevilor buni la învăţătură am introdus poşta detaşamentului. În fiecare săptămînă, celor mai buni elevi le-am trimis felicitări. Aceste felicitări i-au stimulat pe copii Elevii slabi s-au străduit să înveţe şi ei bine. Pentru elevii slabi la învăţătură am cerut, prin scrisori, ajutorul părinţilor. Prin aceste metode am reuşit să obţinem rezultate frumoase. La sfîrşitul acestui trimestru, din 444 de elevi, numai 2 au rămas corijenţi. Pentru a-i ajuta pe copii să-şi petreacă în mod plăcut şi educativ timpul liber, unitatea de pionieri din şcoala noastră, în colaborare cu direcţiunea şcolii a organizat vizite la G.A.C. şi G.A.S., excursii la Bucureşti, Doftana, Sinaia. Aceste vizite şi excursii au avut ca scop cunoaşterea realizărilor şi frumuseţilor patriei noastre.

Un rol important în educarea copiilor l-au avut şi adunările pioniereşti. S-au ţinut adunări intitulate: „Oraşe noi pe harta ţării", „Mulţumim din inimă partidului" etc. În clasa a VII-a am organizat adunări intitulate: „Ce să fiu?" Aceste adunări au avut o influenţă pozitivă asupra elevilor: 19 elevi din clasa a VII-a sînt hotăriţi ca după terminarea anului şcolar să lucreze în agricultură.

De asemenea, am căutat să dezvoltăm la elevi dragostea faţă de avutul obştesc. În toamnă, elevii şcolii noastre au recoltat porumb de pe o suprafaţă de 35 ha. De asemenea, elevii au participat, după puterile lor, la construirea unei clase de curs. Prin vizitele efectuate la G.A.C. şi G.A.S. am dezvoltat la elevi dragostea pentru sectorul zootehnic. Cu sprijinul G.A.C., pionierii din unitatea noastră vor lua în grijă doi stupi de albine.

Dar în această privinţă noi trebuie şi putem să facem mai mult. Comitetul raional U.T.M. să îndrume organizaţiile U.T.M. din G.A.C.-uri şi G.A.S.-uri să trimită mai des la unităţile de pionieri de la sate tineri fruntaşi din sectorul zootehnic care să le vorbească pionierilor şi şcolarilor despre frumuseţea meseriei de îngrijitor de animale. Fără îndoială că astfel de întîlniri vor contribui ca tot mai mulţi absolvenţi ai şcolii de 8 ani să se îndrepte spre şcolile care pregătesc cadre pentru agricultură.

ELENA BRETOIU
instructoare superioară de pionieri la Şcolala de 8 ani din comuna Vieru, regiunea Giurgiu

Cele spuse în articolele publicate în rubrica de faţă reprezintă cuvintele rostite de instructoarele superioare de pionieri Elena Dumitrică şi Elena Bretoiu la şedinţa plenară lărgită a C.C. al U.T.M. din 3—4 aprilie 1962.

Un mic plan alcătuit în minte, înainte de a începe lucrarea scrisă

Primirea distincţiei pioniereşti — o sărbătoare pentru fiecare pionier din patria noastră.

Urmăm învăţătura marelui Lenin

(Urmare din pag. 1)

vă a tinerei generaţii: nici învăţămîntul şi studiile fără munca productivă, nici munca productivă fără învăţămînt şi studii făcute paralel n-ar putea fi ridicate la înălţimea cerută de nivelul actual al tehnicii şi al ştiinţelor".

De o mare însemnătate sînt de asemenea, însemnările făcute pe marginea tezelor Nadejdei Krupskaia despre învăţămîntul politehnic. In aceste însemnări scrise în 1920, Lenin a dat pedagogilor sovietici indicaţii concrete cu privire la felul în care trebuie înţeles învăţămîntul politehnic şi la ceea ce trebuie făcut practic din acest punct de vedere într-o primă etapă a construcţiei socialiste. Astfel, Lenin arăta necesitatea de a se trece la acel învăţămînt care oferă elevilor bazele teoretice pentru înţelegerea principiilor producţiei moderne şi deprinderi de muncă la nivelul producţiei moderne, la un sistem de învăţămînt care să lege strîns şcoala de viaţă, să îmbine învăţătura cu munca practică a elevilor în producţie.

V. I. Lenin arăta necesitatea ca în şcoala medie, pe lîngă înarmarea elevilor cu cunoştinţe de cultură generală (bazele ştiinţelor), şi de educarea lor ideologică, să li se formeze şi un orizont politehnic, ca ei să-şi însuşească „bazele (elementele) învăţămîntului politehnic". Această teză a lui Lenin privind formarea unui om multilateral dezvoltat presupunea însă nu numai introducerea unor sporadice activităţi practice în şcoală. Problema era mult mai profundă, căci legătura dintre şcoală şi practică reclama ampla antrenare a tineretului în munca productivă folositoare societăţii şi, în acelaşi timp, crearea tuturor posibilităţilor pentru ca masele de milioane de tineri din fabrici, de pe ogoare să-şi poată continua, muncind, învăţătura. Acest lucru, care nu a fost posibil în orînduirea capitalistă, a devenit o necesitate imediată în condiţiile victoriei luptei clasei muncitoare, în condiţiile construcţiei socialiste. In ciuda marilor greutăţi prin care trecea tînărul stat sovietic în primii ani ce au urmat Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, Partidul Comunist al Uniunii Sovietice a acordat tot sprijinul şcolii pentru organizarea învăţămîntului pe linia măreţelor idei ale lui Vladimir Ilici Lenin. Marile succese obţinute de-a lungul anilor de către şcoala sovietică în pregătirea uriaşelor detaşamente de cadre care au construit măreaţa orînduire socialistă sînt rodul traducerii în viaţă a genialelor idei ale lui Vladimir Ilici Lenin.

In istoria şcolii sovietice o importanţă cu totul deosebită au „Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice şi ale Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. cu privire la întărirea legăturii şcolii cu viaţa şi întărirea continuă a sistemului învăţămîntului public", teze care reprezintă o aplicare strălucită, la condiţiile construirii desfăşurate a comunismului, a învăţăturii leniniste cu privire la îmbinarea învăţămîntului cu munca productivă şi cu privire la învăţămîntul politehnic. „Sistemul învăţămîntului public este organizat în aşa fel — se spune în Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice — ca instrucţia şi educaţia tinerei generaţii să fie strîns legate de viaţă, de munca în producţie, astfel ca populaţia adultă să poată îmbina munca în sfera producţiei cu continuarea învăţămîntului profesional şi a studiilor, potrivit înclinaţiilor personale şi nevoilor societăţii. Învăţămîntul public întemeiat pe aceste principii va contribui la formarea membrilor multilateral dezvoltaţi ai societăţii comuniste, la rezolvarea uneia dintre cele mai importante probleme sociale — înlăturarea deosebirilor esenţiale dintre munca intelectuală şi cea fizică".

In Republica Populară Romînă, în anii regimului de democraţie populară şcoala a cunoscut prefaceri radicale, partidul nostru călăuzindu-se în întreaga sa politică şcolară după învăţătura marxist-leninistă cu privire la instrucţie şi educaţie, în care găseşte un tezaur nepreţuit de idei şi experienţă verificate de-a lungul întregii practici de construire a socialismului şi comunismului în U.R.S.S. Traducînd în viaţă învăţătura leninistă cu privire la şcoală şi educaţie, cadrele noastre didactice muncesc cu elan, sub conducerea partidului, pentru a creşte oameni de înaltă cultură, oameni care-şi dăruiesc toate forţele măreţei bătălii pentru continua înflorire a patriei.

In ajutorul cunoașterii elevilor

Cunoașterea particularităților psihice ale elevilor este o necesitate izvorîtă din însuși procesul educației comuniste.

Scopul educației comuniste, determinat de cerințele dezvoltării societății, impune un program unitar în vederea formării omului nou, constructor activ și conștient al socialismului și comunismului, cu o factură psihologică cerută de morala comunistă. Cum însă oamenii sînt foarte diferențiați, în funcție de marea varietate funcțională a activității nervoase superioare, de experiența de viață acumulată etc., pentru realizarea unui profil psihologic corespunzător omului comunist nu este suficient să cunoaștem numai particularitățile psihice generale, caracteristice unei anumite etape în dezvoltarea personalității copiilor, ci este necesar a cunoaște și ceea ce diferențiază un copil de alt copil de aceeași vîrstă — adică particularitățile sale individuale — și, ca atare, în cadrul tratării generale în procesul educației să știm să luăm în considerare și particularitățile individuale ale fiecărui copil. Numai o asemenea rezolvare a raportului dintre general și particular asigură eficiența educației, deoarece numai cunoscînd legile generale de dezvoltare a psihicului copilului, precum și particularitățile sale individuale, vom ști să acționăm în cunoștință de cauză în vederea formării celor mai caracteristice trăsături de caracter cerute de viață, de societatea noastră.

Educarea tinerei generații — ținînd seama de principiul tratării individuale — ne pune în fața marea posibilitate de a descoperi, chiar acolo unde particularitățile negative sînt evidente, acea însușire pozitivă pe care educatorul, considerînd-o drept veriga cea mai importantă din viața copilului, o va putea dezvolta la maximum, în defavoarea particularităților negative, care vor păli treptat, pînă la stingere.

Am putea spune, într-un mod alegoric, că stăpînirea legității dezvoltării psihice a copilului, ca și cunoașterea a ceea ce este propriu, individual, ne dă posibilitatea de „a asculta" ritmul dezvoltării psihice proprii fiecăruia dintre copiii care ne sînt încredințați spre a-i educa. Putem sesiza astfel momentul în care, în viața lui psihică, în ritmul normal al dezvoltării sale, se produce o deviere, o încetinire sau o stagnare și, în consecință, putem acționa pentru preîntîmpinarea ei sau, dacă s-a declanșat, pentru oprirea evoluției sale și revenirea la viața funcțională normală, așa cum, pe un plan cu totul deosebit, un inginer specialist, ascultînd mersul agregatului pe care-l conduce, va putea spune cu toată precizia unde începe defecțiunea numai pe baza unui sunet difuz în mersul normal al agregatului, pe care mulți nu-l vor putea intercepta sau diferența și, mai mult decît atît, el va putea indica ce trebuie făcut de urgență pentru a preîntîmpina oprirea agregatului.

Vorbind la cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. despre educația comunistă și dezvoltarea multilaterală a personalităților, tovarășul N. S. Hrușciov spunea : „Dacă tinerii puieți de pomi fructiferi sînt vătămați într-o măsură oarecare, cîtă muncă trebuie să cheltuim pentru a-i salva și a-i îndrepta ; dar nici aceasta nu reușește întotdeauna. Așa se întîmplă și cu oamenii din tînăra generație".

Marea majoritate a cadrelor didactice din țara noastră au înțeles acest mare adevăr și în munca lor depun eforturi susținute în vederea educării omului nou, multilateral dezvoltat. Ei au conștiința clară că acest deziderat poate fi atins numai dacă se acționează în cunoștință de cauză, prin studierea particularităților psihice ale elevilor, pentru a se putea preveni, frîna și stinge unele particularități negative din comportamentul lor.

Pentru aceasta se cere orientarea activității educative după ultimele cerințe ale pedagogiei și psihologiei științifice și o muncă perseverentă din care să nu lipsească pasiunea și abnegația.

În felul acesta a muncit o învățătoare de la Școala nr. 124 din Capitală care a primit să introducă în colectivul clasei I, pe care o conducea, un copil condamnat ca „needucabil" de fostul institut de igienă mintală. Pornind de la tezele pavlovismului, învățătoarea s-a străduit să aplice principiile psihologiei noi, și-a mobilizat toate forțele fizice și intelectuale și a reușit să-l facă pe copilul respectiv să se adapteze unei munci organizate, să devină chiar pionier în clasa a IV-a, cu toate devierile pe care le prezenta în activitatea nervoasă superioară în momentul introducerii lui în colectiv.

Nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că tratarea individuală are importanță nu numai pentru a frîna abaterile sau devierile din viața psihică a unor copii ce prezintă probleme sub raport pedagogic, ci trebuie privită ca un principiu general, ce se aplică întregului colectiv de elevi.

Într-o anchetă întreprinsă de noi, am auzit un învățător afirmînd : „Dacă în munca noastră am ține seama numai de marea varietate sub care se prezintă elevii în ceea ce privește sensibilitatea (emotivitatea) lor, sau numai de capacitatea diferențiată a receptivității lor, și încă ar fi suficient pentru a justifica necesitatea tratării individuale a copiilor în procesul instrucției și educației".

Prin ancheta întreprinsă am ajuns la concluzia că un mare număr de învățători și profesori sînt preocupați de această problemă importantă. Dar tot această anchetă ne-a demonstrat că bunele intenții sînt uneori frînate de faptul că nu toate cadrele didactice știu cum trebuie realizată în practică tratarea individuală.

Avînd în vedere rolul și importanța problemei, considerăm că este cazul să reamintim pe această cale, într-un mod concentrat (spațiul nepermițînd o tratare analitică de amănunt), unele păreri cu privire la metodele care pot fi folosite de profesori pentru cunoașterea particularităților psihice ale elevilor și la completarea fișei de caracterizare psihopedagogică.

Metodele de cercetare psihologică care pot fi aplicate de învățători și profesori sînt următoarele : observația, analiza psihologică a produselor activității copiilor, experimentul psiho-pedagogic și convorbirea.

Observația — ca metodă de cercetare — nu trebuie înțeleasă în sensul ei restrîns, ci efectuată ca o urmărire sistematică și perseverentă a reacțiilor copiilor — fie verbale, fie motorii — în toate împrejurările, în scopul relevării diferitelor aspecte ale vieții lor psihice. Observația oferă mari posibilități pentru obținerea datelor necesare caracterizării psiho-pedagogice a elevilor.

Unde observăm copilul ?

Îl vom observa, pe cît este posibil, în toate formele de activitate : la școală — în procesul de învățămînt, în recreație, în sala de lucrări practice, pe terenul școlar — pe stradă, acasă, la competiții sportive, la teatru, cinematograf etc.

Ce anume observăm ?

Chiar din definiția dată mai sus reiese că observăm atît reacțiile verbale ale copilului, cît și cele mai diverse reacții motorii. Vom înregistra astfel în caietul de observație răspunsuri la lecții, manifestările verbale în timpul jocului și în toate celelalte activități, faptele de conduită în toate împrejurările de viață — în relațiile cu societatea, cu colectivul din care face parte, în atitudinea față de muncă în general și în munca de învățătură în special — și chiar în felul de a se manifesta față de sine însuși. Fiecărei categorii de observații îi vom da o interpretare psihologico-pedagogică corespunzătoare.

În felul acesta îl cunoaștem mai bine pe elev și ca atare îl vom educa mai bine.

O cale importantă de cunoaștere a elevului este analiza psihologică a produselor activității sale. Produsele activității arată măsura dezvoltării psihicului în general și laturile sale dominante în special.

Ce anume produse ale activității vom analiza din punct de vedere psihic și pedagogic ?

Vom examina lucrări scrise de control curent, tezele trimestriale, compoziții libere, desene după natură, desene din imaginație, desene tehnice, referate prezentate la cercurile științifice, obiecte executate în cadrul lucrărilor practice, rezultate obținute în munca pe terenul școlar etc. Toate acestea pot spune mult despre lumea interioară a copilului : despre modul lui de a percepe lumea, despre felul reprezentărilor lui, despre calitățile sale de înțelegere, despre imaginația sa, despre aptitudinile, interesele, trebuințele și sentimentele sale etc.

În felul acesta metoda analizei produselor activității elevilor nu numai că completează observația, dar poate furniza indicii caracteristice dezvoltării psihice a elevilor. Ea permite studierea stadiului de dezvoltare la care s-a ajuns în cadrul procesului instructiv-educativ în școală, precum și a căii specifice pe care merge această dezvoltare.

Experimentul psiho-pedagogic poate fi folosit de cadrele didactice ca mijloc de control al datelor obținute pe calea observației și a analizei psihologice a produselor activității elevilor. Experimentul psiho-pedagogic cere o mai mare specializare. Cu toate acestea nu trebuie să se renunțe la această metodă, care poate furniza date precise asupra particularităților atenției, percepției, reprezentărilor memoriale sau ale imaginației, asupra gîndirii, aptitudinilor, asupra tipurilor de sistem nervos ș.a.m.d.

O importanță deosebită prezintă metoda convorbirii, deoarece prin intermediul ei putem obține date psihologice importante. Vom folosi fie discuția directă cu subiectul cercetat, fie conversația cu părinții, profesorii și alte persoane care îl cunosc. Este vorba nu de o convorbire oarecare, ci de o convorbire dirijată după un scop bine determinat, și anume scopul cercetării particularităților psihice ale elevului subiect. Ca atare profesorul își va formula în prealabil protocolul întrebărilor, în așa fel încît din răspunsuri să poată trage concluzii asupra convingerilor elevului, asupra opiniilor, preferințelor, trebuințelor și intereselor sale, asupra motivelor activității lui, asupra sentimentelor etc.

Convorbirea cu alte persoane despre subiectul cercetat poate confirma sau infirma cele constatate din convorbirea directă și contribuie, de asemenea, prin corelație, la îmbogățirea datelor la care s-a ajuns pe calea celorlalte metode.

Iată un model privind felul cum s-ar putea desfășura cercetarea pe calea acestor metode :

Datele biografice ale elevului : numele și pronumele, data nașterii, părinții, clasa, școala etc.

Data cercetării : 10.IV.1960.
Metoda folosită : Convorbire cu educatoarea.
Împrejurarea în care s-a făcut cercetarea : Vizită în parc.
Conținutul cercetării : Copil capricios, impulsiv, nesociabil, vrea să pună stăpînire pe cele mai frumoase jucării. Este crescut de bunica lui, mama murind cînd el avea 2 ani. Tatăl se îngrijește puțin de educația copilului. Acesta face acasă ce vrea, sub oblăduirea binevoitoare a bunicii.
Interpretarea psiho-pedagogică a cercetării : În perioada antepreșcolarității, cînd apar tendințele de independență ce se exprimă prin cuvîntul „vreau", nu i s-au elaborat frîne condiționate atît de necesare educației de viitor. Copil supraexcitabil, slabe forme ale inhibiției condiționate de diferențiere și întîrziere.

Data cercetării : 15.V.1960.
Metoda folosită : Convorbire cu bunica copilului.
Împrejurarea în care s-a făcut cercetarea : Vizită la domiciliu, prealabilă începutului de an școlar.
Conținutul cercetării : Bunica relatează fapte ale copilului : la 4 ani a tras fața de masă — agățîndu-se de ea — și a spart serviciul de masă. La 5 ani a stricat aparatul de radio etc.
Interpretarea psiho-pedagogică a cercetării : Se verifică lipsa formării frînelor condiționate și a inhibiției condiționate.

Data cercetării : 1.IX.1960.
Metoda folosită : Convorbire cu tatăl copilului.
Împrejurarea în care s-a făcut cercetarea : Vizită prealabilă începutului de an școlar.
Conținutul cercetării : „Sînt foarte mulțumit că începe școala — spune tatăl — în felul acesta se va strînge de pe drumuri. Eu nu am timp să mă ocup de el, bunică-sa nu are autoritate" etc. Într-o singură ocazie poate să-l liniștească și anume, atunci cînd începe să-i spună povești. De fapt, acum cunoaște multe povești și poate să le reproducă, chiar foarte închegat pentru vîrsta lui. Și mai are o plăcere deosebită pentru desenul cu creioane colorate".
Interpretarea psiho-pedagogică a cercetării : Se verifică cele constatate anterior. Un amănunt care va fi foarte important pentru educația copilului — și anume, interesul pentru povestire și desen. Se pune întrebarea ce posibilități are să redea în imagini o povestire. Întrebarea va fi urmărită în viitor și ea poate lămuri mersul educației copilului.

Data cercetării : 15.IX.1960.
Metoda folosită : Observația.
Împrejurarea în care s-a făcut cercetarea : Prima zi de școală.
Conținutul cercetării : Semne de vioiciune deosebită. Se acomodează repede cu noul mediu. Pînă la serbare aleargă prin curte, trecînd repede de la o activitate la alta. În timpul serbării întoarce capul cu repeziciune de la un stimulent la altul. Pe la mijlocul cuvîntării directorului pleacă din cerc și se oprește pe terenul de sport.
Interpretarea psiho-pedagogică a cercetării : Semne ale temperamentului coleric.

Data cercetării : 18.IX. 1960.
Metoda folosită : Observația.
Împrejurarea în care s-a făcut cercetarea : Lecția de povestire.
Conținutul cercetării: În timpul povestirii este foarte atent. După povestire desenează cu îndemînare unele aspecte ale povestirii.
Interpretarea psiho-pedagogică a cercetării : Se confirmă cele spuse de tatăl său, și anume prezintă interes deosebit pentru desen și povestire.

Cercetarea continuă în tot timpul anului.

La sfîrșitul anului profesorul sau învățătorul va alcătui caracterizarea psiho-pedagogică pe baza materialului faptic adunat și în funcție de programa studierii psihologice și pedagogice a elevului, desprinzînd trăsăturile esențiale, de bază ale personalității lui, adică ceea ce se repetă în mod constant atît din punct de vedere al trăsăturilor pozitive cît și al celor negative.

Acestui tablou psihic trebuie să-i adăugăm ceea ce se întrezărește în profilarea personalității elevului și mijloacele educative necesare frînării trăsăturilor negative și dezvoltării nelimitate a particularităților pozitive. În cazul de mai sus se vor indica mijloacele necesare frînării manifestărilor nesociale, modificării particularităților genotipice colerice pe calea educației continue a interesului pentru o activitate selectivă artistică, pentru care manifestă interes.

Pe baza acestei caracterizări se continuă în clasa a II-a acțiunea educativă asupra copilului.

Munca trebuie continuată an de an, în așa fel încît la absolvirea școlii caracterizarea să oglindească linia de dezvoltare a elevului și orientarea sa profesională. Continuitatea cercetării capătă în felul acesta o reală semnificație socială și un caracter de utilitate practică, ajutînd la integrarea cu succes a viitorului cetățean în lupta pentru comunism.

Cercetarea psihologică efectuată de învățători și profesori trebuie să se desfășoare după un plan bine orientat, cu scopuri formulate anterior și o planificare ce va fi urmărită cu rigurozitate.

Planul trebuie să cuprindă problemele psihologice și pedagogice cele mai importante — și anume : 1) date generale asupra elevului ; 2) particularitățile proceselor psihice ale elevului în cadrul procesului de învățămînt ; 3) particularitățile specifice ale comportamentului ; 4) însușirile psihice caracteristice ale elevului.

La prima categorie de probleme se vor nota datele biografice ale elevului : a) data și locul nașterii și cînd a început să vorbească și să meargă ; b) dacă dezvoltarea fizică corespunde vîrstei cronologice ; c) de ce boli a suferit în trecut ; d) ocupația părinților — domiciliul actual și starea lor materială și culturală. Dacă au preocupări pentru educarea copilului, relațiile existente între părinți, precum și între ceilalți membri ai familiei ; e) dacă copilul are un regim de viață în familie ; f) preocupările copilului în afara celor școlare — cercul de prieteni, ce influență exercită asupra lui etc.

În general se vor trece fapte din biografia copilului care au avut sau pot avea o anumită influență pozitivă sau negativă asupra vieții lui psihice.

La a doua categorie de probleme se vor urmări : a) particularitățile sensoriale și perceptive în cadrul procesului de învățămînt ; b) procesele psihice ce fac trecerea de la cunoașterea senzorială la cunoașterea logică — reprezentările, memoria, imaginația. Se va urmări cum se manifestă în cadrul procesului de învățămînt, ce particularități deosebite prezintă această categorie de procese psihice de cunoaștere ; c) gîndirea și posibilitățile de înțelegere ale elevului ; d) spiritul de observație ; e) stăpînirea de sine ; f) sentimentele dominante ale copilului.

La a treia categorie de probleme se vor urmări aspectele legate de : a) atitudinea copilului față de colectivul clasei, al școlii; b) atitudinea sa față de colegii lui ; c) atitudinea sa față de muncă (munca de învățătură, munca în sala de lucrări practice și pe terenul școlar, munca în familie, munca obștească) ; d) cum își organizează munca de învățătură ; e) cum își organizează timpul liber ; f) disciplina elevului în clasă, în școală și în afară de școală.

La a patra categorie de probleme se va urmări : a) ce trebuințe are elevul ; b) ce interese manifestă ; c) motivarea învățăturii sau a celorlalte forme de muncă ; d) ce aptitudini are ; e) trăsăturile temperamentale ; f) ce trăsături de caracter prezintă (trăsăturile de caracter se vor studia atît în funcție de cerințele de la punctul 3) cît și în funcție de trăsăturile dominante care colorează întreaga lui activitate).

Urmărirea atentă a acestor probleme și consemnarea lor perseverentă asigură cunoașterea psihicului fiecărui copil și eficiența muncii de educare a omului nou.

conf. univ. N. ȘIPOȘ
lector univ. N. MATEI

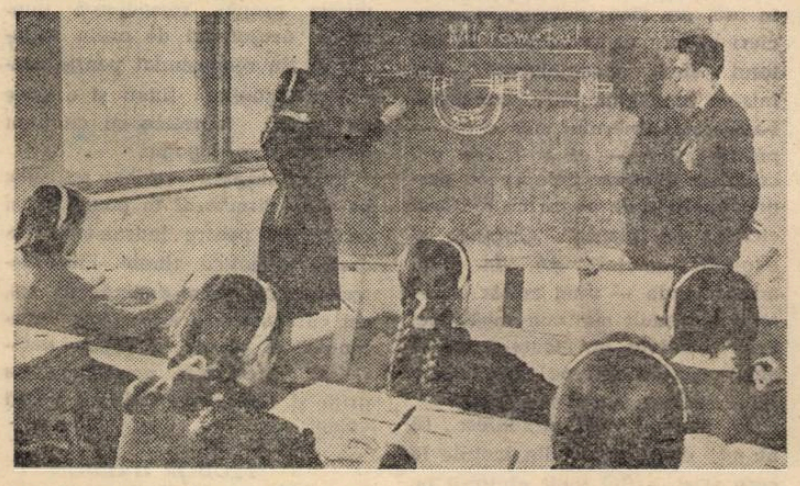

Aspect de la o oră de fizică în clasa a X-a a noii școli medii din Drăgănești, regiunea București

Numeroşi pionieri din Bucureşti şi din localităţile apropiate vizitează la fiecare sfîrşit de săptămînă cele mai importante obiective din trecutul istoric şi din viaţa economică şi culturală a Capitalei. Iată un grup de pionieri vizitînd uzinele „Tudor Vladimirescu"

Pentru încheierea cu succes a anului şcolar

MĂSURI EFICIENTE

La Şcoala medie nr. 1 din Buzău, problemele legate de încheierea anului şcolar au fost discutate în şedinţa consiliului pedagogic încă la sfîrşitul trimestrului trecut.

Analizînd activitatea desfăşurată de-a lungul trimestrului al II-lea, cadrele didactice au căutat să vadă în ce direcţie rezultatele muncii au fost mai slabe şi care sînt măsurile cele mai eficiente pentru ca aceste rezultate să fie îmbunătăţite în ultimul trimestru al anului şcolar. A reieşit că o atenţie deosebită va trebui să fie acordată claselor a X-a „D", a X-a „B" şi a XI-a „E", care rămăseseră în urmă faţă de celelalte clase. S-a hotărît de aceea ca directorul şi directorul adjunct al şcolii să sprijine în permanenţă munca profesorilor care predau la aceste clase şi să urmărească felul cum evoluează elevii, pentru a putea lua la timp măsurile cele mai potrivite.

Considerînd că de buna planificare şi organizare a muncii didactice depind în mare măsură rezultatele cu care se va încheia anul şcolar, colectivul pedagogic de la Şcoala medie nr. 1 din Buzău a acordat la începutul trimestrului al III-lea o mai mare grijă alcătuirii judicioase a planurilor calendaristice. Planurile au fost astfel concepute încît să dea profesorilor nu numai posibilitatea de a transmite cunoştinţele noi ce urmează să fie predate în acest trimestru, ci şi de a reveni asupra unor cunoştinţe predate în trimestrele anterioare şi în legătură cu care elevii au unele neclarităţi sau lacune. Fiecare plan a fost supus apoi dezbaterilor colective în şedinţele comisiilor metodice pe specialităţi. Pe baza observaţiilor făcute în aceste şedinţe profesorii şi-au îmbunătăţit apoi planurile, care au fost înaintate conducerii şcolii.

Un alt aspect pe care l-au avut în vedere profesorii de la Şcoala medie nr. 1 din Buzău atunci cînd au luat măsuri pentru a asigura încheierea în bune condiţii a anului şcolar a fost legătura cu organizaţia U.T.M. şi cu familiile elevilor. Sprijinind munca şcolii, comitetul U.T.M. a luat măsuri ca în adunările generale U.T.M. şi în şedinţele organizaţiilor de grupă pe clasă să fie temeinic analizată situaţia la învăţătură. Criticarea elevilor care nu dau atenţia cuvenită studiului şi popularizarea metodelor folosite de elevii fruntaşi au contribuit la mobilizarea colectivelor din fiecare clasă la o muncă susţinută în vederea ridicării nivelului de cunoştinţe.

La cîteva zile după ce a început trimestrul, şcoala a convocat o şedinţă la care au fost invitaţi în special părinţii elevilor cu rezultate mai slabe la învăţătură. Aici au fost discutate cauzele datorită cărora unii dintre elevi îşi neglijează îndatoririle şcolare şi nu dau răspunsuri bune la lecţii şi li s-au făcut părinţilor recomandări asupra felului cum să organizeze acum, în preajma încheierii anului şcolar, regimul copiilor lor şi cum să supravegheze îndeplinirea de către aceştia a îndatoririlor lor şcolare.

Desigur, rezultatele muncii dintr-o şcoală depind în cea mai mare parte de seriozitatea cu care muncesc profesorii. De aceea toată atenţia lor este îndreptată acum spre cît mai buna pregătire şi desfăşurare a lecţiilor, spre folosirea celor mai eficiente metode de predare. Profesorii de matematică şi de limba romînă, îndeosebi cei la care s-au înregistrat rezultate mai slabe, se preocupă de utilizarea într-o mai largă măsură a exerciţiilor aplicative care contribuie la fixarea şi consolidarea cunoştinţelor predate.

Pentru a-i aduce pe elevii rămaşi în urmă la nivelul colegilor lor, cadrele didactice organizează meditaţii. În scopul de a se preveni supraîncărcarea meditaţiile se desfăşoară organizat, după un orar săptămînal, numai cu elevii care au nevoie de un ajutor suplimentar. Acestora le sînt lămurite problemele pe care nu le-au înţeles la lecţiile predate anterior şi la lecţiile curente, astfel încît să le fie clare toate cunoştinţele studiate în cursul anului.

Unul din punctele principale cuprinse în planul de măsuri adoptat de colectivul pedagogic al Şcolii nr. 1 din Buzău îl constituie intensificarea muncii de îndrumare şi control. În acest scop directorul şcolii, tov. Constantin Niculescu şi directoarea adjunctă, tov. Maria Diaconescu folosesc cu bune rezultate asistenţele la lecţii. Cunoscînd din trimestrele anterioare disciplinele şi clasele cărora trebuie să li se acorde mai multă atenţie, ei îşi concentrează îndeosebi atenţia spre aceste discipline şi clase. După ce asistă la lecţii ei fac observaţii şi dau îndrumări concrete profesorilor pentru ca aceştia să-şi îmbunătăţească munca în viitor. Aşa, de exemplu, după ce a asistat la o oră de chimie, ţinută la clasa a IX-a „A", directorul a atras atenţia profesorului asupra faptului că a rezervat prea puţin timp comunicării noilor cunoştinţe ceea ce a dăunat deplinei lor înţelegeri de către elevi. Totodată el i-a arătat că lecţia respectivă — „Proprietăţile fizice ale elementelor din tabloul lui Mendeleev" — i-ar fi dat posibilitatea să lege noile cunoştinţe de unele cunoştinţe predate anterior pe care le-ar fi putut reîmprospăta astfel în memoria elevilor. De asemenea, asistînd la una din orele de dirigenţie ţinute la clasa a VIII-a „A", oră în care s-a discutat despre felul cum îşi duc la bun sfîrşit îndatoririle de şcolari elevii din clasa respectivă, tov. Constantin Niculescu a sesizat că s-au purtat discuţii cu caracter general, fără referiri concrete la situaţia clasei respective. El i-a arătat dirigintei după oră că, mai ales în această perioadă ea ar fi trebuit să axeze discuţiile pe problemele privitoare la felul cum învaţă elevii, să analizeze situaţia la învăţătură a unora dintre ei şi să arate ce au de făcut pentru a o îmbunătăţi pe viitor.

V. OCTAVIAN

Pregătirea elevilor din clasa a XI-a

Ca şi la alte şcoli, la Şcoala medie din Moineşti toate eforturile cadrelor didactice sînt orientate acum spre încheierea cu succes a anului şcolar. În legătură cu aceasta una dintre principalele probleme o constituie pregătirea elevilor din clasele a XI-a, care urmează să se prezinte la sfîrşitul anului şcolar în faţa comisiei pentru examenul de maturitate.

Majoritatea profesorilor care predau la aceste clase se străduiesc să folosească toate mijloacele pentru ca elevii să fie cît mai bine pregătiţi. Profesorul de matematică Ilie Parastan, de pildă, utilizează îndeosebi metoda rezolvării de exerciţii şi probleme. El şi-a propus să efectueze cu elevii exerciţii privind capitolele „Radicali", „Sisteme de ecuaţii şi inecuaţii", „Ecuaţii exponenţiale şi logaritmice" ş.a. Pentru recapitularea cunoştinţelor predate în anii anteriori profesoara de limba romînă Maria Almăşan poartă cu elevii, în orele de consultaţii, discuţii pe teme ca „Literatura în secolele 16-17-18", „Şcoala ardeleană", „Primii noştri poeţi", „Literatura din perioada paşoptistă" etc. Din materia anului curent profesoara insistă îndeosebi asupra temelor privitoare la literatura realist-socialistă. Şi profesoara de economie politică şi socialism ştiinţific, tov. Elena Luca, se preocupă de recapitularea cunoştinţelor căpătate de elevi în clasa a X-a. Ea discută, de pildă, cu ei probleme privind modurile de producţie, legile economice ale orînduirilor sociale etc. Un aspect important al muncii acestei profesoare îl constituie grija de a ajuta pe elevi să aprofundeze tezele cuprinse în documentele Congresului al III-lea al P.M.R. şi Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. În acest scop ea a pregătit un bogat material didactic alcătuit din scheme, planşe, grafice.

O atenţie deosebită dă utilizării materialului didactic şi profesorul de ştiinţe naturale, tov. Gheorghe Grecu. El se bazează în mare parte pe acest material în recapitularea unor probleme ca „Dovezi paleontologice, embriologice, anatomice şi fiziologice care stau la baza teoriei evoluţioniste a lui Darwin", „Metode folosite de Miciurin în transformarea naturii plantelor" etc.

Prof. G. IULIAN
inspector la secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Moineşti

Din experienţa directorilor de şcoli

Cum sînt sprijinite în muncă tinerele cadre didactice

Printre multiplele sarcini ce revin directorului de şcoală este şi aceea de a îndruma cu atenţie şi dragoste pe tinerele cadre didactice în scopul ridicării continue a măiestriei lor profesionale.

Proaspeţii absolvenţi, ca de altfel şi cadrele didactice cu puţină vechime în învăţămînt, deşi dispun de o temeinică pregătire profesională, manifestă oarecare nesiguranţă şi aceasta, mai ales atunci cînd în activitatea lor se ivesc situaţii noi, neprevăzute şi mai dificile pe care trebuie să le rezolve. E de datoria directorului de şcoală de a preîntîmpina astfel de neajunsuri printr-o muncă stăruitoare şi bine orientată, pentru ca într-adevăr tinerele cadre să găsească în colectivul didactic al şcolii un reazim sigur şi de nădejde. În ce direcţie îndrumăm tinerele cadre, prin ce mijloace realizăm îndrumarea şi ce scopuri urmărim nu mi se pare lipsit de importanţă şi tocmai despre aceasta mi-am propus să vorbesc în rîndurile de mai jos.

La începutul acestui an şcolar, în colectivul nostru didactic au venit doi tovarăşi tineri. Amîndoi îşi începeau atunci munca didactică şi se înţelege că, pe lîngă entuziasmul specific tinerilor la început de carieră, trăiau şi anumite temeri inerente începutului. Mi-am propus să-i sprijin intens în predarea lecţiilor, ca şi în ceea ce priveşte participarea la viaţa internă a şcolii şi la viaţa social-politică şi cultural-sportivă a satului.

În cele ce urmează mă voi referi numai la primul obiectiv — sprijinul dat în predare. In vederea realizării acestui obiectiv am folosit asistenţele la lecţii, lecţiile deschise, popularizarea prin interasistenţe a celor mai bune metode de predare ale cadrelor didactice fruntaşe şi cu o îndelungată experienţă la catedră. De asemenea, le-am dat tinerelor cadre recomandări bibliografice pentru ridicarea nivelului lor profesional.

Am planificat cu grijă asistenţele mele la orele lor, cu 3-4 zile înainte de a mă duce să asist la o lecţie. M-am pregătit pentru aceste asistenţe ca şi cum eu aş fi fost cel care urma să le predea elevilor o lecţie sau alta. Cum dispuneam de planificarea materiei pe care şi-au alcătuit-o cei doi profesori, munca mea de îndrumare era mai uşor de realizat deoarece ştiam cu mult înainte ce lecţie urmează în ziua şi ora respectivă şi mă puteam pregăti din timp. Astfel, în vederea asistenţei la lecţia de istorie „Viaţa oamenilor primitivi în epoca pietrei" predată în clasa a V-a, după ce am studiat atent tema, mi-am întocmit o schiţă de plan a lecţiei. În plan am indicat şi ce material didactic (existent în şcoală sau care eventual ar fi putut fi procurat) trebuia să însoţească lecţia. După ce am asistat la oră, am făcut numeroase aprecieri asupra ei, avînd grijă să arăt totul fără menajamente, dar într-un mod stimulativ. Bunăoară, i-am arătat tînărului meu coleg — printre altele — că ar fi fost necesar să ilustreze cele spuse despre uneltele de piatră cu ajutorul ciclului de planşe „Originea şi evoluţia omului" ş.a. În felul acesta lecţia — i-am arătat eu — ar fi fost mult mai convingătoare. Prin observaţiile făcute cred că am reuşit să ajut pe tînărul profesor să muncească mai bine.

În general mă străduiesc să nu-mi scape nimic din lecţiile la care asist, astfel încît ajutorul pe care îl dau cadrelor tinere să fie cît mai complet. Bunăoară, mă aflam nu de mult în clasa a V-a la o oră de limba romînă, la unul din profesorii noştri tineri. Tema lecţiei era lectura literară a schiţei „Vizită" de I. L. Caragiale. Abia după analiza schiţei, după fixarea cunoştinţelor, profesoara s-a gîndit la realizarea laturii educative a lecţiei, despărţind-o cu bună ştiinţă, de conţinutul propriu-zis al predării. În asemenea condiţii firească că, în ciuda tuturor străduinţelor, discuţia se desfăşura anevoie. Elevii răspundeau plictisiţi, printr-un laconic „da" sau „nu", aşteptînd vădit tema pentru acasă. Profesoara necăjită, stăruia totuşi... Cînd am discutat pe marginea orei, am întrebat-o pe profesoară de ce a procedat aşa. Mi-a răspuns că a intenţionat să scoată şi mai mult în evidenţă aspectul educativ al lecţiei. I-am arătat atunci că tocmai în această despărţire arbitrară a celor două aspecte ale unui proces unic, organic legat — procesul instructiv-educativ — constă principala greşeală pe care a comis-o. Rupînd latura educativă a lecţiei de cea instructivă dovedea lipsă de orientare pedagogică, întrucît cele două laturi ale lecţiei trebuie să se realizeze concomitent în tot cursul lecţiei.

Tot pentru a ajuta în muncă pe tinerele cadre didactice am folosit lecţiile deschise. Pentru aceasta am luat legătura cu responsabilii comisiilor metodice pe şcoală şi am hotărît ţinerea mai multor lecţii deschise la diferite discipline pentru tinerele cadre. Pregătindu-se cu atenţie şi dispunînd de un bogat material didactic, profesorii care au ţinut aceste lecţii au reuşit să ofere colegilor mai tineri exemple bune, ilustrînd felul cum trebuie condusă şi antrenată clasa în timpul predării, care trebuie să fie atitudinea profesorului la lecţie, folosirea judicioasă a timpului, a materialului didactic, a hărţii şi a tablei. La o oră de geografie la clasa a IV-a, învăţătorii tineri au avut de pildă, nu numai un model de schemă bine alcătuită, dar au văzut cum o asemenea schemă făcută pe tablă îi ajută mult la fixarea cunoştinţelor.

După un plan stabilit în cele mai mici amănunte cu comisia metodică din şcoală, cadrele didactice tinere au fost ajutate să înveţe din experienţa celor mai în vîrstă şi în ceea ce priveşte buna planificare a materiei, întocmirea unui caiet de observaţii asupra elevilor, aprecierea cunoştinţelor lor şi formele de stimulare a acestora la învăţătură.

Am avut satisfacţia să constat ulterior că multe din lucrurile pe care tinerii pedagogi le-au văzut cu prilejul lecţiilor deschise, al schimbului de experienţă cu cadrele vîrstnice, au fost aplicate cu bune rezultate.

Cunoscînd îndeaproape lipsurile ce se mai manifestă în activitatea cadrelor tinere, am schiţat un plan de măsuri cu principalele direcţii în care trebuie să intensific sprijinul meu. În special mi-am propus remedierea anumitor neajunsuri de ordin metodic şi am recomandat pentru studiu pedagogilor tineri şi o serie de lucrări teoretice cu conţinut didactic şi pedagogic.

Există desigur variate mijloace pe care directorul le poate folosi cu succes pentru îndrumarea cadrelor didactice tinere. Eficacitatea acestor forme depinde de noi, cei care avem o experienţă îndelungată şi cărora ne revine datoria să ne ocupăm permanent, cu grijă şi răbdare, de tinerii noştri colegi.

TEODOR HARDON
directorul Şcolii de 8 ani, comuna Rînzeşti raionul Bîrlad

Aplicații practice

Păstrarea unei legături permanente cu întreprinderile în care lucrează muncitorii-elevi constituie pentru profesorii din școala noastră un mijloc important de a contribui la ridicarea calității predării. Vizitele la locul de producție al elevilor dau profesorilor posibilitatea de a culege exemple pe care le folosesc apoi în lecții.

Într-o lecție de matematică, de pildă, s-au adus dintr-o întreprindere cîteva bucăți de tablă în formă de triunghi, care trebuiau tăiate în formă de dreptunghi, în așa fel încît să se obțină cît mai puține deșeuri. Elevii au calculat dreptunghiul de arie maximă ce putea fi obținut din tabla de formă triunghiulară. Altă dată, cu prilejul unor aplicații la lecția despre poligoanele regulate înscrise în cerc, s-a calculat numărul poligoanelor regulate necesare executării unei porțiuni de pavaj cu plăci în formă de triunghi echilateral, de pătrat sau exagon.

De asemenea, la fizică, la tema „Echivalentul mecanic al căldurii", s-a calculat forța de tracțiune medie dezvoltată de motorul unui camion „Steagul Roșu", cunoscîndu-se randamentul motorului, distanța parcursă și timpul cît a mers.

În orele de chimie s-au purtat discuții despre procesele de fabricare a amoniacului, a acidului azotic și a îngrășămintelor azotoase, s-au adus exemple de substanțe folosite de muncitori în procesul polimerizării etc.

Exemplele de acest fel contribuie mult la legarea învățămîntului de munca productivă a elevilor.

Prof. V. DULAMANGIU
secția serală a Școlii medii nr. 1 din Piatra Neamț

Orientarea profesională

(Urmare din pag. 1)

De bună seamă, o parte din absolvenții clasei a șaptea, în special dintre cei din mediul rural, doresc să lucreze de pe acum în gospodăriile agricole colective alături de părinți. Școala i-a și înarmat în acest scop cu cunoștințe și deprinderi de muncă agricolă. Problema care se pune pentru aceșita este ca profesorii să-i ajute să aplice în viață cunoștințele și deprinderile căpătate, să și le dezvolte la locul de muncă.

În ceea ce privește orientarea spre învățămîntul profesional sau mediu a celorlalți elevi, trebuie să se țină în primul rînd seama de capacitățile lor fizice și psihice, cît și de aptitudinile lor. Trebuie orientați spre școala medie acei elevi care au manifestat înclinații pentru studierea disciplinelor teoretice, iar spre învățămîntul profesional tinerii cu aptitudini pentru activitățile practice, care dovedesc interes pentru tehnică. În privința orientării spre învățămîntul profesional lucrurile nu se pot însă opri aici, ci este nevoie să se precizeze de pe acum spre ce fel de școală anume se vor îndrepta elevii. Diriginții, profesorii au datoria să le arate perspectivele economiei regiunii, ce școli funcționează în cadrul ei, pentru ce meserii pregătesc acestea cadre. Pentru absolvenții din mediul rural este necesar să se pună în primul rînd accentul pe școlile care pregătesc cadrele necesare agriculturii socialiste: mecanizatori, zootehnicieni, horticultori, viticultori etc., ca și pe școlile care pregătesc constructori, în timp ce la orașe trebuie să se scoată în evidență școlile care dau o pregătire în meseriile legate de industria specifică localității, spre școlile de metalurgie, de electrotehnică, instalatori pentru construcții, de chimie etc.

În același timp, cadrele didactice au datoria să arate tinerilor care se îndreaptă spre producție sau spre școlile profesionale că au posibilitatea să urmeze mai tîrziu cursurile serale ale școlii medii, să îmbine învățătura cu munca productivă, mergînd astfel pe drumul arătat de partid pentru obținerea unei calificări profesionale tot mai înalte.

De o mare atenție trebuie să se bucure și orientarea profesională a viitorilor absolvenți ai școlii medii. După cum se știe, învățămîntul superior a căpătat în anii puterii populare o dezvoltare tot mai largă, extinzîndu-se în mod deosebit învățămîntul tehnic superior, învățămîntul agronomic și cel pedagogic. Economia noastră, în fața căreia Congresul al III-lea al P.M.R. a deschis măreț perspective, are nevoie de tot mai mulți ingineri, agronomi, profesori. Spre aceste ramuri trebuie să fie îndrumați cei mai mulți tineri. Firește, nu poate fi neglijat nici învățămîntul universitar spre care vor fi îndrumați în primul rînd tinerii ce au aptitudini deosebite pentru disciplinele teoretice și care au perspectiva să devină buni cercetători și oameni de știință.

În ultimii ani, paralel cu învățămîntul superior s-a dezvoltat și învățămîntul care pregătește cadre medii de tehnicieni și muncitori de înaltă calificare. Orientării viitorilor absolvenți ai clasei a XI-a spre acest învățămînt trebuie să i se acorde o deosebită atenție, punîndu-se accentul pe școlile care pregătesc tehnicieni necesari industriei de bază, operatori pentru industria chimică, tehnicieni pentru agricultură, zootehnicieni, tehnicieni pentru construcții etc.

Mulți din tinerii care termină școala medie își manifestă dorința de a merge să lucreze direct în producție, fiind conștienți de faptul că introducerea tehnicii moderne, mecanizarea și automatizarea ridică tot mai mult munca fizică la nivelul muncii intelectuale, că muncitorul viitorului trebuie să fie un om cult, cu un bogat bagaj de cunoștințe. Diriginții, profesorii sînt chemați să-i sprijine arătîndu-le spre ce întreprinderi, spre ce profesii să se îndrepte.

Toți tinerii din școlile noastre trebuie ajutați să pătrundă înțelesul bogat al cuvintelor tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, care arăta că drumul cel mai sigur spre învățămîntul superior, spre o calificare profesională înaltă duce prin școala muncii în fabrică, în uzină, în mină, în gospodăria agricolă de stat, în gospodăria agricolă colectivă.

La îndemîna diriginților și cadrelor didactice stau numeroase mijloace de a le face cunoscute viitorilor absolvenți cele mai potrivite profesiuni și a-i ajuta în alegerea lor, colaborînd îndeaproape în această privință cu organizația de tineret. Ei vor putea folosi în acest scop îndrumătoarele care prezintă școlile profesionale și tehnice pe ramuri de producție, pe regiuni, îndrumătorul pentru învățămîntul superior și diferitele prospecte difuzate de școli și institute de învățămînt. Discuțiile pe teme legate de frumusețea și profilul anumitor profesiuni, întîlnirile cu muncitori, tehnicieni, ingineri, cu conducători de întreprinderi și gospodării agricole colective, cu elevi din școlile profesionale și tehnice sau cu studenți au o mare influență pozitivă asupra elevilor. De asemenea, sînt de o mare utilitate vizitele în întreprinderi, în G.A.C. și G.A.S., în școli profesionale și tehnice, care dau tinerilor posibilitatea să cunoască mai bine specificul și frumusețea fiecărei meserii, condițiile în care vor învăța mai departe și îi ajută să-și precizeze preferințele.

Preocupîndu-se cu atenție de orientarea profesională a tineretului școlar, îmbinînd interesele generale ale societății, nevoile de cadre ale fiecărei ramuri a economiei cu înclinațiile și preferințele tinerilor, cadrele didactice vor ajuta ca fiecare tînăr să ajungă la locul potrivit, în care va putea folosi cel mai bine toate capacitățile sale și în care va simți pe deplin satisfacția pe care o dă munca, bucuria de a ști că își aduce contribuția la desăvîrșirea construcției socialiste, la trecerea spre comunism.

CONSTANTIN MINCĂ

Învățămînt seral

Metode specifice de predare a matematicii

În predarea matematicii tipul de lecție cel mai răspîndit este și în învățămîntul seral, ca și în învățămîntul de zi, lecția mixtă. Fiecare verigă a ei capătă însă în școlile serale aspecte specifice, determinate de condițiile în care se desfășoară.

Verificarea însușirii cunoștințelor din tema predată anterior, de pildă, este tot atît de necesară în învățămîntul seral ca și în învățămîntul de zi. Dar în școala serală se pune cu mai multă tărie problema alegerii potrivite a temelor pentru verificarea cunoștințelor din lecția precedentă, astfel încît acestea, cuprinzînd pe cît posibil tot ce este esențial în temă, să se poată efectua totuși cît mai rapid, pentru a se rezerva suficient timp pentru lecția nouă. Să luăm ca exemplu, bunăoară, lecția de algebră din clasa a IX-a la care urmează să se predea funcția exponențială și unde se verifică însușirea cunoștințelor privind generalizarea noțiunii de exponent. În școala de zi se obișnuiește să se parcurgă toate exercițiile din manual. Acest lucru nefiind decît rareori posibil în școala serală se impune alegerea celor mai reprezentative. Nu vom cere deci la verificarea cunoștințelor exercițiile complicate cuprinse în manual la demonstrarea de identități sau de valori numerice, căci dacă nu reușim să le rezolvăm în timp util în clasă nu putem recurge la procedeul utilizat uneori la cursul de zi, unde spunem: „Continuați acasă". Astfel de exerciții vom rezerva pentru lecțiile de recapitulare sau pentru orele de consultații. La verificarea acestor cunoștințe, ca și la verificarea tuturor cunoștințelor care urmăresc formarea deprinderilor de calcul, mai intervine încă un element specific școlii serale. În timp ce la școala de zi, dacă e vorba de calcule, se obișnuiește să li se ceară elevilor ascultați justificări numai cînd fac o greșeală sau întîmpină o dificultate (în afară de cazul cînd întrebarea se referă ea însăși la o demonstrație) în școala serală, ai cărei elevi, fiind oameni maturi, au dezvoltată mai ales memoria logică, este bine să se ceară însoțirea permanentă a calculelor de justificări care constituie tocmai suportul memorizării.

La lecția la care ne-am referit, de pildă, vom cere elevilor să arate că:

$$a^{\frac{2}{3}} \times a^{\frac{3}{4}} = a^{\frac{2}{3}+\frac{3}{4}}$$

deoarece la înmulțirea puterilor exponenții se adună.

Din lecția privind generalizarea noțiunii de exponent este esențial ca muncitorii-elevi să cunoască regulile de efectuare a operațiilor cu puteri avînd exponenți negativi și fracționari și să înțeleagă semnificația acestor exponenți. Pentru însușirea regulilor de efectuare a operațiilor sînt foarte indicate și exercițiile scurte care cuprind mai multe operații ca, de pildă $\left(a^{\frac{1}{2}}\right)^{-2}$ și a^{-3} etc.

Pregătind predarea noilor cunoștințe, profesorul din școala serală trebuie să repete sistematic și mai amănunțit decît la școala de zi toate cunoștințele necesare așa încît muncitorii-elevi să înțeleagă pe deplin lecția în clasă, neavînd timp să stăruie prea mult asupra ei acasă. Astfel, la lecția despre funcția exponențială vom reaminti noțiunea de dependență funcțională și modul cum se întocmește graficul (cu ajutorul funcțiilor studiate). Pentru ca elevii să poată afla valorile funcției exponențiale e necesar să cunoască semnificația exponenților negativi și fracționari. Această ultimă etapă de pregătire a noilor cunoștințe poate fi împletită cu verificarea cunoștințelor, mai ales dacă s-au dat pentru ora respectivă exerciții ca, de pildă, aflarea valorii lui 8 ridicat la diverse puteri cu exponenți negativi și fracționari. Astfel, după verificarea temei tabloul de variație al funcției exponențiale $y=8^x$ va fi complet pregătit pe tablă, ceea ce ne va ajuta să cîștigăm timp. Această permanentă grijă pentru a folosi cu maximum de randament timpul lecției, rezervînd cît mai mult pentru predarea noilor cunoștințe, caracterizează întreaga metodică a predării în învățămîntul seral.

În desfășurarea lecției noi vom căuta, desigur, să folosim cu toată eficiența experiența din producție a muncitorilor-elevi, acordînd o mare grijă fixării parțiale a cunoștințelor după fiecare unitate logică a acestora și motivînd studiul fiecărei probleme.

În cazul funcției exponențiale, ca și în cazul oricărei reprezentări grafice este bine să folosim și să dezvoltăm în mod corespunzător capacitatea de a citi un grafic pe care muncitorii-elevi au dobîndit-o în producție. Este mult mai important ca proprietățile funcției exponențiale să fie „văzute" de elevi decît să le demonstrăm numai algebric. Demonstrația „dacă m > n atunci $r^m > r^n$" de exemplu, este mai puțin convingătoare și mai puțin trainică decît imaginea punctului mișcîndu-se de la stînga la dreapta pe axa orizontală (care reprezintă valoarea lui x), însoțit în fiecare poziție a sa de o verticală egală cu valoarea corespunzătoare a lui y.

În afară de motivarea studiului funcției exponențiale în lumina cerințelor predării logaritmilor, este bine să se caute exemple cu privire la importanța acestei funcții în fizică și tehnică, arătîndu-se, de exemplu, că intensitatea curentului în selfconductor sau tensiunea de încărcare a unui condensator variază după o curbă care reprezintă o funcție exponențială. De asemenea, este bine să-i stimulăm pe muncitorii-elevi să caute și să aducă pentru ora următoare exemple adecvate de la locul lor de producție.

La fixarea cunoștințelor, efectuarea unui exercițiu asupra cunoștințelor învățate este întotdeauna de dorit. În cazul lecției discutate este indicat să se reprezinte o altă funcție, decît $y=8^x$, al cărei tablou a fost pregătit la verificarea cunoștințelor. Respectarea acestei cerințe este de mare importanță pentru a asigura înțelegerea problemei, astfel încît toți elevii să-și poată face temele pentru ora următoare.

Dacă lecția a fost însușită bine, printre exercițiile date ca temă poate figura și unul care să pregătească lecția următoare, ceea ce stimulează foarte mult. De exemplu, le putem cere ca temă reprezentarea unei funcții exponențiale cu $a < 1$, urmînd ca în clasă să se desprindă concluziile.

Pentru a veni în ajutorul muncitorilor-elevi în ceea ce privește desfășurarea studiului lor individual este folositor ca lecția să se încheie cu efectuarea unei scheme pe tablă (și, bineînțeles, în caietele elevilor). Schema, care va cuprinde punctele esențiale ale lecției, va constitui un plan de lucru pentru studiul individual efectuat acasă ca și un plan de expunere a cunoștințelor în cadrul verificării la ora următoare. În exemplul nostru, schema lecției ar putea arăta astfel: 1. Ce este funcția (exemple); 2. Funcția exponențială (exemple); 3. Reprezentarea grafică a funcției (exerciții); 4. Proprietățile funcției (de urmărit și explicat pe grafic); cazul $a > 1$.

Prof. ELENA OPREANU

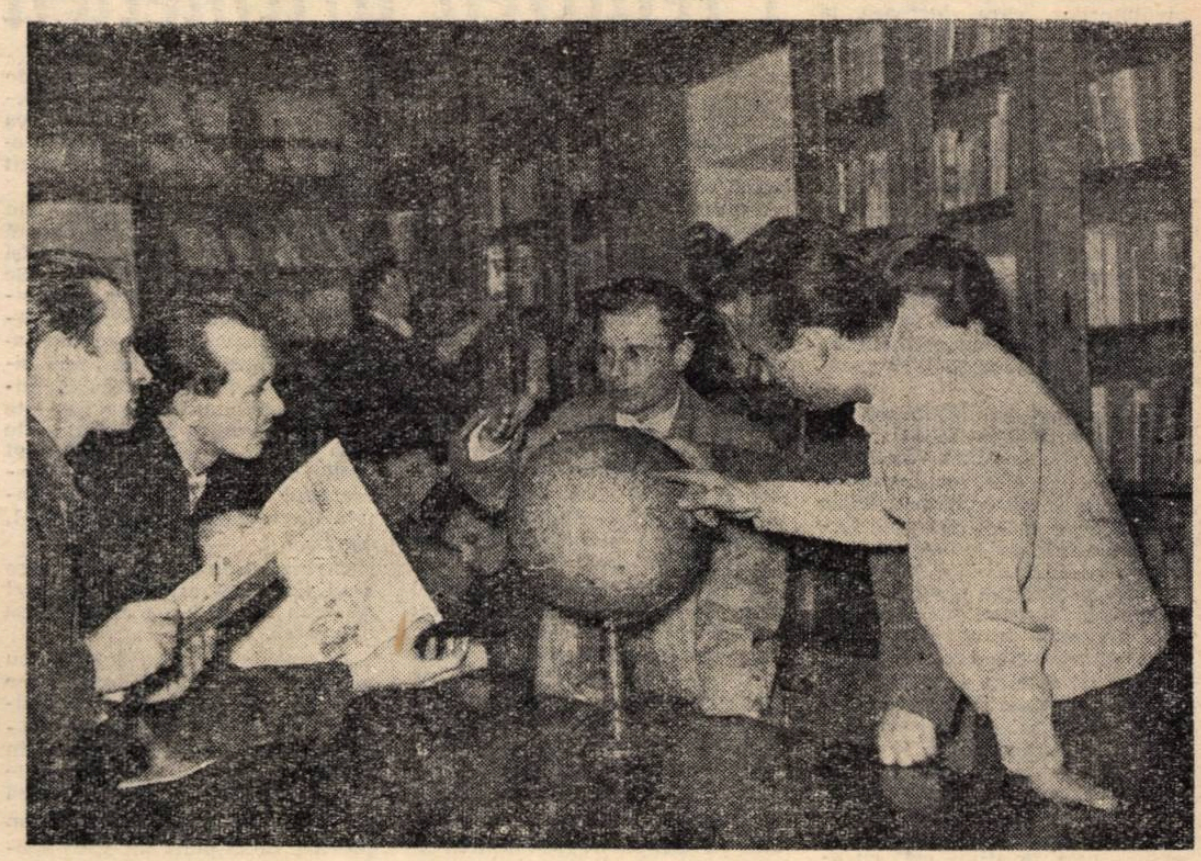

O interesantă discuție pe teme de politică internațională, desfășurată la clubul întreprinderii, între muncitorii-elevi de la uzinele „I. C. Frimu" din Sinaia

*Cu grijă, cu dragoste *) pentru viitorii oţelari*

Grupul şcolar profesional şi tehnic din Hunedoara pregăteşte muncitori calificaţi în diferite meserii atît pentru combinatul siderurgic din Hunedoara cît şi pentru noul combinat de la Galaţi. Pentru a dezvolta la elevi interesul, dragostea şi mîndria faţă de profesiunea aleasă s-au organizat în cadrul şcolii profesionale întîlniri cu muncitori care au vorbit elevilor despre dezvoltarea combinatului în anii regimului democrat-popular, despre munca siderurgiştilor noştri în trecut şi în prezent. În cadrul practicii de producţie se leagă strînse prietenii între elevii şcolii profesionale şi muncitori. Noi avem elevi în anul III care încă de pe acum sub conducerea şi îndrumarea oţelarilor mai vîrstnici, au reuşit să elaboreze ei înşişi şarje de oţel şi de fontă.

Meseria de oţelar este într-adevăr foarte frumoasă, dar ea cere multe cunoştinţe, cere să stăpîneşti bine tehnica înaintată.

Ce am făcut noi în secţii ca ucenicii oţelari să cunoască cît mai bine această meserie ? În primul rînd ne-am ocupat ca ucenicii să capete un temeinic instructaj prealabil asupra lucrărilor pe care vor avea să le execute. Conducerea sectorului nostru a stabilit ca de două ori pe săptămînă maiştrii să ţină lecţii practice. De asemenea, elevii sînt invitaţi şi la lectoratele organizate în cadrul secţiei la care iau parte ingineri, tehnicieni, maiştri, muncitori. În toate secţiile noastre muncitorii se ocupă de ridicarea nivelului profesional al ucenicilor şi elevilor.

Pentru a îmbunătăţi activitatea de îndrumare concretă a elevilor în timpul practicii, este necesar ca Ministerul Învăţămîntului şi Culturii să studieze problema asigurării unui maistru-instructor care să se ocupe efectiv de calificarea tinerilor,

O altă metodă utilizată cu succes la noi în sector este aceea de a adînci cunoaşterea de către elevi a proceselor tehnologice prin difuzarea în rîndul lor a buletinelor informative cu privire la problemele de tehnică şi tehnologie înaintată.

Pentru a stimula interesul elevilor faţă de noutăţile din domeniul în care se pregătesc, cred că este bine ca în şcoli să fie larg popularizate cărţile tehnice cele mai recente, să se facă expuneri, să se afişeze scurte recenzii pe panouri speciale.

Ar fi bine să se înfiinţeze o cutie de întrebări şi răspunsuri. Dacă un elev vrea să cunoască o problemă despre furnal, despre oţelărie şi nu ştie ce anume să citească la bibliotecă să poată pune în cutie întrebarea, şi să primească apoi răspunsul de la cei mai competenţi specialişti.

Consider că ar fi bine ca, din timp în timp, la perioade bine stabilite, să apară o „revistă a şcolii" în care elevii cei mai bine pregătiţi la o anumită specialitate să arate cum au procedat pentru a ajunge la nivelul respectiv de pregătire.

Aşa cum am arătat, între muncitorii din cadrul combinatului nostru şi ucenici există o strînsă legătură. Noi ne ocupăm cu dragoste să-i creştem, să-i educăm pe aceşti tineri. Sînt organizate o serie de acţiuni la care noi îi chemăm pe ucenici, iar aceştia, la rîndul lor, invită pe muncitori să ia parte, împreună cu familiile lor, la reuniunile pe care le organizează la şcoală.

În reuşita tuturor acestor acţiuni un rol de cea mai mare însemnătate îl are colaborarea strînsă între comitetul U.T.M. al Combinatului siderurgic şi comitetul U.T.M. al şcolii. Săptămînal membrii comitetelor U.T.M. discută cu maiştri secţiilor situaţia la învăţătură a ucenicilor, căutînd continuu cele mai bune forme pentru a dezvolta dragostea tinerilor faţă de profesie.

Aplicînd metodele despre care am vorbit, căutăm să dăm an de an cadre tot mai bine pregătite.

ŞTEFAN TRIPŞA
Erou al Muncii Socialiste

*) Cuvîntul rostit de tov. Ştefan Tripşa la şedinţa plenară lărgită, a C.C. al U.T.M. din 3—4 aprilie 1962.

Confecţionarea mulajelor pentru pomicultură

In vederea asigurării unui material didactic cît mai bogat pentru predarea lecţiilor de pomicultură mi-am propus ca, alături de selecţionarea şi păstrarea plantelor culese de pe cîmpul experimental horticol, din pepiniere, în cadrul excursiilor sau obţinute prin schimburi cu şcolile apropiate, să antrenez elevii în confecţionarea unor mulaje care să reprezinte mai ales diverse soiuri de fructe. In această privinţă am folosit un procedeu însuşit din experienţa Facultăţii de horticultură din Bucureşti şi care, cred, poate fi aplicat cu succes atît în şcolile agricole cît şi în şcolile de cultură generală pentru confecţionarea materialului didactic necesar lecţiilor de botanică şi cunoştinţe agricole.

Iată cum am procedat. Am ales mai întîi, împreună cu elevii, cîteva exemplare de fructe din cele mai tipice pentru fiecare soi, bineînţeles, în anotimpul potrivit. Un exemplar urma să servească pentru obţinerea tiparului, iar celelalte ca model pentru colorat. Fructul ales ca model pentru tipar a fost uns cu pastă de săpun, în timp ce din praf de ipsos cernut, pus într-o cutie de conserve şi amestecat cu apă, am obţinut o pastă subţire în cantitatea necesară pentru formă. Pe masa de lucru pregătisem un geam pe care am aşezat o ramă din lemn (poate fi şi de carton) în care încăpea fructul. Am turnat în interior pasta de gips, în aşa fel ca să cuprindă fructul pînă la jumătate. Am împlîntat apoi fructul în pastă cu partea unde se găseşte caliciul, în aşa fel ca să poată fi scos cu uşurinţă, avînd grijă să nu atingă geamul, ci să rămînă la o distanţă de 0,5 cm de fund.

Fructul a fost lăsat în gips pînă ce acesta s-a întărit (circa 10 minute). Apoi am desfăcut rama şi am curăţat faţa formei din jurul fructului, astfel ca baza ei să fie perpendiculară pe fruct şi netedă. După aceasta am uns cu pastă de săpun baza formei şi fructul, am pregătit o nouă cantitate de pastă de gips şi am turnat-o peste tot restul fructului (atunci cînd am avut siguranţa că-l vom putea scoate cu uşurinţă) sau numai peste o parte a acestuia (dacă pentru deschiderea formei era necesar ca mulajul să fie alcătuit din cîteva piese). După ce am turnat tiparul în întregime, l-am lăsat să se răcească timp de 20—30 minute. Apoi am desprins cu atenţie părţile turnate, am scos fructul şi am lăsat forma să se usuce.

Cu un burghiu de 10 mm (sau cu un briceag ascuţit la vîrf) am făcut în tipar o gaură ca o pîlnie, care ne-a servit pentru turnatul gipsului în interiorul formei. Apoi am uns tiparul în interior cu o soluţie de şerlac în spirt denaturat. După uscare am întins în interior şi pe feţele care se îmbină o pastă formată din parafină solvită în petrol, iar apoi, înainte de folosire, pastă de săpun. Am montat tiparul la loc astfel ca părţile să se suprapună exact, am legat forma la exterior cu sfoară sau cu sîrmă subţire şi am turnat prin orificiul făcut în interiorul tiparului, pînă la mai mult de jumătate, pastă de gips fluidă. Am astupat orificiul cu degetul şi am întors forma în toate sensurile, pentru ca pasta să se repartizeze uniform peste tot. Am lăsat timp de 20—30 minute, după care am desfăcut tiparul cu vîrful unui cuţit, astfel ca modelul turnat să iasă gol în interior.

Am mai folosit şi alt procedeu. Anume, înainte de a îmbina tiparul, am introdus în interior un ghemotoc de hîrtie şi apoi am turnat gipsul pînă s-a umplut. In felul acesta, după mai multe încercări, am obţinut mulaje egale în greutate cu fructul natural.

In vederea colorării am uns de 2—3 ori mulajul uscat cu ulei de in fiert pînă ce s-a îmbibat uniform. Am folosit şi un procedeu mai economic : am introdus mulajele de gips în parafină topită la 90—100 grade C pînă ce s-au îmbibat bine, fără a se forma un strat de parafină la suprafaţă.

Pentru a picta fructele cu uşurinţă fără ca să le ţinem în mînă le-am aşezat pe un stativ. Acesta este format dintr-un postament executat dintr-o scîndurică pe care s-a înfipt un cui sau o sîrmă cu vîrful ascuţit în sus. Aici am aşezat fructul cu partea unde se găseşte codiţa sau caliciul.

Am început lucrul cu culoarea de bază. Apoi, pe măsură ce aceasta se usca, am adăugat nuanţele. Bineînţeles, pentru toată această operaţie am cerut sprijinul profesorului de desen. După cîteva zile, timp în care mulajul s-a uscat pe deplin, l-am introdus cu atenţie într-o baie de parafină topită la o temperatură de 75—85 grade C. In cazul cînd, după ce a fost scos din parafină, fructul prezenta defecte, l-am introdus din nou în baie. Desprinzînd apoi cu uşurinţă praful de parafină am corectat defectele picturii şi am repetat operaţia de parafinare. Apoi am modelat caliciul şi am fixat cu parafină codiţa naturală la locul ei.

In felul acesta am executat pentru pomologie mulaje de mere, pere, prune, gutui, cireşe, iar pentru legumicultură mulaje pentru diferite soiuri de roşii, vinete, ardei, gogoşari, castraveţi, dovlecei, ridichi etc., care ne-au fost de o deosebită utilitate în predare.

ING. V. MOLEAVIN
Şcoala profesională viticolă din Huşi

Demonstraţie practică în atelierul Şcolii profesionale a uzinelor „Republica" din Bucureşti

RECENZIE

Predarea aritmeticii la clasa I

Apărută nu de mult în Editura didactică şi pedagogică, lucrarea „Predarea aritmeticii la clasa I", elaborată de un colectiv de învăţători este utilă tuturor învăţătorilor care lucrează la clasa I şi mai ales începătorilor.

Cititorul găseşte în paginile ei sugestii preţioase pentru alcătuirea planurilor celor mai importante lecţii. Modelele de planuri pe care le cuprinde sînt în general bine concepute, dînd indicaţii asupra materialului intuitiv ce poate fi folosit şi sugerînd unele procedee adecvate formării reprezentărilor matematice. În felul acesta lucrarea oferă învăţătorilor un punct de plecare în organizarea lecţiilor de aritmetică, le îmbogăţeşte cunoştinţele de metodică şi îi ajută să-şi lărgească experienţa.

De exemplu, planul lecţiei cu tema „Înmulţirea numărului 2 pînă la 10", prezintă metodica desfăşurării acestei lecţii, respectînd cerinţele de ordin psihologic şi pedagogic în tot procesul formării noţiunii de înmulţire. Planul ajută învăţătorului să conducă treptat gîndirea elevilor de la concret la abstract, cu sprijinul unui material intuitiv variat : bile, cuburi, beţişoare. Se indică o astfel de folosire a procedeului adunării repetate încît la sfîrşitul lecţiei elevii să generalizeze operaţia şi să înţeleagă că înmulţirea este o adunare repetată. Noţiunea abstractă de înmulţire se formează în timpul explicaţiei, cînd învăţătorul înlocuieşte expresia „luat de atîtea ori" cu acela de „înmulţit". După aceasta se efectuează exerciţii şi probleme pentru a se fixa atît noţiunea, cît şi procedeul înmulţirii numărului 2

Şi planul lecţiei cu tema „Kilogramul" îi ajută pe învăţători să-şi conducă elevii pe drumul care duce la formarea noţiunii de kilogram. Conform acestui plan, învăţătorul îşi începe lecţia convingîndu-i pe elevi, prin comparaţie practică, de faptul că unele corpuri sînt mai uşoare iar altele mai grele. (Elevii sînt puşi să ţină în ambele mîini corpuri cu greutate diferită). Se trece apoi de la această operaţie la cîntărirea corpurilor cu ajutorul cîntarului, pentru ca elevii să verifice şi să precizeze greutatea. Acest plan are şi meritul de a ajuta la realizarea legăturii dintre teorie şi practică prin activitatea la care sînt solicitaţi elevii în clasă.

Sînt însă în lucrare şi planuri care, după părerea noastră, nu sînt întrutotul satisfăcătoare. De exemplu, planul lecţiei cu tema „Mărirea unui număr cu cîteva unităţi" începe cu rezolvarea unei probleme. Socotim greşit din punct de vedere pedagogic faptul că nu se porneşte de la folosirea materialului intuitiv, pentru ca abia apoi să se treacă la exerciţii pe treapta reprezentativă şi de aci la abstract. Nici procedeul folosit nu este cel mai nimerit, căci trebuie să se pornească de la cantităţi egale, urmînd ca elevii să constate că prin adăugarea cîtorva unităţi la una din ele aceasta a devenit mai mare decît cealaltă.

Planul de lecţie cu tema „Cum se predă prima sută" nu arată calea logică prin care elevii îşi pot forma noţiunea de sută. Se cere ca prin numărarea individuală a beţişoarelor elevii să formeze succesiv cîte o zece, pînă ajung la 10 zeci. Este însă mai indicat să se pornească de la numărarea mănunchiurilor de cîte zece beţişoare, a barelor de cîte zece cuburi etc., elevii mînuind zecile ca unităţi de calcul, şi abia apoi să se treacă la numărarea succesivă a beţişoarelor (11, 12, 13...).

O revedere a planurilor în care s-au strecurat asemenea scăpări va face ca valoarea culegerii să sporească.

Indicaţiile date în lucrare cu privire la materialul intuitiv pe care trebuie să se sprijine învăţătorii în formarea noţiunilor matematice la elevii clasei I sînt, în general, preţioase. O observaţie însă : se indică, printre altele, să se confecţioneze cifre din carton pe care să se pună un strat subţire de gumă arabică şi apoi nisip, înlocuindu-se în felul acesta glaspapirul. Pe lîngă faptul că răpeşte mult timp, procedeul acesta nu duce nici la rezultate bune, deoarece datorită lui se obţin cifre care nu corespund în întregime din punct de vedere estetic. Or se ştie că şi acest lucru are importanţa lui. Motivarea pe care o dau autorii acestui material intuitiv — de a realiza prin el cunoaşterea şi pe calea simţului tactil — este exagerată. Intuiţia trebuie să rămînă numai un mijloc de formare a noţiunilor, nu să se transforme într-un scop în sine.

În altă ordine de idei trebuie să observăm că în partea introductivă, în care se dă o caracterizare psihică a copilului de vîrstă şcolară mică, s-a strecurat o eroare. Vorbindu-se despre rolul operaţiilor gîndirii în procesul cunoaşterii se spune : „Comparaţia, analiza şi sinteza conduc gîndirea către o treaptă superioară de activitate : aceea de generalizare, de descoperire a însuşirilor comune unor grupări sau unor clase de obiecte sau de fenomene, iar de aici către abstractizare". Se ştie însă că rolul abstractizării este tocmai acela de a pregăti generalizarea. Abstragem sau desprindem mintal o anumită însuşire din complexitatea de însuşiri ale obiectului concret. În acelaşi timp, tot prin abstractizare putem desprinde aceeaşi însuşire şi din sfera altor obiecte concrete. Aceste obiecte ne apar deci ca înrudite prin însuşirea respectivă, ca făcînd parte din acelaşi gen. Însuşirea devine deci generală. Reunind apoi mintal obiectele pe baza însuşirii sau a însuşirilor comune obţinem generalizarea.

Cu toate că lucrarea constituie un îndrumător metodic în general folositor, că prezintă importanţă atît prin sugestiile pe care le dă cît şi prin fundamentarea ştiinţifică a problemelor tratate, ea nu trebuie luată însă ca un „reţetar", prin simpla copiere a căruia putem asigura succesul muncii didactice. Se ştie că munca didactică trebuie să fie o muncă creatoare, că planurile de lecţie pot fi concepute în moduri diferite, cu condiţia să se respecte normele didactico-psihologice, datele ştiinţei. Ceea ce cuprinde lucrarea este un minimum de la care se poate porni în organizarea predării aritmeticii în clasa I.

Este bine ca lucrarea să fie cunoscută de către toţi învăţătorii din ţară, să fie verificată în practica lor şi completată cu experienţa celor mai buni dintre ei, pentru ca în viitor să poată deveni o bază în vederea alcătuirii unei metodici mai largi de predare a aritmeticii.

ELVIRA CREŢU
profesoară la Institutul pedagogic de învăţători — Bucureşti

Din activitatea organizațiilor sindicale

Sprijin concret și eficient

Nu de mult, comitetul sindicatului învățămînt din orașul Brașov, analizînd desfășurarea propagandei profesionale, a constatat că nu toți organizatorii de grupă știu să organizeze schimbul de experiență și, mai ales, consfătuirile de muncă. In scopul familiarizării lor cu metodica organizării schimbului de experiență, comitetul sindicatului a inițiat instruirea întregului activ sindical, pe baza unor expuneri, în problemele privind sprijinirea procesului de învățămînt. Dar, așa cum ne-a relatat tovarășa Maria Micu, președinta comitetului sindicatului, instruirea activului nu s-a oprit la această acțiune. Îndrumat de Consiliul local al sindicatelor, comitetul sindicatului a studiat în cîteva școli felul cum sînt organizate consfătuirile de muncă, cum colaborează în acest domeniu activiștii sindicali cu conducerile școlilor și apoi, cunoscînd situația, a organizat răspîndirea experienței pozitive dobîndite în această direcție.

Practic s-a procedat în felul următor: comitetul sindicatului a organizat cinci consfătuiri de muncă model în unități școlare de toate gradele. La aceste consfătuiri au fost invitați organizatori ai grupelor sindicale și directori ai școlilor din oraș.

La Școala de 8 ani nr. 5, de exemplu, consfătuirea a dezbătut referatul intitulat „Imbunătățirea metodelor de predare a cunoștințelor teoretice și practice de matematică și fizică". La Școala medie nr. 2 a fost pusă în discuție tema „Educarea elevilor în spiritul patriotismului și al internaționalismului proletar prin lecții de limba și literatura română", iar la Școala medie serală nr. 5 tema „Metode și procedee de predare a chimiei în școala serală și folosirea de către muncitorii-elevi a acestor cunoștințe la locul lor de muncă". Pe lîngă faptul că au arătat în mod concret activului sindical cum se organizează și cum se desfășoară o consfătuire de muncă, acțiunile de acest fel au contribuit la popularizarea experienței pozitive a cadrelor didactice cu o bună pregătire profesională.

Strădania comitetului sindicatului a fost încununată de succes. Consfătuirile de muncă organizate ulterior de cei ce au participat la consfătuirile model s-au desfășurat la un nivel mai ridicat decît înainte, au constituit o formă eficientă de îmbunătățire a procesului de învățămînt. Datorită lor, între directorii școlilor și activiștii sindicali s-a statornicit o colaborare mai strînsă.

Temele dezbătute în consfătuiri își au izvorul în cele mai arzătoare probleme ce frămîntă colectivele școlilor în anumite perioade. La Școala de 8 ani nr. 6, de pildă, s-a constatat, în urma unei analize, o rămînere în urmă la învățătură a elevilor la matematică. La aceeași școală existau însă clase foarte bune la acest obiect. A fost organizată atunci o consfătuire pe tema „Cum putem preîntîmpina rămînerea în urmă a elevilor la matematică". Referatul, care a avut la bază exemple practice culese în timpul interasistențelor, ca și discuțiile ce s-au purtat, au scos în evidență căile ce pot duce la ridicarea nivelului de cunoștințe al tuturor elevilor: mai buna desfășurare a lecțiilor, verificarea atentă și regulată a temelor, intensificarea vizitelor la domiciliul elevilor, organizarea unor meditații și consultații acolo unde este cazul etc. Toate aceste propuneri, incluse în hotărîrea adoptată la sfîrșitul consfătuirii și aplicate în viață, au dus la o serioasă creștere a procesului de promovați.

Demn de remarcat este faptul că cei mai mulți dintre membrii comitetului sindicatului caută să dea comitetelor sindicale de secție și organizatorilor de grupă sindicală un ajutor cît mai concret. Profesoara Maria Sebeșan, învățătoarea Elena Chiriac, profesorul R. Schmidt și alți membri ai comitetului, de exemplu, au ajutat organizațiile sindicale pe care le-au îndrumat să pregătească consfătuiri de muncă pe teme interesante cum sînt: „Realizarea educației ateiste a elevilor în activitatea din clasă și în cea extrașcolară", „Dezvoltarea gîndirii și vorbirii elevilor în cadrul orelor de limba română", „Imbunătățirea ortografiei și îmbogățirea vocabularului elevilor" și multe altele. In mod deosebit se preocupă comitetul sindicatului de ajutorarea școlilor în care se experimentează predarea de către profesori specialiști la clasele I—IV. De pildă, consfătuirea de muncă organizată recent la Școala de 8 ani nr. 12, unde se experimentează acest sistem de predare, a constituit un ajutor însemnat pentru profesori. Rezultatele ei ar fi fost însă și mai valoroase dacă s-ar fi asigurat o mobilizare mai bună a activiștilor sindicali din celelalte școli experimentale din oraș.

Și consfătuirea de muncă organizată luna trecută la Școala de 8 ani nr. 5 merită aprecieri pozitive. Aici s-a dezbătut pe larg problema continuității muncii instructiv-educative în clasele a IV-a și a V-a. La discuții a participat un număr mare de cadre didactice care și-au împărtășit experiența, ceea ce a creat posibilitatea de a se ajunge la adoptarea unor măsuri concrete. De exemplu, s-a hotărît ca din trimestrul al treilea viitorii diriginți ai claselor a V-a să colaboreze cu învățătorii care lucrează la clasele a IV-a, să se organizeze, tot în etapa de sfîrșit a anului școlar, o zi întreagă de lecții predate la clasa a IV-a de către profesori, etc. Invățătorilor li s-a cerut să-i deprindă pe elevi cu luarea notițelor după explicații, să pregătească caracterizări ale elevilor lor etc.

Am relatat în acest articol cîteva din metodele folosite de comitetul sindicatului învățămînt din Brașov în organizarea consfătuirilor de muncă. Ele dovedesc că organele sindicale pot să contribuie mult, prin acest mijloc deosebit de eficient, la continua îmbunătățire a procesului instructiv-educativ.

M. PAVEL

Pionierul Ion Ivan, din clasa a VII-a a Școlii de muzică de 12 ani nr. 1 din București, este primul băiat din țară care studiază harpa

Elevii Școlii profesionale agricole din Fălticeni în practică la sera Stațiunii experimentale horticole din localitate

Preocupările unei comisii metodice

Comisia de metodică a profesorilor de științe naturale și geografie de la Școala medie nr. 5 „Unirea" din Brașov desfășoară o activitate bogată. În cadrul ei se țin lecții deschise, se prezintă referate, se organizează confecționarea materialului didactic.

Au trezit interes, bunăoară, referatele „Observații, experiențe și lucrări practice la științe naturale", „Recapitularea parțială" și „Metode de predare a noțiunilor de geografie a țărilor străine".

Membrii comisiei desfășoară o muncă susținută pentru completarea materialului didactic al școlii, mobilizîndu-i și pe elevi la această acțiune. Astfel au fost confecționate planșe didactice, s-au întocmit colecții de roci și minerale, insectare, ierbare, preparate în formol etc.

Printre sarcinile cărora membrii le acordă o atenție deosebită se numără și cele privind munca de culturalizare. Profesorii de științe naturale și geografie participă la brigăzile științifice ce merg la sate, țin conferințe în diferite întreprinderi din orașul Brașov etc. Unii din ei activează și în cadrul filialei Brașov a Societății de științe naturale și geografie.

Toate aceste activități contribuie la îmbunătățirea permanentă a nivelului muncii instructiv-educative a profesorilor, la ridicarea măiestriei lor pedagogice.

Prof. VALENTIN CIOBANU
Brașov

POȘTA redacției

DIACONU EMIL — REGIUNEA BACĂU. *Potrivit dispozițiunilor în vigoare, activitatea cadrelor didactice care urmează cursuri serale sau cu scutire de frecvență în învățămîntul superior se reduce la activitatea didactică și metodică. Aceste cadre didactice sînt absolvite, în timpul studiilor, de sarcini pe linie culturală. De asemenea, ele au dreptul la un concediu de studii plătit de 30 zile pe an în afara concediului lor legal de odihnă, pe care-l pot solicita fie integral, fie eșalonat în timpul sesiunilor de examene sau de pregătire.*

BÎRGĂUANU EUFROSINA — REGIUNEA BACĂU. *Potrivit instrucțiunilor de aplicare a Hotărîrii nr. 1.059 din 1959 și regulamentului de acordare a gradelor didactice, prezentarea la examenul de definitivat în prima sesiune de examene după împlinirea stagiului de 3 ani este obligatorie, cei în cauză avînd dreptul să se prezinte la examen în trei sesiuni consecutive. Obținerea gradului definitiv este prin urmare obligatorie în termen de 3 ani de la împlinirea stagiului.*

Faptul că dvs. nu v-ați putut prezenta la examenul de definitivat în 1961, deși ar fi trebuit să vă prezentați încă din 1960, nu vă acordă dreptul la o sesiune în plus. Urmează să vă prezentați la examen în prima sesiune.

DANIȘ VASILICA ȘI DANIȘ ALEXANDRU — REGIUNEA BUCUREȘTI. *Potrivit indicațiilor date prin îndreptarul elaborat de M. I. C. în legătură cu aplicarea Hotărîrii nr. 1.059 din 1959, profesorii de cultură tehnică de la școlile profesionale, tehnice, agricole și de meserii proveniți din producție și care au diplomă de inginer, dacă nu aveau un stagiu recunoscut în învățămînt de cel puțin 5 ani la 1 august 1959 sînt salarizați ca profesori de categoria I-a în grupa corespunzătoare stagiului (inclusiv stagiul din producție în specialitate), cu obligația să susțină examenul de definitivat după împlinirea a 3 ani la catedră.*

Tov. Daniș Vasilica poate fi deci încadrată în categoria I-a, grupa 5—10 ani după vechime, putîndu-se prezenta la examenul de definitivat în vara anului 1962.

Tov. Daniș Alexandru, întrucît era în învățămînt la 1 august 1959 și avea un stagiu de peste 5 ani (inclusiv stagiul avut în producție în specialitate), va primi salariul prevăzut pentru gradul definitiv în grupa corespunzătoare de vechime, cu obligația să dea, după 3 ani serviți la catedră, examenul de definitivat.

PĂTULEANU ION — REGIUNEA OLTENIȚA. *Pentru procurarea actelor de vechime în vederea completării cărții de muncă, în cazul că nu se mai găsește arhiva școlilor la care a-ți funcționat, vă puteți adresa Direcției personalului din M.I.C., care va putea elibera adeverințe de vechime pe baza vechilor state personale, sau vă va da îndrumări în acest sens.*

Pe urmele materialelor publicate

În legătură cu articolul „Rolul comisiilor metodice în popularizarea experienței înaintate" publicat în nr. 653 al gazetei noastre, Școala medie „D. Cantemir" din București, criticată în articol, ne comunică măsurile luate pentru înlăturarea deficiențelor.

În scrisoarea trimisă redacției se arată, printre altele, că în trimestrul III comisiile metodice vor discuta probleme ale recapitulării materiei la toate clasele, ale predării unor capitole mai dificile din programă. Comisiile metodice se ocupă mai stăruitor de găsirea și popularizarea experienței înaintate. Bunăoară, comisia metodică a diriginților, după ce va studia experiența bună a cîtorva profesori în combaterea formalismului în munca de educație, va organiza o dezbatere pe această temă. Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice cu mai puțină experiență comisia diriginților a alcătuit un plan de interasistențe, iar comisia metodică a profesorilor de fizică va dezbate probleme privind pregătirea lecțiilor mai dificile, a experiențelor etc.

★

Școala de 4 ani nr. 3 din Voluntari, raionul 1 Mai, ne arată că s-au luat o serie de măsuri pentru îmbunătățirea muncii învățătoarei criticate în articolul „La inspirație" din nr. 649 al Gazetei învățămîntului. Astfel, munca acesteia a fost analizată într-o ședință a consiliului pedagogic, în care s-au trasat și o serie de sarcini pentru viitor. Conducerea școlii și-a intensificat asistențele la clasa a II-a, unde predă învățătoarea criticată în articol, a organizat interasistențe între învățătorii de la clasele a II-a. În școală s-a dezbătut un referat cu tema „Cum trebuie corectate caietele la clasele I și II, precum și referatul cu tema „Criteriile de notare a elevilor", ținut de învățătoarea respectivă.

★

Secția de învățămînt și cultură a orașului Reșița — ne scrie tov. Aug. Munteanu, șeful secției — a analizat împreună cu cadrele didactice de la Școala medie din orașul Bocșa situația semnalată în articolul „Orientare pedagogică" de A. Cosmin, publicat în Gazeta învățămîntului din 23. III. 1962, criticînd metoda întrebuințată de directorul școlii. Această metodă greșită a fost combătută și într-o ședință cu directorii de școli.

Pentru a-l ajuta mai mult pe linie profesională, directorul școlii a fost propus să urmeze în vara anului 1962 un curs de perfecționare, așa încît să se poată pune la curent cu toate problemele muncii de conducere a unei școli.

Din experienţa şcolii sovietice

La lecţiile de botanică

În procesul de studiere a botanicii au un rol important formele de muncă individuală a elevilor, ca de pildă observaţiile şi experienţele. Observînd viaţa plantelor şi făcînd o serie de experienţe asupra lor elevii înţeleg mai profund principiile teoretice expuse în manual. Ca urmare, cunoştinţele lor devin mai complete, mai concrete şi mai profunde.

Munca individuală a elevilor este posibilă în procesul multor forme de instruire. De pildă, elevii pot să observe direct în timpul lecţiilor, în clasă, fenomene din viaţa plantelor sau particularităţile lor structurale. Un loc principal îl ocupă experienţele şi în cadrul lecţiilor de laborator. De asemenea ele se pot realiza pe scară largă în cursul excursiilor, precum şi în activitatea pe terenul didactic experimental.

Orice muncă individuală trebuie executată sub îndrumarea profesorului. De pildă, la lecţia despre structura celulară a plantelor, elevii pot pregăti singuri un micropreparat din coajă de ceapă pe care să-l examineze la microscop, observînd celulele de diferite mărimi şi forme, căutînd membrana, protoplasma şi nucleul celulelor. Observaţiile de acest fel sînt completate prin schiţe şi însemnări în caiet. Este necesar ca profesorul să controleze toate etapele de desfăşurare a acestei munci, să dea indicaţiile necesare şi să corecteze greşelile.

În tematica lucrărilor de laborator un loc important îl ocupă problemele de anatomie şi morfologie: structura seminţelor, a rădăcinii, a tulpinii şi frunzei. Profesorii fruntaşi obişnuiesc să desfăşoare primele lecţii de laborator în mod frontal îndrumînd şi controlînd direct activitatea copiilor. Treptat elevilor li se acordă din ce în ce mai multă independenţă.

Lucrările de laborator consacrate studierii seminţelor de plante monocotiledonate şi dicotiledonate se efectuează de obicei frontal. Se schiţează pe tablă planul de muncă. Profesorul divizează această muncă în cîteva etape, ce urmează a fi executate în acelaşi timp de cîţiva elevi pe baza indicaţiilor sale. Elevii trag singuri concluziile cu privire la rezultatele obţinute. În prima etapă a procesului de studiere a structurii boabelor de fasole elevii examinează boabele, îşi notează dimensiunile lor, culoarea şi forma. In a doua etapă compară o boabă uscată cu una udă; constată că boabele sînt acoperite cu o coajă care se încreţeşte atunci cînd boabele sînt ţinute în apă. În a treia etapă şcolarii observă cu ochiul liber şi cu ajutorul lupei structura embrionului bobului de fasole — radicula, tulpina, muguraşul cu frunza şi cele două cotiledoane. Paralel cu aceasta se desenează schema structurii boabelor de fasole.

Profesorul pune elevilor şi o serie de întrebări (Ce aspect au boabele de fasole? Care este structura germenului? etc.), îi ajută să formuleze corect principalele noţiuni şi să tragă concluzii.

Lucrările de laborator descrise mai sus ne demonstrează că independenţa copiilor în efectuarea acestor lucrări este limitată; profesorul dă planul de muncă, îi ajută pe elevi să-şi formuleze cunoştinţele şi să tragă concluzii. În prima etapă de studiere a botanicii o asemenea desfăşurare a muncii individuale este pe deplin justificată.

Multe probleme din domeniul botanicii ca de pildă creşterea şi dezvoltarea plantelor, formarea şi circulaţia substanţelor organice în plante, nutriţia minerală etc. trebuie studiate cu ajutorul experienţelor. Acestea însă nu se pot efectua în timpul lecţiilor din cauza duratei şi a complexităţii lor. De aceea, o parte din experienţe se pot executa în cadrul lucrărilor de laborator, urmînd ca rezultatele lor să fie analizate în clasă. O asemenea organizare a muncii individuale are unele avantaje. În primul rînd, toate etapele ei se desfăşoară sub controlul nemijlocit al profesorilor, care au posibilitatea să arate concret cum trebuie să fie efectuată o experienţă, să controleze dacă elevii au înţeles indicaţiile lor şi să-i înveţe să-şi noteze rezultatele experienţei. În acelaşi timp însă elevii sînt lipsiţi de elementul principal — posibilitatea de a urmări în mod succesiv desfăşurarea experienţei. De aceea, este bine ca asemenea experienţe să aibă loc numai atunci cînd ele nu pot fi făcute în mod individual de către elevi acasă.

Experienţele simple, însă de durată, trebuie făcute acasă. Este necesar ca aceste experienţe să introducă elemente noi în cunoştinţele elevilor şi să nu repete ceea ce a fost deja demonstrat şi studiat în clasă. Acasă elevii trebuie nu numai să facă experienţe pentru studierea vieţii plantelor, ci şi să cerceteze structura acestora. Pentru studierea conştientă a organelor plantelor cu flori, elevii, sub îndrumarea profesorului, culeg în timpul excursiilor plante şi le usucă apoi acasă. Bineînţeles, profesorul le explică amănunţit cum să facă această operaţie.

Observarea vieţii plantelor în condiţiile de acasă trebuie să fie pregătită în prealabil la lecţie. De pildă, pregătindu-i pe elevi pentru observarea procesului de încolţire a seminţelor, profesorul le arată cum să facă experienţa, le indică detaliat cum să-şi organizeze munca. Iată un exemplu. Elevilor li se spune să ia zece boabe de fasole şi zece boabe de grîu pe care să le pună pe 3—4 straturi de hîrtie de filtru udă aşezate pe două platouri. Li se atrage atenţia că hîrtia de filtru trebuie să fie în permanenţă udă şi că boabele care încep să putrezească trebuie aruncate. Li se cere să măsoare peste o zi lungimea rădăcinii şi a tulpinii mlădiţelor care se dezvoltă şi să-şi noteze rezultatele măsurătorilor şi observaţiilor. După două săptămîni, elevii trebuie să usuce mlădiţele mari şi să le lipească pe o foaie de hîrtie groasă. Acum ei sînt îndrumaţi să observe ce organ al embrionului se dezvoltă întîi, ce se întîmplă cu substanţele nutritive din seminţe pe măsura creşterii şi dezvoltării mlădiţei, prin ce se deosebesc mlădiţele de fasole de mlădiţele de grîu şi să descrie amănunţit rezultatele observaţiilor.

La lecţia următoare profesorul îi întreabă pe elevi cum au făcut experienţa şi-i învaţă cum să remedieze greşelile. El corectează şi însemnările făcute de elevi.

Acasă elevii pot constata care sînt condiţiile necesare pentru încolţirea seminţelor, pot face experienţe privind creşterea plantelor la lumină şi la întuneric, pot constata cum se desfăşoară creşterea vîrfului rădăcinii etc. Efectuarea unor asemenea lucrări îi ajută să înţeleagă mai profund particularităţile structurii şi vieţii plantelor şi îi înarmează în acelaşi timp cu o serie de deprinderi practice: ţinerea jurnalului zilnic, notarea observaţiilor, priceperea de a folosi instrumentele de laborator, aparatele de mărit. K. A. Timiriazev scria că oamenii care au învăţat să facă măsurători, observaţii şi experienţe simple capătă aptitudinea de a-şi pune singuri întrebări şi de a primi la ele răspunsuri reale, atingînd un nivel intelectual şi moral mai înalt decît cei care n-au trecut prin această şcoală.

M. M. LEVINA

Doi dintre protagoniştii principali ai filmului despre copii, „Puştiul"

„PUŞTIUL"

Ca să putem viziona un film ca „Puştiul", un film „cu copii", în care sînt dezbătute probleme educative, cinematografia noastră a parcurs un drum ce se poate înscrie între datele cîtorva premiere cinematografice: martie 1955-„Nufărul roşu", octombrie 1956-„Fetiţa mincinoasă", mai 1957-„Ora H", aprilie 1959-„Mingea" şi „Prima melodie". Nefiind deci primul film cu o asemenea tematică, filmul „Puştiul" constituie totuşi un debut: scenaristele Eva Sîrbu şi Ecaterina Farkaş sînt la prima lor încercare de acest fel, iar regizoarea Elisabeta Bostan realizează pentru prima dată un film artistic de lung metraj. Actorul principal, „puştiul" Gheorghe Bejan, apare şi el pentru prima dată în faţa aparatului de filmat. Aşadar, nişte „elevi" la început de şcoală.

Deobicei, elevii sînt foarte cuminţi în primele zile de şcoală. O anumită cuminţenie străbate parcă şi filmul „Puştiul". Scenaristele s-au ferit să concentreze materialul de viaţă, lăsîndu-l să curgă lent, lipsindu-l de un plus de dinamism.

Pe ecran se desfăşoară drama unei mame care, dintr-o grijă exagerată faţă de copilul ei, din teamă şi neîncredere vremelnică în posibilităţile medicilor de a-l însănătoşi, se străduieşte să-i creeze un mediu care să-l ferească de orice efort. În felul acesta, cu fiecare dovadă în plus a „grijii" faţă de copil, mama îi va crea tot atîtea dificultăţi, izolîndu-l tot mai mult de viaţă, lipsindu-l de dreptul legitim la plimbări, jocuri, sport etc. În acest cadru apar şi învăţătoarea copilului — cam telegrafic — medicul şcolii, un şofer hîtru, un frate care face tot felul de năzbîtii, medicul care-i va reda micului elev bucuria de a fi copil şi, însfîrşit, colegii de clasă şi de şcoală.

Există deci toate coordonatele care ar asigura o adevărată lecţie de colaborare între şcoală şi familie în sprijinul educării celor mici. Tocmai această lecţie încearcă s-o dea creatorii filmului. Chiar dacă învăţătoarea apare numai să sprijine această teză, neparticipînd la rezolvarea ei, este pozitiv faptul că scenaristele şi regizoarea, prezentînd drama unei mame, ridică o problemă de interes general, că ele critică indirect mentalităţile înapoiate. Cea mai interesantă secvenţă în acest sens este cea în care mama, din grija ei prost înţeleasă pentru copil, îl minte. Cînd copilul îşi dă seama de acest lucru, se produce o ruptură. El fuge de acasă. Abia acum înţelege mama că în felul cum a procedat i-a furat dreptul la copilărie, că atitudinea ei contravenea cerinţelor unei juste educaţii.

Cu cei doi interpreţi copii — Gheorghe Bejan şi Ştefan Berenghi — regizoarea a lucrat ca un adevărat pedagog. În film ei apar drept copiii actriţei Corina Constantinescu. În scenele de familie filmul trebuia să redea acea intimitate, acea legătură sufletească ce există de obicei între copii şi părinţi. Repetiţiile cu copiii nu s-au desfăşurat „oficial". Locuinţa Corinei Constantinescu a devenit un loc de joacă pentru micii artişti care s-au familiarizat astfel cu interpreta rolului mamei, aşa încît la filmările de pe platou reeditau în parte „joaca" din timpul vizitelor făcute actriţei.

Deşi are unele lungimi care puteau lipsi, deşi uneori decorurile sînt mult prea încărcate (cum este de exemplu decorul din camera copiilor), filmul „Puştiul" este, în general, un film destul de bun. Scenaristele, regizoarea, operatorul, actorii au creat un film optimist, în care umorul şi dramatismul se întrepătrund dînd senzaţia realităţii şi care, în imagini artistice, pune o importantă problemă educativă şi arată căile rezolvării ei.

A. GH. CROITORU

Noi tipuri de şcoli în U.R.S.S.

Încă în anul 1956 a luat fiinţă în U.R.S.S. o nouă instituţie instructiv-educativă, şcoala-internat. Acest nou tip de şcoală asigură realizarea pe o treaptă superioară a instrucţiei şi educaţiei, oferind largi posibilităţi pentru ridicarea nivelului lecţiilor prin stabilirea unei legături temeinice între şcoală şi viaţă, prin dezvoltarea spiritului de iniţiativă şi a muncii independente a elevilor.

Revista sovietică „Škola-internat" publică o serie de importante materiale şi informaţii cu privire la organizarea muncii instructiv-educative în şcolile de acest fel. Rezumate ample asupra acestor materiale sînt prezentate cu regularitate în Revista de referate, seria pedagogie-psihologie, editată de Institutul de studii romîno-sovietic al Academiei R.P.R. În articolul „Cinci ani de activitate a şcolilor-internat" de exemplu, prezentat în rezumat în Revista de referate, seria pedagogie-psihologie, nr. 2—1962, M. N. Kolmakova descrie activitatea şcolii-internat din regiunea Smolensk, unde trăiesc şi învaţă 900 de copii. În orăşelul copiilor din Safonovo, regiunea Smolensk, ca şi în orăşelul copiilor din centrul muncitoresc Iuciob din Tadjikistan, copiii au la dispoziţie clădiri spaţioase, igienice, răspunzînd tuturor cerinţelor pedagogice, cu săli de lucrări practice, săli de sport, laboratoare, livadă etc.

Urmărind îmbunătăţirea continuă a educaţiei multilaterale a copiilor şi în acelaşi timp ajutorarea familiilor în care ambii părinţi lucrează în producţie, P.C.U.S. şi Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. au hotărît înfiinţarea unor şcoli cu ziua de muncă prelungită. Specificul organizării procesului intructiv-educativ în aceste şcoli este expus în articolul „Primele rezultate ale şcolilor cu ziua de muncă prelungită", semnat de P. Simakov şi apărut în rezumat în Revista de referate, seria pedagogie-psihologie, nr. 3 — 1962.

În perioada construcţiei desfăşurate a comunismului se acordă, potrivit indicaţiilor Programului P.C.U.S., o importanţă deosebită creşterii nivelului cultural al oamenilor muncii. În acest scop, în afară de şcolile serale sau pe schimburi, frecventate de muncitori din întreprinderi, au luat fiinţă şcoli medii de cultură generală în care învaţă oameni ai muncii ce nu pot urma şcoala serală obişnuită: muncitori din transportul feroviar, marinari, militari etc. Forma de organizare a învăţămîntului în aceste şcoli cuprinde o serie de particularităţi prezentate de P. S. Lebedev într-un articol al cărui conţinut este redat pe larg în nr. 2—1962 al Revistei de referate.

În numerele 2 şi 3 ale acestei reviste sînt publicate şi materiale privind bazele teoretice ale pedagogiei, probleme ale educaţiei comuniste în şcoală, în organizaţiile de copii şi tineret, în instituţiile extraşcolare, probleme de metodică a predării diferitelor obiecte de învăţămînt, probleme de psihologie generală şi pedagogică etc.

M. BUNESCU

Un spectacol reuşit

De curînd, echipa de teatru a Şcolii medii din comuna Bolintinul din Vale, raionul Titu, a pregătit un spectacol cu piesa „D'ale Carnavalului" Spectacolul a fost prezentat în sala căminului cultural din comună, în faţa a peste 300 de ţărani colectivişti. Satira ascuţită la adresa moralei burgheze, situaţiile pline de humor, au stîrnit rîsul tuturor spectatorilor.

Aplauzele îndelungi de la sfîrşitul spectacolului au răsplătit atît munca elevilor interpreţi cît şi a cadrelor didactice din şcoală care i-au pregătit străduindu-se să monteze un spectacol reuşit.

I. PROTOPOPESCU

Concurs literar

În zilele de 22-24 aprilie a.c. va avea loc la Bucureşti faza republicană a concursului de literatură romînă cu elevii claselor VIII—XI din învăţămîntul de cultură generală şi anii I—IV din şcolile pedagogice şi profesionale, organizat de Societatea de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R. în colaborare cu Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi C.C. al U.T.M.

Lucrările scrise vor avea loc în dimineaţa zilei de 22 aprilie a.c., iar împărţirea premiilor în ziua de 24-IV.a.c. orele 10, în localul Şcolii medii nr. 1 „N Bălcescu" din Bucureşti.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 658 | vineri 27 aprilie 1962 | 8 pagini 25 bani

La 1 Mai 1886, în Piața Haymarket din orașul Chicago, puternic centru industrial din S.U.A., a avut loc o mare demonstrație a muncitorilor greviști care luptau pentru ziua de lucru de 8 ore. Poliția i-a atacat pe demonstranți, a maltratat pe mulți dintre ei, iar cînd la 4 mai muncitorii s-au adunat la un miting de protest, polițiștii au deschis focul asupra participanților.

Acțiunile revoluționare din Chicago au avut un larg și puternic ecou printre muncitorii din America și din multe alte țări, au dobîndit o mare semnificație socială. Primul Congres al Internaționalei a II-a a proclamat ziua de 1 Mai drept ziua solidarității proletare internaționale. De atunci oamenii muncii din lumea întreagă sărbătoresc în fiecare an prima zi a lunii mai ca zi a solidarității internaționale de luptă a celor ce muncesc, ziua frăției muncitorilor de pretutindeni.

Au trecut de atunci 76 de ani. Acum, în istorica piață din Chicago se află un parc și un stadion. Nu se vede însă nici un monument, nici o mențiune care să eternizeze marele eveniment. Organizațiile obștești și sindicale au cerut de multe ori aprobare pentru imortalizarea faptei eroice a muncitorilor din Chicago, dar n-au obținut-o, căci burghezia americană, care ar vrea să apară pe „scenă" ca o fervență promotoare și apărătoare a libertății și democrației, se teme chiar de amintirea muncitorilor căzuți în luptă. Ea caută să salveze o societate destinată pieirii inevitabile de însuși mersul dezvoltării societății omenești, încearcă să înăbușe acțiunile revoluționare tot mai hotărîte ale clasei muncitoare americane contemporane, cu ajutorul a tot felul de legi antimuncitorești și antidemocratice. Fapte ca, de pildă, înscenarea a numeroase procese comuniștilor, cei mai hotărîți luptători pentru interesele clasei muncitoare, pun în adevărata ei lumină așa-zisa democrație burgheză.

Orînduire socială profund reacționară, capitalismul s-a discreditat în fața tuturor popoarelor. De aceea, oamenii muncii din țările capitaliste nu vor să se mai împace cu rînduielile burgheze și se ridică tot mai dîrz împotriva lor.

Ei întîmpină măreața sărbătoare din prima zi a lui mai prin intensificarea luptei împotriva ofensivei capitalului monopolist asupra intereselor lor vitale, pentru drepturi sociale, economice și libertăți democratice, pentru independență națională, pace și progres social.

În fruntea luptei pășesc neînfricatele partide comuniste și muncitorești, al căror prestigiu este în necontenită creștere. Ele conduc și coordonează acțiunile revoluționare ale maselor populare împotriva capitalismului contemporan, care prin însăși natura sa nu este în stare să înlăture antagonismele sociale, să bareze declinul economic, să înlăture odioasa plagă socială ce-l însoțește necontenit — șomajul de masă și crizele ce-l macină tot mai puternic. Adîncirea continuă a acestor procese demonstrează că capitalismul își trăiește ultimul său veac.

Revoluțiile socialiste, mișcările antiimperialiste și de eliberare națională, largile mișcări țărănești, lupta maselor populare pentru răsturnarea regimurilor politice fasciste și tiranice de tip franchist, salazarist etc., mișcarea pentru drepturi și libertăți democratice, pentru pace — toate acestea se unesc într-un proces revoluționar mondial, care subminează și distrug capitalismul.

Oamenii muncii din țările aflate sub dominația capitalului își dau tot mai bine seama că numai socialismul, care desființează exploatarea omului de către om, poate să le asigure dreptul la muncă și odihnă, că numai socialismul lichidează mizeria, șomajul și celelalte plăgi care însoțesc inevitabil capitalismul.

În timp ce oamenii muncii din țările capitaliste sărbătoresc 1 Mai în împrejurările accentuării luptei împotriva putredului sistem capitalist, generator permanent de mizerie și obidire, popoarele din țările socialiste întîmpină și anul acesta ziua de 1 Mai cu noi și mari succese în toate domeniile construcției economice, în cultură, știință și tehnică, în ridicarea nivelului de trai al celor ce produc bunurile materiale. Poporul sovietic sărbătorește ziua de 1 Mai în atmosfera unui mare avînt prilejuit de strălucitele perspective deschise de cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., care a adoptat programul concret de construire a comunismului. În inima tuturor oamenilor muncii stîrnește un sentiment de legitimă bucurie faptul că în anii apropiați Uniunea Sovietică va deține primul loc în lume atît în ce privește volumul producției industriale, cît și în ce privește bunăstarea poporului. Despre avîntul cu care popoarele sovietice luptă pentru înfăptuirea marilor sarcini ale construirii comunismului vorbesc fapte elocvente. Uniunea Sovietică reprezintă o mare putere mondială spre care privesc cu admirație toate popoarele lumii, țara giganților siderurgiei și a sputnicilor, a centralelor atomice, țara cu cei mai mulți studenți și elevi, care a lăsat în urmă cele mai dezvoltate țări capitaliste într-o serie de domenii hotărîtoare ale producției materiale, ale științei, tehnicii și învățămîntului.

Sub semnul unor noi și mari biruințe în făurirea vieții noi întîmpină ziua de 1 Mai și popoarele celorlalte țări ale puternicului lagăr socialist. Întărind continuu unitatea lor indestructibilă, relațiile lor de colaborare și întrajutorare frățească, țările lagărului socialist se dezvoltă într-un ritm rapid, nemaicunoscut în istorie. În anul 1965 aceste țări vor produce mai mult de jumătate din întreaga producție mondială și vor asigura oamenilor muncii o viață tot mai îmbelșugată și mai fericită, demonstrînd astfel în modul cel mai convingător superioritatea socialismului față de capitalism.

Poporul nostru muncitor întîmpină ziua de 1 Mai, marea sărbătoare internațională a celor ce muncesc, cu noi și mari succese în înfăptuirea economiei și culturii socialiste. Realizările obținute de oamenii muncii sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn demonstrează o dată mai mult capacitatea ce-

(Continuare în pag. 2)

În pagina a 3-a:
Tineret sub soarele socialismului

COMUNICAT

În zilele de 23—25 aprilie a.c. a avut loc ședința plenară a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn.

La ședință au luat parte membrii și membrii supleanți ai Comitetului Central, miniștrii, șefii secțiilor C.C. al P.M.R., primii secretari ai comitetelor regionale de partid, președinții comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale, cadre de conducere din Ministerul Agriculturii și din Institutele de cercetări agricole.

În cadrul dezbaterilor, la care au luat parte numeroși vorbitori, plenara a făcut bilanțul activității desfășurate de partid în domeniul transformării socialiste a agriculturii. Încheierea, cu mult înainte de termenul stabilit de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn, a colectivizării agriculturii a fost apreciată de plenară ca o mare victorie a partidului și a întregului popor în opera de desăvîrșire a construcției socialismului, ca o expresie strălucită a încrederii și hotărîrii cu care țărănimea urmează calea arătată de partid.

Plenara a dezbătut propunerile prezentate de Biroul Politic al C.C. al P.M.R. cu privire la:

— reorganizarea conducerii agriculturii potrivit cu necesitățile noii etape de dezvoltare a ei, pentru a i se asigura o conducere științifică și unitară, a crea condiții pentru participarea la conducerea agriculturii a celor mai pregătite cadre, care lucrează nemijlocit în producție, și a se asigura o legătură strînsă a organelor de conducere cu unitățile agricole de producție;

— redistribuirea cadrelor în agricultură pentru a se asigura încă în acest an cadre de specialiști cu studii superioare pentru fiecare gospodărie agricolă colectivă;

— îmbunătățirea organizării și conținutului învățămîntului agricol, legarea lui mai strînsă de practică, pentru ca numărul și nivelul de pregătire a cadrelor pe care le formează să corespundă cerințelor agriculturii socialiste în continuă dezvoltare;

— răspîndirea cunoștințelor agricole în masele țărănimii colectiviste.

Toate propunerile au fost adoptate în unanimitate.

Propunerile privind reorganizarea conducerii agriculturii vor fi puse în dezbaterea Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale.

Plenara a adoptat o hotărîre cu privire la întărirea continuă a rîndurilor partidului. Sarcinile stabilite de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn în această privință se îndeplinesc cu succes. S-a asigurat o compoziție bună a partidului, nivelul conștiinței și pregătirii politico-ideologice a membrilor și candidaților de partid este în continuă creștere, s-au întărit și mai mult unitatea și coeziunea rîndurilor partidului, combativitatea membrilor și candidaților de partid.

Organele și organizațiile de partid vor trebui să acorde în continuare atenție deosebită primirii în partid a muncitorilor din industrie și construcții.

Plenara constată că un mare număr de țărani, care participă activ la viața politică și obștească, muncesc cu răspundere și devotament pentru înfăptuirea politicii partidului, doresc să intre în partid. Pentru îndeplinirea sarcinilor mari care stau în fața partidului la sate, plenara consideră necesar să fie primiți în partid un număr mai mare de colectiviști, spre a se întări organizațiile de partid din gospodăriile colective.

Întrucît un număr însemnat de intelectuali, care au adus o contribuție activă, valoroasă la înfăptuirea politicii partidului, solicită să fie primiți în rîndurile lui, este necesară îmbunătățirea muncii de primire în partid a intelectualilor.

Organele și organizațiile de partid să se preocupe sistematic de munca în rîndurile femeilor, atrăgîndu-le în toate acțiunile politice, economice, sociale; să fie primit în partid un număr mai mare de femei de la orașe și sate, fruntașe în producție și active în munca obștească.

Plenara a hotărît modificarea unor prevederi ale Statutului partidului corespunzător măsurilor adoptate.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvîntul tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, care a evidențiat însemnătatea istorică a încheierii colectivizării și, în numele Biroului Politic, a adus calde felicitări organelor și organizațiilor de partid, activului de partid, tuturor membrilor partidului, activului fără de partid care au desfășurat o perseverentă și entuziastă muncă politico-organizatorică în vederea încheierii transformării socialiste a agriculturii.

Vorbitorul a caracterizat importanța deosebită a măsurilor adoptate de plenară și a înfățișat sarcinile ce stau în fața organelor și organizațiilor de partid cu privire la dezvoltarea continuă a agriculturii socialiste, creșterea producției agricole, întărirea continuă a activității partidului la sate, realizarea cu succes a obiectivelor măreț trasate de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn în toate domeniile construcției socialiste.

CREAȚII ALE CADRELOR DIDACTICE

TINEREȚE

Tu izbucnești din pămînt
ca iarba, ca florile,
ca pădurea ce-și îmbie viorile
să le-nfioare o pală de vînt

Dimineața te văd cățărată pe schele,
îndrăzneață punîndu-ți piciorul
mai sus, tot mai sus, precum zburătorul
din visele tale, din visele mele.

Seara, ogoarele-ntinse
vin și-ți așternă lăicerul
să privești cît de-nalt e cerul
cu stelele lui tremurînde

și să visezi nestingherită la clipa
cînd peste vastele-ntinderi astrale
cu sori scăpătîndu-ți în cale
îți vei întinde statornic aripa...

Tinerețe, cine ți-a dat aripi să zbori
și-ndrăzneala să te-nalți spre soare
ca o ciocîrlie cîntătoare,
dacă nu acești zori,
dacă nu partidul clasei muncitoare?...

PETRE BUCȘA

PARTICIPARE

Tinerețea mea,
Adună întinderile mării în zori
Ca să-nvăluie țara cu sclipătul lor
Și adună distanțele cosmice
Pentru umerii ei.
Palmele îi sînt trandafiri pentru acest mai
Care freamătă-n țară...
Uneori se petrece pe fulgerul sîrmelor
Nuferi galbeni s-aducă în case
Din lacul ce stoarce, vibrînd energii
Prin rădăcina de cremene-a munților,
La Bicaz, unde ține socotelile apelor Bistriții.
Fără măsură e tinerețea mea —
Pretutindeni desfoaie și unduie
Văpăile steagului roșu.
O ascult și sînt mîndru, iubindu-i
gestul partinic.

ION MURGEANU

IZVORUL POEZIEI

M-aplec adînc asupra mea și stărui
Să ardă visul pur, cum în furnale
În stropi incandescenți își taie cale
Poemul muncii căruia mă dărui

Mi-e inima un sîmbure de soare
Ce-a încoltit statornic în belșugul
Luminii roșii ce-o aruncă crugul
Masiv al lumii noastre muncitoare.

Și cînd oțelul ca un rîu aleargă
Și se întrupă-n formele dorite,
Simt viu poemele spre comunism zvîcnite
Scrise de noi cu inima întreagă.

ION IANCU LEFTER

Prof. N. Spirescu, Galați: *Noul cartier Țiglina din Galați.*

Tu, partid

Ești șoimul care zboară
spre neumblate creste,
Ești frumusețea nouă
a zilelor aceste.
Ești salba de lumină
aprinsă la Bicaz,
Bijuterii de blocuri
ce se înalță azi.
Ești spicul care crește
pe înfrățit ogor,
Ești inima aprinsă
a-ntregului popor.
Ești mintea luminată,
izvor cu apă vie.
Din slova ta sorbim
încredere, tărie.
Ești flacăra ce crește
mereu spre viitor
Și-n mersul către mîine
ești ghid cutezător.

DUMITRU ANGHEL

Prof. Eugenia Brateș, București: *In parcul copiilor.*

Cei mai buni

De curînd a avut loc în Capitală faza republicană a tradiționalului concurs școlar de literatură organizat de Societatea de științe istorice și filologice din R. P. Română, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului și Culturii și C.C. al U.T.M. Acest concurs, la care au participat mii și mii de elevi din clasele VIII — XI ale școlilor de cultură generală și anii I — IV ale școlilor pedagogice și profesionale, a constituit o nouă ilustrare a minunatelor condiții ce sînt create tinerilor din patria noastră pentru a învăța, o dovadă concludentă a grijii ce se acordă pregătirii lor.

Selecționați dintre cei mai buni elevi prezenți în toate regiunile țării la fazele anterioare ale concursului, participanții la faza republicană au fost puși la București, prin conținutul subiectelor pe care trebuiau să le dezvolte, în situația de a dovedi temeinicia pregătirii lor sub multiple aspecte. Însăși formularea subiectelor este revelatorie în acest sens: „Bucuria de a trăi în patria noastră socialistă reflectată în literatură", „N. Bălcescu, luptător revoluționar consecvent și scriitor militant", „Caracterul militant al literaturii de la „Contemporanul", „Lupta pentru pace, temă principală în literatura noastră actuală" etc.

Departe de a se limita însă numai la a cere expunerea unor cunoștințe însușite din cărți sau din spusele profesorilor, subiectele i-au determinat pe concurenți să sintetizeze, să selecționeze dintr-un întreg ansamblu de probleme pe cele subordonate temei respective, să facă, pe un alt plan decît cel urmat în timpul studiului, noi asociații și noi aprecieri. Totodată concurenții au trebuit să arate nu numai măsura seriozității cu care au studiat în școală problemele de specialitate, ci și orizontul ideologico-politic pe care l-au căpătat ei aici.

Marea majoritate a elevilor au răspuns cu succes înaltelor exigențe ale concursului. Notele bune cu care au fost apreciate lucrările lor sînt în ultimă analiză și note date școlilor din care ei provin, note date muncii profesorilor de literatură din aceste școli, seriozității cu care ei își duc la bun sfîrșit îndatoririle de educatori.

În fruntea clasamentului la concurs se află Șerban Cristovici și Elena Drăgan (Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" din București), Șerban Grigorescu (Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu" din București), Gabriela Costescu (Școala medie nr. 5 din Brașov), — care au obținut premiul I; Doina I. Petride (Școala medie „N. Bălcescu" din Brăila) Cristina Grant (Școala medie nr. 28 „dr. Petru Groza" din București); Sofia Scorțaru (Școala medie nr. 1 din Tecuci), George Guțu (Școala medie nr. 2 din Galați) — premiul II.

Luînd cuvîntul la festivitatea de închidere a concursului acad. P. Constantinescu-Iași, președintele Societății de științe istorice și filologice din R. P. Română, și Ion Borca, director general în Ministerul Învățămîntului și Culturii, au felicitat în chip călduros pe elevii premiați pentru rezultatele obținute, pentru pregătirea pe care au dovedit-o prin lucrările lor.

1 MAI

(Urmare din pag. 1)

lor ce muncesc în frunte cu eroica clasă muncitoare, de a asigura mersul mereu ascendent al țării în desăvîrșirea construirii socialismului. În 1960 și 1961, sarcinile prevăzute în Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. pentru această perioadă au fost îndeplinite și depășite. Volumul global al producției industriale a crescut în acești doi ani cu peste 35 la sută. Cele mai de seamă realizări au fost obținute în ramurile principale ale industriei, de care depinde dezvoltarea proporțională, mereu ascendentă a întregii economii naționale, continua înflorire social-economică a țării. Anul acesta poporul muncitor sărbătorește ziua de 1 Mai în condițiile în care, printr-o muncă susținută de convingere pe baza exemplelor concrete privind superioritatea de necontestat a marii agriculturi socialiste mecanizate, s-a obținut o mare victorie a socialismului — încheierea procesului de colectivizare a agriculturii. Aceasta are o însemnătate covîrșitoare pentru victoria deplină a relațiilor de producție socialiste și crearea unei economii socialiste unitare.

Alături de ceilalți oameni ai muncii, lucrătorii din domeniul învățămîntului întîmpină ziua de 1 Mai prin sporirea eforturilor privind instruirea și educarea comunistă a tinerei generații. Ei muncesc cu convingerea că socialismul și cultura sînt de nedespărțit. Dezrobind pe om de lanțurile robiei capitaliste, desființînd exploatarea, socialismul a deschis cîmp larg de dezvoltare învățămîntului de toate gradele. După cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare, activitatea în vederea formării tinerei generații prin școală s-a integrat organic în lupta pentru construirea socialismului și comunismului și, datorită condițiilor create de regimul democrat-popular, a cunoscut o continuă dezvoltare. Numărul elevilor cuprinși în școlile de toate gradele se ridică în prezent la peste 3.100.000, ceea ce arată puternicul avînt spre cultură al poporului nostru și marile posibilități pe care le creează în acest scop orînduirea socialistă. Republica Populară Română se numără printre țările cele mai înaintate în domeniul învățămîntului. Potrivit unei statistici întocmite de Biroul internațional de educație de la Geneva, încă din anul 1954 țara noastră se număra printre cele 11 țări care aveau durata învățămîntului de 7 ani, în vreme ce în 70 de țări învățămîntul obligatoriu se desfășura pe 4—5 ani sau cel mult 6 ani. Realizările în domeniul învățămîntului în țara noastră demonstrează cu puterea implacabilă a faptelor că în socialism școala devine un bun al maselor largi populare și este incontestabil superioară școlii burgheze.

Avînd în față largile perspective pe care partidul nostru și statul democrat-popular le deschid privind dezvoltarea necontenită a învățămîntului prin generalizarea învățămîntului de 8 ani și pregătirea treptată a condițiilor necesare pentru ca toți membrii societății să aibă posibilitatea să primească o cultură generală medie, cadrele ce activează în domeniul învățămîntului muncesc tot mai susținut pentru a contribui prin toate forțele la opera de desăvîrșire a construcției socialiste în patria noastră.

Tineret sub soarele socialismului

Sărbătoarea tineretului

În aceste zile de primăvară întregul popor ia parte, alături de tînăra generaţie, la sărbătoarea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea organizaţiei comuniste de tineret din ţara noastră. În semn de preţuire faţă de munca şi lupta tineretului, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn a hotărît instituirea „Zilei tineretului din Republica Populară Romînă", zi care se va sărbători în fiecare an la 2 mai.

Cei 40 de ani care s-au scurs de la crearea U.T.C. sînt ani de luptă neîntreruptă, sub steagul partidului, pentru fericirea poporului, pentru o viaţă mai bună, pentru socialism. Nu a fost luptă mai importantă a partidului la care organizaţia comunistă de tineret să nu-şi fi adus contribuţia sa.

Izvorul tuturor succeselor Uniunii Tineretului Comunist constă în conducerea de către partid. Încă de la primii săi paşi organizaţia comunistă de tineret s-a afirmat ca un ajutor de nădejde şi o rezervă credincioasă a partidului. În condiţiile sălbaticei terori dezlănţuite de regimurile burghezo-moşiereşti, Uniunea Tineretului Comunist a fost singura organizaţie de tineret care — condusă de partid — a luptat consecvent pentru răsturnarea puterii claselor exploatatoare, pentru înfăptuirea revoluţiei socialiste. Însufleţiţi de pilda eroică a comuniştilor, nenumăraţi utecişti au plătit cu viaţa devotamentul lor faţă de cauza comunismului, faţă de partid.

Sub conducerea partidului, Uniunea Tineretului Comunist a iniţiat numeroase acţiuni şi a luat parte la marile lupte politice ale clasei noastre muncitoare. Chiar din primii ani ai activităţii sale, U.T.C. a participat la acţiunile greviste organizate de P.C.R. în Bucureşti, Banat, Valea Mureşului, Valea Jiului etc., a desfăşurat o seamă de acţiuni pentru satisfacerea revendicărilor economice şi politice proprii generaţiei tinere. Alături de acţiunile iniţiate în întreprinderi şi la sate, U.T.C. a organizat în şcoli şi facultăţi acţiuni ale elevilor şi ale studenţilor împotriva taxelor exagerate care împiedicau pe fiii de oameni ai muncii să înveţe, împotriva preţurilor exorbitante ale manualelor, cursurilor şi rechizitelor şcolare, pentru înfiinţarea de cămine şi cantine etc.

Uniunea Tineretului Comunist, sub conducerea partidului, a luptat cu fermitate împotriva fascismului, pentru răsturnarea dictaturii antonesciene, pentru victoria insurecţiei armate din August 1944.

În noile condiţii create de uriaşele transformări revoluţionare petrecute în ţara noastră, Uniunea Tineretului Muncitor poartă mai departe steagul glorios de luptă al Uniunii Tineretului Comunist. În rîndurile Uniunii Tineretului Muncitor se află peste 2.100.000 de tineri care participă activ la lupta poporului nostru, condus de partid, pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste. Generaţia noastră tînără manifestă o profundă recunoştinţă faţă de partidul iubit care i-a creat minunate condiţii de viaţă de muncă, de învăţătură. Nici o altă generaţie tînără din istoria patriei noastre nu s-a bucurat de asemenea condiţii ca cele pe care le are astăzi tineretul nostru. Tineretul romîn are cele mai largi posibilităţi de a învăţa, de a munci, de a se odihni. Porţile şcolilor s-au deschis larg pentru fiii celor ce muncesc. Peste 3.100.000 de copii şi tineri urmează şcolile de toate gradele. Cursurile învăţămîntului superior sînt frecventate de peste 80.000 de studenţi. Învăţămîntul de şapte ani a fost generalizat şi începînd din acest an şcolar s-a trecut la învăţămîntul general de opt ani. Elevii claselor I—VII primesc gratuit manualele şcolare. Pentru elevi şi studenţi statul a construit numeroase şcoli, edificii universitare, laboratoare, biblioteci, cămine confortabile, cantine etc. Tineretul romîn are toate posibilităţile de a-şi satisface setea de cunoştinţe, de a urca spre culmile ştiinţei.

Plini de recunoştinţă pentru viaţa lor mereu mai bună, mereu mai frumoasă, tinerii muncesc cu avînt pe şantierele construcţiei socialiste. Ei îşi dăruiesc toate forţele luptei pentru realizarea hotărîrilor partidului. Tinerii muncitori participă la întrecerea socialistă, luptă pentru creşterea producţiei şi productivităţii muncii, pentru îmbunătăţirea calităţii produselor, reducerea preţului de cost şi realizarea de cît mai multe economii. Mii şi mii de tineri au devenit fruntaşi în producţie. Numai în anul trecut 17.000 de tineri au participat la mişcarea de inovaţii şi raţionalizări.

La sate Uniunea Tineretului Muncitor a luptat pentru înfăptuirea politicii partidului de transformare socialistă a agriculturii. Acum tineretul munceşte pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, pentru recolte bogate.

În şcoli şi institute de învăţămînt superior utemiştii îi mobilizează pe colegii lor la însuşirea unor temeinice cunoştinţe teoretice şi practice, pregătindu-se să devină specialiştii de care are nevoie ţara. Ei sînt gata să meargă acolo unde este mai multă nevoie de ei, să muncească cu abnegaţie pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid.

Manifestîndu-şi dragostea fierbinte faţă de patrie, hotărîrea de a contribui într-o măsură mereu mai largă la succesele poporului nostru, numeroşi tineri participă cu elan la acţiunile de muncă patriotică. În anul trecut tineretul a dat patriei economii în valoare de peste 356 milioane lei.

Cu un sentiment de puternică mîndrie şi de profundă bucurie a luat cunoştinţă tineretul de înalta apreciere pe care partidul a dat-o muncii sale. La cel de-al III-lea Congres al P.M.R., tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej a spus: „Alături de întregul popor muncitor, minunatul tineret al patriei noastre, muncind în producţie şi învăţînd în şcoli şi institute, participă cu entuziasm la lupta pentru dezvoltarea economiei şi culturii, aducînd o contribuţie de preţ la obţinerea tuturor victoriilor noastre".

Tineretul patriei noastre sărbătoreşte cea de a 40-a aniversare a Uniunii Tineretului Comunist şi Ziua tineretului din R. P. Romînă muncind cu entuziasm pentru desăvîrşirea construcţiei socialismului în ţara noastră. Cu acest prilej, tineretul îşi manifestă devotamentul şi recunoştinţa nemărginită faţă de iubitul său părinte, Partidul Muncitoresc Romîn, sub a cărui conducere înţeleaptă poporul nostru a repurtat istoricele sale victorii. Iar învăţătorii şi profesorii, cei care se află zi de zi alături de copii şi tineri ajutîndu-i să-şi însuşească ştiinţa, să intre în viaţă ca oameni destoinici, trimit tineretului, la marea lui sărbătoare, un salut cald, din adîncul inimii, urîndu-i să dobîndească noi şi mari succese în şcoală, în muncă, în viaţă.

Sfat „de specialitate" între doi tineri naturalişti mîine poate specialişti în agrotehnică.

Generaţia şantierelor

Îmi trec prin minte în aceste zile, în preajma marii sărbători a tineretului, chipurile nenumăraţilor tineri abia ieşiţi de pe băncile şcolii pe care i-am întîlnit în colţuri diferite ale ţării, îndeplinind sarcini diferite, diferiţi la înfăţişare şi la vorbă dar profund asemănători prin ceea ce este fundamental, esenţial în viaţa omului: dragostea fierbinte faţă de patrie, faţă de popor, hotărîrea de a le închina lor tot ce au mai bun, mai valoros.

Pe Lucia Vişan am cunoscut-o cu cîţiva ani în urmă, la Săvineşti, în secţia etirare fibre a uzinei de relon. Dirija de la un tablou de comandă automată mersul a zeci de maşini. Degetele ei alergau agere pe butoanele cu luminiţe care se aprindeau şi se stingeau, semnalizînd.

— Profesia ?

— Am două profesii. Am practicat întîi pe cea învăţată a doua oară, şi a doua oară pe cea dintîi... A zîmbit: să mă clarific. Am absolvit şcoala tehnică de chimie, dar cînd am venit la Săvineşti uzina nu era încă gata. Puteam sta fără rost ? Ne-am apucat să învăţăm şi noi fetele, meseria de constructor, de zidar, de zugrav. Eu am fost zugrav, apoi am ajutat la montaj...

Tot la Săvineşti l-am întîlnit pe Mihai Apopi care întîi a devenit constructor absolvind şcoala la locul de muncă, iar apoi, trecînd pe băncile unei şcoli tehnice serale de chimie, a devenit ca şi Lucia Vişan, operator chimist.

Tînăra generaţie de astăzi e generaţia schelelor. Întrebaţi-l pe Ion Ilea, fostul director al Combinatului de îngrăşăminte azotoase din Roznov, dacă lucrurile nu stau într-adevăr aşa. La vîrsta de 25 de ani, proaspătul inginer al Politehnicii din Timişoara era director al combinatului amintit. Plecase din facultate cu cunoştinţe temeinice, dar şi cu un puternic elan tineresc, cultivat cu grijă în organizaţia U.T.M. a Institutului din care făcuse parte. La 25 de ani, la Roznov, era cel mai în vîrstă dintre ingineri... La 27 de ani conducea lucrările de construcţii pe şantierele Roznov-Săvineşti-Borzeşti-Oneşti, iar acum, la nici 30 de ani, răspunde din punct de vedere tehnic de noile combinate chimice care se ridică în regiunea Oltenia.

Acum doi ani s-a început în Bucureşti experimentarea pentru prima dată în ţară a posibilităţilor de construire a unor blocuri cu 7 etaje din prefabricate. În puţine locuri din Europa a reuşit această experienţă. Sarcina a fost încredinţată unui grup de tineri proiectanţi şi unui grup de tineri muncitori conduşi de o absolventă a Institutului de construcţii.

S-a dus bătălia cu lipsa de experienţă, bătălia cu timpul, bătălia pentru calitatea lucrului. Un bloc cu sute de apartamente se compune din aproape 6000 de panouri-pereţi care trebuie fixaţi cu precizie conform normelor stabilite. Era nevoie de hrănicia şi priceperea albinei pentru a alcătui acest fagure uriaş de beton în care urmau să locuiască mii de oameni.

Dar tinerii constructori au reuşit: echipele de muncitori — cea a sudorului Traian Cireaşă sau cea a zugravului Mihai Baiciu — inginerul Dorina Popovici sau arhitecţii abia ieşiţi de pe băncile institutului — toţi au dovedit că ştiu să muncească aşa cum se cuvine.

— Uneori a plouat sau a nins, alteori a trebuit să lucrăm şi noaptea sau şi în zilele de sărbătoare, îşi aminteşte Traian Cireaşă, secretarul U.T.M. de pe şantier. Inginera noastră a fost totdeauna aici, totdeauna a lucrat bine, cu precizie, cu pasiune. Dovadă că organizaţia de partid şi U.T.M. din şcoală şi şcoala însăşi au învăţat-o mai mult decît nişte norme de construcţie: i-au dat şi acea răspundere pentru oamenii care vor locui în blocurile noastre, pentru condiţiile lor de viaţă.

O asemenea pregătire, un asemenea înalt simţ de răspundere îi caracterizează pe tinerii patriei noastre, participanţi activi şi priceputi la marea operă de desăvîrşire a construcţiei socialismului.

EUGEN FLORESCU

Pasiune, perseverenţă, voinţă

Îi întîlneşti în şcoli, în laboratoare, în biblioteci — peste tot acolo unde se învaţă, unde se adună cunoştinţe. Sînt sute de mii. Tineri de toate vîrstele, care îşi însuşesc cu sete nepotolită comorile de nepreţuit ale culturii. Fie că sînt abia trecuţi de pragul copilăriei, fie că şi-au început adolescenţa mînuind strungul sau lucrînd pe ogoare şi acum împletesc munca cu şcoala, toţi şi-au legat visurile, năzuinţele de învăţătură.

Pentru ca astăzi toţi copiii şi tinerii din patria noastră să poată visa, să-şi poată înfăptui visele, au luptat comuniştii, cei mai buni fii ai poporului nostru. Pentru aceste visuri, la care ei înşişi nu puteau nici măcar rîvni, şi-au sacrificat viaţa, tinereţea, eroii utecişti.

Astăzi, în anii luminoşi ai socialismului, partidul a creat condiţii minunate pentru toţi cei ce vor să studieze, tineretul nostru putînd să-şi urzească visurile cele mai îndrăzneţe cu siguranţa că le va vedea împlinite.

Mobilizaţi de organizaţiile U.T.M. şi de pionieri copiii şi tinerii patriei noastre se înrolează în marşul impetuos spre ştiinţă şi cultură, se străduiesc să folosească din plin condiţiile minunate de studiu create de partid.

De năzuinţa aceasta a tinerei generaţii din patria noastră îţi dai seama ori de cîte ori te afli în mijlocul adolescenţilor — şi mai mult ca oriunde la adunările organizaţiei lor, unde problemele legate de pregătirea pentru viaţă sînt discutate cu o caldă însufleţire tinerească, dar şi cu un adînc simţ de răspundere. Asistînd la aceste discuţii îţi dai seama că tot mai limpede, tot mai adînc înţelege tineretul nostru de azi că omul nou, constructor al socialismului şi comunismului, are nevoie de cunoştinţe temeinice, multilaterale.

Nu-i mult de cînd la Şcoala medie „Aurel Vlaicu" din Capitală a avut loc o adunare generală a utemiştilor din clasele a IX-a, în care a fost dezbătută tema „Cum ne achităm de îndatorirea patriotică de a învăţa". Utemiştii s-au pregătit cu minuţiozitate pentru adunare, dorind să-i facă pe toţi elevii să înţeleagă pentru ce învăţătura este o datorie patriotică, pentru ce ei trebuie să se achite de această datorie cu cinste. De aceea s-au sfătuit cu comuniştii, cu directorul şcolii, cu diriginţii şi profesorii claselor a IX-a şi au întocmit un referat în care şi-au arătat limpede punctul de vedere asupra celor mai importante probleme legate de atitudinea faţă de învăţătură. Au pus în referat fapte şi nume concrete, aşa ca el să ofere o bună bază de discuţii.

Ce s-a discutat în adunare? Din păcate, nu se poate pune totul pe hîrtie. Ar trebui prea mult spaţiu. Ne vom mărgini doar să arătăm că şi referatul şi discuţiile au subliniat acelaşi lucru: faptul că acum, cît sînt pe băncile şcolii, tinerii trebuie să muncească cu perseverenţă, cu pasiune pentru a-şi însuşi ştiinţa, cultura, că de pe acum, de la această vîrstă ei trebuie să-şi pună problema drumului ce şi-l vor alege în viaţă şi că, pentru a păşi cu cinste pe acest drum, trebuie să se pregătească temeinic în şcoală. Mulţi dintre cei care au luat cuvîntul s-au referit, în spusele lor, la tinerii din fabrici, din uzine şi de pe ogoare pe care i-au văzut muncind cu entuziasm pentru înfăptuirea directivelor partidului, mulţi au arătat că exemplul lor i-a mobilizat să-şi sporească eforturile, să privească munca lor — învăţătura — ca o datorie patriotică pe care partidul, poporul, le cer să o îndeplinească aşa cum se cuvine.

Şi roadele n-au întîrziat să apară. Elevii au început să înveţe mai bine, să obţină note mai bune, colectivele claselor s-au închegat mai strîns, a crescut spiritul tovărăşesc, elevii se ajută mai mult unii pe alţii la învăţătură. Fiecare este hotărît să încheie anul şcolar cu rezultate cît mai bune.

Despre învăţătură, despre visurile de viitor au vorbit de curînd, într-o adunare generală U.T.M., şi elevii clasei a XI-a de la Şcoala medie nr. 2 din Constanţa. „Ce vom deveni în viaţă, ce meserie ne vom alege?" Aceste întrebări pe care şi le puneau de mult şi la care şcoala, organizaţia i-au ajutat să găsească răspunsul cel mai bun s-au aflat în centrul atenţiei la adunarea lor. Au participat la această adunare pe lîngă profesorii şcolii, şi muncitori şi ingineri de la întreprinderea unde îşi efectuează elevii practica. Unul dintre tineri a rostit atunci o frază care a găsit ecou în inimile tuturor: „locul fiecăruia dintre noi — a spus el — trebuie să fie pe marile şantiere ale vieţii". Şi, părîndu-i-se că trebuie să explice mai amănunţit ce înţelege prin imaginea lui, a adăugat: „adică acolo unde patria are mai mare nevoie de noi". Un lucru a reieşit cu deosebire din cuvîntul fiecărui vorbitor — şi anume că nu-ţi poţi realiza visurile, nu poţi fi bun în meseria aleasă decît atunci cînd îi închini toată puterea de muncă, cînd o îndrăgeşti, cînd te pregăteşti pentru ea zi de zi încă de pe băncile şcolii.

Pasiune, perseverenţă, voinţă, sînt realităţi pe care astăzi le întîlneşti în fiecare şcoală, bibliotecă, fabrică şi uzină, pentru că toate sînt atribute ale tînărului nou care trăieşte în patria noastră socialistă, sînt calităţi fără de care constructorul vieţii noi nu poate fi conceput. Şi toată această pasiune, perseverenţă şi voinţă, tot tumultul vîrstei sale înaripate, tineretul o pune în slujba partidului, a poporului.

MONICA VERDEŞ

Succese ale celor ce muncesc

Primăvara, în livada Școlii de 8 ani din satul Broasca, comuna Săhăteni, raionul Mizil.

LECȚII DE CALITATE

Forma de bază a activității cadrelor didactice o constituie lecțiile. Tocmai de aceea succesele muncii desfășurate de învățători și profesori în școli se reflectă în primul rînd în această latură a activității lor.

În orice școală ne-am opri putem observa nenumărate aspecte care denotă continua preocupare a cadrelor didactice pentru îmbunătățirea lecțiilor, pentru ridicarea calității lor. Asistențele reciproce la ore, discuțiile purtate în comisiile metodice sau în cercurile pedagogice, dezbaterile din consfătuirile de muncă organizate în școli au întotdeauna în vedere această problemă. Bineînțeles, eforturile nu rămîn fără rezultat. De la un an la altul se observă în munca fiecărui învățător și profesor o creștere sensibilă a calității.

Să ne oprim, de pildă, la Școala de 8 ani nr. 2 din Slatina. Îl vom putea cunoaște aici pe învățătorul Vasile Rădulescu. Vom observa în lecțiile lui, dincolo de strădania de a asigura predării o ținută științifică, de a le transmite copiilor, la nivelul lor de înțelegere, ceea ce este esențial în materia studiată, o permanentă preocupare de a sădi în sufletele lor profunde sentimente și convingeri patriotice. Pentru aceasta el caută să utilizeze diferite mijloace prin care să-i emoționeze pe elevi, să trezească la ei o atitudine afectivă. Astfel lecții ca „În satul lui Petre Mocanu", „Seara în sat", „Colectiva noastră-i bună" au fost folosite de învățător pentru a descrie într-o formă emoționantă starea de mizerie a țărănimii în anii exploatării burghezo-moșierești și a pune în evidență, prin comparație, viața luminoasă care s-a deschis în fața colectiviștilor astăzi. Vorbind despre Mircea cel Bătrîn sau Ștefan cel Mare învățătorul le-a citit copiilor versuri de M. Eminescu și D. Bolintineanu reușind să zugrăvească astfel mai viu, mai colorat și mai atrăgător calitățile acestora, dragostea lor de patrie, lupta lor pentru libertate. Într-un chip asemănător au fost predate cunoștințele despre răscoalele țărănești conduse de Gheorghe Doja, de Horia, Cloșca și Crișan, de Tudor Vladimirescu etc. Cînd a recapitulat tema „Luptele clasei muncitoare din țara noastră" învățătorul le-a citit elevilor fragmente literare cuprinzînd momente din viața lui Vasile Roaită, Filimon Sîrbu și alții. Tot cu acest prilej el a folosit diafilmul „Eroii clasei muncitoare".

Deosebit de mult îi impresionează pe copii tablourile, ilustrațiile. Iată de ce în predarea unei teme ca „Țara noastră după 23 August 1944", tov. Rădulescu a folosit, pe lîngă poezii cum ar fi „Patria mea" și „Minerii" sau diafilmele „Pe valea Bistriței", „Jiul", „Delta", și numeroase ilustrații reprezentînd imagini ale construcțiilor gigantice ridicate în anii puterii populare, munca oamenilor din uzine și fabrici sau de pe ogoare.

Pentru dezvoltarea sentimentelor patriotice ale elevilor săi, învățătorul folosește de asemenea, cu mult succes, vizitele și excursiile. Astfel, cu prilejul studierii lecțiilor „Oameni din țara noastră în trecutul îndepărtat" și „Dacii, viața și statul lor" elevii au fost conduși la muzeul raional din Slatina pentru a vedea arme cu care luptau strămoșii noștri, unelte pe care le foloseau ei etc. Cu ocazia predării lecției „Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu" a fost vizitată casa din Slatina în care a dormit o noapte Tudor Vladimirescu atunci cînd se îndrepta spre București.

Metode similare au fost folosite de învățător, în același scop, și la lecțiile de geografie. Studiind geografia raionului Slatina și a regiunii Argeș el i-a făcut pe copii să vadă că și în trecut această regiune a avut nenumărate bogății, dar că abia după cucerirea puterii de către clasa muncitoare acestea au început să fie valorificate. Li s-a vorbit despre industria petroliferă inexistentă aici în trecut, despre noile întreprinderi textile de pielărie, de industrializare a lemnului, de conserve etc. care au luat ființă în anii regimului democrat-popular, despre profundele transformări revoluționare care s-au petrecut în agricultura regiunii. Tot în orele de geografie li s-a vorbit elevilor despre perspectivele ce se deschid dezvoltării economice a patriei noastre prin planul de 6 ani și planul de perspectivă.

Principalul scop al școlii noastre noi este acela de a pregăti oameni de nădejde capabili să participe activ la desăvîrșirea construcției socialismului. Tocmai de aceea cunoștințele ce se predau în școli nu pot fi simple teorii sterile, nefolositoare. Profesorii sînt chemați să privească fiecare din problemele tratate prin prisma modului în care cunoașterea ei va folosi elevilor în activitatea practică. Înțelegînd acest lucru, ei se străduiesc să lege cît mai strîns predarea, întreaga lor muncă instructiv-educativă de viață, de producție. Pentru a ilustra cît mai bine legile științei prin exemple luate din practică, pentru a-i face pe elevi să înțeleagă însemnătatea pe care o au problemele studiate în clasă pentru activitatea direct productivă, profesorii de fizică de la Școala medie din Hunedoara, de pildă, au vizitat timp de mai multe zile diferite secții ale Combinatului siderurgic, au studiat materiale de specialitate care prezintă cele mai moderne aplicații în tehnică. Documentîndu-se astfel, ei au avut posibilitatea să ilustreze cu un bogat material faptic probleme privind contracția la schimbarea stării de agregare, laminarea, forfecarea etc. Preocupări asemănătoare i-au ajutat pe profesorii de la Școala medie „Aurel Vlaicu" din Orăștie să exemplifice probleme privind puterea, lucrul și randamentul mașinilor de forță, mișcarea circulară, viteza unghiulară, forța centrifugă, importanța centrării etc.

Uneori, pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă mai bine utilitatea practică a cunoștințelor, profesorii organizează lecții chiar pe locurile de muncă unde acestea pot fi folosite. Astfel au procedat profesorii de la Școala de 7 ani din comuna Albești, care au ținut lecții la gospodăria agricolă colectivă din localitate, sau profesoara Vasilica Șovăilă din comuna Jegălia, raionul Fetești, care a organizat pe terenul gospodăriei agricole colective „Dunărea" o lecție cu subiectul „Răritul sfeclei de zahăr", îndrumîndu-i apoi pe copii să aplice în practică noile cunoștințe însușite.

Oricît de bună ar fi pregătirea de specialitate a unui învățător și profesor, oricît de multilaterale și de profunde ar fi cunoștințele sale din domeniul specialității pe care o predă, el nu va reuși să-i facă pe elevii săi să învețe, să-și însușească problemele disciplinei respective și să le înțeleagă dacă nu va ști în egală măsură să-și organizeze bine lecțiile, să folosească cele mai adecvate metode și procedee. Tocmai de aceea se acordă în școala noastră o deosebită atenție laturii metodice a muncii cadrelor didactice. Și sînt nenumărați cei ce se pot mîndri cu realizări frumoase pe această linie. Învățătoarea Constanța Nacu de la Școala de 8 ani nr. 1 din Slatina, de exemplu, utilizează cu bune rezultate în rezolvarea problemelor de aritmetică la clasele I-II metoda intuitivă. Lucrînd cu elevii în clasă ea și-a dat seama că în folosirea acestei metode trebuie să recurgă la procedee variate. Ea a apelat la un material didactic simplu (caiete, creioane, diverse alte obiecte) care i-au ajutat pe elevi să „vadă" clar datele cu care trebuiau efectuate operațiile cerute de problemă. Alteori, tot cu scopul de a-i ajuta pe elevi să-și reprezinte conținutul problemelor, învățătoarea a folosit, acolo unde era posibil, modalitatea reprezentării lor scenice. Pe această bază ea a putut trece apoi de la rezolvarea problemelor concrete la altele cu caracter abstract în care elevii nu mai simțeau necesitatea de a-și reprezenta plastic datele.

În general tovarășa Nacu acordă o mare atenție trecerii gradate de la simplu la complex, creșterii treptate a gradului de dificultate. Ea îi determină pe copii să judece și să tragă în mod independent concluzii, să analizeze singuri conținutul problemelor, să formuleze ei înșiși metoda de rezolvare.

Fie că este vorba de conținutul științific al lecțiilor, de valoarea lor educativă, de problemele legării lor de viață sau de calitățile lor metodice, vom găsi în școlile din patria noastră nenumărate exemple de învățători și profesori care, privindu-și cu spirit de răspundere munca, înregistrează succese ce fac mîndria școlilor și sînt o puternică garanție a faptului că de pe băncile acestora vor porni în viață constructori pricepuți ai socialismului și comunismului în patria noastră.

Prof. D. NICA

Calea cea mai sigură pentru o calificare înaltă

Practica în producție a elevilor din școlile de cultură generală, aprofundarea pe această bază a cunoștințelor științifice constituie una din trăsăturile esențiale ale învățămîntului nostru realist-științific.

Semnificativ în ceea ce privește organizarea și desfășurarea practicii elevilor în producție și în sălile de lucrări practice este faptul că acum, pe marginea rezultatelor obținute, cărora caută să le dea o interpretare generalizatoare, profesorii au început să stabilească relații cu caracter științific între activitățile practice și predarea disciplinelor de cultură generală.

Profesorul-maistru Emil Cristea de la Școala medie „Gheorghe Lazăr" din Sibiu ne relata de curînd într-o scrisoare rezultatele unora dintre cercetările întreprinse de comisia metodică de specialitate a acestei școli pentru stabilirea unei juste corelații între predarea bazelor științifice, cunoștințele tehnice privind producția și practica propriu-zisă. Sistematizîndu-și constatările, membrii comisiei metodice au luat în considerare trei relații esențiale care intervin în cadrul îmbinării predării cunoștințelor teoretice cu practica: relația dintre instructajul pregătitor și munca productivă, relația dintre predarea cunoștințelor în clasă și instructajul pregătitor și relația dintre predarea cunoștințelor și munca productivă. Ei socotesc că relația dintre instructajul pregătitor și munca productivă își găsește expresia în executarea obiectelor menite să facă dovada însușirii deprinderilor de mînuire corectă a sculelor. Comisia a stabilit drept criterii de alegere a obiectelor ce se dau spre executare, pe lîngă caracterul util, posibilitatea de a fi executate într-un timp relativ scurt, pentru ca elevii să poată exersa deprinderile asupra cărora au fost instruiți și să le poată aplica de îndată.

Relația între predarea cunoștințelor în clasă și instructajul pregătitor este, după părerea membrilor comisiei relația care se referă la pregătirea profesorilor și a maiștrilor, la legătura pe care trebuie s-o realizeze ei între predare și munca practică. Astfel, predînd frecarea, de exemplu, profesorul de fizică va arăta că pînza de ferăstrău dă naștere, atunci cînd intră în material, la o frecare laterală, care dezvoltă căldură, ceea ce face ca pînza să se dilate și să se înțepenească și că, pentru reducerea acestei frecări, se diminuează suprafețele de contact prin ceaprăzuire.

În ceea ce privește relația a treia — dintre predarea cunoștințelor și munca productivă — membrii comisiei consideră esențială deprinderea elevilor de a identifica în cadrul proceselor de producție fenomenele studiate în clasă, de a dobîndi priceperea să le interpreteze și să le generalizeze.

Desfășurarea activității Școlii medii „Gh. Lazăr" din Sibiu pe baza acestor concluzii desprinse de profesori în lumina analizei legăturii dintre predare și munca elevilor în producție a determinat ridicarea simțitoare a nivelului pregătirii generale a elevilor.

În strînsă legătură cu terminarea colectivizării agriculturii activitatea practică a elevilor din școlile sătești a primit, în acest an școlar, un impuls deosebit.

Într-o recentă consfătuire directorii școlilor de cultură generală din raionul Pitești au dezbătut problemele esențiale ale acestei activități. Participanții la consfătuire au arătat că în majoritatea școlilor elevii sînt înarmați cu temeinice deprinderi de muncă agricolă, dobîndind priceperea de a lucra pămîntul, de a dirija cultivarea plantelor și creșterea animalelor în strînsă legătură cu condițiile agriculturii locale. Planurile de cultură ale terenurilor agricole școlare de la școlile de 8 ani din Titești și Călinești, bunăoară, s-au întocmit ținîndu-se seama de caracteristicile pedoclimatice ale regiunii. Munca este organizată după exemplul gospodăriilor agricole colective, pe brigăzi și pe echipe, care răspund de efectuarea tuturor lucrărilor

Și la Școala de 8 ani din comuna Vulturu, raionul Focșani, au început să se desfășoare intens lucrările pe terenul școlar, în grădina de pomi fructiferi și pe terenul horticol din fața școlii. Încă din toamnă elevii au fost repartizați în brigăzi, desfundînd întreaga suprafață la adîncimea de 25 cm., iar parcela pentru școala de altoi la adîncime de 75-80 cm., în vederea replantării puieților de nuci.

Faptul că încă de pe băncile școlii elevii sînt obișnuiți cu formele de organizare a muncii în gospodăria agricolă colectivă este o foarte bună pregătire pentru momentul cînd se vor încadra în marea familie a colectiviștilor. Dar acum, cînd agricultura țării noastre este complet colectivizată, s-au creat cele mai largi posibilități ca ei să-și efectueze lucrările practice nu numai pe terenurile școlare, ci și direct, pe terenurile și în fermele gospodăriilor colective.

Despre această muncă ne scrie într-o recentă corespondență profesorul Luca Ionescu de la Școala medie din Domnești, raionul Curtea de Argeș.

„În regiunea de deal, unde se găsește școala noastră — arată tovarășul Luca Ionescu — predomină pomicultura și zootehnia. Elevii vor putea să efectueze în această primăvară lucrări variate de îngrijire a pomilor în plantația masivă ce a fost înființată de gospodăria colectivă. Ei vor lucra alături de colectiviști, sub îndrumarea și supravegherea profesorilor de științe agricole".

Devenită o parte integrantă, de cea mai mare importanță a procesului de învățămînt, munca practică a elevilor întregește, ca o minunată școală a vieții, pregătirea multilaterală a elevilor, contribuind ca aceasta să se ridice la nivelul sarcinilor desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră.

C. ALEXANDRU

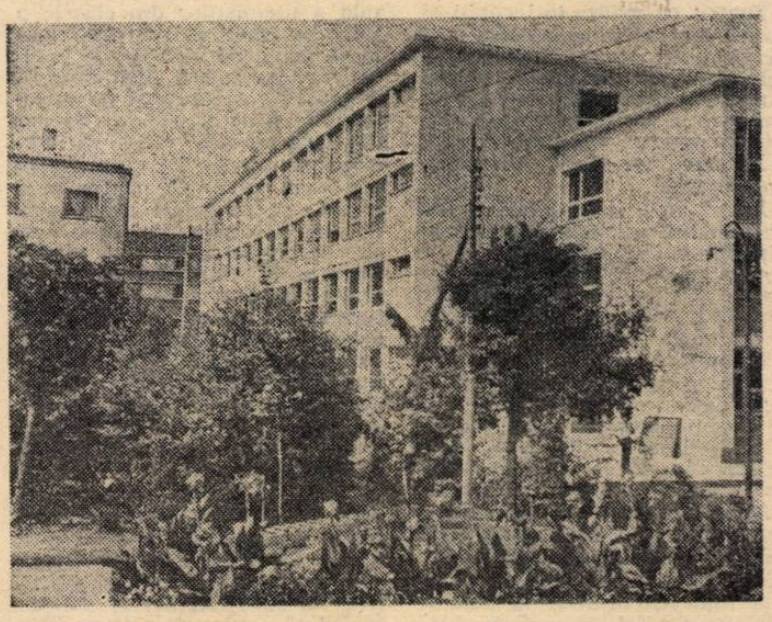

Școala de 8 ani de pe bulevardul Tolbuhin din Capitală

în şcolile patriei noastre

„Fapte obişnuite“

Despre ce am putea vorbi mai întîi? Există un anumit „ceva“ pe care nu-l poţi înţelege decît după o observaţie mai îndelungată dar pe care îl simţi parcă pulsînd în atmosferă. Este poate farmecul acestei vieţi pasionate, arzătoare, intense şi profund adevărate pe care o trăiesc cei peste 800 de tineri, în acelaşi timp muncitori şi elevi? Este străduinţa de fiecare ceas a oamenilor cărora li s-a încredinţat cinstea de a-i ajuta să-şi realizeze idealurile, să parcurgă drumul lung al învăţăturii spre piscurile ştiinţei? Este gîndul că aici „vezi cu ochii“ cum vor ajunge oamenii să şteargă distanţele dintre munca fizică şi munca intelectuală? Sau poate şi arhitectura modernă, armonioasă, a clădirii acestei şcoli noi, scăldate în lumină şi înconjurată de giganticele blocuri de pe Calea Griviţei îţi dă această senzaţie deosebită? Cred că în acel „ceva“ aparte şi specific intră elemente din toate acestea.

La început nu vezi decît aparenţele şi poţi spune, la fel ca şi Nicolae Danielescu, directorul şcolii, ridicînd puţin din umeri: „Fapte deosebite? Realizări? Sîntem o şcoală serală obişnuită. Ca a noastră sînt acum în ţară cu sutele. Atîta doar, ne putem mîndri că la noi învaţă muncitorii de la uzinele „Griviţa Roşie“.

Da. La început nu poţi vedea prea multe. După aceea îl poţi cunoaşte însă, de exemplu, pe muncitorul Traian Duca, elev în clasa X-a „A“ şi afli că el este autorul a nu mai puţin de şase inovaţii. Poţi sta de vorbă cu electricianul Mihai Neacşu, elev în clasa IX-a „B“, care îţi va spune în cîteva cuvinte cum a realizat un dispozitiv de oprire automată a strungului. În fiecare clasă afli cîte unul sau mai mulţi elevi care acolo, la locul lor de muncă, au venit cu o idee nouă, au făcut o mică descoperire, au creat un dispozitiv pentru a spori volumul economiilor, pentru a da o nouă calitate produselor sau a intensifica ritmul producţiei.

Şi dacă, ducînd mai departe observaţiile, cercetezi cataloagele rămîi impresionat de adevărurile ce sînt dezvăluite prin graiul simplu al mediilor, înregistrate cu roşu în dreptul fiecărui elev, Victa Octav: zece, nouă, zece, opt, nouă, zece. Peita Teodor: nouă, nouă, zece, nouă, zece, zece. Mihai Dumitru... O listă lungă, nesfîrşită, de tineri electricieni, strungari, bobinatori, montatori, sudori, forjori ale căror note pot sta foarte bine pe panourile de onoare alături de cifrele ce indică depăşirile de plan.

Şcoala a dat pînă acum cîteva serii de absolvenţi. Unii continuă să lucreze la vechiul lor loc de muncă şi se află în primele rînduri ale muncitorilor fruntaşi. Alţii au continuat calea studiului pe treptele învăţămîntului superior. Frezorul Ion Hoştiuc sau tîmplarul Constantin Păun sînt studenţi la politehnică, strungarul Constantin Pîrvulescu — student la Institutul de construcţii. Şi lista ar putea continua.

Nu am spus încă pînă acum nici un cuvînt despre profesorii şcolii. Tot ceea ce am arătat se referă însă în cea mai mare măsură şi la munca lor. Inovaţiile muncitorilor-elevi, notele lor din cataloage, drumul pe care ei îl urmează în viaţă, după absolvirea şcolii, reprezintă în mare parte rezultatul muncii modeste, sîrguincioase, de zi cu zi a cadrelor didactice.

Cînd s-a născut ideea inovaţiilor elevului Traian Duca? Într-o oră de fizică sau într-una de matematică, în timpul efectuării unei experienţe sau al rezolvării unei probleme? Despre acest lucru nu-şi mai aminteşte nici el prea bine. Un lucru îl ştie însă cu siguranţă şi îl poate descrie cu lux de amănunte. Sfaturile şi ajutorul profesorilor, cunoştinţele căpătate în şcoală l-au ajutat să-şi realizeze mai repede şi mai bine ideile. Şi notele bune din cataloage, şi inovaţiile, şi succesele obţinute de absolvenţi la locul lor de muncă sau în instituţiile de învăţămînt superior îşi au în bună parte explicaţiile în eforturile depuse de cadrele didactice pentru ca timpul petrecut de elevi în şcoală să fie folosit într-un chip cît mai rodnic.

Fapte obişnuite... Printre ele se numără şi vizitele profesorilor în întreprindere. Profesorii Danielescu sau Nichita, Enescu sau Predescu au aici numeroşi cunoscuţi şi prieteni: secretari ai organizaţiilor de partid sau de U.T.M., responsabili de grupe sindicale, muncitori, ingineri, şefi de secţii. Sînt oameni cărora cadrele didactice le cer întotdeauna o mînă de ajutor pentru ca elevii lor să înveţe cît mai bine. „Nu s-ar putea — a întrebat un profesor, într-o şedinţă plenară organizată în incinta uzinei — ca după orele de lucru tovarăşii ingineri să se intereseze ce lecţii au de făcut elevii pentru ziua respectivă, ce probleme au de rezolvat, să le dea o îndrumare, să-i ajute? Multe din lecţiile noastre sînt legate chiar de problemele ce se ivesc în timpul producţiei. Nu ar fi de loc greu“. Aşa s-a născut şi a luat viaţă ideea grupelor de meditaţii din întreprindere, conduse de ingineri. Uneori nici nu este vorba chiar de o grupă. După ce sună încetarea lucrului, inginerul Oprişenescu, să zicem, se apropie de strungarul Arambaescu, elev în clasa X-a. „Ei, ce-aveţi pentru mîine la matematică?“ Şi acolo, lîngă maşină, aplecaţi amîndoi de-asupra aceluiaşi caiet, lămuresc împreună înţelesul unei probleme.

La activul directorului şi al directorului adjunct al şcolii s-au adunat de la începutul acestui an şcolar peste 100 de asistenţe. Pare o cifră ca oricare alta, dar în spatele ei se ascund multe realizări. Să presupunem că sîntem cu cîteva luni în urmă la o lecţie de ştiinţe naturale, într-una din clasele la care predă profesoara Elena Mărgăritescu. Se tratează despre problema embriologiei. În clasă, într-o bancă din fund, alături de elevi, ia notiţe cu conştiinciozitate şi directorul şcolii. Numai că, în caietul său notiţele nu reproduc cele explicate de profesoară, ci menţionează aprecieri cu privire la felul cum sînt expuse. „Este o avalanşă de date ştiinţifice, de noţiuni noi din care doar cîteva au fost notate pe tablă. A sunat şi profesoara nu a reuşit să găsească timp pentru fixare“. După oră, în cancelarie, are loc o scurtă discuţie între director şi tovarăşa Mărgăritescu. Din nou stăruie directorul asupra necesităţii de a se ţine seama că muncitorii-elevi au puţin timp pentru studiul individual, arătînd că de aceea lecţiile trebuie să fie astfel organizate încît cea mai mare parte a cunoştinţelor să fie însuşite încă din clasă. Din nou subliniază necesitatea unei mai bune organizări a lecţiei, necesitatea dozării judicioase a problemelor predate, a utilizării atente a tablei, a respectării momentului fixării. Şi iată că discuţia îşi arată roadele. Viitoarele lecţii ale profesoarei devin mult mai bune.

Sîmbăta şi duminica nu sînt cursuri. Dar pe profesorul de matematică M. Enescu îl poţi găsi în şcoală. Într-o sală de clasă, de obicei plină, au loc ore de meditaţii. Problemele rezolvate la tablă sînt astfel alcătuite încît solicită cunoştinţe predate de-a lungul mai multor lecţii, aşa că numai într-o singură oră se poate vorbi, de exemplu, şi despre intersecţiile dreptelor, şi despre noţiunea de fascicol, şi despre tangenta la cerc sau despre diferite metode de calcul algebric.

Pentru ca elevii să fie bine pregătiţi profesorii trebuie să se ocupe mai întîi de propria lor pregătire. În legătură cu aceasta caietul de procese-verbale al comisiilor metodice ne dezvăluie multe fapte semnificative. Sînt notate aici cîteva din subiectele referatelor discutate în şedinţe: „Problemele legării teoriei de practică în condiţiile învăţămîntului seral“, „Cum şi ce fel de teme pentru acasă dăm muncitorilor-elevi“, „Experienţa pedagogilor sovietici privind predarea literaturii în şcoala serală“, „Tipuri de lecţii de socialism ştiinţific în şcolile serale“. Discuţiile purtate în jurul unor astfel de teme îi ajută pe profesori să vadă ce au de făcut pentru a ţine lecţii cît mai bune, pentru a asigura elevilor o pregătire cît mai temeinică.

Într-adevăr toate acestea sînt fapte obişnuite, realizări pe care le putem găsi în orice şcoală. Şi totuşi ele au un caracter excepţional. Excepţională este însăşi grija ce se acordă în zilele noastre pregătirii intelectuale a muncitorilor.

OCT. BUZESCU

Calitatea lucrărilor executate este cel mai important criteriu de apreciere a cunoştinţelor şi deprinderilor profesionale ale viitorilor muncitori

Cu simţ de răspundere

Este un lucru firesc să afli, vizitînd secţiile unei mari întreprinderi, că muncitorul căruia i-a fost încredinţată una dintre cele mai moderne maşini sau agregate a absolvit de curînd şcoala tehnică sau că a terminat şcoala profesională şi acum îşi continuă studiile la „seral“. La Combinatul siderurgic din Hunedoara, la uzinele „Steagul Roşu“ din Braşov, la uzinele „Electroputere“ din Craiova sînt nenumăraţi fruntaşi în producţie din rîndurile absolvenţilor şcolilor profesionale şi tehnice. Se numără cu sutele viitorii oţelari, mecanici, strungari, mecanizatori, textilişti care încă de pe băncile şcolii izbutesc să aducă o contribuţie însemnată în producţie, dovedind prin întreaga lor comportare că vor deveni muncitori de nădejde.

Activitatea Şcolii profesionale forestiere din Caransebeş constituie în această privinţă un exemplu concludent.

Cu cîţiva ani în urmă, cînd a luat fiinţă Şcoala profesională forestieră din Caransebeş, conducerea şi cadrele didactice şi-au îndreptat mai întîi eforturile către pregătirea ucenicilor astfel încît aceştia să-şi însuşească în cel mai scurt timp cunoştinţele tehnice şi deprinderile practice care să permită antrenarea lor spre o activitate plină de răspundere în producţie.

După o temeinică activitate de pregătire a ucenicilor, şcoala a cerut conducerii întreprinderii IPROFIL-Balta Sărată să-i repartizeze integral unul din sectoarele ei. Întreprinderea a acordat şcolii sprijin deplin în această iniţiativă, repartizîndu-i sectorul de tîmplărie mecanică, dotat cu o tehnică din cele mai moderne. Într-o perioadă foarte scurtă — cîteva săptămîni — s-a dovedit că ucenicii, sub conducerea muncitorilor şi maiştrilor întreprinderii, sînt în stare să execute lucrări importante din planul de producţie. De atunci şcoala a parcurs un drum lung pe calea ridicării continue a calităţii procesului de învăţămînt, pe calea formării unor muncitori destoinici stăpîni pe meseria lor. Şi astfel se face că astăzi titlul modest de ucenic al şcolii forestiere din Caransebeş este o adevărată garanţie pentru întreprindere.

Cum a ajuns şcoala la aceste rezultate? Fără îndoială, prin munca atentă, plină de dragoste şi de un înalt simţ al răspunderii, pe care au desfăşurat-o cadrele didactice sub îndrumarea comitetului de partid şi cu sprijinul neprecupeţit al comitetului U.T.M.

Cele opt cabinete şcolare permit ca la fiecare oră de curs disciplinele de specialitate să poată fi predate pe baza celui mai adecvat material demonstrativ. O bună parte din acest material este rezultatul străduinţilor cadrelor didactice. fiind confecţionat cu mijloacele proprii ale şcolii. Numeroase machete în stare de funcţiune, reprezentînd agregate, au fost realizate în orele de practică, sub îndrumarea profesorilor de specialitate şi cu ajutorul maiştrilor-instructori. Planşele cu maşini şi procese tehnologice au fost executate, în majoritate, în cadrul orelor de desen, iar mostrele de materiale au fost procurate de către inginerii şi maiştrii şcolii de la întreprinderea tutelară. Întreaga acţiune de dotare a cabinetelor şcolare a fost planificată şi urmărită de către comisiile metodice pentru fiecare obiect de studiu în parte, astfel încît principalele teme şi în special cunoştinţele legate de problemele aplicării tehnicii noi şi automaticii în industria de prelucrare a lemnului, pentru valorificarea complexă şi deplină a materiei prime, să poată fi predate pe baza unor exemple cît mai concludente şi convingătoare.

Preocupările cadrelor didactice în ceea ce priveşte organizarea unor cabinete de specialitate pentru predarea diferitelor discipline nu s-au limitat numai la obiectele cu caracter tehnic; şcoala posedă cabinete şi pentru orele de limba romînă sau de socialism ştiinţific. Acestea cuprind fotografii, grafice, hărţi şi facsimile de o deosebită utilitate pentru însuşirea noilor cunoştinţe de către elevi.

Predarea şi verificarea noilor cunoştinţe în cadrul cabinetelor laboratoare dotate cu un bogat şi variat material didactic a avut drept consecinţă ridicarea nivelului general al elevilor la învăţătură. Astfel, la anul III „A“, specialitatea tîmplari de mobilă şi articole tehnice, nu vei întîlni în catalog nici o notă mediocră. Şi nu puţine sînt clasele în care există o situaţie asemănătoare.

Paralel şi în strînsă împletire cu munca îndreptată spre pregătirea profesională a ucenicilor, în şcoală se desfăşoară cu perseverenţă o activitate multilaterală de educare a viitorilor muncitori. Participă la această activitate conducerea şcolii şi diriginţii, fiecare profesor şi maistru în parte, organizaţia U.T.M. Lecţiile, activităţile practice, orele de diriginţie, adunările de U.T.M., activităţile extraşcolare, spectacolele brigăzii de amatori — toate urmăresc acelaşi ţel: să făurească în fiecare clasă şi în întreaga şcoală un colectiv unit, puternic, combativ, să înlăture din rîndurile ucenicilor orice manifestări, orice influenţe înapoiate, vechi, să sădească în tineri cele mai alese trăsături ale omului societăţii socialiste.

Şi pe acest tărîm, ca şi în munca de înarmare a ucenicilor cu temeinice cunoştinţe şi deprinderi, şcoala a dobîndit numeroase succese. Îţi poţi da seama de acest lucru din însăşi atmosfera care domneşte aici, din orice aspect al vieţii şi al muncii colectivului. Iată unul dintre aceste aspecte, pe care nimeni nu mai pare a-l lua în seamă, atît a devenit de obişnuit.

E recreaţie. Ucenici şi ucenice fac cerc în jurul standurilor de la bufet. Dar în zadar cauţi să vezi pe cineva care-i serveşte: se servesc singuri. După ce sună de intrare, vezi că în cele cîteva cutii de pe standuri au rămas banii depuşi, monedă mărunţă, hîrtii de 1, 3, 5, 10 şi chiar de 100 de lei. Aşa rămîn pînă seara, cînd profesorul de serviciu vine să strîngă banii din ziua respectivă. Bufetul cu autoservire funcţionează nu de ieri sau de alaltăieri, ci din 1958. Şi niciodată n-a fost nimeni tentat să „cumpere“ fără să plătească.

Desigur, nu toate lucrurile au mers de la început bine, fără greutăţi. Dar colectivul prin forţa sa unită, cadrele didactice, comitetul U.T.M. au ştiut să constate deficienţele, unele tendinţe nejuste, au ştiut să le înfrunte la timp şi să le învingă. Datorită muncii lor pline de răspundere, de devotament în şcoală cresc tineri demni de înaltul titlu de cetăţeni ai statului socialist. Din rîndul lor se ridică an de an noi fruntaşi în producţie, oameni de nădejde pentru care viitorul îşi deschide larg porţile.

Ing. VICTOR GHERGHIŞAN
inspector general în M.I.C.

Examenul de maturitate

Instrucțiuni ale M. I. C.

Examenul de maturitate pe care îl dau absolvenții școlilor de cultură generală și ai școlilor de artă, ca și examenul de stat dat de absolvenții școlilor și institutelor pedagogice de învățători constituie un important mijloc de verificare a nivelului general de pregătire teoretică și practică a acestora. La examinarea candidaților va trebui să se urmărească dacă ei și-au însușit în mod temeinic cunoștințele prevăzute în programele școlare pentru învățămîntul mediu și pedagogic, dacă știu să se folosească de cunoștințele însușite, precum și puterea lor de judecată, capacitatea de abstractizare, sintetizare și generalizare.

În mod deosebit va trebui să se verifice dacă absolvenții învățămîntului mediu și pedagogic interpretează în mod just, științific, prin prisma materialismului dialectic și a materialismului istoric, fenomenele naturii, evenimentele social-istorice, operele scriitorilor și pedagogilor studiați, diferite concepții și teorii etc., dacă ei cunosc lupta și politica Partidului Muncitoresc Romîn, superioritatea orînduirii socialiste și înfăptuirile regimului nostru de democrație populară.

La toate obiectele de examen se va acorda atenție principalelor probleme prevăzute în programele școlare pentru învățămîntul mediu și pedagogic, evitîndu-se interogarea candidaților din chestiuni de amănunt, nesemnificative.

Pentru ca pregătirea candidaților și prezentarea lor la examenul de maturitate să se desfășoare în condiții mai bune decît în anii precedenți, la clasa a XI-a, cursuri de zi (clasa a XII-a școli medii de muzică și arte plastice) predarea întregii materii, recapitularea finală și încheierea situației școlare se vor face pînă la data de joi 31 mai (inclusiv).

Între 1 și 15 iunie vor avea loc, la obiectele examenului de maturitate, lecții de repetare și sistematizare a chestiunilor fundamentale din programa claselor VIII-XI prevăzute pentru examen.

La clasa a XI-a serală, anul școlar (inclusiv recapitularea materiei) se încheie vineri 15 iunie. Datele privind predarea întregii materii, recapitularea și încheierea situației școlare vor fi stabilite de consiliul pedagogic al fiecărei școli (secții) serale.

Perioada 16—25 iunie va fi folosită de absolvenții cursurilor de zi și serale pentru studiu individual în vederea examenului de maturitate; cadrele didactice vor sprijini pregătirea acestora prin consultații, îndrumări pentru efectuarea unor exerciții și probleme și unele lecții de sinteză. Diriginții claselor a XI-a (clasa XII-a școli de artă), vor lua măsuri pentru buna organizare a acestei activități, ținînd seama de cerințele privitoare la pregătirea elevilor și asigurînd o bună coordonare și succesiune a activităților organizate de cadrele didactice.

La școlile medii cu instruire în producție proba practică se va da între 21 și 31 mai, în orele programate săptămînal pentru instruirea în producție (nu în afara acestor ore).

Absolvenții școlilor de muzică și arte plastice vor susține examenul de diplomă la obiectele de specialitate în perioada 21 mai—4 iunie.

În vederea pregătirii temeinice pentru examen se recomandă școlilor ca în etapa 1 mai — 25 iunie elevii să nu fie antrenați în alte activități (cultural-artistice, sportive etc.), lăsîndu-li-se timpul necesar pentru pregătirea individuală.

Absolvenții școlilor medii de cultură generală inclusiv absolvenții fostelor școli muncitorești de 3 ani și absolvenții școlilor de artă, se pot prezenta la examenul de maturitate de cel mult 3 ori, indiferent de anul cînd au absolvit școala medie. Candidații care nici a treia oară nu promovează examenul de maturitate se vor putea prezenta din nou la acest examen numai după repetarea ultimei clase de școală medie.

Se pot prezenta la examenul de maturitate în aceleași condiții și elevii care au urmat ultima clasă de învățămînt mediu (cursuri de zi și serale) în perioada 1954—1956, dacă au obținut note anuale de promovare la toate obiectele din planul de învățămînt. Fac excepție elevii care au dat examen la fostele secții fără frecvență pentru ultima clasă numai la 4 obiecte (limba occidentală, astronomia, desenul și educația fizică), care nu au dreptul să se prezinte la examenul de maturitate.

Absolvenții școlilor medii care vor să se prezinte la examenul de maturitate sînt obligați să se înscrie la secția pe care au urmat-o în școala medie (liceu). Candidații care au absolvit în trecut secția reală (științifică) se vor înscrie la secția reală, cei care au absolvit secția modernă (literară) se vor înscrie la secția umanistă.

Candidații restanțieri care au absolvit școala medie (liceul) cînd acesta nu era împărțit în secții se vor înscrie, la alegere, la una din cele două secții (reală sau umanistă), pe care o vor menționa în cererea de înscriere la examenul de maturitate. Absolvenții școlilor (secțiilor) medii clasice se vor înscrie la secția umanistă. Absolvenții școlilor și ai secțiilor serale din seriile 1960, 1961 și 1962, precum și absolvenții fostelor secții fără frecvență din seriile 1960 și 1961 vor da examen de maturitate la secția reală. Candidații care vor absolvi școala medie de cultură generală prin examene de diferență, după planul de învățămînt al școlilor medii serale, vor da examenul de maturitate la secția reală. Absolvenții fostelor secții fără frecvență din seria 1960 care au urmat secția umanistă, conform instrucțiunilor M. I. C. Nr. 115022/1959, vor da examen de maturitate la secția umanistă. Absolvenții școlilor muncitorești cu durata de 3 ani dau examen de maturitate la secția pe care au urmat-o în anul III de studii.

La examenul de stat din sesiunea iunie 1962 se pot prezenta toți absolvenții școlilor pedagogice de învățători și educatoare, absolventele cursului de 2 ani organizat pe lîngă școlile pedagogice de educatoare (curs fără frecvență) și absolvenții institutelor pedagogice de învățători, precum și restanțierii, indiferent de anul cînd au absolvit școala pedagogică sau institutul pedagogic de învățători. Candidații restanțieri care s-au prezentat de cel mult două ori la examenul de stat se vor putea prezenta în mod excepțional pentru a treia oară la acest examen numai cu aprobarea secției regionale de învățămînt și cultură.

Examenul de maturitate se desfășoară pe secții: umanistă și reală. Acolo unde numărul candidaților va fi corespunzător, se pot forma comisii separate; în celelalte cazuri aceeași comisie va examina absolvenții ambelor secții.

Examenul de maturitate și de stat se dă la centrul unde este repartizată școala absolvită de candidat. Pentru restanțieri, în cazuri bine justificate, secția de învățămînt și cultură regională poate aproba înscrierea la examenul de maturitate (de stat) și la altă școală decît la cea absolvită.

Înscrierea candidaților la examenul de maturitate și de stat se face în baza unei cereri care se depune la școala unde au urmat ultima clasă.

Obiectele la care se dă examen de maturitate sînt următoarele:

Secția reală: a) Limba și literatura romînă — scris și oral; b) Matematica — scris și oral; c) Fizica — oral; d) Chimia — oral; e) Istoria Romîniei—oral; f) Noțiuni de marxism-leninism (elemente de economie politică și socialism științific) — oral; g) Bazele darwinismului — oral.

Candidații proveniți de la școlile sau secțiile cu limbi de predare ale minorităților naționale vor da examen și la limba și literatura maternă — scris și oral.

Secția umanistă: a) Limba și literatura romînă — scris și oral; b) Istoria Romîniei — oral; c) Noțiuni de marxism-leninism (elemente de economie politică și socialism științific) — oral; d) O limbă, la alegere — limbă și literatură (limba latină, limba rusă, limba franceză, limba germană sau limba engleză) — scris și oral; e) Fizica — oral; f) Chimia — oral; g) Bazele darwinismului — oral.

Candidații proveniți de la școlile sau secțiile cu limbi de predare ale minorităților naționale vor da examen și la limba și literatura maternă — scris și oral.

Candidații proveniți de la școlile muncitorești cu durata de 3 ani — secția reală sau umanistă — nu vor da examen la acele obiecte care nu au fost prevăzute în planurile de învățămînt pentru aceste școli, cu excepția obiectului „Noțiuni de marxism-leninism", din care vor fi interogați toți candidații.

Obiectele la care se dă examen de stat sînt următoarele:

La școlile pedagogice de învățători: a) Limba și literatura romînă și metodica predării limbii romîne — scris și oral; b) Matematica (aritmetica și geometria) și metodica predării aritmeticii — scris și oral; c) Istoria Romîniei — oral; d) Pedagogia — oral; e) Limba rusă — oral. Candidații proveniți de la școlile sau secțiile cu limbi de predare ale minorităților naționale vor da examen și la limba și literatura maternă și metodica predării limbii materne — scris și oral.

La școlile pedagogice de educatoare: a) Limba și literatura romînă — scris și oral; b) Istoria Romîniei — oral; c) Pedagogia preșcolară — scris și oral; d) Limba rusă — oral. Candidatele provenite de la școlile sau secțiile cu limbi de predare ale minorităților naționale vor da examen și la limba și literatura maternă — scris și oral.

La institutele pedagogice de învățători: a) Noțiuni de marxism-leninism (socialism științific și materialism dialectic și istoric) — oral; b) Pedagogia generală — oral; c) Limba romînă și metodica limbii romîne — scris și oral; d) Literatura pentru copii — oral; e) Aritmetica și metodica aritmeticii — scris și oral. Candidații proveniți de la institutele cu limbi de predare ale minorităților naționale vor da examen și la limba maternă și metodica limbii materne — scris și oral.

La școlile pedagogice de educatoare — curs fără frecvență — cu durata de 2 ani: a) Noțiuni de marxism-leninism (socialism științific și materialism dialectic și istoric) — oral; b) Pedagogie preșcolară — scris și oral; c) Limba romînă și literatura pentru copii — scris și oral; d) Metodica însușirii limbii materne — oral. Candidatele provenite de la școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale vor da examen și la limba maternă și literatura pentru copii în limba maternă — scris și oral.

PROGRAMA EXAMENULUI DE MATURITATE

În legătură cu materia din care vor fi examinați candidații la examenul de maturitate se precizează următoarele:

La limba și literatura romînă se va examina din materia studiată la clasele VIII—XI (VIII—XII școli de artă): formarea limbii romîne, manifestările culturale importante de pe teritoriul țării noastre în secolele XIV—XVI, literatura romînă din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, literatura romînă din secolele al XIX-lea și al XX-lea, pînă astăzi.

Se va pune accentul pe interpretarea științifică a bogatului conținut de idei progresiste al literaturii secolului al XIX-lea, în care se reflectă, prin imagini artistice, lupta poporului nostru pentru eliberarea socială și națională, atitudinea de protest împotriva asupritorilor, dragostea pentru patrie, pentru frumusețea și bogățiile ei.

O atenție deosebită se va acorda literaturii secolului al XX-lea, în special literaturii romîne de după 23 August 1944, imagine artistică a transformărilor revoluționare obținute de poporul muncitor, călăuzit de partid. Trebuie bine cunoscute realizările scriitorilor noștri contemporani în domeniul poeziei, prozei, dramaturgiei și criticii literare.

În analiza activității scriitorilor și a operelor literare, candidații trebuie să ilustreze principalele probleme studiate de-a lungul cursului de istorie și teorie a literaturii: caracterul realist și progresist al literaturii romîne, legătura ei cu poporul, superioritatea metodei realismului socialist, partinitatea comunistă a literaturii actuale, particularitățile artistice ale operelor literare etc.

La stabilirea notei la obiectul limba și literatura romînă se va ține seama atît de cunoștințele de literatură, cît și de corectitudinea formei de exprimare.

La școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale, elevii vor fi examinați la limba și literatura romînă din materia prevăzută în programa școlară pentru aceste școli, studiată de ei în clasele VIII—XI.

Candidații în ale căror lucrări scrise se vor găsi grave și frecvente greșeli de ortografie, punctuație, construcția frazei vor fi examinați oral și asupra principalelor noțiuni și reguli gramaticale care stau la baza exprimării corecte. Se va proceda astfel atît cu candidații care provin de la școlile cu limba de predare romînă, cît și cu cei care provin de la școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale.

La școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale, examinarea candidaților la limba și literatura maternă se va face din materia prevăzută în programele claselor VIII—XI (VIII—XII școli de artă) — istoria literaturii materne și principalele noțiuni de teorie a literaturii.

La matematică, candidații vor fi examinați din materia claselor VIII—XI; li se vor da spre rezolvare exerciții și probleme, fără a li se cere însă demonstrații. Biletele pentru oral vor conține două probleme sau un exercițiu și o problemă. Se va insista mai mult asupra cunoștințelor prevăzute în programele claselor X—XI. Problemele și exercițiile ce se vor da trebuie să permită examinatorului să constate dacă absolvenții școlii medii și-au însușit materia, dacă raționează și calculează corect.

La fizică se va examina din capitolele: electromagnetism (în întregime), cu inducția electromagnetică, curentul alternativ, generatoare, motoare, transformatoare și electrificarea; circuit oscilant, cîmp electromagnetic, unde electromagnetice și proprietățile lor, tuburi electronice: dioda, trioda și folosirea lor, radioemisie, radiorecepție, noțiuni despre transistori, radiolocație, structura atomului (în întregime).

Absolvenții învățămîntului seral și ai fostelor secții fără frecvență nu vor fi examinați din tema „Radiolocație".

La chimie se va examina numai din chimia organică (programa în vigoare). Absolvenții învățămîntului seral și ai fostelor secții fără frecvență nu vor fi examinați din temele: terpene, crezoli, acidul oxalic și noțiuni despre alcaloizi.

La Istoria Romîniei se va pune accent pe evenimentele mai importante din istoria patriei noastre, ca formarea poporului romîn și a limbii romîne; cristalizarea societății feudale pe teritoriul țării noastre; formarea și dezvoltarea statelor feudale romîne; lupta maselor populare împotriva exploatării feudale (răscoala de la Bobîlna, războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja, răscoala populară condusă de Horia, Cloșca și Crișan, răscoala populară condusă de T. Vladimirescu); lupta poporului împotriva jugului turcesc și habsburgic; legăturile dintre cele 3 țări romîne de-a lungul veacurilor. O atenție deosebită se va acorda problemelor din epoca modernă: revoluțiile burghezo-democrate din anul 1848 din țările romîne; formarea statului național romîn; cucerirea independenței de stat a Romîniei; dezvoltarea economică, socială și politică între 1878—1914. Se va insista în mod deosebit asupra evenimentelor din istoria contemporană, urmărindu-se dacă cei ce se prezintă la examen cunosc însemnătatea istorico-mondială a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, dezvoltarea mișcării muncitorești din țara noastră, avîntul revoluționar din țara noastră între anii 1917—1920, crearea Partidului Comunist din Romînia, eroicele lupte muncitorești din perioada 1929—1933, lupta maselor populare, conduse de P.C.R., împotriva fascizării țării și a războiului antisovietic, insurecția armată din august 1944, aportul Romîniei în războiul just antihitlerist, desfășurarea revoluției democrat-populare în țara noastră, lupta oamenilor muncii, conduși de P.M.R., pentru construirea și desăvîrșirea socialismului. Profesorii examinatori vor urmări interpretarea științifică a procesului de dezvoltare a societății pe teritoriul patriei noastre, insistînd asupra cauzelor generale determinante în dezvoltarea societății, fără a cere amănunte sau date neesențiale.

La Noțiuni de marxism-leninism se va examina din materia predată în clasele a X-a și a XI-a (clasele XI-XII școli de artă). În verificarea cunoștințelor cadrele didactice vor trebui să urmărească felul în care candidații au înțeles dezvoltarea societății ca un proces obiectiv, care are loc în mod necesar, de la forme inferioare la forme superioare.

Problemele privind economia capitalistă vor trebui să dea candidaților posibilitatea să arate în ce constă exploatarea capitalistă, care sînt contradicțiile capitalismului, în ce constă rolul proletariatului ca grupar al capitalismului. O mare atenție trebuie acordată problemelor privind capitalismul contemporan. Din răspunsurile candidaților trebuie să reiasă în ce măsură au înțeles aceștia caracterul agresiv al politicii statelor imperialiste, noua etapă a crizei generale a capitalismului, schimbarea raportului de forțe pe plan mondial în favoarea socialismului și a păcii, transformarea sistemului mondial socialist în factorul hotărîtor al dezvoltării societății omenești.

Problemele privind economia socialistă vor trebui privite mai ales prin prisma realităților de la noi din țară. Se vor scoate în evidență sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. privind etapa desăvîrșirii construcției socialiste.

O atenție deosebită se va acorda problemelor de socialism științific privind lupta partidelor marxist-leniniste pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare și construirea și desăvîrșirea socialismului, pentru preîntîmpinarea unui nou război și apărarea păcii, verificîndu-se dacă absolvenții au înțeles în ce constă conținutul principal al epocii noastre.

La bazele darwinismului, candidații vor fi examinați din următoarele capitole: Materialismul dialectic, baza ideologică pentru cercetarea naturii vii; Lumea vie și caracteristicile ei; Perioada predarwinistă: Dezvoltarea științelor biologice în secolul al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea; Importanța lucrărilor lui Ch. Linné; Lamarkismul — prima teorie evoluționistă; P. Cuvier și importanța lucrărilor lui. Teoria evoluționistă a lui Ch. Darwin: Ideile fundamentale ale teoriei lui Darwin despre originea speciilor. Variabilitatea, ereditatea și selecția ca factori ai evoluției în

(Continuare în pag. 7)

Examenul de maturitate

— Instrucțiuni ale M. I. C. —

(Urmare din pag. 6)

concepția lui Darwin. Lupta pentru promovarea darwinismului de către biologii progresiști ai timpului. Perioada postdarwinistă: Principalele doctrine biologice care deviază de la darwinism. Miciurinismul — etapă superioară în dezvoltarea darwinismului — concepția biologică a lui I. V. Miciurin. Ereditatea și variabilitatea în concepția miciurinistă. Dirijarea eredității și a variabilității la plante. Dirijarea eredității și a variabilității la animale. Aplicarea învățăturii miciuriniste la noi în țară, rezultatele obținute în agricultură (legumicultură, pomicultură, viticultură, silvicultură și zootehnie). Oamenii de știință romîni care au contribuit la crearea de noi soiuri de plante și animale, precum și la dezvoltarea agriculturii în patria noastră. Adaptarea organismelor la mediu. Originea și evoluția lumii vii. Originea și evoluția omului. Dezvoltarea științelor biologice în țara noastră.

La limba rusă, școli cu limba de predare romînă — **A. S. Puşkin:** viața și activitatea literară; fragment din povestirea „Fata căpitanului" și poezia „Mesaj celor din Siberia". **M. I. Lermontov:** viața și activitatea literară; poeziile „La moartea poetului", „Fugarul" (fragment). **N. A. Nekrasov:** viața și activitatea literară; poezia „Drumul de fier" (fragment). **N. V. Gogol:** viața și activitatea literară; comedia „Revizorul" (fragment); „Moartea lui Ostap" (fragment din povestirea „Taras Bulba"). **A. M. Gorki:** viața și activitatea politico-literară; poezia „Cîntecul Albatrosului; „Discursul lui Pavel Vlasov la judecată" și „Arestarea Nilovnei" (fragmente din romanul „Mama"). **V. V. Maiakovski:** viața și activitatea literară; „Vladimir Ilici Lenin" (fragment). **N. A. Ostrovski:** viața și activitatea politico-literară; „Reîntoarcerea în rînduri" (fragment din romanul „Așa s-a călit oțelul"). **A. N. Tolstoi:** notă biografică; „Începutul unei vieți noi" (fragment din romanul „Calvarul"); povestirea „Caracterul rus". **M. A. Șolohov:** notă biografică; „Davîdov dă exemplu" (fragment din romanul „Pămînt desțelenit"); fragment din povestirea „Soarta unui om". **A. A. Fadeev:** notă biografică; fragmente din romanul „Tînăra gardă". **B. N. Polevoi:** notă biografică; fragmente din „Povestea unui om adevărat". **N. S. Tihonov:** „Cîntec despre Comsomol". **S. P. Scipaciov:** poezia „Pe drumul bun". Articolul „Din literatura sovietică" (din manualul pentru clasa a XI-a). **V. I. Lenin:** „Organizația de partid și literatura de partid". Din raportul prezentat de tovarășul **N. S. Hruşciov** la conferința scriitorilor sovietici din anul 1957: „Pentru o legătură trainică a literaturii și artei cu viața".

La gramatică se va examina din capitolele de morfologie și sintaxă prevăzute în programele claselor VIII—XI, pe bază de exerciții și traduceri ușoare din limba rusă în limba romînă și din limba romînă în limba rusă. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde cel mai uzual material lexical studiat în clasele VIII-XI. În procesul pregătirii, atît la scris cît și la oral, se poate folosi dicționarul.

La limba rusă — școli cu limba de predare maghiară: Candidații de la școlile cu limba de predare maghiară — secția umanistă — vor fi examinați la limba și literatura rusă din aceeași materie ca și cei de la școlile cu limba de predare romînă, cu excepția textelor literare care nu au fost studiate în anii școlari 1960—1961 și 1961—1962.

Candidații de la școlile cu limba de predare maghiară vor pregăti și fragmentele: „Incendiu la Kistineovka", de **A. S. Puşkin; I. S. Turgheniev;** viața și activitatea literară și fragmentul „Ciotul" din povestirea „Lgov"; **L. N. Tolstoi:** viața și activitatea literară și fragmentul „Petea Rostov" din romanul „Război și pace"; **A. P. Cehov:** viața și activitatea literară și „Cameleonul"; Articolul „Despre realismul critic rus și realismul socialist".

La limba rusă — școli cu limba de predare germană, candidații vor fi examinați la literatura rusă din aceeași materie ca și cei de la școlile cu limba de predare romînă, cu excepția textelor literare care nu au fost studiate în anii școlari 1960—1961 și 1961—1962.

La gramatică, candidații de la școlile cu limbile de predare maghiară și germană vor fi examinați din morfologia și sintaxa studiate în clasele VIII-XI, pe bază de exerciții și traduceri ușoare din limba rusă în limba maternă și din limba maternă în limba rusă. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde cel mai uzual material lexical din clasele VIII-XI. Se poate folosi dicționarul.

La limba latină: C. I. Caesar: De bello Gallico I, 30, 31, 33; VI, 13, 15, 21, 22; VII, 1, 77, 89. **M. I. Cicero:** In Verrem 2, 3, 14; In Catilinam I, 1, 2; Pro Milone; Epicur și Zenon II, 20. **T. Livius:** Ab urbe condita II, 12; IV, 23; XXI, 4. **P. Ovidius Naso:** Tristia I, 3; III, 12; V, 10; Metamorfozele I, 1, 31. **T. Lucretius Carus:** De rerum natura I, 1-9, 17-27; 39-40; III, 59-74; II, 332-366. **P. Virgilius Maro:** Georgica a II-a, 458-468, 532-542; Eneida I, 1-12, 113-128; II, 1-12; 40-49, 298-308, 612-617, 622-627; IV, 642-651, 651-662; XI, 108-119; XII, 940-949. **Q Horatius Flaccus:** Ars poetica, 38-41, 60-62, 99-103, 317-318, 408-411. **P. Cornelius Tacitus:** Annales, I, 5, 12, 16, 31; IV, 27; VI, 52.

La gramatică se vor efectua analize gramaticale pe baza cunoștințelor de morfologie și sintaxă studiate în clasele VIII-XI.

La limba engleză: William Shakespeare: viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Romeo and Juliet". **Jonathan Swift:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Gulliver in the Land of the Giants". **Robert Burns:** viața și activitatea sa literară. **George Gordon Byron:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Childe Harold's Pilgrimage". **P. B. Shelley:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Ode to the West Wind". **Charles Dickens:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „How David Copperfield Runs Away". **W. M. Thackeray:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Vanity Fair"; **G. B. Shaw:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Widowers' Houses". **John Galsworthy:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Forsyte Saga (I). **Jack Lindsay:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Betrayed Spring". **Jack London:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „Martin Eden". **Mark Twain:** viața și activitatea sa literară; fragmentul din „An Encounter with an Interviewer".

La gramatică se va examina din morfologia și sintaxa prevăzute în programele claselor VIII-XI pe bază de exerciții și traduceri ușoare din limba engleză în limba romînă și din limba romînă în limba engleză. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde cel mai uzual material lexical din clasele VIII-XI. Se poate folosi dicționarul.

La limba franceză: Perioadele importante și curentele literare: evul mediu, renașterea, clasicismul, iluminismul, romantismul, realismul critic, literatura sec. XX (scurte prezentări).

Rabelais: Extrait d'une lettre de Gargantua à Pantagruel. Le Jugement d'un fou. **Corneille:** Le Cid — Scène de la provocation en duel (acte II, scene 2). **Molière:** L'Avare — Harpagon chasse la Flèche (acte I-er, scène 3). Don Juan — Malhonnêteté d'un grand seigneur (acte IV, scènes 2 et 3). **La Fontaine:** Le Loup et l'agneau. **Voltaire:** Candide — Vie d'un esclave de couleur. Zadig. **Diderot:** Article Paix (l'Encyclopédie). **Victor Hugo:** Les Misérables — Mort de Gavroche. **Balzac:** Eugénie Grandet — Grandet conclut une bonne affaire. Gobseck. **Stendhal:** Le Rouge et le noir — Le Jugement. **Zola:** Germinal — La grève des mineurs. L'ataque du moulin. **Maupassant:** Deux amis. Le Père Milon. **Anatole France:** Crainquebille. **Romain Rolland:** La Jeunesse Soviétique — L'âme enchantée — Annette Rivière. **Henri Barbusse:** Lénin en emigration. **Louis Aragon:** Du Poète à son parti. D'une petite fille massacrée.

La gramatică se va examina din morfologia și sintaxa prevăzută în programele claselor VIII-XI, pe bază de exerciții și traduceri ușoare din limba franceză în limba romînă și din limba romînă în limba franceză. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde cel mai uzual material lexical al claselor VIII-XI. Se poate folosi dicționarul.

La limba germană: G. E. Lessing: Der kriegerische Wolf. Der Hamster und die Ameise. Minna von Barnhelm. **F. Freiligrath:** Ehre der Arbeit. **J. W. Goethe:** Erlkönig. Fragment din Faust. **Fr. Schiller:** Der Handschuh. Fragment din drama „Wilhelm Tell". **H. Heine:** Lorelei. Die schlesischen Weber. **I. P. Hebel:** Der kluge Richter. **Th. Mann:** Hanno komponiert **B. Brecht:** Fragen eines lesenden Arbeiters. **J. R. Becher:** Goethes Tod. Gesang vom Lernen. **A. Seghers:** Der Führerschein. **Willi Bredel:** W. Bredel erzählt aus seiner Jugend. Scriitori germani din R.P.R. **A. Margul-Sperber:** Die Partei.

La gramatică se va examina din morfologia și sintaxa prevăzute în programele claselor VIII-XI pe bază de exerciții și traduceri ușoare din limba germană în limba romînă și din limba romînă în limba germană. Aceste exerciții și traduceri vor cuprinde cel mai uzual material din clasele VIII-XI. Se poate folosi dicționarul.

Candidații proveniți de la școlile muncitorești cu durata de 3 ani vor fi interogați după programele școlare care au fost în vigoare la aceste școli.

Candidații de la școlile pedagogice de învățători și educatoare și de la institutele pedagogice de învățători vor fi examinați la examenul de stat din materia prevăzută în programele respective în vigoare pentru anii I-IV școli pedagogice, anul I-II curs fără frecvență, la școlile pedagogice de educatoare și pentru anii I-II institute pedagogice de învățători.

Subiectele lucrărilor scrise la examenul de maturitate vor fi fixate de Ministerul Învățămîntului și Culturii și vor consta din:

La literatura romînă — o lucrare de sinteză din principalele probleme de literatură clasică și contemporană studiate în clasele VIII-XI (VIII-XII școli de artă).

La limba și literatura romînă (școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale), o temă de literatură din materia prevăzută în programa școlară studiată de elevi în clasele VIII—XI.

Nu se cere analiză gramaticală la proba scrisă.

La limba și literatura maternă, — o temă de literatură din materia studiată în clasele VIII—XI (VIII—XII școli de artă).

La matematică — probleme din materia claselor VIII-XI.

La limba latină — traducerea unui text (din limba latină în limba romînă).

La limba rusă și limbile occidentale — o temă de literatură pe baza materiei de studiu prevăzută în prezentele instrucțiuni.

Subiectele lucrărilor scrise la examenul de stat vor fi fixate de Ministerul Învățămîntului și Culturii și vor consta din:

La limba și literatura romînă — o temă de literatură și o analiză gramaticală din materia studiată în anii I-IV școli pedagogice.

La limba și literatura romînă (școli cu limbi de predare ale minorităților naționale) — o temă din literatură și o analiză gramaticală din programa anilor I-IV școli pedagogice.

La limba și literatura maternă — o temă de literatură și o analiză gramaticală din materia studiată în anii I—IV școli pedagogice.

La matematică — probleme de aritmetică și geometrie din materia anilor I-IV școli pedagogice.

La pedagogia preșcolară — o temă din materia studiată în anii I-IV școli pedagogice (anii I-II curs fără frecvență).

La institutele pedagogice de învățători:

La limba romînă — o analiză gramaticală.

La limba maternă — o analiză gramaticală.

La aritmetică — probleme de aritmetică din materia studiată.

La limba romînă și literatura pentru copii — o temă de literatură pentru copii și o analiză gramaticală din materia studiată în anii I-II ai școlii pedagogice de educatoare, curs fără frecvență.

La limba maternă și literatura pentru copii în limba maternă — o temă de literatură pentru copii și o analiză gramaticală din materia studiată în anii I-II ai școlii pedagogice de educatoare, curs fără frecvență.

Examenul de **maturitate și examenul** de stat **încep în toată țara în ziua de 26 iunie a.c., orele 9 dimineața** (sesiunea de vară) **și în ziua de 26 august** (sesiunea de toamnă).

Lucrările scrise la examenul de maturitate se vor da după cum urmează:

Limba și literatura romînă — în ziua de 26 iunie, orele 9 dimineața, atît la școlile cu limba de predare romînă cît și la școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale.

Matematica — în ziua de 28 iunie, orele 9 dimineața, pentru candidații care se prezintă la secția reală; în aceeași zi și la aceeași oră va avea loc lucrarea scrisă la **limba rusă (latină, franceză, engleză sau germană),** pentru candidații care se prezintă la secția umanistă.

Limba și literatura maternă — în ziua de 30 iunie, orele 9 dimineața, pentru candidații de la școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale.

Lucrările scrise la examenul de stat de la școlile pedagogice și de la institutele pedagogice de învățători se vor da după cum urmează:

Limba și literatura romînă — la 26 iunie, orele 9 dimineața, atît la școlile cu limba de predare romînă cît și la școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale. Candidații de la institutele pedagogice de învățători vor da, în aceeași zi și la aceeași oră, lucrare scrisă la limba romînă (gramatică), iar candidatele de la școala pedagogică de educatoare cu durata de 2 ani — curs fără frecvență — vor da, în aceeași zi și la aceeași oră, lucrare scrisă la **limba romînă și literatura pentru copii.**

Matematica — la **28 iunie, orele 9** dimineața (școli pedagogice), și **aritmetica** (institute pedagogice de învățători).

Candidatele de la școlile pedagogice de educatoare (cu durata de 2 ani și de 4 ani) vor da, în aceeași zi și la aceeași oră, lucrare scrisă la **pedagogie preșcolară.**

Limba și literatura maternă — la 30 iunie, orele 9 dimineața, pentru școlile cu limbi de predare ale minorităților naționale.

Candidații de la institutele pedagogice cu limbi de predare ale minorităților naționale dau, în aceeași zi și la aceeași oră, lucrare scrisă la **limba maternă** (gramatică), iar candidatele de la școala pedagogică de educatoare cu durata de 2 ani cu limbi de predare ale minorităților naționale — curs fără frecvență — vor da, în aceeași zi și la aceeași oră, lucrare scrisă la **limba maternă și literatura pentru copii în limba maternă.**

La lucrările scrise, la fiecare obiect se vor da subiecte la alegere. La aceste lucrări se admite folosirea dicționarelor. Pentru efectuarea fiecărei lucrări scrise se acordă 3 ore.

Examinarea orală va începe după o pauză de o zi de la terminarea ultimei lucrări scrise și se va desfășura pe grupe de 4-5 candidați.

În timpul examinării, candidații care fac parte din aceeași serie vor fi prezenți la examinarea întregii serii.

La examinarea orală se va proceda ca și la lucrările scrise, care se dau în zile diferite, cu pauză între ele; candidații vor fi examinați pe grupe de obiecte, în zile diferite, după cum urmează:

Secția reală: Grupa A — matematica, fizica, chimia și bazele darwinismului; Grupa B — limba și literatura romînă, Istoria Romîniei, noțiuni de marxism-leninism, limba și literatura maternă (la școlile și secțiile cu limbi de predare ale minorităților naționale).

Secția umanistă: Grupa A — limba și literatura romînă, limba și literatura maternă (la școlile și secțiile cu limbi de predare ale minorităților naționale), Istoria Romîniei, noțiuni de marxism-leninism, o limbă — la alegere; Grupa B — fizica, chimia, bazele darwinismului.

Comisia este unică și nu se subdivide; ea va asista în plen la examinarea candidaților la ambele grupe de obiecte.

Rezultatele se vor afișa după ce fiecare serie de candidați a fost examinată la toate obiectele prevăzute pentru examen.

La școlile pedagogice și la institutele pedagogice de învățători seria de candidați poate fi examinată la oral în aceeași zi la toate obiectele sau numai la o parte din obiecte, comisia putînd hotărî asupra modului de examinare.

Pentru examinarea orală a candidaților se alcătuiesc bilete de examen, fără a se mai întocmi și bilete anexă. În biletul de examen vor fi cuprinse 1-2 întrebări la care candidatul urmează să răspundă.

La fizică în bilete vor fi cuprinse două întrebări, din care una va fi o aplicație, un exercițiu sau o problemă din materia prevăzută în programă.

Examinarea orală la limba latină se **va desfășura în limba romînă.** La limbile moderne examinarea orală se va desfășura în limba respectivă.

Pentru pregătirea răspunsului se acordă 15-20 minute. Expunerea fiecărui candidat poate dura la un obiect 10-15 minute.

Examinatorii ascultă răspunsul candidatului fără să-l întrerupă prin întrebări. După ce elevul a expus tema indicată în bilet, dacă răspunsul nu a fost complet sau a fost confuz, examinatorul poate să-i pună întrebări suplimentare, în vederea cunoașterii nivelului real de pregătire.

Dacă un candidat nu poate răspunde la întrebările din biletul luat și anunță comisia înainte de formularea răspunsului, i se dă voie să ia un al doilea bilet. Candidatul va fi anunțat că în acest caz la notarea răspunsului se va ține seama de aceasta.

Candidații care la examenul de maturitate și de stat obțin cel puțin media 5 la fiecare obiect sînt declarați reușiți. Cei care nu obțin medii de promovare la toate obiectele sînt declarați respinși. La examenul de maturitate și de stat nu se admit corigențe și nici reexaminări.

În cazul cînd un candidat nu se prezintă la toate probele de examen este declarat respins și nu amînat sau retras.

★

Instrucțiunile ce se vor publica în Buletinul M.I.C. vor cuprinde și precizări în legătură cu atribuțiile comisiilor examinatoare, sarcinile secțiilor de învățămînt și cultură etc.

Lupta solidară a pedagogilor din întreaga lume

Ziua de 1 Mai găseşte pe slujitorii şcolii unindu-şi glasul cu acel al milioanelor de oameni ai muncii din întreaga lume, care spun un hotărît NU războiului, care luptă neobosit împotriva forţelor reacţionare, pentru obţinerea unei păci trainice pe pămînt, pentru coexistenţa paşnică a tuturor popoarelor, pentru libertate şi dreptate socială.

Angel Pizarro, secretar al Federaţiei Internaţionale a Sindicatelor de Educatori, arăta pe bună dreptate la recenta sesiune a Comitetului administrativ al F.I.S.E. că nu există domeniu al marilor probleme ce frămîntă popoarele lumii în care educatorii şi organizaţiile lor să nu fie direct interesate, să nu se arate gata de a-şi aduce contribuţia la soluţionarea lor echitabilă.

Numeroase acţiuni ale celor ce muncesc în şcoli vin în sprijinul luptei împotriva monopolurilor, pentru menţinerea păcii şi pentru coexistenţa paşnică între ţări cu regimuri economico-sociale deosebite. Nenumăraţi învăţători şi profesori sînt înrolaţi în momentul de faţă în frontul luptei pentru un învăţămînt democratic, şi împotriva militarizării şcolii, pentru educarea noilor generaţii în spiritul păcii, prieteniei şi al respectului reciproc între popoare, pentru drepturi politice, sindicale şi profesionale, pentru îmbunătăţirea condiţiilor de muncă ale educatorilor, pentru ruperea barierelor care se pun în calea făuririi unităţii de acţiune a cadrelor didactice, pentru dezvoltarea unei colaborări largi şi rodnice, pe plan profesional, cultural şi sindical.

Cu forţe sporite în apărarea păcii

Educatorii din şcolile de pretutindeni consideră că una din datoriile lor de frunte, izvorîtă din însăşi misiunea lor nobilă, este aceea de a păzi viaţa şi tezaurul culturii acumulat de omenire de-a lungul secolelor, de a împiedica provocarea unei conflagraţii mondiale cu arme de distrugere în masă. Această luptă a cadrelor didactice îmbracă cele mai variate forme.

În statele socialiste, în care lupta pentru pace are cuvîntul de ordine, întregul sistem de învăţămînt urmăreşte educarea tineretului în spiritul dragostei de pace, al urii împotriva celor ce urzesc războaie, al dorinţei de a munci cu pasiune pentru progresul societăţii. În lecţii, în activitatea practică, la orele de diri-

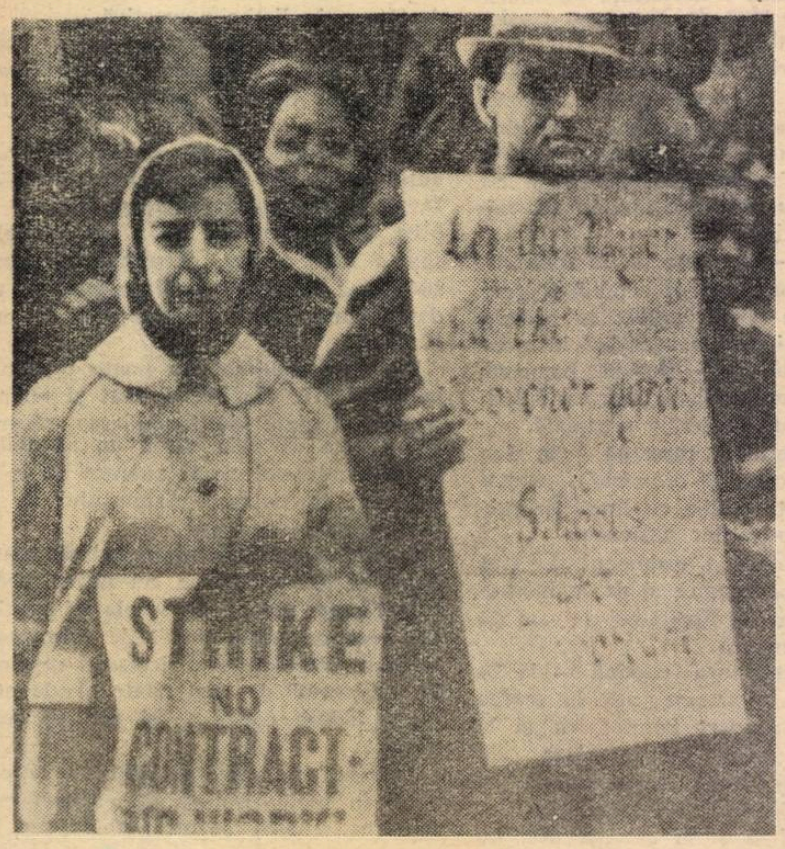

În S.U.A. cadrele didactice din şcolile elementare şi medii se numără printre categoriile de salariaţi cel mai slab retribuiţi. De curînd învăţătorii şi profesorii şcolilor din New York au organizat o grevă în apărarea revendicărilor lor juste.

genţie precum şi în celelalte activităţi şcolare şi extraşcolare revin nu o dată ideile păcii, căci şcoala socialistă are menirea de a creşte constructori activi şi paşnici ai unei societăţi noi, nu oameni puşi pe distrugere. Codul moral al constructorului comunismului cuprinde, printre principiile lui de bază, intoleranţa faţă de ura naţională şi de rasă, intransigenţa faţă de duşmanii cauzei păcii şi libertăţii popoarelor, solidaritatea frăţească cu oamenii muncii din toate ţările. Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice proclamă ideea educării tineretului în spiritul dragostei de pace, al înfrăţirii cu toate popoarele, al dorinţei de a-şi pune toate forţele în slujba construcţiei paşnice. Învăţămîntul sovietic, precum şi cel din toate statele socialiste au ca primă sarcină educarea în acest spirit a tineretului şcolar, iar cadrele didactice nu precupeţesc nimic pentru a o realiza.

În ce ne priveşte pe noi, foarte concludentă pentru poziţia partidului şi statului nostru în acest sens — reflectînd însăşi concepţia poporului nostru muncitor — este propunerea făcută de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cea de a XV-a sesiune a adunării generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite de a se întreprinde acţiuni comune pe plan internaţional pentru promovarea în rînduriie tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc şi înţelegerii între popoare. O asemenea propunere nu putea veni decît din partea unui stat în care lupta pentru pace a mobilizat toate forţele, devenind un ideal scump întregului popor.

Animaţi de dorinţa fierbinte de a vedea statornicită pacea în lume, învăţătorii şi profesorii din patria noastră luptă pentru pace nu numai prin procesul de învăţămînt, dar şi prin strîngerea relaţiilor cu colegii lor din toate ţările lumii, încadrîndu-se alături de aceştia în lupta împotriva celor ce uneltesc noi războaie.

În momentul de faţă în această luptă s-au înrolat milioane de educatori din ţări cu sisteme social-economice diferite, care prin însăşi profesiunea lor se simt direct chemaţi să apere viaţa copiilor şi comorile de artă şi cultură ale omenirii. Între ei s-au statornicit relaţii strînse în scopul luptei pentru pace, pentru drepturi şi libertăţi democratice.

În marile ţări capitaliste cu o industrie dezvoltată — în S.U.A., Franţa, în Germania Federală, în Japonia — în care se observă o militarizare crescîndă a economiei şi a aparatului de stat, şcoala se află sub o presiune brutală, care tinde să o transforme într-un instrument de pregătire psihologică a războiului. Militarismul, şovinismul şi rasismul — care stau la originea renaşterii fascismului — sînt sistematic introduse în învăţămînt. Sînt cunoscute opiniei publice mondiale acţiunile largi ale cercurilor guvernamentale de la Bonn pentru introducerea spiritului revanşard în învăţămînt şi pentru transformarea şcolii într-un instrument al militariştilor în scopul pregătirii unui nou război. În Republica Federală Germană mai mult de 30% din efectivul celor ce predau în şcoală sînt foşti militari nazişti. Manualele şcolare şi programele de învăţămînt au şi ele o orientare reacţionară, militaristă şi revanşardă. Ele sînt astfel alcătuite încît falsifică istoria, proslăvesc nazismul, denigrînd politica realistă de pace a statelor socialiste. Opinia publică este indignată de faptul că în vreme ce foştii militari nazişti sînt lăsaţi să se ocupe de educaţia tineretului — şi este clar ce fel de educaţie pot ei face — profesorii antifascişti, animaţi de cele mai nobile idealuri ale omenirii progresiste, sînt persecutaţi, sînt înlăturaţi din şcoli, sînt daţi în judecată, sînt azvîrliţi în închisori.

Pedagogii din lumea întreagă iau poziţie hotărîtă faţă de politica reacţionară a guvernelor imperialiste. Bunăoară, profesorii universitari din S.U.A. s-au adresat preşedintelui Kennedy, condamnînd isteria războiului, goana după înarmarea atomică dictate şi întreţinute de cercurile monopoliste, de Pentagon şi arătînd că trebuie să se treacă de urgenţă la crearea bazelor unei adevărate şi leale cooperări între toate ţările. Profesorii francezi s-au pronunţat categoric împotriva ultrafasciştilor, a colonialiştilor, alăturîndu-se întregului popor în lupta pentru acordarea independenţei Algeriei. Sînt cunoscute şi aprobate de cadrele didactice din întreaga lume, de către toate popoarele acţiunile profesorimii japoneze pentru zădărnicirea încercărilor reacţiunii din ţară şi ale aliaţilor săi nord-americani de a remilitariza învăţămîntul japonez. Aşa cum arăta A. Pizarro la Sesiunea Comitetului Administrativ al F.I.S.E. din 16—21 martie 1962, educatorii progresişti din toate ţările capitaliste se simt uniţi în nevoia urgentă de a se opune introducerii politicii războinice în şcoală, în lupta comună dusă pentru ca tinerele generaţii să fie crescute pe baza principiilor umaniste ale păcii, prieteniei, respectului şi înţelegerii reciproce între popoare.

Pentru condiţii mai bune de muncă, pentru drepturi şi libertăţi democratice

Efectele politicii de război duse de statele capitaliste se resimt puternic în scăderea nivelului de trai material şi cultural al popoarelor din aceste ţări. Ca şi ceilalţi oameni ai muncii, educatorii duc pe umărul lor povara mizeriei, a condiţiilor grele de muncă. Salariile scăzute îi împing adeseori la greve. Este cunoscută în lumea întreagă situaţia deosebit de grea a educatorilor din Anglia, care sînt prost plătiţi, găsesc greu catedră şi trăiesc în locuinţe mizere. Lipsa de localuri, de material didactic, sălile de clasă supraîncărcate, fac ca munca învăţătorilor şi a profesorilor din această ţară ca şi din celelalte state capitaliste să fie o povară.

An de an omenirea este martoră a unor mari manifestări ale învăţătorilor şi profesorilor pentru îmbunătăţirea condiţiilor lor de viaţă şi de muncă, pentru drepturi economice şi profesionale, pentru libertăţi democratice şi sindicale. Chiar în zi-

În laboratorul de chimie al Şcolii medii nr. 119 din Moscova

lele trecute ziarele relatau despre greva cadrelor didactice de la şcolile elementare şi medii din New York, declarată în scopul majorării salariilor. Deşi greva a fost interzisă, în cele din urmă, guvernatorul statului New York a fost nevoit să aprobe o sporire a salariilor învăţătorilor şi profesorilor.

Văzînd în lupta oamenilor şcolii un pericol pentru liniştea stăpînilor sacului cu bani, statele capitaliste duc o campanie dîrză pentru îndepărtarea educatorilor de la luptele lor revendicative, pentru slăbirea unităţii lor de luptă.

Dar în ultimul an s-a putut constata o extraordinară mobilizare a forţelor educatorilor din Europa Occidentală, Africa, Asia şi America Latină în apărarea drepturilor lor legitime. În Franţa, Italia, Anglia, în Chile, Peru, Argentina, Uruguay, Columbia, Venezuela, Panama, Nicaragua, în India, Iran, Japonia, în Senegal, Dahomey, Camerun, Coasta de Fildeş şi în multe alte ţări au avut loc puternice demonstraţii revendicative, greve de răsunet mondial. Oameni ai muncii din şcoli, de pretutindeni şi-au manifestat simpatia şi solidaritatea cu aceste acţiuni pe deplin justificate. Este deosebit de semnificativ să arătăm că mişcării cadrelor didactice din diferite ţări i s-a alăturat o mare masă de învăţători tineri. Multe din aceste mişcări s-au soldat cu dobîndirea unor ameliorări în privinţa salariilor, a condiţiilor de trai materiale.

În apărarea şcolii publice şi a învăţămîntului laic

Nefiind interesată în dezvoltarea şcolii publice, în sprijinirea învăţămîntului laic pentru faptul că acestea nu corespund intereselor ei de clasă — burghezia luptă pe de o parte pentru înlocuirea şcolii publice cu cea particulară, în special prin aceea cu caracter confesional, iar pe de altă parte sporeşte controlul asupra celei dintîi în scopul eliminării tuturor elementelor democratice pe care ea le-ar putea cuprinde. În şcolile din Franţa, Chile şi din alte ţări ale Europei Occidentale şi ale Americii Latine, resursele pecuniare destinate şcolii publice se reduc mereu în favoarea şcolii particulare, în care au acces de obicei fiii celor avuţi. Pentru apărarea destinelor şcolii publice, ale învăţămîntului laic, organizaţiile profesionale sindicale ale educatorilor, organizaţiile populare îşi unesc tot mai evident eforturile. Lupta pentru a împiedica destrămarea şcolilor publice, pentru dezvoltarea şi perfecţionarea acestor şcoli a început să depăşească limitele învăţămîntului, legîndu-se tot mai mult de luptele generale ale muncitorilor şi popoarelor pentru democraţie şi progres social.

Numeroase aspecte reflectă fenomenele antipopulare şi antidemocratice vădite în învăţămîntul din ţările capitaliste. Unul din cele mai pregnante îl constituie intervenţia directă a monopolurilor în formarea profesională şi tehnică a tineretului. Avînd nevoie de un personal specializat în vederea participării la procesele moderne de producţie, monopolurile obţin din partea guvernelor dreptul de a se ocupa direct de pregătirea viitorilor muncitori. În consecinţă, adeseori monopolurile elaborează programele pentru acest compartiment al învăţămîntului în aşa fel încît ele să asigure maxima eficienţă a activităţii muncitorilor în producţie, reducînd la minimum sau chiar eliminînd elementele de cultură generală. Programele sînt astfel alcătuite încît duc la creşterea dependenţei muncitorilor faţă de maşină, faţă de întreprindere, de monopolişti şi interesele lor. Acest fenomen este ilustrativ pentru tendinţa de destrămare a învăţămîntului public în ţările capitaliste, pentru procesul menit să adîncească deosebirile dintre munca fizică şi cea intelectuală, promoţii întregi de tineri fiind pregătite unilateral, numai în funcţie de nevoile monopoliştilor.

Profesorii luptă consecvent împotriva amestecului monopolurilor în învăţămîntul profesional şi tehnic ca fiind un mare pericol pentru libertatea şi viaţa viitorului muncitor. Lupta este strîns legată de acţiunile întreprinse în sprijinul democratizării învăţămîntului, pentru alocarea de fonduri sporite nevoilor instrucţiei şi educaţiei, pentru ca acestea să corespundă necesităţilor progresului social.

Un rol deosebit de important în mobilizarea şi unirea forţelor educatorilor de pretutindeni la lupta pentru pace, pentru rezolvarea în spirit democratic a problemelor învăţămîntului îl are Federaţia Internaţională a Sindicatelor de Educatori. Prin organizaţiile sale, FISE acţionează împotriva manevrelor forţelor reacţionare care încearcă să zădărnicească acţiunile drepte şi hotărîte ale pedagogilor, unitatea şi solidaritatea lor internaţională.

Nimic în lume nu poate pune stavilă avîntului şi entuziasmului cu care s-au angajat oamenii muncii din şcoli în lupta lor nobilă şi dreaptă.

Prof. univ. ION NISTOR
preşedintele Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţămînt şi Cultură

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 659 | vineri 4 mai 1962 | 8 pagini 25 bani

LUCRĂRILE SESIUNII EXTRAORDINARE A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

In zilele de 27, 28, 29 și 30 aprilie a.c. au avut loc în Pavilionul Expoziției Economiei Naționale din București lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale a R.P.Romîne. La sesiune au participat, alături de deputații Marii Adunării Naționale, 11.000 de invitați; președinții gospodăriilor agricole colective, specialiști care lucrează nemijlocit în producția agricolă, lucrători din gospodăriile agricole de stat și stațiunile de mașini și tractoare, oameni de știință și cultură, ingineri și muncitori fruntași din uzinele constructoare de mașini și din industria chimică, lucrători de partid și de stat.

Sesiunea a adoptat următoarea ordine de zi:

1. Raport cu privire la încheierea colectivizării și reorganizarea conducerii agriculturii.
2. Proiectul de lege cu privire la înființarea Consiliului Superior al Agriculturii și a Consiliilor agricole regionale și raionale.

Primit cu puternice aplauze și ovații îndelungate, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne a prezentat Raportul cu privire la încheierea colectivizării și reorganizarea conducerii agriculturii. Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost subliniată în repetate rînduri cu aplauze furtunoase și ovații.

Comisiile pentru agricultură și silvicultură, administrativă și juridică ale Marii Adunării Naționale au întocmit un raport comun asupra proiectului de lege cu privire la înființarea Consiliului

(Continuare în pag. 2)

Raport cu privire la încheierea colectivizării și reorganizarea conducerii agriculturii prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej

EXTRASE

Cadre de specialiști în fiecare gospodărie colectivă

În scopul asigurării gospodăriilor colective cu cadre de specialiști, C.C. al P.M.R. și Consiliul de Miniștri au hotărît redistribuirea cadrelor cu studii superioare agricole, astfel ca majoritatea covîrșitoare a inginerilor agronomi, zootehniști și medici veterinari să fie repartizați în unitățile agricole de producție.

Aceste măsuri vor asigura încadrarea gospodăriilor de stat în medie cu cel puțin 5 specialiști cu studii superioare agricole și a fiecărei gospodării colective cu un inginer agronom; un medic veterinar va deservi 3—4 gospodării colective.

Încă în acest an, în gospodăriile de stat vor lucra 3.200 de specialiști, în gospodăriile colective circa 6.000, în S.M.T. — 600, iar la circumscripțiile veterinare — 1.600, ceea ce reprezintă peste 76% din specialiștii cu studii superioare. Inginerii agronomi, zootehnicienii, medicii veterinari, lucrînd permanent în gospodăriile colective sau de stat, vor avea în față un cîmp larg de activitate creatoare; aici își vor putea perfecționa și aplica pe scară largă cunoștințele căpătate în anii de studii.

Inginerii și medicii veterinari care trec în unitățile de producție, vor primi în continuare salariul tarifar pe care l-au avut la locul lor de muncă, precum și îndemnizații lunare pînă la mutarea familiei; toți specialiștii din gospodăriile agricole colective și din gospodăriile agricole de stat beneficiază de concediu de odihnă, alocație de stat pentru copii, pensie. Pentru copiii inginerilor agronomi și ai celorlalți specialiști din unitățile de producție, care învață în școli medii și superioare, se vor acorda burse și locuri în cămine pe toată durata școlarizării **(aplauze).**

Comitetele executive ale sfaturilor populare, organele și organizațiile de partid au datoria să asigure locuințe corespunzătoare acestor specialiști și familiilor lor. Este bine venită și trebuie încurajată inițiativa gospodăriilor colective din numeroase comune ale regiunilor București, Dobrogea și altele, care au prevăzut în planurile lor construirea de locuințe pentru specialiști.

Redistribuirea cadrelor agricole și trimiterea a numeroși specialiști la sate constituie un mare sprijin dat țărănimii colectiviste. Dar a crede că problemele mari ale agriculturii în noua etapă a dezvoltării ei pot fi rezolvate numai cu forțele specialiștilor ar însemna a nu vedea întreaga importanță și complexitate a acestor probleme. Într-un fel se muncește în mica gospodărie individuală și altfel se muncește în gospodăria mare socialistă. În noile condiții ale agriculturii socialiste trebuie muncit într-un mod nou, mai productiv, corespunzător cu îndrumările științei agricole.

Fiecare țăran colectivist, întreaga masă a țărănimii colectiviste trebuie să fie pe deplin pregătită pentru a munci în felul acesta nou, să-și însușească temeinice cunoștințe agrotehnice privind diferite ramuri ale producției agricole.

Organizarea învățămîntului agrozootehnic pentru masele largi de țărani colectiviști este una din cele mai importante și urgente sarcini ale momentului de față.

În ultimii ani s-a acumulat în această privință o experiență pozitivă, numărul țăranilor cuprinși în învățămîntul agrozootehnic fiind de peste 570.000. Este necesar ca încă în acest an, în perioada dintre terminarea lucrărilor agricole de toamnă și începerea lucrărilor de primăvară, să se treacă la organizarea de cursuri agrozootehnice de masă pentru țăranii colectiviști cu durata de 3 ani.

(Continuare în pag. 2)

Cadrelor didactice, organizațiilor U.T.M. și de pionieri le revine o mare răspundere în pregătirea temeinică a tineretului din școli și institute de învățămînt superior, în îmbinarea strînsă a studiului teoretic cu practica, în educarea tinerilor în spiritul dragostei față de muncă, dezvoltîndu-le dorința de a lucra nemijlocit în producție, acolo unde se făuresc bunurile materiale ale societății.

(Din cuvîntarea rostită de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Adunarea festivă a tineretului din Capitală consacrată celei de a 40-a aniversări a creării U.T.C. și „Zilei Tineretului din Republica Populară Romînă").

Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

la adunarea festivă a tineretului din Capitală consacrată celei de a 40-a aniversări a creării U. T. C. și „Zilei Tineretului din Republica Populară Romînă"

Dragi tovarăși și tovarășe,

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn transmite membrilor organizației revoluționare a tineretului, întregii generații tinere din patria noastră un salut fierbinte cu ocazia aniversării a 40 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist și a sărbătoririi „Zilei Tineretului din Republica Populară Romînă". (Aplauze puternice).

Minunatul nostru tineret a participat cu elan la lupta poporului pentru libertate și progres social, a adus o mare contribuție la toate bătăliile duse de partid, de clasa muncitoare din Romînia, la înfăptuirea tuturor victoriilor noastre.

În anii avîntului mișcării muncitorești din Romînia, partidul comunist a creat Uniunea Tineretului Comunist, organizînd în rîndurile sale partea cea mai înaintată, mai conștientă și mai combativă a tineretului. U.T.C.-ul a chemat masele de tineri să ia parte activă la lupta de eliberare a celor ce muncesc, la făurirea unei societăți mai bune și mai drepte.

Înfruntînd teroarea și închisorile regimului burghezo-moșieresc, dăruindu-se trup și suflet cauzei poporului muncitor, sacrificîndu-și chiar viața, mulți tineri comuniști au intrat pentru totdeauna, prin faptele lor, în istoria eroică a luptei revoluționare din țara noastră. La chemarea partidului, tineretul a participat cu bărbăție, împreună cu masele largi ale poporului, la înfăptuirea actului istoric de la 23 August, care a eliberat pămîntul patriei de sub jugul fascist; mii și mii de tineri au luptat în rîndurile forțelor patriotice și ale armatei pentru victoria finală asupra fascismului.

Tineretul muncitoresc, sătesc și studios s-a avîntat în ireșul luptei revoluționare pentru înfrîngerea reacțiunii și cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare aliată cu țărănimea muncitoare, a muncit plin de abnegație pentru vindecarea rănilor războiului, făcînd să răsune văile și munții în epopeea tinerească a brigăzilor de muncă patriotică de la Agnita-Botorca, Bumbești-Livezeni și Salva-Vișeu.

Revoluția socialistă, epoca înfăptuirii marilor planuri elaborate de partid pentru dezvoltarea industriei și agriculturii, pentru înflorirea științei și culturii socialiste au dat și mai mult elan energiei creatoare a tineretului. Atașamentul față de partid, dragostea fierbinte față de popor, dorința de a săvîrși fapte mari spre binele patriei, optimismul și încrederea nestrămutată în viitor — iată ce caracterizează tineretul țării noastre. (Aplauze).

Organizație revoluționară a întregului tineret din patria noastră, Uniunea Tineretului Muncitor, ținînd sus steagul glorios de luptă al U.T.C.-ului, îndeplinește cu cinste sarcinile încredințate de partid, de educare și mobilizare a tineretului în opera de construire a socialismului. U.T.M. și-a cîștigat pe merit dragostea și prețuirea partidului și poporului nostru. (Aplauze).

Tovarăși,

Sărbătorim aniversarea împlinirii a 40 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist în plină desfășurare a luptei oamenilor muncii de la orașe și sate pentru desăvîrșirea construirii socialismului.

Primăvara aceasta va rămîne scrisă cu litere nepieritoare în Cartea de Aur a poporului romîn. Pe întreg cuprinsul țării, la orașe și sate, socialismul a învins definitiv. (Aplauze furtunoase). **Această măreață victorie umple de bucurie și mîndrie inimile tuturor oamenilor muncii, fie ei tineri sau vîrstnici, reprezintă înfăptuirea celor mai înalte aspirații ale maselor muncitoare, întruchiparea idealurilor pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai poporului.**

Recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale au făcut bilanțul minunatelor succese ale poporului nostru, stabilind sarcini corespunzătoare noii etape de dezvoltare în care a intrat țara noastră. Toate acestea, dragi tovarăși, privesc nemijlocit și tineretul, chemat să săvîrșească fapte mari, să-și dăruiască cu generozitate energia și talentul cauzei înfloririi patriei, bunăstării și fericirii poporului. (Aplauze).

Organizațiile U.T.M. trebuie să pregătească tineri constructori activi și conștienți ai socialismului, animați de patriotism socialist, de hotărîrea de a pune în slujba patriei toată energia și elanul tineresc, de a fi gata oricînd să o apere la nevoie.

Dezvoltarea impetuoasă a industriei noastre socialiste pune în fața tineretului muncitoresc sarcina de cinste de a-și însuși cu pasiune comunistă tehnica nouă, de a lupta cu perseverență, alături de muncitorii vîrstnici, învățînd de la ei, pentru promo-

(Continuare în pag. 3)

Cadre de specialişti în fiecare gospodărie colectivă

(Urmare din pag. 1)

Programele şi manualele pentru aceste cursuri vor trebui elaborate de cele mai competente cadre din toate ramurile agriculturii. Lecţiile vor fi predate de specialişti agricoli. Ţărănimea noastră colectivistă este dornică să-şi îmbogăţească cunoştinţele şi va primi cu bucurie şi satisfacţie hotărîrea privind organizarea învăţămîntului agrozootehnic de masă. Nu ne îndoim că rezultatele acestui învăţămînt vor fi deosebit de rodnice, că el va contribui la înrădăcinarea în practica agricolă a metodelor ştiinţifice avansate, la sporirea productivităţii muncii agricole.

O dată cu aceasta trebuie să ne preocupăm de pregătirea agrozootehnică a elevilor din clasele V—VII (VIII) ale şcolilor de cultură generală din mediul sătesc. Un început s-a făcut în această privinţă încă din anul 1959. Ar fi raţional ca din noul an şcolar să se predea în ultimele clase ale tuturor şcolilor elementare de la sate începînd cu cl. V-a, „Agricultura", obiect căruia să i se rezerve un loc de seamă în cadrul procesului de învăţămînt **(aplauze).**

Vor trebui întocmite manuale care să cuprindă un ansamblu de cunoştinţe de bază din toate ramurile agriculturii, în strînsă legătură cu experienţa înaintată, cu progresele ştiinţei agricole. În predarea altor obiecte — ştiinţe naturale, chimie, precum şi în problemele de matematică trebuie să se reflecte mai deplin preocupările legate de dezvoltarea agriculturii socialiste.

Predarea problemelor agriculturii va cere eforturi şi o pregătire corespunzătoare din partea cadrelor didactice din mediul rural.

Ministerul Învăţămîntului, în colaborare cu Consiliul Superior al Agriculturii, vor trebui să se îngrijească atît de ridicarea nivelului de cunoştinţe agricole al cadrelor didactice care activează în prezent în învăţămînt, cît şi de o temeinică pregătire agrozootehnică a viitoarelor cadre de învăţători şi profesori, formate în institutele pedagogice şi universităţi.

Participanţii la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale votează în unanimitate hotărîrea adoptată cu acest prilej

Îmbunătăţirea organizării şi conţinutului învăţămîntului agricol

În ultimii 15 ani au fost pregătite pentru agricultură peste 14.000 de cadre cu studii superioare, 25.000 de cadre tehnice medii şi peste 100.000 de mecanizatori şi alţi muncitori calificaţi prin şcoli profesionale şi cursuri de calificare. În prezent în şcolile agricole şi în institutele agronomice învaţă cca. 50.000 de elevi şi studenţi.

Trebuie temeinic îmbunătăţite organizarea şi conţinutul învăţămîntului agricol de toate gradele.

În vederea asigurării pînă în anul 1970 a necesarului de aproape 59.000 de cadre tehnice-agricole cu o pregătire medie, faţă de circa 21.000 cîte sînt în prezent, învăţămîntul mediu agricol va trebui să capete o largă dezvoltare, creîndu-se pe lîngă gospodăriile agricole de stat şi staţiunile experimentale o reţea de şcoli tehnice agricole cu durata de 4 ani, în care se vor primi absolvenţi ai şcolilor de 7 (8) ani. La întocmirea planurilor şi programelor de învăţămînt se va avea în vedere ca elevii să primească temeinice cunoştinţe practice, încît, după absolvirea şcolii, să devină ajutoare directe ale inginerilor agronomi şi zooveterinarilor.

Pentru îndrumarea şi conducerea calificată a tuturor ramurilor agriculturii va trebui să pregătim în aceeaşi perioadă 9.400 de cadre cu studii agricole superioare, pe lîngă cele cca. 14.100 existente. Vom dispune astfel de cca. 23.500 de specialişti ceea ce ne va permite să încadrăm fiecare gospodărie agricolă de stat în medie cu 7 cadre, iar fiecare gospodărie colectivă cu 3 cadre cu studii superioare agricole.

Consiliul Superior al Agriculturii şi Ministerul Învăţămîntului vor trebui să procedeze neîntîrziat la reexaminarea şi îmbunătăţirea planurilor şi programelor de învăţămînt, asigurînd ca noul an şcolar 1962—1963 să se desfăşoare pe baza programelor revizuite.

Învăţămîntul în institutele agronomice se va organiza în aşa fel încît în fiecare an practica în producţie a studenţilor să se facă în funcţie de calendarul muncilor agricole. Studenţii vor participa direct la efectuarea acestor munci, practica organizîndu-se în unităţile agricole de producţie şi în staţiunile experimentale multilateral dezvoltate.

Pentru a asigura o exploatare raţională şi economicoasă a parcului de maşini şi a efectua lucrări de înaltă calitate, este necesar să dispunem în 1970 de peste 150.000 de mecanici agricoli, faţă de 53.000 cîţi avem în prezent, circa 4.000 de maiştri mecanici, faţă de 1.500 şi 3.000—3.500 de ingineri mecanici, faţă de 1.300 existenţi.

Pentru creşterea numărului de mecanici agricoli în ritmul corespunzător înzestrării agriculturii cu maşini, este necesar să se lărgească sistemul de şcoli profesionale cu durata de 3 ani, pe lîngă staţiunile de maşini şi tractoare, uzine de reparaţii şi gospodării agricole de stat ; se va crea de asemenea un număr de centre şcolare în afara acestor unităţi, situate în zonele cu un pronunţat caracter cerealier, unde e nevoie mai mare de mecanici agricoli.

Şcolile de maiştri mecanici vor trebui să asigure ca în 1970 să existe cîte un maistru la fiecare secţie şi atelier de reparaţii la gospodăriile de stat, iar la staţiunile de maşini şi tractoare cîte unul la fiecare 50 de tractoare.

Lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naţionale

(Urmare din pag. 1)

Superior al Agriculturii şi a Consiliilor agricole regionale şi raionale, depus de Consiliul de Miniştri la Biroul M.A.N. Totodată proiectul de lege a fost distribuit tuturor deputaţilor.

La discuţia generală asupra celor două puncte de pe ordinea de zi a sesiunii au luat cuvîntul un mare număr de deputaţi şi invitaţi.

În încheierea discuţiei generale a luat cuvîntul tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Cuvîntarea a fost subliniată cu puternice şi îndelungate aplauze şi ovaţii.

Biroul Marii Adunării Naţionale a supus apoi deputaţilor un proiect de hotărîre pentru aprobarea raportului cu privire la încheierea colectivizării şi reorganizarea conducerii agriculturii.

La propunerea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej, la votare au participat toţi cei 11.000 de invitaţi la sesiune. Într-o atmosferă de puternică însufleţire participanţii la sesiune — deputaţi şi invitaţi — au votat în unanimitate hotărîrea de aprobare a Raportului cu privire la încheierea colectivizării şi reorganizarea conducerii agriculturii prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Deputatul Mihai Dalea, preşedintele Comisiei pentru agricultură şi silvicultură a Marii Adunări Naţionale, a prezentat apoi raportul comun al comisiilor pentru agricultură şi silvicultură, juridică şi administrativă asupra proiectului de lege cu privire la înfiinţarea Consiliului Superior al Agriculturii şi a Consiliilor agricole regionale şi raionale. Trecîndu-se la votul secret cu bile, Marea Adunare Naţională a votat legea în unanimitate.

Tovarăşul Ştefan Voitec, preşedintele Marii Adunări Naţionale a rostit apoi cuvîntul de încheiere a lucrărilor sesiunii.

În aclamaţiile puternice şi îndelungi ale celor peste 11.000 de participanţi, lucrările sesiunii au luat sfîrşit.

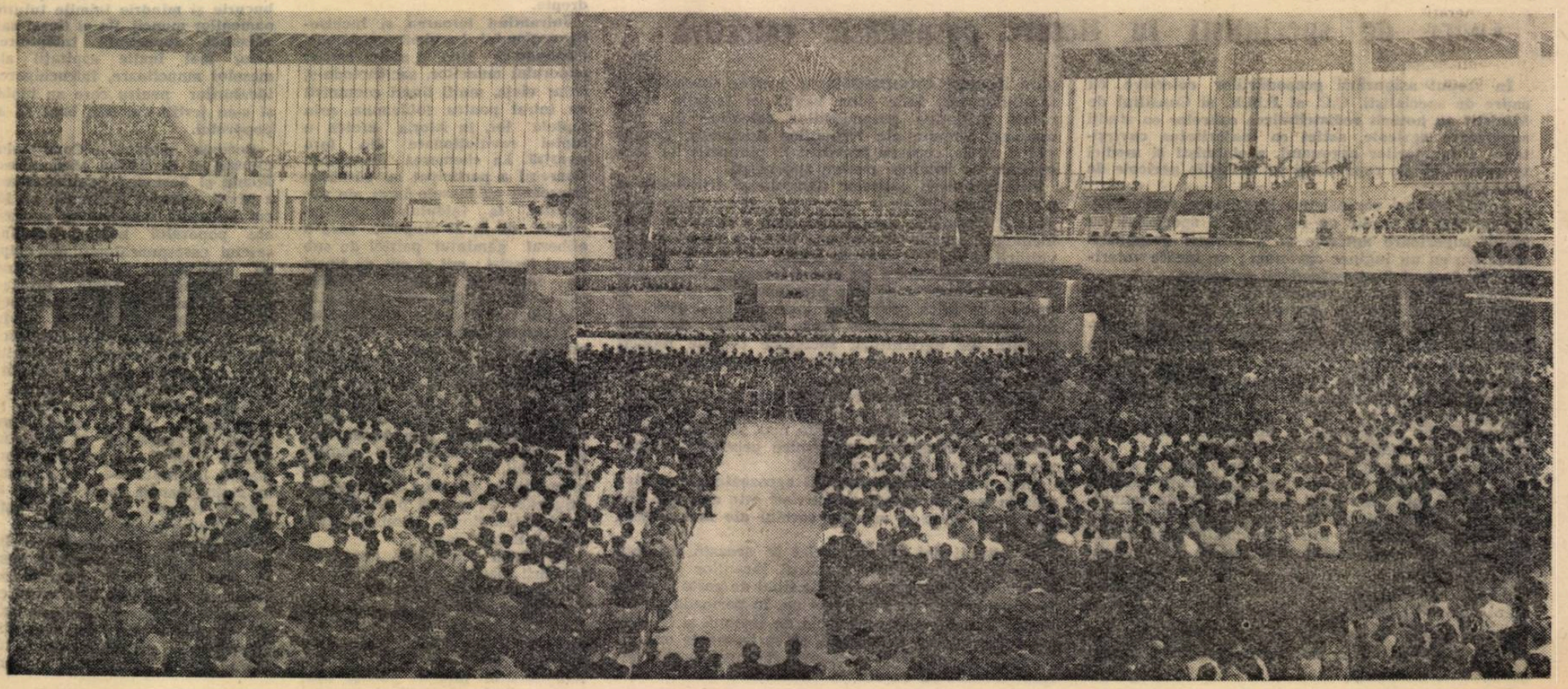

Aspect de la lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naţionale

Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

la adunarea festivă a tineretului din Capitală consacrată celei de a 40-a aniversări a creării U.T.C. și „Zilei Tineretului din Republica Populară Romînă"

(Urmare din pag. 1)

varea a tot ceea ce este înaintat în producție. Un cîmp vast de activitate creatoare se deschide tineretului nostru de la sate, care este chemat să muncească cu hărnicie pentru consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective și întărirea tuturor unităților socialiste din agricultură. Tinerii au datoria să-și ridice necontenit nivelul cunoștințelor agrotehnice, să aplice în producție cele mai noi cuceriri ale științei, să muncească într-un mod nou, corespunzător cerințelor marii agriculturi socialiste.

Partidul și guvernul au deschis în fața tineretului nostru posibilitatea de a cuceri cele mai înalte culmi ale științei, de a-și îndeplini visurile cele mai cutezătoare. Este o adevărată bucurie să înveți în orînduirea noastră socialistă, care creează asemenea posibilități pe care nici nu le poate visa tineretul din țările capitaliste.

Elevii și studenții, studiind cu conștiinciozitate trebuie să se pregătească pentru a deveni muncitori și intelectuali cu o înaltă calificare, capabili să rezolve problemele complexe ale construcției economice și culturale, să-și aducă contribuția activă acolo unde vor fi trimiși să muncească, în fabrici, mine, pe șantiere, în agricultură, în instituțiile de artă și cultură. Cadrelor didactice, organizațiilor U.T.M. și de pionieri le revine o mare răspundere în pregătirea temeinică a tineretului din școli și institute de învățămînt superior, în îmbinarea strînsă a studiului teoretic cu practica, în educarea tinerilor în spiritul dragostei față de muncă, dezvoltîndu-le dorința de a lucra nemijlocit în producție, acolo unde se făuresc bunurile materiale ale societății. (Aplauze).

Utemiștii, toți tinerii trebuie să fie oameni de voință și caracter, cinstiți și modești, pregătiți să lupte cu orice greutăți, prezenți mereu acolo unde se hotărăște îndeplinirea sarcinilor, intransigenți față de concepțiile înapoiate, față de orice manifestare a ideologiei burgheze.

Tovarăși,

In competiția dintre socialism și capitalism pe plan mondial socialismul se afirmă tot mai mult ca factor hotărîtor al dezvoltării istorice, cucerind inimile și mințile milioanelor de oameni de pretutindeni. Creșterea continuă a forțelor păcii și socialismului creează tot mai multe posibilități pentru preîntîmpinarea războiului, pentru înseninarea orizontului vieții internaționale și dezvoltarea colaborării pașnice între state.

Tineretul reprezintă un detașament puternic al luptei pentru triumful cauzei socialismului și păcii în lumea întreagă.

Dorința cea mai arzătoare a tinerei generații, care a dat întotdeauna în războaie cel mai greu tribut de sînge, este de a împiedica o conflagrație termonucleară, de a instaura o pace trainică pe pămînt.

Însuflețit de principiile coexistenței pașnice, tineretul țării noastre aduce, alături de tinerii de pe toate meridianele pămîntului, o contribuție importantă la triumful cauzei păcii și prieteniei între popoare. Uniunea Tineretului Muncitor, în strînsă și frățească prietenie cu tineretul Uniunii Sovietice și al celorlalte țări socialiste, militează neobosit pentru întărirea continuă a colaborării internaționale cu tinerii din toată lumea în lupta pentru zădărnicirea războiului, pentru lărgirea și consolidarea marelui front mondial al păcii. (Aplauze prelungite).

Dragi tovarăși, tineri și tinere,

Uniunea Tineretului Muncitor a fost decorată prin hotărîrea conducerii de partid și de stat cu Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa I, ca semn de înaltă prețuire a contribuției aduse la lupta revoluționară a oamenilor muncii, la opera de făurire a orînduirii socialiste.

De acum înainte, această distincție va străluci pe drapelul roșu al Uniunii Tineretului Muncitor, simbolizînd patriotismul fără margini al tineretului nostru, crescut cu dragoste și grijă părintească de partid și de clasa muncitoare. (Aplauze furtunoase).

De asemenea, au fost decorați cu ordine și medalii un mare număr de activiști ai U.T.M.-ului care s-au distins în activitatea lor. Tuturor le urăm spor la muncă și noi succese! (Aplauze).

Fiți demni de această cinstire, îmbold pentru a munci cu și mai mult elan, cu pasiune tinerească, pentru cea mai frumoasă și mai nobilă cauză din cîte a cunoscut vreodată omenirea — triumful socialismului și comunismului, al păcii și frăției între popoare. (Aplauze).

Pentru a-și îndeplini marile sarcini ce-i revin, ca ajutor de nădejde al partidului în educarea și mobilizarea tineretului la opera de desăvîrșire a construirii socialismului, Uniunea Tineretului Muncitor trebuie să-și lărgească rîndurile cu cei mai buni tineri de la orașe și sate, să ridice pe o treaptă mai înaltă întreaga sa muncă politică și organizatorică în rîndurile celor mai largi mase de tineret.

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn își exprimă convingerea că Uniunea Tineretului Muncitor se va dovedi și de aici înainte la înălțimea glorioaselor sale tradiții revoluționare, că din rîndurile sale se vor ridica mii și mii de tineri demni de a primi înaltul titlu de membri ai partidului. (Aplauze). Tineretul va înscrie noi și noi pagini eroice în lupta întregului popor pentru triumful politicii partidului, pentru desăvîrșirea construirii socialismului și trecerea treptată la comunism. (Aplauze).

Trăiască Uniunea Tineretului Muncitor și întregul tineret al patriei noastre! (Aplauze prelungite).

Trăiască inițiatorul și organizatorul tuturor victoriilor, conducătorul înțelept și încercat al întregului popor în lupta pentru victoria deplină a socialismului — Partidul Muncitoresc Romîn! (Întreaga asistență în picioare ovaționează și aplaudă îndelung).

Aspect de la demonstrația oamenilor muncii în ziua de 1 Mai

La adunarea festivă a tineretului

Cursuri pentru ridicarea nivelului profesional

Pentru a ajuta cadrelor din învățămînt să-și ridice în permanență nivelul pregătirii profesionale, Ministerul Învățămîntului și Culturii a prevăzut ca în anul 1962 să se organizeze, pe lîngă acțiunile legate de acordarea gradelor didactice, și alte forme ale muncii de perfecționare, la care să participe inspectori ai secțiilor de învățămînt și cultură, directori de școli, responsabili ai cercurilor pedagogice, profesori de diferite specialități.

De curînd, în cadrul Institutului de perfecționare a cadrelor didactice — București s-au desfășurat, la Breaza și București cursuri centrale de perfecționare pentru inspectorii metodiști și responsabili ai cercurilor pedagogice de matematică, fizică, chimie și științe naturale din toată țara.

Cei 346 de participanți la aceste cursuri au ascultat cu viu interes conferințe de informare științifică prezentate de academicieni, profesori și conferențiari universitari. Astfel, pentru matematică s-au expus conferințele: „Elemente de statistică matematică" (acad. Gh. Mihoc), „Contribuții românești în problemele geometriei diferențiale" (acad. Gh. Vrînceanu), „Despre grup în geometrie" (prof. univ. N. Mihăileanu), „Elemente de analiză modernă" (conf. univ. Eugen Dinculeanu), „Elemente de topologie" (cercetător științific Ion Bucur); pentru fizică și chimie: „Domenii de utilizare a energiei nucleare, a izotopilor și radiațiilor radioactive" (prof. univ. Florin Ciorăscu), „Fizica semiconductorilor" (conf. univ. Stere Roman), „Raze cosmice" (conf. univ. Ervin Friedlander), „Despre particule și antiparticule" (cercetător principal I. Minul), „Despre fisiunea și fuziunea nucleară" (conf. univ. N. Martalogu), „Cataliza și importanța ei în chimie" (acad. Eugen Angelescu), „Sistemul periodic al elementelor și legături chimice" (conf. univ. I. Rișavi); pentru științe naturale: „Etapele principale ale dezvoltării lumii animale" (prof. univ. Alex. Grossu Corosa). „Evoluția lumii vegetale" (conf. univ. dr. Traian Ștefureac), „Funcția integratoare a sistemului nervos" (conf. univ. dr. N. Șanta), „Factorii evoluției în concepția darwinistă și miciurinistă" (conf. univ. dr. E. Botnariuc), „Aplicarea metodelor înaintate în zootehnie în lumina directivelor Congresului al III-lea al P.M.R." (dr. ing. I. Angelescu) etc. Conferințele au fost urmate de întrebări și discuții, în cadrul cărora cursanții au cerut lămuriri asupra problemelor mai strîns legate de temele prevăzute în programele școlare.

Programa cursurilor a cuprins și un grup de lecții în care au fost tratate unele teme nou introduse în conținutul programelor școlare în vederea modernizării acestora, a asigurării concordanței lor cu dezvoltarea actuală a științei și tehnicii. Astfel, s-au ținut lecții privind teoria mulțimilor, noțiunile de limită, funcție, continuitate, calculul aproximativ, matrice și determinanți, transformări geometrice, calculul vectorial.

Alte lecții au urmărit îmbunătățirea muncii metodice pe baza experienței bogate dobîndite de cadrele didactice fruntașe în munca instructiv-educativă. În legătură cu metodica predării matematicii, de pildă, s-au dat prețioase indicații metodice privind organizarea lecțiilor, formarea noțiunilor, rezolvarea problemelor, legarea lecțiilor de practică, de producție etc. Alte lecții s-au referit la metodele de predare a cunoștințelor de fizică, la educația comunistă a elevilor în cadrul predării chimiei, la metodica efectuării experiențelor demonstrative și a lucrărilor practice de laborator, la realizarea legăturii cu practica în cadrul predării științelor naturale ș.a.m.d.

Cu sprijinul facultăților de matematică-fizică și chimie ale Universității din București, al Institutului de fizică atomică și al Institutului agronomic „N. Bălcescu" s-a pus la dispoziția cursanților un bogat și valoros material bibliografic de specialitate.

Studiul problemelor de metodică a fost completat prin activități practice în cadrul cercurilor pedagogice de specialitate și al comisiilor metodice, precum și prin asistențe la lecții în cîteva școli din Cîmpina și București.

Au avut loc apoi seminarii în care cursanții au dezbătut, sub conducerea lectorilor institutului, aspecte variate ale procesului de învățămînt din școala noastră. Un viu interes au suscitat îndeosebi discuțiile cu privire la legarea învățămîntului de viață, de munca productivă, la desfășurarea lucrărilor de laborator, la utilizarea filmului în școală etc. Aceste discuții au prilejuit și un valoros schimb de experiență între cadre didactice din toate regiunile țării.

La ridicarea nivelului pregătirii profesionale a cursanților au contribuit și lucrările practice la care au participat aceștia. De exemplu, profesorii de fizică și chimie au efectuat în laboratoare lucrări privind metrologia radiațiilor, radiochimia, fizica moleculară, identificarea aldehidelor, oxidarea alcoolilor etc. Profesorii de științe naturale au executat în laborator lucrări de fiziologie animală și vegetală, iar pe terenurile școlare și în G.A.C. lucrări de pomicultură, de legumicultură, însămînțări pe ogor etc. Deosebit de interesante au fost pentru profesorii de științe naturale lucrările efectuate pe terenul G.A.C. Budești, regiunea București, unde au primit îndrumări concrete privind modul cum trebuie organizat un teren agricol școlar.

De un real folos le-au fost cursanților vizitele în diferite întreprinderi și instituții, în care au putut cunoaște atît unele aspecte ale progresului științei și tehnicii moderne, cît și o seamă de realizări dobîndite de poporul nostru muncitor sub conducerea partidului. Astfel, ei au vizitat Institutul de cercetări și proiectări pentru extracție foraj din Cîmpina, Institutul de fizică atomică din București, unde au putut vedea reactorul atomic, ciclotronul și mașinile electronice de calcul, Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Întreprinderea de material didactic etc. Profesorii de științe naturale au vizitat Muzeul „Gr. Antipa", Grădina zoologică, Grădina botanică, serele Institutului agronomic „N. Bălcescu" etc.

Interesul deosebit manifestat de cadrele didactice pentru studierea aprofundată a problemelor, pentru dezbaterea concretă a celor mai importante sarcini ale predării și pentru efectuarea lucrărilor practice au făcut ca toate activitățile din cadrul cursului să-și atingă pe deplin scopul, să contribuie într-o măsură însemnată la ridicarea nivelului pregătirii profesionale a celor chemați să răspundă de instruirea și educarea tineretului.

C. DRĂGULESCU
Directorul I.P.C.D. — București

Șezătoare școlară

Organizația de pionieri de la Școala de 8 ani nr. 2 din Gherla a organizat de curînd cu sprijinul cadrelor didactice o șezătoare literară cu tema „George Coșbuc, poetul țărănimii". La această șezătoare elevii români și maghiari au recitat cu multă căldură minunatele poezii ale scriitorului, au cîntat cîntece pe versurile sale. Seara literară a contribuit astfel la educarea elevilor în spiritul dragostei față de comorile literaturii noastre și a închegat și mai mult prietenia între elevii români și maghiari.

Pe viitor ei și-au propus să mai organizeze asemenea șezători literare. Următoarea, de pildă, va avea tema „Frumusețile patriei cîntate de poeții și scriitorii noștri".

IRINA ROȘU
Gherla

In ultima etapă a anului şcolar

Ordonaţi, atenţi, cuminţi — aşa sînt elevii clasei I de la Şcoala de 8 ani nr. 166 din Bucureşti

Un interviu întîmplător

Păşeam încet pe coridorul lung, luminos şi lucios de curăţenie al şcolii pe care o vizitam „în interes de serviciu". Pînă la pauză mai era un sfert de ceas.

Pe uşi, tăbliţe uniforme indicau clasele: A, B, C, D... Şi dincolo de fiecare uşă se auzea cunoscuta fierbere a procesului de învăţămînt: la A, o poezie recitată „cu intonaţie", la B, o voce sigură ce împărţea pe patru întregi şi trei şeptimi la doi virgulă zero trei, la C o propoziţie subordonată ce îşi căuta locul sintactic, iar la D — recapitulare: a doua domnie a lui Vlad Ţepeş.

În patru chenare simetrice avertismentul direcţiei: „intrarea persoanelor străine oprită". Aşteptam aşadar să sune de ieşire şi, făcînd circuitul închis al coridorului, mă străduiam să pătrund măcar în închipuire dincolo de bariera uşilor cu tăbliţe. Îmi place să-mi imaginez fiecare clasă ca pe un detaşament în marş. Iată, au trecut mai bine de şase luni de la pornire şi micii călători au lăsat în urmă şi a treia piatră indicatoare de pe parcursul anului şcolar: trimestrul trei. Desigur cei mai mulţi au luat-o înainte, dar ce se întîmplă cu cei care s-au răzleţit, cu cei din coada coloanei, care îşi reazimă poticnelile în cîrja unei note la limită... Cîţi or fi oare dintre aceştia în această clasă, de pildă, unde aud că în locul lui Ţepeş s-a întronat Radu cel Frumos? De fapt, aceasta voiam să aflu, acesta era scopul venirii mele în şcoala unde tăbliţele privitoare la intrarea persoanelor străine mă imobilizau pe culoar.

Indată după ce auzii că Laiotă Basarab l-a înlocuit pe Radu cel Frumos, răsună clopoţelul. Uşa pe care scria „Clasa a VII-a D se deschise prima. Copiii ieşeau în recreaţie, vioi, plini de viaţă ca orice copii care ies în recreaţie. Numai unul din ei părea grozav de abătut şi căuta parcă să-şi evite colegii. Să ştii că ăsta e unul din codaşi — mi-am spus.

— Ce s-a întîmplat? — l-am întrebat apropiindu-mă de el.

Mohorît şi roşu la faţă, băiatul nu se dezlipea de tocul uşii. Mi-a răspuns printre dinţi.

— M-a certat tovarăşul profesor.

— De ce?

Şi aşteptam să-mi spună ceea ce spun mulţi în asemenea împrejurări: nu sînt eu de vină... Spre surprinderea mea, însă, băiatul răspunse:

— Eu sînt de vină. I-am şoptit colegului scos la lecţie...

— De ce? Nu învăţase?

— Ba da. Am învăţat împreună...

— Atunci?

— Voiam să fiu mai sigur. Ştiţi, am hotărît ca în clasa noastră pînă la sfîrşitul anului să nu mai fie nici un corigent. De Dumitrache, băiatul căruia i-am şoptit, mă ocup eu de la începutul anului. E repetent...

— Şi?

— Şi încă n-am încredere în el. De aceea i-am şoptit. E un obicei vechi şi... şi...

Băiatul căuta cuvîntul potrivit.

— ...Şi prost, i-am suflat la rîndul meu.

— Da. Foarte prost. Ceilalţi colegi sînt supăraţi foc pe mine. O să vedeţi dvs. ce papară mănînc. Dumitrache se încurcase niţel la anul bătăliei de la Izvorul Apei. I-am şoptit ca să ia un 9 sau un 10. Of, ce-o să-mi mai zică copiii — se căina într-una. O să vedeţi...

Am continuat bineînţeles acest neaşteptat interviu... cu aspecte educative. Şi am aflat că planul de bătălie pentru ca întreaga clasă să promoveze e foarte bine întocmit. Interlocutorul meu întîmplător se înfierbîntase:

Hotărîrea noastră este următoarea: nici o absenţă nemotivată, nici o lecţie sărită, nici o temă nefăcută. Şi pentru că pe trimestrul al doilea n-a fost nici o notă sub şase la lucrările scrise, detaşamentul nostru şi-a propus pentru viitor un lucru pe care îl socotim destul de greu, dar pentru care merită să luptăm: în clasa noastră nici o notă sub şapte la lucrările scrise pe trimestrul al treilea. Iar pentru examenul de absolvire n-o să schimbăm din hotărîre decît nota: nici o notă sub 8... Nu e frumos?... Dar sînt necăjit că o să mănînc papară de la colegi...

N-a fost nici o „papară". Căci de interlocutorul meu s-a apropiat un singur băiat şi acesta doar pe jumătate supărat.

— Ai văzut? Ştii cît mi-a dat tovarăşul profesor? Opt! Mi-a spus că dacă nu mi-ai fi şoptit mi-ar fi dat 9. Aşa, s-a îndoit că l-am meritat. Dar eu puteam răspunde şi fără „ajutorul" tău!

Am plecat privind din nou tăbliţele cu „intrarea persoanelor străine oprită". Şi amintindu-mi toată discuţia de pe coridor am rectificat două cuvinte din aceste severe tăbliţe: „intrarea notelor proaste oprită". Avea cine să facă respectată această minunată opreliştе. În spatele fiecărei uşi păzea un detaşament de mlădiţe comuniste, pionierii. Profesorii, organizaţia, i-au învăţat să lupte de pe acum cu dîrzenie pentru ţelul propus.

...Fierberea potolită a procesului de învăţămînt reîncepuse Basarab cel tînăr, zis Ţepeluş, îşi ocupa vremelnicul tron în clasa alăturată.

MIRCEA S.

EXIGENTE

Am putea spune că acum, în trimestrul al III-lea, exigenţele cadrelor didactice atît faţă de munca elevilor cît şi faţă de propria lor activitate sînt mai mari decît oricînd. În acest ultim trimestru învăţătorii şi profesorii îşi concentrează toate eforturile pentru ca nici o problemă legată de pregătirea elevilor să nu rămînă nerezolvată, pentru ca rezultatele ce le va pune în evidenţă bilanţul de la sfîrşitul acestui an şcolar să fie cît mai bune.

In numeroase şcoli de pe întreg cuprinsul patriei avem posibilitatea să observăm în aceste zile străduinţele învăţătorilor şi profesorilor, ale diriginţilor, ale directorilor de şcoli. Ei sînt îndrumaţi cu grijă de către secţiile de învăţămînt, care iau toate măsurile în vederea încheierii cu succes a anului şcolar.

De curînd secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Argeş a organizat o şedinţă la care au fost invitaţi numeroşi directori de şcoli. Analizînd temeinic munca desfăşurată în şcoliile regiunii, dezbaterile care au avut loc în această şedinţă au scos în evidenţă succesele dobîndite arătînd totodată lipsurile ce mai există în activitatea unor şcoli şi măsurile care se impun pentru remedierea lor în trimestrul al III-lea. S-a arătat astfel, de exemplu, că la şcolile de 8 ani din Valea Mare şi Colibaşi ca şi la şcolile din Vieroşi, Uiasca şi Schiau mai sînt unii elevi cu rezultate slabe la învăţătură. Subliniind acest lucru referatul secţiei de învăţămînt a arătat şi obiectele la care se manifestă lipsa de pregătire a unor elevi din şcolile respective: istoria literaturii, calculul algebric, efectuarea experienţelor de laborator la fizică şi chimie. S-a arătat că de aceste lipsuri răspund unele cadre didactice care au neglijat verificarea şi notarea sistematică a tuturor elevilor lor. Scoaterea la iveală a cauzelor care au determinat lipsurile a făcut posibilă alcătuirea unui plan de măsuri concrete, a căror aplicare în practică dă cadrelor didactice din regiunea Argeş posibilitatea să-şi îmbunătăţească munca, să înlăture neajunsurile existente.

Prezenţa la consfătuire a instructorilor superiori de pionieri şi a secretarilor organizaţiilor de U.T.M. din şcoli a prilejuit dezbateri fructuoase şi asupra problemelor legate de sprijinul pe care îl dau organizaţiile de tineret muncii instructiv-educative în preajma încheierii anului şcolar. Folosind arma criticii şi autocriticii, munca de la elev la elev, articole la gazetele de perete, discuţiile din adunările de unitate şi de detaşament sau din adunările generale U.T.M., instructorii de pionieri şi utemiştii se străduiesc la rîndul lor să facă în aşa fel încît numărul notelor bune din cataloage să crească, răspunsurile la lecţii să fie mai bune, mai corecte, mai exacte.

O consfătuire legată de problemele muncii din ultimul trimestru al anului şcolar a organizat de curînd şi secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Tg. Jiu. De data aceasta la consfătuire au fost invitaţi profesorii diriginţi, care şi-au împărtăşit experienţa privitoare la felul cum contribuie ei în această etapă la mai buna pregătire a elevilor. Unii diriginţi au arătat că, pentru a veni în ajutorul elevilor rămaşi în urmă la învăţătură, au organizat ore de dirigenţie în care s-a vorbit despre felul cum trebuie să-şi desfăşoare elevii studiul individual. Aşa s-a procedat, de exemplu, la clasa a X-a „E" de la Şcoala medie nr.1. La clasa a X-a „A" de la aceeaşi şcoală, diriginta s-a preocupat de cunoaşterea amănunţită a dificultăţilor pe care le întîmpină fiecare elev în parte şi a stabilit, în funcţie de acestea, măsuri specifice, diferenţiate.

Unul din subiectele viu discutate acum, în preajma încheierii anului şcolar, de învăţătorii din raionul Strehaia este recapitularea materiei. De curînd ei au discutat în cadrul cercului pedagogic despre introducerea elementelor noi în lecţiile de recapitulare pentru ca acestea să nu constituie o reluare mecanică a celor predate în timpul anului. Din dezbaterile ce au avut loc în cercul pedagogic învăţătorii au cules preţioase învăţăminte a căror aplicare în practică va duce, fără îndoială, la îmbunătăţirea lecţiilor de recapitulare. De pildă, învăţătorii de la şcoala din comuna Bolboşi s-au gîndit să se bazeze în mare măsură la lecţiile de recapitulare pe un bogat şi variat material didactic şi să se folosească totodată de cunoştinţele căpătate de elevi cu prilejul unor vizite şi excursii.

Preocupări pentru lămurirea unor probleme de ordin metodic caracteristice acestei etape a anului şcolar manifestă şi cadrele didactice din raionul Slatina. Pentru viitoarele şedinţe ale comisiilor metodice de la şcolile de 8 ani din comunele Perieţi, Bălţeni, Piatra Sat, Mogoşeşti şi altele au fost stabilite teme ca: „Metodica unei lecţii de recapitulare", „Cum să ne pregătim lecţiile de recapitulare finală", „Ce material didactic utilizăm în orele de recapitulare" etc.

Una din problemele deosebite ce se ridică în această etapă a anului şcolar este pregătirea pentru examen a elevilor care termină clasa a VII-a sau clasa a XI-a. Această problemă se află pretutindeni în centrul atenţiei profesorilor. La Şcoala de 8 ani din comuna Calomfireşti, bunăoară, consiliul pedagogic a luat măsuri privind cît mai buna organizare şi desfăşurare a orelor de consultaţii pentru elevii clasei a VII-a, a dat indicaţia privind problemele pe care trebuie să le urmărească profesorii în cadrul orelor obişnuite de curs, felul cum trebuie să fie orientată munca dirigintelui. La Şcoala de 8 ani din comuna Mozăceni-Deal, în orele de dirigenţie de la clasa a VII-a se discută teme cum ar fi, de exemplu „ Cum ne pregătim pentru examenul de absolvire a clasei a VII-a", „Ce vom face după ce vom termina şcoala" etc.

Discuţiile purtate de cadrele didactice în această perioadă, măsurile pe care le iau învăţătorii şi profesorii, felul cum îşi organizează ei munca denotă exigenţa lor faţă de calitatea pregătirii elevilor, faţă de rezultatele cu care se va încheia anul şcolar.

V. OCTAVIAN

In şcolile din regiunea Bucureşti

Munca în vederea încheierii cu succes a anului şcolar constituie în perioada aceasta principala preocupare a secţiei de învăţămînt şi cultură a regiunii Bucureşti.

Recent, la secţia regională s-a organizat o şedinţă cu şefii secţiilor raionale de învăţămînt şi cultură, în care s-a analizat activitatea instructiv-educativă desfăşurată în primele două trimestre şi s-au stabilit principalele sarcini ce trebuie să stea în atenţia inspectorilor în ultima perioadă a anului şcolar. Aceştia au fost îndrumaţi să orienteze activitatea directorilor de şcoli, a cercurilor pedagogice şi a comisiilor metodice spre cît mai buna desfăşurare a recapitulării materiei, să mobilizeze toate cadrele didactice la pregătirea atentă a lecţiilor, la realizarea unei legături strînse cu organizaţiile U.T.M. şi de pionieri şi cu părinţii elevilor în vederea înlăturării rămînerii în urmă la învăţătură.

Inspectorii regionali şi raionali vor vizita regulat şcolile pentru a îndruma şi controla organizarea lecţiilor de sinteză, în special la clasele a VII-a şi a XI-a. De asemenea ei au fost instruiţi să acorde un ajutor concret şcolilor în organizarea activităţilor din cadrul practicii continue de sfîrşit de an, precum şi să studieze experienţa pozitivă dobîndită de şcolile experimentale din regiune.

Multe din hotărîrile stabilite în şedinţă au şi început să fie traduse în fapt. De pildă, săptămîna trecută a avut loc la Roşiorii de Vede un schimb de experienţă la care au participat directorii de şcoli din raioanele Giurgiu, Turnu Măgurele şi Roşiori, care au discutat despre îmbunătăţirea muncii lor în ultimul trimestru.

SIMION MOLDOVEANU

In ultima etapă a anului şcolar

RECAPITULAREA NOŢIUNII DE MASĂ

Înţelegerea clară, ştiinţifică a conceptului de masă are o foarte mare însemnătate pentru buna însuşire de către elevi a cunoştinţelor de mecanică. De aceea atît în predare cît şi în perioada recapitulării de sfîrşit de an trebuie să ne preocupe îndeaproape înarmarea elevilor cu cunoştinţe cît mai precise despre această temă, aşa încît ei să-şi formeze un concept închegat, generalizator cu privire la masă.

Unii profesori, atunci cînd definesc conceptul de masă, după ce arată că Newton a considerat masa drept o măsură pentru cantitatea de substanţă, afirmă în continuare că masa este mărimea care exprimă comportarea mecanică a corpurilor, adică inerţia lor. In acest fel se strecoară prin tangentă citindu-l pe Newton atunci cînd acordă masei înţelesul de măsură a cantităţii de materie, în timp ce ei se mărginesc a o defini ca fiind doar măsura inerţiei.

Alţi profesori definesc masa ca fiind o mărime fizică ce măsoară inerţia corpului şi totodată cantitatea de materie din corp. Referindu-se ulterior la vitezele apropiate de viteza luminii ei arată elevilor că masa este o mărime ce depinde de viteză. Aceste două afirmaţii, că masa reprezintă măsura cantităţii de materie şi totodată că masa creşte cu viteza pot naşte însă în mintea elevilor ideea că materia se creează şi că la o viteză apropiată de viteza luminii este posibil orice, ca în unele romane ştiinţifico-fantastice.

În sfîrşit, alţi profesori, după ce afirmă că masa rămîne invariabilă şi depinde de cantitatea de materie, menţionează că masa nu este chiar cantitatea de materie, pe care nu o putem evalua şi apoi, imediat, prezintă legea conservării masei, revenind la prima afirmaţie, ceea ce duce la o nouă contrazicere.

Cum putem evita astfel de neajunsuri? Să excludem definiţia masei ca fiind şi măsura cantităţii de materie? Acest lucru pare imposibil din însuşi felul cum e redată în manuale experienţa ce conduce la stabilirea noţiunii de masă: se menţine aceeaşi forţă suplimentară, de exemplu 40 gf puse pe un taler, dar se măreşte de două ori, apoi de trei ori sarcina întregului sistem. De fiecare dată se determină acceleraţia şi se constată că valoarea ei devine de două ori, respectiv de trei ori mai mică.

Dar a mări sarcina înseamnă a adăuga lîngă vechea sarcină — reprezentată, să zicem, printr-o jumătate de pîine — şi o sarcină nouă — cealaltă jumătate de pîine — ceea ce presupune, evident, intrarea în joc a cantităţii de substanţă.

De asemenea, cînd definim densitatea ca fiind masa unităţii de volum, e clar că avem în vedere substanţa conţinută în unitatea de volum şi nu inerţia. Cînd presăm untul şi-i înjumătăţim volumul, în unitatea de volum se află o cantitate dublă de unt, iar pe consumator acesta este lucrul care-l interesează în mod exclusiv.

Desigur, nu putem evita să vorbim despre variabilitatea masei în funcţie de viteză, după cum nu putem evita a considera masa ca fiind măsura cantităţii de substanţă. Pentru a nu da loc însă

PUNCTE DE VEDERE

la interpretări greşite şi pentru cà elevii să nu ajungă la concluzia că substanţa însăşi creşte o dată cu viteza, cred că ar fi bine să procedăm astfel: bazîndu-ne pe faptul că elevii ştiu în ce constă inerţia şi că ea este o proprietate mecanică a corpurilor, punem întrebarea: de cine depinde aceasta? Elevii vor răspunde, în lumina experienţelor anterioare, că, atunci cînd avem grijă să nu se adauge sau să i se ia corpului din substanţa ce îl compune, mărimea inerţiei nu depinde de nici o împrejurare ca de pildă variaţia volumului, a temperaturii ş.a.m.d. Ajungem deci la concluzia că întrucît inerţia rămîne constantă, ca şi cantitatea de substanţă, ori variază direct proporţional cu aceasta, putem conveni ca inerţia să fie considerată drept mijloc de măsură a cantităţii de substanţă. Vom atrage însă atenţia elevilor asupra faptului că inerţia nu reprezintă însăşi cantitatea de substanţă ca atare, fiind numai măsura ei, după cum alungirea coloanei de mercur a termometrului nu reprezintă însăşi temperatura, ci doar măsura acesteia. Vom arăta apoi că inerţia exprimată numeric cu ajutorul raportului $\frac{F}{a}$ poartă numele de „masă inertă", sau „masă de repaus", pentru a sublinia că aceasta măsoară nu numai rezistenţa corpului la schimbarea stării de mişcare uniform rectilinie, ci totodată şi cantitatea de substanţă conţinută în el. Precizăm că masei inerte i se spune pe scurt doar „masă", subînţelegîndu-se însă dublul conţinut de mai sus.

Este bine să facem apoi două observaţii. În primul rînd aceea că deseori cantitatea de substanţă conţinută într-un corp se apreciază cu ajutorul volumului sau greutăţii. Pentru ca elevii să înţeleagă mai bine despre ce este vorba, le vom da cîteva exemple concrete arătîndu-le, de pildă, că la untdelemn se folosesc măsuri de capacitate în timp ce zahărul se cîntăreşte. Vom avea grijă să menţionăm însă că aceste procedee nu conduc în orice condiţii la acelaşi rezultat. De pildă, o cantitate de apă capătă prin îngheţ un volum mai mare, după cum cîntărită la pol are o greutate mai mare decît la ecuator. Dintre toate mărimile fizice numai inerţia, fără a fi ea însăşi cantitatea de substanţă, poate servi ca măsură exactă a acesteia, rezultatul operaţiunii de măsurare cu ajutorul fenomenului de inerţie nedepinzînd de circumstanţe (încălzire, depărtarea de centrul pămîntului etc.).

A doua observaţie se va referi la faptul că în ultimul timp experienţe complexe de laborator au scos la iveală că atunci cînd particulelor ce formează nucleul atomului li se imprimă o viteză foarte apropiată de viteza luminii, inerţia devine variabilă (creşte o dată cu viteza). Le vom arăta elevilor că inerţia măsurată în condiţii care necesită să ţinem seama de viteza corpului (numai cînd aceasta este extraordinar de mare) şi care diferă de inerţia măsurată în cazul stării de repaus sau a vitezelor nu prea mari, poartă numele de „masa de mişcare". Le vom explica apoi că nu trebuie să ne mire creşterea rezistenţei pe care o opun corpurile la mărirea vitezei. Un fenomen analog din punct de vedere formal se întîmplă cu rezistenţa aerului care devine tot mai mare pe măsură ce viteza vehiculului creşte. Este indicat să atragem atenţia elevilor asupra faptului că dependenţa inerţiei faţă de viteză dovedeşte un lucru de importanţă capitală — şi anume evidenţiază interdependenţa dintre proprietăţile materiei şi starea ei de mişcare. Despre importanţa acestui fapt ei vor putea să-şi dea seama tot mai mult, pe măsură ce vor înainta în studiul fizicii. Precizăm însă că, întrucît corpurile macroscopice — chiar rachetele cele mai rapide din lume — nu ating viteze atît de mari încît să determine creşterea apreciabilă a inerţiei, putem spune că în condiţiile tehnicii actuale inerţia poate fi considerată în continuare ca măsură precisă a cantităţii de substanţă.

Cred că procedînd astfel, respectăm atît criteriile accesibilităţii, cît şi rigurozitatea ştiinţifică.

Prof. ŞTEFAN FĂTULESCU
Bucureşti

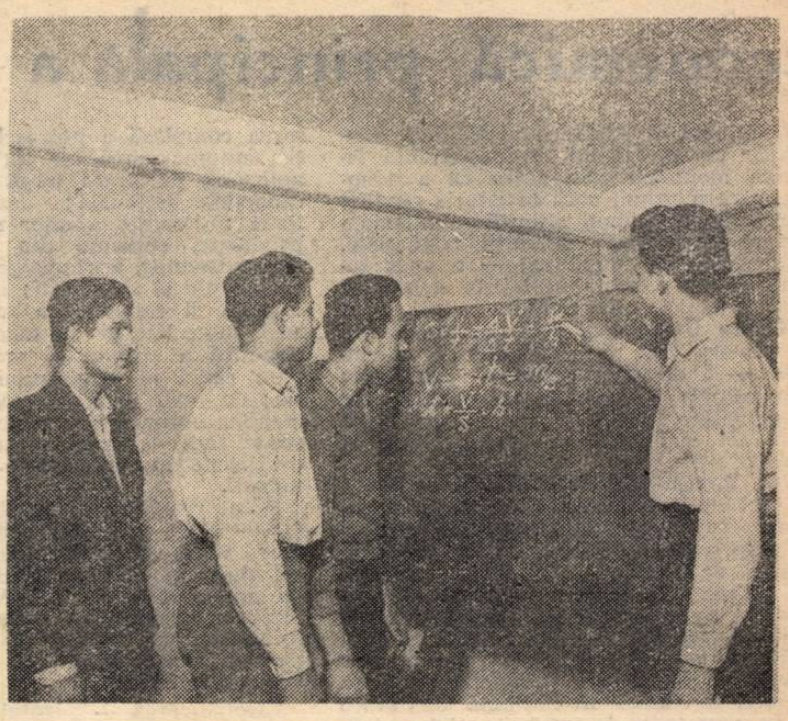

Elevi ai şcolii serale, petroliştii de la schelele din Bălteni dovedesc în rezolvarea problemelor de fizică aceeaşi pricepere ca şi în munca de extragere a ţiţeiului

Cîteva propuneri privind predarea matematicii şi fizicii

Profesorii care predau la şcolile din cadrul Centrului şcolar tehnic şi profesional din Sibiu au analizat de curînd, în cercul metodic de cultură tehnică, unele probleme ale predării matematicii şi fizicii. Pornind de la discuţiile pe această linie relatate în „Gazeta învăţămîntului" nr. 656 din 13 aprilie 1962 şi de la experienţa dobîndită de ei în predare, profesorii au făcut cu acest prilej o serie de propuneri menite să îmbunătăţească pregătirea elevilor. Astfel, s-a propus să se introducă studiul matematicii şi în anul III al şcolilor profesionale — aceasta fără a se extinde volumul materiei predate, ci doar prin restructurarea repartizării ei pe ani. Pentru candidaţii la şcolile tehnice de maiştri, participanţii la consfătuire au socotit necesar să se organizeze, înainte de prezentarea la examenul de admitere, cursuri de pregătire.

Problema de care s-au ocupat cel mai stăruitor profesorii a fost însă aceea a concordanţei dintre cunoştinţele de matematică predate în şcolile tehnice de maiştri şi cunoştinţele care se cer la disciplinele tehnice. Ei au arătat că prin unele intervertiri în ordinea capitolelor de matematică — intervertiri care nu sînt de natură să dăuneze succesiunii logice, ştiinţifice a acestei discipline — există posibilitatea realizării unei concordanţe mai bune. Principala dificultate o prezintă aici capitolul despre calculul diferenţial şi integral. Cum acest calcul nu se poate. în nici un caz introduce în programă mai devreme de semestrul II al anului II, profesorii au propus ca toate capitolele din disciplinele tehnice care implică cunoaşterea calculului integral să se predea după perioada respectivă sau să fie tratate într-o primă formă cu ajutorul calculelor elementare, pentru a fi incluse apoi într-o serie de lecţii de matematică care să aibă caracterul unor lecţii de aplicare a calculului integral la obiectele tehnice. In acest fel profesorul de cultură tehnică ar avea posibilitatea să facă şi el însuşi o sinteză a noţiunilor bazate pe calculul diferenţial şi integral atunci cînd aceasta îi este absolut necesar.

Ţinînd seama că şcoala tehnică de maiştri formează cadre legate direct de practică, profesorii au fost de părere că nu este bine să se completeze programa cu capitole noi, decît la acele meserii la care ele sînt absolut necesare. De exemplu, dacă studiul progresiilor aritmetice şi geometrice este binevenit, studiul determinanţilor ca şi calculul vectorial ar complica mult predarea fără un folos deosebit şi mai mult chiar supraîncărcîndu-i pe elevi ar duce la o însuşire insuficient de temeinică a noţiunilor absolut necesare.

In ceea ce priveşte coordonarea predării fizicii cu studiul mecanicii tehnice, profesorii au arătat că în momentul de faţă cunoştinţele de mecanică şi electricitate se tratează pe larg în cadrul a două discipline — mecanica şi electrotehnica — suprapunîndu-se. De aceea ei au propus să se renunţe la predarea lor în cadrul studiului fizicii, rămînînd astfel timp pentru adîncirea cunoştinţelor privind structura corpurilor, fizica nucleară, sunete şi ultrasunete.

In felul acesta elevii vor fi la curent cu noile cuceriri ale ştiinţei, iar la disciplinele tehnice: mecanica, rezistenţa materialelor etc.. — vor avea prilejul să cunoască aceste probleme aşa cum apar ele în lumina dezvoltării industriei noastre socialiste.

Ing. GHEORGHE BRÎNDUŞ
Centrul şcolar tehnic şi profesional din Sibiu

ŞTIRI • ŞTIRI • ŞTIRI

Conducerea Şcolii medii nr. 1 din Făgăraş a luat recent o serie de măsuri menite să contribuie la încheierea cu succes a anului şcolar.

Astfel, pentru ca recapitularea materiei să se desfăşoare în bune condiţiuni, consiliul pedagogic, comisiile metodice şi comisia diriginţilor au prevăzut în planul de activităţi referate şi lecţii deschise de recapitulare finală a materiei. De asemenea, s-au prevăzut lecţii şi referate prin care să se popularizeze metodele bune folosite de cadrele fruntaşe în organizarea recapitulării materiei.

Aceste lecţii şi referate se vor ţine în prima jumătate a lunii mai, pentru ca toate cadrele didactice să-şi poată întocmi planurile de recapitulare în lumina concluziilor desprinse pe marginea lor.

D. COCAN
Făgăraş

În scopul de a ajuta profesorilor care predau geografia R.P.R. la clasele a VII-a şi a XI-a din şcolile regiunii Mureş-Autonomă Maghiară să-şi îmbunătăţească munca, s-a organizat de curînd pentru ei, la Tîrgu Mureş, un ciclu de lecţii urmate de seminarii.

Profesorii de geografie au studiat cu acest prilej o serie de probleme din domeniul geografiei generale, al geografiei fizice şi economice, precum şi probleme de topografie şi cartografie. De asemenea ei au purtat discuţii pe teme de metodică şi au primit îndrumări referitoare la întocmirea planurilor de lecţii de diferite tipuri. A urmat apoi aplicarea practică a celor studiate în cadrul unor lecţii deschise la cursurile de zi şi serale. Analiza acestor lecţii a constituit un bun prilej pentru realizarea unui schimb de experienţă privind folosirea celor mai bune metode şi procedee de predare.

BÁRÓ HAJNAL
Odorhei

Încă de la începutul anului şcolar, Şcoala medie nr. 1 din Drăgăşani a întocmit un plan privind măsurile menite să asigure pregătirea cît mai temeinică a elevilor din clasele a XI-a pentru examenul de maturitate.

Printre aceste măsuri se numără şi organizarea unor ore de consultaţii, în cadrul cărora profesorii dau elevilor lămuriri asupra unor probleme mai dificile din materia de studiu.

I. CICERONE
Drăgăşani

La bibliotecă e linişte şi totul în jur parcă te îndeamnă la studiu. De aceea elevii grupului şcolar „Electroputere" din Craiova vin deseori să înveţe aici

Consultaţie

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului – sarcina economică principală a P.C.U.S. şi a poporului sovietic

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. constituie un eveniment de importanţă istorică mondială prin aceea că a adoptat, pentru prima oară în istoria gîndirii marxiste, programul ştiinţific fundamentat al construirii societăţii comuniste. „Vor trece ani după ani — a spus tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej în darea de seamă a delegaţiei P.M.R. la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. prezentată la plenara C.C. al P.M.R. din 30 noiembrie — 5 decembrie 1961 — dar tezele Congresului îşi vor păstra imensa lor însemnătate, arătînd popoarelor calea spre cel mai înalt stadiu al civilizaţiei umane". [1])

În Programul P. C. U. S., adoptat de cel de-al XXII-lea Congres al partidului, se arată: **„Comunismul este o orînduire socială fără clase, în care mijloacele de producţie sînt proprietate unică a întregului popor, în care există o deplină egalitate socială a tuturor membrilor societăţii, în care, paralel cu dezvoltarea multilaterală a oamenilor, vor creşte şi forţele de producţie pe baza ştiinţei şi tehnicii în continuă dezvoltare şi în care toate izvoarele avuţiei sociale vor ţîşni impetuos, din plin şi se va înfăptui măreţul principiu „de la fiecare după capacităţi, fiecăruia după nevoi". Comunismul este o societate a oamenilor muncii liberi şi conştienţi, societate cu un înalt grad de organizare, în care se va statornici autoadministrarea obştească, în care munca pentru binele societăţii va deveni pentru toţi prima cerinţă vitală, o necesitate înţeleasă, iar capacităţile fiecăruia vor fi valorificate cu cel mai mare folos pentru popor".** [2])

Îndeplinirea tuturor acestor sarcini depinde, în primul rînd, de crearea bazei tehnice-materiale a comunismului.

I

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului este o legitate obiectivă a trecerii treptate de la socialism la comunism, ea reprezintă — aşa cum a subliniat tovarăşul N. S. Hruşciov, veriga hotărîtoare în lanţul sarcinilor economice, sociale şi culturale.

Această interpretare a problemei bazei tehnice-materiale a comunismului şi a rolului ei în construcţia comunismului constituie o mare contribuţie la dezvoltarea ştiinţei marxist-leniniste.

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului este dictată atît de condiţiile interne, cît şi de condiţiile externe ale dezvoltării U.R.S.S.

În definirea sarcinilor noii etape, etapa construcţiei desfăşurate a comunismului, P.C.U.S. a pornit de la tezele fundamentale ale materialismului istoric, care arată că forţele de producţie au un rol determinant în evoluţia societăţii, că ele reprezintă criteriul principal al progresului social. În articolul „Friedrich Engels", V. I. Lenin scrie: „Privind universul şi omenirea prin prisma materialismului, ei (Marx şi Engels — n.n.) au văzut că, după cum la baza tuturor fenomenelor naturii stau cauze materiale, tot astfel dezvoltarea societăţii omeneşti este determinată de dezvoltarea unor forţe materiale, a forţelor de producţie" [3]). Pentru construcţia comunismului nu este suficientă o simplă creştere a producţiei, ci este necesară, înainte de toate, **ridicarea forţelor de producţie** la un nivel calitativ nou, crearea unor forţe de producţie fără precedent prin proporţiile lor. Or, aceasta nu este posibil fără o bază tehnico-materială corespunzătoare, fără a crea baza tehnico-materială a comunismului.

Numai baza tehnico-materială a comunismului poate să asigure **cea mai înaltă productivitate a muncii** pe temelia progresului tehnic-ştiinţific rapid, ceea ce în ultimă instanţă este lucrul cel mai important pentru victoria noii orînduiri sociale. Numai baza tehnico-materială a comunismului poate să ducă la dezvoltarea producţiei de bunuri materiale pentru satisfacerea tuturor nevoilor omului sovietic, să asigure întregii populaţii **cel mai înalt nivel de trai** şi să creeze toate condiţiile pentru a trece în viitor la repartiţia după nevoi.

În sfîrşit, numai prin crearea bazei tehnice-materiale a comunismului — a arătat tovarăşul N. S. Hruşciov în raportul „Cu privire la Programul P.C.U.S." — „...poate fi cîştigată întrecerea economică cu capitalismul, poate fi menţinută întotdeauna apărarea ţării la un nivel care să permită zdrobirea oricărui agresor care ar îndrăzni să ridice mîna împotriva U.R.S.S., împotriva întregii lumi socialiste" [4]).

II

Direcţiile principale ale creării bazei tehnice-materiale a comunismului sînt: deplina electrificare a ţării şi perfecţionarea, pe această bază, a tehnicii, tehnologiei şi organizării producţiei în toate ramurile economiei naţionale; mecanizarea complexă a proceselor de producţie, automatizarea lor tot mai deplină; aplicarea pe scară largă a chimiei în economia naţională; dezvoltarea prin toate mijloacele a unor noi ramuri de producţie, eficiente din punct de vedere economic, a producţiei de noi tipuri de energie şi materiale; folosirea multilaterală şi raţională a resurselor naturale, materiale şi de muncă, îmbinarea organică a ştiinţei şi producţiei şi un ritm rapid al progresului tehnic-ştiinţific; un înalt nivel cultural-tehnic al oamenilor muncii; o considerabilă superioritate faţă de cele mai dezvoltate ţări capitaliste în domeniul productivităţii muncii.

Drept rezultat, în următorii 20 de ani (1960—1980), volumul producţiei industriale va creşte în Uniunea Sovietică de cel puţin 6 ori, iar producţia agricolă de aproximativ 3,5 ori. Aceasta echivalează cu crearea, pe acelaşi teritoriu, a încă cinci ţări industriale şi peste două ţări agricole, la nivelul de astăzi al forţei Uniunii Sovietice.

Electrificarea — pivotul construirii economiei societăţii comuniste — joacă un rol de frunte în crearea bazei tehnice-materiale a comunismului. Producţia anuală de energie electrică trebuie să ajungă la sfîrşitul celui de-al doilea deceniu — cînd electrificarea întregii ţări va fi terminată — pînă la 2.700—3.000 de miliarde kilowatt-ore, adică să crească de 9-10 ori faţă de anul 1960, ceea ce reprezintă aproximativ o dată şi jumătate mai mult decît cantitatea de energie electrică produsă în prezent în toate celelalte ţări ale lumii luate împreună. La fiecare 5 zile vor fi date în folosinţă noi centrale energetice, egale ca putere cu Dneproghesul, care s-a construit timp de cinci ani. Un om produce în prezent, în medie, energie electrică de aproape 150 kWh, iar în următorii 10 ani energia electrică calculată pe un muncitor va atinge 35.000 kWh, rolul omului ca izvor de energie pierzîndu-şi practic importanţa. Totodată, folosirea energiei electrice pentru necesităţi comunale şi de trai va creşte de la 150 kWh la 2.000 kWh pe locuitor în decurs de un an.

O impetuoasă dezvoltare va cunoaşte **industria grea.** În următorii 20 de ani, producţia anuală de oţel va fi de circa 250.000.000 de tone — faţă de 65.000.000 de tone produse în U.R.S.S. în anul 1960; aceasta reprezintă o cantitate mai mare de oţel decît cea produsă în 1960 în toate ţările capitaliste luate împreună.

„Industriei grele i-a revenit întotdeauna şi îi va reveni şi pe viitor rolul conducător în reproducţia lărgită. Partidul — a subliniat tovarăşul N. S. Hruşciov — se va preocupa neobosit şi în viitor de dezvoltarea ei, considerînd-o condiţia hotărîtoare a creării bazei tehnice-materiale, a progresului tehnic rapid, baza întăririi capacităţii de apărare a statului socialist" [5]). Cu toate acestea, ritmurile de dezvoltare ale celor două sectoare ale producţiei sociale se vor apropia considerabil. Dacă în perioada 1929—1940 ritmul mediu anual al sporului producţiei mijloacelor de producţie a fost cu **aproape 70 la sută mai mare decît ritmul** sporului producţiei obiectelor de consum, în perioada 1961—1980 această depăşire va fi de aproximativ 20 la sută. În afară de aceasta, în Uniunea Sovietică există în prezent — aşa cum a arătat tovarăşul N. S. Hruşciov — condiţii de a dezvolta mai rapid producţia de mijloace de producţie pentru producţia mijloacelor de consum. Astfel, pînă în 1980, producţia mijloacelor de producţie în vederea producţiei mijloacelor de producţie va creşte de 6 ori, iar producţia mijloacelor de producţie în vederea producţiei mijloacelor de consum de 13 ori. Întreprinderile industriei grele vor produce cantităţi tot mai mari de mărfuri cu destinaţie social-culturală şi de uz casnic.

O însemnătate deosebită pentru crearea bazei tehnice-materiale a comunismului are dezvoltarea **industriei constructoare de maşini,** accelerarea prin toate mijloacele a producţiei de linii şi maşini automate, de mijloace de automatizare, telemecanică şi aparatură electrică, de aparate de precizie. În decurs de două decenii vor fi construite în Uniunea Sovietică 2.800 de noi întreprinderi constructoare de maşini şi de prelucrare a metalului, în special în regiunile răsăritene ale ţării; 1.900 de întreprinderi vechi vor fi reconstruite. Pe baza dezvoltării industriei constructoare de maşini, în primul deceniu se va înfăptui **mecanizarea complexă** în industrie, agricultură, construcţii, transporturi, în gospodăria comunală, iar în decursul celor 20 de ani va fi înfăptuită în proporţii de masă **automatizarea complexă a producţiei.**

Dezvoltarea uriaşă a construcţiei de maşini, schimbările calitative ce vor avea loc în domeniul uneltelor de producţie vor asigura sporirea şi perfecţionarea fondurilor fixe de producţie, care în următorii 20 de ani vor spori de 5 ori. „Aceasta înseamnă că, în fapt, se va produce o reînnoire totală a producţiei pe baza tehnicii celei mai moderne; aparatul de producţie al Uniunii Sovietice va fi cel mai puternic, cel mai tînăr şi cel mai perfecţionat" [6]).

Profunde schimbări calitative vor avea loc şi în domeniul obiectelor muncii. Producţia modernă, folosirea unor temperaturi ridicate, a unor viteze şi presiuni mari şi foarte mari, impun crearea şi introducerea unor materiale cu proprietăţi dinainte cunoscute, pe care nu le au cele naturale. Un rol tot mai mare în acest proces îl are **chimizarea producţiei.** Pînă în 1980 producţia industriei chimice va spori de aproximativ 17 ori.

În acest proces complex de creare a bazei tehnice-materiale a comunismului un rol tot mai important va juca **ştiinţa** care „...devine din ce în ce mai mult o forţă de producţie nemijlocită, iar producţia — o aplicare tehnologică a ştiinţei moderne" [7]).

Crearea bazei tehnice materiale a comunismului presupune perfecţionarea continuă a **repartizării teritoriale a forţelor de producţie,** precum şi trecerea la un nou nivel al tehnologiei şi culturii producţiei, al organizării ei, o tot mai mare dezvoltare a concentrării producţiei, a specializării, cooperării şi combinării, ceea ce va permite folosirea multilaterală şi superioară a bogăţiilor naturale, economisirea maximă a muncii sociale. „Economia atît în problemele mari cît şi în problemele mici, folosirea raţională a bogăţiilor naturale şi a bunurilor materiale — a subliniat tovarăşul N. S. Hruşciov la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. — trebuie să fie ridicate la nivelul politicii de stat" [8]).

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului implică prefaceri dintre cele mai adînci în domeniul forţei principale de producţie — **forţa de muncă a omului.** V. I. Lenin scria că oamenii muncii comuniste vor fi **„...dezvoltaţi sub toate aspectele şi pregătiţi sub toate aspectele,** care **să ştie să facă de toate"** [9]). Va dispare specializarea îngustă, unilaterală şi se va forma treptat un nou tip de muncitor, multilateral dezvoltat, cu un profil larg. O dată cu progresul ştiinţei şi tehnicii va lua o nouă dezvoltare învăţămîntul superior şi mediu de specialitate, menit să pregătească specialişti cu o înaltă calificare, cu un larg orizont teoretic şi politic.

În procesul creării bazei tehnice materiale a comunismului creşte necontenit rolul factorului conştient, în primul rînd, rolul conducător al P.C.U.S. Aceasta face ca trecerea treptată de la socialism la comunism să se desfăşoare în ritm rapid.

III

Legităţile dezvoltării bazei tehnice-materiale a comunismului sînt legităţi economice. De aici şi dependenţa acesteia de relaţiile sociale de producţie. Intrarea Uniunii Sovietice în perioada construcţiei desfăşurate a comunismului confirmă încă o dată superioritatea incontestabilă a socialismului asupra capitalismului, uriaşa vitalitate a noilor relaţii de producţie faţă de cele vechi, burgheze, perimate. Totodată, crearea bazei tehnice-materiale a comunismului constituie **premiza materială fundamentală a transformării treptate a relaţiilor de producţie socialiste în relaţii de producţie comuniste,** a construirii societăţii fără clase, a lichidării deosebirilor esenţiale dintre oraş şi sat, iar apoi dintre munca intelectuală şi cea fizică.

Crearea în următoarele două decenii (1961—1980) a bazei tehnice-materiale a comunismului oglindeşte **contribuţia primordială a U.R.S.S. la înfăptuirea revoluţiei tehnico-ştiinţifice, precum şi accentuarea substanţială a dominaţiei omului asupra forţelor naturii.** Programul P.C.U.S. prevede înfăptuirea de planuri cutezătoare privind abaterea unor cursuri de apă nordice şi regularizarea debitului lor în scopul folosirii unor puternice resurse hidraulice pentru irigarea şi alimentarea cu apă a regiunilor secetoase; în următoarele două decenii, munca agricolă se va transforma într-o varietate a muncii industriale; dependenţa agriculturii de forţele oarbe ale naturii se va micşora considerabil, iar apoi se va reduce la minimum.

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului va duce la înfăptuirea sarcinii de importanţă istorică mondială de **a se asigura în Uniunea Sovietică cel mai înalt nivel de trai în comparaţie cu orice ţară capitalistă.** În acest fel se va înfăptui previziunea genială a lui K. Marx, făcută în 1875, în „Critica Programului de la Gotha", cu privire la acel nivel al forţelor de producţie cînd „...toate izvoarele avuţiei colective vor ţîşni mai bogat...", iar munca va deveni „...ea însăşi prima nevoie vitală" [10]). În următorii 10 ani volumul venitului naţional al U.R.S.S. va spori de aproape 2,5 ori, iar în 20 de ani — aproximativ de 5 ori. Veniturile reale pe cap de locuitor vor creşte în 20 de ani de peste 3,5 ori. Dialectica dezvoltării este de aşa natură încît întărirea principiului leninist al cointeresării materiale — în următorii 20 de ani retribuirea după muncă rămînînd sursa principală de satisfacere a nevoilor materiale şi culturale ale oamenilor muncii — va duce treptat la repartiţia după nevoi. „Trecerea la repartiţia comunistă se va încheia după ce principiul repartiţiei după muncă îşi va fi epuizat toate posibilităţile, adică atunci cînd se va fi creat un belşug de bunuri materiale şi culturale, iar munca se va fi transformat pentru toţi membrii societăţii în prima necesitate vitală" [11]).

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului nu este numai principala condiţie care asigură belşugul de bunuri materiale şi spirituale pentru popor, dar şi un fapt de **excepţională însemnătate internaţională.** Ea arată că comunismul este cea mai înaintată orînduire social-economică din istoria societăţii, că numai noile relaţii de producţie deschid un cîmp nelimitat pentru stăpînirea forţelor naturii şi dezvoltarea multilaterală a omului. Şi cu cît succesele creării bazei tehnice-materiale a comunismului sînt mai mari, cu atît ele scot mai mult în evidenţă adîncul proces de decădere şi descompunere care a cuprins sistemul capitalist mondial.

Pe temelia de granit a comunismului va fi obţinută **victoria totală şi definitivă în întrecerea economică paşnică cu capitalismul.** În decursul primului deceniu Uniunea Sovietică se va transforma în prima putere industrială din lume, va depăşi Statele Unite ale Americii atît în ceea ce priveşte volumul absolut al producţiei industriale şi agricole, cît şi calculat pe cap de locuitor. În cel de-al doilea deceniu (1970—1980), Uniunea Sovietică va depăşi cu mult Statele Unite ale Americii. În 1980, producţia industrială a U.R.S.S. va fi mai mare decît producţia industrială actuală a tuturor ţărilor globului pămîntesc. În timp ce în anul 1960 reveneau pe cap de muncitor în S.U.A. 32.030 kWh, în R.F.G. 12.220 kWh şi în Anglia 7.850 kWh, în anul 1980 — în U.R.S.S. — pe cap de muncitor din industrie vor reveni 54.000-55.000 kWh de energie electrică [12]). Productivitatea muncii în industria Uniunii Sovietice va depăşi în anul 1980 de circa două ori nivelul actual al productivităţii muncii din industria S.U.A. — iar dacă se ţine seama de reducerea duratei zilei

---

[1]) Gh. Gheorghiu-Dej, „Darea de seamă a delegaţiei P.M.R. la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. prezentată la plenara C.C. al P.M.R. din 30 noiembrie — 5 decembrie 1961, Editura politică, Bucureşti, 1961, p. 5.

[2]) „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.", Editura politică, Bucureşti, 1962, p. 383.

[3]) V. I. Lenin, Opere complete, vol. II, Ediţia a doua, Editura politică 1960, pagina 8.

[4]) Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., Editura politică, 1962, p. 175.

[5]) Ibidem, p. 177.

[6]) Ibidem, p. 178.

[7]) Ibidem, p. 180.

[8]) Ibidem, p. 69.

[9]) V. I. Lenin, Opere, vol. 31, E.S.P.L.P. 1956, p. 33.

[10]) K. Marx, F. Engels — Opere alese în două volume, vol. II, Ediţia a II-a, E.S.P.L.P., 1955, p. 17.

[11]) „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.", Editura politică, Bucureşti 1962, p. 411.

[12]) Vezi: N. Rogovski — „Creşterea productivităţii muncii — condiţie importantă a construirii comunismului", Analele romîno-sovietice (Economie), nr. 3/1962, p. 20.

(Continuare în pag. 7)

DE LA CORESPONDENȚI ȘI CITITORI

Pe scurt

● Recent, elevii claselor a XI-a de la Școala medie din Roșiorii de Vede, însoțiți de profesori, au făcut o vizită viitorilor ingineri agronomi care studiază la Institutul agronomic din Capitală. Vizita a constituit pentru viitorii absolvenți un bun prilej de a cunoaște specificul profesiunii de inginer agronom, frumusețea acestei profesiuni, de a-și da seama de condițiile bune de studiu si de trai create studenților prin grija partidului. Mulți dintre ei au hotărît să se orienteze spre frumoasa și însemnata profesiune de inginer agronom. (de la *M. SIMION*).

● **Pornind o acțiune de muncă patriotică, organizația de pionieri de la Școala de 8 ani nr. 19 din București i-a antrenat pe pionieri și elevi la lucrări de înfrumusețare a curții școlii.**

Copiii au participat cu entuziasm la această acțiune. Ei au săpat cu hărnicie terenul curții, au aranjat straturi, au plantat flori etc. De asemenea, mobilizați de organizația de pionieri, copiii au pornit o acțiune de înfrumusețare a claselor în care învață. (de la *I. POP*).

● Pionierii și elevii de la Școala medie nr. 4 din Capitală au participat recent la un concurs cu temă contribuția pe care este chemat s-o aducă tineretul, sub conducerea partidului, la construirea socialismului. La concurs au participat cu însuflețire numeroși elevi, dînd răspunsuri care au dovedit o temeinică pregătire.

Utemiștii din școală, sprijiniți de cadrele didactice, organizează și o expoziție în care vor fi prezentate imagini din viața din trecut și de astăzi a tineretului. (de la *C. BUDURU*).

Indrumarea lecturii elevilor

Învățătorii și profesorii de la Școala de 8 ani nr. 10 din Brăila caută să-i facă pe elevi să îndrăgească încă din primii ani de școală cartea, lectura.

Pentru înarmarea copiilor din primele clase cu deprinderi de citire conștientă se folosește larg metoda citirii explicative. În egală măsură se urmărește ca elevii să-și însușească o citire expresivă și artistică. În acest scop s-au organizat dramatizări sau lecturi pe roluri ale unor texte literare.

Pe măsură ce elevii capătă deprinderea de a citi independent, ei sînt îndrumați să-și aleagă **pentru lectură cărți potrivite** vîrstei lor, care să le completeze cunoștințele, să le lărgească orizontul. De exemplu, copiilor între 8 și 10 ani li se recomandă îndeosebi basme, povestiri, fabule, iar celor între 10 și 13 ani cărți care le prezintă eroii ce au luptat pentru libertatea și fericirea poporului, înfățișează aspecte din lupta pentru desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră.

În școală s-au organizat, cu sprijinul organizației de pionieri, lecturi colective și adunări tematice literare urmate de prezentări de filme, albume și diafilme, ca și audiții de imprimări literare pe plăci. De asemenea, elevii au fost îndrumați să-și alcătuiască caiete speciale de lectură și caiete-vocabular.

Îndrumarea atentă a lecturii elevilor, faptul că învățătorii și profesorii îi ajută pe copii să înțeleagă ceea ce citesc, să pătrundă sensul unei opere literare, numeroasele activități organizate de școală și de organizația de pionieri au făcut ca numărul cititorilor să crească mereu, ca biblioteca școlii să fie frecventată de un număr tot mai mare de elevi. Acest lucru s-a răsfrînt pozitiv și asupra calității învățăturii. Numeroșii elevi care și-au făcut din carte un prieten nedespărțit obțin mereu noi succese la învățătură.

ZAMFIR DIMA
Brăila

La cercul literar

La Școala medie din comuna Mozăceni-Deal, raionul Costești funcționează de la începutul acestui an școlar un cerc literar al elevilor.

Membrii cercului desfășoară, sub conducerea profesorilor de limba romînă, o activitate interesantă, instructivă. Ei au dezbătut de pildă, asemenea teme cum sînt „Influența poeziei populare în opera lui Mihail Eminescu", „Transformările satului oglindite în literatura noastră contemporană", „Chipul comunistului în literatură". De asemenea, ei au pregătit trei montaje muzical-literare cu temele: „Lumina lui Octombrie", „Republică, țară dragă" și „Te cîntăm, Partid iubit", precum și cîteva simpozioane și seri literare dedicate cunoașterii vieții și operei scriitorilor noștri clasici.

Tematica variată și buna organizare a ședințelor cercului au contribuit la lărgirea orizontului de cunoștințe al elevilor și la stimularea interesului lor pentru literatură.

Prof. DUMITRU ANGHEL
comuna Mozăceni-Deal raionul Costești

Adunare cu părinții

De curînd, Școala medie nr.1 din Rădăuți a organizat o adunare cu părinții elevilor. În cadrul adunării s-au discutat probleme legate de educarea copiilor în spiritul dragostei față de muncă, precum și probleme legate de orientarea profesională a tineretului. Discuțiile purtate au contribuit la lămurirea părinților asupra unor probleme importante pe tărîmul educației comuniste a copiilor.

La sfîrșit, participanții la adunare au vizionat un program artistic prezentat de corul și orchestra școlii, de echipele de dansuri și de balet, ca și de elevii gimnaști.

Prof. MIRCEA PLEȘCA
Rădăuți

În atelierul de sculptură a Școlii medii de arte plastice din București

Activități interesante, atractive

Dacă ar fi să-i întrebi pe membrii unității de pionieri de la Școala de 8 ani din Poplaca, raionul Sibiu, care dintre activitățile pe care le-au desfășurat în acest an școlar în cadrul organizației i-au atras cel mai mult, le-ar veni desigur greu să dea un răspuns, căci toate aceste activități — și sînt multe la număr — au fost deopotrivă de interesante.

Vor vorbi, fără îndoială, despre vizita făcută la fabrica „Dumbrava" din apropierea Sibiului, ca și despre primirea călduroasă cu care au fost întîmpinați la gospodăria agricolă colectivă din Cisnădioara. Vor povesti în cuvinte pline de căldură despre adunarea în care tovarășul Ioan Bichis, șef de brigadă la fabrica „Steaua Roșie" din Sibiu le-a vorbit despre lupta plină de eroism a comuniștilor și își vor aminti, desigur, și de adunarea în care profesoara Ana Bărbat le-a împărtășit impresii din călătoria făcută în țara constructorilor comunismului. Vor vorbi de bunăseamă și despre alte adunări tematice, ca de pildă cea cu tema „Ne iubim patria, muncim pentru înflorirea ei" organizată cu sprijinul profesorului Vlad Foamete. Cîte lucruri frumoase n-au aflat atunci depre harnicul și talentatul nostru popor, care transformă și înfrumusețează țara sub ochii noștri!

Mulți își vor aduce aminte și de concursurile sportive organizate cu ajutorul tovarășei Lucia Neagoș, de filmele văzute și de discuțiile purtate în jurul lor. Iubitorii de muzică își vor manifesta din nou satisfacția de a fi avut prilejul să audieze concertele de muzică populară pe care le îndrăgesc atît de mult. Alții vor vorbi despre farmecul ceasurilor în care au învățat cîntece și poezii ce slăvesc partidul, patria, poporul, despre spectacolele prezentate de ei pe scena căminului cultural din comună — spectacole care au încîntat inimile colectiviștilor și care au fost răsplătite pe drept cu aplauze și aprecieri elogioase.

Toți vor vorbi despre viața lor plină de bucurii, de voie bună, iar ca o concluzie firească la cele spuse vor adăuga: am învățat multe în cursul acestui an — nu numai în orele de clasă dar și în afara școlii. Ne-au ajutat să învățăm tovarășii profesori, instructorii noștri. Ori unde — în școală și în acțiunile noastre pionierești — am simțit întotdeauna sfatul, sprijinul lor.

VIRGIL BEU
Sibiu

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului - sarcina economică principală a P.C.U.S. și a poporului sovietic

(Urmare din pag. 6)

și săptămînii de lucru depășirea va fi cu mult mai mare.

Această dezvoltare impetuoasă a forțelor de producție și belșugul comunist de produse pe care îl va crea va cuceri simpatia a noi milioane de oameni ai muncii din lumea capitalistă. „Acum — a spus tovarășul Hrușciov — nu numai chemările revoluționare la conștiința de clasă, dar în primul rînd exemplul nivelului material al vieții maselor largi ale populației țărilor socialiste, nivel care crește rapid, exercită o influență tot mai mare asupra oamenilor muncii din țările capitaliste ale căror cercuri destul de largi mai sînt încă prizoniere ale ideologiei burgheze și reformiste" [13]). Acest fapt este cu atît mai important cu cît în fața popoarelor care și-au cucerit independența de stat se ridică în întreaga amploare problema pe ce cale să meargă mai departe — pe calea dezvoltării capitaliste sau necapitaliste.

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului în Uniunea Sovietică va contribui la sporirea considerabilă a forțelor materiale ale socialismului și totodată la consolidarea superiorității lui asupra forțelor imperialismului. **„Trebuie să obținem un avînt atît de puternic al forțelor de producție, să întărîm atît de mult puterea economică și de apărare a țărilor socialiste,** — a spus tovarășul Hrușciov — **ca să apărăm cu tot mai multă siguranță și complet forțele socialismului de agresiunea imperialistă"** [14]). În felul acesta, crearea bazei tehnice-materiale a comunismului acționează ca o **imensă forță în lupta pentru pace,** în rezolvarea celei mai arzătoare probleme în care sînt interesate toate popoarele.

Crearea bazei tehnice-materiale a comunismului în Uniunea Sovietică marchează un pas înainte în **ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a ajutorului multilateral și frățesc între țările socialiste.** Țările socialiste, printre care și Republica Populară Romînă — folosindu-se de acest ajutor — vor putea să accelereze ritmul dezvoltării lor economice, să lichideze pe mai departe diferențele de nivel dintre ele și să treacă, mai mult sau mai puțin în același timp, la comunism.

Toate acestea arată — în pofida părerilor unor ideologi burghezi — că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice **„...a procedat cît se poate de just, leninist, științific, incluzînd în Programul său planul de perspectivă amănunțit elaborat de creare a bazei tehnice-materiale a comunismului"** [15]). Înfăptuirea acestei măreți sarcini este o contribuție de însemnătate internațională la triumful ideilor marxism-leninismului și prin aceasta la apropierea victoriei comunismului pe plan mondial.

Partidul Muncitoresc Romîn, învățînd din bogata experiență a U.R.S.S. — experiență general-valabilă în esența ei —, traduce consecvent în viață învățătura leninistă potrivit căreia creșterea puternică a forțelor de producție, și în primul rînd a industriei grele, este cheia succesului în opera de făurire a noii societăți. El orientează eforturile principale ale poporului spre **dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului, ca verigă hotărîtoare în desăvîrșirea construcției socialismului.**

Înfăptuirea mărețului program de înflorire a patriei noastre trasat de Congresul al III-lea al P.M.R. — printre care și încheierea cu aproape 4 ani înainte de termen a colectivizării agriculturii — arată caracterul profund științific al politicii partidului nostru de dezvoltare proporțională continuu ascendentă, în ritm rapid, a economiei naționale și de ridicare pe o treaptă mereu mai înaltă a bunăstării poporului.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, făcînd bilanțul marilor succese obținute pînă în prezent în patria noastră, a arătat în Raportul prezentat la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din 27 aprilie 1962: **„În Republica Populară Romînă socialismul a învins definitiv la orașe și sate.**

Această victorie ridică pe o treaptă mai înaltă alianța muncitorească-țărănească și unitatea moral-politică a întregului popor. Cele două clase sociale prietene, clasa muncitoare, conducătoare a tuturor oamenilor muncii, și clasa țărănimii colectiviste, împreună cu intelectualitatea, merg umăr la umăr înainte, sub conducerea încercată a partidului, spre desăvîrșirea construirii societăți socialiste și trecerea treptată la construirea comunismului [16]).

Conf. univ. GHEORGHE P. APOSTOL

---

[13]) N. S. Hrușciov — „Totul pentru om, pentru binele omului". (Raport prezentat la Plenara C.C. al P.C.U.S. din 5 martie 1962), „Scînteia", nr. 5.459 din 6 martie 1962.

[14]) Ibidem

[15]) Ibidem.

[16]) Gheorghe Gheorghiu-Dej: Raport prezentat la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, 27 aprilie 1962, Editura politică, 1962, pag. 5.

DE PESTE HOTARE

Cultura fizică şi sportul în şcolile-internat

Educaţia fizică este un mijloc însemnat de dezvoltare multilaterală a membrilor societăţii comuniste. Ea contribuie nu numai la desăvîrşirea fizică a tinerilor, ci şi la dezvoltarea morală, intelectuală şi estetică a personalităţii lor.

Colectivul pedagogic de la Şcoala-internat nr. 15 din Moscova se străduieşte să organizeze după un anumit sistem întreaga activitate de cultură fizică — gimnastica de dimineaţă, munca secţiilor sportive, excursiile şi întrecerile turistice, pregătirea sportivilor calificaţi şi a arbitrilor, jocurile — pentru a le asigura elevilor o bună pregătire fizică şi o odihnă raţională, pentru a-i ajuta să dobîndească succese la învăţătură.

În calendarul sportiv anual al şcolii-internat se reflectă pregătirea şi organizarea spartachiadelor tradiţionale.

În prima parte a anului şcolar se organizează spartachiada de toamnă. Ea cuprinde întreceri de baschet, volei, fotbal, jocuri cu mingea, exerciţii de atletică uşoară, înot şi alte categorii de sport. În afară de aceasta, se organizează ştafeta pe mai multe etape „Toamna de aur", întruniri cu caracter turistic în care se verifică cunoştinţele şi deprinderile turistice, jocuri pionereşti. În timpul spartachiadei de iarnă au loc concursuri de hochei, schiuri, fotbal pe zăpadă, patinaj ca şi întîlniri de volei şi baschet. Spartachiada de primăvară cuprinde un număr mai mic de întreceri şi competiţii sportive, pentru ca elevii să aibă timp de pregătire în vederea examenelor. Spartachiadele sînt socotite în internat ca mari evenimente.

În şcoală se organizează şi lecţii de baschet, volei şi ping-pong pentru grupurile restrînse de elevi din clasele mici. Această muncă se desfăşoară sub lozinca „Sportul pentru cei mici".

Educaţia fizică just organizată constituie un factor important de formare a personalităţii elevilor, de deprindere a lor cu disciplina. În şcoală se acordă o mare atenţie profilului moral al membrilor colectivelor sportive. Aceştia ştiu că pentru nerespectarea regimului din internat, pentru o conduită proastă, pentru manifestări nejuste pe timpul competiţiilor sportive elevii sportivi sînt descalificaţi, fără să se mai ţină seama de experienţa şi meritele lor.

Toate întrecerile, spartachiadele şi excursiile sînt considerate ca mari sărbători. Pregătirea pentru aceste acţiuni începe cu o lună înainte. Tinerii sportivi învaţă exerciţiile necesare, pregătesc fotomontaje, expoziţii,

Una dintre frumoasele tradiţii statornicite la Şcoala-internat nr. 15 din Moscova o constituie jocurile pionereşti care se organizează cu ocazia zilei Armatei Sovietice. Iată cum s-au organizat în anul trecut aceste jocuri.

Cu cîteva zile înainte, elevii au fost încunoştiinţaţi despre data începerii jocurilor, despre locul de organizare a marşurilor, au fost pregătite brasardele, au fost numiţi cercetaşii etc. Şeful statului major (responsabilul cercului de educaţie fizică) le-a vorbit copiilor despre ordinea de desfăşurare a jocurilor.

Şi iată că în ziua stabilită pentru începerea jocurilor comandanţii detaşamentelor primesc plicul oficial. Prima sarcină cere copiilor să îndeplinească o lucrare destul de grea: cei mici să cureţe o parte din terenul pe care se desfăşoară jocurile, iar cei mari să aşeze cărămizile unei zidării. În curînd această sarcină este îndeplinită. După aceasta este desfăcut şi citit cel de al doilea plic, din care se află că hîrtia pe care este însemnat conţinutul celei de a doua sarcini este ascunsă într-un anumit loc. Elevii încep să caute şi găsesc o serie de sticle în care sînt ascunse bilete. In ele stă scris „Nu-ţi pierde curajul!" sau „Caută şi ai să găseşti!" In fine se descoperă hîrtia pe care este notată sarcina: ea cere ca primul detaşament să pregătească micul dejun şi să asigure ordinea în sala de mese, al doilea detaşament să pregătească prînzul, iar al treilea detaşament cina. Toţi elevii trebuie să-şi organizeze singuri timpul pentru îndeplinirea acestor sarcini, ca şi timpul liber.

A doua zi de dimineaţă jocul continuă. Toţi copiii fug spre stadion, deasupra căruia zboară un helicopter. Acesta aterizează şi din el descinde maiorul Luţenko, de două ori campion al U.R.S.S. În pas apăsat se îndreaptă spre el comandanţii de detaşament, care primesc plicurile cu noile sarcini. Executînd un tur de adio, helicopterul pleacă.

În cea de a treia zi elevii au executat un marş spre pădure, unde s-a desfăşurat etapa finală a jocurilor — ştafeta combinată: alergări, tragerea la ţintă, întrecerea pe schiuri etc. În aceeaşi zi, pentru cei mai mici s-a organizat un joc interesant de pădure. Seara a avut loc un foc de tabără şi, într-o atmosferă festivă, s-au înmînat premiile.

În şcoala-internat se acordă o mare atenţie organizării turismului de masă.

La începutul anului şcolar, după vacanţa de vară, educatorii care se ocupă de clasele mari, de comun acord cu profesorii de educaţie fizică, organizează excursii de 2—3 zile în împrejurimile Moscovei. Iarna şi primăvara excursiile se fac ca o recompensă pentru comportare exemplară şi pentru succese la învăţătură. Şi trebuie să spunem că acele clase care şi-au propus să organizeze o astfel de excursie se străduiesc din toate puterile să merite acest lucru.

Activitatea sportivă nu încetează o dată cu încheierea cursurilor, ci continuă în taberele turistice. Planul-calendar prevede participarea colectivelor sportive la competiţiile şi concursurile pe oraş.

În colectivul pedagogic al şcolii-internat nu există educatori care să nu fi participat la activitatea sportivă cu copiii. În recreaţia mare, după masă, pînă cînd încep orele de pregătire a lecţiilor şi în special după aceste ore, educatorii claselor mici organizează cu elevii jocuri în curtea internatului. Elevii din clasele mari merg cu educatorii lor pe stadion, unde participă la competiţiile care se organizează acolo.

Echipa de volei a profesorilor din internat organizează întîlniri sportive amicale cu alte echipe de volei ale profesorilor. Aceste întîlniri se desfăşoară în prezenţa elevilor. Jocul corect, cu adevărat sportiv al profesorilor este un mijloc de educaţie sportivă a copiilor. Se organizează de asemenea întîlniri între echipe de elevi şi echipe de profesori.

A. A. OSTAPEŢ
şi
V. G. TÎPURSKI

(din revista „Sovetskaia Pedagoghika" nr. 2/1962)

Flori de primăvară

Excursie în Capitala patriei

Filiala din Tg. Jiu a Societăţii de ştiinţe naturale şi geografie a organizat nu de mult cu sprijinul Consiliului de conducere al S.S.N.G. o excursie în Capitală a membrilor săi şi a unui număr de elevi din şcolile oraşului Tg. Jiu.

Elevii şi profesorii au putut cunoaşte cu acest prilej uzinele „23 August", puternic gigant al industriei noastre, unde au văzut cum se construiesc vagoanele cisterne, motoarele grele, cum se toarnă oţelul cu ajutorul cuptoarelor cu arc voltaic etc.

La Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Romîn excursioniştii au văzut numeroase mărturii despre trecutul de luptă al comuniştilor din ţara noastră, despre jertfele pe care le-au făcut ei pentru instaurarea orînduirii socialiste.

Poposind apoi la Muzeul de istorie naturală „Gr. Antipa", elevii şi profesorii au cercetat cu deosebit interes exponatele care înfăţişează varietatea faunei de pe planeta noastră, repartizată pe zone naturale de la ecuator spre cei doi poli, observînd şi strînsa interdependenţă dintre faună şi mediu.

Vizita la Muzeul Satului, cunoaşterea tipurilor de case de pe cuprinsul patriei noastre şi a uneltelor de muncă pe care le foloseau în trecut ţăranii din diferite colţuri ale ţării, au întregit cunoştinţele excursioniştilor despre satele noastre cu arhitectura lor specifică şi cu felul lor de viaţă.

Deosebit interes au stîrnit în rîndurile vizitatorilor vizitele în cartierele Griviţa Roşie, Floreasca şi altele, unde au admirat blocurile recent înălţate.

Instructivă şi avînd totodată un puternic efect educativ, excursia a ajutat profesorilor să-şi completeze lecţiile cu numeroase exemple concrete şi a lăsat în sufletele elevilor bogate impresii şi amintiri.

Noi materiale didactice

În aceste zile şcolile medii vor primi un nou aparat construit de Întreprinderea de material didactic „Detectorul Geiger — Muller pentru uz didactic". Acest aparat poate detecta prezenţa unei substanţe radioactive emiţătoare de radiaţii gama, punînd-o în evidenţă prin semnale acustice care se aud cu ajutorul unei capsule telefonice.

În lunile următoare I.M.D. va pune la dispoziţia şcolilor alte aparate noi. Astfel, pentru şcolile de 8 ani şi medii se pregătesc biurete cu robinet (de 50 ml), truse de tuburi capilare şi plăci de sticlă plane (pentru studiul unor fenomene moleculare), cutii cu rezistenţe fixe în decade (0,1 ohm—111 ohm) şi truse de bile şi tije pentru reprezentarea în spaţiu a sistemelor cristaline. Deosebit de utile vor fi pentru şcoli trusele de experienţe demonstrative de optică fizică. Acestea cuprind un banc optic, fante micrometrice, diafragme circulare cu diametrul variabil, filtre de lumină, ecrane, lentile, prisme, plăci plan-paralele, polaroizi etc. Cu ajutorul lor se pot face experienţe privind interferenţa, difracţia şi polarizarea luminii.

Pe baza unui model premiat la concursul de material didactic din 1960, I.M.D. va începe să producă în serie truse pentru experienţe de electrochimie ce se vor putea utiliza la lucrările practice de laborator.

Şcolile vor primi de asemenea în curînd voltampermetre didactice (pentru curent continuu şi alternativ, 12 V, 6 A), panouri demonstrative cu celule fotoelectrice, polariscoape demonstrative, precum şi alte aparate de laborator.

M. ADLER

DIN LUMEA CAPITALULUI

Cadrele didactice din ţările capitaliste participă tot mai activ la lupta generală a maselor muncitoare pentru condiţii mai bune de trai şi de muncă, pentru schimbarea politicii antipopulare a guvernelor capitaliste. Majoritatea acţiunilor revendicative organizate de învăţători şi profesorii din aceste ţări urmăresc atît majorarea salariilor lor, cît şi îmbunătăţirea situaţiei precare în care se află întregul sistem al învăţămîntului public din lumea capitalului.

S.U.A.: Greva cadrelor didactice

În Statele Unite au fost recent în grevă aproximativ 5.000 de învăţători din 900 de şcoli, în care învaţă peste un milion de elevi. O dată cu majorarea salariilor, greviştii au cerut guvernului S.U.A. să aloce fonduri mai mari pentru învăţămînt, să reducă taxele în şcolile şi universităţile publice, să sporească numărul de burse.

TURCIA: „Cerem dreptate socială în învăţămînt!"

Sub această lozincă au demonstrat nu de mult numeroase cadre didactice din capitala Turciei. Demonstranţii au declarat că ideile lor sînt împărtăşite de 90.000 de colegi de ai lor. Ei au protestat împotriva faptului că în Turcia 99 la sută din şcolile elementare au pierdut caracterul de şcoli laice, că nimeni nu se preocupă de învăţămîntul fetelor, că peste 5.000.000 de copii nu pot frecventa şcolile medii.

ANGLIA: „Economii bugetare" pe seama şcolii.

După cum se ştie, în Anglia se resimte o mare lipsă de localuri şcolare, ceea ce face ca învăţămîntul să se desfăşoare în condiţii improprii. Multe şcoli funcţionează în localuri vechi, deteriorate, unele datînd din secolul trecut. Clasele sînt supraaglomerate şi nu rare sînt cazurile cînd lecţiile trebuie să se ţină pe coridoare.

Nu de mult, o hotărîre a ministrului britanic al învăţămîntului, David Eccles, a venit să pecetluiască pe mai departe această stare de lucruri şi să stîrnească indignarea generală. Este vorba de hotărîrea de a se reduce — în vederea „economiilor bugetare" — programul construcţiilor de şcoli într-o serie de regiuni ale Angliei. Bunăoară, în regiunea Londrei, în loc de 23 de şcoli se vor construi numai 12, în Essex în locul celor 47 de şcoli prevăzute se vor construi numai 24 etc.

Indignarea părinţilor, a profesorilor şi în general a populaţiei faţă de această hotărîre este cu atît mai mare cu cît se ştie ce sume fabuloase sînt cheltuite de statul englez pentru înarmare.

La conferinţa Sindicatului naţional al profesorilor, care a avut loc la sfîrşitul lunii aprilie, a fost adoptată o rezoluţie în care s-a criticat vehement reducerea subvenţiilor guvernamentale pentru institutele de învăţămînt superior şi pentru construcţia de şcoli ca şi lipsa unui program corespunzător de pregătire a profesorilor. J. A. Chappel, preşedintele Sindicatului naţional al profesorilor, a arătat că în prezent pentru învăţămînt se cheltuiesc în Anglia numai 10 pence pe cap de om zilnic şi că zeci de clădiri care au fost declarate cu totul improprii de către Ministerul Învăţămîntului încă în anul 1921 sînt folosite şi astăzi ca localuri de şcoli.

INSEMNARI BIBLIOGRAFICE

A apărut revista NATURA, seria Biologie, nr. 2, martie-aprilie 1962.

Pe lîngă studii şi cercetări cum sînt: „Cercetări de fiziologie vegetală din India" de N. Sălăgeanu, „Hibrizii de porumb repartizaţi pentru cultură în 1962 pe teritoriul R.P.R." de V. Dumitrache, „Previziunea în biologie şi tehnică" de E. S. Zelkin şi altele, revista cuprinde, la rubrica **Metodică şi lucrări practice**, articolele: Unele probleme în legătură cu organizarea lucrărilor experimentale de pomicultură pe terenurile şcolare de E. Cernenko; Îndrumător pentru colectarea, prepararea şi conservarea insectelor de M. A. Ionescu; Aplicarea măsurilor agrotehnice, mijloc eficace de mărire a producţiei în viile de rod de S. Poenaru, V. Lăzărescu.

Alte materiale sînt publicate la rubricile **Note, Documentare, Recenzii, Informaţii, Calendar, Din activitatea S.S.N.G.**

★

În editura Academiei R.P.R. a apărut de curînd revista LIMBA ROMÎNĂ, nr. 1/1962.

La rubrica **Limba literară**, revista cuprinde articolele „Discontinuitatea", un procedeu al stilului artistic actual de I. Coteanu; Note de cultivare a limbii de Iorgu Iordan; Dicţionarul limbii poetice a lui Eminescu de Gh. N. Dragomirescu şi Locuţiunea „faţă de" de Ana Canarache.

Revista cuprinde, de asemenea, rubricile **VOCABULAR, ORTOGRAFIE, DIALECTOLOGIE şi CRITICA ŞI BIBLIOGRAFIE.**

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 660 | vineri 11 mai 1962 | 8 pagini 25 bani

Însuflețiți de lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale

Lucrările practice de îngrijire a plantelor permit elevilor să-și adîncească cunoștințele în acest domeniu.

Contribuția noastră

Lucrările istoricei Sesiuni a Marii Adunări Naționale au însuflețit în muncă pe toți locuitorii comunei noastre, așa cum au însuflețit pe toți cetățenii patriei noastre dragi.

Noi, învățătorii și profesorii, sîntem mîndri de faptul că în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiune a fost menționată contribuția pe care este chemată s-o aducă școala la dezvoltarea continuă a agriculturii noastre socialiste, pregătindu-i cadre de lucrători harnici și pricepuți. O mare parte dintre elevii pe care-i educăm noi azi vor lucra pe ogoarele gospodăriilor agricole colective, vor trebui să facă față înaltelor cerințe impuse de dezvoltarea agriculturii socialiste. De aceea este necesar ca în munca noastră din școală să dăm o tot mai mare atenție legării lecțiilor de problemele producției agricole. Va trebui ca noi înșine să ne străduim a ne însuși cît mai multe cunoștințe din domeniul agronomiei, al zootehniei, ca să-i putem pregăti cît mai bine pe elevi.

În satul nostru există o gospodărie agricolă colectivă puternică, mare, care ne oferă largi posibilități pentru a lega cunoștințele predate de practică. Pe ogoarele gospodăriei, în grădina de legume, în livadă, în stupină, în vie, la ferma zootehnică elevii au putut învăța multe. Cei mici i-au ajutat pe colectiviști, după puterile lor, la unele lucrări cum ar fi plivitul buruienilor, răritul ridichilor, al morcovului și al salatei, la depozitarea furajelor etc. Începînd din clasa a V-a li s-a explicat elevilor, folosindu-se variatele exemple pe care le oferă gospodăria, probleme cum ar fi rolul factorilor de vegetație în viața plantelor și însemnătatea solului în agricultură, însușirile și rodnicia lui, diferitele metode de lucrare a solului și, în legătură cu aceasta, construcția și funcționarea unor mașini și unelte agricole — plugul acționat de tractor, grapa, cultivatorul, tăvălugul. La ferma zootehnică, pe care elevii au vizitat-o de multe ori, și-au consolidat și lărgit cunoștințele privind creșterea animalelor domestice, alimentarea rațională a vacilor, a cailor, porcilor și oilor, a păsărilor de curte, privind creșterea albinelor etc.

Lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale ne-au arătat însă că nu ne putem rezuma numai la ceea ce am făcut, că trebuie să depunem și mai multe eforturi pentru a-i familiariza pe elevi cu problemele producției agricole, pentru a le da în această direcție o orientare științifică.

Găsim deosebit de bine venită propunerea cuprinsă în Raport de a se preda în ultimele clase ale tuturor școlilor elementare de la sate, începînd cu clasa a V-a obiectul „Agricultura", căruia să i se rezerve un loc de seamă în cadrul procesului de învățămînt. Va fi necesar de asemenea ca de problemele legate de dezvoltarea agriculturii socialiste să nu se ocupe numai profesorul de cunoștințe agricole sau de științe naturale, ci toți învățătorii și profesorii. Atunci cînd predăm cunoștințe de fizică, de chimie, de matematică, de geografie să ne gîndim și la felul cum sînt folosite aceste cunoștințe în producția agricolă și să dăm exemple din care elevii să poată înțelege acest lucru.

Răspunzînd acestor sarcini, străduindu-ne să realizăm o cît mai strînsă legătură între lecțiile noastre și importantele probleme ale muncii agricole, vom putea întări necontenit contribuția noastră la dezvoltarea agriculturii socialiste.

VICTORIA POSTICU
Școala de 8 ani din comuna Corbeanca, raionul Snagov

Vom da agriculturii buni specialiști

În aceste zile, majoritatea elevilor școlii noastre participă, alături de brigăzile de mecanizatori, la marea bătălie pentru obținerea unor recolte bogate pe care o desfășoară pe tot cuprinsul țării colectiviștii și muncitorii din gospodăriile agricole de stat. Îndrumătorii practicii sînt alături de elevi, ajutîndu-i să-și îndeplinească cît mai bine sarcinile de producție, să-și sistematizeze și să-și îmbogățească cunoștințele la minunata școală a activității practice pe ogoarele înfrățite ale colectiviștilor.

În același timp, conducerea școlii și profesorii specialiști acordă toată importanța cuvenită pregătirii noului an școlar. În această privință pornim de la indicațiile prețioase cuprinse în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale. În Raport se arată că pentru a asigura o exploatare rațională și economicoasă a parcului de mașini și a efectua lucrări de înaltă calitate este necesar să dispunem în 1970 de peste 150.000 de mecanici agricoli față de 53.000 cîți avem în prezent. Realizarea acestei importante sarcini care revine școlilor de mecanici agricoli presupune un efort susținut din partea tuturor lucrătorilor din acest sector de învățămînt atît pe linia măririi spațiului de școlarizare cît și pe linia îmbunătățirii conținutului predării și a dotării tehnice a școlilor la nivelul cerințelor mecanizării complexe a producției agricole.

În școala noastră s-au luat măsuri în vederea îmbunătățirii predării cunoștințelor privitoare la tractoare și mașini agricole, organizîndu-se trei laboratoare în care lecțiile se desfășoară pe grupe de elevi, corespunzătoare cîte unui post de lucru. De exemplu, în fiecare din cele două laboratoare de tractoare — unul pentru motor și altul pentru transmisie — am instalat bancuri de lucru cu menghine și cărucioare de montaj care poartă pe ele cîte un motor complet de tractor. În laborator se găsesc și bancuri de rodaj pentru motorul Diesel și pentru motorul de pornire, bancuri de încercat pompele de injecție și pompele de ulei, dispozitive de alezat lagăre de bielă și lagăre-paliere, de încercat și echilibrat ventilatoare etc.

Experiența din anii trecuți ne-a arătat că lecțiile privitoare la pornirea și conducerea tractorului și lucrările staționare privind îngrijirea tehnică a mașinilor, reglarea jocului de supape, reglarea ambreiajelor, remedierea penelor și efectuarea de manevre la rece și a alimentării motorului nu se pot desfășura în condiții normale numai pe poligon, mai ales în lunile de iarnă. De aceea am construit și amenajat cu mijloace locale cabine-laborator pentru fiecare dintre tractoarele destinate practicii. Cabinele-laborator vor permite desfășurarea în condiții mai bune a tuturor lecțiilor privind lucrările staționare ale tractorului, deoarece dispun de posibilități de încălzire, de evacuare a fumului și de tot utilajul necesar. Pentru a-i învăța pe elevii noștri să alimenteze corect motorul, operație de cea mai mare importanță pentru buna funcționare a tractorului și pentru realizarea economiei de carburanți, este în curs de amenajare, la depozitul de carburanți al școlii, o instalație cu circuit închis prevăzută cu o pompă și un dispozitiv recipient care permite măsurarea cantității de combustibil ce intră în rezervor.

Toate acestea, ca și alte măsuri pe care le va lua colectivul didactic al școlii noastre pentru pregătirea noului an școlar, ne dau încrederea că vom putea răspunde cu cinste sarcinilor privitoare la pregătirea temeinică a viitoarelor cadre de mecanizatori.

Ing. MARIN OPRESCU
director adjunct al Școlii profesionale de mecanici agricoli din Roșiorii de Vede

Alături de colectiviști

Pentru învățătorii și profesorii din comuna Dăbuleni, părtași însuflețiți la activitatea zilnică ce are loc la căminul cultural, sprijinirea colectiviștilor pentru a îndeplini însemnatele sarcini trasate în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale constituie o permanentă preocupare.

In agenda profesorului Emil Bumbu, responsabilul colectivului de creație al brigăzii artistice de agitație din comună, a apărut recent o nouă însemnare: „In fiecare luni după amiază să vizităm gospodăriile colective, pentru a discuta cu președinții gospodăriilor, cu brigadierii, cu colectiviști fruntași". Nu e de mirare, așadar, că programele brigăzii sînt adînc ancorate în realitățile comunei, fiind legate de problemele ce îi preocupă pe colectiviști. Deoarece bătălia pentru recolte sporite de porumb este acum în toi, brigada artistică de agitație a socotit că trebuie să-i ajute tocmai în această direcție. În gospodăriile agricole colective a fost prezentat programul de brigadă „Pentru porumb 5000" scris de profesorul Emil Bumbu.

Și profesorii Ștefan Petrescu și Ștefan Bănuț, instructorii echipei de dansuri, contribuie la realizarea acestei sarcini. Ei au pregătit împreună cu tinerii din comună un nou dans, cu tema: „Porumb 5000!"

„Porumb 5000!" ... Acesta este și titlul cîntecului compus de profesorul Titu Păsculescu, dirijorul corului din Dăbuleni. Pe scena căminului a răsunat din piepturile celor 80 de membri ai corului îndemnul de a munci cu mai mult spor pentru obținerea unor recolte tot mai bogate.

Dar preocupările învățătorilor și profesorilor din comună nu se opresc aici. Tovarășul Florea Moraru, directorul căminului, pregătește un simpozion în cadrul căruia vor lua cuvîntul participanții la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale. În planul de perspectivă al căminului întîlnim preocupări pentru organizarea unor seri de întrebări și răspunsuri, jurnale vorbite, sărbători ale fruntașilor etc.

Pedagogii din comuna Dăbuleni, raionul Corabia, sînt mereu alături de colectiviști în continua lor străduințe de a duce la îndeplinire sarcinile ce stau astăzi în fața agriculturii noastre socialiste.

TRAIAN LALESCU

Sprijin orientării profesionale a elevilor

Pentru elevii claselor a VII-a și a XI-a ultimul trimestru reprezintă și momentul hotărîtor în alegerea drumului în viață. Este firesc, deci, ca în această perioadă a anului școlar cadrele didactice — diriginții îndeosebi — să se preocupe mai îndeaproape de orientarea profesională a elevilor lor.

Spre această problemă actuală a muncii din școală și-a îndreptat atenția și Comitetul sindicatului învățămînt din raionul 23 August din Capitală. În tot cursul anului comitetul a îndrumat activul grupelor sindicale să sprijine munca profesorilor și a diriginților în această direcție și să organizeze, în colaborare cu conducerile școlilor și cu organizația U.T.M., acțiuni în vederea orientării viitorilor absolvenți. În școlile raionului 23 August au fost folosite mijloace multe și variate pentru realizarea acestei sarcini, începînd de la discuțiile individuale și cele din cadrul orelor de dirigenție pînă la vizitarea întreprinderilor și a institutelor de învățămînt superior.

O deosebită atenție s-a acordat întîlnirilor între elevi și muncitori, tehnicieni și ingineri din diferite domenii de activitate, ca unul din mijloacele cele mai eficace pentru cunoașterea fiecărei profesii în parte. Cine altul decît însuși cel care muncește direct în producție poate să vorbească cel mai convingător despre frumusețea meseriei sale?

Pentru a-i ajuta pe diriginți să organizeze cît mai bine astfel de întîlniri, în așa fel încît ele să-și atingă pe deplin scopul, Comitetul sindicatului învățămînt din raionul 23 August a inițiat desfășurarea unei întîlniri - model la Clubul sindicatelor din învățămînt — București. Aceasta a avut loc de curînd în prezența a circa 100 de diriginți din școlile Capitalei. Au fost invitați să vorbească elevilor din clasa a XI-a oameni care lucrează în cele mai importante sectoare ale economiei în industria constructoare de mașini, în industria chimică, pe șantierele de construcții, în agricultura socialistă. N-au lipsit nici sectoarele în care este nevoie de cadre cu o înaltă calificare: institutele de cercetare științifică sau cele de învățămînt. Aproape toți cei invitați reprezentau întreprinderi și instituții din cadrul raionului. A fost și acesta un lucru important, deoarece activitatea din întreprinderile respective le era mai cunoscută elevilor din timpul practicii în producție și a deselor vizite făcute în întreprinderi.

Toți cei invitați să le vorbească elevilor au fost oameni competenți, care se bucură de prestigiu în întreprinderile și instituțiile în care lucrează, oameni cu o bogată experiență, al căror drum în viață poate să servească drept pildă tineretului.

Înainte de a avea loc întîlnirea cu elevii, toți cei care urmau să ia cuvîntul — invitați și profesori — au discutat în amănunt felul în care va decurge întîlnirea. Această discuție prealabilă a fost foarte utilă pentru fixarea scopului intervenției fiecărui vorbitor, pentru stabilirea elementelor ce urmau să fie subliniate, pentru evitarea unor repetări etc.

Concepută și pregătită astfel, întîlnirea a dat fără îndoială, rezultate fructuoase.

Vorbindu-le elevilor despre necesitatea unui serios discernămînt în alegerea profesiunii, prof. Constanța Florescu, inspectoare la secția de învățămînt a raionului 23 August, a arătat și largile posibilități de dezvoltare de care se bucură tineretul din patria noastră. „Pe oricare cale veți porni — le-a spus ea — spre producție, spre școala tehnică sau spre învățămîntul superior, veți găsi condiții prielnice pentru a vă însuși mereu noi cunoștințe, pentru a vă ridica în permanență nivelul profesional și cultural".

Inginerul șef al uzinelor „23 August", tov. Petre Turcu, a vorbit apoi elevilor despre frumusețea muncii în industria grea. „Aici — a spus tov. Turcu — datorită utilajelor moderne, datorită noilor metode de muncă, se simte tot mai mult necesitatea unor cadre cu bogate cunoștințe teoretice și practice. Numeroși muncitori ai uzinei sînt astăzi absolvenți ai școlilor medii. Întreprinderea trimite anual sute de muncitori cu pregătire medie să studieze în învățămîntul superior — la cursurile de zi sau serale. După ce își termină studiile muncitorii se întorc în uzină ca ingineri și primesc sarcini de mare răspundere pe care le rezolvă cu deosebită pricepere. În rîndurile lor se numără mulți inventatori, inovatori și raționalizatori care, datorită muncii și cunoștințelor lor, contribuie la rezolvarea celor mai dificile probleme de producție".

Inginerul Ion Visalon de la Fabrica de mase plastice „București" le-a vorbit elevilor despre drumul pe care l-a urmat el însuși în viață. Era muncitor și partidul, statul, l-au ajutat, ca pe alte mii de tineri din țara noastră, să dobîndească o instrucțiune superioară. Astăzi, ca inginer, el are bucuria de a desfășura o muncă interesantă într-un sector al economiei naționale aflat în continuă dezvoltare: industria chimică.

Tov. Vasile Mihai, director adjunct la Filatura romînească de bumbac, a fost, înainte de a urma institutul de învățămînt superior, tehnician. El i-a îndemnat pe viitorii absolvenți ai școlilor medii să urmeze cursurile școlilor tehnice, care asigură o pregătire tehnică temeinică și, departe de a fi înfundate cum erau școlile de meserii din timpul regimului burghezo-moșieresc, dau absolvenților posibilitatea să studieze mai departe în învățămîntul superior.

Despre condițiile de studiu din facultăți și institute și despre perspectivele pe care le deschid acestea le-a vorbit elevilor prof. univ. Alexandru Gheorghiu, de la Institutul de construcții din București. Cu deosebită căldură a arătat vorbitorul marea contribuție pe care o aduc constructorii la ridicarea de noi și noi întreprinderi care sporesc puterea economică a patriei noastre și a minunatelor blocuri de locuințe care îmbunătățesc și înfrumusețează viața oamenilor muncii.

Ascultat cu viu interes, inginerul agronom Constantin Bărbulescu, profesor la Institutul agronomic „N. Bălcescu", a schițat în fața elevilor mărețul tablou al agriculturii noastre socialiste, care cuprinde, începînd din această primăvară, toate ogoarele patriei și i-a făcut să simtă cît de frumoasă și de plină de cinste este munca în mijlocul țăranilor colectiviști.

În încheierea întîlnirii tov. Sergiu Haradja, secretar științific al Comisiei de spectroscopie a Academiei R.P.R., a vorbit despre munca în domeniul cercetărilor științifice, iar prof. Eleonora Fotescu despre nobila meserie de pedagog.

Inițiativa Comitetului sindicatului învățămînt a raionului „23 August" s-a bucurat de succes. Aproape 200 de elevi au ascultat cu interes cele discutate și fără îndoială că multora întîlnirea le-a ajutat la luarea unor hotărîri în viață.

Diriginții care au asistat la întîlnire au avut și ei multe de învățat. Cele aflate de la vorbitori i-au ajutat să-și îmbogățească cu noi date și fapte discuțiile cu elevii, iar felul cum s-a desfășurat întîlnirea însăși le-a servit ca îndreptar pentru a organiza și ei, la rîndul lor, întîlniri asemănătoare.

AL. I. VLADIMIR

Vizitînd de curînd Capitala, un grup de pionieri din comuna Crovu, regiunea București, au luat parte cu mult interes la o lecție desfășurată la Muzeul de Istorie a Partidului

DRUMEȚIE

La Școala medie „Al. I. Cuza" din Capitală funcționează, începînd din acest an școlar, un cerc turistic care cuprinde peste 200 de elevi din clasele VIII—XI.

Sub îndrumarea conducătorului cercului, profesorul de geografie Andrei Paron, tinerii turiști au alcătuit încă din trimestrul I planul excursiilor și al drumețiilor pentru întregul an școlar, schițînd grafic și itinerariile lor. Din acest plan s-au realizat pînă acum o vizită la Reșița și pe Valea Jiului, o excursie pe ruta Predeal Bușteni — Sinaia și în Munții Bucegi, o vizită la Brașov și în împrejurimi, alta la Giurgiu, urmată de o plimbare pe Dunăre și o excursie pe ruta Teleajen — Doftana — Predeal — Bran — Dîmbovicioara—Schitu Golești — Leordeni. La aceste excursii au participat peste 500 de elevi însoțiți de conducătorul cercului și de profesori de științe naturale, fizică-chimie, economie politică.

Prin îndrumările date, aceștia i-au ajutat pe elevi să desprindă din excursii cît mai multe învățăminte.

Împreună cu profesorii lor elevii au colecționat, cu prilejul drumeției, numeroase obiecte cu care au îmbogățit materialul didactic al școlii. Harta cu itinerariile excursiilor programate, literatura de specialitate, articolele și fotografiile legate de locurile înscrise în itinerarii au popularizat în școală activitatea cercului și au atras în această activitate un număr din ce în ce mai mare de elevi.

In planul de excursii al Școlii „Al. I. Cuza" au mai fost înscrise numeroase excursii de o zi la Snagov, Buftea, la termocentrala Doicești. În cursul verii se vor organiza drumeții de 5—10 zile pe Dunăre, în Munții Apuseni etc.

IOAN BÎRNA

Ajutoarele cele mai apropiate ale dirigintei

Cînd i-am cunoscut pe elevii clasei a X-a „B" de la Școala medie nr. 26 din Capitală, erau tocmai într-o recreație. Stăteam de o parte cu diriginta lor, tovarășa Maria Angelescu, care-mi vorbea cu căldură despre elevii ei, așa cum vorbește orice diriginte mîndru de clasa pe care o conduce. Și mai ales părea mîndră tovarășa Angelescu de ajutoarele ei cele mai apropiate: Elena Șerbănescu, Margareta Pelaghe și Paul Pencioiu, membrii biroului U.T.M. al clasei.

Pe bună dreptate îi numește tov. Angelescu pe membrii biroului U.T.M. „ajutoarele ei cele mai apropiate". Chiar și în recreații îți poți da seama că ei sînt asemenea ajutoare. Margareta Pelaghe, de exemplu, se interesa atunci cînd am văzut-o eu dacă elevii rămași în urmă s-au pregătit pentru lecția de economie politică și repeta cu ei particularitățile producției de mărfuri în socialism. Elena Șerbănescu se afla în mijlocul membrilor brigăzii artistice și ai echipei de teatru. Aceștia au prins în ultima vreme un obicei destul de prost: se cred tot timpul pe scenă și vorbesc în replici. Era nevoie să li se tempereze zelul, să fie readuși la realitate. Tocmai asta făcea acum, în recreație, Elena Șerbănescu, pe un ton ferm, dar nu lipsit de umor. Iar Paul Pencioiu, pe care îl preocupă mult ținuta colegilor lui, glumea pe socoteala frizurii, cam fistichii, a unei fete. Ușoara roșeață ce se răspîndise pe obrajii acesteia arătau că acele din glumele lui și-au atins ținta și vor avea un efect pozitiv.

Legătura dintre dirigintă și biroul U.T.M. este atît de strînsă încît în planul muncii educative nici nu mai figurează ca un obiectiv separat, ci este înțeleasă de la sine. Și nu este în viața clasei, a colectivului, nici o împrejurare în care prezența membrilor biroului să nu se facă simțită.

— Să vă dau cîteva exemple, ca să mă înțelegeți mai bine — spune tovarășa Angelescu. Iată, am trecut la un moment dat, în clasă, printr-o perioadă destul de grea. Unii elevi începuseră să afișeze o atitudine deschisă de dispreț față de învățătură și căutau să atragă și pe alții de partea lor. Spuneau că nu vor să „tocească", dar subînțelegeau prin toceală nu ceea ce înseamnă ea în realitate, ci tocmai munca perseverentă, de adîncime. Grupa U.T.M., care cunoștea exact argumentele ce se confruntau și elevii care erau vizați, a organizat o scurtă dar eficientă dezbatere, lămurind că într-adevăr nu trebuie să se tocească, dar că a învăța cu seriozitate, a memora formule, reguli, definiții, legi, nu înseamnă nicidecum a toci. Discuția aprinsă și înflăcărată a avut darul să-i convingă pe elevi, să-i mobilizeze la noi eforturi pentru însușirea temeinică a cunoștințelor.

Dar nu peste mult timp am întîmpinat greutăți aproape de aceeași natură. Vechea teorie reapărea, de data aceasta sub haina pretinsului dispreț față de note. Împreună cu biroul U.T.M., am organizat o nouă dezbatere. Biroul a explicat atunci că una-i să fie vînător de note și alta e să înveți, să răspunzi bine și să te bucuri de o notă binemeritată. Și lucrurile s-au lămurit și de această dată.

Mai tîrziu, pentru ca elevii rămași în urmă la învățătură să fie aduși la nivelul clasei, s-au organizat grupe de într-ajutorare. Dar membrii biroului, care se aflau tot timpul în mijlocul colegilor lor, au văzut la un moment dat că aceste grupe se poticneau. Au căutat cauza și în scurt timp au găsit-o: elevii buni se purtau cam înfumurat față de cei slabi. Considerînd că fiecare elev este sau poate deveni bun la o materie, membrii biroului au propus ca grupele să fie reorganizate, fiecare elev bun la o materie ajutîndu-și colegii la acea materie și primind el însuși ajutor la altele. În felul acesta manifestările de îngîmfare au dispărut în scurt timp.

Desigur, membrii biroului s-au format și cresc ei înșiși în procesul învățăturii, al muncii, al activității obștești, o dată cu întreg colectivul. Îi ajută mult în această creștere profesorii comuniști, ca și organizația care, încredințîndu-le o sarcină de mare răspundere, îi învață s-o ducă la îndeplinire cu cinste. Și îi ajută zi de zi diriginta clasei, lucrînd mînă în mînă cu ei, sfătuindu-i, stimulîndu-i.

„Particip adesea la adunările generale ale utemiștilor — ne spune tov. Angelescu. Cîteodată, cînd sînt alături de ei în adunare, uit că le sînt profesoară și mă văd numai în ipostaza de tovarăș mai în vîrstă, de sfătuitor, de prieten apropiat. Și cred că nu greșesc cînd spun că învăț și eu ceva de la utemiști. Învăț mai ales să fiu mereu entuziastă, gata de căutări noi, de noi făptuiri".

Colaborarea strînsă dintre diriginta și biroul U.T.M., își arată acum roadele. Colectivul clasei întîmpină bine pregătit sfîrșitul cursurilor și va încheia în curînd cu succes un an școlar în care a dobîndit numeroase cunoștințe și deprinderi, în care a făcut noi pași pe drumul desăvîrșirii profilului său etic.

M. NEMET

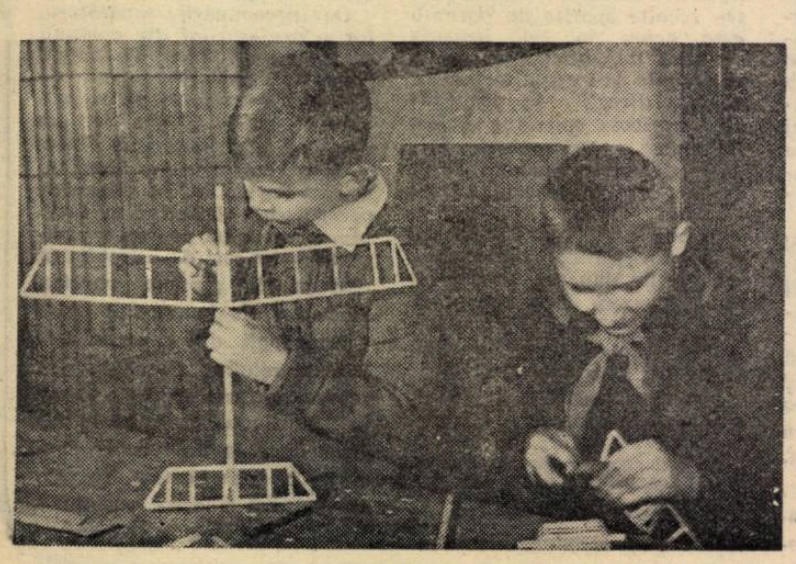

In cercul de aeromodelism al Casei pionierilor din Timișoara

Unele criterii ale organizării şi desfăşurării lecţiilor de activitate practică agricolă

Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale din 27—30 aprilie 1962 consacrată măreţului eveniment istoric din viaţa poporului nostru — încheierea procesului de colectivizare a agriculturii — a făcut cunoscută lumii întregi strălucita izbîndă dobîndită de oamenii muncii din ţara noastră, sub conducerea partidului — victoria definitivă a socialismului la oraşe şi sate, care a ridicat pe o treaptă mai înaltă alianţa muncitorească-ţărănească şi unitatea moral-politică a întregului popor.

În Raportul prezentat la sesiune de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu privire la încheierea colectivizării şi reorganizarea conducerii agriculturii se acordă un loc însemnat problemelor privitoare la pregătirea cadrelor de specialişti pentru fiecare gospodărie agricolă colectivă. „În noile condiţii ale agriculturii socialiste — se spune în Raport — trebuie muncit într-un mod nou, mai productiv, corespunzător cu îndrumările ştiinţei agricole". De aici se impune concluzia că fiecare colectivist, întreaga masă a ţărănimii colectivizate trebuie să fie pe deplin pregătită pentru a munci în noile condiţii cerute de tehnică şi de ştiinţele agricole. O sarcină importantă în această privinţă revine şcolilor de 8 ani de la sate. „Ar fi raţional — se arată în Raport — ca din noul an şcolar să se predea în ultimele clase ale tuturor şcolilor elementare de la sate, începînd cu clasa a V-a, „Agricultura".

În cuvîntul său la sesiune tov. Emil Bodnăraş a arătat că în şcoala generală de 8 ani de la sate se va studia în mod sistematic „Agricultura" ca obiect principal de învăţămînt, eşalonat pe 4 ani de studii (cl. V—VIII). „În cadrul acestei discipline — a arătat vorbitorul — elevii vor primi cunoştinţe teoretice şi practice despre sol şi agrotehnică, îngrăşăminte şi folosirea lor raţională, cultura cerealelor, legumicultură, horticultură, protecţia plantelor, creşterea animalelor, cunoştinţe despre maşini agricole şi despre organizarea producţiei agricole".

Din toate cuvîntările rostite de la înalta tribună a solilor poporului s-a desprins ca dominantă ideea rolului muncii organizate ştiinţific. De aceea şcoala noastră trebuie să găsească căile cele mai potrivite pentru instruirea şi educarea tinerei generaţii, pentru predarea ştiinţifică şi atractivă a lecţiilor de botanică, de zoologie, a lecţiilor de cunoştinţe agricole şi de lucrări practice agricole, în vederea pregătirii pentru muncă a elevilor, viitori colectivişti.

★

O mare însemnătate pentru pregătirea elevilor în vederea viitoarei lor munci în agricultura socialistă o are activitatea practică agricolă. Se întîmplă însă uneori ca învăţătorii şi profesorii să privească învăţătura şi munca productivă drept două procese separate şi ca atare să le trateze ca două activităţi paralele. Aceasta face ca la unii elevi activitatea fizico-manuală să se elaboreze mult mai uşor, iar interesul pentru învăţămînt să scadă, deoarece legăturile temporare motrice devin frîne condiţionate în formarea deprinderilor intelectuale — ca urmare a procesului de interferenţă, care se interpune nefiresc între cele două planuri de activitate. Pentru preîntîmpinarea unor asemenea fenomene şi pentru ca activitatea practică agricolă să se desfăşoare în condiţii bune, dînd elevilor o pregătire temeinică, socotim utile criteriile la care ne vom referi mai jos.

La temelia organizării şi desfăşurării activităţii practice agricole trebuie să stea lecţia — forma de bază a organizării întregului proces de învăţămînt.

Începînd cu hrănirea păsărilor, colectarea cenuşei, plivitul buruienilor sau răritul ridichilor, morcovilor şi al salatei la clasele mici şi sfîrşind cu întocmirea raţiilor furajere pentru animale în stabulaţie şi la păscut, înfiinţarea pepinierelor silvice, cunoaşterea modului de funcţionare şi întreţinere a maşinilor agricole sau organizarea producţiei agricole în clasa a VIII-a, toată activitatea practică a elevilor trebuie să se realizeze pe bază de lecţii, cu respectarea tuturor cerinţelor şi principiilor didactice. Este necesar să fie combătută cu tărie desfăşurarea empirică, nedirijată de către învăţător sau profesor a activităţii practice, deoarece aceasta are efecte negative atît în calitatea cunoştinţelor şi deprinderilor lor cît şi în formarea concepţiei despre muncă, în formarea şi dezvoltarea generală a copiilor.

În practica agricolă sînt mai multe tipuri de lecţii.

Lecţiile de comunicare a cunoştinţelor practice sînt întîlnite mai ales cînd elevii iau contact pentru prima dată cu o activitate desfăşurată în mod organizat. Ele se desfăşoară pe baza observaţiilor directe, dirijate de învăţător sau profesor asupra modului de creştere şi dezvoltare a unor plante şi animale la colţul naturii vii, pe terenul şcolar, în G.A.C. şi G.A.S. De un tip asemănător sînt lecţiile pentru cunoaşterea maşinilor şi uneltelor ca : tractor, grapă, plug, cultivator, combine de diferite tipuri etc., lecţii care pregătesc teoretic activităţile practice de îngrijire a animalelor sau de mînuire a maşinilor şi uneltelor. O variantă a acestui tip de lecţii se realizează pe baza observaţiilor de lungă durată cum sînt observaţiile asupra germinării seminţelor, asupra creşterii dirijate a plantelor de cultură şi a animalelor etc., lecţii necesare cunoaşterii acelor procese biologice asupra cărora trebuie ulterior să intervină raţional şi ştiinţific.

Cele mai importante sînt însă **lecţiile de formare a priceperilor şi deprinderilor de muncă agricolă**, care au un caracter predominant. Ele sînt de două categorii, în funcţie de gradul de formare a deprinderilor practice şi al dezvoltării fizice şi psihice a elevilor : 1) lecţii practice de participare, la care elevii execută numai anumite etape ale lucrării integrale şi 2) lecţii practice integrale. Aceste lecţii se succed, deoarece a doua variantă este o continuare firească a celei dintîi.

Pentru ca lecţiile practice agricole să se desfăşoare în condiţii bune este nevoie ca ele să fie cît mai bine pregătite. Avem în vedere aici atît pregătirea organizatorică a lecţiei de către profesor — prin studierea atentă a materialului ce va fi prezentat elevilor, prin stabilirea legăturilor cu G.A.C. în vederea pregătirii materiale a lecţiei (locul de muncă, uneltele etc.), prin antrenarea specialiştilor din G.A.C. şi prin stabilirea metodelor şi procedeelor ce vor fi folosite — cît şi pregătirea elevilor. Este necesară astfel pregătirea psihologică a acestora prin deşteptarea interesului şi stării afective pozitive pentru muncă, recapitularea cunoştinţelor teoretice cu privire la sol şi fertilitatea solului, la caracterele morfologice şi fiziologice ale plantelor de cultură şi ale animalelor productive, a modului de funcţionare a unor maşini precum şi însuşirea regulilor ce trebuie respectate în timpul muncii şi organizarea clasei pentru muncă pe baza principiilor organizatorice proprii agriculturii socialiste — pe echipe şi brigăzi.

Activitatea practică nemijlocită a elevilor cuprinde trei momente mai importante : 1) discuţia introductivă, cu demonstrarea model a activităţii de către profesor (după caz, demonstrarea poate fi efectuată şi de către tehnicianul sau inginerul gospodăriei agricole colective). Acest moment are rol dominant cînd lecţia are caracter de iniţiere asupra unei activităţi noi ; 2) activitatea practică a elevilor, supravegheată permanent şi corectată cînd este necesar de profesor sau de colectiviştii fruntaşi alături de care elevii îşi desfăşoară activitatea ; 3) discuţia de încheiere (din care nu vor lipsi evidenţa muncii pe echipe, evaluarea muncii pe echipe şi brigadă şi concluzii asupra calităţii muncii, a disciplinei elevilor etc.).

Profesorul îşi planifică şi **lecţii de fixare a deprinderilor de muncă**, caracterizate prin activitatea din ce în ce mai independentă a elevilor, ca şi **lecţii de verificare a formării deprinderilor** — lecţii periodice, în care notarea elevilor trebuie să capete un caracter educativ cu totul deosebit, mai ales în condiţiile în care brigada de elevi a primit sarcina să execute întreaga lucrare în toate etapele ei (de exemplu la lucrările privind cultura porumbului, a sfeclei de zahăr etc.).

În perioada de practică continuă se va insista mai ales pe tipul de lecţii care presupune participarea nemijlocită a elevilor îndeosebi la lucrările de **întreţinere a culturilor : prăşit, plivit, copilit, repicat,** precum şi pe lecţiile de îngrijire a animalelor mici, a bovinelor, porcinelor şi ovinelor etc. Tot în această perioadă, pentru a varia activitatea se vor ţine lecţii de verificare a cunoştinţelor teoretice şi practice, urmărindu-se realizarea unei strînse corelaţii cu ştiinţele apropiate : botanica, zoologia, chimia şi chiar matematica (în rezolvarea unor probleme legate de aspectele economice şi organizatorice ale muncii din gospodăria unde se desfăşoară practica).

Cerinţe însemnate ale lecţiei sînt cunoaşterea de către elevi a scopului activităţii precum şi desfăşurarea muncii pe etape, într-o ordine strictă, cu respectarea regulilor stabilite, ceea ce îi ajută pe elevi să înţeleagă rostul muncii, necesitatea ei, le dezvoltă iniţiativa şi spiritul de răspundere şi le dă conştiinţa utilităţii muncii lor.

În felul acesta putem vorbi de deprinderi de muncă „luminate" de procesele de cunoaştere şi „colorate pozitiv" de starea afectivă favorabilă ce dă omului plăcerea de a munci, trebuinţa de a munci şi îl face să înţeleagă disciplina ca necesitate.

Practica agricolă continuă oferă mari posibilităţi de a îmbina învăţămîntul teoretic cu practica atît la clasele mici cît şi la cele mari, precum şi de a realiza corelaţia între cunoştinţele agricole şi ştiinţele înrudite.

Prin îmbinarea învăţămîntului cu munca productivă se înţelege, după cum se ştie, unitatea dialectică dintre învăţare şi munca fizică, unitate care pe plan fiziologic corespunde unui sistem unic de legături temporare între primul şi al doilea sistem de semnalizare. În felul acesta nu mai poate să fie vorba de paralelism între două activităţi, ci dimpotrivă, între ele apar fenomene ale procesului de transfer, în sensul că deprinderile din domeniul muncii fizice influenţează în mod pozitiv formarea deprinderilor intelectuale şi invers — deprinderile intelectuale favorizează formarea deprinderilor de muncă fizică.

Marea varietate a activităţilor — fie pe cale de participare parţială, fie prin realizarea integrală a unei munci — oferă posibilitatea de a repartiza această muncă în funcţie de efortul cerut de activitate şi, în acelaşi timp, în funcţie de forţa fizică a copiilor şi de înţelegerea ei raţională de către aceştia. De exemplu, la tema „Creşterea răsadurilor", învăţătorii şi profesorii au posibilitatea să organizeze un ciclu de lecţii practice pe clase, începînd cu clasa I şi terminînd cu clasa a VIII-a, gradînd conţinutul lecţiilor şi deci şi efortul elevilor pentru fixarea deprinderilor de muncă în funcţie de particularităţile de vîrstă caracteristice fiecărei clase.

În general, la clasele mici trebuie evitate activităţile care cer folosirea intensivă a muşchilor mici ai mîinii. Trebuie aplicat ştiinţific principiul că nu există elev prea mic pentru a fi pus în afara muncii fizice. Cu cît munca fizică de iniţiere şi chiar munca productivă va fi introdusă mai de timpuriu în viaţa copilului, cu atît el va fi mai bine pregătit din punct de vedere psihologic pentru muncă, cu atît va fi mai armonios dezvoltat — cu condiţia ca învăţătorul şi profesorul să privească această activitate cu toată răspunderea.

Lecţiile de activitate practică agricolă trebuie privite ca lecţii de formare a deprinderilor variate de muncă agricolă în care elementele instructive şi cele educative se împletesc într-o strînsă unitate dialectică.

Învăţătorii şi profesorii trebuie să aibă în vedere că drumul spre formarea deprinderilor de muncă în agricultură se parcurge treptat, în etape bine determinate atît din punct de vedere fiziologic cît şi psihologic.

Ca o primă treaptă putem socoti formarea priceperilor în cele mai simple munci agricole (caracteristice claselor I—IV) în care predomină elementul educativ, urmărindu-se mai ales pregătirea psihologică pentru muncă prin crearea unei atitudini corespunzătoare, prin activizarea factorilor interes, atenţie, stare afectivă pozitivă şi creşterea capacităţii efortului voluntar, pe baza cărora putem obţine de la elevi o preocupare activă şi selectivă, disciplinarea mişcărilor în activitatea concretă solicitată (realizîndu-se concomitent şi dezvoltarea funcţiei analitico-sintetice a scoarţei cerebrale, fără de care nu este posibilă o activitate cu scop), dezvoltarea spiritului de colaborare şi întrajutorare colegială.

O a doua etapă ar fi formarea abilităţilor de muncă practică agricolă (cl. III—IV) şi apoi formarea deprinderilor de muncă agricolă (cl. V—VIII). Aceste etape nu trebuie privite în mod mecanic, deoarece ele se interpătrund şi se reiau pe planuri mai ridicate. Astfel, în clasele V—VI începe o nouă iniţiere a elevilor în agrotehnică, ei desfăşurînd o cercetare ştiinţifică pe terenul şcolar, iniţiere care în clasele VII—VIII se transformă în deprinderi de muncă agricolă ştiinţifică — aşa cum se cere colectivistului agriculturii noastre socialiste. De subliniat că în ori care etapă a formării priceperilor şi deprinderilor activitatea elevilor trebuie să fie productivă.

Dacă pentru clasele VII—VIII munca agricolă nu pune probleme cu totul speciale, pentru elevii mai mici operaţiile de muncă efectuate de oamenii maturi se cer adaptate la posibilităţile lor fizice şi psihice, fără însă a modifica munca în ceea ce priveşte esenţa ei. Aceasta cere ca educatorul să fie inventiv în folosirea metodelor şi procedeelor didactice, să cunoască foarte bine particularităţile de vîrstă ale copiilor, să cunoască individualitatea lor şi să facă uz de toate mijloacele pedagogice în mod diferenţiat, pentru a face activitatea interesantă şi plăcută în acelaşi timp.

Lecţiile practice impun folosirea aproape a întregii game de metode şi procedee pedagogice şi se poate afirma că nu sînt două lecţii care pot fi predate folosind aceleaşi metode sau procedee. Chiar şi temele care se repetă la două sau mai multe clase trebuie tratate în mod diferit — dat fiind diferenţa de vîrstă, posibilitatea diferită de înţelegere, caracterul diferit al volumului de cunoştinţe, al puterii de muncă etc.

Planificarea lecţiilor practice constituie uneori o dificultate deoarece multe lecţii planificate nu se pot realiza la termenele prevăzute fie din cauza timpului nefavorabil, fie din alte cauze. De aceea învăţătorii şi profesorii cu experienţă îşi pun, atunci cînd planifică astfel de lecţii, şi ipoteza timpului nefavorabil şi prevăd şi lecţii de activitate practică care se pot desfăşura în clasă, urmînd ca mai tîrziu, cînd vremea se va îndrepta, să se realizeze lecţia pe teren.

Lecţiile practice trebuie organizate în funcţie de condiţiile locale concrete în care se găseşte şcoala. Avîndu-se în vedere diferenţierile pedo-climatice dintre regiunile ţării noastre este bine ca învăţătorii şi profesorii să aleagă temele pentru lucrările practice în raport cu condiţiile specifice locale.

Astfel, în regiunile de cîmpie, bogate în cernoziom, se vor programa lucrări practice legate de cultura cerealelor, a sfeclei de zahăr, legumelor, plantelor furajere etc., pentru regiunile de deal, bogate în precipitaţii — lucrări cu privire la cultura cartofilor, a pomilor fructiferi, în regiunile calcaroase de coastă — lucrări de viticultură, iar în regiunile de munte — teme legate de silvicultură. În felul acesta elevii vor fi îndrumaţi spre înţelegerea importanţei şi eficacităţii culturilor raionate.

★

V. I. Lenin arată că numai în condiţiile muncii alături de muncitori şi ţărani poţi deveni un adevărat comunist. Această învăţătură leninistă s-a demonstrat în practică, deoarece numai în munca colectivă, în munca social-utilă se formează trăsăturile de caracter ce caracterizează pe adevăratul om nou. Numai aşa elevii pot aprecia munca şi valoarea ei reală, pot fi mîndri de realizările lor. Lucrînd alături de colectivişti elevii vor învăţa să îndrăgească munca agricolă, să-şi centralizeze interesele către o anumită ramură a agriculturii.

Se ştie că în clasele V—VIII începe procesul de centralizare a intereselor multiple în jurul unui interes dominant. Marea majoritate a elevilor din mediul sătesc pregătindu-se să lucreze în agricultura noastră socialistă, interesul lor pentru cunoaşterea diferitelor culturi, pentru cunoaşterea tehnicii din această ramură a economiei noastre naţionale trebuie să devină central şi dominant. Caracterul educativ al lecţiilor de practică agricolă trebuie să realizeze acest deziderat.

Pe drept cuvînt considerăm că dezinteresul elevilor pentru o anumită activitate, pentru un anumit obiect de învăţămînt nu trebuie să fie căutat în anumite particularităţi ale lor, ci în modul defectuos al muncii profesorului. A rămîne pe linia prezentării meşteşugăreşti a unei activităţi, pe linia elementului obişnuit înseamnă a prejudicia însăşi atingerea scopului acestei activităţi. În ceea ce priveşte practica agricolă, înţelegerea conţinutului ei este asigurată prin faptul că elevii au deja un însemnat volum de cunoştinţe teoretice şi practice din clasele mici. Aceste cunoştinţe se pot transforma însă în frînă dacă profesorul nu aduce elementul de noutate, care să stîrnească curiozitate, să anime sentimentul intelectual de cunoaştere a noului prin varietatea materialului prezentat, prin perfecţionarea la care se poate ajunge atunci cînd se acţionează asupra lui în mod ştiinţific şi organizat, deoarece o particularitate a preadolescenţilor o constituie năzuinţa spre ceea ce este nou şi neobişnuit, spre cercetare şi descoperire. Ca atare nu orice muncă corespunde vîrstei elevilor din clasele V—VIII, ci numai o muncă productivă, plină de interes şi iniţiativă creatoare şi de ale cărei rezultate ei trebuie să răspundă.

Respectarea unor criterii general valabile în organizarea şi desfăşurarea lecţiilor de activitate practică în agricultură va asigura îmbunătăţirea calitativă a pregătirii viitorilor colectivişti, a celor ce vor munci pe pămînturile noastre fără haturi. Aceasta corespunde cerinţelor noastre actuale avînd în vedere că în 1965 vor absolvi şcoala generală de 8 ani de la sate şi îşi vor fi însuşit aceste cunoştinţe agricole circa un milion de elevi.

O sarcină mare şi plină de răspundere pentru şcoală, pentru învăţătorii şi profesorii ei.

FLORICA SIPOŞ
Lector de ştiinţe naturale
N. CONSTANTIN
Lector de pedagogie-psihologie

Preocupări pentru încheierea anului şcolar

Cunoscînd faptul că principala sarcină care stă în faţa şcolilor în această etapă a anului şcolar se concretizează în necesitatea de a intensifica toate eforturile pentru ca rezultatele ce se vor înregistra după încheierea ultimului trimestru să fie cît mai bune, lucrătorii secţiei de învăţămînt şi cultură a regiunii Mureş Autonomă Maghiară au alcătuit din vreme un plan de muncă prin care activitatea de îndrumare şi control a fost orientată asupra unor obiective ca: asigurarea parcurgerii ritmice şi integrale a materiei prevăzute pentru acest trimestru în programele şcolare, recapitularea judicioasă a cunoştinţelor la fiecare obiect în parte, ridicarea nivelului la învăţătură al elevilor, îndeosebi al acelora care în trimestrele precedente au dovedit cunoştinţe mai slabe, pregătirea elevilor din clasele a VII-a şi a XI-a în vederea examenelor de absolvire şi de maturitate. Aplicînd în practică sarcinile trasate de secţia de învăţămînt şi cultură, şcolile din cuprinsul regiunii caută să le ducă la bun sfîrşit.

Iată, bunăoară, cum îşi desfăşoară activitatea în această etapă şcolile din raionul Reghin.

În general, conducerile şcolilor au luat din timp măsuri pentru alcătuirea judicioasă a planurilor calendaristice, astfel încît în cursul trimestrului să se asigure nu numai transmiterea integrală a cunoştinţelor prevăzute de programă, ci şi recapitularea unor probleme predate în trimestrele anterioare. La Şcoala medie nr. 2 din Reghin, pe baza îndrumărilor date într-o şedinţă a consiliului pedagogic s-au stabilit temele care vor fi tratate în lecţiile de recapitulare şi metodele ce vor fi folosite în aceste lecţii. Totodată se acordă o grijă deosebită pregătirii elevilor din clasele a VII-a şi a XI-a, ca şi orientării lor profesionale. În şedinţele cu părinţii elevilor profesorii dau indicaţii şi sfaturi cu privire la felul cum trebuie să fie organizat studiul individual, cu privire la folosirea raţională a timpului liber etc.

O muncă stăruitoare se desfăşoară şi la Şcoala medie nr. 1 din Reghin ca şi la alte şcoli din cuprinsul raionului.

Din păcate, însă, în raion există şi unele cadre didactice — ca de pildă cele din comunele Breaza şi Monor, care nu manifestă aceeaşi preocupare pentru încheierea în cele mai bune condiţii a anului şcolar. Profesorul de matematică de la Breaza şi profesorul care predă istoria la clasa a VII-a a şcolii din Monor, nereuşind să-şi organizeze lecţiile în chip judicios, au rămas cu mai multe lecţii în urmă. Dacă această deficienţă nu va fi lichidată la vreme, ea se va răsfrînge desigur în chip negativ asupra pregătirii elevilor. Nu numai că există pericolul ca profesorii respectivi să fie nevoiţi să renunţe la unele lecţii de recapitulare, dar este posibil ca pînă la sfîrşitul anului ei să nu poată termina nici măcar predarea întregii materii. Directorii şcolilor din Breaza şi Monor au datoria să urmărească cu mai multă exigenţă modul cum se realizează predarea şi recapitularea cunoştinţelor prevăzute în programele şcolare.

Ca urmare a eforturilor depuse de cadrele didactice, îndrumate de organizaţiile de partid, majoritatea şcolilor din raionul Reghin au obţinut la sfîrşitul trimestrului al II-lea o serie de rezultate frumoase, oglindite în creşterea procentului de promovaţi la toate clasele. Dar aceste rezultate frumoase sînt umbrite de existenţa unui număr de elevi cu note slabe. Grija pentru ridicarea nivelului de cunoştinţe al acestor elevi trebuie să se afle mai ales acum în centrul atenţiei cadrelor didactice. Directorii şcolilor, învăţătorii, profesorii, au datoria să caute forme şi metode cît mai potrivite şi mai eficiente pentru a stimula interesul elevilor faţă de învăţătură. În legătură cu aceasta este necesar să se organizeze în ajutorul lor ore de meditaţii în care să li se lămurească problemele pe care nu le-au înţeles suficient de bine la lecţii.

O atenţie sporită trebuie acordată verificării mai dese a cunoştinţelor elevilor rămaşi în urmă la învăţătură. Notele trebuie să fie utilizate cu mai multă grijă, astfel încît ele să reflecte într-adevăr nivelul real de cunoştinţe al elevilor. Este necesar să se combată cu toată tăria lipsa de exigenţă de care mai dau dovadă unele cadre didactice de la şcolile de 8 ani din Breaza şi Ibăneşti, care pun cu uşurinţă note ce nu reflectă nivelul real de cunoştinţe al elevilor. Este limpede că printr-o indulgenţă rău înţeleasă nu-i ajutăm pe elevi, nici nu-i stimulăm la învăţătură.

Pentru a încheia cu bune rezultate anul şcolar, cadrele didactice din raionul Reghin trebuie să se sprijine mai mult pe ajutorul organizaţiilor U.T.M., care pot aduce o contribuţie de seamă în mobilizarea tuturor elevilor la învăţătură.

Încheierea cu succes a anului şcolar depinde în mare măsură şi de ajutorul pe care îl primesc şcolile din partea secţiei raionale de învăţămînt şi cultură. De aceea, inspectorii secţiei de învăţămînt şi cultură a raionului Reghin trebuie să efectueze inspecţii şcolare temeinice pe baza unei tematici diferenţiate, specifice actualei etape a anului şcolar. Astfel de inspecţii, încheiate cu procese-verbale care să conţină indicaţii concrete şi competente pentru continua îmbunătăţire a muncii instructiv-educative, vor constitui un ajutor preţios pentru şcolile din raion.

FRANCISC ÜRMENYI
inspector general în M.I.C.

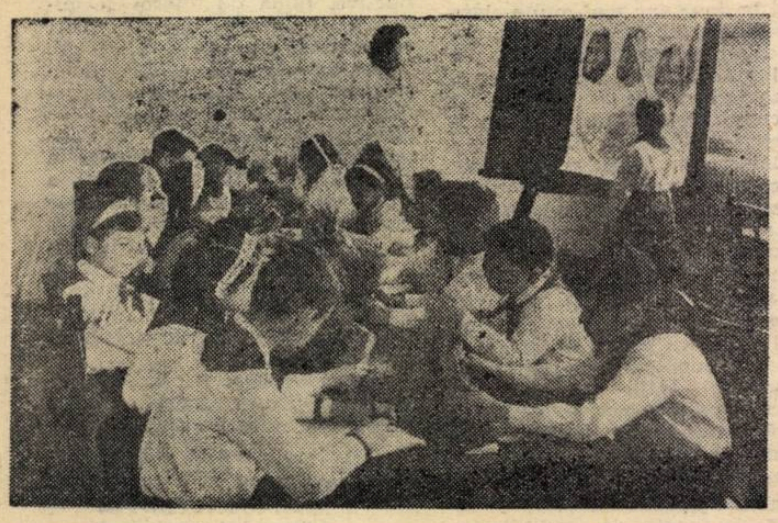

Elevii participă cu viu interes la şedinţele cercurilor agrotehnice

Fruntaşii în muncă Erzsebet Andras şi Erika Dezso de la Fabrica „Textila" Ciuc, Karolyi Antal de la ILEPOR şi Ana Barabaş de la „7 Noiembrie" sînt în acelaşi timp sîrguincioşi elevi ai şcolii medii serale din Miercurea Ciuc

Recapitularea la economie politică şi socialism ştiinţific

Una din problemele care trebuie să stea în centrul preocupărilor profesorilor de economie politică şi socialism ştiinţific în etapa încheierii anului şcolar este şi aceea a organizării cît mai bune a recapitulării finale a materiei.

O atenţie deosebită trebuie acordată de către fiecare profesor pregătirii temeinice, aprofundate a lecţiilor de acest tip. Aceasta presupune stabilirea din timp a temelor de recapitulare. În realizarea acestui lucru profesorii trebuie să aibă în vedere respectarea cîtorva cerinţe pedagogice esenţiale: să aleagă teme care să contribuie efectiv la sintetizarea cunoştinţelor elevilor şi care să contribuie la dezvoltarea gîndirii lor, a capacităţii lor de a selecta în mod independent din cunoştinţele acumulate pe cele mai ilustrative. De exemplu la economia politică unele teme ca: **„Teoria plusvalorii — piatra unghiulară a învăţăturii economice a lui Marx", „Capitalismul monopolist", „Construirea bazei economice a socialismului în ţara noastră", „Superioritatea agriculturii socialiste asupra agriculturii capitaliste"**, iar la socialism ştiinţific teme ca: **„Importanţa studierii legilor dialecticii pentru activitatea practică a clasei muncitoare şi a partidului ei", „Transformarea sistemului mondial socialist în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii omeneşti", „Aplicarea creatoare a principiilor generale ale revoluţiei şi construcţiei socialiste de către P.M.R. la condiţiile ţării noastre"** etc. oferă posibilitatea cuprinderii unui număr important de probleme, formularea unor concluzii practice. Bogatele resurse educative ce se desprind din problemele esenţiale de recapitulare vor trebui folosite de către profesori pentru a cultiva la elevi cele mai frumoase sentimente şi convingeri, a-i educa în spiritul dragostei faţă de muncă, precum şi a dezvolta intransigenţa faţă de concepţiile înapoiate, faţă de orice manifestare a ideologiei burgheze. Acest lucru implică folosirea din plin a documentelor Congresului al III-lea al P.M.R., precum şi a ultimelor documente în legătură cu lucrările Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naţionale. Alegerea unor exemple concrete privind construirea socialismului în ţara noastră, privind sarcinile care stau în faţa poporului în etapa actuală, folosirea cunoştinţelor dobîndite de elevi cu ocazia vizitelor la întreprinderile socialiste industriale şi agricole, a excursiilor şi drumeţiilor sînt de asemenea elemente în sprijinul realizării acestui obiectiv. În perioada recapitulării materiei la aceste obiecte trebuie să avem mereu drept călăuză cuvintele rostite de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cea de a 40-a aniversare a creării U.T.C. din Romînia: „Cadrelor didactice, organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri le revine o mare răspundere în pregătirea temeinică a tineretului din şcoli şi institute de învăţămînt superior, în îmbinarea strînsă a studiului teoretic cu practica, în educarea tinerilor în spiritul dragostei faţă de muncă, dezvoltîndu-le dorinţa de a lucra nemijlocit în producţie, acolo unde se făuresc bunurile materiale ale societăţii".

La toate lecţiile de recapitulare este necesar să evidenţiem cu toată tăria superioritatea sistemului socialist mondial asupra sistemului capitalist. Pentru aceasta de un real folos ne sînt documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., Declaraţia Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova din 1960, precum şi unele materiale apărute în presa de specialitate.

Se impune din partea fiecărui profesor ca o dată cu terminarea predării materiei să anunţe elevilor planul recapitulării finale, precum şi planul amănunţit al primei lecţii. Aşa, de exemplu, în legătură cu tema: „Teoria plusvalorii, piatra unghiulară a învăţăturii economice a lui Marx" pot fi dezbătute următoarele probleme: Mecanismul exploatării capitaliste; Acumularea capitalului; Contradicţiile capitalismului; Rolul proletariatului de gropar la capitalismului. În concluzie se va sublinia necesitatea înfăptuirii revoluţiei socialiste prin instaurarea dictaturii proletariatului şi trecerea la construirea socialismului.

În cadrul temei „Superioritatea agriculturii socialiste asupra celei capitaliste" pe care o recomandăm mai sus vor putea fi dezbătute următoarele probleme: De unde rezultă superioritatea agriculturii socialiste asupra celei capitaliste, transformarea socialistă treptată a agriculturii — lege generală a revoluţiei şi construcţiei socialiste; Aplicarea creatoare de către P.M.R. a învăţăturii leniniste cu privire la transformarea socialistă a agriculturii. La această din urmă problemă e bine să se pună accentul asupra importanţei pe care o prezintă încheierea procesului de colectivizare a agriculturii în ţara noastră şi întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective.

La tema „Importanţa studierii legilor dialecticii pentru activitatea practică a clasei muncitoare şi a partidului ei" se vor putea trata următoarele probleme: În ce constă esenţa legilor dialecticii; Importanţa cunoaşterii legilor dialecticii pentru activitatea practică a clasei muncitoare şi a partidului ei. Sublinierea făcută de Declaraţia consfătuirii de la Moscova a reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste din 1957— „Baza teoretică a marxism-leninismului este materialismul dialectic. Această concepţie asupra lumii reflectă legea generală de dezvoltare a naturii, societăţii şi gîndirii omeneşti. Această concepţie despre lume are valabilitate pentru trecut, prezent şi viitor" — trebuie să fie concluzia la această temă.

O atenţie deosebită trebuie să acordăm pregătirii elevilor pentru examenul de maturitate. Accentul în cadrul pregătirii trebuie să cadă pe problemele de economie politică şi socialism ştiinţific, deosebit de actuale. Bunăoară, este necesar ca la economie politică să fie dezbătute problemele legate de ultimele documente. De exemplu la tema „Politica marxist-leninistă a P.M.R. de construire a socialismului în ţara noastră" care ar putea fi tratată la aceste ore se impune folosirea aprecierilor făcute în documentele apărute recent în legătură cu încheierea colectivizării agriculturii. De asemenea, cînd se recapitulează problemele legate de criza generală a capitalismului şi cînd se adîncesc problemele legate de etapa a III-a a crizei generale a capitalismului, de noua etapă de dezvoltare a sistemului socialist mondial şi transformarea lui în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii omeneşti etc., se vor avea în vedere aprecierile făcute în documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., se vor folosi materiale publicate în revistele teoretice de specialitate.

Explicaţiile cu privire la modul cum să fie pregătite aceste lecţii de sinteză trebuie date elevilor din timp. De asemenea, pentru ca aceştia să-şi poată orienta răspunsurile în funcţie de scopul urmărit, este bine ca profesorul să noteze pe tablă schema după care se va efectua recapitularea temei respective.

Ţinînd seama de aceste cîteva probleme care se ridică în legătură cu recapitularea finală şi examenul de maturitate ne vom putea organiza cu atenţie întreaga muncă specifică etapei de recapitulare la economie politică şi socialism ştiinţific, vom reuşi să dăm elevilor o privire de ansamblu asupra întregii materii.

AL. TĂRAN
inspector general în M.I.C.

Sarcinile directorului

În perioada recapitulării finale a materiei, directorului de școală îi revin importante sarcini organizatorice, de îndrumare și control. De felul cum se achită el de aceste sarcini depind în mare măsură rezultatele cu care se va încheia anul școlar.

Înțelegînd că printre primele măsuri pe care trebuie să le ia directorul în această etapă are o mare însemnătate asigurarea întocmirii la timp a planurilor de recapitulare pentru fiecare obiect în parte, am cerut cadrelor didactice ca aceste planuri să fie prezentate cu cel puțin 10 zile înainte de începerea recapitulării materiei, așa ca ele să poată fi analizate în ședința comisiilor pe specialități, făcîndu-se observațiile și recomandările necesare. Le-am indicat de asemenea să întocmească planuri pentru fiecare lecție de recapitulare, ceea ce le va ajuta să asigure fixarea problemelor principale ce leagă un șir de lecții dintr-un capitol.

Pentru a veni în ajutorul cadrelor tinere, care au mai puțină experiență în organizarea lecțiilor de recapitulare, am hotărît ca referatele ce se vor expune în cadrul fiecărei comisii metodice pe tema recapitulării finale a materiei să fie însoțite de lecții deschise ținute de cei mai buni profesori, de la care cadrele tinere pot învăța.

Întrucît recapitularea trebuie să contribuie nu numai la consolidarea cunoștințelor, ci și la înarmarea elevilor cu priceperea de a aplica în practică cunoștințele căpătate, la legarea lor de viață, ne-am propus ca în această perioadă să organizăm o serie de acțiuni extrașcolare cum ar fi vizite la muzee, în întreprinderi, gospodării agricole de stat și gospodării agricole colective, excursii etc.

Pentru sprijinirea elevilor rămași în urmă am organizat ore de meditații. Programul lor a fost alcătuit cu grijă, așa încît să nu ducă la supraîncărcare.

Cunoscînd faptul că succesul muncii de pregătire a încheierii anului școlar depinde în bună parte de felul cum știe directorul să asigure colaborarea dintre colectivul didactic, organizația de tineret și familie, mi-am îndreptat atenția și asupra acestei laturi a muncii din școală. Am cerut diriginților să colaboreze strîns cu instructorul superior de pionieri în vederea mobilizării elevilor la învățătură, pentru stabilirea în comun a tuturor activităților din școală și extrașcolare, pentru evitarea supraîncărcării. De asemenea, am hotărît să ținem ședințe cu părinții în care aceștia să primească îndrumări asupra felului cum să organizeze acum, în preajma încheierii anului școlar, regimul de muncă al copiilor acasă și cum să supravegheze îndeplinirea de către ei a îndatoririlor lor de școlari.

Măsurile organizatorice luate de director nu-și ating scopul dacă nu se urmărește pe parcurs realizarea lor. Iată de ce în această perioadă controlez continuu și sistematic modul în care se desfășoară activitatea în școală, cum decurg lecțiile la fiecare obiect în parte. Principala formă de control la îndemîna directorului, o constituie asistențele la ore. Am grijă ca acestea să se desfășoare în mod planificat și organizat, precizîndu-mi dinainte cînd și la ce lecții voi asista, ce aspecte voi urmări. Caut să văd dacă învățătorii și profesorii aduc elemente noi în repetare, dacă leagă cele repetate de practică, de producție, dacă urmăresc să dezvolte, cu prilejul recapitulării, gîndirea logică a elevilor, puterea lor de sintetizare. Mărind numărul asistențelor pe săptămînă, îndreptîndu-mi atenția îndeosebi spre clasele și disciplinele care au mai multă nevoie de ajutor, în special spre cadrele tinere, caut să dau îndrumări cît mai concrete pentru ca munca să poată fi îmbunătățită.

Avînd sprijinul larg și permanent al organizației de partid, vom putea asigura reușita muncii noastre în perioada recapitulării finale, una din cele mai importante perioade ale anului școlar.

SMARANDA IONESCU
directoarea Școlii de 8 ani nr. 50
București

Emisiuni școlare la centrul de radioficare

Cadrele didactice din școlile raionului Titu, îndrumate de organizațiile de bază, au luat nu de mult o inițiativă bună, care contribuie la ridicarea calității procesului instructiv-educativ, la buna pregătire a încheierii anului școlar. In fiecare săptămînă la centrul de radioficare al raionului sînt transmise emisiuni prin care se popularizează experiența pozitivă dobîndită de unele școli din raion, metodele bune de muncă folosite de unele cadre didactice etc. Astfel, în ultima vreme au fost difuzate prin radioficare reportajul „La o oră de dirigenție", articole care privesc activitatea organizațiilor U.T.M. și de pionieri din școlile raionului ș.a.

Emisiunile pe teme școlare ale centrului de radioficare din raionul Titu sînt ascultate cu mult interes atît de cadrele didactice cît și de elevi și părinți.

I. PROTOPOPESCU
comuna Bolintin-Vale
raionul Titu

Colaborare

In aceste zile din preajma încheierii anului școlar, cadrele didactice de la Școala de 8 ani din comuna Adîncata-Suceava au întărit colaborarea lor cu organizația de pionieri și cu părinții elevilor. Astfel, paralel cu discuțiile purtate în orele de dirigenție cu privire la sarcinile elevilor în această etapă, au loc discuții ale pionierilor în ședințele de grupă și în adunările de detașament în vederea mobilizării tuturor copiilor la o muncă susținută pentru temeinica recapitulare a cunoștințelor. De asemenea, au avut loc ședințe cu părinții elevilor, în care li s-au făcut cunoscute măsurile luate de școală în legătură cu pregătirea încheierii anului școlar și li s-a arătat cum pot sprijini îndeplinirea acestor măsuri.

La joc în recreație.

Consolidarea cunoștințelor la sintaxă

Lecțiile de recapitulare cer ca parcurgerea retrospectivă a cunoștințelor predate să prindă în obiectivul ei tot ce este esențial. Elevul trebuie îndrumat în mod permanent, în perioada recapitulării materiei, să se orienteze în întreg sistemul de cunoștințe și în logica internă a obiectului respectiv, să cuprindă într-un tot organizat esențialul din ansamblul cunoștințelor primite în cursul anului sau — cum e cazul în clasele a VII-a și a XI-a, la matematică și romînă — în cadrul a mai mulți ani de studiu. Pentru evitarea supraîncărcării, dar și pentru lupta împotriva superficialității, elevul va fi îndrumat acum, mai mult ca oricînd, să gîndească logic, adică să asocieze, să concludă, să compare stabilind apropieri și diferențieri, să verifice și să valorifice practic adevărul teoretic.

La clasa a șaptea, sintaxa frazei oferă o bună ocazie de a se recapitula pe nesimțite și fără eforturi deosebite mare parte din ounoștințele de gramatică din anul în curs, ca și din cei precedenți.

Se observă că la sintaxa frazei unii elevi se grăbesc să dea răspunsuri insuficient controlate de gîndire, la nimereală sau pe încercate. Cîteodată, cînd li se cere să delimiteze fraza în propoziții și să le identifice pe acestea, elevii caută să aprecieze totul dintr-o ochire, și de aceea dau răspunsuri superficiale, de felul: „Principală!", „Secundară!", așteptînd să audă din partea profesorului aprobarea sau respingerea răspunsului. Asemenea situații cu tot efectul lor negativ se pot evita dacă profesorul cere totdeauna elevilor ca întîi să stabilească relațiile logice și gramaticale generale existente în fraza respectivă și apoi să treacă la constatări și clasări sintactice. Dacă se procedează astfel, elevul nu mai poate răspunde la întîmplare și pătrunde cu mai multă prudență, dar și cu mai multă siguranță, în fondul gramatical al textului. Analiza iese din șablon și stereotip, devine tot mai interesantă în măsura în care se pune serios la încercare inteligența copiilor, puterea lor de sesizare. Căci fraza trebuie să ridice chestiuni care să pună în acțiune aceste calități. Desigur însă că aceasta nu trebuie să însemne căutarea de „chichițe", ci valorificarea într-un mod nou a unor cunoștințe deja studiate despre fenomenele gramaticale.

Pentru a-i feri pe elevi de răspunsuri necontrolate, pentru a-i ajuta să stabilească judicios relațiile de dependență și interdependență din frază, caut să conduc astfel analizele efectuate la lecțiile recapitulative încît răspunsurile să se dea în ordinea următoare: de care propoziție din frază depinde propoziția în discuție; ce cuvînt sau grup de cuvinte din regentă lămurește ea; întrebarea la care răspunde; felul propoziției; prin ce se introduce; raportul în care se află cu alte propoziții din frază. Nu cer elevilor să memoreze mecanic aceste puncte de orientare în logica frazei, dar cu timpul ei le rețin fără un efort special, datorită faptului că analiza în clasă se desfășoară în această ordine.

La primele lecții de recapitulare a frazei folosesc și o schemă liniată. Sus, în partea stîngă a tablei, se scrie fraza. Aceasta este împărțită în propoziții care se numerotează. Iată o asemenea frază, cu propozițiile delimitate și desfășurate în schemă: „Vrea[1]) să mai vad' o dată pe boier[2]) „să-l mai întrebe o dată,[3]) ...să-l roage frumos"[4]) să-i deschidă și lui capul[5]) că el e prost[6]) și nu se dumirește în nici un chip[7]) cum de nu se poate el mîntui de datoria[8]) în care s-a încurcat acum trei ani,[9]) cînd a luat de la curte doi poli și o mierță de păpușoi[10]ca să aibă cu ce-și scoate casa din iarnă[11]), (Socoteala A. Vlahuță).

După ce se citește paragraful în care este cuprinsă fraza, după ce fraza este detașată din context și dictată se trece la împărțirea în propoziții, găsindu-se în prealabil predicatele. O dată delimitate și numerotate propozițiile, se trece la încadrarea și discutarea lor cu ajutorul coloanelor schemei, astfel:

Propoziția nr. 1 — este principală.

Propoziția nr. 2 — depinde de propoziția nr. 1; lămurește un verb („vrea"); răspunde la întrebarea „ce"; este completivă direct: se produce prin conjuncția „să"; se află în raport de subordonare față de propoziția nr. 1 și în raport de coordonare cu propoziția nr. 3.

Se procedează la fel cu fiecare propoziție în parte.

După cum se vede, felul propozițiilor și raporturilor lor cu alte propoziții din frază sînt lăsate să se desprindă ca niște concluzii, la capătul unui scurt raționament care urmărește înlănțuirea ideilor.

Acolo unde pentru înțelegerea unor fenomene gramaticale sînt necesare lămuriri suplimentare, se dau și asemenea lămuriri, care se includ la rubrica „observări", existentă și ea în schemă. De pildă, la propoziția nr. 6 — „că el e prost", după ce notăm că depinde de propoziția nr. 5, că lămurește grupul de cuvinte „să-i deschidă capul", că răspunde la întrebarea „din ce cauză", este circumstanțială de cauză, se introduce prin conjuncția „că", se află în raport de subordonare față de propoziția nr. 5 și în raport de coordonare cu propoziția nr. 7, specificăm la rubrica „observări", în legătură cu conjuncția introductivă, că aceasta are aici sensul locuțiunilor conjuncționale — cauzale „pentru că", „din cauză că".

„Observările" și discuțiile legate de unele particularități morfologice se fac deci numai în acele cazuri care ar putea pune în încurcătură pe elev. Socotesc că ele nu duc la supraîncărcare pentru că, deși sînt relativ frecvente (și deci este necesar să fie cunoscute), acestea se limitează la numai cîteva situații: expresii ca „a avea cu ce", infinitive care urmează verbului „a putea" și care par indicative, predicate alcătuite la prima vedere din verbe reflexive (verbul „a putea" nu e reflexiv decît cînd are înțeles de „a fi posibil"), funcții morfologice particulare (de = încît = care) etc.

Este cu atît mai necesar să se facă la timp asemenea „observări" cu cît ele, deși constituie adesea singura cheie de dezlegare a unor fraze, nu sînt discutate sau semnalate în manualele de gramatică.

Schema pe care am descris-o prezintă și alte avantaje. Prin trimiterile pe loc și în mod neforțat la anumite capitole anterioare de morfologie sau sintaxă ea înlesnește repetarea implicită a acelor capitole. Se reușește astfel ca, de fiecare dată, cu fiecare frază, să se cuprindă un cîmp de vedere tot mai larg, ceea ce ajută ca recapitularea să se facă pe nesimțite, fără să-i supraîncarce pe elevi. În plus, folosind un asemenea procedeu, punem capăt recapitulării mecanice de tipul „De repetat verbul", „De repetat conjuncția" etc. etc., care impovărează mintea elevilor și, uneori, îi îndepărtează de-a dreptul de obiect.

Bineînțeles, pentru atingerea scopurilor recapitulării profesorul trebuie să-și planifice cu mult discernămînt munca în această perioadă. Pe parcursul ei trebuie să cuprindă toate obiectivele și să le atingă pe căile cele mai lesnicioase pentru elevi.

Prof. OLIVIU NEGOIȚĂ

Oră de practică în atelierul modern utilat al şcolii profesionale a întreprinderii F.R.B. din Bucureşti

Pregătirea lucrărilor de diplomă

În pregătirea lucrărilor de diplomă şi a lucrărilor de absolvire ale elevilor din şcolile tehnice şi tehnice de maiştri, recapitularea noţiunilor de desen tehnic constituie un element esenţial, deoarece executarea desenelor pentru proiecte şi interpretarea lor tehnico-ştiinţifică este una din atribuţiile principale ale unui maistru, tehnician, şef de echipă sau muncitor de înaltă calificare.

Pe care anume noţiuni de desen este necesar să insistăm în perioada de pregătire a lucrărilor de diplomă?

In munca mea cu elevii pe lîngă reprezentarea pieselor în proiecţie triortogonală acord o atenţie deosebită recapitulării cunoştinţelor de axonometrie pentru reprezentarea într-o singură proiecţie a corpurilor şi a ansamblelor, reprezentare care este din ce în ce mai larg folosită în desenul tehnic modern. De asemenea, caut să le consolidez deprinderile de reprezentare prin desen a organelor principale de maşini, deprinderi care presupun cunoaşterea formei şi rolului fiecărui organ, înţelegerea funcţionării organelor şi pătrunderea tehnologiei lor de construcţie.

Pentru întocmirea corectă a schiţelor şi desenelor la scară socotesc neapărat necesar ca recapitularea să se desfăşoare în strînsă legătură cu tehnologia materialelor, deoarece în producţie buna realizare a schiţelor este în strînsă legătură atît cu tehnologia de prelucrare cît şi cu calităţile materialelor utilizate. De exemplu, pentru turnarea unei piese trebuie întocmită o schiţă care să aibă în vedere forma piesei respective, rotunjimile ei, trecerea de la o secţiune la alta, grosimea pereţilor piesei, posibilităţile de răcire a materialului turnat, demontarea şi evacuarea miezurilor etc. — adică toate fazele procesului de turnare. Pentru întocmirea unor schiţe corecte privind prelucrarea unor materiale trebuie să se cunoască modul de prelucrare a acestora, sculele, maşinile-unelte etc., fără de care nu se poate executa în bune condiţiuni piesa proiectată

Consider necesară totodată recapitularea standardelor fundamentale de desen tehnic şi a standardelor de desen de bază din specialitatea respectivă — de exemplu a standardelor de respectări în electrotehnică, în termoenergetică etc.

Utilizarea cît mai largă a exerciţiilor practice — schiţe, scheme, desene de execuţie, desene de ansamblu, de detaliu — în această ultimă etapă a anului şcolar dă elevilor posibilitatea să-şi consolideze cunoştinţele şi deprinderile de desen tehnic şi totodată îi obişnuieşte să aplice corect normele standardizate de desen tehnic în toate lucrările.

Pentru a asigura efectuarea în condiţii optime a lucrărilor de diplomă caut să folosesc în lecţiile cu caracter de recapitulare şi de sinteză un material documentar cît mai corespunzător, care să-mi permită legătura imediată cu tematica lucrărilor. În acest scop studiez din timp planul tematic al lucrărilor pe care urmează să le execute elevii, stabilind împreună cu profesorii de tehnologie care sînt cele mai complicate detalii constructive caracteristice. Pe această bază selecţionez lucrările ce urmează a fi executate în perioada recapitulării de către elevi, individualizîndu-le în lumina tematicii. Efectuez apoi împreună cu elevii, atît individual cît şi colectiv, citirea desenelor, care este urmată de observaţii critice asupra unor desene executate cu erori sau a unor desene incomplete, cu lipsuri de linii, cote, notaţii etc. Astfel verific mai amplu cunoştinţele elevilor asupra regulilor corecte de desenare şi urmăresc în special dacă respectă standardele fundamentale şi de specialitate în desenul tehnic.

Obişnuiesc să le arăt elevilor desene similare executate în uzine, institute de proiectare etc., pentru ca ei să-şi dea seama şi mai clar de cerinţele privind reprezentarea corectă a unor subansamble de maşini şi agregate.

Procedînd în acest fel, caut să-i ajut pe elevi să se concentreze asupra rezolvării problemelor de principiu şi a calculelor privind proiectul de diplomă, uşurîndu-le executarea desenelor de ansamblu şi a detaliilor — al căror număr poate fi de 40—50 la un singur proiect — şi care, fără o repetare prealabilă a cunoştinţelor esenţiale de desen pot răpi mult timp, în detrimentul rezolvării problemelor esenţiale.

Ing. TEODOR NIŢULESCU
Grupul şcolar metalurgic
„Unirea" din Bucureşti

Festivalul viitorilor tipografi

În această săptămînă se desfăşoară cel de al IV-lea Festival al elevilor Grupului şcolar poligrafic „Dimitrie Marinescu" din Capitală, manifestare devenită tradiţională şi care în anul acesta, ca un rezultat firesc al experienţei acumulate în trecut, a devenit mai bogat în conţinut, realizînd mai eficient multiplele sale obiective educative.

Vădind dragostea înflăcărată a tinerilor pentru partidul nostru, admiraţia lor pentru uriaşele realizări înfăptuite în anii construcţiei socialiste, ataşamentul faţă de cauza luptei întregului tineret al lumii, pentru pace şi libertate, interesul pentru cele mai înaintate realizări ale ştiinţei şi tehnicii, cel de al IV-lea Festival al tineretului de la Grupul şcolar poligrafic „Dimitrie Marinescu" îmbrăţişează prin manifestările sale cele mai diverse preocupări specifice tineretului.

Deschiderea festivalului a avut loc într-un cadru sărbătoresc, la casa de cultură a Sfatului popular raional 1 Mai. Cu acest prilej tov. Lina Ciobanu, prim secretar al Comitetului raional P.M.R. 1 Mai le-a vorbit elevilor despre condiţiile minunate create tineretului din ţara noastră de către partid. În cadrul manifestărilor desfăşurate sub titlul „Ştiinţa şi tehnica în slujba păcii" au luat cuvîntul în faţa elevilor acad. Eugen Macovschi, directorul Institutului de biochimie al Academiei R.P.R. şi profesorii universitari Dumitru Dumitrescu şi Traian Gheorghiu, membri corespondenţi ai Academiei R.P.R. Cu prilejul vizionării spectacolului „Marele fluviu îşi adună apele" participanţii la festival s-au întîlnit cu scriitorul Dan Tărchilă, autorul piesei, şi cu interpreţii acesteia. Viitorii tipografi şi invitaţii lor vor mai avea prilejul să se întîlnească în zilele festivalului cu scriitori şi poeţi de frunte ai ţării noastre, cu actori ai Teatrului de Comedie, ai Teatrului Tineretului şi ai Teatrului de Operetă, cu studenţi străini care studiază în patria noastră.

De asemenea elevii au participat în această săptămînă la deschiderea unei expoziţii documentare înfăţişînd realizările dobîndite de poporul nostru sub conducerea partidului, la prezentarea unei expoziţii de lucrări executate în cadrul instruirii practice şi a cercurilor tehnice, la un recital de poezie, la competiţii sportive între echipe de elevi. O interesantă manifestare a festivalului a fost cea consacrată Capitalei patriei noastre iubite, în cadrul căreia elevii au făcut turul Bucureştiului cu autocarele, au vizitat Combinatul pentru industrializarea lemnului Bucureşti-Pipera şi au audiat un concert de cîntece despre Bucureşti.

Numeroşi elevi ai şcolilor medii din Capitală au avut prilejul să participe la festivalul colegilor lor de la Grupul şcolar poligrafic nu numai în calitate de invitaţi ci şi în calitate de interpreţi ai unor interesante programe artistice. Ei au legat aici prietenii cu viitorii tipografi, au putut cunoaşte preocupările acestora, activitatea multiplă a şcolii, perspectivele absolvenţilor ei.

Festivalul tineretului de la Grupul şcolar poligrafic „Dimitrie Marinescu" se dovedeşte, prin ansamblul manifestărilor sale, o formă deosebit de reuşită de organizare a activităţii extraşcolare a elevilor din şcolile tehnice, îmbinînd strîns problemele instructive cu cele educative.

AL. C.

La cercurile tehnice

Una din formele cele mai atrăgătoare ale muncii pe care o desfăşoară elevii din învăţămîntul profesional şi tehnic în afara clasei o constituie activitatea în cercurile tehnice. Prin varietatea preocupărilor la care îi atrag pe elevi şi prin caracterul interesant al acţiunilor ce se organizează în cadrul lor, aceste cercuri aduc o însemnată contribuţie la lărgirea orizontului ştiinţific al elevilor, la dezvoltarea posibilităţilor lor creatoare.

O activitate susţinută, care dă rezultate pozitive, desfăşoară cercurile tehnice de la Şcoala de meserii şi profesională de construcţii a Sfatului popular al regiunii Iaşi. Cercul tehnic de construcţii de la această şcoală, de pildă, condus de prof. ing. Elena Leonte şi prof. ing. Nicolae Iancu, a realizat o machetă reprezentînd o secţiune printr-o construcţie de roşu, machete de cofraje pentru bolţi, stîlpi şi grinzi, un panou cuprinzînd principalele îmbinări din material lemnos utilizate în construcţii, două mese de mozaic ornamental etc.

Membrii cercurilor tehnice urmăresc cu viu interes conferinţele şi referatele ţinute în faţa lor de către ingineri, specialişti din producţie şi chiar de către elevi, avînd ca scop popularizarea unor realizări deosebite în tehnica construcţiilor, a materialelor şi a metodelor noi folosite pe şantiere. Astfel, în cercul de instalaţii, condus de prof. ing. Ioan Anghelescu şi prof. ing. Gheorghe Şincai s-au prezentat referate ca „Sistematizarea oraşului Iaşi", „Captarea apei din rîul Prut pentru alimentarea oraşului Iaşi" etc. Membrii cercului de construcţii au avut posibilitatea să asculte şi să discute referate ca „Materiale plastice folosite în construcţii", „Metode noi de executare a lucrărilor de zugrăveli" şi altele. O secţie de desenatori pregăteşte planşele demonstrative utilizate la expunerea acestor conferinţe şi a referatelor.

La buna desfăşurare a şedinţelor cercurilor contribuie şi maiştrii-instructori ai şcolii. Printre aceştia putem cita pe tovarăşul Vasile Ilaşcu, sub a cărui îndrumare membrii cercurilor au confecţionat panouri cu modele de piese secţionate folosite în instalaţii, panouri care servesc apoi ca material didactic în atelierele-şcoală.

O latură importantă a activităţii cercurilor tehnice o constituie vizitele în întreprinderi şi pe marile şantiere de construcţii — la Atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie", la instalaţiile de alimentare cu apă de pe Dealul Sorogari, la centrala termică a Fabricii de penicilină, la centrala termică şi blocurile din cartierul Păcurari etc. Cu ocazia acestor vizite membrii cercurilor au putut cunoaşte, pe lîngă interesantele soluţii de ordin tehnic date unor lucrări, şi importante realizări ale regimului nostru. Ar fi indicat ca şcoala să extindă aceste vizite la obiectivele importante din regiunile vecine sau din Capitala patriei noastre.

Formele şi metodele de lucru în cercuri sînt alese de către conducătorii cercurilor, ţinînd seama de interesele şi dorinţele elevilor şi de condiţiile specifice şcolii. Conducătorii cercurilor organizează şi îndrumează munca elevilor, le acordă ajutorul necesar în efectuarea lucrărilor, le verifică referatele şi demonstraţiile etc. şi ţin o permanentă legătură cu organizaţia U.T.M. din şcoală.

Munca rodnică depusă de cadrele didactice de la Şcoala de meserii şi profesională de construcţii din Iaşi în vederea bunei desfăşurări a activităţii în cercurile tehnice de elevi constituie un exemplu demn de urmat.

Ing. D. BOTEZAT
inspector principal în M.I.C.

Ultima etapă a practicii în producţie

Ultima etapă a efectuării practicii în producţie, premergătoare examenului pentru obţinerea certificatului de muncitor calificat are ca scop principal sistematizarea cunoştinţelor şi deprinderilor profesionale ale viitorilor muncitori, în vederea asigurării tuturor condiţiilor pentru ca ei să îndeplinească bine chiar din primele luni după absolvire sarcinile de producţie. De aceea cadrele didactice din şcolile profesionale şi tehnice caută să folosească această perioadă pentru a ajuta pe ucenici şi elevi să-şi consolideze deprinderile de utilizare a celor mai productive metode de muncă, de a întrebuinţa sculele, dispozitivele, instalaţiile mecanizate şi electrificate specifice meseriei în mod raţional, în funcţie de succesiunea operaţiilor cuprinse în procesul tehnologic.

Pentru ca rezultatele practicii în producţie să fie cît mai valoroase, în majoritatea şcolilor profesionale şi tehnice din oraşul Iaşi s-au luat pe această linie o serie de importante măsuri.

Astfel, după ce ucenicii şi elevii au lucrat, pe baza graficului de rotaţie, pe lîngă muncitorii de înaltă calificare, au fost constituiţi în brigăzi conduse de un maistru din producţie. Fiecare brigadă a primit un plan precis de lucrări. Consolidarea cunoştinţelor şi deprinderilor se desfăşoară exclusiv pe baza folosirii celor mai noi şi avansate metode. Puşi în situaţia să lucreze permanent cu aceste metode ucenicii şi elevii capătă mai multă încredere în ei şi doresc să li se încredinţeze cît mai curînd locuri de muncă dotate cu cel mai modern utilaj.

Unui mare număr de ucenici şi elevi care prin activitatea lor din producţie au dovedit calităţi deosebite li s-au repartizat locuri de muncă independente, specifice meseriei în care s-au pregătit. În acest fel s-a procedat cu bune rezultate la Şcoala profesională a Depoului C.F.R. Iaşi şi la Şcoala profesională a Atelierelor Ilie Pintilie.

În această etapă este mai important decît oricînd să se realizeze un control eficient şi organizat al muncii practice a ucenicilor şi elevilor atît din partea şcolii cît şi din partea întreprinderii. Un asemenea control se poate efectua în bune condiţiuni prin mijlocirea caietelor de practică. De aceea, în multe locuri cadrele didactice şi cadrele din întreprinderi arată o atenţie deosebită alcătuirii judicioase a acestor caiete, cerînd elevilor să pună în evidenţă latura nouă a procesului tehnologic, să alcătuiască corect schiţele, să folosească o terminologie care să ţină seama de caracteristicile tehnologiei moderne. Totodată ei se interesează în ce măsură ştiu să aplice în producţie ucenicii şi elevii cunoştinţele teoretice de matematică, mecanică, tehnologie, desen tehnic etc.

Urmărind desfăşurarea practicii în producţie a ucenicilor şi elevilor care se află în pragul examenului de absolvire în legătură strînsă cu preocupările centrale de producţie ale colectivului în mijlocul căruia îşi fac practica, putem obţine rezultate corespunzătoare cerinţelor actuale ale pregătirii unor muncitori de înaltă calificare.

Ing. CONST. B. MOCANU
inspector şef metodist
Iaşi

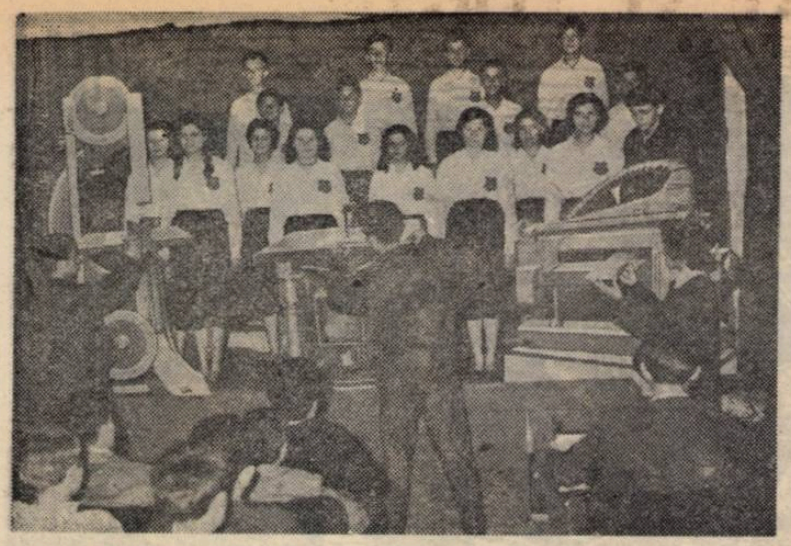

Brigada artistică de agitație a Școlii profesionale pentru industrializarea lemnului din Caransebeș, în timpul unui spectacol

Din activitatea organizațiilor sindicale

15 ani de activitate rodnică

Încă din anul 1947 scena a devenit pentru entuziaștii artiști amatori organizați în colectivul de teatru al Sindicatului învățămînt din orașul Roman un mijloc important de răspîndire a culturii în mase. Colectivul de teatru al Sindicatului a pus în scenă numeroase piese cu care a prezentat spectacole în orașul și raionul Roman și în unele centre industriale din regiunile Bacău și Iași. El a dobîndit locuri de frunte la fiecare concurs al formațiilor artistice de amatori și, în ultimii ani, la festivalele de teatru.

De curînd, la faza orășenească a celui de-al III-lea Festival bienal de teatru „I. L. Caragiale", formația de teatru a cadrelor didactice din Roman a prezentat piesa în patru acte „Din prea multă dragoste" de Kliment Tacev. Piesa abordează o problemă de actualitate și de mare răspundere atît pentru părinți cît și pentru educatori: grija și exigența pentru alegerea metodelor pedagogice menite să contribuie la educarea copiilor, viitorii constructori ai comunismului. O educație bazată pe sentimentalism dulceag, pe concesii și indulgență prost înțeleasă influențează negativ formarea viitorului cetățean și-l transformă într-un element nefolositor societății. Aceasta este, în linii mari, ideea care străbate piesa dramaturgului bulgar. Spectatorii au răsplătit cu aplauze strădania artiștilor amatori, care s-au prezentat în concurs cu o piesă bună și o realizare artistică meritorie.

O dată cu prezentarea acestui spectacol, formația de teatru a Sindicatului învățămînt din Roman a înscris în bilanțul ei de activitate cîteva cifre: 15 ani de rodnică existență, peste 25 de piese în repertoriu și o sută de spectacole în orașele și raioanele Roman, Bacău, Piatra Neamț, Tg. Neamț, Bicaz, Pașcani, Vaduri, Iași etc., spectacole la care au participat circa 40.000 de oameni. Printre piesele care figurează în repertoriul formației menționăm: „O noapte furtunoasă" și „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale, „Vinovați fără vină" de N. Ostrovski, „Trei generații" de Lucia Demetrius, „Filomena Marturano" de Eduardo de Filippo, „Nota zero la purtare" de Octavian Sava și Virgil Stoenescu, „Oameni care tac" de Al. Voitin etc. Din 1949 formația de teatru are ca regizor pe învățătorul Gheorghe Ungureanu, care este în același timp și actor în echipă. Alături de el, o contribuție de seamă la activitatea rodnică a echipei de teatru o aduce profesorul Aurel Crețu, care a pus în scenă de curînd piesa lui Al. Voitin „Oameni care tac". Printre cei mai consecvenți artiști amatori componenți ai formației de teatru se remarcă învățătorii și profesorii Natalia Botezatu, Ion Reteanu, Vasile Anastasiu, Vasile Bucur și Natașa Rusu.

Pentru faza raională a celui de-al III-lea festival bienal „I. L. Caragiale" echipa de teatru a cadrelor didactice din Roman s-a pregătit intens. În afara spectacolului prezentat la concurs a mai susținut trei spectacole pe diferite scene din Roman și un spectacol pentru colectiviștii din comuna Săbăoani. Pe șantierul de lucru al formației se găsesc încă două piese noi. Este vorba de piesa lui Paul Everac „Costache și viața interioară" și de cea a Luciei Demetrius „O întîmplare la tîrg" cu care se vor susține spectacole în comunele din raion.

Pe lîngă formația de teatru Comitetul sindicatului din Roman a inițiat și organizarea a trei brigăzi artistice de agitație care vor pregăti spectacole în scopul sprijinirii consolidării economice a tinerelor gospodării colective din comunele Horia, Trifești, Săbăoani.

N. BURCEA

Spectacole de artă păpușărească

Dacă în literatura și dramaturgia pentru copii fantasticul este întotdeauna binevenit, în teatrul de păpuși adresat copiilor el își găsește, fără îndoială, meleagul său firesc. Specificul scenei din teatrul de păpuși cere fantasticul, fără de care orice acțiune desfășurată în cadrul ei riscă să sune fals, neconvingător.

În preocuparea de a răspunde acestor cerințe teatrele noastre de păpuși au prezentat pînă acum numeroase dramatizări din folclor și din basme ale scriitorilor clasici, printre care și dramatizarea basmului „Punguța cu doi bani", care s-a bucurat de un deosebit succes pe scena Teatrului „Țăndărică". Dar pentru a pune teatrul de păpuși în slujba multiplelor sarcini legate de educația comunistă a copiilor nu ne putem mărgini, desigur, la abordarea eternei teme a luptei dintre bine și rău proprie poveștilor populare. Pedagogia noastră nouă ne pune în față o întreagă problematică legată strîns de educarea multilaterală a generației tinere. Toată această problematică poate fi, fără îndoială, cuprinsă în repertoriul teatrelor noastre de păpuși.

Se pune întrebarea: putem răspunde problematicii actuale păstrînd modalitatea artistică a fantasticului? Un număr însemnat de piese care se joacă în această stagiune pe scenele teatrelor noastre dau un răspuns afirmativ acestei întrebări, deși nu toate izbutesc în aceeași măsură.

Unele din aceste piese au la bază asemenea teme actuale ca autoservirea și munca gospodărească a copiilor în familie. Așa sînt „Poveste despre un băiat mic" de Al. Popovici, „Rochița cu figuri" de Viorica Filipoiu și „Vrăjitorul Oi" de L. Vepriţkaia, în traducerea lui L. Irimescu.

În desfășurarea acțiunii din „Poveste despre un băiat mic" sub al cărei titlu autorul specifică „întîmplare în două acte" — tema autoservirii este însă părăsită pe parcurs. În această poveste „Întîmplarea" propriu-zisă are de fapt scopul de a contribui la înlăturarea unor astfel de tendințe ale copiilor ca acelea de a folosi singuri, nesupraveghiați, obiectele provocatoare de incendii pe de o parte, și pe de altă parte de a le crea deprinderea de a se autoservi. Problemele acestea se leagă, desigur, foarte strîns, așa încît ambele ar fi putut fi atacate împreună cu mult succes. Autorul n-a izbutit însă. Pentru a izbuti ar fi fost neapărat nevoie ca ele să fie înlănțuite într-o singură întîmplare, într-o acțiune unitară, în cadrul căreia să se petreacă un fapt interesant și care să țină atenția copiilor încordată de la început pînă la sfîrșit. Nici intervenția povestitoarei în desfășurarea acțiunii n-ar fi fost, fără îndoială, inoportună, dacă această intervenție ar fi fost realizată mai inspirat, evitîndu-se accentele forțat moralizatoare, care se vădesc mai ales în final.

Piesa Vioricăi Filipoiu, „Rochița cu figuri", o considerăm o lucrare incontestabil izbutită. Așa cum anunță și autoarea în „Cuvîntul pentru regie", această piesă nu are decît două personaje. Primul este fetița, pe nume Luminița, poreclită la începutul acțiunii „Păidece" fiindcă nu pricepe de ce anume trebuie să-și îngrijească singură camera și pentru ce e nevoie să-și țină curate lucrurile; al doilea personaj este Mieunița, prietenă credincioasă a fetiței. Supărate foc din cauză că au fost mînjite cu zeamă de dude, figurinele desenate pe rochița Luminiței s-au hotărît să-și ia zborul împreună spre a-și făuri „o grădină a jivinelor curate", undeva departe de fata cea nepăsătoare. Iată un bun mijloc de realizare, pe calea fantasticului, a temei pe care se grefează întreaga piesă. Păcat însă că autoarea nu și-a utilizat din plin toată fantezia de care dă dovadă pentru a exploata la maximum această idee. De ce, în fond, să nu fi devenit și figurinele de pe rochia fetei adevărate personaje, în așa fel încît Păidece, pornind în căutarea lor și pătrunzînd în „grădina jivinelor curate", să treacă în conflictul cu ele printr-o serie de peripeții care să-i justifice mai mult transformarea într-o fată harnică decît simpla schimbare de proporții dintre ea și jivine, decît simpla intimidare a fetiței rămase pitică în fața figurinelor care au crescut, pe neașteptate, cît niște animale de circ? Dacă, de pildă, în piesa „Vrăjitorul Oi" transformarea Mașei apare convingătoare, aceasta se explică mai ales prin faptul că fata trece de-a lungul acțiunii prin felurite situații care o fac să se frămînte, să sufere și care o duc în cele din urmă la putința de a rosti „cuvintele bune omenești": „Ce bine am mai lucrat!", cuvinte menite să dezlege vraja datorită căreia fusese preîăcută, o vreme, din fetița Mașenka în purcelușa Maska. În „Vrăjitorul Oi" țelul educativ, acela de a combate atitudinile potrivnice muncii, capătă un conținut adînc deoarece aci li se dezvăluie copiilor sentimentele profund umane pe care i le deșteaptă omului munca: bucuria intensă de a lucra, satisfacția acțiunii împlinite.

Cealaltă comedie a Vioricăi Filipoiu, „Fetele din măr", comedie de proporții mai mari și care nu face parte din ciclul tematic mai sus menționat, dar este cuprinsă și ea în repertoriul teatrelor noastre de păpuși, constituie într-adevăr un basm. Din acțiunea acestei comedii se desprind multe momente pline de prospețime și spontaneitate copilărească de natură să fie pe placul celor mici. Fata din măr pleacă în căutarea lui Făt Frumos care trebuie să-i scape surioara de vierme. Întîlnește întîi un gîndac; acesta licărește în chip plăcut, dar înșală prin licărirea lui: nu este Făt Frumos, ci o insectă lacomă. Pe urmă întîlnește un păsăroi ce sclipește de multele culori cu care îi este vopsit trupul, dar înșală prin sclipirea lui: nu este decît o pasăre vicleană. În sfîrșit, îl întîlnește pe încul ghiduș Pompix care, deși nu este chipeș, ci dimpotrivă caraghios, este totuși Făt Frumos fiindcă aduce folos pomilor. Și Pompix o scapă la vreme pe surioara Fetei din măr de viermele dușman. Cît de bine ar fi fost dacă această acțiune centrală ar fi rămas singurul episod din piesă! Dar, furată de data aceasta prea mult de imaginație, autoarea a complicat conținutul de idei, făcîndu-l, mai ales pentru preșcolari, aproape inaccesibil.

Ideea educativă desprinsă din acțiunea centrală a acestei piese poate să fie cuprinsă într-un dicton care ar suna cam în felul acesta: „Nu e frumos ce e lucios, ci ce este de folos". Aș avea însă de obiectat aci că însușirea de a fi folositor, de a sări în ajutorul celor din jur, de a poseda în sfîrșit o frumusețe interioară nu vine în contradicție cu frumusețea exterioară, ba mai mult, se reflectă adesea în ea. Eroii pozitivi din basm, reprezentînd, după cum se știe, puterea binelui, sînt întotdeauna frumoși. Atunci de ce Pompix să apară ca un caraghios, care provoacă mirarea Fetei din măr în clipa cînd află că el ar fi adevăratul Făt Frumos? Mult mai firesc și deci mult mai eficace din punct de vedere educativ ar fi ca el să trezească admirația copiilor în loc să le stîrnească hazul. Deosebirea dintre Pompix și pretinșii feți frumoși apăruți din întîmplare în calea Fetei din măr ar trebui să fie egală cu deosebirea dintre falsa și reala frumusețe, dintre lustruiala de suprafață și strălucirea pe care o dă un conținut valoros. „Nu tot ce e lucios este într-adevăr frumos", ar trebui să fie ideea pe care să o desprindă copiii din acest episod, idee menită să contribuie la formarea noțiunii de estetic în mintea copiilor.

Cele cîteva referiri făcute în acest articol urmăresc să demonstreze că utilizarea fantasticului ca modalitate artistică în piesele scrise pentru teatrele noastre de păpuși marchează, în ciuda scăderilor încă existente, o linie vizibil ascendentă pe calea abordării unor teme educative actuale prin mijloacele cele mai proprii, cele mai atractive ale genului. Ele deschid perspectiva realizării pe viitor a cît mai multe spectacole de artă păpușărească, care, folosindu-se de modalitățile fantasticului, să capete un conținut profund nou, realist-socialist, menit să contribuie efectiv la educarea copiilor noștri în spiritul eticii comuniste.

TIA MUREȘ
candidat în științe pedagogice

Răspuns la întrebări

Majorarea de 10% pentru îndrumarea practicii pedagogice a studenților și elevilor de la școlile și institutele pedagogice de învățători se acordă și directorilor sau directorilor adjuncți care îndeplinesc această activitate la școlile de 8 ani și medii?

După normele în vigoare, de majorarea de 10% pentru îndrumarea practicii pedagogice a studenților și elevilor de la școlile și institutele pedagogice de învățători beneficiază și directorii sau directorii adjuncți din școlile de 8 ani și medii care îndrumă practica pedagogică. Majorarea se acordă numai pentru perioada de îndrumare efectivă a practicii pedagogice începînd cu anul școlar 1961—1962.

★

Cum se determină drepturile bănești pe timpul concediului de odihnă al cadrelor didactice?

Pe timpul concediului de odihnă personalul didactic primește îndemnizație de concediu calculată prin media cîștigului pe ultimele 12 luni (H.C.M. nr 186/1951).

Pentru cadrele didactice numite pentru prima oară în învățămînt, media cîștigului se calculează pentru cele 10 luni lucrate de la începutul anului școlar.

O pasionantă partidă de șah între campionii claselor a V-a și a VI-a ai Școlii medii „Mihail Sadoveanu" din Capitală

De peste hotare

Dezvoltarea învăţămîntului în R. S. Cehoslovacă

Dezvoltarea învăţămîntului în R. S. Cehoslovacă cunoaşte amploarea specifică ţărilor socialiste. Grija statului de a crea condiţii pentru ca învăţămîntul de toate gradele să pregătească cadre corespunzătoare se traduce prin înscrierea în buget a unor sume ce cresc an de an. În republică există peste 12.580 de şcoli de cultură generală, în care învaţă peste două milioane de persoane, ceea ce reprezintă un progres substanţial faţă de anii antebelici. În întreaga republică există 50 de instituţii de învăţămînt superior, care cuprind aproximativ 80.000 de studenţi, adică de patru ori mai mulţi studenţi decît în Cehoslovacia din anii regimului burghez.

Îngrijindu-se de ridicarea nivelului cultural şi a pregătirii profesionale corespunzătoare epocii socialiste, statul cehoslovac are grijă ca în toate regiunile ţării — în special în cele rămase în urmă pe vremea burgheziei — să fie construite numeroase şcoli, astfel încît să se satisfacă cerinţele actuale. Să amintim, de pildă, că pentru perioada celui de-al treilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naţionale cehoslovace (1961—1965) este prevăzută construirea a 17.500 săli de clasă, din care 10.000 numai în Slovacia. Însemnătatea acestor construcţii poate fi mai lesne apreciată dacă se ţine seama că în 1965 fiecare al doilea elev va învăţa într-o şcoală nouă.

O atenţie deosebită se acordă şcolilor profesionale, care pregătesc cadrele necesare economiei naţionale în plin avînt. În Cehoslovacia învăţămîntul fără întreruperea activităţii în producţie devine tot mai răspîndit. În anul 1961 au urmat instituţiile de învăţămînt mediu şi superior fără a-şi întrerupe munca în producţie peste 146.500 de tineri. Sute de mii de oameni ai muncii îşi ridică calificarea şi nivelul de cultură generală nemijlocit în cadrul uzinelor. De pildă, la cea mai mare întreprindere constructoare de maşini din Cehoslovacia „C.K.D.-PRAGA", 11.000 de muncitori studiază chiar în întreprindere. Principala formă de învăţămînt o constituie aici cursurile pentru ridicarea calificării. Întreprinderea are o şcoală tehnică de doi ani şi o şcoală medie de cultură generală. Se prevede ca în viitorul apropiat să se deschidă pe lîngă uzină un institut de învăţămînt tehnic superior. De asemenea, pe lîngă hidrocentrala electrică din Opatovice, se construieşte una din cele mai mari şcoli profesionale din Cehoslovacia, care va pregăti cadre de energeticieni. Peste 500 de elevi se vor califica aici pentru a lucra la marile centrale electrice, la reţelele de distribuire. Tot aici vor fi pregătite cadrele de energeticieni pentru cooperativele agricole unice. Elevii, care vor fi instruiţi de energeticieni cu experienţă, vor avea posibilitatea să facă practică într-una din cele mai moderne centrale electrice. Şcoala profesională din Opatovice va începe să funcţioneze încă în anul curent.

Realizărilor pe tărîmul învăţămîntului de cultură generală şi al celui profesional li se adaugă cele pe tărîmul învăţămîntului superior. Creşterea numărului studenţilor a cunoscut un ritm impresionant. Statul socialist cehoslovac se preocupă permanent de crearea celor mai bune condiţii de învăţătură pentru studenţi. În anul 1964 la Ostrava-Porube va începe construirea unuia din cele mai mari oraşele studenţeşti din R. S. Cehoslovacă. Imensul complex va cuprinde patru facultăţi ale Şcolii superioare de mine, facultăţi de metalurgie, de construcţii de maşini, de electrotehnică, de medicină, laboratoare, un cămin pentru 8000 de studenţi. Diferite instalaţii şi construcţii sportive — un stadion pentru 15.000 de spectatori, cîteva săli de sport, bazine etc. — vor constitui, de asemenea, o parte integrantă a oraşelului studenţesc.

Ca în toate statele socialiste, de o deosebită stimă se bucură în Cehoslovacia profesorii şi învăţătorii, a căror activitate este înconjurată de preţuirea întregului popor. În fiecare an, la sfîrşitul lunii martie, în R. S. Cehoslovacă se sărbătoreşte „Ziua învăţătorului".

Traducînd în viaţă Hotărîrea C.C. al P.C. din Cehoslovacia din aprilie 1959 cu privire la legătura strînsă a şcolii cu viaţa şi la dezvoltarea educaţiei şi culturii, învăţămîntul cehoslovac a făcut progrese remarcabile. Succesele obţinute în domeniul învăţămîntului de către poporul cehoslovac se încadrează în vasta construcţie socialistă, înfăptuită cu succes de întregul popor.

Z. F.

Prof. Paul Constantinescu: *Muncă patriotică*

O nouă expoziţie de lucrări plastice

Prezentînd în expoziţia deschisă recent la Clubul sindicatelor din învăţămînt din Capitală aproape 80 de lucrări realizate în ultimii ani de prof. Paul Constantinescu, cercul de artă plastică „Ion Andreescu" continuă o activitate laborioasă de stimulare a creaţiei artistice a profesorilor. De data aceasta în problematica extrem de variată a lucrărilor expuse apar teme din realitatea zilelor noastre, absente la expoziţiile anterioare. Astfel de teme cuprind, de exemplu, lucrările intitulate „Munca patriotică", „Presa nouă", „Şantier", „Ciocanul mecanic", în care pictorul reliefează pasiunea cu care muncesc oamenii muncii din patria noastră. Numeroase lucrări din expoziţie înfăţişează scene sportive. Realizate în linogravură colorată, ele rezolvă probleme compoziţionale dificile, sugerînd efortul în mişcare, concentrarea interioară generată de jocul sportiv, de lupta pentru victorie.

Lucrările realizate în tehnica uleiului, a temperei vădesc sobrietate. Verdele profund îmbinat cu roşu închis şi negru pur dau tablourilor „Peisaj din Tulgheş", „Înainte de furtună", „Peisaj din Sălişte" o tonalitate gravă. Aceste lucrări contrastează cu peisajele „Valea Teleajenului", „Peisaj cu fabrică la Herculane", „Peisaj la Bran", caracterizate prin luminozitate.

Semnificativă pentru diapazonul artistic al pictorului este gama de mijloace pe care le stăpîneşte cu multă siguranţă: ulei, tempera, gravură. Cele mai reuşite lucrări credem însă că rămîn cele în linogravură, xilogravură, gravură cu acul. Este interesantă şi bine venită ideea organizatorilor de a prezenta şi mijloacele prin care pictorul îşi realizează gravurile.

Interesul manifestat de vizitatori pentru expoziţie certifică drumul ascendent pe care se află activitatea membrilor cercului de artă plastică de pe lîngă club şi impune totodată profesorilor pictori o tot mai accentuată exigenţă în munca de creaţie artistică.

C. RĂDOI

ŞTIRI

Mobilizaţi de organizaţia U.T.M. şi îndrumaţi de cadrele didactice zeci de elevi de la Şcoala de 8 ani din comuna Ghimeş, raionul Moineşti, au participat de curînd la lucrările de împădurire făcute în raza ocolului silvic Agas, regiunea Bacău. Îndrumaţi de organele silvice elevii au adus o contribuţie serioasă la lucrările executate. Împreună cu tinerii din satele comunei Ghimeş, elevii au împădurit o suprafaţă de 3 ha plantaţii integrale cu 13.500 puieţi.

Ştefan Hanter
Moineşti

★

Cadrele didactice de la Şcoala profesională specială nr. 15 din Reghin desfăşoară o bogată activitate cultural-educativă. În decursul ultimilor doi ani artiştii amatori din această şcoală au prezentat 28 de programe culturale în oraş şi în comunele raionului. Pe lîngă corul şcolii, care a susţinut numeroase concerte, cercul dramatic desfăşoară o activitate tot atît de susţinută. Piesa de teatru „Logodnă furtunoasă", prezentată de acest cerc în multe comune din raion s-a bucurat de mult succes. Repertoriul cercului dramatic s-a îmbogăţit recent cu o nouă piesă de teatru, „Neamurile" de Teofil Buşecan.

Bucurîndu-se de sprijinul organizaţiei de bază, al direcţiei şcolii şi al comitetului sindical, componenţii cercului dramatic al Şcolii profesionale speciale nr. 15 din Reghin vor continua şi pe viitor această activitate frumoasă, pusă în slujba oamenilor muncii de la oraşe şi sate.

Titus Suteu
Reghin

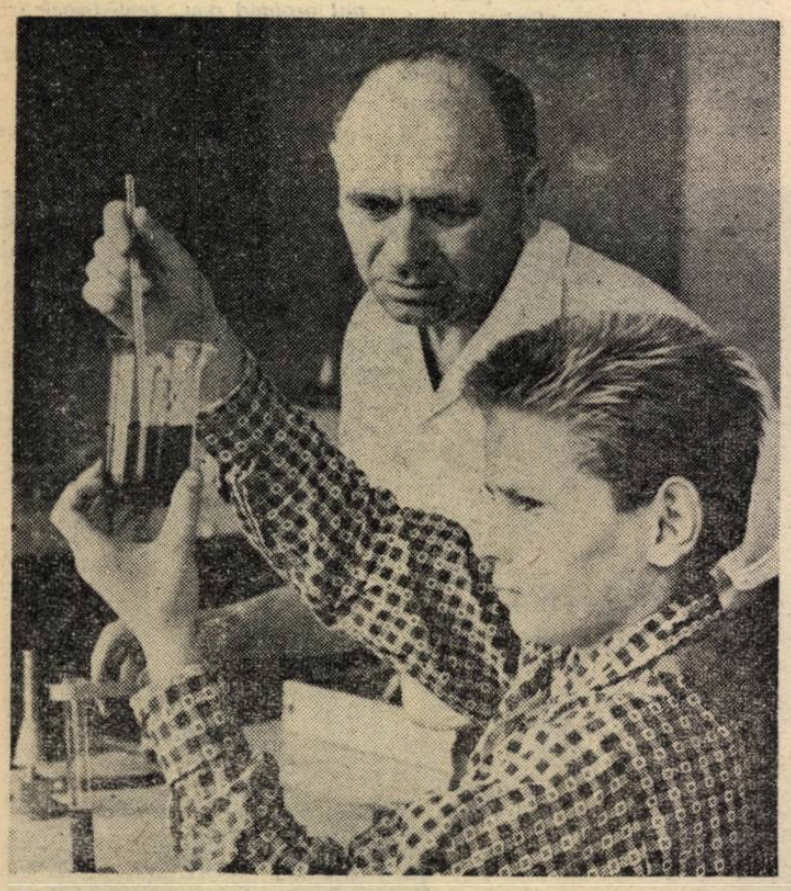

Experienţă practică într-unul din laboratoarele Şcolii medii experimentale din Kbely, Republica Socialistă Cehoslovacă

Filme didactice

De curînd a fost terminat filmul didactic „Centrale termoelectrice", realizat de Studioul „Al. Sahia" la comanda Ministerului Învăţămîntului şi Culturii.

Filmul prezintă în imagini înfăţişînd centralele electrice de la Doiceşti, Borzeşti etc., ca şi prin desene animate, procesul de transformare a diferitelor feluri de energie în energie electrică. În prima parte filmul face o clasificare a centralelor electrice după felul energiei transformate şi anume — termocentrale, hidrocentrale, atomocentrale şi centrale eoliene. În partea a doua sînt înfăţişate părţi componente ale unei termocentrale şi întregul şir de transformări de energie produse într-o termocentrală care foloseşte ca materie primă cărbunele şi apa.

Filmul poate fi folosit în predarea fizicii, la capitolele „Centrale electrice şi electrificarea ţării" (clasa a VII-a) şi „Generatoare, motoare, transformatoare — Electrificare". (clasa a X-a).

Întrucît filmul durează cca. 19 minute el poate fi utilizat atît în lecţiile de transmitere a noi cunoştinţe, cît şi la lecţiile de recapitulare şi sistematizare a cunoştinţelor despre centralele electrice.

VICTORIA GHEORGHIU

CONCURS

Institutul pedagogic de 3 ani din Galaţi anunţă ocuparea prin concurs a unui post de conferenţiar la Facultatea de matematică, disciplina calcul diferenţial şi integral, funcţii de variabilă reală şi complexă, poziţia II/2.

Cererile de înscriere se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunţ la secretariatul Institutului pedagogic de 3 ani din Galaţi, str. Dobrogeanu Gherea nr. 27, însoţite de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar; lucrările ştiinţifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia (întreprinderea) în care acesta îşi are funcţia de bază; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat; autobiografie.

Concursul se va desfăşura în localul institutului din Galaţi, str. Dobrogeanu Gherea nr. 27.

Data desfăşurării concursului se va anunţa ulterior.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 661 — vineri 18 mai 1962 — 8 pagini 25 bani

HOTĂRÎREA
Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol

Indeplinirea sarcinilor construcției socialiste la sate, consolidarea economico-organizatorică și dezvoltarea unităților agricole socialiste, sporirea continuă a producției agricole, cer o permanentă creștere a numărului de specialiști și a nivelului de pregătire a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor agricoli.

Prin grija permanentă a partidului și guvernului, în ultimii 15 ani au fost pregătiți pentru agricultură peste 100.000 muncitori calificați în școli profesionale și prin alte forme de pregătire, peste 25.000 de tehnicieni și peste 14.000 de specialiști cu pregătire superioară. În prezent, în școlile și în institutele agronomice învață circa 50.000 de elevi și studenți.

Un important mijloc de ridicare a nivelului de pregătire agricolă a maselor țărănești l-a constituit învățămîntul agrozootehnic de masă, care în anul școlar 1961—1962 a cuprins peste 570.000 de țărani. Începînd din anul școlar 1958—1959 s-au introdus în planul de învățămînt al școlii de 7 ani de la sate predarea unui curs de cunoștințe agricole, eșalonat pe trei ani și efectuarea de lucrări practice în agricultură.

Inginerii, tehnicienii și ceilalți specialiști pregătiți în sistemul învățămîntului agricol aduc o contribuție însemnată la rezolvarea sarcinilor mari ale agriculturii.

Rezultatele obținute în învățămîntul agricol nu sînt însă la nivelul cerințelor actuale, pregătirea cadrelor necesare agriculturii făcîndu-se cu numeroase lipsuri. Ministerul Agriculturii nu a avut o concepție și o perspectivă clară asupra numărului, profilului și pregătirii cadrelor necesare agriculturii socialiste. Cu toate că ritmul de dotare a agriculturii cu tractoare și utilaje mecanice era cunoscut, școlarizarea mecanicilor agricoli nu s-a făcut în număr corespunzător. Pentru a se înlătura consecințele acestei lipse de prevedere au fost pregătiți prin cursuri scurte tractoriști cărora nu li s-au putut da suficiente cunoștințe tehnice, încît ei să poată asigura buna întreținere și folosire a tractoarelor.

Numărul de ingineri, medici veterinari, precum și de specialiști cu pregătire medie este, de asemenea, insuficient.

În sistemul învățămîntului agricol s-au aplicat, în mod mecanic, tipuri de școli similare celor din industrie. Au fost înființate școli profesionale de ucenici cu durata de 3 ani pentru agricultori, crescători de animale, deși în aceste meserii lucrează milioane de oameni care obțin rezultate remarcabile fără să aibă nevoie de pregătire școlară specială. Au fost organizate școli de maiștri (care primesc absolvenți ai școlilor profesionale) pentru pregătirea în specialitățile agricultură, horticultură deși aceste specialități, avînd o tehnicitate mai puțin pronunțată, nu cer o formă de școlarizare atît de lungă și de costisitoare.

Pentru unele cadre de specialiști au fost stabilite profile prea înguste, care nu corespund pe deplin cerințelor agriculturii socialiste. Au fost pregătiți ingineri și maiștri zootehnicieni specializați numai în alimentația, îngrijirea și selecția animalelor, iar de apărarea sănătății, de prevenirea și combaterea bolilor la animale se ocupau numai medicii și tehnicienii veterinari.

Sănătatea animalelor, condiție esențială pentru sporirea efectivelor și mărirea producției animale, este la rîndul ei condiționată de alimentația și de buna îngrijire a lor. De aceea, acest complex unitar de probleme trebuie să intre în atribuțiile și răspunderea unui singur specialist.

În condițiile actuale ale agriculturii nu corespunde nici profilul inginerilor și tehnicienilor hidroamelioratori, în sarcina cărora a fost dată atît construcția sistemelor de îmbunătățiri funciare, cît și exploatarea terenurilor irigate. Experiența de pînă acum arată că trebuie pregătiți ingineri și tehnicieni pentru proiectarea, construirea și întreținerea sistemelor hidrotehnice din agricultură, iar exploatarea suprafețelor irigate să revină cadrelor specializate în agrotehnică, inginerilor și tehnicienilor agronomi.

O lipsă esențială a actualului sistem de învățămînt agricol este insuficienta sa legătură cu practica și cu experiența înaintată din marile unități de producție ale agriculturii socialiste.

Deși prin hotărîrea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și a Consiliului de Miniștri din 1955 s-a stabilit ca școlile profesionale de mecanici agricoli să se înființeze pe lîngă stațiunile de mașini și tractoare și pe lîngă gospodăriile agricole de stat, pentru a se asigura elevilor legătura nemijlocită cu practica efectivă în producție, în numeroase cazuri această hotărîre nu a fost aplicată, înființîndu-se școli în afara unităților de producție.

Practica în producție a elevilor și a studenților nu a fost organizată astfel încît să cuprindă toate fazele producției agricole care se succed în cursul unui an. Din această cauză, în pregătirea lor rămîn cu serioase goluri. Deseori activitatea practică se desfășoară pe terenuri școlare, în ferme didactice mici. Ca urmare, tinerii nu cunosc condițiile reale din unitățile productive dezvoltate, experiența în producție a

(Continuare în pag. 2-a)

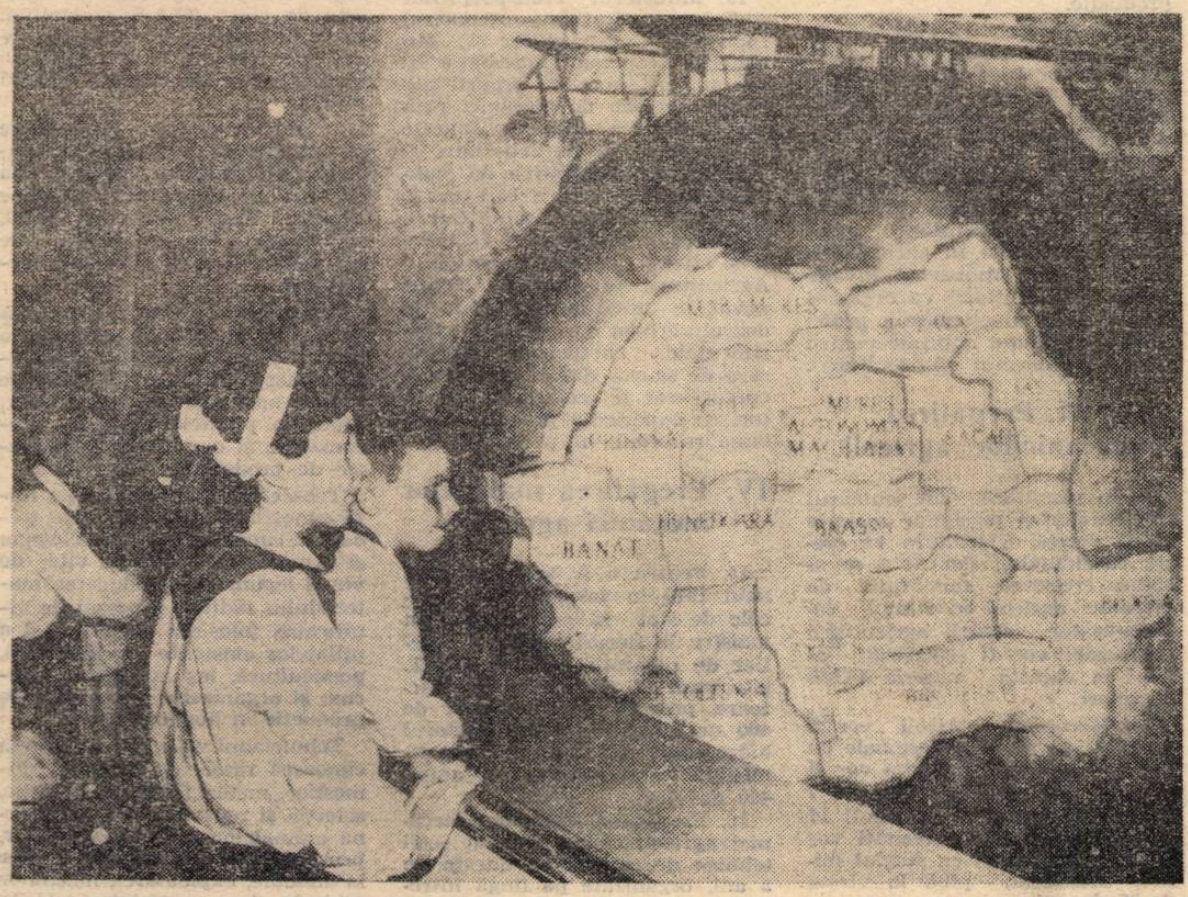

Zeci și sute de pionieri și elevi vizitează zilnic expoziția „Victoria socialismului în agricultură" din Capitală.

Expoziție închinată agriculturii

De curînd, la Școala medie nr. 1 din Caracal s-a deschis o expoziție închinată încheierii colectivizării agriculturii în patria noastră. Expoziția, care a fost amenajată de membrii comisiei metodice a profesorilor de științe sociale din școală, cuprinde materiale ce ilustrează realizările agriculturii noastre socialiste, imagini din munca entuziastă a țăranilor colectiviști, imagini ale construcțiilor noi ridicate prin grija partidului în satele patriei.

Din prima zi a deschiderii sale expoziția a fost vizitată de numeroși elevi, profesori și locuitori ai orașului.

I. ZAMFIRESCU
Caracal

Toate eforturile pentru încheierea cu succes a anului școlar

Sîntem în ultima etapă a anului școlar, etapă de concentrare a forțelor pentru o eficiență maximă a lecțiilor de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor, pentru reușita tuturor acțiunilor organizate în vederea încheierii cursurilor.

Atenția cadrelor didactice se îndreaptă spre o cît mai judicioasă și folositoare revedere a materiei, spre organizarea activităților practice continue, spre pregătirea elevilor în vederea examenelor de promovare, absolvire, admitere și maturitate. De aceea, conform recentului ordin al ministrului Învățămîntului și Culturii, în școlile de cultură generală, profesionale, tehnice, pedagogice și de artă s-au suspendat activitatea cercurilor de elevi, concursurile cultural-artistice și sportive, reuniunile și simpozioanele, seratele literare, artistice și științifice ca și oricare alte activități care i-ar putea supraîncărca pe elevi. Așa dar, în perioada care urmează accentul va cădea pe munca la clasă, pe organizarea studiului individual al elevilor, pentru înlăturarea rămînerilor în urmă și pentru a spori succesele la învățătură.

O grijă deosebită trebuie acordată alegerii subiectelor de sinteză — căci, precum se știe, recapitularea nu înseamnă o parcurgere de la A la Z a materiei studiate în zeci de ore pe toată întinderea anului școlar. În paginile gazetei noastre rezervate recapitulării, cadre didactice din diferite școli sugerează o serie de asemenea subiecte la diverse discipline. Desigur, fiecare profesor a chibzuit la felul cum va organiza recapitularea. Un lucru însă se cere subliniat: răspunderea mare pe care o au profesorii în asigurarea recapitulării judicioase a materiei, care trebuie să se bazeze pe subiecte bine gîndite, bine alese, cuprinzătoare, care să solicite gîndirea logica elevilor, capacitatea de a aplica în viață cunoștințele căpătate în clasă. Toate acestea presupun din partea profesorului o muncă atentă, de calitate.

Un aport considerabil în această direcție îl pot aduce comisiile metodice de specialitate. În această perioadă eforturile lor se vor îndrepta mai mult spre ajutorarea pedagogilor în organizarea recapitulării. Totodată, comisiile metodice sînt chemate să-și dea sprijinul în recomandarea bibliografiei care să vină în ajutorul profesorilor pentru gruparea mai lesnicioasă a materialului și pentru aducerea la zi a problemelor. Doar viața nu stă pe loc. Iată, bunăoară, cîte documente de importanță istorică au venit să se adauge în ultimul timp celor existente numai în domeniul desăvîrșirii construcției socialismului în patria noastră: documentele sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale, hotărîrile partidului și guvernului cu privire la redistribuirea cadrelor de specialiști în agricultură și cu privire la dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol.

Dar munca de consolidare și sistematizare a cunoștințelor nu este legată numai de predare. Studiul individual al elevului își

(Continuare în pag. 5-a)

HOTĂRÎREA
Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi a Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne privind dezvoltarea şi îmbunătăţirea învăţămîntului agricol

(Urmare din pag. 1-a)

marilor gospodării fruntaşe, nu sînt pregătiţi pentru a răspunde cu succes cerinţelor agriculturii socialiste.

Durata de 5 ani şi jumătate, stabilită pentru învăţămîntul superior agricol, este prea mare, ea poate fi redusă la 5 ani, printr-o mai judicioasă folosire a timpului de şcolarizare.

În planurile şi în programele de învăţămînt se dă o dezvoltare disproporţionată disciplinelor şi temelor teoretice, în detrimentul cunoştinţelor necesare specialistului în producţie. Conducerea Ministerului Agriculturii a lăsat elaborarea acestor documente hotărîtoare pentru conţinutul învăţămîntului, numai pe seama aparatului ministerului, care nu a făcut faţă acestei sarcini.

Lecţiile şi cursurile predate în învăţămîntul agricol reflectă slab cuceririle ştiinţei şi ale tehnicii moderne, metodele cele mai noi de sporire a producţiei, măsurile tehnico-organizatorice care asigură maximum de efecienţă economică. Multe cadre didactice nu cunosc progresele din agricultură şi nevoile gospodăriilor socialiste mari.

Pentru îmbunătăţirea radicală a sistemului de organizare şi a conţinutului învăţămîntului agricol de toate gradele, pentru legarea lui mai strînsă cu practica agriculturii socialiste, în lumina noilor sarcini ce stau în faţa agriculturii ca urmare a încheierii procesului de colectivizare,

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÎN ŞI CONSILIUL DE MINIŞTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

HOTĂRĂSC:

I. Învăţămîntul agrozootehnic de masă pentru ţărănimea muncitoare

1. Pentru ridicarea nivelului de cunoştinţe agrozootehnice al ţăranilor colectivişti şi al muncitorilor agricoli permanenţi din gospodăriile agricole de stat şi din staţiunile de maşini şi tractoare, sfaturile populare regionale şi raionale vor organiza cursuri agrozootehnice de masă cu durata de 3 ani, la care vor fi înscrişi ţărani muncitori pînă la vîrsta de 40—45 de ani.

Cursurile se vor desfăşura anual timp de 3—4 luni, în perioada de iarnă, cînd activitatea de producţie este mai redusă şi vor consta din 2—3 expuneri pe săptămînă urmate de discuţii şi demonstraţii practice. La încheierea anilor I şi II se vor ţine seminarii recapitulative, iar la încheierea anului III se va da un examen, pe baza căruia absolvenţii vor primi dovezi de promovare a cursului.

2. Lectorii cursurilor vor fi recrutaţi din rîndul specialiştilor din unităţile agricole de producţie — ingineri, medici veterinari, tehnicieni agricoli şi alte cadre de specialitate.

3. Consiliul Superior al Agriculturii va elabora, pînă la 1 iunie 1962, programe analitice diferenţiate (cultura plantelor de cîmp, legumicultură, zootehnie) care să asigure cursanţilor, pe parcursul celor trei ani de studiu, un sistem închegat de cunoştinţe necesare activităţii de producţie.

Pe baza programelor vor fi elaborate manuale care vor servi la predarea şi însuşirea cursurilor ; acestea vor fi redactate într-un limbaj accesibil, iar conţinutul lor va fi legat de problemele producţiei agricole.

În predarea cursurilor, lectorii vor adapta conţinutul manualului la condiţiile concrete ale localităţii respective (natura solului, clima şi altele) şi îl vor completa cu numeroase exemple cunoscute de ţărani din propria lor experienţă de producţie.

4. Pentru ţăranii colectivişti care nu vor putea fi cuprinşi în cursurile agrozootehnice de masă cu durata de 3 ani se vor organiza în continuare, în cadrul căminelor culturale, cicluri de conferinţe agrozootehnice.

II. Predarea obiectului „Agricultura" în şcoala de cultură generală de 8 ani din mediul sătesc

5. În şcolile de cultură generală de 8 ani din mediul sătesc, în clasele V—VIII, se va preda obiectul „Agricultura", în cadrul căruia elevii vor primi cunoştinţe despre sol şi agrotehnică, îngrăşăminte şi folosirea lor raţională, cultura cerealelor, horticultură, protecţia plantelor, creşterea animalelor, cunoştinţe despre maşinile agricole şi organizarea producţiei agricole. Predarea cursului va fi îmbinată organic cu munca practică a elevilor, care se va desfăşura în producţie în G.A.C. sau G.A.S. din localitate. În acest scop se va prevedea în planul de învăţămînt un timp sporit pentru aceste activităţi.

Practica se va organiza astfel ca elevii să participe în mod sistematic la toate activităţile ce constituie procesul muncii în agricultură.

Examenul de absolvire a şcolii de cultură generală de 8 ani din mediul sătesc va cuprinde şi obiectul „Agricultura".

6. Programele şi manualele necesare predării acestei discipline, pe fiecare clasă, vor fi elaborate astfel ca, pe parcursul celor patru ani de studii, elevii să capete un sistem unitar de cunoştinţe fundamentale din domeniul producţiei agricole.

7. Pentru predarea obiectului „Agricultura", acolo unde este posibil, vor fi atraşi profesori din învăţămîntul agricol, specialişti de la staţiunile experimentale şi din unităţile agricole de producţie.

8. În vederea pregătirii de profesori care să predea „Agricultura" vor fi revăzute şi îmbunătăţite planurile şi programele facultăţilor de ştiinţe naturale din universităţi şi institute pedagogice de 3 ani astfel ca studenţii să-şi însuşească cunoştinţele necesare despre producţia agricolă şi să efectueze o perioadă de practică în agricultură. De asemenea, Ministerul Învăţămîntului şi Culturii va organiza cursuri de perfecţionare a profesorilor de ştiinţe naturale pentru a preda obiectul „Agricultura".

III. Pregătirea mecanicilor agricoli

9. În următorii ani, numărul tractoarelor şi maşinilor cu care va fi dotată agricultura va creşte considerabil. Pentru a se asigura creşterea numărului de mecanici agricoli în ritmul corespunzător dotării agriculturii cu maşini vor fi şcolarizaţi anual în această meserie 15.000 de tineri.

10. Mecanicii agricoli vor fi pregătiţi în şcoli profesionale cu durata de 3 ani, în care vor fi primiţi absolvenţi ai şcolii de 7 (8) ani în vîrstă de cel mult 17 ani; în funcţie de necesităţi vor fi primiţi şi tineri cu stagiul militar satisfăcut, pînă la vîrsta de 25 de ani.

Şcolile profesionale de mecanici agricoli vor fi organizate pe lîngă S.M.T., uzine de reparaţii pentru utilaj agricol, gospodării agricole de stat. Directorii acestor unităţi vor răspunde de organizarea şi de funcţionarea în bune condiţii a învăţămîntului.

Elevii vor fi recrutaţi din zona de activitate a unităţii agricole care tutelează şcoala.

Instruirea practică a elevilor, pentru care va fi afectat 2/3 din timpul de şcolarizare, se va face pe maşinile şi în atelierele de reparaţii ale unităţii agricole tutelare. Planul de învăţămînt va fi astfel întocmit încît în perioada lucrărilor agricole, elevii din anii II şi III să muncească efectiv în producţie, conducînd tractoare sub supravegherea mecanicilor şi a personalului de specialitate al unităţii pe lîngă care funcţionează şcoala.

11. În cazul cînd în şcolile organizate pe lîngă unităţile agricole de producţie nu va putea fi cuprins întregul efectiv de elevi necesari anual, se vor înfiinţa şi unele centre şcolare în zonele cele mai importante pentru agricultură, unde nevoile de mecanici agricoli sînt mai mari. Elevii vor fi recrutaţi din regiunile în care vor fi repartizaţi după terminarea studiilor. Aceste centre şcolare vor fi dotate cu tractoare şi cu alte maşini necesare însuşirii meseriei. Pe lîngă centrul şcolar va fi înfiinţat un atelier de reparaţii în care se va face instruirea practică a elevilor, prin executarea de către ei a unor lucrări pentru unităţile agricole din apropiere. Munca practică în producţie a elevilor din anii II şi III va fi organizată de preferinţă în acele S.M.T., uzine de reparaţii pentru utilaj agricol sau G.A.S. în care elevii vor fi repartizaţi după absolvirea cursurilor.

12. Absolvenţii şcolilor profesionale de mecanici agricoli vor trebui să cunoască caracteristicile tehnice şi modul de funcţionare a tractoarelor, motoarelor, maşinilor şi instalaţiilor agricole, să facă îngrijirile tehnice şi să execute toate categoriile de reparaţii ale acestora; să aibă cunoştinţe despre agrotehnica principalelor plante agricole; să ştie să execute, cu ajutorul maşinilor toate lucrările mecanizate din agricultură.

13. Ministerul Transporturilor şi Telecomunicaţiilor, Ministerul Industriei Construcţiilor şi Ministerul Economiei Forestiere îşi vor pregăti în şcoli proprii numărul necesar de mecanici pentru deservirea utilajelor folosite în domeniul lor de activitate.

14. Pentru pregătirea de muncitori în alte meserii care cer o anumită specializare (vinificatori, pepinierişti, însămînţări artificiale şi altele) Consiliul Superior al Agriculturii va organiza, după nevoi, în unităţile de producţie dezvoltate sau în staţiuni experimentale, cursuri de specializare de scurtă durată. La aceste cursuri vor fi şcolarizaţi muncitori cu experienţă practică şi cu bune rezultate în producţie.

IV. Pregătirea maiştrilor mecanici agricoli

15. Pentru a se asigura ca în anul 1970 în gospodăriile agricole de stat să existe cîte un maistru la fiecare secţie şi atelier de reparaţii, iar în S.M.T. cîte unul la fiecare 50 de tractoare, precum şi un număr de 400 de maiştri pentru sectorul hidrotehnic şi staţiunile experimentale, vor fi şcolarizaţi anual 490 de elevi.

16. Pregătirea maiştrilor mecanici agricoli se va face în şcoli tehnice de maiştri cu durata de 3 ani, organizate pe lîngă întreprinderile Ministerului Metalurgiei şi Construcţiilor de Maşini, precum şi pe lîngă uzine de reparaţii pentru utilaj agricol. În aceste şcoli vor fi admişi, pe bază de examen, absolvenţi ai şcolilor profesionale de mecanici agricoli, recomandaţi de S.M.T., G.A.S. şi uzine de reparaţii, dintre mecanicii cei mai capabili, buni organizatori, cu o practică în această meserie de cel puţin 3 ani. Cei recomandaţi vor trebui să aibă vîrsta de 23—30 de ani şi să fi satisfăcut serviciul militar.

17. Maistrul mecanic este ajutorul inginerului în organizarea, îndrumarea şi controlul executării lucrărilor de întreţinere şi reparare a tractoarelor şi a maşinilor agricole, precum şi a instalaţiilor de mecanizare şi electrificare a proceselor de producţie din agricultură. El răspunde de buna funcţionare a utilajului mecanic în timpul efectuării muncilor agricole. Pentru a-şi îndeplini sarcinile, maistrul mecanic trebuie să cunoască toate tipurile de maşini, de tractoare şi de instalaţii folosite în agricultură, tehnologia exploatării, întreţinerii şi reparării lor.

18. Practica în producţie a elevilor, care va ocupa jumătate din timpul de şcolarizare, va fi organizată în parte în atelierele de reparaţii şi întreţinere ale întreprinderii care tutelează şcoala şi în parte în unităţile agricole în care elevii vor fi repartizaţi după absolvirea cursurilor. În timpul practicii, elevii vor participa nemijlocit, sub îndrumarea unor maiştri pricepuţi, la organizarea şi la conducerea lucrărilor de reparaţii.

V. Pregătirea tehnicienilor agronomi horticultori şi veterinari

19. Pentru anul 1970 se prevede să existe :

— în gospodăriile agricole de stat cîte un tehnician agronom la 750 ha de teren arabil, cîte un tehnician veterinar la 200 unităţi vită mare, cîte un tehnician horticultor la 50 ha de vie sau la 150 ha de livadă sau la 50 ha grădini de legume.

— în gospodăriile agricole colective cîte un tehnician agronom la 1.000 ha de teren arabil, cîte un tehnician horticultor la 100 ha de vie, sau la 300 ha de livadă, sau la 100 ha. grădini de legume.

— în staţiunile experimentale şi în unităţile de deservire a agriculturii 450 de tehnicieni agronomi, 1.450 de tehnicieni veterinari şi 310 tehnicieni horticultori.

Ca urmare, vor fi şcolarizaţi anual 890 de elevi în specialitatea agronomie, 3.700 de elevi în specialitatea veterinară şi 940 de elevi în specialitatea horticultură.

20. Pregătirea tehnicienilor agronomi, horticultori şi veterinari se va face în şcoli tehnice agricole cu durata de 4 ani. În ultimul an elevii vor munci în producţie fiind salarizaţi corespunzător cu munca depusă. Şcolile tehnice agricole vor fi organizate pe lîngă unităţile agricole de stat (G.A.S. şi staţiuni experimentale) şi vor primi — pe bază de concurs — absolvenţi ai şcolilor de 7 (8) ani din mediul sătesc.

21. Planurile şi programele de învăţămînt vor cuprinde cunoştinţele necesare pentru ca elevii să poată îndeplini în bune condiţii, după absolvirea şcolii, funcţia de ajutoare directe ale inginerilor sau ale medicilor veterinari.

Tehnicianul agronom trebuie să cunoască biologia şi agrotehnica tuturor plantelor agricole din cultura mare, inclusiv din culturile irigate, aplicarea îngrăşămintelor, protecţia plantelor agricole, mecanizarea şi organizarea proceselor de producţie.

Tehnicianul horticultor, pe lîngă cunoştinţele de agronomie, trebuie să cunoască temeinic biologia şi agrotehnica pomilor, viţei de vie şi legumelor, producerea materialului săditor, procesul de vinificaţie, folosirea maşinilor şi a utilajelor existente în viticultură, pomicultură, legumicultură, precum şi organizarea procesului de producţie în horticultură.

Tehnicianul veterinar trebuie să cunoască rasele de animale domestice, metodele de alimentaţie, selecţie şi reproducţie a lor, igiena animalelor şi a adăposturilor, prevenirea şi combaterea bolilor la animale, exploatarea maşinilor agricole şi a agregatelor folosite în zootehnie, precum şi organizarea proceselor de producţie în acest domeniu.

22. Practica elevilor, pentru care va fi afectat 50 la sută din timpul de şcolarizare, va trebui astfel organizată încît aceştia să-şi însuşească cunoştinţele practice referitoare la întregul ciclu de producţie din ramura pentru care se pregătesc. În producţia vegetală, elevii vor efectua direct lucrările agricole, înlocuind pe muncitori, iar în zootehnie vor îngriji în tot timpul anului, prin rotaţie, un anumit număr de animale.

Ultimul an de şcoală va fi destinat exclusiv practicii în producţie în unităţile productive fruntaşe, care pot asigura o temeinică pregătire de specialitate. În această perioadă, elevii îşi vor însuşi problemele de organizare şi conducere a muncilor agricole. După efectuarea anului de practică ei vor da examenul de absolvire a şcolii şi vor primi diploma de tehnician.

23. În perioada studiilor, elevii şcolilor tehnice agricole vor primi burse constînd din întreţinere completă în şcoală.

Parte din elevi vor primi burse de stat. După absolvirea şcolii, ei vor fi repartizaţi pentru muncă în unităţi agricole de stat.

Gospodăriile agricole colective vor trimite în aceste şcoli bursieri proprii, urmînd ca după absolvirea şcolii aceştia să lucreze în gospodăria colectivă respectivă.

VI. Pregătirea hidrotehnicienilor agricoli

24. În 1970 se prevede să existe cîte un hidrotehnician la 500 ha de teren amenajat pentru întreţinerea lucrărilor hidrotehnice din G.A.S., cîte unul la fiecare din cele 700 G.A.C. situate în lunca Dunării, care dispun de suprafeţe mari cu amenajări hidrotehnice, iar pentru exploatarea sistemelor de irigaţii cîte unul la 2.000 ha de teren amenajate.

Ca urmare, vor fi şcolarizaţi anual 190 de hidrotehnicieni agricoli.

25. Pregătirea hidrotehnicienilor agricoli se va face în şcoli tehnice cu durata de 2 ani, subordonate Comitetului de stat al apelor.

În aceste şcoli vor fi primiţi, pe bază de examen, absolvenţi ai şcolilor medii de cultură generală cu diplomă de maturitate. În cazul cînd nu se completează numărul de elevi planificat, vor putea fi primiţi şi absolvenţi care nu au promovat examenul de maturitate. La note egale, vor avea prioritate elevii proveniţi din mediul sătesc.

26. Conţinutul învăţămîntului va asigura elevilor pregătirea necesară pentru a-şi putea îndeplini cu succes sarcinile ce le revin în producţie. Hidrotehnicianul agricol va ajuta pe inginerul hidrotehnic la întocmirea studiilor şi proiectelor, la construirea, întreţinerea şi exploatarea lucrărilor hidrotehnice din agricultură (irigaţii, desecări, îndiguiri, construcţii pentru combaterea eroziunii solului). El trebuie să aibă cunoştinţe de hidrometrie şi hidrologie, pedologie şi topografie, să cunoască organizarea executării şi a exploatării lucrărilor hidrotehnice.

27. Practica în producţie a elevilor va fi organizată în unităţile agricole de stat, pe şantierele de construcţii hidrotehnice sau în unităţile ce vor gospodări sistemele hidrotehnice din agricultură unde vor fi încadraţi în muncă şi vor executa lucrările corespunzătoare specialităţii lor sub supravegherea inginerilor.

VII. Pregătirea cadrelor cu studii superioare

28. În vederea asigurării cadrelor cu pregătire superioară pentru gospodăriile agricole de stat, staţiunile de maşini şi tractoare, gospodăriile agricole colective, pentru proiectarea, construirea şi exploatarea sistemelor de hidroamelioraţii, precum şi pentru organele de conducere a agriculturii, staţiunile experimentale, instituţiile de cercetare ştiinţifică, învăţămîntul agricol şi alte organe care au nevoie de astfel de specialişti, vor fi şcolarizaţi anual 920 de studenţi în specialitatea agronomie, 410 studenţi în specialitatea horticultură şi 780 de studenţi în specialitatea medicină veteri-

(Continuare în pag. 3-a)

HOTĂRÎREA
Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi a Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne privind dezvoltarea şi îmbunătăţirea învăţămîntului agricol

(Urmare din pag. 2-a)

nară. Pentru ceilalţi specialişti, a căror pregătire se face în facultăţi ce deservesc şi alte sectoare ale economiei naţionale, planul de şcolarizare, care va fi stabilit ulterior, va include şi pe cei necesari agriculturii.

— Ca urmare, gospodăriile agricole de stat vor fi încadrate în 1970 cu cîte un inginer agronom la 1.500 ha. de teren arabil, precum şi cu ingineri agronomi în funcţia de director şi de inginer şef pentru producţie, cu cîte un inginer horticultor la 200-300 ha. de vie, sau 400-500 ha. de livadă, sau 200 ha. de grădină de legume, cu un medic veterinar la 1.000 de vaci, 1-3 medici veterinari la 5.000-15.000 de porci, 4 medici veterinari la fiecare combinat avicol, un medic veterinar la 50.000 de păsări matcă, precum şi cu un inginer mecanic la 50 de tractoare fizice.

— 50 la sută din gospodăriile colective vor fi încadrate cu cîte un inginer agronom-preşedinte, cu cîte un inginer agronom la 1.500 ha teren arabil; 500 de G.A.C. specializate în producţia de legume, fructe, struguri, vor fi încadrate cu cîte un inginer horticultor-preşedinte; cîte un inginer va fi încadrat la fiecare din cele 1.000 de G.A.C. care vor avea peste 500 ha de vie sau 1.000 ha de livadă şi cîte un medic veterinar la 1.000—1.100 unităţi vită mare.

Staţiunile de maşini şi tractoare vor fi încadrate cu un inginer mecanic — director, cu cîte un inginer mecanic la fiecare 100 de tractoare în exploatare şi cu un inginer mecanic pentru reparaţii.

29. Cadrele cu studii superioare necesare agriculturii vor fi pregătite în institutele de învăţămînt superior astfel:

La institutele de învăţămînt superior agricol

— ingineri agronomi
— ingineri horticultori
— medici veterinari

La institutele politehnice şi de construcţii

— ingineri mecanici agricoli
— ingineri hidrotehnici

Durata studiilor la toate aceste specialităţi va fi de 5 ani.

30. Inginerul agronom este specialistul de profil larg pentru agricultură, care trebuie să cunoască agrotehnica (inclusiv în condiţii de irigare), lucrările de îngrijire a plantelor de cîmp, legumelor, pomilor, viţei de vie, precum şi tehnica creşterii animalelor. El trebuie să aibă cunoştinţe privind însuşirile biologice ale plantelor agricole şi ale animalelor domestice, metodele de cultivare, creştere şi ameliorare a acestora, lucrările de îngrijire a culturilor şi de combatere a dăunătorilor, solul şi tehnica lucrării lui, metodele şi mijloacele de menţinere şi sporire a fertilităţii solului, alimentaţia şi îngrijirea animalelor, folosirea tractoarelor şi a maşinilor agricole, economia şi organizarea întreprinderilor agricole socialiste.

31. Inginerul horticultor este un inginer agronom specializat în legumicultură, pomicultură şi viticultură. El trebuie să aibă cunoştinţe mai temeinice privind însuşirile biologice ale plantelor horticole, ameliorarea lor, lucrările de îngrijire a culturilor legumicole, amenajarea terenurilor pentru plantaţiile de vii şi pomi, tehnica producerii materialului săditor şi a culturilor forţate, înfiinţarea şi îngrijirea plantaţiilor de vii şi pomi, folosirea tractoarelor şi a maşinilor agricole în culturile de legume şi plantaţiile de vii şi pomi, vinificaţia, prelucrarea, păstrarea şi valorificarea produselor horticole.

32. Medicul veterinar este specialistul pentru alimentaţia, îngrijirea, selecţia, reproducţia şi valorificarea raţională a animalelor domestice, precum şi pentru prevenirea, combaterea şi tratarea bolilor la animale. El trebuie să cunoască anatomia şi fiziologia animalelor, rasele de animale, metodele de creştere, de reproducţie, însămînţări artificiale şi selecţie, organizarea proceselor de producţie în zootehnie şi mecanizarea lor, tehnologia produselor de origine animală, precum şi patologia bolilor infectocontagioase, parazitare, mijloacele de prevenire şi tratament al bolilor, economia şi organizarea întreprinderilor agricole socialiste.

33. Inginerul mecanic agricol este specialistul în exploatarea, întreţinerea şi repararea tractoarelor, maşinilor şi instalaţiilor folosite în agricultură. El trebuie să cunoască toate tipurile de maşini agricole şi tractoare, tehnologia exploatării, întreţinerii şi reparării acestora, precum şi a instalaţiilor de mecanizare şi electrificare din agricultură, organizarea lucrărilor de reparaţii curente şi capitale. El răspunde de întreaga muncă privind întreţinerea şi buna funcţionare în exploatare a utilajelor şi instalaţiilor folosite în agricultură, precum şi de efectuarea la timp şi în bune condiţii a reparaţiilor acestora.

34. Inginerul pentru hidrotehnică agricolă este specialistul în proiectarea, execuţia, întreţinerea şi exploatarea lucrărilor de irigaţii, desecări, îndiguiri, construcţii pentru combaterea eroziunii solului, alimentări cu apă în agricultură. El trebuie să aibă cunoştinţe de agropedologie, hidrologie, geotehnică, energetică şi staţii de pompare, de organizare şi conducere a executării lucrărilor de hidroamelioraţii.

35. Învăţămîntul în institutele agronomice se va organiza astfel ca în fiecare an practica în producţie a studenţilor să se desfăşoare în funcţie de calendarul muncilor agricole, studenţii efectuînd direct aceste lucrări în locul muncitorilor. Practica va fi organizată în unităţile agricole de producţie şi staţiuni experimentale multilateral dezvoltate, care să satisfacă toate cerinţele procesului de învăţămînt.

Consiliul Superior al Agriculturii şi Ministerul Învăţămîntului şi Culturii vor stabili, de comun acord cu unităţile de producţie în care va fi organizată practica studenţilor, şi măsurile care trebuie luate în fiecare unitate pentru asigurarea condiţiilor de desfăşurare a activităţii practice.

VIII. Pregătirea cadrelor economice pentru agricultură

36. Pentru rezolvarea cu competenţă a problemelor privind latura economică a activităţii de producţie, precum şi pentru ţinerea evidenţei contabile în gospodăriile agricole de stat, staţiunile de maşini şi tractoare, gospodăriile agricole colective şi la sistemele hidrotehnice, gospodăriile agricole de stat vor fi încadrate cu cîte un economist cu studii superioare, 4 contabili cu studii medii la serviciul de contabilitate şi cîte 1 contabil la fiecare secţie teritorială. Gospodăriile agricole colective vor fi încadrate cu cîte 1,5 contabili în medie la fiecare, iar celelalte posturi necesare vor fi deţinute de colectivişti cu experienţă, absolvenţi ai unor cursuri scurte de calificare (socotitori). Staţiunile de maşini şi tractoare vor fi încadrate cu cîte 1 economist şi 3 contabili, iar sistemele hidrotehnice cu cîte 1 economist şi 2 contabili.

37. Contabilii agricoli vor fi pregătiţi prin şcoli tehnice de contabilitate cu durata de 4 ani, care vor primi absolvenţi ai şcolilor de 7 (8) ani din mediul sătesc.

38. Contabilul agricol trebuie să cunoască problemele de contabilitate şi să posede suficiente cunoştinţe de statistică, economice şi agricultură care să-i permită ca, în afară de ţinerea evidenţei contabile şi de completarea dărilor de seamă statistice, să contribuie la analiza activităţii economice din unităţile agricole de producţie.

IX. Dispoziţii finale

39. Consiliul Superior al Agriculturii împreună cu Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi Comitetul de Stat al Planificării vor institui o comisie alcătuită din profesori universitari, oameni de ştiinţă, ingineri şi tehnicieni din producţie care, sub conducerea ministrului învăţămîntului şi culturii va reexamina şi va îmbunătăţi planurile şi programele de învăţămînt, modul de organizare a pregătirii teoretice şi a practicii în producţie. Propunerile acestei comisii vor fi supuse aprobării Secretariatului Comitetului Central al P.M.R.

40. Ministerul Învăţămîntului şi Culturii împreună cu Consiliul Superior al Agriculturii vor elabora manualele necesare pentru şcolile profesionale de mecanici agricoli, şcolile tehnice şi învăţămîntul superior agricol.

41. Consiliul Superior al Agriculturii împreună cu Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi Comitetul de Stat al Planificării vor analiza dotarea laboratoarelor şi cabinetelor tehnice ale şcolilor şi institutelor de învăţămînt agricol şi vor stabili necesarul de utilaj şi material didactic pentru a asigura treptat un nivel corespunzător învăţămîntului.

42. Consiliul Superior al Agriculturii împreună cu Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi Comitetul de Stat al Planificării vor elabora un studiu privind amplasarea în viitor a construcţiilor pentru învăţămîntul agricol, urmărind apropierea acestuia de bazele de producţie agricolă.

43. Ministerul Învăţămîntului şi Culturii va colabora cu Consiliul Superior al Agriculturii la întocmirea planurilor de învăţămînt. Consiliul Superior al Agriculturii va asigura condiţiile pentru efectuarea practicii în producţie a studenţilor în unităţile agricole.

44. Şcolile profesionale de agricultură, horticultură, viticultură şi crescători de animale din subordinea Ministerului Agriculturii şi a sfaturilor populare îşi vor înceta activitatea la sfîrşitul anului şcolar 1961—1962.

Elevii care la sfîrşitul anului şcolar 1961—1962 vor promova anul I al şcolilor profesionale agricole îşi vor continua studiile în anul II al şcolilor tehnice agricole din aceeaşi specialitate.

Elevii care la sfîrşitul anului şcolar 1961—1962 vor promova anul II al şcolilor profesionale agricole îşi vor continua studiile în anul II al şcolilor tehnice agricole din aceeaşi specialitate.

Elevii care la sfîrşitul anului şcolar 1961—1962 vor absolvi şcolile profesionale agricole, pot fi primiţi în anul III al şcolilor tehnice agricole.

45. Şcolile tehnice de maiştri agricoli care pregătesc cadre în specialităţile agronomie, zootehnie, horticultură, viticultură şi şcolile tehnice care pregătesc veterinari şi contabili agricoli, nu vor mai primi elevi în anul I, funcţionînd în lichidare cu seriile de elevi în curs de şcolarizare.

46. Pentru realizarea unei şcolarizări care să asigure pregătirea pînă în 1970 a necesarului de cadre cu pregătire medie şi superioară se vor aloca fondurile necesare sporirii în mod corespunzător a spaţiului de învăţămînt al şcolilor şi al institutelor agronomice existente.

Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn
GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Preşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne
ION GHEORGHE MAURER

Pe băncile şcolii elevii se pregătesc pentru a deveni cadre calificate ale agriculturii noastre socialiste. La ora de laborator surprinsă în fotografie, un grup de elevi, îndrumaţi de profesorul de specialitate, examinează la microscop o secţiune într-un bob de grîu.

DE LA MINISTERUL INVAŢAMINTULUI ŞI CULTURII

Ministrul Învăţămîntului şi Culturii a semnat recent un ordin privitor la mai buna organizare a activităţii şcolare în perioada de încheiere a anului şcolar, astfel ca elevii să dispună de timpul necesar în vederea însuşirii temeinice a cunoştinţelor, a recapitulării şi sistematizării materiei, precum şi a pregătirii în cele mai bune condiţii pentru examenele de promovare, absolvire, admitere şi maturitate.

În ordin se arată că în perioada care a mai rămas pînă la încheierea cursurilor elevii din şcolile de cultură generală, profesionale, tehnice, pedagogice şi de artă vor participa numai la lecţiile şi activităţile prevăzute în planurile de învăţămînt şi în programele şcolare. În această perioadă se suspendă organizarea, pregătirea şi participarea elevilor la activităţile în afara clasei şi extra-şcolare: cercurile de elevi, concursurile cultural-artistice şi sportive, reuniunile, simpozioanele, seratele literare, artistice şi ştiinţifice etc., schimburile de experienţă între elevii diferitelor şcoli etc. Vizitele,excursiile, vizionarea expoziţiilor, muzeelor şi a spectacolelor vor fi organizate numai dacă sînt direct legate de repetarea şi consolidarea cunoştinţelor.

Programul serbărilor şcolare din această perioadă va fi alcătuit din coruri, dansuri, recitări etc. pregătite cu elevii în restul anului şcolar, în orele prevăzute de planurile de învăţămînt (muzică, literatură, ansamblu coral, educaţie fizică şi sport), precum şi în cercurile de elevi.

Activitatea şcolilor sportive de elevi se reduce în perioada încheierii trimestrului al III-lea la o lecţie de antrenament pe săptămînă. În restul orelor prevăzute în planul de învăţămînt profesorii vor desfăşura activitate metodică în cadrul şcolii şi al comisiilor pe ramuri de sport.

Şcolile speciale de 8 ani de muzică vor reduce, în lunile mai şi iunie, numărul orelor prevăzute în planul de învăţămînt la obiectele de specialitate muzicală de la 6 la 5. În restul orelor prevăzute în planul de învăţămînt, profesorii încadraţi la aceste obiecte vor desfăşura activitate metodică în cadrul şcolii. Şcolile de muzică vor putea organiza concerte şi audiţii folosind numai materialul studiat în celelalte perioade ale anului şcolar.

Pe lîngă măsurile prevăzute mai sus se vor aplica, în continuare, prevederile ordinului M.I.C. şi instrucţiunile comune ale M.I.C. şi C.C. al U.T.M. cu privire la evitarea şi înlăturarea supraîncărcării elevilor.

Conducerile şcolilor, diriginţii şi cadrele didactice sînt chemate să sporească exigenţa în munca de pregătire a elevilor, să-i îndrumeze şi să-i ajute pe elevi în însuşirea materialului predat, în recapitularea şi sistematizarea cunoştinţelor şi în organizarea studiului individual, în aşa fel încît rezultatele obţinute la sfîrşitul anului şcolar şi la examene să fie cît mai bune.

In ultima etapă

Cei mai mici elevi din şcolile patriei vor termina în curînd primul lor an de învăţătură. În clişeu: *aspect din clasa I a Şcolii de 8 ani nr. 4 din Capitală.*

In sprijinul muncii profesorilor

Sub îndrumarea Comitetului raional P.M.R., comitetul sindicatului învăţămînt din raionul V. I. Lenin al Capitalei şi-a prevăzut în planul de muncă al trimestrului în curs o serie de acţiuni care să contribuie la încheierea cu bune rezultate a anului şcolar.

Încă de la începutul lunii aprilie comitetul sindicatului a instruit activul sindical punîndu-i în faţă obiectivele principale ale muncii în această perioadă. Intreaga activitate a fost orientată spre sprijinirea directorilor de şcoli, a cadrelor didactice, în vederea parcurgerii ritmice şi integrale a materiei prevăzute pentru ultimul trimestru, în vederea recapitulării cunoştinţelor şi a sprijinirii elevilor mai slabi şi, în sfîrşit, în vederea bunei pregătiri pentru examene a elevilor din clasele a VII-a şi a XI-a.

Un loc important s-a acordat organizării consfătuirilor de muncă legate de recapitularea materiei la sfîrşit de an şcolar. Asemenea consfătuiri s-au desfăşurat la şcolile nr. 132, 142, 141, 146, 128, 124 şi la şcolile medii nr. 23, 27, 36. În cadrul lor s-au dezbătut metodele şi procedeele cele mai eficiente pentru consolidarea şi sistematizarea cunoştinţelor elevilor. Multe cadre didactice au dat cu prilejul consfătuirilor, sugestii importante privind alegerea temelor pentru lecţiile recapitulative, folosirea unui material didactic variat, menit să stîrnească interesul elevilor, organizarea unor vizite în întreprinderi şi la muzee, care să lege mai strîns cunoştinţele cu viaţa.

Roadele consfătuirilor de muncă n-au întîrziat să se arate. Astfel, la Şcoala de 8 ani nr. 128, grupa sindicală 1-a sprijinit pe profesorul de istorie să organizeze cu elevii clasei a VI-a lecţii recapitulative la Muzeul Militar Central. Şcoala de 8 ani nr. 142 va organiza lecţiile de recapitulare la zoologie în cadrul secţiei zootehnice a gospodăriei de stat Bragadiru şi la muzeul de ştiinţe naturale „Grigore Antipa". Şi organizaţiile sindicale de la şcolile de 8 ani nr. 150, 131, 141, 135 şi 129 s-au preocupat de planificarea excursiilor şi a vizitelor în întreprinderi în perioada de recapitulare. La şcolile nr. 143 şi 136, care au terenuri şcolare bine organizate, s-au planificat pentru această perioadă lecţii de sinteză pe teren.

În numeroase şcoli organele sindicale, îndrumate de birourile organizaţiilor de partid, au luat măsuri pentru intensificarea schimbului de experienţă prin lecţii deschise şi interasistenţe. Tematica lecţiilor deschise a fost fixată în funcţie de problemele ridicate de cadrele didactice în consfătuirile de muncă.

Pentru asigurarea unor condiţii mai bune de pregătire a elevilor s-a intensificat activitatea lectoratelor cu părinţii, ca mijloc de mobilizare a familiei pentru o colaborare mai strînsă cu şcoala.

Un accent deosebit, în cadrul recapitulării materiei la clasele a VII-a şi a XI-a, se pune pe alegerea unor teme de sinteză, care să vină în sprijinul pregătirii pentru examenele de absolvire şi concursul de admitere.

În acest scop organizaţiile sindicale din multe şcoli ale raionului nostru au iniţiat discuţii şi consultaţii cu sprijinul celor mai buni dintre profesori. În urma acestor consultaţii profesoara de istorie Margareta Rizeanu şi-a propus, de pildă, pentru lecţiile recapitulative de la clasa a VII-a, teme ca: „Mişcarea muncitorească la noi în ţară", „Lupta ţărănimii din patria noastră pentru pămînt, de-a lungul veacurilor", iar tovarăşa Victoria Constantinescu, profesoară de geografie, şi-a planificat, printre altele, o lecţie de recapitulare cu subiectul: „Dezvoltarea economiei naţionale în lumina Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R.".

S-a intensificat de asemenea, în această perioadă, munca pentru combaterea modiocrităţii, prin ajutorarea elevilor rămaşi în urmă. Comitetele sindicale de secţie şi organizatorii grupelor sindicale de la şcolile nr. 130, 128, 136, 143 etc. au sprijinit conducerile şcolilor în organizarea de meditaţii şi consultaţii, a ajutorului reciproc între elevi etc.

Activiştii sindicali din şcoli muncesc în această etapă cu simţ de răspundere pentru a aduce o contribuţie cît mai mare la încheierea cu succes a anului de învăţămînt. Sugestiile lor concrete şi competente, acţiunile pe care le organizează în vederea răspîndirii experienţei bune a învăţătorilor şi profesorilor consituie un preţios sprijin pentru conducerile şcolilor în vederea intensificării eforturilor în acest trimestru hotărîtor pentru încheierea cu bune rezultate a anului şcolar.

Prof. FLORICA TOMESCU
vicepreşedinta Comitetului sindicatului învăţămînt din raionul Lenin

LECŢII LA MUZEU

Pentru a da lecţiilor recapitulative de istorie pe care le ţin cu elevii mei din clasa a IV-a o formă interesantă şi atractivă, cu elemente noi, am socotit binevenită organizarea unor asemenea lecţii la Muzeul regional din localitate.

În prima lecţie mi-am propus să consolidez cunoştinţele copiilor în legătură cu orînduirea comunei primitive şi cu orînduirea sclavagistă, ilustrînd dezvoltarea economico-socială şi politică a acestor orînduiri cu materialul arheologic descoperit în regiunea Suceava. Pentru desfăşurarea în bune condiţii a acestei prime lecţii am luat în prealabil legătura cu ghidul secţiei de istorie a Muzeului, care m-a informat asupra exponatelor. Mi-am făcut o sumă de însemnări, avînd în vedere că lecţia nu trebuie să depăşească nivelul de înţelegere al elevilor de clasa a IV-a. Concomitent cu pregătirea mea personală, am organizat şi pregătirea elevilor, atrăgîndu-le atenţia asupra problemelor la care ne vom opri îndeosebi.

În discuţia introductivă a lecţiei am arătat elevilor că în secţia de istorie a muzeului regional sînt oglindite aproape toate laturile vieţii şi a activităţii societăţii omeneşti din trecut pe teritoriul regiunii şi oraşului nostru. Prin discuţii am recapitulat cunoştinţele elevilor despre condiţiile în care au trăit oamenii din comuna primitivă, despre faptul că necesitatea de a se hrăni, de a-şi apăra viaţa, i-a determinat să făurească în comun unelte şi arme şi să le folosească în comun. Pentru a ilustra cele expuse, le-am arătat copiilor diferite lame, cuţite, topoare şlefuite şi perforate găsite pe teritoriul regiunii, obiectele din lut ars găsite la Truşeşti, precum şi urmele găsite pe platoul de la Scheia, apoi cele din epoca metalelor descoperite la Rînghileşti.

Discuţiile asupra orînduirii comunei primitive s-au încheiat cu concluzia că în lupta grea cu natura oamenii au pus bazele dezvoltării de mai tîrziu a societăţii. Elevii au arătat, folosind exponatele, că uneltele de muncă au devenit, o dată cu trecerea timpului, mai complicate şi mai perfecţionate: de la uneltele de piatră necioplită s-a trecut la săgeţi şi topoare şlefuite, la obiecte din os şi, în sfîrşit, la folosirea metalelor, că pe măsură ce omul a început să dobîndească un surplus de produse s-a ajuns la apariţia deosebirilor sociale dintre oameni şi în consecinţă la apariţia claselor sociale, la lupta de clasă.

Trecînd mai departe am discutat despre orînduirea sclavagistă. Vasul dacic lucrat cu roata, o amforă romană cu două torţi, un vas roman de provizii şi alte obiecte descoperite în 1960 la Scheia — o aşezare dacică din secolul II e.n. — ca şi conţinutul mormîntului de incineraţie de la Cucorăni-Botoşani, le-au permis elevilor să vadă progresele pe care le-au făcut oamenii în această orînduire. Totodată, tablourile ce înfăţişează munca sclavilor şi pedepsele la care erau supuşi de către stăpîni i-au ajutat să înţeleagă mai bine relaţiile dintre oameni, ordinea politică şi de stat.

În cea de a doua lecţie am urmărit sistematizarea şi îmbogăţirea cunoştinţelor despre orînduirea feudală. Modul de pregătire şi organizare a fost acelaşi ca şi la prima lecţie.

La începutul lecţiei am purtat discuţii din care au rezultat caracteristicile orînduirii feudale şi manifestările luptei de clasă dusă de iobagi (fuga de pe moşia feudalului, haiducia, răscoalele). Am trecut apoi la demonstrarea exponatelor existente în muzeu privitoare la orînduirea feudală. Le-am arătat astfel elevilor pluguri de lemn cu brăzdarul de fier, hîrleţe de lemn cu tăişul de fier — unelte cu care trebuiau să trudească din greu iobagii pe moşiile boierilor sau ale mănăstirilor. I-a impresionat mult pe copii tabloul care înfăţişa transportul dijmei la o mănăstire de către iobagi, sub loviturile de bici ale slugilor stăpînirii, ca şi documentul care datează din 1612 şi care împuterniceşte mănăstirea Voroneţ să-şi readucă „cu ştreangul de gît" pe cei fugiţi din cauza cruntei şi nemiloasei asupriri. Aceste imagini au fixat pentru totdeauna în mintea copiilor condiţiile în care trăiau şi munceau iobagii.

Cu interes au cercetat elevii şi armele din epoca feudală: cămaşa de zale, săgeţile, vîrfurile de lame, proiectilele de piatră pentru praştie, rotocoalele de piatră, ghiulelele de piatră şi fier, buzduganele cu care moldovenii şi-au apărat cu vitejie cetatea de scaun.

Deşi am experimentat pentru prima dată acest tip de lecţii am ajuns la concluzia că ele pot fi generalizate acolo unde condiţiile permit, constituind un foarte bun mijloc de consolidare a cunoştinţelor elevilor, de înţelegere şi interpretare a faptelor, evenimentelor istorice în general.

LIGIA NEMEŞ,
învăţătoare, Şcoala pedagogică „A. S. Makarenko"-Suceava

In atenţia profesorilor de limba şi literatura romînă

Măreţele înfăptuiri obţinute de clasa muncitoare din ţara noastră sub conducerea înţeleaptă a partidului, încununate prin victoria definitivă a socialismului la oraşe şi sate, constituie multiple şi variate izvoare de îmbogăţire şi înnoire a conţinutului literaturii noastre contemporane.

Scriitorii reflectă cu pasiune şi entuziasm, în versuri, reportaje şi schiţe, în romane şi piese de teatru, realităţile satului contemporan, tema colectivizării agriculturii, cu principalele probleme ce decurg din acest eveniment de însemnătate istorică pentru poporul nostru. Poeţii şi prozatorii cîntă munca entuziastă a colectiviştilor pe ogoarele fără haturi, foloasele muncii în comun pe pămînturile înfrăţite, recunoştinţa caldă a ţărănimii faţă de partidul care a îndrumat-o cu mînă sigură pe drumul gospodăriei colective, bucuria vieţii noi, dezvoltarea conştiinţei socialiste a maselor, făurirea omului nou.

Cunoaşterea de către tineretul şcolar a principalelor opere din literatura noastră care oglindesc în chip artistic diferite etape ale procesului de transformare socialistă a agriculturii ca „Mitrea Cocor", „Desfăşurarea", „Bărăgan" „Setea", trebuie completată cu cunoaşterea noilor lucrări inspirate din realitatea socialistă a satelor noastre.

Ţinîndu-se seama de timpul care a mai rămas pînă la încheierea anului şcolar, pentru a nu duce la supraîncărcarea elevilor, se recomandă cîteva texte literare ce oglindesc viaţa nouă a satelor complet colectivizate, prin lectura şi analiza cărora elevii îşi vor întregi cunoştinţele şi pe care le vor folosi şi în lecţiile de recapitulare şi sinteză. Din aceste texte profesorii vor alege 2—3, pe care consideră că le pot analiza cu elevii în această perioadă.

Pentru clasa a VII-a:

Socialism de M. Beniuc, „Gazeta literară" din 3 mai 1962; **Partidului, slavă!** de Dan Deşliu, „Scînteia" din 2 mai 1962; **Primăvară nouă** de George Lesnea, „Gazeta literară" din 29 martie 1962; **Proverbe** de Victor Tulbure, „Gazeta literară" din 3 mai 1962; **Colective-n ţara-întreagă** şi **Bucuria tuturor,** „Scînteia tineretului" din 20 aprilie 1962; **Victoria de la Oltina** de Paul Anghel (capitolul „Oltina şi Iurii Alexeeveci Gagarin").

Pentru clasa a XI-a:

Socialism de M. Beniuc, „Gazeta literară" din 3 mai 1962; **Partidului, slavă!** de Dan Deşliu, „Scînteia" din 2 mai 1962; **Acum** de Al. Andriţoiu, „Gazeta literară" din 3 mai 1962; **Porniţi, tractoare** de V. Porumbacu, „Gazeta literară" din 29 martie 1962; **Azi în sat e sărbătoare, Peste deal, peste cîmpie, Floare-albastră din grădină** — cîntece noi, publicate în „Scînteia tineretului" din 20 aprilie 1962; **Victoria de la Oltina** de Paul Anghel (capitolul „Drum spre vest, pe hotarul Victoriei").

Profesorii vor putea recomanda şi alte opere, cu aceeaşi temă, spre a fi citite în vacanţă. În lecţiile de sinteză la clasa a XI-a, profesorii vor putea aminti şi eventual prezenta pe scurt unele opere în proză, fără a cere elevilor să le citească pînă la sfîrşitul anului, ca de exemplu „Drum deschis" de Şerban Nedelcu, „Revedere" de Remus Luca etc.

Lucrările de laborator — mijloc de consolidare a cunoştinţelor

În recapitularea cunoştinţelor de fizică se pot folosi, după cum se ştie, mijloace variate: lecţii, rezolvări de probleme, vizite în întreprinderi, lucrări de laborator. În articolul de faţă mă voi opri numai la lucrările de laborator arătînd cum le utilizez pentru a contribui cu ajutorul lor la consolidarea cunoştinţelor elevilor, la legarea studiului fizicii de practică, de viaţă.

Iată, de pildă, cum mi-am propus să organizez lucrările de laborator pentru recapitularea legilor curentului electric continuu.

Înainte de toate, m-am preocupat să asigur suficiente truse de lucru, astfel încît să nu lucreze mai mult de 2—3 elevi la un aparat. M-am îngrijit ca trusele să fie dotate cu absolut tot ceea ce este necesar pentru experienţele respective, căci astfel elevii sînt mai disciplinaţi, preocupaţi numai de munca pe care trebuie s-o efectueze. Voi folosi pentru lucrarea de laborator nişte dispozitive simple, pe care le-am executat în timpul anului cu elevii la cercul tehnic de construcţii de aparate. Aceste dispozitive cu care se pot studia legea lui Ohm, legile lui Kirchhoff, legarea conductorilor în serie şi paralel etc. sînt confecţionate din rezistenţe de reşou fixate pe planşete de lemn lustruit. Toate experienţele respective se pot efectua uşor prin simple comutări de călăreţi. S-au asigurat atîtea dispozitive (împreună cu conductorii mobili pentru conexiuni), aparate de măsură de curent şi surse de curent încît să revină o trusă completă la o grupă de 2—3 elevi. Pentru determinarea echivalentului termic al unităţii de lucru mecanic prin efectul termic al curentului electric am confecţionat împreună cu elevii dispozitive ca cele indicate în manualul de clasa a X-a, la pagina 139.

Deşi elevii sînt familiarizaţi din timpul anului cu mînuirea aparatelor de măsură, totuşi, spre a evita posibilitatea distrugerii acestora în cazul unei conexiuni greşite, am numit cîte un responsabil pentru fiecare grupă şi în ajunul lecţiei recapitulative voi face un scurt instructaj cu aceştia.

În recreaţia dinaintea orei de recapitulare voi desena pe tablă aparatele. Lecţia va începe printr-o scurtă introducere teoretică. Le voi cere elevilor să dea explicarea electronică a curentului electric, să arate care sînt mărimile întîlnite în studierea legilor curentului electric continuu (tensiune, intensitate, rezistenţa electrică a conductorilor), care sînt unităţile de măsură ale acestor mărimi. Va avea loc apoi demonstrarea aparatelor cu care se măsoară mărimile respective şi se va arăta cum se conectează acestea în circuit. Deoarece acum, la sfîrşitul anului, elevii cunosc ampermetrele şi voltmetrele de diferite tipuri le voi cere să precizeze ce aparate de măsură sînt pe mesele de lucru şi pe ce principii se bazează funcţionarea lor.

Trecînd la recapitularea legilor curentului continuu, îi voi întreba pe elevi care sînt aceste legi, le voi cere să scrie pe tablă relaţiile matematice corespunzătoare şi să explice aplicaţiile lor practice. Îmi propun să le cer să interpreteze relaţiile

$$I = \frac{U}{R};\ \sum_{1}^{n} Ik = 0;\ \sum_{1}^{n} Ik\ Rk = 0$$

şi să arate cum se determină ele în practică.

Va începe apoi efectuarea propriu-zisă a lucrărilor. Cîteva grupe de elevi vor efectua experienţa prin care se demonstrează legea lui Ohm. Voi cere unuia dintre ei să arate cum e confecţionat aparatul cu care se lucrează şi modul de lucru. Apoi elevii vor începe să lucreze, ghidîndu-se după referatul pregătit în prealabil pentru fiecare lucrare. În timp ce aceste grupe vor lucra, voi trece la elevii care vor executa experienţele privitoare la legile lui Kirchhoff şi legarea conductorilor în paralel. Voi proceda la fel ca la primele grupe. După ce şi aceşti elevi vor începe să lucreze voi trece la grupele care vor determina echivalentul caloric al unităţii de lucru mecanic prin legea Joule-Lenz. Voi verifica pe rînd rezultatele obţinute la cele trei lucrări.

În timpul anului i-am deprins pe elevi să lucreze singuri. Astfel am acum siguranţa că ei vor lucra repede şi bine, avînd prilejul să studieze practic încă o dată legea lui Ohm şi legile lui Kirchhoff, să aprofundeze cunoştinţele acumulate în timpul anului şi să verifice relaţiile învăţate. Efectuarea lucrărilor practice dă totodată elevilor prilejul să-şi consolideze cunoştinţele însuşite şi să înţeleagă mai bine principiul de funcţionare a aparatelor.

Prof. S. MORA
Şcoala medie nr. 15
„Elena Sîrbu"

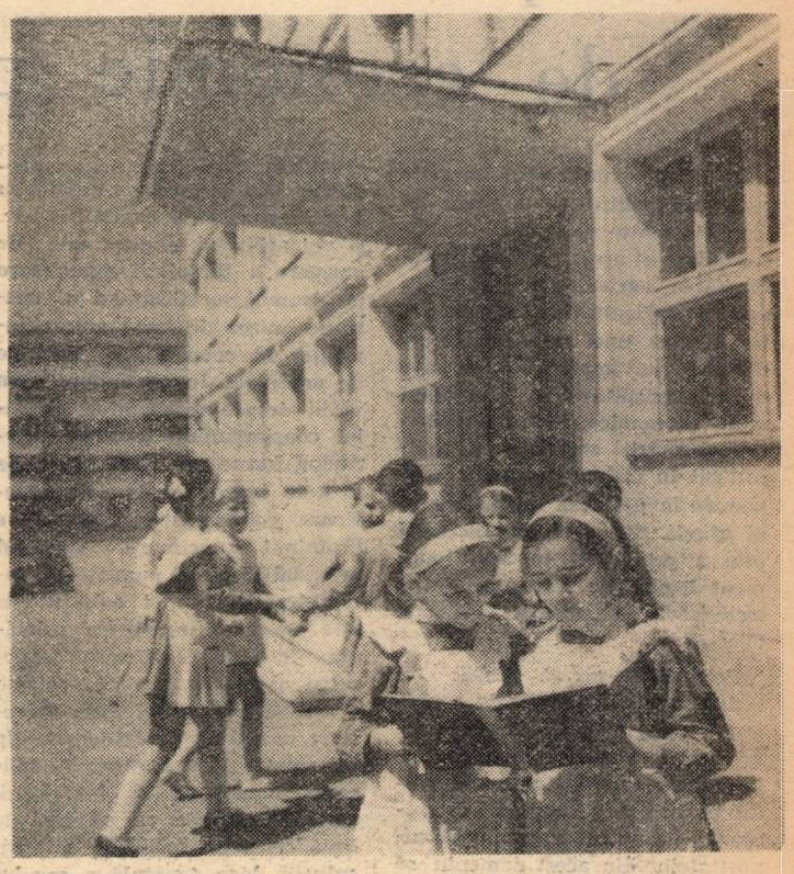

În recreaţie.

Toate eforturile pentru încheierea cu succes a anului şcolar

(Urmare din pag. 1)

are şi el importanţă în ansamblul acestei munci. El îl obligă pe elev la o activitate intensă, îl ajută să desprindă singur, din complexitatea problemelor, firul conducător, lucrurile esenţiale, sporindu-i independenţa în muncă. Fără studiu individual acasă, în condiţii prielnice, munca de recapitulare pe care o desfăşoară în clasă profesorul împreună cu elevii nu va putea avea efectul dorit. Tocmai de aceea diriginţii, profesorii, ajutaţi şi îndrumaţi de directorii şcolilor, de comisiile metodice trebuie să se intereseze de felul cum se pregătesc elevii pentru lecţiile de recapitulare. Este indicat ca la orele de dirigenţie să se dea îndrumări în acest sens şi pe cît este posibil, dirigintele să se intereseze de stilul de muncă al fiecărui şcolar. Un mare ajutor pentru şcoală îl constituie şi în această etapă organizaţiile U.T.M., care îi mobilizează pe elevi la învăţătură şi îi îndrumă să-şi îndeplinească cu toată seriozitatea sarcinile. Diriginţii în special au datoria să folosească din plin sprijinul pe care-l pot primi din partea utemiştilor, a organizaţiei de pionieri. De asemenea, are o mare însemnătate acum legătura cu părinţii.

Cît despre profesorii de specialitate, aceştia desigur vor da şi indicaţii speciale cu privire la modalităţile de revedere a problemelor legate de tema ce se va discuta în ora următoare, la aspectele care trebuie să reţină mai mult atenţia, la felul cum să fie organizat studiul individual. Fără îndoială, trebuie urmărită cu mare atenţie şi pas cu pas activitatea elevilor mai slabi la învăţătură şi care au nevoie de un ajutor suplimentar.

O problemă de o deosebită importanţă ce trebuie să stea în atenţia cadrelor didactice, a directorilor şi diriginţilor în această etapă a anului şcolar este organizarea activităţii practice continue a elevilor.

De pe acum cadrele care răspund de desfăşurarea practicii în producţie trebuie să reflecteze asupra muncii pe care o vor duce cu elevii. Aceasta cu atît mai mult cu cît practica în producţie trebuie să constituie o contribuţie însemnată la legarea cunoştinţelor teoretice de viaţă, la consolidarea acestor cunoştinţe, la familiarizarea şcolarilor cu atmosfera de muncă din producţie. Ea dă profesorului cel mai bun prilej de a-i învăţa pe elevi, aşa cum spunea Lenin adresîndu-se tineretului, să transforme comunismul — din formule, sfaturi, reţete, prescripţii şi programe gata învăţate într-un element viu pentru munca lor nemijlocită.

În cursul anului şcolar cei mai mulţi dintre profesori s-au ocupat desigur şi de ceea ce vor face elevii după ce vor absolvi şcoala elementară sau medie. Au discutat cu ei îndelung îndrumîndu-i, în raport cu aptitudinile, spre un tip sau altul de şcoală. În această perioadă trebuie să crească preocuparea pentru orientarea profesională a elevilor. Să nu existe clasă în care dirigintele să nu poată spune ce fel de şcoală va urma cutare sau cutare elev, în care să nu se fi dus muncă pentru a-i convinge pe tineri să se orienteze spre meserii în care ar putea da mai bune rezultate. O atenţie specială trebuie acordată îndrumării absolvenţilor spre sectoarele direct productive, acolo unde se creează bunurile materiale ale societăţii. Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi a Consiliului de Miniştri al R. P. Romîne cu privire la redistribuirea cadrelor de specialişti în agricultură, precum şi aceea privind dezvoltarea şi îmbunătăţirea învăţămîntului agricol subliniază faptul că îndeplinirea sarcinilor construcţiei socialiste la sate, consolidarea economico-organizatorică şi dezvoltarea unităţilor agricole socialiste, sporirea continuă a producţiei agricole cer o permanentă creştere a numărului de specialişti, paralel cu îmbunătăţirea nivelului de pregătire a muncitorilor, tehnicienilor şi inginerilor agricoli. De aici se desprinde pentru învăţămîntul de cultură generală sarcina de a îndruma un mare număr de elevi spre şcolile cu profil agricol. Este de datoria diriginţilor să le vorbească elevilor despre frumuseţea muncii pe ogoare, despre grija pe care o acordă partidul condiţiilor de muncă şi de viaţă ale specialiştilor care lucrează în gospodăriile agricole colective şi de stat.

Rezolvarea cu succes a problemelor serioase pe care le ridică sfîrşitul de an şcolar depinde de munca noastră, de răspunderea cu care ne privim sarcinile. Şi, bineînţeles, de măsura în care, în şcoală, forţele pedagogilor s-au unit pentru îndeplinirea sarcinilor comune pe care le au în această etapă, ce trebuie să se sfîrşească cu o situaţie bună la învăţătură pe şcoală şi pe clase.

Planuri de recapitulare la ştiinţe naturale

Membrii cercului pedagogic de ştiinţe naturale din Ploieşti au discutat pe larg, într-una din şedinţele recente ale cercului, problemele privitoare la buna organizare a recapitulării. Pe baza concluziilor la care au ajuns în cadrul acestei discuţii şi ţinînd seama de particularităţile fiecărei clase, au întocmit planurile de recapitulare şi au comunicat elevilor temele propuse, ca şi materialul ce trebuie studiat pentru fiecare temă în parte.

Elaborînd planurile lecţiilor recapitulative profesorii au căutat să reflecte larg, în cadrul acestora, sarcinile trasate agriculturii noastre de către sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale. Ei au hotărît să se refere, în lecţiile de sinteză ţinute la botanică, la măsurile agrotehnice înaintate, să arate rolul deosebit pe care-l prezintă hibrizii în sporirea producţiei agricole, să facă cunoscute elevilor metodele folosite în vederea atingerii şi depăşirii unei producţii de porumb de 5.000 kg boabe la hectar. Lecţiile recapitulative vor fi ilustrate cu exemple concrete din munca desfăşurată în gospodăriile colective Brazi, Bărcăneşti, Bucov etc.

Pentru a da lecţiilor de recapitulare un caracter de sinteză, de generalizare, profesorii vor include în cadrul lor noţiuni de morfologie, de ecologie şi de fiziologia organismului vegetal şi animal. De exemplu, în clasa a IX-a se va discuta la zoologie despre evoluţia funcţiilor de relaţie la vertebrate, temă în cadrul căreia se va recapitula morfologia şi fiziologia sistemului nervos şi muscular la vertebrate. Cu scopul de a se introduce un element nou în lecţie discuţia va fi axată pe evoluţia acestor sisteme în strînsă corelaţie cu mediul.

Şi în recapitularea cunoştinţelor de zoologie la clasa a VI-a se va avea în vedere prezentarea într-o formă nouă a materiei. Astfel, în timp ce în cursul anului ordinea studierii animalelor a respectat principiul pedagogic al trecerii de la cunoscut la necunoscut, recapitularea finală va urma linia evolutivă: de la animale inferioare — protozoarele, la cele superioare — mamiferele, respectîndu-se principiul care stă la baza biologiei.

La botanică în clasa a V-a se vor ţine lecţii de recapitulare privind înmulţirea plantelor, în cadrul cărora elevii vor repeta cele studiate anterior despre procesul morfofiziologic al înmulţirii. Tema înmănunchiază o serie de capitole studiate separat în cursul anului, dînd o privire de ansamblu asupra procesului de înmulţire a plantelor, deoarece include probleme ca importanţa înmulţirii plantelor în natură şi în viaţa omului, rolul omului în dirijarea înmulţirii plantelor etc. În acelaşi timp ea va fi îmbogăţită cu un element nou — evoluţia procesului morfofiziologic al înmulţirii de la organismele vegetale inferioare (bacterii) la organismele vegetale superioare (angiosperme).

La clasa a VII-a la anatomie s-a socotit indicată introducerea unor teme recapitulative privind organismul uman ca un tot unitar şi rolul activităţii reflexe în coordonarea celorlalte funcţii din organism, în tratarea cărora pot fi îmbinate noţiunile de anatomie, de fiziologie şi de igienă.

Tematica recapitulării finale întocmită de fiecare profesor reflectă preocuparea pentru îmbunătăţirea continuă a cunoştinţelor acumulate de elevi. Un loc important se va asigura în cadrul lecţiilor recapitulative proiecţiilor şi demonstraţiilor la microscop. În acelaşi timp, profesorii şi-au propus să organizeze vizite la gospodăriile agricole colective sau la Muzeul regional de ştiinţe naturale, ca şi excursii în natură, unde elevii vor putea cunoaşte nemijlocit cele studiate în clasă.

Prof. CRISTEA ŞERBAN

Recapitulînd cunoştinţele de economie politică

Desigur că mulţi profesori de economie politică s-au gîndit să includă printre problemele de recapitulare şi acelea privind superioritatea agriculturii socialiste asupra agriculturii capitaliste. Necesitatea unei asemenea teme decurge din importanţa pe care o are agricultura în ansamblul vieţii economice, din importanţa transformării socialiste a agriculturii în cadrul sarcinilor economice în perioada de trecere, şi în sfîrşit, din deosebita actualitate a problemei în acest moment istoric de încheiere a colectivizării agriculturii în patria noastră.

Propunîndu-mi să dezbat în cadrul recapitulării finale a materiei tema „Superioritatea agriculturii socialiste asupra agriculturii capitaliste" m-am gîndit ca în ora pe care mi-am rezervat-o pentru recapitularea cunoştinţelor din acest domeniu să scot în relief cîteva din cele mai importante probleme: 1. Situaţia agriculturii capitaliste în perioada crizei generale a capitalismului. 2. Aplicarea creatoare de către P.M.R. a învăţăturii marxist-leniniste cu privire la transformarea socialistă a agriculturii. 3. Încheierea procesului de colectivizare a agriculturii în ţara noastră. Sarcinile actuale în domeniul agriculturii în lumina documentelor sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naţionale.

Prima parte a lecţiei, în care de fapt intenţionez să creez cadrul discuţiilor, va reliefa pe scurt rolul agriculturii în dezvoltarea economiei, precum şi situaţia ei în capitalism şi în special în cea de a treia etapă a crizei generale a capitalismului, ca şi situaţia agriculturii în Romînia burghezo-moşierească.

Pentru pregătirea discuţiilor la acest prim punct din temă voi îndruma pe elevi să folosească manualul precum şi părţile referitoare la problemele respective din Raportul tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale. Voi aduce completări şi date suplimentare din materialele pe care socotesc util să le parcurg în vederea recapitulării, ca de exemplu „Documente din Istoria P.C.R. 1929-1933", ca şi articolele „În legătură cu rolul agriculturii în dezvoltarea economică" de acad. Vasile Malinski („Probleme economice" nr. 12 din 1961) şi „Cum trăiesc oamenii pe pămînt" de acad. A. Kaşkarov („Timpuri Noi" nr. 19 din 1962).

Începînd tratarea problemelor principale din temă, ne vom opri mai întîi la „Aplicarea creatoare de către P.M.R. a învăţăturii marxist-leniniste cu privire la transformarea socialistă a agriculturii". În acest scop voi revedea cu elevii o serie de probleme teoretice despre necesitatea transformării socialiste a agriculturii, despre planul cooperatist al lui Lenin şi despre principiile de bază ale acestui plan. Voi sublinia faptul că transformarea socialistă a agriculturii este impusă de legi economice obiective ca legea concordanţei relaţiilor de producţie cu caracterul forţelor de producţie, legea dezvoltării planice proporţionale a economiei, legea economică fundamentală a socialismului. Voi menţiona de asemenea că agricultura bazată pe mica producţie nu asigură reproducţia lărgită, generează capitalism etc. şi voi arăta că singura cale de atragere a ţărănimii muncitoare pe drumul socialismului o constituie unirea de bună voie a ţăranilor în cooperative agricole de producţie. În continuare vom vorbi despre respectarea liberului consimţămînt, folosirea diferitelor forme ale cooperaţiei, de la cele inferioare la cele superioare, cointeresarea materială a ţărănimii muncitoare, sprijinul material al clasei muncitoare, înfăptuirea revoluţiei culturale la sate etc., care constituie principiile de bază ale planului cooperatist al lui Lenin. Voi orienta discuţiile în aşa fel încît să rezulte modul în care Plenara din 3-5 martie 1949 a reflectat aplicarea creatoare a învăţăturii marxist-leniniste cu privire la transformarea socialistă a agriculturii, lege generală a revoluţiei şi construcţiei socialismului.

În dezvoltarea ultimei probleme „Încheierea procesului de colectivizare a agriculturii în ţara noastră. Sarcinile actuale din domeniul agriculturii în lumina documentelor sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naţionale" ne vom sprijini, firește, pe datele şi aprecierile din Raportul tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiune precum şi din hotărîrile ulterioare ale C.C. al P.M.R. şi ale Consiliului de Miniştri al R. P. Romîne.

Discuţiile la această problemă vor fi axate pe unele din principalele probleme ale Raportului: 1. „Victoria socialismului la sate, confirmare strălucită a justeţei politicii partidului". 2. „Căile creşterii continue a producţiei agricole vegetale şi animale". 3. „Fiecare gospodărie colectivă — o unitate puternică, înfloritoare".

Discutarea problemei privind victoria socialismului la sate are ca scop să analizeze, pe baza faptelor concrete, superioritatea agriculturii noastre socialiste asupra celei capitaliste şi să schiţeze perspectivele strălucite care stau în faţa poporului nostru în ceea ce priveşte nivelul său material şi cultural. Voi conduce discuţiile astfel încît să se sublinieze faptul că, aplicînd cu fidelitate şi consecvenţă indicaţiile Plenarei din 3-5 martie 1949, Partidul Muncitoresc Romîn, în fruntea maselor populare, a înfăptuit cea mai dificilă sarcină a construcţiei socialismului. În această muncă partidul a dat dovadă de spirit creator atît în aplicarea lozincii de alianţă cu ţărănimea, cît şi în îmbinarea formelor inferioare de cooperare cu cele superioare. În toţi cei 13 ani cît a durat această muncă partidul şi statul nostru au asigurat o creştere constantă, fără salturi şi grabă nejustificată, colectivizarea, mergînd mînă în mînă cu crearea bazei tehnice materiale a socialismului.

Se vor analiza apoi argumentele care demonstrează superioritatea agriculturii noastre socialiste: proprietatea socialistă care a devenit atotcuprinzătoare, relaţiile de tip nou, de colaborare şi ajutor reciproc ce s-au statornicit la sate. Totodată, vom trata despre întărirea alianţei dintre clasa muncitoare şi ţărănimea muncitoare — condiţie şi rezultat al transformării socialiste a agriculturii — precum şi despre înlăturarea antagonismului dintre oraş şi sat — de asemenea factori care demonstrează superioritatea relaţiilor de producţie din cadrul agriculturii socialiste faţă de cele existente în capitalism.

Repartiţia după muncă şi aplicarea tot mai judicioasă a cointeresării materiale, care au ca rezultat permanenta creştere a nivelului de trai al ţărănimii vor face de asemenea obiectul unor discuţii cu elevii. Pentru a îmbogăţi conţinutul lecţiei le voi citi elevilor fragmente din Raportul prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale.

Cu scopul de a adînci cunoştinţele elevilor cu privire la structura agriculturii socialiste şi a-i face să înţeleagă superioritatea ei îi voi ajuta să analizeze contribuţia specifică adusă de G.A.S. S.M.T. şi G.A.C. la înflorirea agriculturii noastre. Vom analiza apoi problema privind creşterea producţiei vegetale şi animale, respectînd succesiunea ideilor din Raport. Împreună cu elevii şi pe baza documentelor existente voi arăta că progresul realizat în domeniul producţiei agricole vegetale şi animale se reflectă atît în obţinerea unor rezultate cantitative mai mari cît şi în îmbunătăţirea calitativă a muncii.

La ultimul subpunct, „Fiecare gospodărie colectivă — o unitate puternică şi înfloritoare" voi căuta să clarificăm pe lîngă conţinutul noţiunii de întărire economică organizatorică a gospodăriei colective şi problemele legate de indicaţiile din Raport privind mărirea suprafeţelor, structura culturilor, căile de sporire a recoltelor la hectar, dezvoltarea şeptelului şi a productivităţii lui, asigurarea bazei furajere optime, folosirea cît mai eficientă a pămîntului, creşterea avutului obştesc la suta de hectare, organizarea cît mai judicioasă a retribuirii prin respectarea principiului cointeresării materiale.

Terminînd de discutat toate aceste probleme prin antrenarea largă a elevilor, voi scoate concluzia finală, aceea că încheierea colectivizării agriculturii noastre a avut o importanţă deosebit de mare pentru victoria definitivă a socialismului în patria noastră.

Socotesc că este bine ca lecţia să nu se desfăşoare pe bază de întrebări şi răspunsuri, ci prin luarea în discuţie, sub conducerea directă a profesorului, a unor probleme, pentru a nu fragmenta ideile şi pentru a nu diminua efectul psihologic. Este bine ca ideile principale să fie scrise pe tablă, ca fiecare problemă să se termine printr-o concluzie prin care să se dezvăluie esenţialul de reţinut, importanţa problemei. Pentru studiul individual al elevilor voi cere să se repete numai anumite lecţii din manual, să se citească anumite fragmente din Raportul cu privire la încheierea colectivizării şi reorganizarea conducerii agriculturii, prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale.

Prof. M. NEMET

Secţia serală a Şcolii medii „Gheorghe Şincai", Bucureşti

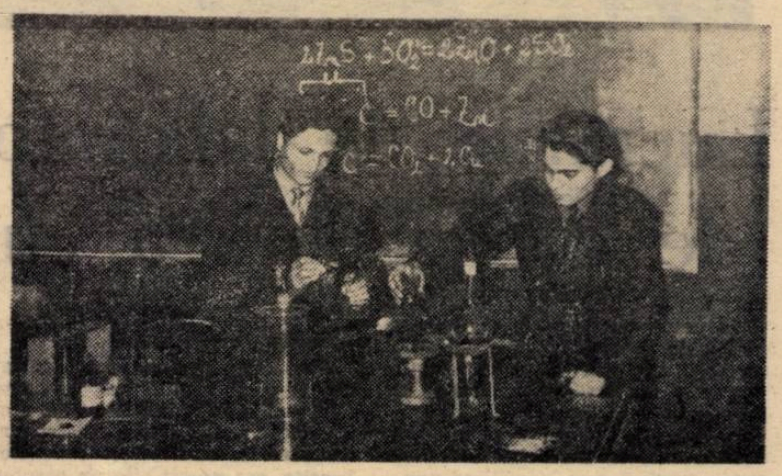

Tinerii muncitori care urmează cursurile şcolilor serale efectuează cu mult interes experienţele de chimie.

De la date la esenţa lor

Este un fapt recunoscut că muncitorii-elevi se caracterizează printr-o anumită maturitate ideologică care, alături de alte particularităţi specifice învăţămîntului seral, impune cadrelor didactice să-şi organizeze munca în clasă într-un chip deosebit, să utilizeze în predare metode şi procedee diferite faţă de cele folosite la cursurile de zi.

Am constatat acest fapt încă o dată asistînd nu de mult la lecţia de istorie cu tema „Italia şi Germania în secolele XII—XV", ţinută la clasa a VIII-a „B" a secţiei serale de la Şcoala medie nr. 26 din Bucureşti de către profesorul I. Sufrin. De data aceasta, particularitatea despre care vorbim s-a reflectat îndeosebi în modul cum a fost concepută utilizarea metodei conversaţiei. Încă din prima parte a lecţiei, destinată verificării cunoştinţelor elevilor în legătură cu războiul de 100 de ani şi răscoalele populare din Franţa şi Anglia, am observat din succesiunea întrebărilor, din felul cum erau formulate, că ele nu urmăreau să pună în evidenţă datele şi evenimentele cuprinse în lecţie atît ca un scop în sine, cît ca un mijloc de a strînge materialul faptic care să slujească desprinderii unei idei, a unei concluzii menite să sintetizeze semnificaţia fenomenului istoric pus în discuţie.

Răspunsurile date de elevi au subliniat în mod just că pretenţiile regelui Angliei la tronul Franţei au fost doar un pretext pentru dezlănţuirea războiului. Cauzele adevărate ale acestuia — au arătat ei — se află de fapt în contradicţiile ivite între Anglia şi Franţa pentru stăpînirea bogăţiilor Flandrei. Totodată, Anglia voia să recucerească posesiunile pe care le avusese în Franţa, în vreme ce regii Franţei urmăreau să ia regilor Angliei şi ultimele posesiuni din Franţa. După ce s-au precizat aceste date, întrebările au fost astfel puse încît elevii să desprindă din cele spuse anterior o concluzie esenţială — caracterul războiului de 100 de ani. A rezultat astfel că fiind pornit de ambele părţi ca un război de cotropire, războiul de 100 de ani a început atît pentru Anglia cît şi pentru Franţa, ca un război nejust.

Respectînd în ordinea întrebărilor acelaşi criteriu al utilizării datelor istorice pentru a ajunge la anumite concluzii generalizatoare, profesorul a verificat apoi cunoştinţele elevilor în legătură cu răscoalele populare din Franţa. Astfel, elevii au arătat cum cotropirea şi jefuirea Franţei în timpul războiului de către feudalii englezi, a determinat lupta de eliberare a poporului francez, imprimînd războiului purtat de Franţa un caracter just, de eliberare. Descrierea răscoalelor populare din Franţa şi Anglia a furnizat datele necesare pentru a explica înfrîngerea lor. Tot pe baza descrierii faptelor au fost desprinse de elevi şi concluziile privitoare la efectele răscoalelor (zdruncinarea puterii feudalilor în cele două ţări şi schimbările aduse în soarta ţărănimii).

Deosebit de însemnat este faptul că, formulînd cu pricepere întrebările şi conducînd cu abilitate firul lor, profesorul i-a determinat pe elevi să explice cum în urma acestui război au fost create premizele pentru formarea naţiunii burgheze franceze şi a celei engleze.

Modul cum s-a desfăşurat în continuare comunicarea cunoştinţelor din lecţia nouă ne-a arătat că folosind cu pricepere acelaşi procedeu profesorul reuşeşte să solicite în permanenţă capacitatea de a gîndi a elevilor, îi stimulează să desprindă, pe baza orientării lor ideologice generale semnificaţia fenomenelor istorice. Şi în lecţia nouă, „Italia şi Germania în secolele XII—XV", profesorul a procedat mai întîi la expunerea unor fapte, a unor împrejurări pe baza cărora puteau fi stabilite apoi concluzii generalizatoare sau de conţinut. Astfel, caracterizarea vieţii politico-economice a republicilor orăşeneşti, a Statului Papal şi a Regatului Neapolului au slujit drept premize pentru explicaţiile privind cauzele fărîmiţării feudale, după cum caracterizarea relaţiilor de producţie din manufacturile florentine a dus la concluzia că manufactura reprezintă primul element al unui nou mod de producţie, modul de producţie capitalist. La fel s-a procedat în tratarea problemei fărîmiţării Imperiului German la sfîrşitul secolului al XII-lea, a expansiunii feudalilor germani, a slăbirii puterii imperiale şi a accentuării fărîmiţării imperiului feudal german în secolul al XV-lea. Pentru a demonstra de exemplu că fărîmiţarea economică a fost cauza fărîmiţării politice a Imperiului German, profesorul a arătat mai întîi că oraşele germane şi cele italiene erau preocupate mai mult de comerţul extern decît de cel intern, că oraşele de pe ţărmul Mării Baltice şi Mării Nordului constituite în Liga hanseatică monopolizaseră comerţul din această parte a Europei în vreme ce oraşele din sudul Germaniei întreţineau strînse legături comerciale cu oraşele din nordul Italiei. Apoi s-a stabilit că oraşele germane tindeau spre o autonomie completă şi că în aceste condiţii nu s-a putut forma o piaţă unică. De aci a rezultat firesc concluzia că fărîmiţarea economică a fost cauza principală care a făcut ca în epoca respectivă Germania să nu devină un stat centralizat.

În legătură cu felul cum a decurs comunicarea noilor cunoştinţe se impune să facem o observaţie. Concomitent cu explicaţiile, profesorul nota pe tablă datele într-o schemă sinoptică remarcabilă pentru caracterul ei sistematic, organizat şi îngrijit. În momentul cînd socotea că a furnizat suficiente elemente pentru a se ajunge la o concluzie, el punea unui elev o întrebare, apoi repeta răspunsul acestuia într-o formă mai îngrijită, cerînd ca el să fie notat de toţi elevii clasei. Punctele asupra cărora a insistat prin întrebări au constituit mai apoi jaloanele fixării cunoştinţelor, cu prilejul căreia li s-a cerut elevilor să susţină afirmaţiile cu date concrete aflate în timpul predării lecţiei noi.

Principala calitate prin care s-a remarcat lecţia a fost aceea că, înţelegînd particularităţile elevilor cu care lucrează, profesorul a reuşit să folosească în ea un procedeu pe deplin adecvat posibilităţilor lor.

B. OCTAVIAN

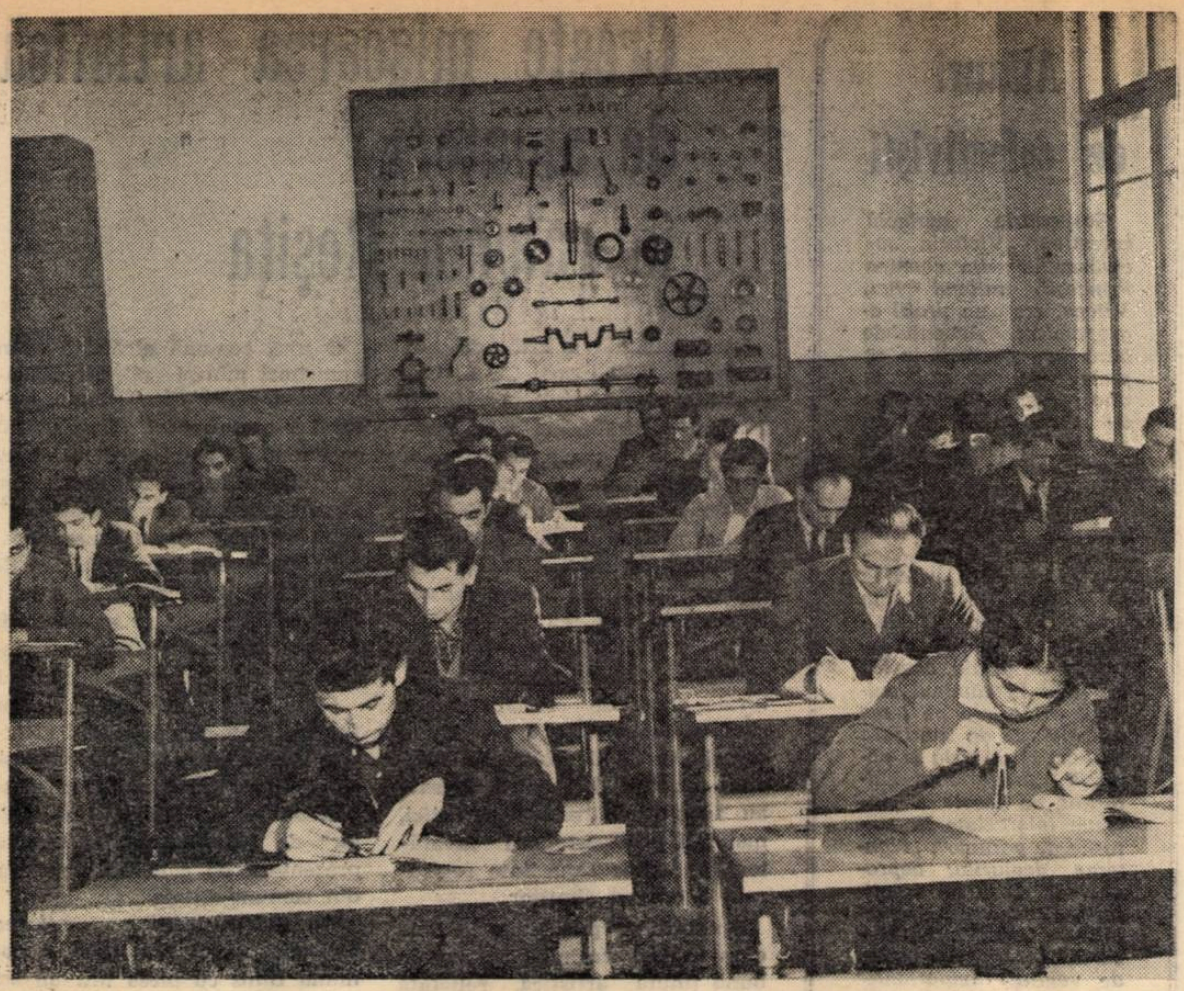

Aplicații practice în cabinetul de desen al școlii tehnice de maiștri din cadrul grupului școlar „Iosif Rangheț" din București.

ACORDURI PENTRU FINAL DE AN ȘCOLAR

Ora de curs încă n-a început. Profesorii școlii medii din Adjud sînt toți în cancelarie. Consultă orarul, notează în condică lecțiile pe care le vor ține, răsfoiesc cataloagele sau reînnodă firul discuțiilor, întrerupt în recreația trecută sau cu o zi înainte : „După amiază am meditații la chimie". „Sima face progrese vădite și o să încheie anul fără corigențe". „Trebuie să mă pregătesc pentru lecția deschisă de recapitulare care se ține în cadrul comisiei metodice de matematică". „La prînz vine tatăl lui Vieru. Situația băiatului mă îngrijorează și vreau să discut cu tatăl lui despre ceea ce putem face împreună ca să-l salvăm de corigență".

Toate sînt frînturi, crîmpeie din preocupările actuale ale fiecărui profesor, și în toate deslușești dragostea de muncă, spiritul de răspundere, hotărîrea de a munci mai bine, tot mai bine.

Apoi cancelaria rămîne goală. Profesorii și-au luat cataloagele și s-au îndreptat spre clase.

...A VIII-a „B" are acum matematica. Se discută lucrările de control date cu o săptămînă înainte. Profesorul anunță notele : „Oșianu 10, Ichim 10, Istrate 10, Pamfil 9". Șirul de 10 și 9 continuă. La numele lui Gheorghe Donciu, profesorul s-a oprit. Liniște deplină și apoi... „10" ! Am simțit parcă emoția, bucuria și triumful clasei, al profesorului. „Bravo Donciu, frumos salt.. de la corigență la 10." Astfel de salturi au făcut și Adrian Jigrin și alți cîțiva elevi din clasă care vor reuși să-și îndrepte pînă la sfîrșitul anului toate notele slabe, în așa fel încît în clasa VIII-a „B" să nu fie nici un corigent la matematică.

...Clasa a XI-a are oră de diriginție. Diriginta citește fragmente din cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale. Se vorbește despre minunatele perspective ale agriculturii noastre socialiste, despre faptul că agricultura noastră are nevoie de cît mai mulți specialiști. Și glasul dirigintei sună ca un îndemn, ca o chemare către elevii care în curînd vor păși în viață, de a îmbrățișa aceasta frumoasă profesiune.

...Elevii clasei a X-a nu au acum cursuri. Totuși sala în care învață ei nu-i goală. Se află aici elevul Gogea, chemat de profesoara de științe naturale pentru a-l ajuta să repete materia la anatomie.

— Gogea — i se adresează ea cu voce prietenoasă — să știi că un elev trebuie să învețe conștiincios la toate obiectele. Nu-i deajuns să obții note mari doar la matematică. Și limba română, și istoria, și științele naturale trebuie cunoscute în adîncime. Pe trimestrul acesta trebuie să-ți îndreptești toate notele slabe la aceste obiecte. O să te ajutăm cu toții — și eu, și organizația U.T.M., și colegii. La ce capitol am rămas rîndul trecut ?

— La anatomia și fiziologia aparatului digestiv.

— Acum repetăm funcția respiratorie...

...Într-o altă clasă — a IX-a — are loc o lecție de limba română. Deslușesc în cuvintele meșteșugit alese strădania profesoarei de a preda o lecție frumoasă, îmi dau seama din felul în care vorbește, că s-a pregătit pentru ea minuțios, temeinic.

Pretutindeni în școală se simte strădania de a face ca toți elevii să-și încheie cu succes anul școlar.

...În cabinetul ei, directoarea școlii, tovarășa Alexandrina Păuș, se adresează unei mame cu glas cînd dojenitor, cînd sfătuitor.

— Tovarășă Stamate, trebuie să vă supraveghiați mai atent fetița, să veniți mai des la școală, să discutați cu profesorii, cu mine. Vă stăm oricînd la dispoziție, numai s-o ajutăm să-și îndrepte situația la învățătură.

★

*Am încercat să-mi întregesc imaginea pe care mi-am făcut-o despre acești oameni, pe care **i-am auzit vorbind în cancelarie, pe care i-am văzut apoi la lucru.** Mi-am spus bunăoară că profesorul de matematică de la clasa a VIII-a „B" este un om entuziast, îndrăgostit de profesiunea sa, că diriginta clasei a XI-a e un pedagog cu experiență, care-și iubește elevii ca pe proprii săi copii, că profesoara de științe naturale este un om cu simț de răspundere, care nu-și precupețește timpul liber pentru a-i ajuta pe elevii săi, pe directoarea școlii ca pe o pasionată profesoară și un bun sfătuitor, pe cei care doreau să țină lecții tot mai bune, mai frumoase ca pe niște neobosiți căutători de nou.*

*Ședința consiliului pedagogic la care am asistat mi-a dovedit că nu mă înșelasem. I-am ascultat pe profesori sfătuindu-se asupra celor mai bune măsuri care trebuie luate pentru încheierea cu succes a anului școlar, împărtășindu-și experiența, metodele de muncă, discutînd despre clasele lor, despre elevi. Începînd cu referatul „Munca profesorului și a dirigintelui pentru lichidarea mediocrității și a rămînerii în urmă la învățătură" și terminînd cu discuțiile, ședința consiliului pedagogic mi-a completat imaginea despre munca susținută care se desfășoară în această școală acum, în pragul vacanței. Toate cadrele școlii — și profesorul de matematică **Gabriel Puiu**, și profesoara de anatomie **Maria Popescu**, și profesoara de română **Elena Focșa** și toți ceilalți profesori care se aflau în consiliul pedagogic — erau însuflețiți de aceeași dorință : ca munca anului să se încheie cu rezultate cît mai frumoase.*

Atmosfera aceasta de muncă susținută, caracteristică fiecărui sfîrșit de an școlar, îți creează un sentiment de bucurie, de încredere, de optimism. Îți formezi acum, poate mai complet ca oricînd, imaginea școlii, a acestui stup unde fiecare se străduiește să pună iscusința, hărnicia, pasiunea și priceperea sa pentru a culege roade tot mai bogate.

MONICA VERDEȘ

În preajma încheierii anului de învățămînt ideologic

Anul de învățămînt ideologic al cadrelor didactice se apropie de sfîrșit. După cum e și firesc, în această perioadă cursanții acordă atenție sporită recapitulării și aprofundării materialelor studiate pînă acum din istoria partidului nostru și din activitatea partidelor comuniste și muncitorești frățești, îndeosebi a P.C.U.S.

Un loc important în studiu îl ocupă în momentul de față principalele probleme dezbătute de istoricul Congres al XXII-lea al P.C.U.S., Congresul constructorilor comunismului. Căutînd să vină în ajutorul cursanților, comitetul raional P.M.R. Oaș și secția de învățămînt și cultură a raionului au programat patru lecții-consultații urmate de tot atîtea seminarii, la care vor participa toate cadrele didactice din raion.

Primele două lecții-consultații — despre construirea comunismului în U.R.S.S. și despre trecerea de la socialism la comunism — au și fost ținute (lectori Andrei Rusu și Ion Ulici de la cabinetul regional de partid Maramureș), fiind urmărite cu viu interes de către participanți.

În timpul ce-i mai despărte de încheierea anului școlar învățătorii și profesorii din raionul Oaș își întețesc eforturile pentru dobîndirea unor bune rezultate în activitatea instructiv-educativă, dînd în același timp toată atenția pregătirii lor politico-ideologice, sarcină de mare importanță profesională și cetățenească.

Diafilmul la lecțiile recapitulative

Proiecțiile cinematografice constituie unul dintre mijloacele intuitive cele mai adecvate lecțiilor de recapitulare și de sinteză. Rezultatele valoroase obținute în cursul anului trecut în pregătirea elevilor strungari și lăcătuși din școala noastră prin utilizarea filmelor, a diafilmelor și a diapozitivelor didactice la orele recapitulative de tehnologie ne-au determinat să folosim cît mai amplu aceste materiale intuitive la lecțiile recapitulative și de sinteză din acest an.

Folosirea diafilmelor la lecțiile recapitulative de tehnologie are un efect puternic asupra adîncirii cunoștințelor de specialitate ale elevilor, deoarece astfel ei pot vedea diferite procese tehnologice defalcate pe faze și operațiuni complexe, ca și fenomene pe care ochiul liber nu le poate detalia complet. De exemplu, la lecția recapitulativă despre trasarea metalelor vom arăta mai întîi, cu ajutorul diafilmului „Tehnologia meseriei pentru anul I — lăcătuși", confecționat în școala noastră, uneltele de trasare — filmate într-un atelier — apoi cele mai bune procedee și metode de trasare și folosirea dispozitivelor de trasaj, care contribuie la reducerea totală a rebuturilor în operațiunile de prelucrare după trasare.

La lecțiile de tehnologia strungăriei vom folosi diapozitivele „Strungul universal", „Metodele de retezare", „Metodele de canelare", „Metodele de strunjire intensivă" etc.

În unele cazuri vom proiecta diafilmele înainte de efectuarea recapitulării propriu-zise pentru a stimula interesul elevilor și a le reîmprospăta noțiunile de bază ale temei respective. În alte cazuri le vom proiecta după ce materialul din tema respectivă a fost recapitulat, pentru ca fixarea cunoștințelor să fie mai temeinică. De pildă, la clasele de lăcătuși și strungari vom proiecta după recapitularea cunoștințelor privind tehnica securității muncii în metalurgie diafilmul „Metodele de tehnică a securității muncii" fixînd și concretizînd cele recapitulate.

După cum se știe, în cadrul recapitulării temelor de tehnologia strungăriei un loc important îl ocupă cunoștințele despre metodele noi de strunjire intensivă. Pentru consolidarea acestor cunoștințe vom recapitula întîi cu elevii condițiile de bază care permit aplicarea tăierii intensive a metalelor pe strung. Apoi vom trece la proiectarea diapozitivelor ce înfățișează diferite tipuri de cuțite utilizate la așchierea metalelor. Privind diafilmul în care este demonstrată geometria cuțitelor, elevii vor recapitula mai ușor principalele elemente care permit ca așchierea prin metoda tăierii intensive să se efectueze mai repede, mai bine și mai ieftin. Vom trece apoi la analiza proiecțiilor, la explicații suplimentare, la concluzii. În acest timp elevii își vor completa noțiunile și schițele la tema recapitulativă.

Comisia metodică pentru disciplinele tehnice a planificat în același fel folosirea filmelor didactice, diafilmelor și diapozitivelor la toate lecțiile de recapitulare și sinteză întărind și pe această cale accesibilitatea și trăinicia cunoștințelor predate.

Prof. GHEORGHE IONEL
Școala de meserii din Suceava

STUDIUL INDIVIDUAL

*Discutăm despre pregătirile pentru examenul de maturitate. Interlocutorii noștri — elevii celei mai bune dintre clasele a XI-a ale Școlii medii nr. 5 „Unirea" din Brașov — povestesc rînd pe rînd despre felul cum învață, **cum își organizează studiul individual. Se vede că subiectul** îi interesează foarte mult. Nici nu-i de mirare. Acum, cînd în fața lor se află examenul de absolvire și cel de maturitate, e firesc ca problemele privitoare la studiul individual să-i preocupe în mod deosebit.*

Printre alții ia cuvîntul și un elev înalt, slăbuț.

— Eu nu-mi pregătesc în fiecare zi lecțiile pentru ziua următoare, ci pentru a treia zi. Lecțiile pentru mîine le-am pregătit deja de ieri. De obicei citesc manualul și apoi îmi fac temele. M-am obișnuit să învăț în felul acesta încă din clasa a VIII-a.

Citesc pe fețele elevilor mirare, nedumerire. Colegul acesta al lor are o situație slabă la învățătură. În clasele anterioare a rămas o dată repetent și în fiecare an corigent. La ore este distrat, iar în timpul liber se ocupă, poate prea mult, cu sportul. Acum ei află pentru prima dată cum învață el. Deși exprimată confuz, au înțeles metoda lui de lucru. E o metodă care se deosebește radical de a lor. Să fie bună sau rea ?

Toate privirile se îndreaptă spre diriginta clasei. Și diriginta află acum pentru prima dată cum își pregătește lecțiile elevul respectiv.

— Da, este și aceasta o metodă de a învăța— intervine ea — dar se vede treaba că nu este cea mai potrivită pentru tine, de vreme ce rezultatele la învățătură sînt cele știute.

Analizîndu-i metoda diriginta arată că nu-i rău să-ți pregătești lecțiile cînd îți sînt încă proaspete explicațiile profesorului, pentru că atunci fixarea cunoștințelor se realizează mai ușor, cu mai puțin efort. Oricum însă — continuă ea — această metodă presupune revederea temelor în preziua lecțiilor.

Sînt analizate apoi, în parte, și alte metode de studiu și diriginta recomandă fiecăruia metoda cea mai adecvată.

Ascultînd cele ce se discută, îmi amintesc remarca făcută nu de mult de unul din profesorii Institutului politehnic din Brașov. Spunea acesta că unii studenți din anul I nu știu pur și simplu cum să învețe, că vin de pe băncile școlii medii cu prea puține deprinderi de muncă individuală și de aceea întîmpină dificultăți în studiu.

Formarea deprinderilor de muncă independentă a elevilor trebuie să se realizeze de-a lungul anilor de școală și la ea sînt chemați să contribuie toți profesorii. În ultima clasă a școlii medii elevul trebuie să știe să-și organizeze singur studiul individual, să folosească manualul, să consulte materialul bibliografic, să alcătuiască un conspect. Dirigintele, în primul rînd, este cel în măsură să controleze și să îndrume munca independentă a elevilor și are datoria să facă acest lucru sistematic și temeinic. Cu atît mai mult crește această datorie atunci cînd este vorba de elevi slabi la învățătură. Este destul de neplăcut pentru diriginte să constate abia în clasa a XI-a că unul sau mai mulți elevi ai lui nu știu să învețe, să-și dea seama că, de fapt, niciodată nu a discutat cu ei unele probleme metodice legate de organizarea studiului individual.

Sfaturile dirigintei clasei a XI-a de la școala „Unirea" din Brașov, deși tîrzii, au avut ecou în rîndul elevilor și, fără îndoială, au reușit să îndrepte unele greșeli în organizarea pregătirii pentru examenul de maturitate.

În ultima perioadă a anului școlar elevii claselor a XI-a sînt supuși unor eforturi destul de mari în ceea ce privește studiul individual. Diriginții și profesorii trebuie să fie în permanență lîngă ei, să-i sfătuiască, să-i ajute în muncă. Este foarte important ca elevii să poată să-și organizeze cît mai bine studiul în această etapă hotărîtoare pentru pregătirea lor.

AL. I. VLADIMIR

Oră practică la școala de pe lîngă șantierul naval „Gh. Dimitrov" din Varna — R. P. Bulgaria.

DE PESTE HOTARE

În ajunul Congresului învățătorilor și profesorilor din R. P. Bulgaria

În urma hotărîrii Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, între 21 și 23 mai a.c. va avea loc la Sofia Congresul învățătorilor și profesorilor bulgari. Congresul este organizat de către Ministerul Învățămîntului și Culturii cu sprijinul Institutului de pedagogie de pe lîngă Academia Bulgară de Științe, al Comitetului Central al sindicatelor lucrătorilor din învățămînt și cultură și al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist-Dimitrovist.

Congresul va avea loc în condițiile în care întregul popor bulgar se pregătește să întîmpine prin noi succese în producție, în știință și tehnică cel de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar.

Apropierea Congresului a însuflețit colectivele de învățători și profesori din întreaga țară, a stîrnit un larg ecou în toate cercurile sociale. Convocarea lui constituie o nouă expresie a grijii permanente pe care partidul o acordă învățămîntului, o expresie a prețuirii date aportului adus de învățători și profesori la construirea noii societăți. Congresul constituie un eveniment de seamă nu numai pentru învățători și profesori, dar și pentru toți oamenii muncii, învățămîntul fiind în Bulgaria o cauză a întregului popor, iar preocuparea pentru pregătirea și educarea viitorilor constructori ai comunismului o sarcină a fiecărui membru al societății.

Congresul va face bilanțul succeselor dobîndite în învățămînt, va analiza lipsurile pe care le mai are școala și cauzele lor și va trasa perspectivele dezvoltării învățămîntului bulgar. Pe ordinea de zi a Congresului figurează două probleme principale: „Rezultatele reorganizării învățămîntului și sarcinile învățătorilor, ale profesorilor și ale societății în vederea unei și mai strînse apropieri a învățămîntului de viață" și „Uniunea Tineretului Comunist-Dimitrovist și școala".

Pregătindu-se pentru Congres, cadrele didactice au trecut în revistă realizările obținute în cei trei ani care s-au scurs de la apariția legii cu privire la legarea mai strînsă a școlii de viață. În centrul atenției lor a stat îmbinarea învățămîntului cu munca din producție, răspîndirea experienței școlilor fruntașe din Sofia, Sliven, Stara-Zagora, Pelovo, Bregovo, Măglik s.a., ridicarea nivelului cultural al întregului tineret muncitoresc și țărănesc. Învățătorii și profesorii din toată țara au căutat noi forme și metode de lucru, astfel încît elevii să poată nu numai să-și însușească mai ușor bazele științelor, dar și să poată aplica în practică cunoștințele dobîndite. În perioada pregătirii Congresului, în școli s-au născut numeroase inițiative. Astfel, au avut loc întîlniri cu savanți și pedagogi de seamă, cu ingineri, tehnicieni și muncitori fruntași din uzine, cu învățători care de-a lungul anilor nu au avut elevi repetenți. S-au organizat lecții, seminarii și lucrări de laborator pentru ridicarea calificării cadrelor didactice. Presa centrală și locală a acordat un loc tot mai mare problemelor școlare. Însuflețite de grija și atenția întregului popor, colectivele de învățători și profesori s-au angajat să-și îmbunătățească multilateral munca. A căpătat o tot mai largă răspîndire inițiativa învățătorilor și profesorilor din regiunea Vidin de a se crea semiinternate în care copiii, după terminarea lecțiilor, se odihnesc, fac sport și își pregătesc lecțiile pentru a doua zi sub conducerea unor buni învățători și profesori. Această măsură vine foarte mult în sprijinul părinților care sînt ocupați în producție, dar și în sprijinul școlii, al muncii educative.

Un mare răsunet în rîndul cadrelor didactice a avut și chemarea învățătorilor de la școala „Hristo Botev" din orașul Karnobat în legătură cu crearea de grupe ale muncii comuniste alcătuite din învățători și profesori, după modelul brigăzilor de muncă comuniste. Membrii acestor grupe se angajează să-și îmbunătățească neîntrerupt pregătirea profesională, să țină fiecare lecție la un nivel ridicat, să se ajute reciproc în muncă — într-un cuvînt, să învețe, să lucreze și să trăiască în mod comunist.

Una din cele mai de seamă acțiuni desfășurate în întîmpinarea Congresului o constituie dezbaterea de către întregul popor a problemelor predării limbii și literaturii bulgare, dezbatere care a fost organizată din inițiativa Ministerului Învățămîntului și Culturii. Au fost antrenați la această dezbatere învățători și profesori, cercetători științifici, scriitori, activiști pe tărîm obștesc, precum și întreaga presă literară și pedagogică. Scopul dezbaterii este de a contribui la îmbunătățirea multilaterală a predării limbii și literaturii bulgare. Învățătorii și profesorii bulgari se pregătesc pentru Congresul lor ca pentru o mare sărbătoare.

(Material primit de la redacția publicației „Ucitelsko Delo", organul Ministerului Învățămîntului și Culturii și al C.C. al Sindicatelor din învățămînt și cultură din R.P. Bulgaria).

Alături de colectiviști

Gospodăria agricolă colectivă „Victoria socialismului" din comuna Frinceşti, raionul Rm. Vîlcea, are un profil agropomicol. Accentul de bază în gospodărie se pune pe dezvoltarea unor ramuri principale de producție — cultura cerealelor, pomicultura, legumicultura și, bineînțeles, creșterea vitelor.

În obținerea unor cît mai bune rezultate în aceste ramuri de producție, colectiviștii primesc un sprijin susținut din partea cadrelor didactice. Îndrumate de organizația de partid, acestea au ținut la căminul cultural conferințe pe teme ca „Metode de sporire a producției de grîu și porumb", „Importanța culturilor de fasole și dovleac intercalate în culturile de porumb", „Plantarea dealurilor neproductive cu pomi fructiferi", „Dezvoltarea șepteluiui", „Legumicultura — sursă pentru obținerea de venituri importante"

Învățătorii și profesorii au alcătuit lozinci mobilizatoare, precum și un panou privind regulile agrotehnice ce trebuie aplicate pentru obținerea unei recolte de 5.000 kg porumb boabe la hectar în condiții de neirigare. De asemenea, în cadrul cercurilor de citit conduse de cadrele didactice au fost popularizate cele mai avansate metode pentru sporirea producției agricole.

Echipele de teatru ale căminului cultural, instruite de cadrele didactice, au pus în scenă piese legate de înflorirea gospodăriei colective. În ultimul spectacol pregătit de brigada artistică de agitație s-a prezentat un program intitulat „Să trăiască, să-nflorească! Colectiva, casa noastră", program în care un loc de frunte l-au ocupat problemele dezbătute recent la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale.

Însuflețite de perspectivele deschise prin recentele hotărîri de partid și de stat privind dezvoltarea necontenită a agriculturii noastre socialiste, cadrele didactice din școlile comunei Frinceşti nu-și precupețesc nici un efort pentru a desfășura o activitate culturală bogată.

ION DINA
corespondent

Crește mișcarea artistică de amatori în raionul Reșița

Faza raională a celui de al III-lea festival bienal „I. L. Caragiale" a prilejuit constatări deosebit de îmbucurătoare privind, pe de o parte, dezvoltarea mișcării artistice de amatori, iar pe de altă parte, creșterea nivelului artistic al colectivelor de interpreți. În raionul Reșița nu există comună în care să nu activeze una sau mai multe formații de teatru. Spectacolele prezentate pe scenele căminelor culturale atrag de fiecare dată sute de colectiviști. O însemnată contribuție la dezvoltarea mișcării artistice de amatori la sate au adus-o instructorii artistici, mai toți profesori sau învățători, a căror capacitate regizorală a crescut simțitor.

Spectacolele prezentate la concurs în faza raională au avut o bună ținută artistică, reliefată prin omogenitatea lor, prin sublinierea clară a ideii principale, prin exigența față de decor, costum, recuzită etc.

Orientarea în alegerea pieselor prezentate este, de asemenea, vrednică de subliniat, deoarece majoritatea instructorilor au știut să se oprească la piese a căror tematică corespunde specificului comunei respective și este pe măsura forței artistice a colectivului de interpreți. Astfel, comuna Cuptoare s-a prezentat cu piesa scriitorului Mihail Leonard „Consiliu de familie", a cărei tematică inspirată din lumea minerilor pune în discuție o problemă general valabilă pentru societatea socialistă în care trăim, dar care, în primul rînd, își găsește foarte bine locul în cadrul repertoriului căminului cultural din această comună cu specific minier. Spectacolul s-a bucurat de aprecierea juriului și spectatorilor, fiind susținut de elemente dotate, bine distribuite și bine conduse de către regizor. Ideea piesei și-a găsit materializarea în spectacol printr-o concepție regizorală bazată pe fantezie și bună orientare. Reproșăm regiei că ritmul spectacolului scade, în ultimele două tablouri conflictul ne mai fiind susținut la o temperatură corespunzătoare, în cadrul căreia problemele să se dezbată susținut, aprig, arzător așa cum o cere textul.

O altă comună alcătuită din muncitori mineri și țărani colectiviști și al cărei cămin cultural s-a prezentat în cadrul concursului cu un spectacol bine pregătit — (piesa lui Victor Ion Popa „Deșteapta pămîntului") este comuna Lupac. Ideea acestei piese a fost bine înțeleasă de colectivul de interpreți, care a reușit să prezinte un spectacol de o certă valoare artistică, reliefînd cu mult humor sensurile ei.

Combătînd atitudinea acelor fruntași din gospodăriile colective care nu vor să împărtășească și altora experiența lor, piesa într-un act „Neamul Hutulanilor" de Mihail Leonard, a fost prezentată de căminul cultural din comuna Cîlnic.

Nu putem trece cu vederea nici spectacolul prezentat de comuna Binis cu piesa într-un act a lui Tiberiu Vornic „Paznicul stelelor", și nici spectacolul prezentat de căminul cultural din comuna Ghertenis cu piesa „Rîsul pămîntului" de George Țențulescu. Amîndouă piesele sînt inspirate din viața gospodăriilor agricole colective. „Paznicul stelelor" pune problema întăririi fondului de bază al gospodăriei, iar „Rîsul pămîntului" cea a ridicării nivelului cultural și a pregătirii agrotehnice a țăranilor rămași în urmă și care mai practică încă metode învechite. Ambele spectacole mai trebuiesc, după părerea noastră, lucrate, în unele cazuri fiind necesare chiar schimbări în distribuție, întrucît unele elemente nu corespund, din punct de vedere al capacității artistice, rolului încredințat.

Nu peste mult se va desfășura faza regională a festivalului. Cadrele didactice se preocupă, pe de o parte, de finisarea spectacolelor selecționate pentru faza regională, iar pe de altă parte, de pregătirea unor noi spectacole cu celelalte echipe. Și într-un caz și în celălalt strădaniile lor se concentrează spre ridicarea permanentă a nivelului artistic al echipelor de artiști amatori, astfel ca acestea să poată valorifica mesajul educativ al pieselor prezentate.

IOAN TATOMIR
inspector școlar
EUGEN VANCEA
regizor artistic

CONCURSURI

Institutul de mine din Petroșeni anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1) Post de profesor, poziția 2, disciplina mineralogie și petrografie, catedra de geologie.

2) Post de conferențiar, poziția 6, disciplina termotehnică, catedra de mecanică minieră.

3) Post de conferențiar, poziția 3, disciplina mașini și materiale electrice și acționări și tracțiune electrică, catedra de electrotehnică minieră.

4) Post de conferențiar, poziția 7, disciplina tehnologia metalelor și bazele tehnologiei construcției utilajului minier, catedra de mecanică aplicată.

5) Post de conferențiar, poziția 3, disciplina matematici superioare, catedra de matematică.

6) Post de conferențiar, poziția 4, disciplina matematici superioare, catedra de matematică.

7) Post de conferențiar, poziția 2, disciplina chimie generală și analitică, catedra de chimie-fizică.

8) Post de conferențiar, poziția 5, disciplina rezistența materialelor, catedra de mecanică aplicată.

La concurs pot participa: Pentru funcția de profesor, persoanele care posedă titlul științific de doctor în științe sau gradul didactic de profesor în învățămîntul superior, iar pentru funcția de conferențiar, persoanele care posedă titlul de doctor în științe, candidat în științe sau gradul didactic de conferențiar. Pot fi admiși la concurs pentru funcția de profesor sau conferențiar, și fără titlurile științifice sau gradele didactice superioare mai sus menționate, specialiști de înaltă valoare, cu vechime în producție sau în aparatul de stat, care posedă studii superioare de specialitate.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la secretariatul Institutului de mine din Petroșeni, str. Institutului nr. 20 următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care își are funcția de bază; autobiografia.

Concursul va avea loc la Institutul de mine din Petroșeni după o lună de la apariția prezentului anunț. Data concursului se va comunica fiecărui candidat.

Informații suplimentare se pot lua zilnic de la secretariatul institutului.

★

Institutul politehnic din Iași anunță ocuparea prin concurs a unui post de asistent la catedra de geometrie descriptivă și desen industrial (Facultatea de electrotehnică).

Cererile de înscriere se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț la rectoratul Institutului politehnic din Iași, Calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și ob. ștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt, certificatul de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 662 — vineri 25 mai 1962 — 8 pagini 25 bani

Elevii Școlii de 8 ani din comuna Poenari Apostoli, regiunea Ploiești, studiază dezvoltarea culturilor pe o parcelă din cele 350 de hectare cultivate cu grîu ale gospodăriei colective „30 Decembrie"

La nivelul cerințelor agriculturii noastre socialiste

Istoricul eveniment al încheierii colectivizării a marcat intrarea agriculturii noastre într-o etapă nouă de dezvoltare. Pentru a răspunde înaltelor cerințe ale acestei etape, recenta plenară a C.C. al P.M.R. și sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale au prevăzut un plan gospodăresc — strategic de mare amploare, în care sînt incluse sarcini de o deosebită însemnătate și pentru învățămîntul patriei noastre. În Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiune și în recenta Hotărîre a partidului și guvernului privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol sînt trasate căile menite să asigure o temeinică pregătire a cadrelor necesare tuturor verigilor și ramurilor producției agricole.

Pînă în anul 1970 agricultura noastră are nevoie de aproape 23.500 de cadre cu studii agricole superioare, de 59.000 de cadre cu pregătire medie, de 150.000 de mecanizatori, de 4000 de maiștri mecanici și de 3000—3500 de ingineri mecanici. În același timp este necesară înarmarea întregii mase a țărănimii colectiviste și a lucrătorilor din gospodăriile agricole de stat cu cunoștințe și deprinderi temeinice în legătură cu efectuarea lucrărilor agricole pe baza celor mai înaintate metode agrozootehnice.

Un factor esențial în ridicarea nivelului de cunoștințe agricole al colectiviștilor de mîine îl constituie studierea acestor cunoștințe în școala de cultură generală de la sate. Un început în această privință s-a făcut încă din 1959. Acum se va face un pas mare înainte prin introducerea, începînd cu anul școlar ce urmează, a predării în clasele V—VIII ale școlilor de cultură generală de la sate, a obiectului „Agricultura" care va ocupa un loc însemnat în cadrul procesului de învățămînt. Studiind acest obiect elevii vor primi cunoștințe despre sol și agrotehnică, îngrășăminte și folosirea lor rațională, cultura cerealelor, horticultură, protecția plantelor, creșterea animalelor, cunoștințe despre mașinile agricole și organizarea producției agricole. Predarea cursului va fi strîns îmbinată cu munca practică a elevilor, care se va desfășura în gospodăriile agricole colective sau gospodăriile agricole de stat. În planul de învățămînt pentru școlile sătești de cultură generală se va prevedea în acest scop un timp sporit pentru activitățile practice, care vor fi organizate astfel încît elevii să participe în mod sistematic la toate lucrările ce constituie procesul muncii în agricultură.

Hotărîrea privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol subliniază în mod deosebit faptul că programele și manualele necesare predării acestei discipline vor fi elaborate astfel ca, pe parcursul celor patru ani de studii, elevii să capete un sistem unitar de cunoștințe fundamentale din domeniul producției agricole.

Fără îndoială că în pregătirea elevilor pentru viață, pentru munca în producție trebuie să-și aducă o contribuție sporită și cunoștințele predate în cadrul altor discipline — științe naturale, chimie, matematică, fizică — care să reflecte cît mai mult problemele legate de dezvoltarea agriculturii socialiste.

Rezultă limpede, din aceste prevederi, cît de mari și de însemnate sînt sarcinile care stau în prezent în fața școlilor și mai ales a școlilor de la sate. Acestea au datoria patriotică de a-și orienta întreaga muncă în lumina sarcinilor actuale ale agriculturii, de a-și pregăti astfel elevii încît să devină cadre de nădejde pentru agricultura noastră socialistă.

Trebuie înlăturată cu desăvîrșire tendința care se mai face vădită în unele școli de a se da precădere instruirii abstracte a elevilor în dauna pregătirii lor practice, de a rupe lecțiile ținute în clasă de viață, de munca desfășurată pe ogoare. Întreaga activitate desfășurată în rîndul elevilor atît lecțiile, cît și conducerea lucrărilor practice — va trebui să se realizeze într-o îmbinare organică cu producția agricolă locală. Este necesar ca în lecții să se reflecte mult mai larg decît pînă acum cuceririle științei și ale tehnicii moderne, metodele noi de sporire a producției, realizările unităților agricole fruntașe, experiența înaintată a colectiviștilor.

În felul acesta se vor dezvolta relații noi, specifice satului socialist, între gospodăria agricolă colectivă și școală, relații care pornind de la participarea elevilor la producția gospodăriei, vor îmbrățișa întreg ansamblul muncii instructiv-educative, toate acțiunile menite să pregătească pentru viață pe viitorii colectiviști. Contribuind la tot mai buna pregătire a elevilor, aceasta va duce și la întărirea muncii educative în rîndurile lor, va face să crească dragostea și interesul lor pentru agricultura noastră socialistă, pentru realizările obținute de țărănimea colectivistă sub conducerea partidului.

O mare însemnătate pentru îmbunătățirea pregătirii agricole a elevilor din școlile sătești de cultură generală o are ridicarea nivelului cadrelor didactice de specialitate. În legătură cu aceasta Hotărîrea partidului și guvernului privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol specifică faptul că planurile și programele facultăților de științe naturale din universități și institute pedagogice de 3 ani vor fi revăzute și îmbunătățite astfel ca viitorii profesori de specialitate să-și însușească cunoștințele necesare despre producția agricolă și să efectueze o perioadă de practică

(Continuare în pag. 6)

Lucrările plenarei C.C.S.

În sala Palatului R.P. Romîne au început miercuri dimineața lucrările plenarei C.C.S.

La lucrări iau parte peste 2.300 de persoane: membrii C.C.S. și Comitetelor Centrale ale uniunilor sindicatelor, președinți ai Consiliilor regionale și locale ale sindicatelor, președinți de comitete ale sindicatelor din uzine și fabrici, din G.A.S. și S.M.T., fruntași în întrecerea socialistă.

La lucrările plenarei participă tovarășii Nicolae Ceaușescu, membru al Biroului Politic și secretar al C.C. al P.M.R., Leonte Răutu, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R. membri ai C.C. al P.M.R. și ai guvernului, reprezentanți ai ministerelor și instituțiilor centrale, ai organizațiilor obștești.

Participanții la plenară au aprobat următoarea ordine de zi:

1. Raport privind activitatea sindicatelor pentru îndeplinirea planului de stat pe primele patru luni ale anului 1962 și sarcinile ce revin sindicatelor în lumina hotărîrilor adoptate de plenara C.C. al P.M.R. din 23—25 aprilie 1962 și a sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale;

2. Raport privind activitatea cultural-educativă desfășurată de sindicate;

3. Referat privind activitatea sindicatelor în rîndul inginerilor și tehnicienilor;

4. Prezentarea execuției bugetului sindicatelor și a bugetului de asigurări sociale pe anul 1961 și a proiectelor de buget pe anul 1962;

5. Unele probleme organizatorice.

Tovarășul Isac Martin, președintele C.C.S., a prezentat raportul la primul punct de pe ordinea de zi, tovarășul Vasile Mușat, vicepreședinte al C.C.S., raportul la cel de-al doilea punct, iar tovarășul Ion Cotoț, secretar al C.C.S., a prezentat proiectul planului de măsuri referitoare la aceste două puncte de pe ordinea de zi.

Lucrările plenarei continuă.

În pragul sfîrșitului de an

În curînd ne vom despărți de ei și un sentiment complex ne încearcă sufletele. Ne sînt dragi de parcă ar fi copiii noștri. Doar ani de-a rîndul i-am văzut cum cresc, i-am îndrumat pe drumul cunoașterii, dorind să-i vedem mari și inteligenți, cinstiți și harnici, oameni întregi, adevărați.

Zile și săptămîni și luni și ani de-a rîndul ne-am necăjit și ne-am bucurat alături de ei și pentru ei. Strălucirea aprinsă în ochii lor copilărești a făcut să devină mai intens și propriul nostru sentiment de bucurie pentru o teză „de zece", pentru un gest lăudat în fața detașamentului, pentru o compunere excepțională sau pentru răspunsurile precise, rapide și clare care s-au ținut „sfoară" în timpul unei inspecții.

Acum ne vom despărți. Filele de calendar rup din zilele lunii, grăbind sfîrșitul anului de școală. Tot mai des, chiar și în timpul lecțiilor, le amintim că acuma sînt tineri în toată firea, că în curînd vor intra în viață, că n-am vrea să ne facă de rîs pe unde ajung sau cineva să-i întrebe cu dojană ce-au învățat la școală. Și de fiecare dată după o astfel de discuție simțim la ei o undă de seriozitate meditativă strecurată întrebător într-o îmbinare de sprîncene sau într-o privire alunecînd pe fereastră, departe, dincolo de lumina acestei primăveri încărcate cu miresme de salcîm.

Se termină școala. Și după aceea? Încotro? E minunat să urci, sub întinderile albastre, la înălțimea amețitoare a schelelor, să știi că din mîinile tale se ridică impresionanții coloși din beton și sticlă în care vor locui cei ce muncesc, dar e tot atît de minunat să minuiești într-o hală imensă un aparat de comandă care pune în mișcare un întreg complex de mașini gigantice. Și nu este la fel de frumos ca în zorii zilei să colinzi un lan întins pînă la nesfîrșit, să simți pe mîini roua dimineții, să freci în palmă un pumn de spice mari, pietroase și să poți spune că aici, în aceste roade minunate, se află și ceva din sufletul tău?

Sînt nenumărate căi, zeci și sute de drumuri pe care patria noastră socialistă le-a deschis în fața tineretului. Din ele toate, doar unul singur poate fi ales. Cel ce se potrivește cel mai bine cu înclinațiile și felul de a fi al fiecăruia.

Depinde în mare parte de noi ca cei ce pornesc acum în viață să-și aleagă drumul pe care vor putea merge cu pași siguri de la început, pe care pot ajunge victorioși și mîndri la țintă. Îi cunoaștem bine pe fiecare și încă de mult i-am sfătuit și i-am îndrumat pe toți.

Dar acum, înainte de a ne despărți de ei, mai avem această ultimă datorie de a ne convinge că toți pornesc în viață pe calea pe care își vor folosi cît mai deplin aptitudinile, își vor sluji cît mai bine patria, poporul. Să ne-o îndeplinim cu conștiința clară a misiunii noastre nobile de educatori.

V. OCTAVIAN

O scrisoare a lui Pestalozzi în țara noastră

La Muzeul Bruckenthal din Sibiu a fost descoperită de noi o interesantă scrisoare adresată în decembrie 1818 de pedagogul elvețian democrat Iohann Heinrich Pestalozzi lui Stephan Gotlieb Roth, la Sinca Mică, în Transilvania. Prin această scrisoare Pestalozzi cere lui S. G. Roth să acorde fiului său Stephan Ludwig Roth permisiunea de a rămîne încă un an la institutul din Yverdon, unde lucra alături de el ca profesor de limba latină.

Iată cuprinsul ei în traducere românească :

Mult Stimate Domn !

Distins părinte al unui fiu mult iubit de mine !

M-ați onorat cu o scrisoare al cărei conținut ales și sincer a mișcat inima mea. Convingerea mea e vie și caldă. D-voastră sînteți un om care dorește binele semenilor săi, tot atît de mult ca pe al său propriu și caută să-l promoveze cu toate mijloacele ce-i stau la îndemînă. Noi căutăm aci să simplificăm mijloacele educației și ale învățămîntului și mai ales să facem să rezulte cultura poporului mai mult din capacitatea sa practică decît din știința sa. În această privință însă, mult stimate domn, sînt regiuni în care poporul n-a fost artificializat în chip științific și este mult mai potrivit pentru principiile noastre decît regiunile în care pustiirea nimicitoare a savantlîcului și a semidoctismului superficial a paralizat multilateral și regretabil forța de acțiune a oamenilor în sensul studierii în mod satisfăcător a ceea ce în fapt ei trebuie să realizeze.

Ceea ce urmărim aci, cu osteneală și greutăți, să realizăm cu copiii adunați în institutul meu de săraci, D-voastră găsiți poporul D-voastră astfel pregătit din punct de vedere al forței naturale și al simțului lipsit de orice artificiu, cum noi nu-l găsim pregătit în cel mai bun local pe care mi l-aș putea imagina în ținuturile noastre.

Această părere, iubite și nobile domn părinte, cu privire la poporul D-voastră, este și părerea fiului D-voastră iubit, și eu mă bucur de a fi cunoscut în el un om care este capabil de a folosi, cu rezultat sigur în patria sa, principiile pe care noi le prelucrăm pentru scopurile noastre și care, în același timp, este înzestrat cu cel mai curat zel și este atît de însuflețit de dragostea pentru poporul țării sale încît nu-i va fi prea grea nici o osteneală și nici un efort pentru a obține aci un rezultat important și hotărîtor pentru patria sa.

D-voastră simțiți, nobile și mult stimate domn părinte, cît de mult doresc eu în zilele bătrîneții mele ca această străduință nobilă a fiului D-voastră iubit să nu rămînă un vis zadarnic, ci să se întruchipeze în faptă și adevăr real. El dorește să rămînă la mine un an, din două motive : atît din dragostea lui pentru mine — de care eu simt nevoia — cît și din rîvna pentru scopul urmărit.

Mult stimate domn părinte !

Eu știu că D-voastră îi veți acorda cu plăcere permisiunea de a putea rămîne la mine atît timp cît reîntoarcerea sa nu va fi reclamată de motive superioare, hotărîtoare și eu prezint această rugăminte, cu toată încrederea, inimii D-voastră.

Amabilitatea pe care D-voastră mi-o acordați prin aceasta este mare, dar scopul de a putea fi folositor odată patriei D-voastră, prin fiul D-voastră, în domeniul educației îmi este mai important decît situația mea, ceea ce mă determină să doresc mai mult o ședere îndelungată a fiului D-voastră iubit.

În măsura în care prietenul meu Schmid și cu mine vom putea contribui ca acest scop să fie atins în mod satisfăcător, o vom face cu siguranță și pentru aceasta vă dau cuvîntul meu solemn.

Permiteți-mi cu această ocazie, mult stimate domn părinte, să vă transmit asigurarea deosebitei mele considerațiuni, cu care am cinstea să fiu al D-voastră cel mai supus servitor.

PESTALOZZI

Yverdon, 25 decembrie 1818

Se desprinde limpede din scrisoare dragostea lui Pestalozzi pentru popor, respectul lui pentru calitățile naturale ale oamenilor simpli, hotărîrea lui de a lupta pentru ridicarea nivelului lor de cultură. Pestalozzi subliniază în repetate rînduri în cadrul scrisorii datoria pedagogului de a-și pune toate cunoștințele și întreaga putere de muncă în slujba poporului și patriei sale. În același timp marele pedagog elvețian are cuvinte de amărăciune și dispreț la adresa pseudopedagogiei profesate de diferiți slujbași ai burgheziei care nu făceau altceva decît să paralizeze „multilateral și regretabil forța de acțiune a oamenilor".

Interesantă este și lumina pe care o aruncă scrisoarea asupra activității pedagogice a transilvăneanului Stephan Ludwig Roth, care după ce și-a luat doctoratul la Universitatea din Tübingen pleacă la Yverdon ca profesor de limba latină, devenind în același timp unul dintre cei mai apropiați colaboratori și discipoli ai lui Pestalozzi. Întors în țară, Roth luptă pentru ridicarea culturală a maselor populare prin înființarea de școli în limba maternă pentru toate naționalitățile. Prin scris și viu grai el ia apărarea populației românești împotriva împilării exercitate de stăpînirea de atunci participînd și la marea adunare din 1848 pe Cîmpia Libertății din Blaj.

Prin conținutul problemelor pe care le abordează, scrisoarea reprezintă un document valoros, deosebit de interesant pentru cadrele didactice.

Lector univ. IOSIF ANTOHI
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

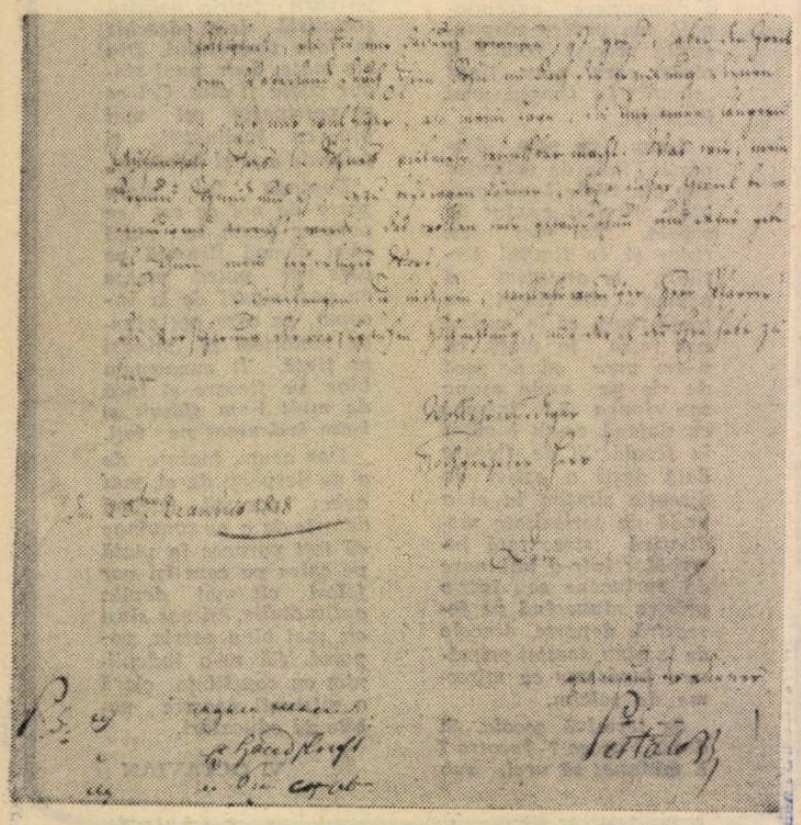

Facsimilul ultimei pagini a scrisorii lui Pestalozzi către S. G. Roth

Pentru vacanță

În localitățile Sinaia, Ștefești, Drajna, Bușteni, Breaza, Poiana Țapului și altele din regiunea Ploiești se pregătesc taberele unde își vor petrece vacanța de vară peste 35.000 de elevi și pionieri din diferite regiuni ale țării. În prezent, la localurile taberelor se fac reparații și renovări, se completează mobilierul, se amenajează terenuri sportive și spații verzi.

În pitoreștile localități din regiunea Crișana se amenajează de asemenea tabere de vară pentru pionieri și școlari. In toate taberele au fost amenajate terenuri de sport și săli pentru activități culturale și sportive.

Muncă de cercetare

Recent, la Cîmpulung Muscel a avut loc ședința de constituire a subfilialei locale a Societății de științe istorice și filologice.

Încă de la această primă ședință profesorii de istorie și literatură au venit cu o serie de propuneri interesante, menite să pună în valoare bogata tradiție culturală a raionului Mușcel. S-a propus bunăoară să se deschidă un șantier de săpături arheologice. Profesorii de literatură au făcut propuneri privind acțiunea de cercetare a folclorului local.

Crearea subfilialei constituie pentru cadrele didactice din raion un imbold pentru o interesantă muncă de cercetare.

ELISABETA DUMITRESCU
corespondent

ALATURI DE COLECTIVIȘT

Învățătorii și profesorii din comuna Plăieșii de Jos, raionul Miercurea Ciuc, sînt participanți însuflețiți la munca politică și culturală de masă ce se desfășoară în comună sub conducerea comitetului de partid. Întreaga lor activitate obștească este orientată în etapa actuală spre sprijinirea întăririi economico-organizatorice a gospodăriei agricole colective „Perla Casinului", gospodărie tînără dar cu largi perspective de dezvoltare.

Cu ajutorul cadrelor didactice s-au confecționat și afișat în comună și în satele ce îi aparțin peste 100 de grafice și fotomontaje cu extrase din documentele sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale, cu cifrele de plan și angajamentele gospodăriei, cu sarcinile concrete ce revin brigăzilor și echipelor de colectiviști pentru dezvoltarea multilaterală a gospodăriei. Alături de inginerul agronom și medicul veterinar, pedagogii Marton Miklos, Bela Bilibok, Ștefan Bernard și Gabriela Szekely le-au vorbit colectiviștilor despre sarcinile puse în fața agriculturii noastre socialiste în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale și au organizat convorbiri cu colectiviștii în brigăzi și pe echipe la locurile de muncă pe marginea documentelor istoricei sesiuni.

Profesoara de științe naturale Gabriela Szekely desfășoară în această perioadă o susținută muncă de propagandă a cunoștințelor agrozootehnice în rîndurile colectiviștilor. Ca membru în brigada științifică ce funcționează pe lîngă căminul cultural din comună ea a dat răspunsuri la întrebările colectiviștilor cu privire la folosirea regulilor agrotehnice înaintate în lucrările agricole de primăvară și a vorbit la căminul cultural despre importanța îngrășămintelor chimice despre căile care duc la obține rea unei recolte de 25.000 kg ca tofi la hectar. De asemenea, pro fesoara de științe naturale a în soțit un grup de brigadieri și co lectiviști în vizita organizată l gospodăriile agricole fruntașe di comunele Tușnad-Sat și Vrabi vorbind apoi colectiviștilor di Plăieșii de Jos despre realizăril gospodăriilor vizitate.

Pentru a contribui la dezvolta rea fondului de bază al gospo dăriei colective și la ridicare bunăstării țăranilor colectiviș cadrele didactice au prezentat l căminul cultural conținutul uno broșuri cum ar fi „Din experien ța colectiviștilor din Palazu Mar în creșterea animalelor", „Cum ajuns multimilionară G.A.C. di satul Ceacu, regiunea Bucu rești", „De ce este puternică G.A.C. „11 Iunie 1948" din comu na Hălchiu, regiunea Brașov", „Creșterea animalelor — izvor de mari venituri în G.A.C." de pe urma cărora colectiviștii din Plăieșii de Jos au învățat multe lucruri folositoare.

Cadrele didactice care activează pe lîngă căminul cultural din comuna Plăieșii de Jos nu neglijează nici dezvoltarea mișcării artistice a satului. Formația de teatru, instruită de învățătoarea Ecaterina Miklos s-a calificat la faza regională a celui de al III-lea Festival bienal de teatru „I. L. Caragiale" cu piesa „Aripi de rîndunică" de Sutő Andras, iar brigada artistică de agitație, condusă de învățătorul Bela Bilibok, ca și formația de dansuri instruită de învățătoarea Elena Radu, pregătesc un nou program ce va fi prezentat colectiviștilor la cămin cu prilejul unei viitoare șezători duminicale.

I. BURCEA

Răspuns la întrebările cititorilor

PURICE MIHAI — regiunea Banat

Toate cadrele didactice care au calificarea corespunzătoare sînt obligate să se prezinte la examenul de definitivat după efectuarea stagiului de 3 ani, avînd dreptul să dea acest examen în trei sesiuni consecutive. Nu puteți fi deci scutit de prezentarea la examen.

În cazul cînd, fiind în curs de continuare a studiilor în învățămîntul superior, nu vă puteți prezenta la examenul de definitivat ca învățător, rămîneți în continuare ca stagiar, urmînd să vă prezentați la examenul de definitivat ca profesor, după terminarea studiilor.

SAVIN IOAN — regiunea Bacău

Potrivit prevederilor Hotărîrii nr. 1059/1959, persoanele care nu se aflau în învățămînt la data de 1 august 1959 și se reîncadrează în muncă după această dată nu beneficiază de acordarea gradului definitiv fără examen, ci trebuie să se prezinte la examenul de definitivat în termen de cel mult 3 ani.

Întrucît nu erați în învățămînt la 1 august 1959 și nici într-o funcție care se consideră ca stagiu în învățămînt, aveți obligația să vă prezentați la examenul de definitivat în termen de 3 ani de la data reîncadrării. Timpul servit anterior în învățămînt se consideră ca stagiu în învățămînt și vă dă dreptul la salarizarea prevăzută pentru gradul definitiv, în grupa corespunzătoare de vechime, cu obligația de a obține ulterior acest grad în condițiile de mai sus.

SUCIU LIVIU — regiunea Cluj

Pentru rectificarea atestatului trebuie să vă adresați Ministerului Învățămîntului și Culturii — Direcția perfecționării cadrelor și personal.

Pentru aceasta trebuie să trimiteți o cerere la care să anexați atestatul ce l-ați primit și o copie legalizată de pe actul de studii, din care să rezulte clar toate datele personale.

ION MIHAILĂ — regiunea Ploiești

Cadrele didactice care studiază în învățămîntul superior cu scutire de frecvență beneficiază de un concediu de studii plătit de 30 zile pe an, în afara concediului lor legal de odihnă. Acest concediu se acordă, integral sau eșalonat, în sesiunile de examene și de pregătire. De obicei sesiunile de examene sînt programate în timpul vacanțelor școlare. Se poate acorda însă concediu plătit și în timpul anului școlar, dacă sînt sesiuni de examene în afara vacanțelor.

HOCHSMANN ROLF — regiunea Hunedoara

Deoarece aveți gradul definitiv, obținut pe baza calificării de învățător, nu mai este nevoie să vă prezentați la examenul de definitivat ca profesor, dacă ulterior v-ați completat studiile prin învățămîntul superior. Gradul definitiv în învățămînt, o dată acordat, rămîne în vigoare chiar dacă ulterior s-au schimbat calificarea și categoria de salarizare a celui în cauză. Pe baza studiilor puteți fi trecut deci în categoria profesor I cu gradul definitiv fără să mai fie nevoie de alt examen.

DAMIAN TRAIAN — regiunea Bacău

Potrivit instrucțiunilor de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959 și îndreptarului trimis de M.I.C., ca director al unei școli cu secție serală, după studiile pe care le aveți, sînteți îndreptățit să primiți o îndemnizație de 10 la sută. Această îndemnizație trebuie să vi se acorde chiar de la înființarea secției serale. Urmează să vă adresați în această privință sfatului popular raional.

A apărut :

Revista de pedagogie nr. 4-1962

În acest număr Revista de pedagogie publică, la rubrica **STUDII ȘI CERCETĂRI**, articolele : „Probleme ale legării învățămîntului cu munca productivă în cercetarea pedagogică" de **Anatolie Chircev** ; „Unele probleme ale educării atitudinii comuniste față de muncă la elevi în condițiile instruirii practice în producție" de **Anye Coman, Dora Gitlan** și **Rea-Silvia Constantinescu** ; „Premisele orientării elevilor spre munca productivă" de **Dumitru Salade** și **Rodica Codreanu** ; „Legătura dintre cunoștințele teoretice și activitățile practice ale elevilor" de **Ion Radu** și **S. Cozonac** ; „Instruirea practică în producție la specialitatea mecanică auto" de **Mihai Chivrigă** și **Ene Gheorghe** ; „Cîteva probleme de organizare și metodică a instruirii practice în producție a elevilor la specialitatea mașini-unelte" de **Emilia Constantinescu, Valeriu Maxim** și **Emil Botez** ; „Aspecte ale formării deprinderilor de a croi suprafețe de încălțăminte în procesul instruirii în producție" de **Margareta Bernițchi.**

La rubrica **VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ** se publică articolul „Consfătuire privind elaborarea tratatului de istoria pedagogiei românești", de **Octavian Ionescu.**

Rubrica **CRITICA ȘI BIBLIOGRAFIE** conține recenziile „Bazele didactice ale legării instruirii cu munca productivă a elevilor" de **C. S.** ; „Îmbinarea instruirii cu munca productivă ca principiu pedagogic" de **D. E. Țvetkov, de NINA CAVARNALI** ; „Probleme ale legării învățăturii cu munca productivă în revista maghiară „Munka és Iskola" de **ELENA TULIPANT.**

La nivelul cerințelor agriculturii noastre socialiste

(Urmare din pag. 1-a)

în agricultură. De asemenea, Hotărîrea arată că Ministerul Învățămîntului și Culturii va organiza cursuri de perfecționare a profesorilor de științe naturale pentru a preda obiectul „Agricultura".

Sarcini pline de răspundere stau și în fața învățămîntului tehnic care pregătește cadre pentru agricultură, a cărui deosebită extindere este prevăzută în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale și în Hotărîrea partidului și guvernului privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol. Aceasta deschide noi perspective pentru continuarea studiilor elevilor din școlile sătești, constituind o expresie a grijii partidului și guvernului pentru ridicarea nivelului de cultură și a calificării profesionale a tineretului.

În următorii ani, numărul tractoarelor și mașinilor cu care va fi dotată agricultura va crește considerabil. Pentru a se asigura creșterea numărului de mecanici agricoli în ritmul corespunzător dotării agriculturii cu mașini vor fi școlarizați anual în această meserie 15.000 de tineri. Realizarea acestei sarcini presupune creșterea capacităților de școlarizare, îmbunătățirea conținutului predării cunoștințelor și a bazei materiale a școlilor profesionale de mecanici agricoli, legarea strînsă a pregătirii cadrelor de mecanizatori de experiența înaintată a unităților de producție.

Pe această linie Hotărîrea partidului și guvernului privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol prevede ca școlile profesionale de mecanici agricoli cu o durată de 3 ani să fie organizate pe lîngă S.M.T., uzine de reparații pentru utilaj agricol, gospodării agricole de stat, ai căror conducători vor răspunde direct de organizarea și de funcționarea în bune condiții a învățămîntului. Instruirea practică a elevilor, pentru care se vor afecta 2/3 din timpul de școlarizare, se va realiza pe mașinile și în atelierele de reparații ale unității agricole școlare. Planul de învățămînt va fi astfel întocmit încît în perioada lucrărilor agricole elevii din anii II și III să muncească efectiv în producție, conducînd tractoare sub supravegherea mecanicilor și a personalului de specialitate al unității pe lîngă care funcționează școala.

În zonele cele mai importante pentru agricultură, unde nevoile de mecanici agricoli sînt mai mari, vor fi organizate centre școlare pentru pregătirea mecanizatorilor, care vor fi dotate cu tractoare și cu alte mașini necesare însușirii meseriei. Pe lîngă fiecare dintre aceste centre școlare se va înființa un atelier de reparații în care, în cadrul instruirii practice, elevii vor executa lucrări pentru unitățile agricole din apropiere. Munca practică în producție a elevilor din anii II și III va fi organizată de preferință în acele S.M.T., uzine de reparații pentru utilaj agricol sau G.A.S. în care elevii vor fi repartizați după absolvirea cursurilor.

Toate aceste măsuri sînt menite să pregătească mecanici agricoli care să fie adevărați stăpîni ai tuturor mijloacelor tehnice moderne ce vor fi folosite în efectuarea muncilor pe ogoare. Nu de simpli conducători de tractoare are astăzi nevoie agricultura noastră socialistă, ci de mecanici de înaltă calificare, cunoscători ai tuturor tipurilor de mașini și agregate moderne, capabili să le folosească cu maximum de randament.

Pentru conducerea competentă a lucrărilor mecanizate în secțiile și atelierele de reparații ale gospodăriilor agricole de stat, precum și pentru S.M.T.-uri, sectorul hidrotehnic și stațiunile experimentale vor fi pregătiți maiștri mecanici din rîndul celor mai buni mecanizatori. Școlile tehnice de maiștri mecanici trebuie să orienteze conținutul activității lor astfel încît absolvenții pe care îi vor da producției să devină ajutorii principali ai inginerilor în organizarea, îndrumarea și controlul executării lucrărilor de întreținere și reparare a tractoarelor și a mașinilor agricole, precum și a instalațiilor de mecanizare și electrificare a proceselor de producție din agricultură, să cunoască toate tipurile de mașini, de tractoare și de instalații folosite în agricultură, ca și tehnologia exploatării, întreținerii și reparării lor.

Aplicarea pe scară largă a celor mai înaintate metode agrozootehnice în toate unitățile agriculturii noastre socialiste necesită, pe lîngă ridicarea generală a nivelului de cunoștințe agricole al colectiviștilor, pregătirea unor tehnicieni cu calificare medie. Crearea școlilor tehnice agricole care vor primi absolvenți ai școlilor de 7 (8) ani, calificîndu-i în decurs de 4 ani ca tehnicieni agronomi, horticultori și veterinari, răspunde tocmai acestei cerințe.

Experiența practică a dovedit că școlile profesionale agricole, zootehnice, viticole, organizate prin aplicarea mecanică a tipurilor de școli similare din industrie, nu corespundeau necesităților actuale nici din punct de vedere al profilului, nici din punct de vedere al calificării finale a absolvenților. Insuficient de temeinic fundamentată a fost și organizarea școlilor tehnice de maiștri pentru specialitățile agricultură și horticultură care, datorită tehnicității mai puțin pronunțate, nu necesitau o formă de școlarizare atît de lungă și de costisitoare.

În noua organizare a învățămîntului agricol școlile medii tehnice agricole au menirea de a pregăti tehnicieni capabili să conducă lucrările de specialitate din cadrul unităților și secțiilor de producție agricolă, zootehnică, horticolă. Ele vor fi organizate pe lîngă stațiuni experimentale și gospodăriile agricole de stat fruntașe, iar planurile și programele lor de învățămînt vor cuprinde cunoștințele necesare pentru ca elevii să poată îndeplini în bune condiții, după absolvirea școlii, funcția de ajutoare directe ale inginerilor sau ale medicilor veterinari. Tehnicienii agronomi vor studia aprofundat biologia și agrotehnica tuturor plantelor agricole din cultura mare, inclusiv din culturile irigate, aplicarea îngrășămintelor, protecția plantelor agricole, mecanizarea și organizarea proceselor de producție. Tehnicienii horticultori vor primi, pe lîngă cunoștințele de agronomie, cunoștințe temeinice privind biologia și agrotehnica pomilor, viței de vie și legumelor, producerea materialului săditor, procesul de vinificație, folosirea mașinilor și a utilajelor existente în viticultură, pomicultură, legumicultură, precum și cunoștințe privind organizarea procesului de producție în horticultură. În ceea ce privește tehnicienii veterinari, aceștia vor studia rasele de animale domestice, metodele de alimentație, selecție și reproducție a lor, igiena animalelor și a adăposturilor, prevenirea și combaterea bolilor la animale, exploatarea mașinilor agricole și a agregatelor folosite în zootehnie, precum și organizarea proceselor de producție în acest domeniu. Se prevede organizarea în așa fel a studiului desfășurat de elevii școlilor tehnice de agricultură încît ultimul lor an de școală să fie destinat exclusiv practicii în producție în unitățile productive fruntașe, unde își vor însuși problemele de organizare și conducere a muncilor agricole.

Ținînd seama de extinderea lucrărilor de hidroameliorații — factor deosebit de important pentru ridicarea producției agricole — și respectîndu-se cerințele acestei profesii de tehnicitate înaltă, se prevede ca școlile tehnice de hidrotehnicieni să primească tineri cu școala medie completă. În felul acesta ele vor putea asigura calificarea hidrotehnicienilor agricoli astfel încît aceștia să poată contribui cu competență la întocmirea studiilor și proiectelor, la construirea, întreținerea și exploatarea lucrărilor hidrotehnice din agricultură.

Tot prin școli tehnice, care vor primi însă absolvenți ai școlilor de 7 (8) ani din mediul sătesc, vor fi calificate și cadrele de contabili necesare gospodăriilor agricole colective.

Mari și însemnate sînt sarcinile care stau în fața cadrelor didactice în legătură cu pregătirea celor ce vor lucra mîine pe ogoarele patriei, în legătură cu orientarea tineretului spre munca în agricultură. Profesorii școlilor noastre vor discuta pe larg și aprofundat aceste sarcini la consfătuirile raionale care vor avea loc la sfîrșitul anului școlar, făcînd propuneri și luînd hotărîri pentru cît mai buna lor îndeplinire.

Pentru aplicarea în viață a vastului program de măsuri menit să pregătească cadrele de mîine ale agriculturii, oamenii școlii nu vor precupeți nici un efort. Însuflețiți de dorința de a da o cît mai largă contribuție la îndeplinirea marilor cerințe puse în fața școlii de partid, de guvern și de întregul popor muncitor ei vor face dovada întregii lor inițiative creatoare, dovada măiestriei lor pedagogice, a devotamentului lor pentru cauza instruirii și educării celor ce vor fi chemați să ducă spre noi realizări agricultura noastră socialistă.

Numeroși elevi au participat cu entuziasm la lucrările de terasare. Iată un grup de elevi din Turda pornind spre locul de muncă.

Temeinice cunoștințe de specialitate

Perspectivele noi de dezvoltare a învățămîntului agricol pe care le deschide aplicarea măsurilor prevăzute în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale și în Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri privind învățămîntul agricol ne dau certitudinea că școlile din acest sector vor pregăti cadre de mecanizatori și de tehnicieni la înălțimea cerințelor actuale ale agriculturii noastre socialiste.

O importanță deosebită pentru ridicarea nivelului de calificare al viitorilor tehnicieni din agricultură o are faptul că, așa cum se arată în Hotărîre, școlile tehnice agricole, horticole și veterinare vor fi organizate numai pe lîngă mari unități de producție — stațiuni experimentale ale institutelor de cercetări în domeniul agriculturii și gospodării agricole de stat fruntașe. Experiența de pînă acum dovedește din plin superioritatea acestui mod de organizare a școlilor agricole. Astfel, centrul de practică organizat de Institutul de cercetări hortiviticole a asigurat o pregătire mult mai bună pentru producție a elevilor decît școlile agricole de pe lîngă sfaturile populare care nu dispuneau de o bază didactică-materială suficientă nici pentru desfășurarea lecțiilor de specialitate nici pentru efectuarea aplicațiilor practice la nivelul cerut de agricultura înaintată.

Cred foarte indicat ca în programele școlilor tehnice agricole să se prevadă pe lîngă cunoștințe aprofundate privind biologia și agrotehnica plantelor, cunoștințe despre aplicarea îngrășămintelor, protecția plantelor, mecanizarea și organizarea proceselor de producție, iar pentru tehnicienii veterinari studierea raselor de animale, a metodelor de alimentație și reproducție a acestora, a prevenirii și combaterii bolilor, a exploatării mașinilor agricole și agregatelor folosite în zootehnie și a organizării proceselor de producție în acest domeniu. Un rol deosebit de important în această privință îl va îndeplini antrenarea elevilor în lucrările de studiu și cercetare științifică efectuate de stațiunile experimentale cu privire la ameliorarea diferitelor soiuri de plante, la îmbunătățirea raselor de animale etc.

În acest fel, îmbinînd strîns în pregătirea viitorilor tehnicieni din agricultură predarea cunoștințelor teoretice în laboratoare bine dotate cu munca practică, școlile tehnice agricole vor putea da absolvenți la nivelul cerut de îndeplinirea funcției de răspundere care li se va încredința ca ajutoare directe ale inginerilor sau medicilor veterinari.

DIMITRIE D. ROMAN
cercetător principal
la Institutul de științe pedagogice

Un pas înainte în pregătirea cadrelor

Încheierea procesului de colectivizare a agriculturii patriei noastre impune cu necesitate — așa cum arată deosebit de clar documentele sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale și Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri, privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol — întărirea organizatorică și de conținut a învățămîntului agricol, ridicarea nivelului de pregătire științifică și practică a celor ce vor lucra în agricultură.

Celor aproape 59.000 de tehnicieni de care trebuie să dispună agricultura pînă în 1970, și care vor fi pregătiți în majoritate în noile școli tehnice agricole le vor reveni sarcini deosebit de importante cărora ei le vor face față în măsura în care vor fi înarmați cu cele mai înaintate cunoștințe agrotehnice și de zootehnie. Acest lucru va fi posibil în primul rînd pentru că învățămîntul agricol se va îmbunătăți din punct de vedere organizatoric, asigurîndu-i-se o durată de 4 ani și realizîndu-se o distribuire mai judicioasă a materiilor de învățămînt. Organizarea școlilor medii tehnice agricole pe lîngă gospodării agricole de stat sau stațiuni experimentale va asigura pe de o parte și care vor fi pregătiți în majoritate în încadrarea lor cu cadre de specialitate și cu experiență în producție, iar pe de altă parte, practica în producție se va putea desfășura în condiții optime, deoarece va dispune de cîmpurile experimentale, laboratoarele și atelierele G.A.S. sau ale stațiunilor experimentale. Consider că practica în producție a elevilor noilor școli tehnice agricole nu va mai trebui condusă de un singur inginer la anul I, de altul la anul II etc., ci distribuită cadrelor didactice pe specialități și în raport cu necesitățile de practică ale fiecărei discipline, răspunzîndu-se astfel cerinței enunțate în raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej de a se realiza îmbinarea strînsă a studiului teoretic cu practica.

Școala tehnică agricolă trebuie să asigure o astfel de pregătire a absolvenților ei încît aceștia să poată participa activ și cu competență la munca pentru îndeplinirea marilor sarcini care stau în fața agriculturii noastre socialiste. Ansamblul de măsuri organizatorice și de conținut cuprinse în noua structură a învățămîntului agricol din țara noastră este menit să răspundă pe deplin acestor cerințe deosebit de importante.

Prof. I. PENTEȘ
Strehaia, regiunea Oltenia

Vom răspunde cu cinste noilor sarcini

Însuflețite de evenimentul de importanță istorică petrecut în această primăvară în țara noastră — încheierea colectivizării agriculturii — cadrele didactice din școala noastră, Școala de 8 ani din comuna Dumitra, raionul Năsăud, sînt hotărîte să-și întărească necontenit contribuția la pregătirea viitorilor colectiviști, a viitoarelor cadre tehnice agricole.

In lumina lucrărilor sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale și a Hotărîrii Comitetului Central al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol apar evidente sarcinile de mare răspundere ce ne revin în activitatea noastră viitoare

Socotim că predarea obiectului „Agricultura" în clasele V-VIII ale școlilor sătești de cultură generală va contribui într-o măsură foarte însemnată la înarmarea elevilor cu cunoștințe temeinice despre agrotehnică și zootehnie, cu atît mai mult cu cît predarea lecțiilor va fi strîns îmbinată cu practica elevilor în unitățile de producție ale agriculturii noastre socialiste.

Căutînd să-i pregătim de pe acum cît mai bine pe elevii noștri, am organizat cu ei, în această primăvară, numeroase lucrări practice agricole în gospodăria agricolă colectivă din comună. În cadrul gospodăriei elevii școlii au împrăștiat îngrășăminte și au semănat cartofi pe o suprafață de 2 ha. urmînd ca în perioada practicii continue să efectueze lucrările de întreținere a culturii de cartofi prin: prașile, mușuroit etc. și să urmărească în același timp stadiile de dezvoltare ale plantelor, întocmind ierbare și notînd observații în caietul de cunoștințe agricole.

Preocupîndu-ne în această perioadă de îmbogățirea cunoștințelor agricole ale elevilor noștri, de tot mai rodnica desfășurare a lucrărilor practice pe care le efectuează ei, căutăm să asigurăm încheierea cu succes a activității didactico-pedagogice din acest an și să asigurăm condiții optime pentru predarea în anul viitor a obiectului „Agricultura" așa încît să răspundem cu cinste sarcinilor pe care ni le trasează partidul și statul cu privire la pregătirea unor cadre bine instruite pentru agricultura noastră socialistă.

LEON ALDROFEANU
corespondent,
comuna Dumitra, raion
Năsăud

In ultima etapă

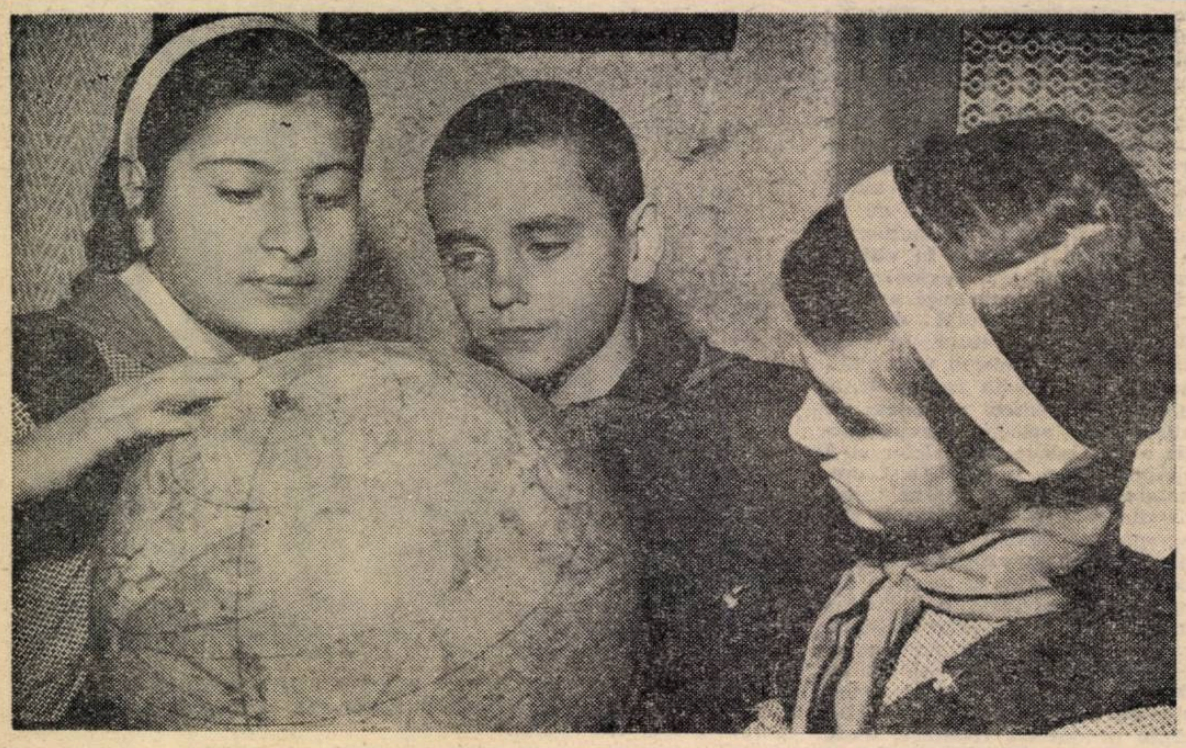

O călătorie cu gîndul în jurul globului este un mod interesant de recapitulare a cunoștințelor de geografie, pe care îl folosesc și elevii Școlii de 8 ani nr. 4 din Craiova.

Eforturi concentrate

Pe măsură ce se apropie încheierea anului școlar, cadrele didactice și elevii școlilor noastre își concentrează eforturile în scopul obținerii unor rezultate cît mai bune la învățătură. Recentul ordin al ministrului Învățămîntului și Culturii privitor la mai buna organizare a activității școlare în această etapă stabilește o serie de măsuri menite să asigure elevilor timpul necesar în vederea însușirii temeinice a cunoștințelor, a recapitulării și sistematizării materiei și a pregătirii în cele mai bune condiții pentru examenele de promovare, absolvire, admitere și maturitate. Ținînd seama de importanța deosebită a acestor măsuri pentru încheierea cu succes a anului școlar, redacția noastră a organizat un sondaj pentru a constata cum sînt aplicate ele în școli. Publicăm unele aspecte din acest sondaj.

La secția de învățămînt și cultură a sfatului popular regional Argeș am găsit birourile goale. Singurul inspector prezent în secție (pentru rezolvarea problemelor curente) era tov. I. Budan, adjunct al șefului secției. Tovarășul Budan ne-a informat asupra măsurilor luate în vederea încheierii cu succes a anului școlar.

— Perioada încheierii anului școlar este pentru aparatul secției regionale de învățămînt și cultură o perioadă de vîrf de muncă. Cea dintîi măsură stabilită de conducerea secției noastre, la indicațiile comitetului regional P.M.R., a fost ca, în etapa care urmează, toate eforturile inspectorilor să fie orientate exclusiv spre sprijinirea școlilor pentru încheierea cu succes a anului școlar. În această perioadă de un real ajutor ne este printre altele recentul ordin al ministrului Învățămîntului și Culturii privitor la mai buna organizare a activităților școlare în ultima perioadă a anului școlar. Acum, ordinul este cunoscut în toate școlile. Evident că în tot timpul care mai rămîne pînă la încheierea anului școlar vom acorda o mare atenție respectării cu strictețe a prevederilor pe care le cuprinde.

— Considerați așadar că au fost luate măsurile necesare pentru ca în această perioadă preocupările elevilor să fie concentrate în scopul recapitulării finale a materiei și a pregătirii în cele mai bune condiții pentru examene?

— Cred că avem toate motivele să vă dăm un răspuns afirmativ la această întrebare.

★

La Școala medie nr. 2 din Pitești am ajuns spre sfîrșitul recreației mari, cînd profesorii se pregăteau să pornească la ore. Atît în cancelaria profesorilor cît și în clase, pe culoare se resimte încordarea unor eforturi concentrate. Directorul școlii, tov. Alexandru Stănescu, ne-a vorbit despre succesele obținute de elevii și profesorii școlii în etapele precedente ale acestui an școlar, relevînd contribuția aplicării stricte a instrucțiunilor comune ale M.I.C. și C.C. al U.T.M. cu privire la înlăturarea supraîncărcării elevilor. Datorită în bună parte acestui fapt s-a ridicat nivelul de cunoștințe al elevilor, a crescut numărul celor promovați, ca și al celor cu note bune și foarte bune. Pentru a se asigura traducerea în viață a recentului ordin privind mai buna organizare a activității școlare în această perioadă, în școală a fost organizată o ședință specială. În această ședință, după dezbaterea prevederilor pe care le cuprinde ordinul, au fost examinate planul de muncă al școlii, planurile diriginților și planurile de recapitulare ale fiecărui profesor. S-a stabilit ca pentru o serie de elevi rămași în urmă la învățătură să se organizeze meditații individuale privitoare la problemele insuficient însușite din materia de învățămînt. O asemenea inițiativă fusese luată încă din trimestrul II de cîțiva profesori printre care tov. Valentina Predescu, Cecilia Petrescu, Stela Ștefănescu. Rezultatele n-au întîrziat să se vadă. In această vreme elevii respectivi au fost aduși la nivelul clasei. In etapa încheierii anului școlar vor avea loc asemenea meditații, în special la clasele a VII-a și a XI-a.

O atenție sporită dă conducerea școlii și organizării vieții în internat. Respectarea strictă a programului, asigurarea unor consultații competente pentru elevii interni în vederea pregătirii lecțiilor se îmbină cu măsurile privind îmbunătățirea hranei.

O preocupare atentă pentru încheierea cu succes a anului școlar se vădește și la școlile medii nr. 1 (director N. Vlad) și nr. 3 (directoare Maria Nicolae). La școala medie nr. 1, al cărei colectiv de profesori manifestă o mare exigență față de nivelul de cunoștințe al elevilor, se depun eforturi deosebite pentru buna pregătire a celor care se vor prezenta la examenul de maturitate.

Și pentru colectivul școlii medii din Topoloveni măsurile stabilite prin recentul ordin al ministrului Învățămîntului și Culturii au devenit o realitate. Nici o activitate extrașcolară care să-i sustragă pe elevi de la preocuparea principală, grijă deosebită din partea profesorilor pentru pregătirea lecțiilor de recapitulare. Și la Școala medie nr. 1 din orașul Pitești, cadrele didactice se găsesc în plină desfășurare a activității suplimentare de pregătire a elevilor din clasele VII și XI în vederea examenelor. Profesorul de matematică, tov. I. Mihăilă, a recapitulat cu elevii claselor a XI-a temele prevăzute în programa examenului de maturitate din materia claselor VIII—X.

Concluzia sondajului efectuat de noi în legătură cu felul cum se aplică în școli măsurile stabilite de minister pentru mai buna organizare a activității școlare în perioada de încheiere a anului școlar arată că învățătorii și profesorii, directorii de școli și secțiile de învățămînt manifestă o preocupare deosebită pentru ca elevii să dispună de timpul necesar și condițiile cele mai bune în vederea însușirii temeinice a cunoștințelor, a bunei lor pregătiri pentru examenele de promovare, absolvire, admitere și maturitate. În cazuri izolate se întîlnesc însă și școli în care se manifestă întîrzieri și „îngăduințe" în traducerea în viață a măsurilor prevăzute în acest scop. La Școala nr. 141 din Capitală, de pildă, sub pretextul că fusese pregătită mai de mult și că nu i-ar supraîncărca deci pe elevi s-a organizat duminică 20 mai o serbare școlară. Pentru orice pedagog, cu excepția celor de la școala nr. 141 este clar că argumentul nu are nici o șansă de a fi luat în considerare, chiar dacă elevii nu ar fi fost solicitați decît în duminica respectivă. Asemenea „inițiative" se mai iau și în alte școli. Astfel, deși în ordinul M.I.C. se arată că în această perioadă au fost suspendate concursurile școlare, la Școala de 8 ani din comuna Perișu, raionul Fetești, s-a organizat recent un concurs al „micilor matematicieni" urmat și de festivitatea premierii numeroșilor participanți la concurs. Dacă inițiativa aceasta ar fi fost luată înainte de etapa încheierii anului școlar felul cum a fost tradusă în practică n-ar fi suscitat nici o obiecție. În această etapă, însă, conducerea școlii ar fi putut să se orienteze mai bine și să aprecieze că organizarea concursului duce la eforturi suplimentare din partea elevilor. Deși asemenea situații sînt rare, credem că este necesar ca secțiile de învățămînt să ia măsuri pentru a nu mai îngădui activități care să-i împiedice pe elevi și profesori în eforturile pentru încheierea cu succes a anului școlar.

CONST. RĂDOI

CRITERII

Convorbirea cu tovarășul Constantin Dragu, profesor de limba și literatura romînă la Școala medie din Găești, a început cu o întrebare frecventă în această etapă a anului școlar.

— Cum v-ați propus să organizați lecțiile de recapitulare?

Răspunsul a cerut unele precizări.

— Depinde de clasă. Fiecare are un specific al ei. În funcție de aceasta, și recapitularea capătă un caracter deosebit. La clasele a XI-a de exemplu, la recapitularea finală va trebui să țin seama că ea precede examenul de maturitate. La celelalte clase specificul decurge din alte aspecte.

— De pildă?

— La clasa a X-a am în vedere că acum, în preajma încheierii anului școlar, ia sfîrșit studierea unei perioade din istoria literaturii romîne caracterizată prin confluența mai multor curente și metode de creație, prin cristalizarea unor trăsături caracteristice literaturii noastre, prin afirmarea unor culmi literare reprezentate de marii noștri clasici. Cunoștințele predate în cursul anului, împărțite pe lecții, au avut un caracter oarecum fragmentar. De aceea în recapitulare voi urmări să repet aceste cunoștințe în așa fel încît elevii să capete o vedere de ansamblu asupra materiei studiate. Bunăoară, voi discuta cu elevii tema „Elemente romantice în literatura din a doua jumătate a secolului al XIX-lea", care îmi va permite să revăd împreună cu elevii cunoștințele predate de-a lungul mai multor lecții. Discutînd despre literatura inspirată din trecutul istoric sau din creația folclorică ne vom opri la opera lui Eminescu, Delavrancea, Coșbuc, St. O. Iosif etc. O astfel de lecție îi va ajuta pe elevi să facă analogii și comparații între scriitorii respectivi, să vadă în ce constau influențele romantice pe care le găsim la fiecare din ei.

— Desigur, există și alte criterii după care vă ghidați în organizarea recapitulării finale.

— Bineînțeles. Unul din cele mai însemnate este de a relua cunoștințele într-o ordine nouă, deosebită de cea urmată în orele de curs. Nu numai că într-o lecție va fi sintetizată materia predată de-a lungul a mai multor ore, dar repetarea acestora va fi efectuată dintr-un punct de vedere nou, într-o ordine care le va da elevilor posibilitatea să facă asociații noi între fenomenele literare. O temă va fi, de exemplu, „Imaginea satului în literatura din a doua jumătate a secolului al XIX-lea". Analizînd creația mai multor prozatori și poeți voi insista asupra trăsăturilor ce caracterizează viața de mizerie a țărănimii din vremea aceea așa cum sînt ele reflectate în literatură. Referindu-mă îndeosebi la poezia lui George Coșbuc „Noi vrem pămînt" și la alte producții literare voi sublinia ideea în care se concretiza de fapt una din limitele realismului critic: părerea eronată că soluționarea problemei țărănești ar fi posibilă prin împroprietărire și fără desființarea exploatării.

— Un alt criteriu?

— Cel pe care îl socotesc de fapt ca fiind scopul principal al recapitulării: consolidarea și sistematizarea cunoștințelor predate de-a lungul unui an întreg. Una din temele cele mai cuprinzătoare — „Dezvoltarea realismului critic în literatura romînă" — îmi va permite de exemplu să consolidez și să sistematizez cunoștințe esențiale legate de scriitorii și operele aparținînd acestui curent. Cu acest prilej le voi cere elevilor mei din clasa a X-a să sublinieze elementele de critică socială existente în creația scriitorilor pașoptiști, apoi în opera lui Eminescu, Caragiale, Creangă, Coșbuc, Delavrancea, Slavici etc. Tot aici voi acorda o atenție sporită luptei dintre realism și antirealism. Mă voi opri la caracterizarea diferențelor de concepție dintre „Junimea" și „Contemporanul" și la substratul lor de clasă, la rolul important pe care l-a avut mișcarea muncitorească în influențarea creației marilor scriitori din epoca respectivă.

— Atingerea scopurilor pe care le urmăriți prin recapitulare presupune și utilizarea unor metode pedagogice adecvate. Cum veți proceda?

— Consider ca deosebit de însemnată pregătirea lecțiilor. Pentru a-i ajuta pe elevi să-și organizeze studiul individual și pentru ca lecțiile să se desfășoare cu bune rezultate socotesc foarte utilă alcătuirea unui plan de recapitulare, pe care îl voi face cunoscut clasei în lecția precedentă celei recapitulative. Totodată le voi indica elevilor ce anume să studieze și cum, asupra căror probleme trebuie să insiste mai mult.

— Iar în timpul orei propriu-zise?

— Voi folosi, cum e și firesc, metoda conversației. Aici cred că e necesară o precizare. Întrebările pe care le voi pune nu vor avea numai scopul de a constata în ce măsură elevii știu ce cuprinde cutare sau cutare operă, ci în ce măsură ei reușesc, pe baza acestor date, să ajungă la anumite concluzii în aprecierea fenomenului literar. În timpul conversației voi întregi planul recapitulării cu amănunte de conținut mai detaliate, care vor fi notate pe tablă. Consider de asemenea că e bine ca, după ce am epuizat repetarea unei probleme, să sintetizez în cîteva cuvinte ideile esențiale care s-au desprins din ea

Discuția cu profesorul Constantin Dragu a arătat preocuparea atentă a acestuia pentru buna organizare a recapitulării. Fără îndoială că, în măsura în care se va strădui să realizeze toate obiectivele ce și le-a propus, el își va ajuta elevii să-și consolideze cunoștințele de literatură.

O. BUZESCU

Măsuri binevenite

În vederea încheierii cu succes a anului școlar, biroul comitetului raional de partid Gurahonț, regiunea Crișana a analizat, într-o ședință lărgită, felul în care se desfășoară în raion activitatea pentru întărirea educației comuniste a elevilor. La ședință au participat ca invitați și directorii școlilor de 8 ani din raion.

După ce a fost audiat raportul cu tema de mai sus, prezentat de tov. Iancu Iosif, secretar al comitetului raional de partid, au urmat discuții la care au participat muncitori, activiști de partid și de stat, cadre didactice.

În concluziile sale, tovarășul prim secretar al comitetului raional de partid, Ioan Leordean, a arătat că în școlile din raion sînt suficiente forțe care, sub conducerea organizațiilor de partid, pot obține noi succese în întărirea educației comuniste în școli.

Pe baza raportului și a discuțiilor purtate s-a adoptat o hotărîre în care s-a pus accent pe luarea unor măsuri care să asigure încheierea anului școlar în bune condițiuni, pe orientarea absolvenților școlilor de 8 ani spre școli cu caracter agricol. Hotărîrea adoptată prevede, de asemenea, sarcinile ce revin organizațiilor de partid, conducerilor școlilor, pentru buna organizare a vacanței de vară și pentru pregătirea deschiderii viitorului an școlar.

AVRAM DÎRLEA
director la Școala medie
din Sebiș
raionul Gurahonț

a anului școlar

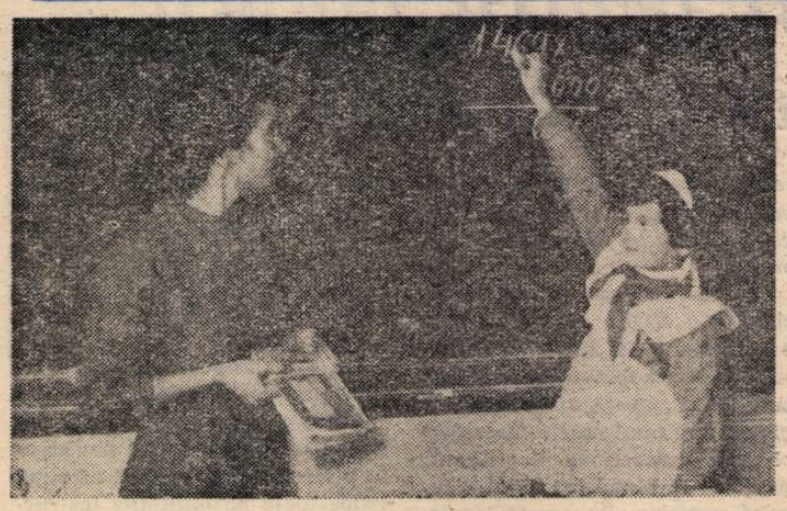

A venit rîndul exercițiilor mai complicate! Eleva de la tablă efectuează înmulțirea unor numere cu patru unități

Mijloc important de consolidare a cunoștințelor

Colectivul profesorilor de științe naturale și cunoștințe agricole de la Școala medie „Dimitrie Cantemir" din Breaza a discutat pe larg problemele organizării lecțiilor de recapitulare finală, dorind să transforme perioada lecțiilor recapitulative într-un mijloc important de consolidare și adîncire a cunoștințelor și deprinderilor dobîndite de elevi în cursul anului școlar.

Colectivul și-a început munca de recapitulare potrivit indicațiilor date de programele școlare precum și în funcție de problemele concrete ridicate de fiecare clasă. Etapa recapitulării finale va fi caracterizată la științe naturale prin efectuarea unor lucrări de laborator în care elevii vor avea ocazia să lucreze independent, să se convingă prin observații directe de adevărurile științifice. Se vor efectua astfel lucrări care demonstrează legile reflexelor și automatismul inimii, hibridări vegetative și sexuate, etc. Urmărind pregătirea elevilor din clasa a XI-a profesorii vor avea în atenție explicarea ideii evoluționiste în biologie, idee care are la bază principiul dezvoltării lumii vii, al dezvoltării de la inferior la superior, al mișcării și continuei transformări a materiei.

In recapitularea cunoștințelor cu privire la principiile învățăturii miciuriniste ca etapă superioară în dezvoltarea științei biologice se va sublinia rolul deosebit al omului în munca de ameliorare a soiurilor de plante și a raselor de animale. Li se vor arăta elevilor măsurile luate de regimul nostru pentru aplicarea de către țăranii colectiviști și cadrele de specialitate a celor mai înaintate metode științifice în vederea sporirii producției vegetale și animale, pentru ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. Va fi scos în evidență de asemenea elanul cu care muncesc țăranii colectiviști și cadrele de specialitate din domeniul agriculturii pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de Directive le celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn precum și de sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, dîndu-se exemple concrete din activitatea gospodăriilor agricole colective și a gospodăriilor agricole de stat fruntașe, din activitatea unor stațiuni experimentale etc.

Se vor avea de asemenea în atenție teme privind evoluția sistemului nervos în seria vertebratelor și învățătura pavlovistă privind activitate nervoasă superioară, subliniindu-se cu această ocazie rolul sistemului nervos în procesul integrării organismului în mediul său de viață. Elevii vor avea astfel prilejul să recapituleze multe din cunoștințele studiate în cursul anului și vor putea înțelege mai bine unitatea dialectică dintre organism și mediu.

Recapitularea constituie și un bun prilej de aplicare în viață a cunoștințelor însușite. Acum, în perioada de sfîrșit de an, elevii aplică în practică cele învățate despre tehnica culturii diferitelor legume, observînd și notînd date importante privind modul de amenajare a terenului pentru cultură, pregătirea lui pentru culturi irigate, data însămînțării sau plantării precum și alte date fenologice importante, ce vor consolida și mai mult cunoștințele lor. Ei își aplică de asemenea în practică cunoștințele de pomicultură — organizarea unei pepiniere pomicole, recunoașterea speciilor de pomi fructiferi, tehnica altoirii lor, lucrările de îngrijire în pepiniere, lucrările de îngrijire a livezilor pentru creșterea producției de fructe.

Intreaga activitate a profesorilor de specialitate este îndreptată spre aprofundarea și sistematizarea cunoștințelor și deprinderilor dobîndite de elevi în clasă, în laborator și pe terenul școlar. Continuînd munca desfășurată în timpul anului școlar, activitatea desfășurată la lecțiile de științe naturale și cunoștințe agricole face să crească dragostea elevilor pentru munca în agricultură, hotărîndu-i pe mulți dintre ei să se îndrepte, după absolvirea școlii, spre profesiunile agricole

Prof. ANUȚA IONESCU-ANDREI
directoare adjunctă la Școala medie „Dimitrie Cantemir" din Breaza

Răspuns la o întrebare firească

În predarea matematicii recapitularea are un caracter specific, deoarece ea se realizează de fapt în fiecare lecție. Orice noțiune nouă se bazează aici pe noțiuni studiate anterior, așa încît este necesară recapitularea permanentă a celor învățate.

În mod firesc se pune atunci întrebarea: care este scopul recapitulării finale la matematică? Răspunsul este simplu și clar: acela de a contribui la sistematizarea cunoștințelor predate în cursul anului, la realizarea unor legături noi între aceste cunoștințe, la dezvăluirea mai largă a corelației care există între matematică și materiile înrudite cu ea.

Din păcate, unii profesori folosesc lecțiile de recapitulare finală pentru rezolvarea izolată a unor probleme sau pentru controlul însușirii anumitor capitole. În felul acesta însă nu realizăm nimic în plus față de ceea ce am realizat în timpul anului. Iată de ce caut ca în perioada recapitulării de la finele anului școlar să nu mă rezum la simpla rezolvare cu elevii a anumitor probleme, nici chiar în cazul cînd ele necesită mai multe cunoștințe teoretice, ci mă străduiesc să-i ajut pe elevi să includă cunoștințele studiate în timpul anului într-un sistem clar, bine închegat.

De exemplu, la clasa a VIII-a consider necesară repetarea capitolului privitor la unghiuri. Nu-mi propun să cer elevilor enumerarea teoremelor studiate în cadrul acestui capitol, ci să le grupez după criterii noi. Astfel, vom trata în cadrul recapitulării unghiurile cu laturile perpendiculare, unghiurile înscrise în cerc, intersectarea paralelelor cu o secantă. Vom revedea astfel toate cunoștințele despre unghiuri studiate pe parcursul anului școlar, avînd însă în atenție problemele cele mai importante. Îmi propun să alcătuiesc cu elevii și tabele pentru sistematizarea celor învățate, precum și să tratez anumite probleme care fac legătura între capitolul privitor la unghiuri și alte capitole — cum ar fi cele referitoare la triunghi, la unghiul exterior al unui triunghi, la trapezul isoscel etc.

Firește că aș greși dacă aș limita recapitularea numai la tratarea teoretică a acestor probleme. De aceea voi rezolva cu elevii și exerciții practice, care să-i pună în situația de a-și aplica cunoștințele. De exemplu, la trigonometrie, în legătură cu capitolul privitor la rezolvarea triunghiului voi efectua cu elevii diferite măsurători pe baza cărora vom alcătui probleme ce vor fi date spre rezolvare

O altă latură pe care o am în vedere la recapitulare este aceea a generalizării problemelor. Ori de cîte ori se pot scoate din problemele efectuate concluzii cu caracter general caut să folosesc prilejul ivit, pentru a da elevilor posibilitatea de a vedea raporturile, corelațiile între mărimile exprimate în toate problemele de tip asemănător.

O grijă deosebită acord recapitulării în clasa a XI-a, ai cărei elevi se află în fața examenului de maturitate. Și aici caut să aleg astfel temele care vor fi repetate încît cunoștințele elevilor să se sistematizeze după noi elemente. Mă opresc, de exemplu, la teme ca „Expresii algebrice", „Sisteme de ecuații" etc. În mod deosebit mă preocupă în perioada aceasta sistematizarea și consolidarea noțiunii de funcție, în legătură cu care voi trata și identitățile. Cu acest prilej vom sistematiza ecuațiile după numărul necunoscutelor și gradul lor. Problemele cu sisteme de ecuații de gradul I cu mai multe necunoscute, cu ecuații de gradul II și cu ecuații care se pot reduce la ecuații de gradul II vor fi rezolvate prin metodele care ne stau la dispoziție. Vom rezolva apoi și probleme în care, folosindu-ne de teorema lui Rolle, vom demonstra cum se calculează valoarea aproximativă a rădăcinilor unei ecuații de grad superior. Voi accentua în mod deosebit asupra faptului că rădăcinile ecuației f (x) = o reprezintă intersecțiile funcției y =f (x) cu axa OX.

Cu prilejul recapitulării voi rezolva cu elevii și probleme de fizică și de chimie, arătîndu-le necesitatea instrumentului matematic în domeniul altor științe.

Prin toată activitatea pe care o voi desfășura cu elevii în perioada recapitulării finale voi căuta să contribui la pregătirea lor multilaterală, să-i înarmez în vederea muncii pe care vor trebui s-o desfășoare în studiile lor ulterioare și în producție.

Prof. IOAN BETUKER
Marghita, regiunea Crișana

Cu forțe unite

Se apropie încheierea anului școlar. Munca din aceste săptămîni se caracterizează pretutindeni printr-un dinamism deosebit, printr-o activizare a tuturor forțelor.

Noi contingente de elevi vor părăsi în curînd băncile școlilor unde au învățat ani la rînd, intrînd în școli de grad superior sau în producție. Apropierea acestui moment îi emoționează și pe ei, dar și pe profesorii care i-au pregătit și care se întreabă mereu, în aceste zile, dacă elevii lor vor face față cu cinste examenului pe care sînt chemați să-l dea. Și nu se gîndesc numai la examenul unde vor trebui să răspundă la întrebările legate de materia pe care au studiat-o, ci mai ales la examenul la care îi va supune viața, munca în producție.

Asemenea artiștilor care, terminîndu-și opera, caută și în ultimele clipe să mai adauge ceva, să mai retușeze o trăsătură, profesorii și diriginții claselor a VII-a și a XI-a se apropie în aceste zile cu cea mai mare grijă de fiecare dintre elevii lor, îi ajută, îi mobilizează în muncă, le dau sfaturi, îndrumări.

Am stat de vorbă zilele trecute cu cadrele didactice de la Școala medie nr. 27 din Capitală. Cum era și de așteptat, subiectul discuției noastre l-au constituit problemele specifice încheierii anului școlar.

Nu de mult — ne-a spus tovarășa Ana Cozmiță, directoarea adjunctă a școlii — a avut loc la noi o adunare de partid deschisă la care au participat toți profesorii de la clasele a VII-a și a XI-a. Adunarea a atras serios atenția asupra necesității de a se acorda un ajutor temeinic elevilor în vederea susținerii cu succes a examenelor și de a se lucra îndeosebi cu elevii care au o situație mai slabă la învățătură. Conducerea școlii a stabilit, în colaborare cu organizația U.T.M., un plan de organizare a meditațiilor și consultațiilor și se ocupă stăruitor de felul cum se desfășoară acestea, urmărind ca ele să nu se transforme în alte ore de curs, ci să contribuie la adîncirea problemelor insuficient însușite de către unii elevi. S-au creat condiții ca un număr însemnat de elevi ai căror părinți sînt ocupați în producție să-și poată efectua temele și să studieze în incinta școlii, sub supravegherea și cu ajutorul competent al profesorilor de serviciu.

Organizația U.T.M. din școală se preocupă ca elevii să folosească din plin condițiile care li s-au creat în vederea recapitulării cunoștințelor și a elucidării tuturor problemelor rămase neclare, îi mobilizează la un studiu susținut, organizează ajutorul reciproc tovărășesc. Recent, în cadrul dezbaterilor din organizațiile de bază U.T.M. pe marginea hotărîrilor Plenarei C.C. al U.T.M. din aprilie a.c., utemiștii fruntași la învățătură s-au angajat să-și ajute colegii rămași în urmă, în așa fel încît în timpul care a mai rămas pînă la încheierea anului școlar aceștia să-și îndrepte situația.

Experiența a arătat — ne spune tov. Nicolae Iurtea, secretarul Comitetului U.T.M. pe școală — că ajutorul individual între elevi este mai eficient decît munca în grupe numeroase. Particularitățile elevilor determină ritmuri deosebite în însușirea cunoștințelor, în efectuarea temelor și acest lucru creează greutăți în munca celor care fac parte din grupe. Ajutorul individual acordat de un elev bine pregătit unui coleg al său cu o pregătire mai slabă duce, după cum ne-am putut convinge, la rezultate mai bune.

În această etapă s-a întărit mult legătura cadrelor didactice de la Școala medie nr. 27 cu părinții elevilor. Zilnic diriginții fac vizite la domiciliul elevilor, zilnic pot fi întîlniți la școală părinți care vin să se sfătuiască într-o problemă sau alta cu educatorii copiilor lor. Un accent deosebit pun cadrele didactice pe îndrumarea părinților în ceea ce privește grija pe care trebuie s-o arate organizării regimului de muncă al copiilor acum, cînd ei sînt supuși unor eforturi deosebite.

Un subiect care revine adesea în discuțiile diriginților, ale profesorilor cu viitorii absolvenți și cu părinții lor este acela al drumului pe care și-l vor alege tinerii în viață. Desigur, această problemă nu se pune acum pentru prima dată — au discutat-o împreună de multe ori — dar acum ea apare pe primul plan și concentrează atenția tuturor.

Un sondaj succint la cîteva clase a VII-a și a XI-a a fost suficient pentru a ne arăta efectele pozitive ale muncii duse pe această linie de școală în colaborare cu organizația U.T.M.

Tînărul Gheorghe Predoiu din clasa a XI-a „A" ne-a împărtășit dorința lui de a se specializa în domeniul automaticii, despre care socotește că este una dintre cele mai interesante ramuri ale tehnicii noi. El știe ce perspective deschid prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. pentru automatizarea principalelor ramuri ale producției și ține foarte mult să lucreze în acest domeniu.

Pe Ruxandra Schiopu, elevă în clasa a XI-a „B", o atrage îndeosebi munca în agricultură. „Astăzi, cînd partidul pune cu atîta tărie sarcina sporirii numărului de specialiști care să lucreze în domeniul agriculturii — spune Ruxandra Schiopu — m-am hotărît să pătrund în tainele creșterii animalelor. Vreau să contribui și eu, prin munca mea, la dezvoltarea sectorului zootehnic. Consider că dorința mea se poate îndeplini dacă voi depune eforturile necesare pentru a învăța".

Gheorghe Jugană, elev în clasa a VII-a „B", dorește să devină frezor. El a îndrăgit această meserie în cadrul cercului de automecanică de la Palatul pionierilor. Colega lui Viorica Sinai a hotărît să devină profesoară. A însuflețit-o exemplul dascălilor ei, ca și sarcina pe care a primit-o din partea organizației U.T.M. de a se ocupa de o grupă de pionieri. Cu acest prilej ea și-a dat mai bine seama ce satisfacție oferă munca în rîndurile copiilor și și-a întărit hotărîrea de a se dedica acestei munci.

Mulți elevi din clasa a VII-a și-au arătat dorința să urmeze școli profesionale metalurgice, de confecții etc. Sînt gînduri, dorinți izvorîte dintr-un sentiment al datoriei față de patrie, față de popor. Ele exprimă roadele activităților educative organizate de școală în colaborare cu organizațiile de tineret.

Cu forțe unite, școala se pregătește să încheie cu succes bilanțul unui an de muncă rodnică, de eforturi susținute pentru instruirea și educarea tineretului.

B. MOLDOVANU

În condiții cît mai bune

Îndrumate de organizația P.M.R. cadrele didactice de la Școala medie din Tg. Neamț se străduiesc să îndeplinească în condiții cît mai bune sarcinile legate de încheierea cu succes a anului școlar.

Fiecare profesor acordă deosebită atenție în această perioadă recapitulării materiei. Planurile de recapitulare au fost discutate în cadrul comisiilor metodice, dezbătute în ședința consiliului pedagogic și apoi comunicate elevilor. S-a luat inițiativa ca unele lecții de sinteză să se desfășoare în cadrul stațiunii de mașini și tractoare din Tg. Neamț, la Autobaza de transport, la muzeul etnografic „Ștefan cel Mare" și la alte întreprinderi din oraș. Pentru desfășurarea în condiții cît mai bune a recapitulării s-au organizat lecții deschise care constituie un bun schimb de experiență pentru profesori.

GH. APOSTOL
Tg. Neamț

Lucrînd la polizor — *fotografie executată de elevii cercului foto al Casei pionierilor din Timişoara*

Practica în agricultură

Dacă practica pe terenul şcolar are rostul să contribuie la formarea propriu-zisă a deprinderilor de muncă agricolă şi la cunoaşterea înlănţuirii lucrărilor, practica continuă a elevilor în agricultură este chemată să-i obişnuiască cu ritmul muncii. Ea îi ajută să execute în mod independent o lucrare, le arată cît timp este necesar pentru efectuarea ei, cîţi muncitori cere lucrarea, le dă cunoştinţe despre modul de organizare a muncii în agricultura socialistă, le formează o imagine a tehnicii folosite pe ogoare. În timpul practicii în unităţile productive se dezvoltă la elevi simţul răspunderii pentru calitatea lucrării executate. Se educă în acest fel perseverenţa în muncă, exigenţa faţă de activitatea proprie şi faţă de activitatea colectivului, spiritul de într-ajutorare tovărăşească, sentimentul de dragoste faţă de muncă şi preţuirea muncii.

Ţinînd seama de obiectivele importante ale practicii continue, colectivul Şcolii de 8 ani din comuna Călăraşi s-a străduit s-o organizeze cît mai bine. El a pornit de la specificul raionului Corabia, care este un raion viticol şi a hotărît ca practica continuă a elevilor să se efectueze între 6—19 aprilie, la plantarea viţei de vie. A contribuit la această orientare a practicii şi faptul că staţiunea horticolă Bechet înfiinţează un punct experimental în nisipurile Călăraşului.

S-a urmărit în primul rînd însuşirea tehnicii de lucru. De aceea, unele operaţii, ca plantatul viţei de vie şi al pomilor, pichetajul etc. au fost prezentate în cîteva lecţii ce au precedat lucrările. S-au format echipe cuprinzînd cîte 6 elevi, inclusiv şeful de echipă În cadrul echipei sarcinile au fost repartizate pe fiecare elev în parte. Şefii de echipă, care au lucrat efectiv, ca şi ceilalţi elevi, au avut în plus sarcina de a conduce munca echipei, de a ţine evidenţa acestei munci şi a-i urmări calitatea. În fiecare seară şefii echipei participau la o scurtă analiză a muncii, dînd un raport succint asupra activităţii lor desfăşurate şi asupra felului cum au decurs acestea.

În general, la organizarea echipelor s-a ţinut seama ca fiecare membru al lor să participe prin rotaţie la efectuarea tuturor lucrărilor. În primele zile de practică am avut echipe omogene, organizate cu elevi din aceeaşi clasă. Ca urmare, cum e şi firesc, deşi condiţiile de lucru erau egale, rezultatele echipelor erau diferite cantitativ şi calitativ. Analizîndu-se această situaţie, s-a căutat o mai bună organizare a muncii, o mai judicioasă repartizare a forţelor, elevii mai mici fiind integraţi în echipe alături de elevii mai mari.

Curînd această organizare şi-a arătat roadele. Volumul muncii a crescut mereu, aşa că destul de curînd fiecare echipă a ajuns să planteze zilnic cîte 250 de butaşi viţă.

Practica a avut ca scop principal formarea deprinderilor complexe de muncă. De aceea sarcinile în cadrul echipelor au fost schimbate, aşa ca fiecare elev să treacă prin întregul lanţ al operaţiunilor.

Pentru stimularea elevilor s-a stabilit să se dea note în ce priveşte îndeplinirea indicilor de calitate şi cantitate şi pentru disciplina în muncă. O mare înrîurire asupra calităţii şi cantităţii muncii, ca şi a disciplinei au avut-o şi discuţiile purtate în fiecare seară cu şefii de echipă, ca şi analizele ţinute cu toţi elevii la sfîrşitul unei perioade de muncă.

Pe lîngă faptul că a consolidat cunoştinţele şi deprinderile elevilor, că a făcut să crească interesul şi dragostea lor pentru munca în producţie, practica continuă i-a făcut mai activi, mai dornici de a se pregăti temeinic pentru viaţă. Unii elevi rămaşi în urmă la învăţătură au început să depună, după întoarcerea la şcoală, eforturi mai mari pentru a-şi îmbunătăţi munca şi a încheia cu succes anul şcolar.

GRIGORE PRETORIAN
comuna Călăraşi, raionul Corabia

Pregătiri pentru munca în întreprinderi

Experienţa anilor trecuţi ne-a dovedit cît de mult contribuie activităţile practice continue la consolidarea cunoştinţelor şi deprinderilor dobîndite de elevi în şcoală, la dezvoltarea sentimentului lor de dragoste pentru muncă şi pentru cei ce muncesc. De aceea ne străduim să asigurăm toate condiţiile de desfăşurare a practicii astfel încît ea să dea cele mai bune rezultate.

Sub îndrumarea organizaţiei de bază, conducerea şcolii şi comitetul sindical au analizat din timp obiectivele practicii continue, luînd măsurile necesare. A fost alcătuit un colectiv care să răspundă de instruirea practică a elevilor. Acest colectiv s-a ocupat intens de asigurarea locurilor de muncă în întreprinderi pentru elevii claselor a IX-a şi a X-a şi de amenajarea sălilor de lucrări practice în care îşi vor efectua munca elevii claselor a VIII-a. Astfel, elevii claselor a IX-a, care în timpul anului şcolar şi-au efectuat practica la uzinele „Timpuri Noi", vor continua să lucreze acolo, sub îndrumarea directă a profesorilor-ingineri şi a profesorilor de fizică, de matematică şi de chimie. Aceştia îi vor ajuta să-şi sistematizeze observaţiile asupra proprietăţilor tehnologice ale metalelor şi aliajelor — duritatea mai mare sau mai mică a materialului aşchiabil, calităţile cuţitelor de strung construite din diferite aliaje, maleabilitatea metalelor în procesul de forjare, structura cristalină a metalelor, topirea şi solidificarea metalelor — vor rezolva exerciţii şi probleme în legătură cu rezistenţa materialelor ş.a. De asemenea, ei vor participa la acţiunile organizate de comitetul U.T.M. al uzinei avînd astfel posibilitatea să cunoască mai bine viaţa de organizaţie a muncitorilor utemişti.

Elevii claselor a X-a vor lucra în atelierele auto de la Autobaza nr. 3, de la I.R.E.B. şi I.D.G.B. Fiecare din ei a fost repartizat pe lîngă un muncitor cu scopul de a lucra efectiv şi a-şi forma deprinderi practice privind funcţionarea, repararea şi întreţinerea motoarelor cu ardere internă. Şi aceşti elevi vor participa la viaţa organizaţiilor U.T.M. din întreprinderi, muncind alături de utemişti la demontarea şi sortarea pieselor provenite din autovehiculele casate, sprijinindu-i pe cei ce urmează cursurile serale etc.

În ceea ce-i priveşte pe elevii claselor a VIII-a pentru aceştia s-au pregătit în cantităţi suficiente pînze de ferăstrău, pile late, burghiuri, nituri, oţel-bandă şi pătrat. Folosind aceste materiale ei vor confecţiona în timpul practicii continue în sălile de lucrări practice din şcoală ferăstraie pentru tăiat metale ce vor fi folosite de către elevii din clasa a VIII-a a anului viitor.

Colectivul de organizare a practicii a întocmit din vreme orarul activităţilor ce se vor desfăşura în această perioadă, stabilind grupele de elevi, secţiile unde vor lucra, precum şi profesorii ce îi vor însoţi.

Într-o şedinţă a consiliului pedagogic s-au stabilit atribuţiile tuturor profesorilor în îndrumarea practicii. Profesorilor-maiştri şi profesorilor diriginţi li s-a trasat şi sarcina de a-i instrui pe elevi în vederea alcătuirii caietului de practică şi de a lămuri părinţilor importanţa activităţilor practice continue.

Printr-o muncă susţinută, întregul colectiv didactic din şcoala noastră se va strădui să valorifice toate posibilităţile instructive şi educative pe care le oferă activitatea practică continuă, spre a contribui în felul acesta la îndeplinirea uneia din cele mai importante sarcini puse de partid în faţa şcolii — legarea nemijlocită a învăţămîntului de producţie.

Prof. MARICA VASILESCU
director adjunct al Şcolii medii „Al. I. Cuza" din Bucureşti

Şcoală a recoltelor bogate

Elevii şcolii noastre îşi vor desfăşura activitatea practică continuă pe un teren de 2,5 ha. din cuprinsul gospodăriei agricole colective „I. V. Miciurin". Urmărim ca în cadrul acestor activităţi ei să-şi consolideze cunoştinţele şi deprinderile dobîndite şi, folosindu-le cu pricepere, să obţină recolte sporite, care să depăşească mediile anilor trecuţi. Stadiul actual al lucrărilor, interesul şi entuziasmul cu care lucrează elevii noştri ne îndreptăţesc să considerăm realizabile recoltele propuse.

Pentru a se asigura desfăşurarea în bune condiţii a lucrărilor din perioada de practică continuă, cadrele didactice de specialitate, care au alcătuit din vreme planul de cultură, l-au defalcat pe grupe de elevi şi au dat acestora o serie de îndrumări preliminare.

Munca pe terenul gospodăriei colective a început încă din primele zile ale primăverii, cînd pe suprafaţa arată mecanic s-a trecut la lucrări de pregătire a însămînţatului ca împrăştierea îngrăşămintelor, grăpat etc. Au fost efectuate apoi însămînţările, iar în prezent ne aflăm în faza de întreţinere a culturilor, care va cuprinde şi perioada de practică. În această perioadă vom efectua cu elevii prăşitul cartofilor şi al porumbului, lucrări de rărit, buchetat etc., vom urmări efectele îngrăşămintelor organice asupra dezvoltării plantelor de cartof etc.

În efectuarea lucrărilor profesorii de ştiinţe naturale şi cunoştinţe agricole îi vor îndruma pe elevi spre folosirea metodelor agrotehnice înaintate, îi vor ajuta să cunoască experienţa colectiviştilor.

Conştiente de importanţa muncii pe care o depun în această perioadă cadrele didactice din şcoala noastră se străduiesc să-şi aducă şi pe această cale contribuţia la traducerea în viaţă a sarcinilor puse în faţa învăţămîntului de către lucrările sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naţionale şi de Hotărîrea partidului şi guvernului privind dezvoltarea şi îmbunătăţirea învăţămîntului agricol.

CONSTANŢA DRAGOMIR
Şcoala de 8 ani din Budeşti, raionul Oltenita

O cît mai bună organizare

Pregătirea condiţiilor pentru buna desfăşurare a practicii continue în producţie constituie una din preocupările centrale ale cadrelor didactice de la Şcoala medie „Mihail Eminescu" din Buzău.

Şcoala a luat din timp legătura cu întreprinderile din localitate, pentru a asigura locuri de muncă în atelierele de producţie şi de întreţinere ale acestora. S-a stabilit ca elevii din clasele a IX-a şi a X-a să-şi efectueze practica la fabrica de mase plastice, la întreprinderile „Flacăra" şi „Metalurgica", la Uzina mecanică, la I.R.T.A. etc. A fost de asemenea întocmit planul de muncă şi s-au alcătuit graficele cuprinzînd obiectivele de bază ale practicii, repartizarea claselor pe grupe şi serii, atelierele în care vor lucra elevii precum şi orele de lucru pentru fiecare grupă şi serie. O atenţie deosebită s-a acordat repartizării tuturor cadrelor didactice pe grupe, clase şi întreprinderi, în vederea îndrumării şi controlului practicii.

Activităţile planificate pentru perioada 4—9 iunie (cu elevii claselor I—IV), 11—21 iunie (cu elevii claselor V şi VI) şi 11—23 iunie (cu elevii claselor VIII—X) sînt bine cunoscute de profesorii de specialitate, de profesorii-maiştri şi de diriginţii claselor ca şi de comitetul U.T.M. al şcolii, care îi mobilizează pe elevi.

Conducerea Şcolii medii „M. Eminescu" din Buzău este hotărîtă să utilizeze din plin întreg timpul ce a mai rămas pînă la începerea practicii pentru a organiza cît mai bine activităţile din cadrul ei, în scopul obţinerii unor rezultate bune în pregătirea practică a elevilor.

Prof. IOAN R. CONSTANTIN
director adjunct al Şcolii medii „Mihail Eminescu" din Buzău

Elevii clasei a XI-a a Şcolii medii „Dimitrie Cantemir" din Breaza efectuînd, lucrări practice de îngrijire a pătlăgelelor roşii

Pregătirea examenelor

Buna pregătire a examenelor de promovare şi de diplomă ale elevilor din şcolile tehnice de maiştri constituie una dintre preocupările centrale ale cadrelor didactice de la Grupul şcolar „Steagul Roşu" din Braşov.

Stabilind subiectele lecţiilor de recapitulare comisia metodică a profesorilor de discipline tehnice a prevăzut ca, alături de lecţiile care se vor desfăşura în clasă şi în laborator, să se efectueze şi lecţii recapitulative chiar în uzină, unde se poate urmări direct aplicarea practică în procesul de producţie a unor legi ştiinţifice.

Aşa s-a procedat, de exemplu, la anul I cu tema recapitulativă „Turnarea metalelor şi aliajelor neferoase". După recapitularea noţiunilor teoretice fundamentale, elevii au fost conduşi în atelierele de turnătorie pentru neferoase ale uzinei „Steagul roşu" unde au putut vedea atît procedeele clasice de turnare cît şi procedeele cele mai noi, cum sînt turnarea sub presiune, turnarea cu modele uşor fuzibile, turnarea în coji de bachelită, turnarea centrifugală etc. Astfel de lecţii recapitulative s-au ţinut la toate disciplinele.

Pregătindu-i pe elevi pentru întocmirea proiectelor de diplomă profesorii de specialitate le-au dat să efectueze în prealabil o serie de proiecte parţiale, ale căror teme au fost alcătuite în aşa fel încît să le dea posibilitate să se obişnuiască cu acest gen de lucrări. Temele au fost legate de sarcinile uzinei unde îşi fac practica viitorii maiştri, angajînd în mod treptat cunoştinţele dintr-o serie de discipline de cultură tehnică generală şi de specialitate.

Iată cum s-au realizat, de pildă, aceste obiective la specialitatea „prelucrări prin aşchiere". Primul proiect parţial pe care l-au avut de executat elevii a cuprins rezolvarea unei desfăşurări tehnologice care solicita cunoştinţe de tehnologia construcţiei de maşini, maşini-unelte, aparate de măsură etc. Al doilea proiect a avut drept temă proiectarea unei cutii de viteză pentru o maşină-unealtă. Pe lîngă cunoştinţele generale despre maşini-unelte elevii au trebuit să folosească aici cunoştinţe privind calculul de randament şi construcţia maşinilor-unelte, organele de maşini şi rezistenţa materialelor. Pentru alcătuirea celui de al treilea proiect, care prevedea elaborarea tehnologiei de execuţie a reperului „ax principal" al cutiei de viteze proiectate anterior, normarea tehnică a operaţiilor şi organizarea unui atelier pentru prelucrarea în flux a acestui reper, erau necesare, pe lîngă cunoştinţele de tehnologie, şi cunoştinţe de normare tehnică şi de organizare şi planificare.

În cursul executării celor trei proiecte parţiale elevii au învăţat să folosească nemijlocit literatura tehnică de specialitate în scopul rezolvării unor teme tehnice, au aprofundat problemele reprezentării în desen a ansamblelor şi subansamblelor, au avut posibilitatea de a-şi exersa şi dezvolta gîndirea tehnică creatoare.

Executarea proiectelor parţiale a constituit o bună pregătire pentru executarea proiectelor de diplomă pe care elevii anului III le studiază în această perioadă. Profesorii de specialitate au analizat din timp temele proiectelor de diplomă, care au fost trimise de întreprinderile de unde provin elevii, ţinînd seama de timpul de lucru pe care elevii îl au la dispoziţie prin planul de învăţămînt şi căutînd să echilibreze gradul lor de dificultate astfel încît efortul depus de elevi să fie pe cît posibil acelaşi. Problemele pe care le vor avea de rezolvat elevii-maiştri în efectuarea proiectelor reflectă tehnica nouă, duc la soluţii menite să contribuie la îmbunătăţirea proceselor de producţie, la sporirea productivităţii muncii şi la ridicarea calităţii produselor. În felul acesta viitorii maiştri învaţă să fie propagandişti ai tehnicii noi la locul de muncă, să îndeplinească sarcinile puse de partid în faţa industriei noastre socialiste.

Acum, în perioada de pregătire a proiectelor de diplomă, au fost organizate consultaţii care sînt ţinute de către profesorii de specialitate, pe baza unui plan minuţios. În funcţie de întrebările puse în prealabil de elevi, în cadrul consultaţiilor sînt explicate pe larg unele fenomene fie prin aplicaţii practice, fie cu ajutorul unui material didactic adecvat.

Un rol important în sprijinirea întocmirii proiectelor de diplomă îl are activitatea de îndrumare şi control efectuată de direcţia de studii a şcolii, în colaborare cu cadrele didactice de specialitate la întreprinderile unde elevii se documentează în vederea întocmirii proiectelor.

Acest sistem complex de organizare a efectuării lucrărilor de diplomă dă posibilitatea verificării multilaterale a pregătirii elevilor-maiştri pentru activitatea în secţiile marilor întreprinderi dotate cu utilaj automatizat, determinînd în acelaşi timp găsirea unor soluţii valoroase cu posibilităţi de aplicare imediată în procesele de producţie.

Ing. MIHAI TEMIAN
director de studii
Ing. HONORIU GRIGORESCU
Grupul şcolar „Steagul Roşu"
din Braşov

Oră de aplicaţii practice în cabinetul de desen al grupului şcolar „Unirea" din Bucureşti

Un rodnic schimb de experienţă

Pentru a da cadrelor didactice care lucrează în şcolile ce pregătesc cadre pentru industria petrolului şi chimiei prilejul să facă un schimb de experienţă metodică privind organizarea şi desfăşurarea lecţiilor, direcţia de specialitate din M.I.P.C. a organizat de curînd la Oneşti, în colaborare cu cabinetul metodic pentru învăţămîntul profesional şi tehnic din Capitală, o consfătuire la care au participat peste 80 de profesori şi maiştri-instructori.

Participanţii la consfătuire au asistat la o lecţie deschisă de instruire practică în laboratorul de chimie cu elevii din anul I, specialitatea laboranţi pentru industria chimică. Lecţia, predată de ing. Elena Bahamat, a avut tema „Separarea cationilor din grupele I şi II".

Instructajul a început cu o revedere a cunoştinţelor teoretice şi practice predate în lecţiile precedente cu privire la tehnica executării analizelor pe cale uscată — încălzire în tub închis, încălzire pe cărbune, formarea perlelor, colorarea flacării, dizolvarea substanţelor etc. Profesoara a cerut cu acest prilej unor elevi să reproducă cele mai importante experienţe privind analiza pe cale uscată, pentru a verifica şi în acest mod în ce măsură şi-au însuşit ei cunoştinţele predate.

Recapitulînd noţiunile privind analiza cationilor din grupele I şi II şi separarea acestora cu reactivii caracteristici — acidul clorhidric şi hidrogenul sulfurat — profesoara a cerut elevilor să efectueze operaţia de separare a cationilor din grupa I de cei din grupa a II-a fără a mai face demonstraţia de separare a cationilor în cadrul aceleiaşi grupe deoarece aceasta s-a realizat în lecţiile precedente. A fost alcătuit apoi un tablou privind tehnica de executare a acestor analize, insistîndu-se în special asupra noţiunilor la care elevii ar fi putut întîmpina greutăţi.

Participanţii la consfătuire au apreciat ca pozitiv procedeul folosit de profesoară de a efectua numai părţile mai dificile ale lucrării. În acest fel durata instructajului introductiv poate fi mult redusă, rămînînd timp suficient pentru instructajul curent, pentru formarea priceperilor de mînuire a utilajului, de efectuare a lucrărilor propriuzise etc.

În cadrul instructajului curent profesoara a dat multă atenţie pregătirii locului de muncă, măsurilor de protecţie a muncii, efectuării gradate a analizelor pe cale uscată, dizolvării amestecului celor două săruri date pentru identificarea cationilor. Apoi, în cadrul instructajului final, a efectuat o analiză a modului cum au executat elevii lucrările.

La concluzii s-a scos în evidenţă grija pe care trebuie s-o acorde cadrele didactice bunei organizări a locului de muncă şi asigurării truselor individuale pentru fiecare elev, arătîndu-se că acestea, alături de deprinderea elevilor cu utilizarea corectă a aparaturii, a reactivilor etc. constituie condiţii de bază ale reuşitei unei lecţii de laborator. A fost apreciat favorabil faptul că la începutul instructajului curent profesoara a dat elevilor o fişă de îndrumare cuprinzînd metodica desfăşurării analizei, ca şi faptul că la încheierea lecţiei li s-a cerut elevilor să alcătuiască un referat privitor la modul de executare a lucrării şi la rezultatele obţinute.

Metodica instruirii practice la atelierul-şcoală a fost dezbătută pe marginea unei lecţii deschise ţinută de maistrul-instructor Cristea Nicolae cu elevii anului I specialitatea mecanici pentru utilaj chimic. Această lecţie, a cărei temă a fost „Căptuşirea cuzineţilor de lagăre pentru arbore moto-compresor" (8 C K 2)" a avut o structură asemănătoare lecţiilor practice de laborator. Asistenţii au remarcat în special modul cum a formulat maistrul-instructor scopul lecţiei pornind de la prezentarea unui cuzinet fără căptuşeală şi arătînd necesitatea şi importanţa operaţiei de căptuşire a cuzineţilor.

Veriga principală a lecţiei a fost demonstraţia făcută de maistrul-instructor, care a stabilit şi efectuat operaţiile procesului tehnologic — degresarea, topirea compoziţiei de pe cuzinet, decaparea, cositorirea, consolidarea cuzineţilor, topirea compoziţiei, turnarea ei şi controlul calităţii.

Discuţiile purtate au scos în evidenţă, pe lîngă numeroasele calităţi metodice, şi unele lipsuri ale lecţiei. Astfel, s-a arătat că maistrul-instructor nu a acordat suficientă atenţie organizării locului de muncă şi mai ales că nu a verificat temeinic calitatea lucrărilor executate de elevi şi felul cum au utilizat aceştia terminologia STAS.

Aceste deficienţe au relevat încă o dată necesitatea de a se organiza în timpul vacanţei de vară un curs la care maiştrii-instructori să-şi poată perfecţiona pregătirea în ceea ce priveşte metodica lucrărilor practice.

O preocupare centrală în cadrul schimbului de experienţă desfăşurat la Oneşti a constituit-o problema instruirii practice a elevilor în producţie. Participanţii la consfătuire au avut posibilitatea de a urmări practica elevilor în cadrul Combinatului chimic Borzeşti, a Combinatului chimic şi al Rafinăriei nr. 10 din Oneşti. A fost apreciată ca pozitivă iniţiativa conducerii Combinatului chimic din Borzeşti de a da unui inginer sarcina de a se ocupa în mod special de îndrumarea muncii practice a elevilor. Datorită acestei griji numeroşi elevi ai şcolii tehnice şi ai şcolii profesionale din Oneşti au dobîndit o bună pregătire practică.

Vizitele făcute de participanţii la consfătuire la Combinatul chimic din Borzeşti, la Combinatul de cauciuc şi la Rafinăria nr. 10 din Oneşti au îmbogăţit cunoştinţele lor profesionale, le-au dat prilejul de a cunoaşte cîteva din marile cetăţi ale industriei noastre socialiste.

Prin importanţa problemelor abordate, prin seriozitatea cu care s-au desfăşurat lucrările ei, consfătuirea de la Oneşti a constituit un bun prilej de popularizare a metodelor înaintate de predare în şcolile din sectorul petrol-chimie.

Ing. ED. CUPFER

Lucrările practice recapitulative

O formă de recapitulare deosebit de eficientă utilizată în şcoala noastră la toate clasele de ucenici care urmează să dea examenul de absolvire o constituie recapitularea prin lucrări practice care cuprind aplicaţii de sinteză ale cunoştinţelor predate la diferite discipline de specialitate. În cadrul acestor lucrări ucenicii execută subansamble şi piese de înaltă tehnicitate pentru reductoare şi pentru trolii de intervenţie la foraj, piese necesare recipienţilor pentru industria petrochimică, aparatajelor pentru industria cimentului, pentru pompele şi cazanele de aburi produse în uzină. Începînd cu efectuarea schiţei şi a procesului tehnologic, cu alegerea materialului şi calculul de rezistenţă şi pînă la finisare, aceste subansamble şi piese sînt lucrate în întregime de către ucenici, care îşi lărgesc astfel orizontul tehnico-ştiinţific şi profesional.

O sarcină de bază pentru încheierea cu succes a anului şcolar o constituie pregătirea şi desfăşurarea în bune condiţii a lucrărilor de control, în special a celor prin care se verifică pregătirea practică profesională a ucenicilor şi elevilor. Efectuarea acestora trebuie să oglindească nemijlocit cunoştinţele şi deprinderile reale însuşite de către ucenici în cursul anului şcolar prin aplicarea lor la lucrări practice complexe.

Pentru desfăşurarea fără greutăţi şi fără timpi morţi a lucrărilor practice de control sau luat măsuri în vederea asigurării din timp a materialului, a organizării locului de muncă al ucenicilor, în vederea revizuirii sculelor şi uneltelor necesare, a instrumentelor de control şi măsură etc.

Ca teme ale lucrărilor de control au fost alese piese complexe, dar potrivite nivelului de pregătire al ucenicilor, respectîndu-se categoriile cerute de programa şcolară.

Înainte de începerea lucrărilor se recapitulează cunoştinţele de tehnologie privitoare la folosirea uneltelor de prelucrare, la regimurile optime de lucru, precum şi la caracteristicile materialului care urmează să fie prelucrat. De asemenea, profesorii de desen ţin lecţii de citire şi interpretare a desenelor şi schiţelor, insistînd asupra importanţei respectării semnelor de prelucrare şi asupra notaţiilor STAS.

Această pregătire multilaterală teoretică şi practică, efectuarea unor lucrări în condiţii asemănătoare celor în care se vor desfăşura probele practice de examen îi ajută pe ucenici, permiţîndu-le să lucreze la nivelul cel mai ridicat al posibilităţilor pe care le au şi dînd posibilitatea unei judicioase şi concrete aprecieri a cunoştinţelor şi deprinderilor lor de muncă.

Este de ajuns să priveşti majoritatea pieselor executate de elevi acum, în timpul pregătirii examenelor, pentru a-ţi da seama că cei mai mulţi dintre ei au o bună pregătire de specialitate. Finisarea a dat suprafeţelor luciul oglinzii, iar micrometrul şi comparatorul nu înregistrează abateri de la dimensiunile indicate.

Muncitorii, tehnicienii şi inginerii uzinei de utilaj chimic sprijină pregătirea ucenicilor pentru examenul de absolvire, fiind siguri că, aşa cum i-au cunoscut în timpul practicii, tinerii vor face dovadă şi cu prilejul acestei ultime probe de calificare profesională că au învăţat temeinic şi că vor deveni muncitori destoinici.

Prof. MARIAN DEMETRESCU
directorul Şcolii profesionale
a Uzinei de utilaj chimic din
Bucureşti

De peste hotare

In legătură cu predarea matematicii

Situaţia actuală a ştiinţei matematice se caracterizează prin extinderea uriaşă a cîmpului ei de aplicare.

Rolul matematicii în societatea noastră creşte şi o dată cu aceasta cresc şi cerinţele care se ridică în faţa studierii acestei ştiinţe în şcoală. Înainte de toate ne gîndim la şcoala de cultură generală.

Atunci cînd vorbim despre conţinutul cursului şcolar de matematică avem de obicei în vedere o sumă de fapte matematice bine determinate, noţiuni, definiţii, formule, teoreme; avem în vedere, de asemenea, şi o sumă bine determinată de deprinderi, printre care aceea de a rezolva exerciţii şi probleme de un tip aproape standardizat. În marea lor majoritate, aceste fapte şi deprinderi sînt necesare aproape în orice profesie.

Pe de altă parte, fără cunoştinţe de matematică, fără existenţa unor deprinderi bine însusite, este imposibil să fie studiate, fizica, mecanica ş.a. Insă — şi acest lucru considerăm că trebuie să fie subliniat — nu trebuie să reducem întreaga problemă a pregătirii matematice în şcoală la transmiterea de cunoştinţe şi deprinderi. Aceasta ar limita nejustificat rolul matematicii în pregătirea generală.

Unii pedagogi consideră că dezvoltarea gîndirii matematice este ceva derivat, ceva care însoţeşte procesul de însuşire a cunoştinţelor şi deprinderilor. Dacă omul îşi va însuşi un număr de formule, definiţii, teoreme, va rezolva cîteva sute de probleme din culegerea de probleme de matematică, el va căpăta dezvoltarea cerută. Este suficient să micşorăm cantitatea de cunoştinţe şi deprinderi, ca dezvoltarea aceasta să nu mai poată fi asigurată. Socotesc că această poziţie este greşită. Este neîndoios că însuşirea cunoştinţelor de matematică, deducerea formulelor, rezolvarea unui număr mare de exerciţii dezvoltă capacitatea omului şi exercită o anumită influenţă asupra formării personalităţii lui. Dar, în activitatea sa omul nu trebuie să rezolve în fiecare zi ecuaţii sau să transforme expresii trigonometrice (profesiile care cer aceasta sînt foarte puţine), iar cunoştinţele pentru a căror însuşire s-a străduit mult în şcoală, se uită. Ceea ce îi va rămîne în viaţă este însă gîndirea matematică şi tocmai de acest lucru trebuie să ne îngrijim în primul rînd cînd avem în vedere viitorul nostru.

În legătură cu problema pregătirii matematice este important să fie cultivate la elevi calităţi cum sînt precizia, concizia şi claritatea exprimării gîndirii prin cuvinte, dirijarea liberă a atenţiei şi capacitatea de deconcertare, perseverenţa în atingerea scopului şi obişnuinţa de a lucra ordonat.

Pentru aceasta este necesară o activitate care să răspundă într-o măsură mai mare la cerinţele apropierii matematicii de viaţă. Problemele propuse spre rezolvare trebuie să se deosebească calitativ de cele folosite în trecut şi în care, de obicei, un număr de lucrători abstracţi efectuau separat o anumită muncă într-un anumit număr de zile, iar împreună — în altul, lucrători înlocuiţi acum prin combainieri şi tractorişti care lucrează pămîntul. Vechiul conţinut este îmbrăcat într-o haină nouă, dar vechea schemă rămîne totuşi, nu apare nimic nou din punct de vedere calitativ şi apropierea de viaţă este numai aparentă. Pentru majoritatea acestor probleme este caracteristic faptul că în ele se dau de obicei toate datele necesare unui răspuns univoc, fără nici o dată suplimentară; ele se rezolvă după un şablon destul de bine determinat: cu ajutorul sumei şi diferenţei, cu ajutorul sumei şi raportului ş.a.m.d. Desigur că aceste probleme sînt necesare, dar nu ne putem limita numai la ele, căci problemele pe care le ridică aplicarea matematicii în viaţă adeseori nu se încadrează în schemele vechi.

Din acest punct de vedere este interesantă cartea matematicianului polonez Steinhaus „Loc problemelor". Iată una dintre problemele pe care le cuprinde. Se dă un eleşteu nu prea mare în care sînt peşti. Pentru a se evalua aproximativ cîţi peşti maturi, care pot fi pescuiţi există în lac, se face o experienţă. Ihtiologul care a iniţiat această experienţă a introdus plasa în lac şi a prins, să zicem, 30 de peşti. Toţi peştii mai mici au trecut prin ochiurile plasei înapoi în lac, iar în plasă au rămas numai peştii de anumite dimensiuni. El a marcat aceşti peşti, i-a aruncat din nou în apă. Probabil că peştii s-au împrăştiat în tot lacul. A doua zi a introdus plasa din nou în lac, a scos de data aceasta 40 de peşti şi a constatat că numai doi dintre ei sînt marcaţi.

Se întreabă cum se poate evalua pe baza tuturor acestor date aproximativ cîţi peşti se află în lac?

Iată problema alegerii întîmplătoare îmbrăcată într-o formă distractivă. Astfel de probleme apar adeseori în orice întreprindere agricolă sau industrială.

Să vedem mai întîi cum s-ar rezolva această problemă în diverse condiţii. Un şcolar care şi-a însuşit numai cunoştinţe de aritmetică şi s-a obişnuit să rezolve numai probleme din manual, va spune că această problemă nu poate fi rezolvată, deoarece nu există suficiente date pentru rezolvarea ei. Prin urmare, cunoştinţele matematice pe care le-a căpătat nu l-au pregătit pentru a putea rezolva o problemă furnizată de viaţă.

Un elev care a învăţat nu numai aritmetica, dar şi noţiuni de algebră, va raţiona aproximativ astfel: în lac se află 30 peşti marcaţi. A doua zi a pescuit 40 peşti, dintre care numai doi au fost marcaţi. Prin urmare în lac au rămas 28 peşti marcaţi. Prin urmare în lac există cel puţin 40 plus încă 28 peşti, adică 68. Prin urmare x este mai mare sau egal cu 68. Un astfel de elev se află şi el departe de concluzia justă.

Cum poate răspunde însă mulţumitor elevul la o întrebare de acest tip? Fără îndoială, folosind capacitatea de a trece de la formularea concretă a problemei la o schemă abstractă, care să cuprindă particularităţile acestei probleme, folosind capacitatea de a face ipoteze verosimile, care să simplifice problema.

Cînd plasa se aruncă în lac a doua oară, ea este introdusă la întîmplare, de aceea la cel de al doilea pescuit 40 de peşti reprezintă o alegere întîmplătoare din întreaga populaţie a lacului. Pentru a forma schema de rezolvare a acestei probleme se poate folosi urna clasică cu bile. Din ea se extrag 30 de bile, pe fiecare se face un semn, bilele se reintroduc în urnă şi se amestecă bine cu cele rămase. După aceea se extrag 40 bile şi se constată că între ele există 2 marcate. Dacă facem acum ipoteza simplificatoare că bilele marcate se află printre cele extrase în aceeaşi proporţie ca în întreaga urnă, putem conchide că numărul de bile marcate în urnă este de $\frac{2}{40} = \frac{1}{20}$ din numărul total.

Dar numărul de bile marcate este 30. De aceea ne putem aştepta ca numărul de bile din urnă să fie de ordinul a 600 Înapoindu-ne la condiţia esenţială obţinem cifra 600 pentru numărul tuturor peştilor din lac. Desigur, pentru a obţine un rezultat mai precis ar fi trebuit să repetăm experienţa, extrăgînd de mai multe ori peşti şi să facem media aritmetică a fracţiunii de peşti marcaţi printre cei extraşi.

După cum se ştie, matematica ne furnizează date asupra relaţiilor cantitative şi spaţiale ale realităţii. De aceea ea este inclusă în rîndul ştiinţelor naturii: faptele ei fundamentale pot fi cunoscute prin experienţă.

Voi cita numai cîteva exemple de fapte matematice cu care primul contact (cel puţin în şcoala de 8 ani) se poate realiza pe cale experimentală. De exemplu, găsirea sumei unghiurilor unui triunghiu prin decuparea triunghiului din hîrtie şi apoi prin îndoirea lui în aşa fel încît unghiurile sale să formeze împreună un unghiu desfăşurat.

Voi mai cita cunoscuta experienţă din care se deduce teorema lui Pitagora şi care dă o idee completă a demonstraţiei acestei teoreme (compararea ariilor). Experienţa permite să se găsească raportul dintre volumul unei prisme şi cel al unei piramide care au bazele echivalente şi înălţimile egale. (Cu ajutorul unor modele goale, care pot fi umplute cu nisip sau apă, se stabileşte că piramida are volumul de trei ori mai mic decît prisma corespunzătoare). Experienţa permite să se compare volumul sferei şi al cilindrului ale căror raze sînt egale, înălţimea cilindrului fiind egală cu diametrul sferei. Şi alte asemenea experienţe pot şi trebuie să fie efectuate în şcoală pentru a dezvolta interesul elevilor pentru matematică şi a-i convinge că ea este într-adevăr ştiinţa despre lumea care ne înconjoară.

În legătură cu aceasta aş dori să-mi exprim convingerea că este necesar să se întărească prin toate mijloacele încrederea elevilor în forţa bunului simţ, încrederea că fiecare din ei poate să-şi învingă singur îndoielile asupra ceea ce este adevărat şi ceea ce nu este adevărat în diferitele afirmaţii cu caracter matematic dacă va folosi o interpretare concretă, modele concrete, experienţe simple, analiza exemplelor particulare, dacă îşi va forma obişnuinţa de a se autocontrola, obişnuinţa să gîndească înainte de a face pasul pe care i-l sugerează memoria, asociaţia liberă.

A. I. MARKUŞEVICI,
adjunct al ministrului Învăţămîntului Public din R.S.F.S.R.

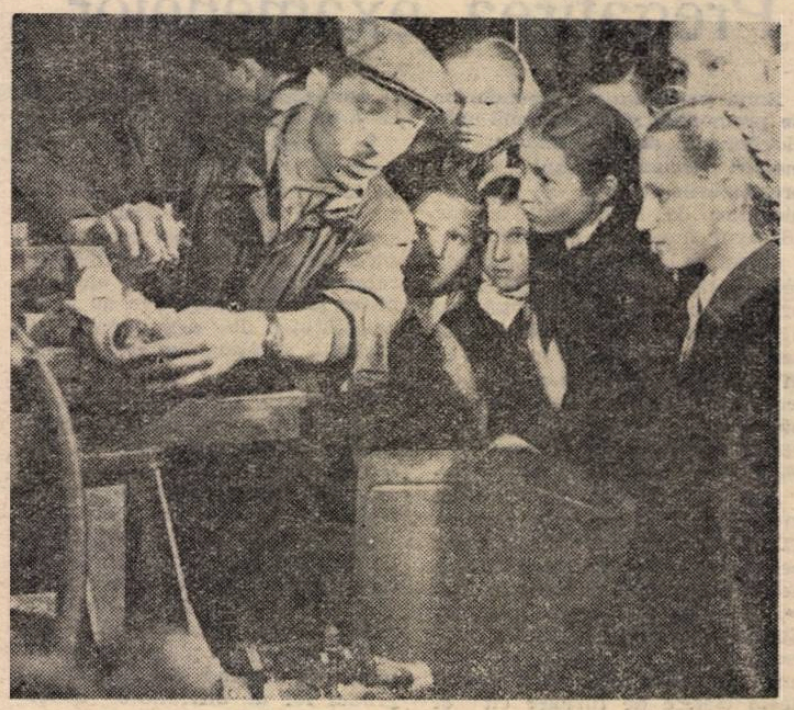

Vizitele în întreprinderi şi demonstraţiile practice ale fruntaşilor muncii comuniste îndeplinesc un rol important în orientarea profesională a elevilor din şcolile sovietice

Cum popularizăm experienţa înaintată

Una dintre preocupările mai importante ale secţiei de învăţămînt a regiunii Leningrad o constituie studierea şi introducerea în practică a experienţei pedagogice înaintate. Un ajutor eficient în această muncă îl acordă organizaţiile de partid, sindicale şi comsomoliste.

Inspectorii care se deplasează în regiune (indiferent de scopul deplasării) se consideră datori să fie atenţi la tot ceea ce este nou, înaintat. Aşa, de pildă, participînd în luna august a anului trecut la consfătuirea cadrelor didactice, inspectorii au aflat că la Şcoala nr. 8 din oraşul Lughi s-a organizat o „sărbătoare a florilor": toţi elevii acestei şcoli au prezentat la concurs flori cultivate de ei acasă. Cele mai bune exponate au fost premiate.

După ce ni se comunică asemenea lucruri, trimitem la faţa locului metodişti care să studieze experienţa dobîndită.

O altă formă de studiere a experienţei constă în organizarea diverselor consfătuiri, seminarii şi şedinţe. Noi căutăm să transformăm aceste consfătuiri în şcoli de experienţă înaintată. Ele cuprind rapoarte şi discuţii speciale în care se analizează experienţa, procedeele prin care a fost realizată.

Forma principală de cunoaştere şi de studiere a experienţei înaintate este aceea de a trimite în şcoli brigăzi de inspectori şi de metodişti. Acest lucru se face de obicei atunci cînd se constată din capul locului că experienţa este într-adevăr valoroasă şi merită să fie studiată în mod deosebit. Brigăzile noastre speciale au studiat de exemplu experienţa pregătirii elevilor pentru viaţă şi pentru muncă în şcolile internat din Lodeinozolsk şi Prioziorsk, experienţa şcolii elementare din satul Podobiţî, raionul Volosovsk, ai cărei elevi îşi pregătesc lecţiile chiar în şcoală, organizarea reţelei de şcoli de 8 ani şi felul cum se aplică legea cu privire la învăţămîntul general în raionul Lomonosov, munca didactico-educativă în şcolile din oraşul Gatcina etc.

Cea mai bună experienţă se popularizează în timpul diferitelor cursuri, la seminarii, la consultaţii, cu ocazia expoziţiilor pedagogice, prin presă, prin radio şi televiziune, la „lecturile pedagogice", la conferinţele practico-ştiinţifice etc. Formele de popularizare a experienţei înaintate se înmulţesc an de an.

Adeseori experienţa înaintată este analizată în şedinţele Biroului comitetului regional al P.C.U.S. şi la Comitetul executiv al Consiliului regional. În perioada reorganizării sistemului învăţămîntului public, Biroul comitetului regional al P.C.U.S. a studiat şi a recomandat spre popularizare experienţa şcolii din Siversk, precum şi a unei serii de alte şcoli printre care şi a şcolilor serale pentru tineretul muncitoresc.

Consfătuirile cu şefii secţiilor raionale şi orăşeneşti de învăţămînt sînt consacrate întotdeauna, într-o măsură sau alta, experienţei pedagogice înaintate.

Cursurile, seminariile şi lucrările practice organizate de institutul de perfecţionare a cadrelor didactice se bazează tot mai mult pe experienţa înaintată. Numai în cursul anului şcolar 1960/1961 peste 300 de cadre fruntaşe din şcolile oraşului Leningrad au prezentat prelegeri şi au iniţiat discuţii pe marginea muncii pe care o desfăşoară. Expuneri cu privire la experienţa lor fac educatorii, cadrele didactice, instructorii de pionieri precum şi specialişti din industrie şi agricultură, care iau parte la educaţia prin muncă şi la instruirea în producţie a elevilor.

A. ANDREEV
şeful secţiei de învăţămînt a regiunii Leningrad

Profesorii şi institutorii italieni în grevă

Zilele trecute 340.000 de cadre didactice din şcolile Italiei au declarat grevă în semn de protest împotriva atitudinii oficialităţilor care, cu toate că viaţa se scumpeşte neîncetat, intenţionează să le menţină scăzute salariile. Această grevă vine să se adauge luptei greviste a oamenilor muncii din Italia, luptă care în aceste zile a căpătat o deosebită amploare. După cum se ştie, sindicatele feroviare au hotărît să declare o grevă generală de 24 de ore. De asemenea medicii provinciali din întreaga ţară, funcţionarii din Ministerul Sănătăţii şi personalul tehnic din spitale au început o grevă nelimitată, iar în unele centre agrare din regiunile Messina, Ferarra şi Caltanissetta se desfăşoară sau se vor declara greve ale muncitorilor agricoli şi ale dijmaşilor.

Greva cadrelor didactice din Italia declarată zilele acestea a făcut ca acum, în preajma închiderii anului şcolar, să se suspende pentru mai multe zile activitatea şcolilor elementare şi a liceelor. Trebuie arătat că hotărîrea de a declara grevă a fost aprobată în general de membrii corpului didactic din şcolile de toate gradele aşa încît este vorba de o grevă aproape totală.

Profesori, învăţători, maiştri-instructori, educatoare!

Abonaţi-vă la „Gazeta învăţămîntului" pentru perioada de vară.

In această perioadă în paginile gazetei vor apare tradiţionala rubrică „Din experienţa anului încheiat", materiale privind pregătirile pentru noul an şcolar, privind desfăşurare activităţilor de vacanţă etc. Se vor da în continuare lămuriri problemelor ridicate în scrisorile adresate redacţiei.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 663 | vineri 1 iunie 1962 | 8 pagini 25 bani

Schimb de daruri

De ziua copilului

Buchetele proaspete ale gîndurilor noastre le oferim în prima zi a lui iunie copiilor. Ziua în care sărbătorim pe cei mai tineri cetățeni, viitorul patriei, este un prilej de trecere în revistă a condițiilor ce le-au fost create pentru ca vîrsta lor fragedă să fie încununată de nenumărate bucurii. Îi vedem pe străzile orașelor, la sate, îi întîlnim mereu voioși, plini de fericirea unei copilării vegheată părinteşte de partid, de statul nostru democrat-popular.

Viața copiilor îndeamnă mereu la poezie. Cînd parcurgi cifrele din statistici, doveditoare ale condițiilor în care trăiesc astăzi în țara noastră cei mici, ai sentimentul că citești un poem înălțător. Peste 3.100.000 de copii și tineri urmează școlile de toate gradele. Cîte bucurii descoperite în fiecare zi, cîte taine ascunse în slovele tipărite descifrate cu ajutorul dascălilor! 3.100.000 de copii și tineri care zi de zi iau cu asalt fortăreața culturii. 3.100.000 de copii și tineri pentru care drumul spre cultură, spre știință nu cunoaște nici un fel de opreliști, nici un obstacol. Începînd din acest an școlar s-a trecut la învățămîntul general obligatoriu de 8 ani. Elevii din acest învățămînt primesc gratuit manualele școlare. În prima zi a anului școlar fiecare copil găsește pe banca sa cărțile proaspăt ieșite din gura rotativelor. Altădată, ce cumplite bătălii trebuiau să dea părinții nevoiași spre a putea cumpăra copiilor lor manuale din anticariate periferice!

Bat la ușă zilele minunate ale vacanței. „Locatarii" școlilor vor lua drumul către munte și mare. Sute de mii de copii ai oamenilor muncii își vor petrece vacanța în taberele organizate pe litoral și la poalele Carpaților, vor cutreiera meleagurile patriei, inundîndu-le cu rîsul cristalin al copilăriei fericite.

Iar cînd în zilele toamnei vor porni iarăși către învățătură, copiii vor avea alte surprize — noi clădiri de școală, noi clase construite, noi laboratoare, noi săli de sport. Iar ei își vor dovedi recunoștința pentru toate acestea învățînd, pregătindu-se astfel încît să devină cetățeni de nădejde ai patriei.

Fețele sănătoase și vesele ale copiilor din țara noastră, din toate țările socialiste, vorbesc despre fericirea ce le luminează anii copilăriei. Dar în lume există destule țări în care suferințele și tristețea întunecă vîrsta fragedă a copilăriei.

Munca copiilor este exploatată în forme și mai grave în țări ca Iranul, în coloniile africane sau în domeniile Wall-Streetului din America Latină. Acolo privelișlea copiilor care la 6—7 ani muncesc ca robi este comună, obișnuită.

Milioane de copii din lumea capitalistă sînt împiedicați să învețe. Ziarele grecești au publicat pe baza unor informații oficiale date din care reiese că în Grecia 2.000.000 de copii nu frecventează nici o școală. 60 la sută din școlile existente sînt adăpostite în localuri totalmente improprii pentru o activitate didactică.

Situația copiilor nu este cu nimic mai bună în S.U.A. Revista americană „Nation" din New York a publicat nu de mult un reportaj al publicistului Richard Harris despre condițiile îngrozitoare în care se trăiește în casele dărăpănate, mizere ale Manhattanului. Sînt în acest reportaj pagini cutremurătoare despre tragedia copiilor și părinților lor. O doamnă pe nume Bradny, după ce a înfățișat reporterului apăsătoarea realitate l-a spus cîteva cuvinte cu adevărat dureroase: „Nu mă gîndesc în primul rînd la cei adulți... Dar copiii, aceste ființe mici fără apărare, care trăiesc în această grozăvie! Nu au nici un fel de perspective. Doamne, ar putea să moară de pe acum, fiindcă viața nu le promite nimic bun". Toate acestea se petrec în cea mai bogată țară a lumii capitaliste, în țara în care există magnați ai industriei ce pentru un chef cheltuiesc mai mult decît cîștigă zeci de mii din muncitorii uzinelor lor pe multe săptămîni. În această țară, copiilor celor nevoiași „viața nu le promite nimic bun", cum cu tristețe spunea femeia newyorkeză amintită de reporterul de la „Nation".

În prima zi a lui iunie, oamenii cinstiți de pretutindeni simt parcă mai puternică pe umerii lor responsabilitatea pentru apărarea păcii. Ei luptă pentru ca cei mici să se poată bucura de un viitor pașnic, ferit de urgia războiului, pentru ca omenirea să fie eliberată de amenințarea unor cataclisme nucleare. Tocmai de aceea opinia publică mondială își reafirmă cerința ca ideile nobile ale coexistenței pașnice să triumfe, întărește sprijinul dat eforturilor sincere ale țărilor socialiste pentru menținerea păcii.

Avem încredere în viitorul omenirii, în victoria cauzei păcii. Avem încredere în frumusețea zilelor de mîine ale celor ce astăzi sînt copii. În patria noastră sărbătorim prima zi a lui iunie sub semnul marilor victorii ale poporului nostru condus de partid. În această zi se cuvine să ne reamintim sarcinile importante ce revin celor ce le-a fost încredințată misiunea nobilă de a instrui cea mai tînără generație a țării. Cadrele didactice trebuie să se găsească la înălțimea sarcinilor ce le revin.

Buchetele proaspete ale gîndurilor noastre le oferim în prima zi a lui iunie copiilor. Copiii noștri sînt veseli, fericiți. Fie însă ca pretutindeni în lume copiii să aibă fericirea unei copilării luminoase!

M. RAMURĂ

În curînd începe vacanța!

Peste puțin timp se încheie anul școlar. Se apropie mult așteptata vacanță de vară. Pentru cei mai mici școlari — elevii claselor I—IV — cursurile se încheie în zilele următoare, ei fiind primii care se vor bucura de surprizele ce le oferă vacanța.

Prin grija partidului și statului nostru sume însemnate sînt puse la dispoziția școlilor pentru organizarea odihnei tineretului școlar. Și în acest an pionierii și elevii școlilor de pe întreg întinsul patriei vor avea posibilitatea să-și petreacă zilele de vacanță în excursii, în taberele de la munte sau de la mare, la cluburi sau la taberele locale organizate în apropierea localității în care trăiesc și învață, la bazele sportive, la căminele culturale și la casele de pionieri.

Excursiile și taberele, care antrenează un număr însemnat de elevi, sînt un prilej de odihnă și recreare, de fortificare a organismului copiilor, oferind posibilitatea educării lor în forme cît mai interesante, mai atractive și mai variate.

Dacă în anul 1961 au participat la excursii regionale, interregionale și locale (sub forma drumeției) peste un milion de elevi, în acest an vor fi cuprinși în aceste forme de activități majoritatea elevilor, care vor porni la drum sub conducerea învățătorilor, a profesorilor și a instructorilor de pionieri.

Cei mai buni pionieri și școlari, fruntași la învățătură și în activitatea obștească, precum și acei care au nevoie de refacerea și întărirea sănătății vor fi trimiși în taberele organizate de M.I.C. împreună cu comitetele executive ale sfaturilor populare regionale și în colaborare cu U.T.M. și C.C.S. Numai în taberele de pionieri și școlari vor fi trimiși în acest an peste 100.000 elevi, la care se adaugă alte și alte mii de elevi în taberele școlilor profesionale, taberele sportive etc. La Costinești, pe litoral, se organizează și în acest an o tabără internațională la care participă și elevi din patria noastră.

Situate în cele mai pitorești regiuni ale țării, la munte sau pe litoralul însorit, taberele oferă elevilor o odihnă rațională, le întăresc și le refac sănătatea, contribuie la dezvoltarea lor fizică, intelectuală și morală. La Sinaia și Homorod-băi, la Moneasa și Herculane, Bucșoaia și Năvodari, Zizin și Soveja, Cheia și Valea Uzului, Bran și Timișul de Sus, Cozia și Valea Nandrei, Colibița și Sulina, ca și în multe alte localități de pe întreg întinsul patriei, vor răsuna în curînd goarnele și tobele pionierești.

Peste cîteva zile, în cursul săptămînii viitoare, se vor deschide taberele de pe litoral, la care în prima serie vor participa elevi din clasele I—IV din regiunile Ploiești, Brașov, Banat, Argeș, Oltenia, București, Suceava. Numai în tabăra de la Năvodari se vor odihni în acest an peste 12.000 de pionieri și școlari. Alte mii își vor petrece vacanța la taberele de la Costinești, Schitu, 2 Mai, Tuzla și Sulina.

Reparațiile și amenajările făcute în acest an la toate taberele de pe litoral și din celelalte localități din țară vor oferi copiilor condiții mai bune de odihnă și recreare, vor asigura posibilități mai mari pentru desfășurarea activităților cultural-educative și sportive. Taberele sînt înzestrate cu aparate de radio și televizoare, magnetofoane și instrumente muzicale, diferite jocuri distractice, materiale și echipament sportiv, cărți, ziare și reviste etc. ceea ce va permite profesorilor de educație fizică și de muzică, instructorilor de pionieri și directorilor educativi să organizeze în așa fel programul zilnic încît elevii să învețe cît mai multe cîntece și jocuri, să participe la focuri de tabără, carnavaluri pionierești, competiții sportive și concursuri cultural artistice.

Tabăra dă posibilitatea închegării de noi prietenii între școlarii din diferite regiuni, de la orașe și din sate, de întărire a frăției dintre fiii oamenilor muncii romîni și cei ai naționalităților conlocuitoare. La Năvodari, la Homorod băi, la Bucșoaia și Timișul de Sus se vor odihni împreună elevi din toate regiunile țării.

Peste 2—3 săptămîni își vor deschide porțile și taberele de la munte, în care vor fi trimiși de asemenea un număr însemnat de elevi. Majoritatea secțiilor regionale de învățămînt și cultură au luat din timp măsuri pentru repararea localurilor special destinate taberelor. Întrucît însă un număr mare de tabere se organizează în școli și internate este necesar să se ia neîntîrziat măsuri ca și aceste localuri să fie cît mai bine pregătite. Secțiile de învățămînt și cultură ale regiunilor Brașov, Ploiești, Argeș, Mureș-Autonomă Maghiară, unde se vor odihni un însemnat număr de pionieri și școlari din toată țara, au datoria ca în săptămînile care au mai rămas pînă la deschiderea taberelor de la munte să depună toate eforturile pentru a termina la timp reparațiile.

Aceeași grijă trebuie manifestată pentru selecționarea și instruirea, în colaborare cu organele U.T.M., a celor mai bune cadre didactice — instructori de pionieri, profesori de muzică și educație fizică, directori educativi. În tabere trebuie să lucreze oameni cu experiență în munca cu copiii, capabili să organizeze și să desfășoare activități cultural-educative cît mai plăcute, care să țină seama de dorințele elevilor, de înclinațiile lor. Aceasta va contribui la îmbunătățirea educației comuniste a elevilor, va spori eficiența activităților educative din tabere.

Personalul medico-sanitar care îi va însoți pe copii este chemat să manifeste cea mai mare grijă pentru apărarea sănătății lor, pentru prevenire îmbolnăvirilor, pentru folosirea cît mai rațională a soarelui, aerului și apei pentru a contribui la întărirea organismului copiilor.

Personalul educativ și medico-sanitar va trebui să aibă în vedere că munca de educație în tabără se organizează în strînsă legătură cu principalele cerințe pedagogice, să țină seama de particularitățile de vîrstă ale copiilor, de nivelul lor de cunoștințe, de inițiativele și interesele lor. Profesorii și învățătorii care lucrează în tabere au datoria să se preocupe de întocmirea programului de activități al taberei în funcție de dorințele elevilor, de sugestiile și propunerile lor. Pregătirea în vederea deschiderii taberei și a altor zile festive nu va trebui să răpească prea mult timp din acel destinat odihnei copiilor. Este necesar ca toate activitățile din tabără să se desfășoare în aer liber și să fie organizate în așa fel încît să li se creeze pionierilor și școlarilor condițiile necesare ca, începînd cu prima zi de tabără, să se bucure de odihnă plăcută și rațională.

ION BÎRNA

Este mecanica o disciplină dificilă?

Puncte de vedere

Discutînd recent cu un coleg despre problemele recapitulării în vederea încheierii anului şcolar, acesta mi-a mărturisit că întîmpină greutăţi în clasa a VIII-a, din pricină că un număr destul de însemnat de elevi nu stăpînesc pe deplin definiţia acceleraţiei. Mi-am amintit cu acest prilej de glasurile care susţin că mecanica depăşeşte puterea de înţelegere a elevilor de clasa a VIII-a şi propun ca studiul fizicii să înceapă cu alte capitole: căldura, optica geometrică—orice, numai mecanica nu. Este evident însă argumentul după care s-au ghidat cei care au stabilit actualul plan de învăţămînt : prin logica interioară a lucrurilor mecanica trebuie să fie piatra de temelie a predării fizicii, deoarece în cadrul predării ei se formează noţiunile de bază ce vor fi folosite de-a lungul întregului curs de fizică.

Plecînd de la această premisă prezentele rînduri vor încerca să arate că dificultăţile în predarea mecanicii în clasa a VIII-a nu se datoresc unui pretins caracter ermetic al acestei discipline, ci felului în care programa şi manualul concep predarea ei.

Avantajul mecanicii de a lucra cu noţiuni comune, intuitive ca „spaţiu parcurs de un mobil", „viteză" „forţă" etc., pe care elevii le cunosc empiric din viaţă — se transformă repede în dezavantaj în condiţiile actualei programe, care pretinde a da un material extrem de bogat faţă de numărul de ore afectat. Metoda de a raţiona direct pe baza intuiţiei a fost doar aceea care a indus în eroare pînă şi pe Aristotel, atunci cînd acesta a susţinut că mişcarea se datorează unei forţe sau încetează în lipsa ei. Dacă pînă la Galileu oamenii de ştiinţă s-au înşelat astfel, este evident că şi un elev din clasa a VIII-a poate întîmpina greutăţi atunci cînd i se cere să depăşească datele furnizate de intuiţie.

Ţine seama de acest lucru actuala programă de mecanică ? Într-o măsură cu totul insuficientă. Astfel, ea prevede pentru predarea legilor dinamicii, care sînt cheia mecanicii, acelaşi număr de ore ca şi pentru tema „Maşini simple" temă ce nu necesită nici un efort special de abstractizare. În asemenea condiţii legile dinamicii sînt de multe ori pur şi simplu memorate de elevi, dar nu înţelese.

La studiul inerţiei profesorul are posibilitatea să organizeze o pasionantă căutare a adevărului ştiinţific ce se ascunde sub haina ades înşelătoare a intuiţiei. Dar în condiţiile actualei programe îi lipseşte timpul necesar pentru a filma cu încetinitorul, în faţa elevilor, principalele idei pe care trebuie să le expună, deoarece se pare că autorii programei au considerat că cele 100 de ore rezervate mecanicii sînt confecţionate din material „supraelastic".

Cred că mecanica s-ar putea preda cu mult succes în clasa a VIII-a cu condiţia ca ritmul actual de predare să fie încetinit. Lucrul acesta s-ar putea realiza prin înlăturarea chestiunilor care nu sînt absolut necesare ansamblului, sau prin acordarea unei ore în plus mecanicii (în detrimentul „Căldurii", eventual).

A doua cauză care face ca mecanica să fie puţin accesibilă este faptul că aparatul matematic folosit în cadrul ei se predă mai tîrziu decît este necesar pentru înţelegerea cunoştinţelor de mecanică. În perspectiva şcolii de 12 ani putem considera această problemă rezolvată. Dar chiar şi acum se pot face simplificări. Pe de o parte să se menţină prevederea justă a programei actuale în legătură cu demonstrarea numai pe cale experimentală a compunerii forţelor. Pe de altă parte se poate renunţa la graficul spaţiului şi vitezei, întrucît acesta nu ajută cu nimic la înţelegerea esenţei fizice a fenomenului. Legea spaţiului în mişcarea uniform variată ar putea fi dată numai pentru $V_0=0$, în care caz ea se rezolvă în raport cu t, fără a fi nevoie ca elevii să cunoască formula generală de rezolvare a ecuaţiei de gradul doi.

Un al treilea mare impediment al actualei programe îl constituie trecerile de la un sistem de măsură la altul, kilogramul-forţă apărînd ca un fel de „geniu al răului", numai ca să încurce lucrurile. Cred că la început această unitate trebuie exclusă pur şi simplu, căci, în fond, nu ne servim cu necesitate de ea decît la determinarea constanţei raportului F/a. Şi aci însă se poate proceda ca şi în electricitate, la demonstrarea legii lui Coulomb, care are loc înainte de a fi fost definită o unitate de cantitate de electricitate. Putem lua astfel ca unitate de forţă o forţă aleasă arbitrar, lucrînd apoi cu multiplii ei, căci ceea ce urmează să fie dovedit nu depinde de o anumită unitate, ci doar de modul cum variază acceleraţia în funcţie de forţă. Or, această variaţie este independentă de unitatea arbitrar aleasă. După ce exprimăm toate mărimile fizice cu ajutorul sistemului M.K.S., după ce am fixat bine acest sistem, spre sfîrşitul anului şcolar putem menţiona şi existenţa kilogramului-forţă.

În sfîrşit, ceea ce face înţelegerea cunoştinţelor de mecanică dificilă pentru elevi este formarea conceptului de masă. Dar şi inconvenientele legate de predarea şi însuşirea acestei noţiuni se pot înlătura dacă nu vom căuta să escamotăm greutăţile, ascunzîndu-ne în spatele unor formulări care definesc parţial sau confuz acest concept, ci vom arăta, pe baza unor exemple concludente, că masa este atît o măsură a cantităţii de substanţă cît şi o măsură a inerţiei şi vom explica apoi clar, folosind noţiunile de „masă de repaus" şi „masă de mişcare", în ce constau variaţiile masei la viteze apropiate de viteza luminii.

Am convingerea fermă că dacă vom proceda cu suficient curaj la schimbările ce se impun, cunoştinţele de mecanică vor putea fi însuşite cu succes încă de la începutul studiului în şcoala medie, acolo unde ele îşi au locul în mod necesar. Vom reuşi astfel să respectăm atît criteriul accesibilităţii, cît şi criteriul succesiunii logice a diferitelor noţiuni de fizcă.

Prof. ŞTEFAN FĂTULESCU

In laboratorul de electricitate al şcolii medii din Buzău

Răspuns la întrebări

Un grup de cadre didactice a cerut lămuriri în legătură cu atribuţiile directorului de cămin cultural care funcţionează în comuna de centru. Dăm mai jos răspunsul la întrebările lor.

Vorbind despre atribuţiile şi sarcinile directorului de cămin cultural din reşedinţa de comună trebuie să ne referim la două aspecte ale aceleiaşi probleme — şi anume la activitatea cultural-educativă de masă în satul de centru şi la munca de îndrumare a instituţiilor culturale din celelalte sate ale comunei.

În regulamentul de organizare şi funcţionare a căminelor culturale de la sate se precizează că directorul căminului cultural răspunde de conţinutul şi organizarea întregii activităţi a căminului cultural, precum şi de păstrarea bunurilor şi valorilor materiale ale acestei instituţii. În colaborare cu celelalte instituţii şi organizaţii de masă el întocmeşte planul de muncă trimestrial, care trebuie să cuprindă toate manifestările cultural-artistice ce se organizează în localitate şi supune spre aprobare acest plan consiliului de conducere al căminului cultural şi apoi comitetului executiv al sfatului popular comunal şi comitetului comunal de partid.

Directorul căminului cultural răspunde în mod direct de organizarea colectivului de conferenţiari, coordonează şi conduce propaganda prin conferinţe în cadrul căminului cultural. De aici rezultă că el are sarcina să antreneze în munca de răspîndire a cunoştinţelor politice, agrotehnice şi ştiinţifice pe toţi intelectualii satului (învăţători şi profesori, medici, ingineri şi tehnicieni agricoli), precum şi pe cei mai buni dintre colectivişti, fruntaşi ai recoltelor bogate. Directorul căminului cultural asigură la centrul de comună o activitate cultural-artistică permanentă, care să devină model pentru căminele culturale şi colţurile roşii din satele aparţinînd comunei. El are sarcina de a coordona întreaga muncă de răspîndire a cărţii, răspunde de activitatea cinematografului sătesc, coordonează activitatea sportivă, întocmeşte bugetul căminului cultural şi planul de venituri şi cheltuieli din mijloace speciale (extrabugetare) ; ţine evidenţa activităţii căminului cultural, întocmeşte situaţiile statistice, rezolvă corespondenţa şi răspunde de exactitatea datelor ce le înaintează forurilor superioare ; raportează trimestrial despre activitatea căminului cultural şi a cinematografului sătesc în faţa comitetului executiv al sfatului popular comunal şi a secţiei raionale de învăţămînt şi cultură.

Directorul de cămin cultural de la reşedinţa de comună are o serie de sarcini importante şi pe linia îndrumării metodice a căminelor culturale şi a colţurilor roşii din celelalte sate ale comunei. El trebuie să transmită în mod concret şi practic directorilor de cămine culturale din satele respective toate sarcinile, indicaţiile şi învăţămintele primite cu ocazia seminariilor raionale, a consfătuirilor şi şedinţelor de lucru etc. De asemenea, ajută pe directorii acestor cămine culturale în alcătuirea planurilor de muncă şi în organizarea unei activităţi permanente şi atrăgătoare, îi îndrumează în întocmirea unui repertoriu corespunzător sarcinilor politice şi economice ce stau în faţa satelor respective. Tot în scopul îndrumării activului cultural din sate directorul căminului cultural de centru iniţiază şi organizează la aceste unităţi manifestări model la care invită pe toţi directorii de cămine culturale, precum şi schimburi de experienţă între toate căminele culturale din raza sa de activitate, experimentînd şi generalizînd formele şi metodele cele mai bune de muncă în scopul dezvoltării activităţii cultural-artistice şi sportive din localităţile respective.

Am prezentat aici numai cele mai însemnate din atribuţiile directorului de cămin cultural de la reşedinţa de comună, în scopul clarificării sarcinilor acestuia. Trebuie să se ţină însă seama de faptul că el nu poate rezolva singur multiplele sarcini ce-i revin şi că trebuie ajutat de către cadrele didactice şi ceilalţi intelectuali din comună. După aptitudinile şi pregătirea lor de specialitate, aceştia au datoria să se încadreze în colectivul sătesc de conferenţiari, să lucreze ca instructori ai formaţiilor artistice de amatori etc. În felul acesta, ţinîndu-se seama de aptitudinile intelectualilor din comună se creează un larg colectiv de muncă, capabil să contribuie la înfăptuirea sarcinilor importante ale muncii culturale de masă la sate : sprijinirea consolidării economico-organizatorice a G.A.C. şi educarea oamenilor muncii de la sate în spirit nou, colectivist.

Biblioteca centrală pedagogică în sprijinul cadrelor didactice

Biblioteca centrală pedagogică, care funcţionează sub îndrumarea Institutului de ştiinţe pedagogice, pune la dispoziţia cadrelor didactice o bogată documentaţie de specialitate.

În general, fondul de publicaţii al bibliotecii (cca. 150.000 volume) are un caracter enciclopedic. Un loc deosebit de însemnat îl ocupă însă lucrările din domeniul teoriei şi istoriei pedagogiei, istoriei învăţămîntului, psihologiei pedagogice, lucrări de metodică, manuale şi programe şcolare etc. Bogate colecţii de reviste romîneşti şi străine stau de asemenea la dispoziţia cititorilor, biblioteca fiind abonată la 391 publicaţii periodice.

Conducerea bibliotecii acordă o grijă permanentă îmbogăţirii fondului de publicaţii, pentru a satisface cererea mereu crescîndă a cititorilor săi. Sălile de lectură ale bibliotecii, ca şi secţiile de împrumut sînt solicitate zilnic de zeci şi sute de cadre didactice din şcolile Capitalei.

Pentru a veni şi în sprijinul cadrelor didactice din alte localităţi din ţară, biblioteca a organizat de curînd un serviciu special de împrumut şi documentare care trimite, la cerere, diferite cărţi, informaţii bibliografice, planuri de lecţii, referate, traduceri şi rezumate din articolele publicate din presa de specialitate din ţară şi de peste hotare etc. Împrumutul se face prin intermediul şcolilor unde funcţionează solicitantul sau prin bibliotecile raionale, durata lui fiind de o lună, cu drept de prelungire. Costul de expediere al coletelor revine bibliotecii, iar expedierea lor are loc în maximum 3 zile de la primirea cererii. Pentru informaţii bibliografice, traduceri şi rezumate din articole, este suficientă o cerere personală.

Expoziţie de artă plastică a tineretului şcolar

Astăzi se deschide în Capitală, în Parcul de cultură şi odihnă Herăstrău (Pavilionul C), Expoziţia de artă plastică a tineretului şcolar organizată de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi C.C. al U.T.M. în cinstea Zilei Internaţionale a Copilului.

Expoziţia, a cărei temă este „Viaţa fericită în patria mea", cuprinde peste 600 de desene în care sînt zugrăvite în imagini artistice aspecte din viaţa nouă din ţara noastră, construcţii ale socialismului, momente din viaţa fericită a copiilor din patria noastră şi din lupta pentru pace.

Alături de lucrările executate de elevii şcolilor noastre se află şi lucrări ale elevilor din Uniunea Sovietică, R. P. Ungaria, R. D. Vietnam, R. S. Cehoslovacia, R.P.D. Coreeană.

Cele mai bune lucrări vor fi distinse cu premii şi menţiuni. Unele din aceste lucrări vor fi trimise la expoziţiile care se organizează în acest an în străinătate.

În pavilion se mai află expuse şi un număr de 150 fotografii selecţionate în urma concursului cercurilor foto de la casele pionierilor din ţară, concurs organizat de ziarul „Scînteia Pionierului" şi Palatul pionierilor din Bucureşti.

Expoziţia va fi deschisă pînă la 1 iulie a.c. şi poate fi vizitată zilnic de şcolile din Capitală şi de elevii excursionişti din toată ţara cu ocazia vizitării oraşului Bucureşti.

În atenţia profesorilor de ştiinţe naturale

Într-o serie de scrisori primite la redacţie profesorii de ştiinţe naturale cer lămuriri privind felul cum trebuie să-i pregătească pe candidaţii la examenul de maturitate la unele teme din programa acestui examen cum sînt, mai ales, „Originea şi evoluţia omului" şi „Aplicarea învăţăturii miciuriniste la noi în ţară, rezultatele obţinute în agricultură, legumicultură, pomicultură, viticultură, silvicultură şi zootehnie".

Temele respective sînt tratate în manualele de bazele darwinismului, zoologie şi botanică, acestea reprezentînd sursa principală pentru documentarea elevilor. Pentru tema „Aplicarea învăţăturii miciuriniste la noi în ţară, rezultatele obţinute în agricultură" se recomandă în plus şi folosirea unor materiale privitoare la realizările dobîndite de agricultura noastră socialistă, materiale apărute în presa centrală şi locală şi în revista „NATURA" şi pe care profesorii le-au folosit şi în timpul anului şcolar pentru legarea învăţămîntului cu practica — sarcină importantă şi permanentă a şcolii noastre.

O acţiune de mare importanţă: cultivarea limbii *)

Recunosc şi aici, cum am recunoscut în unele dintre articolele mele, că se scrie azi mai bine decît se scria înainte de 23 August 1944. Însă tot aşa de deschis trebuie să recunoaştem că nu se scrie cum ar trebui, mai ales nu se satisfac din acest punct de vedere cerinţele şi năzuinţele pe care le au cei mai mulţi, dacă nu chiar toţi cetăţenii din Republica noastră în momentul de faţă, datorită tocmai nivelului cultural care a crescut mult şi continuă să crească faţă de cel de acum 20 de ani.

Eu m-am ridicat şi mă ridic de obicei împotriva abuzului de neologisme. Aceasta nu înseamnă că e singurul cusur al scrisului nostru actual. De ce urmăresc în special abuzul de neologisme? Pentru că, cred eu, un singur cuvînt neînţeles dintr-o construcţie poate duce la neînţelegerea totală a frazei sau a construcţiei în care apare. Vreau adică să spun că abaterile de ordin sintactic de la normele limbii, aşa cum o cunoaştem în momentul de faţă, aşa cum ne-au transmis-o generaţiile de scriitori, oameni de ştiinţă, filologi ş.a.m.d. contribuie în mai mică măsură la neînţelegerea spuselor cuiva, decît folosirea unui număr de cuvinte puţin sau deloc accesibile.

Datorită acestei atitudini pe care o am, am ajuns să fiu prezentat de către admiratorii fără rezerve ai neologismelor ca un fel de Timoleon Pisani. (Acest Pisani era un gazetar foarte reacţionar, care se ridica principial împotriva oricărui neologism.) Din fericire şi pentru mine şi pentru contemporanii mei de azi, eu nu combat toate neologismele. Dacă cineva citeşte măcar cît de cît atent ceea ce scriu eu, poate constata un număr mare, poate chiar foarte mare de neologisme. Însă, aşa cum am intitulat un articol, care sper să apară cît de curînd, „Neologisme şi ...neologisme", cred că problema în felul acesta trebuie pusă. Chiar dacă, prin imposibil, m-aş ridica împotriva neologismelor, acţiunea mea n-ar duce absolut la nici un rezultat. Pentru că limba se dezvoltă necontenit, apar mereu cunoştinţe, idei, noţiuni ş.a.m.d. necunoscute mai înainte şi e evident că pentru toate aceste lucruri noi e nevoie de cuvinte noi.

Întrebarea pe care mi-o pun eu şi pe care trebuie să şi-o pună toţi cei ce mînuiesc condeiul, este dacă absolut toate noţiunile şi obiectele noi au nevoie numaidecît de cuvinte noi. Şi răspunsul la această întrebare poate fi şi chiar e de multe ori negativ. Partea mai gravă e însă alta: aceea că în locul cuvintelor care exprimă diverse noţiuni al căror conţinut nu s-a schimbat de loc, numeroşi publicişti de azi vor să folosească alte cuvinte, cuvinte împrumutate de obicei din franceză sau să creeze aşazicînd cuvinte noi, pornind de la un adjectiv sau un substantiv existent deja în limba noastră, căruia îi adaugă un sufix. Astfel de la absolut, de pildă, verbul a absolutiza, care a devenit, se pare, termen tehnic în filozofie. De la acelaşi absolut se formează şi un substantiv cu ajutorul sufixului -itate care, neputîndu-se alipi (din cauze eufonice?) la forma întreagă a adjectivului, a dus la „crearea" lui absoluitate, substantiv imposibil din punctul de vedere al normelor de formare a cuvintelor romîneşti.

★

E foarte bine că ziarul „Scînteia" a publicat articolul pe care îl cunoaşteţi cu toţii. Este iarăşi foarte bine că, după apariţia acestui articol, un număr de reviste literare au început să publice aproape regulat o cronică a limbii, cu preocupări în general asemănătoare acelora pe care le înfăţişez eu aici şi pe care le urmez în activitatea mea publicistică. Dar mi se pare că nu e de-ajuns, şi cred că Societatea de ştiinţe istorice şi filologice are un mare rol şi o mare datorie în această privinţă. E adevărat — cum s-a spus aici, şi ştie toată lumea — că limba trebuie învăţată. Ea se învaţă însă nu la Universitate sau după terminarea Universităţii, ci mai întîi în familie, apoi în şcoala elementară şi în şcoala medie. Într-o oarecare măsură, şi la Universitate, unde se acordă o atenţie mare, atunci cînd e vorba de cursuri, de planuri de învăţămînt, studiului ştiinţific al limbii.

Deci profesorii de limba romînă şi, împreună cu ei, ceilalţi profesori, trebuie să-şi îndrepte eforturile în direcţia indicată aici de către antevorbitori şi de către mine însumi. Să fie exigenţi şi cu ei înşişi, în felul de a se exprima, şi exigenţi şi cu elevii lor. Lectura particulară, organizată şi controlată serios, ajută de asemenea la deprinderea corectă a limbii. Ştiu că sarcinile profesorilor sînt mai multe şi mai mari decît înainte. Există totuşi posibilităţi pentru ca munca aceasta să fie dusă în condiţii satisfăcătoare din punctul de vedere al scopurilor urmărite.

Cei care văd cu ochi răi lupta contra greşelilor de limbă se pun dintr-un punct de vedere aşa-zis foarte înalt: pornesc de la ideea, pe care am susţinut-o şi eu într-o vreme, că neologismele intră în limbă cu voia sau fără voia noastră şi tot aşa rămîn în limbă — acelea care rămîn — tot cu voia sau fără voia noastră. Intervenţia noastră ar fi zadarnică şi, prin urmare, trebuie să lăsăm să se desfăşoare lucrurile de la sine. Acest punct de vedere este, evident, greşit. Dacă sînt necesare argumente în acest sens, argumentul suprem îl găsesc în faptul că Lenin a insistat necontenit asupra necesităţii de a se lupta contra celor care „poceau limba" — termenul este al lui — şi împotriva celor care întrebuinţau neologisme fără necesitate. El se referea la neologismele de origină franceză. Situaţia pe care o constata el seamănă foarte bine cu aceea de la noi. Şi la noi marea majoritate a neologismelor, şi înainte de 23 August 1944 şi după 23 August 1944, sînt din franţuzeşte. Prin urmare, Lenin a crezut — şi a crezut bine — că şi în probleme de limbă trebuie să intervină oamenii. Dacă ei intervin în schimbarea întregii orînduiri social-politice, dacă intervin, cum se intervine acum, în ce priveşte conţinutul operelor literare — ştiţi cu toţii că un roman, după ce apare, este discutat în presă, i se aduc critici, şi ediţia a doua apare cu serioase modificări în ce priveşte conţinutul — nu înţeleg de ce nu se poate interveni şi în ce priveşte felul cum se exprimă oamenii. De altfel, în Uniunea Sovietică preocupările în legătură cu cultivarea limbii, cum numesc eu grija pentru corectitudinea limbii cu o formulă împrumutată din rusește, continuă să existe pînă în momentul de faţă chiar la Academia de Ştiinţe a U.R.S.S.

★

Închei felicitînd iniţiativa pe care a luat-o Societatea de ştiinţe istorice şi filologice, dorind, aşa cum am spus şi mai înainte, ca această iniţiativă să nu se oprească aici, ci să capete forme cît mai numeroase şi mai variate de manifestări şi acţiuni.

Acad. prof. IORGU IORDAN
vicepreşedinte al Academiei R.P.R., preşedintele Secţiei de limbă şi literatură a Academiei R.P.R.

*) Extrase din cuvîntul rostit la simpozionul organizat de Societatea de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R., cu tema „Cultivarea limbii literare".

Călătorie prin „Dumbrava minunată"

Şcoala — principala păzitoare a tezaurului limbii literare

Revoluţia culturală din ţara noastră, cu variatele ei aspecte care contribuie la însuşirea ştiinţei şi culturii de către mase tot mai largi de cetăţeni, de la cei mai tineri pînă la cei mai vîrstnici, joacă desigur un rol deosebit de important şi în ceea ce priveşte răspîndirea şi însuşirea unei limbi corecte, îngrijite, literare. Diferite forme de difuzare a cuvîntului, a cunoştinţelor, ca presa, cartea, radioul, televiziunea, cinematografia etc. îşi aduc şi trebuie să-şi aducă în tot mai mare măsură contribuţia lor preţioasă la cultivarea limbii literare, la folosirea unei limbi scrise şi orale cît mai corecte, bogate şi frumoase, în concordanţă deplină cu conţinutul de idei pe care ea trebuie să-l îmbrace.

Rolul şcolii însă — al şcolii de toate categoriile: de la învăţămîntul preşcolar pînă la cel universitar — este determinant în această privinţă. Educatoarea, învăţătorul, profesorul de şcoală medie ca şi profesorul din institutele de învăţămînt superior au un rol extraordinar de mare în călăuzirea elevilor şi studenţilor pe drumul însuşirii unei limbi scrise şi vorbite care să respecte riguros regulile gramaticale, care să evite preţiozitatea, snobismul lingvistic, şablonizarea exprimării, să ocolească denaturările limbii literare, tendinţele supărătoare de a „neologiza" cu orice preţ limba, ca şi sărăcirea limbii, păstrarea ei în forme vetuste, arhaice, printr-o opoziţie absurdă faţă de tot ceea ce este nou.

„Şcoala — se arată în articolul „Cum scriem şi cum vorbim" apărut în „Scînteia" din 29 martie a.c. — este principala păzitoare şi păstrătoare a tezaurului limbii literare naţionale". Pe drept cuvînt subliniază articolul că „aşa cum progresele mari, făcute în anii puterii populare, în însuşirea de către mase a scrierii şi vorbirii corecte sînt datorate în mare măsură dezvoltării învăţămîntului de toate gradele, tot aşa şi înlăturarea deplină a greşelilor de limbă care mai dăinuie nu e posibilă decît tot cu ajutorul şcolii".

Desigur, sarcina cea mai importantă în îndrumarea elevilor şi studenţilor pentru însuşirea şi folosirea unei limbi scrise şi vorbite în sensul celor arătate mai sus revine în primul rînd profesorilor de specialitate, profesorilor de limba şi literatura romînă. Ei trebuie să pretindă elevilor şi studenţilor lor — şi să vegheze în permanenţă la aceasta — să se exprime corect şi bogat în ceea ce priveşte utilizarea lexicului, să respecte normele ortografice şi de punctuaţie oficiale (nu e datoria profesorilor de a aduce, de la catedră, inovaţii în această privinţă), să combată arbitrariul în folosirea limbajului scris şi vorbit, punctele de vedere personale în acest domeniu. Autorii de manuale au datoria să folosească limba cea mai corectă, stilul cel mai natural, exprimarea cea mai limpede, cea mai puţin încărcată de expresii inutile şi confuze, evitînd introducerea în manuale a unor texte în care-şi fac loc expresiile „îndrăzneţe", pe şleau, adică limbajul vulgar, uneori chiar trivial. Prin şcoală, prin manualele pe care le punem la dispoziţia elevilor şi studenţilor, prin antologiile care constituie oglinda vastei comori de creaţii literare ale scriitorilor noştri din trecut şi de astăzi, noi facem educaţia viitorilor cetăţeni ai patriei. Nu ne este îngăduit de aceea nici un fel de compromis în această privinţă, nici un fel de abdicare de la exigenţă.

Profesorii de celelalte discipline — fie ei de ştiinţe sociale, de ştiinţele naturii sau de limbi străine — au datoria să secondeze pe profesorii de specialitate în această sarcină de mare răspundere, dar şi de mare cinste pentru şcoala noastră. Ei n-au dreptul să neglijeze, să desconsidere — atunci cînd urmăresc însuşirea precisă, exactă a cunoştinţelor specialităţii lor de către elevi sau studenţi — forma, adică respectarea corectitudinii limbii, a folosirii unui vocabular adecvat, a unui stil clar, lipsit de echivocuri.

Alături de lingviştii specialişti, de scriitori, de ziarişti, de conferenţiari, de toţi intelectualii, de toţi aceia care ţin la frumoasa limbă pe care au făurit-o de-a lungul vremurilor genialii creatori anonimi de balade populare de felul „Mioriţei", neîntrecuţii plămăditori ai unei limbi literare romîneşti de o mare expresivitate ca Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu şi Arghezi profesorii au datoria să vorbească şi să scrie corect, să fie exigenţi cu ei înşişi, dar şi să păzească „ca pe o comoară limba poporului nostru, să vegheze la dezvoltarea ei sănătoasă" („Scînteia", ibidem).

Societatea de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R., care cuprinde, printre miile de membri ai filialelor şi subfilialelor sale din ţară, pe majoritatea profesorilor de limba şi literatura romînă, de istorie şi de limbi străine, a socotit de aceea ca o datorie de mare răspundere care-i revine, organizarea unui simpozion consacrat cultivării limbii literare. Simpozionul, care s-a ţinut în ziua de 25 mai a.c., în sala de conferinţe a Bibliotecii centrale universitare din Bucureşti, a interesat în mod deosebit prin varietatea problemelor tratate în cadrul expunerilor prezentate şi în cadrul discuţiilor, la care au participat cercetători ştiinţifici, cadre didactice din învăţămîntul superior şi din învăţămîntul de cultură generală, reprezentanţi ai Editurii didactice etc.

După cuvîntul introductiv al acad. Petre Constantinescu-Iaşi, preşedintele Societăţii, a vorbit acad. Iorgu Iordan, vicepreşedinte al Academiei R.P.R. şi preşedintele Secţiei de limbă şi literatură a Academiei. Au făcut de asemenea expuneri conf. univ. Gh. Bulgăr şi profesorii M. Bărbătescu şi Ion Popescu.

În expunerea sa, conf. univ. Gh. Bulgăr s-a referit la diferite probleme de sintaxă, ilustrînd copios cu extrase din presă, manuale şi cărţi literare cît de dăunătoare este tendinţa unora de a crea artificial, nejustificat, diverse relaţii sintactice pretenţioase care pot falsifica gîndirea şi gustul tineretului atent la orice inovaţii.

Profesorul M. Bărbătescu, de la Şcoala medie „N. Bălcescu", a vorbit despre „Limba scriitorilor noştri şi tineretul şcolar". Menţionînd aportul preţios al multora dintre scriitorii noştri de astăzi la tezaurul limbii noastre literare, vorbitorul a ţinut să semnaleze totuşi, în expunerea sa, unele cuvinte, expresii şi formulări care umbresc valoarea reală a operelor lor şi a combătut „pitorescul lingvistic" cultivat de către unii dintre aceşti scriitori, abuzul de regionalisme, „naturalismul lingvistic" etc.

Bogată în exemple desprinse din orele de specialitate a fost şi expunerea „Cultivarea limbii în şcoala de cultură generală" a profesorului Ion Popescu de la Şcoala medie „Gh. Lazăr" din Capitală, care a insistat asupra necesităţii de a se organiza, aşa cum a cerut Ministerul Învăţămîntului şi Culturii un front unit al profesorilor de limba romînă şi de alte specialităţi, care să conlucreze la cultivarea dragostei şi a gustului pentru exprimarea literară.

Participanţii la discuţii, completînd expunerile cu interesante aspecte referitoare la problemele cultivării limbii în şcoală, au făcut numeroase propuneri care dovedesc interesul arătat problemelor dezbătute, grija pentru crearea celui mai bun climat în vederea folosirii unei limbi literare corecte, bogate, dar nu încărcate inutil cu termeni şi expresii care s-o deformeze. Astfel, s-a propus ca: organele competente din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii să studieze problema reluării învăţămîntului gramaticii şi cel puţin a studierii problemelor de stilistică în ultimele clase ale învăţămîntului mediu; revista „Limba romînă", să reflecte în mai mare măsură munca la catedră a profesorului de limba romînă, să publice mai multe articole utile predării limbii în şcoala medie. „Revista de pedagogie" şi „Gazeta învăţămîntului" să abordeze şi ele — şi nu numai cu titlu de campanie — probleme legate de cultivarea limbii; Institutul de lingvistică al Academiei R.P.R. să editeze un dicţionar romîn-romîn, format mic, portativ, într-o ediţie de masă, să scoată noi ediţii ale dicţionarelor de ortografie şi de ortoepie, să editeze un dicţionar de sinonime etc., iar Societatea de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R., în colaborare cu Editura didactică şi pedagogică, să tipărească o serie de lucrări practice care să sprijine învăţătorii şi profesorii

Conştientă de obligaţiile pe care le are de îndeplinit în continuare şi în acest domeniu, Societatea de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R. se angajează să găsească şi să promoveze şi alte forme care să răspundă la recomandările făcute.

Conf. univ. EMIL BOLDAN,
secretar general al Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R.

Posibilităţi largi şi multiple

Activităţile practice continue desfăşurate cu elevii în întreprinderi industriale, în agricultură etc. reprezintă o verigă importantă în cadrul acţiunii de legare a învăţămîntului de viaţă, de producţie — sarcină pusă cu tărie în faţa şcolii de Congresul al III-lea al P.M.R.

Venind în contact direct cu muncitorii, cu ţăranii colectivişti, cunoscînd în adîncime caracterul activităţii lor creatoare, relaţiile tovărăşeşti stabilite între ei, elevii îşi pot da seama de înalta preţuire a muncii în societatea noastră, pot înţelege mai mult decît la orice lecţie în clasă marile realizări dobîndite de poporul nostru muncitor sub conducerea înţeleaptă a partidului.

Şi pentru profesorii de economie politică, aşa cum ne-a dovedit-o experienţa din anii trecuţi, practica continuă în producţie constituie un bun prilej de a consolida şi lărgi cunoştinţele dobîndite de elevi în şcoală. Pentru a valorifica experienţa de viaţă pe care o trăiesc elevii în perioada practicii continue se impune ca profesorii de economie politică să ia din timp legătura cu unităţile industriale sau agricole în care vor lucra elevii aşa încît, cunoscîndu-le specificul, să poată stabili principalele probleme care vor fi urmărite în cadrul unităţii respective. Problemele de economie politică socialistă — ca de exemplu controlul îndeplinirii planului, organizarea consfătuirilor de producţie, organizarea întrecerilor socialiste, creşterea productivităţii muncii, cointeresarea materială, gospodărirea socialistă, întărirea economico-organizatorică a G.A.C. etc. — care vor putea fi urmărite în unităţile industriale sau agricole, vor trebui anunţate elevilor din timp, o dată cu terminarea recapitulării finale. Cu acest prilej este bine să li se spună elevilor că ei vor avea posibilitatea să vadă cum se aplică în mod practic, cele studiate de ei în şcoală, cum traduc în viaţă oamenii muncii măreţele sarcini stabilite de Congresul al III-lea al P.M.R. În legătură cu toate aceste probleme, profesorii pot organiza scurte discuţii în care să adîncească cele cunoscute de elevi la lecţii, să le îmbogăţească cu cele văzute de ei nemijlocit în producţie.

Este bine de asemenea ca elevii să fie îndrumaţi spre urmărirea unor probleme ca înzestrarea întreprinderii cu utilaj nou, perfecţionat, mecanizarea şi automatizarea unor procese de producţie, să culeagă date în legătură cu creşterea producţiei, cu dezvoltarea întreprinderii sau a ramurei respective de producţie în anii puterii populare. În cadrul unităţilor agricole pot fi urmărite probleme cum sînt consolidarea gospodăriilor agricole colective, a gospodăriilor agricole de stat, dezvoltarea în cadrul acestora a unor ramuri în funcţie de specificul regiunii, procesul de mecanizare a unor lucrări agricole rezultatele obţinute în creşterea animalelor, rezultatele obţinute în creşterea productivităţii muncii etc.

Cu sprijinul organizaţiilor de partid, U.T.M. şi al conducerilor întreprinderilor este bine să fie organizate întîlniri ale elevilor cu muncitori şi colectivişti fruntaşi, cu ingineri şi tehnicieni, cu care ocazie să li se vorbească despre condiţiile grele pe care le aveau oamenii muncii în trecut, despre crunta lor exploatare din partea regimului burghezo-moşieresc, despre lupta pe care a dus-o clasa muncitoare sub conducerea P.C.R. pentru înlăturarea exploatării, iar pe de altă parte, despre condiţiile minunate de muncă create în orînduirea noastră socialistă, despre viaţa fericită a muncitorilor şi ţăranilor, a tineretului, a întregului nostru popor muncitor.

Practica continuă în producţie este şi pentru profesorii care-i însoţesc pe elevi un minunat prilej de a culege materiale pe care le vor putea utiliza cu succes la lecţii în anul şcolar viitor, cînd vor putea şi să valorifice cunoştinţele acumulate de elevi în timpul muncii în întreprinderi sau în G.A.S. şi G.A.C.

Organizarea cu grijă a activităţilor pe care le vor efectua elevii în producţie, preocuparea atentă pentru conţinutul lor, pentru forma în care se desfăşoară va crea posibilităţi largi şi multiple pentru o muncă eficientă, folositoare elevilor, cu rezultate bune în instruirea şi educarea lor.

AL. ŢĂRAN
inspector general
în M.I.C.

Pregătiri pentru munca pe ogoare

Practica continuă a elevilor din şcolile săteşti în gospodăriile agricole colective se integrează în ritmul general al muncilor agricole din perioada în care are loc, căpătînd astfel un accentuat caracter de muncă în producţie. Ea dă elevilor prilejul să-şi consolideze cunoştinţele în condiţiile reale ale producţiei, să-şi completeze pregătirea agricolă de bază, creîndu-le totodată posibilitatea de a cunoaşte mai larg specificul muncii în unităţile agricole socialiste.

Ţinînd seama de toate acestea, majoritatea şcolilor săteşti din raionul nostru au căutat să asigure condiţii cît mai bune de desfăşurare a practicii elevilor. Luînd din vreme legătura cu gospodăriile agricole colective, cunoscînd planurile de producţie ale acestora, profesorii au ales pentru practică acele lucrări care sînt prevăzute în programa şcolară (lucrări de întreţinere a culturilor, diferite lucrări în grădina de legume, în livezile de pomi, în vie, la brigada zootehnică etc.). Ei au trecut apoi la repartizarea lucrărilor pe clase şi pe echipe.

La unele şcoli, cum sînt, de exemplu, şcolile de 8 ani din comunele Ungureni, Coloneşti şi Traian, s-a alcătuit de pe acum şi programul pe zile al activităţilor pentru întreaga perioadă de practică continuă. Şcoala din Ungureni se preocupă în mod deosebit de organizarea grupelor de elevi şi de programarea trecerii lor, prin rotaţie, la toate lucrările agricole. Numărul şi efectivul grupelor s-au stabilit în funcţie de numărul claselor şi elevilor. Grupele de elevi vor lucra după modelul brigăzilor şi al echipelor de colectivişti, pentru a se realiza în acest fel o şi mai strînsă legătură între şcoală şi gospodăria agricolă colectivă.

După ce au fost discutate în consiliile pedagogice ale şcolilor şi aprobate de secţia de învăţămînt, planurile practicii continue au fost aduse la cunoştinţa elevilor.

Prin felul cum şi-au propus să organizeze practica, şcolile săteşti din raionul nostru urmăresc nu numai înarmarea elevilor cu cunoştinţe şi deprinderi de muncă agricolă, ci şi dezvoltarea dragostei lor faţă de colectivişti, faţă de agricultura noastră socialistă, faţă de realizările ei, dobîndite sub conducerea partidului.

PETRE JUVERDEANU
inspector — Bacău

Lucrări practice frontale în laboratorul de fizică

La practică

Organizarea practicii continue în atenţia sindicatului

În această perioadă, comitetul sindicatului de la Şcoala medie „Ady—Şincai" din Cluj acordă conducerii şcolii un ajutor însemnat în ce priveşte organizarea activităţilor practice continue.

Anul trecut această importantă acţiune a început cu întîrziere. Cauza? S-au lăsat lucrurile de azi pe mîine, nu s-a alcătuit din timp planul şi, cum era firesc, activităţile practice şi în special practica în producţie, n-au început la termenele stabilite. Iată de ce în acest an şcolar, sub conducerea organizaţiei de partid, comitetul sindicatului a căutat să sprijine îndeaproape direcţia şcolii pentru stabilirea din vreme şi traducerea în viaţă a măsurilor menite să asigure buna desfăşurare a practicii continue.

Una din cele mai importante acţiuni la care comitetul sindicatului a dat un sprijin preţios conducerii şcolii a fost aceea privind stabilirea întreprinderilor unde urmează să se organizeze activităţile practice. Preşedinta comitetului sindicatului, profesoara Ana Negreanu, şi directorul adjunct al şcolii, profesorul Tiberiu Iuraş au luat din timp legătura cu conducătorii unor întreprinderi din oraş şi cu activiştii sindicali din aceste unităţi şi, pe baza unei documentaţii prealabile, au stabilit întreprinderile unde vor fi repartizaţi elevii. Aceştia vor lucra la fabrica „Unirea" şi la întreprinderea „Electro-metal", la Fabrica de piele şi încălţăminte, la Întreprinderea de reparaţii auto nr. 5 etc. O dată stabilite întreprinderile, comitetul sindicatului a ajutat conducerea şcolii la repartiţia locurilor de practică pe grupe de elevi, la stabilirea conţinutului muncii în producţie şi la alegerea cadrelor didactice care să conducă şi să îndrume activităţile practice. S-a alcătuit în acest scop un plan de măsuri care a fost discutat în grupele sindicale. Evident că în cadrul discuţiilor purtate s-a pus un accent mare pe sarcinile care revin membrilor de sindicat în traducerea în viaţă a fiecărei prevederi. Cu prilejul acestor dezbateri s-au făcut şi multe propuneri care au dus la îmbunătăţirea planului, valorificîndu-se experienţa anilor trecuţi.

Fiecare prevedere a planului are ca scop îmbogăţirea cunoştinţelor elevilor cu elementele tehnicii noi, moderne, deprinderea lor cu mînuirea unor unelte şi maşini care să le consolideze cunoştinţele teoretice primite la lecţii. Elevii claselor a IX-a, de pildă, vor executa la fabrica „Unirea" lucrări combinate de montaj, iar elevele aceloraşi clase vor efectua la Fabrica de piele şi încălţăminte lucrări privind croitul şi cusutul feţelor pentru pantofi. Elevii din clasele a X-a vor executa la Întreprinderea de reparaţii auto nr. 5 lucrări de reparaţii la automobile.

Comitetul sindicatului a dat conducerii şcolii sugestii preţioase privind organizarea unui control şi a unei îndrumări eficiente a muncii elevilor pe toată perioada practicii. În acest scop s-a prevăzut organizarea unei şedinţe de analiză la jumătatea perioadei de 12 zile. La această şedinţă se va dezbate felul cum se desfăşoară munca elevilor. Apoi, bineînţeles, se vor lua măsurile cuvenite.

Prin mijloacele de care dispune, comitetul sindicatului, în colaborarea cu organizaţiile U.T.M. şi de pionieri, va organiza popularizarea rezultatelor bune obţinute de elevi în munca practică. La panoul şcolii se vor afişa rezultatele cantitative şi calitative dobîndite de fiecare clasă, precum şi numele elevilor fruntaşi în muncă. De asemenea, cu sprijinul comitetelor sindicatelor din întreprinderile unde-şi desfăşoară elevii practica se vor transmite la staţiile de radio din aceste întreprinderi emisiuni zilnice de cinci minute dedicate muncii pe care o desfăşoară elevii. Se studiază, totodată, posibilitatea decernării din 4 în 4 zile a unui drapel de clasă fruntaşă clasei care va obţine cele mai bune rezultate în muncă.

Folosind toate aceste căi, comitetul sindicatului caută să acorde un sprijin cît mai susţinut în buna organizare a activităţilor practice continue aşa încît acestea să contribue efectiv la lărgirea orizontului politehnic al elevilor, la dezvoltarea dragostei lor faţă de muncă, faţă de minunatele realizări dobîndite de oamenii muncii sub conducerea partidului.

M. PAVEL

Tablouri de sinteză la chimie

Consolidarea cunoştinţelor de chimie ale elevilor clasei a VII-a acum, în preajma încheierii anului şcolar, mă preocupă într-o măsură deosebită.

În vederea unei cît mai bune sistematizări a cunoştinţelor mi-am propus că alcătuiesc cîteva tablouri cu caracter de sinteză care să cuprindă elementele esenţiale ale materiei predate. Bunăoară, tabloul pentru recapitularea cunoştinţelor despre metale (Na, K, Cu, Al şi Fe) are un număr de coloane verticale corespunzător elementelor studiate (ţinînd seama că sodiul şi potasiul au însuşiri asemănătoare, le-am inclus în aceeaşi coloană). Pe coloanele orizontale am trecut însuşirile fizice şi chimice ale elementelor respective, modul lor de preparare şi întrebuinţările după cum urmează: valenţa, densitatea, culoarea, temperatura de topire, conductibilitatea calorică şi electrică, maleabilitatea, tenacitate, magnetizare, luciu, ductilitate (însuşiri fizice); oxidare, reacţia cu apă, reacţia cu acizi, combinarea cu sulf şi cu clor, dacă elementul este sau nu reducător, coroziunea (proprietăţi chimice). La modul de preparare am trecut următoarele procedee: prin electroliză, prin reducerea cu C şi CO, prin reducere cu H, iar la întrebuinţări am specificat aliajele în care intră elementele, importanţa lor pentru industria metalurgică, pentru industria electrotehnică şi pentru industria chimică. Proprietăţile cuprinse în tablou au fost stabilite de elevii înşişi în laborator, unde au avut la dispoziţie materialele necesare şi au putut efectua experienţele ce se impuneau.

În forma sa finală tabloul le permite elevilor ca, citind pe verticală, să aibă în faţă principalele calităţi ale unui element, iar pe orizontală să compare în ce măsură diferite elemente posedă aceleaşi calităţi. De pildă, urmărind pe verticală coloana cuprului, elevii pot citi, înşirate una sub alta: valenţa — I, II; densitatea — 8,9 gf/cm³; culoarea — roşiatică; conductibilitatea calorică şi electrică — foarte bună; maleabilitatea — foarte bună; nu magnetizează; are luciu metalic; este foarte ductil. Apoi, în ceea ce priveşte proprietăţile chimice, află, în legătură cu oxidarea că prin încălzirea cuprului se formează oxidul de cupru, în legătură cu reacţia cu acizi — că nu scoate hidrogenul din acizi; mai departe, că nu este reducător, că în contact cu acizii corodează, că se prepară prin electroliză din $Cu\ SO_4$ şi prin reducere cu hidrogen — $CuO + H_2 = Cu + H_2O$; că este foarte mult utilizat în industria electrotehnică.

La rîndul ei, lectura pe orizontală a coloanelor tabloului permite elevilor să-şi adîncească cunoştinţele pe calea comparaţiei între elemente.

Pentru recapitularea cunoştinţelor de chimie organică am alcătuit un tablou referitor la metan, petrol, acid acetic, alcool etilic, glucoză, amidon etc.

Voi recapitula de asemenea cu elevii temele „Legile fundamentale ale chimiei" şi „Reacţiile chimice", în care voi putea include şi clasificarea substanţelor compuse.

Voi căuta ca exemplele alese să fie cît mai concludente. Astfel pentru acizi voi prezenta reacţia de combinare $C+O_2=CO_2$, deasupra căreia voi înscrie valenţele astfel încît elevii să poată înţelege dintr-o privire raportul de combinare. Dedesubt voi nota greutatea atomică a carbonului şi a oxigenului, ca şi greutatea moleculară finală.

În acelaşi fel voi proceda şi cu reacţiile de substituţie la acizi sau la baze, la care se poate vedea că sumele greutăţilor moleculare din primii termeni sînt egale cu cele din termenii reacţiei rezultate. Într-un mod similar voi proceda la recapitularea metodelor de obţinere a sărurilor, aşa încît elevii să-şi poată da seama de legile care conduc reacţiile chimice.

Căutînd să trec în revistă cele mai importante probleme şi noţiuni de chimie studiate de elevii clasei a VII-a voi folosi prilejul recapitulării pentru a întări şi pe această cale convingerea lor, că în natură totul este într-o continuă mişcare şi transformare.

Prof. STELA SERGHIE
Şcoala de 8 ani nr. 19
din Bucureşti

In recreaţie

Ne scriu corespondenţii din regiunea Maramureş

Colectivul didactic de la Şcoala de 8 ani din comuna Repedea, raionul Vişeu, se străduieşte să folosească cu eficienţă fiecare oră de curs, fiecare zi care a mai rămas pînă la sfîrşitul anului şcolar. Au loc lecţii recapitulative, se dau îndrumări cu privire la organizarea studiului individual.

În mod deosebit se lucrează cu elevii din clasele a VII-a, viitorii absolvenţi, în vederea pregătirii examenelor.

În acelaşi timp se acordă toată grija orientării profesionale a celor ce vor pleca în curînd de pe băncile şcolii. Pentru a-i îndruma pe viitorii absolvenţi în alegerea celei mai potrivite profesiuni, diriginţii au discutat cu ei teme ca „Importanţa şcolilor agricole pentru dezvoltarea agriculturii", „Frumuseţea meseriei de miner" etc.

GH. PĂULIŞ
Repedea

★

Învăţătorii şi profesorii din Sighet acordă o mare atenţie bunei organizări a muncii în etapa recapitulării finale a materiei.

În vederea extinderii experienţei bune a unor cadre didactice organizaţiile sindicale din şcoli, îndrumate de organizaţiile de partid au iniţiat discuţii între cadrele didactice fruntaşe şi învăţătorii şi profesorii tineri pe teme ca „Lecţia de recapitulare", „Munca educativă în etapa finală a anului şcolar", „Metodica desfăşurării examenelor" etc. În acelaşi scop al sprijinirii cadrelor tinere directorii şcolilor de 8 ani şi medii din Sighet acordă o atenţie sporită asistenţei la lecţiile recapitulative ţinute de aceste cadre, discutării lor şi îndrumării învăţătorilor şi profesorilor tineri în vederea cît mai bunei desfăşurări a muncii lor.

Conducerile şcolilor de 8 ani nr. 3,4 şi 5 şi direcţia Şcolii medii nr. 1 au luat măsuri în vederea organizării consultaţiilor pe întreaga perioadă a recapitulării şi desfăşurării examenelor. O grijă deosebită s-a acordat în aceste şcoli coordonării tuturor acţiunilor, astfel încît elevii şi profesorii să-şi poată consacra tot timpul pregătirilor pentru încheierea cu succes a anului şcolar.

ALFRED MAZALIC
Sighet

★

Cabinetul metodic de la Şcoala medie din Tg. Lăpuş a organizat de curînd o şedinţă de lucru în care responsabilii unor comisii metodice au prezentat scurte referate arătînd sarcinile ce revin fiecărui profesor în perioada care urmează pînă la încheierea cursurilor.

Cadrele tinere, ca tov. Ioan Ardeleanu, profesor de chimie şi Zamfira Damian, profesoară de matematică, au propus ca în cadrul comisiilor pe specialităţi să se organizeze lecţii deschise de recapitulare, astfel încît ei să poată învăţa din experienţa profesorilor fruntaşi.

Pentru sprijinirea elevilor rămaşi în urmă la învăţătură s-au organizat ore de consultaţii, întocmindu-se un orar special al lor, astfel încît să se evite supraîncărcarea elevilor. Consultaţiile se ţin îndeosebi la matematică, fizică şi limba romînă.

Cunoscînd faptul că succesul muncii de pregătire a elevilor depinde şi de condiţiile pe care le au în familie, cadrele didactice au intensificat în această perioadă vizitele la domiciliul elevilor.

De asemenea s-au organizat şedinţe cu părinţii în şcoală, unde s-au discutat probleme privind regimul de muncă şi de odihnă al elevilor.

IOAN POP
Tg. Lăpuş

Cînd nu se ţine seama de necesităţi

Am păşit peste pragul bibliotecii de la Şcoala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" din Capitală cu intenţia de a ne interesa de felul cum sprijină aceasta procesul instructiv-educativ acum, în perioada cînd toate eforturile se îndreaptă spre încheierea cu succes a anului şcolar.

Ştiam că direcţia şcolii, colectivul de profesori au luat din timp măsuri pentru organizarea cît mai judicioasă a recapitulării, pentru înlăturarea rămînerilor în urmă şi pentru îndrumarea atentă a studiului individual al elevilor. Ne aşteptam, de aceea, să găsim şi la bibliotecă o activitate intensă. Dar aşteptările ne-au fost zadarnice. Am aflat cu surprindere că biblioteca şi-a încetat aproape cu totul activitatea în rîndul elevilor cu o lună înainte de încheierea anului şcolar. Cărţi — oricît ar fi ele de necesare pentru pregătirea elevilor — nu se împrumută acasă sub nici un motiv. Atunci cînd o carte este absolut necesară, ea este împrumutată — în schimbul buletinului de identitate — numai pînă la sfîrşitul orelor de curs. Cînd o citeşte elevul? În recreaţii? Pe furiş în timpul lecţiilor?

Măsura luată de bibliotecă se răsfrînge în sens negativ îndeosebi asupra elevilor din clasele a XI-a, care se pregătesc pentru examenul de maturitate şi care trebuie să acorde acum o mare atenţie studiului individual, revederii unor lucrări de sinteză asupra celor învăţate de ei, aşa cum le-au recomandat profesorii de limba şi literatura romînă, de istoria R.P.R., de economie politică şi socialism ştiinţific etc.

Biblioteca, desigur, nu se opune acestor recomandări. Numai că nu împrumută cărţile necesare. Să se descurce elevii cum or şti! Vezi bine, ea trebuie să respecte regulamentul de funcţionare al bibliotecilor şcolare. Şi articolul nr. 23 din regulament spune că înaintea vacanţei de vară toate cărţile împrumutate trebuie înapoiate bibliotecii.

E limpede — nu? De ce să-şi creeze singuri greutăţi tovarăşii de la bibliotecă, de ce să fie nevoiţi să se îngrijească de înapoierea cărţilor? Nu-i mai bine aşa? Dacă nu împrumută nimic, elevii nu vor avea nimic de înapoiat şi totul va fi în ordine.

Totul — afară de buna pregătire pentru examene.

Ce părere au despre aceasta tovarăşii de la bibliotecă? Dar conducerea şcolii?

AL. I. V.

PREGĂTIRI PENTRU EXAMENUL DE MATURITATE

Pentru pregătirea elevilor din clasele a XI-a în vederea examenului de maturitate caut să organizez astfel lecţiile de recapitulare la obiectul pe care îl predau — istoria — încît ele să nu constituie o repetare mecanică a cunoştinţelor predate, ci să permită sistematizarea, sintetizarea şi generalizarea acestora, să scoată în evidenţă evenimentele importante din istoria patriei noastre, să-i ajute pe elevi să interpreteze fenomenele în lumina materialismului istoric.

Mi-am propus astfel pentru recapitulare teme ca „Răscoalele ţărăneşti de pe teritoriul patriei noastre în secolele XIV—XVIII", „Lupta poporului romîn de-a lungul veacurilor împotriva jugului turcesc şi habsburgic", „Revoluţiile burghezo-democratice din ţările romîne în anul 1848", „Avîntul mişcării muncitoreşti în ţara noastră în anii 1917—1922", „Crearea P.C.R.", „Eroicele lupte ale muncitorilor în anii crizei economice din 1929—1933. Congresul al V-lea al P.C.R.", „Lupta maselor populare conduse de P.C.R. împotriva fascizării ţării şi a războiului antisovietic. Insurecţia armată din august 1944", „Lupta P.M.R. pentru înfăptuirea revoluţiei populare şi construirea socialismului în ţara noastră" etc.

Pentru ca elevii să capete o privire generală asupra diferitelor probleme vom recapitula unele din ele în evoluţia lor istorică. Aşa vom proceda, de exemplu, la problema „Lupta P.C.R. pentru unitatea clasei muncitoare, pentru făurirea şi întărirea alianţei clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare".

Comunicînd din timp elevilor tematica recapitulării şi discutînd cu ei în prealabil temele care urmează să fie tratate în orele viitoare, mă străduiesc să-i ajut în organizarea studiului lor individual. În acest scop le voi indica şi capitolele din manual pe baza cărora să se pregătească. Voi recurge de asemenea la întocmirea unor scheme şi tabele sinoptice care sînt de un real folos elevilor, deoarece le dau posibilitatea de a revedea într-un timp scurt faptele esenţiale din materia studiată şi de a-şi fixa cele mai importante date.

Pentru a-i deprinde pe elevi cu sistemul de verificare a cunoştinţelor folosit la examene şi pentru a le da posibilitatea să-şi sistematizeze cunoştinţele, le voi acorda în unele cazuri timp să mediteze asupra răspunsului şi să-şi fixeze eventual chiar în scris principalele puncte din problemele pe care urmează să le trateze.

Prof. MICHAEL KRONER
Bistriţa

Viitorii strungari de la şcoala profesională „Semănătoarea" se pregătesc temeinic pentru munca pe care o vor desfăşura în producţie

Un concludent examen preliminar

Examenele se apropie — bat la uşă, cum se spune. Dar încă înainte de trecerea lor, elevii şcolilor profesionale şi tehnice din ramura construcţiilor de maşini au dat un prim şi concludent examen privitor la măiestria lor profesională, participînd la tradiţionalul concurs pe meserii.

In regiunea Banat, pe primul loc în acest concurs s-au situat elevii de la Grupul şcolar al Uzinelor de vagoane din Arad, care au făcut dovada unei temeinice pregătiri de specialitate. Ei au ocupat locul întîi pe zonă la concursul lăcătuşilor mecanici-montatori din anii II şi III, la concursul sudorilor din anul II, la concursul între frezorii din anii I şi II, la întrecerea strungarilor din anii I şi II, la întrecerea între ucenicii tîmplari din anii I şi II, la cea a operatorilor de tratamente termice din anul I şi la cea a forjorilor din anii II şi III. Numeroşi alţi elevi ai grupului şcolar au ocupat locuri fruntaşe în concurs.

Stimulaţi şi încurajaţi de rezultatele obţinute, aplicînd în timpul lucrărilor practice efectuate sub conducerea nemijlocită a maiştrilor-instructori cele învăţate la cursurile teoretice, elevii se străduiesc acum să-şi completeze pregătirea pentru a se prezenta în cele mai bune condiţii la probele practice de examen şi pentru a dobîndi noi succese în întrecerea tovărăşească cu ceilalţi viitori constructori de maşini din ţară, cu care se vor întîlni la finala concursului în luna iunie, în Capitala patriei noastre.

Demn de remarcat este faptul că, în urma popularizării celor reuşiţi la concursul pe meserii, se observă în munca întregului colectiv de elevi un elan sporit, o preocupare mai susţinută pentru învăţarea meseriei, atît în atelierele-şcoală, cît şi în uzină, unde muncitorii, maiştrii, tehnicienii şi inginerii îi sprijină cu toată căldura.

O deosebită atenţie acordă elevii grupului şcolar şi creaţiei tehnice. Expoziţia realizărilor în acest domeniu, care se va organiza la sfîrşitul anului şcolar, va cuprinde lucrări remarcabile şi în acelaşi timp va fi o dovadă concludentă că în această activitate sînt antrenaţi un număr foarte mare de elevi.

La început unii dintre ei se mulţumeau să execute exact lucrările, dar nu încercau să perfecţioneze procesul de muncă, să găsească rezerve pentru ridicarea productivităţii muncii şi pentru îmbunătăţirea calităţii produselor. Pornind de la ideea că activitatea unui muncitor înaintat trebuie să se caracterizeze prin iniţiativă, prin spirit de creaţie, cadrele didactice au căutat să-i formeze astfel pe elevi încît ei să simtă nevoia de a introduce în procesul de executare a unei lucrări elemente noi, care să îmbunătăţească acest proces. Totodată elevii au început să se preocupe de raţionalizarea locului de muncă, de aplicarea unor procedee menite să ducă la economisirea de materiale şi de timp, au început să caute căi pentru îmbunătăţirea calităţii de prelucrare a produselor şi pentru folosirea unor dispozitive noi, pentru schimbarea anumitor elemente ale procesului tehnologic. Primind sarcina de a executa o lucrare, ei nu se mai mulţumeau cu indicaţiile date de profesorul inginer de specialitate, ci se străduiau să se familiarizeze cu bibliografia tehnică, să observe munca fruntaşilor, să chibzuiască cum să lucreze pentru a executa piesa mai precis, mai repede şi mai economic.

Nu de mult, conducerea şcolii a formulat ca teme de creaţie tehnică executarea machetei unui strung paralel S.3 „Iosif Rangheţ" acţionat de motor electric la scara 1 : 10 şi a machetei unui vagon G.V.S., la aceeaşi scară. Ambele machete urmează să fie prezentate la expoziţia din acest an a Ministerului Metalurgiei şi Construcţiilor de Maşini. In urma studierii bibliografiei de specialitate, elevii au făcut propuneri preţioase privind tehnica de lucru. Elevul Iosif Otvos din anul III, bunăoară, a propus să se execute un dispozitiv necesar montării şasiului la vagonul G.V.S., pentru care a executat şi desenul corespunzător. Elevul Vasile Ienăşuţ, din anul II, a elaborat o schiţă privind executarea unui dispozitiv de verificare a glisierei de ghidaj a strungului S.3.

Dezvoltarea interesului pentru tehnică, creşterea spiritului de observaţie, mînuirea atentă a sculelor, utilajelor şi maşinilor-unelte contribuie la formarea gîndirii tehnice a elevilor. Cu prilejul concursului pe meserii numeroşi elevi au dovedit că pot rezolva singuri şi operativ toate problemele de lucru, calculînd piesa dată şi executînd corect operaţiile prevăzute în procesul tehnologic. De pildă, elevul Vasile Ienăşuţ, avînd de executat o îmbinare dificilă, a stabilit singur relaţiile tehnice de care trebuie să ţină seama şi precizia execuţiei.

Astfel de fapte te îndeamnă să crezi că elevii Grupului şcolar al Uzinelor de vagoane din Arad se vor prezenta cu cinste la examenele de sfîrşit de an, dovedind o pregătire la nivelul cerut de industria noastră socialistă, dotată cu maşini şi utilaje din cele mai moderne.

IOAN TRANDAFIR
şi
ILIE BUDIRIŞAN
Arad

Aşa cresc viitorii inovatori

— Curaj, porneşte maşina! Cu atenţia concentrată, adolescentul din faţa strungului acţionă maneta de pornire. Peste cîteva clipe strungul mergea în plin şi ucenicul nu vedea decît piesa care se mişca cu repeziciune şi şpanul albastru care se desfăşura ca un arc în spatele strungului. De cînd dăduse drumul maşinii, nu-i mai rămăsese nici urmă de teamă. Auzi din nou glasul cald, părintesc, al muncitorului-instructor:

— Dă puţin avans cuţitului!

Aşa a început, cu aproape doi ani în urmă, iniţierea în tainele strungăriei a lui Vasile Grămadă, fiu de colectivist din comuna Ipoteşti-Suceava. Era prin toamna anului 1960, în secţia de strungărie a Şcolii de meserii din Suceava. Lîngă el se afla comunistul Ilie Vinkelbauer, muncitorul-instructor.

De atunci, zi de zi, alături de alţi elevi a învăţat cu sîrguinţă atît la orele de practică cît şi la cele de curs teoretic. In şcoală a aflat neîncetat lucruri noi despre rezistenţa materialelor, despre calculele matematice legate de specificul meseriei, despre greutatea specifică a metalelor şi multe altele. In tot acest timp, la practică, comunistul Ilie Vinkelbauer a stat alături de el, stimulîndu-i interesul, dîndu-i posibilitatea să pătrundă tot mai adînc în cunoaşterea mînuirii strungului, învăţîndu-l să fie un adevărat stăpîn al maşinii.

La propunerea muncitorului-instructor şi datorită seriozităţii de care dădea dovadă viitorul strungar, şeful atelierului a început să-i încredinţeze încă de la începutul anului II executarea unor piese de precizie cum sînt segmenţii pentru pistoane, brezoane, biele pentru motoare şi altele.

Increderea nu le-a fost înşelată. Vasile Grămadă a executat întotdeauna cu cea mai mare precizie piesele care i-au fost încredinţate, iar acum, la sfîrşitul celui de al doilea an de învăţămînt, el se numără printre cei mai buni elevi ai secţiei strungărie.

Săptămîni în şir l-au putut vedea profesorii şi colegii săi zăbovind la orele de practică în atelier, cercetînd cu atenţie strungul, făcînd schiţe.

Apoi s-a dus cu schiţele la profesorul de specialitate.

— Ştiţi — i-a spus el — la piesele cu gabarit mare, atunci cînd creşte avansul, cuţitul capătă vibraţii şi de multe ori se sparge. Am căutat să fac un dispozitiv pentru îndepărtarea vibraţiilor cuţitului în timpul strunjirii. Cred că aşa o să lucrez cu mai multă precizie şi că piesele vor avea o calitate superioară.

— Bine — i-a răspuns profesorul — să încercăm. Montează dispozitivul.

Cînd a montat pentru prima oară pe strung dispozitivul construit de el, inima-i bătea să-i spargă pieptul. Era poate şi puţină teamă — oare va funcţiona? Şi mai ales era emoţia evenimentului: prima inovaţie din viaţa lui... Universalul a început să învîrtească piesa cu repeziciune, iar cuţitul a pornit să taie fără nici o vibraţie un şpan gros şi uniform.

Profesorii, comunistul Ilie Vinkelbauer, primul său instructor de practică, colegii, toţi l-au felicitat cu căldură.

— Puteţi considera că ai trecut cu succes deplin proba practică de sfîrşit de an — i-a spus strîngîndu-i mîna şeful de atelier.

Viitorul strungar visează acum la lucruri noi şi minunate care mîine vor deveni fapte. Curînd va intra în producţie. Vrea să devină muncitor fruntaş, elev la şcoala serală şi mai apoi — de ce nu? — chiar inginer. E un lucru firesc doar, atunci cînd ai ajuns inovator încă de pe băncile şcolii.

S. ION

FĂRĂ SIMŢ DE RĂSPUNDERE

Şcoala de meserii din Tecuci — şcoală nouă, înfiinţată în anul 1960 — a avut aceleaşi condiţii bune de funcţionare ca şi celelalte şcoli de meserii din ţară. Dar dacă celelalte şcoli au ştiut să valorifice aceste condiţii şi să le pună în slujba ridicării continue a nivelului instruirii şi educării elevilor, şcoala din Tecuci a rămas mult în urma lor. Cauza? Indeosebi modul lipsit de răspundere în care lucrează directorul şcolii, tov. Mircea Beldiman.

Cu o perseverenţă demnă de o cauză mai bună, cel căruia i s-a încredinţat răspunderea de a conduce şcoala de meserii din Tecuci a refuzat să înveţe ceva din activitatea şcolilor fruntaşe. Nu l-a interesat să afle nici măcar cum izbuteşte să obţină realizări şcoala de meserii vecină, din Focşani.

— N-am ce învăţa de la alţii — afirma el semeţ. Eu am proprii mele concepţii pedagogice, am iniţiativă.

Şi a dovedit „iniţiativă" din plin. Bunăoară, la începutul acestui an şcolar a repartizat materii importante — mecanica, rezistenţa materialelor şi organe de maşini — unui maistru, Ion Roicu, care nu numai că n-a lucrat vreodată în învăţămînt, dar de ani şi ani de zile nu şi-a exercitat meseria. (A venit în şcoală prin transfer de la... A.D.A.S.). Rezultatul: nu numai o metodică defectuoasă a lecţiilor (dictare de la început şi pînă la sfîrşit), ci chiar — cum era uşor de prevăzut — existenţa unor erori tehnico-ştiinţifice în predare şi o tratare cu totul superficială a temelor. In schimb, tot din „iniţiativa" tovarăşului Mircea Beldiman, inginerului care ar fi putut preda cu competenţă materiile respective i s-au repartizat ore de instruire practică în atelierul-şcoală...

Aproape în fiecare zi a avut prilej directorul şcolii de meserii din Tecuci să treacă pe lîngă atelierul de zidărie, dar s-a făcut că nu observă starea lui, improprie bunei pregătiri a elevilor.

— E foarte bun atelierul — răspundea el cînd unele cadre didactice îi atrăgeau atenţia asupra deficienţelor.

Abia în trimestrul al II-lea, cînd a venit în şcoală o brigadă de inspectori, s-a „convins" şi directorul că starea atelierului este cu totul nesatisfăcătoare, că sînt necesare aici lucrări de zidărie şi de reparare a sobelor. Pasă-mi-te, atelierul unde maistru-instructor era Titi Virgil, zidar-sobar de meserie, şi unde elevii se calificau în meseria de zidari nu putea fi reparat decît la indicaţia scrisă a brigăzii de control şi îndrumare. Se vede clar că şi maistrul Titi Virgil şi-a însuşit „concepţiile pedagogice" ale directorului Mircea Beldiman.

Trebuie oare să ne mai uimească faptul că în şcoala condusă de tov. Mircea Beldiman nu există nici un fel de grijă pentru păstrarea documentelor şcolare, că numărul notelor din cataloage e insuficient, că activitatea metodică e aproape inexistentă şi că unii profesori nu se prezintă regulat la ore, petrecîndu-şi uneori timpul la bufet atunci cînd ar trebui să ţină lecţii?

Evident, toate acestea au o influenţă negativă asupra pregătirii elevilor. De aceea, la Şcoala de meserii din Tecuci se impune o schimbare radicală a situaţiei, o îmbunătăţire esenţială a procesului de învăţămînt.

In această privinţă un cuvînt hotărîtor îl are de rostit Secţia de învăţămînt a sfatului popular al regiunii Galaţi care, deşi sesizată despre gravele deficienţe din activitatea Şcolii de meserii din Tecuci, a dovedit pînă în prezent o condamnabilă indiferenţă. Se impune ca asemenea „concepţii pedagogice" cum sînt acelea ale tovarăşului Mircea Beldiman şi acoliţilor săi să dispară din şcoală şi să domnească şi aici ca în toate şcolile patriei, un înalt simţ de răspundere pentru instruirea şi educarea tinerei generaţii.

Ing. VICTOR GHERGHIŞAN
inspector general în M.I.C.

Prin semiinternate la sfîrşit de an şcolar

— raid anchetă —

După cum se ştie, în Capitală funcţionează un număr de semiinternate create cu scopul ca elevii care au ambii părinţi ocupaţi în producţie să-şi poată pregăti lecţiile şi petrece timpul liber sub o îndrumare competentă. Pentru a cunoaşte activitatea semiinternatelor în această etapă de încheiere a anului şcolar, cînd munca elevilor ridică probleme deosebite, un redactor al gazetei noastre a vizitat cîteva dintre aceste unităţi. Iată impresiile consemnate :

Semiinternatul Şcolii medii nr. 3 l-am vizitat într-o după amiază. Într-o cameră luminoasă, dispunînd de tot mobilierul necesar, zece elevi îşi pregătesc în linişte lecţiile. Din cînd în cînd cîte unul se ridică de la locul lui şi se apropie de profesoara de serviciu, solicitîndu-i sprijinul. În şoaptă, pentru a nu-i deranja pe ceilalţi elevi, profesoara îi dă explicaţii, îl ajută să rezolve singur problema pe care a întîmpinat-o. Cei care şi-au terminat temele sau studiul individual sînt controlaţi de către profesoara de serviciu după care pleacă să se joace în aer liber.

— Care sînt rezultatele muncii semiinternatului ? — l-am întrebat pe tovarăşul Silviu Almăşanu, directorul Şcolii medii nr. 3.

Răspunsul a venit prompt:

— Note tot mai bune în dreptul elevilor semiinterni. Gabriel Muşat din clasa I-a „B", Mihai Petcu din clasa a IV-a „C", Anton Stoianov din clasa a IX-a „C" de exemplu au făcut progrese serioase nu numai la învăţătură, dar şi în ceea ce priveşte comportarea lor. Iată şi un alt argument care dovedeşte efectul pozitiv al semiinternatului: numărul părinţilor care cer primirea copiilor lor în semiinternat a crescut mult. Anul viitor vom mări capacitatea acestuia.

★

Semiinternatul din strada Vasile Alecsandri cuprinde peste 60 de elevi din şcolile de 8 ani nr. 2, 4, 5 şi 19, precum şi cîţiva elevi de la Şcoala medie nr. 5

Cînd am vizitat acest semiinternat, elevii erau la masă. Pe o tăbliţă stătea scris meniul zilei : mămăliguţă cu brînză ; friptură cu sos picant ; prăjitură cu stafide.

— Ne străduim să le oferim copiilor o masă cît mai consistentă — ne-au spus cei care se ocupă de semiinternat — cu atît mai mult cu cît ei sînt acum într-o perioadă cînd fac eforturi mai mari, pregătindu-se să încheie cu succes anul şcolar.

Ca şi la semiinternatul Şcolii medii nr. 3, şi aici am constatat grija de a se asigura un regim bine chibzuit de muncă, în care învăţătura este alternată cu odihna şi timpul petrecut în aer liber.

Desigur, într-un semiinternat care cuprinde elevi din mai multe şcoli se pot ivi unele dificultăţi în ceea ce priveşte cunoaşterea de către fiecare şcoală a activităţii pe care o desfăşoară aici elevii ei, deoarece în fiecare zi fac de serviciu profesori de la altă şcoală. Pentru a se înlătura această dificultate s-a introdus un jurnal în care se consemnează toate evenimentele din ziua respectivă, se fac aprecieri asupra activităţii şi comportării elevilor. Consultarea acestui jurnal oferă profesorilor de serviciu posibilitatea să ia cunoştinţă de toate problemele pe care le ridică activitatea în semiinternat a elevilor din şcoala lor şi să le semnaleze conducerii acesteia pentru a fi rezolvate.

În jurnalul semiinternatului din strada Vasile Alecsandri am găsit multe cuvinte de laudă la adresa gazdei acestuia — Şcoala de meserii nr. 1 — care îi asigură condiţii bune de funcţionare.

★

Am vizitat şi semiinternatul Şcolii de 8 ani nr. 102. Am vrut să stăm de vorbă la început cu directorul adjunct al şcolii, care răspunde de munca semiinternatului, tovarăşul Ioan Georgescu. L-am găsit în cancelarie pe cînd purta o discuţie foarte aprinsă cu laboranta Elena Bercea.

— Da, din cauza noastră părinţii îşi retrag copiii din semiinternat ! Nu-i supraveghem. Nu-i ajutăm să înveţe — spunea directorul, necăjit probabil de unele constatări recente.

— Dar să vedeţi... Ce să fac ?.. Nu pot rezolva eu temele copiilor — şi ei asta vor.. Şi apoi fug, fug la joacă ! Ce să fac eu ?.. — răspundea deznădăjduită tovarăşa Elena Bercea.

Răspunsul sună categoric :

— Te priveşte !

Cînd dădu cu ochii de noi şi află pentru ce am venit, directorul îşi schimbă tonul. Începu să ne vorbească despre grija pe care o arată semiinternatului conducerea şcolii şi grupa sindicală, despre faptul că zilnic elevii semiinterni sînt supraveghiaţi de către profesori, despre progresele făcute de unii din ei.

Dar în discuţia la care asistasem era vorba de copii care părăsesc semiinternatul. Interesîndu-ne cîţi sînt, am aflat că procentul lor se ridică la aproape 50% din numărul celor înscrişi. Alţi elevi se prezintă la ora cînd se deschide semiinternatul dar pleacă imediat şi nimeni nu controlează unde se duc, ce fac — în timp ce părinţii lor sînt convinşi că ei sînt cu adevărat supraveghiaţi şi ajutaţi de şcoală.

Toate acestea se întîmplă din cauză că direcţia şcolii nu arată problemelor activităţii din semiinternat grija cuvenită — nici din punct de vedere organizatoric, nici din punct de vedere pedagogic. Numai aşa se explică faptul că sarcina de a-i supraveghea pe copii n-a fost încredinţată numai cadrelor didactice, ci şi unei persoane fără calificarea necesară şi care, pe deasupra, nici măcar nu este ajutată. Numai aşa se explică şi alte fapte — de exemplu, „rezoluţiile" pe care le pune directorul adjunct în josul paginilor din caietul de observaţii asupra elevilor din semiinternat. Într-una din aceste pagini se relatează, de exemplu, că unul din elevii semiinterni — Aurel Bucovschi din clasa a V-a — este nedisciplinat şi nu vrea să înveţe şi că, pentru „îndreptarea" lui, s-a luat măsura de a-l scoate din clasă în timp ce ceilalţi elevi îşi pregătesc lecţiile. Tov. director notează pe pagina respectivă, cu creion roşu : „Faţă de cele arătate mai sus elevul nu va mai veni la orele de meditaţii, întrucît nu este ordonat şi sîrguitor".

O altă pagină, un alt elev : Petcu Alexandru. Nici acesta nu vrea să înveţe. Într-o zi a adus nişte timbre cu care s-a jucat. Aceasta a supărat-o cumplit pe tovarăşa Elena Bercea, care i le-a rupt. Iată şi verdictul dat de tov. Georgescu : „Dacă nu vrea să înveţe şi nu se încadrează în muncă, va fi eliminat".

Şi am putea continua şirul unor asemenea exemplificări, care arată limpede superficialitatea în muncă, tendinţa de a folosi calea cea mai comodă, care duce însă la destul de grave, greşeli pedagogice.

Şi acum sînt posibilităţi ca Şcoala de 8 ani nr. 102 să ia măsuri pentru a înlătura unele din lipsurile existente în activitatea semiinternatului, aşa încît elevii pe care îi cuprinde să fie ajutaţi, atît cît mai este cu putinţă, în vederea încheierii anului şcolar. Dar este necesar ca problema înlăturării lipsurilor de la semiinternat să fie pusă cu toată seriozitatea pentru anul şcolar viitor, căci ele nu mai pot fi în nici un caz tolerate. Direcţia şcolii nr. 102 are datoria să înveţe din experienţa conducerii semiinternatelor de pe lîngă alte şcoli ale Capitalei care, dispunînd de condiţii egale, au ştiut să le folosească cu spirit gospodăresc şi pricepere pedagogică, obţinînd rezultate tot mai bune.

B. MOLDOVANU

Consultarea reciprocă duce la găsirea mai grabnică a căilor prin care se poate rezolva exerciţiul

În drumeţie

Drumeţia şi excursiile constituie unul din principalele mijloace de educare patriotică a tineretului şcolar, oferindu-i posibilitatea de a cunoaşte direct frumuseţile şi bogăţiile patriei socialiste, realizările dobîndite de oamenii muncii sub conducerea partidului, diferite monumente de artă şi cultură, precum şi locurile care amintesc de trecutul istoric al patriei noastre. Drumeţia şi excursiile contribuie de asemenea la întărirea şi călirea organismului elevilor, îmbogăţindu-le bagajul de deprinderi motrice-aplicative şi dezvoltîndu-le calităţi fizice şi moral-politice ca rezistenţa, îndemînarea, perseverenţa, curajul, spiritul de acţiune în colectiv şi pentru colectiv, iniţiativa personală ş.a.

În curînd, după încheierea anului şcolar, mii şi mii de elevi vor porni iar, însoţiţi de profesorii lor, pe meleagurile patriei. Pentru ca roadele excursiilor, ale drumeţiei, să fie cît mai bogate este necesar să le pregătim din vreme, cu grijă şi pricepere.

Una din primele măsuri care se cere a fi pusă la punct în vederea pregătirii excursiilor şi drumeţiei este alegerea itinerariului. Fie că este vorba de excursii interregionale, de excursii organizate în cadrul unei regiuni sau de drumeţia locală vom stabili itinerariul în funcţie de durata excursiei, de profilul şi dificultăţile traseului, de vîrsta elevilor şi de scopul propus.

După durată, excursiile se împart în excursii de o zi şi excursii de mai multe zile. Excursiile de o zi efectuate pe jos — bineînţeles într-un teren cu profil regulat — nu vor depăşi 20—25 km pentru elevii de 16—18 ani, 15—20 km pentru elevii de 13—15 ani, 10—12 km pentru elevii de 10—12 ani şi 6—10 km pentru elevii de 7—9 ani. Pentru excursiile de mai multe zile, în care ne deplasăm cu mijloace mecanice (tren, maşină, vapor, biciclete), distanţa parcursă zilnic este, desigur mult mai mare.

În ambele cazuri este necesar să arătăm toată grija pentru îmbinarea justă a timpului afectat deplasării cu cel destinat vizitării obiectivelor fixate şi cu cel rezervat odihnei, somnului, meselor şi măsurilor de igienă. Nu este recomandabil să se planifice vizitarea unui număr prea mare de obiective întrucît acest lucru ar împiedica elevii să cunoască mai aprofundat aceste obiective şi ar transforma excursiile în „fugă" de la un obiectiv la altul şi de la o localitate la alta.

În excursiile de o zi itinerariul va fi stabilit astfel încît elevii să străbată locurile cele mai interesante şi mai reprezentative din punct de vedere politic, economic, social, istoric. La oraşe vom vizita cu elevii obiectivele industriale, muzeele, parcurile, instituţiile culturale, administrative, stadioanele, monumentele istorice şi altele. La sate vom vizita gospodăria agricolă colectivă, staţiunea de maşini şi tractoare, sfatul popular, şcoala, căminul cultural, locurile istorice şi împrejurimile pitoreşti — păduri, rîuri etc.

Este bine să calculăm astfel timpul încît la fiecare obiectiv să putem da explicaţii care să uşureze înţelegerea specificului şi importanţei sale, iar atunci cînd este vorba de vizitarea muzeelor să cercetăm în prealabil zilele şi orele cînd acestea sînt deschise.

Itinerariile excursiilor care servesc direct programelor de învăţămînt trebuie axate în primul rînd pe vizitarea obiectivului propus — întreprindere industrială, muzeu, bibliotecă etc. — întrucît aceste excursii sînt folosite pentru cunoaşterea nemijlocită a unor lucruri despre care li s-a vorbit elevilor în cadrul lecţiilor de istorie, ştiinţele naturale, geografie etc. În drum pot fi vizitate şi alte obiective, dacă se află pe traseul respectiv.

Pentru exemplificare dăm următoarele două itinerarii :

Excursie de o zi în Bucureşti : vizitarea Casei Scînteii, a muzeului de istorie naturală „Gr. Antipa", a Colţului zoologic de la Băneasa. Masa de prînz se va lua în pădurea Băneasa (hrană rece).

Excursie de mai multe zile. Ziua I : Craiova-Tr. Severin, cu vizitarea castrului roman „Drubeta", a muzeului, a „Porţilor de Fier", a portului, a şantierelor navale, a parcului oraşului. Ziua a II-a : Tr. Severin-Orşova, cu vizitarea insulei Ada-Kaleh. Ziua a III-a : Orşova-Băile Herculane, cu vizitarea staţiunii şi înapoierea la Craiova.

Organizate cu grijă, din timp, excursiile şi drumeţia vor aduce în vacanţa acestui an o contribuţie tot mai mare la dezvoltarea dragostei de patrie a elevilor, la lărgirea orizontului lor, la călirea lor fizică.

ILIE ISTRATE

Expoziţie

În cinstea Zilei Internaţionale a Copilului, cadrele didactice de la Şcoala de 8 ani din comuna Păuleşti, raionul Focşani, au organizat o expoziţie cu lucrări efectuate de elevi în timpul anului şcolar la cercul „mîini îndemînatice" şi în activitatea extraşcolară.

Expoziţia cuprinde desene, împletituri, cusături naţionale, broderii şi alte obiecte.

De asemenea, conducerea şcolii şi colectivul de învăţători şi profesori au amenajat un mic muzeu al satului cu obiecte vechi strînse de elevi în timpul anului — un război de ţesut, un plug de lemn, tipare pentru florat caşul, solniţe de lemn, monede etc.

I. LĂCĂTUŞ
Şcoala de 8 ani
din Păuleşti,

Împreună cu părinţii elevilor

În activitatea susţinută pe care o desfăşoară pentru încheierea cu succes a anului şcolar, cadrele didactice de la Şcoala de 8 ani din Ocna Sibiului antrenează şi părinţii elevilor.

Recent, conducerea şcolii a organizat o şedinţă la care, alături de diriginţi şi profesori au participat numeroşi părinţi ai elevilor. La şedinţă s-a discutat despre necesitatea unei permanente şi strînse colaborări între şcoală şi familie, despre sprijinul pe care-l poate da familia şcolii în această perioadă.

Printre măsurile luate în urma şedinţei a fost şi aceea ca elevii care au ambii părinţi în producţie să rămînă după orele de curs la internatul şcolii, pentru ca împreună cu elevii interni să repete materia sub supravegherea profesorilor.

ANGELA BUHĂESCU
Ocna Sibiului

O tradiţie a şcolii

Organizarea excursiilor şcolare a intrat în tradiţiile şcolii noastre.

Acum cadrele didactice pregătesc o nouă excursie de durată lungă, care va avea loc în luna iulie, cu vaporul, pe ruta Giurgiu — Oltenita — Galaţi — Sulina şi pentru care s-au economisit sumele necesare, pe livrete C.E.C., încă de la începutul anului şcolar. Obiectivele principale ale acestei excursii sînt vizitarea şantierelor navale din Oltenita, a oraşului Galaţi şi a Deltei Dunării. S-a şi luat legătura cu conducerea întreprinderilor care vor fi vizitate, cu şcolile în care se va asigura cazarea, aşa fel încît excursia să se poată desfăşura în condiţii cît mai bune.

Cadrele didactice care îi vor însoţi pe elevi în această excursie sînt hotărîte să realizeze o acţiune cu un profund caracter educativ, care să îmbogăţească mintea şi sentimentele elevilor şi în acelaşi timp să le dea prilejul de a petrece clipe deosebit de plăcute.

ION RĂDAN
directorul Şcolii de 8
ani din comuna Vieru,
raionul Giurgiu

Elevii Şcolii de 8 ani nr. 21 din cartierul bucureştean Drumul Taberei poartă o grijă deosebită colţului viu al naturii.

CREAŢII ALE CADRELOR DIDACTICE

Gînd pentru copii

În primăvară, cînd îşi spală merii
În stropi de rouă fiecare floare,
Îmi place să privesc cum pionierii
Îşi flutură cravatele în soare.

Şi pe cînd ştiu ce inimi prind să ardă
Sub îndrăzneaţa torţă purpurie
Simt ţara-ntreagă că e o livadă
Şi mă gîndesc la rodul ce-o să vie.

ION MURGEANU

Cîntec pionieresc

Cîmpul este slobod, lanul luminat,
Inimile voastre le aud cum bat.

Cîntecul de slavă pentru evul nou
Pînă-n cer înalţă falnicul ecou.

Drumuri spre comună multe se deschid,
Inimile toate bat pentru partid.

Şi în cîntul vostru, pionieri, măsor
Faptele înscrise-n mîndrul viitor.

A. GÎDEA

N. SPIRESCU: *„Ora de meditaţie"*

De peste hotare

Reorganizarea învăţămîntului în R. P. Polonă

Una din problemele de actualitate care stau în faţa cadrelor didactice şi a organelor de învăţămînt din R. P. Polonă este reorganizarea în decursul anilor 1963-1966 a învăţămîntului elementar şi mediu.

Prima şi principala condiţie pentru realizarea deplină a acestei reorganizări este elaborarea unei reţele corespunzătoare de şcoli de 8 ani, care să dea posibilitate copiilor să termine 8 clase elementare şi să asigure toate condiţiile necesare pentru realizarea noilor programe de învăţămînt.

Actuala reţea şcolară se va transforma în două direcţii. Şcolile care au un număr suficient de elevi pentru organizarea celor 8 clase elementare vor deveni şcoli elementare de 8 ani; restul şcolilor îşi vor limita treptat activitatea la clasele I—IV sau I—VI, trimiţînd absolvenţii claselor a IV-a sau a VI-a la şcolile elementare de 8 ani din apropiere.

O dată cu aceasta se va revizui şi reţeaua şcolilor medii. Ca urmare a Hotărîrii Plenarei a VII-a a C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez se va schimba proporţia dintre numărul elevilor şcolilor medii de cultură generală şi numărul elevilor din şcolile profesionale. Şcolile profesionale vor acoperi în anii 1961-1965 nevoile economiei naţionale de cadre calificate în proporţie de 54%, restul cadrelor necesare urmînd să fie pregătite în şcolile din cadrul întreprinderilor.

Programele învăţămîntului profesional vor tinde la apropierea într-o măsură mai mare a acestui învăţămînt de nevoile economiei naţionale. În legătură cu aceasta, în anii 1961-1965 se vor organiza în afară de şcoli chimice şi electrotehnice, şcoli metalurgice, de comerţ etc. Va fi organizată de asemenea şi reţeaua şcolilor din cadrul întreprinderilor. În anul 1965 în cele 600 de şcoli de pe lîngă întreprinderi vor învăţa circa 45% din numărul total al elevilor şcolilor profesionale. Se va reorganiza şi reţeaua şcolilor agrare. În anul 1965, în cele 4.850 de şcoli de acest tip vor învăţa circa 185.000 de tineri de la sate. Datorită acestor schimbări, la sfîrşitul cincinalului, la un elev din şcoala de cultură generală vor reveni 3,5 elevi din şcolile profesionale.

O condiţie importantă pentru reorganizarea învăţămîntului o constituie pregătirea bazei materiale, în primul rînd a sălilor de clasă, a atelierelor şi laboratoarelor, precum şi înzestrarea şcolilor cu materialul didactic necesar.

În anii 1956—1960 numărul elevilor din şcolile elementare a crescut cu circa 32,2%, iar în anii 1961—1965 va creşte cu 9,8% pentru ca în 1966—1970 să crească cu 6,6%. În şcolile medii numărul elevilor a crescut în anii 1956—1960 cu circa 49,8%, iar în anii 1961—1965 va creşte cu circa 68,6%. Asigurarea localurilor de şcoală pentru un număr atît de mare de copii şi tineri necesită întărirea bazei materiale a învăţămîntului, sporirea considerabilă a investiţiilor financiare destinate şcolilor.

În anii 1961—1965 se vor construi circa 40.000 de săli noi de clasă. Pentru îmbunătăţirea condiţiilor în care învaţă copiii vor fi înlocuite totodată o parte din vechile săli de clasă. Aceasta înseamnă că vor trebui să fie construite circa 51,5 mii săli de clasă.

O condiţie importantă pentru organizarea justă a muncii didactice, pentru dezvoltarea atitudinii active a elevilor este organizarea în fiecare şcoală a unor săli de lucru înzestrate cu utilajul necesar. În şcolile elementare vor fi circa 26.600 de asemenea săli. De asemenea şcolile vor fi dotate cu material didactic în valoare de peste 2 milioane de zloţi.

Planurile şi programele şcolii elementare de 8 ani, elaborate în vederea reorganizării învăţămîntului, urmăresc să lărgească volumul cunoştinţelor pe care îl oferă în momentul de faţă şcoala elementară, extinzîndu-se acele părţi ale programei care contribuie la întărirea muncii ideologice şi educative a şcolii. Noile planuri de învăţămînt prevăd mărirea numărului de ore pentru studiul ştiinţelor naturii şi introducerea în programă a unor obiecte care sînt absolut necesare pentru înţelegerea tehnicii moderne. O mare atenţie se dă orelor practice pentru ca tinerețul să-şi însuşească cunoştinţele tehnice şi să fie educat în spiritul dragostei faţă de muncă. De asemenea s-a avut în vedere, în elaborarea planurilor şi programelor şcolare, ca obiectele umanistice să fie mai apropiate de problemele contemporaneităţii, să asigure condiţiile necesare pentru întărirea educaţiei estetice şi fizice.

Indeosebi se acordă atenţie studiului limbii şi matematicii. În acelaşi timp în proiectul noii programe de învăţămînt pentru şcoala elementară de 8 ani s-a introdus un obiect nou numit „educaţia socială", a cărui predare va contribui la întărirea muncii ideologico-educative a şcolii şi la legarea ei de viaţă. În clasele mai mari educaţia socială va cuprinde predarea cunoştinţelor despre structura social-economică a ţării.

Lecţiilor practice li se va rezerva un număr sporit de ore. Se vor lua şi o serie de alte măsuri menite să contribuie la dezvoltarea dragostei elevilor pentru munca fizică, pentru tehnică. În noile planuri se prevede de asemenea şi introducerea obiectului „educaţia estetică".

Din activitatea Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice

Duminică, 27 mai a.c., a avut loc la Muzeul de istorie al oraşului Bucureşti adunarea generală a filialei Bucureşti a Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R. Ordinea de zi a adunării generale a cuprins prezentarea dării de seamă asupra activităţii desfăşurate de filială în intervalul care s-a scurs de la ultima adunare generală, ţinută în aprilie 1959, raportul comisiei de cenzori, discuţii pe marginea dării de seamă şi a raportului comisiei de cenzori, precum şi alegerea noului comitet al filialei.

Din noul comitet ales, alcătuit din 21 de membri, fac parte cadre didactice din învăţămîntul superior şi de cultură generală şi cercetători ştiinţifici. Printre alţii, în comitet au fost aleşi prof. univ. Mihail Cruceanu (preşedinte), prof. univ. Ion Coteanu (vicepreşedinte), prof. Mihai Dragomirescu (vicepreşedinte), conf. univ. M. Kandel, conf. univ. Gh. Bulgăr, conf. univ. G. C. Nicolescu, conf. univ. Mihai Pop, prof. Maria Luiza Ungureanu, prof. Dumitru Badiu, prof. Dumitru Bădulescu, inspector şcolar prof. Ştefania Golopenţia, prof. I. Sufrin etc.

Lucrările adunării generale au fost conduse de conf. univ. Emil Boldan, secretar general al Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 664 — vineri 8 iunie 1962 — 8 pagini 25 bani

Recapitularea lecțiilor în colectiv a intrat în obișnuința elevilor Școlii medii serale din Cluj

Decrete ale Consiliului de Stat privind înființarea Ministerului Invățămîntului și a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă

Prin decrete ale Consiliului de Stat al R. P. Romîne, în locul actualului Minister al Învățămîntului și Culturii au fost înființate Ministerul Învățămîntului și Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă.

Ministerul Învățămîntului are sarcina să realizeze politica guvernului R. P. Romîne, stabilită pe baza directivelor Partidului Muncitoresc Romîn, în domeniul învățămîntului. El organizează, conduce și controlează întregul învățămînt din punct de vedere didactic, metodic și științific. În acest scop colaborează cu ministerele, celelalte organe centrale ale administrației de stat și Academia R. P. Romîne.

Ministerul Învățămîntului are în subordinea sa universitățile, institutele de învățămînt superior institutele de perfecționare a cadrelor didactice, biblioteci universitare, casele de cultură ale studenților, școli medii, școli speciale, școli experimentale, școli preventoriale și alte asemenea unități de educație și învățămînt, întreprinderi, organizații economice și institute de studii și cercetări. El conduce instituțiile și întreprinderile care îi sînt direct subordonate și îndrumează activitatea instituțiilor școlare din subordinea ministerelor, a celorlalte organe centrale și a comitetelor executive ale sfaturilor populare și emite ordine și instrucțiuni obligatorii privind organizarea desfășurării procesului instructiv-educativ.

Ministerul Învățămîntului elaborează și stabilește planurile de școlarizare, rețeaua și profilul școlilor și instituțiilor de învățămînt superior, precum și nomenclatorul de meserii și de specialități pentru învățămîntul de pregătire a cadrelor; elaborează și aprobă planurile de învățămînt, programele de studii, manualele, cursurile, publicațiile didactice și prototipurile de material didactic pentru întregul învățămînt; elaborează sistemul de pregătire, numire, perfecționare și promovare a cadrelor didactice și didactico-științifice din întregul învățămînt, precum și de acordare a titlurilor științifice superioare; numește, transferă și eliberează din funcție cadrele didactice de îndrumare și control, de conducere și de predare din instituțiile de învățămînt superior din învățămîntul de cultură generală, pedagogic, profesional și tehnic; îndrumează elaborarea planurilor de cercetare științifică în instituțiile de învățămînt superior și le coordonează cu cerințele dezvoltării economiei și culturii.

În structura organizatorică a Ministerului Învățămîntului intră direcțiile generale: a învățămîntului de cultură generală; a învățămîntului profesional și tehnic; a învățămîntului universitar; a învățămîntului superior, tehnic și economic; a personalului și perfecționării cadrelor din învățămînt; direcția predării științelor sociale, precum și alte direcții. De asemenea, în cadrul Ministerului Învățămîntului funcționează ca organe consultative consiliile: învățămîntului de cultură generală; învățămîntului profesional și tehnic; învățămîntului superior.

★

Printr-un decret al Consiliului de Stat al R. P. Romîne, tovarășul Ilie Murgulescu a fost numit în funcția de ministru al învățămîntului.

Printr-un alt decret al Consiliului de Stat al R. P. Romîne, tovarășa Constanța Crăciun a fost numită în funcția de președinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

Ne pregătim pentru consfătuiri

Două probleme de o importanță cu totul deosebită vor figura anul acesta pe ordinea de zi a tradiționalelor consfătuiri raionale ale cadrelor didactice, care vor avea loc la 28 și 29 iunie. Este vorba de sarcinile noi ale școlii și ale cadrelor didactice în lumina Plenarei C.C. al P.M.R. din 23—25 aprilie și ale sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale și de măsurile ce trebuie luate de către școală pentru întărirea muncii educative.

Subliniind însemnătatea istorică a victoriei definitive a socialismului la orașe și sate, victorie dobîndită de poporul nostru sub conducerea partidului, materialele ce se vor prezenta în consfătuiri, ca și dezbaterile vor înfățișa și munca entuziastă pe care au desfășurat-o învățătorii și profesorii, în frunte cu comuniștii, pentru atragerea țăranilor muncitori spre socialism, pentru ridicarea nivelului lor de cultură, pentru propagarea în mase a cunoștințelor agrozootehnice. Totodată, va face obiectul analizei în consfătuiri, preocuparea școlii și a cadrelor didactice pentru înarmarea elevilor de la sate cu cunoștințe și deprinderi de muncă agricolă, se vor releva succesele dobîndite în predarea cunoștințelor agricole și a lucrărilor practice în școlile de cultură generală de la sate, sprijinul dat de celelalte obiecte de învățămînt, și în general de către școală, muncii pe ogoare.

Pentru contribuția adusă la acțiunea de colectivizare a agriculturii, secțiile de învățămînt vor evidenția în referatele prezentate la consfătuiri pe acei învățători, profesori, educatoare, care au muncit cu devotament și dragoste, care nu au precupețit nici un efort pentru realizarea sarcinilor transformării socialiste a agriculturii, obținînd în același timp succese deosebite în activitatea școlară.

În lumina perspectivelor deschise de partid pentru dezvoltarea pe mai departe a agriculturii va fi arătată marea însemnătate pe care o au introducerea în școala de 8 ani de la sate a noului obiect de învățămînt, „Agricultura", dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol, a învățămîntului agrozootehnic de masă. În legătură cu aceasta se vor analiza sarcinile cadrelor didactice în predarea obiectului „Agricultura", în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ din școlile cu profil agricol, în răspîndirea culturii în rîndurile țărănimii, pentru pregătirea colectiviștilor în problemele agrozootehnice și științifice spre a putea munci într-un fel nou, așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale.

Noua etapă de dezvoltare a agriculturii noastre socialiste cere cadrelor didactice eforturi deosebite pentru îmbunătățirea propriei lor pregătiri în domeniul agrozootehnic. Precum se știe, profesorii vor fi sprijiniți în această direcție în primul rînd prin crearea unor cursuri speciale de perfecționare. Acest sprijin va putea avea efectul dorit numai dacă ei vor munci cu stăruință pentru buna lor pregătire, vor căuta să se documenteze, se vor preocupa de cît mai buna îndeplinire a sarcinilor ce le vor reveni în predare, în organizarea practicii agricole a elevilor. Consfătuirile vor trebui să tragă concluzii pentru activitatea viitoare a cadrelor didactice în ce privește modul în care se vor ocupa de buna lor pregătire profesională în lumina sarcinilor trasate de către partid și stat.

Lărgirea rețelei de școli profesionale care pregătesc mecanici agricoli, crearea școlilor tehnice agricole impun o muncă mai stăruitoare pentru îndrumarea absolvenților școlilor de 7 (8) ani de la sate spre asemenea școli. Nevoia de cît mai multe cadre cu calificare specială pentru munca în agricultură impune ca orientarea absolvenților spre școli agricole să fie mai atent dezbătută în consfătuiri și, bineînțeles, în referatul secției de învățămînt. Și aici trebuie făcut loc exemplelor pozitive, evidențierii cadrelor didactice care manifestă interes pentru îndrumarea absolvenților spre sectoarele în care se simte cel mai mult nevoia.

Dezbaterea în consfătuiri a problemelor privind întărirea muncii educative va necesita și ea o trecere în revistă a succeselor obținute în cursul anului încheiat în educarea comunistă a tinerei generații. O atenție specială trebuie acordată preocupării cadrelor didactice de a face ca lecțiile și activitățile în afara clasei și extrașcolare să aibă un bogat conținut educativ, să contribuie în mod substanțial la formarea concepției ateist-științifice a elevilor, a trăsăturilor înaintate de caracter. Materialul prezentat de secția de învățămînt trebuie să înfățișeze cu toată profunzimea și competența metodele folosite de cele mai bune cadre didactice din raion sau oraș pentru întărirea conținutului educativ al lecțiilor și în general al procesului de învățămînt munca din acele școli în care fiecare învățător și profesor, indiferent de disciplina pe care o predă, folosește toate resursele lecțiilor în vederea educării comuniste a copiilor.

Formarea concepției științifice despre lume, educarea elevilor în spiritul dragostei de patrie și partid, al admirației pentru minunatele cuceriri ale poporului nostru vor reține cu deosebire atenția în consfătuiri. În acest sens predarea limbii romîne, a is-

(Continuare în pag. 2-a)

Vacanța celor mici

Cursurile claselor I—IV s-au încheiat. Elevii lor participă acum la activitățile practice recreative, pregătesc serbarea de sfîrșit de an. Unii din ei au și pornit spre taberele unde vor petrece zile de neuitat.

În Gara de Nord a Capitalei au început să se audă din nou, ca în fiecare vacanță, cuvintele bine cunoscute: „Trenul special pentru pionieri și școlari pleacă peste cinci minute"...

La 5 și 6 iunie, două trenuri speciale pentru pionieri și școlari au plecat spre însoritul, spre minunatul litoral. Pasagerii lor au fost 2000 de pionieri și școlari din regiunile București, Brașov, Mureș-Autonomă Maghiară, Argeș, Oltenia, Banat, Ploiești și Suceava, care au plecat să-și petreacă vacanța în tabăra de la Năvodari. Sute de cravate roșii au fluturat de la ferestre în semn de rămas bun, de bucurie pentru zilele frumoase ce-i așteaptă, sute de glasuri au izbucnit în chiote de veselie, în cîntece. Cîteva săptămîni pionierii și școlarii, însoțiți de profesori, de instructorii de pionieri, se vor bucura de zile frumoase de odihnă. Apoi locul lor îl vor lua alte și alte mii de copii.

În toate regiunile și raioanele țării s-au făcut pregătiri intense pentru ca vacanța copiilor să fie cît mai frumoasă.

În raionul Craiova excursiile și drumeția locală vor căpăta o extindere mai mare ca în anii trecuți. 7000 de elevi din școlile sătești vor vizita orașul Craiova. Ei vor poposi în sălile Muzeului de Istorie al P.M.R., vor fi oaspeții întreprinderilor „Electroputere" și „7 Noiembrie" și se vor plimba prin Parcul Poporului. Vor pleca apoi mai departe, la S.M.T.-urile din Coșoveni și Plopșor, la G.A.C. Breasta, precum și la stațiunea experimentală de la Ișalnița. Se vor întîlni cu maiștrii recoltelor bogate, cu ingineri și tehnicieni agronomi.

În curînd își vor deschide porțile și taberele locale organizate pe lîngă școlile de 8 ani. În programul lor sînt prevăzute activități variate, atractive: vizite, drumeții, întîlniri cu oameni ai muncii, vizionări de spectacole, concursuri cultural-sportive, jocuri

M. IEȘANU

(Continuare în pag. 2-a)

50 DE ANI DE LA MOARTEA LUI I. L. CARAGIALE

Manifestările închinate celei de a 50-a comemorări a morții marelui nostru scriitor Ion Luca Caragiale au prilejuit o amplă trecere în revistă a importanței pe plan național și mondial a operei lui literare.

Cunoscut încă de pe băncile școlii, unde în cadrul studierii limbii și literaturii romîne opera lui ocupă un loc de frunte, I. L. Caragiale este unul din scriitorii cei mai îndrăgiți de tînăra generație. Prin forța de demascare a literaturii lui satirice, prin talentul cu care scoate la lumină și biciuiește tarele vechii societăți, genialul scriitor ajută celor tineri să înțeleagă mai adînc viața Romîniei burghezo-moșierești și să prețuiască mai mult, mai puternic realizările dobîndite sub conducerea partidului, în anii puterii populare.

Cea de a 50-a comemorare a lui I. L. Caragiale constituie pentru elevi, pentru oamenii școlii, ca și pentru întregul nostru popor un prilej de a-i omagia opera — una din cele mai înalte culmi ale literaturii noastre.

O strălucită pildă

Timpul ireversibil și implacabil, veșnic biruitor, este învins. Au trecut cincizeci de ani de la moartea lui Caragiale și el continuă să fie la fel de viu în conștiința noastră, iar strălucita lui creație, tot mai atent cercetată, pe fiecare zi își dezvăluie mai mult profunzimea și își înalță mai semeț și mai dominator profilul în procesul ei de dezvoltare.

Ce oferă această eternă tinerețe, această inepuizabilă forță de viață, această trăinicie și această măreție, acest loc de frunte în istoria literară a poporului nostru operei lui I. L. Caragiale? Toate acestea sînt consecința firească a concepției realiste despre artă ce se află la temelia creației sale, curajoasei dezvăluiri a adevărului vieții ce o cuprinde ea, remarcabilei măiestrii cu care se dă expresie acestei dezvăluiri și, în ultimă instanță, luînd totul laolaltă, uriașei contribuții ce o reprezintă creația lui la multilaterala și substanțiala îmbogățire și înălțare a literaturii noastre.

Într-adevăr, pe toate planurile activității sale creatoare, Caragiale a realizat pași însemnați mai departe și mai sus, însemnate salturi în fiecare din genurile și speciile pe care le-a cultivat. Firește, mai presus de orice, el este autorul dramatic. În teatru, îndeosebi în comedia de satiră socială, Caragiale avea înaintași: pe Facca și pe Bălăcescu, pe Millo, pe Hașdeu și mai cu seamă pe Alecsandri. Fără să nesocotim nimic din meritele înaintașilor săi în acest domeniu, nici ceea ce scriitorul nostru preia în mod firesc, în procesul de continuitate al unei literaturi, de la acești înaintași și îndeosebi de la Alecsandri, este evident că cele patru mari comedii: **O noapte furtunoasă, Conu Leonida față cu reacțiunea, O scrisoare pierdută** și **D-ale carnavalului** reprezintă nu numai mari biruințe artistice în sine, dar o treaptă nouă, superioară în dezvoltarea teatrului romînesc. Prin complexitatea și naturaleța intrigii, desfășurării și deznodămîntului, prin autenticitatea eroilor, prin profunzimea observației, prin intima împletire a vieții individuale cu cea socială, prin rolul însemnat ce-l joacă vorbirea personajelor, prin amploarea criticii sociale, comediile lui Caragiale constituie nu numai depășiri uluitoare a tot ce fusese la noi pînă atunci în acest domeniu, dar, în mod surprinzător, datorită geniului scriitorului, dintr-odată atingeri ale unor adevărate culmi ale artei dramatice. Comediile lui Caragiale sînt atît de populare, ne sînt atît de familiare și de subiectiv iubite că uneori nu ne mai dăm seama de reala lor valoare obiectivă. De aceea e cu atît mai prețioasă mărturisirea cuiva din afară, cum este cea pe care a făcut-o marele scriitor Nazim Hikmet, care spunea zilele trecute despre „O scrisoare pierdută": „Este o piesă clasică pe scară mondială. De aceea este și inovatoare pe scară mondială". O asemenea mărturie ne ajută să ne dăm mai bine seama de valoarea reală a teatrului lui Caragiale, de contribuția deosebit de însemnată ce o reprezintă acesta în dezvoltarea dramaturgiei romînești.

Contribuția scriitorului nostru la îmbogățirea și dezvoltarea literaturii noastre nu se mărginește însă numai la atît. Drama sa „Năpasta" este un pas mai departe în dezvoltarea dramei, în zugrăvirea realistă a țăranului romîn. Schițele lui Caragiale sînt de asemenea unul din capitolele cele mai însemnate nu numai din creația lui, dar din istoria literaturii umoristico-satirice din țara noastră, scriitorul dînd prin această suită de mici bijuterii artistice imagini multiple și complexe ale vieții noastre sociale de la cumpăna secolelor al 19-lea și al 20-lea. Luate în parte, fiecare schiță a lui Caragiale este un model de realism viguros și de subtilă artă, de îmbinare strălucită a ironiei celei mai subtile cu satira cea mai vehementă, a nuanțelor celor mai delicate cu îngroșările cele mai violente. Luate în ansamblu, schițele lui Caragiale constituie cea mai amplă, mai profundă și mai complexă imagine a societății romînești din vremea aceea, un adevărat roman social de mari proporții, o adevărată „comedie umană" romînească, fiecare schiță putînd fi considerată din acest punct de vedere ca embrionul, ca esența unui adevărat roman, cum amplificarea schiței **Telegrame** într-un film a dovedit-o.

În nuvelistică, de asemenea, Caragiale are o însemnată contribuție. Mai puțin cu **O făclie de paști** și **Păcat**, despre care se vorbește cel mai adesea, dar mai ales cu **În vreme de război**, iar mai tîrziu, după încîntătoarea tranziție pe care o reprezintă **La hanul lui Mînjoală**, cu desăvîrșită împletire a fantasticului cu realul în strălucita **Kir Ianulea**, nuvelistica noastră este îmbogățită substanțial sub toate raporturile, de la cel al criticii sociale pînă la cel al limbii, stilului sau mînuirii dialogului. Dacă am adăuga la toate aceste genuri majore chiar modestele, dar scînteietoarele sale parodii, care nu pot fi nesocotite în dezvoltarea speciei respective în literatura noastră, dacă am adăuga mai cu seamă contribuția hotărîtoare a acestui scriitor în dezvoltarea criticii dramatice, în dezvoltarea articolului politic și îndeosebi a pamfletului, unde **1907, Din primăvară pînă-n toamnă** constituie, în momentul cînd a fost scris, o adevărată culme din punctul de vedere al adîncimii analizei sociale și al forței cu care este exprimată indignarea, am avea, în cîteva linii foarte fugare, schițat profilul complet al creației lui Caragiale.

Dar, încă o dată, profilul acesta își capătă întregul relief și adevăratele lui uriașe proporții mai cu seamă dacă îl proiectăm pe fundalul dezvoltării literaturii noastre, dacă surprindem marile progrese pe care le determina Caragiale în ansamblul literaturii noastre prin adîncirea realismului, prin ascuțirea criticii sociale ce o aducea opera sa, prin sentimentul răspunderii sociale și artistice a scriitorului ce-l însuflețea, prin atitudinea sa de curajos demascator al cangrenei din societatea burghezo-moșierească, prin necruțătoarea exigență artistică față de sine însuși, prin continua înnoire, îmbogățire și rafinare a mijloacelor de expresie, a modalităților artistice în genere.

Numai în felul acesta ne putem da seama real că, din toate punctele de vedere, Caragiale este nu numai o culme în literatura noastră, dar o verigă hotărîtoare în dezvoltarea ei, deschizătorul unei etape noi, un scriitor care a însuflețit, a îmbogățit și a împins înainte literatura noastră. Este un inepuizabil izvor de învățăminte și o strălucită pildă.

G. C. NICOLESCU

Ne pregătim pentru consfătuiri

(Urmare din pag. 1)

toriei, geografiei și altor obiecte de învățămînt poate furniza multe exemple interesante. Tot astfel, este necesar să fie tratată pe larg și problema educației elevilor în spiritul internaționalismului proletar, al frăției între popoare, în spiritul ideilor păcii, să se arate cum s-a desfășurat activitatea pentru cultivarea noii atitudini față de muncă.

Plenara C.C. al U.T.M. din 3-4 aprilie a.c., care s-a ocupat de sarcinile organizațiilor U.T.M. și de pionieri în educația comunistă a elevilor, a scos la iveală marea importanță pe care o are sprijinirea muncii organizațiilor U.T.M. și de pionieri de către învățători și profesori. Consfătuirile cadrelor didactice și în primul rînd referatul secției de învățămînt vor acorda un spațiu larg acestor probleme, analizînd cum s-a desfășurat munca școlii în această privință, metodele folosite, cum au căutat cadrele didactice să ridice prestigiul acestor organizații în rîndul elevilor, cum s-a realizat colaborarea directorilor de școli cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, sprijinul pe care l-au dat diriginții acestor organizații. Relevînd aspectele pozitive în ce privește colaborarea școlii cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, consfătuirile trebuie să combată, în același timp, tendințele de tutelare de către cadrele didactice a muncii utemiștilor și pionierilor, de substituire, de încălcare a atribuțiilor acestor organizații.

Munca diriginteluí va sta și ea în atenția participanților la consfătuiri. În acest domeniu analiza va scoate în evidență rolul dirigintelui de coordonator al tuturor factorilor chemați să facă educația tineretului. În același timp, este necesar să se reamintească faptul că munca de educație nu poate fi lăsată numai pe seama dirigintelui.

Referatul prezentat la consfătuire de secția de învățămînt și discuțiile purtate de învățători și profesori vor împărtăși experiența bună și rezultatele obținute în desfășurarea activității cu părinții. Se știe că aportul părinților la îndeplinirea sarcinilor școlii și în special a sarcinilor educative poate avea un efect deosebit de mare dacă școala și mai ales diriginții știu să-i orienteze din punct de vedere pedagogic pe părinți, să-i atragă în acțiunile școlii.

Nu este nevoie să mai demonstrăm rolul directorului de școală în toată desfășurarea procesului instructiv-educativ. Conținutul dezbaterilor din consfătuiri nu ar putea fi socotit complet dacă ele nu s-ar ocupa și de stilul de muncă al directorului — măsura în care acesta se interesează de conținutul educativ al lecțiilor și de nivelul activităților în afară de clasă și extrașcolare, cum reușește să-i apropie pe profesori, cum s-a ocupat de închegarea frontului unic în școală pentru formarea bunelor deprinderi și în general pentru educarea comunistă a copiilor, cum înțelege legătura cu familia.

„A crește cadre — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința organizației orășenești de partid București din ianuarie 1962 — înseamnă nu numai a forma oameni cu o bună pregătire politică și profesională, care să poată conduce activitatea într-un sector sau altul, ci și a-i educa în spiritul unei înalte principialități partinice, al ideologiei și moralei socialiste, încît prin întreaga lor comportare să poată sluji drept pildă oamenilor muncii". Iată deci ce importanță mare se acordă în etapa actuală problemelor educării oamenilor în spiritul moralei comuniste. Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice trebuie să aibă în vedere acest lucru și să dezbată cu simț de răspundere toate problemele ridicate de educarea tineretului, să arate în același timp ce mai este de făcut pentru ca munca educativă a școlii să fie la înălțimea cerințelor.

Ca la orice sfîrșit de etapă, consfătuirile cadrelor didactice vor prilejui și o trecere în revistă a succeselor obținute în anul școlar încheiat în munca din școală, în pregătirea tineretului pentru viață. Este necesar ca atît materialele ce se vor prezenta în consfătuiri cît și discuțiile pe marginea lor să fie orientate mult mai mult decît în trecut spre problemele conținut. La ce nivel s-au desfășurat instrucția și educația tineretului? Cu ce rezultate? În ce măsură s-a îmbunătățit față de anul trecut? Care au fost metodele care au dus la obținerea succeselor? Ce trebuie făcut în viitor să poată fi depășit stadiul la care am ajuns? — iată problemele pe care sînt chemate să le dezbată în mod concret, în această linie, consfătuirile cadrelor didactice.

Va fi foarte folositor dacă în toate acestea vom avea grijă să dezvăluim larg experiența înaintată. Acest lucru cere multă răspundere și discernămînt, căci exemplele pe care le dăm trebuie să constituie într-adevăr o experiență bună, să reflecte o muncă valoroasă. Superficialitatea, lipsa de principialitate în această direcție nu vor face un bun serviciu cauzei noastre. Lenin, care se interesa cu pasiune de propagarea experienței înaintate, cerea cu insistență ca înainte de a o populariza experiența bună, aceasta să fie studiată temeinic, să se vadă care anume sînt succesele, dacă ele au fost dovedite, dacă nu este vorba de basme, de lăudăroșenii, de promisiuni intelectualiste; să se analizeze cum au fost obținute succesele și cum ar putea fi lărgite. Dacă vom privi și analiza în acest mod experiența dobîndită de școli în cursul unui an de activitate, vom putea aduce în fața cadrelor didactice fapte convingătoare, care să le rețină atenția, să le mobilizeze.

Este necesară participarea activă a cadrelor didactice la lucrările consfătuirilor. Prin prezentarea experienței lor proprii, a concluziilor pe care le-au tras din munca anului școlar, învățătorii și profesorii vor trebui să aducă o largă contribuție la valorificarea a tot ceea ce este pozitiv, înaintat în munca școlilor, la găsirea căilor care să asigure succese mai mari în viitor.

Consfătuirile din acest an ale cadrelor didactice trebuie să se desfășoare la un nivel mai înalt, corespunzător sarcinilor și exigențelor noii etape de dezvoltare socialistă a patriei noastre. De aceea, încă de pe acum secțiile de învățămînt și cadrele didactice au datoria să manifeste toată grija pentru asigurarea calității referatelor, a dezbaterilor, pentru buna organizare și desfășurare a lucrărilor consfătuirilor.

Vacanța celor mici

(Urmare din pag. 1)

distractive, învățarea de cîntece, dansuri.

Cu ajutorul organizațiilor U.T.M. și al părinților s-au amenajat în cadrul raionului și o serie de baze sportive.

14 vile din Moneasa, Lucet și Desna, în raionul Oradea sînt gata să-și primească la 15 iunie oaspeții — pionieri și școlari — care își vor petrece aici o parte a vacanței de vară. Alți copii ai oamenilor muncii din Oradea se vor întîlni în zilele vacanței la cele 6 tabere locale ce se vor înființa în cartierele orașului.

Și în regiunea Galați se acordă o atenție deosebită pregătirilor pentru vacanță. Numeroși copii din școlile sătești vor vizita S.M.T.-ul din comuna Chiraftei, livada și via gospodăriei agricole de stat „30 Decembrie" etc. Elevii Școlii de 8 ani nr. 6 din Focșani vor face o excursie în orașele Galați și Brăila.

Excursii interesante vor face și elevii claselor I—IV din comunele Popești, Uichești și Obilești din raionul Focșani.

Teatrele de stat de păpuși din Galați și Brăila pregătesc programe pe care le vor prezenta în cadrul activităților tabere locale.

Pretutindeni țară vacanța îi așteaptă pe copii cu activități bogate, variate, pline de farmec.

Pregătind lucrările agricole

Elevii claselor a V-a și a VI-a de la școala noastră, Școala medie din Huedin, își vor desfășura activitatea practică continuă pe terenurile gospodăriei agricole colective.

Pregătirea practicii a început din timp. Luînd contactul cu conducerea gospodăriei colective, direcția școlii a stabilit lucrările la care vor participa elevii, ținînd seama de particularitățile lor de vîrstă. Astfel, elevii din clasa a V-a vor efectua lucrări de îngrijire a plantelor și lucrări de grădinărit (răritul, săditul etc.), iar elevii din clasa a VI-a vor efectua lucrări de întreținere a culturilor pe ogoare. Pe această bază a fost alcătuit planul concret al lucrărilor practice care vor fi executate de elevi.

Lucrările practice agricole vor fi conduse de profesorii care au predat în timpul anului cunoștințe agricole și științele naturale. Desigur, ei vor fi ajutați în această perioadă și de profesorii diriginți, care vor urmări îndeosebi realizarea obiectivelor educative ale practicii.

În funcție de caracterul muncii elevilor profesorii de chimie, fizică etc. vor participa la lucrările practice atunci și acolo unde va exista posibilitatea de a consolida, prin mijlocirea acestor lucrări, cunoștințele predate de ei și a demonstra cum se aplică aceste cunoștințe în munca din domeniul agriculturii.

În prima zi a practicii continue elevii vor vizita gospodăria agricolă colectivă, respectiv locurile unde se vor desfășura muncile practice. Ei vor fi însoțiți de profesorii de specialitate, de diriginți, de ingînerul agronom al gospodăriei, de profesorul de economie politică. În această zi ei vor cunoaște realizările fruntașilor, iar apoi profesorul de economie politică și contabilul gospodăriei le vor face cunoscut sistemul de retribuire a muncii în G.A.C., le vor lămuri noțiunile de zi-muncă, plan de producție, disciplină de plan, evidența zilelor-muncă etc.

Începînd cu ziua a doua — conform planului — vor începe lucrările practice continue.

Planul subliniază printre altele că forma în care se desfășoară lucrările practice este lecția organizată, a cărei pregătire se va face de către profesorul de specialitate și de diriginte. În prima parte a perioadei de practică elevii vor trece pe scurt în revistă cunoștințele dobîndite de ei în cursul anului cu privire la lucrările care urmează a fi efectuate. Apoi profesorul le va explica importanța lucrărilor respective, locul acestora în cadrul procesului de cultivare a plantelor, arătînd și felul cum trebuie executate practic lucrările respective. După această pregătire va începe munca propriu-zisă a elevilor, care vor fi împărțiți în grupe, așa cum au lucrat și în cursul anului.

Am prevăzut ca elevii să efectueze aceeași muncă mai multe zile. Am căutat să organizăm în așa fel practica încît fiecare zi să le dea elevilor posibilitatea să-și însușească noi cunoștințe și deprinderi de muncă. Prin aceasta vom asigura și varietatea lucrărilor practice, vom ține treaz interesul elevilor față de muncă.

În perioada practicii continue vom acorda atenție popularizării rezultatelor obținute în muncă de elevi. În curtea școlii există un panou la care vom afișa graficul rezultatelor, vom menționa brigăzile și grupele fruntașe precum și pe elevii care au obținut succese. Numele celor mai sîrguincioși elevi vor fi trecute în cartea de onoare a detașamentului de pionieri din școală. Vom folosi de asemenea epigrame, caricaturi etc. pentru a-i stimula pe cei rămași în urmă. Toate acestea vor contribui la mobilizarea elevilor. La sfîrșitul lucrărilor practice continue vom analiza munca elevilor. Pe baza rezultatelor obținute vom stabili succesiunea claselor și vom evidenția clasa fruntașă.

În plan s-au prevăzut de asemenea și unele lucrări care vor putea fi efectuate de elevi în cazul cînd din cauza timpului nefavorabil ei nu vor putea munci pe cîmp. În acest caz elevii noștri vor pune la punct unele colecții de material didactic ale școlii, vor executa grafice, schițe, planșe etc. necesare pentru lecțiile de agricultură și științe naturale.

În timpul lucrărilor practice continue vom căuta să cunoaștem mai bine aptitudinile și capacitățile elevilor, pentru a urmări mai tîrziu dezvoltarea lor. Aceste observații ne vor fi de un real folos și în munca de îndrumare profesională a elevilor. Înțelegînd că pregătirea temeinică și desfășurarea în bune condițiuni a practicii continue contribuie în mod esențial la legarea învățămîntului de viață, la pregătirea multilaterală a viitorilor colectiviști, ne străduim să ne îndeplinim cît mai bine sarcinile care ne revin în această privință.

Prof. SAMUIL VASAS
Huedin

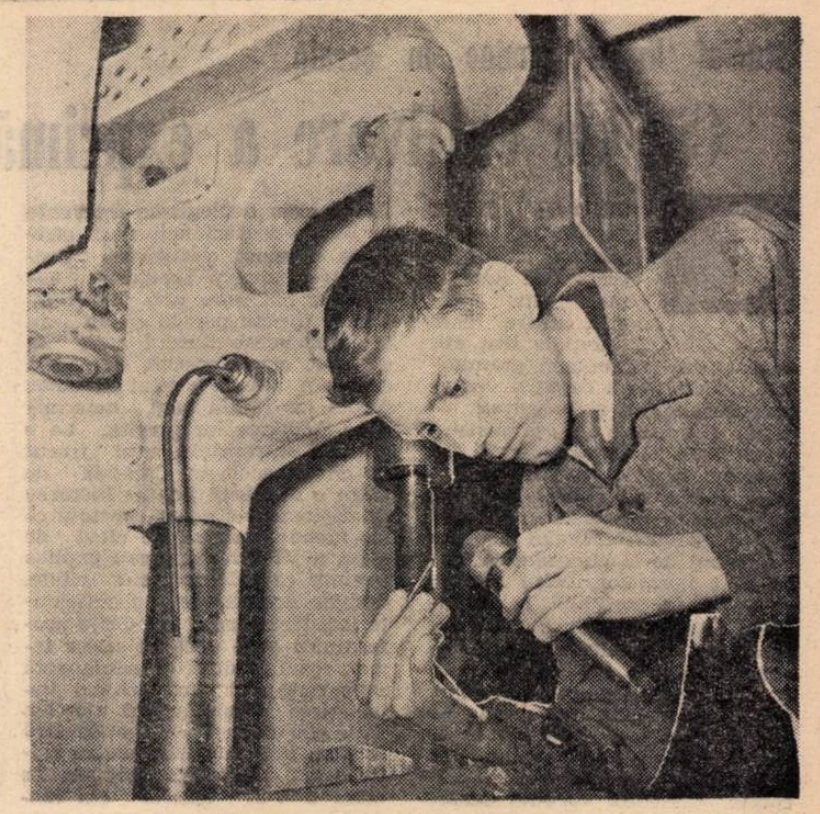

Problemele de tehnică îl pasionează pe acest elev al Școlii medii „Gh. Lazăr" din Capitală, ca și pe mulți dintre colegii lui

Un plan concret de măsuri

Datorită experienței acumulate în anii trecuți, am ajuns la concluzia că activitățile practice continue își ating pe deplin scopul dacă sînt temeinic organizate și dacă se desfășoară pe baza unui plan de măsuri concrete. Iată de ce, înainte de a contura definitiv planul de măsuri pentru perioada practicii, direcția școlii noastre a luat contact cu conducerile întreprinderilor industriale și agricole unde urmează să lucreze elevii, pentru a cunoaște posibilitățile acestora de cuprindere a elevilor și pentru a stabili lucrările pe care le vor efectua ei.

S-au constituit astfel 7 colective sau, cum le spunem noi în școală, „comisii restrînse" de profesori care au mers în întreprinderile industriale și agricole și au cules date despre caracterul acestora, despre istoricul lor, despre fluxul tehnologic, procurarea materiei prime, desfacerea produselor. De asemenea, comisiile au analizat împreună cu personalul de specialitate al întreprinderilor industriale și agricole ce anume lucrări vor putea fi executate de elevi. In stabilirea acestora s-a pornit, pe de o parte, de la condițiile existente în întreprinderi, iar pe de altă parte, de la directivele mari pe care și-a propus să le urmărească școala prin practica continuă — aplicarea cunoștințelor dobîndite în timpul anului, îmbogățirea lor cu elemente noi, legate de tehnică, consolidarea priceperilor și deprinderilor practice, familiarizarea elevilor cu activitatea organizată, cu disciplina în producție, dezvoltarea dragostei lor față de munca productivă etc.

Fiecare comisie a prelucrat datele culese și le-a prezentat conducerii școlii. Pe baza acestor date s-a elaborat un plan concret de măsuri privind repartiția locurilor de practică pe clase și pe grupe de elevi, conținutul muncii în producție și cadrele didactice care vor conduce și vor răspunde de buna desfășurare a practicii.

Planul nostru de măsuri prevede ca elevii clasei a VIII-a să lucreze în sala de lucrări practice a școlii și, pe lîngă aceasta, să facă vizite la întreprinderi pentru a-și consolida unele cunoștințe primite în timpul studierii tehnologiei materialelor și lăcătușeriei și pentru a vedea cum se aplică în practică unele legi și principii studiate la fizică, chimie, matematică. În acest scop ei vor vizita Uzina electrică, fabrica „Ardealul" și secțiile de turnătorie și cărămidărie de la întreprinderea de industrie locală „I. C. Frimu". De asemenea, ei vor vizita Stațiunea de mașini și tractoare și gospodăria agricolă de stat unde își vor efectua orele de instruire în producție în anul școlar viitor.

Elevii claselor a IX-a vor lucra la G.A.S. „Miciurin", unde vor participa la întreținerea culturilor de prășitoare, la combaterea buruienilor, la combaterea bolilor și dăunătorilor, precum și la întreținerea culturilor din loturile semincere (grîu și mazăre). De asemenea, ei vor efectua prin rotație diferite lucrări practice la Stațiunea de mașini și tractoare. Repartizați pe lîngă echipele de muncitori, vor participa la lucrările de reparații curente la batoze și combine, adîncindu-și cunoștințele în legătură cu mașinile de recoltare a cerealelor păioase.

În ceea ce privește pe elevii claselor a X-a, aceștia vor efectua în școală practica de conducere a automobilului și vor lucra în secțiile de produse lemnoase și cărămidărie ale întreprinderii „I. C. Frimu".

În vederea cuprinderii tuturor obiectivelor practica se va desfășura în două etape: prima între 11 și 16 iunie, iar a doua între 18 și 23 iunie. După încheierea primei etape va avea loc o analiză sumară a modului cum s-a desfășurat munca, dîndu-se indicații privind înlăturarea eventualelor lipsuri. După încheierea practicii va avea loc o analiză amănunțită a muncii tuturor elevilor, la care vor fi invitați și muncitorii, brigadierii și inginerii din întreprinderile unde au lucrat ei.

Socotim că, astfel organizată, practica va da rezultate bune, înarmîndu-i pe elevi cu noi cunoștințe și deprinderi pe care să le poată folosi mai tîrziu în producție.

EMERIC BIRTALAN
și PAUL PTEANCU
Școala medie din Carei

Activități practice recreative

Elevii claselor I—IV desfășoară în aceste zile activitățile practice recreative care încheie străduințele de un an ale lor și ale celor ce zi de zi i-au ajutat să descifreze tainele cărții.

Învățătorul Alexandru Cernat de la Școala de 8 ani nr. 128 din Capitală a lucrat în anul acesta cu elevii clasei a III-a. El a conceput și pregătit astfel activitățile practice recreative ale elevilor săi încît să contribuie la consolidarea cunoștințelor primite de ei în cursul anului, la dezvoltarea orizontului lor și în același timp la întărîrea educației lor comuniste. Avînd ca temă centrală cunoașterea Capitalei patriei noastre, activitățile desfășurate cu elevii în aceste zile sînt menite să lege mai strîns de practică, de viață, cunoștințele primite de elevi la științele naturii, la istorie, limba romînă etc., să-i ajute să înțeleagă mai bine semnificația unor noțiuni și fenomene despre care li s-a vorbit la lecții.

Astfel, în prima zi elevii au pornit în drumeție pentru cunoașterea cartierului Floreasca, a blocurilor de locuințe și a instituțiilor social-culturale ridicate aici prin grija partidului.

A doua zi a fost consacrată cunoașterii unora dintre eroii patriei. În acest scop elevii, conduși de învățătorul lor, au vizitat o serie de monumente, Muzeul de Istorie a P.M.R. și Muzeul Militar Central. Exponatele văzute aici i-au ajutat să-și reprezinte și mai concret faptele de eroism ale celor ce au luptat pentru libertate și pentru o viață fericită a poporului, devotamentul lor pentru patrie, devotament care a mers pînă la jertfa propriei vieți.

Deosebit de interesantă și instructivă pentru copii a fost și vizita pe care au făcut-o împreună cu învățătorul lor la uzinele „Grivița Roșie". Aici au văzut nemijlocit cum luptă clasa muncitoare pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de cel de al III-lea Congres al partidului în legătură cu desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră. Totodată, au avut prilejul să evoce eroicele lupte ale ceferiștilor din anul 1933. O puternică impresie a făcut asupra micilor vizitatori iscusința muncitorilor care ridică impunătoarele blocuri din cartierul Grivița.

În planul activităților practice ale clasei tovarășului Cernat s-a mai înscris și o excursie în pădurea Băneasa, unde copiii au vizitat grădina zoologică.

În fiecare din excursiile și vizitele făcute în timpul activităților practice elevii și-au notat în carnete, pentru consolidarea cunoștințelor de geografie privind semnele convenționale, obiectivele întîlnite: stradă, cale ferată, pod, vie, pădure etc.

Și la Școala de 8 ani nr. 135 activitățile practice recreative desfășurate de elevii claselor I—IV au un caracter interesant, atractiv.

Planul acestor activități — ne-a spus tov. B. Croitoru, directoarea școlii — a prevăzut, pe lîngă cunoașterea cartierelor din jurul școlii și a unor obiective industriale și social-culturale din Capitală, și alte acțiuni. Astfel, unii elevi au cules mușețel, flori de tei și alte plante medicinale. Alții au participat la lucrări pentru înfrumusețarea grădinilor, a parcurilor, la îngrijirea monumentelor istorice și naturale. În zilele practicii elevii au adunat diferite materiale pentru îmbogățirea muzeului școlii, a colecțiilor de științe naturale, a cabinetului de geografie.

La întocmirea planului s-a avut în vedere organizarea diferențiată a acțiunilor pe clase, urmărindu-se ca acestea să fie cît mai adecvate particularităților de vîrstă ale elevilor.

Zilele activităților practice recreative au încununat pentru copii bucuria muncii bine împlinite de-a lungul întregului an școlar și vor face ca vacanța să le pară mai plăcută, mai frumoasă.

T. RADU

La practică în stațiunea experimentală hortiviticolă din Ișalnița, regiunea Oltenia

Studiul limbii române în școală

Căi de cultivare a exprimării elevilor

Cultivarea limbii vorbite și scrise parcurge în procesul de învățămînt etape diferite, dintre care esențiale sînt atît cunoașterea structurii gramaticale a limbii și a bogăției vocabularului ei, cît și însușirea acestor cunoștințe în așa măsură încît elevii să le stăpînească temeinic și să-și dea seama în orice ocazie de importanța, de rostul folosirii uneia sau alteia dintre resursele limbii noastre.

Drumul de la cunoașterea teoretică a normelor limbii literare la însușirea profundă, la dobîndirea posibilităților de mînuire corectă și expresivă a ei este destul de lung și de complex. În cursul acestui proces de învățare elevii sînt mereu îndrumați de dascălii lor, de la cel care le dezleagă cheia abecedarului pînă la conferențiarul pe care adolescentul îl ascultă vorbind despre înalte probleme ale științei, ale artei, ale tehnicii. De aceea, cînd un elev sau un student răspunde la un examen, la un concurs, gîndul examinatorului se îndreaptă fie cu admirație, fie cu nemulțumire către acești dascăli; mai mult chiar, atunci cînd într-un cerc oarecare de studii sau de conversație obișnuită se manifestă calitățile sau lipsurile limbii folosite de vorbitor, în fond se fac simțite roadele îndrumării primite în școală. Deși cultivarea exprimării tineretului școlar nu este numai rezultatul predării unei anumite discipline înscrise cu un nume și un număr de ore în planul de învățămînt, ci rodul unei activități multilaterale, totuși rolul de primă vioară revine aici învățătorului, profesorului de limba și literatura română.

Din păcate însă, dacă există multe și valoroase lucrări științifice asupra problemelor de lexicologie, de gramatică, de istoria limbii literare, sînt foarte puține și cu totul insuficiente studii asupra stadiilor de dezvoltare și asupra modalităților de cultivare a limbajului, mai ales la școlarii mijlocii și mari.

Printre lucrările prezentate la examenele de maturitate, la concursurile de admitere se întîlnesc exemplare care se impun nu numai prin logica expunerii și a argumentației, prin caracterul personal al gîndirii, dar și prin exprimarea corectă și nuanțată. Și fiindcă asemenea lucrări sînt destul de numeroase este lesne de înțeles că ele sînt rezultatul unui sistem de muncă, poate nu statuat în principii și reguli, dar prezent în activitatea de fiecare clipă a școlii. La o atentă observare a fiecărei lecții și îndeosebi a celor de limba și literatura română se pot desprinde elemente constitutive ale acestui sistem.

Am asistat zilele trecute la o lecție de recapitulare cu elevii clasei a V-a „B" a Școlii de 8 ani nr. 51 din Capitală. Se revedeau cîteva texte literare axate pe aceeași temă: aspecte din viața muncitorilor în trecut și astăzi.

O primă calitate a discuției purtate cu elevii a fost aceea că nu punea accentul doar pe memorarea conținutului unor texte, ci solicita judecata, înțelegerea adîncă a esenței faptelor lui Bozan și Filip, ale lui Durma și Baciu, ale lui Vasile Horga. De aceea, povestirea textelor n-a avut forma unei reproduceri mecanice, ci s-a înlănțuit în fraze personal construite, care foloseau material lexical oferit de text într-o îmbinare clară și corectă. De exemplu: „Bozan a auzit doar un strigăt, în care se contopeau însă toate strigătele muncitorilor" sau „Sala s-a umplut cu plumb topit, aburii erau înăbușitori și în mijlocul lor zăcea un tovarăș în primejdie de moarte".

Simplitatea și claritatea expunerii n-au exclus nici o clipă cerința ca elevii să folosească un vocabular cu termeni noi, învățați la fiecare dintre textele studiate. Ba mai mult, s-au repetat definițiile unor cuvinte cu care elevii mici sînt mai puțin familiarizați, fie că făceau parte din terminologia tehnică — **bielă, filieră, laminor, macara** etc. — fie că erau neologisme frecvente în limba noastră actuală: **stridենt, compact, vertiginos.** Preocuparea pentru repetarea cuvintelor noi, care prezintă dificultăți tocmai pentru că nu s-au integrat vocabularului activ al elevilor, este deosebit de utilă deoarece adesea sensul și chiar forma lor rămîn vagi, determinînd folosirea lor greșită. La o anchetă întreprinsă anul trecut în cîteva școli în Capitală de către o studentă pentru lucrarea de diplomă s-a putut constata că un număr restrîns de elevi de clasa a VI-a mai puteau explica cuvinte ca cele mai sus citate, desigur datorită unei insuficiente insistări asupra lor. Grija profesorului avea deci un serios temei, rezultat dintr-o îndelungată experiență didactică privind îmbogățirea vocabularului elevilor.

Se știe că lectura particulară este un izvor nesecat pentru cultivarea exprimării elevilor. La clasa a V-a, textele din manual date pentru lectură suplimentară constituie un minimum care trebuie valorificat în cursul anului și care nu trebuie uitat nici la recapitularea finală. Așa s-a procedat la lecția citată mai sus, unde elevii au fost îndrumați să folosească pentru completarea temei de repetare și fragmentul din „La pomul lăudat" de Francisc Munteanu. Atitudinea lui Horga Vasile le-a servit elevilor la sintetizarea trăsăturilor muncitorului în partea finală a discuției. În formularea caracterizării ei au mînuit cu siguranță expresii ca „spirit de echipă", „conștiință muncitorească", acestea fiind perfect integrate în expunere, dovadă a înțelegerii sensului și a necesității lor. Formulările nu apăreau stinghere și nu sunau în gol, ele erau expresia adecvată a unor cunoștințe normale pentru vîrsta elevilor și a unor sentimente firești pentru copiii crescuți în regimul nostru.

Nu numai vocabularul folosit de elevi a constituit o preocupare a profesorului pentru cultivarea exprimării elevilor săi în timpul lecției, ci și construcția sintactică a frazelor. Unui elev care a început o frază amplă și greoaie datorită acumulării de atributive, i s-a cerut să renunțe și să formuleze propoziții și fraze simple, fără prea multe dezvoltări. Este interesant că, neputînd da la clasa a V-a explicații de ordin gramatical (abuzul de propoziții subordonate atributive, de folosire a pronumelui relativ **care**), profesorul a îndreptat atenția elevilor în spre greșeala comisă continuînd fraza și îngroșînd pînă la caricatură abuzul. Gluma și-a făcut imediat efectul și elevul și-a reformulat ideea în sensul indicat de profesor.

Problema mijloacelor gramaticale de stabilire a legăturilor sintactice în propoziție și frază a fost abordată tangențial la recapitularea cunoștințelor gramaticale cu elevii clasei a VII-a „C" de la aceeași școală, unde am observat un interesant mod de discutare a valorilor conjuncțiilor și locuțiunilor conjuncționale.

La analiza sintactică a unei fraze dintr-un basm, elevii aveau de precizat felurile propozițiilor. Dintre acestea două erau circumstanțiale temporale: **„după ce le vedea înflorind, crescînd și pîrguindu-se"** și **„tocmai cînd acestea dăduseră în copt"**. În analiză, elevul ascultat a făcut o greșeală de interpretare afirmînd că a doua subordonată temporală exprimă exact același raport ca și prima, o acțiune care se efectuează în timp după acțiunea din regentă. Fiind pus să cerceteze mai atent atît sensul cît și mijloacele conjunctive a ajuns la concluzia că **după ce** și **tocmai cînd** nu exprimă același raport, ci că între ele există o deosebire de moment. Elevul și întreaga clasă, fiind sesizați de această diferență, au fost puși să construiască fraze cu propoziții temporale exprimînd momente variate față de acțiunea din regentă. Li s-a cerut totodată să fie atenți la deosebitele conjuncții sau locuțiuni conjuncționale folosite. Exemplele date au fost foarte variate: **În timp ce citeam** a sosit colegul meu. **Îndată ce a sunat,** tovarășul profesor a intrat în clasă. **Imediat ce se termină cursurile** începe pregătirea pentru examen. **Cum am auzit eu asta** m-am și suit în pod... **După ce a pierdut urma hoților,** Prîslea a cules cîteva mere de aur și le-a adus tatălui său etc. Interesant este faptul că după ce elevii au sesizat existența unor nuanțe diferite între **după ce, îndată ce, imediat ce,** le-au explicat ei înșiși ca fiind datorite adverbelor **imediat, îndată,** care intră în componența locuțiunilor conjuncționale respective. Această discuție privitoare la nuanțele de sens pe care le implică folosirea unuia sau altuia din mijloacele conjunctive le-a dezvăluit elevilor bogatele posibilități oferite de limba noastră atît scriitorilor cît și vorbitorului de rînd.

În această privință este foarte semnificativ un pasaj din „Caragiale în vremea lui", piesa lui Camil Petrescu, în care Caragiale, indignat de pretențiile de scriitor ale prințului Geanabey, face observația subtilă: **„din pricină nu e corect zis aici, deoarece acest „din pricină" e peiorativ. I-am dat o palmă din pricină că a fost obraznic, i-am dat nota 8 pentru că a știut lecția..."**

Dacă elevii sînt făcuți atenți asupra unor astfel de posibilități de exprimare foarte precisă datorită varietății mijloacelor lingvistice, vor deveni mai exigenți chiar în exprimarea proprie.

Studiul sintaxei propoziției și a frazei este deci momentul cel mai indicat pentru ca elevii să-și însușească — nu sub forma unei simple enumerări de forme, ci practic, pe textul analizat și în propria lor exprimare — valorile și sensurile prepozițiilor și ale conjuncțiilor. Adeseori în școală analiza completă a unor fraze foarte complicate constituie stadiul final al învățării gramaticii. Analiza gramaticală însă este numai o treaptă — fără îndoială utilă și valoroasă — dar de aici încolo elevii mai au de străbătut drumul spre formarea posibilităților de a folosi cunoștințele dobîndite în propria lor exprimare. Analiza pe texte literare trebuie să le dezvăluie arta cu care marii maeștri ai cuvîntului au folosit resursele limbii noastre pentru a da „vestmîntul" cel mai potrivit gîndurilor și sentimentelor lor și, în același timp, să-i determine să valorifice cunoștințele dobîndite în propria lor exprimare, corectînd-o și nuanțînd-o.

Credem că în această ultimă direcție școala noastră mai are încă mult de făcut. Pornind de la concepția că noțiunile teoretice de limbă sînt absolut necesare pentru fundamentarea unei vorbiri și scrieri corecte, afirmăm că numai cunoașterea lor nu rezolvă problema, ci este necesar ca elevii să fie puși mereu în situația de a aplica fiecare nouă cunoștință dobîndită, de a aprecia importanța aspectului îngrijit și corect al exprimării lor.

Lector univ. CLARA CHIOSA

Alcătuind schema frazelor pe care le analizează, elevii clasei a VII-a de la Școala medie din Buzău își consolidează cunoștințele de limbă română.

Două lecții

Am asistat la clasa a VII-a „A" de la Școala de 8 ani nr. 5 din Brașov, la o lecție recapitulativă de geografie, ținută de profesoara Elisabeta Minea, cu tema „Marile unități de relief din patria noastră". Această temă, care înmănunchiază cunoștințele unui capitol vast și important din geografia patriei, a antrenat la discuții un mare număr de elevi ai clasei.

Ei au arătat la început care sînt marile unități de relief din țara noastră. Apoi, dînd o caracterizare generală a reliefului, au subliniat că el este variat, proporționat și simetric și au prezentat argumente care să le susțină afirmațiile. S-a discutat în continuare despre felul în care au luat naștere diferitele forme de relief din țara noastră în decursul milioanelor de ani, despre fenomenele de încreștere a scoarței, de eroziune și de depunere în urma cărora s-au format munții, dealurile, podișurile, cîmpiile.

Elevii s-au oprit apoi la munți, scoțînd în evidență caracteristicile munților tineri și ale munților bătrîni din țara noastră, delimitînd cele trei lanțuri ale Carpaților — orientali, meridionali și occidentali. Ei au descris fiecare lanț în parte, numind masivii pe care-i cuprind, apele și trecătorile ce-i străbat, bogățiile solului și subsolului etc.

Descriind reliefuI țării noastre în ordinea înălțimii, urmînd forma lui de amfiteatru, elevii au trecut de la munți la caracterizarea dealurilor și podișurilor. După ce au delimitat dealurile pe hartă, ei au descris caracteristicile principale ale acestora în cadrul celor trei grupe studiate: dealuri pericarpatice, dealuri subcarpatice și dealuri de podiș. Și aici s-au referit la bogățiile solului și subsolului, vorbind îndeosebi despre zăcămintele de petrol și sare și despre însemnătatea lor pentru economia noastră națională.

În același fel au fost tratate cîmpiile, delta și luncile — formele cele mai tinere ale reliefului țării.

Scoțînd în evidență bogățiile fiecărei unități de relief, elevii au tras concluzia că Republica noastră Populară este o țară cu mari resurse naturale, ceea ce a determinat dezvoltarea unei industrii naționale cu multiple ramuri industriale.

Participarea activă a clasei la lecție, răspunsurile prompte și precise, felul în care elevii au reușit să sintetizeze cunoștințele pe baza planului de recapitulare au dovedit nivelul lor ridicat de pregătire, cît și preocuparea profesoarei de a consolida și sistematiza cunoștințele predate.

Dacă acestor strădanii li s-ar fi adăugat o muncă mai intensă cu harta s-ar fi înlăturat și unele deficiențe ale lecției, manifestate prin lipsa de siguranță a elevilor atunci cînd li se cerea să arate pe hartă unitățile de relief. În viitor tov. Minea va trebui să se preocupe mai mult de a forma elevilor ei priceperea de a lucra cu harta.

Lecția recapitulativă de geografie la care am asistat în clasa a VII-a „F" de la Școala de 8 ani nr. 6 din Brașov avea tema „Apele R.P.R.". Tovarășa profesoară Irina Danko a început această lecție chemînd la hartă un elev. A discutat cu el, apoi a chemat un altul, un al treilea, un al patrulea — limitîndu-se de fiecare dată la a discuta în doi. În timpul acesta clasa întreagă rămînea pasivă, nefiind în nici un fel antrenată la lecție. Cei solicitați să răspundă au dat dovadă de cunoștințe mai mult sau mai puțin exacte, dar profesoara n-a făcut tot ce trebuia pentru a verifica dacă ei și-au însușit în realitate principalele chestiuni studiate în timpul anului. Indeosebi trebuie arătat că a fost cu totul omisă din planul de recapitulare importanța economică a apelor din țara noastră.

Lecția recapitulativă a avut și alte deficiențe. Bunăoară, cînd s-a vorbit despre Ialomița, profesoara a întrebat care este afluentul cel mai important al acestui rîu, dar, cu toate că nu a primit nici un răspuns (nici nu a insistat să altfel să-l primească) a trecut la descrierea Prahovei. În felul acesta pentru elevi nu a mai fost clar că Prahova este afluentul Ialomiței. Incomplet a fost tratat grupul apelor din estul țării.

Mai mult decît elevii clasei a VII-a „A" de la Școala de 8 ani nr. 5 elevii acestei clase au arătat nesiguranță în folosirea hărții. Deoarece în timpul anului n-au folosit în suficientă măsură harta, elevii și-au însușit cunoștințele în bună parte mecanic.

Concluziile trase din lecțiile recapitulative trebuie să-i ajute profesoarei să-și îmbunătățească substanțial munca în anul școlar viitor. Indeosebi ea va trebui să acorde atenție legării strînse predării geografiei de problemele dezvoltării economice a țării noastre și să înlăture caracterul mecanic al însușirii cunoștințelor prin folosirea mai intensă a hărții.

C. DEMETRESCU

În cercul pedagogic al profesorilor de matematică

Profesorii de matematică din raionul Sighișoara au discutat nu de mult, într-o ședință a cercului pedagogic metodele de pregătire a elevilor din clasele a VII-a în vederea examenului de absolvire.

Discuțiile purtate au arătat necesitatea de a se pune un accent mai serios și pe recapitularea sistematică a materiei predate în clasele anterioare, dîndu-se atenție în special interpretării corecte a problemelor și efectuării rapide a calculelor. De pildă, profesorul de matematică de la Școala de 8 ani din Albești a arătat că înainte de a intra în studiul fracțiilor algebrice a recapitulat sistematic operațiile cu fracții ordinare, ceea ce a ușurat înțelegerea temei respective și a dat elevilor posibilitatea să lucreze corect.

Profesorii Școlii medii nr. 2 au vorbit despre felul cum au organizat consultațiile privind punerea în ecuație a problemelor. Ei au arătat în același timp că, pentru a veni în ajutorul elevilor care au ambii părinți în producție, au organizat pregătirea acestora în școală.

Discuțiile și propunerile făcute în cadrul cercului, popularizarea experienței pozitive a unor profesori care au obținut rezultate bune în pregătirea elevilor și care an de an au un număr mic de corijenți au dus la mai buna desfășurare a lecțiilor recapitulative.

Prof. GHEORGHE POPOVICI
Sighișoara

La muzeul de arheologie

În preajma încheierii anului şcolar, elevii clasei a V-a de la Şcoala de 8 ani nr. 24 din Capitală au participat la o lecţie deosebit de interesantă : o lecţie de istorie antică desfăşurată la Muzeul de arheologie. Caracterul deosebit al lecţiei a fost marcat şi de faptul că la ea au asistat şi studenţii din grupa nr. 421 din anul II al Facultăţii de istorie şi geografie de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti, unul dintre ei — Constantin Bărbuţă — fiindu-le de astă dată „profesor".

După ce au fost împărţiţi în grupe de cîte 8, după ce li s-au dat indicaţiile necesare (fiecare grupă urmînd să treacă pe rînd prin faţa vitrinelor cu materiale), şcolarii au fost conduşi în interiorul muzeului.

Cercetarea exponatelor le-a dat elevilor prilejul de a-şi reprezenta concret momente principale ale evoluţiei societăţii omeneşti pe teritoriul patriei noastre în orînduirea comunei primitive şi în orînduirea sclavagistă. Li s-au arătat unelte din epoca pietrei cioplite şi şlefuite — topoare, vîrfuri de lănci, harpune — ca şi unelte din metal — securi, brăzdare de fier pentru pluguri, seceri. Studentul propunător le-a cerut să compare uneltele de piatră cu cele de metal. Apoi, după intuirea unui tablou în care sînt înfăţişate diferite îndeletniciri ale oamenilor din acele vremuri, printre care şi operaţia de turnare a metalelor, le-a arătat tiparul din piatră al unui toporaş şi le-a explicat cum era folosit la turnarea acestei unelte.

Într-o altă încăpere a muzeului li s-au prezentat elevilor exponate care vorbesc despre legăturile poporului dac cu cetăţile greceşti de pe malul Mării Negre. Amforele suple, statuetele de ceramică şi bronz, armele şi podoabele, copia coifului scitic din aur descoperit la Poiana — toate au stîrnit admiraţia copiilor.

Primul moment al lecţiei s-a încheiat aici. Studentul Constantin Bărbuţă a tras concluzia : „Tot ce aţi văzut, copii, constituie o puternică mărturie că poporul nostru are o străveche civilizaţie".

În continuare lecţia s-a referit la cucerirea Daciei de către romani, insistîndu-se asupra cauzelor cuceririi, asupra celor două războaie de cucerire, ca şi asupra urmărilor cuceririi Daciei de către romani.

Cauzele cuceririi Daciei au fost sugestiv ilustrate prin mijlocirea exponatelor aflate în muzeu. Într-adevăr, în vitrinele acestuia se află, în vase de lut, boabe de cereale înnegrite de vreme. Este grîul lanurilor despre care izvoarele pomensc că au fost culcate la pămînt de călăreţii lui Alexandru Macedon în expediţia lui din nordul Dunării. Obiecte din metal preţios, tezaure ca cel găsit la Herăstrău au dovedit copiilor de ce faima bogăţiilor Daciei ajunsese pînă la Roma.

Armele folosite de daci — paloşele curbate, săbiile drepte, lăncile, arcurile — stindardul în chip de balaur ca şi fortificaţiile dacice pe care Dio Cassius le numeşte „munţi întăriţi cu ziduri" le-au demonstrat copiilor că dacii au avut şi o puternică organizare militară.

Cu multă căldură s-a vorbit în timpul lecţiei despre vitejia dacilor în luptă, despre îndîrjirea cu care şi-au apărat ei pînă în ultima clipă libertatea. Cu interes au ascultat copiii şi relatarea privind felul cum a fost sărbătorită la Roma, timp de 123 de zile, cucerirea Daciei, ca şi descrierea columnei înălţate în amintirea acestei victorii, columnă pe care sînt înfăţişate scene din lupta îndîrjită a dacilor.

În concluzia finală s-a analizat caracterul just al războaielor de apărare duse de daci şi caracterul nejust al războaielor de cotropire purtate de romani, s-a scos în evidenţă tradiţia de luptă pentru libertate a poporului nostru.

Bogăţia materialului intuitiv, varietatea metodelor folosite în cadrul lecţiei ţinute la muzeu au avut drept rezultat o temeinică consolidare a cunoştinţelor. Prompte şi complete, răspunsurile şcolarilor au dovedit din plin aceasta.

Analiza lecţiei practice ţinută la muzeu de studentul Constantin Bărbuţă a stabilit că lecţia şi-a atins scopul instructiv-educativ şi merită, deci, nota maximă.

Aceasta nu este însă singura lecţie practică ţinută de studenţii Facultăţii de istorie care a primit nota maximă. Ca urmare a strînsei colaborări dintre catedra de istorie şi catedra de pedagogie a institutului, viitorii profesori au avut posibilitatea de a ţine în timpul practicii pedagogice lecţii de tipuri diferite, de a dobîndi multe cunoştinţe şi deprinderi care le vor fi deosebit de utile în munca cu copiii. Nota obţinută de studentul Constantin Bărbuţă, ca şi notele multora din colegii lui, sînt o dovadă că viitorii profesori sînt temeinic pregătiţi, că ei au aptitudini şi dragoste pentru meseria aleasă.

T. CIOCÎRLIE, lector la catedra de istorie şi E. BĂTRÎNU, asistent la catedra de pedagogie a Institutului pedagogic de 3 ani din Bucureşti

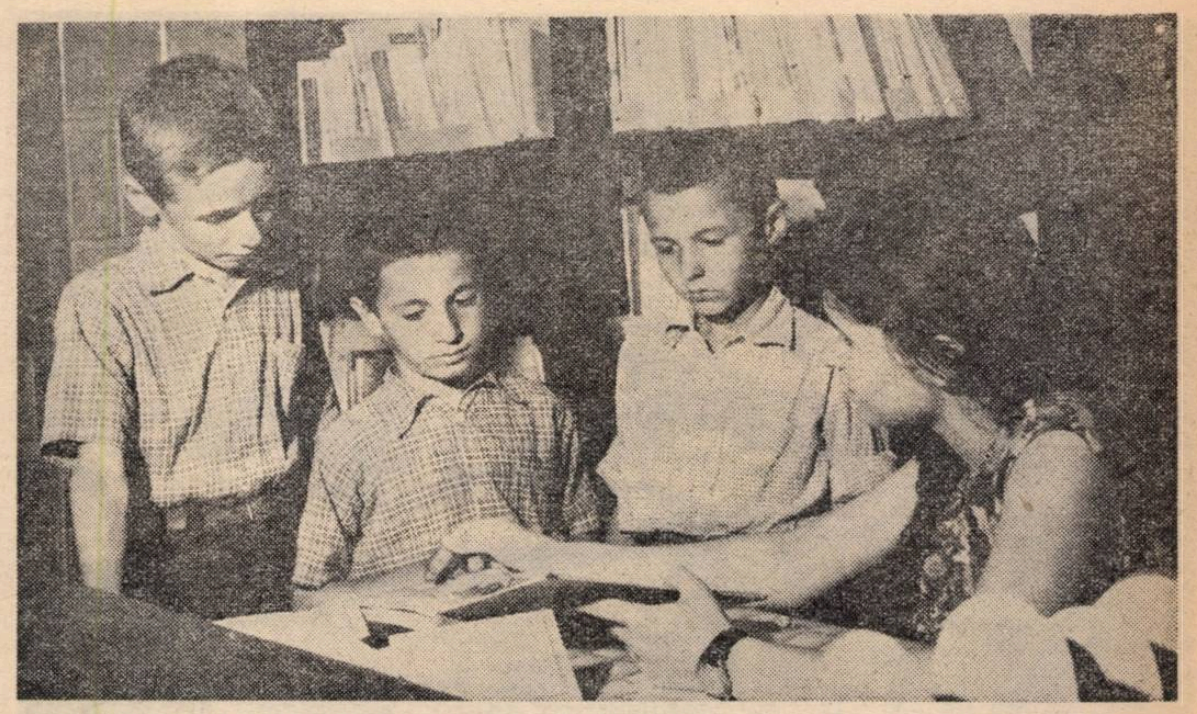

La biblioteca raională „Flacăra Roşie" din Brăila, micii cititori găsesc cărţile lor preferate.

Răspunsuri corecte şi convingătoare

În primele zile ale recapitulării finale, elevii clasei a VIII-a „C" de la Şcoala medie „Papiu Ilarian" din Tg. Mureş au discutat cu profesoara lor, tov. Margareta Horga, tema „Substanţe chimice". Tema aceasta s-a dovedit a fi bine aleasă, deoarece sintetizează cunoştinţe care au fost studiate de elevi în lecţii răspîndite de-a lungul întregului an şcolar, închegîndu-le într-o strînsă unitate. Astfel, ei au avut prilejul să recapituleze în cadrul acestei teme cunoştinţe privind substanţele simple şi compuse, oxizii şi bazele, acizii şi reacţiile chimice, precum şi cele învăţate despre fabricarea acizilor prin diferite metode şi importanţa lor economică.

Recapitularea a început cu o întroducere teoretică. Profesoara le-a cerut elevilor să dea definiţia leninistă a materiei, iar apoi definiţia substanţei.

Răspunsurile elevilor — care au definit materia ca realitate obiectivă care există în afara conştiinţei oamenilor şi independent de ea, au dovedit că în timpul anului şcolar profesoara a pus accentul pe dezvoltarea concepţiei marxist-leniniste a elevilor despre lume. Din cele spuse de elevi cu privire la reacţiile chimice s-a văzut şi faptul că ei cunosc cauzalitatea fenomenelor, legile care stau la baza transformărilor chimice.

Felul cum s-a desfăşurat lecţia recapitulativă a demonstrat că tovarăşa profesoară a ţinut seama şi de sarcina permanentă ce stă astăzi în faţa şcolii — realizarea unei legături strînse între teorie şi practică. Faptul acesta a reieşit în bună măsură din experienţele executate în cadrul lecţiei. De exemplu, s-a efectuat reacţia chimică a oxidului de cupru cu acidul clorhidric, în urma căreia s-a obţinut clorura cuprică şi apă. După efectuarea experienţelor elevii au notat pe tablă şi în caiete formulele chimice respective. Cu prilejul efectuării experienţelor elevii au vorbit şi despre proprietăţile fizice şi chimice ale acizilor şi sărurilor care se formează prin diferite reacţii, ca şi despre întrebuinţările acizilor. De exemplu au arătat întrebuinţarea acidului clorhidric în laborator ca reactiv la prepararea hidrogenului, a clorului, a hidrogenului sulfurat şi la obţinerea diferitelor cloruri. Pe larg s-au oprit elevii asupra întrebuinţării acidului clorhidric în industrie, arătînd rolul lui foarte însemnat la curăţirea metalelor, a suprafeţelor ce urmează să fie sudate.

În continuare, vorbind despre obţinerea acidului sulfuric şi sulfuros, elevii au arătat care sînt reacţiile la care este necesară folosirea anumitor catalizatori pentru desfăşurarea reacţiei, care sînt reacţiile ce au loc la temperaturi obişnuite şi care sînt acelea ce se desfăşoară la temperaturi mai ridicate. Acolo unde era cazul, de exemplu la $SO_2 + H_2O \rightleftarrows H_2SO_3$, au arătat că reacţia este reversibilă.

Explicînd anumite reacţii şi vorbind despre rezultatul lor, elevii au arătat întreprinderile chimice din ţara noastră unde se prepară substanţele chimice relevînd marea dezvoltare a industriei noastre chimice în anii puterii populare. Ei au citat, în legătură cu aceasta, şi unele prevederi ale Congresului al III-lea al P.M.R. şi au arătat importanţa industriei chimice pentru dezvoltarea altor ramuri ale economiei noastre naţionale.

Lecţia de recapitulare a contribuit astfel la consolidarea cunoştinţelor elevilor, le-a creat posibilitatea să înţeleagă corelaţia şi interdependenţa fenomenelor studiate, i-a ajutat să vadă mai bine cum sînt folosite aceste fenomene în practică.

Prof. ELENA TULIPANT

Instantanee din şcolile reşiţene

În şcolile reşiţene, la fel ca în toate şcolile patriei, zilele începutului de vară au un climat al lor, sărbătoresc şi vesel. Numărul zilelor de şcoală scade mereu. Ba, pentru cei care în anul acesta au învăţat prima oară să socotească, la fel ca şi pentru colegii lor din clasele a II-a, a III-a şi a IV-a, pe numărătoare n-a mai rămas, la sfîrşitul zilei de sîmbătă, 2 iunie, nici o bilă. Pentru ei anul şcolar s-a încheiat. Acum participă, sub conducerea învăţătorilor, la activităţile practice recreative.

Pentru elevii claselor a V-a, a VI-a, a VIII-a, a IX-a şi a X-a, zilele acestei săptămîni înseamnă ultima trecere în revistă a celor învăţate în timpul anului. Sînt zilele recapitulării, în care tot ce au acumulat de-a lungul a luni şi luni de zile se rînduieşte în sisteme armonioase de cunoştinţe trainice. La capătul acestor zile ei se vor întîlni, în cadrul practicii de producţie, cu muncitorii, vor învăţa de la ei nenumărate lucruri noi.

O parte din elevii claselor a IX-a şi a X-a de la Şcoala medie din Reşiţa îşi vor petrece zilele de practică în producţie la marele combinat siderurgic al oraşului lor. Tovarăşul Petre Göbl, directorul adjunct al şcolii, a venit la combinat şi în această dimineaţă, la prima oră de lucru. Stă de vorbă cu şefii de secţii, cu maiştrii, cu muncitorii, se informează de diversele probleme ale secţiilor. Se pare, după felul în care i se întinde mîna peste tot, că-i un vizitator cunoscut, obişnuit al combinatului. Nici nu-i de mirare : de cîţiva ani răspunde de practica în producţie a elevilor. Acum a venit să mai vadă o dată locurile de muncă unde vor lucra elevii, să pună la punct, împreună cu şefii de secţii, ultimele amănunte ale programului de practică.

L-am întîlnit pe directorul adjunct stînd de vorbă cu maistrul lăcătuş Petre Doloreanu, la secţia 662 sculărie. În secţia aceasta vor veni la practică, peste cîteva zile, elevii clasei a IX-a, care au lucrat aici şi în timpul anului, cîte o zi pe săptămînă. Îi cunoaşte întreaga secţie şi fiecare muncitor îţi poate povesti multe lucruri frumoase despre ei. Am aflat astfel că Iosif Klein a ajuns să lucreze cu multă dibăcie la strung, că Gheorghe Ungureanu va putea deveni un bun frezor, că Francisc Baboş a îndrăgit mult lăcătuşăria, pentru care dovedeşte aptitudini. Acum, muncitorii se pregătesc cu drag să-i primească pe elevi timp de două săptămîni în mijlocul lor, să-i ducă mai departe pe drumul cunoaşterii meseriei.

La rîndul lor, elevii aşteaptă cu nerăbdare zilele de practică, făgăduindu-şi să lucreze cît mai bine, să dovedească tuturor că nu în zadar îi laudă muncitorii.

Încordarea caracteristică zilelor de sfîrşit de an se vădeşte însă cel mai deplin în clasa a XI-a ai cărei elevi îşi spun acum, cu mîndrie, absolvenţi. Într-adevăr ei au încheiat cursurile şi iau acum parte la lecţiile recapitulative în vederea examenului de maturitate.

În ultima zi a lunii lui mai, în clasa lor parcă ninsese cu trandafiri. În acea zi trandafirii au fost simbolul tinereţii, al visurilor înaripate, al bucuriei, al dragostei şi al încrederii în viaţă.

În ultima zi a lunii lui mai, cei aproape 100 de absolvenţi şi-au luat rămas bun de la şcoală aşa cum vrea tradiţia statornicită aici. A fost o sărbătoare emoţionantă, o zi a florilor, a bucuriilor, a nostalgiilor şi amintirilor, o zi în care uşorul, abia simţitul regret după anii petrecuţi laolaltă a fost biruit de nerăbdarea de a porni în viaţă, de a păşi pe minunatul ei drum. Braţ la braţ, fetele şi băieţii au poposit în fiecare clasă pentru a-şi lua rămas bun de la colegii lor mai mici, pentru a le preda ştafeta. Au cîntat cîntece compuse de ei, care vorbeau despre bucuriile anilor de învăţătură, despre hotărîrea de a face cinste şcolii oriunde vor fi, despre visurile lor de viitor.

Priveam chipurile acelea copilăroase încă, dar pe care se citea multă hotărîre, voinţă, optimism, dragoste de muncă. Cei mai mulţi au încheiat ultimul an de şcoală medie cu rezultate bune şi foarte bune. Doina Săndulescu, Mariana Bretner, Valter Tulbureanu, Ion Orza, au numai medii de 9 şi 10. Sînt hotărîţi să treacă examenul de maturitate cu aceleaşi rezultate. Au luat hotărîrea aceasta de mult, încă la începutul anului şcolar. Au purtat în legătură cu aceasta discuţii aprinse în orele de dirigenţie, în adunările generale U.T.M. Şi de mult au început să se pregătească pentru a transforma hotărîrea lor în faptă.

Sărbătoarea de rămas bun n-a însemnat pentru ei despărţirea de şcoală. Continuă şi acum să deschidă în fiecare zi poarta ei. Asistă la lecţiile de recapitulare, vin la consultaţiile şi meditaţiile organizate pentru ei de profesori, efectuează lucrări de laborator la fizică şi chimie. Căci, la fel de grijului ca şi pînă acum, profesorii au luat numeroase măsuri prin care să-i ajute în vederea pregătirii examenului de maturitate.

Acum fiii şi fiicele oţelarilor Reşiţei sînt în pragul vieţii. Fiecare îşi vede urcuşul însorit. Mulţi vor să îmbrăţişeze meseria părinţilor lor, să le ducă mai departe realizările. Alţii vor lucra pe întinsele ogoare ale gospodăriilor agricole colective sau vor creşte şi educa, la rîndul lor, alte noi tinere vlăstare. Toţi însă vor păstra undeva, într-un colţ al inimii, imaginea luminoasă a şcolii, a minunaţilor ani de învăţătură.

MONICA VERDEŞ

În atenţia profesorilor de economie politică şi socialism ştiinţific

Pentru a da răspuns la unele întrebări puse de profesorii de economie politică şi socialism ştiinţific privind examenul de maturitate se fac următoarele precizări în lumina instrucţiunilor Ministerului Învăţămîntului, publicate în gazeta noastră din 27 aprilie a.c. :

Din materia clasei a X-a elevii vor fi examinaţi din secţiunile privind modul de producţie capitalist şi modul de producţie socialist.

Din materia clasei a XI-a elevii vor fi examinaţi din tot ceea ce s-a studiat la socialism ştiinţific şi materialism istoric. La materialismul dialectic elevii vor fi examinaţi asupra problemelor privind trăsăturile fundamentale ale materialismului filozofic marxist şi legile fundamentale ale dialecticii marxiste.

Un grup de elevi ai Şcolii medii serale „I. L. Caragiale" din Capitală pregătindu-şi lucrările practice în laboratorul de chimie al şcoli.

O nouă fixare

Fiind vorba de lecţii de recapitulare în şcoala serală i-am cerut mai întîi tovarăşului Constantin Fierăscu, profesor de literatură la Şcoala medie nr. 12 din Bucureşti, să ne facă o precizare legată de particularităţile specifice lecţiilor recapitulative ţinute în faţa muncitorilor-elevi.

— În linii mari — ne-a răspuns tov. Fierăscu — lecţiile de recapitulare din şcoala serală sînt asemănătoare cu cele de la cursurile de zi. Deosebirile sînt sesizabile mai ales sub aspectul că la seral recapitularea reprezintă o nouă formă a fixării, latură a procesului de predare care în şcoala serală capătă o pondere şi o însemnătate mult mai mare decît la cursurile de zi. Se ştie că îndeobşte profesorii şcolilor serale dau extindere, în timpul orelor, momentului fixării pentru a asigura prin aceasta însuşirea încă din clasă a principalelor cunoştinţe predate. La fel am procedat şi eu în timpul anului. In general am fragmentat lecţiile în unităţi logice şi după predarea fiecăreia am cerut elevilor să repete pe scurt ideile de bază. La sfîrşitul orei îmi rezervam iarăşi cîteva minute pentru a repeta ideile cuprinse în întreaga lecţie. Acum, recapitularea finală mi-a dat posibilitatea să adîncesc acest proces de fixare printr-o nouă repetare a ceea ce este esenţial în materia predată de-a lungul anului. Ţin seama şi de data aceasta că activitatea în clasă reprezintă partea principală a muncii şcolare a elevilor mei.

— Care sînt cerinţele pe care vi le-a impus respectarea acestei particularităţi?

— În primul rînd, o foarte atentă alegere a temelor recapitulative.

— Cum aţi fixat temele pentru recapitulare?

— Mi-am propus ca ele să fie cît mai cuprinzătoare, astfel încît să pot parcurge principalele probleme studiate cu elevii. Avînd în vedere că ei se vor prezenta în faţa examenului de maturitate, am formulat teme similare celor pe care presupun că vor trebui să le dezvolte la examen. Una din ele, de exemplu, a fost „Transformarea socialistă a agriculturii oglindită în literatura contemporană". Timp de cîteva ore am discutat cu elevii cum s-a reflectat acest proces în poezia unor poeţi ca Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Maria Banuş sau Dan Deşliu, în proza lui Mihail Sadoveanu, Marin Preda, V. Em. Galan, Titus Popovici, Asztalos Istvan. In cadrul altei teme, „Literatura contemporană despre problemele industrializării socialiste a ţării", am cuprins creaţii ale scriitorilor Nagy Istvan, Mihail Davidoglu etc. Mergînd pe aceeaşi linie am încercat să încadrez în subiecte cum ar fi „Oglindirea în literatură a luptei duse în trecut pentru dreptate şi libertate socială", sau „Lupta pentru pace oglindită în literatura contemporană" întreaga diversitate tematică a operelor studiate.

— Ce idei de bază aţi urmărit în desfăşurarea acestor lecţii?

— Ideile au fost determinate de specificul fiecărei teme. Analizînd operele literare care tratează tema transformării socialiste a agriculturii, bunăoară, am insistat asupra diversităţii problemelor pe care scriitorii au reuşit să le surprindă în acest proces. Am discutat despre felul cum este oglindită în „Mitrea Cocor" şi „Setea" lupta dusă de ţărănimea muncitoare, sub conducerea partidului, pentru înfăptuirea reformei agrare, despre felul cum înfăţişează Marin Preda şi Asztalos Istvan lupta pentru transformarea socialistă a satului, despre felul cum este redată în opera lui V. Em. Galan munca pentru consolidarea gospodăriilor agricole de stat. Pe de altă parte, am insistat asupra bogăţiei tipologice ce caracterizează literatura noastră nouă şi mai ales asupra trăsăturilor proprii personajelor pozitive pe care le întîlnim în aceste opere. Ne-am oprit îndeosebi la caracterizarea unor personaje ca Ilie Barbu din „Desfăşurarea", Anton Filip din „Bărăgan" sau Ardeleanu din „Setea".

— Astfel de idei au alcătuit planul tuturor lecţiilor recapitulative?

— În măsura în care operele studiate mi-au permis s-o fac fără a le analiza fragmentat, numai pentru a ilustra anumite idei. La tema „Lupta pentru pace oglindită în literatura contemporană", de exemplu, am tratat întîi creaţia poetei Maria Banuş, referindu-mă la „Ţie îţi vorbesc America" şi „La masa verde". Apoi am vorbit despre poemul „Surîsul Hiroşimei" şi poezia „Lidice" de Eugen Jebeleanu. Elevii trebuie să rămînă cu imagini clare despre fiecare operă şi scriitor în parte. De aceea cred că acolo unde materialul nu mi-a permis ar fi fost greşit să creez un plan artificial pentru realizarea căruia să folosesc numai anumite părţi din fiecare operă în parte.

— Cum îi ajutaţi încă din această perioadă pe elevi pentru pregătirea examenului de maturitate?

— Imediat după ce au apărut instrucţiunile Ministerului în legătură cu acest examen am luat măsuri pentru a organiza astfel predarea materiei încît să-mi rămînă un număr suficient de ore pentru recapitularea şi sistematizarea cunoştinţelor elevilor pînă la 15 iunie, cînd clasele a XI-a de la şcolile serale vor încheia anul şcolar. În cadrul acestor ore pun în primul rînd accentul, după cum s-a văzut şi din ceea ce am spus pînă acum, tocmai pe acele cunoştinţe cărora la examen li se va acorda o atenţie deosebită — literatura romînă după 23 August 1944 ca imagine artistică a transformărilor revoluţionare obţinute de poporul muncitor călăuzit de partid, pe elementele din care rezultă caracterul realist şi progresist al acestei literaturi, partinitatea comunistă a literaturii actuale, superioritatea metodei realismului socialist.

Pe de altă parte ţin seama de faptul că la examen elevii vor trebui să expună singuri un anumit subiect în toată amploarea lui, fără a fi conduşi de întrebări ajutătoare. De aceea şi la orele recapitulative le cer să realizeze acelaşi lucru. Caut să folosesc într-o cît mai mică măsură conversaţia după formula întrebare-răspuns şi să dau extindere expunerilor independente ale elevilor pe anumite probleme.

— Ce alte aspecte ne puteţi releva în legătură cu metodica lecţiilor de recapitulare?

— Folosirea tablourilor sinoptice. M-am referit la faptul că socotesc recapitularea ca o adîncire a fixării, iar fixarea nu poate fi concepută fără utilizarea tablourilor sinoptice, a schemelor. Mai ales în şcoala serală ele sînt indispensabile pentru că îi ajută pe elevi să memoreze într-un timp scurt problemele principale ale unei teme.

Preocuparea pentru fixarea judicioasă a temelor recapitulative, pentru organizarea lecţiilor de recapitulare astfel încît ele să ajute pregătirii elevilor în vederea examenului de maturitate pe care o manifestă profesorul Fierăscu îşi va concretiza desigur rezultatele în răspunsurile bune pe care ei le vor da la acest examen.

V. OCTAVIAN

Predarea matematicii şi problemele automatizării producţiei

Profesorii de matematică din şcolile serale ale oraşului Braşov se preocupă îndeaproape de familiarizarea muncitorilor-elevi cu problemele teoretice legate de automatizarea producţiei. Ei pornesc în această privinţă de la indicaţiile cuprinse în Raportul prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului, în care se arată că în anii şesenalului va începe folosirea maşinilor electronice de calcul şi a altor sisteme de programare electronică pentru automatizarea complexă a unor procese de producţie la rafinării, instalaţii ale industriei chimice, precum şi automatizarea unor lucrări de calcule economice şi de statistică.

Ţinînd seama de faptul că o serie de muncitori cu înaltă calificare — montatori mecanici, electricieni etc. — lucrează direct la montarea dispozitivelor automate, iar alţii, mereu mai numeroşi, conduc instalaţii dotate cu asemenea dispozitive, profesorii au socotit că este bine să le dea, în cadrul unor lecţii de sinteză, o serie de cunoştinţe care, deşi depăşesc într-o anumită măsură programa, pot fi destul de uşor înţelese, pe baza practicii din producţie.

Căutînd să se pregătească temeinic pentru aceste lecţii, profesorii de matematică discută asupra lor şi îşi împărtăşesc reciproc experienţa în cadrul cercului pedagogic de specialitate.

De curînd, profesoara Silvia Medianu, de la Şcoala medie serală nr. 3, a arătat într-o şedinţă a cercului ce procedee foloseşte pentru a-i familiariza pe elevii ei cu problemele automatizării producţiei. Pe lîngă faptul că le-a prezentat unele realizări dobîndite în ţara noastră în această privinţă — linia automată pentru fabricarea chiulaselor de motor realizată de inginerii, tehnicienii şi muncitorii uzinelor „Steagul Roşu" din Braşov, maşinile electronice de calcul C.I.F.A. ale Institutului de fizică atomică, maşina Institutului politehnic din Timişoara, specializată în traduceri din limba engleză, maşina de releu a Institutului de calcul din Cluj etc. — profesoara le-a arătat concret modul de utilizare a algebrei în studiul mecanismelor automate. Folosind lucrarea „Teoria algebrică a mecanismelor automate" de acad. prof. Gr. C. Moisil şi o serie de materiale publicate în „Gazeta matematică şi fizică" şi în alte reviste de specialitate, tov. Medianu a înfăţişat muncitorilor-elevi din clasele a X-a şi a XI-a sistemul binar de numeraţie şi schemele de comandă directă.

Pe baza explicaţiilor muncitorii-elevi îşi dau seama că variabilele folosite în studiu iau un număr finit de valori şi sînt asociate diferitelor elemente de automatizare: contacte, butoane, relee de diferite specii, selectori, tuburi electronice etc. După cunoaşterea elementelor de automatizare ei înţeleg că schemele electronice, numite scheme II, sînt formate prin legarea în serie sau paralel a acestor elemente, cărora li se asociază variabile cu două sau trei valori. În continuare profesoara arată elevilor cum se stabileşte o aşa numită funcţie de lucru a dipolilor, cu ajutorul căreia se pot pune în evidenţă diferitele stări ale mecanismului. Exemplificînd practic aceasta, ea a efectuat în faţa participanţilor la şedinţa cercului analiza schemelor, prezentînd două probleme aplicative: 1) Ştiind că anumite butoane sînt acţionate şi altele nu, să se spună dacă elementele executive funcţionează sau nu; 2) Ce butoane trebuie acţionate şi care nu, pentru ca elementul executiv să funcţioneze? Sintetizînd schemele în limitele unei riguroase logici matematice, profesoara a găsit funcţiile de lucru şi a efectuat construcţia în cazurile cînd se dau anumite condiţii de operare sau de neoperare. Toate aceste exemplificări s-au aplicat pe scheme cu comandă directă.

Expunerea profesoarei Silvia Medianu a fost urmărită de membrii cercului cu mult interes, iar discuţiile purtate au fost deosebit de rodnice pe linia evidenţierii posibilităţilor pe care le oferă programa şcolară pentru a preda cele mai noi teorii matematice, cu atît mai mult cu cît ţara noastră se găseşte pe unul dintre cele mai înaintate locuri din lume în domeniul cercetării acestor teorii.

SILVESTRU PATIŢA
lector la I.P.C.D. Braşov

Rezultate

Ne-am obişnuit să măsurăm rezultatele muncii noastre cu mijloacele simple pe care ni le oferă notele. Ştim că dacă răspunsurile elevilor sînt bune, dacă din catalog dispar notele mici, înseamnă că străduaniile noastre au dat roade, înseamnă că munca noastră nu a fost zadarnică.

Pentru cei ce lucrează însă în şcoli serale, pentru profesorii cărora le revine minunata datorie de a-i îndruma pe cărările ştiinţei pe tinerii care sînt în acelaşi timp şi muncitori şi elevi, se conturează din ce în ce mai mult şi un alt aspect în care se reflectă roadele străduaniilor lor pedagogice. Învăţînd în şcoală matematică sau chimie, fizică sau ştiinţe naturale, muncitorii au posibilitatea să înţeleagă mai bine, dintr-un nou punct de vedere, şi problemele complexe ale procesului de producţie cu care vin zilnic în contact în întreprinderile lor şi, înţelegîndu-le, să vadă ce au de făcut pentru a-şi îmbunătăţi munca. Lecţii obişnuite cum ar fi, să zicem, o lecţie despre structura moleculară a metalelor, despre forţă sau despre maşini simple devin astfel ajutoare preţioase ale procesului de producţie.

Dacă trecem prin şcolile serale nu odată avem prilejul să cunoaştem elevi cărora o lecţie sau alta le-a sugerat ideea unei inovaţii, cărora cunoştinţele primite în şcoală le-au ajutat să-şi realizeze aceste inovaţii. Despre astfel de inovaţii ne-ar putea povesti, de exemplu, strungarul Ion Gh. Petre de la schela de extracţie „Valea Caselor" din raionul Găieşti, elev al şcolii medii serale din localitate. El ne-ar putea vorbi despre faptul că o lecţie de geometrie i-a sugerat ideea de a crea un dispozitiv pentru prinderea şi strunjirea cilindrilor pompei de ţiţei, ne-ar putea spune cît timp şi cîţi bani se economisesc datorită faptului că aceşti cilindri nu mai trebuie trimişi pentru strunjire la o întreprindere specială.

Lucruri asemănătoare ne-ar putea spune şi ajustorul Lazăr Alexandru, elev în clasa a VIII-a a Şcolii medii serale de pe lîngă uzinele „Griviţa Roşie" din Capitală care, datorită cunoştinţelor însuşite în şcoală, a adus în procesul de producţie inovaţii ce permit refolosirea călăuzelor rozete la aparatul tip 30 de tone şi modificarea tijei prelungitoare a aceluiaşi aparat. Colegul său de şcoală Ion Venţa, montor la secţia de automotoare a Depoului Bucureşti-Călători, ne-ar putea spune de asemenea cum l-a ajutat lecţia despre teorema celor trei perpendiculare să rezolve problema ajustării cuzineţilor într-un timp mult redus faţă de cel de care avea nevoie înainte.

Inovaţiile sînt, desigur, realizări ale muncitorilor, dovezi ale dragostei lor de muncă, ale interesului pe care-l manifestă pentru ridicarea randamentului şi calităţii producţiei. In aceste inovaţii însă se află şi ceva din sufletul profesorilor, din munca lor, din grija pe care ei o manifestă pentru pregătirea muncitorilor elevi.

O. B.

Corespondenții noștri din regiunea Crișana ne informează despre:

Construcțiile școlare

An de an a crescut în raionul Marghita, prin grija organelor de partid și de stat, ritmul construcțiilor de clădiri școlare. În toamna trecută s-au dat în folosință 32 de săli noi de clasă, dintre care majoritatea în satele raionului. La centrul de raion a fost dat în folosință și localul unei școli medii, cu 16 săli de clasă, cu laboratoare de fizică, chimie și biologie, înzestrate cu întreaga aparatură necesară experiențelor cerute de programa școlară.

Experiența anului trecut a arătat că pentru terminarea la timp a construcțiilor școlare este necesar să se ia din vreme măsurile cuvenite. De aceea, încă din primele luni ale acestui an, sfaturile populare comunale și secția de învățămînt a raionului s-au îngrijit să asigure documentația, devizele, fondurile și materialele de construcție necesare ridicării noilor clădiri de școli. Totodată s-au luat măsuri în vederea folosirii la maximum a resurselor locale. În aceste condiții, lucrările de construcții ale localurilor școlare pentru acest an se află într-un stadiu avansat, în special la șantierele din comunele Voevozi, Borumlaca, Derna, Abram, Săldăbagiu, Sălacea și Valea lui Mihai. Ca urmare, la 1 septembrie vor putea fi date în folosință 68 de săli noi de clasă.

Țăranii colectiviști participă prin acțiuni patriotice la intensificarea ritmului construcțiilor, efectuînd voluntar lucrările care nu cer o calificare specială. În acest fel se realizează economii de zeci de mii de lei. De exemplu, prin munca depusă de țăranii colectiviști pe șantierul construcției școlare din satul Abram s-au realizat economii în valoare de 20.000 lei. La construcția școlii din comuna Voevozi, ca și la cea a școlii din comuna Derna s-au realizat de asemenea, prin muncă voluntară, economii în valoare de zeci de mii de lei.

La buna desfășurare a lucrărilor de construcții o contribuție importantă o au și cadrele didactice. Prin interesul manifestat în această direcție, prin sprijinul pe care-l dau zi de zi s-au evidențiat, printre alții, tovarășii Micula Dumitru, directorul școlii din Derna, Balogh Francisc și Matei Aurel, învățător în satul Abram.

Paralel cu munca pentru terminarea celor 68 săli de clasă care vor fi date în folosință o dată cu deschiderea noului an școlar, în raionul Marghita au început pregătirile pentru deschiderea altor 12 șantiere de construcții școlare planificate pentru anul 1963.

Prof. IOAN BETUKER

★

Raionul Simleu își menține, începînd din 1958, titlul de raion fruntaș pe regiune în ce privește construcțiile școlare și culturale. Numai în ultimii trei ani au fost date în folosință construcții de școli cu care ne mîndrim, ca școlile din Sig, Valcău, Carastelec, Bobota, Tusa și altele, pentru a nu cita decît cîteva din realizările obținute în anii trecuți.

Mobilizați de organizațiile de partid, oamenii muncii din raionul Șimleu, prin posibilități locale și cu ajutorul primit din partea statului, au dat în folosință în acest an școlar 20 de săli de clasă. Pentru frumusețea construcției și grija cu care a fost executat finisajul, menționăm localul școlii din Plopiș, cu 8 săli de clasă, și cele ale școlilor de 8 ani din Iaz și din Marca.

În prezent se desfășoară o muncă intensă pentru terminarea localului de școală cu 4 săli de clasă din satul Preoteasa, a clădirii școlii de 8 ani din Sighetul-Silvaniei, a clădirii cu 8 săli de clasă din Chieșd și a celor două săli de clasă adăugite la localul existent în comuna Derșida. Aceste construcții vor fi date în folosință pînă la 23 August.

Pentru noul an școlar vor mai fi date în folosință 36 de săli de clasă în comunele Chieșd, Sighetul Silvaniei, Cehei, Pusta și altele.

Pentru terminarea lor la timp s-au luat din vreme măsurile cuvenite. Astfel, sfaturile populare din comunele Sîg, Lompirit, Ip, Lesmiș și Nușfalău au asigurat din resurse locale, pe lîngă fonduri, și materialul de construcție necesar. Numai în cursul lunilor aprilie și mai s-au efectuat peste 850 de zile de muncă voluntară, realizîndu-se economii de peste 16.000 lei.

În cursul verii vor începe de asemenea lucrările de construcții pentru școlile de 8 ani din Halmășd și pentru școlile de 4 ani din satele Port, Sîrbi, Iazuri și Subcetate.

Peste tot se urmărește realizarea unor construcții frumoase, care să ofere elevilor și profesorilor condiții cît mai bune de muncă.

Prof. MIHAI VÎNTURACHE

★

Regimul burghezo-moșieresc a lăsat în raionul Salonta o moștenire dureroasă în privința clădirilor școlare. În comuna Cefa, de exemplu, existau abia 4 săli de clasă pentru un număr de 260 elevi, în comuna Sînnicolaul Romîn erau 4 săli la 480 de elevi, iar în comuna Cociuba 3 săli la 340 de elevi. În majoritatea cazurilor clădirile școlare erau într-o stare cu totul necorespunzătoare, avînd condiții improprii pentru învățătură.

Situația este cu totul alta astăzi. Peste tot s-au construit localuri școlare noi, săli noi de clasă. S-au amenajat încăperi pentru laboratoare, cancelarii, încăperi pentru păstrarea materialului didactic. Fiecare unitate școlară dispune de spațiul necesar pentru a asigura școlarizarea tuturor elevilor din localitatea respectivă. Aceasta este încă o dovadă a grijii partidului pentru instruirea și educarea tinerei generații. Numai în anul școlar 1960—1961 s-au dat în folosință, în raionul nostru peste douăzeci de săli de clasă. Astfel, în comuna Ghiorac s-au construit 6 săli de clasă, cancelarie, laborator, la Rîpa s-a construit un local nou cu 4 săli de clasă, cancelarie, laborator și bibliotecă, la Ianoșda s-a dat în folosință un local cu 6 săli de clasă, cancelarie și laborator.

O contribuție de seamă la ridicarea noilor construcții școlare au adus locuitorii comunelor respective, care au prestat pe șantierele acestora numeroase zile de muncă voluntară.

În vara acestui an se vor termina și da în folosință noi localuri de școală. La Husasăul de Tinca se va termina un local cu 6 săli de clasă, cancelarie pentru profesori, birou pentru director, bibliotecă și laborator. În satele Hodiș și Dumbrăvița Mică, sate mici, de deal, se ridică de asemenea săli noi de clasă. Totodată, vor începe noi construcții școlare în circa 10 localități din raion. Astfel, la Ateaș se va construi o școală nouă cu 4 săli de clasă, în Ciumeghiu se va construi un nou local cu 8 săli de clasă, la Săldăbagiu un local cu 4 săli de clasă. În comuna Mădăraș, unde se află una din cele mai vechi gospodării agricole colective din raion, se ridică un nou local cu 8 săli de clasă. Localuri noi vor fi construite de asemenea în localitățile Batăr, Ucuriș și Holod.

Majoritatea localurilor noi se vor construi din resurse locale.

Sfatul popular al raionului Salonta a luat o serie de măsuri pentru asigurarea unui ritm rapid al construcțiilor, procurînd unităților respective materialele de construcție necesare.

Prof. GRIGORE MATEIAȘ

★

Generalizarea învățămîntului de 8 ani a pus și în fața raionului Gurahonț sarcina măririi spațiului de școlarizare. Pentru buna funcționare a învățămîntului, în anul școlar 1961—62 au fost construite în raion 32 de noi săli de clasă. In comuna Sebiș, centrul raionului, a fost dată în folosință la 1 septembrie 1961 o școală nouă cu 16 săli de clasă. Școli noi de 8 ani au mai fost construite la Cuied, Dezna, Revetiș, Almaș, Secaș etc.

Pentru anul școlar 1962—63 vor fi date în folosință un număr de 44 săli de clasă noi, construite din contribuția voluntară a cetățenilor. Comuniștii și deputații au fost în fruntea acțiunilor întreprinse în acest scop. Astfel, la inițiativa comuniștilor din comuna Gurahonț, în această localitate se va construi o școală cu 16 săli de clasă. De asemenea se construiesc localuri pentru școlile de 8 ani în localitățile Cărand, Sîc, Ignești, Hălmăgel și Răpsig.

La multe construcții lucrările sînt avansate. Astfel, la Ignești au și fost date în folosință 2 săli de clasă, iar la Crocna, Cărand, Sîc și Păiușeni lucrările sînt în finisaj. Ele vor fi terminate în cursul lunilor iunie și iulie a.c.

Pentru construcțiile din Hălmăgel, Cil și Răpsig sînt asigurate fondurile necesare, este pregătită documentația și s-a adunat o bună parte din material urmînd ca în această lună să înceapă lucrările.

O deosebită grijă acordă organele raionale construirii noului local al școlii medii din Gurahonț, care va avea 16 săli de clasă. Părinții elevilor sprijină și ei lucrările de construire a acestei școli ajutînd la transportul materialului.

AVRAM DÎRLEA

★

În ultimii ani, comuna Voevozi din raionul Marghita s-a îmbogățit cu noi localuri de școală. In satul Buda s-a construit o clădire școlară modernă, cu 4 săli spațioase. Noi săli de clasă s-au amenajat în satele Cuzap și Voevozi.

In momentul de față, la centrul de comună este în curs de finisaj un local nou de școală cu 4 săli de clasă, laborator, cancelarie etc. construit prin posibilități locale. Prin lucrările voluntare efectuate pînă acum de către țăranii colectiviști, de către tineretul din comună, pionieri și școlari, s-au economisit circa 15.000 lei. O mare contribuție au adus la grăbirea lucrărilor de construcție Gavril Crișan, directorul școlii, Petru Marian, secretar al sfatului popular comunal, precum și G. Vanda, Florian Jarca și Andrei Altman, deputați și membri în comitetul de părinți.

Ritmul în care se execută lucrările de finisaj, grija pentru aprovizionarea cu materialele necesare cît și ajutorul neprecupețit dat de organele de partid și de stat sînt o garanție că pînă la 15 iulie a.c. localul nou va fi gata, urmînd ca pînă la deschiderea viitorului an școlar să se asigure și mobilierul necesar.

T. V. IONAȘ

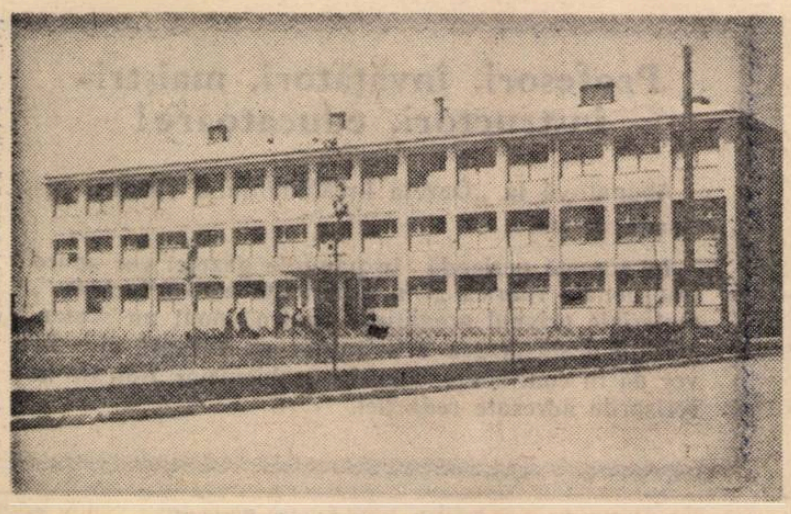

Noua școală medie din orașul Marghita

În pauzele dintre ore, elevii Școlii medii „Filimon Sîrbu" din Capitală au și început să facă proiecte pentru vacanță

„Creații" lexicale și umor de prost gust

Este cunoscută și apreciată preocuparea profesorilor de limba romînă, ca și a celorlalți profesori, pentru o cît mai corectă exprimare a elevilor, pentru ca aceștia să-și însușească o limbă bogată și expresivă. Eforturile acestea nu pot fi însă pe deplin eficiente atîta timp cît prin mijlocirea scrisului sau a spectacolului unii autori oferă tineretului adevărate mostre de exprimare nepotrivită, de invenții lexicale triviale.

În numărul său din 1 Iunie 1962, de Ziua copilului, „Informația Bucureștiului", ziar citit și de tineret, chiar și de școlari, a publicat schița umoristică „Păcat de tine Giony" semnată de I. Avian. Schița e un cumul de fapte atribuite unui copil pe nume Ion — mai tîrziu Giony — urmărit în evoluția sa de la naștere pînă la maturitate. Căutînd să ilustreze o problemă de pedagogie, și anume reaua creștere a copiilor în unele familii, autorul își prezintă personajul mai ales pe latura raporturilor sale cu părinții. De la naștere, în urmă cu mai bine de 30 de ani, se putea vedea caracterul „negativ" al copilului pentru că — susține autorul — avînd nevoie de îngrijire micul Ion își silește fără milă părinții (de parcă el ar fi fost vinovat de acest lucru) să renunțe la cele mai necesare lucruri. Află astfel că, pe rînd, „sacoul a devenit medicamente, iar pantalonii s-au transformat în griș cu lapte. Sacoul era însă la un rînd, iar mama avea nevoie de medicamente la două rînduri" (!); ...„pantalonii de peticiți ce erau a curs pesemne grișul prin ei, așa că tatăl și-a zis din nou: „Pentru un singur costum păcat să uzezi șifonierul". Astfel au fost vîndute șifonierul, oglinda etc.

După cum se vede, grija firească a părinților pentru sănătatea copilului este pusă de autor, fără nici un criteriu pedagogic, pe același plan cu satisfacerea unor capricii de mai tîrziu ale lui Ion.

Urmează un nou șir de renunțări din partea părinților redate de autor în cel mai „nou" jargon. „Așa că în vreme ce taică-său se denicotiniza, feciorul se amuza. După aceea maică-sa se depantofiza, adică renunța la pantofi, iar cu banii feciorul se cravatiza, adică își cumpăra cravate, mama se deciorapiza, iar feciorul se pantofiza, tatăl se depălăriza... iar feciorul se pantaloniza...".

Se înțelege oare de aci — așa cum sugerează autorul — că mama micului răsfățat umbla... depantofizată?

În continuare ni se spune pe un ton ironic că între timp băiatul „a ieșit învățat, mare specialist" (!). Mai degrabă credem că autorul era obligat să ne informeze cînd și cum a putut ajunge tînărul — care pare mai mult o haimana — în situația de a-și termina studiile.

În fine, prin intermediul unui joc de cuvinte, ni se povestește că ajuns mare, Ion (acum Giony) nu și-a ținut părinții „pe palme" cum a promis, ci, „în pumni".

Limbajul atribuit copilului precum și cel în care ni se relatează întîmplările, vrînd să fie pe măsura faptelor descrise, este expresia unei gîndiri vulgare, lipsite de bun simț și decență; el e cu atît mai condamnabil cu cît poate fi ușor imitat de o seamă de tineri care, „învățînd" din astfel de schițe, nu întîrzie să-și însușească expresiile folosite de autor, chiar dacă nu sînt pe măsura felului lor de a gîndi și de a se exprima. Citind astfel de producții, unii tineri lipsiți de spirit de discernămînt, ajung să nu mai poată deosebi spiritul fin, gluma bună, expresia vie, suculentă, de gluma vulgară, de expresia tri-vială. Să nu ne mirăm dacă într-o bună zi vom auzi că un elev al nostru spune despre un prieten al lui că l-a „depălărizat" pe tatăl său, a „deciorapizat-o" pe mama sa, pentru ca să se „cravatizeze" și să se „pantalonizeze" pe sine.

ZORINA REGMAN
inspector în M.I.

DE PESTE HOTARE

Tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar, în mijlocul participanților la Congres.

Primul Congres al învățătorilor și profesorilor bulgari

De curînd s-au desfășurat la Sofia lucrările primului Congres al cadrelor didactice bulgare, convocat din inițiativa Partidului Comunist Bulgar cu scopul de a se analiza rezultatele obținute în aplicarea legii adoptate în 1959 cu privire la legarea școlii de viață și pentru trasarea liniilor de perspectivă ale activității viitoare de instruire și educare a elevilor.

Pregătirile pentru Congres au fost însuflețite de apropierea celui de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar. Aceasta a făcut să sporească elanul cadrelor didactice în munca școlară de fiecare zi. Au apărut numeroase inițiative menite să consolideze și să dezvolte succesele obținute. Dorința de a munci mai bine s-a manifestat cu tot mai multă vigoare, concretizată în acțiuni care au mobilizat întreaga masă a învățătorilor și profesorilor. Au avut loc întîlniri cu muncitori, ingineri, tehnicieni fruntași, cu savanți și pedagogi de seamă, cu cadre didactice care ani de-a rîndul n-au avut în clasele lor corijenți. S-au organizat lecții, seminarii, lucrări de laborator menite să ducă la perfecționarea cadrelor didactice.

În întîmpinarea Congresului au fost larg dezbătute problemele predării limbii și literaturii bulgare, problemele educației comuniste, cu participarea celor mai buni profesori, a părinților, a oamenilor de știință și cultură.

Întreaga presă s-a ocupat de problemele de învățămînt. Realizările, inițiativele celor mai bune cadre didactice au fost larg popularizate. În toate școlile s-au organizat reuniuni în care cadrele didactice s-au angajat să lichideze lipsurile, să obțină rezultate mai bune în pregătirea elevilor. Numeroase inițiative și acțiuni au dus la întărirea bazei materiale a școlilor.

În ședința plenară a Congresului s-au prezentat două referate: „Rezultatele aplicării legii pentru reorganizarea învățămîntului și sarcinile cadrelor didactice și ale societății în vederea unei mai strînse apropieri a învățămîntului de viață" — de către tov. Nacio Papazov, ministrul Învățămîntului și Culturii, și „Uniunea Tineretului Comunist Dimitrovist și școala" — de către tov. Ivan Abagiev, secretar al Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist. Au urmat apoi discuții la care au participat aproximativ 180 de vorbitori.

Participarea la Congres a membrilor Biroului Politic al P.C.B., în frunte cu tovarășul Todor Jivkov, prim secretar al C.C. al P.C.B. a făcut să se manifeste mai viu dorința reprezentanților cadrelor didactice de a face o analiză profundă a rezultatelor obținute în instruirea și educarea elevilor, de a-și da contribuția la lărgirea succeselor viitoare. Participanții la discuții și-au exprimat dragostea și recunoștința față de Partidul Comunist, care acordă o deosebită grijă școlii și cadrelor didactice. Congresul a arătat puternic dorința cadrelor didactice de a promova noul, de a cunoaște și aplica experiența cea mai bună în munca de învățămînt, de a cunoaște experiența școlii sovietice și a învățămîntului din celelalte țări socialiste.

În discuția Congresului au fost puse problemele îmbunătățirii programelor și manualelor școlare, perfecționării cadrelor, dezvoltării activității de cercetare pedagogică, înzestrării laboratoarelor și atelierelor școlare cu utilaj modern etc.

S-a subliniat ca o cerință imperioasă necesitatea de a răspîndi larg experiența școlilor și cadrelor didactice fruntașe. În acest scop sînt declarate deschise pentru toți lecțiile profesorilor care obțin cele mai bune rezultate. Fiecare profesor este chemat să caute mereu metode noi, mai bune de instruire și educare a elevilor, pentru a-i ajuta să poată aplica în practică tot ceea ce învață. A nu lucra mereu în același fel, a nu da dovadă de conservatorism care paralizează forțele creatoare, a găsi mereu ceva nou, — iată cerințe repetate în cuvîntul multor vorbitori. S-a subliniat necesitatea de a pregăti bine pe toți elevii, de a lupta împotriva corijenților și repetenției.

Problema orientării elevilor spre munca productivă, spre meseriile în care este mai mare nevoie de cadre, spre producția agricolă este o importantă sarcină a școlii bulgare în etapa actuală. Congresul a arătat că activitatea educativă trebuie îndreptată în direcția dezvoltării tot mai puternice a dragostei de muncă, a spiritului tovărășesc, a tuturor trăsăturilor care caracterizează omul societății socialiste și comuniste. A fost exprimată atît în referate cît și în discuții necesitatea de a face mai larg loc educației estetice a elevilor.

Referatele și discuțiile au făcut să se reliefeze unele idei care urmează să fie studiate de conducerea Ministerului Învățămîntului și Culturii al R. P. Bulgaria, de către cercetătorii în domeniul pedagogiei și educației, de către toți cei care îndrumează munca școlilor. Acad. Todor Pavlov a subliniat bunăoară necesitatea de a se acorda mai multă atenție studiului logicii în școală. Însușirea cunoștințelor de matematică, fizică, chimie, cibernetică, folosirea mașinilor moderne complicate presupun o gîndire logică dezvoltată, capacitatea de a abstractiza. Nici abstractizare sterilă, nici empirism — a subliniat acad. T. Pavlov. El a arătat de asemenea că are o deosebită valoare pentru educația tineretului popularizarea largă a realizărilor oamenilor de știință, a cercetărilor din laboratoare.

Indicațiile date Congresului de către tovarășul Todor Jivkov, prim secretar al C.C. al P.C.B., în cuvîntul rostit în ultima zi a lucrărilor au mobilizat cadrele didactice la o activitate mai stăruitoare pe drumul descoperirii și valorificării a ceea ce este nou și înaintat. Tovarășul Todor Jivkov a arătat sarcinile care stau în fața învățămîntului în vederea dezvoltării științei pedagogice, a învățămîntului superior, a învățămîntului profesional și tehnic, a cursurilor serale, în vederea perfecționării continue a cadrelor didactice.

Primul Congres al cadrelor didactice bulgare a apreciat că în aplicarea legii privind legătura învățămîntului cu viața s-au obținut pînă acum rezultate bune. Măsurile adoptate și sarcinile trasate vor contribui desigur la o mai vie înaintare a școlii bulgare pe drumul învățămîntului socialist.

La lucrările Congresului au participat ca invitați reprezentanți ai învățămîntului din țările socialiste. Prezentînd experiența unei școli socialiste, Congresul a fost urmărit cu interes de toți invitații de peste hotare. El a fost un bun prilej pentru un schimb de experiență valoros, menit să întărească și mai mult colaborarea în rezolvarea sarcinii comune — educarea tineretului constructor al socialismului și comunismului.

E. MĂNAC

Semnificații profunde

O fărîmă de cer, o picătură de soare, o țandără din oglinda mării, puțin din verdele copacilor și din roșul flăcării, aici o umbră, iar dincolo puțină lumină, și de sub penele încă stîngace, încă nesigure dar pline de suflet și de candoare a răsărit un tablou, și altul, și altul. De jur împrejur, în dreptunghiuri multe și mici, în sălile tăcute, spațioase și răcoroase s-au adunat cele mai bune dintre ele și în fiecare vezi parcă printr-o fereastră, cu ochii lor, un crîmpei dintr-o lume unde se aud ca de departe ecouri din larma recreațiilor, rîsete și strigăte subțiri, pași zdupăiți, o minge bușită și din nou voci multe de copii alergînd și rizînd în soare, împingînd săniuțe sau lovindu-se cu proiectile de nea.

Ne-am obișnuit, de mai mulți ani încoace, ca trecînd în primele zile de vară pe marginea lacului din parcul Herăstrău să întîlnim în drumul nostru tradiționala expoziție de desene a tineretului școlar. Am pătruns de fiecare dată în aceste săli purtînd pe buze acel surîs care ne luminează chipul atunci cînd ne aflăm în preajma copiilor și am trăit cîteva clipe reconfortante încercînd să descifrăm în creațiile celor mici talente virtuale, sentimente, gînduri și idei. De la un an la altul copiii, așa cum pot fi văzuți aici fără să se vadă, ne-au uimit și ne-au făcut să-i iubim mai mult.

Trecînd de la un desen la altul ne oprim din cînd în cînd surprinși, ne apropiem și ne depărtăm privind cu atenție, căci vîrsta autorului (care variază între 7 și 16 ani) ni se pare nepotrivită cu ceea ce avem înaintea ochilor. Ne punem întrebări. Un copil poate să vadă atît de mult? Un băiețel de zece ani reușește să desprindă semnificații atît de profunde și, mai ales, să le redea atît de bine? Și dacă vrem totuși o explicație trebuie să ne gîndim că aici, în această expoziție, au fost aduse creații ale copiilor din toate colțurile țării, că talentele pe care le vedem apar datorită grijii cu care sînt căutate și descoperite, încurajate și îndrumate în orice școală.

Pe calea aceluiași gînd vom găsi răspuns și altor întrebări. Care sînt temele pe care și le aleg copiii? Ce subiecte tratează lucrările lor? Sînt realitățile noastre socialiste, fața înnoită a orașelor și satelor, construcții noi, peisaje industriale, holde din gospodăriile colective, muncitori, pionieri la muncă patriotică, amintiri din tabără, de la munte, de la mare, din excursii — de fiecare dată un crîmpei de viață profund adevărată, în redarea căreia regăsești strălucirea bucuriei, a sincerității, a optimismului senin copilăresc. Inseamnă că acești copii învață să vadă esențialul din realitatea zilelor noastre, să-l înțeleagă, să-l iubească. Inseamnă că ei cresc ca adevărați cetățeni ai minunatei noastre patrii socialiste.

OCT. BUZESCU

Săptămîna filmului romînesc de desen animat și păpuși

În cinstea zilei de 1 Iunie a fost organizată în Capitală de către Studioul cinematografic „București" și Direcția difuzării filmelor „Săptămîna filmului romînesc de desen animat și păpuși".

În programul filmelor de desen animat copiii au vizionat „Zgribulici" (regizor St. Munteanu), „Mănușa" — (regizor S. Mușteter), „Zîna de cerneală" și „Mătura năzdrăvană" — (ambele realizate de Iulian Hermeneanu) și filmul „Oac, Oac, broscoiul lăudăros" (regizor L. Ghigorț).

Filmele de păpuși au ca realizatori nume cunoscute în acest domeniu. Bob Călinescu semnează regia la „Cîntecul tractoarelor" și „Dimineața Mihaelei" — acesta din urmă fiind o îmbinare plăcută între prezența actorilor și animarea obiectelor dintr-o cameră. Același Bob Călinescu, în colaborare cu Florin Angelescu, a mai realizat filmele „Duluș și Lăbuș" și „Visul lui Boroboață". Olimp Vărășteanu semnează filmele „Voinicelul" și „Omagiu", iar Gh. Saidel „Împărăția leneșilor".

Cu prilejul „Săptămînii filmului romînesc de desen animat și păpuși" creatorii au avut discuții cu copiii pe marginea filmelor vizionate.

Ni se pare deosebit de interesantă inițiativa creatorilor de a organiza o caravană cinematografică care să meargă în taberele de vară cu cele mai noi filme de desen animat și păpuși. Cu prilejul acestor spectacole ei vor vedea cum sînt înțelese ideile pe care ei le exprimă cu mijloacele desenului animat și prin animarea păpușilor și totodată vor cunoaște mai îndeaproape viața copiilor, gîndurile și aspirațiile lor. Ne întrebăm însă de ce această frumoasă inițiativă se limitează doar la orașul București!? Pe creatori îi așteaptă și alte orașe și mai ales copiii din mediul sătesc.

A. GH. CROITORU

Profesori, învățători, maiștri-instructori, educatoare!

Abonați-vă la „Gazeta învățămîntului" pentru perioada de vară.

În această perioadă în paginile gazetei vor apare tradiționala rubrică „Din experiența anului încheiat", materiale privind pregătirile pentru noul an școlar, privind desfășurarea activităților de vacanță etc. Se vor da în continuare lămuriri problemelor ridicate în scrisorile adresate redacției.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 665 — vineri 15 iunie 1962 — 8 pagini 25 bani

Femeile care muncesc pe tărîmul științei, culturii și artei, al învățămîntului și sănătății publice, a căror activitate și-a cîștigat de mult aprecierea poporului, au un vast cîmp de aplicare a cunoștințelor lor în munca pentru continua dezvoltare a economiei, înmulțirea valorilor științifice și culturale ale patriei, răspîndirea culturii în masele largi.

(Din Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința Națională a Femeilor).

ABSOLVENȚII

Toate — și costumul nou al tatei, și lacrima mamei, și florile, și nerăbdarea surorii mai mici, care se vîntură mereu pe uși și întreabă cît e ceasul — toate sînt pentru el.

Il cunoaștem de mult. An după an l-am văzut aproape în fiece dimineață ieșind din curtea de alături sau din cea care se află cîteva case mai încolo. Mereu săltînd în spate același ghiozdan dreptunghiular sau strîngînd sub braț o servietă. N-am simțit cînd s-a făcut atît de mare. A crescut o dată cu noile blocuri, cu fabrica ridicată în marginea orașului, cu marile magazine din colț. Ne-am obișnuit să-l întîlnim, să ne salute respectuos. O dată l-am oprit și l-am certat cînd transformase strada în teren de fotbal și a plecat cam bosumflat. Altă dată l-am văzut intrînd cu alți vreo treizeci de seama lui pe poarta uzinei în care lucrăm. Vă amintiți cu cît interes s-a învîrtit atunci în jurul unei raboteze și cum îl asalta cu întrebări pe maistrul acela taciturn, care devenise dintr-odată vorbăreț?

Iar astăzi îl vedem îndreptîndu-se grăbit spre casă. Îi joacă pe chip o lumină de rîs și bucurie, urma unui gînd victorios, a unor visuri mari și mici, numai de el știute. E ziua unui mare eveniment, un moment de răscruce în viața lui abia începută. O dată cu ultimul examen a devenit absolvent al clasei a VII-a.

Ce-ar fi fost dacă s-ar fi născut în alte vremi? Avem de-atunci amintiri ce nu se șterg. Mulți, nenumărați copii de vîrsta lui nu cunoșteau nici măcar fericirea de a cunoaște literele înscrise cu migală între linii, ca să nu mai vorbim de aceea a înțelegerii misterelor ascunse în cărțile de versuri, în ecuațiile algebrice sau formulele chimice. Au știut în schimb ce înseamnă pelagra și frigul și foamea, au cunoscut alergatul cu tălpile goale prin mărăcini și prin ploaie după vite, înjurăturile și bătaia și mizeria, a căror știință erau sortiți s-o poarte în spinare pînă la adînci bătrînețe.

Azi, școala este un drept al fiecăruia dintre copiii patriei. Toți cei care și-au dat acum examenele, devenind absolvenți ai clasei a VII-a, au primit o bogată și temeinică pregătire. Oriunde în lungul sau latul țării noastre i-am întîlni și am vorbi cu ei ne-ar spune ce este energia atomică, care-i însemnătatea prașilelor în cultura porumbului, ce face frumusețea operei lui Mihail Sadoveanu, care va fi viitorul orașului lor, al satului în care locuiesc, al patriei. Sînt copii de 13—14 ani și mulți din ei mai poartă la gît cravatele roșii, dar știu mai mult decît știau părinții lor la ani de două ori mai numeroși.

Și cunoștințele lor nu se limitează numai la ceea ce au învățat din cărți sau au aflat din spusele învățătorilor și profesorilor. Ei au văzut cu ochii lor cum se aplică în viață — în fabrici, în uzine, pe ogoare — ceea ce stă scris în manuale, au făurit cu mîna lor, în sălile de lucrări practice din școli, tot felul de obiecte utile, au muncit ei înșiși în gospodăria agricolă colectivă sau în gospodăria agricolă de stat, au participat adesea la acțiuni obștești, patriotice, dîndu-și contribuția, după puterile lor, la înflorirea orașului sau satului natal.

Elevii au cîștigat în decursul celor 7 ani de școală nenumărate cunoștințe, nenumărate deprinderi de muncă din cele mai diferite domenii. Alături de acestea ei au dobîndit și capacitatea de a înțelege încă de pe acum necesitatea de a avea un orizont în viață, de a fi utili societății.

Sînt bunuri cîștigate la sfîrșitul celor 7 ani de școală pentru care îi sărbătorim, felicitînd prin ei pe învățătorii și profesorii școlilor patriei care, fără a-și precupeți eforturile, s-au străduit să-i pregătească temeinic pentru viață, să-i educe ca tineri demni de marea noastră epocă socialistă.

V. OCTAVIAN

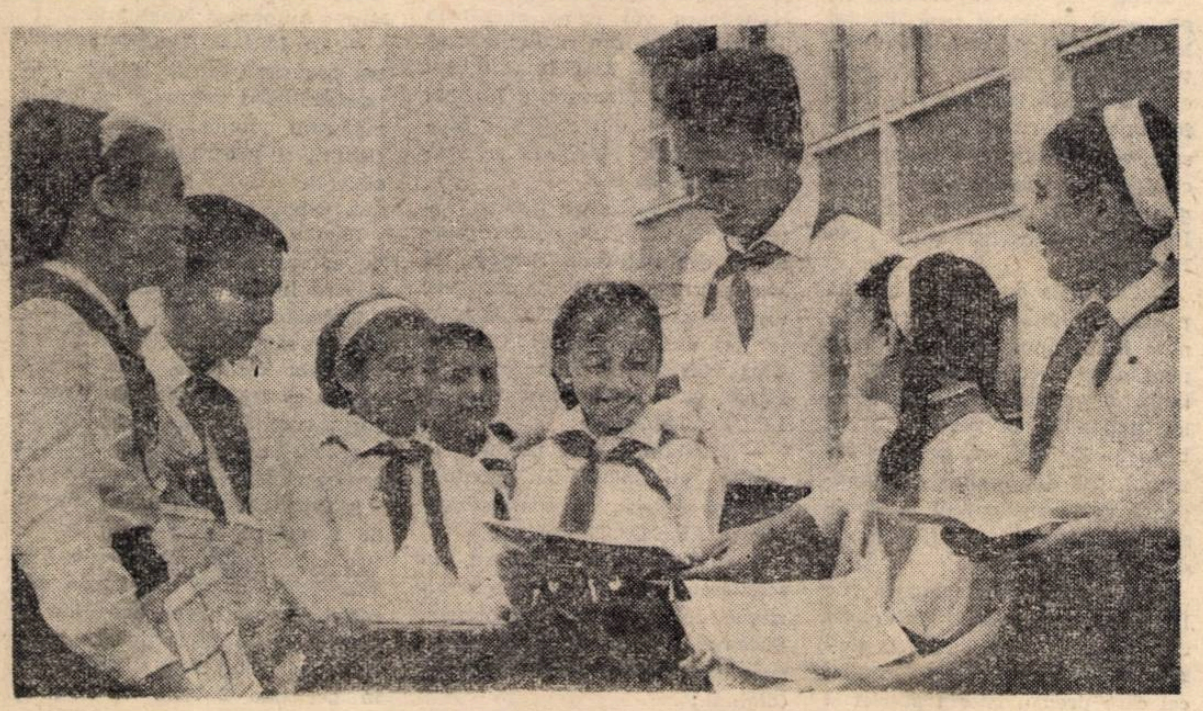

Un grup de premianți de la Școala nr. 32 din Capitală.

În întîmpinarea oaspeților dragi

În curînd poporul nostru va primi în mijlocul său oaspeți iubiți: delegația de partid și guvernamentală a Uniunii Sovietice, în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov. Vestea acestei vizite a umplut de bucurie inimile oamenilor muncii din toate colțurile țării, ale căror gînduri se îndreaptă, pline de dragoste și admirație, spre minunații oameni sovietici.

Și în școli se face simțită în aceste zile dragostea cu care tot poporul îi așteaptă pe înalții oaspeți.

Elevii școlii medii „Aurel Vlaicu" din Capitală au mulți prieteni printre elevii din marea țară a constructorilor comunismului. Tineri ca Virgil Pavel, Constantin Ivașcu, Angela Eremia, Viorel Orteanu și mulți alții păstrează cu grijă zeci de scrisori în care tinerii sovietici le împărtășesc bucuriile lor de elevi, preocupările lor, planurile lor de viitor.

La rîndul lor, și profesorii școlii au buni prieteni printre cadrele didactice sovietice, din a căror experiență învață mereu. În cursul acestui an școlar ei au primit vizita unor cercetători de la Academia de științe pedagogice a R.S.F.S.R., de la care au aflat multe lucruri prețioase. Deosebit de multe au învățat cadrele didactice ale școlii care au avut fericirea să viziteze Uniunea Sovietică, să cunoască nemijlocit munca unora din școlile ei. Dînd o înaltă prețuire experienței pedagogilor sovietici, profesorii școlii medii „Aurel Vlaicu", la fel ca profesorii tuturor școlilor din țara noastră, consultă adesea lucrările care înfățișează această experiență și caută s-o aplice în munca lor.

Venirea oaspeților sovietici în patria noastră prilejuiește zile de bucurie și sărbătoare în fiecare colț de țară, căci solii poporului frate de la Răsărit sînt prietenii cei mai iubiți ai întregului nostru popor.

SERBĂRI ȘCOLARE

Au început serbările școlare. Învățătorii și elevii claselor I—IV au făcut duminică bilanțul muncii lor de un an de zile. A fost un bilanț rodnic, plin de bucurii. Așa se explică de ce serbarea a însemnat peste tot veselie, voie bună, sărbătoare.

Am văzut duminică pe străzi, în tramvaie, în autobuze oameni cu imense buchete de flori. Erau învățătorii. Florile simbolizau prinosul de mulțumire adus de copii dascălilor care le-au călăuzit primii pași pe drumul descoperirii tainelor cărții, simbolizau dragostea pentru cei care i-au învățat și educat.

Alături de oamenii cu buchete de flori, străzile erau pline de copii care purtau sub braț pachete cu cărți învelite în celofan sau legate cu panglici multicolore. Erau premianții, iar cărțile pe care le purtau — răsplata școlii pentru munca lor, pentru conștiinciozitatea cu care au învățat de-a lungul întregului an școlar.

★

Iată-ne, de pildă, la noua și frumoasa școală nr. 128 din raionul V. I. Lenin al Capitalei, dată în folosință abia anul acesta. Rezultatele muncii ei, trecute în revistă acum, o dată cu serbarea de sfîrșit de an, sînt îmbucurătoare. Numărul elevilor care au terminat anul școlar cu nota 10 este de peste 100 — cifră care vorbește convingător despre munca neobosită a întregului colectiv al școlii.

„Am început cu bine activitatea în noua noastră școală, dar neprețuit al partidului — a spus tov. Paraschiva Florescu, directoarea școlii. Vrem însă ca în anul viitor să muncim și mai bine. La rîndul lor, copiii au dovedit, prin rezultatele bune la învățătură și purtare, recunoștința lor față de partid pentru condițiile minunate care le-au fost create. Și ei se angajează să învețe și să se poarte încă și mai bine, să păstreze cu grijă școala și avutul ei, să fie demni de grija ce li se poartă".

Ca orice serbare de sfîrșit de an, și serbarea de la Școala de 8 ani nr. 128 din Capitală a concentrat tot ce este mai semnificativ, mai frumos în viața colectivului de elevi. S-au spus poezii, s-au cîntat cîntece pline de voioșie. În fiecare vers, în fiecare cîntec au răsunat dragostea și recunoștința fierbinte față de partid, mîndria de a trăi într-o patrie socialistă, mulțumirea adusă școlii, învățătorilor.

Școala nouă, în cartier nou, Școala medie nr. 34 din Capitală are la activul său, în localul pe care-l ocupă acum, numai cîteva serbări de sfîrșit de an.

În băncile din față ale sălii unde are loc serbarea stau elevii — sărbătoriții zilei. „Plasatorii" mici și zvelți se strecoară printre spectatori să împartă programe cu coperțile desenate de elevi: un motan încălțat, o moară de vînt, niște trifoi cu patru foi. Toate reflectă hărnicia și îndemînarea micilor desenatori.

Începe programul: poezii, cîntece, dansuri, gimnastică. Urmează împărțirea premiilor — prilej de bucurie pentru copii și părinți.

★

Elevii claselor I—IV din școlile orașului Rm. Vîlcea, învățătorii și părinții lor au cunoscut: în aceste zile, la fel ca elevii și părinții din toate școlile patriei, momente de intensă emoție și bucurie. Pe scenele sălilor de spectacole copiii au prezentat, la serbările de sfîrșit de an, o parte din roadele muncii lor: versuri expresiv recitate, cîntece închinate partidului și patriei, scenete, jocuri populare și jocuri sportive etc.

Anunțînd rezultatele la învățătură, numeroși învățători de la școlile de 8 ani ale orașului au făcut cunoscut participanților la serbări că toți elevii lor au reușit să încheie anul școlar cu note bune și foarte bune.

★

Acum, pe micii sărbătoriți îi așteaptă vacanța. Mulți dintre premiații de azi au bagajul făcut, sînt gata să plece la munte și la mare, în tabere, în excursii. După un an de muncă rodnică, vacanța, cu toate bucuriile ei, este binemeritată.

La sfîrşit de an în învăţământul ideologic

De curînd a avut loc la Şcoala medie din Giurgiu închiderea anului de învăţămînt ideologic al cadrelor didactice. Cu acest prilej, sub conducerea propagandiştilor, în seminarii s-a făcut o trecere în revistă a muncii desfăşurate în cursul anului şcolar de către cadrele didactice în vederea aprofundării învăţăturii marxist-leniniste. Învăţătorii şi profesorii şi-au arătat satisfacţia pentru sprijinul pe care l-au primit în munca la catedră prin învăţămîntul ideologic. Ei au arătat că succesele obţinute în acest an în instruirea şi educarea elevilor, în pregătirea lor pentru viaţă nu ar fi fost posibile dacă nu ar fi avut la dispoziţie cercurile de învăţămînt în care au dezbătut nenumărate probleme ideologico-politice.

Ca director al şcolii şi ca propagandist am putut observa în asistenţele mele la lecţii o tot mai bună orientare politică şi ideologică a lecţiilor. Un rezultat al pregătirii ideologice îl constituie, bunăoară, preocuparea tot mai evidentă a cadrelor didactice din şcoala noastră pentru educarea copiilor în spiritul patriotismului. Chiar şi la clasa I lecţiile de limba română le-au făcut cunoscute elevilor munca oamenilor din uzine şi fabrici, de pe ogoare, realizările regimului nostru democrat-popular lupta partidului pentru o viaţă fericită a celor ce muncesc. Tot astfel, la clasele mai mari, la lecţiile de istoria patriei, învăţătorii au subliniat — la nivelul de înţelegere al elevilor — faptul că istoria este făurită de mase, că poporul nostru a luptat secole în şir împotriva asupritorilor şi că, sub conducerea partidului clasei muncitoare, şi-a cucerit libertatea şi drepturile legitime.

Un sprijin serios l-au primit prin învăţămîntul ideologic şi profesorii. De exemplu, cunoscînd temeinic noţiunile de bază şi suprastructură, interdependenţa dintre ele, profesorii de literatură au reuşit să explice tot mai clar elevilor fenomenul literar ca fenomen de suprastructură, să arate că el reflectă relaţiile de producţie pe care s-a întemeiat orînduirea socială în cadrul căreia a apărut. Pe baza cunoştinţelor ideologice profesorii de limba română au reuşit în măsură tot mai mare să prezinte elevilor funcţia de cunoaştere şi funcţia educativă a operelor studiate.

Şi în predarea lecţiilor de limbi străine cunoştinţele ideologice sînt deosebit de folositoare. La limba latină, de exemplu, profesorii au comentat pe larg cu elevii textele care prezintă aspecte ale luptei de clasă din orînduirea sclavagistă. De asemenea, la lecţiile de istorie profesorii au folosit cunoştinţele dobîndite în învăţămîntul ideologic pentru explicarea ştiinţifică a fenomenelor din viaţa societăţii.

În predarea ştiinţelor naturale cunoştinţele de materialism dialectic au constituit un real sprijin. Cu succes au explicat profesorii evoluţia speciilor pe baza legii trecerii schimbărilor cantitative în schimbări calitative, combătînd teoriile idealiste în acest domeniu. Tot astfel, în predarea proceselor fizice şi chimice, ca topirea sau reacţiile chimice, profesorii au prezentat aceste fapte ca forme de mişcare a materiei.

Numai prin cunoaşterea aprofundată a învăţăturii marxist-leniniste cadrele didactice pot transmite cunoştinţe ştiinţifice, pot interpreta just fenomenele naturii şi societăţii. Tocmai de aceea, ele urmează cu un deosebit interes cursurile de învăţămînt ideologic.

N. PROFEANU
director la Şcoala medie din Giurgiu

Vizita unei delegaţii guvernamentale a R. P. Bulgaria

Luni dimineaţa a sosit în Capitală delegaţia guvernamentală a R.P. Bulgaria, condusă de Nacio Papazov, ministrul învăţămîntului şi culturii al R.P. Bulgaria, care va duce tratative în vederea semnării unui acord de colaborare culturală şi ştiinţifică între R.P. Romînă şi R.P. Bulgaria.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost întîmpinată de Corneliu Mănescu, ministrul Afacerilor Externe, Ştefan Bălan, adjunct al ministrului învăţămîntului, Virgil Florea, reprezentant al conducerii Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă, funcţionari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

Au fost de faţă Ivan Kinov, ambasadorul R.P. Bulgaria la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

★

Delegaţia guvernamentală bulgară, condusă de Nacio Papazov, ministrul învăţămîntului şi culturii al R.P. Bulgaria, a făcut în cursul zilei de luni o vizită tovarăşului Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe. Conducătorul delegaţiei bulgare a făcut o vizită tovarăşului Ilie Murgulescu, ministrul învăţămîntului. A fost prezent Ivan Kinov, ambasadorul R.P. Bulgaria la Bucureşti.

Delegaţia a vizitat Universitatea din Bucureşti, noul complex de cămine studenţeşti, precum şi alte instituţii culturale şi de învăţămînt. De asemenea, a participat la inaugurarea noilor săli ale Muzeului de Artă al Republicii Populare Romîne şi a vizionat spectacole.

Miercuri, delegaţia a vizitat localităţi de pe Valea Prahovei, Muzeul Doftana şi Muzeul Peleş.

Joi a avut loc semnarea acordului de colaborare culturală şi ştiinţifică între guvernele R. P. Romîne şi R. P. Bulgaria.

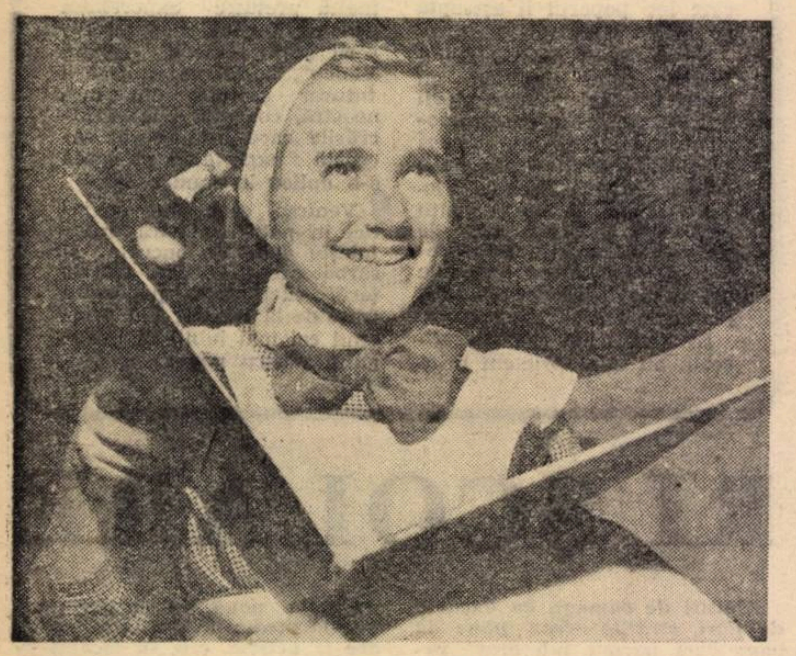

Cartea — prieten nedespărţit al şcolarilor.

Din activitatea culturală a organizaţiilor sindicale

Mereu în mijlocul colectiviştilor

A intrat în obişnuinţa formaţiilor artistice ale Sindicatului învăţămînt din oraşul Dorohoi să se deplaseze în zilele de odihnă în mijlocul colectiviştilor şi să prezinte în faţa lor reuşite programe artistice.

Astfel, formaţia de cor şi solişti vocali a dat numeroase concerte în satele Cristineşti, Budeşti, Suharău, Lozna, Ivancăuţi, Deraca ş.a. Colectivul dramatic a pus de curînd în scenă piesa „Aripă de rîndunică" de Süto Andras, cu care a dat primul spectacol în satul Buhai din comuna Sandricani, în faţa a peste 300 de colectivişti.

Duminică 3 iunie a.c., formaţiile de cor, solişti, recitatori şi colectivul dramatic au prezentat un bogat program artistic la căminul cultural din Dimăcheni, bucurîndu-se de un deosebit succes.

Comitetul sindical al lucrătorilor din învăţămînt din oraşul Dorohoi se străduieşte să contribuie prin aceste programe artistice la întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, la dezvoltarea continuă a agriculturii socialiste a raionului.

GH. STĂNESCU
vicepreşedinte
al comitetului sindical
de învăţămînt şi cultură
Dorohoi

Medalion literar închinat lui I. L. Caragiale

Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la moartea marelui nostru scriitor Ion Luca Caragiale, organizaţia sindicală a cadrelor didactice de la Şcoala de 8 ani din comuna Turburea, raionul Filiaşi, a organizat un medalion literar.

In cadrul acestui medalion a fost expusă conferinţa „Ion Luca Caragiale, omul şi opera", după care au fost prezentate lecturi din opera scriitorului. S-au citit schiţele „Un pedagog de şcoală nouă", „Domnul Goe" şi „Vizită", precum şi pamfletul „1907, din primăvară pînă în toamnă".

Apoi participanţii au vizitat expoziţia de cărţi „Din opera marelui nostru scriitor Ion Luca Caragiale".

ILIE COJOCARU
corespondent

De la Ministerul Învăţămîntului

În atenţia cadrelor didactice care vor urma cursuri de perfecţionare în vara anului 1962

În legătură cu desfăşurarea cursurilor de perfecţionare care se vor organiza pe plan central, regional şi interregional, planificate pentru anul şcolar 1961-1962, se fac următoarele precizări :

1. Toate cadrele didactice care vor preda în anul şcolar 1962/1963 obiectul „Agricultura" vor urma un curs de perfecţionare cu durata de 30 zile, organizat în fiecare regiune.

Data începerii cursului, localitatea şi condiţiile în care se va desfăşura, vor fi anunţate de secţiile de învăţămînt regionale.

2. Cursurile centrale de perfecţionare pentru profesorii care predau limba rusă, limba germană şi limba franceză se vor desfăşura la Predeal în localul Complexului şcolar preventorial în perioada 23 iulie—12 august a.c.

La aceste cursuri vor participa şi profesorii care predau disciplinele menţionate şi sînt înscrişi la examenele pentru obţinerea gradelor în învăţămînt. Pentru aceşti profesori se vor organiza la Predeal lecţii şi consultaţii în vederea sprijinirii lor la pedagogie, socialism ştiinţific, filozofie şi în alte probleme de specialitate.

După terminarea cursurilor, profesorii de limba rusă înscrişi la examenul de definitivat se vor prezenta pentru susţinerea examenului la institutele de perfecţionare în raza cărora se găsesc regiunile în care aceştia lucrează, iar profesorii de limba germană şi limba franceză la Institutul de perfecţionare din Bucureşti.

3. Cursurile de limba romînă pentru învăţătorii care nu cunosc bine limba romînă şi care predau în şcolile (secţiile) cu limbi de predare ale minorităţilor naţionale se vor desfăşura între 2—30 iulie a.c. pe plan regional. Cei din regiunea Hunedoara vor urma cursul la Timişoara împreună cu învăţătorii din regiunea Banat.

4. Cursurile interregionale de limba romînă pentru profesorii care predau limba romînă la clasele V—VII precum şi pentru cei care predau istoria patriei şi geografia R.P.R. în şcolile (secţiile) cu limbi de predare ale minorităţilor naţionale şi nu cunosc bine limba romînă se vor desfăşura între 9 iulie—9 august la institutele interregionale de perfecţionare din Cluj, Timişoara şi Braşov.

5. Cursurile pentru sprijinirea educatoarelor din grădiniţele cu orar normal cu limba de predare romînă înscrise la examenul de definitivat şi gradul II se desfăşoară în perioada 2—28 iulie a.c. la institutele interregionale de perfecţionare Bucureşti, Iaşi, Braşov, Cluj şi Timişoara.

— educatoarele înscrise la examenele de definitivat şi gradul II din grădiniţele cu limba de predare maghiară din toată ţara vor urma cursul la I.P.C.D. Cluj ;

— educatoarele înscrise la examenele de definitivat şi gradul II din grădiniţele cu limba de predare germană din toată ţara vor urma cursul la I.P.C.D. Timişoara.

6. Cursurile pentru sprijinirea învăţătorilor înscrişi la examenul de definitivat şi gradul II se desfăşoară la regiuni în perioada 2—28 iulie a.c.

Învăţătorii din şcolile (secţiile) cu limbi de predare ale minorităţilor naţionale vor urma cursurile astfel :

— învăţătorii care predau la şcolile cu limba de predare maghiară din regiunile Banat şi Hunedoara vor urma cursul la Timişoara, cei din regiunile Cluj şi Crişana, la I.P.C.D. Cluj, cei din regiunea Maramureş la Baia Mare, iar cei din regiunile Mureş-Autonomă Maghiară şi Braşov la Tg. Mureş.

— învăţătorii care predau la şcolile cu limba de predare germană din regiunile Braşov şi Mureş-Autonomă Maghiară, vor urma cursul la I.P.C.D. Braşov, iar cei din regiunile Crişana, Cluj, Maramureş, Hunedoara şi Banat, vor urma cursurile la I.P.C.D. Timişoara ;

— învăţătorii care predau la şcolile cu limbile de predare sîrbă şi slovacă, vor urma cursurile la I.P.C.D. Timişoara ;

— învăţătorii care predau la şcolile cu limba de predare ucraineană din regiunile Maramureş, Suceava şi Banat vor urma cursurile în regiunea Maramureş (Sighet) ;

— învăţătorii din şcolile cu limba de predare romînă din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, vor urma cursurile la Braşov împreună cu învăţătorii care predau în şcolile cu limba de predare romînă din regiunea Braşov.

Centrele în care se vor organiza cursurile vor fi stabilite şi comunicate de secţiile de învăţămînt regionale.

7. Cursurile pentru sprijinirea profesorilor înscrişi la examenul de definitivat şi de gradul II se vor desfăşura între 12 iulie—9 august a.c. şi se vor organiza astfel :

— **La I.P.C.D. Bucureşti,** pentru profesorii din toată ţara care predau : limba latină, limba engleză, muzică, desen, pentru profesorii care predau la şcolile de artă teoria muzicii, instrumente muzicale, desen, pictură şi sculptură, pentru cadrele didactice care predau în şcolile speciale, pentru profesorii de educaţie fizică din regiunile Bucureşti, Argeş, Dobrogea, Bacău, Galaţi, Iaşi, Suceava, Ploieşti, oraşele Bucureşti şi Constanţa.

— **La I.P.C.D. Cluj,** pentru profesorii de toate specialităţile din întreaga ţară care predau în şcolile cu limba de predare maghiară şi pentru profesorii de educaţie fizică din regiunile Cluj, Crişana, Maramureş, Braşov şi Mureş-Autonomă Maghiară.

— **La I.P.C.D. Timişoara,** pentru profesorii din toată ţara care predau limba germană (ca limbă maternă), limba sîrbă, limba slovacă şi pentru profesorii de educaţie fizică din regiunile Banat, Oltenia şi Hunedoara

Pentru toate celelalte discipline cursurile se vor organiza la fiecare institut de perfecţionare.

8. Examenele de definitivat pentru educatoare şi învăţători vor avea loc între 1—15 august a.c. în centrele unde s-au desfăşurat cursurile, de preferinţă la o şcoală pedagogică, iar pentru profesori între 13—25 august a.c.

9. Cursurile speciale cu durata de 2 ani pentru cadrele didactice care predau la clasele V—VII fără a avea calificarea corespunzătoare, vor avea loc la institutele de perfecţionare din Bucureşti, Cluj, Iaşi şi Timişoara în perioada 2 iulie—15 august, iar examenele se vor desfăşura între 17—28 august a.c.

Activităţile practice continue

În industrie

Au început să se desfăşoare în întreprinderi industriale, în gospodării agricole colective sau în sălile de lucrări practice din şcoli activităţile practice continue ale elevilor.

O parte din elevii claselor a IX-a şi a X-a de la Şcoala medie „Mihail Eminescu" din Capitală îşi efectuează practica la uzinele „Tudor Vladimirescu". Munca pe care o desfăşoară ei acum în secţiile uzinei a fost pregătită în amănunţime încă din urmă cu cîteva săptămîni. Conducerea şcolii a întocmit, de comun acord cu conducerea uzinei, graficele lucrărilor care urmau să fie executate de elevi. Aceştia au fost împărţiţi pe grupe, iar fiecare elev a fost repartizat pe lîngă un muncitor. S-a prevăzut, de asemenea, rotaţia elevilor în secţiile maşini-unelte, sudori şi lăcătuşi-montori.

Considerînd că practica continuă este un bun prilej de a vedea în ce măsură şi-au însuşit şi consolidat elevii cunoştinţele şi deprinderile de muncă formate la lecţiile de tehnologie şi la lucrările practice din timpul anului, conducerea şcolii, împreună cu conducerea uzinei, au hotărît să le dea spre efectuare în această perioadă o serie de probe de control. Probele de control au constat dintr-o parte teoretică şi una practică. Elevii au fost solicitaţi să întocmească documentaţia tehnică după un model de piesă dat sau după desenul de execuţie, să elaboreze procesul tehnologic al piesei, menţionînd operaţiile, fazele şi minuirile în ordinea succesivă şi să execute apoi piesa, după punerea la punct a maşinii-unelte.

Dat fiind faptul că elevii sînt familiarizaţi cu procesul de producţie din uzină, deoarece au lucrat aici şi în timpul anului cîte o zi pe săptămînă, de cum s-a început practica continuă au trecut direct la efectuarea probelor de control.

Temele acestor probe au fost alese cu multă chibzuială, aşa încît să permită a se verifica temeinicia cunoştinţelor însuşite de elevi şi stadiul la care s-a ajuns în formarea deprinderilor lor de muncă. De aceea s-au ales lucrări mai complexe din punct de vedere al formei şi al procesului de execuţie decît cele efectuate în cadrul instruirii practice în producţie din timpul anului. Totodată, s-a avut în vedere ca în executarea lucrărilor elevii să fie puşi în situaţia de a aplica o serie de cunoştinţe dobîndite în cadrul studierii fizicii, chimiei, matematicii etc.

De exemplu, elevii claselor a IX-a, care îşi efectuează practica continuă în secţia de maşini-unelte, au executat în cadrul probelor de control o serie de lucrări complexe cum sînt clapete de reţinere pentru instalaţia pneumatică a troleibuzului, piuliţe speciale de asamblare pentru instalaţia de alimentare sau pneumatică, corpuri conice tubulare şi pîrghii pentru prizele de aer de la autovehicule. Ei au întocmit mai întîi schiţa piesei, după modelul dat sau după desenul de execuţie, apoi au consemnat procesul tehnologic în fişa de lucru. La întocmirea schiţei elevii au folosit cunoştinţele de desen tehnic dobîndite în anii precedenţi, cînd au studiat desenul obiectelor în trei planuri — elevaţie, plan, profil — cunoştinţe pe care le-au repetat, de altfel, în cadrul lecţiilor de tehnologia meseriei cînd au studiat clasificarea cuţitelor, organele şi mecanismele cutiei de viteze, cutia roţilor de schimb de la strungul „Iosif Rangheţ" etc.

După întocmirea schiţei elevii au trecut la elaborarea procesului tehnologic, folosindu-se în mare măsură de cunoştinţele dobîndite în orele de tehnologie cu privire la aşezarea şi fixarea cuţitelor în suportul portcuţit al maşinii-unelte, la alegerea regimului de aşchiere în funcţie de diametrul piesei şi la caracteristicile mecanice şi fizice ale materialului de prelucrat.

În elaborarea procesului tehnologic de un real folos le-au fost şi cunoştinţele studiate la fizică. Cunoscînd, de pildă, mişcările circulare de translaţie şi combinate sau forţele care acţionează asupra cuţitului în timpul strunjirii, ştiind cum să calculeze forţa de aşchiere şi puterea necesară aşchierii în timpul lucrului la strung, elevii au reuşit să execute corect piesele date, să întocmească la timp fişa de prelucrări mecanice.

Inainte de executarea piesei date, elevii au avut de calculat suprafeţe plane şi de revoluţie, turaţia optimă de aşchiere, avansurile automate. In rezolvarea acestor calcule le-au fost de mare folos cele învăţate în cadrul orelor de matematică.

Trecînd la executarea piesei, elevii au fixat cuţitele la strung în portcuţit, au fixat şi centrat semifabricatul în universalul strungului sau în alte dispozitive de fixare a piesei, au ales regimul de aşchiere şi au pornit strungul prin acţionarea organelor de comandă, executînd proba de control conform documentaţiei tehnice elaborate la început.

Muncitorii, profesorii-ingineri şi cei care supraveghează practica au îndrumat întreaga activitate a elevilor astfel ca ea să constituie într-adevăr un mijloc de verificare a cunoştinţelor şi a deprinderilor de muncă formate de-a lungul anului şcolar. Ei au urmărit în ce măsură lucrările de probă corespund din punct de vedere al calităţii şi al dimensiunilor date, dacă s-au executat în timp şi curat, au constatat în ce măsură au aplicat elevii cunoştinţele însuşite la lecţiile de tehnologie, de desen tehnic.

Totodată, pentru a înlătura eventualitatea ca munca să capete un caracter mecanic, profesorii i-au întrebat pe elevi ce operaţii execută, ce cunoştinţe teoretice aplică în muncă pentru efectuarea lor, unde se folosesc piesele lucrate de ei etc.

Constatările făcute cu ocazia probelor de control efectuate de elevi au arătat că cea mai mare parte din ei sînt stăpîni pe cunoştinţele teoretice şi practice predate în cursul anului, că ei şi-au format temeinice deprinderi de muncă. Aceasta a dat posibilitatea ca o serie de elevi din clasele a IX-a, ca de exemplu, D. Cursan, Z. Croitoru, C. Beschia, M. Constantin, St. Lăzărescu şi alţii să lucreze de pe acum singuri la maşinile unelte.

S. DIMA

Practica elevilor de la şcoala medie „I. L. Caragiale" din Capitală, la întreprinderea „Tehnica textilă".

Sub îndrumarea profesorilor-maiştri

Practica elevilor din clasa a VIII-a a Şcolii medii nr. 2 din Buzău a început doar de cîteva zile în sala de lucrări din domeniul lăcătuşăriei. Ea se desfăşoară de pe acum cu rezultate bune vădind grija manifestată cu săptămîni în urmă de comisia metodică a profesorilor de specialitate pentru organizarea activităţilor practice în asemenea condiţii încît să stîrnească cît mai deplin interesul elevilor şi să realizeze în acelaşi timp obiectivele instructiv-educative ale acestei perioade.

„Să marcăm încheierea activităţii noastre în sala de lucrări practice cu o realizare importantă, care să folosească efectiv elevilor şcolii" — le-a spus tinerilor din clasa a VIII-a, chiar de la început, profesorul-maistru. Timp de un an de zile aţi învăţat să trasaţi metalul cu ferăstrăul, să tăiaţi, să pilitţi, să găuriţi. Am lucrat împreună piese din trusa lăcătuşului, ciocane, dornuri, cleşti. Propun ca în aceste două săptămîni în care vom face practică zi de zi să confecţionăm truse complete de scule, cu care să lucreze elevii ce vor învăţa anul viitor în clasa a VIII-a".

Propunerea profesorului-maistru a fost primită cu entuziasm.

Iată-i acum pe elevi la lucru. În caietele de practică ale unora din ei se află desenat un cadru de ferăstrău pentru metale — lucrare complexă, care necesită efectuarea a şase operaţii diferite. În caietele altora apar alte lucrări complexe — cleşti, compase de interior şi exterior etc. Toate sînt lucrate cu grijă, cu pricepere, dovedind bună pregătire şi dragoste pentru munca practică.

Elevii care efectuează practica la tîmplărie desfăşoară de asemenea o muncă interesantă, utilă: contribuie şi ei la confecţionarea de noi garnituri complete de truse pentru sculele de lăcătuşărie, montînd cozi la pile, dălţi etc.

Activităţile practice continue ale elevilor din clasa a VIII-a au şi menirea de a face legătura între cunoştinţele şi deprinderile însuşite în timpul acestui an şcolar şi munca pe care o vor desfăşura în întreprinderi în cursul anului şcolar viitor. De aceea, comisia de specialitate şi-a propus să organizeze cu ei şi cîteva vizite de documentare în diferite întreprinderi din oraş şi în special la întreprinderea „Metalurgica", în atelierele căreia îşi vor efectua la anul practica la maşini-unelte. Astfel elevii pot lua un prim contact cu maşinile la care vor lucra, pot cunoaşte unele amănunte în legătură cu funcţionarea lor. Din întîlnirile cu muncitorii mai vîrstnici, cu fruntaşii în producţie ei află lucruri interesante despre viaţa din trecut şi de astăzi a muncitorilor, despre istoricul întreprinderilor, despre producţia lor actuală şi despre perspectivele dezvoltării lor pe viitor.

Cu activităţile ei variate şi atractive, datorită cărora deprinderile elevilor se perfecţionează şi se consolidează, practica continuă de la sfîrşitul anului şcolar constituie un minunat mijloc de pregătire a tineretului pentru viaţă, pentru munca în producţie.

În gospodăria agricolă de stat

Cu cîntec şi voie bună şi-au început activitatea practică pe ogoarele gospodăriei agricole de stat „Murfatlar" cele două brigăzi de elevi din clasele a V-a şi a VI-a ale Şcolii de 8 ani din comuna Basarabi, regiunea Dobrogea.

Îndrumaţi cu grijă şi dragoste de profesorul de ştiinţe naturale, tov. Emil Mutulescu, şi de şeful secţiei viticole din gospodărie, tov. Ion Oltcanu, elevii muncesc plini de entuziasm dobîndind, pe lîngă cunoştinţele şi deprinderile însuşite în timpul anului, noi şi interesante cunoştinţe şi deprinderi de agrotehnică şi zootehnie.

Planul activităţilor practice pentru perioada de două săptămîni în care elevii vor lucra în gospodărie, dovedeşte grija şi priceperea cadrelor didactice şi a conducerii şcolii, faptul că în alcătuirea lui s-a colaborat îndeaproape cu cadrele de specialitate din G.A.S.

În plan au fost incluse lucrări ce se pot efectua în această perioadă — lucrări de legat şi copcit viţa de vie, răritul la floarea-soarelui, praşile, depistări de dăunători la solanacee (roşii şi cartofi) şi lucrări de combatere a acestora, lucrări de plivit pe lotul de seminceri de grîu, lucrări de muşuroit la cartofi, lucrări de legumicultură cum ar fi, de exemplu, copilitul la roşii şi altele.

Pentru a se realiza cu mai mult succes latura instructivă a practicii au fost prevăzute în plan şi vizite ale elevilor la terasele şi laboratoarele staţiunii experimentale „Dobrogea" şi la ferma zootehnică a G.A.C. din comună. De asemenea, în plan mai figurează un obiectiv important: recoltarea şi conservarea unor plante de cultură, de exemplu cereale în diferite faze de creştere şi dezvoltare, leguminoase, plante medicinale şi plante din flora spontană de cîmpie care vor fi folosite în şcoală ca material didactic. În acest fel elevii vor îmbogăţi colecţiile de plante ale şcolii, consolidîndu-şi în acelaşi timp deprinderea de a întocmi ierbare, planşe etc.

Trecînd la îndeplinirea planului, cadrele didactice au căutat să asigure o cît mai bună desfăşurare a muncii practice a elevilor. „În fiecare zi — ne-a spus directorul şcolii — elevii trec printr-un alt sector de activitate din gospodărie pentru a cunoaşte cît mai multe aspecte ale muncii agricole".

În prima zi de practică cravatele roşii fluturau pe imensul teren plantat cu vie al gospodăriei, unde elevilor li s-au explicat procedeele de legare şi copcire a viţei de vie, arătîndu-li-se în acelaşi timp şi de ce se efectuează aceste lucrări.

Explicaţiile interesante date de brigadierii şi tehnicienii din gospodărie în legătură cu felul cum trebuie executată corect fiecare lucrare contribuie la formarea priceperilor şi deprinderilor de muncă pe baza agrotehnicii înaintate.

Pionierul fruntaş Romel Niculescu, care este şeful brigăzii elevilor din clasa a V-a, se ocupă îndeaproape de felul în care lucrează brigada ajutîndu-i pe cei care lucrează mai încet. L-am auzit explicînd unor colegi ai lui care nu legau corect via cum se leagă şi de ce este necesar să se formeze un „opt" în jurul spalierului, legînd apoi lăstarul. Văzînd că-l ascult a ţinut să-mi spuie că se leagă în acest fel pentru a lăsa lăstarilor posibilitatea să se dezvolte în bune condiţiuni. „Vrem să facem o muncă utilă, de care să putem fi mîndri" — a încheiat el în numele brigăzii.

Majoritatea membrilor brigăzii muncesc cu pricepere şi dovedesc cunoştinţe temeinice în legătură cu biologia viţei de vie, cu dăunătorii şi mijloacele de combatere a lor, cu lucrările de întreţinere a viţei şi perioadele cele mai bune în care trebuiesc efectuate acestea. I-am auzit vorbind despre treburile gospodăriei cu competenţă, ca nişte adevăraţi viticultori: „Pentru că viţa a fost stropită la timp la noi în gospodărie nu avem atac de mană" — a constatat la un moment dat unul din ei. „Da" — a confirmat altul, care a completat apoi: „Şi cum viţa este plivită la timp şi stropită cu sulfat de cupru pentru a treia oară, cred că vom avea în acest an o recoltă bogată".

Spre sfîrşitul primei zile de practică, echipele claselor a V-a, care s-au deprins cu uşurinţă să lege lăstarii de viţă, se întreceau care mai de care să lege cît mai multe rînduri.

Seriozitatea cu care privesc elevii munca pe care o depun, simţul de răspundere manifestat de şefii de brigadă, de şefii de echipă cît şi de fiecare elev în parte, au fost trezite şi cultivate zi de zi, oră de oră de profesori şi diriginţi, care şi în aceste zile de practică sînt alături de ei, îi îndrumă şi îi stimulează. Nu-i de mirare, deci, faptul că elevii au îndrăgit munca dusă în gospodăria de stat, că mulţi dintre ei doresc să lucreze după absolvirea şcolii alături de părinţii lor, că în majoritate ei manifestă interes pentru muncile agricole însuşindu-şi temeinic cele învăţate în orele de curs sau în perioadele de practică. Toate acestea concretizează rezultatele activităţii instructiv-educative din şcoală.

Înarmaţi cu cunoştinţe şi deprinderi temeinice de muncă agricolă, educaţi în spiritul dragostei pentru agricultura noastră socialistă, viitorii lucrători agricoli, tehnicieni sau ingineri agronomi, astăzi încă elevi ai şcolii din comuna Basarabi, sînt mîndri că lucrează de pe acum în gospodăria de stat din comuna lor, care a fost distinsă la Sesiunea Marii Adunări Naţionale cu „Ordinul Muncii" clasa I-a.

C. DEMETRESCU

In parcul Palatului pionierilor din Bucureşti.

Nivelul cunoştinţelor de economie politică

Anul şcolar care se va încheia în curînd a însemnat un pas mai departe în îmbunătăţirea predării economiei politice şi socialismului ştiinţific în şcolile de cultură generală, în înarmarea tineretului cu cunoaşterea unor teze fundamentale ale învăţăturii marxist-leniniste. Realizările dobîndite în această privinţă au ieşit limpede la iveală cu prilejul lecţiilor recapitulative, care au dat elevilor posibilitatea să discute problemele principale din materia parcursă în timpul anului.

De exemplu, discutînd într-una din lecţiile recapitulative de economie politică tema „Reproducţia socialistă şi superioritatea ei faţă de reproducţia capitalistă", elevii clasei a X-a de la Şcoala medie nr. 2 din Capitală, care au studiat această disciplină cu profesoara Rozina Stănescu, au dovedit că au înţeles procesul de ansamblu al producţiei socialiste, superioritatea ei faţă de reproducţia capitalistă. Ei au arătat că reproducţia socialistă este o reproducţie continuă, lărgită, că reproducţia produsului social total în socialism are loc în condiţiile respectării corelaţiei dintre cele două sectoare ale producţiei sociale, asigurîndu-se dezvoltarea cu precădere a producţiei mijloacelor de producţie faţă de producţia obiectelor de consum. Şcolarii au subliniat că dezvoltarea cu precădere a producţiei mijloacelor de producţie este o lege economică obiectivă a reproducţiei în orînduirea socialistă, deoarece numai astfel se pot asigura condiţiile dezvoltării tuturor ramurilor producţiei, numai prin aceasta este posibilă obţinerea abundenţei de bunuri ce caracterizează socialismul şi comunismul.

Un accent deosebit s-a pus în lecţie pe politica partidului nostru privind dezvoltarea industriei şi în special a industriei grele, cu pivotul ei, industria constructoare de maşini, scoţîndu-se în evidenţă rezultatele obţinute în ţara noastră în această direcţie. Totodată au fost arătate şi succesele obţinute pe această linie de celelalte ţări socialiste şi în special de către Uniunea Sovietică.

O altă problemă discutată în cadrul recapitulării finale la clasa a X-a a fost „Superioritatea agriculturii socialiste faţă de agricultura capitalistă".

Pregătindu-se pentru această temă, elevii au studiat Raportul prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la recenta sesiune extraordinară a Marii Adunări Naţionale, ceea ce le-a dat posibilitatea să analizeze în profunzime problemele. Ei au arătat că încheierea colectivizării agriculturii în ţara noastră înscrie o nouă măreaţă realizare pe drumul spre desăvîrşirea construirii socialismului, că în R.P.R. socialismul a învins definitiv la oraşe şi sate. Încheierea colectivizării agriculturii cu aproape 4 ani înainte de termenul stabilit de Congresul al III-lea al P.M.R. — au subliniat elevii — pune încă o dată în lumină justeţea politicii partidului, politică marxist-leninistă consecventă şi creatoare, întemeiată pe cunoaşterea profundă a realităţii, a cerinţelor dezvoltării sociale potrivit condiţiilor concrete ale Romîniei. A fost de asemenea dezvoltată ideea că victoria definitivă a socialismului la oraşe şi sate deschide o nouă etapă în istoria ţării noastre. Relaţiile socialiste atotcuprinzătoare creează condiţii pentru un avînt şi mai puternic al forţelor de producţie, al industriei socialiste, pentru dezvoltarea intensivă şi multilaterală a agriculturii, pentru înflorirea patriei şi bunăstarea poporului muncitor.

Tema unei alte ore de recapitulare a constituit-o ideea subliniată în Declaraţia Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova din noiembrie 1960, pe baza unei analize profunde a perioadei istorice actuale, că principala trăsătură distinctivă a timpurilor noastre este transformarea sistemului socialist mondial în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii omeneşti.

Vorbind despre faptul că ţările care s-au desprins din sistemul capitalist după cel de al doilea război mondial au pornit la construirea societăţii noi de la trepte diferite de dezvoltare, unele din ele caracterizîndu-se în acel moment printr-o mare rămînere în urmă din punct de vedere economic, elevii au subliniat că aceste ţări, aplicînd creator legile generale ale construcţiei socialiste şi comuniste, au obţinut într-un termen scurt succese remarcabile în dezvoltarea lor, orînduirea socialistă dovedindu-şi pe deplin superioritatea asupra celei capitaliste.

Ritmul rapid de dezvoltare — s-a arătat în continuare în cadrul lecţiei recapitulative — este o lege generală a socialismului, confirmată de dezvoltarea economiei tuturor ţărilor socialiste, în care au fost lichidate posibilităţile social-economice de restaurare a capitalismului.

In continuare elevii au vorbit despre caracterul deosebit al relaţiilor dintre ţările socialiste, care sînt strîns unite prin ţelul comun al eforturilor lor — construirea socialismului şi comunismului. Formele de colaborare economică dintre ţările socialiste au fost analizate şi explicate pe baza unui bogat material faptic. Ca o încheiere a celor studiate în clasă în timpul anului, elevii au discutat cu profesoara lor în ultima lecţie recapitulativă tema „Comunismul — orînduire superioară a societăţii omeneşti". In cadrul lecţiei au fost dezbătute caracteristicile orînduirii comuniste, problemele privind cele două faze ale societăţii comuniste, construirea bazei tehnice-materiale a comunismului şi perfecţionarea relaţiilor de producţie socialiste în trecerea la comunism, victoria inevitabilă a comunismului în întrecerea paşnică dintre cele două sisteme mondiale.

Pornind de la caracterizarea dată în Programul P.C.U.S., elevii au arătat ce este orînduirea comunistă, care sînt fazele ei, care sînt asemănările dintre acestea, precum şi deosebirile care marchează superioritatea comunismului asupra socialismului. Problema construirii bazei tehnice-materiale a comunismului a fost dezbătută larg folosindu-se exemple şi date concrete. Elevii au arătat că crearea bazei tehnice-materiale a comunismului înseamnă dezvoltarea industriei moderne, cu un înalt nivel tehnic, progresul tehnico-ştiinţific în toate ramurile industriei şi agriculturii, mecanizarea complexă şi automatizarea proceselor de producţie, folosirea pe toate căile a noilor surse de energie, a bogatelor resurse naturale, a noilor materiale sintetice şi a altor materiale, creşterea nivelului cultural şi tehnic al tuturor oamenilor muncii, îmbunătăţirea continuă a organizării producţiei şi ridicarea productivităţii muncii.

Profesoara a orientat atenţia clasei spre importanţa pe care o prezintă perfecţionarea continuă a relaţiilor de producţie socialiste, înfăptuirea unor profunde transformări în formele de conducere a economiei care vor accelera înaintarea spre comunism.

Alegerea unor astfel de teme i-a făcut pe elevi să privească dintr-un punct de vedere nou cunoştinţele studiate în timpul anului, să le îmbogăţească cu teze şi date noi din documentele de partid şi de stat, din materialele cuprinse în presa de specialitate.

In acest fel recapitularea nu a constituit o repetare mecanică a celor învăţate în cursul anului, ci a contribuit la dezvoltarea gîndirii elevilor, a capacităţii lor de a selecta în mod independent, din cunoştinţele acumulate, pe cele care ilustrează cel mai bine tema dată, problemele esenţiale pe care să le susţină prin exemplele cele mai adecvate.

EMILIA CIURARU

Studiul limbii romîne în şcoală

In ce măsură sînt împlinite cerinţele

Cultivarea limbii literare a devenit în momentul de faţă o problemă de interes obştesc. Cetăţeanului de astăzi, care este chemat să se manifeste în situaţii diferite, i se cere priceperea de a se exprima, de a dezvolta sau de a dezbate anumite teme, indiferent în ce domeniu de activitate. Discuţia purtată recent pe tema cultivării limbii literare în ziarul „Scînteia", şedinţa Secţiei de limbă şi literatură a Academiei R.P.R., simpozionul organizat de Societatea de ştiinţe istorice şi filologice cu tema „Şcoala şi problemele cultivării limbii" dovedesc că problema aceasta se află în centrul atenţiei celor chemaţi să-şi dea contribuţia la rezolvarea ei.

Şcoala este principalul factor care contribuie la formarea deprinderilor de folosire independentă a limbii conform sistemului ei fonetic, lexical, gramatical, ortografic. Absolvenţii clasei a VII-a trebuie să ştie să-şi exprime clar ideile, să facă legătura între cunoştinţele de limbă şi cele de literatură, să fie în stare a valorifica bagajul lexical şi noţional dobîndit prin studiu şi experienţă de viaţă, să pună în valoare priceperile de înţelegere şi apreciere a unei opere literare.

In ce măsură răspund elevii clasei a VII-a cerinţelor de mai sus ? Felul cum s-au prezentat ei acum, la sfîrşitul anului şcolar, în faţa comisiilor examenelor de absolvire este destul de edificator în această privinţă.

Asistînd la examenele de absolvire de la şcolile nr. 24 şi nr. 50 din Capitală am constatat că majoritatea elevilor au dobîndit un bagaj de cunoştinţe bogat, că ştiu să facă analize gramaticale corecte, îşi alcătuiesc bune planuri de expunere, se exprimă într-o formă literară aleasă. Astfel, o elevă a analizat cu pricepere poezia „Lidice" de E. Jebeleanu, prezentînd succesiunea tablourilor şi scoţînd în relief ideea poeziei : chemarea la lupta pentru apărarea păcii. Eleva a subliniat stările sufleteşti de mare intensitate, plasticitatea elementelor lingvistice, desfăşurarea energică, mobilizatoare a versului.

Bine au fost analizate de către elevi şi schiţele lui I. L. Caragiale „D-l Goe", „Vizită", „Arendaşul romîn". Personajele au fost prezentate ca imagini tipice, însumînd caractere şi interese specifice unui grup uman istoriceşte determinat. Trăsăturile de caracter au fost desprinse din materialul concret al operei, din acţiune şi dialog.

Au fost însă şi elevi care, deşi au cunoscut conţinutul operelor literare, nu au ştiut să selecţioneze faptele, s-au pierdut în amănunte nesemnificative, fără să ajungă la sublinierea mesajului operei, la ceea ce scriitorul a urmărit să transmită. Astfel, un elev care a analizat romanul „Mitrea Cocor" de M. Sadoveanu nu a putut formula complet tema lui, nu a ştiut să releve nici factorii care au contribuit la transformarea lui Mitrea dintr-un ţăran răzvrătit într-un luptător conştient, nici semnificaţia finalului. De ajuns de slab a fost analizată şi drama „Cetatea de foc" de M. Davidoglu. Deşi elevul care a avut să dezvolte acest subiect a prezentat bine conflictul dramatic între cele două lumi care se înfruntă în piesă, el nu a putut prezenta transformarea conştiinţei personajului central, Petru Arjoca, cu ajutorul comuniştilor care luptă să-l zmulgă din izolarea lui. Elevul s-a oprit îndeosebi la aspecte secundare ale piesei .

Aceasta dovedeşte că profesorii de limba romînă au datoria să stăruie mai mult în orientarea elevilor asupra a ceea ce este semnificativ într-o operă literară.

La examenele la care am asistat, cei mai mulţi dintre elevi au dovedit cunoştinţe temeinice de gramatică, bune deprinderi de analiză sintactică şi morfologică. S-a remarcat totuşi că unele subordonate, ca subiectiva, predicativa, concesiva consecutiva, nu sînt încă suficient consolidate, ceea ce dovedeşte că nu s-au făcut exerciţii suficiente în această direcţie. Poate ar fi bine ca pentru studiul subordonatelor să se acorde în clasa a VII-a un timp mai îndelungat.

Am cercetat ciornele pe care elevii şi-au notat, înainte de a fi examinaţi, răspunsul la întrebările din bilete. In general elevii au scris aceste ciorne corect, atît din punctul de vedere al construcţiei frazelor cît şi în ceea ce priveşte ortografia. Aceasta nu înseamnă însă că n-am găsit şi unele greşeli. Mai frecvent se întîlneşte greşita articulare a substantivelor la nominativ plural şi genitiv singular.

Am întîlnit de asemenea uneori construcţii defectuoase de propoziţii şi fraze, care au fost repetate de altfel în expunerea orală. Deşi astfel de formulări dădeau loc, în unele cazuri, la confuzii şi greşeli ştiinţifice, ele nu au fost întotdeauna corectate de către profesori, care, probabil, pentru a nu ţine în loc examenul, le-au trecut uneori cu vederea. Consider că se impune corectarea exprimării chiar şi în timpul examenului, căci şi din examen elevii trebuie să înveţe.

Cum fiecare examen constituie momentul verificării nivelului atins şi punctul de plecare pentru activitatea ce se va desfăşura în viitor, cred că profesorii de limba romînă pot vedea, pe baza concluziilor desprinse din examene, care trebuie să fie direcţiile muncii lor ulterioare pentru a-i ajuta pe elevi să-şi însuşească limba literară, să-şi expună ideile în mod logic, corect, atrăgător.

I. HANGIU

Materialele didactice executate de elevii Şcolii medii nr. 1 din Sibiu sînt foarte izbutite şi vor putea fi folosite larg la lecţii

Ce au arătat examenele

La matematică

Răspunsurile date la examenul de matematică de majoritatea elevilor clasei a VII-a „B" de la Şcoala de 8 ani „Barbu Delavrancea" din Capitală au arătat că ei şi-au însuşit în mod corespunzător cunoştinţele de aritmetică, algebră şi geometrie prevăzute de programa şcolară.

Astfel, la aritmetică s-au rezolvat corect exerciţii în care interveneau diferite operaţii aritmetice, s-au enunţat just criteriile de divizibilitate, proprietăţile proporţiilor, s-au calculat corect procentele, arătîndu-se şi importanţa deosebită a folosirii acestora în practică.

La algebră accentul s-a pus pe calculul prescurtat şi îndeosebi pe rezolvarea sistemelor de ecuaţii de gradul I cu două necunoscute. S-a observat un simţitor progres în raport cu anii precedenţi în ceea ce priveşte însuşirea calculului algebric de către elevi. Aceştia mînuiesc cu mai multă siguranţă instrumentul algebric, nu fac greşeli la trecerea termenilor dintr-un membru într-altul sau la desfacerea parantezelor avînd semnul minus în faţă.

Se constată un progres şi în ceea ce priveşte însuşirea cunoştinţelor de geometrie. Elevii au deprinderea de a executa construcţii cu rigla şi compasul, de a aplica metoda triunghiurilor egale în demonstraţie şi relaţiile metrice dintr-un triunghi dreptunghi în rezolvarea problemelor de geometrie plană şi în spaţiu. Cu multă siguranţă au rezolvat de exemplu elevii probleme de geometrie în care interveneau proprietăţile triunghiului isoscel şi egalitatea unor triunghiuri. De asemenea, ei au calculat cu pricepere elementele unui con cunoscînd o serie de date şi folosind teorema lui Pitagora.

În general se poate afirma că profesoara care i-a pregătit s-a preocupat în cursul acestui an şcolar să consolideze cunoştinţele pe care elevii le-au căpătat în anii precedenţi, a urmărit dezvoltarea capacităţii lor de înţelegere, formarea deprinderilor lor de a efectua în mod conştient şi corect operaţii cu numere pozitive şi negative, cu expresii algebrice, i-a ajutat să cunoască proprietăţile figurilor plane şi în spaţiu şi să le poată aplica în rezolvarea problemelor.

Desfăşurarea examenului a arătat în acelaşi timp preocuparea de a lega cunoştinţele predate elevilor de viaţă, de practica construirii socialismului. Astfel, una din problemele date la examen se referea la numărul de tractorişti şi de cadre cu studii medii care lucrează în prezent în agricultură şi la sarcinile ce revin învăţămîntului pentru mărirea numărului acestora în anii viitori, pentru a contribui la dezvoltarea agriculturii noastre socialiste. O altă problemă, privind construcţiile de locuinţe, punea în evidenţă economiile realizate de muncitori în folosirea materialelor, exprimate în procente.

Se poate aprecia că profesorii examinatori s-au orientat just în formularea subiectelor. Acestea au permis, în general, să se cîntărească în mod corespunzător cunoştinţele elevilor. Era însă bine ca numărul problemelor cu conţinut practic să fie mai mare.

Dacă în cea mai mare parte elevii au dovedit că şi-au însuşit temeinic cunoştinţele, trebuie să arătăm că la unii dintre absolvenţii clasei a VII-a se mai manifestă şi deficienţe. Astfel, există încă tendinţa ca unele cunoştinţe de geometrie să fie însuşite formal. Un elev a construit de exemplu cu destulă uşurinţă înălţimile unui triunghi, dar cînd i s-a cerut să construiască înălţimea unui triunghi obtuzunghi care cădea pe prelungirea laturii opuse a întîmpinat mari greutăţi. Dificultăţi s-au ivit la o serie de elevi şi în rezolvarea problemelor, în special la punerea în ecuaţie a acestora. De asemenea, cîţiva elevi nu şi-au putut expune clar ideile, deşi aveau cunoştinţele respective, cum s-a văzut cînd li s-au dat spre executare aplicaţii practice. De exemplu, o elevă n-a putut defini corect media proporţională a două numere, dar a ştiut să rezolve o aplicaţie numerică.

În general însă se poate afirma că nivelul de cunoştinţe al elevilor clasei a VII-a „B" de la Şcoala de 8 ani „Barbu Delavrancea" este corespunzător, că ei au reuşit să-şi însuşească noţiunile de bază prevăzute de programă. Aceasta se reflectă şi în notele obţinute la examen : din cei 24 de absolvenţi mai mult de jumătate au obţinut note de 8, 9 şi 10 şi numai 7 au luat note de 5 şi 6.

Pregătirea la un nivel din ce în ce mai ridicat a absolvenţilor şcolii de 8 ani trebuie să stea permanent în atenţia profesorilor de matematică. Un mijloc eficient de a înlătura deficienţele care se mai manifestă în această direcţie îl constituie şi analiza modului în care elevii s-au prezentat la examenul de absolvire. Observînd care au fost cunoştinţele şi deprinderile de calcul mai slab însuşite ne vom putea îndrepta atenţia în cursul anului şcolar viitor asupra lor, vom putea găsi noi metode şi procedee care să asigure o temeinică însuşire a tuturor cunoştinţelor de bază.

N. BADEA
inspector metodist
la secţia de învăţămînt
a I.P.C.

Un moment emoţionant : tragerea subiectului la examen.

La fizică

La Şcoala nr. 8 din Braşov, în sala examenului de fizică, pe două mese laterale au fost instalate aparatele cu ajutorul cărora elevii urmează să demonstreze problemele cuprinse în biletele de examinare. Şi, cînd sînt chemaţi în faţa comisiei, unii din ei trec să arate cum ştiu să aplice în practică cele ce au învăţat în decursul unui an. Pe o machetă aflată aici un elev a explicat cu precizie şi siguranţă timpii de funcţionare a motorului cu explozie. Un altul a schiţat pe tablă sensul propagării căldurii prin curenţi de convecţie şi a rezolvat cu multă uşurinţă problema care îi cerea viteza sunetului într-un canal cu apă de dimensiuni date. Alţi elevi au dezvoltat cu pricepere teme cum ar fi intensitatea curentului — arătînd şi aplicaţiile electromagneţilor şi stăruind asupra părţilor componente ale soneriei — sau au vorbit despre coeziunea moleculară, explicînd de ce dilataţia corpurilor gazoase e mai mare decît a celor solide.

Felul cum au fost însă formulate unele subiecte de către profesorul examinator Gheorghe Soronea nu a reuşit să determine întotdeauna răspunsuri precise. In biletul nr. 27, de exemplu, se găsea o asemenea formulare : „Elemente galvanice". In biletul nr. 1 — „Dilataţia corpurilor solide", în biletul nr. 30 — „Rezistenţa electrică". In faţa unor astfel de subiecte elevii au procedat la simple descrieri, clasificări sau reproduceri de formule, neglijînd aplicaţiile practice. S-au întîlnit însă şi cazuri cînd, solicitaţi fiind de comisia de examinare să-şi arate cunoştinţele practice, elevii n-au putut face faţă.

Deşi şcoala a organizat în timpul anului vizite în întreprinderile braşovene se pare că acestea nu au fost fructificate ulterior de către profesorul de fizică. Aşa se explică de ce unul din elevi a ştiut să descrie generatorul de curent continuu, dar nu a putut să spună unde există acesta în întreprinderile vizitate.

Dacă mulţi elevi au dovedit că ştiu să se exprime ştiinţific, alţii au folosit formulări de genul : „Sarea merge la polul negativ", „Busola arată direcţia unde mergem" etc.

Au fost şi unii elevi — ce-i drept puţini la număr — care nu au putut rezolva corect din punct de vedere matematic unele probleme de fizică, confundînd secţiunea cu diametrul sau greşind operaţiile mai complicate.

Considerăm că examenul verifică şi munca profesorului nu numai cunoştinţele elevilor. De aceea îi recomandăm tovarăşului Soronea ca, ţinînd seamă de învăţămintele culese la acest examen, să acorde în viitor mai multă atenţie legării cunoştinţelor de practică, să stăruie asupra folosirii unui vocabular ştiinţific adecvat, să stimuleze capacităţile de gîndire a elevilor.

Profesoarei de fizică de la Şcoala de 8 ani nr. 5 din Braşov, tovarăşa Maria Botnariu, examenul i-a adus mai multe satisfacţii. Elevii ei au argumentat teoretic fiecare afirmaţie şi apoi au trecut la aplicaţii practice. De fapt, chiar întrebările de pe bilete au determinat această orientare. („Dilataţia corpurilor solide şi aplicaţiile ei", „Comparaţie între maşina cu aburi şi motorul cu combustie internă" etc.).

Exprimarea elevilor a fost riguros ştiinţifică dovedind că profesoara a stăruit suficient asupra ei.

Rezultate la fel de bune s-au obţinut în majoritatea şcolilor braşovene, relevînd munca stăruitoare a profesorilor, temeinica pregătire pe care au asigurat-o elevilor lor.

SILVESTRU PATIŢA
Braşov

La istorie

Atît întrebările puse cît şi răspunsurile date la examenul de istorie ţinut la clasele a VII-a de la şcoala „Mihail Sadoveanu" din Iaşi au furnizat date concludente privind pregătirea primită în cursul anului de elevi.

Cea mai mare parte a problemelor discutate la examen s-au referit la lupta dusă în trecut de poporul nostru împotriva asupririi şi îndeosebi la lupta clasei muncitoare, condusă de partid.

Începînd cu primele momente ale mişcării muncitoreşti subiectele formulate în biletele de examen i-au solicitat pe elevi să expună etapele principale ale luptei clasei muncitoare, sub conducerea partidului său revoluţionar, pentru înlăturarea exploatării şi pentru construirea societăţii socialiste. Ei au vorbit despre Asociaţia generală a lucrătorilor din Romînia, despre formarea proletariatului industrial modern o dată cu înfiinţarea de fabrici bazate pe producţia maşinistă, despre primele cercuri revoluţionare şi despre primele organe de presă muncitoreşti, despre revista „Contemporanul" care a adus o însemnată contribuţie la răspîndirea marxismului în ţara noastră. S-a insistat îndeosebi asupra creşterii avîntului revoluţionar în Romînia în perioada anilor 1917—1921, sub influenţa victoriei Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.

Pe larg au fost prezentate de asemenea în examen eroicele lupte ale ceferiştilor şi petroliştilor din februarie 1933. Eleva care a tratat această temă a scos în evidenţă amploarea acestor lupte, care, desfăşurate sub conducerea directă a P.C.R. au avut un permanent caracter politic, antiimperialist şi antifascist.

Alte subiecte, cum ar fi „Proclamarea Republicii Populare Romîne", „Industrializarea socialistă a ţării", „Transformarea socialistă a agriculturii", Revoluţia culturală în ţara noastră", „Politica externă a R.P.R." le-au cerut elevilor să expună aspecte ale luptei clasei muncitoare din ţara noastră sub conducerea partidului, pentru construirea socialismului. Acestea au fost de altfel subiectele care au avut în cadrul examenului cea mai mare pondere şi în legătură cu care elevii au dovedit cele mai temeinice cunoştinţe. Ele au vădit preocuparea manifestată de profesori în timpul anului şcolar de a lămuri elevilor aspecte esenţiale legate de istoria poporului.

În timpul examinării nu li s-a cerut elevilor să precizeze date secundare, de amănunt, ci în primul rînd să redea esenţa fenomenelor istorice, să explice raporturile de cauzalitate dintre ele. Unui elev care trebuia să vorbească despre războiul ţărănesc condus de Gheorghe Doja i s-au pus întrebări menite să scoată în evidenţă cauzele care i-au determinat pe ţăranii romîni şi maghiari să se răzvrătească şi i s-a cerut să arate, pe baza aprecierii condiţiilor istorice în care a avut loc acest eveniment, factorii care au determinat înfrîngerea luptei ţăranilor. În legătură cu răscoala populară de la 1821 s-a cerut să se insiste asupra raportului dintre masele populare şi conducătorul răscoalei Tudor Vladimirescu, după cum în tratarea Revoluţiei de la 1848 din Ţara Romînească s-a cerut să se explice cauzele care au determinat atitudinea trădătoare a burgheziei şi motivele pentru care această revoluţie este socotită drept o revoluţie burghezo-democratică.

Cu privire la metodica examinării am avea de făcut o observaţie critică. Pentru a-i determina pe elevi să sublinieze în permanenţă esenţialul în subiectul dat profesorii examinatori au intervenit adesea cu întrebări. Intervenţiile lor au fost bine venite în cazurile acestor elevi însă acest procedeu a fost utilizat şi în cazurile elevilor la care s-a observat capacitatea de a expune corect şi coerent o temă. Considerăm că era mai bine dacă examinatorii ar fi lăsat elevilor, mai ales în astfel de împrejurări, libertatea de a dezvolta subiectul pînă la capăt, pentru ca abia după aceea să pună întrebări, dacă mai era cazul.

Un examen ne arată întotdeauna ce ştiu elevii, care este volumul lor de cunoştinţe şi cum şi le-au însuşit. Bilanţul încheiat în această privinţă cu prilejul examenului de istorie de la şcoala „Mihail Sadoveanu" din Iaşi este, în general, pozitiv. Se poate spune că absolvenţii clasei a VII-a şi-au însuşit cunoştinţele cele mai importante privind istoria patriei noastre şi că acestea nu se bazează pe memorarea mecanică a unor fapte, ci pe înţelegerea lor în ceea ce au ele mai esenţial.

O. BUZESCU

In preajma examenului de maturitate

In ultimele zile, la redacţie au sosit numeroase scrisori în care profesori de pe tot cuprinsul patriei ne-au scris despre munca ce se desfăşoară în întîmpinarea examenului de maturitate. Din fiecare scrisoare se desprinde aceeaşi grijă părintească, aceeaşi preocupare ca fiecare elev să se prezinte cît mai bine pregătit în faţa comisiilor de examinare.

Tov. Viorica Leca, directoarea Şcolii medii „I. L. Caragiale" din Capitală, ne scrie despre străduinţa profesorilor de a da cît mai mult ajutor, cît mai preţioase îndrumări elevilor în această perioadă.

„Diriginţii şi profesorii — spune în scrisoarea ei tov. Leca — au planificat riguros orele de recapitulare pe materii. In anul acesta, spre deosebire de ceilalţi ani, recapitularea materiei nu se desfăşoară uniform, ci ţinîndu-se seama de cerinţe, de nivelul claselor. Bunăoară, la fostele clase a XI-a „C" şi a XI-a „D", unde în timpul anului elevii s-au dovedit mai slabi la matematică, au loc mai numeroase lecţii de recapitulare la acest obiect. La fostele clase a XI-a „E" şi a XI-a „F", unde se simţea nevoie de mai multe ore de recapitulare la fizică, s-a dat întîietate acestui obiect.

Incepînd de la 15 iunie elevii se vor pregăti individual. Şi în această perioadă însă profesorii îi vor ajuta, le vor da îndrumări privind felul cum să-şi organizeze studiul, se vor organiza meditaţii pentru toţi cei care vor voi să participe la ele".

Iată ce ne-a scris profesorul Preda Ionescu, dirigintele fostei clase a XI-a „C" de la Şcoala medie nr. 1 din Piteşti :

„Pentru a sprijini pregătirea candidaţilor la examenul de maturitate mi-am îndreptat atenţia mai ales spre îmbunătăţirea muncii individuale a fiecărui elev. Impreună cu biroul U.T.M. pe clasă — de la care am primit un preţios sprijin pe această linie — am discutat cu tinerii candidaţi despre felul cum trebuie să înveţe pentru examen, am popularizat metodele bune de studiu ale fruntaşilor. De asemenea, am dat îndrumări în ceea ce priveşte împărţirea timpului de învăţătură, alternarea studiului cu odihna etc.".

De la Şcoala medie din Reşiţa ne scrie profesoara Valentina Dăscălache, care a fost diriginta absolvenţilor clasei a XI-a „B" încă din primul lor an de şcoală medie.

„Tinerii cu care am lucrat — ne scrie tov. Dăscălache — sînt în majoritate fii de oţelari. Ca şi părinţii lor, ei sînt însufleţiţi de dragostea de muncă. Acum vin în fiecare zi la orele de recapitulare organizate în şcoală, unde sînt ajutaţi să-şi reîmprospăteze în minte materia studiată în anii anteriori. Unii din ei învaţă şi acasă împreună, consultîndu-se asupra unor probleme mai grele, mai importante. Studiul în colectiv este întotdeauna folositor. Fireşte că noi, profesorii, trecem pe la ei pe acasă, îi ajutăm, îi îndrumăm".

Citesc alte şi alte scrisori. De la Ploieşti, din Arad, de la Baia Mare... In toate aceeaşi preocupare, aceeaşi dorinţă ca munca tuturor — a profesorilor şi a absolvenţilor — să fie încununată de succes.

M. VERDEŞ

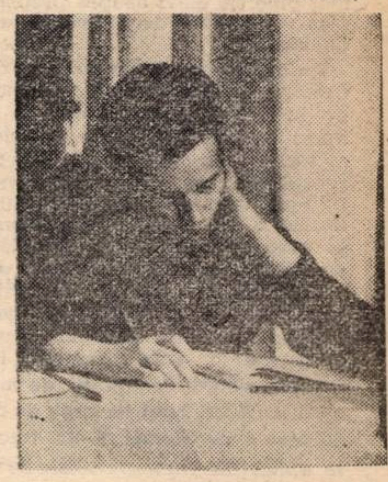

Elevi ai unei şcoli profesionale din Craiova recapitulînd cunoştinţele de matematică

Bună pregătire a examenelor

În preajma examenelor, în şcolile profesionale şi tehnice se acordă o deosebită atenţie lecţiilor recapitulative, de buna desfăşurare a cărora depinde în mare măsură consolidarea şi sistematizarea cunoştinţelor elevilor.

Bunăoară, tov. Angela Ungureanu, profesoară de chimie la Grupul şcolar de petrol-chimie din Copşa Mică, a ales cu grijă temele lecţiilor recapitulative, aşa încît să vină cît mai mult în ajutorul elevilor. Recapitulînd cu ei tema „Aldehide şi cetone", de exemplu, a cerut elevilor să arate ce este comun acestor categorii de substanţe — gruparea carbonil — şi apoi diferenţa dintre ele — faptul că în timp ce la cetone cele două valenţe libere sînt satisfăcute cu radicali hidrocarbonaţi, la aldehide unul din radicali este înlocuit cu hidrogen. În felul acesta s-a explicat faptul că aceste două categorii de substanţe au proprietăţi chimice deosebite.

Revăzînd pe scurt cu elevii metodele de preparare a aldehidelor şi cetonelor profesoara a insistat în special asupra proprietăţilor chimice ale acestora şi s-a oprit pe larg asupra puterii reductoare pe care o au aldehidele. S-au dat apoi cîteva exemple de aldehide şi cetone mai des întrebuinţate, arătîndu-se cum sînt folosite proprietăţile lor generale, relevate în prima parte a lecţiei.

Schema clară alcătuită la tablă de elevi, sub conducerea profesoarei, a contribuit la consolidarea celor învăţate.

Lecţia recapitulativă ar fi fost şi mai izbutită dacă, pentru a scoate mai clar în evidenţă puterea reductoare a aldehidelor, s-ar fi efectuat experienţa cu oglinda de argint, tratîndu-se azotatul de argint cu amoniac şi adăugîndu-se aldehidă. Formarea oglinzii de argint i-ar fi lămurit mai bine pe elevi asupra proprietăţii reductoare caracteristice aldehidelor.

În lecţiile sale recapitulative de fizică, prof. Anastasia Dumitrescu de la acelaşi grup şcolar dă o mare atenţie efectuării problemelor. De exemplu, la lecţia de recapitulare cu subiectul „Transmiterea căldurii prin conductibilitate" a dat elevilor o problemă în care se cerea să se calculeze cantitatea de căldură care se degajează într-o oră pe m.p. Stabilind datele cunoscute şi cele necunoscute ale problemei, elevii au trecut la transformarea lor într-un sistem de unităţi de măsură, au fixat apoi formula de rezolvare a problemei şi au trecut la aplicaţiile numerice. Este de remarcat că exemplul ales a fost strîns legat de problemele producţiei din sectorul în care lucrează elevii.

La Grupul şcolar de petrolchimie din Ocna Mureşului lecţiile de recapitulare se bazează în mare parte pe folosirea materialului didactic. Astfel, la disciplina „Aparate şi instalaţii în industria chimică" se folosesc cu prilejul recapitulării machetele unor aparate ca amesticător cu braţe în formă de Z, amesticător sau malaxor elicoidal, amesticator cu sac etc. De asemenea schemele sugestive făcute pe tablă cu creta colorată îi ajută pe elevi să-şi consolideze cunoştinţele studiate.

Un caracter concret au lecţiile de recapitulare şi la şcoala tehnică de maiştri din cadrul Centrului şcolar de industrie alimentară din Bucureşti. De exemplu, recapitulînd cu elevii anului II cunoştinţele de tehnologia meseriei (uscarea zahărului) prof. ing. Lucia Iliescu le-a prezentat diferite tipuri de uscători (tipul de uscătoare cu tambur, cu turn etc.) Prezentarea machetelor de uscători a dat elevilor posibilitatea de a revedea părţile lor componente şi caracteristicile lor. Paralel s-au folosit la lecţie diferite planşe şi scheme care au ajutat la mai buna fixare a cunoştinţelor.

În cadrul lecţiei s-a vorbit pe larg despre felul cum au fost îndeplinite de către fabricile de zahăr din ţara noastră sarcinile trasate de către Plenara C.C. al P.M.R. din noiembrie 1958 şi de către Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la sporirea producţiei.

Asigurînd lecţiilor de recapitulare şi sinteză un conţinut şi o metodică adecvată, cei mai mulţi dintre profesorii şcolilor profesionale şi tehnice dau elevilor posibilitatea de a se pregăti cît mai temeinic pentru a deveni muncitori şi tehnicieni de înaltă calificare, care să corespundă cerinţelor actuale ale producţiei.

Ing. EDUARD CUPFER

Elevi ai şcolii din Valea Călugărească ascultînd explicaţiile profesorului asupra dezvoltării culturii de secară.

O nouă promoţie de mecanizatori

Străduindu-se să răspundă cît mai bine sarcinilor trasate în Hotărîrea partidului şi guvernului privind îmbunătăţirea învăţămîntului agricol, cadrele didactice de la Şcoala profesională de mecanici agricoli din Roşiorii de Vede au organizat cu grijă examenele practice ale elevilor din anul III pentru obţinerea certificatului de muncitor calificat, examene care s-au desfăşurat la diferite staţiuni de maşini şi tractoare.

Din timp şcoala s-a preocupat de bunul mers al practicii de producţie. Această practică, efectuată înaintea examenului, s-a desfăşurat în condiţii superioare faţă de trecut şi a adus o contribuţie sporită la însuşirea cunoştinţelor şi a deprinderilor practice de către elevi, pregătindu-i să participe cu succes la munca pentru dezvoltarea agriculturii noastre socialiste.

Pentru ca examenul să se desfăşoare cît mai bine, colectivul de conducere al şcolii a numit în comisiile de examinare pe cei mai buni profesori. Aceştia s-au deplasat la S.M.T.-urile din Odobeasca, Nanov, Videle, Angheleşti şi altele, unde elevii şi-au desfăşurat practica şi unde urmau să aibă loc şi examenele. Cu sprijinul inginerilor mecanici şefi, care au prezidat comisiile de examinare, ei au luat toate măsurile pentru buna organizare a acestora.

Temele lucrărilor practice au fost legate de principalele lucrări de reparaţii, întreţinere şi reglare a tractoarelor şi maşinilor agricole, precum şi de lucrările de întreţinere a culturilor, de alcătuire a diferitelor agregate pentru arături, cultivat, prăşit, grăpat etc. Fiecărui elev i s-a creat posibilitatea să-şi execute proba practică pe cele mai moderne maşini. În felul acesta ei au putut să aplice metodele cele mai înaintate de lucru.

Elevul Dumitru Baboi, de exemplu, a executat lucrarea practică „Alcătuirea agregatului-tractor Universal 27 şi cultivator C.P.F. pentru întreţinerea culturii". El a trecut apoi la folosirea agregatului pe un teren cultivat cu porumb, efectuînd diferite operaţii şi reglaje. Siguranţa cu care a mînuit agregatul, ca şi răspunsurile corecte şi complete date la întrebările comisiei, i-au adus calificativul „foarte bine". Numeroşi colegi ai lui au primit acelaşi calificativ.

Majoritatea elevilor au dovedit la examene că ştiu să execute cu pricepere îngrijirile tehnice periodice la tractoare şi maşini agricole, că sînt stăpîni pe meserie, manifestă exigenţă faţă de activitatea proprie, tragere de inimă şi entuziasm în muncă.

Fără îndoială, mulţi dintre cei care-şi primesc acum certificatul de muncitor calificat vor deveni fruntaşi în producţie, maeştri ai recoltelor bogate.

Principala atenţie a şcolii se îndreaptă în prezent spre pregătirea viitoarelor promoţii de mecanizatori. Însufleţite de dorinţa de a răspunde cît mai deplin la înaltele cerinţe puse în faţa învăţămîntului agricol, de partid, de guvern şi de întregul popor muncitor cadrele didactice se străduiesc să dea patriei mecanici agricoli capabili să contribuie la obţinerea unor noi succese ale agriculturii noastre socialiste.

Ing. ŞT. DUMITRACHE
director al Şcolii de mecanici agricoli din Roşiorii de Vede

CERINŢE ALE VERIFICĂRII

Lucrările practice şi răspunsurile orale date la examene de elevii şcolilor profesionale şi tehnice dau posibilitatea ca, la sfîrşitul unui an şcolar, să se verifice în adîncime gradul în care ei şi-au asimilat cunoştinţele predate şi şi-au format deprinderile de muncă cerute de profesiunea pentru care se pregătesc. De aceea, grija profesorilor trebuie să se îndrepte din timp asupra bunei pregătiri a desfăşurării examenelor, aşa ca acestea să corespundă pe deplin scopului.

Se impune în primul rînd ca problemele date spre rezolvare oral, grafic sau practic, în atelierul-şcoală sau în atelierul de producţie, să fie cît mai cuprinzătoare, pentru a permite să se constate dacă elevii pot sistematiza principalele chestiuni din materia parcursă. De aceea, ajutînd şcolile profesionale şi tehnice să se pregătească pentru examene, inspectorii din regiunea noastră le-au îndrumat să alcătuiască astfel subiectele de examen încît acestea să solicite utilizarea cunoştinţelor din diferite capitole şi din mai multe discipline.

În mod deosebit s-a stăruit asupra necesităţii de a se urmări în ce măsură ştiu elevii să facă legătura între teorie şi practică, în ce măsură cunosc latura aplicativă a obiectelor de cultură tehnică şi de specialitate. De exemplu, s-a cerut ca la tehnologia materialelor să se urmărească dacă elevii cunosc caracteristicile materiilor prime, utilajul şi procesul tehnologic care transformă aceste materii în semifabricate, calităţile acestora, sectoarele unde sînt întrebuinţate etc. La tehnologia meseriei, întrebările puse la examen trebuie să evidenţieze cunoştinţele elevilor cu privire la operaţiile principale din meseria în care se califică, la sculele şi maşinile folosite în cadrul ei, să verifice dacă ei ştiu să rezolve probleme curente de practică, să se orienteze cu uşurinţă la locul de muncă.

Lucrările grafice de orice fel folosite ca probe de examen vor fi concepute astfel încît să stimuleze cît mai mult iniţiativa, independenţa în muncă şi originalitatea în rezolvare. La tehnologie elevii vor avea de alcătuit diagrame care se referă la calităţile materialelor, grafice de funcţionare a maşinilor-unelte care pun în evidenţă caracteristicile acestora etc. La desenul tehnic problemele vor evidenţia posibilitatea elevilor de a alege în mod ştiinţific poziţiile de schiţare a pieselor, de a stabili locul de secţiune cel mai util din punct de vedere practic, de a afla mărimile reale la diferite elemente geometrice, la piesele pe care le desenează după regulile geometriei descriptive etc. În general, lucrările practice executate la examene vor cere respectarea cerinţelor tehnologiei moderne, folosite în producţie.

Desigur, inspectorii au îndrumat şcolile să aibă în vedere, la stabilirea conţinutului problemelor ca şi la formularea lor, specificul meseriei, anul de studii, nivelul clasei.

Bine organizate, examenele vor constitui un prilej de verificare temeinică a cunoştinţelor şi deprinderilor pe care şi le-au însuşit elevii, contribuind astfel la mai buna lor pregătire teoretică şi practică.

Ing. CONSTANTIN MOCANU
inspector-şef metodist, Iaşi

Pionierii și elevii școlilor din Reșița îndrăgesc mult îndeletnicirile practice.

Cu privire la lucrarea „Munca profesorului diriginte"

— Păreri ale cadrelor didactice —

Lucrarea „Munca profesorului diriginte", apărută în E.S.D.P. în formă de proiect experimental, răspunde unei necesități stringente resimțite de profesorii diriginți, dornici de a-și perfecționa munca. Rolul dirigintelui în ansamblul muncii educative, locul orelor de dirigenție în această muncă, modul lor de desfășurare, temele lor, metodele ce pot fi folosite pentru a trezi interesul și participarea firească a elevilor — iată numai cîteva din problemele care le preocupă de multă vreme pe cadrele didactice.

Lucrarea, elaborată de un colectiv de profesori, de lucrători ai Ministerului Învățămîntului și ai Institutului de științe pedagogice, abordează sub toate aspectele munca dirigintelui. Ea vorbește despre pregătirea și desfășurarea orelor de dirigenție, despre participarea diriginților la îndrumarea și organizarea activității elevilor în afara lecțiilor, despre relațiile cu alți factori educativi etc. Este deosebit de importantă ideea autorilor că dirigintele trebuie să fie mereu în mijlocul elevilor, cu prilejul tuturor acțiunilor colective, deci nu numai la ora de dirigenție sau la orele sale de specialitate. De asemenea, este utilă recomandarea de a asigura orelor de dirigenție un caracter cît mai variat și mai atractiv, folosind în acest scop materiale ilustrative (albume, scrisori, planșe), mijloace tehnice (filme documentare, diafilme, diapozitive, magnetofon etc.). Este bine că se subliniază necesitatea realizării unei unități de acțiune și de vedere între școală și familie printr-o strînsă colaborare între ele, că se arată necesitatea sprijinirii muncii organizațiilor UTM și de pionieri de către diriginte.

În același timp însă, lucrarea are nevoie de îmbunătățiri pentru a nu fi sub nivelul așteptărilor și exigențelor profesorilor și pentru ca meritul autorilor să nu se rezume doar la bune intenții și la curajul unei inițiative.

Una din lipsurile lucrării constă în faptul că nu definește clar și complet noțiunile și problemele pe care le abordează. Astfel, cititorul găsește în carte o foarte sumară explicare a „sentimentelor sociale" ce trebuie educate la elevi și despre care autorii pomenesc adesea, a noțiunilor de „metodă" și „procedeu", ce se recomandă a fi folosite la orele de dirigenție. Autorii arată că, în principiu, pentru desfășurarea orei de dirigenție se vor folosi mai ales metodele educației morale, dar și acestea vor lua forme diferite, în funcție de caracterul orei, de nivelul de dezvoltare al elevilor, de materialul demonstrativ existent etc. Care sînt însă aceste „forme" „în funcție de..." nu se lămurește. Tot astfel, nu apare suficient de distinctă delimitarea dintre obiectivul, scopul și tema orei de dirigenție, nu se arată cînd și cum ar putea fi folosite mijloacele tehnicii moderne în desfășurarea orei de dirigenție etc.

Se observă și o inconsecvență a autorilor față de propriile lor afirmații. De exemplu, referitor la unele metode folosite în ora de dirigenție se afirmă că ele se deosebesc de cele folosite în predare și nu trebuie în nici un caz confundate cu acestea. Și totuși se recomandă metode ca povestirea, prelegerea, lectura, referatele, convorbirea etică, demonstrația, exercițiul, exemplul, întîlnirile și vizitele, aprobarea și dezaprobarea etc. dintre care multe ca povestirea, prelegerea, demonstrația, exercițiul sînt metode de predare a cunoștințelor.

Considerăm, împreună cu alți pedagogi, că metoda convorbirii etice este cea mai recomandabilă pentru a sluji scopurile orei de dirigenție. Convorbirea însă nu trebuie înțeleasă așa cum o înțeleg autorii lucrării: o discuție aridă, abstractă, bazată pe întrebare și răspuns, întocmai ca la lecție. Exemplul din carte (pag. 80) este cît se poate de concludent pentru ceea ce este în concepția autorilor o „convorbire etică". Convorbirea dată ca model este incoherentă, seacă, ea îl îndepărtează pe elev de profesor prin faptul că începe și se sfîrșește prin arătarea „îndatoririlor către...", a „obligațiilor față de"...

Planurile date de autori ca model pentru desfășurarea orei de dirigenție sau pentru caracterizarea elevilor nu se bazează pe un studiu aprofundat, nu stimulează inițiativa creatoare a profesorilor. Ele sînt bune pentru orice școală, pentru orice clasă, pentru orice copil — ceea ce, desigur, constituie o mare lipsă.

Ar fi greșit să subapreciem meritele pe care am arătat că le are totuși lucrarea. Observațiile critice sînt făcute din dorința de a ajuta pe autori să-i vadă lipsurile (și trebuie să spunem că cele relevate mai sus nu sînt singurele), de a-i îndemna să îmbunătățească și să definitiveze cît mai curînd această lucrare de mare utilitate pentru profesori.

Prof. M. NEMET

★

Pe bună dreptate sublinia articolul „Ora de dirigenție", cu care s-a deschis în ziarul „Scînteia" o discuție despre conținutul acestei ore, că discuțiile purtate de diriginte cu elevii lui trebuie să pornească de la fapte concrete, petrecute în viața clasei. Și nu numai de la lucruri negative, care să necesite „mustruluiala" clasică, ci și de la realizări, de la manifestări și atitudini demne de laudă.

O lipsă a proiectului experimental al lucrării „Munca profesorului diriginte" stă tocmai în faptul că nu ia în considerare această cerință pusă în lumină de experiența celor mai bune cadre didactice din școlile noastre. Așa cum arată practica, dezbaterile pe probleme generale — de felul „Energia atomică în slujba păcii", „Prestigiul științei românești peste hotare" etc., sînt dificile pentru școlari, profesorul fiind nevoit să intervină cu prea multe întrebări și să-i supună la prea multe eforturi.

Pe de altă parte, credem că autorii greșesc atunci cînd prezintă ca bună experiența acelui profesor care timp de un trimestru nu a discutat cu elevii lui din clasa a V-a, în orele de dirigenție, decît probleme de comportare, fiind cu deosebire preocupat să le formeze convingeri în legătură cu necesitatea de a adopta o ținută civilizată în toate împrejurările. Ne întrebăm cum vor fi „înghițit" elevii cele nu mai puțin de 8 ore de dirigenție consacrate acestei probleme și în care nu au făcut decît să întoarcă pe toate fețele problemele comportării (acasă, la școală, pe stradă, la spectacole etc.). Și apoi, ne întrebăm, ce s-a întîmplat cu celelalte laturi ale educației morale ce trebuie de asemenea avute în vedere de diriginte, cînd și cum se vor fi discutat lucrurile importante petrecute pe parcurs în clasă și care puteau fi deosebit de semnificative pentru viața colectivului?

Sînt de părere că discuțiile dirigintelui cu elevii pe teme etice, pornite de la fapte concrete, petrecute în clasă, constituie unul din cele mai eficiente mijloace educative, care trebuie folosit larg în orele de dirigenție. Bine înțeles, asemenea discuții vor fi cu atît mai valoroase cu cît dirigintele care le conduce se va pregăti mai temeinic pentru ele, așa încît acestea să nu se bazeze numai pe întrebări și discuții, ci să fie colorate cu relatări interesante luate din viață, din cărți, din spectacole, cu fapte cît mai ilustrative, mai grăitoare și mai convingătoare pentru elevi.

Prof. I. ANDREI

PERSPECTIVE

Ce soartă li se hărăzea odinioară puținilor fii de oameni ai muncii care reușeau să termine liceul și să intre în vreo facultate? La această întrebare a răspuns, cu causticitatea lui caracteristică, maestrul Arghezi într-unul din articolele publicate în anul 1929: „Limba latină, pe care o înveți, te face dascăl într-o provincie nulă. Matematicile, nici ele nu-ți vor putea da mai mult decît o catedră. Ingineria îți va sluji ca să măsori terenurile unui înavuțit din nimic, care se poate numi Tancred sau Mrazec, indiferent, și să-ți pui iscălitura servilă pe actele lui de ministru. Chimia te va pregăti asistent și băiat de băcănie în prăvălia unui farmacist. Medicina te condiționează spălător cu canula, injector cu siringa și racleur. Dreptul te cere, ca să-l slujești cu folos, nu destoinic în argumente, ci dibaci în samsarlîc..."

Ne-am amintit de toate acestea acum, cînd la redacția gazetei noastre sosesc din școli nenumărate scrisori în care se împărtășesc hotărîrile pline de entuziasm ale absolvenților școlilor noastre în ceea ce privește viitoarea lor profesiune. Cine citește aceste scrisori, cine stă de vorbă în aceste zile cu absolvenții își dă din nou seama de largile posibilități oferite tineretului nostru pentru a-și pune în valoare talentul și aptitudinile în folosul construirii vieții noi.

Astăzi, cînd tot ce a fost odinioară uitat și părăsit, cînd toate acele tîrguri în care niciodată nu se întîmpla nimic au fost ridicate la o viață clocotitoare, cînd pe harta țării apar noi și noi orașe industriale care reclamă numeroase cadre cu o înaltă calificare, cînd ogoarele agriculturii noastre socialiste sînt brăzdate de puternice tractoare și mașini agricole, expresia „provincie nulă" nu mai poate avea circulație. A fi dascăl chiar și într-un cătun îndepărtat îți oferă o mare satisfacție — satisfacția de a contribui la pregătirea multilaterală a generației care este chemată să desăvîrșească construcția socialismului și să construiască comunismul. Pe ingineri îi găsești astăzi în uzinele și fabricile patriei, ai căror stăpîni sînt oamenii muncii, pe șantiere înălțînd construcții industriale sau blocuri de locuințe, pe ogoarele gospodăriilor agricole colective și ale gospodăriilor agricole de stat. Studiul chimiei nu-i mai pregătește pe tineri ca asistenți și băieți de băcănie în prăvăliile unor farmaciști, ci ca ingineri pentru marile noastre întreprinderi chimice existente ca și pentru cele ce se vor ridica în anii viitori, contribuind la tot mai puternica înflorire a economiei patriei. Iar medicina și dreptul sînt puse de mult în slujba poporului, a celor ce făuresc bunurile materiale și spirituale ale patriei.

Este de înțeles, de aceea, bucuria cu care se pregătesc absolvenții clasei a XI-a să pornească pe căile care-i așteaptă larg deschise.

„Dintre cei 133 de tineri care au terminat acum învățătura la Școala medie nr. 1 din Oradea — ne scrie tov. Aurora Ardelean — 50 s-au hotărît să urmeze diverse institute și școli tehnice și de construcții, 25 și-au exprimat dorința să se specializeze în problemele agriculturii, iar mulți se îndreaptă către facultăți și către institutele pedagogice. De la Școala medie din comuna Darabani, raionul Dorohoi, ne-a sosit vestea că din cei 44 de absolvenți ai clasei a XI-a 19 se vor îndrepta spre școli și institute agronomice. Hotărîrea lor este determinată de dorința de a se întoarce în satele lor ca ingineri și tehnicieni agronomi pentru a munci pe ogoarele înfrățite, pentru a-și ajuta consătenii să obțină recolte bogate.

Odinioară, marea majoritate a copiilor oamenilor muncii nu apucau nu numai să intre în școli superioare, dar nici măcar să termine așa-numitul gimnaziu. De mici ei trebuiau să intre „la stăpîn", să sufere o cruntă exploatare.

Astăzi, absolvenții școlilor de 7 (8) ani au nu numai minunate condiții de a învăța mai departe, în școli profesionale și agricole sau în școli medii de cultură generală, dar și posibilitatea de a-și continua învățătura în școli serale, paralel cu munca în producție. Un număr mare de tineri care termină în acest an clasa a VII-a și-au exprimat dorința de a-și însuși meserii folositoare patriei, poporului.

Profesorul Ion Niu de la Școala nr. 87 din Capitală ne povestește într-o scrisoare ce urmări au avut vizitele pe care, în colaborare cu organizația de tineret din școală, le-a făcut cu elevii săi la uzinele „Grivița Roșie", la întreprinderea textilă „Ana Ipătescu", la gospodăria agricolă colectivă „Timpuri Noi". Potrivit înclinațiilor lor, elevii s-au simțit puternic atrași de profesiunile cunoscute cu prilejul acestor vizite. Și iată că Ion Măgineanu, Nicolae Bică, Nicolae Axinte și alți ca ei și-au manifestat dorința de a urma școli profesionale metalurgice pentru a deveni muncitori în industria grea. Elena Nicolae, Vasilica Moțatu și cîteva colege ale lor sînt hotărîte să urmeze școli profesionale care le vor pregăti să devină țesătoare calificate. Gheorghe Moțoc, Cornelia Toader, Gheorghe Paraschiv, Iacob Velicu și mulți alții și-au exprimat dorința de a urma școli agricole pentru a contribui și ei la dezvoltarea agriculturii noastre socialiste.

Aceeași dragoste pentru munca direct productivă, care în condițiile de astăzi ale țării noastre se îmbină cu învățătura în cele mai înalte școli, o manifestă elevii tuturor școlilor. Într-o scrisoare sosită din Cluj, tov. Petre Bucșe ne relatează că, după o întîlnire cu muncitorul fruntaș Luca Tîrnoveanu și după o vizită la întreprinderea de reparații auto unde lucrează acesta, mulți dintre elevii clasei a VII-a de la școala „Ady-Șincai" și-au exprimat dorința de a deveni mecanici-auto, strungari, frezori, lăcătuși.

Tineretul patriei noastre, educat în spiritul comunismului de către școală și organizațiile U.T.M. și de pionieri înțelege în adîncime marea frumusețe a muncii, utilitatea ei socială și pășește cu bucurie în viață, gata să participe cu toate forțele, cu tot entuziasmul său la munca întregului popor.

B. MOLDOVEANU

Pentru vacanța de vară

An de an, excursiile școlare și taberele iau o tot mai mare amploare, cuprind un număr tot mai mare de elevi și în regiunea Suceava, la fel ca în toate regiunile țării. Dacă în vara anului trecut au plecat în excursii și drumeție peste 50.000 elevi din școlile sucevene, în vara acestui an numărul lor va fi peste 100.000.

Peste 800 de elevi ai școlilor medii și profesionale din regiunea Suceava vor fi timp de 5 zile oaspeții Capitalei. Alți 250 de elevi vor participa la o excursie de 7 zile pe litoral. Mii și mii de elevi vor porni în drumeție pe meleagurile regiunii natale.

Un număr de 4.630 de pionieri și școlari suceveni își vor petrece vacanța în taberele regionale și centrale. Numai tabăra de la Bucșoaia, de exemplu, va primi în cursul verii 3.600 de copii. S-au luat măsuri și pentru organizarea cluburilor la care vor veni în vacanță copiii ce rămîn în localitate. Programul acestora prevede concursuri sportive, șezători ale cîntecului și poeziei etc.

Organizarea lecturilor pedagogice

De curînd, Ministerul Învăţămîntului a aprobat un nou regulament privind organizarea „lecturilor pedagogice".

În regulament se arată că „lecturile pedagogice" se organizează de către Institutul de ştiinţe pedagogice împreună cu institutele de perfecţionare a cadrelor didactice şi cu secţiile de învăţămînt regionale, în scopul realizării unui larg schimb de experienţă în munca instructiv-educativă între cadrele didactice, activişti din domeniul învăţămîntului, al organizaţiilor de copii şi tineret, ingineri şi tehnicieni din producţia industrială şi agricolă, părinţi ai elevilor şi toţi cei care se ocupă de probleme de învăţămînt şi educaţie, antrenîndu-i la studierea şi prelucrarea problemelor privitoare la instruirea şi educarea tinerei generaţii, „Lecturile pedagogice" devin astfel un mijloc de generalizare şi popularizare a experienţei pozitive din munca instructiv-educativă şi obişnuiesc pe lucrătorii din domeniul învăţămîntului cu munca ştiinţifică.

La „lecturile pedagogice" se prezintă şi se discută lucrări care contribuie la dezvoltarea continuă a şcolii şi ştiinţei pedagogice în perioada de desăvîrşire a construirii socialismului în patria noastră. Prin „lecturile pedagogice" cadrele didactice desfăşoară o activitate de cercetare şi de generalizare ştiinţifică a experienţei personale, care poate fi valorificată în lucrările pe care le prezintă în vederea obţinerii gradului II şi a gradului I.

„Lecturile pedagogice" se organizează din doi în doi ani şi se desfăşoară în două etape : regională şi centrală.

Activitatea în vederea organizării „lecturilor pedagogice" va fi îndrumată de o comisie centrală, compusă din şefii de secţii din Institutul de ştiinţe pedagogice, delegaţii institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice (cîte unul de fiecare institut) şi un delegat al Ministerului Învăţămîntului. Preşedintele comisiei va fi un director adjunct din Institutul de ştiinţe pedagogice.

Comisia, ţinînd seama de problemele cele mai actuale ale şcolii şi ale educaţiei, alcătuieşte din doi în doi ani recomandări de tematică pentru lucrările care urmează să fie prezentate la „lecturile pedagogice". După aprobarea ei de către Ministerul Învăţămîntului, tematica va fi adusă la cunoştinţa celor interesaţi, prin presa pedagogică. Lucrările pot consta şi din teme pe care autorii şi le aleg singuri. Ele pot fi elaborate atît individual cît şi în colectiv.

Participanţii la „lecturile pedagogice" sînt sprijiniţi prin consultaţii orale şi scrise, organizate de Institutul de ştiinţe pedagogice, de institutele de perfecţionare a cadrelor didactice şi de secţiile de învăţămînt regionale.

Înscrierea cu teme şi evidenţa celor înscrişi revine secţiilor de învăţămînt regionale.

Indicaţiile metodice legate de studierea, generalizarea şi popularizarea materialului faptic vor fi date de către secţiile de învăţămînt regionale — ajutate de către Institutul de ştiinţe pedagogice şi institutele de perfecţionare a cadrelor didactice — prin presă, consultaţii în scris şi orale etc.

Îndrumarea nemijlocită a lucrărilor în etapa regională se realizează de către secţiile de învăţămînt regionale, cu sprijinul institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice.

Lucrările pentru etapa regională a „lecturilor pedagogice" se trimit secţiilor de învăţămînt regionale, menţionîndu-se numele şi pronumele autorului, specialitatea sa, stagiul de activitate pedagogică, locul de muncă şi adresa. Lucrările vor fi însoţite de un scurt referat în care autorul îşi prezintă lucrarea.

Din doi în doi ani, secţiile de învăţămînt regionale, prin comisii alcătuite ad-hoc, vor selecţiona lucrările care pot fi prezentate în sesiunea regională. În cazul cînd numărul lucrările selecţionate este prea mare pentru a fi prezentate în sesiunea regională, unele din ele se pot prezenta în cercurile pedagogice sau la consfătuirile raionale.

Cele mai bune lucrări prezentate la „lecturile pedagogice" regionale vor fi trimise institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice de care depind regiunile, cu patru luni înainte de termenul stabilit pentru ţinerea sesiunii centrale. Lucrările prezentate după acest termen vor fi lăsate pentru sesiunea următoare.

Lucrările selecţionate pentru sesiunea centrală de către comisiile formate din cadre didactice de specialitate de la institutele de perfecţionare se vor trimite Institutului de ştiinţe pedagogice cu două luni înainte de termenul stabilit pentru ţinerea sesiunii centrale.

Organizarea sesiunii centrale şi aprecierea celor mai bune lucrări selecţionate de institutele de perfecţionare pentru sesiunea centrală cade în sarcina comisiei centrale pentru „lecturile pedagogice". Lucrările admise de comisia centrală vor fi prezentate de autori în sesiunea centrală a „lecturilor pedagogice", care va avea loc o dată la doi ani. În absenţa autorului, lucrarea poate fi prezentată de o altă persoană, delegată de comisia centrală.

La propunerea comisiei centrale, cele mai bune lucrări vor fi publicate în culegeri, în broşuri separate sau în „Revista de pedagogie". Autorii vor primi drepturile de autor cuvenite.

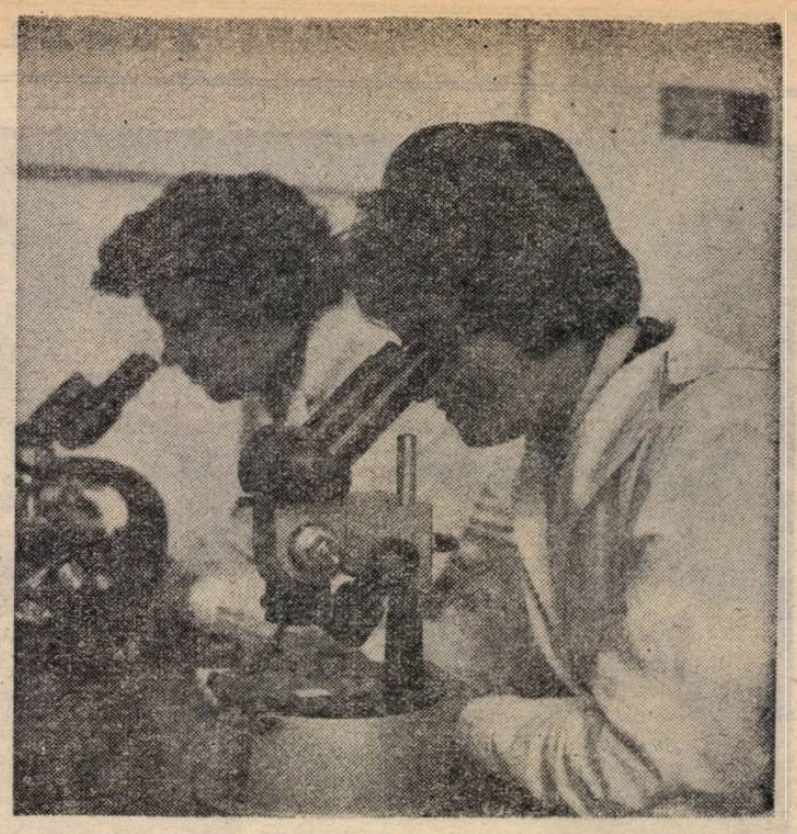

În laboratorul de botanică al Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău

ŞTIRI

Intîlnire cu scriitorul Mihai Beniuc

Nu de mult a poposit în Sebiş, satul său natal, scriitorul Mihai Beniuc, preşedintele Uniunii Scriitorilor din R.P.R.

Cadrele didactice de la Şcoala medie din Sebiş l-au invitat cu dragoste în mijlocul lor. După ce a vizitat clădirea nouă a şcolii din sat, care a fost dată în folosinţă la începutul acestui an şcolar, acad. Mihai Beniuc a vorbit despre viaţa grea pe care au dus-o ţăranii din Sebiş, la fel ca întregul popor muncitor, în timpul stăpînirii burghezo-moşiereşti, despre condiţiile grele pe care le aveau pe atunci copiii oamenilor muncii. Scriitorul a scos apoi în evidenţă condiţiile minunate de învăţătură, de dezvoltare multilaterală pe care le au astăzi copiii din patria noastră socialistă.

AVRAM DÎRLEA
corespondent
Sebiş — regiunea Crişana

Brigada artistică a cadrelor didactice

În vocabularul colectiviştilor din comuna Epureşti, raionul Drăgăneşti-Vlaşca, regiunea Bucureşti, a intrat o nouă expresie : „filmul nostru". Cînd o auzi pentru prima dată ai crede că este vorba de vreun film care rulează la cinematograful din comună. În realitate însă este vorba de programul brigăzii artistice de agitaţie, înfăţişînd viaţa nouă a satului.

De aproape doi ani de zile cadrele didactice din comuna Epureşti au alcătuit o brigadă artistică de agitaţie care prezintă în fiecare săptămînă programe pe scena căminului cultural din localitate, ca şi în comunele vecine — Bulbucata, Gomeni, Mihăileşti — sau pe scena casei raionale de cultură din Drăgăneşti-Vlaşca.

Alcătuite cu pricepere, cu talent, programele brigăzii artistice a cadrelor didactice militează pentru întărirea economică-organizatorică a G.A.C., pentru viaţa nouă a satului.

GH. CIOBANU
corespondent

Lucrări cartografice pentru şcoli

În scopul înzestrării şcolilor cu materialul didactic necesar desfăşurării procesului instructiv-educativ la lecţiile de geografie, E.S.D.P. a pus în circulaţie o serie de hărţi murale la diferite scări şi cu conţinut variat — fizico şi economico-geografic, politic-administrativ etc.

Printre lucrările cartografice mai izbutite amintim harta fizică şi administrativă a Republicii Populare Romîne la scara 1:400 000.

Faţă de vechea ediţie, apărută în anul 1959, noua ediţie a acestei hărţi aduce completări şi puneri la punct în funcţie de schimbările survenite între timp pe teritoriul ţării noastre. Prin aceasta ea devine mai utilă predării geografiei patriei, atît în învăţămîntul de cultură generală cît şi în învăţămîntul superior. Astfel, în noua hartă sînt reprezentate unităţile administrative conform împărţirii administrative actuale a teritoriului R.P.R., sînt trasate limitele actuale ale regiunilor şi raioanelor, se dau noile denumiri ale acestora, sînt figurate noile oraşe de subordonare raională (Bicaz, Bocşa, Oţelul Roşu. Cîmpeni, Huedin, Singiorz Băi, Călan, Cugir, Luduş şi Copşa Mică). De asemenea, noile oraşe de subordonare regională au fost trecute pe hartă prin semne convenţionale corespunzătoare.

Şi mărimea oraşelor apare după datele noi, diferite de datele recensămîntului din 1956. Totodată, sînt trecute şi noile cote ale înălţimilor, obţinute prin ridicările aerofotogrametrice de precizie : Vîrful Rarău — 1653 în loc de 1663 m, Vîrful Negoiul (Făgăraş) — 2535 m în loc de 2536 m, Vîrful Toaca (Ceahlău) — 1904 m în loc de 1911 m etc.

Este bine că din harta actuală au fost scoase o serie de numiri de prea mare detaliu, legate de subdiviziunile de relief, care încărcau vechea hartă şi care nu au confirmarea în Monografia geografică a R.P.R., trecîndu-se în schimb alte localităţi, legate în special de dezvoltarea economică a ţării noastre, care au căpătat însemnătate economică în ultimii ani

Oglindind o documentare serioasă din partea colectivului care a alcătuit-o, noua hartă fizică şi administrativă a Republicii Populare Romîne, apărută şi într-o îngrijită redactare tehnică, constituie o lucrare de calitate, care va contribui la predarea în condiţii cît mai bune a geografiei patriei noastre în şcoli.

Un ajutor în munca profesorilor de geografie îl constituie şi harta politică a Asiei, la scara 1:8 500 000. Însemnătatea ei constă în faptul că dă o reprezentare intuitivă a împărţirii politice a acestui continent, în care s-au petrecut schimbări politico-teritoriale foarte importante prin apariţia statelor care au scuturat jugul colonial. Marcarea diferitelor state independente, ca şi a ultimelor rămăşiţe ale domeniilor coloniale, care vor dispare în viitorul apropiat, apare cu claritate. Pe hartă sînt prezente şi elementele marilor construcţii din U.R.S.S., ca de exemplu marile lacuri de baraj, canalele de legătură între bazinele fluviale etc.

Principalele culmi de munţi sînt redate în tente slabe, bine alese, iar pe reţeaua hidrografică sînt înscrise principalele cascade, precum şi limita pînă la care fluviile importante sînt navigabile. Nu lipsesc nici marile drumuri maritime, ca de exemplu Drumul maritim al Nordului, cu indicarea în kilometri a lungimii lor, fiind înscrise şi porturile de escală. Dintre căile de comunicaţie de pe uscat se prezintă principalele linii ferate şi marile şosele.

Oraşele sînt reprezentate la scară, luîndu-se ca bază numărul de locuitori. Capitalele statelor sînt evidenţiate prin subliniere.

Harta prezintă însă şi unele scăderi în ceea ce priveşte execuţia tehnică. De exemplu, există unele întreruperi în colorit (linia albă dintre Iemen şi Katar şi altele). Socotim că harta ar fi fost mai reuşită dacă ar fi cuprins şi cîteva elemente principale de ordin economic, ca de exemplu resursele naturale sau principalele centre industriale din diferite ţări.

Harta nouă a Africii, la scara 1:9 000 000, prezintă o serie de calităţi remarcabile faţă de hărţile din trecut. Ea aduce o mare bogăţie de elemente geografice privitoare atît la cadrul fizic, cît şi la cel politico-economic, graniţe, resurse naturale, căile de comunicaţie, oraşe etc.

Relieful este redat prin curbe de nivel din 1000 în 1000 de metri şi cote suficiente pentru a înfăţişa sugestiv atît zonele muntoase înalte, cît mai ales podişul tabular care constituie caracteristica generală a acestui continent.

Foarte bine se evidenţiază caracteristicile esenţiale ale hidrografiei, zonele de nisipuri, principalele resurse minerale (bine prezentate prin semnele înscrise cu negru intens, individualizîndu-se astfel diferitele zone cu zăcăminte).

În cuprinsul mărilor, adîncimile (gropile abisale), ţinuturile de adîncime mai redusă de pe lîngă ţărmuri sau părţile din dorsalele Atlanticului sînt figurate prin curbe batimetrice. Apar de asemenea bine redaţi prin culori diferite, principalii curenţi reci şi calzi şi zonele cu recife coraligene. În felul acesta elevii îşi pot preciza şi o serie de cunoştinţe suplimentare faţă de prevederile programei de învăţămînt, cunoştinţe pe care le pot folosi şi în cadrul cercului tinerilor geografi.

Economia este redată printr-o instructivă hartă în medalion, în care, printr-un fond de culori deosebite, sînt notate zonele de vegetaţie, limitele ariei de repartiţie a plantelor, unele elemente principale de faună. Sînt indicate şi principalele căi ferate — normale şi înguste — şoselele şi drumurile de caravane, distanţele între principalele porturi etc.

Valoarea hărţii creşte şi mai mult prin redarea împărţirii politice a continentului, cu indicarea statelor independente, element dominant în harta politică, precum şi a regiunilor aflate încă sub dominaţia colonială. Reprezentarea oraşelor s-a făcut la scară, pe baza numărului locuitorilor.

O deficienţă a hărţii constă în figurarea curenţilor de suprafaţă din Marea Mediterană, tot cu semnul curenţilor calzi. În felul acesta se creează confuzii în ce priveşte categoriile de curenţi maritimi. Amintim şi faptul că unele culori (în special din legendă) depăşesc conturele curbelor respective, iar unele lacuri sărate sînt colorate altfel decît în legendă putînd crea confuzii (de exemplu lacul Rudolf ş.a.).

În general noile hărţi sînt izbutite, valoroase, constituind un real ajutor pentru profesori şi elevi.

Lector univ. C. MOCANU

Bibliografie

A apărut revista **Natura**, seria Geografie-Geologie, nr. 3, mai—iunie 1962. În cuprins :

- • • Un măreţ eveniment istoric în viaţa poporului romîn
- **B. Iu. Levin :** Originea Pămîntului şi problemele structurii şi compoziţiei lui
- **V. Moisescu şi V. Bologa :** Grigore Cobălcescu şi prima lucrarea geologică românească
- **Al. Roşu :** Probleme teoretice cu privire la obiectul geomorfologiei.
- **I. S. Gruescu :** Dezvoltarea electroenergeticii şi crearea sistemului energetic unic al U.R.S.S.
- **V. Trufaş :** Observaţii geomorfologice la Ripa Roşie
- **Gh. Teodorescu :** Impresii dintr-o călătorie în U.R.S.S.
- **I. Gugiuman :** Prin regiunea Iaşi — Excursii şcolare
- **C. Mărculescu :** Itinerar de excursie interregională
- **L. Vulcu :** Excursii şcolare în regiunea Hunedoara
- **M. Lucaciu :** Drumeţie şi excursii şcolare în regiunea Maramureş

Pe Harta Lumii, Noutăţi Geografice, Recenzii, Calendar geografic, Din activitatea S.S.N.G.

★

Redacţia revistei „Natura" reaminteşte celor care au avut abonament numai pe semestrul I, să-şi reînnoiască abonamentul pe semestrul II.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 666 | vineri 22 iunie 1962 | 12 pagini 25 bani

VIZITA ÎNALȚILOR OASPEȚI SOVIETICI

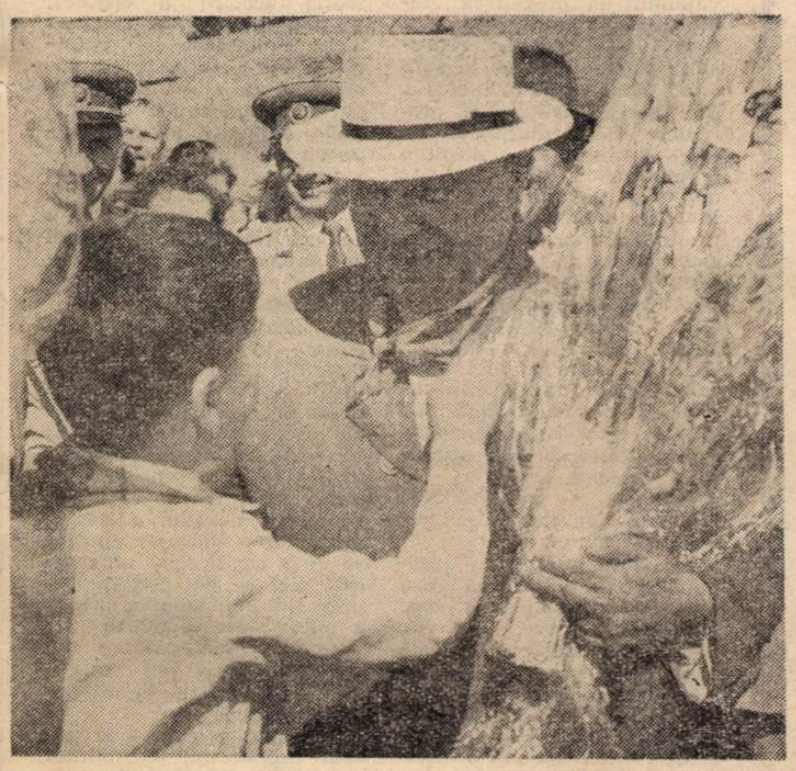

Alături de întregul popor, pionierii au întîmpinat cu bucurie delegația de partid și guvernamentală a Uniunii Sovietice, în frunte cu tovarășul Nikita Sergheevici Hrușciov.

Luni, 18 iunie, dimineața, a sosit la București delegația de partid și guvernamentală a Uniunii Sovietice, condusă de tovarășul N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice.

Capitala patriei noastre a întîmpinat cu dragoste pe solii gloriosului popor sovietic. Marile bulevarde, străzile orașului sînt împodobite festiv.

Ora 9. Trenul oficial intră în gară. În aplauzele și uralele celor de față coboară Nikita Sergheevici Hrușciov și ceilalți membri ai delegației. Tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Nikita Sergheevici Hrușciov se îmbrățișează cu căldură. Conducătorii de partid și de stat și membrii delegației sovietice se salută cordial. Se intonează imnurile de stat ale Uniunii Sovietice și R. P. Romîne. Răsună 21 de salve de tun. Tovarășii N. S. Hrușciov și Gheorghe Gheorghiu-Dej primesc raportul și trec în revistă garda de onoare aliniată pe peronul gării. Un grup de pionieri romîni și sovietici oferă buchete de flori și cravate roșii.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej rostește cuvîntarea de bun venit. Răspunde tovarășul N. S. Hrușciov. Cuvîntările sînt primite cu aplauze furtunoase și ovații îndelungi.

Garda de onoare defilează în fața persoanelor oficiale.

Apoi, tovarășii N. S. Hrușciov și Gheorghe Gheorghiu-Dej iau loc într-o mașină deschisă, escortată de motocicliști, care este urmată de coloana mașinilor oficiale. Sute de mii de bucureșteni, aflați de o parte și de alta a șoselei, formează un adevărat culoar viu. Ei salută cu entuziasm, flutură steguțe și buchete de flori. Tovarășii Nikita Sergheevici Hrușciov și Gheorghe Gheorghiu-Dej și celelalte persoane oficiale răspund cu căldură manifestărilor de dragoste și prietenie.

★

În după-amiaza zilei de luni 18 iunie, la Palatul R. P. Romîne au început convorbirile dintre delegațiile de partid și guvernamentale ale R. P. Romîne și Uniunii Sovietice. Convorbirile au decurs într-o atmosferă cordială, de prietenie frățească.

★

Marți dimineața, membrii delegației de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice, în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov, au fost oaspeții muncitorilor de la Uzinele „Griviția Roșie". În întreprindere, împreună cu delegația, au venit tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Nicolae Ceaușescu, Gh. Gaston Marin, Corneliu Mănescu, Nicolae Guină și alte persoane oficiale.

Îndreptîndu-se spre secțiile uzinei, membrii delegației sovietice și conducătorii de partid și de stat se opresc în fața plăcii comemorative ridicate pe locurile unde în urmă cu 29 de ani au căzut uciși mișelește de guvernul burghezo-moșieresc sute de muncitori ceferiști care luptau, sub conducerea Partidului Comunist Romîn, împotriva regimului de exploatare capitalistă.

În cazangerie, ca și în celelalte secții vizitate, locurile de muncă sînt împodobite cu steguțe și flori, lozinci de salut sînt înscrise pe marile agregate. Tovarășii N. S. Hrușciov, Gheorghe Gheorghiu-Dej și celelalte persoane oficiale se opresc și stau de vorbă cu muncitorii.

În imensa hală a vagoanelor are loc un mare miting. Rostesc cuvinte de salut ing. Dumitru Miron, directorul uzinelor și Dumitru Ștefănescu, muncitor la „Griviția Roșie", participant la luptele din 1933.

Apoi iau cuvîntul tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și N. S. Hrușciov. Cuvîntările sînt subliniate în numeroase rînduri de aplauze furtunoase și ovații îndelung repetate.

★

Marți după-amiază, delegația sovietică, în frunte cu N. S. Hrușciov, împreună cu tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Nicolae Ceaușescu, Alexandru Moghioroș, Mihai Dalea și alte persoane oficiale au vizitat Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea. Numeroși locuitori din localitățile situate pe traseu au ieșit să salute pe oaspeți. După vizitarea sectoarelor de producție și a cîmpurilor experimentale, în sediul Institutului a avut loc o convorbire cu privire la activitatea de cercetare științifică și la producția agricolă.

De la Fundulea, coloana oficială de mașini se îndreaptă spre satul Ceacu, comuna Cuza Vodă din regiunea București. Mii de colectiviști, mecanizatori din S.M.T., lucrători din G.A.S. au ieșit pe întregul parcurs în întîmpinarea delegației.

Tovarășii N. S. Hrușciov, Gheorghe Gheorghiu-Dej și celelalte persoane oficiale au vizitat gospodăria agricolă colectivă din Ceacu, întreținîndu-se cu colectiviștii. Pe terenul de sport al comunei, unde a fost amenajată o mare tribună, a avut loc un miting.

Mitingul a fost deschis de tov. Gh. Necula, membru al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului regional București al P.M.R. Au rostit scurte cuvîntări de salut președintele gospodăriei agricole colective, Gheorghe Peicu, și colectivista Maria Pantilie, crescătoare fruntașă de păsări.

Primiți cu puternice aplauze, au luat cuvîntul tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și N. S. Hrușciov. Cuvîntările au fost subliniate în repetate rînduri prin ovații și urale îndelungi.

★

Miercuri dimineața, delegația de partid și guvernamentală a Uniunii Sovietice, în frunte cu N. S. Hrușciov, împreună cu tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Nicolae Ceaușescu, Gh. Gaston Marin, Corneliu Mănescu și alte persoane oficiale, a plecat din București, într-o călătorie prin țară.

În drum spre Onești, în gările Buzău, Focșani și Adjud, unde trenul s-a oprit timp de cîteva minute, mii de cetățeni au aclamat îndelung pe solii marelui popor prieten și pe conducătorii de partid și de stat ai țării noastre.

Oaspeții au vizitat complexul petrochimic de la Borzești. Un popas mai îndelungat îl prilejuiește vizitarea combinatului chimic, unul din roadele colaborării frățești romîno-sovietice. În marea hală a atelierului mecanic are loc un miting.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de primul secretar al Comitetului regional Bacău al P.M.R., Gheorghe Roșu. Au luat cuvîntul Sava Costache, directorul general al combinatului, și ing. Gabriela Chelaru.

Au rostit apoi cuvîntări tovarășii Nicolae Ceaușescu și N. S. Hrușciov. Ele au fost în repetate rînduri întrerupte de aclamații și urale.

La orele 17,45 delegația a plecat din Borzești, continuîndu-și călătoria prin țară.

Întîlniri de neuitat

Cînd a intrat pe poarta școlii, ucenicul Nicolae Răzdoi avea obrajii în flăcări din pricina emoției.

— Băieți... — începu el să povestească, dar aceeași emoție îi întretăia cuvintele.

Colegii săi de școală — ucenici ai vestitei cetăți de luptă a clasei noastre muncitoare, uzinele „Griviția Roșie" — ca și profesorii lui, aflaseră însă vestea, care ajunsese la școală cu mult înainte de înapoierea de la practică a ucenicului: tovarășul Hrușciov s-a oprit în secția „armătură" alături de Nicu Răzdoi și a stat de vorbă cu el!

În cîteva minute întreaga școală s-a adunat în jurul ucenicului, cerîndu-i să povestească, cît mai amănunțit, totul.

„Cînd l-am văzut că se îndreaptă direct spre strungul la care lucram, inima începu să-mi bată în piept de credeam că se sparge. Dar chiar de la prima întrebare pe care mi-a pus-o am simțit atîta căldură, atîta dragoste în glasul lui, ca în vocea unui părinte. M-a întrebat despre tata și mama, despre meseria în care mă calific și despre lucrările pe care le execut. Mi-a ascultat cu deosebit interes răspunsurile și apoi mi-a prins în piept insignele acestea".

Sute de ochi s-au ațintit în aceeași clipă asupra reverului lui Nicu Răzdoi, pe care străluceau, în bronz și email, trei insigne reprezentînd profilurile primilor cosmonauți din lume — Iuri Gagarin și Gherman Titov — străjuite de silueta navei cosmice „Vostok".

Unul dintre profesorii școlii, care asistase la vizită, adăugă:

— Cînd și-a luat rămas bun de la Nicu Răzdoi, tovarășul Hrușciov a spus: „Tineretul acesta este viitorul Romîniei!".

Micile insigne primite de ucenicul Școlii profesionale a Uzinelor „Griviția Roșie" au nu numai pentru el, ci pentru întreaga școală, pentru toți tinerii din țară, o valoare simbolică. Asociate cuvintelor de înaltă apreciere spuse de tovarășul Hrușciov la adresa tineretului nostru, insignele acestea cu chipurile cosmonauților reprezintă pentru el un îndemn spre cucerirea celor mai mari înălțimi, spre desăvîrșire profesională, spre noi eforturi, în lupta pentru a face tot mai apropiat comunismul.

În aceeași zi, tot în timpul vizitei tovarășului Hrușciov la Uzinele „Griviția Roșie", un alt tînăr, trasatorul fruntaș în producție Tatian Marin, a încercat aceeași mare bucurie ca și Nicolae Răzdoi. Tovarășul Hrușciov s-a apropiat de bancul la care lucra și s-a interesat îndeaproape de viața lui, de pregătirea lui profesională. Tatian Marin i-a mărturisit marelui prieten al poporului nostru bucuria pe care a încercat-o de curînd, cînd s-a mutat cu întreaga familie într-un apartament modern și spațios dintr-un bloc nou de pe Bulevardul 1 Mai. Vorbindu-i tovarășului Hrușciov despre viața lui, despre proiectele lui de viitor, Tatian Marin i-a povestit că a absolvit școala profesională și că acum termină și școala medie de cultură generală, că în aceste zile se pregătește pentru examenul de maturitate. Urîndu-i succes la examen, tovarășul Hrușciov l-a îndemnat să persevereze mai departe pe drumul îmbinării studiului cu munca în producție, căci aceasta reprezintă cea mai bună cale spre formarea unui om cult, stăpîn pe profesia sa, un om al societății comuniste.

Pretutindeni, în uzine, în marile unități ale agriculturii socialiste, pe întregul traseu pe care îl străbate delegația de partid și guvernamentală a Uniunii Sovietice în vizita sa prin patria noastră, au loc asemenea convorbiri pline de căldură. Convorbiri cu muncitori și ingineri, cu colectiviști, cu tineri și oameni ai școlii, cu gospodine. Ele oglindesc sentimentele de înaltă apreciere ale tovarășului Hrușciov pentru poporul nostru, a cărui viață o dorește tot mai luminoasă, pe culmile comunismului, dragostea nemărginită a poporului nostru pentru popoarele Uniunii Sovietice.

Mărturie a trăiniciei de granit pe care o au sentimentele internaționaliste ce leagă poporul nostru de popoarele Uniunii Sovietice în marea familie a țărilor socialiste, vizita înalților oaspeți sovietici în Republica Populară Romînă constituie un măreț îndemn spre noi și strălucite victorii pe calea desăvîrșirii construcției socialismului și trecerii la construcția comunismului.

M. HERIVAN

Pregătiri pentru consfătuirile raionale și „Ziua Învățătorului"

Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice, care vor avea loc, așa cum s-a anunțat, la 28 și 29 iunie a.c., trebuie să ducă la soluții cît mai eficace pentru ridicarea calității procesului instructiv-educativ. Cu acest gînd întîmpină fiecare secție de învățămînt, fiecare colectiv pedagogic, apropiatele consfătuiri ale cadrelor didactice.

În această perioadă stă în atenția secției de învățămînt a regiunii Iași asigurarea conținutului materialelor ce vor fi prezentate în consfătuiri.

Se știe din experiență că întotdeauna cînd discuțiile se poartă pe marginea unor referate bine întocmite, care ridică probleme, propun soluții, dezbaterile antrenează un număr mare de oameni, sînt mai profunde și mai utile. Tocmai de aceea secțiile de învățămînt din cuprinsul regiunii Iași se preocupă în momentul de față să studieze experiența înaintată din școli, să selecteze din multitudinea de fapte care caracterizează activitatea instructiv-educativă pe cele mai semnificative, mai reprezentative, așa încît să prezinte în fața sutelor de învățători și profesori exemple cu adevărat înaintate, demne de urmat.

Bilanțul activității desfășurate de către cadrele didactice pentru educarea în spirit comunist a tineretului școlar, trecerea în revistă a sarcinilor ce revin școlii în lumina recentelor documente de partid și de stat privind dezvoltarea pe mai departe a agriculturii — prilejuite de consfătuiri — vor mobiliza pe învățători și profesori la noi și frumoase realizări pe tărîmul instrucției și educației.

*

Se apropie „Ziua învățătorului". Pretutindeni în școli se face simțită preocuparea pentru întîmpinarea sărbătorească a acestei zile festive din viața cadrelor noastre didactice. Oamenii școlii fac eforturi pentru a asigura terminarea cu succes a tuturor lucrărilor specifice acestei etape, astfel încît „Ziua învățătorului" să poată fi sărbătorită cu conștiința datoriei împlinite.

În același timp, s-au intensificat preocupările pentru organizarea unui întreg șir de manifestări în cinstea acestei zile.

A intrat în tradiție ca de „Ziua învățătorului" formațiile artistice ale Clubului sindicatelor din învățămînt — București să prezinte un concert festiv. Ca și anul trecut, concertul festiv va avea loc și anul acesta la Ateneul R. P. R. Numărul formațiilor ce-și vor da concursul în cadrul lui este însă mult sporit. În seara zilei de 27 iunie vom asculta corul de copii al clubului (dirijor Mircea Bădulescu), corul de femei (dirijor Florica Avramescu), corul mixt și orchestra (dirijor Ion Alexandrescu). Cei peste 500 de artiști amatori s-au pregătit cu intensitate. Repertoriul cuprinde piese corale și orchestrale închinate patriei și partidului, coruri din opere, precum și cîntece închinate oamenilor școlii.

Membrii cercului de artă plastică „Ion Andreescu" al profesorilor de desen din București pregătesc o expoziție colectivă închinată „Zilei învățătorului". Tematica tuturor lucrărilor care vor fi expuse este strîns legată de viața școlii, de munca și activitatea cadrelor didactice. Vernisajul expoziției va avea loc vineri, 29 iunie, în sala din bulevardul 6 Martie nr. 32.

Tot în cinstea „Zilei învățătorului" vineri, 29 iunie, în sala Teatrului „Lucia Sturza-Bulandra" va avea loc premiera piesei „Patru sub un acoperiș" de M. Smirnov și M. Keindler, prezentată de colectivul de teatru al Clubului sindicatelor din învățămînt. Spumoasa comedie — interpretată de artiști amatori din învățămînt sub îndrumarea artistului emerit George Mărutză — aduce în scenă un crîmpei din viața și munca unui profesor sovietic.

De „Ziua învățătorului" Comitetul raional al sindicatului învățămînt din raionul V. I. Lenin din Capitală va avea oaspeți din Sibiu și Piatra Neamț.

În vacanța de iarnă și în cea de primăvară, corul cadrelor didactice din raionul V. I. Lenin a făcut o vizită la Piatra Neamț și respectiv la Sibiu. Cu acest prilej între coriștii bucureșteni și cei din Sibiu și Piatra Neamț a avut loc un schimb de experiență. De „Ziua învățătorului" cele trei coruri ale cadrelor didactice și-au dat întîlnire la București unde, în seara zilei de 30 iunie, vor prezenta împreună un concert în sala Teatrului C. C. S.

In excursie la Sinaia

La Conferința națională a femeilor

Discuții despre educație

Conferința Națională a Femeilor din R.P.R. a dezbătut pe larg aportul adus de femeile din țara noastră în toate domeniile de activitate și a stabilit, în lumina hotărîrilor partidului și guvernului, sarcinile ce le revin în lupta pentru desăvîrșirea construcției socialiste.

Cum era și firesc la un asemenea sfat în care s-au adunat reprezentantele femeilor, ale mamelor, educația comunistă a copiilor și a tineretului a constituit una din problemele cele mai viu discutate.

Conferința a scos în evidență aportul însemnat pe care-l aduc femeile din învățămînt la pregătirea temeinică și multilaterală a tineretului Femeile reprezintă astăzi peste 60 la sută din totalul corpului didactic. Educatoare, învățătoare, profesoare, ele îi înarmează pe copii și tineri cu cunoștințe și deprinderi legate strîns de viață, de producție, îi învață să muncească, să prețuiască munca și pe cei ce muncesc, să devină oameni destoinici, care-și iubesc fierbinte patria și sînt gata să pună în slujba ei toată puterea lor de muncă. Un mare număr de femei care lucrează în școlile sătești aduc o contribuție de seamă la întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, la răspîndirea cunoștințelor științifice în rîndurile colectiviștilor.

Activitatea plină de răspundere a femeilor care muncesc în învățămînt, care pregătesc generațiile ce vor desăvîrși construcția socialismului și vor construi comunismul, a primit în conferință o înaltă prețuire. Vorbind despre munca femeilor din domeniul învățămîntului tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat, în cuvîntarea pe care a rostit-o la Conferință, că ea și-a cîștigat de mult aprecierea poporului.

În același timp Conferința a scos în evidență rolul pe care îl au femeile ce muncesc în învățămînt în orientarea părinților spre folosirea celor mai bune metode de educare comunistă a copiilor. Multe din participantele la discuții au subliniat sprijinul pe care l-au primit din partea școlii, a cadrelor didactice, prin lectoratele pentru părinți, prin discuțiile organizate pe teme pedagogice. În cadrul conferinței s-a subliniat necesitatea de a se intensifica colaborarea între școală și comisiile de femei în vederea lărgirii propagandei în rîndurile părinților. De asemenea, s-a propus să se editeze mai multă literatură pedagogică pentru părinți.

De la tribuna Conferinței, învățătoarele și profesoarele au subliniat colaborarea lor cu comisiile de femei, cu comitetele sindicale pentru mobilizarea părinților în sprijinirea procesului de învățămînt, pentru determinarea unei poziții active a tuturor părinților față de instruirea și educarea tinerei generații. În cuvîntul său tov. Adriana Lupu, învățătoare în orașul Galați, a vorbit la Conferință despre felul cum au contribuit comisiile de femei la strîngerea legăturii dintre școală și familie. Ea a arătat că, îndrumate de organizațiile de partid și sindicat, comisiile de femei din orașul Galați au discutat, în întîlnirile lor cu oameni ai muncii din întreprinderi și instituții, situația școlară a copiilor, scoțînd în evidență comportarea exemplară și rezultatele bune obținute la învățătură de elevii ai căror părinți colaborează cu cadrele didactice în comparație cu situația necorespunzătoare a unor copii ai căror părinți nu trec cu lunile pe la școală. Aceste discuții au dat rezultate bune. Nivelul la învățătură, comportarea multor elevi s-au îmbunătățit substanțial.

Tovarășa Elena Sîrb, muncitoare la Uzinele de pielărie și încălțăminte din Cluj a apreciat inițiativa luată de sindicatul din uzină și de comisia femeilor, cu sprijinul cadrelor didactice, pentru a veni în ajutorul părinților și al școlii. În cadrul uzinelor a fost amenajată o încăpere specială unde copiii celor ce muncesc aici își pot pregăti lecțiile sub îndrumarea atentă a unor cadre didactice.

Acțiuni asemănătoare au fost inițiate și în orașul Hunedoara, ca și în alte orașe ale țării.

Raportul prezentat în cadrul Conferinței a subliniat necesitatea de a se intensifica pe viitor colaborarea dintre toți factorii care contribuie la educarea comunistă a copiilor, pentru folosirea mai eficientă a cluburilor și caselor de cultură ale tineretului, a sălilor de clasă libere, a terenurilor sportive ale școlilor în vederea organizării unui program bogat, educativ și atractiv pentru școlari.

Lucrările Conferinței Naționale a Femeilor, chemarea pe care a adresat-o Conferința femeilor din țara noastră mobilizează educatoarele, învățătoarele și profesoarele să contribuie tot mai larg la educarea comunistă a tinerei generații, la îndrumarea copiilor și tinerilor spre însușirea temeinică a meseriei îndrăgite, a comorilor științei și culturii, la răspîndirea culturii în mase, la creșterea tinerelor generații în spiritul celor mai frumoase idealuri, al devotamentului pentru cauza comunismului.

M. IEȘANU

Răspuns la întrebări

AGHIORGHIESEI GETA — regiunea Suceava.

Învățătorii care în cursul anului școlar au cumulat încă un post la clasele I—IV, pentru care au fost retribuiți cu 60 la sută din salariul funcției de bază, au dreptul să primească salariul pentru postul cumulat și pe perioada 3 iunie—30 iunie, întrucît, deși s-au încheiat cursurile, școlile nu sînt încă în vacanță. În schimb, sumele rezultate din cumul nu intră în calculul îndemnizației de concediu care se acordă pe lunile iulie—august.

POPA ANA — regiunea Cluj.

Potrivit dispozițiilor în vigoare, cadrele didactice, inclusiv suplinitorii, au dreptul la concediu de odihnă de două luni și la plata îndemnizației de concediu pe lunile iulie—august dacă funcționează de la începutul anului școlar. Cei care au intrat ulterior în învățămînt au dreptul la cîte 4 zile de concediu pentru fiecare lună efectiv lucrată. Întrucît dvs. ați intrat în învățămînt la 1 octombrie, aveți dreptul la un concediu plătit de 36 zile lucrătoare.

MIERLAN DUMITRU — regiunea Oltenia.

Potrivit indicațiilor date de Ministerul Învățămîntului, în baza prevederilor Hotărîrii nr. 1059/1959, la împlinirea stagiului de 3 ani cadrele didactice care au studii corespunzătoare trebuie să se prezinte la examenul de definitivat. Întrucît dvs. aveți în prezent un stagiu de peste 3 ani în învățămînt (sau în funcții asimilate), vă puteți prezenta la examenul de definitivat dacă v-ați înscris pentru acest examen și ați înaintat dosarul cu actele necesare.

PREDESCU DESPINA — regiunea Dobrogea.

Cursurile de pregătire pentru învățătorii care urmează a se prezenta la examenul de definitivat se organizează de către secțiile regionale de învățămînt. Pentru cursurile de pregătire și pentru prezentarea la examenul de definitivat nu se acordă în plus concedii plătite, acestea avînd loc în timpul concediului legal de odihnă, care este de două luni.

În lunile iulie—august cadrele didactice primesc îndemnizația pentru concediul de odihnă, care se calculează în raport cu media cîștigului realizat în ultimele 12 luni. Cumulul nu se ia în considerare la calcularea îndemnizației de concediu.

CARACOSTEA CRISTEA — Pitești.

Licența în drept nu dă calificarea de profesor și, prin urmare, nici dreptul de a preda în învățămîntul de cultură generală decît în mod temporar, dacă cel în cauză nu a fost atestat ca profesor. Atîta timp cît sînt menținuți în învățămînt, licențiații în drept sînt salarizați ca profesori de categoria I-a, în grupa corespunzătoare de vechime avută la 1 august 1959, fără a putea fi trecuți într-o grupă superioară de vechime.

În cazul dvs. se consideră ca vechime în învățămînt numai timpul servit efectiv ca profesor. Timpul servit ca pedagog și secretar de școală se consideră ca stagiu în învățămînt numai pentru acele persoane care la numirea în aceste funcții aveau studii care le dădeau dreptul să intre în învățămînt sau au provenit din învățămînt, condiții pe care dvs. nu le îndepliniți.

MORTU MARIA — Tg. Mureș.

Educatorii din casele de copii și din școlile speciale sînt considerați cadre didactice și, ca atare, beneficiază de un concediu legal de odihnă egal cu durata vacanței școlare de vară (două luni). Pedagogii de la școlile de 8 ani, medii, pedagogice, profesionale, de meserii, sînt personal didactic ajutător și nu se încadrează în prevederile Decretului nr. 261/1957. Aceștia au dreptul la un concediu legal de odihnă de 18—21 zile.

Concurs

Direcția Învățămîntului militar anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi de personal didactic:

1. **La Școala militară superioară de ofițeri „N. Bălcescu" din Sibiu:** Post de conferențiar pentru „Analiza matematică"; Post de conferențiar pentru „Geometrie analitică și diferențială"; Post de conferențiar pentru „Geometrie descriptivă"; Post de conferențiar pentru „Matematici speciale"; Post de conferențiar pentru „Chimie"; Post de conferențiar pentru „Fizică"; Post de conferențiar pentru „Evidența contabilă"; Post de conferențiar pentru „Circulația bănească și credit"; Post de conferențiar pentru „Desen în construcții de mașini".

2. **La Școala militară superioară de ofițeri din Pitești:** Post de conferențiar pentru „Analiza matematică"; Post de conferențiar pentru „Geometrie analitică și diferențială".

3. **La Școala militară superioară de ofițeri din Brașov:** Două posturi de conferențiari pentru „Analiză matematică"; Post de conferențiar pentru „Matematici superioare"; Post de conferențiar pentru „Geometrie analitică și diferențială"; Post de conferențiar pentru „Mecanică și rezistența materialelor"; Post de conferențiar pentru „Tehnologia materialelor".

4. **La școala militară superioară de ofițeri „Aurel Vlaicu" din Buzău:** Post de conferențiar pentru „Analiza matematică".

Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de 30 de zile, la școlile militare superioare de ofițeri arătate mai sus, (pentru Școala militară superioară de ofițeri „Aurel Vlaicu" la Unitatea militară nr. 01865 București), o cerere la care se vor anexa următoarele acte: copie legalizată după diploma de examen de stat sau după actul echivalent de studii superioare; copie legalizată după diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată după atestatul de conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat.

Orice informații suplimentare se pot obține la telefon astfel: pentru Școala militară superioară de ofițeri „N. Bălcescu", la telefon 2021, Sibiu; pentru Școala militară superioară de ofițeri Pitești, la telefon 297; pentru Școala militară superioară de ofițeri Brașov, la telefon 3062; pentru Școala militară superioară de ofițeri „Aurel Vlaicu", la telefon 17.61.40, interior 199 — București.

Activităţile practice continue

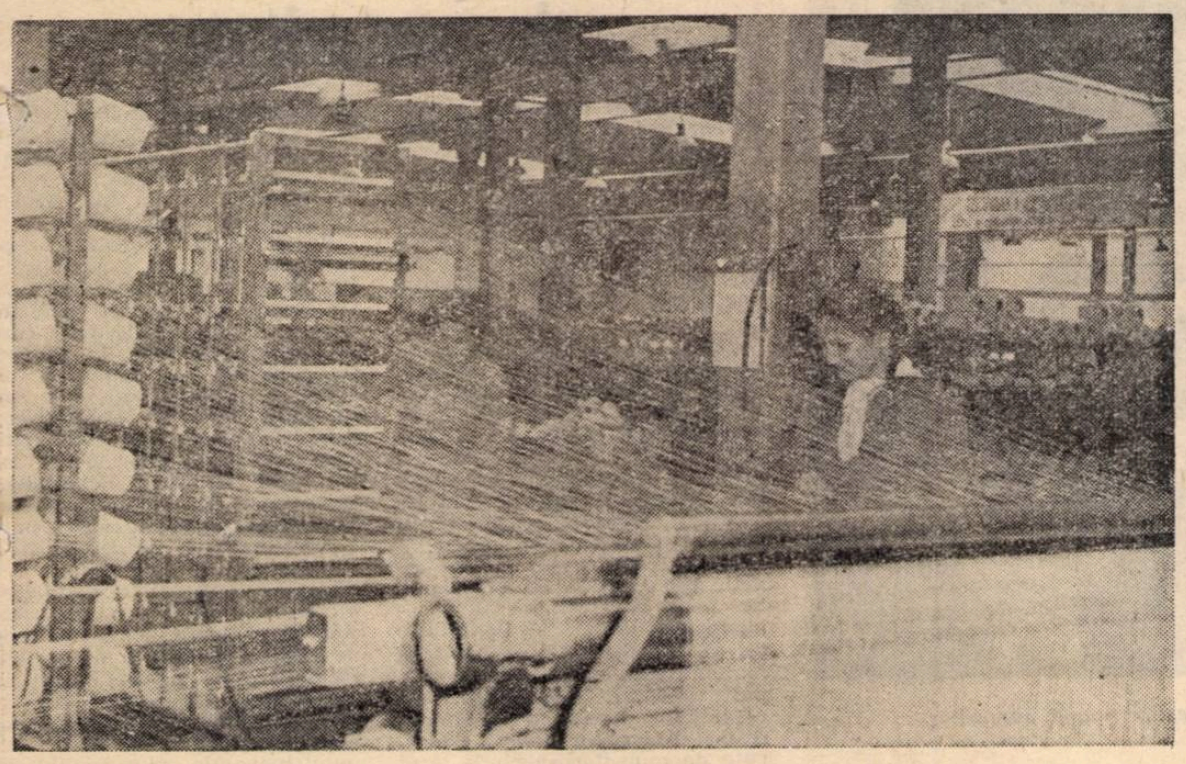

La practică în atelierul de ţesătorie.

Primele rezultate

Se împlinesc doi ani de cînd elevele Şcolii medii din Sf. Gheorghe îşi desfăşoară orele de practică în atelierele de ţesătorie ale întreprinderii „Gheorghe Doja" din localitate. Acum, în perioada practicii continue, pe baza experienţei din anul şcolar trecut, conducerea şcolii medii, în strînsă colaborare cu conducerea întreprinderii, a organizat practica în atelierele de ţesătorie pentru un număr însemnat de eleve din clasele a IX-a şi a X-a.

În organizarea acestei practici s-a pornit de la nivelul cunoştinţelor şi deprinderilor acumulate în timpul anului şcolar, urmărindu-se ca ele să fie întărite şi aprofundate în cursul efectuării unor lucrări cu caracter direct productiv. Aceasta stimulează interesul elevelor pentru practică, le face să înţeleagă mai clar utilitatea muncii lor.

Se ştie că în timpul celor două săptămîni de practică continuă, spre deosebire de practica din timpul anului şcolar, elevii au posibilitatea de a urmări pe întregul parcurs procesul tehnologic de realizare a unor anumite produse. Pe această bază a fost organizată şi practica elevelor Şcolii medii din Sf. Gheorghe în atelierele întreprinderii „Gheorghe Doja". Ele au pornit, primind toate explicaţiile de la inginerii şi tehnicienii întreprinderii, de la prima etapă — naşterea unui nou produs — proiectarea lui în atelierul de creaţie a modelelor. Au văzut apoi cum se elaborează procesul tehnologic pe faze şi operaţii şi au trecut mai departe în ateliere, să lucreze direct, alături de textiliste, la producerea primelor sute de metri din noul sortiment. După aceasta şi-au continuat practica în laboratorul întreprinderii, unde au putut vedea cum este supus noul sortiment la încercări mecanice şi chimice, cum se stabilesc soluţiile de tratare astfel încît produsul să devină neşifonabil, cum se aleg şi se dozează culorile. În atelierul de imprimare, care seamănă în mare măsură cu o tipografie, elevele au putut vedea cum prinde „viaţă" noul model: se gravează întîi pe plăci, prin complicate procedee chimice, după care se imprimă pe material, căpătînd aspectul sub care va porni să împodobească vitrinele magazinelor.

Observaţiile asupra desfăşurării procesului tehnologic s-au îmbinat strîns cu observaţiile asupra aplicării unor principii şi legi ştiinţifice din fizică în construcţia maşinilor de ţesut. Urmărirea procesului tehnologic de-a lungul tuturor fazelor şi operaţiilor sale a dezvoltat simţul estetic al elevelor, iar participarea directă la realizarea unor sortimente a întărit simţul lor de răspundere în muncă, interesul pentru munca în ţesătorii.

Perioada de practică continuă a oferit profesorilor de specialitate, care au urmărit desfăşurarea permanentă a acestei activităţi, posibilitatea să culeagă date deosebit de interesante pe care, cu ajutorul inginerilor şi tehnicienilor întreprinderii, le vor generaliza într-un studiu privitor la specificul practicii în întreprinderile industriei textile, la nivelul cunoştinţelor şi deprinderilor dobîndite în cadrul ei. Conducerea şi profesorii şcolii consideră că realizarea acestui studiu va contribui la găsirea celor mai bune soluţii privind organizarea instruirii în producţie a elevilor în întreprinderi din diferite sectoare economice.

Organizarea practicii de către Şcoala medie din Sf. Gheorghe dovedeşte că s-a avut în vedere atît perspectiva apropiată, cît şi perspectiva mai îndepărtată a acestei activităţi. Interesul elevelor pentru muncă şi faptul că ele şi-au consolidat cunoştinţele şi deprinderile, observaţiile preţioase culese de profesorii şcolii, sînt primele rezultate ale acestei bune organizări.

AL. C.

Colectiviştii de mîine

Ogoarele gospodăriei agricole colective „Viaţă Nouă" din comuna Bărcăneşti, regiunea Ploieşti, sînt înveselite în aceste zile, la fel ca ogoarele multor alte gospodării agricole colective din ţară, de cravatele roşii ce fîlfîie în vînt şi de cîntecele pionierilor şi şcolarilor veniţi la practică.

Dacă-i priveşti cu atenţie pe copii îţi dai seama curînd că munca lor nu-i făcută „în joacă", ci că ea se desfăşoară sistematic, după un plan bine pus la punct, şi dă rezultate dintre cele mai bune. Sub conducerea profesorilor Cristea Şerban şi Ioana Şerban şi a tehnicianului Nicolae Puică, elevii îşi consolidează deprinderile şi priceperile de efectuare a celor mai variate munci agricole.

I-am privit lucrînd pe imensul teren pe care gospodăria a cultivat ceapă. M-am apropiat de un băiat mic de statură care părea foarte serios, preocupat şi grăbit — pionierul Aurel Petcu din clasa a VI-a. De la el am aflat că în planul de lucru al zilei figura îndepărtarea lujerilor de ceapă pentru a se forma bulbul. Fără să-şi întrerupă munca, în timp ce strîngea mai departe lujerii rupţi, mi-a explicat că gospodăria cultivă pe o anumită suprafaţă ceapă pentru sămînţă, iar pe alta ceapă pentru producţie. Suprafaţa pe care lucrau elevii fiind suprafaţa rezervată producţiei, îndepărtarea lujerilor avea o mare însemnătate pentru obţinerea recoltei de bulbi.

În perioada relativ scurtă a practicii elevii şcolii din Bărcăneşti au efectuat numeroase lucrări agricole care îmbină armonios lecţiile teoretice cu problemele producţiei. Una din aceste lucrări a fost, de pildă, combaterea atacului gîndacului de Colorado la cultura de cartofi. Elevii au participat la depistarea şi combaterea acestui dăunător pe cale mecanică şi chimică. În acelaşi timp, ei au observat gîndacul de Colorado, despre care învăţaseră la lecţii, în diferite stadii de dezvoltare şi au alcătuit colecţii.

După ce au asistat la prăşitul mecanic al culturilor de sfeclă, cartofi, ceapă şi porumb, elevii au efectuat lucrări de prăşit manual al acestor culturi, prăşind între rînduri acolo unde lucrarea nu s-a putut efectua mecanic. De asemenea, au participat la lucrări de recoltare a mazării şi fructelor de sezon în livada gospodăriei, la lucrările de aplicare a îngrăşămintelor suplimentare la cartofi (îngrăşăminte pe bază de superfosfat, de azotat de amoniu etc.), la praşila a doua şi a treia la porumb, la lucrări de îngrijire a păsărilor în gospodăria avicolă şi altele.

Buna desfăşurare a practicii a fost determinată în primul rînd de interesul pe care l-au arătat organizării ei şcoala, cadrele didactice. Conştienţi de faptul că activitatea practică a elevilor în agricultură constituie o latură deosebit de însemnată a procesului de învăţămînt în şcolile de la sate, profesorii din Bărcăneşti au alcătuit cu grijă planul acestei activităţi, căutînd să includă în el lucrări cît mai variate şi mai interesante, cît mai corespunzătoare cerinţelor programei.

În acelaşi timp, la succesul practicii a contribuit atenţia pe care o arată muncii elevilor conducerea gospodăriei agricole colective, care i-a creat condiţii dintre cele mai bune. Astfel, elevii au fost distribuiţi să lucreze pe terenuri apropiate de sat, au fost în permanenţă îndrumaţi de tehnicieni. Atunci cînd s-au efectuat lucrările mecanice li s-a explicat felul cum funcţionează maşinile agricole.

Interesul elevilor pentru munca în gospodărie a fost stimulat de faptul că ei au lucrat adesea cot la cot cu părinţii lor, colectivişti cu experienţă. Astfel, pionieri ca Matei Vasile, Eremia Aldea, Ioana Oprea, Constantin Dima şi alţii au muncit alături de părinţii lor pe parcela unde se cultivă porumbul în cultură neirigată, la care se prevede o producţie de 5000 kg la hectar.

Fiii colectiviştilor se interesează îndeaproape de treburile gospodăriei, pregătindu-se temeinic, cu ajutorul şcolii, pentru munca pe care o vor duce mîine în cadrul ei.

C. DEMETRESCU

Roadele muncii din timpul anului şcolar

N-au trecut multe zile de cînd elevii clasei a VIII-a de la Şcoala medie „Brassai Sàmuel" din Cluj au părăsit sălile de clasă pentru a-şi desfăşura activităţile practice continue, de cînd au schimbat uniformele şcolare cu halatele de lucru — dar în acest timp scurt ei au izbutit să facă o sumedenie de lucruri interesante. Sub îndrumarea permanentă a profesorilor şi maiştrilor îşi adîncesc acum cunoştinţele şi deprinderile practice pe care le-au dobîndit în timpul anului şcolar, învaţă să lege mai strîns de viaţă cele studiate la lecţii.

M-am aflat zilele acestea în mijlocul lor în timp ce lucrau, ordonaţi şi harnici, la confecţionarea unor piese. Fiecare avea locul lui de muncă, cu menghină pe bancul de lucru şi pupitru pentru unelte. Foloseau cu pricepere cînd compasele de metal, cînd punctatoarele, cînd ferăstraiele, acele de trasat, ciocanele sau pilele. Erau împărţiţi în două grupe, dintre care una lucra la montarea şi şlefuirea unor dispozitive pentru lustruit piese mici şi fine, iar cealaltă la confecţionarea unor cleşti plaţi. Ambele obiecte erau reprezentate pe tablă prin cîte un desen tehnic amănunţit.

Înainte de a începe activitatea, conducătorii practicii au cerut să se reamintească regulile de protecţie a muncii care trebuiau aplicate la lucrările ce urmau să se desfăşoare. Apoi au cercetat uneltele, asigurîndu-se că toate se află în perfectă stare. După aceste pregătiri preliminare fiecare elev şi-a continuat munca începută cu cîteva zile în urmă la dispozitivul pentru lustruit sau la cleştele plat.

Stînd de vorbă cu elevii am putut constata că ştiu pe ce legi fizice se bazează funcţionarea dispozitivelor şi cleştilor, care se încadrează de fapt în grupul maşinilor simple studiate în clasă spre sfîrşitul anului şcolar. Unul din elevi mi-a explicat de exemplu că piesa la care lucra — cleştele plat — nu este altceva decît o pîrghie cu braţe neegale şi modul cum se poate economisi forţă prin folosirea acestuia. Un alt elev mi-a vorbit despre felul cum a folosit cunoştinţele privitoare la axa de simetrie spre a găsi centrul dispozitivului pentru lustruit piese mici, aşa încît să poată face două găuri unde să fixeze cele două şuruburi pe care urma să monteze partea mobilă a dispozitivului. La fel de bine cunosc elevii principiile de funcţionare a uneltelor pe care le folosesc în munca lor, ca şi procesul tehnologic al prelucrării.

Toate acestea dovedesc că profesorii s-au îngrijit în cursul anului ca elevii să cunoască principalele aspecte teorectice şi practice ale muncii lor. Căutînd să prevină formarea unor deprinderi meşteşugăreşti, ei au manifestat o grijă deosebită pentru a atrage atenţia elevilor asupra legilor fizice care stau la baza proceselor de muncă, le-au arătat cum sînt aplicate acestea în practică.

Mînuind unelte simple de muncă, elevii învaţă în acelaşi timp să cunoască şi maşini unelte perfecţionate, construite pe baza unui complex de legi fizice. Astfel, un elev care folosea freza în munca lui de confecţionare a dispozitivului de lustruire mi-a explicat pe larg cum funcţionează maşina de frezat la care se aplică transmiterea mişcărilor de rotaţie prin roţi dinţate şi curele de transmisie.

În timpul lucrului, cadrele didactice îi îndrumau îndeaproape pe elevi. Ele urmăreau ca aceştia să aibă o ţinută corectă, să mînuiască în mod reglementar uneltele, să lucreze permanent după desenul tehnic, după planşele şi indicaţiile pe care le aveau la dispoziţie, să controleze cu şublerul dacă dimensiunile obiectului confecţionat sînt corespunzătoare.

La terminarea orelor de muncă elevii au curăţat mesele pe care au lucrat, au pus în ordine uneltele.

Felul cum se desfăşoară activitatea practică dovedeşte că elevii clasei a VIII-a de la şcoala „Brassai Sàmuel" din Cluj cunosc din timpul anului o serie de noţiuni strîns legate de viaţă, că au temeinice deprinderi practice, că sînt ordonaţi şi disciplinaţi. Toate acestea sînt, desigur, roadele muncii de zi cu zi pe care au desfăşurat-o profesorii lor, conducerea şcolii.

Prof. ELENA TULIPANT

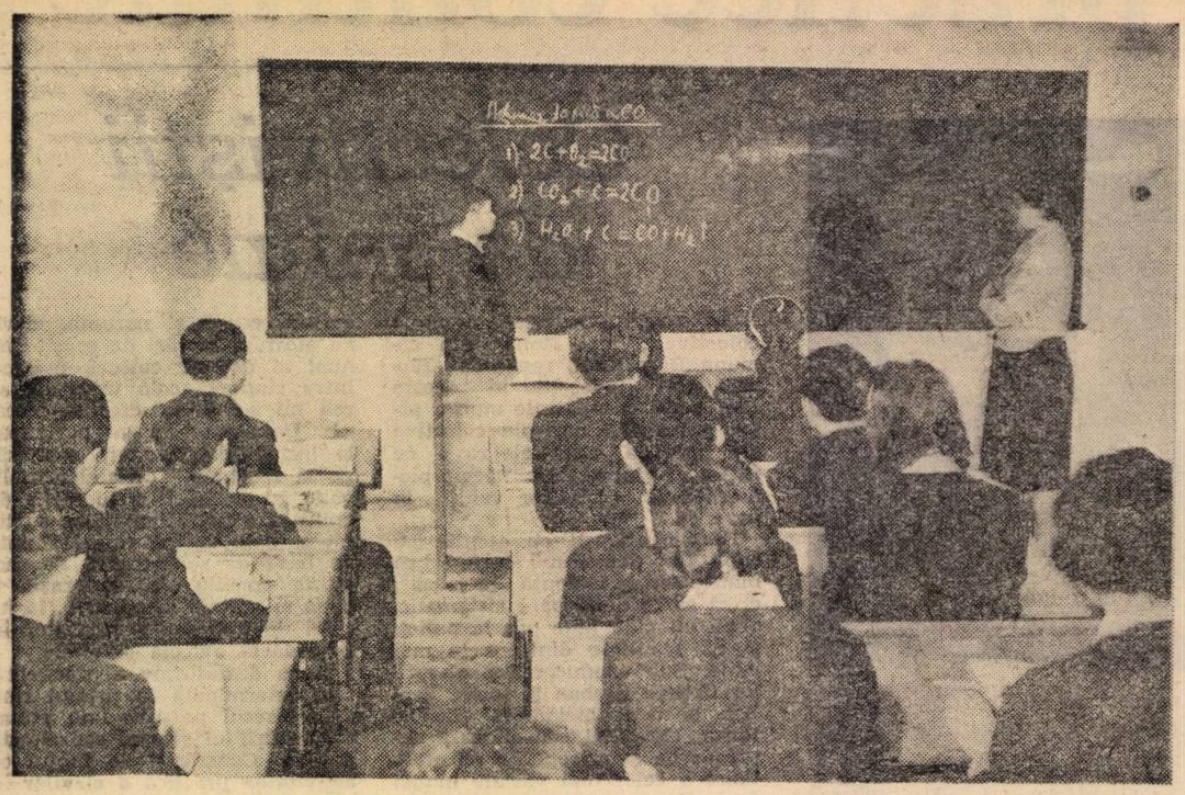

Bunele rezultate ale examenelor se datorează muncii atente din timpul cursurilor.

Examenele de admitere în clasa a VIII-a

Lucrările scrise la limba romînă

După examenul de absolvire a clasei a VII-a, concursul de admitere în clasa a VIII-a a dat prilejul de a se face noi aprecieri cu privire la calitatea exprimării elevilor la capătul a 7 ani de învăţătură.

Mai mult decît relatarea orală, exprimarea în scris permite verificarea cunoştinţelor sub aspecte foarte variate. Analizînd lucrările de limba şi literatura romînă ale candidaţilor de la Şcoala medie nr. 11 „Dimitrie Cantemir" din Bucureşti am avut în primul rînd în vedere măsura în care ei au cunoscut subiectul de literatură — „Atitudinea critică a lui Ion Luca Caragiale faţă de societatea burghezo-moşierească oglindită în operele studiate". Cercetarea lucrărilor scrise ne relevă din acest punct de vedere faptul îmbucurător că marea majoritate a elevilor cunosc amănunţit operele respective. Ei au vorbit pe larg, cu lux de amănunte — şi deseori poate cu prea multe amănunte — despre „D-l Goe", „Vizită", „Urgent", „Arendaşul romîn", „O scrisoare pierdută", „Un pedagog de şcoală nouă" etc. Aproape că nu există lucrare care ar lăsa să se întrevadă că autorului ei nu i-ar fi familiare aceste minunate scrieri din opera marelui nostru clasic. Este un fapt ce se cere remarcat şi apreciat. Totodată, elevii au ştiut să selecteze acele situaţii şi personaje care slujeau cel mai bine argumentării ideilor cerute de subiect. Ei şi-au dat seama în ce direcţie este orientată arma satirei caragialeşti în „D-l Goe", în „Vizită" sau în „Arendaşul romîn" şi, subliniind-o, au folosit spre exemplificare relatarea concretă a unor fapte cuprinse în scrierile respective.

Elevii au reuşit să arate, de exemplu, că D-l Goe, ca şi Ionel din „Vizită", reprezintă produşi tipici ai educaţiei burgheze, că „Urgent" constituie o critică ascuţită la adresa moravurilor unei societăţi corupte, a ignoranţei şi a semidoctismului cosmopolit, după cum „O scrisoare pierdută" este o satiră violentă a politicianismului şi a moralei burgheze. Aceasta înseamnă că elevii nu s-au rezumat la însuşirea mecanică a cunoştinţelor de literatură, ci au înţeles şi au aprofundat conţinutul şi sensurile operelor studiate.

Apreciind din acest punct de vedere lucrările elevilor, examinarea felului în care ei se exprimă în scris ne obligă să ne oprim şi la alte aspecte. Unul dintre cele mai importante, care se află în acelaşi timp în directă legătură cu măsura însuşirii cunoştinţelor de literatură, este felul cum au conceput ei tratarea subiectului, cum şi-au organizat materialul şi, într-un cuvînt, cît de corect şi de bine reuşesc ei să elaboreze o lucrare pe baza unei teme. Există numeroase lucrări din a căror lectură se poate vedea că au fost alcătuite după un plan judicios formulat, că elevii au urmărit sublinierea cîtorva idei esenţiale, în conturarea cărora au folosit cu pricepere materialul literar cunoscut. Am remarcat modalităţi interesante şi chiar originale de a lega între ele ideile, care au dat întregii lucrări un caracter cît mai unitar şi o dezvoltare logică. După ce ni-l prezintă pe D-l Goe cu tot ceea ce are el mai tipic şi mai semnificativ, de pildă, un elev trece la caracterizarea lui Ionel Popescu din „Vizită" arătînd că acesta reprezintă altă ediţie a lui Goe, care sintetizează însuşiri similare înmulţite cu altele, la fel de specifice. În aceeaşi lucrare elevul trece la analiza povestirii „Un pedagog de şcoală nouă" socotind-o ca o continuare a biografiei celor doi eroi care, de data aceasta, îmbrăcaţi în haina micului Ftiriadi, fiul deputatului, sînt protejaţii domnului Marius Chicoş Rostogan. Pe aceeaşi linie istoria evoluţiei lor este urmărită în „Premiul I" şi în „Lanţul slăbiciunilor". Un alt elev, organizîndu-şi lucrarea după criteriul sectoarelor de viaţă socială asupra cărora Caragiale îndreaptă focul satirei sale, se referă la diferite opere revenind de mai multe ori la ele pentru a alege acele aspecte ce se dovedesc mai potrivite pentru a ilustra fiece idee în parte. El îşi încheie lucrarea vorbind despre critica adresată de Caragiale monarhului, „cel mai mare exploatator al vremii", şi reproducînd cunoscutele versuri din „Mari farsori, mari gogomani" : „Cam îmbătrînit în slavă / Sub casca lui de caraghios / Şi cam zaharisit la glavă / / Vrea chiar triumful grandios".

Din păcate, însă, alături de astfel de lucrări există şi altele, în care elevii se rezumă la nararea unor fapte, semnificative prin ele însele, fără să arate însă în ce constă semnificaţia lor. Iau pe rînd o schiţă sau alta, pun la început titlul, aleg ceea ce socotesc că se potriveşte subiectului şi încep să povestească. De exemplu : „Goe iese pe un coridor, se aşează pe un geamantan străin şi se joacă cu un mîner. Trage de el. Se aude un şuierat puternic şi trenul se opreşte. Conductorii caută unde s-a tras semnalul de alarmă. Nu pot să găsească. Trenul porneşte. Nu după mult timp vine şi controlorul şi îl găseşte pe Goe fără bilet. Cucoanele sînt nevoite să plătească alt bilet. Goe se închide singur într-un compartiment şi cînd mam'mare îl caută, nu îl găseşte" etc. etc. Din astfel de lucrări lipseşte îndeobşte analiza, se observă lipsa capacităţii de a sintetiza şi de a alege ceea ce este esenţial. Considerăm că această situaţie trebuie să atragă atenţia profesorilor, să-i facă să acorde mai multă grijă dezvoltării posibilităţilor elevilor de a expune, fie în scris, fie oral, nu numai conţinutul faptic al cărţilor citite, ci şi ideile exprimate de ele, aprecieri asupra conţinutului lor.

Cercetînd în continuare, dincolo de aspectele care privesc compoziţia lucrărilor, stilul şi forma în care sînt redactate ele observăm la o bună parte din elevi fraze corecte, cu termeni literari adecvaţi, construcţii colorate chiar, în care sînt incluse cu pricepere citate din opera lui Caragiale. Există însă şi lucrări care dovedesc o insuficientă cunoaştere a limbii literare, în care întîlnim nu numai erori de stil, dar şi greşeli gramaticale, morfologice sau de topică, greşeli care dovedesc neînţelegerea sensului unor cuvinte etc.

Interesant este că, deşi întîlnim astfel de erori de stil şi greşeli de construcţie, majoritatea elevilor au reuşit să efectueze corect analiza gramaticală a textului din „Bărăgan" de V. Em. Galan, care a constituit conţinutul celui de al doilea subiect. La prima vedere ţi se pare inexplicabil că elevi care reuşesc să descopere cu siguranţă predicatele dintr-o frază amplă, să delimiteze precis propoziţiile, să stabilească raporturile dintre ele, să aprecieze destul de corect funcţiile lor, precum şi raporturile sintactice şi caracteristicile morfologice ale cuvintelor dintr-o propoziţie, nu sesizează greşelile care se strecoară în propriile lor formulări. Aceasta arată însă, în realitate, că profesorul lor nu a dat suficientă atenţie studiului aplicat al gramaticii. După cum se ştie de mult şi după cîte se vede şi din lucrările cercetate, nu este suficient ca elevii să cunoască în teorie ce este o atributivă sau o circumstanţială de mod, cum se delimitează propoziţiile dintr-o frază şi care sînt funcţiile sintactice ale elementelor ei, ci şi cum să ţină seama de normele gramaticale în practica vorbirii şi scrierii.

Un examen este pentru elevi o verificare a pregătirii lor şcolare. Pentru profesori el reprezintă însă un prilej de a culege numeroase învăţăminte. Pentru cei ce vor continua activitatea cu viitorii elevi ai claselor a VIII-a observaţiile pe care le prilejuieşte concursul de admitere vor trebui să constituie un îndreptar care le va arăta asupra căror aspecte să insiste îndeosebi spre a completa pregătirea lor Pentru cei ce i-au pregătit pe aceşti elevi, învăţămintele examenului trebuie să fie un îndrumar în asigurarea unei pregătiri superioare viitorilor absolvenţi ai clasei a VII-a.

OCT. BUZESCU

Pregătiri pentru examenul de maturitate

Am început pregătirea muncitorilor-elevi din clasa a XI-a pentru examenul de maturitate cu recapitularea celor mai importante probleme din materia studiată în clasa a X-a, după ce, cu prilejul lecţiilor recapitulative finale, m-am străduit să sistematizez după noi criterii cunoştinţele predate în timpul anului şcolar.

Ţinînd seama de faptul că la examenul de maturitate candidaţii vor fi examinaţi îndeosebi din acea parte a fizicii care stă la baza tehnicii moderne, am grupat cunoştinţele în jurul cîtorva probleme de producţie. De exemplu, în ceea ce priveşte materia studiată în clasa a X-a am stăruit mai ales asupra cunoştinţelor de electromagnetism — cîmpul magnetic al curenţilor, fluxul magnetic, forţa electromagnetică şi electrodinamică etc. — cunoştinţe pe care se bazează funcţionarea multor aparate, instalaţii şi dispozitive folosite în producţie. Am recapitulat aceste teme referindu-mă permanent la cele cunoscute de muncitorii-elevi la locul lor de muncă şi accentuînd îndeosebi importanţa automatizării în ridicarea productivităţii muncii.

O altă temă de care m-am preocupat îndeaproape este inducţia electromagnetică, pe care am tratat-o în parte în legătură cu cele studiate în clasa a XI-a despre undele electromagnetice.

Ultima parte a materiei de fizică din clasa a X-a — şi anume problemele privind generatoarele, motoarele şi transformatoarele — am grupat-o în cadrul unei singure teme, intitulată „Producerea industrială a energiei electrice". Cu acest prilej s-a discutat despre dezvoltarea industriei noastre electrice în anii puterii populare, accentuîndu-se faptul că electrificarea este un factor deosebit de important în dezvoltarea întregii noastre economii naţionale.

Din materia predată în clasa a XI-a elevii vor fi chestionaţi la examenul de maturitate numai din capitolele privitoare la producerea şi propagarea undelor electromagnetice şi la structura atomului. Aceste capitole au constituit o parte organică a recapitulării de la finele anului. De asemenea, după cum am mai spus, cunoştinţele privitoare la undele electromagnetice au fost incluse în lecţia recapitulativă despre electromagnetism. Pentru ca elevii să înţeleagă mai temeinic noţiunile de circuit oscilant şi tuburi electronice le-am arătat un circuit şi tuburi în funcţiune. Mulţi dintre elevii mei, radiofonişti amatori, se pricep bine la aceste probleme cunoscînd în amănunţime undele electromagnetice şi tuburile electronice. Ei au contribuit ca lecţia cu această temă să se desfăşoare foarte vioi şi interesant.

Ultima temă pe care am pregătit-o cu elevii pentru examenul de maturitate a fost cea privitoare la structura atomului. În cadrul ei am sintetizat cunoştinţele legate de cîmpul material, de raportul între masă şi energie, aşa încît muncitorii-elevi să-şi formeze o concepţie justă despre cîmpul material şi structura m riei, să înţeleagă că între me nica clasică şi teoria relativit nu există contradicţie, că me nica clasică este un caz parti lar al teoriei relativităţii.

Recapitularea s-a desfăşurat baza unor întrebări şi răspunsu Întrebările au fost puse de ele iar răspunsurile au fost date de ei — şi anume de aceia ca au întîlnit mai des, în produ ţie, problema respectivă şi studiat-o mai îndeaproape. A constatat că metoda aceasta de voltă capacitatea de sistema zare a elevilor, deprinderile l de a-şi expune independe cunoştinţele. Rolul meu a const în a dirija mersul discuţiei, în corecta anumite formulări şi clarifica anumite noţiuni.

Desigur însă că recapitular nu s-a mărginit la atît. Am efe tuat cu muncitorii-elevi şi o ser de experienţe legate de probl mele discutate. De pildă, cînd a recapitulat cunoştinţele privind lectromagnetismul, am efectu experienţe privind spectrul cîm pului magnetic al curenţilor diferite forme, efectul forţei ele tromagnetice şi aplicaţiile pract ce ale electromagnetului (relee, t lefon, difuzor electromagnetic, parate electromagnetice). De as menea, s-au executat experien pentru observarea fenomenul inducţiei. Acestea le-au demon trat elevilor, pe de o parte, exis tenţa tensiunii electromotoarel şi variaţia acesteia, iar pe de alt parte relaţia între factorii ca determină mărimea forţei electr motoare.

Muncitorii-elevi au executat înşişi aceste experienţe şi au ex plicat fenomenele petrecute î timpul experimentării. În felul a cesta ei au văzut mai clar legă tura strînsă care există între cu noştinţele teoretice şi munca lo din producţie.

La fiecare oră de recapitular am cerut muncitorilor-elevi să re zolve şi unele probleme de fizică Am căutat ca aceste probleme s fie strîns legate de munca în pro ducţie a elevilor şi să oglindească realizările industriei noastre. Bu năoară, pe baza unor date de l întreprinderea „Electrometal" an alcătuit o problemă privind cal culul unor rezistenţe (chimică, ca pacitivă etc.) în circuitul electri de curent alternativ. Pe baza re zolvării problemelor, elevii au în ţeles mai bine variaţia fluxulu magnetic, inducţia electromagne tică, producerea curentului alter nativ, ce fenomene produc rezis tenţele ohmică, capacitivă şi in ductivă şi în ce măsură influen ţează ele intensitatea şi tensiunea curentului.

În cadrul pregătirilor pentru e xamenul de maturitate sînt efi ciente şi proiecţiile de diafilme care dau elevilor largi posibilităţi de a observa nemijlocit şi multilateral diferite fenomene ale fizicii. Am folosit cu succes, de pildă, seria de diafilme şi diapozitive referitoare la distribuirea energiei electrice, la circuitul oscilant, la undele electromagnetice, la structura materiei.

Prof. ZOLTAN MEDVECZKY
Cluj

Consultările reciproce sînt întotdeauna rodnice.

Centrele și președinții comisiilor examenului de maturitate

Printr-un Ordin al Ministerului Învățământului s-au stabilit centrele și președinții comisiilor pentru examenele de maturitate de la școlile medii de cultură generală și de la școlile medii de artă, precum și examenele de stat de la școlile pedagogice de învățători și educatoare și de la institutele pedagogice de învățători din sesiunea iunie 1962.

Examenele încep în toată țara în ziua de 26 iunie 1962, orele 9 dimineața, cu proba scrisă la limba și literatura română. În vederea pregătirii lucrărilor examenului, președinții comisiilor se vor prezenta la centrele la care au fost numiți în dimineața zilei de 25 iunie a.c.

Se menționează mai jos centrele unde vor funcționa comisiile, școlile care vor prezenta candidați la fiecare centru, precum și președinții comisiilor.

ORAȘUL BUCUREȘTI

Școala medie nr. 5 „M. Sadoveanu" — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 5 „M. Sadoveanu" București (curs de zi). Președinte — Pîrvu Nicolae, prof. univ. fizică Institutul de construcții București.

Școala medie nr. 5 „M. Sadoveanu" — Comisia nr. 2 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școlile medii nr. 5 „M. Sadoveanu" și nr. 35 București (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte — Mierlea Gheorghe, prof. lb. română, inspector secția de învățământ a raionului 30 Decembrie.

Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — Comisia nr. 3 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" București (curs de zi). Președinte — Răican Luiza, prof. economie politică, dir. adjunct școala medie nr. 1 „N. Bălcescu".

Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — Comisia nr. 4 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Claudian Virgil, prof. univ. matematică, Institutul agronomic „N. Bălcescu", București.

Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — Comisia nr. 5 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Blideanu Elena, prof. socialism științific și economie politică, director adjunct la școala medie nr. 17 „M. Basarab" București.

Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — Comisia nr. 6 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" București (curs seral). Președinte — Bărbulescu Nicolae, prof. dr. fizică, Institutul de construcții București.

Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — Comisia nr. 7 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" București (curs seral și restanțieri). Președinte, — Iorgu Stoian, conf. univ. istorie, Universitatea București.

Școala medie nr. 28 „Dr. Petru Groza" — Comisia nr. 8 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 28 „Dr. Petru Groza" (curs de zi). Președinte — Drăgulescu Constantin, conf. l. latină-română I.P.C.D. București.

Școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" — Comisia nr. 9 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Trică Dimitrie, prof. istorie, școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti".

Școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" — Comisia nr. 10 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Ștefănescu Ion, prof. l. rusă, școala medie nr. 5 „M. Sadoveanu" București.

Școala medie serală „Întreprinderea Regională Electricitate" — Comisia nr. 11 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală I.R.E.B. (curs seral și restanțieri). Președinte — Petricu Elena, prof. geografie, director adj. școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" București.

Școala medie serală Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" (la șc. de cultură generală nr. 4) — Comisia nr. 12 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" și de la secția serală Otopeni (curs seral și restanțieri). Președinte — Constantinescu Victor, conf. univ. matematică, Institutul de construcții București.

Școala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia" — Comisia nr. 13 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia" București (curs de zi). Președinte — Murgoci Adriana, conf. univ. biologie, Universitatea București.

Școala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia" — Comisia nr. 14 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia" și de la școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Lecca Viorica, prof. l. franceză, directoare școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale".

Școala medie nr. 11 „D. Cantemir" — Comisia nr. 15 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 11 „D. Cantemir" (curs de zi). Președinte — Coșniță Cezar, prof. univ. matematică, Institutul de construcții București.

Școala medie nr. 11 „D. Cantemir" — Comisia nr. 16 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 11 „D. Cantemir" București (cursuri de zi și serale). Președinte — Pascu Mihai, conf. univ. chimie, Universitatea București.

Școala medie nr. 11 „D. Cantemir" — Comisia nr. 17 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 11 „D. Cantemir" București (curs seral și restanțieri). Președinte — Marinescu Gheorghe, prof. univ. matematică Univ. București.

Școala medie nr. 12 „Spiru Haret" — Comisia nr. 18 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 12 București (curs de zi). Președinte — Aniței Gheorghe, prof. pedagogie-psihologie, director școala medie nr. 23 „D. Bolintineanu".

Școala medie nr. 12 „Spiru Haret" — Comisia nr. 19 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 12 București (cursuri de zi și serale). Președinte — Bratu Emilian, prof. univ. chimie, Institutul politehnic București.

Școala medie nr. 12 „Spiru Haret" — Comisia nr. 20 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 12 București (curs seral și restanțieri). Președinte — Tănăsescu Ilinca, prof. matematică, director școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu".

Școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" — Comisia nr. 21 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" București (curs de zi). Președinte — Șipoș Florica lector șt. naturale I.P.C.D. București.

Școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" — Comisia nr. 22 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" București (curs seral și restanțieri). Președinte — Antonescu Sabin, lector. univ. științe sociale, Institutul politehnic București.

Școala medie nr. 8 „Emil Racoviță" — Comisia nr. 23 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 8 „Emil Racoviță" București (curs de zi). Președinte — Boldan Emil, conf. univ. filologie, Universitatea București.

Școala medie nr. 8 „Emil Racoviță" — Comisia nr. 24 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 8 „Emil Racoviță" București (curs seral). Președinte — Ionescu Haralambie, conf. univ. matematici, Institutul de Științe Economice, București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" — Comisia nr. 25 — secție reală, cu limbile de predare română și greacă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" și de la școala medie nr. 14 București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Poghirc Cicerone, lector univ. filologie, Univ. București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" — Comisia nr. 26 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" București (curs de zi). Președinte — Țițeica Radu, prof. univ. fizică, Institutul de petrol, gaze și geologie București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" — Comisia nr. 27 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" București (curs de zi, examene de diferență și restanțieri). Președinte — Tăraboi Mihai, lector univ. fizică, Institutul de construcții București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" — Comisia nr. 28 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" București (curs seral). Președinte — Baloescu Vasile, prof. fizică, inspector secția de învățământ a raionului 16 Februarie București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul — Comisia nr. 29 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Uto Iulius, prof. socialism științific, directorul școlii medii nr. 5 „M. Sadoveanu" București.

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 30 — secție reală cu limbile de predare română și maghiară. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" și de la școala medie nr. 9 București (curs de zi). Președinte — Secheres Elisabeta, prof. l. rusă, director adj. școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" București.

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 31 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Bărbulescu Dumitru, prof. lb. română, directorul școlii medii nr. 2 „Tudor Vladimirescu".

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 32 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 15, „Elena Sîrbu" București (curs de zi). Președinte — Vasilescu Toma, lector. univ. lb. latină, Universitatea București.

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 33 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" și de la școala medie nr. 29 București (curs de zi). Președinte — Păcuraru Dimitrie, lector univ. lb. română, Universitatea București.

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 34 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" București (curs seral). Președinte — Săvulescu Olga — prof. univ. șt. naturale, Universitatea București.

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 35 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" și de la școala medie serală „Filatura Română de Bumbac" (curs seral și restanțieri). Președinte — Rusu Mihai, prof. pedagogie, directorul școlii medii nr. 6 „Ilie Pintilie".

Școala medie nr. 29 — Comisia nr. 36 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 29 București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Haica Felicia, prof. matematici, directoare adjunctă școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București.

Școala medie serală Uzinele „23 August" — Comisia nr. 37 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală Uzinele „23 August" București (curs seral). Președinte — Popovici Virginia, prof. l. română, directoare școala medie nr. 25.

Școala medie serală Uzinele „23 August" — Comisia nr. 38 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală Uzinele „23 August" București (curs seral). Președinte — Gruia Leo, conf. univ. matematici, Institutul politehnic București.

Școala medie muncitorească nr. 4 — Comisia nr. 39 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie muncitorească nr. 4 (curs seral). Președinte — Burcescu Teodor, prof. geografie, directorul școlii medii nr. 28 „Dr. Petru Groza" București.

Școala medie muncitorească nr. 4 — Comisia nr. 40 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie muncitorească nr. 4 (curs seral). Președinte — Mărculețiu Victor. conf. univ. chimie, Institutul politehnic București.

Școala medie serală muncitorească nr. 4 — Comisia nr. 41 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală muncitorească nr. 4 București (curs seral, examene de diferență și restanțieri). Președinte — Țițeica Gabriela, conf. univ. fizică, Institutul politehnic București.

Școala medie nr. 16 „G. Coșbuc" — Comisia nr. 42 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 16 „G. Coșbuc" București (cursuri de zi și serale). Președinte — Grigorescu Victor, lector univ. filologie, Institutul de medicină și farmacie București.

Școala medie nr. 16 „G. Coșbuc" — Comisia nr. 43 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 16 „G. Coșbuc" București (curs seral). Președinte — Dragomir Virgil, conf. univ. matematici, Institutul de construcții București.

Școala medie nr. 17 „Matei Basarab" — Comisia nr. 44 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 17 „Matei Basarab" București (cursuri de zi și serale). Președinte — Iliescu Victor prof. matematici, dir. școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" București.

Școala medie nr. 17 „Matei Basarab" — Comisia nr. 45 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 17 „Matei Basarab" București (cursuri de zi și serale). Președinte — Teodorescu Ileana, prof. istorie, directoare școala medie nr. 11 „D. Cantemir" București.

Școala medie nr. 17 „Matei Basarab" — Comisia nr. 46 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 17 „Matei Basarab" București (curs de zi). Președinte — Piru Alexandru, lector univ. filologie, Universitatea București.

Școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" — Comisia nr. 47 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" București (curs de zi). Președinte — Sudan Gabriel, prof. univ. matematici, Instit. politehnic București.

Școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" — Comisia nr. 48 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" București (cursuri de zi și serale). Președinte —Tutunaru Dumitru, conf. univ. fizică, Institutul politehnic București.

Școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" — Comisia nr. 49 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" București (curs seral). Președinte — Walenstein Benție, prof. lb. română, director școala medie serală Filatura Română de Bumbac.

Școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" — Comisia nr. 50 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școlile medii nr. 26 „Alex. Ioan Cuza" și nr. 16 „G. Coșbuc" București (curs de zi). Președinte — Popescu Constanța, prof. lb. franceză, directoare școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" București.

Școala medie nr. 39 — Comisia nr. 51 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 39 București (cursuri de zi și serale). Președinte — Călin Sergiu, conf. univ. fizică, Institutul politehnic București.

Școala medie nr. 39 — Comisia nr. 52 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 39 și de la școala medie serală „7 Noiembrie" București (curs seral). Președinte — Gheorghiță Ștefan, conf. univ. matematici, Universitatea București.

Școala medie nr. 39 — Comisia nr. 53 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școlile medii serale „7 Noiembrie" și „Timpuri Noi" București (curs seral). Președinte — Zamfirescu Ion, conf. univ. filologie Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" — Comisia nr. 54 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Tîrnoveanu Mircea, conf. univ. matematici, Institutul politehnic București.

Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" — Comisia nr. 55 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" București (curs de zi și restanțieri). Președinte — Ciocîrlie Tatiana, lector univ. istorie, Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" — Comisia nr. 56 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" București (curs seral și restanțieri). Președinte — Stănculescu Margareta, prof. matematică, director adjunct școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" București.

Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" — Comisia nr. 57 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" București (curs seral). Președinte — Stăncescu Dumitru, prof. lb. română, director școala medie nr. 26 „Al. Ioan Cuza" București.

Școala medie nr. 19 „Ion Creangă" — Comisia nr. 58 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 19 „Ion Creangă" București (curs de zi). Președinte — Ion Constantin, prof. univ. fizică, Institutul agronomic București.

Școala medie nr. 19 „Ion Creangă" — Comisia nr. 59 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 19 „Ion Creangă" București (curs de zi). Președinte — Stancu Emil, profesor pedagogie, director adj. școala medie nr. 1 „Nicolae Bălcescu" București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 60 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București (curs de zi). Președinte — Armeanu Virgil, prof. univ. chimie, Institutul de Științe Economice București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 61 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte — Bichman Eliza, lector istorie, I.P.C.D. București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 62 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București (curs de zi). Președinte — Chițimia Ioan, conf. univ. filologie, Universitatea București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 63 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București (curs seral). Președinte — Popescu Ion, prof. matematici, director școala medie serală „23 August" București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 64 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București (curs seral). Președinte — Nisirius Pascal, prof. socialism științific și economie politică, director școala medie nr. 16 „G. Coșbuc".

Școala medie nr. 30 — Comisia nr. 65 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 30 București (curs de zi). Președinte Brîncuș Grigore, lector univ. filologie Univ. București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 66 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" București (curs de zi). Președinte — Săvulescu Maria, prof. limba latină, dir. școala medie nr. 19 „Ion Creangă".

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 67 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" București (curs de zi). Președinte — Rădoi Atena, conf. univ. geografie Universitatea București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 68 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 22 „G. Lazăr" București (curs de zi). Președinte — Isopescu Alexandru, prof. univ. chimie Institutul de Științe Economice București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 69 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" București (cursuri de zi și serale). Președinte — Pop Mihai, conf. univ. filologie, Universitatea București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 70 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" București (curs seral și restanțieri). Președinte — Damaschin Dorin, lector univ. pedagogie, Universitatea București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 71 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" București (curs seral și restanțieri). Președinte — Simion Lu-

(Continuare în pag. 6)

(Urmare din pag. 5)

cia, prof. şt. naturale, director adj. şcoala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 23 „D. Bolintineanu" — Comisia nr. 72 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 23 „D. Bolintineanu" Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Mihăilescu Eugen, prof. univ. matematici, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 23 „D. Bolintineanu" — Comisia nr. 73 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 23 „D. Bolintineanu" Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Brăescu Ion, lector univ. filologie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 23 „D. Bolintineanu" — Comisia nr. 74 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Electro-Magnetica" (curs seral). Preşedinte — Pop Simona, conf. univ. matematici, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 27 — Comisia nr. 75 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 27 Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Novac Teodor prof. lb. română, inspector secţia de învăţământ a raionului Grivita Roşie Bucureşti.

Şcoala medie nr. 27 — Comisia nr. 76 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 27 Bucureşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Hanganu Sanda lector univ. fizică Institutul construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 27 — Comisia nr. 77 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 27 Bucureşti (curs seral). Preşedinte — Floroiu Cornelia, prof. geografie, directoare şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 27 — Comisia nr. 78 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 27 şi nr. 36 Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Georgescu Florin lector univ. socialism ştiinţific Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 36 — Comisia nr. 79 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 36 şi de la şcoala medie serală „Utilaj Chimic" Bucureşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Petric Aron, lector univ. istorie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 36 — Comisia nr. 80 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Utilaj Chimic" Bucureşti (curs seral). Preşedinte — Dumitrescu Gheorghe, lector univ. pedagogie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 36 — Comisia nr. 81 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte — Rişavi Iosif conf. univ. chimie Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 36 — Comisia nr. 82 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte — Raul Mihail, conf. univ. chimie, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 36 — Comisia nr. 83 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte — Iordan Marioara prof. matematici directoare şcoala medie nr. 39 Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 84 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Petrescu Gheorghe, prof. univ. matematici, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 85 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Teodorescu Georgeta, lector. univ. fizică, Institutul agronomic „N. Bălcescu" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 86 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 „N. Bălcescu" şi nr. 24 „V. Alecsandri" Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Popescu Vasile, lector univ. pedagogie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 87 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Almaş Dumitru, conf. univ. istorie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 88 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Marinescu Stelian, prof. pedagogie-romînă, director adjunct Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 89 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Moruzi Constanţa, conf. univ. şt. naturale Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 90 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Simionescu Chică, prof. ec. politică şi soc. ştiinţific, directorul şcolii medii serale „Fabrica de confecţii şi tricotaje Bucureşti".

Şcoala medie nr. 2 „T. Vladimirescu" — Comisia nr. 91 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „T. Vladimirescu" Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Teodorescu Aurelia, prof. istorie, directoare şcoala medie nr. 12 „Spiru Haret" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 „Tudor Vladimirescu" — Comisia nr. 92 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „T. Vladimirescu" Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Toboşaru Ion, lector univ. filologie, Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale", Bucureşti.

Şcoala medie nr. 25 — Comisia nr. 93 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 25 Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Drimba Ovidiu, conf. univ. filologie, Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 25 — Comisia nr. 94 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 25 Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Leu Stan, lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 21 — Comisia nr. 95 — secţie reală, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 21 Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Florescu Constanţa, prof. limba germană, inspector secţia de învăţământ raionul 23 August Bucureşti.

Şcoala medie nr. 24 „V. Alecsandri" — Comisia nr. 96 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 24 „V. Alescandri" Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Costea Mihai, prof. economie politică, director şcoala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 31 — Comisia nr. 97 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 31 Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Cosma Ioana prof. istorie dir. şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Bucureşti.

Şcoala medie serală „Fabrica de confecţii şi tricotaje" — Comisia nr. 98 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Fabrica de confecţii şi tricotaje" Bucureşti (curs seral). Preşedinte — Chivulescu A. prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 38 Bucureşti.

Şcoala medie serală „Fabrica de confecţii şi tricotaje" — Comisia nr. 99 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Fabrica de confecţii şi tricotaje" Bucureşti (curs seral). Preşedinte — Antonescu Dumitru, prof. univ. şt. naturale Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie serală „Semănătoarea" — Comisia nr. 100 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Semănătoarea" Bucureşti (curs seral). Preşedinte — Dragomirescu Ion lector univ. istorie Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 101 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte — Almăşanu Silviu, prof. istorie, director şcoala medie nr. 3 „I. Neculce" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 102 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte — Petre Victor, prof. lb. română, director şcoala medie nr. 20 „Gh. Şincai" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 „I. Neculce" — Comisia nr. 103 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 „I. Neculce" Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Popescu Gheorghe, prof. matematică, inspector secţia de învăţământ raionul Lenin Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 „I. Neculce" — Comisia nr. 104 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 „I. Neculce" Bucureşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Caroni Cecilia, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 „I. Neculce" — Comisia nr. 105 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 „I. Neculce" Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Moanţă, Aurelia, prof. geografie, directoare şcoala medie nr. 27 Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" — Comisia nr. 106 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" Bucureşti(curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Cristu Jana, prof. l. latină, directoare şcoala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" — Comisia nr. 107 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Ştefănoiu Vasile, lector socialism ştiinţific I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" — Comisia nr. 108 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Drimba Ovidiu, conf. univ. filologie, Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" — Comisia nr. 109 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" Bucureşti (curs seral). Preşedinte — Zapan Mihai, prof. univ. chimie, Institutul de petrol, gaze şi geologie Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" — Comisia nr. 110 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Marineanu Ileana, prof. limba romînă, director adj. şcoala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" — Comisia nr. 111 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" Bucureşti (curs de zi). Preşedinte — Filimon Ion, conf. univ. matematici, Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" — Comisia nr. 112 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" Bucureşti (curs de zi şi examene de diferenţă). Preşedinte— Alecu Viorel, prof. lb. romînă, director şcoala medie nr. 8 „Emil Racoviţă" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" — Comisia nr. 113 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Atanasiu Virgil, conf. fizică I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala nr. 175 — Comisia nr. 114 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 11 „C.F.R." Bucureşti (curs seral). Preşedinte — Cojoc Dumitru, prof. socialism ştiinţific, director şcoala medie serală „Grigore Preoteasa" Bucureşti.

Şcoala nr. 175 — Comisia nr. 115 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 11 „C.F.R." Bucureşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Mihalcea Dumitru, prof. istorie, director şcoala medie serală I.R.E.B.

Şcoala medie de muzică nr. 1 Comisia nr. 116 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie de muzică nr. 1 şi de la şcoala medie de arte plastice Bucureşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Marcea Pompiliu, lector universitar filologie, Universitatea Bucureşti.

ORAŞUL CONSTANŢA

Şcoala medie nr. 1 — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Constanţa (curs de zi). Preşedinte Ştefureac Traian conf. univ. şt. naturale Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Constanţa (curs de zi). Preşedinte Botez Mariana lector filologie Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Constanţa (curs de zi). Preşedinte Poalelungi Gheorghe lector univ. filologie Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Constanţa şi de la şcoala medie Eforie-sud (curs de zi). Preşedinte Bavaru Severin prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 2 Constanţa.

Şcoala medie nr. 3 — Comisia nr. 5 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Constanţa şi de la şcoala medie Eforie-sud (curs de zi). Preşedinte Vartanezian M. prof. l. franceză, dir. adj. şcoala medie nr. 2 Constanţa.

Şcoala medie nr. 2 — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Constanţa (curs seral). Preşedinte Zaharia Ion prof. matematici, dir. Şcoala medie nr. 4 Constanţa.

Şcoala medie nr. 2 — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Constanţa (curs seral). Preşedinte Pantelie Florica prof. şt. naturale, dir. adj. Şcoala pedagogică Constanţa.

Şcoala medie nr. 2 — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Constanţa (curs seral). Preşedinte Lungu Ion prof. istorie, dir. Şcoala medie nr. 3 Constanţa.

Şcoala medie nr. 2 — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Constanţa (curs seral). Preşedinte Petrea Vasile lector univ. şt. naturale Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 — Comisia nr. 10 — secţia reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Constanţa (curs seral). Preşedinte Fusu Elena, prof. filozofie dir. adj. şcoala medie nr. 1 Constanţa.

Şcoala medie nr. 1 — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Constanţa şi de la şcoala medie D.R.N.C. (curs seral şi restanţieri). Preşedinte Arginteanu Constantin lector univ. matematici I.S.E. Bucureşti.

Şcoala nr. 12 — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte Cruceru Constantin, lector univ. filologie Universitatea Bucureşti.

Şcoala nr. 12 — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă şi restanţieri. Preşedinte Oncescu Tatiana lector univ. chimie Universitatea Bucureşti.

Şcoala nr. 12 — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă şi restanţieri. Preşedinte Apostol Nicolae lectov univ. filozofie Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie Mangalia — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă şi restanţieri — Mangalia. Preşedinte Pufan Petre lector univ. filozofie Universitatea Bucureşti.

REGIUNEA ARGEŞ

Şcoala medie nr. 1 Piteşti — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Piteşti (curs de zi). Preşedinte — Bărbulescu Florica — prof. univ. chimie Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Piteşti — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Piteşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Mancaş Mircea — prof. univ. filologie Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale" Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Piteşti — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Piteşti (curs de zi). Preşedinte Grigoriu Alexandru — conf. univ. matematică Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Piteşti — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Piteşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Ivanov Igor — conf. univ. chimie Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie serală Găvana Piteşti — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală Găvana şi de la şcoala medie serală Ştefăneşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Arsenescu Gheorghe — prof. pedagogie matematică. director şcoala medie Topoloveni.

Şcoala medie nr. 2 Piteşti — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Piteşti (curs de zi). Preşedinte — Gheorghe Alexandru — prof. univ. fizică Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Piteşti — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Piteşti (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Popescu Constantin — lector pedagogie I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Piteşti — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Piteşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Mihăilă Nicolae — conf. univ. matematică I.S.E. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Piteşti — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Piteşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Enescu Nicolae — prof. istorie, director şcoala medie Costeşti.

Şcoala medie Cîmpulung — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cîmpulung (curs de zi). Preşedinte — Stănescu Alexandru — prof. matematică director şcoala medie nr. 2 Piteşti.

Şcoala medie Cîmpulung — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cîmpulung (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Bucur Constantin — lector univ. matematică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Cîmpulung — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cîmpulung (curs seral). Preşedinte — Mihăilescu Constantin lector univ. fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Cîmpulung — Comisia nr. 15 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Cîmpulung (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Vlad Nicolae — prof. istorie, director şcoala medie nr. 1 Piteşti.

Şcoala medie Curtea de Argeş — Comisia nr. 16 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Curtea de Argeş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Ionescu Haralambie — conf. univ. matematici Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Rîmnicu Vîlcea — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Rm. Vîlcea (curs de zi). Preşedinte — Miu Ion, conf. univ. matematici Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Rm. Vîlcea — Comisia nr. 18 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Rîmnicu Vîlcea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Nicolaescu Nicolae — prof. pedag., director Şcoala pedagogică Cîmpulung Muscel.

Şcoala medie nr. 1 Rm. Vîlcea — Comisia nr. 19 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Rm. Vîlcea (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Cristian Liviu — şef lucrări matematici Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Rm. Vîlcea — Comisia nr. 20 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la

(Continuare în pag. 7)

(Urmare din pag. 6)

şcoala medie nr. 2 Rm. Vîlcea şi de la şcoala medie serală Govora (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Nicolau Claudiu — lector univ. chimie, Institutul de petrol, gaze şi geologie Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Rm. Vîlcea — Comisia nr. 21 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Rm. Vîlcea (curs de zi). Preşedinte — Niculescu Remus — lector univ. matematică Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Rm. Vîlcea — Comisia nr. 22 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Rm. Vîlcea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Ungureanu Gheorghe — prof. l. română, director şcoala medie Slatina.

Şcoala medie Horezu — Comisia nr. 23 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Horezu (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Chelărescu Gheorghe — prof. şt. naturale, director şcoala medie Drăgăşani.

Şcoala medie Găieşti — Comisia nr. 24 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Găieşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Nicolae Maria — prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 3 Piteşti.

Şcoala medie Topoloveni — Comisia nr. 25 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie din Topoloveni (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Pleşu Vasile — prof. geografie, director şcoala medie Cîmpulung-Muscel.

Şcoala medie Drăgăneşti — Comisia nr. 26 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Drăgăneşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Ilcescu Ştefan — prof. geografie, director şcoala medie Găieşti.

Şcoala medie Drăgăşani — Comisia nr. 27 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Drăgăşani (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Moldoveanu Vasile — lector univ. chimie Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie Slatina — Comisia nr. 28 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Slatina (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Mazilu Marin — prof. l. română — director şcoala medie Horezu.

Şcoala medie Slatina — Comisia nr. 29 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Slatina (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Slavic Desdemona — prof. geografie, director adjunct şcoala medie nr. 2 Piteşti.

Şcoala medie Costeşti — Comisia nr. 30 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Costeşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Diaconu Gheorghe — prof. istorie, director adjunct şcoala medie nr. 1 Piteşti.

REGIUNEA BACĂU

Şcoala medie Adjud — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Adjud şi de la şcoala medie Podul Turcului (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Negoiu Ion — lector univ. istorie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Bacău — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Bacău (curs de zi). Preşedinte — Dinescu Radu — conf. univ. chimie Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Bacău — Comisia nr. 3 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Bacău (curs de zi, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Grigoriu Geta — prof. l. franceză, director şcoala medie nr. 2 P. Neamţ.

Şcoala medie nr. 2 Bacău — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Bacău (curs de zi). Preşedinte — Dumitrescu Marin — conf. univ. matematici Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Bacău — Comisia nr. 5 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Bacău şi de la şcoala medie serală „Steaua Roşie" (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Triandaf Alexandru — conf. univ. matematici, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 Bacău — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Bacău (curs seral). Preşedinte — Acrişmăriţei Nicolae — prof. de geografie, director şcoala medie nr. 1 P. Neamţ.

Şcoala medie nr. 4 Bacău — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Bacău (curs seral). Preşedinte — Hălăşan Georgeta — lector univ. socialism ştiinţific, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Buhuşi — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Buhuşi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Popescu Petre — prof. de istorie, directorul şcolii medii nr. 1 Bacău.

Şcoala medie Bicaz — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Bicaz, de la şcoala medie Borca şi de la şcoala medie serală Stejaru — P. Neamţ (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Vicol Maria — prof. fizică — director şcoala medie nr. 3 Bacău.

Şcoala medie Comăneşti — Comisia nr. 10 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Comăneşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Tache Aurelian — lector univ. filozofie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie Moineşti — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Moineşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Cojocaru Alexandru — prof. matematici, şcoala medie Roman.

Şcoala medie Oneşti — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Oneşti (curs seral). Preşedinte — Dobrescu Andrei — lector univ. matematici Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Oneşti — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Oneşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Firoiu Constantin — conf. univ. chimie Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 P. Neamţ — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 P. Neamţ (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Furnică Mihai — lector univ. chimie, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 1 P. Neamţ — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 P. Neamţ (curs seral). Preşedinte — Botezatu Costică — prof. şt. naturale, inspector Secţia de învăţămînt a regiunii Bacău.

Şcoala medie nr. 2 P. Neamţ — Comisia nr. 16 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 P. Neamţ (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Bucur Alexandru — prof. l. rusă, director şcoala medie Comăneşti.

Liceul mixt Roman — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Roman (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Barbu Nicolae — lector univ. geografie Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Liceul mixt Roman — Comisia nr. 18 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Roman (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Mocanu Nicolae — prof. l. rusă, director adjunct şcoala medie nr. 4 Bacău.

Liceul mixt Roman — Comisia nr. 19 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală Roman (curs seral). Preşedinte — Petrovanu Magda — lector univ. chimie Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie Tg. Neamţ — Comisia nr. 20 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Tg. Neamţ (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Iacobeanu Maria — prof. geografie, inspector Secţia de învăţămînt a regiunii Bacău.

Şcoala medie Tg. Ocna — Comisia nr. 21 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Tg. Ocna şi de la şcoala serală Boiştea — Dărmăneşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Teodorescu Elena — prof. l. rusă, director liceul Roman.

REGIUNEA BANAT

Şcoala medie Bozovici — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Bozovici (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Bica Maria — lector univ. matematică, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Caransebeş — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Caransebeş (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Vraciu George — şef lucrări matematici Institutul agronomic „T. Vladimirescu" Craiova.

Şcoala medie nr. 1 Caransebeş — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Caransebeş (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Brindeu Liviu — lector univ. matematici, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 2 Caransebeş — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Caransebeş şi de la şcoala medie Oţelul Roşu (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Dobrescu Victor — prof. pedagogie-psihologie — inspector Secţia de învăţămînt a oraşului Reşiţa.

Şcoala medie Gătaia — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Gătaia, de la şcoala medie Ciacova şi de la şcoala medie Deta (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Pop Eugen — lector univ. fizică, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie Lipova — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Lipova (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Braşovan Ion — prof. matematică, director şcoala medie nr. 2 Arad.

Şcoala medie Buziaş — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Buziaş şi de la şcoala medie Nadrag (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Truşculescu Marin — şef lucrări fizică, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie Oraviţa — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Oraviţa şi de la şcoala medie Anina (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Idiţoiu Ilie — şef lucrări fizică, Institutul Politehnic Timişoara.

Şcoala medie Oraviţa — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Oraviţa, de la şcoala medie Moldova Nouă şi de la şcoala medie Anina (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Bejan Ion — şef lucrări fizică, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie Orşova — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Orşova (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Bogoevici Nicolae — şef lucrări fizică Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie Sînnicolau-Mare — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Sînnicolau-Mare şi de la şcoala medie Jimbolia (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Stuiber Francisc — prof. matematică, director şcoala medie nr. 1 Caransebeş.

Şcoala medie Jimbolia — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Jimbolia (cursuri de zi, serale şi examene de diferenţă). Preşedinte — Horescu Iancu — şef lucrări chimie, Institutul Politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Arad — Comisia nr. 13 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Arad (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Donciu Nicolae — lector universitar matematică — Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Arad — Comisia nr. 14 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Arad — (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Gruescu Aurel — prof. pedagogie-psihologie, director şcoala medie Făget.

Şcoala medie nr. 2 Arad — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Arad (curs seral). Preşedinte — Bălan Trandafir — prof. matematică, director şcoala medie nr. 1 Timişoara.

Şcoala medie nr. 3 Arad — Comisia nr. 16 — secţie mixtă, cu limba de predare română şi slovacă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Arad şi de la şcoala medie Nădlac (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Olteanu Pandele — lector univ. filologie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie serală „Gh. Dimitrov" Arad — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Gh. Dimitrov" Arad şi de la Şcoala medie Pecica (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Sablici Duşan — prof. l. română, director la Liceul nr. 1 Timişoara.

Şcoala medie serală „Gh. Dimitrov" Arad — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Gh. Dimitrov" Arad (curs seral). Preşedinte — Crăciun Aurel — prof. geografie, director şcoala medie Oraviţa.

Şcoala medie nr. 1 Arad — Comisia nr. 19 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Arad (examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Gora Victoria — prof. l. franceză, director şcoala medie nr. 3 Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Arad — Comisia nr. 20 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Arad şi de la şcoala medie Pecica (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Meszaroş Nicolae — conf. univ. geologie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 3 Arad — Comisia nr. 21 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Arad (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Facsko Gheorghe — conf. univ. chimie Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Lugoj — Comisia nr. 22 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Lugoj şi de la Liceul nr. 1 Lugoj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Vlad Elena — prof. l. română — director şcoala medie nr. 2 Caransebeş.

Liceul nr. 1 Lugoj — Comisia nr. 23 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Lugoj (curs seral). Preşedinte — Slimac Volga — prof. matematici — inspector Secţia de învăţămînt a oraşului Timişoara.

Liceul nr. 1 Lugoj — Comisia nr. 24 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Lugoj şi de la Şcoala medie Făget (curs de zi, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Toma Ion conf. univ. chimie, Institutul politehnic Timişoara.

Liceul nr. 1 Lugoj — Comisia nr. 25 — secţie reală, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Lugoj, de la şcoala medie Jimbolia, de la şcoala medie Lipova şi de la şcoala medie nr. 4 Arad (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Abramovici Rudolf — şef lucrări chimie, Institutul politehnic Timişoara.

Liceul nr. 1 Reşiţa — Comisia nr. 26 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Reşiţa (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Adamik Pavel — prof. istorie, director şcoala medie Nădlac.

Liceul nr. 1 Reşiţa — Comisia nr. 27 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Reşiţa, (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Bordan Pavel — prof. şt. naturale, şef secţie de învăţămînt a raionului Oraviţa.

Liceul nr. 1 Reşiţa — Comisia nr. 28 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Reşiţa (curs seral). Preşedinte — Cocheci Vasile — conf. univ. chimie Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie Bocşa — Comisia nr. 29 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Bocşa şi de la Liceul Reşiţa (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Martin Aurel — prof. istorie, inspector Secţia de învăţămînt a raionului Arad.

Şcoala medie nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 30 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Timişoara (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Drăgulescu Coriolan — prof. univ. chimie Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 31 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Timişoara (curs seral). Preşedinte — Gheorghiu Teodor Gheorghe — prof. univ. matematici — Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 32 — secţie mixtă cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Timişoara şi de la Liceul nr. 1 Lugoj (curs de zi). Preşedinte — Molnar Eugen — conf. univ. geografie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Liceul nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 33 — secţie reală cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Timişoara şi de la şcoala medie nr. 1 Timişoara (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Toth Alexandru — conf. univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 2 Timişoara — Comisia nr. 34 — secţie mixtă cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Timişoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dick Iosif — prof. univ. chimie Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 2 Timişoara — Comisia nr. 35 — secţie reală cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Timişoara şi de la Liceul Reşiţa (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Reichel Iosif — prof. univ. chimie Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 3 Timişoara — Comisia nr. 36 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 3 şi nr. 5 Timişoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Someşan Eugen — prof. l. română — şeful Secţiei de învăţămînt al raionului Făget.

Şcoala medie nr. 3 Timişoara — Comisia nr. 37 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 3 şi nr. 1 Timişoara (curs seral). Preşedinte — Gheorghiu Victor — prof. univ. fizică Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 3 Timişoara — Comisia nr. 38 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Timişoara (curs seral). Preşedinte — Centea Ovidiu — conf. univ. fizică Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 3 Timişoara — Comisia nr. 39 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Timişoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Ostrogovich Gheorghe — prof. univ. chimie Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 5 Timişoara — Comisia nr. 40 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 5 Timişoara, (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Spătaru Ilarion — prof. geografie, director şcoala medie nr. 1 Arad.

Şcoala medie nr. 4 Timişoara — Comisia nr. 41 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Timişoara şi de la şcoala medie de muzică Timişoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Deatcu Ioan — prof. muzică, director şcoala medie Sînnicolau.

Liceul nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 42 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Timişoara (curs de zi). Preşedinte — Boldescu Petre — şef lucrări matematici Institutul agronomic „T. Vladimirescu" — Craiova.

Liceul nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 43 — secţie mixtă cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Timişoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Colbert Bruno — conf. univ. lb. germană, Universitatea Bucureşti.

Liceul nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 44 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 şi de la şcoala medie nr. 1 Timişoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Costa Veturia — prof. lb. română, inspector Secţia de învăţămînt a regiunii Banat.

Liceul nr. 1 Timişoara — Comisia nr. 45 — secţie mixtă, cu limba de predare sîrbă. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul nr. 1 Timişoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Jifcovici Mirco, conf. univ. filologie Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 7 Timişoara — Comisia nr. 47 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care

(Continuare în pag. 8)

(Urmare din pag. 7)

au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte — Crişan Ioan — prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 1 Reşiţa.

Şcoala medie nr. 7 Timişoara — Comisia nr. 48 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă. Preşedinte — Ştefan Grigore — profesor istorie, director adjunct Institutul pedagogic de învăţători Arad.

REGIUNEA BRAŞOV

Şcoala medie nr. 1 Braşov — Comisia nr. 1 — secţia umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 3 Braşov (curs de zi, şcoala muncitorească de 3 ani şi restanţieri). Preşedinte — Fanache Maria — prof. l. romînă, director adjunct şcoala medie nr. 1 Sibiu.

Şcoala medie nr. 5 Braşov — Comisia nr. 2 — secţia umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 5 şi nr. 4 Braşov (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Alterescu Pavel, lector pedagogie — psihologie I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Braşov — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Braşov (curs de zi, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Timotin Alexandru, conf. univ. fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Braşov — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Braşov (curs de zi, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Voinea Radu, prof. univ. matematici Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 5 Braşov — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 5 Braşov (curs de zi). Preşedinte — Popa Ion — lector univ. ştiinţe economice Institutul politehnic Braşov.

Şcoala medie nr. 3 Braşov — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi nr. 3 Braşov şi de la şcoala medie Sf. Gheorghe (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Băltescu Mircea — prof. istorie, inspector Secţia de învăţământ a Regiunii Braşov.

Şcoala medie nr. 4 Braşov — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Braşov (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Popa Gheorghe — prof. chimie, Şcoala medie Rupea.

Şcoala medie Codlea — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Codlea (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Georgescu Valentin — prof. ştiinţe naturale — geografie, director şcoala medie nr. 3 Braşov.

Şcoala medie Predeal — Comisia nr. 9 — secţia reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii Predeal şi Săcele (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Viciu Aurel — conf. univ. matematică Institutul Politehnic Cluj.

Şcoala medie Rîşnov — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Rîşnov (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Barna Vasile — prof. pedagogie, director adjunct şcoala medie Mediaş.

Şcoala medie serală nr. 1 Braşov — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 1 Braşov (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Rusu Aurel — prof. univ. matematici Institutul politehnic Braşov.

Şcoala medie serală nr. 2 Braşov — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 2 Braşov (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Pipu Ion — profesor matematici, director adjunct Complexul şcolar preventorial Predeal.

Şcoala medie serală nr. 3 Braşov — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 3 Braşov (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Coşereanu Ion — prof. univ. fizică Institutul politehnic Braşov.

Şcoala medie serală nr. 5 Braşov — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 5 Braşov (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Ilie Nicolae, prof. matematică — fizică inspector Secţia de învăţământ a regiunii Braşov.

Şcoala medie serală nr. 6 Braşov — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 6 Braşov (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Morariu Iuliu — prof. univ. şt. naturale Institutul politehnic Braşov.

Şcoala medie serală nr. 6 Braşov — Comisia nr. 16 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 6 Braşov şi de la şcoala medie serală Săcele (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Popov Mihai — conf. univ. fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Sighişoara — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Sighişoara (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Constantin Gheorghe — lector universitar matematici Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Sighişoara — Comisia nr. 18 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Sighişoara (curs de zi). Preşedinte — Găvenea Margareta — prof. l. romînă, directoarea şcolii medii nr. 5 Braşov.

Şcoala medie Rupea — Comisia nr. 19 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii din Rupea şi Dumbrăveni (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dolejan Didina — prof. pedagogie-psihologie inspector Secţia de învăţământ a raionului Făgăraş.

Şcoala medie nr. 1 Sibiu — Comisia nr. 20 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Sibiu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Bîlă Constantin — şef lucrări fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Sibiu — Comisia nr. 21 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Sibiu (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Biber Gheorghe — şef lucrări fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Sibiu — Comisia nr. 22 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Sibiu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Moarcăş Constantin — prof. l. franceză, director şcoala medie nr. 4 Braşov.

Şcoala medie nr. 3 Sibiu — Comisia nr. 23 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Sibiu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Moldovan Andrei, prof. pedagogie — psihologie, director Complexul şcolar preventorial Predeal.

Şcoala medie nr. 3 Sibiu — Comisia nr. 24 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Sibiu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Cazan Gheorghe, lector univ. istorie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Sibiu — Comisia nr. 25 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Sibiu (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Ştefani Dora, şef lucrări chimie Institutul politehnic Braşov.

Şcoala medie nr. 3 Sibiu — Comisia nr. 26 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Sibiu (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Rusnac Cornelia, lector univ. socialism ştiinţific, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Sibiu — Comisia nr. 27 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi nr. 3 Sibiu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Preda Alexandru, şef lucrări fizică Institutul Politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Cisnădie — Comisia nr. 28 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii Cisnădie şi Sălişte (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Munteanu Ion, prof. matematică-fizică, director şcoala medie nr. 3 Sibiu.

Şcoala medie nr. 1 Făgăraş — Comisia nr. 29 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Făgăraş şi de la şcoala medie oraş Victoria (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Oprean Aurel, şef lucrări fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Făgăraş — Comisia nr. 30 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi 2 Făgăraş (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Hamzea Nicolae, prof. l. romînă, inspector secţia de învăţământ a regiunii Braşov.

Şcoala medie nr. 2 Făgăraş — Comisia nr. 31 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Făgăraş şi de la şcoala medie oraş Victoria (curs de zi). Preşedinte — Stănculescu Gabriela, prof. geografie, inspector secţia de învăţământ a oraşului Sibiu.

Şcoala medie Mediaş — Comisia nr. 32 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Mediaş (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Ghiran Ioan, prof. istorie, inspector secţia de învăţământ a regiunii Braşov.

Şcoala medie Mediaş — Comisia nr. 33 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Mediaş (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Dumitrescu Eugen, lector univ. matematică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Blaj — Comisia nr. 34 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii Blaj şi Mediaş, (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Mircan Alexandru, lector univ. filologie Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie Blaj — Comisia nr. 35 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii Blaj şi Agnita (cursuri de zi serale şi restanţieri). Preşedinte — Galea Alexandru, prof. matematică-fizică, director şcoala medie nr. 2 Făgăraş.

Şcoala medie nr. 1 Braşov — Comisia nr. 36 — secţie mixtă, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Braşov (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Kloss Andrei prof. l. romînă şi l. germană, director adjunct şcoala medie Mediaş.

Şcoala medie serală nr. 5 Braşov — Comisia nr. 37 — secţie reală, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală nr. 5 Braşov (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Csehi Iuliu — prof. univ. l. germană, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 2 Sighişoara — Comisia nr. 38 — secţie mixtă, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Sighişoara şi de la şcoala medie Agnita (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Hubbes Hans, prof. şt. naturale — geografie inspector secţia de învăţământ a regiunii Braşov.

Şcoala medie Mediaş — Comisia nr. 39 — secţie mixtă, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Mediaş (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Schmit Herman, prof. istorie, director şcoala pedagogică Sibiu.

Şcoala medie nr. 1 Sibiu — Comisia nr. 40 — secţie reală, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Sibiu şi de la şcoala medie Cisnădie (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Schuler Hans, prof. matematică, director adjunct şcoala medie Agnita.

Şcoala medie nr. 2 Sibiu — Comisia nr. 41 — secţie mixtă, cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Sibiu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Iambrek Edmund, prof. pedagogie-filologie, director şcoala medie nr. 1 Sighişoara.

Şcoala medie nr. 5 Braşov — Comisia nr. 42 — secţie mixtă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 5 Braşov (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dobay Ladislau, prof. l. maghiară, director şcoala medie Sf. Gheorghe.

Şcoala medie serală nr. 6 Braşov — Comisia nr. 43 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 Braşov şi de la şcoala medie Săcele (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Toth Iosif, prof. univ. economie politică Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 1 Sf. Gheorghe — Comisia nr. 44 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 din Sf. Gheorghe, şcoala medie nr. 3 Sibiu şi şcoala medie Baraolt (curs de zi). Preşedinte — Tempfli Maria, prof. geografie, director adjunct şcoala medie Tg. Secuiesc.

Şcoala medie nr. 2 Sf. Gheorghe — Comisia nr. 45 — secţie mixtă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Sf. Gheorghe, de la şcoala medie serală Sf. Gheorghe şi de la şcoala medie nr. 3 Sibiu, secţia serală (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Kiss Ludovic, prof. l. latină, directorul şcolii medii Tg. Secuiesc.

Şcoala medie Tg. Secuiesc — Comisia nr. 46 — secţie mixtă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Tg. Secuiesc (curs de zi). Preşedinte — Lemneanu Alexandru, lector univ. economie politică, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Tg. Secuiesc — Comisia nr. 47 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Tg. Secuiesc şi de la şcoala medie Covasna (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Vary Klara prof. matematică-fizică, inspector secţia învăţământ oraş Braşov.

REGIUNEA BUCUREŞTI

Şcoala medie Alexandria — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Alexandria (curs de zi). Preşedinte — Oprica Ilie, prof. şt. naturale, inspector-şef, secţia de învăţământ raion Tr. Măgurele.

Şcoala medie Alexandria — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Alexandria şi de la şcoala medie Zimnicea(cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Vlaicu Petra, prof. istorie, director adj. şcoala medie Giurgiu.

Şcoala medie Buftea — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Buftea, şcoala medie Snagov şi de la şcoala medie Răcari (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Opreanu Elena, lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 3 ani, Bucureşti.

Şcoala medie Călăraşi — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Călăraşi (curs de zi). Preşedinte — Bogdan Elena, prof. şt. naturale, directoare şcoala medie Tr. Măgurele.

Şcoala medie Călăraşi — Comisia nr. 5 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Călăraşi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Buga Mihai, lector univ. fizică, Institutul Politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Feteşti — Comisia nr. 6 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Feteşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Anghel Florea, prof. matematici, inspector, secţia de învăţământ a raionului Alexandria.

Şcoala medie Giurgiu — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Giurgiu (curs de zi). Preşedinte — Enache Ion, lector univ. matematici, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Giurgiu — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Giurgiu (curs seral, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Matei Constantin, prof. istorie, director şcoala medie Urziceni.

Şcoala medie Giurgiu — Comisia nr. 9 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Giurgiu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Bender Constantin, conf. pedagogie I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie Oltenita — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Oltenita (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Radu Nicolae, lector univ. matematici, Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie Oltenita — Comisia nr. 11 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Oltenita şi de la şcoala medie Brăneşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Constantinescu Gheorghe, conf. univ. Ştiinţe sociale, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Roşiorii de Vede — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Roşiorii de Vede (curs de zi). Preşedinte — Angelescu Dumitru, prof. matematici, director Şcoala medie Videle.

Şcoala medie Roşiorii de Vede — Comisia nr. 13 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Roşiorii de Vede (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Stoicescu Marin prof. filozofie-pedagogie, inspector secţia de învăţământ a regiunii Bucureşti.

Şcoala medie Slobozia — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Slobozia (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Miulescu Vasile, prof. matematici, director adj. şcoala medie Alexandria.

Şcoala medie Titu — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Titu şi de la şcoala medie Bolintinul din Vale (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Costa Maria, prof. l. romînă, inspector secţia de învăţământ a regiunii Bucureşti.

Şcoala medie Turnu Măgurele — Comisia nr. 16 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Turnu Măgurele (curs de zi). Preşedinte — Petre Sorin, prof. pedagogie, inspector secţia de învăţământ a regiunii Bucureşti.

Şcoala medie Turnu Măgurele — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Turnu Măgurele şi de la şcoala medie Videle (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Bogdănescu Virgil, conf. univ. matematici, Institutul petrol, gaze şi geologie Bucureşti.

Şcoala medie Turnu Măgurele — Comisia nr. 18 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Turnu Măgurele (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Popescu Grigore, lector univ. istorie Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie Urziceni — Comisia nr. 19 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Urziceni (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Mihalache Ilie, prof. matematici, director adj. şcoala medie Roşiorii de Vede.

REGIUNEA CLUJ

Şcoala medie „Avram Iancu" Aiud — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Avram Iancu" Aiud şi de la şcoala medie Ocna Mureşului (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Roşca Dumitru, şef lucrări, şt. naturale, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Avram Iancu" Aiud — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Avram Iancu" Aiud şi de la şcoala medie Ocna Mureşului (curs seral, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Halgia Ioan, prof. chimie, inspector secţia de învăţământ regiunea Cluj.

Şcoala medie „Bethlen Gabor" Aiud — Comisia nr. 3 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Bethlen Gabor" Aiud şi de la şcoala medie „Mihai Viteazul" Turda (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Robert Andrei, lector univ. şt. naturale, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Bistriţa — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Bistriţa (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Galin Eugen, prof. matematici, director şcoala medie nr. 14 Cluj.

Şcoala medie Bistriţa — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Bistriţa şi de la şcoala medie Prundul Bîrgăului (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Treţiu Traian, lector univ. şt. naturale, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Bistriţa — Comisia nr. 6 — secţie mixtă cu limba de predare romînă şi germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Bistriţa, secţia cu limba de predare romînă şi secţia cu limba de predare germană (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Polak Edmund, lector lb. germană Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Horia, Cloşca şi Crişan" Abrud — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Abrud şi de la şcoala medie Baia de Arieş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Vezentan Nicolae, lector univ. fizică, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Dej — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Dej (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Neagu Victor, lector univ. chimie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

(Continuare în pag. 9)

(Urmare din pag. 8)

Şcoala medie Dej — Comisia nr. 9 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Dej şi de la şcoala medie Beclean (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Daicoviciu Hadrian, lector univ. istorie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Dej — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Dej şi de la şcoala medie Beclean (curs seral, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Ceuca Traian, şef lucrări şt. naturale Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Dej — Comisia nr. 11 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Dej (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Szekely Francisc, prof. chimie, director şcoala medie nr. 11 Cluj.

Şcoala medie „Petru Maior" Gherla — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Petru Maior" Gherla (curs seral, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Opreanu Aurel, lector univ., ştiinţe sociale, Institutul politehnic Cluj.

Şcoala medie „Petru Maior" Gherla — Comisia nr. 13 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Petru Maior" Gherla şi de la şcoala medie Bistriţa (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Gall Dionisie, prof. şt. naturale, director şcoala medie „Brassai Samuel" Cluj.

Şcoala medie „Ana Ipătescu" Gherla — Comisia nr. 14 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Ana Ipătescu" şi de la şcoala medie „Petru Maior" Gherla (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Florea Vasile, prof. istorie, director şcoala medie „Emil Racoviţă" Cluj.

Şcoala medie Huedin — Comisia nr. 15 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Huedin (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Moldovan Nicolae, prof. pedagogie, director şcoala medie nr. 10 Cluj.

Şcoala medie „G. Coşbuc" Năsăud — Comisia nr. 16 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „G. Coşbuc" şi de la şcoala medie nr. 2 Năsăud (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Bulzan Aurel, prof. economie politică, şef secţie învăţământ oraş Cluj.

Şcoala medie „Mihai Viteazul" Turda — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Mihai Viteazul" şi şcoala medie nr. 2 Turda şi de la şcoala medie Cîmpia Turzii (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Stana Miron, lector univ. ştiinţe economice, Institutul politehnic Cluj.

Şcoala medie „Mihai Viteazul" Turda — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Mihai Viteazul" Turda (curs seral şi examene de diferenţă). Preşedinte — Brînzei Vasile, prof. istorie, director şcoala medie „Nicolae Bălcescu" Cluj.

Şcoala medie nr. 2 Turda — Comisia nr. 19 —secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 şi şcoala medie „Mihai Viteazul" Turda şi de la şcoala medie Cîmpia Turzii (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Nuşfeleanu Ioan, prof. pedagogie, director şcoala medie „Mihail Eminescu" Cluj.

Şcoala medie Cîmpia Turzii — Comisia nr. 20 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cîmpia Turzii şi de la şcoala medie „Mihai Viteazul" Turda (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Tarcea Dumitru, şef lucrări fizică, Institutul Politehnic Cluj.

Şcoala medie „Ady" Zalău — Comisia nr. 21 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Ady" Zalău (curs de zi şi restanţieri) Preşedinte — Desmireanu Ioan, prof. lb. română, inspector secţia de învăţămînt regiunea Cluj.

Şcoala medie „Ady" Zalău — Comisia nr. 22 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Ady" Zalău şi de la şcoala medie Jibou (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Ţăranu Eugen, prof. matematici, director şcoala medie „Gh. Barițiu" Cluj.

Şcoala medie „Ady" Zalău — Comisia nr. 23 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Ady" Zalău şi de la şcoala medie Huedin (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Maroshàzi Tiberiu. prof. limba maghiară, inspector secţia de învăţămînt oraş Cluj.

Şcoala medie „Ady-Şincai" Cluj — Comisia nr. 24 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Ady-Şincai" Cluj (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Marcu Oreste, prof. univ. şt. naturale, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Ady-Şincai" Cluj. — Comisia nr. 25 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Ady-Şincai" Cluj (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Mocanu Petre conf. univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Ady-Şincai" Cluj — Comisia nr. 26 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Ady-Şincai" Cluj şi şcoala medie serală „Janos Herback" Cluj (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Gyurko Ştefan, conf. univ. şt. naturale, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „G. Coşbuc" Cluj — Comisia nr. 27 — secţie umanistică. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „G. Coşbuc", şcoala medie „Ady-Şincai" şi de la şcoala medie „Emil Racoviţă" Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dan Mihail, conf. univ. istorie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 3 Cluj — Comisia nr. 28 — secţie umanistă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 3 şi nr. 11 Cluj şi de la şcoala medie „Ady-Şincai" Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Csetri Alexa, lector univ. istorie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 3 Cluj — Comisia nr. 29 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Cluj şi de la şcoala medie nr. 14 Cluj, secţie reală (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Dani Ernest lector univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Emil Racoviţă" Cluj — Comisia nr. 30 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Emil Racoviţă" Cluj (care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă). Preşedinte — Nicula Alexandru, lector univ. fizică, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Emil Racoviţă" Cluj — Comisia nr. 31 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Emil Racoviţă" Cluj (care au absolvit şcoala medie prin examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Cozonac Samson, lector univ. fizică Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Gh. Barițiu" Cluj — Comisia nr. 32 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii „Gh. Barițiu" şi „Emil Racoviţă" Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Gherman Oliviu, conf. univ. fizică, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Gh. Barițiu" Cluj — Comisia nr. 33 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Gh. Barițiu" Cluj (curs seral). — Preşedinte — Ciobanu Augusta, prof. lb. română, directoare şcoala medie „G. Coşbuc" Cluj.

Şcoala medie „Gh. Barițiu" Cluj — Comisia nr. 34 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Gh. Barițiu" Cluj (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Mare Călina, conf. univ. filozofie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Brassai-Samuel" Cluj — Comisia nr. 35 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Brassai-Samuel" Cluj (curs de zi). Preşedinte — Hamburg Petre, lector univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Brassai-Samuel" Cluj — Comisia nr. 36 —secţie umanistă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii „Brassai-Samuel", nr. 12 şi şcoala medie de muzică Cluj (curs de zi). Preşedinte — Szekely Francisc, prof. lb. rusă, director şcoala medie nr. 3 Cluj.

Şcoala medie „Brassai-Samuel" Cluj — Comisia nr. 37 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Brassai-Samuel" Cluj (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Török Ştefan, prof. chimie, director şcoala medie serală „Janos Herbak" Cluj.

Şcoala medie „Nicolae Bălcescu" Cluj — Comisia nr. 38 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii „Nicolae Bălcescu" şi „G. Coşbuc" Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Ilieşu Ludovic, prof. geografie, director şcoala medie nr. 2 Năsăud.

Şcoala medie „Nicolae Bălcescu" Cluj — Comisia nr. 39 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii „Nicolae Bălcescu" şi „Gh. Barițiu" Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Fărcaş Vasile, prof. pedagogie, director şcoala medie „Ady" Zalău.

Şcoala medie „Mihail Eminescu" Cluj — Comisia nr. 40 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii „Mihail Eminescu", şcoala medie de muzică, de la şcoala medie de arte plastice şi de la şcoala specială de orbi Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Oţelea Viorica, prof. lb. română, inspector secţia de învăţămînt raion Zalău.

Şcoala medie nr. 10 Cluj — Comisia nr. 41 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 10 şi „Ady-Şincai" Cluj (curs de zi). Preşedinte — Ney Andrei, lector univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 11 Cluj — Comisia nr. 42 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 11 Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Virag Emeric, lector univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 12 Cluj — Comisia nr. 43 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 12 şi nr. 13 Cluj (curs de zi). Preşedinte — Bitay Ladislau, lector. univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 13 Cluj — Comisia nr. 44 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 13, nr. 10 şi „Mihail Eminescu" Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Suciu Gheorghe, prof. istorie, director şcoala medie „Avram Iancu" Aiud.

Şcoala medie nr. 14 Cluj — Comisia nr. 45 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 14 şi nr. 10 Cluj (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Mesaroş Victor, prof. istorie, director şcoala medie Abrud.

Şcoala medie serală „Ianoş Herbak" Cluj — Comisia nr. 46 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Ianoş Herbak" Cluj (curs seral şi restanţieri). Preşedinte Găzdac Grigore, prof. filozofie, director şcoala medie „G. Coşbuc" Năsăud.

REGIUNEA CRIŞANA

Şcoala medie nr. 1 Oradea — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Oradea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Mioc Vasile, conf. univ. matematici, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Oradea — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Oradea (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Munteanu Ştefan, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Oradea — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Oradea (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Boboescu Nicolae, conf. univ. fizică, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Oradea — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Oradea (curs seral). Preşedinte — Sora Constantin, conf. univ. fizică, Institutul politehnic Timişoara.

Şcoala medie nr. 1 Oradea — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Oradea (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Lar Marţian, prof. matematici, inspector şef, Secţia de învăţămînt regiunea Crişana.

Şcoala medie nr. 2 Oradea — Comisia nr. 6 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Oradea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Enghel Emanuil, prof. l. română-istorie, inspector, secţia de învăţămînt regiunea Crişana.

Şcoala medie nr. 2 Oradea — Comisia nr. 7 — secţie mixtă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Oradea şi de la şcoala medie Salonta (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Olah Tibor, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 3 ani Tg. Mureş.

Şcoala medie nr. 3 Oradea — Comisia nr. 8 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Oradea (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Kiss Elemer, lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 3 ani Tg. Mureş.

Şcoala medie nr. 3 Oradea — Comisia nr. 9 — secţie umanistă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Oradea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Boroş Ladislau, prof. l. română, director şcoala medie Salonta.

Şcoala medie nr. 3 Oradea — Comisia nr. 10 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Oradea (curs seral). Preşedinte — Veégh Maria, lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 3 ani Tg. Mureş.

Şcoala medie nr. 4 Oradea — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Oradea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Murariu Petre, conf. univ. matematici, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie nr. 4 Oradea — Comisia nr. 12 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Oradea şi de la şcoala medie Salonta (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Boşca Gheorghe, prof. l. română, director şcoala medie Şimleu.

Şcoala medie nr. 4 Oradea — Comisia nr. 13 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Oradea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Márki Zoltan, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 3 ani Tg. Mureş.

Şcoala medie nr. 4 Oradea — Comisia nr. 14 — secţie mixtă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Oradea şi de la şcoala medie Salonta (curs de zi). Preşedinte — Izsak Iozsef, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 3 ani Tg. Mureş.

Şcoala medie nr. 1 Beiuş — Comisia nr. 15 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Beiuş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Chiş Gheorghe, prof. matematici, director şcoala medie nr. 4 Oradea.

Şcoala medie „Dr. P. Groza" — Comisia nr. 16 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Dr. P. Groza" şi de la şcoala medie nr. 2 Beiuş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Copil Maria, prof. l. română, directoare şcoala medie nr. 2 Oradea.

Şcoala medie Ineu — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Ineu şi de la şcoala medie Criş (curs de zi). Preşedinte — Roşu Vasile, prof. matematici, director şcoala medie nr. 1 Oradea.

Şcoala medie Marghita — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Marghita şi de la şcoala medie Vadul Crişului (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Finţescu Iuliana, prof. geografie, directoare şcoala pedagogică Oradea.

Şcoala medie Marghita — Comisia nr. 19 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Marghita şi de la şcoala medie Săcuieni (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Zudor Anton, prof. chimie, director şcoala medie nr. 3 Oradea.

Şcoala medie Şimleu — Comisia nr. 20 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Şimleu (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Dringa Antim, prof. matematici, director adj. şcoala medie nr. 1 Oradea.

Şcoala medie Şimleu — Comisia nr. 21 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Şimleu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Kali Adalbert, prof. l. latină, director adj. şcoala medie nr. 2 Oradea.

REGIUNEA DOBROGEA

Şcoala medie Medgidia — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Medgidia (curs de zi). Preşedinte — Bădică Ion, prof. l. română, inspector Secţia învăţămînt a regiunii Dobrogea.

Şcoala medie Medgidia — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Medgidia (curs seral şi examene de diferenţă). Preşedinte — Popescu Alexe, lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie Medgidia — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Medgidia şi de la şcoala medie Babadag (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Stoian Emilia, prof. geografie, directoare adj. şcoala medie Cernavodă.

Şcoala medie Cernavoda — Comisia nr. 4 — secţie reala. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cernavoda şi de la şcoala medie Hîrşova (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Ştefan Aqela, lector univ. şt. naturale, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Tulcea — Comisia nr. 5 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tulcea (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Clem Nicolae, prof. l. rusă, inspector secţia de învăţămînt a regiunii Dobrogea.

Şcoala medie nr. 1 Tulcea — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Tulcea şi şcoala medie Măcin (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Şerdeanu Ion, lector pedagogie I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie Negru Vodă — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Negru Vodă şi de la şcoala medie Băneasa (curs de zi). Preşedinte — Dae Mircea, prof. istorie, director şcoala medie Medgidia.

REGIUNEA GALAŢI

Şcoala medie nr. 1 „V. Alecsandri" Galaţi — Comisia nr. 1 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „V. Alecsandri" şi de la şcoala medie nr. 2 Galaţi (curs de zi). Preşedinte — Dumitrescu Stela, prof. l. română, inspector Secţia învăţămînt raională Brăila.

Şcoala medie nr. 2 Galaţi — Comisia nr. 2 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1, nr. 2 şi nr. 3 Galaţi (curs de zi examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Climer Isidor, lector univ. filologie, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „V. Alecsandri" Galaţi — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „V. Alecsandri" Galaţi (curs de zi). Preşedinte — Iliescu Elena, lector l. română I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Galaţi — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Galaţi şi şcoala medie Pechea (curs de zi). Preşedinte — Picoş Constantin, lector univ. Şt. naturale, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Galaţi — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Galaţi (curs de zi). Preşedinte — Boiangiu Dumitru, şef lucrări fizică. Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Galaţi — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Galaţi, şcoala medie Bujoru şi restanţieri de la şcolile din oraşul Galaţi, raionul Bujoru, şi comuna Pechea (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Popa Niţă, lector univ. chimie Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Galaţi — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 5 Galaţi şi restanţieri din oraşul Galaţi, raionul Galaţi şi raionul Bujoru (curs seral şi examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Lupu Ciobotaru Victoria, prof. istorie directoare şcoala medie nr. 2 Tecuci.

Şcoala medie nr. 5 Galaţi — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se

Continuare în pag. 10)

(Urmare din pag. 9)

vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Galaţi (curs seral). Preşedinte — Dimofte Gheorghe, prof. l. romînă director şcoala medie nr. 1 Brăila.

Şcoala medie nr. 5 Galaţi — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Galaţi şi şcoala medie serală „Cristea Nicolae" Galaţi (curs seral). Preşedinte — Petronin Gheorghe, prof. pedagogie-psihologie, director şcoala medie „Unirea" Focşani.

Şcoala medie nr. 3 Galaţi — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală S. N. Galaţi şi restanţieri din oraşul Galaţi (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Ene Ion, prof. filozofie director şcoala medie nr. 2 „N. Bălcescu" Brăila.

Şcoala medie nr. 1 Brăila — Comisia nr. 11 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 3 Brăila şi restanţieri din oraşul Brăila (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Goian Gheorghe, lector de pedagogie I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Brăila — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Brăila (curs de zi). Preşedinte — Costache Mihai, prof. soc. ştiinţific, inspector Secţia învăţămînt regională Galaţi.

Şcoala medie nr. 3 Brăila — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi nr. 3 Brăila (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Noaghea Tiberiu, şef lucrări fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Brăila — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 3 Brăila (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Neacşu Constantin, şef lucrări fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Brăila — Comisia nr. 15 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Brăila, şcoala medie Viziru şi de la şcoala medie Ianca (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Sendrea Elena, prof. l. latină, directoare şcoala medie „Al. I. Cuza" Focşani.

Şcoala medie nr. 1 Brăila — Comisia nr. 16 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Brăila şi de la şcoala medie serală „Progresul" Brăila (curs seral). Preşedinte — Lupu Elena, prof. şt. naturale, directoare şcoala medie nr. 1 Tecuci.

Şcoala medie nr. 1 Brăila — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Progresul" Brăila (curs seral). Preşedinte — Spiridonescu Gheorghe, prof. fizică, director şcoala medie nr. 5 Galaţi.

Şcoala medie nr. 2 Brăila — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 3 Brăila (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Vasiliu Emanoil, lector univ. filologie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Brăila — Comisia nr. 19 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Brăila (curs seral). Preşedinte — Corduneanu Constantin, lector univ, matematici, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 1 „Unirea" Focşani — Comisia nr. 20 — secţia umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Focşani (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Trufaşu Nicolae, prof. l. romînă, director şcoala medie serală „Progresul" Brăila.

Şcoala medie nr. 2 Focşani — Comisia nr. 21 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Focşani (curs de zi). Preşedinte — Potolea Eugen, lector univ. fizică. Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „Unirea" Focşani — Comisia nr. 22 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Focşani şi restanţieri din oraşul Focşani (curs seral, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Manoliu Zamfir, prof. matematici, director şcoala medie serală S. N. Galaţi.

Şcoala medie nr. 2 Focşani — Comisia nr. 23 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Odobeşti, şcoala medie Vidra şi de la şcoala medie serală Gugeşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Gavriliuc Angela, lector univ. chimie, Institutul pedagogic de 3 ani Galaţi.

Şcoala medie nr. 1 Tecuci — Comisia nr. 24 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Tecuci (curs de zi). Preşedinte — Niculescu Andrei, prof. l. latină, director şcoala medie nr. 3 Brăila.

Şcoala medie nr. 1 Tecuci — Comisia nr. 25 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tecuci (restanţieri). Preşedinte — Pojar Petre, prof. l. franceză, director şcoala medie serală „Cristea Nicolae" Galaţi.

Şcoala medie nr. 2 Tecuci — Comisia nr. 26 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Tecuci şi de la şcoala medie Mărăşeşti (curs de zi). Preşedinte — Rusescu Corneliu, conf. univ. fizică, Institutul pedagogic de 3 ani Galaţi.

Şcoala medie nr. 2 Tecuci — Comisia nr. 27 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tecuci, şcoala medie Panciu şi restanţieri de la şcolile medii Tecuci şi Panciu (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Enăchescu Gheorghe, prof. soc. ştiinţific, director şcoala medie nr. 1 „V. Alecsandri" Galaţi.

REGIUNEA HUNEDOARA

Şcoala medie „Decebal" Deva — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Decebal" Deva (curs de zi). Preşedinte — Bîtea Ion, conf. univ. matematici, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie „Decebal" Deva — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Decebal" Deva (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Negoiu Dumitru, conf. univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie „Decebal" Deva — Comisia nr. 3 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Decebal" Deva (cursuri de zi, serale şi examene de diferenţă). Preşedinte — Şerban Vasile, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie Oraşul Muncitoresc Hunedoara — Comisia nr. 4 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Oraşul Muncitoresc Hunedoara (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Bădău Victor, prof. filozofie, director şcoala medie Petroşani.

Şcoala medie serală Combinatul siderurgic Hunedoara — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală Combinatul siderurgic Hunedoara (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Georgescu Constantin, prof. geografie, director şcoala medie Cugir.

Şcoala medie „Horia, Cloşca şi Crişan" Alba Iulia — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Horia, Cloşca şi Crişan" Alba Iulia (curs de zi). Preşedinte — Ciolan Anatolie, prof. matematică-fizică, director şcoala medie Hunedoara.

Şcoala medie „Horia, Cloşca şi Crişan" Alba Iulia — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Horia, Cloşca şi Crişan" Alba Iulia (curs de zi). Preşedinte — Drecin Gheorghe, lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie „Horia, Cloşca şi Crişan" Alba Iulia — Comisia nr. 8 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Horia, Cloşca şi Crişan" Alba Iulia (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Crişan Alexandru, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 5 ani, Timişoara.

Şcoala medie Teiuş — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Teiuş şi de la şcoala medie Zlatna (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Groza Traian, prof. geografie-geologie, director şcoala medie Simeria.

Şcoala medie „Avram Iancu" Brad — Comisia nr. 10 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Avram Iancu" Brad (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Susan Dumitru, prof. l. romînă, director şcoala medie „Decebal" Deva.

Şcoala medie „Avram Iancu" Brad — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Avram Iancu" Brad şi de la şcoala medie serală Gurabarza (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Caţavela Olivia, prof. istorie, directoare şcoala medie serală C.F.R. Simeria.

Şcoala medie Ilia — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Ilia (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Vlad Ovidiu, prof. pedagogie-romînă, inspector metodist, secţia de învăţămînt, regiunea Hunedoara.

Şcoala medie „Aurel Vlaicu" Orăştie — Comisia nr. 13 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Aurel Vlaicu" Orăştie şi de la şcoala medie Cugir (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Trăsnea Ovidiu, lector ştiinţe sociale, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie „Aurel Vlaicu" Orăştie — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Aurel Vlaicu" Orăştie şi de la şcoală serală C.F.R. Simeria (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Rancea Viorica, prof. chimie, directoare şcoala medie Teiuş.

Şcoala medie serală Cugir — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală Cugir (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Reghiş Mircea, lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie Sebeş — Comisia nr. 16 — secţie reală, cu limbile de predare romînă şi germană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Sebeş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Wolf Ioan, lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Şcoala medie Simeria — Comisia nr. 17 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Simeria (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Lascu Tit Liviu, prof. l. romînă, director şcoala medie „Horia Cloşca şi Crişan" Alba Iulia.

Şcoala medie Petroşani — Comisia nr. 18 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Petroşani şi de la şcoala medie Lupeni (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dancu Virginia, lector univ. filologie, Institutul de mine Petroşani.

Şcoala medie Petroşani — Comisia nr. 19 — secţie reală, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Petroşani, de la şcoala medie serală „Combinatul carbonifer Valea Jiului" Petroşani şi de la şcoala medie „Decebal" Deva (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Fărcaş Gheorghe, lector univ. matematici, Institutul de 3 ani Tg. Mureş.

Şcoala serală „Combinatul carbonifer Valea Jiului" Petroşani — Comisia nr. 20 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Combinatul carbonifer Valea Jiului" Petroşani (curs seral). Preşedinte — Picu Niţu, prof. matematici, inspector secţia de învăţămînt regiunea Hunedoara.

Şcoala medie Petrila — Comisia nr. 21 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Petrila (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Milcoveanu Dan, conf. univ. fizică, Institutul de mine Petroşani.

Şcoala medie serală „Exploatarea Minieră" Lupeni — Comisia nr. 22 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Exploatarea Minieră" Lupeni (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dobrescu Eugen, prof. univ. matematici, Institutul de mine Petroşani.

Şcoala serală „Uzinele Victoria" Călan — Comisia nr. 23 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Uzinele Victoria" Călan şi de la şcoala medie Haţeg (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Cristici Borislav, lector univ. matematici, Institutul politehnic Timişoara.

REGIUNEA IAŞI

Şcoala medie nr. 1 „Mihail Sadoveanu" Iaşi — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezena candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 „M. Sadoveanu" şi de la Şcoala medie mixtă Hîrlău (curs de zi). Preşedinte — Necrasov Olga prof. univ. şt. naturale Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi

Şcoala medie nr. 1 „Mihail Sadoveanu" Iaşi — Comisia nr. 2 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 „C. Negruzzi" şi de la şcoala medie nr. 7 „Al. I. Cuza" Iaşi (curs de zi). Preşedinte — Tănăsucă Petru prof. matematici-fizică insp. secţia de învăţămînt a regiunii Iaşi.

Şcoala medie nr. 4 „G. Ibrăileanu" Iaşi — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 „G. Ibrăileanu" şi de la şcoala medie nr. 6 „V. Alecsandri" Iaşi (curs de zi). Preşedinte — Bursuc Ilie conf. univ. fizică Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 4 „G. Ibrăileanu" Iaşi — Comisia nr. 8 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 „G. Ibrăileanu" şi de la şcoala medie nr. 2 „M. Eminescu" Iaşi (curs de zi). Preşedinte — Buruiană Nicolae prof. l. romînă dir. şcoala medie Paşcani.

Şcoala medie nr. 2 „M. Eminescu" Iaşi — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „M. Eminescu" şi de la şcoala medie nr. 5 „Ilie Pintilie" Iaşi (curs de zi). Preşeointe — Cotruţ Gheorghe prof. univ. chimie Inst. politehnic Iaşi.

Şcoala medie nr. 6 „V. Alecsandri" Iaşi — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 „V. Alecsandri" Iaşi (curs seral). Preşedinte — Vîrgolici Eugen prof. istorie inspector Secţia învăţămînt a regiunii Iaşi.

Şcoala medie nr. 6 „V. Alecsandri" Iaşi — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 „V. Alecsandri" Iaşi (curs seral). Preşedinte — Hogaş Mihai prof. filozofie şi l. romînă dir. şcoala medie Huşi.

Şcoala medie nr. 5 „Ilie Pintilie" Iaşi — Comisia nr. 12 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 5 „Ilie Pintilie" şi de la şcoala medie nr. 6 „V. Alecsandri" Iaşi (curs de zi). Preşedinte — Istrate Anastasie prof. pedagogie, inspector secţia de învăţămînt a regiunii Iaşi.

Şcoala medie nr. 5 „Ilie Pintilie" Iaşi — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală Atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie" şi de la şcoala medie nr. 3 „C. Negruzzi" Iaşi (curs seral). Preşedinte — Papafil Mariana conf. univ. chimie Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Complexul şcolar Bîrlad — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Complexul şcolar Bîrlad (curs de zi). Preşedinte — Constinescu Olga conf. univ. matematici Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Complexul şcolar Bîrlad — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Complexul şcolar Bîrlad şi de la şcoala medie mixtă Murgeni (curs de zi). Preşedinte — Macarovici Nicolae prof. univ. şt. naturale Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Complexul şcolar Bîrlad — Comisia nr. 16 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la Complexul şcolar Bîrlad (curs de zi). Preşedinte — Simion Gabriela prof. l. germană şi l. romînă dir. şcoala medie nr. 1 Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 Bîrlad. — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Bîrlad (curs seral). Preşedinte — Cărăuşu Sergiu prof. univ. şt. naturale Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 Bîrlad — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Bîrlad (curs seral). Preşedinte — Bogdan Elena conf. univ. chimie Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 1 „M. Kogălniceanu" Vaslui — Comisia nr. 19 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Vaslui, de la şcoala medie nr. 2 „Ştefan cel Mare" Vaslui şi de la şcoala medie Negreşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Grecu Olimpia prof. l. romînă şi soc. ştiinţific dir. şcoala medie nr. 4 Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 „M. Kogălniceanu" Huşi — Comisia nr. 20 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „M. Kogălniceanu" şi de la şcoala medie nr. 1 Husi (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Alexandrescu Dumitru prof. l. romînă dir. şcoala medie nr. 7 Iaşi.

Şcoala medie mixtă „C. Burcă" Paşcani — Comisia nr. 21 — secţia mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie mixtă „C. Burcă" Paşcani (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Mitrofan Vasile prof. l. romînă dir. şcoala medie nr. 3 Iaşi.

REGIUNEA MARAMUREŞ

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 Baia Mare, de la şcoala medie Somcuţa Mare şi de la Şcoala medie Tg. Lăpuş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Şandru Petru lector univ. matematici dr. adj. Institutul pedagogic de 3 ani Baia Mare.

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Baia Sprie, de la şcoala medie Tg. Lăpuş şi de la şcoala medie Negreşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Zidveanu Gabriela conf. univ. şt. naturale Inst. pedagogic de 3 ani Baia Mare.

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 Baia Mare (curs seral). Preşedinte Pop Gheorghe lector univ. filologie Institutul pedagogic de 3 ani Baia Mare.

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 4 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 Baia Mare şi de la Şcoala medie Cehul Silvaniei (curs de zi). Preşedinte Popescu Lidia conf. univ. filologie Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 5 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 Baia Mare, de la Şcoala medie Cehul Silvaniei şi de la Şcoala medie Baia Sprie (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Nagy Ladislau şef lucrări fizică Institutul politehnic Cluj.

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 6 — secţie mixtă cu limbă de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 Baia Mare (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Szabo Iuliu prof. pedagogie, dir. Liceului „Kölcsey" Satu Mare.

Liceul „M. Eminescu" Satu Mare — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „M. Eminescu" şi de la Liceul „Kölcsey" Satu Mare. Preşedinte Zdrenghea Mircea, conf. univ, filologie, Univ. „Babeş-Bolyai" Cluj.

Liceul „M. Eminescu" Satu Mare — Comisia nr. 8 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „M. Eminescu" şi de la Liceul „Kölcsey" Satu Mare (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Oroş Gheorghe, prof. pedagogie, dir. adj. Şcoala medie Carei.

Liceul „Kölcsey" Satu Mare — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „Kölcsey" Satu Mare (curs seral şi restanţieri). Preşedinte Poroliseanu Andrei, prof. matematici — şeful Secţiei învăţămînt oraş Satu Mare.

Liceul „M. Eminescu" Satu Mare — Comisia nr. 10 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „M. Eminescu" şi de la Liceul „Kölcsey" (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Fogarasi

(Continuare în pag. 11)

(Urmare din pag. 10)

Iosif, conf. univ. şt. sociale, Univ. „Babeş-Bolyai" Cluj.

Liceul „M. Eminescu" Satu Mare — Comisia nr. 11 — secţie umanistă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „M. Eminescu şi de la Liceul „Kölcsey" Satu Mare (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Rajcsányi Ştefan, prof. l. rusă, dir. Şcoala medie serală Baia Mare.

Liceul „Kölcsey" Satu Mare — — Comisia nr. 12 — secţie reală cu limba de predare magniară. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „Kölcsey" Satul Mare şi de la Liceul „M. Eminescu" Satu Mare (curs de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Rosza Eugen, prof. univ. filozofie, Univ. „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Vişeul de Sus — Comisia nr. 13 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Vişeul de Sus (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Suteu Ioan, prof. l. română, dir. adj. Şcoala medie „Filimon Sîrbu" Sighet.

Şcoala medie Carei — Comisia nr. 14 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Carei şi de la Şcoala medie Tăşnad (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Cosma Gheorghe, prof. matematici, inspector Secţia învăţământ oraş Satu Mare.

Şcoala medie Carei — Comisia nr. 15 — secţie reală cu limba de predare română. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Carei şi de la Şcoala medie Tăşnad (curs seral şi restanţieri). Preşedinte Filip Tănase, lector univ. l. română, Institutul ped. de 3 ani, Baia Mare.

Şcoala medie Carei — Comisia nr. 16 — secţia mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Carei şi de la Şcoala medie Tăşnad (curs de zi). Preşedinte Bodor Andrei, conf. univ. istorie, Univ. „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Filimon Sîrbu" Sighet — Comisia nr. 17 — secţie mixtă cu limba de predare română. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Sighet (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Boros Maximilian, lector univ. pedagogie, Institului ped. de 3 ani Baia Mare.

Şcoala medie „Filimon Sîrbu" Sighet — Comisia nr. 18 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie „Filimon Sîrbu" Sighet (curs de zi). Preşedinte Gáll Iuliu, conf. univ. şt sociale, Institutul de medicină şi farmacie Tg. Mureş.

REGIUNEA MUREŞ-AUTONOMĂ MAGHIARĂ

Şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş — Comisia nr. 1 — secţia reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii „Unirea" şi „Papiu Ilarian" (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Gîrbacea Virgil, lector univ. geografie Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş — Comisia nr. 2. — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie „Papiu Ilarian" şi de la Şcoala medie nr. 4 Tg. Mureş (curs seral). Preşedinte — Kelemen Frederic, lector univ. fizică, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Bolyai Farcaş" Tg. Mureş — Comisia nr. 3 — secţia reală. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 4 Tg. Mureş (curs de zi), şi candidaţi care au promovat prin examene de diferenţă. Preşedinte — Mesaroşiu Ion, conf. univ. filozofie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Bolyai Farkaş" Tg. Mureş — Comisia nr. 4 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie „Bolyai Farkaş" şi de la Şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş (curs seral). Preşedinte — Koch Francisc, lector univ. fizică, Universitatea „Babeş Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Bolyai Farcaş" Tg. Mureş — Comisia nr. 5 — secţia reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie „Bolyai Farcaş" Tg. Mureş (curs de zi). Preşedinte — Szabo Iosif, lector univ. şt. naturale, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Bolyai Farcaş" Tg. Mureş — Comisia nr. 6 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie „Bolyai Farcaş" Tg. Mureş şi de la şcoala medie de muzică şi arte plastice (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Barabaş Vilmos, prof. l. germană, director şcoala medie Cristur.

Şcoala medie „Unirea" Tg. Mureş — Comisia nr. 7 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie „Unirea" şi de la Şcoala medie „Bolyai Farcaş" Tg. Mureş (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Balazs Alexandru, lector univ. filozofie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 4 Tg. Mureş. — Comisia nr. 8 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Bolyai Farcaş", şcoala medie nr. 4 şi de la şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Oproescu Petru, prof. l. română, director şcoala medie Tîrnăveni.

Şcoala medie nr. 4 Tg Mureş — Comisia nr. 9 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 şi de la şcoala „Papiu Ilarian" Tg. Mureş (curs de zi). Preşedinte — Fejer Mihaly, prof. l. latină, director şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei.

Şcoala medie Miercurea Niraj — Comisia nr. 10 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Sovata şi de la şcoala medie Miercurea Niraj (curs de zi). Preşedinte — Roth Andrei, lector univ. filozofie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie nr. 1 Reghin — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Reghin (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Văsieş Simion, prof. geologie-geografie, director şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş.

Şcoala medie nr. 1 Reghin — Comisia nr. 12 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Reghin (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Varga Elisabeta, prof. pedagogie, inspector secţia de învăţământ a regiunii Mureş-Autonomă Maghiară.

Şcoala medie nr. 2 Reghin — Comisia nr. 13 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Reghin (curs de zi). Preşedinte — Herman Gusztav, prof. l. maghiară, inspector secţia de învăţământ raion Odorhei.

Şcoala medie nr. 2 Reghin — Comisia nr. 14 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Reghin şi de la şcoala medie serală Ierbuş (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Kozma Bela, prof. l. maghiară, director şcoala medie „Bolyai Farcaş" Tg. Mureş.

Şcoala medie Topliţa — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Topliţa (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Zamfir Dorina, prof. geografie, director şcoala medie Reghin.

Şcoala medie Topliţa — Comisia nr. 16 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Topliţa (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Kadar Gabor, prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 4 Tg. Mureş.

Şcoala medie Gheorghieni — Comisia nr. 17 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Gheorghieni (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Nagy Ioan, prof. l. maghiară, inspector secţia de învăţământ raion Topliţa.

Şcoala medie Gheorghieni — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Gheorghieni, şcoala medie Miercurea Ciuc şi de la şcoala medie Odorhei (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Tîrnăveanu Romulus, prof. matematică-fizică, inspector secţia de învăţământ regiunea Mureş-Autonomă Maghiară.

Şcoala medie Miercurea Ciuc — Comisia nr. 19 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Miercurea Ciuc şi de la şcoala medie Sînmartin (curs de zi). Preşedinte — Soo Dionisie, prof. şt. naturale, inspector secţia de învăţământ raion Tg. Mureş.

Şcoala medie Miercurea Ciuc — Comisia nr. 20 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Miercurea Ciuc (cursuri de zi ,serale şi restanţieri). Preşedinte — Szasz Iuliu, prof. filologie-pedagogie, director şcoala medie nr. 2 Tg. Mureş.

Şcoala medie Cristur — Comisia nr. 21 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cristur (curs de zi). Preşedinte — Paszternak Clara, lector univ. filologie, Universitatea ,Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei — Comisia nr. 22 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei (curs de zi). Preşedinte — Szekely Francisc, prof. istorie, director şcoala medie Ditrău.

Şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei — Comisia nr. 23 — secţie mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei şi de la şcoala medie Vlăhiţa (curs de zi). Preşedinte — Kadar Ludovic, prof. istorie, inspector secţia de învăţământ regiunea Mureş-Autonomă Maghiară.

Şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei — Comisia nr. 24 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei (curs seral). Preşedinte — Kristo Andrei, prof. geografie, director şcoala medie Miercurea Ciuc.

Şcoala medie Tîrnăveni — Comisia nr. 25 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii Tîrnăveni şi Fîntînele (curs seral). Preşedinte — Man Ştefan, lector univ. fizică, Institutul pedagogic de 3 ani Cluj.

Şcoala medie Tîrnăveni — Comisia nr. 26 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Tîrnăveni (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Aluaş Ioan, lector univ. filozofie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Tîrnăveni — Comisia nr. 27 — secţie reală cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii Tîrnăveni şi Sîngiorgiul de Pădure (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Toth Alexandru III, lector univ. ştiinţe sociale Universitatea „Babeş Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Luduş — Comisia nr. 28 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii Luduş şi Sărmaş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Viţelaru Liviu lector univ. fizică Institutul pedagogic de 3 ani Cluj.

REGIUNEA OLTENIA

Şcoala medie nr. 2 Caracal — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Caracal şi de la şcoala medie nr. 1 Balş (cursuri de zi şi examene de diferenţă). Preşedinte — Părăuşan Victor, conf. univ. chimie, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Caracal — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Caracal şi de la şcoala medie Balş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Pacoste Cornel, lector univ. fizică, Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Caracal — Comisia nr. 3 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Caracal şi de la şcoala medie Corabia (curs de zi). Preşedinte — Holan Adrian, lector univ. geografie Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie Corabia. — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Corabia (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Zimbler Albert, prof. limba rusă, inspector secţia de învăţământ regiunea Oltenia.

Şcoala medie Băileşti — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Băileşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Marinescu Mihai, prof. matematici, director şcoala medie nr. 2 Caracal.

Şcoala medie Calafat — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Calafat, de la şcoala medie Plenita şi de la şcoala medie Cetate (cursuri de zi şi examene de diferenţă). Preşedinte — Vancea Ştefan, prof. pedagogie, inspector secţia de învăţământ oraş Craiova.

Şcoala medie Calafat — Comisia nr. 7 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Calafat, de la şcoala medie Plenita şi de la şcoala medie Cetate (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Talabă Ion, prof. pedagogie, director şcoala medie nr. 1 Tîrgu-Jiu.

Şcoala medie Tg. Cărbuneşti — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cărbuneşti şi de la şcoala medie Novaci (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Mladin Grigore, prof. matematici, director şcoala medie nr. 2 Tg. Jiu.

Şcoala medie nr. 1 „Tudor Vladimirescu" Tg. Jiu — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „Tudor Vladimirescu" Tg. Jiu (curs de zi). Preşedinte — Stănescu Florica, prof. istorie, director şcoala medie nr. 4 Craiova.

Şcoala medie nr. 1 „Tudor Vladimirescu" Tg. Jiu — Comisia nr. 10 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „Tudor Vladimirescu" Tg. Jiu (curs de zi). Preşedinte — Andrei Nicolae, prof. l. română, director şcoala medie nr. 1 Craiova.

Şcoala medie nr. 2 Tg. Jiu — Comisia nr. 11 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Tg. Jiu (cursuri de zi, serale şi examene de diferenţă). Preşedinte — Marcovici Oltea, prof. l. română, dir. adj. şcoala medie nr. 3 Craiova.

Şcoala medie nr. 2 Tg. Jiu — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Tg. Jiu (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Albert Francisc, conf. univ. chimie, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 „Tudor Vladimirescu" Tg. Jiu — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „Tudor Vladimirescu" Tg. Jiu şi de la şcoala medie Baia de Aramă (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Sarlea Ion, şef lucrări fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Tr. Severin — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Tr. Severin (curs de zi). Preşedinte — Năstăşel Dumitru, profesor istorie, director şcoala medie nr. 2 Craiova.

Şcoala medie nr. 1 Tr. Severin Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tr. Severin (curs de zi). Preşedinte — Stan Aurelian, conf. univ. fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Tr. Severin — Comisia nr. 16 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi 3 Tr. Severin şi de la şcoala medie Vînju Mare (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Zamfir Maria, prof. matematici, directoare şcoala medie serală „Electroputere" Craiova.

Şcoala medie nr. 1 Tr. Severin — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tr. Severin şi de la şcoala medie Strehaia (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Mihai Sebastiana, prof. matematici, directoare şcoala medie nr. 3 Craiova.

Şcoala medie nr. 1 Tr. Severin — Comisia nr. 18 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tr. Severin (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Tărăscu Ion, prof. pedagogie, director şcoala medie nr. 5 Craiova.

Şcoala medie nr. 2 Tr. Severin — Comisia nr. 19 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi nr. 3 Tr. Severin (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Sechter Ernestina, lector de pedagogie, I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Tr. Severin — Comisia nr. 20 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tr. Severin, de la şcoala medie Strehaia, de la şcoala medie Vînju Mare (cursuri de zi şi seraie). Preşedinte — Arie Arie, conf. univ. fizică, Institutul Politehnic Bucureşti.

Şcoala medie serală „7 Noiembrie" Craiova — Comisia nr. 21 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „7 Noiembrie" Craiova (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Caţan Constantin, prof. istorie, director şcoala medie nr. 2 Tr. Severin.

Şcoala medie serală „Electroputere" Craiova — Comisia nr. 22 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „Electroputere" (curs seral). Preşedinte — Marica Ştefan, prof. matematici, director adj. şcoala medie nr. 1 Tr. Severin (secţie serală).

Şcoala medie nr 1 „N. Bălcescu" Craiova — Comisia nr. 23 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Craiova (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Nicolescu Alexandru, prof. univ. matematici, Institutul petrol, gaze şi geologie, Bucureşti

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Craiova — Comisia nr. 24 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Craiova (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Mihăilescu Ioan, prof. univ. şt. naturale, Institutul agronomic Craiova.

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Craiova — Comisia nr. 25 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" Craiova (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Bălu Sabina, prof. l. română, directoare şcoala medie nr. 3 Tr. Severin.

Şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova — Comisia nr. 26 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova şi de la şcoala medie Bechet (cursuri de zi, serale şi examene de diferenţă). Preşedinte — Achim Costea — prof. istorie, director şcoala medie nr. 1 Tr. Severin.

Şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova — Comisia nr. 27 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova (cursuri de zi, serale, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Popescu Romeo, prof. şt. naturale-geografie, inspector Secţia de învăţământ regiunea Oltenia.

Şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova — Comisia nr. 28 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Nica Gheorghe, prof. şt. sociale, inspector şef, secţia de înv. a oraşului Tr. Severin.

Şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova — Comisia nr. 29 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova şi de la şcoala medie Filiaşi (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Gîtan Marin, conf. univ. şt. naturale, Institutul agronomic Craiova.

Şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti Craiova — Comisia nr. 30 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova (cursuri de zi şi serale. Preşedinte — Tănăsescu Mihai — conf. univ. fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova — Comisia nr. 31 secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 „Fraţii Buzeşti" Craiova şi de la şcoala medie Bălceşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Pascalu Ion, conf. univ. fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Craiova — Comisia nr. 32 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Craiova (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Pătru Crăciun, prof. istorie, director şcoala medie nr. 1 Caracal.

Şcoala medie nr. 3 Craiova — Comisia nr. 33 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Craiova şi de la şcoala medie Filiaşi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Murgu Gheorghe, lector univ. ştiinţe economice, Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Craiova — Comisia nr. 34 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Craiova (curs de zi). Preşedinte — Bedighian Ohanes, lector univ. filologie, Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Craiova — Comisia nr. 35 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Craiova (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Sută Nicolae, lector univ. ştiinţe economice, Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Craiova — Comisia nr. 36 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la

(Continuare în pag. 12)

(Urmare din pag. 11)

şcoala medie nr. 4 Craiova, de la şcoala medie Filiaşi şi de la şcoala medie Băileşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Diaconu Constantin — prof. matematici, director şcoala medie Calafat.

Şcoala medie nr. 4 Craiova — Comisia nr. 37 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1, nr. 3 şi nr. 4 Craiova (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Botea Constantin, lector univ. şt. economice, Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Craiova — Comisia nr. 38 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Craiova (curs de zi). Preşedinte — Popescu Gheorghe — lector univ. filozofie, Universitatea Bucureşti.

REGIUNEA PLOIEŞTI

Şcoala medie nr. 1 Buzău — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Buzău (curs de zi). Preşedinte — Stoenescu Alexandru — prof. univ. fizică Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Buzău — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Buzău (curs de zi). Preşedinte — Burgundeanu Marcela — prof. l. latină, director adjunct şcoala medie nr. 2 Cîmpina.

Şcoala medie nr. 1 Buzău — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Buzău (curs seral). Preşedinte — Albu Constantin, lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Buzău — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Buzău, de la şcoala medie nr. 1 R. Sărat şi şcoala medie serală Berca (curs seral, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Bărbulescu Nicolae, lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Buzău — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Buzău (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Simionescu Maria, prof. istorie, inspector secţia de învăţământ oraş Ploieşti.

Şcoala medie nr. 2 Buzău — Comisia nr. 6 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Buzău (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Gaspar Marin, prof. l. romînă, director şcoala medie nr. 5 Ploieşti.

Şcoala medie Pătîrlagele — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Pătîrlagele şi de la şcoala medie serală Nehoiu (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Cristea Constantin, lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Cîmpina — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Cîmpina (curs de zi). Preşedinte — Agopian Grigore, conf. univ. matematici, Institutul Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Cîmpina — Comisia nr. 9 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Cîmpina (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Vasiliu Aspasia, prof. l. romînă, director şcoala medie nr. 1 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 1 Cîmpina — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Cîmpina (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Voichin Irina, prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 4 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 2 Cîmpina — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Cîmpina (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Mocanu Constantin, lector univ. geografie, Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie Buşteni — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Buşteni şi de la şcoala medie serală Azuga (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Hangea Nicolae, conf. univ. fizică, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie Moreni — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Moreni (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Iavorschi Olimp, prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 2 Ploieşti.

Şcoala medie Moreni — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Moreni, de la şcoala medie serală Filipeşti de Pădure şi de la şcoala medie serală Băicoi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Teodorescu Dora, lector univ. matematici, Institutul de Ştiinţe Economice Bucureşti.

Şcoala medie Sinaia — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Sinaia şi de la şcoala medie „A. Vlaicu" Breaza (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Ioniţă Gheorghe, şef lucrări chimie Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie „Dimitrie Cantemir" Breaza — Comisia nr. 16 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „D. Cantemir" Breaza (curs de zi). Preşedinte — Rebedeu Ion, conf. univ. filozofie, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Mizil — Comisia nr. 17 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Mizil şi de la şcoala medie Urlaţi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Negulescu Toma, prof. geografie, director adjunct, şcoala medie nr. 2 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 1 Ploieşti — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Ploieşti (curs de zi). Preşedinte — Palade Gheorghe, prof. univ. fizică, Institutul de petrol, gaze şi geologie Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Ploieşti — Comisia nr. 19 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala nr. 1 Ploieşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Constantinescu Mircea, prof. univ. chimie, Institutul de petrol, gaze şi geologie Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Ploieşti — Comisia nr. 20 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Ploieşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Mazilu Panait, prof. univ. fizică, Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Ploieşti — Comisia nr. 21 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi nr. 4 Ploieşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Apostol Eugenia, prof. l. latină, director şcoala medie nr. 2 Tîrgovişte.

Şcoala medie nr. 2 Ploieşti — Comisia nr. 22 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Ploieşti (curs seral). Preşedinte — Roman Mihai, lector l. romînă I.P.C.D. Braşov.

Şcoala medie nr. 2 Ploieşti — Comisia nr. 23 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 şi nr. 4 Ploieşti (curs seral, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Tomescu Ion, prof. geografie, director şcoala medie nr. 3 Tîrgovişte.

Şcoala medie nr. 3 Ploieşti — Comisia nr. 24 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 3, nr. 4 şi nr. 5 Ploieşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dinescu Maria, lector matematici I.P.C.D. Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Ploieşti — Comisia nr. 25 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 3 şi nr. 6 Ploieşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Hurmuz Vasile, conf. univ. istorie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Ploieşti — Comisia nr. 26 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 4 Ploieşti şi Şcoala medie serală Rafinăria nr. 3 Ploieşti (cursuri serale şi restanţieri). Preşedinte — Constantinescu Clotilda — prof. şt. naturale, director şcoala medie nr. 2 Buzău.

Şcoala medie nr. 4 Ploieşti — Comisia nr. 27 — secţia mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 4 şi nr. 1 Ploieşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Iliescu Gheorghe prof. l. franceză, director adjunct şcoala medie Vălenii de Munte.

Şcoala medie nr. 5 Ploieşti — Comisia nr. 28 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 5 Ploieşti (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Buhai Elena, prof. l. romînă, director şcoala medie nr. 1 Cîmpina.

Şcoala medie nr. 5 Ploieşti — Comisia nr. 29 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 5 Ploieşti şi de la şcoala medie serală Boldeşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Bîrzea Virgil, prof. istorie, director şcoala medie nr. 1 R. Sărat.

Şcoala medie nr. 6 Ploieşti — Comisia nr. 30 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 Ploieşti şi de la şcoala medie Slănic (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Beşliu Călin, lector univ. matematici, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 6 Ploieşti — Comisia nr. 31 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 6 Ploieşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Lupu Ion lector univ. pedagogie, Institutul pedogogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Rm. Sărat — Comisia nr. 32 — secţia umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Rm. Sărat (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Vulpescu Mihail, prof. l. romînă, director adjunct şcoala medie nr. 3 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 2 Rm. Sărat — Comisia nr. 33 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2. Rm. Sărat (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Dumitrescu Alexandrina, lector univ. fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie Văleni — Comisia nr. 34 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Văleni (cursuri de zi şi serale). Preşedinte — Atanasiu Traian, şef lucrări matematici, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Tîrgovişte — Comisia nr. 35 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tîrgovişte, de la şcoala medie serală Gura Ocniţei şi de la şcoala medie serală Doiceşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Preotesoiu Georgeta, prof. pedagogie, director şcoala medie nr. 3 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 2 Tîrgovişte — Comisia nr. 36 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Tîrgovişte (curs de zi, examene de diferenţă şi restanţieri). Preşedinte — Angelescu Dan, lector univ. fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Tîrgovişte — Comisia nr. 37 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 şi nr. 3 Tîrgovişte (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte — Marinescu Stelian, prof. pedagogie, director şcoala medie nr. 6 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 3 Tîrgovişte — Comisia nr. 38 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 3 Tîrgovişte (curs de zi). Preşedinte — Ţane Nicolae, prof. pedagogie, director şcoala pedagogică Buzău.

Şcoala medie nr. 3 Tîrgovişte — Comisia nr. 39 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Tîrgovişte. (curs seral). Preşedinte — Drăgănescu Mihai, conf. univ. fizică, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Tîrgovişte — Comisia nr. 40 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Tîrgovişte şi de la şcoala medie serală Fieni (curs seral şi restanţieri). Preşedinte — Sandu Dumitru, prof. filozofie, director şcoala medie Sinaia.

Şcoala medie Pucioasa — Comisia nr. 41 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Pucioasa, de la şcoala medie serală „C. Ivănuş" (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte — Neagoe Florica, lector univ. filozofie, Universitatea Bucureşti.

REGIUNEA SUCEAVA

Şcoala medie nr. 1 „Ştefan cel Mare" Suceava — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 „Ştefan cel Mare" Suceava (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Oprea Arsenie conf. univ. matematici Inst. politehnic Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 Suceava — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 2 Suceava. (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Budeanu Elena conf. univ. chimie Univ. „Al. I. Cuza", Iaşi.

Şcoala medie nr. 1 „A. T. Laurian" Botoşani — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 „A. T. Laurian" Botoşani (curs seral). Preşedinte — Nichita Gheorghe, prof. istorie, dir. şcoala medie nr. 2 Fălticeni.

Şcoala medie nr. 1 „A. T. Laurian" Botoşani — Comisia nr. 4 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Botoşani (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Bocăneţ Livia prof. şt. naturale dir. adj. Liceul „Dragoş-Vodă" Cîmpulung.

Şcoala medie nr. 2 „M. Eminescu" Botoşani — Comisia nr. 5 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 2 „M. Eminescu" Botoşani (cursuri de zi şi restanţieri). Preşedinte Popescu Nicolae prof. l. latină, dir. Şcoala medie Gura Humorului.

Liceul „Dragoş-Vodă" Cîmpulung — Comisia nr. 6 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „Dragoş-Vodă" Cîmpulung Suceava (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Nadolschi Victor conf. univ. matematici Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Liceul „Dragoş-Vodă" Cîmpulung — Comisia nr. 7 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Liceul „Dragoş-Vodă" Cîmpulung (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Ştefan Constantin prof. l. romînă dir. Şcoala medie nr. 2 Botoşani.

Şcoala medie nr. 1 Dorohoi — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 Dorohoi şi de la Şcoala medie Darabani (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Miron Vasile prof. istorie dir. Şcoala medie Siret-Rădăuţi.

Şcoala medie nr. 2 Dorohoi — Comisia nr. 9 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Dorohoi (curs de zi). Preşedinte Obadă Alexandru prof. l. romînă dir. Şcoala medie nr. 1 Suceava.

Şcoala medie nr. 1 Fălticeni — Comisia nr. 10 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Fălticeni (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Luţă Arcadie prof. matematici dir. Şcoala medie nr. 1 Dorohoi.

Şcoala medie nr. 2 Fălticeni — Comisia nr. 11 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Fălticeni (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Paţa Arcadie prof. l. romînă dir. adj. Şcoala medie Vatra Dornei.

Şcoala medie Gura Humorului — Comisia nr. 12 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Gura Humorului şi de la Şcoala medie Siret-Rădăuţi (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Harea Vasile conf. univ. filologie Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 1 Rădăuţi — Comisia nr. 13 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 1 Rădăuţi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte Ifrim Petru prof. l. romînă inspector Secţia învăţămînt oraş Botoşani.

Şcoala medie nr. 2 Rădăuţi — Comisia nr. 14 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie nr. 2 Rădăuţi. (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Gîciu Mitică prof. şt. naturale dir. Şcoala medie Vatra Dornei.

Şcoala medie Siret — Comisia nr. 15 — secţie reală, cu l. de predare ucraineană. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Siret — reg. Suceava şi de la Şcoala medie Sighet reg. Maramureş (curs de zi). Preşedinte Drăpaca Constantin lector univ. filologie Univ. Bucureşti.

Şcoala medie Săveni — Comisia nr. 16 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Săveni şi de la Şc. medie Truseşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Baldazar Ion prof. geografie dir. adj. Şcoala medie nr. 1 Fălticeni.

Şcoala medie Vatra Dornei — Comisia nr. 17 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala medie Vatra Dornei (cursuri de zi şi serale). Preşedinte Cihodaru Constantin conf. univ. istorie Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi.

Examenul de stat la institutele pedagogice de învăţători şi la şcolile pedagogice

Institutul pedagogic de învăţători Bacău — Comisia nr. 1. Se vor prezenta candidaţi de la Institutele pedagogice de învăţători Bacău şi Suceava ; Şcoala pedagogică de învăţători Bacău şi Şcoala pedagogică de educatoare Bacău (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte Fiimon Liviu lector psihologie I.P.C.D. Iaşi.

Institutul pedagogic de învăţători Arad — Comisia nr. 2. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Arad (curs de zi). Preşedinte Drăgan Ion lector psihologie Institutul pedagogic de 3 ani Timişoara.

Institutul pedagogic de învăţători Arad — Comisia nr. 3. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Arad ; Şcoala pedagogică de învăţători Arad, Deva, Şcoala pedagogică de educatoare Arad şi Şcoala pedagogică de educatoare cu limba de predare germană Sibiu (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte Popeangă Vasile director Institutul pedagogic de învăţători Arad.

Institutul pedagogic de învăţători Cluj — Comisia nr. 4 Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Cluj (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Chircev Anatolie conf. univ. psihologie Universitatea Babeş-Bolyai-Cluj.

Institutul pedagogic de învăţători Cluj — Comisia nr. 5 Se vor prezenta candidaţi de la Şcoala pedagogică de învăţători Cluj, Oradea, Blaj ; Şcoala pedagogică de educatoare Cluj, Carei ; Şcoala pedagogică de învăţători cu limba de predare maghiară şi Secţia pedagogică de educatoare cu limba de predare maghiară Aiud, Cluj (curs fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte Oanţă Iosif, director, Institutul pedagogic învăţători, Cluj.

Institutul pedagogic de învăţători Galaţi — Comisia nr. 6. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Galaţi şi Şcoala pedagogică de învăţători Galaţi (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte Stanciu Ion lector pedagogie Universitatea Bucureşti.

Institutul pedagogic de învăţători Bîrlad — Comisia nr. 7. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Bîrlad şi Şcoala pedagogică de învăţători Bîrlad (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte Gheoroaie Ilie, director adjunct Complexul şcolar Bîrlad.

Institutul pedagogic de învăţători Baia Mare — Comisia nr. 8. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Baia Mare şi Şcoala pedagogică de învăţători Sighet (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte Boboc Marin şef secţie învăţămînt oraş Baia Mare.

Institutul pedagogic de învăţători Odorhei — Comisia nr.9. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători cu limba de predare maghiară Odorhei ; Secţia pedagogică de învăţători cu limba de predare română Odorhei şi Şcoala pedagogică de învăţători cu limba de predare maghiară Odorhei (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Szőcs Iosif conf. socialism ştiinţific Universitatea Babeş-Bolyai Cluj.

Institutul pedagogic de învăţători Craiova — Comisia nr. 10. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Craiova şi Şcoala pedagogică de învăţători Craiova (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte Pupăză Vasile director Institutul pedagogic învăţători Craiova.

Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti — Comisia nr. 11. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti (curs de zi). Preşedinte Matei Constantin lector psihologie Institutul Pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti — Comisia nr. 12. Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti şi Constanţa, Şcoala pedagogică de învăţători Bucureşti, Buzău, Cîmpulung-Muscel şi Şcoala pedagogică de educatoare Bucureşti şi Constanţa (curs de zi şi resanţieri). Preşedinte Petrescu Maria director Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 667 — vineri 29 iunie 1962 — 8 pagini 25 bani

Salut adresat cadrelor didactice de către

prof. Ion Nistor,

președintele Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

La 30 iunie, o dată cu încheierea unui an de rodnică activitate pe tărîmul creșterii și educării tinerei generații, oamenii școlii — învățători, educatoare, maiștri-instructori și profesori — sînt sărbătoriți de către întregul popor muncitor cu prilejul „Zilei învățătorului".

Însăși înscrierea în calendarul sărbătorilor poporului nostru a „Zilei învățătorului", alături de asemenea glorioase și tradiționale sărbători cum sînt „Ziua minerului", „Ziua ceferiștilor", „Ziua petroliștilor", constituie o dovadă grăitoare a stimei și respectului de care se bucură în țara noastră cadrele didactice, cărora le-a fost încredințată creșterea tinerei generații — viitorul de aur al patriei noastre socialiste.

Anul școlar 1961-62 va rămîne înscris în istoria învățămîntului din țara noastră drept anul în care s-a înfăptuit sarcina trasată de Congresul al III-lea al Partidului privind generalizarea învățămîntului de 7 ani și trecerea la învățămîntul general de 8 ani. La înfăptuirea cu un an mai devreme a acestei sarcini de deosebită importanță au adus o contribuție de seamă cei peste 100.000 de învățători și profesori care formează marele detașament al oamenilor școlii. Ei au muncit cu sîrguință, cu tragere de inimă pentru a da un conținut cît mai bogat muncii instructiv-educative, sădind tot mai adînc în inimile elevilor dragostea de patrie și de popor, dragostea pentru Partidul Muncitoresc Romîn, sentimentul internaționalismului proletar, dorința de a-și însuși necontenit tainele culturii, științei și tehnicii pentru a aduce o contribuție cît mai deplină la cauza desăvîrșirii construcției socialiste și trecerii la construirea comunismului în țara noastră, la cauza apărării păcii în lumea întreagă.

Cadrele didactice au desfășurat o activitate plină de abnegație pentru încheierea procesului de transformare socialistă a agriculturii, măreață victorie a întregului nostru popor.

Partidul și guvernul nostru s-a ocupat și se ocupă permanent, cu dragoste și grijă, de asigurarea unor condiții cît mai bune pentru desfășurarea activității învățătorilor și profesorilor. Mii de școli noi s-au înălțat în ultimii ani pe întreg cuprinsul țării. Învățătorii și profesorii dispun de tot mai mult material didactic construit după ultimele cerințe ale științei și tehnicii, de laboratoare, cabinete, ateliere-școală etc. Organizarea practicii elevilor în marile fabrici și uzine, pe ogoarele gospodăriilor agricole colective oferă profesorilor posibilități noi de a îmbina strîns predarea cunoștințelor teoretice cu munca în producție, de a aprofunda cunoașterea legilor științifice pe baza aplicațiilor lor practice.

O atenție deosebită se acordă îmbunătățirii continue a condițiilor materiale și culturale ale cadrelor didactice. Un număr însemnat de cadre didactice au primit locuințe confortabile și spațioase în noile blocuri sau în case noi construite la sate. Mii de învățători și profesori își vor petrece în această vară concediul de odihnă în cele mai pitorești stațiuni de la munte și de la mare.

S-au asigurat condiții cît mai bune pentru desfășurarea unei rodnice activități științifice, culturale și artistice a cadrelor didactice. Tot mai numeroși sînt învățătorii și profesorii care au elaborat lucrări științifice și metodice valoroase, bazate pe experiența lor personală.

Răspunsul tuturor învățătorilor și profesorilor la grija și prețuirea pe care le-o arată partidul, guvernul și întregul nostru popor muncitor constă în activitatea lor neobosită pentru ridicarea pe o treaptă mai înaltă a procesului instructiv-educativ din fiecare școală, pentru o muncă culturală tot mai vie și mai eficientă.

Cu prilejul „Zilei învățătorului", felicităm călduros cadrele didactice ale patriei noastre pentru succesele obținute în muncă, urîndu-le ca în noul an școlar să dobîndească succese și mai mari în nobila lor misiune de a educa în spirit comunist tinerele generații.

Desen de GH. BOȚAN

ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

O zi a învățătorului. O zi în care întregul popor îl sărbătorește pe el, cel întotdeauna bucuros să pornească — pentru a cîta oară? — de mînă cu ființa plăpîndă, pe drumul lung al însușirii științei. Ziua în care îi închinăm toată recunoștința, stima și prețuirea pentru dragostea cu care face să rodească în mințile celor mici floarea înțelepciunii, în suflete comoara frumuseților morale.

Se leagă de viața anilor noștri liberi tradiția „Zilei învățătorului". Altădată, cine ar fi avut vreme să cîntărească roadele strădaniilor lui în nobila muncă din școală? Burghezia ahtiată după cîștiguri, moșierimea prea sătulă — străine de interesele poporului? Clasele exploatatoare indiferente la suferințele și nevoile maselor și prea interesate în cultivarea obscurantismului în rîndurile muncitorilor și țăranilor? Cît de mare a fost preocuparea stăpînilor sacului cu bani din țara noastră pentru dezvoltarea învățămîntului, pentru viața și condițiile de muncă ale celor care, cu modestie și abnegație, se ocupau de pregătirea celor mici, ne-o spun cîteva cifre: peste 4.000.000 de analfabeți și semianalfabeți rămași moștenire de la regimul burghezo-moșieresc. Care din cei vîrstnici nu-și aduce aminte cu cîtă „regularitate" își primeau cadrele didactice salariile în anii de tristă amintire? Cine nu-și amintește de numărul mare de șomeri din rîndurile învățătorilor și profesorilor, de zilele pierdute bătînd drumul Ministerului Educației Naționale în căutarea unui post, a dreptului la muncă și la viață? Sînt bine cunoscute tuturor cifrele cuprinse într-o statistică parțială întocmită în anul 1933 de Asociația generală a licențiaților universitari din Romînia care arătau că doar 5% din profesori ocupau posturi sigure, 63% aveau posturi întîmplătoare și nu mai puțin de 32% erau șomeri. Într-adevăr, marea masă a învățătorilor a fost ținută în mizerie de toate guvernele burghezo-moșierești care s-au perindat la cîrma țării.

Împotriva acestei politici școlare reacționare au luptat cu multă hotărîre cadrele didactice înaintate din țară. Prin articole publicate în presă, prin demonstrații de stradă, prin adunări revendicative, ele arătau fără încetare starea deplorabilă a învățămîntului, viața grea a cadrelor didactice, cauzele care făceau ca sute de mii de copii să nu poată urma școala, îngroșînd an de an rîndurile analfabeților, demascau promisiunile demagogice ale politicienilor burghezi și moșieri în problemele învățămîntului. „Că la sate nu sînt localuri de școală — spunea într-un articol intitulat „Mizeria culturală" învățătorul C. Pajură — că prețul cărților e fantastic și că copiii desculți și flămînzi ai muncitorilor și ai țăranilor săraci nu pot să aibă cărți și deci rămîn în afară de lumina culturii, slabă așa cum e într-o școală burgheză, că învățătorii în majoritatea lor sînt împovărați de nevoi materiale, toate aceste chestiuni nu interesează prea mult guvernul capitalist... La țară i-am văzut goi (pe copii n.n.) sau în trențe și petice, cu cîte un codru de mămăligă rece, păzind vitele chiaburilor. La orașe, de mici intră în fumul fabricilor și se ofilesc. Iată binefacerile regimului capitalist!"

Dar vremurile acelea au trecut pentru totdeauna. Prefacerile mari ce au avut loc în anii puterii populare au schimbat total și situația școlii noastre și situația învățătorimii. Și nici nu se putea să fie altfel într-o țară în care țelul suprem al politicii statului este o viață îmbelșugată pentru masele largi, lumină și cultură pînă în cel mai îndepărtat cătun. De aceea, școala a devenit mijlocul cel mai de preț pentru răspîndirea științei de carte în popor, învățătorul omul cel mai de nă-

(Continuare în pag. 3)

Partidului

Sorbirea slovelor din prima carte,
Durarea primei schele la Bicaz,
Chemarea brazilor spre culmi, departe,
Spre munca înfrățită primul pas,

Sărutul lung și dulce, fără teamă,
Mîndria sfîntă de-a fi liber om,
Surîsul blînd și grijuliu de mamă,
Frumosul vis al pruncului în somn.

Uimirea-n fața crengii-mbobocite,
Adînca dragoste de glie-apoi
Sînt adevărul ce-l înalți spre noi.

Deschizător de drumuri însorite,
El seva-i care suie din pămînturi
În oameni, și în holde, și în cînturi.

MIHAIL MUNTEANU
învățător

Urăm tuturor învățătorilor și profesorilor, tuturor cititorilor noștri, să împlinească, cu roade mereu mai bogate, misiunea nobilă de a înălța conștiința și prichipercea tinerei generații la nivelul sarcinilor mărețe ale epocii socialiste.

Gazeta învățământului

FRUNTAȘI ai muncii din școală

Cu prilejul „Zilei învățătorului", prin Ordinul ministrului învățământului nr. 517/1962, s-au acordat titlurile „Învățător fruntaș" și „Profesor fruntaș", următoarelor cadre didactice:

„Învățători fruntași"

REGIUNEA ARGEȘ

Badea Ristea (Găiești); **Nicolae Dumitru** (Dragodana-Găiești); **Nițescu I. Avida** (Rădești-Mușcel); **Amzică D. Ion** (Berevoiești Ungureni-Muscel); **Luca A. Alexandrina** (Șerboieni Ionești-Costești; **Mihalcea Constantin** (Burdea Căldăraru-Costești); **Ionescu Marin** (Broscari Bălteni-Slatina); **Mihai Nicolae** (Galicea-Rm. Vilcea); **Ștefănescu Olimpia** (Grădinari Satu Nou-Drăgășani); **Bălănescu Ștefan** (Pitești); **Turu Elena** (Cîrstănești Oteșani-Horezu); **Bucur Florica** (Păduroiu-Vedea); **Barbu Florica** (Cocu-Vedea); **Păunescu C. Vasile** (Purcăreni Micești-Pitești).

REGIUNEA BACĂU

Grozavu Vasile (Roman); **Pleșca Tihon** (Vîlcele-Tg. Ocna); **Mareș Virgil** (Solonț-Moinești); **Varga Ioan** (Onești); **Popescu Ilie** (Săvești Răucești-Tg. Neamț); **Ioniță Mihai** (Războieni-Tg. Neamț); **Butnaru Maria** (Ploscuțeni-Adjud); **Barbu Gheorghe** (Păucești-Adjud); **Albu Constantin** (Mărgineni-Bacău); **Năstase Zaharia** (Letea Veche-Bacău); **Mihăilescu Militina** (Roznov-Buhuși); **Frigură Adriana** (Pădureni Berești-Bacău); **Neica Elena** (Răcăciuni-Bacău); **Pintea Vastica** (Ivaneș, Bicaz Chei-P. Neamț); **Muraru Ioan** (Dănești Girov-P. Neamț); **Lungu Maria** (Dumbrava Roșie-P. Neamț); **Costea Ioan** (Roșiori-Roman).

REGIUNEA BANAT

Căluți Alexandru (Pîncota-Arad); **Coiculescu Silvia** (Prigor-Bozovici); **Donea Toma** (Ciuta Obreja-Caransebeș); **Țăranu Iorgovan** (Sipet-Deta); **Nagy Ion** (Dumbrava-Făget); **Crișan Crăciun** (Dumbrăvița, Groșii Noi-Lipova); **Borca Elena** (Lipova); **Mihai Vasile** (Gavojdia-Lugoj); **Fenesan Lazăr** (Tapia-Lugoj); **Vasilescu Vasile** (Berzasca-Moldova Nouă); **Apostolescu Petre** (Liborajdia Sichevița-Moldova Nouă); **Solea Iosif** (Oravița); **Dorobanțu Floarea** (Toplet-Orșova); **Grawisch Ioan Georghe** (Sandra-Sînnicolaul Mare); **Moț Maria** (Arad); **Rimoczi Ilona** (Bocșa-Reșița); **Crișan Maria** (Reșița); **Nițu Crizantema** (Timișoara); **Podină Elena** (Jimbolia-Timișoara); **Cocoș Traian** (Hodoni-Timișoara).

REGIUNEA BRAȘOV

Schopp Friederich (Prostea-Agnita); **Hoblea Valeria** (Făgăraș; **Schowerth Elise** (Prostea Mică-Mediaș); **Radu Dumitru** (Blaj); **Pop Margareta** (Sighișoara); **Stein Kurt** (Daia-Sibiu); **Dobre Marin** (Șelimber-Sibiu); **Konya Ana** (Petriceni-Tg. Secuiesc); **Bunea Ștefan** (Lunga-Tg Secuiesc); **Hulpoi Aurelia** (Covasna-Tg. Secuiesc); **Voinea Maria** (Mediaș); **Kocsis Arpad** (Mediaș); **Pumnea Gheorghe** (Sibiu); **Minea Teotixta** (Brașov); **Tăcutu Maria** (Brașov).

REGIUNEA BUCUREȘTI

Țiței Paraschiva (Alexandria); **Vasilescu Alexandru** (Naipu-Drăgănești); **Marinescu Tudorița** (Țăndărei-Fetești); **Stan Florian** (V. Roaită-Fetești); **Nicolau Alexandrina** (Giurgiu); **Ivan Manole** (Țăriceni Luptători-Lehliu); **Trifan Androne** (Oltenița); **Purcărescu Oprica** (Rădulești-Roșiorii de Vede); **Radu Ion** (Siliștea-Roșiorii de Vede); **Cristodor Elena** (Căzănești-Slobozia); **Spirescu Maria** (Cocioc-Răcari); **Nicolae Maria** (Trestieni-Răcari); **Munteanu Dumitru** (Călărași); **Niță Ioana** (Ca-

comeanca-Călărași); **Pădure Sultana** (Patru Frați-Urziceni); **State Marin** (Gîrbovi-Urziceni); **Ruse Ecaterina** (Beiu Chiriacu-Drăgănești-Vlașca); **Marinescu Gheorghe** (Rădulești Crevenicu-Videle); **Tudor Ștefania** (Tîntava-Videle); **Dorcescu Floarea** (Lisa-Zimnicea); **Luca Vasile** (Găuricu-Zimnicea); **Gîlcă Petre** (Bogdana-Alexandria); **Simion Maria** (Moldoveni-Tr. Măgurele).

REGIUNEA CLUJ

Banyai Elisabeta (Aiud); **Dootz Georg** (Bistrița); **Mihai Gheorghe** (Mănăstirea-Bistrița); **Peter Vasile** (Dej); **Luydort Rozalia** (Fizeș-Gherla); **Chioreanu Pancrațiu** (Sard-Huedin); **Katona Vasile** (Macău-Huedin); **Anuța Ioan** (Năsăud); **Simon Emma** (Plăiești-Turda); **Mănescu Nicolae** (Rediu-Turda); **Bota Ioan** (Jibou-Zalău); **Ionescu Constantin** (Turda); **Ilieș Cornelia** (Cluj); **Ambruș Maria** (Cluj); **Pop Petraș Irina** (Cluj).

REGIUNEA CRIȘANA

Dalea Aurelia (Beiuș); **Iovan Ioan** (Buntești-Beiuș); **Potlog Floarea** (Rieni-Beiuș); **Cristea Sofia** (Criș); **Kovacs Magdalena** (Satul Nou-Criș); **Pop Vasile** (Ineu); **Stăvaru Maria** (Silindia-Ineu); **Csoma Irina** (Valea lui Mihai-Marghita); **Moraru Paulina** (Marghita); **Porțan Grațian** (Plopiș-Simleu); **Cscepei Ana** (Nușfalău-Simleu); **Demian Ioan** (Oradea); **Suta Iuliana** (Diosig-Oradea); **Nilhes Maria** (Borș-Oradea); **Bologan Aurelia** (Oradea).

REGIUNEA DOBROGEA

Constantin Vasile (I. Corvin-Băneasa); **Temelie Ion** (Ceamurlia de Jos-Istria); **Telea Dumitru** (Simbăta Nouă-Hîrșova); **Leonte Ion** (Ghindărești-Hîrșova); **David Zamfir** (Galeșu-Medgidia); **Băjenaru Ana** (Poarta Albă-Medgidia); **Coman Ilinca** (Pecineaga-Măcin); **Dumitrescu Valeria** (Cobadin-Negru Vodă); **Bacalu Elena** (Tulcea); **Dragomir Ion** (Cataloi-Tulcea).

REGIUNEA GALAȚI

Trandafir Tatiana (Brăila); **Alexe Ecaterina** (Gohor-Tecuci); **Miron Vasile** (Malul Alb-Tecuci); **Fotin Aristide** (Slobozia Ciorăști-Focșani); **Donciu Maria** (Focșani); **Tătaru Elena** (Golășei-Brăila); **Panait Nicolae** (Brăila); **Mocanu Bălașa** (M. Vodă-Făurei); **Radu Ștefănache** (Fundeni-Galați); **Dibu Ecaterina** (Liești-Galați); **Onea Maria** (Găuri-Panciu); **Seche Mitică** (Bujor); **Ungureanu Ioana** (Bujor); **Panait Maria** (Galați); **Dumitriu Gheorghe** (Galați); **Corleancă Maria** (Brăila); **Ciucă Radu** (Brăila); **Smărăndescu Cristache** (Galați).

REGIUNEA HUNEDOARA

Păcurar Aurel (Galda de Jos-Alba); **Iosa Sofia** (Alba Iulia); **Riscuța Emilian** (Brad); **Jianu Constantin** (Prăvăleni-Brad); **Bardan Traian** (Ohaba-Hațeg); **Oprean Valeria** (Ilia); **Urs Dionisie** (Lăpugiul de Sus-Ilia); **Cazan Marian** (Balșa-Orăștie); **Redeanu Ion** (Orăștie); **Cojocaru Virvonia** (Deva).

REGIUNEA IAȘI

Dimitriu Lucreția (Bîrlad); **Ivescu Maria** (Bîrlad); **Roșioru Nicolae** (Bîrlad); **Lungu Ecaterina** (Voinești-Iași); **Ciubotaru Gheorghe** (Iași); **Budeanu Nicanor** (Movileni-Iași); **Pîrvulescu Ana** (Miroslava-Iași); **Lazariuc Pavel** (Iași); **Sava Emil** (Vetrișoaia-Huși); **Pamfil Vasile** (Huși).

REGIUNEA MARAMUREȘ

Vezendan Maria (Carei); **Soproni Gheorghe** (Craidorolț-Carei); **Boța Vasile** (Cehu Silvaniei); **Trufașu Elisabeta** (Hurezu Mare-Cehu Silvaniei); **Danciu Ioan** (Tg. Lăpuș); **Pop Zachei** (Poiana Botiz-Lăpuș); **Frusescu Eugenia** (Baiut-Lăpuș); **Nemeș Vasile** (Dumbrava Livada-Oaș); **Haiduc Gheorghe** (Vama-Oaș); **Lovas Ileana** (Ghirișa-Satu Mare); **Tobac Bella** (Sighet); **Pop Gheorghe** (Buciumi-Somcuta Mare); **Andreica Florian** (Marius-Somcuta Mare); **Griga Ioan** (Vișeul de Sus); **Mihali Dumitru** (Moisei-Vișeu); **Crajla Nicolae** (Poienile de sub munte-Vișeu); **Hrițan Rozalia** (Baia Mare); **Verdeș Cornel** (Cicîrlău-Baia Mare); **Zima Sempronia** (Satu Mare).

REGIUNEA MUREȘ- AUTONOMĂ MAGHIARĂ

Orban Zoltan (Miercurea Ciuc); **Botar Ladislau** (Bancu-Ciuc); **Vari Alexandru** (Ditrău-Ciuc); **Grama Lucreția** (Zau-Luduș); **Luca Ioan** (Luduș); **Borbely Mozes** (Cristur-Odorhei); **Bende Iosif** (Brincovenești-Reghin); **Szabo Estera** (Ernei-Tg. Mureș); **Mathe Antal** (Maiad-Tg. Mureș); **Iclănzan Vera** (Tg. Mureș); **Solomon Aurelia** (Tîrnăveni); **Henrich Juliana** (Tîrnăveni); **Miklos Pall** (Toplița); **Poloțca Gheorghe** (Rușii Munți-Toplița).

REGIUNEA OLTENIA

Răduică I. Alexandru (Balș-Baia de Aramă); **Mărculescu Dumitru** (Băilești); **Antonie Victoria** (Perișor-Băilești); **Badea Savu** (Cernătești-Filiași); **Băjenescu Nicolae** (Tatomirești Răcari-Filiași); **Naidin Constantin** (Fărcașele de Jos-Caracal); **Rădulescu Ioana** (Amărăștii de Jos-Caracal); **Marghescu Victor** (Poroina Mare-Vînju-Mare); **Băjereanu Elena** (Balș); **Jurebie Elisabeta** (Vilsănești Pîrscoveni-Balș); **Popescu D. Ștefan** (Almaj-Craiova); **Fuiorea Savu** (Calafat); **Dinulescu Constantin** (Dobridor-Calafat); **Matei Teodor** (Rocșoreni-Strehaia); **Păunescu I. Gheorghe** (Bălcești-Oltețu); **Ciurezu Paul** (Craiova); **Protescu Despina** (Craiova); **Sișiroi Constantin** (Cărpiniș-Gilort); **Jitaru M. Constantin** (Baia de Fier-Gilort); **Voinea Constantin** (Lipov-Segarcea).

REGIUNEA PLOIEȘTI

Mușat Eugenia (Poșta Cîlnău-Buzău); **Ghenoiu Dumitru** (Băicoi-Cîmpina); **Ionică Pîrvu** (V. Lungă Gorgota-Cîmpina); **Lemnaru Leon** (Cornuri de Jos-Ploiești); **Nicolescu Maria** (Stoenești-Ploiești); **Roșca Constantin** (Grebănu Homești-Rm. Sărat); **Chiriță Maria** (Buzău); **Dumitriu Laurența** (Ploiești); **Marinescu Elena** (Ploiești); **Mihai Maria** (Ploieștiori-Ploiești); **Teodorescu Olimpia** (Bucșani-Tîrgoviște); **Georgescu Haralambie** (Tîrgoviște); **Ioniță Laura** (Ploiești).

REGIUNEA SUCEAVA

Nechifor Paraschiva (Botoșani); **Anton Maria** (Albești-Botoșani); **Rotaru Aurelia** (Stincești-Botoșani); **Climescu Neonila** (Vama-Cîmpulung); **Băncilă Ecaterina** (Fălticeni); **Lebădă Virginia** (Rotopănești-Fălticeni); **Bîrsan Angela** (Rădăuți); **Grădinaru Maria** (Arbore-Centru-Rădăuți); **Cobilanschi Gheorghe** (Hilișău Cloșca-Dorohoi); **Nistor Sava** (Liteni-Gura Humorului); **Ghițescu Elena** (Gura Humorului); **Cucu Alexandru** (Mihoveni-Suceava); **Obadă Ștefania** (Vatra Dornei); **Repta Aristide** (Dorna Candreni-Vatra Dornei).

ORAȘUL BUCUREȘTI

Traci Ileana; Petre Maria; Damaschin Teodora; Vîlceanu Magdalena; Iliescu Elena; Costea Petre; Carabela Maria Mihaela; Bișir Sofia; Onea Gheorghe; Stănescu Aneta; Iatagan Victoria; Niculescu Sofia; Moșoianu Georgeta.

„Profesori fruntași"

REGIUNEA ARGEȘ

Lică Vasile (Glîmbocata-Găești); **Rizescu Ion** (Curtea de Argeș); **Constantinescu Mihai** (Slătioara-Slatina); **Droașcă Maria** (Rm. Vîlcea); **Enescu Eugen** (Drăgășani); **Nicolae Maria** (Pitești); **Voineag T. Nicolae** (Costești-Horezu); **Trandafirescu Ion** (Pitești); **Dinculescu C. Nicolae** (Pitești); **Mărășescu Teodor** (Rm. Vîlcea).

REGIUNEA BACĂU

Mihăiescu Eugenia (Roman); **Popescu Maria** (Adjud); **Grigore Elena** (Bacău); **Bordeianu Gheorghe** (Bacău); **Tioc Valeria** (P. Neamț); **Bîrlădeanu Dumitru** (Buhuși); **Ghiroagă Gheorghe** (Roman); **Popovici Ioan** (Bacău); **Fetcu I. Emilian** (Buhuși).

REGIUNEA BANAT

Năsăudeanu Nicolae (Arad); **Enașcu Gheorghe** (Ciacova-Deta); **Gruiescu Aurel** (Făget); **Berinde Gheorghe** (Lugoj); **Dordea Ioan** (Lugoj); **Samoilă Ioan** (Sînnicolaul Mare); **Popeangă Vasile** (Arad); **Hențiu Maria** (Arad); **Daba Cornelia** (Reșița); **Oniga Eva** (Timișoara); **Szilagy Emilia** (Timișoara); **Iăger Oscar** (Timișoara); **Fenlacichi Zdravco** (Sag-Timișoara); **Masichievici Carmen** (Caransebeș); **Vuia I. Traian** (Timișoara); **Schwartz Herman** (Timișoara).

REGIUNEA BRAȘOV

Wolff Robert (Iacobeni-Agnita); **Tudoroiu Nicolae** (Marpod-Agnita); **Răcheriu Nicolae** (Făgăraș); **Bogdan Aurelia** (Victoria-Făgăraș); **Orian Paraschiva** (Pănade-Mediaș); **Drăgan Maria** (Sighișoara); **Baier Herman** (Sighișoara); **Hurdubețiu Ioan** (Sînziene-Tg. Secuiesc); **Kiss Ludovic** (Tg. Secuiesc); **Călinescu Marius** (Mediaș); **Vasu Vasile** (Sibiu); **Kelmm Werner** (Sibiu); **Vary Clara** (Brașov); **Pestrea Nicolaie** (Brașov); **Mărculescu Stelian** (Brașov); **Tontsch Wilhelm** (Brașov); **Pînu Ion** (Predeal).

REGIUNEA BUCUREȘTI

Ticulescu Mariana (Giurgiu); **Bîlcea Daia** (Gogoșari-Giurgiu); **Găină Dragoș** (Lehliu Sat); **Dinu Mihail** (Roșiori-Roșiorii de Vede); **Păun Marin** (Roșiorii de Vede); **Culică Georgeta** (Călărași); **Răducanu Marin** (Potlogi-Titu); **Petre Sorin** (București); **Stoicescu Marin** (București); **Creteanu Florian** (T. Măgurele); **Stan Gligor** (Mănăstirea - Oltenița); **Trandafirescu Marin** (Blejești-Videle).

REGIUNEA CLUJ

Tatu Iuliu (Aiud); **Negreanu Gavrilă** (Rădești-Aiud); **Titieni Leon** (Bistrița); **Pogan Elena** (Avram Iancu-Cîmpeni); **Coroiu Petru** (Roșia Montană-Cîmpeni); **Mesaroș Victor** (Abrud-Cîmpeni); **Alexandrescu Iuliana** (Cîțcău-Dej); **Ardeleanu Iosif** (Cătina-Gherla); **Frățilă Vasile** (Geaca-Gherla); **Ginrgiu Gheorghe** (Mînăstireni-Huedin); **Avram Ioan** (Poiana Ilvei-Năsăud); **Văsieș Alexa** (Mocod-Năsăud); **Peter Iosif** (Săvădisla Vlaha-Turda); **Moldovan Ana** (Turda); **Rusu G. Ioan** (Surduc-Zalău); **Chezan Vasile** (Cluj); **Mezei Alexandu** (Ciumbrud-Aiud); **Slabu Mihai** (Cluj).

REGIUNEA CRIȘANA

Tica Alexandru (Beiuș); **Ramonțeanu Letiția** (Beiuș); **Miclăuș Traian Gheorghe** (Ineu); **Kali Adalbert** (Oradea); **Pîrvu Gheorghe** (Șimleu); **Lar Marțian** (Oradea).

REGIUNEA DOBROGEA

Grozea Cristache (Adamclisi-Băneasa); **Marinescu Aurica** (Babadag-Istria); **Toader Ana** (Medgidia); **Mantu Maria** (Măcin); **Ghișa Aurelia** (Negru Vodă); **Dumanschi Elena** (Tulcea); **Gheorghe Neagu** (Cobadin-Negru Vodă).

REGIUNEA GALAȚI

Stroia Emanuela (Galați); **Vlad Virginia** (Brăila); **Miron Florica** (Brăila); **Petroniu Gheorghe** (Focșani); **Ursache Silvia** (Matca-Tecuci); **Drăgan Tinca** (Tecuci); **Ciulacu Ion** (Panciu); **Lefteriu Vasile** (Bujor); **Ciocoiu Gheorghe** (Adam-Bujor); **Mușat Stan** (Cazașu-Brăila); **Constantinescu Gheorghe** (Focșani); **Tomozei Ștefan** (Galați); **Grigoriu Nicolae** (Galați).

REGIUNEA HUNEDOARA

Lascu Tit Liviu (Alba Iulia); **Moise Alexandru** (Hațeg); **Bal Aurelia** (Călan); **Coste Vasile** (Hunedoara); **Bădău Victor** (Petroșani); **Păunescu Dumitru** (Lupeni-Petroșani); **Cațavela Olivia** (Simeria); **Vlad Ovidiu** (Deva).

REGIUNEA IAȘI

Lupescu Cecilia (Iași); **Colibaba Nicolae** (Iași); **Buruiană Nicolae** (Pașcani); **Iacomi Ioan** (Tg. Frumos - Pașcani); **Lisnic Gheorghe** (Iași).

REGIUNEA MARAMUREȘ

Sinkai Iuliu (Carei); **Benedek Elisabeta** (Cehul Silvaniei); **Neagoș Ioan** (Mediașul Aurit-Satu Mare); **Circa Cornelia** (Sighet); **Barbul Ileana** (Pomi-Șomcuța Mare); **Cosma Ana** (Baia Mare); **Felker Ana** (Satu Mare); **Biga Ludovic** (Satu Mare).

REGIUNEA MUREȘ-AUTONOMĂ MAGHIARĂ

Nagy Carol (V. Strîmbă-Gheorghieni); **Pall Vilmos** (Gheorghieni); **Ratoni Ioan** (Besineu-Luduș); **Zsigmond Endre** (Odorhei); **Toro Akos** (Vlahița-Odorhei); **Zamfir Dorina** (Reghin); **Pop Emil** (Reghin); **Teodorașcu Ana** (Miercurea-Niraj-Tg. Mureș); **Palfi Anton** (Tg. Mureș); **Stratan Mihai** (Tg. Mureș); **Moraru Maria** (Tîrnăveni); **Platon Ioan** (Toplița); **Gampe Iosif** (Tg. Mureș); **Bețivu Nicolae** (Tg. Mureș).

REGIUNEA OLTENIA

Romanescu Polina (Tg. Jiu); **Negulescu Gheorghe** (Tg. Jiu); **Stan Florica** (Segarcea); **Anton Alexandru** (Strehaia); **Dincă N. Ion** (Zătreni Găscioara-Oltet); **Marin Dumitru** (Craiova); **Oprea Dumitru** (Noi-Tg. Jiu); **Anghelescu Elena** (T. Severin).

REGIUNEA PLOIEȘTI

Manolache Petruș (Sinaia); **Scarlat Pavel** (Podul Vadului-Cîmpina); **Popescu Dumitru** (Dărmănești - Ploiești); **Crăciun Dumitru** (Rm. Sărat); **Anastasescu Dumitru** (Drajna de Jos-Teleajen); **Ionescu Aurora** (Buzău); **Tane Nicolae** (Buzău); **Cucu Petre** (Buzău); **Ionescu Virginia** (Ploiești); **Mușneaga Margareta** (Ploiești); **Dumitrescu Speranța** (Ploiești); **Seltea Ion** (Tîrgoviște); **Teodorescu Breazu Elena** (Ploiești); **Alexandrescu Maria** (Ploiești); **Botescu Paraschiva** (Ploiești).

REGIUNEA SUCEAVA

Vîlceanu Florențiu (Botoșani); **Vicoveanu Eufrosina** (Botoșani); **Firea Sofia** (Cristești-Botoșani); **Bocăneț Livia** (Cîmpulung); **Dascălu Adela** (Dolhasca-Fălticeni); **Todiraș Silviu** (Botoșani); **Miron Vasile** (Siret-Rădăuți); **Nemeș Ioan** (Suceava); **Macioapă Trifan** (Suceava); **Dascălu Ion** (Fălticeni); **Dumitrescu Elena** (Săveni).

ORAȘUL BUCUREȘTI

Burcescu Teodor; Popovici Lucia; Cumpătă Eugen; Gîrlea Emil; Naneș Cornelia; Tornea Pavel; Cozma Ioana; Călugărița Gheorghe; Petrescu Ariton; Răianu Cornel; Novac Teodor; Bădulescu Dumitru; Ticăloiu Georgeta; Vasilescu Alexe; Pandia Viorica; Nițulescu Teodor; Roșca Elena; Panaitescu Rodica; Milescu Dumitru.

ORAȘUL CONSTANȚA

Stănescu Elena; Năstase Teodor.

„Să fiu învățător"

Cu cîtă nerăbdare așteptai să ajungi învățător! Învățător în satul tău natal. Cu cîtă pasiune te gîndeai la copiii pe care îi vei învăța carte, cărora le vei cultiva interesul și gustul pentru învățătură, cărora le vei da o educație științifică, o educație comunistă. Cîte planuri nu ți-ai făcut, cîte vise nu ți-ai făurit?

Profesorii tăi își amintesc bine. Erai harnic și sîrguincios, și nu o dată te-au auzit exprimîndu-ți această dorință: să fii învățător. Și iată că în anul 1949 ai terminat școala — o dată cu cea dintîi promoție de învățători după Reforma învățămîntului. Cu elan tineresc ai pornit spre locul de muncă unde aveai să practici meseria pe care ai îndrăgit-o atît. Și astfel te-ai stabilit în comuna Călărași din raionul Turda, adică în comuna în care te-ai născut, în care îți sînt părinții, frații și rudele, în care îți sînt și prietenii din copilărie.

„Directorul nostru", „deputatul nostru", așa obișnuiesc să-l numească sătenii pe tovarășul Dominic Rado, învățătorul care în urmă cu ani trecea timid pragul școlii din comuna sa natală, în suflet cu o mare dorință și dragoste de muncă pe tărîmul culturii.

Astăzi, tovarășul D. Rado este directorul școlii din comuna Călărași — directorul ei de zece ani. Și cîte nu a făcut el în acest răstimp? Nu mai departe decît anul trecut... În satul Călărași-Gară, împreună cu ceilalți deputați, a mobilizat pe cetățeni la construcția unei școli. În patru luni lucrarea a fost gata. Directorul a muncit cu mîinile lui la înălțarea clădirii care, în toamnă, la deschiderea cursurilor, a putut fi inaugurată. Tot astfel s-a străduit tovarășul Rado și pentru construirea căminului cultural, pentru dezvoltarea și înzestrarea școlii etc.

În școală, directorul și deputatul este exemplu: bun gospodar, bun pedagog, bun tovarăș. De aceea și rezultatele muncii lui sînt din cele mai bune. Profesorii și învățătorii, ajutați și îndrumați de director, și-au îmbunătățit etapă cu etapă stilul de muncă, nivelul lor de pregătire și aceasta în folosul procesului instructiv-educativ.

În comună, directorul și deputatul este de asemenea exemplu: tovarăș apropiat colectiviștilor, harnic activist pe tărîm cultural și social-obștesc. El ține conferințe în fața sătenilor, pregătește cu ei piese de teatru, programe pentru brigăzile artistice de agitație. La îndemnul lui, cadrele didactice, împreună cu elevii școlii, au mers în gospodăria agricolă colectivă, unde au ajutat la îngrijirea plantațiilor de pomi fructiferi, a plantelor din sectoarele legumicole. Asemenea acțiuni au făcut ca legătura cu gospodăria agricolă colectivă să devină și mai trainică, iar munca în școală să se ancoreze și mai bine în viață, în practică.

Învățătorul — directorul de azi al școlii elementare din Călărași, raionul Turda — tovarășul Dominic Rado, ale cărui merite sînt bine cunoscute în comună, este unul din miile de învățători care au visat de mici să îmbrățișeze această nobilă ocupație și care nu se dezmint nici o clipă în munca lor școlară și obștească.

GH. CS.

Gînduri la sfîrșit de an

La școala de 8 ani din Băicoi are loc serbarea de sfîrșit de an. În primul șir de scaune stă un om cu părul cărunt, cu fața brăzdată pe alocurea de cute adînci, dar cu ochii tineri. Este Dumitru Ghenoiu, directorul școlii. Ascultă corul de voci proaspete, cristaline, care îi umplu inima de bucurie. A cîta serbare de sfîrșit de an din viața sa de pedagog este aceasta? A cîta generație de copii pe care i-a crescut, i-a educat?.

S-au împlinit 34 de ani de cînd, după ce terminase școala normală din Tecuci, a venit cu cîțiva colegi la inspectoratul județului Prahova să ceară un post de suplinitor. „Nu avem posturi" — li s-a răspuns răstit. Au urmat alte și alte toamne, alte și alte drumuri inutile la inspectorat.

Patru ani la rînd a tot bătut zadarnic scările inspectoratului. Cînd a căpătat în sfîrșit primul post — la școala primară din comuna Aluniș — și-a început cu neasemuite greutăți, dar cu multă dragoste, munca la catedră.

Cîte s-au schimbat de atunci în viața țării, în viața școlii, în viața lui! Iată — de nouă ani e director aici, la Băicoi. Veșnic printre elevi, printre profesori — la lecții, la consiliile pedagogice, la cercurile pe specialități. Peste tot își împărtășește experiența, îi îndrumă pe colegii lui mai tineri, îi ajută să-și perfecționeze munca, să-i pregătească temeinic pe elevi pentru viață, pentru munca în producție.

Dar comunistul Dumitru Ghenoiu nu se mărginește numai la sarcinile lui din școală. De cînd a venit în Băicoi e și deputat în sfatul popular orășenesc. Cu sprijinul lui activ s-a ridicat noua construcție a școlii medii serale, ca și noul local al școlii medii din oraș.

...Omul cu părul cărunt și ochii tineri din primul rînd pare că nu-și mai sfîrșește firul gîndurilor. Îi privește pe copiii de pe scenă — cea de a 30-a generație de elevi ai săi — se gîndește la viitorul lor cu încredere, cu optimism, și-l vede plin de soare, de lumină.

M. VERDEȘ

Popasul printre flori nu e numai plăcut, ci și instructiv

Deputata din Variaș

Am auzit-o la Conferința Națională a Femeilor din R.P.R. vorbind cu sobrietatea, calmul și căldura caracteristice educatorului, pe tovarășa Angela Luchin, învățătoare la Școala de 8 ani din comuna Variaș, raionul Sînnicolaul Mare.

A vorbit nu numai despre munca ei, despre generațiile de copii pe care-i educă cu grijă, cu dragoste, căci granițele activității sale sînt mult mai întinse, mult mai vaste. De acest lucru ne-a convins competența cu care trata problemele comunei, ale raionului în care-și desfășoară activitatea, ceea ce dovedea participarea ei activă la toate transformările și înnoirile prin care a trecut și trece satul nostru astăzi.

Și iată, glasul ei se înăsprește. „Cît de mult aș dori să-i invit să ne viziteze o dată comuna noastră pe cei care la diferite posturi de radio, puse în slujba imperialiștilor, mai încearcă să împroaște cu noroi în realizările regimului nostru și se plîng pe toate drumurile că dispare „pitorescul" satelor noastre. E adevărat că vechea înfățișare, vechile bordeie în care-și duceau viața searbădă și umilită cei ce trudeau pe pămînturile moșierilor au dispărut de mult. Au dispărut cocioabele numite „școală" în care trebuia să ne desfășurăm activitatea. Astăzi ulițele comunei Variaș sînt luminate cu neon. În casele colectiviștilor, printre care 300 au fost înălțate în ultimii ani, neștiutorii de carte de odinioară ascultă acum simfoniile lui Beethoven sau conferințele despre zborurile cosmice, urmăresc programele de la televiziune. Condițiile noi de viață au stîrnit setea de cultură și de știință, ca și dragostea de frumos a țărănimii noastre".

Însuflețirea vorbelor tovarășei învățătoare Angela Luchin oglindea pasiunea cu care știe să-și iubească patria, convingerea cu care luptă pentru cuceririle poporului nostru.

Învățătoarea din Variaș a vorbit apoi despre sarcinile actuale ale intelectualității satelor noastre, despre planurile ei, ale colegilor de muncă, prin care sînt hotărîți să contribuie mai departe la răspîndirea științei și culturii la sate. A vorbit apoi despre munca neobosită pe care o vor duce cadrele didactice pentru ca fiecare țăran colectivist să muncească pămîntul mereu mai bine, științific, în vederea obținerii de roade tot mai bogate.

Și sîntem siguri că angajamentele tovarășei Angela Luchin se vor transforma în fapte. Așa a fost întotdeauna. De aceea consătenii ei — toți care o cunosc — o stimează, o iubesc, și au ales-o deputată în Marea Adunare Națională. De aceea se mîndresc cu învățătoarea deputată din comuna lor.

B. M.

De „Ziua învățătorului"

(Urmare din pag. 1-a)

dejde în înfăptuirea multiplelor sarcini ale revoluției culturale și în primul rînd în instruirea și educarea tineretului. „Statul de democrație populară — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul învățătorilor din R.P.R. — i-a încredințat învățătorului o misiune înălțătoare, aceea de a forma pe noul cetățean al țării noastre, ziditor al socialismului, de a făuri cadrele noi, necesare construcției socialiste, capabile să aplice în viață știința și tehnica nouă". [1]).

Partidul clasei muncitoare, statul democrat-popular s-au preocupat cu stăruință de crearea și dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului nostru nou, de îmbunătățirea conținutului instrucției și educației. Ca urmare, an de an a crescut numărul școlilor, al școlarilor, numărul învățătorilor și profesorilor care să le asigure o pregătire corespunzătoare. Numai în anul școlar ce s-a încheiat de curînd cursurile celor 15.638 de școli de cultură generală au fost urmate de peste 2.800.000 de elevi, cu peste 1.200.000 mai mulți decît în anul școlar 1938—1939, iar cele 930 de școli profesionale, tehnice și tehnice de maiștri au fost frecventate de 223.890 de elevi. Hotărîrile de partid și de stat cu privire la generalizarea învățămîntului de 7 ani, cu privire la trecerea la școala de 8 ani gratuită și obligatorie pentru toți copiii, cu privire la acordarea de manuale fără plată tuturor copiilor din școala elementară, cu privire la dezvoltarea învățămîntului agricol în raport cu cerințele noii etape ale înaintării noastre spre socialism ș.a. definesc în mod strălucit politica școlară a partidului și statului nostru, care tintește ridicarea nivelului de cultură al maselor într-un grad la care nici nu se putea visa în trecut și la care nu se pot gîndi cei ce trăiesc în state diriguite de exploatatori.

Toate aceste eforturi ale statului nostru și-au găsit răsplata nu numai în aceea că școala, știința de carte, însușirea culturii au devenit necesități vitale pînă și pentru sluga de altă dată a boierului sau burghezului, dar și în aceea că țara noastră se situează printre primele țări din lume în ce privește dezvoltarea învățămîntului.

Este foarte cunoscută grija pe care o poartă partidul și statul nostru slujitorilor școlii. Dacă altădată „zestrea" școlilor noastre o constituiau clasele insalubre, deteriorate, improvizate, supraaglomerate, neîncălzite iarna, sălariile de mizerie ale dascălilor, astăzi la dispoziția lor stau sutele și miile de săli noi de clasă ridicate an de an pe tot întinsul patriei, laboratoarele bine utilate ale școlilor înzestrate cu material didactic mereu mai bogat și mai perfecționat, cu mobilier corespunzător, tot mai numeroasele lucrări pedagogice ș. a. Numai în decurs de 10 ani salariile cadrelor didactice au cunoscut patru importante majorări. Și nu numai atît. Schimbările profunde care s-au petrecut în învățămîntul nostru se vădesc cu deosebită limpezime în situația pe care o au azi învățătorii și profesorii în statul nostru. Ei se bucură de prețuirea, de stima și recunoștința întregului popor. Lenin, marele dascăl al proletariatului, spunea: „Învățătorul trebuie ridicat la noi la o înălțime la care nu s-a aflat, nu se află și nici nu se poate afla în societatea burgheză".[2]). Urmînd învățătura marelui Lenin, partidul nostru a luptat permanent pentru a ridica pe învățător la locul cuvenit în societate, pentru ca el să se bucure de toată considerația. Deputați în Marea Adunare Națională, în sfaturile populare, delegați la cele mai diverse consfătuiri și adunări ale oamenilor muncii, decorați cu ordine și medalii, distinși cu titlul de „profesor fruntaș" și „învățător fruntaș" — oamenii școlii și-au găsit adevăratul lor loc printre cetățenii țării noastre libere. Învățătorul, profesorul, nu mai este intelectualul umilit și înjosit de altădată. Partidul și statul nostru au creat toate condițiile ca demnitatea lui să nu fie știrbită, ca încrederea în forțele și capacitatea lui să crească nemăsurat, ca el să fie privit cu respect și admirație pentru contribuția entuziastă pe care o aduce la pregătirea tineretului, la culturalizarea maselor. Căci a devenit un fapt obișnuit în viața școlilor entuziasmul, elanul în muncă al învățătorilor și profesorilor, sîrguința lor de a împlini cît mai bine datoriile școlare și obștești. Iată-i, de pildă, pe învățătorii și educatoarele Ilinca Coman de la Școala de 8 ani din Pecineaga, raionul Măcin, Irina Csoma, de la Grădinița de copii din Valea lui Mihai, Sofia Iosa de la Căminul de zi din Alba Iulia, Pavel Iazariuc de la Școala de 8 ani nr. 6 din Iași, Gheorghe Soproni de la Școala de 8 ani din Craidorolț, regiunea Maramureș, Badea Savu de la Școala de 8 ani Cernătești, regiunea Oltenia, Maria Chiriță, de la Școala medie nr. 2 din Buzău, pe profesorii Vasile Lică de la Școala de 8 ani din Glîmbocata, regiunea Argeș, Emilian I. Fetcu de la Școala profesională textilă din Buhuși, Aurel Gruiescu de la Școala medie din Făget, regiunea Banat, Wilhelm Tontsch de la Școala de 8 ani nr. 4 din Brașov, Carol Nagy de la Școala de 8 ani din Valea Strîmbă, regiunea Mureș — Autonomă Maghiară, Alexe Vasilescu de la Centrul școlar de construcții, raionul T. Vladimirescu, București și încă mulți alții, mereu în frunte, mereu preocupați pentru a ține lecții bine fundamentate științific, cu un puternic efect educativ, care s-au distins prin devotamentul cu care au muncit pentru răspîndirea științei și culturii în rîndul maselor, pentru atragerea țărănimii în marea gospodărie socialistă. Ei sînt mîndria școlilor în care muncesc. Pentru meritele deosebite în activitatea desfășurată de partid în vederea transformării socialiste a agriculturii, unele cadre didactice, cum ar fi tînăra învățătoare Maria Cordeș de la școala din comuna Boju, regiunea Cluj, și alții, au fost primite direct din rîndurile membrilor de partid.

Însuflețiți de mărețele perspective ce se deschid în fața poporului nostru prin desăvîrșirea construcției socialismului, învățătorii și profesorii din toate colțurile țării, în frunte cu comuniștii, muncesc cu dragoste și devotament pentru permanenta dezvoltare a școlii noastre, pentru continua înflorire a învățămîntului. Bazîndu-se pe rezultatele din ce în ce mai bune cu care se încheie fiecare an școlar, cadrele didactice continuă să se preocupe de găsirea celor mai bune metode de predare, de asigurarea unui nivel științific cît mai înalt al procesului instructiv-educativ. Cu deosebire se preocupă învățătorii și profesorii, conform sarcinilor izvorîte pentru școală din recentele documente de partid și de stat, de tot mai strînsa legare a învățămîntului de viață, de pregătirea temeinică a cadrelor necesare industriei noastre socialiste, de asigurarea predării la nivelul cerințelor a noului obiect de învățămînt, „Agricultura", introdus în școala de cultură generală din mediul sătesc, de îmbunătățirea procesului instructiv-educativ în școlile cu profil agricol, de întărirea muncii educative în școlile de toate gradele. Totodată, în frunte cu comuniștii, educatoarele, învățătorii și profesorii își dau aportul la răspîndirea cunoștințelor agrotehnice în rîndurile țăranilor colectiviști, ajutîndu-i să muncească în acel fel nou despre care ne vorbea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale.

Înrolați cu trup și suflet în marele front al muncii pentru desăvîrșirea construcției socialiste, învățătorii și profesorii sînt mîndri de succesele școlii noastre, de aportul pe care ea și-l aduce la înfăptuirea minunatelor țeluri ale partidului. Cu dragoste își dedică ei munca lor modestă și plină de migală creșterii tinerelor vlăstare, a celor chemați să ducă mai departe opera măreață începută de vîrstnici. Cu aceste gînduri sărbătoresc ei astăzi, împreună cu întregul popor, „Ziua învățătorului".

---

[1]) *Gheorghe Gheorghiu-Dej* — Articole și Cuvîntări, ed IV, E.S.P.L.P., București 1955, pag. 448.

[2]) *Lenin*, Opere alese, vol. II, E.S.P.L.P., București, 1954, pag. 838.

La sărbătoarea tradiţională

Zi de emoţie şi recunoştinţă...

Ziua învăţătorului e zi de emoţie şi recunoştinţă pentru noi toţi, ştiutorii de carte. Învăţătorii şi profesorii sînt acei care ne-au pus abecedarul în mînă, care ne-au dezlegat tainele fără seamă ale lumii spirituale, bogată şi atrăgătoare, ale lumii în care ne retrăim tot ce vedem.

Ce minunate şi pure emoţii sînt legate de chipul învăţătorului care ne-a învăţat primele buchii. Şi-l amintesc cu deosebit respect şi evlavie şi Creangă, şi Mihail Sadoveanu. Numele dascălilor lor au trecut pe bună dreptate în istoria literaturii. Bădiţa Vasile, dascălul bisericii din Humuleşti, e frate bun întru eroismul misiunii sale cu domnul Busuioc, învăţătorul de la şcoala primară din Paşcani.

Cinstirea numelui lor se cuvine tuturor învăţătorilor şi profesorilor care ne-au învăţat carte, generaţii după generaţii. Dar cei mai mulţi dintre ei n-au avut elevi scriitori care să reprezinte geniul poporului nostru, pentru a le duce numele în nemurire, o dată cu numele lor. Ei au trăit, au muncit cu pricepere, devotament şi dragoste şi au murit anonimi. Dar elevii lor le-au ţinut minte numele şi i-au pomenit cu nespusă dragoste şi emoţie pînă la adînci bătrîneţe, păstrîndu-le o adîncă recunoştinţă, în care se amestecă o dragoste ca pentru proprii lor părinţi. Iar devotamentul lor a rămas, prin faptele de fiecare zi, nemuritoare, şi îl recunoaştem în temelia sănătoasă a intelectualităţii noastre.

Influenţa dascălilor este neînchipuit de însemnată. Prima lor învăţătură ne dă coloratura vieţii, descifrarea lumii, cunoaşterea minunilor ei. Dragostea de carte a elevului nu a fost totdeauna decît prelungirea, în timp şi în generaţii, a dragostei profesorului de a da învăţătură, a preţului pe care l-a dat el lumii spirituale.

Nu e nimeni dintre noi care să nu păstreze undeva, în suflet, cît mai aproape de inimă, alături de portretele părinţilor, chipurile dascălilor dragi, ca în nişte brelocuri cu aduceri aminte neşterse Timpul a îmblînzit nedreptăţile, dacă vor fi fost, şi severitatea, de s-a manifestat auster, căci toate nu au tins decît la educaţia cea mai deplină şi mai bună. Iar înţelegerile şi bunătăţile au luat cu vremea proporţii mitologice.

Din cînd în cînd, seriile de elevi, cu prilejul unor anumite aniversări legate de şcoală, se întîlnesc şi îşi petrec împreună amintirile. Profesorii sînt îndeobşte, în asemenea împrejurări, eroii povestirilor lor. Fiecare dintre ei învie atunci, cu vorbe şi gesturi, ca într-o autentică operă de creaţie. Toţi îi văd, aievea, şi nu se aud decît vorbe calde şi recunoscătoare. E în asemenea adunări retrospective cea mai adevărată cronică a învăţătorilor şi profesorilor, cea mai caldă manifestare de mulţumire a elevilor, uneori şi ei cu părul alb.

În vechiul regim capitalist, prost plătiţi şi neglijaţi, învăţătorii şi profesorii au dus, într-adevăr, muncă de apostolat. Erau oameni cinstiţi şi muncitori, destinaţi a fi victime sigure într-un regim de deşănţată corupţie.

Mii de învăţători au rămas în sate, în cinste şi sărăcie, fără aspiraţii de deşarte parveniri, găsind cea mai mare satisfacţie din viaţă şi cea mai înaltă justificare a existenţei în îndeplinirea cu dragoste şi înţelegere a misiunii lor.

Ei au rezistat tuturor tentaţiilor. Cei mai mulţi nu s-au lăsat furaţi de ademenirile politicianiste. S-au închis în şcoli şi în clase, ca în nişte insule de salvare a tot ce avea mai bun sufletul acestui popor.

Dispreţuiţi de boierii din sat, ca şi de guvernanţii care le aruncau un salar de mizerie, ei şi-au găsit mîndria şi demnitatea în ei înşişi, în frumuseţea misiunii lor căreia s-au dedicat cu toată fiinţa.

Învăţătorii şi profesorii au fost şi ei în trecut o pătură aparte de exploataţi. Ei au trăit şi sufleteşte întru totul alături de ţărani, laolaltă cu copiii lor dezbrăcaţi şi desculţi.

Din trista istorie a trecutului, chipurile lor sînt printre cele mai luminoase.

Astăzi, în regimul nostru de democraţie populară, rolul lor în viaţa poporului nostru şi-a găsit sensul cel adevărat. Ei sînt, ca niciodată, luminătorii satului, în realitatea cea mai adevărată.

În regimul socialist, în desfăşurarea revoluţiei culturale, rolul învăţătorilor şi profesorilor este covîrşitor. Ei poartă răspunderea ridicării nivelului cultural al satelor, ei creează baza ştiinţifică de cultură generală şi de educaţie socialistă a generaţiilor viitoare, a omului de mîine.

Sarcinile lor obşteşti nu se limitează doar între zidurile şcolii şi la lecţiile din clasă. Ei sînt educatorii permanenţi ai poporului prin conferinţe, prin demonstraţii practice. Ei sînt pionieri ai ştiinţei, ai culturii.

Cinste şi recunoştinţă lor!

În această zi de emoţie pentru toţi cei care au fost o dată elevi, acum un an sau acum 60 de ani, să-mi fie îngăduit a aduce la lumina vieţii şi eu numele învăţătorului blînd şi bun, Lăzărescu, dăi satul meu natal, şi prin omagiul fierbinte pe care i-l aduc după 60 de ani de cînd m-a deprins alfabetul din a cărui alcătuire personală am făcut vers, să aduc un omagiu încărcat de admiraţie şi stimă tuturor învăţătorilor şi profesorilor din patria noastră.

DEMOSTENE BOTEZ

Din tot sufletul...

De „Ziua învăţătorului" mă simt din tot sufletul alături de tovarăşii noştri învăţători, maiştri-instructori şi profesori din întreaga ţară, întrucît întreaga mea activitate se îmbină strîns cu a lor.

În decursul anilor de cînd muncesc ca maistru cazangiu la uzinele „Griviţa Roşie" am avut bucuria de a participa la pregătirea a zeci de tineri muncitori, astăzi ostaşi de nădejde ai glorioasei noastre cetăţi muncitoreşti. Îndrumînd paşii fiecărei promoţii de ucenici către pătrunderea tainelor meseriei de cazangiu am simţit mereu alături de mine, umăr lîngă umăr, uniţi de aceeaşi cauză măreaţă a făuririi schimbului de mîine al clasei noastre muncitoare, pe profesorii şi maiştrii-instructori ai şcolii profesionale de pe lîngă uzinele noastre.

An de an am putut constata creşterea nivelului de pregătire al ucenicilor, cunoştinţele lor tot mai adînci privind tehnica şi tehnologia nouă de producţie, care dovedesc o preocupare tot mai stăruitoare din partea profesorilor de specialitate pentru a-i pregăti la un nivel profesional cît mai înalt. Mereu mai des i-am văzut pe profesorii şcolii în mijlocul nostru, al maiştrilor şi muncitorilor instructori din producţie, cărora ne-a fost încredinţată instruirea practică a ucenicilor, interesîndu-se despre felul cum tinerii învaţă meseria, despre cum înţeleg explicaţiile noastre, cum mînuiesc maşinile şi utilajele şi ce cunoştinţe le-ar mai fi necesare pe viitor.

Ne bucură mult atunci cînd vedem că ucenicii noştri, viitori tovarăşi de muncă şi de luptă pentru desăvîrşirea construirii socialismului şi trecerea la construirea comunismului, sînt tineri disciplinaţi, care lucrează cu tragere de inimă şi cu mult simţ de răspundere faţă de sarcinile care le-au fost încredinţate. Aceasta dovedeşte că şi pe tărîmul educaţiei munca profesorilor şi maiştrilor-instructori este încununată de succes. Desigur că la acest succes şi-au adus o contribuţie importantă învăţătorii şi profesorii care au îndrumat paşii ucenicilor noştri încă din prima clasă elementară.

Pentru întreaga muncă îndeplinită cu dragoste, pentru contribuţia lor la formarea celor care vor munci mîine cu destoinicie în fabrici şi uzine alături de noi, muncitorii mai vîrstnici, le strîng mîna cu căldură învăţătorilor şi profesorilor şi le urez din toată inima sănătate, fericire şi viaţă lungă!

ALEXANDRU CODESCU
maistru cazangiu la uzinele „Griviţa Roşie"
Erou al Muncii Socialiste

Este o deosebită bucurie...

Este o deosebită bucurie pentru mine să mă asociez la omagiul ce se aduce învăţătorimii noastre în această zi de sărbătoare. Anul acesta se împlinesc 50 de ani de cînd, urmînd sfatul învăţătorului meu, m-am înscris la liceu. Am fost primul fiu de ţăran din satul Valea-Hogei, din ţinutul Vasluiului, care a mers mai departe la învăţătură. Trăiesc sărbătoarea cu emoţia acestei amintiri însemnate pentru mine, pentru viaţa mea.

Între anii 1907—1912, cînd am făcut cursul primar, în satul meu natal era o singură sală de clasă, cu un singur învăţător la toate cele cinci clase. Posibilităţile pe care le avea atunci învăţătorul de a se ocupa îndeaproape de elevi erau, desigur, foarte reduse, cu atît mai mult cu cît în timpul iernii mulţi elevi nici nu veneau la şcoală, deoarece nu aveau haine sau opinci, iar în timpul primăverii şi toamnei trebuiau să meargă la munca cîmpului.

Astăzi ne putem mîndri cu şcoli spaţioase, cu învăţători şi profesori mulţi şi bine pregătiţi, iar învăţămîntul de toate gradele se bucură de atenţia şi grija partidului şi guvernului.

În condiţiile pe care le-a creat regimul democrat-popular munca învăţătorilor şi profesorilor poate fi — şi este — plină de frumuseţe şi de roade. Doresc din toată inima ca roadele să fie zi de zi mai multe şi mai mari. Doresc succese în muncă miilor de învăţători şi profesori de pe meleagurile ţării noastre, pentru desăvîrşirea construirii socialismului, pentru viitorul mereu mai minunat al patriei noastre.

Acad. prof. G. VRÎNCEANU
Directorul Institutului de Matematică al Academiei R.P.R.

În aceste zile...

În aceste zile noi ne aflăm în toiul bătăliei strîngerii recoltei. Dumneavoastră, dragi învăţători şi profesori, aţi şi socotit roadele bogate ale muncii pe care aţi depus-o în şcoală timp de un an întreg şi vă pregătiţi de sărbătorirea „Zilei învăţătorului". Mă gîndesc cu drag la fiecare dintre învăţătorii şi profesorii satului nostru şi îmi vin în minte întîmplări din perioada anilor cînd au luptat alături de noi pentru crearea gospodăriei colective „Gh. Lazăr" şi apoi, mai tîrziu, pentru întărirea continuă economică şi organizatorică a gospodăriei noastre, pentru a aduce belşugul în fiecare casă de colectivist.

O dată cu gospodăria din sat s-a ridicat şi şcoala. Iată, de pildă, chiar în toamna trecută am avut bucuria să deschidem noul an de învăţătură într-o clădire nouă, ridicată pentru şcoală de către gospodăria colectivă.

Feciorii şi fetele noastre învaţă acum în această şcoală luminoasă o mulţime de lucruri folositoare pentru viaţa şi munca lor de viitor, pentru anii cînd vor munci şi ei alături de noi în colectivă sporind belşugul şi bunăstarea tuturor.

Colectiviştii noştri le sînt recunoscători învăţătorilor şi profesorilor şcolii care cresc asemenea tineri pricepuţi şi harnici, plini de dragoste în muncă, cum sînt şefii de echipă Constantin Gavrilă şi Constantin Negoiţă. Şi le mai sîntem recunoscători învăţătorilor şi profesorilor pentru viaţa culturală şi artistică bogată a căminului cultural unde ei sînt inima activităţii, pentru că ne-au deschis tuturor dragostea de carte şi astfel ne-au ajutat să găsim mai uşor calea belşugului.

Fiecare profesor, fiecare învăţător ni-e astăzi tot atît de apropiat ca profesorii şi învăţătorii din satul nostru, căci ei cresc şi îi învaţă pe toţi copiii ţării. Socotiţi, dragi tovarăşi, plinea caldă şi vinul de la masa voastră sărbătorească drept închinarea noastră plină de dragoste pentru voi.

NICOLAE ANDREI
preşedintele gospodăriei agricole colective „Gh. Lazăr" raionul Slobozia, regiunea Bucureşti, Erou al Muncii Socialiste

a învăţătorilor şi profesorilor

ÎNALTĂ CINSTE SLUJITORILOR ŞCOLII

În ziua de 24 iunie am fost de faţă la serbarea de sfîrşit de an de la Şcoala medie numărul 37 din Bucureşti. Au fost sărbătoriţi cu acest prilej nu numai elevii premianţi şi cei care au absolvit, ci şi dascălii lor. Am rămas deosebit de impresionat de dragostea cu care părinţii şi elevii îi înconjurau pe învăţători şi profesori. Maldărul uriaş de flori aduse educatorilor, cuvintele pline de respect rostite de către părinţi şi elevi la adresa lor, întreaga atmosferă de la această manifestaţie sărbătorească m-a făcut să-mi amintesc de primul sfîrşit de an din cariera mea de învăţător.

Eram într-un sat din fostul judeţ Vlaşca. Tînăr şi plin de entuziasm — aveam pe atunci doar 18 ani — am muncit cu dragoste pentru pregătirea serbării. Cei patru învăţători de la şcoală — toţi tineri — am pus mînă de la mînă şi am cumpărat cîteva daruri pentru premianţi. Eram bucuroşi că vom putea face o demonstraţie culturală în faţa satului şi aşteptam ziua serbării cu mai multă nerăbdare decît copiii.

Ziua aceea a venit, dar n-am avut parte să ne bucurăm. Primarul comunei cumpărase un vraf de cărţi şi cerea să-l dăruim fiicei sale drept premiu. Noi n-am fost de acord. Nu numai că nu era just să dăm unei eleve un cadou mai mare decît celorlalţi premianţi, dar fiica primarului nu era nici măcar premiantă, căci învăţa prost. Am încercat să-i explicăm primarului acest lucru, dar el n-a vrut să înţeleagă şi pentru că n-am vrut să-i satisfacem dorinţa, a dat ordin jandarmilor să interzică serbarea, sub motiv că satul era contaminat de... scarlatină.

După 4 ani de la această întîmplare, eram suplinitor la Şesuri, un sat de mineri din Munţii Apuseni. Aci eram doar doi învăţători la circa 150 elevi înscrişi în 7 clase. Local de şcoală nu exista şi se făceau cursuri într-o casă parohială, pentru care biserica încasa, sub formă de chirie, o sumă destul de importantă din bugetul comitetului şcolar. Izbutisem să închegăm însă un colectiv de tineri, făcînd o echipă de teatru, cu care am dat cîteva serbări în scopul de a strînge bani pentru şcoală. Am adunat o sumă frumuşică şi pentru premii, dar primarul şi preotul satului au hotărît „să nu stricăm banii pe cărţi", ci să fie folosiţi pentru plata chiriei, deoarece preotul avea nevoie de odăjdii noi. Se înţelege că ne-am împotrivit cu înverşunare acestor măsuri, dar n-am izbutit. Banii strînşi cu atîta trudă pentru şcoală au fost cheltuiţi de omul bisericii.

Asemenea cazuri nu erau izolate. Învăţătorii din fosta Romînie erau siliţi să muncească în condiţii extrem de grele: erau supuşi la o viaţă de mizerie, înjositoare, care nu corespundea nici pe departe misiunii lor. E drept, printre învăţători erau şi unii care transformaseră şcoala într-un mijloc de exploatare şi specula. Notele puse de ei în catalog corespundeau nu cunoştinţelor însuşite de elevi, ci cadourilor aduse de părinţi. În imensa lor majoritate, în ciuda barbarului tratament pe care li-l aplica regimul burghezo-moşieresc, învăţătorii munceau însă cu abnegaţie.

Astăzi, şcoala şi slujitorii ei se bucură de înaltă cinste.

Noi, comuniştii, luptăm pentru a făuri fericirea pe pămînt. Drumul pe care sînt chemaţi să meargă învăţătorii este drumul participării active la făurirea acestei vieţi fericite pe care ne-o aduce construirea socialismului în patria noastră, spunea tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul învăţătorilor din R.P.R.

În multele vizite pe care le-am făcut în ultimii ani la diferite şcoli am constatat că învăţătorii din ţara noastră merg cu entuziasm pe acest drum. Se poate spune cu tărie că acele tipuri de învăţători care mi-au servit de model pentru construirea personajelor Gheorghe Diaconu-Murgeni şi Leonida Ciobanu au dispărut cu desăvîrşire. Nu mai există nici tipul învăţătorului cinstit dar confuz, care mergea încotro bătea vîntul, bîjbîind drumul spre năzuinţele inimii lui.

Astăzi există numai un singur tip de învăţător: învăţătorul strîns legat de popor, conştient de misiunea sa, care formează din tinerii noştri cetăţeni de tip nou, oameni noi ai societăţii socialiste. Este aceasta o cinste, dar şi o datorie înaltă, pe care zecile de mii de învăţători de pe întinsul patriei şi-o îndeplinesc cu entuziasm.

L-am văzut la treabă pe Stancu R. Nedea care funcţionează de aproape 40 de ani la şcoala din satul său natal — Drăghiceanu, raionul Giurgiu. Cît entuziasm dovedeşte el în toată activitatea şcolară şi obştească pe care o desfăşoară! În şcoală şi la căminul cultural, în cadrul cursurilor de politică curentă şi al cursurilor agrozootehnice de masă, la săpături arheologice şi la elaborarea conferinţelor pentru popularizarea ştiinţei — la toate este prezent, neprecupeţind nici un efort. Pentru meritele sale în munca de educator de tip nou, regimul democrat-popular l-a decorat cu Ordinul Muncii clasa a doua şi i-a acordat titlul de învăţător fruntaş.

Cu cîtă mîndrie mi-a arătat tovarăşul Cristian Constantinescu, directorul Şcolii medii nr. 37, clădirea nouă şi impunătoare, ridicată de regimul nostru democrat-popular. Mîndri de contribuţia lor la formarea viitorilor constructori ai socialismului şi comunismului, ceilalţi profesori mi-au povestit despre elevii fruntaşi, despre realizările obţinute în zilele de practică în fabrica din apropierea şcolii.

Nu mai puţină mîndrie am constatat la învăţătorii şi profesorii din Videle pentru clădirea frumoasă a şcolii de şapte ani şi a şcolii medii raionale, ori la cei din Drăgăneşti-Vlaşca pentru cea ridicată în anul trecut. „Aici, în clasele acestea luminoase, înzestrate cu mobilier modern, îţi îndeplineşti cu drag meseria" — îmi spunea zilele trecute învăţătorul Al. Tîrnăcop, şeful secţiei raionale de învăţămînt.

Avînd an de an condiţii tot mai bune create de regimul democrat-popular, înconjuraţi de dragostea partidului şi guvernului, a întregului nostru popor, învăţătorii îndreptăţesc încrederea ce le-a fost acordată de a creşte milioane le de copii în spiritul vremurilor noi pe care le trăim. Acum, de „Ziua învăţătorului" — sărbătoarea şcolii noastre noi — ei trec în revistă realizările unui an de străduinţe şi pot spune cu mîndrie: „Ne-am îndeplinit datoria. La anul ne vom strădui să ne-o îndeplinim şi mai bine!".

Este o satisfacţie, dar în acelaşi timp şi un nou angajament. Cine-i cunoaşte pe învăţători, cine i-a văzut la lucru şi, mai ales, cine a lucrat alături de ei, e sigur că şi acest nou angajament va fi îndeplinit.

ŞERBAN NEDELCU

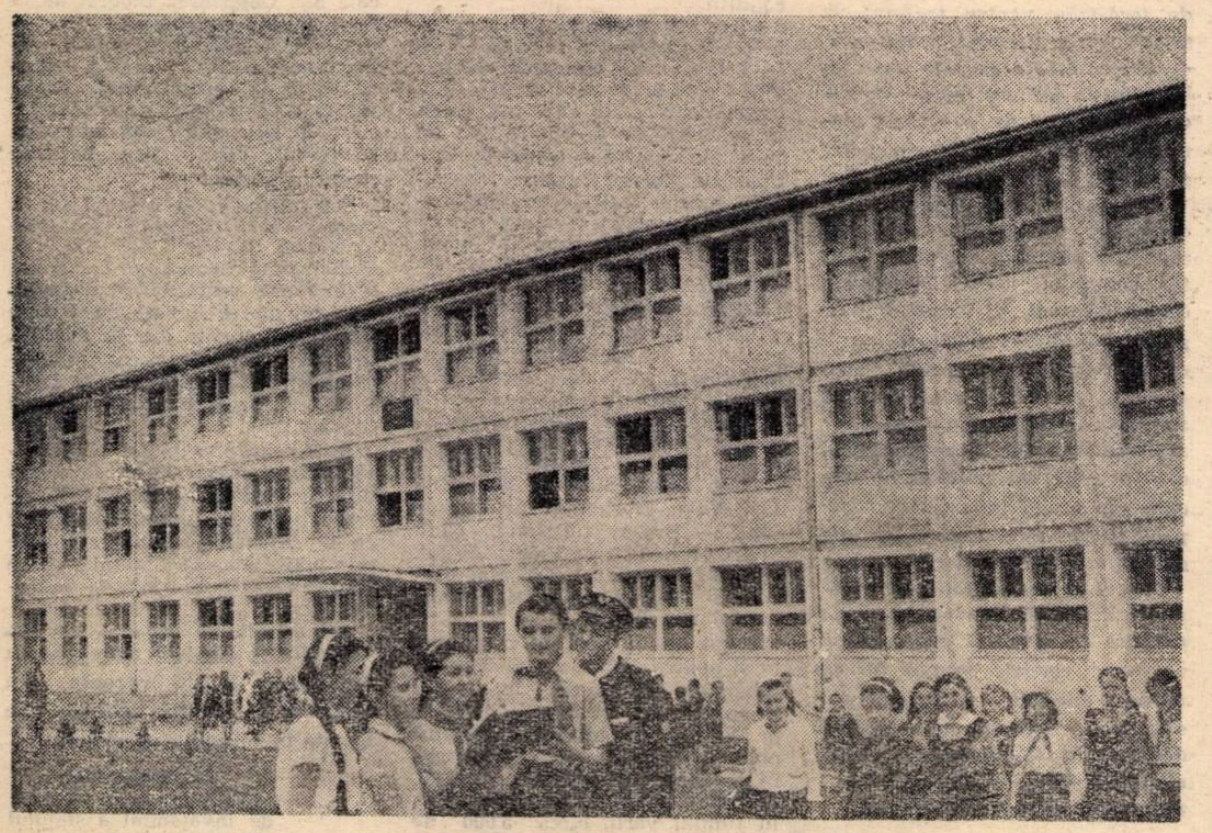

Una din numeroasele şcoli noi înălţate în ultimii ani în patria noastră

În întîmpinarea „Zilei învăţătorului"

În oraşul şi raionul Braşov au loc pregătirile necesare bunei organizări şi desfăşurări a „Zilei învăţătorului".

Formaţiile artistice de amatori ale sindicatului învăţămîntului au făcut în acest scop repetiţii intense. Anul acesta artiştii amatori vor să ofere colegilor lor, cu prilejul „Zilei învăţătorului", un program bogat, realizat în condiţii artistice superioare anilor trecuţi. Corul dirijat de prof. Aron Bogdan, de exemplu, pregăteşte, cu concursul Filarmonicii de stat „Gheorghe Dima" din Braşov, Simfonia a IX-a de Beethoven. Orchestra simfonică a cadrelor didactice din Braşov, dirijată de prof. Ansel Hönigberger, menţionată pe ţară la cel de al VI-lea concurs al formaţiilor artistice de amatori, va prezenta un concert la care îşi vor da contribuţia numeroşi solişti vocali din rîndurile cadrelor didactice.

Învăţătorul de ieri — învăţătorul de astăzi

„Statul de democraţie populară i-a încredinţat învăţătorului o misiune înălţătoare, aceea de a forma pe noul cetăţean al ţării noastre, ziditor al socialismului, de a făuri cadrele noi, necesare construcţiei socialiste, capabile să aplice în viaţă ştiinţa şi tehnica nouă". Aceste cuvinte, rostite la Congresul învăţătorilor din 1952 de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, arată preţuirea şi încrederea de care se bucură învăţătorul şi profesorul în statul nostru.

Cîtă deosebire între felul cum sînt priviţi şi apreciaţi învăţători şi profesorii astăzi şi cum erau priviţi şi apreciaţi înainte de 23 August 1944!

În vremurile regimului burghezo-moşieresc învăţătorii şi profesorii erau lăsaţi după terminarea studiilor în voia soartei, în şcoli părăginite, fără manuale după care să predea, fără a li se asigura nici măcar minimum de condiţii materiale necesare unui trai decent. Presa din acea vreme conţine articole edificatoare cu privire la situaţia grea, de-a dreptul tragică a oamenilor şcolii.

Iată unele date semnificative privind conţinutul învăţămîntului în vremea burghezo-moşierimii, apărute în articolul „Manuale didactice" din revista „Semănătorul" (sept. 1935):

„Dintr-o cercetare amănunţită a recentelor manuale de curs primar ne formăm imediat convingerea că nu toate corespund scopului pentru care sînt alcătuite.

...Astfel stînd lucrurile cred că e timpul să ne întrebăm: pînă cînd cu valuri după valuri de manuale scumpe şi proaste? Oare nu e timpul să revenim la realitate şi să ne ocupăm mai îndeaproape de cartea de şcoală?"

Numeroase sînt articolele apărute în presa vremii care oglindesc situaţia materială deosebit de grea a cadrelor didactice.

Într-un articol intitulat „Soarta învăţătorimii" şi apărut în anul 1932 citim: „În timpurile de faţă, întreaga învăţătorime romînă trece prin clipe de grele încercări şi mari suferinţe. De la un capăt la altul al ţării nu auzi decît glasurile lor disperate, nu simţi decît duhul sărăciei ce caută să-i cuprindă. Nimeni nu-şi îndreaptă privirile spre ei! Ochii tuturor se închid şi urechile se astupă cînd e vorba de învăţător".

Situaţia aceasta s-a perpetuat şi în anii următori. Articolul „Învăţătorii tineri" — apărut în gazeta „Semănătorul" din 15 noiembrie 1937 relata următoarele:

„Viaţa învăţătorilor tineri e o tragedie. Cei care s-au coborît din sferele înălţimilor, între ei, le-au cunoscut situaţia tristă şi dureroasă. Dar aceia care-i privesc şi apreciază numai din birouri nu vor cunoaşte niciodată calvarul tinerilor învăţători.

Ca urmare a acestei nepăsări, avem astăzi în ţară 4000 de învăţători tuberculoşi, răpuşi de mizeria îndurată la începutul apostolatului."

Guvernele regimului burghezo-moşieresc nu numai că nu se îngrijeau să îmbunătăţească condiţiile de viaţă şi de activitate ale cadrelor didactice, dar de multe ori căutau fel de fel de pretexte pentru a le înrăutăţi.

Despre grija pentru asigurarea unei pregătiri temeinice şi a perfecţionării învăţătorului şi profesorului nici nu putea fi vorba în trecut.

În articolul „Perfecţionarea învăţătorului" — publicat în gazeta „Semănătorul" din 15 aprilie 1937 — se spune: „Am cerut de atîtea ori prin organele noastre de publicitate să ni se deschidă drumul spre universitate. Am cerut să ni se înlesnească calea spre izvoarele înalte ale culturii ca să ne perfecţionăm pregătirea, deoarece această perfecţionare este imperios cerută..."

Incercările unor guverne ale regimului burghezo-moşieresc de a crea anumite paleative, cum au fost secţia pedagogică universitară sau şcolile normale superioare, nu au soluţionat problema perfecţionării învăţătorului, mai ales că durata lor — datorită intereselor burgheziei — a fost foarte scurtă şi au cuprins un număr foarte mic de învăţători.

Problemele vieţii şi muncii cadrelor didactice au fost soluţionate radical abia astăzi, în vremea regimului nostru de democraţie populară.

Partidul şi guvernul — a spus tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej — dau o înaltă apreciere muncii rodnice pe care o duc cu modestie şi abnegaţie zecile de mii de învăţători răspîndiţi pe tot întinsul ţării noastre.

Această apreciere a fost dovedită în fapte. Astfel prin hotărîri de partid şi de stat condiţiile materiale ale cadrelor didactice au fost îmbunătăţite simţitor. Pentru pregătirea învăţătorilor şi profesorilor s-au creat după Reforma învăţămîntului şcoli pedagogice şi institute pedagogice, s-a deschis drum larg învăţătorilor şi absolvenţilor de şcoli medii spre facultăţile pregătitoare de cadre didactice din cadrul universităţilor.

Învăţătorilor şi profesorilor cu merite deosebite li s-au conferit medalii şi ordine ale Republicii Populare Romîne, au fost distinşi cu titlurile de „învăţător fruntaş", „profesor fruntaş", „învăţător emerit" şi „profesor emerit".

În semn de înaltă preţuire pentru rolul învăţătorului şi profesorului se organizează în fiecare an „Ziua învăţătorului", prilej de cinstire şi de evidenţiere a muncii cadrelor didactice.

Pentru perfecţionarea învăţătorilor şi profesorilor, în afară de comisiile metodice şi cercurile pedagogice, se organizează în fiecare an consfătuiri raionale şi cursuri de perfecţionare pe specialităţi.

Toate aceste preocupări reflectă grija deosebită a partidului şi guvernului pentru îmbunătăţirea continuă a condiţiilor materiale, a pregătirii şi perfecţionării cadrelor didactice.

I. LUPU

Prin expozițiile școlare

Parcă-i văd. Pe cei de-a-ntiia, de-o șchioapă doar, modelînd din bulgărul moale de plastilină mărgele mici și mari, sau fel de fel de jucării... Pe cei cu un an mai mari, preocupați să scrie pe caietul de caligrafie litere cît mai frumoase, sau atenți să împungă acul pe carton exact în locul indicat de tovarășa profesoară... Pe colegii lor din clasa a III-a, cioplind voinicește bucata de lemn din care și-au propus să facă o lopățică, aranjînd în albumul confecționat de ei minunate fotografii sau cusînd pe bucățica de pînză un frumos model național... Pe cei mai mari, dintr-a IV-a, colorînd cu pensula desenul făcut cu migală, lipind figurile geometrice din carton, împletind din sfoară diverse obiecte, sau cusînd o rochiță pentru păpușă...

Îi văd pe elevii claselor I—IV ai Școlii de 8 ani nr. 165 din Capitală, care timp de un an s-au străduit să scoată din mînuțele lor mici o sumedenie de lucruri care mai de care mai gingașe, mai frumoase, mai interesante.

Într-o sală de clasă, mîini iscusite au aranjat cu gust sutele de exponate care oferă privirilor un curcubeu de culori. Cu bucurie și mîndrie vorbesc profesoarele de lucru manual și desen Rita Marinescu, Aurelia Strat, Sofia Ungureanu și Elena Rîșnoveanu despre fiecare exponat: cum a fost lucrat, de cine, cu cîtă răbdare, cu cîtă plăcere. Profesoarele își cunosc bine elevii, știu care sînt aptitudinile lor, știu care activitate practică place mai mult unuia sau altuia. Dragostea interesul pentru lucrul manual, pentru desen au fost sădite la copii oră de oră, printr-o muncă serioasă, făcută cu multă tragere de inimă.

Expoziția elevilor din clasele experimentale și a celor din clasele de control de la Școala de 8 ani nr. 165 dovedește prin multitudinea și varietatea exponatelor, prin modul în care sînt ele executate, că în timpul anului școlar cadrele didactice de specialitate, întreg corpul didactic al școlii au acordat o deosebită atenție acestor ore, formării la elevi a unor deprinderi practice utile. Orele de desen, de caligrafie, de lucru manual, au constituit pentru elevi adevărate ore de educație estetică. La aceste ore au învățat cum să îmbine mai frumos, mai armonios culorile pe coala de desen sau pe pînză, au învățat să iubească, să înțeleagă frumosul.

Expoziția mai reflectă însă un lucru deosebit de important — legătura strînsă care a existat între profesorii de specialitate. Sînt expuse numeroase planșe pe care sînt desenate cu migală diferite motive naționale. Desenele acestea executate la orele de desen au fost ca un preludiu al orelor de lucru manual în care elevii au cusut pe pînză aceleași motive naționale. În felul acesta s-a procedat și în cazul desenelor de animale, plante etc. O astfel de legătură a existat și între profesorii de desen, de lucru manual și cei de științele naturii, matematică, geografie, istorie, pentru executarea corectă a desenelor și confecționării de plante și animale, de figuri geometrice, pentru alcătuirea de albume etc. Astfel elevii au știut mai bine cum trebuie executate obiectele și de ce, au putut face legături logice, au desfășurat o activitate conștientă care a solicitat gîndirea lor.

Pentru a-i ajuta pe copii să înțeleagă mai bine cum să lucreze, cum să deseneze, tovarășele profesoare s-au folosit de un bogat material didactic. Am văzut în școală un dulap încărcat cu material didactic pentru orele de lucru manual, confecționat în mare parte de profesoara Rita Marinescu. Sînt aici zeci de planșe, de obiecte lucrate cu multă migală, pe care le-a prezentat copiilor la lecții, ca modele

Întreaga expoziție reflectă de fapt preocuparea cadrelor didactice de specialitate a întregului colectiv al școlii pentru a le forma elevilor deprinderi practice, pentru a le dezvolta interesul și dragostea de muncă.

M. ROBEA

★

Lucrări variate și interesante prezintă la expoziția de sfîrșit de an și elevii din clasele I—IV ai Școlii de 8 ani din comuna Basarabi, regiunea Dobrogea. Cu multă tragere de inimă învățătorii care au pus pentru prima dată în mîna copiilor creionul, acul sau ferăstrăul de traforaj au aranjat, într-o sală mare și luminoasă, obiectele lucrate cu migală de ei. Sînt prezentate la expoziție șervețele, sorțulețe sau batiste lucrate cu frumoase modele naționale, jucării și desene colorate.

Toate aceste obiecte lucrate de mîinile harnice ale elevilor oferă colectiviștilor din comună, care vin să viziteze expoziția, clipe de desfătare și bucurie.

T. CREȚU

★

La sfîrșit de an școlar, școlile de 8 ani nr. 4, 5, 7, 8 și Școala de menaj din Botoșani au organizat o expoziție comună, în care sînt expuse obiecte executate de elevi la orele de desen și de lucrări practice.

În sala mare a expoziției privirile îți sînt atrase de varietatea obiectelor executate de elevi. Foarte izbutite sînt cusăturile de mînă, ca și figurile geometrice confecționate din carton sau la traforaj. Atrag privirile și planșele cu desene, frumos colorate, ca și ierbarele și insectarele. Vizitatorul rămîne încîntat și de exponatele de tîmplărie lucrate de elevi: cuiere și rame sculptate, jucării, cuști pentru păsări, obiecte de uz casnic.

Expoziția este zilnic vizitată de profesori, de elevi, de părinți.

A. EMIL

★

De cîtva timp, holul mare al școlii medii „dr. Petru Groza" din Capitală și-a schimbat înfățișarea: găzduiește expoziția de lucrări practice executate în timpul anului școlar de elevi. Cine vizitează această expoziție nu poate să nu tragă concluzia, că, sub grija atentă a cadrelor didactice, elevii au căpătat temeinice deprinderi practice, au învățat să îmbine armonios utilul cu frumosul.

Deosebit de interesante sînt lucrările de lăcătușărie prezentate în expoziție, ca și planșele și materialele didactice necesare predării geometriei în spațiu, lucrate de membrii cercurilor de matematică și desen tehnic. Două hărți din cadrul expoziției atrag în mod deosebit atenția. Una din ele prezintă cele mai importante termo și hidrocentrale din țara noastră, iar cealaltă obiectivele industriale ce vor fi realizate în planul șesenal.

Elevele claselor a V-a, a VI-a și a VII-a prezintă în expoziție minunate cusături românești, care dovedesc pricepere și talent, precum și rochițe, fuste, bluze, lucrate cu mult gust și multă migală. Lucrările vădesc limpede faptul că, sub îndrumarea profesoarei de lucru manual, tov. Aurelia Torcaru, elevele au învățat să îmbine cu pricepere culorile, să confecționeze cu propriile lor mîini lucruri frumoase și folositoare.

Un colț al expoziției este rezervat lucrărilor de legătorie. Se află aici carnețele, albume, cărți frumos legate — toate executate de elevi sub îndrumarea profesorului Berco Lanczeth.

La plecare am trecut din nou în revistă exponatele. Am reținut cîteva nume scrise pe etichetele care însoțeau fie o planșă, fie o rochie, fie o față de masă. Nu i-am întîlnit pe autorii lucrărilor expuse: de cîteva zile au intrat în vacanță. Am căutat să mi-i închipui însă după cele cîteva indicii pe care mi le furnizaseră roadele muncii lor. Acestea mi-au dat siguranța că, indiferent ce vor deveni elevii de astăzi, în orice domeniu vor lucra, vor fi oameni destoinici, cu dragoste pentru munca direct productivă, harnici și talentați. Și toate acestea cu ajutorul școlii, cu ajutorul cadrelor didactice.

M. IEȘANU

★

În expoziția tematică deschisă la școala medie „Elena Sîrbu" sînt prezentate numeroase lucrări executate de-a lungul anului școlar de elevii școlilor de cultură generală și de meserii din Capitală.

Se văd aici lucrări de traforaj executate de elevii claselor a V-a, lucrări de tîmplărie realizate în clasele a VI-a, panouri de lăcătușărie aparținînd elevilor din clasele a VII-a și a VIII-a.

O sală rezervată pentru lucrul de mînă și gospodărie oglindește gustul artistic, priceperea și îndemînarea elevilor din clasele V—VII. În expoziție pot fi urmărite rezultatele obținute de cîteva școli din București unde s-a introdus învățarea țesutului covoarelor și cusăturilor românești.

Deosebit de interesante sînt lucrările expuse în sala destinată studiul mașinilor. Vizitatorul poate vedea aici exponate și panouri legate de studiul mașinilor, automobilului, al mașinilor și aparatelor electrice.

O atenție deosebită a trezit în rîndul vizitatorilor cabinetul tehnic prezentat în expoziție, care reproduce modul de organizare a cabinetului tehnic de la școala medie „Elena Sîrbu". Cabinetul este realizat pe anumite obiective și anume: cîteva panouri cu materii prime și materiale (metale feroase, neferoase, materiale plastice și electrotehnice); panouri cu scule (de lăcătușărie și așchietoare) și obiecte obținute prin prelucrări cu aceste scule; un panou reprezentînd transformarea mișcărilor; sisteme de transmisie (cu curea, lanț, ax cardanic etc.); sisteme de angrenaj, tipuri de roți dințate, aplicații în tehnică ale planului înclinat etc. Un sector este rezervat electricității (surse de curent, consumatoare de curent, instalații interioare, întrerupătoare etc.). Cîteva panouri și secțiuni vin în sprijinul predării automobilului (sistemul de aprindere, schema electrică, carburatorul, sistemul de frînă hidraulică, secțiune în ambreiaj, în satelit, în bloc motor etc.). Alte panouri reflectă dezvoltarea industriei noastre siderurgice, chimice, electrice cu ajutorul unor hărți luminoase. Cabinetul cuprinde și numeroase planșe ilustrative care vin în sprijinul predării lăcătușăriei, mașinilor și aparatelor electrice, a automobilului.

Îngrijite și variate sînt exponatele școlilor de meserii confecții și gospodărie care dovedesc o bună calificare a elevilor acestor școli.

Panourile expoziției oglindesc procese tehnologice de realizare a diferitelor obiecte din programa școlară de tîmplărie și lăcătușărie, scot în evidență variate căi practice de obținere a aceluiași obiect, însușite de elevi. În același timp expoziția din anul acesta scoate în evidență faptul că se aplică cu mai multă pricepere în practică cunoștințele de matematici, desen, fizică, chimie etc.

Exponatele demonstrează clar preocuparea sporită a profesorilor din școli pentru producerea unor obiecte necesare înzestrării laboratoarelor școlare. Astfel pot fi văzute procesele tehnologice de obținere a compasului de interior și exterior, dornului, ramei de ferăstrău pentru traforaj și tăiat metale, ciocane, stative de eprubete, casete pentru semințe, broască de ușă etc. — iar în cadrul lucrărilor de tîmplărie planul înclinat, stativ de eprubetă, gherghef, goniometru etc.

Expoziția, care are ca tematică oglindirea felului cum au reușit școlile medii din Capitală să transpună în viață Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. privind întărirea legăturii școlii cu producția, cu practica construcției socialiste, reușește să scoată la iveală strădania elevilor și profesorilor de a realiza în cadrul activităților practice obiecte care cer multă îndemînare, deprinderi practice, cunoștințe de desen, matematică etc.

Faptul că toate școlile din Capitală vizitează pe rînd expoziția permite ca elevii și profesorii să compare roadele muncii lor cu roadele dobîndite de colegii din alte școli. Aceasta va contribui, desigur, la îmbunătățirea muncii în viitorul an școlar, la dezvoltarea realizărilor obținute.

O. R.

Numeroase expoziții școlare au prezentat în aceste zile roadele activității elevilor.

Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice

Joi au început în țară consfătuirile raionale ale cadrelor didactice, care dau învățătorilor și profesorilor din școlile de cultură generală, profesionale și tehnice prilejul să dezbată principalele aspecte ale muncii pe care au desfășurat-o în anul școlar încheiat, problemele activității educative în rîndurile elevilor, precum și sarcinile care le revin în lumina hotărîrilor de partid și de stat cu privire la îmbunătățirea învățămîntului agricol.

Peste 400 de cadre didactice s-au întîlnit în consfătuirea din raionul Craiova. Printre participanții la consfătuire pot fi văzuți Ștefan Popescu, Nicolae Cireașă, Constantin Baniță, Paula Rădulescu, Vasile Predescu și alți învățători și profesori fruntași în activitatea la catedră.

Adunarea a fost deschisă de tov. Gheorghe Stroe, președintele sfatului popular raional. Au luat în continuare cuvîntul tov. Dumitru Diaconescu, șeful secției de învățămînt a sfatului popular raional, care a prezentat darea de seamă asupra activității școlilor în cursul anului 1961-1962 și a vorbit despre măsurile ce trebuie luate pentru întărirea activității educative din școli.

Numeroasele cadre didactice care au participat la discuții au adus o importantă contribuție la adîncirea problemelor prezentate în darea de seamă, împărtășind experiența lor în munca instructiv-educativă.

La punctul 2 de pe ordinea de zi a luat cuvîntul tov. Dumitru Niță, secretar al Comitetului raional P.M.R., pentru a expune referatul „Sarcini noi ale cadrelor didactice în lumina hotărîrii Plenarei C.C. al P.M.R. și a Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962".

În mod rodnic se desfășoară lucrările consfătuirilor și în raioanele regiunilor Cluj, Argeș, ca și în celelalte regiuni ale țării. Dînd cadrelor didactice posibilitatea să analizeze în mod amănunțit laturile cele mai însemnate ale muncii din școală ele vor contribui, de bună seamă, la îmbunătățirea activității instructiv-educative în viitorul an școlar.

A. C.

Vacanță

Școlile erau încă în plină desfășurare a activităților legate de încheierea anului școlar, cînd la Comitetul orășenesc București al P.M.R. a fost convocat comandamentul de organizare a vacanței de vară a copiilor din Capitală.

Nu e o sarcină ușoară să asiguri pentru circa 180.000 copii și tineri cuprinși în școli de toate gradele o vacanță plăcută, cu activități variate, reconfortante și totodată educative. Prin grija organelor de partid și de stat, s-au luat numeroase măsuri care să asigure nu numai simpla îndeplinire a acestei sarcini, ci îndeplinirea ei în cele mai bune condiții.

Circa 130.000 de copii vor porni în drumeție, fie în excursie de 1—3 zile, ca să cunoască raionul lor, Capitala și minunatele sale împrejurimi, alte mii vor pleca în excursii de 3—5 zile sau de 5—7 zile, pentru a cunoaște frumusețile patriei noastre socialiste, marile realizări ale regimului nostru pentru a vedea nemijlocit cum se transpun în viață Directivele Congresului al III-lea al partidului.

Itinerariile, alese cu multă chibzuință, cu consultarea unor profesori de specialitate care au experiență în organizarea excursiilor, permit realizarea multiplelor obiective Elevii vor străbate meleagurile Moldovei — Onești, Bacău, Săvinești, Piatra Neamț, Bicaz, Slănicul Moldovei, Iași, Vatra Dornei — ale Ardealului — Brașov, Tușnad, Cluj, Sibiu, Hunedoara, Valea Jiului, vor vizita Banatul, Oltenia, precum și Delta Dunării și permanentul nou litoral.

Plină de bucurii va fi vacanța și pentru cei ce vor fi oaspeții taberelor amenajate în jurul Bucureștiului. Pe lîngă tabăra de la Snagov, organizată de Sfatul popular al Capitalei în colaborare cu Comitetul orășenesc U.T.M., tabără care va găzdui pe rînd, în timpul verii, circa 5 000 de pionieri și școlari, în acest an fiecare raion al Capitalei organizează cîte o tabără în cele mai pitorești locuri din împrejurimile orașului. La aceste tabere vor fi cuprinși alți circa 7 000 de elevi. Cei din raionul Grivița Roșie, de exemplu, vor petrece zile minunate în pădurea Mogoșoaia, cei din raioanele Lenin și T. Vladimirescu la malul Argeșului, cei din raionul 23 August în pădurea Brănești, iar cei din celelalte raioane în diferite colțuri pitorești de pe malurile lacului Snagov. În aceste locuri sînt amenajate toate cele necesare odihnei și recreării, începînd de la cazare și hrană, și pînă la material sportiv, instrumente muzicale etc. Descrierea taberei de la Snagov este concludentă în această privință. Aici, într-o pădure minunată, se află o cabană și 20 de corturi mari, înconjurate de o grădină de trandafiri cu o largă perspectivă spre lac, cu terenuri de volei și baschet, cu bazin de înot.

Dar formele de organizare a vacanței nu se termină aici. Peste 24.000 de copii din Capitală sînt trimiși în tabere la munte și la mare, peste 15.000 de copii vor învăța să înoate în bazine puse la dispoziția lor. În parcuri, în casele de cultură ale tineretului sînt organizate tabere locale pentru recrearea celor rămași în Capitală.

Bucureștiul va primi în această vară circa 11.000 de elevi din diferite regiuni ale țării. S-au asigurat din timp toate condițiile ca ei să cunoască cît mai bine minunata noastră Capitală, să se întoarcă acasă cu amintiri de neuitat.

Organizată de organele de învățămînt în strînsă colaborare cu organizația U.T.M. vacanța din acest an se anunță deosebit de bogată în activități interesante.

O. ROȘEANU
șef adjunct al secției de învățămînt a sfatului popular al Capitalei

CREAŢII ALE CADRELOR DIDACTICE

Gînduri de învăţător

Scăldată-n lacrimi cartea, şi tremurată-n palme
Ce rar era văzută în traistă de ţăran!
Era mai aspru traiul cu fiecare an
Şi pieptul plin de ură, şi graiul de sudalme.

...Dar azi în şcoală nouă, clădită-n miez-de sat,
S-adună-n zori copiii ţinîndu-se de mînă.

Privesc cu drag voioasă, pestriţa lor cunună
Şi-n iureşul lor vesel mă las şi eu furat.

Şi flutură cravate şi zboară un crîmpei
De cîntec ce străbate întregul plai în flori,
În ţara noastră nouă, sub comuniste zori
Mă simt şi eu tot tînăr alăturea de ei.

NICOLAE GINGHINĂ
Ciureştii vechi, raionul Bujoru

ALEXANDRINA ZBIEREA: „Fete din Bocşa"

Primii mei elevi

Vă prind numele pe aripile cîntului
Primii mei elevi
Şi vă dăruiesc amintirea
Din dimineaţa aceea luminoasă
Cînd sfioasă
Am păşit pragul clasei voastre
Impodobit cu flori.

Era un început de drum
Şi inima-mi tînără vă căuta
Şi visa
Întîlnind ochii miraţi,
Mîinile mici
Ce-n fiecare colţişor al clasei
Au pus cîte ceva.

V-am văzut visători
cutezători,
Acorduri în marele cîntec
Făurit de om.
Creatori dăruiţi comunismului
Şi măreţului imn de dragoste
Pentru pace şi om.

De la început
Vă port în inimă
Pe toţi deopotrivă,
Cei de atunci şi cei de azi,
Îmbrăţişînd în voi viitorul şi soarele.

MARIA BOCA
Şcoala de 8 ani nr. 2, Sibiu

Învăţătorii

În gîndul mic şi fraged de şcolar,
În ochii lui cu albăstrimi de floare,
Chiar de la primul semn de-abecedar
Voi puneţi, zi de zi, un bob de soare.

Şi-n inima ce bate jucăuşă,
Cum suie primăvara seva-n pom,
Voi redeschideţi zilnic larga uşă
A dragostei de viaţă şi de om.

Sub ochii voştri, firavul lăstar
Neîntinat, ca roua dimineţii,
Se-nalţă către soare, temerar,
Şi prinde rădăcini în solul vieţii.

Lumina-n care-l creşteţi dîrz, neînfrînt
Nu se va stinge-n beznă niciodată,
Căci e lumina roşului avînt
Din comunista stîncă scăpărată.

Prof. F. CREŢEANU
Turnu-Măgurele

MOISE GABRIELA: *Peisaj industrial*

De ziua ta

...Şi cînd mă poartă gîndul spre vremi de mai-nainte
În satul cu mireasmă de soc şi calomfir,
Te văd întîi pe tine, luminător de minte
Învăţător asemeni lui domnu' Trandafir.

Te văd proptind cocioaba sub snopi de-ogrinji turtită
Şi cîrpăcindu-i geamul cu pap şi mucava.
Sădeşti răsuri în juru-i şi tufe de răchită
Ferind de ochii lumii sărmană şcoala ta.

Te-aduni la sfat cu oameni pe prispele schiloade,
Oftezi în rînd cu dînşii, blestemi în rînd cu ei,
Ş-aprind ca jarul ochii sub streşini de broboade,
În ochii de sub ţundre s-aprind mii de scîntei.

Dar iată că şi-n satul cu iz de calomfir
Se iscă-n vîltoare un vînt de libertate.
Iar tu, lăstar din trunchiul lui domnu' Trandafir
Deschizi fereastra şcolii s-asculţi cum vîntul bate.

Cînd feţi frumoşii vremii din piept înalţă zid,
Cînd seceri şi ciocane izbesc în toarte cerul,
Cînd litere de flăcări pe boltă scriu PARTID
Spărgînd în ţăndări cerul, frîngînd în două fierul.

Tu-nvăţător, în satul cu iz de calomfir
Purcezi la muncă nouă în fapt de primăvară
Şi şcoala ta-i grădină de maci şi trandafiri
Şi-n fiecare floare tu vezi întreaga ţară.

Şi-ţi rîd în soare ochii, iubite-nvăţător.
Îţi rîd în soare ochii şi fruntea-ţi cată sus.
Eşti piatră de zidire, tu însuţi ziditor.
În slujba biruinţei abia acum eşti pus.

Prof. OLIVIU NEGOIŢĂ
Bucureşti

Saluturi de la prieteni

MOSCOVA

Dragi tovarăşi !

Comitetul Central al Uniunii Sindicatelor muncitorilor din învăţămînt, din şcolile superioare şi instituţiile ştiinţifice din U.R.S.S. trimite oamenilor şcolii din R.P.R., în numele tuturor învăţătorilor şi profesorilor sovietici, un cald salut frăţesc cu prilejul „Zilei învăţătorului".

Noi, cadrele didactice sovietice, cunoaştem bine marile realizări dobîndite de poporul frate romîn în construirea socialismului. Ştim că voi, învăţătorii şi profesorii romîni, aduceţi o contribuţie de seamă la cauza construirii socialismului. Urmărim permanent, cu atenţie, munca rodnică, creatoare, pe care o depuneţi pentru dezvoltarea continuă a învăţămîntului, pentru ridicarea nivelului cultural al poporului, pentru educarea tinerei generaţii în spiritul păcii şi prieteniei între popoare.

Pregătirile pentru „Ziua învăţătorului" din Romînia au coincis cu un eveniment însemnat în viaţa popoarelor noastre — vizita în Republica Populară Romînă a delegaţiei de partid şi guvernamentale a Uniunii Sovietice, în frunte cu tovarăşul N. S. Hruşciov.

Primirea călduroasă, cordială cu care au fost întîmpinaţi în Romînia solii poporului sovietic este o mărturie a prieteniei de nezdruncinat între U.R.S.S. şi R.P.R. Ne bucurăm de faptul că vizita delegaţiei noastre de partid şi guvernamentale contribuie la dezvoltarea pe mai departe a prieteniei şi colaborării între popoarele noastre frăţeşti.

Învăţătorii şi profesorii sovietici doresc din toată inima colegilor şi prietenilor romîni noi succese în educaţia comunistă a tinerei generaţii, în construirea socialismului.

Să se întărească şi să înflorească prietenia de nezdruncinat între poporul romîn şi poporul sovietic !

Trăiască pacea în întreaga lume !

In numele C.C. al Uniunii Sindicatelor muncitorilor din învăţămînt, din şcolile superioare şi instituţiile ştiinţifice din U.R.S.S., Preşedintele C.C.
IVAN GRIVKOV

PRAGA

Dragi prieteni,

Cu ocazia „Zilei învăţătorului" trimitem tuturor profesorilor, învăţătorilor şi educatorilor din Republica Populară Romînă salutări călduroase.

Vă urăm mari succese în munca dumneavoastră pentru îndeplinirea sarcinilor ce vă revin în desăvîrşirea construcţiei socialiste în minunata dumneavoastră ţară.

Prin redacţia revistei pedagogice
„Učitelské Noviny"

BERLIN

Dragi tovarăşi,

De „Ziua învăţătorului" transmitem tuturor pedagogilor din R.P.R. un salut cordial şi calde felicitări.

Cunoaştem înfăptuirile voastre în munca instructiv-educativă, felul cum realizaţi legătura strînsă între şcoală şi viaţă. Ne bucurăm împreună cu voi de succesele pe care le-aţi obţinut în acest domeniu.

Vă dorim şi în viitor mult succes în dezvoltarea învăţămîntului socialist.

Prin redacţia publicaţiei de învăţămînt
„Lehrer Zeitung"

BUDAPESTA

Dragi tovarăşi,

Cu prilejul „Zilei învăţătorului" transmitem calde salutări prieteneşti tuturor învăţătorilor şi profesorilor din Romînia frăţească.

Noi, pedagogii maghiari, urmărim cu multă atenţie munca nobilă şi plină de răspundere a prietenilor noştri, pedagogii romîni, şi ne bucurăm din toată inima de rezultatele pe care le dobîndesc.

Felicitîndu-vă pentru marea voastră sărbătoare, vă dorim odihnă plăcută în vacanţa de vară şi muncă rodnică în noul an şcolar. Vă urăm noi şi mari succese în înfăptuirea scopului nostru comun — educaţia socialistă a tineretului, înfăptuirea viitorului comunist.

Prin redacţia publicaţiei pedagogice
„Közneveles"

SOFIA

Dragi învăţători, prieteni,

Colegiul redacţional al gazetei pedagogice bulgare „Ucitelsko Delo" vă transmite, în numele său şi în numele tuturor cadrelor didactice din Bulgaria, un cald salut cu prilejul „Zilei învăţătorului". Vouă, dragi colegi, poporul romîn v-a încredinţat tot ce are mai gingaş, mai tînăr, mai plin de nădejde — copiii. Mîinilor voastre, mîini de creatori, li s-a încredinţat sarcina de a făuri omul nou — constructor, poet, cosmonaut. De voi depinde formarea conştiinţei cetăţeanului de mîine al Romîniei.

Noi urmărim cu bucurie succesele muncii voastre nobile, dezvoltarea învăţămîntului vostru. Poporul muncitor a transformat Romînia analfabetă a ciocoilor într-o ţară civilizată, bogată, care dispune astăzi de cadre culte, înarmate cu teoria marxist-leninistă, pregătite să contribuie la desăvîrşirea construcţiei socialiste şi la construirea comunismului.

Vă dorim succese tot mai mari în formarea specialiştilor pentru industrie, pentru întinsele ogoare romîneşti, pentru ştiinţă, în formarea unor oameni capabili să lupte pentru înfăptuirea societăţii comuniste.

Dragi prieteni !

Fie ca „Ziua învăţătorului" să vă însufleţească în dobîndirea unor realizări noi şi tot mai frumoase în numele culturii umane, în numele păcii în întreaga lume.

Trăiască învăţătorii şi profesorii romîni !

Trăiască prietenia între cadrele didactice din R. P. Romînă şi R. P. Bulgaria !

Vă felicităm cu prilejul marii voastre sărbători, dragi tovarăşi romîni !

Colegiul redacţional al gazetei pedagogice
„Ucitelsko Delo"

VARŞOVIA

Dragi colegi şi prieteni,

Cu ocazia „Zilei învăţătorului" vă transmitem din partea cititorilor noştri — învăţători şi profesori polonezi — urări de noi succese în munca voastră viitoare pentru educarea tineretului, pentru fericirea patriei voastre socialiste.

Vă dorim de asemenea succese şi fericire în viaţa voastră personală.

Redacţia gazetei de învăţămînt
„Glos Nauczycielski"

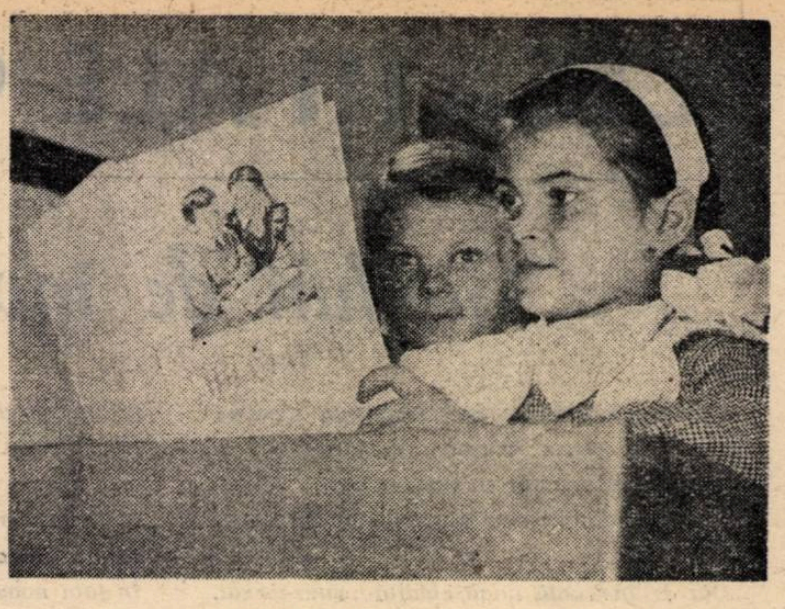

Păreri despre învăţămîntul nostru şi oamenii lui

În repetate rînduri, în cadrul reuniunilor Biroului internaţional de la Geneva m-am întîlnit cu reprezentanţi de seamă ai învăţămîntului din Romînia. I-am felicitat pentru lucrările valoroase prezentate de ei în legătură cu problemele de educaţie a tineretului romîn, am admirat grija pe care statul dvs. o acordă învăţămîntului de cultură generală şi universitar. Vizita făcută aici mi-a dat prilejul să cunosc şi la faţa locului realizările remarcabile în acest domeniu. În institutele de învăţămînt superior pe care le-am vizitat sînt asigurate condiţii din cele mai bune de studiu. Căminele studenţeşti dispun, de asemenea, de tot confortul necesar tinerilor. Mi-am dat seama că ei sînt într-adevăr fericiţi de condiţiile în care trăiesc.

În ceea ce priveşte perfecţionarea cadrelor, consider că este foarte judicios sistemul aplicat în Romînia ca profesorii să facă un stagiu de trei ani în învăţămînt, înaintea examenului de definitivat.

Între ministerele învăţămîntului şi institutele pedagogice din Paris şi Bucureşti se fac schimburi de manuale şcolare, programe de studii şi reviste de specialitate. Materialele primite din Romînia sînt deosebit de utile cercetătorilor noştri. Un interes deosebit a stîrnit expoziţia cărţii romîneşti, organizată anul acesta la Institutul pedagogic din Paris.

Vreau să spun că am fost emoţionat de felul cum am fost primit în Romînia. Plec cu gîndul şi cu inima îmbogăţite, după ce am petrecut 15 zile într-o ţară admirabilă, alături de oameni harnici şi primitori, care mi-au dat nenumărate dovezi de sentimente prieteneşti.

prof. FRANÇOIS CHAGOT
director adjunct al Institutului pedagogic din Paris.

★

Am fost profund emoţionată de experienţa pe care am văzut-o la şcoala medie „Nicolae Bălcescu" din Bucureşti. Păstrez ca pe cele mai frumoase flori în memoria mea amintirea elevilor şi profesorilor acestei şcoli.

DYMPHNA CUSACK
scriitoare, Australia

★

Este emoţionant pentru o profesoară cubană de a vizita o şcoală romînească în care o tinereţe splendidă se pregăteşte pentru un viitor mare de fericire şi un prezent de securitate şi pace.

RENNEE POTTS
Havana, Cuba

★

Este pentru mine şi soţia mea o mare plăcere de a consemna excelenta impresie ce ne-au făcut-o şcolile care demonstrează eforturile ce se depun în formarea viitorilor constructori de mîine.

DOMINGO VELASTOS
deputat, Brazilia

Am vizitat şcoala medie nr. 5 din Bucureşti care este instalată într-un local mare, luminos şi modern. Sînt foarte impresionat de felul în care se munceşte în vederea asigurării unui viitor fericit al poporului romîn.

Prof. RUFFINI
Italia

★

Am fost fericit de a vizita şcoala „Mihail Sadoveanu" din Bucureşti ai cărei profesori şi elevi m-au întîmpinat cu atîta căldură. Am admirat mult metodele de învăţămînt şi participarea elevilor la învăţătură şi la viaţa şcolii.

LEOPOLD BOISSIER
Preşedintele Comitetului Internaţional de Cruce Roşie

★

Am vizitat şcoala „D. Cantemir" din Bucureşti şi am fost plăcut impresionat de gradul de organizare al şcolii, de nivelul tehnic şi de calitatea lecţiilor. Am fost impresionat de asemenea de felul în care sînt pregătiţi elevii. Vă mulţumesc pentru călduroasa primire.

HIRALAL BOSE
New Delhi
India

★

Am petrecut o foarte plăcută şi instructivă dimineaţă la şcoala nr. 10 din Bucureşti. Elevii au arătat mult entuziasm şi vioiciune. Profesorii şi directorul au fost foarte generoşi şi ospitalieri. Sper ca în viitor să pot să mă întorc cu unii colegi ai mei, să le împărtăşesc din experienţa şcolii dvs. şi din vitalitatea colectivului care lucrează în ea.

dr. HERALD READ
Universitatea din Kent Ohio
S.U.A.

★

Sînt foarte fericit că am putut vizita o şcoală romînească, în care copiii învaţă despre cultura mondială în mai multe limbi.

Viaţa va fi bună cînd copiii din America şi din toate ţările lumii se vor bucura de un program atît de splendid ca acel din această şcoală. Felicitări pentru munca dvs. şi pentru planurile dvs. de viitor.

ROLLAND ROBERT
San Francisco, California
S.U.A.

★

Am fi mîndri să posedăm o astfel de şcoală cum este şcoala „Zoia Kosmodemianskaia" din Bucureşti şi fiii noştri ar fi fericiţi să poată profita de o astfel de învăţătură în spirit înalt, să poată avea astfel de profesori.

Nu vom uita niciodată profesorii din această şcoală.

MARIANNE MONESTROI şi LUCETTE TRASSIN
Franţa

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 668 | vineri 13 iulie 1962 | 12 pagini 25 bani

Activități de vacanță

În școli nu mai răsună clopoțelul care anunță începutul și sfîrșitul orelor de curs. Nu mai întîlnești profesori cu catalogul sub braț, îndreptîndu-se spre clase. Au încetat să mai fie luate cu asalt chiar și avizierele școlilor medii, unde figurează listele candidaților care au luat examenul de maturitate.

Înseamnă oare aceasta că școlile și-au întrerupt orice activitate? Nicidecum!

A început în ultimul timp să circule o nouă expresie — „trimestrul al patrulea". E un trimestru de un fel deosebit, dar și în cursul lui viața școlii continuă să pulseze la fel de viu ca și în trimestrele precedente „obișnuite".

Tabere, excursii, drumeție...

„Elevii claselor a VIII-a, a IX-a și a X-a, care pleacă în excursie pe data de 18 iulie, se vor prezenta luni, 16 iulie, ora 10, pentru a li se face unele comunicări"... „Plecarea la tabără are loc la 22 iulie (seria a II-a) și 5 august (seria a III-a)". „La club se vor desfășura: luni — vizitarea unei întreprinderi metalurgice, jocuri în aer liber, o audiție muzicală; marți — o șezătoare literară, un concurs „cine știe cîștigă" și un meci amical de volei; miercuri — drumeție: vizitarea împrejurimilor orașului; joi — ..." Bogat în acțiuni variate și atractive, programul vacanței arată, în mai toate școlile din țară, că activitatea educativă nu s-a întrerupt de fel.

Prin definiție, vacanța reprezintă timpul de odihnă, întreruperea temporară a unei activități cu scopul refacerii forțelor. Definiția este corectă dar departe de a reda sensul, bogăția vacanțelor pe care le petrec elevii noștri sub supravegherea atentă, plină de grijă a școlii, a cadrelor didactice. Lipsește din această definiție reflectarea faptului că, sub forme deosebit de atractive, străbătînd țara în lung și lat, admirînd frumusețile ei, culegînd cunoștințe și impresii despre trecutul ei glorios, despre minunatul ei prezent, stînd de vorbă cu cei ce desăvîrșesc construirea socialismului sau contribuind și ei, prin acțiunile lor patriotice, la munca celor mari, copiii se dezvoltă armonios, își fortifică forțele, își lărgesc orizontul de cunoștințe. Ei învață să citească în construcțiile noi pe care le întîlnesc pretutindeni, în munca avîntată a colectivelor de muncitori din uzine ori de pe ogoare, felul cum se făurește istoria — istoria harnicului nostru popor sub conducerea înțeleaptă a partidului. Învață să admire și să iubească natura, frumosul. Învață să se încreadă în forțele lor, să înfrunte greutatea de a trece un pîrîu mai repede sau o pantă mai abruptă. Învață să trăiască în colectiv, să se comporte tovărășește cu colegii lor, viitorii lor tovarăși de muncă.

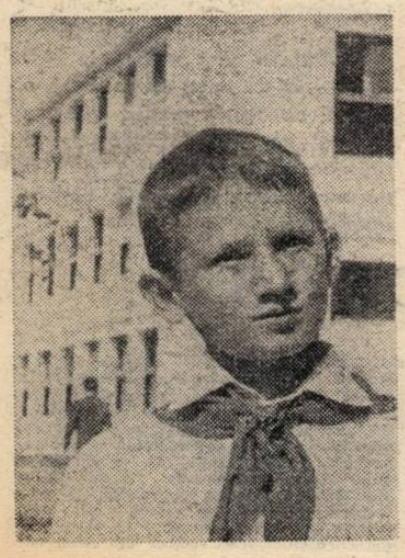

Iată dar că, în forme specifice, procesul educativ continuă să se desfășoare din plin și în vacanță.

Pregătiri pentru noul an școlar

În timp ce elevii trăiesc, în toate colțurile patriei, clipe de neuitat, școlile s-au transformat în adevărate șantiere. Gospodari chibzuiți, harnici, directorii au început din vreme pregătirile pentru deschiderea noului an școlar.

Dacă te oprești la Școala medie din Bicaz, bunăoară, mirosul de var, de tencuială proaspătă, îți spune încă de la intrare că aici munca este în toi. Se zugrăvesc sălile de clasă și culoarele, se fac reparații în exterior. Internatul se renovează și își mărește capacitatea.

Cu intense pregătiri este întîmpinat noul an școlar și în raionul Costești din regiunea Argeș. La toate cele 110 școli din raion au început reparațiile și curățenia. Multe din ele vor primi o „zestre" nouă: bănci, catedre, dulapuri.

Mulți elevi din numeroase localități ale patriei vor începe noul an școlar în localuri noi, moderne și luminoase. În raionul Piatra Neamț, de exemplu, sînt aproape de finisare localurile noi ale școlilor din comunele Galu, Bicaz-Chei, Ivaneș, Mărgineni și Grințieși. În raionul Costești se ridică școli noi la Șerbănești, Gliganu, Cornățel, Slobozia, Coșăreni-Sîrbii Măgura etc.

În întreaga țară — la București și la Baia Mare, la Constanța și la Suceava, în nenumărate sate — școli noi, clase mari, pline de soare, laboratoare bine utilate, cabinete școlare și săli de sport — daruri ale partidului și guvernului, ale întregului popor, îi vor primi pe copiii veniți să învețe carte, să se pregătească temeinic pentru viață.

Studiu

Cel ce îi învață pe alții nu încetează la rîndul lor să învețe. Răgazul vacanței de vară este folosit din plin în acest scop.

În această perioadă institutele de perfecționare ale cadrelor didactice se află în plină activitate. La Iași, la București, la Cluj sau la Timișoara pot fi întîlniți acum sute de învățători și profesori care răsfoiesc tratate în săli răcoroase ale bibliotecilor, participă la prelegeri, consultații și seminarii.

Programul institutelor de perfecționare este foarte bogat și într-un timp scurt, drămuit cu zgîrcenie, își propune să rezolve numeroase probleme. De curînd la București a luat sfîrșit un curs de două săptămîni la care au participat peste 500 de cadre didactice din școlile speciale. Acum, în căminul „Carpați", în locul studenților, întîlnim numeroși învățători, profesori, educatoare care au sosit aici pentru a frecventa cursurile pregătitoare în vederea examenului de definitivat și de gradul II. Sînt printre ei profesori de fizică, de matematică, de chimie, științe naturale, geografie, pedagogie etc. Pentru o vreme au schimbat locul ce le este rezervat de obicei la catedră cu cel din băncile destinate elevilor. Este un schimb folositor căci el va ajuta să țină lecții mai frumoase, mai bune, să dea o pregătire mai temeinică elevilor lor.

Alături de cursurile menite să asigure un nivel cît mai ridicat examenelor de definitivat și de gradul II, se organizează în vara aceasta la Predeal și un curs central pentru profesorii de limba rusă, limba franceză și germană.

Sînt numai cîteva aspecte ale strădaniilor depuse de cadrele didactice pentru a-și ridica măiestria profesională, pentru ca atunci cînd, după deschiderea cursurilor se vor întîlni din nou cu elevii lor să înceapă în așa fel munca încît să dea rezultate din ce în ce mai bune.

Alături de colectiviști

Dar nu toate cadrele didactice sînt cuprinse la cursurile de perfecționare. Multe din ele se află acum la sate, fie că sînt localnice, fie că au sosit în vacanță.

În aceste zile ale miezului de vară, cînd bătălia secerișului este în toi, învățătorii și profesorii care se află la sate sînt ajutoare de nădejde ale colectiviștilor. Îi întîlnești adesea la arie, gata să ajute, cu fapta și cu vorba, la munca plină de însuflețire a treieratului.

La Olteni, în raionul Videle, cadrele didactice au organizat o bibliotecă volantă care se deplasează la arie, ducînd colectiviștilor ziare și broșuri de agrotehnică. La Apata, în raionul Rupea, învățătorii și profesorii discută cu colectiviștii despre cultura cartofilor timpurii, despre felul cum se pot obține 5000 kg porumb boabe la hectar în cultură neirigată etc. La Ciolpani, în raionul Răcari, cadrele didactice au scos o gazetă care oglindește mersul treieratului, iar la Tamaș, în același raion, au organizat o brigadă artistică care dă scurte spectacole la arie, procurînd colectiviștilor momente de destindere și desfătare și mobilizîndu-i în același timp în muncă.

Pretutindeni în țară, alături de îndeplinirea îndatoririlor lor de oameni ai școlii, învățătorii și profesorii sprijină și munca harnicilor noștri colectiviști, îndeplinindu-și astfel și o însemnată îndatorire patriotică.

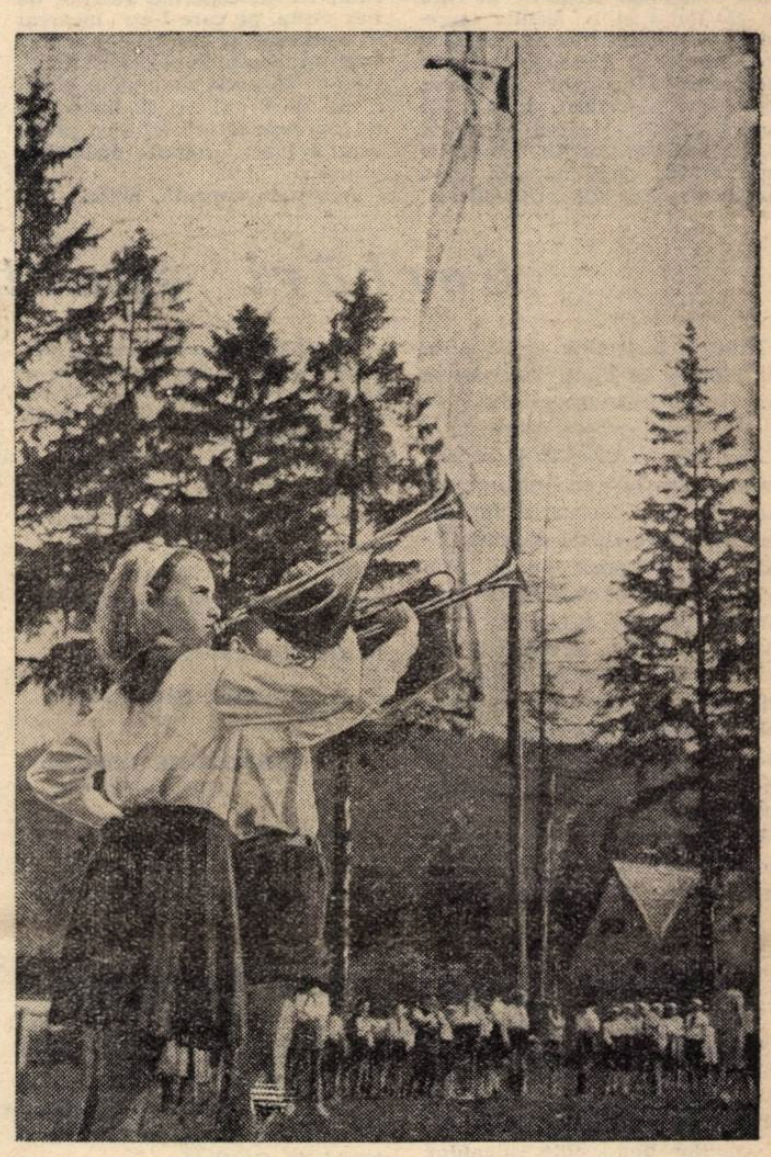

Dimineața în tabără goarnele sună începutul unei noi zile pline de bucurii

Minunate săptămîni de odihnă

Activitate educativă în mijlocul elevilor, pregătiri pentru noul an școlar, desăvîrșirea pregătirii ideologice și profesionale, munca obștească în sprijinul agriculturii socialiste — toate acestea se îmbină cu minunatele săptămîni de odihnă pe care cadrele didactice le petrec la munte, la mare, în stațiunile balneare, în cluburile sindicale.

Poștașii au început să aducă în școli ilustrate cu saluturi de la profesorii și învățătorii plecați în concediu la casele de odihnă de la munte, în stațiunile balneo-climaterice, pe litoral. În Capitală numeroase cadre didactice din raioanele Lenin, 1 Mai, 30 Decembrie, Grivița Roșie, au primit prin sindicate bilete cu prețuri reduse pentru a se odihni la Eforie, Sinaia, Bușteni, Tușnad, precum și bilete de tratament la Călimănești, Slănic Moldova etc. Sindicatele din școli s-au îngrijit de asemenea să asigure prin O.N.T. bilete de călătorie în circuit pentru profesorii și învățătorii care doresc să viziteze în timpul concediului mai multe localități din țară.

Demne de relevat sînt inițiativa sindicatului învățămînt din orașul Timișoara, care și în acest an a asigurat prin mijloace proprii odihna cadrelor didactice într-o vilă foarte bine amenajată pe litoral, precum și inițiativa secției sindicale a Grupului școlar de la uzinele „Steagul Roșu" din Brașov, care, cu sprijinul sindicatului întreprinderii, a amenajat la Năvodari o casă de odihnă pentru cadrele didactice.

Un număr însemnat de sindicate din învățămînt au luat inițiativa organizării unor excursii atractive, pe itinerarii variate, pentru cadrele didactice. În aceste zile, Clubul sindicatului învățămînt din București a organizat o excursie în Delta Dunării pe ruta Galați-Tulcea-Crișani-Mila 23-Caraorman. Alte excursii vor avea ca obiectiv vizitarea Bicazului și a noilor întreprinderi industriale din Moldova, a Hunedoarei și Văii Jiului etc.

În timpul vacanței, pentru ca profesorii și învățătorii să-și poată folosi cît mai plăcut fiecare zi de odihnă, sindicatele din învățămînt au organizat la cluburi activități specifice recreative. La Clubul sindicatului învățămînt din Capitală, bunăoară, s-a deschis în aceste zile grădina de vară unde au loc în fiecare săptămînă prezentări de filme, seri literare, simpozioane etc.

Vacanța a încetat de mult să mai reprezinte o pată albă pe harta anului școlar. Am putea spune chiar că, în formele specifice de activitate ale profesorilor și ale elevilor din timpul vacanței, sfera și cadrul acțiunilor s-a extins.

Unde nu întîlnești elevi și profesori în aceste zile? Pe vîrf de munte sau pe litoral, vizitînd uzinele, gospodăriile agricole colective, expozițiile și muzeele. Mii de profesori studiază în bibliotecile institutelor de perfecționare, fac totul pentru a pregăti cît mai bine condițiile materiale și de conținut ale muncii viitoare.

În lumina tuturor acestor fapte vacanța apare asemenea unui imens acumulator de forțe și energii pentru noul an școlar.

O nouă promoție de maiștri pentru industria ușoară

Cei 120 de elevi din anul III de la Centrul profesional și tehnic de maiștri din cadrul M.I.U. și-au susținut de curînd examenul de diplomă în fața unor comisii alcătuite din delegați ai M.I.U. și delegați din întreprinderi. Examenul a constat din susținerea proiectului de diplomă — în care candidații au trebuit să propună soluții noi pentru rezolvarea unor probleme ale procesului de producție în specialitățile filatură, tesătorie, tricotaje etc. — precum și din probe orale privind aspectele organizatorice și tehnologice ale muncii în industria ușoară.

Cu acest prilej s-a putut constata temeinica pregătire pe care au căpătat-o ei la lecțiile teoretice, în laborator și la practica desfășurată în întreprinderi sub îndrumarea cadrelor didactice, care s-au preocupat intens de instruirea și educarea viitorilor maiștri, dezvoltînd în rîndurile lor o înaltă conștiință a misiunii lor în procesul de producție.

Numeroși absolvenți, asemeni tinerilor Gh. Nelulescu din Pitești, Liviu Lupuțiu de la Arad, Nicolae Golea din Brașov au dat răspunsuri notate cu calificativul „foarte bine".

Acum, pășind la locurile lor de muncă în producție, își încep plini de avînt tineresc activitatea dovedind o dată mai mult că au meritat încrederea întreprinderilor care i-au trimis să-și ridice nivelul pregătirii profesionale pentru a deveni conducători de nădejde ai sectoarelor în care lucrează.

GH. BOBOC

Acțiuni patriotice

Însoțiți de învățători și profesori sau de instructori superiori de pionieri, elevii din Sibiu au cutreierat adesea cartierele orașului lor descoperind rezerve de fier vechi, pe care l-au încărcat în camioane și l-au transportat la Întreprinderea de colectare a metalelor. În acest an numai elevii Școlii de 8 ani nr. 12 au colectat aproape 20.000 kg fier vechi, care a luat drumul oțelăriilor patriei.

Acum, în vacanță, avînd mai mult timp liber, pionierii și școlarii din Sibiu și-au luat angajamentul să sporească cantitățile de fier vechi colectate. Alternînd cu ceasurile minunate petrecute la taberele locale, în drumeție, la club etc., acțiunile pentru strîngerea fierului vechi îi fac pe copii să se simtă mîndri că ajută și ei, după puterile lor, la munca închinată înfloririi patriei.

I. GEAMĂNU
Sibiu

Serbări sportive

A intrat în tradiția școlilor din Caransebeș ca după încheierea fiecărui an școlar să prezinte laolaltă o mare serbare sportivă.

Anul acesta, pregătirile pentru serbarea sportivă au fost începute încă din luna februarie. Învățătorii și profesorii de educație fizică i-au îndrumat pe elevi în executarea unor exerciții cît mai armonioase, cît mai izbutite. Pentru ca pregătirea serbării să nu ducă la supraîncărcarea elevilor, repetițiile s-au efectuat în general în partea pregătitoare a lecțiilor de educație fizică și cu prilejul anumitor întîlniri sportive, duminica dimineața.

Un ajutor însemnat au acordat școlilor comitetele de părinți, care au contribuit la procurarea echipamentului și la organizarea serbării. La buna desfășurare a acesteia au ajutat și unele sugestii ale spectatorilor, veniți în număr mare la repetiții.

În urma unor astfel de minuțioase pregătiri, serbarea sportivă a fost reușită, s-a bucurat de mult succes.

Pentru anul viitor se intenționează organizarea unor asemenea serbări sportive de amploare și în alte localități din raion.

Prof. ION BUCUR
și
GHEORGHE CORNEL
corespondent

★

Recent s-a desfășurat la Blaj faza de zonă a campionatelor de volei ale școlilor medii sportive. S-au întrecut echipele din Blaj, Cîmpulung-Muscel, București și Tg. Mureș. Echipa elevilor din Blaj a dovedit o bună pregătire tehnică și a reușit să se claseze pe locul I fără nici o înfrîngere. Au urmat, în ordine, echipa elevilor Școlii medii nr. 2 București, apoi cea din Cîmpulung-Muscel.

La fete s-au întrecut doar 3 echipe. Elevele Școlii medii nr. 2 din București s-au clasat pe primul loc datorită unei mai bune pregătiri. Au urmat echipele elevelor din Blaj și Tg. Mureș.

Întrecerile au dovedit dragostea elevilor pentru sport, dorința de a face cinste numelui școlii pe care o reprezintă.

Prof. SERAFIM DUICU
Blaj

Pentru copiii din Giurgiu

Secția de învățămînt a raionului Giurgiu a luat numeroase măsuri menite să creeze condiții cît mai bune de odihnă și recreare copiilor din școlile raionului.

S-au organizat astfel, pe lîngă școli, 32 de tabere în cadrul cărora au loc serbări pionierești, concursuri sportive, șezători literare, seri în jurul focului.

Peste 9.800 de pionieri și școlari vor porni în drumeție sau vor participa la excursii cu itinerarii mai lungi. S-au organizat vizite la Podul Prieteniei, la Fabrica de zahăr, la Șantierul naval, la Muzeul de istorie și de științe naturale etc. Numeroși elevi vor vizita Institutul de cercetări agricole de la Fundulea, vor pleca în Deltă, pe Valea Prahovei, în Capitală.

Astfel vacanța de vară va fi pentru copii un prilej minunat de a se odihni într-un mod plăcut, de a-și lărgi cunoștințele, de a-și dezvolta aptitudinile fizice și intelectuale, pentru ca în toamnă, pășind în noul an școlar, să-și reînceapă cu forțe proaspete activitatea.

P. BRĂTAN
Giurgiu

Lucrări de artă plastică ale elevilor

La muzeul raional din Lipova s-a deschis în aceste zile o expoziție de pictură care cuprinde lucrări ale elevilor școlii medii de arte plastice din Timișoara, executate în școală precum și în cadrul practicii efectuate la Lipova.

Sînt apreciate de vizitatori lucrările „Peisaj nou" (acuarelă de Ion Gaiță, clasa a XI-a), „Peisaj industrial" (cărbune de Petru Schweg, clasa a X-a) sau „Natură statică" (ulei de Maria Munteanu, clasa a XI-a).

Se remarcă în mod deosebit și peisajele de pe valea Mureșului — de exemplu „În parc la Lipova", executat de elevul Herbert Hubner din clasa a XI-a, sau compoziția în linoleum executată de Estera Takacs din aceeași clasă.

FRANCISC WILD
corespondent
Lipova

Expoziții în școli

Pentru popularizarea în rîndurile elevilor a muzeelor din patria noastră, Muzeul de istorie din Caracal a luat inițiativa organizării de expoziții pe tema „Să cunoaștem muzeele patriei".

Prima expoziție de acest fel, organizată în sala Școlii medii nr. 1 din oraș, cuprinde imagini de la Muzeul raional din Salonta, regiunea Crișana. Sînt prezentate aici numeroase fotografii, grafice, fotocopii, hărți, documente, cărți și broșuri etc.

Expoziția este vizitată zilnic de elevi, profesori, părinți.

Muzeul de istorie din Caracal și-a propus să organizeze și alte expoziții de acest fel.

PĂTRU CRĂCIUN

In valea Jiului

De curînd, un grup de 42 de profesori de științe naturale din raionul Sibiu au făcut o excursie în bazinul carbonifer al Văii Jiului. Excursia le-a dat prilejul să cunoască munca încordată a minerilor din Petroșeni, Vulcan și Lupeni, a furnaliștilor și oțelarilor din Hunedoara,

Primul popas l-au făcut la Institutul de cercetări miniere din Petroșeni, unde au primit explicații asupra stratificării cărbunelui în scoarța pămîntului, asupra modului de extracție, asupra mașinilor folosite în acest scop și a procedeelor de automatizare

Deosebit de interesantă a fost pentru profesori și vizita la Combinatul siderurgic din Hunedoara unde au asistat la descărcarea unuia din furnale. De asemenea, a fost foarte instructiv popasul la Grădina botanică din Simeria, unde profesorii au putut vedea specii rare de plante exotice.

Excursia, inițiată de Secția de învățămînt a raionului Sibiu și de cercul pedagogic de științe naturale, va contribui desigur la ridicarea calității lecțiilor de științe naturale în școlile raionului.

TRAIAN BICHIȘ
Sibiu

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista NATURA, seria Biologie, nr. 3/mai-iunie 1962.

In sumar :

* Un măreț eveniment istoric în viața poporului romîn.
M. Lăcătușu, St. Boldor, I. Drăghici : Originea vieții pe Pămînt.
V. Soran : Însemnătatea rădăcinii ca organ absorbant al plantelor superioare.
P. Burcea, K. Niedermaier : Buruienile din pajiști.
A. Mauch : Metodele de încrucișări folosite în avicultură pentru ridicarea producției de ouă și de carne.
Gr. Strungaru : Progrese recente în neurofiziologie.
Gh. Dihoru : Insula de fagi din Dobrogea.
Gh. Crep : Munca în producție a elevilor.
* Îndrumări pentru vizitarea unei gospodării agricole de stat.
A. Ciobanu, G. Kreindler : Excursii zoologice legate de predarea zoologiei la cl. a IV-a.
O. Braga : În excursie cu elevii pe meleagurile Moldovei.
Documentare, Recenzii, Noutăți, Informații, Calendar, Din activitatea S.S.N.G.

★

Redacția revistei Natura reamintește celor care au avut abonament numai pe semestrul I, să-și reînnoiască abonamentul pe semestrul II.

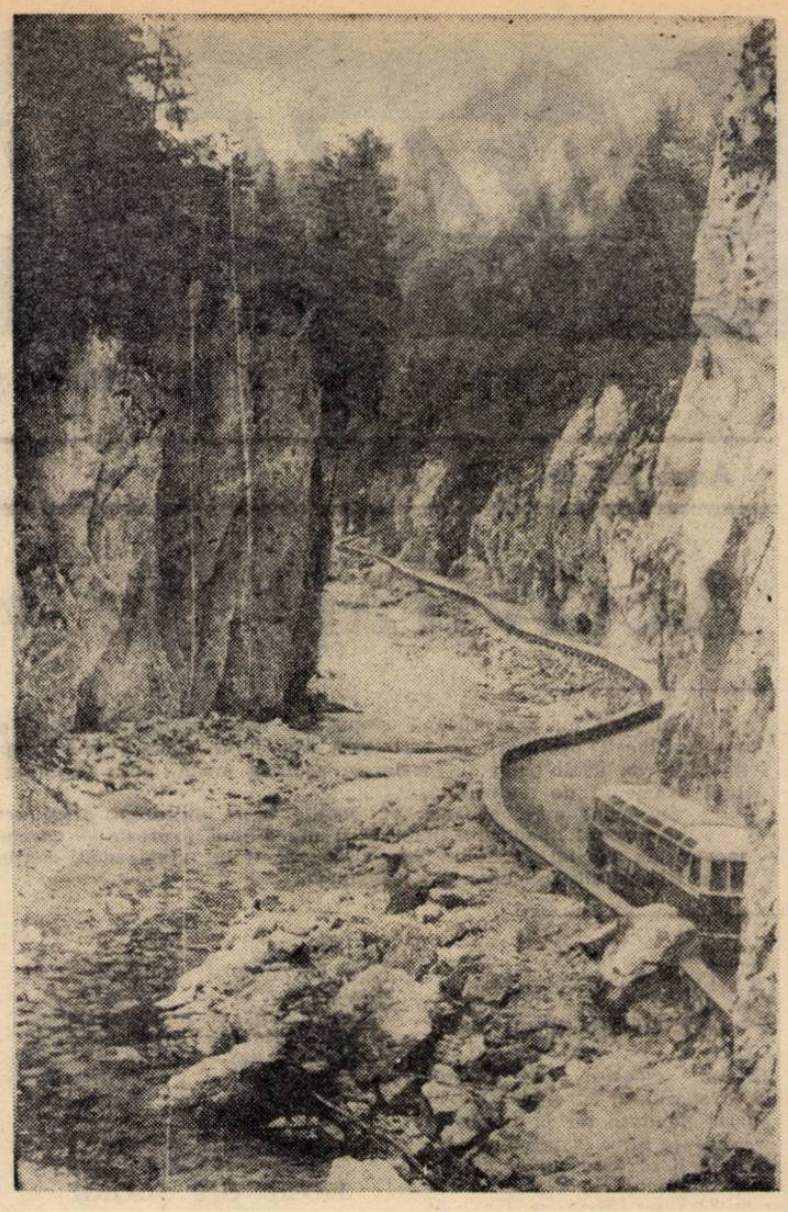

In excursie la minunatele chei ale Dîmbovicioarei

Răspuns la întrebări

O serie de cadre didactice ne-au pus întrebări în legătură cu unele probleme de legislație a muncii. Dăm mai jos răspuns la aceste întrebări.

Potrivit instrucțiunilor în vigoare, pedagogii beneficiază de un concediu de odihnă de 18—21 de zile. Sarcinile lor în perioada din timpul vacanței de vară cînd nu au concediu sînt stabilite de directorul școlii, pe baza regulamentului de funcționare a școlilor.

Pregătirea pentru examenele de grad (la cursuri) nu dă dreptul la concediu de studii nici cadrelor didactice și nici organelor de îndrumare. Pregătirea are loc în timpul concediului legal de odihnă.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1434/1960 privind cumulul de funcțiuni prevede că posturile vacante de învățători pot fi date în cumul numai învățătorilor de la clasele I—IV. Ele sînt retribuite cu 60 la sută din valoarea postului cumulat.

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 175/1959 prevede că posturile tehnico-administrative din școli nu pot fi cumulate.

Directorii școlilor de 8 ani care au și secții serale au dreptul, indiferent de numărul claselor, la sporul de 10—15 la sută ce se acordă cadrelor didactice de la seral.

Timpul servit ca instructor de pionieri salariat se consideră ca stagiu în învățămînt. De asemenea, timpul servit ca activist U.T.M. se recunoaște ca stagiu de activitate în învățămînt cu respectarea condițiilor prevăzute în instrucțiunile pentru aplicarea H.C.M. nr. 1059/1959.

Concediul fără plată luat în cursul unui an pentru motive cu caracter personal nu se exclude din calculul timpului pentru concediul de odihnă. Astfel, unui salariat care a avut în timpul unui an un concediu fără plată de o lună, cîștigurile realizate i se totalizează pe anul respectiv, iar suma rezultată se împarte la 12 luni și nu la 11, adică luna de concediu fără plată nu se exclude din calcul.

Timpul servit ca secretar și ca pedagog nu este considerat stagiu în învățămînt în cazul cînd persoana respectivă nu avea la acea dată studiile necesare care dădeau dreptul de a preda în învățămînt.

Învățătorii care predau la clasele I—IV și care au la bază o școală de nivel mediu dar nu sînt atestați în învățămînt, se salarizează la categoria a II-a de salarizare prevăzută pentru învățători.

CONCURS

Institutul politehnic din Iași anunță ocuparea prin concurs a unui post vacant de profesor la Facultatea de electrotehnică, catedra Mașuri și mașini electrice, disciplina Mașini electrice.

Cererile de înscriere se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, la rectoratul Institutului politehnic din Iași, Calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte :

copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe ; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar ; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază ; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Manuale pentru noul an şcolar

Realizarea unor manuale de calitate ridicată şi în număr suficient constituie unul dintre factorii hotărîtori pentru asigurarea unui înalt conţinut ştiinţific al muncii instructiv-educative. Iată de ce această preocupare se află pe primul plan al activităţii tuturor secţiilor Editurii de stat didactice şi pedagogice, unde munca de pregătire a manualelor pentru noul an şcolar se află în stadiul final.

Dornici să ştim ce lucruri noi va aduce anul şcolar 1962—1963 în această privinţă ne-am adresat lucrătorilor care răspund de principalele sectoare editoriale.

La început, cîteva date statistice

Redactorul şef adjunct care răspunde de editarea manualelor pentru disciplinele realist-practice, tov. A. Geafer, a consultat timp de cîteva clipe un tabel centralizator, dîndu-ne apoi cîteva date în legătură cu stadiul de editare a manualelor. Aflăm astfel că pentru matematică, fizică, chimie au apărut sau se află în fază tipografică finală toate manualele pentru noul an şcolar. Pentru ştiinţele naturale vor apărea în noul an şcolar 32 de manuale, dintre care numai două — manualele pentru predarea Agriculturii la clasele V şi VI, se află încă în stadiul redacţional.

Redacţia de geografie din cadrul editurii a realizat în acest an cifra cea mai mare de manuale noi şi revizuite pentru învăţămîntul de cultură generală. În noul an şcolar această redacţie pune la dispoziţia profesorilor şi elevilor trei manuale noi şi 17 manuale revizuite substanţial.

Cifre impresionante în legătură cu editarea de manuale pentru anul şcolar 1962/63 — în majoritate este vorba de manuale originale noi — ne-a furnizat discuţia cu cei doi redactori şefi adjuncţi ai editurii care răspund de sectoarele de redactare a manualelor pentru învăţămîntul profesional şi tehnic şi pentru predarea cunoştinţelor industriale cu aplicaţii practice în şcolile de cultură generală — tov. Constantin Marin şi Avram Pop. Astfel, am aflat că şcolile profesionale şi tehnice care pregătesc cadre pentru industria metalurgică şi industria minelor vor primi în acest an 22 de manuale noi, şcolile din sectoarele industriei construcţiilor de maşini şi din industria transporturilor vor primi 29 de manuale noi, şcolile din industria bunurilor de consum 20 de manuale noi, şcolile din sectorul petrol-chimie 21 de manuale noi, iar şcolile din sectoarele industriei electrotehnice şi construcţiilor 54 de manuale noi. S-a asigurat de asemenea reeditarea tuturor manualelor pentru predarea cunoştinţelor industriale cu aplicaţii practice în producţie în şcolile de cultură generală.

Încă din aceste zile sute de mii de manuale ies de sub tipar pentru noul an şcolar

Legarea strînsă a cunoştinţelor cu viaţa — preocupare centrală

La întrebarea ce aduc nou din punct de vedere al conţinutului manualele anului şcolar 1962—63 faţă de manualele anului trecut am aflat cîteva lucruri deosebit de interesante.

În primul rînd, eforturile editurii au mers spre îmbunătăţirea conţinutului ştiinţific al manualelor, spre legarea lor mai strînsă de viaţă. De exemplu, la noul manual de fizică pentru clasa a VI-a, elaborat pe baza programei şcolii de 8 ani, în fiecare capitol sînt prezentate şi aplicaţiile practice ale principiilor şi legilor ştiinţifice despre care se vorbeşte. Astfel, chiar de la primul capitol „Măsurări", se arată aplicaţiile practice ale măsurărilor în industrie — cu şublerul şi micrometrul — şi se vorbeşte despre măsurările din agricultură — măsurarea adîncimii brazdelor, a perimetrului toracic al animalelor etc. La capitolele privind presiunea, vasele comunicante etc. se prezintă aplicaţiile acestora la irigaţii, pompe, adăpătoare automate ş.a.m.d.

Se evidenţiază grija autorilor şi editurii pentru tratarea problemelor cuprinse în manuale la nivelul tehnicii înaintate, păstrînd în acelaşi timp în expunere o formă accesibilă. În deosebi s-a realizat această cerinţă la o serie de manuale pentru învăţămîntul profesional şi tehnic. De exemplu, manualul în trei volume pentru disciplina „Construcţii de clădiri", expune metodele industriale de construcţii începînd cu fundaţiile prefabricate şi construcţiile din panouri mari, continuînd cu cofrajele glisante şi construcţiile în carcase şi terminînd cu noile procedee de finisare.

O mare atenţie s-a acordat de asemnea oglindirii în manuale a celor mai noi date. Ceea ce caracterizează conţinutul manualelor de geografie a continentelor, de exemplu, este atenţia deosebită dată prezentării ţărilor care şi-au dobîndit recent independenţa. În cadrul acestei prezentări autorii au folosit cele mai noi date social-istorice şi economice. Manualul de geografie pentru clasa a VI-a este unul dintre primele manuale de geografie care răspund noii concepţii de prezentare a fenomenelor de geografie fizică în cadru regional.

Tehnica poligrafică nouă în slujba îmbunătăţirii manualelor

Noile manuale apărute pentru anul şcolar 1962—63 îţi arată, chiar de la coperte, străduinţa editurii pentru îmbunătăţirea prezentării grafice artistice. Numărul manualelor legate în material plastic, care le face mai rezistente şi mai atrăgătoare, s-a dublat faţă de anul şcolar trecut. De asemenea, a crescut numărul manualelor ale căror coperte sînt rodul muncii celor mai buni graficieni din ţara noastră.

În acelaşi timp, elementul grafic a fost folosit şi pentru a face mai accesibil elevilor conţinutul cunoştinţelor prezentate. De exemplu, la manualul de chimie pentru clasa a XI-a, tipărit în două culori, cea de a doua culoare — roşu — a fost folosită pentru a scoate în evidenţă grupările funcţionale caracteristice anumitor substanţe organice. La manualul de fizică pentru clasa a VI-a, pe lîngă planşe, grafice şi alte materiale ilustrative, au fost introduse fotografii sugestive reprezentînd activitatea unor secţii de producţie din cîteva mari cetăţi ale industriei noastre socialiste, iar manualul de geografie pentru aceeaşi clasă cuprinde numeroase fotografii reprezentînd peisajul caracteristic al ţărilor Africii şi viaţa popoarelor din aceste ţări.

Colectivele de muncitori, ingineri şi tehniceni ai întreprinderilor poligrafice din întreaga ţară, şi în mod special colectivul Combinatului poligrafic „Casa Scînteii", acordă un sprijin preţios Editurii de stat didactice şi pedagogice pentru a asigura cît mai bune condiţii tehnico-grafice de apariţie a manualelor.

★

Ca rezultat al tuturor acestor străduinţi ale Editurii didactice şi pedagogice, ale autorilor de manuale, ale întreprinderilor poligrafice, învăţămîntul nostru de toate gradele va primi în noul an şcolar manuale mai multe, mai bune şi mai frumoase decît în trecut.

AL. CIUCĂ

La Editura didactică şi pedagogică noile manuale sînt cercetate cu atenţie

CALITATE TOT MAI RIDICATĂ

Manualul — instrument preţios de lucru în mîna elevului ca şi a profesorului. Pe elev îl conduce sistematic pe firul celor explicate de către profesor. Pe profesor îl ajută ca, în explicarea cunoştinţelor, să se menţină la volumul şi nivelul de înţelegere al elevului.

Să satisfacă multiple cerinţe de ordin metodic ca şi exigenţele mereu sporite de ordin ştiinţific — sînt condiţii pe care trebuie să le îndeplinească orice manual folosit în învăţămîntul nostru. De aceea, an de an a crescut preocuparea organelor răspunzătoare de elaborarea cărţilor de şcoală faţă de calitatea acestora. Cadre didactice cu experienţă din şcoala de cultură generală, cercetători ai Institutului de ştiinţe pedagogice, lucrători de la institutele de perfecţionare a cadrelor didactice, profesori universitari, scriitori şi oameni de ştiinţă — iată numai cîteva din categoriile de specialişti care sînt folosiţi pentru elaborarea şi îmbunătăţirea manualelor.

Să luăm, de exemplu, noul manual de limba romînă (Lectura literară şi gramatica) pentru clasa a VI-a, apărut nu de mult la E.S.D.P. La elaborarea lui şi-au dat contribuţia unii dintre profesorii fruntaşi din şcolile Capitalei, cadre de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti şi de la Institutul de perfecţionare.

Iată o altă carte şcolară — Limba maghiară pentru clasa a V-a. Ea a fost lucrată de către două cadre didactice cu experienţă în predarea acestui obiect, precum şi de scriitorul Sütö Andras.

După acelaşi principiu al asigurării unui nivel ştiinţific şi didactic corespunzător au fost alcătuite şi colectivele care au elaborat manualul de limba romînă pentru clasa a V-a, anatomia pentru clasa a X-a geografia pentru clasa a VI-a, limba franceză pentru clasa a IX-a şi multe alte cărţi şcolare nou apărute sau în curs de apariţie.

Pentru editarea manualelor destinate obiectului nou introdus în programele de învăţămînt — Agricultura — sînt folosite, de exemplu, colective formate din cadre didactice universitare cu deosebită experienţă pedagogică şi specialişti care predau în şcoli profesionale şi tehnice sau care lucrează direct în producţie, în marile unităţi agricole socialiste. Aceste colective se preocupă ca fiecare din cunoştinţele de agricultură pe care le vor primi elevii să fie strîns îmbinate cu producţia agricolă şi să permită elevilor să aplice cele învăţate în practică, la anumite lucrări pe ogoarele marilor unităţi agricole socialiste.

Dar alcătuirea noilor manuale este o operă colectivă mai largă decît s-ar părea. Cîte cadre didactice nu şi-au spus părerea despre calitatea manualelor — ca referenţi, prin presă, direct prin scrisori către Editura de stat didactică şi pedagogică, către Ministerul Învăţămîntului, la diverse consfătuiri! Întreaga masă a oamenilor şcolii analizează conţinutul manualelor, arată deficienţele pe care le mai conţin unele din ele, fac propuneri de îmbunătăţire. Studiindu-se cu atenţie propunerile învăţătorilor şi profesorilor, sugestiile şi observaţiile lor pe marginea manualelor, s-au reţinut desigur cele mai valoroase din părerile lor.

Manualele nou editate reflectă, deci, şi contribuţia masei de cadre didactice la apariţia unor cărţi şcolare tot mai bune, tot mai utile elevului şi profesorului.

A. G.

Cifre şi fapte

În limbajul lor lapidar, cifrele ne dau întotdeauna imaginea precisă a unei activităţi.

Iată cîteva cifre semnificative pentru activitatea desfăşurată în vederea asigurării manualelor şcolare necesare noului an şcolar.

● 386 de titluri de manuale cu un tiraj de 20.600.000 exemplare. Acesta este bilanţul activităţii Editurii de stat didactice şi pedagogice în domeniul asigurării manualelor pentru şcolile de 8 ani şi şcolile medii în anul şcolar 1962 — 1963.

● Elevii claselor I—VII vor primi în anul şcolar 1962—1963 peste 17.400.000 de manuale gratuite.

— Dintre manualele tipărite anul acesta, peste 3.500.000 vor fi legate în material plastic şi 2.700.000 vor fi legate în pînză.

— Învăţămîntul profesional tehnic va primi, în anul şcolar 1962 — 1963, 179 de titluri de manuale într-un tiraj total de 800.000 exemplare. Toate aceste manuale vor fi legate 1/2 pînză.

Majoritatea manualelor au şi fost predate Centrului de librării şi difuzare a presei.

Problemele pregătirii agricole a elevilor

Ridicarea nivelului pregătirii agricole teoretice și practice a elevilor școlii de 8 ani la nivelul cerințelor formulate de Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol și de recenta sesiune extraordinară a Marii Adunări Naționale a fost una dintre principalele probleme discutate la consfătuirile raionale ale cadrelor didactice din acest an. În consfătuiri au fost dezbătute pe larg sarcinile care stau în fața școlilor de cultură generală de la sate atît în ceea ce privește conținutul predării cunoștințelor de specialitate, cît și în ceea ce privește formele și metodele instruirii teoretice și practice a elevilor.

La consfătuirea din raionul Teleajen, regiunea Ploiești, numeroși participanți la discuții au relevat contribuția adusă de cadrele didactice la încheierea colectivizării agriculturii, munca pe care o desfășoară acestea în prezent spre a sprijini dezvoltarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective. Vorbitorii au dezbătut această problemă în strînsă legătură cu orientarea de viitor a muncii instructiv-educative în școlile de la sate, cu pregătirea cadrelor pentru agricultură, cu perfecționarea profesorilor în vederea predării cunoștințelor de specialitate și a organizării practicii agricole.

Vorbind despre perspectivele predării obiectului „Agricultura" în școala sătească de 8 ani, majoritatea participanților la discuții au arătat necesitatea legării teoriei cu practica în cadrul muncii în gospodăriile agricole colective. Ei au subliniat că munca elevilor în gospodăriile agricole colective trebuie să aibă drept rezultat realizarea unor recolte bogate pe baza efectuării lucrărilor la un nivel tehnic înaintat. A fost dată ca exemplu, printre altele, activitatea practică desfășurată în gospodăria agricolă colectivă de către elevii școlii de 8 ani din Podenii Noi. Folosind, sub îndrumarea profesorilor și a cadrelor din G.A.C., metode înaintate de lucru, ei au plantat 500 de pomi, au executat lucrări în livadă și vie și au plivit culturile de grîu.

Luînd cuvîntul în legătură cu problemele metodice ale desfășurării lucrărilor practice în agricultură, prof. Constantin Mihalcea de la Școala de 8 ani din Poșești a arătat cum i-a îndrumat pe elevi să folosească în munca lor practică o serie de cunoștințe dobîndite de ei la lecțiile de fizică și matematică. Cunoștințele de matematică, de exemplu, au fost aplicate la calculele de agrimensură pentru lucrările de plantare a pomilor și viței de vie în terase și pe curbe de nivel, ca și la unele calcule pentru registrele de evidență contabilă ale gospodăriei agricole colective. La rîndul lor, cunoștințele de fizică pe care și le-au însușit elevii au fost folosite la explicarea funcționării pompelor de stropit pomi, a mulgătoarei mecanice, a adăpătoarei mecanice a animalelor etc. De asemenea elevii și-au putut da seama că în agrotehnică pîrghiile au o largă aplicație în calculul reglării plugurilor (care în fond sînt pîrghii de ordinul II), că noțiunile studiate de ei în cadrul capitolului „Căldura", își găsesc aplicații în măsurarea și înregistrarea temperaturilor solului, aerului, apei, a presiunii atmosferice etc. Deosebit de interesante au fost relatările profesorului Mihalcea referitoare la felul cum a arătat elevilor aplicațiile electromagnetismului în problemele mecanizării și electrificării agriculturii și în selecția semințelor (decuscutarea, scoaterea neghinei din grîu etc.).

Îndeplinirea cu eficiență a sarcinilor ce revin cadrelor didactice pe linia familiarizării elevilor cu progresele științei și tehnicii în domeniul agriculturii ridică problema cunoașterii din ce în ce mai adînci a acestor progrese de către fiecare profesor, indiferent de specialitatea pe care o are. Numeroși vorbitori s-au referit la mijloacele concrete pe care le au la dispoziție profesorii pentru a-și însuși variate cunoștințe de agricultură. Exemplul unor profesori de fizică, matematică, științe sociale din cadrul raionului care și-au însușit temeinic atît problemele teoretice ale agriculturii cît și unele lucrări cu caracter practic datorită faptului că i-au ajutat pe colectiviști să rezolve o serie de probleme importante ale muncii lor arată ce posibilități largi se deschid în fața cadrelor didactice pentru realizarea acestui obiectiv.

Arătînd sarcinile lor în legătură cu predarea obiectului „Agricultura" o serie de profesori, printre care I. Chivoiu de la Școala de 8 ani din Podenii Noi și Florica Necula de la Școala de 8 ani din Mîneci-Pămînteni au relevat și importanța întocmirii și difuzării la timp a programei acestui obiect, a manualelor și materialului didactic corespunzător, la nivelul cerințelor practicii.

Subliniind sarcinile școlilor de 8 ani de la sate în ceea ce privește pregătirea elevilor pentru agricultură, tov. N. Sorescu, inspector la secția regională de învățămînt Ploiești, a accentuat importanța îmbinării cunoștințelor teoretice cu practica în cadrul gospodăriilor agricole colective ca și a aplicațiilor în laboratoare, unde elevii să poată studia principalele probleme tehnice ale mecanizării și chimizări agriculturii, ale irigării culturilor etc.

În totalitatea lor dezbaterile purtate cu prilejul consfătuirii cadrelor didactice din raionul Teleajen au scos în evidență hotărîrea și entuziasmul cu care învățătorii și profesorii din școlile raionului se angajează să lupte pentru înfăptuirea însemnatelor sarcini puse de partid și guvern cu privire la dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol.

Prof. DIMITRIE D. ROMAN
cercetător principal
la Institutul de științe
pedagogice

Aplicații practice la studiul tractoarelor și agregatelor agricole într-o școală de mecanizarea agriculturii

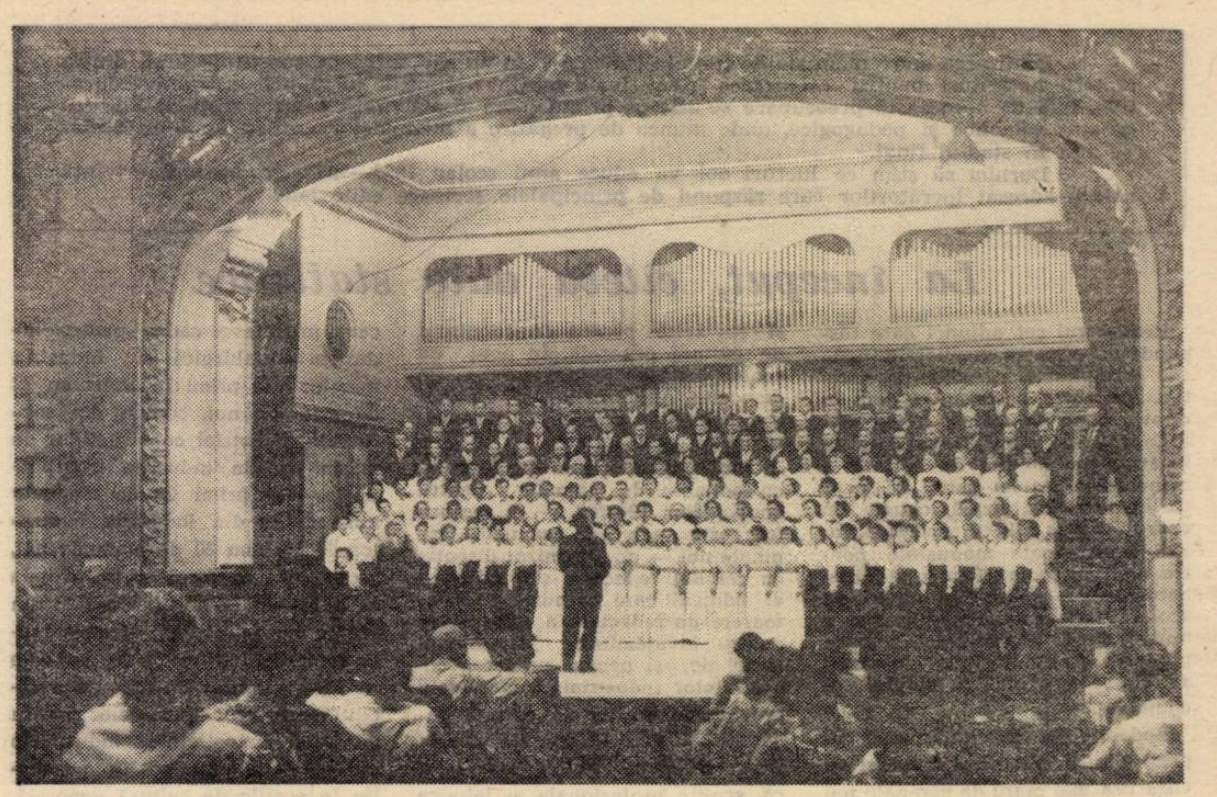

După încheierea lucrărilor consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice a avut loc, în toată țara, sărbătorirea „Zilei învățătorului", care a prilejuit numeroase manifestări artistice închinate oamenilor școlii. În clișeu: corul formațiilor artistice a sindicatului învățămîntului din București pe scena Ateneului R. P. R.

CU FORȚE UNITE

Toți profesorii și toate obiectele de învățămînt trebuie să-și dea contribuția la educarea comunistă a tineretului școlar — aceasta a fost concluzia, subliniată, pe bună dreptate, cu tărie de consfătuirea cadrelor didactice din raionul Craiova.

„În școala noastră — s-a spus în darea de seamă ținută de tov. Dumitru Diaconescu, șeful secției raionale de învățămînt — există numeroase și variate mijloace de înrîurire educativă a elevilor. Între acestea, *lecția* constituie principala formă prin care se realizează educația comunistă a școlarilor. Nu există obiect de învățămînt care să nu ofere multiple posibilități de educare a celor mici".

Vorbitorul și-a ilustrat afirmațiile cu exemple din școlile raionului. Astfel, tratarea la limba romînă a unor subiecte de sinteză cum sînt „Viața nouă a satului oglindită în literatură", „Figuri de luptători pentru construirea socialismului în operele studiate" etc., vădesc preocuparea profesorilor de specialitate de a dezvolta dragostea și admirația elevilor pentru popor, pentru lupta dusă de el, sub înțeleapta conducere a partidului, în vederea dobîndirii drepturilor și libertăților lui vitale. Cei mai mulți profesori de limba romînă s-au străduit să imprime un profund caracter educativ și lecțiilor de gramatică, folosind în analizele gramaticale texte legate de practica construirii socialismului în patria noastră. De asemenea, a arătat tov. D. Diaconescu, tot mai mulți profesori de matematică au dat elevilor spre rezolvare probleme care puneau în evidență superioritatea agriculturii socialiste, avantajele muncii după metode agrotehnice avansate, creșterea nivelului de trai material și cultural al țărănimii noastre muncitoare și al întregului popor. Marea masă a cadrelor didactice din raion nu s-a mulțumit doar să comunice în lecții cunoștințe și date exacte din punct de vedere al obiectului predat, ci s-a preocupat și de interpretarea acestor cunoștințe și fapte, căutînd să pună în lumină prin ele o lege sau alta a dialecticii în scopul formării concepției materialiste a elevilor, al educării lor ateist științifice.

În același timp, consfătuirea cadrelor didactice din raionul Craiova a scos în evidență și rolul pe care îl are profesorul diriginte în ansamblul muncii educative. Unii din participanții la discuții au subliniat faptul că activitatea educativă nu trebuie și nu poate să se limiteze la cadrul strict al orelor de dirigenție, că ea nu se realizează numai de către profesorul diriginte, acestuia revenindu-i în primul rînd rolul de a coordona întreaga activitate de educație a copiilor din clasa pe care o conduce. În acest scop este necesar ca dirigintele să colaboreze — așa cum sublinia în intervenția sa tov. Antoaneta Ștefana, instructor cu problemele de învățămînt al Comitetului regional P.M.R. Oltenia — cu toți profesorii care predau la clasa respectivă, în scopul realizării unei unități de acțiune bazate pe cerințele clasei.

În raporturile cu elevii, dirigintele trebuie să fie un prieten mai mare, tovarășul lor bun — respectat și iubit pentru afecțiunea cu care se apropie de fiecare copil, pentru înțelepciunea și modestia lui. În raionul Craiova — așa cum a reieșit din consfătuire — există mulți asemenea diriginți. Ei au privit cu simț de răspundere sarcina ce le-a fost încredințată, străduindu-se să îmbunătățească conținutul orelor de dirigenție și al celorlalte activități educative. Așa au lucrat, de exemplu, unii diriginți de la școlile de 8 ani din comunele Almăj, Izvor, Leu, Terpezița ș.a.

Consfătuirea cadrelor didactice din raionul Craiova s-a oprit și asupra conținutului orei de dirigenție. Pe bună dreptate a fost apreciată ca pozitivă experiența acelor profesori care în orele de dirigenție folosesc cu precădere convorbirea etică — metoda cea mai indicată pentru aceste ore — pornind de la fapte concrete petrecute în viața clasei. Cîte lucruri — bune și rele — nu se petrec într-un colectiv în decursul unei săptămîni, al unei etape de muncă? Din toate dirigintele poate alege pe cele mai concludente pentru conduita morală a elevilor săi, pentru formarea trăsăturilor lor de caracter. Cîte discuții frumoase, convingătoare și mobilizatoare nu se pot purta pornind de la asemenea realități! Cu deplin temei s-a arătat în consfătuire că referatele folosite de către unele cadre didactice ca punct de plecare al convorbirilor din orele de dirigenție nu favorizează discuții largi, cu participarea firească a tuturor elevilor.

Așa cum menționa darea de seamă, orele de dirigenție nu trebuie transformate în lecții obișnuite. Totuși, aceasta se mai întîmplă pe alocuri. Tematica unilaterală, legată aproape exclusiv de aniversări, de viața și activitatea unor personalități sau de probleme din domeniul de specialitate al profesorului, slaba pregătire a convorbirilor, nivelul de cultură generală nesatisfăcător sau lipsa de tact pedagogic al celui ce conduce ora — iată ce alimentează paralelismul cu lecțiile. Or, se știe că acest lucru încarcă inutil pe școlari, îi obosește și-i îndepărtează de subiectele puse în discuție.

Fără a avea datoria să realizeze întreaga educație comunistă a copiilor — dirigintele are totuși un rol însemnat în formarea trăsăturilor morale ale școlarilor. De aceea, a arătat tov. Ion Iancu, directorul Școlii de 8 ani din comuna Leu, diriginții trebuie aleși cu multă grijă, nu numiți la întîmplare, cum se întîmplă uneori.

Consfătuirea cadrelor didactice din raionul Craiova a subliniat, o dată în plus, rolul important pe care îl au organizațiile U.T.M. și de pionieri în educarea comunistă a tineretului școlar, în formarea la elevi a trăsăturilor de caracter ale omului nou, în dezvoltarea unei atitudini principiale față de greșelile lor și ale colegilor lor, a combativității lor revoluționare. În multe școli din raion (de exemplu în cele din comunele Izvor, Srabova, Teasc, Almăj, Sopot) învățătorii, profesorii, diriginții, prin experiența lor pedagogică ajută organizațiile de tineret să desfășoare activități bogate în conținut, atractive, plăcute copiilor, în raport cu particularitățile lor de vîrstă.

Un alt factor a cărui putere de influențare asupra celor mici nu poate fi trecută cu vederea este familia. În condițiile actuale, ale victoriei depline a socialismului la orașe și sate, crește rolul ei în educarea tineretului. De aceea, îndrumate de către secția de învățămînt colectivele didactice din raionul Craiova au sporit în acest an eforturile pentru antrenarea familiei în rezolvarea problemelor de educare a tineretului. Ca realizări în această direcție menționăm preocuparea pentru informarea părinților asupra variatelor probleme ale muncii educative din școală (Școala de 8 ani din Coșoveni), înfăptuirea pe această bază a unei unități de cerințe între școală și familie, a unui front comun de acțiune (școlile de 8 ani din comunele Vela, Gogoșu, Mihăița, Izvor ș.a.).

Tovarășul Ștefan Popescu de la Școala de 8 ani din Almăj arăta cît de mult slujește muncii de educare comunistă a elevilor colaborarea strînsă dintre diriginți. Alte cadre au subliniat însemnătatea pe care o are conlucrarea permanentă dintre toți factorii răspunzători de pregătirea pentru viață a tineretului.

Școala, organizațiile de tineret, familia — iată trei importanți factori pentru succesul muncii din școală. Îmbinarea eforturilor lor într-o unitate perfectă de acțiune este o condiție de bază în întreaga activitate ce se desfășoară pentru a crește cadre capabile și demne de epoca măreață pe care o trăim. Cu această convingere s-au întors în comunele lor toți cei peste 400 de învățători și profesori prezenți la consfătuirea cadrelor didactice din raionul Craiova. Stă în aceasta garanția unor noi și frumoase realizări.

ANA COSMIN

Rezultate

În lucrările consfătuirii cadrelor didactice din raionul Adamclisi s-a putut observa, sub multiple aspecte, un progres evident față de consfătuirile din anii trecuți. Este de remarcat în primul rînd faptul că acestea au fost mai bine organizate, că s-au condus după un program judicios alcătuit.

O atenție deosebită s-a acordat analizei datelor statistice. La sfîrșitul acestui an școlar, procentul de promovare la clasele I-IV este de 92%; ceea ce înseamnă o creștere de 2% față de anul școlar trecut, iar la clasele V-VII el reprezintă 89%, față de 87% cît a fost în anul școlar precedent. În cele trei școli medii care funcționează pe cuprinsul raionului Adamclisi nu s-au înregistrat la sfîrșitul acestui an școlar decît 4 repetenți. Astfel de rezultate, deși în anii viitori vor putea fi îmbunătățite, constituie totuși un succes al muncii cadrelor didactice. În discuții s-a arătat că rezultatele bune obținute la sfîrșitul anului școlar de învățătoare ca Niculina Rotaru de la școala medie din Adamclisi, Maria Duma de la școala nr. 1 din Oltina și numeroase alte cadre didactice se datorează tocmai muncii lor conștiincioase, grijii pentru cît mai buna organizare a lecțiilor, pentru folosirea celor mai înaintate și mai eficiente metode de predare.

Desigur, notele și procentajele de promovare nu reprezintă totul. De aceea în cadrul discuțiilor care au avut loc la consfătuire s-au făcut referiri la modul concret în care au fost pregătiți elevii, la ceea ce știu și la calitatea cunoștințelor lor. Au fost subliniate rezultatele bune obținute în pregătirea elevilor la unele școli și la unele clase, cum este, de exemplu clasa a IV-a de la școala medie din Ostrov, clasă ai cărei elevi s-au remarcat prin răspunsurile lor corecte, prin capacitatea lor de a rezolva probleme și exerciții de matematică, printr-o exprimare clară.

Un criteriu al aprecierii rezultatelor muncii depuse de profesori îl constituie și răspunsurile date de elevi la examenul de absolvire a clasei a VII-a și la concursul de admitere în clasa a VIII-a. Analizîndu-se din acest punct de vedere munca școlilor, a fost citat ca pozitiv exemplul școlii de 8 ani din Oltina. Toți elevii acestei școli care s-au prezentat la concursul de admitere în clasa a VIII-a la școala medie din Băneasa au fost declarați admiși, o bună parte din ei situîndu-se chiar pe primele locuri. Cu rezultate asemănătoare se poate mîndri și școala de 8 ani din comuna Dobromir.

Participanții la consfătuire au insistat și asupra aspectelor privind legarea învățămîntului de viață. Au fost mult apreciate succesele profesorului Ion Stoica de la Școala medie din Ostrov, care a folosit în predare date legate de munca gospodăriei agricole colective din comună și a dezvoltat la elevi dragostea pentru munca colectiviștilor. Au fost subliniate și realizările prof. Valeriu Mogoșan de la școala de 8 ani din comuna Abrud, care a efectuat regulat cu elevii aplicații practice în gospodăria agricolă colectivă. Asemenea exemple se întîlnesc și la școlile din Corabia, Poeniță etc.

Rezultatele obținute în munca școlilor se datorează în bună măsură și felului cum își desfășoară munca directorii acestora. Directori ca Dumitru Simionescu, Vasile Constantin, Hristache Grozea și alții, de exemplu, s-au preocupat în tot timpul anului de îndrumarea sistematică a procesului de învățămînt. Ei au efectuat un mare număr de asistențe la ore, au făcut numeroase observații, pe care le-au discutat apoi cu învățătorii și profesorii, iar în cadrul comisiilor pedagogice au popularizat experiența pozitivă a fruntașilor și au analizat lipsurile tipice.

În timpul discuțiilor învățătorii și profesorii s-au referit și la aspectele negative ale muncii lor, la domeniile în care rezultatele nu au fost dintre cele mai bune. S-au subliniat, de exemplu, slăbiciunile pregătirii matematice a elevilor de la mai multe școli din raion. S-a arătat astfel că mai sînt elevi care nu cunosc ordinea rezolvării ecuațiilor, care se feresc de rezolvarea ecuațiilor prin metoda substituției etc. Mai mulți profesori de fizică și de chimie s-au referit la folosirea nejudicioasă în unele școli a materialului didactic și au propus ca înainte de deschiderea anului școlar secția de învățămînt să organizeze un scurt instructaj pe această temă.

Un alt aspect asupra căruia s-a insistat la consfătuire a privit problemele muncii diriginților. S-a subliniat că în acest an școlar diriginții au obținut rezultate mai bune pentru că au dat mai multă atenție particularităților individuale ale elevilor, folosind în funcție de aceasta metode educative diferențiate. În strînsă legătură cu munca educativă a fost tratată problema folosirii de către școală a ajutorului pe care-l poate primi din partea organizațiilor U.T.M. și de pionieri.

Cu privire la felul cum s-au desfășurat lucrările consfătuirii se cere subliniat caracterul combativ al dezbaterilor, atitudinea critică și autocritică a vorbitorilor. Au fost profesori și învățători care în cuvîntul lor și-au arătat părerea în legătură cu problemele importante ridicate de alții și le-au analizat în dorința de a găsi cele mai bune soluții pentru îmbunătățirea muncii.

Majoritatea celor înscriși la cuvînt au fost însă directori de școli. Aceasta arată că, în general, în raionul Adamclisi există directori de școală bine pregătiți, dar mai arată și că organele de învățămînt nu au dat atenția cuvenită mobilizării tuturor cadrelor didactice pentru a participa activ la lucrările consfătuirii. Este de asemenea regretabil că deși discuțiile au abordat numeroase aspecte, numărul propunerilor concrete, eficiente venite din partea vorbitorilor a fost destul de redus.

Dincolo de aceste lipsuri trebuie să reținem însă seriozitatea cu care majoritatea cadrelor didactice au tratat problemele importante ale procesului de învățămînt din școlile raionului, atașamentul manifestat de învățători și profesori față de sarcinile trasate învățămîntului de către partid și guvern.

O. BUZESCU

Propuneri pentru munca viitoare

În raionul 1 Mai din Capitală

În mod deosebit s-au preocupat cadrele didactice din raionul 1 Mai, în propunerile pe care le-au făcut la consfătuire, de legarea învățămîntului de viață, de producție.

S-a propus de exemplu ca, în vederea cît mai bunei pregătiri a profesorilor de fizică, chimie, matematică etc., la cercurile pedagogice pentru aceste specialități să fie invitați să facă expuneri oameni de știință și conducători de mari întreprinderi, care să informeze pe membrii cercurilor asupra celor mai noi cercetări, asupra celor mai noi metode folosite în industrie.

Pe linia aceleași preocupări legate de îmbunătățirea pregătirii practice a tineretului, s-au înscris propunerile privitoare la realizarea unei mai strînse corelații între programele de fizică, desen tehnic și lucrări practice industriale, ca și propunerile privitoare la organizarea unor lucrări pe teren cu elevii în gospodăriile agricole colective sau în gospodăriile agricole de stat din apropierea orașului.

Alte propuneri s-au referit la îmbunătățirea manualelor și a materialului didactic. Bunăoară, s-a propus să fie aduse la zi manualele de geografie, al căror conținut este în prezent depășit. S-a arătat de asemenea necesitatea ca manualul de zoologie pentru clasa a IV-a să țină seama de nivelul cunoștințelor elevilor din clasa respectivă, forma actuală a acestui manual fiind considerată ca prea dificilă pentru ei.

În raionul Piatra Neamț

Învățătorii și profesorii din raionul Piatra Neamț au dat o mare atenție în propunerile lor, problemelor privitoare la răspîndirea și generalizarea celei mai bune experiențe în munca instructiv-educativă. Pe această linie s-a propus, de exemplu, ca în viitorul an școlar să se dea simultan lucrări cu aceeași temă, la aceleași clase și obiecte, la școli diferite. Analiza comparativă a calității acestor lucrări va scoate la iveală clasele cu cel mai ridicat nivel de pregătire și va ușura descoperirea și apoi generalizarea celei mai bune experiențe.

Alte propuneri în vederea răspîndirii experienței înaintate s-au referit la organizarea unor consfătuiri restrînse, pe specialități sau probleme, la începutul noului an școlar. De exemplu, s-a propus să se organizeze o consfătuire cu cadrele lipsite de experiență, în care să se discute despre planificarea muncii didactice și să se prezinte cîteva din cele mai bune planuri de muncă ale învățătorilor și profesorilor fruntași. De asemenea, să se țină o consfătuire cu diriginții, în cadrul căreia să se discute despre conținutul orelor de dirigenție.

În orașul Brașov

Multe din propunerile făcute la consfătuire de cadrele didactice din orașul Brașov s-au referit la munca educativă. Bunăoară, s-a propus ca studenții Institutului pedagogic de 3 ani să cunoască în timpul practicii și munca instructorilor superiori de pionieri, pentru a se familiariza cu problemele activității în rîndurile pionierilor. Pentru o mai bună îndrumare pedagogică a părinților, în funcție de particularitățile de vîrstă ale copiilor lor, s-a propus ca lectoratele pentru părinți să fie organizate pe clase.

Alte propuneri făcute de profesori s-au referit la problemele legării învățămîntului de viață. Iată cîteva din acestea: să se elaboreze culegeri de probleme de matematică și fizică cu date din producție. „Gazeta matematică și fizică" să acorde atenție problemelor privind școlile cu instruire în producție și școlile serale; la munca practică în întreprinderi a elevilor, să participe nu numai cadrele didactice de specialitate, ci și profesorii de matematică, fizică, chimie etc.

Relevînd interesul cadrelor didactice pentru îmbunătățirea continuă a activității din școală, propunerile pe care le-au făcut ele la consfătuiri vor contribui, desigur, la ridicarea nivelului muncii în noul an.

Pe scurt despre unele probleme

Planificarea muncii

Consfătuirea cadrelor didactice din raionul Buhuși s-a oprit, printre altele, și asupra problemelor privitoare la planificarea muncii în școală, scoțînd la iveală unele aspecte importante pe această linie.

Subliniind faptul că cei mai mulți directori de școli au întocmit planurile anuale de muncă în raport cu condițiile concrete din școala lor, darea de seamă prezentată la consfătuire a arătat că, datorită acestui fapt, ele au contribuit mai mult decît în anii trecuți la buna desfășurare a muncii instructiv-educative. Astfel au stat lucrurile, de exemplu, la școala medie din Buhuși, la școlile din satele Bahna, Zănești, Costișa, Podoleni, Balcani etc. Planurile de muncă ale acestor școli au avut ca obiectiv central ridicarea nivelului muncii instructiv-educative și au prevăzut în acest scop măsuri precise pentru prevenirea rămînerii în urmă la învățătură, pentru combaterea mediocrității în rîndurile elevilor etc., în funcție de condițiile concrete.

În consfătuire s-a arătat însă în același timp că unele școli din cuprinsul raionului, cum sînt de pildă cele din Tuscani-Deal, Gura Văii, Bărcănești, Broșteni și altele au avut planuri anuale întocmite „din birou", care nu corespundeau cerințelor concrete din școala respectivă, situației reale a acesteia. De exemplu, s-au prevăzut ședințe ale consiliului pedagogic la școli cu 1-2 posturi, organizarea de comisii metodice pe specialități la școli cu 5-6 cadre didactice, comisii ale diriginților la școli cu 1-2 diriginți etc. Pe bună dreptate au fost criticate în consfătuire asemenea planuri, care n-au putut constitui un ajutor în orientarea și antrenarea cadrelor didactice la rezolvarea concretă și operativă a sarcinilor specifice școlii.

Darea de seamă prezentată la consfătuire a subliniat că s-au obținut o serie de rezultate pozitive în ceea ce privește planificarea trimestrială a materiei și alcătuirea planurilor de lecții. Numeroase cadre didactice și-au întocmit planuri care dovedesc un studiu amănunțit al programelor școlare și preocupare pentru eșalonarea judicioasă a materiei, pentru parcurgerea ei ritmică. Au fost însă și cazuri cînd nu s-a ținut seama de indicațiile date, de cerințele programei școlilor de 8 ani. Așa se face, de exemplu, că la unele clase a V-a s-a predat capitolul privitor la fracțiile zecimale, care urmează să fie predat în clasa a VI-a, dar nu s-au făcut cu elevii, așa cum cere programa, exerciții și probleme de geometrie cu conținut practic.

Discutarea acestor probleme în consfătuire a orientat masa cadrelor didactice din raion în vederea unei mai bune alcătuiri a planurilor anuale de muncă și a planificărilor trimestriale.

D. BÎRLĂDEANU

Instruirea elevilor în producție

O problemă larg dezbătută în consfătuirile raionale ale cadrelor didactice a fost problema legării învățămîntului de practică, de viață. Această problemă a ocupat un loc important, bunăoară, în discuțiile purtate la consfătuirea cadrelor didactice din raionul 30 Decembrie al Capitalei. Multe din cadrele didactice care au luat cuvîntul în consfătuire au subliniat rezultatele pozitive pe care le-a dat instruirea practică a elevilor în producție o dată pe săptămînă, ca și munca efectuată de elevi, sub conducerea cadrelor de specialitate, în orele de lucrări practice. S-a arătat că pe această cale elevii nu numai că au dobîndit numeroase deprinderi practice, dar au avut și posibilitatea să aplice o serie de cunoștințe de matematică, fizică, chimie, etc. la confecționarea unor obiecte utile.

Faptul că numeroși profesori de matematică sau fizică din raion au participat la lecțiile practice ale elevilor i-a ajutat pe aceștia să folosească din plin noțiunile învățate în clasă. În același timp, au fost de un real folos lecțiile ținute direct în întreprinderi. De exemplu, la Școala medie nr. 7, pentru a se realiza legătura directă între cunoștințele de fizică și cele de tehnologie, s-a ținut cu elevii clasei a IX-a o lecție practică la Atelierele centrale I.T.B. Tot aici s-au desfășurat și lecțiile de chimie cu tema „Emulsii și lichide de răcire".

O preocupare permanentă pentru legarea învățămîntului de viață, pentru a verifica adevărurile științifice prin experiențe și lucrări practice s-a manifestat și în activitatea profesorilor din orașul Constanța. În consfătuirea cadrelor didactice din acest oraș s-a arătat că majoritatea profesorilor de fizică, chimie, matematică și științe naturale au reușit să țină lecții de bună calitate, folosind un material didactic adecvat și sugestiv, adesea confecționat chiar de elevi în cadrul activităților practice. Totodată munca desfășurată de elevii unor școli cum sînt Școala medie nr. 1 sau Școala medie nr. 3 la Șantierul naval, la atelierele „23 August", la întreprinderea „Energo-Combinat" sau la Întreprinderea locală de transport a lărgit mult cunoștințele despre producție ale elevilor.

Un loc însemnat au ocupat discuțiile legate de instruirea elevilor în producția industrială și în lucrările consfătuirilor din raioanele regiunilor Brașov, Iași, Bacău etc. Alături de dezbaterea problemelor privind pregătirea agricolă a tineretului, ele au contribuit la orientarea cadrelor didactice spre tot mai strînsa legare a învățămîntului de viață, spre folosirea celor mai bune căi de realizare a acestei însemnate sarcini a școlilor noastre.

C. DEMETRESCU

Predarea pe obiecte la clasele I-IV

Printre problemele pe care le-au discutat în consfătuire cadrele didactice din raionul Lenin al Capitalei s-a numărat și predarea experimentală pe obiecte la clasele I-IV.

În raion, experimentul s-a desfășurat la două școli — Școala de 8 ani nr. 150, unde s-a extins la toate clasele I-IV, și Școala de 8 ani nr. 141, unde a avut loc la patru clase, în timp ce alte patru clase au fost clase de control.

Analizînd rezultatele experimentului, darea de seamă prezentată la consfătuire a arătat că acestea au fost pozitive. La Școala de 8 ani nr. 150, bunăoară, procentul de promovați a fost de 98,64%, depășind procentul mediu pe raion. S-a subliniat de asemenea că marea majoritate a elevilor din clasele experimentale au avut medii între 7 și 10, fiind astfel înlăturată în mare parte mediocritatea la învățătură.

În consfătuire s-a relatat că dezbaterile ce au avut loc în cursul anului în cadrul cercurilor pedagogice și al comisiilor metodice au dus la concluzia că predarea de către profesori specialiști la clasele I-IV asigură o eșalonare mai judicioasă a materiei și un ritm mai susținut de muncă, o însușire mai temeinică de către elevi a cunoștințelor. S-au obținut rezultate bune și la materiile unde au intervenit schimbări în planul de învățămînt și în programă — istoria, geografia și științele naturale.

La buna desfășurare a muncii în școlile unde s-a introdus experimentul a contribuit și schimbul de experiență organizat între învățători și profesori, care a dus la răspîndirea metodelor ce și-au dovedit superioritatea.

T. CREȚU

maturitate

După probele scrise, trecute cu succes

LA SOCIALISM ŞTIINŢIFIC ŞI ECONOMIE POLITICĂ

Examenul de maturitate verifică nu numai cunoştinţele proaspeţilor absolvenţi ai şcolilor de cultură generală, ci şi felul cum i-au pregătit dascălii lor. Cu această ocazie sînt trecute în revistă şi apreciate principiile care au stat la baza activităţii didactice a profesorilor, metodele folosite şi eficienţa lor, nivelul exigenţei etc. Tocmai de aceea analiza rezultatelor obţinute de către elevi la examenul de maturitate constituie un mijloc important pentru îmbunătăţirea muncii de viitor, pentru ridicarea măiestriei pedagogice, pentru perfecţionarea continuă a pregătirii cadrelor didactice. În acest scop ne propunem să aşternem în rîndurile ce urmează unele constatări făcute pe marginea probelor de socialism ştiinţific şi economie politică la care s-au prezentat elevii de la secţia umanistă a şcolilor medii nr. 27 şi 36 din Capitală.

Experienţa acumulată de către cadrele didactice în scurta perioadă care a trecut de cînd se predau aceste obiecte în şcolile medii a făcut posibilă înlăturarea unei serii întregi de lipsuri din bagajul de cunoştinţe al elevilor, lipsuri care se manifestau în sesiunile anilor precedenţi. Elevii examinaţi au dovedit de astă dată, prin răspunsurile lor, că şi-au însuşit tezele de bază ale economiei politice şi socialismului ştiinţific. Trebuie remarcată străduinţa cadrelor didactice de la şcolile de mai sus pentru realizarea unei însuşiri conştiente, active, a cunoştinţelor, pentru îndeplinirea cerinţei ce se impune tot mai mult în faţa învăţămîntului nostru — legătura dintre teorie şi practică. A rezultat, în acest sens, că elevii au înţeles caracterul creator, viu al ştiinţei marxist-leniniste, că ei reuşesc să aplice cunoştinţele stăpînite în interpretarea fenomenelor sociale contemporane.

A fost semnificativ pentru examinator faptul că elevii au reţinut ideea caracterului legic al marilor prefaceri sociale ce au avut loc în ţara noastră şi că au putut să demonstreze, pe această bază, caracterul ştiinţific al politicii partidului. Astfel, referindu-se la legile revoluţiei socialiste, ei au dezvăluit acţiunea lor în cadrul procesului revoluţionar de trecere de la capitalism la socialism şi au motivat pe această bază caracterul realist, ştiinţific al politicii duse de către partid în domeniul vieţii economice, sociale, culturale, de stat. Trebuie semnalată şi subliniată străduinţa tovarăşilor profesori de la şcolile medii nr. 27 şi 36 de a nu se rezuma numai la transmiterea de cunoştinţe, ci de a transforma aceste cunoştinţe în convingeri proprii. Îndeplinirea acestei sarcini este fără îndoială un pas important în formarea concepţiei materialiste despre lume a tinerilor.

Bagajul de cunoştinţe cu care s-au prezentat la examen majoritatea elevilor şi modul de tratare a problemelor au dovedit că în general absolvenţii au înţeles marxism-leninismul ca o concepţie închegată, temeinic argumentată, ca un sistem de idei care se bazează unele pe altele, se argumentează reciproc. A fost elocventă în acest sens încercarea unora dintre candidaţi de a argumenta răspunsurile la socialism ştiinţific pe baza cunoştinţelor însuşite la economia politică, deşi această sarcină nu rezulta direct din subiectul ce trebuia tratat.

Mai rare au fost cazurile cînd s-a urmărit îmbinarea cunoştinţelor de marxism-leninism cu cele asimilate la alte discipline. Asemenea corelaţii nu s-au putut face decît la cererea şi sub îndrumarea profesorului examinator, deşi ele se impuneau, în special la disciplinele umaniste : istoria, literatura romînă. O dovadă grăitoare în ceea ce priveşte lipsa de preocupare de a îmbina cunoştinţele de acest fel cu cele de marxism-leninism o constituie modul în care unii dintre elevi şi-au organizat materialul pentru lucrarea scrisă la limba şi literatura romînă. Vorbind despre oglindirea procesului de transformare socialistă a agriculturii în operele scriitorilor noştri, ei au trecut de la analiza formării primelor gospodării agricole colective în „Desfăşurarea" de M. Preda la reforma agrară oglindită în romanul „Setea" de T. Popovici, s-au oprit apoi la înfiinţarea gospodăriilor agricole de stat cu prilejul analizei romanului „Bărăgan" al lui V. Em. Galan, pentru a reveni din nou la reforma agrară reflectată în „Mitrea Cocor" de M. Sadoveanu — prin urmare, neţinînd seama de etapele revoluţiei populare, de legităţile dezvoltării sociale.

La formarea concepţiei ştiinţifice, materialist-dialectice a elevilor trebuie să participe toate disciplinele ce se predau în şcoala medie ; profesorului de marxism-leninism însă îi revine sarcina principală. El trebuie să fie preocupat ca plămădirea concepţiei generale despre lume şi viaţă să nu se desfăşoare în mod spontan, lui îi revine sarcina de a urmări închegarea tuturor cunoştinţelor asimilate în cursul şcolarităţii într-un tot unitar şi armonios, care să fie fundamentat pe temeiul de granit al înţelegerii marxist-leniniste. Desigur, sarcina formării concepţiei despre lume şi viaţă nu se încheie o dată cu absolvirea cursului de şcoală medie. Aceasta nu înseamnă însă că trebuie să trecem pe un plan secundar tocmai ceea ce este specific predării acestei discipline în şcoala medie : de a pune bazele concepţiei materialiste, ca o concepţie generală despre lume. Această sarcină trebuie să stea în permanenţă în centrul atenţiei cadrelor noastre didactice.

În rîndurile de mai sus ne-am referit mai ales la unele aspecte care au valoare generală. N-am vrea să încheiem însă fără să ne oprim asupra pregătirii unora dintre candidaţi. Am constatat cu prilejul audierii răspunsurilor că o parte din ei nu au asimilat sau n-au reuşit să înţeleagă în mod satisfăcător probleme importante ca acumularea capitalistă, pauperizarea proletariatului, criza generală a capitalismului (care era confundată cu criza economică generală) şi în special etapa a III-a a crizei generale, că au confundat baza economică cu baza tehnico-materială, perioada de trecere de la capitalism la socialism din ţara noastră cu perioada revoluţiei populare etc. Au fost şi răspunsuri abstracte, rupte de viaţă, neconvingătoare, răspunsuri care demonstrau că elevii respectivi reproduceau mecanic ceea ce reuşiseră să memoreze fără să înţeleagă.

Concluziile cu privire la răspunsurile slabe nu trebuie să arunce o lumină proastă asupra rezultatelor pozitive. Am atras atenţia asupra lor pentru a sesiza cadrele didactice de specialitate asupra lacunelor pe care le mai întîlnim încă, pentru a-şi concentra toate eforturile spre înlăturarea lor, aşa ca la viitoarele sesiuni să nu mai putem vorbi despre ele.

Lector univ. FL. GEORGESCU

LA LITERATURA ROMÎNĂ

Datorită perfecţionării continue a cadrelor didactice din învăţămîntul mediu, îmbunătăţirii manualelor, experimentării noilor metode pedagogice şi în fine creşterii conştiinţei socialiste a maselor de profesori şi elevi, examenul de maturitate devine an de an tot mai mult ceea ce trebuie să fie : o confirmare a progresului în domeniul culturii generale atît de necesare pentru oricare cetăţean al patriei noastre în condiţiile desăvîrşirii construcţiei socialismului.

Prin grija pe care o acordă controlului cunoştinţelor legate de practica vieţii şi de formarea unui înalt spirit cetăţenesc, examenul actual de maturitate este superior examenului de bacalaureat din trecut.

La literatura romînă se cercetează dacă elevii şi-au însuşit acele creaţii care fac parte din patrimoniul de aur al moştenirii noastre culturale, operele reprezentative ale scriitorilor romîni de ieri şi de astăzi, cuprinzînd idei înaintate, progresiste, sau oglindind lupta de eliberare a poporului din cele mai vechi timpuri pînă la cuceririle din contemporaneitate.

Ca preşedinte al unei comisii la recenta sesiune a examenului de maturitate într-o şcoală medie din Capitală, am avut prilejul să constat pe viu nivelul îmbucurător al cunoştinţelor de literatură romînă, exigenţa sporită a profesorului de specialitate şi răspunsurile în majoritatea cazurilor corespunzătoare ale candidaţilor proveniţi de la secţiile umanistă şi reală, de la cursurile de zi şi seral. M-au surprins în mod plăcut informaţiile candidaţilor despre literatura vieţii noi, adeziunea lor la elanul revoluţionar al oamenilor muncii şi aspiraţiile către pace cîntate de poeţi, înţelegerea semnificaţiei artistice a literaturii contemporane, literatură de un sens superior, umanist.

În acelaşi timp, am avut ocazia să observ şi unele deficienţe ale probelor scrise şi orale care cred că ar putea fi înlăturate într-un viitor nu prea îndepărtat prin acţiunea comună a profesorilor de limba şi literatura romînă din învăţămîntul de cultură generală.

O primă deficienţă priveşte, după părerea mea, modul de înţelegere a specificului literaturii, uneori insuficient diferenţiat de fenomenul cultural în genere, ideologic propriu-zis, istoric sau ştiinţific. Literatura este în esenţă ideologie şi nu se opune ştiinţei, dar caracterul ei particular este determinat de expresia artistică. Atîta vreme cît nu i se scoate în evidenţă măiestria artistică, literatura rămîne neînţeleasă în specificul ei, însăşi semnificaţia ei ideologică fiind diminuată. Multe opere tratează teme interesante, dar ideile cele mai adînci rezultă numai din creaţiile măiestrit realizate artistic, singurele care intră efectiv în sfera literaturii şi contribuie necontenit la desăvîrşirea interioară a omului, dezvoltîndu-i atît capacitatea de înţelegere a sensului existenţei, cît şi gustul şi sentimentul de frumos. Faptul că unii candidaţi la examenul de maturitate s-au mulţumit cu simpla expunere a conţinutului operelor, fără referinţe la gradul lor de înfăptuire estetică, lasă impresia că ei — şi, în parte, profesorul care i-a pregătit — n-au priceput rostul studiului limbii şi literaturii romîne în şcoala medie.

De aici a doua deficienţă a răspunsului acestor candidaţi. Neizbutind să depăşească interpretările sociologist-vulgare, nedeprinşi cu un limbaj critic cît de cît ştiinţific, ei formulează răspunsuri rudimentare, în clişee, supărînd prin simplism şi uniformitate de tipul : „Eminescu **redă** în „Scrisoarea a III-a" trecutul **istoric** de luptă al poporului nostru" ; „Coşbuc redă foarte mult natura patriei noastre **aşa cum este ea**" ; „Arghezi **reuşeşte să arate** fazele prin care a trecut omul în evoluţia lui".

Din cauză că nu iau în consideraţie valoarea artistică a operelor, unii candidaţi cred că „Epigonii" de Eminescu este inferioară poeziei lui Vlahuţă „Unde ni sînt visătorii..." şi pun pe acelaşi plan schiţa „Socoteala" de acelaşi autor (supralicitat în manualul de şcoală) cu „Răscoala" de Liviu Rebreanu, pentrucă amîndouă „redau viaţa grea a ţărănimii în trecut". Din aceleaşi motive pentru unii candidaţi între Bolliac şi Goga nu e nici o deosebire, amîndoi „reuşind să ne arate", la fel, „viaţa grea" a clăcaşilor.

Cele citate aici nu sînt caracteristice, desigur, majorităţii elevilor. Le reţin însă pentru că nu le aud întîia oară. Fără îndoială, lipsurile pe care le relevă nu trebuie puse exclusiv pe seama profesorilor, ci şi pe a elevilor, ispitiţi să deschidă cu o singură cheie toate uşile, să se salveze expeditiv. Datoria profesorilor de limba şi literatura romînă este însă nu numai să ofere elevilor cunoştinţe, ci în primul rînd să-i pregătească să înţeleagă semnificaţia unei opere literare, să-i explice conţinutul ideologic şi să-i pună în relief procedeele de realizare artistică într-un limbaj ştiinţific adecvat, altul decît cel folosit la ştiinţele naturii sau în vorbirea curentă.

Date fiind răspunsurile candidaţilor, care au înţeles importanţa examenului de maturitate şi s-au pregătit temeinic, sîntem îndreptăţiţi să credem că unele aspecte negative, ca cele semnalate, se vor întîlni pe viitor tot mai rar.

Lector univ. AL. PIRU

Înaintea ultimei probe a examenului

LA ISTORIE

Am avut de curînd — ca președinte al comisiei examenului de maturitate la care s-au prezentat absolvenții secțiilor umaniste de la cursurile de zi ale școlilor medii nr. 3 și nr. 6 din Ploiești — prilejul de a face o serie de constatări asupra nivelului lor de pregătire. În rîndurile de mai jos mă voi referi la unele aspecte cu privire la cunoștințele de istoria patriei.

Țin să subliniez ca un lucru îmbucurător faptul că majoritatea candidaților au dat răspunsuri bune la întrebările privitoare la istoria contemporană a patriei, că ei cunosc bine problemele de bază ale mișcării muncitorești, ale luptei partidului. Elevii au vorbit pe larg și cu pricepere despre mișcarea muncitorească în anii avîntului revoluționar, greva generală, crearea P.C.R., eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști, pregătirea și organizarea de către partid a insurecției armate, izgonirea monarhiei și proclamarea R.P.R., lupta oamenilor muncii, sub conducerea partidului, pentru industrializarea socialistă, pentru victoria socialismului la sate. În general candidații cunosc documentele partidului și au dovedit că înțeleg însemnătatea lor.

Momentele principale din lupta maselor populare împotriva exploatării, pentru libertate și independență națională și socială sînt de asemenea cunoscute. Figurile luminoase din istoria patriei, ca Dimitrie Cantemir sau Nicolae Bălcescu, eroii clasei muncitoare ca Ștefan Gheorghiu, I. C. Frimu, Constantin Ivănuș, Pavel Tcacenco, Constantin David, Bela Brainer și alții sînt cunoscute uneori chiar în amănunt de către candidați.

În majoritatea cazurilor candidații au dovedit maturitate de gîndire, posibilitatea de a interpreta în lumina materialismului istoric faptele și fenomenele istorice.

În unele cazuri pregătirea candidaților s-a dovedit însă nesatisfăcătoare. Mă refer anume la faptul că unii din ei s-au mulțumit să rețină mecanic date și fapte, fără să gîndească asupra lor. Aceștia cunoșteau unele evenimente istorice chiar în amănunt, dar atunci cînd li se cerea să explice, de exemplu, succesele lui Mircea sau ale lui Ștefan cel Mare în luptele cu turcii nu puteau să răspundă exact. În general au fost slab tratate problemele privitoare la situația social-economică din toate orînduirile. Acest lucru arată că unor elevi le lipsește încă puterea de pătrundere, de generalizare și sinteză, că profesorii nu au stăruit suficient, în timpul anilor de școală, asupra acestui aspect deosebit de important al pregătirii lor.

Am remarcat, de asemenea, că unele documente mai recente de partid care prin forța lucrurilor n-au putut fi încă incluse în manual nu erau cunoscute decît în parte de candidați. Este limpede însă că profesorii nu se pot mulțumi cu ceea ce dă manualul, care întotdeauna va fi depășit de viață — ci au datoria să-l completeze ei înșiși în expunerile lor.

Un număr restrîns de elevi au dovedit chiar necunoașterea unor probleme esențiale — de exemplu, a unor probleme cu privire la participarea țării noastre la războiul antihitlerist sau la dezvoltarea procesului revoluționar în patria noastră.

Faptul că unii elevi au dovedit o pregătire mediocră la probele de istorie de la examenul de maturitate se datorește, după părerea mea, mai multor cauze. Lăsînd la o parte fluctuația de cadre didactice de specialitate care a existat în cursul anului la școlile respective, ca fiind o cauză locală și întîmplătoare, aș vrea să mă refer la unele probleme privind conținutul și metodica predării.

În prezent, la îndemîna celor ce studiază istoria patriei se află numeroase materiale de specialitate: „Analele Institutului de istorie a partidului", revistele „Lupta de clasă" și „Studii", revistele celor trei facultăți de istorie din țară, un mare număr de monografii, primele volume din monumentala lucrare „Istoria Romîniei" și, firește, pentru elevi, noile manuale de istorie. Deci, atît profesorii cît și elevii au la dispoziție materiale suficiente pentru studiu. Este nevoie însă ca acestea să fie cît mai larg și mai bine folosite. Profesorii nu se pot limita în predare exclusiv la manual, ci au datoria să-și completeze pregătirea de specialitate urmărind tot ceea ce apare nou în domeniul acesteia. De asemenea, este de dorit ca ei să-i îndrume pe elevi spre lectura directă a documentelor de partid nou apărute și spre studierea acestora, ca și spre urmărirea presei.

Socotesc, de asemenea, că în predare atenția profesorilor trebuie să se îndrepte în primul rînd nu atît asupra datelor și faptelor, care se găsesc în orice manual, cît asupra transformărilor social-economice și politice, astfel încît elevii să înțeleagă semnificația lor.

Aș vrea să atrag atenția și asupra unui alt aspect. Cred că atît profesorii cît și elevii consideră o serie de momente din istoria patriei foarte cunoscute, știute de toată lumea, și de aceea trec cu ușurință peste ele. Urmarea — tratarea superficială a acestor momente, chiar dacă sînt deosebit de însemnate.

De o importanță hotărîtoare mi se pare strădania profesorilor de a-i deprinde pe elevi ca ori de cîte ori studiază un fapt istoric să se întrebe de ce s-a întîmplat acesta într-un fel și nu în altul și să caute să afle răspunsul just. Numai astfel se va putea înlătura cu desăvîrșire însușirea mecanică a cunoștințelor, se va obține ca elevii să pătrundă lucrurile în esența lor, să înțeleagă istoria. Fără îndoială că la fel de importantă este sarcina profesorilor de a dezvolta dragostea și admirația elevilor pentru trecutul de luptă al poporului nostru, pentru mărețele realizări dobîndite de el în zilele noastre, sub conducerea înțeleaptă a partidului.

De bună seamă că, intensificîndu-și eforturile în aceste direcții, profesorii de istorie vor obține rezultate tot mai bune în pregătirea elevilor lor.

Conf. univ. VASILE HURMUZ

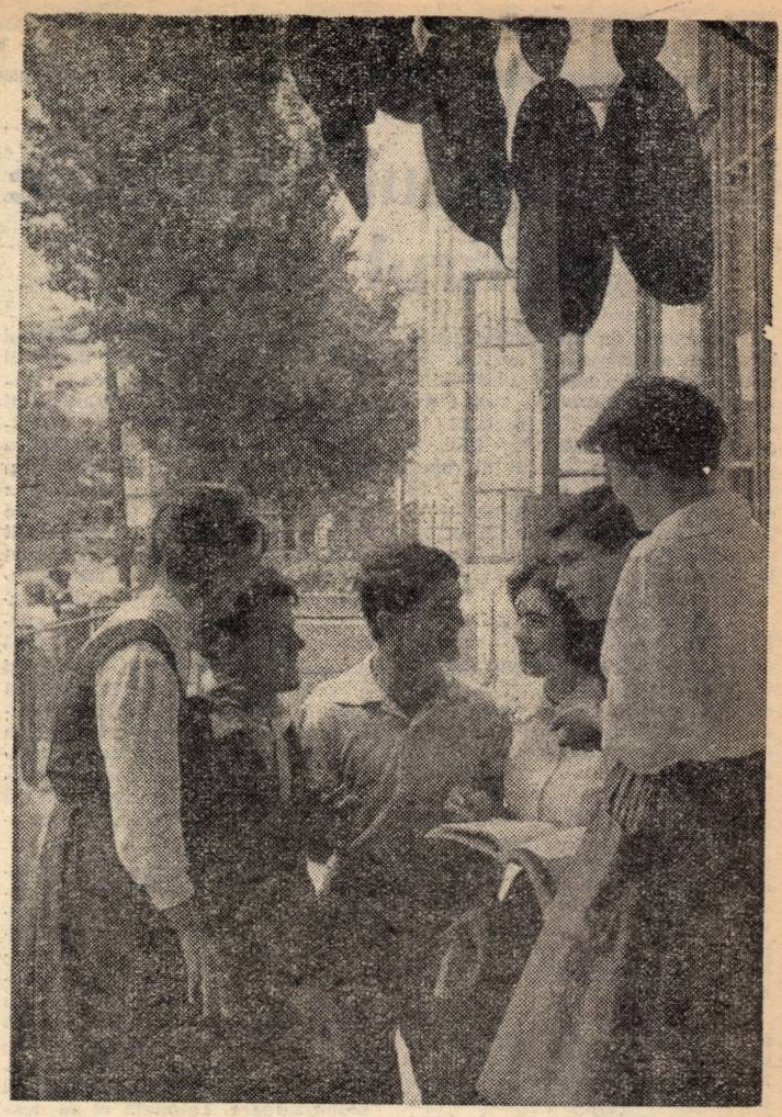

Mulțumiți de rezultatele obținute la examenul de maturitate un grup de absolvenți de la Școala medie „Aurel Vlaicu" din Capitală își împărtășesc impresii de la oral

LA CHIMIE

Studiul chimiei în școala medie de cultură generală este chemat să-i înarmeze pe elevi cu noțiunile de bază ale acestei discipline, să le facă cunoscute bazele industrie chimice, principalele procese tehnologice întemeiate pe procese și fenomene chimice și utilizarea chimiei în diferite domenii ale economiei naționale, să le creeze deprinderi experimentale, capacitatea de a observa, analiza, interpreta și generaliza procesele și fenomenele chimice care au loc în natură și în producție. Probele de chimie la examenul de maturitate care a avut loc la Școala medie nr. 1 din Pitești au urmărit să verifice sub aceste multiple aspecte nivelul de pregătire al candidaților. Răspunsurile lor — în marea majoritate concludente, ample și judicios exemplificate — au arătat că și-au însușit temeinic materia.

Candidații la examenul de maturitate au dovedit o cunoaștere amănunțită a combinațiilor organice, a proprietăților, structurii, metodelor de preparare și utilizării lor. Deosebit de bogate sînt mai ales cunoștințele lor asupra combinațiilor organice de utilizare mai largă, asupra hidrocarburilor, alcoolilor, grăsimilor, zaharurilor. Răspunsuri complete au fost date și în legătură cu combinațiile organice care constituie o bogăție naturală a țării noastre — metan, cărbuni de pămînt, petrol etc. În cazul petrolului, răspunsurile s-au referit nu numai la starea naturală a acestuia, la teoriile existente asupra originii lui etc. dar și la multiplele utilizări ale derivatelor petrolului în economia națională. Candidații și-au ilustrat răspunsurile la această problemă cu date asupra zăcămintelor de petrol existente în țară, despre directivele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea industriei de utilaj petrolier.

Evident, în întrebările puse, problemele legate de bazele științifice ale celor mai importante ramuri ale industriei chimice au ocupat un loc central. Cunoașterea proceselor de fabricație s-a vădit în răspunsurile asupra alcoolului, acidului acetic, zahărului etc. Aproape în toate cazurile candidații au dat răspunsuri complete asupra desfășurării întregului sistem de fabricație, expunînd procesul tehnologic pe faze și în unele cazuri aducînd amănunte asupra principalelor instalații tehnologice. Vorbind despre zahăr, candidații nu s-au mărginit la referiri asupra proprietăților, fabricării și utilizării zahărului, ci au citat și date asupra industriei zahărului în anii puterii populare.

Răspunsuri complete, vădind cunoștințe asupra legăturii subiectului tratat cu viața, cu practica, s-au obținut și în legătură cu proteinele. Candidații s-au referit la proprietățile lor, dar și la rolul lor în procesele vitale, la sinteza lor de către organism, la mecanismul asimilării proteinelor, la întrebuințările lor.

Felul cum s-au prezentat la examen candidații a arătat în același timp că ei știu să aplice cunoștințele teoretice la explicarea diverselor fenomene chimice. De exemplu, au scris corect reacțiile de adiție ale hidrocarburilor nesaturate, ceea ce dovedește nu numai cunoașterea regulii lui Markovnikov privind adiția la legături nesaturate, dar și posibilitatea de a o aplica. Răspunsurile cu privire la teoria structurii compușilor organici a lui A. M. Butlerov, la izomerie, la clasificarea compușilor organici etc. au arătat că majoritatea candidaților au înțeles chimia ca o știință care reflectă procesele obiective ale materiei în veșnică mișcare și că, deci, studiul chimiei i-a ajutat să-și formeze o concepție materialist-dialectică despre lume.

Unele răspunsuri au ilustrat de asemenea legăturile pe care le fac candidații cu cunoștințele căpătate la alte discipline — științe naturale, economie politică și socialism științific.

În pregătirea unora dintre candidați s-au putut constata însă și cîteva deficiențe. De exemplu, s-au primit unele răspunsuri incomplete în legătură cu nitrilii, aminele și eterii. Dacă în ceea ce privește combinațiile organice de utilizare mai largă candidații au putut scrie formule și reacții corecte, unii din ei au întîmpinat dificultăți la scrierea formulelor și reacțiilor privind combinațiile organice cu funcțiuni multiple, la reacțiile de polimerizare a acetilenei, reacțiile de polimerizare și cele de adiție la mase plastice — în general, combinațiile cu structuri mai complicate, pe care și le-au însușit, după cum se pare, mai mult pe calea memorizării mecanice. S-au constatat o serie de lipsuri și în însușirea „limbajului chimic", candidații utilizînd pe alocuri terminologii nepotrivite. Uneori s-au întîlnit chiar confuzii, ca în cazul confuziei destul de des repetate între distilarea fracționată și distilarea uscată, între reacții de cracare și reacții de piroliză.

În general, însă, probele de chimie la examenul de maturitate au arătat că majoritatea candidaților au cunoștințe temeinice, că știu să se folosească de aceste cunoștințe, că pot interpreta prin prizma materialismului dialectic fenomenele chimice și cunosc marile înfăptuiri ale regimului nostru în dezvoltarea industriei chimice.

Conf. univ. ing. I. IVANOV

LA MATEMATICĂ

Probele scrise și orale date candidaților la examenul de maturitate desfășurat la Școala medie „N. Grigorescu" din Cîmpina au arătat că majoritatea candidaților și-au însușit cunoștințe temeinice. În măsura în care condițiile de învățătură devin din ce în ce mai bune, crește și nivelul de pregătire al absolvenților școlii de cultură generală, aceștia reușind în măsură tot mai mare nu numai să acumuleze un volum important de cunoștințe științifice, dar și să aplice în practică aceste cunoștințe.

Mulți dintre candidații prezenți la examenul de maturitate din Cîmpina au dovedit, prin felul cum au rezolvat problemele și exercițiile de matematică date la examen, cunoștințe precise, deprinderi temeinice de calcul, capacitatea de a raționa. Bunăoară la lucrarea scrisă candidații au studiat variația funcției cu toate amănuntele privind problemele de maxim, de minim și asimptotele, au desenat graficul funcției cu exactitate. La oral, rezolvarea problemelor de volume, arii laterale și totale n-a constituit, pentru cea mai mare parte a candidaților, o greutate. Și problemele de limite, mai complexe, au fost soluționate cu rigurozitate, ținîndu-se seama de toate regulile învățate. Candidații, au dovedit că știu să aplice regulile privitoare la limita unei sume, limita unui produs etc. Ceea ce este și mai pozitiv, candidații au cunoscut și cazurile cînd aceste reguli nu se pot aplica. În fața unor astfel de excepții ei au știut să facă și raționamentul adecvat.

Au fost însă și unii candidați care au dovedit cunoștințe confuze, însușite mecanic. Unele lucrări lasă să se vadă că o serie de elevi, în loc să-și însușească formulele pe calea raționamentului și a aplicării în cît mai diverse cazuri, s-au mulțumit pur și simplu să le memoreze fără demonstrație. Am observat la lucrarea scrisă, de exemplu, că o serie de elevi au determinat asimptotele la graficul unei funcții în mod mecanic, chiar dacă din modul cum a fost dată funcția au rezultat imediat asimptotele. Mi se pare grăitor în această privință și faptul că la oral un candidat, destul de bine pregătit, de altfel, a calculat exercițiul

$$\lim_{x\to\infty}\left(\frac{x-1}{x+1}\right)^{x}$$

adunînd și scăzînd o unitate în paranteză, după procedeul învățat pentru cazuri mai complicate, ferindu-se să facă împărțirea sau să folosească alt artificiu de calcul. Aceasta dovedește lipsă de exercițiu, dar și o anumită lipsă de îndrumare din partea profesorului.

Au fost și cazuri — ce-i drept rare — cînd simpla rezolvare a ecuațiilor de gradul I sau al II-lea a prezentat pentru candidați anumite dificultăți. De asemenea, la geometrie unii candidați nu au cunoscut suficient proprietățile figurilor, astfel încît să le poată aplica în practică. Așa s-a întîmplat, de exemplu, la calculul unui volum de con sau de cilindru înscris într-o sferă, la determinarea unui loc geometric.

Aceste lipsuri în pregătirea candidaților pot fi înlăturate făcîndu-se apel în primul rînd la aplicațiile practice ale matematicilor și apoi folosindu-se raționamentul.

Fără îndoială că experiența an de an îmbogățită a profesorilor, munca lor pentru perfecționarea continuă a predării va duce la ridicarea neîncetată a nivelului pregătirii matematice a absolvenților școlilor medii.

Conf. univ. GRIGORE AGOPIAN

maturitate

din experienţa anului încheiat

Învăţămîntul ideologic în centrul atenţiei

În cercurile de învăţămînt ideologic din regiunea Iaşi au fost cuprinse în anul şcolar 1961—1962 un număr de 6.850 de cadre didactice, din 7.016 cîte lucrează în şcoli, restul de 166 pregătindu-se prin sistemul învăţămîntului superior de stat. La încadrarea în cercuri s-a ţinut seama de nivelul de pregătire al învăţătorilor şi profesorilor, dîndu-li-se posibilitatea să-şi aleagă cursul pe care voiau să-l urmeze.

Se poate aprecia că anul acesta învăţămîntul ideologic al cadrelor didactice din regiunea noastră a fost mai bine organizat şi condus. A existat o mai mare preocupare din partea comitetelor executive ale sfaturilor populare faţă de această activitate. Au fost mai bine alese centrele de pregătire, pentru a se uşura deplasarea cadrelor didactice din mediul sătesc. Activişti de partid şi de stat cu munci de răspundere şi cadre universitare au ţinut consultaţii şi expuneri în faţa învăţătorilor şi profesorilor, au ajutat la îmbunătăţirea nivelului muncii din seminarii.

După cum se ştie, de propagandist depinde în mare măsură calitatea pregătirii cursanţilor. Felul în care reuşeşte propagandistul să conducă discuţiile asupra temelor studiate este în funcţie de pregătirea lui. De aceea cabinetele raionale de partid s-au preocupat stăruitor de pregătirea propagandiştilor, organizînd pentru ei consultaţii în vederea precizării şi adîncirii problemelor ce urmau să fie discutate în seminarii. Constatîndu-se unele neajunsuri în pregătirea propagandiştilor pentru seminarii — mai ales a celor din localităţi depărtate care nu aveau întotdeauna la îndemînă întreaga bibliografie — s-a luat măsura de a se organiza pentru ei la cabinetele raionale de partid un program de studiu în care să se poarte discuţii pe marginea problemelor. Trimestrial au fost organizate consfătuiri cu propagandiştii în care s-a analizat felul cum studiază cadrele didactice, ce probleme se ridică în legătură cu desfăşurarea învăţămîntului ideologic şi îmbunătăţirea conţinutului acestuia. Unele cabinete raionale de partid — bunăoară cele de la Vaslui sau Huşi — au sprijinit secţiile raionale de învăţămînt să organizeze, pe centre de comune, consultaţii pentru cadrele didactice la temele mai importante, să dea îndrumări pentru studiul materialului bibliografic, pentru interpretarea cît mai justă a problemelor.

În acest an s-a acordat o atenţie sporită îmbunătăţirii conţinutului dezbaterilor din cercuri, legării mai strînse a discuţiilor de sarcinile didactice şi obşteşti ale învăţătorilor şi profesorilor. A crescut interesul cursanţilor pentru problemele dezbătute, s-a îmbunătăţit frecvenţa lor la seminarii, a sporit preocuparea lor pentru însuşirea marxism-leninismului. Cele mai multe cadre didactice au studiat cu conştiinciozitate bibliografia recomandată, şi-au întocmit conspecte pentru problemele studiate.

Apreciem preocuparea pentru însuşirea temeinică a problemelor şi pentru dezbaterea lor la un nivel ridicat a unui număr însemnat de cadre didactice, printre care Maria Chirica din raionul Huşi, Gabriela Simion din oraşul Iaşi, Nicolae Buruiană din Paşcani, Safta Ifrim din raionul Bîrlad şi alţii.

De un real folos a fost studierea documentelor Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. şi a dării de seamă prezentate de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din noiembrie-decembrie 1961. Dezbaterea acestor documente a dat cadrelor didactice posibilitatea să înţeleagă mai bine rolul activităţii ideologice în înaintarea ţării noastre pe drumul socialismului şi comunismului, necesitatea dezvoltării în şi mai mare măsură a muncii politico-educative în rîndul maselor largi ale populaţiei şi îndeosebi ale tineretului. Deosebit de util le-a fost cadrelor didactice şi studiul temelor privind învăţătura lui Lenin despre imperialism, principiile ideologice şi organizatorice ale partidului marxist-leninist şi lupta acestuia pentru înfăptuirea vieţi noi, libere şi fericite. Pe baza dezbaterilor din seminarii profesorii au putut explica mai bine elevilor, la nivelul lor de înţelegere, conţinutul politicii statelor imperialiste în epoca contemporană, cum a luat fiinţă partidul clasei muncitoare şi etapele glorioasei sale istorii, au scos în evidenţă spiritul de sacrificiu al comuniştilor, cultivînd în acest fel dragostea şi devotamentul elevilor faţă de partid, învăţîndu-i să înţeleagă necesitatea luptei împotriva duşmanilor orînduirii noastre socialiste.

Adîncind în seminarii problemele legate de industrializarea socialistă, de transformarea socialistă a agriculturii noastre, de revoluţia culturală, precum şi problemele de politică externă, învăţătorii şi profesorii au reuşit să ţină lecţii mai bine orientate din punct de vedere ideologic, să folosească în cadrul acestora argumente mai convingătoare şi mai mobilizatoare. Totodată ei au desfăşurat o largă activitate culturală şi educativă în rîndul maselor de colectivişti, popularizînd măreţele realizări ale regimului nostru, conţinutul şi justeţea politicii partidului, succesele dobîndite de Uniunea Sovietică şi celelalte ţări ale lagărului socialist, prestigiul de care se bucură ele pe arena mondială.

Cu toate acestea, în ceea ce priveşte conţinutul şi desfăşurarea învăţămîntului ideologic au existat şi unele neajunsuri. O serie de cadre didactice n-au studiat pe bază de izvoare, ci s-au limitat la manuale, la culegeri de lecţii. În unele seminarii s-au făcut prea puţine referiri la documentele partidului nostru. Spre exemplu, la un cerc de istoria P.M.R. din raionul Hîrlău în care s-a discutat despre lupta P.C.R. pentru înfăptuirea insurecţiei armate de la 23 August 1944, nici un cursant nu s-a referit la aprecierile cu privre la acest eveniment istoric cuprinse în expunerea făcută de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu prilejul celei de a 40-a aniversări a partidului sau în documentele Plenarei C.C. al P.M.R. din noiembrie-decembrie 1961.

Au existat şi seminarii în care discuţiile s-au desfăşurat la un nivel scăzut, şcolăresc, în care cursanţii n-au fost suficient antrenaţi la discuţii şi nu s-au tras concluzii pe baza dezbaterilor.

În cercurile de învăţămînt ideologic din anul I mai ales, unii cursanţi au o exprimare greoaie şi nu stăpînesc destul de bine o serie de noţiuni sau termeni.

Un aspect negativ l-a constituit şi faptul că în unele cercuri nu s-a analizat felul cum s-au pregătit cursanţii pentru seminar, nu s-au dat recomandări pentru activitatea lor de viitor şi nu s-au făcut aprecieri asupra eficienţei învăţămîntului ideologic al cadrelor didactice.

De pe acum s-au luat în regiune măsuri pentru pregătirea noului an de învăţămînt, acordîndu-se o atenţie deosebită mai bunei selecţionări a propagandiştilor. La cursurile organizate pe lîngă Comitetul Regional P.M.R. vor fi cuprinşi spre instruire, în primul rînd, propagandiştii noi care vor conduce cercurile de învăţămînt ideologic al cadrelor didactice.

Complexitatea sarcinilor care stau în faţa şcolii, a învăţătorilor şi profesorilor, impun ca în anul viitor să se acorde o şi mai mare atenţie organizării şi desfăşurării învăţămîntului ideologic.

IOAN CAPRĂ
activist în Secţia ştiinţă şi cultură a Comitetului Regional P.M.R. Iaşi

Desfăşurarea unor lucrări frontale în laboratorul de chimie a şcolii

FOLOSIREA TABELULUI LUI MENDELEEV ÎN PREDAREA CHIMIEI

Problema interdependenţei dintre proprietăţile elementelor şi locul ocupat de ele în tabelul lui Mendeleev constituie pentru mine firul conducător în tot timpul predării chimiei în clasele VIII, IX şi X. Folosind orice ocazie pentru a-i face pe elevi să sesizeze această interdependenţă, pe lîngă faptul că îi ajutăm să înţeleagă mai clar caracterul chimic al elementelor studiate, contribuim şi la dezvoltarea gîndirii lor, la formarea concepţiei lor ştiinţifice asupra lumii, le formăm capacitatea de a recunoaşte şi a folosi creator legătura dintre proprietăţile elementelor şi schimbarea legică a acestor proprietăţi.

Elevii noştri întîlnesc pentru prima dată sistemul periodic în clasa a VIII-a, dar aici această temă este tratată sumar. Completarea, adîncirea şi explicarea ei ştiinţifică are loc numai spre sfîrşitul clasei a IX-a. De aceea, studiul schimbărilor legice ale proprietăţilor elementelor se poate împărţi în două perioade.

Prima perioadă ar putea fi numită perioada de pregătire, care începe cu predarea hidrogenului şi se termină cu studiul gazelor inerte, cuprinzînd deci partea descriptivă a cunoştinţelor de chimie studiate în clasele a VIII-a şi a IX-a.

A doua perioadă, care are loc după cunoaşterea sistemului periodic, aş numi-o de aplicare şi de adîncire. Ea cuprinde studiul radioactivităţii şi al legăturilor chimice (clasa a IX-a), precum şi studiul metalelor (clasa a X-a).

Pe baza experienţei pe care am dobîndit-o în predare, cred că în perioada de pregătire, în cursul predării grupelor de elemente nemetalice amintite, trebuie să se acorde o mare importanţă asemănărilor şi deosebirilor dintre proprietăţile elementelor respective, iar în cadrul unei grupe elementele să fie studiate neapărat în ordinea creşcîndă a maselor lor atomice.

În grupa halogenilor mi se pare neapărat necesar să se sublinieze variaţia treptată a stării de agregare, a culorii şi a constantelor fizice (în ordinea creşcîndă a masei atomice), scoţîndu-se în evidenţă în special structura cristalină şi luciul metalic al iodului. De asemenea, cred că trebuie să accentuăm asupra scăderii treptate a caracterului nemetalic, asupra combinării halogenilor cu hidrogenul, a scăderii afinităţii de la fluor spre iod, a variaţiei energiei degajate în reacţiile chimice dintre halogeni şi hidrogen, precum şi asupra scăderii stabilităţii acizilor halogenaţi obţinuţi. Pe această bază elevii noştri înţeleg mai uşor efectul reducător al acidului bromhidric şi al acidului iodhidric.

Cred că este bine să se stăruie şi asupra stabilităţii combinaţiilor chimice cu oxigenul (care creşte de la iod spre fluor), cu toate că nu predăm mai amănunţit decît combinaţiile clorului cu oxigenul. Compararea sărurilor din punctul de vedere al structurii şi solubilităţii lor întregeşte studiul grupei halogenilor. Este bine să atragem atenţia elevilor noştri asupra insolubilităţii halogenurilor de argint, amintind excepţia făcută de fluor (şi care caracterizează primele elemente ale grupelor): fluorura de argint este solubilă, însă fluorura de calciu nu.

La fel cred că este bine să se procedeze şi la studierea grupei oxigenului, scoţîndu-se în evidenţă variaţia caracterului nemetalic şi metalic în raport cu masa atomică, precum şi problema valenţei (variaţia stabilităţii compuşilor în care elementul din grupă are 4 şi 6 valenţe de la oxigen spre telur). Şi aici putem scoate în evidenţă problema stabilităţii compuşilor cu hidrogenul, comparînd proprietăţile apei şi ale hidrogenului sulfuros. Putem explica, de asemenea, efectul reducător şi caracterul acid al hidrogenului sulfuros, eventual şi al compuşilor H_2Se şi H_2Te. În clasa a X-a vom explica tot pe baza acestor cunoştinţe diferenţa dintre apă şi hidrogenul sulfuros din punctul de vedere al disociaţiei.

La studierea grupei azotului şi grupei carbonului putem da exemple şi mai pregnante privind scăderea caracterului nemetalic în cadrul grupelor, scoţînd în evidenţă caracterul semimetalic al elementelor As, St, Bi şi Ge. În ambele grupe este bine să accentuăm felul compuşilor cu hidrogen, comparînd pe de o parte stabilitatea amoniacului cu nestabilitatea şi caracterul acid crescînd al compuşilor hidrogenaţi ai fosforului, arseniului şi stibiului, iar pe de altă parte observînd analogia dintre hidrocarburi şi silani, dar şi diferenţa mare în ceea ce priveşte stabilitatea lor. Se înţelege că la studierea ambelor grupe trebuie să amintim şi schimbarea proprietăţilor fizice, precum şi asemănarea compuşilor oxigenaţi.

Paralel cu comparaţiile făcute în cadrul grupelor („verticală"), este bine să folosim, începînd din clasa a VIII-a, şi comparaţiile „orizontale". Trecînd de la halogeni la celelalte grupe, vom accentua asupra scăderii caracterului nemetalic (în direcţia grupelor VII → IV), precum şi asupra apariţiei caracterului semimetalic şi metalic crescînd, mai ales la elementele cu masa atomică mai mare. Dacă îi facem pe elevii noştri să înţeleagă permanent această comparaţie în ambele direcţii, atunci predarea sistemului periodic pe baza exemplelor cunoscute anterior devine mult mai uşoară.

În cea de a doua perioadă se realizează adîncirea şi aplicarea cunoştinţelor dobîndite anterior cu privire la tabelul lui Mendeleev. Aceasta are loc începînd încă din clasa a IX-a, în primul rînd la predarea radioactivităţii şi la explicarea legăturilor chimice. Legea deplasării, precum şi proprietăţile elementelor radioactive naturale nu pot fi explicate decît cu ajutorul sistemului periodic, de aceea găsesc necesar ca tema „Radioactivitatea" să nu preceadă studiul tabelului lui Mendeleev. Socotesc că, atunci cînd explicăm formarea şi caracterul legăturilor chimice, trebuie să ne oprim neapărat asupra poziţiei reciproce pe care o au în sistemul periodic elementele ce alcătuiesc molecula, aplicînd cele cunoscute de elevi în legătură cu electropozitivitatea şi electronegativitatea.

Compararea „verticală" se poate realiza la tratarea fiecărei grupe principale, subliniindu-se variaţia electropozitivităţii, a caracterului bazic al oxizilor, precum şi variaţia tăriei şi solubilităţii hidrolizilor în funcţie de masa atomică crescîndă.

Compararea „orizontală" se realizează, în cazul primelor trei grupe principale, aproape de la sine, deoarece se poate arăta uşor scăderea electropozitivităţii şi direcţia grupelor I → III. (Prin stabilitatea mare a compuşilor elementelor primelor trei grupe principale se explică faptul că în toate cazurile electroliza este folosită ca metodă practică de preparare a lor). Tot cu prilejul comparării „orizontale" putem scoate în evidenţă variaţia stabilităţii compuşilor metalelor cu hidrogenul.

La tratarea metalelor din grupele III şi IV principale, precum şi din grupele secundare, este bine să ne ocupăm în mod special de problema caracterului amfoter, pe care elevii o întîlnesc întîi la aluminiu şi la compuşii săi, iar apoi la staniu şi plumb. Putem scoate uşor în evidenţă variaţia caracterului amfoter în cadrul grupelor (arătînd că el scade o dată cu creşterea masei atomice). Cred, de asemenea, că este necesar ca atunci cînd studiem cu elevii fierul, cobaltul şi nichelul, să dăm o mare atenţie situaţiei specifice a metalelor din grupa a VIII-a a sistemului periodic, subliniind asemănarea metalelor din grupa fierului din punct de vedere fizic (proprietăţi magnetice), precum şi problema valenţei lor pe baza structurii lor electronice. Are mare importanţă, după părerea mea, şi aplicarea sistemului periodic la tratarea metalelor din grupele secundare. Se impune să conducem cu grijă studiul elevilor, astfel ca ei să nu tragă concluzii greşite privind valenţa unor metale sau structura lor electronică pe baza locului ocupat de ele în tabel. De exemplu, putem arăta că aurul are valenţa 3 şi cuprul valenţa 2, deşi ambele au cîte un singur electron de valenţă, corespunzător numărului grupei.

Folosind sistemul periodic putem arăta şi faptul că metalele din grupa I secundară au multe însuşiri comune: formarea de amalgamuri, marea reductibilitate a compuşilor (care creşte o dată cu creşterea masei atomice), efectul otrăvitor al sărurilor solubile etc.

Folosirea exemplelor de acest fel asigură însuşirea conştientă a materiei predate, precum şi recunoaşterea rolului extrem de însemnat pe care îl are tabelul lui Mendeleev în domeniul cercetării chimiei.

LUDOVIC SCHWARTZ
profesor la Şcoala medie nr. 3 din Oradea

din experiența anului încheiat

— Aveți repetenți?
— Nu!
— Cum ați obținut rezultatele bune?

Răspund profesorii Școlii medii „Gheorghe Lazăr" din Capitală

Pregătind cu grijă lecțiile

Experiența mi-a arătat că pentru înlăturarea repetenției are o importanță hotărîtoare pregătirea profesorului însuși pentru lecții. Rezultatele pe care le-am dobîndit în acest an școlar la clasele a VIII-a „A" și „B", la care am predat botanica, mi-au dovedit încă o dată justețea acestei afirmații.

Ce am urmărit în primul rînd în pregătirea mea pentru lecții? Să asigur în comunicarea cunoștințelor o permanentă înlănțuire logică, să-i fac pe elevi să înțeleagă diferitele fenomene ale naturii în dezvoltarea lor dialectică, pentru a le crea nu numai posibilitatea de a-și însuși esențialul din materia predată, dar și pe aceea de a nu memora o sumă de date disparate, ci de a-și forma o imagine unitară asupra obiectului studiat. Pe de altă parte, cunoscînd importanța metodei intuitive, m-am străduit să recurg într-o cît mai largă măsură la schițe, planșe, experiențe și demonstrații practice.

Prima parte a botanicii o constituie botanica generală, care cuprinde structura și fiziologia organelor. În această primă parte am pus accentul — în pregătirea mea pentru lecții, ca și în cursul acestora — pe raporturile de corelație care există între structura organelor și fiziologia lor. Mi-am alcătuit astfel lecțiile încît să-i ajut pe elevi să înțeleagă de ce un organ are anumite particularități de structură deosebite de ale altora, în raport cu funcția pe care o îndeplinește. Totodată, mi-am pregătit și am utilizat larg, alături de materialul didactic pentru demonstrarea structurii organelor, desene la tablă. Aceste desene, pe care elevii le executau o dată cu mine în caietele lor, aveau rolul de a fixa cunoștințele predate.

M-am pregătit cu regularitate și pentru efectuarea experiențelor. În studiul funcției și fiziologiei diferitelor organe, experiențele i-au ajutat pe elevi nu numai să rețină datele lecțiilor, dar și să-și clarifice problemele insuficient înțelese. Așa, de exemplu, mulți dintre ei au crezut, cînd s-a studiat funcția rădăcini, că pe măsură ce vom pune la rădăcina unei plante mai multe săruri aceasta se va dezvolta mai bine. Observînd însă cu ajutorul unui osmometru cum s-au dezvoltat diferite plante, ei și-au dat seama că legile osmozei ne obligă la o dozare rațională a îngrășămintelor.

În partea a doua a botanicii, în cadrul căreia se studiază sistematica vegetală, pregătirea mea pentru lecții a avut ca obiectiv central formarea la elevi a ideii de evoluție și demonstrarea însemnătății practice a diferitelor grupe de plante. Și aici am pregătit numeroase experiențe de laborator, care i-au făcut pe elevi să înțeleagă mai bine că schimbarea condițiilor de viață influențează asupra dezvoltării plantelor și i-au ajutat să pătrundă esența legilor care guvernează evoluția lor.

Grija pentru pregătirea temeinică a fiecărei explicații, a fiecărei experiențe, pentru sprijinirea permanentă pe observații directe, pe elemente concrete, de natură să fie înțelese și reținute de toți elevii, mi-a fost răsplătită din plin de faptul că nici unul din elevii claselor a VIII-a nu a rămas corigent.

TARCVINIA ȘANDRU
profesoară de științe naturale

M-am preocupat de studiul individual

Anul acesta am predat fizica la clasele a VIII-a „A" și „B", la clasa a IX-a „A" și la clasele a X-a „A", „C" și „E". În nici una din aceste clase nu sînt elevi repetenți.

Urmărind la începutul anului munca elevilor cu o pregătire mai slabă am ajuns la concluzia că lipsurile celor mai mulți dintre ei se datorau neglijării studiului individual. De aceea mi-am concentrat atenția asupra acestui aspect. Le-am controlat maculatoarele și, observînd că unii nu știau să-și ia note sistematic, le-am arătat ce anume și cum să însemneze în timpul lecțiilor.

Am constatat de asemenea că o parte dintre elevi, deși dovedeau bunăvoință, nu știau pur și simplu cum să învețe. Am adoptat obiceiul de a reține cîte unul dintre ei după ore și de a face împreună cîte o scurtă „ședință" de studiu individual. Astfel, unii care reduceau „învățătura" la lectura mecanică a unei lecții și-au dat seama că a învăța nu înseamnă să citești o lecție cum ai citi o pagină dintr-un roman, ci să te concentrezi, să te străduiești să înțelegi și să reții ceea ce citești.

După ce i-am lămurit pe fiecare dintre elevii slabi asupra metodelor judicioase de studiu, am eșalonat pe mai multe capitole materia parcursă pînă la data respectivă și le-am cerut ca într-un anumit termen să o revadă. Paralel cu cunoștințele din lecțiile la zi, pe acești elevi îi examinam și de la lecțiile anterioare.

În legătură cu examinarea în timpul orelor obișnuite de curs aș vrea să mai relev un aspect ce mi se pare important — acela că elevii slabi nu trebuie să fie niciodată neglijați în timpul verificării cunoștințelor. Cel puțin o întrebare, atunci cînd sarcinile orei nu ne permit mai multe, trebuie să le amintească acestor elevi că urmărim în permanență felul cum se pregătesc. Dar întrucît orele de curs nu-ți permit să faci întotdeauna o verificare amănunțită a tuturor elevilor, am folosit din cînd în cînd și o altă metodă. Am alcătuit cîte un chestionar cu întrebări care solicitau scurte răspunsuri în scris. Astfel, pentru repetarea capitolului de mecanică dinamică elevii au trebuit să arate, pe baza acestui chestionar, care sînt consecințele legii inerției, să explice forța centrifugă, legea a III-a a dinamicii etc.

Îndeobște, la cercurile științifice participă elevii bine pregătiți. Eu i-am invitat însă din cînd în cînd și pe cei cu o pregătire mai slabă. Activitatea în cerc, temele interesante discutate aici — cum au fost, de exemplu, cele legate de cucerirea spațiului cosmic — au făcut să crească și interesul acestora față de studiul fizicii.

Pentru a sădi încrederea elevilor mai slabi în propria lor capacitate de muncă am luat obiceiul de a-i chema lîngă mine atunci cînd pregăteam experiențele pe care urma să le fac în clasă sau în laborator. În felul acesta le ofeream și avantajul de a repeta experiențele.

Preocuparea pentru fiecare dintre elevii slabi, îndrumarea atentă a studiului acestora a constituit una din condițiile care a asigurat absolvirea cu succes de către ei a anului școlar.

OLIMPIA BÎNĂ
profesoară de fizică

Prin munca de la elev la elev

La clasa a VIII-a „F", unde am predat matematica, existau la începutul anului cîțiva elevi cu o situație mai slabă la învățătură. Pentru a vedea cum pot să-i ajut am studiat mai întîi cauzele rămînerii lor în urmă și am observat că acestea difereau de la elev la elev. Am înțeles că, dacă vreau să le acord un ajutor eficient, este necesar să iau măsuri diferențiate, în funcție de particularitățile individuale ale fiecăruia.

Am observat, de exemplu, că unul din elevi nu avea suficiente deprinderi de calcul matematic. Acestuia i-am dat să rezolve mai multe probleme, să facă mai multe exerciții. Alții aveau anumite lacune în pregătirea anterioară și, printr-o verificare minuțioasă a cunoștințelor am aflat care sînt aceste lacune. În general era vorba de greutăți în rezolvarea ecuațiilor de gradul II, a sistemelor de ecuații, de egalitatea triunghiurilor sau de locuri geometrice. Revenind asupra acestor probleme, efectuînd exerciții, le-am lămurit ceea ce le era neclar, am reușit să le înlătur lacunele și să-i ajut să-și continue studiul în același ritm cu colegii lor.

Au fost și elevi care își neglijau învățătura din comoditate. Față de aceștia am adoptat o atitudine exigentă. Le-am verificat de fiecare dată temele și i-am ascultat cît mai des, obligîndu-i astfel să lucreze mai mult. Simțindu-se controlați și supraveghiați îndeaproape, ei s-au văzut nevoiți să-și lase deoparte comoditatea și să se apuce de treabă.

Analiza atentă a particularităților fiecărui elev mi-a permis să iau măsurile cele mai adecvate.

ELISABETA IORGULESCU
profesoară de matematică

Stimularea interesului — o condiție importantă

Am predat anul acesta istoria la șase clase a XI-a. Nici una din aceste clase nu a avut repetenți. Consider că măsura în care toți elevii învață la un obiect sau altul depinde în bună parte și de priceperea cu care profesorii știu să dezvolte dragostea și interesul elevilor pentru disciplina lor. Aș dori să mă refer tocmai la acest aspect al muncii mele.

Istoria, ca și ori care altă disciplină, poate fi pentru elevi frumoasă, interesantă, pasionantă chiar, dar și indiferentă sau chiar plicticoasă, în funcție de felul cum le este prezentată. Am căutat de aceea întotdeauna ca ei s-o îndrăgească, știind că, dacă voi reuși să obțin aceasta, ei o vor studia cu plăcere.

Ce căi am folosit?

În primul rînd, în timpul expunerii m-am străduit să nu mă rezum la o înșiruire de date și fapte seci ci, dimpotrivă, să prezint cunoștințele într-o formă atrăgătoare, caldă, colorată. Pe de altă parte, în fiece oră am adus cel puțin un element nou, deosebit față de ce cuprinde manualul, element care să trezească atenția elevilor pentru lecție și pentru problemele dezbătute în ea. Așa, de exemplu, cînd am tratat despre începuturile mișcării muncitorești în țara noastră, am folosit citate alese din expunerile tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, extrase din documentele de partid privind istoria mișcării muncitorești din țara noastră, le-am vorbit elevilor despre scrisoarea prin care muncitorii din Romînia l-au întrebat pe Engels cum este mai bine să se organizeze și despre răspunsul lui Engels care le-a arătat că cea mai bună formă de organizare este aceea care să aibă la bază învățătura lui Marx.

Deosebit de utile mi-au fost albumele, fragmentele din operele beletristice, fotomontajele. Am folosit albume cuprinzînd lucrări ale pictorilor noștri care zugrăvesc lupta partidului și a clasei muncitoare pentru construirea socialismului, citate din piesa „Cetatea de foc" pentru a ilustra lupta pentru industrializarea socialistă, citate din „Desfășurarea", „Setea" și „Bărăgan" cînd am vorbit despre transformarea socialistă a agriculturii. Urmărind presa mi-am alcătuit și o întreagă colecție de tăieturi din ziare.

Atîta vreme cît reușesc să aduc suficiente elemente noi, interesante, cît la problemele pe care le dezbat pot să adaug un material documentar și ilustrativ bogat, știu că reușesc să captez atenția tuturor elevilor și să asigur reținerea a ceea ce este esențial chiar în timpul lecției. Întrucît mobilizarea atenției tuturor elevilor în timpul orei de curs constituie o latură importantă a muncii la catedră, consider că și acesta este un aspect prin care se explică rezultatele bune obținute de școala noastră la sfîrșitul anului.

CLEOPATRA BORCEA
profesoară de istorie

Cu sprijinul colectivului clasei

Am fost anul acesta dirigintele uneia din clasele fără repetenți, clasa a XI-a „H". Am fost și în anul trecut dirigintele acestei clase și încă de atunci mă preocupa ridicarea nivelului la învățătură al tuturor elevilor. Căile pe care le-am folosit sînt mai multe, dar mă voi opri numai la cîteva. Vreau să vorbesc în primul rînd despre necesitatea de a le forma elevilor o atitudine justă față de muncă. Pentru aceasta m-am sprijinit pe ajutorul biroului U.T.M. al clasei, în jurul căruia s-a adunat un nucleu puternic de elevi bine pregătiți, sîrguincioși, care dădeau, ca să spun așa, tonul. Ei criticau în ședințele de organizație pe cei ce nu-și respectau îndatoririle școlare, ironizau în coloanele gazetei de perete pe delăsători sau pe chiulangii.

Nu este suficient să le ceri elevilor să învețe. Trebuie să le și arăți cum să învețe și să-i convingi de necesitatea studiului. De aceea, nu o dată am discutat astfel de probleme cu elevii clasei mele. Totodată în discuțiile etice din orele de dirigenție am căutat să le sădesc elevilor convingeri privind însemnătatea studiului și le-am arătat ce au de făcut pentru ca munca lor de pregătire să fie cît mai rodnică.

Desigur, fiecare profesor se ocupă de preferință de felul cum învață fiece elev la disciplina lui. Dirigintele este însă obligat să se îngrijească de pregătirea elevilor la toate obiectele. De aceea am urmărit întotdeauna notele lor din catalog, m-am interesat la fiecare profesor cum învață un elev sau altul și, acolo unde era cazul, le ceream, pe baza observațiilor făcute, să insiste mai mult asupra unui elev, să folosească o anumită metodă cu un altul etc.

ADRIAN SCÎNTEIE
dirigintele clasei a XI-a „H"

În unul din cabinetele școlii medii „Gh. Lazăr" din București

Redacția „Gazetei Învățămîntului" solicită pe învățătorii și profesorii care au lucrat în școli sau în clase fără repetenți să-și împărtășească experiența, să arate căile pe care le-au folosit pentru a dobîndi rezultate bune în munca lor.

În drum spre uzină, în prima zi de producție

Ucenicii constructori pe șantiere

Recent, organele de control și îndrumare ale Direcției generale a învățămîntului profesional și tehnic din Ministerul Învățămîntului au cercetat modul cum se desfășoară practica ucenicilor din școlile de construcții de la Pitești, Craiova și Oradea. Articolul pe care-l publicăm mai jos reunește unele din constatările făcute cu prilejul acestei inspecții.

Ne aflăm printre ucenicii zidari și instalatori-electricieni care își fac practica la șantierul de construcții de locuințe din fața gării Pitești. Însoțit de directorul școlii profesionale, de delegatul trustului regional de construcții, precum și de cîteva cadre didactice, ne îndreptăm spre fațada secundară a blocului.

„Aici lucrează pe macara ucenicul fruntaș Săvulescu, din anul II mecanici de utilaj" — ne spune, cu mîndrie justificată, directorul școlii. Și parcă simțind despre ce este vorba, ucenicul Ion Săvulescu ne-a făcut o demonstrație practică, ridicînd o placă de beton armat la ultimul etaj și stîrnind admirație nu numai pentru precizia, dar chiar și pentru eleganța manevrării.

„Îl încadrăm în categoria a V-a, chiar de anul acesta", hotărăște delegatul trustului.

„Stați, că de abia la anul, pe vremea asta, va absolvi școala" — precizează directorul.

Trustul regional de construcții din Pitești acordă toată atenția desfășurării în bune condiții a practicii ucenicilor. Acest lucru se poate constata pe toate șantierele. Ucenicii au pretutindeni front de lucru și, datorită grijii cu care sînt îndrumați, dau lucrări de bună calitate.

Mai puțină grijă pentru practica ucenicilor s-a constatat pe șantierele Trustului regional de construcții-Oltenia. Fosta conducere a trustului s-a preocupat într-o măsură insuficientă ca ucenicii să execute, sub supravegherea muncitorilor sau maiștrilor, lucrări de calificare superioară, conform programei de tehnologia meseriei, iar răspunderea de a organiza și îndruma munca ucenicilor n-a fost încredințată unui colectiv de ingineri și tehnicieni cu înaltă calificare, așa cum este prevăzut în documentele care reglementează practica.

Organele care răspund de pregătirea tinerelor cadre în cadrul Trustului regional de construcții — Oltenia au datoria să-și îndeplinească cu mai mult simț de răspundere sarcinile privind munca de îndrumare și control a practicii ucenicilor, astfel încît aceștia să-și poată forma cunoștințe și deprinderi la nivelul tehnicii și tehnologiei înaintate folosite pe șantiere.

Trebuie arătat însă că deficiențele existente în domeniul organizării și desfășurării practicii se datoresc în mare măsură și conducerii Școlii profesionale de construcții din Craiova care a depus insuficientă stăruință pe lîngă fosta conducere a trustului în problema organizării practicii în producție. De asemenea, cadrele didactice ale școlii s-au ocupat prea puțin de îndrumarea muncii ucenicilor. Aceștia n-au fost instruiți asupra felului cum să cerceteze planurile de execuție, normativele, stasurile, asupra felului cum să folosească în munca practică manualele, notițele, cărțile tehnice de specialitate, asupra felului cum să-și întocmească caietele de practică. De aceea ei n-au avut întotdeauna înainte perspectiva lucrărilor pe care le execută și nu au putut cunoaște toate posibilitățile de utilizare a tehnicii noi în lumina indicațiilor documentației tehnice.

Felul cum este organizată de către aceeași școală practica pe șantierul supraetajării corpului de clădire al sălilor de cursuri, unde sub îndrumarea maiștrilor-instructori, ucenicii din anul I execută lucrări de bună calitate, căpătînd în același timp o instruire temeinică, dovedește posibilități reale ale acestui colectiv didactic de a îndruma bine munca practică. De ce atunci este neglijată îndrumarea practicii pe șantiere a ucenicilor din anii II și III?

Cu totul nesatisfăcător se desfășoară practica ucenicilor constructori de la Centrul școlar din Oradea. Întrucît Trustul regional de construcții Crișana, care tutelează centrul școlar, a refuzat să primească ucenicii la practică, școala s-a văzut silită să contracteze direct lucrări de mică importanță, complicîndu-se cu probleme de aprovizionare și procurare de utilaj. În aceste condiții parcurgerea integrală a temelor din programa școlară devine destul de grea. Ucenicii nu sînt familiarizați decît în mică măsură cu viața de șantier, cu mînuirea utilajelor, cu lucrul la înălțime, cu tehnica modernă și adesea nu li se poate asigura frontul de lucru necesar.

Starea de lucruri privind pregătirea ucenicilor constructori de la Oradea trebuie curmată fără întîrziere. Exemplul unor școli de construcții fruntașe, cum sînt cele din Timișoara, Cluj și Pitești trebuie utilizat creator în organizarea practicii pe șantier a ucenicilor Centrului școlar de construcții din Oradea, în vederea cît mai bunei pregătiri a acestora.

Ing. VICTOR GHERGHIȘAN
inspector general
în Ministerul Învățămîntului

Într-un atelier de strungărie

Priceperea, dragostea și entuziasmul în muncă al elevilor școlii de meserii a Grupului școlar al Ministerului Învățămîntului din Capitală apar evidente chiar de la primul atelier pe ușa căruia pătrundem. E atelierul de strungărie, unde-și fac practica de vară în producție un grup de elevi ai clasei a II-a „E".

Vreo 20 de strunguri sînt aliniate pe mai multe rînduri. Elevii lucrează atenți, concentrați. În mijlocul atelierului, un om scund, în vîrstă, maistrul Sebastian Talciu, dă un sfat sau adresează o observație cînd unui elev, cînd altuia.

— Practica de vară a elevilor — ne răspunde el la întrebarea pe care i-o punem — este o activitate complexă, care urmărește, printre altele, verificarea și consolidarea tuturor cunoștințelor practice și teoretice primite de elevi în cursul anului școlar. Nouă, maiștrilor, ea ne permite să cunoaștem mai bine nivelul pregătirii elevilor, să ne orientăm mai just, în funcție de acest nivel, munca viitoare.

Ne apropiem de una dintre mașinile de frezat ale atelierului. La ea lucrează elevul Ion Barbălată, fruntașul grupei și al clasei — un băiat mărunt, bălan, cu ochi căprui. Urmărește cu privirea concentrată o roată dințată în curs de prelucrare. Alături, la aceeași freză, lucrează elevul Badea Băjenaru, de asemenea fruntaș la practică.

— La ce cadran și cu cîte ture lucrați? — întreabă maistrul.

— Lucrăm la cadranul 39, cu 3 ture și 3 găuri.

— Cum ați aflat toate aceste date tehnice?

— Cunoscînd modulul și numărul de dinți am aflat ușor cadranul și adîncimea dintelui. Efectuînd raportul 40/13×3 am obținut numărul de ture și cadranul la care lucrăm.

Atenția ne-a fost atrasă apoi de un băiat zvelt, tuns perie, cu mînecile sulecate pînă la coate, care lucra de zor la un strung demontat. Era elevul Ion Gălan.

— Ce s-a întîmplat, de ce ai demontat strungul?

Elevul ne privește iscoditor, răspunzînd calm și competent.

— Se uzase excentricul păpușii mobile, nu făcea contactul dintre ghidajul batiului și placa de alunecare. M-am hotărît să-l repar singur. L-am încărcat cu sudură, apoi l-am adus, prin strunjire, la forma inițială și acum îl montez.

— Va merge?

— Cu siguranță.

Ne-am dat seama, din această discuție, că la sfîrșitul celor doi ani de școală elevii cunosc în cele mai mici amănunte strungul, știu să-l repare și să-l mînuiască cu pricepere.

★

În atelierul de strungărie se află două strunguri „Iosif Ranghel". La ele lucrează elevii Dumitru Ganea și Ilie Marian. Nu întîmplător li s-au încredințat tocmai lor aceste strunguri, ci pentru un motiv bine întemeiat. Iată-l:

La începutul anului școlar, în atelier se găsea un strung vechi, lăsat de mult în părăsire, „Nu e bun și pace" — aceasta era părerea multora.

Pînă într-o zi cînd Dumitru și Marian s-au apropiat de strung, l-au examinat în amănunțime și în cele din urmă au luat hotărîrea să-l pună la punct. Maistrul a fost de acord. Și iată-i pe cei doi prieteni la treabă. Au trecut la repararea căruciorului și a păpușii mobile, au confecționat o roată dințată (roata conducătoare), au făcut legătura cu sursa de energie. Ca prin minune, strungul a început să prindă viață. Atunci, îndrumați de maistru, cei doi elevi au pregătit strungul pentru filetat. Au lucrat pe el pînă la sosirea strungurilor „Iosif Ranghel". Acum, la practica de vară, maistrul i-a trecut, pe merit, de la cel mai vechi strung la cele mai moderne.

Lucrînd la mașini de înaltă precizie viitorii muncitori învață în același timp să mînuiască mașini din ce în ce mai moderne, mai perfecționate.

Prof. GH. DIVRICEAN

Lucrările practice îi pasionează întotdeauna pe elevi

Aplicații pe teren ale viitorilor geologi

În cadrul Grupului școlar minier din Baia Mare funcționează și o școală tehnică de geologie, la care se predau ca discipline de specialitate geologia generală, mineralogia, petrografia și paleontologia.

Pe lîngă munca din școală — la lecții și în cadrul aplicațiilor practice din laborator — viitorii geologi și-au desfășurat activitatea și pe teren, în bazinul minier Baia Mare, învățînd cum să descopere noi surse de minerale utile. Bunăoară, ei au lucrat pe terenul care merge de-a lungul văii de sub Dealul Florilor — situată în partea de nord a orașului Baia Mare — și în continuare pe traseul de pe versantul vestic al acestui deal. O a doua aplicație pe teren a avut loc în partea de sud-est a muntelui Igniș, în scopul de a se cerceta structura geologică, mineralogică și petrografică a terenului, precum și a culturilor fosilifere aflate aici.

Pentru ca aplicațiile practice să-și atingă scopul cadrele școlii au pus un accent deosebit pe pregătirea lor. Ele au dat elevilor indicații privind minimul de echipament necesar, le-au adus din vreme la cunoștință scopul muncii pe care o vor efectua, le-au înfățișat aspectul geologic al regiunii. În mod deosebit s-a stăruit asupra metodelor practice de studiere a terenului, precum și asupra mineralelor, rocilor și fosilelor care vor fi întîlnite.

Pe teren elevii au reușit să cunoască în adîncime, prin observații directe, o serie de probleme din domeniul geologiei, ca de pildă natura petrografică a regiunii și tectonica acesteia, acțiunea geologică a atmosferei, acțiunea apei curgătoare. Ei au văzut blocuri vulcanice azvîrlite de vulcani în era terțiară, au schițat deschiderile naturale de roci, au colectat fosile din faună terțiară din cele mai importante puncte fosiliere de pe versantul sud-estic al Ignișului, au strîns eșantioane de roci pentru laboratorul de geologie al școlii și pentru colecțiile lor personale.

Aplicațiile practice din acest an școlar nu se rezumă numai la cele organizate în timpul perioadei propriu-zise de studiu. Acestea le-au dat elevilor numai cîteva jaloane necesare pentru desfășurarea practicii de la sfîrșitul anului școlar, care va dura șase săptămîni. Ea se desfășoară începînd de la 29 iunie, la exploatările miniere din regiune, unde sub îndrumarea pricepută a geologilor elevii îmbină cunoștințele teoretice primite în școală cu cele practice, studiază pe baza unei tematici întocmite de profesorii de specialitate aspectul geografic al perimetrului minier în care se află situată regiunea, geologia acesteia, determinarea cu ajutorul busolei geologice a elementelor de așezare a straturilor și filoanelor. De asemenea, vor colecta, fasona și eticheta probe de roci, minerale și minereuri, vor stabili natura geologică și petrografică a regiunii, vor lua probe de zăcăminte etc. Toate operațiile și constatările lor vor fi consemnate în caietele de practică.

În felul acesta viitorii tehnicieni geologi vor face un pas înainte în cunoașterea tainelor subsolului, pregătindu-se să-i valorifice mai din plin bogățiile.

Prof. SEVER PAȘCA
Baia-Mare

250 de ani de la nașterea lui Jean Jaques Rousseau

Un mare pedagog iluminist

Se împlinește în acest an un sfert de mileniu de la nașterea marelui scriitor, filozof și pedagog iluminist Jean Jacques Rousseau. Se împlinesc totodată două veacuri de cînd, în piețele Parisului, reprezentanții orînduirii feudale au ars pe rug lucrările lui principale — „Contractul social" și „Emil sau despre educație" — căutînd zadarnic să bareze calea noii orînduiri. Dar filele arse n-au putut opri mersul înainte al istoriei și scrierile lui Rousseau, alături de scrierile celorlalți ideologi ai „stării a treia", au mobilizat și ele masele să ia cu asalt zidurile Bastiliei, simbol al încătușării poporului de către absolutismul regal, de către nobilime și cler.

Născut la Geneva la 28 iunie 1712 în familia modestă a unui ceasornicar, Rousseau cunoaște din fragedă vîrstă viața grea a oamenilor lipsiți de drepturi.

Epoca în care a trăit Rousseau a fost o epocă de puternice contradicții economice și sociale, contradicții care s-au oglindit în viața și opera sa. Dușman neîmpăcat al orînduirii feudale, a cărei nedreptate a demascat-o cu toată vehemența, el a fost nevoit să ducă o viață plină de privațiuni de tot felul, pribegind prin Elveția, Franța și Anglia. Cu toate greutățile unei vieți pline de nesiguranța zilei de mîine, Rousseau, consecvent crezului său social-politic, n-a acceptat nici ajutorul oferit de regele Franței și nici cel oferit de curtea engleză, ținîndu-se „întotdeauna departe de orice compromis, fie și aparent, cu autoritățile existente" — după cum arăta K. Marx.

În lucrarea sa „Discurs asupra originii și fundamentelor inegalității dintre oameni" (1754), Rousseau arată că inegalitatea dintre oameni s-a dezvoltat o dată cu proprietatea particulară. El nu combate proprietatea în genere, ci numai inegalitatea de avere, considerînd în mod utopic că mica proprietate bazată pe muncă va asigura o orînduire socială dreaptă. De aceea el opune societății timpului său, coruptă și nedreaptă, o presupusă „stare naturală" în care oamenii, egali și liberi, consimt să renunțe la o parte din drepturile lor naturale pentru a construi statul menit să le apere proprietatea obținută prin muncă și libertate. „Omul s-a născut liber, dar pretutindeni e în lanțuri". Rousseau consideră că poporul este îndreptățit să denunțe „contractul" care-i uzurpă drepturile, îndemnîndu-i pe oameni la revoltă împotriva uzurpatorilor și chemîndu-i să organizeze o societate nouă, capabilă să le apere drepturile.

Idealist în concepția sa filozofică și social-politică, Rousseau vedea realizarea societății noi prin educație. Această educație, însă, trebuie să fie radical deosebită de educația și instrucția feudală dogmatică și scolastică în conținut, inumană în metode și care, ca și societatea pe care o servea, vicia și corupea natura umană.

Lucrările pedagogice ale lui Rousseau — „Emil sau despre educație" (1762) și „Considerațiuni asupra guvernămîntului Poloniei" (1772), au avut un imens răsunet. Lovind în eșafodajul școlii medievale, ele propuneau în același timp un nou sistem de educație, bazat pe „natură și libertate". Cerința lui de a se vedea în copil — copilul și de a-l respecta a fost ceva cu totul nou și deosebit. „Natura vrea ca copiii să fie copii înainte de a fi oameni... Iubiți copilăria, ocrotiți-i jocurile, drăgăstoasele ei porniri... De ce vreți să umpleți de amărăciune și durere anii aceștia, cei dintîi, care se scurg atît de repede și care nu se mai întorc nici pentru ei, cum nu se mai întorc nici pentru voi?" — iată cum se adresa marele pedagog societății timpului său. Au trebuit să treacă însă aproape două secole pînă ce deziderатul lui Rousseau să devină realitate — în societatea socialistă — pentru toți copiii poporului.

Lui Rousseau îi revine meritul de a fi descoperit — bazîndu-se pe studiul evoluției psihice a omului — copilăria ca stadiu specific de dezvoltare a acestuia, de a fi elaborat teoria educației pe vîrste, arătînd și metodele ei. Desigur, în funcție de gradul dezvoltării științei din vremea lui, ca și de limitele propriei sale gîndiri, el nu a reușit să prezinte just legile acestei evoluții, dar în numeroase probleme s-a situat pe poziții înaintate.

Rousseau a acordat un loc deosebit educației prin muncă. El arată că orice societate omenească bine întocmită trebuie să se bazeze pe muncă: „Cel care mănîncă, trîndăvind, ceea ce n-a cîștigat el însuși, fură... A munci este deci o datorie neapărat trebuincioasă omului social". Iată de ce Rousseau îl pune pe Emil în situația de a cunoaște diferite forme ale muncii agricole, fierăria, lemnăria și alte meserii și cere, totodată, ca pregătirea pentru muncă să se facă cît mai temeinic: „Plimbîndu-l dintr-un atelier într-altul, spune Rousseau, referindu-se la elev — nu-l lăsa niciodată să se uite la lucru fără să pună și el mîna la treabă, nici să iasă fără să știe perfect temeiul a tot ce se face acolo sau cel puțin a tot ceea ce a observat". Cît de mult prețuia Rousseau activitatea practică în dobîndirea cunoștințelor reiese și din recomandarea lui că „o oră de muncă îl va învăța (pe elev) mai mult decît ar reține dintr-o zi întreagă de explicații".

După Rousseau munca nu este numai un mijloc, dar și un scop al educației, o îndatorire permanentă a omului liber. Muncind și ducînd viața unui om care muncește, Emil va învăța să respecte și să prețuiască munca altora și-și va da seama de importanța ei pentru viața socială, va înlătura prejudecățile medievale care propagau disprețul pentru muncă.

O dată cu dezvoltarea fizică și intelectuală a omului Rousseau acordă o deosebită importanță educației morale, pe care o considera drept încoronarea întregii activități educative. Copilul, spunea el, trebuie să devină prin educație un adevărat om, care nu numai să iubească oamenii, să-și iubească patria, să iubească libertatea, dar să fie în același timp un luptător dîrz și energic împotriva oricărei asupriri și împilări.

Punînd numeroase probleme de educație, dînd, în parte, soluții pentru rezolvarea lor, Rousseau a deschis un cîmp vast de cercetări în acest domeniu. Opera lui pedagogică, străbătută de o dragoste fierbinte pentru copil și pentru tot ce e omenesc în om, și-a găsit un puternic ecou în activitatea unor pedagogi progresiști ca Pestalozzi, Fröbel, Diesterweg, în activitatea pedagogică a lui L. Tolstoi și R. Tagore. Ea trăiește și astăzi în conștiința fiecărui dascăl căruia îi este dragă cauza educației tinerетului.

Lector univ. IOSIF ANTOHI

Pentru îmbunătățirea muncii în școlile speciale

De curînd a avut loc la București un curs de perfecționare a cadrelor didactice din școlile speciale pentru deficienți din întreaga țară, organizat de Institutul de perfecționare a cadrelor didactice în colaborare cu serviciile de specialitate din Ministerul Învățămîntului și din Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale.

Cursul — la care au participat peste 600 de cadre didactice din învățămîntul special de toate gradele — s-a desfășurat la un nivel științific ridicat. Prelegerile principale au fost expuse de cadre universitare pedagogice și medicale din țara noastră, precum și de specialiști de la Institutul de defectologie al Academiei de științe pedagogice din R.S.F.S.R. Prin conținutul lecțiilor și seminariilor ținute în cadrul său cursul a contribuit la ridicarea nivelului profesional al cadrelor didactice din învățămîntul special, constituind și un bun prilej pentru realizarea schimbului de experiență între defectologii din întreaga țară.

În continuarea cursului a avut loc o consfătuire inițiată de Institutul de științe pedagogice, la care s-au dezbătut principalele probleme ale îmbunătățirii și dezvoltării sistemului actual de instruire, educare și pregătire profesională a deficienților, precum și probleme privind asistența socială și medicală a acestora. La consfătuire au fost prezenți, în afara cadrelor didactice, numeroși specialiști din rețeaua sanitară și de asistență socială.

Lucrările consfătuirii au fost deschise de către prof. dr. Al. Roșca, director general în Ministerul Învățămîntului, care a subliniat necesitatea de a se ridica nivelul învățămîntului special în vederea asigurării unei mai bune pregătiri a copiilor deficienți pentru viață, pentru participarea la activitatea productivă.

Cu deosebit interes au ascultat participanții la consfătuire comunicările făcute în ședința plenară de oaspeții sovietici, care au vorbit despre stadiul actual de dezvoltare și despre perspectivele învățămîntului special în Uniunea Sovietică. Astfel, M. I. Zemțova, șeful secției tiflopedagogie din Institutul de defectologie al Academiei de științe pedagogice a R.S.F.S.R., s-a referit la problemele instruirii, educării și pregătirii profesionale a nevăzătorilor și slabvăzătorilor, S. I. Zîkov, șeful secției surdopedagogie din același institut, a vorbit despre problemele instruirii, educării și pregătirii profesionale a surzilor și hipoacuzicilor, subliniind în special succesele obținute în Uniunea Sovietică în ceea ce privește formarea vorbirii ca mijloc de comunicare la copiii cu deficiențe de auz, iar N. A. Nikașina, cercetător principal în probleme de logopedie, despre importanța muncii de corectare a deficiențelor de vorbire pentru prevenirea insuccesului la învățătură la elevii școlilor de masă ce prezintă asemenea deficiențe.

În continuare lucrările consfătuirii s-au desfășurat pe secții — surdopedagogie, tiflopedagogie, oligofrenopedagogie, logopedie. Au fost prezentate referate în care s-a analizat stadiul actual de dezvoltare a învățămîntului special din țara noastră, trecîndu-se în revistă realizările obținute. S-a arătat astfel că în anii regimului democrat-popular, ca urmare a atenției deosebite pe care o acordă partidul și guvernul dezvoltării învățămîntului de toate gradele, s-a dezvoltat și rețeaua de școli speciale, asigurîndu-se cuprinderea în procesul de învățămînt a principalelor categorii de copii cu deficiențe. Au fost elaborate planuri și programe speciale de învățămînt, s-au editat manuale, au fost elaborate și multiplicate materiale didactice. Școlile speciale au fost înzestrate cu aparatură tiflotehnică, acustică, de educație fizică medicală. În vederea pregătirii cadrelor necesare școlilor speciale s-a înființat o secție de defectologie la Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj. În același timp s-a intensificat munca de cercetare în acest domeniu, creîndu-se sectorul „Școli speciale" la Institutul de științe pedagogice.

Referatele prezentate la consfătuire, precum și discuțiile purtate au scos în evidență necesitatea de a se îmbunătăți conținutul învățămîntului special, astfel încît acesta să se ridice la un nivel corespunzător cerințelor etapei actuale de dezvoltare a învățămîntului din țara noastră. S-a propus ca în acest scop să se elaboreze, pentru toate categoriile de școli speciale, noi planuri și programe de învățămînt, care să asigure în limitele deficienței, mai ales la copiii cu posibilități intelectuale normale, o apropiere cît mai mare de nivelul învățămîntului în școlile de 8 ani. După cum s-a arătat la consfătuire, este necesară realizarea unității metodico-științifice în ceea ce privește munca cu deficienții în toate școlile speciale de cultură generală și profesională, indiferent dacă aparțin din punct de vedere administrativ-organizatoric Ministerului Învățămîntului sau Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale. De asemenea, este necesară asigurarea continuității măsurilor instructiv-educative și curativo-medicale, începînd cu vîrsta preșcolară și pînă la încadrarea în producție. În vederea realizării unui prim pas în această direcție s-a propus organizarea unor comisii formate din reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale și Institutului de științe pedagogice, care să îndrumeze munca de elaborare a noilor planuri și programe de învățămînt pentru toate tipurile de școli speciale.

Pentru îmbunătățirea sistemului de depistare, diagnosticare și repartizare a copiilor deficienți în instituții speciale, ca și pentru asigurarea în mai mare măsură a omogenității efectivului de elevi în școlile speciale, în raport cu tipul și gravitatea deficienței, precum și în raport cu vîrsta, s-a propus reorganizarea comisiilor de diagnostic și triere de pe lîngă centrele de neuropsihiatrie infantilă și întocmirea unui regulament al muncii de depistare și repartizare a copiilor deficienți în școlile speciale. A fost combătută cu tărie atitudinea greșită ce se mai manifestă la unele cadre didactice care recomandă pentru înscriere în școlile speciale anumiți elevi cu posibilități normale de dezvoltare, dar care au rămas în urmă la învățătură datorită anumitor cauze ce pot fi înlăturate chiar în condițiile școlii de masă.

În vederea repartizării proporționale pe întreg teritoriul țării a rețelei de școli speciale s-a propus ca noile școli care urmează să se înființeze pentru hipoacuzici, slabvăzători, înapoiați mintal, ca și noile tipuri de școli pentru copiii cu tulburări grave de vorbire, pentru cei cu manifestări de astenie nervoasă etc. să fie situate mai ales în regiunile unde în prezent numărul școlilor de acest fel este mai mic.

S-au făcut de asemenea propuneri privind specializarea învățătorilor și profesorilor din școli pentru copiii cu tulburări intensificarea muncii de cercetare științifică prin mobilizarea la această muncă a unui număr mai mare de cadre și colective care lucrează direct în școli etc.

Prin tematica și prin concluziile sale, consfătuirea pe țară a defectologilor a contribuit la orientarea acestora spre rezolvarea celor mai importante sarcini care se pun în prezent în fața celor ce se ocupă de instruirea și educarea copiilor deficienți.

A. CARAIMAN
inspector în M. Î.

GH. RADU
șeful sectorului școli speciale din Institutul de științe pedagogice

O excursie a profesorilor

Societatea de Științe Naturale și Geografie a organizat între 5-10 iulie a.c. o excursie de informare științifică, cu motonava „Transilvania" pe itinerariul Constanța — Ialta — Soci — Batumi.

La această excursie au participat 360 de geografi, geologi și naturaliști din învățămîntul de toate gradele și din institutele de cercetări, majoritatea membri activi ai Societății, care lucrează în secțiile și filialele acesteia, corespondenți voluntari raionali ai revistei „NATURA", lucrători ai unor secții de învățămînt regionale și raionale și ai altor instituții cu care colaborează S.S.N.G.

Excursia a contribuit la lărgirea orizontului geografic al participanților, la mai buna cunoaștere a diferitelor aspecte geografice, geologice și biologice ale părții meridionale europene a Uniunii Sovietice și mai ales ale regiunii caucaziene a acesteia, care prezintă numeroase și interesante particularități din aceste puncte de vedere, ca și la cunoașterea multor probleme de hidrologie, hidrogeologie, hidrobiologie.

Asupra problemelor de mai sus au ținut în timpul excursiei expuneri și au condus discuții oameni de știință în domeniul specialităților respective, profesori și conferențiari universitari.

Ghid științific pentru munca instructiv-educativă *)

Orientarea spre cunoașterea problemelor de psihologie (infantilă și pedagogică) a pedagogului teoretician și practician este necesitată de însuși obiectul preocupărilor acestuia: educația copilului în diferitele lui faze de evoluție și dezvoltare. Acestei necesități obiective îi răspunde și culegerea de studii de psihologie pedagogică a prof. univ. V. Pavelcu de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, apărută în acest an în E.S.D.P.

Lucrarea cuprinde o serie de studii apărute în diferite publicații de specialitate. Adunarea lor într-un volum este o lucrare utilă nu numai pentru că astfel autorul a putut să le revadă și deci să le îmbunătățească, ci și pentru că unele, apărute în reviste de specialitate cu tiraj redus (ca de exemplu „Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza" din Iași) nu au putut fi cunoscute de marea masă a cadrelor didactice și a studenților.

Culegerea începe cu studiul „Perspectivele deschise de învățătura lui I. P. Pavlov psihologiei pedagogice", studiu care, deși are mai degrabă caracterul unei schițe, reușește totuși să stabilească jaloanele legității pe

mul plat, fără nici un fundament științific.

Autorul privește fenomenele psihice și raportul dintre acestea și procesul pedagogic în perspectiva largă și profund științifică a învățăturii lui I. P. Pavlov.

Unele studii se referă la problema învățăturii („Problema învățăturii", „Cu privire la problema reușitei elevilor la învățătură"), altele fundamentează științific procesul educativ („Liniile de perspectivă în lumina psihologiei științifice"), iar altele privesc din punct de vedere științific o serie de probleme de învățămînt și educație. În studiul „Problema cunoașterii elevului", prof. univ. Pavelcu indică o metodologie științifică cu privire la această complexă și dificilă problemă.

Culegerea se încheie cu un studiu asupra personalității profesorului, studiu care aduce unele elemente noi față de capitolele similare din lucrările de pedagogie.

Lectura și mai ales studierea acestei lucrări va fi utilă pentru fiecare cadru didactic, indiferent de specialitatea ce o predă și indiferent de clasele la care lu-

I. DRĂGAN

*) V. Pavelcu — *Psihologie pedagogică: studii* — *E.S.D.P. 1962.*

La gurile Dunării

Tulcea. Un șuierat ca un vuiet profund pornit din adîncurile vasului. Plecarea! Cîteva comenzi și vaporul se desprinde de ponton cu mișcări line, alunecînd spre mijlocul fluviului. Trei sute de mîini flutură spre port.

Pionierii care s-au îmbarcat aici cu destinația Sulina au în Tulcea prieteni, cunoștințe? Cunoștințe nu, dar prieteni — pretutindeni. Pe oriunde trec li se zîmbește, li se fac semne prietenești, la care răspund cu entuziasmul lor copilăresc. Evenimentul plecării este serbat cu un cîntec pionieresc care inundă spontan întregul vapor. După o călătorie îndelungată cu trenuri pornite de pe meleagurile Olteniei și ale Moldovei, ținta mult dorită s-a apropiat. Ultima escală va fi la mare. „Ah, de-am ajunge o dată!" Nerăbdarea copiilor e proverbială, ca și curiozitatea lor.

Dar pînă la mare călătoria pe brațul Sulina ridică încă numeroase probleme. Cum sînt prinse geamandurile? Pe Dunăre vasele se salută între ele? De ce? Ce sat este acesta? În Deltă oamenii merg numai cu lotcile? Aceea este o mașină de recoltat stuf? Noi am învățat despre stuf. De aici îl transportă la combinatul de la Brăila? De ce pe apă distanțele se măsoară în mile?

Cînd totul a fost cercetat de-a fir a păr, cînd uriașul sac cu întrebări a început să se golească și cînd oboseala — unii au plecat din zori de-acasă — începe să-și facă loc, se nasc poveștile, cîntecele, ghicitorile.

Încet, încet — nici nu simți cînd trece timpul — Sulina vine pe neașteptate, ca o surpriză. Toți se îngrămădesc s-o vadă. Portul e plin de copii localnici. Anul acesta, pentru prima dată a luat ființă aici o tabără pionierească, așa încît sosirea oaspeților este evenimentul zilei. Urmează debarcarea, o scurtă călătorie pe uscat și... iată tabăra. O împrejmuire imensă, cu numeroase cabane și pavilioane. Deocamdată aici e un întreg șantier. Alături de clădirile în care va locui prima serie, sînt altele unde se lucrează de zor, căci numărul celor ce vor veni aici să se joace cu valurile va fi din ce în ce mai mare.

Luați cu atîtea treburi, administratorii taberei au cam uitat de sosirea copiilor. Așa că, abia acum, în ultimul moment, aleargă îngrijorați să rezolve o sumă întreagă de probleme la care nu s-au gîndit. În sfîrșit, cu cîteva încurcături care dovedesc încă o dată că nu e bine să lași totul pentru ultima zi, copii iau masa și se instalează în dormitoare.

S-a făcut tîrziu. Peste cabanele adormite a coborît liniștea.

Copiii dorm și visează marea și plaja și soarele cu care se vor întîlni chiar mîine.

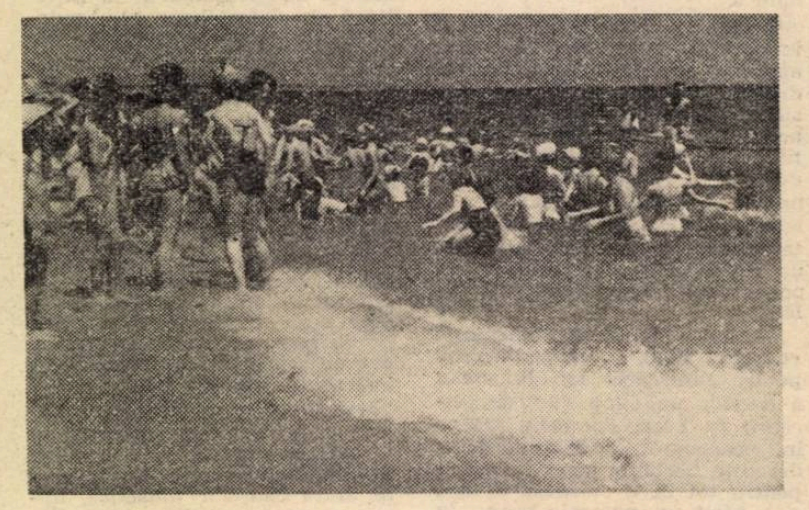

Elevii petrec zile însorite în taberele de pe litoral

Prietenie

Acum o săptămînă, aici, la tabăra „Libertatea", se făceau ultimele pregătiri pentru întîmpinarea micilor oaspeți de peste hotare. Zilnic telefoane peste telefoane.

— Alo! Bucureștiul? Credem că am pregătit tot ce ne trebuie. Drapele? Da. Pentru fiecare țară în parte. Ne-ar trebui un album mare, frumos, în care să adunăm imagini ale vieții din tabără, amintiri ale prieteniei internaționale dintre copii. Da... știm precis cînd sosesc copiii. Este bine că pionierii din țara noastră vor sosi mai de vreme. Trebuie să se familiarizeze cu tabăra, să se simtă gazde.

Azi, tabăra răsună de cîntece într-un întreg mozaic de limbi: rusă, germană, bulgară, cehă, slovacă, poloneză, maghiară. După o scurtă excursie prin București, oaspeții pionierilor noștri s-au oprit, în sfîrșit la Costinești. De cîteva zile erau așteptați cu nerăbdare de copii, care au depus toate eforturile pentru a dovedi însușirile unor gazde cît se poate de ospitaliere.

Prieteniile s-au legat repede. Limbile deosebite nu sînt o piedică și de multe ori nici nu mai este nevoie de serviciile translatorilor. Fiecare copil a și învățat cîteva cuvinte din limba celuilalt, iar unde nu mai ajung vorbele reușesc să ajungă sentimentele prietenești, felul de a fi și de a se juca al copiilor care este același și aici ca și în țara lui Vania, a lui Hans sau a lui Pencio.

Folosesc prilejul pentru a afla cît mai multe unii despre ceilalți.

În umbra înserării sau pe plaja însorită se deapănă povești despre străvechea Moscovă, despre giganticele hidrocentrale de pe Volga sau despre minunile Expoziției Unionale. Aici își dau întîlnire amintiri de pe Lacul Balaton sau din înmiresmata vale a Mariței, de pe meleagurile poloneze și cehoslovace. Cîte nu au să-și spună copiii despre felul cum învață și se joacă în țările lor! Adesea în poveștirile lor se aud și exclamații de bucurie pentru vacanța pe care o petrec împreună. În orice limbă, înțelesul este același „Ce bine! Minunat! Ce frumos!"

Într-adevăr, e bine. Frumoase sînt cîntecele și dansurile pe care le învață unii de la alții. Frumoasă, minunată e prietenia care a reușit să-i lege din primele ceasuri.

Cînd plouă

La mare se vine pentru mare și pentru soare. Dar soarele e capricios, are nenumărate îndatoriri, nu poate să țină tot timpul seama de dorințele copiilor din tabere. Și, cîteodată, e înnourat, ba chiar și plouă.

„Trebuie să fie trist într-o tabără la mare cînd plouă!" vă spuneți, probabil.

Da de unde? De loc!

Am fost într-o zi înnorată la tabăra „2 Mai". Tabăra aceasta se află într-un sat situat la extremitatea sudică a litoralului, dincolo de Mangalia. Aici i-am întîlnit pe pionierii din Dobrogea. Cînd plouă se stă, de obicei în casă. Și copiii de la „2 Mai" stăteau acasă. Dar departe de a vedea vreo urmă de tristețe, n-am auzit aici decît explozii de rîsete. Am deschis ușa

— Ce faceți aici, copii?

— Spunem ghicitori.

Am trebuit să ghicim și noi ce este „Bulgăraș de aur pe piele de taur" sau „Ce-i în lună și nu-i în soare / Ce-i în tren și nu-i în vapor".

În altă cameră, o fetiță cîntă cu o voce caldă, melodioasă, „Marea mea, neagră ești tu". E Tudorița Mihai, un drăcușor de fată din Tulcea, care are talent cu carul și, după cum se pare, nu e de loc unilaterală, pentru că, după ce epuizează repertoriul de cîntece, trece la balet, rezervîndu-și la ultimul număr desenele din caietul de schițe.

La băieți — ciudat! — este liniște. Ne mirăm întrucît se știe că băieții... Ce-or fi făcînd înăuntru? A! Ne-am dumirit! Citesc! Parcă ar fi sala de lectură a unei biblioteci. „Tînăra Gardă", „Frații Jderi", „La cîțiva pași de graniță", „Așa s-a călit oțelul", „20.000 de leghe sub mări" și alte titluri care alcătuiesc preferințele acestei vîrste au reușit să obțină de la băieți liniștea care, de obicei, le dă atîta bătaie de cap instructorilor. O pasionantă partidă de șah între reprezentanții Medgidiei și cei ai Tulcei i-a grupat pe cei cîțiva care nu au chef să citească. Așa că... la băieți e liniște deplină.

Să mergem mai departe. Sau nu, mai bine să-i lăsăm pe copii și să stăm de vorbă cu cîțiva instructori pentru că, la urma urmei, felul cum își petrec timpul copiii este un rezultat al grijii lor. Și aceasta este întrutotul remarcabilă.

S-ar părea că totul pornește din inițiativa copiilor. În preajma lor se află însă întotdeauna un tînăr instructor sau un profesor. El este acela care în chipul cel mai firesc le spune „Hai să organizăm un joc" sau „Ce-ar fi să inițiăm un cîntec" sau „Cine știe cea mai frumoasă ghicitoare". Și dacă zilele petrecute în tabără vor rămîne adînc întipărite în mintea copiilor, dacă ele vor sădi în inimile lor noi sentimente și învățăminte nu trebuie să uităm că acesta este, în mare parte, meritul instructorilor și al profesorilor.

Ei se află în mijlocul elevilor, știu să recomande jocul cel mai atractiv, cîntecul cel mai drag, cartea cea mai potrivită preferințelor fiecăruia. Așa se explică de ce și în zilele înnorate chipurile copiilor rămîn senine și vesele.

O zi de tabără

Dimineață la tabăra de la Năvodari trompetele pionierești fac să răsune în aerul răcoros și proaspăt al zorilor sunetele vesele și melodioase care poruncesc: „Deșteptarea!" De sub pledurile moi țîșnesc zeci de puștani cu chipurile înnegrite de soare, aruncînd în goană pijamale miniaturale. Liniștea dimineții e sfărîmată în țăndări de rîsetele, glumele, vocile a sute de copii. Numai Costel, „Costel-încet-încet" cum îi spun colegii, doarme mai departe.

— Hei! Deșteptarea!

— Numai puțin, se roagă Costel cu ochii închiși.

— Încet, încet! — rîd colegii în hohote, împăturindu-și așternutul.

Cum însă instructorul de detașament nu se împacă de loc cu lenevia, nici chiar la odihnă, Costel-încet-încet trebuie să se resemneze și să se pună bosumflat pe picioare. Dar numaidecît, în ritmul grăbit al gimnasticii de înviorare, își uită toate necazurile. Curînd se îndreaptă, împreună cu întreg detașamentul, spre careul de dimineață. Ceremonialul înălțării drapelului este unul din cele mai solemne, mai iubite și mai frumoase momente ale vieții din tabără.

Primul punct din program este, bineînțeles, marea și plaja.

Cum își petrec copiii timpul pe plajă?

Am putea face o întreagă listă.

Întîi și întîi, la plajă se face, bineînțeles, plajă. Da, dar nu oricum. Aici există un medic care trebuie ascultat cu sfințenie și care spune de fiecare dată cît timp e bun soarele și cum să-i furi razele fără să te frigi cu ele.

Ei, și după plajă, despre ce să vorbim mai întîi? Despre joacă și valuri, despre cei care învață să înoate, despre jocurile cu mingea, despre castelele de nisip, întrecerile la sărituri sau la alergări? Mai bine să vorbim despre Măria sa Voioșia care se lăfăiește aici ca în propria sa împărăție și care rîde din soare, din briza răcoroasă a mării, din stropii de apă, din chipurile bronzate și dinții sclipitori ai copiilor.

Pentru că după atîta zbenguială ți se face foame, cam pe la ora zece vin coșurile cu gustări. Înfulecate aici, pe malul mării, sînt nespus de bune.

Apoi odihna, masa de prînz, și apoi iar odihnă.

După-amiaza nu se face plajă, dar programul este astfel alcătuit încît nu te poți plictisi. Copiii veniți din toate colțurile țării se întrec în a-și arăta măiestria la recitări, cîntec și dansuri, văd filme sau spectacole de teatru, citesc cărți, participă la excursii.

O clipă! Cu excursiile este o complicație. Sigur, figurează în program, căci sînt atît de multe de văzut pe litoral! Dar copiii care au venit în tabără la Năvodari nu prea au avut prilejul să le vadă. Nici giganticele și fastuoasele blocuri de la Mamaia, nici vilele de la Eforie, nici acvariumul sau mozaicul sau Muzeul arheologic cu splendidele lui piese de la Constanța, nici nimic. Dacă vrei să afli de ce, conducătorii taberei îți prezintă tot felul de motive: „e greu... mijloace de transport... complicații... probleme..." Se prea poate. Dar nu-i păcat să vină copiii la mare și să nu vadă ce comori de frumusețe s-au ridicat în ultimii ani pe țărmul ei? Cu mai mult interes și bunăvoință se pot găsi și soluții.

Nu putem încheia aceste cîteva cuvinte despre tabăra de la Năvodari fără să spunem ceva despre condițiile de odihnă ce li s-au creat copiilor aici. Vom da numai cîteva cifre, care sînt impresionante prin ele însele. Tabăra se întinde pe o suprafață de aproximativ 300 de hectare. Pe cuprinsul ei sînt peste 100 de clădiri, un adevărat orășel. La dispoziția copiilor se află un club cu peste 1.000 de locuri, o bibliotecă cu mai mult de 10.000 de volume și un teatru de vară. Trebuie să mai adăugăm poșta, centrala telefonică, stația de radioamplificare (la care, din păcate, se aude prea multă muzică de jazz și prea puține cîntece pionierești).

Sînt numai cîteva amănunte care atestă grija ce se poartă copiilor veniți aici la odihnă.

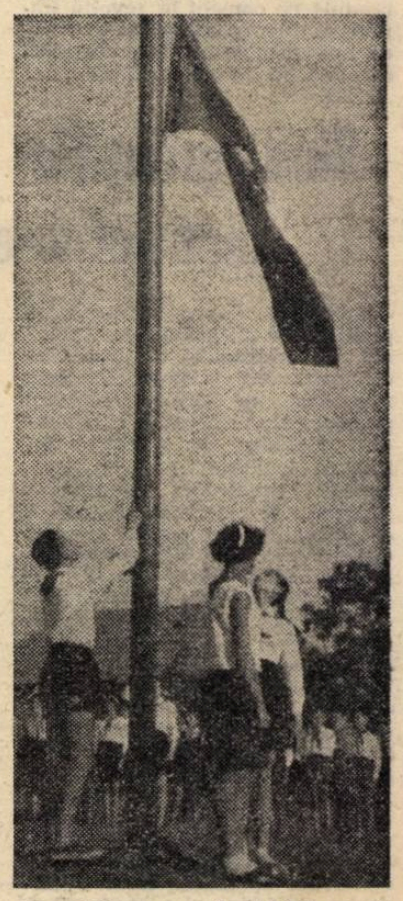

Moment solemn. În tabără se ridică drapelul

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 669 | vineri 27 iulie 1962 | 12 pagini 25 bani

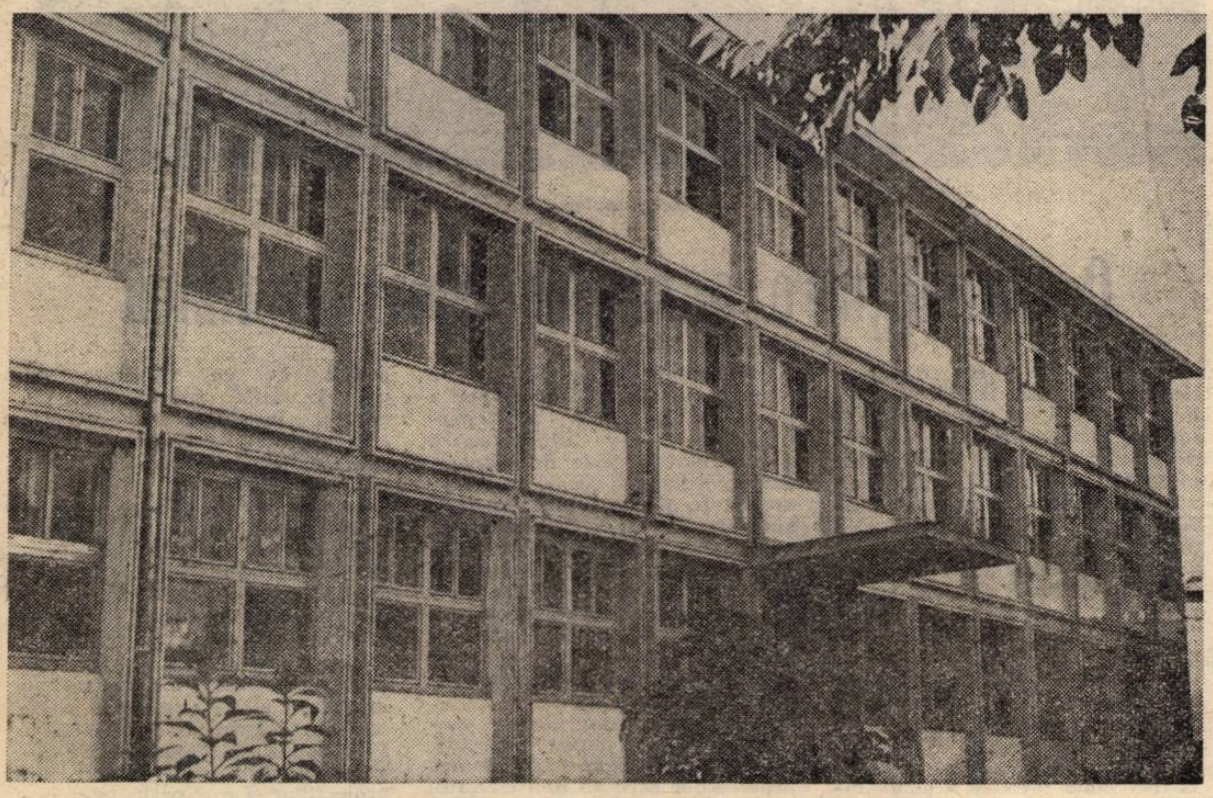

Se pregătește noul an școlar

Ne aflăm la jumătatea vacanței de vară. Sorocul e tocmai potrivit pentru a căuta să surprindem stadiul pregătirilor pentru momentul solemn al reînceperii activității școlare sau, cum se spune în școli, pentru Anul nou al profesorilor și elevilor.

Vom face un rapid tur de orizont pe șantierele noilor școli, în birourile secțiilor de învățămînt, în atelierele pentru producția de material didactic — pretutindeni unde se pregătește primirea festivă a unui an școlar care trebuie să constituie o treaptă mai înaltă în viața învățămîntului nostru.

O convorbire

Pe birourile inspectorilor secției de învățămînt a Capitalei se adună continuu, parcă am fi în perioada de vîrf a unui an școlar, situații centralizatoare, scurte rapoarte, statistici. De astă dată situațiile nu se referă însă la desfășurarea procesului instructiv-educativ, la nivelul de cunoștințe al elevilor, ci oglindesc pregătirile făcute pentru ca în viitorul an școlar elevii să poată învăța mai bine și mai spornic.

Chiar de la început tov. Oscar Roșeanu, șeful adjunct al secției de învățămînt a Capitalei, ține să facă o precizare: „În noul an școlar numărul elevilor din Capitală va crește cu peste 11.000, ajungînd la impresionantul total de 174.000 de școlari. Pe șantierele de construcții școlare — continuă el — se fac acum ultimele amenajări pentru a se asigura primirea în cele mai bune condiții a acestei vaste populații școlare. Se va extinde spațiul unor școli existente, cum este de pildă Școala de 8 ani nr. 49, căreia i se mai adaugă încă 4 săli de clasă. În același timp, vor fi date în folosință școli nou construite. Bucuria de a-și începe activitatea școlară într-un local nou, modern, dotat cu săli de clasă și laboratoare spațioase și bogat înzestrate, o vor avea sute și sute de elevi din raioanele V. I. Lenin — în care este gata pentru a fi dată în folosință o nouă școală medie — Grivița Roșie — unde se vor da în folosință o școală medie și o școală de 8 ani — N. Bălcescu, 16 Februarie, 1 Mai, T. Vladimirescu, 23 August și 30 Decembrie, ale căror rețele școlare se vor îmbogăți cu noi școli de 8 ani. În total elevii din Capitală primesc în dar pentru noul an școlar 200 de săli de clasă și 19 laboratoare, toate dotate cu utilaj și mobilier din cele mai moderne. Numai pentru laboratoarele de fizică, chimie și științe naturale se procură materiale didactice și instrumentar în valoare de aproape 2.200.000 lei".

Ce vești aduc scrisorile

Cîteva clipe de răgaz pentru a orîndui teancurile de plicuri care s-au adunat pe birourile secției „Scrisori" din redacția noastră și dintre care majoritatea se referă la pregătirile pentru noul an școlar. Așa, iată-le pe toate de o parte. Cu care să începem? Cu aceasta care poartă stampila poștei din Cornul Luncii? Bine, să-i dăm întîietate.

„Călătorul care coboară din autobuz la stația Cornul Luncii — ne scrie corespondentul nostru Pavel Zaharescu — zărește printre acoperișurile caselor silueta unei clădiri de proporții mult mai mari decît celelalte și în același timp mai suplă decît ele. Este un nou local de școală care s-a înălțat prin contribuția locuitorilor comunei Băiseți și care va fi dat în folosință la toamnă. În aceste zile cînd se efectuează lucrările de finisare, pe șantierul noii școli vin, alături de meșteri, zeci de colectiviști care ajută ca școala unde vor învăța copiii lor să fie cît mai curînd gata și să aibă o înfățișare cît mai frumoasă. Economiile realizate în acest fel însumează aproape 20.000 de lei. Secția de învățămînt a raionului s-a preocupat și ea ca școala să fie dotată cu mobilier nou și modern și cu un bogat material didactic".

Școli noi se înalță, după cum aflăm din scrisorile corespondenților noștri și la Băicoi, Cîmpina, Slănic și Breaza, în regiunea Ploiești, la Groși, Surdești, Copelnic și alte șase comune din raionul Tîrgu Lăpuș ca și în multe alte orașe și sate din toate regiunile patriei.

Chiar în clipa cînd reportajul pleca la tipar am primit din partea corespondentului nostru Dumitru Anghel o scrisoare prin care ne informează că și în satul său, Șerbănești, regiunea Argeș, școlarii vor începe noul an de învățămînt într-o clădire nouă, înălțată prin contribuție voluntară în vara aceasta.

Dar nu numai în localitățile unde se înalță școli noi, ci pretutindeni pregătirile pentru deschiderea în cît mai bune condiții a noului an școlar sînt în toi. După cum ne informează profesorul V. Miron, la Școala de 8 ani nr. 3 din Focșani s-a terminat zugrăvirea și este aproape de încheiere repararea mobilierului.

În raionul Bacău, exemplul pregătirilor pentru deschiderea noului an școlar l-a dat colectivul Școlii de 8 ani din comuna Bărești unde pregătirile au început, se poate spune, chiar din prima zi de vacanță. Acum școala, proaspăt zugrăvită, strălucește în soare iar materialul didactic orînduit, clasat și mult îmbogățit așteaptă începerea lecțiilor. Urmînd acest exemplu, ne scrie corespondentul nostru Petru Juverdeanu — majoritatea școlilor din raion au terminat reparațiile și curățenia.

Și la școala medie „Al. Sahia" din Tîrnăveni pregătirile pentru noul an școlar sînt pe sfîrșite. S-a terminat zugrăvitul în sălile de clasă, în laboratoare etc. iar acum se acordă o mare atenție înfrumusețării parcului din fața școlii.

Corespondenții noștri din regiunea Suceava ne-au transmis însă și vești mai puțin îmbucurătoare. Ei ne informează că pînă nu de mult, ritmul de desfășurare al construcțiilor școlare era foarte lent în raioanele Săveni, Dorohoi și Vatra Dornei și că numai printr-o rapidă și energică intensificare a acestui ritm vor fi create condiții pentru ca toate școlile planificate să fie date în folosință la începutul noului an școlar. Exemplul activităților citate în scrisorile menționate mai sus, ca și exemplul activității pozitive desfășurate în raioanele Botoșani și Fălticeni din aceeași regiune trebuie să stimuleze secția de învățămînt a sfatului popular regional Suceava, s-o ajute să treacă cu tot simțul de răspundere la remedierea deficiențelor semnalate.

Scurt interviu

— Tovarășe Oproiu, am vrea să cunoaștem cîteva amănunte în legătură cu noile sortimente pe care le pregătește Întreprinderea de material didactic pentru anul școlar 1962—63.

— Cu plăcere. Voi începe cu aparatajul pentru demonstrațiile de fizică. Putem afirma că noile produse realizate în acest domeniu sînt de o complexitate deosebită. De pildă, pentru lecțiile de fizică din noul an școlar au fost construite voltmetre și ampermetre demonstrative verticale, ceea ce va permite urmărirea de către toți elevii unei clase, în condiții mai bune decît în trecut, a felului cum se execută măsurătorile în industrie. Pentru demonstrațiile de acustică privind rezonanța s-au construit și vor fi trimise curînd în școli aparate diferite: unul pentru demonstrarea rezonanței în mecanică, altul pentru demonstrarea rezonanței electrice, al treilea pentru demonstrarea rezonanței electromagnetice, iar al patrulea pentru studiul undelor staționare.

— Ce aparate au fost realizate pentru demonstrarea celor mai noi principii științifice și tehnice?

— De pildă trusa pentru lucrări de aerodinamică. Aceasta va permite studiul amănunțit al principiilor aerodinamicii, inclusiv al celor pe care se bazează cucerirea spațiului cosmic.

— Laboratoarele de chimie și cabinetele de științe naturale vor primi și ele în noul an școlar sortimente noi?

— Chiar acum ne-au fost adduse, după omologare, cîteva dintre ele. Bunăoară macheta sistemului osos al omului, executată din material plastic, ceea ce-i va da o mai mare rezistență în timpul demonstrațiilor și transportării, sau trusa de electro-chimie, cu care se va putea executa o gamă largă de experiențe practice

— Vă mulțumim pentru răspunsuri și vă promitem să relatăm, după începerea anului școlar, aprecierile profesorilor asupra noilor produse și eventualele sugestii.

„Au sosit noile manuale?"

De pe acum întîlnim prin librării grupuri de elevi ai școlilor medii care întreabă, plini de nerăbdare: „Au sosit noile manuale școlare?". Răspunsul la această întrebare l-a dat de curînd Centrul de librării și de difuzare a cărții, anunțînd că manualele pentru anul școlar 1962—63 vor fi puse în vînzare începînd de la 1 august.

Deci, să așteptăm doar cîteva zile. Apoi vom putea să mergem la una din librăriile însărcinate în mod special cu vînzarea manualelor, unde pentru ușurința alegerii vor fi afișate liste cuprinzînd titlurile manualelor puse în vînzare. Desigur, o dată cu apropierea noului an școlar, lista va deveni pe fiecare zi tot mai impresionantă. Îmbrăcate în coperte de culori vii, majoritatea din material plastic sau cartonate, manualele vor părăsi rînd pe rînd rafturile librăriilor. Iar șirurile de elevi care le vor purta sub braț se vor grăbi, ca în fiecare an, să le răsfoiască, să afle cu o clipă mai devreme ce cuprind.

Cei 145.000 de elevi ai claselor I—VII din școlile Capitalei vor face cunoștință cu noile manuale în prima zi de școală, cînd le vor găsi frumos rînduite pe bănci, reprezentînd, ca și în anii trecuți, darul de început de an al partidului și guvernului.

★

Iată, în cîteva imagini semnificative, stadiul pregătirilor pentru un nou început de an școlar. Profesorii și elevii întîmpină acest An nou al învățămîntului gata pentru a desfășura chiar din prima zi o muncă rodnică și bogată în rezultate.

M. HERIVAN

Profesorul Ilie Cristea

La 16 iulie 1962 s-au împlinit 70 de ani de la naşterea profesorului Ilie Cristea, luptător comunist, publicist de talent, pedagog care a contribuit la dezvoltarea gîndirii pedagogice din ţara noastră.

Născut în comuna Leheceni, din regiunea Crişana, ca cel de al unsprezecelea fiu al dascălului Gheorghe Cristea, el urmează clasele primare în comuna Zimbru, apoi liceul la Beiuş, de unde este înlăturat, pentru vederile sale progresiste, printr-un „consilium abeundi". Îşi continuă studiile la liceul „A. Şaguna" din Braşov şi apoi la Facultatea de litere a Universităţii din Budapesta.

Ilie Cristea manifestă de timpuriu preocupări pentru munca educativă. Elev sîrguincios la învăţătură, ajută pe cei slabi la carte. Ca „prefect de studii" (pedagog) la internatul liceului din Beiuş (1912—1913), în timpul studenţiei, el reuşeşte să se apropie cu tact deosebit de elevi şi să se lege profund de activitatea didactică. Chiar din liceu conduce o revistă literară a elevilor, iar din timpul studenţiei publică materiale împotriva asupririi sociale şi naţionale din imperiul habsburgic.

Începînd din septembrie 1916, Ilie Cristea lucrează ca profesor suplinitor la liceul „A. Şaguna" din Braşov, unde funcţionează pînă în 1933, iar între 1929 şi 1931 deţine funcţia de inspector-şef la Braşov, funcţie din care demască fără cruţare corupţia, favoritismul, nepotismul, mita şi alte apucături specifice funcţionarilor din aparatul de stat burghez, în special al Ministerului Instrucţiunii.

Profesorul Ilie Cristea a îmbinat strîns activitatea didactică cu cea obştească. Prin articolele sale publicate încă din 1918 la ziarele „Gazeta Transilvaniei", „Glasul Ardealului", „Tribuna socialistă" ş.a. se situează pe poziţii înaintate în analiza fenomenelor social-politice interne şi internaţionale. O etapă importantă marchează activitatea sa în cadrul organelor de presă îndrumate de P.C.R. În 1931 primeşte sarcina de a conduce, ca director, revista legală a P.C.R. „Spre stînga". Merită să fie menţionată de asemenea prodigioasa sa activitate publicistică în cadrul a 16 ziare şi reviste legale ale P. C. R. şi al altor publicaţii progresiste („Bluze albastre", „Cuvîntul nou", „Cuvîntul liber", „Vremuri noi", „Manifest", „Ecoul", „Zorile", „Stînga", „Korunk", „Clopotul" etc.), la care colaborează susţinut între 1930—1939. În articolele sale, Ilie Cristea ia atitudine, cu fermitate şi consecvenţă, împotriva regimului capitalist exploatator, demască politica agresivă imperialistă şi pregătirile statelor capitaliste şi fasciste pentru atacul banditesc împotriva Uniunii Sovietice, tratează problemele cele mai arzătoare ale politicii interne şi internaţionale. Totodată el desfăşoară o bogată activitate revoluţionară în organizaţiile legale conduse de P.C.R. (Comitetul antirăzboinic, Comitetul naţional antifascist, asociaţia „Amicii U.R.S.S."), face propagandă comunistă prin conferinţe publice, este martor al apărării comuniştilor, muncitorilor ceferişti şi luptătorilor antifascişti în procesele înscenate de burghezie. Pentru convingerile sale comuniste, pentru activitatea lui revoluţionară este suspendat în mai multe rînduri din învăţămînt, este mutat disciplinar la Aiud (1933) şi la Dumbrăveni (1938), este dat în judecată şi întemniţat, apoi deţinut în lagărul de la Tg. Jiu. Nimic n-a putut clinti însă încrederea profesorului Ilie Cristea în viitorul luminos al ţării noastre.

După 23 August 1944, Ilie Cristea ocupă funcţii de răspundere în Ministerul Învăţămîntului (director al învăţămîntului profesional şi tehnic şi inspector general) contribuind cu toată capacitatea sa la reorganizarea şcolii noastre pe baze noi, socialiste. Se preocupă îndeosebi de problemele îmbunătăţirii conţinutului învăţămîntului, ale muncii educative, de îmbunătăţirea predării literaturii romîne etc. şi elaborează manualul „Istoria universală antică" (1946). Măcinat fiind de o boală grea din cauza mizeriilor îndurate în trecut, moare la Bucureşti în august 1958.

Între numeroasele scrieri ale lui Ilie Cristea, ce totalizează cîteva sute de studii, articole, note, un loc important îl ocupă cele în care tratează problemele învăţămîntului şi şcolii. Critica ascuţită pe care o face el pedagogiei burgheze şi sistemului de educaţie capitalist constituie o contribuţie importantă la dezvoltarea gîndirii pedagogice din ţara noastră. In articolele „Problema învăţămîntului" (1920), „Şcoala fără dascăli" (1923), „Reforma învăţămîntului primar" şi „Improvizaţie" (1924), „Dezastrul şcolii romîneşti (1925), „Adevărata reformă şcolară" (1928), „Dezastrul bacalaureatului" (1934), „Impasul şcolii" (1936) ş.a., Ilie Cristea demască caracterul de clasă al învăţămîntului şi educaţiei burgheze, demonstrînd cu fapte şi cifre starea jalnică a acestora, adevăratul sens al reformelor şcolare burgheze, făcute în interesul claselor exploatatoare, se ridică cu tărie împotriva studierii religiei în şcoală, împotriva învăţămîntului confesional. Totodată, el militează pentru o şcoală unică, menită să asigure ridicarea nivelului de cultură al poporului, pentru o şcoală democratică şi accesibilă tuturor copiilor, pentru un învăţămînt realist-ştiinţific. În articole ca „Secătura tricoloră" şi „Cum se tratează minorităţile" (1924), „Şcoala urii" (1925) etc. Ilie Cristea supune unei critici ascuţite educaţia naţionalistă şi individualistă dată tineretului de şcoala oficială. El demască caracterul fascist al conţinutului învăţămîntului burghezo-moşieresc, în strînsă legătură cu evenimentele care au loc după anii 1932—1933 în ţara noastră.

Încă de la începutul activităţii sale, Ilie Cristea luptă pentru un trai mai bun al cadrelor didactice. În articolele „Mişcarea funcţionarilor" (1921), „Concepţii negustoreşti" şi „Demisiile învăţătorilor" (1921), „Mişcarea corpului didactic" (1923), „Din viaţa satelor" şi „Făgăduielile ministrului de instrucţie" (1924) etc. arată lipsa de drepturi a profesorilor şi învăţătorilor, starea lor de mizerie materială, chemîndu-i să se solidarizeze cu muncitorii în cadrul unor greve organizate şi îndrumate spre ţeluri precise, iar după 23 August 1944 militează pentru antrenarea cadrelor didactice la lupta revoluţionară sub conducerea P.C.R., iar apoi a P.M.R., pentru o şcoală nouă.

Ca profesor şi diriginte Ilie Cristea a luptat pentru formarea unui ideal moral înalt tineretului şcolar, pentru stabilirea unor relaţii apropiate între profesori şi elevi, pentru eliminarea din şcoală a bătăii şi a pedepselor corporale. În amintirea elevilor şi colegilor săi stăruie figura modestă, pasiunea şi înflăcărarea profesorului Ilie Cristea, care şi-a dobîndit un mare prestigiu prin cultura sa şi prin măiestria sa profesională, prin caracterul său ferm comunist, prin încrederea sa neclintită în viitorul luminos al poporului condus de partid. Într-o serie de articole scrise după 23 August 1944 el subliniază teza pedagogiei marxist-leniniste despre însemnătatea deosebită a muncii profesorului în formarea personalităţii elevilor. „Fireşte — arată el — oricît s-ar schimba programa şcolară, chestiunea esenţială rămîne fiinţa profesorului. Un bun profesor poate lumina minţile elevilor săi într-o singură oră mai mult decît colegul său slab în luni de zile".

O contribuţie importantă aduce prof. Ilie Cristea la popularizarea realizărilor Uniunii Sovietice în toate domeniile de activitate, arătînd şi succesele epocale dobîndite de şcoala sovietică, în contrast cu declinul şcolii burgheze.

Culegerea „Articole 1923—1936" de Ilie Cristea, apărută în Editura politică (1961) prezintă o parte din scrierile sale.

Viaţa şi activitatea profesorului Ilie Cristea constituie pentru cadrele didactice şi tineretul nostru un exemplu viu de slujire a intereselor poporului, de devotament pentru cauza partidului şi victoria socialismului. El este o figură luminoasă de intelectual cinstit, ataşat de popor, care a luptat cu devotament şi abnegaţie pentru traducerea în viaţă a politicii partidului clasei muncitoare.

EMIL DOMOCOŞ

La canotaj

O consfătuire a profesorilor de fizică

Societatea de ştiinţe matematice şi fizice din R.P.R. a organizat la Arad, în zilele de 11-13 iulie, o consfătuire cu profesorii de fizică din aproape toate regiunile ţării. In cadrul consfătuirii au fost prezentate o serie de referate şi s-au purtat discuţii privind unele probleme ştiinţifice şi metodice legate de predarea fizicii în şcolile de cultură generală.

Astfel, conferinţa despre „Fuziunea nucleară", prezentată de conf. univ. Nicolae Martalogu, care a făcut cunoscute participanţilor la consfătuire ultimele rezultate dobîndite în domeniul respectiv, va ajuta acestora la mai buna predare a cunoştinţelor de fizică în clasa a XI-a. Tov. Iuliu Gross, lector la I.P.C.D. Timişoara, a prezentat un referat cu tema „Realizarea lucrărilor frontale la lecţiile de fizică", în care a vorbit despre metodele folosite în organizarea şi desfăşurarea lucrărilor frontale în legătură cu presiunea, frecarea, legea a doua a lui Newton, legile Boyle-Mariotte şi Gay-Lussac, determinarea echivalentului chimic etc. În referatul cu tema „Folosirea proiecţiei în predarea fizicii", prof. Gh. Fabian, de la Şcoala medie nr. 3 din Arad, a demonstrat metoda proiecţiilor, care permite o bună observare a fenomenelor fizice din partea fiecărui elev din clasă, şi a prezentat o serie de diapozitive executate la şcoala unde lucrează. În sfîrşit, ultimul referat, susţinut de tov. Gligor Groza, profesor la Şcoala medie nr. 1 din Arad şi avînd tema „Experienţe demonstrative la lecţiile de fizică", s-a ocupat de metodica organizării experienţelor, incluzînd şi cîteva demonstraţii practice şi arătînd modul de executare a aparatelor necesare.

Pe marginea referatelor prezentate au fost purtate discuţii vii şi fructuoase. Majoritatea profesorilor care au luat cuvîntul s-au referit la importanţa lucrărilor frontale de laborator, au discutat amplu posibilităţile pe care le creează aceste lucrări. De asemenea, ei au făcut propuneri concrete pentru îmbogăţirea prin mijloace locale a aparaturii şi dispozitivelor necesare acestor lucrări. În acest sens au vorbit, de exemplu, profesorii Ţarălungă (Bacău), Puşcaşu (Craiova), Armeny (Timişoara), Buzu (Roşiori de Vede), Codreanu (Bucureşti), Dinulescu (Buzău) etc. Prof. Olimpia Bînă, de la şcoala medie „Gh. Lazăr" din Capitală, a arătat la ce rezultate au dus lucrările frontale de laborator în şcoala respectivă şi a prezentat totodată cîteva aparate confecţionate de elevi la cercurile de fizică, aparate care pot fi folosite la mai multe demonstraţii. Tov. Ilie Gavrilă, lector la Institutul pedagogic de trei ani din Braşov, a atras atenţia asupra contribuţiei pe care o pot aduce lucrările frontale de laborator la pregătirea elevilor din şcolile serale, ele dînd posibilitatea ca într-un timp scurt toţi elevii unei clase să efectueze experienţele necesare. Participanţii la discuţii s-au referit în cuvîntul lor şi la folosirea proiecţiilor şi a experienţelor demonstrative în cadrul predării fizicii şi au împărtăşit experienţa lor în această privinţă.

In cadrul consfătuirii a avut loc şi o întîlnire cu cititorii „Gazetei matematice şi fizice", precum şi o vizită a profesorilor de fizică la uzinele „I. Ranghet" din Arad.

Consfătuirea a dovedit interesul profesorilor de fizică din şcolile de cultură generală pentru îmbunătăţirea continuă a muncii lor, pentru cît mai temeinica pregătire a elevilor.

Prof. ELENA TULIPANT

La asociaţia sportivă „Olimpia"

Am vizitat zilele trecute unele baze sportive la care au acces membrii asociaţiei „Olimpia", asociaţie sportivă a cadrelor didactice din Capitală. Am poposit astfel la sala de sport din strada Haga, la sala de sport din incinta Institutului pedagogic şi în sfîrşit la complexul sportiv amenajat pe malul lacului Tei.

Peste tot, datorită grijii deosebite a statului nostru, am găsit minunate posibilităţi pentru ca membrii asociaţiei să poată practica cele mai variate sporturi : instalaţii moderne, materiale sportive şi echipament bogat stau permanent la îndemîna doritorilor.

Ne-a surprins însă foarte neplăcut un aspect întîlnit peste tot în vizita noastră : la bazele sportive mai sus amintite n-am prea găsit profesori de cultură generală. Rareori îi vezi pe aceştia participînd la un meci de volei sau de baschet, la o partidă de şah sau avîntîndu-se în apele de cristal ale pitorescului lac de la marginea Capitalei.

Iată de ce ne-am întrebat, în mod firesc : oare cînd activează membrii asociaţiei sportive „Olimpia", dacă acum, în plină vacanţă de vară nu sînt prezenţi în cea mai plăcută activitate a sezonului estival ? Negăsind răspuns, ne-am deplasat la sediul asociaţiei sportive respective.

...Documentele de evidenţă ale asociaţiei sportive „Olimpia" vorbesc despre existenţa a peste 2 000 de membri, cu cotizaţia plătită în proporţie de aproape 70 la sută. Din rîndul lor doar 200 participă la diferite concursuri şi competiţii organizate la baschet, fotbal, tir cu arcul, volei şi aeromodelism.

Pentru a respecta adevărul trebuie să spunem că şi restul de 1 800 desfăşoară o oarecare activitate. Este vorba de turism. O dată sau de două ori pe lună, amatorii de turism, de excursii la mare sau la munte, îşi aduc aminte de... existenţa asociaţiei lor sportive, vin la magazia ei (excelent dotată) de unde îşi ridică echipamentul adecuat. Dar, o dată cu terminarea excursiei şi cu înapoierea materialului împrumutat încetează şi activitatea sportivă a acestor cadre didactice.

Unilateralitatea în materie de activitate sportivă este de fapt doar un aspect caracteristic vieţii acestei asociaţii. Există însă şi un alt aspect : acela al necuprinderii întregii mase a cadrelor didactice din Capitală. Cifra de 2 000 de membri înscrişi în U.C.F.S. reprezintă doar o cincime din numărul cadrelor didactice din Bucureşti (ca să nu mai punem la socoteală salariaţii din instituţiile anexe ale Ministerului Învăţămîntului...).

Cum se explică o atare situaţie ? De ce să fie omişi din activitatea sportivă cei mai mulţi dintre profesorii de cultură generală din primul oraş al ţării ? La toate aceste întrebări sînt chemate să dea răspuns comitetele sindicatelor raionale de învăţămînt, cărora le revenea sarcina de a-i mobiliza pe profesori la activitatea sportivă. Or, responsabilii sportivi din activul comitetelor sindicale au trecut cu vederea această obligaţie a lor. Cu excepţia responsabililor de la sindicatele raionale de învăţămînt „Grivita Roşie" şi „Tudor Vladimirescu", ceilalţi au „strălucit" printr-o totală neglijare a problemei. Ei nu s-au preocupat de cuprinderea tuturor cadrelor didactice într-o activitate sportivă organizată, de înscrierea acestora în U.C.F.S. Sindicatul învăţămînt „30 Decembrie" a avut un început bun : a prezentat consiliului asociaţiei sportive un număr de adeziuni. Dar apoi...

Aşa se face că o asociaţie sportivă care trece drept fruntaşă în ce priveşte baza materială, nu se poate lăuda în schimb decît cu o activitate competiţională de ordin minor.

Sînt aspecte care trebuie să dea de gîndit. În primul rînd celor care răspund de starea existentă de lucruri. Trebuie să se renunţe la actuala tendinţă spre somnolenţă şi să se privească cu spirit de răspundere problema cuprinderii maselor de învăţători şi profesori în activitatea sportivă.

Printr-un efort susţinut asociaţia sportivă „Olimpia" poate deveni cu adevărat una din asociaţiile sportive fruntaşe ale Capitalei.

T. STAMA

De la Ministerul Învăţămîntului

ÎN ATENŢIA CELOR ÎNSCRIŞI LA EXAMENUL DE DEFINITIVAT DIN SESIUNEA 1962

Examenul de definitivat din sesiunea august 1962 va începe în ziua de 1 august, orele 9 dimineaţa, pentru învăţători şi educatoare, şi în ziua de 15 august, orele 9 dimineaţa, pentru profesorii de toate specialităţile.

Pregătirea învățătorilor pentru examenul de definitivat

Numeroși învățători din regiunile Brașov și Mureș-Autonomă Maghiară se află în orașul Brașov la cursurile de pregătire în vederea examenului de definitivat. Conform programei cursurile cuprind un număr de lecții și de consultații la marxism-leninism, limba și literatura romînă, matematică și pedagogie. Lecțiile și consultațiile sînt ținute de lectori ai I.P.C.D. Brașov și de unii din cei mai buni profesori din oraș.

Cu mult înainte de deschiderea cursurilor, conducerea institutului a stabilit împreună cu colectivul de lectori problemele ce urmau a fi adîncite prin lecții, astfel încît ajutorul oferit cursanților să fie cît mai util. Ca urmare aceștia au putut audia la marxism-leninism lecții despre revoluția socialistă, despre clase și lupta de clasă, despre conștiința socială și formele ei, la pedagogie lecții despre educația ideologică-politică a elevilor din clasele I-IV, despre specificul organizării și desfășurării lecțiilor la aceste clase, despre formarea deprinderilor practice elementare de muncă la școlarii mici. La limba și literatura romînă s-au ținut expuneri despre lupta dintre realism și antirealism între cele două războaie mondiale, despre caracterul realist-socialist al literaturii noastre noi, despre literatura pentru copii, despre problemele fundamentale ale predării gramaticii la clasele I-IV și despre predarea textelor de citire la aceste clase. În ceea ce privește matematica o serie de lecții au ajutat pe cursanți să revadă cunoștințele despre predarea numerației și a celor patru operații cu numere întregi, despre metodica predării problemelor la clasele I-IV și altele.

În unanimitate învățătorii socotesc ca foarte utile cursurile de pregătire organizate de minister. Este desigur și un merit al colectivului de lectori faptul că lecțiile și consultațiile sînt urmărite cu viu interes. Învățătorii apreciază, de pildă, expunerile ținute de tovarășii Silvestru Patița, Maria Orfanu, Al. Găvenea și alții. Astfel, este pozitivă preocuparea tov. Orfanu ca, paralel cu revederea și adîncirea cunoștințelor de gramatică și literatură, să arate cursanților cum pot face pe elevi să înțeleagă o chestiune mai dificilă, să rețină unele amănunte și să nu greșească în rezolvarea unor probleme în care de obicei se întîmpină greutăți. Bunăoară, predînd despre substantiv și articol, a stăruit asupra procedeelor prin care se înlătură confuziile mai frecvente între articol și pronume, asupra procedeelor de fixare în mintea școlarilor a cazurilor substantivului, de stabilire corectă a funcțiilor sintactice, asupra greșelilor tipice pe care le fac elevii în scrierea și pronunțarea unor cuvinte și expresii.

Cu toate aceste realizări, există și lipsuri în organizarea și conținutul activității desfășurate la cursurile de la Brașov pentru pregătirea învățătorilor ce se vor prezenta la examenul de definitivat. Una din acestea este, după părerea noastră, faptul că orele de consultații se confundă cu lecțiile. Ca și la lecții, în orele afectate consultațiilor lectorii trec în revistă problemele legate de o anumită temă prevăzută în programă (o trecere în revistă în mare viteză, căci la aceasta obligă intenția de a trata în două ore, cît durează o consultație, teme ca „Poligoane regulate, cercul, arii", „Ecuația de gradul I și discuția ecuației de gradul I", sau „M. Eminescu. Viața și opera. Însemnătatea creației lui în literatura romînă", „I. L. Caragiale. Viața și opera"). Consultațiile au rostul de a adînci un anumit aspect al temelor sau al problemelor cerute de programă, de a lămuri chestiunile mai complicate. De aceea, ele nu pot avea teme atît de largi ca cele enumerate mai sus. De obicei, subiectele consultațiilor se stabilesc pe baza sugestiilor și cerințelor cursanților, în funcție de greutățile întîmpinate de ei în însușirea materialului. Dar institutul — deși bine intenționat — nu a ținut seama de acestea și a fixat din oficiu, încă înainte de deschiderea cursurilor, capitolele din programă care vor ocupa timpul rezervat consultațiilor. Se motivează aceste măsuri prin aceea că învățătorii înscriși la examen nu au adîncit în perioada studiului individual întreaga materie, astfel încît și aceste „pilule" concentrate în care le este servită materia le prind bine. Părerea noastră este că aceasta invită la o plutire de suprafață în întreaga materie.

Arătam că, în general, nivelul științific al expunerilor este asigurat prin calitatea lecțiilor, prin munca pe care o desfășoară lectorii pentru a veni la cursuri cît mai bine pregătiți, cu problemele cît mai bine sistematizate. Totuși mai sînt și aci obiecții de făcut. Consultația — sau mai bine zis lecția — despre patriotismul socialist, de exemplu, ținută de lector Nicolae Madar, s-a desfășurat la un nivel de popularizare. Unele probleme importante — bunăoară patriotismul poporului muncitor în condițiile orînduirilor bazate pe exploatare, legătura indisolubilă dintre patriotismul socialist și internaționalismul proletar ș.a. — au fost expediate foarte rapid. În general, expunerea alcătuită în cea mai mare parte după o lecție de acum 3 ani — după cum lectorul însuși mărturisește — nu a fost adusă la zi decît printr-o improvizație de moment.

Socotim această expunere deficitară și sub aspectul tratării rolului școlii și al cadrelor didactice în educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar. Referindu-se la mijloacele prin care putem cultiva la școlari dragostea de patrie, vorbitorul s-a oprit aproape exclusiv la activitățile în afara clasei. Lecția, ca principal mijloc de educare a tineretului, nici măcar nu a fost pomenită. O asemenea omisiune nu este permisă, cu atît mai mult cu cît se știe că nu întotdeauna cadrele didactice au în vedere sarcina de a educa pe școlari în primul rînd prin lecție, de a întări conținutul educativ al orelor de curs.

Este bine că expunerea tov. N. Madar s-a referit la informarea elevilor asupra realizărilor regimului nostru, asupra trecutului de luptă al poporului și mai ales asupra prezentului luminos. Despre necesitatea formării convingerilor care dictează în viață sensul acțiunilor fiecărui individ nu s-a vorbit însă deloc, ceea ce constituie fără îndoială o lipsă serioasă.

Era util ca tovarășii care răspund în institut de buna desfășurare a cursului de pregătire, să cunoască măcar liniile mari de orientare a fiecărei lecții, problemele principale pe care le va trata ea și care ar fi fost necesar să se dezbată. Astfel, scăpările de genul celor de mai sus ar fi putut fi evitate.

Corectă din punct de vedere al modului în care au fost puse problemele, lecția (consultația) tov. Al. Găvenea despre predarea simultană la două sau mai multe clase s-a abătut însă de la un principiu pedagogic bine cunoscut. Ea s-a axat în principal pe aspectele negative întîlnite în școli, arătînd mai mult cum nu trebuie să se procedeze. Axarea lecției în primul rînd pe ceea ce este corect și indicat a se face i-ar fi ajutat pe învățători să-și verifice mai ușor și mai direct propria experiență.

Ar fi de arătat și lipsuri care aparțin cursanților și care creează greutăți în munca desfășurată de I.P.C.D. Brașov pentru buna lor pregătire. Astfel unii învățători au venit cu gîndul să învețe totul acum în perioada de pregătire colectivă (2—28 iulie). Ca urmare ei nu au parcurs întreaga bibliografie, nu au făcut conspecte astfel încît acum numai să revadă problemele, să se clarifice asupra unora din ele, să le adîncească pe altele. Lucrul acesta se observă atunci cînd sînt puși în situația să discute o anumită problemă, cînd adeseori se limitează la expunerea seacă a propriei experiențe, fără a putea fundamenta teoretic, științific cele prezentate.

Această situație se datorește desigur comodității unora din cursanți, dar și faptului că mai sînt secții de învățămînt care nu sprijină îndeajuns pe cei înscriși la examenele de grade. Ne gîndim la lipsa de preocupare pentru scutirea de prea multe sarcini cu care unii din ei sînt încărcați, pentru trimiterea în termen a programelor și înzestrarea bibliotecilor școlare și sătești cu materialul bibliografic cerut.

Este bună orientarea care există în regiunea Brașov, unde inspectorii metodiști regionali care merg pe teren au primit sarcina să dea și consultații pe anumite teme în sprijinul celor ce urmează să se prezinte la examenele de grad.

Astfel de inițiative ar trebui să fie mai multe, la asemenea măsuri ar fi bine să se gîndească toate secțiile de învățămînt.

STELA PREDESCU

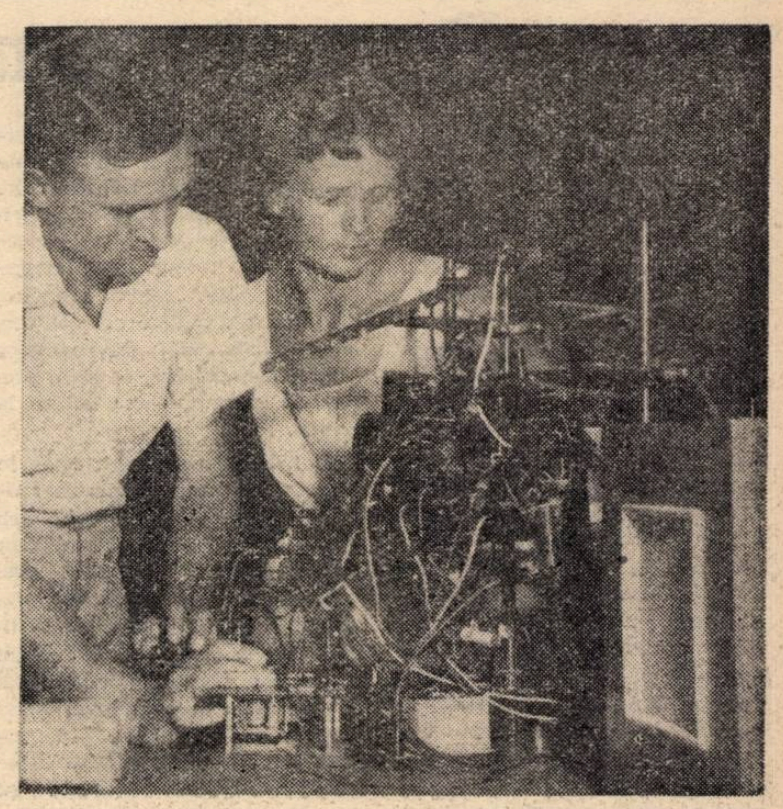

Pregătirea teoretică a profesorilor pentru examenul de definitivat este îmbinată și cu experiențele de laborator.

CURS PENTRU MAIȘTRII-INSTRUCTORI

Perfecționarea pedagogică a maiștrilor-instructori constituie una din preocupările principale ale Ministerului Învățămîntului și ale altor ministere și instituții care tutelează școli profesionale și tehnice. În acest scop s-au organizat, îndeosebi prin intermediul cabinetelor metodice de specialitate, acțiuni variate — schimburi de experiență, sesiuni de lecturi pedagogice, cursuri și instructaje etc.

De curînd, Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei, în colaborare cu cabinetele metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic din București și Cluj, a organizat la Grupul școlar de petrol-chimie din Tîrgoviște un curs de 3 săptămîni pentru perfecționarea maiștrilor-instructori care lucrează în școlile din sectorul respectiv. În cadrul cursului s-au predat noțiuni de socialism științific, de pedagogie, de desen tehnic, de tehnologia materialelor și de metodică a specialității.

Ponderea cea mai mare a avut-o în cadrul cursului studierea problemelor privitoare la metodica specialității, îndeosebi la metodica lucrărilor practice. Astfel, cursanții au dezbătut pe larg, în lecții și seminarii, probleme privind formele și sistemele de instruire practică, organizarea locului de muncă al elevilor, întocmirea și utilizarea documentației tehnice, normarea lucrărilor practice în atelierul școlii etc. Apoi ei au ținut lecții demonstrative de instruire practică. Acestea au tratat teme variate din programa de lăcătușărie și au fost de tipuri variate — lecție introductivă, lecție curentă, lecție de lucrări complexe, lecție de verificare și control.

Numeroși cursanți, ca Dumitru Matache și Ștefan Staicu din Tîrgoviște, Teodor Diaconescu din Tîrnăveni, Gheorghe Mai din Copșa Mică, Nicolae Polcovnicu din Iași, Iulian Voiculescu din Cîmpina și alții au ținut lecții izbutite, de un nivel ridicat, arătînd că și-au însușit indicațiile metodice primite la curs.

Pentru o cît mai strînsă legătură a cunoștințelor predate la curs cu practica de producție, s-a făcut o lecție-expunere la Uzina de utilaj petrolier din Tîrgoviște. Cu acest prilej au putut cunoaște principalele procedee de prelucrare a metalelor și încercările mecanice la care sînt supuse acestea pentru verificarea calității lor. De asemenea, o serie de lecții privind predarea noțiunilor de tehnologie a metalelor au fost însoțite de prezentarea unor diafilme ca „Furnalul", „Cuptorul Martin", „Protecția muncii în metalurgie" etc.

În partea finală a cursului profesorii au primit indicații concrete în vederea îmbunătățirii muncii lor în viitorul an școlar. Astfel, ei au fost orientați să aplice în cadrul instruirii practice în atelierele-școală sistemul de produse complexe, să realizeze cu elevii produse specifice sectorului de producție pentru care se califică și machete în funcțiune necesare predării diferitelor discipline de cultură tehnică, să introducă la toate lucrările complexe fișele tehnologice, să asigure sculele și utilajele necesare bunei desfășurări a instruirii practice în atelierele-școală, să normeze lucrările și operațiile în atelierul-școală etc.

În general, cursul a dat rezultate bune, așa cum au dovedit-o lecțiile demonstrative susținute de profesorii care l-au urmat. În același timp însă au ieșit la iveală și o serie de sarcini care se impun pentru îmbunătățirea pe viitor a cursurilor de acest fel. De pildă, s-a constatat că e necesar să se includă în programa cursului și unele noțiuni de fizică, de mecanică aplicată și de matematică, pentru a ridica nivelul de pregătire al maiștrilor-instructori în aceste domenii. Totodată s-a vădit necesitatea de a se afecta mai multe ore pentru studierea desenului tehnic, deosebit de important în munca maiștrilor-instructori. Cu aceste completări cursul de perfecționare își va atinge mai deplin scopul, contribuind în și mai mare măsură la perfecționarea profesională a celor ce muncesc în școlile profesionale și tehnice.

Ar fi indicat să se organizeze cursuri de perfecționare și pentru maiștrii-instructori din alte sectoare ale pregătirii cadrelor pentru economia noastră națională, deoarece ele constituie un sprijin important pentru îmbunătățirea instruirii practice a viitorilor muncitori.

Ing. EDUARD CUPFER
directorul Cabinetului metodic pentru învățămîntul profesional și tehnic din București

ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI

Institutele de perfecționare a cadrelor didactice caută să dea un sprijin susținut educatoarelor în vederea ridicării calificării lor profesionale. În această vacanță, numeroase educatoare înscrise la examenul de definitivat și de gradul II au urmat cursurile organizate în acest scop de I.P.C.D. Cluj. Cu viu interes privesc cursurile organizate de I.P.C.D.-Cluj în vederea sprijinirii celor ce se prezintă la examenul de grade și educatoarele înscrise la examenele de definitivat și gradul II din institutiile școlare cu limba de predare maghiară din toată țara.

★

Printre acțiunile organizate de institutele de perfecționare a cadrelor didactice pentru sprijinirea învățătorilor și profesorilor în vederea îmbunătățirii pregătirii lor profesionale și politice se numără și excursiile.

De curînd, învățătorii și profesorii din școlile și secțiile cu limba de predare maghiară aflați la cursurile de perfecționare din Sibiu au avut ocazia să participe la o interesantă excursie pe valea Oltului. Ei au vizitat localitățile Turnu Roșu, Căciulata, Călimănești și Rîmnicu Vîlcea ca și mînăstirea Cozia etc.

Excursia — după cum au arătat participanții — a contribuit la lărgirea orizontului de cunoștințe al învățătorilor și profesorilor în domeniul geografiei și istoriei. Totodată ea a dus la dezvoltarea sentimentelor de dragoste și admirație pentru frumusețile patriei.

Întorși la școală, cei ce au făcut această excursie le vor putea vorbi copiilor mai convingător și mai bine despre locurile pitorești pe care le poți întîlni colindînd țara.

„Agricultura“ — obiect principal de învățămînt

Programa

Lucrările sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale din primăvara acestui an, ca și Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea și dezvoltarea învățămîntului agricol au pus în fața școlilor de cultură generală de la sate sarcina de mare însemnătate de a asigura o temeinică pregătire agrozootehnică elevilor din mediul rural. Pentru realizarea cu succes a acestei sarcini s-a luat hotărîrea ca din anul școlar 1962—63 să se predea în școlile de 8 ani din mediul sătesc, începînd din clasa a V-a și pînă în clasa a VIII-a, obiectul „Agricultura“, în cadrul căruia elevii vor dobîndi cunoștințe și deprinderi bazate pe metodele înaintate de muncă folosite în agricultura noastră socialistă. În scopul asigurării unei cît mai bune pregătiri agrozootehnice a elevilor, Ministerul Învățămîntului a întocmit, în colaborare cu Consiliul Superior al Agriculturii, programa pentru predarea obiectului „Agricultura“ la clasele V—VIII.

Programa înmănunchează într-un sistem unitar cunoștințele și deprinderile de bază din domeniul agrozootehniei, creînd condiții bune pentru însușirea acestora de către elevii școlii de cultură generală de la sate. În ansamblu ea prevede predarea teoretică și efectuarea lucrărilor practice în cadrul capitolelor referitoare la sol și lucrările lui și la cultura plantelor de cîmp în clasa a V-a, a cunoștințelor și deprinderilor de horticultură (legumicultură, floricultură, pomicultură și viticultură) în clasa a VI-a, a cunoștințelor și deprinderilor privind creșterea animalelor domestice în clasa a VII-a și a celor privind mecanizarea, chimizarea și electrificarea agriculturii, ca și organizarea întreprinderilor agricole socialiste în clasa a VIII-a. Toate aceste cunoștințe și deprinderi prevăzute în programă au la bază metodele cele mai înaintate de muncă folosite în agricultura noastră, în scopul de a-i ajuta pe elevi să cunoască mijloacele prin care se realizează continua creștere a producției agricole.

Bunăoară, în cadrul capitolului referitor la lucrările solului se prevede cunoașterea unor metode bune de lucru, ca de exemplu metoda arăturii adînci pentru toate solurile în afară de cele podzolice și erodate, metodă experimentată cu succes în condițiile agriculturii socialiste. De asemenea, se prevede cunoașterea experienței înaintate a unităților agricole socialiste, ca de pildă efectuarea arăturilor adînci în agregat cu grapă stelată, care a fost popularizată la consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști, cît și alte metode noi de lucru ce au scopul de a mări fertilitatea solului. În cadrul lucrărilor de cunoaștere a structurii solului și de recunoaștere a tipurilor de sol, se fac referiri concrete la calitatea, structura și tipul de sol din regiunea în care se află școala, pentru a stimula interesul elevilor față de munca ce se desfășoară în imediata lor apropiere și pentru a-i pregăti să participe cu bune rezultate la această muncă.

Aceluiași scop al pregătirii elevilor pentru a folosi în viitoarea lor activitate cele mai noi metode aplicate de marile unități agricole îi sînt subordonate și cunoștințele și deprinderile prevăzute în programă cu privire la lucrarea solului, la selecționarea și producerea semințelor de soi, la raionarea soiurilor, la densitatea optimă de plantare, la administrarea îngrășămintelor și amendamentelor, ca și la prevenirea și combaterea bolilor la plante.

În lumina sarcinilor trasate în prezent agriculturii noastre socialiste în vederea dezvoltării armonioase a tuturor ramurilor sale programa prevede predarea unor importante cunoștințe și deprinderi de horticultură, ținînd seama de faptul că această ramură a agriculturii are în țara noastră largi perspective de dezvoltare. În cadrul metodelor de cultură a legumelor se pune accentul pe însușirea de către elevi a cunoștințelor și deprinderilor de cultivare a legumelor pe baza celor mai înaintate metode, a metodelor de obținere a culturilor timpurii și a culturilor forțate de legume, menționîndu-se procedeele de obținere a recoltelor timpurii. Lucrările practice din cadrul acestui capitol privesc pregătirea răsadniței, armarea bălegarului pentru răsaduri, pregătirea amestecului de pămînt și a ghivecelor nutritive — lucrări de primă importanță pentru producția de legume. De asemenea, se indică metode noi de irigare a culturilor de legume.

În ceea ce privește pomicultura se prevede cunoașterea de către elevi a planului general de dezvoltare a pomiculturii în țara noastră pe baza repartizării judicioase a speciilor de pomi în zonele cele mai corespunzătoare particularităților lor biologice, ca și a metodelor de sporire a producției pomicole la ha, prin folosirea unor noi metode de plantare și îngrijire. În legătură cu viticultura elevii vor cunoaște condițiile de cultivare a viței pe diferite terenuri, în special pe terenurile în pantă, metodele de amenajare a teraselor, adaptarea soiurilor de viță în diferite regiuni și pe anumite terenuri, cît și metodele de muncă mecanizată folosite în acest domeniu.

Sarcinile mari ce stau în fața sectorului zootehnic cu privire la creșterea producției de carne, lapte, ouă sînt reflectate în programă prin importanța acordată cunoștințelor și deprinderilor privind creșterea animalelor, metodele raționale de alimentare, de întreținere igienică și de reproducere a acestora. În cadrul capitolelor referitoare la reproducție programa pune accentul pe cunoașterea raselor celor mai productive și pe metodele de îmbunătățire a raselor.

O deosebită atenție o acordă programa cunoștințelor privind chimizarea agriculturii. Se prevede astfel cunoașterea de către elevi a principalelor îngrășăminte chimice și bacteriene ce se fabrică în țara noastră, a metodelor de aplicare a acestora pe teren. Se dau de asemenea noțiuni despre amendamente, despre rolul lor în sporirea recoltelor și despre mijloacele de administrare, ca și cunoștințe despre folosirea substanțelor chimice pentru combaterea dăunătorilor.

Problemele privind mecanizarea agriculturii, atribut principal al marii agriculturi socialiste, ocupă un loc foarte important în programă Astfel elevii claselor a VIII-a vor primi cunoștințe ample privind principalele mașini agricole și modul lor de funcționare, își vor putea da seama de marile avantaje pe care le aduce agriculturii folosirea mecanizării, automatizării și electrificării. Se acordă de asemenea multă atenție cunoașterii de către elevi a principiilor de organizare a întreprinderilor agricole socialiste, pentru a-i pregăti cît mai complet pentru munca lor de viitori colectiviști.

Prin felul în care grupează lucrările practice în funcție de conținutul fiecărui capitol și prin felul cum le repartizează în perioadele cele mai potrivite pentru efectuarea lor, programa realizează o strînsă legătură a cunoștințelor teoretice cu practica. De pildă, se prevede ca lucrările de zootehnie să se efectueze toamna și primăvara. În cadrul acestor lucrări au fost incluse numeroase lucrări de îngrijire rațională și de îmbunătățire a raselor de animale în vederea obținerii unor producții sporite. În general, lucrările practice îi vor deprinde pe elevi cu cele mai noi metode de muncă în diferite sectoare ale agriculturii, în scopul obținerii producției maxime.

Alcătuită pe baza unor criterii științifice de organizare și de împărțire pe capitole a materialului ce va fi predat, programa de agricultură subliniază deosebita importanță ce se acordă acestui obiect nou introdus în școala de cultură generală de la sate.

Prin caracterul său științific cît și prin felul judicios în care a fost întocmită, programa va reprezenta un sprijin prețios în munca profesorilor ce au sarcina să pregătească tineri care să poată munci cu bune rezultate în agricultura noastră socialistă.

C. DEMETRESCU

La Stațiunea experimentală horticolă Greaca — regiunea București profesorii studiază soiul de struguri Perla cultivați sub peliculă de material plastic.

Lucrări practice de pomicultură în cadrul cursului de specializare pentru predarea „Agriculturii“ de la Institutul agronomic „N. Bălcescu“ din București

Pregătirea cadrelor

De curînd s-au deschis în întreaga țară cursuri de pregătire cu durata de o lună pentru cadrele didactice care vor preda în anul școlar viitor obiectul „Agricultura“. Peste 7000 de profesori participă în cadrul acestor cursuri la lecții cu un ridicat nivel științific, discută în seminarii problemele viitoarei lor munci, efectuează interesante și variate lucrări practice.

Cursurile se desfășoară conform unei programe alcătuite de Ministerul Învățămîntului în colaborare cu Consiliul Superior al Agriculturii. Programa prevede studierea unor probleme de agrofitotehnie și horticultură, de organizare a întreprinderilor agricole socialiste și de metodică a predării obiectului „Agricultura“, precum și lucrări practice organizate în stațiuni experimentale sau în cadrul unor mari unități agricole socialiste.

Peste 700 de cadre didactice din regiunea București sînt cuprinse la cursul organizat la Institutul agronomic „N. Bălcescu“ din Capitală. Ele au audiat pînă în prezent prelegeri de agrofitotehnie ținute de prof. univ. Ștefan Dimancea, prof. univ. N. Zamfirescu și lector univ. A. Negrilă, precum și despre organizarea întreprinderilor agricole socialiste ținute de lector univ. Mariana Ioniță.

Am luat loc în băncile amfiteatrului, alături de cursanți, în timp ce urmăreau lecția cu tema „Despre întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective“, ținută de lector univ. M. Ioniță. I-am văzut ascultînd cu atenția încordată, notînd cu grijă cele mai importante probleme : conținutul noțiunii de întărire economico-organizatorică a G.A.C., caracterul obiectiv al acestui proces, care constă în dezvoltarea necontenită a producției agricole pe baza principiilor socialiste, sarcinile puse de partid în acest domeniu începînd încă de la Congresul al II-lea al P.M.R., căile de întărire economico-organizatorică a G.A.C. și îndeosebi calea principală — sporirea și dezvoltarea continuă a proprietății obștești. Cu deosebit interes au ascultat cursanții relatarea experienței din ultimii ani a unor gospodării fruntașe cum ar fi de pildă G.A.C. „1 Mai“ din Cuza Vodă și G.A.C. din comuna Ceacu, raionul Călărași, care, ținînd seama de recomandările făcute în Consfătuirea pe țară a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii de la Constanța, au acordat o deosebită importanță sporirii fondului de bază al gospodăriei. Foarte interesante au fost pentru cursanți și explicațiile privind dezvoltarea multilaterală intensivă a producției obștești și necesitatea îmbinării raționale a ramurilor de producție vegetală cu ramurile de producție animală în funcție de condițiile economice ale fiecărei gospodării, care au fost de asemenea ilustrate cu exemple concrete din unitățile fruntașe. În mod deosebit au reținut atenția cursanților cele relatate în lecție în legătură cu necesitatea unificării gospodăriilor mici în gospodării mari, sarcină principală în etapa actuală, ca și recomandările făcute în documentele de partid cu privire la mărirea rațională a suprafețelor de teren, care permite obținerea unei eficiențe economice maxime în activitatea gospodăriilor agricole colective.

Am participat, împreună cu viitorii profesori de agricultură, și la un seminar ținut pe marginea acestei lecții, seminar în care s-a urmărit în mod special legarea cunoștințelor predate de situația concretă a gospodăriilor agricole colective din regiune. Cursanții au căutat să dea cît mai multe exemple care să ilustreze modul de organizare a gospodăriilor colective din comunele lor. Bunăoară s-a vorbit despre organizarea gospodăriilor din Budești, Fundulea etc. În felul acesta discuțiile nu au avut un caracter abstract teoretic, ci au reflectat în permanență legătura cu realitatea, cu viața.

În timp ce unele grupe de cursanți participă la lecții și seminarii, altele efectuează lucrări practice pe terenul institutului. Am asistat la astfel de lucrări în care s-au cercetat profile de sol, s-a studiat alcătuirea și funcționarea principalelor mașini agricole sau au fost efectuate observații referitoare la calitatea unor culturi. Bine organizate și conduse, lucrările asigură aplicarea practică a cunoștințelor studiate la cursuri și îi pregătesc pe viitorii profesori de agricultură pentru munca pe care o vor desfășura la rîndul lor cu elevii, începînd din noul an școlar.

Ca și la București, în întreaga țară cursurile pentru profesori de agricultură constituie un ajutor important acordat acestora în vederea îndeplinirii în cît mai bune condiții a importantei lor sarcini — pregătirea temeinică a viitoarelor cadre pentru agricultura noastră socialistă.

T. CREȚU

STUDIUL LIMBII ROMÎNE ÎN ŞCOALĂ

Aşteptînd sfaturi pentru lectura de vacanţă.

Verbul şi cîteva aspecte ale predării lui

Articolele din presa centrală şi emisiunile săptămînale la radio consacrate felului cum vorbim şi cum scriem — pe lîngă materialele din publicaţiile de specialitate — dovedesc interesul larg şi continuu al oamenilor muncii din diverse domenii de activitate pentru problemele limbii noastre, dorinţa ca ea să fie cunoscută bine, în toate amănuntele, de a se asigura însuşirea formelor ei corecte (explicate şi înţelese), exprimarea orală şi scrisă cît mai justă şi cît mai precisă. Ca urmare, în şcoală, în special în şcoala de 8 ani, creşte şi mai mult răspunderea profesorului de limba romînă.

O bună parte din chestiunile de limbă „litigioase" privesc probleme mai complexe, cazuri mai rare sau mai dificile ori susceptibile de confuzii, laturi insuficient stabilite în lingvistică. Dar se mai întîlnesc în exprimarea orală — şi uneori chiar în scrieri — greşeli care se referă la chestiuni elementare, de mult fixate în practică şi riguros circumscrise în lucrările normative.

Astfel de lipsuri în cunoştinţele de limbă pot fi temeinic şi definitiv înlăturate încă din şcoală. Regulile, amplele explicaţii ştiinţifice recomandate de programă, exemplele ce se discută mai ales în clasele V—VII, într-un număr de ore adecvat, sînt suficiente spre a înrădăcina bine deprinderile de recunoaştere a formelor gramaticale şi de folosire a unei exprimări corecte. Totul depinde aici de pregătirea profesorului, de orientarea lui concretă în practică, de stăruinţa lui, de atenţia şi exigenţa cu care urmăreşte exprimarea orală şi scrisă a elevilor, de măsura în care dezvoltă interesul pentru problemele de limbă în rîndurile acestora.

Mă voi referi în cele ce urmează la unele probleme ale predării verbului, aşa cum mi s-au prezentat ele în practică. Verbul este, după cum se ştie, o categorie gramaticală complexă. De aceea, în mod firesc apar în predarea lui — în funcţie de şcoală şi de clasă — momente destul de dificile, care cer profesorului eforturi pentru a asigura însuşirea temeinică de către elevi a cunoştinţelor, a deprinderilor de a aplica aceste cunoştinţe. Iată cîteva exemple.

Am observat în anul şcolar trecut că elevii din toate clasele V—VII de la şcoala unde am fost repartizat să lucrez — o şcoală din Moldova — folosesc inconsecvent în povestirea orală diferite forme de trecut. Abia cînd am ajuns cu clasa a VII-a la reluarea conjugării mi-am putut da seama de cauza acestei situaţii: elevii formau cu greutate perfectul simplu, deoarece în graiul moldovenesc al limbii noastre acest timp nu este folosit în vorbire. Lipsa deprinderii de a folosi perfectul simplu îi împiedica pe copii să-l formeze atunci cînd erau solicitaţi să conjunge vreun verb ca exemplu şi din aceeaşi cauză îl determinau greu în text. Dar perfectul simplu este în literatură — în afara cazurilor de folosire a prezentului istoric — timpul prin excelenţă al povestirii, al comentariului autorilor şi în studierea textelor literare copiii îl întîlnesc des. Aşa că a trebuit să stărui asupra lui pînă au ajuns să conjuge relativ lesne şi să folosească şi verbe ca **a coace, a cosi, a coase**, care sînt mai dificile la acest timp. În clasele a V-a şi a VI-a, fiind prevenit, am acordat multă atenţie perfectului simplu cînd am ajuns cu predarea la el.

Un regionalism ce mi-a dat de lucru la verb este şi forma populară de viitor la persoana a III-a singular: „el (ea) **a** lucra", în loc de „**va** lucra". Chiar după ce am dat toate explicaţiile în legătură cu forma corectă şi cu deosebirea ei de cea populară, după ce elevii au arătat, prin exemple, că au înţeles aceste explicaţii, continuau să folosească în vorbire şi în scris, în împrejurările în care aveau nevoie de persoana a III-a singular a viitorului, tot forma regională. Îndreptîndu-i mereu, cerînd clasei să-i corecteze pe cei ce greşeau, am obţinut ca ei să-şi dea seama singuri cînd nu se exprimă corect şi să recurgă la forma justă. Ar fi necesar ca şi profesorii moldoveni de origine să arate mai multă exigenţă în cazul formei de care e vorba, să stăruie ca elevii să şi-o însuşească aşa încît s-o folosească automat.

Verbul, cu multilateralele lui posibilităţi de legături, m-a obligat uneori să dau elevilor explicaţii în afara programei şi manualului. La un moment dat, la clasa a VI-a, la declinarea substantivului în propoziţii, mulţi elevi au dat pentru cazul genitiv exemple de felul acestuia: caietul este **al elevului.** Cînd au trebuit să determine funcţia sintactică a substantivului declinat, toţi elevii care dăduseră asemenea exemple au fost de părere că el are în propoziţie rolul de atribut. Pentru a ajunge la adevărul ştiinţific, am amintit elevilor caracterul copulativ — în cele mai multe cazuri — al verbului „a fi" şi definiţia predicatului nominal. Le-am cerut, bineînţeles, numeroase exemple. Astfel le-a fost lesne să înţeleagă de ce funcţia genitivului „al elevului" din propoziţia discutată este aceea de nume predicativ. În schema declinării am introdus la cazul genitiv, pe lîngă funcţia de atribut, şi pe cea de nume predicativ. Am procedat la fel la clasa a VII-a. Dar la clasa a V-a n-am mai putut face acelaşi lucru. De aceea, încă de la explicaţii am căutat să-i feresc pe elevi de exemple cu nume predicative şi le-am dat numai exemple în care substantivul declinat la genitiv era atribut, adică însoţea totdeauna alt substantiv, pe care îl şi determina. Cei mai mulţi elevi au înţeles explicaţia Totuşi, la verificarea cunoştinţelor în ora următoare, unul dintre ei a formulat o propoziţie în care exemplul de substantiv în cazul genitiv era nume predicativ. De data aceasta am acceptat introducerea substantivului declinat în categoria atributelor, întrucît în clasa a V-a elevii nu au încă noţiunile de verbe copulative, predicate nominale, nume predicative. Am făcut însă observaţia că în toate exemplele date de mine sau de ceilalţi elevi substantivul în genitiv urmează imediat substantivul determinat şi am cerut elevului respectiv să refacă exemplul. În anul şcolar viitor voi avea ocazia să dau şi acestor elevi explicaţia ştiinţifică, cu toate elementele ei.

De cea mai mare însemnătate pentru înarmarea elevilor cu deprinderi de exprimare corectă oral şi în scris sînt exerciţiile, care-i obişnuiesc să aplice în practică cele învăţate. Revenind mereu şi mereu asupra perfectului simplu şi cerîndu-le exemple, îndemnîndu-i să-l folosească în povestiri, în rezumate şi în alte compuneri, am reuşit să-i „împrietenesc" pe copiii din acest sat moldovenesc cu un timp al verbului atît de puţin familiar pe meleagurile lor. De asemenea, tot mai rar s-au oprit ei la viitorul regional şi tot mai des au început să recurgă la cel corect: el **va** citi, **va** scrie.

M-am bucurat de asemenea văzînd că elevii au dobîndit interes pentru corectitudinea limbii. Dacă în foarte multe cazuri s-au corectat ei între ei în mod spontan, pînă să intervin eu cu îndreptări, în alte cazuri mi-au cerut diferite lămuriri în legătură cu sensul sau explicaţia ştiinţifică a formei unor cuvinte. Această atmosferă deja creată cuprinde, cred, perspectiva obţinerii unor rezultate bune în anul următor.

Prof. G. VĂRZARU
Şcoala de 8 ani din satul Zbereşti
raionul Buhuşi

O problemă care ne preocupă

Nu există nici un fel de exagerare în afirmaţia că unul din atributele fundamentale ale culturii stă în posibilitatea comunicării ideilor într-o formă corectă şi îngrijită. O foarte grăitoare „carte de vizită" a omului cult este însuşi manuscrisul său. Am greşi dacă am socoti pe cineva „tobă de carte" într-o anumită disciplină, stăpînind temeinic şi mînuind cu uşurinţă un număr de cunoştinţe, dacă n-a ajuns în acelaşi timp la folosirea cu justeţe şi claritate — cel puţin în zona specialităţii sale — a elementelor de comunicare ce i le pune la îndemînă limba literară. Dacă lucrurile se pot petrece şi altfel, dacă se iveşte o discrepanţă între „cultura" cuiva şi exprimarea sa — aceasta din urmă deficitară din punct de vedere gramatical sau ortografic — atunci trebuie pusă la îndoială însăşi temeinicia pretinsei sale „culturi".

În faza actuală a revoluţiei noastre culturale, problema capătă o însemnătate cu atît mai mare cu cît generalizarea învăţămîntului de opt ani urmăreşte ca fiecare cetăţean al Republicii, indiferent de profesiune, să aibă un nivel cultural care implică în mod firesc cunoaşterea adîncită a limbii romîne contemporane. Exprimarea corectă, decentă — orală sau scrisă — a viitorului absolvent al şcolii de opt ani ne apare deci firească, obligatorie.

Instruirea, din acest punct de vedere, a viitorilor absolvenţi ai şcolii generale de opt ani cade în cea mai mare parte în sarcina profesorilor de limba romînă care se pregătesc astăzi, ca studenţi, în institutele pedagogice de trei ani. Aceştia vor avea şi răspunderea, dar şi marea satisfacţie de a da şcolii medii şi apoi învăţămîntului superior elevi şi studenţi cu conştiinţa respectului faţă de normele şi exigenţele limbii literare.

Toate acestea am găsit necesar să le spunem pentru a atrage şi mai mult atenţia asupra îndatoririlor pe care le au, în cadrul institutelor pedagogice de trei ani, facultăţile de filologie în general şi catedrele de limba şi literatura romînă în special.

Deşi nu ne putem întemeia decît pe o experienţă de scurtă durată, rezultatele obţinute pînă acum de tinerele noastre institute pedagogice ne îndreptăţesc să privim cu multă încredere rostul şi perspectivele de viitor ale acestor institute de învăţămînt superior. Cîteva din facultăţile de filologie au dat, anul acesta, prima serie de absolvenţi. Prilejul de a face parte, în sesiunea iunie-iulie 1962, din comisia examenului de stat al secţiei limba romînă — limba rusă de la Institutul pedagogic de 3 ani din Craiova ne-a întărit această încredere.

Analiza gramaticală dată la lucrarea scrisă de limba şi literatura romînă, deşi însuma şi unele dificultăţi de interpretare sintactică, a fost rezolvată mulţumitor de majoritatea candidaţilor. Cu unele excepţii, candidaţii au dovedit, şi la proba scrisă, şi la cea orală, corectitudine şi maturitate în exprimare. Tratarea subiectelor de literatură la lucrarea scrisă a arătat preferinţa pentru literatura actuală, lucru observat şi la proba orală. Răspunsurile privitoare la literatura romînă contemporană (secolul al XX-lea) — materie de studiu a anului III — s-au înfăţişat mult mai bine orientate decît cele ce se raportau la literatura veche sau modernă (materie studiată în anii I şi II). Lipsa de omogenitate în cunoaşterea materiei prevăzute în programă îşi găseşte explicaţia principală în faptul că absolvenţii n-au ştiut sau n-au putut să recapituleze în mod sistematic materia predată în primii doi ani de studii. În consecinţă, ca sugestie pentru activitatea viitoare, rămîne în obligaţia catedrelor de limba şi literatura romînă să îndrumeze studiul individual al studenţilor anului III în vederea unei pregătiri sistematice a examenului de stat.

Aceste consideraţii sumare nu închid discuţia problemei ridicate în articolul de faţă. Facultatea de filologie a Institutului pedagogic de 3 ani din Bucureşti va da prima promoţie de absolvenţi de abia la sfîrşitul anului viitor de studiu. În aceeaşi situaţie se găsesc şi facultăţile de filologie ale altor institute pedagogice din ţară. Pe de altă parte, pe baza experienţei, Ministerul Învăţămîntului a adus, de la un an la altul, substanţiale îmbunătăţiri planului de învăţămînt şi programelor diverselor cursuri.

În lumina tuturor acestor aspecte intenţionăm să continuăm, cu un prilej cît mai apropiat, discuţia în legătură cu pregătirea viitorilor profesori de limba romînă în institutele pedagogice de 3 ani.

Conf. univ. AL. BISTRIŢIANU
şeful Catedrei de limba şi literatura romînă de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti

BIBLIOGRAFIE

De curînd a apărut volumul V din culegerea „Limbă şi literatură", editată de Societatea de ştiinţe istorice şi filologie din R.P.R.

Volumul cuprinde capitolele: Limbă, Istoria literaturii, Teoria literaturii, Folclor. Texte şi documente. **Printre studiile şi articolele publicate se numără** „Etape din dezvoltarea artistică a limbii romîne" **de acad. Tudor Vianu,** „Prezentare succintă a istoriei literaturii romîne" **de Emil Boldan,** „Curentul literar patruzecioptist" **de G. C. Nicolescu,** „Publicaţii progresiste sub îndrumarea şi influenţa P.C.R. înainte de 1944 (contribuţii cu privire la conţinutul lor literar)" **de George Sanda etc.**

A apărut revista Limba Romînă nr. 3/1962

În sumar:

Lingvistică generală
SORIN STATI: Redundanţa
I. COTEANU: Caracterele generale ale limbajului popular
Dialectologie
GR. BRINCUŞ: Graiul din Oltenia
*** * * Glosar regional**
Gramatică şi vocabular
FLOREA ŞUTEU: Atribut pronominal sau complement indirect?
LUIZA SECHE: Etimologii
ELENA STÎNGACIU: Etimologii
Limba literară
IORGU IORDAN: Neologisme şi... neologisme
TH. HRISTEA: Forme „hipercorecte" asimilate de limba literară
EDITH IAROVICI: Despre unele probleme ale traducerii din limba engleză în limba romînă
ANA CANARACHE: Folosirea infinitivului lung
Istoria lingvisticii romîneşti
MIRCEA SECHE: Schiţă de istorie a lexicografiei romîne (VII)
Critică şi bibliografie
GHEORGHE GOIAN — Baza logică a predării şi a însuşirii terminologiei ştiinţifice. Bucureşti, Editura de stat didactică şi pedagogică, 1961. (Andrei Avram) Folclor din Transilvania, 2 vol., Bucureşti, Editura pentru literatură, 1962. (Valeriu Rusu) Dicţionarul maghiar-romîn Bucureşti, Editura ştiinţifică, 1961. (Gh. Bulgăr) Terminologia sportivă în Dicţionarul de neologisme (V. Teodorescu).

Vacanţă • Vacanţă • Vacanţă •

Zile plăcute de odihnă

În oraşul Braşov s-a acordat în acest an multă grijă pentru organizarea unor acţiuni cît mai plăcute pentru copiii rămaşi în timpul vacanţei în localitate. Sute şi sute de elevi de la cei mai mici pînă la cei mai mari, participă la excursii interesante, ca de pildă excursia în Banat sau excursia pe circuit cu autocarele. În acelaşi timp, s-au organizat numeroase tabere locale, astfel că, practic, nici un elev braşovean nu va rămîne în această vacanţă fără amintirea de neuitat a zilelor petrecute într-o tabără sau în drumeţie.

Foarte atractivă este pentru copii tabăra turistică deschisă de la începutul vacanţei la Olteni, în raionul Sf. Gheorghe. Aici petrec cîte două săptămîni serii succesive de cîte 50 de elevi.

Am vizitat această tabără puţin după ce sosise aici cea de a doua serie. Totul vădea grija plină de dragoste a organizatorilor, stăruinţa lor de a asigura copiilor activităţi cît mai plăcute, mai recreative. Fiind vorba de o tabără turistică, este de la sine înţeles că principalele obiective ale programului vizează organizarea de excursii în împrejurimi.

Foarte interesantă şi plăcută a fost, bunăoară, excursia în împrejurimile Oltenilor, în care elevii au făcut observaţii asupra florei specifice. Este de remarcat caracterul lipsit de didacticism al acestei excursii, care a lăsat elevilor întreaga iniţiativă creatoare. După ce, la plecare, cei care îi conduceau au atras atenţia şcolarilor asupra obiectivelor ce vor fi urmărite, explicaţiile pe parcurs au fost foarte succinte, referindu-se mai ales la unele date cu caracter istoric. Elevii au fost lăsaţi să admire frumuseţile naturii, li s-a stimulat spiritul de observaţie pentru determinarea culturilor dominante, pentru intuirea întrepătrunderii între zona de vegetaţie a fagului şi cea a coniferelor etc.

Reveniţi în tabără, elevii fac, în forme atractive, bilanţul de învăţăminte al drumeţiei. Aceasta are loc cu prilejul unui concurs gen „Drumeţii veseli" în care fiecare şcolar este stimulat să răspundă la întrebări. De pildă, după o vizită la G.A.C. s-au cerut răspunsuri privind viaţa colectiviştilor şi rezultatele muncii lor, trecutul istoric al localităţii, vegetaţia caracteristică etc. Pe baza celor mai bune răspunsuri se alcătuieşte apoi, în jurnalul de tabără, relatarea amplă a excursiei. Sînt foarte interesante, de exemplu, datele consemnate de elevi ca rezultat al cercetării lor personale despre industria locală de la Bod, despre istoricul acestei localităţi, despre proprietăţile balneare ale Malnaşului etc.

Zile frumoase de vacanţă petrec elevii braşoveni şi la clubul şi tabăra de curte care funcţionează la Şcoala medie nr. 4. Programul acestora este în general bine alcătuit, stimulînd interesul elevilor.

Din păcate însă, una din cele mai potrivite posibilităţi de realizare a unui program cît mai atractiv a fost pînă acum insuficient valorificată. Şi nu numai de către tabăra de la Şcoala medie nr. 4, ci de către toate taberele din oraşul Braşov. Este vorba de posibilitatea de a organiza manifestări cultural-artistice şi sportive comune între elevii braşoveni şi elevii din alte colţuri ale ţării care vizitează în aceste zile Braşovul în cadrul itinerariilor de excursie. Numai pînă acum oraşul de la poalele Tîmpei a primit vizita a peste 1 500 de elevi de la şcolile din Bacău, din Iaşi, din Rîmnicul Sărat, din Constanţa, de la Şcoala medie nr. 15 şi de la Şcoala medie „Gh. Lazăr" din Bucureşti etc. Mulţi dintre elevii participanţi la excursie erau membri ai formaţiilor artistice sau ai echipelor sportive ale şcolilor respective. Se puteau organiza seri de cîntece şi recitări în care elevii din Braşov şi oaspeţii lor să petrecă împreună, să se cunoască, să lege prietenii. Prietenii care ar fi putut fi întărite pe terenul de sport sau în vizitele prin oraş, în care gazdele ar fi putut arăta cu mîndrie oaspeţilor minunatele înfăptuiri din viaţa Braşovului în anii regimului democrat-popular. Asemenea manifestări comune nu au avut însă loc. Este păcat, căci ele ar fi constituit momente dintre cele mai atractive ale programului de vacanţă.

Secţia de învăţămînt a oraşului Braşov, care în general s-a preocupat de organizarea unei vacanţe cît mai plăcute, mai instructive pentru elevii tuturor şcolilor din oraş, trebuie să se orienteze în viitorul apropiat şi către organizarea unor asemenea acţiuni comune între elevii din localitate şi şcolarii din alte colţuri ale ţării.

AL. C.

Zilnic la Ştrandul tineretului din Capitală vin sute de copii care, îndrumaţi de profesori de educaţie fizică, învaţă să înoate.

Pentru cei ce pleacă în tabere şi excursii

Echipamentul

Intreaga ţară este străbătută în aceste luni de vară de grupele vesele ale elevilor pornite în drumeţie.

Reuşita unei excursii — fie că este vorba de o simplă drumeţie locală, fie că ne referim la excursiile turistice de mai multe zile — depinde şi de modul în care sînt echipaţi elevii. În funcţie de durata excursiei, de profilul terenului care trebuie străbătut, de lungimea itinerariului şi de condiţiile climaterice specifice perioadei respective şi regiunii unde se efectuează excursia, elevii vor fi îndrumaţi să ia cu ei un minimum de haine, de lucruri necesare.

Unii elevi — în general datorită excesului de grijă al părinţilor — au tendinţa să ia asupra lor în excursie o serie de lucruri care nu le sînt absolut necesare şi le încarcă inutil bagajul. Există şi o altă tendinţă — de a pleca în excursii cu un echipament cît mai sumar, elevii respectivi crezînd că astfel scapă de o greutate şi de o grijă în plus. Aceste tendinţe trebuie combătute, fiindcă amîndouă pot da naştere la multe neajunsuri în timpul excursiei.

În general, se recomandă ca în drumeţia locală elevii să poarte încălţăminte uşoară (sandale, pantofi de tenis, ghete de baschet). Sînd indicaţi pantalonii scurţi sau pantalonii lungi din material subţire pentru băieţi şi pantalonii scurţi sau fusta pentru fete. De asemenea, este bine ca elevii să ia în excursie cîte o cămaşă cu mînecă scurtă sau un tricou subţire cu mînecă scurtă, iar fetele cîte un tricou sau o bluză. Se vor lua în plus o şapcă sau o bască, un sac mic de spate, o sacoşă, o plasă sau o servietă pentru bagaje, un costum de baie, ciorapi, batistă, prosop, săpun. Se mai pot lua o haină de vînt sau o flanelă uşoară, un maieu de rezervă, un bidonaş pentru apă, ochelari de soare, un cuţitaş sau un briceag, un carneţel, un creion. Este bine ca elevii care au posibilităţi să ia cu ei aparate de fotografiat, binocluri, busole.

Elevilor care merg în excursii de mai multe zile le vom recomanda să aibă, pe lîngă echipamentul de mai sus, o pereche de bocanci cu şireturi de rezervă, pantaloni de trening, 2—3 perechi de şosete, 2 cămăşi sau bluze, 2 perechi chiloţi, un maieu, 2 batiste, 2 prosoape, o perie de dinţi, pastă, ac şi aţă, tacîm din material plastic sau aluminiu.

În excursiile de mai multe zile bagajele vor fi purtate într-un sac de spate sau într-o sacoşă mai mare de mînă, prevăzută cu un sistem de legături pentru a putea fi purtată în spate.

Lucrurile tari, grele şi cele la care se umblă mai rar — spre exemplu încălţămintea, cutiile de alimente, pantalonii de trening — vor fi aşezate dedesubt, iar cele mai uşoare şi de care este nevoie mai des — deasupra.

Este bine ca elevii să ia asupra lor cămăşi colorate şi echipament care a mai fost purtat, întrucît lucrurile noi — în special încălţămintea — pot jena pe cei care le poartă sau pot provoca rosături.

În general se recomandă ca un elev să aibă tot echipamentul într-un singur loc, întrucît purtarea lucrurilor în pachete separate duce la pierderea lor. Chiar aparatul de fotografiat şi binoclul vor fi ţinute în sacul de spate, de unde se vor scoate numai atunci cînd se folosesc.

Cu cîteva zile înainte de plecare în excursie, fiecare profesor sau conducător de excursie va atrage atenţia elevilor asupra echipamentului pe care trebuie să-l ia cu ei. În ziua plecării va controla personal la fiecare elev ce echipament şi-a luat şi cum şi l-a aranjat în sacul de spate.

Exerciţiile de gimnastică

În tabere, în colonii, în excursiile de mai multe zile gimnastica ocupă un loc de seamă. Îndrăgită de copii pentru caracterul său atractiv, ea contribuie la fortificarea lor, îi face mai puternici, mai sprinteni, mai vioi.

Una din formele cele mai accesibile de practicare a exerciţiilor fizice în timpul vacanţei o constituie gimnastica de înviorare, care constă dintr-un complex de mişcări ce se execută zilnic, dimineaţa, timp de cca. 10 minuate. Scopul practicării acestor exerciţii este acela de a înviora organismul elevilor, de a contribui la întărirea sănătăţii lor şi de a ridica posibilităţile de lucru ale organismului, creînd astfel condiţii favorabile pentru desfăşurarea activităţii din cursul zilei. Gimnastica de înviorare ajută organismului elevilor să iasă mai repede din starea de repaos, de încetinire a proceselor fiziologice din timpul somnului şi amplifică activitatea tuturor organelor şi sistemelor organismului, favorizînd o mai bună şi mai rapidă reglare a legăturilor funcţionale între scoarţa cerebrală şi inimă, plămîni, muşchi. În acelaşi timp, obişnuindu-i pe elevi cu practicarea exerciţiilor fizice la o oră matinală, îi ajutăm să-şi formeze deprinderi igienice, îi învăţăm să fie mai organizaţi, mai disciplinaţi.

Avînd în vedere aportul pe care-l poate aduce gimnastica de înviorare la întărirea sănătăţii elevilor şi la antrenarea lor mai rapidă în activităţile zilnice, se recomandă ca ea să fie introdusă în timpul vacanţei în programul zilnic al tuturor taberelor şi coloniilor, ca şi în excursiile de mai multe zile.

De obicei, complexele de exerciţii fizice sînt alcătuite de către profesorul de educaţie fizică, un complex aplicîndu-se, cu mici modificări, pe o perioadă de una sau două săptămîni. Conducerea zilnică a exerciţiilor poate fi asigurată prin rotaţie de către celelalte cadre din tabără şi chiar de către unii elevi mai mari, instruiţi în mod special de profesorul de educaţie fizică.

Este bine ca fiecare complex să cuprindă 6—8 exerciţii simple, astfel alese încît să antreneze în lucru principalele grupe musculare — muşchii braţelor, ai picioarelor, ai trunchiului, abdomenului etc. — şi principalele articulaţii — scapulo-humerală, coxofemurală, coloana vertebrală etc.

Este bine ca exerciţiile să fie executate în aer liber, dimineaţa, după deşteptare. Elevii din taberele turistice le pot executa lîngă vagon, în timpul opririi trenului într-o gară. Echipamentul cel mai indicat este costumul de sport. Cînd condiţiile meteorologice permit, băieţii pot lucra cu bustul descoperit.

În scopul orientării dăm următorul complex de exerciţii de înviorare: adunarea, mers pe loc în cadenţă. Exerciţiul I: ducerea braţului stîng lateral, a braţului drept pe umăr şi întoarcerea capului spre stînga (1), revenire (2), aceeaşi mişcare spre dreapta (3—4). Se execută de cîte 4 ori în fiecare parte. Exerciţiul II: ridicarea pe vîrfuri (1), îndoirea genunchilor cu ducerea braţelor lateral (2), revenire (3). Se execută de 6 ori. Exerciţiul III: din poziţia depărtat stînd, ridicarea braţelor prin înainte în sus (1), aplecarea trunchiului înainte în jos cu două tensiuni (2—3), revenire (2). Se repetă de 4 ori. Exerciţiul IV: din poziţia depărtat stînd cu mîinile pe şolduri, îndoirea laterală a trunchiului spre stînga (1), revenire (2), spre dreapta (3), revenire (4). Se execută de cîte două ori în fiecare parte, apoi de cîte două ori cu tensiune. Exerciţiul V: săritura cu mingea pe loc, cu depărtarea şi apropierea picioarelor (1—2). Se execută de 10 ori în 20 de timpi. Exerciţiul VI: ducerea braţelor lateral cu tensiune înapoi, lăsarea capului pe spate şi inspiraţie profundă (1), revenire cu expiraţie profundă (2). Se execută de 6 ori. Mers liniştitor.

La începerea şi terminarea complexului de exerciţii se execută întotdeauna mersul în cadenţă pe loc sau deplasare.

Prof. ILIE A. ISTRATE

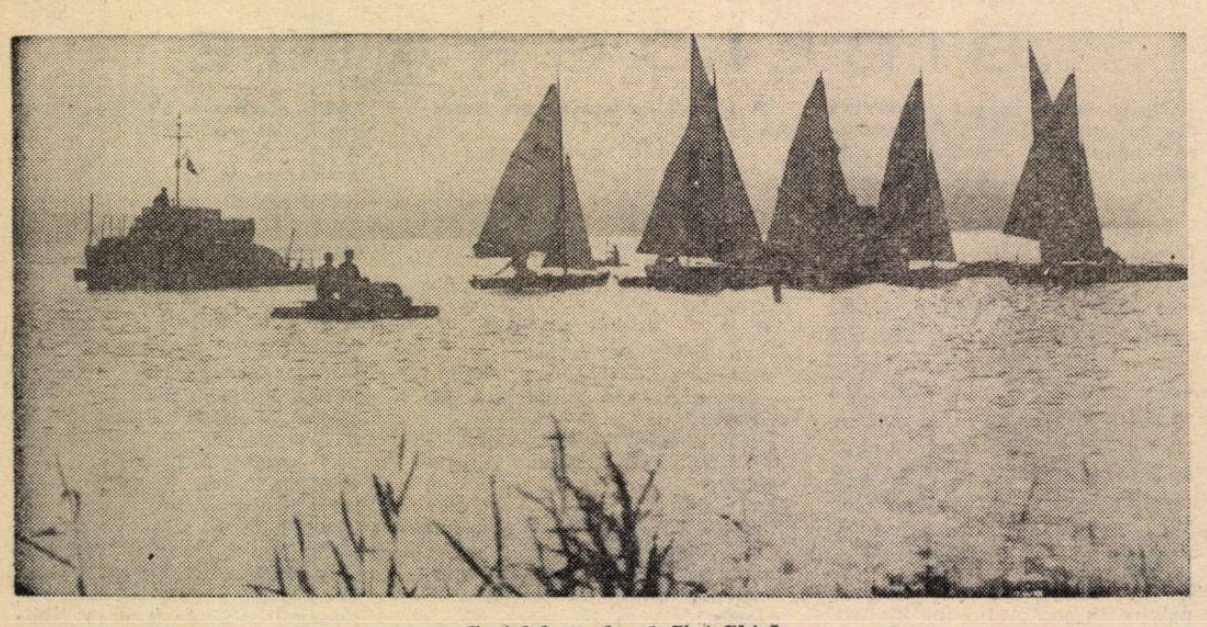

Cu iolele pe lacul Siut-Ghiol

In vacanţă sportul este una din activităţile cele mai îndrăgite de elevi. Un meci de volei susţinut de elevii şcolii de 8 ani din comuna Drăguşeni, raionul Oaş.

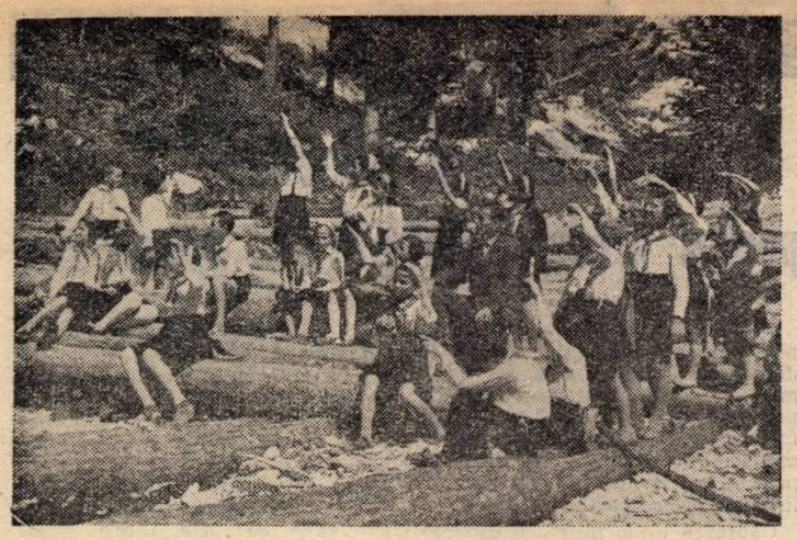

Pe munte, admirînd minunatele frumuseți ale patriei

Pe plajă...

În tabără la Tuzla

Mii de pionieri și școlari sînt săptămînă de săptămînă oaspeții taberelor de pe litoral. Au venit aci să se destindă în tovărășia cîntecului și a jocului, a soarelui și a valurilor mării. Și nu este greu să observi efortul celor mari de a face ca așteptările copiilor să fie împlinite. Ori unde ai merge te întîmpină, încă de la intrarea în tabără, această grijă. Pretutindeni localuri curate și înzestrate cu toate cele necesare, bucătării bine aprovizionate. Voioșia copiilor răsplătește din plin preocupările vîrstnicilor de a face ca micii prieteni ai mării să se simtă în tabără ca la ei acasă.

Și tabăra de la Tuzla (director tov. Sofia Pindichi) dispune de toate condițiile materiale pentru ca pionierii și școlarii să petreacă aci zile de neuitat. Copiii au hrană bună, suficientă, se odihnesc în dormitoare curate, au la dispoziție întreaga îngrijire medicală necesară. Un colectiv de aproape zece cadre didactice — profesori de muzică, de cultură fizică și sport și instructori de pionieri — se ocupă de organizarea timpului petrecut în tabără de cei cca 150 de pionieri și școlari veniți în fiecare serie. În tovărășia unora din acești pedagogi ca Gertruda Dumitrescu, profesoară la Școala medie nr. 29 din Capitală sau Amelia Zorilă, de la Școala specială de ambliopi, copiii se simt deosebit de bine, căci văd afecțiunea și respectul cu care îi tratează permanent aceste profesoare, simt grija lor pentru fiecare din ei. Tovarășa Amelia Zorilă, de pildă, este mereu printre copii, discută cu ei prietenește și îi sfătuiește cu bunăvoință, este atentă la ținuta și comportarea pionierilor și școlarilor, la sănătatea lor. Se vede din capul locului că acestei profesoare nu-i este indiferent dacă pionierii se simt bine ori nu în tabără.

Dar ce păcat că la Tuzla sînt și cadre didactice care nu-și fac datoria! Printre profesorii care s-au ocupat de seria de copii veniți din raionul Huși și din București, bunăoară, s-au aflat unii care au uitat că sînt pedagogi, care par să creadă că sînt în concediu la mare și nu în exercițiul muncii educative. De aceea nu e de mirare că în tovărășia lor micii oaspeți ai taberei se plictisesc cel mai adesea. Și cum să nu se plictisească — îndeosebi după amiezile — cînd ceasuri în șir sînt puși în situația să repete la nesfîrșit aceleași jocuri ori cîntece? Desigur, jocul și cîntecul sînt întotdeauna îndrăgite de copii. Este adevărat, dar aceasta depinde de conținutul lor, de caracterul lor atractiv. Or, ce fel de jocuri se practică în tabăra de la Tuzla? Jocuri de copii de pe vremea bunicii — „Albastră-i albastră", „Printre dealuri și prin văi trece o căruță", „Joacă, joacă, joacă, băiete, / Că ești frumos ca un castravete" și altele de acest fel. Toate — folosite pînă la exasperare, amețindu-i pur și simplu pe copii, căci toate se desfășoară într-un cerc în mijlocul căruia, de obicei, un copil sare într-un picior, pe un traseu de asemenea circular. Unde sînt nenumăratele și atractivele jocuri pionierești, jocurile cu un conținut bogat învățate de cadrele didactice trimise în tabere sau recomandate lor în felurite broșuri și reviste — jocuri care îi solicită pe copii la mișcări variate, înveselindu-i și punîndu-le totodată la încercare inteligența și iscusința? Unde sînt frumoasele cîntece pionierești și școlărești pe care copiii le pot învăța ușor sau care — cunoscute fiind și îndrăgite de către toți — sînt cîntate pur și simplu de dragul de a se delecta cîntînd? Este greșită tendința existentă în această tabără de a-i învăța pe școlari, cu orice preț, cîntece complicate, greoaie. Învățarea unor asemenea cîntece nu are nimic plăcut, atractiv pentru copii.

Ceea ce caracterizează colectivul care conduce activitățile în tabăra de la Tuzla este improvizația. Învățătorul Grigore Lăngeanu de la Școala de 8 ani nr. 30 din București, care lucrează în tabără ca instructor superior de pionieri, nu reflectează dinainte la programul pe care îl va organiza. De aceea, după ce a terminat, să zicem, jurnalul vorbit, întreabă senin: „Acum ce să mai facem? Organizăm jocul cutare; ba nu, cutare. Nu, nu e bine, pentru jocul ăsta nu avem material". Și astfel, de multe ori copiii sînt martorii — plictisiți, bineînțeles — ai unor îndelungi deliberări și oscilări din partea celor ce se ocupă de viața lor din tabără. E lesne de înțeles că un asemenea program este și mai plictisitor pentru elevii mai mari, în vîrstă de 15-16 ani — căci și copii de această vîrstă se află în tabăra pionierească de la Tuzla, trimiși de secțiile de învățămînt contrar instrucțiunilor.

Ar fi de spus unele lucruri și în ce privește atitudinea unor cadre didactice din această tabără. Învățătoarea Lucia Bănăreanu din Huși vorbește urît cu elevii, ca și Valentina Lăzărescu din București, de altfel. Aceasta din urmă poartă discuții în contradictoriu cu directoarea taberei în fața copiilor și tot în fața lor își exprimă nemulțumirea pentru cine știe se problemă care privește exclusiv cadrele didactice. Învățătorul Marin Iordan, trimis în tabără ca... profesor de cultură fizică și sport de către secția de învățămînt a raionului Huși, își permite pur și simplu să părăsească serviciul ori de cîte ori dorește, lipsind nejustificat de la program ore și zile întregi și lăsînd treaba pe spinarea altora.

Credem că asemenea situații nu s-ar ivi dacă directoarea taberei ar conduce cu mai multă fermitate și autoritate întreaga muncă. Tov. Pindichi trebuie să manifeste, în munca ei cu colectivul pedagogic pe care îl conduce, mai mult tact, mai multă răbdare. Ea trebuie să pună în fața cadrelor didactice toate cerințele necesare cu fermitate, dar într-un fel care să nu le știrbească autoritatea și să le mobilizeze la o activitate bogată.

În același timp este necesar ca tov. Pindichi și întreg colectivul de pedagogi să fie mai substanțial sprijiniți, atît în problemele de organizare cît și în cele de conținut ale muncii din tabără, de către inspectorii secției de învățămînt a orașului Constanța, în răspunderea căreia intră și tabăra de la Tuzla.

Există toate condițiile ca și în tabăra de la Tuzla pedagogii să desfășoare o muncă bogată în conținut, sistematică, astfel încît timpul pe care îl petrec aci copiii să le lase amintiri plăcute, să aibă urmări favorabile asupra conduitei lor și a felului lor de a privi realitățile înconjurătoare.

ANA COSMIN

Palatul pionierilor din Capitală oferă micilor desenatori minunate motive de inspirație.

Program bogat

Ca în fiecare vară, și acum Casa pionierilor din orașul Botoșani oferă numeroșilor săi vizitatori o vacanță plăcută.

Programul cuprinde, printre altele, vizite la gospodăriile colective din împrejurimi. O astfel de vizită s-a făcut de curînd la gospodăria agricolă colectivă Stănceni.

Numeroase sînt și excursiile pentru cunoașterea regiunii și a țării.

În programul Casei pionierilor mai sînt înscrise întreceri sportive, concursuri etc.

A. EMIL
Botoșani

CONCURSURILE

Popularitatea concursurilor gen „Drumeții veseli" sau „Cine știe cîștigă" este atît de mare, încît e puțin probabil să existe vreo tabără în planul căreia să nu fie prevăzute aceste adevărate meciuri ale spiritului unde, indiferent de scorul final sau de premiu, toată lumea cîștigă. Pe de altă parte, prin însăși natura lor (întrebări și răspunsuri), aceste concursuri sînt atît de „la ele acasă" printre școlari și pionieri, încît nimeni niciodată nu joacă „în deplasare", absolut toți participanții aflîndu-se pe cel mai familiar teren. E de presărat un grăunte de fantezie peste străduința pedagogilor și acțiunea aceasta, înghesuită uneori în cine știe ce ungher al planului de muncă, va deveni un moment de neuitat al vacanței. Nu lipsesc pentru aceasta nici temele, nici ocaziile. Apropierea zilei de 23 August, cea mai mare sărbătoare a poporului nostru, de pildă, oferă un foarte bun prilej pentru un asemenea concurs.

Am vrea să adresăm, în legătură cu aceasta, cîteva cuvinte către organizatori.

Faceți totul (și nu trebuie atît de mult) ca acest concurs cu tema, bunăoară, „Chipul nou al patriei socialiste la 18 ani de la eliberare", să aibă o desfășurare avîntată, plină de însuflețire

Desigur, miezul concursului îl constituie întrebările și răspunsurile. Dar pînă acolo sînt atîtea amănunte prealabile, atîtea rotițe: participanții, regulamentul de desfășurare, notarea (punctajul), juriul, premiile, cazurile de baraj etc. Fără îndoială, în toate aceste privințe variantele sînt numeroase și a prezenta rețete este cu neputință. Dar în mare măsură aici, în această fază încă, se hotărăște succesul. Ideea fundamentală, de pornire, este că regulamentul trebuie astfel întocmit încît să dea un cîștigător final, după o luptă în care, ca în orice meci, concurenții au avut condiții și șanse egale. Este preferabil, pentru simplitate, să se înfrunte doar doi concurenți, eventual două grupe solidare, care să se sfătuiască pe loc înainte de a da răspunsul. Altfel, trierea și clasificarea concurenților va fi o operațiune foarte greoaie, se va consuma un număr enorm de întrebări pentru a-i departaja, barajul va deveni regula (cînd, de fapt, această situație este, sau ar trebui să fie, excepțională). E limpede însă că cei doi concurenți — sau grupe — vor fi reprezentanții a două unități sau detașamente deosebite, altminteri însăși ideea de întrecere își pierde sensul. Aceasta nu înseamnă, firește, că întreg concursul va cădea pe umerii celor ce vor răspunde. Ceilalți, așa cum vom vedea îndată, vor avea și ei ce face.

Juriul trebuie alcătuit în orice caz. El este nu numai dirijorul secund al concursului (primul este examinatorul), ci și instanța ce judecă prompt orice contestație și înlătură orice piedică neprevăzută. Membrii juriului vor trebui să fie cît mai obiectivi și, pentru a putea lua hotărîri cu majoritate de voturi, în număr impar

Se practică uneori punctajul diferențiat: întrebare de 10, de 20, de 30 de puncte, în ordinea dificultății răspunsurilor. Aici intervin însă riscuri: întîi — cîntărirea aproximativă a greutății întrebărilor, așa încît o întrebare de 30 de puncte se nimerește uneori tot atît, dacă nu chiar mai ușoară, decît una de 20 de puncte; apoi — riscul recompensării nejustificat de generoase a ultimului răspuns: cineva care a răspuns doar la întrebarea a treia obține tot atîtea puncte ca cel care a dat două răspunsuri. E preferabil de aceea ca pentru fiecare răspuns să se acorde același număr de puncte.

Și iată că am ajuns la miezul concursului, la întrebări. La unele concursuri, întrebările sînt adevărate conferințe — lucru cu totul neindicat. Firește, o întrebare trebuie să aibă și o parte introductivă, așa-zisul „cap", dar ea nu va fi mai lungă de 2-3 fraze.

În ce privește întrebarea propriu-zisă, ea trebuie astfel întocmită încît răspunsul să fie lapidar, ușor de apreciat ca exact sau inexact, într-un cuvînt unic și unicul valabil. Nu vom cere concurenților să ne răspundă la întrebări de felul: „Ce condiții trebuie să îndeplinească un pionier pentru a obține distincția?", ci, abordînd asemenea chestiuni, vom înșira noi înșine cîteva condiții, cerînd să ni se spună una anume, bine precizată și conturată.

Nu încape îndoială că cele mai reușite concursuri sînt „concursurile-spectacol". În ce constă farmecul lor? În aceea că fie întrebările, fie răspunsurile sînt de fapt adevărate „numere de program". Vă îndemnăm să preferați tocmai un asemenea gen de concurs, desfășurat pe idei plastice și artistice cît mai variate, în locul concursului-„țăcăneală": întrebare-răspuns, întrebare-răspuns. Nu rămîne în amintirea copiilor concursul în care la o întrebare despre noile localități petrolifere de pe harta patriei noastre, de pildă, s-a dat un răspuns prompt și exact, ci acela în care, pe o hartă de contur, concurentul a fixat la locul precis macheta unor sonde în miniatură sau în care s-au folosit hărți cu beculețe colorate.

Dintr-un concurs-spectacol nu poate lipsi, evident, cîntecul pionieresc închinat partidului, patriei socialiste. Cîntecul poate fi executat fără cuvinte, cerîndu-se concurentului să spună versurile sau, dimpotrivă, se recită o strofă și se cere detașamentului aflat în concurs să execute melodia. Nici dansul nu trebuie să lipsească dintr-un concurs-spectacol. De exemplu, la o întrebare despre bucuria colectivizării totale, răspunsul poate cere executarea unui dans cu strigături din folclorul nou. La fel, vorbind despre revoluția culturală din patria noastră, examinatorul poate aduce pe scenă eroi din cărțile cele mai iubite, costumați sau prezentînd tablouri animate, cerînd să li se precizeze identitatea și desfășurînd astfel, sub ochii încîntați ai copiilor, un adevărat carnaval literar. La concursurile-spectacol se mai pot folosi, la diferite întrebări, mima, pantomima, jocurile cu steguțe, baletul, piramida, portretul vorbit

Sînt numai cîteva sugestii pentru desfășurarea unui asemenea concurs-spectacol, la care aplauzele fierbinți ale copiilor vor răsplăti din plin nu numai succesul cîștigătorilor, ci și strădania pedagogilor.

M. I.

Vacanță • Vacanță • Vacanță •

din experiența anului încheiat

Predarea socialismului științific și economiei politice în școlile profesionale

În realizarea sarcinilor puse în fața școlii noastre de către Congresul al III-lea al P.M.R. un rol însemnat îl are predarea noțiunilor de socialism științific și a elementelor de economie politică menite să contribuie la formarea unor cadre care vor munci conștient pentru desăvîrșirea construirii socialismului și pentru construirea comunismului în țara noastră.

Cu ocazia vizitelor făcute la diferite școli profesionale din Cluj, Turda, Dej, Cîmpia Turzii, Năsăud etc. am observat strădania profesorilor de a obține rezultate cît mai bune în predarea acestor obiecte. Ca urmare a pregătirii amănunțite a lecțiilor mulți din elevii acestor școli și-au însușit cunoștințe temeinice de economie politică și socialism științific. Ei au dat în general răspunsuri clare, documentate, exprimîndu-și logic ideile și dovedind că au înțeles și și-au însușit materialul prevăzut în programe.

Orele de socialism științific de la Centrul școlar de pe lîngă Uzina de pielărie și încălțăminte din Cluj, de pildă, au fost eficiente, datorită grijii profesoarei de a orienta în mod just studiul elevilor, de a le atrage atenția asupra problemelor esențiale. Bunăoară, verificînd cum și-au însușit elevii din anul II cunoștințele din lecția „Rolul conducător al partidului marxist-leninist în sistemul dictaturii proletariatului", le-a cerut să se oprească, în definirea dictaturii proletariatului, la discutarea unor probleme ca : partidul marxist-leninist, conducătorul statului de dictatură a proletariatului, sfaturile populare din țara noastră, sindicatele, organizațiile de tineret și de femei, cooperativele, diferitele asociații cu caracter cultural și sportiv etc. Discuția a fost astfel condusă încît s-a subliniat cu tărie că forța conducătoare și îndrumătoare în statul de dictatură a proletariatului, în statul socialist, este partidul marxist-leninist. Această teză a fost exemplificată cu date concrete din țara noastră.

Folosindu-se același procedeu de analiză în prezentarea sistemului dictaturii proletariatului din țara noastră și a rolului conducător al partidului s-a reliefat faptul că acesta conduce organizațiile de masă care antrenează pe oamenii muncii la rezolvarea treburilor obștești, le orientează spre un țel unic, dezvoltîndu-le larg inițiativa creatoare. S-a subliniat de asemenea că partidul învață și educă masele și totodată învață de la ele, analizînd și generalizînd experiența lor. Răspunsurile elevilor au dus la concluzia că partidele de tip nou rezolvă, în fruntea poporului și împreună cu poporul, toate problemele vitale ale construcției socialiste și comuniste.

Întrebările puse de către profesoară au avut menirea să lămurească problemele teoretice generale, i-au orientat pe elevi spre exemplificarea și concretizarea acestor probleme, activizînd întreaga clasă. Profesoara a fost atentă ca fiecare răspuns să fie cît mai complet, ca fiecare confuzie să fie lămurită.

În activitatea profesoarei care predă economia politică la Centrul școlar profesional și tehnic de maiștri în sticlă și ceramică fină din Turda am observat preocuparea de a folosi metode și procedee variate, în funcție de conținutul materialului predat. Ea a căutat ca elevii nu numai să înțeleagă problemele tratate, dar și să învețe chiar din clasă ceea ce este esențial în lecția nouă. În acest scop activiza întreaga clasă, făcea fixări parțiale în timpul orei și revenea adeseori asupra unor teze învățate anterior. Problemele principale erau subliniate în mod deosebit și scrise la tablă.

Am asistat, în anul III „A", la o lecție în care profesoara verifica cunoștințele elevilor despre proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție. Dînd răspunsuri la întrebările puse, elevii au folosit just terminologia economiei politice. După prezentarea deosebirilor ce există între proprietatea socialistă și cea capitalistă, s-a trecut la analiza proprietății socialiste. Elevii au lămurit noțiunile și problemele legate de proprietatea socialistă, de apariția acesteia în general și de apariția proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție la noi în țară. O deosebită atenție s-a acordat politicii P.M.R. față de proprietatea socialistă.

La lecția nouă — despre cele două forme ale proprietății socialiste — exemplificînd temele teoretice cu fapte cunoscute de către elevi profesoara a ușurat înțelegerea noilor cunoștințe.

În prezentarea asemănărilor și deosebirilor ce există între cele două forme de proprietate socialistă au fost luate ca exemplu întreprinderi de stat și cooperative de producție. Unele laturi ale activității acestor întreprinderi erau cunoscute de către elevi din contactul nemijlocit cu ele. Bazîndu-se pe aceste cunoștințe, profesoara a lămurit problemele teoretice legate de munca lor și de modul lor de organizare. Pentru a fixa mai bine cunoștințele, după prezentarea asemănărilor celor două forme de proprietate socialistă, profesoara a făcut o fixare parțială ; de asemenea, după prezentarea deosebirilor dintre acestea, ea s-a oprit împreună cu elevii la fixarea principalelor probleme. În același timp profesoara a atras atenția elevilor asupra faptului că deosebirile dintre proprietatea de stat și cea cooperatistă nu creează antagonisme de nerezolvat între acestea și că principalul constă în asemănarea dintre ele.

În felul acesta s-a realizat în bună măsură învățarea lecției chiar în clasă.

Experiența a dovedit că succesul în predarea cunoștințelor de economie politică și socialism științific este asigurat dacă predarea se face într-un limbaj adecvat atît obiectului cît și nivelului clasei, dacă se activizează întregul colectiv de elevi și dacă tezele teoretice sînt fundamentate pe un material concret.

EMIL BALLA
lector la I.P.C.D. — Cluj

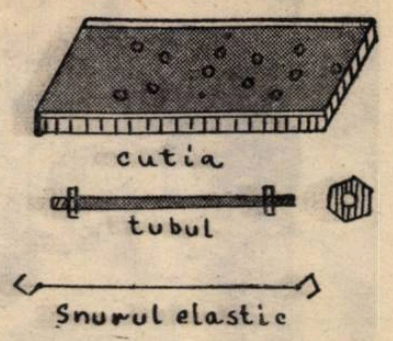

Figura 1.

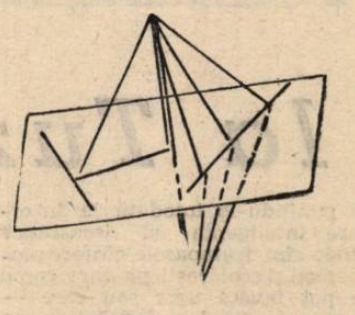

Figura 2.

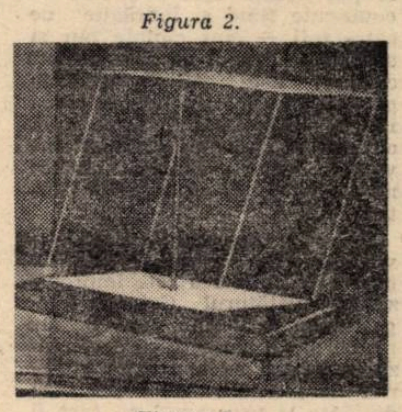

Figura 3.

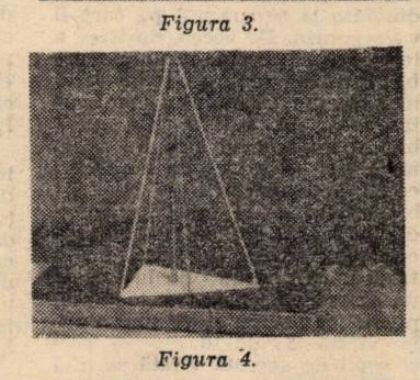

Figura 4.

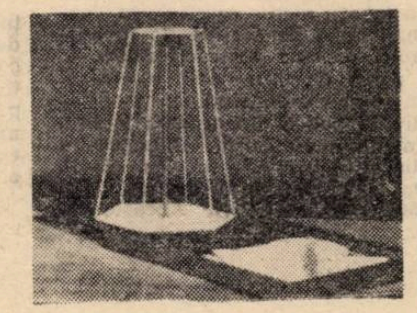

Figura 5.

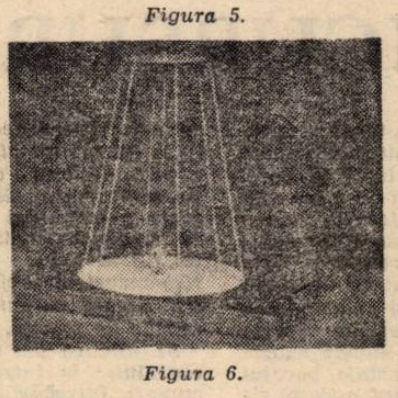

Figura 6.

Material didactic pentru predarea intuitivă a geometriei

Se știe cît de mare este însemnătatea folosirii unui material didactic adecvat în predarea geometriei, astfel încît elevii să-și poată da seama în mod corect de forma figurilor și corpurilor geometrice, de poziția lor relativă precum și de poziția elementelor care le compun.

Căutarea unor mijloace ușoare și rapide de predare intuitivă a geometriei ne-a condus la ideea de a construi un dispozitiv care să poată fi folosit la cît mai multe capitole. Am căutat ca el să nu ocupe mult loc și să fie executat dintr-un material ce se poate găsi cu ușurință (placaj, material plastic, fire de bumbac colorate).

Cu ajutorul altor cadre didactice și al elevilor — în deosebi al celor de la cursul seral — am izbutit să construiesc un dispozitiv care mi-a ajutat mult în predare. El constă dintr-o cutie de forma unui paralelipiped dreptunghic de dimensiunile 30x21x2,5 cm, care cuprinde toate accesoriile necesare pentru construirea rapidă a figurilor sau corpurilor studiate la lecții. Cutia dispune de un capac plan, ca un penar mai mare. În centrul simetric al capacului dreptunghiular se găsește un orificiu prevăzut cu o piuliță filetată cu filetul 5 mm. În această piuliță se poate înșuruba un tub lung de 24 cm sau 12 cm, filetat la ambele extremități, care servește ca înălțime la corpurile geometrice (fig. 1) sau ca perpendiculară dusă pe un plan. El poate fi folosit cu succes la demonstrarea teoremei celor trei perpendiculare, la demonstrarea poziției relative a dreptei și a planului, a unghiului format de o dreaptă cu planul, a unghiului format de două drepte din spațiu. În aceste ultime cazuri ne mai servim și de cîteva fire colorate sau de șnururi elastice rotunde, care se pot agăța de orificiile aflate pe capac sau pot trece chiar prin aceste orificii, fiind fixate apoi, în partea opusă, de extremitatea tubului simetric (fig. 2).

În cutie se mai găsesc următoarele accesorii : două paralelograme egale, cu ajutorul cărora putem construi paralelipipedul drept sau oblic ; două pătrate egale, pentru construirea cubului, prismei pătratice sau a unei piramide ; două pătrate mai mici, pentru construirea corpurilor susamintite în proporții mai mici sau pentru construirea unui trunchiu de piramidă (prin folosirea unui patrat mare și a unuia mic); două triunghiuri echilaterale egale mai mari și două mai mici ; cîte două triunghiuri oarecare egale (mai mari și mai mici), exagoane regulate, pentagoane regulate, discuri circulare etc. Tot în cutie păstrăm cele două tuburi susamintite care sînt prevăzute la extremitate (la terminarea filetului) cu cîte un inel de oprire. Mai găsim între accesorii 10 șnururi elastice rotunde, lungi de 20 cm și tot atîtea de 10 cm, avînd la ambele capete cîte un mic cîrlig de oțel. Acestea ne servesc la reprezentarea muchiilor laterale ale corpurilor, a apotemelor, diagonalelor etc.

Dacă aranjăm bine interiorul cutiei, putem introduce aici și creta colorată, precum și un compas de dimensiune mai mică, construit special. Astfel cutia devine un adevărat „cabinet portativ" al profesorului de matematică.

Cu ajutorul accesoriilor amintite le putem arăta elevilor, de exemplu, triunghiuri egale, astfel încît ei să-și formeze o imagine justă despre noțiunea de egalitate. De asemenea, le putem arăta figuri asemenea (triunghiuri sau poligoane). Pentru a arăta cum se determină poziția unui plan putem folosi capacul cutiei (este indicat ca acesta să fie confecționat din material plastic transparent) și bare subțiri de metal sau lemn. Dacă vrem să reprezentăm intersecția a două plane folosim încă o față plană, din carton sau material plastic transparent.

Cu ajutorul cutiei putem construi orice corp geometric în cîteva clipe, datorită faptului că fiecare dintre figurile plane este prevăzută la fiecare vîrf cu un mic orificiu, unde se agață cîrligele de oțel de la capetele șnururilor elastice. Poligonul care reprezintă baza inferioară a corpului se fixează cu ajutorul tubului pe capacul cutiei, prin orificiul din centrul figurii plane (pentru corpuri drepte), sau prin cel care se află într-o parte (pentru corpurile oblice). Baza superioară a corpului (dacă nu este vorba de o piramidă) se reprezintă printr-o figură plană egală sau asemenea cu cea inferioară și se fixează, la fel, la capătul superior al tubului, cu ajutorul unei piulițe. După aceasta nu ne rămîne decît să fixăm elasticele rotunde la vîrfurile poligoanelor. Imediat devine vizibil scheletul corpului.

În clișeul nr. 3 vedem paralelipipedul construit cu ajutorul dispozitivului. Se pot deosebi muchiile laterale, de bază, diagonalele, înălțimea și cutia întreagă. Dacă fixăm baza superioară prin centrul de simetrie, obținem un paralelipiped drept. Orice secțiune a corpului reprezentat se poate realiza cu ajutorul unor fire colorate sau prin elastice întinse la locul respectiv.

La reprezentarea prismei procedeul este absolut același, numai că drept baze se folosesc poligoanele corespunzătoare. Pentru construirea prismei oblice este suficient să deplasăm puțin baza superioară, fixînd-o prin orificiul lateral. La reprezentarea cilindrului folosim drept baze două discuri circulare, iar generatoarele le realizăm prin elasticele întinse prin găurile aflate în apropierea circomferinței. Piramida (fig. 4) o reprezentăm prin fixarea bazei de forma dorită de tubul-înălțime și întinzînd șnururile elastice din vîrfurile bazei la capătul de sus al înălțimii. Construim astfel o piramidă regulată cu baza triunghiulară. Dacă drept bază fixăm un cerc, obținem un con, generatoarele fiind iarăși reprezentate prin șnururile elastice întinse. La reprezentarea trunchiului de piramidă (fig. 5), folosim două poligoane asemenea. Ca în fiecare caz, și aici muchiile laterale sînt reprezentate prin șnururile elastice. În același timp, putem face vizibile apotemele, diagonalele corpului, diagonalele bazelor și secțiunea cu planul de orice poziție. În clișeu se vede trunchiul de piramidă exagonală, la care se deosebesc și diagonalele cele mai lungi. Dacă folosim ca baze discuri de mărimi diferite, putem reprezenta trunchiul de con (fig. 6), iar pentru reprezentarea sferei folosim cercurile meridiane fixate pe tub și un cerc mare pentru ecuator.

La fiecare corp se pot arăta, cu ajutorul cîtorva fire colorate, dreptele sale caracteristice, precum și planele secante care determină elementele necesare pentru calcularea volumului. De exemplu, la sferă putem arăta generarea suprafețelor de rotație cu ajutorul unei figuri plane tăiate după forma curbei meridiane, pe care o fixăm pe axă, rotind axa împreună cu această figură. Rotirea o realizăm cu ajutorul unui arc spiral, la fel cu arcele folosite la unele jucării.

Folosirea cutiei îi sprijină mult pe elevi în rezolvarea problemelor de geometrie, îi ajută să vadă în spațiu.

S-a ridicat însă întrebarea dacă nu cumva există primejdia ca excesul de intuiție să împiedice dezvoltarea imaginației elevilor. Problema aceasta a dat loc la o serie de discuții în cercul metodic al profesorilor de matematici din școala noastră. Răspunsul definitiv l-au dat elevii care, datorită folosirii acestui material didactic, s-au deprins să deseneze exact figurile cerute de demonstrarea teoremelor sau de rezolvarea problemelor și pot deosebi ușor, la diferite corpuri, unghiul drept de cel ascuțit, de exemplu, nu cu ajutorul desenului, ci pentru că au început să „vadă în spațiu".

Prof. ERNEST DOBOS
Școala medie „Kölcsey Ferenc"
Satu Mare

Tematica cercului pedagogic

Cercul pedagogic al învățătorilor de la școlile de 8 ani nr. 1, nr. 4 și nr. 5 din Tg. Jiu și-a îmbogățit în anul care a trecut experiența, ajutînd într-o măsură tot mai mare membrilor lui să-și îndeplinească în bune condiții sarcinile instructiv-educative.

Tematica cercului a fost orientată spre problemele cele mai importante și actuale ale muncii învățătorilor. Astfel, ținîndu-se seama de faptul că formarea deprinderilor de scriere și citire corectă are o mare însemnătate pentru întreaga muncă din școală, cîteva ședințe ale cercului pedagogic au avut ca temă tocmai această problemă. S-au ținut lecții deschise de scriere, de citire, de gramatică, de compunere, precum și referate cu teme ca „Formarea deprinderilor de scriere corectă", „Dezvoltarea exprimării orale și scrise la elevii din clasele I—IV" etc. În mod deosebit s-a stăruit asupra căilor care trebuie folosite în vederea cît mai bunei aplicări a metodei fonetice analitico-sintetice în predarea citirii la clasa I-a.

Lucrările cercului privind predarea limbii romîne au făcut ca munca învățătorilor în această direcție să se îmbunătățească simțitor. În școli s-a realizat un front comun în vederea asigurării unei exprimări corecte.

Membrii cercului au participat și la lecții deschise de zoologie, care i-au ajutat în predarea acestui obiect de învățămînt nou introdus în programa clasei a IV-a. De asemenea, au avut loc lecții deschise de geografie, de educație fizică, muzică și desen.

Foarte utile au fost pentru învățători și referatele ținute în cadrul cercului, cu teme ca : „Formarea deprinderilor de muncă independentă", „Cum mențin atenția elevilor în timpul lecțiilor", „Specificul muncii cu elevii din clasele mici". „Despre corectarea temelor", „Folosirea materialului didactic la lecții", „Cum organizez excursiile și vizitele cu elevii".

Lecțiile și referatele ținute în cadrul cercului pedagogic al învățătorilor din Tg. Jiu au dovedit o preocupare deosebită pentru studiul metodicilor, pentru îmbunătățirea continuă a predării, contribuind astfel la perfecționarea profesională a membrilor lui.

ELEONORA NEGULESCU
Tîrgu Jiu

Despre educația ideologico-politică a elevilor

Anul școlar care s-a încheiat a îmbogățit experiența școlilor noastre în ceea ce privește realizarea educației ideologico-politice a elevilor. În articolul de față vom face cîteva observații pe marginea acestei experiențe.

Caracterul științific al cunoștințelor care contribuie la formarea concepției marxist-leniniste a elevilor este asigurat de conținutul programelor, al manualelor, ca și de pregătirea de specialitate a fiecărui profesor. Dar educația ideologico-politică nu se realizează de la sine în succesiunea activităților școlare. Pentru îndeplinirea sarcinilor ei este necesară transformarea cunoștințelor în convingeri, formarea pe baza acestora a unor sentimente profunde.

Experiența celor mai buni cadre didactice arată că, pentru a favoriza apariția și dezvoltarea convingerilor și sentimentelor comuniste, are o mare însemnătate predarea cunoștințelor despre natură în strînsă legătură cu un principiu științific înalt și cu sarcinile desăvîrșirii construcției socialiste. Pentru ilustrare ne vom referi la două lecții cu aceeași temă — „Animalele domestice", ținute la două clase a III-a. Unul dintre învățători a arătat sistematic, folosind planșele, care sînt animalele domestice, părțile componente ale corpului lor, cîteva din caracterele lor externe și interne, cîteva rase, apoi foloasele pe care omul le are de la ele. La fixarea cunoștințelor elevii au răspuns bine. Lecția putea fi calificată ca fiind fără greșeală din punct de vedere didactic. Din punctul de vedere al conștiinței lor sociale, însă, elevii nu s-au dezvoltat în această lecție cu nimic. La cealaltă clasă, lecția s-a desfășurat pe baza acelorași cunoștințe, a acelorași planșe. Dar rezultatul a fost altul. Discutînd despre părțile componente ale corpului diferitelor animale domestice, învățătorul a pus o întrebare: oare corpul omului cîte părți are? Ideea banală, care trebuia doar memorată, că vaca are cap, trunchi și membre, a devenit dintr-o dată foarte grăitoare pentru copii: corpul tuturor viețuitoarelor superioare, inclusiv al omului, are trei părți componente. Discuția care a avut loc ulterior și concluzia trasă au lovit în concepția despre originea divină a omului care mai dăinuia la unii elevi, producînd un efect incomparabil mai mare decît ar fi produs dacă ar fi fost formulată pentru prima dată abia la cursul de anatomie din clasa a VII-a.

În continuare, discutînd despre modul de îngrijire a diferitelor soiuri de animale domestice, învățătorul i-a condus pe copii spre înțelegerea faptului că numai gospodăria agricolă colectivă poate asigura o înaltă productivitate în sectorul producției animale, la fel ca în cel al producției vegetale.

O altă cale pe care o folosesc cadrele didactice cu experiență în vederea realizării educației ideologico-politice a elevilor în cadrul lecțiilor o constituie folosirea cunoștințelor despre trecutul societății în vederea explicării și înțelegerii prezentului.

În genere, studierea trecutului nu ar avea nici o rațiune dacă prin aceasta nu s-ar contribui la rezolvarea unei probleme a prezentului, dacă nu ar rezulta înțelegerea științifică a stadiului actual de dezvoltare a societății și a perspectivelor ei de viitor. Cu atît mai mult în școală ideea studierii trecutului în vederea explicării științifice a prezentului trebuie să stea la baza predării lecțiilor ce vorbesc despre trecut. Această orientare a predării cunoștințelor despre trecutul societății este impusă și de faptul că interesele și activitățile copiilor sînt ancorate în prezent, orientate spre viitor. De aceea o lecție care tratează despre fapte și întîmplări din trecutul mai apropiat sau mai îndepărtat prezintă interes pentru elevi și este ascultată în măsura în care contribuie la înțelegerea mai profundă a unei probleme actuale. Pentru exemplificare, ne vom referi la lecția de romînă „Vizită" de I. L. Caragiale, predată în două clase a V-a și anume la aspectele de cunoaștere a societății timpului respectiv realizate în cadrul acestor lecții. Într-un caz lecția s-a soldat cu următoarele concluzii, stabilite împreună de profesor și elevi: „Ionel era un băiat rău. Strica lucrurile, se purta urît cu musafirii, cu servitoarea, cu mama sa. Vinovata principală era mama lui Ionel, care n-a știut să-i dea o creștere bună. Noi (copiii de azi) nu ne purtăm ca Ionel. Vorbim frumos, ajutăm părinților etc.". Este limpede că această lecție nu și-a atins pe deplin scopul educativ.

Într-un alt caz, aceeași lecție, concepută ca studierea unui aspect al vieții trecute pentru a se explica astfel mai bine o problemă a prezentului, a dus la stabilirea altor concluzii: „Ionel era pregătit de mic pentru a deveni ofițer, politician, moșier. Ca atare, Ionel primea de mic o educație burgheză: dispreț față de oamenii muncii, față de intelectuali, față de bunurile produse prin muncă etc.". În comparație cu aceasta s-a scos în evidență superioritatea cerințelor sociale și morale comuniste.

Înțelegînd necesitatea de a folosi cunoștințele despre trecutul societății în vederea explicării și înțelegerii prezentului, profesorii cu experiență înaintată care predau la clasele mai mari caută să ajungă cu elevii, pe baza acestor cunoștințe, la concluzii de mare valoare etică-științifică: lupta poporului (popoarelor) de-a lungul veacurilor pentru eliberare națională și socială, datoria generațiilor actuale de a îndeplini visul de veacuri al omenirii: construirea societății fără clase și fără exploatare, crearea condițiilor pentru dezvoltarea multilaterală a fiecărui om etc.

O însemnătate la fel de mare pentru educația ideologico-politică a elevilor o are studierea problemelor prezentului în perspectiva viitorului. Acest lucru este necesar atît pentru înțelegerea științifică a dezvoltării societății contemporane, cît și pentru trezirea entuziasmului și pentru mobilizarea energiei elevilor, pentru formarea hotărîrii lor de a participa la rezolvarea sarcinilor care stau în fața societății.

Predarea cunoștințelor despre stadiul actual al dezvoltării societății pune problema formării idealului de viață al copiilor. Pe măsură ce cresc, copiii se întreabă: ce voi deveni? cum să trăiesc? Ei își pun, deci, problema fericirii lor în viitor. În această privință tineretul nostru este în general bine orientat de către școală, dar la unele clase se mai fac greșeli care pot avea repercusiuni destul de serioase. Iată un exemplu. La o clasă a VII-a, într-o oră de dirigenție, s-a discutat tema „Viața fericită a copiilor în R.P.R.". Timp de o oră s-au enumerat și exemplificat condițiile în care trăiesc astăzi copiii, ceea ce li se dă astăzi copiilor în comparație cu trecutul. De cîteva ori a fost repetată și ideea: „Trebuie să fim recunoscători partidului, să învățăm bine, să muncim și noi". Accentul principal a căzut însă nu pe această idee, ci pe ideea fericirii prin lipsă de efort: copiii sînt fericiți pentru că li se pune totul de-a gata la dispoziție. Astfel însă copiii pot ajunge să considere că acesta este un drept al lor, pe care îl vor pretinde și cînd vor fi mari.

În societatea noastră ideea fericirii trebuie cultivată în strînsă legătură cu munca. Procedează just acei profesori care arată elevilor lor că munca eliberată de exploatare este baza dezvoltării multilaterale a omului, că pe ea se întemeiază fericirea lui, că omul este fericit în măsura în care este multilateral dezvoltat și poate desfășura o activitate creatoare. Astfel de profesori leagă ideea de fericire a copiilor nu de faptul că „li se pune totul la dispoziție", ci de faptul că, în condițiile care li s-au creat, ei pot să se dezvolte multilateral, se pot pregăti pentru o activitate de muncă creatoare, participînd de pe acum la munca socială.

Convingerile comuniste și sentimentele comuniste se trezesc și se dezvoltă în procesul predării cunoștințelor, în procesul întregii activități instructiv-educative din școală. Conștiente de acest lucru cadrele didactice se străduiesc să realizeze o cît mai bună sistematizare a cunoștințelor, să le integreze sub principii științifice din ce în ce mai largi, să folosească exemple cu o mare putere educativă, să lege strîns toată munca lor din școală de problemele practice ale desăvîrșirii construcției socialismului.

I. ROMAN
lector la I.P.C.D. Iași

Ceasurile petrecute la bibliotecă sînt întotdeauna foarte plăcute și instructive.

Forme atractive de activitate

Pionierii de la Școala de 8 ani nr. 6 din Brașov veniseră la o adunare tematică de detașament. Îndată după terminarea ceremonialului de deschidere, președintele detașamentului citi cu glas tare o telegramă care anunța sosirea la adunare a „vrăjitoarei vrăjitoarelor". Nici nu apucară copiii să se mire de vestea neașteptată cînd iată că pe ușă intră chiar vrăjitoarea, însoțită de patru ucenici, care mai de care mai ciudat dichisiți. Fără să lase timp pentru cumpănirea nedumeririlor, noii veniți au și început să-și arate puterile.

— Ciribaba, Ciribaboi, sai cărbune / Unu, doi / Se-nvîrtește, se roșește / Și de loc nu se oprește".

După aceste cuvinte ale vrăjitoarei, un cărbune, căzut într-o eprubetă încălzită, sare ca un licurici, minunîndu-i pe toți. Imediat, ajutată de ucenici, vrăjitoarea schimbă apa în cerneală și iarăși o preface în apă. Pionierilor le oferă apoi limonadă făcută prin farmece din apă, însă printr-un gest limonada redevine iar apă.

În mîinile vrăjitoarei apare un mojar și fiecare mișcare a piuliței trezește pocnete vii, inexplicabile, însoțite de comentariile abracadabrante ale ciudatei vizitatoare. Dar ea trece repede la altă minune, făcînd să izbucnească un incendiu sub apă. Vraja ei aprinde și nisipul, iar zahărul pe care un pionier l-a ținut în zadar deasupra flăcării arde numai după ce-l atinge ea.

O pionieră e invitată să-și spele mîinile în apa curată dintr-un vas, spre a putea participa la demonstrația care urmează. Dar ștergîndu-și mîinile pe un prosop alb, ele se înnegresc în mod surprinzător, așa că asistența este nevoită să renunțe la serviciile ei.

De pe o placă de marmoră un pionier ia o monedă și o ține strîns în mînă. Apoi o introduce într-o șapcă, alături de alte cinci monede care se aflau pe aceeași placă. Un ucenic al vrăjitoarei, tocmai atunci venit din altă încăpere, ghicește ușor, spre surprinderea generală, ce monedă avea pionierul în mînă.

În acel moment își face intrarea pe scenă profesorul Știe Tot. Asistase în sală la minunile vrăjitoarei și nu-l răbda inima să nu-și spună cuvîntul. Spre surpriza vrăjitoarei el repetă fiecare „minune", arătînd însă și felul cum a avut ea loc.

Iată, azotatul de potasiu încălzit în eprubetă se topește și degajă oxigen. Cărbunele de lemn introdus acolo arde producînd bioxid de carbon, care saltă periodic masa incandescentă a cărbunelui în formă de licurici. Sulfatul feros amestecat cu acid tanic, ambele în cantități imperceptibile, au colorat apa în cer-

neală, iar metabisulfitul de potasiu din paharul al treilea a decolorat cerneala. Metamorfoza apei în limonadă și a acesteia în apă s-a petrecut în patru pahare. Din primul s-a turnat apă curată în al doilea, care conținea o picătură invizibilă de fenolftaleină. Conținutul acestui pahar a fost trecut în al treilea, unde se găseau cîteva picături ale unei baze oarecare. Îndată apa s-a înroșit. În paharul al patrulea, cîteva picături de acid au decolorat imediat „limonada".

Exploziile în mojar au fost realizate amestecîndu-se cloratul de potasiu cu sulf. Prin frecarea lor s-a produs căldură, iar cloratul de potasiu a degajat oxigen, în care sulful s-a aprins pocnind. Într-o eprubetă conținînd permanganat de potasiu și acid sulfuric s-a degajat oxigen. Turnîndu-se apoi terebentină, aceasta s-a aprins „sub apă".

Cloratul de potasiu amestecat cu praf de sulf, praf de cărbune și azotat de stronțiu a dat focul bengal, frumos colorat, care a făcut nisipul să ardă. Cubul de zahăr s-a aprins numai cînd a fost atins cu puțin scrum de țigară, care a avut rol de catalizator.

Profesorul a demonstrat că lichidul în care s-a spălat pioniera pe mînă conținea sulfat feros, iar prosopul era îmbibat cu acid tanic. Cînd ea s-a șters pe mîini, cele două substanțe chimice s-au întîlnit, producînd cerneala ce a murdărit mîinile. Monedele de pe marmoră erau toate reci, așa încît ucenicului vrăjitoarei i-a venit ușor să aleagă singura monedă încălzită în mîna pionierului.

Demascată în toate tainele ei de argumentele științifice ale chimiei, „vrăjitoarea" și-a luat masca de pe față și înaintea pionierilor a apărut o colegă a lor, chimistă amatoare.

În hazul și satisfacția generală, gornistul anunță din nou venirea poștașului. Acesta aducea un plic trimis de „Clubul chimiștilor și fizicienilor celebri". Scrisoarea sosită felicita detașamentul nr. 1 de la Școala de 8 ani nr. 6 din Brașov pentru inițiativa organizării unei atît de interesante adunări tematice. Sub îscălitura lui Newton, Lomonosov, Lavoisier și Mendeleev, pionierilor li s-au adresat întrebări-ghicitori de felul următor: „Alții în flăcări se sting, eu și pe apă mă aprind"; „De ce după ploaie tunetele îndepărtate se aud mai bine decît în restul timpului?"; „Sînt nevăzut ca orice gaz / Dar curg ca un lichid. / Eu focului nu-i dau răgaz / Și-n apă sînt acid"; „Cine-i însetat mereu, / De-l atingi te arde rău, / Piele, pînză și hîrtie / Să bea apă îl îmbie?" etc. Pionierii s-au întrecut în a răspunde cît mai corect la aceste întrebări, bazîndu-se pe cunoștințele lor de fizică și chimie și avînd satisfacția deplină pe care ți-o dă încrederea în puterea științei.

Experiența organizării unor astfel de adunări tematice s-a dovedit a fi pozitivă. Realizate cu mijloace simple, la îndemîna oricui, ele se bucură de un mare succes în rîndul elevilor și au asupra lor o influență foarte pozitivă.

SILVESTRU PATIȚA
Brașov

De la corespondenţi şi cititori

Excursie ştiinţifică a profesorilor de istorie

Membrii cercului pedagogic al profesorilor de istorie care predau în şcolile serale din Capitală au făcut de curînd o excursie ştiinţifică în R. P. Bulgaria.

Trecînd peste Podul Prieteniei de la Giurgiu, excursioniştii au vizitat portul Ruse, odinioară, ca şi Giurgiul, raia turcească, îndreptîndu-se apoi spre satul Griviţa, locul unde ostaşii romîni, ruşi şi bulgari au luptat în 1877 împotriva turcilor. Tranşeele se păstrează şi acum, ca urme istorice, iar în amintirea acelor zile străjuie un mausoleu în interiorul căruia excursioniştii au văzut cu adîncă emoţie osemintele unor eroi romîni căzuţi la asaltul redutei Griviţa.

Obiectivul următor al excursiei a fost oraşul Pleven (Plevna). Şi aici au fost vizitate o serie de monumente istorice, printre care vestitul mausoleu, ca şi muzeul cuprinzînd exponate din trecutul de luptă al poporului bulgar, din istoria mişcării muncitoreşti bulgare.

La Sofia excursioniştii au vizitat catedrala Alexandru Newski şi biserica Sfînta Sofia, în interiorul căreia s-a deschis un adevărat şantier arheologic. Îndelung au poposit şi la mausoleul marelui fiu al poporului bulgar Gheorghi Dimitrov, ca şi în faţa monumentului ridicat în cinstea partizanilor.

La întoarcerea spre patrie profesorii s-au oprit în oraşul de veche tradiţie istorică Tîrnovo, fosta capitală a statului romîno-bulgar. Printre obiectivele vizitate aici s-au numărat vechiul centru citadin, închisoarea-turn unde şi-a sfîrşit zilele Balduin de Flandra, făcut prizonier de către Ioniţă Caloian, conducătorul Imperiului latin de răsărit, ca şi ruinele palatului ridicat de Petru şi Asan, primii conducători ai statului romîno-bulgar.

Deosebit de mult i-au impresionat pe excursionişti marile realizări economice, social-politice şi culturale ale poporului bulgar, pe care au avut prilejul să le cunoască nemijlocit în timpul vizitei lor.

Prof. PETRU D. POPESCU

Acţiuni patriotice

În prima jumătate a lunii iulie, un număr de 97 elevi din clasele VIII — X ale Şcolii medii din Lipova au petrecut zile plăcute în cele două tabere de muncă şi odihnă organizate de comitetul raional U.T.M. la Lipova şi Odovoş.

În timpul cît au stat în tabără ei au desfăşurat bogate acţiuni patriotice, care au fost alternate cu activităţi cultural-sportive. Astfel, au ajutat muncitorilor de la G.A.S. Lipova la prăşitul, răritul şi copilitul porumbului, la nivelatul terenurilor de păşunat, iar la Odovoş au contribuit la curăţarea unei suprafeţe de 20 ha de parchet.

În cadrul activităţilor cultural-sportive elevii au participat la competiţii, seri literare, audiţii la radio, au asistat la programe artistice etc.

Zilele petrecute în tabără au fost instructive şi recreative, contribuind totodată la educarea patriotică a elevilor.

FRANCISC WILD
corespondent

In drumeţie

A intrat în tradiţia Şcolii de 8 ani nr. 2 din Sibiu de a organiza în fiecare an cu elevii excursii în ţară. De circa 9 ani, în această şcoală se obişnuieşte organizarea unor asemenea excursii cu absolvenţii clasei a VII-a.

Cu cîteva zile în urmă, 50 de absolvenţi ai şcolii puteau fi văzuţi poposind la Constanţa, unde au fost găzduiţi de Şcoala de 8 ani nr. 15.

— Am pornit în dumeţie — ne-a spus unul din profesori — pentru două săptămîni. În drum spre mare, ne-am oprit în Capitală, unde am putut admira haina nouă, tot mai frumoasă pe care o îmbracă aceasta.

În Bucureşti drumeţii s-au plimbat în cartierele cu blocuri înălţate în ultimii ani, pe marile bulevarde, au fost la Casa Scînteii, la Pavilionul de expoziţii, au vizitat Muzeul satului, Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa", Galeriile de artă ale Palatului R.P.R., Cişmigiul, au gustat din plin distracţiile oferite copiilor de către Parcul de odihnă şi cultură Herăstrău şi ştrandul Floreasca.

La mare, au admirat frumuseţile litoralului — noile hoteluri şi vile de la Mamaia, Eforie, Mangalia — bucurîndu-se de soare, de nisipul plajelor. În timpul şederii la Constanţa elevii au vizitat Acvariul, Sala sporturilor, Teatrul de stat etc.

Drumeţii s-au întors din excursie cu fotografii făcute de ei în toate locurile pe unde au călătorit. Fotografiile vor îmbogăţi albumele de care dispune şcoala — albume ce amintesc despre locurile minunate pe care le-au cunoscut copiii drumeţind pe meleagurile patriei.

I. PETRESCU
corespondent

★

De curînd s-au întors dintr-o excursie de 7 zile în Deltă 228 de elevi din şcolile medii şi profesionale ale regiunii Bucureşti.

Ei au cunoscut, cu prilejul acestei excursii, oraşele Brăila, Galaţi, Sulina, Tulcea şi Cernavodă, au văzut monumente ale naturii, au vizitat întreprinderi şi construcţii noi.

Excursia le-a lăsat amintiri frumoase, de neuitat.

B. PETRE
corespondent

Orchestra pionierilor

Orchestra pionierilor şi elevilor de la Şcoala de 8 ani din comuna Popeşti, raionul Focşani, care cuprinde un număr de 50 de instrumentişti, face intense pregătiri pentru noi spectacole.

În repertoriul orchestrei se numără cîntece ca: „Steagul roşu", „Conducător mi-e partidul" „Prieteni să fim", „Hora pionierilor", „Sînt pionier", „Copiii din Pireu", „Cîntec pentru spor şi pace" etc.

Colectiviştii, părinţi ai pionierilor care fac parte din orchestră, urmăresc cu interes programul pe care-l vor prezenta aceştia cu prilejul serbării pentru inaugurarea noului cămin cultural din comună.

Inv. DINU N. DAVID

Elevi excursionişti pe muntele de sare de la Slănic Prahova.

La arie

Acum, în campania agricolă de vară, cînd colectiviştii se află în toiul muncii pentru strînsul recoltei, cadrele didactice din şcolile raionului Giurgiu, îndrumate de organizaţiile comunale de partid, desfăşoară o vie activitate culturală la arii. În comuna Vlasinu, de pildă, învăţătorii şi profesorii ţin scurte informări politice sau recenzii ale unor broşuri privind obţinerea de recolte bogate, întărirea economico-organizatorică a G.A.C.

Într-una din zilele trecute, bunăoară, cadrele didactice au discutat la arie cu un grup de colectivişti despre lucrările Congresului mondial pentru dezarmare şi pace de la Moscova. Apoi au vorbit colectiviştilor despre unele probleme agrotehnice pe marginea broşurii „Îngrijirea principalelor culturi". Vizita cadrelor didactice la arie s-a încheiat cu un scurt program al brigăzii artistice de agitaţie.

În colaborare cu organizaţia U.T.M. din comună, învăţătorii şi profesorii au organizat la căminul cultural scurte jurnale vorbite, recitări, dansuri, coruri şi alte manifestări menite să creeze colectiviştilor momente de destindere.

O activitate asemănătoare desfăşoară şi cadrele didactice de la şcolile de 8 ani din comunele Gogoşari, Malu, Găujani, Vieru, Putineiu, Creţeşti, D. Cantemir şi altele.

P. BRĂTAN
corespondent

Despre „lecturile pedagogice"

Potrivit noului regulament al „lecturilor pedagogice", Institutul de ştiinţe pedagogice, împreună cu institutele de perfecţionare a cadrelor didactice şi cu secţiile regionale de învăţămînt organizează pe această cale un larg schimb de experienţă între învăţători şi profesori, activişti din domeniul învăţămîntului, din organizaţiile de copii şi tineret, părinţi ai elevilor şi toţi cei care se ocupă cu probleme de învăţămînt şi educaţie. „Lecturile pedagogice" devin astfel un mijloc de studiere, generalizare şi popularizare a experienţei înaintate în munca instructiv-educativă, de dezvoltare a cercetării ştiinţifice a problemelor pedagogice. După cum se ştie, concluziile la care ajung cei ce studiază o serie de probleme legate de procesul de instrucţie şi educaţie sînt popularizate la sesiunile regionale şi la sesiunea centrală a „lecturilor pedagogice", care se organizează din doi în doi ani. Astfel de sesiuni vor avea loc în curînd, în cel de al patrulea trimestru al anului 1962.

Căutînd să asigure desfăşurarea unei munci cît mai eficiente de îndrumare, de selecţionare şi valorificare a celor mai bune lucrări din regiunile şi raioanele ţării, Institutul de ştiinţe pedagogice a luat numeroase măsuri. Astfel, a făcut cunoscut, prin presă şi prin mijlocirea secţiilor regionale de învăţămînt, noul regulament al „lecturilor". Cercetătorii institutului şi ai filialelor sale din Cluj, Iaşi şi Timişoara au purtat discuţii cu reprezentanţii secţiilor regionale de învăţămînt, ajutîndu-i să desfăşoare mai bine munca de pregătire a sesiunilor regionale. Ei au sugerat să se organizeze cu sprijinul institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice, al secţiilor de învăţămînt şi al Institutului de ştiinţe pedagogice, consfătuiri pe şcoli, în cadrul cercurilor pedagogice, pe raioane şi chiar pe regiuni în care să se discute conţinutul acelor lucrări care urmează să fie prezentate la sesiunile regionale ale „lecturilor pedagogice". În unele raioane, ca de exemplu raionul Griviţa Roşie din Bucureşti, raionul Arad etc. s-au şi organizat asemenea consfătuiri. În prezent, în majoritatea regiunilor comisii constituite pe specialităţi desfăşoară o intensă muncă de analiză şi apreciere a lucrărilor elaborate în vederea prezentării la „lecturile pedagogice", aşa încît acestea să aibă un nivel cît mai ridicat. Este necesar să se selecţioneze lucrările cele mai bune, care corespund atît din punctul de vedere al temei tratate cît şi din punctul de vedere al calităţii, care oglindesc problemele cele mai importante ale învăţămîntului nostru: legarea predării de viaţă, de producţie, munca în şcolile de 8 ani, probleme de metodică, de psihologie pedagogică, de defectologie, monografii.

Numeroase secţii regionale de învăţămînt au avut permanent în atenţia lor antrenarea cadrelor didactice în munca de cercetare ştiinţifică prin tribuna „lecturilor pedagogice". De pildă, la secţia de învăţămînt a regiunii Cluj se găsesc depuse circa 100 de lucrări pentru apropiata sesiune a „lecturilor". Tematica acestora este destul de variată şi abordează probleme importante ale învăţămîntului nostru. La regiunile Argeş, Hunedoara, Braşov, Iaşi, Oltenia s-au primit între 30 şi 50 de lucrări.

Sînt însă şi secţii regionale de învăţămînt la care pînă la 10 iulie 1962 nu sosiseră decît 3—7 lucrări (de exemplu la Bucureşti, Ploieşti, Crişana) iar la altele nu se prezentase pînă la aceeaşi dată nici o lucrare (de exemplu, în regiunile Suceava şi Dobrogea şi chiar în oraşul Bucureşti). Faptul acesta arată că nu se duce pretutindeni o muncă sistematică de antrenare a unui număr cît mai mare de cadre didactice în munca de cercetare ştiinţifică prin „lecturile pedagogice". Este drept că şi Institutul de ştiinţe pedagogice şi institutele de perfecţionare a cadrelor didactice au întrerupt, pînă la apariţia noului regulament, activitatea de îndrumare a organelor locale de învăţămînt în această privinţă.

Este necesar să se depună toate eforturile pentru a se asigura desfăşurarea apropiatelor sesiuni la nivelul cerinţelor actuale ale învăţămîntului nostru. Se impune ca secţiile regionale de învăţămînt, institutele de perfecţionare, Institutul de ştiinţe pedagogice să antreneze cadrele didactice la definitivarea lucrărilor care mai sînt în curs de elaborare şi să se înceapă neîntîrziat, acolo unde aceasta nu s-a făcut încă, analiza şi aprecierea lucrărilor de către comisiile pe specialităţi, în vederea îmbunătăţirii lor de către autori.

În viitor ar fi indicat să se adopte noi metode de lucru, printre care şi aceea de a acorda ajutor tovărăşesc individual celor înscrişi la „lecturi". Îndrumarea acestora s-ar putea realiza pe etape şi ar putea privi atît munca de documentare, de strîngere a materialului faptic, de experimentare a anumitor probleme din tema aleasă, de protocolare continuă a materialului adunat, cît şi munca de elaborare şi definitivare a lucrării. Cei care vor fi astfel ajutaţi pentru elaborarea lucrărilor vor putea deveni apoi, la rîndul lor, îndrumători ai altor cadre didactice care îşi vor arăta dorinţa de a elabora lucrări pentru „lecturile pedagogice". Aceasta va duce, desigur, la creşterea nivelului lucrărilor, la antrenarea în munca de cercetare pedagogică a unui număr tot mai mare de învăţători şi profesori. Lucrările tipărite ca rezultat al sesiunilor „lecturilor" vor fi astfel de un folos sporit cadrelor didactice în munca lor de zi cu zi, iar pedagogia ştiinţifică se va îmbogăţi mereu.

M. TIMOFTE
membru al Comisiei centrale a „lecturilor pedagogice"

CREAŢII ALE CADRELOR DIDACTICE

Cînd spui Partid

Cînd spui Partid vezi stînd în frunte
Conducătorul încercat în grele lupte.

Cînd spui Partid vezi tone de metal,
Victorii incandescente-n şesenal,

Cînd spui Partid vezi mări de grîne-n soare,
Pe-ntregul plai, din zare pînă-n zare.

Cînd spui Partid vezi noile oraşe,
Culturii larg deschise largi făgaşe.

Cînd spui Partid, tu vezi cum îşi desface
Aripile hulubul — simbol iubit de pace.

Cînd spui Partid vezi stînd în frunte
Conducătorul încercat în grele lupte.

prof. VIOREL POPESCU
com. Fundata-Braşov

Prof. Alexandrina Zberea *(Bucureşti)*: *„Studiu"*

Azi toţi elevii tăi vor da examen

Azi toţi elevii tăi vor da
examen...
Vor trece-n altă şcoală, mai
înaltă.
Le dai un ultim sfat, o-ncurajare,
Te temi şi speri cu dînşii laolaltă

Şi-i urmăreşti cu gîndul pînă-n
sală,
Şi parcă-i vezi cum, siguri, trag
biletul,
Şi parc-auzi răspunsurile clare,
Şi-ţi pare rău de Ştefănică,
bietul:

E cam timid şi cam încet la vorbă
Deşi la muncă nimeni nu-l
întrece...
Dar iată-i: vin cu feţe-mbujorate
Să-ţi spună c-au luat cu toţii
zece.

Ce ţi-vor mîine? Muncitori,
constructori,
Cosmonauţi ori agronomi,
chimişti,
Sau medici alţii, profesori ca
tine...
Cu toţii clădi-vor statul comunist.

E munca ta ce va rodi
printr-înşii,
Şi visul tău ei îl vor întrupa,
În tot ce ei vor da mai bun în
viaţă
Va fi şi-un strop din străduinţa ta.

prof. N. ROŞA
Botoşani

DISCUŢIE IN TREN

Mergeam în trenul lung, pe Bărăgan,
Eu către Dunăre şi ei la mare.
Erau vreo şase pionieri, îmi pare,
Şi n-aveau la un loc atîţia ani,
Cîţi îi purtam eu singur în spinare.

Dar cum eram tovarăşi, azi, de drum
Şi n-aveam loc cu toţii la fereastră,
Să admirăm, sub bolta larg albastră,
Întinsele oceane de porumb,
Ne-am pomenit vorbind — de ţara noastră.

De munţii noştri mîndri şi bogaţi,
De ape repezi care curg la vale
Să se prefacă la hidrocentrale
În milioanele de kilowaţi...
Şi-am mai vorbit de sonde şi furnale.

Ştiau copiii despre colectivizare,
Că ţara noastră este astăzi toată
O colectivă mîndră şi bogată,
Cu holde, cum le vezi, întinse ca o mare.
Cum nu puteau să fie altădată.

. . . . . .

A fost o caldă convorbire-n tren.
N-a fost numai un drum prin geografie.
Ea mi-a rămas săpată-n suflet, vie.

prof. STELIAN CUCU
Bucureşti

MATURIZARE

Eu m-am deprins cu zborul în vremile aceste,
cînd ne-a deschis partidul spre viitor, ferestre.
Mi-am regăsit cadenţa într-al mulţimii pas
şi îmi amestec glasul în al mulţimii glas.

Păşesc matur sub steagul partidului părinte,
multiplicînd chemarea-i de aur în cuvinte.
Contemporan cu lumea aceasta de eroi,
cînd sînt chemat pe nume, răspund mai tare: „NOI".

prof. IOANID ROMANESCU
Şcoala de 8 ani Voineşti, raionul Iaşi

Alfabetizare în Cuba

Oceanul, o vastă oglindă,
Azurul din cer să cuprindă.

Pe ţărm însorit, palmieri,
Proiectaţi cu creştetu-n cer.

În joc de lumină — orbitoare,
Imense cristale de-argint,
Noi blocuri se-nalţă în soare,

Oleandri cu flori parfumate,
Oceanul cu alge sărate.

Pe plajă, un grup de pescari
Şi-o fată cu ochii sprinţari.

Cu-adîncă răbdare-i învaţă
Din slovele scrise, din viaţă.

Citesc şi flacără-i cartea:
„Ori patria dragă, ori moartea".

. . . . . .

Se-nalţă pădurea de schele;
Deasupra, oceanul de stele.

prof. NATALIA BONCU
Şcoala medie „I. L. Caragiale"
Ploieşti

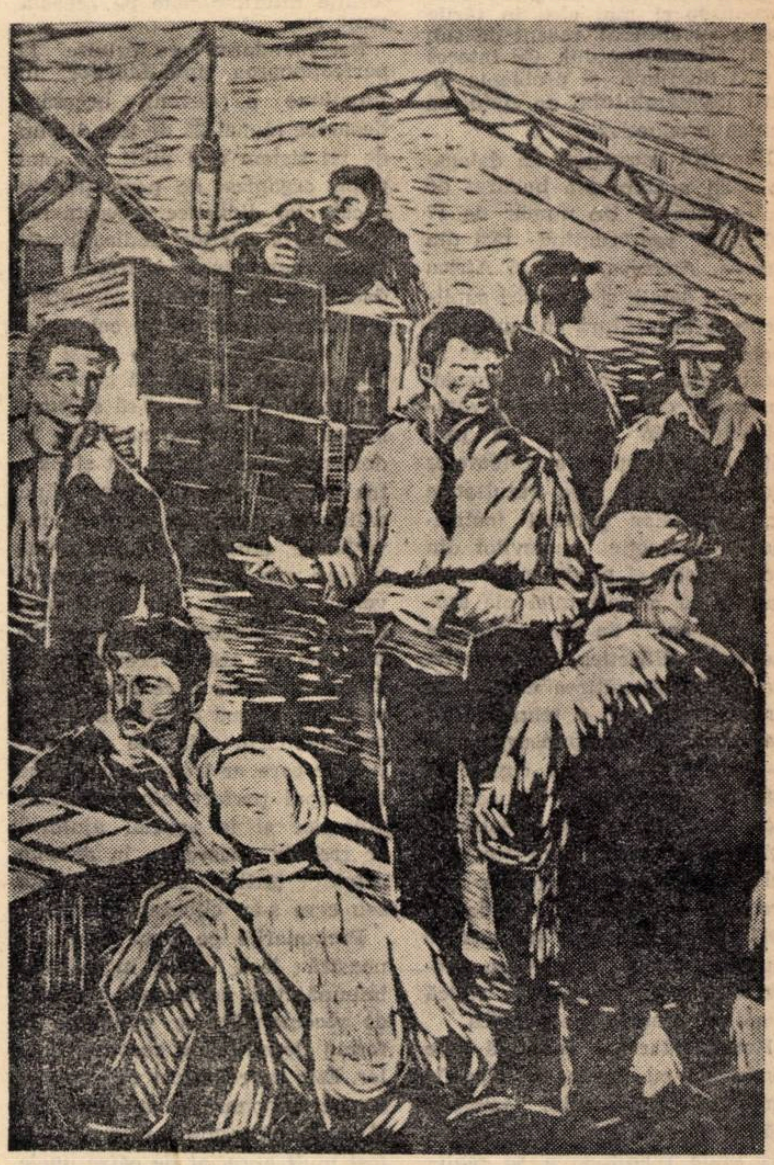

Prof. N. Spirescu *(Galaţi)*: *Citirea manifestelor în port (Din ciclul „Trecutul de luptă revoluţionară")*

Dragoste

Porumbelul are aripi de zăpadă;
Îl ţin în mîini un băiat şi o fată —
Dragostea lor e ca pana lui de
curată.

Porumbelul porneşte spre soare;
Băiatul şi fata-l petrec pînă-n
zare —
Dragostea lor cît zborul lui e de
mare.

MIHAI MUNTEANU
învăţător, com. Slobozia,
Dorohoi

De peste hotare

In Sovietul Suprem al R. S. F. S. R.

La 25 iulie, deputaţii Sovietului Suprem al R.S.F.S.R. au adoptat în unanimitate o hotărîre cu privire la felul cum se aplică în R.S.F.S.R. legea cu privire la întărirea legăturii dintre şcoală şi viaţă.

Sovietul Suprem al R.S.F.S.R. consideră necesar „să se asigure de la 1 septembrie a.c. învăţămîntul general obligatoriu de 8 ani al copiilor între 7 şi 15-16 ani". În hotărîre se arată necesitatea transformării în termenele stabilite a şcolilor medii de zece ani în şcoli medii de cultură generală de 11 ani, care să dea cursanţilor cunoştinţe de muncă şi politehnice, atît în oraşe cît şi în mediul rural.

Referindu-se la sarcinile instituţiilor de învăţămînt superior şi mediu de specialitate, Sovietul Suprem al R.S.F.S.R. a recomandat „să se extindă pregătirea specialiştilor în domeniul automatizării producţiei, în domeniul maşinilor de calcul moderne, al radioelectronicii, al hidrotehnicii, fizicii nucleare, matematicii şi chimiei".

Sesiunea de la Geneva a Conferinţei internaţionale de instrucţie publică

Între 2 şi 13 iulie a.c., a avut loc la Geneva cea de a XXV-a conferinţă anuală a Biroului Internaţional de Educaţie, organizată în colaborare cu UNESCO.

În anul acesta, pe lîngă prezentarea şi discutarea rapoartelor privitoare la dezvoltarea învăţămîntului în anul şcolar 1961—1962 în fiecare din cele 90 de ţări participante la conferinţă, au fost dezbătute şi aprobate două proiecte de recomandări : unul cu privire la planificarea învăţămîntului, celălalt cu privire la perfecţionarea învăţătorilor în funcţiune.

Discutarea rapoartelor prezentate de ţările participante la conferinţă a prilejuit un larg schimb de informări asupra dezvoltării învăţămîntului, asupra problemelor care preocupă organele de învăţămînt din fiecare ţară, asupra succeselor obţinute, a lipsurilor care se manifestă, a proiectelor de viitor. Un interes crescînd au manifestat delegaţiile pentru problemele pe care le ridică alfabetizarea, cuprinderea în şcoală a copiilor şi pregătirea cadrelor didactice în ţările slab dezvoltate şi mai ales în ţările care s-au eliberat recent de sub jugul colonialismului. Cu interes a fost discutată şi problema legării învăţămîntului de viaţă, de munca productivă.

Raportul prezentat de delegaţia ţării noastre s-a bucurat de multă atenţie. Un număr de 17 delegaţii reprezentînd ţări din Europa, America, Asia şi Africa au cerut detalii şi lămuriri suplimentare în legătură cu multe din problemele abordate succint în acest raport. Ele s-au interesat, bunăoară, de gratuitatea învăţămîntului din R.P.R., de pregătirea pedagogică a viitoarelor cadre didactice, de rezultatele experimentelor privind instruirea în producţie a elevilor din şcolile medii şi predarea pe specialităţi la clasele mici ale şcolii de 8 ani, de perfecţionarea cadrelor didactice şi inspecţia şcolară, de pregătirea muncitorilor calificaţi şi a tehnicienilor etc. Raportul şi răspunsurile date la întrebări au făcut cunoscute tuturor delegaţiilor succesele mari obţinute de ţara noastră în dezvoltarea şcolilor de toate gradele, problemele pedagogice care preocupă organele noastre de învăţămînt, soluţiile pe care le căutăm pentru rezolvarea problemelor noi pe care le ridică teoria şi practica pedagogică.

Recomandarea adoptată de conferinţă cu privire la planificarea învăţămîntului prevede măsuri care în ţările socialiste — ţări unde planificarea se realizează în toate domeniile de activitate — sînt foarte uşor de aplicat. De altfel, numeroase prevederi ale acestei recomandări au şi fost de mult depăşite în ţara noastră, ca şi în celelalte ţări socialiste. Toate delegaţiile au recunoscut că dezvoltarea normală a învăţămîntului poate avea loc numai în condiţiile planificării lui şi ţinînd seama de factorul economic şi cel social în care se dezvoltă, de necesitatea de a se prevedea din timp numărul elevilor care vor intra în şcoală, luîndu-se în funcţie de aceasta măsuri pentru asigurarea spaţiului de învăţămînt şi a cadrelor didactice necesare. Pentru a se veni în ajutorul ţărilor care nu dispun de o planificare a învăţămîntului şi care nu au specialişti în astfel de probleme, capitolul privitor la colaborarea internaţională din recomandarea adoptată de conferinţă cuprinde indicaţii pentru sprijinirea acţiunilor naţionale în ce priveşte planificarea, trimiterea de experţi care să ajute concret în această muncă, trimiterea de material documentar, stagii şi conferinţe internaţionale pe această temă ş.a.

Recomandarea cu privire la perfecţionarea învăţătorilor în funcţiune a devenit necesară deoarece numai 25 de ţări dispun de un sistem mai mult sau mai puţin organizat de perfecţionare a cadrelor didactice. Această recomandare conţine indicaţii atît pentru sprijinirea cadrelor didactice care urmează să obţină o calificare sau pentru cele care, fiind calificate, trebuie să-şi ridice nivelul de cultură generală, pedagogic şi tehnic şi să se pună mereu la curent cu noutăţile în domeniul specialităţii, cît şi pentru cadrele didactice care, fiind calificate pentru un grad de învăţămînt, doresc să obţină o calificare mai înaltă şi să promoveze în muncă. În conţinutul acestei recomandări se arată ce înlesniri ar trebui acordate cadrelor didactice şi ce drepturi ar urma să obţină acestea în urma perfecţionării, acţiunile internaţionale care ar trebui întreprinse în scopul perfecţionării cadrelor didactice şi în special ajutorul ce trebuie acordat în această privinţă ţărilor slab dezvoltate sau care s-au eliberat recent.

Propunerile pe care delegaţia noastră le-a făcut în vederea îmbunătăţirii celor două proiecte de recomandări se oglindesc în forma definitivă a recomandărilor. Este de remarcat că sistemul de perfecţionare a învăţătorilor şi profesorilor din ţara noastră a fost mult apreciat de către unele delegaţii participante la conferinţă.

Ca şi în anii trecuţi, ţara noastră a făcut toate pregătirile necesare pentru aducerea la zi a exponatelor cuprinse la standul R.P.R. din cadrul expoziţiei permanente existente pe lîngă Biroul Internaţional al Educaţiei, în Palatul Wilson. Şi de data aceasta ţara noastră a fost evidenţiată în plenara consfătuirii pentru faptul că a oglindit în expoziţie aspecte legate de problemele de la ordinea de zi a conferinţei, iar conducătorii B.I.E. şi ai conferinţei, precum şi numeroasele delegaţii care au vizitat standul nostru au exprimat păreri pozitive atît în legătură cu realizările pe care le prezintă cît şi cu modul de prezentare a acestora.

În general, desfăşurarea lucrărilor conferinţei, discuţiile purtate de delegaţia ţării noastre cu alte delegaţii, contactele care s-au stabilit cu acestea dovedesc că interesul pentru învăţămîntul nostru şi pentru problemele care ne preocupă în vederea dezvoltării lui a crescut mult în ultimii ani.

Prin problemele pe care le-a abordat, prin atmosfera de lucru şi colaborare, prin interesul manifestat pentru situaţia învăţămîntului şi prin dorinţa de a elabora documente cît mai corespunzătoare, cea de a XXV-a Conferinţă anuală a B.I.E. organizată în colaborare cu UNESCO a contribuit la dezvoltarea schimbului de experienţă pe scară internaţională în domeniul învăţămîntului, la o mai bună colaborare în această direcţie.

NICOLAE SIPOŞ
I. GH. BORCA

Pionierii din oraşul Golovka, regiunea Donetk, vizitînd o expoziţie organizată la Palatul pionierilor din oraşul lor.

R. P. Polonă

1000 de şcoli în cinstea Mileniului

În anii liberi au avut loc în Polonia o seamă de realizări importante şi în domeniul învăţămîntului. Astfel, numărul sălilor de clasă a crescut cu 54% în comparaţie cu perioada dinainte de război. Polonia a atins azi un nivel înalt în ceea ce priveşte răspîndirea ştiinţei de carte în mase şi accesul în şcoală al copiilor.

Răspunzînd nevoilor crescînde ale ridicării nivelului de pregătire a tineretului, Comitetul Naţional al Frontului Unităţii Poporului a făcut un apel către oamenii muncii, chemîndu-i ca, în cinstea Mileniului statului polonez, să contribuie la construirea unui număr de 1000 de şcoli. Apelul a găsit un larg răsunet în rîndurile poporului. Ideea aceasta constructivă, urmînd tradiţiile istorice cele mai progresiste ale poporului polonez, a trezit o largă iniţiativă obştească.

La construirea şcolilor în cinstea Mileniului îşi oferă contribuţia cele mai diferite întreprinderi, instituţii, organizaţii obşteşti, precum şi unităţi comerciale, meşteşugăreşti, persoane particulare. Trebuie să subliniem participarea la această campanie a tineretului şcolar, care a strîns pînă în prezent fonduri suficiente pentru construirea unui număr de 10 şcoli mari, cu cîte 15 săli de curs.

Au trecut trei ani de la lansarea acestui apel de către Comitetul Frontului Unităţii Poporului şi de la înfiinţarea „Fondului social al construirii şcolilor Mileniului". În acest răstimp au fost construite din fonduri obşteşti şi date spre folosinţă 2.628 săli de clasă şi 1.576 camere de locuinţe pentru învăţători şi profesori. Sînt în curs de construire 4.744 săli de clasă, ceea ce înseamnă că în decurs de trei ani au fost construite peste şapte mii de săli de curs.

Planurile Fondului social al construirii şcolilor Mileniului pentru viitorul apropiat sînt mari. Pînă în 1965 se vor construi în total 9.778 săli de curs pentru şcolile elementare şi medii, internate cu 2.360 de locuri, 7.124 încăperi de locuit pentru cadrele didactice, precum şi 32 de clădiri pentru alte sectoare ale învăţămîntului.

Efectul acestei vaste iniţiative sociale trebuie privit însă nu numai prin prisma însemnătăţii materiale. Deosebit de importante, deşi greu de măsurat, sînt efectele morale ale acestei campanii. În jurul Fondului social al construirii şcolilor s-au concentrat mii şi mii de activişti obşteşti, însufleţiţi de entuziasmul acestei idei. Ei activează atît în comitetele de strîngere a fondurilor cît şi în comitetele de construire a şcolilor. Activitatea lor nu se limitează la strîngerea materialului necesar, ci se extinde şi la grija pentru executarea rapidă şi în condiţii optime a construcţiilor şcolare. După darea în folosinţă a şcolilor ei se preocupă de nivelul procesului instructiv-educativ, se interesează de înzestrarea bibliotecilor şi a laboratoarelor.

Prin antrenarea în opera de construire a noi şi noi şcoli, întreaga populaţie a ţării se simte mai strîns legată de îndeplinirea marilor sarcini naţionale pe care le reprezintă răspîndirea largă a culturii în mase, instruirea şi educarea generaţiei tinere a Poloniei populare.

ZOFIA SIELCZAK

Printre cele 1000 de şcoli ale Mileniului se numără şi acest impunător edificiu cu 32 săli de clasă, 14 săli de lucrări practice şi sală de gimnastică construit la Lodz.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 670 | vineri 10 august 1962 | 12 pagini 25 bani

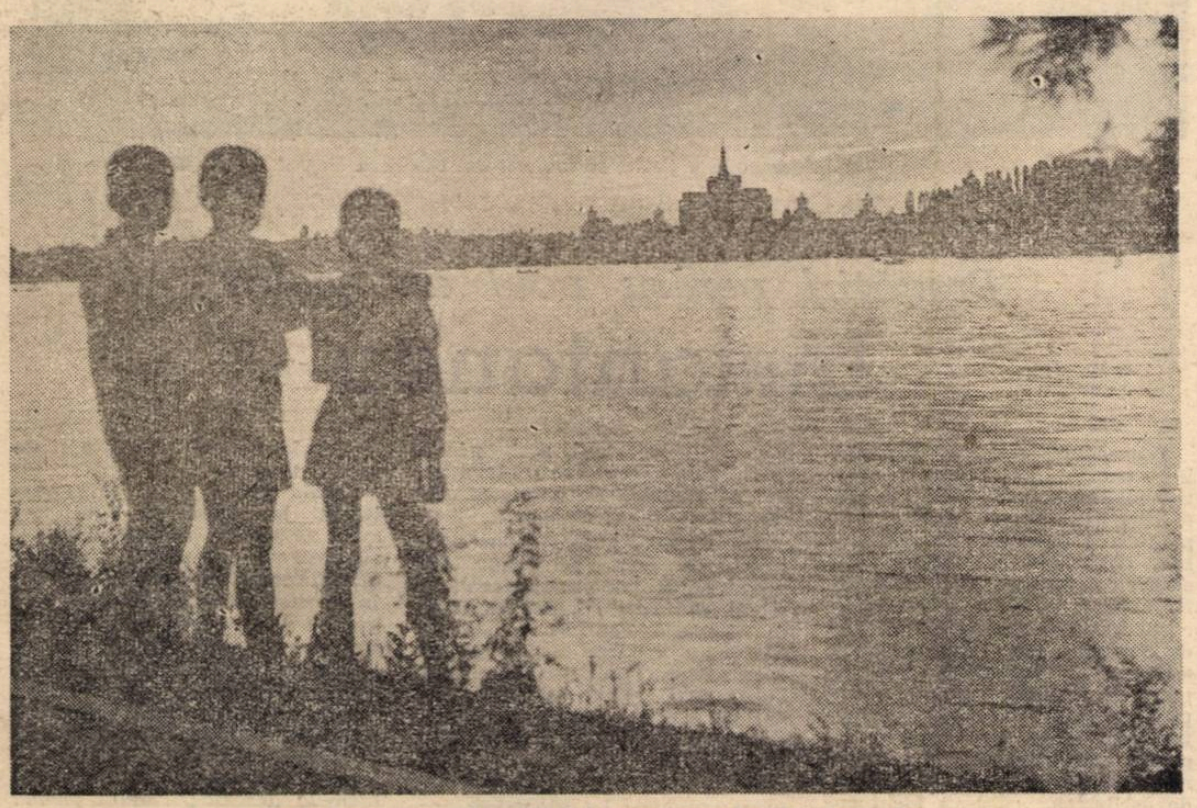

In umbra înserării, admirînd frumusețea lacului Herăstrău

Oaspeți dragi ai Capitalei

De la ferestrele șirului de autobuze, blocurile de pe Calea Griviței par în dimineața aceasta plină de soare palate de basm.

Sutele de ochi privesc minunata panoramă cu încîntare și uimire. Prima întîlnire cu Bucureștiul depășește cu mult așteptările micilor oaspeți.

Într-o clipă oboseala drumului a dispărut și cei 1.500 de pasageri — o parte din cei peste 11.000 care vor vizita în această vacanță Capitala — nu-și mai iau ochii de la ferestre.

„Cînd s-au înălțat, ce mîini măiestre le-au clădit atît de suple, de frumoase?". Gîndurile, întrebările încep să prindă grai.

Cu doi ani în urmă — se aud răspunsurile — nu erau aici. Eleonora Banciu și toți ceilalți elevi care au vizitat atunci Capitala își amintesc bine. În locul lor se vedeau niște căsuțe pipernicite, clădite și acelea cu trudă în vremurile de mult apuse, cînd ceferiștii Griviței abia aveau cu ce trăi. Acum, prin fața copiilor se perindă sute de ferestre, sute de balcoane. La fiecare locuiește cîte o familie de muncitor, de ceferist. Pentru ei au fost construite toate.

Calea Griviței, popasul făcut la Uzinele „Grivița Roșie" au fost abia începutul. Capitala avea să ofere oaspeților săi noi și noi surprize, alte minunate priveliști.

...Cu ce poate fi asemuită marea uzină? Elisabeta Rajcsanyi, fiica unui colectivist din comuna Craidorolț, obișnuită cu liniștea meleagurilor maramureșene de unde vine, n-a mai văzut niciodată hale mari ca acestea de la uzinele „23 August", unde lucrează sute de muncitori, unde se află mașini, motoare atît de multe și mari. Și ce oameni prietenoși a întîlnit aici! Tot grupul lor mare de elevi a fost condus prin uzină, prin secțiile ei. Fiecare s-a străduit să nu scape nici un cuvînt din explicațiile primite de la ingineri și muncitori, care le-au vorbit despre munca lor în uzină, despre lupta pe care o duc pentru sporirea producției, pentru îmbunătățirea calității produselor, despre viața și preocupările lor.

„Tot ce facem noi aici este pentru ca voi, copiii noștri, să trăiți o viață fericită, îmbelșugată" — le-au spus ei.

Aceeași atmosferă de muncă entuziastă au întîlnit-o micii vizitatori și la uzinele „Semănătoarea", „Vasile Roaită". Vizita la cele mai mari uzine ale Bucureștiului le-a dezvăluit încă o dată elevilor frumusețea muncii, le-a întărit mai mult dragostea și interesul pentru muncă, respectul față de cei ce muncesc.

...Palmele, 1500 de palme, mîngîie catifeaua moale cu grijă, să nu o strice cumva, se urcă apoi în sus spre perete și-i pipăie luciul și-ar vrea parcă să ajungă mai sus, să-și plimbe degetele pe bolta unduită a tavanului. Chipurile copilăroase exprimă o gamă întreagă de sentimente: uimire, bucurie mîndrie. „Aceasta este deci sala Palatului, pe care am văzut-o de nenumărate ori în filme, în ziare și reviste? Este mult mai frumoasă cînd o privești, o adevărată bijuterie!" — par a spune ochii fiecăruia. Ghidul le explică, spre și mai marea lor mirare, că din oricare parte a sălii sunetul se aude la fel de bine. Le face chiar o demonstrație, le arată instalațiile și le vorbește apoi despre hărnicia, despre dragostea cu care au muncit constructorii la ridicarea acestui impunător edificiu.

...Nici Benone Cărmăjan de la Școala medie din Bocșa și nici Ștefan Batki, viitor oțelar, acum elev la Școala profesională a Combinatului metalurgic din Reșița, amîndoi la prima lor întîlnire cu Capitala, nu și-au putut închipui prin cîte mîini trece cartea pe care învață ei, pînă să ajungă așa cum o cunosc. Abia vizita la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" le-a dezvăluit acest lucru, lor și tuturor celorlalți vizitatori elevi. Manualele pe care le vor primi în dar sau le vor cumpăra în curînd din librării sînt făcute cu migală, cu grijă, de o armată întreagă de muncitori — linotipiști, tipografi, zețari, legători. Zilnic din mîinile lor ies mii de cărți pentru toți elevii patriei. Cărți pe care cei doi fii de oțelari de la Bocșa și Reșița, ca și toți ceilalți elevi care au privit cu cîtă muncă se fac, le vor păstra, le vor îngriji mai bine, în semn de respect pentru muncitorii combinatului.

O săptămînă șirul de autobuze i-a purtat pe oaspeții din școlile regiunilor Maramureș, Dobrogea, Suceava, Banat, Crișana, pe bulevardele largi ale Capitalei.

Popasurile făcute sînt greu de numărat. Vizitatorii s-au oprit îndelung și în fața blocurilor noi care împînzesc străzile și cartierele, și în parcurile cu mirosuri îmbătătoare și în fața uriașei cupole a Pavilionului expoziției economiei noastre naționale.

S-au plimbat ceasuri întregi pe aleile și prin sălile Palatului Pionierilor, minunatul dar făcut de către partid copiilor Capitalei, au aplaudat cu căldură spectacolul de estradă prezentat special pentru ei la Circul de Stat, au admirat nemuritoarele tablouri expuse în Muzeul de artă al R.P.R.

Capitala a rămas în imaginea fiecărui elev ca un oraș tînăr, plin de farmec și frumusețe. Un oraș care freamătă de muncă, care crește pe zi ce trece. Despre frumusețile sale, despre oamenii săi, despre tot ce au întîlnit în vizita de-o săptămînă, elevii vor povesti cu mîndrie părinților, prietenilor.

...În șirul de autobuze, locul primilor oaspeți l-au luat alții. Sînt elevi din toate colțurile patriei. După ei vor urma alții și alții. Peste 11.000 de elevi. Toți vor privi Capitala cu uimire, cu încîntare, cu bucurie.

Și toți vor simți nevoia să transmită impresiile în satul sau orașul de unde au venit. Peste 11.000 de ilustrate de cărți poștale, cu imagini din Capitala iubită se vor răspîndi în toată țara, purtînd pe ele cuvinte din care se desprinde același gînd sincer, din inimă: „Sînt mîndru că țara noastră are o Capitală atît de frumoasă!".

MONICA VERDEȘ

În cinstea zilei de 23 August

Întîmpinînd marea sărbătoare a eliberării patriei noastre, Casa Pionierilor din orașul Pitești organizează numeroase acțiuni menite să facă cunoscută pionierilor importanța acestei zile, să contribuie la educarea lor în spiritul dragostei față de patrie.

Printre acțiunile programate se numără o seară literară cu tema „Eliberarea patriei", la care pionierii vor recita versuri închinate acestui eveniment și vor cînta cîntece patriotice. Pionierii vor participa, de asemenea, la adunarea cu tema „Recunoștință partidului iubit" și la simpozionul „Pagini din lupta comuniștilor pentru fericirea poporului".

Intense pregătiri pentru întîmpinarea marii sărbători se fac și în taberele din raionul Pitești. Bunăoară, la tabăra de pionieri de pe lîngă Școala de 8 ani din comuna Cosmeana se pregătește o adunare cu tema „Satul nostru în trecut și astăzi". Îndrumați de cadrele didactice, pionierii au început să se documenteze asupra trecutului satului, să stea de vorbă cu țăranii colectiviști, de la care primesc numeroase informații interesante. În curînd pionierii vor face o vizită la fabrica de cherestea, unde se vor întîlni cu muncitorii fruntași în întrecerea socialistă care se desfășoară în cinstea zilei de 23 August.

In același timp pionierii și elevii desfășoară, sub îndrumarea cadrelor didactice și a instructorilor de pionieri, și numeroase acțiuni patriotice. Bunăoară, copiii din comuna Ursoaia cinstesc ziua de 23 August participînd, alături de părinții lor, la munca voluntară pentru construirea unor noi săli de clasă.

B. MOLDOVANU

Dornici să sprijine din toate puterile lor campania de recoltare și a arăturilor de toamnă, elevii din anul II ai școlilor profesionale de pe lîngă uzinele de mașini agricole „Semănătoarea" din București și „7 Noiembrie" din Craiova participă activ în aceste zile la realizarea de noi mașini agricole perfecționate, la repararea și întreținerea chiar la locul de muncă a mașinilor puse în funcțiune.

Alături de elevi, profesorii-ingineri și maiștrii-instructori aduc o contribuție activă, îndrumînd practica și rezolvînd problemele tehnice de producție.

De curînd conducerile celor două uzine au mulțumit școlilor pentru activitatea desfășurată de elevi care, așa cum se arată într-una dintre scrisori, „a ajutat colectivului de muncitori, ingineri și tehnicieni ai uzinei să realizeze înainte de termen angajamentele luate în cinstea zilei de 23 August, contribuind la înzestrarea agriculturii noastre socialiste cu noi mașini, mai perfecționate.

FL. MIRCEA

A început vînzarea manualelor școlare

Cu sprijinul ORGANIZAŢIEI DE BAZĂ

Îndrumate de organizaţia de bază P.M.R., cadrele didactice din şcoala noastră s-au străduit permanent, în cursul anului şcolar încheiat, să ridice pe o treaptă mereu mai înaltă nivelul muncii instructiv-educative.

In adunările generale ale comuniştilor din şcoală s-au analizat nu o dată probleme legate de munca de educare comunistă a elevilor, urmărindu-se antrenarea tuturor cadrelor didactice, a organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri şi a comitetului sindical la realizarea sarcinilor izvorîte în acest domeniu din documentele de partid şi de stat.

Într-o adunare generală ţinută în trimestrul I, de pildă, comuniştii au discutat despre rolul şcolii în formarea omului nou, a omului comunist. La această adunare au fost invitaţi diriginţi şi învăţători, secretarul organizaţiei U.T.M. şi instructorul superior de pionieri. Dezbaterile au scos la iveală realizările obţinute în munca instructiv-educativă, lipsurile existente, ca şi sarcinile cadrelor didactice pentru continua îmbunătăţire a pregătirii lor profesionale şi politice. Hotărîrile adoptate au dat o orientare justă activităţii ulterioare a conducerii şcolii, a profesorilor diriginţi, a organizaţiei U.T.M. şi a comitetului sindical din şcoală. Bunăoară, s-a recomandat conducerii şcolii să se ocupe mai îndeaproape de conţinutul muncii metodice, îmbunătăţind tematica şedinţelor ţinute de comisiile metodice, ajutîndu-le să-şi axeze activitatea pe interpretarea faptelor şi fenomenelor analizate în cursul lecţiilor de pe poziţiile materialismului dialectic şi istoric, pe găsirea celor mai bune metode de predare, pe combaterea rămînerii în urmă la învăţătură.

Recomandările făcute au fost traduse în viaţă. Astfel, în comisia profesorilor de limba romînă au fost analizate metodele şi procedeele folosite pentru predarea temei „Partidul oglindit în poezia de după 23 August 1944". Discuţiile purtate i-au ajutat pe profesorii care predau limba romînă să întărească în predare preocuparea pentru conţinutul ideologic al operelor studiate în vederea unei bune orientări a elevilor, pentru dezvoltarea dragostei tineretului faţă de partidul clasei muncitoare.

Comisia metodică a profesorilor de ştiinţe sociale a dezbătut teme ca „Folosirea documentelor de partid, a presei, a literaturii şi a radioului pentru îmbogăţirea conţinutului şi actualizarea lecţiilor de ştiinţe sociale", „Asigurarea accesibilităţii cunoştinţelor de istorie la clasele V—XI şi interpretarea fenomenelor istorice de pe poziţiile materialismului istoric" etc. Discutarea acestei teme a adus o contribuţie însemnată la justa orientare a profesorilor de specialitate, la îmbunătăţirea lecţiilor ţinute de ei. Aceasta i-a ajutat pe elevi să-şi însuşească cunoştinţe temeinice, le-a dat posibilitatea să interpreteze just fenomenele istorico-sociale.

Tema susţinută în comisia diriginţilor — „Cum lupt împotriva misticismului în activitatea educativă la clasa pe care o conduc" — a dat o bună orientare muncii profesorilor diriginţi, combătîndu-se atitudinile de formalism şi indicîndu-se căi de realizare a educaţiei ateist-ştiinţifice a elevilor. De asemenea, diriginţii au fost îndrumaţi ca în şedinţele lunare cu părinţii să poarte cu ei convorbiri pe teme pedagogice. Ca urmare a sprijinului dat de comisia metodică, munca de educare ateist-ştiinţifică a elevilor s-a îmbunătăţit. Totodată, în urma orientării primite din partea biroului organizaţiei de bază şi a conducerii şcolii, s-a îmbunătăţit colaborarea între profesorii diriginţi şi organizaţiile U.T.M. şi de pionieri.

Ţinîndu-se seama de faptul că la un moment dat se neglijase în şcoala noastră organizarea vizitelor în întreprinderile industriale şi a excursiilor în împrejurimi, s-a discutat în comisia metodică de specialitate despre necesitatea excursiilor şi vizitelor în producţie şi despre metodica desfăşurării lor. Ca urmare, sub conducerea profesorilor de specialitate şi a profesorilor diriginţi, pînă la sfîrşitul anului şcolar toate clasele VI—XI ale şcolii au vizitat Centrul de industrializare a lemnului din localitate, unde li s-a explicat elevilor întregul proces tehnologic. Nu este nevoie să mai accentuăm asupra rezultatelor instructive şi educative pe care şcoala le-a realizat prin vizitarea acestei întreprinderi şi a altor obiective industriale din localitate.

Multe sînt laturile muncii noastre şcolare în care organizaţia de partid ne-a dat îndrumări preţioase. În cele de mai sus am arătat doar cîteva din ele.

GHEORGHE NEGOIŢĂ
directorul Şcolii medii
„Vasile Roaită"
Rîmnicu Vîlcea

Brigada artistică de agitaţie a cadrelor didactice din comuna Ciorăşti, raionul Rîmnicu Sărat, prezentînd un spectacol la arie, în faţa colectiviştilor

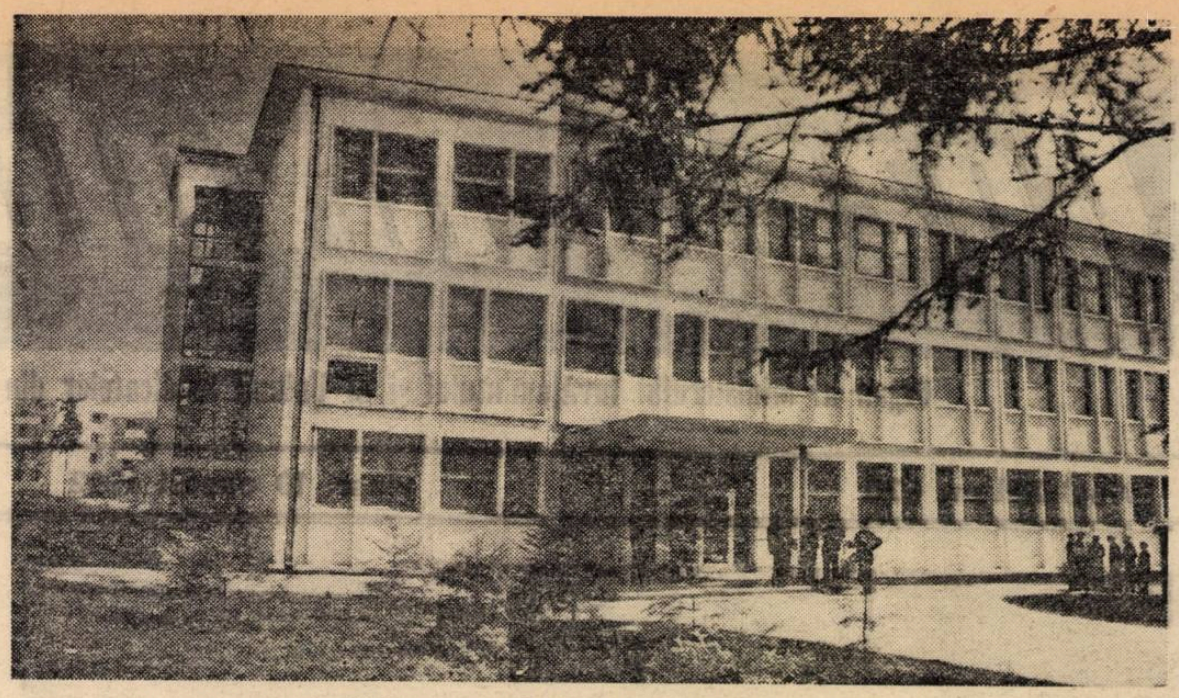

Clădirea nouă a Şcolii de meserii din Suceava

Pregătiri pentru noul an şcolar

Instantanee

Tovarăşul secretar al comitetului executiv al sfatului popular raional Roşiorii de Vede cunoaşte bine stadiul în care se află pregătirea bazei materiale a şcolilor din raion în vederea deschiderii noului an de învăţămînt. Ne expune pe scurt situaţia fiecărui local în construcţie la data de 3 august 1962 şi ne relatează totodată că majoritatea covîrşitoare a şcolilor existente sînt puse la punct încă de la sfîrşitul lunii iunie, aşa cum au raportat la consfătuirile raionale mulţi directori de şcoli. Aflăm, de asemenea, că s-au făcut comenzile de manuale pentru clasele I—VII, care vor fi distribuite gratuit elevilor.

Aşadar — veşti bune. Plecăm bucuroşi în raion, să vedem „pe concret" situaţia. Ne întovărăşeşte tov. Ion Tecuceanu, care ne vorbeşte cu lux de amănunte nu numai despre situaţia la zi a fiecărei construcţii, dar şi despre „istoria" ei.

În comuna Papa, clădirea nouă a şcolii cu 4 săli de clasă şi dependinţele necesare se apropie de sfîrşit. Va fi gata mult înainte de deschiderea cursurilor. Construcţia se realizează din contribuţie voluntară şi împrumut rambursabil. Stăm de vorbă cu directorul şcolii. „Păcat — ne spune acesta — că proiectul nu a prevăzut şi hîrtie gudronată sub ţiglă. Vedeţi, la noi, iarna, viscolul introduce multă zăpadă în pod. Construcţia e însă solidă, vom face trotuarele ceva mai jos, ca să apărăm cît mai mult din zidărie". Apoi ne conduce prin şcoală: „Priviţi, aici vor lucra cadrele didactice, aici e depozitul de material didactic, aici..."

Aflăm de la inspectorul secţiei de învăţămînt că directorul acestei şcoli, tov. Nicolae Lebedenco, nu e numai un organizator priceput, ci şi un om care îndrumă cu competenţă procesul de învăţămînt.

La şcoala nouă din Siliştea, cu patru săli de clasă, mai trebuie doar să se parcheteze o sală pentru ca totul să fie gata. Şi aici s-a muncit mult, cu spor.

Păcat că nu putem spune acelaşi lucru despre felul cum este pregătită pentru noul an cealaltă şcoală din Siliştea. Aici lucrările de reparaţie capitală prevăzute nici n-au început încă, iar într-una din săli s-a depozitat ovăz. „Tot trebuie să facem reparaţii capitale..." — explică preşedintele sfatului comunal. Directorul, tov. Ion Mincă, e plecat în concediu. Frumoasă surpriză vei avea la întoarcere, tovarăşe director!

La şcoala din Peretu, însă, lucrurile merg bine. Încă puţin şi ea va fi gata să-şi primească elevii. Directorul e plecat la examenul de definitivat, dar adjunctul său e la post şi-şi face datoria. Administratoarea şcolii nu ştia cîte ochiuri de geam trebuie înlocuite, dar colectiviştii care muncesc pentru punerea la punct a ferestrelor cred că-n trei zile vor termina.

Într-o clasă, profesorul de limba romînă, Iulian Rădulescu, făcea meditaţii cu vreo 10—15 elevi în vederea concursului de admitere. Şi aceasta face parte din pregătirea pentru noul an. La şcoala din Peretu acest lucru este cu atît mai necesar, cu cît la sesiunea din vară a concursului au reuşit puţini elevi.

Să pregăteşti pentru deschiderea anului de învăţămînt o casă de copii în cadrul căreia funcţionează şi o şcoală şi unde sînt găzduiţi 800 de elevi, nu-i treabă uşoară. Curăţenia şi zugrăvitul trebuie efectuate şi în clase, şi în dormitoare, şi în multe alte încăperi cu destinaţie variată. Dar cei ce lucrează la casa de copii din Siliştea-Gumeşti au dovedit că ştiu să muncească.

Directorul a avut o iniţiativă bună: să se realizeze majoritatea lucrărilor prin posibilităţi proprii. Organizaţia de bază P.M.R. l-a sprijinit îndeaproape. Rezultatul: jumătate din lucrări sînt gata. Am văzut cîteva dormitoare puse la punct de personalul „calificat" al şcolii. Nu le deosebeşti cu nimic, în ce priveşte calitatea lucrării, de cele în care au lucrat salariaţii întreprinderii de specialitate. Dar cheltuielile? În loc de aproximativ 400.000 lei, costul lucrărilor se va reduce la circa 40.000 lei — ne spune directorul casei, tov. Ştefan Costea. Iată dar ce rezultate se pot dobîndi atunci cînd există iniţiativă, cînd oamenii sînt mobilizaţi, cînd se munceşte cu însufleţire.

La Ciolăneşti-Deal sînt două şcoli de opt ani. Una din ele, Şcoala nr. 2, e pregătită pentru deschiderea cursurilor încă de la 1 iulie. Şi cealaltă e gata să-şi primească elevii. Între ele este însă o mare deosebire. La Şcoala nr. 2 te îmbie florile frumos îngrijite de elevi, la Şcoala nr. 1 grădiniţa din faţa intrării e năpădită de buruieni. Lucrurile au şi ele o explicaţie: La Şcoala nr. 2 sînt prezenţi directorul şcolii şi un învăţător, în timp ce la Şcoala nr. 1 nu se află nici un cadru didactic.

Şcoala dată în folosinţă în anul trecut la Ciolăneşti Vale n-a avut nevoie de reparaţii. Elevii au păstrat-o „ca nouă". Dar grădina de lîngă ea a fost „păstrată" în aceeaşi stare în care se afla înainte de a se clădi aici o şcoală. Profesoara care suplineşte catedra de ştiinţe naturale, tov. Margareta Coman, n-a putut da nici o explicaţie în legătură cu starea de părăsire care domneşte în „grădina" şcolii. Cultivarea şi îngrijirea ei nu fac parte din problemele deschiderii anului şcolar? Ba da — dar aceasta ar trebui s-o ştie şi cadrele didactice care lucrează aici.

Cînd intri pe poarta şcolii din Săceni îţi dai seama imediat că ai de-a face cu un director harnic şi priceput. Tot ce vezi îţi face plăcere. Clasele, coridoarele sînt „lună" şi grădina şcolii e bine îngrijită.

— Cine îngrijeşte grădina, tovarăşe director?

— Profesoara de ştiinţe naturale, tov. Sevastiţa Şerban, dar o mai ajut şi eu.

Tov. Ion Albulescu, directorul, are cu ce se mîndri.

La şcoala din Drăcşani se pregătesc listele de inventar, căci în localul şcolii totul e pus la punct.

La Beuca se munceşte de zor: se repară clădirea veche. În ceea ce priveşte însă clădirea nouă, realizată prin contribuţie voluntară şi împrumut rambursabil, mai este mult de făcut. Lipsesc duşumelele pentru o sală de clasă, nu s-a primit încă toată tîmplăria, iar cea care s-a primit şi s-a montat are nevoie, în unele cazuri, de reparaţii generale. Cum a putut I.I.L. Videle să livreze asemenea tîmplărie şi cum de a recepţionat-o funcţionarul sfatului popular? Dacă nu se iau măsuri urgente, copiii nu vor putea învăţa în noul local din primele zile ale anului şcolar.

La Văcăreşti, ultima construcţie nouă pe care am vizitat-o, munca e în toi. Se pare că în ultimul timp s-au luat măsuri de grăbire a lucrărilor. Dar faptul că nici pînă acum cheresteaua pentru duşumea nu este pe şantier, arată că se pot pune semne de întrebare în legătură cu terminarea la timp a localului.

Iată, pe scurt, ce-am văzut în două zile, cutreierînd satele raionului.

Constatările noastre coincid în mare măsură cu ceea ce se ştie la comitetul executiv raional. Dar şcolile vor putea fi deschise în condiţii bune numai dacă organele învăţămîntului vor continua să se îngrijească îndeaproape de felul cum se desfăşoară lucrările acolo unde ele n-au fost încă terminate, dacă vor mobiliza întreprinderile contractante, dacă vor arăta pînă la capăt toată atenţia pregătirilor pentru noul an.

I. GH. BORCA
Inspector general şef al Ministerului Învăţămîntului

ÎN ATENŢIA ORGANIZATORILOR DE EXCURSII ŞCOLARE

Excursiile şcolare se organizează numai cu aprobarea comandamentelor regionale şi a comandamentului central pentru organizarea excursiilor, care funcţionează pe lîngă Ministerul Învăţămîntului.

Cadrele didactice care conduc excursiile au obligaţia ca de îndată ce ajung în localităţile în care se deplasează să ia legătura cu comandamentul de pe lîngă secţia de învăţămînt, pentru a primi indicaţii în legătură cu vizitarea obiectivelor înscrise în planul excursiei, cu condiţiile de cazare şi masă, cu asigurarea ghizilor necesari şi cu alte probleme privind buna desfăşurare a excursiilor.

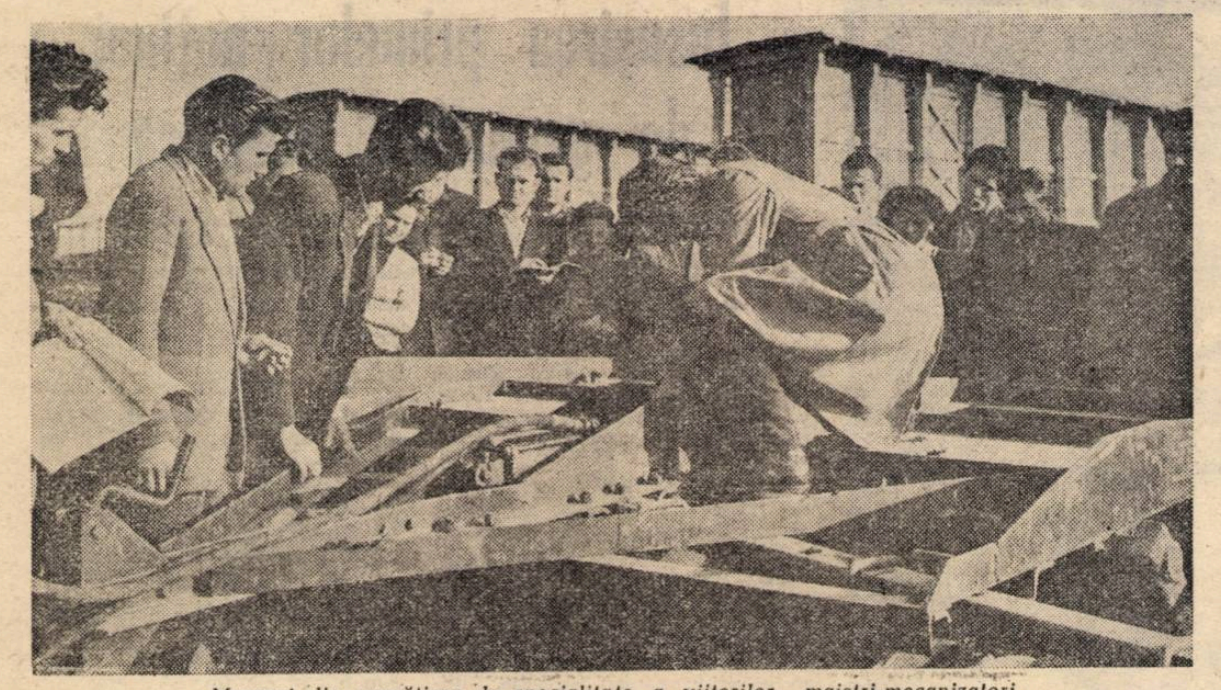

Moment din pregătirea de specialitate a viitorilor maiștri-mecanizatori

Cabinete și ateliere bine amenajate

În anul școlar care se va deschide în curînd, nivelul pregătirii de specialitate a viitorilor mecanici agricoli trebuie să se ridice pe o nouă treaptă, astfel încît ei să poată îndeplini în cele mai bune condiții munca de conducere și exploatare a tractoarelor, a mașinilor și agregatelor agricole moderne. În realizarea acestei sarcini are o mare însemnătate buna organizare a cabinetelor-laborator și a atelierelor din școlile de mecanici agricoli. Iată de ce în școala noastră se dă o mare atenție de pe acum, din timpul vacanței, amenajării cabinetelor-laborator de tractoare, de mașini agricole, de mecanică tehnică, de agricultură etc. și a atelierelor de instruire practică, precum și dotării lor cu materiale didactice — mașini-unelte, scule și dispozitive.

Cabinetele-laborator sînt, după cum se știe, săli de curs unde profesorul de specialitate prezintă, în cadrul lecțiilor teoretice, materialul intuitiv — piese de motoare și de tractoare sau de mașini agricole. În aceste cabinete, clasele de elevi trec de la oră la oră, în funcție de disciplinele prevăzute în orar în ziua respectivă. Dotarea cabinetelor-laborator se realizează în funcție de specificul disciplinei pentru care au fost organizate. Astfel, în cabinetul nostru de tractoare se vor găsi, expuse în dulapuri-vitrină, piese și ansamble ale motoarelor Diesel 35 și Diesel 36 M, grupate pe mecanisme și sisteme. De exemplu, sistemul de alimentare cuprinde piese în mărime naturală și secționate pentru a se putea demonstra în timpul lecțiilor piesele componente ale fiecărui filtru de curățire grosieră și fină a combustibilului sau ale pompei de alimentare și de injecție și totodată să se poată percepe și funcționarea lor. În același cabinet vor fi expuse pe piedestale (din pricina greutății lor), piese ale transmisiilor de tractoare — ambreiaje, transmisii principale și diferențiale — precum și piese ale organelor de conducere, direcție și rulare. Pentru o înțelegere mai temeinică a principiilor de funcționare a tractoarelor Universal 26, 27 și 28, se vor găsi în cabinet și planșele respective, prinse pe suporți pentru a putea fi cît mai ușor utilizate de profesori în timpul expunerii.

În cabinetul de mașini agricole instalăm, montate pe piedestale și suporți, diferite organe active ale principalelor mașini folosite în agricultură — plugul P-3-35, cultivatoare CPF și CPU, semănători de porumb și cereale 2 ESPC-2 și SU-29, mașini de recoltat etc. De asemenea, în acest cabinet vor fi expuse sub formă de machete majoritatea mașinilor agricole.

Atelierele de instruire practică din școala noastră se împart în două grupe: atelierele de lăcătușărie — unde elevii din anul I vor executa operațiuni de trasare, tăiere, pilire, găurire, nituire, filetare, sudură etc., pentru a-și însuși deprinderi practice de întreținere și reparare a tractoarelor — și atelierele de tractoare, mașini-agricole, scule și dispozitive, unde elevii vor executa lucrări de montare și demontare a unor piese pentru a cunoaște construcția și destinația lor.

Atelierul de lăcătușărie pentru instruirea elevilor din anul I este pregătit pentru grupe de cîte 20 de elevi, îndrumate de un maistru-instructor. Fiecare din ele este dotat cu un polizor electric, o mașină de găurit, strung, bancuri de lucru pentru fiecare elev și pentru maistru. Bancurile cuprind, pe lîngă menghină, o trusă individuală de scule formată din ciocane, daltă lată normală, daltă în cruce, dornuri de 2, 3 și 4 mm diametru, punctator, ac pentru trasat, echer, șurubelniță, compas, pile, suport de șlefuit etc.

Stabilind tabloul lucrărilor practice care vor fi executate de elevii anului I în noul an școlar, maiștrii-instructori de la școala noastră au avut grijă să includă în el, după efectuarea de piese simple — punctator, ciocan, echer — și confecționarea unor machete de tractoare și mașini agricole.

În atelierele de tractoare, mașini agricole, scule și dispozitive unde se va realiza instruirea practică a elevilor din anii II și III, locurile de muncă sînt amenajate pe grupe de elevi (4—5 grupe). Noi am organizat atelierele de tractoare separat, în funcție de principalele ansamble-motor, transmisie, organe de conducere și rulare.

Atelierul de motoare a fost dotat cu bancuri și dispozitive pentru rodajul motorului, pentru centricubat pompe de injecție, pentru alezat lagăre paliere și maneton, pentru încercat și verificat chiulase, radiatoare, ventilatoare. El dispune de un număr de motoare Diesel-35 și Diesel-36 M egal cu numărul de grupe al fiecărei clase. Fiecare grupă are un banc de lucru dotat cu sculele și dispozitivele necesare.

Atelierul de mașini agricole posedă o platformă de beton perfect orizontală, pe care se reglează poziția organelor active ale mașinilor în plan orizontal, vertical sau înclinația lor la diferite viteze de lucru, cantitățile de semințe debitate de mașină în unitatea de timp sau pe unitatea de suprafață. Atelierul va fi dotat cu mașini agricole moderne cum sînt plugurile purtate și reversibile, cultivatoarele purtate în față și în spate de tractor, semănători de porumb și cereale, mașini de recoltat, diferite grape și sape rotative etc. Elevii vor putea lucra astfel efectiv la identificarea pieselor componente prin demontări și montări, precum și la recondiționarea pieselor uzate.

Ținînd seama de faptul că desfășurarea lecțiilor teoretice și practice în cabinetele-laborator și în atelierele-școală contribuie mult la îmbunătățirea calitativă a pregătirii viitorilor mecanizatori, ne străduim să amenajăm cît mai bine aceste cabinete și ateliere.

Ing. ST. DUMITRACHE
directorul Școlii profesionale
de mecanici agricoli
din Roșiorii de Vede

Studiu în cabinetul-laborator al unei școli profesionale de mecanici agricoli

Școli în care vor fi pregătiți fruntașii recoltelor bogate

Pînă în anul 1970 agricultura noastră are nevoie de 59.000 de cadre cu pregătire medie, de 150.000 mecanizatori și de 4.000 de maiștri mecanici. Îndeplinirea acestei sarcini de mare însemnătate revine școlilor tehnice agricole, horticole și veterinare, școlilor profesionale de mecanici agricoli, școlilor tehnice de hidrotehnicieni și de contabili agricoli. Rețeaua acestor școli, create în lumina Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la organizarea învățămîntului agricol, va număra în noul an de învățămînt 174 de școli profesionale de mecanici agricoli și 98 de centre școlare complexe. Aceste școli, răspîndite în toate regiunile țării, vor fi legate de cele mai mari și mai multilateral dezvoltate unități ale agriculturii socialiste — stațiuni de mașini și tractoare, gospodării agricole de stat, stațiuni experimentale ale institutelor de cercetări din domeniul agriculturii.

Numeroși absolvenți ai școlilor de 7 ani și ai școlilor medii de cultură generală își manifestă dorința de a urma cursurile școlilor tehnice de agricultură și ale școlilor profesionale de mecanici agricoli. Urmînd aceste școli ei vor putea intra în rîndul celor care desfășoară pe ogoare bătălia pentru a smulge naturii cît mai multe roade, al mecanizatorilor fruntași, stăpîni pe utilajele perfecționate cu care este dotată an de an mai mult agricultura noastră socialistă, specialiști în agrotehnica solului, tehnicieni care vor face să crească renumele podgoriilor și al livezilor din țara noastră, zootehnicieni pricepuți.

Cu ajutorul mecanizatorilor din Ianca

S.M.T. — Ianca din apropierea Brăilei are renumele de a fi una dintre cele mai bune stațiuni de mașini și tractoare din regiunea Galați. Anul acesta, în apropierea clădirilor centrale, chiar în perimetrul S.M.T.-ului, s-a înălțat un corp de clădire nou, cu încăperi largi, luminoase.

Întrebați asupra destinației acestei clădiri, mecanizatorii răspund cu mîndrie „Aici va fi pepiniera noastră!".

În noua clădire a școlii de mecanici agricoli din Ianca, căci despre ea este vorba, elevii vor dispune, începînd din acest an, de condiții asemănătoare celor de care dispun elevii marilor centre școlare: laboratoare și ateliere de specialitate dotate cu mașini și utilaje moderne, condiții de învățătură dintre cele mai bune. După perioada de cursuri teoretice, în lunile de practică, încadrați în brigăzi, elevii își vor putea însuși din plin experiența bogată a mecanizatorilor din Ianca, recunoscuți fruntași ai recoltelor bogate.

Numeroase posibilități le vor sta la îndemînă și pentru a-și petrece cu folos timpul liber.

Iată condiții pentru ca viitorii mecanizatori care se vor forma aici, la Ianca, să devină oameni stăpîni pe minunata lor meserie și multilateral dezvoltați.

Condiții dintre cele mai bune

Condiții dintre cele mai bune pentru pregătirea viitorilor mecanizatori care vor lucra pe ogoarele socialiste se întîlnesc la Centrul școlar de mecanizare a agriculturii din Craiova. Aici se acordă o grijă deosebită familiarizării elevilor cu tehnica agricolă cea mai înaintată. Într-adevăr, cabinetele de tractoare și reparații de tractoare, de mașini agricole și de tehnologie ale Centrului școlar agricol din Craiova dispun de mașini, de ansamble și subansamble reprezentînd cele mai moderne realizări din țara noastră în domeniul tehnicii mecanizării lucrărilor agricole.

Începînd din acest an, în cadrul Centrului școlar agricol din Craiova va funcționa și o școală tehnică de maiștri. Aici vor veni, trimiși de unitățile agricole socialiste din regiune, numeroși mecanizatori fruntași în întrecerea socialistă, șefi de brigăzi de tractoare. Aceasta va face ca activitatea practică a ucenicilor mecanici de tractoare să devină și mai rodnică, creîndu-le posibilități mai largi de a pătrunde toate tainele meseriei.

O etapă nouă, superioară

Pregătirea specialiștilor cu calificare medie pentru agricultură va intra din acest an la centrul școlar „Ion Ionescu de la Brad" din Roman într-o etapă nouă, superioară.

Și pînă acum această școală — una dintre cele mai vechi din țară noastră — a obținut rezultate dintre cele mai bune, după cum o dovedesc, printre altele, expozițiile de produse agricole pe care le organizează. În fiecare an aceste expoziții cunosc o afluență deosebită de vizitatori, în special colectiviști din împrejurimi, ingineri și tehnicieni agricoli, lucrători din gospodăriile agricole de stat. Laudele numeroase înscrise de ei în cartea de impresii sînt cu atît mai valoroase cu cît sînt aprecierile unor specialiști.

Pe zecile de hectare ale terenurilor fermei experimentale a Centrului școlar se cultivă plante din soiurile cele mai productive și mai rezistente. Porumbul dublu hibrid a dat în cultură neirigată și în condiții climatice grele peste 5.000 kg. la hectar, pe unele parcele de grîu s-au obținut recolte de peste 3.000 kg. la hectar etc.

Dispunînd de o bogată bază materială, care asigură condiții de însușire a deprinderilor practice, îndrumați de profesorii specialiști care îmbină strîns activitatea didactică cu cea de cercetare științifică, viitorii elevi ai școlilor tehnice agricolă, horticolă și veterinară care vor funcționa din toamna acestui an în cadrul centrului școlar vor dobîndi o pregătire științifică și tehnică pe deplin corespunzătoare cerințelor.

Gata să-și primească elevii

Cadrele de conducere și profesorii Școlii de mecanici agricoli din Ciulnița pregătesc cu grijă școala lor în vederea muncii care urmează să înceapă la 15 septembrie. Ei au acordat toată atenția creării bazei didactico-materiale a școlii prin organizarea și dotarea științifică a cabinetelor, laboratoarelor și atelierelor. Cu sprijinul consiliului regional al agriculturii și al trustului S.M.T., au fost create o serie de cabinete și ateliere care au fost dotate, datorită aceluiași sprijin, cu motoare de tractoare, cu principalele tipuri de mașini folosite în agregat, cu piese și subansamble ale acestor mașini, orînduite în succesiunea prezentării lor în cadrul lecțiilor.

În aceste zile se fac ultimele amenajări interioare și exterioare necesare clădirii. În curînd școala va fi gata să primească pe viitorii ei elevi, gata să le asigure o pregătire temeinică pentru activitatea ce-i așteaptă în satele colectivizate ale patriei.

*

În fiecare regiune, școli tehnice agricole create în acest an și numeroase școli de mecanici agricoli își vor deschide porțile pentru mii și mii de elevi. Cu sprijinul Ministerului Învățămîntului și al Consiliului Superior al Agriculturii, toate aceste școli s-au pregătit astfel încît să asigure condiții cît mai bune viitoarelor cadre ale agriculturii noastre socialiste.

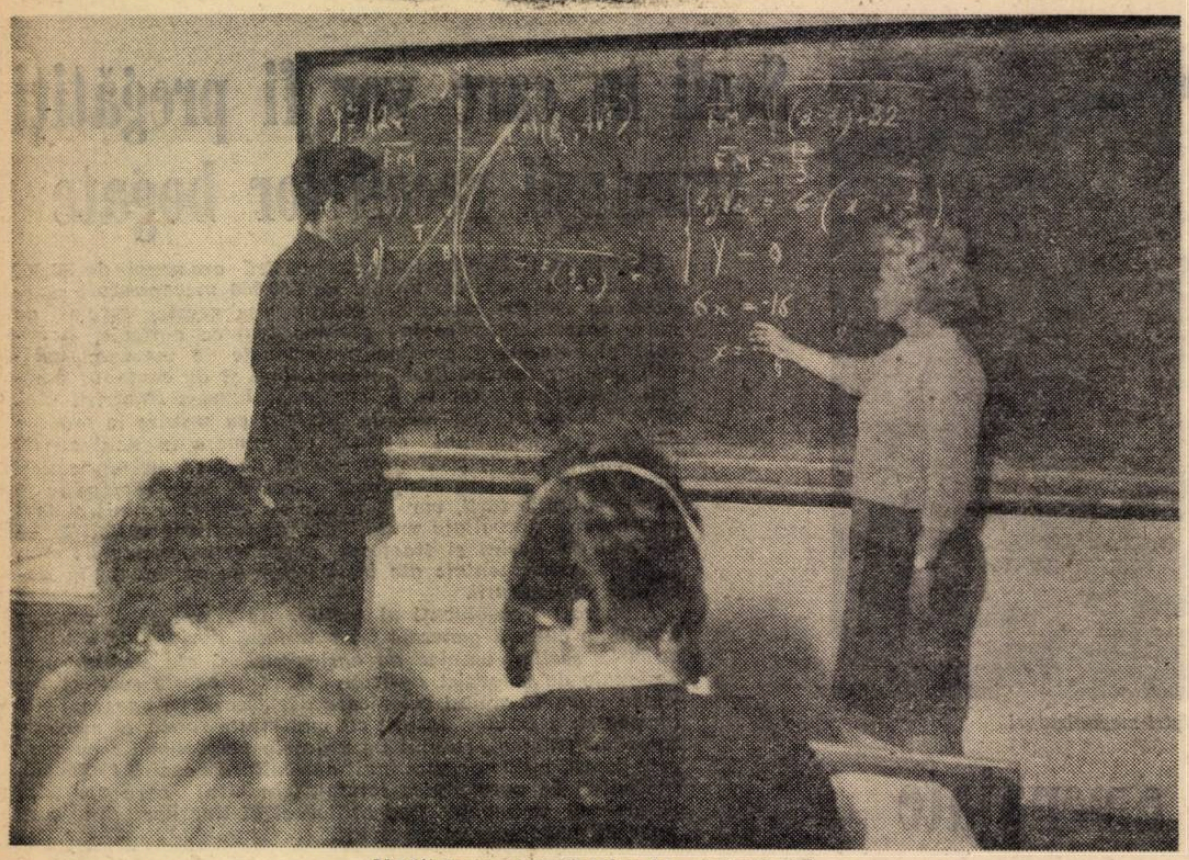

Verificarea cunoștințelor la matematică

Probleme ale lecției

În principiu, orice lecție îi formează pe elevi sub raport intelectual, îi convinge de anumite adevăruri, le trezește anumite sentimente. Însă aceste scopuri complexe pot fi atinse numai dacă la lecție se formează o atmosferă intelectuală și emotivă de natură să favorizeze modelarea personalității elevilor. O asemenea atmosferă nu se creează cu mijloace și procedee speciale, nu este rolul „vrajei" exercitate de personalitatea profesorului, ci se realizează mai ales printr-o prezentare interesantă a materialului, prin formularea unor întrebări care să-i oblige pe elevi să judece, prin punerea unor probleme care să suscite interesul lor și să-i îndemne a căuta ei înșiși soluții, prin stimularea participării active a elevilor și aprecierea pozitivă a contribuției lor la buna desfășurare a lecției.

In unele cazuri profesorii nu țin seama de experiența personală a elevilor, de psihologia lor, urmare a condițiilor în care trăiesc. Voind să explice în clasa a V-a cauzele apariției credințelor religioase, un profesor de la o școală din Cluj a încercat să le desprindă dintr-o conversație cu elevii. El a început prin a spune că oamenii se temeau de forțele naturii, de animalele mari, iar apoi a întrebat pe unul din ei:

— Dacă tu te temi de un leu sau de un crocodil, ce vei face?

— Voi încerca să-l supun — a răspuns copilul veacului nostru.

Fără a sesiza că acest răspuns decurge în mod firesc din faptul că societatea noastră, ajunsă la un înalt nivel de dezvoltare, determină un anumit mod de a privi și de a judeca lucrurile și fenomenele, profesorul a continuat:

— Nu cumva oamenii încearcă să cîștige bunăvoința animalelor, să le înduplece?

Un alt elev răspunde:

— Ba da, eu le-aș da de mîncare, dar ca să le supun.

E clar că această conversație euristică n-a contribuit cu nimic la realizarea scopului propus. Profesorul n-a ținut seama de faptul că nu toate cunoștințele noi pot fi desprinse cu ajutorul conversației, ci se cer explicate și argumentate, iar pe de altă parte, nesocotind psihologia elevilor, a creeat o situație dificilă în clasă.

Preocupați de bogăția materialului prevăzut în programă și manual, de sarcinile multiple ale lecției, profesorii nu acordă întotdeauna suficientă atenție modului cum reacționează, cum judecă elevii și de aceea uneori nu valorifică ideile și concluziile venite din partea acestora. De exemplu, la o lecție despre crearea monarhiei absolutiste în Franța, după ce profesorul a explicat desfășurarea și caracterul războiului civil din secolul al XVI-lea, a vorbit despre trecerea la catolicism a lui Henric a IV-lea citînd butada acestuia: „Parisul merită o liturghie". Vrînd să controleze în ce măsură au înțeles elevii caracterul războiului civil, profesorul a întrebat: „Ce ne dovedesc aceste cuvinte?" Din clasă i s-a răspuns: „Aceasta ne arată că Henric oricum — hughenot sau catolic — a dorit de fapt pămînt și putere". Profesorul nu s-a oprit asupra acestui răspuns, nu l-a valorificat, ci a trecut mai departe, la explicarea Edictului din Nantes. S-a văzut limpede că el nu apreciază suficient posibilitățile intelectuale ale elevilor, că nu exploatează toate prilejurile oferite de răspunsurile lor.

Deprinși în școală să compare, să analizeze, să generalizeze, unii elevi sînt capabili să desprindă anumite idei generale, anumite concluzii care depășesc concepția noastră despre posibilitățile lor intelectuale la vîrsta dată. Iată un exemplu.

Socotind că ar fi prea dificil pentru elevii din clasa a V-a să se prezinte Sparta ca un exemplu al perioadei de democrație militară, un profesor și-a propus să predea lecția despre Sparta fără a compara proprietatea spartanilor și forma de organizare a societății spartane cu cele din orînduirea comunei primitive. Dar atunci cînd el a vorbit despre felul de repartizare a pămîntului și a iloților între cele 9 000 de familii de aristocrați, un elev a intervenit, spunînd: „Dar proprietatea lor seamănă cu cea din orînduirea comunei primitive". Sesizînd această observație, profesorul i-a cerut elevului respectiv să explice ce înțelege prin aceasta. Elevul a continuat: „În orînduirea comunei primitive oamenii aveau proprietate egală. Și în Sparta pămîntul și iloții sînt ai tuturor spartanilor". Profesorul a căutat să stimuleze analiza: „Dar nu vezi și deosebiri?" „Ba da, numai spartanii aveau pămînt bun și aveau în proprietate și iloți. Ceilalți — iloții și periecii — nu aveau proprietate, sau aveau o proprietate foarte mică; ei nu erau egali cu spartanii". Vorbindu-se mai departe despre adunarea poporului și sfatul bătrînilor, un elev a remarcat din nou asemănarea cu formele de organizare din orînduirea comunei primitive. „Dar vedeți și vreo deosebire?" — a întrebat profesorul. — „Da, căci aici participau la adunarea poporului numai aristocrații, pe cînd în orînduirea comunei primitive participau toți membrii societății". Un elev a făcut o remarcă interesantă: „Se vede că s-au mai păstrat vechile obiceiuri".

Apreciind concluziile elevilor, profesorul le-a completat, arătînd că asemănările se datoresc păstrării unor forme vechi, care aparțineau orînduirii comunei primitive.

Se ridică aici o problemă: trebuie oare ca profesorul să se oprească la ideile formulate de elevi, să se bazeze pe ele în expunerea sa ulterioară, să le completeze, sau să nu le ia în seamă, continuîndu-și lecția așa cum a conceput-o?

Credem că, așa cum reia și argumentează din nou problemele despre care constată că nu au fost înțelese suficient, tot așa profesorul este obligat să țină seama și de generalizări, de concluziile desprinse de elevi. Bineînțeles, el trebuie să se convingă de faptul că ei au pătruns cele spuse, să vadă în ce măsură concluziile lor sînt rodul unor raționamente corecte și dacă întreaga clasă se poate ridica la înțelegerea acestor concluzii.

Profesorii cu experiență bogată folosesc toate procedeele adecvate pentru crearea unei atmosfere care să-i antreneze pe elevi la o participare activă la lecție. Ei corectează, completează aspectele scoase la iveală de elevi — desigur acele aspecte care se leagă în mod direct de lecția dată. Aceasta nu numai pentru a răspunde la problemele pe care le ridică lecția respectivă, ci și cu scopul de a dezvolta gîndirea, intelectul elevilor.

S. CSEHI, R. MIHALEVICI și A. MOGA
Cluj

Însușirea primelor noțiuni de geometrie analitică

Însușirea primelor noțiuni de geometrie analitică în clasa a X-a a școlii medii contribuie nu numai la formarea unui sistem de cunoștințe, priceperi și deprinderi necesare activității practice și teoretice, ci ajută în mare măsură și la dezvoltarea gîndirii elevilor, la înțelegerea profundă de către aceștia a noțiunilor de matematică, a corelațiilor dintre ele.

Predarea noțiunilor elementare de geometrie analitică reflectă o anumită supraetajare obligatorie a cunoștințelor. Se începe cu o corespondență biunivocă între mulțimea numerelor reale și mulțimea punctelor unei axe, se continuă cu măsurarea unui segment orientat în funcție de abscisele extremităților, cu teorema lui Chasles și așa mai departe. Dar studiul fiecărei noțiuni presupune neapărat cunoașterea aprofundată a tuturor cunoștințelor anterioare. De pildă, studierea punctului care împarte un segment așezat în plan într-un raport dat necesită în prealabil stăpînirea adîncită a noțiunilor de segment de dreaptă, punct pe o dreaptă, raportul a două segmente etc.

Pentru ca elevii să poată trece cu succes la rezolvarea problemelor legate de punctul care împarte un segment într-un raport dat, am asigurat înțelegerea corespondenței biunivoce dintre punctele din plan și perechea de numere reale, a noțiunii de segment ca totalitate a punctelor cuprinse între două puncte de pe o dreaptă, a noțiunii de raport între două segmente. În scopul de a asigura o înțelegere cît mai aprofundată de către elevi a acestor cunoștințe, care sînt destul de complexe și dificile, am căutat să îmbin efectuarea operațiilor cu descrierea acestora în cuvinte și apoi cu folosirea simbolului matematic. Astfel, fiecare operație (acțiune) a fost exprimată concret, prin exemple, prin mișcare etc. Apoi s-a descris în cuvinte efectuarea operației și, în sfîrșit, operația a fost notată prin simboluri, prin formule.

Să exemplific.

Am considerat un segment pe o axă. Imediat am trasat o axă pe care s-a delimitat, prin două puncte, segmentul de dreaptă AB. Pe tablă a apărut figura. Apoi s-a luat un punct M între A și B. S-au notat, pe baza corespondenței, abscisele punctelor. S-au obținut A (a), B (b) și M (x). Figura s-a complicat. Punctul M putea fi situat mai aproape de A sau mai aproape de B. S-au desenat cele două figuri posibile. Punctul M a împărțit segmentul AB în alte două segmente, MA și MB, neegale între ele. Am calculat cîtul dintre aceste segmente, cît care se poate exprima sub formele $\frac{MA}{MB}$ sau $\frac{MB}{MA}$. S-a arătat că dacă se notează raportul $\frac{MA}{MB}$ cu —K, atunci raportul $\frac{MB}{MA}$ se notează cu $-\frac{1}{K}$. În același timp s-a arătat de ce s-a notat raportul cu —K și nu cu +K.

Folosind cunoștințele anterioare (corespondența biunivocă, relația lui Chasles și rezolvarea unei ecuații), am obținut formula scrisă cu simboluri geometrice: $\frac{MA}{MB} = -K$, ca și cea scrisă cu simboluri algebrice: $\frac{a-x}{b-x} = -K$

Am arătat elevilor că aceste formule echivalente exprimă același fenomen: împărțirea segmentului AB în raportul K prin punctul M. În primul caz poziția punctului M pe axă se exprimă prin segmentul OM, iar în al doilea caz prin formula: $x = \frac{a+Kb}{1+K}$ care s-a obținut prin rezolvarea ecuației de mai sus și exprimă abscisa punctului M.

Prin cîteva exemple numerice am prezentat cele arătate mai sus într-o formă generalizată. De pildă, am considerat A (2), B (8) și $K = \frac{1}{5}$. Totodată am socotit necesară și o prezentare mai amplă a aceleiași probleme, concretizînd abscisele punctelor A și B prin numere întregi. În acest fel conținutul noțiunilor predate a fost aprofundat și fixat prin corelațiile lor cu celelalte noțiuni din cadrul sistemului de cunoștințe însușit de elevi.

Desigur, elevilor nu le poate fi accesibilă o noțiune mai complexă, dacă ei nu stăpînesc cunoștințele anterioare al căror conținut se împletește cu conținutul noului concept matematic pe care trebuie să-l asimileze. În această privință are o mare însemnătate învățarea pe de rost de către elevi a unor adevăruri, a unor formule. De pildă, operarea cu formula $x = \frac{a+Kb}{1+K}$ implică neapărat cunoașterea pe de rost a tehnicii calculului cu fracții, deoarece altfel, paralel cu însușirea noilor noțiuni, elevii ar fi nevoiți să piardă foarte mult timp pentru a deduce, pe baza raționamentului, felul cum trebuie rezolvată operația.

Fără îndoială însă că orice formulă, orice tehnică de calcul este ușor de memorat numai dacă cele predate au fost înțelese conștient. Întotdeauna elevii trebuie să-și însușească cunoștințele matematice pe baza efortului propriei lor gîndiri. Un adevăr înțeles în mod temeinic, conștient, formează baza însușirii adevărului următor.

Prof. ILIE ILASIEVICI
Școala medie nr. 15 — București

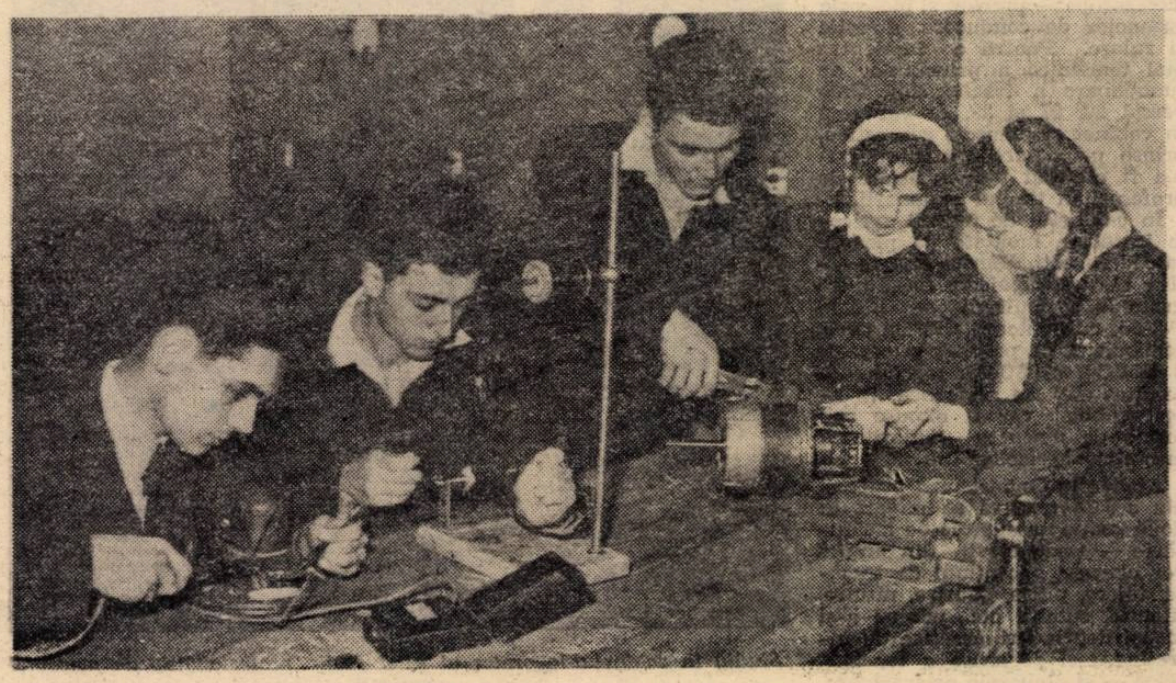

Activități practice ale elevilor Școlii medii I. L. Caragiale din Capitală pentru dotarea laboratorului

Pentru înțelegerea esențialului

Predînd psihologia și logica elevilor de la școala „Kölcsey Ferenc" din Satul Mare, am căutat ca ei să înțeleagă în adîncime cea ce este esențial în cunoștințele prevăzute de programă.

La lecțiile de psihologie, de exemplu, m-am călăuzit permanent de ideea că pentru a contribui la formarea concepției științifice despre lume a elevilor este necesar să asigur în primul rînd înțelegerea de către ei a tezei fundamentale a filozofiei materialist-dialectice: primordialitatea materiei și caracterul secund al psihicului. Primele lecții de psihologie, în cadrul capitolului „Obiectul psihologiei", le-am folosit pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă că psihicul este o proprietate a materiei superior organizate, că este reflectarea, prin mijlocirea creierului, a lumii obiective și nu o manifestare a unui „suflet" imaterial. Pentru a-i face să-și însușească acest adevăr m-am referit la realități incontestabile: inexistența psihicului independent de corp, lipsa psihicului pe treptele inferioare de dezvoltare a materiei, dezvoltarea vieții psihice atît pe plan filogenetic cît și pe plan ontogenetic, paralel cu dezvoltarea sistemului nervos și datorită lui, dependența vieții psihice normale de activitatea nervoasă normală a creierului, apariția stărilor psihopatologice ca urmare a tulburărilor din activitatea scoarței cerebrale etc.

Am căutat să relev faptul că la om, însă, psihicul, conștiința, are nu numai o condiționare biologică (sub raportul genetico-funcțional), cît mai ales o condiționare social-istorică (sub raportul conținutului). În felul acesta elevii au înțeles dependența conștiinței de condițiile dezvoltării vieții materiale a societății, și-au explicat posibilitatea apariției unei noi conștiințe, superioare — a conștiinței socialiste — ca urmare a lichidării orînduirii sociale bazate pe exploatare și a construirii orînduirii noi, socialiste.

În legătură cu orice fenomen psihic am urmărit să arăt elevilor care este baza sa materială, mecanismul său fiziologic, întemeindu-mă pe fiziologia activității nervoase superioare. Aceasta i-a ajutat pe elevi să dobîndească o înțelegere materialistă a psihicului, să-și dea seama de caracterul neștiințific al credințelor religioase și al superstițiilor — bunăoară, de falsitatea concepției despre caracterul „nemuritor" al sufletului, a credinței în caracterul „prevestitor" al viselor etc.

M-am străduit de asemenea să folosesc fiecare prilej în vederea ilustrării legilor dialecticii materialiste, pentru a arăta cum acționează ele în domeniul realității subiective, a psihicului, a conștiinței. Teza materialist-dialectică privind unitatea și interdependența fenomenelor am exemplificat-o, de pildă, arătînd elevilor unitatea și interdependența proceselor psihice (de cunoaștere, afective și volitive). Legea schimbărilor calitative ca urmare a acumulărilor cantitative am ilustrat-o vorbindu-le elevilor despre apariția reflectării ca proces psihic, despre evoluția psihicului la animale, despre apariția conștiinței ca formă superioară, specific umană de reflectare a realității. Le-am atras în același timp atenția asupra faptului că trecerile de la o calitate veche la alta nouă au loc, în mediul conștiinței, în mod treptat, prin lichidarea treptată a vechilor trăsături de conștiință și formarea treptată a trăsăturilor noi. Legea unității și luptei contrariilor am exemplificat-o analizînd, de pildă, cele două procese nervoase fundamentale — excitația și inhibiția — funcțiile corticale de sinteză și analiză, formele contradictorii ale mișcării proceselor nervoase — iradierea și concentrarea — laturile contradictorii ale memoriei — memorarea și uitarea.

În ceea ce privește lecțiile de logică, am căutat să asigur eficiența lor prin exemple luate din cele mai diferite obiecte de învățămînt: matematica, chimia, limba română, economia politică, socialismul științific etc. În felul acesta materialul însușit de către elevi în decursul anilor de școală a putut fi privit dintr-un punct de vedere nou, acela al legilor și formelor generale ale gîndirii logice. De asemenea, m-am străduit să-i antrenez și pe elevi în analiza logică a exemplelor, iar cu ocazia verificării cunoștințelor le-am cerut să folosească alte exemple decît acelea analizate în clasă.

Un important mijloc de înarmare a elevilor cu deprinderi de aplicare a legilor logicii îl constituie, fără îndoială, exercițiile. De aceea am utilizat exercițiile atît la fixarea cunoștințelor, ca teme orale pentru acasă, în cadrul verificării, cît și cu ocazia lucrărilor scrise de control. Le-am dat, bunăoară, exemple de definiții, de diviziuni, de silogisme și le-am cerut să analizeze structura logică a acestora, arătînd, de la caz la caz, fie genul proxim și diferența specifică, fie subiectul logic, copula și predicatul logic ale judecății etc. De asemenea, am cerut elevilor să alcătuiască singuri construcții logice. Am folosit și forme mai complexe de exercițiu logic: am plecat de la un exemplu care reprezenta o definiție greșită, o diviziune greșită, un silogism greșit etc. și am cerut elevilor să arate norma logică încălcată, să identifice eroarea logică comisă (tautologie, neidentitatea diviziunii, caracterul prea îngust sau prea larg al definiției, extinderea inadmisibilă a termenului major etc.).

Nu rareori se întîmpla, mai ales la început, ca elevii să comită greșeli în construcțiile mai complexe ale gîndirii logice. Și aceste greșeli au constituit pretexte pentru exerciții logice.

În general am urmărit să folosesc la lecții exemple cît mai bine alese, știind că în felul acesta elevii privesc cu mai mult interes problemele de psihologie și logică și că, totodată, ei simt utilitatea în viață a acestor discipline.

Prof. IULIU BUD
Satu Mare

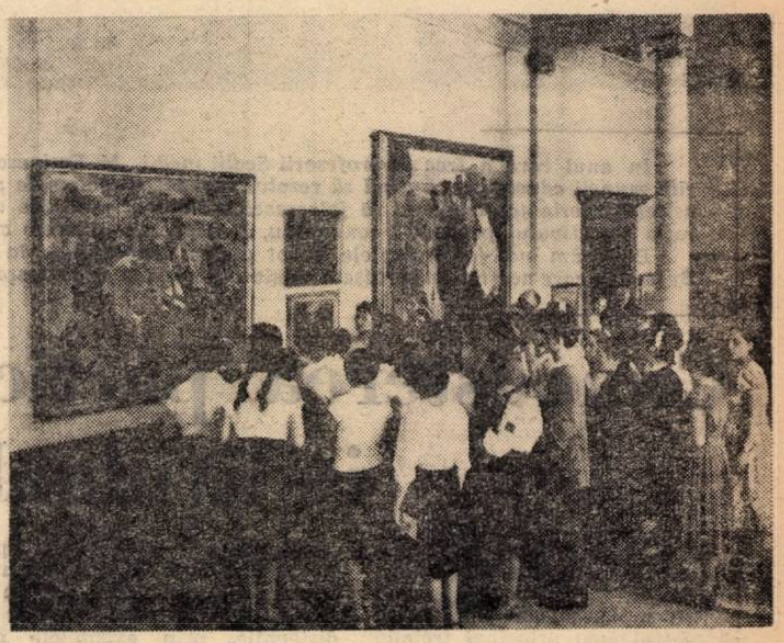

Pentru elevii care vizitează în aceste zile de vacanță Capitala, un obiectiv important este și Muzeul de Artă al R.P.R. Iată un grup de elevi din Maramureș admirînd tablourile din galeria de artă contemporană

STĂRUINȚĂ PERMANENTĂ

Formarea deprinderilor de exprimare corectă orală și scrisă este o problemă extrem de importantă, care stă la baza întregului învățămînt. Iată de ce am acordat, în munca mea de conducere a școlii, o atenție deosebită acestei probleme.

Asistînd, de-a lungul anului școlar încheiat, la lecțiile ținute de învățători și profesori, am urmărit în mod special problema cultivării expresivă și conștientă, analiza conținutului de idei al textului citit, scrierea corectă, dezvoltarea vorbirii etc. Pentru a mă lămuri și mai bine asupra felului cum rezolvă învățătorii și profesorii din școala noastră aceste probleme am folosit și verificarea orală a cunoștințelor elevilor, am consultat lucrările periodice de control, am cercetat, prin sondaj, caietele de teme, caietele de notițe, caietele-vocabular etc. Apoi, pe baza unui bogat material faptic, am organizat prezentarea într-o ședință a consiliului pedagogic a referatului „Munca învățătorilor și profesorilor pentru ridicarea nivelului de predare a limbii române în școala noastră".

Referatul și discuțiile duse pe marginea lui au arătat realizările dobîndite, lipsurile și cauzele lor, au dus la stabilirea unor concluzii și la luarea unor hotărîri pentru îmbunătățirea situației. De exemplu, constatîndu-se că unii elevi povestesc mecanic cele citite, bazîndu-se doar pe memorie, fără a desprinde esențialul, că se abat de la subiect în temele date, s-a hotărît să se remedieze aceste deficiențe folosindu-se încă din clasele mici citirea selectivă, variată, compuneri, utilizîndu-se povestiri care să apeleze la judecata și la afectivitatea elevilor. S-a arătat de asemenea că pentru îmbogățirea vocabularului elevilor nu este deajuns ca ei să aibă caiete-vocabular, în care să treacă toate cuvintele noi și explicarea acestora, ci trebuie să li se ceară să construiască propoziții, fraze și texte în care să le introducă, pentru a le sesiza sensul, nuanța.

S-a cerut ca toți profesorii, nu numai cei de limba română, să corecteze greșelile de ortografie și punctuație ca și greșelile de exprimare orală a elevilor, subliniindu-se că numai printr-o stăruință permanentă, în cadrul tuturor obiectivelor de învățămînt, asupra formării deprinderilor de exprimare corectă, vom putea ajunge la rezultatele dorite.

ANGELA BUHĂIESCU
directoarea Școlii de 8 ani
din Ocna Sibiului

Practica pedagogică a studenților

Pe lîngă cursuri, seminarii și alte forme ale procesului de învățămînt, la pregătirea temeinică a studenților din universități și din institutele pedagogice contribuie mult practica pedagogică efectuată în școlile de cultură generală, sub conducerea cadrelor didactice de la catedra de pedagogie și a metodicienilor de specialitate. Această practică reprezintă un factor important în munca de pregătire a studenților, o completare firească și necesară a cursurilor de pedagogie, de psihologie și de metodică, aducînd o contribuție însemnată la legarea studiului teoretic de activitatea practică din școală. Asistînd la lecțiile ținute de către profesori cu o experiență bogată și rodnică, participînd la diferitele acțiuni educative din școală, ținînd ei înșiși lecții, studenții iau contact cu realitățile muncii instructiv-educative, se familiarizează cu specificul profesiei pentru care se pregătesc.

Studenții anului II de la cele trei facultăți ale Institutului pedagogic de 3 ani din Brașov și-au desfășurat în anul școlar trecut practica pedagogică la unele din cele mai bune școli din localitate. Ei au participat la diferite activități din școală, au asistat la lecții, au făcut analiza lor, urmînd ca în anul III, pe baza experienței acumulate și a cunoștințelor mai complete primite la cursuri, să predea ei înșiși unele lecții.

Pentru desfășurarea în bune condiții a practicii, în cadrul Institutului a fost înființat un cabinet pedagogic în conducerea căruia au fost cuprinse cadre didactice de la catedra de pedagogie, precum și metodicieni de la catedrele de matematică, fizică, chimie și științe naturale. Aceștia au coordonat diferitele acțiuni din cadrul practicii și au dat consultații studenților și profesorilor de la școlile de 8 ani unde s-a efectuat practica. Fiecare grupă de studenți practicanți a fost condusă de un membru al corpului didactic. Studenții au primit astfel o îndrumare competentă în ceea ce privește problemele pe care trebuiau să le urmărească în asistențele lor la lecții și la acțiunile educative, ca și în ceea ce privește orientarea discutării lecțiilor. Aceasta a contribuit la aprofundarea, în timpul analizei, a momentelor principale ale lecției respective, la scoaterea în evidență a ceea ce este esențial, creîndu-se astfel posibilitatea însușirii temeinice a cunoștințelor de metodică.

S-a observat că discuțiile sînt mai rodnice atunci cînd studenții urmăresc în timpul asistenței teme precise, că în felul acesta metodele bune folosite de profesorii care țin lecțiile sînt mai bine sesizate. Un interes deosebit a trezit în rîndurile studenților urmărirea unor probleme ca stimularea muncii independente a elevilor, folosirea problemelor-întrebări pentru fixarea cunoștințelor noi, metodica demonstrației în predarea noilor cunoștințe etc. Două studente care au studiat îndeosebi problema stimulării muncii independente a elevilor la lecțiile de fizică au prezentat, în cadrul cercului metodico-științific organizat cu studenții anului II de la Facultatea de fizică-chimie, un referat pe această temă, folosind exemple culese în cadrul practicii pedagogice. Nivelul ridicat al referatului, ca și orientarea justă a discuțiilor purtate pe marginea lui, au dovedit seriozitatea cu care privesc studenții viitoarea lor activitate în școală.

O preocupare principală a conducătorilor practicii pedagogice și a profesorilor din școlile unde s-a efectuat ea a fost asigurarea asistenței studenților la diferite tipuri de lecții. De pildă, la Școala medie nr. 2 și la Școala de 8 ani nr. 3 studenții au participat la lecții mixte, la lecții de comunicare a noilor cunoștințe, la lecții în care s-au rezolvat probleme, la lecții în care s-au efectuat lucrări de laborator ca și la lecții de recapitulare.

Studenții au manifestat mult interes și pentru activitățile educative: orele de dirigenție, activitățile pionierești, vizitele la domiciliul elevilor etc.

Cunoașterea muncii instructiv-educative a profesorilor, pregătirea experiențelor demonstrative, a lucrărilor de laborator cu elevii etc. a contribuit în bună măsură la îmbogățirea și la fixarea temeinică a cunoștințelor predate la cursurile de pedagogie și de metodică, precum și la cunoașterea de către studenți a importanței muncii pe care sînt chemați s-o desfășoare după absolvirea institutului. Acest lucru le-a imprimat o mai mare seriozitate în activitatea de zi cu zi, ceea ce s-a reflectat în mai buna lor pregătire la toate disciplinele.

Lector univ. ILIE GAVRILĂ
Institutul pedagogic de 3 ani —
Brașov

Consfătuiri privind problemele de metodică

Secția de învățămînt a statului popular raional Giurgiu a organizat adeseori în cursul anului școlar încheiat consfătuiri la școlile în care s-au obținut rezultate bune. Acest lucru a fost impus de faptul că în raion există școli al căror stil de muncă este bine să fie generalizat, a căror experiență merită a fi cunoscută de cadrele tinere.

Au fost organizate astfel de consfătuiri, de exemplu, la școala din Gogoșari — școală fruntașă pe regiune, la școala din Malu — fruntașă pe raion — și la școala din Găujani, unde s-au obținut bune rezultate la învățătură. De asemenea, a avut loc o consfătuire la Școala de 8 ani din comuna Vieru, unde au fost împărtășite metodele folosite de colectivele didactice de la școlile din comunele Vieru și Falaștoaca, care au reușit să aibă un procent scăzut de elevi cu note mediocre și nici un elev în situația de repetent.

La consfătuirea din comuna Vieru au participat numeroși directori de școli, profesori diriginți, secretari ai organizațiilor U.T.M., instructori superiori de pionieri, ca și unii președinți ai comitetelor de părinți. Directorii școlilor din Vieru și Falaștoaca au prezentat referate în care au arătat cum s-a muncit în școlile lor pentru obținerea rezultatelor bune. A fost prezentat totodată un referat al secției de învățămînt, care cuprindea aspecte ale muncii desfășurate de diverse școli din raion.

Referatele prezentate, discuțiile purtate pe marginea lor, au scos în evidență faptul că profesorii de la școlile din Vieru și Falaștoaca s-au pregătit temeinic pentru lecții, consultînd cu rigurozitate un bogat și variat material bibliografic. Ei au folosit în lecțiile lor și numeroase date legate de realitățile satului, îndeosebi din viața gospodăriilor agricole colective. Totodată pentru a asigura desfășurarea unei munci educative de calitate, învățătorii și profesorii din Vieru și Falaștoaca s-au străduit să cunoască în cît mai mare măsură particularitățile individuale ale elevilor și condițiile în care trăiesc aceștia în familie.

Dînd cadrelor didactice posibilitatea să cunoască experiența fruntașilor muncii din școli, consfătuirile organizate de secția de învățămînt a statului popular raional Giurgiu s-au dovedit deosebit de utile.

V. SÎRBU
P. BRĂTAN

Din experiența muncii educative

In anul care a trecut, profesorii Școlii medii „M. Eminescu" din Buzău au dat o atenție sporită muncii educative, căutînd să rezolve mai just problemele acestei munci. Ei și-au îmbunătățit astfel experiența, izbutind să folosească metode și procedee diferențiate, în funcție de configurația colectivului pe care-l conduceau, de aspectele concrete ale fiecărui caz în parte.

Publicăm mai jos articolele a doi dintre diriginții de la Școala medie „M. Eminescu" din Buzău, în care aceștia împărtășesc unele aspecte ale experienței lor.

Cunoașterea particularităților individuale

Începînd să lucrez ca diriginte, în luna septembrie a anului trecut, cu o clasă nouă pentru mine, mi-am dat seama că efortul meu principal trebuie să se îndrepte în primul rînd spre cunoașterea particularităților individuale ale atenției, percepției, gîndirii și voinței lor, a aptitudinilor și intereselor pe care le manifestă, a însușirilor lor temperamentale și mai ales a trăsăturilor caracterului lor în formare.

Pentru ca munca mea educativă să dea roade într-un timp relativ scurt trebuiau folosite toate prilejurile ce-mi puteau dezvălui multiplele și feluritele aspecte ale vieții acestor adolescenți.

Mi-am început activitatea luînd legătura cu colegii care m-au precedat ca diriginți și cu profesorii clasei din anii trecuți, cu organizația U.T.M. Am aflat astfel numeroase lucruri despre noii mei elevi, căpătînd o anumită orientare pentru activitatea pe care urma s-o desfășor. Desigur însă că principalele jaloane ale acestei activități trebuiau puse în urma observațiilor proprii.

Am căutat căile prin care să mă pot apropia de elevii mei fără a-i stingheri. Mi-am dat seama că, urmînd să mă bizui mai ales pe metoda observației directe, va trebui să fiu cît mai mult timp alături de ei. Am ajuns astfel la concluzia că asistențele la ore mă pot ajuta în mare măsură să le cunosc interesele, particularitățile atenției și memoriei, gradul de dezvoltare a gîndirii, posibilitățile de exprimare, ca și acele însușiri de caracter legate de atitudinea față de muncă: consecvența, perseverența, hotărîrea de a învinge greutățile etc.

Mi-am însemnat în caietul de observații atît „impresiile", cît și constatările făcute în legătură cu fiecare elev în parte. M-a preocupat tot timpul verificarea primei impresii, ținînd seama de cerința pedagogiei ca observația să se efectueze cu răbdare, interpretîndu-se just orice manifestare a fiecărui copil.

Am completat observațiile din clasă cu cele culese în alte împrejurări în care am fost alături de elevi: la adunările U.T.M., la munca patriotică, la serbări, vizionări de filme, serate literare etc. Fără îndoială că am putut face multe observații interesante asupra manifestărilor lor în discuțiile din cadrul orelor de dirigenție, mai ales al celor cu conținut etic și de analiză a muncii. Alte observații am cules din convorbirile individuale și cu ocazia vizitelor în familie, din relatările părinților cu privire la comportarea copiilor lor, la înclinațiile, preocupările sau dorințele acestora.

Datele observației mele nu au rămas, firește, doar consemnate în caiet, ci mi-au servit ca o premisă pe baza căreia mi-am stabilit mijloace de influențare a fiecărui elev, atît în direcția înlăturării aspectelor negative constatate, cît și pentru încurajarea, întărirea și desăvîrșirea unor aspecte pozitive.

Iată cîteva exemple.

Una din eleve s-a impus atenției mele nu atît prin notele ei bune, cît prin contrastul dintre felul cum învăța și unele aspecte din comportarea ei: superficialitate în îndeplinirea unor sarcini, ușoară ironie la adresa strădaniilor unor colege, lipsa de atenție față de preocupările colective. Am acționat asupra ei direct, prin conținutul orelor de dirigenție, prin exemplele din viață, din literatură, din istorie, prin atitudinea fermă pe care am căutat s-o manifest permanent față de munca și comportarea ei, aprobînd ceea ce era valoros, dar dezaprobînd de fiecare dată greșelile. Toate acestea n-au rămas fără urmări. Încă din trimestrul al doilea această elevă a devenit mai atentă față de îndeplinirea sarcinilor pe care le primea și își dădea vădit osteneala de a se purta mai bine cu colegele. Participarea ei la convorbirile cu caracter etic a devenit din ce în ce mai plină de interes. În cursul lunii februarie, cînd s-a vorbit la o oră de dirigenție despre luptătorii comuniști din ilegalitate, s-a înscris la cuvînt și a prezentat figura lui Ilie Pintilie cu atîta căldură, a schițat personalitatea lui cu accente atît de sincere, încît am iertat-o în sinea mea pentru îngrijorările ce mi le-a dat în primele săptămîni de școală.

Probleme serioase mi-au pus temperamentele nestăpînite și năvalnice ale cîtorva eleve. În cazul uneia din ele, purtările nedorite erau într-o oarecare măsură mascate de educația îngrijită primită în viața de familie. Au fost necesare destul de multe discuții — pornite de la împrejurările din viața clasei în care ea se manifesta negativ — destul de multe critici ale utemiștilor, ale tuturor colegilor, pentru a o face pe această elevă să-și dea seama că greșește. Dar pînă la urmă am izbutit. În alt caz a trebuit s-o conving pe mama elevei că unele aspecte nejuste ale educației acesteia în familie se împleteau nefavorabil cu impulsivitatea ei temperamentală. După convorbirile purtate cu părinții am obținut unele rezultate bune și în acest caz.

Mi-a dat de gîndit și o altă elevă, care dovedea o mare sensibilitate afectivă și vădite aptitudini pentru declamație, desen, broderie și orice lucrări care cer migală și răbdare. Manifesta multă promptitudine în îndeplinirea sarcinilor pe care le primea, dar dădea periodic semne de oboseală intelectuală, ceea ce m-a dus la convingerea că sistemul ei nervos nu rezistă la eforturi susținute. Am sfătuit-o să respecte cu strictețe un regim de viață ordonat, alternînd munca cu odihna, echilibrîndu-le.

Răsfoind caietul meu de însemnări aș avea de arătat, aproape la fiecare elev, cît de utile mi-au fost numeroasele observații asupra particularităților lor individuale. La unii a trebuit să înlătur timiditatea, neîncrederea în forțele proprii, la alții să birui deprinderile nejuste de folosire a timpului necesar studiului. Am întîlnit la unii aspecte contradictorii ale personalității în formare. Am avut, de exemplu, un elev care putea ajunge la rezultate remarcabile în muncă, dar nu avea în suficientă măsură educat sentimentul cinstei, al onoarei, fapt ce l-a împins la încercarea de a copia pe trimestrul I la un obiect, după care a trecut prin stări sufletești foarte grele de rușine și remușcare.

Știu că în munca de educație rezultatele nu se vădesc dintr-odată. Aceasta cere timp și răbdare. Totuși, în fiecare an școlar trebuie să se realizeze un progres vizibil în comportarea elevilor. Este ceea ce m-am străduit să obțin prin munca mea educativă, pornind de la cunoașterea particularităților elevilor mei.

Prof. ECATERINA GAVRILA

Atenție și concentrare

Scrisori din tabără pentru cei dragi, de acasă.

Cu ajutorul utemiștilor

Munca diriginteului, complexă, variată și plină de răspundere, nu poate fi concepută la clasele mari fără sprijinul biroului U.T.M. al clasei respective. În ceea ce mă privește, am primit un ajutor de seamă în anul care a trecut din partea biroului U.T.M., alcătuit din elevi fruntași la învățătură și avînd o comportare al cărei exemplu a fost grăitor pentru întregul colectiv.

La începutul anului școlar, cînd am luat în primire clasa, aceasta întîmpina, cum se întîmplă deseori, o serie de greutăți. Elevii, proveniți din trei clase diferite, erau încă legați de colectivele din care plecaseră și nu alcătuiau încă un colectiv nou. Se manifestau abateri de la disciplină, iar o serie de elevi învățau în salturi, sau se mulțumeau cu note la limită.

Cum am procedat pentru lichidarea acestor lipsuri?

Consultîndu-mă cu biroul U.T.M. al clasei, am hotărît ca toate cazurile de indisciplină, de neîndeplinire a sarcinilor, de delăsare la învățătură să fie discutate mai întîi individual, cu elevii în cauză. Dacă lipsurile s-ar fi repetat, urma să se poarte discuții în clasă sau în adunarea generală U.T.M.

În unele cazuri au dat rezultate discuțiile individuale. În altele, a fost necesară discuția în fața colectivului. De exemplu, s-au purtat discuții în clasă în legătură cu atitudinea unor elevi ca Nicolae Goicea, Ștefan Rozovieți și Nicolae Matache, care zîmbeau cu „superioritate" și nepăsare cînd li se atrăgea atenția asupra unor abateri. Au luat cuvîntul la aceste discuții în primul rînd membrii biroului U.T.M. Prin spiritul lor combativ, prin căldura cu care-și expuneau ideile ei au reușit să mobilizeze și pe ceilalți elevi în luarea unei atitudini juste față de lipsurile care se manifestau. Și astfel s-a făcut că cei ce arborau înainte zîmbete ironice, cînd au fost puși în situația de a-și analiza comportarea în fața colectivului, și-au dat seama că zîmbetele nu-i ajută la nimic și că trebuie să răspundă în mod corespunzător exigențelor.

Deosebit de interesante și pline de învățăminte au fost adunările generale ale organizației U.T.M. pe an în care se analizau, în spirit critic și autocritic, unele probleme privind comportarea elevilor. Așa a fost, de exemplu, adunarea în care s-a discutat manifestarea de nesinceritate a unui elev, de altminteri bun la învățătură. Utemiștii i-au vorbit cu multă căldură despre succesele sale, despre posibilitățile largi care-i stau în față, dar pe care le va rata cu siguranță dacă va continua să se poarte ca un om al societății vechi. Criticîndu-l cu asprime pentru nesinceritatea lui, pentru abaterile sale, dar arătîndu-i clar, prin toată atitudinea lor, că vor să-l ajute, utemiștii l-au emoționat puternic pe elevul respectiv, au deșteptat în el dorința de a-și schimba comportarea — și aceasta a fost premisa cea mai sigură a îndreptării lui.

Membrii biroului U.T.M. m-au sprijinit mult și în desfășurarea orelor de dirigenție. Întotdeauna ei luau cuvîntul și lămureau în fața clasei un aspect sau altul al problemelor puse în discuție. În cadrul orelor noastre de diriginție s-au discutat, de pildă, în afara situației la învățătură, o seamă de probleme de etică: despre prietenie, despre sinceritate, despre politețe și bunăcuviință etc. Aceste teme au izvorît din necesitățile reale ale colectivului nostru și tocmai de aceea au putut fi tratate concret, pornind de la viața clasei.

Trebuie să arăt că am primit ajutorul membrilor biroului U.T.M. nu numai în timpul orelor de dirigenție, ci și în afara acestora. De fiecare dată ei urmăreau ca angajamentele luate în urma discuțiilor noastre să nu rămînă simple vorbe și cereau utemiștilor să raporteze în fața adunării generale de îndeplinirea lor. De aceea lucrurile nu se învecheau, lipsurile nu erau lăsate să devină o obișnuință.

Desigur, munca pe care am dus-o în mijlocul elevilor cu ajutorul biroului U.T.M. nu s-a limitat la discuții și la urmărirea îndeplinirii angajamentelor luate. Pentru a înlătura rămînerea în urmă la învățătură a unor elevi care arătau bunăvoință în pregătirea lecțiilor dar nu aveau rezultate prea bune, deoarece nu știau cum să învețe, li s-a arătat practic cum să-și ia, de pildă, notițe, cum să extragă ideile principale dintr-o lecție, cum să traducă un text, cum să efectueze un exercițiu etc. Cadrele din conducerea organizației U.T.M. și cei mai buni utemiști au primit sarcina să ajute pe unii elevi rămași în urmă la învățătură, îndeosebi la matematică și fizică, deoarece era vorba de o clasă reală. În felul acesta și-au îndreptat situația la învățătură elevele Marieta Găgeanu, Arghira Iacob, Paulina Alexandru și alții.

Biroul U.T.M. al clasei s-a preocupat ca fiecare elev să fie abonat la „Scînteia Tineretului", ca lectura ziarului să devină o necesitate. Aceasta a contribuit la lărgirea intereselor elevilor, la îmbogățirea cunoștințelor lor, i-a ajutat să-și formeze păreri în multe probleme, să dobîndească mai multă maturitate în gîndire. De asemenea, biroul U.T.M. al clasei s-a ocupat cu perseverență de popularizarea cărților bune, de lărgirea lecturii extrașcolare a elevilor. S-au organizat multe discuții interesante în jurul unei opere literare sau în jurul unor probleme de teorie și critică literară.

Membrii biroului U.T.M. m-au însoțit și în vizitele pe care le-am făcut la domiciliul unor elevi. Ne formam astfel o părere comună și puteam acționa pe aceeași linie.

Desigur, am veghiat tot timpul ca membrii biroului să nu fie supraîncărcați cu sarcini, să aibă posibilitatea de a face față, ca toți ceilalți elevi, sarcinii lor de bază — învățătura — de a se odihni, de a avea timp liber. De aceea i-am sprijinit să organizeze, pe lîngă birou, un activ larg de utemiști care să-i ajute în muncă.

Gîndindu-mă la activitatea mea de diriginte, la sarcinile pe care le-am rezolvat în cursul anului școlar, nu văd cum mi-aș fi putut duce munca fără prietenii mei devotați și curajoși — membrii biroului U.T.M. al clasei, utemiștii în general — care m-au sprijinit în toate acțiunile.

Prof. OVIDIU FRÎNCULESCU

Într-o şcoală din regiunea Bacău

Înţelegînd în mod just nobila lor misiune de a educa tînăra generaţie, învăţătorii şi profesorii din satele şi comunele raionului Bacău, îndrumaţi în permanenţă de către organele şi organizaţiile de partid şi de stat, au acordat în anul şcolar încheiat o atenţie deosebită activităţii educative în şcoli, legînd-o cît mai strîns de viaţă, de problemele actuale ale satului colectivizat.

Pentru a ilustra această preocupare ne vom folosi de exemplul cadrelor didactice din comuna Iteşti, raionul Bacău.

Pornind de la ideea că faptul hotărîtor în educaţie este munca în folosul societăţii, cadrele didactice din comuna Iteşti i-au învăţat pe elevi să muncească ei înşişi şi să respecte pe cei ce muncesc. Îndrumaţi de profesori, elevii claselor V—VII au participat la lucrările din gospodăria agricolă colectivă, potrivit cu priceperea şi puterea lor de muncă. Astfel, cu sprijinul elevilor s-au efectuat praşila întîia şi a doua pe o suprafaţă de 2 hectare cultivate cu sfeclă de zahăr, s-au plantat 320 puieţi de dud şi s-au adunat din albia Bistriţei 3 vagoane de piatră, care s-a folosit la turnarea fundaţiilor unor clădiri din cuprinsul gospodăriei. Este o mare satisfacţie pentru copii faptul că, alături de părinţii lor, au contribuit şi ei la consolidarea gospodăriei colective. Cadrele didactice din această comună şi-au propus să organizeze cu elevii, cu ocazia strîngerii primei recolte din gospodăria agricolă colectivă, o serbare în cadrul căreia copiii să înmîneze flori colectiviştilor fruntaşi şi să-i felicite, bucurîndu-se împreună de roadele muncii depuse.

O mare atenţie s-a acordat la şcoala din Iteşti orelor de diriginţie. Diriginţii au fost profesori fruntaşi, cu experienţă în această muncă. Directorul şcolii, tov. Constantin Doroftei, a asistat cu regularitate la orele de diriginţie, comunicînd aprecierile şi observaţiile sale atît direct diriginţilor la orele cărora a asistat, cît şi în şedinţele consiliului pedagogic.

Şcoala a ţinut o legătură strînsă cu părinţii elevilor. În afara şedinelor obişnuite cu părinţii s-au ţinut şedinţe speciale cu părinţii elevilor mai slabi la învăţătură. De asemenea, s-au făcut vizite la domiciliul elevilor, analizîndu-se condiţiile în care sînt educaţi aceştia în familie. Profesorii i-au îndrumat pe părinţi să fie cît mai atenţi faţă de copii, să le creeze condiţii pentru învăţătură, să asigure în familie o atmosferă calmă, armonioasă, bazată pe înţelegere şi respect reciproc, să-i obişnuiască pe copii să fie ordonaţi, să muncească, dezvoltîndu-le astfel spiritul de răspundere pentru îndatoririle ce le revin.

Preocuparea sporită a cadrelor didactice din Iteşti pentru îmbunătăţirea continuă a muncii educative se datoreşte în mare măsură faptului că ele au frecventat cu regularitate învăţămîntul ideologic şi de fiecare dată s-au pregătit temeinic, cu simţ de răspundere. Aceasta i-a ajutat să îmbine în munca lor de zi cu zi problemele teoretice cu sarcinile practice puse de partid şi guvern în faţa celor ce muncesc în şcoli.

I. CHIRILOIU
Bacău

Sprijin în activitatea cu părinţii

În munca pe care au desfăşurat-o cu familia diriginţii din şcoala noastră au folosit larg, în anul trecut, broşurile din colecţia „În ajutorul părinţilor". Acestea le-au dat posibilitatea să-i lămurească mai bine pe părinţii elevilor asupra unor probleme ca folosirea timpului liber al copiilor, ajutorarea lor la învăţătură etc.

De exemplu, un elev din clasa a VIII-a „D" dădea adesea semne de încăpăţînare. Studiind cu atenţie capitolele referitoare la cauzele încăpăţînării din broşura lui A. P. Larin „Despre încăpăţînarea copiilor" şi cercetînd mediul în care trăieşte elevul, dirigintele clasei şi-a dat seama că el este neglijat în familie şi că încăpăţînarea sa poate fi înlăturată dacă i se va acorda mai multă atenţie. Luînd legătura cu părinţii elevului, arătîndu-le ce au de făcut, dirigintele a izbutit să obţină reale îmbunătăţiri în comportarea acestuia.

În ceea ce mă priveşte, am folosit în mare măsură, în munca mea de diriginte la clasa a XI-a, broşura lui Gh. Belea „Cum să ne ajutăm copiii la învăţătură", arătînd părinţilor principiile după care trebuie să se călăuzească munca independentă a elevilor cu manualul şi în general cu diferite texte tipărite. Controlul făcut asupra caietelor elevilor în lunile ce au urmat mi-a confirmat justeţea procedeelor folosite.

Pentru a populariza broşurile apărute în cadrul colecţiei „În ajutorul părinţilor", la staţia locală de amplificare s-au prezentat o serie de scurte recenzii pe marginea lor.

N. HUBERT
Şcoala medie nr. 2 din Sibiu

„Micii alpinişti" au ţinut să se fotografieze în faţa primului vîrf cucerit.

Din experienţa muncii educative

Despre formarea colectivului de elevi în clasele mici

Este ştiut că educaţia prin şi pentru colectiv se realizează în raport cu vîrsta elevilor, ţinînd seama de particularităţile lor. Problema care se pune în faţa educatorului ce lucrează cu copii între 8—10 ani este de a găsi calea cea mai potrivită pentru a face ca manifestările spontane ale dorinţei de succes personal a copiilor să se transforme în manifestări tot atît de sincere ale bucuriei pentru succesul colectiv.

Se poate porni, în această privinţă, de la situaţia la învăţătură a clasei, de exemplu. Aspectul unei clase în care se află copii foarte buni la învăţătură, dar care rîd de cei ce nu-şi fac temele sau de cei ce dau răspunsuri greşite trebuie să constituie motiv serios de îngrijorare pentru educator, să-l îndemne a lua măsuri urgente de îndreptare. Astfel de manifestări arată că în clasa respectivă nu s-a ajuns încă nici măcar la primul stadiu de formare a colectivului, ci că avem de-a face doar cu un grup de elevi aflaţi între pereţii aceleiaşi săli.

Transferul de la „eu" la „noi", presupune îndeobşte un proces îndelungat, care se bazează atît pe înţelegerea unor noţiuni cît şi — mai ales — pe folosirea unor exemple concrete cît mai grăitoare. Este vorba de exemple din literatură şi, îndeosebi, de exemplele din viaţă, din viaţa înconjurătoare şi cu precădere din viaţa pe care o trăieşte însuşi colectivul în formare.

Iată, bunăoară, cîteva procedee care s-au folosit în acest scop la clasa a III-a a Şcolii de 8 ani din comuna Vidra, raionul Giurgiu. Desigur că între aceste procedee întîietatea a avut-o folosirea împrejurărilor din viaţa clasei. Relatăm mai jos una din ele, care a constituit un moment destul de important în închegarea colectivului de elevi.

Spre sfîrşitul trimestrului I, aproape întreaga clasă înregistra succese la învăţătură. Un elev însă rămînea mereu în urmă, întîmpinînd greutăţi la cîteva materii şi mai ales la citire. Colegii, care erau la început indiferenţi faţă de această situaţie, au început să se preocupe treptat de ajutorarea lui. Îl încurajau, urmăreau cu atenţie răspunsurile pe care le dădea la lecţii, erau mîhniţi văzînd că nu izbuteşte încă să citească mai bine. Puţin după începerea celui de al doilea trimestru, elevului respectiv i s-a cerut să facă lectura lecţiei noi la citire. La început şovăitor, nesigur de sine, el şi-a biruit însă curînd neîncrederea şi a pornit să citească expresiv, curent, frumos chiar. În clasă se făcuse o tăcere desăvîrşită. Toate privirile erau îndreptate spre el. Apoi, foarte bucuroşi, colegii lui au izbucnit, fără să se poată stăpîni, în strigăte de „bravo !", „foarte bine !", „minunat !". Succesul unui copil devenise succesul clasei. Toţi au simţit atunci limpede că formează un colectiv care luptă solidar pentru înfrîngerea greutăţilor şi se bucură laolaltă de izbînzile dobîndite.

Pentru realizarea unor momente educative ca cel relatat mai sus nu trebuie să se aştepte condiţii deosebite, întîmplări ieşite din comun. Faptele curente, de fiecare zi ale procesului instructiv-educativ ne oferă multe ocazii pentru a forma la elevi calităţile dorite. Pe lîngă activităţile din clasă, creează multe ocazii de acest fel vizitele în comună şi în împrejurimi, drumeţiile, excursiile. Acestea ne dau prilejul de a pune în lumină, în împrejurări schimbate, noi aspecte ale omului în formare.

Într-o zi însorită şi caldă de aprilie, clasa a III-a de la Şcoala de 8 ani din comuna Vidra a pornit într-o excursie la pădurea Cîmpurelu, aflată la o depărtare de 3 km de şcoală, pentru a aplica pe teren o serie de cunoştinţe de geografie şi ştiinţe naturale dobîndite la lecţii. S-au prevăzut pentru excursie patru ore, stabilindu-se timpul de mers pînă la pădure, timpul pentru aplicaţii, pentru odihnă, pentru înapoiere. Deoarece majoritatea elevilor locuiesc aproape de şcoală, s-a hotărît ca ghiozdanele să fie lăsate în clasă, de unde urma să fie ridicate la întoarcere. Trei elevi, care locuiesc în direcţia opusă, la distanţe de peste 2 km de şcoală, trebuiau să-şi ia însă ghiozdanele cu ei.

După vreo 20 de minute de mers aceşti elevi începură să obosească, să simtă povara purtată şi să rămînă în urma celorlalţi. Ce era de făcut ? Vrînd să vadă în ce măsură poate rezolva singur colectivul clasei o asemenea problemă, cadrele didactice care-i însoţeau pe copii i-au lăsat să ia ei înşişi o hotărîre. Din rîndurile elevilor s-au făcut două propuneri : prima — ghiozdanele să fie purtate pe rînd de fiecare, iar a doua — cei trei să depună ghiozdanele la casa cea mai apropiată, aflată pe drumul de întoarcere acasă şi să ajungă apoi din urmă întregul grup. Cei mai mulţi elevi, în frunte cu cei trei, au fost pentru soluţia a doua, care a şi fost adoptată. Dar de la plecarea celor trei trecea mai mult timp decît se prevăzuse. De ce întîrzie ? începură să se întrebe unii. Oare nu era mai bine să fi purtat ghiozdanele pe rînd ? Trebuie să-i aşteptăm, sau să mergem înainte ? În această împrejurare nouă, cu o firească solidaritate faţă de cei trei şi cu răspunderea colectivă de a duce la bun sfîrşit excursia, elevii clasei a III-a au purtat din nou o discuţie. Unii au fost de părere că, deoarece nu exista nici o piedică în calea celor trei, întîrzierea se datoreşte unei neglijenţe a lor. Alţii au arătat că este totuşi mai posibil să fi întîmpinat o piedică : n-or fi găsit pe nimeni acasă acolo unde şi-au propus să lase ghiozdanele şi atunci au trebuit să se ducă mai departe. Părerea tuturor a fost însă că drumul spre pădure trebuie continuat. Curînd, cînd întîrziaţii au ajuns din urmă grupul, s-a aflat că într-adevăr trebuiseră să lase ghiozdanele la o altă casă decît cea prevăzută, mai departe de locul despărţirii.

Excursia la pădure a fost astfel nu numai un prilej de aplicare a cunoştinţelor, ci şi un însemnat moment educativ. Ea a ridicat în faţa copiilor probleme de organizare, le-a cerut să rezolve situaţii neprevăzute în desfăşurarea unei activităţi pregătite. Dovedind că munca educativă dusă de cadrele didactice a dat roade, copiii au ştiut să ia hotărîri juste, bazate pe relaţiile principiale constituite deja în sînul colectivului.

S-au folosit fireşte, în scopuri educative, şi lecturi cu conţinut adecvat din manualul de citire. Pe marginea acestora au avut loc discuţii cu caracter etic, menite să contribuie la educarea în spirit colectiv a elevilor. O astfel de discuţie s-a purtat, de exemplu, după lectura povestirii „Copăcelul din stradă". Eroul acestei povestiri, Mihăiţă, este la început foarte încîntat de faptul că pomişorul îngrijit de el creşte frumos, apoi însă se necăjeşte văzînd realizările celorlalţi îngrijitori de pomi din strada lui. În cele din urmă îşi dă seama că pomişorul îngrijit de el este doar o parte din frumuseţea străzii, iar întristarea sa de la început se transformă într-o mare bucurie, în bucuria realizărilor comune, în timp ce mîndria de a fi făcut el singur o faptă frumoasă se transformă în sentimentul mîndriei pentru colectiv. Prin întrebări elevii au fost stimulaţi să înţeleagă momentele semnificative ale comportării eroului povestirii.

O altă lectură folosită cu succes în acelaşi scop a fost aceea a povestirii „Frunze albastre" aflată şi ea în manual. Elevii au înţeles, citind şi comentînd această povestire, că numai ajutorul dat cu inima deschisă, cu voie bună este un ajutor adevărat, o bucurie atît pentru cel care îl dă cît şi pentru cel care îl primeşte, că el semnifică prietenia, colegialitatea, raporturile tovărăşeşti.

Desigur, mai sînt multe de făcut pentru a ajuta colectivul clasei în ceea ce priveşte formarea opiniei sale, a posibilităţii de a acţiona în mod just în orice împrejurări, atunci cînd acestea sînt pe măsura forţelor lui. Cum este vorba de un colectiv de elevi de vîrstă mică, aceasta se va realiza, fireşte, treptat, cu condiţia existenţei unei permanente preocupări a învăţătorilor pe această linie.

I. IUPU şi T. LEONESCU

Oameni serioşi

— Extraordinar: mi-au mai venit doi...

— Parcă numai la dumneata? Am mai primit şi eu unul; cu cei trei de săptămîna trecută, sînt patru. — Apoi, cu năduf: O adevărată echipă. Ce mă fac?

— Şi cînd te gîndeşti că ăştia sînt... recoltă nouă, pe lîngă ai noştri proprii!

Dialogul acesta a avut loc la începutul trimestrului I al anului şcolar încheiat, între două diriginte de la Şcoala medie nr. 2 din Piteşti. Discutau necăjite despre nişte elevi „mutaţi disciplinar", fie de la şcolile din oraş, fie de la cele din regiune.

I-am cunoscut şi eu pe cei din „recolta nouă" şi anume, pe cei din clasa a XI-a. Mai toţi aveau o ţinută foarte îngrijită — doar un smoc de freză „un picuţ" mai mare decît se îngăduie unor elevi — priviri inteligente şi un zîmbet „blazat" în colţul gurii. Fiecare venise cu „specialitatea" lui: unul nu învăţa decît la sfîrşitul trimestrului, altul copia „la mare ştiinţă", altul... mă rog: fiecare cu „specialitatea" lui.

...Sfîrşitul trimestrului I. Unul din noii veniţi e căzut aproape la toate materiile. A vrut să se salveze învăţînd doar la lecţiile din preajma încheierii mediilor, dar a fost obligat să constate că (cităm): „nu se prinde". Altul — care a încercat să copieze — şi-a văzut chipul la gazeta satirică a postului utemist de control şi a fost „eroul" unei emisiuni la staţia de radioamplificare a şcolii. Pe al treilea, care socotea că prezenţa la ore e facultativă, l-am văzut — flancat de ambii părinţi — stînd spăsit în faţa directorului: se trimisese o telegramă acasă...

Vremuri grele pentru elevii care nu-şi văd de treabă. Vorba lor: „aici nu e de glumit". Adică — de fapt — nu se poate glumi cu exigenţa colectivului de profesori de la Şcoala medie nr. 2, cu urmărirea atentă de către diriginţi a comportării elevilor în şcoală şi în afară de şcoală, cu critica principială şi perseverentă a organizaţiei U.T.M. cu frontul comun al colectivului clasei, cu antrenarea familiei în procesul instructiv-educativ...

...În şedinţa consiliului pedagogic pentru încheierea situaţiei de sfîrşit de an a claselor a XI-a, o discuţie între diriginţi, într-o pauză:

— Ştii că „ai mei" sînt promovaţi toţi?

— Şi ai mei.

— Ai mei... aproape toţi: culmea e că a rămas unul „de-ai noştri".

Numai tov. Gh. Tuţă, dirigintele clasei a XI-a „C", e mai abătut: elevul „mutat disciplinar" în clasa lui s-a îndreptat la vreo 4—5 materii, dar tot a mai rămas restanţier cu două.

— Nu-i nimic... va mai învăţa şi o să-i prindă bine — îl consolează confraţii.

...Pregătiri intense pentru examenul de maturitate. Absolvenţii claselor a XI-a cer cu insistenţă mai multe ore de consultaţie. Cer şi cei „mutaţi disciplinar". Adică mai ales ei, fiindcă e destul de greu să recuperezi timpul pierdut.

— Ce bine era, fraţilor, dacă eram oameni serioşi mai din vreme!...

★

Şi iată cum, intraţi în clasa a XI-a ca vestite elemente turbulente, elevii mutaţi disciplinar au înţeles că trebuie să devină „oameni serioşi". E meritul profesorilor şi al diriginţilor lor.

A. FLORIN

PERFECTIONAREA cadrelor

Cursuri de pregătire pentru viitorii profesori de agricultură

Peste 350 de cadre didactice care vor preda începînd de la 15 septembrie noul obiect „Agricultura" elevilor din clasele V-VII ale școlilor sătești din regiunea Suceava participă la cursurile organizate în regiune în vederea pregătirii lor. Ei audiază expuneri bogate în conținut, iau parte la seminarii în care sînt adîncite problemele prezentate la lecții. Foarte interesante sînt pentru cursanți demonstrațiile practice organizate în întreprinderi agricole socialiste, la Stațiunea experimentală regională Suceava și la Stațiunea experimentală horticolă Fălticeni.

Astfel, la Stațiunea experimentală Suceava profesorii au avut ocazia să cunoască întregul set de mașini folosite în agricultură pentru lucrările de pregătire a terenului, semănat, lucrări de întreținere și recoltat. Demonstrațiile practice i-au documentat pe cursanți asupra problemelor referitoare la sol și culturi, la îngrășăminte și folosirea lor etc. Ei au participat la demonstrații practice privind agrotehnica folosită în cultura grîului, porumbului, sfeclei de zahăr și cartofului, ca și la demonstrații privind lucrările solului cu plugul cu antetrupiță și subsolier în agregat cu grapa stelată. Cu deosebit interes au fost urmărite și demonstrațiile privind lucrările de ameliorare la porumb prin metoda consangvinizării pentru crearea de hibrizi dubli extratimpurii.

De un real folos în predarea obiectului „Agricultura" în clasa a V-a sînt demonstrațiile practice cu privire la structura și compoziția chimică a solului, precum și demonstrațiile practice privind cultura cartofilor, care au dat cursanților prilejul să cunoască temeinic cum se aplică metodele înaintate pentru producerea de semințe de elită la cartofi.

Dorind să se pregătească cît mai bine pentru munca pe care o vor începe în curînd, viitorii profesori de agricultură din regiunea Suceava acordă multă atenție studiului teoretic și lucrărilor practice din cadrul cursului.

Prof. ROMAN RACOCEA
Suceava

★

Cursul de pregătire pentru cei aproape 500 de profesori care vor preda agricultura la școlile de 8 ani din satele regiunii Oltenia se desfășoară la Craiova, în localul Institutului agronomic.

Lecțiile ținute la acest curs de cadre didactice de la Institutul agronomic din localitate îi înarmează pe profesori cu bogate cunoștințe teoretice și practice. De asemenea, sînt foarte instructive pentru ei seminariile, lucrările de laborator, lucrările practice pe care le efectuează în domeniul culturii plantelor de cîmp, al legumiculturii, pomiculturii, viticulturii, compoziției solului etc., ca și vizitele la stațiunile experimentale.

STELIAN NEDESCU
Craiova

Elevi și pionieri în timpul unei excursii în împrejurimile Predealului

Studente ale Institutului pedagogic de 3 ani din București la muncă patriotică pe ogoarele G.A.S. d Asanaga, regiunea București

Pentru însușirea temeinică a limbii române

LA I. P. C. D.-BUCUREȘTI

În vara acestui an, peste 500 de învățători de la școlile și secțiile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare au participat la cursurile de perfecționare a cunoștințelor de limba română organizate de I.P.C.D.-Cluj în regiunile Cluj, Crișana și Maramureș. Această participare masivă, ca și preocuparea stăruitoare pentru studiul amănunțit al problemelor prevăzute în programă, dovedesc interesul deosebit al cursanților pentru însușirea temeinică a limbii române.

Lecțiile predate în cadrul cursurilor au fost de tip mixt, reușind să realizeze o largă antrenare a învățătorilor, pentru a le da posibilitatea să vorbească ei înșiși cît mai mult în limba română. De asemenea, la seminarii și în activitățile practice accentul s-a pus pe conversație. Menționăm că la toate grupele conversațiile s-au desfășurat pe baza lecturii unor texte din operele lui Eminescu, Creangă, Sadoveanu, M. Beniuc, M. Preda, T. Popovici etc.

Un însemnat ajutor în adîncirea cunoștințelor cursanților l-a constituit efectuarea expunerilor și compunerilor în limba română, în special a compunerilor cu cuvinte date, care le-au stimulat activitatea creatoare în ceea ce privește utilizarea unor termeni specifici ai limbii.

De mare utilitate pentru cursanți s-au dovedit lecțiile și seminariile de metodică, în cadrul cărora, pe lîngă perfecționarea cunoștințelor de limbă, s-a realizat și un larg schimb de experiență referitor la desfășurarea diferitelor tipuri de lecții. De asemenea, în ajutorul cursanților au avut loc consultații colective și individuale menite să le asigure o cît mai amplă îndrumare în desfășurarea studiului.

Pe lîngă activitățile prevăzute în programă, în sprijinul adîncirii cunoștințelor de limba română a venit și vizionarea urmată de discuții a unor filme românești și a unor piese din dramaturgia română. Totodată au fost deosebit de folositoare excursiile organizate pentru cursanți, din inițiativa organelor de partid și de stat din regiunea Cluj, pe Valea Prahovei, Valea Oltului, în regiunile Maramureș și Crișana. Pe lîngă faptul că au contribuit la consolidarea cunoștințelor de limba română, excursiile i-au ajutat pe învățători să cunoască mai bine realizările regimului democrat-popular.

Apreciind în ansamblu rezultatele obținute la cursuri, se poate trage concluzia că toți învățătorii care au participat la ele au progresat în cunoașterea legilor de bază ale limbii române, ca și în posibilitatea de a le aplica în vorbire. La obținerea rezultatelor bune a contribuit munca stăruitoare a lectorilor și a cursanților, ca și faptul că, sesizîndu-se pe parcurs o serie de lipsuri, acestea au fost înlăturate la timp. Bunăoară, la începutul cursurilor nu s-a acordat suficientă atenție lecturii expresive, fapt care a dus la accentuarea greșită de către o serie de cursanți a unor cuvinte și uneori la neînțelegerea efectivă a valorilor stilistice ale textelor literare studiate. Acest neajuns a fost eliminat în partea a doua a cursurilor, cînd s-a pus mai mult accent pe lectura expresivă.

Lectorii au căutat să cunoască amănunțit greșelile tipice de limbă ale cursanților, ca și particularitățile individuale existente în exprimarea acestora, pentru a putea să insiste asupra eliminării lor. Astfel, s-a stăruit asupra folosirii corecte a genitiv-dativului la substantivele și adjectivele feminine, asupra înlăturării unor alterări fonetice determinate de influența pronunțării unor consoane și vocale din limba maternă.

Cu toate rezultatele obținute nu s-a ajuns încă la înlăturarea tuturor lipsurilor din cunoștințel de limba română ale cursanților Unii dintre aceștia, cu toate c și-au însușit normele gramatical ale limbii române, nu le pot apl că încă pe deplin în vorbirea c rentă. Ca urmare, în exprimare acestora se mai constată unel greșeli de acord după gen, folos rea improprie sau elipsa prepoz ției, unele greșeli în folosirea c zurilor.

Reiese din toate acestea pentr noi necesitatea de a organiza ma bine pe viitor cursurile de perfe ționare pentru limba română Considerăm că la baza aceste munci trebuie să stea studiul in dividual din etapa de pregătire cursului, urmînd ca în timpul d 30 de zile cît durează acesta s fie lărgite și adîncite unele cu noștințe și să se lămurească o seri de probleme mai dificile. Ne-an dat seama totodată că este ne cesar ca în timpul etapei în car cadrele didactice studiază indivi dual — și îndeosebi în vacan țele de iarnă și de primăvară — lectorii institutului, ca și meto diștii de limba română de la sec țiile de învățămînt regionale s raionale, să le acorde un sprijin efectiv în desfășurarea studiului

La ridicarea nivelului de pregă tire al cursanților ar contribui s îmbunătățirea programelor con form cărora se desfășoară stu diul. De exemplu, la program pentru începători, care este î general corespunzătoare cerințe lor, s-ar putea aduce unele îmbu nătățiri în sensul deplasări accentului pe îmbogățirea voca bularului, pe exercițiile de vor bire și scriere corectă și nu p însușirea teoretică a problemelo de gramatică, așa cum este î prezent. S-a observat apoi că stu diul unor opere literare este ma accesibil pentru începători, e contribuind într-o mai mare mă sură la îmbogățirea vocabularulu lor decît expunerile de sintez făcute de lectori. De aceea, cre dem că ar fi indicată înlocuire celor patru capitole de sintez privind literatura română, prevă zute în prezent în programă, c studierea unor opere reprezenta tive prin lectură, analiză literară conversație etc.

Pentru avansați credem că est necesar să se repartizeze în pro gramă cel puțin șase ore de com puneri orale și scrise, mai ale pentru compuneri cu cuvint date.

Secțiile de învățămînt sînt che mate să acorde în viitor o ma mare atenție problemelor legat de organizarea cursurilor. Ne re ferim îndeosebi la necesitate unei mai judicioase selecționăr a celor care sînt trimiși să l urmeze, în funcție de nivelul pre gătirii acestora la limba română

Ajutînd la tot mai buna pregă tire a învățătorilor, cursul v aduce o contribuție importantă l îmbunătățirea predării limbii ro mîne în școlile și secțiile c limbi de predare ale naționalităț lor conlocuitoare.

M. BENDORFEANU
Directorul I.P.C.D. — Clu

În vederea pregătirii pentru cea de a treia sesiune a examenelor de definitivat și a examenelor pentru obținerea gradului al II-lea, s-au organizat la București, în cadrul Institutului de perfecționare a cadrelor didactice, cursuri care au fost urmate de peste 300 de învățători și educatoare și de circa 800 profesori I.P.C.D.-București a îndrumat de asemenea cursurile de pregătire organizate în regiunile Argeș, București și Dobrogea.

Datorită experienței dobîndite în anii trecuți, acțiunea de sprijinire a cadrelor didactice pentru ridicarea, prin examenele de definitivat și de grad, a nivelului lor ideologic-politic și profesional este în prezent mai bogată și mai eficientă. Înainte de începerea cursului, în perioada studiului individual, la sediul institutului și în regiuni au avut loc numeroase consultații pentru învățătorii și profesorii înscriși la examene. În felul acesta ei și-au putut desfășura mai bine pregătirea individuală, aprofundînd, pe baza unei bibliografii mereu îmbogățite, problemele principale prevăzute în programe. Pe de altă parte, Institutul a analizat periodic, fie în ședințele de instructaj ale conducerii, fie în consfătuirile de muncă, cele mai bune metode folosite în anii precedenți, în scopul unei continue îmbunătățiri a muncii de perfecționare și pentru ridicarea calității cursurilor la nivelul cerințelor actuale ale dezvoltării învățămîntului nostru.

Activitatea din cadrul cursului a fost în așa fel organizată încît să se îmbine în mod armonios metoda expunerii unor teme în conferințe și prelegeri cu aceea a discuțiilor pe baza tematicilor studiate în prealabil de cursanți, aprofundarea teoretică a principiilor științifice cu aplicarea lor în practică, ajutorul permanent cu pregătirea individuală serioasă, studierea problemelor prevăzute în programa examenului cu orientarea mai largă în problemele actuale ale învățămîntului.

Conferințele și consultațiile de socialism științific și materialism dialectic și istoric prezentate la cursuri au înfățișat principalele laturi ale filozofiei marxist-leniniste, au analizat documentele partidului nostru, documentele consfătuirilor reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova, ale Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. precum și alte documente care ilustrează aplicarea științifică și creatoare a învățăturii marxist-leniniste la construirea socialismului și comunismului. In discutarea tuturor acestor probleme cursanții au dovedit un nivel corespunzător, izbutind să aprofundeze din punct de vedere teoretic și practic tematica prevăzută în programă. In același sens s-au desfășurat și activitățile pentru înarmarea cursanților cu cunoștințele de bază ale pedagogiei științifice, precum și cu cele mai noi metode de predare, care asigură realizarea educației comuniste a tineretului, dezvoltarea multilaterală a personalității omului nou.

În cadrul fiecărei specialități, cursanții au participat la activități multiple și variate: conferințe de prezentare a celor mai noi cuceriri ale științei în domeniul specialității respective, consultații cu temă, referate și aplicații practice, lucrări de laborator la fizică, chimie și științe naturale, lucrări de măsurători pe teren la matematică și geografie.

Pentru a-i ajuta pe cursanți să cunoască mai bine realizările dobîndite de poporul nostru muncitor, sub îndrumarea partidului, pe calea desăvîrșirii construcției socialiste, au fost organizate vizite și excursii în întreprinderi industriale și agricole, institute de cercetări, muzee de artă etc. unde cursanții au primit explicații asupra procesului de producție și au putut constata caracterul științific și creator al politicii partidului în domeniul economiei și culturii socialiste.

Cu o asemenea pregătire și judecînd după rezultatele obținute de către învățători și educatoare la examenul pentru obținerea gradului definitiv se poate întrevedea progresul pe care-l va înregistra cea de a treia serie de cadre didactice la sfîrșitul acestei sesiuni.

„De la corespondenţii noştri“

Popas într-o excursie a pionierilor din Cîmpulung-Moldovenesc.

O ŞCOALĂ NOUĂ

Primele aşezări omeneşti de pe locul unde se află astăzi satul Mînăstirea datează de pe vremea lui Ştefan cel Mare. De altfel, nu departe de acest sat se află ruinele unei cetăţi din vremea vestitului domnitor al Moldovei.

În trecut satul n-a avut şcoală. Puţinii copii care ajungeau să înveţe buchiile erau nevoiţi să meargă pînă la Dagîţa, la distanţă de 5-6 km. Cînd în anii regimului democrat-popular dreptul de a învăţa carte a revenit tuturor copiilor din ţara noastră, mînăstirenii şi-au creat şcoală la ei acasă. Dar clădirea acesteia nu mai corespundea astăzi pentru nevoile satului. Cu prilejul unei adunări obşteşti ţinute la începutul anului, colectiviştii au sprijinit cu căldură propunerea directorului şcolii, de a se construi pentru aceasta un local nou prin contribuţie şi muncă voluntară. Ei şi-au achitat la timp sumele cu care s-au angajat, astfel încît de îndată au putut fi procurate toate materialele de construcţie necesare. Lucrările construcţiei au mers în ritm viu datorită faptului că s-a primit sprijin material şi din partea statului. La grăbirea lucrărilor o contribuţie de seamă au adus-o şi unii colectivişti, care au transportat materialele şi au efectuat săpăturile necesare.

Noua şcoală are 4 săli de clasă, şi încă 3 încăperi pentru cancelarie, laborator, muzeu. Ea îşi va deschide porţile o dată cu începerea noului an şcolar.

IOAN TRIFON
comuna Dagîţa, raionul Negreşti.

Îmbinînd teoria cu practica

Scopul studierii matematicii în învăţămîntul seral este şi acela de a contribui la ridicarea calificării profesionale a muncitorilor elevi, de a-i ajuta să participe la introducerea în producţie a mecanizării şi automatizării, să facă faţă noilor sarcini ce sînt impuse de dezvoltarea impetuoasă a industriei în patria noastră socialistă.

Unul din principalele procedee care s-au folosit în acest scop la şcoala noastră în predarea matematicii l-a constituit utilizarea experienţei dobîndite în producţie de muncitorii-elevi. În cadrul verificării cunoştinţelor, de pildă, s-a cerut elevilor să arate cum se aplică cele studiate în lecţia respectivă la rezolvarea unor probleme la locul lor de muncă. Bunăoară, în clasa a X-a, s-a cerut unor elevi ca, după ce au demonstrat formulele volumelor unor prismatoide, să afle greutatea unei grămezi de betonită şi numărul vagonetelor necesare încărcării minereului în vagoane C.F.R.

Nu numai la verificare, ci şi în predarea noilor cunoştinţe s-a urmărit realizarea unei strînse legături cu activitatea practică a elevilor, pornind de la probleme cunoscute de ei. De pildă, vorbind despre perpendiculare şi oblice, li s-a cerut elevilor să dea exemple de părţi ale unor piese care au poziţia perpendicularei şi oblicelor duse din acelaşi punct.

Permanent muncitorii-elevi au fost îndrumaţi să observe, să cerceteze cu atenţie maşinile la care lucrează, piesele executate, să efectueze unele măsurători, să culeagă date din secţia lor şi din întreprindere. Procedînd astfel ei au putut asimila mai uşor cunoştinţele de matematică ce constituie generalizări ale unor cazuri particulare întîlnite de ei la locul de muncă şi le-au putut folosi mai raţional în vederea sporirii productivităţii muncii.

Au ajutat mult în activitatea la cursurile serale vizitele în întreprinderi. De obicei, cînd se organizează o astfel de vizită se fixează în prealabil un scop precis care să fie urmărit. De exemplu, s-a vizitat cabinetul tehnic şi secţia de strungărie de la Şantierul naval pentru a cerceta cum aplică muncitorii-elevi cunoştinţele privitoare la asemănarea figurilor, pentru a culege unele date în vederea compunerii unor probleme şi ilustrarea unor teoreme. În acelaşi timp s-a observat modul în care lucrează, priceperea şi îndemînarea lor în descifrarea schiţei, în folosirea maşinii şi executarea pieselor.

Aceste vizite, ca şi studierea unor lucrări tehnice din bibliotecile întreprinderilor şi discuţiile cu inginerii, tehnicienii şi muncitorii au contribuit şi la perfecţionarea profesorilor, le-au permis să se familiarizeze cu diferitele procese tehnologice, ceea ce i-a ajutat în predare.

FLORICA MAGERIU
profesoară la secţia serală a Şcolii medii „Ştefan Plavăţ“ din Orşova

O formaţie artistică de elevi

Nu de mult corul de copii şi orchestra de mandoline, chitare şi balalaici a Şcolii medii nr. 1 „N. Bălcescu“ din Craiova s-a deplasat la Bucureşti pentru a prezenta un spectacol muzical la Televiziune şi pentru a face imprimări la studiourile de radio.

Micii artişti amatori au dovedit şi cu acest prilej o bună pregătire, care se datoreşte în mare măsură grijii ce există în şcoală pentru desfăşurarea activităţii artistice. Astfel, şcoala posedă o sală de muzică dotată cu instrumente, cu aparataj de imprimare şi difuzare, discotecă, bibliotecă muzicală şi un variat material didactic pentru educaţia muzicală a elevilor. La cercul muzical „George Enescu“ din şcoală se organizează expuneri, audiţii muzicale, concerte-lecţii, medalioane muzicale etc.

Formaţiile muzicale ale şcolii numără circa 400 elevi. Aceştia au prezentat numeroase spectacole şi concerte în şcoală, precum şi în sălile Teatrului Naţional şi ale Filarmonicii din localitate, în întreprinderi industriale şi agricole, la căminele culturale.

În repertoriul corului de copii se găsesc cîntece închinate patriei şi partidului, cîntece revoluţionare, piese din literatura clasică românească şi universală etc. De exemplu, corul a prezentat concerte cu cîntecele „Te cînt Partid“ de M. Neagu, „Partid, iubit părinte“ de L. Profeta, „Salutul cravatelor roşii“ de H. Jerea, „Tinereţe“ de V. Timiş, corul final din opera „Tînăra Gardă“ de I. Meitus, corul final din opera „Ivan Susanin“ de Glinka, „Repetiţie de concert“ de Mozart şi altele. În repertoriul orchestrei se găsesc melodii de compozitori romîni, ruşi şi sovietici, o suită de dansuri oltenesti, muzică clasică etc.

În cadrul concursurilor interşcolare formaţiile şcolii au obţinut numeroase premii şi distincţii. În sala de muzică se pot vedea nouă diplome, toate arătînd că elevii şcolii au obţinut locul I la concursurile la care au participat.

Printre micii artişti s-au remarcat Laurenţiu Dincă Maican, în vîrstă de 9 ani, care dobîndeşte succese cu piese din literatura violonistică, pianista Elena Doina Şerbănescu, din clasa a VI-a, solistele vocale Ioana Trăilă şi Marcela Şarpe.

Cu prilejul recentei lor vizite în Capitală tinerii muzicieni amatori din Craiova au văzut şi numeroase obiective turistice: uzinele „Grivita roşie“, Palatul Pionierilor, Grădina botanică, Ateneul R.P.R., Teatrul de operă şi balet, Universitatea, Combinatul poligrafic „Casa Scînteii“, cartierele noi, marile bulevarde.

Prof. DUMITRU REZEANU
Craiova

ACŢIUNI PATRIOTICE

Împreună cu cadrele didactice, elevii Şcolii de 8 ani din satul Scărişoara Nouă, raionul Marghita, au participat cu entuziasm la campania de strîngere a spicelor rămase pe cîmp în urma seceratului.

Însufleţiţi de lozinca „Spic cu spic patriei snop“, pionierii şi şcolarii au reuşit să depăşească cantitatea de spice pe care şi-au luat angajamentul s-o realizeze. Totodată, muncind alături de colectivişti, ei au avut un bun prilej de a învăţa o serie de lucruri interesante în legătură cu muncile agricole efectuate în această perioadă.

Profesorii care au participat alături de elevi la această campanie au avut grijă să le creeze momente de odihnă şi destindere, organizînd pentru ei jocuri atrăgătoare.

GH. BOBOC
Scărişoara Nouă, raionul Marghita

Preocupări şi rezultate

Sub îndrumarea organelor de partid şi de stat, secţia de învăţămînt din raionul Costeşti s-a preocupat intens de buna desfăşurare a lucrărilor pe şantierele construcţiilor şcolare. Rezultatele acestei preocupări n-au întîrziat să se arate.

Astfel, pînă la 1 septembrie a. c. vor fi terminate construcţiile şcolilor din localităţile Şerbăneşti Gliganu, Cornăţei, Slobozia-Trăznitu şi Coşereni-Sîrbii Măgura. Alte 28 de săli de clasă vor fi terminate şi date în folosinţă în cursul trimestrului I al anului şcolar 1962—1963.

A existat o intensă preocupare şi pentru punerea la punct a localurilor de şcoală existente, astfel încît şi pregătirea lor pentru noul an şcolar să fie terminată cît mai din vreme. Ca urmare, pînă la data de 7 iulie a.c. au fost gata pentru începerea cursurilor 25 de şcoli. Printre acestea se numără Şcoala de 8 ani din satul Malu, comuna Urlueni, şcolile de 8 ani din Bociu, Siliştea Ungheni etc. Într-un stadiu înaintat se află lucrările de pregătire la şcolile din Colonesti, Rîca-Broşteni, Braniste-Sîrbii Măgura, Stolnici etc.

Pînă la 23 August toate şcolile din raionul Costeşti vor fi gata pentru deschiderea în bune condiţiuni a noului an şcolar. Multe din ele vor primi şi mobilier nou. Astfel, se vor distribui în şcoli numeroase bănci, catedre, dulapuri, table etc. De asemenea, şcolile vor fi dotate cu material didactic şi intuitiv în valoare de 245.000 lei.

Secţia de învăţămînt a raionului s-a îngrijit şi de pregătirea profesională a cadrelor didactice pentru noul an şcolar. În afară de cei 50 de învăţători şi profesori înscrişi la cursurile organizate de I.P.C.D.-Bucureşti, secţia de învăţămînt a trimis la cursurile de pregătire organizate în regiune numeroşi învăţători, ca şi profesori de agricultură, de limba romînă, limba rusă, matematică şi fizică.

Toate măsurile luate vor contribui, de bună seamă, la îmbunătăţirea desfăşurării procesului instructiv-educativ în noul an şcolar.

Prof. I. MARINESCU
Costeşti

In drumeţie

De curînd, cea de-a zecea promoţie de absolvenţi ai Şcolii profesionale de ucenici „Partizanul Roşu“ din oraşul Braşov a făcut o frumoasă excursie prin ţară.

Conduşi de profesori, tinerii absolvenţi au vizitat întreprinderile textile din Sibiu, Cisnădie, Arad, Timişoara, Lugoj, Bucureşti, Galaţi, Iaşi, Buhuşi şi Bacău. De asemenea, ei au poposit la muzeul Bruckenthal din Sibiu, la Muzeul de artă din Bucureşti, la Palatul de cultură, „bojdeuca“ lui Creangă şi „teiul lui Eminescu“ din Iaşi.

Deosebit de interesantă pentru absolvenţi vizitarea [illegible] numentalului baraj de la Bi[illegible]

Excursia, bine organizată, a dat tinerilor prilejul să cunoască frumuseţile patriei şi realizările regimului nostru democrat-popular.

Prof. NICOLAE LUP[illegible]
Braşov

Popas în timpul unei excursii

Pe drumurile patriei

În dărnicia ei fără margini, natura a dat țării noastre regiuni de un pitoresc fără seamăn, împodobind-o, de la un capăt la altul, cu peisaje cum rar se întîlnesc în altă parte. De aceea pionierii așteaptă întotdeauna cu nerăbdare zilele dragi ale drumeției. Pentru ele au strîns tot timpul anului note bune, fapte cu care au cinstit cravata roșie de pionier... Și acum vacanța își acordează sonor cîntecul ei plin de veselie. Gările sînt luate cu asalt de copiii care pornesc pe drumurile minunate ale patriei. Să însoțim și noi un grup de 150 de pionieri din Capitală — fruntași la învățătură și în activitatea pionierească — care au pornit, împreună cu profesorii lor, într-o excursie pe Valea Prahovei și în Carpații răsăriteni.

...Cele patru autobuze în care călătoresc pionierii gonesc cu viteză. În față se întinde, ca o panglică argintie, șoseaua largă. Pionierii stau nedesliptiți de fereastră. Sînt „numai ochi". Ar vrea să cuprindă cu privirea întreg peisajul Văii Prahovei, cu pădurea ei de sonde, cu coșurile fumegînde ale fabricilor. Ploiești, Cîmpina... orașele rămîn în urmă unul după altul. În zare încep să se profileze contururile crestelor împădurite. „Munții !" — exclamă într-un glas pionierii. Și bucuria lor este fără margini.

În față li se desfășoară bogatul și variatul tablou al Văii Prahovei, cu cabanele și vilele lui, cu fabricile și uzinele sale, cu orașele din defileul Bucegilor — adevărate perle.

— Ce minunată e Valea Prahovei ! — spune Lucia Mocanu colegei sale mai mici, Liliana Maximenco. Și, cu un aer de cunoscătoare, se oferă să-i dea cîteva consultații geografice.

Popas la Sinaia. „Perla Carpaților" i-a întîmpinat pe micii excursioniști cu pitorescul său caracteristic. Se vizitează Muzeul Peleș și Uzinele metalurgice. Apoi, călăuziți de profesorul de educație fizică, pionierii iau cu asalt Bucegii.

— Totul e încîntător — ne spune pioniera Gabriela Manea de la Școala de 8 ani nr. 128. Urcușul, cărările umbrite, poienițele cu flori și fragi, șopotul de izvoare și ferigele.

Iarăși în mașini, spre Brașov, după un scurt popas la Predeal. Pionierii se joacă de-a telefonul fără fir. Ce mai rîsete ! Sanda Stancu, Dan Enescu, Magda Enculescu și alți pionieri au improvizat ad-hoc un cor. Și parcă întreaga vale răsună de cîntecele lor pionierești.

În continuare pionierii au vizitat Brașovul — orașul unde se fabrică tractoare și autocamioane — stațiunea de odihnă Tușnad, Izvorul Mureșului și au ajuns la Lacul Roșu. Aici au privit cu emoție imensul ochi strălucitor de apă — lacul rezultat dintr-o prăbușire catastrofală de pămînturi, care a înghițit odinioară păduri întregi. Apoi au trecut în marș pionieresc prin Cheile Bicazului și zidurile de piatră le-au dat fiori de uimire.

În sfîrșit, Bicazul. Oprite de baraj, apele repezi și tulburi ale Bistriței rotesc către soare oglinda lacului pe care, tăind apa în unghiuri ascuțite, se avîntă vaporașe și șalupe-taxi. Lacul Bicazului și-a uimit vizitatorii cu culoarea lui uimitor de limpede, adăugînd elanului care i-a adus pînă aici încîntarea în fața unei frumuseți nebănuite.

Urmează apoi vizitarea Hidrocentralei „V. I. Lenin". Pionierii sînt atenți la explicații și imaginația lor vede încă Bistrița care, cu cîțiva ani în urmă, era folosită numai pentru a transporta bușteni cu plutele. Iar profesorii le explică pionierilor că, în așezările risipite pe văi, oamenii, care-și scriu, conduși de partid, o nouă istorie, au abia azi parte de bogățiile și frumusețile acestor meleaguri.

...Pionierii au pornit înapoi spre București. Dar impresiile culese în excursie vor rămîne nesterse în amintirea lor. Ei au întîlnit pretutindeni pecetea omului contemporan care a înălțat baraje, a tăiat drumuri prin stîncă, a îmblînzit apele, a ridicat orașe noi — și toate acestea au făcut să fie mai intense, mai profunde, sentimentele lor de dragoste față de patria noastră, posesoare a unor frumuseți unice.

ADRIAN VASILESCU

★

Într-o dimineață însorită au părăsit Capitala, cu un tren special, 72 de elevi de la 3 școli medii din raionul 16 Februarie și 20 de elevi ai școlii profesionale de meserii de pe lîngă uzinele „Semănătoarea". Plecau în drumeție spre pitoreștile locuri ale Munților Apuseni.

Primul popas l-au făcut la Turda. Devenit în anii puterii populare un puternic centru industrial, Turda i-a atras pe elevi prin măreția construcțiilor sale industriale ce domină împrejurimile. Atît la „Turdeana" cît și la fabrica de ciment „Victoria socialismului" sau la uzinele chimice, excursioniștii au primit explicații amănunțite în legătură cu procesul de producție, cu activitatea muncitorilor. Apoi, în drum spre Muntele Găina, ei au vizitat cîteva gospodării colective cu faimă în regiune, ca de pildă G.A.C. „Mihai Viteazul".

Avînd la dispoziție mașinile O.N.T.-ului, elevii au pornit apoi de-a lungul Văii Arieșului spre inima Munților Apuseni. Popasurile făcute în diverse sate de moți le-au dat posibilitatea să cunoască pe harnicii locuitori ai Țării Moților, transformările petrecute în viața lor în anii puterii populare. Ascultînd relatările profesorului de istorie, copiii au înțeles și mai bine însemnătatea acestor transformări, putînd compara traiul nou ce prinde rădăcini în satele moțești cu viața întunecată pe care au dus-o ele în trecut.

În comuna Cărpiniș excursioniștii s-au oprit la locul unde s-a născut Cloșca, iar în comuna Avram Iancu au vizitat casa memorială care păstrează amintirea neînfricatului luptător. La Detunata și Scărișoara, profesorul de științe naturale le-a explicat „pe viu" cum s-au format peșterile, cum au luat naștere stalactitele și stalagmitele, originea ghețarului din Munții Apuseni.

Una din nopți, cei 72 de excursioniști au petrecut-o la poalele Muntelui Găina, iar a doua zi au fost prezenți la tradiționalul tîrg, care acum și-a schimbat semnificația, devenind o sărbătoare a tinereții, un prilej de cunoaștere a tinerilor din Munții Apuseni.

Excursia făcută de elevii bucureșteni în Munții Apuseni s-a dovedit a fi tot atît de plăcută pe cît a fost de instructivă și interesantă.

STELIAN CINCĂ

Zile de neuitat

În fiecare dimineață, înălțarea drapelului tricolor al taberei este întîmpinată cu exclamații de bucurie de glasurile argintii ale celor peste 200 de pionieri și școlari veniți la odihnă în frumoasa localitate Bistrița. Copiii din raioanele Cîmpeni, Dej și Huedin, fii de mineri, de muncitori forestieri și de colectiviști, participă aici la minunate excursii, la jocuri, competiții sportive și focuri de tabără, asistă la filme și spectacole date special pentru ei, iau parte la întîlniri prietenești, bucurîndu-se de tot ce le oferă zilele de neuitat ale vacanței.

Tabăra este dotată cu tot ce e necesar bunei desfășurări a programului, începînd de la materialele sportive pînă la cele mai noi reviste și cărți pentru copii și tineret.

Directorul taberei, întreg personalul se străduiesc permanent ca zilele petrecute de elevi să fie cît mai bogate în activități educative și plăcute. Și izbutesc din plin, după cum o arată chipurile voioase ale copiilor.

Iată ce scrie părinților săi unul din pionierii veniți la odihnă în tabără : „Aici e foarte frumos. Totul e minunat — jocurile, pădurile, cîntecele, prietenii. Masa e foarte bună. Mîncăm tot. Tovarășii profesori și instructori sînt tot timpul în mijlocul nostru, ne îngrijesc cu drag. La început mi-a fost tare dor de voi. Acum parcă aș vrea să stau aici, în tabără, toată vacanța".

Impresii asemănătoare se pot citi pe toate ilustratele și cărțile poștale trimise de copii acasă, celor dragi.

Jurnalul de tabără este și el o mărturie a activităților interesante desfășurate de copii. Iată, de pildă, filmul unei zile : „Ziua de astăzi a fost plină de bucurie, voie bună și surprize. Dimineața am fost la filmul „Balada Soldatului". Ne-a plăcut foarte mult. Apoi s-au organizat excursii-ghicitoare pe detașamente. S-a evidențiat detașamentul nr. 2. După masă au avut loc jocuri sportive și distractive și o întrecere de fotbal pe detașament. Au jucat cei din Dej cu cei din Huedin".

Multe asemenea zile frumoase trăiesc copiii ce-și petrec vacanța în tabăra de la Bistrița. Pentru fiecare în parte, zilele de tabără sînt zile de neuitat.

OCTAVIAN GEORGESCU

Colocviu pe malul mării

...Ce minunat tablou ! Sute de trupuri de copii întinse pe plaja aurie, în bătaia caldă a razelor de soare. Cînd au sosit pionierele de serviciu cu gustarea s-au adunat în cîteva clipe toți, pe grupe și detașamente. Disciplina pionierească nu e... în vacanță ! Și, în timp ce copiii serveau veseli gustarea, am stat de vorbă cu tov. Stelian Băluță, directorul taberei, un tînăr învățător care vorbește cu o deosebită pasiune despre copii.

— Aceasta este cea de a doua serie de pionieri din tabăra noastră. Primii au fost din regiunea Galați ; aceștia sînt din regiunea Ploiești. În cea de-a treia serie vor sosi pionieri din regiunea Bacău.

Micii ploieșteni sînt împărțiți în nouă detașamente, alcătuite din 18 grupe. Primul punct din programul lor îl constituie, firește, plaja și baia în mare. De altfel, priviți-i !

Într-adevăr pionierii, care își terminaseră gustarea, se îndreptau veseli spre mare. Într-o clipă mingile au început să zboare deasupra valurilor înspumate.

Pe chipurile copiilor care se strigă voioși unul pe altul, se joacă în apă, rîd, citești numai bucurie și sănătate. După cîteva minute baia se termină, și iată-i din nou întinși pe nisipul auriu.

Întrerupem convorbirea cu directorul taberei și începem colocviul nostru la malul mării, colocviu cu o singură, dar atît de cuprinzătoare întrebare : „Ce vă place mai mult în tabără ?"

Dumitrache Aurora, elevă în clasa a V-a la Școala de 8 ani nr. 2 din Tîrgoviște : „Întîlnirea cu marea și plaja !"

Popescu Mirela, elevă în clasa a VI-a la Școala de 8 ani din comuna Cerașul, raionul Teleajen : „Mă aflu pentru prima oară într-o tabără. Îmi place foarte mult aici. Îmi plac mai cu seamă nesfîrșitele întinderi de ape ale mării. Mi-am făcut și noi prietene : Constanța Ionescu din Tîrgoviște, Liana Șerbănescu din Ploiești..."

Șoiman Mariana, elevă în clasa a VI-a la Școala de 8 ani din Slănic Prăjani : „N-am să uit niciodată șezătoarea organizată de noi. Atunci, cîntînd la concurs melodia populară „Vino maică de mă vezi" — cu care am luat premiul întîi (un vaporaș) — am fost acompaniată de îndepărtatul vuiet al mării.

Pantili Dumitru, elev în clasa a VI-a la Școala medie nr. 3 din Ploiești (cunoscut în tabără sub denumirea de „Centrul înaintaș") : „Îmi plac cel mai mult baia în mare și competițiile sportive pe care le organizăm. Sub denumirea de „Petrolul-Schitu", echipa de fotbal a taberei noastre a jucat cu formația taberei pionierilor bucureșteni, care și-au intitulat echipa „Rapid-Costinești". Și în mai toate meciurile a cîștigat „Petrolul". Dar în cadrul Spartachiadei taberei nu s-a jucat numai fotbal. Am avut și întreceri de atletism, precum și două concursuri de orientare turistică".

Mihăiescu Nicolae, elev în clasa a II-a la Școala de 8 ani nr. 1 din Tîrgoviște. (Mezinul taberei — un băiat vesel, cu părul blond, fața rotundă și ochii albaștri) : „Îmi plac și plaja, și marea, îmi place mîncarea, îmi plac excursiile și... corăbioara pe care am cumpărat-o pentru tăticu !"

Ologeanu Daniela, elevă în clasa a IV-a la Școala de 8 ani nr. 1, din Tîrgoviște : „Și prietena mea cea mai bună mi-a trimis o scrisoare în care mi-a pus aceeași întrebare. O să vă dau același răspuns pe care i l-am dat și ei : totul îmi place aici în tabără ! Careul de dimineață, cînd ni se anunță programul de peste zi, plaja, apa... totul, fiecare clipă petrecută aici în frumoasa noastră tabără".

...Pe litoral, umbrele înserării sosesc de undeva, din largul mării. Pe plajă se înalță limbile galben roșietice ale focului de tabără. Are loc serbarea de la sfîrșitul celor două săptămîni rezervate fiecărei serii. Din piepturile pionierilor și școlarilor răsună puternic un cîntec drag, purtat pe aripi de vînt pînă departe, pe țărmul mării !

„Mulțumim din inimă partidului..."

Și în fiecare cuvînt în fiecare vers, copiii pun întreaga lor recunoștință, toată căldura inimi lor.

C. IOAN

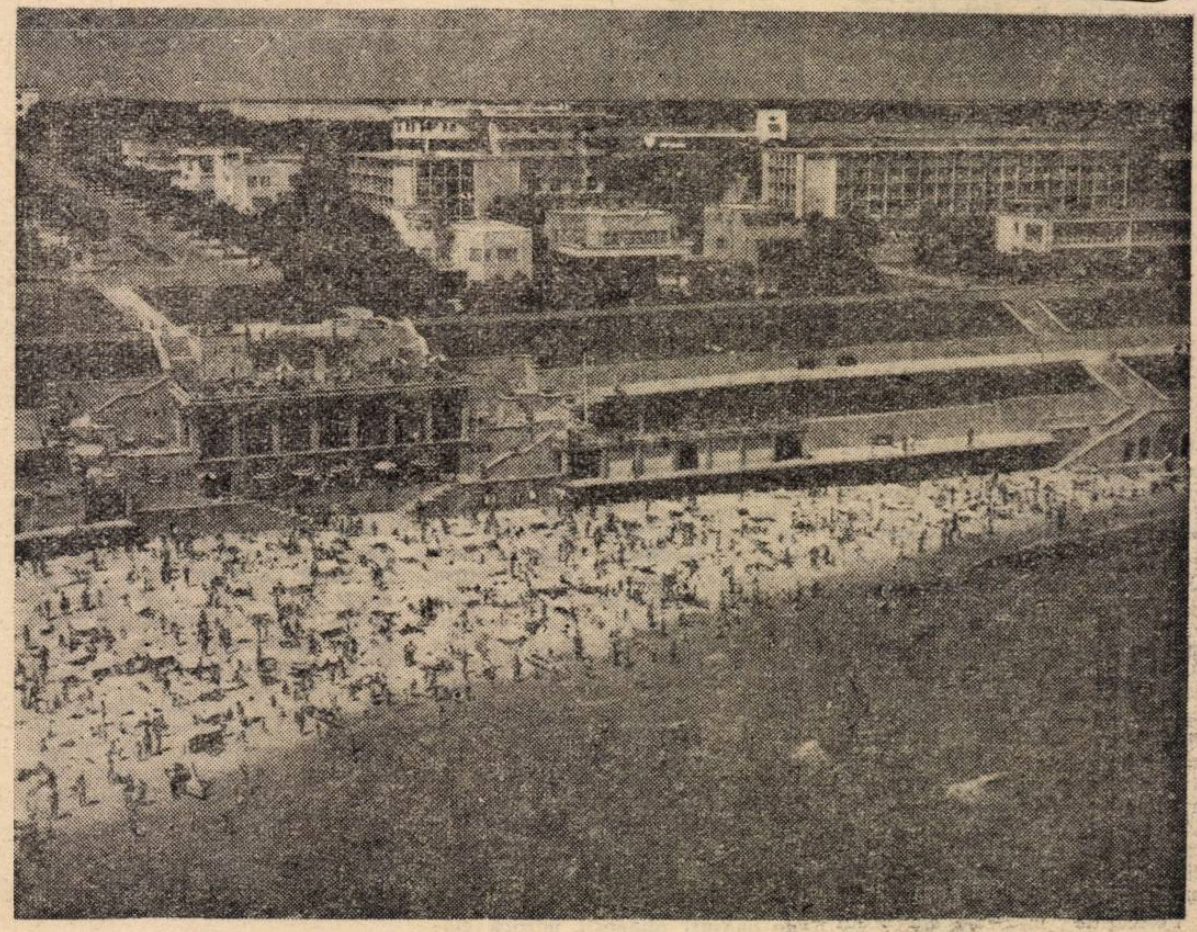

Plaja de la Eforie Nord — o pagină de neuitat în caietul cu însemnări din excursii

Studii și articole în sprijinul profesorilor de limba romînă

Limbă și literatură, publicația **Societății de științe istorice și filologice din R.P.R.**, a sporit cu încă un număr, al cincilea, intrat de curînd în librării. Volumul atrage din primul moment atenția prin masivitate (peste 400 de pagini —in 8°) și prin varietatea domeniilor abordate de colaboratori (cercetări de limbă, istorie literară, teorie literară, folclor etc.), răspunzînd celor mai felurite preocupări filologice, mai ales ale cadrelor didactice de specialitate din învățămîntul mediu și superior.

Partea rezervată lucrărilor de limbă — și, în același timp, volumul — se deschide cu studiul **Etape în dezvoltarea artistică a limbii romîne**, semnat de academicianul Tudor Vianu. Continuînd seria cercetărilor valoroase întreprinse de autor în sfera stilisticii literare, în special pe cele din **Arta prozatorilor romîni**, studiul menționat fixează, pe baza unor analize comparative, dezvoltarea limbii literare în decursul ultimilor 80-100 de ani în proza noastră, începînd cu Negruzzi, Alecsandri, Filimon, Bolintineanu etc., trecînd pe la Ion Ghica, Macedonschi, Delavrancea sau Iorga, spre a ajunge la Sadoveanu, Arghezi, Camil Petrescu, Geo Bogza sau Marin Preda. Alegerea judicioasă a formelor literare supuse analizei (dialogul, descrierea naturii, portretul, descrierea stărilor sufletești etc.) și a exemplelor, claritatea pînă în adînc a analizei stilistice, precum și concluziile de toată însemnătatea trase din materialul comparat fac din acest studiu încă o contribuție de seamă a autorului la identificarea calităților estetice care, introduse treptat de scriitori, au dat limbii noastre valoarea unui „instrument suplu și ingenios al exprimării realității".

Semnalăm apoi, din aceeași parte a volumului, cele două studii de gramatică, **Analiza gramaticală și contextul** (Gh. Bulgăr) și **Locuțiunile adverbiale** (Gh. N. Dragomirescu), atît pentru interesul științific, cît și pentru utilitatea lor în munca practică a profesorilor de limba romînă.

Partea rezervată lucrărilor de istorie literară, cea mai bogată, acoperă mai mult de jumătate din întinderea volumului. Aci se reliefează, ca o preocupare nouă a redacției, prezența cîtorva sinteze: o **Prezentare succintă a istoriei literaturii romîne**, însoțită de bibliografie (Emil Boldan), un rezumat recapitulativ al literaturii noastre dintre 1400—1780, **Literatura romînă în perioada feudală** (Al. Piru) și o privire de ansamblu asupra principalelor caracteristici ale mișcării literare din jurul lui 1848, **Curentul literar patruzecioptist** (G. C. Nicolescu). Aceste trei sinteze, semnate de specialiști din învățămîntul universitar, exprimă punctul de vedere contemporan, la zi, asupra dezvoltării literaturii noastre în diferite perioade și, deocamdată, în lipsa Tratatului de istoria literaturii romîne, pot face măcar în parte și în linii foarte generale oficiul unor „îndrumătoare", necesare mai ales profesorilor din școlile medii, cărora le înlesnesc orientarea didactico-științifică. Aceleiași necesități îi răspunde, cu toate că pornește din alte intenții, și articolul **Probleme actuale cu privire la reconsiderarea cronicilor** (Dan Simonescu).

Materialele contemporane ocupă, în raport cu cele privitoare la literatura trecutului, un loc necorespunzător, cum recunoaște autocritic și **Prefața** volumului. Pe lîngă pasajele în care acad. Tudor Vianu se referă la prozatorii contemporani și pe lîngă cele șase pagini sintetice despre literatura de după 23 August 1944 cu care se încheie articolul lui Emil Boldan, citățm **Contribuții la cunoașterea limbii și stilului lui T. Arghezi** (Const. Crișan), diluat și modest față de cele promise în titlu, apoi **Omul în lirica lui Demostene Botez** (Al. Husar), care prezintă cu justețe, convingător, dezvoltarea actuală a unor aspecte mai vechi din creația poetului, precum și cele două încercări, într-un fel gemene, intitulate **Reportajul literar** (Maria Georgescu) și **Mijloace artistice specifice reportajelor literare ale lui Traian Coșovei** (Simion Bărbulescu), dintre care acesta din urmă se hazardează în concluzia, prin nimic dovedită, că Traian Coșovei a deschis „o nouă etapă în evoluția reportajului literar" (p. 355).

Menționăm, în sfîrșit, **Bibliografie eminesciană** (Grațian Jucan), cu lista cronologică a materialelor apărute în presă între 23 August 1944 și 30 iunie 1960 în legătură cu marele poet, precum și **Publicații progresiste sub îndrumarea și influența P.C.R. înainte de 1944** (George Sanda), care aduce date în legătură cu conținutul literar al presei menționate, legale, pînă în 1936. Nu e străin de actualitate nici studiul de folclor comparat **Variantele maghiare ale „Mioriței"** (I. Farago), interesant, realizat cu discernămînt științific.

Tot o problemă actuală, de astădată din domeniul limbii, întîlnim în articolul **Lingvistica și matematica** (Dumitru Muster), poate de prea mare concizione și care, după părerea noastră, dacă ar fi ținut seamă de cititorii cărora li se adresează publicația, ar fi trebuit să înceapă cu o expunere informativă asupra formelor contemporane de contacte concrete dintre cele două științe și numai după aceea să treacă la discuția teoretică asupra limitelor acestor contacte.

Volumul al cincilea din **Limbă și literatură** însumează un mare număr de lucrări care, inițial, sub înfățișarea unor comunicări, au fost prezentate și discutate în ședințele filialelor **Societății de științe istorice și filologice din R.P.R.** sau la sesiuni metodico-științifice interregionale ale societății, așa încît volumul reflectă îmbucurător, creșterea muncii membrilor acesteia, în mod deosebit a celor proveniți din rîndurile profesorilor din învățămîntul de cultură generală. În schimb este mîhnitor de constatat, pentru o publicație a cărei preocupare este în toate chipurile **cuvîntul**, că introduce la sfîrșit o eroată deosebit de mare, care, din păcate, poate fi continuată cu o și mai mare eroată nemărturisită de redacție, din care dăm doar cîteva mostre — „Contradicțiile din sînul clasei feudalilor este o altă particularitate a statului feudal..." (p. 145); „Date noi în literatură cu biografia lui I. Budai Beleanu..." (p. 183, nota 2); o notiță despre Heinrich Heine, în 1931, este publicată „...cu ocazia împlinirii a 60 de ani de viață" (p. 308); „...munca ei supraomenească a cărui rod i se răpea aproape în întregime..." (p. 208) etc. etc. — destule și acestea cîteva spre a dovedi lipsa de deferență față de limba pe care o cultivă.

Înmănunchind numeroase studii și articole valoroase, volumul V al publicației **„Limbă și literatură"** constituie un sprijin efectiv în munca profesorilor de limba romînă.

MIRCEA BRĂTUCU

Șezătoare literară în tabăra locală a Școlii de 8 ani din comuna Păușa, regiunea Argeș

Îndrumător pentru admiterea în școlile tehnice și școlile de maiștri

A apărut îndrumătorul pentru admiterea în școlile tehnice și școlile tehnice de maiștri, pe anul școlar 1962—1963.

El cuprinde condițiile de admitere pentru școlile tehnice și tehnice de maiștri, cu indicațiile necesare în ce privește condițiile de primire, obiectele de examene pe specialități, data ținerii examenelor etc.

De asemenea, sînt indicate școlile cu specialitățile respective, pe orașe și regiuni.

Indrumătorul poate fi consultat la școlile medii, la școlile tehnice și tehnice de maiștri.

Bibliografie

A apărut de curînd **REVISTA DE PEDAGOGIE**, nr. 6/1962.

Revista se deschide cu editorialul **Lenin și educația morală a tineretului.** La rubrica „Studii și cercetări" sînt cuprinse articolele **Internatul și rolul său educativ în școală** de Ștefan Bîrsănescu, Vasile Bunescu și Gheorghița Fleancu, **Despre conținutul educativ al lecțiilor** de Ion Bîrna și Stela Predescu, **Dezvoltarea spiritului de inițiativă al școlarilor în procesul activității pionierești** de Virgil Caraba, **Cu privire la metodica examenului de maturitate** de Cornelia Dimitriu și **Aspecte ale concepției pedagogice a lui J. J. Rousseau** de Ion Stanciu.

Rubrica intitulată „Consultații — Discuții — Cronică" include articolele: **Este necesară o programă a muncii educative în școală?** de Stelian Marinescu, **Cu privire la caracterul de sistem al muncii diriginteluí** de O. Șafran, **Caracterizarea personajelor pozitive din literatura noastră actuală, mijloc important de educare comunistă a elevilor** de Alexandru Bojin, **La a 40-a aniversare a creării Uniunii Tineretului Comunist din Romînia**, de Ion Vîlciu.

La rubrica „De peste hotare" se publică articolul **Problemele educației comuniste oglindite în revista „Kommunist"** de Constanța Sorik.

Rubrica „Critică și bibliografie" prezintă articolele: **O prețioasă lucrare pentru cadrele didactice** de G. F.; **Disciplina în școală** de Miron Ionescu și **Regulament privind organizarea „Lecturilor pedagogice".**

★

De curînd au apărut **ANALELE ROMÎNO-SOVIETICE**, seria **Pedagogie-Psihologie**, nr. 2 din 1962.

Rubrica „Teoria și practica pedagogică" cuprinde articolele **Hotărîrile Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. și sarcinile științei pedagogice** de N. K. Goncearov, **Unele probleme ale educației estetice** de T. D. Polozova, **Un eficient mijloc educativ** de V. Korotova.

Din capitolul „Studii și cercetări de psihologie" menționăm articolele: **Comparareа grafică a modului logic posibil cu cel real de rezolvare a problemelor** de A. N. Sokolov, precum și articolul lui E. K. Jukov și I. Z. Zahariant, intitulat **Cu privire la mecanismele fiziologice** ale actelor voluntare.

Probleme interesante sînt dezbătute în articolul semnat de Gh. Zapan, intitulat **Unele considerații cu privire la legea pavloviană a forței excitantului condiționat.**

Revista publică, de asemenea, o bibliografie cu tema **Particularitățile muncii în școlile serale din U.R.S.S.**

★

REVISTA DE REFERATE din literatura sovietică de specialitate, seria **Pedagogie-Psihologie**, nr. 7 din 1962 cuprinde numeroase referate asupra unor articole care tratează probleme importante și actuale ale învățămîntului sovietic.

Numărul cuprinde referate și indicații bibliografice asupra articolelor apărute în numeroase reviste sovietice, dintre care amintim: **Doșkolnoe vospitanie** nr. 4/1962, **Narodnoe obrazovanie** nr. 3/1962, **Professionalno-tehniceskoe obrazovanie** nr. 3/1962, **Școla-internat** nr. 2/1962, **Sovetskaia pedagoghika** nr. 3/1962, **Vestnik visse skoli** nr. 3/1962, **Voprosî psihologhii** nr. 1/1962 ș.a.

Materialul, grupat pe domenii mari de activitate, se adresează cadrelor didactice din învățămîntul superior și mediu, precum și studenților din institute și facultăți.

Astfel, se prezintă referate privind articole închinate unor probleme teoretice generale ale pedagogiei, unor probleme teoretice în legătură cu educația comunistă, unor probleme de metodică etc. Printre acestea citățm **Activitatea școlilor sătești în lumina sarcinilor noi puse de Partidul Comunist în fața agriculturii, Unele probleme ale educației morale a adolescentului în spiritul codului moral al constructorului comunismului, Pregătirea psihologică și practică a copiilor pentru muncă etc.**

Noi lucrări pedagogice apărute în E. D. P.

În ultimul timp, Editura didactică și pedagogică a scos de sub tipar numeroase lucrări de literatură pedagogică și metodică. Au apărut astfel volumele: **Texte pedagogice alese**, de N. A. Dobroliubov, **Texte pedagogice alese**, de John Locke, **Articole despre educație și învățămînt**, de R. Tagore, **Contribuția școlii ardelene la culturalizarea maselor**, de R. Munteanu, **Psihologie pedagogică** — studii de V. Pavelcu, **Psihologia copilului preșcolar, Învățămîntul preșcolar — culegere de articole**, **Educarea atitudinii disciplinate la preadolescenți**, de V. A. Krutețki și N. S. Lukin, **Educația ateistă în școală**, sub redacția lui N. V. Skvorțov, **Cum să ne ajutăm copiii la învățătură** (în limbile germană și maghiară), de Gh. Belea, **Dezvoltarea vorbirii copilului și tulburările ei**, de Ș. Păunescu.

Recent în E.D.P. a apărut o serie de noi lucrări, printre care citățm: **Jocuri și activități distractive**, de Xenia Nicolau, **Educația estetică a copilului în familie**, de P. Iacobsohn, **Academia domnească din Iași**, de St. Bîrsănescu, **Disciplina conștientă și educarea ei în școala medie mixtă** de Gh. Fleancu și V. Radulian, **Ce va deveni copilul meu?**, de D. Salade, **Culegere de probleme pentru admiterea în clasa a VIII-a**, de Gr. Gheba, **Despre învățarea matematicii** de Eugen Rusu, **Metodica predării literaturii la clasele V-XI**, de C. Chiosa și colectiv, **Probleme de defectologie**, alcătuit de un colectiv de cercetători de la Institutul de științe pedagogice.

O carte pentru tinerii pescari

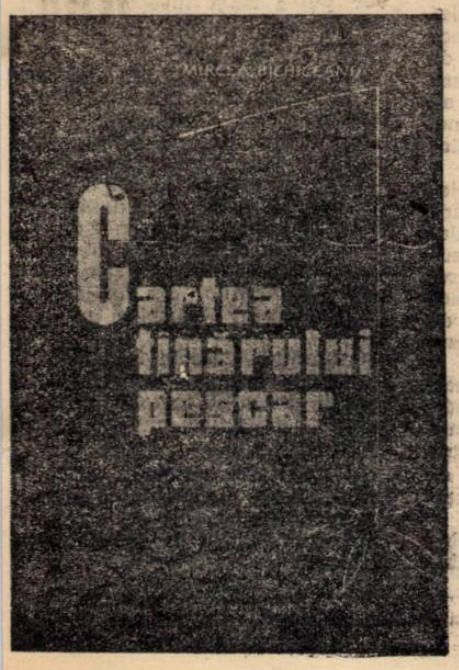

La răspîndirea tot mai largă în rîndurile tineretului a pescuitului sportiv cu undița, cartea recent editată de A.G.V.P.S. aduce un aport prețios.

În stil simplu, prietenesc, autorul sfătuiește pe începători subliniind totodată latura educativă și frumusețea pescuitului cu undița.

Elevii și cei care-i îndrumează pot găsi în carte considerații științifice despre pești și obiceiurile lor, despre uneltele necesare pescuitului sportiv și despre tehnica propriu-zisă a acestuia. Un întreg capitol, intitulat „Atelierul mîinilor îndemînatice", este consacrat confecționării, păstrării și reparării uneltelor mai simple.

N. S.

De veste hotare

Festivalul de la Helsinki

Sărbătoarea tinereții

Festivalurile mondiale ale tineretului și studenților au devenit o tradiție scumpă tinerei generații a lumii, născută din dorința tinerilor de a se cunoaște, de a se apropia, de a întări unitatea lor în lupta pentru pace și un viitor mai bun. Mari sărbători ale cîntecului, dansului, bucuriei de a trăi, ele sînt de aceea și manifestări ale năzuinței de pace a unei generații ce dorește să fie ferită de ororile războiului. Festivalul de la Helsinki, ca și toate Festivalurile internaționale ale tineretului și studenților, a fost o vibrantă manifestare a speranțelor și aspirațiilor pașnice ale generației tinere, a hotărîrii sale de a lupta alături de toate popoarele lumii pentru ca omenirea să fie eliberată de primejdia unui nou cataclism.

În cifre, bilanțul marilor manifestări organizate anul acesta la Helsinki atestă nu numai succesul cu totul deosebit al celui de-al 8-lea Festival Internațional al Tineretului și Studenților, ci demonstrează totodată contururile unei sărbători a tinerei generații care va intra fără îndoială în istoria marilor întruniri tinerești ale veacului nostru.

Cei 18.000 de tineri participanți la festivalul de la Helsinki au reprezentat 1.500 de organizații tinerești, cu 300 mai mult decît la trecutul festival de la Viena.

Ca și celelalte mari manifestări tinerești internaționale, Festivalul de la Helsinki s-a caracterizat nu numai prin sute de spectacole, nenumărate competiții sportive, întreceri artistice etc., ci a prilejuit și luări de contact deosebit de utile, discuții și întîlniri de natură să lămurească multe probleme care frămîntă pe cei tineri.

Colocviul conducătorilor organizațiilor de tineret participante la Festival, în cadrul căruia s-au discutat problemele păcii și independenței naționale, întîlnirea deputaților din diferite țări ale lumii care au participat la Festival, întîlnirea tinerilor economiști, discuția celor 200 de elevi din toate colțurile lumii despre situația din școlile lor, zecile de întîlniri pe profesii, sutele de manifestări artistice și sportive, vizitarea unor întreprinderi și cluburi din capitala Finlandei și a unor localități din împrejurimi, atît de interesantele întîlniri cu Iuri Gagarin, marele pionier al cosmonauticii, pasionantele întîlniri între reprezentanții tineretului din cele mai diferite țări ale lumii, numeroasele seminarii, discuții, dezbateri pe cele mai actuale probleme ale tinerei generații, vizitarea celor aproape 30 de expoziții deschise în cadrul Festivalului, marea conferință organizată cu sprijinul U.N.E.S.C.O. despre valorile culturale care interesează tineretul din Orient și Occident, o impunătoare manifestare de solidaritate cu lupta poporului spaniol pentru democrație — iată, luate într-o ordine întîmplătoare — doar cîteva din sutele de manifestări care au avut loc zilele trecute în capitala Finlandei și care dovedesc dimensiunile cu totul deosebite ale celui de al 8-lea Festival Internațional al Tineretului și Studenților.

În multitudinea manifestărilor cuprinse în agenda festivalurilor vrem să marcăm aici locul deosebit pe care l-au ocupat acțiunile legate de dezbaterea diferitelor probleme de învățămînt. Un rol deosebit l-a avut din acest punct de vedere seminarul consacrat temei „Principiile democratizării învățămîntului și adaptarea lui la cerințele epocii noastre". Reprezentanții a 75 de organizații studențești din lumea întreagă au luat parte, în cadrul acestui seminar, la discuții interesante, vii, pătrunse de un înalt simț al responsabilității cu privire la problemele învățăturii, la pregătirea pentru viață a tinerei generații a lumii.

Un scurt film al problemelor dezbătute în acest seminar este pe deplin edificator cu privire la larga gamă de probleme dezbătute. Rosas Ribeiro — reprezentant al Uniunii Naționale a Studenților din Brazilia — a arătat în cifre și fapte semnificative condițiile vitrege în care se dezvoltă învățămîntul brazilian, dificultățile pe care le întîmpină studenții brazilieni în lupta pentru însușirea unei calificări superioare. Deosebit de interesantă a fost expunerea reprezentantului Uniunii generale a studenților din Africa Neagră, R. Vieira, care a arătat, pe baza unei serii de exemple concrete, ce a însemnat în domeniul învățămîntului misiunea „civilizatoare" a colonialismului. Faptul că 97 la sută din populația Angolei, 98 la sută din populația Mozambicului, 99 la sută din populația Guineei portugheze sînt analfabeți, demonstrează fără putință de tăgadă groaznica situație a învățămîntului în țările coloniale. R. Vieira a subliniat în cuvîntul său că studenții acestor țări sînt conștienți de rolul pe care-l au în lupta pentru eliberarea popoarelor lor de sub oprimarea colonialistă — condiție primordială în realizarea unui învățămînt democratic național.

„Noi, studenții din Africa occidentală — a spus în seminar V. Vedzi, reprezentantul Uniunii Generale a Studenților din Africa Occidentală — înțelegem democratizarea învățămîntului în strînsă legătură cu rezolvarea revoluționară a situației anacronice din țările noastre. Pentru popoarele din Africa, dreptul la învățătură este un deziderat dintre cele mai acute, eliberarea din ignoranță fiind una din căile spre eliberarea de asuprire".

În cuvîntul lor, reprezentanții studenților din Finlanda, Sudan, Bulgaria, Uniunea Sovietică, Tunisia, Iugoslavia, Argentina, Porto-Rico, India, Japonia, Siria au subliniat marea importanță a problemelor discutate în seminarul consacrat democratizării învățămîntului, relevînd contribuția studenților la dezvoltarea învățămîntului și la adaptarea lui la cerințele epocii noastre.

Cu mult interes au ascultat participanții la discuțiile din seminar cuvîntul tov. Alexandru Ignat, secretar al Consiliului U.A.S.R., care a vorbit despre caracterul profund democratic al învățămîntului nostru, despre contribuția sa la pregătirea sutelor de mii de specialiști necesare dezvoltării științei și culturii din patria noastră.

În ansamblul său, seminarul consacrat problemelor democratizării învățămîntului a fost nu numai un fructuos schimb de opinii, ci și o manifestare care atestă hotărîrea tinerei generații de intelectuali ai omenirii de a-și dărui toate forțele pentru progresul omenirii.

Educat în spiritul învățăturii marxist-leniniste, al internaționalismului proletar, al solidarității cu tinerii din lumea întreagă care luptă pentru apărarea păcii, tineretul romîn a participat cu entuziasm la marea sărbătoare de la Helsinki, a transmis marii întîlniri a generației tinere mesajul lui plin de căldură. Delegația tineretului din R.P.R. și-a adus din plin contribuția la reușita Festivalului de la Helsinki. Cifrele sînt pe deplin elocvente și în această privință. Solii noștri au avut întîlniri cu delegații ale organizațiilor de tineret și studenți din peste 40 de țări de pe toate continentele, au susținut referate și au intervenit în dezbaterile a 14 seminarii și colocvii. Ei au prezentat cu un remarcabil succes 17 spectacole, au cucerit în întrecerile artistice 16 medalii de aur, 7 medalii de argint, 5 medalii de bronz, 85 diplome de laureați, 4 diplome de mențiuni, iar în întrecerile sportive 6 medalii de aur, 10 medalii de argint și 4 medalii de bronz.

Pe toate meridianele globului circulă în zilele acestea trenurile ce duc spre casele lor pe miile de tineri care au participat la Festivalul de la Helsinki și care poartă cu ei în patrie nu numai amintiri de neuitat, ci și hotărîrea de a lupta necontenit pentru pace, pentru a zădărnici încercările cercurilor imperialiste agresive care rîvnesc să-i folosească drept carne de tun în războaie.

S. IOACHIM

Moment din zilele Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Helsinki

Școlari sovietici în vacanță

ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU TOȚI

Cînd Iuri Gagarin a săvîrșit istorica sa faptă de eroism — primul zbor în Cosmos — în ziarele occidentale a apărut știrea „senzațională": „Eroul sovietic nu este fiul unui țăran, așa cum a anunțat Moscova. El este urmașul direct al unei cunoscute familii aristocratice din istoria Rusiei, al Gagarinilor, care se trag de la cneazul Vsevolod Bolșoe Gnezdo, adică din secolul al XI-lea". Această „descoperire" bizară a distrat mult la timpul său pe oamenii sovietici. Și, bine înțeles, de această trăznaie au rîs mult și concetățenii cosmonautului. Adevărata genealogie a lui Iuri Gagarin — nepotul unui muncitor din Petersburg și fiu de lemnar — era cunoscută tuturor.

Nu ne-am fi încumetat să răpim timp cititorului amintindu-i despre acest episod anecdotic în legătură cu scorneala presei burgheze dacă această știre „senzațională" nu ar fi reflectat încercările presei burgheze de a ascunde opiniei publice faptul că în țara constructorilor comunismului toți fiii muncitorilor și țăranilor se bucură de o înaltă pregătire științifică și tehnică, pregătire care a făcut ca primul zbor al omului în Cosmos să fie realizat de un cetățean al Uniunii Sovietice.

Cunoștințe pentru toți oamenii fără excepție ! Acest principiu al comunismului științific și-a găsit o strălucită realizare în U.R.S.S., țara care a depășit, în ceea ce privește nivelul dezvoltării învățămîntului și științei, țările capitaliste cele mai înaintate.

Cînd în octombrie 1957 din Cosmos s-au auzit semnalele primului satelit artificial al Pămîntului, Occidentul a fost nevoit să recunoască că sistemul de învățămînt și de cercetări științifice din Uniunea Sovietică este cel mai bun din lume. Succesele importante obținute de U.R.S.S. în principalele ramuri ale științei și tehnicii, care au urmat după aceea rînd pe rînd, au confirmat și mai convingător acest lucru.

În prezent, în Uniunea Sovietică, 40 la sută din totalul muncitorilor și 23 la sută din totalul țăranilor au studii medii și superioare. Fiecare al 4-lea om sovietic învață. Numărul școlilor de cultură generală este de 224 000 și al elevilor din aceste școli — de 36 186 000.

În U.R.S.S. există 3 328 școli medii tehnice și alte școli medii de specialitate în care învață peste 2 000 000 de tineri. În Rusia veche nu erau decît 450 de instituții de învățămînt de acest tip, cu 54.300 de elevi.

O realizare remarcabilă a orînduirii sovietice în domeniul învățămîntului este crearea unei uriașe rețele de instituții de învățămînt superior. În acest domeniu superioritatea socialismului asupra capitalismului este atît de grăitoare încît nimeni, pare-se, nu se mai încumetă s-o pună la îndoială. În U.R.S.S. există 739 de instituții de învățămînt superior (inclusiv 40 de universități), iar numărul studenților din aceste instituții de învățămînt superior este de 2 400 000. În ultima vreme, instituțiile de învățămînt superior din Uniunea Sovietică sînt absolvite în fiecare an de aproximativ 350 000 specialiști cu înaltă calificare, dintre care peste 100 000 sînt ingineri (de trei ori mai mulți decît în S.U.A.).

Unul dintre principiile umanitare ale socialismului este crearea condițiilor egale pentru toate naționalitățile în ce privește accesul spre învățămînt. Dacă înainte de revoluție pe teritoriile Kazahstanului și Asiei Centrale nu exista nici o instituție de învățămînt superior, în prezent în republicile unionale cazahă, uzbekă, kirghiză, tadjikă și turkmenă funcționează 76 de instituții de învățămînt superior, în care învață 225 000 de studenți.

Răspîndirea învățămîntului în masă a fost condiția principală care a permis Uniunii Sovietice să creeze înaintea celorlalte state un aparat unic de cercetări științifice corespunzător cerințelor actuale și să-l asigure cu cadre de oameni de știință. În prezent, în U.R.S.S. funcționează 3 828 instituții de cercetări științifice, iar numărul lucrătorilor științifici din aceste instituții este de 354 000 oameni.

Uniunea Sovietică a început construirea desfășurată a societății comuniste. În comunism toți membrii societății, fără excepție, vor putea să-și însușească nu numai studii medii, dar și, dacă doresc, studii superioare.

În anii următori, în U.R.S.S. se va face un pas important înainte pe calea dezvoltării continue a sistemului de învățămînt. Astfel, încă în anul 1965 numărul elevilor din clasele superioare ale școlilor medii va fi de 4,6 milioane oameni, adică cu 2,6 milioane mai mulți decît în prezent. Față de nivelul actual numărul studenților din instituțiile de învățămînt superior se va dubla.

O atenție deosebită se acordă educației estetice a oamenilor muncii, studiului temeinic al literaturii beletristice, muzicii, picturii etc.

În societatea viitorului cultura multilaterală completă va deveni un fenomen tot atît de obișnuit cum este astăzi pregătirea profesională.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

TRĂIASCĂ 23 AUGUST!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 671 | marți 21 august 1962 | 12 pagini 25 bani

Marea sărbătoare a poporului

Se împlinesc 18 ani de cînd, în condițiile înaintării victorioaselor armate sovietice, a fost declanșată insurecția armată organizată și condusă de Partidul Comunist din Romînia. Răspunzînd chemării partidului, armata română a întors armele împotriva trupelor fasciste și a continuat apoi lupta, cot la cot cu eroica armată sovietică, pînă la victoria deplină asupra Germaniei hitleriste. În focul războiului dus împotriva fascismului s-a făurit frăția de arme romîno-sovietică, s-a întărit prietenia frățească dintre poporul nostru și popoarele sovietice.

Insurecția de la 23 August 1944 a constituit începutul revoluției populare. Sub conducerea partidului, masele s-au ridicat cu o forță nestăvilită la lupta pentru înfăptuirea reformelor democratice, pentru cucerirea puterii.

În anii puterii populare, milioane de oameni ai muncii au desfășurat o uriașă activitate pentru a înfăptui, sub conducerea partidului, sarcinile construcției socialismului, au urmat cu încredere politica marxist-leninistă a partidului nostru, bazată pe analiza temeinică a realității, pe cunoașterea profundă a legilor obiective ale trecerii de la capitalism la socialism.

Optsprezece ani înseamnă puțin în seculara istorie a unui popor, dar prin amploarea și profunzimea transformărilor petrecute în răstimpul lor, prin marile realizări obținute, cei 18 ani care au trecut de la 23 August 1944 nu-și au seamăn în viața zbuciumată a țării noastre.

De atunci, din acea zi de august a anului 1944, a început cu adevărat istoria contemporană a patriei noastre, istorie care a înregistrat uriașul ei salt spre viitor. Legendele poporului vorbesc ades de voinicul care crește într-o zi cît alții într-o lună, într-o lună cît alții într-un an. Voinicul acesta de neînfrînt a devenit astăzi alevea țara întreagă, care, condusă de partid, s-a transformat dintr-o țară cu o industrie slab dezvoltată și o agricultură înapoiată într-un înfloritor stat industrial cu o agricultură în continuă dezvoltare.

Ceea ce caracterizează ansamblul operei de construcție socialistă este dezvoltarea multilaterală rapidă a forțelor de producție, temelia trainică a industrializării socialiste. Sub conducerea partidului economia națională a țării noastre s-a dezvoltat pe o linie mereu ascendentă, echilibrată, toate ramurile crescînd armonios, în ritm susținut. În anii puterii populare au fost create noi ramuri industriale, s-au construit numeroase întreprinderi, a fost îndeplinit înainte de termen planul decenal de electrificare a țării. Partidul a promovat consecvent politica de industrializare socialistă, punînd în centrul atenției dezvoltarea industriei grele și în primul rînd a industriei constructoare de mașini, factor hotărîtor în crearea bazei tehnice materiale a socialismului, în dezvoltarea tuturor ramurilor economiei.

Cîteva cifre sînt pe deplin edificatoare din acest punct de vedere. În anul 1961 producția industrială a fost de aproape 5 ori și jumătate mai mare decît în 1949, producția industriei constructoare de mașini, a industriei energiei electrice și a materialelor de construcție a fost de peste 12 ori mai mare decît în 1938, iar a industriei chimice de peste 14 ori mai mare față de același an. Numai în trimestrul I al acestui an, am produs de 2—3 ori mai multă energie electrică, fontă, oțel, produse sodice și altele decît în tot anul 1938. În perioada 1949—1961 au fost reutilate, modernizate și dezvoltate aproape 500 de întreprinderi existente și au fost construite peste 280 de întreprinderi și secții noi.

Mari succese au fost repurtate pe tărîmul agriculturii. Marea familie socialistă a patriei a crescut an de an mai puternică, mai unită de-a lungul și de-a latul țării. În primăvara acestui an a avut loc un măreț eveniment istoric în viața poporului nostru : terminarea colectivizării agriculturii, victoria definitivă a socialismului și în satele Republicii Populare Romîne. Obiectivul stabilit de Congresul al III-lea al P.M.R. în domeniul transformării socialiste a agriculturii a fost astfel realizat cu aproape 4 ani înainte de termen.

Sporirea producției vegetale, agricole și animale a asigurat satisfacerea nevoilor crescînde de consum ale populației și a cerințelor aprovizionării industriei cu materii prime.

Pe baza dezvoltării industriei și agriculturii, a creșterii venitului național, a crescut an de an bunăstarea celor ce muncesc. În ultimii 12 ani salariul real a crescut de 2 ori, iar cheltuielile statului pentru acțiuni social-culturale au crescut de 5 ori. Au luat un mare avînt construcțiile de locuințe. Volumul desfacerilor de mărfuri prin comerțul socialist a sporit în 1961 de aproape 5 ori față de 1949.

Dar țara nu a devenit în acești 18 ani doar mai frumoasă, mai bogată. În viața ei strălucește tot mai puternic și lumina culturii. O caracteristică esențială a transformărilor ce s-au petrecut în perioada revoluției socialiste o constituie marele avînt al științei și artei, larga dezvoltare a învățămîntului de toate gradele, ampla răspîndire a cunoștințelor științifice în rîndurile maselor populare. Școli de toate tipurile, instituții de artă și cultură, cărți, ziare, reviste stau la dispoziția oamenilor muncii din patria noastră pentru a le lărgi orizontul, pentru a le dărui cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, atît de necesare constructorului socialismului.

În anii puterii populare învățămîntul nostru a cunoscut dimensiuni cu totul noi, inimaginabile înainte de 23 August 1944. Numai în anul școlar trecut cursurile celor 15 638 de școli de cultură generală au fost urmate de peste 2 800 000 de elevi, cu peste 1 200 000 mai mult decît în anul școlar 1938—1939.Cele 930 de școli profesionale, tehnice și tehnice de maiștri au fost frecventate în anul trecut de 223 890 de elevi. Hotărîrile de partid și de stat cu privire la generalizarea învățămîntului de 7 ani, cu privire la trecerea la școala de

(Continuare în pag. 2-a)

Desen de MARCEL CHIRNOAGA

Sub atotbiruitorul steag al partidului

COSTIN NĂDEJDE
adjunct al ministrului Învățămîntului

Cu 18 ani în urmă, la 23 August 1944, în condițiile favorabile prilejuite de victoriile istorice ale armatei sovietice și ale ofensivei ei eliberatoare pe teritoriul țării noastre, Partidul Comunist din Romînia unind în jurul său forțele patriotice populare, a înfăptuit insurecția armată, deschizînd o nouă etapă în istoria patriei noastre, etapa revoluției populare.

Pentru poporul nostru ziua de 23 August este ziua celei mai mari sărbători, ziua în care i s-au deschis larg orizonturile spre viața pentru care zeci de ani au luptat cei mai buni fii ai clasei muncitoare.

Este bine cunoscută starea de înapoiere economică și socială a Romîniei burghezo-moșierești, mizeria cumplită și ignoranța în care era ținut poporul. Învățămîntul nu făcea nici el excepție de la această regulă generală a regimurilor de exploatare. Transformat într-un instrument de dominație, de asuprire a poporului, sistemul de învățămînt burghez era astfel organizat încît zeci de mii de copii rămîneau în fiecare an în afara școlii, sporind necontenit numărul milioanelor de analfabeți. Iată un singur exemplu : în anul școlar 1932—1933, numai jumătate din numărul copiilor între 7 și 11 ani frecventau școala primară. Școala burgheză urmărea să dea tineretului o concepție idealistă despre lume, cultiva misticismul și naționalismul șovin, obscurantismul, încerca să înăbușe orice tendință spre progres. Mulți dintre tineri terminau liceul de altă dată fără a apuca să facă măcar o singură experiență de laborator. Cele mai multe școli erau dealtfel lipsite de laboratoare și de aparatura necesară, învățămîntul fiind cu totul rupt de viață, de realitate.

Partidul Comunist din Romînia a demascat în anii grei ai ilegalității caracterul reacționar al școlii burgheze. În apelul adresat de partid în august 1933 „Către învățătorii și institutorii șomeri, către toți membrii săraci ai corpului didactic" se arăta că 7000 dintre învățători și profesori sînt fără posturi, guvernul lăsîndu-i pradă foamei și mizeriei.

Mulți intelectuali cinstiți, cadre didactice devotate cauzei poporului, au urmat indicațiile partidului, luptînd pentru o școală democratică, pusă în slujba luminării poporului. Dar o asemenea școală nu a putut fi creată decît în anii puterii populare, sub conducerea partidului de avangardă al clasei muncitoare. În lumina documentelor Conferinței naționale din 1945 a P.C.R., în anii care au urmat s-au luat măsuri pentru lichidarea neștiinței de carte, pentru asigurarea obligativității învățămîntului de 4 ani. Porțile școlilor s-au deschis pentru fiii oamenilor muncii.

Problema reorganizării întregului sistem de învățămînt a constituit unul din obiectivele programului de luptă al partidului. Înfăptuirea reformei învățămîntului din 1948 și documentele ulterioare elaborate de partid au dat școlii noastre o orientare nouă, un conținut adecvat acestei orientări, la baza căruia stă principiul partinității învățămîntului, astfel ca tineretul patriei noastre să capete o instrucție într-adevăr științifică și un profil moral la dimensiunile eticii comuniste. Prin reforma din 1948

(Continuare în pag. 2-a)

Sub atotbiruitorul steag al partidului

(Urmare din pag. 1)

Învățămîntul a devenit egal pentru toți cetățenii țării, fără deosebire de sex, naționalitate sau religie, laic și unitar. El a dobîndit un profund caracter realist-științific. Zecile de mii de cadre didactice din țara noastră au luptat neobosit pentru a traduce în viață misiunea încredințată lor de partid și de popor, așa cum a definit-o tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la Congresul învățătorilor: de a forma pe noul cetățean al țării noastre, ziditor al socialismului, de a făuri cadrele noi, necesare construcției socialiste, capabile să aplice în viață știința și tehnica nouă, de a lupta pentru stîrpirea obscurantismului și înapoierii culturale, de a duce în masele cele mai largi făclia culturii și științei înaintate, de a crește din tinerii noștri oameni devotați cu trup și suflet poporului muncitor, patriei noastre, oameni devotați cauzei păcii, educați în spiritul frăției între popoare.

În dezvoltarea școlii noastre noi au avut un rol de o mare însemnătate hotărîrile Congresului al II-lea al P.M.R., care a trasat sarcina realizării învățămîntului general și obligatoriu de 7 ani, a cerut școlii să lege întreaga ei activitate de munca productivă din fabrici și de pe ogoare, să-și ridice nivelul la înălțimea cerințelor impuse de construcția socialistă. Pe baza directivelor Congresului, Hotărîrea C.C. al Partidului Muncitoresc Romîn și a guvernului R.P.R. din 1956 cu privire la continua dezvoltare a învățămîntului de cultură generală a stabilit măsuri pentru ridicarea necontenită a nivelului învățămîntului. În vederea asigurării unei pregătiri cît mai temeinice a tinerei generații, durata școlii de cultură generală a fost mărită cu încă un an, revizuindu-se și îmbunătățindu-se programele școlare, planurile de învățămînt, manualele. În planul de învățămînt al școlilor medii și al școlilor profesionale și tehnice de maiștri s-a introdus studiul economiei politice, al filozofiei și al socialismului științific. Această măsură a contribuit la întărirea educației comuniste a elevilor. La înarmarea lor cu concepția științifică despre natură și societate, i-a ajutat să cunoască bazele teoretice ale politicii partidului marxist-leninist, să înțeleagă caracterul științific, transformator și revoluționar al acestei politici. Școlile noastre au dobîndit an de an succese tot mai mari în educarea omului nou al societății socialiste, însuflețit de puternice sentimente de dragoste față de patrie, față de popor, față de partidul clasei muncitoare. În munca lor educativă învățătorii și profesorii au ajutorul larg și neprețuit al organizațiilor comuniste de tineret care, împreună cu școala, îi cresc pe copii și tineri în spiritul unui patriotism militant, înflăcărat, în spiritul dragostei pentru muncă și pentru cei ce muncesc.

Urmînd indicațiile partidului, școala noastră pune pe primul plan al preocupărilor ei problema pregătirii elevilor pentru activitatea practică, pentru munca productivă. În planurile de învățămînt s-au introdus ore speciale pentru studierea bazelor producției industriale și agricole, ca și ore de practică în întreprinderi, în G.A.S. și G.A.C. Paralel cu aceasta s-au organizat școli medii experimentale cu instruirea practică în producție. Rezultatele obținute confirmă pe deplin justețea orientării dată școlii de partid. Lucrînd în producție elevii adîncesc cunoștințele teoretice, învață să le aplice în practică, își formează deprinderile necesare pentru aceasta. Munca în întreprinderi are în același timp o mare însemnătate pentru educația comunistă a elevilor. Aici mai bine decît oriunde învață ei să iubească, să prețuiască munca și să înțeleagă însemnătatea ei socială.

Cerințele organizării producției socialiste au impus totodată să se examineze problema pregătirii cadrelor de muncitori la un nivel științific și tehnic mai ridicat. Prin hotărîrea din 1955 partidul a indicat sarcinile și măsurile ce se impun în această privință, stabilind ca pregătirea cadrelor muncitorești și medii tehnice să se realizeze în școli profesionale de ucenici, în școli tehnice pentru muncitori cu înaltă calificare și în școli tehnice de maiștri pentru personalul tehnic. Astăzi lucrează în producție zeci de mii de muncitori și tehnicieni pregătiți în școlile profesionale, în școlile tehnice și tehnice de maiștri, mulți dintre ei fiind fruntași în întrecerea socialistă, oameni cu o înaltă etică comunistă, care se bucură de un mare prestigiu în rîndurile tovarășilor lor de muncă.

Un eveniment de însemnătate istorică în viața poporului nostru l-a constituit Congresul al III-lea al partidului, care a făcut bilanțul măreților realizări obținute în patria noastră sub conducerea partidului și a deschis perspectivele desăvîrșirii construcției socialiste, marcînd o nouă etapă în viața poporului nostru. Unul din obiectivele importante stabilite de Congresul al III-lea al partidului l-a constituit încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani. Așa cum au cerut documentele Congresului, în 1962 aproape întregul tineret de vîrstă școlară a absolvit școala de 7 ani, marcîndu-se astfel un moment deosebit de important al revoluției culturale ce se desfășoară în patria noastră. În același timp, se realizează o altă măsură de importantă istorică pentru școala noastră — trecerea treptată la învățămîntul general obligatoriu de 8 ani, durata școlii de cultură generală ajungînd astfel la 12 ani. După cum se știe, încă din anul trecut, cursurile claselor I—V s-au desfășurat pe baza unor planuri și programe noi, în care s-a dat o atenție sporită obiectelor din ciclul științelor naturii, întărindu-se caracterul realist-științific al învățămîntului. A sporit volumul cunoștințelor privitoare la producția industrială și al lucrărilor practice, elevii primind cunoștințe despre principiile de funcționare a mașinilor și deprinderi de aplicare în practică a acestor cunoștințe.

Există permanent preocuparea de a face ca învățămîntul să meargă în pas cu progresul științei și tehnicii moderne, cu dezvoltarea societății noastre socialiste. Pe baza unor atente studii și cercetări, a unor dezbateri la care participă numeroși profesori, cadre de bază ale învățămîntului mediu și superior, oameni de știință, programele de învățămînt sînt mereu îmbunătățite, adaptate cerințelor noi ale vieții noastre economice și sociale, astfel încît să-i înarmeze pe tineri cu cunoștințe și deprinderi care să le îngăduie să lucreze cu bune rezultate în producția modernă. Din programele de matematică, fizică, chimie de exemplu au fost scoase o serie de noțiuni și cunoștințe al căror conținut era depășit, care nu mai aveau aplicativitate și s-au restrîns unele capitole. S-au introdus în schimb noțiuni, lecții și capitole noi, cerute de stadiul actual de dezvoltare a științei și tehnicii, s-au adîncit și s-au îmbogățit unele capitole, legate de domenii care se dezvoltă.

Bunăoară, în programa de matematică a clasei a VIII-a s-au introdus noțiuni despre determinanți de ordinele II și III, care permit să se rezolve mai rapid sisteme de ecuații și simplifică scrierea unor formule în geometria analitică. În programa clasei a XI-a s-au introdus un capitol, despre șiruri și noțiuni elementare despre mulțimi. S-a ușurat în acest fel înțelegerea noțiunilor de limită și funcție, care sînt fundamentale în analiza matematică, utilizată atît de larg în tehnică. Din programele de fizică s-au scos unele cunoștințe perimate, ca de pildă cunoștințele privitoare la navigația aeriană cu ajutorul baloanelor și la mașina electrostatică, s-au redus mult cunoștințele despre scările termometrice, mașina cu vapori, pompe ș.a.m.d. S-au introdus în schimb cunoștințe cum sînt cele despre semiconductori, despre structura atomului și izotopii radioactivi, care au largi și importante aplicații în industrie, agricultură, biologie, medicină etc. Se studiază de asemenea probleme de electronică, noțiuni despre undele electromagnetice care au aplicații în domeniul automatizării și al radiocomunicațiilor.

Preocuparea necontenită pentru introducerea în programele de învățămînt a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii va asigura an de an o pregătire tot mai temeinică a tineretului pentru viață.

O dată cu triumful socialismului la sate, victorie de mare însemnătate istorică — la care, însuflețiți de cuvîntul partidului, și-au adus contribuția prin răspîndirea culturii în masele țărănimii muncitoare și cadrele didactice — în fața școlii sătești s-a pus sarcina unei mai strînse îmbinări a învățămîntului cu cerințele satului complet colectivizat. Începînd din acest an în școlile sătești s-a introdus un obiect nou de studiu, „Agricultura".

Căutîndu-se căile prin care să se realizeze încă din primii ani de școală o pregătire temeinică a elevilor și dezvoltarea tuturor posibilităților lor, se experimentează, începînd din anul școlar 1961-1962, predarea cunoștințelor în clasele I—IV de către profesori de specialitate. Concluziile unui an de experiment arată că acest sistem poate constitui o cale bună pentru realizarea scopurilor propuse. El a găsit de pe acum adeziunea largă a oamenilor școlii și a părinților.

Rezultatele dobîndite ne dau convingerea că, perfecționîndu-și continuu munca, școlile noastre vor putea îndeplini cu cinste sarcina pe care le-a încredințat-o partidul — de a pregăti un tineret cu un nivel ridicat de cunoștințe științifice, cu o cultură generală multilaterală, profund devotat cauzei poporului.

Ele dispun, pentru aceasta, de condiții materiale la care nici măcar nu îndrăzneau să viseze altădată. Sute și mii de școli, înzestrate cu laboratoare și material didactic modern s-au construit pe întreg cuprinsul patriei. Numai în anii 1960 și 1961 s-au dat în folosință 6.958 de săli noi de clasă, cu un număr de 268.854 de locuri. Manualele tipărite pentru clasele I—VII ale anului școlar 1962—1963 și care vor fi distribuite gratuit tuturor elevilor acestor clase depășesc cifra de 17 milioane. Laboratoare și cabinete școlare tot mai bine înzestrate, materiale didactice care se îmbogățesc și se perfecționează mereu, un număr tot mai mare de săli și terenuri de sport contribuie la dezvoltarea multilaterală a tineretului.

Grija deosebită acordată de partid învățămîntului s-a răsfrînt și se răsfrînge permanent și asupra slujitorilor școlii, cadrele didactice. Prețuirea cu care sînt înconjurate acestea se oglindește din plin în preocuparea de zi cu zi pentru îmbunătățirea condițiilor lor de muncă și de viață. Ridicarea în mai multe rînduri a salariilor muncitorilor din învățămînt, instituirea gradelor didactice sînt doar o parte din măsurile luate de partid și guvern pentru a asigura celor ce instruiesc și educă tineretul condiții de muncă și de viață demne de înalta misiune ce le-a fost încredințată.

Însuflețite de prețuirea cu care sînt înconjurate, cadrele didactice din patria noastră slujesc cu pasiune țelurile spre care ne conduce partidul, străduindu-se să fie la înălțimea sarcinilor pe care acesta le trasează școlii și slujitorilor ei.

Cei doi frați cosmici: Pavel Popovici și Andrian Nikolaev

Fraţii cosmici

Două stele făurite de mîna omului, cele mai strălucitoare în constelațiile acestui cer minunat de vară, au înconjurat de zeci de ori Pămîntul, urmărite de admirația a sute și sute de milioane de oameni din întreaga lume. Vostok-3 și Vostok-4, conduse de „frații cosmici" — piloții cosmonauți sovietici Andrian Nikolaev și Pavel Popovici, au parcurs împreună 4.600.000 de kilometri în spațiul cosmic, înapoindu-se cu succes pe Pămînt.

Tot ceea ce a făurit mai îndrăzneț istoria și legenda cu privire la forța omului de a învinge natura, toate cîntecele închinate tenacității lui se află îmbinate în firul strălucitor al acestei măreț epopei contemporane — mărturie impresionantă a eroismului fiilor poporului sovietic, a nivelului dezvoltării științei și tehnicii contemporane puse în slujba celor mai nobile idealuri umane.

Savanți cu renume mondial, fizicieni, astronomi, medici, biologi au comentat și vor comenta încă multă vreme rezultatele acestui raid cosmic în grup.

Oamenii de știință sovietici — Konstantin Palatov sau acad. A. Blagonravov — ca și savanți occidentali de renume mondial, ca directorul radio-telescopului de la Jodrel Bank, sir Bernard Lovell, sînt unanimi în a sublinia însemnătatea acestui nou pas către cucerirea Cosmosului.

Zborul în grup al lui Nikolaev și Popovici demonstrează cît de mult au perfecționat în scurt timp specaliștii sovietici posibilitățile științifice și tehnice pentru un salt, în viitorul cel mai apropiat, către alte planete ale sistemului nostru solar. De pe acum rachetele sovietice de tip Vostok-3 și Vostok-4, care au întrecut distanța circumlunară, asigură condiții pentru un zbor de lungă durată. De asemenea, a fost rezolvată definitiv nu numai problema comunicațiilor în spațiul interastral între Pămînt și o navă cosmică, ci și aceea a comunicațiilor între două nave cosmice aflate în zbor pe orbită. Așadar, în viitoarele zboruri către Venus și Marte cosmonauții vor avea asigurate legături permanente cu Pămîntul și comunicînd între ei vor putea să modifice după voință orbita sau traiectoria de zbor a navelor astrale.

O problemă de cea mai mare importanță pe care a lămurit-o zborul în grup al cosmonauților Nikolaev și Popovici este posibilitatea adaptării organismului pe o perioadă îndelungată la starea de imponderabilitate fără nici un fel de urmări. Ajunge să privești înfățișarea plină de robustețe a celor doi cosmonauți, pe care ne-o prezintă fotografiile luate imediat după aterizare, pentru a-ți da seama de adevărul acestui fapt.

Corespondenții agențiilor de presă relatează imensa bucurie, simțămîntul de fericire pe care le-au încercat cei ce au avut primii prilejul de a-i vedea pe cosmonauți revenind pe Pămînt. Piloții de pe avioanele care așteptau reîntoarcerea navelor cosmice în perimetrul aterizării au pornit o adevărată întrecere pentru a ajunge primii alături de Nikolaev și Popovici, iar un tractorist a căutat să descopere în mașina pe care o conducea calitățile unui automobil de curse.

Moscova, Capitala patriei celor doi cosmonauți, a făcut simbătă o primire triumfală eroilor întorși din raidul care a durat 112 zile cosmice.

Ne bucurăm de împrejurarea care a permis ca în numele poporului nostru, cei doi cosmonauți să fie salutați de tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer și Chivu Stoica, aflați în concediu de odihnă în Uniunea Sovietică.

Inimile de pe întregul Pămînt au bătut în același ritm cu inimile milioanelor de moscoviți, salutînd pe noii cosmonauți. Ritmul bătăilor acestor inimi este ritmul năzuinței de pace al omenirii, mîndria și încrederea în forțele creatoare ale omului constructor.

MIRCEA HERIVAN

Marea sărbătoare a poporului

(Urmare din pag. 1)

8 ani gratuită și obligatorie pentru toți copiii, cu privire la acordarea de manuale fără plată tuturor elevilor din clasele I—VII, cu privire la dezvoltarea învățămîntului agricol în raport cu cerințele noii etape, ale desăvîrșirii construcției socialiste ș.a. — iată doar cîteva dintre măsurile care caracterizează politica Partidului Muncitoresc Romîn în domeniul învățămîntului, politică ce urmărește ridicarea nivelului de cultură al maselor largi populare.

Preocupată de munca ei constructivă, țara noastră apără cu hotărîre cauza păcii. Alături de celelalte țări socialiste, ea își aduce contribuția la cauza apărării păcii, militează cu perseverență pentru dezarmarea generală și totală, pentru soluționarea pașnică a problemelor litigioase, pentru dezvoltarea colaborării și apropierea între popoare.

Sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului, înfăptuind programul elaborat de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn, poporul nostru pășește neabătut înainte, încrezător în forțele și capacitatea sa.

În lupta sa poporul nostru nu este singur. Alături de noi sînt prieteni încercați, de nădejde. Țara noastră se dezvoltă în cadrul marelui lagăr socialist, se bucură de sprijinul marii Uniuni Sovietice, de roadele colaborării și întrajutorării frățești cu celelalte țări socialiste.

Plin de încredere în viitorul său luminos, poporul nostru pășește înainte pe drumul deschis de 23 August. Însuflețiți de victoriile obținute sub conducerea partidului, toți oamenii muncii din țara noastră sînt hotăriți să-și dăruiască toate forțele luptei pentru a obține noi și strălucite succese în munca lor închinată nobilei cauze a socialismului și păcii.

PARTID

Te văd, partid, un iscusit zidar
Ce-n fiecare ceas şi-n orice clipă
Durezi un edificiu temerar,
În timp ce altul gîndu-ţi înfiripă.

Te-aud, partid, în zvon de cîntec nou
Născut în mari uzine, pe ogoare
Ţi-aud, partid, al glasului ecou
Răzbind spre poarta erei viitoare.

Şi eşti, partid, ca stînca de granit
Înfiptă-adînc în creştetul de munte,
Scăldat-n cerul 'naltului zenit,
Netemător stihiile să-nfrunte.

O stîncă eşti, ce cu tăria ei
A îmblînzit mînia aspră-a firii,
Aprins-a miriade de scîntei
Şi stăpîneşte taina nemuririi.

Prof. OLIVIU NEGOIŢA

Cuvîntul Partidului

Am ascultat un vers.
Se înălţa ca o flacără,
Cînd fulger, cînd vîlvătaie
Cînd orgă, cînd nai!
Izbucnea şi cînta!
Şi după el, oamenii,
Cîntau şi ei!

Am ascultat un vers.
Picura ca o poveste
Cu luceferi de-oţel
Răsuna şi cînta!
Şi-odată cu el, oamenii,
Cîntau şi ei!

Am ascultat un vers.
Cădea ca o ploaie de vară
Peste codri şi pajişti,
Baraje şi turnuri.
Şi inima mea îl cîntă!
Ba cîntă Patria,
Toată, într-un vers!

Prof. MARIANA FILIP SĂRĂŢEANU

Prof. ION CÎRDEI: *„Calea Griviţei" — azi*

O POVESTE ADEVĂRATĂ

După lupta îndîrjită de la Porţile de Fier, unde se repede furioasă în colţurile de stîncă rămase neclintite încă de veacuri, Dunărea se linişteşte treptat în tovărăşia peisajului odihnitor al şesurilor de miază-zi. Sub fruntea bătrînului Danubiu umbrele se limpezesc, în timp ce adîncurile lui duc spre „marea cea mare" trofeele necurmatei lupte cu munţii şi malurile. La Galaţi Dunărea este somnolentă, cu privirea întoarsă înlăuntru, spre cine ştie ce amintiri. Frumuseţea ei pierde din spontaneitatea şi strălucirea tinereţii, dar cîştigă în imensitatea adîncimii. Acolo am aflat, într-o seară, istoria destinului unui om.

Povestitorul era un copil în ochii căruia se împleteau şesurile moldovene cu strălucitoarele unduiri ale Dunării, verdele închis cu galbenul auriu. Dar povestea era cunoscută de toţi copiii din satul lui şi chiar de mulţi alţii din comunele învecinate. Era o poveste adevărată, din rîndul celor care nu se uită niciodată. Iat-o pe scurt:

Era în 1944, imediat după 23 August. Hoardele fasciste se retrăgeau în panică sub loviturile necruţătoare ale armatei sovietice şi ale ostaşilor romîni. In comuna Folteşti, primii soli ai armatei sovietice eliberatoare, doi ostaşi şi un locotenent, zîmbeau fericiţi, în faţa şcolii din sat, valului de entuziasm şi flori cu care erau primiţi de populaţie. Dar un glonte fascist a curmat cu brutalitate zîmbetul şi viaţa lui Iuri Vladimirovici Klişin, locotenentul în vîrstă de numai 22 de ani, chiar acolo, în faţa şcolii.

De atunci au trecut 18 ani. Copiii din vremea aceea au devenit oameni maturi, iar maturii de atunci sînt azi oameni în vîrstă. Nimeni n-a uitat însă zîmbetul ofiţerului sovietic. Acolo, în faţa şcolii, se înalţă un mormînt de erou, înconjurat de flori, simbol al jertfelor depuse pentru eliberarea patriei noastre. Acolo, în jurul mormîntului lui Klişin, pionieri şi şcolari ascultă povestirile instructorului superior despre luptele duse pentru eliberarea patriei noastre, despre frăţia de arme romîno-sovietică şi despre marea prietenie care leagă poporul nostru de popoarele Uniunii Sovietice.

De curînd, la şcoala din Folteşti, s-a primit o scrisoare din îndepărtata taiga siberiană. O învăţătoare în vîrstă, mama lui Iuri, se interesa de mormîntul fiului ei. I-au răspuns pionierii. Iuri trăieşte în inimile noastre şi ne luminează toate faptele — au scris ei.

Am ascultat toate acestea, privind în ochii micului povestitor. Luminiţele lor erau scăldate de umezeala duioşiei şi recunoştinţei. Iuri — ostaşul sovietic — este pentru el, ca şi pentru toţi copiii patriei, simbolul eroului care şi-a jertfit viaţa pentru libertatea şi fericirea popoarelor.

GH. CS.

Baladă pentru vioară

Dac-auzi cum cîntă vioara
Şi-o baladă pe coarde-nfiripă,
Să asemeni vioara cu ţara
Înflorind cu fiece clipă.

De-o să vezi cum zburdă arcuşul
Triluri dulci înjghebînd în stei,
Să asemeni arcuşul cu omul
Dînd ţării faţa nouă a ei.

Iar balada i-a patriei ie,
Cu imens necuprinsul şantier,
Cu palate şi blocuri o mie
Înălţîndu-se mîndre spre cer.

Să asemeni balada cu viaţa,
Imn de-azur, însorit, dimineaţa!

Prof. PETRU D. POPESCU

ÎMPLINIRE

Au fost odată
Strigăte-n marea de flăcări
Cîntecele, puse la zid,
Rămîneau necîntate.

Dar mereu
Stindardul roşu
Arăta mulţimii
Înalta culme a libertăţii.

Apoi zorii răsăritului s-au ivit
Şi s-au răsfirat
Ca o harfă de lumină.
Soarele a izbucnit în tării

Şi fiece stea, fiece zîmbet
Zvîcnea în sîngele nostru
Cu flacăra izbînzii
Ce se aprindea în fiece gînd.

De-atunci,
Cu ochii albaştri de-August
Respirăm liber în cîntec şi soare.
Iubim,
Şi elanul dezleagă tării
Mereu creatoare.

Prof. MARIA BOCA

CIFRE ŞI FAPTE

● Ca urmare a preocupării permanente a Partidului Muncitoresc Romîn şi a Guvernului R. P. Romîne, reţeaua şcolilor din învăţămîntul de cultură generală numără azi 15.638 de unităţi şcolare. Acestea au cuprins, în anul şcolar 1961/1962, 2.808.239 elevi. În fiecare comună există azi una sau mai multe şcoli de 8 ani. Numărul şcolilor medii a crescut, de asemenea, considerabil. În timp ce în anul 1938 numărul elevilor care frecventau şcolile medii se ridica la abia 29.004, numărul elevilor care au urmat în anul 1961/1962 aceste şcoli este de 268.372.

● Numărul învăţătorilor şi profesorilor care au predat în anul 1938 în învăţămîntul de cultură generală era de 46.435. În anul şcolar 1961-1962 numărul acestora s-a ridicat la 111.429.

● În învăţămîntul profesional, tehnic şi tehnic de maiştri au studiat în acest an şcolar 223.890 elevi, faţă de 53.996 în 1938.

● Dacă în anul universitar 1938/1939 existau 16 instituţii de învăţămînt superior cu 33 de facultăţi, repartizate în 4 centre universitare, în prezent avem 46 instituţii de învăţămînt superior, cu 164 de facultăţi, repartizate în 13 centre universitare. Numărul studenţilor admişi în facultăţi este de asemenea în continuă creştere. În anul universitar 1961/1962 au urmat cursurile aproape 84.000 de studenţi, faţă de 26.489 în 1938, ceea ce înseamnă o creştere de peste 3 ori. Numai la începutul anului universitar 1961/1962 au intrat în anul I aproape tot atîţia studenţi cît existau în întregul învăţămînt superior în anul 1938.

● Răspunzînd cerinţelor crescînde de cadre cu înaltă calificare pentru economia naţională, au fost create noi institute politehnice, tehnice şi agronomice. Astfel, faţă de cele 3 institute politehnice cu 9 facultăţi şi 9 secţii de specializare cîte erau în 1938, astăzi funcţionează 10 institute politehnice şi tehnice superioare, cu 38 de facultăţi şi 104 secţii de specializare, precum şi 5 institute agronomice în Bucureşti, Timişoara, Iaşi, Cluj, Craiova.

● Traducîndu-se în viaţă prevederile hotărîrilor partidului şi guvernului, s-a dezvoltat necontenit baza tehnico-materială a şcolii. În acest scop se cheltuiesc anual zeci de milioane de lei. Numărul sălilor de clasă construite în cursul anilor 1960 şi 1961 este de 6.958, cu 268.854 de locuri. Numai pentru anul şcolar viitor s-au tipărit 17 milioane de manuale şcolare, care vor fi distribuite gratuit elevilor din clasele I—VII.

VACANȚA MINUNATĂ A ELEVILOR NOȘTRI

Împărăția cravatelor roșii

Cine străbate în lunile de vară minunata Vale a Prahovei întîlnește la tot pasul un element nou, care-i însuflețește pitorescul: sînt pionierii, purtătorii cravatelor roșii, veniți aici să-și petreacă vacanța.

Ca o reflectare a grijii partidului față de copiii patriei, an de an crește numărul pionierilor și școlarilor, al elevilor din școli medii și profesionale care-și petrec vacanța în taberele centrale și regionale. Aci ei se bucură de condiții din cele mai bune de cazare, participă la activități artistice și sportive, se odihnesc, se joacă, aleargă, prind noi puteri pentru munca viitorului an școlar.

În cele șapte tabere centrale și regionale din raionul Cîmpina își petrec vacanța în mod plăcut aproape 7.000 de pionieri și școlari din regiunile București, Oltenia, Cluj, Mureș-Autonomă Maghiară, Dobrogea și Ploiești. Organizați în unități și detașamente, ei destășoară, sub îndrumarea profesorilor și instructorilor de pionieri, o activitate bogată. Pionierii de la tabăra „Mureș" din Sinaia, cei de la tabăra „1 Mai" sau de la vila „Trust" din Bușteni, de exemplu, au făcut numeroase excursii care mai de care mai interesante: la Poiana Stînii, la Gura Dihamului, la „Urlătoare", la Cota 1.400. În excursii ei au organizat jocuri de orientare, exerciții de semnalizare cu fanioane, au adunat plante, insecte și pietre pentru colecții. Cîntecul și voia bună i-au însoțit peste tot. În drum, în popasurile făcute în poiene, ei au învățat nenumărate cîntece, ca „Țară minunată", „Sîrba colectiviștilor", „Cîntec de drumeție" și altele.

Activitatea cultural-sportivă pe care o destășoară pionierii în taberele din raionul Cîmpina se caracterizează prin varietate. S-au organizat concursuri pentru stabilirea celui mai bun recitator, a celui mai bun solist, a celui mai bun povestitor, șezători — cum a fost, de pildă, șezătoarea cu tema „Poeții cîntă patria și partidul" — seri de basm etc. Pionierii aflați în taberele din Sinaia au invitat-o în mijlocul lor pe poeta Maria Banuș, au ascultat ce le-a povestit, au recitat din versurile ei.

Colectivul de conducere al unității de pionieri cazate la vila „Trust" din Bușteni a întocmit un program dublu de activitate: unul pentru timp favorabil și altul pentru vreme de ploaie. Așa încît, atunci cînd nu se pot juca în aer liber, pionierii din această unitate au o susținută și interesantă activitate de club: organizează întreceri între detașamente la tenis de masă, concursuri de șah, lecturi etc.

Fiecare pionier venit în tabără a adus cu el o părticică din noul care-și face loc pretutindeni pe meleagurile patriei. Fiii muncitorilor ceferiști din raionul Grivița Roșie poartă în suflet imaginea blocurilor însorite, avîntate cu semeție spre cer, cei ai colectiviștilor din Dobrogea imaginea fermecătorului litoral, pionierii din Oltenia se mîndresc cu marile întreprinderi craiovene. Toți au adus cu ei comori și toți au văzut alte comori aici. Au vizitat rafinăriile de la Ploiești, au fost la întreprinderea „I. C. Frimu" din Sinaia, au văzut construcția noilor școli de la Breaza, Sinaia și Bușteni. Și cîte altele n-au mai văzut!

Dar toate acestea n-au fost de cînd lumea — și pionierii știu acest lucru. L-au învățat la școală, l-au aflat la tabără, le-au spus-o muncitorii cu care au organizat întîlniri. Pionierii au vizitat muzeul Doftana, unde cei mai buni fii ai poporului au zăcut în lanțuri. Au văzut pădurile de sonde, care aduceau miliarde capitaliștilor din țară și de peste hotare și și-au amintit de spusele părinților și bunicilor, care trăiau în magherniță luminate de opaițe cu seu.

Pionierii au privit toate acestea cu ochii și cu mintea, și-au notat impresiile în carnețele, dar și în inimi. Au învățat să urască și mai puternic exploatarea, să iubească cu mai multă înflăcărare pe cei care s-au jertfit pentru viața lor fericită de azi. Buchetele de flori, așezate drept omagiu pe lespezile Doftanei, vorbesc despre recunoștința lor.

Pentru toți pionierii veniți la odihnă în taberele de pe Valea Prahovei au fost deosebit de interesante discuțiile despre trecutul de luptă al poporului nostru, despre partid și despre viața noastră nouă. Mult timp de aici înainte se vor gîndi ei la cele aflate în cursul unor convorbiri pe teme ca „Partid, iubit părinte", „Sînt mîndru că trăiesc într-o patrie socialistă", „Să urmăm zi de zi exemplul comuniștilor".

În jurul focurilor de tabără, pe scenele concursurilor, pionierii au ținut să-și aducă prinosul lor de mulțumire celui care le călăuzește pașii, deschizîndu-le lor și întregului nostru popor drumul spre fericire: Partidul Muncitoresc Romîn. Pe firul văilor a răsunat adesea, izvorînd din inimi, intonat de mii de glasuri, cîntecul „Partid, iubit părinte".

La încheierea fiecărei serii, în timp ce năframele fluturau la geamurile vagoanelor, în compartimente, pe fețele surizînde ale copiilor, picurau stropi de rouă. Aceste lacrimi spuneau ceva ce glasurile nu reușeau să spună pe deplin:

„Vă mulțumim pentru clipele minunate pe care le-am trăit în tabără", „Vă spunem la revedere, dragi tovarăși", „Ne vom întoarce neapărat la anul..."

ALEXANDRU GHITERA

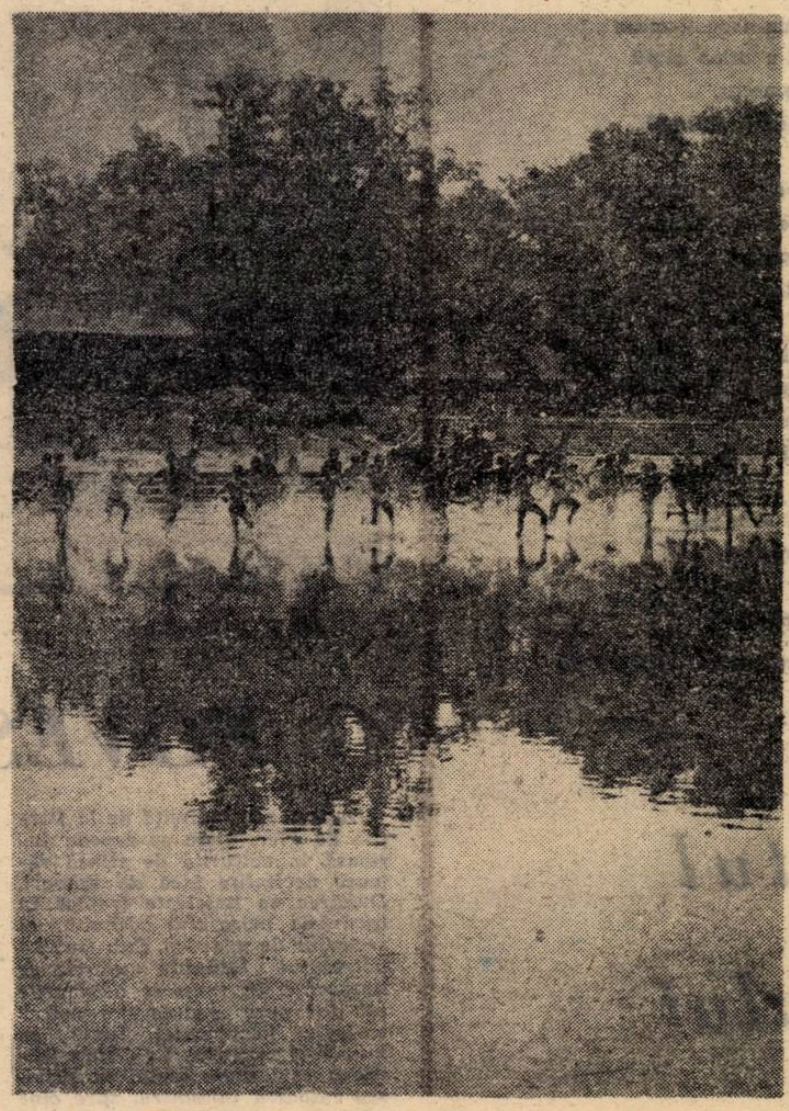

Pionierii trăiesc zile minunate în tabăra „Voioșia" din pădurea Snagov

La punctele turistice

Pentru un timp — timpul vacanței — cele mai frumoase școli, din cele mai importante și pitorești localități ale patriei, au căpătat o denumire nouă: puncte turistice pentru elevii excursioniști. Profesori instruiți la cursuri speciale au căpătat și ei o nouă titulatură — aceea de ghizi. Și toate acestea pentru a înlesni elevilor să se simtă cît mai bine în excursii, să cunoască cît mai multe despre locurile pe care le vizitează.

O activitate vie, rodnică, desfășoară punctele turistice din Cîmpulung-Muscel, din orașul Victoria, din Mediaș. Punctul turistic din Cîmpulung, bunăoară, a întocmit un îndrumar care dă elevilor excursioniști informații despre obiectivele ce pot fi vizitate în oraș și raion. Cadre calificate stau la dispoziția excursioniștilor, le dau explicații cu privire la istoricul raionului, la perspectivele lui de dezvoltare.

În multe locuri s-au întocmit hărți turistice, trasee de excursii, care au fost afișate la loc vizibil. Unele puncte turistice au afișat vederi din regiunea sau raionul respectiv, panouri cu cifre care oglindesc dezvoltarea economică și culturală a acestora în anii puterii populare. Toate acestea fac ca asemenea puncte turistice să joace un rol important în buna organizare a excursiilor, în asigurarea succesului lor.

Ar fi bine dacă, dezvoltîndu-și activitatea, punctele turistice ar pune la dispoziția copiilor și jocuri, reviste etc., contribuind și pe această cale la recrearea lor în clipele de popas. De asemenea, ar fi util ca fiecare punct turistic să aibă un jurnal de impresii. Studierea acestor jurnale ar duce la concluzii interesante privind organizarea excursiilor școlare.

N. IEȘANU

ÎN TABERELE LOCALE

An de an activitățile de vacanță ale elevilor se îmbogățesc cu noi forme, care atrag o masă tot mai mare de elevi. Anul acesta au luat o extindere mai mare ca în alți ani taberele locale.

Organizate pe lîngă școlile de 8 ani, avînd în frunte un director — învățător sau profesor — și un instructor superior de pionieri, majoritatea taberelor locale desfășoară o bogată activitate educativă, care contribuie mult la îmbogățirea orizontului copiilor, la recrearea lor. De trei ori pe săptămînă, la chemarea organizației de pionieri, elevii se adună sub drapelul taberei și, plini de voie bună, pornesc în drumeție, organizează jocuri, învață cîntece, discută despre cărțile și eroii preferați, participă la activități de folos patriotic etc.

Alcătuirea unor programe interesante și atractive de tabără, realizarea pricepută a acestor programe depind de răspunderea cu care muncesc cadrele ce le conduc, de spiritul lor de inventivitate, depind de felul în care aceste cadre știu să solicite activele pionierești, pionierii în general.

Sînt mult îndrăgite de copii, bunăoară, vizitele în producție. Dornici să cunoască locurile unde vor munci după terminarea învățăturii și pe acei al căror schimb îl reprezintă, pionierii și școlarii din taberele locale sînt întotdeauna bucuroși cînd pot să viziteze întreprinderi industriale, gospodării agricole colective și gospodării agricole de stat, cînd se întîlnesc cu fruntași ai întrecerii socialiste. Elevilor de la tabăra locală din Dragoslavele, de pildă, le-a făcut o deosebită bucurie vizita la fabrica de cherestea din localitate, la fel ca celor de la tabăra locală de pe lîngă Școala medie din Ploiești vizita la fabrica din Păulești. Numeroși elevi din taberele locale ale raionului Pitești au cercetat cu un deosebit interes secțiile Institutului de cercetări horti-viticole din raionul lor. Extrem de atractivă a fost pentru elevii din Ursoaia vizita la locurile unde se va înălța hidrocentrala „16 Februarie", discuția pe care au purtat-o cu cei ce lucrează la înălțarea acestui nou edificiu al socialismului.

Ca și ei, pionierii care au cunoscut la I.M.S. Cîmpulung-Muscel cum lucrează și cum trăiesc muncitorii, au avut nenumărate lucruri de învățat: nu numai despre aplicarea în viață a cunoștințelor din cărți, dar și despre ordinea care domnește în întreprinderi, despre atitudinea muncitorilor față de sarcinile primite, despre exigența și principialitatea lor, despre înflăcărarul lor devotament pentru patrie. Și iată cum, în vizitele lor în producție, elevii capătă noi profesori, noi educatori.

Atunci cînd taberele locale sînt conduse de oameni pricepuți, în programele lor se întîlnesc — pe lîngă vizitele în producție, drumeții, excursii — numeroase alte activități interesante. Copiilor le place mult, de pildă, să-și pună la încercare forțele. Iată de ce îndrăgesc concursurile sportive sau literare. Pline de farmec sînt pentru copii și vizitele reciproce între tabere. Astfel de vizite s-au organizat, de pildă, în taberele din raioanele Tg. Jiu și Baia de Aramă. Copii din diferite comune și-au desfășurat laolaltă, timp de o zi sau două, activitatea recreativă — s-au întrecut în sporturi, în cîntec, au avut prilejul să se cunoască reciproc, să schimbe impresii.

În multe tabere locale copiii învață jocuri și cîntece noi, sînt informați cu regularitate despre evenimentele interne și externe, citesc presa pionierească, poartă discuții în jurul unor cărți, urmăresc emisiunile pentru copii de la radio, vizionează în colectiv spectacole.

Important este ca la întocmirea programului în ansamblu și a programului pe zile să se țină seama de particularitățile de vîrstă ale copiilor, ca și de faptul că ei au preferințe deosebite. Bunăoară, unora le place să se întreacă în sport, alții preferă lectura. Cadrele de la tabăra din Pesceana, raionul Rîmnicu Vîlcea, țin seama de aceste necesități. În zilele în care funcționează tabără locală, aici poți întîlni grupuri de copii care destășoară activități diverse, după preferințele lor.

Un factor important care contribuie la succesul muncii în taberele locale îl constituie și locul unde sînt amplasate acestea. Rezultate bune obțin acele tabere care își organizează activitatea în locurile cele mai frumoase din localitate. În bună parte datorită faptului că au știut să aleagă un asemenea loc — în preajma unui strand — au izbutit cadrele din Codlea să asigure succesul taberei locale. Aici, pe lîngă faptul că pionierii au avut prilejul să admire priveliști dintre cele mai frumoase, s-au putut introduce în program cursuri și întreceri de înot, jocuri în apă etc.

Atunci cînd sînt bine organizate, taberele locale oferă copiilor multe momente de destindere, de recreere și realizează în timpul verii o legătură strînsă între copii, organizația de pionieri și școală — legătură care își va arăta roadele în noul an de învățămînt.

Vacanța se apropie de sfîrșit. Timpul cît a mai rămas trebuie folosit din plin pentru activizarea tuturor taberelor locale, astfel încît ele să organizeze acțiuni interesante, care să antreneze masa copiilor.

B. MOLDOVANU

Un grup de pionieri din Sighet în drumeție prin împrejurimile orașului

Pregătiri pentru noul an şcolar

MĂSURI LUATE DIN TIMP

Cu sprijinul Comitetului orăşenesc P.M.R. şi al Comitetului executiv al sfatului popular, secţia de învăţămînt a raionului Roman a luat din timp o serie de măsuri menite să ducă la asigurarea unor condiţii tot mai bune pentru desfăşurarea procesului de învăţămînt.

Încă din luna martie a fost încheiat contractul cu întreprinderea comunală locală pentru efectuarea reparaţiilor curente la clădirile de şcoli. Astfel a fost posibil ca imediat după încheierea cursurilor, la majoritatea şcolilor din oraş, ca şi la şcolile din comunele care ţin de acesta — Cordun, Simioneşti, Cotu Vameş şi Horia — să înceapă reparaţiile curente şi spoielile interioare. Ca urmare, cele mai multe dintre şcoli erau gata să-şi deschidă porţile încă de la 1 august. Printre acestea pot fi citate şcolile de 8 ani nr. 1, 2, 3, 4, 5 şi 6 sau şcolile din Cordun şi Simioneşti. Merită a fi evidenţiată Şcoala de meserii nr. 2, care a efectuat cu forţe proprii curăţenia interioară a localului, realizînd astfel o economie în valoare de aproximativ 20.000 lei.

La Şcoala de 8 ani nr. 7, unde se execută reparaţii capitale, înlocuindu-se plafoanele, turnîndu-se planşee din beton şi parchetîndu-se toate clasele, lucrările sînt foarte avansate, deşi volumul lor este mare. Pînă la începutul lunii septembrie şi această şcoală va fi complet gata. Tot atunci va fi dat în folosinţă şi laboratorul nou construit pe lîngă şcoala medie din oraş.

Elevii din Roman vor primi în dar în anul acesta şi localuri şcolare noi. Unul dintre acestea, cu 5 săli de clasă, se înalţă chiar în cuprinsul oraşului, iar altul, cu 4 săli şi laborator, în comuna Horia.

Pentru asigurarea şcolilor cu mobilierul necesar s-a încheiat un contract cu întreprinderea locală „I. C. Frimu". Aceasta a furnizat secţiei de învăţămînt bănci, table, catedre, dulapuri. Mobilierul nou a şi fost repartizat şcolilor.

S-au făcut de asemenea comenzi de material didactic şi utilaje pentru laboratoare, în valoare de 150.000 lei, din care pînă acum s-au primit şi s-au repartizat în şcoli materiale în valoare de aproximativ 90.000 lei.

În scopul bunei funcţionări a celor două internate existente în oraş — unul pe lîngă Şcoala medie, iar celălalt pe lîngă Şcoala de meserii nr. 2 — s-au luat toate măsurile necesare asigurării reparaţiilor curente, precum şi aprovizionării magaziilor de alimente.

La 1 august a început difuzarea manualelor pentru clasele VIII—XI. În ceea ce priveşte manualele pentru clasele I—VII, care vor fi distribuite elevilor gratuit, ele au fost repartizate din vreme şcolilor.

În atenţia secţiei de învăţămînt a stat însă nu numai pregătirea bazei didactico-materiale a noului an şcolar, ci şi grija pentru ridicarea nivelului muncii instructiv-educative a cadrelor didactice. În acest scop învăţătorii şi profesorii care s-au prezentat la cursurile organizate de I.P.C.D. au fost ajutaţi prin punerea la îndemînă a bibliografiilor necesare. Totodată, în oraş a fost organizat un curs de pregătire pentru cadrele didactice care vor preda noul obiect „Agricultura".

Toate măsurile luate tind să asigure o cît mai bună desfăşurare a muncii noului an şcolar, corespunzător condiţiilor pe care le-au creat învăţămîntului nostru partidul, statul democrat-popular.

GH. DUMBRAVĂ
Inspector metodist — Roman

Una din noile şcoli construite în Capitală: şcoala de 8 ani nr. 128

Pregătirea profesorilor de agricultură

Luînd măsuri în vederea deschiderii noului an şcolar, Secţia de învăţămînt a regiunii Suceava a acordat o deosebită atenţie pregătirii cadrelor didactice ce vor preda obiectul „Agricultura" în şcolile din regiune.

Cursurile organizate în acest scop au fost conduse de profesori universitari şi de un colectiv de lectori — profesori şi ingineri din şcolile agricole ale regiunii. Numeroase lecţii teoretice şi practice au fost ţinute de către ingineri şi tehnicieni de la staţiunile experimentale agricole din Suceava şi Fălticeni. Viitorii profesori au studiat probleme de fitotehnie, legumicultură, pomicultură şi viticultură, probleme privind organizarea întreprinderilor socialiste şi probleme referitoare la metodica predării obiectului „Agricultura".

În cadrul celor peste 30 de ore de seminar, cursanţii au aprofundat temeinic problemele studiate, au putut cunoaşte în adîncime sarcinile ce stau în faţa agriculturii noastre socialiste, precum şi căile de îndeplinire a acestora. Cu mult simţ de răspundere au fost dezbătute problemele legate de pregătirea agricolă a elevilor din clasele V-VIII la obiectul „Agricultura". În discuţii s-a pus un accent deosebit pe predarea problemelor privind fertilizarea solului, mecanizarea lucrărilor solului şi întreţinerea culturilor, epocile optime de semănat şi plantat, problema îngrăşămintelor, problema obţinerii soiurilor de înaltă productivitate, combaterea dăunătorilor şi grija pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective. Toate discuţiile din seminarii au fost legate de sarcinile ce le vor reveni profesorilor de agricultură în şcoală şi în gospodăria agricolă colectivă.

Deosebit de instructive au fost pentru cursanţi lucrările practice efectuate pe teren, în staţiunile experimentale din Suceava, Iţcani şi Fălticeni sau la centrul şcolar din Fălticeni, unde au avut mult de învăţat în ceea ce priveşte organizarea culturilor mari (grîu, porumb, sfeclă de zahăr, cartofi), precum şi în ceea ce priveşte lucrările de legumicultură, pomicultură etc. Inginerii şi tehnicienii agricoli le-au dat toate lămuririle necesare, uşurîndu-le mult cunoaşterea problemelor legate de aplicarea programei de învăţămînt la obiectul „Agricultura".

O dată cu încheierea cursurilor s-a făcut bilanţul unei activităţi ale cărei roade se vor culege încă din primele zile ale noului an şcolar.

Prof. M. ION
Fălticeni

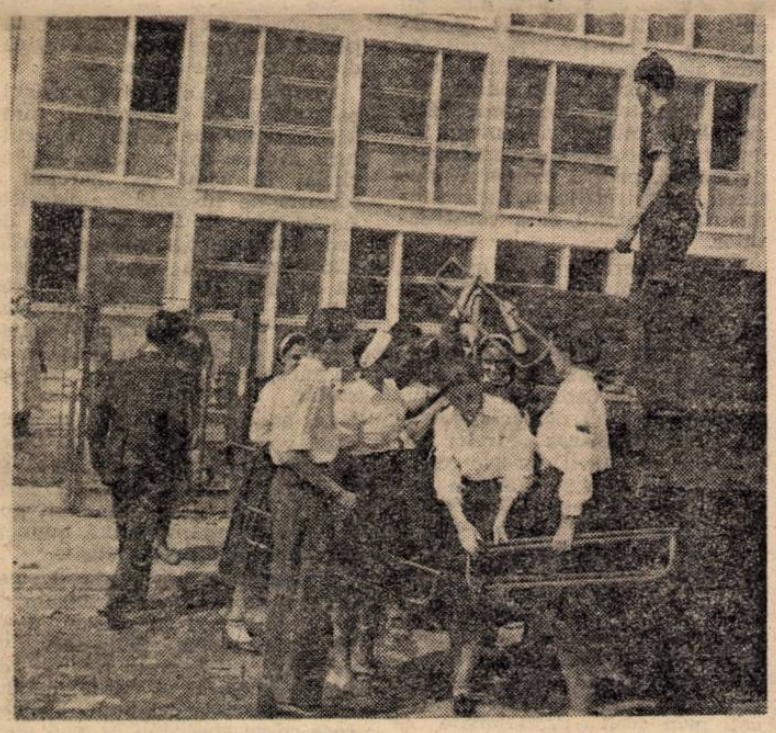

A sosit mobilier nou pentru şcoală

Şcoli noi

Pentru fiii muncitorilor şi colectiviştilor din raionul Drăgăneşti-Vlaşca, prin grija organelor locale de partid şi de stat s-au construit în acest an noi şcoli şi noi săli de clasă.

Astfel, îşi vor deschide în curînd porţile şcolile noi de 8 ani din comunele Călugăru, Botoroaga şi altele. Şcolile din comunele Bălăria şi Comoara şi-au mărit spaţiul prin construirea unor săli noi. Şi în comunele Trestinicu şi Tomuleşti lucrările de construcţie sînt pe terminate.

Atît şcolile noi cît şi cele existente sînt gata să-i primească pe oaspeţii lor, elevii, într-o atmosferă sărbătorească.

GH. CIOBANU

Cu ajutorul părinţilor şi pionierilor

Ajutate de comitetul de părinţi, cadrele didactice ale Şcolii de 8 ani nr. 3 din oraşul Sighet au terminat din vreme lucrările de pregătire în vederea deschiderii noului an şcolar.

Toate sălile de clasă, precum şi exteriorul şcolii au fost zugrăvite, iar coridoarele, uşile şi ferestrele au fost revopsite în ulei. S-a reparat instalaţia sanitară şi s-a procurat combustibilul necesar pentru întreg anul şcolar.

S-au terminat şi lucrările de reparare a întregului mobilier al claselor, lucrări care s-au efectuat cu forţe proprii, realizîndu-se economii în valoare de peste 4.000 lei.

În faţa şcolii s-a amenajat, cu ajutorul pionierilor şi elevilor, un parc de flori. Sălile de clasă, coridoarele sînt împodobite cu flori, cu tablouri şi lozinci noi.

Prof. I. PETRE
Sighet

In raionul Tîrnăveni

La secţia de învăţămînt Tîrnăveni, munca de pregătire a noului an şcolar se apropie de sfîrşit. Sînt pe cale de a fi pe deplin realizate măsurile care s-au luat în vederea lărgirii reţelei de şcoli. În acelaşi timp, s-au terminat lucrările de reparaţii şi curăţenie.

În noul an şcolar, în raionul Tîrnăveni vor funcţiona 50 de unităţi şcolare de 8 ani, faţă de 43 cîte au funcţionat în anul trecut. Printre localităţile care vor avea, începînd cu anul acesta, şcoli de 8 ani, se numără comunele Deaj şi Custelnic, precum şi satele Ceaua, Seuca etc. La 15 septembrie îşi va începe de asemenea activitatea, în oraşul Tîrnăveni, o nouă şcoală medie. Toate sălile de clasă sînt pe deplin pregătite pentru a asigura condiţii bune de desfăşurare a muncii didactice. De exemplu, la Şcoala medie „Alex. Sahia" din Tîrnăveni, la şcolile din Adamuş, Găneşti, Dîmbău, Satu Nou, Vaidacuţa etc., lucrările de reparat şi zugrăvit s-au terminat încă din primele zile ale lunii august. Într-o serie de şcoli din raion sălile de clasă au fost dotate cu mobilier nou, în care scop s-a alocat suma de lei 560.000.

Înfăptuind aceste măsuri, organele învăţămîntului şi cadrele didactice din raion urmăresc să asigure condiţii cît mai bune de instruire şi educare a elevilor.

ALEXANDRU TOTH HARŞANY
Tîrnăveni

Gospodarii şcolilor

În comuna Truşeşti, pregătirile pentru începerea noului an şcolar s-au terminat.

Noul local al şcolii din Drîslea, luminos şi încăpător, îşi aşteaptă elevii. Şi şcoala medie din Truşeşti este gata să-şi primească oaspeţii într-o atmosferă sărbătorească. La fel sînt şcolile de 8 ani din Ionăşeni şi Buhăceni, ca şi şcolile din Păsăţeni şi Ciriţei, în care s-au terminat de curînd ultimele reparaţii şi curăţenia.

Ca buni gospodari ce s-au dovedit a fi, directorii şcolilor din comună s-au îngrijit din vreme şi de aprovizionarea cu combustibil. În acelaşi timp, cu sprijinul secţiei raionale de învăţămînt s-au luat toate măsurile pentru asigurarea manualelor şi a rechizitelor necesare începerii noului an şcolar.

B. VLAD
Truşeşti

INFORMAŢIE

La concursul de texte literare organizat de Ministerul Învăţămîntului prin Editura didactică şi pedagogică în anul 1961 au reuşit următorii participanţi, obţinînd premii şi menţiuni pentru unele din lucrările prezentate:

ÎN LIMBA ROMÎNĂ

Hiliţă D. Grigore (pseudonimul: Hylgry), învăţător din Iaşi, bd. Karl Marx nr. 72 — două premii II şi o menţiune.

Cuza Constantin (pseudonimul: Acteon), profesor din Braşov, str. Cloşca nr. 28 — un premiu II.

Jigă Elisabeta (pseudonimul: Eta Burnas), învăţătoare din comuna Atîrnaţi, raionul Alexandria, regiunea Bucureşti — un premiu III şi o menţiune.

Frăţilă Emil (pseudonimul: Anastasiu Gravu), educator din Blaj, str. Viilor nr. 9 — o menţiune.

ÎN LIMBA MAGHIARĂ

Kacso Irén (pseudonimul: Kalasz), învăţătoare din Miercurea Niraj, str. Gheorghe Doja nr. 6, raionul Tg. Mureş, regiunea Mureş-Autonomă Maghiară — un premiu III.

ÎN LIMBA GERMANĂ

Hornyacsek Iosif (pseudonimul: „Nimic nu se naşte din nimic"), învăţător din comuna Darova nr. 78, raionul Lugoj, regiunea Banat — două menţiuni.

★

Cei reuşiţi la concurs sînt rugaţi să confirme Editurii didactice şi pedagogice adresele de mai sus în vederea obţinerii drepturilor ce li se cuvin.

ÎNVĂŢĂMÎNTUL NOSTRU

La uzinele „23 August“

La uzinele „23 August“ nu s-a organizat încă un muzeu al trecutului. Sînt însă numeroase documente fotografice interesante, pe care povestirea unui om care a trăit aproape 20 de ani aici, în uzină, aşa cum este maistrul Manole Cornea, le poate însufleţi cu deosebită forţă.

„Vedeţi hala pe care o înfăţişează această fotografie? Aşa — înnegrită de fumul înecăcios, presărată cu mormane de nisip pentru forme, plină de praful care îţi scurta viaţa cu fiecare respiraţie — aşa arăta turnătoria uzinei lui Malaxa. Aici soseau ucenicii pe la 5 şi jumătate dimineaţa şi roboteau pînă pe înserat.

— Băiete, bate bine forma!

— Curăţă piesele de nisip!

— Pune mîna la încărcat cuptorul!

Pe atunci eram şi eu ucenic. Muncitorii căutau să ne uşureze calvarul încărcării greutăţilor de zeci şi sute de kilograme, dar erau şi ei epuizaţi, iar supraveghetorii în haine ofiţereşti, căci uzina era militarizată, se năpusteau imediat şi asupra ucenicilor şi asupra celor care le luau apărarea...

Maistrul comunist Manole Cornea caută ceva, preţ de vreo trei minute, şi reveni cu o altă fotografie în mînă.

— Priviţi aici. În barăcile astea dărăpănate era „căminul“ şcolii de ucenici. De jur împrejur, pe unde se înalţă acum blocurile acestea falnice, se întindea un cîmp de bălării pe care-l păşteau caprele. Ştiţi cum îi se zicea: vaca săracului. Noi însă tînjeam şi după un pic de lapte de capră ca după o masă de sărbătoare. Amară viaţă aveam noi, ucenicii! Dormeam cîte doi şi trei într-un pat din şirurile suprapuse, aveam pentru spălat un singur lighean ruginit, iar drept masă de dimineaţă o felie de pîine din făină mucegăită, îndoită cu mălai. „Balaurul“, cum i se spunea directorului aşazisei şcoli de ucenici, din pricina izbucnirilor lui de furie, ne ameninţa necontenit cu închisoarea şi ne bătea amarnic.

Dar au venit zilele lui august 1944. Malaxa şi slugoii lui de felul „balaurului“ au mai încercat să semene teama în rîndul muncitorilor şi ucenicilor, să-i ţină mai departe în jug. Vîntul înnoitor de august semănase însă încredere, nădejdi şi forţe noi în suflete.

Organizaţia comuniştilor din uzină ne-a arătat drumul de luptă, drumul întregii ţări, şi curînd li s-a dat tălpăşiţa, lui Malaxa şi cozilor lui de topor. N-a fost uşor, dar am luptat şi am învins...

...Ei, dar destul am răscolit trecutul întunecat. Haideţi mai bine să vă arăt prezentul uzinei noastre, al uzinei ce poartă numele glorios al marii sărbători a întregului popor — „23 August“ — şi chiar şi viitorul ei, căci partidul ne-a învăţat să privim mereu înainte şi noi ne îngrijim de pe acum de ceea ce va fi mîine.

Să începem cu turnătoria, pentru că de la imaginea vechii turnători am pornit povestirea. Iat-o acum plină de lumină, modernă şi complet mecanizată. In sectoarele mecanice şi de maşini-unelte, unde se nasc inimile marilor maşini şi agregate, aproape tot ceea ce vedeţi reprezintă ultimul cuvînt al tehnicii.

Să ne apropiem puţin de freza aceasta cu comandă electronică. Cel care lucrează la ea a terminat de-abia de doi ani şcoala profesională. Îl cheamă Ştefan Voghină. Şi-acum haideţi la panoul fruntaşilor. Vedeţi ce scrie? „Cinste tovarăşului Ştefan Voghină, fruntaş în întrecerea socialistă închinată zilei de 23 August“.

Vă plac jocurile de artificii? Veniţi o clipă să vedeţi „artificiile“ noastre. Se numesc maşini de sudură automată şi din zecile lor de scîntei se prind, într-o îmbinare trainică, traverse mari de metal şi bucăţi uriaşe de tablă. Băieţii care conduc aceste maşini fac parte din cea mai tînără promoţie de muncitori ai uzinei. În 1944—1945, cînd urmam eu şcoala profesională, ei de-abia se năşteau. Sînt, cum s-ar spune, prima generaţie de muncitori născută după 23 August 1944. Îi cheamă Nicolae Nicolae, Vasile Topîrceanu şi Traian Alexandrescu. Toţi trei sudori. Au fost în tot timpul şcolii fruntaşi la învăţătură şi la practică. De o lună de zile sînt muncitori calificaţi şi acum, în întrecerea închinată celei mai mari sărbători a poporului nostru, au reuşit pentru prima oară să depăşească planul de producţie.

Aşa arată uzina noastră astăzi. Iar dacă vreţi să ştiţi cum va arăta ea peste cîţiva ani, închipuiţi-vă pretutindeni şiruri de maşini automate, lucrînd singure sub supravegherea oamenilor în salopete strălucind de curăţenie. Oamenii aceia de cea mai înaltă calificare veţi trebui să deveniţi voi...

...Şirul de pionieri care-l însoţeşte pe maistrul comunist Manole Cornea priveşte totul cu ochii mari, plini de încîntare. Ar vrea să vadă trecînd zilele mai repede şi să înceapă, conduşi de maiştri-instructori, munca alături de colectivul minunat al acestei uriaşe cetăţi industriale care poartă cu cinste numele marii sărbători a eliberării.

AL. CIUCĂ

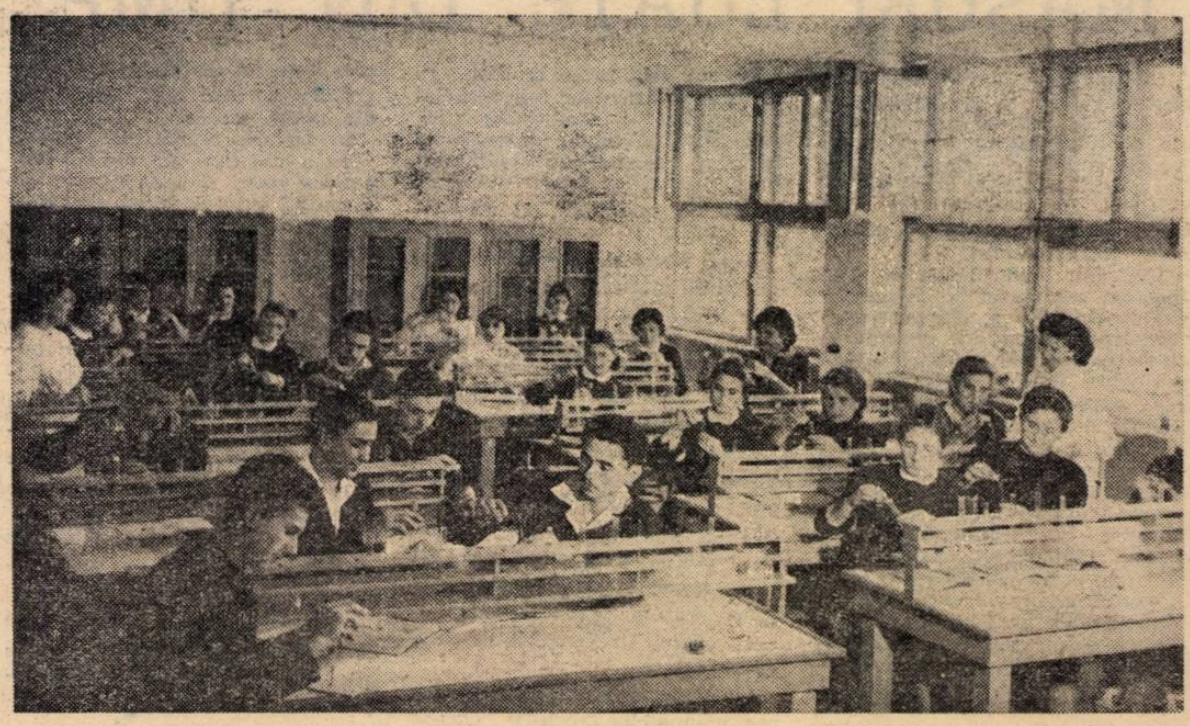

Laboratorul de chimie al şcolii medii nr. 2 din Galaţi, ca multe alte laboratoare cu care sînt înzestrate şcolile noastre, oferă elevilor condiţii din cele mai bune de învăţătură

Ucenicii şcolii profesionale de pe lîngă uzinele „Iosif Rangheţ“ din Arad sînt îndrumaţi cu dragoste şi pricepere de cei mai buni muncitori

IZVOR DE CADRE PENTRU CONSTRUIREA SOCIALISMULUI

Sînt 18 ani de cînd, în patria noastră liberă, se înalţă edificiul măreţ, de neclintit, al noii orînduiri. Constructori harnici, sub îndrumarea înţeleaptă a partidului, aşează unul după altul mari blocuri de granit, cimentate în căldura muncii libere şi creatoare a patriotismului însufleţit.

Aceşti constructori de nădejde, fie că lucrează la strung sau pe tractoare, în mină sau la furnal, în laborator sau în clasă, au crescut şi s-au format, în marea lor majoritate, o dată cu construcţia măreaţă a patriei socialiste, în şcoala nouă a regimului democrat-popular.

Creată prin reforma iniţiată de partid, înfăptuită sub conducerea acestuia în anul 1948, şcoala nouă a devenit principalul izvor de cadre necesare operei de construire a socialismului în Republica Populară Romînă. Generalizarea învăţămîntului de 7 ani a constituit la noi veriga principală în dezvoltarea învăţămîntului pregătitor de muncitori, tehnicieni, ingineri şi specialişti. Pe baza şcolii de 7 ani s-a dezvoltat învăţămîntul mediu, care cuprinde astăzi de aproape zece ori mai mulţi elevi decît în anul 1938.

Şcoala de 7 ani şi şcoala medie au asigurat şi asigură an de an un număr tot mai mare de absolvenţi care păşesc mai departe, spre şcoli profesionale şi tehnice, spre institutele de învăţămînt superior. Grăitoare în această privinţă sînt chiar şi numai cîteva cifre care ilustrează situaţia din ultimul an şcolar, comparativ cu cea din anul 1938/1939: învăţămîntul profesional — 167.000 elevi faţă de 39.000; învăţămîntul tehnic — 44.600 elevi faţă de 14.000; învăţămîntul superior — aproape 84.000 studenţi faţă de 26.489.

Aceste cifre nu spun însă totul. Dincolo de ele se află numeroase promoţii de muncitori, tehnicieni şi ingineri, de medici şi cercetători care lucrează astăzi în toate ramurile economiei naţionale şi culturii, ce s-au dezvoltat în ritm susţinut.

Dar nu numai cifrele sînt altele, ci şi profilul lor e altul.

Ce pregăteau şcolile profesionale în trecut? Un număr restrîns de muncitori pentru cele cîteva ramuri ale industriei extractive sau prelucrătoare, şi acestea destul de înapoiate. Ce pregătesc astăzi şcolile profesionale? Cadre de muncitori calificaţi pentru un număr incomparabil mai mare de meserii, strîns legate de tehnica modernă, meserii dintre care multe nici nu existau în trecut şi care deservesc, în primul rînd, ramurile de bază ale industriei noastre socialiste. S-au pregătit în ultimii ani şi se pregătesc în prezent zeci de mii de muncitori pentru industria siderurgică şi construcţia de maşini, pentru industria minieră şi electrotehnică, pentru industria chimică şi a construcţiilor.

Acelaşi lucru se poate spune şi despre învăţămîntul tehnic, care pregăteşte nu numai cadre tehnice medii, ci şi muncitori de înaltă calificare pentru ramurile moderne ale industriei noastre. O contribuţie deosebită a adus şcoala regimului democrat-popular şi în pregătirea cadrelor necesare agriculturii noastre socialiste. După cum se arăta în Raportul prezentat de către tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale din aprilie 1962, în ultimii 15 ani au fost pregătite pentru agricultură peste 14.000 de cadre cu studii superioare, 25.000 de cadre tehnice medii şi peste 100.000 de mecanizatori şi alţi muncitori calificaţi prin şcoli profesionale şi cursuri de calificare.

La rîndul lui, învăţămîntul superior — care, faţă de 16 instituţii cu 33 facultăţi, cîte erau în 1938, cuprinde astăzi 47 instituţii cu 164 facultăţi şi numeroase secţii de specializare — a pregătit în aceşti ani, pe lîngă un număr de ingineri şi alte cadre tehnice superioare, un mare număr de profesori de diferite specialităţi, ceea ce a permis încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani.

Sarcini şi mai mari stau în faţa şcolii noastre în viitor, atît în ceea ce priveşte pregătirea unui număr sporit de cadre pentru toate ramurile economiei naţionale şi culturii, cît şi în privinţa ridicării nivelului lor ştiinţific, tehnic şi de cultură generală.

În anii 1960—1965, după cum reiese din Directivele Congresului al III-lea al P.M.R., se vor pregăti în şcolile profesionale şi vor intra în producţie noi cadre de muncitori calificaţi, în număr de circa 260.000. În acest scop pînă în anul 1965 numărul elevilor admişi în anul I al şcolilor care pregătesc muncitori calificaţi va trebui să crească de peste 2,5 ori faţă de 1959. Învăţămîntul tehnic va trebui să dea economiei naţionale în aceşti ani peste 100.000 de noi cadre tehnice medii, iar învăţămîntul superior va pregăti circa 54.000 cadre cu studii superioare.

Unul dintre obiectivele principale ale şcolii îl constituie pregătirea cadrelor pentru agricultură, a cărei colectivizare s-a încheiat în acest an marcînd o victorie de însemnătate istorică. Astfel, pînă în 1970 numărul de cadre tehnice agricole cu o pregătire medie va trebui să crească de la 21.000, cîte sînt în prezent, la aproape 59.000. În acest scop au fost create şcoli tehnice agricole cu durata de 4 ani, care îşi încep activitatea în noul an şcolar.

De asemenea, în aceeaşi perioadă vor fi pregătite 9.400 cadre cu studii agricole superioare, aproape 100.000 de mecanici agricoli, precum şi un însemnat număr de maiştri mecanici, ingineri mecanici şi alţi specialişti.

Trecerea la învăţămîntul general şi obligatoriu cu durata de 8 ani, începînd cu clasele I—V, din anul şcolar 1961—1962, va permite întregului tineret de vîrstă şcolară să absolve, din anul 1964/1965, cel puţin 8 clase, ceea ce va contribui în mod efectiv la ridicarea nivelului de cultură al întregului popor. In acelaşi timp, introducerea predării în învăţămîntul de cultură generală a unor discipline legate strîns de producţia industrială şi agricolă, contribuie în mare măsură la pregătirea tineretului pentru viaţă, pentru munca productivă. Absolvenţii clasei a VIII vor avea astfel posibilitatea să cunoască de pe băncile şcolii problemele de bază ale producţiei, să se înarmeze cu bogate cunoştinţe şi deprinderi.

Pregătind tineretul pentru viaţă, dînd industriei, agriculturii şi culturii cadre de muncitori, tehnicieni şi specialişti, şcoala din Republica Populară Romînă se achită cu cinste de sarcina încredinţată de partid şi popor.

Prin contribuţia pe care o aduce la opera de desăvîrşire a construcţiei socialiste ea se situează astfel la loc de frunte, bucurîndu-se de o înaltă apreciere din partea partidului, a tuturor oamenilor muncii.

C. MUNCĂ

ÎN PLINĂ DEZVOLTARE

Se făurește un om nou

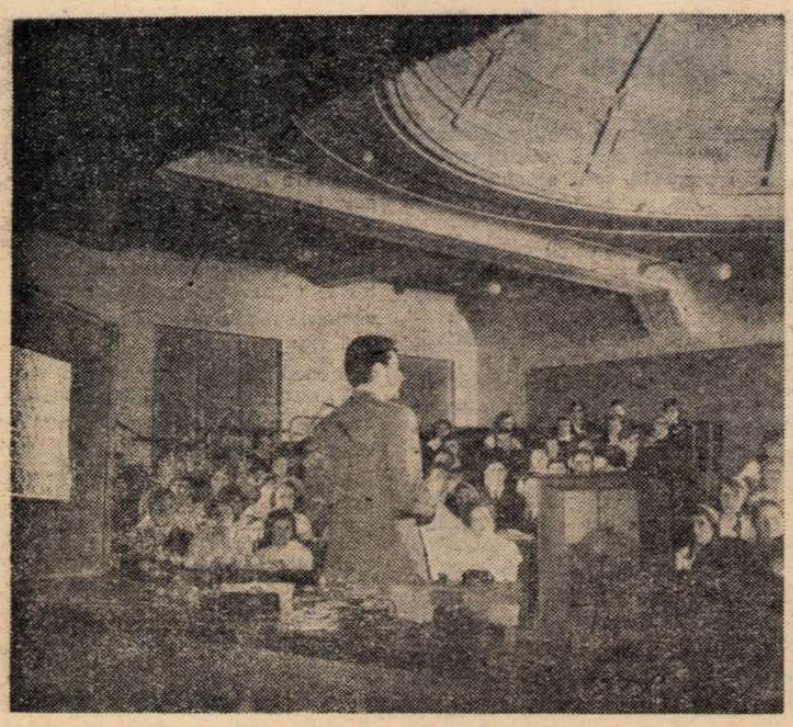

Oră de fizică la școala medie „Gh. Lazăr" din Capitală

Se compară uneori munca educatorului cu migala giuvaergiului care șlefuiește în sute de fațete diamantul brut. Materialul încredințat educatorului este însă de mii de ori mai prețios decît diamantul, iar munca lui durează ani și ani în șir. Modestă, plină de dragoste, înflăcărată de entuziasm creator.

Undeva, într-un sat, veți găsi negreșit o învățătoare sau un profesor povestind celor care de abia urmează să intre în clasa întîi basmul adevărat al feților-frumoși cosmonauți care au pornit pe armăsarii lor năzdrăvani, construiți în uriașe uzine, să cucerească tainele cerului. Îi veți vedea apoi pe acești viitori elevi de-o șchioapă într-o excursie pe ogoarele colectivei, punînd zeci de întrebări tractoriștilor despre munca lor. Ei doresc să devină cît mai repede mari pentru a conduce la rîndul lor mașinile, tractoarele, rachetele. Pînă atunci construiesc în miniatură, ajutîndu-se unul pe altul.

Vom face un salt de cîțiva ani și vom urmări aceeași generație cunoscînd munca din uzine, de pe ogoare prin participarea directă la această activitate. Încadrarea tinerilor din școli în tumultul clocotitor al creației de bunuri materiale constituie momentul hotărîtor în trecerea la definirea precisă a profilului lor etic, în formarea lor ca oameni ai societății comuniste. Acum, profesorii, educatorii pot înălța cu temei edificiul lor măreț și impresionant — conștiința comunistă a tinerei generații.

Nu există școală în care să nu întîlnești, în forme variate, exemple semnificative cu privire la forța în acțiune a educației prin muncă.

Însoțindu-i pe elevii săi la practica în uzină, în marile unități ale agriculturii socialiste, profesorul se înarmează cu nenumărate pilde însuflețitoare. Colectivele de elevi află din experiența colectivelor muncitorești, cum își pot ridica activitatea pe o nouă treaptă. Fiecare din ei își vede mai clar viitorul prin prisma a nenumărate imagini convingătoare.

Elevul stă în fața strungului. Dar el nu urmărește numai rotirea piesei în universal, alunecarea cuțitelor pe suprafața ei cu sclipiri de oțel, și nici nu învață numai să respecte precizii de micromi, aplicînd diferite cunoștințe însușite la fizică. Procesul este mult mai profund, mai complex. Ochiul larg deschis, mintea nespus de receptivă a tînărului, înclinația lui de a se atașa de tot ce este măreț, de tot ce înseamnă valoare adevărată, înregistrează aici, ca un aparat ultrasensibil, nenumărate fapte.

...Tînărul frezor de alături a studiat zi și noapte, săptămîni în șir, pentru a prelua și a stăpîni fără nici o întîrziere noua mașină automată cu comenzi electronice, care era în curs de instalare și urma să-i fie încredințată. Iar cînd la ora de dirigenție s-a discutat despre eroismul în muncă, gîndurile elevului s-au îndreptat în primul rînd către prietenul său, frezorul.

...Brigada a III-a, fruntașă pe uzină, a cerut să primească în mijlocul ei doi tineri cărora li se dusese vestea de-a fi neserioși și chiulangii. În cîteva luni chipurile acestor tineri au apărut pe panoul de onoare al fruntașilor în întrecerea socialistă. Cînd s-a vorbit în clasă despre forța morală pe care ți-o dă încrederea colectivului, un elev s-a ridicat și a povestit cu emoție acest episod.

...Ai făcut progrese la practică — a spus într-o zi un diriginte unuia din elevii lui. Sînt convins că, dacă vei face un efort, poți să înveți foarte bine și la fizică!

Și elevul și-a dat seama că aceste cuvinte nu constituie un simplu îndemn, o simplă încurajare. El știa că muncitorul-instructor alături de care lucrează și care studiază la rîndul lui, la școala serală, a făcut eforturi deosebite pentru a-și însuși cunoștințele predate la unele discipline. S-a sfătuit cu prietenul său din uzină, a cerut ajutorul tovarășilor din colectivul clasei, a dobîndit priceperea de a învăța sistematic și iată-l, curînd, numărîndu-se printre elevii buni la fizică.

Există o practică tradițională, răspîndită în mai toate școlile medii. După absolvire, fiecare serie de elevi se fotografiază împreună cu profesorii pentru tabloul mare, care va fi apoi așezat, alături de numeroase altele, în holul școlii. Dedesubt, o inscripție: La revedere peste zece ani — adică la tradiționalul banchet ce are loc la împlinirea unui deceniu de la absolvirea școlii. Alături de directorul unei școli medii din Timișoara, priveam de curînd un asemenea tablou care înfățișa pe absolvenții școlii din seria anului 1955.

— Peste trei ani veți afla ce au devenit fiecare dintre acești tineri — i-am spus directorului.

— Peste trei ani ne vom reîntîlni cu toții la școală — a replicat, zîmbind, directorul. Căci ceea ce au devenit fiecare dintre acești absolvenți știm foarte bine încă de pe acum. Negriciosul din primul rînd, de pildă, este muncitor de înaltă calificare la Reșița, fata aceasta blondă e profesoară de română pe lîngă Arad, cei doi de sus, prieteni nedespărțiți în școală, au devenit de curînd agronomi și lucrează în două gospodării colective vecine, veselul de alături e inginer siderurgist la „Oțelul Roșu", cel încruntat, parcă l-ar supăra soarele, e medic... Marea majoritate au devenit ceea ce năzuiau încă din școală. Și nu numai pentru că au îmbrățișat domeniul de activitate către care năzuiau, ci și pentru că s-au dăruit cu trup și suflet profesiei lor, pentru că pun pasiune și simț de răspundere în toate acțiunile.

Răspunsul acesta, pe care îl poți primi de la directorul oricărei școli din țară, constituie cel mai elocvent epilog al unei discuții despre contribuția pe care o aduce școala azi, în anii puterii populare, la dăltuirea profilului comunist al tinerei generații.

MIRCEA ANDRU

În întîmpinarea marii sărbători

Palatul pionierilor, dar minunat al partidului și guvernului pentru fericitele generații de copii ai patriei noastre, găzduiește în aceste zile o activitate intensă: pionierii și școlarii din Capitală organizează în cinstea zilei de 23 August o serie de bogate manifestări cultural-sportive. Pretutindeni — în parc, în poiență, pe terenul de sport sau în sala de teatru — purtătorii cravatelor roșii se întrec să-și aducă aportul la aceste manifestări.

Cei mai buni sportivi, selecționați în cadrul Spartachiadei Palatului pionierilor, și-au disputat măiestria pentru a cîștiga cupa oferită de „Scînteia pionierului" cu prilejul zilei de 23 August. În timp ce pe terenul de atletism întrecerile erau în toi, la bazinul de înot și-au demonstrat priceperea fruntașii în acest sport.

Au loc, de asemenea, în cinstea sărbătorii, concursuri de recitări și cîntece închinate partidului, ca și adunări tematice. Una din aceste adunări a avut loc în jurul focului de tabără aprins în poiență. Aici, în sunetul trompetelor și în ritmul cadențat al tobelor, pionierii au înălțat, plini de emoție, drapelul. Din zeci de piepturi tinere a răsunat apoi refrenul „Mulțumim din inimă partidului...". Partidului îi mulțumesc pionierii pentru copilăria lor fericită, pentru viața lor fără griji, pentru școlile mari și luminoase, pentru manualele primite în dar, pentru zilele minunate a'e vacanței, pentru viitorul însorit care li se deschide în față.

În ajunul sărbătorii, în seara zilei de 22 august, la Teatrul de vară al Palatului, pionierii vor participa la o serbare ce va rămîne pentru mult timp în amintirea lor. Ei vor asculta atunci cuvintele unor membri ai partidului care au activat în perioada ilegalității acestuia, care le vor povesti despre lupta dusă de partid pentru eliberarea patriei. Cîntecele, versurile și jocul se vor îmbina cu măiestrie, dovedind din plin grija cu care s-au pregătit pentru serbare tinerii artiști amatori.

Iar a doua zi, în dimineața marii sărbători, pionierii vor flutura cravatele roșii și buchetele multicolore de flori, și uralele lor se vor uni cu uralele oamenilor muncii pentru a saluta pe conducătorii partidului și guvernului — cei care le veghează copilăria fericită.

★

În raionul Brăila, organele învățămîntului, cadrele didactice și elevii întîmpină sărbătorește ziua de 23 August.

În cinstea acestei zile au fost terminate noile localuri de școală din comunele Vădeni, Măicănești, Salcia, Rîmniceni, la ridicarea cărora și-au adus contribuția, prin munca lor patriotică, învățătorii, profesorii, elevii și părinții acestora. Datorită aportului lor, la construcțiile școlare din raionul Brăila s-au realizat economii de peste 400 000 lei.

În zilele vacanței, elevii și pionierii din orașul și raionul Brăila, însoțiți de cadrele didactice, au ajutat colectiviștilor să strîngă de pe ogoare spicele rămase în urma secerișului.

Acum ei se pregătesc să ia parte la demonstrația și serbările închinate marii sărbători.

★

Elevii Centrului școlar de construcții din Deva, care fac în aceste zile practică pe șantierele noilor cvartaluri de blocuri, au adus o contribuție importantă la munca avîntată a constructorilor. Astfel, ucenicii instalatori tehnico-sanitari și ucenicii electricieni au realizat cu 5 zile înainte de termen instalațiile care le-au fost încredințate.

Contribuția în muncă a elevilor Centrului școlar a ajutat conducerea grupului de șantiere să-și îndeplinească angajamentele în ceea ce privește realizarea de economii în cinstea zilei de 23 August.

În satul colectivizat

Răzoarele au dispărut și, în locul parcelelor fărîmițate și bălțate, s-au întins, pînă dincolo de cercul orizontului holdele unite ale gospodăriei colective. Satul cunoaște o viață nouă. Este însăși viața schimbată a oamenilor, care au găsit izvoarele îmbelșugării în munca pe ogoarele colectivei.

Care este locul și rolul școlii în cadrul schimbărilor ce s-au petrecut la sate de aproape două decenii încoace? Pentru observatorul superficial ele nici nu sînt sesizabile, poate, din prima clipă. Și totuși, cît de adînc integrată în viața satului este munca celor ce lucrează în școală, cît de mari și de importante sînt realizările lor!

Cîndva erau aici mulțime de analfabeți și neștiința de carte se întîlnea nu o dată, în alt plan, cu dificultățile legate de înțelegerea căilor pe care se poate ajunge la o viață liberă, fericită. Dar chiar din primul an după eliberare, răspunzînd la chemarea partidului, școala a pornit la acțiune. Vă amintiți? Devenise tipică imaginea învățătorului care bătea din poartă în poartă: „Nea Marine, vino frate la școală, să înveți carte. Ai să vezi ce bine o să-ți prindă!" Oameni care trecuseră de mult de vîrsta copilăriei au intrat timizi în clasele unde învățau copiii lor. N-a trecut mult și cei pentru care o viață întreagă cărțile au fost obiecte pline de mister au început să citească ziarele sau povestea lui Mitrea Cocor, cărți în care găseau oglindă propriile lor necazuri și aspirații, oglinda marilor realizări care începeau să schimbe fața patriei. Și tuturor le-a venit după aceea mai ușor să înțeleagă cuvintele partidului și lupta lui.

Nu multă vreme după înființarea gospodăriei colective s-a ridicat aici un nou local de școală. O clădire înaltă, impunătoare, cu numeroase săli de clasă. Acum, sub soarele de vară, curtea și sălile ei sînt pustii, zidurile sînt mute. Dar dacă ar avea glas cîte nu ne-ar putea povesti! Despre un băiețel cu pistrui pe nas căruia nu-i prea plăcea să învețe matematica, despre un profesor care l-a făcut s-o înțeleagă și s-o îndrăgească și despre faptul că băiatul acesta a ajuns astăzi cel mai bun tractorist din S.M.T. Despre cele două fetițe care la început o zi veneau la școală și două nu și care, datorită străduinței profesorilor, au început să vină regulat la școală, să învețe cu sîrguință, și astăzi sînt fruntașe la o fabrică din București.

Gospodăria colectivă își măsoară veniturile și realizările în valori: în sume, în tone de cereale și altele.

Școala își măsoară rezultatele în oameni și în valoarea lor. Și ele sună simplu, dar tot atît de impresionant. Nici un analfabet. Nici un copil în afara școlii. Dacă gospodăria se mîndrește cu succesele ei economice, acesta este un motiv de mîndrie și pentru cei ce muncesc în școală. „Acolo sînt băieții noștri — își spun profesorii. Sînt elevii pe care l-am învățat noi. Au devenit oameni de nădejde. Nu ne poate fi rușine cu ei". Din institute de învățămînt superior, din fabrici, de la școli tehnice vin uneori scrisori către învățători și profesori, către școală. Ele vorbesc, fiecare în parte, despre visurile și înfăptuirile tinerilor. Dar toate, însumate, relevă același lucru: calitatea pregătirii lor pentru viață, pentru societatea noastră nouă.

Cînd colectiviștii primesc în mijlocul lor pe vreunul dintre proaspeții absolvenți ai școlii din sat, îl caracterizează apreciind propria lui individualitate. Dar profesorii văd într-o astfel de apreciere și un calificativ dat muncii lor. Și dorința le este ca acest calificativ să fie întotdeauna dintre cele mai bune. Așa se explică de ce îi poți vedea străduindu-se să sădească în elevi dragostea pentru munca pe ogoare, să-i învețe ce înseamnă agrotehnica, ce înseamnă mecanizarea agriculturii, să-i însuflețească la lupta pentru a duce mai departe succesele gospodăriei colective din satul lor. Deseori îi poți vedea pe elevi, însoțiți de profesori, pe ogoarele gospodăriei colective, participînd după puterile lor la munca de pe ogoare, făcînd experiențe, observînd, învățînd.

Unde anume se petrec toate acestea? În ce sat de pe cuprinsul patriei? Poate fi un sat ca oricare altul, căci povestea nu este numai a lui. Ea este aceeași într-un sat din nordul Moldovei ca și pentru unul din podișul Transilvaniei, din Cîmpia Dunării sau din mijlocul Bărăganului, căci în întreaga țară de la măreața zi a eliberării a început o viață nouă.

V. OCTAVIAN

din experiența anului încheiat

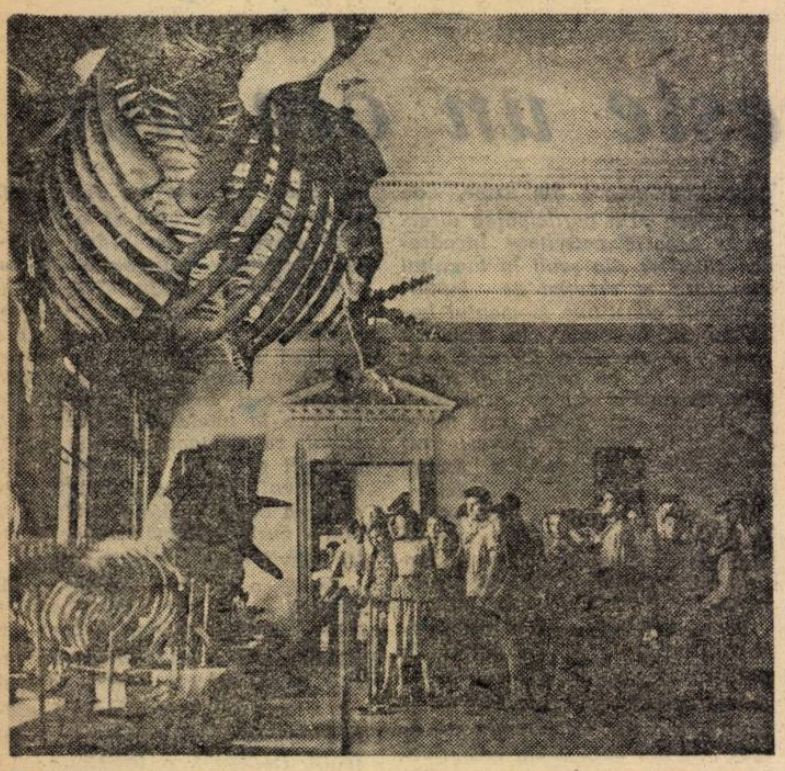

Elevi din regiunea Maramureș în vizită la muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa"

REZULTATE POZITIVE

În anul școlar 1961/1962, în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară au funcționat patru școli medii de cultură generală cu instruire în producție — două la Tg. Mureș, una la Odorhei și una la Gheorghieni.

Îndrumată de organele de partid, secția de învățămînt a regiunii a acordat în tot cursul anului o atenție deosebită acestor școli. Astfel, un inspector metodist din cadrul secției a primit sarcina de a se ocupa în mod special de activitatea lor. Secția de învățămînt regională a organizat brigăzi care au controlat munca școlilor cu instruire în producție. Tot în ajutorul acestor școli, cu sprijinul comitetului orășenesc P.M.R. s-a organizat în orașul Tg. Mureș o consfătuire la care au participat — pe lîngă directori și cadre didactice — muncitori fruntași, ingineri, tehnicieni, directori de întreprinderi, precum și secretari ai organizațiilor P.M.R., sindicale și de U.T.M. din întreprinderile în care elevii și-au efectuat practica. Consfătuirea a contribuit la întărirea colaborării între școlile cu instruire în producție și întreprinderi, ducînd astfel la mai buna desfășurare a practicii.

Ca urmare a tuturor acestor măsuri în școlile cu instruire în producție din regiune s-au obținut o serie de succese. Conducerile lor și-au orientat tot mai mult munca spre buna organizare a experimentului. De pildă, conducerea Școlii medii „Dr. Petru Groza" din Odorhei și întregul colectiv pedagogic al acestei școli au acordat permanent sprijin metodic inginerilor din producție care au predat cunoștințele de tehnologie. Aceștia au primit ajutor în întocmirea planurilor de lecții, în organizarea verificării cunoștințelor elevilor etc. Elevii tuturor școlilor experimentale au fost repartizați în producție pe lîngă cei mai buni dintre muncitori, urmărindu-se ca ei să lucreze efectiv. Bune rezultate s-au obținut în această direcție la Școala medie din Gheorghieni. Elevii acestei școli, care și-au desfășurat practica la filatura din localitate, au contribuit, de pildă, la reducerea timpului de curățire a fleyerelor cu 15 minute de fiecare schimb. Elevii școlilor medii „Unirea" și „Papiu Ilarian" din Tg. Mureș, care au lucrat la întreprinderile „Electromureș" și „Encsel Mauriciu", și-au adus de asemenea contribuția la realizarea planului de producție. Acest lucru a fost posibil și datorită faptului că în timpul anului școlar s-a asigurat trecerea lor de la o mașină la alta pe baza unui plan de rotație judicios întocmit.

Colectivele didactice ale școlilor cu instruire în producție s-au preocupat îndeaproape și de legarea strînsă de producție a unor obiecte cum sînt fizica, chimia, matematica, desenul, căutînd ca temele și problemele date în cadrul acestor obiecte să țină seama de profilul întreprinderilor în care elevii fac practica. De pildă, profesorii de matematică de la Școala medie „Dr. Petru Groza" din Odorhei au dat elevilor să rezolve probleme legate de specificul întreprinderii de industrie frigorifică în care au lucrat ei. Pentru a se adînci această legătură, pe viitor vor trebui create posibilități ca toți profesorii de matematică, fizică, chimie etc. să poată asista la lucrările practice ale elevilor. În acest scop conducerile școlilor medii cu instruire în producție vor trebui să întocmească astfel orarul, încît să asigure realizarea interasistențelor propuse.

Contactul direct cu muncitorii, zilele petrecute în întreprinderi au contribuit mult la dezvoltarea trăsăturilor comuniste la elevi. Ca un exemplu concludent pot fi citați elevii clasei a IX-a „C" de la Școala medie „Papiu Ilarian". Nedisciplinați la începutul anului școlar, ei și-au îmbunătățit în mod hotărîtor comportarea ca urmare a influenței pozitive exercitate asupra lor de colectivul de muncitori de la „Electromureș". Metodele variate folosite de diriginți și profesori pentru popularizarea fruntașilor la învățătură și în munca productivă, albumele întocmite de elevi, expozițiile cuprinzînd obiectele lucrate de ei în producție — toate au contribuit la educarea elevilor în spiritul dragostei față de muncă.

În general se poate afirma că în școlile medii cu instruire în producție din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară anul școlar s-a încheiat cu multe rezultate pozitive. Elevii au dobîndit numeroase cunoștințe despre desfășurarea proceselor de producție, și-au însușit un mare număr de deprinderi practice, au prins dragoste pentru munca fizică, au căpătat posibilitatea de a se orienta spre diferite profesiuni direct productive potrivit înclinațiilor lor.

FRANCISC ÜRMENYI
inspector general
în Ministerul Învățămîntului

Munca independentă a elevilor la lecții

În ultimul timp m-a preocupat mult problema intensificării muncii individuale a elevilor la lecții.

Am folosit în acest scop procedee variate. Uneori, după ce expuneam eu însumi o parte din lecție (de exemplu, la zoologie, o clasă de animale), ceream elevilor să studieze independent o altă parte a lecției timp de 10 minute și să răspundă în scris la unele întrebări. De pildă, studiind cu elevii încrengătura „Protozoare" am predat clasa „Flagelate" prin metoda conversației combinată cu metoda demonstrației, folosind planșe și desenul pe tablă. Apoi am dat elevilor, ca muncă independentă în oră, lectura fragmentului din lecție în care se vorbea despre rizopode și le-am cerut să arate prin ce se deosebește amiba de euglenă.

În general am căutat ca, sprijinindu-mă pe materialul studiat anterior de elevi și pe materialul didactic folosit curent la lecții, să dirijez gîndirea elevilor în direcția dorită. De exemplu, atunci cînd am predat sistematica plantelor am repartizat la fiecare două bănci cîte o plantă de ierbar, cerînd elevilor s-o studieze cu atenție pentru ca apoi, prin întrebări, să scot împreună cu elevii caracterele generale ale genului sau familiei.

Am observat că lecțiile care se bazează pe asemenea procedee, devin mai atractive și contribuie totodată la înarmarea elevilor cu deprinderi de a conspecta, de a extrage esențialul.

Prof. VALENTIN CIOBANU
Școala medie „Unirea" — Brașov

Ceva despre predarea cunoștințelor de istorie la clasele I—IV

Istoria apare ca obiect de învățămînt independent abia în clasa a IV-a. Dar elevii sînt familiarizați cu unele cunoștințe din domeniul ei încă din primele trei clase ale școlii elementare, unde li se predau lecții de citire cu conținut istoric. La aceste lecții, cu un accentuat caracter educativ, învățătorii cu o bună experiență folosesc ca metodă de bază povestirea, urmată de citirea textului din manual. Folosirea cu precădere a povestirii în asemenea lecții se întemeiază pe faptul că ea permite să se schițeze mai bine ideile principale, să se introducă explicații suplimentare necesare înțelegerii unor expresii sau cuvinte necunoscute din text, fără a se face pauze și a se întrerupe ideea de bază; de asemenea, se poate folosi în mai mare măsură un ton expresiv, adecvat pentru ilustrarea și sublinierea evenimentelor prezentate, ceea ce contribuie la trezirea unor stări emoționale puternice.

Folosirea povestirii ca formă de expunere a cunoștințelor de istorie în primele trei clase nu exclude însă citirea textului respectiv din manual. Dimpotrivă, citirea urmează cu necesitate povestirii, iar aceasta ușurează procesul lecturii corecte, expresive, deoarece elevii cunosc deja conținutul textului și pot sesiza ideile principale.

Folosind povestirea în predarea cunoștințelor de istorie, învățătorii cu experiență introduc elemente proprii predării istoriei ca obiect aparte, familiarizîndu-i pe elevi în mod treptat cu specificul acestuia. Astfel ei sînt pregătiți pentru desfășurarea lecțiilor de istorie în clasa a IV-a, mai ales în prima parte a anului școlar.

Pentru a realiza o continuitate în predarea istoriei în școala elementară, numeroși învățători folosesc și la clasa a IV-a, cu deosebire în prima parte a anului școlar, unele elemente specifice predării cunoștințelor de istorie la clasa a III-a, îndeosebi îmbinarea povestirii cu citirea după manual, greutatea căzînd, în mod treptat, pe povestire.

Manualul de istorie pentru clasa a IV-a oferă posibilitatea realizării unei sistematizări judicioase în expunerea materialului, fiecare lecție fiind împărțită în subcapitole. Această împărțire se poate păstra atît cu prilejul povestirii conținutului temei, cît și atunci cînd are loc lectura lecției din manual. La lectură se insistă asupra fiecărui subcapitol în parte, scoțîndu-se ideile esențiale, sesizate de elevi încă din povestirea învățătorului. Aceasta îi pregătește pe elevi pentru activitatea cu manualul în studiul lor individual.

Pentru a nu obosi pe elevi cu o povestire prea lungă și pentru a le menține trează atenția, numeroși învățători împart povestirea în fragmente logice și fac scurte fixări parțiale după fiecare fragment, folosind în acest scop și conversația. De asemenea, dă rezultate bune întrebuințarea unor materiale intuitive, precum și introducerea în cuprinsul povestirii a unui material beletristic în strînsă legătură cu conținutul temei (de exemplu cîteva versuri sau o descriere literară sumară).

Procedînd în felul arătat mai sus, mulți învățători izbutesc să asigure o bună pregătire a elevilor lor pentru studiul istoriei în clasa a V-a și în clasele următoare, unde specificul predării istoriei impune în măsură tot mai mare folosirea povestirii ca metodă de predare. Ei folosesc în acest scop și alte procedee. Unul dintre ele este, de exemplu, întocmirea la tablă a unei scheme pe baza lecției. Aceasta îi ajută mult pe elevi nu numai la sistematizarea cunoștințelor, ci și în ceea ce privește luarea notițelor. Pentru a-i deprinde pe elevi cu extragerea ideilor principale din povestirea cu caracter istoric în vederea luării notițelor, învățătorii cu experiență îi antrenează în mod treptat să-și aducă aportul la elaborarea schemei de la tablă, făcînd să crească mereu gradul de independență al copiilor în desprinderea ideilor principale ce vor figura în schemă.

Pe măsură ce elevii își formează priceperea de a-și lua notițe și a întocmi schemele ei trebuie să fie îndrumați și în ceea ce privește folosirea justă a acestora în pregătirea lor pentru lecții, căci există la ei adeseori tendința de a învăța exclusiv din caiete și de a neglija manualul. În acest scop este utilă recomandarea pe care o fac unii învățători elevilor, de a folosi notițele luate în clasă concomitent cu manualul.

Desigur că ceea ce se poate realiza în clasa a IV-a în privința înarmării elevilor cu deprinderea de a-și lua notițe constituie numai un început, această muncă trebuind continuată în clasa a V-a.

ION ȘERDEANU
Lector la I.P.C.D. — București

La biblioteca amenajată pentru ei în parcul Herăstrău copiii citesc minunate cărți

EXCURSIE DE INFORMARE ŞTIINŢIFICĂ

Cu sprijinul Ministerului Învăţămîntului, Societatea de Ştiinţe Naturale şi Geografie din R.P.R. a organizat vara aceasta o excursie de informare ştiinţifică pe itinerariul Constanţa—Ialta—Soci—Batumi, la care au participat peste 300 de geografi şi naturalişti — majoritatea profesori în şcolile de cultură generală din oraşele şi satele patriei.

Numeroasele şi variatele obiective geografice, geologice şi biologice vizitate, comunicările şi referatele prezentate în cadrul excursiei cu privire la geologia şi geografia Mării Negre, a sudului părţii europene a U.R.S.S. şi a coastei sale caucaziene, asupra florei şi faunei acestor regiuni, precum şi discuţiile şi schimbul de impresii au contribuit mult la informarea şi documentarea de specialitate a excursioniştilor, la extinderea orizontului lor ştiinţific.

Primirea extrem de ospitalieră pe care oamenii sovietici au făcut-o grupului de geografi, geologi şi naturalişti romîni la Ialta, Soci şi Batumi a fost încă o mărturie a sentimentelor de indestructibilă prietenie dintre poporul nostru şi popoarele Uniunii Sovietice.

Cînd ţărmul sud-vestic al Crimeii a prins a se contura la orizontul luminat de primele raze ale dimineţii, multora dintre profesorii care scrutau zarea de pe puntea motonavei „Transilvania" li s-a părut că văd harta acestei peninsule avîntate spre inima Mării Negre. Ceea ce zăreau nu era decît un colţişor al străvechii Tauride, atît de reprezentativ pentru peisajul din sudul acestei peninsule întinse pe 26.000 km.p. între seninul de ape al Mării Negre şi Mării de Azov. Înălţimile stîncoase ce domină neîntrerupt ţărmul îngust trădează prezenţa munţilor Crimeii — continuare spre est a lanţurilor muntoase carpatic şi balcanic — care sînt, prin poziţia lor perpendiculară pe direcţia vînturilor reci din nord-est, un adăpost natural pentru litoralul sovietic al Mării Negre. Clima blîndă, care face ca iarna să fie foarte scurtă, iar zăpada să se topească repede, creează condiţii prielnice pentru dezvoltarea unei vegetaţii de tip mediteranean.

Munţii Ialia au o altitudine de circa 1.000 metri, iar vîrful dominant — Roman-Koş — abia atinge 1.546 m. Cu toate acestea, din cauza versantului abrupt pe care îl arată spre sud, a vecinătăţii mării şi a prezenţei calcarului, par foarte masivi. Jos, litoralul, strivit de apropierea munţilor, abia îşi mai poate face loc în lungul mării, aici lărgindu-se, aci îngustîndu-se. La rîndul ei, platforma continentală, atît de largă în dreptul ţărmului romînesc, se reduce la o fîşie lată uneori de numai cîţiva kilometri.

Pe chipurile excursioniştilor citeai setea de a vedea, de a cunoaşte, de a nota cît mai mult. Şi din acest punct de vedere împrejurimile Ialtei sînt o adevărată comoară, ce nu-şi tăinuieşte de loc minunăţiile. Frumoasa staţiune este aşezată în formă de amfiteatru pe povîrnişurile repezi ale munţilor Ialia, a căror formă aminteşte aici pe aceea a unei potcoave ce înconjoară oraşul din trei părţi, apărîndu-l de curenţii reci.

Şoseaua asfaltată ce şerpuieşte în serpentine ameţitoare a dat excursioniştilor posibilitatea ca, mergînd spre staţiunile din vestul Ialtei — Livadia, Alupka ş.a — să aibă o perspectivă şi mai largă asupra acestui colţ al Crimeii. Ei au văzut colţii stîncoşi, sfîrtecaţi de vreme, ai vîrfului Ai-Petri, promontoriul înalt al „Cuibului rîndunicilor", podgoriile Massandrei, grădina Nikitinsk. Toate li s-au perindat prin faţă ca într-un film, aşa încît seara, cînd luminile şiragului de staţiuni de pe litoralul Crimeii au rămas în urmă, umbrite de conturul întunecat al munţilor, cu greu puteau pune rînduială în impresiile bogate pe care le-au cules.

Dar timpul recapitulării celor văzute a fost destul de scurt, căci curiozitatea excursioniştilor era atrasă mereu de alte obiective ale traseului, îndeosebi de panorama măreaţă a Munţilor Caucaz.

Munţii legendelor

Caucazul se desfăşoară, ca o punte între două continente, pe o lungime de peste 1.200 km şi pe o lăţime de 60-200 km, între Marea Neagră şi Marea Caspică. Inima lui este formată numai din roci tari, cu vîrfuri semeţe, dintre care cinci trec de 5.000 m. Peste toate se înalţă silueta Elbrusului, cu coama înecată în mantia zăpezilor veşnice.

Pentru antici Caucazul a reprezentat „munţii legendelor", mitologia greacă legînd istoria peninsulei elenice de aceşti munţi, care întreceau Olimpul. De unul din vîrfurile Caucazului — spune legenda — a fost înlănţuit mîndrul şi neînfricatul Prometeu, titanul care a cutezat să smulgă scînteia din cer spre a o dărui oamenilor. Aici, între graniţele Caucazului, se află şi Kolhida cea însorită şi bogată, vestita ţară a „liniei de aur".

Caucazul se înfăţişează ca un zid semeţ, cu trecători rare şi înalte, cu povîrnişuri repezi şi cu gheţari restrînşi în suprafaţă. În cuprinsul lor, urmele vulcanice sînt numeroase: scurgeri de lavă, nămoluri efervescente, izvoare calde şi uriaşe rezerve de „aur negru", pus în valoare de puterea sovietică.

Spre nord, povîrnişurile Caucazului sînt mai domoale, pierzîndu-se pe nesimţite în stepă; spre sud, dimpotrivă, ele se termină prin versante abrupte. Spre vest lăţimea şi înălţimea munţilor scad treptat, pe cînd spre est dimensiunile se păstrează egale, iar culmile rămîn multă vreme paralele, pentru ca apoi să se întrerupă brusc.

La mijloc, Caucazul Mare — una din cele trei părţi principale ale muntelui — prezintă o linie continuă de vîrfuri semeţe, adevărate cetăţi naturale. O glaciaţiune puternică a modelat această parte a Caucazului dîndu-i o înfăţişare alpină, cu piscuri invadate de zăpezi şi gheaţă, cu chei şi cascade. De aici se pot admira cele mai măreţe privelişti ale Gruziei, în cuprinsul căreia, cum spunea Lermontov, „plopii par piramide măreţe şi pîraiele se rostogolesc în zbor uşor".

„Riviera Caucazului"

Cuibărit la poalele întinsei zone muntoase a Caucazului, litoralul Mării Negre n-ar părea decît o continuare a celui din Crimeea dacă umbra masivă a legendarilor munţi, luminată spre înălţimi de albul zăpezilor, nu l-ar domina cu severitate. Mulţimea de rîuri care îşi varsă apele repezi în mare, uneori lunecînd prin delte reduse, ca şi lăţimea accentuată a platformei continentale vin să completeze specificul „rivierei caucaziene", transformată la rîndul ei într-o salbă de staţiuni la fel de frumoase ca cele din Crimeea.

Obiectivul excursioniştilor l-a constituit aici minunatul oraş-grădină Soci — mîndria staţiunilor climaterice sovietice — care, împreună că Hosta şi Matesta, formează pe o lungime de 30 km un grup climateric fără egal în lume. Ansamblul arhitectural al acestei staţiuni, sanatoriile albe ascunse după pîlcurile de arbori, mulţimea de boschete, colonade, podeţe ajurate, scări de marmură, plantele exotice proiectate pe fondul sever al Caucazului şi dominate spre sud de silueta îndrăzneaţă a muntelui Marele Ahun sînt elemente caracteristice ale panoramei largi a oraşului. Cu greu se hotărau excursioniştii noştri să-şi desprindă privirea de pe un colţ spre a o îndrepta spre altul.

Spre sud, săgeţile indicatoare îndeamnau către Suhumi, colţ pitoresc al Gruziei şi reşedinţă a însoritei Republici Sovietice Socialiste Autonome Abhazia, iar dincolo de aceasta se întrezărea renumita deltă a Rionului din Kolhida, a cărei extremitate sudică a format ultimul obiectiv al excursiei.

Înaltul zid al munţilor Caucaz, care se ridică în imediata apropiere a Kolhidei, o fereşte de vînturi reci. Aproape tot timpul anului aci e căldură şi umezeală. De aceea şi vegetaţia a fost întotdeauna nespus de bogată. În anii puterii sovietice, care a asigurat acestui ţinut libertatea şi a pus la îndemîna locuitorilor lui tot felul de mijloace tehnice, Kolhida a devenit un ţinut mereu mai înfloritor. Văile, altădată inundate de rîuri leneşe, au fost asanate prin sădirea unor mari păduri de eucalipt, care sug ca un burete umezeala pămîntului. Aci se întind acum nesfîrşite lanuri de orez, plantaţii de ceai şi de bambuşi. De pe coastă te întîmpină întinse livezi de lămîi, portocali şi mandarini sau podgorii ce urcă alături de plantaţiile de ceai pe povîrnişurile înalte şi roditoare.

Batumi, reşedinţa celei de a doua Republici Sovietice Socialiste Autonome a Gruziei apusene, Adjaria, i-a întîmpinat pe excursionişti cu nori plumburii, parcă nevrînd să-şi dezică faima de „pol" al precipitaţiilor din U.R.S.S. Dar curînd norii s-au răspîndit, lăsînd cale liberă soarelui. Înălţimile Caucazului tăinuiesc crestele semeţe, iar fîşia de litoral, devenită mai largă, se furişază pe văile adînci ce o străpung necontenit, dînd oraşului Batumi un cadru natural deosebit de variat.

Salbă de grădini

Peisajul încîntător al acestor regiuni se datoreşte nu numai reliefului variat şi construcţiilor minunate, ci şi bogatei mantale vegetale care, în condiţii climatice atît de prielnice, se revarsă larg, dînd culoare şi viaţă povîrnişurilor stîncoase.

Profesorii de ştiinţe naturale s-au văzut pentru prima oară în faţa unui catalog floristic subtropical ce pare fără de sfîrşit, lăsînd în umbră cele mai reuşite planşe din tratatele de specialitate. La Ialta ei au vizitat în primul rînd faimoasa grădină botanică Nikitski, care se întinde pe o suprafaţă de peste 280 ha. Zeci de mii de pomi şi arbuşti, reprezentînd 1500 de specii şi varietăţi, caracteristice tuturor continentelor, se înscriu în inventarul atît de bogat şi variat al acestei grădini. Aici poţi vedea arborele Pistachia lentiscus, cu trunchi mat şi ramuri larg răsfirate, din care se extrage terebentina, faimoşii cedri de Liban, de Himalaia sau de Atlas, mahonul uriaş, palmieri şi chiparoşi, plantaţii zvelte de bambus. Dacă adăugăm la acestea fructele bogate, florile viu colorate, laboratoarele de cercetare, ne dăm seama că ne aflăm într-un uriaş complex floristic, ce împlineşte în curînd frumoasa vîrstă de 150 de ani.

La Soci, palmierii şi magnoliile, chiparoşii şi oleandrii ce se întrec în frumuseţe de-a lungul largilor bulevarde, pe sub balcoanele albe ale sanatoriilor sau prin parcuri, sînt o prevestire a bogăţiei renumitei grădini botanice „Dendrarium". Şapte sute de specii de arbori sau arbuşti originali din Australia, India, America Latină, Asia Centrală sau Japonia formează fondul viu al acestei întinse grădini.

Un spectacol grandios i-a întîmpinat pe excursionişti şi în grădina botanică din Batumi. Situat la 7 kilometri de oraş, acest imens parc de peste o sută de hectare a fost fondat la începutul secolului XX de celebrul geograf şi botanist rus Krasnov. O alee poartă privirea vizitatorilor spre un colţ din Mexic, unde cactuşii domină înălţimile stîncoase, arse de soare; alta spre flora subtropicală originară din Noua Zeelandă; un colţ cu eucalipţi uriaşi aminteşte de Australia, altul, cu cedri tari, vorbeşte de Liban, un al treilea, cu grădini în terase, aminteşte de Japonia, iar un al patrulea, cu palmieri rotaţi, de Africa. Iar mai departe treci printre nesfîrşite boschete de ortensii sau urmăreşti, pe repezişurile munţilor şi întinsul luncilor, un adevărat covor de ceai. Pe drept cuvînt au putut spune deci profesorii că au făcut o excursie floristică pe aproape toate meridianele şi paralelele pămîntului.

Economie şi cultură înfloritoare

Litoralul sovietic al Mării Negre este însă departe de a fi numai o salbă de staţiuni pitoreşti; el înmănunchează tot atîtea bogăţii smulse naturii de către oamenii sovietici. La Ialta, la Massandra, la Kauciuk-Lombata, la Soci sau Suhumi sînt numeroase întreprinderi industriale, construite în anii puterii sovietice, care produc conserve de fructe, de carne şi peşte, prelucrează tutunul, ceaiul sau fabrică produse chimice. La Batumi, cel mai mare port sovietic în ce priveşte exportul de petrol, sînt mari rafinării de petrol, uzine de construcţii metalice, de echipament electrotehnic, şantiere navale, fabrici de conserve, de prelucrare a ceaiului şi de cafeină. Culturile de ceai, care dau peste 70 la sută din veniturile colhozurilor şi sovhozurilor, plantaţiile de tutun, de pomi şi viţă de vie, vin să întregească economia Adjariei. Avîntul luat de industria oraşului Batumi permite astăzi ca în trei zile să se producă tot atît cît se producea aici în 12 luni în primii ani ai puterii sovietice. Dar aceasta este numai o etapă în industrializarea oraşului, căci, aşa cum prevede septenalul, industria oraşului Batumi va produce în anul 1965 aproape de două ori mai mult decît în prezent.

Modernizarea oraşelor, construirea unor noi cartiere muncitoreşti, a unor sanatorii moderne, a şcolilor, a palatelor culturale arată în acelaşi timp grija faţă de om a partidului, a statului sovietic. Oamenii veniţi pe litoral din toate colţurile Uniunii Sovietice găsesc aici cele mai bune condiţii de odihnă şi de întărire a sănătăţii. Lucrările de artă acumulate în trecut au devenit astăzi bunuri ale celor ce muncesc. În acest sens palatul Voronţov de la Alupka, sau cel al ţarilor de la Livadia sînt mărturii ce uimesc prin frumuseţea lor.

★

Cu deosebită plăcere îşi vor aduce aminte excursioniştii de primirea deosebit de caldă, prietenească, pe care le-au făcut-o oamenii sovietici pretutindeni unde au poposit. Greu vor putea uita ei, de pildă, impresionanta primire pe care le-au făcut-o profesorii, pionierii şi oamenii muncii sovietici în portul Soci, precum şi grija de a le crea condiţii să poată vedea tot ceea ce îi interesa ca profesori de ştiinţe naturale şi geografie.

Zilele petrecute pe litoralul sovietic vor rămîne pentru totdeauna în amintirea excursioniştilor nu numai datorită frumuseţilor pe care le-au văzut, cît şi, datorită bucuriei pe care le-au prilejuit-o întîlnirile cu oamenii sovietici.

★

La capătul celor cinci zile de călătorie „Lebăda albă", cum i se mai spune frumoasei motonave „Transilvania", se avînta spre ţărmul romînesc. Excursioniştii — cei peste 300 de profesori de ştiinţe naturale şi geografie din colţurile cele mai diferite ale patriei noastre — se reîntorceau la preocupările lor, din care cea mai de frunte era pregătirea pentru noul an şcolar. În curînd, la catedră sau în laborator, în Capitală sau într-un sat îndepărtat, toţi cei care au participat la această excursie de informare ştiinţifică vor vorbi elevilor despre locurile vizitate şi admirate direct, folosind ca bibliografie notiţele din timpul excursiei, fotografiile, albumele luate cu ei. Vor fi, fără îndoială, lecţii bogate în conţinut, vii şi colorate, care îi vor emoţiona pe elevi şi îi vor înzestra cu noi şi bogate cunoştinţe.

Pagină alcătuită de un colectiv de profesori membri ai S.S.N.G.

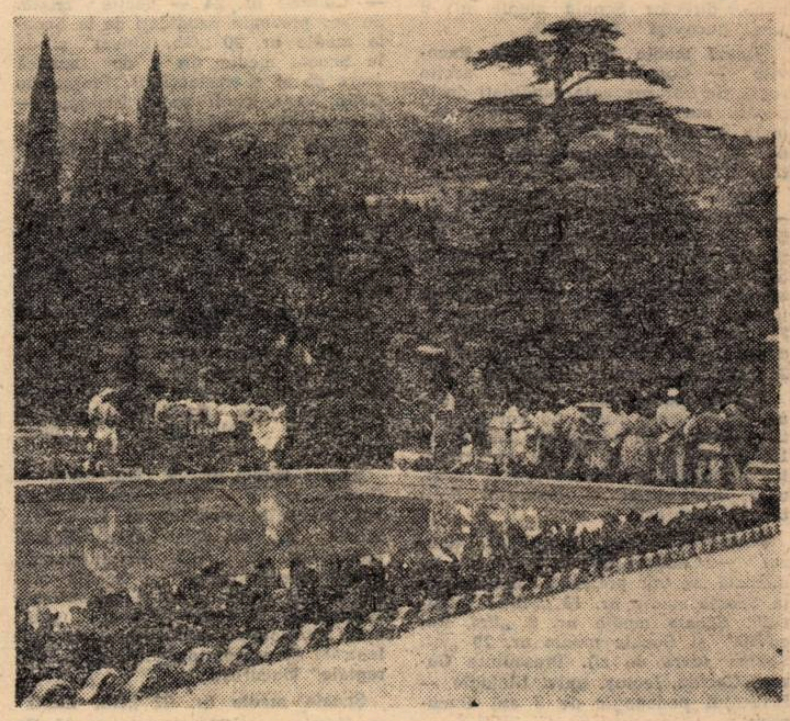

Popas în parcul băilor Matesta-Soci

Examenul de maturitate din sesiunea august 1962

Printr-un Ordin al ministrului Învățământului s-au stabilit centrele și președinții comisiilor pentru examenele de maturitate de la școlile medii de cultură generală și de la școlile medii de artă, precum și examenele de stat de la școlile pedagogice de învățători și educatoare și de la institutele pedagogice de învățători din sesiunea august 1962.

Examenele încep în toată țara în ziua de 26 august 1962, orele 9 dimineața, cu proba scrisă la limba și literatura română. În vederea pregătirii lucrărilor examenului, președinții comisiilor se vor prezenta la centrele la care au fost numiți în dimineața zilei de 25 august a.c.

Se menționează mai jos centrele unde vor funcționa comisiile, școlile care vor prezenta candidați la fiecare centru, precum și președinții comisiilor.

ORAȘUL BUCUREȘTI

Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 1 — secție mixtă cu limbile de predare română și germană. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu", Școala medie nr. 24 „V. Alecsandri", Școala medie nr. 21 cu limba de predare germană și Școala medie de artă plastică București (cursuri de zi și serale). Președinte **Barbu Nicolae,** prof. univ. filologie — Universitatea București.

Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu" — Comisia nr. 2 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu" (curs seral). Președinte **Giurgea Margareta,** prof. univ. fizică, Universitatea București.

Școala medie nr. 2 „T. Vladimirescu" — Comisia nr. 3 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 2 „T. Vladimirescu", Școala medie serală de pe lîngă fabrica de confecții și tricotaje București și Școala medie serală „Semănătoarea" (cursuri de zi și serale). Președinte **Constantinescu Victor,** conf. univ. matematici — Institutul de Construcții București.

Școala medie nr. 3 „I. Neculce" — Comisia nr. 4 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 3 „Ion Neculce", Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" și Școala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" (curs de zi), Președinte **Nistorescu Cornelia,** prof. istorie, director Școala pedagogică educatoare București.

Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" — Comisia nr. 5 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" și Școala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" (curs de zi). Președinte **Pop Simona,** conf. univ. matematică — fizică Universitatea București.

Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" București — Comisia nr. 6 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" și Școala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" (curs seral). Președinte **Gheorghiță Ștefan,** conf. univ. matematică — fizică Universitatea București.

Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" — Comisia nr. 7 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 3 „I. Neculce" și Școala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" (curs seral). Președinte **dr. Bărbulescu Florica,** prof. univ chimie, Universitatea București.

Școala medie nr. 5 „M. Sadoveanu" — Comisia nr. 8 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 5 „M. Sadoveanu", Școala medie nr. 28 „Dr. Petru Groza", Școala medie nr. 35 și Școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" (curs de zi). Președinte **Herman Gheorghe,** conf. univ. șt. naturale, Institutul Medico Farmaceutic — București.

Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — Comisia nr. 9 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" (cursuri de zi și serale). Președinte **Moruzi Constanța,** conf. univ. șt. naturale — Universitatea București.

Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — Comisia nr. 10 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" (curs seral și restanțieri). Președinte **Alecu Viorel,** prof. lb. română, director Școala medie nr. 8 „Em. Racoviță" București.

Școala medie nr. 8 „Emil Racoviță" — Comisia nr. 11 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 8 „Em. Racoviță" (curs seral). Președinte **Cazacu Andreian Cabiria,** conf. univ. matematici, Universitatea București.

Școala medie nr. 11 „D. Cantemir" — Comisia nr. 12 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 11 „D. Cantemir", Școala medie nr. 10 „Z. Kosmodemianskaia" și Școala medie nr. 12 (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Călinescu Ana,** prof. pedagogie, directoarea Școlii medii nr. 24 „V. Alecsandri" București.

Școala medie nr. 12 — Comisia nr. 13 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 12 (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Flexi Sofia,** conf. univ. matematici — Institutul Politehnic București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" — Comisia nr. 14 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul", Școala medie nr. 8 „Em. Racoviță" și Școala medie nr. 29 „Al. Sahia" (curs de zi). Președinte **Caroni Cecilia,** lector. univ. filologie — Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" — Comisia nr. 15 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" și de la Școala medie nr. 8 „Em, Racoviță" (cursuri de zi și serale). Președinte **Iliescu Victor,** prof. matematică, director Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" București.

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul" — Comisia nr. 16 — secție reală cu limbile de predare: română, maghiară și greacă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul", Școala medie nr. 29 „Al. Sahia", Școala medie nr. 9 (lb. predare maghiară) și Școala medie nr. 14 (lb. de predare greacă) (curs de zi). Președinte **Toma Vasilescu,** lector univ. filologie — Universitatea București.

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 17 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" (curs de zi). Președinte **Murgoci Adriana,** conf. univ. șt. naturale — Universitatea București.

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" — Comisia nr. 18 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 15 „El. Sîrbu" și de la Școala medie serală de pe lîngă întreprinderea „Filatura română de bumbac" (curs seral). Președinte **Țițeica Radu,** prof. univ. fizică — Institutul de petrol, gaze și geologie București.

Școala medie nr. 16 „G. Coșbuc" — Comisia nr. 19 secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 16 „G. Coșbuc" și de la Școala medie nr. 39 (curs de zi). Președinte **Bărbulescu Dumitru,** prof. lb. română, director Școala medie nr. 2 „T. Vladimirescu" București.

Școala medie nr. 17 „Matei Basarab" — Comisia nr. 20 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 17 „Matei Basarab" și de la Școala medie serală „Timpuri Noi" (cursuri de zi și serale). Președinte **Săvulescu Dumitru,** prof. lb. română, director Școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" București.

Școala medie nr. 17 „Matei Basarab" — Comisia nr. 21 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 17 „Matei Basarab", Școala medie nr. 16 „Gh. Coșbuc", Școala medie nr. 26 „Al. I. Cuza" și Școala medie serală „7 Noiembrie" (cursuri de zi și serale). Președinte **Teodorescu Ileana,** prof. istorie, directoare Școala medie nr. 11 „D. Cantemir".

Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" — Comisia nr. 22 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu", Școala medie nr. 19 „Ion Creangă" și Școala medie nr. 30 (curs de zi). Președinte **Stan Suciu Marta,** prof. univ. chimie — Universitatea București.

Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" — Comisia nr. 23 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu", Școala medie nr. 19 „Ion Creangă" și Școala medie nr. 30 (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Bistrițeanu Alexandru,** conf. univ. lb. română — Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 24 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" și de la Școala medie nr. 1 de muzică (curs de zi și restanțieri). Președinte **Călin Vera,** conf. univ, filologie — Universitatea București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 25 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" (curs seral). Președinte **Almășanu Silviu,** prof. istorie, directorul Școlii medii nr. 3 „I. Neculce" București.

Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" — Comisia nr. 26 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" (curs seral). Președinte **Ion Constantin** prof. univ. fizică — Institutul agronomic „N. Bălcescu" București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 27 — secția umanistă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr", Școala medie nr. 23 „D. Bolintineanu", Școala medie nr. 27 și Școala medie nr. 36 (curs de zi și restanțieri). Președinte **Mancaș Mircea,** prof. univ. lb. română — Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 28 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" (curs de zi, seral și restanțieri). Președinte **Stăncescu Dumitru,** prof. lb. română, director Școala medie nr. 26 „Al. I. Cuza" București.

Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" — Comisia nr. 29 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 22 „Gh. Lazăr" (curs seral și restanțieri). Președinte **Bărbulescu Nicolae,** lector univ, chimie — Universitatea București.

Școala medie nr. 23 „D. Bolintineanu" — Comisia nr. 30 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie serală „Electromagnetica" (curs seral și restanțieri). Președinte **Petre Victor,** prof. lb. română director Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai" București.

Școala medie nr. 25 — Comisia nr. 31 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 25, Școala medie nr. 31 și Școala medie nr. 2 „T. Vladimirescu" (cursuri de zi și serale). Președinte **Popescu Constanța,** prof. lb. franceză, director Școala medie nr. 18 „M. Eminescu" București.

Școala medie nr. 26 „Al. I. Cuza" — Comisia nr. 32 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 26 „Al. I. Cuza" (cursuri de zi și serale). Președinte **Petrescu Maria,** prof. geografie, directoare Școala pedagogică învățători București.

Școala medie nr. 27 — Comisia nr. 33 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 27 și de la Școala medie nr. 23 „D. Bolintineanu" (curs de zi și restanțieri). Președinte **Mihăilescu Eugen,** conf. univ. matematici — Universitatea București.

Școala medie nr. 27 — Comisia nr. 34 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 27 (curs seral). Președinte **Iordan Marioara,** prof. matematici, director Școala medie nr. 39 București.

Școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" — Comisia nr. 35 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu", Școala medie serală I.R.E.B. și Școala medie serală de pe lîngă „Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" (cursuri de zi și serale). Președinte **Teodorescu Aurelia,** prof. istorie, directoarea Școlii medii nr. 12 — București.

Școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" — Comisia nr. 36 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 34 „C. A. Rosetti" (cursuri de zi și serale). Președinte **Kandel Mauriciu,** conf. univ. istorie — Universitatea București.

Școala medie nr. 36 — Comisia nr. 37 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 36 (cursuri de zi și prin examene de diferență). Președinte **Floroiu Cornelia,** prof. geografie — directoarea Școlii medii nr. 4 „A. Vlaicu" București.

Școala medie nr. 36 — Comisia nr. 38 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 36 și de la Școala medie serală de pe lîngă Uzinele de utilaj chimic (cursuri de zi, serale, prin examene de diferență și restanțieri). Președinte **Tănăsescu Ilinca,** prof. matematică, directoarea Școlii medii nr. 15 „El. Sîrbu" București.

Școala medie muncitorească nr. 4 — Comisia nr. 39 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie nr. 4 muncitorească (curs seral). Președinte **Popescu Grigore,** lector univ. istorie — Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie muncitorească nr. 11 C.F.R. — Comisia nr. 40 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie muncitorească nr. 11 C.F.R. (curs seral). Președinte **Stănculescu Margareta,** prof. matematici, directoare adjunctă Școala medie nr. 13 „M. Viteazul" București.

Școala medie muncitorească de pe lîngă uzinele „23 August" — Comisia nr. 41 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la Școala medie muncitorească de pe lîngă uzinele „23 August" (curs seral). Președinte **Ursu Gheorghe,** lector univ. lb. română — Institutul pedagogic de 3 ani București.

REGIUNEA ARGEȘ

Școala medie nr. 1 Pitești — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Pitești (curs de zi și restanțieri). Președinte **Dinculeanu Nicolae,** conf. univ. matematici, Universitatea București.

Școala medie nr. 2 Pitești — Comisia nr. 2 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Pitești (cursuri de zi și serale). Președinte **Munteanu George,** lector univ. lb. română, — Universitatea București.

Școala medie nr. 3 Pitești — Comisia nr. 3 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 3 Pitești (curs de zi și restanțieri). Președinte **Piru Alexandru,** lector univ. lb. română, Universitatea București.

Școala medie serală Pitești — Comisia nr. 4 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală Pitești, școala medie serală Găvana și școala medie serală Ștefănești (curs seral și restanțieri). Președinte **Moisil Ioan,** conf. univ. fizică, Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala nr. 1 Pitești — Comisia nr. 5 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie Curtea de Argeș și de la școala medie din Topoloveni (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte. **Dumitrescu Ana,** prof. fizico-chimice, directoare școala medie nr. 1 Rm. Vîlcea.

Școala medie nr. 3 Pitești — Comisia nr. 6 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie Costești și de la școala medie din Găești (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Mazilu Marin,** prof. lb. română, director școala medie Horezu.

Școala medie Cîmpulung-Muscel — Comisia nr. 7 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie Cîmpulung-Muscel (cursuri de zi și restanțieri). Președinte **Arsenescu Gheorghe,** prof. pedagogie, director școala medie Topoloveni.

Școala medie nr. 1 Rm. Vîlcea — Comisia nr. 8 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Rm. Vîlcea (cursuri de zi și serale). Președinte **Vlad Nicolae,** prof. istorie, director școala medie nr. 1 Pitești.

Școala medie nr. 2 Rm. Vîlcea — Comisia nr. 9 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Rm. Vîlcea și școala medie din Horezu (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Ioniță Gheorghe,** șef lucrări chimie, Institutul politehnic București.

Școala medie Slatina — Comisia nr. 10 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie Slatina, școala medie Drăgănești-Olt și școala medie Drăgășani (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Teodorescu Petre,** lector univ. matematici, Universitatea București.

Școala medie Slatina — Comisia nr. 11 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie Slatina și de la școala medie Drăgășani (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Negoiță Gheorghe,** prof. șt. naturale, director școala medie nr. 2 Rm. Vîlcea.

REGIUNEA BACĂU

Școala medie nr. 1 Bacău — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Bacău și de la școala medie Adjud (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte, **Jemna Maria,** lector univ. istorie, Universitatea „Al. I. Cuza" Iași.

Școala medie nr. 2 Bacău — Comisia nr. 2 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Bacău și de la școala medie Podul Turcului (cursuri de zi și serale). Președinte **Boroianu Constantin,** lector univ. lb. română, Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 4 Bacău — Comisia nr. 3 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 4 Bacău și de la școala serală „Steaua Roșie" (curs seral). Președinte **Gheorghiu Constanța,** lector univ. chimie, Universitatea București.

Școala medie Buhuși — Comisia nr. 4 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie Buhuși și de la școala serală Buhuși (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Acrișmăriței Nicolae,** prof. geografie, director școala medie nr. 1 Piatra Neamț.

Școala medie Moinești — Comisia nr. 5 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie Moinești, școala medie Comănești și dela școala serală Boiștea-Dărmănești (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Grigoriu Geta,** prof lb. franceză, director școala medie nr. 2 Piatra Neamț.

Școala medie Onești — Comisia nr. 6 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie Onești și de la școala medie Tg. Ocna (cursuri de zi și serale). Președinte **Oiță Ioan,** lector univ. filologie, Institutul „Maxim Gorki" București.

Școala medie Onești — Comisia nr. 7 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie Onești (curs seral). Președinte **Oprea Panaite,** prof. geografie-istorie, director adjunct școala medie nr. 1 Bacău.

Școala medie nr. 1 Piatra Neamț — Comisia nr. 8 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Piatra Neamț, școala medie Bicaz și școala medie Borca (cursuri de zi și serale). Președinte **Filimon Ion,** conf. univ. matematici, Institutul de construcții, București.

Școala medie nr. 1 Piatra Neamț — Comisia nr. 9 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Piatra Neamț și școala serală Stejarul (curs seral și restanțieri). Președinte **Popescu Petre** prof. istorie, director școala medie nr. 1 Bacău.

Școala medie nr. 2 Piatra Neamț — Comisia nr. 10 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Piatra Neamț și școala medie Tg. Neamț (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Turcu Ion,** lector univ. soc. științific, Universitatea București.

Liceul mixt Roman — Comisia nr. 11 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la liceul mixt Roman (curs de zi și restanțieri). Președinte **Petrea Vasile,** lector univ. st. naturale, Universitatea București.

Liceul mixt Roman — Comisia nr. 12 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală Roman (curs seral). Președinte **Vicol Maria,** prof. fizică, director școala medie nr. 3 Bacău.

REGIUNEA BANAT

Școala medie nr. 1 Arad — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Arad (curs de zi și restanțieri). Președinte **Toma Ioan,** conf, univ. chimie, Institutul politehnic Timișoara.

Școala medie nr. 2 Arad — Comisia nr. 2 — secție mixtă cu limbi de predare română și slovacă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Arad, școala medie nr. 1 Pecica și școala medie Nădlac (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Olteanu Pandele,** lector univ. filologie, Universitatea București.

Școala medie serală „Gh. Dimitrov" Arad — Comisia nr. 3 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie serală „Gh. Dimitrov" Arad și de la școala medie nr. 3 Arad (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Stuiber Francisc,** prof. matematici, director școala medie nr. 1 Caransebeș.

Școala medie nr. 1 Caransebeș — Comisia nr. 4 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Caransebeș (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Spătaru Ilarion,** prof. geografie, director școala medie nr. 1 Arad.

Școala medie nr. 1 Caransebeș — Comisia nr. 5 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie Bozovici și de la școala medie Oțelul Roșu (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Bălan Trandafir,** prof. matematici, director școala medie nr. 1 Timișoara.

Școala medie nr. 2 Caransebeș — Comisia nr. 6 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Caransebeș și de la școala medie Orșova (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Dragomir Achim,** lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 5 ani Timișoara.

Liceul nr. 1 Lugoj — Comisia nr. 7 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la liceul nr. 1 Lugoj, școala medie nr. 1 Lugoj, școala medie Făget și școala medie Nădrag (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Zăgănescu Mircea,** lector univ. fizică, Institutul pedagogic de 5 ani Timișoara.

Liceul nr. 1 Lugoj — Comisia nr. 8 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la liceul nr. 1 Lugoj și de la școala medie Buziaș (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Pop Eugen,** lector univ. fizică, Institutul politehnic Timișoara.

Școala medie Oravița — Comisia nr. 9 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie Oravița, școala medie Moldova Nouă și școala medie Anina (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Ștefan Grigore,** prof. istorie, director adjunct, Institutul pedagogic Arad.

Școala medie Sînnicolaul Mare — Comisia nr. 10 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie Sînnicolaul Mare și de la școala medie Jimbolia (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Bejan Ioan,** șef lucrări fizică, Institutul politehnic Timișoara.

Liceul nr. 1 Reșița — Comisia nr. 11 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la liceul nr. 1 Reșița și de la școala medie Bocșa (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Gruiescu Aurel,** prof. pedagogie-psihologie, director școala medie Făget.

Școala medie nr. 1 Timișoara — Comisia nr. 12 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Timișoara (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Dick Iosif,** prof. univ. chimie, Institutul politehnic Timișoara.

Școala medie nr. 1 Timișoara — Comisia nr. 13 — secție mixtă cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Timișoara, școala medie nr. 3 Arad, școala medie nr. 2 Pecica, liceul nr. 1 Timișoara, școala medie nr. 1 Arad și liceul nr. 1 Lugoj (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Covacs Zoltan,** conf. univ. matematici, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie nr. 2 Timișoara — Comisia nr. 14 — secție mixtă cu limbile de predare germană și sîrbă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Timișoara, liceul nr. 1 Timișoara, școala medie Lipova, liceul nr. 1 Reșița și școala medie Jimbolia (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Binder Ștefan,** conf. univ. lb. germană, Institutul pedagogic de 5 ani Timișoara.

Școala medie nr. 3 Timișoara — Comisia nr. 15 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 3 Timișoara și de la școala medie nr. 4 Timișoara (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte

(Continuare în pag. 11)

(Urmare din pag. 10)

Iovănescu Maria, prof. lb. română, școala medie nr. 2 Arad.

Școala medie nr. 5 Timișoara — Comisia nr. 16 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 5 Timișoara și de la școala medie Giarmata (curs de zi, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Gheorghiu Victor,** prof. univ. fizică, Institutul politehnic Timișoara.

Școala medie de muzică și artă plastică Timișoara — Comisia nr. 17 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie de muzică Timișoara, școala medie Ciacova, școala medie Gătaia, școala medie Lipova și liceul nr. 1 Timișoara (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Reichel Iosif,** prof. univ. chimie, Institutul politehnic Timișoara.

Școala medie nr. 5 Timișoara — Comisia nr. 18 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie Timișoara (prin examene de diferență). Președinte **Bica Maria** — lector univ. matematici Institutul Politehnic Timișoara.

REGIUNEA BRAȘOV

Școala medie nr. 1 Brașov — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1, nr. 2, nr. 3, nr. 4, nr. 5 Brașov și de la școala medie Sf. Gheorghe (curs de zi). Președinte **Morariu Iuliu,** prof. univ. șt. naturale, Institutul politehnic Brașov.

Școala medie nr. 1 Brașov — Comisia nr. 2 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 1 Brașov (prin examene de diferență). Președinte **Stihi Emil,** prof. univ. matematici, Institutul politehnic Brașov.

Școala medie nr. 5 — Brașov — Comisia nr. 3 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 4 și nr. 5 Brașov, școala medie Codlea, școala medie Rîșnov, școala medie Săcele și școala medie Predeal (curs de zi). Președinte **Russu Aurel,** prof. univ. matematici, Institutul politehnic Brașov.

Școala medie serală nr. 3 Brașov — Comisia nr. 4 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii serale nr. 1 și nr. 3 Brașov (curs seral și restanțieri). Președinte **Petrescu Gheorghe,** prof. univ. matematici, Universitatea București.

Școala medie serală nr. 6 Brașov — Comisia nr. 5 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie serală nr. 6 Brașov, școala medie serală Săcele (curs seral). Președinte **Teodorescu Georgeta,** lector univ. fizică, Institutul Agronomic „N. Bălcescu" București.

Școala medie serală nr. 5 Brașov — Comisia nr. 6 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii serale nr. 2 și nr. 5 Brașov și de la școala medie Codlea (curs seral). Președinte **Munteanu Ion,** prof. matematică-fizică, director școala medie nr. 3 Sibiu.

Școala medie nr. 1 Făgăraș — Comisia nr. 7 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 1 Făgăraș și de la școala medie Orașul Victoria (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Hangea Nicolae,** conf. univ. fizică, Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 2 Făgăraș — Comisia nr. 8 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Făgăraș și de la școala medie Orașul Victoria (curs de zi). Președinte **Fanache Maria,** prof. lb română, directoare adjunctă școala medie nr. 1 Sibiu.

Școala medie Mediaș — Comisia nr. 9 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie Mediaș și de la școala medie Blaj (cursuri de zi și serale). Președinte **Vrabie Emil,** lector univ. filologie, Institutul „Maxim Gorki" București.

Școala medie nr. 1 Sighișoara — Comisia nr. 10 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Sighișoara, școala medie Rupea, școala medie Dumbrăveni și școala medie Agnita (cursuri de zi și serale). Președinte **Stoica Maria,** lector univ. șt. naturale, Universitatea București.

Școala medie nr. 1 Sibiu — Comisia nr. 11 — secție umanistă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 3 Sibiu, școala medie Blaj, școala medie Mediaș și școala medie Sighișoara (curs de zi). Președinte **Păun Octavian,** lector univ. lb. română, Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 1 Sibiu — Comisia nr. 12 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 1 Sibiu, școala medie Cisnădie și școala medie Sălișie (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Arginteanu Constantin,** lector univ. matematici I.S.E. București.

Școala medie nr. 3 Sibiu — Comisia nr. 13 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 2 și nr. 3 Sibiu (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Ganea Alexandru,** prof. matematică-fizică, director școala medie nr. 2 Făgăraș.

Școala medie nr. 2 Sibiu — Comisia nr. 14 — secție mixtă cu limba de predare germană. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Sibiu, școala medie Mediaș și școala medie Cisnădie (cursuri de zi și serale). Președinte **Kloss Andrei,** prof. lb. română și lb. germană, director adjunct școala medie Mediaș.

Școala medie nr. 1 Brașov — Comisia nr. 15 — secție mixtă, cu lb. de predare germană. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 5 Brașov, școala medie nr. 2 Sighișoara, școala medie Agnita reg. Brașov și școala medie Bistrița reg. Cluj (cursuri de zi și serale). Președinte **Colbert Bruno,** conf. univ. lb. germană, Universitatea București.

Școala medie nr. 1 Sf. Gheorghe — Comisia nr. 16 — secție mixtă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Sf. Gheorghe, școala medie Baraolt și școala medie nr. 3 Sibiu (cursuri de zi și serale). Președinte **Temfli Maria,** prof. șt. naturale-geografie, directoare adjunctă școala medie Tg. Secuesc.

Școala medie Tg. Secuesc — Comisia nr. 17 — secție mixtă, cu limba de predare maghiară. Se vor prezenta candidații de la școala medie Tg. Secuesc, școala medie Covasna, școala medie Săcele, școlile medii nr. 5 și nr. 6 Brașov (cursuri de zi și serale). Președinte **Bodi Alexandru,** lector univ. fizică, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

REGIUNEA BUCUREȘTI

Școala medie Alexandria — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Alexandria și de la Școala medie Zimnicea (cursuri de zi și serale). Președinte **Boldan Emil,** conf. univ. filologie — Universitatea București.

Școala medie Buftea — Comisia nr. 2 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Buftea, Școala medie Răcari, Școala medie Snagov, Școala medie Brănești și Școala medie Titu (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Mihalache Ilie,** prof. matematică, director adjunct Școala medie Roșiorii de Vede.

Școala medie Călărași — Comisia nr. 3 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Călărași (curs de zi și seral). Președinte **Cristescu Nicolae,** conf. univ. matematică-fizică — Universitatea București.

Școala medie Călărași — Comisia nr. 4 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Călărași și de la Școala medie Urziceni (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Dumitrescu Zoe,** lector univ. filologie — Universitatea București.

Școala medie Fetești — Comisia nr. 5 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Fetești și Școala medie Slobozia (curs de zi și seral). Președinte **Druc Emilia,** prof. chimie, directoare adjunctă Școala medie Călărași.

Școala medie Giurgiu — Comisia nr. 6 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Giurgiu (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Miulescu Vasile,** prof. matematici, director adjunct Școala medie Alexandria.

Școala medie Giurgiu — Comisia nr. 7 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Giurgiu și de la Școala medie Videle (curs de zi). Președinte **Bogoescu Constantin,** conf. univ. șt. naturale, — Universitatea București.

Școala medie Oltenița — Comisia nr. 8 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Oltenița și de la Școala medie Bolintin Vale (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Negolu Ion,** lector univ. istorie — Universitatea București.

Școala medie Roșiorii de Vede — Comisia nr. 9 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Roșiorii de Vede (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Bulgăr Gheorghe,** conf. univ. filologie. Institutul „Maxim Gorki" București.

Școala medie Tr. Măgurele — Comisia nr. 10 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Școala medie Tr. Măgurele (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Vlaicu Petra,** prof. istorie, director adjunct, Școala medie Giurgiu.

REGIUNEA CLUJ

Școala medie „Avram Iancu" Aiud — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Avram Iancu" Aiud și de la școala medie Ocna Mureșului (cursuri de zi și serale). Președinte **Nicula Alexandru,** lector univ. fizică, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie Bistrița — Comisia nr. 2 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie Bistrița și de la școala medie Prundul Bîrgăului (cursuri de zi și serale). Președinte **Ciobanu Augusta,** prof. lb. română, dir. șc. medie „G. Coșbuc" Cluj.

Școala medie Dej — Comisia nr. 3 — secție mixtă, Se vor prezenta candidații de la școala medie Dej (cursuri de zi și serale). Președinte **Brînzei Vasile,** prof. istorie, dir. șc. medie „N. Bălcescu" Cluj.

Școala medie „Petru Maior" Gherla — Comisia nr. 4 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Petru Maior" Gherla, școala medie „Ana Ipătescu" Gherla, școala medie „Ady" Zalău și școala medie Jibou (cursuri de zi și serale). Președinte **Herman Victor,** lector univ. matematici, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie nr. 2 Năsăud — Comisia nr. 5 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 2 Năsăud, șc. medie „G. Coșbuc" Năsăud și de la șc. medie Beclean (cursuri de zi și serale). Președinte **Țăranu Eugen,** prof. matematică dir. șc. medie „Gh. Barițiu" Cluj.

Școala medie „Mihai Viteazul" Turda — Comisia nr. 6 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Mihai Viteazul" Turda și de la școala medie Abrud, (cursuri de zi și serale și prin examene de diferență). Președinte **Tarța Cornel,** lector univ. matematici Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie nr. 2 Turda — Comisia nr. 7 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 2 Turda, șc. medie Cîmpia Turzii și de la șc. medie Baia de Arieș (cursuri de zi și serale). Președinte **Găzdac Grigore,** prof. filozofie, dir. șc. medie „G. Coșbuc" Năsăud.

Școala medie „Ady-Șincai" Cluj — Comisia nr. 8 — secție reală cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Ady-Șincai" Cluj, școala medie „Brassai Sámuel" Cluj, școala medie nr. 14 Cluj și școala medie Dej (curs seral) Președinte **Dezso Ervin,** conf. univ. fizică. Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj

Școala medie „G. Coșbuc" Cluj — Comisia nr. 9 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie „G. Coșbuc" Cluj, școala medie „Ady-Șincai" Cluj, școala medie „Emil Racoviță" Cluj, școala medie „Gh. Barițiu" Cluj, școala medie „N. Bălcescu" Cluj", școala medie „M. Eminescu" Cluj, școlile medii nr. 10 și nr. 13 Cluj și școala medie Huedin (curs de zi). Președinte **Cristea Maria,** lector univ. fizică, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie „Em. Racoviță" Cluj —Comisia nr. 10 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie „Em. Racoviță" Cluj, școala medie nr. 10 Cluj și de la școala medie serală de pe lîngă Uzinele de încălțăminte Cluj (curs seral și prin examene de diferență). Președinte **Bucșa Petru,** lector economie politică I.P.C.D. Cluj.

Școala medie „Gh. Barițiu" Cluj — Comisia nr. 11 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Gh. Barițiu" Cluj, școala medie „Ady-Șincai" Cluj și de la școala medie nr. 14 Cluj (curs seral). Președinte **Mesaroș Victor,** prof. istorie, directorul școlii medii Abrud.

Școala medie „Brassai Samuel" Cluj — Comisia nr. 12 — secție mixtă cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidați de la școala medie „Brassai Samuel" Cluj, școala medie „Ady" Zalău, școlile medii nr. 3, nr. 10, nr. 11, nr. 12 Cluj și școala medie de muzică Cluj (curs de zi). Președinte **Rozsa Eugen,** prof. univ. filozofie, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie „Mihail Eminescu" Cluj — Comisia nr. 13 — secție umanistă. Se vor prezenta candidați de la școala medie „Mihail Eminescu" Cluj, școala medie „Ady-Șincai" Cluj, școala medie „G. Coșbuc" Cluj, școala medie „Em. Racoviță" Cluj, școala medie „Gh. Barițiu" Cluj, școala medie „N. Bălcescu" Cluj, școala medie artă plastică Cluj, școala medie de muzică Cluj și de la școala medie Huedin, (curs de zi). Președinte **Toth Iosif,** prof. univ. economie politică, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie nr. 13 Cluj — Comisia nr. 14 — secție reală, cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 13 Cluj, școala medie „Bethlen Gabor" Aiud, școala medie Bistrița, școala medie Dej, școala medie „Petru Maior" Gherla, școala medie Huedin, școala medie „Ady" Zalău, școala medie „Mihai Viteazul" Turda, școala medie „Ady-Șincai" Cluj și școala medie nr. 11 Cluj (curs de zi). Președinte **Toth Alexandru,** conf. univ. matematici, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

ORAȘUL CONSTANȚA

Școala medie nr. 3 Constanța — Comisia nr. 1 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1., nr. 2 și nr. 3 Constanța și școala medie Eforie-sud (curs de zi). Președinte **Gruia Leo,** conf. univ. matematici, Institutul politehnic București.

Școala medie nr. 2 Constanța — Comisia nr. 2 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școlile medii nr. 1, nr. 2, nr. 3 Constanța (cursuri de zi și serale). Președinte **Zaharia Ion,** prof. matematici, dir, școala medie nr. 4 Constanța.

Școala medie nr. 2 Constanța — Comisia nr. 3 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Constanța (curs seral). Președinte **Lungu Ion,** prof. istorie, directorul școlii medii nr. 3 Constanța.

Școala medie nr. 1 Constanța — Comisia nr. 4 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școlile medii din Constanța (prin examene de diferență). Președinte **Bogdănescu Virgil,** conf. univ. matematici, Institutul petrol, gaze și geologie București.

REGIUNEA CRIȘANA

Școala medie nr. 1 Oradea — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Oradea și de la școala medie Ineu (curs de zi și restanțieri). Președinte **Crăciun Gh.,** prof. filozofie, directorul școlii medii Vadul Crișului.

Școala medie nr. 1 Oradea — Comisia nr. 2 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Oradea (curs seral). Președinte **Onișor Teodor,** conf. univ. geografie, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie nr. 3 Oradea — Comisia nr. 3 — secție mixtă, cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 3 Oradea, școala medie Salonta, școala medie Marghita și școala medie Secuenii (curs de zi și restanțieri). Președinte **Zsako Ioan,** lector univ. chimie, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj

Școala medie nr. 3 Oradea — Comisia nr. 4 — secție reală, cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 4 Oradea, școala medie nr. 2 Oradea, școala medie Criș și școala medie Salonta (cursuri de zi și serale). Președinte **Schechter Erwin,** lector univ. matematici, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie nr. 4 Oradea — Comisia nr. 6 — secție mixtă cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 4 Oradea, școala medie nr. 2 Oradea și școala medie Simleu (cursuri de zi și restanțieri). Președinte **Boroș Ladislau,** prof. lb. română, directorul școlii medii Salonta.

Școala medie nr. 1 Beiuș — Comisia nr. 7 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la școala medie nr. 1 Beiuș, școala medie nr. 2 Beiuș și școala medie „Petru Groza" (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Boșca Gheorghe,** prof. geografie, director școala medie Simleu.

Școala medie Marghita — Comisia nr. 8 — secție reală. Se vor prezenta candidați de la școala medie Marghita, școala medie Simleu și școala medie Vadul Crișului (cursuri de zi și serale). Președinte **Roșu Vasile,** prof. matematici, directorul școlii medii nr. 1 Oradea.

REGIUNEA DOBROGEA

Școala medie Medgidia — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie Medgidia, școala medie Cernavoda, școala medie Hîrșova și școala medie Băneasa (curs de zi). Președinte **Homei Vasile,** lector univ. șt. naturale. Universitatea București.

Școala medie Medgidia — Comisia nr. 2 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie Medgidia, școala medie Cernavoda și școala medie Negru-Vodă (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Voicu Georgeta,** prof. științe-naturale, directoare adj. școala medie Babadag.

Școala medie nr. 1 Tulcea — Comisia nr. 3 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Tulcea, școala medie Măcin, școala medie Babadag (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Stoian Emilia,** prof. geografie, directoare adj. Școala medie Cernavodă.

REGIUNEA GALAȚI

Școala medie nr. 1 „V. Alecsandri" Galați — Comisia nr. 1 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Galați (curs de zi și restanțieri). Președinte **Oană Ion,** conf. univ. filologie, Institutul „Maxim Gorki" București.

Școala medie nr. 2 Galați — Comisia nr. 2 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 3 și nr. 4 Galați, de la școala medie Bujor și de la școala medie Pechea (curs de zi, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Nicolescu Andrei,** prof. lb. latină, directorul școlii medii nr. 3 Brăila.

Școala medie nr. 3 Galați — Comisia nr. 3 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 1 Galați, școala medie serală „N. Cristea" Galați, școala medie serală „Șantierul naval" Galați, școala medie serală de pe lîngă Întreprinderile textile Galați și școala medie Galați (curs seral și restanțieri). Președinte **Gavriliuc Angela,** lector univ. fizico-chimie, Institutul pedagogic de 3 ani Galați.

Școala medie nr. 1 Brăila — Comisia nr. 4 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1, nr. 2 și nr. 3 Brăila și de la școala medie Comuna Însurăței (curs de zi). Președinte **Vasiliu Emanoil,** lector univ. filologie Universitatea București.

Școala medie nr. 2 Brăila — Comisia nr. 5 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile nr. 1, nr. 2 și nr. 3 Brăila (curs seral). Președinte **Lupu Ciobotaru Victoria,** prof. matematici, directoarea școlii medii nr. 2 Tecuci.

Școala medie nr. 3 Brăila — Comisia nr. 6 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 3 Brăila și de la școala medie Ianca (curs de zi, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Opreanu Elena,** lector univ. matematici, Institutul pedagogic de 3 ani București.

Școala medie nr. 1 Focșani — Comisia nr. 7 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Focșani, școala medie Vidra, școala medie Panciu și școala medie Mărășești (curs de zi). Președinte **Enăchescu Gheorghe,** prof. socialism științific, directorul școlii medii nr. 1 „V. Alecsandri" Galați.

Școala medie nr. 2 Focșani — Comisia nr. 8 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile nr. 1 și nr. 2 Focșani, școala medie Focșani, școala medie Gugești, școala medie Vidra, școala medie Panciu, școala medie Mărășești și școala medie Odobești (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Toboșaru Ion,** lector univ. lb. română, Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" București.

Școala medie nr. 1 Tecuci — Comisia nr. 9 — secție mixtă Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 Tecuci (cursuri de zi, serale, restanțieri și prin examene de diferență). Președinte **Dimofte Gheorghe,** prof. lb. română directorul școlii medii nr. 1 Brăila.

REGIUNEA HUNEDOARA

Școala medie „Decebal" Deva — Comisia nr. 1 — secție mixtă Se vor prezenta candidații de la școala medie „Decebal" Deva (cursuri de zi și serale). Președinte **Hăgan Teofil,** conf. univ socialism științific Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj.

Școala medie „Decebal" Deva — Comisia nr. 2 secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Decebal" Deva, școala medie Ilia, școala medie „Avram Iancu" Brad, școala medie serală Gurabarza, școala medie Simeria și școala medie serală C.F.R. Simeria (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Ciolan Anatolie,** prof. matematică-fizică, directorul școlii medii Hunedoara.

Școala medie „Horia, Cloșca și Crișan" Alba-Iulia — Comisia nr. 3 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Horia, Cloșca și Crișan" Alba-Iulia, școala medie Zlatna și școala medie Teiuș (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Susan Dumitru,** prof. lb. română, directorul școlii medii Deva.

Școala medie „Aurel Vlaicu" Orăștie — Comisia nr. 4 — secție mixtă cu limbile de predare română și germană. Se vor prezenta candidații de la școala medie „Aurel Vlaicu" Orăștie, școala medie Cugir, școala medie de pe lîngă Uzinele metalurgice Cugir și de la școala medie Sebeș (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Drașoveanu Dumitru,** lector univ. filologie Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj

Școala medie din Orașul Muncitoresc Hunedoara — Comisia nr. 5 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie Hunedoara, școala medie serală de pe lîngă Combinatul siderurgic Hunedoara, școala medie serală de pe lîngă Uzina „Victoria" Călan și școala medie Hațeg (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Lascu Tit Liviu,** prof. lb. română, director școala medie Alba-Iulia.

Școala medie Petroșani — Comisia nr. 6 — secție mixtă, cu limbile de predare română și maghiară. Se vor prezenta candidații de la școala medie Petroșani, școala serală de pe lîngă Combinatul Carbonifer „Valea Jiului" Petroșani, școala medie „Decebal" Deva, școala medie Lonea. școala medie Lupeni, școala serală de pe lîngă Exploatarea minieră Lupeni și școala medie serală Vulcan (cursuri de zi, serale și restanțieri). Președinte **Bociort Ignat,** lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 5 ani Timișoara.

REGIUNEA IAȘI

Școala medie nr. 1 „M. Sadoveanu" Iași — Comisia nr. 1 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 1 și nr. 3 Iași și de la școala medie serală Atelierele C.F.R. „I. Pintilie" Iași (curs seral și restanțieri). Președinte **Ioniță Georgeta,** lector univ. fizică, Universitatea „Al. I. Cuza" Iași.

Școala medie nr. 2 „M. Eminescu" Iași — Comisia nr. 2 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr 2 „M. Eminescu" Iași și de la școlile medii nr. 1 și nr. 6 Iași (curs de zi și restanțieri). Președinte **Cihodaru Constantin,** conf. univ. istorie, Universitatea „Al. I. Cuza" Iași.

Școala medie nr. 3 „C. Negruzzi" Iași — Comisia nr. 3 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 3 și nr. 4 Iași (curs de zi și restanțieri). Președinte **Ionescu Grigore,** prof matematici, dir. complexul școlar Birlad.

Școala medie nr. 6 „V. Alecsandri" Iași — Comisia nr. 4 — secție reală. Se vor prezenta candidații de la școala medie nr. 6 Iași (curs seral și restanțieri). Președinte **Furnică Mihai,** șef lucrări chimie, Universitatea „Al. I. Cuza" Iași

Școala medie nr. 7 „Al. I. Cuza" Iași — Comisia nr 5 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la școlile medii nr. 7 și nr. 5 Iași și de la școala de muzică Iași (curs de zi și restanțieri). Președinte **Antohi Petru,** prof. lb. franceză. director școala medie Murgeni.

Complexul școlar Birlad — Comisia nr. 6 — secție mixtă. Se vor prezenta candidați de la Complexul școlar Birlad (curs de zi și restanțieri). Președinte **Hogaș Mihai,** prof. filozofie și lb. română, director școala medie nr. 2 Huși.

Complexul școlar Birlad — Comisia nr. 7 — secție mixtă. Se vor prezenta candidații de la Complexul școlar Birlad și de la școala medie Murgeni (curs de zi și restanțieri). Președinte **Bîrcă Constantin,** șef lucrări șt. naturale, Universitatea „Al. I. Cuza" Iași.

Școala medie nr. 2 Birlad — Comisia nr. 8 — secție reală Se vor pre-

(Continuare în pag. 12)

(Urmare din pag. 11)

zenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Bîrlad (curs seral şi restanţieri). Preşedinte **Rimmer David,** lector. univ. matematici, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 1 „M. Kogălniceanu" Vaslui — Comisia nr. 9 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Vaslui şi de la şcoala medie Negreşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Ghioroaie Ilie,** prof. pedagogie, dir. adj. complexul şcolar Bîrlad.

Şcoala medie nr. 2 „M. Kogălniceanu" Huşi — Comisia nr. 10 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Huşi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Arvinte Vasile,** lector. univ. filologie, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie „C. Burcă" Paşcani — Comisia nr. 11 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „C. Burcă" Paşcani şi de la şcoala medie Hîrlău (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Alexandrescu Dumitru,** prof. lb. română, dir. şc. medie nr. 7 Iaşi.

REGIUNEA MARAMUREŞ

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Baia Mare şi de la şcoala medie Somcuţa Mare (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Mann Ştefan,** lector. univ. fizică, Institutul pedagogic de 3 ani Cluj.

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Baia Mare, şc. medie Cehul Silvaniei, şc. medie Tg. Lăpuş şi şc. medie Baia Sprie (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Oros Gheorghe,** prof. pedagogie, dir. adj. şcoala medie Carei.

Şcoala medie nr. 1 Baia Mare — Comisia nr. 3 — secţie mixtă, cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Baia Mare, şc. medie Baia Sprie, şc. medie Cehul Silvaniei şi şc. medie Sighet (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Enghiş Pavel,** lector univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai"- Cluj.

Liceul „Kölcsey F." Satu Mare — Comisia nr. 4 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la liceul „Kölcsey F." Satu Mare, şcoala medie Carei şi şcoala medie Negreşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Pop Gheorghe,** lector. univ. lb. română, Institutul pedagogic de 3 ani Baia Mare.

Liceul „Mihail Eminescu" Satu Mare — Comisia nr. 5 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Mihail Eminescu" Satu Mare, liceul „Kölcsey F." Satu Mare şi şcoala medie Tăşnad (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Suteu Ioan,** prof. lb. română, director adj. şcoala medie „Filimon Sîrbu" Sighet.

Liceul „Kölcsey F." Satu Mare — Comisia nr. 6 — secţie mixtă, cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la liceul „Kölcsey F." Satu Mare, liceul „M. Eminescu" Satu Mare, şcoala medie Carei şi şcoala medie Tăşnad (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Bitay Ladislau,** lector universitar matematici Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Filimon Sîrbu" Sighet — Comisia nr. 7 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Sighet şi de la scoala medie Vişeu (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Novac Nicolae,** lector universitar pedagogie, Institutul pedagogic de 3 ani Baia Mare.

REGIUNEA MUREŞ — AUTONOMĂ MAGHIARĂ

Şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Papiu Ilarian" şi de la şcoala medie „Bolyai Farkas" (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Matic Zaheu,** conf. univ. şt. naturale, Institutul pedagogic de 3 ani Cluj.

Şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Unirea" Tg. Mureş, şcoala medie nr. 4 Tg. Mureş, şcoala medie Singiorgiu de Pădure şi şcoala medie Sovata-Fintînele (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Oproescu Petre,** prof. lb. română, director şc. medie Tîrnăveni.

Şcoala medie „Bolyai Farkaş" Tg. Mureş — Comisia nr. 3 — secţie reală, cu lb. de predare maghiară. Se vor preeznta candidaţi de la şcoala medie „Bolyai Farkaş" şi de la şcoala medie „Papiu Ilarian" Tg. Mureş (curs seral). Preşedinte **Balazs Martin,** lector univ. matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Bolyai Farkaş" Tg. Mureş — Comisia nr. 4 — secţie mixtă, cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Bolyai Farkaş", şcoala medie „Papiu Ilarian", şcoala medie „Unirea", şcoala medie nr. 4 şi şcoala medie de artă Tg. Mureş (curs de zi). Preşedinte **Gîrbovan Aurelia,** lector univ. şt. sociale. Institutul pedagogic de 3 ani Cluj.

Şcoala medie „Bolyai Farkaş" Tg. Mureş — Comisia nr. 5 — secţie mixtă cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Tg. Mureş, şcoala medie Singeorgiu de Pădure, şcoala medie Sovata şi şcoala medie Miercurea Niraj (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Fejer Mihai,** prof. lb. latină, director şcoala medie Odorhei.

Şcoala medie nr. 1 Reghin — Comisia nr. 6 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Reghin, şcoala medie Topliţa, şcoala medie Gheorghieni şi şcoala medie Miercurea Ciuc (cursuri de zi, serale, restanţieri şi prin examene de diferenţă). Preşedinte **Lupu Ion,** lector univ. pedagogie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Reghin — Comisia nr. 7 — secţie mixtă cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Reghin, de la şcoala medie serală Reghin şi de la şcoala medie Topliţa (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Virag Emeric,** lector universitar matematici, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie Miercurea Ciuc — Comisia nr. 8 — secţie mixtă, cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Miercurea Ciuc, şcoala medie Sînmartin şi şcoala medie Gheorghieni (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Kozma Bela,** prof. lb. maghiară, director şc. medie „Bolyai Farkaş" Tg. Mureş.

Şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei — Comisia nr. 9 — secţie mixtă cu lb. de predare maghiară. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie „Dr. Petru Groza" Odorhei, şcoala medie Cristur şi şcoala medie Vlăhiţa (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Balazs Alexandru,** lector universitar filozofie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Şcoala medie „Al. Sahia" Tîrnăveni — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Tîrnăveni, şcoala medie Luduş şi şcoala medie Sărmaş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Zamfir Dorina,** prof. geografie, directoare şc. medie Reghin.

REGIUNEA OLTENIA

Şcoala medie nr. 1 Caracal — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Caracal (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Tărăscu Ion,** prof. pedagogie, director şc. medie nr. 5 Craiova.

Şcoala medie nr. 1 Tg. Jiu — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Tg. Jiu, şcoala medie Baia de Aramă (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Marian Maria,** lector univ. filozofie, Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Tg. Jiu — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tg. Jiu (curs seral). Preşedinte **Luca Constantin,** lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Tr. Severin — Comisa nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 3 Tr. Severin şi de la Şcoala medie Vînjul Mare (cursuri de zi şi serale) preşedinte **Tărăboi Vasile,** şef de lucrări fizică Institutul de Construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Tr. Severin — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Tr. Severin (curs seral). Preşedinte **Brezeanu Marieta,** lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Tr. Severin — Comisia nr. 6 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1, nr. 2 şi nr. 3 Tr. Severin, şcoala medie Strehaia şi şcoala medie Vînju Mare (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Rişavi Iosif,** conf. univ. chimie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Craiova — Comisia nr. 7 — secţie reală Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Craiova (curs de zi). Preşedinte **Constantinescu Mircea,** conf. univ. chimie, Institutul petrol, gaze şi geologie Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Craiova — Comisia nr. 8 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1, nr. 2 şi nr. 3 Craiova (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte **Talabă Ion,** prof. pedagogie, director şcoala medie nr. 1 Tg. Jiu.

Şcoala medie nr. 2 Craiova — Comisia nr. 9 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Craiova (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte **Naumescu Mircea,** conf. univ. fizică, Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 3 Craiova — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 3 Craiova, şcoala medie Bechet şi şcoala medie Bălceşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Angelescu Adalciza,** lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 4 Craiova — Comisia nr. 11 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 4 Craiova şi de la şcoala medie Bălceşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Achim Costea,** prof. istorie, director şc. medie nr. 1 Tr. Severin.

Şcoala medie nr. 2 Craiova — Comisia nr. 12 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Craiova (curs seral). Preşedinte **Zamfirescu Ion,** conf. univ. lb. română, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Craiova — Comisia nr. 13 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Craiova (curs seral şi prin examene de diferenţă). Preşedinte **Sager Iancu,** lector univ. matematici, Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Craiova — Comisia nr. 14 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Craiova şi de la şcoala medie Corabia (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Nicolau Claudiu,** lector univ. chimie, Institutul petrol, gaze şi geologie Bucureşti.

Şcoala medie serală „7 Noiembrie" Craiova — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie serală „7 Noiembrie" Craiova, şcoala medie serală „Electroputere" Craiova şi şcoala medie Balş (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Diaconu Constantin,** prof. matematici, director şc. medie Calafat.

Şcoala medie Băileşti — Comisia nr. 16 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Băileşti (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Zamfir Maria,** prof. matematici, directoare şc. medie serală „Electroputere" Craiova.

Şcoala medie Calafat — Comisia nr. 17 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Calafat, şcoala medie Pleniţa şi şcoala medie Cetate (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Andrei Nicolae,** prof. lb. română, director şc. medie nr. 1 Craiova.

Şcoala medie Cărbuneşti — Comisia nr. 18 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Cărbuneşti, şcoala medie Novaci şi şcoala medie Filiaşi (cursuri de zi şi serale). Preşedinte **Năstăşel Dumitru,** prof. istorie, director şc. medie nr. 2 Craiova.

REGIUNEA PLOIEŞTI

Şcoala medie nr. 1 Buzău. — Comisia nr. 1 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Buzău şi de la şcoala medie Pătîrlagele (curs de zi). Preşedinte **Beşliu Călin,** lector univ. matematici, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Buzău. — Comisia nr. 2 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Buzău, şcoala medie serală Berca, şcoala medie serală Nehoiu şi şcoala medie nr. 1 R. Sărat (curs seral). Preşedinte **Sarivan Ştefan,** prof. matematici, director adj. şc. medie nr. 5 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 2 Buzău — Comisia nr. 3 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la Şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Buzău şi de la şcoala medie Pătîrlagele (curs de zi, restanţieri şi prin examene de diferenţă). Preşedinte **Bazile Tănăsescu,** lector univ. filologie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Cîmpina — Comisia nr. 4 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Cîmpina, şcoala medie serală Buşteni, şcoala medie serală Băicoi şi şcoala medie serală Filipeştii de Pădure (curs seral). Preşedinte **Hangan Sanda,** şef de lucrări fizică, Institutul de construcţii Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Cîmpina — Comisia nr. 5 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Cîmpina, şcoala medie Buşteni, şcoala medie Sinaia, şcoala medie Moreni şi şcolile medii din Breaza (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte **Dumitrescu Nicolae,** prof, lb. română, director şcoala medie Pătîrlagele.

Şcoala medie nr. 2 Cîmpina — Comisia nr. 6 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Cîmpina, şcoala medie Moreni, şcoala medie serală Azuga şi şcoala medie Sinaia (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Matei Ecaterina,** prof. şt. naturale, director adj. şc. medie nr. 2 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 1 Ploieşti — Comisia nr. 7 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 5 Ploieşti (curs seral, restanţieri şi prin examene de diferenţă). Preşedinte **Ionescu Haralambie,** conf. univ. matematici, Institutul politehnic Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Ploieşti — Comisia nr. 8 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1, nr. 2, nr. 3 şi nr. 4 Ploieşti şi de la şcoala medie Urlaţi (curs de zi). Preşedinte **Ciachir Nicolae,** lector univ. istorie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 2 Ploieşti — Comisia nr. 9 — secţie umanistă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoliile medii nr. 1, nr. 2, nr. 3, nr. 4 nr. 5 şi nr. 6 Ploieşti (curs de zi). Preşedinte **Vidraşcu Maria,** conf. univ. matematici, Institutul politehnic Braşov.

Şcoala medie nr. 2 Ploieşti — Comisia nr. 10 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi nr. 4 Ploieşti, şcoala medie serală „Rafinăria 3" Ploieşti, şcoala medie Mizil şi şcoala medie serală Boldeşti (curs seral, restanţieri şi prin examene de diferenţă). Preşedinte **Palade Gheorghe,** conf. univ. fizică, Institutul petrol, gaze şi geologie Bucureşti,

Şcoala medie nr. 5 Ploieşti — Comisia nr. 11 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 5 şi nr. 6 Ploieşti, şcoala medie Vălenii de Munte, şcoala medie Slănic şi şcoala medie Mizil (curs de zi). Preşedinte **Kacso Carol,** lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 6 Ploieşti — Comisia nr. 12 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1, nr. 2, nr. 5 şi nr. 6 Ploieşti (curs seral şi restanţieri). Preşedinte **Vîlcu Rodica,** lector univ. chimie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Rm. Sărat — Comisia nr. 13 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Rm. Sărat (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte **Manolache Petruş,** prof. lb. română, dir. adj. şcoala medie Sinaia.

Şcoala medie nr. 2 Tîrgovişte — Comisia nr. 14 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1, nr. 2 şi nr. 3 Tîrgovişte (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte **Boncu Constantin,** prof. istorie, dir. adj. şcoala medie nr. 5 Ploieşti.

Şcoala medie nr. 2 Tîrgovişte — Comisia nr. 15 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 2 şi nr. 3 Tîrgovişte şi de la şcoala medie serală Gura Ocniţei (curs seral, restanţieri şi prin examene de diferenţă). Preşedinte **Marcus Solomon,** lector univ. matematici, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie Pucioasa — Comisia nr. 16 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie Pucioasa, şcoala medie serală Fieni şi şcoala medie serală „C. Ivănuş" (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Vlăsceanu Valeriu,** prof. pedagogie, dir. adj. şcoala medie nr. 2 Ploieşti.

REGIUNEA SUCEAVA

Scoala medie nr. 1 Suceava — Comisia nr. 1 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Suceava (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Raianu Octavian,** şef lucrări şt. naturale, Universitatea „AL. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 Suceava — Comisia nr. 2 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Suceava şi de la şcoala medie Gura Humorului (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Bocaneţ Livia,** prof. şt. naturale, dir. adj. liceul „Dragoş Vodă" Cîmpulung.

Şcoala medie nr. 1 Botoşani — Comisia nr. 3 — secţie reală. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Botoşani (curs seral şi prin examene de diferenţă). Preşedinte **Rucinschi Eugenia,** şef lucrări chimie, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 Botoşani — Comisia nr. 4 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Botoşani (curs de zi şi restanţieri). Preşedinte **Luţă Arcadie,** prof. matematici, dir. şcoala medie nr. 1 Dorohoi.

Şcoala medie nr. 1 Rădăuţi — Comisia nr. 5 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Rădăuţi (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Topală Napoleon,** şef lucrări şt. naturale, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 2 Rădăuţi — Comisia nr. 6 — secţie mixtă cu limbile de predare română şi ucraineană. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Rădăuţi, de la şcoala medie Siret, reg. Suceava şi de la şcoala medie Sighet, reg. Maramureş (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Pavliuc Nicolae,** lector univ. filologie, Universitatea Bucureşti.

Şcoala medie nr. 1 Fălticeni — Comisia nr. 7 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcolile medii nr. 1 şi nr. 2 Fălticeni (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Tiba Ioan,** lector univ. filologie, Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi.

Şcoala medie nr. 1 Dorohoi — Comisia nr. 8 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 1 Dorohoi şi de la şcoala medie Darabani (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Popescu Nicolae,** prof. lb. latină, director şc. medie Gura Humorului.

Şcoala medie nr. 2 Dorohoi — Comisia nr. 9 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la şcoala medie nr. 2 Dorohoi, şcoala medie Săveni şi şcoala medie Truşeşti (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Paţa Arcadie,** prof. lb. română, dir. adj. şcoala medie Vatra Dornei.

Liceul „Dragoş Vodă" Cîmpulung — Comisia nr. 10 — secţie mixtă. Se vor prezenta candidaţi de la liceul „Dragoş Vodă" Cîmpulung şi de la şcoala medie Vatra Dornei (cursuri de zi, serale şi restanţieri). Preşedinte **Baldazar Ion,** prof. geografie, dir. adj. şc. medie nr. 1 Fălticeni.

Examenul de stat la institutele pedagogice de învăţători şi la şcolile pedagogice

Institutul pedagogic de învăţători Bacău — Comisia nr. 1 — Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Bacău, Şcoala pedagogică de învăţători Bacău şi Secţia pedagogică de educatoare Bacău (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Pampu Aurelian,** lector univ. psihologie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Institutul pedagogic de învăţători Arad — Comisia nr. 2 — Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Arad, şcolile pedagogice de învăţători Arad, Deva, şcoala pedagogică de educatoare Arad şi şcoala pedagogică de educatoare cu limba de predare germană Sibiu (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Todoran Eugen,** lector univ. filologie, Institutul pedagogic de 5 ani Timişoara.

Institutul pedagogic de învăţători Cluj — Comisia nr. 3 — Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Cluj, şcolile pedagogice de învăţători Cluj, Oradea, Blaj, şcolile pedagogice de educatoare Cluj, Carei, şcoala pedagogică de învăţători cu limba de predare maghiară şi secţia pedagogică cu limba de predare maghiară Aiud, Cluj (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Radu Ion,** lector univ. psihologie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Institutul pedagogic de învăţători Constanţa — Comisia nr. 4 — Se vor prezenta candidaţii de la Institutul pedagogic de învăţători Constanţa, şcoala pedagogică de învăţători Constanţa (curs de zi, fără frecvenţă). Preşedinte **Bender Constantin,** conferenţiar pedagogie I.P.C.D. Bucureşti.

Institutul pedagogic de învăţători Galaţi — Comisia nr. 5 — Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Galaţi şi şcoala pedagogică de învăţători Galaţi (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Drăghici Ion,** lector univ. filozofie, Universitatea Bucureşti.

Institutul pedagogic de învăţători Bîrlad — Comisia nr. 6 — Se vor prezenta candidaţii de la Institutele pedagogice de învăţători Bîrlad şi Suceava, şcolile pedagogice de învăţători Bîrlad şi Suceava (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Vrabie Dumitru,** lector univ. pedagogie, Institutul pedagogic de 3 ani Galaţi.

Institutul pedagogic de învăţători Baia Mare — Comisia nr. 7 — Se vor prezenta candidaţi de la Institutul pedagogic de învăţători Baia Mare şi şcoala pedagogică de învăţători Sighet (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Aluaş Ion,** conf. univ. filozofie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Institutul pedagogic de învăţători Odorhei — Comisia nr. 8 — Se vor prezenta candidaţii de la Institutul pedagogic de învăţători cu limba de predare maghiară Odorhei, secţia pedagogică de învăţători cu limba de predare română Odorhei şi şcoala pedagogică de învăţători cu limba de predare maghiară Odorhei. (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Nahlik Zoltan,** conf. univ. pedagogie, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj.

Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti — Comisia nr. 9 — Se vor prezenta candidaţii de la Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Dobrin Tamara,** conf. univ. psihologie, Institutul de arte plastice „N. Grigorescu" Bucureşti.

Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti — Comisia nr. 10 — Se vor prezenta candidaţii de la Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti (curs fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Dumitrescu Gheorghe,** lector univ. pedagogie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti — Comisia nr. 11 — Se vor prezenta candidaţii de la Institutul pedagogic de învăţători Bucureşti şi Craiova, şcolile pedagogice de învăţători Bucureşti, Buzău, Cîmpulung Muscel şi Craiova şi şcolile pedagogice de educatoare Bucureşti şi Constanţa (curs de zi, fără frecvenţă şi restanţieri). Preşedinte **Constantin Nicolae Matei,** lector univ. psihologie, Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti.

★

Directorii şcolilor medii de cultură generală şi de artă, ai şcolilor pedagogice şi ai institutelor pedagogice de învăţători, sînt rugaţi să înştiinţeze candidaţii înscrişi la examenele de maturitate şi de stat asupra centrelor în care urmează să se prezinte pentru a susţine aceste examene.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 672 | vineri 7 septembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Elevii claselor mari își cumpără noile manuale.

În pragul noului an școlar

Profesori și elevi au lăsat departe marea și munții cu podoabele ce le-au încîntat privirile o vară întreagă. Încă nu s-au redeschis cursurile, dar nici unul din ei nu poate rămîne liniștit acasă. Copiii vin să se intereseze de obiectele de învățămînt pe care le vor studia anul acesta, de profesorii cu care vor învăța, de manuale. Iar profesorii... Cei mai mulți dintre ei se gîndesc intens la sarcinile noi izvorîte pentru ei din documentele de partid și de stat: cum vor putea face ca lecțiile să fie mai strîns legate de viață, ca elevii să capete cît mai solide deprinderi de muncă practică, ce măsuri trebuie să ia pentru a preda la înălțimea cerințelor noul obiect de învățămînt „Agricultura", cum vor putea ridica pe o treaptă mai înaltă munca de educare comunistă a școlarilor. Nu puțini sînt învățătorii și profesorii care, gîndind la toate acestea, au început încă din vară pregătirea pentru predarea disciplinei de care răspund. Și bine au făcut, căci revederea programelor, a manualelor, care în foarte multe cazuri sînt nou editate, îmbogățirea materialului ajutător predării și altele sînt cu deosebire necesare realizării unui învățămînt de calitate.

Se știe că programele de învățămînt sînt mereu descărcate de acele cunoștințe care au fost depășite de mersul înainte al științei și tehnicii, care nu mai corespund cerințelor actuale ale vieții. În schimb, sînt introduse în programe și manuale cunoștințe noi, cu o largă aplicativitate în viață. Ilustrativă în acest sens este îmbunătățirea programelor de fizică, matematică, chimie din școala de cultură generală, a programelor de la obiectele de profil din școlile tehnice de maiștri etc. Profesorii care simt marea răspundere ce o au în pregătirea pentru viață a tineretului studiază cu atenție în această perioadă programele și noile manuale, se opresc îndelung asupra capitolelor și cunoștințelor nou introduse, chibzuind modalitățile prin care vor integra organic noile cunoștințe în asamblul materiei.

Precum se știe, un interes deosebit a stîrnit în rîndul celor ce lucrează pe tărîmul școlii hotărîrea de a se introduce în școala de opt ani din mediul sătesc obiectul „Agricultura". Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice, ca și cursurile speciale de pregătire, la care au participat aproape 7000 de profesori ce vor preda acest obiect, au scos în evidență hotărîrea pedagogilor de a face ca predarea agriculturii să corespundă pe deplin cerințelor științifice și pedagogice. Așa cum s-a arătat la consfătuirile raionale, pentru buna desfășurare a lecțiilor de agricultură este absolut necesară colaborarea școlii cu gospodăria agricolă colectivă sau de stat din comună. Dispunînd de posibilități materiale și de specialiști, unitățile agricole socialiste pot ajuta școala în multe probleme — în organizarea activităților practice și chiar în alcătuirea programelor acestor activități, în procurarea de cît mai mult și mai variat material didactic legat de munca în agricultură, în orientarea lecțiilor și a activităților practice spre problemele ridicate pe prim plan de particularitățile economiei agrare din regiune, raion și localitate. Profesorii cu dragoste pentru munca lor se gîndesc de pe acum la toate acestea. Ei iau legătura cu conducerile gospodăriilor agricole colective și de stat, discutînd problemele în care vor avea să colaboreze, în care vor avea răspunderi comune.

Școala noastră nouă slujește viața. De aci și grija pe care trebuie s-o aibă profesorul pentru larga lui informare asupra problemelor pe care le ridică această, asupra noilor cuceriri ale științei și tehnicii. A trecut de mult vremea cînd profesorul putea să prezinte în clasă aceleași cunoștințe pe care le-a predat și în urmă cu 10 sau 20 de ani. Copiii trăiesc acum într-un cu totul alt mediu decît în trecut. Ei află din cărțile ce le au la îndemînă, din discuțiile celor în vîrstă, din filme, multe date despre progresele științei, despre aplicațiile pe care le au în viață noile ei cuceriri. Evident, educatorul trebuie să fie astfel

(Continuare în pag. 2-a)

„La revedere, tabără dragă! Bun găsit, iubită școală!"

Zilele de tabără s-au sfîrșit. Copiilor le-a rămas doar amintirea plajelor însorite, a valurilor albastre și nesfîrșite, a terasei unde s-a jucat șotronul, a pajiștii cu iarba pîrlită pe locul unde a fost focul de tabără, printre brazii tăcuți și nemișcați, pe culmile bătrîne și masive cu crestele mîngîiate de scamele norilor. Le pare rău că nu le pot avea și nu le pot păstra mereu alături de ei, așa cum le-au văzut și le-au îndrăgit aici.

Dar joaca, și cîntecele, și rîsul! O, cît s-a mai rîs aici! Copii veniți din felurite colțuri ale țării nu s-au cunoscut decît abia în tabără sau în tren, pe drum. Parcă ar fi fost însă prieteni din totdeauna. N-au să uite niciodată excursia la baraj, năvala aceea de ape năpustite în șuvoaie din care se naște lumină și foc și energie, nici drumurile bătute pe poteci strecurate printre brazi și jnepeni și coloși de piatră, pînă sus, sus de tot, acolo în lumea norilor, a zărilor și vulturilor.

Acum citesc iar și iar adresele din carnețele, desfac mereu lungile panglici de peliculă, retrăiesc iar ultimele ceasuri din tabără. Aud iar șuieratul prelung al trenului, văd iar peronul rămas pustiu. De la curbă, înainte de tunel, au mai zărit o dată acoperișurile înalte ale taberei și batistele au mai fluturat spre coasta aceea de pădure sau spre plaja care pînă ieri mai răsuna de strigătele voioase ale pionierilor:

„La revedere, tabără dragă!"

În alte gări, pe alte meleaguri de țară, purtătorii de cravate roșii așteptați de părinți, de profesori și de prieteni, au coborît voioși și bronzați, purtînd parcă în păr și în haine mirosmele brazilor și ale mării, iar în suflete strălucirea amintirilor din vacanță. În drumul spre casă au întîlnit o veche prietenă: școala. Uneori, aceeași. Doar veșmintele îi sînt altele. Mai noi, mai curate, mai frumos colorate. Alteori, chiar lîngă ea s-a ridicat — cît de repede! — alta mai înaltă, mai modernă, mai spațioasă.

Peste puțin timp aici se va auzi din nou larma obișnuită. Cu bluzele albe scrobite și călcate, cu flori — cred că la astfel de evenimente pot fi văzute cele mai multe flori — pionierii vor pătrunde din nou în clase puțin emoționați, dar plini de voioșie, se vor așeza în băncile noi, vor răsfoi noile cărți, vor intra în laboratoare unde răstimpul verii a adus de asemenea surprize, vor asculta vocile cunoscute și dragi ale profesorilor și vor începe noile lecții.

Începe un an nou de studiu. Și în zilele ce vor urma alte taine, alte lumi nebănuite se vor deschide aici în fața copiilor dornici să știe, să afle, să cunoască. Învățătorii și profesorii vor ști desigur să facă așa încît strălucirea comorilor culese în vacanță să se păstreze întreagă în zilele de muncă ale anului școlar, ca fiecare să-și găsească locul unde va rămîne pentru toată viața, cimentîndu-se laolaltă cu noile cunoștințe, cu noile sentimente care vor îmbogăți mintea și sufletele copiilor.

„Bun găsit, iubită școală!"

R. PETRESCU

Ne stă bine în noile uniforme, nu-i așa?

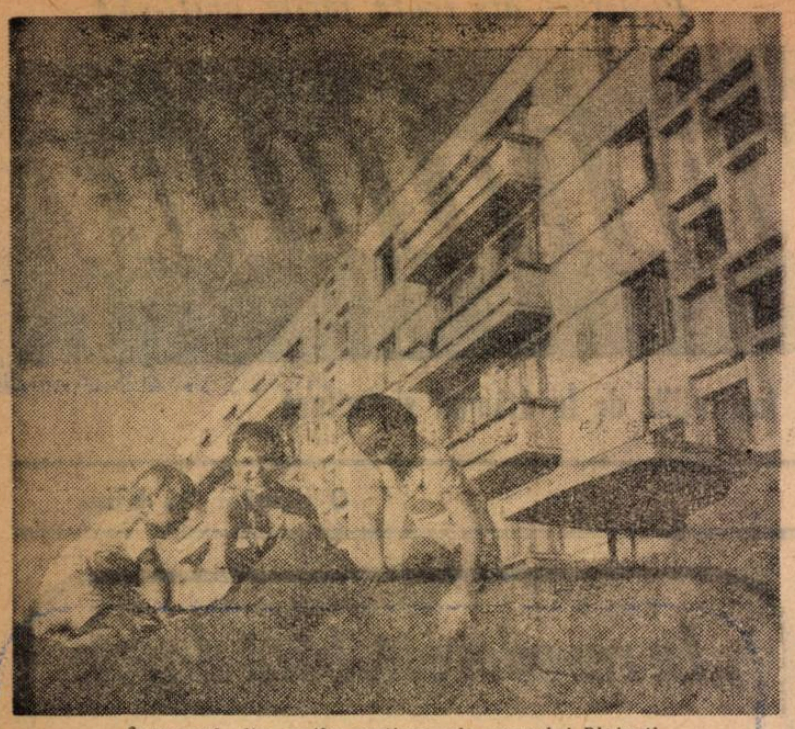

Într-unul din noile cartiere ale orașului Ploiești

Munca sindicală în sprijinul procesului de învățămînt

La Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" s-a constituit cu un an în urmă un comitet sindical. Faptul acesta a contribuit mult la intensificarea muncii sindicatului pe linia sprijinirii procesului de învățămînt permițîndu-i să cuprindă mai ușor problemele de învățămînt sub toate aspectele lor, să coordoneze și să îndrume activitatea grupelor, să le ajute în stabilirea unor sarcini concrete, să mobilizeze pe toți membrii de sindicat la îndeplinirea sarcinilor profesionale. Pentru orientarea muncii sindicale spre sprijinirea procesului de învățămînt s-au organizat consfătuiri de muncă bine pregătite. Așa a fost, de exemplu, consfătuirea de la secția serală cu tema „Cum sînt folosite cunoștințele din producție ale elevilor la lecțiile de matematică, fizică, chimie". Referatul expus cu acest prilej a fost rodul muncii susținute a unor profesori de specialitate, care s-au deplasat de multe ori la întreprinderile unde lucrează elevii și au adunat un bogat material documentar. Atît referatul cît și discuțiile care au urmat au oferit numeroase exemple concrete privind legarea teoriei de practică. Comitetul sindicatului a sprijinit de asemenea întocmirea tematicilor pentru orele de dirigenție, a organizat interasistențe la ore, a inițiat și a sprijinit diferite activități pe linie cultural-educativă etc.

Pentru noul an școlar, comitetul sindicatului nostru își propune să desfășoare o activitate și mai susținută în ceea ce privește sprijinirea procesului de învățămînt. Bunăoară comitetul își propune să intensifice ajutorul acordat profesorilor în ceea ce privește îmbunătățirea predării. Se vor organiza în acest scop schimburi de experiență pe linie metodică și de specialitate. Comisiile metodice vor fi ajutate în întocmirea planurilor de muncă, pentru ca acestea să prevadă nu numai expunerea unor referate cu conținut metodico-științific ci și lecții deschise care să ducă la îmbogățirea experienței cadrelor didactice și la ajutorarea în muncă a profesorilor tineri. Se vor organiza de asemenea consfătuiri de producție ale căror teme se vor referi îndeosebi la legătura dintre școală și producție.

Un loc important în preocupările noastre pe linia sprijinirii cadrelor didactice îl ocupă activitatea educativă. Valorificînd experiența celor mai buni diriginți, comitetul sindicatului va organiza discuții privind educarea elevilor în spiritul dragostei de patrie, al unei atitudini juste față de muncă, închegarea colectivului de elevi etc.

Lărgindu-și activitatea cultural-educativă, chemată și ea să vină în sprijinul muncii de instruire și educare desfășurate de profesori, comitetul sindicatului va organiza pentru aceștia vizionări de spectacole de teatru și filme legate de programa de limba și literatura română, de istorie, de socialism științific, cît și de problemele majore ale vieții noi, care își găsesc răsunet în viața și munca elevilor. Se vor organiza mai multe vizite la muzeele și expozițiile din Capitală, se va da și mai mare atenție funcționării bibliotecii, se vor organiza seri literare și muzicale, mai multe excursii.

Îndreptîndu-ne activitatea în aceste direcții vom căuta să facem din munca sindicatului un sprijin permanent și eficace al procesului de învățămînt.

Prof. PETRU D. POPESCU
membru în comitetul sindicatului de la Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — București

Concurs pentru elaborarea unor manuale școlare

În vederea asigurării învățămîntului de cultură generală cu manuale care să aibă un ridicat nivel ideologic, științific, pedagogic și artistic-literar, Ministerul Învățămîntului instituie, prin Editura Didactică și Pedagogică, un concurs pentru elaborarea următoarelor manuale școlare :

1. Limba română (citire și gramatică) cl. II, 240 pagini dactilografiate, 100 ilustrații, termen de predare la 25 IV. 1963.
2. Limba română (citire și gramatică) cl. III, 280 pagini dactilografiate, 70 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
3. Aritmetica cl. I, 45 pagini dactilografiate, 220 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
4. Aritmetica cl. II, 120 pagini dactilografiate, 130 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
5. Limba română (citire și gramatică) cl. VIII, 380 pagini dactilografiate, 50 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
6. Geometria cl. VIII, 80 pagini dactilografiate, 120 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
7. Algebra cl. VIII, 200 pagini dactilografiate, 30 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
8. Fizica cl. VIII, 190 pagini dactilografiate, 200 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
9. Chimia cl. VIII, 180 pagini dactilografiate, 100 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.
10. Elemente de analiză matematică cl. XI reală, 300 pagini dactilografiate, 180 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

La concurs pot participa cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și din învățămîntul superior oameni de știință, specialiști, precum și alte persoane cu preocupări în domeniul învățămîntului.

Manualele pentru clasele I-III scoase la concurs se vor elabora pe baza programelor școlare pentru clasele I-IV, ediția 1962. Manualele pentru clasa a VIII-a vor fi elaborate pe baza proiectelor de programe publicate în cele două volume ale lucrării „Școala de 8 ani în Republica Populară Română". Manualul „Elemente de analiză matematică" pentru clasa a XI-a reală se va elabora pe baza programei școlare în vigoare la data publicării concursului. Toate programele menționate se găsesc în școli și la secțiile de învățămînt raionale, orășenești și regionale din țară.

Volumul fiecărui manual este indicat în număr de pagini — text dactilografiat.

Termenul de predare prevăzut mai sus este data maximă pînă la care se primesc manuscrisele de către editură. Lucrările pot fi înaintate editurii și înainte de acest termen. **Lucrările prezentate la concurs după expirarea acestui termen nu vor fi luate în considerare. Termenul de predare a lucrărilor expediate prin poștă va fi considerat data de expediție (ștampila poștei) a coletului, termen ce va expira la orele 24 ale zilei de închidere a concursului.**

Manuscrisele (texte și ilustrații) vor fi trimise pe adresa Editurii Didactice și Pedagogice, la sediul său central din București, str. Spiru Haret nr. 12, cu mențiunea : „Pentru concursul de manuale". **Pe manuscris se va trece numai pseudonimul sau motto-ul ales de participantul la concurs.**

Manuscrisele vor fi însoțite în mod obligatoriu de un plic închis și sigilat de autor, în care se vor indica : numele, adresa autorului, pseudonimul sau motto-ul ales.

În cazul cînd lucrările se trimit prin poștă, expeditorul va trece pe colet și pe buletinul de expediție în locul numelui său, pseudonimul sau motto-ul ales, cu indicația „Post-restant".

Fie că lucrările pentru concurs sînt predate personal la registratura Editurii, fie că sînt expediate prin poștă, **ele vor fi înregistrate la Editura Didactică și Pedagogică sub pseudonimul sau motto-ul ales de autor.**

Textele manuscriselor prezentate la concurs se vor preda dactilografiate în 5 exemplare, fiecare exemplar avînd ilustrațiile în numărul indicat mai sus.

Manuscrisele dactilografiate vor avea paginile de cca. 31 rînduri a 65 semne fiecare rînd (aproximativ 2000 semne pe pagină), iar versurile maximum 30 pe o pagină. Fiecare exemplar va cuprinde toate elementele necesare înțelegerii textului : ilustrații (schițe), planșe, diagrame, scheme, tablouri sinoptice etc. ; acestea nu intră în numărul de pagini dactilografiate

Pentru materialul ilustrativ care urmează a fi reprodus din albume, enciclopedii, tratate, autorii vor da indicații precise asupra sursei. Desenele din manualele de matematică, fizică, chimie vor fi executate de autori cu toată exactitatea.

Formulele din manuale vor fi alcătuite cu rigurozitate științifică și scrise conform Stas-urilor în vigoare, folosindu-se terminologia științifică consacrată

Manualele vor cuprinde, după caz, exerciții și probleme, lucrări de laborator, studiul gramaticii, texte literare etc. cerute de programa respectivă în vigoare.

La toate manualele autorii vor avea în vedere rolul important al acestora în educarea comunistă a elevilor. De aceea, conținutul manualelor (atît textul cît și ilustrațiile) trebuie să fie just orientat din punct de vedere ideologic și științific, să scoată în evidență trecutul glorios de luptă al poporului nostru și în mod deosebit realizările măreție obținute de el sub conducerea Partidului Muncitoresc Român în perioada contemporană, să răspundă cerințelor pedagogice, să fie atrăgător și convingător prin faptele expuse și prin argumentarea lor, să se adreseze imaginației și voinței copiilor, să-i îndemne la acțiuni pozitive. Manualul trebuie să fie unitar, clar, accesibil elevilor, ideile să se succeadă logic, spre a fi ușor înțelese și reproduse de copii ; ideile principale să se desprindă cu ușurință de cele secundare. Totodată, manualul trebuie să fie scris într-o formă literară, plăcută, cu propoziții și fraze clare și cu un vocabular ales cu grijă ; să constituie un model de limbă literară.

Pentru manuscrisele manualelor școlare reușite la concurs se vor acorda premii și mențiuni după cum urmează :

manuale de la clasa I pînă la clasa a IV-a : un premiu I de lei 6000, un premiu II de lei 4.500, un premiu III de lei 300 ;

manuale de la clasa a V-a pînă la clasa a VIII-a : un premiu I de lei 8.000, un premiu II de lei 6000, un premiul III de lei 4000 ;

manuale de la clasa a IX-a pînă la clasa a XI-a : un premiu I de lei 10.000, un premiu II de lei 8000, un premiu III de lei 6000 ; **un număr de 3—5 mențiuni pînă la o valoare de lei 2.000 fiecare.**

Pe lîngă premiile de mai sus, autorii manualelor premiate la concurs vor primi, în cazul editării lucrărilor respective, și drepturile de autor cuvenite în baza contractelor ce vor fi încheiate cu Editura Didactică și Pedagogică — conform normelor aprobate prin H.C.M. nr. 632 din 1957.

Rezultatele concursului vor fi publicate de Editură prin presă și revistele de specialitate.

Manuscrisele nepremiate la concurs pot fi restituite autorilor la cererea acestora, în termen de cel mult un an.

Manuscrisele premiate, fie că sînt sau nu editate, nu se restituie autorilor. Ele rămîn în arhiva Editurii Didactice și Pedagogice și vor putea fi publicate oricînd, cu respectarea drepturilor de autor.

Concursul pentru elaborarea manualelor școlare indicate mai sus începe la data publicării prezentei comunicări. Participarea la concurs se face fără nici o înscriere, cu respectarea clauzelor arătate.

Bibliografie

A apărut revista NATURA seria Geografie-Geologie, nr. 4 din 1962

Revista cuprinde editorialul „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. și regiunile economice ale U.R.S.S.". Sînt publicate de asemenea articolele : **I. Sandru :** Cîteva considerații pe marginea lucrărilor geografice moldovenești din sec. al XVIII-lea, **Șt. M. Stoenescu :** Evoluarea regimului climei și a resurselor climatice ale teritoriului R. P. Române, **V. Mihăilescu:** Ialta, Soci, Batumi — impresii din călătoria organizată de Societatea de Științe Naturale și Geografie, **D. Paraschiv :** O captare recentă în apropiere de Pitești.

La rubrica „Metodică" se publică articolele : **I. Ștefănescu :** Agricultura R.P.R. — cifre și fapte, **M. Iancu :** În ajutorul candidaților la concursul de admitere în facultățile de geologie-geografie, științe naturale-geografie, secțiile geologie, geografie și geochimie, **I. Bojoi:** Itinerar de excursie geografică și drumeție în Carpații Orientali, **A. Braedt** și **N. Ionescu :** Itinerarii de excursii școlare în sud-estul țării, **Al. Savu** și **Felicia Nana:** Zăcămîntul de fier de la Căpușu Mic — Cluj.

Revista cuprinde de asemenea rubricile „Pe harta lumii", „Cronică", „Recenzii", „Calendar", „Din activitatea S.S.N.G.".

Deosebit de utilă pentru profesori este Harta politică a Africii, publicată în acest număr al revistei. De asemenea, revista vine în ajutorul profesorilor de geografie chemați să studieze orizontul local în scopul de a contribui la rezolvarea diferitelor probleme ale economiei agricole locale și regionale, prin publicarea în supliment a unor îndrumări pentru cercetarea proceselor fizico-geografice care modifică relieful.

În pragul noului an școlar

(Urmare din pag. 1)

pregătit încît să poată da răspuns întrebărilor pe care și le pun școlarii de azi, să le poată dezvolta gustul pentru investigație, setea de a cunoaște, să le dea o pregătire la nivelul cerințelor vieții. De aceea, gîndind la munca pe care o vor desfășura în noul an școlar, învățătorii și profesorii știu că de pe masa lor de lucru nu pot să lipsească lucrările noi de specialitate, revistele și ziarele.

În desfășurarea muncii școlare sub toate aspectele ei este necesar să se aibă în vedere experiența bună din anul trecut, experiență analizată pe larg cu ocazia consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice. În aceste zile pedagogii își răsfoiesc caietele de notițe de la consfătuiri, de la ședințele comisiilor metodice și ale cercurilor pedagogice. Sînt multe lucruri subliniate de două ori în aceste carnete : metode folosite de profesorii fruntași pentru a-i învăța pe elevi să judece fenomenele naturii și societății în lumina legilor dialecticii materialiste, procedee de organizare a excursiilor care dau rezultate foarte bune etc. Este o datorie a fiecărui învățător și profesor să-și reamintească în aceste zile ce a socotit bun în activitatea unității în care lucrează, în activitatea celorlalte școli și să vină cu propuneri judicioase la conducerea școlii. Planul de muncă anual trebuie să izvorască tocmai din astfel de propuneri și sugestii. Cu cît se va ține seama, la alcătuirea lui, de propunerile învățătorilor și profesorilor, cu atît mai valoros va fi acest plan.

În aceste zile ați observat desigur, în cancelarie, printre figurile cunoscute ale colegilor, și cîteva chipuri noi, tinere, exprimînd dorința de a munci, de a înfăptui cît mai multe. Sînt cadrele didactice abia ieșite de pe băncile școlii. Avem datoria să facem ca visurile lor din anii școlarității să nu se spulbere în fața unor greutăți mărunte, inerente începutului. Să ne apropiem cu căldură de tinerii noștri colegi, să-i familiarizăm cu școala în care vor munci, cu colectivul ei de profesori și elevi, să-i îndrumăm în ceea ce au de făcut și să le arătăm cum să se descurce încă din primele zile de școală. Să-i învățăm să nu se descurajeze la primul insucces, ci să persevereze și să muncească permanent pentru desăvîrșirea pregătirii lor profesionale, căci în aceasta stă „secretul" unei munci pedagogice de calitate. Ajutate în felul acesta, cadrele tinere se vor simți „mai la ele acasă" din prima zi de școală. Pe de altă parte învățătorii și profesorii tineri trebuie să prețuiască străduințele cadrelor didactice vîrstnice de a-i ajuta să primească cu drag și modestie ajutorul lor.

Toate forțele și toată priceperea noastră trebuie concentrate pentru a obține în acest an rezultate și mai bune în munca școlară. În fiecare compartiment al vieții se cer înfăptuiri demne de epoca pe care o trăim. Cu atît mai mult se cer astfel de înfăptuiri cînd este vorba de formarea oamenilor, a celor ce vor trebui să ducă pînă la cele mai mari înălțimi edificiul început în anii noștri. Un copil bine pregătit și educat va fi desigur un om de nădejde pentru societatea în care trăiește, poate chiar o comoară de neprețuit. Aceasta presupune însă o muncă plină de abnegație, de dragoste pentru tineretul patriei. Să ne pregătim astfel pentru deschiderea noului an școlar încît din prima zi de școală să nu avem întrebări a ne pune, să știm precis ce avem de făcut. Încă din prima zi fiecare școală să fie un vas cu buni marinari, condus cu precizie, care înaintează fără ocolișuri și rătăciri spre țărmul știut.

Prin școli, la început de septembrie

O săptămînă doar și în sălile de clasă, în laboratoarele și în sălile de sport ale școlilor vor răsuna iar glasurile pline de bucurie ale copiilor. După o vacanță binemeritată, petrecută pe culmi de munte sau pe țărmul mării, în drumeții și tabere, ei își reîncep învățătura într-un nou an școlar.

Revenind în școli mulți vor găsi, în locul clădirilor vechi, construcții noi care strălucesc mîndre și luminoase în soarele mîngîietor de toamnă. În vitrinele laboratoarelor au apărut aparate noi, în biblioteci noi volume, pe culoare tablouri pe care elevii nu le-au cunoscut înainte — toate pregătite pentru a le îmbogăți cunoștințele, pregătirea. Dar nici ei n-au rămas aceiași. Unii s-au mai înălțat, au devenit mai voinici, alții au căpătat în priviri lumini mai pătrunzătoare. Este legea imuabilă a vieții, care se înnoiește și reînnoiește în eterna ei mișcare.

Școlile dispun în noul an, prin necurmata grijă a partidului, de condiții mai bune pentru a-și desfășura întreaga activitate, încă din primele zile, „ cu toate pînzele sus". Milioane și milioane de lei au fost alocate din bugetul statului pentru construcții școlare, pentru material didactic, pentru manuale. Marea majoritate a secțiilor de învățămînt și a școlilor au privit cu spirit de răspundere pregătirile pentru noul an de învățămînt, dovedind inițiativă și spirit gospodăresc.

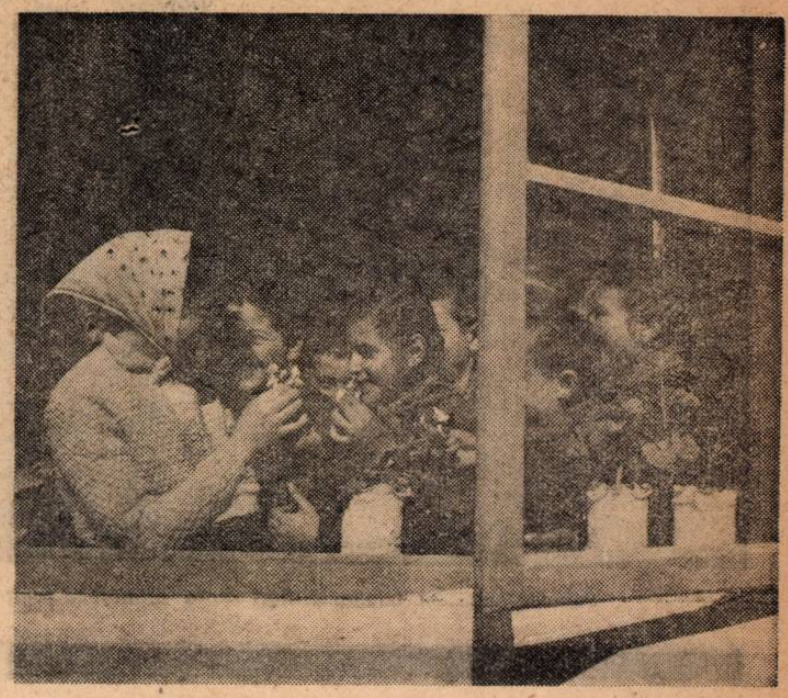

Micii gospodari înfrumusețează școala pentru sărbătoarea noului an

Gata să-și înceapă munca

Iată-ne pe țărmul însorit al Mării Negre. Printre siluetele grațioase ale caselor de odihnă care se înșiruie într-un lanț multicolor pe litoral, printre numeroasele construcții noi ridicate în întreaga regiune întîlnești multe clădiri cu ferestre largi și frontoane specifice, cu curți spațioase. Sînt școlile noi, înălțate în ultimul timp. Dar și școlile existente s-au înnoit, multe s-au îmbogățit cu săli de clasă, cu mobilier și material didactic.

Școala de 8 ani din Basarabi, bunăoară, te întîmpină de la poartă ca o bună gospodină, cu o grădiniță plină de miresme și culori, care îți trezește dintr-o dată un sentiment de desfătare și de bucurie.

— Bine ați venit! — îl salută dintre flori pe inspectorul Ion Bădică directorul școlii, tov. Mutuleseu. În salutul lui cordial se deslușește parcă și o veche nemulțumire — în bună parte îndreptățită — provocată de vizitarea la prea mari intervale a școlii de către inspectorii secției de învățămînt a regiunii.

— Și aceasta cu atît mai mult cu cît la clasele mici ale școlii de 8 ani din Basarabi se aplică experimental predarea cu profesori de specialitate — recunoaște autocritic tov. Bădică.

Nemulțumirea veche e șterșă însă repede de bucuria de a arăta, cu prilejul acestei vizite „de avantpremieră", realizările prezente. Reparațiile și curățenia au fost terminate încă de la 15 august, cu cinci zile mai devreme decît termenul prevăzut. Împreună cu directorul, colectivul școlii — foarte restrîns în timpul vacanței — a împodobit cu grijă pereții claselor și ai culoarelor. Într-o sală, împărțite pe clase, stau așezate frumos manualele ce vor fi dăruite, ca în fiecare an, elevilor din clasele I-VII.

— Am înscris în clasa I pe toți cei 85 elevi din contigentul anului acestuia, le-am arătat clasele, sălile cu material didactic și aparate, cărțile Să-i fi văzut cum le străluceau ochii de bucurie și curiozitate! La deschiderea cursurilor le oferim elevilor și o surpriză : televizorul.

Într-o parte a curții se lucrează de zor. Meșterii colectivei vor să termine cele două săli de clasă și sala pentru muzeul școlar, construite prin contribuție voluntară. Tovarășul director prezintă planul anual de muncă. Un plan clar, concret, cuprinzător.

— L-am chibzuit mult, pe îndelete, în timpul vacanței. Abia aștept să-l discutăm și să începem munca. La noi nimic nu va merge la întîmplare : clasele și orele sînt repartizate, începem să întocmim și planurile pe primul trimestru.

Ca și școala din Basarabi, marea majoritate a școlilor din regiunea Dobrogea au terminat pregătirile pentru deschiderea noului an școlar încă din preajma zilei de 23 August. Localurile școlare au fost amenajate acolo unde a fost cazul, s-a completat și s-a reparat mobilierul, a fost revizuit materialul didactic. Fruntașe în această acțiune sînt raioanele Medgidia, Tulcea și Măcin.

Pretutindeni - construcții noi

Oamenii școlii din regiunea Galați sînt pe drept cuvînt mîndri de construcțiile școlare care s-au ridicat în regiunea lor. La 15 septembrie vor fi date în folosință peste 300 de săli noi de clasă construite din fonduri centrale sau prin contribuția voluntară a cetățenilor.

Fruntaș în această acțiune este raionul Brăila. Aici, alături de constructori au participat la lucrările de ridicare a noilor școli și mulți elevi. Munca școlarilor și a părinților lor a făcut să se obțină economii în valoare de peste 400.000 lei, fără a mai vorbi de faptul că a contribuit la urgentarea lucrărilor, la terminarea lor înainte de termenul prevăzut inițial.

O inițiativă interesantă a fost luată în raionul Panciu, unde se construiește un nou local de școală medie cu 24 săli de clasă. Pentru terminarea lucrărilor înainte de vreme, astfel ca școala să fie dată în folosință încă din acest an școlar, elevii mobilizați de organizația U.T.M. au constituit brigăzi de muncă patriotică. La lucrări au participat și părinții elevilor. Ca urmare și a contribuției aduse de elevi și de părinți, la clădirea școlii au început lucrările de finisare.

În multe comune ale raionului Panciu se înalță școli noi prin contribuția voluntară a colectiviștilor și cu ajutorul elevilor utemiști. La 15 septembrie ele își vor deschide larg porțile pentru a-și primi oaspeții — elevii dornici de a-și însuși noi cunoștințe și deprinderi.

Vești asupra lucrărilor de construcții școlare am primit de la numeroși corespondenți ai gazetei, din toate regiunile țării.

Tovarășul **Grigore Mateaș**, directorul Școlii de 8 ani din comuna Cefa, raionul Salonta, ne scrie că, o dată cu deschiderea noului an școlar, se vor da în folosință în acest raion 20 de săli noi de clasă. La Husasăul de Tinca este gata un nou local cu 6 săli de clasă, bibliotecă, cancelarii. La ridicarea lui au adus o importantă contribuție cadrele didactice, în frunte cu directorul școlii, Teodor Balog, deputat în Marea Adunare Națională.

În comuna Brad din raionul Tg. Mureș, alături de cele 3 școli existente cu un număr de 23 săli de clasă și care sînt gata pentru munca noului an de învățămînt, s-a înălțat, într-un frumos parc, o nouă școală cu 8 săli de clasă și laborator, ne scrie tov. **Vasile Pop.**

La Gliganu, raionul Costești, după cum aflăm de la corespondentul nostru **I. Marinescu**, s-a inaugurat de curînd o nouă clădire școlară cu 8 săli de clasă, care dispune de laboratoare moderne, cum nici măcar nu-și permiteau să viseze în trecut învățătorii satului.

Condiții egale - rezultate diferite

Un redactor al gazetei noastre a vizitat recent o serie de școli din raionul Fălticeni. El a găsit, în majoritatea lor, totul pregătit pentru primirea elevilor.

La Școala de 8 ani din Reuseni, de pildă, se făceau ultimele amenajări ale interioarelor. Tov Aneta Boicu, profesoară de limba română, lua în primire noile cărți cu care fusese înzestrată biblioteca școlii. Și la Școala de 8 ani din Udești totul strălucea de curățenie. Perdelele, florile, tablourile alese cu gust fac ca în sălile de clasă și pe culoare să domnească o atmosferă caldă, primitoare.

E de mirare însă că la unele școli condițiile create prin grija partidului și a statului nu sînt folosite pe deplin. Chiar aici, bunăoară, la școala din Udești, unde s-a manifestat preocuparea pentru pregătirea localului existent, s-a vădit în altă direcție o anumită neglijență. Iată despre ce este vorba. Statul a alocat din fondurile sale acestei școli suma de 24.000 lei pentru construcții sanitare. Din lipsă de grijă a organelor de planificare și, în parte, din lipsa de perseverență a conducerii școlii, la sfîrșitul lunii august construcțiile nu începuseră încă. Se cere ca organele locale să analizeze cu simț de răspundere această situație și să urgenteze repartizarea materialelor, organizînd astfel munca încît lucrările să fie terminate cît mai curînd.

O situație asemănătoare se întîlnește la Școala medie nr. 2 din Fălticeni, unde nu s-au folosit toate posibilitățile pentru terminarea la timp a lucrărilor de renovare a vechiului local al școlii, destinat elevilor claselor I—VII.

Este cu totul nesatisfăcătoare și situația creată la internatul acestei școli. Este drept că aici reparațiile și curățenia au fost terminate la timp, dar lucrurile au fost date peste cap prin reparațiile capitale ce au început la instalația electrică după ce totul fusese gata.

Iată și alte exemple care dovedesc lipsa de spirit gospodăresc a unor colective pedagogice care, deși dispun de aceleași condiții ca toate școlile, au rămas totuși în urmă în ceea ce privește pregătirile pentru deschiderea anului școlar. La școala din comuna Balotești, raionul Focșani, de pildă, unde lucrările de curățenie și reparații au fost întîrziate. băncile cu care a fost dotată școala nu mai departe decît anul trecut zăceau aruncate în curtea acesteia. Din cauza ploii și a soarelui multe din ele s-au deteriorat, astfel că, pentru a putea fi folosite, au nevoie de reparații. O situație similară se întîlnește și la școala de 8 ani din comuna Ipești, raionul Panciu.

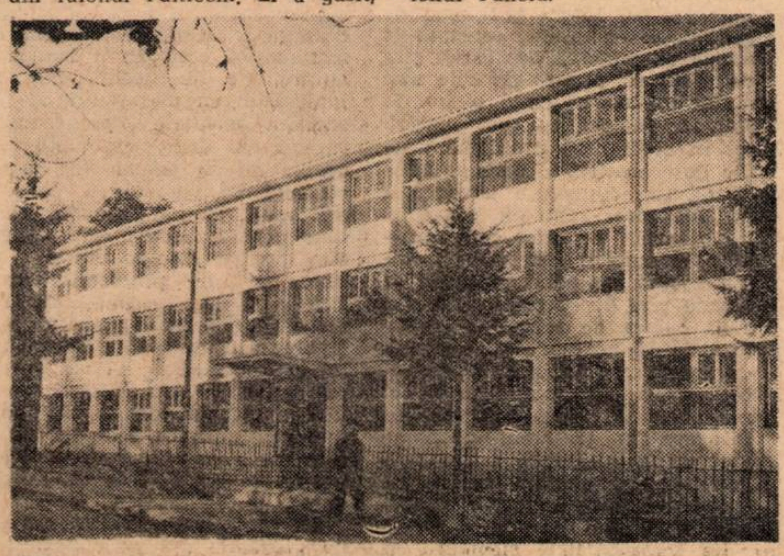

Elevii din Fălticeni vor începe noul an într-o frumoasă școală proaspăt construită

Este limpede că aici e vorba de neglijență, de lipsa simțului gospodăresc. Sfătuim conducerile școlilor unde se întîlnesc asemenea neajunsuri să urmeze pilda acelor directori care știu să valorifice condițiile tot mai bune ce se creează școlilor noastre, păstrează ei înșiși cu grijă avutul obștesc și îi educă și pe elevi în acest spirit.

La Școala de 8 ani nr. 166 din raionul „16 Februarie" al Capitalei, de exemplu, nu au fost necesare în această toamnă nici un fel de cheltuieli pentru reparații și curățenie. Încă de la darea ei în folosință cadrele didactice și conducerea școlii au desfășurat o susținută muncă educativă pentru buna păstrare a clădirii și mobilierului. Și asemenea exemple sînt foarte numeroase.

Totul este pregătit

După ce am vizitat cele două școli noi din orașul Iași — școala din cartierul Copou și cea din strada Costache Negri — care, alături de nenumăratele construcții ridicate în ultimii ani, înfrumusețează și înnoiesc bătrînul oraș, am poposit la secția de învățămînt. Am asistat aici, pe neașteptate, la o convorbire telefonică.

— Alo, Gheorghenii ? Întreprinderea „Partizanul" ? Ce se aude cu cele 200 de bănci școlare reglabile ? În două zile le expediați ? Vă rugăm mult să nu întîrziați. Totu-i gata pentru montarea lor.

Pe tovarășa vicepreședintă a sfatului popular orășenesc n-a fost chip s-o găsim. „E plecată cu unul dintre inginerii sfatului — ne-a lămurit tovarășa inspectoare Tudose — pe la școlile la care s-au efectuat reparații generale".

— Sînt multe școli în situația aceasta ?

— În total 22, pentru care s-au alocat 1. 191.000 lei. Dar această sumă reprezintă numai fondurile pentru reparații — precizează tovarășa inspectoare. În general s-au alocat pentru investiții în domeniul învățămîntului 3.325.000 lei.

Inspectorii ne-au vorbit apoi despre grija pentru dotarea școlilor cu materiale didactice. Acestea au primit microscoape, diverse planșe, păsări împăiate. Din păcate însă, după cum am aflat, Întreprinderea de material didactic nu livrează toate materialele deodată, iar uneori în anii trecuți, a lungit lucrările pînă în luna decembrie. Inspectorii și-au manifestat și dorința de a se acorda o mai mare atenție ambalării materialului didactic, deoarece el adunge cîteodată în școli cu unele deteriorări.

Micile nemulțumiri trec însă pe planul al doilea în fața bucuriei că școlile s-au pregătit din vreme pentru buna desfășurare a procesului de învățămînt.

Și în orașul Giurgiu pregătirile au trecut de momentul în care se putea spune că sînt în toi. Pentru ultima dată lucrătorii secției de învățămînt verifică situația care de fapt le este cunoscută, de-a fir a păr. Construcții noi de școli la Braniștea, la Turbatu, la Slobozia. În centrul orașului, o clădire nouă cu 16 săli de clasă. Pentru rechizite școlare s-a discutat cu „Librăria noastră" și cu U.R.C.C.-ul.

Nu de mult a avut loc o ședință cu directorii școlilor din oraș. Cu acest prilej au fost discutate încă o dată problemele deschiderii noului an școlar. Se poate spune că totul a fost pregătit în amănunțime.

Să mergem într-o școală, pentru a ne convinge. Ne oprim la școala medie. Abia am deschis discuția și directorul declară cu mîndrie :

— Sîntem pregătiți. Putem deschide școala în orice moment. Dacă ni s-ar cere ca peste cîteva minute să începem cursurile nu am avea nevoie decît de elevi. Peste cinci minute ar putea să sune clopoțelul.

Trecem prin sălile de clasă și ne convingem că în această declarație nu este nimic exagerat. În laboratoarele școlii avem o plăcută surpriză. Deși elevii n-au sosit încă la școală, tînărul profesor de fizică Dumitru Manta se află printre aparate. S-a gîndit că, pentru a-și desfășura încă de la început lecțiile cu succes, trebuie să-și organizeze din timp laboratorul. Directorul nu uită să strecoare, printre altele, remarca demnă de luat în seamă, de altfel: „Aparatura pe care o avem aici ne permite să facem cu elevii orice experiență prevăzută în programă".

Profesorul Manta ne descrie cu mîndrie calitățile noilor aparate ale școlii. „Aici — ne explică el — am fost de două ori elev. O dată ca școlar și o dată ca profesor începător. Pe vremea cînd am primit primele cunoștințe de fizică nu aveam ce avem astăzi. Un aparat bun în laborator este pentru noi o adevărată bucurie. Cînd ne-a venit ultimul stoc nu m-a răbdat inima : m-am dus la bătrînul profesor căruia i-am fost și elev și coleg și l-am chemat să vină să vadă ce am primit".

Și aici, ca pretutindeni, școlile dispun de tot ceea ce este necesar pentru a asigura o bună instruire și educare a elevilor.

★

Sondajul efectuat în școli acum, la început de septembrie, arată că există toate condițiile pentru ca activitatea profesorilor și a elevilor să înceapă în mod temeinic încă din primele zile. Chiar și acolo unde au mai rămas de făcut unele pregătiri, acestea pot fi terminate pînă cînd școala își va deschide iar porțile.

Depinde numai de fiecare învățător și profesor, de fiecare lucrător din învățămînt ca rezultatele muncii lui în noul an școlar să ducă la ridicarea învățămîntului nostru pe o nouă treaptă, mai înaltă. Pentru aceasta rămîne doar ca minunatele condiții create școlii de partid, de guvern, de întregul popor muncitor să fie din plin folosite. Muncind cu devotament, cu pasiune creatoare vom izbuti, fără îndoială, să fim la înălțimea cerințelor pe care partidul le-a pus în fața școlii și a slujitorilor ei.

PROIECTELE NOASTRE

Sala de lectură a micilor cititori de la biblioteca regională din orașul Galați

Sporirea eficienței lecțiilor

Ca și elevii, și noi, cadrele didactice așteptăm cu nerăbdare să ne reîncepem munca în școală. Dorim ca în anul care se va deschide în curînd să facem un pas înainte pe drumul realizării sarcinilor trasate școlii de către partid, să obținem o îmbunătățire simțitoare a pregătirii multilaterale a elevilor.

Încă din anul școlar trecut colectivul pedagogic al școlii noastre a fost intens preocupat de îndrumarea muncii elevilor în vederea însușirii temeinice a cunoștințelor. Datorită acestor preocupări am reușit să reducem simțitor numărul elevilor slabi și mediocri, să ridicăm nivelul lor de pregătire. Față de anii școlari precedenți a crescut mult numărul elevilor care au obținut rezultate bune și foarte bune. Dorim ca în noul an școlar să consolidăm și să dezvoltăm aceste rezultate.

Iată cîteva din căile pe care le vom urma pentru a realiza ceea ce ne-am propus.

În primul rînd vom căuta să sporim eficiența lecțiilor, astfel încît elevii să-și însușească în mod cît mai temeinic cunoștințele predate, să le aprofundeze și să le interpreteze sistematic. În ceea ce privește consolidarea cunoștințelor, intenționăm să experimentăm la unele clase procedeele recomandate de K. A. Moskalenko, printre care și procedeul de a acorda note pentru buna însușire a cunoștințelor noi în procesul fixării lor, îndată după ce ele au fost predate de profesor (vezi: L. V. Blagonadejina — Probleme psihologice ale organizării muncii de învățare, E.S.P.D. 1962).

Vom acorda cea mai mare atenție fixării temeinice a cunoștințelor la fiecare lecție, ca și consolidării eșalonate pe parcursul întregului an școlar. Încă în planurile calendaristice cadrele didactice vor menționa datele efectuării lecțiilor de recapitulare, tematica acestora și unele indicații metodice. Realizarea acestui plan va fi urmărită îndeaproape și permanent de conducerea școlii.

În cadrul consolidării vom căuta să asigurăm sporirea muncii independente a elevilor. Se știe că o lecție nu poate fi pe deplin eficientă decît dacă elevii desfășoară în timpul ei o muncă independentă intensă. Într-adevăr, numai astfel activitatea lor este productivă asigurînd îmbogățirea cunoștințelor și dezvoltarea capacităților lor de muncă intelectuală. De aceea noi considerăm că una dintre principalele sarcini care ne revin în vederea ridicării nivelului de cunoștințe al elevilor este organizarea activității lor în timpul lecției de așa natură, încît fiecare elev să participe activ și intens la asimilarea cunoștințelor, să desfășoare pentru aceasta o muncă proprie, activă și independentă. Considerăm că trebuie căutate noi mijloace de a mări interesul elevilor pentru desfășurarea lecției. Ne gîndim, de pildă, să propunem rezolvarea unor probleme de logică așa cum reies acestea din expunerea cunoștințelor noi, să asigurăm temelor un conținut și o formulare care să le dea un caracter mai viu, mai interesant etc.

O adevărată consolidare a cunoștințelor elevilor presupune neapărat diferențierea muncii profesorului atît la lecții, cît și în afara lor. Pentru fiecare elev în parte trebuie stabilite procedee adecvate. trebuie căutate cauzele reale, neajunsurile întîmpinate și căile concrete de remediere a acestora. În anul care a trecut am încercat să diferențiem munca noastră cu elevii la lecții îndeosebi în ceea ce privește efectuarea temelor în clasă (la limba romînă și matematică), precum și în ceea ce privește organizarea muncii elevilor slabi și mediocri. La unele cadre didactice această preocupare s-a oglindit chiar în planurile de lecții, avînd drept rezultat o reală îmbunătățire a metodelor lor de muncă cu elevii.

Dorim însă să lărgim sfera preocupărilor noastre și în acest domeniu și de aceea în planul de muncă al școlii figurează pentru trimestrul I o consfătuire, organizată în colaborare cu sindicatul, cu tema: „Cum respectăm principiul muncii diferențiate cu elevii în procesul de învățămînt, la lecție".

Activitatea din cadrul lecțiilor nu este însă suficientă pentru a asigura succesul însușirii cunoștințelor de către toți elevii. De acest adevăr ne-am convins mai mult anul trecut, organizînd mai minuțios munca de învățătură a elevilor slabi și mediocri. Pentru acei elevi care nu aveau condiții de studiu suficient de bune acasă s-au organizat săli de meditații la școală, unde, sub supravegherea profesorilor de serviciu și cu ajutorul altor cadre didactice, s-a desfășurat studiul și pregătirea pentru ziua următoare. Ne-am dat seama cu acest prilej că la mulți elevi una dintre principalele cauze ale rezultatelor slabe la învățătură o constituie lipsa priceperii de a învăța, de a-și organiza studiul. Îndrumarea acestora la școală, în sălile de meditații a dat rezultate bune. Ne-am preocupat însă și de elevii care continuau să învețe acasă. Am organizat dese vizite la domiciliul acestora în orele recomandate de școală pentru învățătură, le-am dat îndrumări asupra felului cum să-și pregătească lecțiile la fiecare obiect în parte. În noul an școlar vom continua și vom extinde aceste activități.

Știm că una dintre condițiile de bază ale însușirii temeinice a cunoștințelor o constituie exprimarea corectă orală și scrisă, permanenta îmbogățire a vocabularului elevilor. Iată de ce o ședință a consiliului pedagogic va fi dedicată analizei muncii pe care a desfășurat-o școala noastră în ultimii doi ani în acest domeniu. Cu acest prilej vom verifica din nou felul în care se respectă cerințele unice stabilite încă în anul precedent, cum își însușesc elevii terminologia științifică în cadrul fiecărui obiect de învățămînt etc. Vor fi organizate și concursuri de compuneri cu premii, la gazeta de perete a școlii va apare regulat rubrica „Cum scriem și cum vorbim", se va da mare atenție tuturor temelor scrise ale elevilor.

Sperăm că toate aceste preocupări ne vor ajuta să ridicăm în noul an școlar pe o treaptă calitativ superioară nivelul pregătirii elevilor, că ele vor contribui, alături de munca educativ-politică pe care școala o va desfășura cu ajutorul organizației U.T.M., la creșterea unor tineri stăpîni pe cunoștințe și deprinderi temeinice.

Prof. VIRGIL RADULIAN
director al școlii medii din Bicaz

Probleme noi

Fiecare an școlar nou pune în fața profesorilor probleme noi, legate de dezvoltarea vertiginoasă a științei și tehnicii, de marile și multiplele lor realizări, de aplicarea lor în diferite domenii ale economiei și în viața socială. Aceasta este cu deosebire valabil pentru profesorii de fizică, ei predînd elevilor fenomene și legi din domeniul unei științe care stă la baza progresului tehnic. Zborul omului în Cosmos, problemele mecanizării și automatizării producției, problemele de agro- și biofizică puse în slujba continuei îmbunătățiri a condițiilor de muncă și viață ale omului — probleme atît de frecvent dezbătute, trezesc și în rîndurile elevilor un deosebit interes și noi, profesorii de specialitate, avem datoria să le facem cunoscută esența acestor probleme, să dăm conținutului lecțiilor de fizică și metodelor noastre o linie nouă, în permanentă legătură cu dezvoltarea științei și cu aplicațiile ei.

În tendința permanentă de înnoire și modernizare a predării fizicii programa școlară pentru acest obiect pe anul 1962 / 1963 dă unele îndrumări noi, care sugerează profesorului importanța și necesitatea actualizării permanente a conținutului lecțiilor și metodelor de predare. Pe marginea lecturii atente a programei mi-am propus cîteva îmbunătățiri în ceea ce privește tratarea celor mai noi realizări ale fizicii și tehnicii. Voi căuta să folosesc cu grijă acele ore pe care programa le pune la dispoziția profesorului pentru a informa pe elevii mei asupra problemelor de fizică legate de zborul omului în Cosmos, pe care știința sovietică l-a realizat cu atîta precizie și perfecțiune tehnică, asupra unor noțiuni mai dezvoltate de automatizare, telecomandă, de folosire a releurilor electromagnetice, termice și fotoelectrice etc. La clasele a X-a și a XI-a voi insista asupra cunoștințelor pe care le prevede programa în legătură cu aplicarea multiplă a semiconductorilor. Și, deoarece elevii școlii noastre își efectuează practica în producție la uzinele „Electronica", unde dobîndesc numeroase cunoștințe de radiotehnică, socotesc necesar să dau o atenție deosebită teoriei și aplicațiilor radiotehnicii în diferite domenii

In afară de aceasta, la timpul potrivit, în cadrul lecțiilor de fizică și chimie, voi da cîteva lămuriri asupra procedeelor tehnologice nou introduse în întreprinderile noastre: forajul cu turbină, turnarea în forme întărite cu bioxid de carbon, călire prin curenți de înaltă frecvență, desalinarea electrică etc.

Îmbogățirea și înnoirea conținutului predării fizicii și legarea ei cît mai strîns cu practica trebuie să fie susținute și de înnoirea și modernizarea metodelor de predare. Laboratorul școlii noastre este astăzi înzestrat cu numeroase aparate și truse pentru a demonstra noțiuni care altădată se predau în majoritatea cazurilor fără demonstrații. De exemplu, dispunem de truse pentru experiențe de electronică, de montaje de radioemisie și recepție, de aparate pentru cercetări în fizica nucleară etc. Elevii noștri vor avea astfel posibilitatea să observe direct și multilateral numeroase fenomene ale fizicii și vor putea cunoaște și unele din metodele de cercetare utilizate în domeniul acestei științe.

Spre deosebire de programa din anii trecuți, actuala programă dă o deosebită importanță utilizării filmului cu teme de fizică în predarea lecțiilor. În orele la dispoziția profesorului și, în unele cazuri, la lecțiile curente vom folosi larg această importantă și modernă metodă de predare a fizicii. Pentru aceasta vom completa și instrui grupul de elevi care ne ajută în mînuirea aparatului de proiecție cinematografică. În colectiv vom studia catalogul Arhivei Naționale de Filme pentru a stabili și programa din timp filmele care ne sînt necesare.

Ne preocupăm de pe acum, înainte de deschiderea cursurilor, și de organizarea vizitelor în producția industrială, astfel încît acestea să arate elevilor cum sînt îndeplinite prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. în legătură cu introducerea tehnicii noi. În vizitele pe care le voi organiza la uzinele „Semănătoarea", la fabrica „Electrofar", la uzinele „23 August" etc., voi căuta să arăt elevilor ce înseamnă o linie de transfer, cum se realizează operațiunile de transport automatizat, cum se execută montajul pe bandă, realizările dobîndite în domeniul mecanizării și automatizării. Vizitele vor demonstra totodată elevilor cum sînt folosite legile fizicii la rezolvarea celor mai complexe și mai importante probleme ale producției.

MARGARETA AILINCĂI
Școala medie nr. 10 București

Matematica—aproape de viață

Pregătindu-mă să-mi reîncep munca de predare a matematicii, pornesc de la concluziile trase pe marginea activității din anul încheiat.

Am constatat bunăoară că, în general, elevii se descurcă ușor la algebră și analiză și mai greu la geometrie și trigonometrie. La lucrarea scrisă pentru examenul de maturitate, de pildă, toți cei 133 de candidați prezentați la una din secții au lăsat la o parte problema de geometrie în spațiu cu trigonometrie. La altă secție din 86 de candidați numai 4 au lucrat problema de geometrie. Am putut constata la aceste examene că, deși elevii știu de pildă să deducă de cele mai multe ori cu ușurință o fracție sau un radical, nu pot rezolva tot în acest mod probleme simple de geometrie la care se aplică de toți cunoscuta teoremă a lui Pitagora. Iată un exemplu. Un candidat a primit spre rezolvare o problemă în care se întreba dacă se pot transporta la nevoie țevi de 80 cm lungime în cutii cubice de scîndură cu latura de 0,5 m, (nu se ține seama de grosimea scîndurii). Deși problema era în fond simplă, el n-a știut să aplice teorema lui Pitagora în triunghiul dreptunghic de la bază spre a afla diagonala bazei, ne mai vorbind de triunghiul înscris într-o diagonală a cubului.

La trigonometrie situația se prezintă cam la fel. Elevii reține în general formulele dar le aplică mai greu. Un candidat la examenul de maturitate din sesiunea iulie 1962 avea de rezolvat un triunghi la care cunoștea o latură de 24 m și două unghiuri de 60^0 și 45^0. El a aflat pe cel de al trilea unghi, a scris teorema sinusurilor (ajutat), a aflat — dar greu — pe cel de al patrulea proporțional și i-a fost imposibil să calculeze sin 75^0 deși cunoștea formula

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin\alpha \cos\beta \times \cos\alpha \sin\beta$$

Este clar pentru oricine că asemenea cazuri trebuie să ne dea de gîndit, nouă, profesorilor de matematică încă de la începutul anului. Ce să facem? Să ne mulțumim cu mai puțin, să nesocotim cerințele programelor, să spicuim doar manualele? Aceasta nu se poate. De aceea socotesc că trebuie să muncim mai mult, să ne pregătim mai bine pentru fiecare oră. Să găsim pentru fiecare lecție un exercițiu, o problemă practică care să sprijine însușirea teoretică, să facă posibilă înțelegerea conținutului. Personal am de gînd, de pildă, să mă opresc mai puțin asupra tratării teoretice a derivatelor și să stărui mai mult asupra folosirii lor în rezolvarea ecuațiilor de grad superior, în problemele de maxim și minim, la grafice.

La geometria analitică mă voi baza oră de oră pe cunoștințele de geometrie plană și voi cere elevilor să interpreteze problemele date spre rezolvare. Mă voi strădui să-i fac pe elevi să vadă cu „ochii mari", cum se spune, la distanța între două puncte, teorema lui Pitagora, la ecuația bisectoarei locul geometric transpus analitic, îi voi îndruma să se sprijine, la interpretarea coeficienților cercului și puterea punctului față de cerc, pe cunoștințele de geometrie plană privind puterea punctului etc.

Alegînd exercițiile și problemele cele mai adecvate la nivelul clasei, alcătuind eu însumi exerciții și probleme cu date culese din practica desăvîrșirii construirii socialismului în patria noastră, în regiunea, raionul sau orașul nostru, voi căuta să dau fiecărei lecții un caracter creator, astfel încît să înlătur neîncrederea unor elevi în posibilitatea de a învăța matematica.

În afară de aceasta, voi căuta să dezbat în cercurile de elevi exercițiile și problemele mai pretențioase, să folosesc atunci cînd trebuie consultațiile și să reduc numărul meditațiilor dinaintea sau de după ore, care mai mult supraîncarcă decît ajută pe elevi, să folosesc la maximum ora de curs în toate verigile ei, punînd în acest scop un mare accent pe pregătirea mea personală.

Prof. A IORGULESCU
Școala medie „Gh. Șincai"
București

În strînsă legătură cu munca marilor gospodării agricole

Sarcina de a preda noul obiect „Agricultura" introdus din anul acesta în școala de cultură generală de la sate, ridică în fața cadrelor didactice de specialitate o serie de probleme importante legate de respectarea cerințelor programei, de cît mai buna pregătire a elevilor pentru viitoarea lor muncă pe ogoarele socialiste.

Pentru mine, ca și pentru toți colegii mei, cursul de pregătire pe care l-am urmat în vara aceasta a însemnat un ajutor foarte prețios, deoarece mi-a arătat direcțiile principale spre care trebuie să-mi orientez munca în anul școlar ce va începe în curînd. Am trecut, îndată după terminarea cursului, la studierea amănunțită a programei și la alcătuirea planificării, căutînd să-mi organizez lecțiile din cadrul unei anumite teme în anotimpul cel mai prielnic.

Pentru ca lecțiile și aplicațiile practice să-i înarmeze pe elevi cu cunoașterea metodelor agrotehnice înaintate folosite în marea agricultură socialistă, voi căuta să folosesc cît mai multe exemple din gospodăria colectivă din localitate, cît și din celelalte gospodării cu experiență bogată din regiunea noastră. În legătură cu cultivarea plantelor de cîmp le voi arăta elevilor rezultatele obținute de gospodărie în culturile de porumb irigate, comparativ cu rezultatele pe care le dau culturile neirigate. În cadrul aceluiași capitol le voi face cunoscute elevilor o serie de metode noi de muncă, așa cum ar fi, de exemplu, înlocuirea dezmiriștitului cu arătură adîncă progresivă, metodele de obținere a hibrizilor simpli și dubli la cereale etc. Voi arăta de asemenea rezultatele obținute de gospodăriile care experimentează anumite metode noi de cultivare a plantelor, bunăoară rezultatele pe care le-a dat experimentul realizat în regiunea noastră în ceea ce privește cultura porumbului tratat cu ierbicide, care nu mai necesită prașile.

În lecțiile și activitățile practice legate de lucrările de toamnă voi atrage atenția elevilor asupra metodelor de întreținere a culturilor de toamnă și de protejare a culturii de grîu împotriva gerurilor.

Lecțiile din cadrul capitolului privitor la cultura plantelor furajere voi căuta să le documentez cu exemple din practica gospodăriilor de stat din regiune, indicîndu-le elevilor metodele noi introduse de acestea, cum ar fi de exemplu cultura în rînduri alternative a trei sau mai multe plante de nutreț în combinație, ca și combinația cel mai des folosită — porumbul furajer cu soia.

În ceea ce privește studiul legumiculturii acesta se va baza pe cunoașterea metodelor de irigare și a mijloacelor de adaptare a culturii legumelor pe terenurile regiunii noastre.

Imi propun să dau o deosebită atenție studiului viței de vie, a cărei cultură este larg extinsă în regiune. În cadrul culturilor locale, cît și la stațiunea experimentală de la Basarabi, elevii vor putea cunoaște metoda de cultivare a viței în terase, metodă ce va fi extinsă în întreaga regiune. De asemenea, ei vor putea cunoaște însușirile noilor soiuri introduse în cultură, cît și metodele și tehnica de altoire.

Cu prilejul practicii în gospodăria agricolă locală, ca și în cadrul vizitelor la alte gospodării din raion voi atrage atenția elevilor asupra modului de aclimatizare a pomilor fructiferi la specificul terenului și climatului regiunii. Le voi arăta, de exemplu, că sîmburoasele se dezvoltă aici în bune condițiuni, din care cauză avem în regiune culturi întinse de piersici de cea mai bună calitate.

Voi căuta să stărui în mod deosebit asupra lecțiilor privitoare la zootehnie, în cadrul cărora îmi propun să mă opresc mai mult asupra metodelor noi de furajare a vacilor în scopul unor producții sporite de lapte, cît și asupra instalațiilor moderne în care sînt ținute animalele în vederea obținerii unui maximum de produse.

În predarea lecțiilor referitoare la utilajul și uneltele agricole voi solicita ajutorul inginerului de la S.M.T. spre a da elevilor explicațiile necesare cunoașterii mașinilor agricole și a modului lor de funcționare, iar în predarea lecțiilor privind organizarea întreprinderilor socialiste voi folosi ca material de bază planul de producție și modul de organizare a G.A.C. din localitate.

Legînd lecțiile și lucrările practice de activitatea marilor unități agricole socialiste, folosind în predare experiența înaintată a gospodăriilor din regiunea noastră, voi căuta să le formez elevilor cunoștințe și deprinderi temeinice de muncă, dezvoltîndu-le în același timp interesul și dragostea pentru agricultura noastră socialistă.

Prof. ANA BUHANCĂ
Școala medie din Techirghiol
regiunea Dobrogea

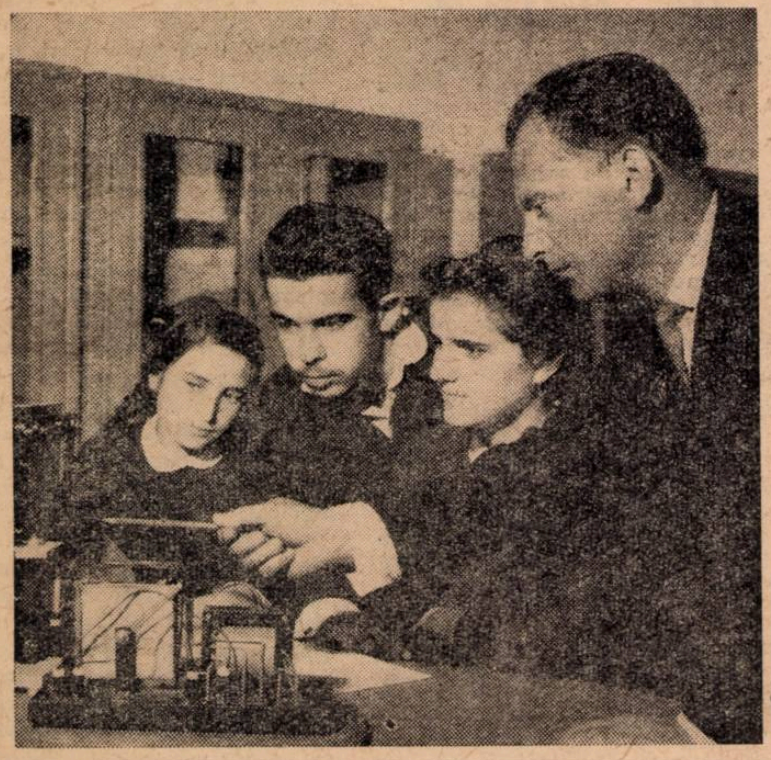

Bine utilate, laboratoarele școlilor creează elevilor condiții bune de a aprofunda cunoștințele teoretice

Micii naturaliști de la Palatul pionierilor din Capitală discutînd despre soiurile de struguri

Cu hotărîrea de a munci cît mai bine

Fiecare nou an școlar oferă profesorului posibilitatea de a ridica pe o nouă treaptă calitatea muncii sale. Vacanța de vară care desparte un an de altul îi dă răgazul să mediteze la realizările dobîndite, să aprecieze mijloacele care l-au dus la ele, să-și dea seama care anume laturi ale activității sale au făcut ca rezultatele să nu fie întotdeauna cele dorite și să-și facă proiecte în legătură cu munca din anul școlar ce urmează.

Asemeni altor numeroși profesori m-am pregătit și eu pentru a asigura lecțiilor și întregii mele activități la catedră încă din primele zile de școală o reușită cît mai deplină.

Pentru a fi la curent cu noile probleme ale predării gramaticii, de pildă, am revăzut seria de articole din „Scînteia" cu tema „Cum se predă gramatica în școală", am consultat articolele din publicațiile de specialitate, lucrările privitoare la istoria limbii române, de Al. Rosetti și Boris Cazacu etc.

Mi-am propus ca în predarea gramaticii la clasa a VIII-a să urmăresc în primul rînd recapitularea și sistematizarea cunoștințelor dobîndite de elevi anterior pentru consolidarea deprinderilor ortografice și de punctuație, iar în al doilea rînd adîncirea și lărgirea orizontului de cunoștințe gramaticale prin abordarea unor noi aspecte ale acestei discipline. Am hotărît să planific conținutul orelor de gramatică numai după ce voi fi cunoscut nivelul clasei, căutînd astfel ca încă de la început să completez lacunele constatate și să înlătur confuziile.

Lecțiile de gramatică vor consta din exerciții aplicative: analize gramaticale, dictări, compuneri, în cadrul cărora voi angaja cu clasa discuții legate de două-trei probleme de fonetică, morfologie sau sintaxă. Mă voi strădui însă să nu rup niciodată aceste probleme, ci să le tratez în strînsă îmbinare, așa cum se întîlnesc în realitate. Pentru aceasta voi porni de fiecare dată, atunci cînd voi lucra pe texte, de la analiza sintactică, pentru a încadra cuvîntul în categoria morfologică pe care o capătă în frază. Voi planifica și lecții de recapitulare a unor probleme teoretice, ca declinarea, conjugarea, felul subordonatelor etc., folosind scheme și organizînd apoi aplicații practice.

Îmi propun să consolidez în cadrul fiecărei lecții deprinderile de punctuație ale elevilor și cunoștințele lor asupra normelor ortografice, insistînd permanent și asupra ortoepiei, prin combaterea regionalismelor și a pronunției defectuoase. Aceasta trebuie să ducă la o pronunție literară, la însușirea noțiunilor de bază privind structura gramaticală a limbii, la educarea simțului de autocontrol al elevilor.

Textele folosite la analizele gramaticale le voi lua din comoara noastră folclorică, din cele mai valoroase creații ale literaturii clasice și contemporane, din documentele de partid și de stat. Voi folosi mai puțin versurile întrucît aici construcțiile sînt mai complexe, mai dificile, acordînd prioritate extraselor din proza literară și urmărind ca exemplele să ilustreze anumite probleme de limbă, dar să aibă și o valoare educativă. Îmi propun să nu folosesc prea larg culegerile de texte existente pentru analiză gramaticală, pentru a nu-i împinge pe elevi la exemple stereotipe. De aceea am selectat eu însumi texte adecvate diferitelor probleme de limbă urmărite la lecții.

Interesul pentru însușirea limbii literare de către elevi va fi asigurat numai dacă voi reuși să conlucrez într-un front comun cu toți profesorii școlii, indiferent de specialitate. Pe linia aceasta se va continua ceea ce s-a început încă din anii precedenți: grija tuturor profesorilor pentru ca expunerile elevilor să fie corecte, literare, cursive, urmărirea regulată a felului cum se exprimă elevii în scris la teze, în lucrările curente etc.

Desigur, m-am pregătit din vreme și pentru orele de literatură. Călăuzindu-mă după sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. lucrătorilor din domeniul ideologiei și culturii, voi căuta ca în cadrul orelor de literatură să dezvolt dragostea elevilor pentru patrie, pentru popor, mîndria pentru realizările dobîndite de acesta sub conducerea partidului.

Pentru buna desfășurare a orelor de literatură, pe lîngă manualele didactice voi folosi ca material bibliografic studii critice despre scriitori și materialele apărute în revistele literare cuprinzînd concluziile trase pe marginea discuțiilor despre genul scurt, reportaje etc. Îmi vor fi de un real folos culegerea de studii de literatură română de Paul Cornea, care aduce materiale noi în legătură cu dezvoltarea literaturii române de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, începutul secolului al XIX-lea și cu scriitorii epocii de la 1848, volumul de cronici literare al lui Ion Vitner, articolele apărute în „Contemporanul" și „Luceafărul" cu privire la simbolism, la critica lui Gherea, la curentul modernist și mai ales volumul Ilenei Vrancea „Tradiții ale criticii literare marxiste din Romînia între 1930-1940", volum care aduce extrase valoroase din presa condusă de partid: „Bluze albastre", „Manifest", „Proletarul", „Era nouă" etc.

În predarea noțiunilor de teorie a literaturii și de istorie a literaturii clasice și contemporane voi pune accent pe cunoașterea temeinică a operei literare, atît din punctul de vedere al conținutului ideologic cît și al realizării artistice, determinînd pe elevi să releve legătura dintre operă și baza economică a societății în care a apărut și îndrumîndu-i să înțeleagă legătura indestructibilă dintre conținut și mijloacele artistice folosite. În ore speciale mă voi referi la limba literară și la tehnica de compoziție din creațiile unor scriitori ca Eminescu, Sadoveanu, Arghezi.

Îmbinînd analiza literară din clasă cu munca independentă voi recomanda elevilor studii de critică și articole apărute în reviste și ziare, care îi vor ajuta să înțeleagă mai bine creațiile valoroase ale marilor noștri clasici și ale scriitorilor contemporani, care reflectă în imagini vii viața clocotitoare de azi și mărețele realizări obținute de poporul muncitor călăuzit de partid.

Ca tematică a cercului de literatură îmi propun studii de sinteză a unei perioade sau epoci literare, ca și studii monografice asupra unor scriitori, care să completeze materialul studiat. Voi discuta de pildă cu elevii la cercul de literatură teme ca „Lupta dintre curentele realist și antirealist în perioada dintre cele două războaie mondiale", „Lupta comuniștilor oglindită în literatură", „Problematica literaturii noastre după 23 August 1944" etc.

Dorind ca noul an școlar să însemne un pas înainte în pregătirea elevilor mei, îl încep cu hotărîrea de a munci cît mai bine pentru atingerea acestui scop.

AURELIA ZAHARIA
Școala medie nr. 2
Constanța

PROIECTELE NOASTRE

Din experienţa pedagogică

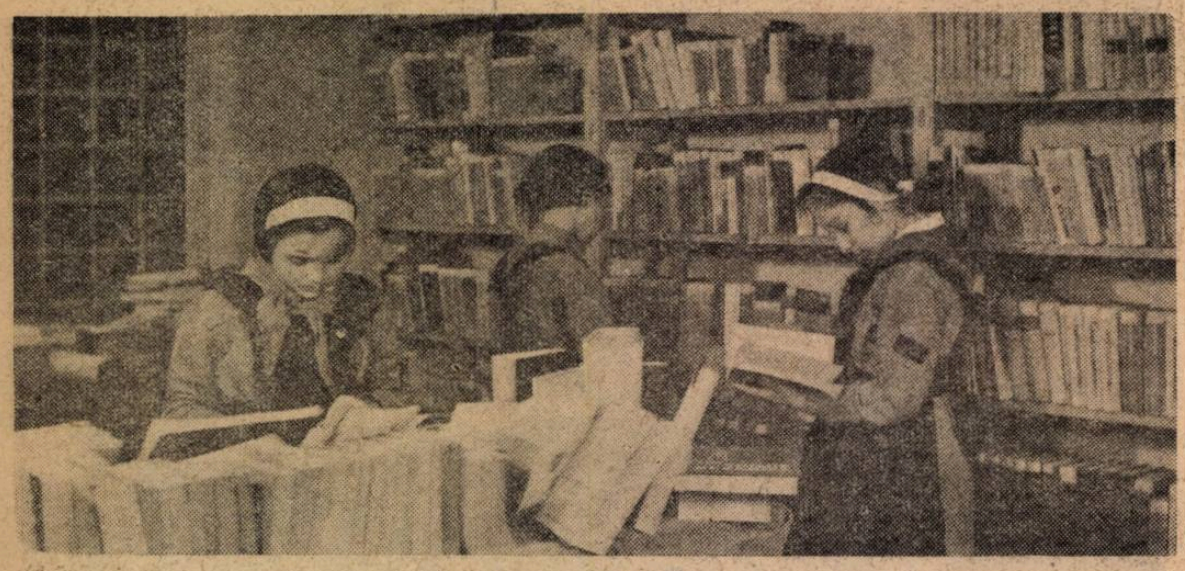

În biblioteca şcolii medii „M. Sadoveanu" din Capitală.

Grija pentru scrisul elevilor

Programa şcolii de 8 ani acordă mai multă atenţie formării şi dezvoltării scrisului elevilor, atît prin introducerea caligrafiei ca materie de învăţămînt, cît şi prin mai justa distribuire a exerciţiilor de scriere, de ortografie, de gramatică şi compunere. De aceea, în cursul anului şcolar încheiat s-au obţinut rezultate mai bune în formarea deprinderilor scrisului la copiii din clasele mici, ca şi în dezvoltarea şi perfecţionarea acestor deprinderi la elevii claselor mai mari.

Grija faţă de scrisul elevilor s-a manifestat la începutul anului şcolar prin urmărirea şi analizarea, în cadrul comisiilor metodice, a problemelor legate de formarea treptată a scrisului elevilor, pentru ca acesta să fie corect din punct de vedere gramatical, ordonat, caligrafic, frumos, citeţ.

La şcoala din Vidra, raionul Giurgiu, s-au obţinut rezultate deosebit de bune în această privinţă. Învăţătorii şi profesorii din această şcoală au ţinut seama în munca lor de fazele prin care în mod normal trece un copil în însuşirea şi dezvoltarea scrisului. Ei au acordat o atenţie sporită momentelor de trecere la scrierea pe caietul obişnuit (dictando) ca şi trecerii de la clasa a IV-a la clasa a V-a.

În clasele I-II o deosebită atenţie s-a dat deprinderii de a respecta forma şi proporţia literelor, direcţia înclinării lor, aspectului estetic al caietului şi a fiecărei pagini.

O preocupare importantă a colectivului de cadre didactice în legătură cu formarea scrisului a fost corectarea caietelor. Pe cînd la clasele mici corectarea s-a făcut mai ales în prezenţa elevilor, începînd cu efectuarea repetată a gestului necesar, la clasele mai mari corectarea a avut loc mai ales în absenţa elevilor, din cauză că timpul nu permitea de cele mai multe ori efectuarea corecturilor pe loc, în clasă. Această corectare a fost urmată însă întotdeauna de discutarea greşelilor tipice cu întreaga clasă şi, în unele cazuri, individual.

La clasele a III-a şi a IV-a s-au urmărit aspectele noi care apar în dezvoltarea scrisului — începutul unui scris individual. S-a dat tot mai mare pondere compunerilor, fără a se neglija copierile În acelaşi timp s-au aplicat măsuri pentru a nu produce o grăbire necorespunzătoare a acestei faze. Astfel, caietul de tip III a fost folosit la toate materiile şi ca maculator s-au evitat dictările cu prilejul luării notiţelor şi s-a folosit cît mai mult tabla, cadrele didactice avînd grijă să scrie caligrafic, pentru a oferi copiilor adevărate modele de scriere.

Dificultăţile pe care le întîmpină elevii la trecerea din clasa a IV-a în clasa a cincea se pot preveni — şi noua programă a şcolii urmăreşte acest lucru — printr-o serie de procedee şi măsuri didactice luate încă în clasele a III-a şi a IV-a Aşa s-a procedat la şcoala din Vidra.

În trimestrul al III-lea, la clasa a III-a s-a introdus caietul obişnuit, însoţit de un maculator liniat. La clasa a IV-a s-au făcut treptat exerciţii de luare a notiţelor în clasă, s-a introdus maculatorul neliniat, s-au folosit scheme grafice pe tablă care să ajute în sistematizarea notiţelor scrise. În acelaşi timp s-au aplicat procedee de scriere rapidă pe bază de dictare.

Este necesar să se analizeze în cadrul fiecărei şcoli condiţiile concrete şi situaţia trecerii pragului între clasa a IV-a şi clasa a V-a. Scrisul elevilor poate suferi o regresiune, uneori gravă, din cauza supraîncărcării cu teme pentru acasă, din cauza folosirii dictărilor la diferite materii de învăţămînt, din cauza lipsei de îndrumare în ceea ce priveşte luarea notiţelor, care trebuie să fie esenţiale, prezentate sistematic şi relativ puţine şi, în sfîrşit, din cauza insuficientei preocupări pentru verificarea, corectarea şi discutarea greşelilor de scriere, nu numai la lecţiile de romînă sau de caligrafie, ci la toate lecţiile.

Mai sînt cazuri cînd nu se controlează în suficientă măsură maculatoarele — în timpul cînd elevii notează sau şi după ce au scris notiţele. Evidenţa erorilor de scriere, sarcină care revine mai ales profesorilor de limba şi literatura romînă, nu este încă pretutindeni pusă la punct, iar urmărirea metodică a lichidării acestor erori nu cuprinde încă toate cazurile.

Se pot constata mai multe feluri de scriere la unul şi acelaşi elev — iar aceasta se vede uşor din comparaţia caietelor elevului. În caietul de caligrafie se respectă forma literelor, proporţiile, legătura între litere etc.; de această situaţie se apropie şi caietul de dictări la limba romînă. În caietele de teme pentru acasă creşte frecvenţa greşelilor din cauza neatenţiei, din cauza necunoaşterii problemelor, din cauza lipsei de exerciţii, din cauza incapacităţii de a aplica cele învăţate etc. Cele mai multe erori apar în caietele de însemnări în clasă (maculatoare). Ele sînt rezultatul grabei, al neatenţiei, al unor cunoştinţe şi priceperi neconsolidate.

Credem că un procedeu recomandabil în asemenea situaţii este să se compare diferite caiete în faţa elevilor analizîndu-se împrejurările şi modul în care s-a efectuat tema sau exerciţiul respectiv. Acest procedeu s-a aplicat cu rezultate bune la clasele a V-a şi a VI-a ale Şcolii de 8 ani din Vidra. Comparaţia caietelor poate să ajute pe elev să înţeleagă efectele neatenţiei, ale executării mecanice a unei lucrări independente, utilitatea exerciţiului, importanţa practică a problemei, ca şi faptul că scrisul corect impune să se respecte în mod conştiincios poziţia indicată la scris şi respectarea regulilor ortografice şi caligrafice.

Din rezultatele obţinute de şcolile fruntaşe s-a putut vedea că succesul este asigurat acolo unde se lucrează unitar, pe baza cunoşterii psihologiei copilului şi respectînd exigenţele programei.

Pentru bunul mers al muncii în anul şcolar ce începe se impune, credem, ca de la începutul anului şcolar să se facă o analiză a scrisului elevilor la toate clasele, pentru a se cunoaşte principalele erori şi frecvenţa lor pe clase şi a se putea trece apoi la aplicarea sistematică şi stăruitoare a metodelor şi procedeelor indicate fiecărei faze în formarea şi dezvoltarea unui scris cît mai îngrijit şi corect al elevilor.

Se impune ca îmbunătăţirea continuă a scrisului elevilor să fie o preocupare importantă în procesul de învăţămînt.

I. LUPU şi T. LEONESCU

Cu cartea pe bancă

Discutam odată cu elevii clasei a VII-a, într-o oră de diriginţie, tema „Cinstea, una dintre trăsăturile morale ale comunistului". Ei au dat atunci numeroase exemple de cinste, pe care le cunoscuseră direct sau le auziseră de la părinţii lor. Unul mi s-a părut mai valoros.

„Tovarăşe diriginte — mi-a spus un elev — tata mi-a povestit că ieri a primit chenzina şi că la el în fabrică nu s-a mai făcut plata la ghişeul casieriei. Pe o masă erau aşezate plicurile tuturor celor din secţie. Fiecare venea, îşi lua plicul său şi pleca. Şi ştiţi, tovarăşe diriginte, nu a fost nici o reclamaţie. Nimeni nu s-a atins de plicul altuia".

Am folosit larg în discuţie acest exemplu. Elevii au făcut pe marginea lui multe comentarii privind etica omului societăţii comuniste. În concluzie am cerut elevilor să dea şi ei, la rîndul lor, dovadă de cinste, de corectitudine Nu după mult timp mi-am putut da seama că discuţia pe care am avut-o cu elevii n-a rămas fără urmări.

Era ora lucrării scrise trimestriale Pregătindu-şi cele necesare pentru lucrare, elevii s-au arătat surprinşi că n-am cerut celor ce aveau încă manualele pe bancă să le ridice şi să le pună în ghiozdan. Le-am spus atunci : „Cred că nu este numaidecît necesar să strîngeţi manualele. Am încredere în voi, socotesc că aţi înţeles ce înseamnă cinstea. Puteţi lăsa cărţile pe bancă, ştiu că n-o să copiaţi". Şi am anunţat subiectele pentru lucrare.

La început elevii m-au privit nedumeriţi. Unii nu mă înţelegeau, alţii nu mă credeau. A trebuit să intervin din nou. Cînd s-au convins că nu glumesc, cînd m-au înţeles, feţele lor s-au luminat. Un cunoscut „specialist în copiere" m-a întrebat chiar, emoţionat : „Aveţi încredere şi în mine ?" Am răspuns: „Am încredere în toţi, deci şi în tine. Dar nu pierdeţi timpul, începeţi să scrieţi."

M-au mai privit odată, s-au uitat unii la alţii şi au început să rezolve problemele. În liniştea clasei se auzea numai scîrţîitul peniţelor ce alunecau grăbite pe foile liniate ale caietelor. Nici o mînă nu a întors nici o filă din carte

Cînd am corectat tezele a trebuit să dau la doi elevi nota 4.

În trimestrul II am repetat procedeul. Nici de data aceasta nici un elev nu s-a uitat în carte. Toţi au venit foarte bine pregătiţi şi nu am fost nevoit să dau nici un 4

Unii vor considera poate că procedeul acesta e riscant. Eu m-am convins însă că, atunci cînd acorzi încredere elevilor, reuşeşti să obţii rezultate bune, le poţi forma cu adevărat trăsăturile morale caracteristice omului nou.

FILIP D. MANOLIU
Arad

RĂSPUNSURI COMPLETE

E un fenomen frecvent să întîlnim la elevi tendinţa de a da răspunsuri pe jumătate formulate, adesea chiar monosilabice, ei presupunînd restul de la sine înţeles, aproape inutil a mai fi exprimat. Dar asemenea răspunsuri la întrebările noastre în primul rînd nu ne dau garanţia că elevii au înţeles şi ştiu bine totul, iar apoi îi deprind cu neglijenţa în vorbire, împrejurare favorabilă pentru tot felul de greşeli. Ivindu-mi-se asemenea situaţii în munca mea de predare a gramaticii la clasele V-VII, am căutat insistent căile prin care să le pot înlătura.

În primul rînd, conştient de caracterul abstract şi rigid al unor noţiuni de gramatică, m-am străduit să dau elevilor explicaţii largi, însoţite de multe exemple la fiecare categorie, oprindu-mă în special asupra chestiunilor mai complicate, cum ar fi declinarea substantivelor şi pronumelor sau conjugarea verbelor. Încă de la definiţia declinării, de exemplu, pe care am dedus-o împreună cu elevii, am făcut o completare menită să le atragă atenţia asupra scopului declinării şi asupra nevoii de a o învăţa. Astfel, le-am arătat că declinarea este schimbarea substantivelor după caz şi număr spre a exprima diferite raporturi sintactice (sau, la clasa a V-a, spre a arăta diferite legături cu alte cuvinte) — completare perfect valabilă, de altfel, şi la definiţia conjugării.

De aici mai departe, principalul procedeu care a contribuit la însuşirea conştientă a cunoştinţelor a fost explicarea din punct de vedere gramatical, de către fiecare elev, a exemplelor date — bineînţeles cu ajutorul meu. Aşa, la declinarea unui substantiv ca „elevul" la nominativ singular — de exemplu — în propoziţia (căci declinarea am făcut-o numai în propoziţii) : „**elevul** silitor vine la şcoală totdeauna bine pregătit", am cerut să se dea explicaţia în felul următor : în acest exemplu substantivul „elevul" stă în cazul nominativ **pentru că** îndeplineşte funcţia de subiect şi răspunde la întrebarea „cine ?". Trebuie să spun că la început a fost greu de tot, deoarece elevii nu fuseseră obişnuiţi să explice ei înşişi cazurile discutate şi s-au arătat surprinşi ; ceva a trebuit să se schimbe în sistemul lor de a învăţa. Am revenit ore în şir la noţiunile transmise, iar cu unii elevi mai slabi, ca să-i „urnesc", am făcut foarte multe exerciţii pînă au reuşit să explice şi ei singuri că, de exemplu, în propoziţia „colega ei a participat la strîngerea fierului vechi" pronumele personal de persoana a III-a singular feminin „ei" este în cazul genitiv fiindcă are rolul de atribut şi răspunde la întrebarea „a cui ?"

Încet-încet, exersînd continuu, arătînd o exigenţă neslăbită în privinţa explicaţiilor bazate pe definiţiile învăţate, i-am deprins pe elevi să gîndească totdeauna asupra noţiunilor şi asupra exemplelor discutate (date în manual sau formulate de ei), să caute imediat explicaţia necesară, să fie gata a o expune.

O dată formată, această obişnuinţă a fost ulterior de foarte mare ajutor în procesul însuşirii cunoştinţelor de gramatică.

Răspunsurile complete au menţinut active în mintea elevilor toate cunoştinţele însuşite, au impus menţionarea în primul rînd a ceea ce e principal, esenţial şi apoi a ceea ce e secundar. Procedeul de a pune accentul pe ceea ce este principal — în cazul dat pe funcţia sintactică — a lămurit mai repede, bunăoară, deosebirea între nominativul şi acuzativul substantivelor nume de lucruri care au la ambele cazuri aceeaşi formă şi, mai cu seamă, răspund la aceeaşi întrebare („ce ?") : la nominativ **face** o acţiune, sînt subiecte, la acuzativ o **suferă**, sînt complemente directe. Respectarea unei anumite ordini în determinarea gramaticală a cuvintelor din texte a fost de mare folos apoi la analiza morfologică generală. obişnuindu-i pe elevi cu o disciplină a răspunsului şi dîndu-le posibilitatea să-şi amintească toate caracteristicile.

Folosul categoric al acestui procedeu s-a văzut cel mai mult la sintaxă, în special la clasa a VII-a, cînd au fost studiate subordonatele. Tendinţa elevilor de a le identifica şi categorisi după criterii formale, cum ar fi întrebarea la care răspund sau conjuncţia (adverbul, pronumele...) prin care sînt introduse, a fost stăvilită destul de repede datorită faptului că ei aveau deja deprinderea de a căuta întîi **funcţia**. Astfel s-au deprins să găsească sensul subordonatei respective în frază — cale sigură de a o determina just din punct de vedere ştiinţific. Întrucît multe din întrebările sau cuvintele de introducere — comune mai multor categorii de subordonate — pot oricînd să producă o confuzie, am cerut elevilor să argumenteze în întregime şi în ordinea următoare : funcţia, întrebarea, cuvîntul de introducere. Aşa, în fraze ca „Nu lăsa pe mîine **ce poţi face azi**" şi „**Ce poţi face azi** e bun făcut" subordonatele, identice ca formă, nu se deosebesc după criteriile formale, şi totuşi prima e completivă directă şi a doua subiectivă — după cum lesne şi-au dat seama elevii căutînd să le determine mai întîi funcţia.

Pot spune, după experienţa din anul şcolar trecut, că obişnuindu-se să dea răspunsuri complete la gramatică elevii au început să fie mai atenţi în ceea ce priveşte exprimarea corectă a ideilor şi la lecţiile de lectură literară, ca şi la celelalte materii. Satisfacţia pe care au căpătat-o ei cu fiecare răspuns reuşit, peste care eu nu mai aveam ce cere, le-a dat încredere în puterea lor de a-şi însuşi gramatica, o dată cu conştiinţa necesităţii ei.

Prof. G. VĂRZARU
Şcoala de 8 ani din satul Zbereşti raionul Buhuşi

Programele valabile în anul şcolar 1962-1963

Clasele I—VI ale şcolii generale de 8 ani şi clasa a VII-a a şcolii de 7 ani

Programa şcolară pentru clasele I—IV — 1962 ; limba romînă. Gramatica şi lectura literară, cl. V—VI — 1962 ; limba romînă. Gramatica şi lectura literară, cl. VII — 1961 ; istoria, cl. V—VI — 1962 ; istoria, cl. VII — 1962 ; educaţia cetăţenească, cl. VII — 1962; limba rusă pentru şcolile cu limba de predare romînă şi şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale, cl. V—VI — 1962 ; limba rusă pentru şcolile cu limba de predare romînă şi ale minorităţilor naţionale, (cu excepţia şcolilor cu limba de predare maghiară şi germană), cl. VII — 1961 ; limba engleză, cl. VI — 1962 ; limba engleză, cl. VII — 1961 ; limba franceză, cl. VI — 1962 ; limba franceză, cl. VII — 1961 ; limba germană, cl. VI — 1962 ; limba germană, cl. VII — 1961 ; matematica, cl. V—VI — 1962 ; matematica, cl. VII — 1961 ; fizica, cl. VI — 1962 ; fizica, cl. VII — 1961 ; chimia, cl. VII — 1961 ; botanica, cl. V — 1962 ; zoologia, cl. VI — 1961 ; anatomia, fiziologia şi igiena omului, cl. VII — 1961 ; geografia, cl. V—VI — 1962 ; geografia cl. VII — 1961 ; agricultura cl. V—VII (sate) — 1962 ; lucrări practice de traforaj, tîmplărie şi lucru de mînă şi gospodărie, cl. V—VI (oraşe şi centre industriale) — 1962 ; cunoştinţe elementare despre producţia industrială, lucrări practice de lăcătuşărie, electrotehnică, lucru de mînă şi gospodărie, cl. VII (tranziţie) — 1962 ; desenul cl. V—VI — 1962 ; desenul, cl. VII — 1959 ; caligrafia, cl. V—VI — 1962 ; muzica, cl. V—VI — 1962 ; muzica, cl. VII — 1961 ; educaţia fizică, cl. V—VI — 1962 ; educaţia fizică, cl. VII — 1961.

Clasele VIII-XI

Literatura romînă, cl. VIII—X — 1962; literatura romînă, cl. XI — 1962; limba rusă pentru şcolile cu limba de predare romînă şi şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale (cu excepţia şcolilor cu limba de predare maghiară şi germană), cl. VIII—XI şi instrucţiuni pentru şcolile cu instruire în producţie — 1962; limba engleză, cl. VIII—XI — 1962; limba franceză, cl. VIII—XI — 1962; limba germană, cl. VIII—XI — 1962 ; limba latină, cl. VIII—XI — 1962; instrucţiuni pentru predarea limbii latine în şcolile medii cu instruire în producţie, cl. IX — 1962; istoria, cl. VIII—X — 1962; istoria Romîniei, cl. XI — 1962; economia politică, cl. X — 1962; socialismul ştiinţific, cl. XI — 1962; psihologia şi logica, cl. XI — 1961; matematica, cl. VIII—XI — 1962; astronomia, cl. XI — 1959; fizica, cl. VIII—XI — 1962; chimia, cl. VIII—XI — 1961; ştiinţe naturale, cl. VIII—IX şi XI — 1960; anatomia şi fiziologia omului. cl. X — 1962; geografia, cl. VIII—IX şi XI şi instrucţiuni pentru învăţămîntul seral — 1962; studiul maşinilor cu aplicaţii practice, cl. VIII—XI — 1962; desenul, cl. VIII—XI — 1962; muzica, cl. VIII—XI — 1962; educaţia fizică, cl. VIII—XI — 1960

Clasele I—VII ale şcolilor cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale

La şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale se vor folosi la clasele I—VII aceleaşi programe ca şi la şcolile cu limba de predare romînă, cu excepţia următoarelor programe speciale :

Limba romînă pentru şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale, cl. I—IV — 1962 ; limba romînă pentru şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale (cu excepţia şcolilor cu limba de predare maghiară), cl. V — 1961 ; limba romînă pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. V — 1961 ; limba romînă pentru şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale (cu excepţia şcolilor cu limba de predare maghiară), cl. VI — 1962 ; limba romînă pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. VI — 1962 ; limba romînă pentru şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale (cu excepţia şcolilor cu limba de predare maghiară şi germană), cl. VII — 1962 ; limba romînă pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. VII — 1960 ; limba romînă pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. VII — 1959 ; instrucţiuni pentru predarea limbii romîne la şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale, cl. VI—VII (se foloseşte numai pentru cl. VII) — 1961 ; limba şi lectura literară maghiară, cl. I—IV — 1962 ; limba şi lectura literară maghiară cl. V—VI şi instrucţiuni pentru cl. VII — 1962 ; limba şi lectura literară maghiară, cl. VII — 1961 ; limba şi lectura literară germană, cl. I—IV — 1962 ; limba şi lectura literară germană, cl. V—VI — 1962 ; limba şi lectura literară germană, cl. VII — 1959 ; instrucţiuni pentru folosirea programei de lectură literară germană, cl. VII — 1961 ; limba şi lectura literară ucraineană, cl. I—IV — 1962 ; limba şi lectura literară ucraineană, cl. V—VI — 1962 ; limba şi lectura literară ucraineană, cl. VII — 1961 ; limba şi lectura literară sîrbo-croată, cl. I—IV — 1962 ; limba şi lectura literară sîrbo-croată cl. V—VI — 1962; limba şi lectura literară sîrbo-croată, cl. VII — 1960; limba şi lectura literară cehă, cl. I—IV — 1962; limba şi lectura literară cehă, cl. V—VI — 1962 ; limba şi lectura literară cehă, cl. VII — 1962; limba şi lectura literară slovacă, cl. I-IV — 1962 ; limba şi lectura literară slovacă, cl. V-VI — 1962 ; limba slovacă, cl. VII — 1960; lectura literară slovacă, cl. VII — 1959 ; limba şi lectura literară bulgară, cl. I-IV — 1962 ; limba şi lectura literară bulgară, cl. V—VI — 1962 ; limba bulgară, clasa VII — 1960 ; limba şi lectura literară polonă, clasa I—IV — 1962 ; limba şi lectura literară greacă, cl. I—IV — 1962 ; limba şi lectura literară greacă, cl. V—VI — 1962 ; limba greacă, cl. VII — 1960 ; lectura literară greacă, cl. VII — 1959; limba rusă pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. VII — 1961 ; limba rusă pentru şcolile cu limba de predare germană, cl. VII — 1961 ; muzica pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. I—IV — 1962 ; muzica pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. V—VI — 1962 ; îndrumări pentru predarea muzicii în şcolile cu limba de predare maghiară, cl. VII — 1961 ; muzica pentru şcolile cu limba de predare germană, cl. I—IV — 1962 ; muzica pentru şcolile cu limba de predare germană, cl. V—VI — 1962 ; îndrumări pentru predarea muzicii în şcolile cu limba de predare germană, cl. VII — 1961 ; muzica pentru şcolile cu limba de predare ucraineană, cl. I—IV — 1962 ; muzica pentru şcolile cu limba de predare ucraineană, cl. V—VI — 1962 ; îndrumări pentru predarea muzicii în şcolile cu limba de predare ucraineană, cl. VII — 1961.

Clasele VIII—XI ale şcolilor cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale

La şcolile cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale se vor folosi la clasele VIII—XI aceleaşi programe ca la şcolile cu limba de predare romînă, cu excepţia următoarelor programe speciale :

Literatura romînă, cl. VIII. Instrucţiuni pentru predarea literaturii romîne, cl. IX—XI — curs de zi şi seral. Gramatica, cl. VIII—X — 1962; limba rusă pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. VIII—XI — 1962; limba rusă pentru şcolile cu limba de predare germană, cl. VIII—XI — 1962; limba latină pentru şcolile cu limba de predare maghiară, cl. VIII — 1962; literatura maghiară, cl. VIII—XI — 1961; teoria literaturii germane, cl. VIII — 1960; literatura germană, cl. IX şi instrucţiuni pentru cl. XI — 1961; literatura germană, cl. X — 1962; literatura germană, cl. XI — 1959; literatura ucraineană, cl. VIII—XI — 1961; teoria literaturii sîrbe, cl. VIII — 1962; literatura sîrbă, cl. IX—X — 1958; literatura sîrbă cl. XI — 1962; teoria literaturii slovace, cl. VIII — 1960; literatura slovacă, cl. IX—XI — 1960; teoria literaturii greceşti, cl. VIII — 1960; instrucţiuni pentru predarea literaturii greceşti, cl. IX—XI — 1960; îndrumări pentru predarea muzicii în şcolile cu limbile de predare maghiară, germană şi ucraineană, cl. VIII—XI — 1962

Învăţămîntul seral

La învăţămîntul seral sînt valabile aceleaşi programe ca la cursurile de zi, cu excepţia următoarelor clase şi obiecte, unde se aplică programele speciale menţionate mai jos :

Desen, cl. V—VI — 1959; istoria, cl. VIII — 1961; limba rusă, cl. VIII—XI — 1962; matematica, cl. VIII—XI — 1962; fizica, cl. VIII—XI — 1962; chimia, cl. VIII—XI — 1962; ştiinţe naturale, cl. VIII—XI — 1962; instrucţiuni pentru predarea geografiei, cl. VIII—IX şi XI (anexate la programa cursurilor de zi) — 1962.

La şcolile serale cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale se vor folosi programele speciale pentru învăţămîntul seral — şcoli cu limba de predare romînă, iar pentru restul obiectelor se vor folosi aceleaşi programe ca la şcolile respective ale minorităţilor naţionale — cursuri de zi.

Şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare.

La şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare sînt valabile aceleaşi programe ca pentru clasele VIII—XI de la şcolile de cultură generală, cu excepţia următoarelor obiecte şi ani, unde se aplică programe speciale :

Limba romînă, anul III şc. ped. învăţători — 1960; limba romînă, anii I—III, şc. ped. educatoare — 1960; literatura romînă, anii III—IV, şc. ped. învăţători — 1960 ; literatura romînă, anii I—IV şc. ped. educatoare — 1960; literatura romînă, anul V şc. ped. învăţători şi educatoare şi metodica predării limbii romîne, anul V şc. ped. învăţători — 1961; metodica predării limbii romîne, anul IV şc. ped. învăţători — 1960; metodica predării limbii romîne, anii IV—V şc. ped. educatoare — 1961; literatura pentru copii, anul VI şc. pedagogice — 1962; instrucţiuni pentru predarea limbii ruse şi limbilor occidentale la şcolile pedagogice — 1962; metodica predării istoriei, anul V şc. ped. învăţători — 1961; logica, anul VI şc. ped. învăţători şi educatoare — 1962; psihologia generală, anul II şc. ped. educatoare — 1962; pedagogia generală, anii III—V şc. ped. educatoare — 1961; pedagogia preşcolară, anul IV şc. ped. educatoare — 1961; psihologia copilului de vîrstă şcolară mică, anul III şc. ped. învăţători — 1959; psihologia copilului de vîrstă preşcolară, anul III şc. ped. educatoare — 1959; istoria pedagogiei, anul VI şc ped. învăţători şi educatoare — 1961; conducerea şi organizarea şcolii, anul VI şc. ped. învăţători — 1962; conducerea şi organizarea instituţiilor preşcolare, anul VI şc. ped. educatoare — 1962; aritmetica, anii III—IV şc. ped. învăţători — 1960 ; aritmetica, anii I—IV şc. ped. educatoare — 1960; aritmetica, anul V şc. ped. educatoare — 1961; metodica predării aritmeticii, anul IV şc. ped. învăţători — 1960; noţiuni de contabilitate şi cooperaţie, anul VI şc. ped. învăţători şi educatoare — 1962; instrucţiuni pentru predarea fizicii la şc. pedagogice (anexă la programa şcolii medii) — 1962; anatomia şi fiziologia omului, anul I şc. ped. educatoare — 1960; zoologia, anul II şc. ped. educatoare — 1961; botanica, anul III şc. ped. învăţători şi educatoare — 1961; metodica predării ştiinţelor naturale, anul V şc. ped. învăţători — 1962; agrotehnica, anul V şc. ped. educatoare — 1962; cunoştinţe agricole şi lucrări practice agricole, anii III—VI şc. ped. învăţători — 1962; lucrări practice agricole, şc. ped. educatoare — 1962; cunoştinţe industriale şi lucrări practice, şc. ped. învăţători — 1960; igiena şcolară, anul VI şc. ped. învăţători — 1962; igiena preşcolară şi noţiuni de puericultură, anul V şc. ped. educatoare — 1961; metodica predării geografiei, anul V şc. ped. învăţători — 1960; desenul, anii III—VI şc. ped. învăţători — 1958; caligrafia, anul III şc. ped. învăţători — 1960; metodica predării desenului şi caligrafiei, anul V şc. ped. învăţători — 1962; desenul şi modelajul, anii I—VI şc. ped. educatoare — 1957; lucrul manual şi lucrări practice, anii I—VI şc. ped. educatoare — 1961; metodica predării desenului şi lucrului manual, anul V şc. ped. educatoare — 1961 ; muzica vocală şi metodica predării cîntului, şc. ped. învăţători şi educatoare — 1960; muzica instrumentală (vioară, acordeon, pian, mandolină) şc. ped. învăţători şi educatoare — 1960; educaţia fizică şi metodica predării educaţiei fizice, anii IV—VI şc. ped. învăţători — 1962; educaţia fizică şi metodica predării educaţiei fizice, anii IV—VI şc. ped. educatoare — 1962 ; practica pedagogică, anii IV—VI şc. ped. învăţători — 1960; practica pedagogică, anii IV—VI şc. ped. educatoare — 1960; lucrul manual, anul III şi metodica predării lucrului manual, anul V şc. ped. învăţători — 1960; programa pentru activitatea cultural-artistică, şc. ped. învăţători — 1961.

Şcoli pedagogice cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale

Se vor folosi aceleaşi programe ca pentru clasele VIII—XI de la şcolile respective ale minorităţilor naţionale şi de la şcolile pedagogice cu limba de predare romînă, cu excepţia următoarelor obiecte şi ani, unde se aplică programele speciale menţionate mai jos :

Limba, literatura romînă şi metodica predării limbii romîne, anii III—IV şc. ped. de învăţători — 1960; literatura romînă şi metodica predării limbii romîne, anul V şc. ped. învăţători — 1961; literatura romînă şi literatura pentru copii, anul VI şc. ped. învăţători — 1962; limba şi literatura romînă, anii I—VI şc. ped. educatoare — 1962; limba şi literatura maghiară, anul IV şc. ped. învăţători şi educatoare — 1960; literatura maghiară, anul V şc. ped. învăţători şi educatoare — 1961; literatura maghiară anul VI şc. ped. învăţători — 1962; instrucţiuni pentru predarea literaturii maghiare, anul VI şc. ped. educatoare — 1962; metodica predării limbii maghiare, anul V şc. ped. învăţători şi educatoare — 1961; literatura pentru copii, anul VI şc. ped. învăţători şi educatoare cu limba de predare maghiară — 1962; literatura germană, anul II şi instrucţiuni de predare a gramaticii, anii I—II şc. pedagogice — 1961; limba şi literatura germană, anul III şc. ped. învăţători şi educatoare — 1960; literatura germană anul IV şc. pedagogice — 1961; metodica predării limbii germane, anul IV şc. ped. învăţători şi educatoare — 1961 ; literatura germană şi metodica predării limbii germane, anul V — 1962; limba şi literatura ucraineană, anii I—V şc. ped. învăţători şi educatoare — 1961; metodica predării limbii ucrainene, anul IV şc. ped. învăţători şi educatoare — 1960; metodica predării limbii ucrainene, anul V şc. ped. învăţători — 1961; literatura ucraineană şi literatura pentru copii, anul VI şc. ped. învăţători — 1962 ; instrucţiuni pentru predarea muzicii la şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare — 1960.

Noua înfăţişare a oraşului Suceava

De peste hotare

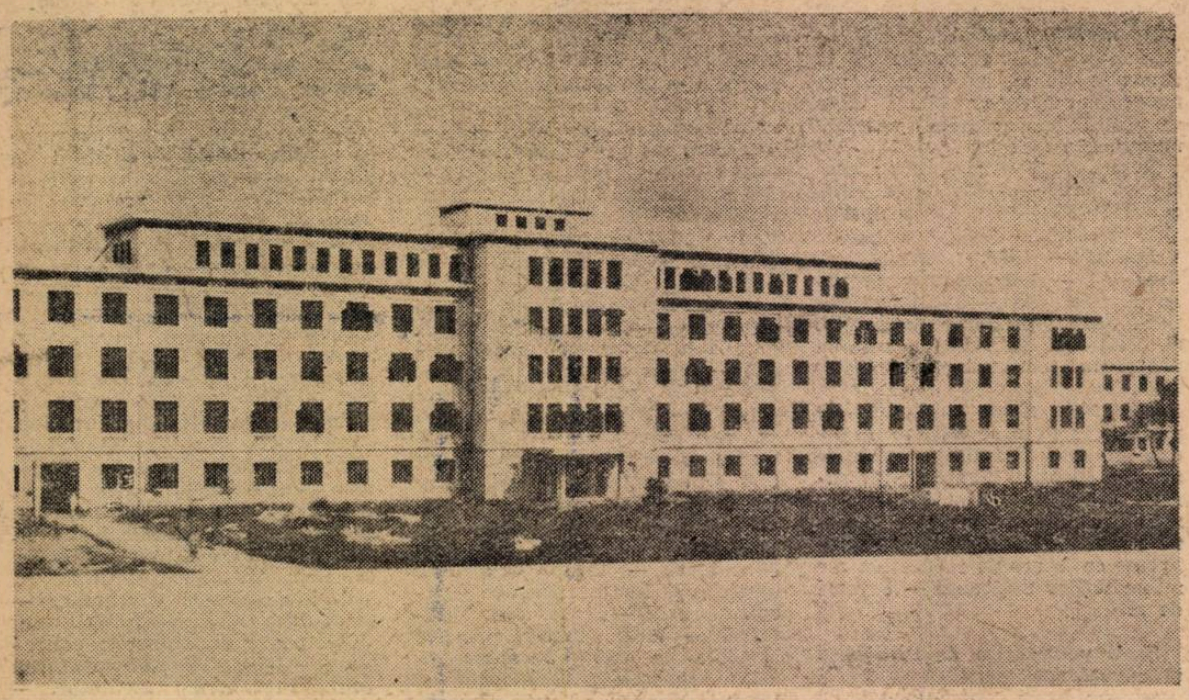

Hanoi. Clădirea Institutului energetic și de irigații, construită recent

U. R. S. S.

Din nou pe băncile școlii

EVGHENI AFANASENKO, MINISTRUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI AL R.S.F.S.R., DESPRE NOUL AN DE ÎNVĂȚĂMÎNT ÎN ȘCOLILE SOVIETICE

De la adoptarea legii cu privire la întărirea legăturii școlii cu viața și la dezvoltarea continuă a sistemului învățămîntului public au trecut trei ani. Școala sovietică a făcut mult pentru a-i pregăti pe elevi în vederea participării lor la munca de folos obștesc, pentru ca școlile să crească oameni care stăpînesc bazele științelor, care respectă munca, principiile societății socialiste.

În noul an școlar se perfecționează în continuare întreaga activitate didactică. O atenție deosebită se acordă formării la elevi a trăsăturilor de caracter ale omului nou, îndeosebi educării lor în spiritul dragostei față de muncă.

Nikita Sergheevici Hrușciov sublinia că pentru elevi munca nu are însemnătate ca atare, că ea nu este importantă numai și nu atît prin produsul ei. Cel mai important este ca tineretul să fie educat în spiritul dragostei față de munca în folosul societății. Și în noul an de învățămînt școala sovietică va desfășura o activitate profundă și sistematică pentru îndeplinirea acestei sarcini.

Iată mijloacele care vor fi folosite în acest scop. În primul rînd noi dispunem de un uriaș efectiv de cadre didactice. Anul trecut, în școlile din R.S.F.S.R. numărul profesorilor și al învățătorilor era de 1.100.000. Anul acesta, la 1 septembrie, numărul lor a sporit cu încă 60.000. În vederea noului an de învățămînt în afară de manualele existente, s-au editat 192.000.000 exemplare de manuale școlare.

Are loc reorganizarea școlilor de 7 ani în școli de 8 ani. În timp ce în anul trecut au funcționat în R.S.F.S.R. circa 19.000 de școli de 8 ani, de la 1 septembrie numărul acestora este de 31.000.

O reorganizare serioasă are loc și pe treapta următoare a învățămîntului. Este vorba de transformarea școlilor de 10 ani în școli medii cu instruire în producție. În noul an de învățămînt numărul acestor școli este de peste 10.000. Ele cuprind aproape 85 la sută din totalul elevilor din clasele superioare.

Procesul reorganizării ridică multe probleme importante. De pildă, sînt necesare noi localuri de școală. Cum se construiesc ele? Să luăm bunăoară raionul Kirov din regiunea Kaluga, un raion sovietic obișnuit. Aici s-au construit în ultimii trei ani 7 școli, 8 internate, patru ateliere, două săli de sport. În afară de aceasta, unele școli au fost lărgite, construindu-se pe lîngă ele 32 săli de clasă. Acest lucru a permis ca încă în anul școlar precedent 12 școli de 7 ani să fie reorganizate în școli de 8 ani. Începînd din toamna aceasta s-au transformat în școli de 8 ani și celelalte școli din raion. Școlile sînt construite după noi proiecte tip, care prevăd cabinete de studiu, ateliere, cantine, săli de gimnastică.

Dar aceasta este numai activitatea unui singur raion. În întreaga R.S.F.S.R. au fost date în folosință în decurs de 3 ani 2.296.000 locuri pentru elevi.

Trebuie să arătăm că grija întregului popor pentru școli nu este o simplă frază. Noi, oamenii școlii, sîntem foarte mult ajutați. Așa, de pildă, conducătorii întreprinderilor industriale din îndepărtatul oraș siberian Omsk au utilat anul trecut 7 secții pentru munca practică în producție a elevilor, iar anul acesta au pregătit încă 9 secții de acest fel. Acest lucru este foarte important, căci contactul zilnic de muncă al elevilor cu colectivele uzinelor ocupă un loc de frunte în procesul instructiv-educativ din țara noastră. Nu mai vorbim de faptul că sporește numărul cabinetelor speciale și al laboratoarelor înzestrate cu utilaj bun, modern, cu materiale didactice etc.

Firește că pe cititorii străini îi interesează modul cum sînt studiate în școala sovietică limbile străine. La noi au avut loc și în acest domeniu mari schimbări. Accentul principal se pune acum pe însușirea limbii vorbite. Aceasta este o metodă înaintată și noi o introducem prin toate mijloacele. Memorizarea mecanică a regulilor gramaticale a cedat locul în primul rînd conversațiilor în limba care se studiază. Conversația cu folosirea materialelor didactice este o metodă mai eficientă decît metoda citirii și studierii gramaticii. Automatizarea deprinderii de a conversa, asimilarea de către elevi a unui anumit bagaj de construcții de fraze — iată una din sarcinile cele mai importante ale profesorului. În acest domeniu va ajuta fără doar și poate folosirea largă a mijloacelor tehnico-acustice. Ministerul Învățămîntului a emis o serie de filme cu subiecte didactice. De pildă, elevii care studiază limba engleză vizionează filmul „Robin Hood", cei care învață limba germană văd captivantul film „Insula rațelor". Chiar și discurile de patefon sînt folosite într-un chip nou. Crainicul pune întrebări și așteaptă răspuns, cere să fie repetate propozițiile dificile etc.

Într-un cuvînt, școlile din R.S.F.S.R. s-au pregătit serios și cu perseverență pentru noul an de învățămînt.

(A.P.N.)

R. D. VIETNAM

La școala din Bak Ly

De curînd s-au împlinit 17 ani de la proclamarea Republicii Democrate Vietnam.

În anii puterii populare, învățămîntul din Vietnamul de Nord, ca și toate celelalte domenii ale vieții republicii, a cunoscut mari transformări.

În prezent în R. D. Vietnam analfabetismul a fost lichidat. Conținutul vechilor programe de învățămînt a fost radical transformat, organizîndu-se un învățămînt socialist. În școală s-au stabilit noi raporturi între profesori, elevi și părinții acestora. Pedagogia nuielii, a insultelor și observațiilor nu mai există. Profesorii păstrează o legătură permanentă cu părinții, pe care-i țin la curent cu situația la învățătură a elevilor, cu felul cum se comportă ei, cu metodele pedagogice. În rîndurile elevilor s-a dezvoltat spiritul de întrajutorare și de solidaritate. Numărul elevilor din învățămîntul general a crescut de la 716.000, cît era în 1955, la 2.380.000, iar numărul studenților de la 1200 la aproape 16.000. Numărul cadrelor cu pregătire tehnică medie și superioară a crescut de la 636 în 1955 la peste 2.500 în 1960.

Școlile își perfecționează an de an activitatea. În Vietnamul de Nord sînt multe școli bine înzestrate de către stat cu laboratoare, terenuri sportive, cluburi, internate. În articolul de față nu vom vorbi însă despre aceste școli ci, în scopul de a face cunoscute eforturile desfășurate de profesori și de elevi pentru a preda și a studia în condițiile numeroaselor dificultăți de după război, pentru a-și aduce contribuția la opera de construcție a întregului popor, vom prezenta cîteva aspecte din munca școlii din Bak Ly, școală de cultură generală de ciclul al doilea. Se poate spune că fiecare dintre cărămizile folosite la construcția acestei școli a trecut prin mîna profesorilor și elevilor ei.

Provincia Ha Nam, în care se găsește școala din Bak Ly, nu este prea întinsă și are un sol puțin roditor. Pentru a dobîndi noi suprafețe de pămînt cultivabil populația trebuie să folosească solul provenit de la săparea canalelor de irigație. Elevii din Bak Ly au procedat și ei în acest fel pentru a amenaja grădina școlii lor. În prezent, această grădină cuprinde arbori și plante de toate varietățile, în număr suficient pentru a permite profesorilor să țină lecții în aer liber. Fiecare pom, fiecare plantă poartă numele elevilor care le-au îngrijit. Localnicii au adus și ei copaci sau plante prețioase din grădinile lor, pentru a îmbogăți grădina școlii. Aceasta are și un helești-acvariu, săpat de către elevi. De asemenea, școala dispune de un atelier construit de elevi, înzestrat cu ferăstraie, pile, motor de automobil, generatoare etc., procurate prin strădania profesorilor și elevilor. Cadrele didactice s-au preocupat de îmbogățirea propriilor lor cunoștințe tehnice și agronomice, pentru a da elevilor o pregătire cît mai temeinică.

Lotul pentru studierea botanicii, lotul experimental, terenul pentru studiul geografiei, terenul pentru studiul zoologiei, atelierul, sala de material didactic sînt dovezi ale preocupării profesorilor și elevilor de a rezolva necesitățile studiului cu mijloace proprii, dovezi ale străduinței lor și ale spiritului lor creator. Meritul revine întregii școli, iar folosul este al elevilor, care dobîndesc cunoștințe prin metoda observației directe cu ajutorul unui material didactic deosebit de atrăgător. Tinerii botaniști din clasa a V-a, de exemplu, urmăresc cu interes viața vegetalelor, fac clasificări de plante și de arbori, pregătesc semințe, efectuează lucrări de altoire. Elevii din clasa a VII-a studiază în mod experimental fizica și chimia, efectuează lucrări practice pentru a-și dezvolta capacitățile tehnice. Ei au preparat produse insecticide, au confecționat și telefoane, generatoare de uz didactic etc.

Profesorii și elevii au stabilit gradul de fertilitate a solului, au efectuat îngrășăminte cu bălegar, cu compost, cu noroi din bălți în vederea creșterii fertilității. Acum, plantele cresc de minune în solul îngrășat. S-au făcut de asemenea studii asupra îngrășămintelor verzi preparate din lintița bălților și s-a efectuat un experiment cu aceste îngrășăminte, care a avut ca rezultat obținerea unei recolte de orez superioară recoltei obținute de țăranii din localitate. Aceștia au cerut școlii formula îngrășămîntului folosit de ea. Școala a organizat pentru populația locală cursuri științifice și tehnice. Cîteva omizile au atacat recolta, școala a distribuit țăranilor produse insecticide. Nu-i de mirare, deci aceea, că localnicii socotesc școala din Bak Ly drept un adevărat centru cultural, științific și tehnic.

Aplicînd cu succes principiile legării strînse a învățămîntului cu munca productivă, profesorii din Bak Ly obțin în munca lor rezultate dintre cele mai bune. Guvernul Republicii Democrate Vietnam a decorat recent școala cu Ordinul Muncii clasa a II-a.

Într-una din sălile noului Palat al pionierilor din orașul Sevastopol

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 673 | vineri 14 septembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Succes în munca din noul an școlar

Acad. ILIE G. MURGULESCU
ministrul Învățământului

Ziua de 15 septembrie a intrat prin tradiție în viața școlii noastre ca zi de sărbătoare pentru elevi, învățători, profesori, pentru părinți și întregul popor. E sărbătoarea întîlnirii cu școlile înnoite, cu colegii, cu învățătorii și profesorii înfrățiți în aceeași hotărîre de a porni la drum pentru cucerirea științei, pentru însușirea tezaurului de cunoștințe creat de generații de-a rîndul.

Prin nemărginita grijă a Partidului și Guvernului, școala noastră are condiții din ce în ce mai bune pentru a instrui și educa tineretul la nivelul cerințelor vieții, ale economiei și culturii noastre în plin avînt.

Statul nostru democrat-popular nu precupețește nici un efort pentru înzestrarea învățămîntului cu tot ce este necesar; nimic nu stă în calea împlinirii dorinței de a învăța a tineretului nostru.

Sarcina trasată de Congresul al III-lea al P.M.R. privind generalizarea învățămîntului de 7 ani a fost îndeplinită cu un an înainte de termen, iar trecerea la învățămîntul general de 8 ani se înfăptuiește treptat. Anul acesta clasele I—VI își desfășoară activitatea pe sistemul școlii de 8 ani. Numărul copiilor și tinerilor care vor frecventa cursurile școlilor de 8 ani și medii de cultură generală va depăși în acest an școlar impresionanta cifră de trei milioane. În noul an de învățămînt vor fi școlarizați cu peste 200.000 mai mulți elevi decît în anul școlar trecut.

Pentru a se asigura cuprinderea în școli a tuturor copiilor din clasele I-VII își deschid porțile încă 410 noi școli de 8 ani. De asemenea, creșterii numărului de elevi din școlile medii îi corespunde lărgirea cu 64 de noi unități a rețelei acestor școli.

Noi localuri moderne de școli apar în orașe și sate, noi săli de clasă se adaugă la cele construite în anii puterii populare, creînd condiții pentru ca întregul nostru tineret să se poată bucura din plin de dreptul la învățătură. Începutul noului an școlar înseamnă darea în folosință a peste 5.000 noi săli de clasă, care împreună cu cele aproape 7.000 construite în anii 1960—1961 constituie o garanție sigură că sarcina trasată de Congresul al III-lea al P.M.R. de a se construi 15.000 noi săli de clasă pînă în 1965 va fi îndeplinită și depășită.

În timp ce elevii se bucurau de frumusețile vacanței de vară, mîini grijului s-au ocupat de efectuarea reparațiilor și curățeniei localurilor de școli, a mobilierului, a materialului didactic, de aprovizionarea școlilor cu combustibilul necesar.

Anul școlar pe care îl începem va marca o creștere a calității conținutului învățămîntului. Se continuă întărirea legăturii învățămîntului cu viața, cu practica.

Programele și manualele au fost revizuite și îmbunătățite, ținîndu-se seama de ultimele realizări în domeniul științei și tehnicii, iar școlile au primit o cantitate sporită de material didactic.

Pentru învățămîntul de cultură generală s-au editat în acest an 386 titluri de manuale într-un tiraj de 20.600.000 exemplare, din care, prin grija partidului, 17.400.000 exemplare se acordă gratuit elevilor din clasele I—VII.

O dată cu triumful socialismului la sate, în fața școlii se pune sarcina unei mai strînse îmbinări a învățămîntului cu cerințele satului complet colectivizat. Pentru îndeplinirea sarcinilor trasate prin Hotărîrile Plenarei C.C. al P.M.R. și ale sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962, începînd cu acest an școlar se introduce un obiect nou de studiu la clasele V-VII ale școlilor sătești — „Agricultura".

Înfăptuirea complexelor sarcini puse de dezvoltarea școlii noastre este strîns legată de munca susținută și entuziastă pe care o desfășoară harnicii și devotații slujitori ai școlii, zecile de mii de învățători și profesori, directori și inspectori, care se bucură de grija permanentă a partidului și guvernului și de prețuirea întregului popor.

Învățătorilor și profesorilor care au funcționat pînă acum li se alătură în acest an școlar noul contingent al absolvenților instituțiilor de învățămînt superior, ai școlilor și institutelor pedagogice, ai universităților.

Cei ce participă astăzi la festivitatea deschiderii școlilor își amintesc cu siguranță că nu întotdeauna începutul anului școlar aducea bucurie pentru toți. Pentru cei mai mulți copii școlile rămîneau mereu cu porțile ferecate; școala și slujitorii ei se zbăteau în lipsuri și greutăți, pentru că stăpînirea de atunci nu avea nevoie de un popor luminat. Firească este bucuria și mulțumirea pe care oamenii școlii o aduc din inimă partidului pentru zilele luminoase pe care le-a creat tinerei generații ca să crească și să-și dezvolte armonios toate forțele creatoare.

Ce gînduri, ce îndemnuri pot fi adresate acum, la acest început de an școlar, elevilor și slujitorilor școlii?

Nici o piedică, nici o greutate nu stă în calea voastră, copii și tineri, pentru îmbogățirea cunoștințelor, pentru însușirea culturii celei mai înalte. Aveți o singură grijă, o singură datorie — să învățați cu sîrguință, să puneți tot elanul tinereții voastre în muncă, să vă pregătiți temeinic pentru a putea participa cu pricepere la opera de desăvîrșire a construcției socialismului, să deveniți oameni demni de epoca minunată pe care o trăim.

Ne adresăm și vouă, celor ce aveți frumoasa menire de a instrui și educa viitoarele generații de constructori ai socialismului și comunismului cu îndemnul de a depune ca și pînă acum aceeași muncă entuziastă, străbătută de un înalt patriotism, de elan creator, pentru continua îmbunătățire a metodelor de muncă, în vederea ridicării continue a nivelului activității voastre.

Fiți, prin munca voastră, prin rezultatele ce le veți obține, la înălțimea grijii și prețuirii pe care v-o acordă partidul și guvernul, întregul nostru popor.

Să începem noul an școlar cu hotărîrea vie de a obține noi succese pe drumul cuceririi științei, în formarea unui tineret bine pregătit și devotat partidului, poporului.

Vă urăm, dragi elevi, învățători, profesori, directori și inspectori succes deplin în anul școlar în care pășim acum!

Urăm

cititorilor noștri

spor la muncă

noi și mari

realizări

în instruirea

și educarea

tinerei generații

URARI PENTRU ANUL NOU AL INVAȚAMINTULUI

Să dăm tineretului știința vie, izvor de putere și progres

Pe porțile școlilor și facultăților reintră în aceste zile copii și tineri, elevi și studenți, cu forțe sporite după lunile de frumoasă vacanță.

Începe un nou an școlar.

Poporul nostru se mîndrește cu marile realizări ale școlii de toate gradele, fundamentată pe învățătura marxist-leninistă, legată indestructibil de marile țeluri ale construcției socialismului și comunismului. Noi generații de învățători și profesori întăresc continuu frontul larg al armatei culturii. În fiecare colț al țării se înalță noi construcții școlare, iau ființă noi laboratoare, biblioteci, cămine și cantine. Sînt dovezile concrete ale grijii partidului și guvernului pentru continua dezvoltare a învățămîntului, științei și culturii.

Pe noi, dascălii, ne așteaptă un nou an de muncă. Să dăm tineretului știința vie, izvor de putere și progres, să-l educăm în spiritul atașamentului profund pentru partid, pentru popor și umanitate, pentru cauza socialismului și păcii. Să facem ca noul an școlar să dea roade și mai bogate, îndeplinind astfel cu cinste nobila misiune ce ni s-a încredințat.

Prof. univ. JEAN LIVESCU
Rectorul Universității București

Salutul metalurgiștilor

Constructorii de mașini și utilaje pentru industria noastră, printre care se numără și colectivul uzinei „Timpuri Noi", întîmpină cu bucurie fiecare început de an școlar. Noi considerăm zecile de mii de ucenici și elevi care intră în anul întîi al școlilor profesionale și tehnice drept un nou detașament care, pregătit cu pricepere și dragoste în școală și în cadrul practicii din uzine, va face să crească forța și capacitatea de producție a industriei socialiste din țara noastră. De aceea toți ucenicii și elevii școlilor profesionale și tehnice sînt priviți de muncitori, tehnicieni și ingineri drept niște copii ai lor.

Ceea ce este esențial, ceea ce trebuie să avem toți în vedere — cadre din producție, profesori, maiștri-instructori — este familiarizarea viitorilor muncitori cu tehnica în plin progres și în special cu acele mijloace de producție și cu acele procese tehnologice care constituie afirmarea noului. Este un fapt cert, pe care nu trebuie să-l uităm, că peste cîțiva ani, cînd elevii și ucenicii de astăzi vor absolvi școala, uzinele noastre vor lucra cu utilaje dintre cele mai moderne, mai perfecționate.

Grija pentru educarea comunistă a tinerei generații de muncitori constituie un factor însemnat pe care, de asemenea, trebuie să-l avem mereu în vedere. Ne bucură mult faptul că, sprijinită de conducerea uzinei noastre, școala profesională „Timpuri noi" a organizat în acest an un club al ucenicilor, spațios și bine dotat, în care viitorii muncitori își vor putea petrece în chip plăcut timpul liber: vor citi și vor face sport, vor asculta muzică și vor vedea spectacole, își vor dezvolta înclinațiile, talentele.

Succes în activitatea creatoare pe care o veți desfășura în noul an școlar, dragi tovarăși profesori, succes în muncă și în viață, dragi ucenici și elevi!

Ing. MIHAI ONISIE
director adjunct al uzinelor „Timpuri noi"-București

Sîntem siguri că nu veți precupeți nici un efort

Învățămîntul agricol își începe activitatea în noul an școlar sub semnul istoricelor documente ale plenarei C.C. al P.M.R. și ale sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale din aprilie a.c., care au consemnat victoria definitivă a socialismului în întreaga economie a țării.

În lumina noilor cerințe formulate de agricultura noastră în plină dezvoltare, în care se introduc pe scară tot mai largă știința și tehnica agricolă cea mai avansată, mijloacele mecanizate de muncă și electrificarea complexă, învățămîntul agricol a fost reorganizat printr-o recentă Hotărîre a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri, asigurîndu-se condiții dintre cele mai bune pentru pregătirea temeinică și multilaterală a specialiștilor cu calificare medie și superioară. Ca urmare, în acest an școlar își încep munca plină de răspundere noi tipuri de școli tehnice-agricole, veterinare, horticole. Miile de tineri care au dat nu de mult examenul de intrare în aceste școli pășesc acum cu emoție pragul lor, însuflețiți de dorința de a învăța cît mai bine, de a cunoaște în amănunțime frumoasele lor meserii.

La rîndul lor, cadrele didactice, cărora li s-au pus la dispoziție condiții materiale dintre cele mai bune, s-au pregătit să predea la nivelul științei și tehnicii înaintate cunoștințele privind cultura solului și creșterea animalelor. Pe terenurile stațiunilor experimentale ale marilor unități agricole socialiste, în cabinetele școlare, în laboratoare, cadrele didactice au posibilitatea de a îmbina în pregătirea viitorilor lucrători din agricultură munca didactică cu cercetarea științifică.

O muncă importantă, de mare însemnătate pentru pregătirea viitorilor colectiviști, au de îndeplinit și profesorii care vor preda obiectul „Agricultura", nou introdus în programa școlilor de cultură generală de la sate.

Elevii și profesorii din toate școlile patriei își pornesc acum cu elan și hotărîre munca. Siguri că nu vor precupeți nici un efort în realizarea sarcinilor lor, le urăm succes deplin în activitatea rodnică pe care o desfășoară.

ION NEGOIȚĂ
Erou al Muncii Socialiste, președintele G.A.C. Pechea, regiunea Galați

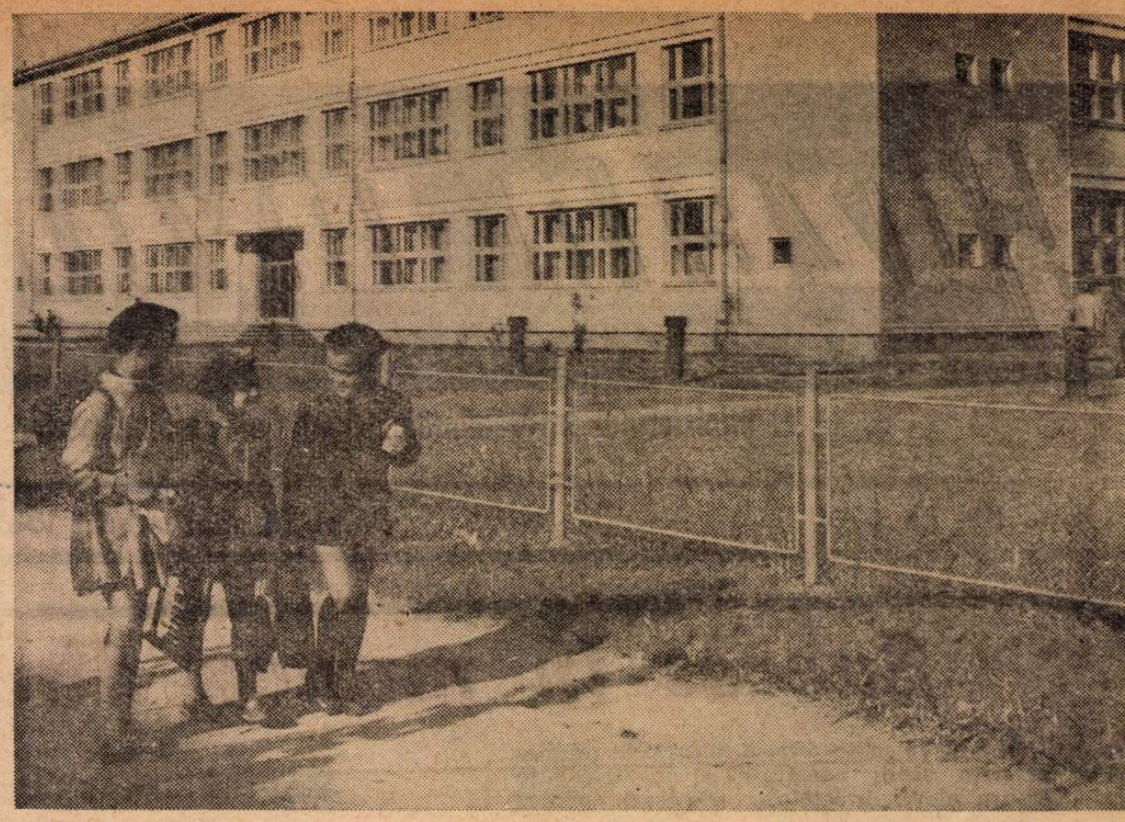

În drum spre școală

O TREAPTĂ MAI SUS

Am umblat mult prin țară în vara asta. Și pretutindeni m-am întîlnit cu școlari. Școlari de toate vîrstele. Școlari în tabere, în excursii, în vizită la muzee, la muncă pe tarlalele colectivelor. Mi-am încrucișat drumul cu grupuri de elevi, conduși de profesori, la Omul, la Cluj, la Bicaz, la Mamaia. A fost asta o vară de bucurie și desfătare tinerească pentru școlari; o vacanță de cunoaștere a țării, a monumentelor ei istorice și artistice, a frumuseților naturii patriei noastre, și, mai cu seamă, a grandioaselor realizări din anii aceștia.

Și au avut școlarii noștri ce vedea, cu ce-și îmbogăți bagajul de cunoștințe și, mai ales, au avut de ce să le vibreze sufletul și să li se umple inima de mîndrie: prin vrednicia oamenilor țara devine zi de zi tot mai cuceritor de frumoasă.

Iar acum, la început de septembrie, am intrat și în cîteva școli, cu grijă pregătite pentru noul an de muncă școlară. Și m-a emoționat osîrdia cu care profesorii și directorii pregăteau totul: laboratoare, material didactic, manuale.

Nu știu cum, dar eu, care am trăit și altfel de vacanțe, și altfel de începuturi de an școlar, nu pot să nu subliniez caracterul nou al acestei acțiuni care preocupă azi întregul popor.

Altădată vacanța era ca o prăpastie între un sfîrșit și un început de an școlar. Cei mici aproape că uitau ce au învățat în cursul anului școlar. În vacanță școlarii nu se mai întîlneau cu cartea ori cu caietul decît în vis. Cînd am început cursurile în clasa a III-a, jumătate din colegii mei n-au mai știut să scrie cuvîntul „pîine"; îl scriau cum îl rosteau acolo, în fundul Moldovei: „pîne". Atunci cartea lipsea cu desăvîrșire. Una, cu povești, fără început și fără sfîrșit, am descoperit-o într-o vacanță în podul casei crîșmarului. Am citit-o pe cîmp cu vacile, pînă s-a desfăcut foaie de foaie. Am cusut-o la loc. Și poate ar mai fi durat biata, cîtăva vreme, dacă n-o rodea un pîrdalnic de viței. Mi-a reamintit de aceste întîmplări unul din colegii mei de atunci, azi brigadier în colectivă. Discuta cu feciorașul lui, elev în clasa a IV-a, despre programul la televizor. În seara aceea era ocupat la batoză și deci nu putea viziona la televizorul căminului cultural piesa de teatru.

— Să-mi spui mîine subiectul! — a dat în grijă feciorașului. Și să-mi ceri cartea de la bibliotecă, s-o citesc duminică. Scria în ziar că-i o piesă bună.

Vacanța nu mai întrerupe munca de culturalizare; vacanța menține cartea la mare cinste. Pretutindeni: la oraș și la sat, la tineri și la vîrstnici. Dar asta se datorește, în mare măsură, setei de cultură a poporului. Se datorește regimului nostru.

În bibliotecile din orașe și sate, în bibliotecile uzinelor, nu-i ceas în care să nu apară patru-cinci școlari cu cărțile sub braț, să ceară mereu alte și alte cărți noi. Alături de părinți, muncitori sau țărani, școlarii vacan noastre de azi citesc și-și pletează cultura, îmbină sp și distracția cu lectura. Da, trecut aproape pe nesimțit faza școlii continue, corespu toare fazei culturii fără hiat de analfabetism. Și cultura lor e semnul numărul unu al gresului.

De aceea și începutul munc școală are în anii aceștia u racter deosebit. Vine ca o tr mai sus, în lumină. Vine o cu emoția „celor mici" și cu b ria „celor mari", convinși c de învățat lucruri minunate, bile să întrețină setea și gostea de știință. Vine cu vingerea că partidul dă în mîntului și culturii tot ce poate da: grija cea mai a și călăuza cea mai sigură.

Într-un sat de lîngă O am intrat într-o clasă împod de elevi și părinți pentru festivă a începutului de m Parcă adunaseră, acolo, toate rile și toată cromatica toam o dăruire de culoare și lu pe bănci, în jurul tablei. La catedră, înconjurată de ghirl elevii au scris numele învăț rei cu flori de crăiță. Păre impresionantă cusătură pe ștergar de nuntă transilvană cuceritor semn de recunoști

Și nu-i nimic mai emoți poate decît un început și sfîrșit de an împodobit cu Florile vieții, ale muncii în nate de succes, florile drag și ale recunoștinței.

DUMITRU ALM

Se deschid școlile!

Pe ogor se culeg roadele, iar școala abia-și începe însămînțările. Toamna este primăvara însorită a școlii.

În față îmi stă șirul lung de toamne — toamnele în care mi-am întîmpinat elevii în pragul fiecărui nou an școlar. Toamne udate cu ploi reci și dese de munte, cu copii zgribuliți și palizi, cu manuale flendurite și cu un conținut întunecat, sau fără nici un manual. Amintirile toamnelor tinereții mele.

Apoi toamne însorite, cu lumină violetă de brînduși și văzduh brăzdat de funigei, cu inimi încălzite de dragoste pentru noile vieți, cu larmă de început și cu nădejdi, nădejdi și planuri.

Inima mea vibrează de emoție și azi, ca și acum 37 de ani, ca în fiecare primă zi de școală a anului. Pînă și strada, strada cu oameni, cu copii, cu clădirile ei este mai luminoasă, mai caldă, mai îmbietoare pentru mine în ziua începutului de an.

Începutul anului școlar are un miros care rămîne întipărit, miros de librărie, de literă nouă, miros de curățenie, de mere — o prospețime care înviorează mintea și inima gata de muncă, prospețime pe care o dau naturii numai zilele acestea unice ale anului școlar — zilele lui septembrie.

Întîlnirea dintre educator și elevi are un farmec pe care nu-l mai poți uita, chiar dacă l-ai trăit o singură toamnă, o singură zi.

Pînă nu de mult, ziua aceasta era și pentru mine un prilej de a-mi analiza înfăptuirile, de a găsi noi căi spre a-mi desăvîrși munca de învățătoare. Construiam planuri care-și ridicau vîrful pînă sus, la stele, și cu sufletul avîntat chibzuiam apoi și cîntăream posibilitățile de înfăptuire.

Astăzi, în mintea mea cresc și se luminează imaginile scumpe ale foștilor mei elevi, ale oamenilor crescuți de mine sau sub ochii mei și care muncesc acum în patria noastră, construind viața nouă. Îi văd cu atîta limpezime pe fiecar banca lui, cu chipul cu firea lui, cu posi tățile lui!

Îi văd... căci munc educator are un far pe care nu-l mai uita chiar dacă l-ai o singură toamnă, o gură zi.

Mă gîndesc de p cum la roadele pe le va culege școala sfîrșitul anului care cepe. Și sînt sigură în școala nouă a triei noastre, în șc călăuzită cu atîta g și dragoste de pa ele vor fi mari, v depline.

ELENA MATEI
învățătoare pension
decorată cu Ordi
Muncii

Creşte zestrea şcolilor noastre

Succesele obţinute de statul nostru în dezvoltarea economiei — devenită astăzi, în anii puterii populare, tot mai puternică şi mai înfloritoare — fac posibilă investirea unor fonduri mereu sporite în toate sectoarele de activitate. De o grijă deosebită din partea partidului şi guvernului se bucură învăţămîntul nostru de toate gradele. Şcolile se îmbogăţesc an de an. Creşte zestrea învăţămîntului. Este o creştere masivă, substanţială, de neconceput în anii de altădată.

O astfel de creştere a bazei sale materiale cunoaşte învăţămîntul şi în acest an şcolar. Pe tot întinsul patriei s-au înălţat şcoli noi, încăpătoare, înzestrate cu laboratoare bine utilate, cu material didactic modern. Milioanele de elevi din clasele I—VII primesc gratuit manuale în valoare de şi mai multe milioane de lei.

Această îmbogăţire a zestrei şcolilor o simte fiecare profesor la catedra lui, o constată fiecare elev din banca lui. Ea le creează condiţii tot mai bune pentru o muncă rodnică, plină de succese.

Construcţii noi

După mai mulţi ani am trecut din nou pe drumul care duce din Rm. Vilcii prin Govora spre Horez şi mai sus, spre ţinuturile Vladimirescului. Păstrasem în ochi aceşti ani în amintire pitorescul satelor vîlcene adăpostite adeseori la umbra renumitelor dealuri care se aştern în valuri pînă aproape de Cîmpia Dunării. Nici la începutul drumului nici pe parcurs n-am regăsit însă locurile rămase în amintire. Peste tot au survenit schimbări. La umbra dealurilor s-a adăugat umbra sondelor, spre Govora lucesc în soare turnurile metalice ale renumitei fabrici de sodă, în timp ce din Băbenii Ungurenilor de demult răzbat ritmice ecouri vestind trecătorilor că aici se prelucrează lemnul. Nu s-a schimbat un aspect sau altul al lucrurilor, ci însăşi esenţa lor. Şi asta se vădeşte în toate ramurile vieţii, în toate aspectele ei.

Acum, în zilele premergătoare deschiderii anului şcolar, vezi parcă mai limpede şi marile transformări de pe tărîmul învăţămîntului.

La Băbeni, vechea şcoală de 4 ani a ajuns mai întîi de 7 ani, iar azi e o impunătoare şcoală medie cu mai multe rînduri de clase, funcţionînd într-o clădire nouă. La Govora — şcoală medie, la Călimăneşti — şcoală medie, la Horezu — şcoală medie. Peste tot clădiri noi, impunătoare, luminoase, de dimensiuni necunoscute altădată, înzestrate cu laboratoare şi bogat material didactic. La poala munţilor, în raionul Horezu, am văzut cadrele didactice din comuna Vaideeni zorind pregătirile pentru deschiderea anului şcolar. Alături de şcoala mică, săracă, pe care am vizitat-o ultima oară acum trei ani, se înalţă un local mare cu etaj — adevărat palat — în care învaţă copiii ciobanilor de altădată. La Bărbăteşti, Mateeşti, Romani, Şirineasa zeci şi zeci de noi săli de clasă adaugă celor existente zestre bogată, menită să asigure condiţiile pentru trecerea la învăţămîntul general de 8 ani.

În întreaga ţară numărul sălilor de clasă construite în anii 1960-1961 se ridică la 6.955 — atîtea cîte nu se construiau altă dată nici într-un deceniu. În prima zi a noului an şcolar alte peste 3.600 de săli noi de clasă îşi vor primi pentru prima dată oaspeţii, urmînd ca pînă în decembrie numărul localurilor de şcoală nou construite să însumeze 5.415 săli de clasă.

C.R.

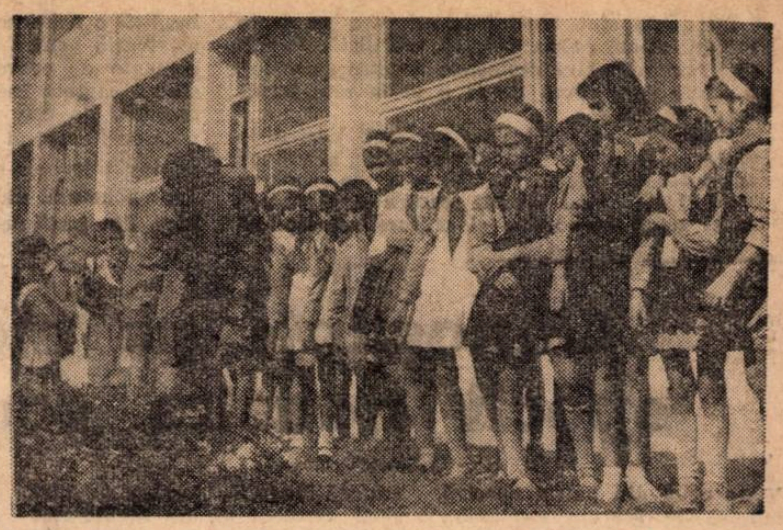

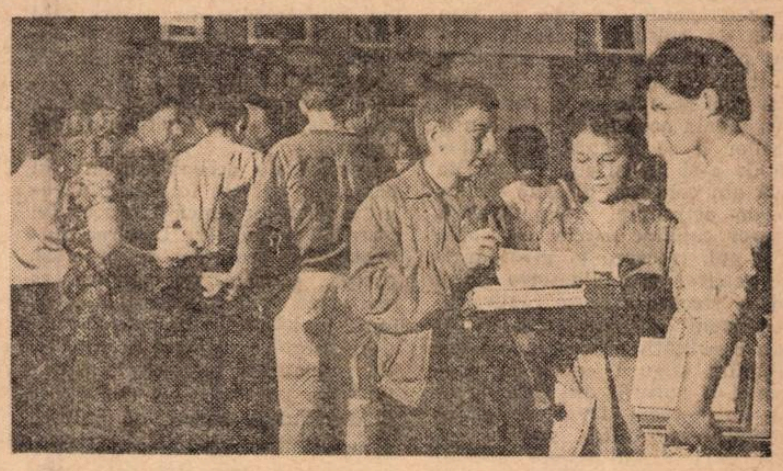

Două imagini care anunţă începutul anului şcolar. Sus : cîteva îndrumări despre cum trebuie îngrijită grădina şcolii, jos : o afluenţă mare de cumpărători în faţa raioanelor cu manuale şcolare

MANUALE

Tovarăşa Iuliana Muşat, directoarea Şcolii de 8 ani nr. 11 din raionul „30 Decembrie", zorea zilele trecute, ajutată de cîteva cadre didactice, pentru a pune la punct ultima problemă legată de pregătirea deschiderii noului an şcolar : repartizarea manualelor pe clase, pe elevi. De fapt, nu este o problemă uşoară, cum pare a fi la prima vedere. Buna ei rezolvare presupune o evidenţă clară a efectivului de elevi, o situaţie precisă a celor care vor veni în clasa I. Pentru că în prima zi de şcoală, frumos împachetate, cărţile vor fi înmînate fiecărui elev. Nu se admite nici o încurcătură. În pachete elevii trebuie să găsească negreşit toate cărţile. Şi desigur să aci 618 pachete pentru 618 elevi, care primesc peste 3.500 de cărţi. Că verificări, să etichetezi, nu este un lucru simplu. Dar directoarea şi cadrele didactice au experienţă şi lucrul înaintează repede.

În faţa cărţilor pe care le vor primi în dar şcolarii claselor I-VII mi-am adus aminte de primele zile ale lui septembrie de altădată, din vremea cînd la porţile şcolilor înflorea un adevărat „tîrg" de cărţi. Rupte, murdare, aşezate la rînd în faţa proprietarilor lor, cărţile aşteptau să-şi găsească cumpărători. Cei ce vindeau erau la rîndul lor cerăbdători să-şi cumpere şi ei cărţile pentru noua clasă. Bănuţii din mîna celui care cumpăra treceau mai departe, din mînă în mînă. Cartea uzată, roasă pe la margini, pătată, devenea un simbol. Simbolul vieţii copilului necăjit, al copilului de muncitor sau de ţăran.

Cărţile pe care le vor primi în dar elevii claselor I-VII ale şcolilor noastre — 17.400.000 de exemplare — reprezintă şi ele un simbol. Simbolul grijii pe care partidul şi guvernul o acordă tineretului, pregătirii şi educaţiei lui. Manualele şcolare — unelte principale în munca profesorilor şi elevilor — se îmbogăţesc, în număr şi calitate, an de an. Editura didactică şi pedagogică a editat numai în anul acesta 386 de titluri de manuale şcolare, care însumează un tiraj de 20.600.000 de exemplare.

Au fost editate şi reeditate atît manuale pentru învăţămîntul de cultură generală, cît şi pentru şcolile profesionale, tehnice şi tehnice de maiştri. Acestea se ridică la aproape 200 de titluri, cu un tiraj de 800.000 exemplare.

În afara manualelor editura a pregătit şi o serie de lucrări de specialitate şi metodice.

Parte integrantă a zestrei învăţămîntului nostru, manualele şcolare, lucrările de pedagogie contribuie într-o măsură tot mai însemnată la perfecţionarea muncii didactice, la îmbunătăţirea pregătirii tineretului pentru viaţă.

R. CONSTANTIN

Material didactic

O cifră : 19.000.000.

Ea reprezintă valoarea materialului didactic cu care au fost înzestrate şcolile de cultură generală din ţară pentru noul an de învăţămînt. Este cu circa 3 milioane mai mare decît în anul şcolar trecut. (Facem, de la un timp, comparaţii, cu ani apropiaţi nouă, anii puterii populare, căci cu mulţi ani în urmă termenii de comparaţie ar fi infimi sau de-a dreptul inexistenţi).

La Întreprinderea de material didactic — acolo unde se fabrică cea mai mare parte din aparatele, piesele, instrumentele şi planşele folosite în şcoli — sporirea producţiei se exprimă în procente. În 1962 producţia a crescut cu peste 20 la sută faţă de 1961, iar în 1963 va creşte cu încă 23 la sută. Harnicul colectiv al întreprinderii se străduieşte să predea şcolilor lună de lună tot mai multe sortimente moderne, perfecţionate şi în cantităţi suficiente pentru a satisface nevoile învăţămîntului.

La începutul acestui an şcolar multe produse ale I.M.D. au îmbogăţit zestrea laboratoarelor. Iată cîteva cifre edificatoare : pe lîngă sortimentele fabricate în anii trecuţi, I.M.D. produce aproape 20 de sortimente noi. Au şi fost expediate şcolilor 400 de celule fotoelectrice, 200 de polariscoape demonstrative, 500 de truse pentru experienţe optice, 200 de detectoare tip Geiger-Müller. Tot din zestrea noului an şcolar vor face parte şi alte produse noi, cum ar fi aparatul pentru punerea în evidenţă a cîmpului magnetic rotitor, cutia cu rezistenţe fixe, manometrul didactic, trusa de electrochimie etc.

Peste 100 de produse care au fost experimentate în şcoli în anii trecuţi şi au dat rezultate bune au fost fabricate anul acesta în cantităţi mai mari şi livrate şcolilor. Printre ele enumerăm 3 000 ampermetre şi voltmetre, 1 000 de truse pentru studiul chimiei, 1 000 de truse pentru studiul mecanicii şi electrotehnicii, 350 de staţii meteorologice, 300 de telescoape didactice, 500 de mulaje ale corpului omenesc, numeroase hărţi în relief, aparate de emisie-recepţie, generatoare electrostatice, truse de corpuri geometrice pentru clasele I-IV, bancuri de tîmplărie şi altele.

Ţinînd seama de rolul tot mai mare al mijloacelor audio-vizuale în procesul de învăţămînt, I.M.D. a produs şi a livrat recent şcolilor peste 450.000 de diapozitive, reprezentînd sute şi sute de titluri, dintre care 200 noi — „Muzeul Antipa", „Muzeul satului", „Construcţii noi în Bucureşti", imagini din regiunile ţării etc.

În graiul cifrelor, toate acestea înseamnă pătrunderea materialului didactic nou şi modern în fiecare şcoală, din fiecare colţ al ţării.

I. MIRCEA

În laboratoare

În laboratorul de chimie, sclipind de curăţenie, se lucrează în linişte. Se aude numai clinchetul caracteristic al vaselor şi al eprubetelor. Ochii elevilor urmăresc cu atenţie explicaţiile profesorului. Mîinile lor, care s-au deprins cu astfel de lucrări, agită eprubetele, toarnă picătură cu picătură substanţele chimice necesare, în dozele indicate. O clipă — şi pe feţele tuturor a apărut un zîmbet : experienţa a reuşit ! Alta, tot atît de interesantă, începe...

Am anticipat puţin, căci cursurile încă n-au început. Dar vizitînd laboratoarele şcolilor vedem parcă aievea scena aceasta atît de reală, atît de frecvent întîlnită în şcoli. Pretutindeni în ţară locaşurile în care învaţă elevii s-au îmbogăţit cu laboratoare noi, bine utilate, pretutindeni laboratoarele existente au fost completate, puse la punct.

Să ne oprim la Şcoala medie nr. 32 „Filmon Sîrbu" din Capitală — una din sutele de şcoli noi construite pe tot întinsul patriei. Aici, în laboratorul de chimie, o dată cu primele lecţii, se vor putea efectua lucrări frontale, va fi posibil ca fiecare elev să efectueze singur experienţele cele mai complicate. În dulapuri se află peste 1.000 de eprubete, sute de sticluţe cu substanţe chimice, truse individuale, veselă. Întreg aparatajul de laborator a fost pregătit din vreme.

La fel arată şi laboratorul de fizică, care şi-a mărit în anul acesta zestrea cu o trusă electronică, un spintariscop, un spectroscop, un generator electrostatic tip Van der Graff şi multe altele.

Şi aceasta nu e totul. În cursul primului trimestru şcoala va primi noi utilaje şi materiale didactice, în valoare de 100.000 de lei. Conform acestui contract laboratorul va fi înzestrat cu aproximativ 10 exemplare din fiecare gen de aparate

O dată cu începerea noului an şcolar, pe elevi îi aşteaptă şi alte surprize : a fost completat mobilierul laboratorului, s-a realizat un camuflaj perfect pentru desfăşurarea în bune condiţii a lucrărilor de optică, proiecţii etc. Şi pentru extinderea activităţii din cercuri au fost achiziţionate aparate şi materiale noi, cum ar fi de pildă aparatele de fotografiat şi mărit pentru cercul de fotoamatori al şcolii.

— În casa nouă se cade să avem şi zestre bogată — ne spune tov. Florin Popescu, directorul adjunct al şcolii. Anul acesta s-au alocat fonduri însemnate pentru înzestrarea laboratoarelor şcolii. Noi vedem în aceasta o mărturie a grijii pe care o poartă partidul şi guvernul învăţămîntului nostru. Sîntem mîndri că muncim în şcoli bine înzestrate, în care există toate condiţiile pentru a desfăşura procesul de învăţămînt la un nivel ridicat.

IONEL VLADIMIR

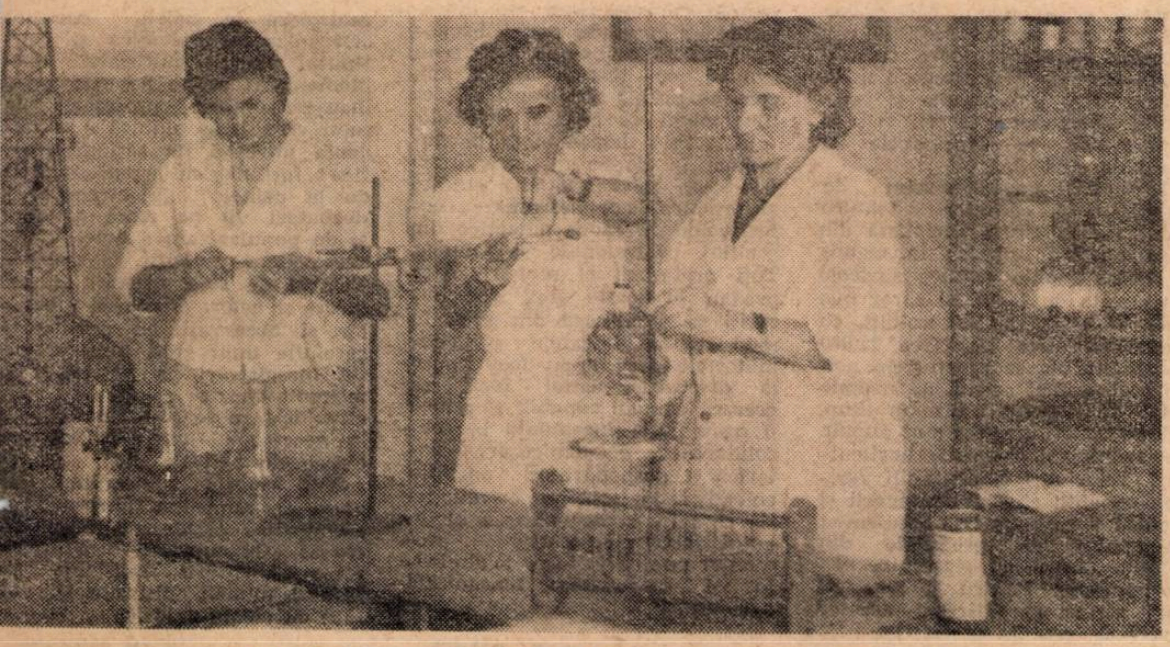

Se fac ultimele pregătiri şi în laboratoarele de fizică şi chimie

Cadre pentru economie și cultură

Minunate sînt realizările cu care se poate mîndri astăzi patria noastră socialistă. Dar și mai minunate sînt proiectele noastre de viitor, proiecte care devin de la o zi la alta biruitoare realități.

Succesele repurtate de regimul nostru în toate domeniile sînt rezultatul firesc al muncii avîntate, entuziaste, desfășurate de oameni. Tocmai de aceea bătălia pentru desăvîrșirea construcției economice și culturale înseamnă implicit o neîntreruptă strădanie plină de grijă și atenție pentru creșterea a noi și noi detașamente de cadre. Aceasta este cea mai de seamă sarcină încredințată școlilor din patria noastră. Ea este realizată prin munca pasionată de fiecare zi a zecilor de mii de pedagogi, de învățători și profesori din școlile de cultură generală, din școlile profesionale și tehnice, din institutele de învățămînt superior.

Cunoștințe pe măsura epocii noastre socialiste

Viața nouă din patria noastră, luminată de soarele strălucitor al socialismului, a pus în fața școlii de cultură generală sarcini pe măsura zilelor pe care le trăim și pe măsura zilelor încă mai măreț care vor veni.

În școala noastră nouă, tuturor copiilor li se asigură posibilitatea de a-și însuși cunoștințele de bază din cele mai diferite domenii de activitate. Cuprinderea tuturor copiilor patriei în școala de 7 ani, trecerea la învățămîntul general și obligatoriu de 8 ani — trecere care se realizează în prezent — permanenta ridicare a calității procesului de învățămînt asigură an de an economiei și culturii din țara noastră un nesecat izvor de cadre temeinic pregătite, menite să facă față grandioaselor sarcini ale desăvîrșirii construcției socialiste. De aici, din școala de cultură generală, pornesc la sfîrșitul fiecărui an de învățămînt noi detașamente de tineri care se îndreaptă spre uzine și fabrici, spre ogoarele înfrățite ale gospodăriilor agricole colective, spre școli profesionale și tehnice, spre institute de învățămînt superior.

Tocmai de aceea munca, în cele mai variate forme, a devenit o parte organică a procesului instructiv-educativ. Legarea cunoștințelor teoretice de practică, proces deosebit de complex, se realizează prin experiențele efectuate în laboratoare, prin munca desfășurată nemijlocit în producția industrială și agricolă. Înarmîndu-i pe elevi cu cunoștințe și deprinderi, școala de cultură generală îi educă în același timp în spiritul dragostei față de muncă. În procesul învățăturii și al muncii se conturează noul profil moral al tineretului din patria noastră, înzestrat cu o voință puternică, disciplinat și dîrz, însuflețit de un patriotism fierbinte.

Nu o dată poți întîlni în halele uzinelor tineri care, schimbînd pentru cîteva ceasuri uniforma școlară cu salopeta, lucrează cot la cot cu muncitorii, împreună cu ei. Faptul acesta nu reprezintă ceva excepțional, ci, dimpotrivă, el intră în limitele firescului, ale obișnuitului. Sînt numeroase școli ai căror elevi cunosc practic, în cadrul procesului de instruire în producție, răspunderea muncii. Elevii Școlii medii nr. 39 din raionul Tudor Vladimirescu, bunăoară, au efectuat instruirea practică — și urmează s-o continue și anul acesta — la întreprinderea „Optica romînă". Rezultatele bune obținute de ei în munca productivă, folosirea priceputâ în această muncă a cunoștințelor de matematică, fizică, chimie au fost evidențiate de nenumărate ori.

— Sîntem mulțumiți de felul cum s-au prezentat anul acesta la practică elevii — spunea într-o discuție tînărul muncitor fruntaș Constantin Caloianu. Elevii au venit punctual la uzină, au lucrat cu multă seriozitate și tragere de inimă. Sîntem cu adevărat mîndri de ceea ce au reușit să facă ei și îi ajutăm cu drag să pătrundă mai departe în tainele meseriei.

Valorificînd experiența prețioasă a anilor trecuți, cadrele didactice din școlile patriei noastre sînt hotărîte ca în acest an școlar să strîngă și mai mult legătura învățămîntului cu practica, să asigure elevilor lor o pregătire temeinică, multilaterală pentru viață.

Prof. GH SOVU

Cunoscători ai tehnicii înaintate

Ritmul impetuos de creștere a economiei noastre socialiste atrage după sine creșterea, de la un an la altul, a numărului de tineri care se pregătesc să devină muncitori calificați. Un singur, dar semnificativ exemplu: numărul elevilor cuprinși în școlile profesionale și tehnice ale Ministerului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini a crescut la 52.000 în actualul an școlar față de 43.000, cît era în anul trecut.

Pentru a se asigura tot ceea ce este necesar în vederea bunei pregătiri a viitorilor muncitori are loc extinderea neîntreruptă a spațiului școlar, cît și îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață, de activitate și de studiu ale elevilor din școlile profesionale și tehnice. Iată cîteva date care vorbesc convingător despre ceea ce se realizează pe această linie în sectorul metalurgiei și construcțiilor de mașini. Începe construirea a cinci grupuri școlare noi — la Galați, București, Călan, Ștefănești și Cugir. Curînd va fi dat în folosință un nou complex școlar la Constanța. Se vor construi ateliere noi la școala metalurgică din Bîrlad și la grupul școlar de pe lîngă uzinele „Electroputere" din Craiova, instalații noi la Centrul școlar din Timișoara și la școlile profesionale din Turnu Severin și Roman.

De condiții din ce în ce mai bune se vor bucura în noul an și școlile din sectorul industriei petrolului și chimiei. Cabinetele și laboratoarele acestora au fost reorganizate, înzestrate cu tot materialul didactic și dispozitivele necesare. Pînă la sfîrșitul anului curent vor fi date în folosință localuri noi de școală la Băicoi și Orașul Victoria, numeroase ateliere și laboratoare pe lîngă diferite alte școli din țară, ca și noi internate, cu o capacitate totală de peste 1.000 locuri.

Aceeași grijă se manifestă pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de pregătire a viitorilor muncitori și în școlile din sectorul construcții. Localul centrului școlar de construcții din București, de pildă, ridicat în anii puterii populare, este modern, spațios, bine înzestrat. În acest an școlar el s-a mărit cu încă 8 săli de clasă, 5 ateliere și un laborator. Prin darea în folosință a noilor ateliere toți elevii anului I își vor putea efectua mai bine munca practică. În cursul anului se vor mai amenaja încă două laboratoare, unul pentru încercarea materialelor de construcții, iar altul pentru încercarea materialelor de instalații. Elevii vor avea astfel posibilitatea să cunoască încă de pe băncile școlii toate materialele noi folosite astăzi în construcții — panouri prefabricate, ziduri de beton precomprimat, piese pentru instalații tehnico-sanitare, materiale pentru executarea tencuielilor obținute pe baze chimice — și vor putea executa în timpul practicii pe șantier toată gama de operații cu aceste materiale.

Pretutindeni, în fiecare din școlile unde sînt instruiți și educați viitorii muncitori, se creează condiții tot mai bune pentru a-i pregăti ca buni cunoscători ai tehnicii înaintate.

Prof. GH. DIVRICIAN

Viitorii specialiști ai agriculturii

Victoria de însemnătate istorică repurtată pe frontul desăvîrșirii construcției socialiste de întregul nostru popor, sub conducerea partidului, o dată cu încheierea colectivizării agriculturii, a pus sarcini noi, de mare însemnătate, în fața învățămîntului.

Numărul mare de tractoare și mașini agricole cu care va fi dotată în anii următori agricultura impune pregătirea într-un ritm corespunzător a mecanicilor agricoli. Conform Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri, școlile profesionale de mecanici agricoli vor primi anual cîte 15.000 tineri din rîndurile absolvenților școlilor de 7 (8) ani. În acest an școlile profesionale de mecanici agricoli vor fi urmate de peste 40.000 elevi. Pentru a-i ajuta să-și însușească temeinice cunoștințe despre tractoare și mașinile agricole, despre funcționarea și folosirea acestora, precum și despre agrotehnica principalelor plante și despre modul de executare a lucrărilor agricole cu mijloace mecanizate, cadrele didactice, urmînd îndrumările cuprinse în documentele de partid, își propun să lege strîns activitatea din școală de munca marilor unități agricole socialiste. În vederea cît mai bunei pregătiri a elevilor, școlile de mecanici agricoli sînt înzestrate cu un bogat utilaj de specialitate, cu tot parcul de mașini agricole și tractoare necesare pentru învățarea meseriei, cu ateliere în care procesul didactic să se poată desfășura în cele mai bune condiții.

O mare însemnătate se dă de asemenea pregătirii cadrelor tehnice necesare pentru folosirea, întreținerea și repararea tractoarelor și mașinilor agricole. În acest scop se deschid acum, la începutul anului școlar, patru școli tehnice de maiștri agricoli cu o durată de 3 ani. Numeroasele și variatele cunoștințe teoretice și practice pe care le vor primi elevii acestor școli le vor permite să fie ajutoare de nădejde ale inginerilor mecanici în organizarea, îndrumarea și controlul executării, întreținerii și reparațiilor la tractoarele și mașinile agricole.

În cadrul noului sistem de pregătire a cadrelor tehnice pentru agricultura socialistă din țara noastră, un loc important îl ocupă școlile tehnice agricole cu durata de 4 ani, al căror număr se ridică la 139 unități, cu un număr total de circa 27.000 elevi. Înființarea acestui tip nou de școli a fost cerută de necesitatea de a pregăti într-un timp relativ scurt un însemnat număr de tehnicieni agricoli, horticultori, veterinari și contabili agricoli capabili să ajute inginerii și medicii veterinari în organizarea procesului de producție din G.A.S., G.A.C. și stațiunile experimentale. Pentru a lega cît mai strîns pregătirea acestor cadre de nevoile producției, școlile tehnice agricole sînt organizate în primul rînd pe lîngă mari unități agricole de stat. Elevii lor vor efectua o practică multilaterală, care reprezintă 50% din totalul timpului de școlarizare și care va fi astfel organizată încît să cuprindă un întreg ciclu de producție și perioadele de vîrf cele mai caracteristice din fiecare ramură.

Sarcinile mari care stau în fața agriculturii noastre în privința irigării culturilor impun pregătirea în continuare a unui număr corespunzător de hidrotehnicieni cu studii medii. Pregătirea lor se realizează prin școli tehnice cu durata de 2 ani, care au primit absolvenți ai școlilor medii de cultură generală.

Viitoarele detașamente de lucrători în domeniul agriculturii își încep în aceste zile studiul și practica, sub îndrumarea colectivelor de cadre didactice din școlile profesionale și tehnice. Toți profesorii și maiștrii care predau în aceste școli sînt hotărîți să folosească din plin, în mod creator, bogatele mijloace materiale care le-au fost puse la dispoziție, astfel încît să crească oameni capabili să aducă o contribuție însemnată la consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, la sporirea producției de cereale, la dezvoltarea sectorului zootehnic, creșterea producției pomivitícole și legumicole și extinderea mecanizării agriculturii.

AL. CIUCA

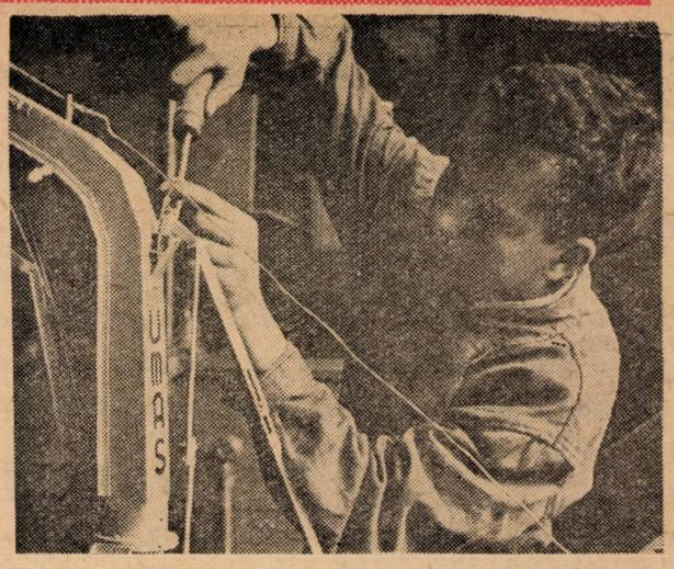

Elevul Ilie Cimpoc a contribuit din plin la realizarea unui prețios material didactic pentru cabinetul școlii profesionale „Semănătoarea"

GARANȚII

Învățămîntul dă patriei, cu fiecare an, tot mai multe cadre, nu numai pentru economie, pentru toate sectoarele industriei și agriculturii, ci și pentru frontul larg și însemnat al construcției culturale.

Vrem să vorbim astăzi, aici, despre acele instituții de învățămînt care pregătesc pe cei chemați ei înșiși să instruiască și să educe mîine tineretul patriei — despre institutele pedagogice. De pe băncile lor pornesc zeci și sute de tineri entuziaști, profesori care îmbogățesc rîndurile celui mai larg detașament al intelectualității noastre. Sînt tineri care poartă în suflete dorința nobilă de a contribui la ridicarea nivelului cultural al poporului, de a-și pune forțele în slujba cultivării și educării generațiilor de constructori ai viitorului. La Iași, la Cluj, la București, la Galați — în mai toate regiunile țării — au apărut aceste institute care s-au integrat în peisajul universitar al patriei. Aici se pregătesc fizicieni și chimiști, matematicieni și naturaliști, filologi și geografi, mii de studenți care au îmbrățișat cele mai diferite discipline dar care au o pasiune comună: dragostea de copii, dorința de a-i învăța și de a-i crește oameni.

Deschiderea noului an de învățămînt universitar va însemna pentru orașul Pitești și inaugurarea Institutului pedagogic de 3 ani, prima instituție de învățămînt superior din acest oraș.

Pentru Institutul pedagogic din Craiova începutul anului școlar înseamnă și prima verificare în procesul activității la catedră a primei promoții de absolvenți. Cum vor face față răspunderilor pe care le implică minunata lor profesie? cu ce rezultate vor munci? Orice răspuns dat astăzi acestor întrebări nu poate avea decît valoarea unei anticipații. Și totuși, avem suficiente motive să facem aprecieri din cele mai optimiste cu certitudinea că ele vor fi confirmate de practică. Nu e vorba aici numai de garanția promoțiilor precedente de la alte institute și care se bucură de stima colectivelor unde-și duc munca. Este deajuns doar să știm cîte ceva din viața acestui tînăr institut pentru a înțelege că absolvenții lui vor fi demni de menirea ce le-a fost încredințată.

Ei au studiat aici, în adîncime, probleme de socialism științific, economie politică și filozofie, probleme de pedagogie și psihologie, problemele specialității pe care și-au ales-o. Le-au studiat la lecții, la seminarii, în laboratoare, pe teren, în școli — acolo unde și-au făcut practica — într-o strînsă, nemijlocită legătură cu viața. Desigur, nu vor comunica viitorilor lor elevi decît o parte din ceea ce știu. Dar pentru a o face așa cum trebuie este necesar să învețe ei înșiși mult cît mai mult. De aceea pentru Alexandru Firescu, pentru Sin Dănciulesu, pentru Gheorgh Sorescu, pentru Ovidu Chiți pentru toate cadrele didactice ale institutului este permanent preocuparea de a găsi cele mai potrivite căi în vederea cît mai bunei pregătiri a studenților. Acestor preocupări li se adaug activitatea științifică din cercur Citām doar cîteva teme dezbă tute aici în ultimul timp: „Te leviziunea la mare distanță „Surse moderne de lumină „Integrala Stiltjes" etc. Și să n uităm o altă latură a pregătir studenților, și ea de o mai însemnătate pentru activitate lor viitoare: studiul pe care realizează în cadrul cursuli „Organizarea, metodica și con ținutul muncii culturale". Pr blemelor teoretice pe care și însușesc viitorii profesorii acest curs li se alătură o sume denie întreagă de acțiuni pra tice: întîlniri cu artiști amato de la uzinele „Electroputere dezbateri vii pe teme artisti și de popularizare a artei, vizi narea unor repetiții generale Teatrul de stat, discuții cu r gizori și actori, vizitarea muze lor și observații cu privire sarcinile unui ghid bine preg tit, înregistrări pe bandă magnetofon de la un cerc citit, de la o seară de socotit, la spectacolul unei brigăzi a tistice de agitație etc.

Sînt aspecte obișnuite d viața de muncă a unui instit asemănător oricăror altora. ele se află cuprinsă însă asig rarea că viitorii militanți frontul muncii culturale își v face cu cinste datoria.

B. OCTAVIAN

Fruntaşii ne vorbesc la început de an

Aproape de elevii noştri

Educaţia este un proces îndelungat şi complex, care nu poate fi realizată de un singur factor — dirigintele. De aceea de la început trebuie să spun că, dacă clasa al cărei diriginte am fost anul trecut, clasa a XI-a „B", a absolvit şcoala cu bune rezultate la învăţătură şi disciplină, aceasta nu se datoreşte numai muncii mele, ci şi sprijinului pe care l-am primit din partea celorlalţi profesori, a părinţilor şi organizaţiei U.T.M., eforturilor făcute de elevii înşişi.

Şi acum încerc ceva din emoţia pe care am simţit-o acum patru ani, cînd am fost numit diriginte la această clasă — pe atunci una din clasele a VIII-a ale şcolii. Nu mai fusesem diriginte la cursul mediu şi parcă nu aveam curajul să primesc o asemenea muncă. M-am hotărît totuşi pentru ea, fiind sigur că voi primi ajutorul colectivului de profesori. Clasa pe care am primit-o era destul de numeroasă şi neomogenă (ca toate clasele de început de ciclu). Fiecare elev căuta să-şi impună „personalitatea", care de multe ori distona cu obligaţiile şcolare. Desigur, la început munca a mers mai greu. De fiecare dată ieşeam de la ora de dirigenţie obosit, supărat, dar cu nădejdea că ora viitoare va fi mai bună. Doream să mă fac înţeles de elevi, să-i unesc într-un colectiv puternic, închegat.

Mi-am dat seama că pentru aceasta trebuie să mă apropii eu însumi de ei cu înţelegere şi căldură, să caut a-i cunoaşte cît mai bine, ţinînd seama că aveam în faţă un material ce trebuia modelat în timp şi cu pricepere. Totodată am socotit că este necesar să nu trec peste abaterile lor. Şi aşa am şi făcut. Atenţia mea s-a îndreptat cu deosebire în spre elevii mai dificili. De multe ori am pornit discuţiile purtate în orele de dirigenţie de la fapte săvîrşite de aceştia. Pe cei mai indisciplinaţi i-am chemat în faţa colectivului de profesori, în faţa conducerii şcolii şi în faţa familiei. Paralel cu aceasta, fiecare profesor care preda la clasa mea se străduia să contribuie la educarea elevilor, folosind în acest scop multiplele, variatele posibilităţi pe care le oferă lecţia.

Ca urmare a preocupărilor noastre conjugate, la sfîrşitul clasei a VIII-a nu aveam nici un elev exmatriculat sau mutat disciplinar şi de asemenea nici un elev cu nota 7 la purtare. Era un prim succes. Colectivul nu era totuşi pe placul meu, căci nu era suficient închegat, mai prezenta cazuri de indisciplină ş.a.

Bineînţeles, am continuat în clasele următoare procesul educării elevilor şi închegării colectivului.

Pentru a adînci realizările, am căutat ca paralel cu colaborarea cu diriginţii să ţin o strînsă legătură cu familia. Multe roade au dat şedinţele cu părinţii în care am analizat situaţia la învăţătură şi disciplină a clasei. La aceste şedinţe conducerea şcolii a adus o contribuţie de preţ, deoarece a împărtăşit părinţilor din experienţa altor clase, le-a vorbit despre ajutorul dat şcolii de către familiile respective la educarea copiilor. Contactul permanent cu părinţii m-a ajutat să-mi cunosc mai bine elevii şi, în funcţie de cele cunoscute, să iau măsurile ce se impuneau. Bunăoară, am aflat că unii copii îşi minţeau părinţii, plecînd zilnic de acasă sub pretext că sînt chemaţi la şcoală. Alţii nu le comunicau notele sau le denaturau în carnete. Bineînţeles, pe aceştia i-am controlat mai îndeaproape şi, împreună cu părinţii şi cu ceilalţi colegi ai mei, i-am supravegheat mai atent.

În fiecare an şi chiar în clasa a XI-a am persistat în cunoaşterea adîncă a elevilor, avînd în vedere dezvoltarea lor permanentă — fizică şi morală. În toate clasele, inclusiv în clasa a XI-a, am căutat să adîncesc educaţia lor morală. M-am preocupat să le formez noţiuni morale, să dezvolt în sufletele lor puternice sentimente politico-sociale, să-i înarmez cu deprinderi şi obişnuinţe de conduită morală. La orele de dirigenţie am purtat convorbiri etice care porneau de la fapte concrete petrecute în viaţa clasei. Asemenea convorbiri i-au interesat pe şcolari şi au avut mult efect. Am analizat în orele de dirigenţie şi situaţia la învăţătură, dar m-am ferit de a prezenta statistici asupra acestei situaţii, de comunicarea monotonă a notelor sau de obositoarea înşirare a abaterilor. Şi în asemenea împrejurări am pornit de la cazuri concrete concludente: evidenţiam pe elevii buni şi popularizam metodele lor de muncă, iar cînd discutam lipsurile nu-i apostrofam pe cei aduşi în discuţie, ci căutam ca ei să regrete cu adevărat că sînt citaţi pentru insuccese, să dorească din tot sufletul să se îndrepte. Elevii aceştia erau puşi în situaţia să mărturisească colegilor de ce nu au învăţat, de ce au încălcat disciplina şcolară etc.

Folosind permanent sprijinul acordat de conducerea şcolii, de organizaţia U.T.M., de către profesori şi părinţi — aşa cum arătam la început — am reuşit ca în ultimul an de şcoală, clasa mea să obţină rezultate din cele mai bune.

Începînd cu acest an voi lucra cu o nouă clasă. Este bine că voi lucra la o clasă mai mică, pe care aş dori să o duc pînă la absolvire. Astfel voi putea să urmăresc mai bine efectele muncii educative pe care o voi desfăşura. În plus, avînd continuitate la aceeaşi clasă, voi putea să iau măsurile cele mai bune căci voi cunoaşte în profunzime particularităţile colectivului şi ale fiecărui elev.

Cred necesar să-mi încep munca prin a mă apropia sufleteşte de elevii mei. Aceasta înseamnă să fiu cît mai mult alături de ei, să discut cu dînşii apropiat, ca un prieten mai mare, să organizez cu ei acţiuni care le plac şi îi interesează.

Pentru ca orele de dirigenţie să fie aşteptate cu interes şi gustate am de gînd să nu mai folosesc referatele. Chiar cînd sînt făcute de elevii buni, cu ajutorul profesorului, cînd sînt bogate în învăţăminte, acestea — aşa cum am constatat deseori — nu sînt urmărite cu interes. Ca orice material care trebuie să se citească, referatele obosesc şi nu pot menţine trează atenţia elevilor. De aceea, îmi voi baza orele de dirigenţie mai ales pe convorbiri etice. Subiectele pentru aceste convorbiri desigur, nu le voi putea planifica de la începutul anului. Şi aceasta, pentru simplul motiv că am de gînd să pornesc în discuţiile mele cu clasa de la fapte de viaţă, de la ceea ce se petrece mai semnificativ în colectivul nostru într-o anumită săptămînă sau etapă. Aceasta nu înseamnă însă că nu-mi voi preciza, imediat ce voi cunoaşte în linii mari clasa pe care o preiau, direcţiile principale pe care le voi urma în munca mea educativă.

Socotesc că procedează foarte greşit cei care în orele de dirigenţie se arată distanţi, reci faţă de elevi, care pun o barieră între ei şi clasă. De aceea mă voi feri de mustruluială, dar şi de „tămîierea" copiilor şi voi căuta să discut cu ei despre orice pe tonul cel mai apropiat, mai firesc, străduindu-mă să le fiu tovarăş bun, adevărat prieten şi sfătuitor cu experienţă.

Prof. VIRGIL JOIL
Şcoala medie nr. 6 din Iaşi

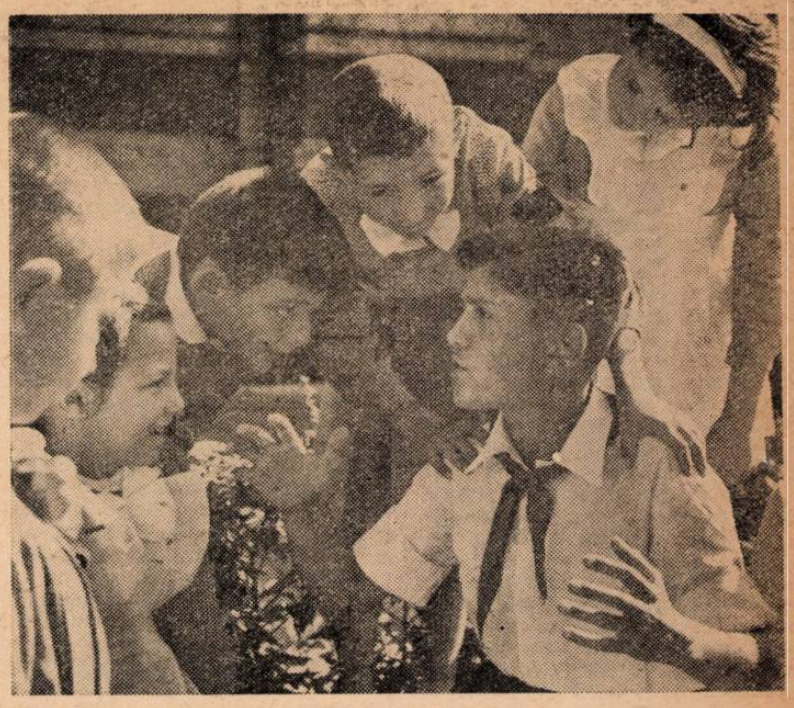

Povestirile elevilor din clasele mai mari sînt ascultate cu viu interes de către „boboci"

Activitatea cu cei mai mici dintre şcolari

În anul şcolar trecut am fost învăţător la clasa I. Ştiind că voi preda la această clasă, care ridică probleme speciale, am căutat să mă pregătesc şi să-mi organizez activitatea în aşa fel încît să obţin rezultate cît mai bune.

Pregătirea mea pentru munca cu această clasă am început-o încă din perioada premergătoare deschiderii anului şcolar, prin vizite la domiciliul viitorilor mei elevi. M-am interesat de situaţia generală a părinţilor, de felul cum şi-au educat în primii ani copilul.

După această etapă premergătoare am început pregătirile pentru a-i primi la şcoală pe copii, căutînd ca prima zi petrecută aici să aibă asupra lor o influenţă cît mai favorabilă.

În această zi copiii au fost primiţi din poarta şcolii cu flori, de către elevii clasei a II-a şi de un grup de pionieri. Tovarăşul director le-a urat bun venit şi spor la muncă. Programul artistic a fost în parte dedicat şi noilor elevi.

Munca la clasă nu poate începe fără studiul programei şi în special al instrucţiunilor introductive de la fiecare obiect, al Îndrumătorului metodic pentru predarea abecedarului, al Metodicii predării aritmeticii în şcoala elementară, al Metodicii predării citirii şi al altor materiale de specialitate. Aceasta din cauză că materialele amintite mai sus vin cu numeroase indicaţii concrete care ne reîmprospătează cunoştinţele, cu precizări asupra unor capitole din programă, asupra metodelor mai indicate a se folosi într-o împrejurare sau alta.

În perioada preabecedară şi abecedară am pus un accent deosebit pe analiza fonetică, folosind la început reprezentarea grafică a propoziţiei, cuvintelor, silabelor şi sunetelor prin liniuţe. Este foarte bine ca la clasa I fiecare lecţie să fie însoţită de un bogat material didactic. Eu am folosit tablouri, ilustraţii, desene care să stimuleze gîndirea elevilor şi să le dea posibilitatea să facă asocieri.

Se întîmplă ca în perioada abecedarului nu toţi elevii să aibă alfabetare, pentru că nu toţi părinţii se interesează de confecţionarea acestor auxiliare ale muncii şcolare. De aceea am luat legătura cu profesorul de lucrări practice care, la orele respective, ne-a construit alfabetarele necesare.

Este bine să nu trecem cu vederea greşelile de pronunţie şi citire ale copiilor. Dacă sîntem indulgenţi sau neglijenţi în această privinţă, urmările se vor vedea în tot cursul şcolarităţii — şi se ştie că ele sînt mai greu de înlăturat decît de prevenit. Permanent am căutat — şi voi continua să fac acest lucru şi în clasa a II-a — ca prin lecţiile de citire să le formez elevilor o pronunţie corectă, o lectură curentă, conştientă şi expresivă. Această preocupare a făcut ca la sfîrşitul anului majoritatea elevilor mei să citească bine şi să poată povesti, cu ajutorul întrebărilor, cele citite.

La aritmetică, de asemenea, este important să nu trecem peste greşeli. Preocuparea mea permanentă a fost aceea de a-i face pe copii să înţeleagă sensul operaţiilor aritmetice. În această muncă m-a ajutat mult materialul didactic — maşina cu bile, cuburile, beţişoarele, diferitele figuri de fructe şi păsări decupate. Am folosit toate acestea în aşa fel încît regula să fie scoasă din cît mai multe exemple. Astfel am făcut ca elevii să se ridice mai lesne de la concret la abstract. Spre sfîrşitul anului au putut formula ei înşişi probleme simple de aritmetică.

Încă din primele etape ale anului şcolar trebuie să avem în vedere modul cum vor scrie elevii noştri toată viaţa. Am vegheat mereu la îndeplinirea corectă a exerciţiilor de scriere, insistînd asupra respectării caracterelor literelor şi cifrelor şi în special a literelor cu o formă mai complicată, pe care elevii au adesea tendinţa de a le denatura.

Desigur, cunoştinţele pe care le oferim prin lecţii se vor fixa mai bine dacă vom acţiona la unison prin toate obiectele de învăţămînt pe care le predăm la clasa noastră. Personal, în planificarea lecţiilor am căutat să stabilesc pe această bază legătura între toate obiectele de învăţămînt. De exemplu, cînd am predat la citire litera M, copiii au învăţat cuvîntul „ramă". În acelaşi timp, la desen am desenat o ramă, iar la ora de îndeletniciri practice, copiii au decupat din hîrtie cîte o ramă, iar unii au confecţionat-o din tulpină de porumb.

În munca la clasă am întîmpinat şi unele greutăţi. Le voi aminti aici fiindcă desigur s-au izbit şi alţii de ele. Sînt cazuri cînd părinţii le fac copiilor temele, îi învaţă să citească pe litere, să socotească pe degete etc. Firească, părinţii nu sînt rău intenţionaţi, dar ei nu sînt pedagogi. Pentru a-i ajuta pe toţi părinţii în ce priveşte modul cum trebuie să-şi sprijine copiii în munca şcolară am ţinut cu ei consfătuiri pe tema: „Cum trebuie să ne ajutăm copiii".

Copiii mei sînt în acest an în clasa a II-a. Pentru a cunoaşte mai bine munca, manualele şi programele la această clasă, am discutat cu învăţătorul clasei a II-a din anul trecut, care m-a informat asupra unor probleme întîmpinate de el în predare şi mi-a arătat cum le-a rezolvat. Aceste lucruri, precum şi cele cunoscute de mine îmi vor fi de un real folos în activitatea pe care o încep zilele acestea.

Înv. ION ION
Şcoala de 8 ani Brabova,
regiunea Oltenia

Exigenţă şi o profundă cunoaştere a clasei

Experienţa fiecărui an şcolar mi-a întărit convingerea că fără o cunoaştere temeinică a colectivului clasei şi a condiţiilor în care trăiesc şi învaţă elevii nu se pot obţine rezultatele dorite în munca de instruire şi educare. De aceea, înainte de a planifica materia pe care o voi preda la orele de matematică în acest an şcolar, am consultat însemnările făcute în cursul anului trecut, pentru ca planificarea să ţină seama de condiţiile reale de muncă la fiecare clasă. Din planificare n-au lipsit şi nu vor lipsi nici acum — mai ales la începutul anului — lecţii în care se dau îndrumări privind munca independentă cu manualul.

Ştiind că studiul individual stă la baza unei pregătiri temeinice, insist ca elevii mei să se deprindă cu folosirea manualului şi pentru pregătirea lecţiilor, nu numai pentru rezolvarea exerciţiilor şi a problemelor. Pretind acest lucru deoarece cartea îi ajută pe elevi să înlăture eventualele greşeli pe eare le fac în maculatoare scriind în grabă, notînd incomplet cunoştinţele comunicate de către profesor. Cartea este pentru elevi, acasă, ceea ce este pentru ei la şcoală profesorul.

Sprijinul acordat zi de zi elevilor pentru însuşirea cunoştinţelor trebuie să se împletească cu exigenţa crescîndă. Şi nu mă sfiesc să spun că am cerut uneori elevilor să pregătească singuri, după manual, unele lecţii care urmau a fi predate de mine şi pe care să le expună ei mai întîi în faţa clasei. Acest procedeu de muncă a reuşit să convingă pe toţi elevii că manualul are un anumit rol în pregătirea lor şi mai ales m-a ajutat să dezvolt la elevi posibilitatea de a se „descurca" fără supravegherea profesorului, ceea ce are o mare importanţă în viaţă.

Explicînd fiecare termen nou întîlnit şi verificînd sistematic cunoştinţele predate, am reuşit să asigur o însuşire conştientă a materiei, să îmbogăţesc vocabularul elevilor şi să-i deprind să folosească limbajul ştiinţific şi exprimarea corectă. Exerciţiile şi aplicaţiile practice tratate la fiecare temă au fost astfel alese încît elevii să se convingă de faptul că matematica este prezentă în fiecare sector de activitate.

În anul şcolar ce începe, chiar din prima lecţie de matematică voi sublinia la fiecare clasă că o pregătire temeinică cere revederea cu atenţie a materiei anilor trecuţi. Cred că este bine ca fiecare elev să scrie la începutul maculatorului teoremele şi regulile principale la care vom face apel foarte des. Şi, pentru ca munca să le fie uşurată, voi da indicaţii în legătură cu materialul ce trebuie parcurs. În felul acesta perioada de aclimatizare cu şcoala — după o vacanţă atît de lungă — se scurtează, fiind asigurată oarecum continuitatea în muncă.

Mi-am propus ca în noul an să sporesc exigenţa — mai ales la clasele mari — şi să cer elevilor să rezolve cît mai multe exerciţii şi probleme, lucrînd şi la „Gazeta de matematică şi fizică".

GH. CĂLUGĂRIŢA
Şcoala medie
„Tudor Vladimirescu"
Bucureşti

INSTRUCȚIUNI

privind predarea agriculturii în școala generală de 8 ani în anul școlar 1962|1963

O dată cu triumful socialismului la sate — victorie de însemnătate istorică în viața poporului nostru — în fața școlii generale de 8 ani de la sate s-a pus sarcina de a asigura o temeinică pregătire agrozootehnică a tineretului din mediul rural. Pentru realizarea cu succes a acestei importante sarcini, Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea și dezvoltarea învățămîntului agricol prevede introducerea „Agriculturii", ca obiect principal de învățămînt, eșalonat pe 4 ani de studii în clasele V—VIII ale școlii generale de 8 ani de la sate.

În vederea asigurării unei pregătiri agrozootehnice sistematice a elevilor la nivelul cerințelor agriculturii socialiste s-au elaborat programe care înmănunchiază într-un sistem unitar cunoștințele și deprinderile practice din principalele ramuri ale agriculturii. Astfel, programele pentru predarea agriculturii în școala de 8 ani prevăd, la clasa a V-a, studierea solului, a lucrărilor solului și a culturii plantelor de cîmp ; în clasa a VI-a se studiază horticultura (legumicultura, pomicultura și viticultura) ; în clasa a VII-a, creșterea animalelor domestice ; în clasa a VIII-a elevii vor studia unele probleme privind mecanizarea, electrificarea, chimizarea și organizarea întreprinderilor agricole socialiste.

În anul școlar 1962/1963 programele pentru predarea agriculturii se vor aplica după cum urmează :

La clasa a V-a se va aplica programa de agricultură pentru școala de 8 ani, care prevede predarea teoretică și efectuarea lucrărilor practice referitoare la sol și lucrările lui și la cultura plantelor de cîmp. S-a avut în vedere ca însușirea cunoștințelor despre sol și cultura plantelor de cîmp să se sprijine pe cunoștințele pe care le dobîndesc elevii la botanică.

La clasa a VI-a se va aplica o programă de tranziție, întrucît elevii care vor frecventa cursurile acestei clase nu au studiat în clasa a V-a cultura plantelor de cîmp. De aceea, programa de agricultură pentru clasa a VI-a — tranziție — cuprinde atît cultura plantelor de cîmp cît și horticultura (legumicultura, pomicultura și viticultura). Pentru ca aceste ramuri ale agriculturii, care se studiază în mod normal în cinci trimestre (în două trimestre în clasa a V-a și în trei trimestre în clasa a VI-a) să se poată încadra în timpul acordat clasei a VI-a (în 170 ore), programa de tranziție pentru clasa a VI-a cuprinde numai studierea principalelor plante de cîmp, plante legumicole, pomi fructiferi și viță de vie. În felul acesta se pot studia problemele de bază referitoare la cultura plantelor de cîmp și horticultură, fără ca elevii din această clasă să fie supraîncărcați.

La clasa a VII-a a școlii de 7 ani se va aplica, de asemenea, o programă de tranziție, care prevede studierea pomiculturii, viticulturii, mecanizării agriculturii și organizarea întreprinderilor agricole socialiste.

Studiul agriculturii, prin însuși caracterul său aplicativ și mai ales prin scopul pe care-l urmărește în școală, impune realizarea unei strînse legături între teorie și practică. De aceea, programele prevăd la fiecare clasă ore pentru predarea cunoștințelor teoretice și ore pentru efectuarea lucrărilor practice. Predarea orelor de curs va fi îmbinată organic cu munca practică ce se va desfășura în cadrul G.A.C. sau G.A.S., elevii participînd după posibilitățile lor, la toate activitățile ce constituie procesul muncii în agricultură. Raportul dintre cunoștințele teoretice și lucrările practice variază de la o clasă la alta, în funcție de ramura agricolă ce se studiază. De exemplu, la clasa a V-a cunoștințele teoretice se vor preda în 3 ore pe săptămînă, iar lucrările practice în cîte 2 ore. O situație asemănătoare există și la clasa a VI-a. La clasa a VII-a, în primul trimestru, cunoștințele teoretice se vor preda în cîte 3 ore pe săptămînă, iar în trimestrele II și III în cîte 2 ore pe săptămînă.

Pentru a se asigura o repartizare rațională a lecțiilor de agricultură, cît și o asimilare temeinică de către elevi a cunoștințelor predate este necesar ca obiectul „Agricultura" să fie fixat în orar la intervale de 1—2 zile. Lucrările practice agricole se vor fixa, însă, într-o singură zi — și anume în continuarea unei ore de cunoștințe teoretice agricole. De exemplu, la clasa a V-a, unde se vor preda cîte 3 ore de cunoștințe teoretice pe săptămînă și se vor efectua cîte 2 ore de lucrări practice, obiectul „Agricultura" se va putea fixa în orar în zilele de luni, miercuri și vineri ; cele două ore de lucrări practice se vor prevedea în orar în una din aceste zile, imediat după ora în care s-au predat cunoștințele teoretice (în acest caz, în una din aceste zile vor figura în orar 3 ore de agricultură, din care una de teorie și două de lucrări practice). Se recomandă ca cele două ore de cunoștințe teoretice să fie fixate în orar în primele ore de clasă ; ultima oră de cunoștințe teoretice din cadrul săptămînii și cele două ore de lucrări practice se vor prevedea în ultimele 3 ore de clasă.

Avîndu-se în vedere caracterul sezonier al muncilor agricole și faptul că unele lucrări nu se pot efectua în toate perioadele anului, în programele pentru predarea „Agriculturii" s-a prevăzut organizarea unei practici continue de două săptămîni, a cîte 5 ore pe zi, în care elevii să participe la executarea lucrărilor caracteristice sezonului respectiv în G.A.C. sau G.A.S. Această perioadă de practică a fost stabilită diferențiat, în funcție de ramura agriculturii care se studiază în fiecare clasă. Astfel, la clasa a V-a practica continuă se va organiza în perioada cînd se vor efectua principalele munci legate de îngrijirea și recoltarea plantelor de cîmp. La clasa a VI-a se prevede desfășurarea practicii continue în două etape, toamna și iarna, pentru ca elevii să poată participa la semănatul și recoltatul unor legume, la plantarea pomilor, la recoltarea fructelor și strugurilor, la îngroparea viței de vie, la pregătirea răsadnițelor etc.

Perioada corespunzătoare pentru efectuarea practicii continue se va stabili de către conducerea școlii și a G.A.C. sau G.A.S., în funcție de condițiile pedoclimatice specifice regiunilor și localităților în care funcționează școlile.

Practica continuă va fi condusă de profesorul care predă „Agricultura". Această practică va fi astfel organizată încît profesorul să-și poată efectua numărul de ore de predare pe care îl are la celelalte clase, făcîndu-se eventual unele modificări în orarul claselor respective. Încheierea cursurilor se va prelungi cu timpul corespunzător practicii efectuate în timpul anului școlar.

În acest an, la clasa a VII-a a școlii de 7 ani nu s-a prevăzut o perioadă de practică continuă, deoarece elevii au de susținut examenul de absolvire și de admitere în diferite școli de grad mediu sau profesionale.

Pe baza cunoștințelor și a lucrărilor practice prevăzute de fiecare programă și ținîndu-se seama de caracterul sezonier al muncilor în agricultură s-a întocmit pentru fiecare clasă un calendar care cuprinde lucrările ce urmează să se efectueze cu elevii în diferite anotimpuri. Lucrările prevăzute au un caracter orientativ. Ele pot fi înlocuite și completate cu alte lucrări, în funcție de specificul unităților agricole în care fac practică elevii. În organizarea și desfășurarea practicii în agricultură se va cere ajutorul inginerilor și tehnicienilor din unitatea agricolă socialistă respectivă.

Pentru studierea agriculturii în anul școlar 1962/1963 se vor folosi următoarele manuale :

— la clasa a V-a, în primul trimestru, se va folosi manualul „Cunoștințe agricole" ediția 1962, care cuprinde cunoștințe despre sol și de agrotehnică ; în trimestrele II și III se va folosi noul manual de „Agricultură" — ediția 1962, elaborat după programa școlii de 8 ani, care cuprinde cunoștințe despre sol, agrotehnică și cultura plantelor de cîmp (în trimestrele II și III se va studia numai cultura plantelor de cîmp);

— la clasa a VI-a, care își va desfășura activitatea după o programă de tranziție, se va folosi în trimestrul I manualul de „Agricultură" — partea I, ediția 1962, care cuprinde numai cultura plantelor de cîmp ; în trimestrele II și III se va folosi noul manual de „Agricultură", elaborat după programa școlii de 8 ani, care cuprinde horticultura (legumicultura, pomicultura și viticultura) ;

— la clasa a VII-a se va folosi manualul „Cunoștințe agricole" — ediția 1962 — care a fost revizuit și îmbunătățit în lumina noilor sarcini ce revin agriculturii socialiste din țara noastră.

Un loc important în predarea cu succes a lecțiilor de agricultură îl ocupă materialul didactic. De aceea, profesorii vor folosi în predare planșe, aparate, colecții de semințe și plante, mostre, diafilme și filme. Pentru procurarea materialelor didactice necesare, școlile se pot adresa secțiilor de învățămînt raionale (orășenești) pentru a încheia contracte cu D.D.A., C.L.D.C. regional sau D.D.C.

Studiul motoarelor este o îndeletnicire deosebit de pasionantă pentru elevi

Structura anului școlar

Prin Ordinul ministrului Învățămîntului nr. 721 din 12 IX 1962 s-a aprobat structura anului școlar 1962-1963.

Anul școlar începe la 15 septembrie și se împarte în trei etape de muncă școlară — trimestre :

a) trimestrul I — începe la 15 septembrie și se încheie la 18 decembrie, după ultima oră de curs ;

b) trimestrul II — începe la 5 ianuarie și se încheie la 22 martie, după ultima oră de curs ;

c) trimestrul III — începe la 6 aprilie și se încheie la datele prevăzute mai jos :

— 25 mai — la clasele a VII-a și a XI-a ;

— 31 mai — la clasele I-IV ;

— 10 iunie — la clasele a V-a, a VI-a, a VIII-a, a IX-a și a X-a.

Între 1—5 iunie elevii claselor I-IV vor desfășura activități patriotice și recreative ; între 25-30 mai elevii claselor a VII-a se pregătesc pentru examenul de absolvire ;

Între 25 mai — 5 iunie, are loc perioada de pregătire prin lecții de sinteză a elevilor clasei a XI-a în vederea examenului de maturitate ; perioada 5—15 iunie, reprezintă timp de pregătire individuală pentru examenul de maturitate.

Examenele de absolvire a școlii de 7 (8) ani au loc între 2 și 10 iunie.

Concursul de admitere are loc între 15 și 27 iunie.

Examenul de maturitate se organizează între 15-27 iunie.

Examenele de corigențe, de absolvire a școlii de 7 (8) ani, de maturitate și concursul de admitere în clasa a VIII-a se vor organiza între 15 august și 5 septembrie

Tabără-curs pentru profesorii de geografie

Societatea de științe naturale și geografie a organizat în vara aceasta, pentru profesorii de geografie, o tabără-curs. La această tabără, care a avut loc în Maramureș, au participat profesori din 13 regiuni ale țării. Ei au cercetat specificul naturii locale și au putut cunoaște multiple aspecte ale Maramureșului, înțelegînd astfel mai bine marile transformări petrecute în anii puterii populare în această regiune atît de slab dezvoltată în trecut.

Schițele de desen executate înainte de fiecare deplasare pe teren, explicațiile referitoare la diferitele obiective ale cercetării, descifrarea și urmărirea pe teren a fenomenelor întîlnite au solicitat mult interesul cursanților. Printre lucrările cele mai interesante efectuate în cadrul taberei se pot aminti cele de cartare a teraselor Izei, studierea urmelor trecutului geologic îndepărtat identificarea unor monumente ale naturii, ca de pildă Lestrița din Vișeu, cercetarea florei de pe masivul Pietrosul Mare, precizarea unor termeni științifici ca Gutini sau Gutîi, încercarea de măsurare a adîncimii lacului de la Coștiui, care are caracter heliotermic etc.

Deosebit de mult i-au interesat pe profesori aspectele noi din economia regiunii : întreprinderile industriale din Sighet, Vișeu, unitățile agricole socialiste, construcțiile feroviare, sondele de petrol de la Săcel și Dragomirești etc. I-au impresionat de asemenea mult portul, cîntecul și jocul din Țara Oașului, serpentina de la complexul Borșa (cu arhitectură și contraforturi medievale), drumul prin pasul Prislop — cea mai înaltă trecătoare din țară — sau drumul pe valea Izei, unde apa, după ce întîlnește un masiv de calcar, dispare pe o distanță de 3 km., spre a reapare apoi din nou.

Materialul bogat și variat adunat cu prilejul lucrărilor din cadrul taberei-curs va constitui pentru profesori un sprijin însemnat în munca de predare și în excursiile pe care le vor organiza cu elevii

Întîlnire în ultimele zile de vacanță între elevii claselor a IV-a și a V-a ale școlii medii „I. L. Caragiale" din București

In ultimele zile de vacanță, într-o documentare... floricolă

ȘCOLI NOI

În raionul Fălticeni se dau în folosință acum, cu prilejul deschiderii anului școlar, 11 noi clădiri de școală, cuprinzînd 48 săli de clasă.

Printre noile unități școlare se numără și două școli medii, una la Dolhasca și cealaltă la Drăgănești, ca și școlile de 8 ani din Pleșești, Vigotești, Chiscovata, Vorona etc. La înălțarea acestor școli și-au adus o cntribuție importantă și cetățenii.

În noile unități școlare, care au fost dotate și cu întreg mobilierul necesar, s-au creat condiții dintre cele mai bune pentru munca instructiv-educativă.

★

Pentru noul an școlar în raionul Caransebeș s-au dat în folosință 35 de săli de clasă nou construite sau reamenajate.

La ridicarea noilor construcții școlare au adus o contribuție de seamă părinții elevilor. În comunele Glimboca, Vîrciorova, Obreja, Zăvoi etc. aceștia au efectuat numeroase lucrări prin muncă patriotică, ceea ce a dus la economisirea unor sume importante.

Școlile raionului au primit în acest an și numeroase bănci noi, catedre, table etc.

(De la corespondenții noștri: Prof. I. MARȚOLEA și CORNEL GHERGA).

O excursie a cadrelor didactice

De curînd s-au întors dintr-o frumoasă excursie prin țară un număr de 60 de cadre didactice din școlile orașului și raionului Tg. Neamț.

Excursia, care a fost organizată de sindicatul de învățămînt în colaborare cu secția de învățămînt a raionului Tg. Neamț, a constituit un bun prilej de îmbogățire a cunoștințelor, de destindere și recreare. Excursioniștii au vizitat regiuni pitorești ca Vatra Dornei, Orșova, muzee și locuri istorice, întreprinderi și uzine mari din țară ca Șantierul naval din Galați, Combinatul de antibiotice din Iași, Uzinele „23 August" din București, Uzinele de vagoane din Arad și altele. Deosebit de plăcute au fost pentru excursioniști zilele petrecute în Delta Dunării sau pe litoralul Mării Negre.

Toate cele văzute în această plăcută și instructivă excursie vor contribui la îmbogățirea lecțiilor pe care cadrele didactice le vor ține în noul an școlar.

Prof. G. APOSTOL

Activitatea fotoamatorilor

Vacanța care se încheie acum a dat prilej fotografilor amatori din rîndurile învățătorilor și profesorilor să-și intensifice activitatea.

Frumoasele peisaje ale patriei, noile obiective industriale, viața din tabere, drumeția au fost surprinse de obiectivul aparatelor de fotografiat, care i-au întovărășit pretutindeni pe pedagogi și elevi. O dată întorși din vacanță, fotografii amatori au început să-și developeze filmele, scoțînd la iveală adevărate lucrări artistice.

În această perioadă si-a reînceput activitatea și cercul de fotoamatori al Clubului Sindicatelor din învățămînt — București. Aici se proiectează organizarea unei expoziții de fotografii artistice, care să aibă loc în primul trimestru al anului școlar și la care să participe toți fotoamatorii din rîndurile cadrelor didactice din Capitală. Expoziția va cuprinde aspecte surprinse de fotografii amatori în viața de fiecare zi a școlilor și în timpul vacanței.

Desigur, activitatea cercului foto nu se va limita la organizarea acestei expoziții. Planul lui cuprinde și numeroase alte obiective: un ciclu de expuneri pe diferite teme legate de tehnica și arta fotografică, conferințe cu privire la utilitatea întrebuințării fotografiei în procesul de învățămînt, proiecții etc. Vor avea loc totodată cursuri de inițiere fotografică pentru începători cu durata de trei luni, pentru a se răspunde dorinței exprimate de mulți profesori care au posibilitatea să organizeze în școli cercuri de fotoamatori cu elevi dar ei înșiși nu cunosc în amănunt tehnica și arta fotografică. Cursul, predat de instructori cu înaltă calificare, va cuprinde lecții despre legile optice ale fotografiei, regia iluminării, tehnica fotografică, lucrul în laborator, (developare, copiere, mărire) etc. Pe tot timpul cursului clubul va pune la dispoziția cursanților studioul, laboratorul, aparatajul fotografic și substanțele chimice necesare. Pentru primul curs — care se deschide la 1 octombrie — înscrierile au și început.

Prof. M. MARIUS

TOATE PREGATIRILE SÎNT GATA

La fel ca în toate colțurile țării, și la Boldești, în raionul Ploiești, s-au încheiat toate pregătirile pentru deschiderea anului școlar. Clasele proaspete, strălucind de curățenie, îi așteaptă pe elevi pentru un nou an de muncă sîrguincioasă. Sălile școlii sînt liniștite, peștii din acvariu se zbenguie voioși, iar florile își întorc frunzele spre lumină.

Iată sălile în care vor învăța elevii claselor I—VII. Pe fiecare bancă, cu grijă aranjate de învățători și diriginți, stau noile manuale, care vor fi dăruite elevilor în prima zi de școală. Materialele didactice, revizuite și completate în cursul vacanței, sînt gata pentru lecții. Totul în școală este pregătit spre a spune elevilor: „Bun venit în noul an școlar!".

Cîțiva elevi nerăbdători discută în curtea școlii. Unul din ei, mic, doar de 7 ani, și-a turtit nasul pe geamul unei clase și a strigat emoționat:

— Uite abecedarul meu!

Prof. V. LEONTIES

Natația școlară

Recent au avut loc la Baia Mare finalele campionatelor republicane școlare de natație. Printre participanți s-au numărat mulți școlari cu performanțe la nivelul juniorilor sau chiar al seniorilor, cum ar fi Vladimir Moraru, Cornel Georgescu, Zoe Beznicenco, Florentina Rambosek, Monica Munteanu, Eugenia Botezatu (București), Ivan Baneth (Timișoara), Smaranda Lupuțiu (Arad), Cristina Honoiu, Henrich Tischl, Alexa Băim, Ditta Langer (Reșița).

Dar și elevii din orașul gazdă s-au arătat la înălțime. Fără a se număra printre campioni, cei 18 tineri care au reprezentat la finale școlile din Baia Mare și-au evidențiat, în mod convingător, priceperea în sportul natației. Victor Vari (50 m. liber), Adriana Sasu (50 m. bras), Edit Cuna (100 m. bras), Zoltan Hennig (100 m. liber) — ca să nu amintin decît cîțiva dintre ei, deși abia au deprins tehnica înotului, au reușit să facă față în mod onorabil unei finale de campionat republican și prezența lor trebuie apreciată ca promițătoare. Un început bun, care se cuvine a fi relevat.

Numai că pentru propășirea natației în rîndul școlarilor băimăreni lucrurile nu trebuie să se oprească aici. Orașul dispune de două bazine — unul de 25 m., altul de 50 m. Acest avantaj obiectiv trebuie să constituie un puternic imbold ca în natație să fie atrași cît mai mulți elevi.

Profesorul Robert Botz își propune ca în 2-3 ani toți elevii din localitate să fie inițiați în natație. Proiectul acesta, desigur, trebuie încurajat, căci realizarea lui va fi întru totul folositoare elevilor din cele 10 școli de 8 ani și din cele 3 școli medii ale orașului, ca și elevilor de la grupul școlar profesional minier. Ar fi bine ca toți profesorii de educație fizică din orașul Baia Mare să-și aducă aportul la această acțiune, îndrumați de secția orășenească de învățămînt.

TIBERIU STAMA

La cules

Bibliografie

A apărut nr. 7/1962 al „Revistei de pedagogie".

Rubrica **STUDII ȘI CERCETARI** se deschide cu articolul: Jean-Jacques Rousseau și destinul gîndirii sale pedagogice, semnat de prof. dr. Stanciu Stoian.

La aceeași rubrică sînt publicate articolele: I. L. Caragiale despre rolul pedagogului de Isidor Cremer; Studii asupra capacității de muncă a elevilor din școlile în care se experimentează predarea pe obiecte de către profesori de A. Cazangiu, M. Zlate și T. Ghimpu; Aspecte ale consolidării cunoștințelor în predarea economiei politice în învățămîntul seral de N. Goldhamer și B. Giroiu; Despre „Învățăturile lui Neagoe Basarab" de I. D. Negrescu.

La rubrica **CONSULTAȚII-DISCUȚII** au apărut articolele: Seminarul — formă necesară de organizare a studierii economiei politice și socialismului științific în școala medie de cultură generală de V. Bunescu și S. Popescu; Pentru ridicarea nivelului muncii politico-educative a organizațiilor U.T.M. și de pionieri din școală de Aghi Ardeleanu; Vacanța de vară — perioadă de bogată activitate educativă de Emil Bildescu.

Articolele „Probleme ale educației comuniste a tineretului dezbătute la Congresul al XIV-lea al U.T.C.L.", de Dina Soare, „Dezvoltarea școlilor cu «ziua de muncă prelungită» în U.R.S.S." de Valentina Filipescu și „Din experiența învățămîntului din R.D.G. în domeniul legării școlii de viață" de Teodor Mucică și Nicolae Dinu au apărut la rubrica intitulată **DE PESTE HOTARE.**

Revista publică de asemenea, sub semnătura prof. univ. Ștefan Bîrsănescu, recenzia cu titlul „Curs de pedagogie generală".

PRIMA ZI DE ȘCOALĂ...

...VĂZUTĂ DE UN CARICATURIST

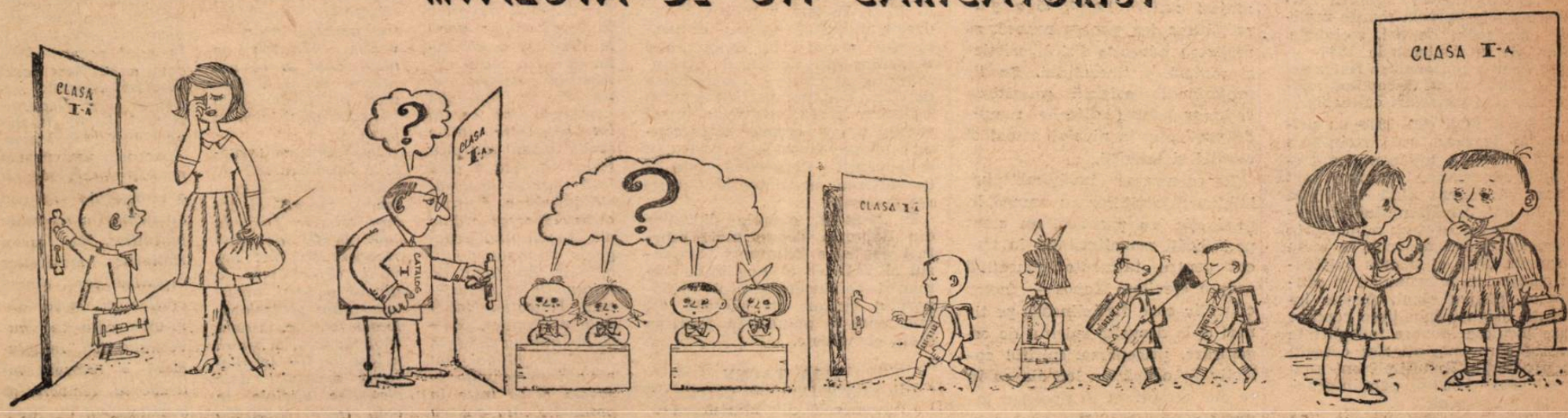

— Nu mai plînge mămico, pînă la prînz nu e chiar atît de mult.

In prima zi

Fără cuvinte

— Și cînd stai și te gîndești că peste 12 ani ne vom da examenul de maturitate...

De peste hotare

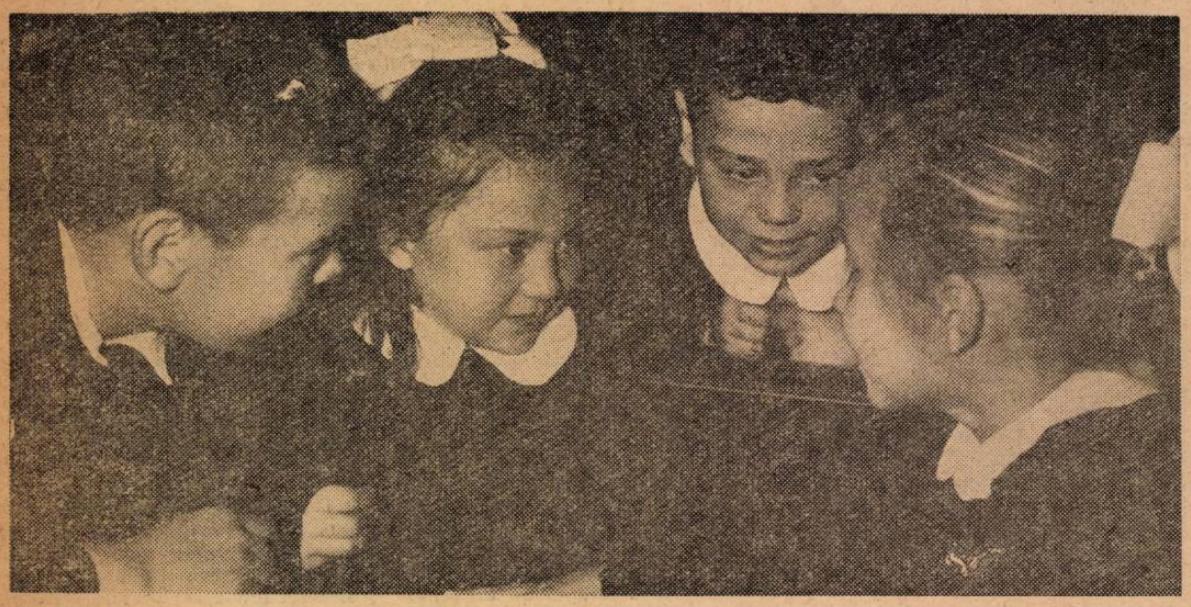

Cei mai mici elevi din acest an ai şcolilor bulgare ţin sfat

18 ani de la eliberarea Bulgariei

Înflorirea învăţământului

Au trecut 18 ani de la data cînd Bulgaria, cu ajutorul hotărîtor al Armatei Sovietice, s-a eliberat din întunericul fascist şi robia capitalistă. Timp de 18 ani poporul bulgar şi-a construit o viaţă nouă, a lichidat înapoierea economică şi culturală moştenită de la orînduirea burgheză. În aceşti 18 ani au crescut noi oraşe, au fost create noi ramuri industriale, a fost construită şi la sate o nouă orînduire socialistă. Revoluţia socialistă a creat condiţii şi pentru culturalizarea rapidă, înaintată, cu adevărat democratică a poporului.

Astăzi, în toate tipurile de şcoli din R. P. Bulgaria învaţă mai bine de un milion de copii şi tineri. Aceasta înseamnă că fiecare al 5-lea cetăţean al republicii învaţă. În anii puterii populare au fost construite mii de şcoli şi numărul acestora continuă să sporească. Astăzi nu există în ţară sat fără şcoală. Fiecare copil are posibilitatea deplină să-şi însuşească cunoştinţele de bază, fiecare tînăr — să-şi continue studiile în şcoala medie, să-şi aleagă specialitatea pe care o doreşte, să se pregătească pentru munca în folosul societăţii.

Poporul bulgar iubeşte cultura şi el a luptat decenii de-a rîndul pentru ea, izbutind să impună guvernelor burgheze unele legi relativ democratice în domeniul învăţămîntului. Dar în timpul monarhiei şi al fascismului principiile democratice n-au fost niciodată aplicate cu adevărat. La 9 septembrie 1944, în Bulgaria existau aproape un milion şi jumătate de analfabeţi şi peste 100 000 de copii de vîrstă şcolară nu frecventau şcoala. Mai bine de 1 780 de sate n-aveau şcoli. Numărul cadrelor didactice, al clădirilor de şcoală, al materialului didactic era cu totul insuficient.

Numai acel care a cunoscut situaţia grea a învăţămîntului din Bulgaria în timpul stăpînirii burgheze poate aprecia marile realizări ale şcolii de azi, socialiste. Ziua de 9 septembrie 1944 — sărbătoarea naţională a Bulgariei — a însemnat şi începutul adevăratei sale renaşteri culturale.

Potrivit legii din 1959 cu privire la legătura mai strînsă a şcolii cu viaţa, toţi copiii sînt obligaţi să termine cel puţin opt clase, să înveţe pînă la vîrsta de 16 ani. Învăţămîntul obligatoriu este asigurat nu numai prin lărgirea reţelei de şcoli în toate colţurile ţării, ci şi prin existenţa căminelor, internatelor şi cantinelor pentru elevi. Aceste instituţii asigură îngrijirea copiilor care locuiesc în sate îndepărtate sau ai căror părinţi sînt ocupaţi în producţie. În ultimii ani s-au creat peste 1 000 de semiinternate pe lîngă şcoli.

În ţară s-au deschis peste 70 de şcoli speciale, faţă de patru şcoli de acest fel cîte existau în trecut.

Datorită tuturor acestor condiţii, numărul elevilor din şcolile de bază a crescut în decurs de 18 ani de la 1 003 675 la 1 221 857. Astăzi în Republica Populară Bulgaria învăţămîntul obligatoriu este înfăptuit pentru mai bine de 99,5 la sută dintre copii. Analfabetismul în rîndul populaţiei a fost lichidat în linii mari.

Majoritatea tinerilor care termină învăţămîntul de bază îşi continuă studiile în şcoli medii cu instruire în producţie, în şcoli medii tehnice sau în şcoli profesionale. Industrializarea socialistă şi reorganizarea agriculturii au impus în ultimii ani sporirea numărului de şcoli profesionale. În aceste şcoli învaţă în prezent aproape tot atîţia elevi cîţi învaţă şi în şcolile de cultură generală.

În primii ani de la eliberarea ţării de sub jugul fascismului în Bulgaria existau în total 21 000 specialişti cu studii superioare, 25 000 specialişti cu studii medii şi profesionale. Ca urmare a grijii puterii populare pentru dezvoltarea învăţămîntului, astăzi lucrează în ţară peste 110.000 specialişti cu studii superioare şi peste 165 000 tineri cu studii medii de specialitate. Dacă în anul 1944 în Bulgaria existau 28 236 învăţători şi profesori, în prezent numărul acestora trece de 80 000.

Paralel cu democratizarea largă a şcolii s-au petrecut schimbări radicale şi în conţinutul învăţămîntului şi educaţiei. Scopul principal al şcolii este să crească tineri pregătiţi pentru viaţa în societatea socialistă şi comunistă, să lege în mod organic învăţătura şi educaţia cu munca de folos obştesc şi munca în producţie, să-i înarmeze pe tineri cu cunoaşterea bazelor ştiinţelor, să le formeze concepţia marxist-leninistă asupra lumii, să asigure pregătirea lor pentru muncă, să realizeze educaţia fizică, estetică şi morală a tineretului. Şcolile profesionale asigură pregătirea cadrelor pentru diferite ramuri de producţie la nivelul actual al ştiinţei şi tehnicii.

Reorganizarea învăţămîntului, îmbinarea studiilor cu munca în producţie, cu practica, au creat posibilităţi nemaiîntîlnite în trecut pentru influenţa educativă asupra elevilor. Munca — factor educativ care disciplinează pe tineri şi le dezvoltă spiritul de organizare, priceperea, spiritul colectiv — ocupă un loc din ce în ce mai important în procesul instructiv-educativ. De asemenea, în şcoli şi în casele pionierilor funcţionează zeci de mii de cercuri şi colective în care pionierii şi elevii desfăşoară o bogată activitate artistică de amatori, îşi dezvoltă aptitudinile în diferite domenii ale ştiinţei şi tehnicii, îşi călesc sănătatea.

Rolul cel mai important în dezvoltarea iniţiativei tineretului, în înarmarea lui cu deprinderi în vederea traiului în colectiv şi pentru munca obştească îl au organizaţiile comuniste de tineret, care desfăşoară o activitate multilaterală în şcoală şi în afara ei, în timpul studiilor şi în vacanţe, sădind în rîndurile tineretului sentimente de patriotism şi internaţionalism, de tovărăşie şi într-ajutorare, învăţîndu-i să fie harnici, să manifeste dîrzenie comunistă.

Sarcinile importante ale muncii instructiv-educative sînt îndeplinite de mii de învăţători şi de profesori. În ultimii ani au fost înfiinţate noi institute pentru pregătirea cadrelor didactice, cu o durată de trei ani. Începînd din noul an de învăţămînt vor funcţiona 18 institute pentru pregătirea învăţătorilor şi a profesorilor care predau la clasele V-VIII. Universităţile şi institute pedagogice nou înfiinţate pregătesc profesori pentru clasele IX-XII şi pentru predarea obiectelor de cultură generală în şcolile profesionale şi tehnice. Pentru ridicarea calificării cadrelor didactice din şcolile de toate gradele au fost create trei institute de perfecţionare. Un mare ajutor primesc cadrele didactice din partea secţiilor de învăţămînt şi cultură de pe lîngă sfaturile populare.

În luna mai a acestui an a avut loc Congresul cadrelor didactice din Bulgaria, care a discutat rezultatele reorganizării învăţămîntului şi a trasat şcolii noi sarcini. În numele C.C. al Partidului Comunist Bulgar, tovarăşul Todor Jivkov, prim-secretar al P. C. Bulgar, a mulţumit cadrelor didactice pentru devotamentul arătat în îndeplinirea sarcinilor din domeniul învăţămîntului şi culturii. Congresul a deschis noi perspective pentru înflorirea şcolii bulgare, a trasat sarcini pentru crearea unor condiţii optime în vederea instruirii şi educării tineretului, pentru dezvoltarea multilaterală a tinerei generaţii.

În prezent, cadrele didactice din Bulgaria depun mari eforturi pentru a întîmpina Congresul al VIII-lea al Partidului Comunist, conducătorul eroic al poporului bulgar, cu succese tot mai mari în muncă, în făurirea şcolii comuniste.

ILIA TACEV
directorul Direcţiei de cultură generală din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii al R. P. Bulgaria

S-A DAT STARTUL!

Aşadar, aşa arată „Oraşul astral"! Clădiri mari şi luminoase, străzi mici, liniştite. Aici trăiesc, aici se pregătesc pentru noi zboruri cosmonauţii sovietici. În lista locuitorilor permanenţi ai oraşului figurează şi Gagarin, şi Titov, şi Nikoalev, şi Popovici. În acest oraş cuvîntul „Cosmos" nu reprezintă o noţiune ştiinţifică abstractă, îndepărtată, ci muncă — muncă dificilă, complexă, de fiecare zi a soţilor, a părinţilor, a fraţilor mai mari...

Totuşi, oraşul este oarecum neobişnuit, iar şcolile lui nu sînt întrutotul asemănătoare celorlalte şcoli. Şi aici, ca pretutindeni, sînt clase spaţioase, şi aici vezi la porţi inscripţia „Bun venit". Dar oare unde, în care alt oraş, şcolilele sînt patronate de asemenea oameni ca Iurii Alexeievici Gagarin şi Gherman Stepanovici Titov? Locuitorii oraşului deosebesc şcolile una de alta denumind-o pe cea dintîi „Şcoala Gagarin", iar pe cea de a doua „Şcoala Titov".

La 1 septembrie, ziua deschiderii anului şcolar în Uniunea Sovietică, glorioşii eroi au venit din nou la şcolile pe care le patronează pentru a-i felicita pe copii cu prilejul deschiderii cursurilor, al trecerii pe o nouă treaptă în ascensiunea lor spre ştiinţă, urîndu-le perseverenţă şi cele mai mari succese.

— Astăzi e sărbătoare pentru voi, copii, pentru profesorii şi părinţii voştri — a spus în scurta lui cuvîntare I. A. Gagarin. Ştiu, mulţi dintre voi ar dori să devină viitori cosmonauţi. Lucrul acesta este pe deplin posibil. Dar trebuie să vă spun ceva: se înşeală adînc cei care cred că unui cosmonaut îi ajunge să cunoască matematica, fizica şi o leacă de chimie, că el n-are nevoie nici de istorie, nici de literatură. Nu, credeţi-mă, nu există nici un singur obiect de învăţămînt care să reprezinte în Cosmos o încărcătură inutilă. Şi matematica, şi literatura, şi — neîndoielnic — cultura fizică şi sportul — toate sînt necesare în profesiunea noastră. Voi toţi, chiar acei care nu veţi deveni cosmonauţi, veţi participa într-un fel sau altul la cucerirea Cosmosului, la făurirea navelor interplanetare, la pregătirea zborurilor spre astre. Voi veţi trăi în comunism, veţi deveni maturi, înţelepţi, puternici — mai înţelepţi şi mai puternici decît noi. Toate, v-o spun încă o dată, cu o singură condiţie: să învăţaţi pentru „bine" şi „foarte bine", să vă însuşiţi şi să înţelegeţi tot ceea ce vă spun manualele, tot ceea ce vă spun profesorii...

În aceeaşi zi, a doua şcoală a oraşului, l-a avut ca oaspete pe Gherman Stepanovici Titov.

La ora 8 precis, în faţa şcolii s-a oprit o maşină „Volga". Unchiul Ghera! Aleea care conduce la uşa şcolii devenise un coridor îngust, clocotitor. Iar cosmonautul, strecurîndu-se printre rîndurile de elevi, aplauda ca răspuns şi zîmbea sfios: de un an întreg se tot obişnuieşte cu gloria şi încă n-a reuşit să se obişnuiască.

— Copii! — spune Titov încetişor. Şi deodată se înstăpîneşte liniştea. — Vremea trece repede. Nici nu veţi reuşi să priviţi o dată bine în urmă şi veţi şi termina şcoala. Fie ca ea să vă lase cele mai bune amintiri. Fie ca notele voastre să fie cît mai des note de 5 şi cît mai rar note de...

Gherman Stepanovici face o pauză şi apoi, în rîsetele tuturor, desenează în aer un uriaş şi expresiv „2". Apoi continuă:

— Prieteni! Voi nici nu ştiţi cît de mult aş dori să fiu înscris în echipajul vostru. Căci va veni ziua cînd veţi zbura voi, iar eu voi rămîne pe Pămînt şi vă voi invidia din tot sufletul...

Copiii îşi pot reprezenta cu greu aşa ceva. Mai ales cei mici, din clasa I: nici n-au deschis caietele încă, iar şcoala li se prezintă ca un drum lung, fără sfîrşit. În clasă, învăţătoarea lor îi liniştеşte:

— Nu vă speriaţi, copii. O să învăţăm şi să citim, şi să scriem, şi să socotim. De aceea am venit doar la şcoală. Gherman Stepanovici a învăţat şi el o dată după cartea asta...

...Se povesteşte că la 12 aprilie 1961, începînd din ora a 3-a de studiu, butonul staţiei de radio al şcolii era deschis pînă la maximum. Atunci, în „Oraşul astral" nu ştia încă toată lumea că Gagarin este unul şi acelaşi cu tînărul pe care fiecare l-a întîlnit nu o dată pe stradă sau la cinematograf. Ceva mai tîrziu, cînd toţi au aflat cine este, exclamaţiile de triumf păreau că vor surpa clădirea şcolii. Oare nu de aceea — zîmbesc acum profesorii — toate startурile ulterioare s-au dat în luna august, în timpul vacanţei şcolare?

Este vorba, desigur, de o glumă — dar, ca orice glumă bună, ea cuprinde un grăunte de adevăr. Ziua de 12 aprilie 1961 a hotărît soarta viitoare a multor cetăţeni ai „Oraşului astral". Şi aşa cum în trecut au fost multe oraşe de fierari, de marinari sau de pictori din tată în fiu, nu e imposibil ca pe planeta noastră să se ivească un oraş al cosmonauţilor din tată în fiu, al cuceritorilor drumului către astre.

O. BITOV,
G. VOHMIANIN

„Oraşul astral", 1 septembrie
(text prescurtat, după „Ucitelskaia Gazeta")

Franţa

Perspective sumbre pentru învăţămînt

În Franţa, luna septembrie pune probleme deosebit de grele în faţa multor copii şi tineri şi a părinţilor lor. Un mare număr de oameni ai muncii se întreabă cum pot face ca fiii lor să intre într-o şcoală medie sau profesională, fără a găsi însă răspuns la această întrebare. Potrivit celor mai recente date ale Institutului pedagogic naţional, publicate în Buletinul de informaţii al Ministerului Educaţiei Naţionale al Franţei, peste 45 la sută din elevii în vîrstă de 14 ani sînt nevoiţi să renunţe la şcoală şi să intre în producţie fără a avea vreo pregătire profesională.

Datele statistice oficiale ale Ministerului Educaţiei Naţionale sînt deosebit de elocvente. Din 100 de elevi, doar 20 se pot înscrie în şcoli tehnice sau profesionale şi numai unul intră în liceu.

În Franţa se resimte o lipsă cronică de şcoli profesionale, centre de meserii şi colegii tehnice. Dacă în 1960 80.000 de elevi francezi au fost nevoiţi să renunţe la gîndul de a-şi însuşi cunoştinţe profesionale sau tehnice, în anul 1961 numărul acestora a fost de 100.000. Potrivit aceloraşi date statistice oficiale, în anul trecut 1.270.000 de tineri şi tinere în vîrstă de 14—17 ani au intrat în viaţă fără a-şi însuşi în prealabil nici o pregătire tehnică sau profesională. În anul acesta, după cum a declarat şeful Direcţiei educaţiei naţionale din Departamentul Sena, situaţia va fi încă şi mai grea.

Aceasta provoacă o neliniştе serioasă şi o îngrijorare legitimă nu numai în rîndurile părinţilor, dar şi în rîndurile membrilor organizaţiilor democratice de masă din Franţa, care cer guvernului să înfăptuiască o reformă într-adevăr democratică a sistemului de învăţămînt.

Z. F.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 674 | vineri 21 septembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Delegația de partid și guvernamentală a R. D. Germane a părăsit Capitala

Ieri dimineață, delegația de partid și guvernamentală a Republicii Democrate Germane, în frunte cu tovarășul Walter Ulbricht, a părăsit Capitala înapoindu-se în patrie.

De la reședința oaspeților pînă la aeroportul Băneasa mii de locuitori ai Capitalei au salutat pe solii poporului Republicii Democrate Germane.

Într-o mașină deschisă, tovarășii Walter Ulbricht și Gheorghe Gheorghiu-Dej au răspuns la aclamații.

Aeroportul Băneasa era pavoazat cu drapelele de stat ale R. D. Germane și R. P. Române. Pe clădirea aerogării se aflau portretele tovarășilor Walter Ulbricht și Gheorghe Gheorghiu-Dej. Pe mari pancarte erau înscrise în limbile română și germană urările: „Salut fierbinte oamenilor muncii din R. D. Germană, constructori ai socialismului!" „Trăiască prietenia frățească dintre Republica Populară Română și Republica Democrată Germană!".

Un mare număr de reprezentanți ai oamenilor muncii din întreprinderile și instituțiile Bucureștiului se aflau pe aeroport pentru a-și lua rămas bun de la înalții oaspeți.

Delegația Republicii Democrate Germane a fost condusă, de asemenea, la plecare de tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Borilă, Chivu Stoica, Nicolae Ceaușescu, Alexandru Drăghici, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, generali și ofițeri superiori, oameni de știință și cultură, ziariști români și străini.

Erau prezenți Wilhelm Bick, ambasadorul R. D. Germane la București, care a făcut parte din delegație, șefii altor misiuni diplomatice acreditați în R. P. Română, membrii Ambasadei R. D. Germane.

Tovarășii Walter Ulbricht și Gheorghe Gheorghiu-Dej primesc raportul gărzii de onoare.

Se intonează imnurile de stat ale Republicii Democrate Germane și Republicii Populare Române. În acest timp răsună, în semn de salut, 21 de salve de tun.

Se trece în revistă garda de onoare aliniată pe aeroport.

Tovarășul Walter Ulbricht și membrii delegației își iau apoi rămas bun de la șefii misiunilor diplomatice și de la celelalte persoane oficiale aflate pe aeroport.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej rostește cuvîntul de rămas bun.

În timpul vizitei de prietenie făcute în țara noastră, membrii delegației de partid și guvernamentale a R.D. Germane au fost oaspeți ai Școlii nr. 166 din Capitală

Prima zi

— Tovarășul președinte e aici?

— Tovarășul președinte Stamate este în raion la deschiderea școlilor, împreună cu tovarășii de la comitetul raional de partid.

— Cu cine din conducere pot vorbi în locul tovarășului președinte?

— Cu nimeni. Și tovarășii vice-președinți și tovarășul secretar sînt la deschiderea școlilor.

Dialogul de mai sus a avut loc în ziua de 15 septembrie între mine și portarul sfatului popular al raionului Giurgiu.

Informațiile portarului au fost date pe un ton obișnuit, dar au o adîncă semnificație: arată grija deosebită pe care organele de partid și de stat o au astăzi față de școală.

Am constatat apoi că nici o școală din raion n-a rămas nevizitată în acea zi. De altfel, încă înainte de începerea cursurilor organele de partid și de stat s-au interesat dacă fiecare școală are tot ce-i trebuie pentru bunul mers al învățămîntului și au luat măsuri de înlăturare a unor deficiențe.

În aceeași zi am vizitat și eu școala din satul meu natal și din alte sate ale raionului. M-am bucurat văzînd că învățătorii se aflau la datorie, că manualele fuseseră împărțite gratuit elevilor, iar cursurile din prima zi de școală au început peste tot.

La Școala medie din Giurgiu am asistat la prima ședință a consiliului pedagogic. Am avut plăcerea să găsesc aici un fost profesor de al meu, ca și pe unii dintre foștii mei elevi, astăzi profesori. Ne-am amintit, împreună de greutățile în care se zbăteau în trecut școlile. Pe vremea stăpînirii burghezo-moșierești, probleme ca asigurarea unor localuri pentru învățămînt, curățirea și îngrijirea lor, asigurarea manualelor didactice, a combustibilului pentru iarnă și altele erau lăsate numai în seama învățătorilor, care adesea se zbăteau ca peștele pe uscat, fără să le poată rezolva măcar cît de cît.

Dar din tot ce-a fost odinioară a rămas doar o amintire tristă și dureroasă. Învățătorii — altădată jigniți și înjosiți — sînt astăzi iubiți și respectați de întreg poporul. Ei au asigurate toate condițiile pentru a-și îndeplini cu cinste misiunea. Și nu le lipsește nici entuziasmul, nici dragostea de muncă. Ei au dovedit întotdeauna cu prisosință acest lucru și se străduiesc, din toate puterile, să fie demni de titlul de educatori pe care îl poartă.

ȘERBAN NEDELCU

ELAN ÎN MUNCĂ

Dorința de a obține în anul școlar care a început rezultate dintre cele mai bune în munca instructiv - educativă, de a depăși realizările din anul trecut stăpînește, însuflețește pe fiecare învățător și profesor. Și este firesc. Temeiul acestei năzuințe îl constituie condițiile îmbunătățite în care se desfășoară activitatea școlară, îmbogățirea experienței, ridicarea gradului de conștiință al celor ce trăiesc și muncesc în socialism.

Pentru ca să muncim mai bine în anul acesta — ne-a spus tovarășa Ana Dumitrescu, directoarea Școlii medii „Nicolae Bălcescu" din Rm. Vîlcea, ne-am organizat întreaga activitate ținînd seama de ceea ce ne-a dus la succese și de ceea ce ne-a ținut pe loc în anul școlar trecut. Preocuparea principală a întregului colectiv didactic este calitatea cunoștințelor dobîndite de elevi, deci prevenirea rămînerii în urmă la învățătură, lupta împotriva mediocrității. Rezultatele examenelor ne-au ajutat să conturăm mai clar direcțiile în care e necesar să crească eforturile noastre.

Propunîndu-și să se preocupe cu toată atenția de modul în care este înțeles și însușit de elevi materialul predat la lecții, de măsura în care cunoștințele dobîndite de ei pot fi aplicate practic și nu sînt doar memorate mecanic, profesorii Școlii medii „Nicolae Bălcescu" au stabilit și căile prin care vor realiza aceasta. Desigur, buna pregătire pentru lecții este o cerință de bază, de care s-a pătruns fiecare dintre ei. Dar în afară de aceasta profesorii sînt hotărîți să-și sporească atenția față de modul cum învață elevii.

Mult, destul de mult se realizează sau se pierde în pregătirea elevilor datorită stilului lor de muncă — socotește directoarea școlii. De aceea ea a recomandat profesorilor să îndrume îndeaproape studiul individual al elevilor, să-i învețe cum să-și organizeze pregătirea lecțiilor pentru ca, fără risipă de efort, să ajungă la buna însușire a materiei predate. Analiza procentului de note slabe și mediocre arată că situația este mai grea la primele clase. Dovadă că unii elevi au nevoie de un timp îndelungat pînă ajung să-și formeze stilul de muncă, deprinderea de a învăța. Profesorii Școlii medii „Nicolae Bălcescu" din Rm. Vîlcea sînt hotărîți să scurteze timpul acesta și își vor da toată străduința să o facă. La primele lor ore diriginții au dat indicații generale, iar profesorii au arătat în mod concret, avînd în vedere specificul materiei, care sînt cerințele studiului individual și care este cea mai bună metodă de a învăța: cum se învață la limba română, cum se învață la matematică, cum se învață la chimie, cum se învață la istorie etc. De îndată ce va apare o notă slabă, atît dirigintele cît și profesorul se vor interesa cum anume s-a pregătit elevul pentru lecția pe care nu a reușit să și-o însușească, ce condiții are acasă etc., și, după caz, îi vor da îndrumarea și ajutorul necesar înainte ca el să ajungă să obțină o a doua notă proastă, pentru a preveni aceasta.

Tovarășul Nicolae Păun, profesor de matematică, s-a gîndit că există și posibilitatea ca unii elevi, care nu s-au pregătit, să nu fie ascultați în ora respectivă și să se treacă astfel cu vederea peste neștiința lor. De aceea el a cerut de la început elevilor ca, dacă dintr-un motiv sau altul nu se vor pregăti pentru o lecție, să spună aceasta la începutul orei de curs. Elevul care va fi în această situație nu va fi ascultat la lecția respectivă, dar se va stabili împreună cu el data cînd va putea fi ascultat din lecția la care a venit nepregătit sau insuficient pregătit. Desigur că, cerînd aceasta, profesorul s-a gîndit că va trebui să arate toată grija pentru a-l ajuta pe elev să-și însușească cunoștințele cu care a rămas în urmă, dar în același timp că va trebui să arate toată exigența pentru cei care vor veni nepregătiți și nu o vor anunța la începutul orei.

Situația elevilor care obțin note slabe și mediocre va fi analizată permanent și sub diferite aspecte. Cadrele didactice sînt hotărîte să stabilească răspunderea ce revine școlilor și chiar cadrelor didactice care i-au pregătit anterior pe elevii lor de astăzi (pe cei din clasa a VIII-a sau transferați de la altă școală) și să le facă cunoscute concluziile lor. Colaborarea este deci înțeleasă și practicată în sens mai larg. Din aceasta va avea desigur de cîștigat procesul de învățămînt, iar nivelul de pregătire al elevilor va crește.

Pentru a-i stimula pe toți elevii să muncească în anul acesta mai stăruitor, dirigintele clasei a IX-a „A", tov. Constantin Gibescu, a evidențiat în prima oră de diriginție pe fruntașii clasei, pe elevii cei mai buni, îndemnîndu-i să continue a fi un exemplu pentru colegi și, în același timp, să pună umărul la ridicarea nivelului general al clasei, să ajute ca toți elevii să-și însușească metode de bune de învățare, o disciplină desăvîrșită.

În clasa a IX-a „C", la prima oră de diriginție, a vorbit despre felul cum și-a petrecut vacanța, printre alții, și un elev corijent. El a mărturisit că delăsarea din timpul anului a făcut ca vacanța lui să fie mai grea, mai scurtă decît a celorlalți elevi. Concluzia pe care a tras-o a avătat-o și colegilor săi.

Ora de fizică predată de tovarășa Valentina Alevizache a constituit un bun exemplu de muncă îndreptată spre asigurarea unui nivel ridicat de cunoștințe al elevilor, un exemplu de activitate didactică plină de pricepere, de exigență bine dozată și just înțeleasă. S-au recapitulat mărimile și sistemele de unități studiate în clasa a VIII-a și care sînt necesare în studiul capitolului privitor la hidro și aerostatică din fizica de clasa a IX-a. Profesoara a urmărit să vadă dacă elevii cunosc și pot defini unitățile de măsură, dacă reușesc să le deducă din definiții și din formule, dacă știu care sînt relațiile dintre unitățile de măsură ale diferitelor sisteme. Modul cum s-au pus întrebările a relevat faptul că profesoara apelează la judecata elevilor. De la unitățile fundamentale — lungime, masă, timp — s-a trecut la unită-

E. MĂNAC

(Continuare în pag. 5-a)

Unele probleme ale predării pe obiecte de către profesori la clasele I-IV

Într-o serie de şcoli de cultură generală din ţara noastră se desfăşoară, după cum se ştie, experimentul organizat de Ministerul Învăţămîntului în legătură cu predarea obiectelor de învăţămînt la clasele I—IV de către profesori, în vederea găsirii celor mai bune căi care să asigure formarea şi educarea omului multilateral dezvoltat, constructor conştient şi activ al socialismului în patria noastră.

Catedra de pedagogie şi psihologie de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti a considerat contribuţia ei la acest experiment ca una din sarcinile principale de cercetare ştiinţifică în actuala etapă. În stabilirea direcţiilor principale de investigaţie catedra a pornit de la ideea că este necesar să se dea un răspuns cît mai corespunzător, într-un timp relativ scurt, la o serie de probleme practice pe care le ridică experimentul. Astfel ea şi-a propus să urmărească comparativ rezultatele obţinute în însuşirea cunoştinţelor ştiinţifice, a priceperilor şi deprinderilor de către elevii claselor III şi IV experimentale şi de control, influenţa noilor condiţii pe care le creează predarea cu mai mulţi profesori asupra disciplinei elevilor în special şi asupra educării lor în spiritul moralei comuniste în general, ca şi sarcinile noi care stau în faţa pregătirii profesorilor în condiţiile predării pe obiecte la clasele I—IV. Metodele de studiere a acestor probleme au fost observaţia, ancheta, analiza rezultatelor activităţii elevilor, studierea documentelor şcolare etc. Cercetarea s-a desfăşurat la 4 şcoli din raioane diferite ale Capitalei, la un număr de 16 clase, dintre care 8 experimentale şi 8 de control.

La prima şcoală, la clasele experimentale predau învăţători, repartizaţi pe obiecte după criteriul preferinţei şi al rezultatelor obţinute în procesul de învăţămînt. La a doua şcoală predau profesori care n-au mai lucrat înainte cu elevii din clasele I—IV, iar la celelalte două şcoli predau profesori care au o experienţă între 5 şi 12 ani de predare la aceste clase.

Vom expune în mod rezumativ, în cele ce urmează, rezultatele cercetării din prima perioadă de lucru şi concluziile la care am ajuns — concluzii care ne-au condus, în a doua perioadă a cercetării, la schimbarea obiectivelor acesteia.

Analizînd rezultatele dobîndite de elevi în însuşirea cunoştinţelor şi deprinderilor, îndeosebi la limba romînă şi matematică, ne-am dat seama că acestea sînt mult mai bune la clasele experimentale decît la clasele de control. Astfel, în timp ce la clasele conduse de profesori care au lucrat mult timp cu elevii mici (şcolile 3 şi 4) procentul de greşeli ortografice era de 12%, cel de greşeli gramaticale de 16%, iar cel de greşeli de construcţie în alcătuirea frazelor de 12%, la clasele de control aceste procente erau de respectiv 40%, 36% şi 38%. O creştere calitativă — deşi mai puţin sensibilă — s-a remarcat şi la şcoala unde la clasele experimentale predau învăţători (şcoala 1).

Rezultate contradictorii s-au obţinut la şcoala 2, unde predau profesori lipsiţi de experienţă în munca cu elevii de vîrstă mică. Aici procentul de greşeli ortografice şi gramaticale era mai mare la clasele experimentale decît la cele de control, în timp ce procentul greşelilor de construcţie în alcătuirea frazelor era mai mic. Cercetînd cauzele care au determinat aceste contradicţii, noi am studiat istoricul colectivelor de elevi şi influenţele de ordin instructiv-educativ pe care le-au suferit acestea. În urma cercetării documentelor şcolare, a discuţiei cu conducerile şcolilor şi cu cadrele didactice, am constatat că, în general, la şcolile 1, 3 şi 4 există o relativă omogenitate în ceea ce priveşte componenţa colectivelor de elevi şi o anumită continuitate în privinţa procesului instructiv-educativ. La şcoala 2, clasa de control este o clasă omogenă, condusă de la început de o învăţătoare care lucrează cu pricepere şi pasiune profesională, în timp ce clasa experimentală este formată din elevi proveniţi de la 2-3 şcoli, adăugaţi unei clase cu efectiv mic, care a fost condusă în primii trei ani de o învăţătoare necalificată (fostă maestră de lucru manual). Aşa se explică rezultatele mult mai slabe dobîndite aici la scrierea corectă ortografică şi gramaticală, care se formează în timp mai îndelungat şi în urma unui exerciţiu ştiinţific. Din cauza timpului limitat de care a dispus, profesorul nu a putut remedia lipsurile existente pe această linie. În schimb, datorită grijii lui permanente pentru dezvoltarea gîndirii şi vorbirii elevilor, aceştia au dobîndit posibilitatea de a construi fraze logic închegate, cu un conţinut adecvat.

O situaţie aproape similară s-a constatat şi la aritmetică, unde elevii claselor de control s-au remarcat faţă de cei din clasele experimentale printr-o deprindere mai consolidată de calcul oral sau scris, dar nu puteau atinge nivelul acestora în ceea ce priveşte explicarea raţională a rezolvării problemelor.

Analiza răspunsurilor elevilor, studierea rezultatelor activităţii lor, discuţiile cu cadrele didactice ne-au dus la concluzia că, în general, predarea pe obiecte de către profesori prezintă avantaje incontestabile. În această privinţă concluziile noastre coincid cu unele păreri expuse într-o serie de lucrări apărute în presa noastră de specialitate. (Vezi „Revista de pedagogie" nr. 3 din 1962).

În articolul de faţă vom insista însă asupra unor probleme care de regulă au fost mai puţin studiate în cadrul experimentului, dar care pot clarifica unele aspecte privind superioritatea sistemului de predare pe obiecte de către profesori. Un prim aspect asupra căruia vrem să ne oprim se referă la rezultatele la învăţătură şi anume la cauzele care fac ca nu în toate cazurile acestea să fie superioare la clasele experimentale.

Una din cauzele principale ale acestei situaţii o constituie, desigur, însăşi personalitatea învăţătorului. Dacă acesta manifestă exigenţă în pregătirea lecţiilor, dă dovadă de calm şi răbdare, tact pedagogic, optimism şi pasiune profesională, cunoaşte particularităţile de vîrstă şi individuale ale elevilor şi ţine seama de ele în procesul instructiv-educativ, asigurînd muncii sale o înaltă eficienţă, rezultatele nu pot fi decît foarte bune, aproape egale cu cele obţinute de un profesor cu bună pregătire ştiinţifică şi pedagogică şi cu experienţă în munca cu şcolarii mici, superioare calitativ celor obţinute de un profesor începător, care n-a lucrat la clasele I—IV şi nu cunoaşte particularităţile de vîrstă ale şcolarilor mici. Această constatare nu trebuie să ne mire. Nimeni nu neagă că în rîndurile învăţătorilor există un număr însemnat de adevărate talente în munca de educaţie a tinerei generaţii. În acelaşi timp, însă trebuie să recunoaştem că oricît ar fi de talentat învăţătorul el nu va putea da acelaşi randament la toate obiectele de învăţămînt, căci nu le poate cuprinde pe toate în aceeaşi măsură.

O altă cauză care poate împiedica tragerea unor concluzii evidente asupra superiorităţii predării pe obiecte de către profesori o constituie şi diferenţele existente între colectivele de elevi de la clasele experimentale şi cele de la clasele de control. Aceste diferenţe se datoresc unui număr însemnat de factori, printre care lipsa de continuitate în munca educativă la clasele I-IV, lipsa unui nivel de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi relativ asemănătoare la ambele categorii de clase, diferenţele existente în preocupările educative ale părinţilor etc. În asemenea condiţii este firesc să găsim uneori, la clasele de control, rezultate mai bune în unele domenii decît la clasele experimentale.

De asemenea, nu trebuie să uităm că experimentul este la începutul său şi, în unele cazuri, se realizează şi cu profesori fără experienţă în munca cu şcolarii mici. Stîngăciile pe care le vădesc aceştia în predare vor frîna şi ele, pentru un timp, obţinerea unor rezultate optime. Şi această cauză trebuie luată deci în considerare în investigaţiile experimentale. Vedem astfel că nu întotdeauna cercetarea rezultatelor la învăţătură poate da un răspuns categoric la întrebarea pe care ne-am pus-o.

Desigur însă că am greşi dacă am minimaliza, din această cauză, importanţa cercetărilor legate de experimentarea predării pe obiecte cu profesori. Abaterile de la linia generală a concluziilor privind superioritatea acestui sistem ne-au dus la concluzia că este cu totul necesar de a cerceta şi ce modificări se produc în planul personalităţii copiilor în funcţie de noile cerinţe ale procesului instructiv-educativ, deoarece în felul acesta putem pătrunde mai adînc în esenţa fenomenului. De aceea, în continuarea experimentului am abordat în primul rînd problema raporturilor ce se stabilesc între noile condiţii (predarea pe obiecte de către profesori) şi atitudinea elevilor faţă de învăţătură. Ne-am propus să cercetăm dacă predarea pe obiecte cu profesori stimulează dezvoltarea personalităţii mai mult decît predarea în condiţii obişnuite, să punem în evidenţă consecinţele acestui sistem de predare pentru dezvoltarea multilaterală a elevilor şi pentru creşterea capacităţii lor de muncă. Ni se pare important de stabilit dacă învăţămîntul pe obiecte solicită un efort mai mare şi un timp mai îndelungat pentru pregătirea lecţiilor de către elevi.

Desigur că în cadrul unor cercetări preliminarii şi în răstimp de numai un an nu se poate da răspuns la toate obiectivele propuse. De aceea, în cele ce urmează ne vom referi numai la unele rezultate obţinute în acest an.

Pentru lămurirea unor aspecte legate de primele două obiective am început prin cercetarea comparativă a intereselor copiilor din clasele experimentale şi din cele obişnuite. In legătură cu aceasta am cercetat şi problema atenţiei şi a motivaţiei corespunzătoare. Ultimul obiectiv am încercat să-l punem în evidenţă printr-o problemă clasică de oboseală, corelată cu o serie de observaţii, discuţii etc., care au urmărit, între altele, şi stabilirea aproximativă a timpului afectat pentru pregătirea lecţiilor.

Primul grup de probleme, care se leagă în principal de problema intereselor, l-am studiat în special pe bază de chestionare, ca şi prin observaţii la ore, discuţii cu profesori şi elevi şi analiza documentelor şcolare şi a produselor activităţii elevilor. Pentru cel de al doilea grup de probleme am utilizat aceleaşi procedee, recurgînd în plus şi la o probă scrisă la matematică, de tip Kraepelin (suma a două numere era înmulţită cu un al treilea număr; elevii aveau de efectuat 20 de calcule în timp de 3 minute).

Relatăm modul în care au decurs experimentele şi concluziile obţinute.

Chestionarul a fost aplicat la 4 clase experimentale (două a III-a şi două a IV-a). Pe baza răspunsurilor dobîndite s-a alcătuit un grafic al intereselor elevilor din clasele experimentale şi din clasele de control faţă de obiectele prevăzute în planul de învăţămînt. Graficul arată că, în comparaţie cu elevii claselor de control, elevii claselor experimentale îşi îndreaptă preferinţele spre mai multe obiecte de învăţămînt. Faptul acesta trebuie subliniat ca un argument puternic în favoarea predării pe obiecte cu profesori. Pe de altă parte, are importanţă şi faptul că elevii claselor experimentale îşi dirijează interesele şi spre obiecte de învăţămînt ca muzica, desenul etc., cărora li se asigură astfel cu adevărat locul cuvenit în dezvoltarea personalităţii copiilor.

Analiza rezultatelor obţinute în urma cercetării ne-a arătat totodată că lărgirea intereselor de cunoaştere ale elevilor din clasele experimentale are loc nu numai în direcţia obiectelor considerate altădată dexterităţi, ci mai ales în direcţia obiectelor de bază. In multe cazuri elevii preferă istoria, geografia, romîna, matematica (mai ales). Dacă ne oprim doar asupra interesului pentru matematică (manifestat la clasele experimentale de 91 de elevi din totalul de 122 faţă de 33 de elevi din totalul de 109 la clasele de control), ne putem da seama că pe această cale va creşte mult numărul elevilor cu preocupări pentru ştiinţele exacte, realizîndu-se în felul acesta echilibrul cerut de necesităţile dezvoltării tehnicii în condiţiile desăvîrşirii construcţiei socialismului.

Pe aceeaşi linie este interesant să analizăm şi schimbările care intervin în solicitarea atenţiei elevilor din clasele experimentale şi de control. Din răspunsurile a 60 de elevi aparţinînd la două clase a IV-a experimentale din şcoli diferite reiese că 15 din ei sînt atenţi numai la un obiect, în timp ce 45 sînt atenţi la mai multe obiecte. In schimb, din răspunsurile a 62 elevi din două clase a IV-a de control din şcoli diferite reiese că 41 sînt atenţi la un obiect şi numai 21 sînt atenţi la mai multe obiecte.

Volumul lărgit al atenţiei elevilor şcolilor experimentale trebuie pus în primul rînd în legătură cu sfera intereselor de cunoaştere, simţitor mai largă la ei. Desigur, aici mai intervin şi alţi factori. Însăşi schimbarea profesorului din oră în oră este un factor de variaţie care sporeşte atenţia elevilor. De asemenea, atitudinea profesorului faţă de obiectul pe care-l predă stimulează interesele şi atenţia elevilor. Atenţia involuntară, datorită unei expuneri interesante, devine punct de plecare şi prin intermediul ei se trece la o atenţie voluntară, la formarea unor interese noi. Permanentizîndu-se cu timpul, atenţia selectivă ajunge să exprime atitudinea constantă a elevului faţă de unul sau mai multe obiecte de învăţămînt.

Predarea obiectelor de către învăţători merge pe linia fixării interesului pentru o sferă restrînsă, cu precădere limitată la unul sau două obiecte de învăţămînt pentru care învăţătorul are preferinţă, fapt ce dăunează procesului de instruire multilaterală a elevilor. Din acest punct de vedere sistemul de predare pe obiecte de către profesori prezintă avantaje vizibile.

Dezvoltarea psihică a elevilor de vîrstă şcolară mică are loc în primul rînd în procesul instructiv-educativ. Lărgirea ariei de interese nu poate să nu influenţeze şi asupra dezvoltării psihice în ansamblu a copiilor. Literatura de specialitate a stabilit cu suficientă certitudine un fapt deosebit de important pentru problema care ne preocupă — şi anume acela că în sfera unui anumit interes legăturile condiţionate se elaborează mai rapid şi sînt mai trainice. Exprimînd nevoia nemijlocită a elevului de a-şi însuşi cunoştinţe noi, interesele facilitează în acelaşi timp desfăşurarea proceselor psihice la un nivel înalt şi, prin aceasta, asigură efectuarea cu succes a unei anumite activităţi.

In privinţa particularităţilor de vîrstă ale şcolarilor mici şi mijlocii experimentul a arătat că, în ceea ce priveşte interesele, elevii claselor a IV-a, mai ales, se apropie de preadolescenţi, fapt care pledează în favoarea ştergerii graniţelor dintre aceste vîrste, mai ales asupra aspectului urmărit de noi — modificări produse în planul personalităţii copiilor mici în funcţie de noile cerinţe ale învăţămîntului — modificări ce formează dezvoltarea multilaterală a tinerei generaţii.

Pe de altă parte, însă, urmărirea elevilor în procesul de învăţămînt, atît la clasele experimentale cît şi la cele de control, ne-a dus la concluzia că elevii claselor experimentale afectează în general un timp mai îndelungat pentru pregătirea lecţiilor. Această constatare reflectă, după părerea noastră, exigenţa sporită a sistemului de predare pe obiecte, atît cantitativ cît şi calitativ. Pentru a ne da seama dacă acest lucru se poate surprinde şi subiectiv am supus unei chestionări speciale atît elevii din clasele experimentale cît şi elevii din clasele de control. Rezultatele obţinute concordă cu observaţiile noastre şi cu constatările cadrelor didactice. Elevii claselor experimentale afectează în medie mai mult timp pentru pregătirea lecţiilor pentru a doua zi (176 de minute la clasa a III-a şi 159 de minute la clasa a IV-a) în comparaţie cu elevii claselor de control (respectiv 153 de minute şi 137 de minute).

La prima vedere rezultatele obţinute par contradictorii. Dar, cu toate că forţele elevilor din clasele experimentale sînt solicitate comparativ mai mult decît cele ale elevilor din clasele de control, capacitatea de muncă a celor dintîi nu numai că nu scade, ci dimpotrivă, creşte. Astfel, s-a constatat că temele îndeplinite cu interes obosesc mai puţin şi fac să crească capacitatea de muncă.

Una din problemele importante desprinse din cercetare este raportul ce se stabileşte între personalitatea profesorului, pregătirea lui, munca desfăşurată de el şi modificările ce se produc în sfera personalităţii copiilor. De aici decurge o altă problemă — şi anume, problema pregătirii profesorilor la nivelul cerinţelor actuale ale şcolii noastre, pregătire care să ducă, în ultimă instanţă, la ştergerea diferenţei între învăţători şi profesori.

Din această succintă prezentare a observaţiilor cu privire la predarea pe obiecte de către profesori la clasele III-IV se desprind unele concluzii care scot în evidenţă superioritatea acestui sistem de predare. Concluziile urmează să fie verificate în noul an şcolar pe o scară experimentală mai largă, cercetarea extinzîndu-se şi în mediul rural, pentru a i se asigura în felul acesta o bază ştiinţifică mai riguroasă.

Ne propunem ca într-unul din numerele viitoare ale „Gazetei învăţămîntului" să prezentăm celelalte aspecte ale cercetării noastre.

Conf. univ. N. SIPOŞ
şeful catedrei de pedagogie de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti.

Reîntîlnire cu o veche pasiune — experienţele de fizică

Ce aduc nou manualele şcolare

Manualul este unul din elementele importante care contribuie la instruirea şi educarea tineretului şcolar. De aceea an de an s-a acordat o atenţie tot mai mare atît permanentei îmbunătăţiri a manualelor, cît şi apariţiei lor la timp. Anul acesta, Editura Didactică şi Pedagogică a editat un număr de 386 titluri de manuale într-un tiraj de 20.600.000 de exemplare. O parte din aceste titluri sînt reeditări, o altă parte însă reprezintă manuale noi, originale. În cele ce urmează vom prezenta, în linii mari, elementele noi ale manualelor şcolare de matematică, fizică, chimie, ştiinţe naturale şi geografie din acest an şcolar.

De la început se cuvine menţionat faptul că în elaborarea lor s-au avut în vedere exigenţele sporite ale cadrelor didactice faţă de acest auxiliar important al muncii instructiv-educative. De asemenea, îmbunătăţirile aduse manualelor reeditate au la bază observaţiile şi sugestiile făcute de învăţători şi profesori cu prilejul consfătuirilor organizate de editură sau prin presă.

Matematica

Anul acesta au fost elaborate două manuale noi de matematică, Aritmetica pentru clasa a V-a şi Aritmetica pentru clasa a VI-a, au fost revizuite substanţial manualele de aritmetică pentru clasele I şi IV, Geometria pentru clasa a VI-a şi Geometria pentru clasa a X-a (umanistică).

Aritmetica pentru clasa a V-a, manual nou, tratează toată materia prevăzută în programă la un nivel accesibil elevilor, ţinînd seama de cunoştinţele pe care le-au dobîndit aceştia în clasele I—IV. Ceea ce aduc nou atît programa cît şi manualul este predarea simultană a celor patru operaţii cu numere întregi şi numere zecimale. Aceasta a făcut posibilă elaborarea unor probleme cu un conţinut mai variat şi mai strîns legat de practică. Numeroase exemplificări şi aplicaţii contribuie la însuşirea conştientă a celor patru operaţii şi a proprietăţilor lor.

De asemenea, cunoştinţele de geometrie nou introduse în programa clasei a V-a sînt prezentate în mod sistematic, pe baza unor demonstraţii ilustrative.

Preocuparea pentru latura metodică reiese din modul intuitiv în care sînt prezentate noile noţiuni, ca şi din grija pentru formularea unor reguli cît mai concise, la nivelul de înţelegere al elevilor. Textul este însoţit de numeroase exerciţii şi probleme date atît la sfîrşitul capitolelor cît şi la sfîrşitul manualului. În general, exerciţiile şi problemele sînt variate şi bine alese, cu date reale şi actuale, luate din viaţa elevilor, a oraşelor şi satelor, din realizările construcţiei socialiste. Ele sînt prezentate gradat şi, în general, grupate în funcţie de procedeele de rezolvare.

Pentru a stimula munca creatoare a elevilor, în manual se dau, spre a fi rezolvate acasă de către elevi, unele probleme asemănătoare cu cele rezolvate în clasă. De asemenea, li se propune elevilor să alcătuiască ei înşişi astfel de probleme.

Un aspect pozitiv al manualului este şi anexa de la sfîrşitul acestuia, în care se dau rezultatele exerciţiilor şi problemelor. Anexa va da elevilor posibilitatea de a verifica justeţea soluţiilor aflate de ei.

Prin calităţile pe care le întruneşte, noul manual va contribui la ştergerea pragului existent în trecut între clasele a IV-a şi a V-a. El va fi de un real folos profesorilor şi elevilor în predarea şi, respectiv, însuşirea cunoştinţelor de aritmetică în clasa a V-a.

Aritmetica pentru clasa a VI-a, nou elaborată, se remarcă prin exactitatea sa ştiinţifică, prin conciziunea şi claritatea stilului, prin accesibilitate. Volumul său corespunde timpului de studiu acordat acestei discipline în programă, astfel încît materialul poate fi parcurs în mod normal în cursul anului şcolar.

Un element nou al manualului este modul de tratare a primelor două capitole — „Recapitularea numerelor naturale" şi „Recapitularea fracţiilor ordinare". În aceste capitole recapitularea materiei de clasa a V-a este realizată numai prin probleme, cum prevede şi programa şcolară.

Cunoştinţele privitoare la procente sînt predate pe baza fracţiilor zecimale, nu pe baza rapoartelor şi proporţiilor, ca în trecut.

Manualul cuprinde şi un capitol nou — „Calcule aproximative", aşa cum prevede programa şcolii de 8 ani.

Aritmetica pentru clasa a II-a a fost îmbunătăţită atît din punct de vedere al conţinutului (au fost eliminate multe probleme asemănătoare cu acele existente, s-au introdus probleme legate de activitatea practică a elevilor, de realizările oamenilor muncii din ţara noastră) cît şi din punct de vedere al prezentării artistico-grafice. Ilustraţiile cu caracter explicativ, dar şi decorativ, apar în 3 culori diferite, ceea ce face ca manualul să fie mult mai atrăgător. Noua ilustrare a manualului a atras după sine şi schimbarea formatului cărţii, care a devenit mai mare.

Aritmetica pentru clasa a IV-a, revizuită substanţial, se remarcă prin concordanţa deplină cu programa după care a fost alcătuită, prin grija deosebită pentru conţinutul ştiinţific al materialului, pentru prezentarea lui sistematică în cadrul capitolelor şi al lecţiilor. Manualul a fost revizuit conform prevederilor programei şcolii de 8 ani. El s-a uşurat mult prin înlăturarea unor cunoştinţe prea dificile pentru elevii clasei a IV-a, cum ar fi numere mixte, numere concrete, unele noţiuni de geometrie. În schimb, s-au introdus o serie de noţiuni necesare, cum sînt cele despre cerc şi lungimea cercului.

Pentru a se evita repetările inutile au fost restructurate unele paragrafe, ca de exemplu paragraful despre figurile geometrice.

Exerciţiile şi problemele din întregul manual au suferit serioase modificări. Astfel, s-a realizat o nouă gradare a lor, s-au eliminat problemele prea dificile. Datele problemelor au fost actualizate şi s-au introdus o serie de probleme noi, al căror conţinut este strîns legat de viaţă.

Geometria pentru clasa a VI-a a fost şi ea revizuită, conform cerinţelor programei şcolii de 8 ani. Astfel, s-a eliminat capitolul „Cercul" şi s-a dat o nouă grupare paragrafelor din cadrul unor capitole pentru a se realiza o mai bună sistematizare a materialului şi o însuşire mai temeinică a cunoştinţelor de către elevi. Pentru a se uşura munca elevilor, la sfîrşitul capitolelor s-au adăugat scurte rezumate. De asemenea, o serie de probleme existente în ediţia anterioară au fost înlocuite cu probleme noi, mai adecvate.

Geometria pentru clasa a X-a (umanistică) a suferit o revizuire mai uşoară, care a urmărit îndeosebi înlăturarea elementelor de supraîncărcare existente în vechiul manual. Aceasta s-a realizat prin prezentarea mai intuitivă a demonstraţiei unor teoreme sau prin eliminarea altora. Demonstraţia formulei volumului piramidei, care se baza în vechiul manual pe cunoştinţe ce nu erau prevăzute în programă, a fost refăcută. Unele probleme prea dificile au fost înlocuite cu altele mai uşoare şi care se pretează mai bine la aplicarea teoremelor studiate.

În forma actuală manualul este mai accesibil, respectînd gradarea în ceea ce priveşte creşterea dificultăţilor.

Fizică şi Chimie

În acest an s-a editat un manual nou original de fizică pentru clasa a VI-a, au fost revizuite trei manuale de fizică şi chimie, iar opt manuale au fost reeditate.

Fizica pentru clasa a VI-a, manual nou, îmbină rigurozitatea ştiinţifică cu principiul accesibilităţii. Autorii au căutat să pornească, în fiecare lecţie, de la fapte cunoscute de elevi din viaţa zilnică, să facă apel la cunoştinţele dobîndite de ei anterior. La începutul fiecărei lecţii s-au introdus unele întrebări menite să trezească interesul elevilor, specificîndu-se că răspunsul la aceste întrebări se va da în cursul lecţiei.

O deosebită atenţie s-a acordat legării lecţiilor de practică, de problemele actuale ale producţiei. Astfel, în capitolul „Importanţa măsurătorilor în fizică şi folosirea lor în viaţa de toate zilele, în industrie şi agricultură" sînt arătate numeroase aplicaţii ale măsurătorilor; capitolul „Pompe pentru lichide" arată variatele aplicaţii ale pompelor.

Manualul urmăreşte educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist prin oglindirea măreţelor realizări dobîndite de poporul nostru sub conducerea partidului. La aceasta contribuie şi ilustraţiile cuprinse în manual, ilustraţii care înfăţişează obiective industriale ridicate în anii puterii populare.

Fizica pentru clasa a X-a a fost revizuită, modificîndu-se terminologia, care a fost pusă de acord cu noul STAS. Capitolele „Semiconductoare" şi „Redresoare" au fost îmbunătăţite, fiind completate cu unele scheme care uşurează mult înţelegerea fenomenelor studiate.

Pentru a se întări legătura studiului fizicii cu viaţa, în manual au fost introduse prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la electrificare şi industria electrotehnică.

Manualul de chimie pentru clasa a X-a a fost îmbunătăţit. S-au refăcut temele referitoare la legăturile ionice, ionizarea acizilor şi bazelor în soluţie apoasă, reacţiile de acido-reducere. S-a realizat de asemenea o legătură strînsă cu manualul de fizică în tratarea unor teme cum sînt „Electroliza", „Legăturile chimice", „Reţelele spaţiale ale metalelor". La capitolul „Metale" se indică cele mai noi metode de obţinere a metalelor folosite în prezent în uzine şi fabrici.

Manualul de chimie pentru clasa a XI-a a fost şi el mult îmbunătăţit, introducîndu-se teme privitoare la dezvoltarea industriei noastre chimice în anii regimului democrat-popular. Fotografiile cuprinse în acest manual înfăţişează Fabrica de cauciuc de la Jilava, Fabrica de mase plastice a Combinatului chimic nr. 1 din Făgăraş şi alte unităţi ale industriei chimice din ţara noastră.

La îmbunătăţirea manualului contribuie şi prezentarea grafică în două culori, datorită căreia se realizează însuşirea mai uşoară de către elevi a funcţiilor organice.

Ştiinţe naturale

Pentru ştiinţele naturale s-au elaborat trei manuale originale şi s-au făcut revizii substanţiale la alte două manuale. Noile manuale sînt „Anatomia şi fiziologia omului" pentru clasa a X-a şi „Agricultura" pentru clasele V şi VI.

Anatomia şi fiziologia omului pentru clasa a X-a cuprinde cele mai noi rezultate ale cercetărilor în acest domeniu. Manualul realizează o proporţionalitate justă între anatomie şi fiziologie şi o sistematizare ştiinţifică a materialului. Se insistă asupra concepţiei pavloviste că organismul constituie un tot unitar prin rolul integrator pe care îl au ţesutul conjunctiv, mediul lichid intern (sînge, limfă, lichid interstiţial) şi mai ales sistemul nervos.

Faptul că noul manual este puţin mai voluminos se datoreşte stilului explicativ în care este scris, pentru a fi mai accesibil elevilor, existenţei unor paragrafe facultative (culese cu literă mică) şi rezumatelor date la sfîrşitul diferitelor capitole, în care se fixează cunoştinţele esenţiale, concluziile.

Manualul cuprinde ilustraţii în patru culori, bine selecţionate şi artistic executate.

Agricultura (lucrările solului şi cultura plantelor de cîmp), pentru clasa a V-a şi *Agricultura (horticultură şi viticultură) pentru clasa a VI-a* sînt tot manuale noi, elaborate de colective de specialişti, a căror preocupare a fost de a orienta pe profesorii care predau aceste discipline şi pe elevii claselor respective în problemele agriculturii noastre socialiste.

Manualul pentru clasa a V-a cuprinde lecţii de agrotehnică şi fitotehnie, prin care elevii primesc cunoştinţe despre sol, creşterea fertilităţii, despre principalele plante agricole (punîndu-se accentul pe cele care deţin un loc important în economia naţională — cereale şi plante tehnice). Manualul face apel şi la cunoştinţele de botanică ale elevilor.

Manualul de „Agricultură" pentru clasa a VI-a tratează probleme de legumicultură, pomicultură şi viticultură la nivelul ultimelor cercetări ştiinţifice din aceste domenii. Manualele urmăresc să dea viitorilor colectivişti cunoştinţe de bază în domeniul producţiei agricole.

Zoologia pentru clasa a IV-a, manual elaborat în urma trecerii studiului zoologiei de la clasa a VI-a la clasa a IV-a, a fost îmbunătăţit introducîndu-se două lecţii noi şi completîndu-se o serie de cunoştinţe prezentate anterior prea sumar. S-au scindat şi s-au redus unele lecţii prea lungi, iar cunoştinţele despre fiecare animal sînt prezentate mai sistematic. S-a urmărit concordanţa dintre noţiunile cuprinse în lecţiile de sinteză de la sfîrşitul manualului şi cele din cuprinsul lui şi s-au introdus tabele rezumative după fiecare grupă de animale. De asemenea, s-au introdus o serie de figuri noi, pentru scoaterea în evidenţă a caracterelor esenţiale ale diferitelor animale.

„Bazele darwinismului" pentru clasa a XI-a a fost refăcut, completîndu-se temele „Miciurinismul, etapă superioară în dezvoltarea darwinismului", „Scurtă caracterizare a etapelor principale în dezvoltarea ştiinţelor biologice pînă în secolul al XVIII-lea" (lectură), „Dovezi în sprijinul evoluţiei", „Lupta pentru promovarea darwinismului", „Originea vieţii", „Originea şi evoluţia metazoarelor şi metafitelor" etc. S-au făcut modificări şi pe parcursul celorlalte lecţii (reduceri de text, reformulări, completări, sublinieri etc.).

Geografie

Geografia pentru clasa a VI-a, manual nou, original, elaborat după programa şcolii de 8 ani, prezintă elevilor aspectul fizico-economic al continentelor Africa, Australia-Oceania, America de Nord, America de Sud şi Antarctica. Noţiunile de geografie fizică generală tratate în cadrul fiecărui continent completează cele studiate de elevi la geografia fizică în clasa a V-a.

O atenţie specială a fost acordată continentului Africa şi îndeosebi ţărilor africane care şi-au cîştigat independenţa, îndu-se cele mai noi date cu privire la situaţia economică, socială şi politică din aceste ţări.

Textul manualului este întregit de un material grafic sugestiv — hărţile prezentate în interiorul manualului precum şi hărţile politice colorate de la sfîrşitul acestuia.

Geografiile regionale pentru clasa a III-a au fost revizuite, deoarece, fiind tipărite în ediţiile precedente pe plan local, prezentau în mod diferit noţiunile elementare de geografie fizică, ca şi noţiunile de geografie fizică şi economică privitoare la raion şi regiune. De asemenea, ediţiile precedente lăsau de dorit în ceea ce priveşte prezentarea grafică. Revizuind aceste manuale, editura a îmbunătăţit prezentarea noţiunilor elementare şi a definiţiilor de geografie fizică. De asemenea, noţiunile de geografie fizică şi economică privitoare la raion şi regiune au fost revăzute şi puse de acord cu programa, fiind prezentate într-o ordine logică, cu accent deosebit pe dezvoltarea industriei şi agriculturii în anii puterii populare.

S-a îmbunătăţit în acelaşi timp prezentarea grafică a acestor manuale, înlocuindu-se o serie de desene, introducîndu-se fotografii noi, ca şi hărţi lucrate într-o manieră cartografică corespunzătoare. O prezentare grafică deosebit de atractivă s-a realizat la manualul de geografie pentru şcolile din Capitală, care a apărut în şase culori.

Prof. ADRIAN TRUŢESCU
şi DUMITRU GURANDA

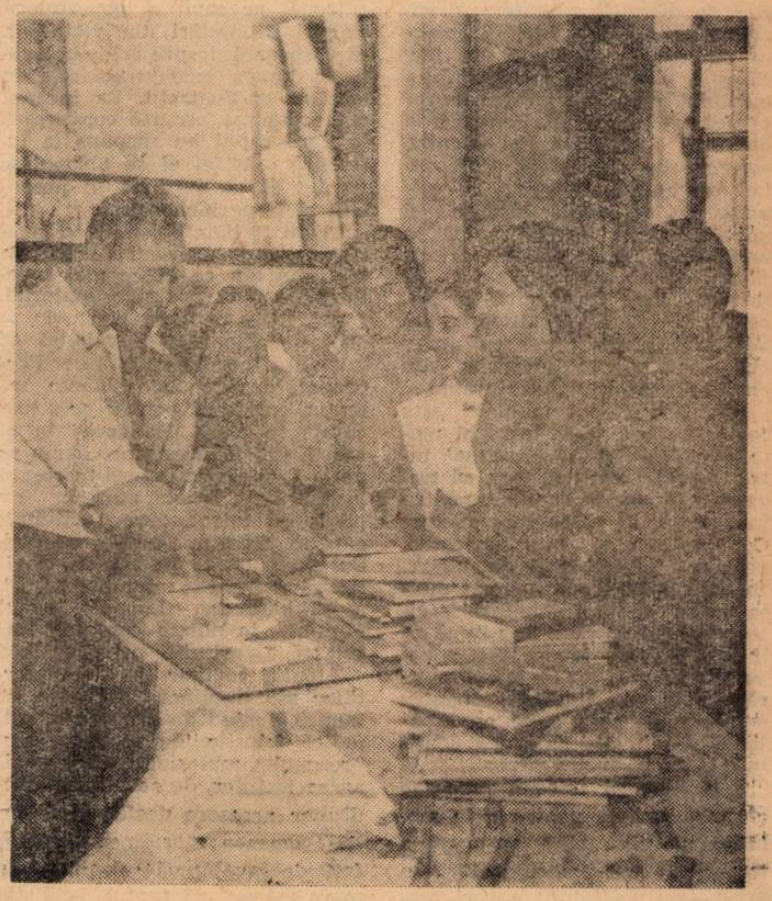

Manuale noi, mai multe, mai bune, mai frumoase.

La clasa I, în primele săptămîni de şcoală

La clasa I, sarcina de bază a primelor săptămîni de şcoală este pregătirea copiilor pentru învăţarea propriu-zisă a citirii, a scrierii şi aritmeticii. Mai ales învăţarea citirii ridică multe probleme în faţa copiilor care iau pentru prima dată contact cu şcoala. Separarea propoziţiei din vorbire, despărţirea ei în cuvinte, a cuvintelor în silabe, a acestora în sunete şi apoi unirea sunetelor în silabe şi a silabelor în cuvinte sînt tot atîtea greutăţi pentru începători. La aceasta se mai adaugă cunoaşterea literelor, legarea lor de sunetele pe care le reprezintă şi unirea lor în procesul citirii. Pentru ca elevii să-şi însuşească aceste cunoştinţe şi deprinderi în mod conştient şi temeinic este necesară o perioadă de pregătire — perioada premergătoare predării abecedarului. În această perioadă, care durează cam 3 săptămîni şi care are o importanţă deosebită, învăţătorul trebuie să rezolve probleme numeroase şi destul de complexe.

Să-i cunoaştem pe noii elevi

Cunoaşterea copiilor şi organizarea colectivului clasei, pregătirea elevilor pentru citirea cuvintelor şi a propoziţiilor, pentru scris, pentru învăţarea aritmeticii, corectarea defectelor de vorbire pe care ar putea să le aibă unii din ei — iată doar cîteva din preocupările de căpetenie ale învăţătorului clasei I în primele săptămîni de şcoală.

Cînd ne începem munca la clasa I ştim destul de puţine lucruri despre felul de a fi al elevilor noştri. Contactul prealabil cu părinţii, rezultatele examenului medical îi furnizează învăţătorului doar cîteva date generale despre copii. În faţa lui se află un material psihologic variat: copii îndrăzneţi sau timizi, sociabili sau retraşi, răsfăţaţi, capricioşi, copii care au primit în familie educaţie diferită. Din această masă variată şi neorganizată pedagogul trebuie să închege un colectiv. De aceea, încă din primele zile, el are datoria să se ocupe de cunoaşterea temeinică a particularităţilor individuale ale copiilor pentru a putea să desfăşoare apoi o muncă instructiv-educativă de calitate.

Necesitatea cunoaşterii elevilor se face resimţită la tot pasul. Chiar începînd cu aranjarea copiilor în bănci. Din experienţă se ştie că în banca întîi este bine să aşezăm copii mai organizaţi şi mai activi, întrucît aceste locuri scapă observaţiei învăţătorului. Copiii mai puţin activi sînt aşezaţi în locurile ce cad în cîmpul imediat de observaţie — la mijlocul şirurilor de bănci. Cei mai neastîmpăraţi şi mai vioi sînt aşezaţi în bănci cu copii mai liniştiţi şi mai echilibraţi, iar elevii care prezintă deficienţe senzoriale (de văz sau de auz) în locuri de unde vor vedea şi auzi mai bine. Evident, pentru toate acestea este necesară, chiar din primele zile de şcoală măcar o orientare minimă asupra particularităţilor individuale ale copiilor.

Cu atît mai mult se face simţită necesitatea cunoaşterii elevilor pentru rezolvarea problemelor complexe de educaţie şi instrucţie. Se ştie doar că aceleaşi acţiuni pedagogice pot da rezultate diferite, uneori chiar contrarii, în funcţie de particularităţile individuale ale elevilor. Iată de ce este important să ne cunoaştem bine elevii şi aceasta cît mai grabnic, din primele zile de activitate.

Copiii vin la şcoală cu cunoştinţe variate. Mediul în care s-au născut şi au crescut i-a ajutat să-şi formeze un bagaj mai mare sau mai mic de cunoştinţe. Pentru a şti de la ce porneşte în activitatea sa cu clasa, pe ce cunoştinţe poate să se bazeze, învăţătorul trebuie să constate ce litere cunoaşte fiecare copil, pe care din ele ştie să le scrie. Pentru a afla care sînt cunoştinţele de aritmetică ale copiilor este bine să le ceară să numere cu ajutorul materialului de socotit, să spună în mod abstract cîte obiecte sînt în totalitatea rezultată, să adauge şi scadă cîte una sau mai multe unităţi în mod intuitiv sau abstract. Un asemenea control va arăta, într-un tablou de ansamblu, nivelul deprinderilor de calcul ale copiilor, necesar învăţătorului pentru întocmirea unui plan real de lecţii atît cu întreaga clasă cît şi cu unii elevi în mod individual. De asemenea, este util ca învăţătorul să observe cum se exprimă copiii, cum desenează, ce poezii şi ce cîntece ştiu. Cunoscînd astfel nivelul fiecărui copil şi al colectivului în general, învăţătorul va şti ce măsuri să ia pentru a organiza cît mai bine munca în clasă.

Dezvoltarea atenţiei şi a interesului pentru învăţătură

La venirea în şcoală copiii nu ştiu să distingă cuvintele şi sunetele din vorbire, nici să observe cu atenţie obiectele din jur. Ei au o gîndire concretă, atenţia instabilă şi un bagaj sărac de reprezentări şi noţiuni. Pentru a le dezvolta observaţia şi atenţia, volumul de noţiuni şi reprezentări, organizez, începînd cu primele zile de şcoală, discuţii şi povestiri după ilustraţii sau în legătură cu excursiile şi vizitele făcute de ei, sprijinindu-mă pe întreaga lor experienţă. În această perioadă pregătitoare învăţătorul poate folosi ca material demonstrativ lucrurile din clasă, din mediul înconjurător.

Pentru succesul muncii este foarte important ca întregul material folosit să fie prezentat într-o formă atractivă, care să trezească interesul copiilor pentru învăţătură, să le capteze atenţia. Copiilor le plac mult poveştile, poeziile, cîntecele şi ghicitorile. În această perioadă îi învăţ multe poezii, le spun ghicitori, le citesc poveşti, le cînt. Dar după ce le-am citit sau le-am spus o poveste, le cer şi lor să le reproducă sau le pun întrebări pentru a-i obişnui să asculte cu atenţie şi a-i învăţa să redea conţinutul celor auzite.

Este bine să folosim procedee cît mai variate pentru a le mobiliza atenţia şi a le menţine treaz interesul pentru lecţii. În acest scop am folosit uneori procedeul dramatizării, alteori i-am antrenat pe copii să povestească singuri întîmplări din viaţa lor, să vorbească despre cele observate în lumea înconjurătoare, în tablouri şi ilustraţii. La început am organizat scurte conversaţii în care copiii au răspuns la întrebări. Astfel ei se obişnuiesc treptat să se exprime în propoziţii şi fraze închegate.

Copiii trebuie obişnuiţi în mod treptat să-şi concentreze atenţia un timp din ce în ce mai îndelungat asupra aceluiaşi material. Acest lucru le cere efort şi îi oboseşte. Ei simt nevoia să se mişte, să lucreze cu mîinile. Preocupaţi de aceasta, slăbesc atenţia, interesul pentru cele discutate în clasă. De aceea în această perioadă este necesar a se varia formele de muncă în cursul lecţiei. Este foarte nimerit, de pildă, să introducem activităţi care să necesite anumite mişcări. De exemplu, le putem da elevilor să contureze anumite figuri, şi să haşureze desenele astfel obţinute, le putem cere să alcătuiască figuri din beţişoare etc.

Atenţia copiilor în timpul lecţiilor şi atitudinea lor faţă de muncă depind de procedeele metodice folosite, de modul cum prezentăm materialul, de organizarea lecţiilor, de asigurarea condiţiilor necesare desfăşurării lor. De asemenea, atitudinea copiilor faţă de învăţătură depinde în mare măsură de faptul dacă ştiu de ce trebuie să îndeplinească o muncă sau alta. De aceea este bine ca la începutul lecţiei să explicăm scopul exerciţiilor şi la sfîrşitul acesteia să discutăm cu copiii rezultatele obţinute.

Pentru ca elevii să înţeleagă lucrările pe care le primesc, ca şi scopul executării lor, caut să le dau indicaţii concrete, accesibile înţelegerii lor. În primele săptămîni aceste îndrumări sînt foarte detaliate, dar într-o formă concisă şi clară. De asemenea, copiii trebuie obişnuiţi să înceapă toţi de-o dată, să execute tema corect şi îngrijit, şi în mod treptat să se deprindă să-şi aprecieze lucrările. Şi fiindcă nu toţi lucrează în acelaşi ritm, îmi pregătesc din timp teme individuale.

Cuvinte, silabe, sunete

În perioada de pregătire un loc important îl ocupă exerciţiile de împărţire a propoziţiilor în cuvinte şi exerciţiile fonetice de familiarizare a copiilor cu sunetele. Elevii trebuie să cunoască în mod practic ce este o propoziţie încă înainte de predarea abecedarului, să ştie să deosebească cuvintele dintr-o propoziţie, silabele, sunetele. De regulă ei deosebesc uşor numele de fiinţe şi de lucruri, dar întîmpină greutăţi la deosebirea prepoziţiilor şi conjuncţiilor. De asemenea, cred, de pildă, că expresii ca „la noi", „în casă" etc. formează un singur cuvînt. Pentru a preîntîmpina astfel de greutăţi folosesc în mod special pauzele între cuvinte, accentuînd cu insistenţă fiecare cuvînt. Aceste pauze se pot marca la început bătînd cu creionul în bancă sau cerînd copiilor să bată din palme.

Arătam că tot în perioada preabecedară elevii trebuie familiarizaţi cu cîteva sunete. Este de preferat ca aceste sunete să le fie prezentate întîi prin folosirea onomatopeelor sau exclamaţiilor. Dintre vocale, în această perioadă se predau „a, o, u", deoarece fiecare dintre ele poate constitui singură un cuvînt, iar dintre consoane numai cele care se pot prelungi — de exemplu „m", „r", „n". Este bine să se folosească cît mai multe procedee pentru separarea aceluiaşi sunet, pentru a-i ajuta pe copii să-l înţeleagă mai bine, să-l distingă mai uşor. Îi putem familiariza cu sunetul „u", de pildă, cerîndu-le să imite şuieratul locomotivei (u-u-u), după ce le-am arătat pe o planşă trenul. Este şi mai bine dacă le povestim o întîmplare legată de sosirea trenului în gară, pentru că atunci copiii vor fi mult mai atenţi. Firește, asemenea procedee trebuie să folosim şi pentru identificarea altor sunete.

Legătura între obiecte

În vederea pregătirii pentru scriere trebuie să le dezvoltăm copiilor mușchii mici ai mîinii, să dăm atenţie din prima zi poziţiei corecte la scris. În acest scop se fac exerciţii de formare a figurilor rectilinii şi a literelor de tipar din beţişoare. Elevii trebuie dinainte familiarizaţi cu liniatura caietului, cu marcarea locului de întretăiere a liniilor orizontale cu cele oblice prin puncte.

Această pregătire pentru citire şi scriere nu se realizează, în primele săptămîni, numai în orele de citire şi scriere, ci la toate orele de curs. Toate activităţile din această perioadă au ca scop pregătirea copiilor pentru scris şi citit, trezirea interesului lor pentru învăţătură, dezvoltarea spiritului lor de observaţie, a percepţiilor şi reprezentărilor, a vorbirii şi gîndirii.

Pentru atingerea acestui scop este necesar ca lecţiile din primele săptămîni de şcoală, indiferent de obiect, să fie strîns legate între ele prin conţinutul lor, sprijinindu-se una pe alta. De exemplu, la desen se pot contura şi haşura o serie de figuri de pe planşele din Abecedar, activitate care contribuie la pregătirea mîinii pentru scris. De obicei, aleg pentru desen obiecte care cuprind linii ce vor înlesni scrierea elementelor literelor şi cifrelor (oul, secera, cercul). Conturarea şabloanelor întăreşte mușchii mîinii, iar haşurarea dezvoltă posibilitatea elevilor de a măsura din ochi, precum şi siguranţa mişcărilor mîinii. La fel în cadrul orelor de expunere — compunere se fac exerciţii de analiză fonetică necesare învăţării citirii.

Desigur în primele săptămîni nu vom face toate felurile de exerciţii fonetice dintr-odată. Această, muncă trebuie să se desfăşoare treptat, de la o zi la alta. De pildă, într-o lecţie se descompun propoziţiile în cuvinte, în una sau două lecţii se împart propoziţiile în silabe şi numai după aceea se poate trece la separarea sunetelor.

Inv. VIOARA DÎRLEA
Şcoala de 8 ani din comuna Sagul, regiunea Banat

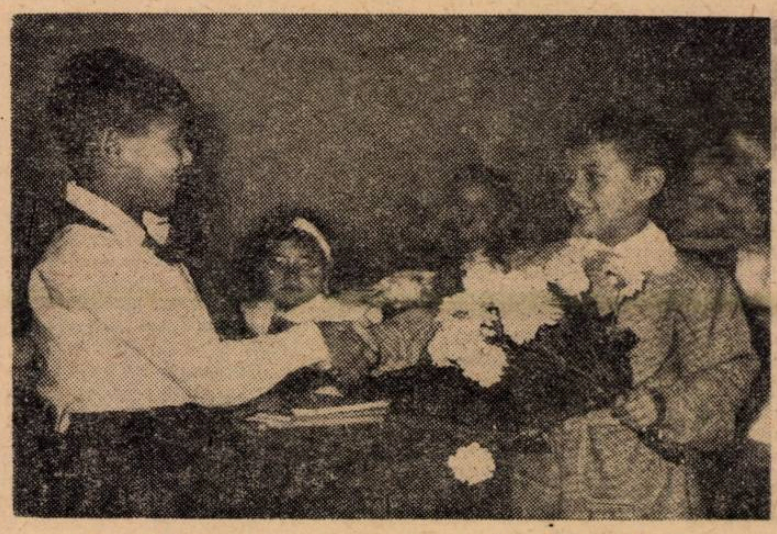

Felicitări şi flori pentru cei mai mici dintre colegi

Probleme de limbă

Unul dintre aspectele fundamentale ale studiului literaturii romîne în şcoala medie este analiza literară a textelor, care îi ajută pe elevi să cunoască bogăţia şi originalitatea fondului de idei şi capacitatea acestuia de a reflecta realitatea unei epoci istorice. În acelaşi timp, prin analiza atentă a textului literar se pot pune în evidenţă numeroase particularităţi de limbă, de stil, cu scopul de a fixa mai bine valoarea inovaţiei artistice în sfera mijloacelor de exprimare poetică şi de a sublinia capacitatea limbii noastre literare de a reda nuanţat şi exact un infinit şir de idei, de la cele mai simple pînă la cele mai complexe şi mai subtile. De aceea sarcinile legate de analiza literară, şi în general de studiul limbii romîne în ultimele clase ale şcolii medii, sînt mult mai complexe decît par la prima vedere.

În discuţiile recente, iniţiate prin articolele publicate în „Scînteia" despre problemele actuale ale cultivării limbii literare, s-a subliniat faptul că şcoala este principalul factor de propagare a unei limbi literare corecte, bogate, adecvată nevoilor sporite ale comunicării multilaterale în condiţiile progresului culturii moderne. Studiul literaturii şi al celorlalte domenii ale ştiinţelor sociale implică obligaţia de a urmări, concomitent cu asimilarea unui bogat bagaj de cunoştinţe, creşterea treptată a capacităţii elevilor de a exprima corect şi exact fondul de idei asimilate. Felul cum interpretează elevii textele literare şi cum exprimă cunoştinţele căpătate, aprecierea exprimării lor pot constitui o excelentă şcoală de cultivare a limbii noastre literare; această şcoală trebuie făcută cu ei chiar dacă obligaţia în sine nu este înscrisă aparte în programa de învăţămînt.

Absolvenţii şcolilor noastre medii se prezintă an de an cu un nivel de pregătire tot mai bun şi cu o sistematizare matură a cunoştinţelor. Cunoştinţele temeinice şi bine organizate dezvoltă gîndirea şi, în nemijlocită legătură cu aceasta, exprimarea devine îngrijită, clară, exactă. Lectura multilaterală, ştiinţifică şi literară, e apoi un auxiliar preţios al dezvoltării capacităţii de exprimare precisă şi nuanţată, pe măsura varietăţii şi subtilităţii ideilor.

Dacă se mai discută, şi e bine să se discute cît mai temeinic, problemele limbii literare în şcoli, e pentru că, preocupaţi de calitatea învăţămîntului, sîntem cu toţii interesaţi în generalizarea faptelor pozitive, în eliminarea oricăror greşeli în modul de a folosi cel mai important factor de comunicare — limba literară. De altfel, discuţiile recente despre problemele limbii literare par să fi avut un ecou pozitiv şi în rîndurile profesorilor de alte specialităţi decît limba şi literatura romînă, care au început să intervină mai des pentru a corecta exprimarea defectuoasă a elevilor. Acest lucru are o importanţă enormă pentru dezvoltarea capacităţii de exprimare corectă a ideilor, a noţiunilor ştiinţifice, atît de variate azi.

Examenele pe care le-au dat în vara şi toamna acestui an absolvenţii şcolilor medii au scos la iveală, pe lîngă succesele dobîndite în înarmarea lor cu deprinderi de exprimare corectă, unele slăbiciuni şi erori care mai dăinuie în această privinţă. Ne oprim acum asupra lor căci, cu cît vor fi scoase mai repede la lumină, cu atît vor putea fi mai repede înlăturate, iar acţiunea comună de cultivare a limbii noastre literare va înregistra succese tot mai mari.

Sînt încă frecvente, la unii elevi, frazele neclare şi asocierile nepotrivite de cuvinte, ca: „Scenele de teatru... sînt realizate în aşa fel încît să nu displacă spectatorii" sau „Asupra acestui roman măreţ (Răscoala), Rebreanu a studiat cu amănuntime presa vremii".

Expunerea unei teme sau discuţia despre o problemă de istorie literară alunecă uneori în divagaţii inutile, încărcate cu repetări supărătoare cînd lipseşte informaţia exactă şi cînd exprimarea este lăsată să meargă în voie, fără nici un control critic: „Romancierii au descris într-o formă artistică toată acţiunea epocii, din toate împrejurările, cu toate ocaziile zilnice ce şi le ofereau reprezentanţii lumii, ai vieţii publice"; „Sadoveanu a combătut ideea că viaţa oamenilor simpli de la sate nu poate constitui subiect de discuţie. Astfel de discuţii au constituit obiectul lucrărilor *Baltagul* în care este descrisă viaţa Victoriei Lipan".

Lecții de recapitulare la începutul anului

Recapitularea, ca moment constitutiv în procesul de învățămînt, are funcțiuni multiple: sistematizează materia parcursă, stabilește înăuntrul acesteia etape și legături necesare, încheagă ansambluri sintetice, asigurînd extragerea și fixarea esențialului, ușurează asimilarea și memorizarea faptelor.

Recapitularea ca atare nu constituie un procedeu tip, ci variază în funcție de materia în cauză. Ea este utilizată în toate acele momente ale procesului de învățămînt în care este nevoie să se consolideze cunoștințele, să se facă legături, să se prezinte cadrul general al faptelor sau să se deschidă noi perspective pentru înțelegerea fenomenelor în studiu.

În cazul istoriei, recapitularea de la începutul anului școlar reprezintă o problemă importantă. Cu atît mai importantă cu cît, prin chiar natura lui, obiectul istoriei implică legături necesare între fenomenele din diferite orînduiri sociale. În cele ce urmează încercăm să dăm cîteva sugestii privind conținutul și desfășurarea lecțiilor în care se realizează această recapitulare la diferitele clase ale școlii de cultură generală.

Întrucît cu clasa a V-a se începe studiul sistematic al istoriei și întrucît în clasa a IV-a elevii au studiat istoria patriei, primele lecții ținute la această clasă vor trebui folosite pentru recapitularea în așa fel a cîtorva momente importante din trecutul istoric al poporului nostru, încît elevii să fie pregătiți pentru înțelegerea noțiunilor de istorie din lecțiile ce urmează. De exemplu, se va putea vorbi despre oamenii care au locuit pe teritoriul țării noastre în trecutul îndepărtat, despre schimbările intervenite în viața lor, despre statul dacic, despre cucerirea Daciei de către romani.

În clasa a VI-a reluăm noțiuni de bază, asigurîndu-ne, prin exemplificări adecvate din materia clasei a V-a, dacă elevii au noțiuni clare și precise despre orînduiri sociale, clase sociale, răscoală, revoluție, stat sclavagist etc.; este bine să recurgem la descrieri rezumative (dar nu schematice, ci sugestive) cu privire la viața omenească în orînduirea comunei primitive, accentuînd rolul uneltelor în dezvoltarea procesului de muncă și să reamintim prin simple enumerări statele sclavagiste cunoscute în anul anterior. Discuții ceva mai adîncite este indicat să purtăm asupra trăsăturilor tipice ale statelor sclavagiste, asupra contribuției lor la dezvoltarea civilizației omenești și la trecerea spre o altă orînduire socială.

Deoarece în clasa a VII-a programa cuprinde studiul întregii istorii a Romîniei este indicat ca la această clasă elevii să recapituleze caracteristicile orînduirilor sociale, subliniindu-se înlănțuirea lor pe o linie progresivă în dezvoltarea societății omenești. În lecția de introducere va fi necesar totodată să se stimuleze interesul elevilor pentru studiul istoriei patriei, arătîndu-se că aceasta se integrează în istoria generală a lumii, că munca și lupta poporului romîn de-a lungul veacurilor au contribuit la progresul societății omenești.

În clasa a VIII-a — în acest an școlar — li se va explica elevilor că în clasele medii se reia studiul succesiv al orînduirilor sociale, mai complex și mai adîncit, cu scopul de a se scoate în evidență cauzalitatea fenomenelor istorice, interdependența lor, rolul determinant al maselor populare, lupta de clasă ca motor al dezvoltării societății. Este necesar ca printr-o recapitulare adecvată să ne asigurăm că elevii sînt edificați asupra noțiunilor fundamentale de istorie studiate în anii anteriori, aceasta cu atît mai mult cu cît în clasa a VIII-a profesorul lucrează, în cele mai multe cazuri, cu elevi noi. E vorba de noțiuni referitoare la baza economică a societății, la viața politică, la rolul maselor și al personalității în istorie, la cultură etc.

La clasa a IX-a este bine să se prezinte în linii mari, esențiale o sinteză asupra comunei primitive și orînduirii sclavagiste sub raport economico-social, vorbindu-se despre progresul realizat de omenire în dezvoltarea economică, despre apariția claselor fundamentale și despre raporturile dintre ele, despre diferitele aspecte ale luptei de clasă (acestea din urmă ilustrate cu exemple) — ca și sub raport politic, subliniindu-se apariția statelor sclavagiste și formele lor. În ceea ce privește cultura, le vom cere elevilor să dea caracterizări sumare privind principalele opere artistice și literare ale antichității și să arate contribuția culturii antice la formarea spiritului științific modern.

După o schemă asemănătoare putem recapitula în clasa a X-a principalele caracteristici ale orînduirii feudale, scoțînd în evidență și cele trei perioade ale acesteia: formarea, înflorirea, descompunerea. Este indicat să ne oprim asupra faptului că în sînul orînduirii feudale au apărut germenii orînduirii capitaliste, că aci a început procesul de formare a celor două clase fundamentale ale acestei orînduiri: burghezia și proletariatul. În încheiere vom arăta că în orînduirea feudală s-au pus bazele primelor state moderne din istoria lumii.

După ce au studiat succesiv în fiecare an, în clasele anterioare orînduirile sociale, elevii din clasa a XI-a trebuie să aibă noțiuni precise asupra acestor orînduiri, trebuie să știe a interpreta singuri un fenomen istoric. Este bine ca în această clasă să recapitulăm cu ei cîteva elemente importante din materia nalilor trecuți, discutînd despre revoluții și caracterul lor, despre apariția socialismului științific, despre politica internă și externă a statelor capitaliste, despre formarea statelor socialiste etc. Astfel, trecerea la studiul complex al istoriei patriei va căpăta cîteva importante puncte de sprijin.

Lecțiile introductive de recapitulare sînt lecții-cheie. Ele sintetizează cunoștințele parcurse și deschid perspective noi. O dată cu aceasta indică linia care va fi urmată în munca întregului an. Buna lor organizare poate contribui mult la desfășurarea judicioasă a muncii de predare.

Prof. TATIANA CIOCÎRLIE
Școala medie nr. 10, București

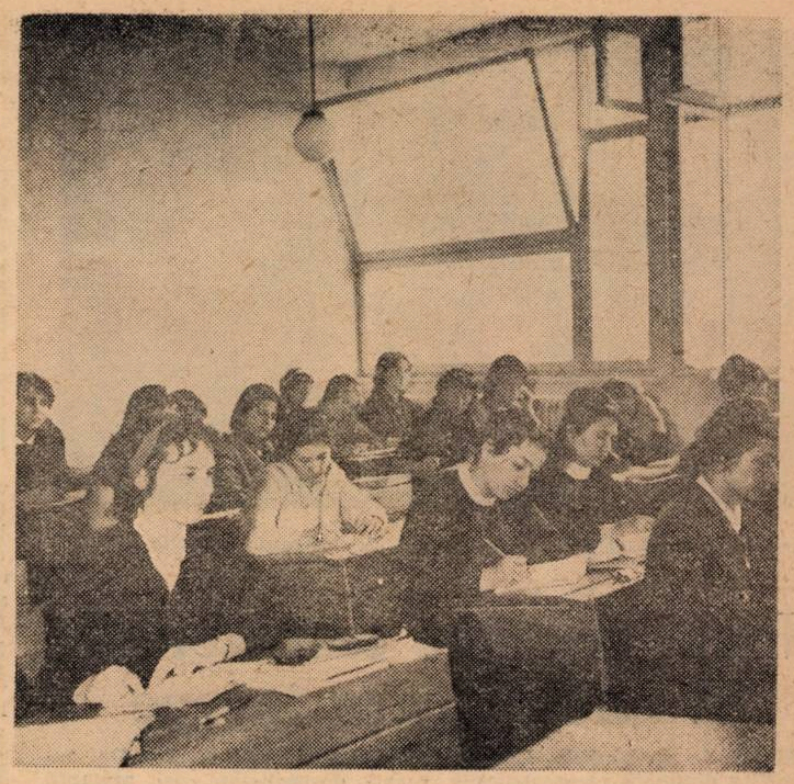

Primele ore de curs

PORNIND DE LA UN PLAN DE MUNCĂ

Răsfoiesc un plan de muncă anual — documentul de bază în orientarea activității instructiv-educative ce se desfășoară într-una din școlile orașului Pitești. E scris frumos, caligrafic, meticulos, cu rubricile despărțite în diferite culori. Cuprinde un noian de probleme, are „termene de îndeplinire" prevede „cine răspunde", stabilește „măsuri" etc. Și totuși, după ce îl citești atent rămîi cu o senzație de nemulțumire. Ai impresia de ceva „deja văzut": oare unde am mai întîlnit aceleași sarcini, aceleași probleme, aceleași preocupări? M-am dumirit: e aproape același plan ca anul trecut (care, la rîndul său, era aproape la fel cu cel de acum doi ani, care și el...). Cu foarte mici modificări planul ar putea fi folosit la orice școală din oraș și — cu alte vreo două schimbări — la orice școală din țară... E, cum se spune, un „plan general" — dar prea general și etern valabil! Nu reflectă specificul școlii, nu oferă o linie de perspectivă; nu pune probleme noi; nu arată ce anume trebuie — neapărat — rezolvat anul acesta; nu specifică ce experiențe pozitive trebuie extinse, care au fost deficiențele ce vor trebui înlăturate. E, ca să zicem așa, un material numai bun pentru rubrica „De toate pentru toți".

Ce-ar fi fost dacă — de pildă — s-ar fi înscris în planul anual un capitol intitulat: „Nici un corigent încă de pe primul trimestru", în care s-ar fi arătat — foarte precis și foarte concret — căile, procedeele și metodele ce vor trebui folosite pentru atingerea acestui obiectiv? Ar fi fost o inițiativă utilă și mobilizatoare. Adică de ce să nu încercăm să depășim formula-șablon — „Vom depune toate eforturile pentru a obține rezultate cît mai bune..." etc. care nu angajează pe nimeni la nimic. Deoarece în școală sînt clase în care nici un elev n-a rămas corigent, de ce să nu se lupte cu toată hotărîrea pentru generalizarea experienței colectivelor de profesori și a diriginților care au lucrat la aceste clase?

Înscrierea în plan a unor astfel de obiective, strădania de a le realiza vor însemna, fără îndoială, un pas înainte în munca școlii. Contribuind la înlăturarea stilului de muncă șablonard, rutinier, ele ar deschide cîmp larg pentru o activitate vie, creatoare.

FLORIN ANGHEL

în analiza literară

Analiza literară și discutarea diferitelor capitole de istorie literară pot oferi un bogat material ilustrativ pentru a demonstra varietatea de nuanțe semantice ale cuvintelor, ale construcțiilor gramaticale și stilistice, pentru a dovedi în mod concret ce rol de seamă au sinonimia, termenii tehnici cu întrebuințare figurată în opera scriitorilor, ce valoare practică, impusă de logica gîndirii, au relațiile sintactice și cît de important este în alcătuirea acestora capitolul acelor unelte gramaticale, în general subestimate, dar esențiale pentru a lega corect cuvintele între ele — prepozițiile și conjuncțiile. Uneori acestea sînt folosite greșit de elevi în structura frazelor: „Se înapoiază *după* front"; „Meritul scriitorului a fost *prin* introducerea unei atmosfere noi în literatură"; „În acest roman, Cezar Petrescu face o *alternanță prin* personalitatea lui Radu Comșa".

Se mai întîlnesc și erori gramaticale elementare, neînțelegerea sensului exact al cuvintelor tehnice, a neologismelor (cît de urgentă ar fi tipărirea unui *Dicționar explicativ școlar* la Editura didactică), greșeli de ortografie, pe care profesorii de toate specialitățile trebuie să le combată cu toată hotărîrea.

Lecțiile de literatură pot fi un excelent mijloc de a lupta contra uniformității și a șablonului frazelor din exprimarea elevilor care, ajunși la vîrsta înțelegerii logice atît a normelor limbii literare cît și a frumuseții stilului artistic, pot fi deprinși cu un autocontrol lingvistic și estetic din ce în ce mai riguros și mai supravegheat.

Exemplele date mai sus, la care, desigur, fiecare profesor de limbă și literatură romînă sau chiar de alte discipline va putea adăuga altele, sînt utile pentru a trage cîteva concluzii de ordin practic acum, la început de nou an școlar, pentru ca problemele limbii literare să capete o rezolvare judicioasă.

Mi se pare esențial să se dezvolte la elevi o atitudine conștientă față de cultivarea limbii literare prin sublinierea atentă, de o parte, a valorilor pozitive ale textelor literare ce se analizează și, pe de alta, a abaterilor și a șablonului inexpresiv din propria lor exprimare. Desigur că ar fi de dorit ca în programa de învățămînt să se prevadă mai multe lecții de sintaxă și stil. Dar chiar și așa se pot obține succese neîndoielnice în cultivarea limbii literare. Lucrul fundamental pentru obținerea unor asemenea succese stă în îmbinarea continuă a analizei fondului cu aceea a particularităților de limbă și supravegherea atentă a scrisului și vorbirii elevilor la literatura romînă în primul rînd, dar concomitent și la celelalte discipline. O solidarizare a cadrelor didactice în jurul acestor probleme esențiale de cultură generală va asigura în numai cîțiva ani un nivel satisfăcător al limbii literare în rîndurile elevilor care se vor prezenta la examenul de maturitate. Se va putea constata astfel nu numai un bagaj satisfăcător al cunoștințelor lor generale, ci și o necesară maturitate a limbajului lor științific și literar. Pentru a ajunge la aceste rezultate, problemele limbii literare trebuie să stea în centrul atenției profesorilor care predau literatura romînă în ultimele clase, ca și a celorlalți profesori care, examinînd răspunsurile scrise sau orale, au ocazia să facă numeroase observații critice în legătură cu exprimarea elevilor. Din tezele trimestriale și din caietele de literatură se poate oricînd extrage un bogat material ilustrativ pentru a sublinia atît părțile bune cît și erorile nepermise în mînuirea limbii. Trebuie definitiv părăsită ideea că a face istorie literară în școală înseamnă a ne limita la discutarea unui șir de idei cuprinse în capitolul respectiv sau într-o operă literară; din teza că fondul de idei și exprimarea lui prin limbă constituie esența operei literare decurge obligația de a studia atent valorile limbii literare romîne, de a face pe elevi să le înțeleagă și să le iubească. Atunci ei singuri vor căuta să se exprime corect, precis și nuanțat. Însemnările de față nu au urmărit altceva decît să sublinieze anumite fapte și să reamintească răspunderile, la început de nou an școlar.

Conf. univ. Gh. BULGĂR

ELAN ÎN MUNCĂ

(Urmare din pag. 1-a)

țile derivate — viteză, accelerație, forță etc. Răspunsurile elevilor au dovedit exigența profesoarei în fiecare oră de curs din anul trecut; deoarece ei erau obișnuiți cu acest mod de a fi ascultați și i-au putut face față.

Preocupare vie pentru calitatea cunoștințelor elevilor există și la Școala de 8 ani din Cisnădie. Tovarășul Aurelian Munteanu, directorul școlii, și-a propus să realizeze în acest scop o colaborare mai strînsă și mai bine organizată a cadrelor didactice din școala sa. Se va întări îndeosebi colaborarea între profesorii care predau la clase ce se succed, în vederea unei continuități firești în pregătirea elevilor. Profesorii de la clasa a V-a, de exemplu, vor păstra o legătură permanentă cu învățătorii claselor a IV-a, vor asista reciproc la lecții pentru a putea astfel realiza o sudură perfectă în munca instructiv-educativă și în cunoștințele elevilor.

Convins că de îmbunătățirea propriei sale munci depinde în mare măsură nivelul muncii întregului colectiv didactic, directorul școlii își propune să desfășoare o îndrumare mai sistematică a procesului instructiv-educativ. În acest scop el va asista în primul trimestru la lecțiile tuturor cadrelor didactice. Pentru ca discuția cu profesorii și îndrumarea acestora să se desfășoare pe baza unei mai bune cunoașteri a muncii lor, directorul își propune să asiste la cîteva lecții în șir la un profesor, așa încît să ajungă la observații mai concludente. Nu atît cum s-a predat o lecție, vrea să știe directorul școlii, ci cum muncește profesorul respectiv.

Preocupat, la fel ca ceilalți directori de care am vorbit pînă acum, de ridicarea nivelului pregătirii elevilor, tovarășul Otto Böhm, conducătorul Școlii medii din Cisnădie, este hotărît să dea atenție deosebită în acest an școlar legăturii între profesorii ce predau obiecte înrudite — matematică și fizică, istorie și socialism științific — pentru ca în cadrul fiecărei clase procesul de învățămînt să aibă un caracter unitar, pentru ca însăși munca elevilor fiecărei clase în parte să fie închegată și sistematică.

Cu hotărîrea de a munci mai bine au pornit anul școlar toți învățătorii și profesorii. Dorința aceasta trebuie să nu slăbească, ci să se înfăptuiască cu tot mai multă tragere de inimă, cu tot mai mult interes. Socialismul are nevoie de cadre foarte bine pregătite. Cunoștințele, dar și dorința de a le îmbogăți mereu, disciplina muncii se însușesc și se formează în școală. Efortul în acest sens al cadrelor didactice este deci o cerință principală a învățămîntului nostru.

Executarea unei chei — prima probă de măiestrie a noilor ucenici lăcătuşi

Noul – element caracteristic al anului care începe

Mijloc de septembrie. Lumina blîndă a dimineţii răcoroase cade pe galbenul nostalgic al primelor frunze de toamnă.

Sună de intrare! E primul „clopoţel" din noul an şcolar... În această dimineaţă de septembrie — sărbătoare a elevilor, a profesorilor şi a întregului popor — am vizitat Centrul şcolar de construcţii din Bucureşti. Pretutindeni ne-a întîmpinat noul — căci noul este acum caracteristic oricărei şcoli, din oricare colţ al ţării noastre.

Aici noul înseamnă o clădire cu patru ateliere-şcoală, în care orele de instruire practică se vor desfăşura în condiţii dintre cele mai bune. Atenţia ne-a fost atrasă în chip deosebit de atelierul de zidărie şi prefabricate: spaţios şi luminos, el te îmbie vădit la lucru. Podul rulant pentru transportul elementelor prefabricate va fi mînuit în curînd de noii ucenici, care vor construi, la început în miniatură, blocuri de locuinţe din panouri.

Noul mai înseamnă aici şi ridicarea a încă 8 săli de clasă moderne, ca şi a unui cămin suplimentar cu 210 locuri. Şi tot nou este şi materialul didactic executat de elevii-maiştri la practică, material venit să-l întregească pe cel existent, care a contribuit simţitor, încă din anii trecuţi, la renumele şcolii. Am examinat cîteva din machetele expuse: un „Frühling-Michaelis" (aparat de încercat piesele la întindere), reprezintă o adevărată operă de maistru prin precizia şi fineţea execuţiei, în stare să rivalizeze cu produsele unei întreprinderi specializate. De curînd despachetate, îşi aşteaptă rîndul pe standurile recent amenajate macaraua automată dublă, escavatorul cu cupe, cofrajul de planşeu ciupercă, mecanismul escavatorului 503, cuptorul rotativ şi multe, multe alte machete cu care profesorii vor ilustra lecţiile din acest an şcolar.

— Dar unde sînt ucenicii care au acum ore de instruire practică în atelierele-şcoală? — am întrebat pe conducătorii şcolii.

— Vizitează şantiere şi întreprinderi, conduşi de maiştrii-instructori, pentru a cunoaşte specificul sectorului de construcţii — ni s-a răspuns.

Am aflat apoi că, după săptămîna vizitelor pe şantiere şi în întreprinderi, ucenicii îşi vor găsi locurile bine determinate la bancurile de lucru.

Am răsfoit primele planuri calendaristice — cu grijă şi judicios întocmite — şi am examinat orarul — pentru început provizoriu, dar respectînd principiile pedagogice.

Prin extinderea şi modernizarea Centrului şcolar de construcţii din Bucureşti s-a creat o minunată bază materială în vederea pregătirii unor muncitori şi tehnicieni temeinic instruiţi. Cadrele didactice ale şcolii sînt hotărîte să folosească din plin aceste condiţii, iar ucenicii şi elevii sînt gata să răspundă cu cinste grijii ce li se arată.

Ing. VICTOR GHERGHIŞAN
inspector
în Ministerul Învăţămîntului

Viitorii tehnicieni agricoli

La centrul şcolar agricol din Curtea de Argeş, ca şi la toate şcolile cu acelaşi profil, noul an de învăţămînt s-a deschis într-o atmosferă cu deosebire sărbătorească. Şi este de înţeles acest lucru dacă ţinem seamă că noul an se deschide în condiţiile în care întreaga agricultură este colectivizată, în condiţiile aplicării prevederilor cuprinse în Hotărîrea partidului şi guvernului cu privire la dezvoltarea şi îmbunătăţirea învăţămîntului agricol.

Sute de elevi au venit să înveţe la Centrul şcolar agricol din Curtea de Argeş arta cultivării solului şi creşterii animalelor în condiţiile agriculturii noi, socialiste. Mulţi dintre ei sînt foşti elevi ai şcolilor profesionale agricole. Alţii au trecut abia acum pragul şcolii generale de 7 ani şi au venit aici din satele unde se vor întoarce peste cîţiva ani, înarmaţi cu cunoştinţe temeinice, variate. Din Pecea sau de la Ungheni, din Răchiţele sau Valea Danului, din Dragoslavele sau de la Munăteşti au venit toţi animaţi de aceeaşi dorinţă: să înveţe, să înveţe cît mai mult şi cît mai bine cum se construieşte o seră, cum se pun furajele la însilozat, cum poţi obţine 5.000 kg porumb boabe la hectar în pămînt neirigat, cum pot fi perfecţionate rasele de animale sau soiurile de pomi, cum poţi face, într-un cuvînt, ca averea celor ce trudesc pe ogoarele înfrăţite să devină pe zi ce trece mai mare, mai înfloritoare.

Sînt tineri care de abia au trăit emoţiile examenelor de admitere şi în ochii cărora strălucesc nenumărate speranţe, nenumărate proiecte de viitor. Iar speranţele lor nu vor fi înşelate. Au simţit asta din cuvîntările care s-au rostit la festivitatea deschiderii cursurilor, ascultînd mărturiile colegilor lor mai mari şi mai ales văzînd condiţiile de studiu ce li se oferă. Pe cele 120 de hectare ale gospodăriei didactice, unde vor aplica în practică ceea ce vor învăţa în lecţiile teoretice, există o întreagă diversitate de culturi. Vreme de 4 ani vor putea învăţa aici cum să îndrume viaţa pomilor, cum să-i oblige să rodească fructe de două şi trei ori mai multe, mai bune şi mai frumoase decît în mod obişnuit, vor putea să urmărească în miezul iernii rumeneala roşiilor care dau în pîrg sub acoperişul de sticlă al serelor, vor învăţa să smulgă solului recolte tot mai mari, tot mai bogate.

Primele ore de curs au fost aşteptate cu nerăbdare. Iată, clopoţelul a sunat şi elevii s-au instalat în bănci. La început s-au discutat probleme introductive generale. Dar şi ele reprezintă o parte din cunoştinţele viitorilor tehnicieni agricoli. La anul I al şcolii tehnice veterinare, de pildă, la prima lecţie de zootehnie, au fost puse în discuţie probleme dintre cele mai însemnate: ce importanţă are pentru economia naţională creşterea animalelor?; cum s-a dezvoltat ea în anii democraţiei populare?; ce perspective îi oferă încheierea colectivizării agriculturii?; ce sarcini au fost puse în faţa fiecărui sector?. Sînt probleme concrete, despre care elevii au mai auzit discutîndu-se în satele lor, în şcoala de unde au plecat. Dar aici ele capătă un nou înţeles şi o nouă profunzime. Li se vorbeşte, ca unor viitori specialişti, despre teoria evoluţionistă, despre morfologia animalelor, despre arta creşterii fiecărei specii în parte.

Lecţiilor teoretice le urmează în scurt timp practica în grajdurile gospodăriilor didactice. Cum se face abordarea sau contenţia animalelor? Cum se efectuează o injecţie? Elevii îşi dau şi mai bine seama că dacă munca — pe care generaţii de ţărani au făcut-o cum s-au priceput — se întemeiază pe cunoştinţe ştiinţifice, ea dă rezultate nemăsurat mai bune.

În aceeaşi vreme horticultorii au început lucrările pe ogoarele gospodăriei. Împrăştiaţi prin livezi învaţă cum se recoltează prunele şi merele, cum se ambalează. Sînt operaţii în aparenţă simple. În fiecare din ele sînt însă nenumărate amănunte de care se cere să ţii seama. Fiecare „mărunţiş" îşi are importanţa lui. Şi găseşti astfel de „mărunţişuri" pretutindeni, în număr destul de mare: la însilozarea furajelor, la scoaterea şi sortarea puieţilor din pepinieră la verificarea altoiurilor în ochi, la pregătirea serelor pentru plantatul culturilor forţate, în orice loc de muncă al gospodăriei.

Pretutindeni se cere o muncă migăloasă, atentă, studiu temeinic de fiecare zi. Cadrele didactice ale şcolii s-au străduit ca toate acestea să se desfăşoare cît mai bine din primele ore de şcoală, pentru că nimic nu li se pare mai important decît datoria de a-i pregăti la înălţimea cerinţelor pe viitorii tehnicieni ai agriculturii noastre.

★

Şi la Centrul şcolar agricol din Turda munca noului an se desfăşoară rodnic din primele zile de şcoală. Aici învaţă în acest an circa 500 de elevi, care se pregătesc să devină tehnicieni agronomi şi tehnicieni veterinari.

Pentru ca ei să-şi însuşească cunoştinţe şi deprinderi temeinice, s-au asigurat din timp cele mai bune condiţii de desfăşurare a lecţiilor şi a lucrărilor practice.

Şcoala dispune de 12 săli de clasă, de laborator pentru fizică şi chimie şi 4 cabinete tehnice pentru diferite specialităţi: zootehnie, fitotehnie, producţia plantelor, agrotehnică şi mecanizare. Practica în producţie se desfăşoară în cadrul Staţiunii experimentale agricole din Turda, unde elevii au la dispoziţie loturi cu variate specii de plante, un parc bogat de maşini agricole moderne şi grajduri cu numeroase specii de animale.

Lecţiile şi lucrările practice sînt conduse de 12 profesori şi 17 ingineri de diferite specialităţi. Pentru ca viitorii tehnicieni agronomi şi veterinari să se deprindă încă de pe băncile şcolii şi cu munca de cercetare, unele obiecte de specialitate sînt predate de cercetători ştiinţifici de la staţiunea agricolă experimentală.

Hotărîţi să răspundă cu cinste grijii care se arată pentru buna lor pregătire, elevii şcolii şi-au început cu hărnicie munca, dornici să ajungă tehnicieni de frunte, cadre de nădejde ale agriculturii noastre socialiste.

B. OCTAVIAN
şi GH. DIVRICIAN

Pe marginea unei programe

Puncte de vedere

În şcolile profesionale şi de meserii predarea limbii şi literaturii române îndeplineşte un rol important, contribuind la formarea orizontului cultural al viitorilor muncitori.

În general, programa şcolară pentru predarea acestei discipline, alcătuită cu cîţiva ani în urmă, răspunde cerinţelor legate de pregătirea de cultură generală şi de educarea estetică a ucenicilor şi elevilor. Totuşi, după părerea noastră, ea este încă deficitară sub unele aspecte.

De pildă, problemele de teorie a literaturii sînt prevăzute în anul al II-lea. Ca urmare, elevii din anul I studiază operele marilor noştri scriitori clasici fără să aibă însă cunoştinţe suficient de adînci despre genurile şi speciile literare, fără să ştie cum se face o analiză literară. Ar fi mult mai logic şi mai potrivit ca în anul I să se studieze noţiunile de teorie a literaturii, iar în anul al II-lea să se studieze istoria literaturii. Elevii ar avea astfel o mai mare capacitate de înţelegere a operelor studiate şi însuşirea cunoştinţelor ar fi mult mai uşoară.

Credem că la anul I sînt necesare mai puţine ore de compunere consacrate actelor oficiale. Acestea s-ar putea efectua cu mai mult folos în cadrul cercului literar în anul al III-lea, cînd elevii sînt mai interesaţi de problemele respective şi le cunosc mai mult importanţa pentru viaţa practică. În schimb în anul I ar trebui să se acorde mai multă atenţie cultivării limbii literare. Credem că sînt necesare în acest scop mai multe ore de gramatică, de ortografie.

Din programa actuală lipsesc lecţiile consacrate configuraţiei generale, economice, social-politice şi culturale a unei epoci. Din această cauză fenomenul literar le apare elevilor ca un element izolat, fără legătură cu viaţa. Credem că această lipsă trebuie neapărat înlăturată.

De asemenea, credem că în programa de activitate a cercului literar în anul al III-lea se dă prea puţină importanţă literaturii române actuale. Pe elevii acestui an i-ar interesa mai mult cunoaşterea operelor de după 23 August ale lui Sadoveanu, T. Arghezi, a operei lui M. Beniuc, Marin Preda, V. Em. Galan, Titus Popovici Eugen Barbu şi alţii decît reluarea lecturii din unii scriitori deja cunoscuţi.

Credem că asemenea intervenţii ar putea îmbunătăţi simţitor programa actuală.

Prof.
SERAFIM DUICU

In acorduri muzicale

Un elev grăbit, cu vioara în mînă, a trecut aproape neobservat. Alţi doi, care i-au urmat la scurt interval, nu l-au mai lăsat însă indiferent pe trecătorul ocazional de pe străzile înfloritului oraşel Rîmnicu Vîlcea. Era un semn că vîlcenii îndrăgesc nu numai florile, dar şi muzica. Admiraţia pe care i-au trezit-o prospeţimea şi curăţenia străzilor, oraşul îngrijit, bine gospodărit, a sporit atunci şi mai mult. Grupurile următoare de elevi veneau ca un indiciu sigur — pe acolo, pe undeva prin apropiere, există o şcoală de muzică.

Da, în Rîmnicu Vîlcea, pe strada Lenin, există din anul 1957 o şcoală elementară de muzică. Vîlcenii îndrăgesc atît de mult muzica încît nu s-au lăsat pînă nu s-a creat o şcoală în oraşul lor. A avut cine să le asculte şi să le îndeplinească dorinţa. S-or fi străduit ei şi în trecut, dar atunci n-a avut cine să-i audă.

Şcoala pregăteşte şi pe talentaţii în arta plastică. O spune chiar titulatura ei — Şcoala de muzică şi artă plastică. În holuri sînt expuse zeci de acuarele şi desene. Admirîndu-le în după amiaza zilei de 15 septembrie — ziua cînd au început cursurile noului an şcolar — puteai auzi, de dincolo de uşa din stînga, sunete de trompetă. Cînta elevul Petre Stănescu, fiul unui colectivist din Păuşeşti-Măglaş. Din spre uşa din faţă se auzeau acorduri, cînd viguroase, cînd delicate, de pian. În dreapta cînta o vioară sub arcuşul mînuit încă nesigur de începătorul Dan Vîlceanu, fiul unui mecanic.

Cei 330 de elevi ai şcolii elementare de muzică şi artă plastică din Rîmnicu Vîlcea au sărbătorit de două ori deschiderea anului şcolar — o dată la şcoala în care-şi primesc cunoştinţele de cultură generală şi a doua oară aici, unde au venit să înveţe arta de care se simt chemaţi. De ei, de pregătirea lor în domeniul artei, se îngrijesc în primul rînd profesorii şcolii. Ei le predau cu dragoste, cu răbdare şi cu pricepere, comorile cucerite cu zeci de ani în urmă pe acelaşi drum al artei pe care au pornit astăzi elevii lor. Le poartă însă de grijă şi iubitorii artei şi artişti mari de la Bucureşti. Magda Nicolau, Ştefan Ruha au fost prin şcoala lor. Acesta a fost un bun prilej de îmbogăţire a înregistrărilor pe bandă de magnetofon ale şcolii. Conservatorul „Ciprian Porumbescu" trimite adesea metodişti care îndrumează cadrele didactice din şcoală, ţin expuneri pe teme legate de perfecţionarea lor artistică şi metodică. Profesorul Ionel Geantă, şef de catedră la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" şi mai ales maestrul Ion Dumitrescu, secretarul Uniunii Compozitorilor, vin în sprijinul şcolii ori de cîte ori colectivul dă un semnal, adresează o „cerere".

Încurajate şi sprijinite din toate părţile, cadrele didactice ale şcolii simt an de an că le cresc puterile de muncă. Directorul şcolii, vorbind în numele întregului colectiv, a arătat în ziua începutului de an şcolar cîte se vor face pentru perfecţionarea metodelor de predare, pentru mai buna pregătire a elevilor. Discuţia cu tov. Ion Ionescu — acest director mereu neobosit, însufleţit de mult interes şi multă dragoste pentru şcoală — s-a desfăşurat, la început, cu acompaniament de instrumente muzicale, venit simultan dinspre toate laturile holului şcolii. Acompaniamentul trezea parcă optimism, siguranţa că aşa va fi, că angajamentele vor fi îndeplinite.

Cînd de dincolo de uşi nu s-a mai auzit nimic, au răsunat de aproape, de la masa la care s-au aşezat alături de directorul lor, vocile profesorilor care, pe rînd, au început cu alte cuvinte, aceeaşi hotărîre a directorului — de a munci mai bine pentru ca şcoala pe care o îndrăgesc elevii, părinţii şi toţi locuitorii oraşului şi raionului, să merite această dragoste.

E. M.

Desen după natură

ORA DE DIRIGENȚIE

Cîteva aspecte din experiența unor diriginți din regiunea Banat

Reluîndu-și munca acum, la început de an, diriginții din școlile patriei noastre și-au manifestat hotărîrea de a obține rezultate tot mai bune în îndeplinirea sarcinilor educative ce le revin. Un ajutor de seamă îl constituie pentru ei, în această privință, cunoașterea și valorificarea experienței dobîndite în activitatea din anii precedenți. Mulți, tot mai mulți diriginți sînt în măsură să transmită și altora experiența lor pozitivă, să arate căile pe care au reușit să obțină rezultate bune. Acesta este un ajutor pentru toți, deoarece așa se ajunge la experiența de ampioare, care se acumulează an de an în școala noastră.

Dorind să contribuie la valorificarea experienței diriginților, „Gazeta învățămîntului" publică în pagina de față cîteva articole scrise de corespondenții săi din regiunea Banat, care vorbesc despre felul cum au rezolvat o serie de probleme educative și despre măsurile pe care își propun să le ia în noul an școlar. Pagina a fost realizată cu ajutorul secției regionale de învățămînt.

Alegerea profesiei

Dezvoltarea dragostei pentru muncă a elevilor este una din sarcinile de căpetenie ale colectivului pedagogic din fiecare școală. Cred însă că munca dirigintelui, și în general a colectivului didactic, nu poate și nu trebuie să se oprească doar la aceasta. Paralel cu grija pentru dezvoltarea dragostei elevilor față de muncă este necesar să arătăm interes pentru îndrumarea lor în ceea ce privește alegerea profesiei. Pentru că, din toate domeniile în care omul poate să muncească cu dragoste și sîrg pentru binele societății, trebuie să existe unul în care el să poată da mai mult decît în oricare altul, în care să lucreze cu mai multă plăcere și însuflețire.

Îndrumarea elevilor pentru alegerea profesiei lor de mai tîrziu trebuie să se realizeze, desigur, nu numai vorbindu-le despre cutare sau cutare meserie. Și aceasta nu fiindcă elevii ar putea avea vreo îndoială asupra temeiniciei celor spuse de noi, ci pentru că cele văzute cu ochii lor, cunoașterea nemijlocită a muncii într-o profesiune sau alta au mai multă putere de convingere, mai multă rezonanță în suflete. De cîte ori nu ni s-a întîmplat să-i vedem pe tineri destul de indiferenți după ce le-am vorbit, de exemplu, despre frumusețea muncii de frezor și să constatăm entuziasmul lor pentru această muncă numai după ce au vizitat un sector cu acest profil dintr-o unitate industrială? Iată de ce am căutat ca discuțiile în colectiv, ca și discuțiile individuale cu elevii asupra frumuseții muncii în general și a diferitelor profesii în special să fie precedate sau urmate de vizite în producție, pentru ca ei să vadă cu propriii lor ochi mașinile, uneltele, să stea de vorbă cu cei ce le însuflețesc creînd bunuri materiale.

Una dintre cele mai rodnice vizite de acest fel a fost aceea pe care am făcut-o la Institutul agronomic din Timișoara în primăvara acestui an, după încheierea procesului de colectivizare. Am căutat să-i pregătesc cît mai bine pe elevi pentru această vizită, astfel că ei s-au putut gîndi la ceea ce ar dori să vadă și să afle. Conducerea institutului, cu care am luat din vreme legătura, ne-a pus la dispoziție ghizi bine pregătiți din punct de vedere științific, care au dat elevilor bogate explicații și le-au arătat condițiile optime create de partid și de guvern studenților pentru a le însesni cunoașterea științei agrotehnice.

În discuția pe care am avut-o cu elevii după efectuarea vizitei le-am arătat că mulți dintre ei vor putea contribui la dezvoltarea continuă a agriculturii noastre socialiste dacă se vor pregăti temeinic și își vor însuși metodele agrotehnice înaintate, pentru a răspunde înaltelor cerințe puse de partid în fața cadrelor din agricultură. Ca urmare a îndrumării date de școală, 30% din absolvenții examenului de maturitate s-au îndreptat spre Institutul agronomic.

Înainte de a încheia aș vrea să mai arăt că pentru justa orientare profesională a elevilor este necesar aportul întregului colectiv pedagogic. Spun aceasta gîndindu-mă mai ales la faptul că o condiție importantă o constituie în această acțiune cunoașterea adîncă a capacităților și aptitudinilor fiecărui tînăr. În activitatea ce se desfășoară în cadrul fiecărei discipline profesorul de specialitate vede zi de zi, mai amănunțit decît dirigintele, cît poate da un tînăr într-un domeniu sau altul. Iată de ce socotesc necesar ca dirigintele să discute pe larg această problemă cu profesorii care predau la clasa lui, să se consulte cu ei asupra fiecărui elev în parte și să-și desfășoare împreună cu ei munca de orientare profesională a viitorilor absolvenți. Conlucrarea trebuie să se realizeze firește, de cum începe anul școlar, pentru că numai așa ea poate da rezultatele dorite.

VIRGINIA CORLAT
Școala medie nr.3 „E. Murgu"
Timișoara

O discuție între dirigintă și un grup de elevi pe tema „Drumul în viață"

MUNCĂ VARIATĂ, INIȚIATIVĂ

Este, cred, bine cunoscut de fiecare dintre noi faptul că în munca de educație nu există rețete. Acest adevăr este mereu confirmat de experiența noastră de fiecare zi.

Scopul pe care-l urmărim este clar și precis: educarea omului de tip nou — constructor al socialismului și comunismului. Pentru aceasta ni se cere muncă variată, inițiativă, creație. Experiența din anii trecuți și mai ales cea din ultimul an ne-a arătat că rezultatele obținute în munca educativă pe această cale sînt mult superioare celor obținute pe baza unei activități improvizate sau mecanic prestabilite.

Este, desigur, greu de precizat în amănunt care sînt elementele muncii de concepție a dirigintelui. Personal cred că acesta trebuie să pornească de la trăsăturile individuale ale elevilor.

Fiind în continuare dirigintă a clasei a VII-a „A" de la Școala medie din Oravița, cunoșteam destul de bine pe fiecare elev în parte. Cu toate acestea, încă din primele zile ale anului școlar mi-am revăzut cu atenție caietul care cuprindea fișele de observație asupra fiecărui elev, precum și notările asupra clasei în general. Dar, chiar de la primele contacte cu elevii mi-am dat seama că nu numai în înfățișarea lor, dar și în profilul lor moral au survenit elemente noi, pe care trebuie să le am neapărat în vedere în munca mea de dirigintă. Printre acestea aș aminti, de pildă, faptul că, petrecîndu-și vacanța în tabere, excursii, drumeții, mulți elevi cunoscuseră locuri și oameni noi, înfăptuiri ale regimului nostru care contribuiseră la maturizarea gîndirii lor, le îmbogățiseră orizontul de cunoștințe și sentimentele. La mulți s-au definit cu acest prilej mai clar aptitudinile, înclinațiile.

După vacanță, însă, unii elevi au adus cu ei și deprinderi care mă îngrijorau: un vocabular cu elemente de argou, un anumit liberalism în comportări etc. Printre aceștia erau chiar și elevi care avuseseră înainte o conduită exemplară. Iată așadar că, deși îmi continuam munca de dirigintă la aceeași clasă, era necesar să includ în ea elemente noi. Am ținut seama de aceste elemente la alcătuirea planului meu de activitate, ca și la repartizarea sarcinilor fiecărui elev.

O altă latură a activității mele educative a constituit-o munca în legătură cu organizația de pionieri. Cunoscînd aptitudinile fiecărui pionier în parte, mi-am spus cuvîntul cînd a fost vorba să-și aleagă cercul în care să acționeze. Am urmărit apoi frecvența și felul cum lucrează fiecare în cercul la care s-a înscris. Cercetînd activitatea copiilor în cadrul diferitelor cercuri am remarcat că printre ei erau cîțiva în adevăr cu aptitudini deosebite pentru muzică, teatru, desen, dans. Am vorbit cu părinții fiecăruia dintre ei pentru ca, sprijinită de părinți, școala să poată dezvolta aceste înclinații ale elevilor.

Rezultatele obținute la sfîrșitul anului școlar au fost bune: majoritatea elevilor au promovat cu note bune și foarte bune, personalitatea lor s-a dezvoltat, căpătînd contururi mai vii. Am înțeles că și în acest an școlar va trebui să merg în activitatea mea de dirigintă pe calea unei munci care să realizeze sarcinile mari, generale ale educației comuniste prin mijloacele și căile cerute de individualitatea fiecărui elev în parte.

Prof. RADA CIOROGARU
Școala medie din Oravița

PREGĂTIREA OREI

Este un fapt unanim admis că succesul oricărei activități desfășurate de profesori în rîndurile elevilor depinde de pregătirea lui temeinică în vederea acestei activități. Acest lucru este pe deplin valabil și pentru ora de dirigenție.

Respectînd cu strictețe această necesitate, am căutat să mă pregătesc cu minuțiozitate pentru fiecare oră de dirigenție în parte. Pornesc, în alegerea temelor pe care urmează să le discut cu elevii, de la specificul clasei, de la condițiile concrete în care își duce munca aceasta. De asemenea, folosesc presa, literatura, noutățile științifice etc. Toată această pregătire se concretizează în planul orei, întocmit cu regularitate.

Dat fiind că în centrul atenției mele stau problemele impuse de cerințele clasei, uneori sînt nevoit să mă abat de la planificarea calendaristică întocmită anterior. Practica, experiența, mi-au arătat că este mai folositor pentru elevi să răspund problemelor pe care le ridică activitatea lor la un moment dat, decît să respect în mod rigid, mecanic, ceea ce am prevăzut în plan la începutul anului școlar.

Paralel cu propria mea pregătire îi pregătesc pe elevi, dîndu-le îndrumări, recomandîndu-le lecturi din presă, literatură, noutăți științifice etc. Pregătiți astfel elevii iau parte în mod activ la discuțiile din ora de dirigenție, fac completări — uneori cu lux de amănunte — exemplifică cele spuse cu date din viața clasei, din viața personală, din lecturi. Astfel ora devine vie, atractivă, interesantă. Elevii dau soluții, fac propuneri care, treptat-treptat, prind viață. De multe ori discuțiile între elevi ocupă cea mai mare parte a orei, eu avînd bineînțeles grijă să le conduc astfel încît să nu devină statice.

Procedînd în acest mod am reușit să rezolv cu ajutorul nemijlocit al elevilor multe probleme ale clasei: probleme de disciplină, de ordine și curățenie, ca și probleme legate de atitudinea membrilor colectivului, de raporturile de prietenie și tovărășie dintre ei. Această problemă s-a impus ca o necesitate imperioasă îndeosebi în anul trecut, cînd clasa pe care am condus-o ca diriginte a rezultat din comasarea a două colective de elevi.

Vreau să relev aici și faptul că prin participarea activă a elevilor la discuțiile din ora de dirigenție s-a contribuit, într-o măsură, și la evitarea paralelismului între activitățile clasei și ale unității de pionieri. În discuții elevii făceau adesea propuneri pentru organizarea unor acțiuni. Printr-o legătură strînsă cu instructorul detașamentului de pionieri am putut să coordonez în așa fel munca încît să facem totdeauna ceva nou cu elevii.

N-am folosit decît rareori în ora de dirigenție procedeul prezentării referatelor de către elevi. Am recurs la această formă de activitate doar atunci cînd se analiza activitatea clasei pe o anumită perioadă și trebuiau stabilite sarcinile care se impuneau pentru etapa viitoare. Atunci am pregătit pe responsabilul clasei în vederea întocmirii unui scurt referat. După îndrumările date, elevul a întocmit un referat de circa patru pagini, pe care mi l-a prezentat cu două zile înainte de ora de dirigenție. Am citit referatul și am dat noi îndrumări, cerînd unele corecturi și completări. Înainte de oră am văzut referatul în forma lui definitivă. Între timp am pregătit și clasa. I-am îndrumat pe elevi să-și analizeze fiecare în parte munca, să arate succesele și lipsurile proprii și ale colegilor, să facă propuneri pentru bunul mers al activității întregii clase.

Desigur, munca dirigintelui este o muncă complexă, care nu poate fi cuprinsă în cîteva rînduri. Cele cîteva spicuiri de mai sus sînt numai un crîmpei din această activitate. Ele au contribuit însă în mare măsură la obținerea unor rezultate bune în clasa pe care am condus-o. Voi căuta să le lărgesc și mai mult în noul an care s-a deschis acum.

Prof. E. CONSTANTINESCU
Școala de 8 ani, Giarmata

Pentru cunoașterea preocupărilor elevilor mei

Pentru a cunoaște mai bine elevii cît și pentru rezultatele educative pe care le dobîndesc pe această cale, obișnuiesc să consacru în fiecare trimestru cîte o oră „întrebărilor și răspunsurilor".

Cu 10-12 zile înaintea unei astfel de ore propun elevilor să se gîndească la întrebările pe care vor să le pună. În general este vorba de probleme științifice, tehnice, culturale care-i preocupă și la care n-au reușit să-și răspundă singuri pe baza cunoștințelor pe care le au. Ei pregătesc în scris aceste întrebări și mi le prezintă cu o săptămînă înainte.

În cadrul orei de dirigenție trec la expunerea întrebărilor, solicitînd întîi răspunsuri din partea clasei. De foarte multe ori obțin pe această cale răspunsuri corecte și complete. În cazul cînd clasa nu știe să răspundă, răspund eu însumi. În felul acesta se clarifică numeroase probleme care îi interesează pe elevi. Iată, de exemplu, cîteva probleme care i-au interesat pe elevii mei din clasa a V-a: despre rachete, sateliți, stele, despre originea omului, despre cauzele superstițiilor. În mod deosebit s-au interesat ei de semnificația diferitelor sărbători ale clasei muncitoare, de realizările regimului democrat-popular pe plan local, de unele probleme legate de situația politică internațională. În felul cum formulez răspunsurile la întrebări accentuez mai ales latura educativă a cunoașterii fenomenelor respective, căutînd să le formez și pe această cale bazele concepției științifice despre lume a elevilor mei.

Orele acestea m-au ajutat să cunosc mai bine preocupările elevilor și nu rare ori am fost surprins de bogăția lumii interioare a unor copii pe care nu-i cunoscusem suficient de bine. Or, fără aceasta nici nu poate fi vorba de o muncă rodnică a dirigintelui în cultivarea trăsăturilor personale ale elevilor săi, trăsături care au o pondere însemnată în definirea și dăltuirea personalității lor. De asemenea, orele de acest fel contribuie la educarea comunistă a elevilor. În afară de faptul că prilejuiesc lămurirea unor probleme privind politica partidului și statului nostru, politica internațională etc., ele contribuie la lărgirea orizontului copiilor, la educarea lor în spirit ateist-științific. Bunăoară, am discutat cu elevii mei din clasa a V-a despre eclipse, stele căzătoare, despre curcubeu, cutremure etc. Elevii vor cunoaște explicația științifică a curcubeului, de exemplu, cînd vor studia optica în clasa a VII-a, dar sînt de pe acum curioși să cunoască unele chestiuni și cred că nu-i de loc o greșeală dacă acestea li se lămuresc — bine înțeles într-un mod accesibil lor — atunci cînd îi interesează. Aceasta cu atît mai mult cu cît ei citesc literatură științifico-fantastică și nu înțeleg unele lucruri, deoarece nu le-au studiat încă la școală.

Acum, la început de an școlar, voi examina atent experiența și rezultatele obținute pe această linie în cursul anilor trecuți și voi folosi-o la alcătuirea planului meu de muncă și în activitatea de zi cu zi ca dirigintă. Un loc important desigur voi căuta să acord cunoașterii preocupărilor elevilor mei și folosirii acestora în munca educativă.

E. CRUPOVEATCHIN
Școala de 8 ani nr. 5 Lugoj

De veste hotare

Mii de elevi din R. D. Germană, iubitori ai muzicii, învață să cînte la diferite instrumente în cercuri artistice și în școli speciale de muzică.

Ştiri din R. D. Germană

ÎNVĂŢĂTORII ŞI PROFESORII — LUPTĂTORI PENTRU PACE

La 1 septembrie a început în R.D.G. un nou an şcolar. Preludiul acestui eveniment l-au constituit consfătuirile raionale ale cadrelor didactice, cu prilejul cărora s-au discutat sarcinile din noul an şcolar. Învăţătorii şi profesorii au dovedit şi acum că sînt conştienţi de misiunea lor deosebită în lupta pentru pace. În cuvîntul lor ei au arătat că trebuie să se lichideze urmările celui de al doilea război mondial prin semnarea tratatului de pace cu Germania, astfel precum o cer încă de mult Uniunea Sovietică, R.D. Germană, toate ţările socialiste.

Înţelegînd că fiecare nou succes al patriei lor este o lovitură puternică dată militariştilor de la Bonn, pedagogii din R.D.G. sînt hotărîţi să contribuie, prin munca lor de educare a tinerei generaţii la întărirea continuă a Republicii Democrate Germane.

CERINŢE DE GREUTATE ÎN NOUL AN ŞCOLAR

P.S.U.G. şi Guvernul R.D. Germane au pus în faţa şcolilor, pentru noul an de învăţămînt, sarcini concrete. Toţi profesorii sînt chemaţi să îndeplinească cerinţele învăţămîntului legat de munca practică. Pe această linie şcolile au în primul rînd sarcina de a-i atrage pe elevi spre munca productivă din întreprinderile industriale, din cooperativele de producţie agricolă. de a-i educa în spiritul dragostei pentru muncă, pentru oamenii muncii.

În prezent au loc în şcoli numeroase discuţii cu privire la felul cum se realizează procesul instructiv-educativ în orele de lucrări practice din clasele I—VI. Se consideră că multe din piesele pe care le lucrează elevii în aceste ore ar putea fi întrebuinţate direct în producţie, ceea ce ar contribui la strîngerea legăturilor între şcoală şi întreprinderi.

O atenţie deosebită se va acorda în cursul noului an şcolar studiului matematicii, ca şi studiului limbilor germană şi rusă. În fiecare şcoală s-au luat măsuri pentru ridicarea calificării profesorilor de matematică, pentru ridicarea randamentului elevilor în însuşirea cunoştinţelor la acest obiect.

PREGĂTIRI PENTRU CEL DE AL DOILEA SEMINAR INTERNAŢIONAL POLITEHNIC

Cel de al II-lea seminar internaţional politehnic va avea loc în R.D. Germană între 15—28 octombrie 1962. La acest seminar, care îşi va desfăşura lucrările la Halle, sînt invitaţi delegaţi din toate ţările socialiste.

În programul seminarului internaţional politehnic sînt prevăzute, alături de discuţii ştiinţifice, o serie de vizite în şcoli, schimburi de experienţe etc., pentru a da participanţilor posibilitatea să dobîndească o privire de ansamblu asupra modului în care este organizat învăţămîntul politehnic în R.D. Germană.

CU SPRIJINUL PROFESORILOR SOVIETICI

În timpul vacanţei şcolare din vara acestui an au poposit în R.D.G. 50 de profesori din Uniunea Sovietică, specialişti în domeniul predării limbii ruse. Ei au condus cursurile organizate în vara aceasta cu profesorii de limba rusă din R.D. Germană, cursuri menite să ridice nivelul de pregătire al acestora, să le facă cunoscută experienţa predării limbii ruse în şcolile sovietice. În fiecare raion al R.D.G. cîte 4—5 profesori sovietici au participat la conducerea a cîte unui cerc format în medie din 30—40 de profesori de limba rusă.

Cursurile s-au bucurat de mult succes, profesorii sovietici aducîndu-şi din plin contribuţia la îmbunătăţirea metodelor de predare a limbilor străine în şcolile din R.D.G.

Desene ale elevilor din ţara noastră prezentate la expoziţia internaţională de la Varşovia

A doua familie

Printre vilele cochete care se înşiră de-a lungul şoselei ce porneşte de la stadionul Sokolniki din Moscova se înalţă patru clădiri din piatră ale Şcolii-internat nr. 59, înfiinţată acum doi ani.

De pe acum în viaţa acestei şcoli pot fi întrezărite trăsăturile viitorului, interesantele tendinţe care caracterizează dezvoltarea educaţiei obşteşti a copiilor sovietici.

Pentru a educa schimbul de mîine statul sovietic nu precupeţeşte mijloacele. El creează o largă reţea de şcoli-internate Numai pentru construirea Şcolii-internat nr. 59, pentru utilarea ei, ca şi pentru îmbrăcămintea copiilor, statul a cheltuit impresionanta sumă de 1.100.952 de ruble. Trebuie arătat că statul nu numai că a creat copiilor toate condiţiile pentru a se dezvolta armonios, dar şi-a asumat aproape în întregime şi întreţinerea internatului. Deşi bugetul anual al şcolii-internat se cifrează la peste 35.000 de ruble, părinţii plătesc numai 12.000 de ruble, adică numai o treime din costul întreţinerii copiilor pe un an.

In anul trecut în şcolile-internat din Uniunea Sovietică au învăţat 500.000 de copii, dar pînă în 1965 numărul acestora va creşte de cinci ori. Este deci uşor de înţeles ce mijloace imense va cheltui statul sovietic pentru educaţia tinerei generaţii şi ce supliment substanţial la veniturile lor directe vor realiza oamenii muncii din U.R.S.S. de pe urma acestor măsuri.

La Şcoala-internat nr. 59 din Moscova învăţătura se împleteşte strîns cu educaţia artistică multilaterală a copiilor, cu dezvoltarea aptitudinilor lor creatoare, a deprinderilor necesare muncii. În internat există 22 de cercuri, printre care unele sînt cercuri corale şi de cîntăreţi solo, altele de muzică instrumentală, de coregrafie şi arte plastice etc. Cei mici îndrăgesc mult teatrul de păpuşi. Există şi cercuri tehnico-ştiinţifice — de fizică, chimie, radio, ale tinerilor naturalişti, de limbi străine.

În aceste cercuri aptitudinile copiilor se manifestă şi se dezvoltă mai repede decît în familie. De pildă, nimeni din familia lui Leonea Senin din clasa a V-a nu a observat că acest băieţaş timid ar avea vreo înclinaţie deosebită. La internat s-a constatat însă că Leonea este un mare cunoscător şi iubitor de păsări. Cu ajutorul colegilor lui de clasă, el a aranjat în şcoală un adevărat colţ ornitologic.

Şcoala are şi un mare teren de sport, o livadă, o grădină cu flori, un garaj pentru cinci maşini. La amenajarea tuturor acestora au muncit cu multă dragoste şi elevii şcolii. În curînd ei vor construi o seră de legume, o volieră pentru păsări, vor utila un atelier de radio.

La internat se aplică o formă principial nouă de îmbinare a învăţăturii cu munca în producţie. Activitatea productivă a încetat aici de a mai consta în simple lecţii, ci a devenit parte integrantă a vieţii de zi cu zi a elevilor. Aceştia au găsit şi noi forme de autoadministrare. Aşa a apărut, de pildă, „Consiliul corectitudinii", ales de adunarea generală a elevilor, din care face parte şi cîte un reprezentat al fiecărei clase. Consiliul are împuternicirea de a supraveghea curăţenia dormitoarelor, a claselor, a curţii internatului, disciplina elevilor. La sfîrşitul fiecărei săptămîni consiliul acordă steguleţe roşii celor mai bune clase. A fost instituit şi un steag special pentru cel mai bun detaşament de pionieri. În internat există un colectiv format din 15 tineri, — elevi din clasele superioare — care supraveghează menţinerea ordinei, culcarea la anumite ore, sculatul de dimineaţă.

Studiind orice latură a vieţii Şcolii-internat nr. 59 din Moscova, reiese clar că ea nu este o îmbinare mecanică a unor trăsături aparţinînd şcolii şi căminului, ci o instituţie de învăţămînt şi educaţie calitativ nouă, de un tip superior, în care învăţătura este armonios îmbinată cu educaţia.

G. BELEAKOVA

La şcoala pedagogică din Dabadougou

La Dabadougou, o localitate situată la opt kilometri spre sud de Kankan, al doilea oraş important al Republicii Guineea după Conakry, funcţionează o şcoală pedagogică specială care pregăteşte profesori pentru primele clase secundare (clasele 7, 8, 9, după actuala organizare a şcolilor secundare), luminători ai poporului, care să contribuie cu elanul lor tineresc la dezvoltarea tinerei republici.

Şcoala este aşezată pe un platou înconjurat de ierburi înalte de peste trei metri şi de copaci rari specifici savanei. În cele şase săli de clasă îşi desfăşoară cursurile profesori africani, sovietici, romîni, vietnamezi sau francezi, iar elevii urmăresc cu atenţie, notează, cer lămuriri, dornici să asimileze cît mai multe cunoştinţe.

Şcoala are un important rol în acţiunea de culturalizare a ţării, fiind singurul centru de formare masivă a cadrelor didactice pentru primul ciclu secundar. Ea a fost înfiinţată în ianuarie 1962 şi cuprinde trei secţii, care pregătesc profesori de matematici, fizică şi chimie, de ştiinţe naturale, de limba şi literatura franceză şi negro-africană, de istorie şi geografie. În fiecare an elevii şcolii desfăşoară şi activităţi de practică pedagogică la liceele din oraşul Kankan.

În anul şcolar trecut am predat elevilor din secţia matematică-fizică a şcolii din Dabadougou cunoştinţe de mecanică, de căldură, precum şi o serie de cunoştinţe de chimie. După fiecare capitol am efectuat cu elevii exerciţii, probleme şi lucrări practice în limita permisă de materialul didactic nu prea abundent. Ţara noastră a oferit şcolii unele aparate de fizică şi chimie, care au fost binevenite şi bine primite.

În mod obişnuit studiul unui capitol se încheia cu o lucrare scrisă anunţată în prealabil. Lucrări scrise semestriale analoage tezelor din şcolile noastre nu se dădeau. Am propus introducerea lor, ca şi introducerea unor lucrări scrise de control curent (extemporale). Consiliul profesorilor şi conducerea şcolii au aprobat aceste propuneri.

Dat fiind scopul important al şcolii în acţiunea de culturalizare a ţării, elevii ei sînt îndrumaţi îndeaproape atît în ceea ce priveşte învăţătura cît şi în ceea ce priveşte educaţia lor. Se urmăreşte pe de o parte ca elevii să asimileze cunoştinţe temeinice, iar pe de alta să devină cetăţeni conştienţi, sprijin de nădejde al tinerei republici. Activitatea elevilor este îndrumată şi de organizaţia de tineret a ţării, care are comitete în fiecare clasă şi care este afiliată organizaţiei africane a tinerilor (J.R.D.A.).

Personal am constatat la elevii şcolii o mare sîrguinţă în pregătirea lor pentru munca pe care sînt chemaţi s-o desfăşoare în viitor, o bună disciplină şi înaltă conştiinţă a rolului pe care urmează să-l joace nu numai în domeniul cultural, dar şi în viaţa publică a patriei lor

Prof. D. TOMESCU

BIBLIOGRAFIE

A apărut

REVISTA DE PSIHOLOGIE nr. 2/1962

În sumar :

* * * Triumful deplin al socialismului

T. SLAMA-CAZACU : Observaţii asupra comunicării prin limbaj în procesul muncii.

E. FISCHBEIN, E. PAMPU şi M. KOFLEN : Influenţa exercitată de activitate intelectuală asupra unui efort muscular concomitent.

MIRCEA ŞTEFAN : Dezvoltarea eficienţei vizuale a elevilor ambliopi.

GH. IOSIF : Studiul experimental asupra structurii senzorio-motorii a unor activităţi.

VALERIU CEAUŞU : Diagnosticarea emotivităţii la aviatori.

Cronică, Critică şi Bibliografie, Viaţă Ştiinţifică.

Erată

În materialul „Concurs pentru elaborarea unor manuale şcolare", apărut în nr. 612 din 7 septembrie a.c., pag. 2, la rîndul 39 de sus, coloana V, în loc de „lei 300" se va citi „lei 3000".

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.00.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 675 — vineri 28 septembrie 1962 — 8 pagini 25 bani

Primele măsuri

Școala s-a înălțat și ea spre cer o dată cu splendoarea blocurilor ce au dat chip nou cartierului Balta Albă din Capitală. În toamna aceasta, după numai trei luni de construcție, ea a fost dată în folosință celor circa 1200 de elevi — copii ai cartierului.

Directorul școlii, învățătorii, profesorii, la fel ca și elevii nu mai contenesc să-și exprime mulțumirea pentru condițiile excepționale de muncă ce le sînt asigurate.

— Într-o școală ca aceasta — spune directorul adjunct, tovarășul Vasile Vasiliu — în care nu numai sălile de clasă și mobilierul sînt noi, ci și colectivul de profesori și elevi, se pun o mulțime de probleme, deosebite de acelea ale școlilor „cu vechime".

— Este vorba în primul rînd — precizează tov. Constantin Măzilu, directorul școlii — de organizarea colectivului pedagogic, de închegarea lui.

Ce are de făcut directorul în această privință? Să cunoască pregătirea profesională și politică a cadrelor didactice, să le cunoască preocupările pentru ridicarea nivelului de pregătire pedagogică și de cultură generală, să le cunoască părerile în problemele cele mai importante, greutățile și necazurile. În școală există și mulți profesori de abia ieșiți de pe băncile universității. Față de ei conducerea școlii va manifesta și mai multă grijă, și mai multă atenție.

Este lesne de înțeles că pentru toate acestea se cere o legătură directă, de fiecare zi, cu oamenii.

— În al doilea rînd — spune tovarășul director — avem de constituit un colectiv **organic** de copii. Deocamdată, în fața noastră se află peste o mie de elevi, repartizați în 32 de clase. Sînt copii veniți din cele mai diverse școli ale Capitalei. Părinții lor — muncitori la întreprinderile din cartier — au primit de curînd locuințe în blocurile nou construite din apropierea școlii. Vrem să-i facem pe copii să se împrietenească, să devină buni tovarăși. Aceasta, socotim noi, este baza închegării colectivului de elevi. Și, desigur, realizarea unui asemenea colectiv implică și cunoașterea elevilor de către pedagogi. Un prim pas s-a făcut: au fost cercetate, la școlile de unde provin elevii, fișele lor personale. Este rîndul diriginților și al profesorilor să-i cunoască în profunzime pe copii din contactul nemijlocit cu ei, cu mediul în care au crescut, să afle ce înclinații, ce preferințe și ce preocupări au pentru ca, în funcție de toate acestea, să le cultive cele mai alese trăsături.

Pe bună dreptate, sublinia tov. Traian Zaharescu, profesor de geografie, că pentru educarea copiilor se cere din partea tuturor învățătorilor și profesorilor o prezență activă în clasă, în laboratoare, în activitățile extrașcolare etc.

Totuși — precizează tov. director — nu avem de gînd să rămînem închiși între pereții școlii. Vom căuta să-i cunoaștem și pe părinți, pentru a cimenta legătura stabilită cu ei încă înainte de deschiderea cursurilor. In același timp vom lua parte la activitatea obștească a cartierului, ca lucrători devotați pe frontul culturii.

Acestea și încă multe altele sînt primele măsuri pe care și le propun noile cadre didactice ale Școlii de 8 ani nr. 75 — una din numeroasele școli noi ale patriei.

Sprijin cadrelor tinere

Începîndu-și la clasa a VII-a a școlii din comuna Malu, lecția cu tema „Izvoarele de lumină" tînăra profesoară de fizică Silvia Ionescu, absolventă din acest an a Institutului pedagogic din Craiova, simțea o puternică emoție. Prezența în clasă a directoarei adjuncte Elisabeta Tincu, profesoară cu o îndelungată experiență în munca pedagogică, făcea ca lecția să devină, pentru tînăra absolventă, foarte asemănătoare cu examenele din anii de studiu. Simțea însă, din privirile „examinatoarei", că aceasta dorește din tot sufletul, asemeni ei, reușita lecției. Și lecția s-a desfășurat bine: profesoara a știut să antreneze de la început, și în verificarea cunoștințelor despre acustică și în expunerea cunoștințelor despre surse de lumină, participarea vie, plină de interes a elevilor, a reușit să explice limpede și pe înțeles toate problemele și să conducă fără cusur efectuarea experiențelor adecvate.

Colectivul pedagogic al Școlii de 8 ani din comuna Malu a primit în acest an în rîndurile sale mai multe cadre tinere. Pe lîngă tov. Silvia Ionescu și-au început acum activitatea didactică și proaspetele absolvente Xenia Manea și Elena Russescu. Toate au simțit din prima clipă atenția plină de căldură a noilor lor colegi. Conducerea școlii le-a sprijinit să rezolve în condiții cît mai bune problemele privind cazarea și masa, îngrijindu-se de aceasta încă înainte de venirea lor la școală.

În răstimpul care a trecut de la sosirea lor, tinerele cadre didactice au fost ajutate să se orienteze asupra conținutului muncii instructiv-educative din școală, să cunoască problemele cele mai importante din viața colectivului de elevi, le-au vorbit despre clasele la care vor lucra și de specificul lor, le-au atras atenția asupra caracteristicilor unor elevi de care vor trebui să se ocupe mai îndeaproape și asupra măsurilor ce se cer luate în ceea ce îi privește etc.

Au fost însă și unele probleme a căror rezolvare cadrele tinere au trebuit să o caute singure. Se știe, de pildă, că întocmirea planurilor calendaristice creează uneori dificultăți chiar și cadrelor didactice cu experiență. Este adevărat că la facultate, în cadrul cursurilor de metodica specialității, viitoarele profesoare și-au însușit o serie de principii privitoare la alcătuirea planurilor. Dar una este să cunoști teoria și alta s-o aplici în muncă. De aceea tinerelor profesoare le-ar fi prins foarte bine dacă în locul unor sfaturi cu caracter general colegii experimentați le-ar fi arătat în chip concret, pe baza unor planuri foarte bune, felul cum trebuie întocmite acestea.

Tot atît de util ar fi fost ca analiza primelor lecții pe care le-au ținut să fi fost mai substanțială, să fi cuprins mai multe elemente concrete. Întreținerea unei atmosfere de așa-zisă îngăduință față de noile cadre didactice nu este de natură să le ajute pe acestea în buna desfășurare a muncii lor, le împiedică să devină conștiente de deficiențele inerente începutului, să vadă căile pe care pot lupta pentru lichidarea lor. Or, în analiza lecției despre care am vorbit la începutul însemnărilor noastre, a răzbătut uneori o asemenea atitudine din partea directoarei adjuncte.

La Școala medie din Zimnicea unde și-au început în aceste săptămîni activitatea profesorul Dumitru Mărtoiu și profesoarele Florentina Zamfir și Voichița Chira, cadrele didactice cu experiență au primit din partea direcției sarcini precise în ceea ce privește ajutorarea tinerilor lor colegi. Rezultatele n-au întîrziat să se arate. Noii profesori au putut să asiste la alcă-

(Continuare în pag. 2)

Școala începe de la... „catredă"

Am întîlnit într-una din zilele calme și călduroase ale acestei toamne primăvara, întruchipată într-un șir de copii de grădiniță care, ținîndu-se fiecare de marginea hăinuței celui din față, traversau Șoseaua. În ciuda pașilor repezi, înaintarea era atît de lentă că mă întrebam cînd vor ajunge oare acolo unde și-au propus, cu puterile lor care stîrneau zîmbetul plin de dragoste al tuturor trecătorilor.

Nu mai știu ce mă preocupa în clipa cînd i-am întîlnit. Știu doar că am început atunci să mă gîndesc la munca educatorilor care se îngrijesc de cei mici, mai ales la răbdarea lor. Dar, pînă la urmă, despre răbdare și despre ritmul înaintării celor mici mi-am făcut o imagine puțin deformată, am ajuns să exagerez. Mi-am dat seama după 20 de minute, cînd i-am întîlnit din nou. Se odihneau (vorba vine) de data aceasta pe malul lacului Herăstrău. Ajunseseră mult mai departe și mult mai repede decît mă așteptam.

Mi-am adus aminte de întîlnirea aceasta în ziua începutului de an școlar. Din ultima bancă priveam cum pornește la drum, cu elevii ei din clasa I-a „C", învățătoarea Maria Sasu din Cisnădie. Am asistat la momentul solemn cînd școala ia copilul de mînă pentru un drum care va dura doisprezece ani. Cine vede de unde începe acest drum este impresionat de frumusețea muncii învățătorului.

Există la început un, hai să-i zicem în glumă, conflict. Mama nu predă ușor serviciul. Ea nu-și desprinde ușor mîna de pe mînuța plăpîndă. În clasa I-a „C" erau, în momentul cînd a intrat învățătoarea, aproape tot atîtea mame cîți copii. Dacă nu erau exact tot atîtea este pentru că unele mame au rămas în curte sau pe culoar. Cîteva bune minute din „oră" au fost pierdute cu mamele. Și ele au avut nevoie de o mică lecție în prima zi de școală.

La prima lor oră de curs copiii au învățat cum se numesc încăperea în care se află ei, mobilierul și obiectele care se găsesc în clasă; au văzut că toate sînt curate și frumoase și s-au angajat să le păstreze așa. Dar lucrurile nu s-au petrecut atît de repede cum se scriu. Lecția a ținut exact pînă cînd clopoțelul a sunat de ieșire. Ce s-a petrecut în atîta timp?

Păi, dacă cu „clasa" a mers foarte repede, cu „băncile" tot așa și cu alte obiecte din clasă fără prea multe greutăți, cu „catedra" a fost mai complicat.

— Cum se numește, copii, locul acesta unde stau eu? Cum se numește mobila aceasta?

— ...

— Voi stați în bănci. Dar eu unde stau?

— ...

— Hai, să vedem care din voi știe.

Două degete dintr-o bancă din fund s-au ridicat cu curaj.

— Știu eu... Se numește catredă.

— Se numește ca-te-dră, accentuează rar învățătoarea.

— Da, catredă, repetă copilul.

Văzînd nemulțumirea învățătoarei, alți patrucinci copii s-au oferit să răspundă.

— Spune tu.

— Locul unde stă tovarășa învățătoare se numește catredă.

— Foarte bine, copii, se numește catredă.

Dar ceilalți care ridicaseră mîinile nu renunțau: „vreau să spun și eu", „spun și eu", „eu tovarășă învățătoare".

— Hai să-l auzim și pe băiețelul din banca întîi.

— Locul unde stă tovarășa învățătoare se numește catredă.

Catredă, catredă... au repetat și ceilalți. După ce învățătoarea a spus de cîteva ori, rar, pe silabe ca-te-dră, corul de copii care a silabisit după ea a făcut să răsune în toată încăperea, rar: ca-tre-dă.

„Tre" ieșise deocamdată învingător. Trebuia timp pentru a fi alungat. Timp și metodă. Problema a fost „planificată" pentru o altă lecție. S-a trecut deci mai departe — care e deosebirea dintre clasă și școală, de ce venim la școală etc.

În recreație am cercetat programele ultimei clase pentru că simțeam nevoia să măsor atunci, pe loc, distanța pe care o străbate elevul, cu învățătorul și profesorul de mînă, să pot privi de la nivelul ultimului an de școală punctul de plecare al celor din clasa I-a. Am citit în programa de fizică despre propagarea oscilațiilor într-un mediu elastic, proprietățile ultrasunetelor, funcțiunile triodei, noțiuni despre transistori, noțiuni despre fluxul luminos, nivelele energetice ale atomului, legea dezintegrării radioactive, reacția nucleară în lanț. Programa de matematică vorbea despre puteri cu exponent întreg și rațional, operații cu limite de funcții, studiul funcțiilor cu ajutorul derivatelor, proprietățile integralei și altele.

Am văzut măreția drumului. Am trăit bucuria pe care o am atunci cînd văd Bușteniii de pe Caraiman, cînd privesc de pe Omul văile.

Au trecut zile de atunci. De catredă însă nu am uitat. Ce-or fi făcînd acum copiii mei din Cisnădie? Unde-or fi ajuns în urcușul lor? Din întîmplarea cu cei mici de grădiniță am învățat să nu subapreciez puterile lor. Sînt sigură că drumul parcurs de ei împreună cu tovarășa Maria Sasu spre înălțimea celor doisprezece ani este de pe acum de luat în seamă.

E. MĂNAC

Pregătiri pentru deschiderea învățământului ideologic

Sub îndrumarea directă a Comitetului regional de partid și a comitetelor de partid raionale și orășenești, în toate raioanele regiunii Brașov s-au luat măsurile necesare pentru deschiderea în bune condițiuni a anului de învățămînt ideologic pentru cadrele didactice.

În scopul de a înlesni participarea învățătorilor și profesorilor din toate școlile regiunii la diferitele forme ale învățămîntului ideologic, lecțiile și seminariile se vor desfășura cît mai aproape de locul de muncă al acestora. În zilele în care vor avea loc dezbaterile din cercuri, cabinetele raionale de partid vor organiza, atunci cînd va fi cazul, și prezentarea unor expuneri în legătură cu problemele curente ale politicii interne și internaționale.

Pentru toate cercurile au fost fixați, sub îndrumarea directă a comitetelor orășenești și raionale de partid, propagandiști care vor conduce seminariile. În vederea desfășurării în bune condițiuni a discuțiilor din cadrul acestora s-a căutat să se organizeze grupe cu un număr potrivit de cursanți. Prin grija cabinetului regional de partid au fost puse la dispoziția tuturor cercurilor tematica și programele pe baza cărora vor avea loc lecțiile și seminariile.

În școli se desfășoară acum ședințe deschise ale organizațiilor de bază, în care secretarii vorbesc despre însemnătatea studierii învățăturii marxist-leniniste pentru ridicarea nivelului cadrelor didactice, pentru îmbunătățirea muncii lor. Înțelegînd cît de importantă este buna pregătire ideologică, învățătorii și profesorii care s-au înscris la cercurile de studiere a bazelor marxism-leninismului, a istoriei P.M.R., a economiei politice, a filozofiei marxist-leniniste etc. sînt hotărîți să-și însușească în adîncime și să aplice cunoștințele ce le vor dobîndi în cadrul lor.

Deschiderea anului de învățămînt ideologic va avea loc în întreaga regiune la 1 octombrie, cu lecția „Victoria definitivă a socialismului în R.P.R.".

ION GHIRAN
Brașov

★

În vederea cît mai bunei pregătiri a propagandiștilor care vor conduce seminariile în învățămîntul ideologic al cadrelor didactice, în regiunea Ploiești s-au organizat sub îndrumarea Comitetului regional P.M.R., în perioada 3-10 septembrie a.c., cursuri la care au participat 160 de propagandiști.

Numeroase alte măsuri luate pe plan regional și în raioane sînt menite să asigure o cît mai bună desfășurare a învățămîntului ideologic al cadrelor didactice. Astfel, seminariile, la care vor participa peste 8.500 învățători și profesori, vor avea loc pe centre de comune și chiar pe comune, pentru a se evita deplasările la raioane. Îndrumată de organele de partid, secția regională se preocupă îndeaproape de asigurarea bibliografiei necesare cursanților. S-a luat din vreme legătura cu C.L.D.C. pentru aprovizionarea librăriilor cu literatură ideologică și politică necesară. De asemenea, secțiile de învățămînt raionale au primit indicația să înlesnească învățătorilor și profesorilor procurarea materialului documentar necesar prin sistemul „cartea prin poștă".

VALERIU LUNGU
Ploiești

Cercul de literatură

Între multiplele posibilități pe care profesorii de limba română le au la îndemînă în vederea sporirii dragostei elevilor pentru literatură cercurile joacă un rol deosebit de însemnat.

La cercul de literatură al Școlii medii nr. 2 din Caracal se desfășoară o activitate bogată, care contribuie mult la îmbogățirea orizontului cultural al elevilor. De pildă, pentru a pregăti discuția pe tema „Istoria orașului București oglindită în literatură", ei au urmărit cum apare viața Bucureștiului în opera lui A. Pann, Odobescu, Filimon, I. Ghica, I. L. Caragiale, Delavrancea, ca și în literatura dintre cele două războaie mondiale și în opera scriitorilor noștri contemporani. Cu deosebire au fost interesați elevii de aspectele privitoare la lupta în ilegalitate a comuniștilor din Capitală, la insurecția armată de la 23 August 1944, la realizările oamenilor muncii din Capitală în anii puterii populare. Pregătind discuția membrii cercului au confecționat și un fotomontaj reprezentînd Hanul lui Manuc, devenit sală de întruniri muncitorești, „Dacia" și o vedere panoramică a Pieții Palatului R.P.R. cu noile ei construcții.

Foarte interesantă a fost și adunarea cu tema „Mihail Sadoveanu văzut de contemporanii săi". Elevii au consultat în acest scop volumele omagiale închinate marelui nostru prozator, numerele festive ale „Vieții românești" apărute cu prilejul aniversărilor scriitorului, opera lui Garabet Ibrăileanu, evocările lui Mihail Sevastos, ale Otiliei Cazimir etc. De asemenea i-au atras mult pe elevi adunările în care s-au discutat temele „Figuri feminine în literatura română", „Tineri eroi din literatura română pe care-i iubim foarte mult — Ionuț Jder, Mitru Moț" și altele.

Completarea cunoștințelor lor în cadrul cercului de literatură i-a ajutat pe elevii școlii să ia premiul I la concursul raional de recenzii și să obțină rezultate bune la Olimpiada de literatură.

LIGIA GEORGESCU
Caracal

Sprijin cadrelor tinere

(Urmare din pag. 1)

tuirea unor planuri calendaristice model, li s-a arătat cum se alcătuiesc planurile de lecție în funcție de specificul disciplinei, de tipul lecției, de scopul acesteia etc. au fost inițiați în ceea ce privește modul cum vor trebui să-și desfășoare activitatea extrașcolară, au primit indicații asupra folosirii materialului didactic, asupra lucrărilor metodice de specialitate pe care le pot găsi la bibliotecă și la cabinetul metodic al secției.

Tot din primele zile de activitate cadrele didactice tinere au fost invitate la lecții deschise prezentate de cei mai buni profesori din școală. Asistînd la lecția deschisă ținută de profesoara Stela Balcangiu, tînărul profesor de matematică Dumitru Mărtoiu de exemplu și-a putut însuși prețioase cunoștințe metodice. Analiza lecției efectuată ulterior i-a dat posibilitatea să înțeleagă exigențele colectivului în care și-a început munca.

Un asemenea ajutor concret și multilateral este, desigur, binevenit și își va arăta în curînd roadele.

Majoritatea tinerilor care au terminat anul acesta cursurile universităților și ale institutelor pedagogice și-au început cu pasiune munca plină de răspundere care le-a fost încredințată. Ei au fost primiți pretutindeni cu încredere, prețuire și dragoste, sînt ajutați să învingă greutățile începutului, să valorifice din primele zile cunoștințele și capacitatea lor de muncă.

Emisiuni dedicate școlii

Centrul de radioficare din Vidra, care își desfășoară activitatea în 6 comune din raioane diferite, prezintă regulat emisiuni locale pentru pionieri și școlari ca și pentru părinți și pedagogi. Astfel, în programul emisiunii se întîlnesc acum, la început de an, emisiuni cu titluri ca: „Însemnări din jurnalul unității de pionieri", „Micul chimist", „Fiii colectivistului Stan" „De vorbă cu mamele", „De la ora de dirigenție".

Și în perioada de vară emisiunile centrului de radioficare din Vidra au tratat probleme privitoare la activitatea pionierilor și școlarilor. S-a transmis astfel emisiunea „File din jurnalul unității de pionieri" și sceneta „Necazul Marioarei" care comenta comportarea dezordonată a unei eleve din Vidra ajutînd-o să se îndrepte.

Atît directorii școlilor cît și învățătorii și profesorii contribuie mult la buna organizare a emisiunilor locale. De asemenea, ei folosesc aceste emisiuni ca un mijloc de schimb de experiență.

A. E.

Întîlnirea conducătorilor organizațiilor de copii din țările regiunii Balcanice și Mării Adriatice

În zilele de 21 și 22 septembrie a.c. a avut loc, la Palatul pionierilor din București, întîlnirea conducătorilor organizațiilor de copii din țările regiunii Balcanilor și Mării Adriatice, menită să contribuie la dezvoltarea colaborării organizațiilor de copii sub semnul Luptei pentru pace. La lucrări au luat parte reprezentanți ai organizațiilor de copii din R.P. Albania, R.P. Bulgaria, Cipru, R.P.F. Iugoslavia, Italia și R. P. Română, precum și un reprezentant al Comitetului internațional pentru mișcările de copii și adolescenți (CIMEA). Aceștia au făcut un larg schimb de experiență privind activitatea de educare a copiilor în spiritul ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare.

La dezbateri au luat cuvîntul numeroși participanți, care au vorbit despre munca organizațiilor de copii, despre problemele actuale ale educației copiilor din țările lor.

Din partea Uniunii Tineretului Muncitor din țara noastră a luat cuvîntul tov. Elena Poparad-Mantiu, secretar al C.C. al U.T.M., care a subliniat importanța deosebită ce o are educarea copiilor în spiritul ideilor păcii. Vorbitoarea a subliniat că educarea tinerelor vlăstare constituie în patria noastră o problemă de stat, de care se preocupă întregul popor, și a înfățișat minunatele condiții pe care statul nostru democrat-popular le-a creat pentru dezvoltarea armonioasă, multilaterală a copiilor.

Participanții la întîlnire au manifestat hotărîrea de a întări pe viitor colaborarea între organizațiile pe care le reprezintă, în vederea dezvoltării prieteniei dintre copii și pentru a-și aduce și pe această cale contribuția la eforturile depuse pentru transformarea regiunii Balcanice și Mării Adriatice într-o zonă a păcii, a înțelegerii și prieteniei între popoare.

Poșta redacției

Ștefan Giuvelie, comuna Tichilești, raionul Brăila. — Potrivit regulamentelor în vigoare, cadrele didactice sînt obligate să lucreze în medie 7 ore pe zi, în care se include activitatea didactică și de culturalizare. Munca depusă în cadrul comisiei de împăciuire nu se încadrează în activitatea metodică sau de culturalizare, ci în activitățile sindicale obștești.

Radu Iacomi, Galați. — Potrivit instrucțiunilor pentru aplicarea H.C.M. nr. 1059/1959, timpul în care ați urmat școala tehnică de maiștri cu plecare din producție se include în stagiul de activitate în învățămînt, dar numai pentru exercitarea funcției de instructor de practică.

Andrei Cristache, Galați. — În calculul la stagiul de activitate în învățămînt pentru funcția de instructor de practică se consideră și timpul servit ca lucrător, tehnician etc. Obligația didactică de predare a instructorului de practică este de 24—30 ore. Personalul cu funcția de bază în alte sectoare decît învățămîntul, cu pregătire corespunzătoare, poate cumula ore în învățămînt pînă la maximum ½ normă, plata fiind de 50% din salariul funcției cumulate.

Timpul servit în învățămînt ca profesor cumulard cu cel puțin ¼ normă se consideră la vechimea în învățămînt.

Constantin D. Păsăreanu, comuna Tătărani, raionul Huși. — Personalul didactic care are la bază școala tehnică de maiștri agricoli se salarizează la categoria I-a de învățător, în cazul cînd îndeplinește funcția de profesor la orele de agricultură și lucrări practice agricole.

Timpul servit ca tehnician agricol nu se socotește la stagiul de activitate în învățămînt. Dacă la data de 1 august 1959 nu ați avut un stagiu de cel puțin 5 ani serviți în învățămînt, salarizarea urma să se facă la grupa 0—3 ani stagiar. Deși în prezent aveți un stagiu de peste 5 ani, trecerea la o grupă superioară de vechime nu se poate realiza decît în urma obținerii calificării de profesor și trecerea examenului de grad definitiv.

Pavel Boiangiu, comuna Murgași, raionul Olteț. — Potrivit instrucțiunilor pentru aplicarea H.C.M. nr. 1059/1959, personalul didactic care are la bază o școală de nivel mediu și exercită funcția de profesor se salarizează la categoria I-a de învățător. În ceea ce vă privește, dacă aveți la bază școala pedagogică de educație fizică, salarizarea pentru orele de educație fizică se va stabili la categoria I-a de învățător.

Frieda Strasser, Galați. — Potrivit instrucțiunilor pentru aplicarea H.C.M. nr. 1059/1959, majorarea de 10% pentru orele de îndrumare a practicii pedagogice cu studenți de la universități, institute pedagogice și institute tehnice se acordă personalului didactic respectiv numai pe perioada cît conduce practica pedagogică a cursanților.

Livia Mureșan — Brașov. — Salariul de învățători gradul II se acordă personalului didactic numai în cazul cînd exercită funcția pentru care a obținut gradul respectiv. În ceea ce vă privește, fiind încadrată ca instructor de practică, nu mai puteți beneficia de salariul de gradul II acordat pentru funcția de învățător.

Victor Teodorescu, comuna Crînguri, raionul Găești. — Indemnizația de conducere cuvenită directorilor școlilor de 8 ani se stabilește în funcție de numărul total al claselor. Dacă la unitatea la care ați funcționat au existat un număr de 7 clase la secția de cultură generală și 2 clase la secția agricolă (total 9 clase) aveți dreptul la o indemnizație de conducere de 100 lei lunar. Cînd școala de 8 ani are un internat cu efectiv mic de elevi aceasta nu influențează asupra drepturilor de îndemnizație.

Radu Calcan, comuna Pogoanele, raionul Buzău. — Drepturile de concediu pentru personalul didactic transferat din învățămînt la sfîrșitul anului școlar în alte sectoare de activitate se acordă atît ca sume cît și ca număr de zile, de către unitatea la care s-a făcut transferul, în raport cu funcția îndeplinită.

Alexandru Davidov, comuna Sarichioi, raionul Istria, Vlad Dionisie, comuna Blajani, raionul Buzău, Arminii Constantin, comuna Tutora, raionul Iași, Benali Nail, Medgidia, Popescu Justin, comuna Bistret, raionul Băilești, Damian Corneliu, Sibiu, Ilie H. Clencin, comuna Horezani, raionul Gilort, Vasile Gruncea, Bîrlad, Emil Răghinaru, comuna Mînzălești, raionul Buzău, Gheorghe Maierean, comuna Todirești, raionul Gura Humorului, Gheorghe Manta, comuna Matca, raionul Tecuci, Ioan Orășanu, Tîrnăveni, Maria Popescu, comuna Bîrzava, raionul Lipova, Elena Parfene, Vaslui.

Informațiile pe care le cereți le puteți obține adresîndu-vă organelor de învățămînt locale.

ANUNȚ

Institutul de Științe Pedagogice aduce la cunoștința cadrelor didactice că sesiunile regionale ale „Lecturilor pedagogice" din acest an vor avea loc în etapa 10—20 octombrie a.c., iar cea de a IV-a sesiune centrală a „Lecturilor pedagogice" între 21—23 decembrie 1962.

DIRECTORUL DE ȘCOALA

Preocuparea principală — conținutul procesului instructiv-educativ

Ca la orice început de etapă, preocuparea noastră, a directorilor de școli, se îndreaptă încă, în această perioadă, spre unele probleme de organizare, căci este îndeobște cunoscut că o bună organizare a procesului instructiv-educativ constituie o garanție în plus a succesului în ansamblul activităților școlare.

Firește, nu este vorba ac de repartiția pe clase și pe ore a învățătorilor și profesorilor, căci aceste lucruri au fost puse la punct la vremea lor. Dar este vorba, de pildă, de urmărirea modului cum își propun cadrele didactice să lucreze în cursul primului trimestru și chiar al anului. Pentru aceasta am început să cercetăm cu atenție planurile fiecărui profesor, la fiecare obiect. Spunem „cu atenție" căci nu ne vom mulțumi doar cu constatarea că planurile au fost alcătuite în cele mai pînă la termenul stabilit și sînt complete, ci le vom studia vom face observații pe marginea lor și, la nevoie, le vom readuce profesorilor pentru refacere, urmărind ca indicațiile ce le vom da să fie respectate. Desigur că multe din planurile calendaristice nu vor trebui să fie înapoiate cadrelor didactice, căci vor fi bune. Avem în școală destui pedagogi cu o serioasă pregătire de specialitate și foarte conștiincioși. Dar și aci avem ceva de făcut: să reținem ceea ce este cu deosebire bun în planurile lor și să împărtășim aceasta cadrelor cu mai puțină experiență.

Un deosebit aport în alcătuirea unor planuri calendaristice de calitate pot avea comisiile metodice pe obiecte din școală. De aceea vom veghia ca la alcătuirea și definitivarea acestor documente să-și spună părerea și responsabilii comisiilor metodice de specialitate.

În felul acesta credem că vom izbuti ca planurile calendaristice să nu fie doar o formalitate, ca ele să reprezinte rezultatul unei profunde chibzuințe asupra modului cum trebuie predate temele cuprinse în programă, asupra împărțirii lor în lecții, asupra materialului didactic care va trebui folosit, asupra literaturii de specialitate ce trebuie consultată.

Grija noastră principală va fi închinată, însă, conținutului propriu-zis al procesului instructiv-educativ. În primul rînd este vorba de cunoașterea nemijlocită a felului cum lucrează în clasă fiecare învățător și profesor. Realizăm aceasta prin metoda foarte uzitată a asistențelor la lecții. Ne preocupă în prezent cum să facem ca asistențele la lecții să fie cu deosebire folositoare, atît pentru fiecare profesor în parte cît și pentru întreaga școală. Credem că este mult mai util pentru ridicarea nivelului instrucției și educației în școală ca directorii să urmărească, în asistențele lor la ore, anumite probleme. Bunăoară, ne-am propus să urmărim în diferite etape probleme ca modul în care se asigură legătura dintre cunoștințele teoretice și viață, puritatea ideologică a lecțiilor, realizarea educației comuniste a școlarilor în predarea limbii române, a istoriei, a fizicii chimiei, matematicii, a muzicii sau a desenului. Firește, vom comunica profesorului, la sfîrșitul lecției, observațiile pe care le avem de făcut la fiecare lecție, pentru a-l ajuta pe loc în muncă. Observațiile vor privi atît metodica predării, cît și conținutul lecției, insistînd asupra problemelor din domeniul în care ne-am concentrat atenția. Din cele constatate la lecții vom reține pentru fiecare profesor ceea ce este mai caracteristic, lipsurile pe care le are, pentru a putea vedea în viitor cum le înlătură. Și, în același timp, vom reține elemente care ne vor ajuta să tragem concluzii pentru conținutul muncii instructiv-educative din întreaga școală. Astfel, studiind cum se realizează educația comunistă prin lecții, vom urmări cum folosesc profesorii prilejurile oferite de lecție pentru educarea intelectuală, ateist-științifică a elevilor, pentru popularizarea realizărilor regimului nostru democrat-popular, ale popoarelor care construiesc socialismul și comunismul, pentru dezvoltarea admirației față de grandioasele realizări pe care le poate înfăptui poporul dezrobit, pentru trecutul glorios de luptă al poporului nostru, pentru a întări încrederea elevilor în forțele maselor conduse de partid, pentru a le cultiva dragostea față de lupta de eliberare națională și socială din lumea întreagă, pentru a-i învăța să respecte și să prețuiască munca, cinstea și în general să aibă o înaltă ținută morală. Vom urmări dacă profesorii se preocupă să-i convingă pe elevi de adevărul celor afirmate de ei, prezentîndu-le argumente puternice, de pe o poziție partinică și dacă nu cumva se mulțumesc să trasmită cunoștințele în spirit obiectivist, sau dacă nu folosesc un stil sforăitor, lozincard, exagerări fără rost — care nu au nimic comun cu partinitatea și cu combativitatea revoluționară și ca re diminuează valoarea educativă a lecțiilor.

Asistînd la cît mai multe lecții ținute de cît mai multe cadre didactice, urmărind problemele pe care le socotim esențiale pentru succesul muncii instructiv-educative, vom căuta să tragem concluzii valabile pentru întreaga școală și în funcție de acestea, să ne propunem măsuri. De exemplu, dacă studiind cum este asigurată puritatea ideologică a lecțiilor vom constata, că, în general, faptele și fenomenele din natură și societate sînt interpretate în lumina legilor dialecticii materialiste, dar că la unele obiecte nu se urmărește întotdeauna îndeajuns înțelegerea și însușirea de către elevi a unor teze fundamentale ale filozofiei materialist-dialectice, ca de pildă, aceea că materia este în permanentă mișcare și dezvoltare, că fenomenele de suprastructură sînt determinate de schimbările ce au loc în baza materială a societății etc., vom cerceta cauzele care generează asemenea situații. Dacă vom găsi că acestea rezidă într-o insuficientă pregătire ideologică sau politică a unor cadre didactice, într-o slabă pregătire a fiecărei lecții din acest punct de vedere, în concluziile pe care le vom face cunoscute colectivului pedagogic, vom da și recomandări pentru înlăturarea unor astfel de carențe. De pildă, vom recomanda spre consultare lucrări ideologice cu temele respective, materiale orientative din literatura pedagogică, vom purta discuții individuale cu profesorii pe marginea conținutului materialelor consultate, vom asista la seminariile de învățămînt ideologic, vom cere comisiilor metodice pe obiecte să dezbată larg aspecte de această natură în cadrul ședințelor lor etc.

Pentru ridicarea nivelului muncii instructiv-educative este foarte importantă popularizarea și răspîndirea experienței înaintate. De aceea, vom face larg cunoscut modul în care profesorii buni asigură puritatea ideologică a lecțiilor, partinitatea lor, cum se preocupă de educația ateist-științifică a școlarilor prin intermediul lecțiilor.

Sînt multe probleme care trebuie să-l preocupe pe director în fiecare etapă a anului școlar, dacă vrem ca munca instructiv-educativă să se desfășoare la nivelul exigențelor actuale. În cele de mai sus am arătat doar cîteva din aceste probleme — și anume, acelea cărora le acordăm acum cea mai mare atenție.

Prof. GH. MIERLEA, director și Prof. I. BUCUROIU, director adjunct
Școala medie „I. L. Caragiale", București

Asistențele la lecții

Înainte de încheierea anului școlar trecut am asistat la o discuție destul de încordată, fiecare dintre preopinenți argumentîndu-și cu înflăcărare punctul său de vedere. Aceasta s-a petrecut la Galați, într-o ședință a directorilor de școli. Discuția se purta pe tema asistențelor directorului la lecții și a valorificării concluziilor lui în scopul ridicării nivelului predării. Unii directori socoteau că asistențele lor trebuie să fie dinainte planificate, profesorul respectiv urmînd să cunoască data precisă și ora la care urmează să fie asistat. Ei arătau că pentru o astfel de asistență profesorul se pregătește mai atent și realizează lecții bune. Directorul, spuneau aceștia, are astfel prilejul să cunoască posibilitățile optime ale profesorului la a cărui lecție asistă și să organizeze activitatea colectivului pedagogic în funcție de nivelul cel mai ridicat al posibilităților lui.

Alți directori considerau că acest fel de control nu permite directorului să-și facă o imagine precisă asupra activității obișnuite, de zi cu zi a cadrelor didactice, că astfel de asistențe duc la o muncă al cărei singur scop este de a „ieși bine la control". Este evident, spuneau ei, că nu putem îngădui în școala noastră un astfel de stil de muncă.

Discuția era vie, argumentele ciocnindu-se cu pasiune. Se prezentau date privind experiența celor care participau la discuție, cifre, situații care să pledeze în favoarea uneia sau alteia dintre opinii. Problema în sine a fost lămurită pînă la urmă, concluzia secției de învățămînt satisfăcînd exigențele pedagogice ale tuturor preopinenților. În mod obișnuit, au indicat inspectorii secției, asistențele directorului trebuie făcute fără a fi anunțate în prealabil. Atunci însă cînd directorul își propune să cerceteze, împreună cu anumiți profesori sau cu una din comisiile metodice o anumită problemă metodică, educativă etc., la care n-au găsit încă soluția, poate efectua și asistențe dinainte anunțate.

Am plecat din mijlocul directorilor cu convingerea că într-adevăr ședințele lor contribuie la mai buna orientare a muncii pe care o desfășoară. În cursul anului ei dezbătuseră multe probleme privind activitatea de conducere a școlii și valorificaseră inițiativele și experiența cea mai bună în această activitate. Preocuparea secției de învățămînt pentru sprijinirea directorilor de școli n-a rămas fără roade. La sfîrșitul anului de învățămînt în școlile din orașul Galați s-au înregistrat rezultate bune și foarte bune în activitatea instructiv-educativă.

O informare recentă sosită de la Galați ne anunță că la ședințele lunare cu directorii care se vor ține în acest an școlar se vor dezbate numeroase probleme de actualitate. Printre acestea citîm: „Cum îndrumăm cercurile pedagogice pentru studierea experienței înaintate", „Cum îmbinăm preocupările pentru îndrumarea conținutului procesului instructiv-educativ cu obligațiile organizatorice și gospodărești", „Îndrumarea și controlul activității diriginților" etc.

Străduința pentru îmbunătățirea muncii directorilor de școli se va răsfrînge desigur pozitiv asupra ridicării activității acestora la un nivel și mai înalt.

C. R.

În planul directorului

Închegarea colectivelor de elevi este acum cuvîntul de ordine în Școala de 8 ani nr. 163 din raionul 16 Februarie al Capitalei. Însemnătatea lui deosebită în condițiile actuale ale școlii ne-a fost lămurită de tov. Stelian Cucu, director de mai bine de 6 ani al acestei școli.

Școala nr. 163, în anii trecuți una din școlile periferice ale Capitalei, se găsește acum în mijlocul unui oraș modern. Noile construcții din ultimul timp au adus schimbări fundamentale vechiului cartier în care se află. Pentru școală, aceste schimbări pun probleme pe care directorul se străduiește să le rezolve cît mai bine. Cea mai importantă dintre ele privește tocmai închegarea noilor colective de elevi. În blocurile date în cursul acestei veri în folosința oamenilor muncii s-au instalat sute de familii venite din toate părțile Capitalei: Floreasca, Ferentari, Colentina, ca și din centrul orașului. Colectivele de elevi ale claselor, formate din copii veniți de la diferite alte școli, vor trebui să fie astfel închegate încît procesul instructiv-educativ să se poată desfășura fără nici un fel de greutate din acest punct de vedere. Pentru aceasta, în planul de muncă al școlii directorul a inclus sarcini privind mai ales activitatea diriginților în această direcție. Diriginții vor sta mai mult decît de obicei în mijlocul elevilor lor căutînd să cunoască pe fiecare în parte, să folosească însușirile fiecăruia în formarea profilului colectivului clasei respective.

Planul anual de muncă al școlii mai cuprinde cîteva acțiuni în afara celor obișnuite — specifice situației concrete din școală. Astfel, pentru a ridica nivelul predării unor obiecte ca educația fizică, muzica etc. la clasele I—IV, conducerea școlii a hotărît să organizeze ajutorarea învățătorilor care predau la aceste clase. Aceasta pentru că s-a observat că, de pildă, orele de educație fizică predate de învățătorii școlii se rezumă la cîteva jocuri mai mult sau mai puțin „sportive". Profesorul de educație fizică, potrivit prevederilor incluse în planul general de activitate al școlii, va ajuta pe fiecare învățător în pregătirea orei de educație fizică și în anumite cazuri chiar în desfășurarea ei. În felul acesta nivelul acestor lecții va fi desigur mult ridicat.

O atenție mare se acordă în planul conducerii școlii muncii metodice. Dintre acțiunile menite să contribuie la ridicarea nivelului acestei munci am reținut pe cele care se referă la prevenirea rămînerii în urmă la învățătură. Planul preconizează ca această prevenire să nu se facă pe calea meditațiilor, care îi supraîncarcă de cele mai multe ori pe elevi, ci pe calea pregătirii mai atente de către profesori a fiecărei lecții. Comisiile metodice vor ajuta, prin asistențe și indicații concrete, mai ales pe învățătorii și profesorii tineri.

În general planul prevede o activitate bogată a comisiilor metodice. Acestea se vor ocupa, printre altele, și de studierea unor probleme privind metodica lecțiilor în muzee și folosirea la lecții a cunoștințelor căpătate de elevi în urma excursiilor efectuate în timpul verii. Astfel, lecțiile de geografie a patriei de la clasele a VII-a și a XI-a vor porni adesea de la conversații cu elevii care au participat la numeroasele excursii organizate în timpul vacanței de vară și vor fi ilustrate cu fotografii, planșe și alte materiale adunate de profesori și elevi în excursii. În ce privește organizarea vizitării muzeelor de istorie, științe naturale etc., planul prevede renunțarea la metoda vizitării globale a acestora și experimentarea ținerii unor lecții în asemenea sectoare ale lor.

Planul de muncă al conducerii Școlii de 8 ani nr. 163 cuprinde și multe alte măsuri menite să asigure o desfășurare normală a activității școlare. Astfel, la capitolul privind școlarizarea (capitol important în condițiile în care permanent se mută în cartier noi familii cu copii de vîrstă școlară), se prevede întocmirea unei evidențe precise, care să fie pusă la punct trimestrial cu ajutorul administrațiilor noilor blocuri. La capitolul privind gospodărirea școlii sînt stabilite măsurile necesare bunei întrețineri a mobilierului, a materialului didactic etc.

Ideea care rezultă din planul de muncă anual al directorului școlii urmărește ca cea mai mare parte a activității lui să fie orientată spre problemele de conținut ale muncii instructiv-educative.

„Problemele administrative și gospodărești sînt desigur importante — ne-a spus tovarășul Stelian Cucu. Noi însă, a continuat el, știm că toate aceste probleme trebuie subordonate sarcinii esențiale — înarmarea elevilor cu cunoștințe, educarea lor în spirit comunist".

C. RĂDOI

Gata să viziteze șantierul

Contribuția lecțiilor de istorie antică la educația ateist-științifică a elevilor

Programa și manualul de istorie antică oferă, în general, un material bogat și adecvat pentru educarea elevilor din clasa V-a în spiritul ateismului științific. Practica școlară a dovedit că valorificarea acestui material depinde în mare măsură de profesor, de măiestria lui pedagogică, căci simpla prezentare a cunoștințelor, așa cum sînt ele enumerate în programă și în manual, nu poate conduce pe elevi spre concluzii ateiste. Rolul pedagogului constă, în primul rînd, în interpretarea, explicarea și aprofundarea materialului prevăzut de programă, în realizarea legăturii de continuitate, astfel încît contopind toate cunoștințele cu caracter ateist într-un sistem, să acționeze atît asupra gîndirii elevilor cît și asupra sentimentelor lor, formîndu-le concepții, convingeri ateiste.

Primele lecții ale cursului oferă și primele posibilități de trecere la realizarea acestui obiectiv.

Chiar din lecția introductivă caut să transmit elevilor cunoștințe științifice interesante, care să scoată în evidență netemeinicia concepției idealiste-religioase despre lume, să-i ajute pe elevi să înțeleagă transformările din natură și societate în relațiile lor de cauzalitate și interdependență, să-și dea seama că ele nu sînt rezultatul acțiunii vreunei forțe supranaturale. În explicarea acestei idei, pe lîngă materialul oferit de manual, folosesc un exemplu care s-a dovedit nu numai ușor accesibil elevilor, dar și foarte apropiat lor și cu o puternică valoare emoțională — și anume, evoluția orașului București de la primele sale începuturi pînă la minunata Capitală de astăzi a patriei noastre socialiste. Copiii înțeleg foarte bine că tot ceea ce s-a realizat și se realizează în București n-a picat de undeva din neant, nu este darul cine știe cărei forțe supranaturale, ci este rezultatul eforturilor concrete ale oamenilor.

Un moment important pe drumul educației ateiste a elevilor îl constituie explicarea științifică a procesului apariției omului. Dacă reușim să-i facem pe copii să înțeleagă în adîncime — bine înțeles la nivelul vîrstei lor — procesul desprinderii omului din rîndul animalelor, am realizat un pas hotărîtor în formarea gîndirii lor materialiste. Să nu uităm că unii elevi mai aud, în afara școlii, basmele biblice despre momîia de lut căreia i s-a insuflat viață, despre coasta lui Adam etc. Ținînd seama de această situație, caut să procedez în așa fel încît să zdruncin și să risipesc cunoștințele inexacte primite eventual de elevi în afara școlii. Cred că, pentru a se asigura profesorilor condițiile necesare în vederea fundamentării materialiste a originii omului, ar fi bine ca în programa școlară să se mărească cu o oră timpul afectat predării capitolului „Viața oamenilor primitivi în epoca pietrei". Această oră ar putea fi utilizată pentru o lecție cu titlul „Desprinderea omului din rîndul animalelor" (Originea omului). În prezent eu folosesc pentru această lecție o oră din cele prevăzute de programă „la dispoziția profesorului". Am procedat la fel și în anul școlar trecut și rezultatele au fost îmbucurătoare. În felul acesta se evită aglomerarea materialului, se asigură o mai temeinică asimilare și aprofundare a cunoștințelor, înlăturîndu-se totodată supraîncărcarea elevilor.

În predarea lecției despre originea omului acord cea mai mare atenție sublinierii rolului muncii ca factor determinant al apariției și dezvoltării acestuia. Este foarte important să procedăm astfel deoarece elevii manifestă tendința de a pune pe primul plan gîndirea și limbajul, elemente pe care le sesizează mai ușor. Stimulînd gîndirea logică a elevilor, trebuie să-i orientăm spre înțelegerea procesului desprinderii omului din rîndul animalelor în ordinea desfășurării lui firești, să-i ajutăm să înțeleagă că munca este „prima condiție de bază a vieții omenești în genere, și anume în asemenea măsură încît, într-un anumit sens trebuie să spunem că ea l-a creat chiar pe om însuși". (F. Engels). Este necesar ca din explicațiile noastre elevii să-și poată da seama că gîndirea și vorbirea înseși au fost determinate de muncă.

De o mare valoare pentru educația ateist-științifică sînt cunoștințele despre dezvoltarea uneltelor de producție. De aceea, în lecțiile „Viața oamenilor primitivi în epoca pietrei" și „Dezvoltarea societății primitive în epoca metalelor" pun un accent deosebit pe înțelegerea de către elevi a faptului că, așa cum au fost uneltele oamenilor, așa a fost însăși viața lor. Pe baza discuției cu elevii și folosind material ilustrativ (Planșele din atlasul „Originea omului" din „Istoria universală", etc.), dirijez observația asupra uneltelor de producție. Prezentînd oamenii comunei primitive în procesul muncii — culeș, vînat, pescuit, confecționarea uneltelor din piatră cioplită în epoca paleolitică; agricultura, creșterea vitelor, olăritul, confecționarea uneltelor din piatră șlefuită în epoca neolitică; confecționarea uneltelor din metal și alte meșteșuguri, ca olăritul, țesutul etc. în epoca metalelor — îi conduc pe elevi spre concluzia că însăși periodizarea comunei primitive este determinată de nivelul de dezvoltare a uneltelor de producție. Tot de la dezvoltarea metalelor pornesc în dirijarea gîndirii elevilor spre înțelegerea procesului de descompunere a comunei primitive. Dîndu-și seama că perfecționarea uneltelor a dus la apariția surplusului de produse, a inegalității, a proprietății private, a claselor, a exploatării, a luptei de clasă și a statului, elevii înțeleg rolul uneltelor de producție, ceea ce înseamnă o solidă piatră de temelie în vederea înțelegerii, la timpul cuvenit, a modului de producție ca factorul determinant al dezvoltării societății.

Consider că rolul uneltelor ar trebui subliniat în mod deosebit și în programă și în manual. Este nesatisfăcătoare, de exemplu, caracterizarea pe care manualul o face comunei primitive. La pag. 16 se spune: „Pentru că oamenii lucrau în comun, stăpîneau în comun pămîntul, vitele și uneltele și își împărțeau între ei în mod egal produsele, societatea de atunci s-a numit comuna primitivă". Această caracterizare este unilaterală, incompletă. Ea nu atrage atenția elevilor asupra cauzei care i-a determinat pe oameni să lucreze în comun — nivelul extrem de scăzut al forțelor de producție.

O importanță deosebită au cunoștințele despre uneltele de producție și în ce privește înțelegerea științifică de către elevi a procesului de apariție a religiei. Engels a arătat că religia constituie „oglindirea fantastică în mintea oamenilor a forțelor exterioare care domină viața lor de toate zilele, o oglindire în care forțele pămîntești iau forma unor forțe suprapămînteștí". Acest adevăr trebuie transmis elevilor în așa fel încît ei să-l înțeleagă în adîncime. Din experiența predării și a muncii de cercetare științifică întreprinsă în școală am constatat că elevii ajung să cunoască bine esența și rolul religiei dacă înțeleg apariția ei.

Le arăt elevilor că oamenii primitivi se temeau de fenomenele înconjurătoare — trăznetul care adesea îi ucidea, aprindea locuințele sau pădurile, inundațiile și furtunile, cutremurele de pămînt, frigul, bolile, animalele uriașe etc. — pentru că nu le cunoșteau cauzele și nu le puteau înțelege. Le explic că tocmai această teamă de forțele naturii, determinată de neștiința oamenilor de a-și explica astfel de fenomene și de neputința de a lupta împotriva lor, a dus la divinizarea forțelor naturii.

O explicare științifică a originii religiei nu trebuie să se rezume la ignoranță, la neștiința și neputința oamenilor primitivi în fața forțelor naturii, ci trebuie să dezvăluie bazele obiective, rădăcinile materiale, economice ale acestui fenomen social. De aceea le explic elevilor că această neștiință a oamenilor se datora nivelului extrem de scăzut — primitiv — al forțelor de producție, slabei lor experiențe productive.

În lecțiile următoare despre orînduirea sclavagistă urmăresc să consolidez și să dezvolt cunoștințele elevilor, punînd accentul pe caracterul de clasă și pe rolul reacționar pe care-l joacă religia. În aceste lecții îi ajut pe elevi să înțeleagă că, o dată cu apariția claselor și a antagonismelor sociale, religia a devenit, ca și statul, un instrument al dominației de clasă, un instrument de asuprire și exploatare în mîna clasei stăpînitoare.

În această ordine de idei consider că atît programa școlară cît, mai ales, manualul nu procedează bine atunci cînd situează religia în capitolul despre cultură. Asemenea capitole cum sînt „Cultura și religia vechilor egipteni", „Cultura fenicienilor: scrierea; religia..." nu pot contribui în nici un caz la educarea elevilor în spiritul ateismului științific. În concepția elevilor cultura, așa cum este firesc, reprezintă un element al progresului, care a stimulat gîndirea științifică pe baza faptelor, a experienței, a concluziilor riguros verificate, confirmate de viață. În ultimii trei ani am experimentat predarea cunoștințelor despre religia diferitelor popoare, nu alături de elementele culturii ci alături de stat, ca instrument de asuprire și exploatare. Urmările pozitive ale unei asemenea, organizări a materialului asupra educației ateiste a elevilor au fost evidente. Toți elevii clasei a V-a au înțeles caracterul de clasă al religiei, rolul ei de instrument de asuprire și exploatare în mîna claselor exploatatoare. Aceasta dovedește că, muncind cu perseverență, putem face ca concluziile care contribuie la educarea ateist-științifică a elevilor să devină la ei convingeri adînci, trainice.

Prof. I. DRAGU

A ști să dozezi

Am constatat încă o dată un fapt de care mi-am dat mai de mult seama — că mulți profesori tineri, începători cad în greșala de a încărca lecțiile cu prea mult material, de a face de aceea lecții greoaie.

Devin desigur greoaie acele lecții în care se aglomerează prea multe probleme, noțiuni, date, prin însăși efortul cerut pentru a le reține. Dar ele devin greoaie mai ales prin aceea că într-o astfel de lecție se trece repede de peste fiecare chestiune, nu este timp ca asupra celor importante să se stăruie mai mult, deci ca esențialul să fie cît mai bine înțeles și cît mai solid fixat în mintea elevilor.

Profesorilor tineri e bine deci să le spunem de la început, și să le repetăm cînd este necesar, că trebuie să se ferească de acest procedeu dăunător pregătirii elevilor.

Tovarășa Eugenia Munteanu a intrat încrezătoare la prima ei lecție din cariera de profesoară, pe care urma să o țină la clasa a XI-a. Carte știa, munca la catedră îi era dragă, planul pentru lecție fusese amănunțit alcătuit. Existau deci condiții ca ora să meargă bine. De altfel, nici nu se poate spune că a mers prost. Ea nu a fost însă la înălțimea posibilităților profesoarei. La sfîrșit, cînd a sunat de ieșire, ea a fost nemulțumită. Nu a reușit să realizeze ce și-a propus și, din primul moment, planul ei de muncă la clasa a XI-a a fost dat peste cap, deși n-a zăbovit de loc la nici o problemă, ba a mers, s-ar putea spune, în fuga mare: ce este istoria, cu ce se ocupă ea?, apoi, la lecția propriu-zisă, recapitularea orînduirii capitaliste: producția materială, modul de producție, baza economică, suprastructura, cauzele apariției capitalismului ș.a.m.d. S-a mers prea mult pînă la amănunt în planul tovarășei și deci în lecție, chestiunile importante nu s-au deosebit de cele secundare. S-a făcut prea mult apel la memorie, profesoara a vorbit cît nu trebuia. Era mai bine dacă lecția se oprea la mai puține probleme dar acestea se discutau mai atent. Asupra rolului hotărîtor al modului de producție în dezvoltarea societății, sau asupra perioadelor istoriei moderne, de pildă, trebuia să se insiste mai mult, pentru că elevii nu știau prea bine aceste chestiuni.

Altfel, tovarășa Eugenia Munteanu promite a fi o bună profesoară. Am arătat că știe carte. E hotărîtă să muncească conștiincios. În caietul său, pe multe pagini, stăteau alături toate planurile de lecții din ziua aceea: la clasa a V-a, la clasa a VII-a, la clasa a XI-a și la clasa a IX-a.

Experiența a arătat tuturor celor care au lucrat cu elevii la clasă că lecția bună cere, pe lîngă temeinica pregătire a profesorului, pe lîngă stăpînirea metodelor bune de predare, și capacitatea de a doza. De aceasta depinde dacă vor putea să fie valorificate suficient cunoștințele și metodele de predare. Aceasta este una din cauzele pentru care e bine și trebuie ca tinerii să-și întocmească planul de lecție.

Măiestria pedagogică (care nu cere neapărat timp îndelungat, pe care o poți cîștiga cu atît mai devreme cu cît dovedești mai mult interes pentru munca didactică), îți cere în esență să clarifici pentru elevi ceea ce ei trebuie să cunoască, să-și însușească din carte sau din viață. Clarificarea presupune să nu alergi, ci să zăbovești la fiecare problemă atît cît este necesar pentru a o lămuri. Și, ca să nu rămîi în urmă, să te gîndești bine la ceea ce este esențial.

E. M.

TEMĂ DE CONTROL

Învățarea silabelor la clasa I

Pentru despărțirea cuvintelor în silabe la clasa I, un prim procedeu ar fi acela de a număra de cîte ori se deschide gura în timp ce se pronunță cuvîntul.

Am procedat și eu la clasă astfel, dar elevii nu reușeau să despartă singuri alte cuvinte în silabe. Acest lucru se datorește, după părerea mea, faptului că procedeul amintit nu deprinde pe elevi cu tehnica despărțirii cuvintelor în silabe, ci îi ajută numai la stabilirea numărului lor.

La cei mici această deprindere nu se poate forma desigur pe baza regulilor de despărțire a cuvintelor în silabe. De aceea, alături de metodele folosite de obicei în școli, cred că trebuie să intervină în formarea acestei deprinderi și auzul. Este necesară — după mine — și despărțirea în ritm a cuvintelor în silabe. O cercetare atentă ne arată că noi înșine ne bazăm, în principal, pe acest simț atunci cînd despărțim cuvintele în silabe.

Cred că este bine să se facă mult mai multe exerciții de despărțire a cuvintelor în silabe decît prevăd îndrumările metodice pentru clasa I. Exercițiile acestea vor fi folositoare și în perioada abecedară, cînd despărțirea cuvintelor în silabe va ajuta elevilor să facă o corectă analiză grafică silabică a cuvintelor.

Înv. FLOREA A. POPESCU
Siliștea, raionul Videle

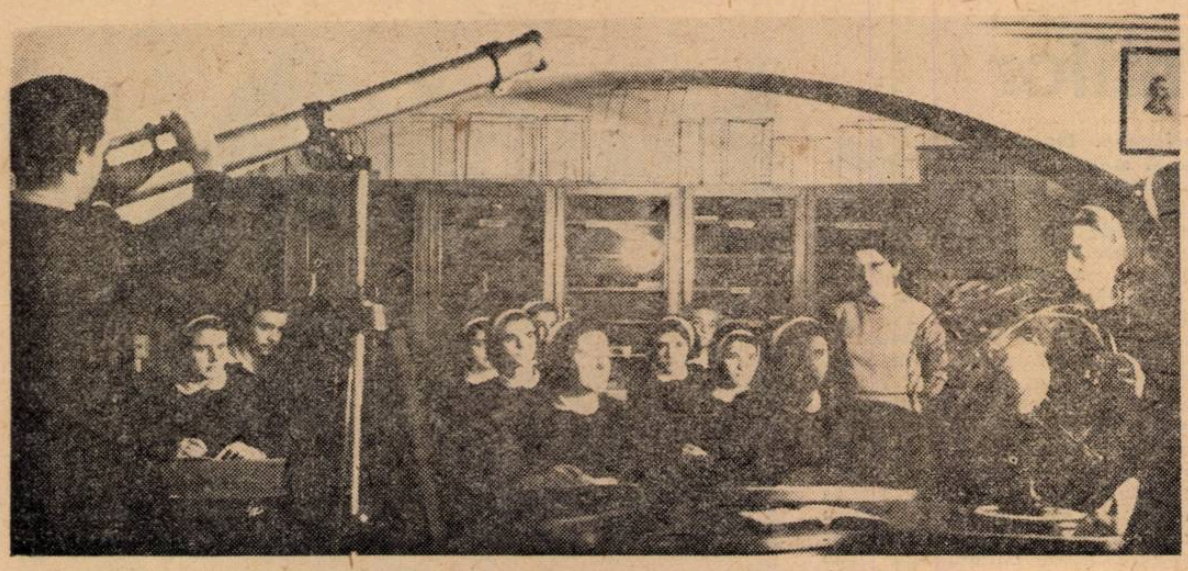

În cabinetul de matematică, o lecție de astronomie

Prevenirea greșelilor de gramatică și ortografie

Predarea gramaticii limbii române în școală nu urmărește nici de cum însușirea unor reguli, definiții, excepții etc., ci formarea de noțiuni gramaticale, formarea unei exprimări corecte în scris și oral.

În predarea gramaticii întîmpinăm o serie de greutăți care nu sînt întotdeauna obiective, ci se datoresc felului cum noi, profesorii, transmitem cunoștințele, faptului că nu dăm suficientă atenție problemelor dificile, nu căutăm întotdeauna cauzele greșelilor și nu ne preocupăm cu toată grija de înlăturarea lor.

Pătrunderea sensului morfologic și, concomitent cu aceasta, a sensului sintactic al unui cuvînt presupune o serie de procese de generalizare complexe și variate. Pentru ca elevul să poată stabili că un cuvînt este pe de o parte substantiv, iar pe de alta, în propoziție, atribut, subiect sau complement, este nevoie să apelăm la procese de comparare și de diferențiere, folosind aceleași cuvinte în diferite contexte lexicale. Îndrumați, elevii disting particularitățile faptelor de limbă comparate și ajung la o însușire conștientă a fiecăreia dintre noțiuni în parte.

E foarte frecventă, mai ales la elevii din clasele a V-a și a VI-a, confuzia între subiect și substantiv sau între atribut și adjectiv, datorită faptului că foarte adesea subiectul este exprimat prin substantiv, iar atributul prin adjectiv, că deci, ca material concret al limbii, ele se suprapun. Pentru delimitarea noțiunilor e necesar ca elevii să fie puși în situația de a urmări un substantiv în diferite propoziții, în care are roluri sintactice diferite ca și invers, diferite părți de propoziție exprimate prin substantiv. E necesar de asemenea ca, la declinarea substantivului, atunci cînd se arată cazul să i se arate și funcția sintactică.

Pentru a preveni greșelile elevilor le-am dat o schemă pe care le-am cerut s-o învețe. Schema precizează că substantivul la cazul nominativ răspunde la întrebările *Cine? Ce?* și are în propoziție funcția de subiect și de nume predicativ, că substantivul la cazul genitiv răspunde la întrebarea *A cui?* și are funcția de atribut substantival genitival, cel în cazul dativ răspunde la întrebarea *Cui?* și are funcția de complement indirect, iar cel în acuzativ răspunde la întrebările *Pe cine? Ce?* (avînd funcția de complement direct), *Care? Ce fel de?* (avînd funcția de atribut substantival cu prepoziție), *Unde? Cînd? Cum? Din ce cauză? Cu ce scop?* (avînd funcția de complement circumstanțial) sau *Cu cine? Cu ce? Din cine? Din ce? Spre cine? Spre ce? În cine? În ce? De la cine? De la ce? etc.* (avînd funcția de complement indirect). Le-am indicat elevilor ca în cazul identității formelor la nominativ și acuzativ să caute subiectul propoziției și, dacă îl vor identifica în alt cuvînt decît cel în cauză, acesta din urmă nu poate fi decît complement direct, prin urmare în acuzativ. În cazul identității formelor de genitiv-dativ diferențierea este mai simplă, pentru că întrebările nu sînt comune, ci doar asemănătoare.

Pentru a-i ajuta pe elevi să deosebească diferitele funcții ale substantivului folosesc și un alt procedeu, care îngăduie o mai profundă asimilare a sensului cazurilor. Anume, dau elevilor cîteva propoziții care cuprind aceleași substantive, de fiecare dată în alt caz. De pildă: Mama a dat copilului un măr. Copilul a mulțumit mamei. Mărul copilului este roșu. Coaja mărului are culoarea roșie.

În vederea înlăturării confuziilor se pot face și exerciții comparative, între substantive care au aceeași formă dar îndeplinesc funcții diferite (Elevul este silitor. Profesorul cheamă elevul. Cartea elevului este curată. Cer elevului o carte) sau între substantive care determină categorii morfologice diferite: Cartea (substantiv) elevului este curată. Cer (verb) elevului o carte). Văzînd asemănările și diferențele dintre forme identice ale aceluiași cuvînt aflat la cazuri diferite, elevii își însușesc conștient noțiunea de caz și înțeleg rolul cazurilor în modificarea cuvintelor în propoziție.

Studierea verbului și a numeroaselor sale categorii (diateză, mod, timp, număr, persoană) prezintă pentru elevi dificultăți care se vădesc atît în cursul analizei gramaticale cît și în exemplificarea formelor învățate.

O primă greutate constă în delimitarea sensurilor pe care le redau diferitele moduri. Dacă optativul și imperativul sînt delimitate mai ușor, apoi indicativul și conjunctivul se delimitează mult mai greu. Ba mai mult, conjunctivul este folosit de multe ori în loc de imperativ sau chiar de infinitiv. În aceste cazuri e nevoie să recurgem și la delimitări de ordin formal, arătîndu-le de exemplu elevilor că modul conjunctiv se formează cu ajutorul conjuncției „să", spre deosebire de indicativ. La modurile nepersonale situația se complică și mai mult. Între definirea infinitivului și a supinului nu există delimitări, ambele moduri fiind menite să demonstreze sub formă de substantiv acțiunea exprimată.

Elevii sesizează greu origina verbală a substantivelor formate de la infinitivul lung ori supin sau nu recunosc supinul ca formă verbală. O dificultate destul de mare prezintă pentru ei și deosebirea dintre participiu și adjectivul de natură participială.

În aceste cazuri cheia rezolvării constă în a atrage atenția elevilor asupra caracterelor specifice fiecărei forme și asupra deosebirilor dintre formele ce se pretează la confuzii. Este bine să se efectueze exerciții care urmăresc diferențierea pe baza sensului morfologic și sintactic. Comparînd, de exemplu, propozițiile „Tăcerea *neturburată* își întinsese pretutindeni nețărmurita ei stăpînire" și „*Neturburat* de nimeni lucra zi și noapte", elevii își dau seama că în primul caz *neturburat* este adjectiv, avînd în propoziție rol de atribut adjectival, iar în al doilea este verb la participiu, avînd și complement.

Există apoi la verb forme diferite care, datorită unei identități sau asemănări fonetice, se confundă. Astfel, elevii fac confuzii între viitorul II al diatezei active și viitorul I al diatezei pasive sau între conjunctivul perfect al diatezei active și conjunctivul prezent al diatezei pasive. Pentru înlăturarea unor asemenea confuzii am folosit întotdeauna analiza comparativă, dînd elevilor propoziții ca „Era bine *să fi adus atunci* apă" și „A trebuit *să fiu adus* pe targă", sau „Cînd veți ajunge, eu *voi fi spălat* peste tot", „Cînd veți ajunge, eu *voi fi spălat* și îmbrăcat".

Greutăți în analiza verbului mai întîlnim și la recunoașterea diatezei reflexive, deoarece uneori sensul ei nu indică reflexivul, iar formele pronumelui reflexiv de persoanele I și II și plural sînt identice cu cele ale pronumelui personal. În aceste cazuri, făcînd pe elevi să observe că ambele pronume stau pe lîngă verbe, am subliniat deosebirea dintre ele: pronumele reflexiv se acordă în persoană și număr cu verbul, în timp ce pronumele personal nu se acordă.

Și în procesul însușirii scrierii corecte se ridică dificultăți ale căror cauze, cunoscute și analizate, pot fi îndepărtate prin luarea unor măsuri eficiente. Am observat de pildă că o parte a elevilor mei omit în vorbire ultimele consoane din unele cuvinte. Am observat apoi că acești elevi și scriu așa: cîn' (cînd) subect (subiect), drect (direct) sau jam, janta, jen (în loc de geam, geanta gen). Aceste greșeli le-am înlăturat corectînd vorbirea elevilor respectivi. Însușindu-și formele fonetice corecte elevii și-au îmbunătățit și exprimarea scrisă.

Altă greșeală e folosirea unui **singur** *i* **în loc de doi sau a doi** *i* în loc de trei și invers. Unii elevi scriau muncitori în loc de muncitorii, hîrti în loc de hîrtii, copii în loc de copiii, băieții în loc de băieți. Pentru a evita asemenea greșeli am explicat necesitatea fiecărui *i*. De exemplu, le-am arătat că la forma „muncitorii" primul *i* este semnul pluralului iar al doilea articolul hotărît, că la forma „copiii" primul *i* este cuprins în temă, al doilea este semnul pluralului și al treilea articolul enclitic hotărît.

În ceea ce privește scrierea formelor - l, mi, m -, nesilabice prin componența lor sonoră și pe care unii elevi le leagă de cuvintele pe lîngă care stau, am recurs la analiza unor cuvinte cum sînt *ducîndu-l, nu-i, m-ai văzut, dă-mi* etc. De asemenea, pentru a elimina confuzia între cuvintele omofone se recomandă punerea în față a unor forme ca „mai bine", „m-ai chemat", „elevul cel harnic", „grîul ce-l culeg colectiviștii".

Pentru consolidarea deprinderilor de scriere corectă sînt necesare, pe lîngă aceste lămuriri pentru înlăturarea greutăților și confuziilor, exerciții repetate de copiere, dictare, analize ortografice, lecturi etc.

Analiza greșelilor comise de elevi, a cauzelor acestor greșeli ne indică procedeele prin care le putem înlătura, astfel încît să asigurăm o exprimare mai corectă a elevilor în scris și oral.

Prof. VALERIAN PLĂMĂDEALĂ
Curtici

Un lucru important

În predarea geometriei de deosebită însemnătate socotesc că este deprinderea elevilor cu folosirea instrumentelor. Încă de la prima oră de curs cer elevilor să-și procure și să aducă la toate orele de geometrie compas, riglă, echer și raportor, un creion bicolor (roșu și albastru) și 2 — 3 creioane negre, obișnuite. Este adevărat că uneori constat că mai sînt elevi care nu și-au procurat cele cerute decît în parte sau de loc, dar eu insist mereu în cursul orelor următoare, astfel încît în cele din urmă elevii au la lecția de geometrie instrumentele necesare. Mă îngrijesc ca și la tablă să existe regulat toate aceste instrumente, cît și o cutie cu cretă colorată.

Procedez așa pentru că experiența mi-a arătat că lucrarea unei probleme în clasă sau acasă cu ajutorul instrumentelor economisește timp și ușurează rezolvarea. De pildă, problema nr. 53 de la pagina 67 din manualul de geometrie pentru clasa a IX-a — „Pe latura BC a triunghiului ABC se ia un punct oarecare M; fie O_1 și O_2 centrele cercurilor circumscrise triunghiurilor ABM, ACM; să se arate că triunghiurile ABC și AO_1O_2 sînt asemenea și să se deducă condiția ca cele două cercuri să fie egale" — greu poate fi rezolvată fără o construcție riguroasă. Dacă cercurile O_1 și O_2 sînt trasate și în culori diferite (roșu și albastru), iar unghiurile AO_1O_2 și AO_2O_1 notate cu arce de culoare, egalitatea de unghiuri se poate deduce cu mult mai ușor. E drept că există multe probleme simple, în care construcția poate fi făcută și cu mîna, ca de exemplu construcția unui unghi și a bisectoarei lui pentru a demonstra locul geometric respectiv. La majoritatea construcțiilor însă folosirea instrumentelor este mai mult decît necesară.

În problemele de construcții, de secțiuni în poliedre, de exemplu, folosirea instrumentelor și a cretei (sau creioanelor) colorate trebuie să devină pentru elevi o adevărată deprindere. Părerea unor colegi că se pierde timp cu manevrarea instrumentelor nu este justă. Lucrînd cu mîna, ștergînd și refăcînd pierzi mai mult timp și, în plus, obții o figură neclară, care cu greu poate fi interpretată. Lucrînd cu instrumentele se pot efectua mult mai multe probleme, căci se pot scoate și fixa mai repede și mai ușor concluziile. Totodată folosirea instrumentelor obișnuiește ochiul elevului cu figuri corecte, exacte, ceea ce este de mare importanță pentru pregătirea viitorului muncitor sau intelectual.

Geometria, din cîte am putut să constat, este un obiect la care elevii prezintă mai multe lipsuri, dau răspunsuri mai slabe la examene. Una din cauze cred că este și aceasta: nelucrînd cu instrumente, ei fac figuri confuze, pe care nu le pot pune de acord cu textul problemei; de aci neînțelegerea enunțului și concluzii eronate.

Și în noul an școlar eu mi-am propus să nu neglijez acest fapt, minor în aparență, în fond de mare importanță.

A. IORGULESCU

Răzbunarea procentelor

Era la sfîrșitul trimestrului întîi, în anul școlar trecut. Unul dintre diriginți apărea mereu în cancelarie cu același zîmbet schițat în colțul gurii. Un zîmbet nedefinit: de îngăduință, de superioritate sau de satisfacție — greu de spus. Obținuse — cum se spune — frumoase succese. Izvorul succeselor sale se trăgea din legătura cu realitatea concretă a clasei — să zicem a XI-a „Z" — unde era diriginte. Legătura nu era chiar nemijlocită, căci se realiza mai ales prin studierea meticuloasă a catalogului. Studia catalogul cu pasiunea unui cercetător. Și — ca un adevărat cercetător — își făcea într-un carnețel special, diferite însemnări, adnotări, sublinieri și trimiteri. De fiecare dată după ce studia catalogul urma un „atac".

— Vezi colega, fii atent, Ionescu are doi de patru la oral, e amenințat să cadă...

Sau:

— Poftim? Cum o să cadă Marinescu? I-am studiat situația din catalogul anului trecut: n-a fost căzut la nici o materie...

„Căderile" și „amenințările" luau proporții de catastrofă, care trebuia împiedicată cu orice preț.

Și „catastrofele" au fost împiedicate și pe trimestrul întîi, și pe al doilea. A venit trimestrul al treilea.

— Cum, i-ai dat patru lui Ionescu? Nu vezi că are cinci pe-ntii și cinci pe-al doilea?

Ori:

— Să cadă Marinescu? și ce dacă are trei la oral? Are cinci pe-ntiiul, cinci pe-al doilea și șase la lucrarea scrisă.

Și, într-adevăr, n-a „căzut" nimeni: la sfîrșitul anului, clasa a XI-a „Z" a avut sută la sută promovați.

— Cît m-am zbătut eu! — spunea dirigintele!

Și, într-adevăr se zbătuse.

— Studierea procentelor tovarășe, asta e cheia succeselor! Procentele vorbesc: trebuie numai să știi să le înțelegi graiul...

X

Cel mai mare procent de căzuți la examenul de maturitate l-a dat clasa a XI-a „Z". Cu succes au căzut și Ionescu, și Marinescu, și alții. Zîmbetul nedefinit schițat în colțul gurii dirigintelui nostru a început să se estompeze. I-au luat locul nedumerirea și indignarea.

— Au fost prea rigizi cei din comisie — conchidea el.

Am studiat catalogul clasei a XI-a „Z". Ionescu n-a avut nici un cinci la oral în tot timpul anului: a avut numai note de patru, pe care le-a cîrpit cu cîte un cinci la teză. Marinescu a avut și cîte un trei (nu numai patru), dar l-a „întregit" cu șase la teză. Astfel au promovat Ionescu și Marinescu, și nu numai ei. Nu, cei din comisia de maturitate n-au fost „rigizi".

★

Adevărat, procentele vorbesc. Ele spuneau încă de la sfîrșitul primului trimestru: „atenție la formalism, la rezultatele de paradă! Vă paște pericolul muncii de suprafață: luați măsuri!"

Dar nu s-au luat măsuri. În loc să se acorde o adevărată grijă elevilor rămași în urmă, aceștia au fost „salvați" cu cunoștințe la limită, cu note la limită.

Pornind de la adevărul simplu și îndeobște cunoscut că rezultate mediocre înseamnă muncă mediocră — acum, la început de drum, să declarăm război necruțător formalismului în munca cu elevii. Altminteri procentele se răzbună.

FLORIN ANGHEL

Experiența diriginților

Profesorii diriginți au pășit în noul an școlar cu hotărîrea de a-și întări contribuția la educarea comunistă a tinerei generații, de a valorifica în acest scop experiența pe care au acumulat-o în anul școlar trecut. La îmbogățirea acestei experiențe a contribuit în bună parte munca sistematică de îndrumare a activității educative desfășurată de secțiile de învățămînt.

În anul școlar trecut, numeroase secții de învățămînt raionale, ca de pildă cele din Drăgășani, Rm. Vîlcea, Tr. Severin, Orșova, Costești, Bîrlad, Sebeș și altele au organizat interesante consfătuiri cu diriginții, punînd în discuție probleme importante ale muncii acestora. De pildă, pornind de la faptul că în unele școli planificarea orelor de dirigenție se făcea în mod formal, fără a se ține seama de situația concretă a claselor și că, din această cauză, tematica lor era unilaterală, secția de învățămînt din Tg. Jiu a organizat o consfătuire în care s-a discutat despre felul cum trebuie alese temele pentru orele de dirigenție. La consfătuirea organizată de secția de învățămînt a raionului Bîrlad s-au discutat probleme legate de metodele folosite în vederea închegării colectivului de elevi, de educarea disciplinei conștiente etc.

De obicei participanții la consfătuirile organizate de secțiile de învățămînt au avut prilejul să asiste la desfășurarea unor ore de dirigenție sau la alte activități organizate de diriginți. Cu prilejul consfătuirii care a avut loc în raionul Lipova, de exemplu, diriginții din acest raion au asistat la cîteva ore de dirigenție, urmate de discuții. Deosebit de utile au fost discuțiile pe marginea orei în care s-a analizat situația la învățătură a elevilor, demonstrîndu-se cum poate fi evitată transformarea analizei în „mustruluială".

O activitate rodnică în ceea ce privește generalizarea experienței pozitive a diriginților desfășoară și comisiile metodice ale acestora. Așa, de pildă, la Școala de 8 ani nr. 6 din Roman comisia diriginților a discutat despre metodele de educare a atitudinii comuniste față de muncă a elevilor, popularizînd realizările unor diriginți ai căror elevi au fost fruntași în acțiunile patriotice.

Schimburile de experiență între diriginți s-au dovedit a fi deosebit de rodnice, contribuind la generalizarea experienței pozitive în munca educativă. Din păcate, însă, multe dintre ele au dezbătut cu predilecție o singură latură a acestei munci — ora de dirigenție. Dar și discuțiile în jurul orei de dirigenție au fost uneori unilaterale, referindu-se cu precădere la felul cum trebuie organizate orele festive și ignorînd cu totul o seamă de probleme importante. Se știe, de pildă, că unii diriginți au tendința de a-și încărca orele cu o ordine de zi extrem de largă. Iată bunăoară, cum sînt împărțite cele 50 de minute afectate orei de dirigenție la școala din satul Nisipari, raionul Medgidia. Primele trei minute sînt folosite pentru a se pune absențele în catalog. În 5 minute responsabilul clasei face o informare asupra evenimentelor care au avut loc în viața acesteia în cursul săptămînii. Dirigintele ține apoi, timp de 10 minute, o expunere liberă pe o temă dinainte fixată, 15 minute sînt destinate discuțiilor, 2 minute concluziilor pe care le trage profesorul. În 3 minute sînt sărbătoriți elevii care și-au aniversat ziua de naștere în săptămîna ce a trecut, în 2 minute are loc schimbul serviciului pe clasă, iar în ultimele 10 minute elevii vizionează un diafilm. Fără a mai lua în discuție metoda expunerii unei teme de către diriginte, e limpede că avem de-a face aici cu o fărîmițare la maximum a orei și că nici unul dintre punctele ordinei de zi nu poate fi tratat în mod eficient. Desigur că discutarea de către diriginți a felului cum trebuie folosită ora de dirigenție ar duce la înlăturarea unor neajunsuri de acest fel.

Consfătuirile organizate la nivelul raionului, ca și discuțiile purtate în comisiile metodice au neglijat de asemenea să dezbată problema cunoașterii elevilor, a particularităților fiecăruia în parte, să popularizeze experiența pozitivă dobîndită de mulți diriginți în această direcție. Deosebit de rodnice s-au dovedit, de exemplu, vizitele organizate la domiciliul elevilor pentru a cunoaște amănunțit mediul lor de viață, preocupările lor și ale părinților. În organizarea acestor vizite conducerea școlii medii „M. Eminescu" din Buzău și conducerea Școlii de 8 ani nr. 1 din Reșița au antrenat și membrii activului U.T.M. și de pionieri din școală, ca și pe unii membri ai comitetelor de părinți. Datorită vizitelor frecvente la domiciliul a doi elevi nedisciplinați, legăturii strînse cu părinții acestora, organizării cu grijă a regimului lor zilnic, diriginta Elena Perșu de la școala „1 Mai" din Drăgășani a reușit să îmbunătățească mult atitudinea lor în școală și în afara ei.

Ar fi indicat să se discute și procedeele folosite de unii diriginți în ceea ce privește organizarea ajutorului tovărășesc între elevi. Iată cum a procedat în această privință, în anul școlar trecut, dirigintele Nicolae Popescu de la școala de 8 ani nr. 89 din București. El a stabilit patru grupe de elevi care aveau nevoie de ajutor: elevi slabi la majoritatea obiectelor, elevi slabi la unele materii, elevi mediocri și elevi care veneau cu temele nefăcute. Cei din prima categorie, după ce-și pregăteau singuri lecțiile, erau ajutați individual de colegii lor cu note bune să-și fixeze mai bine cunoștințele. Cu elevii slabi la anumite obiecte s-au făcut meditații colective, conduse de elevi fruntași. Pentru elevii mediocri, amenințați să treacă în situația elevilor slabi, s-a organizat studiul individual acasă, sub controlul dirigintelui și al instructorului de detașament, iar cei care veneau la școală cu temele nefăcute — cazuri foarte rare — au fost opriți la școală după orele de curs, unde își efectuau temele sub supravegherea prin rotație a elevilor buni.

Fără îndoială, este apreciabilă străduința dirigintelui N. Popescu de a asigura ajutorarea elevilor. Nu credem însă potrivit ca un elev — oricît de bun ar fi la învățătură — să țină meditații colective. Elevul fruntaș poate să-și stimuleze colegul în pregătirea cu conștiinciozitate a temelor, poate să repete împreună cu el lecțiile pentru a doua zi, să confrunte cu el rezultatele la diverse exerciții, să descopere împreună greșelile, dar nu poate să dea meditații calificate Nu mi se pare potrivită nici oprirea elevilor la școală după orele de curs. Există, desigur, cazuri cînd unii elevi au nevoie de o supraveghere după orele de program, dar această problemă poate fi rezolvată cu succes în cadrul semiinternatelor sau, acolo unde ele nu există, în săli organizate, pentru copii pe lîngă cluburi muncitorești, case de cultură etc., sub supravegherea unor profesori. Asemenea săli au fost amenajate de exemplu, în orașul Cluj cu sprijinul secției de învățămînt, al organelor sindicale, și al comisiei de femei. Discutarea largă a experienței dobîndite pînă acum de diriginți în ceea ce privește ajutorul tovărășesc între elevi la învățătură ar duce, desigur, la găsirea unor noi și valoroase căi de organizare a acestui ajutor.

Ar fi bine de asemenea să se discute și procedeele folosite de diriginți în vederea îmbunătățirii disciplinei elevilor. La școala de 8 ani nr. 16 din Iași, de exemplu, se folosește cu multă eficiență în acest scop, la clasele V-VII, metoda întrecerilor între clase la disciplină, la ținută. Fiecare profesor consemnează după ora de curs, într-un caiet special, nota care oglindește disciplina elevilor în timpul orei, ținuta lor, curățenia clasei. La sfîrșitul unei perioade de trei săptămîni se face punctajul pe clase. În adunarea festivă pe școală se înmînează drapelul roșu clasei care a obținut cel mai mare procentaj. La această adunare, la care participă toți diriginții și profesorii, directorul școlii analizează comportarea fiecărei clase în parte, scoate în evidență realizările, popularizează elevii fruntași la disciplină, combate abaterile care s-au manifestat. Ca urmare în școală s-a realizat o atmosferă vie de emulație, un autocontrol tovărășesc, disciplina s-a îmbunătățit simțitor.

Desigur, este discutabil dacă adunarea de analiză a muncii trebuie organizată la trei săptămîni, la o lună sau poate chiar la un trimestru. Ar trebui precizat și care este rolul activului pionieresc în antrenarea opiniei colective a claselor. Un lucru este însă cert: evidența clară a realizărilor colectivului, aprecierea și analiza publică a muncii duc la creșterea simțului de răspundere al elevilor față de sarcinile lor, la stimularea inițiativelor, la închegarea colectivelor, introduc în școală un spirit nou de muncă, apropiat spiritului pe care elevii îl vor întîlni atunci cînd se vor încadra în marea familie a oamenilor muncii.

Iată, așadar, cîte probleme importante pentru munca diriginților, a întregii școli ar putea fi discutate la schimburile de experiență organizate între ei. Constituind un mijloc important de îmbunătățire a activității educative, răspîndirea experienței pozitive dobîndite în această activitate trebuie să se realizeze, în anul școlar care a început, pe o scară mereu mai largă.

B. MOLDOVEANU

Încredere în forțele proprii

Chiar din prima zi de școală Mihaela și-a manifestat dorința să stea în bancă cu Doina. Au fost „colege" de cămin, și s-au regăsit în curtea școlii în ziua deschiderii cursurilor, fiecare așteptînd cu emoție și curiozitate clipa în care vor intra pentru întîia oară într-o clasă.

Mica școlăriță este acum foarte bucuroasă că stă în bancă cu o „veche cunoștință". Și nu numai pentru că pe Doina o cunoaște de la cămin.

— Doina o să mă ajute și la lecții... îmi spune ea cu seriozitate în glas, lungind copilărește, a îngrijorare, ultimul cuvînt.

Mă uimește precizarea. O știu pe Mihaela fetiță destul de inteligentă, capabilă să se descurce și singură în activități de genul celor pe care i le cere școala. În perioada preșcolară părinții ei s-au ocupat cu atenție de dezvoltarea ei intelectuală și fizică. Fetița știe să numere pînă la 100, să adune și să scadă, are noțiuni de geografie și chiar de istorie.

Pentru toate acestea însă copilul a fost supus permanent la eforturi intelectuale, uneori mai mari decît permitea vîrsta. Poticnirile inerente la un copil pus într-o asemenea situație, în mintea ei, au fost, desigur, sinonime cu incapacitatea, i-au alimentat neîncrederea în forțele proprii. De aici și mulțumirea pe care o simte la gîndul că vecina ei de bancă o va putea ajuta să facă față sarcinilor școlare.

Mai sînt însă și alte împrejurări în viața unui copil care pot să-i slăbească încrederea în posibilitățile lui. Ele se datoresc fie tot părinților care vor să-și pună la treabă copiii exagerînd cerințele pe care le are școala față de elevi, fie școlarilor mai măricei care, din dorința de a impresiona pe cei mai mici, exagerează și dînșii aceste exigențe.

Noi, educatorii, va trebui desigur să-i facem pe copii să vadă lucrurile la proporțiile lor adevărate, să aibă încredere în puterile lor, pentru ca nu teama, nu îngrijorarea să-i cuprindă, ci dorința de a împlini sarcinile școlărești și convingerea că vor putea munci cu rezultate bune.

A. COSMIN

Roadele excursiilor

Dacă am face o trecere în revistă a locurilor unde și-au petrecut vacanța elevii școlilor noastre am putea afirma că în vara acestui an întreaga țară le-a fost dăruită lor. Cu curiozitatea specifică vîrstei ei au cercetat fiecare colțișor al patriei, încîntîndu-și privirea cu frumusețile sale neasemuite, umplîndu-și inima de mîndria că sînt cetățenii ei.

Vacanța a rămas în urmă, cursurile școlilor au reînceput — dar aceasta nu înseamnă nici decum că excursiile, drumețiia, au încetat pînă la o nouă vacanță. Elevii vor continua să facă dese vizite în producție, scurte excursii în natură, drumeții pe meleagurile raionului și regiunii natale. În organizarea acestor acțiuni experiența acumulată în timpul vacanței poate fi de cel mai mare folos, contribuind la mai buna pregătire a excursiilor și vizitelor, la mai buna desfășurare a lor, la mai deplina valorificare a celor văzute de copii. De aceea se impune cunoașterea modului cum au fost organizate excursiile în timpul verii care a trecut, generalizarea celor mai bune mijloace folosite cu acest prilej.

Iată, de exemplu, cum a pregătit Casa pionierilor din Satu Mare o excursie prin regiunea Maramureș. Înainte de a porni în excursie s-a organizat cu cei 108 copii care au participat la ea o serie de acțiuni interesante, menite să-i informeze asupra obiectivelor ce urmau a fi vizitate: șezători, vizionări de filme și diafilme, lecturi. Astfel pregătiți, copiii au putut pătrunde și înțelege mai lesne cele văzute.

Deosebit de rodnice s-au dovedit excursiile care și-au propus de la început un obiectiv central. Așa, de pildă, excursia organizată de Grupul școlar de pe lîngă Uzinele de vagoane din Arad a avut ca scop de a arăta elevilor cum acționează anumite principii de funcționare a motoarelor în cadrul diverselor tipuri de mașini studiate de ei în școală. Excursia organizată de școala medie nr. 3 din Tr. Severin a urmărit în mod deosebit cunoașterea de către elevi a aplicațiilor industriale ale chimiei. La întreprinderile chimice vizitate excursioniștii au urmărit numeroase procedee de fabricație, văzînd cum se desfășoară în realitate procesele chimice studiate de ei în clasă prin experiențe limitate de laborator. Ei au aflat totodată despre un nou procedeu de absorbție a oxizilor de azot în strat spumat, în turnuri de 60 m înălțime, procedeu introdus în acest an și care mărește considerabil productivitatea muncii.

Un obiectiv interesant de excursie au stabilit cadrele didactice de la Școala medie nr. 1 din Făgăraș. Acestea i-au condus pe elevi cu cîtva timp în urmă prin regiunea Hunedoara. În vara aceasta au hotărît să vie din nou cu ei aici, pentru ca elevii să-și dea seama cu proprii lor ochi de marile transformări survenite într-un timp foarte scurt în orașele Hunedoara și Deva, ca și în satele regiunii.

Numeroase colective didactice știu să împletească de minune în excursii elementele instructive cu cele educative. Edificator din acest punct de vedere este exemplul excursiei organizate de școala medie din Deva. Ajungînd în gara Iași, unde se găseau și alți elevi excursioniști — din Suceava, București, Bîrlad etc. — conducătorii excursiei au organizat o întîlnire între copii. Aceștia s-au împrietenit repede, și-au povestit impresiile, au cîntat laolaltă. Apoi, conducătorii excursiei au invitat în mijlocul copiilor un muncitor ceferist care le-a vorbit despre mizeria îndurată de el ca ucenic în vremea stăpînirii burghezo-moșierești, despre năzuința lui de a învăța carte și despre imposibilitatea de a o împlini în acea vreme, arătîndu-le că abia acum, în anii puterii populare, a putut urma, prin grija partidului și a statului, școala medie. Legăturile de prietenie stabilite cu elevii din alte orașe, cele auzite de la muncitorul ceferist au contribuit la întărirea educației patriotice a copiilor.

În desfășurarea excursiilor un loc important îl ocupă și organizarea plăcută a popasurilor. Înțelegînd acest lucru, cadrele de la Casa pionierilor din Oradea au organizat, într-un popas la peștera Vadul Crișului, un foc de tabără care a rămas de neuitat pentru copii. La această festivitate au fost invitați și 40 de elevi din comuna Semian, raionul Marghita, aflați și ei în excursie. Tov. Virgil Păcuraru, secretarul organizației de partid din comună, le-a vorbit copiilor despre istoricul locurilor unde se aflau, despre realizările dobîndite aici în anii regimului democrat-popular, despre viața tot mai luminoasă a oamenilor muncii de pe aceste meleaguri. Apoi pionierii au participat, în jurul focului de tabără, la un concurs pentru titlul de cel mai bun cîntăreț și au încins o horă.

În excursii copiii strîng un bogat material, care se cere a fi cît mai larg valorificat. Cele văzute și aflate de către excursioniști trebuie să devină un bun al tuturor elevilor. Numeroase secții de învățămînt s-au gîndit la acest lucru, Ele au dat indicații să se organizeze în școli expoziții cu materialele strînse de elevi în cadrul excursiilor, și să organizeze adunări în care să se prezinte cele mai importante episoade din excursia lor etc. Secția de învățămînt din raionul Slatina a îndrumat școlile să organizeze discuții la care să fie de față toți elevii și în care participanții la excursii să prezinte aspectele cele mai semnificative din călătoriile făcute, scoțînd în evidență ce i-a interesat mai mult. Pe lîngă faptul că dă tuturor elevilor posibilitatea să afle despre felul cum s-a desfășurat excursia, o asemenea discuție îngăduie și profesorilor să tragă unele concluzii în vederea alcătuirii planului de excursii pentru noul an.

Posibilități de valorificarea materialului cules de copii și de cadrele didactice care au însoțit elevii în excursii sînt multiple. De acest lucru trebuie să se preocupe cu toată seriozitatea direcțiile școlilor, secțiile de învățămînt.

M. IEȘEANU

Ce aduc nou manualele de...

...limba romînă

Sprijinind eforturile tuturor cadrelor didactice pentru ridicarea conținutului predării limbii romîne în școala de cultură generală, autorii și redactorii noilor ediții ale manualelor de limbă și literatură romînă s-au străduit să îmbunătățească vechile ediții prin reeditări și revizii sau să elaboreze manuale noi, originale, pentru școala de 8 ani la un nivel superior față de edițiile precedente.

Un ajutor prețios în munca de elaborare și editare a acestor manuale l-a constituit discuția purtată în cursul acestui an în coloanele ziarului „Scînteia" cu privire la manualele de gramatică și la metodele predării acestei discipline. La îmbunătățirea calității noilor manuale au contribuit și articolele și recenziile apărute în *Gazeta Învățămîntului, Contemporanul, Gazeta literară, Tribuna, Revista de pedagogie,* precum și marele număr de scrisori trimise de cadrele didactice de specialitate pe adresa editurii.

Printre manualele revizuite trebuie menționat manualul *Limba romînă, citire și gramatică, pentru clasa a III-a.* La revizuirea acestui manual s-a ținut seama de programa școlii de 8 ani, care nu mai prevede un capitol special de științe naturale, predat în ore speciale, ci cunoștințe elementare despre plante și animale, studiate în legătură strînsă cu mediul lor natural. În acest scop au fost elaborate un număr de aproximativ 20 de lecturi cu caracter narativ, acestea fiind mai accesibile elevilor clasei a III-a decît cele cu caracter descriptiv din vechea ediție.

Manualul *Limba romînă pentru clasa a IV-a* a fost reeditat cu unele modificări la capitolul gramatică, modificări cerute de cadrele didactice care predau după acest manual. Astfel, din noua ediție s-au eliminat noțiunile de vorbire directă și vorbire indirectă, s-au înlocuit unele exemple la gramatică și compunere cu altele, mai potrivite vîrstei elevilor.

Manualele de limba romînă pentru clasele a V-a și a VI-a sînt manuale noi, originale. În elaborarea lor s-a ținut îndeaproape seama de indicațiile programei școlii de 8 ani, care arată că principiul de bază în predarea limbii romîne este orientarea practică. Acest lucru s-a realizat prin alegerea unor texte literare mai potrivite, prin explicarea cuvintelor într-un capitol separat, cu indicarea categoriei lor gramaticale, printr-o legătură mai strînsă între partea rezervată lecturilor literare și cea rezervată gramaticii etc.

Manualele de limba romînă pentru clasa a V-a și a VI-a cuprind texte literare mai bine alese din opera scriitorilor noștri clasici și contemporani și într-o proporție corespunzătoare tematicii indicate de programă.

Explicarea cuvintelor într-un capitol separat, după textul literar și nu în subsolul paginii, urmărește precizarea sensului exact al unor cuvinte presupuse necunoscute elevilor și o activitate mai intensă a profesorului de limba romînă în vederea explicării acestor cuvinte în cadrul lecției de lectură literară.

O atenție mai mare decît în vechile ediții s-a acordat compunerilor și exercițiilor de dezvoltare a vorbirii. La lecțiile de compunere se dau indicații de alcătuire a planului simplu și a planului dezvoltat, modele de compuneri pe baza acestuia, de caracterizare a unui personaj sau a mai multor personaje. Se propun de asemenea și modele de întocmire a unor acte cu caracter particular: scrisori, telegrame, cereri, adeverințe etc.

Notițele biografice asupra unor scriitori clasici ai literaturii noastre au fost plasate, în noile ediții, după textul literar, introducîndu-se în schimb lecturi literare alese despre viața și activitatea scriitorilor (M. Sadoveanu despre I. Creangă, Cezar Petrescu despre M. Eminescu și I. Creangă).

Caracterul practic al predării limbii romîne a fost realizat și la gramatică. Prelungirea studiului gramaticii cu încă un an, conform cu programa școlii de 8 ani, a permis o mai bună distribuire a materiei, punîndu-se accentul pe exerciții aplicative, pe recapitularea continuă a noțiunilor predate.

Dacă în edițiile precedente exemplele gramaticale pentru noțiunile noi, precum și exercițiile aplicative erau alese, în majoritatea cazurilor, din texte necunoscute de elevi, în noile ediții s-a urmărit ca acestea să fie luate din textele incluse la capitolul „lectura literară".

Ținînd seama de propunerile făcute în cadrul discuției din ziarul *Scînteia,* observațiile de ortografie și de punctuație sînt date, în noile manuale, cu caractere de litere distincte, care să atragă atenția elevilor asupra scopului practic al gramaticii.

La reeditarea celorlalte manuale de limbă și literatură s-au făcut unele modificări, ca, de exemplu, corectarea unor date istorico-literare, eliminarea comentariilor asupra operelor literare necerute de programa de învățămînt. Astfel, în noua ediție a manualului *Literatura romînă contemporană pentru clasa a XI,* opera scriitorului Mihail Sebastian, a fost trecută, conform programei, de la capitolul „Monografii" la capitolul „Alți scriitori". Capitolul *Descompunerea literaturii burgheze. Curentele decadente* a fost refăcut în întregime, vorbindu-se despre caracterul și rolul reacționar al revistei *Gîndirea* și despre modernism și curentele decadente. În felul acesta reiese mai clar caracterul diferitelor curente diversioniste, manifestare pe plan artistic a cercurilor celor mai reacționare și mai agresive ale burgheziei și moșierimii.

Noile ediții se prezintă îmbunătățite și din punctul de vedere al aspectului artistico-grafic. Manualele de limbă romînă pentru clasele a V-a și a VI-a cuprind, în afară de portretele scriitorilor, și cîteva planșe colorate, necesare întocmirii unor compuneri după tablou.

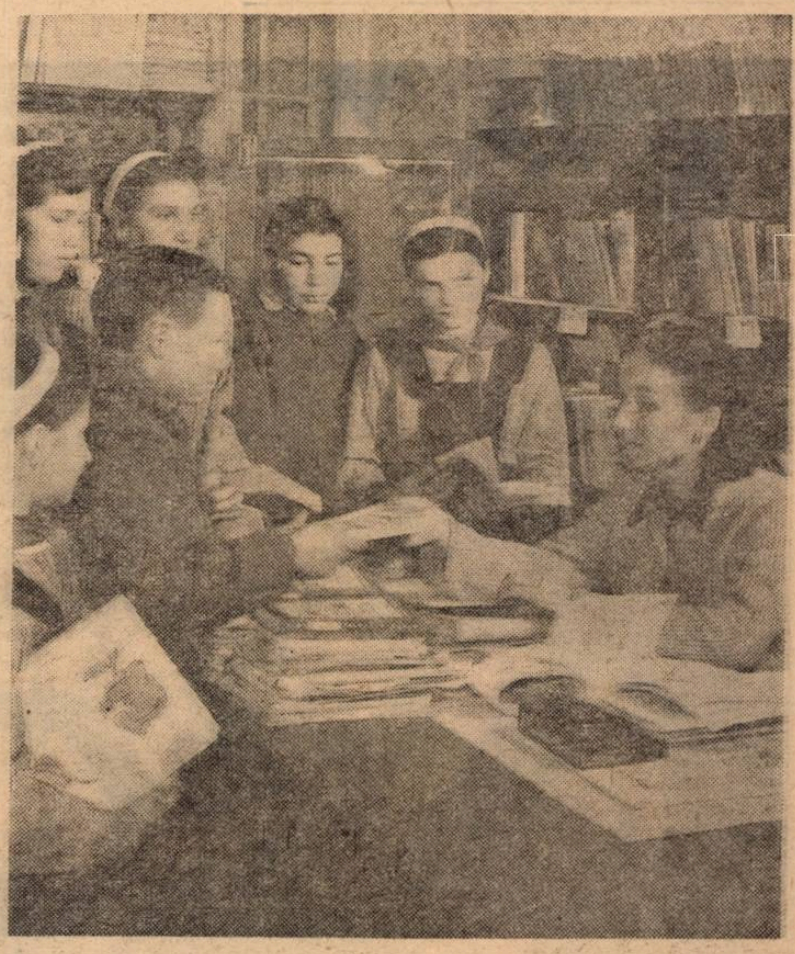

...limba rusă

Pentru anul școlar în curs au fost elaborate manuale noi originale de limba rusă pentru clasele a V-a și a VI-a, conform noilor programe. Noile manuale oglindesc actuala linie metodică de predare a limbilor străine în școală, orientată spre însușirea practică a acestora, spre formarea și dezvoltarea priceperilor și deprinderilor de a le folosi în viață.

În vederea realizării acestui scop materialul lexical a fost selecționat în așa fel încît să cuprindă cuvintele cele mai uzuale, din viața înconjurătoare a elevilor, necesare pentru dezvoltarea vorbirii, s-a redus numărul de cuvinte ce trebuie să fie însușite de elevi, în vederea unei temeinice fixări a lor și s-a asigurat o frecvență cît mai mare a cuvintelor, acestea repetîndu-se de multe ori în diferite texte și exerciții.

Textele sînt bazate în cea mai mare parte pe dialoguri. La manualul pentru clasa a V-a aproape fiecare text e urmat de conversație care reia tematica textului, contribuind la fixarea materialului lexical și la folosirea lui practică.

De asemenea a fost redusă la minimum teoretizarea materialului gramatical. S-au dat noțiunile gramaticale absolut necesare, pe baza fenomenelor întîlnite de elevi în texte. S-a mărit numărul exercițiilor lexicale ca și al exercițiilor de dezvoltare a vorbirii pe bază de desene. Multe texte sînt precedate de exerciții pregătitoare, întocmite cu scopul de a fixa cuvintele și formele gramaticale noi, ceea ce duce la citirea sintetică a acestor texte. În manualul pentru clasa a V-a s-a introdus o serie de exerciții de tip nou, ca traducerea unor fragmente mici din texte în limba romînă și, apoi, cu cartea închisă, retraducerea lor în limba rusă; scrierea din memorie a unor fraze sub texte; jocuri distractive (cuvinte încrucișate, rebusuri etc.).

Manualele conțin material pentru recapitulările trimestriale și de sfîrșit de an, menit să fixeze în mod sistematic cunoștințele însușite de elevi.

Prin conținutul textelor și al exercițiilor pe care le cuprind, manualele reflectă diferite aspecte din viața înconjurătoare a elevilor: familia, școala, orașul (satul), unele laturi ale activității pionierilor etc. Textele cultivă la elevi sentimentul de dragoste față de patria noastră socialistă, față de partid, față de muncă. Sînt înfățișate succesele Uniunii Sovietice în opera de construire a comunismului, realizările științei și tehnicii sovietice. Bineînțeles, tematica de mai sus este tratată în limitele permise de cunoștințele lexicale și gramaticale reduse ale elevilor din clasele a V-a și a VI-a.

Amîndouă manualele (în special cel pentru clasa a V-a) sînt bogat ilustrate. Materialul ilustrativ contribuie la perceperea intuitivă a cunoștințelor predate și la stimularea interesului elevilor pentru studiul limbii ruse.

...tehnice

La începutul acestui an școlar, pentru școlile profesionale de meserii, tehnice și tehnice de maiștri au apărut peste 170 de titluri de manuale.

Pentru ca manualele editate în acest an să contribuie cît mai mult la pregătirea teoretică și practică a viitorilor muncitori și tehnicieni, la elaborarea lor s-a avut în vedere aprofundarea conținutului științific și tehnic în funcție de particularitățile de vîrstă ale elevilor, promovarea tehnicii noi, a proceselor de mecanizare și automatizare a producției, popularizarea realizărilor dobîndite în țara noastră, sub conducerea partidului, pe drumul desăvîrșirii construirii socialismului.

Manualul *Tehnologia fontei* destinat elevilor școlilor profesionale, a fost revizuit conform noii programe de învățămînt. Revizia a constat într-o mai bună sistematizare a materialului, în introducerea unui capitol privitor la tehnica nouă aplicată la furnale (cap. XX), în verificarea STAS-urilor etc. O mare importanță s-a acordat accesibilității lecțiilor descriindu-se mai lămurit materiile prime și auxiliare folosite la elaborarea fontei, operațiile de pregătire a acestora, procesul topirii în furnal etc. Manualul îi familiarizează totodată pe elevi cu agregatul principal — furnalul — precum și cu utilajele auxiliare.

Manualul *Utilajul și tehnologia laminării* tratează principiile de bază ale teoriei deformării plastice și principiile teoriei laminării. Sînt descrise de asemenea utilajele principale și auxiliare moderne din secțiile de laminoare și tehnologia cea mai nouă de fabricare a principalelor produse laminate: semifabricate, profiluri, table, țevi, roți, bandaje.

În manual se pune un accent deosebit pe realizările tehnicii în anii de democrație populară, cît și pe mecanizarea și automatizarea procesului tehnologic de laminare. Sînt tratate problemele generale legate de încălzirea și răcirea metalului, de pregătirea sa pentru laminare, de controlul proceselor tehnologice.

Manualul *Tehnologia reparării auto* se adresează elevilor școlilor de maiștri care lucrează în atelierele de reparații auto. În general, manualul este axat pe descrierea reparării autocamionului de construcție românească S.R. — 101, autobuzelor T.V. și a automobilelor de construcție sovietică ZIL—150.

Sînt tratate sistemele moderne de reparat automobilele, ca de exemplu sistemul preventiv planificat, metodele moderne de organizare a procesului tehnologic de reparat automobile, care duc la micșorarea imobilizării automobilului pe locul de lucru. De asemenea, în manual sînt expuse procedeele moderne de reparat automobilele — de exemplu metalizarea, prelucrarea electrică prin scîntei, acoperirile galvanice etc. care contribuie la reducerea prețului de cost — și este dată întreaga documentație de reparare a automobilelor.

Manualul *Fabricarea mobilei* se bazează pe noua tehnologie din fabricile moderne de mobilă din țara noastră. În afara procedeelor obișnuite moderne de fabricare a mobilei, manualul cuprinde descrierea fabricării mobilei din elemente stratificate mulate, datorită căreia se realizează însemnate economii de materiale, utilizarea cît mai judicioasă a furnirelor, reducerea simțitoare a manoperei, simplificarea asamblării mobilei prin lichidarea îmbinărilor cu cepuri, obținerea unor elemente cu rezistențe mărite la secțiuni mici și reducerea greutății produselor.

În manualul *Tehnologia lucrului în instalații tehnico-sanitare și de încălzire centrală* este prezentată destul de amănunțit tehnologia executării instalațiilor sanitare cu țevi și materiale PVC, tehnologie care a început să se extindă foarte mult în ultimul timp. De asemenea, se prezintă tehnologia montării rețelelor exterioare de alimentare cu apă executate din tuburi de asbociment, executarea instalațiilor de încălzire prin radiație, a celor cu aer cald etc. În același timp în manual sînt descrise cele mai noi unelte de lucru care se fabrică în țara noastră.

Manualul *Utilaje pentru foraj și extracție* tratează în plus față de ediția anterioară problema transmisiilor hidrostatice și hidrodinamice, descrie utilajele folosite în forajul cu turbina și cu motor electric de fund. De asemenea, dă date privitoare la cele mai noi tipuri de instalații de foraj.

Manualul *Mașini și utilaje pentru forajul sondelor* tratează cele mai noi tipuri de instalații de foraj executate în țară insistînd asupra utilajului necesar forajului cu turbina și cu motor electric de fund. De asemenea, manualul îi familiarizează pe elevi cu elemente de mecanizare și automatizare a procesului de foraj.

În manualul *Statistica industrială* s-a pus un accent deosebit pe statistica tehnicii noi și a investițiilor, s-au precizat și dezvoltat sarcinile statisticii în acest domeniu și s-a prezentat sistemul de indicatori care caracterizează tehnica nouă. Dat fiind că introducerea tehnicii noi se reflectă în creșterea productivității muncii și în reducerea prețului de cost, aceste probleme au o pondere deosebită în manual, fiind analizate prin prisma ultimelor sarcini trasate prin hotărîrile de partid și de stat.

Activităţi culturale

Popas în drumeţie

CĂRŢI DESPRE PATRIE

Realizări tot mai impresionante dau astăzi chip nou patriei noastre. Pe harta ţării au răsărit termocentrale, hidrocentrale, în locuri altădată neştiute — oraşe noi, în oraşe vechi — cartiere noi, în cele mai diverse localităţi — complexe industriale şi instituţii de învăţămînt superior. S-a schimbat din temelie şi viaţa satelor. Este o datorie de cinste să facem cunoscute tineretului toate aceste mari realizări.

Apreciind rolul important ce-l au cărţile pentru cunoaşterea patriei, pentru educarea în spiritul patriotismului socialist, Editura Tineretului a luat iniţiativa editării colecţiei de reportaje „Patria noastră". Încă de la primele ei volume această colecţie a reflectat preocuparea de a înfăţişa tineretului patria noastră socialistă. Au apărut astfel reportajele **„400 de zile în oraşul flăcărilor"**, în care Vasile Nicorovici înfăţişa aspecte din munca eroică a oţelarilor de la Hunedoara, **Şoapte e Pămîntului,** în care Viniciu Gafiţa invita pe cititori spre Dorna, spre Broşteni, pe meleagurile copilăriei lui Creangă, **„Paralela 45°"** de Pop Simion, care a făcut cunoştinţă cititorilor cu locuri şi oameni ai zilelor noastre, cu frumuseţea portului romînesc, **„Hotarul soarelui"** de Horia Liman ş.a.

În ultimii ani redacţia a căutat să stabilească unele principii coordonatoare în alcătuirea volumelor colecţiei şi a urmărit cu deosebire realizarea în mai mare măsură a unui reportaj de valoare literară şi cu un pronunţat caracter educativ. Pe această linie se înscriu volumele mai recente şi care îşi propun să înfăţişeze tineretului frumuseţea meleagurilor ţării noastre, bogăţiile ei, oamenii şi realizările lor, schimbările petrecute în geografia diverselor regiuni şi în viaţa poporului. Interesante şi pline de învăţăminte pentru tînărul cititor sînt cărţile în care se înfăţişează mai ales aspecte din diverse regiuni (Petru Vintilă : Dobrogea, Ilie Purcaru: Oltenia, Florenţa Albu : Bărăgan). Cu toată această determinare geografică, volumele respective nu sînt nişte monografii, cum s-ar crede la prima vedere, ci reportaje care surprind viaţa din mers, în toată măreţia ei. Astfel, volumul tînărului scriitor Ilie Purcaru, consacrat regiunii Oltenia, este o suită de reportaje care străbat prin istoria luptelor oamenilor muncii pentru un ev nou. Autorul înfăţişează realităţile vieţii în efervescenţă, în continuă luptă pentru nou. Deosebit de clară apare imaginea tot mai luminoasă a prezentului în devenirea lui spre viitor.

Petru Vintilă, cu o experienţă reporterească îndelungată, răscoleşte Dobrogea în lung şi în lat, căutînd pretutindeni elementele caracteristice epocii noastre, pentru a le oferi tînărului lector spre încîntarea sufletului şi a minţii. Autorul este entuziasmat de oamenii zilelor noastre din aceste regiuni, iar sentimentul de admiraţie pentru minunatele realizări făurite de ei cu braţele lor se transmite cititorului cu o deosebită forţă.

Scriitorul clujean M. Erwin, în **Asalt în Ţara stufului,** oferă tînărului cititor reportaje din Deltă şi din activitatea Combinatului de prelucrare a stufului de la Brăila. Autorul înfăţişează nu numai originalitatea peisajului, ci mai ales lupta oamenilor pentru cucerirea naturii, transformările survenite în viaţa Deltei o dată cu introducerea industrializării stufului. Cartea oferă tinerilor un bogat material de cultură generală, numeroase cunoştinţe din domeniul geografiei şi economiei politice.

Marele arc petrolifer al lui Vasile Nicorovici nu se ocupă de o zonă geografică delimitată, ci de dezvoltarea industriei petrolului în ţara noastră, pe care o urmăreşte în coordonatele ei istorice şi geografice. Cartea face cunoscută cititorilor una din industriile de bază ale ţării noastre — industria petrolieră — cu toate urmările pozitive pe care le are dezvoltarea ei asupra ridicării nivelului de viaţă al oamenilor, asupra întregii economii a ţării.

Cel mai recent volum din colecţie este acela al tinerei poete Florenţa Albu, închinat Bărăganului. Reportajele scriitoarei abordează o temă deosebit de actuală şi anume, aceea a victoriei socialismului la sate. Scrisă cu mult suflu poetic şi multă sinceritate, cartea Florenţei Albu este mai degrabă un frumos poem al Bărăganului colectivizat, în drumul lui spre noi victorii, un cîntec adresat oamenilor (colectivişti, ingineri, tehnicieni, activişti de partid şi de stat) care lucrează pentru a da ţării mai multă pîine, un poem închinat partidului care conduce cu atîta înţelepciune poporul spre victoriile lui istorice.

Se află sub tipar o nouă carte de reportaje a lui Ilie Purcaru, de data aceasta despre Dunăre. De asemenea, în viitorul apropiat, în cadrul colecţiei, „Patria noastră", urmează să apară un volum al scriitorului Paul Anghel despre Valea Siretului (oglindind îndeosebi aspecte din agricultura socialistă), un volum despre regiunea Banat de Al. Jebeleanu, şi altul despre Litoral de M. Tacciu. Mai lucrează Gh. Tomozei la un volum cuprinzînd aspecte din regiunea Argeş, V. Bîrlădeanu despre Valea Trotuşului, Romulus Zaharia despre Valea Someşului, Eugen Teodoru despre oraşul şi portul dunărean Galaţi şi alţii.

Redacţia şi-a propus ca în viitor să cuprindă în colecţie şi alte regiuni, care încă nu au făcut obiectul volumelor de reportaje — Maramureş, Galaţi, Cluj etc.

Prin tematica lor cărţile ce apar în colecţia „Patria noastră" au un evident caracter educativ şi instructiv şi sînt de un real folos tineretului în cunoaşterea mai îndeaproape, sub o formă literară atractivă, a patriei socialiste. Tinerii pot face astfel cunoştinţă cu regiuni, cu zone geografice în toată complexitatea lor. Pentru cadrele didactice, colecţia poate fi de un real folos, acestea avînd posibilitatea să extragă de aci pentru lecţii, pentru activităţile din cercurile de elevi şi de la concursurile „Drumeţii veseli", un valoros material.

Colecţia „Patria noastră" este bine să fie recomandată elevilor pentru lectură, ca un mijloc de informare şi totodată de educaţie. Citind-o elevii îşi vor cunoaşte mai bine patria, vor învăţa să aprecieze şi să înţeleagă mai bine eforturile poporului pentru o patrie tot mai înfloritoare.

G. MARIN

Biblioteca documentară

Documentarea joacă un rol important în activitatea cadrelor didactice. Pentru a-şi desfăşura bine munca instructiv-educativă, învăţătorii şi profesorii trebuie să fie la curent cu cele mai noi descoperiri ştiinţifice atît în specialitatea lor cît şi în cele înrudite, trebuie să cunoască cele mai bune metode de predare, cele mai recente experienţe şi cercetări. Documentarea serioasă este, de aceea, un factor însemnat în pregătirea temeinică a cadrelor didactice pentru lecţii, contribuind mult la ridicarea calităţii acestora.

Avînd în vedere rolul important al documentaţiei în activitatea cadrelor didactice, secţia de învăţămînt din oraşul Sibiu a înfiinţat, în cadrul cabinetului pedagogic, o bibliotecă prin care a pus la dispoziţia învăţătorilor şi profesorilor numeroase şi variate lucrări, periodice etc.

În cadrul bibliotecii s-au creat sectoare specializate — de pedagogie, psihologie, matematică, fizică etc. Colective de profesori au lucrat la gruparea în aceste sectoare a fondului de cărţi şi de publicaţii existent, a întocmit liste în vederea procurării lucrărilor care trebuie să completeze acest fond şi care au fost comandate la Centrul regional de difuzare a cărţii şi în Capitală.

În acelaşi timp, secţia de învăţămînt se preocupă de procurarea tuturor cărţilor, cursurilor şi altor publicaţii privind sectoarele de specialitate ale bibliotecii imediat după apariţia lor. În acest scop secţia ţine o strînsă legătură cu C.L.D.C., făcînd la timp comenzile necesare. Astfel, din noiembrie 1961 şi pînă în august 1962 au intrat în bibliotecă 872 volume de pedagogie, de fizică şi matematică şi s-au făcut abonamente la 38 periodice din ţara noastră şi la 29 de periodice din ţările socialiste.

Pentru ca publicaţiile în limbi străine să poată fi urmărite de către toate cadrele didactice s-au organizat colective care alcătuiesc scurte rezumate ale articolelor apărute în aceste publicaţii şi fac, la cerere, traduceri.

Alcătuirea unei colecţii de programe şi manuale pe specialităţi pentru clasele I—XI vine de asemenea în ajutorul cadrelor didactice. Acestora le foloseşte în activitatea lor şi faptul că pot consulta la biblioteca documentară a cabinetului cele mai bune referate ţinute în cadrul cercurilor pedagogice, avînd astfel posibilitatea să studieze mai aprofundat unele metode de muncă, să efectueze cercetări etc.

Lector univ. ILIE GAVRILĂ

Orchestra elevilor

Acum patru ani a luat fiinţă la Şcoala medie nr. 26 „Al. I. Cuza" din Capitală o orchestră de coarde, compusă din 15 elevi, care în majoritatea lor făceau pentru prima dată cunoştinţă cu un instrument muzical.

După o muncă susţinută, îndrumată de profesorul de muzică Teodor Bordeianu, orchestra a putut păşi chiar în primul an la cea dintîi manifestare publică, în faţa întregii şcoli. Emoţia tinerilor artişti a fost, fără îndoială, mare, dar ei au trecut cu bine primul „examen".

De atunci şi pînă în prezent, colectivul orchestrei a crescut simţitor. Numărul solicitanţilor devenea din an în an mai mare, dar în orchestră erau primiţi doar elevi cu situaţie bună şi foarte bună la învăţătură. Acum orchestra numără 50 de membri, elevi bine pregătiţi din clasele mari, iar repertoriul său este deosebit de bogat, cuprinzînd muzică clasică şi muzică populară, piese din folclorul nou etc. Ea dă concerte nu numai în şcoală, ci şi în faţa colectivelor de muncitori, în instituţii, la Casa de cultură a tineretului din raionul T. Vladimirescu etc., bucurîndu-se peste tot de succese. De asemenea, ea a prezentat de 3 ori pînă acum programe bogate şi variate în faţa telespectatorilor.

La diferite concursuri raionale şi regionale, orchestra şcolii „Al. I. Cuza" a fost clasificată adesea pe primele locuri.

În acest an şcolar, orchestra pregăteşte un nou program artistic cu care se va deplasa la cîteva gospodării agricole colective din regiunea Bucureşti.

Prof. GH. CIRŢU

Concurs

Institutul de medicină şi farmacie din Cluj anunţă scoaterea la concurs a unui post de profesor la disciplina Medicină judiciară, catedra de Anatomie patologică, poziţia 2.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de 30 zile de la data apariţiei prezentei publicaţii, la rectoratul Institutului de medicină şi farmacie din Cluj, Str. 1 mai nr. 13. o cerere însoţită de următoarele acte în trei exemplare.

Copie legalizată de pe actul de studii ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în ştiinţe ; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar ; lucrările ştiinţifice (un exemplar) ; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale, eliberat de şeful de catedră în cazul cînd candidatul funcţionează în învăţămîntul superior, sau de instituţia în care-şi are funcţia de bază ; memoriul de activitate didactico-ştiinţifică şi socială ; autobiografia ; certificat de vechime în muncă, eliberat de unitatea unde lucrează.

Cei care lucrează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris rectoratului respectiv înscrierea la concurs.

Orice alte informaţii se pot cere la sediul institutului.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 676 | vineri 5 octombrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej întreținîndu-se cu președintele Indoneziei, Dr. Sukarno.

Vizita tovarășilor Gheorghe Gheorghiu-Dej și Ion Gheorghe Maurer în Indonezia

Solii poporului romîn, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, și Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, se află într-o vizită de prietenie în Indonezia la invitația președintelui și primului ministru al Republicii Indonezia, dr. Sukarno.

Populația Indoneziei a făcut înalților oaspeți romîni o primire deosebit de călduroasă. Așa cum a spus președintele dr. Sukarno în cuvîntul de salut rostit pe aeroportul din Djakarta, poporul indonezian nutrește sentimente de adîncă prietenie față de poporul romîn și este convins că vizita oaspeților romîni în Indonezia va contribui la întărirea legăturilor de prietenie între cele două țări. Menționînd că ziua de 1 octombrie 1962, ziua sosirii conducătorilor de stat ai R. P. Romîne la Djakarta, a coincis cu un eveniment de mare însemnătate istorică în viața Indoneziei — sfîrșitul domniei coloniale olandeze în Irianul de Vest — președintele dr. Sukarno a subliniat însemnătatea acestui eveniment și și-a exprimat recunoștința pentru sprijinul și simpatia manifestată de poporul și guvernul romîn față de lupta dusă de poporul indonezian pentru eliberarea Irianului de Vest. Impărtășim din toată inima, alături de dvs., bucuria pentru acest mare eveniment și ne exprimăm deplina satisfacție pentru realizarea acestei juste năzuințe naționale a poporului indonezian". In încheierea cuvîntului său tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a rostit în limba indoneziană cuvinte de salut călduros poporului indonezian și a adresat urări pentru prietenia romîno-indoneziană, pentru pace în întreaga lume.

In numele Consiliului de Stat și al guvernului Republicii Populare Romîne, în numele poporului romîn, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a transmis în cuvîntul său de salut, președintelui Sukarno și întregului popor al Republicii Indonezia, un cald mesaj de stimă și sinceră prietenie. „Astăzi, 1 octombrie 1962, a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, ia sfîrșit în mod oficial domnia colonială olandeză în Irianul de Vest.

Solii poporului romîn, însoțiți de președintele Sukarno, au trecut apoi prin „Poarta Indoneziei", poartă vie alcătuită din șiruri de tineri și tinere îmbrăcați în costumele tuturor regiunilor și care, după cum spune poporul indonezian, se deschide numai în fața prietenilor.

Indreptîndu-se spre Merdeka, reședința oficială a președintelui Sukarno, oaspeții romîni au fost salutați cu căldură de locuitorii capitalei Indoneziei. Miile de steguleț romînești și indoneziene pe care le fluturau aceștia, aclamațiile lor entuziaste, melodiile întonate la numeroase intersecții de orchestrele populare venite și ele în întîmpinarea oaspeților au constituit o expresie grăitoare a bucuriei poporului Indoneziei de a avea în mijlocul său pe solii unui popor prieten, sincer iubitor de pace.

In dimineața zilei de 2 octombrie conducătorii de stat ai Republicii Populare Romîne au adus un omagiu luptei îndelungate a poporului Indoneziei pentru libertate și o viață mai bună, depunînd o coroană de flori la cimitirul Eroilor din cartierul Kalibata. Ei au vizitat apoi centrul capitalei Indoneziei iar la ora 11, la Istara Negara, reședința oaspeților romîni, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu tovarășul Ion Gheorghe Maurer și Corneliu Mănescu au primit vizita unor înalți demnitari indonezieni. Cu acest prilej, între conducătorii statului romîn și demnitarii indonezieni a avut loc un schimb de vederi în legătură cu problemele dezvoltării relațiilor economice și culturale între Romînia și Indone-

(Continuare în pag. 2)

„ȘCOALA MI TE-A DAT CA DAR"

Pasiunea, interesul și dragostea Lenuței, nepoată-mea, pentru prima ei carte, abecedarul, mi-a stîrnit în minte două amintiri.

Una veche, de prin '37.

Treceam pe ulița unui sat din Moldova; făceam gazetărie și mă trimisese redacția să stau de vorbă cu niște țărani bătuți de jandarmi. Pe uliță, un copilaș: slăbuț, rufos, desculț. Trăistuța de la șold semnala că vine de la școală. Dar numai trăistuța, plăcuța de grezie, spartă și un cui de scris, rătăcit în fund. Carte n-avea. L-am întrebat:

— Ce-nveți tu la școală?

— Socoteli, poezii...

— Cum le-nveți, dacă n-ai carte?

— Așa... din gînd.

Ca să înțeleg cum vine asta „din gînd" l-am poftit să-mi spună o poezie. Mi-a împlinit dorința, vorbind într-un răsuflet:

Scumpul meu abecedar.
Tatamitea dacadar...

Oricît m-am străduit eu să-i deslușesc că versul al doilea se rostește „tata mi te-a dat ca dar", în șapte cuvinte separate, el tot așa îl rostea „tatamitea dacadar... tatamitea dacadar..."

Totuși, el avea dreptate, nu eu: nimeni nu-i dăruise un abecedar. Iar cînd i-am văzut părinții, cînd am văzut unde locuiau și cu ce se hrăneau, am înțeles că n-ar fi putut să-i cumpere niciodată un abecedar. Așa că în versul al doilea chiar condițiile sociale impuneau niște cuvinte abracadabrante, absurde, învățate pe de rost, doar pentru sonoritatea lor stranie și misterioasă.

A doua amintire e foarte recentă: chiar din dimineața zilei de 15 septembrie a anului acesta.

Întîmplarea a făcut să plec cu mașina, din zori, încolo, spre Urziceni. Pe drum mi s-a impus un peisaj caracteristic: școlile, curate ca paharul și cu toate porțile și ușile deschise.

La șase jumătate m-am oprit în fața școlii din Afumați. Directorul și doi colegi făceau ultimele rînduieli pentru primirea școlarilor. Și în primul rînd se îngrijeau de cărți: să le găsească școlarii cît mai frumos așezate, să le poată distribui cît mai repede și mai în ordine.

Timpul înainta odată cu drumul nostru spre răsărit. In preajma școlii din Șindrilița, doi copii, unul mai mărișor, altul mai mic, cu ghiozdanele în spate, mergeau ținîndu-se de mînă.

— La școală? — întreb eu.

— Da.

— Și ce aveți în ghiozdane?

— N-avem încă nimic. Sînt goale, uite...

Și cel mai mărișor săltă, ușor, ghiozdanul celui mic.

La școala din Coșereni, toți elevii intraseră în clase. De pe catedră, învățătorii și diriginții îi strigau după catalog și le puneau pe brațe manualele cu coperți din material plastic, viu și vesel colorate.

De la Urziceni m-am întors la prînz.

Cînd am ajuns la Șindrilița, copiii ieșeau de la școală, umplînd șoseaua cu un freamăt zglobiu și colorat ca florile primăverii. Erau fericiți că au cărți noi, interesante, frumoase. Și țineau să mi le arate, neapărat. Rîvnea asta mai ales unul micuț, din clasa întîia:

— Uite... uite abecedarul meu!

— Cine ți l-a dat? am întrebat eu.

M-a privit drept în ochi, oleacă nedumerit, oleacă îngăduitor față de neștiința mea:

— Cum cine? Școala, partidul mi l-a dăruit...

Nu-i așa că răsturnarea rînduielilor se răsfrînge și în cele mai mici amănunte ale vieții? Nici copii desculți, nici ghiozdane fără abecedar. Nu-i așa că-i firească pornirea de a-mi corecta, și din propria-mi memorie, stihurile primelor zile de școală?

Scumpul meu abecedar
Școala mi te-a dat ca dar...

Și asta poate tocmai pentru că sînt dintre cei care, de mult, au învățat literele pe abecedarul vecinului de bancă...

DUMITRU ALMAȘ

Utilitatea planificării în predare

Utilitatea planificării muncii de predare nu mai trebuie demonstrată. Fiecare din noi s-a convins cît de necesar este ca profesorul să chibzuiască cu atenție încă de la începutul anului școlar asupra modului în care va parcurge întreaga materie prevăzută în programă, astfel încît la încheierea cursurilor să fi tratat toate temele într-un număr de ore corespunzător, să fi avut timp suficient pentru recapitulări și teze, pentru discutarea și corectarea acestora etc. De asemenea, ne-am convins cît de util este să chibzuim asupra repartizării pe lecții a temelor ce urmează a fi tratate în cursul unui trimestru, asupra fixării, încă de la începutul trimestrului, a momentelor în care ne vom opri pentru concluzii generalizatoare, pentru revederea materiei, pentru lucrările scrise ș.a.m.d.

Tot mai mult, directorii de școli, învățătorii, profesorii și diriginții acordă atenție planificării muncii lor. Majoritatea cadrelor didactice își alcătuiesc planurile numai după ce au studiat cu atenție programa, materia ce trebuie tratată, după ce au văzut cîte ore sînt afectate pentru fiecare capitol, cîte sînt lăsate la discreția profesorului, după ce au reflectat asupra nivelului clasei, asupra dificultăților întîmpinate în anii trecuți de elevi în însușirea cunoștințelor, asupra lacunelor pe care le mai au elevii. Și pe bună dreptate, căci a nu avea în vedere toate aceste lucruri deosebit de importante pentru succesul predării înseamnă, în fond, a lucra la întîmplare.

Bine s-a procedat în acele școli în care planurile au fost alcătuite cu sprijinul comisiilor metodice de specialitate — lucru care contribuie la o mai justă repartizare a materiei pe lecții, făcînd ca experiența pozitivă din școală să fie folosită în munca fiecărui învățător și profesor, fără a se neglija particularitățile specifice ale fiecărei clase. Bine s-a procedat în acele școli în care directorii nu s-au mulțumit să strîngă numai în teanc planurile calendaristice ci le-au studiat, au făcut observații pe marginea lor, discutînd cu cadrele didactice asupra celor ce trebuie îndreptate. Acest mod de a privi planurile denotă convingerea conducătorului de școală că planificarea materiei nu se cere doar pentru a îndeplini o formalitate, ci este o condiție a unei munci ordonate și sistematice.

Păcat că acest lucru nu se petrece peste tot și că uneori sprijinul pe care îl dau directorul școlii și comisiile metodice în îmbunătățirea planificării numai sprijin nu se poate chema. Avem în față, bunăoară, planurile alcătuite de cadrele didactice de la Școala de 8 ani nr. 4 din București. Iată planurile diriginților. Ele au fost „studiate" de responsabila comisiei metodice a diriginților, prof. Irina Rosenzweig. Tov. Rosenzweig a făcut și „observații" la aceste documente. Dar ce fel de observații? Exclusiv de felul: „Prezentarea e neestetică, planul fiind scris pe foi liniate și neliniate", „Planul e scris cu creionul chimic", „Planul e scris o parte cu mașina o parte cu cerneală" etc. Ce-i drept, pe ici pe colo, responsabila comisiei metodice, care este și profesoară de limba romînă, a intervenit personal în unele planuri corectînd cu creionul roșu... greșelile ortografice! Departe de a fi împă-

ANA COSMIN

(Continuare în pag. 2)

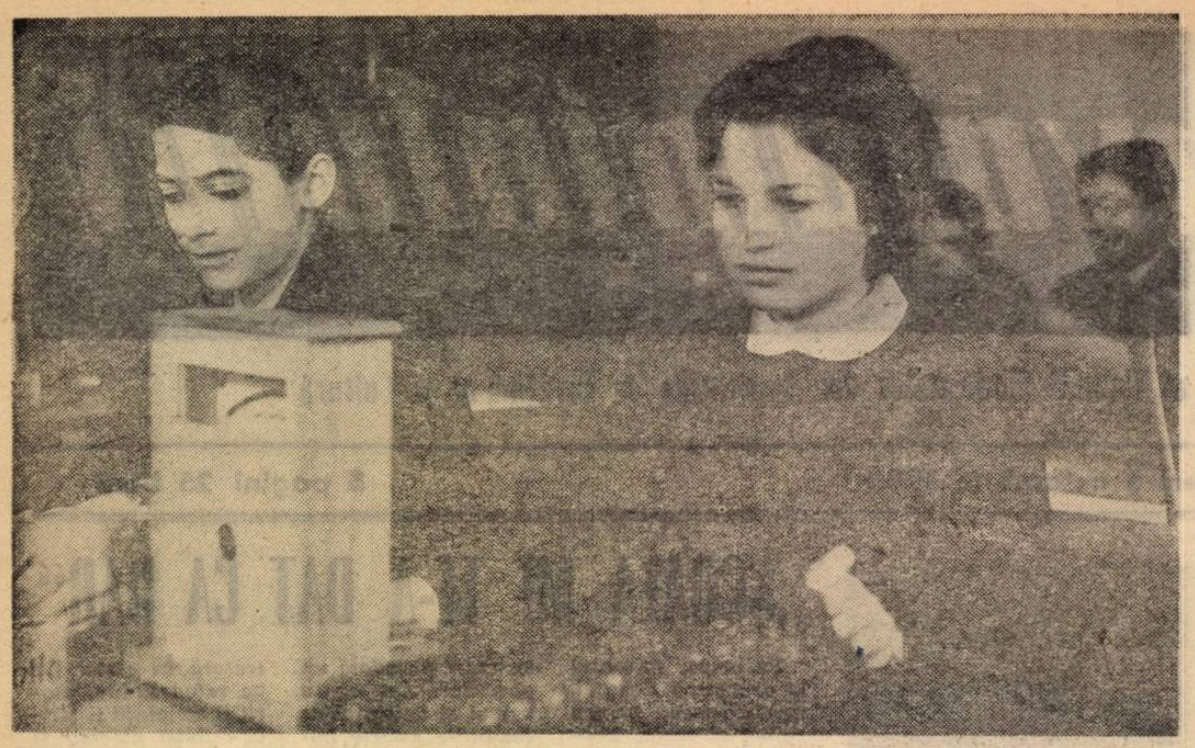

Elevii Şcolii medii Mihail Sadoveanu din Capitală ştiu că reuşita experienţelor cere multă atenţie şi concentrare

Este numai o problemă de organizare?

Primele săptămîni de curs au ridicat în cîteva şcoli din raioanele Tecuci, Galaţi şi din altele o problemă despre a cărei importanţă s-a vorbit mult şi s-a scris de asemenea de nenumărate ori. Este vorba de problema asigurării frecvenţei de zi cu zi a tuturor elevilor la lecţii. Pentru orice pedagog este clar că oricît de bine ar fi pregătite şi predate lecţiile, oricît de bune ar fi condiţiile în care se desfăşoară procesul instructiv-educativ, oricît de complete programele. manualele, oricît de modern materialul didactic — fără participarea regulată a elevilor la fiecare lecţie nu se poate realiza un învăţămînt la nivelul cerinţelor.

Generalizarea învăţămîntului de 7 (8) ani a însemnat un mare succes al scolii noastre, al politicii promovate de partidul şi statul nostru în domeniul învăţămîntului. Cadrele didactice au adus o contribuţie din cele mai însemnate la această importantă realizare. Dar nu putem considera problema definitiv rezolvată atîta vreme cît nu realizăm în continuare o frecvenţă integrală a elevilor. Acest lucru este cunoscut de fiecare învăţător şi profesor şi marea majoritate a acestora au realizat o asemenea frecvenţă în şcolile lor.

La prima vedere faptul că în cîteva localităţi s-au înregistrat copii care au lipsit mai multe zile de la cursuri nu conţine în el nimic alarmant. Dacă ne gîndim însă la consecinţele lui, este clar că nu putem rămîne impasibili. Analizînd motivele pentru care în primele zile n-au venit la şcoală absolut toţi copiii ne dăm seama că în cele mai multe cazuri este vorba de faptul că învăţătorii şi profesorii respectivi nu au dus aşa cum trebuia munca de lămurire în rîndurile părinţilor. Unii părinţi, în virtutea poate a experienţei lor din vremea şcolii burghezo-moşiereşti, consideră că la început de an se pierd multe zile zadarnic şi au socotit că e mai bine să-i folosească pe copii în diferite treburi gospodăreşti. Mentalitatea exprimată în cuvintele „O zi-două, acolo, dacă lipseşti nu se scufundă pămîntul" motivează de cele mai multe ori fluctuaţia de frecvenţă. Consecinţele unei astfel de atitudini se întîlnesc mai tîrziu în nivelul scăzut de pregătire al elevilor care au lipsit de la şcoală. în golurile din cunoştinţele lor. Dacă elevul lipseşte la început cîteva zile, după o perioadă de timp din nou o zi, două, şi apoi mereu la fel, este clar că el nu-şi poate însuşi lecţiile la nivelul cerut.

Cel mai surprinzător însă ne pare faptul că unii învăţători şi profesori privesc această problemă cu o „înţelegere" de-a dreptul ciudată. Atunci cînd aceşti pedagogi discută problemele rămînerii în urmă la învăţătură ei sînt în stare să găsească nenumărate scuze şi motivări. Frecvenţa însă, şi în legătură cu ea preocuparea lor de a o realiza în procentul de sută la sută. nu este suficient luată în seamă, chiar dacă formal este abordată.

Se impune ca în discuţiile cu părinţii să nu ne limităm în a le atrage atenţia că fiii lor au lipsit de la şcoală într-o zi sau alta, ci să-i facem să înţeleagă, într-un mod cît mai convingător, consecinţele absenţelor asupra nivelului lor de cunoştinţe, asupra întregii lor pregătiri pentru viaţă.

C. RĂDOI

Vizita tovarăşilor Gheorghe Gheorghiu-Dej şi Ion Gheorghe Maurer în Indonezia

(Urmare din pag. 1)

zia. Convorbirea s-a desfăşurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

Seara, înalţii oaspeţi romîni au făcut o vizită preşedintelui Sukarno la reşedinţa acestuia. Preşedintele Sukarno a conferit tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej cel mai înalt ordin indonezian, „Steaua Republicii Indonezia, clasa I-a", tovarăşului Ion Gheorghe Maurer „Steaua Republicii Indonezia, clasa II-a", iar tovarăşului Corneliu Mănescu acelaşi ordin clasa a III-a. Conducătorii de stat ai Romîniei au mulţumit pentru înaltele distincţii acordate.

Preşedintele Sukarno a oferit apoi în cinstea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej un banchet la Palatul Merdeka. Romînia şi Indonezia — a spus printre altele dr. Sukarno în toastul rostit cu acest prilej — au multe lucruri comune. Ne înţelegem foarte bine unii pe alţii. Iată de ce sîntem atît de bucuroşi că dvs., prietenii noştri, aţi sosit în Indonezia. Guvernul şi poporul indonezian sînt fericiţi că sînteţi oaspeţii noştri. Urările noastre sînt adresate dvs. şi în acelaşi timp poporului romîn.

A toastat apoi tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a arătat că poporul romîn stimează şi priveşte cu simpatie eforturile poporului indonezian în munca sa creatoare. Subliniind dorinţa de pace a popoarelor, vorbitorul a arătat că este de acord cu preşedintele Sukarno că pacea poate fi apărată prin lupta unită a tuturor popoarelor. In acest front uriaş, pentru această cauză nobilă îşi aduc contribuţia şi poporul romîn şi poporul indonezian.

Cea de-a treia zi a vizitei pe care o face în Indonezia tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu tovarăşii Ion Gheorghe Maurer şi Corneliu Mănescu, a fost consacrată vizitării marelui şantier al hidrocentralei de la Djatiluhur, unul din principalele obiective ale planului de opt ani al Indoneziei. Impreună cu înalţii oaspeţi romîni, la Djatiluhur au sosit preşedintele dr. Sukarno, precum şi alte persoane oficiale. De-a lungul întregului drum zeci şi zeci de mii de oameni i-au aşteptat pe oaspeţii romîni şi i-au salutat cu însufleţire. Solii poporului romîn s-au interesat îndeaproape de diversele aspecte ale construcţiei şi i-au informat pe specialiştii indonezieni despre marile construcţii hidroenergetice din Romînia.

In cursul după amiezii, oaspeţii romîni s-au întors la Djakarta.

Vizita solilor poporului romîn în „ţara verii veşnice" cum i se spune Indoneziei, se desfăşoară într-o atmosferă sărbătorească de prietenie, contribuind din plin la întărirea bunelor relaţii existente între Romînia şi Indonezia, între popoarele celor două ţări.

Utilitatea planificării în predare

(Urmare din pag. 1)

caţi cu existenţa greşelilor ortografice în manuscrisele cadrelor didactice — chiar dacă asemenea cazuri constituie excepţii rare — sîntem de părere că responsabila comisiei metodice şi directoarea şcolii puteau să se oprească la problemele de fond pe care le ridică materialele despre care este vorba. Căci iată, diriginţii au prevăzut pentru orele de dirigenţie fel de fel de teme stabilite în chip birocratic care de bună seamă vor duce la discuţii artificiale, plicticoase şi „moralizatoare" sau care, în cel mai bun caz, vor transforma aceste ore într-o lecţie de istorie, de literatură, de artă. Temele au formulări vagi, generale. Cîteva exemple: „Salutul, formă de manifestare a omului civilizat" (clasa a VI-a „C"), „Opinia clasei în formarea colectivului" (clasa a VI-a „D"). „Munca dîrză, organizată te apropie de ştiinţă" (clasa a VII-a „B"), „George Enescu (clasa a VII-a „B"), Nicolae Grigorescu" (clasa a VII-a „B") etc.

Am stat de vorbă cu o serie de cadre didactice asupra utilităţii planificării materiei, a necesităţii parcurgerii ei judicioase, asupra rubricaţiilor cerute de obicei de şcoală în planificarea muncii ş.a. Profesorul A. Iorgulescu care predă matematica la şcoala medie „G. Şincai" din Capitală, de pildă, este pe bună dreptate, de părere că planificarea materiei nu trebuie să cuprindă prea multe rubrici, ci numai cîteva — acelea strict necesare, cum ar fi „titlul capitolului sau al temei", „numărul de ore" afectat acestora, „titlul lecţiilor" în care vom împărţi materia cuprinsă în capitolul sau tema respectivă, „termenele calendaristice" pînă la care vom preda lecţiile şi eventual o rubrică de „observaţii". Analizînd aceste rubrici vom vedea că ele ne obligă să ne gîndim cu seriozitate asupra modului în care vom parcurge materia să stabilim cînd ne vom opri pentru revederea cunoştinţelor şi fixarea concluziilor de ansamblu. În multe planuri calendaristice poţi însă vedea şi o serie de alte rubrici. De obicei sînt rubricile care rămîn cel mai adesea necompletate, sau completate cu date care nu se folosesc pe parcurs. Aşa sînt rubricile rezervate pentru materialul didactic ce trebuie folosit la lecţie, pentru temele ce se vor da de efectuat acasă, pentru bibliografia pe care o va studia profesorul în pregătirea lecţiei. De ce rămîn asemenea rubrici necompletate sau sînt completate de formă? Din superficialitate? De cele mai multe ori nu din această cauză. Căci să judecăm obiectiv: în realitate profesorul nici nu poate să precizeze de la început, pentru fiecare lecţie în parte, toate aceste elemente. Bunăoară, tema dată spre executare acasă se stabileşte şi în raport cu nivelul la care au ajuns elevii într-un anumit moment, cu dificultăţile întîmpinate de ei în însuşirea materiei, deci cu situaţia concretă dintr-o etapă dată. La fel, bibliografia pe care trebuie s-o studieze învăţătorul sau profesorul pentru a fi cît mai bine documentat se îmbogăţeşte adesea zi de zi, aşa încît prin forţa lucrurilor planul va fi depăşit de realitate. De ce nu am stabili problemele de amănunt în etapa în care ne ocupăm de pregătirea unei lecţii, sau a unui ciclu de lecţii, cînd oricum sîntem mai aproape de condiţiile concrete în care se vor desfăşura ele? Desigur, dacă în programă a apărut un capitol nou, pentru care e nevoie să confecţionăm sau să procurăm un anumit material didactic, atunci putem menţiona la rubrica „observaţii" în dreptul capitolului respectiv, că avem de procurat aparatele sau planşele cutare şi cutare, astfel încît să le pregătim din vreme. Cît despre materialul bibliografic, dacă profesorul întîlneşte, în procesul permanent al documentării sale de specialitate, probleme interesante pe care crede că le-ar putea folosi spre ilustrarea unor lecţii viitoare, le poate extrage pe obişnuitele fişe folosite de oricine studiază cu seriozitate, fişe la care poate apela în momentul cînd se pregăteşte pentru lecţie. Iată aşadar de ce socotim indicat ca problemele referitoare la materialul didactic, la temele pentru acasă, la bibliografie etc., să fie trecute în planul de lecţie.

Înţeleasă în felul acesta, planificarea materiei nu va cere nici prea mult timp, nici prea multe eforturi iar noi vom avea la îndemînă, în tot cursul trimestrului şi al anului şcolar. un ghid preţios şi util, care ne va conduce sistematic pe drumul ce-l avem de parcurs în predarea materiei cerute de programă, în munca la fiecare clasă.

POŞTA redacţiei

Coriolan Cocian, comuna Luncani, raionul Turda

Potrivit tabelului cuprinzînd indemnizaţiile cuvenite personalului didactic de conducere, de indemnizaţia majorată cu 50 lei peste cea fixată în tabel beneficiază numai directorii adjuncţi care răspund de problemele internatului.

Aneta Tişulescu, comuna Poiana, raionul Calafat

Cadrele didactice pensionate în cursul anului şcolar, dar care au lucrat de la începutul şi pînă la sfîrşitul acestuia (1 septembrie — 30 iunie), au dreptul, ca şi celelalte cadre didactice, la un concediu de odihnă de două luni în timpul verii, potrivit Decretului nr. 261/1957.

Costin G. Budeanu, Huşi

Potrivit instrucţiunilor pentru aplicarea H.C.M. nr. 1059/1959, la stagiul de activitate în învăţămînt pentru funcţia de instructor de practică se include timpul servit în învăţămînt ca profesor şi instructor de practică. Menţionăm că timpul servit în armată, cît şi timpul servit în funcţii tehnico-administrative nu se include în stagiul de activitate în învăţămînt.

În ceea ce priveşte categoria de salarizare pentru funcţia de profesor la obiectele de cultură generală, facem precizarea că instructorii de practică ce au la bază şcoli de nivel mediu se încadrează în categoria I de învăţător.

D. Stan, Lugoj

Personalul didactic care are la bază şcoli de nivel mediu (şi a fost salariat la categoria I de învăţător) ori studii superioare (şi a fost salarizat la categoria I sau a II de profesor) nu poate fi trecut în grupe superioare de vechime dacă nu a primit gradul definitiv. Trecerea în grupe superioare de vechime la împlinirea stagiului este valabilă numai pentru personalul didactic care n-a terminat o şcoală de nivel mediu şi a fost încadrat în categoria de învăţător.

Valentin Furdui — Tg. Ocna

Personalul didactic care nu s-a prezentat la examenul de definitivat sau nu a reuşit la acest examen urmează să fie menţinut la aceeaşi categorie de salarizare la care a fost încadrat pînă în prezent pînă la reglementarea situaţiei de către minister.

Ştefania Dahia, Adriana Becheru, Ştefania Ionescu, Aurelia Trifu, Maria Timofte, Dumitru Virgolici, Margareta Draghini, Maria Mertic, Gherghina I. Dumitrel, Vasile Costian, Ecaterina Sindile, Gavril Rusu.

Informaţiile pe care le cereţi le puteţi obţine adresîndu-vă organelor locale de învăţămînt.

Bibliografie

A apărut **REVISTA DE PEDAGOGIE**, nr. 8 din 1962.

La rubrica **„STUDII ŞI CERCETĂRI"** sînt cuprinse articolele: „Probleme pedagogice şi psihologice ale activităţii instructiv-educative la clasele mici" de **Paul Popescu-Neveanu**; „Analiza rezultatelor muncii educative din şcolile în care se experimentează sistemul predării pe obiecte de către profesori de specialitate" de **Paul Popescu-Neveanu, Cornelia Marinescu şi Stela Popescu**, „Probleme ale activităţii educative în condiţiile predării de către profesori la clasele mici" de **Vasile Bunescu, Anton Vasilescu şi Virgil Caraba**, „Unele observaţii privind conţinutul învăţămîntului la limba romînă — clasele — I—V" de **M. El. Ionescu Miciora** şi **Marin Vişan**, „Predarea limbii ruse în clasa a II-a" de **Eugen Novicicov.**

Rubrica **„CONSULTAŢII-DISCUŢII** cuprinde articolele: „Unele probleme ale predării zoologiei în şcoala de 8 ani" de **Magdalena Banto şi Ecaterina Csengeri**, „Cu privire la îmbunătăţirea metodicii de predare a diferitelor obiecte de către profesori la clasele I—IV" de **Stela Popescu** şi **Alexandru Filipovici.**

La rubrica **CRITICĂ ŞI BIBLIOGRAFIE** se publică recenzia „Lecţii de botanică" de **Traian Tretiu şi Natalia Popa.**

Discuții despre modernizarea predării fizicii

Să facem un pas mai departe

În ultimele decenii, gîndirea științifică și realizările ei pe cele mai diverse tărîmuri se află sub semnul determinant al noilor descoperiri ale fizicii. Acest lucru nu putea, de bună seamă, să nu se reflecte în programele și manualele după care se studiază fizica în școala medie. Din conținutul acestora s-au eliminat o serie de noțiuni depășite, introducîndu-se altele noi, moderne.

Socotim însă că în prezent este necesar a se face un pas mai departe, stabilindu-se scopurile și căile modernizării predării fizicii în ansamblu.

După părerea noastră, conținutul predării fizicii trebuie fixat ținîndu-se în primul rînd seama de aportul pe care studiul fiecărei noțiuni și legi, al fiecărui fenomen fizic îl aduce la formarea gîndirii dialectice a elevilor.

Un exemplu. Se discută de mult dacă este sau nu cazul să se predea în clasa a VIII-a cunoștințe despre variabilitatea inerției. În loc să se argumenteze însă de ce ar fi sau nu necesar studiul acestor cunoștințe, disputa se duce în jurul faptului dacă ele vor fi sau nu accesibile elevilor. Desigur, și acest aspect al problemei este foarte important, dar dacă din punct de vedere principial se dovedește că este necesară studierea variabilității inerției în clasa a VIII-a, atunci se vor putea găsi și posibilități de a o expune pe înțelesul elevilor din această clasă. Referindu-se la oamenii de știință care tindeau să dea lucrărilor lor o formă greoaie, ininteligibilă, Diderot afirma: „Dacă ei vor spune că unele lucruri nu pot fi aduse niciodată la nivelul comun al minților, atunci nu-și dau seama ce roade poate să aducă metoda bună". Credem că, în realitate, este vorba aici nu de faptul că elevii nu pot înțelege anumite noțiuni, ci de faptul că, îndeobște, conceptele fizicii moderne violentează mai ales gîndirea noastră, a profesorilor, care am studiat cîndva fizica într-un mod și sîntem nevoiți acum să ne revizuim concepțiile. Or, aceasta este adesea mai greu decît a învăța și de aici, se pare, că vin ezitările atunci cînd este vorba de a introduce în predare ceea ce este nou. În realitate însă acest lucru nu este atît de greu cum ni se pare. Așa cum spunea Eistein, oricît ar părea de paradoxal, fizica modernă este mai simplă decît cea veche și tocmai de aceea pare mai grea și mai complicată.

Ni se pare foarte necesar ca absolvenții școlii medii să cunoască bazele teoriei relativității, deoarece relativitatea spațiului și a timpului este o problemă la ordinea zilei, cu mari implicații și în ideologie. Cred că oste și cazul să revizuim felul cum se predau în școală anumite concepte, cunoscînd că unele denumiri dăinuie chiar după ce conținutul lor s-a schimbat sau chiar s-a golit cu desăvîrșire. Se știe că Engels s-a ridicat împotriva abuzului de folosire a noțiunii de forță : „Recurgem cîteodată la cuvîntul forță nu pentru că am cunoaște pe deplin legea, ci tocmai fiindcă nu o cunoaștem" — spunea el. Printr-un paralelism bine condus, putem înlocui sub ochii elevilor din ultima clasă tabloul învechit și complicat al teoriei atracției universale, familiarizîndu-i cu adevărul că materia din care e compus soarele curbează în jurul ei continuumul quadridimensional spațiu-timp, astfel că traiectoriile planetelor nu reprezintă altceva decît o mișcare inerțială de-a lungul liniilor geodezice desfășurate într-un spațiu curb.

Desigur că aci eforturile profesorilor de fizică trebuiesc conjugate cu stăruința profesorului de matematică, care la orele de geometrie ar trebui să arate elevilor ceea ce Riemann intuia din 1854, și anume faptul că geometria este determinată de fizică, implicit de mișcarea și gradul de concentrare a materiei. Cu alte cuvinte, ar trebui să ne gîndim și la o aprofundare în școala medie a geometriei lobacevskiene, foarte necesară mai ales la predarea fizicii în ultimul an.

Trebuie să ținem seama și de faptul că în momentul de față există o contradicție între felul cum sînt predate conceptele de fizică în școala medie și în facultate, ca și de faptul că a trecut vremea cînd între descoperirea unui fenomen și aplicațiile lui practice trecea un timp suficient de lung, așa încît nu era nici o grabă în ce privește introducerea studierii lui în manualele școlare.

Cred că ar trebui neapărat și urgent începută în presa de specialitate o dezbatere pe tema modernizării predării fizicii. Numai după ce ne vom fi lămurit mai întîi noi, oamenii școlii, asupra considerentelor ce trebuie să stea la baza reconsiderării predării abia atunci programele și manualele noi vor putea fi judicios alcătuite.

Prof. ȘTEFAN FĂTULESCU

Experiențele în laboratorul de fizică îi atrag mult pe elevii Școlii medii nr. 2 din Galați

Studiul măsurătorilor de precizie

Se știe că în producția modernă măsurătorile de înaltă precizie dobîndesc o însemnătate din ce în ce mai mare. De asemenea, și cercetările efectuate în domeniul fizicii folosesc pe scară mereu mai largă unitățile de exprimare a mărimilor fizice, ca și măsurarea acestora. De altfel, însăși metoda cu care se lucrează pe parcursul studiului fizicii în școală este aceea de a porni de la mărimea fizică, de a defini unitatea corespunzătoare, de a folosi aparatele cu care se măsoară această mărime. Iată de ce măsurătorile fizice se numără printre mijloacele cele mai importante în însușirea cunoștințelor de fizică și în aplicarea acestora în construcția de aparate și mașini corespunzătoare exigențelor tehnicii actuale.

În general, actualele programe și manuale de fizică includ cunoștințele necesare în acest domeniu. Se ridică însă problema felului cum sînt valorificate de către profesori cunoștințele prevăzute în programe și expuse în manual. Dacă majoritatea profesorilor de fizică sînt conștienți de însemnătatea cunoașterii de către elevi a instrumentelor și aparatelor de măsură în vederea pregătirii lor la nivelul cerințelor tehnicii actuale, există încă profesori care neglijează predarea cunoștințelor respective și mai ales aplicarea acestora în lucrările de laborator sau în practica din producție. În cele ce urmează ne propunem să dăm cîteva sugestii privind deprinderea elevilor cu folosirea și mînuirea corectă a aparatelor de măsură și cu efectuarea măsurătorilor fizice de precizie.

În momentul cînd elevii încep să studieze fenomenele fizice se impune neapărat ca ei să efectueze măsurători precise, deoarece altfel nu putem demonstra practic justețea uneia sau alteia dintre legile sau constantele fizice studiate. Pe de altă parte, tehnica modernă presupune perfecționarea continuă a aparatelor, ca și a metodelor menite să reducă erorile de măsurare. Pentru a putea dezvolta priceperea elevilor de a mînui aparatele de măsură și pentru a-i învăța să lucreze cu dexteritate este necesară cunoașterea exactă de către ei a acestora, ca și a celor două feluri de măsurători fizice : măsurătorile directe (în cadrul cărora măsurarea unei mărimi se realizează prin simpla comparare cu unitatea aleasă) și măsurătorile indirecte (cînd măsurarea unei mărimi apare ca rezultat al unui calcul matematic în care intră mai multe mărimi ce pot fi măsurate direct).

La începutul studiului fizicii în clasa a VIII-a se predau cunoștințe despre instrumentele ce se folosesc la măsurarea mărimilor fundamentale — vernierul, micrometrul etc. Este bine să-i deprindem pe elevi să folosească cît mai larg vernierul și micrometrul, deoarece acestea permit o măsurare mai precisă decît linia gradată, ajungînd la precizii de 0,1 mm pînă la 0,01 mm. Ar fi indicat ca programa și manualul să prevadă și cunoștințe despre sferometru, cu care se pot executa măsurători pentru determinarea unei suprafețe perfect plane cu o precizie de 0,001 mm, adică de un micron. De asemenea, ar fi bine să se introducă unele cunoștințe despre calibrele fixe, care au aplicație largă în producție.

Fără îndoială că nu este suficient să le facem cunoscute elevilor numai construcția aparatelor de măsură, tipurile lor și principiile lor de funcționare, ci este necesar ca fiecare din ei să aibă posibilitatea de a efectua măsurători cu aceste aparate. Pe tot parcursul studiului fizicii noi, profesorii, trebuie să ne preocupăm ca paralel cu îmbogățirea cunoștințelor teoretice ale elevilor să îmbogățim și cunoștințele lor practice, efectuînd cu ei lucrări în laborator și în producție, dîndu-le prilejul să folosească o gamă largă de instrumente și aparate de măsurat — micrometru, sferometru, ampermetru, ohmmetru, calibru industrial etc.

Formarea deprinderilor de mînuire a acestor aparate o putem favoriza prin numeroase mijloace. De pildă, la început, pentru a demonstra funcționarea unor aparate sau modul de folosire a lor, le putem construi noi înșine, cu ajutorul elevilor, în dimensiuni mai mari decît cele obișnuite. Pentru a demonstra principiul de funcționare a aparatelor mai complicate de măsură este bine să le arătăm elevilor diferite secțiuni ale acestora. Putem folosi de asemenea, pentru demonstrarea anumitor măsurători, proiecția cinematografică.

De o mare însemnătate este formarea deprinderii de a citi just rezultatele măsurătorilor. În acest scop este bine să aplicăm la aparatele de măsurat oglinzi plane, care permit o citire mai precisă a mărimilor măsurate.

Foarte important totodată este de a explica elevilor cum se poate îmbunătăți precizia anumitor aparate și instrumente de măsură, cum se pot micșora erorile obiective datorate imperfecțiunii aparatelor, ca și cele accidentale, datorate lipsei de pricepere în mînuirea acestora și în citirea rezultatelor. Deoarece erorile nu se pot suprima cu desăvîrșire, este recomandabil să-i învățăm pe elevi să calculeze corecturile necesare și să le arătăm că toleranța minimă a mașinilor și aparatelor de precizie nu poate fi depășită sub nici o formă.

Cunoștințele și deprinderile dobîndite de elevi trebuie să fie aplicate la lucrări cît mai variate, cît mai larg folosite în industria modernă — măsurarea dimensiunilor exterioare și interioare ale pieselor cu ajutorul micrometrului și șublerului, determinarea coeficientului de frecare la rulmenți, controlarea netezimii suprafețelor plane, determinarea cantitativă a elementelor componente ale unui aliaj cu ajutorul spectroscopului, determinarea elasticității și rezistenței produselor prefabricate și plastice etc.

Astfel, absolvenții școlilor noastre nu vor întîmpina greutăți în fabrici și uzine sau la studiile superioare de specialitate, vor fi pregătiți să lucreze în producție cu rezultate dintre cele mai bune.

Prof. ELENA TULIPANT

Ținînd seama de perspective

Dispozitivele create ca urmare a necesității reglărilor automate în industrie, mai ales în procesele de distribuție a energiei electrice, au dus la instalații automate de o mare perfecțiune, care conduc și reglează uzine întregi, calculează și dirijează zborul pe traiectorie al rachetelor cosmice, dînd naștere noii ramuri tehnice cunoscută sub numele de automatizare. Revoluționînd practica industrială în diferite sectoare de activitate, automatizarea a devenit un obiect central al preocupărilor celor ce lucrează în domeniul științei și tehnicii și în producție. Dar dacă se acordă toată atenția aspectelor tehnologice și economice ale acestei probleme, se iau încă prea puțin în considerare, credem, cerințele pe care le pune dezvoltarea vertiginoasă a automatizării în fața procesului de învățămînt din școala de cultură generală. Or, tineretul din țara noastră manifestă un interes deosebit pentru tehnica bazată pe mecanizare, pentru funcționarea rachetelor etc. Se impune în prezent, cu multă tărie, ca școala să acorde toată atenția problemelor legate de automatizarea proceselor industriale, instruind tineretul în această direcție, înarmîndu-l cu cunoștințe științifice care să creeze premizele favorabile înțelegerii fenomenelor automatizării.

Aceasta s-ar putea realiza, după părerea noastră, dacă s-ar introduce la unele teme din programele școlare de fizică cunoștințe despre principiile automatizării și sisteme automate aplicate în producție.

Predarea acestor cunoștințe cere din partea profesorilor să desprindă elementele esențiale din domeniul automatizării, să le prezinte la un nivel accesibil elevilor, astfel încît aceștia să dispună de bazele necesare înțelegerii unor metode și mijloace de reglare automată a proceselor de producție, strîns legate de aplicațiile practice moderne, să cunoască perspectivele de dezvoltare a acestora.

Este esențial, ca la început, elevii să cunoască și să delimiteze sfera noțiunii de automatizare — adică echiparea unui sistem tehnic cu dispozitive automate în scopul conducerii și executării, fără intervenția omului, a unei operații sau a unui complex de operații. Astfel se vor putea evita confuziile frecvente încă, între automatizare, automatică, telemecanică și cibernetica tehnică.

Deosebită atenție cere punerea în evidență a părților componente ale unui sistem automat. Aceasta se poate face desigur numai în strînsă legătură cu aplicațiile practice în producție ale diferitelor sisteme automate. Dar multe din sistemele automate realizate practic nu sînt formate din părți distincte din punct de vedere constructiv, traductorul, amplificatorul și regulatorul lor fiind asociate într-un ansamblu comun. De aceea este necesară selectarea cu grijă a dispozitivelor folosite ca exemple în predare, astfel ca elevii să poată trece treptat de la înțelegerea schemei de construcție la recunoașterea unor sisteme din ce în ce mai complexe.

Se naște implicit și nevoia dotării laboratoarelor școlare cu aparatura necesară, și deci a conceperii, proiectării și realizării materialului didactic corespunzător.

Școala nu se poate opri, desigur, numai la latura instructivă a predării cunoștințelor legate de automatizare, ci este de datoria profesorilor să aibă permanent în vedere și latura educativă a muncii lor în această direcție. Ei sînt chemați să-i ajute pe tineri să vadă în automatizare un instrument al creării bunei stări materiale și a dezvoltării posibilităților spirituale ale omenirii. Desigur, pentru aceasta nu este suficient să li se arate elevilor că datorită automatizării se șterg deosebirile esențiale între munca fizică și intelectuală, ci este necesar ca ei să fie făcuți să înțeleagă că numai stăpînind într-un grad foarte înalt deprinderile de muncă intelectuală și fizică, se vor putea bucura de avantajele acestora. Totodată, elevii trebuie să înțeleagă clar că, spre deosebire de societatea capitalistă, în care automatizarea duce la șomaj și la pauperizarea oamenilor muncii, în societatea socialistă automatizarea capătă o mare importanță pentru progresul social, că omul acestei societăți, eliberat prin automatizare de munca fizică grea, va putea să-și consacre timpul liber unor ocupații intelectuale, creînd valori care să ducă la depășirea automatizării însăși.

Perspectivele deschise de cuceririle actuale ale științei și tehnicii cer să ne gîndim de pe acum să pregătim tineretul pentru viitor, atunci cînd știința și tehnica, unite prin efortul comun al inițiativei creatoare, vor transforma toate sectoarele activității umane.

Prof. ALEXANDRU CHIRICĂ

Lecții de agricultură

In primele săptămîni de curs elevii claselor V—VII din școlile sătești au făcut cunoștință cu noul obiect introdus în planul de învățămînt al acestor școli — „Agricultura" — obiect menit să asigure buna lor pregătire agrozootehnică.

Interesul cu care a fost primit acest obiect nou este demonstrat de buna organizare a lecțiilor și activităților practice, de strădania profesorilor de a preda cît mai bine, de strădania elevilor de a-și însuși temeinic cunoștințele și deprinderile.

Bunăoară, în lecțiile teoretice și practice de agricultură ținute la clasa a V-a a Școlii de 8 ani din comuna Răcăciuni, regiunea Bacău, lecții care s-au desfășurat la gospodăria agricolă colectivă din comună, elevii au cunoscut o serie de mașini și unelte agricole, ca de exemplu plugul de fier cu mai multe brăzdare tras de tractor, care le-a fost prezentat în comparație cu uneltele rudimentare cu care se lucra pămîntul în trecut. Li s-au arătat elevilor și alte unelte mecanizate, cum sînt, de pildă, combina, coasa mecanică etc., explicîndu-li-se în același timp și avantajul pe care-l prezintă ele față de uneltele ce erau folosite în gospodăriile individuale.

Pentru ca elevii să înțeleagă necesitatea obținerii unor recolte cît mai mari, li s-a explicat legătura între industrie și agricultură, prin exemple pe care le oferă viața de fiecare zi, în așa fel încît ei au tras singuri concluzia că aceste domenii de producție sînt strîns legate între ele și se condiționează reciproc.

La clasa a V-a B de la aceeași școală cunoștințele teoretice despre structura solului, despre însușirile lui și despre clasificarea solurilor din țara noastră au fost legate de o serie de demonstrații practice cum ar fi, de exemplu, demonstrarea capilarității solului, demonstrarea existenței aerului în sol sau recunoașterea diferitelor tipuri de sol. Apoi elevii singuri au tras concluzii asupra structurii tipului de sol din regiunea lor, asupra gradului de fertilitate a solului în legătură cu compoziția lui, determinînd solul din regiune ca fiind un sol fertil, cu o structură granulară favorabilă culturii plantelor de cîmp. Cu acest prilej li s-a explicat elevilor și necesitatea lucrărilor de arat și grăpat, utilitatea arăturii adînci de toamnă, care contribuie la îmbunătățirea structurii solului și în același timp face posibilă pătrunderea precipitațiilor în sol etc. Elevii au legat toate aceste cunoștințe despre sol și lucrările lui de specificul lucrărilor de toamnă care se efectuează în această perioadă în regiune, subliniind cu această ocazie rolul arăturii adînci și al însămînțării la timp a plantelor.

La Școala de 8 ani din Sascut elevii clasei a VI-a au și încheiat o săptămînă de practică agricolă continuă în cadrul gospodăriei colective. Aici, ținîndu-se seama de indicațiile programei și de specificul activității agricole în această perioadă, s-a organizat practica elevilor în diferite sectoare ale gospodăriei. Elevii au participat la însilozarea cerealelor, la recoltatul strugurilor, la îngropatul viței ca și la alte lucrări de viticultură. În sectorul legumicol ei au cunoscut operațiunile de recoltare a unor legume, de pregătire a răsadnițelor etc. Reîntorși în clasă ei își vor completa cunoștințele prin lecții teoretice care vor începe cu predarea noțiunilor referitoare la principalele plante de cultură, pentru ca apoi să treacă la studierea problemelor de horticultură.

Sînt însă și unele școli în care nu s-a acordat toată atenția predării obiectului „Agricultura". Lecțiile ținute la acest obiect în clasa a VI-a a școlii din comuna Pufești, raionul Adjud, de pildă, s-au dovedit a nu se încadra în prevederile programei și ale instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului. Astfel, în loc ca predarea să fi început cu studiul plantelor de cultură pe baza părții I a noului manual, ea a început cu predarea cunoștințelor de horticultură, care trebuiesc predate conform instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului în trimestrele II și III. Cum era și firesc, capitolul „Legumicultura" predat pînă în prezent nu a putut fi temeinic însușit de elevi, deoarece ei n-au cunoscut probleme de bază ale acestui capitol, ca de exemplu rolul elementelor minerale în viața plantelor, rolul îngrășămintelor folosite în cultura legumelor, modul de administrare a îngrășămintelor, felul cum sînt construite răsadnițele, cum se construiește o platformă de gunoi, procesele chimice care au loc la prepararea îngrășămintelor naturale etc.

Nerespectînd programa profesoara Ecaterina Ciulei a predat elevilor săi o serie de noțiuni nelegate între ele și incomplet explicate din punct de vedere științific.

Pentru ca lecțiile de agricultură să asigure o pregătire agrozootehnică temeinică a elevilor ele trebuiesc ținute la nivelul științific cerut de programă. Cunoștințele de legumicultură bunăoară trebuiau legate strîns de biologia plantelor, de fenomene ale chimiei și fizicii, cît și de practica în gospodărie. Nu pot fi predate elevilor lecții de agricultură fără o pregătire temeinică, improvizîndu-se definiții sau clasificări, așa cum a procedat profesoara amintită. Este necesar ca tovarășa Ciulei să urmeze exemplul colegilor ei care respectă programa și indicațiile ministerului și se pregătesc cu seriozitate pentru fiecare lecție în parte, înarmîndu-și elevii cu cunoștințe și deprinderi temeinice.

Interesul și conștiinciozitatea cu care lucrează marea majoritate a profesorilor de agricultură au făcut ca predarea acestui obiect să pornească de la început pe un făgaș bun. Munca lor trebuie să constituie un exemplu și un stimulent pentru toate cadrele didactice care predau acest obiect.

C. DEMETRESCU

Firesc și bine

Spuneam nu de mult, tot în gazeta noastră, că la măiestria pedagogică nu se ajunge numai în ani mulți. Și tinerii învățători și profesori pot dovedi măiestrie cînd muncesc cu rîvnă, cu interes. Cînd se străduiesc. Susțin acum această afirmație printr-un exemplu.

Tovarășa Ștefania Preda, învățătoare la Școala de 8 ani nr. 166 din București, anunțase cu cîteva zile înainte pe elevii săi din clasa a IV-a „E" că la ora de lucru manual vor confecționa un album — un album în care vor păstra vederi cu imagini ale patriei și care îi va ajuta în însușirea cunoștințelor de geografie. Le-a spus și de ce materiale vor avea nevoie pentru aceasta.

Cînd a intrat la oră, pe bănci erau așezate frumos sulurile de carton, de foiță, șnururile, foarfecele. Învățătoarea s-a asigurat mai întîi că toți elevii au ce le trebuie, că pe bănci nu se află nimic în plus decît cele necesare pentru confecționarea albumului, că elevii știu ce vor lucra, la ce va folosi obiectul pe care-l vor confecționa. Așa cum le-a promis, le-a adus și două albume pentru ca ei să vadă cum vor fi și albumele lor. Primul — un album geografic — cu foi mari de carton alb despărțite prin foițe subțiri, transparente, cu copertă pe care era scris numele și clasa elevului care l-a lucrat și pe fiecare foaie vederi din patria noastră; al doilea — un album istoric — cu file mai mici, cu foițe ca și cel de geografie, cu ilustrate.

— Ce reprezintă, copii, ilustrata de pe prima pagină?

— Pe Decebal.

— Da. Foarte bine. Dar cine a fost Decebal?

Și așa, răsfoind cîteva pagini, tovarășa Preda a recapitulat cu ei, fără să consume mult timp, fără ca ei să-i obosească, fără ca ei să-și dea seama, tot ceea ce au învățat la istorie în anul acesta pînă acum.

Clasa a văzut apoi și un album neterminat, în lucru. Avea pregătite numai paginile duble din carton și foițele — adică tocmai ceea ce urma să se lucreze în ora aceea.

Toate pregătirile erau făcute. Putea începe lucrul.

— Copii, vom desface mai întîi coala de carton. Ce formă are coala noastră?

— Coala de carton are formă de dreptunghi.

— O îndoim pe lungime. Care-i lungimea?

După ce le-a arătat cum trebuie suprapuse colțurile și cum trebuie pliată cît mai corect muchia după ce au executat și operația următoare — plierea hîrtiei astfel îndoite, de data aceasta pe lat, întîi o dată, apoi încă o dată — i-a întrebat din nou, desfăcînd coala, ce forme s-au conturat pe suprafața ei. Cele opt dreptunghiuri au fost fără greutate recunoscute.

O nouă recapitulare. De data aceasta a noțiunilor elementare de geometrie pe care elevii le învață în clasa a III-a și pe care trebuie să le recapituleze, desigur, în orele de „specialitate", în clasa a IV-a. În orele de specialitate, dar dacă se ivește și altă dată prilejul nu e rău de loc. Abia se fixează mai bine. Dar să ne înțelegem — numai dacă se ivește prilejul, adică fără nici un fel de forțare.

Copiii au fost disciplinați, atenți, harnici, au lucrat cu îndemînare. Pînă a sunat clopoțelul, foile pentru album erau tăiate, așezate în teanc una peste alta la marginea băncii. S-a făcut curat la locul de muncă — așa cum fac și muncitorii după ce termină lucrul. Cei care au terminat mai repede și au pregătit mai multe foi au fost evidențiați.

În recreație, școlarii din clasa a IV-a „E" au povestit prietenilor din alte clase, cu amănunte, cît au fost de harnici, cum au știut ei să îndoaie coala de carton exact în jumătate, fără nici un colț în afară, cum au tăiat drept foile și cîte încă. Au știut să spună totul. Un singur lucru nu au știut — că au făcut recapitulare și la istorie, și la geometrie. Asta a știut numai învățătoarea. Ea a știut, după cum s-a văzut, chiar mai dinainte, de atunci de cînd s-a pregătit pentru lecție.

EMA SANDU

Pentru a înțelege literatura nouă, socialistă

Înțelegerea literaturii noi, actuale și înțelegerea drumului de dezvoltare a literaturii în general — element de seamă în cultura generală — depinde de temeinica însușire a cunoștințelor despre realismul socialist, cea mai înaintată metodă de creație literară. Dacă este așa, atunci e clar de ce în școală este necesar să se stăruie cu deosebire asupra acestor cunoștințe.

Realismul socialist se predă în clasa a XI-a, în cadrul capitolului despre literatura română în anii puterii populare. Manualul prezintă la început, sintetic, mișcarea literară din perioada cînd se naște și se dezvoltă realismul socialist, pentru ca apoi să treacă la prezentarea scriitorilor și operelor literare mai reprezentative. Astfel, caracterizarea dată sintetic la începutul manualului, deci a anului școlar, este reluată pe baza unor exemple, explicată, întregită și adîncită. Cînd termină școala, elevii trebuie să cunoască profund toate problemele realismului socialist pentru că învățătura din școală rămîne baza înțelegerii literaturii de care nu se vor despărți niciodată în viață.

Așadar, la începutul anului se predau, sintetic, trăsăturile generale ale realismului socialist. Dar sinteticul nu admite, și cu atît mai mult nu presupune, omiteri. Sintetică, dar cuprinzînd tot ceea ce este necesar pentru dezvoltarea capacității de înțelegere independentă a operelor literare, a literaturii, trebuie să fie prezentarea realismului socialist. Accentul acesta, sublinierea este determinată de modul cum s-au desfășurat recent cîteva lecții de literatură la clasele a XI-a.

Din lecțiile ce le-au fost predate în școală elevii, aproape fără excepție, sau, în tot cazul, cu excepții care nu oreează îngrijorări, au înțeles prin ce se caracterizează realismul socialist, rădăcinile acestei metode de creație literară, condițiile istorice ale apariției sale, definiția ei. Discuțiile cu elevii s-au oprit asupra faptului că, spre deosebire de scriitorii realismului critic, care n-au putut oferi soluții, care au dus critica numai pînă la un punct, scriitorii realismului socialist duc critica societății vechi în adîncime și afirmă încrederea în forțele omului de a făuri o nouă orînduire. S-a arătat că în timp ce eroii pozitivi din literatura realist critică, sînt visători, sau învinși, sau resemnați, ajungînd pînă la urmă la compromisul moral, eroul pozitiv al realismului socialist este omul legat adînc de năzuințele poporului, ale maselor muncitoare, luptătorul pentru progres, pentru democrație, omul de acțiune, comunistul. S-a arătat și de ce realismul critic nu a putut da soluții pentru înlăturarea nedreptăților sociale pe care le descoperea cercetînd realitatea — și anume pentru că scriitorii nu aveau o concepție social-politică consecvent științifică, nu cunoșteau legile obiective ale dezvoltării societății, rolul proletariatului. S-a vorbit mult despre observarea realității, despre veridicitate, s-a discutat de asemenea, cu accentele necesare, despre faptul că realitatea este prezentată de realismul socialist în dezvoltarea sa, arătîndu-se perspectivele de viitor. Realismul socialist a fost prezentat ca metodă nouă, superioară de creație literară, care apare în momentul cînd proletariatul se afirmă, care luminează rolul maselor în făurirea istoriei prin dezvăluirea curajoasă și consecventă, de pe poziții partinice, a racilelor burgheziei și prin înfățișarea noului, a avîntului construirii socialismului și comunismului. Elevii au înțeles că realismul socialist a devenit astăzi la noi metoda literară dominantă, că el e dominant în literatura tuturor țărilor socialiste, că se afirmă cu tot mai multă vigoare și dincolo de lagărul socialist, că el este folosit de tot mai numeroși scriitori progresiști din apus care sînt legați de mișcarea muncitorească. S-au explicat principiul partinității, umanismul socialist ca trăsături esențiale ale literaturii realist-socialiste. S-a reliefat, în sfîrșit, varietatea de genuri și stiluri pe care o permite, pe care o presupune metoda realist-socialistă. Meritată subliniată încercarea și reușita profesorilor de a face legătura între caracterul profund popular al literaturii realist-socialiste și continua tendință spre înnoirea formei, spre îmbogățirea mijloacelor de expresie care duc la crearea de opere accesibile maselor celor mai largi.

Toate acestea s-au discutat, s-au explicat și au fost înțelese de către elevi. Trebuie însă ca ei să înțeleagă mai mult decît atît. Nu este suficient să se arate condițiile istorice, ci și cauzele apariției realismului socialist, nu numai cauzele, ci și modul cum a apărut. Elevii trebuie să înțeleagă esența, miezul politic al realismului socialist, să știe despre legăturile literaturii realist-socialiste cu mișcarea muncitorească. E adevărat, li s-a explicat elevilor că realismul socialist s-a dezvoltat numai atunci cînd ideologia proletariatului a căpătat o mare pondere pe toate planurile vieții sociale, dar nu li s-a vorbit despre legătura intimă dintre un fenomen și altul. Nu-i destul dacă elevul știe că scriitorii realismului socialist au observat atent realitatea și au ajuns să dea soluțiile. Ei trebuie să știe mai mult. Să știe că ecoul acțiunilor muncitorești i-a determinat pe scriitori să se angajeze și ei pînă la urmă fără rezerve în demascarea burgheziei și au ajuns astfel să adîncească observarea realității pînă la înțelegerea soluțiilor. Este foarte important să se clarifice elevilor aceasta, pentru ca ei să poată înțelege rolul hotărîtor al clasei muncitoare, al ideologiei ei în dezvoltarea literaturii.

În lecțiile pe care le-am audiat s-a subliniat că pînă și-a deschis drum, realismul socialist a dus o luptă pentru doborîrea miturilor sub care se ascundeau adevărurile și hidoșenia exploatării burgheze, dar totul a apărut ca fiind foarte ușor și foarte simplu. Trebuie să înțeleagă amploarea luptei pe care realismul socialist în dezvoltarea sa a dus-o împotriva tuturor formelor prin care încerca să se mascheze literatura pusă în slujba claselor exploatatoare.

Elevii trebuie să știe, de asemenea, că realismul socialist nu cere din partea scriitorilor numai acceptarea ideilor noi, ci și atitudine militantă, că unii scriitori și-au însușit o asemenea atitudine avînd legături directe cu partidul, iar alții, fără a avea aceste legături directe, s-au pus totuși în slujba poporului, au mers pe drumul arătat de partid și că aceasta le-a dat forță în creația lor. Manualul arată în capitolul final, „Concluzii asupra literaturii romîne contemporane", că elevii trebuie să ajungă la sfîrșitul anului, printre altele, la concluzia că primele elemente ale noii metode de creație a realismului socialist au apărut sub îndrumarea directă a partidului comunist. Atunci, de ce nu ne referim la aceasta acum, la începutul anului, cînd vorbim de apariția realismului socialist?

Tendința continuă de îmbogățire a formei a fost pusă în mod just în legătură cu caracterul popular al literaturii realist socialiste. Nu s-a subliniat însă și faptul că varietatea de forme, de genuri, de stiluri este determinată și de nevoia de a transmite întreaga bogăție și varietate a realității în continuă transformare.

Toate aceste aspecte peste care s-a trecut cu vederea, sau s-a trecut prea ușor, au mare însemnătate în înțelegerea specificului procesului literar ca fenomen de suprastructură Elevii trebuie să înțeleagă cum se petrec aici schimbările, înnoirile, progresul. Numai dacă ajunge la înțelegerea procesului de dezvoltare a literaturii, numai atunci elevul devine capabil să înțeleagă independent o operă literară, să pătrundă adînc sensul ideilor ei.

E. MĂNAC

Împărțirea judicioasă a materiei

— la economia politică —

Teoria și practica școlară ne arată că în pregătirea fiecărei lecții profesorul trebuie să aibă în vedere sistemul de lecții din cadrul unei teme proiectat pe fondul întregului obiect de învățămînt. Cu alte cuvinte, să-și repartizeze în așa fel materia încît să acorde ponderea cuvenită fiecărei teme în parte, iar în cadrul fiecărei teme problemelor esențiale. În mod concret, aceasta se realizează prin planificarea judicioasă a întregii activități oglindită în planul calendaristic, în planul tematic și în planul de lecție, precum și în raportul ce se stabilește în mod necesar între acestea.

Dacă planul calendaristic oferă profesorului posibilitatea de a privi dintr-o perspectivă mai largă activitatea pe un întreg an școlar, planul tematic, întocmit la începutul fiecărui trimestru, este acela care stabilește o justă corelație între teme, iar în cadrul fiecărei teme un echilibru în tratarea problemelor. Planul tematic trebuie să asigure repartizarea rațională a problemelor în funcție de însemnătatea lor, de gradul accesibilității lor. El reflectă în modul cel mai pregnant sistemul de lecții, adică grupul de lecții care exprimă logica interioară a procesului de învățămînt ca proces de cunoaștere.

Există încă la unii profesori tendința ca în planificarea materiei și în predare să acorde o importanță exagerată primelor probleme ale fiecărei teme. Așa se explică de ce ultimele probleme — care adeseori nu sînt și cele mai lipsite de importanță — sînt insuficient tratate. Profesorul, pe baza unui studiu temeinic, este dator să cuprindă în planificarea sa problemele-cheie ale fiecărei teme, să subordoneze acestor probleme toate celelalte cunoștințe, pentru a asigura în acest fel un fir conducător care să orienteze pe elevi spre ceea ce este esențial pentru tema respectivă.

Am ținut seama de aceste considerațiuni în alcătuirea planurilor tematice. De exemplu, pe trimestrul I, problemele de la tema „Obiectul economiei politice", pentru care programa prevede 3 ore, l-am împărțit astfel încît accentul să cadă pe explicarea modului de producție și a laturilor lui, avînd în vedere că aici este vorba despre noțiuni fundamentale ale economiei politice, fără de care nu este posibilă înțelegerea nici uneia din temele următoare. Acestei probleme îi rezervăm o lecție, urmînd ca în ora a doua, care are drept obiect trecerea de la un mod de producție la altul și legile economice, să revenim asupra laturilor modului de producție, pentru aprofundarea cunoștințelor. Tema la care ne referim impune, de asemenea, scoaterea în evidență a caracterului de clasă al economiei politice, precum și a caracterului științific militant și creator al economiei politice marxist-leniniste. Acestei probleme îi rezervăm de asemenea o oră. Avînd în vedere că însușirea profundă a acesor teme fundamentale nu se poate realiza numai în cadrul unei singure ore, vom reveni asupra lor în mod sistematic pe întregul parcurs al predării economiei politice.

Tema „Producția de mărfuri. Marfa și banii" conform programei are la dispoziție 4 ore. În împărțirea ei pe lecții pornim de la scopul acestei teme, care țintește să-i facă pe elevi să înțeleagă că producția de mărfuri stă la temelia producției capitaliste. În prima lecție închinată producției de mărfuri, atenția noastră se va opri asupra dezvăluirii caracterului istoric al producției de mărfuri, asupra asemănărilor și deosebirilor dintre producția de mărfuri simplă și producția capitalistă. Cea de a doua oră va trata problemele-cheie ale temei : marfa și cei doi factori ai ei, dublul caracter al muncii întruchipată în marfă. Avînd în vedere importanța teoretică și practică a acestor categorii economice, precum și complexitatea lor, vom avea grijă să revenim asupra lor în lecțiile următoare, desigur în noi corelații, din alte unghiuri de vedere. Chiar tema următoare, „Capital și plusvaloare", oferă un asemenea prilej. Noțiunea de valoare de întrebuințare și valoare vor constitui punctul de plecare al analizei forței de muncă ca marfă, iar dublul caracter al muncii va fi din nou analizat, de astă dată din punctul de vedere al valorificării capitalului. Mărimea valorii și banii, probleme care vor constitui obiectul celei de a treia ore, reprezintă acea parte din temă care va valorifica din plin cunoștințele însușite de elevi la lecțiile anterioare. Ultima oră va fi destinată legii valorii și rolului pe care îl are aceasta în producția de mărfuri bazată pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție. Va fi lecția de sinteză a temei, care îi va conduce pe elevi spre concluzia că producția de mărfuri simplă se transformă în anumite condiții în producție capitalistă.

„Capital și plusvaloare" este, desigur, una din cele mai importante probleme ale modului de producție capitalist. Studiul ei urmărește să conducă pe elevi spre înțelegerea cauzelor exploatării, a legii economice fundamentale a capitalismului, să-i convingă de necesitatea luptei revoluționare a proletariatului, menită să ducă la zmulgerea puterii politice din mîna burgheziei și la instaurarea dictaturii proletariatului. Programa repartizează acestei teme 4 ore. Desigur, în prima oră ne vom ocupa de modul cum are loc transformarea banilor în capital și de condițiile în care forța de muncă devine marfă. Tot în această oră se va analiza forța de muncă ca marfă.

Înarmați cu aceste cunoștințe, elevii vor putea înțelege procesul de producere a plusvalorii, problema esențială a temei, de care ne vom ocupa în ora a doua, în care vom trata și capitalul ca relație socială de producție, capitalul constant, capitalul variabil și rata plusvalorii. În ora a treia vom expune cele două căi de sporire a plusvalorii și, sintetizînd tot ce s-a studiat la această temă, vom încheia vorbind despre legea economică fundamentală a capitalismului. Ora a patra va fi consacrată studiului salariului în capitalism. In concluzia temei vom vorbi despre lupta clasei muncitoare, condusă de partid, împotriva exploatării capitaliste. Referirile la exploatarea din țara noastră din timpul regimului burghezo-moșieresc și la cea de astăzi din țările capitaliste vor ilustra tezele teoretice cuprinse în temă.

Programa de economie politică pentru anul școlar 1962-1963 cuprinde și tema „Repartizarea plusvalorii între capitaliști", temă care nu exista în programele anterioare. Scopul studierii ei este de a-i face pe elevi să înțeleagă mai bine că izvorul veniturilor claselor exploatatoare este plusvaloarea, că întregul proletariat este exploatat de toți capitaliștii și că de aceea el trebuie să se unească și să lupte împotriva întregii clase burgheze. Elevii vor înțelege astfel importanța luptei pe care o desfășoară partidele comuniste și muncitorești din țările capitaliste pentru înfăptuirea unității clasei muncitoare, în scopul înlăturării orînduirii capitaliste.

Vom împărți această temă, pentru care sînt repartizate trei ore, în felul următor : a) Profitul și rata profitului, b) Transformarea profitului în profit mediu și a valorii mărfii în preț de producție ; c) Capitalul comercial, capitalul de împrumut.

Plecînd de la criteriile subliniate vom proceda în mod analog și cu celelalte teme.

In planul tematic trebuie să se rezerve loc și lecției de recapitulare periodică. In general, o asemenea lecție se planifică după predarea unei teme sau unei grupe de teme logic închegate, care impun restabilirea sistemului de legături — fragmentate uneori din cauza împărțirii pe lecții — și adîncirea acelor probleme care nu au putut fi suficient accentuate.

Ne-am gîndit că o asemenea lecție este bine să urmeze după predarea materialului privind capitalismul liberei concurențe. Elevii vor fi studiat pînă atunci legile care guvernează capitalismul premonopolist, avînd posibilitatea să vadă care sînt contradicțiile pe care le generează acest stadiu de dezvoltare a capitalismului și să înțeleagă care sînt consecințele lor pe plan economic, social și politic. Va fi deci momentul ca ei să ajungă la o imagine de ansamblu asupra capitalismului liberei concurențe, să se convingă că aceste contradicții nu sînt altceva decît expresia contradicției fundamentale a capitalismului, apărută în germene încă în producția de mărfuri simplă. Va fi de asemenea momentul cînd elevii trebuie pregătiți să înțeleagă problematica lecțiilor ce urmează, în cadrul cărora vor afla că în dezvoltarea sa ulterioară capitalismul nu numai că nu poate rezolva contradicția sa fundamentală ci, dimpotrivă, în virtutea legii sale economice fundamentale, are loc o concentrare și centralizare tot mai intensă a capitalului, o creștere uriașă a caracterului social al producției, care vine în conflict și mai puternic cu relațiile capitaliste de producție și că acest conflict găsește rezolvarea numai pe calea revoluțiilor proletare.

In felul acesta fiecare lecție în parte va contribui, prin specificul său, la realizarea scopului urmărit prin predarea economiei politice în școala noastră.

Lector univ. B. GIROIU
Prof. N. GOLDHAMER

IE INTERESANTĂ E CARTEA !

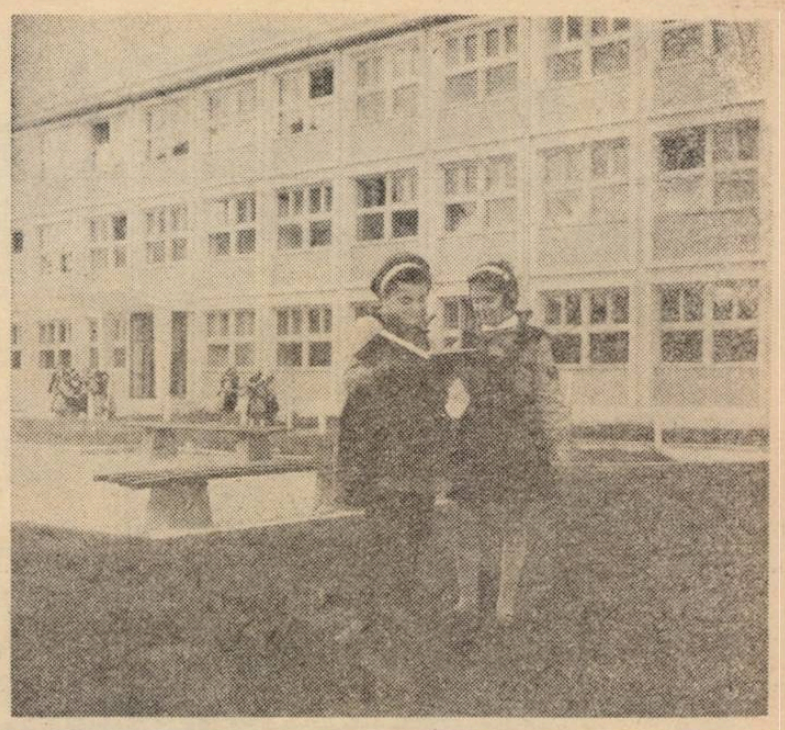

ÎN RECREAȚIE

CÎTEVA CERINȚE ÎN PREDAREA PRIMELOR NOȚIUNI DE ARITMETICA

Lecțiile în care predăm numerele de la 1 la 9 au, fiecare, cîte două părți. In prima parte ne ocupăm de formarea noțiunii despre numărul respectiv, pentru ca în a doua să ne ocupăm de învățarea semnului, a cifrei cu care se scrie numărul.

Predarea oricărui număr se bazează pe noțiunea de unitate. Ea se formează în urma intuirii ilustrațiilor din manual și a exemplelor concrete care reprezintă un singur obiect, o singură parte a unui obiect : **un** om, **o** mînă, **un** deget, **o** roată, **o** spiță. Pentru reprezentările concrete ulterioare, pentru calculele ulterioare reținem, ca imagine a unității, obiectele cele mai simple : bețișorul, bila.

La formarea numerelor de la 2 la 9 insist nu numai ca elevii să înțeleagă conținutul fiecăruia dintre ele și să-și reprezinte valoarea cantitativă a acestui conținut, ci și să ajungă la înțelegerea faptului că numărul nou învățat se formează cu ajutorul celui precedent, căruia i se adaugă o unitate (principiu fundamental al formării numerelor).

Tot acum scot în evidență, prin întrebări și folosind materialul concret că, de exemplu, 5 bile reprezintă mai mult decît 4 bile, că grămada de 5 e mai mare decît cea de 4, încercînd apoi să-i fac pe copii să generalizeze, adică să înțeleagă că 5 e mai mare decît 4, că 4 e mai mic decît 5.

În această perioadă se fac exerciții de numărare. Unii învățători obișnuiesc a pune degetul pe fiecare bilă numărată, zicînd : una, două, trei etc. În felul acesta elevii pot ajunge însă la ideea că a doua bilă reprezintă pe doi, a treia bilă pe trei etc. Pentru a evita această este bine să spunem numărul 2, de exemplu, după ce am adus a doua bilă lîngă prima, numărul 3 după ce am adus a treia bilă lîngă primele două pentru a-i face pe copii să înțeleagă că astfel s-au format numerele doi, trei etc. E bine să cuprindem chiar, între două degete (cel mare și arătătorul), în momentul cînd spunem numărul, cele 2, 3 etc. bile, bețe ș.a.m.d. Vom cere și elevilor să procedeze așa cînd arată un număr de bile, bețe etc.

În perioada cînd predăm formarea și scrierea numerelor de la 1 la 9 e prematur, socotesc, să ne referim și la alte raporturi între unitățile din cadrul fiecăruia din aceste numere. Acest lucru este mai indicat să se facă atunci cînd predăm compunerea și descompunerea numerelor și operațiile de adunare și scădere. De aceea, găsesc că nu este locul să analizăm acum imaginile din manual, reprezentînd, de exemplu, 2 bile roșii, 2 albastre și una galbenă pentru a-l înfățișa pe 5, în care intervin și alte elemente (de exemplu culoarea) decît cele care ne interesează pentru predarea respectivelor noțiuni.

În ceea ce privește materialul didactic și intuitiv folosit în această primă etapă, în afara ilustrațiilor din manual, putem folosi cu succes bilele și bețișoarele. La numărătoare este bine să folosim în această etapă numai bile de aceeași culoare și, dacă e posibil, să rămînă vizibile numai atîtea cîte ne interesează : 2, 3, 4 etc. Nu e nevoie nici acum, nici în etapele următoare să folosim mult material, cum se obișnuiește uneori : planșe cu păsări, animale, fluturi fructe etc., care împrăștie atenția prin particularitățile lor și îndreaptă atenția copiilor în altă parte, distrăgîndu-i de la procesul matematic pe care-l urmărim. E bine să folosim materialul cel mai simplu — bețe, bile — deoarece atunci atenția copiilor se concentrează numai asupra conținutului cantitativ, adică tocmai asupra faptului ce ne interesează. Bețișoarele cele mai potrivite sînt cele de 0,5 cm in diametru și 10-15 cm lungime. Personal nu cred că e bine să folosim chibriturile, nici boabele de nici un fel, căci și unele și altele ne-ar putea aduce greutăți : chibriturile se pot aprinde, boabele alunecă de pe banca înclinată etc.

In partea a doua a fiecărei lecții, în care ne ocupăm de predarea scrierii semnului numărului (cifra), este bine să intuim mai întîi cifra respectivă (de tipar și de mînă), să-i ajutăm pe elevi să observe părțile ei. Este indicat să scriem pe tablă o cifră mai mare, pe care copiii s-o reproducă pe caietele lor, mai întîi pe două pătrățele, pentru a-și da mai bine seama de proporția părților ei, apoi pe un singur pătrățel.

Deosebită atenție trebuie acordată însușirii corecte a formei cifrelor, în special la cifrele 2, 3, 5, 7, care se deprind mai greu și care dau cele mai multe cazuri de scriere incorectă.

Tema pentru acasă nu va avea un volum prea mare, știind că cei mici își încordează mușchii degetelor la scris, că mîna le obosește și că, fără voia lor, dacă au de scris mai mult vor scrie mai puțin corect. Totodată trebuie să îndrumăm astfel pe părinți încît ei să nu rupă foile scrise mai puțin corect de către copii, punîndu-i să scrie încă o dată și încă o dată, deoarece aceasta îi obosește peste măsură, lucru cu totul în detrimentul scrierii.

NICOLAE ALVETI

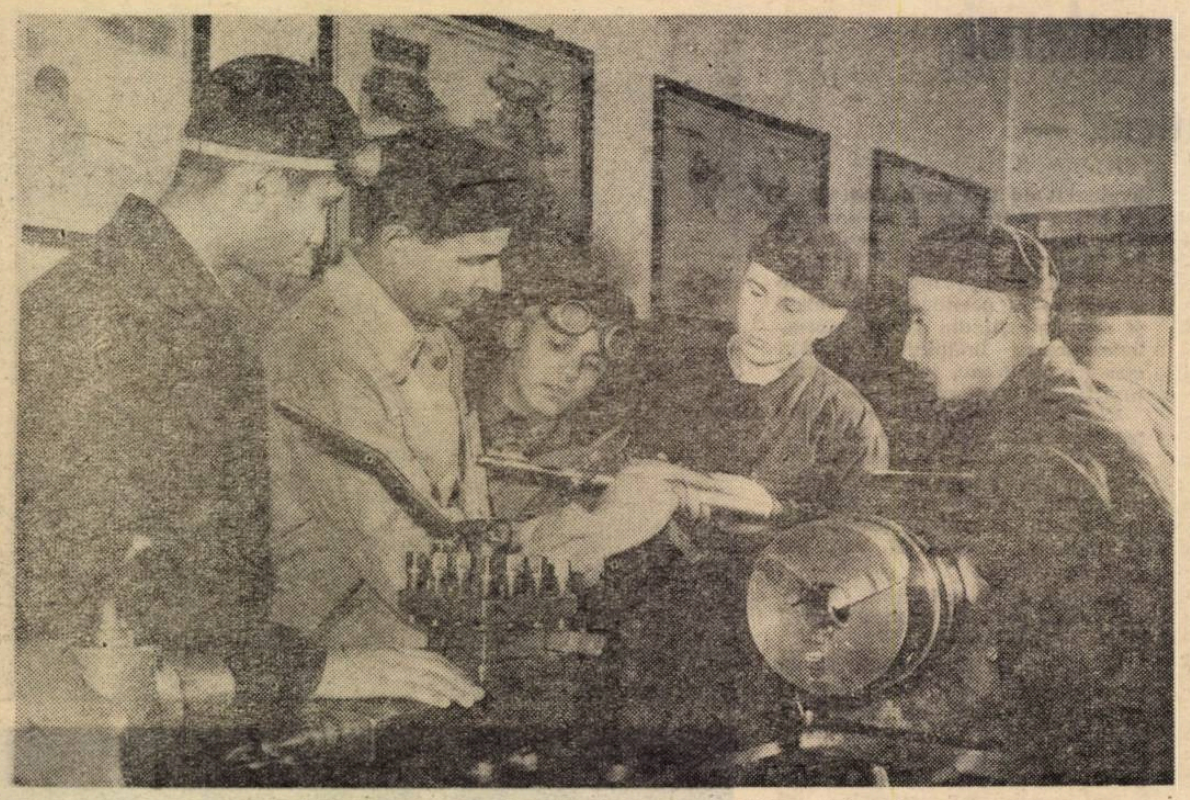

Ascultînd cu atenţie şi interes explicaţiile maistrului

Din experienţa muncii centrului şcolar agricol din Geoagiu

Un element important în pregătirea cadrelor pentru agricultură

Noua organizare a învăţămîntului profesional şi tehnic agricol înlesneşte mult ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului pregătirii celor care îşi vor începe curînd munca în gospodăriile agricole de stat şi în gospodăriile colective. Nouă, celor care lucrăm în şcolile agricole, ne revine sarcina să folosim cît mai bine condiţiile superioare de care dispunem în prezent, să le valorificăm cît mai deplin la lecţiile teoretice, la lucrările din laborator, la practica pe ogoare. Căutînd să munceasca în acest mod, cadrele didactice de la centrul nostru şcolar s-au străduit ca în anul acesta să ducă mai departe cele realizate în anii trecuţi.

O mare atenţie se acordă pe această linie organizării sistematice a colecţiilor de material didactic. Acestea sînt împărţite în 4 grupe distincte : grupa materialului viu, grupa materialului conservat în stare naturală, grupa materialului preparat prin conservare şi grupa mulajelor şi planşelor.

Grupa materialului viu este reprezentată pentru sectorul vegetal prin plante întregi sau organe ale plantelor, iar pentru sectorul animal prin speciile existente în cadrul staţiunii experimentale horticole Geoagiu, pe lîngă care funcţionează şcoala. Pentru selecţionarea unui material bogat din sectorul vegetal, şcoala noastră a organizat pe o suprafaţă de 486 m.p. un cîmp fitotehnic, care cuprinde un număr de 162 specii şi soiuri de plante agricole. Plantele sînt grupate pe familii, iar familiile în ordinea prezentării lor în manualele de fitotehnie. Fac excepţie doar cîteva specii cu talie înaltă, cum sînt porumbul, floarea-soarelui, ricinul, plasate într-unul din capetele terenului pentru a nu împiedica vizibilitatea asupra întregului cîmp. Şcoala a organizat şi un cîmp legumicol, cuprinzînd 74 de specii şi soiuri de legume cultivate pe parcele de 2-4 m.p., în raport cu cerinţele speciei respective, un cîmp viticol, care cuprinde 42 de soiuri de viţă altoită şi 30 de soiuri de viţă portaltoi, precum şi un cîmp floricol, dispunînd în prezent de 72 de specii de flori, cultivate pe parcele de 2-4 m.p. În organizarea acestor cîmpuri s-au păstrat distanţele normale de semănat şi plantat, pentru ca lucrările curente de îngrijire să poată fi astfel executate de către elevi încît ei să cunoască particularităţile fiecărei specii şi ale fiecărui soi şi să-şi însuşească cunoştinţele şi deprinderile privind lucrările de îngrijire cerute de acestea. Toate cîmpurile sînt dotate cu etichete confecţionate din tablă zincată vopsită în alb, de dimensiunile 10/15 cm. pe care s-a scris denumirea populară şi ştiinţifică a speciei sau soiului.

Grupa materialului conservat în stare naturală cuprinde colecţii de seminţe, de fructe şi de legume care au o durată de conservare mai redusă, ierbare, insectare, formaţii naturale fructifere şi vegetative, colecţii de îngrăşăminte, colecţii de insectofungicide, colecţii mineralogice. Colecţiile de seminţe sînt păstrate în borcane cilindrice cu picior avînd o capacitate de 200 cm^3 sau pe stative de lemn. Ele cuprind aproximativ 400 de specii şi soiuri de culturi de cîmp, culturi legumicole şi floricole. Colecţiile de fructe, legume şi struguri sînt păstrate în stare naturală pe stative sau etajere, în laborator sau într-o pivniţă. Ele servesc atît la recunoaştere cît şi pentru degustări şi cuprind 40-50 de soiuri de fructe, 15-20 de soiuri de legume, 30-40 de soiuri de struguri. Fiecare profesor procură materialul necesar colecţiilor din cîmpurile didactice sau din cîmpurile de producţie ale staţiunii experimentale. Ierbarele, insectarele şi formaţiile naturale fructifere şi vegetative sînt confecţionate de către elevi în cadrul disciplinelor respective. Pentru acest an şcolar dispunem de ierbare botanice, legumicole, pomologice, floricole, dendrologice, fitopatologice şi ampelografice.

O altă grupă însemnată de material didactic, aceea a materialului preparat prin conservare, cuprinde diferite organe ale plantelor — fructe şi legume conservate în soluţii de formalină (metodă care dă rezultate foarte bune, păstrînd coloritul natural al strugurilor, prunelor, piersicelor, caiselor, roşiilor, ardeilor, vinetelor şi cartofilor). Pentru acest an şcolar dispunem de 200 de asemenea preparate în borcane cu capacitate de 2 litri. Dispunem de asemenea de 300 de mulaje de fructe, legume, seminţe, flori, insecte, ca şi de secţiuni anatomice prin diferite organe ale plantelor, procurate de la atelierele de material didactic ale Consiliului Superior al Agriculturii, precum şi de 250 de planşe confecţionate de către elevi.

Metodele de folosire a materialului didactic în timpul orelor de curs şi în timpul lucrărilor practice de laborator au fost discutate pe larg la prima şedinţă a consiliului pedagogic al şcolii din acest an. Discuţiile s-au referit îndeosebi la ordinea şi modul de prezentare a materialului didactic. S-a stabilit ca atunci cînd la o lecţie folosim material didactic din mai multe grupe să înfăţişăm în primul rînd materialul viu şi abia la sfîrşit planşele şi mulajele.

Dezvoltînd mai departe experienţa pozitivă în ceea ce priveşte dotarea şcolii cu material didactic — în special pe linia confecţionării sau procurării acestui material de către profesori, cu ajutorul elevilor — utilizînd cît mai larg şi în mod cît mai raţional acest material la lecţii, vom contribui, neîndoielnic, la temeinica pregătire de specialitate a viitorilor tehnicieni din agricultură.

Prof. GHEORGHE LEFTER
Centrul şcolar agricol
din Geoagiu, regiunea
Hunedoara

La lecţiile de instruire practică — numai procedee tehnologice înaintate

Specificul şcolilor din sistemul învăţămîntului profesional şi tehnic impune cu necesitate ca în cadrul procesului instructiv-educativ să se accentueze mai mult elementele noi, utile din punct de vedere practic.

Un rol deosebit în realizarea acestei importante cerinţe îl au lecţiile de instruire practică, desfăşurate în atelierul-şcoală şi în atelierul de producţie. Reuşita lor depinde de măsura în care maiştrii-instructori dispun de o pregătire multilaterală, corespunzătoare tehnologiei moderne, în vederea familiarizării ucenicilor şi elevilor cu cele mai moderne procese tehnologice.

La începutul fiecărui an şcolar, deci chiar din primele lecţii de instruire practică ţinute în atelierul-şcoală sau în atelierul de producţie, maiştrilor-instructori le revine sarcina să exemplifice, prin demonstraţiile pe care le fac în faţa ucenicilor sau a elevilor, cele mai înaintate procese de muncă accesibile înţelegerii lor. Evident că pentru aceasta maiştrii-instructori trebuie să stăpînească pe deplin tehnica utilizării ştiinţifice a întregului utilaj — începînd cu cele mai simple unelte şi sfîrşind cu cele mai complexe şi moderne maşini-unelte existente în atelier sau în întreprinderea unde se desfăşoară practica de producţie. Explicarea mişcărilor complexe ale maşinilor trebuie efectuată numai pe baza legilor din fizică, mecanică etc., scoţîndu-se în evidenţă randamentul, în funcţie de productivitatea mărită a maşinilor.

Adesea, în cadrul lecţiilor de instruire practică apar probleme care necesită discuţii cu privire la unele principii ce stau la baza transmiterii mişcărilor, compunerii forţelor etc ; apare deci necesitatea ca maiştrii-instructori să cuprindă în activitatea lor, în mod planificat, ore speciale pentru a organiza în întreprinderi demonstraţii asupra unei game cît mai largi de maşini a căror funcţionare se bazează pe aceleaşi principii sau legi din fizică. Subiectele planificate pentru aceste lecţii — eşalonate în funcţie de posibilităţile de înţelegere ale ucenicilor şi de condiţiile tehnice de care dispun atelierele şi întreprinderile — trebuie să aducă de fiecare dată un element nou privitor la procedeele înaintate de muncă.

Este bine ca procedeele tehnologice care urmează a fi prezentate ucenicilor şi elevilor să fie alese, la începutul fiecărui trimestru, de către un colectiv format din profesori de mecanică tehnică, tehnologia meseriei, desen tehnic etc. şi din specialişti care lucrează în producţie, pe baza programei şcolare şi a studiului amănunţit al noilor procese tehnologice din întreprinderile corespunzătoare, ca specific, meseriilor în care sînt şcolarizaţi ucenicii şi elevii. Incluzînd aceste procedee într-un plan tematic judicios eşalonat în timp, maiştrii-instructori vor avea posibilitatea să-şi organizeze în mod raţional munca.

Colaborînd permanent cu profesorii şi cu inginerii din producţie care predau în şcoală, maiştrii-instructori vor putea realiza încă din prima fază de instruire lucrări complexe — în special machete ale unor maşini şi instalaţii în stare de funcţiune — punînd capăt definitiv procedeului defectuos de a executa de la an la an aceleaşi piese (compase, chei fixe, cadre de ferăstraie metalice etc.). Aceasta va contribui, desigur, la ridicarea calificării profesionale a viitorilor muncitori.

Ing. CONSTANTIN B. MOCANU
Iaşi

Şcoala constructorilor

O dată cu noul an şcolar, viitorii constructori din Cluj şi-au reînceput activitatea într-o clădire nouă. Localul, construit chiar de ei în timpul practicii, după concepţii arhitectonice moderne, cuprinde 24 de săli de clasă, un laborator de fizică şi instalaţii electrice, o bibliotecă, etc.

Folosind minunatele condiţii pe care le au la dispoziţie, cadrele didactice ale şcolii se străduiesc să obţină rezultate superioare în desfăşurarea studiului teoretic şi în îndrumarea activităţii practice a elevilor.

Toţi stăpînesc bine meseria

In Piaţa Abatorului din Cluj se înalţă zeci de blocuri. Aici am făcut cunoştinţă cu o grupă de elevi mozaicari din anul II „B", care lucrau sub conducerea maistrului-instructor Alexandru Condor la turnarea şapei sub pardoseala de mozaic. Unii transportau betonul, alţii îl aşezau, îl nivelau. Printre ei un băiat mai înalt, în mînă cu o riglă şi o bulă de nivel, determina panta de scurgere.

L-am întrebat pe maistru dacă poate încredinţa elevului o asemenea operaţie, deosebit de pretenţioasă.

— Cui ? Lui Alexandru Ceteraş ? — ne-a răspuns maistrul, puţin mirat. Aş putea încredinţa această operaţie nu numai lui, fruntaşul clasei, ci şi multor alţi elevi.

Privirea maistrului este însă, fără să pară, continuu aţintită asupra elevilor.

— Atenţie Bende, fixează centimetrul puţin mai jos...

— Acolo mai aşezaţi o lopată de beton, fiţi atenţi la nivelare.

Pe semne că maistrul continuă să se gîndească la întrebarea ce i-am pus-o, căci se întoarce iar spre noi. — La început — ne spune el — unii elevi prind meseria mai uşor, sînt mai îndemînatici, alţii o prind mai greu. Cu cei care au greutăţi trebuie să munceşti mai mult, să-i urmăreşti mai îndeaproape, dar pînă la urmă, toţi stăpînesc bine meseria.

In adevăr, toţi ucenicii maistrului Condor execută lucrări de calitate. Aceasta se datoreşte în mare măsură felului cum maistrul-instructor a ştiut să le insufle dragostea pentru meserie. Le-a explicat toate tainele şi frumuseţile ei, i-a făcut să înţeleagă că mozaicarul şi faianţarul execută uneori adevărate lucrări de artă şi, deci, trebuie să aibă simţ artistic, să ştie să îmbine culorile, să aplice practic cunoştinţele de desen geometric şi ornamental.

Mîndria de a fi constructor

Pe elevii zidari din clasele a II-a „E" şi a II-a „G" i-am găsit pe şantierul de construcţii nr. 1 „N. Grigorescu", cel mai mare şantier de construcţii din Cluj.

Atenţia ne-a fost atrasă de la început de unul dintre elevii care lucrau sus, pe schelă. Cărămizile treceau prin mîna lui una după alta, ca pe o bandă rulantă, aşezîndu-se pe zidul clădirii care se înălţa văzînd cu ochii. Elevul avea mişcări repezi, precise, elegante chiar. Îl cheamă Tudor Lupşan.

La prima noastră întrebare a răspuns că îi place foarte mult meseria de zidar, pe care a îndrăgit-o mai ales văzînd linia modernă şi armonioasă a noilor blocuri. S-a gîndit că ani şi ani de zile, toată viaţa, cînd se va plimba pe străzile oraşului său, se va putea mîndri că a participat la realizarea frumuseţilor lui.

— Ştiţi cum va arăta, peste 2—3 ani, cartierul Donat? — ne întrebă plin de însufleţire elevul. Vor fi aici bulevarde largi, scuaruri cu flori, blocuri zvelte şi viu colorate. Gîndiţi-vă cît va fi de frumos ! Şi toate acestea le vom face noi, constructorii !

Despărţindu-te de aceşti viitori constructori nu poţi să nu te gîndeşti la cadrele didactice care le-au dezvoltat în egală măsură cunoştinţele, deprinderile profesionale şi dragostea de frumos. Este o condiţie de bază pentru ca munca să devină tot mai mult un izvor de bucurii, de desfătare.

Prof. GH. DIVRICEAN

Să consemnăm acest rezultat

Primul prilej să vorbească despre ceea ce au făcut în vacanță a fost întîlnirea cu dirigintele lor la clasă. Dar s-au mai găsit prilejuri și după aceea și se vor mai găsi, desigur. Ce plimbări și excursii au făcut, cît de variată și plăcută le-a fost odihna, ce au citit...

Printre întîmplările din vacanță multe sînt legate de muncă. Am vizitat întreprinderi, am văzut elanul cu care se muncește acolo, am văzut mijloacele moderne prin care tehnica ușurează munca omului, am văzut activitatea pe ogoarele colectivelor, am văzut cum se împodobește prin muncă țara noastră, cum prin muncă se înfrumusețează viața — au spus și au repetat, fiecare cu cuvintele lui, elevii din toate școlile patriei.

Au văzut, au știut să vadă munca. Acesta este un îmbucurător rezultat al educației pe care le-o dăm.

Dar, au știut doar să o vadă? Nu. Le-a fost drag și să se înfrățească cu ea. A reieșit din tot ceea ce au povestit. Și însemnat este **cum** au povestit. Educatorii au fost atenți și la aceasta.

Acum e și mai bogată colectiva noastră — a spus Virginia Berevoescu din clasa a IX-a „C" a Școlii medii nr. 1 din Rm. Vîlcea. În ultimul timp a crescut mult numărul vacilor de lapte. Sigur că a fost nevoie și de grajduri mai multe, pentru a le adăposti. Am făcut și eu cinci zile de muncă patriotică la aceste lucrări. Am vrut să fiu de folos. A adăugat apoi că la colectiva lor se vor face și însilozări mai multe în anul acesta. Cum se afla în vacanță cînd s-au săpat noile gropi pentru siloz, a lucrat și la acestea patru zile.

Mira Bădescu a vorbit cu bucurie despre lucrările de refacere a drumurilor din satul său. Ea a povestit cum, împreună cu alți școlari care se aflau în vacanță acasă, la părinți, a participat la lucrările de refacere a drumurilor.

Numeroși elevi au vorbit în ora aceea despre felul cum și-au înfrățit ei munca lor cu a celorlalți oameni din sat, arătînd însă înainte de toate — și acest lucru merită să fie reținut — de ce era nevoie de munca lor. Din spusele elevilor se vedea că ei au găsit în muncă izvor de adevărate și mari bucurii. Au ținut să sublinieze nu numai utilitatea muncii lor, dar și mîndria că gospodăria agricolă se îmbogățește, că satul sau orașul se înfrumusețează și prin contribuția lor.

Elevii noștri au participat la muncă pentru că au înțeles frumusețea ei. A fost un îndemn lăuntric spre ea. Convingerea proprie că trebuie. O chemare interioară la care n-au putut să nu răspundă. Este o treaptă importantă în formarea conștiinței, în educația comunistă a școlarilor noștri. Ne bucurăm să consemnăm acest rezultat.

E. M.

Cînd priceperea și entuziasmul își dau mîna

Se discută despre metodele care ar trebui folosite, despre acțiunile care ar trebui organizate pentru ca munca în clasa a IX-a „C" să meargă bine de la începutul anului, pentru ca în clasă să se formeze din primele săptămîni un colectiv omogen, harnic. Fiecare, și diriginta și membrii grupei U.T.M. veniseră, cum era și firesc la început de an școlar, cu idei, cu propuneri, cu sugestii noi. Acum se sfătuiau, confruntau propunerile, le alegeau pe cele mai bune, mai interesante, mai eficiente. Sfatul, părerile dirigintei erau așteptate și ascultate de utemiști cu mult interes.

In clasa a IX-a „C" de la Școala medie nr. 34 din Capitală sînt cîțiva elevi care în anul trecut nu au fost prea buni la învățătură. De aceea, problema care se punea în primul rînd era încadrarea acestor elevi în colectivul clasei, antrenarea lor la o muncă susținută, perseverentă alături de întregul colectiv.

— Ne-am gîndit să dăm acești elevi în grija cîte unui elev fruntaș din clasă, cu care să învețe și să stea și în bancă — propuse organizatorul grupei U.T.M.

— Să organizăm, ca și anul trecut, grupe de ajutor reciproc la învățătură — a adăugat un alt membru al grupei U.T.M.

Diriginta i-a ascultat pe fiecare, s-a gîndit un timp, apoi și-a spus părerea. Anul trecut, le-a arătat ea, grupele acestea nu au dat rezultatele cele mai bune, pentru că nu au fost judicios alcătuite, nu s-a controlat îndeaproape activitatea lor, n-au fost suficient îndrumate.

— Trebuie să facem din aceste grupe niște colective puternice, care să trăiască cu adevărat, nu să fie doar înscrise formal pe hîrtie. Să luăm cataloagele și să vedem cum le putem alcătui, apoi să cerem și părerea elevilor — a încheiat diriginta.

Discuția despre grupele de ajutor la învățătură, sfatul, părerea dirigintei au folosit grupei U.T.M. pentru organizarea viitoarei sale activități pe această linie. Cu siguranță grupele de ajutor la învățătură vor da în anul acesta rezultate bune. Ele sînt rodul colaborării dintre diriginte — un pedagog priceput, cu experiență — și al organizației U.T.M. a clasei.

La întîlnirea aceasta s-au mai discutat și alte probleme care privesc colectivul clasei. Bunăoară, pentru viitoarea oră de dirigenție o discuție despre învățămintele ce le-au tras elevii clasei a IX-a după un an de studiu. Pentru reușita acestei ore diriginta a discutat acum cu membrii grupei U.T.M. și le-a cerut sprijinul. Utemiștii vor populariza în clasă scopul acestei ore. Se va vorbi despre metodele pe care le folosesc în organizarea studiului elevii fruntași, despre cauzele care au dus la corigențe, la rămînerea în urmă a unor elevi. La această oră grupa U.T.M. va veni cu experiența sa în ceea ce privește sprijinirea învățăturii, cu propuneri noi. Firește, o astfel de discuție este deosebit de folositoare acum la început de an atît pentru viitoarea muncă a dirigintei cît și pentru activitatea organizației U.T.M., cu atît mai mult cu cît ea se bazează pe o strînsă colaborare. La întîlnirea dintre diriginte și membrii grupei U.T.M. s-au discutat în amănunt și alte acțiuni din planul de muncă menite să ducă la închegarea colectivului clasei.

In curînd, diriginta clasei, în colaborare cu grupa U.T.M. va organiza o vizită la Muzeul de Artă a R.P.R., după care va urma o discuție despre înaintașii picturii românești; apoi vor viziona în colectiv un spectacol. Sarcinile sînt bine stabilite de pe acum astfel că fiecare elev știe unde vor merge, cînd, care este scopul acestor acțiuni.

Colaborarea dintre diriginte și grupa U.T.M. se manifestă și atunci cînd este vorba de activitățile organizației U.T.M. Și atunci, sfatul, ajutorul dirigintei este primit cu bucurie de utemiști.

Bunăoară, spre sfîrșitul acestei luni utemiștii clasei vor organiza o adunare generală U.T.M. deschisă cu tema „Cinstea de a fi utemist" (în clasa a IX-a vor fi primiți anul acesta în rîndurile organizației U.T.M. cei mai buni elevi, și o asemenea adunare este binevenită). De pe acum utemiștii au început să se consulte cu diriginta în alegerea bibliografiei, să-i ceară părerea asupra felului cum să întocmească referatul, asupra elevilor care vor fi făcuți utemiști. Tovarășa Maria Patrolea își găsește întotdeauna timp și bucuroasă le dă îndrumările necesare.

Discuții între diriginte și grupa U.T.M. a clasei, ca aceasta la care am asistat, s-au purtat de nenumărate ori. De anul trecut, de cînd este diriginta clasei, tovarășa Patrolea și-a desfășurat munca în strînsă colaborare cu organizația U.T.M., a antrenat în activitatea sa toți utemiștii clasei, punînd mare preț pe contribuția lor, pe entuziasmul, pe fantezia lor tinerească. De fapt, se poate spune că cheia succeselor obținute de clasa a IX-a „C" anul trecut constă tocmai în această strînsă colaborare, într-o muncă bine organizată, în buna coordonare a acțiunilor dirigintei și organizației U.T.M.

Un singur exemplu de modul cum a colaborat diriginta clasei cu grupa U.T.M. în anul trecut în organizarea unei acțiuni poate fi edificator. Fiecare elev își aduce aminte cu plăcere de ora de dirigenție cu tema „Ce dă forță morală omului nou". Își aduc aminte tocmai pentru că a fost o discuție interesantă, vie, la care fiecare s-a simțit dator să ia cuvîntul. Cum a fost ea organizată? Pornind de la exemple concrete din clasă, elevii trebuiau să vorbească despre calitățile morale ale omului de tip nou cum sînt voința, spiritul tovărășesc, modestia, hotărîrea etc. Singură ar fi fost greu să organizeze bine această oră. De aceea, a antrenat în organizarea ei activul U.T.M. al clasei. A discutat cu membrii grupei U.T.M. fiecare punct, le-a indicat și cărți de literatură din care pot culege exemple, i-a îndrumat asupra modului cum trebuie să se desfășoare discuțiile. Sarcina utemiștilor a fost să popularizeze în rîndurile elevilor tema, să dea elevilor îndrumările primite la rîndul lor de la diriginte. Astfel împărțite sarcinile pregătirea adunării a fost făcută în timpul stabilit, ea s-a desfășurat așa cum și-a propus diriginta. Asemenea exemple de modul cum au fost organizate o seamă de acțiuni în clasa a IX-a „C" mai sînt multe.

Datorită colaborării strînse care a existat în permanență între diriginta clasei și organizația U.T.M. s-a evitat supraîncărcarea elevilor, prin faptul că fiecare a avut de îndeplinit cîte o sarcină, s-a evitat repetarea unor acțiuni, fie de către diriginte, fie de către organizația U.T.M. și, ceea ce este mai important, acțiunile organizate în comun și-au atins scopul, au contribuit la educarea elevilor.

Experiența dobîndită anul trecut pe linia colaborării cu organizația U.T.M. îi folosește mult anul acesta dirigintei. Ea o ajută să-și organizeze bine munca cu clasa, cu colectivul, să pornească pe drumul bun din primele săptămîni ale anului școlar.

MONICA VERDES

Elevi din clasa I-a a Școlii Filimon Sîrbu din Capitală

Alegeri pionierești

În fiecare an, desfășurarea alegerilor în organizațiile de pionieri constituie un moment de mare însemnătate pentru întărirea muncii educative în rîndurile copiilor. Propunînd și alegînd președinți de grupă, de detașament și de unitate, analizînd întreaga activitate depusă de ei, pionierii își îmbogățesc experiența, devin mai pricepuți și mai activi.

Pentru ca acțiunile organizate în întîmpinarea alegerilor să se desfășoare cît mai bine, la Școala de 8 ani din Lipova au fost luate o serie de măsuri pregătitoare, la care cadrele didactice au adus o importantă contribuție.

Astfel, instructoarea superioară de pionieri a organizat o ședință cu instructorii de detașament, la care au participat și profesorii diriginți. Cu acest prilej au fost discutate sarcinile pionierilor în perioada de întîmpinare a alegerilor și s-au luat măsuri pentru a se evita supraîncărcarea lor.

În cinstea alegerilor, cu sprijinul cadrelor didactice, pionierii au organizat o frumoasă expoziție intitulată „Cu mîini îndemînatice", unde sînt prezentate obiecte confecționate de ei, caiete de teme pentru acasă, aspecte din viața organizației de pionieri etc. De asemenea, în școală a fost instalat un panou de onoare unde sînt expuse chipurile pionierilor fruntași la învățătură și disciplină.

Toată activitatea desfășurată de pionieri și școlari în întîmpinarea alegerilor contribuie la mobilizarea lor, îi stimulează în vederea obținerii unor noi succese la învățătură și disciplină.

FR. WILD
Lipova

Cu sprijinul comitetelor de părinți

In aceste săptămîni de început al cursurilor școlare, în mai toate orașele și satele țării au loc ședințe ale comitetelor de părinți la care se discută măsurile ce trebuie luate pentru dezvoltarea activității acestora în noul an de învățămînt, pentru sprijinirea cît mai largă a colectivelor pedagogice în rezolvarea sarcinilor lor instructiv-educative și gospodărești.

Anul școlar trecut a îmbogățit mult experiența comitetelor de părinți, a sporit ajutorul acordat de acestea școlii. Bunăoară, comitetul de părinți de pe lîngă Școala de 8 ani nr. 5 din Caracal a dat o atenție deosebită problemelor legate de învățătura și disciplina elevilor. Astfel, membrii comitetului au mobilizat părinții să participe la lectoratul pedagogic, au difuzat cărți legate de educația copilului în familie, au făcut expuneri și recenzii asupra acestor cărți. Cu spirit gospodăresc, folosind resursele locale, comitetul de părinți a contribuit la lărgirea bazei materiale a școlii, ceea ce a avut urmări pozitive în buna desfășurare a procesului instructiv-educativ. De pildă, a contribuit la dotarea sălii de lucru manual, a împodobit sălile de clasă etc. De asemenea, comitetul de părinți a desfășurat o muncă permanentă privind curățenia și respectarea regulilor de igienă.

O contribuție importantă a adus comitetul de părinți de la Școala din Onceşti, regiunea Hunedoara, la influențarea părinților în ceea ce privește educarea copiilor lor. Ajutînd cadrelor didactice să stabilească cauzele rămînerii în urmă la învățătură a unor elevi, comitetul a constatat că unii părinți nu-și supraveghează copiii și uneori chiar îi împiedică să frecventeze regulat școala, reținîndu-i la treburi. Membrii comitetului, mobilizați de cadrele didactice, au purtat convorbiri cu acești părinți, arătîndu-le însemnătatea frecvenței regulate, a unui regim judicios al copiilor în familie.

Comitetul de părinți de la Școala de 8 ani din Teleag a mobilizat părinții elevilor la lucrările de renovare a școlii ce s-au efectuat în vara acestui an, la repararea mobilierului etc.

În școlile noastre au loc adesea ședințe cu părinții. Acolo unde sînt bine organizate, aceste ședințe contribuie mult la întărirea muncii educative în familie. Așa stau lucrurile, de exemplu, la Școala medie din Bicaz, unde, bine îndrumați de cadrele didactice, părinții își împărtășesc reciproc experiența, propun soluții interesante pentru rezolvarea unor probleme educative

Lectoratele cu părinții — formă folosită tot mai mult de școlile noastre — și-au dovedit din plin eficacitatea. Iată, de pildă, cîteva probleme puse în dezbatere de către lectoratul de la Școala medie „Ștefan Plavăț" din Orșova: „Regimul de viață al elevului în familie", „Necesitatea, formele și importanța colaborării școlii cu familia", „Ce este preadolescența, cum se manifestă ea", „Rolul părinților în educarea adolescentelor", „Rolul părinților și al profesorilor în prevenirea infracțiunilor la copii", „Rolul părinților în cultivarea vorbirii corecte a copiilor". După cum se vede, acest lectorat și-a axat activitatea pe lămurirea unor probleme deosebit de importante pentru educația copiilor. Lecțiile ținute pe aceste teme nu s-au ocupat numai de tratarea teoretică a problemelor abordate, ci au înfățișat și fapte concrete culese din viața de fiecare zi sau în urma unor anchete organizate în rîndurile elevilor și ale părinților. S-a urmărit ca expunerile ținute în cadrul lectoratului să fie accesibile, atractive.

Interesantă este și experiența Școlii medii nr. 1 din Caracal în acest domeniu. Aici lectoratul a antrenat în prezentarea unor probleme și pe unii părinți, care au vorbit despre felul cum au folosit sprijinul profesorilor în educația copiilor lor.

Folosind în noul an școlar experiența pozitivă dobîndită în activitatea lor cu părinții, școlile vor putea primi un sprijin și mai larg, și mai însemnat din partea comitetelor de părinți.

I. OLTEANU

De peste hotare

Codul moral al constructorilor comunismului - baza educaţiei morale a tinerei generaţii

În noul program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a fost formulat pentru prima oară codul moral al constructorului comunismului, au fost dezvăluite cerinţele etice ale societăţii sovietice şi s-au indicat principalele trăsături morale ale omului nou. Codul moral al constructorului comunismului este apreciat pe bună dreptate ca baza teoretică a educaţiei morale a poporului sovietic şi în primul rînd a tinerei generaţii.

Înaltele principii ale moralei societăţii sovietice sînt însuşite şi transformate în convingeri personale în primul rînd în procesul muncii.

Organizînd variata activitate a elevilor, şcoala sovietică dă preferinţă formelor ei colective. După cum se ştie, teoriile burgheze cu privire la educaţie pornesc de la ideea potrivit căreia copilul ar fi o entitate de sine stătătoare, izolată de restul lumii. Pedagogia sovietică porneşte de la învăţătura marxist-leninistă cu privire la raporturile reciproce între individ şi colectiv. Un colectiv unit, bine închegat nu numai că nu stinghereşte şi nu limitează dezvoltarea individului ci, dimpotrivă, deschide perspective largi pentru înflorirea multilaterală a aptitudinilor şi talentelor lui. Lucrînd în colectiv şcolarii se simt pătrunşi de marile interese obşteşti, îşi consacră forţele şi capacităţile cauzei comune şi, ca urmare, se îmbogăţesc din punct de vedere spiritual, capătă înalte calităţi morale.

În condiţiile actuale este deosebit de important să se lărgească sfera de influenţă a factorului moral în viaţa şcolii. Rolul opiniei publice în colectivul şcolar trebuie să crească, iar rolul măsurilor administrative să scadă. Trebuie să fie lichidată în mod hotărît atitudinea autoritară în educaţie, să se renunţe la administrarea, supravegherea şi tutelarea excesivă a elevilor şi să se analizeze problema transmiterii către organizaţiile de elevi a funcţiunilor legate de respectarea disciplinei şi a ordinii în şcoală.

Conducerea pedagogică a colectivului de elevi de către diriginte trebuie realizată cu deosebit tact. Un diriginte de clasă nu este un comandant care dă ordine şi dispoziţii, ci este organizatorul vieţii în comun a elevilor, dascălul şi sfătuitorul lor mai vîrstnic. Şi tot el este cel chemat să ajute elevilor din clasele superioare să se încadreze în activitatea colectivelor productive — în întreprinderi, în colhoz, în sovhoz.

Una dintre căile importante ale însuşirii de către elevi a normelor morale comuniste o constituie organizarea instruirii lor morale. În legătură cu aceasta este necesară, pe lîngă ţinerea unor lecţii speciale în vederea studierii de către elevi a Programului P.C.U.S. şi în primul rînd a codului moral al constructorului comunismului, organizarea unor convorbiri şi conferinţe în afara orelor de clasă, cu teme ca „Despre chipul moral al constructorului comunismului", „Relaţiile între oameni în comunism", „Cum vor munci oamenii în comunism" etc.

La însuşirea de către elevi a principiilor morale şi la transformarea acestora în convingeri personale contribuie de asemenea folosirea largă a exemplelor pozitive. Chipurile contemporanilor înaintaţi sînt factorii cei mai puternici în formarea opiniilor şi convingerilor comuniste. Faptele de eroism în muncă ale brigăzilor şi fruntaşilor muncii comuniste, îndeplinirea plină de abnegaţie de către oamenii sovietici a obligaţiilor obşteşti — toate acestea îi învaţă pe elevi să gîndească şi să procedeze în mod comunist.

Printre oamenii înaintaţi ai timpului nostru există destui care întrunesc cele mai frumoase trăsături ale omului nou. Ei sînt aceî de la care trebuie să pornească discuţiile cu teme etice. Trebuie să excludem din viaţa şcolii discuţiile abstracte, lipsite de căldură, care n-au la bază minunata noastră realitate.

Formarea moralei comuniste nu poate să fie privită ca un proces unilateral, în care elevul constituie doar un obiectiv pasiv al educaţiei. Rezultatele educaţiei morale depind în mare măsură şi de eforturile individului. Exigenţa faţă de comportarea proprie, lupta activă pentru traducerea în fapt a principiilor morale ale constructorului comunismului constituie o condiţie foarte importantă pentru formarea omului nou. Este deosebit de important să le trezim şcolarilor, încă din anii de fragedă tinereţe, dorinţa şi voinţa de a se autoconduce, stăpînirea de sine, autodisciplina.

Munca de educare comunistă a tinerei generaţii presupune şi lupta împotriva influenţei ideologiei burgheze. Principalele mijloace ale acestei lupte sînt intensificarea muncii ideologico-educative în rîndurile tineretului, educarea lui în spiritul tradiţiilor revoluţionare de muncă pe baza exemplului de abnegaţie al eroilor timpului nostru, sporirea vigilenţei, demascarea vulgarităţii şi a elementelor formaliste din literatura şi arta burgheză.

În perioada întăririi muncii pentru formarea omului nou este deosebit de important să se ajungă la o colaborare strînsă între familie şi şcoală, la sprijinul reciproc al acestora în lupta pe un front unic.

La lărgirea sferei de educare a şcolarilor contribuie participarea activă a opiniei publice. Organizaţiile de partid, sindicale şi comsomoliste, comitetele de părinţi de pe lîngă şcoli şi administraţii de blocuri, comisiile de sprijin şi comisiile de pensionari manifestă multă grijă pentru organizarea învăţăturii, a muncii şi a timpului liber al copiilor şi tineretului. Organizaţiile obşteşti pot să acorde un mare ajutor în crearea unui mediu sănătos din punct de vedere moral în curţile şi pe străzile unde copiii îşi petrec destul de mult timp. Comsomoliştii şi pionierii trebuie să fie iniţiatori ai acţiunilor socialutile şi organizatori ai colectivelor de copii. Merită a fi menţionată tendinţa organizaţiilor şcolare comsomoliste şi pionereşti de a stabili un contact strîns cu brigăzile şi muncitorii de şoc ai muncii comuniste. Aceasta îi ajută pe elevii claselor superioare să se pregătească pentru activitatea lor în colectivele de muncă comunistă.

Pe măsura înaintării spre comunism societatea va fi din ce în ce mai exigentă faţă de membrii ei. Puritatea morală va deveni trăsătura lor integrantă, iar respectarea de bună voie a normelor comuniste de trai o problemă de conştiinţă a fiecărui membru al societăţii. De aceea este necesar ca încă în prezent principiile de bază ale codului moral al constructorului comunismului să devină o necesitate organică, un îndreptar în acţiune al tuturor oamenilor muncii din societatea noastră. Aceasta înseamnă că educaţia morală realizată de şcoală trebuie să cuprindă pe toţi elevii şi pe fiecare din ei în parte, la toate treptele dezvoltării lor.

În practica unor cadre didactice munca educativă se desfăşoară în special cu elevii nedisciplinaţi, dezordonaţi, în timp ce copiii „buni" scapă adesea atenţiei colectivului pedagogic. Totuşi în viaţă se întîmplă cazuri cînd tocmai aceşti copii comit abateri. Calităţile morale nu se declară la copii în mod spontan, ele trebuie să fie dezvoltate. Adesea la copiii a căror educaţie n-a fost orientată spre un scop bine stabilit pot să se ivească şi se ivesc trăsături negative de caracter. În asemenea cazuri pedagogii sînt nevoiţi să-i reeduce, ceea ce presupune o muncă cu mult mai complicată şi mai grea şi care nu dă întotdeauna rezultatele dorite. Ceea ce este nou, pozitiv se percepe de obicei prin prisma părerilor, a trăsăturilor de caracter deja formate. Iată de ce trebuie să educăm nu numai atunci cînd este cazul să refacem, să reparăm, ci începînd din primele zile de şcoală.

Educarea tinerei generaţii pe baza codului moral al constructorului comunismului este una dintre sarcinile principale ale şcolii sovietice. Înaltele principii umane al codului moral trebuie să se transforme treptat în norme de viaţă de neclintit ale fiecărui elev, să devină trăsături fireşti ale comportării lui.

M. I. BOLDÎREV

de la Institutul de cercetări ştiinţifice în domeniul teoriei şi istoriei pedagogiei al Academiei de ştiinţe pedagogice din U.R.S.S.

(Rezumat din Sovietskaia Pedagoghika nr. 6/1962))

CITIREA PRESEI ÎNTR-O ŞCOALĂ MEDIE DIN MOSCOVA

Învăţători şi profesori!

A început primirea abonamentelor pentru anul 1963, la publicaţiile „UCITELSKAIA GAZETA", „SOVETSKAIA PEDAGOGHIKA", „RUSSKI IAZIK V SKOLE", şi celelalte reviste pedagogice sovietice specifice fiecărei materii de învăţămînt.

Abonamentele se primesc la oficiile şi factorii poştali, la difuzorii de presă din întreprinderi şi instituţii.

INDONEZIA

Dezvoltarea continuă a învăţămîntului

Monumente nepieritoare, datînd din prima jumătate a secolului al XVI-lea, sînt o dovadă incontestabilă a faptului că înainte de debarcarea „civilizatorilor" colonialişti în arhipelagul indonezian, aci trăia un popor cu o veche civilizaţie, cu o cultură valoroasă. Cei 350 de ani de robie care au urmat pînă la sfărîmarea jugului colonial au adus suferinţe nemărginite acestui popor paşnic, iar economia şi cultura lui în plină dezvoltare au intrat într-o îndelungată perioadă de stagnare.

Anul 1945, cînd ţara celor 10.000 de insule renaşte la libertate, aduce în viaţa harnicului popor indonezian un mare reviriment : începutul bătăliei pentru lichidarea moştenirii grele lăsate de crunta exploatare colonialistă. Alături de măsurile îndreptate spre dezvoltarea economică a ţării, guvernul indonezian a început campania împotriva rămînerii în urmă în domeniul învăţămîntului, întrucît procentajul analfabeţilor atingea 94 la sută din întreaga populaţie. „Dacă vrem să devenim o naţiune mare — sublinia preşedintele Sukarno — trebuie în primul rînd să lichidăm analfabetismul de pe pămîntul indonezian. Omul nu poate deveni un om adevărat dacă nu poate să scrie şi să citească". Pentru a lărgi campania împotriva analfabetismului, reprezentanţii diferitelor organizaţii de tineret, în frunte cu membrii organizaţiei revoluţionare „Tineretul popular", au desfăşurat o vastă activitate la sate. In felul acesta s-a ajuns ca în ciuda unor greutăţi legate de insuficienţa numărului de şcoli, de profesori şi manuale, toţi indonezienii, de la mic la mare, să înveţe carte.

Statul indonezian acordă învăţămîntului fonduri însemnate. Numai în cadrul actualului plan de opt ani, care a început în 1961, s-au alocat învăţămîntului 7,4 la sută din totalul sumei prevăzute pentru îndeplinirea planului, sumă care se ridică la 240 miliarde de rupii.

Faţă de 1939, numărul şcolilor elementare a crescut pînă în prezent de 20 de ori, ajungînd la 50.865, cu 7.400.000 elevi. Pentru cursul inferior al învăţămîntului secundar există azi 4.000 de şcoli, de 40 de ori mai multe ca în 1939, iar pentru cursul superior circa 800 de şcoli, adică de peste 25 ori mai multe ca în 1939. In acelaşi timp, numărul elevilor din şcolile elementare a crescut de 4 ori, iar al acelora din şcolile secundare de 19 ori.

In trecut exista în Indonezia o singură universitate, în care se preda în limba olandeză. Azi funcţionează în Indonezia 60 de şcoli superioare, 8 universităţi, un conservator, o academie de artă etc. Numărul studenţilor a crescut de 15 ori faţă de 1939.

Politica de prietenie şi coexistenţă paşnică promovată de guvernul indonezian îşi găseşte expresia în învăţămînt prin cultivarea în rîndurile tineretului a sentimentului demnităţii naţionale, prin educarea lui în spiritul păcii şi prieteniei. Această politică întîmpină cea mai largă aprobare în rîndurile poporului.

C. ALEXANDROAIE

S. U. A.

LEGILE SUDULUI

Pînă în ultimul timp, universitatea din Mississippi era cunoscută numai prin faptul că, acum 100 de ani, primii ei studenţi au dat dovadă de o totală incultură şi, speriindu-se de „profunzimile ştiinţelor", s-au înrolat cu toţii în cavaleria armatei sclavagiste a Sudului. Departe de a constitui un episod istoric, rînduielile de acum 100 de ani persistă şi astăzi. Acum universitatea cu pricina şi-a cucerit o nouă faimă prin „cazul Meredith". Nu s-au schimbat nici „principiile", nici mentalitatea, nici metodele vechilor proprietari de sclavi, nici chiar steagul Confederaţiei statelor sudice sclavagiste, care a fost arborat săptămîna aceasta deasupra centrului universitar Oxford din statul Mississippi.

Crezînd că în S.U.A. constituţia şi legile federale conferă fiecărui cetăţean suficiente drepturi pentru a putea învăţa, James Meredith, în vîrstă de 29 de ani, s-a prezentat la Universitatea Oxford din Mississippi. Cererea sa de a fi primit la cursuri a stîrnit însă haita de huligani rasişti, care a dezlănţuit o campanie furibundă împotriva integrării rasiale.

Lucrurile au mers pînă acolo încît guvernatorul statului Mississippi, Barnett, sprijinit de colegi ai săi din statele sudice — printre care figura de tristă amintire a lui Orval Faubus, cel ce şi-a cîştigat sinistra celebritate de a se fi aruncat în luptă împotriva integrării rasiale în şcolile elementare — a lansat o provocare directă preşedintelui Kennedy şi întregului său guvern. Desigur, mai mult de dragul prestigiului serios şifonat al S.U.A. decît pentru soarta lui Meredith şi dreptul negrilor la învăţătură, guvernul a intrat în luptă. Sfidarea era prea grosolană : Congresul statului Mississippi a luat în discuţie o rezoluţie cerînd „ruperea relaţiilor" cu guvernul de la Washington.

Cele petrecute în „cazul Meredith" pun din nou în lumină fioroasele practici rasiste din S.U.A. Crucile de lemn arse în preajma universităţii din Mississippi au vestit masacrul care nu a întîrziat şi al cărui bilanţ este de 3 morţi şi 75 de răniţi. Au căzut victime şi ziarişti sosiţi în Mississippi pentru a relata lumii acest aspect al „democraţiei americane" în acţiune.

Prezenţa în Mississippi a generalului Walker, unul din susţinătorii de frunte ai organizaţiei ultrareacţionare „John Birch" sosit special din Texas, a încurajat într-o asemenea măsură pe rasişti încît guvernul a fost nevoit să ordone arestarea lui. Aceasta pentru că în actuala perioadă, cînd alegătorul american este solicitat de reclama celor două partide, poziţia faţă de discriminarea rasială poate fi, în multe cazuri, hotărîtoare. De aceea, la 2 octombrie, în faţa Universităţii din Mississippi au fost postaţi nu mai puţin de 10.000 de soldaţi din trupele federale. Departe de a se potoli, rasiştii şi-au continuat cu alte mijloace campania. Majoritatea odraslelor „de condiţie" au fost retrase de la Universitatea din Mississippi, iar părinţii mai multor studente au anunţat că fetele lor le-au cerut „să le ia acasă", deoarece „se tem" de un negru. Cei ce s-au obişnuit să-i trateze pe negri drept sclavi, chiar pînă în zilele noastre nu vor să tolereze dreptul lor la învăţătură.

...Pentru ca un negru să intre într-o universitate în sudul S.U.A. au pierit în 1962 mai mulţi oameni. Cîte victime vor mai fi necesare pentru ca acest drept să fie respectat ?

Z. FLOREA

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 677 — vineri 12 octombrie 1962 — 8 pagini 25 bani

Luna prieteniei romîno-sovietice

Tradiționala Lună a prieteniei romîno-sovietice care precede în fiecare an marea sărbătoare de la 7 Noiembrie prilejuiește și în aceste zile, în școlile de pe tot cuprinsul țării, calde manifestări ale dragostei și atașamentului tinerilor față de țara constructorilor comunismului, vădind o dată mai mult înaltul internaționalism proletar în spiritul căruia sînt educați.

Pentru a cunoaște acțiunile variate care se desfășoară în școli pe linia sărbătoririi prieteniei romîno-sovietice ne-am adresat tovarășului profesor univ. ILIE POPA, director general al învățămîntului de cultură generală din Ministerul Învățămîntului.

Colectivele didactice — ne-a spus tov. Popa — au organizat, în strînsă colaborare cu comitetele U.T.M. din școli, numeroase manifestări — conferințe, simpozioane, audiții muzicale, expoziții de lucrări de artă plastică, de fotografii etc. — menite să facă mai amplu cunoscute de elevi mărețele succese ale oamenilor sovietici, realizările lor impresionante în domeniul științei, tehnicii, culturii.

De asemenea, în cadrul lecțiilor profesorii de istorie, geografie, socialism științific, economie politică, limba română, fizică, matematică etc. dau în aceste săptămîni o mai accentuată atenție sublinierii rolului constructorilor comunismului în dezvoltarea tuturor ramurilor științei și culturii, priorității Uniunii Sovietice în cercetarea spațiului cosmic și în utilizarea pașnică a energiei nucleare, muncii eroice a întregului popor sovietic pentru întărirea continuă a forței economice a patriei sale, pentru îmbogățirea patrimoniului ei cultural, eforturilor Uniunii Sovietice în lupta pentru pace, pentru înțelegere și prietenie între popoare.

Profesorii subliniază în același timp în lecții, în orele de diriginție, tradițiile seculare ale legăturilor de prietenie romîno-ruse, neprecupețitul ajutor frățesc pe care ni l-a acordat Uniunea Sovietică pentru eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist pentru construirea socialismului.

În cadrul manifestărilor specifice Lunii prieteniei romîno-sovietice se organizează în școli, în casele și în palatele pionierilor, întîlniri cu muncitori, colectiviști, cu ingineri și oameni de știință care au vizitat Uniunea Sovietică, cu tinerii care și-au făcut studiile în institutele sovietice de învățămînt superior. Aceștia le vorbesc elevilor despre viața oamenilor sovietici, mereu mai bogată în realizări, le vorbesc despre noua înfățișare a orașelor și satelor Uniunii Sovietice, despre uriașele ei întreprinderi și despre ogoarele ei tot mai roditoare, despre succesele fără egal ale oamenilor sovietici în domeniul învățămîntului.

Numeroase manifestații cultural-artistice organizate pentru elevi vor constitui tot atîtea prilejuri pentru a-i ajuta să cunoască mai bine creațiile artistice ale oamenilor sovietici, creațiile scriitorilor romîni inspirate din prietenia care unește popoarele noastre. Elevii vor participa bunăoară la serbări și șezători pe teme ca „Poeții cîntă prietenia romîno-sovietică", „Cîntecul și dansul în republicile sovietice" etc. În aceeași perioadă vor fi organizate matinee speciale pentru școlari cu filmele prezentate în cadrul „Săptămînii filmului sovietic".

Elevii multora dintre școlile noastre au stabilit strînse prietenii cu elevii școlilor sovietice, cu care țin o corespondență regulată. Luna prieteniei romîno-sovietice constituie un minunat prilej pentru întărirea și lărgirea acestor legături. O dată cu scrisorile de felicitare adresate colegilor lor sovietici cu prilejul sărbătoririi celei de a 45-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, elevii școlilor noastre se pregătesc să le trimită și mici daruri cu mare semnificație — lucrări ale mîinilor îndemînatice, albume cu fotografii, insigne, noi timbre poștale romînești.

O impresionantă competiție sportivă de masă va antrena în întrecere zeci de mii de elevi dornici să participe și pe acest tărîm la festivitățile închinate prieteniei romîno-sovietice. Este vorba de popularul cros „Să întîmpinăm 7 Noiembrie" la care, în acest an, se prevede o participare și mai numeroasă decît în trecut.

Desigur acestea nu reprezintă decît o parte dintre cele mai însemnate manifestări care vor avea loc în școli cu prilejul Lunii prieteniei romîno-sovietice. Profesorii, învățătorii, elevii tuturor școlilor doresc din tot sufletul să transforme fiecare zi a acestei luni într-o mărturie a dragostei lor față de măreața Uniune Sovietică, patria comunismului victorios, bastionul de neînvins al păcii și progresului în lumea întreagă.

Manifestări bogate

Tradiționala sărbătorire a Lunii prieteniei romîno-sovietice prilejuiește și la Școala medie din Gura Humorului, ca și la toate școlile din țara noastră o serie de manifestări variate și interesante, bogate în conținut.

Recent a avut loc în școală o seară literară închinată marelui scriitor clasic rus N.V. Gogol. După conferința închinată vieții și activității scriitorului, elevii claselor a X-a și a XI-a au interpretat primul act din nemuritoarea lui comedie „Revizorul". În săptămînile care urmează elevii vor participa la un concurs „Drumeții veseli" cu tema „De la primul sputnik la zborul în grup al navelor Vostok-3 și Vostok-4" vor viziona în colectiv filme sovietice pentru tineret, vor intensifica schimbul de corespondență, albume și vederi cu prietenii lor din școlile Uniunii Sovietice, vor învăța noi cîntece în limba rusă.

La rîndul lor, profesorii socotesc Luna prieteniei drept un bun prilej de a adînci cunoașterea experienței pedagogice sovietice.

În cadrul comisiei metodice a diriginților va fi prezentată, bunăoară, recenzia cărții „Munca dirigintelui" de N. I. Boldirev. De asemenea, se vor face prezentări asupra unor materiale apărute în publicațiile sovietice de specialitate.

ÎN VIZITĂ LA UNIVERSITATEA DIN DJAKARTA

O călduroasă manifestare a prieteniei romîno-indoneziene

În cursul vizitei lor în Indonezia, solii poporului nostru au fost oaspeții Universității „Indonezia" din Djakarta, cea mai mare instituție de învățămînt superior a țării.

Vestea că președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne va face o vizită la universitate a produs o deosebită bucurie în rîndul profesorilor și studenților. La intrarea în universitate, precum și în curtea interioară, se aflau mari grupuri de studenți îmbrăcați în haine de sărbătoare. Un coridor viu, „o poartă studențească a prieteniei", se întindea de-a lungul drumului pe care urmau să-l străbată oaspeții romîni

Vicepreședintele universității, prof Umar Seno Adji, a rostit un cuvînt de salut, arătînd că întreg corpul profesoral și studențiî universității din Djakarta se simt deosebit de onorați de vizita conducătorilor romîni,

Luînd cuvîntul în aplauzele asistenței, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat că intelectualii indonezieni, tineretul studios al Indoneziei se bucură de stima și simpatia tuturor celor care știu ce rol activ au jucat intelectualitatea și tineretul din această țară în mișcarea de eliberare națională a poporului indonezian. Activitatea politică anticolonialistă a intelectualității indoneziene a mers mînă în mînă cu activitatea științifică și cu o creație literar-artistică inspirată din setea de progres, din viața și frămîntările poporului, concepute pentru binele și fericirea lui. Referindu-se în continuare la faptul că alături de relațiile economice și comerciale calea relațiilor culturale dintre țări duce și ea la țelul nobil al întăririi păcii și prieteniei între popoare, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a făcut cunoscut ascultătorilor unele realizări ale poporului nostru în domeniul învățămîntului, științei și culturii, subliniind că ele au devenit posibile și sînt în plină dezvoltare datorită în primul rînd eforturilor statului nostru de a crea o puternică bază tehnico-materială.

Pentru noi, ca și pentru toate țările care au ales calea socialistă de dezvoltare — a spus vorbitorul — revoluția culturală constituie o parte integrantă și o necesitate obiectivă a revoluției socialiste. Arătînd că Romînia a trebuit să pășească pe drumul revoluției culturale pornind și aici, ca și în alte domenii, de la moștenirea grea lăsată de trecutul regim social-politic, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat că poporul nostru a izbutit într-un termen istoric foarte scurt să lichideze această împovărătoare moștenire a trecutului și, printr-o reformă structurală a învățămîntului, să pună întreaga școală pe baze științifice, legînd-o de practica construcției socialiste. Porțile școlilor sînt astăzi deschise tuturor. Numărul școlilor de 7 ani a crescut față de 1938 de aproape zece ori. În anul acesta vor funcționa 46 de institute de învățămînt superior cu 164 de facultăți, numărul studenților ajungînd la 85.000.

Un loc însemnat, a spus în continuare tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, îl ocupă cercetarea științifică. Cultura în Romînia de azi e o cultură profund democratică prin sursele ca și prin destinația ei, pătrunsă de spirit umanist și încredere în viitor.

Referindu-se la sentimentele de caldă prietenie pe care poporul romîn le nutrește pentru poporul indonezian, președintele Consiliului de Stat al R.P.R. a arătat că profesorii și învățătorii noștri cunosc și prețuiesc munca plină de abnegație pe care o depun învățătorii și profesorii indonezieni pentru a răspîndi cît mai larg lumina învățăturii și și-a exprimat convingerea că schimburile culturale dintre țările noastre se vor amplifica în mod fructuos, vor contribui activ la consolidarea prieteniei romîno-indoneziene.

După încheierea cuvîntării sale, care a fost subliniată cu vii aplauze, președintele Consiliului de Stat al R.P.R. a înmînat două mesaje, unul adresat de corpul didactic din țara noastră corpului profesoral al Universității din Djakarta, iar celălalt adresat de studenții romîni studenților indonezieni.

În primul mesaj, semnat în numele corpului didactic din Republica Populară Romînă de rectorul Universității din București, Jean Livescu, se spune: Ne simțim înfrățiți într-o activitate însuflețită de un luminos țel umanist și patriotic, pentru că ne propunem să transmitem tinerilor generații tezaurul științei și culturii, să educăm intelectualii destoinici, cu solide cunoștințe, cu mari capacități creatoare, în stare să contribuie prin activitatea lor la progresul țărilor noastre și implicit al omenirii întregi. Arătînd în continuare că misiunea cadrelor didactice, a educatorilor implică înalta răspundere de a crește astfel tinerele generații încît forțele imperialismului, ale războiului și distrugerii să nu le poată utiliza în slujba lor, așa cum încearcă, mesajul subliniază convingerea învățătorilor și profesorilor din țara noastră că pedagogii indonezieni, fideli principiilor umaniste, simt aceeași răspundere, își desfășoară munca în spiritul ei.

Manifestarea care a avut loc în cadrul vizitei tovarășilor Gh. Gheorghiu-Dej și I. Gh. Maurer la Universitatea din Djakarta, ca și toate celelalte manifestări din cursul acestei vizite, a adus o contribuție importantă la mai buna cunoaștere a popoarelor noastre, la dezvoltarea legăturilor de prietenie și colaborare dintre ele.

DIN CARNETUL INSPECTORULUI

La un cerc pedagogic

Am avut nu de mult prilejul să asist la prima şedinţă a cercului pedagogic de economie politică şi socialism ştiinţific din Capitală, îndrumat de Comitetul orăşănesc P.M.R. şi avînd sprijinul secţiei de învăţămînt a Capitalei, acest cerc şi-a organizat în aşa fel activitatea încît să contribuie cît mai mult la îmbunătăţirea predării.

În şedinţa la care am asistat a fost prezentat planul de muncă al cercului pe întreg anul şcolar şi s-a discutat planificarea calendaristică a materiei pe trimestrul I la economie politică şi socialism ştiinţific. Analizînd munca desfăşurată pînă în prezent şi sarcinile noi care le stau în faţă, membrii cercului şi-au propus să dezbată în acest an o serie de probleme interesante. Astfel, ei vor analiza rezultatele obţinute de către elevi la examenele de sfîrşit de an şi la examenul de maturitate, valorificînd ceea ce a fost pozitiv, scoţînd în evidenţă aspectele negative şi stabilind măsurile corespunzătoare pentru înlăturarea lor. În scopul îmbogăţirii cunoştinţelor de specialitate ale profesorilor şi al ridicării nivelului predării cercul şi-a propus să organizeze prezentarea unor referate şi informări privind cele mai noi teze, concluzii, generalizări ale ştiinţei marxist-leniniste, precum şi cele mai noi descoperiri din domeniul ştiinţelor naturii.

O atenţie deosebită o acordă cercul asigurării caracterului combativ al lecţiilor. Asigurarea legării cunoştinţelor teoretice de viaţă este o altă problemă de care cercul se preocupă îndeaproape. Pe lîngă prezentarea referatului cu tema „Legătura dintre teorie şi practică", planul de muncă al cercului prevede organizarea unor vizite ale profesorilor în întreprinderi industriale şi agricole, pentru a-i ajuta să cunoască mai bine o serie de aspecte privind planificarea, organizarea şi desfăşurarea muncii acestora. De un real folos le va fi profesorilor şi dezbaterea unor teme ca „Rolul lecţiilor de economie politică şi socialism ştiinţific în educarea comunistă a elevilor", „Folosirea cunoştinţelor de istorie, literatură, biologie etc. în predarea lecţiilor de economie politică şi socialism ştiinţific", „Lecţia de recapitulare, condiţie importantă pentru consolidarea cunoştinţelor ş.a.m.d.

În cadrul cercului vor fi organizate şi lecţii deschise, menite să demonstreze cum aplică profesorii în practică principiile teoretice susţinute în referatele prezentate.

Organizarea unor interasistenţe între profesorii din diferite şcoli, ca şi şedinţele de analiză de la sfîrşitul fiecărui trimestru sînt alte forme prin care cercul îşi propune să contribuie la efectuarea unui larg schimb de experienţă, la îmbunătăţirea muncii profesorilor de economie politică şi socialism ştiinţific.

Cu ocazia discuţiilor pe marginea planului de muncă profesorii au făcut unele propuneri preţioase. De pildă au propus ca expunerile pe teme mai importante să fie prezentate de lucrători de frunte din domeniul muncii ideologice. De asemenea, s-a cerut ca în cadrul fiecărei şedinţe de cerc să se facă o scurtă informare bibliografică asupra materialelor de specialitate recent apărute.

Un sprijin real l-au primit profesorii în cadrul cercului şi în legătură cu întocmirea planificării calendaristice a materiei. Cu acest prilej s-a atras atenţia asupra elementelor noi pe care le cuprind programele din acest an şcolar şi s-au făcut precizările necesare în legătură cu succesiunea unor teme din programa de socialism ştiinţific.

În concluzie s-a precizat că pentru a-şi îmbunătăţi continuu munca, profesorii de economie politică şi socialism ştiinţific au datoria să folosească larg sprijinul pe care-l primesc din partea Cabinetului orăşenesc de partid, să acorde cea mai mare grijă pregătirii lecţiilor pe baza studierii operelor clasicilor marxism-leninismului, a documentelor de partid, a materialelor de specialitate, să utilizeze cu pricepere materialul didactic.

Toate discuţiile purtate în şedinţa cercului pedagogic au evidenţiat interesul şi grija cu care profesorii ce predau ştiinţele sociale în şcolile medii din Capitală urmăresc să asigure orientarea justă şi eficienţa muncii pe care o desfăşoară.

AL. ŢĂRAN

O iniţiativă bine venită

Nu o dată deplasările pe teren, inspecţiile, ne dau prilejul să cunoaştem noi, interesante şi rodnice iniţiative izvorîte din dorinţa celor ce muncesc în domeniul învăţămîntului de a contribui la mai buna pregătire a copiilor patriei.

Una dintre ele este şi aceea a secţiei de învăţămînt a regiunii Galaţi, care încă din anul şcolar trecut şi-a propus să urmărească mai îndeaproape nivelul de cunoştinţe al elevilor din şcolile medii. Această preocupare a fost continuată şi în perioada examenelor de maturitate.

Observaţiile, constatările făcute de inspectori au constituit baza unei analize organizate de către secţia de învăţămînt a regiunii în cadrul unei consfătuiri la care au participat directorii de şcoli şi profesori de limba română şi matematică.

În prima zi a consfătuirii secţia regională de învăţămînt a prezentat un referat privind pregătirea elevilor din şcolile medii ale regiunii la limba română şi matematică. În cea de a doua zi, lucrările consfătuirii s-au desfăşurat în trei secţii : directori, profesori de limba romînă şi profesori de matematică. În cadrul secţiilor s-au prezentat referatele „Cum conduc activitatea instructiv-educativă din şcoală" şi „Cum îmi organizez munca la catedră pentru a obţine un nivel mai înalt în pregătirea întregii clase". Referatele au fost urmate de discuţii, în cadrul cărora participanţii şi-au împărtăşit experienţa, au arătat greutăţile întîmpinate, modul în care au căutat să le înlăture şi rezultatele obţinute.

Consfătuirea a fost apreciată ca binevenită de către participanţi, care au plecat cu numeroase învăţăminte şi sugestii pentru activitatea de viitor. La succesul consfătuirii a contribuit şi faptul că referenţii şi participanţii la discuţii au fost în general cadre didactice bine pregătite şi cu multă experienţă, ca tov. Andrei Nicolescu, directorul Şcolii medii nr. 3 din Brăila, profesorii T. Petride (Brăila), Aura Stavrache (Focşani), Victor Udrea (Galaţi) etc.

IOAN MUŞAT

Grija directorului pentru şcoala lui

De la an la an apar în toate regiunile patriei noastre tot mai multe şcoli noi, frumoase şi atrăgătoare, mărturie concretă a ritmului rapid în care se dezvoltă cultura socialistă. Marea majoritate a directorilor iubesc şcoala pe care o conduc ca pe propria lor casă, o îngrijesc cu atenţie, cu dragoste.

Am fost nu de mult în regiunea Maramureş şi am văzut că directori ca Elena Lenghel din Sighet, Victor Seceleanu din Budeşti şi mulţi alţii muncesc plini de însufleţire pentru şcolile lor. Grija faţă de şcoală a directoarei Elena Lenghel se reflectă în măsurile pricepute de gospodărie, în antrenarea entuziastă a cadrelor didactice şi a părinţilor elevilor la toate acţiunile organizate, menite să contribuie la bunul mers al muncii instructiv-educative. Şcoala condusă de directorul Victor Seceleanu se remarcă prin curăţenia şi ordinea desăvîrşită care domnesc în clase, pe coridoare, prin buna întreţinere a materialului didactic, prin încheierea la timp a tuturor lucrărilor de început de an.

Multe alte şcoli din regiunea Maramureş ca şi din întreaga ţară îţi arată, prin înfăţişarea lor, că sînt conduse de directori entuziaşti, dornici să asigure cele mai bune condiţii procesului instructiv-educativ.

Cît de condamnabilă apare, în comparaţie cu munca unor asemenea directori, atitudinea acelor conducători de şcoli care manifestă o totală indiferenţă faţă de îndeplinirea sarcinilor ce li s-au încredinţat ! Din fericire, asemenea cazuri sînt puţine, totuşi ele trebuie scoase la lumină şi combătute, ca să dispară cît mai repede cu putinţă.

Cei care au intrat la Şcoala de 8 ani din satul Fereşti, raionul Sighet, în ajunul deschiderii noului an şcolar au rămas profund deziluzionaţi de totala lipsă de pregătire a acesteia pentru începerea cursurilor. În jurul directorului şcolii, tov. Tănase Gheorghe, totul era tocmai aşa cum nu trebuie să fie. Geamurile de la coridor erau unele nespălate, altele sparte. Materialele didactice zăceau prăfuite şi deteriorate de-a lungul coridorului ; piesele de ştiinţe naturale apăreau dintre hărţile vechi de geografie şi puţinele materiale de fizică şi chimie erau trîntite lîngă hărţi rupte de istorie. Planul general de muncă al şcolii nu exista încă nici măcar sub forma unei ciorne cît de vagi, de orar nici nu se pomenea, iar planurile calendaristice nu puteau fi găsite nici la şcoală, nici acasă, nicăieri. Cadrele didactice păreau dornice să audă cît mai repede îndrumările directorului lor, dar aceste îndrumări se lăsau zadarnic aşteptate.

Asemenea cazuri intolerabile trebuie să dispară din viaţa şcolii noastre. Fiecare director de şcoală are datoria să se ocupe cu conştiinciozitate şi spirit de răspundere de crearea tuturor condiţiilor necesare bunei desfăşurări a procesului de învăţămînt.

C. ORĂSCU

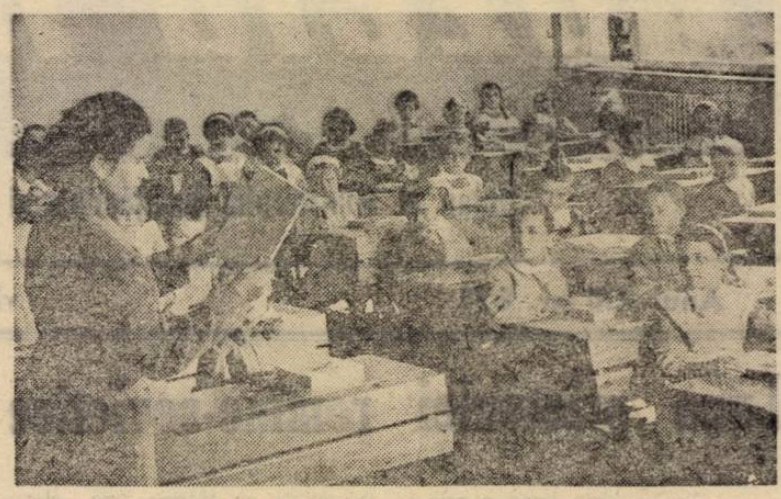

În clasă, nici un elev absent

Toţi elevii — la şcoală

Cutreierînd în primele săptămîni de cursuri şcolile din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară am avut satisfacţia de a constata că în marea lor majoritate s-a realizat de la început frecvenţa de zi cu zi a tuturor elevilor înscrişi. Acest rezultat îmbucurător se datoreşte muncii cadrelor didactice, ca şi străduinţelor secţiei regionale de învăţămînt care, îndrumată de Comitetul regional P.M.R., a luat încă din cursul lunii august o serie de măsuri pentru cuprinderea tuturor copiilor de vîrstă şcolară în şcoala de 8 ani. Dintre aceste măsuri merită să amintim înfiinţarea a 26 de unităţi şcolare noi, amenajarea de internate şi stabilirea de gazde comune, organizarea transportului în comun pentru copiii ce locuiesc departe de şcoală, readucerea la timp în localitate a copiilor ai căror părinţi au fost plecaţi temporar etc. Un ajutor însemnat au acordat şcolilor în asigurarea cuprinderii la cursuri a tuturor elevilor organizaţiile de masă, ca şi gospodăriile agricole colective.

Şi rezultatele nu s-au lăsat aşteptate. În raioane ca Gheorgheni, Topliţa, Luduş s-au obţinut rezultate dintre cele mai bune în şcolarizarea tuturor elevilor de vîrstă şcolară. În raionul Gheorgheni, bunăoară, nici un copil de vîrstă şcolară nu a rămas în afara şcolii.

Din păcate, însă, există şi raioane unde nu s-a acordat suficientă grijă şcolarizării. De pildă, în raionul Odorhei au lipsit de la cursuri, în primele zile de şcoală, destul de mulţi copii. Această situaţie s-a datorat în bună parte faptului că aici acţiunea de cuprindere a elevilor nu a fost suficient de bine organizată. Între altele, nu s-a manifestat o preocupare stăruitoare pentru organizarea de internate şi gazde comune, deşi existau posibilităţi pentru aceasta. În comuna Chirui, bunăoară, se putea rezolva uşor cuprinderea în şcoală a copiilor care locuiesc la distanţe mai mari prin organizarea unui internat sau a unor gazde, dar aceasta nu s-a realizat decît în urma intervenţiei organelor regionale.

Pentru colectivele didactice din fiecare şcoală, pentru directori şi secţiile de învăţămînt trebuie să fie clar că nu este suficientă înscrierea elevilor, ci se cere o preocupare permanentă pentru menţinerea lor în şcoală. Numai astfel vom reuşi să răspundem cu cinste sarcinii trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la generalizarea învăţămîntului de 7 (8) ani.

FRANCISC URMENY

Planuri şi programe

Pare de necrezut ca după începerea cursurilor să mai fie directori care nu ştiu după ce plan de învăţămînt trebuie să se desfăşoare munca în şcolile lor. Şi totuşi aceasta era, la 20 septembrie, situaţia în două şcoli medii din regiunea Dobrogea : cea din comuna M. Kogălniceanu (director tov. Ştefan Ivanoff) şi cea din Topraisar (director tov. Nicolae Iancu). Deşi secţia regională de învăţămînt le comunicase din vreme că şcolile pe care le conduc nu vor trece în acest an la experimentarea instruirii în producţie a elevilor timp de o zi pe săptămînă, amîndoi aceşti directori aplicau planul de învăţămînt al şcolilor în care se realizează experimentul.

Iată şi o altă anomalie întîlnită în regiune : multe şcoli sînt lipsite de un document de bază pentru munca instructiv-educativă : programa şcolară.

Cunoaşterea şi aplicarea programelor şcolare este, după cum se ştie, obligatorie pentru toate cadrele didactice. Organele raionale de învăţămînt din regiunea Dobrogea nu par însă a fi convinse de acest lucru. Numai aşa se explică faptul că ele nu au difuzat programele şcolare în mod organizat şi pe baza unei evidenţe, ci au lăsat ca directorii de şcoli să şi le ia singuri, la întîmplare. Urmarea ? În unele şcoli există programe, iar în alte şcoli ale aceluiaşi raion nu. De exemplu în raionul Medgidia la şcolile de 8 ani din comunele N. Bălcescu şi Corbu de Jos găseşti programele de matematică şi fizică, în timp ce la Şcoala medie din comuna M. Kogălniceanu ele n-au ajuns. Cum se asigură, în acest caz, parcurgerea în întregime a materiei şi cum se stabileşte ponderea fiecărui capitol în ansamblul obiectului respectiv ? Numai după manual ? Dar la ce duce aceasta se poate constata din greşelile anului trecut cînd profesoara Constanţa Brebenel de la Şcoala medie din comuna M. Kogălniceanu a predat timp de cîteva luni fizica şi matematica fără a respecta instrucţiunile Ministerului tocmai pentru că s-a condus numai după manual şi n-a cunoscut programa.

Este necesar ca secţiile de învăţămînt raionale să ia măsuri pentru a asigura grabnic cu programe şcolare toate unităţile de învăţămînt.

C. PÎRVU

COLABOREAZĂ LA ACEASTĂ PAGINĂ INSPECTORI GENERALI DIN MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

Predarea agriculturii în şcolile sătești

Astăzi în laborator, mîine pe ogoare

Legătură strînsă între teorie și practică

În școlile de 8 ani de la sate, studiul agriculturii a devenit, începînd din acest an școlar, o verigă de bază în pregătirea elevilor pentru viață. Numărul mare de ore repartizat acestui studiu corespunde conținutului său extrem de important, orientat spre problemele esențiale ale științelor agricole și spre experiența nemijlocită a gospodăriilor agricole fruntașe. Avînd un rol deosebit de însemnat în pregătirea elevilor, predarea „Agriculturii" trebuie să atingă, de la bun început, un nivel ridicat în vederea realizării în întregime a sarcinilor ce-i revin.

Încă din primele săptămîni de școală profesorii de agricultură au avut de rezolvat importanta problemă a concordanței între conținutul cunoștințelor teoretice și conținutul activităților practice prevăzute ca aplicații ale acestora. La prima vedere, aici nu apare nici o dificultate. Programa, judicios întocmită, indică pentru fiecare temă teoretică și activitățile practice corespunzătoare. Trebuie remarcată preocuparea autorilor programei de a asigura un fundament științific solid activității practice, ca și de a înlesni aplicarea imediată a cunoștințelor în activitatea practică. La rîndul lor și instrucțiunile Ministerului Învățămîntului privind predarea „Agriculturii" în școala generală de 8 ani susțin principiul concordanței în timp, ca o directivă a cărei importanță a devenit unanim recunoscută.

În mod concret sarcina de a realiza concordanța în timp între teorie și practică revine profesorului de agricultură. Desigur, el trebuie să țină seama de faptul că planificarea lucrărilor practice este supusă în primul rînd unor criterii ce țin de caracterul sezonier al muncilor agricole, de ordinea succesivă impusă de legile naturii, de legile dezvoltării organismelor vii. De aceea problema concordanței în timp între predarea cunoștințelor teoretice și lucrările practice va fi rezolvată în munca școlilor în mod diferit, în funcție de condițiile locale.

Unii profesori, în special cei care predau pentru prima dată cunoștințe de agricultură, procedează în felul următor: planifică atît problemele teoretice cît și cele practice în ordinea prevăzută în programă. Cînd ajung să confrunte planul calendaristic al lucrărilor practice cu situația reală din unitățile agricole socialiste, constată o nepotrivire flagrantă. În acest caz alcătuiesc, cum e și firesc, un nou plan de lucrări practice, în funcție de calendarul muncilor agricole din gospodăria agricolă și renunță la concordanță. De pildă, în momentul de față ne aflăm în campania însămînțărilor de toamnă. E normal ca și elevii clasei a V-a să participe la lucrările de însămînțare, dar tema „Sămînța și semănatul", conform ordinei date în programa cunoștințelor teoretice, urmează a fi predată după 15 noiembrie.

În fața profesorului se pun deci două probleme aparent contradictorii: pe de o parte să asigure participarea elevilor la lucrările practice la timpul potrivit, iar pe de altă parte să asigure totuși concordanța între temele teoretice și lucrările practice

Cum procedează profesorii cu experiență, cum realizează ei, într-o măsură corespunzătoare din punct de vedere științific, ambele cerințe?

O serie de profesori din regiunile Dobrogea, Brașov, Maramureș, Argeș au recurs în acest scop la un procedeu folosit în școlile tehnice și în școlile experimentale cu instruire în producția agricolă — anume la așa-numitul „instructaj", care nu-i altceva decît mijlocul prin care profesorul dă elevilor explicațiile științifice necesare efectuării lucrării practice.

În cazul exemplului dat mai sus, prin intermediul instructajului se transmit cunoștințe generale despre alcătuirea seminței, despre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o sămînță bună, despre pregătirea seminței pentru semănat, despre metodele de semănat, despre timpul optim pentru aceasta și despre pregătirea mașinii de semănat, bine înțeles făcîndu-se apel și la cunoștințele de botanică în legătură cu alcătuirea și funcțiunile rădăcinilor. Instructajul nu ocupă mai mult de 15 minute din timpul rezervat celor două ore de lucrări practice, dar datorită lui elevii înțeleg mult mai bine fiecare operație pe care o efectuează practic, caută să-i dea explicația științifică corespunzătoare. În felul acesta se asigură și o calitate mai înaltă a lecției în care vor fi predate ulterior cunoștințe mai ample în legătură cu lucrarea practică respectivă.

În munca profesorilor de agricultură, se întîlnesc, desigur și alte procedee menite să asigure un învățămînt științific de bună calitate. Răspîndirea lor pe calea schimbului de experiență organizat la nivelul raionului și al regiunii, prin presa pedagogică etc. va contribui mult, fără îndoială, la continua ridicare a nivelului pregătirii agrozootehnice a elevilor.

VALENTINA VIȘAN
cercetător la Institutul de științe pedagogice

Chezășia unei pregătiri temeinice

Folosirea largă în cadrul lecțiilor de agricultură a bogatei experiențe dobîndite de întreprinderile agricole socialiste din țara noastră asigură predării un caracter concret, o leagă strîns de viață, de practică. Înțelegînd acest fapt profesorii de agricultură au căutat să orienteze lecțiile lor, încă de la începutul activității didactice din acest an, spre munca gospodăriilor agricole colective.

Pentru a le forma elevilor o imagine de ansamblu asupra felului cum este organizată gospodăria colectivă și urmărind în același timp să le fixeze unele cunoștințe de agrotehnică predate la lecții, cadrele didactice de specialitate de la Școala de 8 ani din comuna Micești de Cîmpie, raionul Bistrița, au organizat o vizită la G.A.C. din satul Visuia. Cu prilejul acestei vizite profesorii au atras atenția elevilor asupra utilajelor moderne introduse recent în gospodărie, asupra noilor construcții — gropile siloz pentru porumb, magazia pentru depozitat cerealele, dublul-pătul cu ventilație proprie, remizele cu unelte agricole, crescătoria de păsări și animale etc. Astfel elevii și-au îmbogățit cunoștințele cu date noi referitoare la mijloacele înaintate de cultivare a plantelor și de îngrijire a animalelor în scopul obținerii unei producții maxime.

Și la Școala de 8 ani din comuna Popești, raionul Focșani, se acordă o deosebită atenție laturii practice a pregătirii agrozootehnice a elevilor. Sub îndrumarea profesorilor elevii acestei școli au putut cunoaște îndeaproape desfășurarea lucrărilor de toamnă în gospodăria colectivă din comună, unde au participat la recoltarea porumbului hibrid, a verzei, a morcovilor etc. Aici ei au avut prilejul să observe direct influența îngrășămintelor și a factorilor climatici asupra culturilor de legume. Deosebit de instructivă s-a dovedit a fi activitatea depusă de elevi pentru construirea unei răsadnițe.

O preocupare permanentă de a lega organic lecțiile teoretice de practică dovedesc și cadrele didactice de la Școala medie din Darabani. După predarea cunoștințelor despre sol, profesorul care predă agricultura la clasa a V-a a ținut cu elevii o lecție practică pe una din tarlalele gospodăriei. Aici elevii au observat straturile solului, li s-a arătat ce elemente conține fiecare strat, au analizat structura solului trăgînd apoi concluzii asupra importanței acesteia pentru cultura plantelor. Elevii clasei a VI-a de la aceeași școală, care și-au însușit în timpul lecțiilor o serie de cunoștințe referitoare la cultura grîului, au avut prilejul să vadă în cadrul gospodăriei colective cum se efectuează arătura pentru grîu, cum se menține terenul pînă la semănat, cum se fertilizează solul și cum sînt tratate și condiționate semințele.

Un bun prilej de a cunoaște nemijlocit munca în gospodăria colectivă îl oferă elevilor din clasa a VI-a perioada de practică continuă din acest trimestru. Dorind să organizeze cît mai bine practica, profesorii școlii din Domnești, raionul Curtea de Argeș, au luat legătura cu gospodăria agricolă colectivă din comună pentru a alege în vederea practicii timpul cel mai potrivit în care elevii să poată participa la lucrări cît mai numeroase și mai variate.

Alte școli au și efectuat perioada de practică. De pildă, elevii Școlii medii „Șt. O. Iosif" din Rupea s-au reîntors în clasă după ce timp de o săptămînă au studiat planul de cultură al gospodăriei colective, au participat la lucrările de pregătire a solului și a semințelor înainte de semănat, au cercetat comparativ recoltele de cartofi în funcție de calitatea solului, de felul în care a fost pregătit acesta și de îngrășămintele administrate. Deosebit de interesante au fost observațiile directe și concluziile trase de elevi, sub îndrumarea profesorilor și a colectiviștilor, asupra culturii a două soiuri diferite de cartofi pe același teren, cît și studierea atacului diferiților dăunători ai culturilor de cartofi. Elevii au căpătat cu ușurință deprinderea de a identifica tuberculii atacați de larvele gîndacului de mai și au manifestat interes pentru mijloacele de combatere a acestui dăunător. De asemenea, lucrînd alături de colectiviști elevii și-au însușit metodele de recoltare a cartofilor după soi și mărime și au învățat cum se desfășoară operațiunea de înmagazinare a acestora. Însoțind elevii în perioada de practică în gospodărie profesorii de specialitate le-au îndreptat atenția asupra problemelor esențiale privind cultura plantelor.

Predînd cunoștințele de agricultură în legătură nemijlocită cu agrotehnica înaintată practicată în marile unități agricole socialiste, profesorii pot asigura o temeinică pregătire a tineretului din mediul sătesc pentru viitoarea lui muncă pe ogoare.

C. DEMETRESCU

● Știri ● Știri ● Știri ● Știri ●

Cu sprijinul secției de învățămînt, profesorii care predau agricultura în școlile din raionul Constanța au organizat în mod judicios activitatea cercului lor pedagogic. În planul de muncă al cercului sînt prevăzute lecții deschise demonstrații practice, expuneri și referate urmate de discuții.

Cercul se preocupă îndeaproape de ajutorarea cadrelor didactice în rezolvarea problemelor concrete ale muncii lor. Astfel, pe ordinea de zi a primei ședințe a cercului s-a aflat discutarea planificării lecțiilor și activităților practice la clasa a VI-a. Totodată, cu ajutorul secției de învățămînt s-a luat legătura cu Consiliul agricol local și cu gospodăriile agricole colective pentru a se stabili perioada optimă de desfășurare a lucrărilor practice. În ședința cercului pedagogic s-a stabilit că practica agricolă continuă a elevilor să înceapă la aceeași dată — 1 octombrie pentru toate școlile, întrucît condițiile concrete ale gospodăriilor agricole colective din toate raioanele sînt asemănătoare.

Pornind de la început pe un drum just, cercul pedagogic va constitui, desigur, un ajutor însemnat în munca profesorilor de agricultură.

Ing. GHEORGHE TĂTARU
Constanța

★

Pentru a lega mai strîns predarea obiectului „Agricultura" de practică, profesorii de specialitate de la Școala de 8 ani din comuna Varona, raionul Fălticeni, au inițiat organizarea unei expoziții care să cuprindă produse agricole grupate pe ramuri ale agriculturii. La amenajarea expoziției, realizată cu sprijinul gospodăriei agricole colective „Libertatea", și-au adus din plin contribuția elevii claselor V-VII.

Organizată pe sectoare, expoziția cuprinde produse agricole naturale și conservate din grupa plantelor de cultură și a plantelor legumicole, produse din sectoarele viticultură, floricultură și apicultură. Sînt prezentate de asemenea în expoziție numeroase ierbare, planșe, albume și fotografii care ilustrează realizările gospodăriei colective, precum și materiale didactice necesare lecțiilor de agricultură.

Făcînd cunoscute elevilor plantele cultivate în regiune, soiurile cel mai bine adaptate, familiarizîndu-i cu date privitoare la recoltele obținute în gospodăriile fruntașe, expoziția le stimulează interesul pentru problemele agriculturii, dezvoltă dragostea lor față de munca colectiviștilor.

Prof. HARALAMBIE LUPU
com. Vorona, raionul Fălticeni

„CONSULTAŢIE“ COLEGIALĂ

Folosirea intuiţiei în predarea primelor noţiuni de aritmetică

Se ştie că gîndirea copilului de vîrstă şcolară mică are, in general, un caracter concret. Ţinînd seama de această particularitate psihică, învăţătorul va trebui să pornească în formarea noţiunilor de aritmetică de la predarea intuitivă, mergînd treptat spre dezvoltarea gîndirii abstracte.

Folosind materialul intuitiv este însă foarte important să nu transformăm intuiţia în scop în sine, să nu pierdem din vedere faptul că perceperea intuitivă constituie doar calea către dezvoltarea gîndirii abstracte. A exagera în folosirea intuiţiei este tot atît de dăunător ca şi a o ignora, căci abuzul în această direcţie duce la slăbirea interesului şi a atenţiei elevilor pentru lecţie, iar uneori poate chiar frîna dezvoltarea gîndirii lor, oprind-o pe treapta reprezentărilor concrete.

Necesitatea folosirii abundente a materialului intuitiv se simte doar în prima perioadă de studiu, aceea a formării numerelor, cînd, pe lîngă prezentarea şi comentarea ilustraţiilor din manual, folosim materialul didactic clasic. Pe măsură ce cunoştinţele de aritmetică ale elevilor se lărgesc este bine însă să reducem treptat folosirea materialului intuitiv, rezumînd-o la strictul necesar.

O greşeală însemnată fac acei învăţători care folosesc materialul intuitiv şi în etapa consolidării cunoştinţelor. De regulă, procedează aşa învăţătorii care mai practică încă metoda primitivă a adunării bazate pe numărare, metodă caracteristică pentru copiii de vîrstă preşcolară. Avînd de adunat două grupe de obiecte — să spunem 4 cuburi şi 2 cuburi — aceştia adună ambele grupe, le amestecă şi numără obiectele grupei nou obţinute. Pentru copiii de vîrstă preşcolară acest procedeu este firesc, dar pentru elevii clasei I el nu mai este indicat, căci acum se cere să facem mai mult apel la raţionament. Elevii cărora li se predă adunarea şi scăderea prin metoda aceasta înapoiată nu se vor putea lipsi de materialul intuitiv nici la exerciţiile de consolidare a cunoştinţelor, ci vor simţi mereu nevoia de a-şi număra degetele, de a folosi beţişoarele sau numărătoarea.

Cum e bine să procedăm la adunarea şi scăderea pînă la 10? În nici un caz pe calea numărării, ci pe calea metodei perfecţionate a adăugirii şi scăderii succesive a cîte unei unităţi sau a unei grupe de unităţi — folosind, desigur, un material intuitiv cît mai bogat şi mai variat, dar fără exagerare.

O problemă destul de complexă în munca învăţătorului care predă la clasa I o constituie asigurarea înţelegerii de către elevi a noţiunii de „zece“ ca o nouă unitate de calcul, de ordinul II. Dacă alăturăm 10 bile, 10 beţişoare, 10 creioane etc., elevii nu vor percepe de la început această grămadă de obiecte ca o unitate compusă, cu toate explicaţiile pe care le vom da în scopul lămuririi noţiunii de „zece“, ci vor vedea un număr de unităţi simple, alăturate. Perceperea noţiunii de „zece“ se va realiza în acest caz anevoie, după lecţii repetate şi va reclama timp îndelungat. Nu acelaşi lucru se va întîmpla dacă ne vom folosi de beţişoare care, după ce au fost numărate ca unităţi simple, vor fi legate în mănunchi, de cuburi izolate care vor fi înlocuite cu bara de 10 cuburi, ori de hîrtii de cîte 1 leu care vor fi înlocuite de hîrtia de 10 lei. În acest caz vom putea trage de îndată concluzia că mănunchiul de 10 beţişoare, bara de 10 cuburi, bancnota de 10 lei se pot numi pe scurt „o zece“, deoarece înlocuiesc 10 unităţi.

Procedînd în acest fel vom înlătura şi dificultatea întîmpinată de regulă atunci cînd e vorba de explicarea ştiinţifică a folosirii cifrei zero la scrierea numărului 10. Într-adevăr, dacă vom preda noţiunea de zece cu materialul specificat mai sus, vom putea atrage atenţia elevilor asupra faptului că, înlocuind beţişoarele cu mănunchiul, cuburile cu bara, bancnotele de 1 leu cu bancnota de 10 lei am obţinut o „zece“, iar unităţi n-au mai rămas. E clar că, neavînd unităţi, vom scrie în locul lor zero, cifră care înseamnă „nimic“, şi că vom adăuga înaintea lui cifra 1 reprezentînd o zece. Explicaţia aceasta, accesibilă copiilor, le va înlesni mult înţelegerea scrierii numărului 10. Continuînd apoi cu formarea numerelor de la 11 la 20, vom proceda în felul următor: îndreptăm un cub spre bară, adică spre zece, şi arătăm elevilor că lîngă zece se adaugă o unitate care îl înlătură pe zero, formîndu-se astfel numărul unsprezece. Mai adăugăm un cub şi obţinem doisprezece ş.a.m.d., pînă vom adăuga al zecelea cub, cînd vom înlocui şi a doua serie de zece cuburi izolate cu a doua bară, obţinînd două zeci.

În cazul cînd materia predată anterior a fost însuşită în mod temeinic elevii nu vor întîmpina dificultăţi la adunarea şi scăderea cu trecere peste zece. În ceea ce priveşte cazul în care trebuie să se scadă cîteva unităţi dintr-un număr de două cifre, experienţa mi-a dovedit că nu e indicat procedeul folosit de unii învăţători care, pentru efectuarea operaţiei 17—4, de exemplu, îi învaţă pe elevi să scadă întîi unităţile (7—4), iar apoi să adauge unităţile rămase la zece (10+3). În acest caz adunarea nu este justificată, căci se complică într-un mod nelogic înţelegerea sensului scăderii. Mi se pare mult mai just să lămurim procedeul scăderii în acest caz cu ajutorul beţişoarelor şi al mănunchiului de 10 beţişoare, în felul următor: numărul 17 se compune dintr-o zece şi 7 unităţi. Dacă scădem 4 unităţi, rămînem cu o zece şi 3 unităţi, adică cu 13.

Deosebita atenţie acordată în această perioadă înţelegerii de către elevi a formării numerelor, a componenţei lor, a sensului operaţiilor aritmetice, folosirea raţională, judicioasă în acest scop a materialului intuitiv, au o deosebită însemnătate pentru întreg studiul ulterior al aritmeticii în şcoala de 8 ani.

Înv. GH. GHEJU
Lugoj

Lecţiile de geografie în clasa a III-a

Primele noţiuni elementare de geografie elevii le primesc încă în clasa I. Apoi aceste noţiuni se conturează în clasa a II—a, unde se şi încadrează într-o sferă mai largă. În clasa a III—a geografia apare ca obiect distinct, elevii studiind în mod organizat şi sistematic locul natal şi împrejurimile acestuia pînă la delimitarea regiunii în cadrul geografic al R.P.R. În această clasă copiii ajung să cunoască înfăţişarea şi viaţa nouă a oraşelor şi satelor regiunii natale, realizările dobîndite de oamenii muncii din cuprinsul ei sub conducerea partidului.

Este indicat ca primele lecţii de geografie din clasa a III—a să se bazeze pe observaţiile concrete ale elevilor în timpul excursiilor făcut de ei în primele săptămîni de şcoală. Astfel de excursii, dacă sînt bine organizate, le formează elevilor o imagine vie despre fenomenele pe care le studiază, înlesnind prin aceasta o însuşire temeinică şi conştientă a cunoştinţelor predate. Străbătînd oraşul, de pildă, copiii văd realizările oamenilor muncii, îşi dau seama că pe locurile unde pînă nu de mult mai erau cocioabe sau maidane se înalţă astăzi fabrici noi şi uzine, blocuri minunate de locuinţe, instituţii de artă şi cultură, frumoase parcuri de odihnă. În astfel de împrejurări copiii ajung să tragă pe baza propriilor lor observaţii concluzii despre măreaţa operă de construire a socialismului în oraşul lor şi în întreaga patrie.

În planul meu am înscris, după vizitarea cu elevii a noilor cartiere, a fabricilor şi uzinelor construite în anii regimului democrat - popular, familiarizarea lor cu aspectele noi ale satului colectivizat. Astfel am organizat vizite la gospodăriile agricole colective din apropierea oraşului. Copiii au înţeles, din tot ceea ce au văzut, că viaţa nouă a ţăranilor colectivişti se datoreşte grijii pe care le-o poartă partidul şi guvernul.

Ţinînd să dau elevilor mei şi prilejul de a cunoaşte înfăptuiri din alte regiuni ale ţării, i-am îndemnat să-şi procure ilustraţii şi vederi, organizînd în acest scop schimbul prin corespondenţă cu alte şcoli din ţară.

Excursiile în afara oraşului, unde terenul prezintă forme variate de relief, contribuie foarte mult la cunoaşterea de către elevi a acestor forme. Experienţa mi-a arătat că, pentru consolidarea celor cunoscute, este bine ca elevii să le reproducă în machetă, lucrată în plastilină. Se poate trece apoi, după însuşirea temeinică şi conştientă a cunoştinţelor despre formele de relief, la întocmirea machetelor raionului şi regiunii. Mi-am dat seama în anii trecuţi că lucrînd în felul acesta imaginile de ansamblu se întipăresc mult mai bine în mintea elevilor.

Iată cum am procedat. Am procurat întîi materialul necesar: plastilină, beţişoare, cretă colorată, hîrtii colorate, lipici, carton, placaj etc. După ce am stabilit conturul raionului şi al regiunii, am trecut împreună cu elevii la determinarea formelor de teren. Am ridicat munţii şi dealurile, pe care i-am îmbrăcat cu păduri, ţinînd seama de altitudine pentru determinarea zonelor de vegetaţie şi a faunei specifice. Pădurile au fost reprezentate prin beţişoare de culoarea trunchiului copacilor. La munţii mai înalţi şi pe unele dealuri am înfipt mici bucăţi de calcar, pentru că munţii din regiunea noastră sînt calcaroşi. In munţii din partea Beiuşului am fixat peştera Meziad, iar în apropiere de calea ferată Oradea — Cluj am scobit în munte peştera Vadul Crişului.

În partea de apus a regiunii — cîmpia Crişurilor — am presărat praf verde de cretă. Apele curgătoare le-am reprezentat prin linii şerpuite din plastilină albastră, iar apele stătătoare prin mici suprafeţe presărate cu praf de cretă albastră.

Căile ferate şi drumurile care leagă centrele raionale cu reşedinţa de regiune au fost făcute din carton; pe margini apărea cîte o piatră kilometrică, din cretă albă, cu numere făcute din cerneală roşie. Podurile peste drumuri şi ape curgătoare au fost făcute din placaj subţire, vopsit în diferite culori.

Reşedinţa de regiune şi centrele raionale au fost reprezentate prin mici grupuri de blocuri, de fabrici şi uzine cu coşuri înalte, executate din plastilină.

În cadrul acestor lucrări copiii şi-au manifestat imaginaţia creatoare, căutînd să reprezinte cît mai sugestiv aspectul regiunii, multiplele ei forme de relief, frumuseţile şi bogăţiile de care dispune.

Cînd elevii au ajuns să cunoască formele de teren şi semnele convenţionale pentru reprezentarea lor grafică, am trecut la citirea hărţilor şi la întocmirea lor. La început s-au executat hărţi mici. Apoi am trecut la mărirea lor cu elevii care au dovedit aptitudine pentru desen.

După întocmirea hărţilor am organizat „colţul geografic“, care cuprindea machete, hărţi „calendarul naturii“, panouri reprezentînd bogăţiile solului şi subsolului regiunii etc.

Cu ajutorul acestui variat material didactic elevii şi-au putut însuşi în mod mai temeinic şi conştient cunoştinţele predate.

I. TINCĂU
Oradea

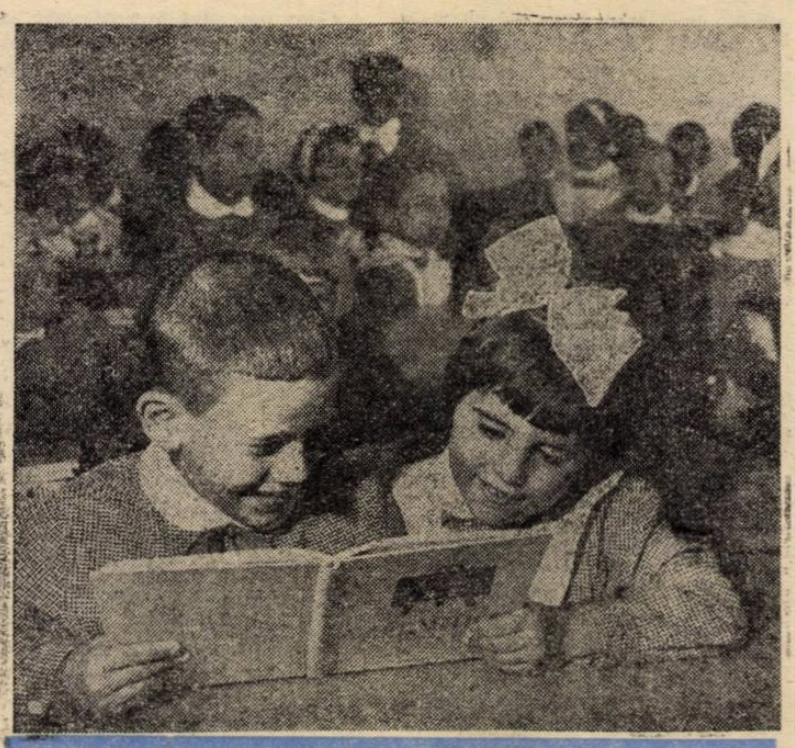

LA ORA DE ARITMETICĂ

În orele de compunere

Cine a urmărit lucrările scrise la limba romînă ale candidaţilor prezentaţi la examenul de admitere în clasa a VIII-a şi la examenul de maturitate a avut prilejul să constate că, dacă majoritatea absolvenţilor reuşesc să-şi exprime ideile în mod corect, precis şi nuanţat, mai sînt unii care în cursul anilor de şcoală nu şi-au format deprinderi temeinice de exprimare.

Ne aflăm la începutul unui nou an şcolar. De aceea e bine să ne gîndim, pentru a înlătura deficienţele vădite în anii trecuţi, la formele cele mai eficiente care contribuie la dezvoltarea deprinderilor de alcătuire şi de redactare a lucrărilor scrise şi stimulează interesul elevilor pentru acest gen de activitate. Ne vin în ajutor programele şcolare, mai cu seamă noile programe pentru şcoala de 8 ani, care prevăd numeroase ore de compunere. Bunăoară, la clasa a V-a se prevăd anual 20 de ore de compunere, iar la clasa a VI-a 14 ore. De asemenea, noile manuale pentru clasele V—VII cuprind numeroase exerciţii şi teme variate pentru lucrări scrise.

Cele mai potrivite teme pentru compuneri, în această primă parte a anului sînt acelea care utilizează datele noi cu care s-a îmbogăţit experienţa de viaţă a elevilor cu prilejul excursiilor şi al drumeţiei din perioada vacanţei. Acestea au lărgit orizontul elevilor prin faptul că le-au înlesnit contactul cu harnicii constructori ai socialismului la locul lor de muncă în uzine şi fabrici, pe ogoarele înfrăţite, i-au pus în situaţia de a cunoaşte şi a admira oraşe noi, privelişti minunate ale patriei noastre socialiste, le-au dat ocazia să lege prietenii noi, sincere şi durabile. Asemenea momente de neuitat le-au dezvoltat, fără îndoială, imaginaţia şi spiritul de observaţie, le-au îmbogăţit gîndurile şi sentimentele, sporindu-le astfel posibilităţile creatoare. Se cere ca acum, în lecţiile de compunere, să-i ajutăm pe elevi să selecteze din multitudinea de impresii şi cunoştinţe faptele de viaţă cele mai caracteristice, să dea în compunerile lor o imagine vie şi grăitoare a celor văzute şi trăite de ei.

Inainte de toate e necesar ca, printr-o convorbire cu elevii, să le reîmprospătăm cunoştinţele şi impresiile din excursie, avînd în vedere că nu toţi şi-au însemnat impresiile într-un carnet de drum. Cu acest prilej fiecare elev care a luat parte la excursie va retrăi ceea ce l-a impresionat mai mult, îşi va aminti un detaliu în plus faţă de ceilalţi colegi, pentru ca toţi împreună să reconstituie în mod cît mai concret şi mai exact aspectele obiectivului vizitat. Dacă ne dăm seama că imaginea de ansamblu se încheagă mai greu, că elevii au uitat anumite detalii semnificative, e bine să le citim în clasă cîteva fragmente dintr-un ghid sau dintr-o monografie ori să le prezentăm unele albume referitoare la oraşul sau regiunea vizitată. Nu vom uita nici să atragem atenţia elevilor asupra aspectelor celor mai caracteristice, mai semnificative, să le spunem că acestea prezintă în primul rînd interes. Totodată însă îi vom lămuri asupra însemnătăţii pe care o prezintă într-o compoziţie folosirea detaliului semnificativ, deprinzîndu-i să preţuiască elementul concret şi să evite generalităţile.

De pildă, în legătură cu compunerea pe tema „Construcţii noi pe litoralul Mării Negre", recomandată în manualul pentru clasa a V-a, elevii vor fi îndrumaţi să descrie cu exactitate cele văzute de ei în excursia pe care au făcut-o la mare, să dea amănunte concrete, convingătoare în legătură cu frumuseţea noilor construcţii de pe litoral, în legătură cu aspectul exterior al blocurilor (forma lor, culorile, numărul etajelor, ornamentele, felul în care sînt luminate seara), cît şi cu aspectul lor interior (mobilierul, covoarele, florile etc.), să redea mîndria pe care au simţit-o în faţa marilor realizări de pe litoral.

Pregătind compuneri pe temele „O vizită la întreprindere" sau „Viaţa îmbelşugată a colectiviştilor într-o gospodărie agricolă colectivă", îi vom îndruma pe elevi să prezinte în lucrările lor oamenii întîlniţi de ei în producţie, să zugrăvească pe scurt portretul unui muncitor sau al unui colectivist pe care l-au cunoscut mai bine şi care i-a impresionat mai mult, să vorbească despre sectorul în care lucrează acesta, să-i prezinte chipul, particularităţile fizice, îmbrăcămintea, să descrie felul în care munceşte, felul în care le-a vorbit despre activitatea lui şi a tovarăşilor lui şi să arate cum i-a făcut prin aceasta să îndrăgească mai mult munca şi pe oamenii muncii. Să-i ajutăm pe elevi să redea în compunerile lor o scurtă discuţie la care au fost martori, un dialog revelator care contribuie la caracterizarea unor oameni sau a unor aspecte ale mediului înconjurător.

Cît priveşte experienţa de viaţă cîştigată în drumeţie, ea va putea fi redată în compuneri în care elevii povestesc o întîmplare petrecută în timpul vacanţei sau descriu un colţ din natura patriei. Este bine să-i ajutăm pe elevi să-şi întocmească în aşa fel planul acestor compuneri încît să povestească gradat întîmplarea, pentru a impresiona pe cel ce o citeşte, să redea cu umor, acolo unde e cazul, o anumită situaţie, să înfăţişeze plastic un aspect din natură.

În ora în care vom discuta compunerile este bine să citim cît mai multe lucrări, să stimulăm elevii la discutarea lor, pentru ca astfel să înveţe cît mai mult. După lectura unor compuneri în care se descriu aspecte dintr-o fabrică sau uzină, dintr-o gospodărie agricolă colectivă e indicat să le citim elevilor un reportaj literar sau un fragment dintr-un reportaj cu temă asemănătoare, pentru ca ei să poată face comparaţii, să-şi dea seama în ce constă arta reportajului literar şi să înveţe de la scriitori cum să observe şi să descrie realitatea, cum să surprindă frumuseţea vieţii şi realizările oamenilor muncii.

Prin astfel de procedee contribuim la stimularea deprinderilor creatoare ale elevilor, îi obişnuim treptat să scrie, să compună cu plăcere, să-şi transpună în scris, într-un limbaj corect şi nuanţat ideile, impresiile, sentimentele.

ZORINA REGMAN

IN RECREAŢIE

La inspecţie

Ora începe ca de obicei. Totuşi undeva, în atmosferă, în chipul foarte liniştit în care stau copiii, în comportarea exagerat de „naturală" a profesorului se simte acum ceva deosebit, ceva ce nu e ca întotdeauna. Acest „ceva" se află întruchipat în prezenţa unei persoane străine de clasă, care a luat loc tăcută într-o bancă din fund — un inspector.

Profesorul foiletează liniştit catalogul şi simte încordarea atentă a clasei, mai ales a celor cîţiva „clienţi" obişnuiţi care îi dau de obicei bătaie de cap şi care se tem acum, mai mult decît oricînd, să nu fie chemaţi la lecţie. Teama lor zadarnică îi trezeşte un zîmbet vag, ascuns în colţul gurii. „Ce ştiu ei?" Acum nu ei, ci el este acela care încearcă emoţiile unui elev examinat. Şi, cum nu e de loc interesat să se facă de rîs, împinge liniştit catalogul spre colţul catedrei, savurîndu-şi dinainte lovitura.

— Să poftească la tablă Popescu!

Prin clasă trece un murmur încet, abia şoptit! Popescu e fruntaşul clasei, cel mai bun dintre cei buni. De aici încolo, ora începe să aibă calităţile unei adevărate competiţii de cunoştinţe.

— Ce ai învăţat pentru astăzi?

Răspunsul vine prompt, clar, curgător, sonor.

— Atunci, să auzim ce ne poţi spune despre cutare chestiune.

Popescu reacţionează ireproşabil, ca un automat conectat la întrebările profesorului. Nici o greşeală, nici o confuzie, nici o ezitare.

— Poţi să dezvolţi problema pe tablă?

— Desigur.

Cîmpul negru se acoperă rapid de formule şi schiţe. Totul este absolut corect, chiar perfect.

— Nici o greşeală. Poţi trece la loc! Să continue Ionescu!

Şi din nou un murmur trece printre elevi. O altă forţă a clasei se îndreaptă cu dezinvoltură spre tablă şi scena se repetă.

Toţi elevii au înţeles. Cei nepregătiţi, care stăluseră mai încordaţi, se liniştesc cu totul. Pe ei nu-i va mai asculta, sînt acum siguri.

★

Inspectorii (noi credem că toţi) ştiu însă că însuşirile unei lecţii nu depind de modul în care s-au prezentat cîţiva elevi la verificarea cunoştinţelor. Ei ştiu că măiestria profesorului poate fi dovedită în munca de ridicare a tuturor elevilor la nivelul celor buni. De aceea caută să vadă aceasta şi, ca să îndrumeze cu adevărat, îşi formulează concluziile cu exigenţă.

★

Dar ce gîndesc oare elevii despre profesorul lor atunci cînd observă că de fiecare dată, la inspecţii, el caută să scoată la tablă numai pe Ionescu şi pe Popescu?

B. OCTAVIAN

Aprecierea cunoştinţelor la lecţii

Sînt multiple problemele pe care le poate ridica notarea elevilor acum, la începutul anului şcolar.

Există unii profesori care gîndesc aşa: „Am să fiu mai sever în primele zile de şcoală. Le pun o serie de trei şi patru, băieţii se lămuresc că nu-i de glumă şi se apucă de treabă". Alţii, dimpotrivă, îşi zic că e mai bine să nu-i „sperie" pe copii de la început şi manifestă o excesivă îngăduinţă, pentru ca abia mai tîrziu să adopte exigenţa ce se cerea de la început. Am mai putea vorbi şi de o treia categorie, pe care am numi-o a „neutrilor", pentru că aceştia nu sînt nici deosebit de exigenţi, dar nici exagerat de îngăduitori. Ei preferă o soluţie mai simplă: nu pun note. Aşteaptă o zi, două, trei „să se familiarizeze cu clasa", „să cunoască elevii" etc. Trec două, trei zile, trece o săptămînă, apoi alta şi încă una, şi se trezesc la mijlocul trimestrului că situaţia notelor nu-i tocmai roză. Atunci intră în panică, ascultă cîte cinci elevi pe oră, dau lucrări de control şi clasa suportă consecinţele unei neglijenţe prea tîrziu descoperite.

Variantele prezentate aici nu caracterizează notarea în şcolile noastre. Am vorbit totuşi despre ele pentru că se mai vădesc pe alocuri şi, deci, mai pot dăuna procesului de învăţămînt.

Se manifestă însă, în aprecierea şi notarea cunoştinţelor elevilor, şi o serie de alte neajunsuri care, dacă nu duc la exagerări ca cele înfăţişate mai sus, nu sînt totuşi lipsite de unele urmări negative.

Am asistat de curînd la cîteva lecţii ţinute în cele două şcoli medii din Tîrnăveni. Ele ne-au furnizat o sumă de observaţii pe care le socotim demne de comentat. Să vorbim despre fiecare lecţie în parte.

Prima. O lecţie de istorie la clasa a IX-a „A" a Şcolii medii nr. 1, predată de profesorul Nicolae Ionescu. Este invitată la tablă o elevă căreia i se cere să vorbească despre orînduirea socială a vechilor slavi. Răspunsul este corect, curgător, formulat în fraze frumoase. Eleva nu face decît o singură greşeală. „Ai răspuns bine" — conchide profesorul. Cea de a doua elevă e mai puţin pregătită şi i se atrage atenţia că „ar putea să mai înveţe". Apoi se trece la lecţia nouă şi, din felul cum decurge, se vede că avem de a face cu un profesor cu reale calităţi.

Dar notele? Catalogul este închis şi în el nu au fost trecute decît absenţele. Abia în cancelarie, tovarăşul Ionescu îşi aminteşte de acest „amănunt" şi înscrie în dreptul primei eleve ascultate un 9, iar în dreptul celei de a doua un 6. Este vorba de o întîmplare sau de un sistem? Numărul de note existente în catalog fiind proporţional cu cel al orelor ţinute de la începutul anului, ne convingem că omisiunea are un caracter întîmplător. Ea nu poate fi trecută însă cu vederea. Nota are un caracter stimulativ şi ea trebuie dată în faţa elevilor examinaţi şi a întregii clase.

Pe lîngă aceasta se mai ridică o întrebare. Sînt suficiente cele două propoziţii prin care au fost caracterizate răspunsurile elevelor ascultate? Socotim că nu. Atunci cînd răspunsurile sînt bune, şi cu atît mai mult în cazurile cînd sînt slabe, este necesar ca profesorul să arate lipsurile şi calităţile lor. Pe lîngă faptul că elevii capătă astfel certitudinea că nu au fost nedreptăţiţi, aprecierile profesorilor le dau posibilitatea să înţeleagă în ce constau lacunele din pregătirea lor şi ce au de făcut pentru a le înlătura. Mai ales acum, la începutul cursurilor, astfel de scurte comentarii sînt cu atît mai necesare cu cît ele pot avea valoarea unor linii de orientare pentru munca întregului an de învăţătură.

Din păcate, situaţii similare am întîlnit şi la alte lecţii din aceeaşi şcoală. La clasa a XI-a „B", la o oră de geografie cu tema „Trecutul istoric al reliefului patriei noastre", ţinută de profesorul Ştefan Covrig, au răspuns doi elevi, notaţi cu şapte şi opt. Ca şi în primul caz notele au fost corecte, constituind o justă apreciere a răspunsurilor. Profesorul a comunicat elevilor notele în faţa clasei, imediat după ce au fost examinaţi. Dar în cazul acesta răspunsurile nu au primit nici un fel de apreciere.

La clasa a VIII-a „C", profesoara Maria Moraru recapitula cu elevii cunoştinţe de gramatică din clasele V—VII. Cum e şi firesc, această oră s-a desfăşurat de la început pînă la sfîrşit cu ajutorul elevilor. Pe rînd aceştia au fost invitaţi la tablă, au formulat şi au scris propoziţii, le-au analizat etc. Dintre toţi însă numai unul s-a bucurat de privilegiul de a fi notat. De ce?

În sfîrşit, în ora de ştiinţe naturale ţinută la clasa a VI-a „C" de la Şcoala medie nr. 2, am întîlnit o profesoară — tovarăşa Elena Olteanu — care a adăugat notelor şi scurte aprecieri. Cum au fost însă făcute acestea? Primul elev a primit nota 9 pentru că „nu a ştiut unde se găseşte pancreasul", iar cel de al doilea nota 5 pentru că „a greşit coşul pieptului". Este adevărat — aşa cum se scuza de altfel tovarăşa Olteanu — că nu poţi sacrifica prea mult din timpul unei ore pentru a explica elevilor nota primită. Dar este tot atît de adevărat că într-o formulare concisă se poate releva într-un chip mult mai lămurit ceea ce este esenţial pentru a orienta munca elevilor.

Trebuie să precizăm că toţi profesorii despre care am vorbit pînă aici sînt oameni bine pregătiţi, cu certe însuşiri pedagogice. Înseşi lecţiile la care am asistat au dovedit aceasta. Profesorul Nicolae Ionescu, de exemplu, s-a remarcat prin chipul logic, organizat şi limpede în care a expus noile cunoştinţe. Profesorul Ştefan Covrig a reuşit să stimuleze interesul elevilor prin materialul didactic folosit, prin caracterul viu şi colorat al expunerii, după cum profesoara Elena Olteanu a formulat cu pricepere întrebările menite a-i conduce pe elevi spre problemele-cheie ale lecţiei recapitulative. Totuşi, nici unul dintre aceşti profesori n-a folosit pe deplin importantul mijloc de apreciere şi stimulare a pregătirii elevilor pe care-l reprezintă notele. Aceasta înseamnă că nu întotdeauna notele stau în atenţia profesorilor — chiar a profesorilor buni — în aceeaşi măsură ca şi toate celelalte aspecte ale procesului de învăţămînt.

Rîndurile de faţă au tocmai scopul de a le aminti că notele nu slujesc numai la evidenţa nivelului de cunoştinţe al clasei, ci că ele constituie, atunci cînd sînt folosite cu pricepere, un auxiliar preţios pentru continua îmbunătăţire a muncii elevilor.

O. BUZESCU

SEMNIFICAŢIA UNEI DISCUŢII

Unul din obiectivele cele mai importante ale orelor de dirigenţie este fără îndoială, acela de a-i face pe elevi să înţeleagă realitatea în mijlocul căreia trăiesc, de a-i ajuta să pătrundă sensurile ei majore. Acestui scop i-a fost închinată una din primele ore de dirigenţie din acest an la clasa a VI-a „B" a Şcolii de 8 ani „Barbu Şt. Delavrancea" din Capitală. Continuînd o tradiţie începută încă din anul şcolar trecut, am discutat cu elevii în această oră despre noile realizări ale regimului nostru democrat-popular. A fost vorba de realizări „văzute de noi înşine", cum spun copiii, pentru că ceea ce ei cunosc nemijlocit are asupra lor influenţa cea mai puternică, cea mai convingătoare.

Am reflectat mult asupra felului cum trebuie să organizez ora. Desigur, i-aşi fi putut îndruma pe elevi să alcătuiască unul sau mai multe referate despre ceea ce au văzut în timpul vacanţei şi, eventual, să îmbogăţească cele expuse cu fragmente din presa pentru tineret şi cu fotografii. Mi-am dat însă seama că metoda referatelor ar fi dus la sărăcirea conţinutului orei, ar fi lipsit-o de caracterul concret, de spontaneitate, de culoarea afectivă, limitîndu-i pe elevi la ceea ce este scris.

M-am gîndit că participarea lor la oră va fi mult mai vie într-o discuţie liberă în care vor prezenta ceea ce a sesizat spiritul lor de observaţie şi că în felul acesta îi voi putea ajuta mult mai uşor să tragă ei înşişi, în chip firesc, concluziile ce se impun.

Noul se întîlneşte astăzi la fiecare pas în patria noastră. Iată de ce am început discuţia mea cu elevii de la ceea ce a îmbogăţit în ultimul timp strada pe care locuiesc, cartierul, raionul. Ochilor lor, spiritului lor dornic de a înţelege tot ce este nou şi interesant în jur, nu le-a scăpat nimic. Au vorbit şi despre policlinica ridicată de curînd în cartier, şi despre noile blocuri de locuinţe, şi despre magazinele deschise la parterul lor.

Treptat, cadrul discuţiei s-a lărgit cuprinzînd noi şi noi aspecte. Ceea ce a fost văzut de elevi în plimbările lor prin oraş sau în afara oraşului, ceea ce au văzut în timpul vacanţei în diferite colţuri ale patriei, în zilele petrecute în tabără, în excursii sau în drumeţie — totul a fost împărtăşit cu însufleţire, colorat şi viu. Cît este de frumos microraionul Balta Albă, cu noua sa şcoală de 8 ani, cît de impunătoare sînt cartierul Griviţa, Piaţa Muncii, cartierul Giuleşti, magistrala Nord Sud. Au vorbit apoi despre hidrocentrala de la Bicaz, despre noua fabrică de sticlă şi faianţă din Sighişoara, despre Combinatul de prefabricate din lemn de la Blaj, despre Rafinăria din Teleajen şi Şantierele navale Oltenita, despre „oraşul fără arhive" — Victoria. Şi nu s-au mulţumit doar să descrie obiectivele vizitate, ci au ştiut să dea amănunte privind gradul de automatizare a proceselor tehnologice, înlocuirea vechilor metode de lucru cu altele noi, moderne, au povestit despre culturile irigate, despre combinele care execută lucrări complexe şi despre alte noi mijloace de muncă mecanizată.

Desigur că eu nu m-am mărginit numai la a asculta toate aceste lucruri spuse de copii. Se impunea să-i conduc spre desprinderea a ceea ce relevă povestirile lor, spre concluziile care se puteau trage pe baza bogatului material faptic expus de ei. Entuziaşti, elevii se lasă furaţi de firul povestirii şi de aceea este necesar să-i îndrumezi fără să simtă, dar aşa ca să le rămînă totuşi bine întipărite în minte cîteva coordonate esenţiale. Mi-am dat seama că în formulările lor se repetau adesea expresii impersonale — „s-a construit o nouă fabrică", „s-au înălţat noi blocuri", „s-a înfiinţat o nouă şcoală" etc. Această prezentare — în mod, am putea spune generalizat, abstract, a realizărilor — nu putea să mă satisfacă. Elevii trebuie să-şi dea seama mereu mai profund că realizările nu au apărut de la sine, ca într-un basm, la semnul unei baghete magice. De aceea le-am cerut să arate cine sînt cei care construiesc, înalţă, ridică tot ce e nou în patria noastră. Aceasta i-a făcut pe copii să vadă mai bine că realizările din patria noastră se datoresc partidului, a cărui politică este călăuzită de lozinca „totul pentru om, pentru bunăstarea lui", că oamenii muncii, însufleţiţi de partid, sînt cei care, prin hărnicia şi talentul lor, au construit tot ceea ce se vede în jur.

Şi să nu uităm că elevii noştri, născuţi în zorile unei vremi noi, ştiu încă mult prea puţine despre trecut. Ei trebuie mereu învăţaţi să judece comparativ, nu numai să aprecieze realizările pe care le văd, dar să-şi dea seama şi de faptul că ele n-ar fi fost posibile nici cînd în trecut. Pentru a-i ajuta să înţeleagă aceasta i-am făcut să-şi aducă aminte de cele aflate de la părinţii lor sau din literatură despre felul cum arătau în trecut locurile vizitate de ei. Comparaţiile au stîrnit pe dată interesul copiilor şi, datorită lor, au pătruns mai adînc semnificaţia celor discutate.

Desfăşurarea orei de dirigenţie mi-a arătat încă o dată că, atunci cînd pleci de la impresiile copiilor, de la cele trăite nemijlocit de ei, rezultatele sînt cu mult mai valoroase decît dacă te întemeiezi pe expuneri, pe referate.

Prof. MARGHIT DASCĂLU
Şcoala de 8 ani
„Barbu St. Delavrancea"
Bucureşti

Un începător într-ale muzicii în faţa unui titan al ei

Reflecţii despre disciplină

Nu arareori auzi pe unii pedagogi plîngîndu-se că n-avem suficiente posibilităţi de constrîngere în cazuri de abateri de la disciplina şcolară. Socotesc că pusă astfel, problema este din capul locului greşită, deoarece, dacă se au în vedere în primul rînd măsurile restrictive, disciplina este considerată ca supunere oarbă, impusă prin aplicarea strictă a unui cod de sancţiuni. Dar atîta vreme cît determinantele unei acţiuni disciplinate decurg din frica de sancţiuni şi nu dintr-un anume nivel al conştiinţei, din existenţa unui colectiv sănătos de clasă, elevul trăieşte în permanentă stare de tensiune internă, care aşteptă numai împrejurările prielnice pentru a izbucni în manifestări anarhice, diametral opuse celor fixate prin normele disciplinare.

Disciplina şcolară nu poate fi promovată prin năzuinţa pedagogului de a aplica cu stricteţe, pentru fapte identice, pedepse identice. Procedează cu totul greşit acei educatori care îşi concentrează eforturile doar în direcţia încadrării faptelor nepermise în anume paragrafe ale codului şcolar şi în aplicarea strictă a pedepselor corespunzătoare. Căci în acest caz — cum observă cu multă pătrundere I. A. Kairov — se stabileşte un tarif : copilul ştie că pentru orice abatere trebuie să plătească pasiv cu pedeapsa îndurată, dar se consideră achitat faţă de sine şi de ceilalţi pentru că în pedeapsă el nu vede nimic decît pedeapsa ca atare. E limpede că pe această cale nu se poate realiza scopul educativ pe care şi-l propune pedagogul.

În schimb, multe probleme disciplinare se pot rezolva fără prea mare greutate dacă pedagogul cunoaşte şi înţelege mediul în care trăieşte copilul, dacă pătrunde în justă măsură sensul forţelor ce acţionează asupra acestuia, modul cum se manifestă.

Iată un exemplu. Aveam un elev care stimula adesea nervozitatea profesorilor. Acesta era un permanent element de dezordine în clasă : încurca pe ceilalţi prin şoptit, vorbea cu voce tare, îşi părăsea locul ca să ducă o hîrtie la coş, era neastîmpărat în bancă. Am încercat în diverse chipuri să înlătur relele lui obişnuinţe. Rezultatul, departe de a fi satisfăcător, a însemnat o înrăutăţire a stării copilului. O examinare medicală a schimbat însă toată situaţia şi a adus lumină în acest caz destul de dificil. Elevul suferea de hipertiroidism. Neliniştea şi hiperactivitatea sa erau datorate stării sale fiziologice. Paralel cu un tratament medical i s-a aplicat şi un „tratament educativ" special la şcoală ca şi acasă, dîndu-i-se unele sarcini ce îngăduiau o descărcare favorabilă a surplusului său de energie. Către sfîrşitul anului şcolar elevul devenise cu mult mai disciplinat.

Iată aşadar cum problemele se complică de îndată ce trecem de la aparenţe la cauzele mai adînci ale faptelor. Acestea nu sînt identice decît în aspectul lor exterior ; semnificaţia şi importanţa lor pentru viaţa individualităţii diferă însă mult de la caz la caz şi a socoti că îi putem îndrepta pe copii prin aplicarea mecanică a unor pedepse codificate înseamnă nu numai a ne înşela pe noi înşine, dar, ceea ce este mai grav, a dăuna dezvoltării înseşi a elevilor. Aplicarea sancţiunilor, la care, desigur, nu vom renunţa, cere mult discernămînt.

Cauzele care pot determina abateri în comportarea elevilor sînt foarte variate. Pentru a le cunoaşte se cere să ne apropiem de copii, să ştim să citim în sufletele lor. Aceasta presupune însă o măiestrie pe care n-o putem avea fără a ne iubi meseria şi fără o temeinică cunoaştere a psihologiei copilului. În cercurile pedagogice, ca şi în şedinţele consiliilor pedagogice se pot auzi multe şi frumoase referate tratînd diverse aspecte ale muncii noastre instructiv-educative, însă de ani de zile n-am auzit măcar un singur referat care să vorbească despre psihologia copilului. Cred că este o lipsă serioasă a noastră, a cadrelor didactice din Braşov, şi ar fi bine ca în acest an şcolar să fie înlăturată.

Prof. JENO SZIKSZAY
Braşov

Şcoala este locul cel mai potrivit

Pentru ei munca e o plăcere

Cînd era copil mama îi organiza în amănunt timpul din afara orelor de clasă. De cum intra pe poartă — şi ora era calculată foarte precis, căci mama îi cunoştea bine orarul şi ştia cît de repede poate să ajungă un copil ca ea de la şcoală pînă acasă — intra în supraveghere. În cadrul programului, după lecţii urma întotdeauna lucrul de mînă, sau ceva treabă gospodărească.

Peste drum locuia însă o fetiţă cu care tare i-ar fi plăcut Adrianei să se joace. Sanda se juca aproape tot timpul. Şi parcă înadins numai pe lîngă poartă, aşa ca să o poată vedea. Dar fiecare cu programul ei. Cu mama Adrianei nu era de glumit. Joaca, odihna erau şi ele bine drămuite şi puse la locul lor, nu unde vroia Adriana.

Într-o zi mama, care i-a înţeles frămîntarea, l-a spus vecinei :

— Dumneata de ce n-o pui pe fetiţă la treabă ? Ar putea şi ea să...

— Ea e mai micuţă.

Spunînd aceasta vecina şi-a apropiat ocrotitor odorul şi l-a ţinut aşa pînă cînd el singur s-a desprins brusc şi a fîşnit la joacă cu şi mai multă poftă decît înainte.

Adevărat, Sanda era cu doi ani mai mică. Mai puţin de doi ani, dar să nu mai luăm acum în seamă cîteva luni. O întrebare îi stătea însă Adrianei pe buze : Mamă, eu acum doi ani nu eram micuţă ? Dar s-a uitat în ochii mamei şi a înţeles că-i mai bine să renunţe. N-a mai întrebat-o.

De atîtea ori repeta vecina că fata ei e mai micuţă, încît pînă la urmă s-a obişnuit şi Adriana cu gîndul că, fiind mai mică, Sanda poate să se joace tot timpul.

Anii treceau. Îi era uneori ciudă că nu se mută peste drum de ea nişte părinţi care să aibă o fată mai mare cu 2 ani, să poată spune şi ea că este mai micuţă. Îi părea însă şi mai tare rău că timpul se scurgea la fel de repede şi pentru ea ca şi pentru Sanda, că diferenţa aceea de doi ani se păstra mereu intactă. Ori cîţi ani au trecut, Sanda tot mai mică decît ea rămînea — şi cînd Adriana avea zece ani, şi cînd avea 14 şi cînd a avut 20. Părerea de rău a Adrianei nu a mai avut însă, cu timpul, temeiul în dorinţa ei de a nu munci, ci a avut un temei mai valoros. Îşi dădea seama că, fiind ţinută departe de muncă, Sanda nu înţelege multe lucruri importante din viaţă, nu cunoaşte bucurii cu mult mai mari decît acelea ale jocului şi pe care ea începea să le trăiască. Îi era atît de plăcut să stea în curte după ce o mătura ! atît de drag să privească florile proaspăt udate cum rîdeau spre soare ! Era atît de frumos guleraşul ei alb după ce-l spăla şi-l călca ! În mîinile ei stătea parcă frumosul, pe care ea îl aşeza acolo unde vroia. Asta este o putere cu adevărat minunată — să înfrumuseţezi lucrurile. Tu, cu mîna ta.

Viaţa i-a arătat apoi ce se întîmplă cu cei care nu au învăţat să îndrăgească munca, nu i-au cunoscut frumuseţile. Sanda nu a adus bucurii nici părinţilor, nici societăţii. Se simte parcă vinovată şi Adriana pentru aceasta. Dacă ar fi înţeles atunci şi ce înseamnă adevărata dragoste de oameni, poate ar fi găsit o cale să o ajute. Acum înţelege însă şi aceasta. De aceea se simte datoare să-i ajute pe alţii. Ea nu rămîne indiferentă cînd aude explicaţii ca : e micuţ, e prea tînăr... sau altele ca acestea, care vor să însemne : nu-i pretindeţi.

Nu-i pretindeţi peste puteri — asta da, dar pretindeţi atît cît viaţa impune vîrstei şi pregătirii copilului, atît cît este necesar pentru ca omul pe care-l creşteţi să nu fie un mutilat moral. Cu aceste cuvinte a intervenit Adriana în discuţia dintre două mame pe care le auzea spunînd : „Nu-i poţi cere, dragă, la zece ani să te ajute în gospodărie. Acum sînt copii. Va veni şi timpul pentru treabă. Bine înţeles. Sigur, niţi nu mai încape vorbă" Argumentau şi se încurajau reciproc, pe rînd. Erau întru totul de acord că nu-i poţi pretinde unei fete de zece ani să-şi spele o bluză, să ajute în gospodărie. Adriana le-a spus povestea cu Sanda, le-a vorbit despre învăţămintele pe care le-a tras ea din viaţă, le-a vorbit despre cum îşi creşte copilul, cum de la patru ani l-a învăţat să-şi strîngă ce e al lui, cum mai tîrziu au crescut cerinţele. Mamele au ascultat. Adriana le vorbea din inimă. Nu putea să nu le placă. Au uitat că se află într-un autobuz, că trebuie să coboare. Tocmai atunci cînd se aflau în staţia lor Adriana le povestea despre fericirea pe care a simţit-o cînd şi-a dat seama că frumosul e în mîna ei.

În autobuz ? Poate şi acolo. Oriunde poţi să vorbeşti despre cît e de minunată munca. Dar, desigur, locul cel mai potrivit pentru a le vorbi părinţilor despre acest lucru atît de important în formarea omului este şcoala. Este bine să li se vorbească părinţilor despre educaţia prin muncă, cu căldură, convingător, în şcoală. Este bine, şi după cum se vede, este şi necesar.

E. M.

Păreri despre manuale

Pe marginea manualului de limba romînă pentru clasa a V-a

Partea de lectură a noului manual de limba romînă pentru clasa a V-a are numeroase calităţi dintre care menţionăm în primul rînd grija autorilor pentru selecţionarea unor texte cu un bogat conţinut educativ.

O importantă calitate a manualului este şi accesibilitatea lui. Toate explicaţiile şi îndrumările date pe marginea textelor sînt la nivelul de înţelegere al elevilor de clasa a V-a. Meritul autorilor manualului în alegerea lecturilor literare este cu atît mai mare cu cît proiectul de programă pe baza căruia au lucrat nu indică nici autori, nici texte literare.

Remarcăm totodată grija pentru îmbogăţirea vocabularului elevilor, dovedită prin atenţia dată explicării cuvintelor necunoscute încă de ei. Subliniem ca pozitiv şi faptul că aceste cuvinte apar în text cu litere cursive. De asemenea, autorii au avut grijă să explice cum se citesc numele proprii străine.

În efectuarea temelor şi a compunerilor elevii sînt conduşi de către manual pas cu pas, prin îndrumări practice privitoare la conţinut, la înlănţuirea logică a ideilor, precum şi la forma în care trebuie prezentate.

Şi în ceea ce priveşte partea de gramatică avem de asemenea de făcut unele aprecieri pozitive. Exemplele pentru demonstrarea lecţiilor sînt, în general, bine alese. Definiţiile au o formulare ştiinţifică fiind în acelaşi timp simple şi clare.

Observaţiile de ortografie nu mai apar tipărite cu litere mici, ci sînt vizibil indicate printr-o linie verticală îngroşată, pentru a se atrage mai mult atenţia asupra lor.

Temele sînt variate, îmbinînd aplicaţiile pe texte cu construcţii sau cu scurte compuneri alcătuite de elevi, în care li se cere să aplice cunoştinţele din lecţia predată.

Ne aflăm deci în faţa unui manual cu remarcabile calităţi. Considerăm însă că el are şi unele neajunsuri care trebuie scoase la lumină pentru a fi înlăturate în viitoarele ediţii. Cele mai multe dintre ele se referă, după părerea noastră, la partea de gramatică.

La lecţia despre articolul hotărît şi articolul nehotărît, de exemplu, se spune despre articole că „determină înţelesul substantivelor pe lîngă care stau". Acelaşi rol i se atribuie articolului hotărît şi în definiţie, unde se spune că el „precizează înţelesul substantivului". Cred că definiţia şi explicarea articolului trebuie corectate, arătîndu-se că el individualizează obiectul, dar nu-l determină nici nu-l precizează, pentru că substantivele au un înţeles determinat, precis, chiar cînd nu sînt articulate şi pentru că articolul, în înţeles gramatical, nu este un determinant al substantivului.

Cred că la lecţiile în care sînt prezentate timpurile şi modurile şi se dă definiţia lor ar fi bine să se explice şi denumirile acestora şi să se dea formele lor pentru toate persoanele, explicîndu-se şi particularităţile de formă ale fiecărui timp sau mod, pentru ca elevii să le poată recunoaşte nu numai după definiţie, ci şi după formă. (De altfel, la modul conjunctiv se arată că acesta se formează cu ajutorul cuvîntului să). În felul acesta elevii ar învăţa mai uşor conjugarea verbelor, iar cînd vor ajunge la tablourile celor patru conjugări, munca lor va fi în mare parte uşurată.

Definiţia perfectului compus precizează că el „arată o acţiune trecută, terminată într-un timp nedeterminat". Dar timpul în care s-a terminat acţiunea perfectului compus poate fi determinat, dacă verbul are un complement circumstanţial de timp care precizează acest lucru. Înseşi exemplele date pentru teme cuprind verbe a căror acţiune este terminată într-un timp determinat : „... fata a lăsat pietrele jos... **cînd i-a spus omul de ce a venit**".

Definiţia timpului viitor ar trebui completată precizîndu-se că acest timp arată o acţiune dată ca sigură de vorbitor, pentru că numai indicaţia că acţiunea „se va săvîrşi după momentul vorbirii" nu este suficientă, cu atît mai mult cu cît în lecţie nu se specifică particularităţile de formă ale timpului viitor, iar textul analizat ca şi unul din exerciţii au şi verbe la modul conjunctiv a căror acţiune se va săvîrşi tot după momentul vorbirii. Socotesc just faptul că s-au dat textele care cuprind şi verbe la modul conjunctiv pentru că ele ne vor ajuta să precizăm mai bine viitorul faţă de alte forme verbale cu acţiuni ce urmează să se săvîrşească tot după momentul vorbirii.

Pentru a explica în chip convingător că modul infinitiv „arată numai numele acţiunii, fără vreo lămurire cu privire la persoana care o săvîrşeşte", exemplele cele mai potrivite sînt acelea în care verbul la infinitiv are funcţia sintactică de subiect. Textul dat în manual pentru a explica şi defini modul infinitiv nu ni se pare potrivit. Într-adevăr, aici infinitivul urmează după auxiliarul de aspect **„începe"** („... **începe a ne pofti** pe fiecare la Bălan **şi a ne mîngîia** cu sfîntul ierarh Nicolai...") şi acest auxiliar face să se simtă persoana care săvîrşeşte acţiunea verbului la infinitiv. De aceea explicaţia dată — „verbele **a pofti** şi **a mîngîia** arată numai numele acţiunii, fără vreo lămurire cu privire la persoana care o săvîrşeşte" nu este suficient de convingătoare pentru elevi.

La capitolul „verbele ajutătoare (auxiliare)" textul dat pentru a-i ajuta pe elevi să facă deosebirea dintre **a avea**, verb predicativ **şi a avea**, verb ajutător pentru formarea perfectului compus este bine ales întrucît aici se află forma **„am"**, comună verbului predicativ şi auxiliarului la persoana întîi singular. La fel trebuia să se procedeze însă şi pentru verbul **„a voi"**, alegîndu-se texte cu verbul la persoana a treia plural, unde auxiliarul şi verbul predicativ au aceeaşi formă.

Propun ca observaţia că predicatul se desparte prin virgulă de subiect „cînd între subiect şi predicat se intercalează alte părţi de propoziţie..." să fie ilustrată prin exemple corespunzătoare. De asemenea, cred că este bine ca temele ce urmează după lecţiile la care se dau reguli de punctuaţie să ceară elevilor să explice de ce s-a folosit sau nu s-a folosit virgula în anumite cazuri. Aceasta ar ajuta la o mai bună fixare a regulilor de punctuaţie. Şi conţinutul altor teme ar putea fi îmbunătăţit. De pildă, pentru exerciţiul numărul doi de la pagina 193 ar trebui un text care să cuprindă, alături de verbele de conjugarea a III-a şi verbe de conjugarea a II-a pentru ca elevii să se deprindă a deosebi aceste două conjugări, pe care cei mai mulţi le confundă.

Prin exerciţiul nr. 2 de la pagina 200 li se cere elevilor să sublinieze în texte verbele **a avea, a fi şi a voi** şi să arate cînd sînt folosite ca auxiliare şi cînd au înţelesul lor propriu. În primul text însă verbul **a fi** apare şi cu funcţia de verb copulativ pe care elevii nu o cunosc la data cînd au de efectuat această temă. Pe de altă parte tema dată se referă la auxiliarele morfologice, iar în clasa a V-a nu se predau timpurile compuse cu auxiliarul **a fi** şi nici diateza pasivă. Două dintre textele date la paginile 239 şi 240 pentru exerciţiile recapitulative de analiză sintactică cuprind şi unele părţi de vorbire care n-au fost predate în clasa a V-a : pronume interogative, adjective pronominale nehotărîte şi cîteva verbe la modul gerunziu. Un alt text cuprinde complementul **„cale de două conace"** dificil pentru elevii clasei a V-a. De asemenea, există într-unul din texte un subiect logic, nestudiat de elevi.

Am făcut aici, după cum se vede, şi unele observaţii de amănunt, considerînd că şi acestea pot contribui la îmbunătăţirea manualului . În general însă, după cum am spus, socotesc că manualul este o lucrare valoroasă, care va constitui pentru noi un real ajutor în predare.

Prof. ŞTEFANIA POPESCU
Şcoala medie „M. Eminescu"
din Bucureşti

Nepotriviri

Profesorul e mulţumit : elevii clasei a V-a sînt atenţi şi activi, primele noţiuni de fonetică au fost bine însuşite. Ei cunosc definiţia consoanelor, ştiu cîte consoane sînt în limba romînă.

— Cum se pronunţă consoanele ? — întreabă profesorul.

În ordinea stabilită, elevii le înşiră : be, ce, de — aşa cum scrie în manualul de limba romînă pentru clasa a V-a.

Acelaşi profesor are, în ora următoare, o lecţie de gramatică la clasa a VII-a. Predă aceeaşi materie, reluată la nivelul elevilor mai mari. Formularea definiţiei, cum e şi firesc, diferă : aici e mai completă decît în clasa a V-a. Dar, surpriză : diferă şi pronunţarea consoanelor.

În ordinea stabilită, elevii le înşiră : bî, cî, dî — aşa cum scrie în manualul de limba romînă pentru clasa a VII-a.

— Ce să-i faci? îşi spune profesorul. Şi lasă lucrurile în voia lor.

★

Gabriela şi Dorina sînt surori. Amîndouă învaţă la aceeaşi şcoală, în clase diferite : a V-a şi a VII-a. Sînt eleve stăruitoare. Şi astăzi, ca şi ieri şi ca întotdeauna, respectă programul zilnic : învaţă lecţiile, îşi fac temele, se joacă. Seara, repetă împreună. Dorina o ajută pe Gabriela.

Toate ar fi bune dacă Gabriela n-ar deveni agresivă cînd e contrazisă. Iată, acum ridică tonul cu o octavă : „Nu-i aşa ! consoanele se citesc be, ce, de... şi nu bî, cî, dî..." Dorina tace şi zîmbeşte. Ea ştie bine că în cartea ei scrie bî, cî, dî. Dar, cum Gabriela nu dezarmează, se duc să caute dezlegarea la tatăl lor.

Bietul om ! Ca profesor, a evitat conflictul cu manualul. Ca tată, nu-l mai poate evita.

★

Tatăl şi profesorul sînt una şi aceeaşi persoană cu cel ce semnează această notă.

Prof. P. GRIGORE

Lecţie în sera botanică a Şcolii medii „Dragoş Vodă" din Cîmpulung-Moldovenesc.

Grădina şi sera botanică

De mulţi ani, mai precis din anii 1949—1950, se preocupă cadrele didactice de la şcoala medie „Dragoş Vodă" din Cîmpulungul Moldovenesc de crearea celor mai bune condiţii pentru studiul ştiinţelor naturale. Încă de pe atunci s-a amenajat pe lîngă şcoală o grădină botanică. În ultimul timp, colectivul didactic a iniţiat şi amenajarea unei sere. Acum sera a fost construită şi contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor de biologie ale elevilor, le arată cît de important este rolul omului în transformarea naturii.

La proiectarea şi amplasarea serei, pe lîngă sprijinul Serviciului tehnic de sistematizare al regiunii Suceava şcoala a primit şi ajutorul conducătorilor Grădinii botanice din Cluj, care au dat şi sugestii preţioase privind întocmirea planului de muncă şi desfăşurarea activităţilor în grădina botanică şi în seră.

Terenul grădinii botanice, în suprafaţă de 30 de ari, se întinde pe un deal ce se ridică treptat înspre muntele Runcului. Subsolul dealului este format în majoritate din piatră calcaroasă, iar partea de şes este plină de aluviuni aduse din cele mai vechi timpuri prin revărsarea sau schimbarea cursului rîului Moldova. Solul este în general argilos, dar conţine şi un mic procent de humus. Din 1950 şi pînă astăzi terenul a fost mereu îmbunătăţit, plantîndu-se totodată în grădină peste 450 specii de diferite plante indigene şi exotice.

Sera botanică, aşezată în mijlocul grădinii, are lungimea de 26 m şi lăţimea de 13 m, avînd în faţă sala tehnicianului, la subsol camera de maşini pentru încălzire, în mijloc sala botanică propriu-zisă, iar spre fund un foişor înalt de 8 m, necesar plantelor exotice înalte — palmieri, bananieri etc. Construcţia este executată în cea mai mare parte din cărămidă, avînd o parte din pereţii laterali şi acoperişul din sticlă şi este astfel orientată încît să poată primi toată ziua lumina şi căldura soarelui.

Sera şi grădina botanică stau la dispoziţia tuturor şcolilor din oraş. Pentru studiul botanicii de exemplu se pot face aici observaţii directe privind structura şi funcţiunile plantelor, privind polenizarea cu ajutorul insectelor, etc. Şi în timpul iernii se vor putea studia nemijlocit plantele de cultură, începînd cu grîul şi terminînd cu secara, orzul, ovăzul şi porumbul. De asemenea, elevii au la dispoziţie în seră cartoful, pătlăgelele roşii, varza, mazărea, ceapa şi alte legume, ca şi plante tehnice, cum ar fi sfecla de zahăr, cînepa, floarea-soarelui etc.

Planul nostru de muncă prevede plantarea în seră a căpşunilor şi viţei de vie, în timp ce salcia, stejarul, moliftul, fagul, mesteacănul, pinul şi bradul alb vor împodobi nu peste mult grădina botanică. Grădinile botanice din Iaşi, Cluj şi Bucureşti ne-au pus la dispoziţie sămînţă şi butaşi de plante medicinale — muşeţel, izmă, tei, măcieş. Sera şi grădina botanică dispun şi de plante mediteraniene, precum şi de o serie de plante indigene ca alge verzi, ciuperci, lichenii, muşchii, ferigile, al căror studiu este prevăzut în programe. De asemenea, în secţia plantelor de ornament se află plante cum ar fi căldăruşa, levănţica, laleaua şi altele, cîteva specii de begonii, crizanteme, precum şi numeroase soiuri de trandafiri obţinute de horticultorii romîni. Alături de ele se află cîteva plante originare din Asia, cum sînt creasta cocoşului, sîngele voinicului ş.a., din Africa — rezeda, muşcata, maghiranul, lobelia, ca şi din America — cerceluşul, petunia, urzicuţele, florile de sticlă şi fluturelui. Colectivul serei îşi propune ca pe viitor să îmbunătăţească varietăţile de trandafiri, în special cele de lună, trandafirii de dulceaţă, cei pentru extragerea parfumurilor, ca şi cei pentru extragerea vitaminei C.

Spre capătul serei sînt cultivate plante senzitive (ca Mimosa pudica), plante suculente (Echinocactus, Gastelia), plante exotice (lămîi, portocal, mirt, aloes, arborele de cauciuc, smochinul, filodendron, crinul roz şi palmierul).

În mijlocul grădinii botanice se află un bazin permanent alimentat cu apă din izvoare, care asigură umiditatea necesară în grădină. Aici se găseşte parcela secţiei sistematice, care prezintă evoluţia lumii vegetale, începînd cu plantele inferioare — bacterii, alge, ciuperci, licheni, muşchi — şi terminînd cu plantele superioare — ferigi, gimnosperme şi angiosperme. În vecinătate se găsesc magnoliile şi ranalele.

Pentru viitor ne-am propus să aducem plante din regiunile Banat şi Oltenia, cum sînt alunul turcesc, cărpiniţa, salcîmul galben, liliacul, pinul negru. Din cîmpia Ardealului vom procura roşcuţa de primăvară, migdalul pitic, vişinul pitic, iar din Dobrogea, printre altele, pirul de culoare verde argintie (Elymus-sabulosus) de care s-a servit marele savant sovietic N. V. Ţiţîn în încrucişările sale cu grîu, secară şi orz, obţinînd plante noi.

Pe lîngă grădina botanică şi seră există şi o livadă de pomi fructiferi cu meri, peri, pruni etc., precum şi un eleşteu în suprafaţă de 100 m.p., populat cu mai multe specii de peşti în cantităţi mari. Pentru studiul zoologiei vom îmbunătăţi şi lărgi activitatea de avicultură şi apicultură. Vom procura de asemenea broaşte ţestoase, peşti ososi (crapi), peşti cartilaginoşi (morunul), precum şi raci de rîu şi scoici.

Dezvoltînd grădina botanică şi sera ne străduim să îmbunătăţim mereu condiţiile în vederea însuşirii temeinice a cunoştinţelor de biologie, să dăm studiului ştiinţelor naturale un caracter cît mai concret, cît mai strîns legat de viaţă.

Prof. LAZĂR VALERIAN
directorul Şcolii medii
„Dragoş-Vodă"
din Cîmpulung Moldovenesc

De peste hotare

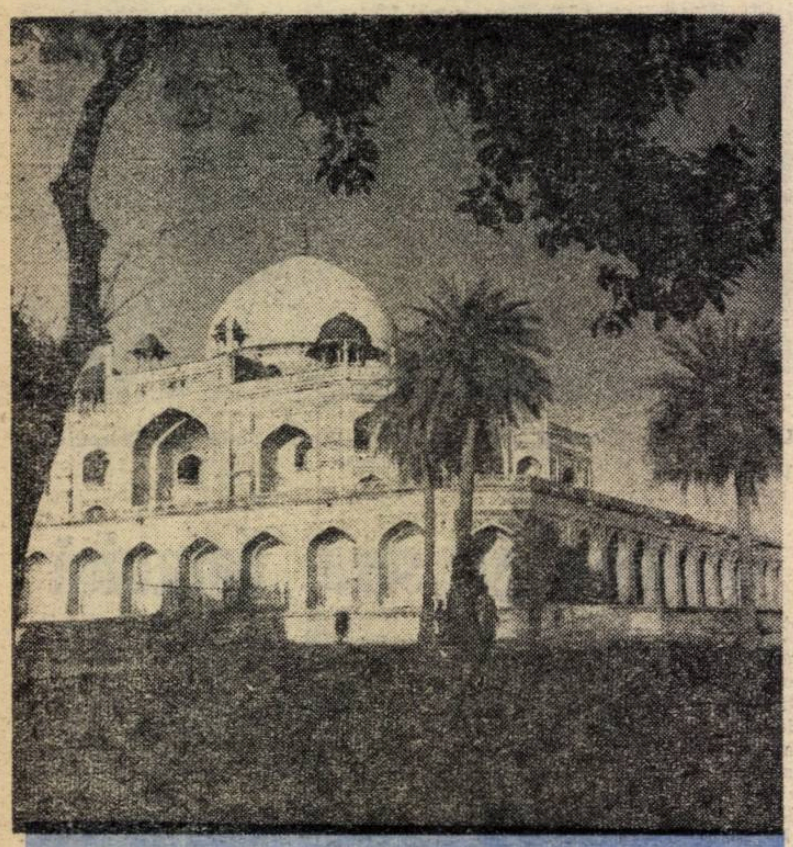

VEDERE DIN DELHI — CAPITALA INDIEI

India

Se şterg urmele trecutului

Cu cincisprezece ani în urmă, cînd şi-a dobîndit independenţa, India se afla în faţa unei moşteniri nespus de grele. Colonialiştii au menţinut această ţară, leagăn al unei culturi şi civilizaţii milenare, într-o stare de cruntă înapoiere. Ramurile productive ale economiei se aflau în mîinile trusturilor şi monopolurilor străine. Anii de secetă secerau milioane de vieţi omeneşti. 86 la sută din locuitori analfabeţi, milioane de tuberculoşi, foamete şi suferinţe — aceasta era pe scurt, moştenirea lăsată de „civilizatorii" colonialişti englezi.

În anul 1947, dintr-o sută de oameni doar 14 ştiau să scrie şi să citească. Măsurile întreprinse de statul indian pentru lichidarea acestei urmări directe a asupririi coloniale sînt puternic sprijinite de partidul comunist, de organizaţiile democratice şi de întregul popor. În afară de numeroasele şcoli de alfabetizare înfiinţate de stat, în ultimii ani organizaţiile partidului comunist au creat peste 250 de şcoli serale cu o durată de trei luni. Totodată, Federaţia naţională a femeilor din India, care numără peste 100.000 de membre şi cuprinde femei muncitoare de la oraşe şi sate, funcţionare din instituţiile de stat şi intelectuale, depune o activitate rodnică pentru a organiza în toate satele cursuri serale permanente, care au programul de studiu al şcolilor de zi elementare şi medii şi sînt frecventate de cei nevoiţi să-şi cîştige existenţa şi să înveţe în acelaşi timp. Această campanie a dus la reducerea continuă a numărului analfabeţilor.

Încă din primii ani de după eliberare, guvernul indian s-a preocupat de sporirea reţelei şcolilor elementare, paralel cu reorganizarea învăţămîntului mediu. Intrucît în unele şcoli medii tineretul claselor avute primea o educaţie străină de specificul şi aspiraţiile poporului indian, guvernul a trecut la naţionalizarea acestor şcoli şi la schimbarea orientării lor. Totodată reţeaua şcolilor medii a fost extinsă. Au fost naţionalizate de asemenea institutele de învăţămînt superior, înfiinţate de colonialiştii englezi în scopul pregătirii unei intelectualităţi cu ajutorul căreia să poată desăvîrşi aservirea Indiei. O importanţă deosebită prezintă introducerea învăţămîntului obligatoriu pentru toţi copiii între 6 şi 11 ani, sarcină a celui de-al treilea plan cincinal. Planul prevede de asemenea extinderea învăţămîntului superior, punîndu-se un accent deosebit pe învăţămîntul tehnic.

Guvernul se preocupă de dezvoltarea institutelor de cercetări ştiinţifice la un nivel care să depăşească cu mult ceea ce au realizat englezii în acest domeniu în India. Noile institute ştiinţifice constituite în principalele oraşe ale ţării sînt dotate cu laboratoare moderne, cu biblioteci cuprinzînd zeci de mii de volume. Dezvoltarea rapidă a învăţămîntului de toate gradele mai este frînată încă în prezent, de faptul că limba engleză este şi astăzi limba oficială. Pînă în anul 1965, însă, limba hindu, care predomină în India, va înlocui limba engleză în toate instituţiile de învăţămînt. A şi început editarea de manuale originale sau traduse în această limbă.

Încă de pe acum se pot constata rezultatele pozitive ale aplicării acestui vast program de învăţămînt. Astfel, dacă în anul şcolar 1947—1948 frecventau şcolile numai 15 milioane de copii între 6 şi 11 ani, în prezent numărul acestora a trecut cu mult peste 30 de milioane. În aceeaşi perioadă numărul studenţilor din universităţi a crescut de la 250.000 la peste un milion. Şcolile tehnice medii şi superioare primesc anual 31.000 de tineri, faţă de 15.000 cîţi primeau în 1936 şi 6.600 în 1947. Numărul tehnicienilor specialişti absolvenţi ai acestor şcoli a crescut de trei ori. În prezent în ţară există peste 30 de universităţi şi mai multe institute de învăţămînt superior agricol.

Datorită educaţiei noi pe care o primesc elevii şi studenţii ideile unităţii naţionale şi patriotismului înlocuiesc treptat prejudecăţile cultivate de veacuri, contribuind la înlăturarea vrajbei naţionale şi religioase, la dispariţia instituţiilor şcolare bazate pe sistemul castelor.

Paralel cu întărirea independenţei economice a Indiei, setea de cultură a poporului indian este din ce în ce mai mult satisfăcută, iar urmările asupririi coloniale sînt lichidate treptat, datorită politicii de construcţie paşnică promovată de guvernul Indiei.

C. ALEXANDROAIE

Congresul mondial „Alfabetizarea şi societatea"

De curînd s-a desfăşurat la Roma Congresul Mondial „Alfabetizarea şi societatea" organizat de Asociaţia italiană UNLA, sub patronajul UNESCO şi în colaborare cu guvernul italian. La congres au participat 125 de delegaţi şi observatori, reprezentanţi ai unor organizaţii şi asociaţii internaţionale, conferenţiari şi alţi oameni de ştiinţă din peste 60 de ţări. Prezenţa la congres a unui număr mare de participanţi din ţări diferite a dat posibilitatea unui larg schimb de experienţă cu privire la problemele principale cuprinse pe ordinea lui de zi.

Pentru a se asigura o bună desfăşurare a lucrărilor, au fost constituite trei comisii de lucru. Prima comisie, care s-a ocupat de probleme privind motivarea şi obiectele acţiunii de alfabetizare şi de integrare a omului în societate, a fost prezidată de delegatul ţării noastre, prof. univ. Ilie Popa, director general în Ministerul Învăţămîntului. Comisia a doua, care a dezbătut probleme privind legislaţia şi organizarea, a fost prezidată de delegatul statului Siera Leone, David A. Shodeke, iar comisia a treia, care a discutat probleme legate de metode, a fost prezidată de delegatul Indiei, Mustaq Ahmed.

Prezenţa la congres a delegaţiilor unor ţări socialiste, precum şi a unor ţări eliberate din robia colonială, a ajutat ca dezbaterile să cuprindă probleme esenţiale.

Cu prilejul discuţiilor care au avut loc în cadrul comisiilor, delegaţii ţării noastre au luat cuvîntul în mai multe rînduri şi au arătat în mod concret cum a fost organizată acţiunea de lichidare a neştiinţei de carte în R. P. Romînă, ca şi rezultatele obţinute. La cererea unor delegaţii străine s-au dat explicaţii suplimentare.

O atenţie deosebită au acordat membrii Congresului propunerii făcute de şeful delegaţiei romîne. „Delegaţia romînă — a arătat acesta — consideră că acţiunea mondială pentru lichidarea analfabetismului ar avea o eficacitate reală dacă s-ar dezvolta într-o atmosferă de pace şi înţelegere generală. Iată de ce delegaţia noastră propune să se recomande guvernelor de a face tot posibilul pentru crearea unui astfel de climat, de a crea posibilităţi ca marile cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii să fie puse în slujba exclusivă a umanităţii". Propunerea, prezentată în cadrul primei comisii şi în şedinţa plenară a Congresului, a fost unanim aprobată şi adoptată ca o recomandare pentru UNESCO.

Delegaţia noastră a intervenit în mod hotărît atunci cînd s-a făcut vădită tendinţa reprezentanţilor unor state capitaliste de a abate discuţiile de la problemele fundamentale. Astfel, ea a combătut propunerile unor delegaţi ca la cursurile de alfabetizare să se predea numai cunoştinţele de citit-scris şi socotit echivalente claselor I şi a II-a elementară (100-220 ore), şi nu claselor I—IV, de a se preda aceste cunoştinţe într-o altă limbă decît cea maternă, predarea obligatorie a unei limbi străine etc.

Cu prilejul Congresului delegaţia ţării noastre a oferit participanţilor lucrarea „La liquidation de l'analphabetisme dans la R.P. Roumaine" elaborată de Ministerul Învăţămîntului şi editată de Comisia naţională a R. P. Romîne pentru UNESCO. Lucrarea a fost cercetată de congresişti cu viu interes. De asemenea, au fost oferite delegaţilor şi alte lucrări, cum sînt „Les bibliotheques dans la R. P. Roumaine", „Le théatre dans la R. P. Roumaine", „La Roumanie" etc.

La expoziţia amenajată într-una din sălile congresului, ţara noastră a prezentat 6 panouri cuprinzînd texte, fotografii şi grafice care au înfăţişat rezultatele obţinute în acţiunea de lichidare a neştiinţei de carte în ţara noastră, dezvoltarea învăţămîntului de toate gradele, avîntul culturii. Delegaţii care au vizitat expoziţia au apreciat în mod pozitiv succesele obţinute de statul romîn în domeniul învăţămîntului şi culturii.

Propunerile făcute în şedinţele plenare ale congresului urmează să fie adoptate de UNESCO şi trimise ţărilor membre.

Prof. D. IGNESCU

R. F. Germană

MIZERIE ŞI MILITARISM

Începutul lui octombrie a coincis în Republica Federală Germană cu începerea noului an de învăţămînt. Două aspecte atrag atenţia în legătură cu acest eveniment: în primul rînd situaţia tot mai grea a şcolii, urmare a faptului că pe primul plan al preocupărilor guvernului se află sporirea continuă a alocaţiilor militare, iar în al doilea rînd, pătrunderea tot mai adîncă în învăţămînt a doctrinei militariste, intensificarea propagandei ideilor revanşei şi nazismului în rîndurile tineretului.

Pînă şi unele persoane oficiale sînt nevoite să recunoască situaţia extrem de grea a şcolii. Să amintim, de pildă, de expunerea făcută de Dr. Anton Fingerle, inspector şef în oraşul München, în faţa comitetului şcolar al consiliului muncipal, expunere în care a caracterizat situaţia şcolii ca „extrem de serioasă, ba chiar catastrofală". Aprecierea inspectorului münchenez s-a bazat pe faptul că nu mai puţin de 73 de clase din oraş nu au profesori, iar în multe locuri, pentru a nu se da în vileag lipsa de profesori, au fost „comasate" mai multe clase, ceea ce a dus inevitabil la imposibilitatea cuprinderii întregului număr de elevi.

O dată cu începerea noului an şcolar s-a înregistrat în R.F. Germană şi o creştere a taxelor şcolare, sub pretextul că statul „nu are fonduri" pentru a spori subvenţionarea şcolilor. Desigur, s-a trecut sub tăcere faptul că fondurile statului sînt folosite pentru permanenta creştere a cheltuielilor militare. Dar adevărul acesta este: guvernul vest-german duce o politică premeditată care tinde la a subordona cursei înarmărilor întreaga pregătire culturală a tinerei generaţii. Dacă ar fi să dăm crezare unor cifre publicate în revista „Der Spiegel", „în R.F.G. este nevoie de peste 23.000 de săli de clasă şi de peste 20.000 de săli de lucrări". Şi nu este exclus că de cînd revista vest-germană a publicat aceste cifre, în urmă cu mai bine de un an, nevoile să fi sporit, ţinîndu-se seama că în domeniul construcţiei de şcoli s-au înregistrat foarte puţine realizări în statul de la Bonn. In orice caz, dacă în privinţa cifrelor respective au putut interveni schimbări, aprecierea pe care o dădea situaţiei revista este pe de-a întregul valabilă. „Der Spiegel" se lamenta în termeni lipsiţi de echivoc că şcoala vest-germană se află într-o situaţie „atît de disperată în comparaţie cu media Europei, încît Republica Federală poate fi considerată din acest punct de vedere ca o ţară slab dezvoltată".

Cît priveşte conţinutul învăţămîntului în şcolile din R.F.G., el se distinge — după cum arătam — prin propovăduirea militarismului şi revanşei. Anul trecut, în două oraşe diferite, în Polonia şi în Germania occidentală, s-a organizat — evident din pură coincidenţă — un concurs la care elevii erau chemaţi să răspundă ce ştiu despre Hitler. Copiii din Polonia au vorbit despre lagărele de concentrare naziste, despre ocuparea multor ţări europene unde fasciştii au distrus oameni şi oraşe, despre adevărul istoric cutremurător pe care l-au aflat de la părinţii lor şi din cărţile de istorie. Alta a fost atitudinea copiilor din R.F.G. Într-un răspuns „doct", un elev vest-german a scris de pildă: „Eu apreciez pozitiv trecerea puterii în mîna naţional-socialiştilor. Hitler a ridicat prestigiul germanilor în întreaga lume. El a creat Wermachtul. Naţional-socialiştii au avut grijă de mame şi de copii". Efectul întregii „educaţii" de preamărire a fărădelegilor fasciştilor s-a concentrat parcă în „aprecierea" dată de acest copil perioadei întunecate a barbariei hitleriste.

Nu numai istoria, dar şi geografia este grosolan falsificată în şcoala vest-germană pentru a „dovedi" anumite pretenţii ale revanşarzilor vest-germani. În manuale este glorificat trecutul nazist în care teritoriile cotropite de hitlerişti sînt caracterizate ca „aparţinînd de drept Germaniei", iar politica de jaf şi cotropire a hitleriştilor este preamărită şi înfăţişată ca „o necesitate". În manualele de geografie sînt înfăţişate cu lux de amănunte „teritoriile germane" restituite la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial ţărilor cărora le fuseseră răpite, iar pretutindeni frontierele Germaniei apar aşa cum erau la începutul perioadei de cotropiri hitleriste.

De la şcoala elementară la cea superioară, în R.F.G. tineretul are de făcut faţă unor condiţii materiale şi spirituale deosebit de grele. Şi ceea ce în R.F.G. este considerat ca o „situaţie normală", în Berlinul occidental ia proporţii; tocmai în acest sens trebuie amintită recenta hotărîre a Senatului vest-berlinez, care a îngăduit studenţilor să cerşească pe străzi asigurîndu-i că nu vor fi supuşi nici unui fel de constrîngeri poliţieneşti... După cum se vede, „libertatea" de învăţătură funcţionează pînă la capăt.

Z. F.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 678 | vineri 19 octombrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Oră de desen tehnic la Școala profesională „Electroaparataj" din București. Elevii matrițeri din anul II execută schițe după diferite piese

În adîncul conștiințelor

Poate nu este tot așa de spectaculoasă cum sînt construcțiile pe care le înălțăm în marșul nostru spre comunism. Poate nu are același ritm ca transformările care schimbă în scurtă vreme înfățișarea unui cartier, a unei străzi, a unui oraș întreg. Dar transformarea conștiinței oamenilor, lupta dată pentru desăvîrșirea ei, reflectă cea mai frumoasă dintre victoriile noastre.

Timp de milenii omenirea a fost victima unui întreg cortegiu de plăgi morale care au terfelit demnitatea umană de-a lungul orînduirilor împărțite în stăpîniți și stăpînitori. Egoismul, meschinăria, minciuna, ipocrizia, necinstea, lașitatea — ridicate, nu o dată la rangul de virtute — au pîngărit umanitatea secole de-a rîndul. Pentru prima dată în istoria omenirii un partid și o societate și-au pus sarcina de a lichida aceste racile, de a da lumii adevărata ei frumusețe morală. Pentru prima dată societatea ideală din care vor fi definitiv înlăturate pornirile individualiste a încetat să fie un vis aproape utopic și a devenit o realitate certă.

Nenumărate fapte ale vieții stau mărturie că această societate și-a început existența acum, în zilele noastre.

Dar, alături de ceea ce e nou și se dezvoltă, alături de nenumăratele manifestări ale eticii comuniste, continuă să existe rămășițe ale vechii morale. Întîlnim încă pe alocuri pe carieristul care vrea să parvină, indivizi care continuă să creadă că minciuna, necinstea, ipocrizia, îngîmfarea rămîn totuși bune soluții pentru anume probleme de viață. Ei sau, mai bine-zis, felul lor de a fi și de a gîndi nu vor mai exista în societatea de mîine. Evident, lucrul acesta nu se va întîmpla de la sine, ci va fi rezultatul unor eforturi, al unei lupte în cadrul căreia nouă, celor ce muncim în școli, ne revine o uriașă răspundere, pentru că membrii acelei societăți sînt elevii noștri de astăzi, iar exigențele noastre trebuie să fie nu numai pe măsura exigențelor prezentului, ci și pe măsura cerințelor încă mai înalte ale anilor ce vor veni.

Ne îndreptăm de obicei atenția asupra cîtorva elevi din clasă, așa-numiții copii „problemă". Sînt îndeobște aceia care ne tulbură orele, vorbesc neîntrebați, se bat cu vecinii, fac fel de fel de năzbîtii, absentează, nu își pregătesc lecțiile și ne determină să încercăm mereu alte și alte mijloace pentru a-i transforma. Fiecare școală are cîteva „celebrități" de acest gen, de care întreg colectivul de cadre didactice, se ocupă îndeosebi. De obicei, străduaniile pentru a-i îndrepta se soldează cu satisfacția succesului.

Dar datoria noastră de educatori se rezumă oare numai la atît? Este suficient numai să ne alarmăm cînd în colectivul școlii apar astfel de „cazuri"? Nu. Sarcinile noastre sînt mult mai complexe, răspunderea cu care am fost investiți presupune o exigență mult mai înaltă. Specificul activității pe care ne-a încredințat-o societatea ne pune în fața unui colectiv de numeroase și diverse individualități a căror dezvoltare trebuie s-o influențăm.

Este total greșit să împărțim acest colectiv în copii „buni" și „răi", să-i lăsăm pe cei buni de o parte și să ne rezumăm numai la a desfășura munca educativă cu ceilalți. Fiecare copil sintetizează o sumă de trăsături particulare care se află încă sub semnul instabilității. Numai în cîțiva ani, dincolo de pragul maturității, acestea vor constitui fondul și conturul personalității unor oameni. În ce direcție vor evolua ele, care va fi psihologia și profilul moral al acestor oameni? Considerăm că aceasta este întrebarea de la care trebuie să pornim în primul rînd. Pentru a-i răspunde trebuie să pășim dincolo de categorisirea simplistă a copiilor în „buni" și „răi". Căci iată, într-o clasă avem un elev foarte bun, care este sîrguincios, cuminte. Își face cu regularitate temele, nu absentează niciodată, nu ne creează dificultăți în timpul orei. N-a spart nici un geam și nici nu a vărsat cerneala pe caietul colegului. Este o plăcere să auzi cum răspunde la lecții și este tot atît de plăcut să vezi cu cîtă vehemență îi critică, în adunări, pe chiulangiii clasei. Toate aparențele pledează în favoarea lui. Dar ce se întîmplă dincolo de zona, atît de dificil de depășit, a aparențelor? Care este adevărata psihologie, adevăratul fel de a gîndi al elevului despre care vorbim? Se poate întîmpla să descoperim, în urma unei observații atente, că el s-a deprins să fie ipocrit și egoist. Știe cum se cere să arate un copil model și toate străduaniile sale sînt subordonate acestui scop nu dintr-o pornire sinceră, nu pentru că simte organic necesitatea unei astfel de conduite, ci numai pentru că astfel se poate bucura de aprecierea profesorilor săi. În fond nu dă doi bani pe toate regulile de conduită pe care și le-a impus, nu are nici

O. BUZESCU

(Continuare în pag. 5)

Vizita solilor poporului romîn în India

Răspunzînd invitației președintelui Republicii India, dr. Sarvapalli Radhakrishnan, la 12 octombrie au sosit la Bombay pentru a vizita India, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer și Corneliu Mănescu. Conducătorii de stat romîni au fost salutați cu căldură, în numele locuitorilor orașului Bombay și ai statului Maharashtra, de H. K. Chainani, guvernatorul statului și I. B. Chavan, ministrul principal. Mii și mii de locuitori ai Bombay-ului au făcut o primire entuziastă, plină de căldură înalților oaspeți romîni.

În timpul vizitei lor la Bombay conducătorii de stat romîni au vizitat așa-numita „Colonie a Laptelui" din Aarey — un complex model de ferme pentru produse lactate — și Institutul de energie atomică de la Trombay. De-a lungul celor 32 km cît măsoară drumul pînă la Aarey populația din Bombay și din regiunile înconjurătoare a făcut o caldă demonstrație de simpatie solilor poporului romîn. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și-a exprimat aprecierea pentru felul cum este organizat procesul de producție la „Colonia Laptelui" și pentru calitatea produselor acestei întreprinderi moderne. La rugămintea gazdelor, președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne a plantat, potrivit unei vechi tradiții indiene, un arbust de asopalav în Parcul Prieteniei de la Aarey pe un teren unde se află numeroși arbuști plantați de șefi de state și guverne care au vizitat India. În timpul vizitei la Institutul de energie atomică oamenii de știință, tehnicienii și laboranții au primit cu căldură pe oaspeții romîni, exprimîndu-și bucuria pentru prilejul pe care l-au avut de a le arăta roadele muncii lor.

În după amiaza zilei de 14 octombrie solii poporului romîn au plecat la Bangalore, capitala statului Mysore, unde au fost salutați prietenește, cu căldură și simpatie de persoanele oficiale și de un mare număr de locuitori ai orașului. Aici înalții oaspeți au vizitat uzina de avioane, uzina de telefoane și o expoziție de artizanat, precum și Institutul indian de științe, centru de cercetări de pregătire postuniversitară. Seara, în sala municipalității din Bangalore a avut loc o mare întîlnire cetățenească în cinstea conducătorilor de stat romîni. Luînd cuvîntul, primarul orașului Bangalore, Khrishna Iyer, a urat bun venit înalților oaspeți. A luat apoi cuvîntul tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care, după ce a transmis un sincer salut de prietenie din partea poporului romîn, a făcut cunoscute participanților la întîlnire cîteva din realizările obținute de poporul romîn în anii puterii populare și a subliniat politica externă pașnică a Republicii Populare Romîne.

În dimineața zilei de 16 octombrie înalții oaspeți romîni au plecat la Agra, unde au fost primiți cu căldură de persoanele oficiale și locuitorii orașului. Conducătorii de stat ai R. P. Romîne au vizitat la Agra două dintre cele mai minunate monumente ale străvechii arte indiene — Fortul Roșu, cetate datînd din sec. al XVII-lea, și mausoleul Taj Mahal, una din principalele minuni arhitectonice ale lumii.

La 17 octombrie, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer și Corneliu Mănescu au sosit la Delhi, capitala Indiei. Solii poporului romîn au fost întîmpinați cu căldură de președintele Republicii India, dr. Sarvapalli Radhakrishnan, de vicepreședintele Zahir Hussein și de primul ministru Jawaharlal Nehru. În cuvîntul său de bun sosit, președintele Republicii India a arătat înalta apreciere dată de poporul indian luptei curajoase pe care a desfășurat-o poporul romîn pentru libertate și străduințelor pe care le depune pentru a îmbunătăți condițiile sociale și economice în țara sa, și-a exprimat prețuirea față de ajutorul pe care-l acordă poporul romîn pentru dezvoltarea industriei petroliere a Indiei. Răspunzînd, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și-a exprimat convingerea că prilejul de a avea noi întrevederi cu oamenii de stat ai Indiei va deschide noi posibilități pentru dezvoltarea multilaterală a relațiilor și colaborării dintre popoarele Romîniei și Indiei și a adresat urări pentru prietenia romîno-indiană, pentru pace în întreaga lume.

În Luna prieteniei

În întreaga țară au loc în aceste zile manifestări entuziaste consacrate Lunii prieteniei romîno-sovietice. Alături de întregul nostru popor, oamenii școlii participă cu însuflețire la aceste manifestări.

La Ateneul R. P. Romîne din Capitală a avut loc un simpozion intitulat „Succese remarcabile ale științei și culturii sovietice". Au vorbit cu acest prilej prof. ing. Ștefan Bălan, adjunct al ministrului învățămîntului, profesorii universitari Valeriu Novacu și Nicolae Sălăgeanu, membri corespondenți ai Academiei R. P. Romîne, și prof. univ. Călin Popovici.

★

O participare activă la manifestările închinate Lunii prieteniei romîno-sovietice au cadrele didactice din regiunea Banat.

Zilele trecute, în sala Operei de stat din Timișoara, tovarășa Maria Pîrlog, profesor la Institutul pedagogic de 3 ani, a împărtășit cadrelor didactice din oraș impresiile sale din cîteva școli pe care le-a vizitat cu prilejul unei călătorii în U.R.S.S.

Numeroși colectiviști din satele regiunii Banat au participat la conferințele ținute de cadrele didactice pe tema „Comunismul, viitorul luminos al omenirii".

Cei mai mici elevi din cartierul Floreasca

Studiul organizării şi planificării producţiei

În Editura de stat didactică şi pedagogică a apărut în acest an manualul „Organizarea şi planificarea producţiei în întreprinderile constructoare de maşini şi producătoare de energie electrică" pentru şcolile tehnice de maiştri.

Răspunzînd unor importante necesităţi legate de pregătirea viitorilor maiştri, acest manual le dă posibilitatea să se înarmeze cu temeinice cunoştinţe economice privind activitatea complexă a întreprinderilor din industria constructoare de maşini şi industria producătoare de energie electrică. Manualul ţine seama de faptul că aceste întreprinderi dispun de un grad foarte avansat de automatizare şi de aceea pune un accent deosebit pe problemele economice legate de introducerea în producţie a tehnicii celei mai moderne, bazată pe automatizarea proceselor de producţie şi a transportului la distanţă a energiei marilor centrale electrice.

Manualul se ocupă pe larg de structura întreprinderilor industriale socialiste, de amplasarea lor, cuprinde cunoştinţe privitoare la organizarea tehnică a procesului de producţie, la organizarea controlului tehnic, la evidenţa primară a producţiei, la organizarea şi normarea muncii, la planul tehnic, industrial şi financiar etc.

Urmărind familiarizarea maiştrilor cu cele mai înaintate metode de planificare a activităţii întreprinderilor, manualul pune un accent deosebit pe generalizarea experienţei fruntaşilor în producţie, a secţiilor şi întreprinderilor fruntaşe. Sînt indicate totodată căile pentru o folosire cît mai raţională a resurselor de producţie şi se arată influenţa dezvoltării forţelor de producţie asupra întregii desfăşurări a activităţii întreprinderilor. Manualul tratează de asemenea metodele şi căile de raţionalizare a producţiei, de îmbunătăţire a tehnicii şi a tehnologiei.

Nivelul teoretic al expunerii problemelor este ridicat, datorită faptului că autorii au ţinut seama, în alcătuirea lucrării, de cele mai noi studii din literatura noastră şi din literatura sovietică de specialitate.

Calităţile incontestabile ale manualului ar fi putut fi şi mai evidente dacă legătura cu aplicaţiile practice ar fi fost la unele capitole mai amplă şi mai deplin realizată.

Era cazul, bunăoară, ca aspectele economice privind organizarea şi planificarea să nu fie prezentate în general, ci să se refere nemijlocit la întreprinderile constructoare de maşini şi producătoare de energie electrică în care vor lucra elevii. De exemplu, ar fi fost necesar să se dea aspecte privind problemele respective în cadrul atelierelor de turnare, de forje, de tratamente termice, al cazangeriei etc.

În acest fel elevii-maiştri ar fi avut posibilitatea să dobîndească o viziune mai concretă asupra organizării diferitelor locuri de muncă unde vor lucra şi s-ar fi putut familiariza mai larg cu unele probleme economice specifice acestora.

Şi în ceea ce priveşte sistematizarea unor teme se pot ridica obiecţii întemeiate. Considerăm, de pildă, că expunerea planului de reparaţii a utilajului trebuia să fie situată după tratarea planului tehnic, industrial şi financiar al întreprinderii industriale socialiste. În acest fel planul tehnic, industrial şi financiar ar fi avut un caracter unitar, secţiunile de plan fiind expuse laolaltă.

Prin conţinutul său manualul dă însă, în general, posibilitatea ridicării nivelului de pregătire al celor ce vor lucra ca specialişti cu calificare medie în cadrul întreprinderilor constructoare de maşini şi producătoare de energie electrică.

Prof. GHEORGHE M. PREDA

Un ajutor preţios pentru profesori şi elevi

Pe linia preocupărilor menite să ducă la continua îmbunătăţire a conţinutului predării se situează şi iniţiativa luată recent de Ministerul Învăţămîntului de a înlocui vechiul manual de anatomie şi fiziologie a omului pentru clasa a X-a cu un manual nou. Noul manual, întocmit de un colectiv format din dr. N. Şanta, E. Sanielevici şi V. Anghelescu, a fost pus la îndemîna elevilor o dată cu începutul anului şcolar 1962-1963.

Valoarea deosebită a noului manual constă mai ales în concepţiile care au stat la baza întocmirii lui. Autorii s-au călăuzit în primul rînd după concepţia pavlovistă a unităţii funcţionale complexe dintre diferitele părţi componente ale organismului şi a unităţii dintre întregul organism şi mediul înconjurător. Întrucît această dublă unitate este realizată de sistemul nervos, manualul acordă o atenţie deosebită studiului acestui sistem, inclusiv activităţii nervoase superioare, care asigură comportarea complexă a organismului în mediul fizic şi în cel social.

Un alt merit al noului manual este acela că el ţine seama de principiul pavlovist al structuralităţii, care se referă la strînsa legătură dintre structură şi funcţie. Pornind de la ideea susţinută şi de marele nostru anatomist Fr. Rainer că anatomia este o ştiinţă care se ocupă cu studiul corpului viu, autorii manualului au pus accentul pe anatomia funcţională şi nu pe cea descriptivă. Avînd o clară înţelegere a faptului că funcţiile organismului sînt influenţate de condiţiile de mediu, iar structurile se adaptează funcţiilor, ei au acordat în mod just o mai mare atenţie tocmai explicării acestora din urmă, adică dezvoltării fiziologiei.

Pozitiv este şi faptul că noul manual expune cunoştinţele teoretice în legătură cu viaţa. Astfel, autorii nu se limitează numai la explicarea desfăşurării normale a funcţiilor organismului, ci arată şi modificările patologice ale acestora. Tot în vederea scopului indicat autorii au dat o mai mare extindere acelui capitol din metabolism care se referă la alimentaţia raţională.

Noile cuceriri ştiinţifice dobîndite cu ajutorul celor mai perfecţionate metode actuale (metoda electronomicroscopică, metoda radioizotopilor etc) îşi găsesc de asemenea un loc corespunzător în paginile manualului.

O mare importanţă pentru dobîndirea de către elevi a unei concepţii materialist-dialectice despre natura corpului uman o au scurtele expuneri asupra dezvoltării ontogenetice şi filogenetice a sistemelor funcţionale.

Socotim însă că unele aspecte privind anatomia organelor sînt prea puţin dezvoltate (de exemplu, sistemul osos şi sistemul muscular sînt prea sumar tratate). De asemenea, credem că este prea sumar capitolul ce tratează problemele reproducerii. În special se acordă prea puţină importanţă fiziologiei noului născut şi a copilului.

În ce priveşte forma în care este redactat manualul, se remarcă faptul că autorii şi-au dat osteneala ca aceasta să contribuie cît mai mult la însuşirea rapidă şi temeinică de către elevi a problemelor tratate. Într-adevăr, stilul deosebit de clar, sistematizarea materialului expus, sublinierea unor termeni şi chiar a unor propoziţii şi fraze care exprimă idei importante, precum şi numeroasele figuri selecţionate şi reproduse în culori, corespund în totul acestui scop.

De un mare ajutor pentru fixarea cunoştinţelor sînt de asemenea şi rezumatele judicios întocmite care însoţesc fiecare lecţie.

Se constată însă că deşi ilustraţiile sînt în general foarte bune, unele figuri (cele lucrate în tentă) lasă totuşi de dorit, iar altele sînt prea mult reduse, astfel încît nu apar destul de clar.

Mai menţionăm că s-au strecurat o serie de greşeli de tipar şi unele deficienţe — puţine la număr — în ceea ce priveşte redactarea unor fraze. În sfîrşit, considerăm că deoarece termenii ştiinţifici nu au fost explicaţi în text, se impunea să se dea la sfîrşitul manualului un glosar.

În general însă, datorită calităţilor sale, la care mai adăugăm volumul relativ mare de cunoştinţe pe care le conţine, manualul de anatomie şi fiziologie de clasa a X-a depăşeşte nivelul unui manual obişnuit pentru învăţămîntul mediu, el constituind un ajutor preţios nu numai pentru elevi, ci şi pentru profesori. Datoria acestora din urmă este de a selecţiona cu grijă, din bogatul material expus, faptele esenţiale, de a le preda elevilor în lumina concepţiilor de care au fost călăuziţi autorii. În felul acesta profesorii vor reuşi să dezvolte la elevi nu atît capacitatea de memorare a faptelor, cît mai ales gîndirea ştiinţifică, singura care le dă posibilitatea înţelegerii juste, materialist-dialectice a structurii şi funcţiilor corpului uman.

Lector univ. C. A. PICOŞ
candidat în ştiinţe biologice

La Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" se tipăresc mii şi mii de manuale pentru elevii patriei noastre

Omisiuni

An de an calitatea manualelor şcolare este tot mai ridicată. Printre manualele valoroase apărute recent se numără şi „Limba romînă" pentru clasa a VII-a care constituie un ajutor real în predarea şi însuşirea cunoştinţelor de limbă în această clasă. Cred însă că manualul are o omisiune şi vreau să sugerez unele îmbunătăţiri pentru ediţiile viitoare.

Mă refer anume la faptul că unele capitole, îndeosebi cel rezervat morfologiei, nu sînt suficient de bogate în scheme gramaticale şi tablouri sinoptice necesare recapitulării şi sistematizării cunoştinţelor. Autorii manualului n-au întocmit scheme recapitulative pentru substantiv, adjectiv, pronume, numeral, verb (unde apare numai tabloul recapitulativ al modurilor şi timpurilor) ca şi pentru adverb. Excepţie face numai articolul, pentru care s-a dat o schemă. Această lipsă mi se pare cu atît mai nejustificată cu cît cunoştinţele de morfologie se predau în clasa a VII-a sub forma unor exerciţii aplicative şi a analizelor pe text, care cer în prealabil o sumară recapitulare teoretică.

În manualul pentru clasa a VI-a, ediţia 1962, studiul fiecărei părţi de vorbire se încheie cu un tablou recapitulativ. Cred că aceasta nu înlătură necesitatea reluării unor scheme în manualul pentru clasa a VII-a, cu condiţia ca ele să fie mai dezvoltate, cu alte cuvinte, să se afle la nivelul cerinţelor clasei respective.

Despre aceeaşi lipsă de scheme şi tablouri se poate vorbi şi la capitolul „Vocabularul", mai ales în ceea ce priveşte formarea cuvintelor. Totodată semnalăm faptul că manualul nu prezintă o tratare îndeajuns de sistematică a mijloacelor de formare a cuvintelor. Faptul că elevii nu găsesc aci o numerotare a părţilor pe care le cuprinde capitolul respectiv produce greutăţi în însuşirea cunoştinţelor.

De asemenea, nici folosirea caracterului literelor de tipar nu este adecvată sistematizării cunoştinţelor privind mijloacele de îmbogăţire a vocabularului. Paragrafele despre derivare, de pildă, sînt tipărite cu caractere mai mici decît cele despre sufixele adjectivale, verbale şi adverbiale, iar titlul „Sufixele substantivale" (deşi acestea sînt cantitativ mai multe), apare scris cu caractere care nu scot în evidenţă locul lor în sistemul de formare a cuvintelor prin procedeul derivării.

Pentru a remedia această lipsă am întocmit, pe o planşă, o schemă intitulată „Formarea cuvintelor", care ajută elevilor în sistematizarea mijloacelor de formare a cuvintelor. Am confecţionat şi o planşă privitoare la rădăcinile cuvintelor, pentru a exemplifica mai bine definiţia noţiunii, scoţînd în evidenţă şi locul prefixului, al sufixului şi al terminaţiei. De asemenea, am confecţionat o planşă pentru lecţiile despre vocabular, cuprinzînd exemple de cuvinte din fondul principal ca şi din restul vocabularului, precum şi o planşă care înfăţişează regulele de despărţire a cuvintelor în silabe.

Folosirea acestui material didactic a servit la o mai bună înţelegere de către elevi a cunoştinţelor, la sistematizarea lor. Ar fi de dorit însă ca asemenea scheme să fie cuprinse chiar în manual, deoarece sînt foarte necesare pentru buna pregătire a elevilor

Prof. N. COSTACHE

BIBLIOTECILE ŞCOLARE

Bibliotecile şcolare ocupă un loc însemnat în activitatea complexă şi multilaterală de instruire şi educare a tinerei generaţii. Subordonîndu-şi întreaga activitate îndeplinirii sarcinilor şcolii, bibliotecile din cadrul acestora contribuie cu mijloacele lor specifice la ridicarea calităţii învăţămîntului, la lărgirea şi consolidarea cunoştinţelor de cultură generală ale elevilor, la înarmarea lor cu trăsăturile proprii constructorului socialismului şi comunismului.

De la an la an, partidul şi statul nostru creează condiţii tot mai bune de dezvoltare a bibliotecilor şcolare. La dispoziţia acestora se pun sume importante pentru completarea fondului lor cu volume şi publicaţii necesare documentării pedagogilor, instruirii şi educării elevilor. Datorită acestor condiţii bibliotecile au devenit în fiecare şcoală, un loc unde elevii şi cadrele didactice poposesc zilnic cu dragoste şi interes.

O consfătuire rodnică

A devenit o tradiţie în munca secţiei de învăţămînt a Capitalei ca la fiecare început de an şcolar să organizeze consfătuiri în care să analizeze activitatea bibliotecilor şcolare, să popularizeze cele mai bune forme de activitate cu cartea, să găsească noi căi de extindere şi îmbunătăţire a acestei activităţi.

O asemenea consfătuire a avut loc şi în acest început de an şcolar. Au participat la ea bibliotecari din toate şcolile Capitalei, inspectori ai secţiilor de învăţămînt, directori, profesori. Mulţi dintre ei au ţinut să vorbească despre munca lor cu cartea, despre roadele ei, să arate cum au fost obţinute acestea. Au luat cuvîntul bibliotecari în vîrstă, cu cîţiva zeci de ani de experienţă, ca şi tineri care şi-au început abia acum munca. Şi unii şi alţii au vorbit însă cu aceeaşi căldură şi pasiune despre sarcinile lor, despre felul cum se străduiesc să şi le ducă la îndeplinire.

Printre primii a luat cuvîntul tov. Ioana Arsureanu, bibliotecară la Şcoala medie nr. 22, a cărei bibliotecă este fruntaşă pe Capitală. „Ne-am străduit permanent — a spus tov. Arsureanu — să atragem un număr cît mai mare de elevi la lectura cărţilor din bibliotecă, să facem ca activitatea noastră să constituie un sprijin efectiv în realizarea sarcinilor şcolii. Iată cîteva din căile pe care le-am folosit în acest scop. Obişnuim să organizăm în colaborare cu diriginţii şi profesorii, la fiecare început de an şcolar, vizite ale elevilor fiecărei clase în bibliotecă. Cu acest prilej ei iau cunoştinţă de felul cum este organizată biblioteca, de numărul şi varietatea cărţilor, de condiţiile de împrumut, de modul de folosire a cataloagelor. Pentru a populariza cartea în rîndurile elevilor folosim panourile, vitrine permanente intitulate „Ce să citim. „Cărţi noi", „Prin ştiinţă spre adevăr", ca şi cataloage alfabetice cărora căutăm să le dăm o formă atractivă. De pildă, pe fişele scriitorilor clasici şi contemporani trecem şi portretele lor, sumare date biografice şi reproducem citate semnificative din operele lor. Desigur, în toate acţiunile noastre primim îndrumarea şi sfatul conducerii şcolii, ca şi al colectivului de profesori ce are sarcina să ajute biblioteca. Împreună cu acest colectiv s-au întocmit toate planurile de lectură pe clase şi pe discipline, planuri bazate pe programele de învăţămînt, şi care ţin seama de particularităţile de vîrstă ale elevilor, de înclinaţiile lor".

Tov. Eugenia Popovici, bibliotecară la Şcoala de 8 ani nr. 52 a vorbit despre munca ei în rîndurile copiilor din clasele mici, care abia deslueşesc slovele sau sînt la primele cărţi citite. Pentru aceştia biblioteca Şcolii nr. 52 a organizat dimineţi de basme, proiecţii de diafilme cu teme din cărţile recomandate de programa de învăţămînt, vitrine, panouri şi albume cu desene reprezentînd eroi şi scene din aceste cărţi etc.

În consfătuire s-au arătat multe rezultate pozitive ale activităţii bibliotecilor.

Biblioteca Şcolii medii nr. 15 de pildă, a menţionat că numărul cititorilor care frecventează regulat biblioteca a crescut în ultimul an cu cîteva sute şi că datorită acţiunilor organizate aici tot mai mulţi elevi au început să-şi alcătuiască biblioteci personale. Directoarea Şcolii medii nr. 10 a arătat că munca bibliotecii, îndrumată de profesori şi diriginţi, a contribuit în mare măsură la educarea elevilor, lectura extraşcolară influenţînd pozitiv comportarea lor, atitudinea lor faţă de învăţătură, faţă de muncă. În general din discuţiile purtate la consfătuire a reieşit că majoritatea bibliotecilor şcolare din Capitală au o activitate bogată, că ele constituie un factor important în buna desfăşurare a procesului instructiv-educativ.

Consfătuirea a scos însă la iveală şi o serie de lipsuri manifestate pe această linie. În unele şcoli bibliotecarii s-au transformat în simpli distribuitori de cărţi, în înregistratori de fişe, preocupaţi doar de aspectul funcţionăresc al muncii lor şi neglijînd faptul că au datoria să popularizeze cartea în rîndurile elevilor, să îndrumeze lectura lor. Aceasta face ca unii elevi să nu ştie să-şi aleagă în mod just cărţile pe care urmează să le citească. Datoria bibliotecarului — s-a subliniat în consfătuire — este în primul rînd aceea de a acorda atenţie laturii de conţinut a muncii lor.

Desigur că, vorbind despre munca nesatisfăcătoare a unor biblioteci şcolare, participanţii la discuţii s-au referit şi la răspunderea pe care o au în această privinţă cadrele didactice şi directorii şcolilor respective, care se dezinteresează de activitatea bibliotecilor. Şi îndrumarea bibliotecilor de către secţiile de învăţămînt lasă uneori de dorit — au spus vorbitorii. Cînd vin în şcoală, unii inspectori metodişti neglijează cu totul munca cu cartea. De asemenea la unele secţii raionale de învăţămînt din oraşul Bucureşti nu se manifestă toată grija necesară pentru buna aprovizionare a bibliotecilor şcolare. Adesea alocaţiile bugetare pentru biblioteci diferă de la o secţie la alta, de la o şcoală medie la alta, în funcţie de „bunăvoinţa" contabililor în grija cărora este lăsată uneori problema aprovizionării bibiliotecilor. De pildă, două şcoli medii din Capitală care au aproximativ acelaşi număr de elevi, Şcoala medie nr. 3 şi Şcoala medie nr. 24 dispun de fonduri cu totul diferite pentru completarea bibliotecilor. Această situaţie trebuie să preocupe secţiile de învăţămînt, care au datoria să ia măsurile necesare.

De asemenea nu se arată întotdeauna grija necesară pentru asigurarea cărţilor de care au nevoie elevii. De pildă, la Şcoala de 8 ani nr. 52 s-a procurat anul trecut un număr inutil de mare de exemplare din unele lucrări care puteau fi folosite numai de cei doi profesori-maiştri ai şcolii, cumpărîndu-se în schimb un număr cu totul insuficient de exemplare de cărţi de care aveau nevoie aproape toţi elevii. Firesc, asigurarea bibliotecilor cu cărţile prevăzute în programa de învăţămînt într-un număr corespunzător cerinţelor este o problemă importantă, de care trebuie să se ocupe cu seriozitate bibliotecarii, profesorii, directorii şcolilor.

În scopul lichidării lipsurilor semnalate, al îmbunătăţirii activităţii bibliotecilor şcolare, secţia de învăţămînt a Capitalei a luat o serie de măsuri pe care le-a prezentat participanţilor la consfătuire. Unele din aceste măsuri se referă la îndrumarea bibliotecarilor prevăzînd, bunăoară, seminarii, schimburi de experienţă, organizarea unor biblioteci model etc. Directorii şcolilor au primit sarcina de a analiza cel puţin o dată pe an, în consiliile pedagogice, activitatea bibliotecilor, contribuţia acestora la buna desfăşurare a procesului instructiv-educativ. Au fost trasate de asemenea sarcini în vederea mai bunei organizări a muncii de aprovizionare cu cărţi a bibliotecilor şcolare.

Popularizînd metodele bune de muncă cu cartea, scoţînd la iveală lipsurile existente, arătînd căile pentru înlăturarea lor, consfătuirea organizată recent de secţia de învăţămînt a Capitalei a constituit un ajutor real în activitatea şcolilor.

MONICA VERDEŞ

De vorbă cu o bibliotecară

Am cunoscut-o în preajma deschiderii noului an şcolar. Se întorsese nu de mult din concediu. Primul gînd cu care venea în şcoală era acela de a reamenaja biblioteca astfel ca ea să fie mai primitoare, mai atrăgătoare. A avut şi o surpriză: un mare număr de cărţi noi aşteptau să fie despachetate pentru a-şi lua locul mai întîi, în rafturi, pentru ca apoi să fie luate în primire de către copii, setoşi să cunoască cît mai multe.

Şi iat-o pe tovarăşa Aneta Boicu, bibliotecară la Şcoala de 8 ani din comuna Reuşeni, raionul Fălticeni, despachetînd cu ajutorul elevilor balotul cu cărţi nou sosite. Printre ele se aflau multe cărţi cunoscute, dar şi multe cărţi noi. Asupra acestora stăruia mai mult. Le răsfoia, le examina cuprinsul şi apoi îşi spunea: „Trebuie negreşit să le citesc. Şi, negreşit, trebuie să aduc la cunoştinţa profesorilor noile cărţi apărute. Şi ei au un cuvînt de spus în ceea ce priveşte munca cu cartea în rîndurile elevilor". Rămase un moment pe gînduri şi deodată, îşi luă un caiet şi notă ceva. Am întrebat-o: O idee? Întocmai. Îşi propunea să alcătuiască liste cu recomandări de cărţi pentru fiecare clasă în parte, ţinînd seama de programele de învăţămînt.

— Numai de programe?— am întrebat-o. Intervenţia mea era determinată de o veche constatare făcută în şcoli — şi anume, că uneori recomandările pentru lectura extraşcolară se rezumă exclusiv la lucrările despre care elevii învaţă la lecţii.

— Desigur că nu — mi-a răspuns tov. Boicu. Voi recomanda copiilor şi voi insista ca ei să citească acele cărţi în care ei se regăsesc, în care află răspunsuri la o serie de întrebări care îi preocupă — cărţi care să contribuie la îmbogăţirea culturii lor generale, la educarea lor morală.

Şi, întrucît discuţia noastră a luat forma unui interviu, am rugat-o pe tovarăşa Aneta Boicu să ne vorbească despre acţiunile pe care le va organiza în acest an şcolar. Am aflat astfel că în şcoală există o tradiţie mai veche în ceea ce priveşte organizarea şezătorilor literare. Tematica acestor şezători este stabilită împreună cu diriginţii şi instructorii superiori de pionieri şi ţine seama, bine înţeles, de preferinţele elevilor. Două dintre şezătorile care vor avea loc în cursul acestui an şcolar vor fi închinate lui Ion Creangă şi Mihail Sadoveanu. Cu acest prilej se va prezenta dramatizarea unor povestiri ale acestora, se vor citi unele texte semnificative din opera lor.

Întrucît mulţi elevi de la Şcoala din Reuşeni au colindat în vara acestui an ţara, admirîndu-i frumuseţile şi bogăţiile, una din şezătorile literare va fi dedicată creaţiei poeţilor şi prozatorilor care au descris aceste frumuseţi şi bogăţii în operele lor. Vor fi folosite astfel versuri şi fragmente de proză din opera lui Alexandru Vlahuţă, C. Hogaş, Geo Bogza, reportaje apărute în presa pionierească şi, în măsura în care sînt accesibile, şi cele apărute în presa literară.

Şi în acest an şcolar biblioteca îşi va aduce contribuţia la organizarea concursurilor mult îndrăgite de copii, ca de pildă concursul pentru cel mai bun recitator sau povestitor.

Ne-am dat seama că tov. Aneta Boicu îşi iubeşte munca, se îngrijeşte cu adevărat ca toţi elevii şcolii să citească cărţile potrivite vîrstei lor, că ea se ocupă cu multă dragoste de educarea lor estetică. Şi, ceea ce este foarte important, că ea colaborează în această muncă cu învăţătorii şi profesorii, cu organizaţia de pionieri, făcînd astfel ca munca bibliotecii să fie un adevărat sprijin al procesului instructiv-educativ.

I. OLTEANU

În bibliotecă, pionierii Şcolii medii nr. 10 din Capitală nu găsesc numai cărţi interesante, ci şi multe albume cu fotografii din ţara noastră, din Uniunea Sovietică şi din alte ţări socialiste

PE SCURT

• Bibliotecile şcolare din raionul 1 Mai au avut în anul trecut un număr de 15.000 de cititori. În aceeaşi perioadă elevii au citit peste 100.000 de volume din bibliotecă.

• În anul trecut, în bibliotecile şcolare din raionul 1 Mai au intrat cărţi în valoare de 147.900 lei. Pentru anul acesta a fost prevăzută suma de 180.000 lei, din care 120.000 lei pentru aprovizionarea bibliotecilor din şcolile de 8 ani şi 60.000 lei pentru şcolile medii.

• Anul acesta au fost alocate sume importante pentru înzestrarea bibliotecilor şcolare cu cărţi.

De exemplu, Şcoala medie din Giurgiu şi Şcoala medie nr. 5 din Galaţi dispun în acest scop de cîte 10.000 lei, iar fondurile puse la dispoziţia Şcolii medii nr. 22 din Capitală în vederea completării fondului ei de cărţi se ridică la 23.500 lei.

În atenţia şcolilor

Procuraţi-vă cărţile necesare pentru bibliotecă prin librăria **„CARTEA PRIN POŞTĂ" din Bucureşti, str. Biserica Enei nr. 16.**

Librăria dispune de un bogat sortiment de cărţi tehnico-ştiinţifice, de literatură clasică şi contemporană etc. Pentru a vă ajuta la întocmirea comenzilor librăria trimite gratuit, la cerere, materiale de informare bibliografică.

„Minunate sînt paginile abecedarului" — par a spune chipurile acestor elevi ai clasei I de la Şcoala de 8 ani nr. 4 din Bucureşti

Folosind cunoştinţele elevilor

Elevii şcolilor elementare iau contact cu primele noţiuni privitoare la lumea animală încă în clasele I-III. In mod mai amănunţit şi mai sistematic însă studiază ei aceste noţiuni în clasa a IV-a, la lecţiile de zoologie, cînd îşi însuşesc cunoştinţe de morfologie şi anatomie a animalelor care îi pregătesc pentru studiul zoologiei în clasele mai mari.

Pentru ca noile noţiuni să fie însuşite temeinic şi pentru a stimula interesul elevilor faţă de studiul zoologiei, învăţătorii cu experienţă caută să facă apel la cunoştinţele dobîndite de ei prin observarea directă a animalelor, dirijindu-le atenţia asupra elementelor esenţiale ce trebuie observate şi memorate. În acest fel procedează, de pildă, tovarăşa Elena Căminescu, învăţătoarea clasei a IV-a de la Şcoala de 8 ani din Periş. Folosind metoda conversaţiei şi sprijinindu-se pe ceea ce ştiau copiii din observaţiile proprii, tov. Căminescu i-a ajutat să-şi însuşească temeinic cunoştinţele privind morfologia şi anatomia iepurelui, pisicii, cîinelui. Folosind un limbaj ştiinţific, dar pe potriva vîrstei lor, elevii clasei a IV-a de la Şcoala din Periş au ştiut să prezinte comparativ cîinele şi pisica, începînd cu morfologia lor externă şi trecînd apoi la anatomia, modul de viaţă şi obiceiurile acestor două animale. Ei au dovedit cu acest prilej nu numai spirit de observaţie, dar şi priceperea de a motiva, de a argumenta cele spuse. De exemplu, au explicat că pisica vede şi noaptea foarte bine deoarece ochii ei au pupila mai mică ziua şi mai mare noaptea. Cînd au vorbit despre membrele pisicii elevii au relevat un amănunt important — anume, că membrele din faţă au cîte cinci degete, în timp ce acelea din spate au uneori cîte patru degete.

Foarte pozitiv este faptul că învăţătoarea îi deprinde pe elevi să tragă concluzii şi să facă generalizări pe baza celor învăţate. Bunăoară, după ce au descris comparativ pisica şi cîinele, elevii au tras concluzia că ambele, fiind animale care nasc pui vii, pe care-i hrănesc cu lapte, sînt mamifere şi, întrucît se hrănesc cu carne, sînt mamifere carnivore.

Vorbind despre cîine elevii nu au pierdut prilejul să amintească de cei trei cîini pe care oamenii de ştiinţă sovietici i-au trimis în Cosmos. Copiii au dovedit că ştiu care este importanţa acestui fapt, ei arătînd că întoarcerea cîinilor pe Pămînt a confirmat posibilitatea efectuării de către om a zborurilor în Cosmos. Nu este surprinzător faptul că copiii secolului nostru au astfel de cunoştinţe despre cele mai noi şi importante descoperiri ale ştiinţei, dar este bine ca învăţătorii să folosească la lecţii aceste cunoştinţe ale lor, determinîndu-i să găsească singuri unele explicaţii sau să dea ei, atunci cînd este cazul, explicarea ştiinţifică. Tocmai aşa a procedat, în lecţia la care ne referim, tov. Căminescu.

Bazîndu-se pe noţiunile însuşite anterior de elevi, pe observaţiile lor, învăţătoarea a trecut în mod firesc la lecţia nouă, despre vacă. Întrucît elevii cunosc foarte bine acest animal ei au participat activ la descrierea lui. Învăţătoarea le-a explicat apoi cum este alcătuit aparatul digestiv al vacii şi cum funcţionează el. Aici, fiind vorba de noţiuni noi pentru elevi, tov. Căminescu a insistat mai mult, a căutat să facă comparaţii şi să apeleze la cunoştinţele elevilor cu privire la structura aparatului digestiv al iepurelui, studiat anterior.

După ce s-a asigurat că şi această parte a lecţiei, care era mai dificilă pentru elevi, a fost înţeleasă de ei, după ce i-a ajutat să tragă concluzia că vaca este un mamifer ierbivor rumegător, învăţătoarea le-a pus întrebări privind felul de viaţă şi foloasele aduse omului de acest animal. Din cele observate de ei acasă cît şi din vizita făcută la G.A.C. „Ilie Pintilie" din comună, elevii şi-au amintit numeroase fapte care au înviorat lecţia. De pildă, au arătat că producţia de lapte depinde de buna îngrijire a vacilor şi au exemplificat această afirmaţie cu cele constatate la G.A.C., unde de curînd s-au construit grajduri noi, modern utilate. S-au referit de asemenea la regimul alimentar al vacilor, relatînd ceea ce au aflat la G.A.C., despre porumbul siloz — cel mai bun nutreţ pentru vacile de lapte — despre caracterul dăunător al trifoiului păscut în cantitate prea mare etc.

Antrenaţi cu pricepere de învăţătoarea lor, elevii au dat dovadă de priceperea de a face legături atunci cînd, vorbind despre folosirea coarnelor de vită, şi-au amintit de la lecţiile de istorie că oamenii primitivi confecţionau unelte de muncă şi de apărare, ca şi obiecte casnice din coarne.

În tot timpul lecţiei tov. Căminescu nu a uitat să acorde atenţia cuvenită formulării corecte a celor expuse, cerînd elevilor să se exprime în fraze corecte şi închegate, ceea ce uneori, preocupaţi de explicarea noţiunilor, ei pierdeau din vedere.

S-ar părea că, întrucît în această lecţie li s-au prezentat elevilor animale bine cunoscute de ei, materialul intuitiv nu mai era necesar. Aşa a socotit probabil şi tov. Căminescu. Fără îndoială însă, lipsa materialului didactic a diminuat valoarea lecţiei. Ar fi fost foarte necesară, de pildă, folosirea unei planşe sau scheme referitoare la aparatul digestiv al vacii. Antrenînd şi elementul vizual, planşa ar fi uşurat înţelegerea şi memorarea cunoştinţelor de către elevi. Aceasta era cu atît mai important cu cît este vorba de elevi de vîrstă mică şi care vin pentru prima dată în contact cu unele noţiuni ştiinţifice.

Dacă va remedia în viitor această deficienţă, învăţătoarea clasei a IV-a de la Şcoala de 8 ani din Periş va reuşi să dea elevilor ei cunoştinţe tot mai temeinice de zoologie, pe care aceştia să le înţeleagă în adîncime şi să le poată folosi în viaţă.

C. DEMETRESCU

Problemele de fizică

Una din sarcinile principale care stau în faţa profesorilor de fizică este aceea de a rezolva cu elevii probleme menite să-i convingă asupra legăturii strînse ce există între fenomenele şi legile fizicii pe de o parte şi producţia modernă pe de altă parte, să-i ajute să aplice în practică cele învăţate.

Un prim pas în privinţa înarmării elevilor cu priceperea de a rezolva probleme de fizică este transmiterea justă, pe parcursul studiului fizicii, a cunoştinţelor privitoare la relaţiile care exprimă fenomenele şi legile fizicii, la unităţile mărimilor fizice (unităţi fundamentale şi derivate), ca şi la trecerea acestor unităţi dintr-un sistem în altul. Intr-adevăr, fără a stăpîni cunoştinţe sigure despre aceste unităţi şi a şti să opereze cu ele elevii nu vor putea ajunge la un rezultat bun în rezolvarea problemelor, chiar dacă cunosc ecuaţiile ce descriu fenomenele fizice.

În rezolvarea problemelor de fizică este necesar să acordăm o atenţie deosebită mărimilor vectoriale, cu care se operează altfel decît cu mărimile scalare. Deseori elevii întîmpină greutăţi în rezolvarea problemelor din statică, cinematică, hidrostatică, electricitate, magnetism etc. tocmai datorită faptului că noi, profesorii, nu accentuăm suficient natura mărimilor vectoriale, nu le atragem atenţia că problemele care cuprind astfel de mărimi se rezolvă cu ajutorul geometriei, deoarece trebuie să se ţină seama nu numai de dimensiunea lor, ci şi de sensul lor, de unghiurile pe care le formează etc.

De un real folos în deprinderea elevilor de a rezolva probleme de fizică ne sînt schemele. Dar, pentru a-i ajuta cu adevărat pe elevi, ele trebuie să fie cît mai simple şi, pe cît posibil, să ilustreze schimbările survenite în fenomenul despre care se vorbeşte în problemă.

Deoarece rezolvarea problemelor de fizică implică o serie de cerinţe în plus faţă de problemele de matematică, ele le par uneori elevilor mai grele. Pentru a-i obişnui să le rezolve, pentru a-i ajuta să înlăture treptat dificultăţile întîmpinate, este bine să lucrăm cu ei probleme pe cît posibil la fiecare lecţie de fizică şi nu să ne amintim de aceasta abia la sfîrşitul unui capitol. Dacă vom rezolva regulat pe parcurs problemele mai simple, sfîrşitul capitolului îi va găsi pe elevi pregătiţi să efectueze şi unele probleme mai complexe, care îi vor ajuta să-şi recapituleze cunoştinţele însuşite în etapa respectivă.

Să vedem mai îndeaproa care este, în general, calea rezolvare a unei probleme de zică.

După ce enunţăm problem cerem elevilor să noteze toa datele ei (în acelaşi sistem unităţi). Se trece apoi la aflare relaţiilor între datele problem Este desigur necesar ca la ceput să dăm elevilor spre zolvare probleme care implic o singură relaţie şi uneori chi efectuarea unei singure operaţ Nu ne vom putea opri însă la as fel de probleme, deoarece pr ducţia cere îndeosebi rezolvar unor probleme complexe, iar levii trebuie să fie pregătiţi le facă faţă. În cele mai mul cazuri, la întrebarea problem nu se răspunde prin găsire unei singure relaţii şi prin fectuarea operaţiilor prescri de aceasta. De aceea este n cesar să se analizeze foarte m nuţios problema şi, înainte rezolvarea numerică, ea să rezolvată algebric, constatînd se pe această cale ce mări mai trebuie cunoscute (mări care nu sînt date în problem explicit, dar care se pot calcu din datele existente şi cu aju rul formulelor studiate). Cu a cuvinte, am putea spune că t buie să-i învăţăm pe elevi caute în enunţul însuşi al pr blemei răspunsurile „ajutătoar care fac posibilă aflarea răspu sului cerut.

Se impune ca în rezolvar problemelor cu elevii să fo sim metode cît mai diferite, îndeosebi metoda grafică, deo rece aceasta, pe lîngă fap că duce foarte repede la răspu sul cerut, arată şi evoluţia f nomenului fizic, precum şi inte dependenţa mărimilor probleme Pe de altă parte, dacă elevii p rezolva unele probleme prin m toda sintetică sau cea analitică, o serie întreagă de probleme nu pot aplica decît metoda gr fică, întrucît nu dispun încă cunoştinţele necesare de matema tică.

O deosebită atenţie trebuie acordăm notării dimensiunilor zice după mărimile obţinute, d oarece acestea au un sens fiz deosebit de important.

Este bine ca la început să dă dimensiunile în forma lor c mai generală, iar apoi în sist mul de unităţi C.G.S., folosit cercetări ştiinţifice sau în si temul M.K.S., folosit în tehni şi în producţie. Atunci cînd tim pul ne permite putem da rezu tatul în ambele sisteme, pentr a-i deprinde pe elevi cu trecere unei unităţi dintr-un sistem celălalt.

Prof. ELENA TULIPANT

Sub îndrumările atente ale profesorului elevii Şcolii de 8 ani din comuna Dărăşti, raionul Lenin, efectuează experienţe interesante la orele de fizică şi chimie

Despre studiul gramaticii engleze

Consider că încercarea de a preda o limbă străină numai pe baza unor deprinderi nejustificate pe temeiul unei gîndiri logice şi gramaticale poate fi considerată ca o metodă empirică şi înapoiată. De aceea, în munca mea de predare a limbii engleze acord atenţie aplicării în practică a gramaticii, pe care mă străduiesc să o prezint într-un mod cît mai accesibil elevilor.

Pentru a asigura o exprimare limpede şi corectă utilizez analiza propoziţiilor, pe care caut să le aleg în aşa fel încît să fie semnificative în conţinut, frumoase, instructive şi, în acelaşi timp, pe măsura cunoştinţelor clasei.

Elevul care învaţă să citească în limba engleză întîlneşte o mulţime de tipare de propoziţii şi fraze adesea foarte greu de deosebit. Prima măsură preventivă trebuie să fie aceea de a-l împiedica să vadă, într-o etapă prea timpurie, prea multe varietăţi de construcţii de tipare. E important de asemenea să-i obişnuim pe elevi cu ordinea cuvintelor, cu folosirea particulelor structurale şi cu cîteva inflexiuni. Ori de cîte ori am prilejul, dau elevilor tabele care să fie exersate pentru a-i ajuta în construcţia frazelor.

La traducerea din engleză în romînă tendinţa normală a elevilor este de a traduce cuvînt cu cuvînt. Desigur, ne revine sarcina de a înlătura această tendinţă. În exemplul „The men refused to leave but seeing the danger they started running", bunăoară, pentru a obţine o traducere exactă, corectă, cer elevilor să ţină seama de faptul că prezenţa pronumelui subiect este inutilă în limba romînă şi că forma : gerund care urmează după anumite verbe ca „to start", „to begin" se traduce în limba romînă cu conjunctivul.

E bine ca profesorul să citească mai întîi el textul şi, dacă acesta e mai greu, să-i redea conţinutul în limba romînă. Ne oprim asupra construcţiilor mai dificile şi cerem apoi elevilor să citească expresiv. Greşelile cele mai importante sînt corectate de elevi, după ce profesorul opreşte lectura la sfîrşitul propoziţiei. Consider necesară lectura expresivă înaintea traducerii textului — dacă acesta e mai greu — sau după traducere pentru a-i obişnui pe elevi să învingă greutăţile, să aibă tot timpul în munca lor conştiinţa clară a efortului depus, a programului realizat şi satisfacţia muncii personale. Acest fel de a pregăti textele nu e numai un efort în vederea însuşirii limbii, ci şi în vederea dobîndirii unei bune metode de muncă pentru viitor. Învăţînd din timp să mînuiască dicţionarul, să lucreze singuri, elevii se vor obişnui să evite acele primejdioase nonsensuri ce s-ar putea strecura într-o traducere făcută mecanic de cineva nepregătit pentru această muncă.

Chiar dacă elevii dau o formă literară traducerii, pentru a ne asigura că aceasta n-a fost întîmplătoare, avem datoria să le cerem justificarea gramaticală, deoarece traducerea este faza înţelegerii textului. Dacă textul e mai greu, cer elevilor să redea ideile principale, apoi să înceapă traducerea paragraf cu paragraf, propoziţie cu propoziţie, după ce s-au scris pe tablă cuvintele şi expresiile cele mai grele.

Textul va fi adaptat, fără îndoială, nivelului general al elevilor, fără a ocoli însă dificultăţile gramaticale ce trebuie introduse treptat, pentru ca elevii să-şi însuşească formele caracteristice ale limbii engleze şi corespondenţele acestora în limba romînă.

La textele literare complexe este util să se facă din cînd în cînd deosebirea elementelor narative de cele descriptive. De asemenea este bine ca textele cu dialog să fie uneori dramatizate, distribuite pe roluri. Putem recurge şi la transformarea stilului direct în stil indirect, ceea ce dă prilej de aplicare a concordanţei timpurilor (aplicaţia este mai interesantă dacă enunţiativa se pune la trecut). De asemenea, elevii pot reda acţiunea substituindu-se unuia dintre personaje, ceea ce atrage schimbări în aspectul gramatical al frazelor (timpuri, persoane, verbe, adjective posesive).

M-am referit mai sus la importanţa muncii independente a elevilor, căreia îi acord multă atenţie. În acest scop le dau indicaţii privind felul cum să lucreze cu dicţionarul, cum să găsească formele de bază ale cuvintelor, expresiile idiomatice corespunzătoare celor din text. (de exemplu : it stands to reason = e la mintea omului).

Pentru traducere dau texte necunoscute de greutate medie, care sînt traduse în timpul orei şi corectate la lecţia următoare. Uneori cer elevilor să traducă după auz un fragment citit de unul din colegii lor şi să explice formele gramaticale. Pentru a evita o traducere mecanică şi cu erori acord multă grijă înţelegerii textului. De obicei dau exerciţii cu probleme lexicale şi gramaticale al căror grad creşte treptat.

În cazul traducerii din limba romînă în engleză scopul este ca, ideea fiind dată, să se stabilească cuvîntul sau cuvintele prin care acea idee poate fi mai bine exprimată. Şi aici cunoştinţele de gramatică au un rol important. Multă atenţie acord evitării erorilor provenite din poziţia greşită a cuvintelor în frază, în special în corelativele : either-or, neither-nor, not only, but also (de pildă : he only made one run = el doar a pus pe fugă pe unul — şi he made only one run = el a pus pe fugă doar pe unul — ceea ce e cu totul altceva). O altă greşeală poate proveni din confuzia diferitelor verbe ca „lie" pentru „lay" şi „sit" pentru „set", sau din folosirea incorectă a prepoziţiilor şi conjuncţiilor. Uneori, falsa poziţie a corelativelor şi circumstanţialelor poate duce la incoherenţă (She had a book in her boad which was bought în London = Ea avea o carte în mînă care a fost cumpărată la Londra...). Pentru a preveni astfel de greşeli stărui asupra deprinderii elevilor de a folosi just propoziţiile subordonate, dîndu-le să traducă propoziţii simple din romînă în engleză, ceea ce îi obişnuieşte dintr-o etapă timpurie să compare formele de exprimare din limba maternă cu cele din engleză. Astfel se corectează tendinţa lor de a situa predicatul înaintea subiectului, lucru nepermis în engleză, de a situa circumstanţialul de timp sau loc după subiect, aşa ca în limba romînă, învaţă să folosească just articolul după prepoziţie, se lămuresc mai bine asupra locului atributului, asupra concordanţei timpurilor etc.

Obişnuiesc să recomand elevilor să aibă un caiet special în care să noteze cuvintele găsite în lecturile lor, tipare de fraze etc., pe care să le memoreze şi să le folosească atunci cînd este cazul.

În articolul de faţă am vorbit doar despre cîteva metode practice de predare a gramaticii engleze şi de aplicare a acesteia în exerciţii menite să-i înarmeze pe elevi cu o exprimare corectă. Desigur, tema aceasta nu poate fi epuizată în întregime aci. Pentru utilizarea cu bune rezultate a tuturor metodelor care îi ajută pe elevi să-şi însuşească limba engleză e nevoie de o muncă susţinută din partea profesorului. Lecţia fiind o operă de creaţie, pentru realizarea ei profesorul este chemat să facă apel la toate resursele lui : temeinică pregătire anterioară, alegere chibzuită a exerciţiilor, stăruinţă şi atenţie permanentă în predare.

Prof. SARAH MEDREGAN
Şcoala medie I. L. Caragiale — Bucureşti

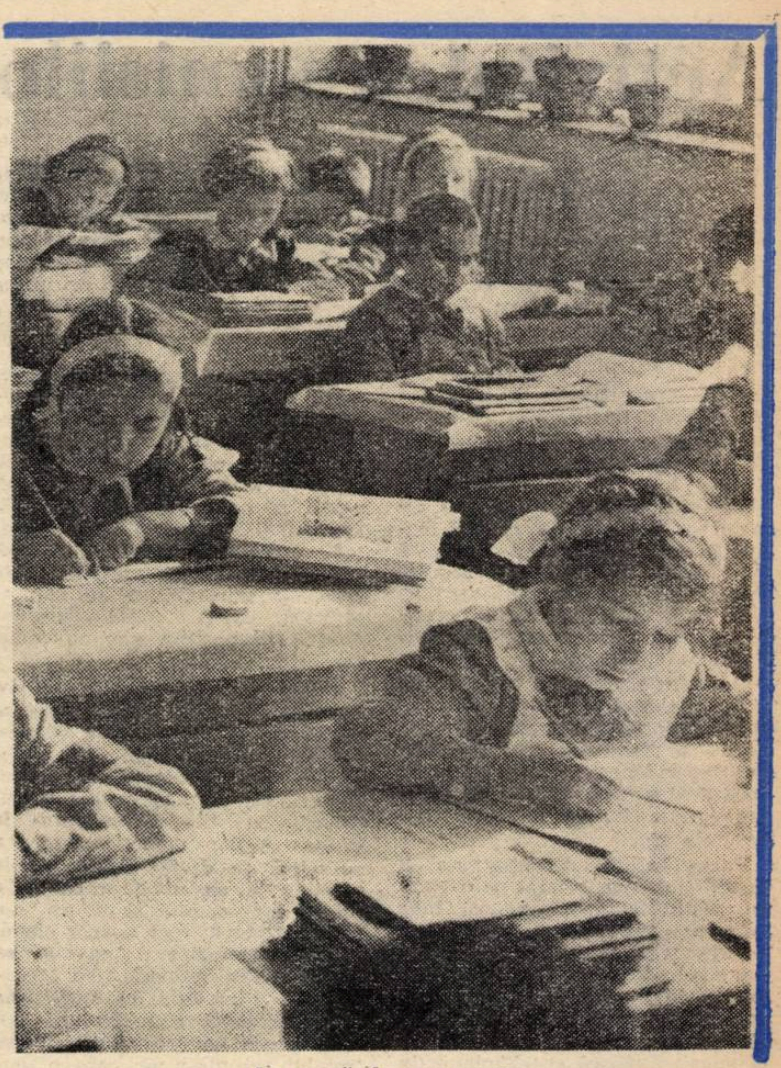

La o oră de compunere

Să prevenim exprimarea schematică a elevilor

Este un adevăr recunoscut de toată lumea că formarea deprinderilor de exprimare corectă nu se poate realiza numai cu ajutorul lecţiilor de limbă şi literatură, nu poate fi lăsată numai în seama celor care predau acest obiect. Totuşi, acest lucru scapă uneori din vedere profesorilor, ca şi directorilor de şcoli.

Pentru a ajuta pe profesorii de orice specialitate să contribuie prin mijloacele de care dispun la formarea deprinderilor de exprimare corectă a elevilor, mi-am propus ca, în munca de îndrumare şi control a procesului instructiv-educativ, să urmăresc în ce măsură predarea tuturor disciplinelor, şi cu deosebire a celor din grupa obiectelor realist-practice, ajută la dezvoltarea posibilităţilor de scriere şi vorbire corectă, care să reflecte esenţa cunoştinţelor acumulate.

Cu ocazia asistenţelor la lecţii şi la activităţile practice am constatat că în general profesorii folosesc un mod de exprimare îngrijit, un limbaj ştiinţific, respectînd normele gramaticale ale limbii şi corectînd cu răbdare expresiile greşite sau regionalismele, propoziţiile trunchiate sau confuze, repetiţiile supărătoare, dezacordurile etc. De asemenea, cercetînd lucrările de control ale elevilor mi-am dat seama că mulţi profesori vădesc o preocupare atentă pentru corectarea greşelilor de ortografie, a construcţiilor sintactice necorespunzătoare, a erorilor de vocabular.

Am putut constata însă cu aceeaşi ocazie, mai ales în lucrările scrise, o exprimare săracă, uneori rezumată la reproducerea schemelor pe care le fac profesorii la tablă. Tratînd de pildă, la botanică, într-o lucrare scrisă, tema „Porumbul şi importanţa lui economică", elevii clasei a V-a şi-au formulat în acest fel cunoştinţele : „Rădăcina : fasciculantă. Tulpina : înaltă pînă la 3 m, cu noduri şi internoduri şi avînd măduva dulce şi moale. Frunza : limb şi teacă, nervuri paralele. Florile : florile porumbului sînt de 2 feluri... Fructul : cariopsă, format din endosperm şi embrion..."

În lucrările de geografie cu tema „R.P. Ungară" de la aceeaşi clasă am întîlnit uneori astfel de redactări : „Aşezarea : în centrul Europei. Suprafaţa : 93.000 km. p. Populaţia : 10.000.000 locuitori. Relieful : mai mult cîmpie. Munţi : Munţii Bakony. Lacuri : Lacul Balaton, Apele : Dunărea, Tisa, Someşul, Mureşul, Crişurile..."

Un mod asemănător de exprimare am observat şi în lucrările de chimie la clasa a VII-a.

Am căutat şi cauzele acestei situaţii. Le-am găsit, evident, în munca profesorilor. Nu întotdeauna aceştia au sesizat pericolul pe care îl prezintă faptul că nu cer elevilor să-şi expună cunoştinţele într-o formă completă, clară, cursivă, într-un stil expresiv. În special profesorii de geografie, şt. naturale, chimie, fizică sînt înclinaţi să se mulţumească cu faptul că elevii ştiu să trateze corect subiectul cerut, chiar dacă această tratare înseamnă o reproducere a schemelor de la tablă. Unii cred chiar că prin aceasta îi ajută pe elevi să se exprime concis. După părerea mea însă tocmai o asemenea concepţie cultivă, dimpotrivă, schematismul, sărăcia de idei şi de vocabular şi este categoric în detrimentul dezvoltării posibilităţilor de exprimare ale elevilor.

Cele relatate mai sus nu pot duce la negarea utilităţii schemelor în predarea obiectelor realist-practice. Nicidecum. Utilitatea schemelor, atît în lecţiile de comunicare a cunoştinţelor cît şi în cele de recapitulare, este de necontestat. Se desprinde de aci, însă, şi concluzia că profesorul trebuie să îndrumeze permanent pe elevi în folosirea manualului, în care, precum se ştie, există adevărate modele de exprimare corectă, cursivă, să-i îndemne pe şcolari să nu înveţe numai după notiţe, chiar dacă acestea conţin scheme bogate, cuprinzătoare, iar cu prilejul răspunsurilor orale să pretindă elevilor o expunere corectă, motivată, nu o simplă înşiruire a faptelor şi fenomenelor. Efect pozitiv în această problemă are şi expunerea profesorilor dacă este vie, colorată, presărată cu imagini sugestive.

Problema dezvoltării exprimării scrise şi orale a elevilor se poate rezolva numai prin conlucrarea armonioasă şi organizată a tuturor profesorilor şcolii. Animatorul şi organizatorul acestui front comun al cadrelor didactice din fiecare şcoală trebuie să fie directorul.

Prof. ROMULUS SICLOVAN
directorul Şcolii de 8 ani din com. Ghioroc, raionul Lipova

În adîncul conştiinţelor

(Urmare din pag. 1)

o stimă pentru sentimentele înalte despre care ştie să vorbească atît de frumos şi, în adîncurile ascunse ale conştiinţei, se formează o mentalitate care ameninţă toată viitoarea lui dezvoltare.

Sau altul. De asemenea „bun". De asemenea corect şi sîrguincios. Deschideţi catalogul şi la toate rubricile, la toate disciplinele, aceeaşi situaţie splendidă. Faimoasele note de zece fac din acest elev mîndria clasei şi orice profesor îl apreciază în cancelarie şi în faţa clasei cu căldură. Din păcate, printre colegii lui acest elev nu se bucură de aceeaşi apreciere şi simpatie. De ce ? Pentru că e un îngîmfat. Pentru că îi priveşte pe toţi cu aroganţă, pentru că el e singurul „deştept" — doar toată lumea o confirmă — iar ceilalţi... să nu mai vorbim. Ah, cu ce superioară ironie ştie să-şi lămurească un coleg care n-a înţeles nu ştiu ce problemă, cu cîtă aroganţă poate să-l privească pe un altul după ce a răspuns în locul lui la una din întrebările profesorului. Va creşte mare şi va fi poate un bun specialist în domeniul pe care şi-l va alege. Din acest punct de vedere şcoala nu poate să-şi facă nici un reproş. Dar ca om el va fi un mutilat, unul din acei indivizi care nu-şi au locul în societatea viitorului.

Există desigur şi reversul acestei situaţii. Să zicem că printre elevii clasei se numără unul care, prin temperamentul lui năvalnic, prin felul lui nestăpînit de a fi, ne dă multă bătaie de cap. Mai deunăzi l-am surprins aruncînd cu ghiozdanul în capul unui coleg, iar într-o recreaţie am văzut bine cum a încercat să forţeze uşa de la laboratorul de fizică. Toată lumea se plînge de el pentru că astfel de şotii se ţin lanţ şi toţi s-au învăţat să-l socotească un „zbîntuit" împotriva căruia se cer luate măsuri categorice . Dar dacă privim mai atent, s-ar putea să avem surpriza de a constata că elevul respectiv are un fond sufletesc foarte bun, că şi-a bruscat colegul pentru că n-a fost corect într-un litigiu copilăresc, că a vrut să intre în chip fraudulos în laborator pentru a face o experienţă şi că în toată zbîntuiala lui există o latură pozitivă de cinste, de corectitudine, de dreptate şi de bună intenţie care se cere considerată şi valorificată. Iar noi, adeseori din păcate, privim la suprafaţă şi categorisim drept „rău" tocmai un astfel de copil căruia lipsa noastră de înţelegere poate să-i dăuneze foarte mult.

Exemplele ar putea fi înmulţite. Sînt zeci şi zeci de forme în care se poate manifesta personalitatea în formarea copiilor. Pentru a le înţelege în adevăratul lor sens se cere nu o dată să le căutăm înapoia aparenţelor, să pătrundem în adîncul conştiinţelor copiilor, să nu ne mulţumim a constata că unii ne fac „dificultăţi" iar alţii nu. Profilul lor moral trebuie privit prin prisma exigenţelor viitorului, iar viitorul nu se va mulţumi numai cu aparenţele. Sarcinile pe care ni le impune, sînt mari şi minunate, după cum el însuşi este minunat.

Activitatea comisiilor metodice

Una din problemele de care depinde în mare măsură buna instruire teoretică şi practică a elevilor din şcolile profesionale şi tehnice o constituie felul cum se desfăşoară munca metodică a cadrelor didactice din aceste şcoli. Preocupările cu caracter metodic ale profesorilor şi maiştrilor-instructori sînt multiple şi variate. Printre acestea se numără activitatea în cadrul comisiilor metodice, al cercurilor pedagogice, al cabinetelor metodice, organizarea de conferinţe şi referate etc. In articolul nostru ne-am propus să ne oprim în exclusivitate asupra muncii comisiilor metodice — verigă de cea mai mare însemnătate a activităţii metodice şi în care sînt antrenate toate cadrele didactice.

La Şcoala profesională de ucenici a întreprinderii „Flamura roşie" a avut loc, încă înainte de deschiderea cursurilor, o şedinţă de reorganizare a comisiilor metodice, în funcţie de noile sarcini ale şcolii. S-au constituit trei comisii — comisia de cultură generală, comisia de cultură tehnică şi comisia diriginţilor. Fiecare comisie are un plan de muncă în care sînt cuprinse sarcini concrete, cu termene precise de îndeplinire. Planurile comisiei de cultură generală şi comisiei de cultură tehnică prevăd de pildă, analiza programelor şcolare, analiza critică a planurilor calendaristice la fiecare obiect, reorganizarea şi completarea materialului didactic, organizarea lunară a unor lecţii deschise etc.

Toate lecţiile deschise vor fi însoţite de un referat pe o temă apropiată. Bunăoară, pentru luna noiembrie este planificată o lecţie deschisă de matematică, cu subiectul „Triunghiul echilateral înscris în cerc". La aceeaşi dată este prevăzut şi referatul „Interdependenţa dintre cunoştinţele de matematică, fizică şi tehnologie în lumina programelor şcolare". Astfel, discuţia asupra lecţiei va avea o bază ştiinţifică şi se va putea realiza schimbul de experienţă între profesorii de aceeaşi specialitate şi de specialităţi înrudite. Planul comisiei diriginţilor cuprinde sarcini privitoare la organizarea orelor de dirigenţie, a acţiunilor extraşcolare, pregătirea elevilor pentru manifestări culturale, sportive, organizarea schimbului de experienţă cu alte şcoli ş.a.m.d.

Deosebit de pozitivă este preocuparea conducerii şcolii pentru ridicarea nivelului pregătirii pedagogice a maiştrilor-instructori. În acest scop se va organiza pentru ei un ciclu de lecţii în care vor fi prezentate diferite probleme de pedagogie şi metodică, cu aplicaţii practice. De îndrumarea acestei activităţi răspunde un profesor care are ca specialitate de bază pedagogia.

Aspecte pozitive în legătură cu organizarea şi funcţionarea comisiilor metodice se întîlnesc şi la şcoala profesională de ucenici a uzinelor „Timpuri Noi", la grupul şcolar al Ministerului Învăţămîntului, la şcoala tehnică şi la şcoala tehnică de maiştri a Ministerului Industriei Uşoare, la grupul şcolar comercial etc. Bunăoară, la grupul şcolar comercial, pentru a se putea urmări desfăşurarea şi conţinutul interasistenţelor la lecţii s-a introdus o fişă în care se indică profesorul la care s-a asistat, cine au fost asistenţii, ca şi principalele lor constatări, pozitive sau cu caracter critic.

Intr-o serie de şcoli se pot constata însă şi unele serioase deficienţe în organizarea şi desfăşurarea muncii comisiilor metodice. De exemplu, la grupul şcolar „Unirea", la grupul şcolar de petrol-chimie şi, în parte, la grupul şcolar comercial munca metodică se desfăşoară în unele privinţe la un nivel scăzut. La unele din aceste şcoli nu s-a întocmit încă nici măcar planul muncii metodice. Aceasta se datoreşte în primul rînd faptului că directorii de studii din şcolile respective neglijează sarcina organizării îndrumării şi controlului activităţii pe care o desfăşoară comisiile metodice, trecînd-o unui profesor. Se ştie însă că munca metodică este o sarcină de care trebuie să răspundă nemijlocit directorul de studii.

Se întîlnesc o serie de lipsuri şi în activitatea comisiilor de diriginţi. La unele şcoli, cum sînt şcoala profesională de ucenici „Timpuri Noi" sau grupul şcolar de petrol-chimie, comisiile diriginţilor nu au organizat nici o acţiune concretă. Nu e de mirare că lucrurile stau aşa dacă ţinem seama că în şcolile respective nu s-a dat nici o atenţie organizării comisiilor metodice, lăsîndu-se ca acestea să fie conduse de cadre lipsite de experienţă. Pentru întărirea educaţiei comunsite a elevilor este necesar ca munca comisiilor metodice ale diriginţilor să fie de îndată îmbunătăţită, să fie condusă de profesori cu experienţă, sub directa îndrumare a directorului. Comisiile diriginţilor au datoria să organizeze ore de dirigenţie deschise, interasistenţe, referate, discuţii pe teme legate de specificul şcolii, de problemele concrete ale claselor.

Am constatat în acelaşi timp şi faptul că nu toate comisiile din cadrul aceleiaşi şcoli îşi desfăşoară activitatea metodică la acelaşi nivel. Aşa, de exemplu, la şcoala profesională de ucenici „Timpuri Noi", comisia de cultură generală, condusă de prof. Elena Lăscoiu, are o activitate bogată, întemeiată pe un plan de muncă bine întocmit, în timp ce munca celorlalte comisii este necorespunzătoare. Vina principală în această privinţă o are direcţia şcolii, felul cum a organizat această muncă metodică (şi aici coordonarea comisiilor metodice este dată în răspunderea unui profesor).

Un aspect negativ al activităţii comisiilor metodice din unele şcoli îl constituie şi lipsa unei evidenţe a acesteia, ceea ce împiedică efectuarea controlului asupra conţinutului ei. Ar fi necesar ca fiecare comisie să încheie procese-verbale care să consemneze activitatea desfăşurată iar aceste documente să se păstreze la cabinetele pedagogice sau la colţul metodic al şcolii.

De la începutul anului şcolar s-au scurs doar cîteva săptămîni şi nu este prea tîrziu să se pună la punct amănuntele organizatorice care, deşi la prima vedere par neînsemnate, pot influenţa mult, după cum am văzut, asupra conţinutului muncii. În această privinţă un cuvînt greu pot şi trebuie să-l spună lucrătorii cabinetului metodic din Bucureşti pentru învăţămîntul profesional şi tehnic, în răspunderea căruia cade în primul rînd îndrumarea activităţii metodice desfăşurate în şcoli.

Experienţa şcolilor fruntaşe dovedeşte cu prisosinţă că acolo unde activitatea metodică este bine organizată, desfăşurîndu-se după un plan, pe baza aplicării creatoare a principiilor pedagogiei marxiste la specificul învăţămîntului profesional şi tehnic, rezultatele dobîndite în desfăşurarea procesului instructiv-educativ sînt tot mai valoroase. Este necesar ca munca metodică din toate şcolile să se ridice la nivelul şcolilor fruntaşe.

Prof. GH. DIVRICEAN

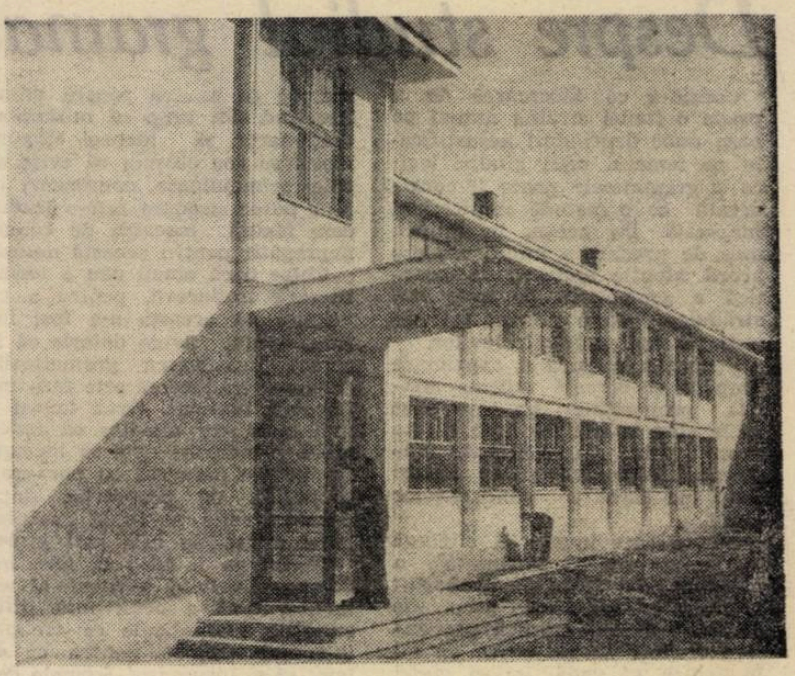

Noul local al Şcolii tehnice sanitare din Tg. Mureş

Minerii de mîine

Directorul Grupului şcolar profesional minier din Lupeni, fostul miner Cristea Aron, socoteşte şcoala pe care o conduce drept un adevărat abataj în care se formează viitorii muncitori şi tehnicieni ai minelor — mecanici de locomotive subterane, de craţere, haveze sau combine miniere, lăcătuşi de întreţinere a puţurilor sau sistemelor de aeraj. Între cei care azi abia se deprind cu tainele meseriilor întîlneşti mulţi fii de mineri, ca şi fii de ţărani din Gorj, de pe culmile Parîngului sau Retezatului, din Ţara Haţegului sau de pe Valea Mureşului, care abia ca ucenici au putut vedea primul atelier din viaţa lor, primele strunguri, primele agregate complicate, automate sau semiautomate, asemenea celor care deservesc azi moderna staţie de preparaţie de cărbuni din Lupeni.

De sus, de la complexul şcolar care îşi înalţă construcţia zveltă pe platoul Grafit, mărginit de grădini de pomi şi păşuni subalpine sub care se înlînde un desiş de blocuri nou construite, se vede ca în palmă întreaga aşezare minieră, cu pelsajul ei unic — turnurile de extracţie, haldele, funicularele, gurile de mină, de care sînt legate pagini din istoria glorioasă a luptelor eroice ale minerilor din Lupeni pentru o viaţă mai bună. Şcoala are o legătură strînsă cu preocupările minerilor din întrega exploatare. Înalta principialitate, ţinuta morală şi profesională a minerilor — glorios detaşament al clasei noastre muncitoare — au o puternică influenţă asupra comportării ucenicilor şi elevilor şcolii.

Am participat de curînd la una din şedinţele „fulger" organizate de conducerea şcolii, şedinţe în care se discută probleme de învăţămînt şi disciplină. În asemenea şedinţe s-au auzit pentru prima dată evidenţiaţi pentru succesele lor la învăţătură şi practică mulţi dintre ucenicii fruntaşi ai şcolii, cum sînt viitorul mecanic de mină Ion Bărbulescu, viitorii electricieni subterani Aurel Săvulescu, Aurel Bucur, Maria Sandu, Wihelm Bertha etc. Şi tot aceste şedinţe au relevat îmbunătăţirea continuă a muncii multor absolvenţi ai şcolii ca Eugen Popa, muncitor fruntaş la mina Lupeni, Alexandru Bartha, muncitor fruntaş la mina Dîlja şi alţii.

La şedinţa la care am fost de faţă participau, pe lîngă elevii şi profesorii şcolii, ingineri, maiştri şi muncitori fruntaşi din producţie. Se discuta despre contribuţia ucenicilor la lupta dusă de colectivul minei pentru reducerea timpului de reparaţii a maşinilor, agregatelor şi instalaţiilor — factor de seamă în creşterea productivităţii muncii în abataje. Nu puţine au fost cuvintele de laudă rostite cu acel prilej la adresa ucenicilor, pentru priceperea lor în muncă şi pentru simţul lor de răspundere. Firesc s-au adus şi critici la adresa unora dintre ei, care nu lucrează încă aşa cum ar trebui. Dar însuşi felul cum a fost formulată critica arată că membrii colectivului minei îi privesc pe tineri cu seriozitate, ca pe nişte tovarăşi egali în drepturi şi în datorii. Acest fapt a fost confirmat şi de atenţia cu care inginerii, tehnicienii şi muncitorii participanţi la şedinţă şi-au notat multe dintre propunerile cu caracter tehnic şi organizatoric făcute de ucenici, propuneri care vădeau din plin buna pregătire teoretică şi practică a viitorilor muncitori, ataşamentul lor faţă de cauza colectivului în mijlocul căruia lucrează.

Grija pentru pregătirea profesională a viitorilor mineri se îmbină la Grupul şcolar din Lupeni cu preocuparea pentru educarea lor multilaterală. Numeroase manifestări vii, atractive, contribuie la educarea patriotică a elevilor. Amintim printre acestea întîlnirile cu muncitorii fruntaşi, vizitele la locurile istorice din oraş, legate de greva minerilor din 1929, simpozioanele pe temele: „Cum au muncit şi cum au luptat minerii în trecut", „Ce înseamnă să fii un bun utemist", „Ce înseamnă să-ţi iubeşti meseria aleasă" etc.

Astfel la şcoala din Lupeni se formează şi se călăeşte conştiinţa ucenicilor de azi, minerii de mîine.

IRIMIE STRĂUŢ

La nivelul petrochimiei moderne

Grupul şcolar de petrol-chimie din Oneşti pregăteşte cadre calificate şi specializate pentru marele complex petrochimic de pe Valea Trotuşului, precum şi pentru alte importante uzine cu acelaşi profil. El dispune de toate condiţiile pentru a-şi desfăşura cît mai bine activitatea — construcţii moderne cu săli de clasă pline de lumină, cu laboratoare bine amenajate. Căutînd să folosească din plin aceste condiţii, colectivul didactic al şcolii se străduieşte să aplice în munca sa metode cît mai bune, cît mai înaintate. El acordă îndeosebi atenţie lucrărilor practice de laborator şi practicii elevilor în producţie.

Se ştie că pentru buna însuşire a meseriei de laborant are o mare însemnătate practica de laborator. Programa şcolară pentru clasa de laboranţi prevede în trimestrul I cunoaşterea laboratorului cu toate ustensilele sale, precum şi executarea practică a unor operaţii generale ca mojărare, dizolvare, uscare, calcinare, distilare etc. Pentru a asigura posibilitatea executării frontale, concomitente a acestor operaţiuni de către întreaga clasă şi pentru a-i obişnui pe elevi cu condiţiile producţiei am organizat aceste lucrări chiar în laboratoarele Combinatului chimic din Borzeşti. Întreaga clasă, care cuprinde 35 de elevi, a fost repartizată, în grupe egale, la trei din laboratoarele uzinei — şi anume în laboratorul secţiei electroliză, în laboratorul C.T.C. subsecţia „probaje" şi în laboratorul C.T.C. subsecţia „analize anorganice".

Fiecare şedinţă a durat 6 ore — timpul normal prevăzut pentru o zi de practică în laborator. La prima şedinţă elevii s-au familiarizat cu laboratorul şi aparatura sa, primind explicaţii din partea specialiştilor şi asistînd la lucrările curente. La cea de a doua şedinţă, sub îndrumarea personalului tehnic din laborator, ei au executat, fiecare în parte, operaţiile prevăzute în programă, alcătuind apoi un referat asupra felului cum şi-a desfăşurat munca. Rezultatele au fost deosebit de bune. Elevii au executat cu multă însufleţire şi corectitudine lucrările, căpătînd în acelaşi timp interes pentru viitorul loc de muncă.

Pentru lucrările de analiză calitativă nu ne-am limitat la indicaţiile date de „Manualul de laborator" editat pentru uzul şcolilor profesionale, ci am adoptat şi alte metode analitice, deoarece am apreciat că laboranţii trebuie să cunoască toate metodele folosite în laboratoarele uzinelor.

Sîntem în acelaşi timp preocupaţi de stabilirea unei metodici cît mai adecvate pentru practica în producţie a elevilor. În această privinţă primim un ajutor important din partea conducerii uzinelor, care ne sprijină în găsirea unor soluţii eficiente. Atît la Combinatul chimic din Borzeşti cît şi la Combinatul de cauciuc sintetic din Oneşti cîte un inginer a primit sarcina de a se ocupa exclusiv de desfăşurarea practicii în producţie a elevilor. Aceştia se îngrijesc de conţinutul şi metodica practicii, de repartizarea elevilor prin rotaţie la locurile de muncă, de controlul caietelor de practică etc. Şi şefii de secţie se preocupă de organizarea activităţii practice a elevilor căutînd ca aceştia să primească sarcini concrete şi să fie îndrumaţi de către maiştri în îndeplinirea lor. La Combinatul de cauciuc sintetic din Oneşti, de pildă, elevii au ajutat pe constructori la finisarea de montaje, au întocmit, sub îndrumarea şefului de instalaţie, schiţele fluxului tehnologic, au participat direct, alături de muncitori şi tehnicieni, la pregătirile pentru supunerea la probe tehnologice a secţiilor. La secţia electroliză a Combinatului chimic din Borzeşti elevii au lucrat ca operatori iar cunoştinţele lor asupra procesului tehnologic şi a instalaţiei au fost verificate prin colocvii săptămînale.

În serviciul A.T.M. de la acest Combinat elevii au ajutat la lucrările de măsurătoare din laborator, precum şi la reparaţia deranjamentelor intervenite în sistemele de automatizare.

Pentru cunoaşterea cît mai adîncită a aparatelor ca elemente de bază ale instalaţiilor, cît şi pentru folosirea cît mai completă a timpului de practică s-a dovedit utilă şi metoda folosită de către profesorul care predă disciplina „aparate şi instalaţii". De la începutul anului acesta a dat spre executare elevilor de la şcoala tehnică macheta unor aparate care vor fi studiate în decursul anului. Pe lîngă efectul ei instructiv, această activitate a elevilor oferă şcolii posibilitatea de a-şi îmbogăţi materialul didactic.

Sprijinul activ al conducerii întreprinderilor pentru care pregătim cadre de muncitori şi tehnicieni îşi vădeşte puternic utilitatea în creşterea nivelului de cunoştinţe al elevilor, în tot mai buna lor pregătire.

Ing. AUREL STĂNESCU
director adjunct al Grupului şcolar de petrol-chimie — Oneşti

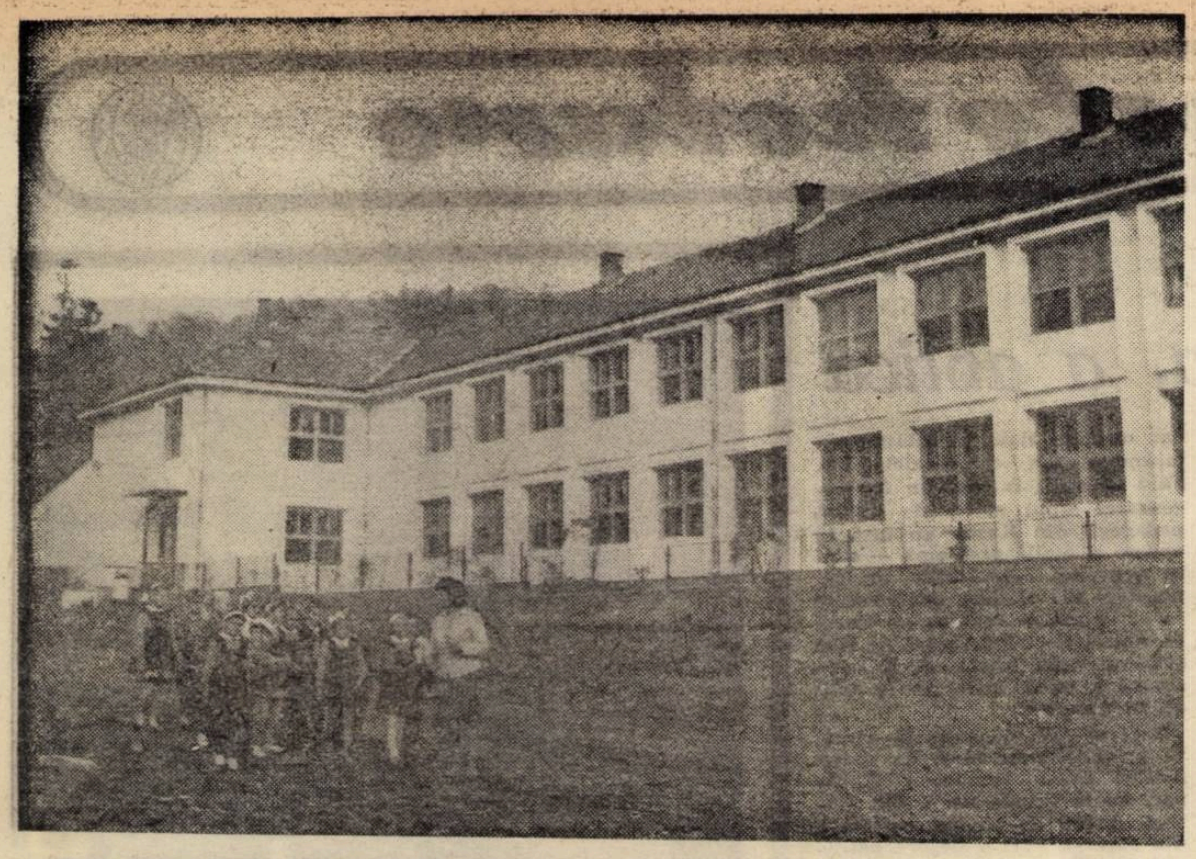

Noua şcoală medie în care învaţă anul acesta copiii minerilor din Cavnic, regiunea Maramureş

Un nou institut pedagogic

Un nou centru universitar a apărut pe harta ţării noastre: Piteştiul, unde şi-a deschis de curînd porţile un institut pedagogic de 3 ani. O nouă fereastră spre lumină, o nouă mărturie a necontenitei dezvoltări a învăţămîntului, a culturii din patria noastră.

Am stat de vorbă, zilele trecute, cu cîţiva din proaspeţii studenţi ai institutului, în ochii cărora strălucea bucuria de a fi ajuns pe cea mai înaltă treaptă a şcolii, bucuria că vor deveni, la rîndul lor, profesori. Se străduiau, care mai de care, să mă convingă că specialitatea lor este „cea mai frumoasă", „cea mai necesară".

— Se poate concepe, fără temeinice cunoştinţe de matematică, desăvîrşirea construcţiei socialismului, construirea comunismului în ţara noastră? — mă întreba, rotindu-şi privirea şi către ceilalţi ascultători, tînărul Iancu I. Stan.

— Dar graiul, limba poporului, în care se tălmăcesc lupta, victoriile şi năzuinţele acestuia, nu merită o egală preţuire? — rosti ca o sentinţă Elena Păcureţ.

— Găsesc că nimic nu este mai pasionant decît studiul ştiinţei despre tainele vieţii. Oare fără stăpînirea legilor ei ar putea fi făurit belşugul traiului nostru? — adăugă studenta Georgeta Duinu.

— Avem cele mai bune condiţii de studiu — ne-a spus, în încheierea scurtului nostru interviu colectiv, tov. Marin Mocanu, directorul adjunct al institutului. Săli de cursuri, laboratoare bine utilate, biblioteci — toate stau la dispoziţia cadrelor didactice şi a studenţilor pentru a obţine cele mai bune rezultate. Trebuie numai să muncim, să muncim cu perseverenţă şi pasiune. Aceasta va constitui prinosul nostru de caldă recunoştinţă faţă de partid, care ne-a creat aceste condiţii optime.

Oraşul Piteşti, odinioară cunoscut pentru viaţa lui monotonă şi cenuşie, devine astăzi nu numai un puternic centru economic, dar şi un însemnat centru cultural. Profesorilor acestui institut, studenţilor lui — şi ei viitori profesori — le revine în această direcţie un rol de seamă. Nu ne îndoim că, aşa cum au arătat-o acum, la începutul drumului, ei vor şti să-şi împlinească cu cinste acest rol.

FLORIN ANGHEL

Bibliografie

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice care predau obiectul „Agricultura", seria Biologie a ultimului număr al revistei NATURA a deschis o rubrică specială în care se vor publica studii, articole de metodică, note, indicaţii privind efectuarea aplicaţiilor practice pe probleme de agricultură, fitotehnie, horticultură şi zootehnie. În acest număr, la rubrica „Agricultura" sînt publicate articolele „Realizări obţinute în cultura porumbului şi a cerealelor păioase" de Al. Priadcencu, „Sporirea producţiei de lînă fină şi semifină prin creşterea batalilor" de Dr. C. Ştefănescu, „Aspecte privind fradierea unor plante agricole", „Experienţe privind cunoaşterea însuşirilor solului" de ing. I. Roventa, „Recunoaşterea cerealelor de toamnă după răsărire", „Lucrări de toamnă în grădina de legume şi în grădina de flori" de Ing. M. Dumitrescu.

La rubrica „Studii şi Note" sînt publicate, printre altele, articolele: „Cercetări cu C-14 asupra mecanismului fotosintezei", de N. Sălăgeanu, „Cibernetica şi creierul uman" de R. Codreanu, V. Şanta şi E. Vasilescu, „Dezvoltarea aparatului digestiv la nevertebrate" de S. Gyurko şi S. Szabo.

La rubrica „Metodică şi lucrări practice" sînt publicate articolele: „Din experienţa predării zoologiei la clasa a IV-a" de I. Voichin, „Lucrări practice şi experienţe care pot fi executate cu elevii clasei a V-a la botanică" de St. Dumitrescu.

★

Seria **Geografie-Geologie** a numărului 5/1962 al revistei NATURA, recent apărut, cuprinde la rubrica „Studii" articolele: „Delta Dunării — structura şi modul de utilizare a terenurilor" de I. Velcea şi Iacob, „Riurile mici de munte din ţara noastră ca surse hidroenergetice" de I. Ujvari, „Nisipurile din R.P.R." de I. Maxim, „Despre zăcăminte şi rezerve de substanţe minerale utile" de A. Gurău şi B. Sielecki şi „Forme de relief carstic dezvoltate pe roci vulcanice în Masivul Harghita şi Depresiunea Ciucurilor" de I. Ilie şi Grigore Mihai.

Rubrica „Metodică" include articolele: „Din experienţa predării geografiei la clasa a V-a", „Îndrumări metodice privind predarea geografiei R.P.R. în şcolile cu limba de predare maghiară" de L. Raţiu, „Activitatea cercurilor pedagogice de geografie în noul an şcolar" de Gh. Breharu şi „Amenajarea terenului geografic şi organizarea lecţiilor" de S. Veza.

Materiale interesante sînt de asemenea publicate la rubricile „Pe harta lumii", „Recenzii", „Calendar" şi „Din activitatea S.S.N.G.".

Noi filme de scurt metraj

Studioul cinematografic „Alexandru Sahia" a realizat de curînd cîteva noi filme de scurt metraj care pot fi folosite cu succes în munca educativă sau în predare.

Filmul intitulat **„Noi la Festivalul — Helsinki 1962"**, de pildă, regizat de Mihăiţă Lupu şi al cărui comentariu este semnat de Victor Vîntu, este un reportaj filmat la Festivalul Mondial al Tineretului ce a avut loc la Helsinki. Sînt redate aspecte de la deschiderea festivalului, întîlniri între delegaţi, manifestări artistice şi sportive.

„Festivalul de folclor" se intitulează filmul regizat de Marcu Brătescu şi cu comentariul semnat de Eugen Mandric. Înfăţişînd Festivalul de folclor al ţărilor balcanice şi din zona Mării Adriatice, acest film prezintă fragmente din dansurile şi cîntecele popoarelor participante, precum şi dezbaterile ştiinţifice organizate de către Institutul de folclor.

Filmul **„Lacuri glaciare"**, la care scenariul şi regia aparţin lui Ion Bostan, prezintă urmele unor gheţari de mult dispăruţi. Filmul înfăţişează lacurile glaciale Tăul Negru, Ana, Gemenele, Tăul Ştirbului, Lacul Viorica, Bucura şi altele. Pentru a culege imagini nevăzute de nimeni, regizorul Ion Bostan a pătruns în adîncul unor lacuri şi a arătat că acolo trăiesc tot felul de vietăţi ciudate, care s-au adaptat noilor condiţii.

Şi alte filme, care se află în prezent în lucru, vor putea fi folosite cu bune rezultate în munca instructiv-educativă. De pildă, cîteva filme didactice despre agricultură. Regizorul Dădîrlat Dumitru lucrează la filmele **„Peste 5000 kg. porumb la ha."** şi **„Creşterea păsărilor"**, iar regizorul Done Dumitru realizează filmele **„Organizarea teritoriului"** şi **„Noi terenuri redate agriculturii"**. Alte echipe lucrează la filme de educaţie sanitară. Regizorul Terner Zoltan realizează filmul **„Băile de soare şi aer"**, iar regizorul Moscu Iancu trage acum ultimele cadre din filmul în trei variante **„Recreaţia elevului"**.

A apărut GAZETA MATEMATICA ŞI FIZICĂ

Seria A a numărului 8, din august 1962 al „Gazetei matematice şi fizice" cuprinde, în sumar, următoarele articole:

E. Avanesov: **Reprezentarea numerelor prime într-un mod special de forme binare pătratice şi cubice.**

V. Tamaş: **Asupra formulelor lui Newton.**

I. M. Popescu: **Amplificatoare şi generatoare cuantomecanice.**

D. Rimer: **Cu privire la modernizarea învăţămîntului matematic în şcoala de cultură generală.**

N. Teodorescu: **Premiile Lenin pe 1962 în domeniul matematicii şi în domeniile de aplicare a matematicii.**

R. A. Simionov: **Primul curs bulgar de metodica predării matematicii alcătuit pe baza metodologiei marxist-leniniste.**

Victor Daimaca: **Fenomene cereşti în luna octombrie 1962.**

O acţiune neorganizată

Mi-am dat seama adeseori că un cerc pedagogic bine organizat, cu o tematică corespunzătoare, contribuie nemijlocit la îmbogăţirea experienţei metodice a cadrelor didactice, la realizarea unui valoros schimb de experienţă. La cercurile pedagogice profesorii de aceeaşi specialitate expun experienţa lor, discută şi rezolvă o serie de probleme ale predării şi ale muncii educative. Aşa se întîmplă cînd cercul este bine organizat.

De curînd însă am întîlnit la cercul pedagogic al profesorilor de educaţie fizică din oraşul Ploieşti o situaţie cu totul opusă.

Membrii cercului au fost convocaţi pentru ora 9. O parte s-a prezentat la timp. Pentru o altă parte, însă, convocarea nu a avut aceeaşi eficacitate. După o întîrziere de aproape două ore, şedinţa s-a deschis cu o foarte sumară apreciere asupra activităţii desfăşurate în anul trecut. În continuare au fost numiţi responsabili pe ramuri de sport pentru organizarea campionatelor republicane şcolare.

S-a cerut apoi participanţilor să facă propuneri pentru planul de activitate al cercului în acest an şcolar. Profesorii au început să discute. Nu însă despre tematica şedinţelor, ci la întîmplare despre diferite probleme pe care le-au întîmpinat în munca lor; calitatea unor materiale didactice, necesitatea organizării unor şedinţe de pregătire profesională, colaborarea cu clubul sportiv „Petrolul", măsura în care se respectă unele cerinţe ale programelor şcolare etc.

Şedinţa s-a terminat după mai multe ore de discuţii cu caracter general, fără a reuşi să stabilească problemele ce urmează să fie discutate în acest an şcolar la cercul pedagogic.

Felul în care s-a desfăşurat ea constituie un prost exemplu. Faptul este cu atît mai grav cu cît aspecte negative în activitatea acestui cerc pedagogic au mai fost constatate şi în alte ocazii, iar secţia de învăţămînt, care a cunoscut această situaţie, nu a considerat de datoria ei să ia măsurile necesare.

ALEX. MOGOŞ

POŞTA redacţiei

Aurel M. Dobrin, comuna Făgeţel, raionul Vedea.

Întrucît institutele pedagogice de învăţători au pregătit cadre pentru clasele I—IV, absolvenţii acestor institute nu pot dobîndi calificarea de profesor prin trecerea unor examene de diferenţă. Calificarea pentru funcţia de profesor se obţine numai prin frecventarea unui institut de învăţămînt superior.

În ceea ce priveşte drepturile dvs. la concediu de odihnă pentru anul şcolar trecut, deoarece aţi fost numit în luna octombrie 1962 urma să vi se acorde cîte 4 zile pentru fiecare lună de muncă.

Ştefan Albu, comuna Slătioara, raionul Horezu.

Profesorii care nu au studii superioare terminate sînt salarizaţi ca învăţători de categoria I. În ceea ce priveşte vechimea, încadrarea dvs. se va face la grupa 0—3 ani, deoarece la data angajării nu aveaţi cel puţin 5 ani serviţi în învăţămînt.

Timpul servit în funcţii administrative nu se recunoaşte la stagiul de vechime în învăţămînt.

Iuliu Şincai, Carei.

Plata orelor cumulate de cadrele didactice de la clasele V—VII se face de la 15 septembrie a.c.

Ion Trancă, Corabia.

Absolvenţii şcolilor tehnice de maiştri care au absolvit şi o şcoală medie de cultură generală şi predau ca profesori suplinitori disciplinele de specialitate în şcoli profesionale şi de meserii sînt încadraţi ca învăţători de categoria I, la grupa de vechime corespunzătoare. Timpul de studiu în şcoala tehnică de maiştri nu este luat în considerare la stagiul de vechime în învăţămînt.

Vasilica Dragomir, Tr. Severin.

Cadrele didactice pensionate şi reîncadrate în învăţămînt (fără alte remunerări în afară de pensie) sînt salarizate la normă, în funcţie de studii şi de stagiul de activitate în învăţămînt. În astfel de cazuri personalul didactic nu este plătit cu ora.

În ceea ce priveşte concediul de odihnă, menţionăm că personalul didactic care a fost numit la catedră în cursul anului şcolar pe posturi vacante beneficiază de cîte 4 zile de concediu pentru fiecare lună de muncă. Dacă există o diferenţă de cîteva zile pînă la 1 septembrie, salariul poate fi acordat în funcţie de numărul orelor prestate în cursul anului la funcţia de bază numai atunci cînd cel în cauză a lucrat în cadrul şcolii şi numai dacă contractul de muncă nu a fost desfăcut la sfîrşit de an şcolar.

Ion Chiş, regiunea Maramureş. Cadrele didactice care au la bază o şcoală de nivel mediu şi lucrează în funcţia de profesori (directori de şcoală) sînt salarizate la fel ca învăţătorii de categoria I. Pentru a fi definitivate în învăţămînt este necesar să obţină calificarea de profesor şi să treacă examenul de definitivat pentru această funcţie.

Un grup de profesori din raionul Istria. Cursurile de perfecţionare pentru cadrele didactice care predau obiectul „Agricultura" nu dau nici o calificare. Pentru a se califica în vederea predării obiectului „Agricultura" absolvenţii şcolilor medii trebuie să urmeze cursurile unei facultăţi sau ale secţiei de specialitate de la un institut pedagogic de 3 ani.

Petru Ionuţ, comuna Cristian — Braşov.

Practica continuă la obiectul „Agricultura" se efectuează conform instrucţiunilor M. I. astfel: clasa a V-a — 2 săptămîni în luna iunie, clasa a VI-a — o săptămînă în trimestrul I, toamna şi o săptămînă în trimestrul II iarna. Perioada de practică este aleasă de şcoli în înţelegere cu gospodăria agricolă colectivă sau de stat. Elevii clasei a VII-a nu efectuează lucrările de practică continuă. Pentru clasa a VI-a cursurile se întrerup în perioada stabilită şi se prelungesc la sfîrşitul anului cu două săptămîni.

Practica continuă este condusă de profesorul care predă agricultura şi tot el ţine evidenţa activităţii elevilor.

Catedra de agricultură cuprinde 18 ore.

C. Popescu, comuna Gurbăneşti, raionul Lehliu.

Conform prevederilor planului de învăţămînt în acest an şcolar la clasa a VI-a se va preda zoologia şi nu anatomia, întrucît actualii elevi ai claselor a VI-a nu au studiat zoologia în clasa a IV-a. Aşa cum rezultă de altfel şi din proiectul de programă al şcolii de 8 ani, abia în anul şcolar 1964—1965 elevii claselor a VI-a vor studia anatomia, deoarece aceştia au primit cunoştinţe de zoologie în clasa a IV-a.

Gh. Pădurariu, Alexandru Moraru, Alexandru N. Popa, Eugenia Panait, Florentina Creangă, Lucian C. Cojocăreanu, Mihai Pavel, Ana Militaru, Ioan Condurache, Maria Gheorghiu, Dumitru Stănescu, Aurel V. Grădinaru, Ioan Gh. Roman, Fănică Zaharia.

Pentru informaţiile pe care le cereţi vă rugăm să vă adresaţi organelor locale de învăţămînt.

De peste hotare

U. R. S. S.

A observa, a generaliza, a aplica

Prin însăşi esenţa muncii lui profesorul sovietic este un cercetător, un creator. Dar activitatea creatoare a profesorilor sovietici n-a atins niciodată un nivel atit de înalt ca acum, după adoptarea legii cu privire la reorganizarea învăţămîntului, după cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Metodele descoperite de unii sînt reluate şi dezvoltate de alţii, iar experienţa dobîndită astfel devine un bun al tuturor.

Un asemenea proces se desfăşoară în şcolile R.S.S.A. Tătare.

De mult au loc aici cercetări menite să ducă la perfecţionarea lecţiei, profesorii din Kazan numărîndu-se printre cei dintîi care au respins şablonul în activitatea didactică. Acum ei şi-au pus o nouă sarcină — de a desfăşura în aşa fel lecţia încît ea să favorizeze în cea mai mare măsură dezvoltarea independenţei elevilor în studiu. De trei ani se preocupă de această problemă profesorii fruntaşi şi, în primul rînd, colectivul pedagogic al Şcolii nr. 1 din Kazan, care este ajutat de L. P. Aristova, colaborator ştiinţific al Academiei de ştiinţe pedagogice.

Pentru a-i pregăti pe tineri pentru viaţă — gîndesc aceşti profesori — nu este suficient să le dai doar cunoştinţele prevăzute în programele şcolare. Trebuie să-i înveţi să înveţe. Ei trebuie să ştie cum să-şi desăvîrşească cunoştinţele, cum să dobîndească cunoştinţe noi. Încă de pe băncile şcolii trebuie să le formezi copiilor priceperea de a dobîndi cunoştinţele din izvoare diferite, de a le prelucra în mod logic, de a le aplica în studiu, în muncă, în activitatea obştească. Îmbinarea studiului cu munca deschide în această privinţă posibilităţi deosebit de mari.

Acum a devenit o axiomă că dezvoltarea iniţiativei şi a independenţei în activitatea copiilor este una din cele mai importante condiţii ale succesului la învăţătură. Dar în ce constă independenţa în studiu a elevilor ? Cum trebuie formată ea în procesul de învăţămînt ?

Uneori se consideră că pentru aceasta este deajuns să rezervi cea mai mare parte din lecţie efectuării unor teme practice sau chiar, pur şi simplu, citirii manualului. Se înţelege că nu poate fi vorba de aceasta. Principalul este ca studiul să nu se reducă la memorarea unor adevăruri primite de-a gata, ci să constea într-un proces creator de dobîndire a cunoştinţelor din izvoare diferite. Iar astfel de izvoare pot fi şi activitatea practică, şi observaţiile copiilor asupra vieţii înconjurătoare, şi experimentul didactic, şi cărţile, şi documentele didactice, şi filmele şi, în sfîrşit, cuvîntul profesorului. În funcţie de izvoarele cunoştinţelor, de sarcinile didactice ale lecţiei, conţinutul temelor, formele de manifestare ale activităţii independente a elevilor pot fi diferite. Numeroşi profesori din Kazan, ca şi din alte oraşe şi sate ale republicii, au găsit de pe acum o mare varietate de asemenea forme.

La numeroase lecţii am putut constata că însuşirea noilor cunoştinţe se desfăşoară ca un proces în care elevii rezolvă în mod independent sarcini de cunoaştere.

Iată, de pildă, lecţia de istorie a U.R.S.S. ţinută în clasa a IX-a a Şcolii nr. 1 din Kazan de către profesoara Jana Vasilievna Iuşkanţeva. Tema acestei lecţii era „Răscoalele ţărăneşti din primele decenii ale sec. XVIII". Elevilor li s-au pus la dispoziţie fragmente bătute la maşină dintr-o serie de documente ale vremii — din cartea lui Posoşkov „Despre sărăcie şi bogăţie", din jalbele ţăranilor către Petru I, din jalba sotnicului Kutlin — şi li s-a cerut ca, după ce le citesc, să stabilească cauzele mişcărilor populare din acea perioadă. Cu alte cuvinte ei au avut sarcina de a analiza faptele istorice şi de a trage concluzii. Elevii şi-au îndeplinit foarte mulţumitor această sarcină — care reprezintă o temă „independentă". Profesoara le-a vorbit apoi despre răscoala lui Kondrat Bulavin. Ea a expus foarte clar şi expresiv faptele, dar s-a ferit de a trage vreo concluzie, de a face vreo generalizare.

— Acum, după ce aţi ascultat cele relatate de mine — le-a spus ea elevilor — străduiţi-vă să stabiliţi voi înşivă forţele motrice ale acestei răscoale.

Elevii au citit apoi „Minunatele scrisori" ale lui Bulavin şi au lămurit caracterul răscoalei şi cauzele înfrîngerii ei. Lecţia s-a terminat cu o discuţie frontală şi cu încheierea profesoarei.

Într-un mod asemănător rezolvă sarcina dezvoltării gîndirii copiilor Tamara Alexandrovna Kalimullina la lecţiile de geografie în clasa a VII-a a aceleiaşi şcoli.

— Astăzi vom studia rîurile şi lacurile Africii — li s-a adresat ea elevilor la lecţia la care am asistat. Cunoscînd suprafaţa şi clima continentului african voi trebuie să daţi în mod de sine stătător o caracterizare a apelor lui. Să ne reamintim întîi ce înseamnă a da o caracterizare a apelor.

Răspunsurile au urmat unul după altul, rapide, precise. Îţi dădeai seama că elevii clasei a VII-a şi-au însuşit temeinic bazele necesare pentru a da o caracterizare a apelor.

A început apoi activitatea de sine stătătoare la hartă. Elevii au privit de asemenea planşe şi fotografii. Apoi ei au vorbit foarte amănunţit şi precis despre Nil, Congo, Zambezi. Totuşi, profesoara nu s-a mulţumit cu simpla constatare a faptelor. Tot timpul ea întreba „de ce ?", cerînd copiilor să stabilească legătura reciprocă şi condiţionarea fenomenelor geografice. Aceştia au dat răspunsuri foarte bune la întrebările ei, iar uneori nici nu mai aşteptau întrebările, ci îşi argumentau de la început concluziile. De fapt elevii înşişi, folosind numai harta şi cunoştinţele lor anterioare, „au explicat" noul material.

— Să tragem acum o concluzie generală — a spus Tamara Alexandrovna : ce este caracteristic pentru toate rîurile Africii ?

Şi la această întrebare, care cere priceperea de a generaliza, elevii clasei a VII-a au răspuns cu uşurinţă. Profesoara a avut numai de completat concluziile lor.

Pe baza aceleiaşi metode au fost studiate şi lacurile.

Aceşti elevi vor termina şcoala, vor păşi în viaţă. E îndoielnic că ei îşi vor aminti toate denumirile geografice, toate cifrele, toate dimensiunile, dar ei vor cunoaşte întotdeauna geografia pentru că au învăţat lucrul cel mai important : să gîndească, să-şi reprezinte concret cele gîndite, să înţeleagă de ce depind fenomenele geografice şi să citească harta.

★

Toţi elevii trebuie să înveţe ceea ce indică programele şcolare. Dar oare toţi pot ajunge la aceasta pe aceeaşi cale ? Doar capacităţile unora sînt mai dezvoltate, iar ale altora mai reduse. Unii au o pregătire mai bună, alţii o pregătire mai slabă. Cum să înlesneşti calea unora spre ştiinţă fără a frîna dezvoltarea celorlalţi ? Cum să faci ca pînă la urmă toţi să-şi însuşească cunoştinţele obligatorii prevăzute de programe, să dobîndească priceperile şi deprinderile necesare ? Cu alte cuvinte, cum să individualizezi procesul de învăţămînt în limitele sistemului de lecţii în fiecare clasă ?

Din totdeauna se vorbeşte în şcoli despre munca individuală cu elevii. De obicei prin aceasta se înţelege ajutorul individual dat elevilor slabi şi înlăturarea lacunelor din cunoştinţele lor. Fără să nege în nici un fel necesitatea unui astfel de ajutor, pedagogii din Kazan au însă în vedere şi o altă problemă — cum să dezvolte capacităţile de cunoaştere ale elevilor pentru a le forma gîndirea, pentru ca fiecare din ei să-şi însuşească de sine stătător cunoştinţele, să le folosească în mod logic, să le aplice în practică.

Iată ce cale foloseşte în această privinţă profesorul de matematică Ignat Vasilievici Kurašov, de la Şcoala nr. 1 din Kazan. Avînd de studiat cu elevii din clasa a VIII-a despre pătratul laturii opuse unghiului obtuz într-un triunghi, el a început lecţia cu o scurtă recapitulare a teoremelor necesare pentru ca elevii să-şi poată însuşi noul material. Apoi a dat elevilor trei lucrări al căror grad de dificultate era diferit. Celor mai silitori — să demonstreze în mod de sine stătător noua teoremă. Celor mediocri o problemă cu date algebrice care cerea să se stabilească pătratul laturii opuse unghiului obtuz într-un triunghi, iar celor slabi aceeaşi problemă, dar cu date numerice. Elevii din prima grupă au îndeplinit cu succes sarcina. Cei din grupa a doua, după ce au rezolvat cu uşurinţă cazul particular, au trecut la generalizarea lui şi la formularea teoremei. Elevii din grupa a treia au rezolvat problema, dar n-au putut să ajungă la generalizare şi concluzii. Atunci profesorul a formulat el însuşi teorema şi, folosind metoda întrebărilor şi răspunsurilor, a ajutat elevilor s-o demonstreze.

Desigur, ideea pedagogilor din Kazan prezintă mult interes. Este însă posibil să intervină aici unele greşeli şi exagerări. În primul rînd, însăşi împărţirea elevilor în silitori, mediocri şi slabi este destul de îndoielnică şi ar fi foarte rău dacă eticheta de „slab" sau „mediocru" ar rămîne lipită mereu pe unii din ei. În al doilea rînd, oare nu se poate întîmpla ca elevul „slab", pe care profesorul îl duce tot timpul „la remorcă", să se dezobişnuiască pînă la urmă de a lucra independent ? Nu susţinem că aceasta trebuie să se întîmple în mod obligatoriu. Dar fapt este că se poate întîmpla, dacă interesanta idee a individualizării căilor de însuşire a cunoştinţelor este aplicată în viaţă fără destulă chibzuinţă, în mod nepriceput.

★

În Şcolile R.S.S.A. Tătare se desfăşoară căutări rodnice, se constituie o experienţă interesantă. Desigur, ea trebuie dezvoltată, desăvîrşită.

Problemele conţinutului şi metodelor instruirii şi educaţiei s-au discutat nu o dată la comitetele de partid regionale, raionale şi orăşeneşti. Organele de partid şi sovietice, Ministerul Învăţămîntului al R.S.S.A. Tătare, înţeleg în mod just însemnătatea hotărîtoare a introducerii experienţei înaintate. În prezent studiul experienţei înaintate este organizat pe un plan larg. Au loc seminarii ale conducătorilor secţiilor raionale de învăţămînt, ale directorilor de şcoli, ale celor ce conduc cabinetele metodice, comisiile metodice. Toate aceste seminarii se desfăşoară în cele mai bune şcoli, iar cei care participă la ele studiază nemijlocit la lecţii experienţa fruntaşilor, se sfătuiesc cu ei. Fără îndoială, aceasta permite ca toate cuceririle inovatorilor să fie incluse într-un sistem unitar, ca ele să devină un bun al masei cadrelor didactice.

O. CELPANOVA
V. STREZIKOZIN

(Din „Uciteľskaia gazeta" nr. 119 (5019), din 9 oct. 1962).

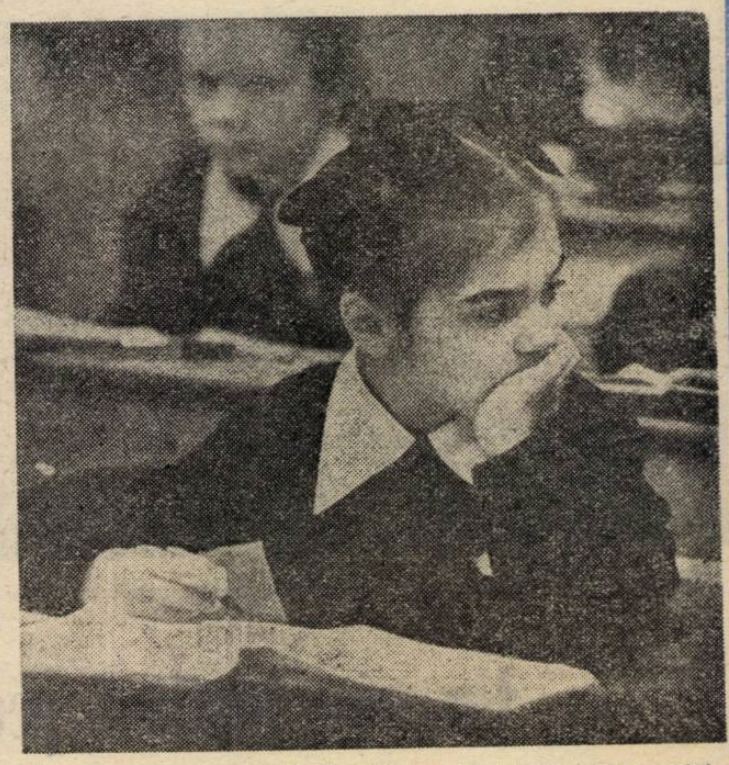

Într-o şcoală elementară din Uniunea Sovietică : Cînd rezolvi o problemă de aritmetică trebuie să chibzuieşti serios

Italia

Un debut de rău augur

Anul şcolar a debutat în Italia într-un mod aparte : profesorii din instituţiile de învăţămînt superior şi studenţii au declarat grevă, neprezentîndu-se la cursuri. Profesorii au cerut îmbunătăţirea condiţiilor lor de trai şi, alături de studenţi, au solicitat alocarea de fonduri suplimentare pentru dotarea institutelor de învăţămînt superior cu materialul didactic şi utilajul necesar.

Această grevă a concentrat parcă imaginea întregului sistem de învăţămînt din Italia, deoarece nici în şcoala medie sau în cea elementară situaţia nu este mai trandafirie. Mulţi copii de vîrstă şcolară nu au posibilitate să urmeze cursurile. Într-adevăr, din cei 6,5 milioane de copii despre care recensămîntul arată că sînt obligaţi să meargă la şcoală, aproape un milion nu au această posibilitate. Multor copii italieni cărora legea le stabileşte „obligaţia" de a învăţa, situaţia lor materială le impune să-şi caute de lucru pentru a putea trăi şi pentru a agonisi cît de puţin pentru familiile lor. Din fiecare 100 de şcolari din clasa I-a ajung în clasa a II-a doar 89, în clasa a III-a 77, iar în clasa IV-a numai 54. Învăţămîntul elementar este absolvit de numai 37 de elevi din 100, şi numai 19 dintre aceştia îşi continuă studiile în şcoli medii.

Lipsa de grijă pentru învăţămînt se manifestă nu numai prin ignorarea situaţiei copiilor de vîrstă şcolară, dar şi prin alocarea unor fonduri insuficiente destinate şcolilor. O piedică serioasă în calea învăţămîntului public din Italia este lipsa de profesori şi de localuri de şcoală. Numai la Roma 80.000 de elevi nu au putut fi înscrişi în acest an la cursuri din lipsă de locuri la şcolile primare, iar la Milano, potrivit statisticii oficiale, sînt necesare la ora actuală 2 500 de săli de clasă pentru ca toţi copiii din oraş să poată fi cuprinşi în învăţămînt.

Este concludentă pentru situaţia învăţămîntului italian următoarea relatare a agenţiei France Presse. Citînd date oficiale, agenţia apreciază că în Italia sînt peste trei milioane de analfabeţi, dar, după cum se arată în relatare, „nu există nici o îndoială că cifra reală este mult superioară, fără a lua în considerare pe semi-analfabeţi, clasaţi în categoria acelora care ştiu să scrie şi să citească, dar care nu au scris şi nu au citit niciodată. Statul italian — relata agenţia France Presse în continuare — cheltuieşte anual trei miliarde de lire în lupta împotriva analfabetismului, ceea ce în stadiul actual este o sumă derizorie. În felul acesta se alocă mai puţin de 1 000 de lire anual pentru fiecare analfabet, sumă pe care experţii o consideră mai mult decît insuficientă, ţinînd seama de preţurile manualelor, de chiria localurilor de şcoală, precum şi de salariile profesorilor".

Reprezentanţii partidelor şi organizaţiilor democratice au atras atenţia în repetate rînduri, în presă şi în parlament, asupra acestei stări de lucruri regretabile, subliniind pe bună dreptate că alocarea chiar numai a unei părţi din bugetul militar impus de participarea ţării la alianţa militară N.A.T.O. ar putea schimba substanţial situaţia şcolii italiene. „Criza învăţămîntului în Italia — scria nu de mult ziarul elveţian „Die Tat" — se datoreşte înainte de toate unor probleme de ordin financiar. Cheltuielile pentru învăţămînt nu au ţinut pasul cu cheltuielile pentru alte ramuri de activitate..."

Pentru înlăturarea acestei situaţii forţele democratice duc o activitate susţinută, mobilizînd corpul didactic şi opinia publică la lupta pentru înfăptuirea unei reforme şcolare capabile să asigure o instruire corespunzătoare tuturor copiilor. Greva profesorilor din învăţămîntul superior şi a studenţilor este o acţiune care se înscrie tocmai pe linia cererilor tot mai insistente de îmbunătăţire a învăţămîntului italian.

Z. F.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 679 | vineri 26 octombrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Elevii anului II ai Școlii tehnice horticole din Tîrgșorul Nou, regiunea Ploiești, la o lecție practică de pomologie

ACCESIBILITATE

Cine are curiozitatea să răsfoiască programele școlare — la orice obiect și la orice clasă — va fi izbit desigur de diversitatea cunoștințelor cuprinse în ele și poate chiar va gîndi că unele din aceste cunoștințe sînt prea „grele" pentru vîrsta copilăriei și a adolescenței: adaptarea la mediu a unor animale de mare, din ținuturile reci, a celor ce produc sau transmit boli (clasa a IV-a), dezintegrarea nucleului, atomii marcați, fisiunea nucleară (clasa a XI-a), curentul trifazat, conectarea în stea și în triunghi a receptoarelor de energie (clasa a X-a), noțiunile de teorie a mulțimilor (clasa a IX-a) etc. Buna pregătire a tineretului pentru viață, pe care o socotim cu toții absolut indispensabilă, reclamă însă și astfel de cunoștințe, dintre care unele par la prima vedere greu accesibile. Dar specialiștii care au întocmit programele au avut în vedere posibilitățile de înțelegere a tuturor noțiunilor ce urmează a fi transmise elevilor din orice clasă.

Rămîne în seama profesorilor sau a învățătorilor sarcina ca, punîndu-și în funcțiune întreaga lor măiestrie pedagogică, să facă înțelese fiecărui copil toate noțiunile cerute de programele de învățămînt. Se știe doar că pînă și cea mai simplă chestiune poate rămîne neînțeleasă copiilor dacă pedagogul nu s-a priceput sau nu s-a străduit să o explice la nivelul lor de înțelegere, după cum o noțiune cît de complexă le devine clară dacă a fost explicată limpede, sistematic, cu respectarea cerințelor metodicii.

Există de pildă, în programa de geografie pentru clasa a IV-a, o lecție intitulată „Relief; munții, dealurile, podișurile, cîmpiile și luncile alcătuiesc o îmbinare armonioasă a reliefului R.P.R.". În această lecție trebuie să se insiste și asupra faptului că formele de relief ale țării noastre sînt dispuse armonios. Dar dacă cel ce predă lecția se va mulțumi doar cu aceasta, el nu va avea desigur garanția că elevii au înțeles deplin problema. De aceea, într-o formă sau alta, el trebuie să se convingă că elevii înțeleg în general noțiunea de relief, ca și noțiunile armonie, îmbinare. Cu alte cuvinte, să se convingă că toți termenii cu care trebuie să opereze sînt înțeleși de către copii, căci numai aceasta constituie o garanție pentru înțelegerea lecției. Se ridică și aici probleme: în cazul că elevii nu cunosc, de pildă, conținutul noțiunii de armonie, cum să-l explicăm? Cei mai buni pedagogi pornesc în asemenea situație, la clasele mici, nu de la definiția noțiunii, ci de la lucruri concrete din viață, din natură, cunoscute bine de elevi.

O condiție de bază pentru accesibilitatea cunoștințelor este legarea lor de practică, explicarea modului în care ele se reflectă, se aplică în viață, în lumea înconjurătoare. Dacă se face permanent legătura între ceea ce elevii știu deja din viață și ceea ce li se predă, cunoștințele noi li se par mai apropiate, mai ușoare.

Este indicat ca, după ce ne-am convins că elevii au înțeles noțiunile, cunoștințele predate, să apelăm la ele și în alte lecții, de data aceasta în combinații noi, căci așa se fixează mai bine, sînt înțelese în toată adîncimea lor. Așa procedează, de pildă, prof. Maria Agapie din Telnac, raionul Arad, în predarea noțiunilor de teorie a literaturii. Observînd, de pildă, că elevii de clasa a V-a nu sînt îndeajuns de siguri în recunoașterea epitetului, profesoara le-a dat la lecție o serie de exemple comparative de felul „cîntec dulce", „măr dulce", cerîndu-le să facă distincția între primul determinativ și cel de al doilea. În cursul lecțiilor următoare profesoara le-a cerut elevilor să găsească epitetele din textele ce le aveau de analizat, convinsă fiind că numai așa cunoștințele despre epitet vor fi înțelese adînc, că ele se vor fixa durabil.

Un ajutor de preț în strădaniile profesorului de a face accesibile cunoștințele pe care le predă îl constituie materialul didactic, experiențele demonstrative. Sigur, acestea cer eforturi în plus din partea profesorului, dar ele vor fi răsplătite de rezultatele cu mult mai bune în înțelegerea noțiunilor. Din acest punct de vedere este bun procedeul profesoarei de geografie Doina Vasiliu de la Școala medie nr. 29 din București, care se sprijină în predare pe hartă, pe desen și scheme la tablă, pe ilustrații și care pretinde elevilor să folosească și ei harta, să învețe a se orienta pe ea. Fără îndoială că dacă profesoara ar avea și hărți în relief, dacă și-ar propune să lucreze cu mijloace locale diferite mulaje ajutătoare pentru studiul geografiei, rezultatele în înțelegerea și reținerea cunoștințelor pe care le predă ar fi și mai bune. Și încă ceva: succesul ar fi mai mare dacă în predarea geografiei patriei la clasa a VII-a, de exemplu, ar dispune de o hartă mai simplă, cu elementele esențiale, astfel încît vederea elevilor să nu mai fie distrasă pe hartă de prezența unei multitudini de cifre, denumiri și amănunte.

Dar nu întotdeauna există preocuparea pentru folosirea materialului didactic, demonstrativ în predare. Iată, de pildă, lecția despre condensatoare electrice ținută la clasa a X-a de la Școala medie nr. 29 de către profesorul Marin Crăciun. Cu ce a venit la această lecție tovarășul profesor? Cu o butelie de Leyda pe care s-a mulțumit doar să o arate elevilor ca exemplu de condensator. Ce experiențe a făcut pentru înțelegerea problemelor? Nici una. Este drept că le-a explicat elevilor cum se produce condensarea electricității, folosind schița pe tablă și chiar... palmele proprii (!) — dar oare elevii nu ar fi înțeles mai bine și nu ar fi reținut mai ușor problemele

I. PETRESCU

(Continuare în pag. 2)

În Luna prieteniei romîno-sovietice

Profesorii și elevii școlilor noastre participă cu însuflețire la manifestările închinate Lunii prieteniei romîno-sovietice.

Bunăoară, sute de oameni ai muncii din orașul Baia Mare au luat parte, recent, la un jurnal de actualități intitulat „Din toate colțurile U.R.S.S.", expus de profesoara Georgeta Moldovan. Cu mult interes a fost ascultat și jurnalul pe aceeași temă prezentat de profesorul Ioan Lata la clubul „Minerul" al Întreprinderii miniere din Săsar.

*

Peste 300 de elevi, precum și profesorii și maiștrii de la Centrul școlar horticol din Fălticeni, au participat zilele trecute la simpozionul cu tema „Agricultura sovietică la nivelul comunismului".

*

Profesorii Școlii medii din Deva desfășoară în aceste săptămîni o bogată activitate de popularizare în rîndurile elevilor a minunatelor realizări dobîndite de popoarele sovietice. Astfel, ei au făcut expuneri pe teme ca „Moscova, capitala Uniunii Sovietice", „Leningrad, oraș erou" etc.

*

Zilele trecute, la stația de radioficare din Săveni, regiunea Suceava, profesoara Elena Dumitru a împărtășit impresii din vizita pe care a făcut-o nu de mult în Uniunea Sovietică.

*

Recent, cadrele didactice din școlile raionului 16 Februarie al Capitalei s-au întîlnit, la Casa de cultură a tineretului din raion, cu un grup de cadre didactice din școlile Uniunii Sovietice. Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie. Profesorii au discutat despre activitatea lor, despre rezultatele obținute în muncă.

Printre numeroasele acțiuni interesante organizate în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice de Școala medie „Aurel Vlaicu" din Capitală s-a numărat și concursul gen „Drumeții veseli" pe tema „Prietenia dintre popoarele romîn și rus de-a lungul veacurilor". La acest concurs au participat elevii claselor a X-a, care au vădit în răspunsurile lor ample cunoștințe cu privire la tema respectivă.

Cu mult interes au întîmpinat elevii și o altă acțiune organizată de școală — vizionarea filmelor prezentate în cadrul „Festivalului filmului sovietic".

*

Numeroși elevi de la Școala medie „M. Sadoveanu" din Capitală vizitează zilnic expoziția organizată de cadrele didactice din școală pe tema „U.R.S.S. pe drumul construirii comunismului". Expoziția cuprinde numeroase aspecte din viața și munca oamenilor sovietici, înfățișează noile realizări dobîndite de ei în ultimii ani.

*

Cadrele didactice și elevii Școlii profesionale de pe lîngă uzinele „Electroaparataj" din Capitală sărbătoresc Luna prieteniei printr-o serie de acțiuni interesante. De pildă, ei participă la conferințe despre realizările științei și tehnicii sovietice, despre succesele dobîndite de Uniunea Sovietică în domeniul cuceririi Cosmosului etc. De asemenea, au fost alcătuite numeroase fotomontaje cu imagini din Uniunea Sovietică. Totodată elevii școlii, însoțiți de cadrele didactice, participă la acțiunile organizate în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice de către Casa de cultură a tineretului din raion.

Cu interes elevii consultă zilnic publicațiile pe care le pune la dispoziție Centrul de lectură al presei sovietice din Capitală

DIN CARNETUL INSPECTORULUI

Un aspect pozitiv

Cercetînd în ultimele săptămîni activitatea secției de învățămînt a regiunii Oltenia mi-am putut da seama că lucrătorii ei sînt conștienți de faptul că sarcinile privitoare la ridicarea calității procesului instructiv-educativ sporesc mereu cerințele ce stau în fața muncii de îndrumare și control. Tocmai de aceea inspectorii secției de învățămînt a regiunii se preocupă în acest an școlar de găsirea unor forme noi de organizare a muncii de îndrumare și control, care să asigure acestei munci o mai mare eficiență.

În prima jumătate a lunii octombrie, colectivul secției regionale a controlat activitatea inspectorilor din raionul Olteț, desfășurarea procesului instructiv-educativ în 13 școli de 8 ani din acest raion, precum și munca Școlii medii din Bălcești. La încheierea controlului s-a organizat o ședință cu toți directorii de școli din raion în cadrul căreia conducătorul brigăzii, tov. R. Popescu, adjunctul șefului secției de învățămînt regionale, a prezentat un material cuprinzînd concluziile unui studiu cu privire la rezultatele concursului de admitere în clasa a VIII-a a școlii medii. În sesiunea din iunie a acestui concurs, în întreaga regiune s-au făcut observații cu privire la nivelul de pregătire al fiecărui concurent. Observațiile au fost înscrise în fișe—tip date de secția de învățămînt regională. Apoi aceste fișe au fost centralizate la regiune unde au fost studiate cu atenție. Studiul a scos în evidență faptul că în timp ce unele școli de 8 ani din regiune, cum sînt acelea din Făurești, Ghioroiu, Irimești, Locusteni, Zătreni, Bălcești etc., și-au pregătit bine elevii pentru intrarea în clasa a VIII-a, alte școli, ca de pildă cele din Dozești, Velești, Stănești, Slăvuța, Diculești, Grădiștea etc. au neglijat munca instructiv-educativă, neacordînd atenția cuvenită pregătirii elevilor și manifestînd mult liberalism în ceea ce privește notarea cunoștințelor lor. Scoțînd la iveală cauzele care explică în bună parte rezultatele slabe obținute la concursul de admitere de absolvenții unor școli de 8 ani, desprinse în urma controlului efectuat în aceste școli, materialul a subliniat, printre acestea, lipsa unei îndrumări organizate, insuficienta pregătire pentru lecții a unor profesori, lipsa de sprijin a cadrelor fără experiență pedagogică și a vorbit despre căile de înlăturare a lor.

A doua parte a ședinței a fost consacrată instruirii directorilor de școli asupra unor probleme ale muncii de conducere a procesului de învățămînt, cu deosebire în acele direcții unde lipsurile au fost mai evidente. Inspectorii regionali au vorbit directorilor despre principalele cerințe ale îndrumării activității cadrelor didactice din școală. Ei au prezentat totodată elementele noi ale programelor care au intrat în vigoare în acest an școlar. O atenție deosebită a fost acordată problemelor privind aplicarea programelor pentru obiectul „Agricultura" precum și problemelor îndrumării activității educative desfășurate de către diriginți.

Grija secției de învățămînt a regiunii Oltenia pentru desprinderea unor concluzii cu caracter general pe marginea faptelor constatate în școli, pentru indicarea sarcinilor concrete ale muncii de viitor constituie un aspect pozitiv al activității sale de îndrumare și control.

PARASCHIVA NĂSTASE
inspector general în
Ministerul Învățămîntului

Pentru ridicarea nivelului predării limbii române

Colectivul nostru — al inspectorilor de la secția de învățămînt a regiunii Mureș Autonomă Maghiară — se preocupă foarte îndeaproape de ridicarea nivelului predării limbii române. Încă din anul trecut au fost luate în această privință o serie de măsuri: a fost intensificată activitatea comisiilor metodice și a cercurilor pedagogice ale profesorilor de limba română, s-a organizat o consfătuire a conducătorilor acestor cercuri, s-a asistat la peste 500 de ore de limba română etc. Aceste măsuri au avut drept rezultat o creștere substanțială a nivelului de cunoștințe al elevilor.

Totuși, există încă în predarea limbii române o serie de lipsuri. De exemplu, deși elevii cunosc satisfăcător, la nivelul exigențelor programei, definițiile și noțiunile de fonetică morfologie, sintaxă, au totuși deficiențe în folosirea acestora în practică.

Pentru a elimina astfel de lipsuri — datorate în bună măsură unor deficiențe ale muncii profesorilor — ne-am propus să luăm, în anul școlar în curs, o serie de noi măsuri. De exemplu, am organizat la începutul anului, pentru profesorii de limba română nou numiți în școlile regiunii, un seminar care a durat 9 zile. Cu acest prilej profesori fruntași și cadre din aparatul de îndrumare și control au ținut lecții care au pus accentul îndeosebi pe probleme practice. Lecțiile s-au referit mai ales la diferitele aspecte ale predării limbii române în școlile cu limba de predare ale naționalităților conlocuitoare.

Secția noastră a hotărît ca în consiliile pedagogice să se analizeze trimestrial calitatea predării limbii române, iar în cercurile pedagogice și comisiile metodice să se discute nu numai metodele folosite la lecții, ci și diferitele mijloace care pot fi utilizate în vederea însușirii limbii române în cadrul muncii în afara clasei — citirea presei, organizarea unor discuții asupra evenimentelor actuale, organizarea de audiții la radio, schimbul de corespondențe între elevii școlilor cu limba de predare maghiară și cei cu limba de predare română etc. De asemenea, s-a propus cercurilor pedagogice și comisiilor metodice din școli să cerceteze în mod concret o serie de probleme ale predării gramaticii limbii române pornind de la analiza minuțioasă a greșelilor tipice pe care le fac elevii în exprimarea lor orală și scrisă.

În munca noastră de îndrumare și control urmărim îndeosebi ajutorarea tinerilor profesori de limba română și cunoașterea celor mai bune experiențe în predarea acestui obiect. Folosim, pentru aceasta, atît sistemul inspecțiilor în cadrul unor brigăzi cît și inspecțiile obișnuite de specialitate. În primul trimestru al acestui an școlar vor fi inspectate în brigadă o serie de școli din raioanele Tîrnăveni și Odorhei și se vor efectua totodată inspecții de specialitate în școlile din raionul Mureș și din orașul Tîrgu Mureș. Concluziile desprinse din munca de îndrumare și control vor constitui obiectul unui material de îndrumare care va fi difuzat tuturor raioanelor.

În luna noiembrie se va organiza o consfătuire a inspectorilor de limba română și a conducătorilor de cercuri pedagogice. Aici se vor prezenta concluziile trase de secția de învățămînt regională pe baza controlului nemijlocit efectuat în diferite raioane.

Sîntem convinși că, dacă vom aplica cu perseverență măsuri concrete și eficiente, vom izbuti să ajutăm în mod real cadrele didactice în ridicarea calitativă a predării limbii române.

ION RAȚIU
inspector la secția de învățămînt
a regiunii Mureș Autonomă
Maghiară

Atenția elevilor este reținută de lecturile interesante pe care le găsesc în „Scînteia pionierului"

Accesibilitate

(Urmare din pag. 1)

dacă le-ar fi arătat practic cum are loc fenomenul condensării electricității, aducînd în clasă, pentru demonstrație, toate aparatele necesare? Fizica, de altfel ca și orice alt obiect de învățămînt, nu se poate însuși în mod conștient numai pe bază de memorare. Trebuie să oferim elevilor cît mai mult posibilitatea „ să vadă", să ia contact cu noțiunile pe cît mai multe căi. Altfel facem din ei niște bucheri, niște oameni cu cunoștințe șubrede, cu un cerc limitat de noțiuni.

Respectarea principiului accesibilității cunoștințelor ca unul din principiile fundamentale ale procesului de învățămînt presupune nu scutirea copilului de efort, ci angajarea eforturilor lui fizice și intelectuale, bine înțeles în măsura în care vîrsta permite. Pentru ca aceste eforturi să nu fie totuși prea grele este nevoie ca în cursul predării profesorul să pornească de la simplu la complex, de la ușor la greu, de la cunoscut la necunoscut, făcînd între acestea o legătură firească. În acest sens I. A. Kairov arată că e necesar să se repartizeze astfel munca încît elevul să întîmpine necontenit greutăți crescînde, înregistrînd în același timp creșteri treptate ale gradului de independență în munca sa. Studiul — spune acest pedagog sovietic — trebuie să fie atît de ușor încît elevul să poată munci întotdeauna activ cu materialul nou și atît de greu încît să nu-i permită elevului să stea pe loc ci, treptat, să învingă obstacolele noi și prin aceasta să-și dezvolte forțele intelectuale.

Vom mări gradul de accesibilitate dacă ne vom feri să facem abuz de date, de fapte, exemple etc. Va fi suficient să selecționăm cîteva din cele mai concludente date și fapte, căci în felul acesta nu-i vom obosi pe copii.

Este greu, desigur, de dat rețete în ce privește modalitățile prin care putem traduce în viață principiul accesibilității cunoștințelor. Nici nu am intenționat acest lucru. Am căutat doar să atragem atenția asupra cîtorva probleme ce se ridică mai des în școli în acest domeniu și care pot fi rezolvate de fiecare din noi dacă ne preocupăm cu seriozitate de găsirea căilor prin care putem ajunge la nivelul de înțelegere al elevilor.

Succes în muncă revistei „Învățămîntul profesional și tehnic"

A apărut primul număr al revistei „Învățămîntul profesional și tehnic". Formulînd sarcinile noii reviste în articolul de fond „La început de drum", acad. prof. I. G. Murgulescu, ministrul Învățămîntului, arată că ea „trebuie să contribuie la îmbunătățirea pregătirii viitorilor muncitori și tehnicieni, să devină o tribună de popularizare a experienței înaintate din școlile profesionale și tehnice din țara noastră, un mijloc de prezentare a bogatei activități care se desfășoară în aceste școli".

Pe linia acestor cerințe revista publică, în primul său număr, articolele „Viitorii muncitori și tehnicieni ai Combinatului siderurgic din Galați" de ing. Dumitru Lalu și „Învățămîntul agricol în plină dezvoltare" de prof. univ. David Davidescu, care se referă la problemele actuale ale pregătirii cadrelor pentru două din sectoarele cele mai importante ale economiei noastre naționale.

Numeroase articole din primul număr al revistei se ocupă de rolul tehnicii noi în pregătirea viitorilor muncitori de înaltă calificare. Astfel, articolul „Automatizarea și pregătirea schimbului de mîine" de ing. Valeriu Rusescu se referă la predarea cunoștințelor privind mijloacele de reglare automată a proceselor de producție, iar articolul „Probleme ale predării chimiei" de ing. Silvia Partenie analizează conținutul și metodele studierii unor procese tehnologice din industria petrochimică.

O atenție deosebită acordă revista problemelor practicii în producție a ucenicilor, cărora îi sînt consacrate articolele „Practica în producție" de ing. C. Cumpătă și „Organizarea instruirii practice a mecanizatorilor la nivelul cerințelor agriculturii socialiste" de ing. Maria Oprescu, precum și reportajul „Înalta răspundere" de C. Modrea.

Munca de educație comunistă a viitorilor muncitori este oglindită în articolele „În strînsă colaborare" de Vintilă Florea, membru supleant în Biroul C.C. al U.T.M., „Munca și formarea conștiinței înaintate" de prof. Ion Moldovan, prof. Cornel Dietrich și prof. Emil Pitiș și „După orele de curs" de Lidia Popescu.

La rubrica „De peste hotare" revista publică articolul „Elevii sovietici studiază tehnica viitorului", de M. Pazanov.

Revista mai cuprinde articole și știri cu privire la diferite noutăți științifice și tehnice, o rubrică consacrată creației tehnice din școlile profesionale și tehnice etc.

Bogat ilustrat cu fotografii, scheme și desene — numărul 1 al revistei „Învățămîntul profesional și tehnic" constituie pentru profesorii și maiștrii-instructori din învățămîntul profesional și tehnic un real sprijin în activitatea didactică, iar pentru viitorii muncitori și tehnicieni o lectură interesantă și atractivă.

„Gazeta învățămîntului" urează colectivului redacțional al noii publicații, care întregește frontul presei pedagogice din țara noastră, spor la muncă și succes în importanta activitate căreia i s-a dedicat.

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!

abonați-vă la

„GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

ABONAȚI-VĂ

la publicațiile periodice editate de Academia R.P.R.

STUDII —
REVISTĂ DE ISTORIE
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 24 lei;
pe 12 luni 48 lei

LIMBA ROMÎNĂ
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 9 lei;
pe 12 luni 18 lei

CERCETĂRI FILOZOFICE
(apare de 4 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 18 lei;
pe 12 luni 36 lei

REVISTĂ DE PSIHOLOGIE
(apare de 4 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 12 lei;
pe 12 luni 24 lei

★

Abonamentele se primesc la oficiile poștale, agențiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari.

MATERIALUL DIDACTIC

Importanța folosirii materialului didactic în procesul de învățămînt este astăzi bine înțeleasă de fiecare învățător și profesor preocupat de obținerea unor rezultate bune în munca sa. Cunoștințele a căror predare se sprijină pe utilizarea unui material didactic ales cu grijă sînt mult mai ușor însușite de elevi, se consolidează mai temeinic în mintea lor.

An de an școlile noastre și-au sporit zestrea de material didactic pentru toate disciplinele. Prin grija partidului și a guvernului zeci de milioane de lei sînt alocate anual pentru permanenta completare a materialului didactic existent în școli cu hărți, mulaje, cu instrumente și aparate la nivelul științei și tehnicii moderne.

O zestre atît de prețioasă și atît de importantă pentru ridicarea continuă a nivelului învățămîntului nostru se cuvine a fi păstrată și folosită în condiții cît mai bune. Urmărind să constate cum este îndeplinită această obligație, gazeta noastră a organizat un sondaj în cîteva școli ale raionului Lenin din Capitală.

Inițiative bune

La Școala de 8 ani nr. 135, situată în cartierul noilor blocuri din Ferentari, profesorii de fizică, chimie și științe naturale au la îndemînă un variat material didactic pentru efectuarea experiențelor prevăzute în programe. Conducerea școlii a amenajat o sală în care să se desfășoare experiențele. Tot aici sînt păstrate și aparatele și substanțele chimice, care sînt repartizate pe categorii. Materialul este ținut în dulapuri închise perfect, pentru a i se mări durata de funcționare.

Caracteristică pentru activitatea acestei școli este și grija față de îmbogățirea continuă, prin mijloace locale, a materialului didactic. Se preocupă îndeosebi de acest lucru învățători și profesori ca Margareta Osman, Rodica David, Maria Vlad, Lili Somer. Astfel, pentru a îmbogăți cunoștințele elevilor săi despre utilizarea lemnului, tov. Margareta Osman a confecționat cu ajutorul lor, o planșă intitulată „Esențele lemnoase", pe care sînt expuse plăci de palisandru, mahon, frasin, stejar, nuc, ulm, cireș, plop, paltin etc., „Ciupercile comestibile și ciupercile otrăvitoare" reprezintă titlul unei alte planșe realizată cu multă pricepere în școală. Planșe privind semințele, plantele textile și produsele lor, ca și multe alte tipuri de material didactic confecționat de profesori și elevi îmbogățesc zestrea școlii. Toate aceste materiale sînt expuse într-o sală specială și stau la îndemîna fiecărui învățător și profesor. Ordinea în care sînt ținute, grija cu care sînt utilizate le reduc la minimum gradul de uzură.

Preocupări pentru îmbogățirea și păstrarea în bune condiții a materialului didactic existent manifestă și alte școli ale raionului Lenin.

O atenție deosebită acordă păstrării și folosirii materialului didactic colectivul pedagogic al Școlii medii nr. 22. În încăperile special destinate laboratoarelor de fizică, chimie, științe naturale, în cabinetele de geografie și istorie ale acestei școli materialul didactic este întreținut în cele mai bune condiții și, datorită acestui fapt, poate fi utilizat cu bune rezultate. Deși fiecare lecție de fizică, chimie, naturale este ilustrată de numeroase experiențe, deși însiși elevii mînuiesc adesea aparatura de laborator, numai rareori vreo piesă este scoasă din uz. Profesoarele Rodica Panaitescu, Olimpia Bînă, Maria Staicu, Tarcvinia Șandru au creat în rîndurile elevilor o puternică opinie colectivă împotriva neglijenței în manipularea materialului didactic. Fiecare laborator dispune de mici colective de „intervenție", alcătuite din elevii cei mai pasionați pentru specialitatea respectivă, un fel de „prieteni ai laboratorului", care înlătură la timp, sub îndrumarea profesorului de specialitate, eventualele defecțiuni ivite la aparatele cu care s-au efectuat experiențele. După fiecare oră de fizică, chimie etc. în cîteva minute materialul didactic folosit este curățat și eventual reparat și se depune la locul de păstrare numai în perfectă stare de funcționare.

În afară de aceasta, la lucrările practice pe care le efectuează elevii se execută și reparația unor materiale didactice. Astfel, elevii claselor a X-a și a XI-a au reparat materialul didactic pentru lecțiile de electrotehnică și mecanică. Aceste reparații, pe lîngă utilitatea lor practică — prelungire a duratei de funcționare a aparatelor respective, au contribuit și la consolidarea cunoștințelor și a deprinderilor elevilor și, evident, au avut și un însemnat rol educativ.

Merită de asemenea menționată grija manifestată de profesorii de științe naturale ai școlii pentru recondiționarea unor diorame, a păsărilor împăiate etc. De curînd au fost reexaminate toate păsările și animalele de care dispune muzeul de științe naturale al școlii, efectuîndu-se lucrări importante de înlăturare a unor defecțiuni ivite în ultimul timp.

Greutăți care pot fi înlăturate

În sondajul făcut de noi la școlile raionului Lenin s-au putut întîlni însă și unele aspecte mai puțin îmbucurătoare. Astfel, la Școala de 8 ani nr. 141, școală mare, care dispune de un bogat material didactic, acesta nu poate fi folosit în cele mai bune condiții. De ce? În primul rînd pentru că el este depozitat în încăperi diferite, aflate în cele două corpuri de clădiri ale școlii. Profesorii iau din aceste încăperi planșele, aparatele și substanțele de care au nevoie și parcurg cu ele o distanță destul de mare pînă la clasele respective. Uneori, această distanță este străbătută cu materialele prin ploaie sau ninsoare, astfel că materialele se deteriorează. Și s-ar putea spune că însăși această situație este mai bună decît cea existentă pînă nu de mult. Într-adevăr, în anii trecuți, aparatele de fizică, substanțele chimice, hărțile, planșele etc. erau ținute în încăperi cu totul nepotrivite pentru buna lor conservare (chiar și sub scările interioare). Așa se explică de ce în numai cîțiva ani a fost scos din inventarul școlii, ca inutilizabil, material didactic în valoare de peste 6.000 de lei.

Această deficiență nu este proprie numai Școlii de 8 ani nr. 141. Și în alte școli de 8 ani din raionul Lenin materialul didactic este păstrat în condiții necorespunzătoare.

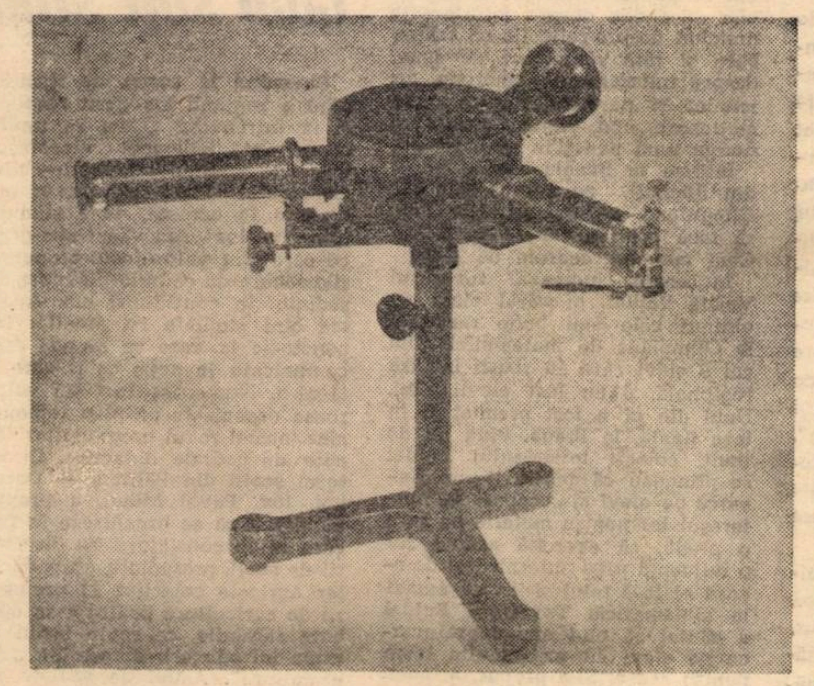

Aparatul pentru analiză spectrală produs de I.M.D. permite efectuarea unor interesante experiențe de optică

O analiză a cauzelor care determină asemenea situații arată că acestea sînt departe de a fi de neînlăturat. Astfel, în realitate școlile respective dispun de suficient spațiu și ar putea păstra în condiții bune materialul didactic. Numai că pentru a avea posibilitatea să folosească acest spațiu, ar fi fost necesar ca sfatul popular al raionului Lenin să fi tradus în viață măsurile stabilite cu mai mulți ani în urmă printr-o Hotărîre a Consiliului de Miniștri. Este vorba de eliberarea încăperilor deținute de persoane particulare în incinta clădirilor școlare. Astfel, la Școala de 8 ani nr. 141 opt încăperi au o destinație străină de școală, la Școala de 8 ani nr. 133 patru încăperi din spațiul utilizabil pentru laboratoare sînt de asemenea ocupate. Și asemenea exemple se întîlnesc și în alte școli. Eliberarea acestui spațiu și amenajarea în încăperile respective a unor laboratoare ar rezolva nu numai problema păstrării în bune condiții a materialului didactic, ci ar îngădui totodată și mai buna lui utilizare la lecții, care s-ar putea ține numai în laborator. Credem că, prin rezolvarea urgentă a acestei probleme, sfatul popular al raionului Lenin ar putea aduce o contribuție substanțială la ridicarea nivelului muncii din școală.

Neglijențe inadmisibile

Școala medie nr. 36 are o clădire nouă, construită doar de cîțiva ani. Profesorii și elevii acestei școli au toate condițiile pentru a desfășura o muncă rodnică. Laboratoarele școlii dispun de material modern. Școala are sală de festivități și sală de gimnastică, de asemenea utilate după ultimul cuvînt al cerințelor pedagogiei științifice. Din păcate, grija conducerii școlii pentru folosirea materialului didactic modern cu care a fost înzestrată aceasta lasă de dorit. Astfel, în 1960 au fost trimise acestei școli două aparate de proiecție în valoare de peste 56.000 lei. De atunci ele zac neutilizate în magazie. Directorul școlii, tov. Mihai Vasiliu, a încercat să motiveze aceste neglijențe prin vina unor factori din afara școlii. Ar fi fost nevoie, chipurile, de unele formalități care nu puteau fi rezolvate în mai puțin de... doi ani de zile. Dar tot de doi ani stă neutilizat și un aparat de radio, în valoare de aproape 8.000 de lei, primit de școală o dată cu cele două aparate de proiecție. Tot „formalitățile" sînt de vină și în acest caz?

Cu grijă și atenție la I.M.D. hărțile sînt revizuite înainte de a fi trimise în școli

Mai multă grijă față de hărți și planșe

Pentru a se asigura condiții bune de păstrare a materialului de fizică și chimie, conducerea Școlii de 8 ani din comuna Măgurele, aparținînd și ea raionului Lenin, a găsit soluțiile cele mai potrivite la situația existentă. Împreună cu conducerea căminului cultural a amenajat o încăpere specială în incinta acestuia (căminul se găsește în apropierea școlii). Materialul este păstrat în dulapuri speciale, ordonat în mod firesc, după conținutul și natura experiențelor prevăzute în programe. Grija direcției și a profesorilor școlii din Măgurele pentru materialul didactic necesar lecțiilor de fizică și chimie rezultă și din faptul că în decurs de mai mulți ani din inventarul școlii nu s-au scos pentru uzură decît cîteva eprubete.

Din păcate, la Școala de 8 ani din comuna Măgurele nu se manifestă aceeași grijă și pentru hărțile de geografie și istorie sau pentru planșele necesare lecțiilor de științe naturale. Mai multe sute de hărți și cam tot atîtea planșe stau legate cu sfori, aruncate într-o ordine foarte aproximativă pe o etajeră cu totul nepotrivită. Datorită modului în care sînt „păstrate" și, evident, faptului că nu s-au luat la timp măsuri de întreținere, multe hărți și planșe se prezintă într-un mod cu totul necorespunzător: rupte la colțuri, cu hîrtia desprinsă în multe locuri de pînză etc.

Asemenea neajunsuri ar fi putut să fie ușor înlăturate dacă profesorii de istorie, de geografie și de științe naturale din școală ar fi manifestat interes pentru prelungirea duratei de utilizare a materialului didactic destinat ilustrării lecțiilor lor.

Această problemă a fost rezolvată de profesorii acelorași specialități de la școala nr. 133 prin antrenarea elevilor la buna întreținere și reparare a hărților. De aceea, la această școală hărțile au un aspect îngrijit și o existență mult mai îndelungată. Exemplul poate fi urmat.

Grabă numai la comandat...

Școlile din raionul Lenin își procură materialul didactic prin secția raională de învățămînt. În bugetul acesteia numai pentru anul școlar 1961/1962 au fost prevăzute circa 300.000 lei pentru completarea materialului didactic al școlilor. Pînă în prezent au și fost distribuite școlilor materiale în valoare de 200.000 lei. Cele mai multe școli și-au ridicat materialele așa cum se și cuvenea, imediat ce au fost anunțate de secția de învățămînt. De la unele școli însă nu s-a prezentat nimeni să ridice materialul didactic comandat insistent mai înainte. Astfel că acesta a trebuit uneori să stea depozitat cîteva luni în magazia de material didactic a secției de învățămînt. Așa a procedat, de pildă, Școala medie nr. 36, care s-a plîns la sfîrșitul anului școlar trecut de lipsa unor materiale sportive. Operativ, secția a procurat materialele necesare. Aceste materiale sportive se află acum de mai bine de două luni în depozitul secției de învățămînt, deși școala a fost în repetate rînduri solicitată să-l ridice. Apelurile au rămas însă fără ecou.

★

Sondajul făcut în școlile raionului Lenin a arătat că în majoritatea acestora directorii și colectivele didactice se preocupă îndeaproape de păstrarea și folosirea în condiții bune a materialului didactic. Și secția de învățămînt a raionului acordă atenție acestei probleme. Într-un control făcut recent la Școala medie nr. 27, ca și la mai multe ședințe de lucru cu directorii s-au dat îndrumări menite să ducă la o mai bună folosire a materialului didactic în vederea întăririi caracterului intuitiv al predării.

Cu toate acestea, sondajul a arătat că în raion mai există școli în care se manifestă o atitudine insuficient de grijulie față de materialul didactic. Se impune să se ia de îndată măsuri care să ducă la înlăturarea lipsurilor vădite în această privință. Ar fi bine ca secția de învățămînt a raionului și directorii școlilor să studieze experiența unor școli fruntașe și a unor profesori fruntași în ce privește utilizarea materialului didactic, îmbogățirea lui și buna lui păstrare, astfel încît această experiență să se extindă în toate școlile raionului.

C. RĂDOI

În regiunea SUCEAVA

Suceava ne-a evocat întotdeauna frumusețea rară a monumentelor istorice de la Putna, Voroneț, Sucevița, Vatra Moldoviței. Dar realitățile de astăzi îmbogățesc și fac mai dinamică, mai strălucitoare imaginea Sucevei. Pentru că alături de liniștea de la Putna există freamătul și măreția construcției socialiste, pentru că în atmosfera în care plutesc încă legendele cu Ștefan cel Mare și Daniil Sihastrul se desfășoară acum o muncă vie, plină de entuziasm și încredere în viitor. Astăzi imaginea Sucevei se colorează viu, capătă prospețime și vigoare. Monumentele istorice stau, pentru aduceri aminte, într-o liniște creată parcă anume pentru ca amintirile să nu fie tulburate. Te cheamă însă astăzi spre regiunea aceasta nordică a patriei noastre clocotul vieții.

Am plecat la Suceava pentru a afla realizările din învățămînt. Cum merge învățămîntul în regiunea Suceava — aceasta era întrebarea care-mi stăruia în minte atunci cînd străbăteam drumul de la gară spre oraș. Inainte de a-mi arăta școlile, de a-mi răspunde la întrebare, regiunea mi-a arătat noile ei întreprinderi, apoi nenumăratele blocuri noi, moderne și viața trepidantă a orașului învăluit în povești. În această ambianță urma să caut a înțelege, a cunoaște preocupările și activitatea oamenilor școlii.

La Sfatul popular al regiunii am reușit să desprind problemele de învățămînt din țesătura complexă a tuturor problemelor vieții locale. Audiențele la vicepreședintele sfatului regional, tovarășul Constantin Rățoi, le-au scos una cîte una la iveală. Cursul de fiecare zi al vieții regiunii le-a adus acolo, împreună cu multe altele. S-a discutat mai întîi despre sarcinile actuale din agricultură, despre strîngerea recoltei și sprijinul larg pe care-l primesc din partea tuturor satele, gospodăriile agricole în acest moment important al activității lor. S-a discutat apoi despre schimbul de experiență pe care o școală medie din Cîmpulung și-a propus să-l facă cu Școala medie nr. 1 din Rădăuți. S-a aprobat apoi livrarea unei cantități de asbociment pentru dispensarul din comuna Cășvana. S-au stabilit, împreună cu tovarășul Mihail Burlacu, șeful secției de învățămînt a regiunii, măsurile de ultim moment în vederea plecării inspectorilor în control. S-a discutat posibilitatea organizării în incinta Sfatului popular regional a unei săli cu lucrări plastice care să reprezinte specificul și viața nouă a regiunii. Și multe altele.

Dar în timp ce discuțiile se desfășurau, în mintea celui ce voia să știe s-au iscat întrebări. De ce a insistat atît de mult directorul școlii din Cîmpulung să facă schimb de experiență cu Școala medie nr. 1 din Rădăuți, și neapărat cu aceasta? Cum îndeplinește secția de învățămînt a regiunii sarcina dată de comitetul executiv al sfatului popular regional — de a lupta împotriva mediocrității la învățătură? Ce ecou are îndemnul vicepreședintelui, repetat de cîteva ori în discuția cu șeful secției regionale de învățămînt — să avem încredere în oameni, să stimulăm inițiativa lor?

De la centrul regiunii au plecat și pleacă zilnic indicații valoroase pentru învățămînt. Le-am auzit, le-am văzut înscrise în planurile de activitate. Dar cum se aplică ele? Întrebările te trimiteau cu insistență tot mai mare să cercetezi, să vezi.

La secțiile de învățămînt „se învață"

„Există toate posibilitățile și toate condițiile — a spus șeful secției de învățămînt a regiunii, tov. Burlacu, în informarea prezentată comitetului executiv al sfatului popular regional — pentru ca în acest an procesul instructiv-educativ să se îmbunătățească din toate punctele de vedere".

Pornind de la adevărul de toți știut că pentru succesul muncii instructiv-educative se cere o îndrumare bună, iar o îndrumare bună presupune inspectori temeinic pregătiți, secția de învățămînt regională dă o atenție deosebită pregătirii inspectorilor, organizînd acțiuni interesante pe această linie. Bilunar, la secția de învățămînt regională și la secțiile de învățămînt raionale sînt rezervate pentru inspectori zile de studiu individual urmat de discuții. Se stabilește în prealabil o anumită temă și fiecare inspector citește, în ziua respectivă, material documentar legat de temă și de specialitatea lui. A doua zi au loc discuții în legătură cu concluziile trase pe baza studiului. Tot pentru pregătirea inspectorilor se fac periodic informări în legătură cu noutățile științifice, pedagogice, literare.

Trimestrial se vor organiza întîlniri ale șefilor secțiilor raionale de învățămînt pentru a se discuta problemele ce s-au desprins din controlul efectuat în cursul trimestrului. În luna noiembrie, de pildă, la ședința trimestrială cu șefii secțiilor, care va avea loc în orașul Rădăuți, se va discuta despre activitatea diriginților. Referatul pe care îl va prezenta cu acest prilej tov. Petre Bejenaru, șeful secției de învățămînt a raionului Rădăuți, este intitulat „Contribuția secției de învățămînt la îmbunătățirea muncii diriginților". Din formularea temei se vede preocuparea pentru îmbunătățirea îndrumării și controlului.

Tot pe linia întăririi muncii de îndrumare și control se organizează și schimbul de experiență între secțiile raionale de învățămînt. Pentru sfîrșitul lunii octombrie este organizat schimbul de experiență între secția de învățămînt a raionului Cîmpulung, unde lucrează inspectori cu experiență și rezultate bune în muncă și secția de învățămînt a raionului Săveni, unde sînt multe cadre noi în activitatea de îndrumare. În prima zi a schimbului de experiență secția de învățămînt Cîmpulung va prezenta experiența ei în organizarea muncii, în îndrumarea școlilor. În ziua a doua și a treia colective de inspectori vor merge în școli, iar în ziua a patra se vor discuta problemele constatate pe teren, se vor pune și se vor clarifica întrebările ce se vor ivi, se vor trage concluzii pentru munca viitoare.

Pentru ca îndrumarea și controlul să fie orientate spre problemele concrete pe care le ridică în prezent pregătirea elevilor, și totodată pentru a verifica rezultatele obținute prin măsurile aplicate pînă acum s-a organizat un amplu control la toate școlile medii din regiune în zilele de 15—20 octombrie, adică după împlinirea unei luni de muncă din noul an școlar. A fost analizată situația la învățătură a fiecărei clase mai întîi după catalog, apoi cercetîndu-se desfășurarea lecțiilor și nivelul pregătirii elevilor. Controlul a ajutat școlile să-și analizeze condițiile proprii și posibilitățile de care dispun pentru a duce cu succes lupta împotriva pregătirii slabe sau mediocre a elevilor. Rezultatul imediat a fost stabilirea în fiecare școală a unui plan de măsuri impus de constatările controlului.

Acolo unde se muncește cu elevii

Activitatea din școli a dovedit că preocuparea pentru buna pregătire a elevilor este, așa cum au cerut comitetul executiv și secția de învățămînt a sfatului popular regional, preocuparea centrală.

Să ne oprim de exemplu la Școala medie „Ștefan cel Mare din Suceava. Tovarășul Alexandru Obadă, directorul ei, ne-a vorbit despre acțiunile pe care le organizează în vederea bunei pregătiri a elevilor. Nu s-a mulțumit însă doar să enumere aceste acțiuni. Ce poți înțelege — spune el — din simplul fapt că se organizează interasistențe? Chiar dacă ele sînt în număr mare. Important este cum organizezi interasistențele. Căutăm să înlăturăm formalismul, așa ca profesorii să învețe unul de la altul cît mai mult. Și într-adevăr. S-a organizat de pildă interasistența la lecții a tovarășilor Ioan Nimițan și Laura Lohănel. Tovarășa Lohănel, care se află în primul ei an de activitate didactică, are mult de învățat de la tovarășul Nimițan, profesor cu o bogată experiență și care obține bune rezultate în pregătirea elevilor. El a primit felicitări din partea Universității din Iași pentru modul cum s-au prezentat elevii săi la examenele de admitere în învățămîntul superior. Tov. Lohănel învață de la tov Nimițan să-și întocmească minuțios planurile de lecții, să folosească cu pricepere cele 50 de minute rezervate lecției, să verifice și să aprecieze cunoștințele elevilor.

Școala are mulți profesori care se bucură de autoritate în rîndul cadrelor didactice din regiune. Printre aceștia se numără și profesorul Ion Nemeș. Lecția sa de fizică cu elevii clasei a XI-a „A" a avut un mers sănătos, care a făcut ca nici un minut să nu se irosească. Întrebările formulate scurt, clar și precis i-au determinat și pe elevi să vorbească tot clar și precis despre interferența undelor, despre reflecția cu schimbare și fără schimbare de sens, despre interferențe sincrone, armonice și paralele, despre unde staționare, nod, ventru, despre energia unui punct în mișcare etc.

Iată-ne la Școala medie nr. 1 din Rădăuți, cu care școala din Cîmpulung a ținut atît de mult să facă schimb de experiență. Cum muncesc cadrele de aici?

În școală lucrează tovarășul Vasile Bujdei, ai cărui elevi au obținut cele mai bune rezultate la Olimpiada de matematică. Din cei 8 elevi care au reușit la faza regională, 6 au fost elevii lui. Unul din ei a fost premiat și în faza finală, la Praga. Pînă nu de mult, colegii tovarășului Bujdei se plîngeau că acesta îi supraîncarcă pe elevi și „acaparează" interesul lor pentru materia pe care o predă, că exercită asupra lor o influență prea puternică și de aceea ei lasă totul și învață numai la matematică. Tovarășul Bujdei a căutat să nu-i mai supraîncarce pe elevi cu prea multe teme pentru acasă. Și-a propus, a încercat și a putut. Dar ca să nu transmită, o dată cu cunoștințele de matematică și dragoste pentru studiul ei, aceasta „n-a știut", n-a putut. Ce era de făcut? O singură cale — să pună și ceilalți profesori în lecțiile lor căldura menită a cuceri inimile elevilor. Pe acest drum merge acum colectivul didactic al școlii. Există un fel de întrecere tacită. Cînd din toate părțile atracția va fi aceeași, se va creea în fiecare clasă echilibrul normal dorit de cadrele didactice și menit să asigure o pregătire armonioasă, multilaterală a elevilor.

Planul de muncă al Școlii medii nr. 1 din Rădăuți cuprinde multe acțiuni menite să traducă în viață sarcina pusă de secția de învățămînt ca obiectiv central — temeinica pregătire a elevilor. Printre ele se numără și îndrumarea muncii independente a elevilor pentru a-i obișnui să folosească manualul și notițele luate la lecții. Am vrut să vedem concret cum se va îndeplini acest punct din plan. A urmat o discuție interesantă cu tov. Erast Viforeanu directorul școlii.

Pornind de la ideea că notițele oglindesc măsura în care s-au înțeles explicațiile profesorului și că de această înțelegere depinde într-o măsură buna pregătire a elevilor, directorul a întreprins o cercetare. A citit notițele unor elevi care au luat note proaste. Ele au confirmat că aceștia nu au înțeles în clasă explicațiile. Acasă notițele nu le-au venit deci în ajutor. Ei au rămas să se descurce singuri cu manualul, așa ca și cînd n-ar fi fost prezenți la explicații. Conducerea școlii este hotărîtă acum să cerceteze lucrurile mai adînc, considerînd că și aceasta va duce la măsuri ce vor avea ca rezultat direct buna pregătire a elevilor, înlăturarea mediocrității.

La rîndul lor, profesorii școlii se străduiesc ca fiecare lecție a lor să însemne un pas înainte în înarmarea elevilor lor cu cunoașterea bazelor științelor. La lecția de botanică predată în clasa a VIII-a B de profesorul Pantelimon Socaciu, de pildă, elevii au dovedit că și-au însușit cunoștințele privind creșterea rădăcinii și felurile rădăcinilor, și au participat activ la explicarea lecției noi despre tulpină, al doilea organ vegetativ. Atenția clasei a fost menținută tot timpul trează de bogatul material intuitiv folosit — cinci planșe reprezentînd muguri, tipuri de tulpini și numeroase plante vii, cu rădăcini, aduse de elevi — cartofi, stînjenei, gladiole, salvie, zorele, porumb etc.

Rezultatele bune pe care le obțin profesorii în instruirea și educarea elevilor sînt, desigur, urmarea unor eforturi permanente, de zi cu zi. Ne-am putut da seama de acest lucru și la Școala medie din Gura Humorului, ai cărei profesori se străduiesc neîncetat să-și desăvîrșească pregătirea proprie. Tov. Iacob Ion, directorul adjunct al școlii și profesor de fizică, dă mare atenție continuei sale informări de specialitate. El își păstrează într-un dosar toate articolele care-l ajută să cunoască ce e nou în domeniul fizicii, cum să obțină rezultate mai bune în producție. Tovarășa Maria Lucaci, profesoară de geografie, a strîns un bogat material din care vrea să alcătuiască cu elevii ei un album menit să folosească în predarea lecțiilor. A selecționat pentru aceasta materialul fotografic adus din excursii și care reprezintă forme de relief și aspecte legate de predarea geografiei.

Indiciu de activitate rodnică

La începutul anului școlar secția de învățămînt regională a îndrumat în amănunt directorii școlilor pentru întreaga lor activitate din anul acesta. Îndrumările au mers pînă la amănunte. Nota caracteristică, de altfel, a planurilor de muncă, de acțiune, a instrucțiunilor elaborate de secția de învățămînt regională este aceea că se prevăd lucrurile în amănunt. Poate fi un indiciu de activitate rodnică. Pentru a indica amănunte trebuie să gîndești în profunzime, să vezi toate aspectele.

Cerința pe care a căutat să o sublinieze cu tărie secția de învățămînt în indicațiile date școlilor la început de an a fost aceea ca nivelul pregătirii elevilor să se îmbunătățească simțitor și hotărît. In anul școlar trecut au fost prea mulți elevi cu o situație mediocră. Înlăturarea rămînerii în urmă la învățătură și a mediocrității este acum ținta unei lupte în care sînt angajați toți oamenii școlii.

Secția de învățămînt a arătat că această luptă va duce la succese dacă se va trece efectiv la îndrumarea **conținutului** procesului instructiv-educativ. Se cere să **nu** mai precumpănească problemele administrative, cum s-a întîmplat în unele școli în trecut; asistențele directorilor la lecții constituie o obligație de care nu-i poate scuti **nici un fel de motivare**. Secția de învățămînt a știut să folosească un ton categoric acolo unde era vorba de sarcini esențiale pentru învățămînt. Ea a cerut directorilor să-și noteze observațiile de la lecții și a subliniat că pot ajuta muncii numai observațiile care se referă la **conținutul** predării, la metodele folosite, nu la aspecte de suprafață. Indicațiile date directorilor nu se mulțumesc, cum se vede, să sublinieze sarcinile, ci menționează și greșelile care s-ar putea face și care trebuie evitate. „Directorii de școli răspund de nivelul predării lecțiilor în școala ce o conduc". — spune categoric secția de învățămînt — și obligația lor este să-l ajute pe profesorul care are lipsuri în predare.

Toată atenția deci lecțiilor, nivelului de pregătire al elevilor. Este o sarcină pe care, desigur, și-o pun toate secțiile de învățămînt. Ceea ce diferă însă sînt măsurile prin care caută să o realizeze și, mai ales, perseverența cu care se urmărește realizarea ei.

Cum sînt stimulate inițiativele

Revenind la secția de învățămînt a regiunii am găsit răspuns și la întrebarea „Cum se traduce în viață îndemnul vicepreședintelui sfatului regional — tov. Constantin Rățoi — de a avea încredere în oameni, de a stimula inițiativa lor". Am văzut aici grija cu care sînt valorificate propunerile făcute de cadrele didactice la ședințe, în consfătuiri etc. Acestea sînt studiate cu atenție, iar concluzia la care se ajunge este comunicată în scris celui care a făcut-o. Numeroase acțiuni valoroase organizate pe plan regional sînt tocmai rodul propunerilor făcute de cadrele didactice. Directorul școlii din Păltiniș — Dorohoi, tov. Pavel Mihai, a propus bunăoară să se organizeze în fiecare raion consfătuiri cu directorii de școli, președinții gospodăriilor agricole colective și profesorii de agricultură pentru a se dezbate sarcinile ce revin școlii în urma introducerii obiectului „Agricultura". Astfel de ședințe au și avut loc și ele au dus la măsuri menite să asigure o bună predare a acestei materii. Tov. Gheorghe Luța, profesor la școala din comuna Cășvana, raionul Gura Humorului, a propus să se ia măsuri pentru ajutorarea organizată a cadrelor fără suficientă experiență în predare. Secția de învățămînt a stabilit o bibliografie minimă pe care le-a recomandat-o acestora și a organizat pentru ele o serie de seminarii speciale, iar cabinetele pedagogice raionale trimit acestor cadre îndrumări scrise privind predarea unor capitole mai dificile, recomandări asupra materialului didactic pe care să-l folosească la lecții etc.

★

Oamenii școlii din regiunea Suceava sînt angajați în nobila și minunata luptă pentru un nivel cît mai ridicat de instruire și educare a elevilor. Garanția succesului în această luptă este perseverența. Există ea? Și la această întrebare am căutat răspuns. El a fost pozitiv.

E. MĂNAC

LECTURILE PEDAGOGICE

Probleme interesante—discuţii rodnice

Cele două lucrări „Folosirea materialului de istorie locală în lecţiile de istorie“ şi „Părinţi, copii, educatori“, susţinute respectiv de către profesorii Paul Popescu de la Şcoala medie nr. 1 din Ploieşti şi profesorul Nicolae Rădulescu de la Şcoala de 8 ani nr. 7 din Ploieşti în şedinţa plenară a sesiunii regionale a lecturilor pedagogice care a avut loc în oraşul Ploieşti, au fost ascultate cu un deosebit interes de către cadrele didactice participante la această acţiune. Ambele referate, rod al unei bogate experienţe personale şi al unor îndelungate observaţii, au avut calitatea de a prezenta, pe lîngă aspecte de strictă specialitate, şi numeroase probleme de interes general.

Pornind de la premiza că profesorul care vrea să asigure lecţiilor sale un caracter concret, convingător şi accesibil trebuie să folosească larg elemente cît mai cunoscute, mai familiare şi mai apropiate elevilor, profesorul Paul Popescu a început prin a sublinia însemnătatea utilizării materialului local în predarea istoriei patriei, ilustrînd, prin cîteva exemple, efectele pe care le-a observat în propria sa muncă în urma folosirii acestui procedeu. În continuare el a tratat diferite probleme privind mijloacele ce pot fi folosite de către profesori pentru colecţionarea materialului de istorie locală, privind selecţionarea şi organizarea lui, integrarea lui cît mai firească şi mai eficientă în cadrul lecţiilor, ca şi utilizarea lui în timpul activităţilor cu caracter extraşcolar.

Cea de a doua lucrare „Părinţi, copii, educatori“ a luat în discuţie multiple aspecte ale muncii educative. După ce a formulat cîteva teze teoretice privind munca educativă, profesorul Nicolae Rădulescu a tratat cîteva probleme de educaţie în cadrul unor scurte istorioare literare care, din păcate, n-au fost întotdeauna lipsite de o anumită notă de facil şi convenţional. Istorioarele s-au referit la mijloacele prin care părinţii pot asigura copiilor o linie de conduită corectă şi un regim de viaţă ordonat, înfăţişînd şi părinţi care nu reuşesc aceasta datorită unei afecţiuni exagerate şi rău înţelese, au vorbit despre efectele unei acţiuni de într-ajutorare minuţios organizate, despre actele de indisciplină, despre educarea atenţiei şi a voinţei etc.

Interesul viu suscitat de către cele două referate s-a vădit în dezbaterile purtate pe marginea lor de către cadrele didactice. Învăţătorii şi profesorii au apreciat unele observaţii şi idei valoroase cuprinse în lucrările colegilor lor, subliniind că acestea le vor fi utile pentru îmbunătăţirea activităţii practice pe care ei o desfăşoară la catedră. Totodată, participanţii la dezbateri au făcut numeroase observaţii critice menite să-i ajute pe autori în ridicarea calităţii lucrărilor lor. Aşa, de exemplu, profesorul Simion Bărbulescu de la Şcoala medie din Buşteni, care a analizat prima lucrare, s-a referit la calităţile şi lipsurile fiecărui capitol în parte. El a arătat printre altele că, deşi destul de vastă, aceasta nu a reuşit să arate suficient de concret cum contribuie utilizarea materialului de istorie locală la formarea convingerilor patriotice ale elevilor. De asemenea, în capitolul privind procedeele folosite pentru confecţionarea materialului de istorie locală, autorul s-a rezumat numai la a enumera izvoarele care i-au furnizat acest material. Profesoara Ecaterina Gavrilă de la Şcoala medie nr. 2 din Buzău a reproşat celui de al doilea referat lipsa unui plan judicios organizat, a unui fir logic consecvent în jurul căruia să se axeze întreaga expunere a problemelor. Tocmai această lipsă — a arătat tov. Gavrilă — l-a făcut pe autor să iasă din sfera temei propuse şi să alunece într-o serie întreagă de digresiuni cu caracter pedagogic general, să părăsească un subiect înainte de a-i da dezvoltarea cuvenită şi de a-l soluţiona, să treacă la un altul, rupt de primul, fără a-i da, de asemenea, atenţia cuvenită. Observaţii similare au făcut şi alţi vorbitori, printre care Dumitru Borislavschi de la Şcoala medie nr. 5 din Ploieşti, Nicolae Mateescu de la Şcoala de 8 ani nr. 20 din Ploieşti, Cornelia Găgescu de la Şcoala medie nr. 2 din Buzău, Niculescu Maria de la Şcoala de 8 ani din comuna Stoeneşti etc.

Luînd cuvîntul din partea Institutului de ştiinţe pedagogice, profesorul Tiberiu Trutzer, şef de secţie în cadrul institutului, s-a oprit îndeosebi asupra unor probleme controversate în cursul dezbaterilor. Pornind de la acestea el a arătat care sînt însuşirile ce se cer unei comunicări prezentate în cadrul lecturilor pedagogice, subliniind că ele trebuie să fie în primul rînd rodul experienţei pedagogice a cadrelor didactice, să cuprindă date faptice semnificative, pe baza cărora să se formuleze generalizări de o înaltă ţinută ştiinţifică.

Şi în lucrările pe secţii s-au purtat dezbateri interesante. La secţia „Învăţători“, tov. Maria Nicolaescu de la Şcoala de 8 ani din Stoeneşti a prezentat lucrarea „Formarea bazelor concepţiei materialist-dialectice şi educarea ateist-ştiinţifică a elevilor din clasele I—IV prin predarea ştiinţelor naturii“. Autoarea lucrării a arătat, pe baza unei bogate exemplificări, cum a reuşit să pună bazele concepţiei materialist-dialectice a elevilor şi să contribuie la educaţia lor ateistă prin predarea ştiinţelor naturii. Ea s-a referit la metodele utilizate în acest scop insistînd îndeosebi asupra demonstrării experienţelor, activităţii la colţul naturii vii şi în grădina şcolii, asupra vizitelor şi excursiilor şi altor acţiuni extraşcolare, folosirii materialului intuitiv etc.

În secţia de istorie s-au continuat dezbaterile asupra unor aspecte de strictă specialitate cuprinse în lucrarea prezentată la şedinţa plenară, adîncindu-se unele probleme ale utilizării materialului de istorie locală în lecţii.

Discuţii fructuoase s-au purtat şi în cadrul secţiei de ştiinţe naturale, unde profesorii au audiat lucrările „Organizarea şi metodica desfăşurării lecţiilor de recapitulare la sfîrşit de capitol, trimestru, an“, şi „Organizarea colţului naturii vii în şcoală“ prezentate de profesorul Ioan Mihăilescu de la Şcoala pedagogică din Buzău şi profesoara E. Voichin de la Şcoala medie nr. 4 din Ploieşti.

Demn de remarcat este faptul că în actuala sesiune a lecturilor pedagogice din regiunea Ploieşti s-a acordat grija cuvenită problemelor predării limbilor străine. Astfel la secţia de limba rusă profesorul Romulus Pupu de la Şcoala medie nr. 1 din Ploieşti a prezentat lucrarea „Metode şi procedee folosite în predarea vocabularului limbii ruse“. El a insistat asupra unor probleme ca explicarea sensului cuvintelor, utilizarea comparaţiei permanente a limbii ce se studiază cu limba maternă, pentru a stabili analogii şi diferenţe, asocierea cuvîntului nou învăţat cu un cuvînt din care derivă, versuri sau fragmente în proză, exerciţiile de rezumare a lecţiilor, de traducere şi retroversiune etc.

În secţia de limba franceză profesorii au purtat discuţii în jurul lucrării „Dezvoltarea interesului pentru exerciţii gramaticale în cadrul studiului limbii franceze“, prezentat de profesorul Alexandru Botez de la Şcoala de 8 ani nr. 1 din Comarnic. S-a arătat ce căi trebuie să folosească profesorii pentru ca studiul gramaticii să nu se transforme într-un scop în sine, ci să ducă la însuşirea vorbirii şi scrierii corecte de către elevi a limbii franceze.

În sfîrşit, trebuie să menţionăm dezbaterile din secţia de desen, unde s-a discutat lucrarea „Arta — mijloc de educaţie estetică şi patriotică a tinerei generaţii“, prezentată de profesoara Cristina Scund de la Şcoala de 8 ani nr. 1 din Comarnic.

După aceste discuţii rodnice, care au avut valoarea unui bogat schimb de experienţă între cadrele didactice din şcolile regiunii, lucrările sesiunii au fost reluate în cadrul şedinţei plenare. Profesorul Petre Bărbulescu, şeful secţiei „Educaţie comunistă“ de la Institutul de ştiinţe pedagogice făcînd unele aprecieri asupra desfăşurării acestei sesiuni a insistat totodată asupra însemnătăţii pe care o are munca de cercetare ştiinţifică a cadrelor didactice pentru continua ridicare a calităţii procesului de învăţămînt. Tocmai de aceea — a subliniat vorbitorul — este necesar ca învăţătorii şi profesorii să acorde o deosebită atenţie acestui aspect al activităţii lor. Trăgînd concluzii asupra activităţii practice pe care o desfăşoară la catedră, învăţătorii şi profesorii pot nu numai să afle noi căi de îmbunătăţire a propriei lor munci, dar şi să contribuie la rezolvarea unor probleme privind legarea învăţămîntului de viaţă, educarea în spirit comunist a tinerei generaţii etc. Există numeroase mijloace care stau la îndemîna cadrelor didactice pentru a valorifica experienţa lor. Rămîne numai ca acestea să le acorde atenţia cuvenită, să le folosească în aşa fel încît să ducă mai departe şi să sporească succesele obţinute pînă în prezent. De asemenea, în conţinutul lucrărilor este necesar să se oglindească în şi mai mare măsură aspecte ale şcolii sătesti.

Din partea secţiei de învăţămînt a regiunii Ploieşti, inspectorul Mihai Marin a făcut cunoscută hotărîrea secţiei de a acorda pe viitor o atenţie şi mai mare îndrumării şi stimulării activităţii de cercetare ştiinţifică desfăşurată de cadrele didactice.

OCT. BUZESCU

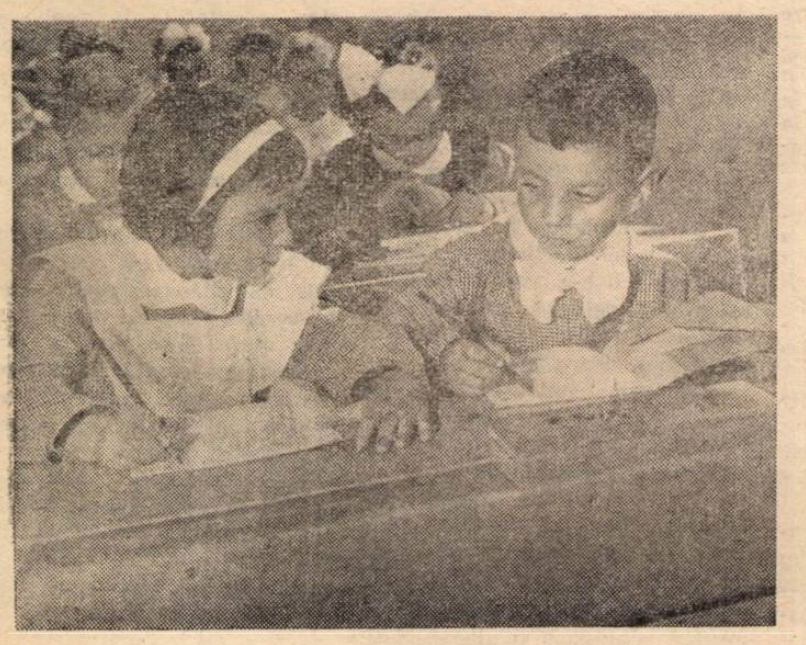

Am început să scriem cu cerneală

La sfîrşitul recreaţiei clopoţelul îi cheamă pe elevi în clasă

În regiunea Bacău

Lucrările celei de a patra sesiuni a lecturilor pedagogice, desfăşurată recent în regiunea Bacău, au prilejuit prezentarea multor lucrări interesante.

În lucrarea „Cultivarea patriotismului elevilor prin predarea operelor care evocă trecutul de luptă al poporului“, de pildă, expusă în şedinţa plenară a sesiunii, prof. I. Cosmescu de la Şcoala medie nr. 1 din Bacău a prezentat, pe baza propriei sale experienţe, unele metode de educare a elevilor în spiritul dragostei de patrie la lecţiile de literatură, prin analiza operelor literare care oglindesc eroismul maselor populare. În discuţiile purtate de învăţătorii şi profesorii prezenţi la sesiune pe marginea acestei lucrări au fost subliniate şi alte procedee folosite pentru dezvoltarea sentimentului de mîndrie naţională a elevilor faţă de tot ce a creat poporul, făuritor al istoriei. S-a scos astfel în evidenţă rolul excursiilor şi vizitelor la diferite locuri istorice, la muzee etc. arătîndu-se că latura emoţională a acestora influenţează puternic pe elevi, făcînd să se intensifice sentimentele lor de dragoste pentru patrie.

În cea de a doua lucrare prezentată în şedinţa plenară a sesiunii, lucrare care s-a referit la folosirea materialului didactic în predarea aritmeticii, autoarea, tov. Eugenia Maruţeanu, învăţătoare în raionul Moineşti, a arătat practic procedeele de folosire a acestui material şi rezultatele dobîndite. Cele expuse în lucrare au dovedit că datorită folosirii pricepute a materialului didactic elevii înţeleg mult mai adînc cele predate, îşi dezvoltă gîndirea, devin mai atenţi.

Lucrările pe secţii ale sesiunii lecturilor pedagogice au prilejuit cunoaşterea experienţei înaintate a unor cadre didactice cu practică îndelungată, au stimulat preocuparea pentru găsirea celor mai bune, mai potrivite şi eficiente procedee în vederea ridicării nivelului predării. De exemplu, s-au prezentat metode de prevenire şi înlăturare a unor greşeli tipice de punctuaţie şi ortografie la elevii claselor V-VII, unele metode privind aprofundarea studiului limbii române, predarea limbilor străine etc. S-a subliniat totodată necesitatea întăririi muncii pentru îmbogăţirea teoriei pedagogice, prin antrenarea unui număr tot mai mare de cadre în cercetarea ştiinţifică.

Lucrările sesiunii au vădit preocuparea învăţătorilor şi profesorilor pentru cunoaşterea metodicii muncii de cercetare, de experimentare a unor metode şi procedee şi de urmărire a rezultatelor experimentului.

În general se poate aprecia că actuala sesiune a demonstrat interesul cadrelor didactice din regiunea Bacău pentru continua ridicare a nivelului lor de pregătire.

ALEXANDRU BUJOR
corespondent

Probleme ale muncii educative

În sesiunea regională a lecturilor pedagogice de la Braşov au ocupat un loc deosebit lucrările axate pe probleme ale muncii educative. Amintim dintre acestea lucrările „Educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar“, „Formarea gustului pentru frumos şi a spiritului artistic creator la elevi“, „Legătura cu familia — mijloc important de îmbunătăţire a muncii în şcoală“ şi „Contribuţii la educaţia morală a elevilor“.

În discuţiile purtate cadrele didactice au apreciat în mod deosebit lucrarea „Educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar“ elaborată de profesoara Maria Hadnagy. A fost subliniat îndeosebi caracterul analitic al acestei lucrări şi modul ştiinţific în care a tratat ea procesul complex al educaţiei patriotice. Cei ce au luat cuvîntul au observat însă că şi această lucrare, ca şi alte lucrări pe teme educative, nu a aprofundat suficient problema înarmării elevilor cu puternice convingeri comuniste, statornicite ca trăsături pozitive de caracter specifice omului nou, împlinind unitatea dintre gînd şi faptă, dintre idee şi acţiune, dintre conştiinţa patriotică şi conduita patriotică.

Pe marginea aceloraşi lucrări s-au dezbătut, de asemenea, probleme legate de metodica realizării educaţiei comuniste a tinerei generaţii. S-a discutat în mod deosebit despre activitatea depusă pentru prevenirea trăsăturilor negative de caracter.

Unele lucrări prezentate la sesiune, deşi au cuprins un material faptic interesant, viu, legat de problemele muncii şcolilor au rămas pe alocuri la nivelul unor dări de seamă sau al unor simple referate, deoarece n-au avut o fundamentare ştiinţifică şi nu s-au ridicat la generalizări.

În general, însă, sesiunea lecturilor pedagogice din regiunea Braşov se înscrie pe linia efortului creator al cadrelor didactice pentru ridicarea calităţii muncii instructiv-educative.

NEAGU CONSTANTINESCU
lector la I.P.C.D.-Braşov

În recreație

Pe teme educative

O cerință mereu actuală — continuitatea în munca dirigintelui

Amîndoi sînt nu numai profesori buni, dar și pedagogi foarte buni. În anul școlar trecut au condus fiecare ca diriginți cîte o clasă a XI-a — clase destul de asemănătoare din punct de vedere al dezvoltării intelectuale și fizice a școlarilor. Pentru cei neavertizați este de mirare însă cum de unul din ei a putut avea atîtea „probleme" în clasa lui, în timp ce pentru celălalt asemenea probleme constituiau raritați.

Dar să privim mai atent lucrurile. Alexandru Codrescu a fost solicitat ca diriginte al clasei în urmă cu cîțiva ani, atunci cînd copiii abia făcuseră cunoștință cu școala medie, ca elevi în clasa a VIII-a. A primit cu plăcere propunerea, deși știa că va avea mult de muncit pînă va închega colectivul format din copii veniți din diferite școli, pînă va izbuti să formeze o opinie sănătoasă în clasă, astfel încît tot ce e bun să prindă rădăcini adînci, iar ceea ce este rău să fie înlăturat prin forța și hotărîrea colectivului.

Își amintește bine primul contact cu clasa. Sunase de intrare. Luîndu-și catalogul, profesorul diriginte a încercat (pentru a cîta oară?), să-și imagineze colectivul cu care va sta de vorbă peste cîteva clipe: îl cunoștea din scripte — din caracterizările diriginților, din situația școlară — așa că avea o idee de componența clasei. Dar aceasta este atît de puțin! Doar hîrtiile sînt hîrtii și viața, faptele, pălesc așternute pe ele.

A deschis ușa clasei. În aceeași clipă l-a izbit agitația sonoră, caracteristică începutului de an. A cuprins cu ochii șirurile de bănci. Cîtă diversitate: unii copii stăteau la locurile lor, cu mîinile la spate sau răsfoind liniștiți noile manuale, cîțiva conversau în șoaptă cu colegii de bancă, iar alții nu-și terminaseră încă disputa cu glas tare pentru cine știe ce lucru. O diversitate de manifestări prevestind deosebiri în felul de a fi, de a se comporta, chiar de a gîndi. Acest lucru i-a fost profesorului și mai evident atunci cînd a început discuțiile cu elevii: copii foarte inteligenți sau mai puțin dotați, cu dragoste de muncă sau leneși, emotivi sau îndrăzneți. Și cîte nu aveau să se mai arate pe parcurs, pe măsură ce pedagogul avea să se apropie mai mult de elevii săi și să-i cunoască mai bine!

Cu unii copii va fi desigur mai ușor — și-a spus dirigintele gîndindu-se la munca lui de viitor — cu alții mai greu. Și chiar dacă ar avea numai elevi buni în clasă, îi este permis oare să se oprească la aceasta? Nu, trebuie să tindă spre mai bine. Din capul locului era convins însă că toate acestea se realizează în timp, prin eforturi continui și uneori nu într-o singură lună și nici într-un an. De aceea, ajuns acasă, Alexandru Codrescu a chibzuit adînc la ceea ce va avea de făcut cu clasa lui în anul școlar curent — și nu numai atît, dar și în anul viitor, și în celălalt an, pînă cînd elevii lui vor absolvi școala. Îi vedea parcă devenind tot mai disciplinați, cu manifestări tot mai frumoase, cu tot mai alese trăsături morale. Vedea deslușit efectul măsurilor pe care avea să le ia an de an, adăugindu-se aidoma cărămizilor dintr-o zidărie la înălțarea unui edificiu. Desfășurîndu-și munca la această clasă, dirigintele a avut mereu conștiința celui ce înalță un edificiu, simțămîntul că acest edificiu trebuie să fie trainic și că de aceea nici o scăpare, nici o neglijență nu se iartă. Și a muncit cu această convingere, avînd în față mereu perspectiva rezultatelor pe care trebuia să le obțină etapă cu etapă.

...Așa încît nici nu e de mirare că, ajuns cu elevii lui în clasa a XI-a, profesorul nu mai avea „probleme" cu colectivul. Progresele ce se impuneau fuseseră obținute pînă atunci, etapă cu etapă, de către diriginte în colaborare cu ceilalți profesori, printr-o muncă asiduă, de perspectivă.

Dar colegul lui, Ion Andrei? El nu este un bun pedagog? Atunci?

Să examinăm însă și aci faptele. Cînd elevii din colectivul condus de Ion Andrei erau în clasa a VIII-a, au fost dați în grija unui diriginte cu mai puțină experiență și pricepere pedagogică. Ca în mai toate clasele a VIII-a, și aci se cereau rezolvate multe probleme. Dar, din motivele arătate mai sus, ele nu au fost rezolvate la vreme și poate nici chiar așa cum trebuia. Conducerea școlii nu a privit cu suficientă atenție evoluția lucrurilor în clasa a VIII-a și de aceea, ajunși în clasa a IX-a, elevii respectivi erau adeseori citați ca elementele cele mai turbulente din școală, iar colectivul lor ca un colectiv „rău". Pentru a îndrepta lucrurile directorul a hotărît în sfîrșit o măsură: în anul școlar următor (adică atunci cînd elevii erau în clasa a X-a) să-i dea în grija unui diriginte mai sever. Zis și făcut. Dar ghinion: după ce acesta a muncit cu clasa a X-a un an, a fost transferat la o altă școală, așa încît în clasa a XI-a elevii în cauză au făcut cunoștință cu un al treilea diriginte.

Imediat, noul diriginte s-a pus pe treabă. S-a ocupat de cunoașterea elevilor, a mediului lor familial, a studiat scopul și efectul măsurilor luate de predecesorul său pentru a ști cum să acționeze în continuare, a stabilit coordonatele activității comune cu toți profesorii clasei, pentru a-i antrena în realizarea obiectivelor muncii educative.

Dar într-un an de zile cît putea să realizeze? Abia a reușit să vadă ceva din primele roade ale muncii sale, că anul școlar s-a și apropiat de sfîrșit și, cu el, întreaga perioadă de școlaritate a colectivului de elevi. A închis pentru ultima dată catalogul clasei a XI-a cu amărăciune: avea certitudinea că lasă lucrul neterminat. Cîte ar mai fi avut de făcut dacă timpul i-ar fi permis și, mai ales, cîte ar fi putut să facă dacă ar fi început să lucreze cu acest colectiv încă în urmă cu 4 ani, dacă ar fi avut posibilitatea să ducă o muncă de perspectivă, bazată pe cunoașterea fiecărui copil și a întregului colectiv, dacă ar fi putut să urmărească evoluția lor, să le influențeze permanent dezvoltarea.

Prin urmare, două situații diferite care au dat, așa cum era și de așteptat, roade diferite.

Există în foarte multe din școlile noastre o bună orientare în privința repartizării diriginților pe clase, grija ca o clasă să fie încredințată aceluiași diriginte de la intrarea ei în școală și pînă la absolvire.

— Aceasta — ne spune tov. Ion Ciocîrlan, directorul școlii medii nr. 29 din Capitală, care are o asemenea preocupare — face ca dirigintele să-și cunoască mai bine elevii, să vadă efectul măsurilor luate, pentru ca în funcție de ele să poată trece la altele, conform cu cerințele stadiului de dezvoltare la care s-a ajuns.

O astfel de înțelegere a necesității continuității în muncă a profesorului diriginte am întîlnit și la Școala medie din Vălenii de Munte, la Școala de 8 ani din Periș, regiunea București, la școlile de 8 ani nr. 47 și nr. 140 din București și la multe altele. Aci, de obicei, după ce un diriginte și-a dus elevii pînă la terminarea școlii, primește o clasă mică, cu care merge de asemenea pînă la absolvire.

Este desigur, această preocupare pentru continuitatea în muncă a dirigintelui, o garanție a succesului în activitatea instructiv-educativă.

A. C.

O consfătuire rodnică

Secția de învățămînt a regiunii București a organizat de curînd o consfătuire la care au participat, pe lîngă inspectori, directorii școlilor din regiune. Analizînd rezultatele muncii instructiv-educative din anul școlar trecut, consfătuirea a stabilit măsurile ce trebuie luate în vederea îmbunătățirii continue a acestei munci, prilejuind totodată un larg schimb de experiență cu privire la metodele desăvîrșirii procesului de învățămînt.

Rezultatele activității didactice — s-a arătat în consfătuire — depind în cea mai mare măsură de nivelul general de pregătire ideologico-politică, de specialitate și pedagogică a oamenilor școlii. Ținînd seama de acest fapt, secția de învățămînt a regiunii București s-a interesat îndeaproape de îmbunătățirea pregătirii inspectorilor, a directorilor de școli și a cadrelor didactice. În acest scop s-au organizat în anul trecut un seminar pentru instruirea inspectorilor metodiști de la secțiile de învățămînt raionale, ca și seminarii pentru cadrele didactice, pe grupe de specialități. Au avut loc, de asemenea, consfătuiri privind organizarea muncii practice a elevilor. La ridicarea nivelului de pregătire al cadrelor didactice a contribuit în mod deosebit învățămîntul ideologic în care au fost cuprinși marea majoritate a învățătorilor și profesorilor din școlile regiunii.

Ca urmare a tuturor acestor măsuri, numeroase cadre didactice predau lecții de bună calitate, cu un bogat conținut de idei, just orientate din punct de vedere ideologic și politic, cu un puternic efect educativ. Asemenea lecții sînt ținute, de pildă, de către profesorii de limba română de la școlile medii din Călărași, Turnu Măgurele, Giurgiu, de către profesorii de matematică și fizică de la școlile medii din Buftea, Giurgiu, Urziceni, de către profesorii de istorie de la Roșiori și Giurgiu, de către profesorii de științe naturale și geografie de la școlile medii din Turnu Măgurele, Călărași și Feteși. Profesorii fruntași de limba română îi ajută pe elevi să înțeleagă conținutul ideologic al operelor literare studiate și valoarea lor artistică, relevă originalitatea literaturii noastre clasice și actuale, stăruie asupra caracterului de clasă al literaturii, asupra spiritului ei de partid asupra superiorității metodei realismului socialist etc. Au fost citate bunăoară în consfătuire, ca exemplu de lecții valoroase, lecțiile recapitulative despre opera lui M. Sadoveanu și T. Arghezi ținute de profesorii de limba romînă de la Școala medie din Turnu Măgurele. De o bună apreciere s-au bucurat și lecțiile de istorie predate la Școala medie din Giurgiu, lecții care dînd elevilor cunoștințe temeinice despre răscoalele țăranilor din 1907, de pildă, despre eroicele lupte de la Grivița din 1933 sau despre alte momente importante din trecutul de luptă al poporului nostru, au exercitat în același timp o puternică influență educativă asupra lor.

Numeroși profesori de fizică, chimie, biologie s-au preocupat să le formeze elevilor o concepție științifică ateistă demonstrîndu-le în lecții materialitatea proceselor fizico-chimice și a proceselor biologice, unitatea și interdependența lor. De asemenea, la lecțiile ținute la aceste discipline li s-a vorbit elevilor despre dezvoltarea industriei și agriculturii țării noastre în anii regimului democrat-popular.

Profesorii fruntași din școlile regiunii au acordat o atenție deosebită legării cunoștințelor teoretice de practică, de activitatea desfășurată în industrie și agricultură. Ei s-au străduit să-i înarmeze pe elevi cu priceperi și deprinderi de muncă, să le dezvolte interesul și dragostea pentru activitatea din producție.

Rezultate bune s-au obținut și în munca diriginților. Au fost foarte izbutite, de pildă, orele de diriginție pe temele „Comportarea tinerilor în societatea noastră nouă" sau „Codul moral al comunistului" ținute la școala din Turnu Măgurele, în cadrul cărora discuțiile au pornit de la fapte concrete din viața claselor respective.

De bună seamă, consfătuirea organizată de secția de învățămînt a regiunii București nu s-a oprit numai la realizările obținute în munca instructiv-educativă, ci a scos în evidență și neajunsurile ei pentru a stabili căile prin care pot fi înlăturate. Una din lipsurile principale discutate în cadrul consfătuirii o constituie faptul că într-o serie de școli dăinuie rămînerea în urmă la învățătură a unor elevi. O astfel de situație se întîlnește de exemplu la școlile din satele Dîlga, Înfrățirea, Ileana și Rași — raionul Lehliu sau la școlile nr. 4 și nr. 5 din Călărași, ai căror elevi au obținut rezultate cu totul nesatisfăcătoare la examenele de admitere în clasa a VIII-a. Ei fac greșeli de ortografie, confundă părțile de vorbire, au cunoștințe superficiale de sintaxă. Și pregătirea la matematică a acestor elevi lasă de dorit. Ei nu stăpînesc temeinic deprinderile de calcul matematic și întîmpină dificultăți la punerea problemelor în ecuație.

Desigur, toate lipsurile din cunoștințele elevilor se datoresc în primul rînd sistemului defectuos de muncă al unora dintre cadrele didactice de la școlile respective, faptului că acestea neglijează ridicarea propriului lor nivel de pregătire, că nu se pregătesc temeinic pentru fiecare lecție în parte.

Pentru înlăturarea acestor lipsuri consfătuirea a recomandat inspectorilor metodiști și directorilor de școli să întărească munca de îndrumare a profesorilor, să-i ajute mai intens în pregătirea lecțiilor, să stimuleze interesul lor pentru studiul învățăturii marxist-leniniste și al lucrărilor de specialitate.

De asemenea, s-a arătat în consfătuire, este necesar să se ridice în mod simțitor nivelul muncii metodice în fiecare școală, ca și pe plan raional. În anul școlar trecut s-au obținut o serie de rezultate pozitive în această privință. Astfel, a fost popularizată experiența înaintată a unor cadre didactice în ceea ce privește asigurarea accesibilității cunoștințelor la lecțiile de economie politică și socialism științific, în ceea ce privește legarea învățămîntului de practică prin efectuarea demonstrațiilor, a lucrărilor de laborator etc.

Este necesar, după cum s-a subliniat în consfătuire, ca în acest an comisiile pe specialități, consiliile pedagogice, cercurile pedagogice să discute unele lipsuri manifestate în munca unor profesori în ceea ce privește metodica predării și să ajute la înlăturarea lor. Asemenea lipsuri s-au constatat de pildă la unii profesori de matematică care se mulțumesc să le explice elevilor criteriile de rezolvare a problemelor, dar nu se preocupă să le formeze deprinderi în această direcție, la o serie de alți profesori care nu se preocupă să îmbine în mod just metoda expunerii cu conversația euristică etc.

Datorită caracterului concret pe care l-au avut dezbaterile sale, datorită participării active la aceste dezbateri a unui număr mare de oameni ai școlii, consfătuirea organizată de secția de învățămînt a regiunii București a constituit un ajutor însemnat pentru munca școlilor. Aplicarea măsurilor preconizate în cadrul ei va duce neîndoielnic la ridicarea nivelului activității desfășurate de cadrele didactice, la tot mai buna pregătire a elevilor.

C. DEMETRESCU

De la Ministerul Învățămîntului

Se aduce la cunoștința cadrelor didactice înscrise în anul școlar 1961/1962 la examenele pentru obținerea gradului II că aceste examene vor începe în ziua de 20 decembrie a.c. și se vor desfășura, atît pentru învățători și educatoare, cît și pentru profesori, la institutele de perfecționare din București, Iași, Cluj, Timișoara și Brașov.

La aceeași dată și în aceleași centre va avea loc și examenul de definitivat al educatoarelor din grădinițele sezoniere.

Cadrele didactice care, din motive bine întemeiate, n-au depus lucrările personale la institute în termenul stabilit prin regulament, le pot înainta pînă cel mai tîrziu la data de 10 noiembrie a.c. Lucrările trimise după această dată nu vor mai fi luate în considerare.

În vizită la Galeriile de artă R.P.R.

Consultații pentru candidații la examenul de gradul al II-lea

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice care se pregătesc în vederea examenului de gradul al II-lea ce va avea loc în decembrie 1962, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din București organizează un program de consultații care se va desfășura la sediul institutului din Calea Dorobanților nr. 32, după cum urmează :

Materialism dialectic și istoric : Marxism-leninismul despre materialitatea lumii și însemnătatea acestei teze pentru educația ateist-științifică a elevilor (28 octombrie 1962, ora 9) ; Teza marxist-leninistă despre conștiința socială și importanța ei pentru formarea conștiinței socialiste a elevilor (18 noiembrie 1962, ora 9) ; Transformarea sistemului mondial socialist în factorul hotărîtor al dezvoltării societății omenești (2 decembrie 1962, ora 9).

Pedagogie : Principiile didactice și metodele de învățămînt (28 octombrie 1962, ora 11); Formarea concepției materialist-dialectice despre lume a elevilor (18 noiembrie 1962, ora 11) ; Educarea elevilor în spiritul moralei comuniste prin lecții și activități din afară de clasă și școală (2 decembrie 1962, ora 11).

Pentru profesorii care au ca specialitate pedagogia vor avea loc și consultații pe următoarele teme : Formarea bazelor concepției materialiste-dialectice a elevilor (29 octombrie 1962 orele 18) ; Problemele lecției (19 noiembrie 1962, orele 18) ; Analiza psihologică a personalității (3 decembrie 1962, orele 18) ; Valorificarea moștenirii pedagogice (10 decembrie 1962, orele 18).

Limba și literatura română : Unele probleme în legătură cu predarea lecțiilor de gramatică (9 noiembrie 1962, ora 10) ; Unele probleme privitoare la studiul textului literar (23 noiembrie 1962, ora 10) ; Studiul literaturii în afara clasei și în afara școlii, mijloc de completare și de aprofundare a problemelor de literatură (14 decembrie 1962, ora 10).

Limba latină : Aplicarea principiilor de învățămînt la lecțiile de limbă și literatură latină (9 noiembrie 1962, ora 9) ; Problema acordului în gramatica latină (16 noiembrie 1962, ora 9) ; Valoarea educativă a lecțiilor de limba și literatura latină (7 decembrie 1962, ora 9).

Limba rusă : Limba ca sistem unitar (6 noiembrie 1962, ora 9) ; Problema propozițiilor subordonate în gramatica limbii ruse contemporane (20 noiembrie 1962, ora 9) ; Aplicarea principiilor didactice în predarea limbii ruse (5 decembrie 1962, ora 9). **(Consultațiile individuale** — săptămînal miercuri ora 9-12 ; 16-19 — vineri ora 9-12 ; 16-19).

Limba franceză : Unele concluzii privind munca de pregătire profesională a cadrelor didactice de specialitate desprinse de la cursul de perfecționare de la Predeal (12 octombrie 1962, ora 9) ; Folosirea mijloacelor audio-vizuale pentru însușirea și perfecționarea pronunțării — cu exemplificări pe discuri (16 noiembrie 1962, ora 9) ; Tipuri de exerciții ce pot fi folosite în clasă pe baza textelor de lectură studiate (7 decembrie 1962, ora 9) ; Audiții de discuri însoțite de comentarii (21 decembrie 1962, ora 9).

Istorie : Trăsăturile caracteristice ale etapei de destrămare a orînduirii sclavagiste. Aspecte principale ale sclavajului pe teritoriul R.P.R. Formarea și dezvoltarea noțiunilor de bază referitoare la această temă (26 octombrie 1962 ora 9) ; Probleme importante ale etapelor de înflorire și de destrămare a orînduirii feudale, cu privire specială la statul și orașul feudal (inclusiv în Țările Române). Folosirea operelor clasicilor marxism-leninismului în pregătirea și predarea acestor probleme (9 noiembrie 1962, ora 9) ; Aspecte speciale ale apariției și dezvoltării mișcării muncitorești pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie (inclusiv mișcarea muncitorească din țara noastră). Realizarea educației ideologico-politice în cadrul lecțiilor cu această temă (23 noiembrie 1962, ora 9) ; Situația internațională după al doilea război mondial. Construirea socialismului în țara noastră. Folosirea materialului didactic (și în special a materialelor de istorie locală) în vederea legării istoriei de viață (14 decembrie 1962, ora 9).

Matematică : Metode de rezolvare a problemelor de matematică (5 noiembrie 1962, ora 10) ; Elemente de algebră modernă (12 noiembrie 1962, ora 10) ; Elemente de geometrie absolută (10 decembrie 1962, ora 10).

Fizică : Metodica predării mecanicii (31 octombrie 1962, orele 9-13) ; Metodica predării electricității (28 noiembrie 1962, orele 9-13) ; Metodica rezolvării problemelor de fizică (12 decembrie 1962, orele 9-13) ; Mișcarea mecanică (31 octombrie 1962, orele 9-13) ; Curentul electric (28 noiembrie 1962, orele 9-13) ; Structura materiei (12 decembrie 1962, orele 9-13).

Chimie : Posibilități de legare a cunoștințelor teoretice de practică în procesul de predare a chimiei (31 octombrie 1962, ora 9) ; Metodica predării temei „Sistemului periodic al elementelor" în clasa a IX-a (28 noiembrie 1962, ora 9) ; Metodica efectuării lucrărilor practice de laborator frontale (12 decembrie 1962, ora 9).

Științele naturale : Factorii evoluției în concepția lui Ch. Darwin (10 noiembrie 1962, ora 9) ; Ereditatea și variabilitatea în concepția miciurinistă (24 noiembrie 1962, ora 9) ; Metodica organizării și desfășurării experiențelor și lucrărilor de laborator la șt. naturale (15 decembrie 1962, ora 9).

Geografie : Rolul geografiei în formarea la elevi a concepției materialist-dialectice despre natură și societate (20 octombrie 1962, ora 9) ; Dezvoltarea geografiei ca știință (17 noiembrie 1962, ora 9) ; Importanța cercetărilor sovietice în Arctica și Antarctica și importanța zborurilor cosmice pentru dezvoltarea geografiei (15 decembrie 1962, ora 9).

Educația fizică : Gimnastica de bază la școlile de cultură generală (24 octombrie 1962, ora 9) ; Educarea calităților moral-politice în cadrul activităților de educație fizică (21 noiembrie, ora 9) ; Formarea deprinderilor motrice și aplicarea lor în condițiile obișnuite în viața de toate zilele, în producție, în sport (19 decembrie 1962, ora 9).

Psihologie : Rolul și sarcinile profesorului de psihologie în școală (4 noiembrie 1962, ora 9) ; Folosirea demonstrațiilor experimentale în lecțiile de psihologie (18 noiembrie 1962, ora 9) ; Folosirea intuiției în predarea psihologiei (2 decembrie 1962, ora 9).

Predarea în clasele I—IV : Figura omului de tip nou oglindită în literatura noastră de după 23 August 1944 (29 octombrie 1962, orele 15-17) ; Metodica rezolvării problemelor de aritmetică în clasele I—IV (29 octombrie 1962, orele 17-19) ; Tematica literaturii pentru copii după 23 August 1944 (29 noiembrie 1962, orele 15—17) ; Probleme metodice privind predarea citirii și scrierii la clasele I—IV (26 noiembrie 1962, orele 17-19).

Surdopedagogie : Probleme generale ale surdopedagogiei — istorie, anatomie, cauze, clasificare, igienă (27 octombrie 1962, orele 17-20) ; Particularitățile proceselor psihice la surzi și hipoacuzici (10 noiembrie 1962, orele 17-20) ; Aplicarea principiilor didactice și a metodelor de învățămînt în procesul de predare și de însușire a limbii ca mijloc de comunicare și instrument de gîndire (24 noiembrie 1962, orele 17-20) ; Probleme de educație în spiritul moralei comuniste și ale pregătirii și calificării profesionale a surzilor și hipoacuzicilor (8 decembrie 1962, orele 17-20).

Logopedie : Probleme generale ale logopediei (3 noiembrie 1962, orele 17-20) ; Corectarea tulburărilor de vorbire : dizartrie, alalie, afazie, dislalie (17 noiembrie 1962, orele 17-20) ; Corectarea tulburărilor de rezonanță și voce (1 decembrie 1962, orele 17-20) ; Corectarea tulburărilor limbajului scris, a vorbirii gramaticale și a tulburărilor, din sfera vocabularului (15 decembrie 1962, orele 17-20) ; (Consultații individuale între orele 11-13).

Educație preșcolară : Figura omului de tip nou oglindită în literatura noastră de după 23 August 1944 (29 octombrie 1962, orele 15-17) ; Organizarea activității instructiv-educative în grădinița de copii în conformitate cu particularitățile de vîrstă ale copiilor (29 octombrie 1962, orele 17-19) ; Tematica literaturii pentru copii după 23 August 1944 (26 noiembrie 1962, orele 15-17) ; Unele aspecte ale muncii educative cu copiii preșcolari (26 noiembrie 1962, orele 17-19).

★

Consultațiile individuale se vor da la catedrele de specialitate, în zilele cînd au loc consultații colective, între orele 9 și 14, afară de ziua în care este programată activitatea cercului pedagogic ; se vor discuta anumite teme stabilite de catedre, precum și problemele solicitate de candidați.

Atît la consultațiile colective cît și la cele individuale pot participa și cadre didactice care nu sînt înscrise la examenele pentru obținerea gradelor, dar pe care le interesează tema respectivă.

Concurs pentru elaborarea unor manuale școlare

În vederea asigurării învățămîntului de cultură generală cu manuale care să aibă un ridicat nivel ideologic, științific, pedagogic și artistic-literar, Ministerul Învățămîntului instituie, prin Editura Didactică și Pedagogică, un concurs pentru elaborarea următoarelor manuale școlare :

1. Limba romînă (citire și gramatică) cl. II, 240 pagini dactilografiate, 100 ilustrații, termen de predare la 25 IV. 1963.

2. Limba romînă (citire și gramatică) cl. III, 280 pagini dactilografiate, 70 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

3. Aritmetica cl. I, 45 pagini dactilografiate, 220 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

4. Aritmetica cl. II, 120 pagini dactilografiate, 130 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

5. Limba romînă (citire și gramatică) cl. VIII, 380 pagini dactilografiate, 50 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

6. Geometria cl. VIII, 80 pagini dactilografiate, 120 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

7. Algebra cl. VIII, 200 pagini dactilografiate, 120 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

8. Fizica cl. VIII, 190 pagini dactilografiate, 200 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

9. Chimia cl. VIII, 180 pagini dactilografiate, 100 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

10. Elemente de analiză matematică cl. XI reală, 300 pagini dactilografiate, 180 ilustrații, termen de predare la 25. IV. 1963.

La concurs pot participa cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și din învățămîntul superior, oameni de știință, specialiști, precum și alte persoane cu preocupări în domeniul învățămîntului.

Manualele pentru clasele I-III scoase la concurs se vor elabora pe baza programelor școlare pentru clasele I-IV, ediția 1962. Manualele pentru clasa a VIII-a vor fi elaborate pe baza proiectelor de programe publicate în cele două volume ale lucrării „Școala de 8 ani în Republica Populară Romînă". Manualul „Elemente de analiză matematică" pentru clasa a XI-a reală se va elabora pe baza programei școlare în vigoare la data publicării concursului. Toate programele menționate se găsesc în școli și la secțiile de învățămînt raionale, orășenești și regionale din țară.

Volumul fiecărui manual este indicat în număr de pagini — text dactilografiat.

Termenul de predare prevăzut mai sus este data maximă pînă la care se primesc manuscrisele de către editură. Lucrările pot fi înaintate editurii și înainte de acest termen. *Lucrările prezentate la concurs după expirarea acestui termen nu vor fi luate în considerare. Termenul de predare a lucrărilor expediate prin poștă va fi considerat data de expediție (ștampila poștei) a coletului, termen ce va expira la orele 24 ale zilei de închidere a concursului.*

Manuscrisele (texte și ilustrații) vor fi trimise pe adresa Editurii Didactice și Pedagogice, la sediul său central din București, str. Spiru Haret nr. 12, cu mențiunea : „Pentru concursul de manuale". *Pe manuscris se va trece numai pseudonimul sau motto-ul ales de participantul la concurs.*

Manuscrisele vor fi însoțite în mod obligatoriu de un plic închis și sigilat de autor, în care se vor indica : numele, adresa autorului, pseudonimul sau motto-ul ales.

În cazul cînd lucrările se trimit prin poștă, expeditorul va trece pe colet și pe buletinul de expediție, în locul numelui său, pseudonimul sau motto-ul ales, cu indicația „Post-restant".

Fie că lucrările pentru concurs sînt predate personal la registratura Editurii, fie că sînt expediate prin poștă, *ele vor fi înregistrate la Editura Didactică și Pedagogică sub pseudonimul sau motto-ul ales de autor.*

Textele manuscriselor prezentate la concurs se vor preda dactilografiate în 5 exemplare, fiecare exemplar avînd ilustrațiile în numărul indicat mai sus.

Manuscrisele dactilografiate vor avea paginile de cca. 31 rînduri a 65 semne fiecare rînd (aproximativ 2 000 semne pe pagină, iar versurile maximum 30 pe o pagină. Fiecare exemplar va cuprinde toate elementele necesare înțelegerii textului: ilustrații (schițe), planșe, diagrame, scheme, tablouri sinoptice etc. ; acestea nu intră în numărul de pagini dactilografiate.

Pentru materialul ilustrativ care urmează a fi reprodus din albume, enciclopedii, tratate, autorii vor da indicații precise asupra sursei. Desenele din manualele de matematică, fizică, chimie vor fi executate de autori cu toată exactitatea.

Formulele din manuale vor fi alcătuite cu rigurozitate științifică și scrise conform Stas-urilor în vigoare, folosindu-se terminologia științifică consacrată.

Manualele vor cuprinde, după caz, exerciții și probleme, lucrări de laborator, studiul gramaticii, texte literare etc. cerute de programa respectivă în vigoare.

La toate manualele autorii vor avea în vedere rolul important al acestora în educarea comunistă a elevilor. De aceea, conținutul manualelor (atît textul cît și ilustrațiile) trebuie să fie just orientat din punct de vedere ideologic și științific, să scoată în evidență trecutul glorios de luptă al poporului nostru și în mod deosebit realizările măreț obținute de el sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn în perioada contemporană, să răspundă cerințelor pedagogice, să fie atrăgător și convingător prin faptele expuse și prin argumentarea lor, să se adreseze imaginației și voinței copiilor, să-i îndemne la acțiuni pozitive. Manualul trebuie să fie unitar, clar, accesibil elevilor, ideile să se succeadă logic, spre a fi ușor înțelese și reproduse de copii ; ideile principale să se desprindă cu ușurință de cele secundare. Totodată, manualul trebuie să fie scris într-o formă literară, plăcută, cu propoziții și fraze clare și cu un vocabular ales cu grijă ; să constituie un model de limbă literară.

Pentru manuscrisele manualelor școlare reușite la concurs se vor acorda premii și mențiuni după cum urmează :

manuale de la clasa I pînă la clasa a IV-a : un premiu I de lei 6000, un premiu II de lei 4.500, un premiu III de lei 3.000 ;

manuale de la clasa a V-a pînă la clasa a VIII-a : un premiu I de lei 8.000, un premiu II de lei 6.000, un premiu III de lei 4.000 ;

manuale de la clasa a IX-a pînă la clasa a XI-a : un premiu I de lei 10.000, un premiu II de lei 8.000, un premiu III de lei 6.000 ; *un număr de 3—5 mențiuni pînă la o valoare de lei 2.000 fiecare.*

Pe lîngă premiile de mai sus, autorii manualelor premiate la concurs vor primi, în cazul editării lucrărilor respective, și drepturile de autor cuvenite în baza contractelor ce vor fi încheiate cu Editura Didactică și Pedagogică — conform normelor aprobate prin H.C.M. nr. 632 din 1957.

Rezultatele concursului vor fi publicate de Editură prin presă și revistele de specialitate.

Manuscrisele nepremiate la concurs pot fi restituite autorilor la cererea acestora, în termen de cel mult un an.

Manuscrisele premiate, fie că sînt sau nu editate, nu se restituie autorilor. Ele rămîn în arhiva Editurii Didactice și Pedagogice și vor putea fi publicate oricînd, cu respectarea drepturilor de autor.

Participarea la concurs se face fără nici o înscriere, cu respectarea clauzelor arătate.

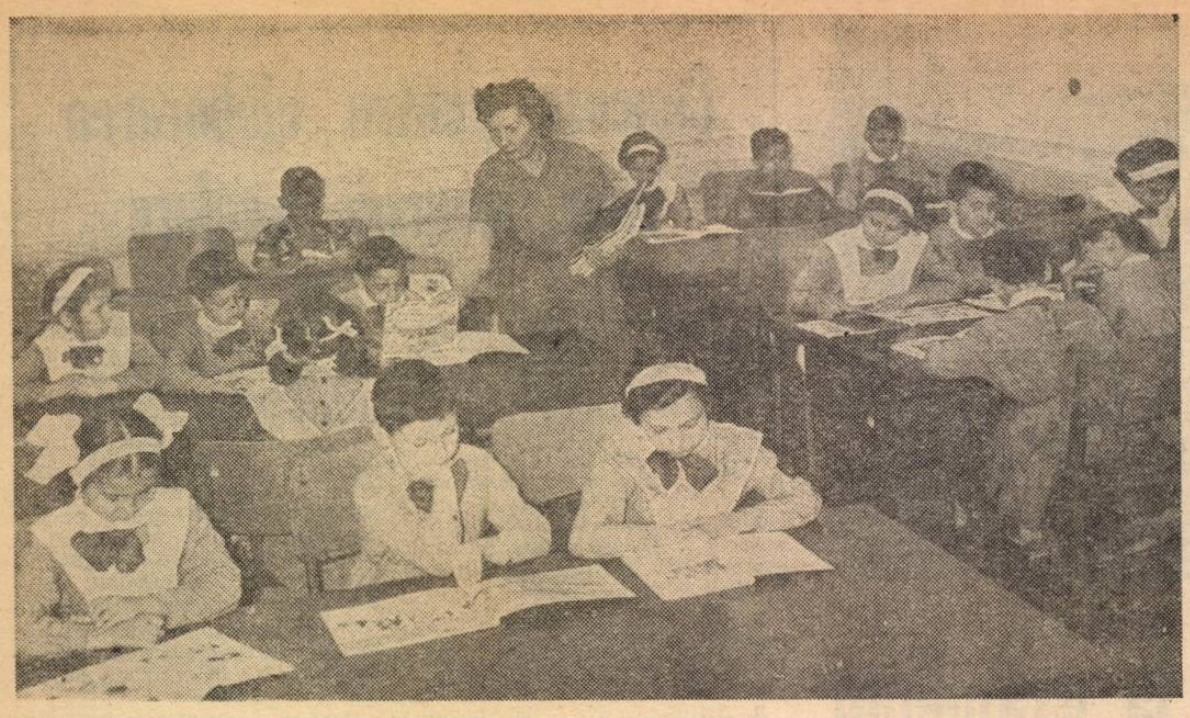

În sala de lectură pentru copii a Bibliotecii centrale, micii cititori care au îndrăgit cărțile vin în număr tot mai mare

Probleme ale literaturii pentru copii în discuția scriitorilor și a cadrelor didactice

Consfătuirea cu privire la unele probleme ale literaturii pentru preșcolari și școlarii mici, organizată recent de Uniunea Scriitorilor cu sprijinul C.C. al U.T.M., este încă o dovadă a preocupării și interesului ce se acordă azi creațiilor literare destinate celor mici. La consfătuire au participat scriitori, critici literari, cadre didactice și instructori superiori de pionieri.

Din referatul prezentat cît și din discuțiile purtate de participanții la consfătuire a reieșit că literatura pentru copiii mici înregistrează succese remarcabile. Orientarea ei spre actualitatea socialistă, spre aspectele vieții noi din patria noastră, abordarea în tematică a problemelor legate de educația copilului ca viitor cetățean al societății comuniste au făcut din literatura pentru copii un ajutor prețios în munca de instruire și educare desfășurată de pedagogi. Poeziile lui M. Beniuc, Marcel Breslașu, Maria Banuș, Veronica Porumbacu, Ion Brad, Tiberiu Utan și alții. vorbesc copiilor, în versuri calde și convingătoare, despre partidul clasei muncitoare, despre patria noastră socialistă, despre mîndria de a purta cravata roșie de pionier, despre înfrățirea copiilor din lumea întreagă, despre pace. Analizate la lecții, citite la orele de lectură sau în timpul liber, aceste poezii dezvoltă dragostea copiilor față de patrie, față de Partidul Muncitoresc Romîn, față de oamenii muncii, constructori ai vieții noi.

Consfătuirea a arătat totodată multiplele probleme pe care le mai are de rezolvat literatura pentru copii. Este necesar — au subliniat participanții la discuții — să se creeze mai multe poezii legate de marile sărbători ale poporului nostru, ale clasei muncitoare internaționale. Se cer mai multe povestiri scurte, al căror erou să fie copilul de azi — harnic, cinstit, curajos, exemplu pozitiv pentru cei de o vîrstă cu el.

Aceeași cerință se manifestă și în privința creației dramatice. Repertoriul de teatru pentru cei mici este încă nesatisfăcător. Ceea ce se străduiesc revistele „Arici-Pogonici" și „Luminița" să ofere în această direcție este mult prea puțin față de cerințele mereu sporite ale copiilor.

Discuțiile au arătat totodată că nici basmul nu trebuie părăsit de scriitori, fiind un gen literar mult îndrăgit de preșcolari și școlarii mici. Elementele fantastice stimulează imaginația copiilor, țin trează atenția lor, îi cuceresc prin frumusețea imaginilor, iar lupta dintre bine și rău, în care victoria este totdeauna de partea binelui, produce asupra lor impresii puternice, adînci. Tot atît de gustate de către micii cititori sînt legendele, ghicitorile și fabulele, creații a căror lipsă se resimte de asemenea în literatura adresată copiilor.

Un gen nou abordat în revistele destinate celor mici și în jurul căruia s-au purtat discuții la consfătuire este reportajul literar. Prezentînd într-un mod interesant și atractiv, la nivelul de înțelegere al celor mici, frumusețile patriei noastre socialiste, activitatea plină de însuflețire a muncitorilor și colectiviștilor, bogățiile țării, creațiile literare de acest gen pot contribui mult la lărgirea orizontului copiilor, la educarea lor în spiritul patriotismului socialist.

În creațiile literare pentru preșcolari și școlarii mici au început să-și găsească loc și povestirile științifico-fantastice, care îi familiarizează cu noțiuni tehnice, le descoperă fenomene din natură, le stimulează gîndirea, le îmbogățesc cunoștințele. S-a arătat la consfătuire că în aceste povestiri, ca de altfel în toate creațiile pentru copii, accesibilitatea are un rol hotărîtor.

La consfătuire s-au purtat dezbateri fructuoase și în ceea ce privește calitatea manualelor de citire pentru clasele I—IV, arătîndu-se care trebuie să fie contribuția scriitorilor la elaborarea lor. Din discuții a reieșit necesitatea ridicării materialului literar prezentat în manuale la o treaptă calitativă superioară. Aceasta se va putea realiza numai prin participarea directă a scriitorilor la elaborarea manualelor. Editura didactică și pedagogică a deschis larg porțile celor care doresc să-și aducă aportul la realizarea unor manuale bune. Concursul organizat de către editură pentru manualele de limba romînă pentru clasele a II-a și a III-a oferă posibilitatea îmbinării măiestriei scriitorilor cu aceea a pedagogilor și artiștilor graficieni. Dacă scriitorii, răspunzînd apelului adresat de cadrele didactice, vor veni în mijlocul copiilor pentru a sta de vorbă cu ei vor avea satisfacția de a vedea munca lor viu apreciată de către aceștia și vor găsi noi izvoare de inspirație.

OLTEA DELARĂSCRUCI
redactor la Editura Didactică și Pedagogică

Vizita în țara noastră a pedagogului italian Luigi Volpicelli

La invitația Institutului de științe pedagogice, timp de două săptămîni ne-a vizitat țara prof. Luigi Volpicelli, directorul Institutului de pedagogie de pe lîngă Universitatea din Roma și directorul revistei „I problemi della pedagogia".

În timpul vizitei sale, oaspetele a avut prilejul să ia cunoștință de realizările regimului nostru democrat-popular în domeniul economic, social și cultural, de înfăptuirile dobîndite pe tărîmul învățămîntului și al științei pedagogice. Prof. Volpicelli a vizitat astfel uzinele „23 August" și „Griviția Roșie", Întreprinderea de utilaj petrolier nr. 1 din Ploiești și alte obiective economice, s-a întîlnit cu cadre didactice din învățămîntul superior și cu studenți din București, Cluj și Iași și a vizitat unele școli din aceste orașe, putîndu-se informa asupra condițiilor create de partid și guvern pentru dezvoltarea științei și culturii în țara noastră, de succesele obținute în domeniul învățămîntului. Cu prilejul întîlnirii cu cercetătorii din conducerea Institutului de științe pedagogice din București, prof. univ. Stanciu Stoian l-a informat pe oaspete despre sarcinile și forma organizatorică a institutului, despre planul de cercetare în viitor.

De asemenea, prof. Volpicelli a fost primit de acad. Ilie Murgulescu, ministrul Învățămîntului.

În timpul vizitei sale în țara noastră, prof. Volpicelli a vorbit, în fața cadrelor didactice de la catedra de pedagogie a Universității din București și a cercetătorilor Institutului de științe pedagogice, despre problemele școlii și ale pedagogiei italiene de azi. La Universitatea din Cluj a prezentat expunerea întitulată „Familia și societatea industrială", iar la cea din Iași conferința „Sportul în societatea modernă".

Vizitele făcute la instituțiile de învățămînt, întîlnirile cu cadrele didactice și cercetătorii au dat oaspetelui prilejul să fie pe larg informat despre problemele actuale ale dezvoltării învățămîntului și gîndirii pedagogice din țara noastră, despre perspectivele deschise de partid pentru noi succese în acest domeniu.

În atenția școlilor

Procurați-vă cărțile necesare pentru bibliotecă prin librăria **„CARTEA PRIN POȘTĂ" din București, str. Biserica Enei nr. 16.**

Librăria dispune de un bogat sortiment de cărți tehnico-științifice, de literatură clasică și contemporană etc. Pentru a vă ajuta la întocmirea comenzilor librăria trimite gratuit, la cerere, materiale de informare bibliografică.

POȘTA redacției

Stelian Simion, comuna Drăgănești, raionul Ploiești.

Cadrele didactice necalificate primesc decizie de încadrare pe un an școlar, în funcție de catedrele rămase vacante în urma prezentării la posturi a noilor absolvenți. Într-o astfel de situație nu se poate pune problema reținerii postului. În ceea ce privește retribuția pe perioada 1—15 septembrie, cadrele didactice necalificate pot fi retribuite pentru această perioadă numai în cazul cînd decizia de încadrare a fost dată cu începere de la 1 septembrie și numai dacă au depus activitate în cadrul școlii respective.

Aurel I. Amărăscu, comuna Căpreni, raionul Gilort.

Potrivit instrucțiunilor pentru aplicarea hotărîrii 1059/1959 și îndrumarului privind modul de interpretare a unor probleme de salarizare și normare a muncii, profesorii care sînt în curs de calificare nu pot trece, la împlinirea stagiului, în grupe superioare de vechime, decît după obținerea calificării și trecerea examenului de definitivat. Pînă atunci rămîn în aceleași grupe de vechime în care s-au aflat încadrați la data de 1 august 1959.

Ionel Raicu, comuna Țințăreni, raionul Filiași.

Dreptul de alocație pentru copii se acordă cu respectarea plafoanelor prevăzute în Decretul nr. 285. La calculul pentru determinarea alocației de stat pentru copii se iau în considerare salariul tarifar (inclusiv indemnizațiile și majorările de salarii care fac parte integrantă din salariul tarifar) cît și sumele realizate din efectuarea cumulului de funcțiuni. Precizăm că pe timpul concediului de odihnă (iulie—august) sumele realizate din cumulul de funcțiuni nu se cuprinde în cîștigul mediu.

Costin Gheorghe Budeanu, Huși.

Potrivit instrucțiunilor pentru aplicarea H.C.M. nr. 1059/1959, la stagiul de activitate în învățămînt pentru funcția de instructor de practică se va include timpul servit în învățămînt ca profesor și instructor de practică. Timpul servit în armată, ca și timpul servit în funcții tehnice administrative nu se include în stagiul de activitate în învățămînt.

În ceea ce privește categoria de salarizare, trebuie să fiți încadrat la categoria I de învățător, dacă aveți la bază o școală de nivel mediu.

Mariana Ioachim, Piatra Neamț

În cazul în care concediul de odihnă din lunile iulie-august, a coincis cu cel de naștere, aveți dreptul să beneficiați de concediul de odihnă în cursul anului școlar.

Ana Marola, Huși.

Timpul cît un învățător îndeplinește în prezent funcția de secretar de școală nu se include la stagiul lui de activitate în învățămînt.

În ceea ce privește concediul fără plată, acest lucru îl hotărăște secția de învățămînt și numai pentru motive bine întemeiate.

Eugenia Roșu, comuna Stremț, raionul Alba.

Timpul în care cadrele didactice lucrează, în perioada vacanței, în taberele de elevi, nu este considerat concediu de odihnă. deși primesc indemnizație de concediu.

Florina Stoenescu, Băilești.

Cadrele didactice au dreptul să dea examen de definitivat de 3 ori.

Doina Ursu, Piatra Neamț.

Bibliotecarii din școli sînt încadrați ca personal de specialitate. Cei ce au studii superioare pot fi încadrați în funcția de bibliotecari principali, avînd dreptul la un salariu corespunzător acestei funcții dacă există postul în statul de funcțiuni.

Virgil Marinescu, satul Bocșa, raionul Zalău.

Dacă secția de învățămînt, avînd în vedere o situație excepțională, v-a aprobat în timpul vacanței de primăvară un concediu de 20 de zile în contul concediului de odihnă din acel an școlar, urma să vă asigure și plata salariului cuvenit, întrucît, nefiind cursuri, nu a fost necesară plata unui suplinitor.

În timpul vacanței de vară a elevilor aveați obligația de a desfășura activități în școală un număr egal de zile cu numărul zilelor din concediul ce vi s-a acordat în timpul vacanței de primăvară. Ca drepturi bănești pe timpul verii urma să vi se atribuie îndemnizația de concediu (inclusiv pentru zilele cînd aveați obligația să desfășurați muncă în școală).

Maria Luca, Șiria, regiunea Banat.

Cadrele didactice care frecventează un institut de învățămînt superior cursuri fără frecvență, au dreptul la un concediu de studii cu plată de 30 de zile lucrătoare pentru fiecare an de studiu. În asemenea cazuri suplinirea o asigură și o plătește secția de învățămînt.

Ion Mărgineanu, comuna Slatina Timiș, raionul Caransebeș, Grigore Pretorian, comuna Călărași, raionul Corabia.

Ora de curs nu poate fi întreruptă pentru efectuarea vizitei medicale a elevilor, iar abuzurile în această privință trebuie combătute.

Petre Jipa, Alexandru Șoarec, Roman Precup, V. Petrescu, C. Ștefănescu, Zoe Vlajie, Țanu Aneta, D. Constantin, Corneliu Rădulescu, Maria Pîrvulescu, Costin Gh. Budeanu, Mihail I. Grigoriu, Gheorghe Brînduș, Gheorghe Corbeanu, Francisc Jambor, Virginia Zupcu, Vasile Demeter, Florica Dumitru, Lucia Dincă, Ianoș Bocoș, Elena A. Vasile, Natalia Bora, Vasile Chirilă, Smeu Zaharie Ion. Simona Ganez, Teodor Luță, Elena Dovleag, Eusebiu Totoescu.

La întrebările pe care le puneți vă pot răspunde organele locale de învățămînt.

În timpul liber elevii claselor a XI-a de la Școala medie nr. 28 din București participă la audițiile muzicale organizate în școală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 680 | vineri 2 noiembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Cu elevii în vizită la Muzeul Romîno-Rus

Educația comunistă — expresia celui mai înalt umanism

În cele patru decenii și jumătate care au trecut de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a devenit clar că epoca deschisă de acest eveniment fără egal în istorie este epoca victoriilor triumfale ale comunismului. Intreaga evoluție a lumii contemporane dovedește că epoca noastră este epoca reînnoirii omenirii pe bazele principiilor comunismului, că o dată cu transformarea radicală a societății se transformă însuși oamenii. „Comunismul — a subliniat tovarășul N. S. Hrușciov în Raportul cu privire la Programul P.C.U.S. prezentat la Congresul al XXII-lea, înseamnă înflorirea maximă a omenirii și a personalității umane".

Înălțătoare cuvinte! Într-adevăr, comunismul îl înnobilează pe om, îl eliberează de exploatare, de șomaj și mizerie, îl ridică la stadiul de purtător al celor mai înalte valori umane. Viața a demonstrat cu prisosință, prin puterea de netăgăduit a faptelor, că istoria construcției socialismului și comunismului este istoria formării omului nou.

Procesul acesta complex de formare a omului nou, în care se îmbină în mod armonios dezvoltarea fizică, bogăția spirituală și puritatea morală scoate puternic în evidență imensa forță a umanismului comunist, precum și valoarea inegalabilă a educației comuniste ca expresie a celui mai înalt umanism. Noul Program al P.C.U.S., care este o întruchipare desăvîrșită a principiului „totul pentru om, pentru binele omului", constituie un document al umanismului comunist. În acest Program, în care problemele ridicării continue a bunăstării materiale și culturale a poporului, ale dezvoltării omului, dețin un loc de prim rang, a fost formulat pentru prima oară codul moral al constructorului comunismului, s-au indicat principalele trăsături morale ale omului nou.

Înaltele principii morale formulate în codul moral al constructorului comunismului constituie cea mai puternică mărturie a superiorității incontestabile a umanismului comunist față de așanumitul umanism burghez. Aceste principii, precum și faptul că ele sînt deja înfăptuite de un număr imens de constructori ai socialismului și comunismului, reprezintă lovituri nimicitoare date încercărilor apologeților imperialismului de a calomnia comunismul. Se știe că, în încercările lor disperate de a frîna procesul ireversibil de înaintare a omenirii spre comunism, ideologii imperialismului — fie ei teoreticieni burghezi declarați, social-oportuniști, revizioniști etc. — au mers pînă acolo încît, falsificînd în chip brutal adevărul, au afirmat, sub diferite forme, că orînduirea socialistă ar înăbuși personalitatea omului, ar nega însemnătatea conștiinței, a vieții spirituale, că marxism-leninismul ar fi, chipurile, incompatibil cu umanismul, că singurul umanism ar fi, cică, umanismul burghez.

Dar ce arată viața, faptele, ce dovedește istoria? Există oare astăzi un umanism burghez?

Cîndva a existat într-adevăr un umanism burghez care a jucat un rol progresist în viața societății. Dar acest umanism, care a apărut în secolele XIV—XVI ca o mișcare socială și literară îndreptată împotriva ideologiei clericalo-feudale și care constituia ideologia unui cerc relativ restrîns de oameni culți, reprezentanți ai burgheziei în dezvoltare, a rămas de domeniul trecutului după instaurarea dominației politice a burgheziei. Ceea ce caracterizează astăzi poziția burgheziei în privința atitudinii față de om și de omenire este antiumanismul. Lacheii plătiți ai burgheziei acuză socialismul că ar distruge personalitatea, că ar înăbuși, pasă-mite, „libertatea personală". Cită fățărnicie! Dar despre ce libertate personală poate fi vorba în orînduirea capitalistă în afară de libertatea exploatatorilor de a domina în societate, de a jefui, de a exploata masele muncitoare, de libertatea stoarcerii profitului personal? Sau poate este vorba de reversul acestei libertăți — și anume de „libertatea" oamenilor muncii de a flămînzi, de a șoma, de a fi exploatați?

Istoria a dovedit că burghezia leagă libertatea personală de proprietatea privată, iar umanismul

Prof. ION DRAGU

(Continuare în pag. 6)

Marele Octombrie

Cu inima plină de nemărginită bucurie și de îndreptățită mîndrie poporul nostru sărbătorește — alături de marele popor sovietic care a început cu uriaș avînt construirea desfășurată a comunismului, alături de celelalte popoare frățești care construiesc socialismul ori îi desăvîrșesc construcția, alături de întreaga omenire progresistă — cea de a 45-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

În decursul întregii lor istorii oamenii au năzuit cu pasiune spre o orînduire socială care să răspundă aspirației lor spre fericire, o orînduire construită pe principiile adevăratului umanism. Calea spre făurirea acestei orînduiri a fost deschisă de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, cu care a început adevărata istorie a omenirii, istorie făurită în mod conștient de oamenii muncii în folosul lor. Înfăptuită sub steagul măreței învățături marxist-leniniste, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, care a deschis o eră nouă în istoria omenirii — era prăbușirii capitalismului și a statornicirii socialismului și comunismului — și-a pus amprenta asupra întregii dezvoltări a lumii contemporane. Comunismul a devenit cea mai însemnată forță materială și spirituală a contemporaneității. Întreaga dezvoltare a societății umane se află astăzi sub semnul revoluțiilor socialiste și al revoluțiilor de eliberare națională, al prăbușirii imperialismului și lichidării putredului și rușinosului sistem colonial. În centrul epocii contemporane se află clasa muncitoare internațională și principalul ei vlăstar — sistemul mondial socialist.

Deschizînd drumul spre o viață de belșug și fericire, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a arătat popoarelor că la socialism se poate ajunge numai prin revoluția socialistă și prin instaurarea dictaturii proletariatului. Aceste fenomene obiective sînt confirmate de întreaga practică social-istorică din zilele noastre. Avîntul poporului sovietic pe drumul construcției desfășurate a comunismului constituie o grăitoare dovadă a triumfului ideilor lui Octombrie. Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., care a avut loc cu un an în urmă, a elaborat programul concret, fundamentat din punct de vedere științific, al făuririi celei mai drepte și perfecte orînduiri sociale. Sarcina economică fundamentală pe care și-au propus-o P.C.U.S. și poporul sovietic — crearea în decursul a două decenii a bazei tehnico-materiale a comunismului — se și înfăptuiește în mod practic, într-un ritm din ce în ce mai accelerat, cum n-a cunoscut și nici nu poate să cunoască vreodată o țară capitalistă. Marile realizări obținute în construcția comunistă, dezvoltarea uriașă a forțelor de producție, succesele științei și tehnicii, sputnicii, rachetele, navele cosmice și zborurile fără precedent ale cosmonauților sovietici, efectuate acum și în grup, evidențiază grăitor progresul impetuos și multilateral al Uniunii Sovietice, dezvoltarea forțelor ei materiale și spirituale și demonstrează că Uniunea Sovietică a atins acel prag de unde poate proclama cu siguranță că actuala generație a cetățenilor ei va trăi în comunism.

Întreaga dezvoltare a societății sovietice demonstrează cu o mare forță că în Uniunea Sovietică se înfăptuiește măreața idee a comunismului: „totul pentru om, pentru binele omului". Pe baza puternicului avînt al economiei în U.R.S.S. se îmbunătățește necontenit nivelul de trai al poporului. În ce privește nivelul dezvoltării culturale și al răspîndirii culturii în rîndurile maselor largi de oameni ai muncii, Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume.

Cînd victoria Marelui Octombrie a inaugurat epoca socialismului în istoria omenirii, Uniunea Sovietică era singura țară socialistă din lume, iar raportul de forțe pe arena internațională era în favoarea capitalismului. O dată cu formarea sistemului mondial socialist, cel mai mare eveniment din istoria mondială după Octombrie 1917, o dată cu creșterea puterii Uniunii Sovietice și a tuturor țărilor socialiste, raportul de forțe s-a schimbat radical în favoarea socialismului, care acum reprezintă forța ce determină mersul și dezvoltarea evenimentelor și fenomenelor petrecute pe plan mondial. În condițiile profundelor schimbări calitative ce au avut loc în țările socialiste și în configurația societății omenești contemporane, întrecerea dintre cele două sisteme mondiale, socialist și capitalist, care a început o dată cu victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, a intrat într-o fază hotărîtoare, în decursul căreia socialismul va învinge capitalismul în domeniul producției materiale — sfera hotărîtoare a activității omenești.

De triumful Revoluției Socialiste din Octombrie este legat unul din cele mai mari procese revoluționare care schimbă înfățișarea lumii contemporane — mișcarea de eliberare națională, prăbușirea sistemului colonial al

(Continuare în pag. 2)

În cinstea Marelui Octombrie

Institutul de studii romîno-sovietic al Academiei Republicii Populare Romîne și Institutul de științe pedagogice de pe lîngă Ministerul Învățămîntului organizează un simpozion cu tema „Contribuția psihologiei și pedagogiei sovietice la dezvoltarea psihologiei și pedagogiei din R.P.R.".

După cuvîntul de deschidere, rostit de acad. prof. P. Constantinescu-Iași, urmează expunerile „Specificul însușirii experienței sovietice în pedagogie", ținută de prof. univ. Stanciu Stoian, „Educația estetică în condițiile societății socialiste", ținută de prof. univ. Șt. Bîrsănescu, „Dezvoltarea multilaterală a personalității în condițiile socialismului și ale trecerii la construirea desfășurată a comunismului", ținută de conf. univ. P. Popescu-Neveanu și „Cercetări privind creșterea eficienței procesului instructiv-educativ în școala socialistă", ținută de prof. V. Bunescu.

★

De curînd, la Școala de 8 ani nr. 73 din Capitală a fost organizat un concurs „Cine știe cîștigă" cu tema „Geografia U.R.S.S.". Concursul, care a fost deosebit de interesant și instructiv, a prilejuit elevilor o călătorie pe harta Uniunii Sovietice începînd de la Marea Caspică și pînă în Siberia.

★

Recent, la Turnu Severin a avut loc o întîlnire între un grup de navigatori sovietici aflați cu vapoarele în trecere prin port și elevii și profesorii Școlii medii nr. 3. După ce marinarii sovietici au vizitat sălile de clasă, laboratoarele și biblioteca școlii, elevii au prezentat în fața lor un frumos program artistic, închinat prieteniei dintre poporul romîn și popoarele sovietice.

★

Zilele trecute la cinematograful „Progresul" din Piatra Neamț profesoara Geta Grigoriu, directoarea Școlii medii nr. 2 din localitate, a vorbit cadrelor didactice și elevilor din oraș despre prietenia de nezdruncinat dintre poporul romîn și popoarele Uniunii Sovietice.

Păreri despre manuale

Pe marginea unor propuneri

Interesul acordat de cadrele didactice îmbunătățirii manualelor de gramatică corespunde tot mai mult nevoii simțite în școli de a se spori eforturile în vederea însușirii de către toți elevii a limbii literare, ca o consecință firească a progresului cultural realizat de la un an la altul în patria noastră.

Problemele cele mai amplu discutate de profesori se referă la exactitatea unor definiții — și pe bună dreptate, deoarece autorii manualelor au datoria să prezinte elevilor noțiuni clare și accesibile. Printre definițiile cele mai dezbătute se numără cea a articolului. De altfel, definiția aceasta nici nu este prea simplă. Deocamdată, lingviștii încă nu sînt de acord asupra locului ce i se cuvine articolului în studiul gramaticii. Unii îl consideră ca o parte de vorbire **(Gramatica Academiei R.P.R.),** alții ca un instrument gramatical (acad. Iorgu Iordan, în **Limba romînă contemporană),** iar alții ca o particulă **(Dicționarul limbii romîne literare contemporane).** Urmînd Gramatica Academiei R.P.R., autorii manualelor școlare definesc articolul ca o parte de vorbire. Aceeași lucrare menționează că „rolul articolului constă în individualizarea obiectelor". În manualul pentru clasa a V-a s-a evitat folosirea cuvîntului „individualizare", considerîndu-se că la 10—11 ani copiii n-ar reuși nici să-l pronunțe corect, cu atît mai puțin să-l înțeleagă. Ar fi avut poate ezitări în explicație și unii profesori, iar dicționarele nu i-ar fi ajutat prea mult (a se vedea de pildă explicația din Dicționarul limbii romîne moderne la cuvîntul „a individualiza" : „A scoate în evidență individualitatea, particularitatea, specificul unui personaj, al unui fapt, al unei situații..."). Pentru a face mai accesibilă definiția articolului, în manualul de limba romînă pentru clasa a V-a s-a preferat termenul, „a determina" arătîndu-se că articolul „se așează înaintea sau în urma unui substantiv pentru a-l determina".

Făcînd abstracție de acest considerent prof. Ștefania Popescu propune, în articolul „Pe marginea manualului de limba romînă pentru clasa a V-a", apărut în „Gazeta învățămîntului" nr. 677 din 12 oct. 1962, ca definiția și explicarea articolului să fie corectate „arătîndu-se că el (articolul) individualizează obiectul, dar nu-l determină nici nu-l precizează pentru că substantivele au un înțeles determinat, precis, chiar cînd nu sînt articulate și pentru că articolul, în înțeles gramatical, nu este un determinant al substantivului".

În afirmațiile prof. Ștefania Popescu s-au strecurat cîteva inexactități care trebuie să fie clarificate pentru a nu induce în eroare pe profesorii ce predau gramatica limbii romîne la clasa a V-a și chiar la clasa a VI-a. Mai întîi este inexact că articolul nu ar fi un determinant al substantivului. În volumul **Limba romînă — fonetică, vocabular gramatică** editat de Academia R.P.R. se spune clar, la pagina 89: „Articolul nehotărît **determină** (sublinierea noastră) în mod neprecis substantivul pe care îl însoțește". În lucrarea sa **Limba romînă contemporană** (ed. 1954, p. 344) acad. Iorgu Iordan arată de asemenea clar : „Articolul nedefinit face ca substantivul pe care îl **determină** (s.n.) să evoce obiectul în discuție fără nici o referire la conținutul și sfera noțiunii", iar la p. 342 folosește titlul „Articolul adjectival sau determinativ". La p. 344 găsim și formularea"... între forma substantivului nearticulat și aceea a substantivului **determinat** (s.n.) de articolul nedefinit nu există nici o deosebire".

Precizînd sensul cuvîntului „individualizare", volumul **Limba romînă — fonetică, vocabular, sintaxă** arată că „vorbitorul se oprește asupra unui singur obiect sau grup izolat, pe care le denumește cu ajutorul substantivului însoțit de articol" (p. 85). Aceasta înseamnă a restrînge sfera noțiunii respective,a o delimita, adică exact ceea ce înseamnă și cuvîntul „a determina".

O altă eroare strecurată în fragmentul citat este următoarea: „substantivele au un înțeles determinat, precis, chiar cînd nu sînt articulate". Atunci articolul ce rost mai are? În formele **elev, un elev și elevul** cuvîntul elev are oare același înțeles? Dimpotrivă, în prima formă are un sens general, în a doua capătă un înțeles determinat — este vorba de un elev oarecare, nu de noțiunea generală de elev — iar în a treia înțelesul se precizează, desemnînd un elev cunoscut, despre care vorbitorul știe ceva precis.

De altfel, în articol se citează un fragment care nu figurează nicăieri în manualul pentru clasa a V-a : „determină înțelesul substantivelor pe lîngă care stau". În definiție nu se spune nicăieri că articolele „determină înțelesul substantivelor", ci că articolul se așează pe lîngă un „substantiv pentru a-l determina", deci că articolul determină substantivul, nu înțelesul lui.

În același articol s-au mai făcut cîteva propuneri după părerea mea inacceptabile. Considerîndu-se că la definiția perfectului compus precizarea „într-un timp nedeterminat" este inexactă, se afirmă că „timpul la care s-a terminat acțiunea perfectului compus poate fi determinat **dacă verbul are un complement circumstanțial de timp care precizează acest lucru"** (s.n.) Argumentul acesta poate susține însă mai mult teza promovată în manual decît teza autoarei articolului. Este și firesc ca timpul să fie determinat dacă i se adaugă un complement circumstanțial de timp. Determinarea o aduce în cazul acesta complementul, nu timpul verbului. De asemenea, nu poate rămîne în picioare propunerea ca definiția timpului viitor să fie „completată precizîndu-se că acest timp arată o acțiune dată ca sigură de vorbitor". Adaosul cerut de prof. Ștefania Popescu ar duce la confundarea categoriilor gramaticale: timpul cu modul. Viitorul este un timp al indicativului, deci exprimă numai momentul în care se petrece acțiunea. Felul acțiunii îl exprimă modul, adică indicativul, care arată acțiuni sigure sau considerate de vorbitor ca sigure.

În sfîrșit, o ultimă observație, de data aceasta în legătură cu o problemă de metodică. În articol se sugerează ideea ca autorii să dea, la capitolele despre timpurile și modurile verbului, denumirile acestora și formele pentru toate persoanele, explicîndu-se „particularitățile de formă ale fiecărui timp sau mod". Aici este necesară o precizare. Manualele de gramatică pentru școala de 8 ani formează un tot unitar, bazat pe principiul predării concentrice, în care cunoștințele pentru fiecare clasă sînt dozate în funcție de particularitățile de vîrstă ale elevilor și de accesibilitatea noțiunilor. Introducerea tuturor elementelor cerute de tov. Ștefania Popescu în clasa a V-a, ar duce neîndoielnic la supraîncărcare, la memorarea mecanică a noțiunilor. O parte din doleanțele prof. Popescu au fost satisfăcute deja de manualul pentru clasa a VI-a, iar altele, probabil, nu vor apare niciodată în manualele școlare pentru clasele V-VIII, din cauza inutilității lor practice.

Precizările de mai sus au scopul de a clarifica unele probleme și de a evita eventualele confuzii, nu de a sugera că manualul este perfect și nu trebuie discutat. Discuția asupra unui manual este întotdeauna bine venită, contribuind la îmbunătățirea continuă a conținutului său științific și metodic.

Prof. I. ȘANDRU DRĂGOI

Despre unele definiții din domeniul fizicii

În orientarea lor, principial justă, către o mai strictă rigurozitate, autorii unor manuale de fizică greșesc prin aceea că exagerează, fapt ce dăunează temeinicei înțelegeri a unora dintre problemele expuse. În mod firesc, dacă prezentarea acestor probleme este împinsă prea departe pe plan matematic, elevii întîmpină mari greutăți în pătrunderea esenței fizice a fenomenelor. Insistăm asupra acestei chestiuni întrucît de justul echilibru între suportul fizic și prezentarea lui matematică depinde mult măsura în care studiul fizicii contribuie la formarea gîndirii materialist-dialectice a elevilor.

Iată de pildă ce se poate constata în urma analizei modului în care sînt prezentate cîteva noțiuni în manualul de fizică pentru clasa a X-a, ediția 1962. Aici noțiunile de intensitate, potențial și capacitate — acești trei stîlpi pe care se sprijină electrostatica — sînt definite după același tipic : „intensitatea (respectiv potențialul, ori capacitatea) este o mărime numeric egală cu..." Dar asemenea definiție nu ține seama de natura mărimii fizice date, ci arată doar modul în care aceasta se evaluează cantitativ.

Asemenea „definiții" au apărut ca o reacție împotriva tendințelor existente în cărțile școlare mai vechi, care încercau să reducă fenomenele electrice la cele mecanice. De altfel, nu mai departe decît în ediția precedentă a manualului de care ne ocupăm, potențialul era definit ca fiind însuși lucrul mecanic. Desigur, era necesară o revizuire a definițiilor, dar socotim că soluția la care s-a ajuns nu este cea mai indicată.

Mult mai potrivite ni se par definițiile care subliniază conținutul efectiv al mărimilor fizice. În acest caz intensitatea de exemplu, poate fi definită ca fiind acea proprietate a cîmpului electrostatic care se manifestă prin acțiunea de deplasare a unei sarcini exterioare introduse în cîmpul respectiv, iar potențialul ca proprietatea pe care o manifestă sistemul sarcină-cîmp de a tinde să se neutralizeze, adică de a-și micșora energia potențială. În felul acesta se evidențiază și caracterul obiectiv al analogiei ce se face adesea între potențial și presiune. Pentru a o justifica putem reveni asupra considerentelor ce ne conduceau în clasa a VIII-a la condiția generală de stabilitate maximă, determinată de existența unei energii potențiale minime. În continuare vom da o nouă definiție noțiunii de presiune, cunoscută și ea încă din clasa a IX-a — numim presiune acea proprietate a unui lichid de a apăsa asupra pereților vasului, ca urmare a tendinței sale de a curge, adică de a-și micșora energia potențială. Astfel atît presiunea cît și potențialul apar ca două moduri de manifestare, în domenii calitativ diferite, a unei legi mai generale — și anume a legii după care toate corpurile tind în mod spontan să-și îmbunătățească starea de echilibru, fapt ce-l realizează prin cedare de energie potențială.

Capacitatea, la rîndul ei, poate fi definită ca fiind proprietatea corpurilor de a putea înmagazina sub un potențial maxim o cantitate mai mare sau mai mică de electricitate.

În privința uneia din noțiunile fundamentale din electromagnetism — intensitatea cîmpului magnetic — autorii manualului se mulțumesc să facă doar o aluzie la faptul că ea „este legată de desimea liniilor de forță". Considerăm că s-ar putea da o definiție completă plecînd de la aceleași considerente care au condus la introducerea noțiunii de intensitate a cîmpului electrostatic. În acest caz, însă, succesiunea actuală a materiei ar necesita unele intervertiri, astfel încît studiul electromagnetismului să înceapă cu stabilirea relației $H = \frac{F}{Il}$

Dînd mai întîi definirile calitative și ulterior definirile cantitative vom evita formalismul care îngreunează procesul de însușire a noțiunilor de fizică, îi vom ajuta pe elevi să pătrundă mai ușor și mai adînc sensul acestor noțiuni.

Prof. ȘTEFAN FĂTULESCU

La Centrul de lectură al presei sovietice din Capitală, elevii găsesc interesante publicații pentru tineret

Marele Octombrie

(Urmare din pag. 1)

imperialismului. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, rază de lumină în întunericul lumii coloniale, a înaripat popoarele în lupta pentru eliberarea din robia colonială. Desprinderea din lanțurile robiei coloniale a peste un miliard și jumătate de oameni, transformarea țărilor coloniale dintr-o rezervă a imperialismului într-o forță tot mai activă a luptei antiimperialiste dau lovituri puternice imperialismului, adîncind criza generală a sistemului capitalist. În desfășurarea cu succes a luptei popoarelor pentru dobîndirea dreptului de a-și hotărî singure soarta, în consolidarea independenței celor care au cucerit-o cu mari jertfe sînt de o uriașă însemnătate existența sistemului mondial socialist, ajutorul frățesc al țărilor socialiste, în care popoarele coloniale, ca și popoarele care au scuturat jugul imperialist, au cei mai sinceri și mai de nădejde prieteni.

Istoria celor 45 de ani de la Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a demonstrat cu puterea implacabilă a faptelor că socialismul și pacea sînt inseparabile. Epoca prăbușirii inevitabile a capitalismului și a apariției, dezvoltării și consolidării socialismului, inaugurată de Revoluția din Octombrie se caracterizează prin intensificarea luptei popoarelor împotriva războiului, pentru prietenie între popoare, pentru pace. În această lumină apare în toată măreția și amploarea ei importanța luptei pe care o desfășoară Uniunea Sovietică, întregul lagăr socialist și toți oamenii iubitori de pace împotriva războiului, pentru dezarmare generală și totală, pentru triumful principiului coexistenței pașnice, pentru izbăvirea omenirii de o asemenea calamitate socială cum ar fi războiul nuclear la care năzuiesc forțele cele mai reacționare ale imperialismului mondial. Tocmai inițiativa pașnică a guvernului sovietic a creat condițiile pentru reglementarea pe calea tratativelor a recentei crize cubane, care a îngrijorat profund întreaga omenire In epoca noastră există forțe care sînt în stare să tempereze „capetele înfierbîntate", să le frîneze pornirile antiumane, să dea lovituri nimicitoare oricărui agresor și să asigure o pace trainică pe pămînt.

În această luptă nobilă pentru pace poporul nostru muncitor, care muncește cu abnegație și elan pentru desăvîrșirea construcției socialiste și crearea condițiilor pentru trecerea treptată la comunism, aduce o contribuție de seamă prin opera măreață pe care o înfăptuiește. În cele aproape două decenii de luptă și muncă eroică, călăuzită de ideile Marelui Octombrie, clasa muncitoare din țara noastră, în alianță cu țărănimea muncitoare, sub conducerea încercată a partidului, a lichidat dominația claselor exploatatoare și a instaurat regimul democrat-popular, a sfărîmat cătușele asupririi seculare și a înălțat edificiul societății noi, socialiste. Pe întreg cuprinsul țării oamenii muncii desfășoară o activitate entuziastă pentru înfăptuirea mărețului program al desăvîrșirii construcției socialismului trasat de cel de al III-lea Congres al P.M.R. Rezultatele obținute în perioada care a trecut de la Congres demonstrează justețea sarcinilor stabilite de partid pentru dezvoltarea economiei noastre naționale. Se dezvoltă necontenit industria. A fost rezolvată cu succes una din cele mai complexe sarcini ale revoluției socialiste — trecerea țărănimii pe făgașul agriculturii socialiste. Încheierea procesului de colectivizare a agriculturii a marcat triumful definitiv al socialismului la orașe și sate în țara noastră. Mari succese s-au obținut în domeniul învățămîntului. A fost generalizat învățămîntul obligatoriu și gratuit de șapte ani iar acum se trece treptat la școala de 8 ani, astfel ca durata școlii medii de cultură generală să devină de 12 ani.

Muncind cu entuziasm și abnegație pentru dezvoltarea patriei, bucurîndu-se de ajutorul frățesc al Uniunii Sovietice, de avantajele colaborării și întrajutorării dintre toate țările lagărului socialist, poporul nostru va transforma țara noastră, într-o perioadă istorică scurtă, într-o țară avansată, care va păși în comunism mai mult sau mai puțin în același timp cu toate popoarele marii comunități socialiste.

Procesul dezvoltării lumii contemporane demonstrează că în zilele noastre ideile Marelui Octombrie au pus stăpînire pe inimile și mințile a sute de milioane de oameni de pretutindeni. Mersul dezvoltării istorice a omenirii este ireversibil și orice încercare a forțelor retrograde, reacționare de a se opune acestui mers este sortită eșecului lamentabil. Corespunzător intereselor lor vitale și condițiilor concrete și specifice naționale, toate popoarele se vor găsi mai devreme sau mai tîrziu pe făgașul dezvoltării socialiste, inaugurat de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Și aceasta se va petrece nu în virtutea unor factori de ordin subiectiv, cu toate că și ei vor juca un rol important, ci în virtutea legilor obiective de dezvoltare a societății omenești.

STUDIUL LITERATURII ROMÎNE ÎN ŞCOALĂ

Observaţii la noua programă de literatură pentru clasa a VIII-a

Predarea cunoştinţelor de teorie literară în şcolile medii ridică unele probleme greu de rezolvat. Prima problemă — şi e prima fiindcă din felul în care va fi ea rezolvată decurge în bună măsură şi felul de a le rezolva pe celelalte — constă în a găsi locul cel mai potrivit pentru predarea noţiunilor de teorie literară în seria cunoştinţelor despre literatură cîte se predau în şcoala medie. Problema poate fi redusă la alternativa exprimată interogativ astfel : noţiunile de teorie literară trebuie predate înaintea sau în urma celor de istorie a literaturii ?

Părerea de mult timp frecventă este că noţiunile de teorie trebuie să premeargă celor de istorie literară. Există însă şi opinia opusă, mai rar exprimată (şi, dacă nu greşesc, încă neadusă în dezbateri deschise, în presă), opinie potrivit căreia predarea noţiunilor de teorie literară ar trebui aşezată după predarea istoriei literaturii.

Nu cred, pentru motivele amintite mai sus, că observaţiile la programa de literatură a clasei a VIII-a, tocmai fiindcă este o programă de teorie literară, pot începe altfel decît cu o încercare de a răspunde la întrebarea de bază : trebuie aşezată predarea noţiunilor de teorie literară în clasa a VIII-a, înainte de a porni la predarea cunoştinţelor de istorie a literaturii, sau abia după aceea ?

Noua programă, situîndu-se pe poziţia amintită, o motivează astfel în **Introducere** (p. 3) : „...studierea noţiunilor de teoria literaturii în clasa a VIII-a creează premizele unei înţelegeri juste de către elevi a operelor literare care vor fi studiate la cursul de istorie a literaturii romîne în clasele următoare". Aceasta e singura motivare adusă de autorii programei şi, personal, nici nu văd care alta i s-ar putea adăuga. De altfel, ea e suficient de veche şi de înrădăcinată ca să fie considerată o argumentare suficientă împotriva tuturor încercărilor — timide — de a propune ca predarea noţiunilor de teorie literară să fie mutată după predarea istoriei literaturii.

Cred că acum, la editarea noii programe de literatură pentru clasa a VIII-a, e un bun prilej, deşi într-o privinţă întîrziat, să aibă loc o dezbatere cît de cît largă în legătură cu soluţionarea acestei prime şi importante probleme. Încercînd să deschid o astfel de discuţie, trebuie să spun de la bun început că mă asociez părerii opuse celei promovate de noua programă (în continuarea celor vechi) şi că, în cele ce urmează, îmi propun să arăt de ce numai predarea noţiunilor de teorie literară în ultimul an al şcolii medii este indicată. Voi încerca să arăt că, dacă argumentul tradiţional al programei este unul singur, argumentele împotrivă sînt numeroase şi nu de mîna a doua ; ba, în cele din urmă, să arăt că argumentul tradiţional şi unic pe care se întemeiază şi noua programă nu are o fundamentare reală.

În cazul unor cunoştinţe generalizatoare de felul noţiunilor de teorie literară, capacitatea de a le asimila şi de a lucra cu ele este determinată la elevi de doi factori : de vîrsta lor şi de volumul şi varietatea cunoştinţelor (în cazul dat, literare) concrete, de la care pornesc procesele de generalizare teoretică, de abstractizare.

În privinţa factorului vîrstă, este de răspuns la următoarea întrebare : elevii de 14, cel mult de 15 ani, cum sînt cei din clasa a VIII-a, au ei capacitatea de a-şi însuşi abstracţiuni de complexitatea celor de teorie literară ? Se poate da un răspuns afirmativ numai dacă se porneşte de la iluzii. Spun aceasta întemeiat pe propriile mele iluzii, din vremea în care luam parte la elaborarea programei şi a manualului **Noţiuni de teoria literaturii,** ediţia 1956. Aşa cum mi-am dat seama mai tîrziu şi cum mai toate criticile apărute în presă aveau să arate, programa şi manualul de atunci păcătuiau în primul rînd prin caracterul lor complicat şi pretenţios, cu totul necorespunzător puterii de asimilare a elevilor de vîrsta clasei a VIII-a, cărora li se adresau.

Puncte de vedere

Împotriva acestor neajunsuri se putea acţiona în două feluri: prin simplificări masive în programă, dar păstrînd materia la clasa a VIII-a, sau prin simplificări mai puţin masive şi prin mutarea materiei în ultima clasă a şcolii medii. Programele de după 1956 au mers pe prima soluţie, căutînd să remedieze lucrurile prin renunţări treptate la aspectele prea complexe şi prin comprimarea materialului teoretic prea dificil, mergîndu-se pînă la a păstra numai ceea ce s-a crezut că e neapărat necesar spre a creea premizele acelei înţelegeri juste a operelor literare despre care vorbeşte noua programă. Aşa fiind, noua programă reprezintă stadiul actual al soluţiei de continuitate, stadiu în care din cele 63 de ore rezervate predării, numai în primele 6 li se predau elevilor noţiuni complexe, din domeniul naturii şi al structurii operelor literare.

O reducere şi o comprimare atît de masive nu pot duce la o asimilare reală a noţiunilor complexe. De pildă, este imposibil ca în 3 ore, cum prevede programa (p. 12), elevii de vîrsta clasei a VIII-a să asimileze noţiuni ca : tema şi ideea operei literare, compoziţia, subiectul, personajele şi mijloacele de caracterizare a personajelor — toate făcînd parte din sfera categoric aridă a structurii operelor literare. Spre a atenua caracterul prea arid al cunoştinţelor enumerate şi a înlesni astfel asimilarea lor de către elevii clasei a VIII-a, s-a apelat la o creaţie literară (nuvela **Uzina vie** a lui Alexandru Sahia), pe armătura căreia, pe parcursul a 3 ore, să le fie predate elevilor aceste cunoştinţe. Soluţia programei e însă foarte discutabilă. Mai întîi fiindcă, în ciuda serioaselor eliminări operate, noţiunile despre care e vorba, pe de o parte, nu-şi pierd din complexitate, iar pe de alta, mai reprezintă încă un volum prea mare pentru a fi cuprinse efectiv în cele 3 ore rezervate predării. Apoi, fiindcă predarea acestor noţiuni fiind fixată pe o singură operă literară concretă, elevii vor asimila, de fapt, nu structura oricăror opere, ci doar a celor de un anumit gen (epic, în cazul dat). Ne găsim, deci, în situaţia că o structură particulară este prezentată drept structură generală a operelor literare — situaţie la care, în domeniul teoriei literaturii, se ajunge inevitabil de multe ori atunci cînd se elimină şi se concentrează dincolo de limitele permise de materialul teoretic.

Tot 3 ore acordă programa şi unor noţiuni de felul imaginii artistice, trăsăturilor caracteristice ale literaturii, caracterului popular, naţional şi de clasă etc. — noţiuni care, de asemenea, nu pot fi efectiv predate în timpul prescris. În 3 ore ele nu pot fi înţelese, asimilate, ci doar memorate mecanic. Aşa încît, precum se vede din cele două exemple, comprimările dincolo de limitele permise nu sînt o soluţie de vîrstă. Soluţia de vîrstă constă în trecerea acestor noţiuni în programa ultimei clase, cînd elevii sînt mult mai aproape de maturitate.

În privinţa volumului şi varietăţii cunoştinţelor concrete de la care pornesc procesele de generalizare teoretică, elevii din clasa a VIII-a cunosc în genere doar literatura pentru copiii de 10-13 ani, din manualele claselor V-VII, literatură cantitativ insuficientă şi, mai ales, lipsită de elementele necesare generalizărilor teoretice la nivelul fenomenului literar în ansamblu sau la nivelul operei literare în abstract. Spre a gîndi asupra literaturii trebuie ca mai întîi elevul să cunoască literatura. Subliniez: nu literatură, ci literatura — ceea ce înseamnă că trebuie să fi parcurs mai întîi istoria literaturii.

Cînd, tot în **Introducere** (p. 4), autorii programei susţin că „îndrumaţi de profesori, elevii au posibilitatea să cunoască şi varietatea metodelor de creaţie folosite de scriitori, potrivit condiţiilor istorice specifice perioadei în care au trăit", ne vine să credem că s-au gîndit nu la elevii de clasa a VIII-a, ci la cei din ultima clasă a şcolii medii, fiindcă asemenea posibilităţi nu există decît după ce elevii au luat cunoştinţă de dezvoltarea istorică a literaturii şi şi-au însuşit astfel suficiente opere literare spre a generaliza la nivelul pe care, acum, îi-l permite şi vîrsta : la nivelul teoriei literare. Iar în ceea ce priveşte „varietatea metodelor de creaţie folosite de scriitori, potrivit condiţiilor istorice specifice", cred că e mai bine ca ea să-i preocupe abia pe studenţii de la filologie. Cu alte cuvinte, chiar predate în ultima clasă a şcolilor medii, noţiunile de teorie literară trebuie limitate la ceea ce e accesibil vîrstei acestor elevi, dar şi la ceea ce este necesar oamenilor culţi ai societăţii socialiste, fără să intrăm în domeniul specializării.

Am încercat, în cele de mai sus, să arăt că e necesar ca opinia curentă potrivit căreia noţiunile de teorie literară trebuie predate înaintea celor de istorie a literaturii să fie părăsită, prin inversarea ordinii de predare a celor două discipline. Actuala ordine de predare e vădit nefirească. Ea nu are, cum spuneam, o fundamentare reală şi cred că numai în domeniul nostru, al predării literaturii, există această stare de lucruri. Aş pune o întrebare. Ce ar fi dacă într-un alt domeniu, de pildă la predarea istoriei, pentru a crea „premizele unei înţelegeri juste de către elevi a istoriei patriei şi a istoriei universale, care vor fi studiate în clasele următoare" (am citat dintr-o programă imaginară), s-ar introduce în programa clasei a VIII-a studierea materialismului istoric ? Ar sta lucrurile bine ?

MIRCEA BRĂTUCU

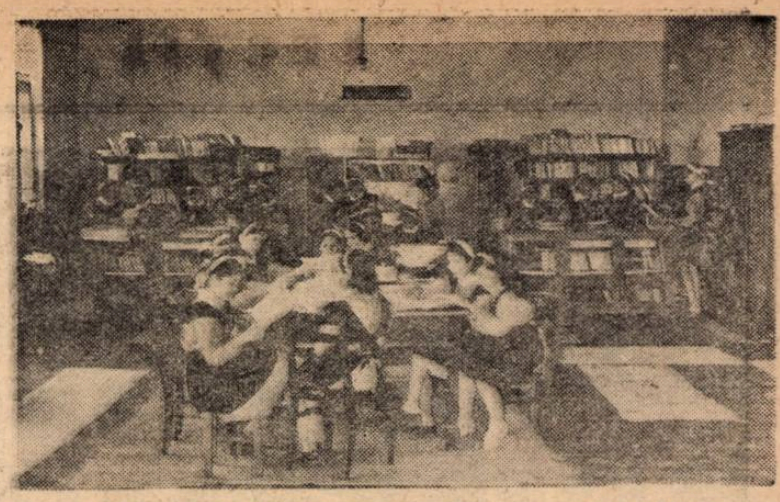

În bibliotecă la Casa de copii „Olga Bancic" din Buzău

Noţiuni, termeni, limbaj

Literatura, ca oricare altă disciplină, de altfel, are limbajul ei specific, o sumedenie de termeni şi noţiuni cu care profesorii — asemeni, într-o anumită măsură, criticilor şi istoriografilor literari — prezintă, descriu şi analizează în faţa elevilor lor diferitele aspecte şi probleme ale fenomenului literar. Şi aici, ca şi în cazul altor discipline, se cere o permanentă grijă pentru corectitudinea şi justeţea limbajului utilizat. Mai mult, scrupulozitatea faţă de modul cum sînt formulate ideile, faţă de exactitatea sensului noţiunilor trebuie să fie în acest caz cu atît mai mare cu cît, prin natura sa, studiul literaturii este foarte apropiat de cel al limbii, aflîndu-se în directă legătură cu el.

Avînd în vedere astfel de exigenţe majoritatea profesorilor reuşesc să utilizeze în lecţiile de literatură formulările cele mai adecvate şi să-i deprindă şi pe elevi cu folosirea unor asemenea formulări. Se întîlnesc însă în şcoli şi unele tendinţe nejuste în această direcţie. Una este aceea a profesorilor care, încîntaţi de limbajul bombastic şi alambicat al unor critici încearcă să-i imite, introducînd în lecţiile lor un stil preţios care, metamorfozat în gura elevilor, devine de-a dreptul de neînţeles. Alta aparţine profesorilor care operează cu termeni aleşi la întîmplare, stabiliţi ad-hoc, cu aprecieri şi calificative cărora cu greu le descoperi corespondentul ştiinţific.

Evident, amîndouă aceste tendinţe, reprobabile în egală măsură, trebuie combătute. Este necesar să cultivăm la elevi deprinderea de a utiliza noţiuni clare şi precise, termeni care să exprime în modul cel mai exact caracterul unei opere literare, conţinutul şi ideile acesteia.

În strînsă legătură cu problema terminologiei de specialitate se află aceea a limbajului folosit în orele de literatură. Dealtfel, aici nu sînt decît două laturi ale aceleiaşi chestiuni, întrucît utilizarea unui limbaj literar corect în discuţiile pe marginea aspectelor literare înseamnă implicit grija pentru corectitudinea stilistică ca şi grija pentru corectitudinea termenilor.

Am asistat recent la o lecţie de literatură ţinută la clasa a VIII-a „B" a Şcolii medii nr. 1 din Bucureşti. Prin specificul organizării lor, atît tema asupra căreia au fost verificate cunoştinţele elevilor (Sintaxa poetică) cît şi tema nou predată (Versificaţia) au oferit numeroase prilejuri în care s-a vădit preocuparea de a-i deprinde pe elevi să utilizeze un limbaj adecvat discuţiilor asupra unor probleme literare. În prima parte a orei profesoara a cerut elevilor să definească unele procedee ale sintaxei poetice şi să le exemplifice, iar în cea de a doua parte, bazîndu-se de asemenea pe cunoştinţele lor anterioare şi pornind de la analiza unor versuri, a tratat diferite chestiuni privind ritmul şi rima. În general lecţia, care a cuprins un volum de cunoştinţe destul de bogat, s-a desfăşurat într-un ritm viu de-a lungul unui şir de întrebări şi răspunsuri în cadrul cărora elevii au arătat ce este inversiunea, ce numim repetiţie, interogaţie şi invocaţie retorică, antiteză etc. Pentru a căpăta certitudinea că aceşti termeni au fost însuşiţi corect profesoara i-a obligat pe elevi să-i utilizeze în analiza exemplelor şi ei au reuşit să arate just unde a fost utilizat un procedeu sintactic sau altul. Cu siguranţă că dacă preocuparea manifestată în cadrul acestei ore va fi continuată, elevii nu vor putea spune, atunci cînd vor întîlni, în analiza unui text, să zicem, o antiteză, nici că „aici autorul utilizează un contrast sugestiv aflat într-o ireconciliabilă opoziţie" nici că „ne aflăm în faţa unei discrepanţe realizate printr-o flagrantă situare a epitetelor la antipozi". Aprecieri similare putem face şi despre cea de a doua parte a lecţiei unde au fost corect şi precis definite, fără complicaţiile verbale parazitare devenite aproape firesti la lecţiile altor profesori de literatură, ritmul sau cadenţa, diferitele tipuri de picior metric şi de rimă etc.

La o altă lecţie de literatură, ţinută la clasa a VI-a „A" a Şcolii medii nr. 32 din Capitală, am avut prilejul să ascultăm întrebări şi răspunsuri în care s-au vehiculat mai puţine noţiuni teoretice, dar la care am observat în acelaşi timp şi mai multe neglijenţe în limbaj. Astfel, profesoara nu a dat întotdeauna suficientă atenţie formulării corecte a întrebărilor şi uneori acestea au fost trunchiate, reluate într-un mod derutant. Există o scuză. Nu întotdeauna putem alcătui în vorbire fraze perfecte. Dar o grijă permanentă subordonată unui astfel de scop ne poate apropia de perfecţiune. Este necesar s-o manifestăm pentru că felul de a se exprima al profesorilor constituie un model pentru elevii lor. Un model pe care aceştia îl imită şi care nu-şi poate permite asemenea expresii cum a folosit profesoara respectivă : „acum vom studia opere din folclor şi opere din creaţia populară" ; „din ce parte a literaturii noastre sînt luate aceste opere ?" etc. Desigur, dacă însuşi profesorul vorbeşte aşa, atunci el va accepta şi din partea elevilor răspunsuri ca : „această operă are un conţinut de patriotism, un conţinut de luptă, un conţinut de răzvrătire", după cum va admite ca la întrebarea „Care este ideea ce se desprinde din aceste versuri ?" elevii să facă aprecieri despre temă — aşa cum s-a întîmplat la lecţia la care ne referim. Profesorul are datoria să corecteze greşelile elevilor, să intervină chiar şi acolo unde nu sînt greşeli evidente, dar unde stilul literar impune o reformulare, o exprimare mai adecvată, mai apropiată fie şi printr-o nuanţă de intenţia gîndului exprimat.

Nici una, nici cealaltă din lecţiile citate nu au cuprins în planul problemelor de care ne ocupăm neglijenţe numeroase şi grave. Totuşi, le-am pomenit aici pentru că au calitatea de a ne atrage atenţia asupra exigenţelor pe care le impun şi în această direcţie lecţiile de literatură.

OCT. BUZESCU

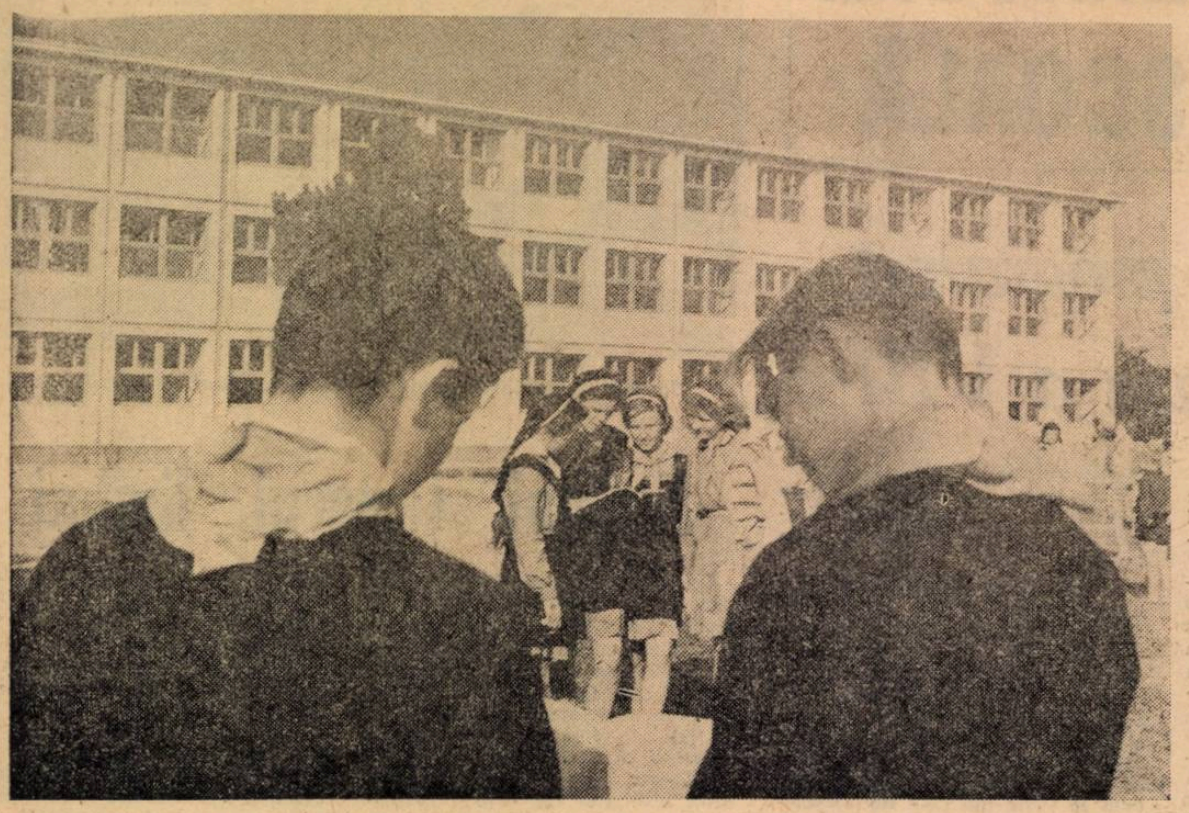

In curtea localului nou al Şcolii de 8 ani din Satu Mare

Dar contribuţia clasei ?

Clasa a VII-a „B" de la Şcoala de 8 ani nr. 23 este socotită o clasă slabă, inactivă. Lecţia de educaţie cetăţenească ţinută cu cîteva zile în urmă la această clasă a confirmat într-adevăr existenţa unor lipsuri în ce priveşte nivelul pregătirii elevilor. Trebuind să-şi expună cunoştinţele referitoare la tema „R.P.R. — stat unitar, suveran şi independent", elevii s-au descurcat destul de greu în lămurirea noţiunilor implicate de această problemă, profesoara lor, tov. G. Niculescu, fiind nevoită nu o dată să dea singură răspuns la întrebările — clare şi precise — pe care le-a pus clasei.

Într-adevăr, o clasă slabă. Şi totuşi...

Iată lecţia nouă. Profesoara — un om tînăr, cu o bună pregătire de specialitate, cu interes pentru munca pe care este chemată să o desfăşoare în şcoală, cu răbdare şi bunăvoinţă în atitudinea faţă de elevi — se străduieşte să le prezinte cît mai sistematic noţiuni exacte. Oprindu-se la sarcinile actuale ale statului nostru democrat-popular, profesoara a analizat, prin comparaţie cu statele bazate pe exploatare, funcţiile statului democrat-popular şi a vorbit tangenţial — deşi se cuvenea, conform titlului lecţiei, ca pe aceasta să cadă accentul — despre unele sarcini actuale ale statului nostru democrat-popular. Apoi a trecut într-o schemă pe tablă funcţiile statului bazat pe exploatare şi ale statului democrat-popular.

Expuse de către profesoară şi scrise pe tablă... Dar cîte elemente ale lecţiei nu puteau fi „scoase" de la elevi, căci erau cunoscute de ei din viaţă, din ziare: în ce constau funcţia economico-organizatorică şi cea cultural-educativă a statului democrat-popular, ce sarcini revin statului în exercitarea acestor funcţii, prin ce căi au fost realizate sarcinile mari ale construcţiei socialiste în patria noastră, care sînt prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. în legătură cu desăvîrşirea construcţiei socialismului, ce însemnătate prezintă încheierea colectivizării agriculturii ş.a.m.d. N-ar fi putut oare să se lămurească cu elevii, dacă ar fi fost mai insistent întrebaţi, faptul că, sub conducerea partidului, statul organizează şi conduce economia ţării, că planifică dezvoltarea industriei, agriculturii şi culturii, elaborînd planurile de stat care au putere de lege; faptul că statul, cu ajutorul oamenilor muncii şi al organizaţiilor de masă, controlează felul în care se aduc la îndeplinire planurile de stat, că ia măsuri pentru înlăturarea lipsurilor şi a greutăţilor etc.? Nu ar fi putut să vorbească elevii, şi nu profesorul, despre grija statului pentru dezvoltarea învăţămîntului şi culturii, grijă pe care o simt ei înşişi zi de zi?

Succesul în antrenarea clasei la lecţie ar fi fost de asemenea asigurat dacă atît la verificarea însuşirii cunoştinţelor din lecţia trecută cît şi în predarea materialului nou s-ar fi făcut mai mult apel la gîndirea elevilor, la judecata lor. Se cerea ca întrebările **de ce? cum?** să intervină mai mult în lecţie. Astfel se lămurea deplin, de pildă, **de ce** sînt atît de strîns legate independenţa şi suveranitatea unui stat, **cum** ne permite economia noastră să nu depindem de alte state, **de ce** numai planificarea duce la dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor economiei naţionale, **de ce** este nevoie de răspîndirea largă a culturii în mase etc.

S-ar putea obiecta, firesc, că la o clasă slabă, „înceată", pretenţia de a „scoate" elementele lecţiei noi aproape numai de la elevi, este prea mare. Acest lucru este însă cu totul neîntemeiat. A dovedit-o însăşi realitatea: la orele de lectură literară, elevii aceleiaşi clase sînt mult mai activi, tocmai pentru că profesoara foloseşte la maximum aportul lor. La lecţia privind poeziile lui Vasile Alecsandri despre războiul pentru independenţă, de pildă, această profesoară a evitat să vorbească ea însăşi despre mijloacele artistice folosite de poet în exprimarea atitudinii sale de critică faţă de cei vinovaţi de mizeria şi suferinţa luptătorilor întorşi din acest război. Deşi a fost vorba de probleme subtile de analiză literară, sub conducerea profesoarei clasa şi-a adus la maximum aportul, ceea ce a dat o valoare deosebită lecţiei.

Recunoaştem, nu este tocmai uşor să activizezi o clasă obişnuită cu inerţia, dar este necesar. Tocmai pe calea aceasta se poate lupta cel mai bine împotriva inerţiei însăşi. Tovarăşa Niculescu are suficiente calităţi care să o ajute în îndeplinirea acestei importante cerinţe pedagogice. Are nevoie, pentru aceasta, doar de mai multă încredere în forţele proprii şi în posibilităţile copiilor, de ajutorul colegilor cu mai multă experienţă, care au avut timp să-şi formeze o adevărată măiestrie în această direcţie.

Am ridicat problema de mai sus pentru faptul că activizarea clasei în cursul lecţiei, apelul la aportul personal al elevilor, la judecata şi gîndirea lor trebuie să stea mereu în atenţia pedagogilor.

ANA COSMIN

Stăruinţă şi simţ de răspundere în muncă

Lecţiile de agricultură ţinute în unităţile agricole socialiste cu elevii clasei a VII-a oferă profesorilor de specialitate multiple posibilităţi de a lega organic de practică cunoştinţele predate în primele luni de şcoală cît şi cele însuşite în clasele anterioare. Astfel de lecţii contribuie mult la înarmarea viitorilor absolvenţi ai clasei a VII-a cu deprinderea de a lucra în agricultură pe baze ştiinţifice, desăvîrşind pregătirea lor pentru munca în cadrul gospodăriilor agricole colective.

Înţelegînd că lecţiile ţinute în G.A.C. trebuie să pună în primul rînd accentul pe lucrările care stabilesc o unitate între cunoştinţele teoretice prevăzute de programă şi practică, profesorul Nicolae Balamoti de la Şcoala de 8 ani din Periş, raionul Răcari, a ales ca temă pentru aceste lecţii lucrări practice în sectoarele pomicol şi viticol ale gospodăriei, deoarece în clasă a studiat cu elevii, în primele săptămîni din trimestrul I, cunoştinţe de pomicultură şi viticultură. Elevii au participat la numeroase activităţi instructive, printre care pregătirea viţei de vie pentru iarnă. Cu acest prilej ei au efectuat operaţii de tăiere şi uşurare a butucilor, de copilit, de îngropare a butucilor în vederea iernatului, precum şi stropitul de toamnă.

Desigur activitatea din cadrul lecţiilor practice nu s-a limitat la simpla efectuare a lucrărilor, ci a cuprins şi discutarea unor probleme agrotehnice legate de acestea. Cu prilejul stropirilor de toamnă contra dăunătorilor, bunăoară, s-a pus în discuţie problema dăunătorilor şi a bolilor care se manifestă mai frecvent la plantaţiile de viţă din regiune, arătîndu-se şi metodele cele mai eficiente de combatere a acestora. Astfel elevii şi-au consolidat şi completat cunoştinţele privitoare la felul cum se manifestă în cultură mana viţei de vie, făinarea sau oidiumul, putregaiul alb şi cenuşiu, au aflat cum se combat aceste boli şi au deprins operaţia de mînuire a aparatelor de stropit.

O serie de lucrări importante au efectuat elevii clasei a VII-a şi în pepinieră, unde li s-a explicat cum se pregăteşte terenul pentru portaltoi. Participînd la lucrări de stratificare a seminţelor de portaltoi cît şi la stropiri cu zeamă sulfocalcică în livadă şi pepinieră, elevii şi-au dat seama de faptul că puieţii, fiind mai sensibili la atacul dăunătorilor, necesită o îngrijire mai atentă. Totodată ei şi-au consolidat cunoştinţele referitoare la biologia altoiului şi portaltoiului, la modul cum aceştia se influenţează reciproc şi la criteriile pe baza cărora sînt aleşi. De asemenea, şi-au împrospătat cunoştinţele referitoare la tipurile de altoire, pe care le-au învăţat în orele de botanică din clasa a V-a şi asupra cărora au revenit mai pe larg în acest an.

Tot în sectorul pomicol elevii au efectuat şi alte lucrări de întreţinere, pe care le-au deprins cu uşurinţă, ca de exemplu întreţinerea şi curăţirea livezii, aplicarea îngrăşămintelor organice şi minerale, recoltarea şi depozitarea fructelor etc.

Avînd în vedere faptul că lecţiile practice la clasa a VII-a se pot baza şi pe cunoştinţele referitoare la cultura plantelor de cîmp căpătate anterior de elevi, în clasele a V-a şi a VI-a, profesorul Balamoti a organizat lecţii practice şi în alte sectoare ale gospodăriei în care s-a desfăşurat o activitate interesantă şi instructivă pentru elevi. De pildă, aceştia au participat la lucrările de pregătire a terenului pentru însămînţatul grîului de toamnă cît şi la operaţiunea de însămînţare, lucrări care au ocupat un loc important în preocupările gospodăriei în perioada respectivă. Elevii au dovedit că şi-au însuşit temeinic în trecut cunoştinţele necesare pentru efectuarea acestor lucrări. Ei şi-au reamintit cu uşurinţă care sînt operaţiile de pregătire a patului germinativ, consolidîndu-şi totodată deprinderea de a le efectua.

Cu prilejul lucrărilor de recoltare a porumbului, legumelor şi sfeclei cît şi al operaţiei de decoletare a sfeclei de zahăr, profesorul le-a cerut să vorbească despre întrebuinţarea fiecărei părţi din plantele recoltate. Elevii au indicat care părţi ale plantei sînt întrebuinţate în alimentaţia omului şi care sînt folosite pentru furajarea animalelor, au vorbit despre modul cum sînt preparate furajele, ca şi despre industrializarea sfeclei de zahăr.

Participînd la lucrările de treierat a florii soarelui, elevii au dovedit numeroase cunoştinţe referitoare la biologia şi cultura acestei plante. Ei au arătat că obţinerea unei producţii mari de seminţe de floarea soarelui este condiţionată de calitatea lucrărilor de întreţinere, subliniind necesitatea arăturilor adînci de toamnă şi primăvară. Precizări interesante au făcut elevii şi atunci cînd, găsind unele capitole de floarea soarelui atacate de dăunători, au arătat care sînt metodele de combatere a dăunătorilor florii soarelui. În timpul lucrării de treierat elevii au deosebit cu uşurinţă soiurile locale de soiul selecţionat VNIIMK introdus în regiune de cîţiva ani. Ei au dovedit competenţă în observaţiile asupra superiorităţii soiurilor selecţionate, a căror sămînţă conţine un procent mai ridicat de ulei.

Folosind cu pricepere toate posibilităţile pe care le oferă lecţiile de lucrări practice agricole, profesorul poate lărgi orizontul cunoştinţelor elevilor de clasa a VII-a, poate îmbogăţi deprinderile lor şi, în acelaşi timp, le poate consolida cunoştinţele căpătate în clasele anterioare. Efectuînd o gamă variată de lucrări acolo unde condiţiile locale oferă această posibilitate, profesorul de specialitate dovedeşte stăruinţă şi simţ de răspundere în munca sa.

C. DEMETRESCU

Pentru acasă

După ce profesorul s-a convins că elevii cunosc conţinutul poeziei „Eroii de la Plevna", precum şi ce o deosebeşte de „Sergentul" şi „Peneş Curcanul", a analizat pe larg împreună cu clasa mijloacele artistice folosite de V. Alecsandri în această creaţie a sa. Revăzînd apoi pentru fixare cele discutate, profesorul a precizat ce au elevii de învăţat acasă. El le-a cerut să aleagă singuri din poezie 10 versuri, despre care socotesc că ilustrează cel mai puternic atitudinea de critică socială manifestată de V. Alecsandri în creaţia „Eroii de la Plevna".

Foarte bună ideea profesorului, căci în loc să pretindă doar învăţarea celor ce s-au spus la lecţia nouă, el a găsit şi un mijloc prin care să-i pună pe elevi în situaţia de a gîndi mai adînc la conţinutul poeziei, de a aduce ceva personal în analiza ei.

— Poate, le-a spus profesorul, nu toţi veţi socoti exact aceleaşi versuri ca fiind cele mai semnificative din punctul de vedere care ne interesează. O parte vor alege unele versuri, alţii altele sau o parte din acestea ş.a.m.d.

Intervenţia a fost cît se poate de bine venită, trezind interesul elevilor faţă de problemele abordate în clasă şi stimulînd posibilităţile fiecăruia de adîncire a operelor literare.

Procedînd astfel, profesorul înlătură primejdia de a face din elevii lui nişte bucheri, nişte oameni fără personalitate, contribuind la formarea lor ca oameni capabili, obişnuiţi să gîndească.

A. C.

Instructaj practic în secţia de tricotaje a Şcolii profesionale de pe lîngă F.R.B.

Activitatea comisiilor metodice

Experienţa anilor şcolari trecuţi a dovedit din plin cît este de importantă contribuţia comisiilor metodice, atunci cînd acestea lucrează bine, la ridicarea nivelului procesului instructiv-educativ. Pornind de la rezultatele dobîndite anterior, colectivul didactic al Centrului şcolar de cooperaţie din Oradea se preocupă să îmbunătăţească substanţial în acest an şcolar activitatea comisiilor metodice.

Ca responsabili ai comisiilor au fost numiţi profesori cu experienţă în munca didactică, oameni care cunosc specificul activităţii în domeniul pregătirii cadrelor pentru cooperaţia de consum. Încă înaintea deschiderii anului şcolar, comisiile şi-au întocmit, sub îndrumarea conducerii şcolii, planuri de muncă în care au prevăzut o serie de obiective importante în domeniul instruirii teoretice şi practice, ca şi în domeniul educaţiei. Aşa de pildă s-a prevăzut organizarea unor lecţii deschise de contabilitate, de merceologie, de organizarea şi tehnica comerţului cooperatist, ca şi organizarea unui instructaj practic în magazinul şcolar. Acestea vor fi urmate de referate privind metodica predării şi a recapitulării cunoştinţelor. De asemenea s-a prevăzut prezentarea unor recenzii asupra manualelor şcolare şi a unor referate privitoare la confecţionarea materialelor didactice şi folosirea lor în cadrul lecţiilor, la îndrumarea activităţii elevilor în cadrul magazinului-cooperativă al şcolii, la desfăşurarea practicii în unităţile cooperaţiei de consum, precum şi la activitatea cercurilor pe materii ale elevilor.

Deşi de la începutul anului şcolar a trecut puţin timp, comisiile metodice au şi desfăşurat unele acţiuni valoroase. Astfel comisia metodică a diriginţilor a discutat şi definitivat tematica orelor educative pe trimestrul I, a stabilit care trebuie să fie conţinutul caietului de dirigenţie, folosind în acest sens experienţa unor şcoli tehnice de cooperaţie din U.R.S.S., cu care întreţine legături prin corespondenţă. De asemenea s-a organizat o consfătuire cu părinţii elevilor.

Comisia metodică de contabilitate şi planificare a stabilit planul de sprijinire şi îndrumare concretă a activităţii magazinului-cooperativă al şcolii şi a asigurat formularele şi imprimatele necesare pentru întocmirea lucrărilor practice — monografii, proiecte de plan etc.

Toate comisiile metodice au analizat programele şcolare, stabilind măsuri pentru eliminarea paralelismului în predare.

Ridicarea nivelului procesului instructiv-educativ, înarmarea elevilor cu temeinice cunoştinţe şi deprinderi, cere din partea tuturor comisiilor metodice o activitatea susţinută, bazată pe aplicarea creatoare a principiilor pedagogiei marxist-leniniste la specificul şcolii.

Prof. DUMITRU BABIN

Instruirea în ateliere

În cadrul planului de învăţămînt al şcolilor profesionale instruirea practică are o pondere deosebită începînd chiar din anul I, deoarece formarea primelor deprinderi de muncă joacă un rol esenţial în dezvoltarea profesională a viitorilor muncitori. Sistemul de instruire practică care reuşeşte să satisfacă în cea mai mare măsură buna pregătire a ucenicilor este acela care se realizează pe baza executării unor produse complexe. El presupune executarea în primul rînd a operaţiilor simple în ordinea programei şcolare şi apoi repetarea lor în cadrul unor lucrări complexe. Toate operaţiile se aplică, în cadrul acestui sistem asupra unor materiale care, prin confecţionare, se transformă în obiecte utile. În acest fel instruirea pe produse complexe are un pronunţat caracter educativ, deoarece elevii se simt răspunzători pentru materialul care le-a fost încredinţat şi pentru predarea în termen a lucrărilor.

Totuşi, există încă unii maiştri care evită să folosească acest sistem. Aşa procedează de pildă maiştrii-instructori de la meseriile confecţii pentru femei şi copii. Fără să ţină seama de avantajele care s-ar putea obţine prin sistemul de instruire practică pe produse complexe, ei dau elevilor să execute unele operaţii din programa şcolară cum ar fi „punctele manuale" sau „punctele de ornament" pe bucăţi de postav, deşi le-ar putea aplica pe obiecte utile, ca saci de lucru, şervete etc.

În alte cazuri se ivesc unele greşeli chiar în aplicarea sistemului de instruire pe produse complexe. Astfel, unii maiştri-instructori cer elevilor încă de la începutul anului şcolar să execute integral obiecte utile, fără să le fi predat treptat operaţiile componente ale lucrării. De pildă, la o lecţie cu tema „Pilirea metalelor " s-a cerut executarea integrală a compasului de trasat, fără a se fi predat operaţiile de găurire, zencuire, rodare, lustruire etc., prevăzute în programă. Într-un asemenea caz se neglijează aplicarea principiului asimilării conştiente, sistematice şi temeinice a cunoştinţelor, ceea ce conduce la o pregătire cu caracter meşteşugăresc.

O problemă de mare însemnătate pentru buna pregătire a viitorilor muncitori este realizarea corelaţiei între instruirea practică şi obiectele de cultură profesională, în special desenul tehnic. În general, atunci cînd maiştrii aplică corect programa şcolară de instruire practică, corelaţia cu desenul poate fi bine realizată. Astfel, pentru executarea operaţiilor de îndreptare a metalelor, de trasare plană, de tăiere şi chiar de pilire nu sînt necesare schiţe . ci este suficient un desen de contur, care poate fi executat pe baza cunoştinţelor de desen geometric predate anterior. În partea finală a predării temei „Pilirea metalelor" apare necesitatea executării unor schiţe simple. Pentru aceasta trebuie alese piese necomplicate, astfel ca elevii să le poată executa pe baza noţiunilor elementare pe care le-au primit la desenul de proiecţie.

O problemă care îi preocupă pe maiştrii-instructori este aceea a momentului cînd trebuie să execute ei desenul. Experienţa arată că atunci cînd desenul este simplu (desen de contur sau schiţă) el poate fi executat de maistru în timpul lecţiei, cu mîna liberă, elevii reproducîndu-l în caietul de notiţe. În cazul cînd schiţa este mai complicată şi necesită mai mult timp pentru execuţie, este bine ca maiştrii-instructori s-o facă pe tablă înaintea orei şi să le-o explice elevilor pentru ca aceştia s-o poată citi corect şi s-o reproducă ulterior în caiete. O dată cu începerea utilizării documentaţiei tehnice, după ce desenul este executat pe tablă şi citit este indicat să li se dea elevilor fişe tehnologice confecţionate anterior.

După executarea desenului se trece la executarea operaţiilor asupra materialului cu care se lucrează. Aici se ridică o altă problemă importantă — introducerea normelor de timp. În vederea stabilirii normei de timp pentru lucrările ce se execută în anul I unii maiştri-instructori au cronometrat executarea operaţiilor de către ucenici din anul II în condiţiile de muncă specifice atelierelor, stabilind apoi coeficienţi de reducere a normei pentru perioadele de instruire practică.

În realizarea unor lucrări de calitate obţin rezultate bune îndeosebi acei maiştri-instructori care se sprijină în munca lor de îndrumare a ucenicilor pe mijloacele intuitive. Ei utilizează astfel în cadrul lecţiilor diferite planşe tipărite precum şi planşe confecţionate cu ajutorul elevilor, ca şi panouri prezentînd procesul tehnologic.

Condiţii bune de instruire practică oferă aşa-numitele dulapuri metodice, ale căror panouri cuprind tot materialul didactic necesar predării unei teme. De asemenea planşele pe care le conţine dulapul metodic, precum şi condiţiile bune pe care le creează acesta pentru proiectarea filmelor şi diafilmelor dau posibilitatea unei mai bune înţelegeri a procesului tehnologic de către elevi şi a informării acestora asupra principalelor aplicaţii practice în producţie a operaţiilor studiate de ei.

Folosirea dulapurilor metodice la unele unităţi şcolare cum sînt Şcoala de meserii din Iaşi sau grupurile şcolare de petrol-chimie din Iaşi şi Bacău a contribuit mult la ridîcarea nivelului instructajelor practice.

Valorificarea cît mai largă a experienţei pozitive în ceea ce priveşte instruirea pe lucrări complexe constituie o cale importantă de îmbunătăţire continuă a pregătirii ucenicilor.

Ing. ED. CUPFER

Oră de desen după model la o şcoală de artă plastică

Trepte ale pregătirii artistice

În şcoala noastră — care este o şcoală de arte plastice — se dă o mare atenţie cursului elementar, în vederea asigurării posibilităţilor de educare artistică a elevilor cu aptitudini deosebite, care să fie îndreptaţi spre învăţămîntul mediu de specialitate, ca şi a pregătirii tinerilor ce vor anima activitatea artistică de amatori în instituţiile şi întreprinderile unde îşi vor desfăşura munca.

Pentru a cunoaşte cît mai bine aptitudinile elevilor, în primele două trimestre ale clasei a V-a le dăm spre executare lucrări din imaginaţie care solicită memoria, fantezia, simţul pentru culoare şi volum şi simţul perspectivei. Apoi, în ultimul trimestru, stăruim asupra formării unor priceperi şi deprinderi precise şi simple în legătură cu paginaţia, proporţia şi măsurarea de la distanţă.

În continuarea acestui proces, în clasa a VI-a, repartizăm un număr egal de ore pentru temele după natură şi cele din imaginaţie şi micşorăm tematica lucrărilor decorative. Acum introducem controlul construcţiei lucrărilor prin folosirea orizontalei şi perpendicularei şi căutăm să dezvoltăm priceperea elevilor de a reda volumul prin valori (lumină şi umbră la desen şi expresia acestora în culoare, la pictură).

În clasa a VII-a tindem la perfecţionarea celor însuşite în clasele anterioare. Întrerupem lucrările cu caracter decorativ şi sporim mult, în schimb, numărul de ore pentru studiul după natură. Treptat, elevii dobîndesc cunoştinţe şi priceperi privind organizarea imaginii, ca şi deprinderi tehnice de utilizare corectă a materialelor.

În cursul mediu urmărim dezvoltarea în continuare a aptitudinilor elevilor, înarmarea lor cu cunoştinţe teoretice şi practice, cu deprinderi de muncă specifice fiecărei discipline, educarea gîndirii lor artistice şi stimularea posibilităţilor lor creatoare. În acest scop punem accent deosebit pe studiul temeinic al naturii, al modelelor, elementul principal fiind construcţia plastică, adică aşezarea modelului într-o lumină corespunzătoare, care să pună în valoare forma plastică a obiectelor. Elevii sînt ajutaţi apoi să înţeleagă cum pot reda în alb-negru diferenţierea cromatică şi structura materială a obiectelor.

Studiul figurii umane îl începem cu detaliile figurii, în prima etapă după modele antice, iar apoi după modele vii. În ultima clasă stăruim asupra redării expresivităţii modelului.

Un accent deosebit punem pe însuşirea cunoştinţelor de desen, deoarece numai pe baza acestora pot fi însuşite cu succes toate celelalte discipline grafico-plastice şi li se poate asigura elevilor o pregătire corespunzătoare.

Totodată însă ţinem seama de faptul că studiul picturii, care se axează pe redarea cromatică a aşezării spaţiale a obiectelor şi a semnificaţiei lor, asigură mai complet decît desenul şi sculptura educarea gustului estetic. În cadrul studierii picturii în şcoala medie de arte plastice elevii se familiarizează treptat cu problemele armoniei cromatice a culorilor înrudite, contrastante, neutre, a culorilor calde şi reci. Metoda pe care o folosim cu precădere în predarea picturii este tot aceea a studiului după natură.

Sculptura se predă în şcoala medie de arte plastice la toate clasele, paralel cu desenul şi pictura. Îndrumarea pe care o dăm elevilor în acest domeniu porneşte de la forme simple, trecînd treptat la obiecte mai complicate, la detalii ale figurii umane şi încheindu-se cu studiul de cap după model antic şi apoi după model viu.

O deosebită atenţie acordăm orelor practice de atelier în care se realizează aplicarea cunoştinţelor de desen şi pictură. În atelierele noastre de ceramică de grafică, de textile şi gravură se înfăptuiesc lucrări de o reală valoare artistică. În acelaşi timp organizăm şi deplasări ale elevilor în ţară. În timpul practicii de vară din ultimii ani elevii noştri au cunoscut diferite regiuni pitoreşti ale ţării, ca şi o serie de centre industriale. Ei au vizitat astfel Braşovul, Iaşul, Tulcea, Abrudul pe care au avut prilejul să le cunoască din punct de vedere economic, politic şi geografic. Apoi elevii au consemnat în lucrările lor specificul acestor locuri.

Toamna, după începerea anului şcolar, organizăm în localul şcolii o expoziţie care cuprinde lucrările elevilor din practica de vară. Expoziţia constituie pentru noi un prilej de analiză a muncii elevilor pe teren, unde libertatea interpretativă şi factorul emoţional sînt mai puternice, dîndu-ne posibilitatea să apreciem astfel cît mai deplin însuşirile lor.

La baza muncii întregului nostru colectiv stă dragostea pentru specialitate, dorinţa de a ridica din mijlocul elevilor creatori de frumos în stare să făurească opere la nivelul înaltelor exigenţe artistice şi ideologice ale partidului şi poporului.

Prof. ARITON T. PETRESCU
directorul Şcolii medii de arte plastice din Bucureşti

Un scurt popas în drum spre casă într-unul din scuarurile cartierului Giulești

În timpul liber

Peste tot unde se poate învăța ceva, în orice loc în care domnesc frumosul, arta, sînt prezenți și ei — sutele și miile de elevi ai patriei, cu tinerețea lor clocotitoare, cu pasiunea lor de a cunoaște mai mult, mereu mai mult. Către aceasta îi îndrumă cu dragoste, cu pricepere profesorii, diriginții.

I-ați întîlnit de nenumărate ori în sălile liniștite ale muzeelor, poposind îndelung, plini de interes asupra unui document, asupra unei picturi sau sculpturi. Ați stat alături de ei în bibliotecă și ați văzut cu cîtă sete și nerăbdare răsfoiesc paginile unei cărți. I-ați întîlnit adesea în sălile de teatru, de concert sau de cinematograf și le-ați privit cu admirație chipurile îmbujorate de emoție. I-ați regăsit apoi plimbîndu-se la braț prin parcuri și v-ați molipsit de rîsul, de voioșia lor tinerească.

Am stat într-o zi de vorbă cu tovarășul Nicolae Moțoi, dirigintele clasei a X-a „B" de la Școala medie nr. 5 din Capitală și, printre altele, l-am întrebat cum organizează timpul liber al elevilor săi. Ne-am dat seama, din felul cum ne-a răspuns, că tov. Moțoi consideră activitatea extrașcolară drept un mijloc important de închegare a colectivului clasei, de educare a elevilor. De aceea i-a și acordat atenția cuvenită.

În colaborare cu profesorii și cu organizația U.T.M., dirigintele clasei a organizat de la începutul anului școlar o serie de acțiuni interesante, menite să-i atragă și să-i intereseze pe elevi să contribuie pe de o parte la îmbogățirea cunoștințelor lor, iar pe de altă parte să le ofere clipe plăcute de destindere. Cu cîteva săptămîni în urmă, bunăoară, un afiș mare invita elevii claselor a X-a „A" să participe la simpozionul cu tema „Realizările primului cincinal cosmic". Invitația era făcută de elevii clasei a X-a „B", organizatorii acestui simpozion. Firește, o temă ca aceasta interesa pe fiecare elev, căci astăzi pînă și cei din clasa I-a vorbesc cu pasiune despre sateliți și rachete, despre zborurile cosmonauților sovietici. Pentru a satisface exigențele participanților simpozionul trebuia bine pregătit. Dirigintele s-a consultat cu profesorul de fizică și împreună au îndrumat pe cei trei elevi care urmau să prezinte comunicări asupra materialului documentar ce trebuia consultat. În ziua fixată, invitații — elevi și profesori — nu s-au lăsat așteptați. După comunicări a avut loc un mic concurs pentru rezolvarea unor probleme distractive de matematică — o adevărată întrecere de pricepere și promptitudine, un plăcut exercițiu al gîndirii. Și apoi, în încheiere, o reuniune tovărășească. Elevii au petrecut astfel o după amiază plină de farmec, în care au aflat multe lucruri interesante, și-au pus la încercare capacitățile, au glumit și au rîs laolaltă.

Într-una din săptămînile trecute, într-o dimineață de duminică cu soare auriu de toamnă, elevii clasei a X-a „B" au făcut împreună cu dirigintele lor o vizită la Muzeul de artă al R.P.R.. S-au oprit la galeria de artă universală. Mulți dintre ei vizitaseră în repetate rînduri muzeul. De data aceasta însă dirigintele le propusese — și ei au primit cu entuziasm — să stăruie în timpul vizitei asupra felului cum trebuie privit un tablou pentru a-i înțelege întreaga valoare, întreaga semnificație. Lecția, căci a fost o adevărată lecție de istoria artelor și de estetică, a durat aproape pînă la prînz. Ghidul s-a oprit cu ei în fața fiecărui tablou, le-a vorbit despre felul cum să-l privească, la ce distanță, din ce unghi. Și fiecare elev a fost numai ochi și urechi. Dovada cea mai concludentă a interesului pe care l-a stîrnit vizita la muzeu este că elevii au propus dirigintelui să organizeze în acest an, în timpul liber, cîteva discuții despre istoria artelor.

Tovarășul Nicolae Moțoi ne-a mai vorbit și despre alte acțiuni la fel de interesante organizate cu elevii în anul acesta. Îi place să povestească despre ele pînă în cele mai mici amănunte, să arate în ce măsură i-au interesat pe elevi, ce le-a plăcut, ce nu. Spunea, bunăoară, că de curînd a vizionat cu ei, în colectiv, piesa „Siciliana" de Aurel Baranga. Dorind să cunoască părerea elevilor asupra problemelor ridicate în piesă, a organizat o discuție pe marginea ei. Cu bucurie a constatat că elevii au înțeles semnificația piesei, au îndrăgit eroii pozitivi și au judecat cu asprime pe cei negativi. Asemenea discuții se vor mai organiza în lunile următoare pe marginea pieselor „Oceanul" de Al. Stein și „Vlaicu Vodă" de Al. Davilla. Dirigintele ne-a vorbit apoi de audițiile muzicale pe care le-a organizat pentru elevi, de plimbările în parcuri, de reuniunile cu temă.

Proiecte de viitor? Iată-l pe cel mai apropiat: peste cîteva zile elevii clasei a X-a „B", însoțiți de diriginte și de cîțiva profesori, vor vizita cel de al 4-lea Pavilion de mostre. Va urma apoi un concurs „Cine știe cîștigă" pe marginea realizărilor economiei țării noastre.

Despre timpul liber am discutat și cu elevii clasei — tineri dezghețați, prietenoși, gata să-ți vorbească despre preocupările lor, despre ce-i atrage și-i pasionează. Ne-au spus că le place mult să-și petreacă timpul liber în comun. De fapt, la ei s-a statornicit încă din anii trecuți această tradiție. În colectiv, cînd fiecare contribuie cu ceva, se pot organiza activități mai frumoase, mai interesante. În felul acesta și ei s-au putut cunoaște mai bine, au putut lega prietenii mai trainice. Fiecare este preocupat acum să contribuie la organizarea timpului liber în mod cît mai plăcut și mai util. Se sfătuiesc cu dirigintele, îi propun noi activități. S-au gîndit bunăoară să facă abonamente la „Seara prietenilor filmului" căci au aflat că în cadrul ei se prezintă multe lucruri interesante din istoria cinematografiei. Firește, dirigintele a primit cu bucurie această propunere.

După cum se vede dirigintele clasei a X-a „B" de la Școala medie nr. 5 a știut cum să organizeze timpul liber al elevilor. Ținînd legătura cu organizația U.T.M., fără să-i supraîncarce pe elevi, alegînd acțiuni potrivite vîrstei și preocupărilor tinerilor ce i-au fost încredințați, dirigintele a făcut din activitatea extrașcolară un auxiliar de preț al muncii instructiv-educative. Nu-i de mirare că acum elevii înșiși au o orientare bună în această privință și putem crede cu îndreptățire că și după ce vor termina școala vor ști cum să-și petreacă în chip util timpul liber.

MONICA VERDEȘ

„Vorbiți tare!"

Există expresii atît de puternic înrădăcinate, încît devin aproape tradiții. Cine nu a auzit măcar o dată un părinte spunînd copilului său, atunci cînd acesta pornește la școală: „Și vezi, dacă te ascultă să vorbești tare!"

Să ne oprim puțin asupra acestui deziderat al „vorbitului tare" pentru că — deși în aparență minor — are implicații de ordin educativ destul de largi.

Îndată ce intră într-un colectiv de muncă organizat — grădiniță sau școală — copilul trebuie să se încadreze într-un anumit regim de viață, să respecte unele cerințe, reguli de comportare. Bunăoară, tuturor copiilor li se cere să știe să asculte și, la rîndul lor, să vorbească, să se facă înțeleși. De aici a izvorît necesitatea ca, atunci cînd un copil vorbește pentru întregul colectiv, cu scopul deci de a fi ascultat de toți, să vorbească atît de tare, încît să fie auzit cu ușurință. Nici un educator nu poate fi de acord să se îngăduie copiilor exprimarea neclară, abia șoptită, din care cu greu se poate înțelege ceva. Și, pentru a o combate, li se cere mereu copiilor care au o asemenea tendință să repete cele spuse, să-și corecteze vorbirea. Iată un lucru bun, asupra necesității căruia nu există nici un fel de îndoieli.

Trebuie însă oare ca, pornind de la o grijă justificată față de exprimarea copiilor, să ajungem la exagerări? Neîndoielnic nu!

Și totuși, se pare că nu numai părinții, dar și unii învățători și profesori țin cu orice preț ca elevii să vorbească tare, exagerat de tare. De cîte ori întîlnim cadre didactice care și-au impus pînă într-atît să oțere ele însele un model de asemenea vorbire, încît nu numai că folosesc în clasă un ton strident, de o intensitate maximă, dar nu mai pot vorbi altfel nici în afara lecțiilor, în cancelarie cu colegii sau la ei acasă?

De cîte ori nu li se cere elevilor în clasă: vorbiți tare! — mai ales în primele clase. Iar elevul care nu se conformează indicației este obligat să repete cele spuse pînă cînd ajunge la intensitatea dorită de învățător.

Așa se face că elevii cărora li se tot pretinde aceasta se deprind a folosi — în special în clasă — un ton nefiresc, atît de forțat, încît se pierde nu numai intonația justă, potrivită sensului celor spuse, ci și posibilitatea copilului de a se concentra asupra conținutului vorbirii, el fiind preocupat, în primul rînd, „să vorbească tare". În aceste cazuri nu se mai pot sesiza sensurile, nuanțele; vorbirea își pierde expresivitatea, devine monotonă, nu mai poate reflecta și reda emoții, nu mai scoate în evidență ideile importante, nu mai subliniază esențialul.

În plus, efortul de a vorbi tare, de a asculta și urmări mai mult timp o vorbire prea intensă, obosește sistemul nervos, face să scadă randamentul muncii elevilor, slăbește atenția lor pentru lecție, favorizînd indisciplina. De altfel, în asemenea condiții indisciplina, conversațiile „particulare" între elevi capătă amploare, fiind nestingherite, ba chiar favorizate, la adăpostul vorbitului tare „oficial", care acoperă rumoarea clasei.

Iată deci suficiente argumente pentru a da de gîndit partizanilor „vorbitului tare" la lecție.

N-ar fi bine să renunțăm la învechitul „vorbiți tare" și să ne străduim ca la lecțiile noastre disciplina să fie atît de bună încît să se audă și cînd se vorbește cu voce normală?

L. G.

Educația comunistă — expresia celui mai înalt umanism

(Urmare din pag. 1)

burghez, în perioada cînd burghezia era în dezvoltare, a luat forma individualismului. Potrivit acestui așa-zis umanism, „puternicului și bogatului le este îngăduit totul", „omul este lup față de om", „sau jefuiești, sau ești jefuit". Aceste precepte crude și cinice ale claselor exploatatoare demonstrează cu prisosință că individualismul și umanismul se exclud reciproc, că individualismul înseamnă antiumanism.

Calea spre adevărata libertate a personalității a deschis-o Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Unul din țelurile comunismului este tocmai dezvoltarea multilaterală și armonioasă a personalității umane, țel în realizarea căruia un rol de frunte îi revine școlii. „Școala sovietică — a arătat N. S. Hrușciov la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. — joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea multilaterală și armonioasă a omului. Educîndu-i pe elevi în spiritul comunismului, trebuie să le cultive cele mai bune calități și deprinderi, să-i pregătească pentru o muncă conștiincioasă, după capacități, pentru folosirea rațională a bunurilor obștești, pentru respectarea neabătută a normelor moralei comuniste și a regulilor de conviețuire. În educația tinerei generații un mare rol revine cadrelor didactice, care, pe bună dreptate, pot fi considerate îndrumătorii spirituali ai tineretului".

În opoziție cu școala burgheză și cu întreaga orînduire capitalistă, școala socialistă, orînduirea socialistă, umanismul comunist promovează nobilul sentiment al colectivismului, al tovărășiei, al respectului față de om. În socialism și comunism omul nu mai este pentru semenii săi lup, ci devine prieten, tovarăș și frate. Constructorul socialismului și comunismului se caracterizează prin cinste și sinceritate, puritate morală, simplitate și modestie, acționează după principiul „fiecare pentru toți, toți pentru unul".

În timp ce capitalismul otrăvește conștiința oamenilor, îmbibînd-o cu misticism, superstiții și reprezentări false asupra lumii, partidul comunist, statul socialist, școala nouă, socialistă și toți ceilalți factori care contribuie la educarea omului nou înarmează poporul și în primul rînd tînăra generație cu concepția comunistă asupra lumii. Pentru prima oară în istorie, în societatea socialistă generația tînără, în întregul ei, este instruită și educată în școală pe baza concepției științifice despre lume. Omul nou, înarmat cu această concepție se caracterizează printr-un devotament fără margini față de cauza comunismului, printr-o dragoste fierbinte față de patria sa, față de toate celelalte țări socialiste, printr-o solidaritate frățească cu oamenii muncii din toate țările, prin intransigența față de dușmanii comunismului, ai cauzei păcii și libertății popoarelor.

Codul moral al constructorului comunismului consideră că temelia educației comuniste, a dezvoltării multilaterale a personalității este munca. În principiul comunismului „de la fiecare după capacități, fiecăruia după nevoi" se îmbină într-o deplină unitate munca omului și asigurarea lui cu toate bunurile materiale și spirituale necesare unei vieții demne de epoca celei mai înalte civilizații.

Cîtă deosebire între poziția burgheziei — care asuprește, exploatează, desconsideră munca și umilește pe oamenii muncii — și poziția comuniștilor, care glorifică și preamăresc munca, apreciind-o drept izvorul prosperității tuturor membrilor societății, principala chezășie a progresului. Iată de ce a educa elevii în spiritul dragostei de muncă, a înrădăcina în conștiința lor ideea că omul nu poate trăi fără să creeze mijloace de existență, fără să depună o muncă conștiincioasă pentru binele societății este o misiune cu adevărat înălțătoare, determinată de înaltul umanism care caracterizează școala și întreaga societate socialistă.

Marea forță a umanismului comunist rezidă în faptul că socialismul asigură dezvoltarea multilaterală a tuturor membrilor societății. În afară de clasa muncitoare, de partidul său comunist și de statul său socialist în istorie nu a existat altă clasă, alt partid și un alt stat care să-și propună ca sarcină dezvoltarea aptitudinilor și talentelor tuturor oamenilor muncii.

Umanismul comunist exercită o imensă influență asupra conștiinței oamenilor din întreaga lume. Uriașele succese obținute în Uniunea Sovietică, în țările socialiste, în formarea omului nou uimesc lumea.

Cultura comunismului s-a ridicat pe o treaptă nouă, superioară în dezvoltarea culturală a omenirii, iar umanismul comunist s-a afirmat ca adevăratul umanism.

Cu privire la filmul de învățămînt

Uriașa dezvoltare pe care o cunoaște știința în zilele noastre a făcut ca pelicula și tehnica cinematografică să ocupe un loc de însemnătate tot mai mare nu numai în domeniul cercetării și al difuzării informației științifice, dar și în domeniul învățămîntului.

În ultimii ani, cinematografia noastră științifică se afirmă din ce în ce mai mult pe plan mondial, participînd, în calitate de membru, la congresele anuale ale Asociației Internaționale a Cinematografiei Științifice, unde marchează o prezență din ce în ce mai vizibilă în domeniul filmelor de știință popularizată, de cercetare și de învățămînt.

Despre unele probleme legate de specificul acestui din urmă gen de filme am mai avut prilejul să scriu în coloanele „Gazetei învățămîntului". Problema a fost recent discutată la lucrările celui de-al XVI-lea Congres A.I.C.S. ce a avut loc la Varșovia.

Filmul de învățămînt — important auxiliar audio-vizual în procesul instructiv-educativ — este de obicei o peliculă de 3—5 minute care tratează un subiect bine determinat din ansamblul unui curs sau unei discipline. Menirea unei asemenea pelicule este de a concretiza pentru elev noțiuni teoretice cu caracter mai mult sau mai puțin abstract, din domenii diverse ale științei (matematică, fizică, biologie, chimie etc.); asemenea pelicule pot avea și caracterul de test în domeniul cercetării, dar totdeauna vor însoți expunerea profesorului și vor fi proiectate cu repetiție, dacă acest lucru este util asimilării temei date.

Se înțelege de la sine că filmele destinate învățămîntului în scopul asimilării mai adînci și mai eficiente a cunoștințelor trebuie să se caracterizeze în primul rînd prin puritatea tratării didactico-științifice, orice tendință de „hibridizare", de utilizare a unor mijloace cinematografice caracteristice filmelor cu altă destinație fiind contra-indicată din punct de vedere pedagogic și în ultimă instanță neeficientă.

Or, tocmai în aceste privințe se impune, după părerea mea, să aducem îmbunătățiri în munca de realizare a filmelor pentru învățămînt și să încercăm să ne debarasăm de nota de „universalism" care caracterizează o serie de filme realizate pentru învățămîntul de cultură generală. Mă refer la filmele „Centrale electrice", „Coloranții organici de sinteză" și „Oțelul", care cuprind atîtea elemente încît forțamente problemele sînt tratate la suprafață, împovărînd, supralicitînd și dispersînd atenția elevului. Dacă ținem seama și de faptul că realizarea unor asemenea filme de genul „de toate pentru toți" angajează și cheltuieli foarte mari, atunci vom face și treabă de buni gospodari dacă vom pune accentul, în anul care vine, pe realizarea unor filme de 50—150 m, judecînd bineînțeles cu răspundere care parte anume a unei discipline date solicită o expunere auxiliară cinematografică și care nu.

Ne vom strădui să realizăm filme concise, cu imagini explicite, care să folosească, pentru elucidarea problemei tratate, metode cinematografice originale, dînd astfel un ajutor cu adevărat eficient profesorilor în munca lor didactică.

SILVIA ARMAȘU
director adjunct,
al Studioului cinematografic
„Al. Sahia"

Bibliografie

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE Nr. 9/1962.

În acest număr se publică editorialul „La început de an școlar".

Rubrica STUDII ȘI CERCETĂRI cuprinde articolele : „Școala în slujba dezvoltării economice și sociale" de **Sava Ganovski**, „Dezvoltarea capacității de apreciere și autoapreciere obiectivă la elevii mici privind activitatea de învățare" de **Victor Tîrcovnicu**, „Cu privire la însușirea unor noțiuni de mecanică de către elevii din clasa a VI-a" de **E. Fichbein, N. Hangea, I. Popescu, L. Rădulescu, E. Zamfir** și **M. Floru**, „Formarea deprinderilor de autocontrol în procesul instruirii practice a elevilor" de **I. Radu, V. Nicoară** și **E. Erdely**, „Contribuția cărturarilor din Romînia la valorificarea principiilor inovatoare ale operei „Orbis pictus" de **Ștefania Știrbu**.

La rubrica CONSULTAȚII—DISCUȚII—CRONICA sînt cuprinse articolele : „Despre necesitatea unei programe a muncii educative" de **Sofia Sorescu**, „Pentru îmbunătățirea muncii educative în școală" de **Gheorghe Călugăriță**, „Modernizarea învățămîntului matematic în școală" de **C. A.** și **I. I.**, „Comemorarea lui J. J. Rousseau" de **Lucian Voiculescu**, „Probleme de educație în discuția seminarului internațional de la Sofia" de **G. F.**

Articolul „Psihologia pedagogică în Republica Federală Germană" de **Tiberiu Bogdan** este cuprins la rubrica DE PESTE HOTARE, iar la rubrica CRITICA ȘI BIBLIOGRAFIE se publică recenziile : „Educația ateistă în școală" de **Maria Bărgăuanu** și „O lucrare utilă pentru munca de educare a copilului în familie" de **Maria Voicu**.

★

A apărut GAZETA MATEMATICĂ și FIZICĂ, seria A, nr. 9, septembrie 1962.

La rubrica STUDII și NOTE revista publică articolele „O privire asupra unor probleme de analiză numerică" de **F. Rado**, „Teorema cercului și aplicațiile ei" de **Viorica Iacob** și „Asupra zerourilor unor funcții" de **I. M. Miu**.

Rubrica ÎNVĂȚĂMÎNT cuprinde articolele „Despre calculul cu radicali" de **A. Hollinger** și „Aparat pentru determinarea accelerației gravitației" de **Al. Nădăban**.

Articolul „Conferința de geometrie de la Kiev. Participarea romînească", publicat la rubrica VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ, este semnat de **N. Mihăileanu**.

Revista mai cuprinde rubricile VIAȚA SOCIETĂȚII și DATE ASTRONOMICE.

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!

abonați-vă la

„GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

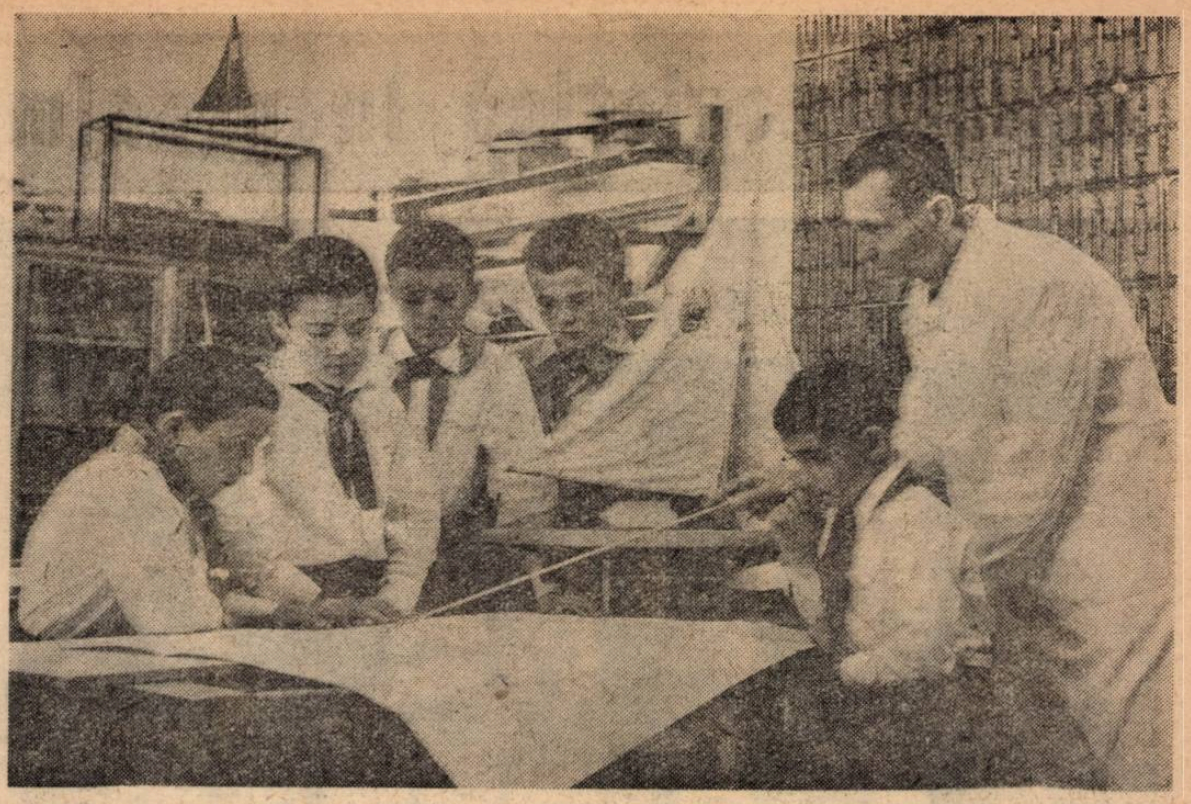

Ședință de lucru la cercul de navomodele de la Palatul Pionierilor din Capitală

Sportul în școală

„Cupa orașului București"

De la începutul săptămînii trecute, elevii școlilor din Capitală participă cu însuflețire la o mare competiție — „Cupa orașului București" organizată pentru ei din inițiativa Secției de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei, Comitetul orășenesc U.T.M., Consiliul orășenesc U.C.F.S. și ziarului „Informația Bucureștiului". Competiția a adus pe stadioane și în sălile de sport elevi iubitori a patru ramuri sportive : atletismul, gimnastica, șahul și tenisul de masă.

„Cupa orașului București" urmărește să dezvolte interesul tineretului studios pentru sport pentru practicarea organizată, pe baze riguros științifice, a exercițiului fizic. Au fost alese cîteva ramuri sportive unanim apreciate și care se pretează cel mai bine unei perfecte desfășurări (alegerea s-a făcut, desigur, și în concordanță cu posibilitățile ce le oferă sezonul). În același timp, pentru a spori interesul participanților față de competiție, inițiatorii ei au prevăzut — și aceasta constituie un element inedit — ca întrecerile la atletism, de pildă, să se desfășoare la nivelul fiecărei clase.

După atleți, la startul competiției s-au prezentat gimnaștii și gimnastele. Primele întreceri au avut loc în ziua de 24 octombrie. Etapa pe școală are însă un termen mai larg de desfășurare în comparație cu atletismul, pînă la 18 decembrie. Apoi, la 23 decembrie, va avea loc finala pe Capitală. La gimnastică, formula de concurs este diferită : prima etapă va fi organizată pe cicluri (separat pentru școlile de 8 ani și în comun pentru școlile medii și profesionale). Același sistem va fi folosit și pentru concurenții de șah și tenis de masă, care vor intra în concurs la o dată comună — 1 decembrie, cu finală de șah între 15 ianuarie — 10 februarie, iar la tenis de masă între 15—31 ianuarie.

Prin urmare, de acum și pînă spre mijlocul lunii februarie sportul școlar bucureștean va avea zile „pline", sălile de sport nu vor cunoaște clipe de odihnă.

Cîteva cuvinte despre desfășurarea concursurilor. Trebuie subliniat faptul că întrecerile atletice au cunoscut în toate școlile un interes deosebit, la startul lor luînd parte marea majoritate a elevilor. Același interes l-a suscitat și gimnastica, ramură sportivă cu puternice tradiții în școlile bucureștene de toate gradele.

Ne aflăm în plină desfășurare a competiției, care își propune să aducă pe terenurile de sport și în sălile de gimnastică un număr de aproape 50.000 de elevi și eleve. Salutăm inițiativa organizatorilor și urăm succes deplin la întreceri tuturor participanților.

TIBERIU STAMA

Festivitate închinată pictorului Ion Andreescu

Cu prilejul comemorării a 80 de ani de la moartea pictorului Ion Andreescu, elevii Școlii medii nr. 1 „B. P. Hașdeu" din Buzău au ascultat o expunere despre viața și opera marelui pictor. Totodată le-au fost prezentate cîteva din tablourile acestuia.

Cu deosebit interes au aflat elevii că Ion Andreescu a lucrat între anii 1872 și 1878 ca profesor de desen și caligrafie la gimnaziul „Tudor Vladimirescu" din Buzău, devenit azi Școala medie „B. P. Hașdeu", și că multe din operele lui au fost create în anii cît a stat pe meleagurile buzoiene, unde a găsit numeroase și variate motive de inspirație : crîngul orașului unde-i plăcea să se plimbe, lacul morilor, bîlciul Drăgaica etc.

Ascultînd expunerea și privind pînzele pictorului elevii și-au dat seama că Ion Andreescu aduce în tablourile sale o lume cu totul deosebită, lumea celor necăjiți, că l-au atras îndeosebi colibele muncitorilor orașului, țăranii muncitori.

Festivitatea organizată în școală cu prilejul comemorării a 80 de ani de la moartea lui Ion Andreescu, unul din cei mai străluciți artiști plastici din țara noastră, a făcut asupra elevilor o profundă impresie.

Prof. VIRGINIA SPÎNU
Buzău

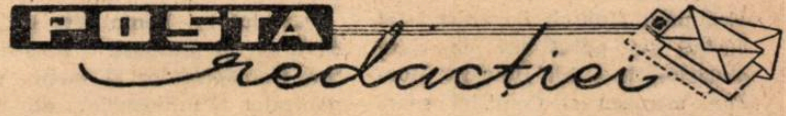

Ion Cosma, comuna Scînteia, raionul Negrești.

Potrivit prevederilor H.C.M. nr. 1434/1960, personalul de conducere (directori și directori adjuncți) și personalul didactic din școli poate cumula pînă la maximum o jumătate normă activități didactice. Pentru această jumătate de normă plata se face cu 40% din salariul funcției cumulate de profesor, pentru orele efectiv predate potrivit planului de învățămînt.

Pentru cea de a doua problemă ridicată în scrisoarea Dv. adresați-vă organelor în drept.

Cornel Stoica, Valea lui Mihai, regiunea Crișana

Potrivit normelor în vigoare, timpul servit ca tehnician, cît și timpul servit ca educator (predînd și ore la catedră) se recunosc la stagiul de activitate în învățămînt pentru funcția de instructor de practică. De asemenea și perioada servită pe post de inginer la Sfatul popular, dacă ați desfășurat activitate productivă.

Mihai Ilioiu, raionul Calafat

Cadrele didactice necalificate care au fost încadrate pentru întregul an școlar (15 septembrie — 31 august) au dreptul la plata concediului de odihnă de două luni pe timpul vacanței de vară. Cei care nu au avut dreptul la două luni concediu pot primi salariul pe perioada de timp rămasă pînă la începutul anului școlar dacă contractul de muncă nu a fost desfăcut la terminarea cursurilor școlare.

Al. Marinescu, Tg. Jiu

Dacă ați funcționat ca profesor din anul 1950, rezultă că la 1 august 1959 v-ați aflat încadrat la grupa 5—10 ani, cu salariul de grad definitiv (învățător categoria I).

În urma obținerii calificării prin absolvirea cursurilor de calificare de doi ani aveați dreptul să fiți trecut în categoria a II-a de profesor dar nu puteați trece într-o nouă grupă de salarizare, la împlinirea stagiului, decît după trecerea examenului de definitivat. În consecință, în cazul Dv. nu puteați trece la grupa 10—20 ani decît după dobîndirea gradului de profesor definitiv.

Iacob Florescu, Ioan Petreuș, Aurel Colf, Nicoleta Vlad, Olimpia Mîndricel, Ion Priescu, Florica C. Mocioiu, Blăgescu Ana, Petru Nagy, G. Pop, Marin I. Grigore, Vitali Dobre, Victor Prodan, Nicolau Tănase, Vasile Alexa, Dumitru St. Popescu, Laurențiu Curcă, Ion Partenie, Gheorghe Cosma, Elena Văcaru, El. Stănescu, Stelian Popescu, Școala medie Moinești.

Informațiile pe care le cereți le puteți obține adresîndu-vă organelor locale de învățămînt.

Şcoala sovietică în preajma marii sărbători

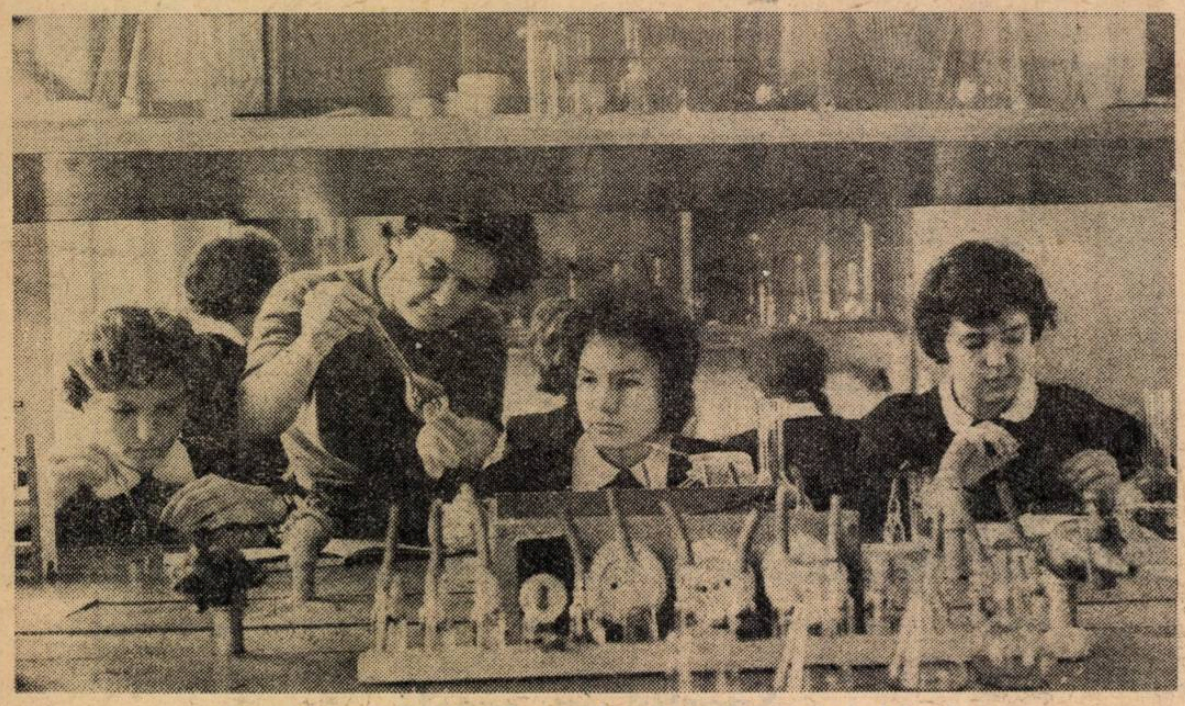

Elevii Şcolii nr. 119 din Moscova la o lecţie de chimie în laborator

RĂSPUNZÎND CHEMĂRII PARTIDULUI

„Trăiască cea de a 45-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie! Slavă Marelui Octombrie, care a deschis o eră nouă în istoria omenirii — era prăbuşirii capitalismului şi a instaurării comunismului!"... Pe întregul pămînt sovietic, în întreaga lume au răsunat chemările Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, cuvintele însufleţite ale partidului leninist. Partidul i-a chemat pe oamenii sovietici la o muncă plină de abnegaţie pentru realizarea măreţului Program al construcţiei societăţii comuniste, la o luptă activă pentru asigurarea unei păci trainice, în numele fericirii popoarelor.

Cît de largi şi cît de fermi sînt paşii Uniunii Sovietice! De curînd s-a putut citi în ziare o declaraţie a lui Howard Morgan, membru al Comisiei energetice de stat a S.U.A., în care se arăta că oamenii sovietici îi ajung din urmă pe americani cu o viteză ameninţătoare. Cine nu şi-a amintit, citind aceste rînduri, de Herbert Wels, pe care îl uimeau „visurile" lui Vladimir Ilici Lenin despre electrificarea Rusiei, despre renaşterea ţării din ruine, despre transformarea ei într-o ţară înaintată? Un om care nu ştia ce înseamnă forţa şi geniul poporului eliberat, care nu cunoştea puterea şi înţelepciunea partidului revoluţionar făurit de Lenin, nici nu putea să creadă că toate acestea se vor realiza.

Experienţa istorică a dovedit că tocmai comuniştii sînt cei mai consecvenţi patrioţi, cei mai credincioşi fii ai poporului, cei mai puternici apărători ai intereselor lui. Tocmai comuniştii sînt cei care au salvat ţara de o catastrofă naţională, de înrobirea ei de către imperialiştii străini, sînt cei care au făcut ca ea să crească nemăsurat în ochii întregii omeniri. Această concluzie, făcută la cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., a umplut de bucurie inimile tuturor oamenilor muncii, ale tuturor luptătorilor pentru pace, pentru libertate şi socialism, după cum le-au umplut inimile de bucurie şi cele spuse de Nikita Sergheevici Hruşciov de la tribuna Congresului:

„...Noi, comuniştii, eram înfăţişaţi de duşmani ca nişte distrugători incapabili să construiască şi să creeze. Da, noi am distrus orînduirea bazată pe exploatare, orînduirea pe care poporul o ura. Am făcu-o însă pentru a crea pe terenul curăţat de murdăria şi mîrşăvia capitalismului o orînduire socială nouă, orînduirea socială cea mai dreaptă — comunismul. **Comuniştii au intrat în istoria omenirii ca cea mai măreaţă forţă constructivă, care transformă şi înnoieşte lumea".**

Partidul lui Lenin este un adevărat şi neobosit constructor, transformator al vieţii, organizator al milioanelor de oameni. Partidul îi cheamă pe oamenii sovietici la noi înfăptuiri, îi cheamă să-şi pună toate forţele în slujba realizării istoricelor hotărîri ale celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., în slujba realizării măreţului Program de construire a societăţii comuniste.

Sarcini importante stau şi în faţa lucrătorilor din învăţămînt. Educarea omului societăţii comuniste — s-a spus la cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. — pune în faţa şcolii cerinţe noi, mai înalte. Şcoala trebuie să ţină pasul cu rapida dezvoltare a ştiinţei şi tehnicii contemporane. Reorganizarea învăţămîntului a dat pînă acum numeroase rezultate importante. Pentru ca munca şcolii să fie tot mai rodnică, cei ce muncesc în cadrul ei se străduiesc să dezvolte necontenit gîndirea pedagogică, să lege strîns activitatea instructiv-educativă de viaţă, să contribuie într-o măsură tot mai eficientă la maturizarea ideologică a tineretului, să realizeze cu stăruinţă, aşa cum cere Rezoluţia Congresului desăvîrşirea neîntreruptă a tuturor verigilor învăţămîntului.

Întîmpinînd cea de a 45-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, profesorii sovietici îşi mobilizează întreaga lor experienţă, toate cunoştinţele întreaga lor gîndire creatoare pentru a răspunde printr-o muncă plină de roade chemării Comitetului Central al P.C.U.S., care le-a cerut să ridice calitatea instruirii elevilor, să-i educe în spiritul dragostei de muncă, în spiritul colectivismului, în spiritul devotamentului fierbinte pentru cauza comunismului.

Noi instituţii de învăţămînt

La Leningrad, pe bulevardul Smirnov, din cartierul Viborg, se va înălţa în curînd pe o carcasă de beton armat, o nouă clădire, şcoală cu patru etaje. Ea va avea un vestibul larg, secţii pentru elevii mici şi pentru cei mari, săli spaţioase şi luminoase de clasă, o sală pentru recreaţii, cabinete didactice, ateliere, o sală de gimnastică şi una pentru festivităţi, camere pentru elevii care rămîn să-şi facă lecţiile în şcoală.

Parchetele tuturor încăperilor vor fi făcute din materiale plastice noi. Nu se vor vedea nicăieri radiatoare de fontă nici calorifere. Totul va fi ascuns în pereţi, care vor fi zugrăviţi în tonuri luminoase, vesele. O lumină blîndă se va revărsa din corpurile luminiscente. Aerul va fi mereu proaspăt, înviorător, datorită funcţionării unui sistem perfecţionat de ventilaţie. Totul în această clădire va fi pătruns de grija pentru tinerii ei stăpîni — elevii — şi pentru profesori, îndrumătorii lor.

Clădirea este proiectată de arhitecţii, inginerii şi muncitorii unuia din atelierele institutului „Lenproiekt", care au închinat această realizare a lor celei de a 45-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie. Temeliile clădirii au şi fost puse. La 1 septembrie 1963, în băncile noii şcoli vor lua loc 960 de elevi.

Şi în cvartalul vecin se ridică o clădire din beton armat. Aici vor funcţiona o creşă şi un cămin pentru 280 de copii.

Aceste construcţii sînt „primele rîndunele". Ele deschid o pagină nouă în construcţia de şcoli din Leningrad. La începutul anului 1964, oraşul va număra 15 şcoli noi şi 30 de grădiniţe de copii asemănătoare cu cele care se construiesc acum pe bulevardul Smirnov.

★

La Ust-Kamenogorsk a început construcţia unui complex de clădiri pentru Institutul pedagogic din localitate. În afară de clădirea şcolară propriu-zisă şi de cămin, aici se vor construi cîteva ateliere, un pavilion de sporturi şi un stadion.

Tinerii muncitori de la Combinatul textil „Lenin" din Erevan primesc în cinstea celei de a 45-a aniversări a lui Octombrie, un dar preţios: pe lîngă combinat s-a deschis o şcoală pentru tineretul muncitoresc. 120 de tineri şi tinere vor primi aici instrucţiunea medie fără a-şi întrerupe munca în producţie.

★

La Pavlograd s-a deschis în aceste zile un nou institut de învăţămînt superior, care va pregăti cadre didactice pentru şcolile în limba rusă şi în limba cazahă. În ajunul celei de a 45-a aniversări a lui Octombrie au început cursurile la facultăţile de istorie-filologie şi de matematică.

Pentru noul institut de învăţămînt superior s-a construit şi un cămin studenţesc cu 500 de locuri.

★

În Moldova Sovietică, în cinstea celei de a 45-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi-au deschis porţile numeroase şcoli noi. În cadrul unor mitinguri sărbătoreşti au fost inaugurate noile şcoli de 8 ani construite de colhozurile „Congresul al XXI-lea al P.C.U.S." şi „Jdanov" din satele Starii Gheci şi Pelenia, raionul Bălţi. Au fost terminate de asemenea lucrările la construcţiile şcolare ridicate de colhozurile „Suvorov" şi „Moldova Sovietică" din raionul Ceadîr-Lung, ca şi la construcţiile ridicate de colhozurile „Lenin" şi „Miciurin" din raionul Teleneşti.

În multe şcoli în cinstea sărbătorii au fost amenajate şi utilate noi săli de clasă, noi cabinete şi ateliere şcolare.

În întreaga republică colhozurile au dat în exploatare pentru acest an şcolar construcţii şcolare cu peste 29.000 de locuri, 7 grădiniţe de copii, 70 de cabinete didactice, 50 de ateliere şcolare, 19 săli de sport.

Darurile făcute şcolarilor cu prilejul marii sărbători constituie o nouă dovadă a grijii pe care o poartă poporul tinerei generaţii, viitorilor constructori ai societăţii comuniste.

Acţiuni pionereşti

Întîmpinarea marilor sărbători cu acţiuni patriotice este, pentru pionierii sovietici, o adevărată tradiţie.

Pionierii din satul Bolotno, regiunea Novosibirsk, au hotărît să facă un dar însemnat părinţilor lor. La una din adunările lor ei şi-au luat angajamentul de a aduna atîta fier vechi cît este necesar pentru construirea unei locomotive electrice.

Trei ani au muncit în acest scop pionierii. Şi iată că acum proiectul lor s-a realizat. În cadrul unei adunări solemne, directorul adjunct al staţiunii electrice din Bolotno a prezentat copiilor locomotiva electrică creată cu fierul strîns de ei şi care poartă inscripţia „Pionier".

★

O nouă acţiune a pionierilor a luat naştere în Uniunea Sovietică. Nu de mult a răsunat în întreaga ţară un apel difuzat prin radio: „Vorbeşte Moscova! Vorbeşte Moscova! Atenţiune! Atenţiune! Către pionieri..."

Apelul a fost auzit de copiii din Ucraina şi din Kazahstan, din Orientul Îndepărtat şi din Ural, din Moscova şi din Leningrad. Milioane de mîini s-au ridicat într-un salut solemn pentru cauza dreaptă a lui Lenin, pentru cauza partidului comunist. Apelul a însufleţit toate organizaţiile de pionieri din Uniunea Sovietică la o nouă şi deosebit de importantă acţiune obştească — întrecerea pentru cel mai bun detaşament pionieresc. Tinerii leninişti au înţeles chemarea partidului, chemarea lui Nikita Sergheevici Hruşciov de a creşte ca luptători activi, neînfricaţi şi fermi pentru măreaţa cauză a comunismului. Ei au înţeles că dacă fiecare din ei îşi va propune să realizeze o muncă obştească şi va realiza ceea ce şi-a propus atunci vor fi milioane de înfăptuiri necesare, folositoare patriei. Tocmai acest lucru i-a îndemnat ca, la întîlnirea unională a pionierilor care a avut loc în vara acestui an la Artek, să hotărască organizarea unei întreceri pentru cel mai bun detaşament de pionieri.

În aceste zile, copiilor li s-a adresat L. K. Baliasnaia, secretar al C.C. al Comsomolului, preşedinta Consiliului central al Organizaţiei Unionale de pionieri „V. I. Lenin". Ea a arătat că nu întîmplător a fost aleasă pentru darea startului întrecerii ziua de 2 octombrie: în această zi, cu 42 de ani în urmă, Vladimir Ilici Lenin a ţinut în faţa delegaţilor la cel de al III-lea Congres al Comsomolului istorica sa cuvîntare despre sarcinile Uniunilor Tineretului.

Tovarăşa L. K. Baliasnaia şi-a terminat cuvîntarea cu chemarea: „Pionieri! Fiţi gata de luptă pentru cauza partidului comunist!".

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 681 | vineri 9 noiembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

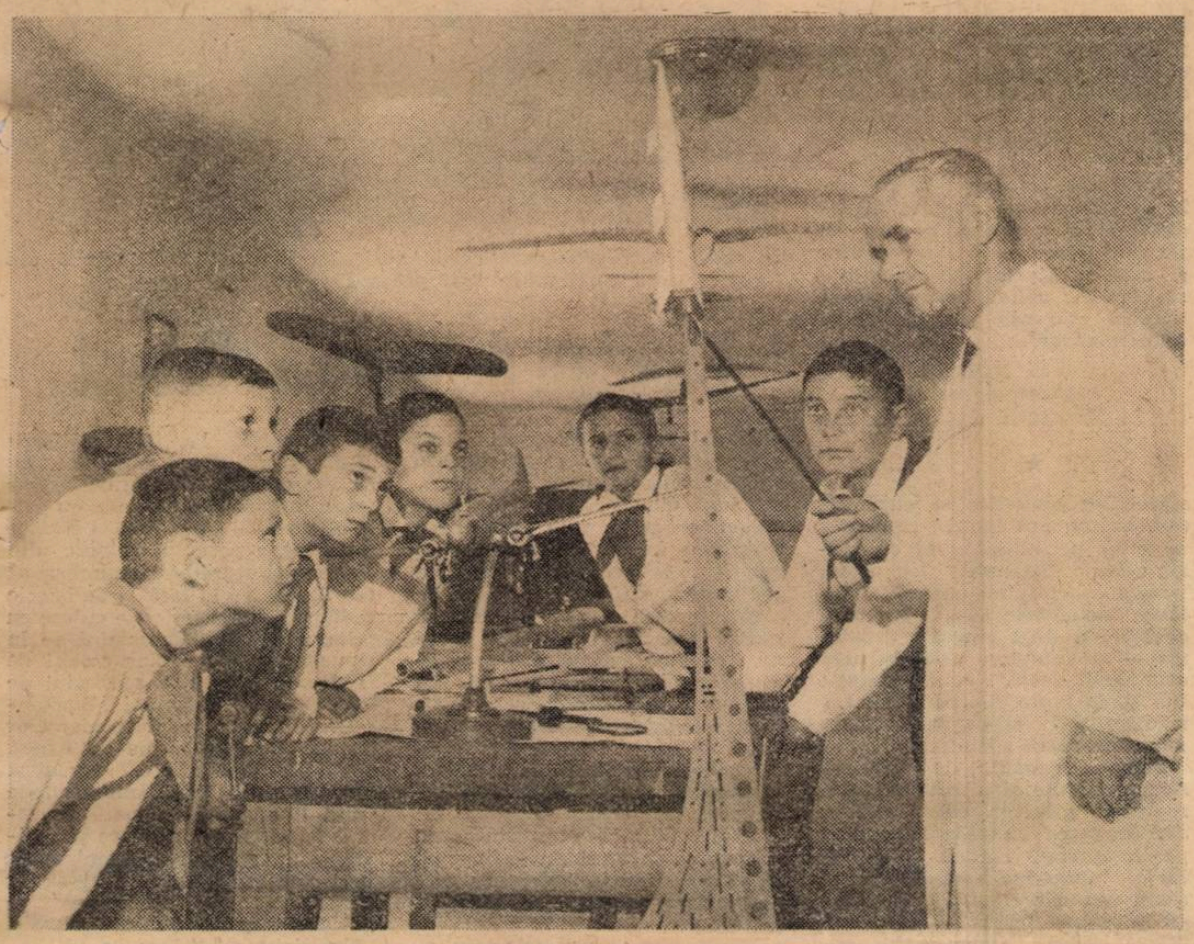

Fantastica realitate

Prezență în toate problemele școlii

Buna desfășurare a procesului instructiv-educativ presupune o participare directă a tuturor celor ce lucrează în școală la rezolvarea sarcinilor în termen și la nivelul cerut. Aceasta înseamnă că nu numai directorul, dar și fiecare învățător și profesor este răspunzător de felul în care se duce munca în școală, de situația la învățătură a elevilor, de conduita și ținuta lor, de modul în care este păstrat bunul public, de nivelul la care se dezbat problemele în consiliul pedagogic, în ședințele comisiilor metodice ș.a.m.d.

Este o caracteristică a celor mai multe cadre didactice din școala noastră de a-și face cu conștiinciozitate datoria la catedră. Cei mai mulți învățători și profesori se pregătesc pentru fiecare lecție, studiind permanent și informîndu-se asupra lucrărilor noi de specialitate, cercetînd cu atenție programa manualul, fixîndu-se asupra materialului didactic pe care trebuie să-l aducă în clasă. Ei ascultă și notează cu grijă pe elevi, caută să le dezvolte continuu capacitățile, înclinațiile.

Este desigur un lucru foarte important ca într-o școală fiecare pedagog să-și facă conștiincios datoria: munca lui de calitate, adăugată la munca de calitate a celorlalți, va face ca, pe școală, roadele strădaniilor să fie tot mai bogate. Dar oare este suficient numai acest lucru?

Iată un profesor cu bună pregătire profesională, preocupat permanent de problemele muncii lui. Îl vezi în pauze consultînd încă o dată materialul pregătit pentru lecție, cercetînd încă o dată catalogul. Nu stă de vorbă cu nimeni, fiind absorbit de aceste preocupări. Niciodată el nu refuză sarcinile, și o dată primite, se străduiește să le ducă la îndeplinire. În analizele făcute asupra muncii instructiv-educative din școală este de obicei citat printre cei cu bune rezultate în munca la clasă. Și pe bună dreptate, căci la disciplina pe care o predă elevii au cunoștințe destul de temeinice, sînt disciplinați și ordonați.

Ce-i lipsește totuși acestui pedagog ca să fie un om de nădejde al școlii? La prima vedere foarte puțin, la o analiză mai adîncă foarte mult. Constați că la ședințe, în consiliile pedagogice, de la care nu lipsește niciodată, nu prea ia cuvîntul, fiind de obicei de acord cu toate problemele. În general profesorul de care vorbim se mulțumește să-și îndeplinească sarcinile ce i-au fost trasate — și atît. Etica pedagogului de tip nou cere însă ca obligațiile școlare să fie îndeplinite într-un spirit cu totul deosebit.

Activitatea vie și complexă de fiecare zi din școală ridică o sumedenie de probleme care se cer sesizate și rezolvate pe loc, sau analizate pentru a se stabili măsuri ulterioare. Sînt fel de fel de situații pe care directorul, care răspunde de toată munca din școală, nu are răgazul și prilejul să le observe, să le analizeze. Cadrele didactice, ajutoarele cele mai apropiate ale directorului, pot să cunoască în amănunt viața școlii, tot ce se petrece aici și să semnaleze faptele importante.

De bună seamă însă că ele nu se pot opri numai la constatări. Învățătorii și profesorii trebuie să vină la director, să-l informeze asupra problemelor ce s-au ivit, să facă propuneri, să dea soluții de îndreptare a lipsurilor. A trece cu indiferență pe lîngă lipsuri, pe lîngă ceea ce frînează progresul continuu al muncii este o atitudine incompatibilă cu profesorul de tip nou. Aceasta înseamnă în esență a nu-ți face pe deplin datoria, oricît de bune ar fi rezultatele pe care le dobîndești în clasă. Un profesor a constatat, să spunem, cu prilejul schimbului de experiență, că în școală nu există un adevărat front al cadrelor didactice pentru formarea unei corecte exprimări scrise și orale. Dacă este un om căruia problemele școlii îi stau, cum se spune, la inimă, el va aduce această constatare la cunoștința directorului și o dată cu ea, va propune soluții de îndreptare: discutarea, de exemplu, în comisiile metodice a căilor prin care fiecare disciplină, fiecare profesor își vor putea aduce contribuția la corectarea greșelilor de exprimare a elevilor. Tot astfel, dacă profesorii au constatat că una din clase este dezavantajată ca forțe, fiind o clasă foarte neomogenă, nu este de-ajuns să se lamenteze tot timpul în cancelarie asupra acestui lucru. Directorul, care nu predă la această clasă, cel mai adesea nu are de unde să cunoască situația respectivă, mai ales la începutul anului școlar (cînd se mai pot face unele schimbări). Cadrele didactice sînt datoare să-l informeze asupra problemelor ce se ridică în clasa respectivă, propunîndu-i și ajutîndu-l să revadă situația claselor paralele și să repartizeze cît mai grabnic în mod judicios forțele, așa încît colectivele de elevi să aibă un nivel aproximativ asemănător.

În multe școli poți întîlni pedagogi care dau dovadă de inițiativă, dorind să îmbunătățească necontenit activitatea colectivului în care lucrează. Din dorința de a ridica nivelul de instruire și educare a elevilor, cadrele didactice de la Școala medie „I. L. Caragiale" din București au venit, de exemplu, cu

(Continuare în pag. 6)

Necesitatea perspectivei

Să-și poată imagina culorile fantastice ale viitorului, să poată visa — este și aceasta una din minunatele trăsături ce se cer cultivate la cei pe care îi educăm. Evident, nu creștem tipul de visător anacronic, definitiv compromis și condamnat la inutilitate, omul incapabil de acțiune care își petrece vremea în meditații pasive, făurind proiecte sterile, nicicînd realizabile. Dar visul ca stimulent al acțiunii, ca inepuizabilă resursă de energie creatoare este un element ce nu poate fi ignorat, nici separat de personalitatea celor meniți să contribuie la făurirea comunismului.

Să privim două tipuri de elevi ideali. Unul din ei e corect și conștiincios, fala tuturor profesorilor. Este printre primii care sosesc în școală, se așează cuminte în bancă și își scoate cărțile. Îi putem admira între timp uniforma ordonată, fără o cută, albul imaculat al cămășii, ghiozdanul în care cărțile și caietele, corect învelite și etichetate, se află într-o ordine perfectă. Cînd, la prima oră, profesorul cercetează temele elevilor observă, ca de obicei, că rezolvarea pe care a dat-o acest elev problemelor este excelentă. Invitat la tablă, el dezvoltă un șir de ecuații în chip impecabil. Cîteva răspunsuri pe care le dă din bancă la ora următoare continuă să bucure un alt profesor. Încă nu s-a întîmplat vreodată ca elevul acesta să facă greșeli, ca cineva să se plîngă de el.

Un altul, coleg cu el, îi seamănă aproape întocmai, cu o singură deosebire. Dacă la toate disciplinele studiază cu conștiinciozitate, dacă de asemenea nimeni nu-i reproșează niciodată nimic, pentru că niciodată nu oferă prilejul, se poate observa în schimb că pentru fizică, să zicem, are o pasiune deosebită. Cînd are loc o nouă experiență în ochii lui poți vedea o arzătoare curiozitate și dorința de a cunoaște, de a ști. Acasă, într-un colțișor, și-a înjghebat un mic laborator propriu, unde întîrzie ore întregi. Dacă îl întrebi ce va deveni în viață îți va răspunde prompt, fără ezitare: fizician.

Aceeași întrebare adresată însă primului elev se soldează cu cîteva puncte de suspensie. El se gîndește că e prea devreme să-și facă proiecte... că deocamdată trebuie să învețe... să-și îndeplinească îndatoririle școlare, iar restul... vom mai vedea.

Cele două exemple reprezintă, de fapt, două atitudini față de viață. Una în care totul se rezumă la îndeplinirea strictă a obligațiilor zilnice, cealaltă — în care toate eforturile sînt subordonate unui ideal, unui scop precis, bine determinat.

Putem fi mai mult sau mai puțin mulțumiți de chipul cum își îndeplinește obligațiile școlare unul sau altul din elevii clasei noastre. Deocamdată, preocuparea fiecăruia este de a face față cu succes exigențelor profesorului. Dar are pentru fiecare din ei preocuparea aceasta zilnică o finalitate? Tinde ea spre un scop major, sau singurul ei țel este de a ajunge la examenul de maturitate? Deseori ni s-a întîmplat să constatăm că tinerii care nu au meditat niciodată prea mult la ce va fi „după aceea", ispitiți de zeci de tentații și de sugestii, aleg la întîmplare o cale ce nu le e potrivită. Așa că mai departe nu fac nimic mai mult decît că se străduiesc, în măsura în care sînt conștiincioși, să răspundă unor noi îndatoriri pentru care nu simt nici o plăcere, către care nu sînt atrași.

Este puțin ca omul să îndeplinească o muncă numai din simplul sentiment al datoriei. Fiecare sector de activitate are nebănuite orizonturi, căi noi, necunoscute, pe care mintea și fantezia creatoare a omului le poate deschide și cerceta. Pentru aceasta se cere inițiativă, dragoste, pasiune. Toate acestea pot — și trebuie — să fie deșteptate și cultivate încă din copilărie. În funcție de însușirile și înclinațiile sale, fiecare om poate fi un adevărat creator într-un anumit domeniu. Pentru aceasta trebuie să-i învățăm de pe acum pe copii să viseze la ceea ce vor face mîine, să fie conștienți de necesitatea de a avea o perspectivă, de a nu trăi de pe o zi pe alta, de a-și dedica în viață forțele și energia unor țeluri spre care se simt chemați, a căror valoare și frumusețe să o cunoască, să o înțeleagă. Fiecărui om i se cere să privească în viitor.

V. OCTAVIAN

Învață într-o școală nouă

Pentru a crea condiții cît mai bune de studiu copiilor, colectiviștii din satul Frenciugi, regiunea Iași, au hotărît în primăvara acestui an să construiască prin contribuție voluntară un nou local de școală.

Hotărîrea lor a fost tradusă în fapt cu ajutorul susținut al organelor locale. Lucrările s-au desfășurat într-un ritm viu. Zilele trecute, noua școală a fost dată în folosință, spre bucuria copiilor, a cadrelor didactice și a părinților.

Acum elevii învață într-o școală nouă, înzestrată cu toate cele necesare pentru buna desfășurare a învățămîntului.

ION TRIFAN
Negrești

DIN CARNETUL INSPECTORULUI

Activitatea directorilor

Cercetînd în ultimele săptămîni activitatea organelor de învățămînt din regiunea Cluj, am constatat că acestea acordă multă grijă îndrumării muncii pe care o desfășoară directorii școlilor.

Una din formele prin care se realizează această îndrumare o constituie cercurile pedagogice ale directorilor. Secțiile de învățămînt raionale din cuprinsul regiunii organizează regulat ședințe ale acestor cercuri, în care se dezbat pe larg probleme legate de ridicarea nivelului învățămîntului. Astfel, la cercul din raionul Zalău se va dezbate în curînd un referat cu tema „Rolul și activitatea directorului în ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor". În raionul Huedin, unde o serie de directori s-au ocupat în ultimul timp numai de activități administrative, în dauna procesului de învățămînt, s-a programat pentru cea mai apropiată ședință a cercului un referat care arată ce laturi ale muncii trebuie să stea în centrul atenției directorilor. De asemenea, în cadrul acestui cerc se va dezbate pe larg tema „Sarcinile directorului în ridicarea nivelului la care se desfășoară procesul de învățămînt și în lupta contra mediocrității".

În activitatea cercurilor pedagogice ale directorilor un loc important îl ocupă schimbul de experiență. În raioanele Năsăud și Zalău, de exemplu, se studiază în școli, pe baza unei tematici stabilite în prealabil, diferite probleme legate de activitatea directorului, în special de munca acestuia pentru îndrumarea și controlul procesului instructiv-educativ, organizîndu-se apoi discuții asupra celor mai eficiente metode ce pot fi folosite în acest scop.

Socotind că școlile medii au de rezolvat o serie de probleme specifice, secția de învățămînt a regiunii a organizat pentru directorii acestor școli un cerc pedagogic special, ale cărui ședințe se țin trimestrial. În prima ședință din acest an a cercului, care a avut loc la sfîrșitul lunii octombrie, s-a dezbătut problema nivelului de cunoștințe al elevilor, privit prin prisma rezultatelor obținute la examenul de maturitate. Au fost subliniate cu acest prilej succesele dobîndite în pregătirea elevilor de către o serie de școli medii, cum sînt școlile medii nr. 2, nr. 3, nr. 5 și nr. 9 din Cluj, sau Școala medie nr. 1 din Bistrița, ai căror absolvenți au dovedit la examenul de maturitate un nivel ridicat la toate obiectele de învățămînt. S-a arătat în același timp că rezultatele obținute de absolvenții altor școli — cum sînt, de pildă, școlile medii din Dej și Jibou, școlile medii nr. 4, nr. 10 și nr. 13 din Cluj — au fost nesatisfăcătoare. Analiza cauzelor care au dus la această situație a scos la iveală faptul că unii profesori din școlile respective nu s-au pregătit cu grijă pentru lecții, că au dat dovadă de un scăzut simț de răspundere, de lipsă de exigență, acordînd elevilor note necorespunzătoare nivelului lor de cunoștințe. De asemenea, unele cadre didactice nu s-au preocupat de înlăturarea rămînerii în urmă la învățătură, n-au ținut o legătură strînsă cu organizațiile de tineret și cu familiile elevilor. Desigur, s-a arătat în ședință, lipsurile menționate mai sus n-ar fi existat dacă directorii de școli și-ar fi îndeplinit cu seriozitate sarcinile ce le revin pe linia controlului și îndrumării activității cadrelor didactice.

Și din constatările făcute în acest an școlar reiese că, în timp ce unele cadre de conducere din școli — ca de pildă tov. Const. Pușcașu de la Școala medie „Petru Maior" din Gherla, Gh. Rizea și Maria Ocolișan de la Școala medie din Ocna Mureșului — își privesc cu seriozitate sarcinile, altele, ca de exemplu directorul Școlii medii din Baia de Arieș, cel al Școlii medii nr. 6 din Cluj etc., neglijează îndrumarea și controlul muncii cadrelor didactice. Aceștia fie că nu și-au întocmit de loc planuri operative săptămînale, în care să arate în mod concret la ce lecții sau activități educative vor asista, fie că și-au alcătuit planuri formale, în care sarcinile sînt prezentate într-un mod foarte general. Bunăoară, planul operativ pentru una din săptămînile trecute al directorului Școlii medii nr. 6 din Cluj arăta că în săptămîna respectivă urmau să se facă 8—10 asistențe, fără să indice însă cînd, la care cadre didactice și ce probleme anume vor fi urmărite.

O serie de directori de școli nu dau suficientă atenție cunoașterii nemijlocite a muncii profesorilor din școlile lor prin asistarea la lecțiile pe care le desfășoară aceștia. De exemplu, directorul Școlii medii din Ocna Mureș a asistat în timp de o lună de la începutul anului școlar doar la 4 lecții, iar directorul Școlii din Vidra, raionul Cîmpeni, doar la două lecții, deși activitatea cadrelor didactice din școlile respective nu este lipsită de neajunsuri. Dar chiar cînd asistă la lecții, acești directori nu le analizează în adîncime. În loc să noteze în caietul lor de asistențe observații privind caracterul științific al cunoștințelor predate, orientarea lor ideologică și valoarea lor educativă, modul cum au fost respectate principiile didactice, cum au fost folosite metodele și procedeele pedagogice, să consemneze recomandările pe care le-au făcut profesorilor, astfel de directori se limitează la o simplă descriere rezumativă a desfășurării lecției.

În concluziile trase la sfîrșitul ședinței cercului pedagogic s-a trasat sarcina ca, pe baza cunoașterii nivelului muncii instructiv-educative din școala lor, toți directorii de școli să-și întocmească planuri concrete de muncă pe care să le aplice în mod sistematic, defalcîndu-le în planuri operative săptămînale. S-a subliniat că locul de frunte în activitatea directorilor trebuie să-l ocupe controlul și îndrumarea muncii instructiv-educative a cadrelor didactice.

La rîndul lor, organele raionale de învățămînt au primit sarcina de a organiza la sfîrșitul fiecărui trimestru sondaje pentru a verifica nivelul de cunoștințe al elevilor, astfel încît să poată aprecia exigența profesorilor și a directorilor.

D. NISTOR
Inspector general
în Ministerul Învățămîntului

★

Și secția de învățămînt a orașului Tg. Mureș acordă atenție îndrumării directorilor de școli, organizînd lunar consfătuiri metodice cu aceștia.

Recent, la o consfătuire metodică a directorilor au fost discutate probleme strîns legate de sarcinile actuale ale școlilor. Astfel, s-a arătat cum își propune Școala de 8 ani nr. 2 să îndeplinească sarcinile privitoare la educația elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar. Tov. B. Cosma, directorul Școlii medii „F. Bolyai", a împărtășit aspecte din experiența sa în ceea ce privește pregătirea asistențelor la lecții și valorificarea celor constatate cu acest prilej. Tov. S. Văsieș, directorul Școlii medii „Papiu Ilarian", a tratat diferite probleme privind modul de organizare și desfășurare a muncii metodice în școală, iar tov. B. Milosits, directorul Școlii profesionale „Encsel Mauriciu", s-a referit la problemele îmbunătățirii cunoștințelor de limba romînă ale elevilor.

Inițiativa secției de învățămînt a fost apreciată drept pozitivă de participanții la discuții. Ar fi bine însă ca pe viitor tematica consfătuirilor metodice să cuprindă mai puține probleme, pentru a se crea posibilitatea aprofundării celor discutate. De altfel, pentru consfătuirea metodică din luna noiembrie s-a prevăzut dezbaterea unei singure probleme — și anume „Colaborarea conducerii școlii cu organizația U.T.M. în lupta pentru lichidarea mediocrității și pentru evitarea supraîncărcării elevilor".

Pentru consfătuirile viitoare sînt prevăzute și alte teme interesante, printre care cităm: „Preocuparea directorului pentru perfecționarea muncii diriginților", „Cum îndrumă directorul școlii educația elevilor prin muncă în cadrul lucrărilor practice", „Organizarea și îndrumarea activității obștești a cadrelor didactice".

Merită să fie luată în seamă propunerea făcută de unii directori ca secția de învățămînt să adune referatele prezentate la consfătuiri și să alcătuiască o colecție care să fie pusă la dispoziția școlilor, pentru a constitui un îndreptar în munca lor.

FRANCISC ÜRMENYI
Inspector general
în Ministerul Învățămîntului

Să vorbim corect copiilor

Am fost de curînd în regiunea Maramureș, unde am asistat la o serie de activități desfășurate în grădinițele de copii. Mi-am putut da seama, cu acest prilej, că numeroase educatoare — ca Silvia Ghiță, Emilia Mureșan și E. Andrei din orașul Satu-Mare, Lucia Rogojan, Emilia Moldovan și E. Covaci din orașul Baia-Mare etc.— se pregătesc temeinic pentru munca pe care o desfășoară. Ele acordă multă atenție îndeosebi dezvoltării vorbirii copiilor. Ca urmare aceștia au dobîndit bune deprinderi de vorbire, se exprimă corect, nu fac greșeli.

Sînt însă și educatoare care nu acordă suficientă grijă dezvoltării vorbirii copiilor, ba chiar mai mult, se exprimă ele însele neglijent în fața acestora, oferindu-le un exemplu necorespunzător. De pildă, educatoarea Maria Cioară, de la grădinița de copii nr. 9 din orașul Satu-Mare, a folosit la o activitate de observare cu tema „Aprozarul. Fructele de toamnă" — care trebuia să-i ajute pe copii să recunoască și să denumească cîteva fructe de toamnă și să se familiarizeze cu procesul de vînzare-cumpărare — un tablou în care nu existau nici un fruct, nici un vînzător și nici un cumpărător, „Aprozarul" fiind reprezentat doar printr-o vitrină unde se vedeau cîteva legume. După ce copiii au denumit pe baza cunoștințelor proprii unele fructe de toamnă (mere, pere, struguri, nuci), educatoarea a încercat să le facă cunoscut prin povestire procesul de vînzare-cumpărare. Ea a folosit cu acest prilej un limbaj neglijent, incompatibil cu munca instructiv-educativă. La aceeași grădiniță lucrează educatoarea Florica Micu. Aceasta își pregătește cu grijă materialul didactic necesar pentru fiecare activitate cu copiii, însă nu acordă grija necesară propriei sale exprimări. Desfășurînd cu grupa copiilor mici o activitate de observare cu tema „Gutuia și nuca", de exemplu, tov. Micu nu s-a preocupat să le vorbească corect, ci a folosit expresii neadmise de limba literară.

Întîlnim uneori neglijențe de limbaj și la activități socotite „model" De exemplu, la o activitate cu copiii organizată în cadrul unei ședințe a cercului pedagogic la grădinița din comuna Păulești, raionul Satu Mare, educatoarea L. Sulea a folosit o exprimare necorespunzătoare și în același timp pretențioasă, întrucît cuprindea termeni care nu puteau fi înțeleși de copii. Și la alte educatoare se constată uneori tendința de a folosi termeni care nu țin seama de particularitățile de vîrstă ale copiilor, de posibilitățile de înțelegere ale acestora. Așa procedează, de exemplu, educatoarea grupei mici de la grădinița nr. 10 din Baia Mare, care folosește în discuțiile cu copiii termeni ca a hașura.

Avînd în vedere sarcinile care le revin în pregătirea copiilor pentru școală, educatoarele au datoria să acorde mai multă grijă dezvoltării vorbirii corecte și expresive a acestora.

GEORGETA GAFTON TABACU
inspector general
în Ministerul Învățămîntului

In cadrul lucrărilor practice de agricultură elevii Școlii de 8 ani din comuna Dărăști prepară și material didactic

Un plan de muncă eficient

Planul general al unei școli este eficient și contribuie la ridicarea muncii pe o treaptă superioară atunci cînd cuprinde sarcini concrete, prin realizarea cărora se înlătură lipsurile și greutățile întîmpinate în trecut în activitatea școlii.

Să vedem în ce măsură planul general al Școlii de 8 ani nr. 119 din Capitală răspunde acestor cerințe, în ce măsură va asigura el deci o desfășurare rodnică a activității cadrelor didactice? O scurtă trecere în revistă a problemelor din plan ne dă un răspuns edificator la această întrebare.

Cadrele didactice ale școlii și-au propus ca în anul școlar în curs să se preocupe îndeosebi de perfecționarea propriei lor pregătiri pedagogice. Unul dintre mijloacele pe care le vor folosi în acest scop îl constituie munca metodică. După cum rezultă din plan în cadrul comisiilor metodice se vor dezbate probleme privind cunoașterea elevilor, formele colaborării dirigintelui cu organizația de pionieri, conținutul orei de dirigenție, dezvoltarea dragostei de muncă, metodica popularizării marilor realizări ale regimului democrat-popular prin lecții, ore de dirigenție, drumeții, vizite și excursii etc. În scopul extinderii metodelor folosite de cei mai buni profesori din școală planul prevede organizarea unor lecții deschise la fizică, chimie, matematică, limba romînă, istorie, geografie etc.

În plan sînt cuprinse de asemenea prevederi pentru folosirea în cadrul lecțiilor a materialelor culese cu prilejul excursiilor organizate de școală. Astfel, la lecțiile de geografie, fizică și chimie se vor folosi fotografiile și celelalte materiale culese de elevi în excursiile pe care le-au făcut la Complexul industrial Onești-Borzești, la hidrocentrala „V. I. Lenin" din Bicaz, la Petroșani și Petrila, la Fabrica de sticlă de la Turda, la Mina de aur din Roșia Montană, la peștera Scărișoara, în Podișul Transilvaniei și în Munții Apuseni, la întreprinderea „Rulmentul" din Brașov etc. La lecțiile de științe naturale se vor folosi materialele obținute cu prilejul vizitării Grădinii botanice din Cluj, a parcului botanic din Simeria și a grădinii „Dumbrava" din Sibiu, iar la lecțiile de istorie și literatură materialele culese cu prilejul vizitării Castelului de la Hunedoara, a ruinelor cetății de la Sarmisegetuza, a muzeului de la Golești, a muzeului „Brukental" din Sibiu, a monumentelor istorice de la Curtea de Argeș, de la Alba Iulia etc. Aceluiași scop al legării învățămîntului de viață îi este subordonată prevederea din plan care cere organizarea unor lecții la Centrul de documentare tehnică. Aici se vor preda capitolele „Mecanica" și „Mașini termice" (clasa a VI-a) și „Electricitatea" (clasa a VII-a). Totodată planul prevede pentru fiecare clasă cîte o excursie de o zi pe trimestru și excursii mai lungi cu elevii din clasele IV-VII în timpul vacanțelor.

Pentru îmbunătățirea muncii educative s-a prevăzut ca discuțiile din orele de dirigenție să se refere îndeosebi la aspecte concrete din viața claselor, pentru a se ajunge astfel la soluționarea imediată a problemelor ridicate de munca și atitudinea elevilor, de comportarea lor.

De asemenea, planul prevede activizarea comitetelor de părinți. În cadrul lectoratului pentru părinți vor fi dezbătute teme referitoare la autoritatea părinților, la organizarea timpului liber al copiilor etc. În consiliul pedagogic se va discuta cum sprijină școala pe părinți pentru ca aceștia să respecte unitatea de cerințe a regimului școlar.

Întreg colectivul școlii se preocupă acum cu perseverență de realizarea planului de muncă. Faptul că acesta indică mijloacele concrete de înfăptuire a obiectivelor propuse este o garanție că activitatea școlii este îndreptată pe un făgaș bun.

I. LUPU

La cercul pedagogic al profesorilor de istorie

Zilele trecute, în raionul Teleajen au avut loc ședințe ale cercurilor pedagogice, în cadrul cărora a fost discutată în perspectivă munca ce se va desfășura în cursul anului școlar.

Bunăoară, membrii cercului de istorie și-au propus să se ocupe în mod special de aprofundarea unor probleme social-economice din trecutul istoric al regiunii Ploiești, în vederea folosirii cît mai multor elemente de istorie locală în predarea lecțiilor. În legătură cu aceasta se va prezenta referatul „Aspecte ale vieții social-economice a văii Teleajenului în secolul al XVII-lea".

S-a prevăzut de asemenea organizarea unor lecții deschise, urmate de referate. De exemplu, după lecția deschisă cu tema „Anglia și Franța între 1815—1848", ținută la clasa a X-a va fi expus referatul „Marx și Engels despre mișcarea chartistă".

În cadrul cercului se vor prezenta și informări despre ultimele noutăți istorice și arheologice. De pildă, informarea intitulată „Ce e nou în domeniul arheologiei" va trece în revistă ultimele cercetări arheologice de pe cuprinsul patriei noastre.

Prof. ALEXANDRU BARBU
com. Mineciu-Ungureni

Documentele şcolare

Matricolele

Practici şi iniţiative bune...

Matricola şcolară — iată singurul document din şcoală care după ani şi ani poate să dea informaţiile necesare în legătură cu studiile pe care le-a făcut un fost elev al şcolii, pe baza căruia să se poată completa duplicatele în cazul pierderilor de acte, care să ateste de la caz la caz situaţia şcolară a cetăţenilor.

A avea registre matricole pentru toţi anii şi pentru toate clasele, a le completa la timp şi corect, a opera în ele toate schimbările care au intervenit în situaţia unor elevi şi a le semna sînt obligaţii elementare ale secretarului şcolii, dar mai ales ale directorului, conducătorul unic al şcolii.

Pornind de la necesitatea ţinerii în deplină ordine a matricolelor şcolare şi pentru a-i ajuta pe directori în această privinţă, Secţia de învăţămînt a regiunii Banat a organizat — întîi la regiune, cu şefii secţiilor de învăţămînt raionale şi orăşeneşti şi cu directorii şi secretarii şcolilor medii, apoi la raioane şi oraşe, cu directorii şi secretarii şcolilor de 8 ani — şedinţe de lucru în care s-au dat indicaţii preţioase în legătură cu folosirea şi păstrarea matricolelor. Şi în regiunea Braşov, organele de învăţămînt manifestă grijă pentru orientarea şcolilor în această direcţie, dîndu-le îndrumări concrete cu prilejul inspecţiilor pe care le fac în şcoli.

Acolo unde directorii şcolilor au pus în aplicare îndrumările date de secţiile de învăţămînt, rezultatele n-au întîrziat să se arate.

La Şcoala medie nr. 3 din Arad (director tov. Iosif Rehon) de exemplu, în mai puţin de un minut secretara poate să-ţi pună la dispoziţie orice matricolă şcolară. Fiecare foaie a matricolei este completată la zi, corectată şi semnată de director şi secretară.

— De ce sînt corecturi cu roşu în matricolă, tovarăşă secretară?

— Vedeţi, înainte de a semna foile matricole, tovarăşul director a dispus să se mai facă un control, cu care ocazie s-au descoperit greşelile pe care le observaţi. Ele s-au corectat conform indicaţiilor pe care le conţine matricola, la începutul ei.

— Cum reuşiţi să completaţi matricola la timp? Aveţi doar foarte mulţi elevi în şcoală...

— La noi s-a stabilit un obicei: fiecare diriginte, la sfîrşitul anului, după ce îşi încheie activitatea, îmi dictează din catalog notele elevilor, şi eu le trec în matricolă. Aşa se evită şi greşelile.

— Cum reuşiţi să găsiţi atît de repede matricolele dorite?

— Fiecare volum este numerotat. Eu am un catalog în care se indică numărul volumului, clasele de elevi pe care le conţine acesta şi anul şcolar în care au funcţionat clasele. Volumele sînt păstrate toate în acelaşi dulap, în ordinea numerelor lor. În felul acesta nu trebuie să căutăm mult pentru găsirea matricolelor atunci cînd diferiţi petiţionari, foşti elevi ai şcolii, doresc să le eliberăm acte despre studiile făcute la noi.

Bună practică! Matricolele se pot completa la timp, cu uşurinţă, se evită şi multiple greşeli care se fac în alte şcoli la transcrierea notelor şi se poate afla foarte repede situaţia fiecărui elev.

La Şcoala medie nr. 2 din Arad (directoare tov. Marina Podea) şi la Şcoala de 8 ani nr. 1 din acelaşi oraş (director tov. Ion Henţiu), lucrurile se prezintă aproape la fel. Se vede că secţia de învăţămînt a oraşului Arad n-a scăpat din preocuparea sa această sarcină.

— Şi la şcolile din Gottlob (director tov. Petre Lungu) şi din Tomnatic (director tov. Vasile Plăcintaru), din raionul Sînnicolaul Mare, matricolele se pot afla repede, sînt completate la zi, semnate de directori şi secretari, păstrate în condiţii bune.

...şi neglijenţe grave

În acelaşi raion însă, la Şcoala de 8 ani din Lovrin (director tov. Nicolae Bureţia), e nevoie de multă vreme pînă să se găsească vreo matricolă. Secretara le-a completat, dar directorul n-a găsit timp, pînă în luna octombrie, să le verifice şi să le semneze. De cîteva zile şcoala are o nouă secretară; cealaltă a plecat fără să predea arhiva pe care o avea în primire. Cine răspunde de actele care nu se găsesc?

Directorul şcolii nu e nou în funcţia pe care o ocupă, o îndeplineşte de mai bine de trei ani. Era timpul să ştie că, atunci cînd cineva pleacă dintr-o muncă, trebuie să predea toate documentele pe care le-a avut în păstrare şi să încheie un proces-verbal asupra lor. La rîndul ei, secţia de învăţămînt a raionului trebuie să vegheze ca indicaţiile pe care le-a dat să fie îndeplinite peste tot, în fiecare şcoală.

La Şcoala de 8 ani din Chilia (director tov. Nicolae Ionescu), matricolele pentru anul şcolar 1961—1962 nu erau completate la începutul lunii octombrie decît pentru clasa a VII-a. Mai mult: matricolele pentru anul şcolar 1960—1961, completate de către secretar, nu erau încă verificate şi semnate de către director. Motivarea că secretarul şcolii „a fost foarte ocupat", nu poate fi luată în seamă. Mai de grabă de neglijenţă sau lipsă de răspundere poate fi vorba în acest caz.

Ce au făcut inspectorii şcolari de la regiunea Dobrogea şi cei de la raionul Tulcea cînd au trecut prin această şcoală? Este şi aici un semn de întrebare.

Nici un cetăţean nu iartă şi nu trece uşor cu vederea neglijenţele altora, atunci cînd este pus în situaţia de a umbla zile întregi pînă să obţină actele de şcolaritate la care are dreptul pe baza studiilor făcute. Iată de ce completarea la timp şi păstrarea cu grijă a matricolelor şcolare trebuie să fie o preocupare permanentă a conducătorilor de şcoli, ca şi a organelor care-i îndrumează şi-i controlează.

I. GH. B.

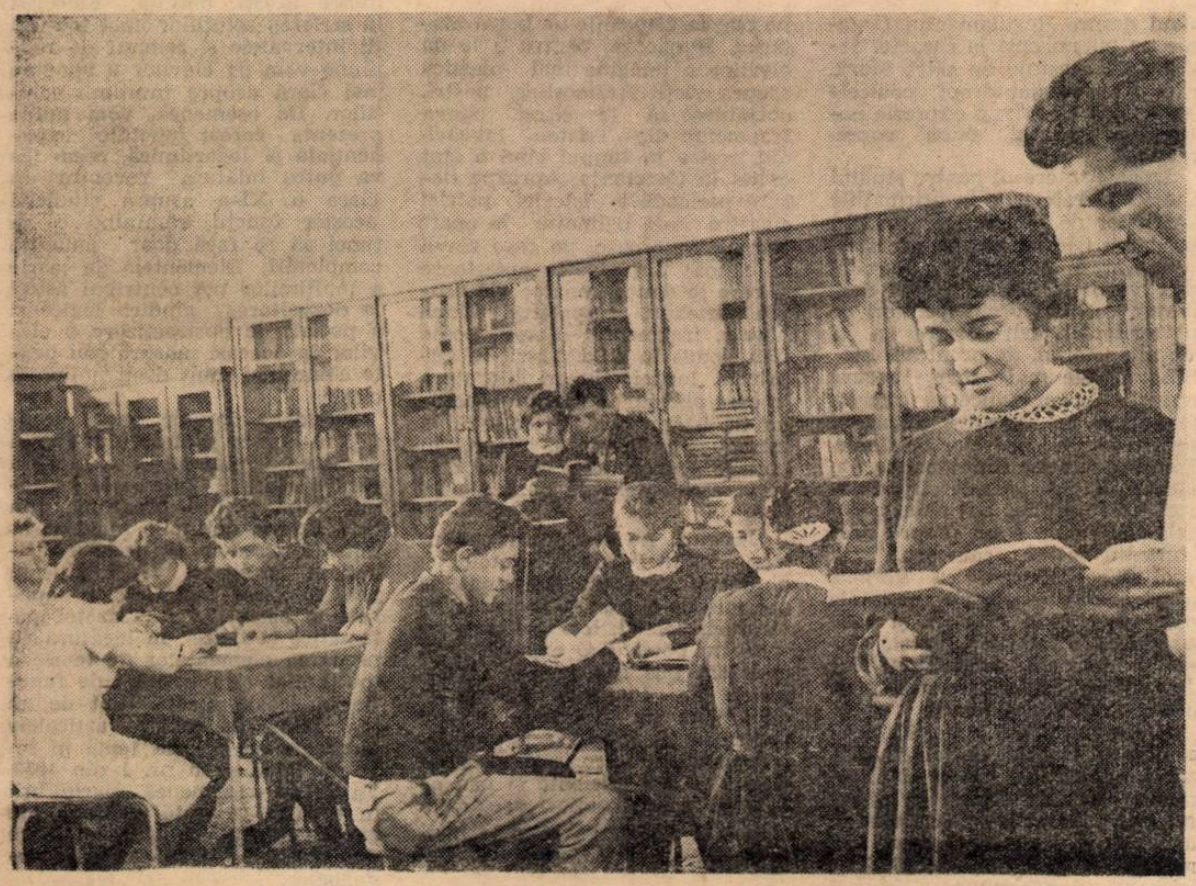

In biblioteca Grupului şcolar minier din Baia Mare. Cărţile preferate? Tehnice.

Catalogul

Catalogul reprezintă o adevărată cronică a muncii elevilor şi, prin rezultatele dobîndite de aceştia, chiar şi a muncii profesorilor. Cîte concluzii interesante nu se pot desprinde din cercetarea catalogului! Ele vorbesc şi despre sîrguinţa elevilor, dar şi despre stilul de muncă al cadrelor didactice, despre metodele folosite de ele şi despre roadele obţinute.

Iată, de pildă: catalogul unei clase de la Şcoala medie din Bocşa, raionul Reşiţa, arată că la geografie şi limba romînă, de-a-lungul unui întreg trimestru au fost ascultaţi doar cîţiva elevi, în timp ce într-una din ultimele ore ale trimestrului s-au dat note la 18 şi respectiv 20 de elevi. Acest stil de muncă, relevat de catalog, a avut desigur repercusiuni serioase asupra însuşirii sistematice a cunoştinţelor de către elevi. Cercetînd catalogul, organele de învăţămînt şi-au putut da seama de cauzele lipsurilor înregistrate în clasa respectivă la geografie şi limba romînă şi au fost în măsură să dea îndrumările necesare pentru evitarea unor asemenea lipsuri în viitor.

Cele mai multe cadre didactice dau atenţia cuvenită folosirii şi păstrării catalogului în condiţii bune. Există însă şi profesori care nu notează aici, cu regularitate, frecvenţa şi notele elevilor, care nu au grijă ca în catalog să nu fie ştersături, pete, file rupte. Desigur, asemenea lipsuri nu pot fi tolerate. Toate cadrele didactice au datoria să mînuiască cu cea mai mare grijă catalogul.

Uneori, din cauze de neînţeles, şcolile sînt nevoite să folosească în loc de cataloage documente improvizate din foi de către dirigintele clasei. Iată ce ne scrie în această privinţă un corespondent din regiunea Banat: „Elevii Şcolii de 8 ani din comuna Variaş, raionul Sînnicolaul Mare, frecventează cursurile cu regularitate şi sînt bucuroşi că şi în acest an şcolar, ca şi în anii trecuţi, au primit manuale şcolare în mod gratuit şi la timp, putînd să-şi pregătească lecţiile temeinic chiar din primele zile de şcoală". Dar, dacă elevii şi cadrele didactice se bucură din plin de acest fapt, ca şi de faptul că şcoala lor este proaspăt reamenajată, au fost mult stînjeniţi în muncă datorită faptului că timp de o lună şi jumătate n-au avut la dispoziţie cataloage.

— De ce nu sînt cataloage? Această întrebare au pus-o elevii cadrelor didactice cadrele didactice secţiei de învăţămînt raionale, iar aceasta secţiei de învăţămînt regionale care răspundea, pe bună dreptate, că deşi a solicitat Tipografiei învăţămîntului, de nenumărate ori, cataloage pentru clasele V-VII-XI, cu peste 36 elevi, nu le-a primit la timp.

În prezent, în raionul Sînnicolaul Mare mai sînt încă 15 şcoli care încă nu au primit cataloage.

Întrucît acest an şcolar nu este primul cînd şcolile din raionul Sînnicolaul Mare au rămas fără cataloage cu toate că acestea au fost cerute la forurile în drept de nenumărate ori, cadrele care lucrează aici ar dori să ştie dacă vor fi silite să continue a folosi caietele improvizate de diriginţi sau vor primi cataloagele necesare?

Atît cadrele didactice şi directorii şcoli, cît şi organele învăţămîntului au datoria să acorde toată atenţia cataloagelor, documente importante ale muncii din şcoală.

R. C.

Procesele-verbale de inspecţie

Condica de procese-verbale de inspecţie este şi ea un document de mare importanţă pentru şcoală. Aici sînt consemnate nu numai constatările privind desfăşurarea muncii din şcoală, ci şi îndrumări pentru înlăturarea unor neajunsuri ale acesteia, pentru ridicarea nivelului predării şi al activităţii educative. Dacă ţinem seama că asemenea îndrumări izvorăsc dintr-o analiză minuţioasă, făcută pe baza cunoaşterii condiţiilor concrete în care se desfăşoară munca şcolii, este uşor de apreciat importanţa consemnărilor făcute în procesul-verbal de inspecţie. Acesta cuprinde nu indicaţii generale de pedagogie şi metodică, ci îndrumări precise, de o utilitate imediată. De aceea în majoritatea şcolilor se acordă o mare atenţie proceselor-verbale de inspecţie.

Despre permanentul ajutor pe care aceste documente îl oferă cadrelor didactice ne scria zilele trecute un tînăr profesor, numit recent la o şcoală din oraşul Arad. „Am învăţat mult studiind procesele-verbale de inspecţie întocmite în ultimii ani — spune în scrisoarea sa corespondentul nostru. Aici am găsit multe îndrumări preţioase privind caracterul ştiinţific şi nivelul ideologic al lecţiilor, ca şi problemele de metodică. Condica de procese-verbale condensează o experienţă interesantă şi valoroasă, de studierea căreia nu se poate lipsi nici un tînăr cadru didactic dacă este într-adevăr pasionat pentru meseria sa" — îşi încheie scrisoarea profesorul din Arad.

Şi în multe alte şcoli s-a înţeles în mod just importanţa proceselor-verbale de inspecţie. La şcolile medii din oraşul Galaţi, după şedinţele de analiză ţinute în urma inspecţiilor efectuate de organele de îndrumare şi control se discută, pe baza observaţiilor înserate în procesele-verbale, asupra mijloacelor ce se cer folosite în vederea înlăturării unor deficienţe semnalate de acestea. Astfel, în urma unui control din care a rezultat că există lipsuri în folosirea materialului didactic la lecţiile de ştiinţe naturale, s-a alcătuit o culegere de articole din presa pedagogică care dezbăteau pe larg această problemă. Asemenea exemple se pot întîlni în multe alte şcoli.

Redacţia a primit însă informaţii care atestă că există şi altfel de situaţii. Uneori condica de procese-verbale este considerată un document „tabu" care stă încuiat într-un sertar al biroului directorului. Bineînţeles că nimeni nu îndrăzneşte să solicite încuviinţarea de a studia acest document „ultrasecret", mai ales atunci cînd el cuprinde unele observaţii cu privire la munca prezentă sau anterioară a directorului. Aşa se face că indicaţii preţioase privind activitatea didactică şi metodică rămîn nevalorificate.

Despre o situaţie de-a dreptul ciudată privind atitudinea faţă de condica de procese-verbale am fost informaţi nu de mult de un corespondent al gazetei din regiunea Bacău. Cazul s-a petrecut la o şcoală de 4 ani din raionul Tg. Ocna. Directoarea acestei şcoli tov. M. Tătaru, şi-a permis să distrugă condica de procese-verbale de inspecţie pentru că unul din acestea arăta lipsurile muncii ei.

Evident, asemenea atitudine oglindeşte o gravă abatere disciplinară, care este pedepsită pe linie administrativă.

Se cuvine, credem, ca în toate şcolile noastre să se manifeste grijă faţă de păstrarea documentelor privind inspecţiile şcolare, pentru valorificarea experienţei bune pe care o consemnează acestea, pentru traducerea în viaţă a îndrumărilor şi sarcinilor trasate.

CONST. RĂDOI

Studiul limbii romîne în școală

Lecții de gramatică

Stimulați de interesul tot mai mare ce se acordă studiului limbii literare în școală, numeroși profesori de limba romînă depun eforturi sporite în predarea gramaticii, disciplină pe cît de importantă pe atît de complexă, al cărei studiu urmărește înarmarea elevilor cu cunoașterea legilor ce reglementează funcția esențială a limbii — aceea de comunicare — ca și funcția de formare a gîndurilor a deprinderilor de a judeca — căci expresia lingvistică este modul de organizare a unui conținut.

Asistînd la cîteva lecții de gramatică am constatat intervenția activă a profesorilor, complimentară, în chip natural, setei de cunoaștere a elevilor în condițiile incontestabile ale progresului cultural din zilele noastre.

Pornind de la această constatare se cuvine relevată, de pildă, activitatea desfășurată de tov. M. Cristofor, profesoară la Școala de 8 ani nr. 19 din București. La o lecție de verificare a cunoștințelor gramaticale și a deprinderilor ortografice ale elevilor din clasa a V-a, lecție care avea ca subiect elementele de flexiune a substantivului, cu accentuare îndeosebi asupra cazului substantivului și a declinării articulate și nearticulate, profesoara i-a condus pe elevi, prin întrebări clare, concise, la sesizarea a ceea ce este esențial pentru a stabili raportul dintre conținutul gîndirii și forma pe care o ia aceasta în exprimare. Lecția s-a desfășurat pe baza analizei unui text literar bine ales și a alcătuirii unei scheme la tablă. Grija profesoarei nu s-a limitat doar la identificarea părților de vorbire din text și la consemnarea caracteristicilor gramaticale ale acestora. Elevii au fost provocați să dea exemple similare, de obicei în contexte care să-i deprindă cu însușirea normelor limbii literare chiar și sub aspect stilistic. De exemplu, a fost caracterizată ca neliterară și neadmisă de profesoară propoziția : „Un oraș este mare“ formulată de un elev, deși corectă din punct de vedere gramatical. În schimb, s-a relevat că propoziția „Un nou oraș a apărut pe harta țării“ reflectă într-un mod adecvat realitățile zilelor noastre, într-o formă literară de exprimare.

Am asistat și la o altă lecție de verificare, de data aceasta cu tema „Articolul“, ținută de prof. Ortansa Bărbulescu, la clasa a VII-a a Școlii medii „Matei Basarab“. Am văzut și aici dorința activă a profesoarei de a da elevilor o pregătire corespunzătoare, de a le forma deprinderea de a judeca. A socotit (și bine a făcut) că o lecție de gramatică este, prin esența ei, un dialog, și că alte metode și procedee i-ar slăbi eficacitatea. Cu toate acestea, lecția nu și-a atins scopul decît într-o mică măsură, deoarece profesoara n-a putut soluționa în unele cazuri anumite confuzii, n-a folosit procedeele cele mai adecvate în utilizarea întrebărilor, în stabilirea schemelor, a paradigmelor etc. Fără îndoială că cele mai multe confuzii s-au datorat insuficientei sale pregătiri de specialitate. Confuzia unui elev se lămurește, nu se desființează prin autoritatea catedrei.

Astfel, era mai bine dacă, în locul repetării mecanice de către elevi a formelor articolului (-l, -lui, -lor etc.), s-ar fi utilizat analiza morfemelor : N. Ac. cal, un cal, calul ; G. D. — unui cal, calului (numai două forme) etc. În felul acesta s-ar fi pus în evidență valoarea determinantă a articolului și, mai ales, funcția lui de morfem al genitiv-dativului (anticipăm aici o completare la articolul prof. L. Șandru Drăgoi din numărul precedent). Atunci nu ar mai fi avut loc confuzia din clasă, unde, la un moment dat, elevii vedeau în **voinicul** articolul **-ul** (!) Aici ar fi fost cazul să se arate cum se alipește articolul enclitic la substantiv : 1) direct la substantivele masculine și neutre terminate în **-u** și **-e** și la pluralul tuturor genurilor : **cuscru-l, frate-le, pronume-le, elevi-i, case-le** etc., 2) cu ajutorul lui **-u,** pentru substantivele masculine și neutre terminate în **-i** semivocalic, consoană și consoană mută **tei-u-l, scaun-u-l, ochi-u-l** și feminine terminate în **-ea, a** și **-i : stea-u-a, saca-u-a, zi-u-a ;** 3) prin substituirea desinenței la femininele în **-ă : masă-masa,** sau în **-e : femeie-femeia** etc.

Tot astfel, s-ar fi evitat afirmația eronată referitoare la numele propriu **Greuceanu** (textul din manual, p. 223) pe care elevii (și profesoara) l-au considerat nearticulat, cîtă vreme se știe că articolul **-l** a dispărut la numele proprii de persoane terminate în **-u,** fără a se considera că sînt nearticulate (de altfel, în același text apărea articulat la cazul oblic **(Greuceanului).** Rolul articolului a fost preluat de vocala **-u,** așa cum se întîmplă în rostirea neliterară, în limba vorbită, **nu** și scrisă, chiar cu numele comune : **omu-omul, elevu-elevul,** după cum la substantivele cu forma nearticulată în **-u,** rostirea articulat-nearticulat nu se deosebește : **codru — codru (=codrul).**

Nedumerire a stîrnit și caracterul de articulat sau nearticulat al substantivului **năzuințe** din același text : „Clipa aceea mi s-a părut ca o întruchipare măreață, cutremurătoare, **a acestei năzuințe**“. Un elev fruntaș, în opoziție cu profesoara (și cu clasa) a susținut că este articulat, fiind vorba de topică, fiindcă sintagma este echivalentă cu **a năzuinței acesteia.** Substantivul fiind determinat, trebuia să se analizeze construcția și nu să se infirme, neîntemeiat, opinia bună a elevului.

Nu-i mai puțin adevărat că o parte din greșeli și confuzii se datoresc manualului. Se știe că nu se încadrează în sistemul de articulare întrebuințarea articolului pe lîngă pronume. Articolul este, în primul rînd o marcă a substantivului. Cu toate acestea, în manual se dau exemple numai cu pronume posesive (cf. p. 222 : „Florile acestea sînt **ale mele**“, „Puiul acesta este **al tău**“. Și unde mai pui că, dacă lui **ale (al)** i s-ar da interpretarea strict gramaticală, rezultatul ar fi că ne găsim în nominativ cu un nume predicativ : „Florile acestea sînt **florile mele**“. Oare nu era mai bine să se folosească un genitiv nominal ? De exemplu : „Înțeleptele sfaturi **ale părintelui** său“, „Formele flexionare **ale articolului** sînt“..., „Un rezultat **al problemei** a fost bun“ etc. Aceasta este doar una din multiplele greșeli care se întîlnesc în manual la acest capitol.

Am asistat la o lecție ținută de un student practicant de la Facultatea de filologie, la Școala medie nr. 12, tot la clasa a VII-a. Manualul l-a pus în încurcătură, de data aceasta, la adjectiv. Tipurile de adjective discutate nu concordă cu exercițiile imediat următoare. Astfel, exercițiul aplicativ de la p. 231 cuprinde, într-o singură frază, două construcții perifrastice care sînt, de fapt, două locuțiuni adjectivale. Iată textul (din Creangă — Dănilă Prepeleac) : „Nevasta acestui sărac era muncitoare și **bună la inimă** (s.n.) iar a celui bogat era **pestriță la mațe** (s.n.) și foarte zgîrcită“. Cele două sintagme au născut multe discuții printre elevi. Pentru unii, **bună** și **pestriță** erau adjective (iar **la inimă** și **la mațe,** complemente). Pentru alții, **bună la inimă** era tot un adjectiv, însemnînd „milostivă, bună“, după cum **pestriță la mațe = rea la inimă, foarte zgîrcită.** De observat că și gradul de comparație diferă. Adevărul este că avem de a face cu **locuțiuni adjectivale,** noțiune care nu se dă în manual, fiindcă nu se analizează categoria gramaticală a locuțiunilor adjectivale. Ce trebuie să facă atunci profesorul, din moment ce autorii manualului îl pun în fața unor asemenea exemple ?

Și acestea nu sînt singurele observații pe marginea manualelor. Vom reveni asupra lor într-unul din numerele următoare.

Lector univ.
GH. POALELUNGI
Facultatea de filologie
a Universității București

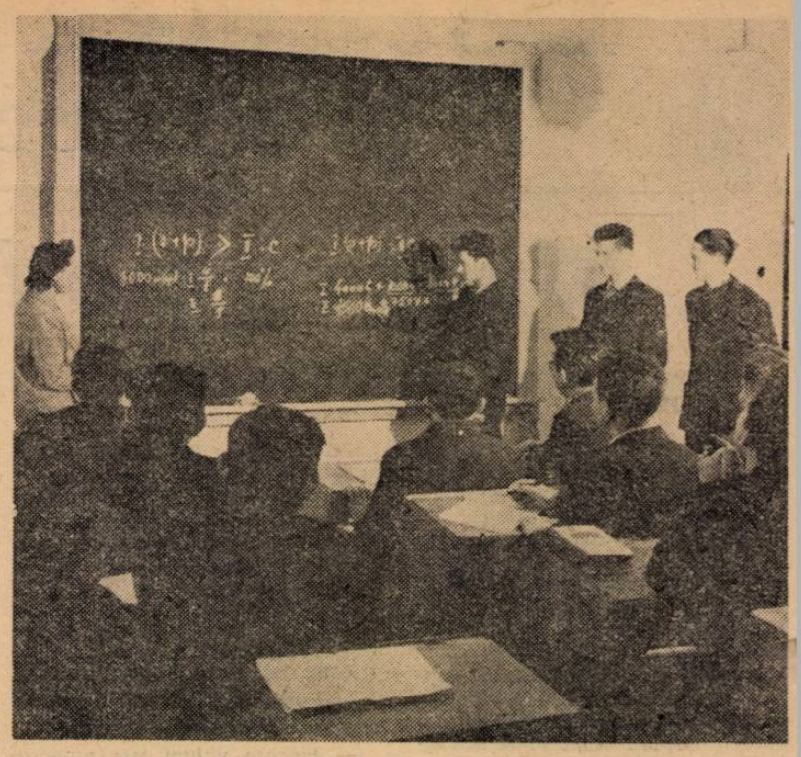

Oră de economie politică la Complexul școlar din Bîrlad.

Elemente noi în studiul algebrei

Îmbunătățirea programelor de matematică se încadrează în acțiunea mai largă inițiată în ultima vreme în țara noastră în vederea modernizării predării matematicii în școala medie. „Remarcăm pe linia aceasta faptul că în programa de algebră pentru clasa a IX-a s-au introdus elemente privitoare la teoria mulțimilor și la noțiunea de funcție, prezentată ca o corespondență între elementele a două mulțimi.

Unii profesori consideră că aceste elemente depășesc posibilitățile de înțelegere ale elevilor din clasa a IX-a. În ceea ce mă privește, consider că această părere nu este justificată, că particularitățile de vîrstă ale elevilor de clasa a IX-a le permit să-și însușească noțiunile respective. Aceasta cu atît mai mult cu cît programa prevede numai noțiunile elementare și strict necesare din teoria mulțimilor, accesibile chiar unui elev din ultimele clase ale școlii de 8 ani.

De fapt, chiar atunci cînd intră în școală copiii au o experiență care îi ajută să-și însușească noțiunea fundamentală de mulțime, mai primitivă și mai elementară decît noțiunea de număr. Așa cum remarca prof. univ. A. I. Markușevici într-un articol publicat în nr. 2 din 1962 al revistei „Matematika v škole“, ei înțeleg faptul că fiecare copil este un membru al unei familii anumite, că această familie intră în colectivul locatarilor unei case, că acest colectiv face parte, la rîndul lui, din populația unui cartier sau a unei localități. În acest exemplu este vorba tocmai de noțiunile fundamentale ale teoriei mulțimilor : mulțimi și elementele lor, apartenența lor, apartenența unui element la o mulțime anumită, faptul că o mulțime constituie o parte dintr-o altă mulțime.

Utilitatea introducerii elementelor de teoria mulțimilor și a noțiunilor de funcție este indiscutabilă. Datorită lor vom putea prezenta și noțiunile de șir și de limită a unui șir, existente în programa clasei a IX-a, sub o formă mai apropiată de conținutul lor actual. De asemenea, folosind limbajul pus la dispoziție de teoria mulțimilor putem ușura înțelegerea de către elevi a anumitor noțiuni mai dificile. De exemplu, în legătură cu paralelogramele și paralelogramele particulare ne putem referi la mulțimea paralelogramelor, mulțimea dreptunghiurilor, mulțimea romburilor, mulțimea pătratelor, arătînd și relația de incluziune dintre aceste noțiuni. Folosind la scrierea soluțiilor unei inecuații intervalele și semnul de reuniune vom da elevilor o imagine mai clară asupra mulțimii soluțiilor. De asemenea, vom putea prezenta corect funcțiile exponențială și logaritmică, ceea ce va putea înlătura revenirea în clasa a XI-a asupra studierii acestor funcții, rămînînd ca atunci să se facă doar anumite completări. Elementele de teorie a mulțimilor pot contribui astfel la dezvoltarea gîndirii logice și a puterii de abstractizare a elevilor în aceeași măsură sau poate chiar mai mult decît noțiunile clasice.

Provoacă desigur unele greutăți în munca profesorului faptul că actualul manual de algebră pentru clasa a IX-a este conceput după vechea programă, din care lipsesc noțiunile mai sus amintite. Credem că această dificultate ar putea fi înlăturată prin folosirea materialelor apărute în seria „A“ a „Gazetei matematice și fizice“ în legătură cu predarea elementelor de teorie a mulțimilor și a noțiunii de funcție în școala medie. Sînt de un real folos, de pildă, articolele publicate pe această temă în nr. 12 din 1958 și în nr. 1 din 1959. Va fi de asemenea foarte util în această privință schimbul de experiență în comisiile metodice din școală ca și în cercurile pedagogice.

Prof. TRAIAN COHAL
Iași

Materiale ajutătoare în predarea istoriei patriei

Experiența predării istoriei patriei a arătat că, în vederea ridicării nivelului științific al prezentării fenomenelor studiate, pentru a ușura înțelegerea lor ca și pentru a da lecțiilor un caracter mai atractiv, este indicată folosirea definițiilor și aprecierilor cuprinse în lucrările clasicilor cu privire la faptele istorice, părerile istoricilor cu renume, ca și literatura beletristică.

Bunăoară, cred că e bine ca, predînd tema „Formarea statului dac“, să citățm definiția dată de Lenin statului și aceasta încă de la începutul expunerii noastre. Elevii cunosc din studiul destrămării orînduirii comunei primitive, procesul de diferențiere socială și de apariție a statului. Definiția lui Lenin îi ajută să înțeleagă statul din orînduirea cu clase antagoniste ca mijloc de dominație a unei clase asupra alteia.

Pe elevi îi interesează mult ce au spus clasicii marxism-leninismului despre istoria patriei noastre. De aceea, cînd predau bătălia de la Vaslui (1475) sau războiul țărănesc din Transilvania de sub conducerea lui Gheorghe Doja (1514), citez spusele lui Marx sau Engels despre aceste evenimente. De obicei împărtășesc elevilor aceste aprecieri după ce arăt necesitatea luptei antiotomane și respectiv cauzele războiului țărănesc din Transilvania, fiindcă astfel elevii le pot înțelege mai bine. De asemenea, predînd despre Regulamentul Organic ne putem opri la caracterizarea dată acestuia de către Marx, care l-a apreciat drept „codicele muncii de clacă“, „o expresie pozitivă a goanei după supramuncă“.

Trezesc interesul pentru studiul istoriei și referirile la afirmațiile istoricilor de seamă. De aceea în predarea istoriei patriei amintesc neapărat, bunăoară, de Herodot care vorbește pentru prima dată despre cei mai vechi locuitori de pe teritoriul țării noastre ca și de alți istorici, de cronicari etc.

La clasele mai mari recurg uneori și la reproducerea unor citate, ceea ce mărește interesul pentru studiul operelor originale. Folosind citatele (întotdeauna din ultima ediție), trebuie să ne ferim de formulări ca: „Marx, Engels sau Lenin spun despre evenimentul cutare... cam așa...“ și apoi să reproducem cu vorbele noastre, din memorie, citatele respective. Prin precizia și concizitatea formulărilor, textele clasicilor marxism-leninismului sînt de o deosebită valoare, așa încît trebuie reproduse exact.

Literatura poate îmbogăți și ea conținutul lecțiilor de istorie. Legarea adevărului istoric de literatura care îl reflectă, cu ajutorul imaginii artistice face studiul mai plăcut, îi ajută pe elevi să rețină cele învățate. Începînd de la marele poet anonim — poporul — continuînd cu clasicii și sfîrșind cu contemporanii, scriitorii ne pun la dispoziție un bogat material. Bunăoară, pentru a le da elevilor o imagine mai plastică asupra vieții strămoșilor noștri, obișnuiesc să le citesc cîteva fragmente din „Tristele“ lui Ovidiu, scrise în timpul cînd a stat exilat la Constanța. Aproape fiecare perioadă a istoriei patriei noastre este oglindită în opere literare valoroase, pe care elevii le cunosc din clasele anterioare și care le dau o imagine vie asupra perioadei respective. După nevoie, fragmentul literar poate fi introdus în mod diferit în cuprinsul lecției. Uneori literatura la care apelăm în sprijinul lecțiilor de istorie poate fi folosită în introducerea acestora, alteori în „fixare“, adică după ce s-au discutat elementele de bază ale temei.

Desigur, nu este indicat să abuzăm nici în folosirea citatelor și a amănuntelor din literatura de specialitate și nici în folosirea literaturii beletristice. Lecția de istorie nu poate fi o expunere în care am pus cap la cap fragmente din lucrările istoricilor, după cum nu este cazul să fie transformată într-o lecție de literatură. Dar orice lecție de istorie va fi mai eficientă și mai atractivă pentru școlari dacă vom apela în realizarea ei și la mijloace de genul celor arătate mai sus.

Prof. I. PENTEȘ
Strehaia

Utilaje moderne — chiar din atelierul-şcoală

Într-una din recentele şedinţe ale comisiei profesorilor de cultură tehnică şi a maiştrilor-instructori din şcoala noastră s-au discutat problemele îmbunătăţirii procesului instructiv-educativ. În discuţiile purtate comuniştii au subliniat locul deosebit de important al instruirii practice pentru pregătirea viitoarelor cadre de constructori calificaţi. Ei au scos în relief necesitatea însuşirii temeinice de către elevi a deprinderilor practice de mînuire a sculelor şi dispozitivelor celor mai perfecţionate, de executare a operaţiilor specifice meseriilor pe care şi le însuşesc, ca şi necesitatea utilizării tehnologiilor celor mai moderne. Aceasta, au arătat vorbitorii, presupune înzestrarea tuturor atelierelor cu un bogat sortiment de scule şi aparate noi, realizate după concepţiile cele mai înaintate.

Îndreptîndu-mă a doua zi după această şedinţă spre şcoală, l-am ajuns din urmă, aproape de poartă, pe maistrul-instructor Dunai, care mi-a stîrnit curiozitatea datorită unei truse metalice pe care o purta cu el. Am intrat împreună pe poarta şcolii, îndreptîndu-ne spre atelierul de instalaţii tehnico-sanitare. Ceilalţi maiştri-instructori de la clasele de instalaţii, cărora trusa maistrului Dunai le trezise de asemenea curiozitatea, s-au strîns în jurul nostru. Cu gesturi lente, tovarăşul Dunai scoase la iveală din trusă o adevărată realizare tehnică : un pistol de împuşcat dibluri în perete, care permite introducerea micii mecanizări în construcţii uşurînd munca instalatorilor, reducînd timpul de execuţie şi risipa de materiale.

— Mai avem şi alte surprize, ne-au atras atenţia maiştrii Lauf şi Schorle. Ei ne-au arătat că au pregătit pentru lecţii şi activităţile practice truse pentru sudura electrică şi autogenă, care cuprind un aparat inductor pentru măsurarea rezistenţei instalaţiilor electrice, o lampă de benzină, o maşină de găurit cu mandrină, un ciocan de lipit electric, diferite tipuri de cleşti pentru tăiat şpituri, pentru desizolat, burghiuri de perete şi beton etc. De asemenea, s-au procurat un ansamblu complet de becuri pentru sudura autogenă, diferite tipuri de pile, o serie de materiale pentru protecţia muncii — mască şi ochelari pentru sudură, şorţ şi mănuşi de piele etc.

Toate acestea au fost obţinute de maiştrii-instructori de la Întreprinderea de utilaj nr. 7 a Trustului regional de construcţii şi reprezintă rodul preocupării lor de a îmbunătăţi instruirea ucenicilor, rodul colaborării strînse cu întreprinderea.

— Sîntem de-abia la început — spune maistrul-instructor Gal.

Da, într-adevăr, acesta este doar un început bun pe drumul introducerii în instruirea ucenicilor a procedeelor tehnice celor mai moderne. Pe acest drum maiştrii-instructori ai şcolii, mobilizaţi de organizaţia de partid, păşesc cu tot mai multă hotărîre.

IULIAN GERO
director adjunct al Şcolii profesionale de construcţii din Timişoara

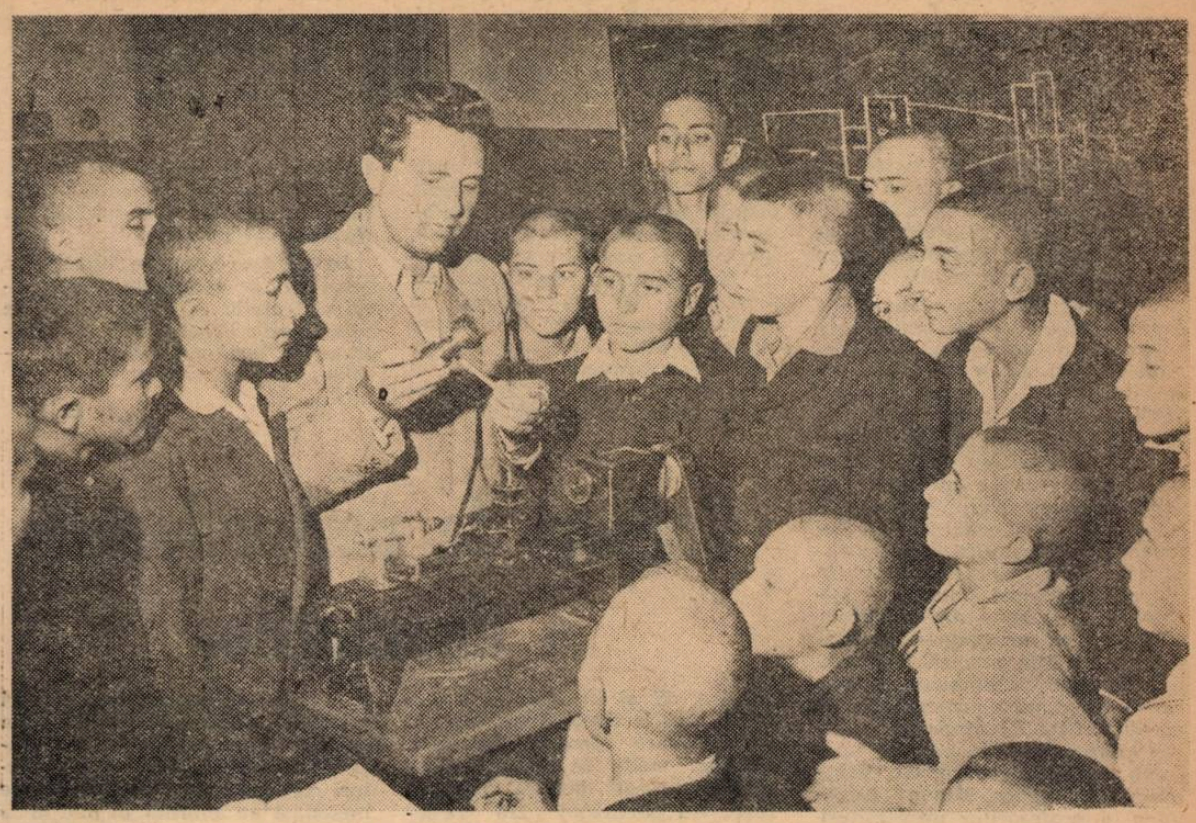

Profesorul de matematică explică probleme de trigonometrie ucenicilor strungari din anul I al Şcolii profesionale „Electroaparataj" din Bucureşti

Activitatea comisiilor pentru disciplinele de specialitate

Comisiilor de cultură tehnică din şcolile profesionale şi tehnice le revine un rol de frunte în îmbunătăţirea pregătirii de specialitate a viitorilor muncitori.

În multe şcoli aceste comisii au acumulat o bogată experienţă metodică, desfăşoară o activitate susţinută şi rodnică. Astfel, comisia de cultură tehnică de la Şcoala profesională de ucenici de pe lîngă Depoul de locomotive Bucureşti-călători şi-a întocmit un plan de muncă concret, izvorît din specificul şcolii şi îndreptat spre ridicarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice şi spre creşterea nivelului profesional al ucenicilor. Ea a organizat de curînd, de pildă, o lecţie deschisă cu tema „Sisteme de forţe concentrice" la clasa I-a „B". Discuţiile purtate pe marginea acestei lecţii, la care au participat majoritatea mebrilor comisiei, au prilejuit un interesant schimb de experienţă, au dus la îmbunătăţirea metodelor de predare. Profesorii de specialitate au relevat nivelul ştiinţific ridicat al lecţiei, justeţea exemplelor folosite, oportunitatea alternării explicaţiilor pe baza materialului didactic cu întrebările puse elevilor. S-au făcut, totodată, unele observaţii critice care au arătat dorinţa sinceră a participanţilor de a-l ajuta în muncă pe profesorul ce a ţinut lecţia. S-a remarcat astfel, pe bună dreptate, că acesta a acordat prea mult timp verificării cunoştinţelor, că răspunsurile date de unii elevi au dovedit o insuficientă adîncire a problemelor, că fixarea s-a făcut cam în grabă. În general, discuţiile purtate pe marginea lecţiei atestă că şcoala dispune de un colectiv de cadre didactice sudat, exigent şi cu un ridicat nivel de pregătire.

O experienţă pozitivă a acestei şcoli în legătură cu organizarea lecţiilor deschise este multiplicarea şi difuzarea din timp a planului acestor lecţii, ceea ce permite participanţilor să cunoască scopul şi sarcinile lor şi să urmărească felul în care profesorii reuşesc să-şi realizeze planul.

O acţiune binevenită a comisiei de cultură tehnică a fost şi prezentarea referatului privind experienţa utilizării tipurilor de lecţii în şcoala profesională. Comisia s-a oprit asupra acestei teme deoarece a constatat că unele cadre didactice, în special inginerii din producţie, neavînd suficientă experienţă pedagogică, nu folosesc îndeajuns de judicios diferitele tipuri de lecţie.

O altă sarcină de care se ocupă comisia de cultură tehnică de la Şcoala profesională a Depoului de locomotive din Bucureşti este reorganizarea, în colaborare cu celelalte comisii, a cabinetului metodic al şcolii, dotarea cabinetelor tehnice şcolare cu materialul necesar predării electrotehnicii şi cu piese de locomotive şi vagoane.

Comisia a organizat de asemenea cîteva cercuri de specialitate pentru elevi, cum sînt, de pildă, cercul tehnicienilor, cercul tinerilor inovatori, cercul fizicienilor, cercul foto. Deosebit de interesantă este activitatea cercului tinerilor inovatori condus de ing. Aurel Aldea de la uzinele „Griviţa Roşie". Pentru membrii lui a fost foarte atractiv referatul „Aplicarea inovaţiilor în producţie şi rezultatele lor", însoţit de exemplificări privind mişcarea inovatorilor din uzinele „Griviţa Roşie". În viitoarea şedinţă a cercului se va discuta referatul „Contribuţia elevilor şcolii la realizarea inovaţiilor".

În planul comisiei figurează şi organizarea de excursii documentare cu elevii la Casa tehnicii C.F.R., la Depoul de locomotive din Bucureşti, la uzinele „Griviţa Roşie", la Muzeul tehnic etc. Cu ocazia acestor excursii se vor desfăşura şi lecţii de sinteză sau de recapitulare.

O activitate valoroasă desfăşoară şi comisiile de cultură tehnică de la Şcoala profesională de ucenici a întreprinderii F.R.B., de la Şcoala profesională a uzinelor „Electronica" ş.a.

Din păcate, în alte şcoli activitatea comisiilor de cultură tehnică se desfăşoară în mod nesatisfăcător. Aşa, de exemplu, la Şcoala profesională a uzinei „23 August", deşi comisia este în mod formal constituită, ea nu a desfăşurat pînă în prezent nici un fel de activitate. Planul pe care l-a întocmit pentru viitor această comisie este foarte sărac, prevăzînd doar popularizarea, prin conferinţe la care să participe şi elevii, a unor metode de muncă.

Deficienţele activităţii comisiei de cultură tehnică se reflectă negativ şi în modul de întreţinere şi folosire a materialului didactic existent în şcoală, fără a mai vorbi de preocuparea pentru confecţionarea unor noi materiale, care este cu totul inexistentă. O parte din materialul didactic expus în vitrinele din sălile de clasă se află în dezordine, machetele sînt descompletate şi deteriorate. Acelaşi aspect îl au şi piesele din sala destinată depozitării materialului didactic.

De slaba activitate a cadrelor didactice din această şcoală răspunde şi conducerea ei (director tov. Paul Creţu), care nu i-a acordat atenţia cuvenită.

Ridicarea pe o treaptă superioară a activităţii comisiilor de cultură tehnică este o sarcină permanentă şi de o deosebită importanţă atît pentru conducerile şcolilor cît şi pentru organele învăţămîntului profesional şi tehnic. Acordînd acestei importante probleme atenţia cuvenită, ele vor da un impuls întregii activităţi de pregătire a viitorilor muncitori şi tehnicieni.

Prof. GH. DIVRICIAN

Tipuri de lecţii în şcoala tehnică

Întrucît în şcolile tehnice şi în şcolile tehnice de maiştri disciplinelor de specialitate le este repartizat un număr însemnat de ore, este necesar să se prevadă în orar, în unele zile, 2—3 ore la aceeaşi disciplină. Faptul acesta ridică de bună seamă unele probleme metodice.

Care este tipul de lecţie cel mai adecvat pentru orele consecutive ? Căutînd răspunsul la această întrebare, cabinetul metodic din Cluj pentru învăţămîntul profesional şi tehnic a întreprins la şcolile de personal tehnic din Braşov, Făgăraş, Copşa Mică şi Timişoara o cercetare care s-a desfăşurat sub forma unei anchete. Marea majoritate a celor anchetaţi — 97 la sută — s-au pronunţat pentru lecţia-prelegere urmată de seminar. Ei au arătat că lecţia-prelegere permite profesorului care lucrează cu elevi avînd la bază şcoala medie de cultură generală să expună materia cu mai multă continuitate şi precizie, fără ca atenţia elevilor să fie diminuată de întrebările ce se pun de obicei în cadrul altor tipuri de lecţii. De asemenea, seminarul, pentru care profesorul are la dispoziţie suficient timp, permite o verificare mai temeinică a nivelului însuşirii cunoştinţelor predate.

Atunci cînd volumul şi complexitatea temei o impun, se pot organiza prelegeri cu durata de două ore.

Un experiment organizat de Cabinetul metodic din Cluj indică structura cea mai potrivită pentru desfăşurarea prelegerilor cu durata de două ore. Astfel, în prima oră de curs profesorul anunţă subiectul lecţiei, îl încadrează în tema respectivă, precizează scopul lecţiei şi prezintă elevilor planul expunerii. El trece apoi la comunicarea noilor cunoştinţe, expunînd în ora I-a primele probleme ale lecţiei. El îşi dozează astfel timpul şi proporţionează în aşa fel prezentarea materiei încît la terminarea primei ore să fi tratat complet aceste probleme. În ora a doua, după pauză, profesorul recapitulează pe scurt cele prezentate în prima oră, pentru a asigura legătura între cunoştinţe.

În cursul întregii expuneri, după fiecare etapă mai importantă, are loc fixarea cunoştinţelor. La sfîrşitul lecţiei are loc o fixare de ansamblu. Apoi profesorul dă indicaţii bibliografice, teme pentru acasă (dacă este cazul) şi răspunde la întrebările elevilor.

Pentru şcolile tehnice de maiştri, ai căror elevi au la bază şcoala profesională, sînt mai indicate lecţiile mixte. În cadrul orelor consecutive aceste lecţii se pot desfăşura în mod diferit. De exemplu, prima oră — lecţie de verificare a cunoştinţelor, ora a doua — lecţie de transmitere a cunoştinţelor noi ; prima oră — destinată muncii independente, ora a doua— transmiterea cunoştinţelor noi ; prima oră — lecţie de verificare a cunoştinţelor şi ora a doua — lecţie destinată muncii independente ; prima oră — lecţie destinată muncii independente şi ora a doua — lecţie pentru repetare şi sistematizare.

Uneori este necesar ca lecţiile să fie eşalonate pe trei ore consecutive. Desigur, aceasta ridică în faţa cadrelor didactice probleme mai complexe, posibilitatea de combinare a diferitelor tipuri de lecţie fiind mai dificilă.

Cele mai obişnuite combinaţii pot fi următoarele: prima oră — lecţie de verificare a cunoştinţelor, ora a doua — lecţie de comunicare a noilor cunoştinţe, ora a treia — lecţie de laborator, proiecţia unui film documentar sau a unui diafilm legat de tema respectivă etc.; prima oră — verificarea cunoştinţelor, orele a doua şi a treia — comunicarea cunoştinţelor noi prin lecţie-prelegere la clasele cu nivel superior de pregătire sau prin lecţie mixtă la celelalte clase ; prima oră — lecţie pentru repetarea şi sistematizarea cunoştinţelor, ora a doua — lecţie destinată muncii independente, ora a treia — lecţie pentru transmiterea noilor cunoştinţe ; prima oră — lecţie destinată muncii independente, ora a doua — lecţie pentru repetarea şi sistematizarea cunoştinţelor, ora a treia — transmiterea noilor cunoştinţe ; prima oră — lecţie pentru verificarea cunoştinţelor, ora a doua — lecţie destinată muncii independente, ora a treia — transmiterea noilor cunoştinţe; toate trei orele — lecţie de fixare şi generalizare a cunoştinţelor (recapitulare), în urma parcurgerii unui capitol mai important, la sfîrşit de trimestru, de semestru sau la sfîrşit de an.

La disciplinele care necesită lucrări de laborator se pot organiza şi lecţii destinate muncii independente cu o durată de trei ore. Sînt indicate şi lecţiile de practică didactică cu o durată de 2—3 ore.

Acest mod de organizare a lecţiilor în ore consecutive, experimentat cu succes la Grupul şcolar al căilor ferate din Bucureşti, este susţinut de numeroase cadre didactice, care au constatat că varietatea tipurilor de lecţie înlătură monotonia predării, ţine treaz interesul elevilor şi contribuie la parcurgerea şi însuşirea în bune condiţiuni a materiei predate.

Prof. N. TRANDAFIR
inspector principal de învăţămînt

Cursuri cu inspectorii metodiști și șefii secțiilor de învățămînt

Cursurile centrale de perfecționare a celor ce muncesc în învățămînt constituie o formă deosebit de eficientă a calificării acestora la nivelul cerințelor care stau astăzi în fața școlii.

Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din București, căruia îi revine sarcina de a organiza astfel de cercuri, a cuprins în cadrul lor, în acest an circa 1.600 de profesori din întreaga țară. Pentru a asigura o calitate ridicată a activității de perfecționare institutul a antrenat, cu sprijinul Ministerului Învățămîntului, cadre de academicieni și profesori universitari care au expus în fața participanților la cursuri probleme actuale ale științei și tehnicii, ajutînd profesorilor să-și completeze cunoștințele cu date noi, să pătrundă în adîncime fundamentarea teoretică și practică a metodelor de predare. Este de ajuns să amintim participarea la această acțiune a academicienilor Gh. Vrînceanu, Gh. Mihoc, Eugen Angelescu, a profesorilor universitari N. Onicescu, N. Mihăileanu, Alex. Grosu, Florin Ciorăscu, a conferențiarilor universitari M. Dinculescu și I. Bucur. De asemenea, au ținut expuneri în fața cursanților cadre de cercetători științifici și profesori din Uniunea Sovietică, din Republica Democrată Germană și din Franța, ceea ce a prilejuit totodată realizarea unui valoros schimb de experiență și a contribuit la întărirea relațiilor de colaborare culturală pe linie internațională.

Folosind experiența dobîndită pînă acum, I.P.C.D. București continuă seria activităților de acest fel. Bunăoară, în luna octombrie a avut loc la Predeal un curs la care au participat 116 directori de școli medii din toate regiunile țării.

Ținînd seama de importanța deosebită pe care o are pentru îndrumarea generală și de specialitate a procesului de învățămînt munca desfășurată de inspectorii metodiști, I.P.C.D. București organizează pentru aceștia un curs central de perfecționare în perioada 12—26 noiembrie a.c. În cadrul lui se vor lămuri probleme privitoare la baza pedagogică a activităților instructiv-educative, la formarea profilului moral al omului de tip nou, la strînsa îmbinare a învățămîntului cu viața, cu munca productivă, la rolul inspectorului metodist în continua perfecționare a cadrelor didactice, la fundamentarea științifică a sistemului inspecției școlare și a inspecției speciale pentru acordarea gradelor didactice etc. În scopul înarmării cadrelor de îndrumare și control care vor participa la curs cu tehnica inspecției și cu posibilitatea de valorificare a rezultatelor ei, sînt prevăzute 6 zile de activități practice în care se vor efectua diferite tipuri de inspecții. De asemenea discuțiile din seminarii, lucrările de pregătire a inspecțiilor și concluziile acestora vor avea rolul de a-i înarma pe cursanți cu un sistem judicios de muncă pentru a asigura atingerea scopului propus.

Un curs asemănător, dar adaptat la specificul muncii și funcției respective, se va desfășura, începînd de la 1 decembrie 1962, cu șefii secțiilor de învățămînt regionale și raionale.

În felul acesta institutul va contribui la întărirea caracterului sistematic al activității de conducere a procesului instructiv-educativ, la îmbunătățirea generală a muncii școlilor.

C. D.

Cursuri de perfecționare a directorilor

Între 17 și 31 octombrie s-a desfășurat la Predeal un curs de perfecționare pentru directorii școlilor medii de cultură generală, organizat de I.P.C.D.-București. Au participat 116 directori de la școli din toată țara, majoritatea numiți de curînd în munca de conducere a școlilor.

Tematica lecțiilor prezentate în cadrul cursului a ținut seama de sarcinile deosebit de importante care revin învățămîntului în etapa actuală. S-au prezentat probleme pedagogice și psihologice ale procesului de învățămînt, probleme privind educația elevilor în spiritul moralei comuniste, probleme ale conducerii școlii. Un accent deosebit s-a pus pe legarea învățămîntului de viață, de producție, principiu călăuzitor în munca de instruire și educare a elevilor, arătîndu-se necesitatea obiectivă a îmbinării învățămîntului cu munca productivă, problemele didactice pe care le ridică aceasta și modul cum trebuie rezolvate.

Principalele obiective ale activității instructiv-educative, la realizarea cărora conlucrează întregul colectiv pedagogic, au fost analizate în lecții ca: „Munca diriginților", „Controlul cunoștințelor și deprinderilor elevilor", „Activitatea în afară de clasă și de școală". „Colaborarea școlii cu organizațiile de tineret și cu familia", „Munca metodică", „Activitatea administrativ-financiară, gospodărească și igienico-sanitară". S-a conturat sfera acestor activități și s-au precizat sarcinile ce revin directorului în organizarea, îndrumarea și controlul lor.

Deoarece unul din mijloacele pe care le folosește directorul în vederea îndrumării și controlului activității didactice este asistența la lecții, s-au prezentat expuneri privind metodica predării la aproape toate obiectele de învățămînt. Socotim însă că unii lectori care au expus problemele de metodică au abordat în mai mică măsură metodele și procedeele specifice fiecărui obiect și aspectele pe care trebuie să le urmărească directorul în cadrul asistențelor la fiecare disciplină, dînd în schimb o extindere prea mare scopului și sarcinilor predării obiectelor și prezentînd probleme generale, deja cunoscute.

Pentru legarea problemelor teoretice de practică, au fost organizate unele activități practice care s-au desfășurat la școlile medii nr. 3 și nr. 4 din Brașov. Aici participanții la curs au asistat la lecții de diferite specialități și la ore de dirigenție, au urmărit felul cum au fost analizate acestea de către directorii școlilor respective, au cercetat modul cum s-au planificat și cum se realizează munca și au asistat la o ședință a comisiilor metodice.

Cursul s-a încheiat cu un seminar recapitulativ în care s-au revăzut principalele probleme tratate, trăgîndu-se concluzii care vor constitui un îndreptar în munca viitoare a directorilor.

Prin tematica lui, prin caracterul documentat al expunerilor, prin aplicațiile practice, prin faptul că a lămurit multe aspecte ale muncii atît de complexe pe care trebuie să o desfășoare directorul în vederea pregătirii elevilor pentru viață, cursul va aduce o contribuție de seamă la îmbunătățirea muncii conducătorilor de școli.

MARIA PETRESCU

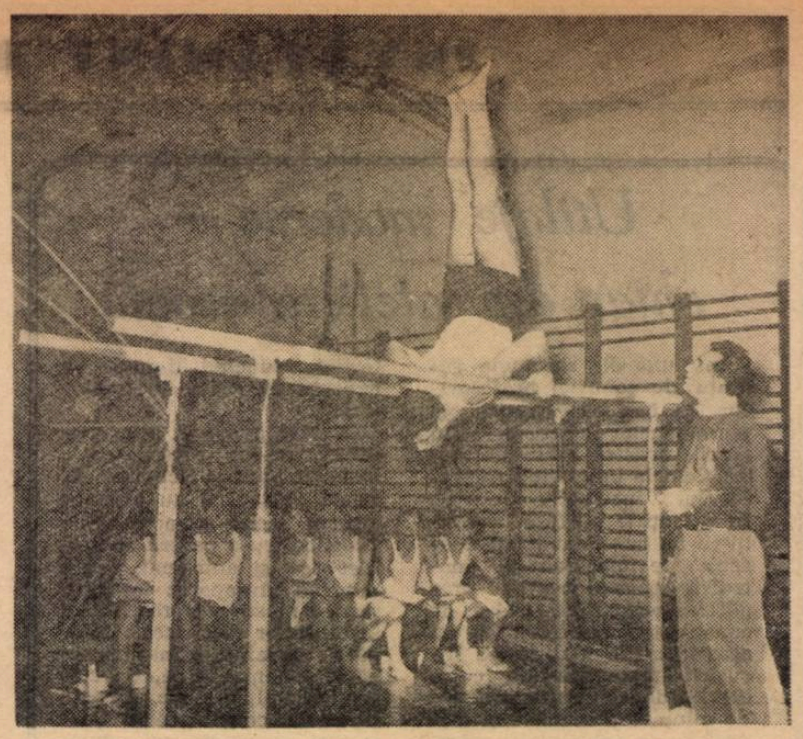

Gimnastică la paralele

Un nou caiet de practică pedagogică

Întocmit de un colectiv de la catedra de pedagogie-psihologie a Institutului pedagogic de 3 ani din București, colectiv format din conf. univ. Nicolae Sipoș, șeful catedrei, și lectorii univ. Matei Constantin Nicolae și Ion Lupu, noul caiet de practică pedagogică răspunde în mai mare măsură decît caietele anterioare cerințelor pe care le ridică instruirea pedagogică a studenților ce se pregătesc să devină profesori, folosind mai larg experiența muncii didactico-educative desfășurate cu aceștia. Un merit deosebit al caietului constă în faptul că el va putea fi folosit de absolvenți și în primii ani de activitate în școală, fiind pentru ei un adevărat ghid în această activitate.

Foarte util le va fi îndeosebi viitorilor profesori modul cum este prezentată în caiet problema studiului psiho-pedagogic al elevilor, care ține seama de cele mai noi concluzii pedagogice și psihologice privind locul și importanța cunoașterii personalității copilului. Explicațiile detaliate și schemele existente în caiet, precum și prezentarea unor fișe model, asigură condiții pentru desfășurarea unei munci de calitate în această direcție. De asemenea, îi vor ajuta mult pe viitorii profesori și indicațiile privind activitatea directorului.

Caietul cuprinde șase părți distincte. Primele trei (referitoare la datele personale ale studentului, la regulamentul de ordine interioară pentru organizarea practicii pedagogice și la documentele practicii pedagogice), îi familiarizează pe studenți cu latura organizatorică a practicii pedagogice. Capitolul privitor la evidența activității studentului în cadrul practicii pedagogice se referă la munca acestuia pentru însușirea măiestriei pedagogice. Ultimele două capitole (darea de seamă asupra activității studentului în cadrul practicii pedagogice și situația finală a studentului la practica pedagogică), se referă la calitatea muncii pedagogice practice depusă de student. În mod just se acordă o importanță deosebită părților privitoare la îndrumarea studenților în participarea lor activă la practica demonstrativă și de probă. Aici se dau îndrumări privind asistarea la lecțiile model, la analiza lecțiilor de probă și finale etc.

În general noul caiet de practică pedagogică cuprinde toate laturile muncii profesorului în școala de 8 ani și, în același timp, reflectă calitatea activității practice desfășurate de fiecare student. El corespunde astfel din plin exigențelor cerute de îndrumarea și evidența pregătirii practice a viitorilor profesori.

Este de relevat și faptul că autorii au reușit să expună într-o formă clară și accesibilă principalele probleme pe care le pune în fața studenților contactul cu școala, cu clasa de elevi, cu munca de predare. De asemenea trebuie menționată grija ce s-a manifestat pentru aspectul grafic al caietului.

RADU NICOLAE

Prezență în toate problemele școlii

(Urmare din pag. 1)

inițiativa creării unei tradiții „Caragiale". S-a propus organizarea unor acțiuni ca punerea în scenă a unor piese de teatru ale marelui dramaturg, înființarea în școală a unui muzeu „Caragiale" care să fie îngrijit de clasele cele mai bune în ce privește cunoștințele despre viața și activitatea scriitorului — acest lucru constatîndu-se prin concurs — crearea pe lîngă gazeta de perete a școlii a unui supliment satiric intitulat „Mofturi școlare", în care să se critice „năravurile" ce se mai întîlnesc în comportarea elevilor din școală ș.a.

Spuneam mai sus că învățătorii și profesorii trebuie să-l ajute pe director în luarea măsurilor pentru soluționarea diverselor probleme ce se ivesc. Desigur, inițiativele, propunerile sînt întotdeauna necesare, bine venite. Dar dacă aducem la cunoștința directorului fel de fel de probleme, dacă venim cu inițiative, însă lăsăm toată treaba în seama lui sau a altora, putem considera oare că am ajutat realmente școala în îmbunătățirea muncii? Să luăm un caz destul de frecvent. În jurnalul de clasă sînt fel de fel de observații cu privire la comportarea și atitudinea elevilor în timpul lecțiilor. Nu o dată se întîmplă ca aceste notații să fie făcute de către cei mai exigenți profesori ai clasei: „Elevul X vine cu temele nefăcute", „Eleva Y se joacă în bancă", „Cutare a fost obraznic", „Cutare a deranjat clasa, vorbind neîntrebat", „Rog pe tov. diriginte să ia măsuri..." Dar de ce semnatarul acestor observații și sugestii pentru munca dirigintelui nu ia el însuși măsurile necesare ca în ora sa elevii să fie ascultători și respectuoși? A pune umărul la treabă, a ajuta la rezolvarea problemelor ce se ivesc reclamă desigur efort, dar numai așa poți să-ți faci datoria pînă la capăt. Deci: cît mai multă inițiativă, dar și cît mai mult aport concret la îmbunătățirea muncii în toate sectoarele.

Este foarte adevărat că de multe ori acest aport al cadrelor didactice depinde și de director. Dacă el apreciază valoarea muncii colective, a inițiativelor care vin de la colectiv, dacă studiază cu atenție propunerile ce i se fac și se arată gata să ia măsuri în consecință, dacă cere sprijinul cadrelor didactice și nu se mulțumește să lucreze de unul singur, atunci desigur va primi ajutorul necesar din partea celor cu care lucrează. Este bine ca directorul școlii să stimuleze inițiativele prin toate mijloacele de care dispune și să aibă în vedere și această problemă atunci cînd se pronunță asupra calității muncii fiecărui învățător și profesor din școală.

Prezență și iar prezență în problemele școlii, căutări soldate cu soluții juste pentru progresul muncii, sprijin activ în toate compartimentele vieții școlare — iată îndatoriri a căror îndeplinire este o trăsătură esențială a oricărui slujitor devotat al școlii.

Lectorat pedagogic pentru părinți

De curînd, la Școala de 8 ani nr. 4 din Botoșani a avut loc prima ședință din acest an școlar a lectoratului pedagogic pentru părinți. Au fost de față peste 400 de părinți ai elevilor școlii.

Referatul prezentat în această ședință, care a avut tema „Educația copilului în familie", a trezit un deosebit interes în rîndul părinților, mai ales datorită faptului că tezele generale din cuprinsul lui au fost ilustrate cu numeroase fapte concrete, constituind pentru părinți exemple demne de urmat. Legătura strînsă cu școala, cu învățătorii, profesorii și diriginții copiilor lor, supravegherea îndeplinirii îndatoririlor școlare, sarcinile concrete date copiilor în cadrul gospodăriei, controlul asupra executării acestor sarcini, menținerea unei atmosfere sănătoase în familie — iată numai cîteva căi sugerate de referat și dezbătute apoi pe larg de participanții la lectoratul pedagogic.

Foarte interesante s-au dovedit a fi luările de cuvînt ale părinților, care au arătat, printre altele, rezultatele îmbucurătoare obținute în munca lor cu copiii în urma sugestiilor primite din partea școlii în anul trecut.

În general, dezbaterile din cadrul primei ședințe a lectoratului au scos în evidență încă o dată popularitatea de care se bucură în rîndurile părinților această formă de propagandă pedagogică.

MARIA MICU
Botoșani

Sesiunile locale ale „lecturilor pedagogice"

În Capitală

La actuala sesiune a lecturilor pedagogice din Capitală au fost antrenate numeroase cadre didactice, care au elaborat lucrări interesante, cu teme variate.

În plenara sesiunii au fost prezentate lucrările: „Formarea colectivului de elevi", de Constanța Teodorescu, profesoară la Școala pedagogică de învățători, „Organizarea și desfășurarea vizitelor și excursiilor" de Cătălina Zoe, învățătoare la Școala de 8 ani nr. 122 și „Unele aspecte ale muncii de educare comunistă a elevilor", de I. Milea, director adjunct al Școlii medii nr. 38. Tratînd cu competență probleme actuale ale muncii în școală, aceste lucrări au adus o contribuție la îmbogățirea experienței pedagogice a cadrelor didactice.

În secțiile de limba română, de istorie și geografie ale sesiunii s-au prezentat lucrări privind realizarea educației comuniste a elevilor în cadrul lecțiilor. Aceste lucrări au adus în discuție metode și procedee verificate în practica predării, care duc la formarea conștiinței socialiste a elevilor, la dezvoltarea trăsăturilor de caracter ale omului nou. Și în celelalte secții problemele educative au stat în atenția cadrelor didactice. Merită să fie menționată lucrarea profesoarei Olimpia Bînă de la Școala medie nr. 22, care prin exemple convingătoare a arătat cîmpul larg oferit de lecțiile de chimie pentru educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismul proletar.

În general, în tratarea problemelor legate de realizarea educației comuniste prin lecții, autorii au căutat să dezbată în chip creator aspecte multiple legate de sarcinile concrete ale învățămîntului în etapa actuală. Plecînd de la fapte, ei s-au străduit să ajungă la generalizări de ordin teoretic.

Într-o măsură mai mare și la un nivel științific mai ridicat decît în sesiunea precedentă s-au ocupat autorii lucrărilor de problemele legării învățămîntului de producție, de practica vie a construcției socialismului. Această problemă a fost abordată în special în lucrările prezentate în secțiile cadrelor didactice care predau la clasele I—IV, ca și în secțiile de chimie, fizică și matematică. Astfel, lucrarea „Rolul și locul chimiei în legarea școlii de viață, de practica construcției socialiste", prezentată de Oscar Roșeanu, profesor la Școala medie nr. 15, a demonstrat că înțelegerea cunoștințelor teoretice de chimie, priceperea de a le aplica în viață este condiționată în primul rînd de legarea lor strînsă de practică, de munca în producție. În secția de fizică s-au bucurat de interes lucrările „Experiențe demonstrative cu aparate construite cu ajutorul elevilor", de profesorii Angela Negulescu și N. Stănescu de la Școala medie nr. 13, și „Legarea teoriei de practică în cadrul lecțiilor privind bazele fizice ale mecanicii", de Aurelia Nicolau, profesoară la Școala medie nr. 17.

Dacă majoritatea lucrărilor prezentate comisiei de selecționare conțin elemente pozitive, oglindesc experiența bună a cadrelor didactice, trebuie arătat că au fost prezentate și unele lucrări alcătuite în grabă, avînd un caracter descriptiv, și care n-au reușit să interpreteze teoretic experiența practică, să ajungă la concluzii și generalizări.

Privită în întregul ei, actuala sesiune a lecturilor pedagogice din Capitală a contribuit la stimularea interesului cadrelor didactice din Capitală, pentru studierea experienței înaintate și cercetarea științifică a problemelor învățămîntului.

Prof. SILVIA PETRESCU
Prof. LACTANȚIU DANTIȘ

La Cluj

Și la Cluj recenta sesiune a lecturilor pedagogice s-a bucurat de mult interes în rîndul cadrelor didactice. Lucrările prezentate au avut un conținut variat, au tratat probleme importante ale teoriei și practicii pedagogice, fiind rodul unor cercetări sistematice, desfășurate timp îndelungat. În general lucrările sesiunii s-au desfășurat la un nivel științific corespunzător, constituind un bun prilej de studiere și popularizare a experienței înaintate a cadrelor didactice.

Progresul realizat în această direcție față de anii trecuți se datorește atît străduințelor depuse de către autorii lucrărilor, cît și sprijinului primit de aceștia din partea secțiilor de învățămînt, a Institutului de perfecționare a cadrelor didactice — Cluj și a comisiilor organizate în vederea pregătirii sesiunii. Semnalăm îndeosebi activitatea comisiei din orașul Cluj și a celei din Turda, care s-au preocupat cu grijă de îndrumarea celor ce au alcătuit lucrări.

În viitor ajutorul acordat cadrelor didactice care întreprind cercetări va trebui să fie intensificat în toate raioanele regiunii. Se cere ca îndrumarea să se realizeze pe etape, avînd în vedere atît munca de documentare, de strîngere a materialului faptic, de experimentare a anumitor probleme, cît și interpretarea teoretică a faptelor și elaborarea definitivă a lucrărilor.

MARIA NICOARĂ
lector la I.P.C.D.-Cluj

Tot mai multe economii la C. E. C.

Spiritul de a economisi trebuie format la tineri încă de pe băncile școlii. Ținînd seama de aceasta, cadrele didactice din raionul Bistrița se străduiesc să-i deprindă pe elevi a economisi prin C.E.C.

Ca urmare a preocupării învățătorilor și profesorilor, în cele 124 de școli ale raionului există numeroși elevi posesori de librete C.E.C. Cele mai frumoase realizări pe această linie le-au obținut școlile din Micești de Cîmpie, Lechința, Prundul Bîrgăului, Sărățel, Josenii Bîrgăului, Sigmir, Matei. Cu banii economisiți elevii au făcut în vacanța din vara trecută frumoase excursii, iar acum, în timpul anului școlar, fiecare își alcătuiește sau își împrospătează biblioteca personală.

VALENTIN LEUCA

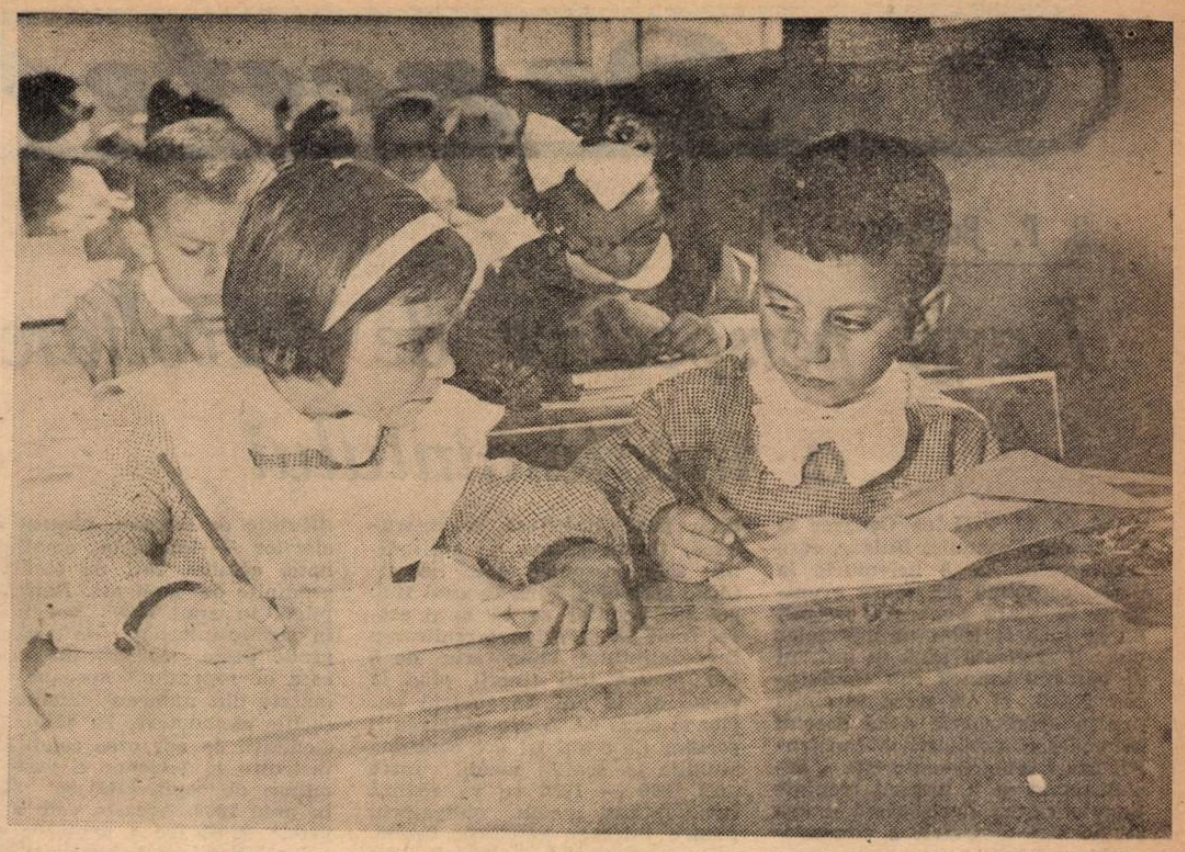

Intrecere la scris frumos

Lămuriri

Este manualul material didactic?

— ne întreabă un profesor din orașul Sibiu —

Manualele școlare sînt auxiliare ale muncii profesorului și elevului. Profesorul este obligat să le cunoască, să le cerceteze cu deamănuntul, pentru a se orienta cu exactitate asupra volumului și nivelului cunoștințelor pe care urmează să le predea, pentru a ști pînă la ce adîncime să meargă în tratarea problemelor, pentru a îndruma munca individuală a elevilor. În ceea ce-i privește pe elevi, textele, ilustrațiile, schițele, schemele cuprinse în cărțile școlare au scopul de a-i ajuta acasă, în pregătirea lecțiilor pentru a doua zi.

Unii profesori folosesc materialele ilustrative înserate în manuale în locul materialului didactic pe care trebuie să-l aducă în clasă. Evident, dacă nu s-au îngrijit de procurarea sau confecționarea pieselor necesare pentru ilustrarea lecțiilor, materialul din manuale le poate suplini, de bine de rău. Procedeul acesta prezintă însă multe dezavantaje.

În primul rînd, desigur, face să scadă caracterul intuitiv al lecției. Să spunem că în cursul acesteia profesorul trebuie să demonstreze o schemă și nu a pregătit planșa respectivă. Folosește în loc manualul, în care este desenată, în mic, aceeași schemă. Desigur, explicațiile date de profesor cu privire la conținutul ei sînt mai greu de urmărit din bancă de către elevi. Profesorul trebuie să intervină de mai multe ori pentru a-i ajuta să identifice elementele din desen la care se referă el și nu poate avea siguranța totală că întreaga clasă s-a lămurit pînă la urmă. Dar dacă aceleași elemente ar fi fost arătate precis, pe o schemă clară, mare, pe planșă? Ar mai fi fost pentru elevi motive de confuzie? Firește că nu.

Există în unele manuale materiale care, pentru unii, ar putea chiar suplini „oficial" materialul didactic ce trebuie adus în clasă. Sînt hărțile colorate de la sfîrșitul manualelor de geografie sau istorie, a căror folosire trebuie să intre în obișnuința elevilor, sînt reproducerile după tablouri care servesc la alcătuirea compunerilor la limba română. Cu toate că ar putea folosi, să spunem, harta colorată de la sfîrșitul manualului în explicarea lecției noi, profesorii cu experiență, care muncesc cu conștiinciozitate, găsesc totuși necesar să aducă în clasă harta mare a școlii, pe care o expun în fața clasei. Ca urmare, în hărțile lor mici — în clasă și apoi acasă — elevii găsesc mult mai ușor munții, apele, orașele despre care este vorba în lecție.

Înlocuirea planșelor, schemelor, hărților etc. cu materialul ilustrativ existent în manuale mai dă loc și la alte dezavantaje. Elevii răsfoiesc cărțile și prin aceasta se tulbură liniștea din clasă. Atenția lor, concentrată pînă la un moment la tablă, se îndreaptă acum spre carte, dispersîndu-se și slăbind, distrasă de ilustrații și de alte lucruri din manual și din bancă.

Răspunsul la întrebare a tovarășului profesor din Sibiu mai trebuie formulat?

ANA COSMIN

Ansamblul artistic al elevilor

Ansamblul „Albăstrița" de la Centrul școlar agricol din comuna Șendriceni, raionul Dorohoi, și-a dobîndit o bine meritată popularitate în rîndurile elevilor și al oamenilor muncii din raion și regiune. El cuprinde un număr de peste 40 de elevi, fruntași la învățătură și în activitatea artistică.

Ansamblul desfășoară o activitate bogată, dînd spectacole reușite în satele și comunele raionului. De mult succes s-au bucurat îndeosebi programele intitulate „Socialismul a învins definitiv în țara noastră" și „Omul sovietic, deschizător al drumului spre astre".

Pentru meritele lor, membrii ansamblului au fost invitați în studiourile de radio din București și Iași.

C. BARBACARU

POȘTA redacției

Virgil Niculescu, comuna Bueşti, raionul Slobozia

Personalul didactic care a dobîndit în trecut licența în drept sau licența acordată de fosta Academie comercială este salarizat la categoria I-a de profesori pentru orele predate la clasele V—XI atîta timp cît este menținut în învățămînt. În ceea ce privește grupa de vechime, este menținut în aceeași grupă la care se afla încadrat la 1 august 1959 (chiar dacă ulterior împlinește stagiul) pînă la calificarea pentru învățămînt și obținerea gradului didactic.

C. Popovici, Bîrlad

Conform instrucțiunilor în vigoare, corectarea lucrărilor scrise este considerată activitate didactică, iar participarea la cercurile pedagogice — activitate metodică.

Gh. Pamfile, comuna Matca, raionul Tecuci

Instrucțiunile în vigoare prevăd că cei ce predau la clasele V—XI nu pot ocupa prin cumul posturi de învățători.

Maria Badea, comuna Gura Suții, raionul Titu

Dacă la data de 1 august 1959 erați studentă în anul IV în învățămîntul superior fără frecvență, avînd și vechimea în învățămînt corespunzătoare, aveați dreptul să fiți salarizată la categoria a II-a de profesor, grupa 5-10 ani (salar de grad definitiv). Menținerea acelorași drepturi de salarizare era posibilă pînă la terminarea studiilor și trecerea examenului de definitivat pentru profesori.

Andrei Schmidt, comuna Rupea, reg. Brașov

Din situația relatată de dv. rezultă că depășirea plafonului stabilit în Decretul nr. 285/960 rezultă din sumele încasate la cumulul de funcțiuni, fapt pentru care nu puteți primi îndemnizația de stat pentru copil. Depășirea plafonului și acordarea alocației este posibilă numai în cazul cînd diferența respectivă provine din majorarea salariului la funcția de bază, adică la salariul tarifar.

Gh. Apostol, Rîmnicu Sărat

Cursurile postuniversitare funcționează pentru facultățile tehnice și pentru institutele de arte plastice. Cei care frecventează aceste cursuri trebuie să fie absolvenți ai unei facultăți tehnice sau respectiv, ai unei facultăți de artă.

De peste hotare

R. P. Bulgaria

Largi perspective de dezvoltare a învăţământului

Cel de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar, care s-a deschis la 5 noiembrie la Sofia, constitue un mare eveniment în viaţa poporului bulgar. El va încheia bilanţul măreţelor victorii realizate pînă în prezent de oamenii muncii sub conducerea P.C.B. şi va trasa sarcinile pentru următoarele două decenii în vederea desăvîrşirii construirii bazei tehnico-materiale a socialismului şi a trecerii treptate la construirea desfăşurată a bazei tehnico-materiale a comunismului.

Directivele celui de al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar prevăd un ritm accelerat de dezvoltare a economiei şi culturii ţării. Aşa cum a spus tovarăşul Todor Jivkov în cuvîntarea rostită cu prilejul aniversării a 50 de ani de la organizarea mişcării revoluţionare a tineretului din Bulgaria, „cifrele prevăzute în planul de douăzeci de ani sînt o adevărată simfonie — o simfonie minunată a muncii creatoare paşnice, simfonia dimineţii comuniste".

În viitoarele două decenii, în Bulgaria se vor crea în domeniul învăţămîntului condiţii tot mai bune, care vor da fiecărui tînăr posibilitatea să se instruiască, ţinînd seama de aptitudinile sale personale şi de necesităţile societăţii. Pînă în anul 1970 reţeaua şcolilor se va lărgi astfel încît să se asigure realizarea învăţămîntului obligatoriu de 8 ani pentru toţi tinerii pînă la vîrsta de 16 ani. În această perioadă circa 90 % din absolvenţii şcolilor de 8 ani îşi vor continua studiile în şcolile medii. Între anii 1970 — 1980 se va realiza învăţămîntul mediu obligatoriu pentru întreaga generaţie tînără.

Avîntul ştiinţei şi tehnicii, dezvoltarea electrificării, mecanizării, automatizării şi chimizării proceselor de producţie vor mări continuu nevoile de specialişti cu studii superioare. De aceea, Directivele prevăd ca pînă în anul 1980 numărul total al studenţilor din instituţiile de învăţămînt superior să se ridice la 220.000 faţă de 55.000 în anul 1960. Numărul inginerilor din industrie şi agricultură va fi de 150.000, iar numărul specialiştilor cu studii medii se va ridica la 750.000. Numărul oamenilor de ştiinţă va creşte de la 5.900 în anul 1960 la 35.000 în anul 1980.

O mare dezvoltare vor cunoaşte în viitoarele două decenii instituţiile de educare obştească a elevilor — internate, semiinternate, cămine, săli de meditaţii, grădiniţe de copii etc. Astfel, de pildă, în anul 1980 vor învăţa în şcolile-internat de diferite grade peste 550.000 de elevi, ceea ce reprezintă aproape jumătate din numărul elevilor din şcolile elementare. In sălile de meditaţii se vor crea condiţii de instruire şi educare a peste un milion de copii, faţă de 35.000 în anul 1960. Aceasta este o expresie grăitoare a grijii pe care o arată Partidul Comunist Bulgar educării omului epocii comuniste.

În Directive sînt arătate mijloace şi căi concrete de orientare a întregului învăţămînt spre problemele dezvoltării ţării, spre înfăptuirea sarcinilor legate de desăvîrşirea construcţiei socialismului şi trecerea la construirea comunismului.

Directivele celui de-al VIII-lea Congres al P.C.B. deschid perspective largi şcolii din Bulgaria, prevăd condiţiile necesare pentru ca învăţămîntul să poată contribui nemijlocit la construirea noii societăţi, să educe omul care va munci şi va trăi în comunism.

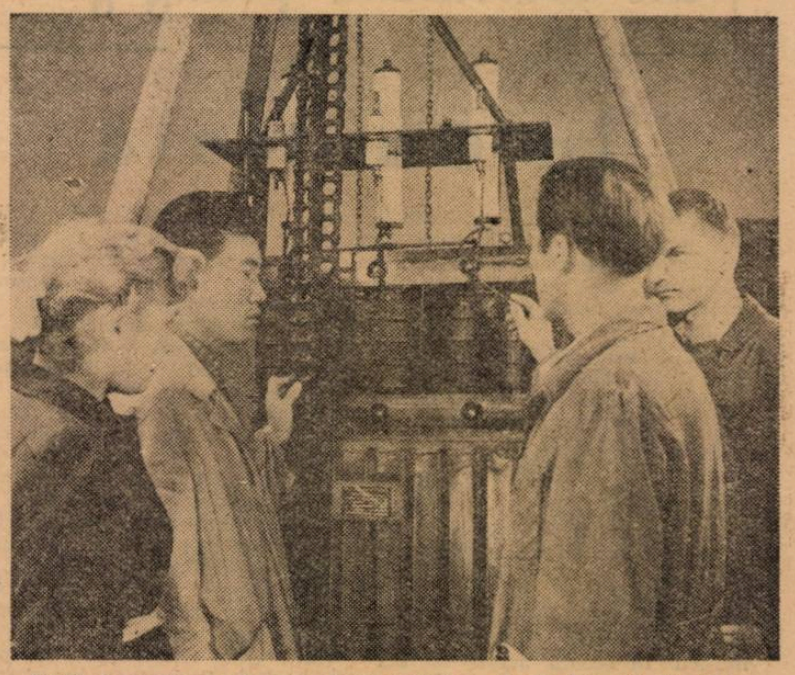

Studiul practic la Şcoala electrotehnică „S. M. Kirov" din Sofia

În Africa

Lupta împotriva analfabetismului

În capitolul „Educaţia în Africa" al unui ghid pentru cunoaşterea continentului african, publicat la Londra anul trecut de Colin Legum, se arată că mai mult de 60 la sută din copiii de virstă şcolară din acest continent nu sînt înscrişi la şcoală. În privinţa şcolilor medii, ghidul precizează că media de înscriere pentru întreaga Africă este de 2 la sută din copii. Bineînţeles că în această cifră intră copiii albi ai funcţionarilor autorităţilor coloniale, cărora li s-au creat şi condiţii de studiu ca pentru „stăpîni". Iar în întregul „continent negru" — în afară de Africa de Nord — există doar 11.500 de studenţi.

Sînt, după cum se vede, date care acuză prin ele însele lunga perioadă de oprimare colonială, cînd accesul la învăţătură al africanilor era nu numai descurajat, dar chiar împiedicat cu forţa. Colonialiştii au sesizat că ridicarea nivelului cultural reprezintă inevitabil o primejdie pentru perpetuarea dominaţiei lor şi au acţionat în consecinţă. Este drept că pentru faţadă, pentru eventualele vizite ale unor comisii internaţionale sau pentru oaspeţi de frunte erau puse în funcţiune cîteva şcoli menite să „demonstreze" misiunea aşa-zis „civilizatoare" a colonialiştilor, dar după decenii şi secole de asemenea misiune, în care s-a făcut reclamă pătrunderii culturii franceze sau engleze, situaţia învăţămîntului nu a putut fi prezentată în culori trandafirii nici măcar într-un ghid publicat la Londra.

În momentul de faţă se remarcă faptul că statele care şi-au cucerit independenţa politică şi acţionează pentru consolidarea independenţei lor economice, pentru a scăpa în întregime de exploatarea vechilor şi noilor stăpîni colonialişti, consacră o atenţie deosebită şi dezvoltării învăţămîntului. Ne vom limita la două exemple : Ghana şi Guinea, o fostă colonie engleză şi o fostă colonie franceză.

Desigur, în aceste tinere state care şi-au cucerit independenţa în lupta împotriva dominaţiei colonialiste, principala problemă la ordinea zilei în legătură cu organizarea învăţămîntului este lupta împotriva analfabetismului, pentru cît mai grabnica sa lichidare. În Ghana s-a hotărît ca toate cadrele didactice şi toţi absolvenţii şcolilor medii să lucreze anual timp de trei luni la cursurile de alfabetizare organizate în toate întreprinderile şi satele ţării. Începerea acestei campanii, organizarea luptei împotriva neştiinţei de carte au fost anunţate în luna august la un mare miting care a avut loc la Accra.

Se deschid noi institute de învăţămînt în Tunis

Noul program consacrat independenţei economice adoptat la Congresul Partidului Convenţiei Populare, care a avut loc în vara anului 1962 la Kumasi, prevede în capitolul referitor la reformele sociale, reorganizarea învăţămîntului pe baze noi, pentru a face faţă necesităţilor de dezvoltare ale ţării.

În Guineea, al cărui popor s-a pronunţat pentru desprinderea din sistemul colonial francez în 1958 şi a avut de făcut faţă retragerii tuturor tehnicienilor şi profesorilor o dată cu autorităţile coloniale, a început în acest an o vastă campanie pentru lichidarea neştiinţei de carte. Scopul campaniei este ca pînă în 1970 întreaga populaţie adultă să înveţe să citească şi să scrie. Cursurile de alfabetizare se vor desfăşura în limbile principalelor triburi din Guineea (Susu, Malinke, Kerze, Toma etc.). Biruirea dificultăţilor legate de diferenţele lingvistice este, aşa cum îşi poate oricine da seama, o sarcină grea, dar autorităţile au pus la punct, cu ajutorul specialiştilor, un nou alfabet, latin, alcătuit din 24 de litere, unic, pentru limbile acestor triburi.

La campania pentru lichidarea neştiinţei de carte participă cu entuziasm toţi absolvenţii de şcoli, deoarece pînă în prezent, ca urmare a dominaţiei colonialiste, aproximativ 85 la sută din populaţia ţării era analfabetă.

Dezvoltarea învăţămîntului în Africa se încadrează în lupta popoarelor acestui continent pentru lichidarea urmărilor dominaţiei colonialiste, contribuind totodată la grăbirea procesului de înlăturare a acestei dominaţii de pe întreg continentul.

Z. F.

Ştiri din Republica Democrată Germană

PREGĂTIREA PROFESIONALĂ A ELEVILOR

Începînd din acest an şcolar, în şcolile medii de 12 ani din R.D.G. s-a introdus studiul elementelor de bază în vederea pregătirii profesionale.

De la introducerea învăţămîntului politehnic şi a practicii elevilor în producţie, în anul 1959, şcolile au acumulat multă experienţă, care dă acum posibilitatea de a se face un pas mai departe şi în pregătirea profesională a elevilor din şcolile medii de 10 ani.

Primele cercetări privind introducerea pregătirii profesionale de bază a elevilor din şcolile medii de 10 ani arată că în acest domeniu se pot obţine multe succese.

ÎNDATORIRILE ŞI DREPTURILE CADRELOR DIDACTICE

Prezidiul Consiliului de Miniştri al R.D.G. a emis o hotărîre care stabileşte îndatoririle şi drepturile cadrelor didactice.

Hotărîrea, care reglementează relaţiile de muncă ale tuturor pedagogilor, lărgeşte drepturile acestora, le ridică prestigiul şi contribuie la stimularea muncii lor creatoare.

DISCUŢII PRIVIND MODERNIZAREA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

În R.D.G. a început de curînd o largă discuţie privind necesitatea realizării unor cuprinzătoare şi profunde schimbări care să asigure modernizarea învăţămîntului.

Un punct esenţial al discuţiei este cel care se referă la problema intensificării caracterului de sine stătător al muncii elevilor pentru însuşirea cunoştinţelor. Din ce în ce mai mult iese în evidenţă faptul că în fiecare oră de curs mai pot fi folosite încă multe rezerve pentru ca toţi elevii să fie larg antrenaţi în munca independentă.

ÎNVĂŢĂTORI, PROFESORI, EDUCATOARE, MAIŞTRI-INSTRUCTORI !

abonaţi-vă la

„GAZETA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învăţămîntul de cultură generală, din învăţămîntul profesional şi tehnic, articole de îndrumare pedagogică şi metodică, prezintă experienţa celor ce muncesc în şcoli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asiguraţi colecţia completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţămîntului

Organ al Ministerului Învăţămîntului şi al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţămînt şi Cultură

Anul XIII nr. 682 **vineri 16 noiembrie 1962** **8 pagini 25 bani**

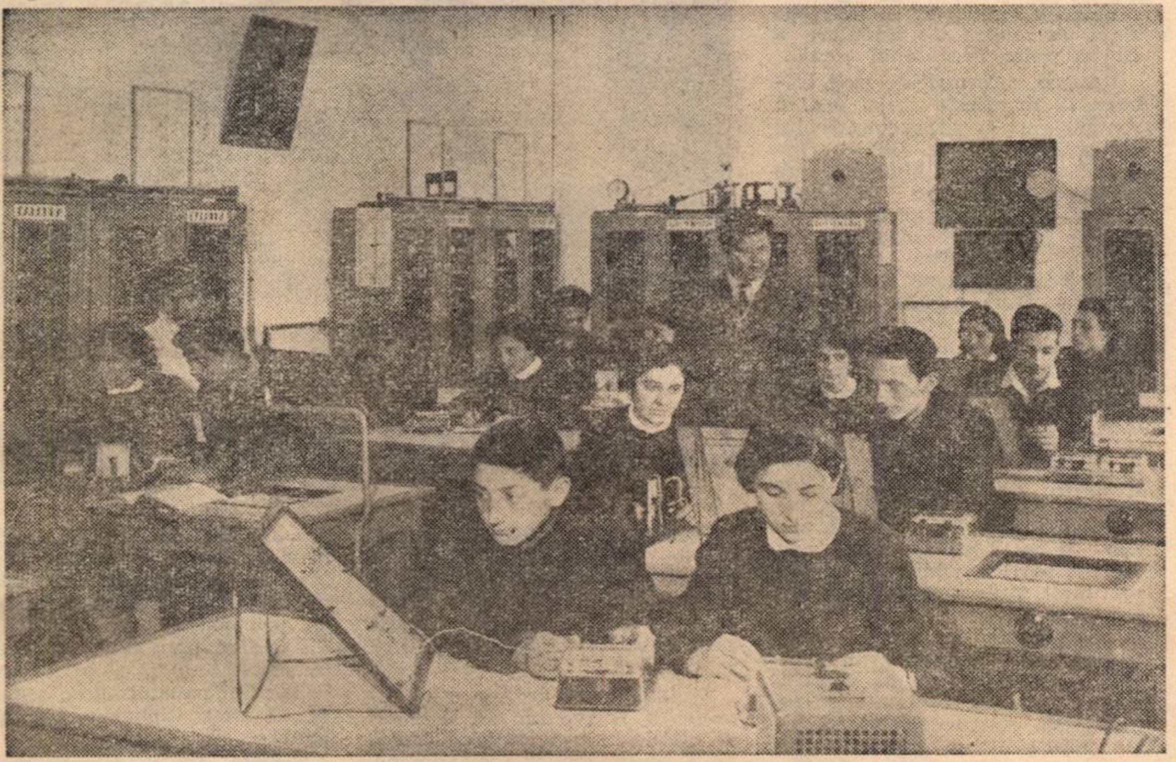

Lucrări practice în laboratorul Şcolii medii nr. 2 din Galaţi

Curs central de perfecţionare pentru inspectorii metodişti

Luni, 12 noiembrie a. c., au început la Predeal activităţile programate în cadrul cursului central de perfecţionare organizat pentru inspectorii metodişti. La curs participă peste 100 de inspectori proveniţi din toate regiunile ţării.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de tov. C. Drăgulescu, directorul I. P. C. D. — Bucureşti, care a înfăţişat rezultatele obţinute de cadrele din învăţămînt, sub îndrumarea organelor de partid şi de stat, în îndeplinirea măreţelor obiective puse în faţa şcolii de Documentele Congresului al III-lea al P. M. R. Vorbitorul a arătat că una din sarcinile principale ale celor ce lucrează în cadrul secţiilor de învăţămînt este continua perfecţionare a metodelor de desfăşurare a muncii de îndrumare şi control. Inspectorii metodişti au ascultat apoi cu deosebit interes conferinţa tov. Stan Valerian, în care au fost analizate problemele actuale ale situaţiei internaţionale.

În cadrul cursului inspectorii metodişti vor asculta lecţii privitoare la noile cercetări în domeniul pedagogiei, la modernizarea metodelor de predare a obiectelor de învăţămînt, la îmbinarea activităţii din şcoală cu viaţa, cu munca productivă, la continua întărire a educaţiei elevilor în spiritul moralei comuniste etc. Toate aceste teme vor fi dezbătute apoi în seminarii. Reprezentanţi de seamă ai vieţii noastre social-culturale vor prezenta de asemenea în faţa cursanţilor aspectele principale ale dezvoltării literaturii noastre noi, ale cercetării ştiinţifice în domeniul fizicii, biologiei etc.

O bună parte din timpul afectat cursului va fi dedicat activităţilor legate de fundamentarea teoretică şi practică a problemelor inspecţiei şcolare. Astfel, cursanţii vor audia conferinţe despre sistemul inspecţiei şcolare, despre organizarea şi desfăşurarea muncii inspectorului metodist, despre organizarea şi desfăşurarea inspecţiilor speciale pentru acordardarea gradelor didactice. În cadrul activităţilor practice cursanţii vor efectua, în colaborare cu lucrătorii de la I. P. C. D. — Braşov şi de la secţiile de învăţămînt ale regiunii şi oraşului Braşov, un număr de 18 inspecţii speciale.

Prin importanţa obiectivelor cuprinse în programul său de activitate, cursul îşi va justifica, fără îndoială, încrederea pe care a suscitat-o încă din primele zile în rîndurile participanţilor.

ATITUDINI

Ideea ne-a fost sugerată de convorbirea cu un profesor-diriginte.

— Problema rezultatelor — spunea profesorul — este mult mai dificilă atunci cînd este vorba de munca educativă. La lecţie este mai simplu. Te străduieşti să predai bine şi apoi verifici cunoştinţele elevilor şi poţi să-ţi dai întotdeauna seama cu exactitate de rezultatele muncii tale. Elevii ştiu? Au învăţat? Au înţeles? Înseamnă că ai muncit bine. Dacă nu, trebuie să vezi ce ai de făcut pentru ca ei să înveţe. Ai întotdeauna o siguranţă, un instrument de control cu care te poţi orienta.

În munca educativă, lucrurile sînt mult mai complicate. Te străduieşti să sădeşti în elevi sentimente frumoase, să le imprimi o anumită conduită etică. Dar pentru a vedea dacă aceste strădanii au dat roade este necesar un complex de împrejurări speciale, în care personalitatea copilului să se manifeste, în care să iasă la iveală tocmai acele aspecte pe care doreşti să le cunoşti. În ce mă priveşte, am avut fericirea să cunosc un astfel de prilej. Din păcate ele sînt atît de rare!

Am fost astă vară cu elevii, cîţiva colegi şi eu, într-o excursie în Bucegi. Ne apropiam tocmai de sfîrşitul călătoriei. Poposisem la o cabană şi ca de obicei, înainte de culcare făceam apelul elevilor împărţiţi pe grupe. În grupa I-a 10, în grupa a II-a 10, în grupa a III-a 10, în grupa a IV-a 8. I-am numărat de două ori. Lipseau doi. „Cine sînt cei care lipsesc? Cine ştie de ei?" În dormitor se aşternu liniştea. Elevii, frînţi după oboseala unei zile întregi de urcuş, erau dornici să se termine o dată operaţia plictisitoare a apelului pe care o făceam în fiecare seară, ca să poată adormi. Nu erau îngrijoraţi. Mereu se întîmpla ca la apelul de seară să se ivească astfel de încurcături. Pînă la urmă se descoperea că X nu fusese pus la socoteală sau că Z se dusese să bea apă. Şi totul se termina cu rîsete şi puţină morală. De data asta, însă, cercetările nu dădeau nici un rezultat. Era limpede că cei doi dispăruseră. În sfîrşit, un elev îşi aminti că îi auzise plănuind să culeagă de pe creastă floarea de colţ. Era limpede: se rătăciseră. Am hotărît să rămînă un profesor cu copiii, iar noi ceilalţi să pornim în căutarea celor pierduţi. Cînd am vrut însă să aplicăm hotărîrea în practică, am întîmpinat o rezistenţă neaşteptată din partea băieţilor. „Credeţi că vă lăsăm să plecaţi singuri? Să rămînă numai fetele! Noi mergem cu Dvs!" Ştiam că erau rupţi de oboseală, că numai cu puţină vreme înainte li se închideau pleoapele şi iată că acum, cînd trebuiau să-şi caute colegii, uitaseră de toate. Nu are rost să vă mai povestesc peripeţiile prin care am trecut pînă cînd i-am descoperit pe cei rătăciţi, ghemuiţi sub o stîncă în jurul unui foc de vreascuri. Ceea ce mi s-a părut atunci deosebit de important a fost simţămîntul cu care copiii au privit căutarea colegilor lor, îngrijorarea şi teama lor pentru soarta acestora. Mi-am dat atunci seama că sentimentele bune pe care ne străduisem să le cultivăm în sufletul lor dădeau roade. Dar, după cum v-am spus, astfel de prilejuri sînt destul de rare".

Însemnare

Să fie într-adevăr aşa? Nu există oare întîmplări obişnuite, întîmplări ale vieţii cotidiene care să ne destăinuie oricînd evoluţia personalităţii morale a celor pe care ne străduim să-i educăm? Doar viaţa solicită întotdeauna şi copiilor, nu numai celor maturi, să ia atitudine, să aibă o poziţie faţă de orice fapt — şi aceasta ne dezvăluie, cu sau fără vrerea lor, caracterul şi felul lor de a gîndi, de a simţi.

Am intrat la întîmplare într-o şcoală şi am cerut să vorbesc cu un diriginte. Aşa am cunoscut-o pe profesoara Aurelia Cîrjeu de la Şcoala medie nr. 24 din Capitală şi prin ea o sumedenie din acele fapte mărunte, obişnuite, pe care uneori le trecem cu vederea dar care închid adînci semnificaţii. Iată cîteva din ele.

Din ce a început? Unul a pus mîna pe o carte şi în acelaşi timp a vrut să o ia şi un altul. Cineva a îmbrîncit. Altcineva a ţipat. Unuia i s-a vărsat călimara cu cerneală şi a sărit în sus scandalizat. Hărţuiala a fost gata. La copii, în astfel de împrejurări, lucrurile merg foarte repede. Dorinţa de agitaţie firească vîrstei ia cîteodată şi această formă de manifestare. Cîteva caiete au zburat prin aer. O bancă a fost mutată din loc şi din podele a început să se înalţe praful. Toată lumea striga. Toţi se socoteau nedreptăţiţi şi toţi erau convinşi că aveau dreptate. Şi deodată cîţiva s-au liniştit şi au trecut repede în bănci. A mai rămas doar un grup care continua să se agite cu înverşunare. În curînd, îngrijoraţi de liniştea suspectă care s-a aşternut în jur, ultimii beligeranţi au oprit hîrjoneala. Ce s-a întîmplat? În cadrul uşii apăruse o profesoară. Îi privea palidă, nemişcată. Copiii s-au întors ruşinaţi în bănci. Cîteva secunde nesfîrşite în clasă a domnit liniştea.

— Frumos! Foarte frumos!

Din bănci nici un răspuns.

— O s-o informez şi pe diriginta voastră.

O şoaptă de îngrijorare alergă din bancă în bancă. Cei ce se războiau cu cîteva clipe în urmă erau uniţi acum printr-o răspundere comună.

Ora de dirigenţie a fost aşteptată cu emoţie. Pentru a fi luate măsuri era necesar să se sta-

V. OCTAVIAN

(Continuare în pag. 2)

În practică pedagogică la sat

Începînd din acest an şcolar, toţi studenţii anului III de la facultăţile de ştiinţe naturale şi facultăţile agricole ale institutelor pedagogice îşi fac practica pedagogică în şcolile săteşti. Măsura este cu atît mai eficace cu cît înaintea practicii pedagogice aceşti studenţi efectuează timp de 15 zile o practică de producţie în gospodăriile agricole colective şi în gospodăriile de stat, pentru a-şi îmbogăţi cunoştinţele teoretice dobîndite la cursurile şi seminariile de ştiinţe agricole.

Pornind de la necesitatea cunoaşterii de către toţi studenţii a vieţii noi din satul colectivizat, a particularităţilor muncii didactice şi culturale la sate, Institutul pedagogic din Galaţi, îndrumat de Comitetul regional P.M.R., a dat toată atenţia practicii studenţilor în mediul sătesc. În acest scop un colectiv de cadre didactice, în frunte cu decanii facultăţilor, s-a deplasat în regiune pentru a studia posibilităţile de organizare a practicii pedagogice, condiţiile de cazare şi masă a studenţilor. Cu sprijinul neprecupeţit al organelor de partid şi de stat locale toate aceste probleme au putut fi bine rezolvate. Secţiile raionale de învăţămînt, la rîndul lor, s-au preocupat de îndrumarea directorilor de şcoli şi a cadrelor didactice în vederea sprijinirii practicii pedagogice a studenţilor.

Ca urmare, rezultatele înregistrate de studenţi sînt îmbucurătoare. După practica agricolă în producţie, desfăşurată cu succes la G.A.S. Iveşti, ei au reuşit să expună lecţii de bună calitate la disciplina „Agricultura". Viitorii profesori au folosit cu pricepere cunoştinţele bogate agrozootehnice, horticole şi viticole dobîndite în timpul activităţilor practice, realizînd o îmbinare armonioasă între teorie şi practică. De asemenea au dovedit că ştiu să îndrume activitatea practică a elevilor, să le dezvolte interesul pentru cele mai importante probleme ale agriculturii socialiste. În acelaşi timp ei s-au orientat bine în ce priveşte problemele muncii dirigintelui, instructorului de pionieri, problemele muncii cu părinţii etc.

Practica în şcoala sătească i-a ajutat pe studenţi să se lege mai strîns de viaţa satului, de preocupările oamenilor, de problemele gospodăriilor agricole colective şi de stat. Ei s-au apropiat şi de viaţa culturală din comună, elaborînd şi expunînd la căminul cultural conferinţe, recenzii, organizînd seri literare şi de calcul, manifestări cultural-artistice.

Conf. univ. C. MARINESCU
Lector D. VRABIE
Galaţi

Din carnetul inspectorului

Procente și muncă reală

Mi s-a întîmplat nu o dată ca cercetînd cataloagele unor școli să observ un fenomen care, socotesc, se află în strînsă legătură cu problema rămînerii în urmă la învățătură. Am văzut astfel, într-o clasă sau alta, la diferite discipline, că nivelul mediilor cunoștea o evoluție oarecum curioasă de la un trimestru la altul. În primul trimestru majoritatea notelor erau mediocre și slabe. În al doilea trimestru se vădea o oarecare înviorare pentru ca în al treilea notele să crească astfel încît să asigure promovarea.

Cum notele trebuie să oglindească îndeobște nivelul de pregătire al elevilor s-ar părea că situația din aceste cataloage nu făcea decît să reflecte evoluția unor elevi sau a unei clase de-a lungul unui întreg an școlar. Un studiu mai atent al muncii cadrelor didactice din școlile respective m-a făcut însă să înțeleg că, de cele mai multe ori, în astfel de cazuri este vorba de un alt fenomen — destul de grav și cu consecințe dăunătoare asupra pregătirii elevilor. Anume, mi-am dat seama că astfel de situații sînt rezultatul „metodei" unor profesori, care consideră că este foarte „pedagogic" ca la început de an școlar să presare catalogul cu note sub limită pentru cea mai mică nesiguranță sau confuzie (uneori chiar pentru abateri disciplinare). Profesorii respectivi cred că „dacă îi țin în șah" pe elevi la început, ei se vor „pune pe carte" și, temîndu-se de exigența profesorului, vor deveni foarte conștiincioși. Cum însă acest exces de exigență nu dă întotdeauna rezultatele scontate și cum profesorul constată, în trimestrele al doilea și al treilea că situația notelor din cataloage nu este prea roză, severitatea sa începe să scadă, transformîndu-se în contrariul ei — în preocuparea la fel de dăunătoare de a nu lăsa nici un corigent, de a nu-și „complica existența" de a evita eventualele critici privind slăbiciunile sale profesionale. Cercetînd catalogul la disciplinele predate de către profesori de acest tip constați, spre exemplu, că la note de 3 și 4 s-au adăugat în ultimele zile din trimestrul al doilea două, iar la nevoie chiar trei note de 7 și 8. Atunci cînd rezolvarea este lăsată pentru ultimul trimestru „lupta" e mai grea, pentru că apare dificila sarcină de a echilibra două medii de 4 cu una de 7. Nu trebuie prea multă perspicacitate pentru a sesiza „efortul" depus de cadrele didactice în astfel de cazuri.

Acest formalism în muncă, această cale artificială de mărire a mediilor se răzbună sub multiple forme. Constați că, deși au promovat clasa, elevii care s-au bucurat de roadele unor astfel de jonglerii au rămas cu o sumedenie de lacune în cunoștințe, lacune care îi împiedică să înțeleagă materia predată în clasa următoare.

Problema mai prezintă și un alt aspect asupra căruia este necesar să insistăm. Este vorba de atitudinea cu totul greșită și dăunătoare a unor conducători de școli care, din ambiții neprincipiale, din dorința de a evidenția pe orice cale școala pe care o conduc, „sugerează" unor profesori să ia „toate măsurile" pentru a nu rămîne în urmă în privința procentajului de promovați. Evident, goana după un procentaj care este departe de a oglindi adevăratele rezultate ale muncii din școală nu poate decît să dăuneze calității procesului de învățămînt, pregătirii elevilor școlii. Este absolut necesar să înțelegem cu toții că nu de situația de paradă este nevoie, ci de un nivel cît mai ridicat de pregătire a elevilor. Or, nu vom putea răspunde acestei cerințe prin acordarea unor note care sînt departe de a reflecta realitatea. Se impune, dimpotrivă, să folosim toate mijloacele care ne stau la îndemînă pentru a înlătura deficiențele din pregătirea elevilor, pentru a spori orizontul lor de cunoștințe prin lecții de calitate, printr-o permanentă exigență față de propria noastră muncă. Profesorul este chemat să țină lecții cu un bogat conținut științific, atrăgătoare, dinamice care să stimuleze interesul întregii clase și să nu uite că succesul activității lui depinde și de măsura în care găsește mijloacele pentru a-i mobiliza pe elevi la munca de asimilare a cunoștințelor predate în școală.

Desigur, directorii de școli trebuie să manifeste grija pentru renumele și onoarea colectivului pe care îl conduc. Dar nu îndemnîndu-i (chiar indirect) pe profesori să asigure în mod formal un cît mai mare procentaj de promovare, și nici rezumîndu-se la analiza rigidă a procentelor, ci depunînd permanente eforturi pentru a-i ajuta pe profesori, în cadrul muncii de îndrumare și control, să găsească cele mai corespunzătoare soluții pentru ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor.

Este adevărat că procentele nu pot fi neglijate, că ele reprezintă, atunci cînd sînt folosite în mod corect, oglinda rezultatelor activității din școală. Dar aceasta nu înseamnă că trebuie să le fetișizăm, și cu atît mai mult nu înseamnă că ne putem face datoria rezumîndu-ne la manevrarea lor pur administrativă. Ele constituie un sprijin în orientarea muncii noastre, ne pot arăta în ce direcție să ne îndreptăm eforturile, unde să intervenim pentru a asigura o pregătire cît mai temeinică elevilor noștri.

O. ROȘEANU
director adjunct al Secției de învățămînt a Sfatului Popular al Capitalei

Cercul de telecomunicații de la Palatul pionierilor din București

La lectoratul pentru părinți

Propaganda pedagogică în rîndurile părinților este un mijloc important pentru asigurarea unității de acțiune și cerințe dintre școală și familie în vederea realizării educației comuniste a tinerei generații.

Ținînd seama de faptul că familiei îi revine un rol deosebit de însemnat în dezvoltarea la copii a sentimentelor social-umane, a deprinderilor de comportare civilizată, în formarea atitudinii juste față de învățătură și disciplină, în consolidarea deprinderilor de muncă independentă etc. colectivul didactic din școala noastră caută să țină o legătură cît mai strînsă cu părinții. Această legătură se înfăptuiește prin vizitele diriginților la domiciliul elevilor pentru cunoașterea condițiilor de viață și muncă ale acestora, prin convorbirile cadrelor didactice cu părinții asupra problemelor instruirii și educării copiilor, ca și printr-o propagandă pedagogică susținută realizată prin mijlocirea lectoratului pentru părinți.

Considerînd că este bine ca propaganda pedagogică să se desfășoare nu pe probleme generale, ci pe probleme concrete, care să aibă în vedere particularitățile de vîrstă ale elevilor și specificul cerințelor care stau în fața lor în funcție de aceste particularități, noi am organizat lectoratul pe grupe de clase. Părinții elevilor din clasele întîi constituie o grupă, cei ai elevilor din clasele a II-a o altă grupă și așa mai departe. Acest mod de funcționare a lectoratului este un bun mijloc de inițiere a părinților asupra unor probleme pedagogice concrete și îi pune în situația de a da un ajutor efectiv învățătorilor și profesorilor pentru ridicarea permanentă a nivelului la învățătură și disciplină. Cum școala noastră funcționează cu trei secții — în limbile română, maghiară și germană — organizarea lectoratului pe grupe de clase este și un mijloc de întărire a legăturilor prietenești între cetățenii de diferite naționalități, ajutîndu-i în același timp să-și educe copiii în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar.

Temele care se discută cu părinții în cadrul lectoratului pedagogic sînt strîns legate de obiectivele stabilite în planul general de muncă al școlii, de condițiile concrete ale muncii instructiv-educative în clasele respective. De exemplu, în grupa alcătuită de părinții elevilor din clasele a IV-a s-au prevăzut, printre altele, temele „Educația comunistă a elevilor — dezvoltarea sentimentelor patriotismului socialist și internaționalismului proletar", „Studiul individual al elevilor — baza însușirii temeinice a cunoștințelor", „Educația voinței și perseverenței în muncă la copii", „Formarea atitudinii socialiste față de muncă și păstrarea bunurilor obștești", „Recompense și pedepse în educația copiilor".

Desigur, toate expunerile se referă la fapte concrete, petrecute în clasă și sînt urmate de discuții în care se împărtășesc aspecte din experiența educării copiilor în școală și acasă. Se trag apoi concluzii și se arată metodele cele mai eficiente pentru obținerea unor rezultate cît mai bune la învățătură și disciplină.

Propaganda pedagogică desfășurată de colectivul nostru didactic își dovedește din plin eficacitatea în rezultatele mereu mai bune care se obțin în procesul instructiv-educativ, în temeinica pregătire a elevilor pentru viață.

IOAN HENȚIU
directorul Școlii de 8 ani nr. 1 — Arad

ATITUDINI

(Urmare din pag. 1)

bilească mai întîi vinovații. Dar singurii care cunoșteau pe adevărații vinovați nu erau decît tot elevii. Și singura cale către adevăr era sinceritatea lor. Acesta este și elementul la care diriginta a făcut apel, în primul rînd vorbind elevilor ei despre curajul răspunderii. Din bănci s-au ridicat cîteva mîini.

— Cred că principala vină o port eu pentru că atunci cînd...

— Și eu mă socotesc vinovat pentru că am luat cartea...

— Dacă i-aș fi vorbit frumos, poate că nu mă îmbrîncea...

Treptat, firul întîmplării a fost reconstituit de la un capăt la altul. Fiecare era conștient de vina lui și de răspunderea pe care o poartă. Și nici unul nu a ezitat să pună în lumină adevărul chiar dacă acesta îi era defavorabil.

Fapta lor a fost o abatere de la disciplina școlară. O abatere nu prea gravă, în fond caracteristică pentru copiii de vîrsta lor. Cu adevărat important în această întîmplare mi s-a părut însă nu abaterea în sine, ci sinceritatea, curajul și simțul de răspundere cu care copiii și-au analizat propria lor vină.

Un alt episod. Am asistat, ca dirigintă, la ședința pentru alegerea președintelui de detașament. Fuseseră propuși doi pionieri — Năstase și Ardelea Amîndoi sînt copii capabili, foarte buni la învățătură, dotați cu spirit de organizare, cu autoritate în fața clasei. Dezbaterile se prelungeau și elevii se întreceau în a arăta calitățile celor doi colegi. Le era greu să ia o hotărîre. În cele din urmă s-a înscris la cuvînt Ardelea. El a fost cel care a lămurit definitiv lucrurile.

— Eu îl cunosc bine pe Năstase. Mă cunosc și pe mine. Mai ales îmi cunosc foarte bine defectele. Poate mai bine decît mi le cunoaște oricare elev din clasă. De aceea consider că Năstase este mai potrivit pentru funcția de președinte al detașamentului.

Nu s-ar putea spune că Ardelea nu ar fi dorit să fie el cel ales. Ba, din cîte se știe despre el, s-ar putea crede că i-ar fi plăcut chiar foarte mult. În general este un copil ambițios. De data aceasta însă dorința de dreptate a fost mai puternică decît propria lui ambiție. Și aceasta mi-a dat prilejul să descopăr o nouă latură a caracterului său, să văd cît de armonios, pe ce cale justă se dezvoltă acest copil.

Și încă o întîmplare — cu Scheianu. La început Scheianu era unul din elevii care ridicau multe probleme. Nu știu cum se făcea dar în drumul spre școală uita ținta către care plecase și se pomenea hoinărind pe străzi sau oprindu-se într-o sală de cinematograf. După cîteva convorbiri pe care le-am avut cu el a început să înțeleagă că trebuie să-și schimbe atitudinea. Într-un timp, în internat a mai apărut un băiețel, cu care Scheianu s-a împrietenit: Axintescu. În noul lui prieten Scheianu a recunoscut vechea lui înclinație spre hoinăreală. O zi a rezistat tentației. Și încă una. Dar într-o dimineață ispita a fost prea mare. Mai ales că și-a amintit că nici nu prea își făcuse temele pentru ziua aceea. Astfel că în cele din urmă a căzut din nou în vechiul păcat. Am avut din nou o discuție cu el. De data aceasta erau doi. Dar eu m-am adresat numai lui.

— Se poate, Scheianu? Tu ai devenit un băiat conștiincios, cuminte. Cum de s-a întîmplat ca în loc să-l determini tu pe Axintescu să vină la școală, ai preferat să lipsești împreună cu el?

Acum discuția a durat mai mult. Dar din ziua aceea, vreme îndelungată, nu au mai absentat nici el, nici colegul lui. Îi observam zilnic venind împreună spre școală. O dată i-am văzut certîndu-se în colțul unei străzi. Cred că nu mi s-a părut: Scheianu îl trăgea de mînă pe Axintescu spre școală în vreme ce acesta se împiedica în pași nehotărîți. Iar într-o bună dimineață Scheianu a venit la școală singur, cu lacrimile în ochi:

— Tovarășă dirigintă, am făcut tot ce am putut, dar n-am izbutit. Nu a vrut să vină și pace! Vă rog să vorbiți cu el. De cîteva zile nu ne mai înțelegem.

Era un insucces. Dar un insucces grăitor prin semnificația lui, prin mentalitatea pe care o dezvăluia. Un elev se socotea răspunzător pentru abaterea colegului său ca pentru propria lui vină.

Am relatat aici doar cîteva întîmplări dintre cele mai obișnuite. Sînt tot atîtea indicii asupra rezultatelor la care a dus munca educativă desfășurată de către profesoara Aurelia Cîrjeu — și tot atîtea dovezi ale faptului că viața de zi cu zi oferă nenumărate prilejuri în care se dezvăluie caracterul elevilor, etica lor, felul lor de a gîndi. Pentru a le afla este neapărat necesar să descoperim semnificațiile majore ale faptelor mărunte, să avem perspicacitatea de a observa ceea ce este important în ceea ce este obișnuit.

Un rodnic schimb de experiență

Pentru a veni în ajutorul cadrelor didactice cu mai puțini ani de activitate în învățămînt, Secția de învățămînt a raionului Sighet a organizat recent un schimb de experiență între profesorii de limba română, istorie și geografie care predau la clasele V—VII.

Schimbul de experiență s-a desfășurat la Școala de 8 ani din Crăciunești, sub forma unor lecții deschise. Au participat profesori de specialitate din satele și comunele apropiate și de la cîteva școli din orașul Sighet.

Lecțiile, expuse de cîțiva profesori cu experiență, au contribuit, prin desfășurarea lor, la popularizarea unor bune metode și procedee de predare. Discuțiile purtate de profesori, precum și concluziile trase de metodiștii de specialitate, au ajutat la orientarea metodică a profesorilor de limba română, istorie și geografie.

Rezultatele schimbului de experiență se constată acum în pregătirea mai sistematică a profesorilor pentru lecții, în utilizarea mai largă a materialului didactic, în varietatea procedeelor metodice și în alegerea mai judicioasă a tipurilor de lecții.

Preocupîndu-se cu stăruință de îndrumarea metodică a cadrelor didactice, de popularizarea experienței înaintate, Secția de învățămînt din Sighet studiază acum posibilitatea de a găsi noi forme de activitate metodică, menite să ridice și mai mult calitatea procesului de învățămînt.

ION BUZATU
Sighet

CUM TREZIM INTERESUL PENTRU STUDIU

A scoate la iveală, a dezvălui neîncetat tot ce este interesant în științele ale căror taine le dezlegăm zi de zi în fața elevilor — iată una din căile cele mai însemnate prin care orice disciplină școlară poate deveni tot mai îndrăgită, tot mai bine înțeleasă de ei.

A căuta frumosul...

Auzi adeseori pe cîte un elev :

— Nu pot lua note mai bune la matematică, deoarece nu-mi place această disciplină. Lecțiile mi le pregătesc cu eforturi mari de voință. Nu-mi place matematica, fiindcă nu-i frumoasă.

Alți copii îți pot spune același lucru despre istorie sau geografie, despre fizică sau geologie.

Desigur, un obiect poate să nu fie „frumos" pentru un școlar din foarte multe motive : elevul nu și-a învățat cîteva lecții, nu a înțeles cîteva chestiuni și nici nu s-a pus la punct cu ele, iar lacunele astfel provocate în cunoștințele lui îi produc la tot pasul greutăți, îi fac foarte anevoioasă și deci neplăcută înaintarea în materie. Alteori însuși profesorul, cînd este prea distant, nervos ori exagerat de exigent, îl îndepărtează pe copil de obiectul predat.

— Să înveți, de pildă, despre segmentele proporționale — spunea deunăzi un elev din clasa a IX-a — sau despre permutări, aranjamente și combinări, să înveți despre pulverizator sau despre injectorul de păcură... Ce poți găsi frumos în toate acestea ? Pe cîtă vreme, să înveți despre „O samă de cuvinte" sau despre „Pseudokinigeticos", despre „Luceafărul" sau „Nicoară Potcoavă", despre „Setea" sau „Bărăgan".

În adevăr, există lucruri care atrag luarea aminte din capul locului, care ți se impun prin frumusețea lor imediat ce ai luat cunoștință de ele. Există altele a căror frumusețe ți se dezvăluie numai după ce le-ai observat mai bine — în cazul elevului, după ce a fost condus de profesor să descopere aceste frumuseți. Nu există obiect de învățămînt „urît". Există numai obiect de învățămînt pe care profesorul nu a știut sau nu s-a preocupat să-l facă cunoscut elevului în toată frumusețea lui.

Este adevărat. E greu să surprinzi la prima vedere frumusețea sistemelor de ecuații, așa încît studiul lor să te atragă. Dar dacă profesorul știe să le dezvăluie frumusețea, dacă le leagă de utilitatea pe care o au în rezolvarea celor mai diverse probleme ridicate de viață, dacă profesorul se preocupă să dezvolte dorința celor mici de a învinge toate barierele ridicate de numeroasele calcule ce se impun în rezolvarea problemelor și exercițiilor, de a găsi căile cele mai simple și mai „elegante" pentru soluționarea oricăror probleme, dacă știe să folosească în interesul studiului momentele de mare satisfacție pe care le trăiește școlarul cînd „a învins", cînd „a dat de capăt" unei probleme complicate — atunci cît de frumoasă, de interesantă și de pasionantă poate deveni matematica !

Ce frumuseți poate dezvălui profesorul dacă știe să arate elevilor cît de mare este puterea calculelor, cîte înfăptuiri magnifice au fost posibile prin folosirea lor !

Sau iată, la chimie, o temă pentru mai multe lecții : Oxigenul. Programa prevede pentru aceasta, la clasa a VIII-a, lecții despre oxigenul din natură, despre compoziția aerului, despre modul de preparare a oxigenului în laborator, despre cataliză ș.a.m.d. Lecțiile ar putea fi destul de aride, puțin atrăgătoare, dacă profesorul nu va ști să se folosească de elemente care stîrnesc curiozitatea elevilor, care stimulează spiritul lor activ. Dar dacă îi va pune în situația să gîndească la consecințele pe care le-ar avea pentru viața animală și vegetală absența oxigenului, să descopere urmările pe care le are în natură reacția de oxidare etc. lecțiile vor fi gustate cu un interes deosebit.

A căuta frumosul în știința pe care ești chemat să o împărtășești, a-i ajuta pe copii să-l înțeleagă și să-l trăiască intens, este o îndatorire de seamă a pedagogului. O îndatorire care presupune înainte de toate ca tu, profesor, să-ți iubești disciplina pe care o predai, să o cunoști profund pentru că astfel, așa cum spunea Tolstoi, elevii vor prinde drag de tine și de știință.

A. C.

La științele naturale

Pentru a dezvolta interesul elevilor mei față de științele naturale, am căutat să-i atrag în observarea și cercetarea atentă a lucrurilor și fenomenelor din natură. În acest scop am folosit în lecțiile mele un variat material didactic luat din natură cît și o serie de experiențe interesante.

La lecții

Bunăoară, la lecția despre păsările picioroange am folosit ca material didactic intuitiv barza și puiul său (împăiate în școală), planșe și atlasul zoologic, astfel încît elevii au putut constata singuri cum sînt adaptate ciocul, gîtul, picioarele și degetele acestor păsări la condițiile lor de viață. În ora următoare, cînd am verificat cunoștințele elevilor, am folosit de asemenea materialul didactic. Apoi, trecînd la lecția nouă, despre păsările agățătoare, am dat elevilor posibilitatea să observe și să cerceteze adaptarea la condițiile de viață a ciocănitoarei pestrițe și a celei verzi, precum și cuiburile naturale ale acestor păsări, pe care le avem în muzeu. Totodată, am făcut o comparație din acest punct de vedere între picioroange și agățătoare, folosind de asemenea materialul didactic. Aceste procedee au trezit interes și în rîndurile elevilor mai slabi, ajutîndu-i să poată asimila mai lesne cunoștințele și să dea răspunsuri bune.

În general folosirea materialului didactic mă ajută să țin mereu treaz interesul elevilor pentru lecțiile de științe naturale.

La colțul naturii vii

Colțul naturii vii din clasă — îmi este și el de un real folos în ceea ce privește dezvoltarea spiritului de observație al elevilor, a interesului lor pentru știință.

Iată un exemplu. Repetînd o greșală existentă într-o ediție mai veche a manualului de zoologie, elevii au susținut că buhaiul de baltă este un animal ierbivor. L-am ținut într-un borcan cu apă și plante acvatice, dar nici nu s-a atins de plante. Elevii începuseră să se îndoiască de adevărul afirmației cînd într-o zi, unul din ei a adus la școală un brotăcel pentru a-l face „barometru". L-am pus imediat chiar în vasul în care se afla buhaiul de baltă. Și în timp ce brotăcelul se legăna liniștit deasupra apei, iar elevii îi sorbeau cu ochii mișcările, buhaiul s-a repezit la el prinzîndu-l de picior. În clasă era mare animație. Cu greu a fost scos brotăcelul din „ghiarele dușmanului". Am pus apoi în borcan, alături de buhai, niște rîme. Buhaiul a început imediat să se ospăteze cu lăcomie din ele în fața copiilor, care s-au convins că buhaiul este un animal carnivor și nu ierbivor.

La colțul naturii vii am făcut fel de fel de experiențe asupra plantelor. Astfel, am ținut aici, timp de trei ani, o tufă de ardei care făcea fructe și în timpul iernii, datorită condițiilor care i s-au creat. Elevii și-au dat seama astfel că omul poate schimba natura viețuitoarelor schimbînd condițiile traiului acestora.

De asemenea, am încercat să realizăm prinderea butașilor de lămîi. În acest scop am făcut fel de fel de încercări : am introdus unii butași în solul ghivecelor din clasă (cum se procedează de obicei) ; pe alții i-am pus în apă (cum se procedează la leandru). Alți butași au fost puși tot în sol, dar unora li s-au lăsat toate frunzele, altora numai frunzele de pe partea rămasă afară, unii au fost acoperiți cu borcane, alții au rămas descoperiți ș.a.m.d. După doi ani de încercări, experiența noastră a reușit : butașii ținuți sub borcane timp de 10—12 luni — din toamnă pînă în primăvară, cînd s-a ridicat borcanul — au început să crească liber. Prin urmare, am reușit să înmulțim lămîiul renunțînd la metoda obișnuită : a semăna, a aștepta să răsară, să crească, pentru ca apoi să-l altoim. Butășirea a dat mult mai devreme lămîi dezvoltați și gata altoiți.

În natură

Ca și la colțul naturii vii, în grădina școlii, din care m-am străduit să fac o adevărată „carte vie" am efectuat numeroase experiențe în afara lucrărilor obișnuite, cum ar fi : însămînțările comparative în diferite faze etc. Mare interes a stîrnit în rîndurile elevilor bunăoară, faptul că în urma încercărilor de diferite altoiri, roșiile s-au prins pe cartof și au fructificat. Copiii au putut vedea în pămînt tuberculi de cartof, iar pe vrej fructe de roșii. Și mai mari satisfacții au avut micii mei naturaliști atunci cînd ne-a reușit altoirea florii soarelui cu napi (Helianthus tuberosus). Cu cîtă curiozitate și interes au urmărit ei, ca niște adevărați cercetători, să vadă cum crește și se dezvoltă opera lor după operația de altoire. Prima bucurie au avut-o atunci cînd au constatat prinderea altoiului pe floarea soarelui. Mai tîrziu bucuria lor a sporit pe măsură ce creștea și se dezvolta planta, cînd au văzut capitulele de floarea soarelui înflorite, iar tuberculii de napi dezvoltați și ei normal în pămînt.

La fel au fost urmărite de elevi polenizarea suplimentară a porumbului și hibridarea acestuia. O deosebită curiozitate a stîrnit experiența prin care s-a împiedicat polenizarea și fecundarea știuleților prin legarea pănușilor la vîrf, astfel încît stilurile și stigmatele să nu poată ieși afară.

În urma încercărilor miciurinișteni noi am reușit să forțăm smeurul să rodească înzecit, în urma ciupirii drajonilor în toiul creșterii. Aceștia s-au ramificat foarte mult și au avut nevoie de proptele chiar înainte de a rodi. Ciupind drajonii mai de timpuriu, elevii au observat că ei dau roade de două ori : primul rod, prin septembrie — al doilea în vara următoare. Apoi au constatat că rodirea de două ori se poate realiza și atunci cînd drajonii rodesc vara, dacă după recoltare se retează lăstarii roditori. Al doilea rod este dat, în acest caz, tot prin septembrie, octombrie.

În urma acestor încercări elevii au învățat multe, au prins gust pentru cercetare și și-au întărit convingerea că omul poate supune și transforma natura spre folosul său.

Colecționarea și confecționarea materialului didactic

Și activitatea desfășurată de elevi pentru colecționarea și confecționarea materialului didactic a contribuit mult la dezvoltarea spiritului lor de cercetare științifică, a interesului pentru observarea și cunoașterea vieții plantelor și animalelor.

Împreună cu elevii au fost confecționate pentru școală insectare, ierbare, sămînțare, felurite planșe. Disecțiile pe care le efectuează, ca și împăierea sau conservarea în formol a diverselor viețuitoare îi pun pe copii în situația de a le cunoaște foarte amănunțit, le deschid orizontul cercetărilor științifice, îi fac să îndrăgească mai mult științele naturii. Acum, de cîte ori găsesc o piatră „frumoasă", o plantă sau o insectă mai deosebită, un animal sălbatic, le aduc la școală.

Aș vrea să mai menționez și faptul că în același scop al dezvoltării dragostei și interesului pentru obiectul pe care îl predau, al consolidării cunoștințelor din acest domeniu m-am folosit și de mici ghicitori referitoare la viața plantelor și animalelor pe care le-am dat elevilor spre dezlegare. Mai mult le-am cerut ca, bazîndu-se pe cunoștințele lor despre plante și animale să alcătuiască ei înșiși asemenea ghicitori.

Interesul crește zi de zi

Ca dovadă a interesului pentru științele naturii, elevii se ocupă de îmbogățirea colțului naturii vii, a muzeului, fac ei înșiși experiențe în afară de școală.

Colțul naturii vii din clasă, se împrospăta în anii trecuți la intervenția mea. Acum elevii execută singuri toate operațiile necesare, iar eu intervin doar cînd și cînd. Mereu am bucuria să constat că elevii aduc tot ce găsesc interesant pentru muzeul școlii. Nu de mult un elev ne-a adus de pildă doi pîrși, altul o șopîrlă, altul un șoarece (ca să-l ținem în borcan și să calculăm ce pagube face în grăunțe). Ceea ce rar se poate vedea : un elev ne-a adus un rac din apele rîului Bega, care purta între piciorușele abdominale o mulțime de ouă.

Chiar și foștii elevi ai școlii ne trimit, de acolo de unde lucrează, fel de fel de materiale.

Experiențele de altoiri au ieșit acum din cadrul școlii. Mulți elevi au altoit pomi sălbatici nu numai în grădina părintească, ci și prin păduri și nu s-au mulțumit să repete altoirile efectuate în școală, ci au trecut și la altele : altoirea lupinului, a fasolei pe napi, a pepenelui pe dovleac, a trandafirului pe păr etc.

Toate acestea sînt mărturii grăitoare ale interesului lor crescînd pentru studiul științelor naturii, pentru însușirea temeinică a cunoștințelor și deprinderilor la acest obiect.

Prof. ION ENĂȘESCU
Școala de 8 ani din comuna Curtea, raionul Făget

Lecție de agricultură la Școala de 8 ani nr. 9 din Otopeni

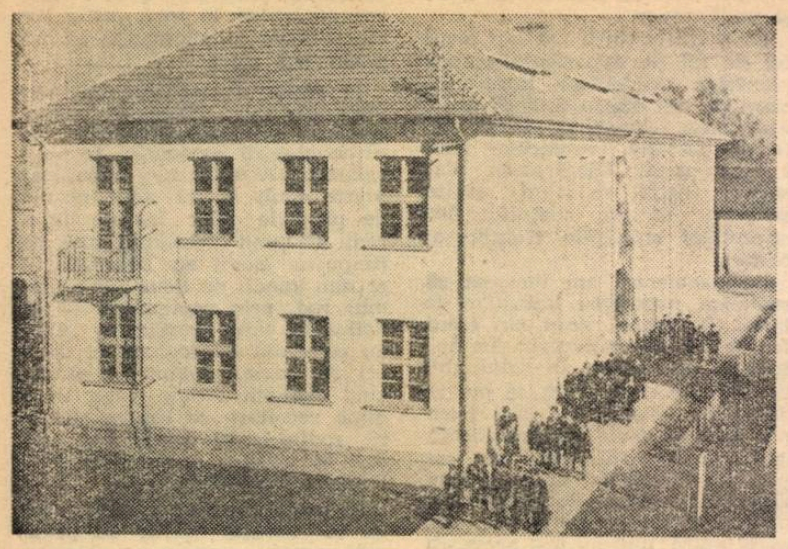

Şcoală medie nouă în comuna Ciacova

Adîncă înţelegere a conţinutului

Una din condiţiile esenţiale pentru înarmarea elevilor cu cunoştinţele de bază din domeniul economiei politice o constituie, desigur, însuşirea corectă şi înţelegerea conţinutului categoriilor economice. Nu este întîmplător, de aceea, faptul că profesorii se opresc în mod deosebit asupra definiţiei diferitelor categorii şi legi economice, asupra precizării conţinutului lor.

De exemplu, tov. I. Someşan, profesoară de economie politică la Şcoala medie „I. L. Caragiale" din Bucureşti, manifestă multă exigenţă faţă de înţelegerea de către elevi a unor noţiuni cum sînt compoziţia organică a capitalului, concentrarea şi centralizarea capitalului, armata industrială de rezervă a capitalului etc. Şi la Şcoala medie „Dr. Petru Groza", cu prilejul verificării cunoştinţelor la tema „Salariul în capitalism" profesoara M. Patriciu a cerut elevilor ei să definească principalele categorii proprii acestei teme — salariul, salariul nominal şi real, formele fundamentale ale salariului în capitalism.

Dar cunoaşterea de către elevi a categoriilor şi legilor economice nu trebuie să se limiteze la memorizarea şi reproducerea — chiar şi corectă — a unor definiţii. Profesorii au datoria să urmărească în permanenţă înţelegerea de către elevi a esenţei şi conţinutului diferitelor procese economice studiate, să le dezvăluie cauzele şi consecinţele economice şi sociale ale acestora.

Din acest punct de vedere, lecţia ţinută la clasa a X-a a Şcolii medii „I. L. Caragiale" şi-a atins scopul atît în ceea ce priveşte verificarea cunoştinţelor elevilor la tema „Compoziţia organică a capitalului. Concentrarea şi centralizarea capitalului", cît şi în predarea noilor cunoştinţe, privind legea generală absolută a acumulării capitaliste, pauperizarea relativă şi pauperizarea absolută a proletariatului. În ambele momente ale lecţiei profesoara s-a bazat pe cunoştinţele predate anterior, îndeosebi la tema „Capital şi plusvaloare" (împărţirea capitalului în capital constant şi capital variabil, legea plusvalorii — legea economică fundamentală a capitalismului etc.) şi i-a determinat şi pe elevi să folosească aceste cunoştinţe. Ca urmare ei au reuşit să înţeleagă consecinţele pe care concentrarea şi centralizarea capitalului le au asupra compoziţiei organice a capitalului şi, implicit, unele consecinţe sociale — formarea armatei industriale de rezervă. La înţelegerea noţiunilor predate a contribuit şi faptul că lecţia a fost bogat exemplificată. Aşa, de exemplu, pentru a ilustra procesul de pauperizare absolută şi relativă a muncitorilor, profesoara a folosit exemple sugestive privind situaţia existentă în Romînia burghezo-moşierească.

Fără îndoială că o asemenea tratare a lecţiei a contribuit şi la valorificarea posibilităţilor ei educative. Bunăoară, în timpul verificării cunoştinţelor, elevii au dezvăluit inconsistenţa şi caracterul reacţionar al teoriei lui Malthus şi a neomalthusianismului, au demascat politica de militarizare a economiei dusă de guvernele statelor imperialiste.

La clasa a X-a de la Şcoala medie „Dr. Petru Groza", însă, lecţia nu şi-a atins în totalitate scopul. Deşi elevii au dat definiţia corectă a salariului în capitalism ca formă transformată a valorii, respectiv a preţului forţei de muncă, ei n-au folosit cunoştinţele anterioare cu privire la caracterul specific al acestei mărfi — forţa de muncă—şi nici la modul de determinare a mărimii valorii acesteia, fapt care le-ar fi uşurat înţelegerea mai profundă a esenţei salariului în capitalism.

De asemenea, nici elevii — în răspunsurile date — şi nici profesoara nu s-au referit la faptul că aparenţa că salariul în capitalism reprezintă preţul muncii şi nu al forţei de muncă convine de minune burgheziei, interesată în denaturarea realităţii, în mascarea a însăşi esenţei relaţiilor capitaliste. Aşa se explică faptul că în lecţie nici nu s-a luat poziţie faţă de teoriile burgheze reformiste care denaturează într-un fel sau altul esenţa salariului în capitalism. Deşi lecţia se pretă la o bogată exemplificare atît în ceea ce priveşte tendinţa de scădere a salariului real al muncitorilor cît şi în legătură cu lupta clasei muncitoare pentru ridicarea salariilor, nu s-a folosit acest mijloc eficace de înarmare a elevilor cu convingeri bazate pe cunoştinţe adînc înţelese de ei.

Unele deficienţe de ordin metodic existente în desfăşurarea lecţiei au avut şi ele repercusiuni asupra înţelegerii de către elevi a noţiunilor predate. În conformitate cu programa de economie politică, în lecţia respectivă urmau să le fie explicate elevilor problemele privind reproducţia capitalistă simplă şi reproducţia capitalistă lărgită. Neluînd în seamă faptul că înţelegerea acestei teme complexe comportă unele dificultăţi, tov. Patriciu nu s-a preocupat să asigure repartizarea judicioasă a timpului în cadrul orei, să acorde un timp suficient predării cunoştinţelor Aceasta a făcut ca, la două din clasele cu care lucrează, reproducţia capitalistă lărgită să fie explicată foarte sumar, aproape după ce clopoţelul sunase pauza. Schema reproducţiei capitaliste lărgite nu a putut fi consemnată în mod sistematic pe tablă, astfel că elevii nu au putut înţelege procesele sociale pe care le înfăţişează ea. Desigur, că în aceste condiţii, fixarea cunoştinţelor — această cerinţă care are o mare însemnătate şi pentru controlul imediat al însuşirii cunoştinţelor — nu a putut fi realizată.

Grija mai atentă pentru conţinutul predării, pentru metodica lecţiilor, folosirea materialului didactic ilustrativ pregătit anterior vor ajuta, fără îndoială, la înarmarea elevilor cu cunoştinţe cît mai adînci, cît mai temeinice.

Lector univ. M. ŞERBAN

Lecţia de recapitulare periodică la economie politică

Programa de economie politică prevede trei ore pentru lecţiile de recapitulare periodică, cîte una pentru fiecare trimestru.

Experienţa ne-a arătat că în trimestrul I este indicată o lecţie de recapitulare periodică după ce elevii au studiat partea I-a a secţiunii privind economia capitalistă — capitalismul liberei concurenţe. Elevii cunosc condiţiile obiective ale apariţiei economiei capitaliste, legea economică fundamentală a capitalismului, contradicţiile pe care acest mod de producţie le generează şi consecinţele lor pe plan economic, social şi politic. Lecţia de recapitulare periodică le va da acum prilejul să sintetizeze materialul însuşit, înlesnindu-le astfel înţelegerea trecerii capitalismului în faza imperialistă şi îi va pregăti să înţeleagă mai tîrziu că imperialismul nu este o orînduire nouă, aşa cum pretind apologeţii lui, ci doar un nou stadiu al capitalismului, ultimul său stadiu.

Recapitularea problemelor capitalismului liberei concurenţe trebuie să conducă pe elevi la convingerea că apariţia, dezvoltarea şi pieirea orînduirii capitaliste are loc pe baza unor legi obiective, că în mod inevitabil contradicţiile generate de modul de producţie capitalist duc la înlocuirea lui, prin revoluţia proletară, cu un alt mod de producţie, superior, să-i convingă astfel pe elevi de necesitatea luptei revoluţionare a clasei muncitoare, condusă de partidul marxist-leninist.

Pornind de la scopul propus, planul lecţiei de recapitulare ar putea cuprinde următoarele probleme : 1) Producţia de mărfuri simplă, punctul de plecare a producţiei capitaliste ; 2) Legea plusvalorii, legea economică fundamentală a capitalismului ; 3) Reproducţia capitalistă şi ascuţirea contradicţiilor capitalismului.

Este bine ca planul să fie alcătuit de profesor, de preferinţă împreună cu elevii, pe baza unei convorbiri cu aceştia la sfîrşitul lecţiei anterioare. În lecţia de recapitulare el va fi scris pe tablă, lăsîndu-se între probleme spaţii care urmează să fie completate pe măsură ce lecţia înaintează.

La prima problemă putem pune elevilor întrebări menite să lămurească prin ce se deosebeşte producţia de mărfuri simplă de producţia capitalistă, în ce constă acţiunea legii valorii şi cum are loc transformarea producţiei de mărfuri simplă, în anumite condiţii, în producţie capitalistă, care sînt condiţiile în care forţa de muncă devine o marfă, cum s-a desfăşurat procesul de ruinare a ţărănimii muncitoare în Romînia burghezo-moşierească şi cum se desfăşoară acest proces astăzi în ţările capitaliste.

In legătură cu a doua problemă vom întreba de ce plusvaloarea este izvorul veniturilor tuturor claselor exploatatoare în condiţiile capitalismului, cum s-a manifestat exploatarea oamenilor muncii în Romînia burghezo-moşierească, de ce legea plusvalorii este legea economică fundamentală a capitalismului, în ce constă însemnătatea teoriei marxiste a plusvalorii pentru lupta revoluţionară a clasei muncitoare, iar la problema a treia vom cere elevilor să arate care sînt mobilurile acumulării capitaliste, care sînt urmările acumulării capitaliste, cum are loc concentrarea şi centralizarea capitalului, care este contradicţia fundamentală a capitalismului şi care sînt formele ei de manifestare, de ce crizele de supraproducţie duc la ascuţirea contradicţiilor capitalismului, cum s-a înrăutăţit situaţia oamenilor muncii din ţara noastră în timpul crizei din 1929—1933, cum a luptat clasa muncitoare din ţara noastră, sub conducerea P.C.R., împotriva exploatării burghezo-moşiereşti.

Firește că formularea dată aici întrebărilor are doar un sens orientativ. Felul cum sînt formulate întrebările variază desigur de la clasă la clasă, în funcţie de nivelul acesteia, de timpul pe care îl are profesorul la dispoziţie etc.

Este bine ca la sfîrşitul lecţiei, profesorul — antrenînd pe măsura posibilităţilor şi clasa — să tragă concluzii generalizatoare cu privire la tema dezbătută. Astfel elevii vor înţelege mai clar că producţia capitalistă a apărut în condiţiile producţiei şi circulaţiei de mărfuri dezvoltate, ca urmare a creşterii forţelor de producţie ale societăţii, că orînduirea capitalistă se dezvoltă sub acţiunea legii plusvalorii, legea sa economică fundamentală, care îi determină direcţiile de dezvoltare, că goana după cît mai multă plusvaloare — principala forţă motrice a dezvoltării forţelor de producţie în capitalism — este în acelaşi timp cauza principală care face ca orînduirea capitalistă să fie măcinată de puternice contradicţii antagoniste. Neapărat ne vom opri în concluzii asupra contradicţiei fundamentale a capitalismului — între caracterul din ce în ce mai social al producţiei şi caracterul privat al însuşirii rezultatelor ei — contradicţie care duce în mod inevitabil la crize de supraproducţie ce accelerează înrăutăţirea situaţiei clasei muncitoare şi a tuturor oamenilor muncii. Stăruind în concluzii asupra acestui fapt îi vom ajuta pe elevi să vadă mai limpede faptul că în capitalism se creează premizele materiale pentru înlocuirea relaţiilor de producţie capitaliste cu relaţii de producţie socialiste, să înţeleagă în adîncime faptul că orînduirea capitalistă dă naştere propriului său gropar, clasa muncitoare, al cărui exponent conştient, partidul comunist, are ca ţel înfăptuirea revoluţiei proletare, crearea orînduirii lipsite de exploatare.

Întrucît lecţia de recapitulare sintetizează un material vast, profesorul are datoria să dea elevilor indicaţii privind folosirea notiţelor şi a manualului pentru repetarea problemelor ce urmează să fie dezbătute. Procedează bine acei profesori care cer elevilor să încerce, atunci cînd se pregătesc pentru lecţie, să dezvolte în mod de sine stătător fiecare problemă din plan, formulînd subpunctele respective. Apoi, la lecţie, se confruntă modul cum au dezvoltat ei ideile cuprinse în plan cu modul în care se realizează acest lucru în clasă. Aceasta stimulează munca independentă a elevilor, face să le crească încrederea în propriile lor forţe.

Clarificînd şi consolidînd cunoştinţele elevilor, lecţia de recapitulare este menită, în acelaşi timp, să aibă asupra lor o puternică influenţă educativă : să le dezvolte convingerea despre inevitabilitatea pieirii orînduirii capitaliste, să le întărească sentimentul de ură faţă de orice formă de exploatare a omului de către om şi sentimentul de solidaritate cu toţi cei care luptă împotriva putredelor rînduieli burgheze. În realizarea acestui scop îl pot ajuta pe profesor folosirea unui material faptic semnificativ luat din presă, din literatura beletristică, referirile la unele filme şi piese de teatru văzute de elevi etc. În felul acesta lecţia va avea şi un caracter mai viu, mai atrăgător şi, implicit, mai eficient.

Lector univ. B. GIROIU
Prof. N. GOLDHAMER

Cum se exprimă elevii?

Însuşirea exactă de către elevi a terminologiei ştiinţifice a economiei politice condiţionează înţelegerea legilor, faptelor şi fenomenelor studiate.

Elevii recurg adesea, atunci cînd au studiat superficial, la şabloane şi lozinci, împrumută fraze întregi din carte crezînd că în felul acesta sînt mai convingători şi lasă impresia de a şti mai mult decît ştiu în realitate. De aceea, cer ca fiecare răspuns să fie formulat cu cuvintele proprii ale elevilor şi caut să mă conving de fiecare dată dacă ei au pătruns sensul ideilor pe care le expun. De exemplu, vorbind despre rolul istoric al proletariatului, ei au ştiut să spună că proletariatul este clasa cea mai consecvent revoluţionară. Cînd însă le-am cerut să arate de ce, mulţi mi-au răspuns : pentru că „n-are de pierdut decît lanţurile". Iată cum cuvintele celebre din Manifestul Partidului Comunist, de o unică plasticitate, concizie şi forţă au fost folosite în mod mecanic, simplist. A fost necesar, firește, să-i pun pe elevi în situaţia de a reflecta mai adînc

Însuşirea terminologiei de specialitate — muncă pe care unii şcolari o confundă cu „toceala" — poate deveni mai uşoară şi mai atractivă dacă îi vom obişnui să studieze, să înţeleagă totul, nu să memoreze mecanic. Este foarte important ca de la început noţiuni economice cum ar fi mod de producţie, forţe de producţie, relaţii de producţie, echivalent general, timp de muncă socialmente necesar etc. să intre în vocabularul activ al elevilor. În felul acesta exprimarea lor va deveni mai riguroasă, mai concisă, nu vor mai fi nevoiţi să recurgă la perifraze şi explicaţii complimentare pentru a spune ce au de spus.

În unele cazuri, din dorinţa de a evita schematismul, unii elevi folosesc o exprimare necorespunzătoare. De pildă, folosesc termenul de „competiţie" atunci cînd se referă la concurenţa dintre ţările capitaliste, afirmă că S.U.A. deţin primul loc în „clasament" în cadrul ţărilor capitaliste etc. În aceste cazuri le atrag atenţia asupra greşelilor şi-i îndrumez spre folosirea terminologiei corespunzătoare.

Pentru a-i ajuta să-şi însuşească un vocabular adecvat îi îndemn adeseori pe elevii mei să citească cu luare aminte lucrările clasicilor marxism-leninismului şi documentele de partid, exemple strălucite de folosire a unui stil ştiinţific clar şi concis.

M. NEMET

Analizînd lucrările scrise

Lucrările de limba romînă ale absolvenţilor clasei a VII-a din şcolile unui întreg raion oglindesc fidel gradul în care ei şi-au însuşit volumul de cunoştinţe şi şi-au format deprinderile cerute de programele şcolare. Iată de ce analiza acestor lucrări dă profesorilor posibiiitatea să cunoască rezultatele muncii lor cu elevii şi, în funcţie de acestea, să-şi orienteze mai just activitatea viitoare.

Analiza lucrărilor de limba romînă ale absolvenţilor clasei a VII-a din şcolile raionului Haţeg relevă fapte comune tuturor şcolilor din raion — şi celei din Petrosul şi celei din Bretea Romînă, şi celei din Demsuş şi celei din Totești, şi celei din Berthelot ca şi celor din Haţeg. Ce ne spun aceste lucrări ?

Un fapt pozitiv, rezultat al străduinţei profesorilor de limba romînă, este acela că elevii ştiu să lege conţinutul operelor literare studiate de ei de problemele pe care le ridică viaţa, de construirea socialismului, înţeleg că opera literară oglindeşte crîmpeie, aspecte variate de viaţă, care au caracteristica unor adevăruri obiective. Vorbind despre transformarea socialistă a agriculturii oglindită în proză şi poezie, elevii au făcut legătura cu hotărîrile partidului şi guvernului în această problemă, au dovedit cunoaşterea evoluţiei acestui proces, a necesităţii şi însemnătăţii lui. Mulţi elevi au căutat dovezi pentru a întări o anumită idee formulată de ei, au făcut legături fireşti între o operă şi alta, au orînduit materialul sistematic şi s-au bizuit nu numai pe ceea ce au studiat în cadrul lecţiilor, ci şi pe materialul suplimentar, rod al lecturilor din timpul liber.

Toate acestea sînt, desigur, elemente pozitive. Nu sînt însă îndeajuns de multe pentru a ne putea declara mulţumiţi, cu atît mai mult cu cît analiza pune în lumină şi o serie de lacune în pregătirea elevilor. Care sînt aceste lacune ?

Trebuie să subliniem mai întîi faptul că destul de mulţi elevi nu ştiu cum să-şi proporţioneze materialul în cadrul lucrării. Unii au făcut introduceri mult prea mari, pierzînd din vedere problema care urma a fi dezbătută, analizată. Au fost de exemplu unii elevi de la Haţeg care au început lucrarea despre transformarea socialistă a agriculturii cu... reforma lui Cuza din 1864. În schimb, elevii de la Berthelot au căzut în cealaltă extremitate, intrînd foarte abrupt în subiect. Bunăoară, o elevă din această comună şi-a început lucrarea astfel : „În opera literară „Desfăşurarea" Marin Preda descrie munca ţăranilor din satul Udupu, cîmpia Bărăganului".

Puţini elevi, doar cîţiva de la Haţeg s-au îngrijit ca lucrările să aibă şi o încheiere. Dar şi aceasta a fost adesea săracă, reducîndu-se la o propoziţie, două.

Nefiind obişnuiţi să proporţioneze just elementele unei lucrări, o serie de elevi s-au pierdut în digresiuni, uitînd complet de subiect, de tema pe care trebuiau s-o urmărească. Este de observat că digresiunile s-au întîlnit mai ales la elevii care nu aveau decît vagi cunoştinţe privind operele literare analizate în clasele V—VII.

Se constată de asemenea că unii elevi nu au deprinderea de a prezenta materialul în mod sistematic, pe baza unui anumit criteriu, a unui anumit fir logic şi de a-l înmănunchia într-un tot organic şi unitar. În cazul dat — lucrarea despre oglindirea în literatură a transformării socialiste a agriculturii — ei nu au putut să facă lucrul acesta fiindcă n-au fost ajutaţi să sesizeze aspectele esenţiale. Din această cauză unele lucrări s-au mărginit doar la caracterizarea personajelor sau la redarea, mai mult sau mai puţin dezvoltată, a subiectului operei pe care ar fi trebuit s-o analizeze.

O serie de elevi nu şi-au format încă deprinderea de a lucra după un plan în prealabil stabilit, de a argumenta o anumită idee, de a veni cu dovezi în sprijinirea unei afirmaţii. Ei nu sînt obişnuiţi să vadă elementul comun din mai multe şiruri de fapte, să descopere legături între materialul diferit şi complex pe care-l oferă lecturile literare studiate în clasele V—VII. Ai impresia că nu fac altceva decît repetă ceea ce le-a spus profesorul în clasă în cadrul fiecărei lecţii în parte.

Se vădesc de asemenea la unii din absolvenţii şcolilor de şapte ani lipsa de claritate şi corectitudine în exprimare, formularea greoaie şi confuză.

Uneori, din cauza îngrămădirii unor idei diferite înlăuntrul aceleiaşi propoziţii şi a lipsei de grijă pentru exprimarea corectă, rezultă bizarerii de felul celor următoare : „Singurul om care se convinge că singura cale de ieşire din mizerie este Ilie Barbu, care luptă pentru construirea G.A.C. din care cauză e rănit de chiaburi" sau „Acest conţinut plin de farmec al operelor care oglindesc transformarea socialistă a agriculturii se leagă direct de transformarea socialistă a agriculturii în ţara noastră".

Greşelile din exemplele de mai sus se datoresc în mare parte faptului că elevii nu au deprinderea de a gîndi, de a se autocontrola.

Neglijenţelor de ordin stilistic li se adaugă uneori cele de ordin fonetic. O serie de elevi nu sesizează diftongul **oa** — urmare a faptului că în primele clase ale şcolii elementare nu s-a stăruit asupra analizei fonetice. De exemplu, un elev scrie : „Cu **tote** aceste lucruri... **omenii** trebuiau să stea flămînzi". Alţi elevi nu marchează în scris pe **i** semivocalic nici în interiorul cuvintelor (scriu **find, cuvinţă, ştinţă** etc.), nici la sfîrşitul cuvîntului, unde reprezintă terminaţia persoanelor verbelor la imperativ sau perfectul simplu (scriu : **să fi, eu veni** etc).

Unii elevi omit articolul enclitic la pluralul substantivelor de genul masculin în nominativ şi acuzativ, sau greşesc în scrierea substantivelor feminine la genetiv şi dativ singular, folosind incorect forma în **— ei** sau cea în **— ii**. Alţii nu disting pronumele de verb în combinaţiile în care se folosesc formele scurte ale pronumelui personal, sau verbul auxiliar de participiul verbului de conjugat. Se întîlnesc greşeli şi în scrierea cuvintelor compuse, a locuţiunilor prepoziţionale şi conjunctivale. Astfel, unii elevi scriu : **dealungul, deasemenea, dela, de aceia** etc. Am întîlnit într-o serie de lucrări folosirea supărătoare a conjuncţiei căci („Marin Preda ne spune căci ţăranii...") sau a adverbului relativ cum.

Însuşirea necorespunzătoare a cunoştinţelor de gramatică de către unii elevi este subliniată în lucrări şi de felul în care s-au descurcat elevii în analiza frazei date. Unii din ei n-au putut despărţi fraza în propoziţii, alţii n-au putut face distincţia între propoziţiile principale şi cele secundare, au confundat pronumele cu adjectivul provenit din pronume, n-au recunoscut diatezele verbelor, au confundat modurile şi timpurile, n-au recunoscut cazurile substantivului, funcţiile lui în propoziţie.

În sfîrşit, mai trebuie remarcat faptul că destul de mulţi elevi scriu necaligrafic, neestetic, şi mai mult, că din cauza grabei unii omit litere din interiorul cuvintelor, iar alţii lasă cuvintele neterminate, aşa încît trebuie să ghiceşti ce au vrut să spună.

Toate acestea ne impune nouă, profesorilor, să ne ocupăm mai îndeaproape, în munca din acest an şcolar, de buna pregătire a elevilor la limba romînă.

Este necesar astfel să-i ajutăm să pătrundă esenţialul dintr-o operă literară, aşa încît cunoştinţele pe care şi le însuşesc să nu aibă caracterul unui material aşezat în compartimente fără legătură, ci să poată fi privite din mai multe puncte de vedere şi, ca atare, utilizate în sinteze mai largi, generalizatoare. Se impune ca periodic să-i ajutăm pe elevi să-şi formeze un tablou de ansamblu asupra materiei parcurse, periodic să organizăm lecţii de sinteză, urmate de teme care să le creeze deprinderea de a sintetiza, de a desprinde elementele esenţiale, comune unui şir întreg de opere literare.

Totodată se cuvine să-i îndrumăm mai atent pe elevi în ceea ce priveşte proporţionarea materialului unei expuneri, să-i învăţăm să întocmească planuri în care să se distingă uşor ce este principal şi ce este secundar, să-şi orînduiască ideile, materialul după un fir logic călăuzitor, să evite lunecarea spre asociaţii întîmplătoare, spre digresiuni. De sigur că în acest scop va trebui înlăturată subestimarea lecţiilor de compunere, văditâ în anii trecuţi.

Mai multă grijă se cere să acordăm şi preocupărilor de ordin stilistic, obişnuindu-i pe elevi să dea atenţia cuvenită îmbinării cuvintelor în propoziţii şi a propoziţiilor în frază, să vadă locul pe care trebuie să-l ocupe fiecare cuvînt, astfel încît să permită comunicarea cît mai adecvată a ideilor şi sentimentelor, înlăturîndu-se confuziile, nonsensurile. Rezultă de aici şi necesitatea de a corecta mai des lucrările elevilor — de a le corecta şi din punct de vedere stilistic — de a organiza exerciţii care să-i obişnuiască cu grija faţă de exprimarea corectă. Este bine să-i învăţăm la început pe elevi să folosească cu precădere propoziţia de formă cît mai simplă şi fraza alcătuită din coordonate, deoarece subordonatele, îndeosebi cele atributive, sînt mai pretenţioase şi dau loc adesea la confuzii. În aceeaşi ordine de idei se impune şi grija de a-i obişnui să situeze subiectul cît mai aproape de predicat, deoarece altfel pot ajunge lesne la greşeli grave de acord.

O deosebită atenţie se cuvine să arătăm însuşirii regulilor ortografice. Cine nu ştie gramatică nu poate să scrie corect. De aceea se impune să stăruim permanent asupra lecţiilor de gramatică şi să nu uităm nici un moment că acestea trebuie să aibă un caracter aplicativ.

În sfîrşit, va fi nevoie să ne ocupăm şi de aspectul caligrafic al scrierii elevilor.

Perseverenţa, priceperea, exigenţa faţă de elevi şi faţă de sine, continua urmărire a exprimării corecte orale şi în scris, atenţia sporită pentru exerciţiile de ortografie şi de compunere sînt căi care pot îmbunătăţi pregătirea absolvenţilor clasei a VII-a atît în ceea ce priveşte cunoştinţele şi deprinderile cerute de programa de limba romînă, cît şi în ceea ce priveşte cunoştinţele cerute de programele celorlalte obiecte de învăţămînt.

Prof. I. DUICĂ
Haţeg

În liniştea bibliotecii

PUNCTE DE VEDERE

În ce clasă trebuie studiată teoria literaturii ?

Problema, după părerea mea de o extremă importanţă, a locului studierii teoriei literaturii în şcoala medie, problemă ridicată în articolul semnat de tov. Mircea Brătucu în nr. 680 al „Gazetei Învăţămîntului" — se discută larg în cercurile profesorilor de specialitate. În ceea ce mă priveşte, cîntărind toate argumentele : şi argumentele celor care au aşezat, în bloc, cunoştinţele de teorie literară în programa clasei a VIII-a, şi argumentele celor care îi hărăzesc locul, tot în bloc, la sfîrşitul parcurgerii istoriei literaturii, nu mă pot asocia nici cu unii, nici cu alţii.

Pentru a fi înţeles mai bine, voi recurge la o analogie. Cred că nu există un studiu mai fără sens ca studiul gramaticii luat ca scop în sine, despre care şi Ion Creangă spunea că este un „cumplit mijloc de tîmpenie". Gramatica îşi are rostul numai ca mijloc de a-i învăţa pe elevi (pe oameni) să scrie şi să se exprime corect. Acelaşi lucru e valabil şi pentru noţiunile de teorie a literaturii. Ele nu trebuie să constituie un scop în sine (ceea ce au arătat şi pînă acum toţi cei care s-au preocupat de această problemă), ci un mijloc de a înţelege minunatele creaţii ale poporului, operele scriitorilor. Dacă gramatica nu trebuie ruptă de viaţă, ci legată de vorbirea şi scrierea corectă, la fel stau lucrurile şi cu teoria literaturii : locul ei este lîngă operele literare a căror înţelegere este legată de cunoaşterea acestei teorii.

De ce să umplem un an întreg (fie în clasa a VIII-a, fie în ultima clasă a şcolii medii) cu studiul teoriei literaturii, pentru a cărei înţelegere încărcăm programa cu unele opere literare la care am putea renunţa dacă am *presăra* noţiunile respective de-a lungul anilor în care se studiază istoria literaturii ? De ce n-am realiza şi aici un învăţămînt concentric ?

Cred că e mult mai bine să presărăm noţiunile de teorie literară la locul potrivit, paralel cu studierea operelor din diferitele perioade ale istoriei literaturii. În felul acesta s-ar termina predarea literaturii romîne în penultima clasă, iar în ultima clasă s-ar putea ocupa, măcar o parte din anul şcolar, cu o adevărată pregătire pentru examenul de maturitate — o temeinică recapitulare a cunoştinţelor însuşite, multiple exerciţii pentru formarea unui stil propriu în exprimarea elevilor etc.

Cît priveşte volumul de cunoştinţe de teorie a literaturii cerute unui elev prin actuala programă, el mi se pare exagerat. Sînt lecţii în care profesorii de literatura romînă trebuie să predea două, trei sau chiar cinci opere într-o singură oră. De aceea, cred că e nevoie să se revadă şi programa la acest obiect în lumina dictonului : „non multa, sed multum".

Prof. DIONISIE DANCA
Bucureşti

Deslușind tainele abecedarului

Simpozion în legătură cu problema definiţiilor în gramatică

Societatea de ştiinţe istorice şi filologice, filiala Bucureşti, secţia de limbă, anunţă simpozionul *„Problema definiţiilor în gramatică"*.

Simpozionul va fi prezidat de acad. Alex. Graur. Vor lua cuvîntul : lector univ. Henry Wald, prof. Ioan Popescu şi cercet. ştiinţific Mioara Avram.

Simpozionul va avea loc vineri 23 noiembrie a. c., orele 19, în sala de comunicări a Muzeului de istorie a oraşului Bucureşti, b-dul 1848, nr. 2. Intrarea liberă.

Spectacole noi la „Ţăndărică"

„Alfabet împărat"

Poate mai mult decît oricare piesă din repertoriul teatrului „Ţăndărică", piesa soţilor Lamek „Alfabet împărat" se adresează unei categorii de spectatori precis delimitată ca vîrstă. Spunem aceasta de la început pentru că în ultimul timp teatrul a montat îndeobşte piese care pot fi urmărite cu acelaşi interes începînd de la preşcolari şi pînă la adulţi, învăţămintele trase din ele fiind valabile deopotrivă pentru toţi. De data aceasta, păţaniile lui Ţăndărică atrag atenţia celor care învaţă pentru prima dată să scrie. Lor li se adresează piesa, arătîndu-le că atunci cînd aşterni pe hîrtie cuvinte şi propoziţii nu trebuie să neglijezi nimic din cele învăţate — nici un punct, nici o virgulă, nici căciula peste „ă" sau codiţa lui „ş". Altfel rişti să nu fii înţeles, aşa cum Ţăndărică, autointitulat „Alfabet împărat" şi nesocotind regulile de punctuaţie şi ortografie a căzut victima propriilor sale greşeli.

Spectacolul, aşa cum este tradus şi adaptat în romînește (de Nicolae Popovici) şi pus în scenă (de regizorul Ştefan Lenkisch) s-a dovedit a fi foarte instructiv pentru cei mici. Colectivul de realizatori a făcut, bine înţeles cu mijloacele specifice genului, ceea ce face învăţătorul în fiecare zi în clasă atunci cînd îi învaţă pe copii alfabetul, cînd îi învaţă să scrie primele litere, primele silabe, primele cuvinte. Există, de pildă, în piesă o scenă în care generalul Riglă, pregătind defilarea în faţa împăratului, îşi aranjează ostaşii — literele alfabetului — în diferite formaţii. Evident, se alcătuiesc cuvinte. Spectatorii sînt îndemnaţi să le citească cu glas tare. Îi vezi citind în fotoliile teatrului la fel cum fac la şcoală în băncile din clasele lor. Şi le citeşti pe feţe bucuria că ştiu să descifreze cele scrise, că „au prins" o greşeală cauzată de neglijenţa unui punct, a unei codiţe sau căciuli. Fără îndoială că „lecţia" învăţată astfel nu va fi uitată uşor.

Am remarcat la spectacolul cu „Alfabet împărat" uşurinţa şi naturaleţea cu care s-a făcut acel contact direct între scenă şi sală — procedeu des întîlnit în spectacolele pentru copii, atît în teatrul de păpuşi cît şi în cel cu actori şi care este menit să păstreze atenţia spectatorilor, să le solicite imaginaţia. Să fi fost altfel, unele lungimi şi unele repetări ale piesei ar fi plictisit publicul. Interpretarea a făcut însă să treacă neobservate unele lipsuri ale textului.

În concluzie, un spectacol meritoriu, care trebuie recomandat îndeosebi elevilor din primele clase sau chiar vizionat în colectiv şi discutat apoi cu ei.

„Cartea cu Apolodor"

Cu mult timp înainte de a avea loc premiera la Bucureşti, Apolodor, micul pinguin — tenor, era cunoscut deja peste hotare. La Varşovia, la Praga, ziarele elogiau această frumoasă realizare a teatrului „Ţăndărică" De la prima confruntare internaţională, „Cartea cu Apolodor" de Gelu Naum, în regia artistei emerite Margareta Niculescu, avea să aducă şi să prezinte publicului romîn, în seara premierei, diploma care atestă primul loc ocupat în cadrul Festivalului internaţional al teatrelor de păpuşi şi marionete de la Varşovia — 1962. Este, după cum am văzut şi noi, o bine meritată răsplată a măiestriei, talentului şi virtuozităţii. Cuvinte de laudă pentru toţi cei care au participat la reuşita spectacolului : regia, creatorii păpuşilor, mînuitorii, vocile, tehnicienii.

Adresîndu-se copiilor şi adulţilor „Cartea cu Apolodor" uzitează în mai mare măsură simbolurile, decorul modern. Nu este desigur rău, căci piesa este privită cu deosebit interes de către elevii din clasele mai mari, de către adulţi, dar şi înţeleasă pe deplin de cei mici.

Ne devine drag acest pinguin mic — Apolodor — care porneşte într-o îndelungată călătorie de la Polul Nord la Polul Sud, străbătînd continentul american, fiind obiectul unor întîmplări neaşteptate. Satira autorului bîciuie tăios practicile gangstereşti, farsa electorală, pseudoştiinţa burgheză etc. Se rîde, se rîde copios — şi asta este bine.

Deosebit de firesc este tratată în piesă ideea luptei pentru pace, pentru dezarmare. Apolodor lucrează la un moment dat ca matroz pe un vapor care transportă susan. Dar iată-l descoperind că în lăzi sînt arme. Pus în faţa acestei situaţii el reacţionează prompt: aruncă armele în ocean. Conţinutul — bogat în idei — este bine slujit de o formă frumoasă, cu un vers simplu şi curgător. Un tot bine închegat, care merită din plin aplauze.

★

„Alfabet împărat" şi „Cartea cu Apolodor" sînt la teatrul „Ţăndărică" primele premiere ale noii stagiuni, dar nu şi ultimele. Pe lîngă aceste două piese şi pe lîngă altele mai vechi, care s-au bucurat şi se bucură de succes în faţa publicului — piese prezentate atît în cele două săli ale teatrului cît şi în şcoli—colectivul teatrului pregăteşte şi alte premiere.

Aşteptăm cu nerăbdare noile spectacole, pentru că teatrul „Ţăndărică" ne-a obişnuit cu lucruri bune.

IONEL VLADIMIR

Semnele melodioase de pe portativ

LĂMURIRI

Este indicat să dăm elevul afară de la lecţie?

Această întrebare ne-au pus-o cîţiva profesori din raioanele Aleşd şi Tîrgu Neamţ.

Desigur, nu este deloc recomandabil să recurgem la o astfel de sancţiune, în primul rînd pentru motivul lesne de înţeles că îl punem pe elevul respectiv în situaţia să piardă din lecţie. Apoi măsura aceasta ne pune într-o lumină proastă în faţa copiilor, care vor înţelege că, neputîndu-ne face ascultaţi, am recurs la o soluţie extremă şi... oricum, mai comodă.

Profesorul trebuie să vină atît de bine pregătit la oră încît să ţină lecţii vii, interesante, care să-i captiveze pe copii, să-şi desfăşoare în aşa fel munca instructiv-educativă încît să se facă ascultat în ore ca şi în orice împrejurare.

Totuşi, vor spune pe bună dreptate unii, nu lucrăm întotdeauna în condiţii ideale din acest punct de vedere. Munca educativă din şcoală cunoaşte progrese, dar nu întotdeauna chiar atît de mari încît pînă şi cei mai neascultători copii să devină modele de comportare. Atunci, dacă un elev este deosebit de nedisciplinat, dacă îi tulbură mereu pe colegii lui, să ratăm întreaga oră, să punem o clasă întreagă în situaţia de a pierde o bună parte din lecţie pentru un singur elev? Firește că nu. În asemenea cazuri, după ce am folosit cu atenţie toate metodele care de cele mai multe ori se dovedesc eficace (se pun din cînd în cînd întrebări elevilor neatenţi, li se face observaţie, li se dă să îndeplinească o însărcinare în cadrul orei etc. — toate în strînsă împletire cu o muncă educativă individuală în afara lecţiilor), se poate recurge şi la această pedeapsă.

Dar ea nu trebuie să fie utilizată decît foarte rar în sistemul de lucru al profesorului. Nu numai pentru cele arătate la început, dar şi pentru că adesea poate avea efecte contrare celor aşteptate : elevii mai puţin puşi pe treabă vor turbura special ora ca să fie scoşi afară din clasă, ei simţindu-se mult mai la largul lor în curte, la joacă, decît la lecţie.

În cazurile rare cînd folosim această pedeapsă este necesar să avem grijă ca elevul care a fost scos afară din clasă să se pună la curent cu temele ce s-au dat pentru acasă, cu lecţia pe care o au de învăţat, iar în ora viitoare să controlăm dacă şi-a îndeplinit toate îndatoririle.

Cum trebuie să îndrepte directorul greşelile profesorului?

Unul din cititorii care ne-au pus prima întrebare s-a referit în scrisoarea lui şi la aceasta din urmă.

Nu este de dorit, dar se întîmplă ca profesorii să greşească în măsurile pe care le iau, în felul în care procedează cu elevii. Mai sînt şi din aceia — puţini la număr — care uneori greşesc chiar în predarea obiectului lor.

Cînd directorul constată asemenea erori, el nu trebuie să le repare în faţa clasei. În cazul de mai sus, el nu are voie să trimită din nou la lecţie pe un elev care a fost dat afară din clasă de către profesor, chiar dacă profesorul a făcut acest lucru cu prea multă uşurinţă. De asemenea, directorul nu are voie să intervină în lecţie pentru a-l corecta pe profesor. Nu este indicat nici chiar să intervină cu întrebări puse clasei, pentru a-l ajuta pe profesor să obţină răspunsul pe care se căzneşte singur să-l obţină de la şcolari. Astfel de procedee ştirbesc prestigiul profesorului în ochii colectivului de elevi, slăbesc încrederea copiilor în acela care trebuie să fie pentru ei omul cel mai perfect, cel mai bine pregătit dintre toţi.

Totuşi, directorul nu poate să treacă cu vederea peste neajunsurile constatate în munca învăţătorilor şi profesorilor. În discuţii individuale, după lecţii, conducătorul şcolii este dator să-şi spună obiecţiile, să-i spună profesorului cu ce a greşit, ce are de făcut, cum să procedeze, astfel încît erorile să fie reparate, cu tact, de profesorul însuşi.

ANA COSMIN

Poşta redacţiei

Steliana Pangraţiu, Craiova

Obligaţia de predare a fost stabilită prin instrucţiunile ministerului din 1959, pentru fiecare obiect în parte. Instructorii de practică care predau orele de lucrări practice au obligaţia de a preda 24-30 ore săptămînal. Obţinerea calificării pentru predarea unor obiecte (chiar şi în cazul obiectului predat) nu modifică cu nimic obligaţia de predare.

Voicu C. Boaje, comuna Icoana, raionul Slatina.

Personalul didactic care urmează în prezent cursurile fără frecvenţă la instituţiile de învăţămînt superior ce pregătesc cadre didactice se încadrează după promovarea anului III ca profesori de categoria a II-a, cu obligaţia de a-şi termina studiile.

În ceea ce priveşte grupa de vechime, deoarece sînteţi în curs de calificare nu puteţi fi trecut într-o grupă superioară de vechime la împlinirea stagiului decît după terminarea studiilor şi obţinerea gradului definitiv. Dacă în prezent aveţi 6 ani vechime, rezultă că la data de 1 august 1959 vă aflaţi încadrat la grupa O-3 ani. Urmează să treceţi la grupa 5-10 ani după obţinerea gradului definitiv

Dumitru Cojocaru, Botoşani

La şcolile tehnice, obligaţia didactică anuală este de 630 ore de predare. Orele care depăşesc această obligaţie constituie cumul de funcţiuni şi se retribuie pînă la maximum a jumătate de normă, cu respectarea prevederilor H.C.M. nr. 1434/1960.

Maria Rotaru, Comuna Lunca Mureş, raionul Aiud

Deoarece încadrarea dv. la grădiniţa de copii la data de 1 martie 1961 s-a făcut fără să fi obţinut aprobarea de transfer din partea Regiunii Mureş Autonomă Maghiară, drepturile de concediu de odihnă (care se acordă educatoarelor în timpul lunilor decembrie—ianuarie) vi se calculează în raport cu numărul lunilor lucrate, socotindu-se cîte patru zile pentru o lună efectiv lucrată. Pentru perioada de timp rămasă pînă la 1 septembrie 1962, retribuirea este posibilă numai în cazul cînd contractul de muncă nu a fost desfăcut la sfîrşitul anului şcolar şi numai dacă aţi desfăşurat o activitate în cadrul unităţii unde aţi fost încadrată.

Andrei Schmidt, Comuna Rupea, Regiunea Braşov

Din situaţia relatată de Dv. reiese că depăşirea plafonului stabilit în Decretul nr. 285/1960 rezultă din sumele încasate la cumulul de funcţiuni, fapt pentru care nu puteţi primi îndemnizaţia de stat pentru copil. Depăşirea plafonului şi acordarea alocaţiei este posibilă numai în cazul cînd diferenţa respectivă provine din majorarea salariului în funcţia de bază, adică la salariul tarifar.

Paul Ţone, Ion Scărlătescu, Maria Poraicu, Ecaterina Sindile, Rodu C. Mazilu, Ioan Pavel, Ştefan Leoveanu, Ioan Părnuţă, Ion Dîrvaru, Milica Purice, Damian Stănescu, Fl. Cojocaru, Vintilă Tănăsescu, Nicolae Barlie, Toma Totolici, Sara Vereş, M. Zisu Moise N. Dragomir, Gavril M. Zisu. Stir Gavril, Al. Alexandrescu, Mihai Plăsnicute, Adriana Vasiliu, Dinu N. David, Marilena Grigorescu, Grigore Popescu, Eva Peter, Marioara Voicu, Lazăr Ioniţă, E. Vătafu, P. Dumitrescu, Mircea Nanu, Ion N. Mihăilă, Traian Semenescu, Dumitru Vulpescu, C. Cojocăroanu, Const. D. Rădulescu, Gherghina I. Dumitrel, Maria Mertic, Margareta Drăghini.

Informaţiile pe care le cereţi le puteţi obţine adresîndu-vă organelor locale de învăţămînt.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

Revista NATURA seria Biologie, nr. 5

septembrie — octombrie 1962

La rubrica **Studii şi Note**, nr. 5 al revistei Natura publică articolele : Unele probleme de biologie legate de zborul omului în Cosmos, de N. Sălăgeanu, Unele probleme ale eredităţii de O. Munteanu, Grăbirea coacerii fructelor, de O. Boldor, Rolul enzimelor în metabolismul corpurilor vii, de C. A. Picoş şi Lacerta praticola pontica Lantz şi Cyren, o şopîrlă nouă pentru fauna herpetologică a Dobrogii, de I. E. Fuhn şi M. Hîrsu.

Rubrica **Agricultura** cuprinde articolele Unele probleme privind predarea „Agriculturii" ca obiect de învăţămînt în şcoala sătească de 8 ani, de O. Anghel, Tr. Beciu, Arăturile adînci de Gh. Budoi, Încrucişările — mijloc de îmbunătăţire a raselor noastre de taurine de A. Roşa, Dăunătorii produselor vegetale din depozite şi magazii de Em. Romaşcu, Cunoaşterea calităţii seminţelor plantelor agricole de M. Raianu, şi Gunoiul de grajd. Pregătirea şi folosirea lui ca îngrăşămînt de D. Costache.

Articolele Unele aspecte ale educaţiei ateist-ştiinţifice prin predarea Şt. naturale de Tr. Tretiu şi Munca tinerilor naturalişti pe terenul experimental de N. Nicolescu sînt publicate la rubrica **Metodica şi Lucrări practice.**

Revista cuprinde de asemenea rubricile **Recenzii, Noutăţi, Documentare, Calendar şi Din Activitatea S.S.N.G.**

Cerinţele armoniei

Profesorului Manole I. Petre din comuna Goranu, raionul Rm. Vîlcea, i s-au repartizat la începutul anului 4 ore de romînă, 10 ore de istorie şi o oră de educaţie cetăţenească. Fiind absolvent al Facultăţii de filologie, secţia romînă-istorie, profesorul s-a declarat mulţumit de repartiţie şi a pornit să-şi alcătuiască planurile de muncă.

După o săptămînă însă, secţia de învăţămînt trimite o nouă repartizare a orelor care „deposedează" pe director de orele de caligrafie în favoarea profesorului de geografie, dîndu-i în schimb cele două ore de istorie şi una de educaţie cetăţenească atribuite anterior profesorului Manole, căruia îi oferă în schimb trei ore de muzică.

Pe hîrtie problemele s-au rezolvat minunat. Numai munca şcolii a avut de suferit. Căci noul profesor de muzică, Manole I. Petre, este... afon.

Ce-ar fi dacă secţia de învăţămînt a raionului Rm. Vîlcea ar asista la o oră de muzică predată de tovarăşul Manole? Poate că atunci ar înţelege mai bine cerinţele „armoniei".

De la corespondenţi şi cititori

Localul nou, modern utilat al Centrului şcolar agricol din Tîrgşorul Nou, regiunea Ploieşti

În excursie

Nu de mult, un grup de elevi ai Şcolii tehnice financiare din Timişoara, însoţiţi de cadre didactice, au făcut o excursie la Cetatea Soimoş şi la Lipova.

De pe dealurile străjuite de zidurile vechii cetăţi a Soimoşului elevii au admirat peisajul de toamnă, pădurile de la poalele munţilor Zarandului îmbrăcate în mii de culori. Lîngă zidurile cetăţii Soimoş — unul din cele mai vechi monumente din regiunea noastră — li s-a vorbit elevilor despre istoricul acestei cetăţi, construită prin secolul al XIII-lea ca punct de apărare împotriva cetelor de cumani şi tătari, despre munca istovitoare depusă de ţăranii iobagi pentru înălţarea zidurilor cetăţii şi despre multiplele obligaţii pe care le aveau aceştia faţă de nobilii ce locuiau în cetate. S-a amintit cu acest prilej şi despre răscoala condusă de Gheorghe Doja şi de faptul că, pentru un timp, cetatea a trecut în stăpînirea răsculaţilor, despre legăturile strategice dintre cetatea Soimoş şi cetăţile de la Şiria şi Deva, despre trecerea lui Ioan Corvin prin această cetate etc. Elevilor li s-a atras atenţia şi asupra stilului lucrărilor în piatră, asemănătoare celor din castelul Huniazilor de la Hunedoara.

În continuare grupul de elevi a vizitat oraşul Lipova, situat pe malurile Mureşului, ca şi staţiunea balneo-climatericâ Lipova, unde au admirat frumoasele construcţii puse de regimul nostru la dispoziţia oamenilor muncii.

Interesul pe care l-au arătat elevii pentru cercetarea obiectivelor vizitate a dovedit că excursia făcută în localităţile de pe valea Mureşului şi-a atins scopul instructiv-educativ pe care l-au urmărit organizatorii ei.

R. CONSTANTIN
Timişoara

★

Predînd geografia la clasa a V-a, am constatat că elevii mei întîmpină dificultăţi în citirea şi întocmirea hărţilor. De la început am constatat că greutăţile apar la reprezentarea formelor de relief şi mai ales a curbelor de nivel şi haşurilor.

Pentru a-i ajuta am hotărît să fac cu ei o excursie cu avionul. Cu sprijinul conducerii aeroportului din Arad, am organizat o excursie la care au participat 78 de elevi din trei clase. La început am zburat la 150 m. înălţime, pentru ca elevii să vadă cum arată de sus oraşul lor, Aradul, cu bulevardele, parcurile şi cu apa Mureşului. Apoi, îndreptîndu-ne spre Timişoara, am zburat la aceeaşi altitudine deasupra satului Vinga. Elevii au văzut străzile, curţile, casele, oamenii. Ne-am urcat în continuare la 500 m. Străzile s-au îngustat, curţile aproape au dispărut — se observau numai formele pătrate sau dreptunghiulare ale acoperişurilor. Drumurile, calea ferată, bălţile din jurul satului au luat formele semnelor convenţionale din carte. Şi elevii singuri au recunoscut planul satului Vinga aşa cum era în carte.

După un zbor deasupra Timişoarei, avionul a început să urce mai sus. Satele au luat, treptat, forme de poligoane neregulate şi la urmă chiar de cercuri. La fel, drumurile păreau nişte linii curbe cenuşii, trase cu creionul, şoselele luau forma cunoscută a două linii curbe paralele etc. Am zburat deasupra versantului nordic al munţilor Poiana Ruscăi, precum şi pe deasupra versantului sudic al munţilor Zarandului şi ne-am reîntors spre Arad urmînd cursul şerpuitor al Mureşului.

De la înălţimea de 1500 m. elevii au privit harta unor părţi din regiunile Banat şi Hunedoara, crestele munţilor, pantele dealurilor şi cursul sinuos al Mureşului. Ei şi-au putut forma astfel o viziune exactă asupra unei hărţi şi, comparînd ceea ce au văzut cînd erau deasupra Vingăi cu imaginea din carte, au observat diferenţa dintre hartă şi plan. Cînd ne-am apropiat de Radna am coborît mai jos. Elevii au văzut cum arată podgoriile Aradului şi au constatat singuri că recunosc de fapt semnele din cartea lor de geografie.

De la Radna şi pînă la aterizare, elevii au intrat pe rînd în cabina piloţilor, au privit complicatele mecanisme, au ascultat comunicările radiotelegrafistului şi şi-au dat seama de măiestria construcţiei minunate a avionului IL-14, fabricat în Uniunea Sovietică. Ei au cunoscut cu acest prilej şi înalta tehnică a constructorilor sovietici şi buna pregătire a aviatorilor noştri.

Rezultatele acestei excursii nu s-au lăsat aşteptate. În clasă elevii au dovedit deplină înţelegere a celor observate.

Prof. M. FILIP
Arad

ECONOMII PRIN C. E. C.

Cadrele didactice de la Şcoala de 4 ani din satul Hăeşti, raionul Gilort, se preocupă intens de educarea elevilor în spiritul economisirii.

În această acţiune ei au atras şi pe părinţii elevilor. În şedinţele cu părinţii sau cu prilejul vizitelor la domiciliu, cadrele didactice sfătuiesc părinţii să-şi îndrume copiii de a depune şi cele mai mici sume la C.E.C., să-i deprindă a fi economi. De asemenea, în şcoală s-a amenajat un „colţ al economiei", la care sînt popularizate rezultatele acţiunii de economisire prin CEC.

Toate aceste acţiuni au stimulat dorinţa elevilor de a avea economii depuse la CEC. În momentul de faţă majoritatea elevilor din şcoală sînt depunători la CEC.

I. GH. BERCA
comuna Hăeşti, Gilort

O şcoală nouă în oraşul Brad

De curînd, în oraşul Brad a fost dată în folosinţă o nouă şcoală de opt ani. Cadrele didactice, părinţii şi elevii au primit cu bucurie acest dar şi prima zi de cursuri în noua şcoală a avut solemnitatea unei sărbători.

Construirea şcolii este o nouă dovadă a grijii partidului pentru ridicarea acestui colţ de ţară, faţă de care regimul trecut a arătat numai nepăsare.

Începîndu-şi munca în noul local, elevii şi cadrele didactice şi-au manifestat hotărîrea de a obţine rezultate cît mai bune.

Prof. GEORGINA ROVENŢA
Brad

Bogată activitate culturală

Colectiviştii din Gligoreşti, regiunea Cluj, se pot mîndri cu echipa lor de teatru, cu întreaga activitate ce se desfăşoară la căminul cultural al comunei. În fiecare seară are loc aici cel puţin o manifestare culturală. Serile de întrebări şi răspunsuri legate de diferite probleme privind viaţa şi munca în gospodărie, serile de calcul, jurnalele vorbite, montajele literar-muzicale, întîlnirile cu fruntaşii în muncă, serile tematice atrag la cămin pe mai toţi locuitorii satului. „Venim la cămin pentru că ştim că în fiecare seară avem prilejul să învăţăm cîte ceva într-adevăr folositor" — obişnuiesc să spună oamenii.

Învăţătorii Liviu şi Marina Raita, îndrumaţi de organizaţia de bază P.M.R., au izbutit să adune în activul obştesc al căminului pe cei mai vrednici dintre colectivişti, care participă activ la organizarea manifestărilor culturale în slujba întăririi continue a gospodăriei colective. Ajutaţi de învăţători, mulţi dintre colectivişti, ca Miron Mesaroş, Ion Mărgineanu şi alţii, pregătesc şi ţin pe scena căminului diferite conferinţe. Alţii iau cuvîntul la jurnalele vorbite pe care învăţătorii le organizează cu regularitate. În ultima vreme s-a bucurat de pildă de un deosebit succes jurnalul intitulat „Pentru îndeplinirea şi depăşirea planului de perspectivă pe anul 1963 al gospodăriei noastre", care a dat prilej colectiviştilor să vorbească despre proiectele lor de viitor.

De curînd, artiştii amatori din Gligoreşti au prezentat la faza interregională a Festivalului de teatru „Ion Luca Caragiale" un spectacol cu piesa „Neamurile". de Teofil Buşecan, cu care au cîştigat meritate aplauze şi elogii. Alături de ei au jucat în piesă şi învăţătorii Liviu şi Marina Raita, neobosiţi participanţi la activitatea cultural-artistică.

— Care sînt planurile de viitor ale formaţiei de teatru din comuna dumneavoastră? — am întrebat-o pe tovarăşa învăţătoare la sfîrşitul spectacolului.

— Vom continua repetiţiile. Vrem ca spectacolul nostru să fie şi mai bun. În acelaşi timp, lucrăm la pregătirea unei noi premiere, cu piesa „Stupii cu pricina". Va fi cel de-al 50-lea spectacol pus în scenă de formaţia noastră în cei 12 ani de neîntreruptă activitate.

Mai aveam de pus şi alte întrebări. Dar membrii echipei de teatru din Gligoreşti aveau nevoie de instructoarea lor. Trebuia să-i ajute la demachiat şi, mai ales, să discute cu fiecare despre felul cum îşi interpretase rolul. Aşa că am amînat convorbirea noastră pe altădată.

— Cînd?

— Peste o lună, la Bucureşti... La finala Festivalului!

TRAIAN LALESCU

La Casa pionierilor

Zilnic, Casa pionierilor din Cluj răsună de voioşia pionierilor, veniţi să-şi petreacă timpul liber.

Să intrăm în această lume a copilăriei fericite şi să pătrundem la întîmplare într-una din numeroasele săli ale Casei. Ne vor impresiona în primul rînd ordinea şi liniştea în care lucrează copiii. La cercul „mîinilor îndemînatice", în jurul unei mese pline de hîrtii colorate, copiii stau aplecaţi asupra florilor pe care le confecţionează, căutînd să adune în ele toată bogăţia de culori a naturii. Dar acesta nu este singurul cerc unde copiii au posibilitatea să-şi dezvolte aptitudinile estetice, dragostea de frumos. Alături, la cercul de croit şi broderie, peste 200 de fetiţe lucrează cu atenţie la diferite şervеţele şi feţe de masă. Profesoara le urmăreşte cu grijă, cu dragoste, dîndu-le explicaţii clare.

Trecem în altă sală. Aplecaţi asupra clasoarelor sau peste colile albe, membrii cercului de filatelie desfăşoară o activitate intensă. Pionierii din acest cerc au mulţi prieteni de vîrsta lor în şcolile din ţările socialiste, în şcolile din Cuba, din Cipru etc. Ei au o corespondenţă regulată cu aceştia şi fac cu ei schimb de mărci.

Dintr-o sală alăturată răsună acordurile unui balet. Profesoara de coregrafie îndrumă mişcările unui grup coregrafic. Se repetă un tablou ilustrînd lupta uteciştilor în ilegalitate. Cu acest balet, cu o suită de dansuri şi alte cîteva numere artistice cercul de coregrafie se prezintă adesea la diferite spectacole organizate în oraşul Cluj şi în împrejurimi.

Numeroase şi variate, pline de un conţinut bogat sînt activităţile ce se desfăşoară la Casa pionierilor din Cluj. Din toate aceste activităţi se desprinde frumuseţea morală şi spirituală a celei mai tinere generaţii din patria noastră, căreia partidul, statul, întregul popor, îi asigură condiţiile unei vieţi fericite

OCTAVIAN GEORGESCU
Cluj

ÎNVĂŢĂTORI, PROFESORI!

Abonaţi-vă pe anul 1963 la revistele

„NATURA — seria GEOGRAFIE — GEOLOGIE"

şi

„NATURA — seria BIOLOGIE"

Consultarea permanentă a acestor reviste vă ajută la mai buna predare a **ştiinţelor naturale, agriculturii, geografiei şi geologiei** în şcoala de cultură generală.

Fiecare serie apare cu 6 numere pe an.

Învăţători, profesori, educatoare, maiştri-instructori!

abonaţi-vă la

„GAZETA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învăţămîntul de cultură generală, din învăţămîntul profesional şi tehnic, articole de îndrumare pedagogică şi metodică, prezintă experienţa celor ce muncesc în şcoli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asiguraţi colecţia completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

De peste hotare

Într-adevăr, scrisul este o artă grea

Reflecții pe teme pedagogice

Inima are argumentele sale

De ce sîntem necesari noi, profesorii, în școală? Pentru a comunica elevilor cunoștințe? Pentru a exprima gîndurile, ideile pe care le-am dobîndit observînd viața și trăind noi înșine? Pentru a ajuta copiilor să devină oameni culți și instruiți? Desigur, și pentru toate acestea. Dar astăzi numai atît este prea puțin.

Necesitatea de a aprofunda educația ideologică, morală și estetică a elevilor este dictată nu numai de exigențele viitorului, dar și de cerințele prezentului. Așa-numitul om „simplu" al timpului nostru nu este de loc un om primitiv, interesele sale nu sînt ferecate de limite strîmte. El vrea să cunoască și problemele politice, și relațiile între oameni, și arta, și natura. A deschide în fața copiilor toate aceste domenii ale vieții, a face accesibile și necesare pentru ei limbajul artei și al politicii, glasul inimii omenești și frumusețea naturii — iată în ce constă astăzi complexa misiune a profesorului.

Un aspect important al formării omului nou îl constituie necesitatea de a înlătura din conștiința lui orice influență a ideologiei burgheze.

O dată, la o lecție închinată creației din prima perioadă a lui Gorki („Bătrîna Izerghil"), am simțit în cele spuse de elevi o ciudată apologie a forței. Omul puternic, voința de fier care poate înfrînge orice obstacole apărea multor elevi ca cel mai înalt criteriu al desăvîrșirii. A trebuit să-i conving pe elevi că forța în sine nu este un merit, că totul constă în tendința ei. Ori cît de ciudat ar părea, m-a ajutat... Nietzche. Caracterizînd pe scurt teoria lui despre „supraom" am reușit să-i conving pe elevi că așa-numitul cult al forței, atunci cînd forța nu este însuflețită de scopuri umane duce, în ultimă instanță, la fascism.

Există și un alt aspect care uneori împiedică formarea omului nou în condițiile școlii. Este vorba de formalismul vădit în metodele de educație. Din păcate, se mai întîmplă să întîlnești profesori care văd sensul muncii lor în a impune elevilor unele păreri despre viață. Ei uită că cele mai raționale cuvinte (a fi bun, a fi cinstit, a fi curajos) își pierd puterea dacă nu sînt îmbinate cu fapte de viață a căror influență elevii s-o simtă în mod direct.

Evident, toți profesorii știu că cele spuse de ei trebuie să fie susținute de forța exemplului. De aceea, în prezența elevilor profesorii se comportă adesea în mod ireproșabil. Dar este naiv să crezi că elevii nu văd și „subtextul" unor acțiuni. Gîndirea, sentimentele filistine, chiar camuflate, chiar tăinuite cu grijă, nu scapă de ochii lor care văd totul, de urechile lor care aud orice.

Iată un fapt în aparență mărunt: pregătirea școlii pentru o inspecție, sau dichisirea ei înainte de sosirea unei delegații a autorităților. Pe copii acest lucru la început îi miră, apoi îi irită, iar pînă la urmă îi obișnuiește cu gîndul că poți să te prefaci în miel chiar dacă ești lup.

În munca didactică mai există încă un lucru foarte periculos: forța inerției. S-au studiat și în anul trecut, se studiază și în anul acesta și se vor studia și la anul epoca Renașterii, romanul „Tînăra Gardă" etc. Și adesea, dacă lecția din trecut s-a desfășurat bine, profesorul crede că trebuie să se străduiască a reproduce exact ceea ce a dat rezultate bune în anul trecut sau acum doi ani. Aceasta este însă un lucru periculos, pericolul constînd în ignorarea faptului că adevărata educație ideologică, morală, estetică se realizează cu participarea elevilor. Iar timpul aduce în conștiința elevilor noi puncte de vedere.

În anul trecut, studiind romanul lui Nikolaj Ostrovski „Așa s-a călit oțelul", elevii au discutat cu deosebită pasiune asupra motivului care l-a determinat pe autor să creeze episodul întîlnirii lui Pavel cu Rita Ustinovici la Congresul Comsomolului. De ce a socotit necesar Ostrovski să-i dea Ritei un soț? S-ar fi putut doar ca ea să fie liberă, și atunci drumurile în viață ale eroilor s-ar fi unit în mod firesc. A învins părerea că fericirea Ritei, care-și iubea cu atîta căldură soțul și fiica, era nu urmarea unei greșeli întîmplătoare (a faptului că ea îl credea pe Pavel mort), ci răzbunarea felului de viață al lui Pavel, pătruns de un ascetism nerațional. Pavel însuși a recunoscut că el a privit sentimentul său față de Rita ca în „Tăunul", a recunoscut că încercarea cumplită la care și-a supus voința a fost un chin inutil, nefiresc. Viața a devenit astăzi mai bună, ea cere omului o dezvoltare armonioasă. De aceea este firesc că cititorii de astăzi ai romanului lui Ostrovski sînt de acord cu aforismul umanist al Ritei: „În viața noastră este loc nu numai pentru luptă, dar și pentru bucuria oamenilor buni".

Predarea literaturii dă cele mai largi posibilități pentru studierea lumii interioare a elevilor, a complexității ei, a trebuințelor și a înclinațiilor ei. În această direcție îl ajută pe profesor compunerile pe teme libere, cum ar fi „Prin ce va rămîne în amintirea mea anul care a trecut", „Aforismul preferat", „Chemarea omului și locul meu în viață", „Ce împiedică fericirea omului". Cred că studierea fiecărei teme de literatură se poate încheia cu o lucrare în care observațiile cu caracter literar să fie transferate nemijlocit pe planul vieții. Desigur, aceasta trebuie făcut cu pricepere, cu tact. De pildă, s-a studiat creația lui Pușkin, urias maestru al descrierii soartei omenești, și elevii redactează o lucrare întitulată „Soarta plină de interes a omului". Sau, după ce la altă lecție li s-a dezvăluit taina portretului psihologic, atît de subtil și atît de pătrunzător creat de Lermontov în „Un erou al timpului nostru", trasează ei înșiși „Portretul prietenului meu". Prin astfel de compuneri pe teme libere elevii nu numai că dobîndesc bune deprinderi literare, dar mai ales ajung treptat să-și stabilească un sistem de concepții și de convingeri.

Nu se poate să împrumuți de la alții reprezentările asupra lumii, ci trebuie să le dobîndești tu însuți, ca rezultat al unei analize proprii, de sine stătătoare, a vieții și a cuceririlor gîndirii umane. De aceea profesorilor le revine misiunea de a indica celor tineri doar direcția gîndirii, lăsîndu-i să ajungă ei înșiși la concluzii. Nici o declarație nu poate pătrunde atît de adînc în conștiința elevilor ca rezultatul gîndirii lor de sine stătătoare.

Evident, aici trebuie să ținem seama și de o altă împrejurare, care adesea se dovedește hotărîtoare. Pentru a-și însuși un adevăr oamenii folosesc căi diferite, dar în toate aceste căi există și o trăsătură generală: înainte ca ideea să devină convingere, înainte ca ea să se transforme într-o regulă neclintită de comportare, ea trebuie să fie simțită. „Inima are argumentele sale, pe care rațiunea nu le cunoaște" — spunea Pascal. Tensiunea emoțională este absolut necesară adevăratei influențe pedagogice asupra sufletului.

Prof. V. MARANȚMAN
Leningrad

(din „Ucitelskaia Gazeta" nr. 121/1962)

O școală a vieții

Școala electrotehnică „S. M. Kirov" din Sofia pregătește cadre tehnice medii pentru trei specialități: construcții de aparate electrice, centrale și rețele electrice, electrificarea întreprinderilor industriale. Elevii școlii s-au făcut cunoscuți, prin lucrările lor, în multe uzine, pe șantiere, în școli, în sate și orașe. Au lucrat tablouri electrice pentru Școala industrială de prelucrare a metalelor, au instalat lumina electrică în sala de sporturi a Școlii medii sanitare, au contribuit la electrificarea unui mare număr de gospodării agricole din regiunea Vidin, au instalat un cablu electric la calea ferată Sofia-Plovdiv etc.

În exterior, școala mai arată și acum la fel cum arăta cu zece ani în urmă, cînd a luat ființă. Aceeași clădire cu trei etaje, cu două cabinete, două laboratoare și șapte ateliere, unde învață 870 de viitori electricieni. Deocamdată, noi sînt doar oamenii care au crescut aici. Peste un an, însă, va fi terminată noua clădire a școlii, cu cinci etaje, cu 190 de încăperi, cu o curte de 2 ha.

Atelierele sînt pline de dimineață pînă seara cu elevi din toți anii de studii. Cei din anul I învață lăcătușăria, strungăria turnătoria și fierăria. Ei studiază nu numai practica metalurgică, ci și producția de detalii mecanice necesare construirii de aparate electrice și instalații. Aici începe adevărata cunoaștere a electrotehnicii.

În atelierul de instalații electrice, un grup de elevi din anul patru ocupă toate mesele. În fața fiecăruia — elementele unui tablou electric. Elevii lucrează de zor. Atelierul va da azi 10 tablouri noi.

Un alt grup s-a adunat în jurul presei din atelierul de aparate electrice, pentru a pregăti detaliile unor transformatoare de laborator. Presa s-a defectat. Elevii o demontează, piesă cu piesă. Defectul e descoperit repede așa încît, după cîteva clipe, toți reiau lucrul întrerupt.

— Reușiți să terminați astăzi tot? — întreabă directorul.

— Vom reuși — răspunde profesorul inginer Capitanov.

Aceasta înseamnă că încă un lot de transformatoare va pleca de aici spre laboratoarele școlilor de cultură generală.

Seara, după terminarea lecțiilor și a muncii practice, elevii fruntași lucrează la „Clubul gîndirii tehnice". Iată-l aici, în laboratorul de mașini electrice, pe elevul Gheorghe Chiosev.

— Asta-i tot! — spune el, privind către colegii săi.

Pe masă — un caiet cu calcule. Pe tablă — desene tehnice ilustrînd ideia lui Gheorghe Chiosev cu privire la construirea unui aparat de rezolvat ecuații fără elemente electrice. Chiosev așteaptă părerea tovarășilor săi care gîndesc, discută, aprobă sau contestă. Deși printre membrii clubului se numără cei mai înflăcărați inovatori din rîndurile elevilor, nu toți pricep propunerea colegului lor.

Profesorii-ingineri preiau controlul desenelor și al calculelor. Proiectul este aprobat și trimis apoi la Institutul de raționalizări.

Pentru ca un elev să fie admis ca membru al Clubului, el trebuie să facă o propunere interesantă în domeniul electrotehnicii. Urmează apoi multe zile de cercetări, ipoteze, desene etc. — care îmbogățesc gîndirea tinerilor preocupați de problemele complicate ale tehnicii.

Cine se poate lua la întrecere cu membrii clubului? Poate doar constructorii. Pe ei îi veți găsi mai întotdeauna în jurul profesorului — inginer Babadaliev. Construiesc, experimentează, fac modele de mașini și aparate inventate de ei. Din mîinile lor au ieșit o mașină de bobinat, un cuptor ventilator, diverse transformatoare.

Peste 200 de școli medii tehnice funcționează în R. P. Bulgaria. Ele dau tinerilor o pregătire tehnică medie în domeniul a 95 de specialități. Există de asemenea în țară numeroase școli profesionale în care elevii învață și desfășoară în același timp o muncă productivă rodnică.

Această împletire strînsă a învățămîntului cu practica vieții are un scop mare și însemnat: să dea industriei naționale și agriculturii cadre cît mai bine pregătite. Școala merge astfel în pas cu viața, cu năzuințele poporului.

IVANCA IOTOVA

La Școala politehnică din Ugartchin, din R. P. Bulgaria.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 683 — vineri 23 noiembrie 1962 — 8 pagini 25 bani

În primul rînd, lecția

Nivelul la învățătură al elevilor constituie preocuparea de căpetenie a colectivelor didactice, deoarece în el se reflectă cel mai bine calitatea muncii învățătorilor și profesorilor, a diriginților și directorilor. În orice școală ai intra, este evidentă această preocupare: consiliile pedagogice și comisiile metodice își sporesc, cu fiecare etapă a anului școlar, eforturile pentru găsirea și aplicarea celor mai bune metode de lucru, cadrele didactice încearcă zi de zi să se întreacă pe ele însele pentru realizarea unor lecții tot mai bune.

În ansamblul străduințelor pentru un nivel ridicat la învățătură rolul hotărîtor îl are munca profesorului în clasă, grija lui pentru lecție, pentru cultivarea și întreținerea interesului elevilor față de știință. Este profesorul bine pregătit în specialitatea lui, este un bun pedagog, este și un om harnic, cu tragere de inimă? Atunci succesul este în cea mai mare parte asigurat. Iată-l pe profesorul Lucian Mănescu, care predă de mulți ani matematica la Școala medie nr. 1 din Rm. Vîlcea. An de an acest pedagog dă serii de elevi bine pregătiți. Spunem serii, căci atenția acestui profesor se concentrează permanent spre însușirea materiei de către toți elevii, spre obținerea unor rezultate maxime cu întregul colectiv și nu numai spre cultivarea aptitudinilor speciale pentru matematică pe care le au unii copii. Profesorul Mănescu dovedește mereu înțelegerea importanței pe care o are lecția pentru nivelul de pregătire al copiilor. Cheia succesului său constă în faptul că el pune un deosebit accent pe însușirea conștientă a cunoștințelor, pe dezvoltarea gîndirii matematice a elevilor. De exemplu, pentru a înlătura învățarea mecanică a formulelor, deficiență care duce întotdeauna la insuccese, tov. Mănescu insistă în lecție pe modul în care sînt deduse aceste formule, solicitînd contribuția largă a elevilor și făcînd mereu apel la gîndirea lor logică. Este lesne de înțeles atunci pentru ce elevii lui pleacă de la școală cu lecția de matematică învățată, pentru ce acest obiect, pe cît de frumos pe atît de „buclucaș" pentru unii școlari, devine plăcut și ușor pentru fiecare din ei.

Este știut că în fiecare clasă se întîlnesc, la începutul anului, elevi mediocri. Dacă profesorul nu se ocupă de ei, aceștia ajung să-și diminueze interesul pentru obiectul respectiv. Treptat, treptat, lipsa de legătură dintre cunoștințele însușite sporadic, precum și neînțelegerea din aceleași motive, a fenomenelor studiate îi face să rămînă mult în urmă la învățătură. Tocmai acest lucru l-a înțeles profesoara Angela Dimcea de la Școala de 8 ani nr. 165 din București. Bine pregătită profesional, tovarășa Dimcea acordă o deosebită atenție antrenării la lecție și a elevilor slabi sau mediocri, punîndu-i în situația să judece, să gîndească profund la fenomenele studiate.

Profesorii amintiți sînt apreciați pentru faptul că sînt „stăpîni pe materie", buni cunoscători ai specialității lor, pentru faptul că sînt mereu în căutarea unor metode de lucru adecvate cerințelor.

Din păcate mai sînt însă și cadre didactice care nu se străduiesc să valorifice la maximum lecțiile în scopul pregătirii temeinice a elevilor. Atunci cînd constată că elevii lor rămîn în urmă la învățătură, astfel de cadre didactice nu-și dau seama că ceea ce determină această situație este în primul rînd felul defectuos în care desfășoară ele lecțiile. Un exemplu edificator în această privință l-a oferit activitatea unei învățătoare de la o școală de 8 ani din raionul Lenin. Îngrijorată de numărul mare de elevi ale căror cunoștințe de aritmetică erau sub nivelul programei, învățătoarea — de bună credință, de altfel — și-a sporit activitatea în rîndurile părinților în scopul activizării acestora pentru o mai atentă preocupare față de copiii lor. Dar nici un moment învățătoarea respectivă nu a încercat să se întrebe în ce măsură este vinovată personal de această situație. Un sondaj la lecțiile ei de aritmetică a demonstrat însă că cei mai mulți copii plecau de la lecții fără să le fi înțeles. Care a fost urmarea? Unii părinți, care aveau timp să se ocupe de copiii lor, le explicau acasă lecția în așa fel ca să fie înțeleasă. Bineînțeles că la orele următoare elevii respectivi se prezentau cu lecția însușită. Cu timpul, parte dintre ei au început, tot cu ajutorul părinților, să învețe cîte o lecție mai departe, care urma să se predea ulterior. Astfel, la „fixarea cunoștințelor" ei dovedeau într-adevăr că au înțeles lecția, ceea ce întărea convingerea învățătoarei că vinovați de nivelul scăzut de cunoștințe al restului clasei ar fi părinții. Este limpede că această învățătoare a scăpat din vedere că ponderea cea mai mare în ridicarea nivelului la învățătură nu o au elementele exterioare lecției, ci munca pedagogică pentru transmiterea de cunoștințe.

În asemenea cazuri este desigur de datoria directorului, a comisiei metodice din școală să intervină pentru justa orientare a profesorilor care obțin rezultate nesatisfăcătoare în munca lor cu elevii. Bine procedează de exemplu acele comisii metodice care pun în discuție — în urma unei chibzuințe serioase — probleme legate direct de munca la lecție, fiindcă în felul acesta atrag atenția cadrelor didactice asupra a ceea ce este esențial în procesul instructiv-educativ. La Școala medie din orașul Roman, bunăoară, comisia metodică a profesorilor de matematică dezbate probleme ca „Procedee și metode pentru formarea deprinderilor de calcul la algebră" sau „Introducerea noțiunilor de teorie a mulțimilor", cea de fizică-chimie „Predarea cunoștințelor despre tuburi electronice, transistori, motoare electrice sincrone și asincrone pentru curent trifazic", „Predarea cunoștințelor despre substanțele plastice" etc.

Este bine ca în cadrul ședințelor comisiilor metodice, la cercurile pedagogice și, permanent în școală să se sublinieze că **lecția este elementul hotărîtor** în pregătirea elevului, că stă în putința profesorului să asigure un înalt nivel de cunoștințe în fiecare clasă dacă el însuși muncește cu simț de răspundere la lecție, dacă se pregătește continuu în specialitatea sa și în domeniul pedagogic.

La Palatul pionierilor din Capitală

Seara, printre elevii școlii

În fiecare după-amiază, în sălile de cursuri și pe culoarele Școlii medii nr. 32 „Filimon Sîrbu" domnește o atmosferă de adîncă seriozitate, specifică studiului aprofundat la care s-au angajat tinerii muncitori, elevi ai secției serale de la această școală. Se muncește rodnic, într-un efort comun, care unește strîns pe cei de la catedră cu cei care sînt în bănci.

Printre elevii de la seral se disting muncitorii fruntași în producție și evidențiați la învățătură, asemeni lui Ion Linca, lăcătuș și Stelian Boanță strungar de la I.P.M.A., Petre Urbanki, linotipist și Constantin Voiculescu, tipograf la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Dumitru Toma de la I.R.C.M.A. și alții. Ei își adîncesc acum necontenit cunoștințele teoretice pe baza trainică a experienței acumulate în procesul de producție, dorind să aplice în practica din uzină lucrurile noi pe care le învață.

Comitetele de clasă și-au luat rolul în serios, alcătuind graficele de frecvență, acordînd atenție disciplinei elevilor, bunei gospodăriri a claselor etc.

În cancelaria profesorilor se poartă discuții privind predarea anumitor lecții și utilizarea cu cea mai mare eficiență a materialului didactic. Într-o ședință recentă s-a discutat, amănunțit, de pildă, despre specificul metodelor de predare în învățămîntul seral și s-au luat hotăriri concrete pe linia îmbunătățirii calitative a lecțiilor.

O preocupare importantă a cadrelor didactice de la Școala medie nr. 32 o constituie și sprijinirea pregătirii oamenilor muncii care s-au înscris la secția fără frecvență. În acest scop profesorii școlii au întocmit planurile de desfășurare a orelor de consultații și de meditații, tematica îndrumării studiului individual în așa fel încît la prima sesiune de examen să se constate o îmbunătățire calitativă și la cursurile fără frecvență.

IOAN CHEȘCĂ
director adjunct al Școlii medii nr. 32 Filimon Sîrbu din București

Știri

ÎN „SĂPTĂMÎNA ECONOMIEI"

Școala medie din orașul Codlea a întîmpinat „Săptămîna Economiei" cu noi succese în acțiunea de economisire.

De la 1 ianuarie 1962 pînă la 15 noiembrie 1962 valoarea depunerilor la C.E.C. în această școală a crescut cu 110.000 lei față de valoarea depunerilor din aceeași perioadă a anului trecut. Numărul elevilor depunători la C.E.C. s-a ridicat acum la 90 la sută din totalul lor. De asemenea, toți învățătorii și profesorii sînt depunători la C.E.C.

Nu de mult, unul din profesorii școlii a ținut, în sala Căminului cultural din Codlea, o conferință în care a arătat părinților și elevilor rolul Casei de Economii și Consemnațiuni și a subliniat avantajele depunerilor la C.E.C. atît din punct de vedere individual, cît și din punct de vedere al intereselor colectivității.

★

Cadrele didactice de la Școala de 8 ani din Corbasca, raionul Adjud, desfășoară o intensă muncă de educare a elevilor în spiritul economisirii. Ca urmare, un mare număr de elevi au devenit depunători la C.E.C.

În vacanța de iarnă elevii vor face cu banii economisiți prin C.E.C. o excursie în orașul Onești.

ATENȚIE, FILMĂM!

În clasa a VIII-a „A" de la Școala medie din orașul Oțelul Roșu domnește o mare animație. Deodată, însă, se face liniște. Luminile reflectoarelor s-au aprins și întreaga clasă privește atentă la profesoara care scrie pe tablă, cu litere mari, titlul compunerii la limba romînă: „Tatăl meu". Apoi elevii se apleacă asupra caietelor, așternîndu-și în liniște gîndurile.

Ne oprim în fața unui elev din prima bancă. „Tatăl meu este oțelar" — scrie el. În cuvinte simple dar pline de căldură el înfățișează portretul unui om care zi de zi se străduiește să dea patriei produse mai multe și mai bune. Alături, o elevă scrie: „Cu mîinile sale tata a pus multe cărămizi; el este unul din constructorii care au ridicat pe harta patriei un nou oraș. Oraș din cărămidă nouă și roșie, nouă ca viața noastră, roșie ca steagul partidului nostru".

Dar iată că se aude vocea regizorului: „Mulțumesc, stingeți reflectoarele!" Astfel s-a terminat filmarea ultimelor cadre din filmul „Tatăl meu", realizat de cineclubul „Oțelul Roșu".

Acesta nu este însă singurul film pe care cineaștii amatori din Oțelul Roșu îl realizează cu concursul profesorilor și al elevilor din localitate. O contribuție la fel de activă au adus aceștia și la realizarea producției „Șarja păcii". De asemenea, cu sprijinul secției de învățămînt raionale s-a realizat un interesant documentar despre o serbare sportivă a elevilor.

La rîndul său, cineclubul prezintă în fața elevilor și a cadrelor didactice din școlile orașului numeroase filme.

MANUALUL DE LIMBA ROMÎNĂ PENTRU CLASA A VI-A

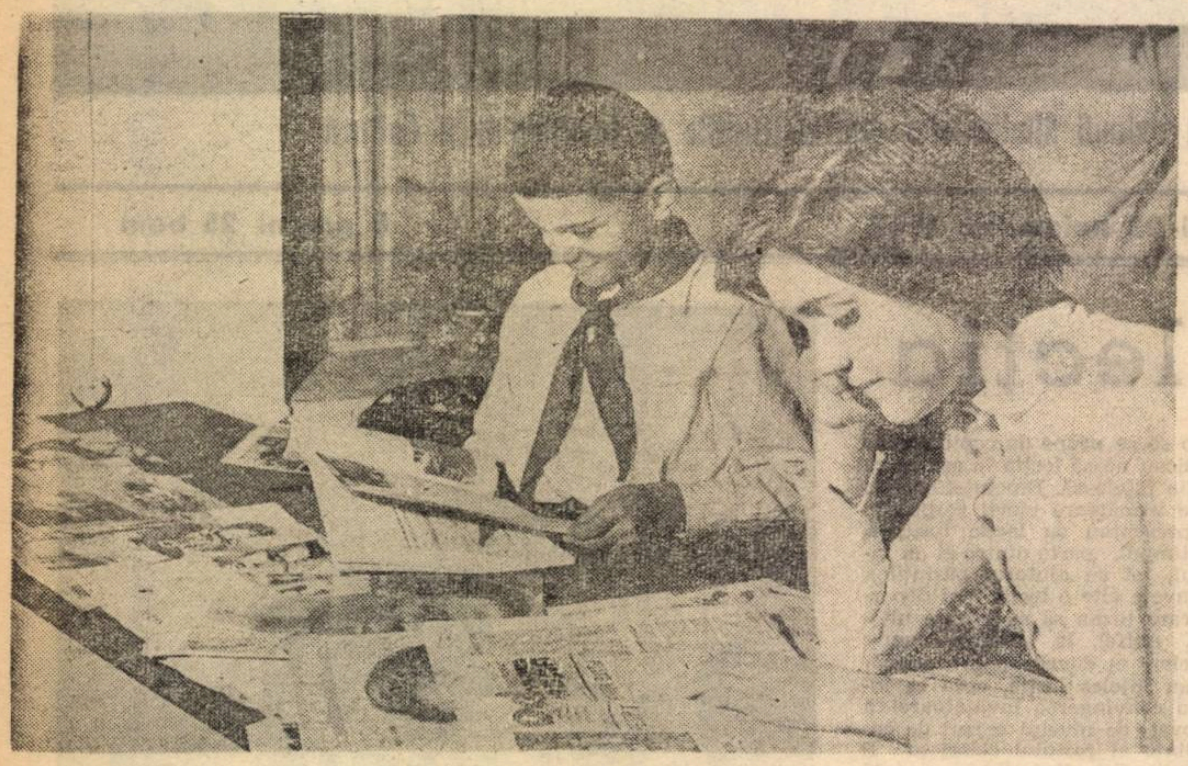

În bibliotecă

Vocabularul și definițiile

De la an la an manualele noastre aduc un conținut și o formă tehnică îmbunătățite, în conformitate cu principala cerință a muncii colective de azi : calitatea. Apar evidente eforturile pozitive ale Editurii didactice și pedagogice pentru a realiza progrese sensibile în publicarea manualelor.

„Limba romînă, manual pentru clasa a VI-a", prezintă un bogat și variat volum de lecturi literare, însoțite de comentarii și explicații judicioase, la nivelul științific prescris de programă. Partea I a manualului dă elevilor cunoștințe literare care să-i ajute la înțelegerea specificului artistic al paginilor alese din mai mulți scriitori clasici de mare prestigiu și din unii scriitori contemporani cunoscuți. Foarte utilă este explicarea cuvintelor mai greu de înțeles, după fiecare bucată.

Autorii acestei prime părți a manualului (C. Boroianu și E. Iliescu) au procedat cu tact pedagogic în familiarizarea treptată a elevilor cu noțiunile de teorie și analiză literară și au evitat de multe ori comentariile abstracte și formulările greoaie în definiții. Ar fi fost și mai bine dacă limbajul comentariilor lor ar fi fost și mai mult simplificat, iar unele fraze redactate mai clar, cu mai puține subordonări. Căci dacă se explică lexicul rar din bucățile literare, ar fi necesară ici colo și explicarea termenilor neologici din „lămuririle" autorilor. Astfel, în primele pagini întîlnim în cuprinsul „îndrumărilor" cuvinte ca : *a fixa un cadru (51) ; act de solidarizare (70); prosperitate (104)* etc.

Firește, nu vom pretinde că literatura destinată unor cititori mici să fie comentată numai prin termeni absolut populari și de circulație curentă în toate mediile. Dar de ce să presărăm lectura obligatorie a elevilor cu prea multe semne de întrebare, care-i pot împiedica să înțeleagă fără efort ceea ce vor să spună autorii sau pot stînjeni cursul lecției prin întrebări peste întrebări în legătură cu vocabularul autorilor (și dacă măcar am avea un *dicționar școlar* pentru astfel de cuvinte !) Cu puțină atenție s-ar putea evita astfel de greutăți, nu numai în acest manual, dar și în altele, și nu numai de limba romînă, ci și de istorie, geografie, științe naturale etc. Este o problemă generală, care ar trebui să preocupe în cea mai mare măsură pe responsabilii de cărți ai Editurii didactice și pedagogice.

Explicarea cuvintelor după bucățile de lectură poate fi și ea îmbunătățită și completată. Sînt explicate : *auroră, slobod, profund, prund, șubă, poloboc, genial,* dar nu am înțeles de ce nu au același regim și *simbol* (p. 8), *izolat (21), armie (29), orgolios (72), monitor (99), dezolare (116)* etc.

Frazele și propozițiile prea lungi — ca de pildă — „Înainte de a începe firul povestirii, scriitorul a simțit nevoia să fixeze cadrul în care se va desfășura acțiunea, să arate locul și timpul și să facă o scurtă prezentare a personajelor și a raporturilor dintre ele" — nu sînt de loc recomandabile în manualele pentru clasele mici. De asemenea, ar trebui evitate frazele cu subordonări ale subordonatelor (ca la p. 119) sau cu un cumul de neologisme *(a solicita rezolvarea unei probleme* (p. 121 — de ce nu era bine : *a cere* în loc de a *solicita ?).*

Unele propoziții prea amintesc de șablonul criticii literare, scrise în stil nediferențiat, prin repetarea gerunziului la început de propoziții (*„Începînd* asaltul, plăieștii..." ; *„Rămînînd* însă fără muniții — p. 51).

Definiția „expoziției" e aproximativă : „partea de la început *a subiectului,* din care cunoaștem locul, timpul și unele personaje poartă numele de expoziție" (ib.). Nu e vorba de *subiect* (termen vag pentru elevi), ci de o compunere literară de orice dimensiuni ; și adesea nu aflăm nimic despre loc și despre timp, ci sîntem introduși direct în temă ; expoziția ne informează de fapt despre subiectul operei literare.

În privința alegerii textelor sînt de remarcat două lucruri : autorii au transcris corect și, după cele mai bune ediții (Bălcescu din 1960, categoric mai bună decît cele dinainte), dar s-au oprit la prea puțini scriitori clasici : lipsesc Coșbuc, Hogaș, Topîrceanu, Arghezi (care are numeroase bucăți despre scriitorii mai vechi și despre realități pe măsura înțelegerii elevilor). Tematica prescrisă ar trebui deci lărgită, ca să poată fi cuprinși mai mulți scriitori.

Partea a doua a manualului *Gramatica* (redactată de I. Popescu), se remarcă prin două calități fundamentale : prin prezentarea sistematică și clară, cu bogate exemplificări și exerciții legate de conținutul teoretic, pe de o parte, și prin oglindirea achizițiilor cercetării științifice actuale în definirea și precizarea noțiunilor gramaticale, de atîtea ori greu de explicat în termeni simpli, pe înțelesul elevilor, pe de altă parte. Vor fi de real folos și schemele recapitulative, ca și numeroasele observații ortografice care însoțesc explicarea faptelor gramaticale. O ediție nouă ar putea avea în vedere și unele observații de amănunt notate pe marginea paginilor acestui manual.

Morfologia, cum se spune într-o definiție consacrată în gramatică, „stabilește regulile modificării formei cuvintelor" (p. 137). Ce facem însă cu părțile neflexibile, care nu se modifică de loc, dar formează un capitol important al morfologiei (adverbul, conjuncția, prepoziția și interjecția?) Problema ar putea fi discutată în colectivele de autori și în cele de specialiști pentru a găsi o soluție adecvată acestei întrebări.

Sintaxa are două părți mari : studiul structurii propoziției și acela al frazei ; de aceea definiția inițială (p. 125) ar trebui completată astfel : sintaxa stabilește regulile îmbinării cuvintelor în propoziții și al propozițiilor în frază, cum de altfel se spune bine la p. 234.

La adjectiv, în legătură cu studiul gradelor de comparație se spune, iarăși prin obișnuință, că sînt forme pe care le ia adjectivul pentru a arăta o însușire în diferite grade. Mi se pare însă că gramaticile noastre au luat tale-quale definiții străine, din limbi în care gradele de comparație se exprimă în realitate prin anumite *forme* ale flexiunii (lat. *altus-altior-altissimus).* În limba romînă, adjectivul nu-și schimbă niciodată forma atunci cînd construim comparativul sau superlativul : elev *bun,* elev *mai bun,* elevul *cel mai bun.* Ar fi mai bine, cred, să se spună în gramatici că gradele de comparație sînt îmbinări de cuvinte formate cu ajutorul adjectivului, care arată că însușirea exprimată de acesta are diferite valori.

Iată și o altă întrebare : putem generaliza spunînd că numeralul este partea de vorbire flexibilă, cînd numeralul de bază, cel cardinal (de la doi în sus) este invariabil ? (sută, mie, milion sînt flexibile, dar au aspect de substantiv). Ar fi mai bine ca în definiție să nu se spună că e flexibil (cf. evitarea acestui cuvînt în „Gramatica Academiei", I, 225 și la acad. I. Iordan, *Limba romînă contemporană, 1956* p. 355) cu atît mai mult cu cît se dă și precizarea: „de la doi în sus *lipsește o declinare propriu-zisă, căci numeralul își păstrează forma neschimbată"* (ib.p. 358). Unii elevi ar putea observa ușor această situație și ar fi greu să le explicăm de ce în definiție am spus categoric *parte flexibilă* de vorbire.

În definiția conjuncției s-a strecurat o eroare care trebuie corectată : e vorba de o parte de vorbire *neflexibilă* (nu „flexibilă" cum a apărut tipărit).

Cum se vede, problemele definiției sînt grele, mai ales că pentru elevii mai mici ele se cer simplificate și formulate într-un limbaj accesibil, fără a le denatura însă conținutul științific.

Impresia de ansamblu pe care o dă manualul este fără îndoială pozitivă. Observațiile de amănunt și unele sugestii cu un caracter mai general nu diminuează valoarea lucrării și în special buna alcătuire a părții de gramatică, vizibil superioară celorlalte manuale tipărite în trecut.

Conf. univ. GH. BULGĂR

Despre materialul de gramatică

Materialul de gramatică din manualul de limba romînă pentru clasa a VI-a nu reprezintă numai un ghid de orientare justă a profesorului, dar și un foarte prețios ajutor al elevului în munca de pregătire a lecțiilor.

Este de remarcat în special grija acordată prezentării problemelor de ortografie și punctuație în cadrul fiecărei lecții. Legile ortografice au fost judicios selecționate și prezentate la lecțiile corespunzătoare, cu exemple precise. Se constată o susținută luptă împotriva confuziilor posibile în diferite situații ortografice. La prezentarea articolelor *cel, cea, cei, cele* se arată, bunăoară, că aceleași forme pot fi scrise și cu linioară de unire atunci cînd sînt alte părți de vorbire. Exemplele de felul acesta împînzesc întregul material. Se insistă de asemenea asupra altor cazuri care ar provoca confuzii, cum ar fi cazul *lui* = pronume și *lui* = articol.

Textele literare pentru analiză au fost în general bine alese, avînd un conținut educativ și fiind în același timp un model de limbă literară pentru elevi. Este de subliniat și grija pentru formularea unor exerciții cît mai variate și pentru alcătuirea unor scheme recapitulative bune.

Acestea sînt numai cîteva din meritele materialului de gramatică, a cărui prezentare este, în general, izbutită.

În cele ce urmează vom face însă și unele observații care, socotim, pot duce la îmbunătățirea edițiilor viitoare.

La pag. 141 se menționează: „In general substantivele masculine sînt ființe de sex bărbătesc... iar cele feminine sînt ființe de sex feminin. Precizăm că substantivele masculine și feminine nu sînt ființe de sez bărbătesc sau femeiesc, ci *numele* acestor ființe. Avînd în vedere faptul că un manual trebuie să acorde toată atenția conținutului științific al fenomenelor, propunem formularea : „...sînt nume de ființe...".

În legătură cu ortografia pronumelor personale (pag. 173), se arată că „formele accentuate care încep cu î se scriu fără liniuță de unire", dîndu-se apoi ca exemple de pronume accentuate, formele : *îmi, îți, îi, îl,* care, în tabelul declinării, apar ca neaccentuate. De asemenea, pentru pronumele personal nu-și are rostul exemplul „Își scrie temele", deoarece elevii l-ar putea considera și pe reflexivul *își* drept personal, el fiind dat ca exemplu pentru ortografia pronumelui personal, nu a celui reflexiv.

La pag. 177 se arată că adjectivul posesiv „în general nu primește înainte articol posesiv". Elevii nu trebuie însă să rămînă cu concluzia că în general nu se folosește articolul posesiv la adjectivele posesive. S-ar putea preciza că în toate cazurile cînd adjectivul posesiv determină un substantiv nearticulat sau articulat cu articol nehotărît, acesta se scrie cu articol posesiv, ca și pronumele posesiv. De exemplu : „Citește niște cărți *ale sale*". Astfel de situații sînt destul de frecvente în vorbire.

Credem că exemplul „Faptul de a fi lăudat de profesor este o încurajare pentru elevul silitor", dat pentru modul infinitiv, timpul perfect (pag. 201) nu este corespunzător. Verbul „a fi lăudat", așa cum apare în acest exemplu, este la timpul prezent, nu la perfect, fiind vorba de diateza pasivă, nu de cea activă. E drept că aceasta este și forma perfectului infinitiv, dar textul ales arată, chiar prin complementul de agent caracteristic diatezei pasive, că este vorba de prezentul infinitiv al acestei diateze.

La fel, nu ni se pare tocmai potrivit pentru predicatul nominal exemplul : „Dar noi sîntem numai nouăsprezece" (p. 243). Elevii pot considera că aici verbul „sîntem" are sens de *a se afla, a se găsi* și este, deci, predicat verbal și s-ar mira că deși este prezentat ca predicat nominal, nu răspunde la nici una din întrebările învățate de ei pentru acest predicat. Elevii pot fi derutați și de exemplul : „...Nu sufereau de sete că beau dimineața picături de rouă de pe firele de iarbă" (p. 252). În acest caz cuvintele „de pe firele" ar putea fi interpretate și ca un complement al verbului „beau" (așa cum apar în interpretarea autorului), dar și ca un atribut al substantivului „rouă" (care rouă ? ce fel de rouă ? — de pe firele de iarbă). În general, cînd ne adresăm elevilor este bine să alegem texte clare din punct de vedere gramatical, care să nu dea loc la interpretări diferite.

Am avea de făcut unele observații și în legătură cu exercițiile date elevilor pentru rezolvare. În exercițiile privitoare la pronumele personal, de exemplu, există prea puține forme ale acestui pronume. Nu e rău ca o formă să se repete, deoarece așa se însușește mai ușor, dar nu e nici prea bine dacă alegem un text în care o formă se repetă prea mult, în dauna altora. În textul de la pag. 173 — forma *-l* a pronumelui personal se repetă de șase ori, în timp ce alte forme nu apar de loc. În toate textele exercițiilor referitoare la pronumele personal, pentru numărul plural nu apare decît o singură formă a pronumelui, cu toate că ele sînt în total 28, iar textul rezervat pronumelui reflexiv nu conține decît două forme ale acestuia. La fel, după ce s-a explicat pronumele posesiv și adjectivul posesiv, se dă spre analiză un text care conține numai adjective posesive.

Nu ar fi rău dacă în textul la care se cere analiza adjectivelor demonstrative s-ar afla și pronume demonstrative, deoarece elevii s-ar obișnui cu diferențierea acestora. Ar fi indicat să se dea spre analizat un text și după studierea numeralelor distributive și multiplicative.

Materialul de gramatică din manualul de limba romînă pentru clasa a VI-a este realizat, în general, bine. Observațiile noastre sînt menite a-l ajuta să se îmbunătățească încă și mai mult la edițiile viitoare.

Prof. MILI OPRESCU
Drăgășani

O oră de limba romînă la Școala de 8 ani nr. 159, comuna Chiajna, raion 16 Februarie din București

Cum ridicăm nivelul la învățătură al elevilor ?

Învățătorii și profesorii din toate școlile patriei noastre sînt angajați acum din plin în lupta pentru o cît mai bună pregătire a elevilor. În anul acesta s-au pornit acțiuni hotărîte pentru lichidarea rămînerii în urmă la învățătură și a mediocrității. Sînt profesori care au ajuns să cunoască, să stăpînească bine căile, metodele, procedeele menite să ridice calitatea pregătirii elevilor. Unii abia acum încearcă să le descopere. Schimbul de experiență este o bună cale pentru ca fiecare să se desăvîrșească în munca instructiv-educativă.

Redacția noastră a purtat discuții cu cîțiva profesori de la Școala medie Mihail Eminescu din Capitală pe tema metodelor și procedeelor folosite pentru ridicarea nivelului la învățătură al elevilor. Convorbirile care au avut loc au reliefat diferite aspecte, pe care le prezentăm în pagina de față.

Perfecționarea pregătirii proprii

Ridicarea nivelului la învățătură al elevilor — arăta profesoara **Olga Dedu** — depinde în foarte mare măsură de calitatea muncii profesorului, de preocuparea lui pentru permanenta perfecționare a propriei sale pregătiri.

La îndemîna noastră, a profesorilor, stau în această privință numeroase posibilități. Așa, de exemplu, activitatea în cadrul cercului de învățămînt ideologic, unde anul trecut am studiat materialismul dialectic iar anul acesta materialismul istoric, s-a răsfrînt în mod pozitiv asupra lecțiilor pe care le țin. Cunoștințele acumulate în cadrul cercului mi-au permis să explic mai bine legăturile de cauzalitate dintre diferitele fenomene, să scot în evidență cu mai multă claritate legile care guvernează istoria societății.

Orice profesor trebuie să fie la curent cu cele mai noi cercetări din domeniul disciplinei pe care o predă. Chiar dacă în clasă, la lecții, nu se expun probleme de înaltă specialitate și nu se stăruie asupra amănuntelor care se află în dezbaterea oamenilor de știință, cunoașterea lor este totuși necesară fiecărui profesor. Aceasta îl ajută să dea o justă interpretare cunoștințelor pe care le prezintă, să-și stabilească asupra căror aspecte ale lecției este necesar să insiste mai mult și, adeseori, să dea exemple noi, interesante, care pot fi pe măsura puterii de înțelegere a elevilor. În această privință îmi folosesc în egală măsură atît activitatea în cadrul Societății de științe istorice și filologie, la ale cărei acțiuni particip cu regularitate, cît și lectura literaturii de specialitate. Am adunat în biblioteca mea personală o bună parte din volumele de documente editate de Academia R.P.R. în legătură cu unirea Țărilor Române, cu războiul pentru independență sau cu răscoala din 1907, volumele apărute din Tratatul de istoria patriei, diferite alte lucrări ale oamenilor de știință. Nu neglijez totodată nici lucrările beletristice cu tematică istorică. Lectura operelor unor scriitori ca Lev Tolstoi, Mihail Sadoveanu etc. mi-au slujit de minune pentru a reda în cadrul lecțiilor atmosfera unei epoci, amănunte pitorești ale unor evenimente etc.

Este de la sine înțeles că, atunci cînd vorbesc de perfecționare profesională, nu mă gîndesc numai la acumularea cunoștințelor de strictă specialitate. Tot atît de importantă este grija pentru pregătirea metodică. În școala noastră și în cadrul cercului pedagogic al profesorilor de istorie din raion am posibilitatea să particip la numeroase forme de activitate menite să mă ajute în perfecționarea mea ca pedagog. Interasistențele la lecții, dezbaterile colective, lecțiile deschise, referatele și conferințele pe teme metodice constituie un prețios izvor de învățăminte.

Desigur, totul este să aplici cu pricepere în clasă ceea ce ai învățat. Studiez eu însumi fiind conștientă că în clasă totul depinde de mine, dorind să predau lecțiile în așa fel încît elevii să le asculte cu atenție, cu plăcere, să le înțeleagă adînc și să și le însușească.

Oră de geografie la Școala medie nr. 6 din București

Trei aspecte

Printre celelalte aspecte de care se leagă strîns ridicarea nivelului de cunoaștere al elevilor — spune profesorul **M. Schein** — se află trei cărora le dau foarte multă atenție și pe care le consider deosebit de importante. Deși sînt valabile pentru toate obiectele de învățămînt, le socotesc specifice mai ales matematicii, disciplina pe care o predau.

Este vorba în primul rînd de grija ca elevii să nu-și însușească mecanic regulile pe care le studiază, grija pentru dezvoltarea gîndirii lor logice. De multe ori mi-am putut da seama că elevii își însușesc relativ ușor teoremele pe care le învață la geometrie, de exemplu, dar întîmpină greutăți atunci cînd trebuie să aplice unele din aceste teoreme. Mai mult chiar, o parte din ei înclină să apeleze la intuiție atunci cînd au de rezolvat anumite probleme de geometrie în spațiu. Iată un exemplu. O dată au avut de rezolvat acasă următoarea problemă: o prismă exagonală regulată, cu fețele laterale pătrate, este tăiată de un plan care trece prin latura unei baze și prin latura opusă a celeilalte baze. Se cere să se afle care este aria secțiunii. Cînd am verificat tema, am constatat că cei mai mulți au ajuns la un rezultat bun, adică au stabilit aria secțiunii, dar după ce le-am pus cîteva întrebări mi-am dat seama că cei mai mulți stabiliseră forma secțiunii în mod intuitiv. Nici unul n-a știut să răspundă de ce două vîrfuri ale exagonului de secțiune trec prin mijloacele a două munchii laterale și considerau că acest lucru se vede de la sine. Am reluat problema în clasă, insistînd asupra demonstrării riguroase a formei secțiunii și a poziției ei în prismă.

Procedez de fiecare dată la fel căutînd să mă asigur că nimic din ceea ce învățăm nu rămîne în afara înțelegerii elevilor, nu este reprodus mecanic de ei. De aceea le cer să demonstreze riguros fiecare afirmație, fiecare concluzie pe care o expun. Trebuie să subliniez că, deși aceasta nu este întotdeauna ușor pentru elevi, reprezintă totuși pentru ei una dintre laturile cele mai atractive ale lecțiilor de matematică.

Există în disciplina pe care o predau și un alt aspect de mare importanță — realizarea unei permanente recapitulări a celor învățate anterior. Nu mă refer numai la recapitularea de la sfîrșit de capitol sau trimestrială, ci la acel apel continuu pe care profesorul de matematică este chemat să-l facă la cunoștințele studiate nu numai în clasa respectivă, ci și în clasele precedente. Se știe că orice discontinuitate în însușirea cunoștințelor poate avea consecințe destul de grave asupra înțelegerii de către elevi a lecțiilor următoare. De aci și necesitatea ca profesorul de matematică să asigure oră de oră reluarea cunoștințelor pe care se bazează studiul materialului nou.

Nu este vorba, desigur, de o recapitulare mecanică. I se cere profesorului priceperea de a integra organic vechile elemente în noua lecție, în așa fel încît aceasta să-i ajute pe elevi s-o înțeleagă cît mai bine.

În clasa a X-a reală, de pildă, elevii capătă în primul trimestru cunoștințe despre drepte și plane paralele, drepte perpendiculare pe plan, unghiuri diedre și proiecții. Trebuie să recunoaștem că unele din aceste teoreme sînt destul de aride, cu atît mai mult cu cît nici prin problemele care însoțesc fiecare lecție manualul nu-i ajută prea mult pe elevi. În adevăr, pornind de la faptul că abia în trimestrele II și III se vor studia corpurile geometrice, nici o problemă, nu îi pune pe elevi în situația de a aplica teoremele respective la corpurile geometrice. Mai mult chiar, se restrînge și posibilitatea ca elevii să aplice variatele cunoștințe pe care le-au căpătat la geometrie în clasa a IX-a. Cum am procedat în această situație ? Ținînd seama că elevii din clasa a X-a au studiat corpurile geometrice și în clasa a VII-a le-am dat spre rezolvare și probleme care cer aplicarea teoremelor nou învățate la corpurile geometrice. In acest mod am căpătat posibilitatea de a recapitula și adînci o serie întreagă de cunoștințe studiate de elevi atît în clasa a VIII-a cît și, mai ales, în clasa a IX-a. Au fost recapitulate de exemplu cunoștințele privind poligoanele regulate, ariile figurilor plane, volumul unor corpuri geometrice, cunoștințele despre asemănarea triunghiurilor și a poligoanelor, despre relațiile metrice într-un triunghi. De asemenea, la algebră, cu prilejul studierii binomului, am căutat să aleg astfel exercițiile încît, o dată cu fixarea cunoștințelor noi, elevii să repete și unele cunoștințe pe care le au din anul trecut: rezolvarea ecuațiilor exponențiale și logaritmice, operații cu exponenți fracționari și negativi, logaritmi, proprietățile lor etc. Chiar și la lecțiile de trigonometrie, care se studiază în clasa a X-a pentru prima oară, există posibilitatea de a se rezolva probleme legate de unele cunoștințe anterioare de geometrie sau de algebră, cum ar fi stabilirea unor inegalități, construcții grafice care implică recapitularea teoremelor referitoare la proprietatea catetei și a înălțimii într-un triunghi dreptunghic, puterea punctului față de un cerc etc.

Este de remarcat că această legătură permanentă cu lecțiile studiate anterior contribuie mult la ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor, dîndu-le posibilitatea să descopere noi și noi aplicații ale unor cunoștințe deja însușite.

Al treilea procedeu pe care îl folosesc pentru a-i ajuta pe elevii mei în însușirea temeinică a cunoștințelor de matematică se află în strînsă legătură cu al doilea. El constă în preocuparea de a-i pregăti pentru ceea ce urmează să se predea în viitor. De exemplu, la clasa a X-a am avut în vedere atunci cînd am predat funcțiile trigonometrice felul cum se va trata funcția în general în clasa a XI-a, la analiza matematică. Am insistat asupra definiției funcției avînd în vedere corespondența dintre elementele a două mulțimi, asupra domeniilor de definiție a funcțiilor trigonometrice, a supra noțiunii de funcție crescătoare și descrescătoare etc.

Grija permanentă pentru aceste trei aspecte ale predării matematicii are o însemnătate deosebită în procesul de ridicare a nivelului la învățătură al elevilor. Datorită lor ei înțeleg mai bine ceea ce învață, iar cunoștințele de matematică nu au caracter fragmentar, dispersat, ci reușesc să alcătuiască un ansamblu armonios, coerent.

Mijloace specifice

La specialitatea mea, chimia — a spus profesoara **Maria Bebeșel** — o însemnătate primordială pentru ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor o are efectuarea experiențelor, a demonstrațiilor practice, utilizarea tuturor mijloacelor intuitive care îi ajută pe elevi să înțeleagă mai ușor problemele teoretice.

Practica mi-a arătat însă că nu orice fel de organizare a experiențelor, a demonstrațiilor etc., duce la rezultatele dorite, ci că este necesară o metodică rațională a desfășurării lor, bazată atît pe cerințele impuse de capitolul care se studiază cît și pe particularitățile colectivului de elevi. Se poate întîmpla să faci multe experiențe și aceasta să nu folosească, să nu-i ajute pe elevi să înțeleagă lecția și să rețină esențialul. Aceasta se întîmplă cînd nu ai ales cu pricepere materialul și experiențele cele mai adecvate, cele mai eficiente. Alteori nu obții rezultatele pe care le dorești datorită faptului că nu ai știut să lucrezi cu clasa, să deștepți interesul elevilor. Iată de ce dau totdeauna atenție felului cum se desfășoară experiențele.

Mă voi referi la un exemplu. La lecția „Reacții chimice", ținută la clasa a VIII-a, experiențele destinate să le lămurească elevilor cele patru tipuri de reacții chimice au fost efectuate mai întîi de mine .Apoi le-am cerut elevilor să repete și ei experiențele. Nu i-am solicitat, așa cum fac unii, pe cei mai buni elevi. Dimpotrivă, experiențele au fost efectuate de către elevi cu rezultate mai slabe la învățătură. De ce am procedat așa — și de ce în general folosesc această metodă ? Am observat că, cerînd elevilor mai slabi să efectueze experiențe, le trezesc interesul pentru studiul chimiei și îi ajut să înțeleagă mai bine explicațiile teoretice. Fiind mereu antrenați la efectuarea experiențelor în clasă elevii slabi încep să obțină rezultate din ce în ce mai bune datorită faptului că nu mai învață formulele pe de rost și înțeleg relațiile pe care le exprimă ele.

Foarte importante pentru însușirea cunoștințelor de chimie sînt lucrările de laborator, care oferă tuturor elevilor posibilitatea de a verifica în practică cunoștințele teoretice. Organizez astfel de lucrări, fie împărțindu-i pe elevi pe grupe, fie frontal, cu întreaga clasă. Alegerea uneia sau alteia din aceste metode este determinată uneori de materialele cu care trebuie să lucrăm, alteori de specificul lecției. De exemplu la clasa a X-a, la tema „Electroliza" am împărțit elevii în grupe de cîte patru. Unii dintre ei au lucrat la electroliza soluției de sulfat de cupru, iar alții la electroliza iodurii de potasiu. Materialul pentru aceste lucrări a fost pregătit în prealabil de către elevii înșiși care au montat singuri și instalațiile pentru electroliză. Le-am dat firește îndrumări asupra modului cum trebuie să decurgă lucrarea, le-am arătat ce trebuie să observe și să noteze în caiete. Am constatat că o astfel de organizare a lucrărilor îi ajută pe elevi nu numai să înțeleagă mai ușor problemele teoretice, dar și să le rețină.

Și mai eficiente sînt lucrările frontale, care permit fiecărui elev în parte să execute toate operațiile cerute de o experiență. La lecția „Reacții ionice", de pildă la care toți elevii clasei a X-a au efectuat, de sine stătător, de la început și pînă la sfîrșit, aceste reacții, am putut să formulez concluziile teoretice bazîndu-mă în întregime pe răspunsurile date de ei.

Utilizarea permanentă a mijloacelor intuitive îi ajută pe elevi să înțeleagă și să rețină conținutul lecțiilor, contribuie la buna lor pregătire.

La cercul micilor crescători de animale de la Palatul pionierilor din Capitală, pionierii învață lucruri interesante și dobîndesc multe deprinderi practice

Strînsă legătură între teorie şi practică

O preocupare centrală a întregului colectiv didactic al şcolii noastre — Şcoala medie nr. 2 din Fălticeni — o constituie organizarea instruirii practice a elevilor în producţie astfel încît ei să vadă nemijlocit cum se aplică în viaţă cunoştinţele studiate de ei în şcoală, să cunoască maşinile moderne folosite în întreprinderi, să se familiarizeze cu procesul tehnologic al producţiei, să-şi însuşească temeinice deprinderi practice.

Munca practică a elevilor din şcoala noastră se desfăşoară la Filatura de in şi cînepă din localitate, întreprindere modern utilată, ale cărei maşini permit cunoaşterea principiilor de bază ale funcţionării utilajelor tehnice. Cei mai buni ingineri din întreprindere au fost antrenaţi la predarea lecţiilor de tehnologie, de desen tehnic şi de instruire practică. Pentru ca legătura dintre teorie şi practică să se realizeze cît mai strîns, inginerii au fost ajutaţi să cunoască programele şcolare pentru studiul fizicii, chimiei, matematicii, iar profesorii care predau aceste discipline au studiat programele de practică în producţie. De asemenea, aceşti profesori asistă la orele de tehnologia meseriei, de desen tehnic şi instruire practică.

Instruirea elevilor se efectuează prin rotaţie în secţiile de pieptănat mecanic, preparaţie fuior, tors din bandă şi bobinat-rebobinat.

In colaborare cu întreprinderea s-au stabilit locuri de muncă pentru fiecare elev şi s-au fixat temele lucrărilor practice.

Elevii sînt împărţiţi în grupe, fiind repartizaţi pentru un timp mai scurt sau mai lung într-o secţie, unde lucrează pe lîngă muncitorii fruntaşi în producţie. Înainte de a-şi începe munca într-o secţie fiecare grupă este instruită asupra problemelor ce le are de urmărit. De exemplu, elevii sînt orientaţi asupra sortimentelor care se lucrează în secţia respectivă, primesc explicaţii despre principiul de funcţionare a maşinilor, despre felul cum sînt alimentate acestea, despre felul cum se mînuiesc, cum se întreţin etc. De asemenea, îşi însuşesc cunoştinţe privitoare la protecţia muncii. Toate aceste explicaţii sînt notate de elevi în caietele de practică.

Operaţiile pe care le execută elevii sînt bazate pe cunoştinţe tehnologice primite la orele de tehnologie sau în timpul instructajelor introductive. În afară de cunoştinţele privind construcţia maşinii, modul de funcţionare, calculele şi schiţele tehnologice şi cinematice, la orele de tehnologie li se arată elevilor şi felul cum trebuie să se lucreze la fiecare maşină pentru a se obţine o producţie de calitate şi pentru a se reduce deşeurile. De exemplu, atunci cînd au fost familiarizaţi cu maşinile de dublat, cu laminoarele, cu flyerele, li s-a explicat elevilor că legarea benzii trebuie făcută în aşa fel încît numărul de fire aflate în secţiunea care se leagă să fie aproximativ acelaşi cu numărul de fire ce se leagă într-o secţiune luată la întîmplare. Astfel, operaţiile pe care le execută elevii sînt legate strîns de cunoştinţele căpătate la orele de tehnologie şi la instructajul tehnologic efectuat la locul de muncă.

În acelaşi timp se realizează o legătură strînsă între lecţiile de matematică, fizică, chimie şi problemele tehnicii şi tehnologiei de producţie. Între fizică şi tehnologia meseriei, de pildă, corelaţia se realizează în special la studiul vitezelor liniare şi unghiulare, al pîrghiilor, scripeţilor etc. Bunăoară, cînd elevii s-au ocupat, în secţia de preparaţie fuior, de funcţionarea şi deservirea maşinilor puitoare şi a laminoarelor, cînd au efectuat operaţii de alimentare a maşinilor puitoare, de schimbare a cănilor pline, de întărire şi întocmire a partizelor etc., ei au făcut calculul cinematic al mecanismelor de transmisie a mişcărilor, aplicîndu-şi cunoştinţele cu privire la vitezele liniare şi vitezele de rotaţie, la rapoartele de transmisie ale roţilor dinţate etc. Totodată elevii au avut posibilitatea să vadă cum sînt folosiţi curenţii de joasă tensiune la instalaţiile electrice pentru semnalizare optică şi pentru oprirea automată a maşinilor. Profesorii au constatat că însuşirea principiilor de funcţionare a generatoarelor de curent continuu şi alternativ, precum şi a cunoştinţelor privind transformarea energiei electrice în lucru mecanic cu ajutorul electromotoarelor a fost mult înlesnită datorită faptului că elevii cunoşteau din întreprindere generatoarele de curent continuu şi electromagneţii. De asemenea, la lecţia „Aplicaţiile electromagneţilor în practică" elevii au putut vorbi cu pricepere despre releul electromagnetic şi despre importanţa acestui dispozitiv în automatizarea proceselor de producţie. Lucrînd în producţie elevii au putut cunoaşte nemijlocit şi diferite tipuri de transmisiuni (cu curea, cu roţi dinţate, prin fricţiune, transmisia elicoidală etc.), şi-au lărgit noţiunile despre caracterul relativ al mişcării şi repaosului etc.

La fel, studiind în cadrul chimiei organice lecţiile despre celuloză, de exemplu, elevii au înţeles mai bine, datorită activităţii lor din producţie, structura fibrelor liberiene, ca şi acţiunea acizilor, a bazelor şi a oxidanţilor asupra celulozei, acţiune pe care ei o cunoscuseră din procesele de fierbere şi albire a firelor de in.

Şi lecţiile de matematică sînt prilej de realizare a unei legături strînse între studiul teoretic şi cele cunoscute de elevi în producţie. De exemplu, elevii clasei a X-a au avut posibilitatea să vadă în întreprindere cum se formează un corp de rotaţie la maşinile de bobinat, care dau bobine de formă cilindrică şi tronconică, iar proprietăţile şi formele însuşite la studiul corpurilor geometrice le-au folosit la aflarea ariilor şi volumelor acestora.

Rezultatele obţinute pînă acum pe linia întăririi legăturilor învăţămîntului cu producţia ne îndreptăţesc să afirmăm că activitatea practică a elevilor în întreprindere contribuie deosebit de mult la îmbunătăţirea întregii lor pregătiri pentru viaţă.

Prof. GH. NECHITA
directorul Şcolii medii
nr. 2 din Fălticeni

Formarea deprinderilor de scriere corectă

Ca în orice activitate ţintind la formarea de deprinderi, în activitatea pe care o desfăşor cu elevii în vederea însuşirii de către ei a regulilor ortografice recurg adeseori la exerciţii.

Printre acestea se numără, în primul rînd, dictările.

Înainte de dictare atrag atenţia elevilor asupra faptului că textul pe care îl vor scrie le cere să aplice anumite reguli de ortografie învăţate de ei, că este necesar să gîndească bine, atunci cînd cuvintele au o formă asemănătoare, la înţelesul lor, precum şi la funcţia lor în propoziţie.

Iată, de pildă, cum am organizat dictările privind aplicarea regulilor de folosire a liniuţei. Corectînd prima lucrare, am însemnat vizibil greşelile făcute de fiecare elev. Am împărţit apoi lucrările, pentru ca şcolarii să şi le studieze, după care am analizat în clasă unele greşeli tipice, frecvente (de pildă, greşelile privind folosirea formelor neaccentuate ale pronumelui personal şi reflexiv). Procedînd la o a doua dictare, am inversat ordinea propoziţiilor din primul text, iar în cadrul propoziţiilor aşezarea ortogramelor. Acest lucru i-a pus pe elevi în faţa unor situaţii noi, ajutîndu-i totodată să evite greşelile pe care le-au făcut prima dată.

Pentru formarea deprinderilor de scriere corectă a substantivelor masculine terminate la nominativ plural cu un singur **i**, cu doi sau cu trei de **i**, precum şi a substantivelor feminine care primesc pe **ii** la genitiv dativul singular, am planificat trei lucrări. Prima a constat în dictarea unui text din revista „Limba Română". Înainte de a proceda la dictare, elevii au scris pe tablă şi au analizat cîteva substantive care primesc terminaţia **i, ii** sau **iii** (pom — pomi — pomii; cazangiu — cazangii — cazangiii; bancă, unei bănci; băncii). De asemenea, am formulat propoziţii în care aceste substantive apar articulate şi nearticulate (Văd nişte pomi. Pomii au roade bogate etc.).

Ştiind că greşelile de ortografie se datoresc adesea şi pronunţiei defectuoase a elevilor, am insistat asupra legăturii ortoepiei cu ortografia. Făcînd exerciţii dese, elevii s-au obişnuit cu pronunţarea corectă a substantivelor de tipul: copil — copii — copiii, pom — pomi — pomii, aceasta fiindu-le de un ajutor real la scrierea corectă.

În cea de a doua lucrare am folosit acelaşi text. De data aceasta am scris textul pe tablă, suprimînd desinenţele, sufixele şi articolele şi am cerut elevilor să-l reproducă pe caietele lor, dar completînd omisiunile. De exemplu, pe tablă stătea scris: „Doi săten- din Poeniţa aveau cîte o puzderie de cop-", iar elevii au avut de completat cuvintele „săteni" şi „copii".

Pentru lucrarea a treia am folosit textul „În Dobrogea colectivistă". Şi aici, pe lîngă aplicarea regulilor gramaticale, am făcut cu elevii exerciţii de pronunţare corectă a substantivelor feminine în cazul genitiv-dativ, articulate şi nearticulate, ca şi a pluralului unor substantive masculine articulate şi nearticulate.

Numărul greşelilor a fost consemnat de fiecare dată într-un caiet, cu menţiunea datei la care le-am constatat. Această evidenţă strictă a greşelilor m-a ajutat să cunosc lipsurile fiecărui elev în parte şi greşelile tipice ale întregii clase, pentru ca astfel să mă pot opri asupra problemelor pe care trebuia să le mai adîncesc cu clasa. Pe de altă parte, evidenţa mi-a arătat că numărul greşelilor a scăzut cu fiecare lucrare.

Lucrările cu texte adecvate scopului urmărit, ţinerea unei evidenţe a greşelilor, formarea deprinderilor de pronunţare corectă sînt mijloace eficiente de îmbunătăţire a deprinderilor ortografice ale elevilor.

N. COSTACHE
Urziceni

Caietul tip I

Se ştie ce însemnătate au, pentru bunul mers al lecţiilor, caietele pe care elevii îşi scriu temele efectuate în clasă sau acasă. De aceea, cele mai multe dintre întreprinderile care produc caiete pentru uzul şcolarilor dau o deosebită atenţie calităţii acestora. Produc de pildă caiete de bună calitate întreprinderile „Steaua Roşie" din Bacău, „1 Mai" din Petreşti ş.a.

Mai ales la clasele mici — în special la clasa I, ai cărei elevi abia învaţă să scrie — caietul are un rol deosebit de important. Caietul tip I, stas 2019-56, „se foloseşte la clasa I-a în perioada abecedarului", după cum se menţionează chiar pe copertă. Numai că este o poveste cu folosirea lui, dacă se numără cumva printre caietele produse la Întreprinderea poligrafică din Braşov.

Într-adevăr, caietul fabricat la această întreprindere produce multe necazuri elevilor şi învăţătorilor. Elevilor, fiindcă „suge" cerneala, ceea ce îi face ca de multe ori să fie nevoiţi a-şi scrie din nou tema sau a se prezenta la şcoală cu o lecţie avînd un aspect neîngrijit. Iar învăţătorilor, pentru că nu pot să-şi facă o părere precisă despre scrisul elevilor, astfel încît să-i poată îndruma în însuşirea unei scrieri frumoase, caligrafice.

Mai mult: chiar liniatura de pe o faţă trece vizibil pe verso-ul ei, astfel încît copiii sînt pur şi simplu derutaţi de „noua liniatură" obţinută.

Se cere, deci, ca Întreprinderea poligrafică din Braşov să folosească o hîrtie mai bună pentru confecţionarea caietelor, pentru a nu face să scadă efectele muncii învăţătorilor şi a şcolarilor într-o perioadă atît de importantă cum este aceea a învăţării scrisului şi cititului.

A. C.

„Răspund eu tovarăşe profesor"

Un bun sistem de muncă

Lecțiile de științe naturale fac cunoscute elevilor numeroase fenomene care s-au petrecut sau se petrec în natură, putînd aduce astfel o contribuție însemnată la înarmarea lor cu o concepție științifică despre viață. Dar acest scop este atins numai atunci cînd se înlătură memorarea mecanică a cunoștințelor de către elevi, cînd ei sînt îndrumați să vadă, să înțeleagă cauzele care au determinat fenomenele studiate, legătura internă dintre ele, condiționarea lor reciprocă.

Căutînd să asigure o astfel de pregătire a elevilor ei, tovarășa Aurelia Cîrjeu, profesoară la Școala medie nr. 24 din Capitală, îi orientează permanent spre stabilirea raporturilor existente între fenomenele naturii. În predarea lecțiilor de geologie istorică, de pildă, ea s-a bazat pe principiile care stau la baza cercetărilor stratigrafice și în special pe principiul cauzelor actuale, conform căruia pentru același efect trebuie să existe aceeași cauză. Aplicînd acest principiu dialectic al geologiei în studiul erelor geologice elevii au reușit să cunoască elementele caracteristice fiecărei ere în parte.

Bunăoară, atunci cînd s-a studiat era mezozoică s-a stabilit încă de la început în clasă că flora și fauna caracteristice acestei ere prezintă caractere de trecere față de flora și fauna erelor paleozoică și neozoică și că, în urma unor acumulări cantitative plantele și animalele din paleozoic au făcut un salt calitativ atingînd în mezozoic un stadiu mai înalt de organizare și evoluție. S-a subliniat apoi că procesul de acumulare cantitativă fiind neîntrerupt, în condiții noi de viață au apărut formele și mai evoluate din era neozoică.

Analizînd condițiile de mediu din mezozoic — climă cu caracter mediteranean în regiunea Mării Tethys și climă boreală în regiunea nordică — elevii au putut stabili în clasă, îndrumați de profesoară, elementele de floră și faună caracteristice erei : apariția vertebratelor, reprezentate prin peștii teleosteeni, dezvoltarea reptilelor uriașe, apariția primelor păsări și a primelor mamifere inferioare, dezvoltarea gimnospermelor și apariția unor elemente ce anunță apariția angiospermelor. S-a subliniat că toate aceste evenimente importante în evoluția plantelor și animalelor au avut o cauză comună — condițiile de viață specifice erei mezozoice.

În explicarea perioadei triasice, care marchează începutul mezozoicului, profesoara a vorbit despre apariția unor forme noi de celenterate, hexacoralierii. Înțelegînd însă că simpla anunțare a apariției hexacoralierilor ca elemente caracteristice ale perioadei triasice n-ar fi putut duce decît la memorarea mecanică de către elevi a acestui fenomen, profesoara a insistat asupra faptului că apariția lor se datorește influenței condițiilor de viață modificate care au determinat evoluția prin acumulări cantitative a tetracoralierilor din paleozoic ca și transformarea lor într-o formă nouă, reprezentată de hexacoralierii din triasic. Arătînd elevilor că aceste animale trăiesc și în zilele noastre formînd depozite pe fundul mărilor, profesoara i-a ajutat să aplice principiul cauzelor actuale, pe baza căruia, ținînd seama de condițiile în care trăiesc astăzi acești corali (mări nu prea adînci, calde și cu fundul calcaros) au putut trage concluzia că și în perioada triasică au existat aceleași condiții de formare a depozitelor de hexacoralieri.

Un punct de sprijin important folosit de profesoară în argumentarea evoluției lumii vii de la formele inferioare la formele superioare în decursul istoriei Pămîntului l-a constituit și explicarea apariției în mezozoic a unor moluște mai evoluate decît cele din paleozoic și anume a Amoniților și Ceratiților care au marcat un salt calitativ față de strămoșii lor din paleozoic — Goniotiții.

Cînd s-a vorbit despre apariția peștilor teleosteeni în forme primitive, profesoara a insistat asupra faptului că, în condiții de viață diferite, aceștia au evoluat pînă la formele actuale, superior organizate. Ea a insistat asupra momentelor importante din evoluția animalelor pentru a le folosi în argumentarea teoriei evoluționiste, pe care o va susține la lecțiile de bazele darwinismului, în semestrul următor.

Marea dezvoltare a reptilelor în triasic, continuată în perioada următoare (jurasic), precum și adaptarea lor la toate mediile de viață a fost explicată în clasă tot pe baza existenței unor factori obiectivi caracteristici perioadei. Astfel elevii au înțeles că reptilele au ajuns la proporții uriașe și la o mare răspîndire datorită climatului cald, favorabil unei vegetații abundente, ca și bogăției de animale mici din lagune. Adaptarea unor reptile la regimul de hrană carnivor, la mediul acvatic sau aerian a fost explicată prin necesitatea de a rezista reptilelor mari ierbivore, iar noile caractere morfologice dobîndite de ele, ca o urmare a adaptării lor la noi medii de viață. În continuare, profesoara le-a arătat elevilor că, bine dezvoltate și bogat reprezentate în jurasic prin diferite genuri, reptilele sînt considerate ca nod de evoluție, ele stînd la baza apariției primelor păsări și mamifere. Neargumentată, această concluzie ar fi lăsat neînțeleasă noțiunea de „nod de evoluție". De aceea, profesoara a avut grijă să le explice că prin evoluție gradată, adaptîndu-se permanent la mediu, reptilele au dobîndit caractere care au condus spre tipul primitiv de pasăre. Acest lucru a fost înțeles de elevi pe baza analizei caracterelor tipului primitiv de pasăre care întrunea atît caractere de pasăre cît și caractere de reptilă. Reptilele carnivore studiate și ele în condițiile lor de viață, paralel cu mamiferele inferioare apărute în jurasic și ținînd seama de cauzele care le-au determinat sensul evoluției a dat posibilitatea să se argumenteze afirmația că reptilele reprezintă un nod și în evoluția mamiferelor.

Studiind depozitele caracteristice fiecărei perioade în funcție de cauzele care au determinat, în perioada respectivă, apariția sau dispariția unor elemente de floră și faună, profesoara le-a oferit elevilor posibilitatea să înțeleagă cum se pot preciza amănuntele privitoare la climă, la întinderea apelor și a continentelor, ca și alte afirmații pe care le stabilește știința de astăzi.

Folosind aceleași procedee pentru a asigura înțelegerea tuturor lecțiilor de geologie, tovarășa Cîrjeu îi ajută pe elevii săi să-și însușească o gîndire științifică. Rezultatele acestui bun sistem de muncă se oglindesc în nivelul ridicat de cunoștințe al elevilor săi.

C. DEMETRESCU

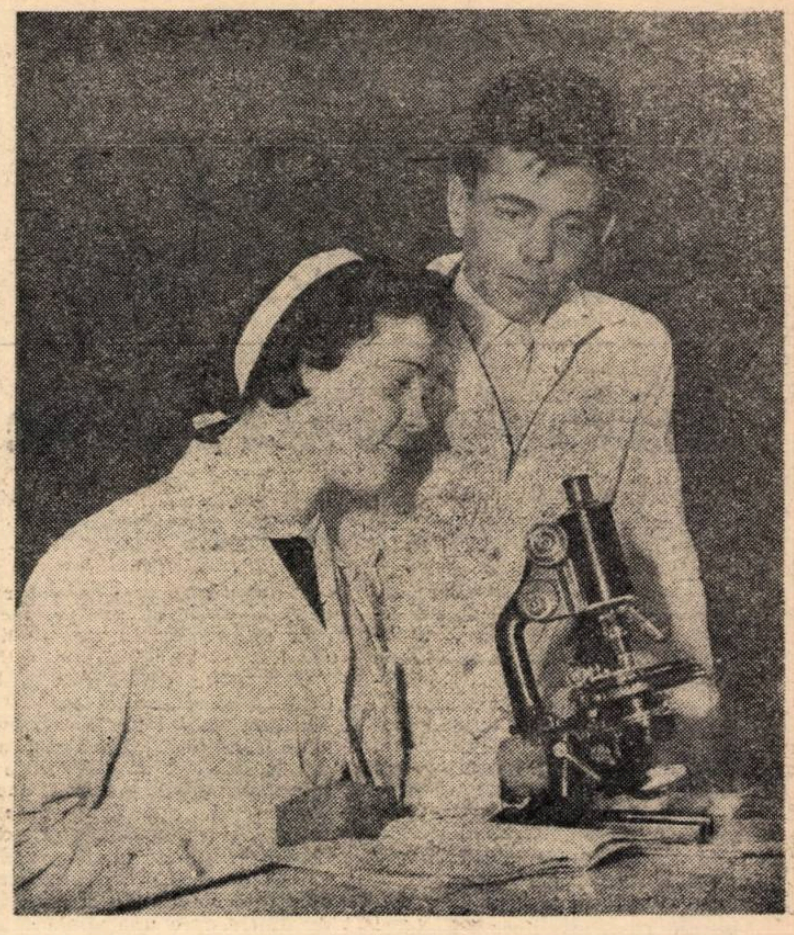

Studiul la microscop

Lămuriri

Lecțiile deschise necesită o pregătire cu totul specială ?

Lecțiile deschise, precum se știe, au un scop demonstrativ : de a populariza experiența înaintată, de a arăta profesorilor utilitatea unei metode noi, a unor procedee folosite pentru realizarea unor sarcini mai dificile ale procesului instructiv-educativ. Bunăoară, se poate organiza o lecție deschisă spre a arăta eficacitatea unor metode sau procedee menite să contribuie la formarea gîndirii dialectice prin lecțiile de fizică, matematică, istorie sau geografie, pentru educarea comunistă a elevilor prin lecțiile de limba romînă sau de chimie ș.a.m.d.

Prin urmare, lecțiile deschise nu se pot organiza — așa cum se mai obișnuiește pe alocuri — numai de dragul de a se organiza, sau ca să se vadă cum se descurcă la clasă un profesor oarecare (care uneori nici nu este un bun metodist). Sarcina de a ține lecții deschise trebuie încredințată celor mai pricepuți și mai capabili profesori, fiindcă altfel nu avem garanția că vom reuși să demonstrăm în fața cadrelor didactice ceea ce ne-am propus.

Cum trebuie să fie pregătită lecția deschisă ? Este o datorie de prim ordin pentru fiecare învățător și profesor să pregătească orice lecție cu o deosebită atenție. Dacă admitem acest lucru, atunci, evident, nu putem vorbi de o „pregătire cu totul specială" a lecțiilor deschise, ci de o pregătire foarte atentă a lecțiilor, inclusiv a lecțiilor deschise.

Fiecare lecție își are particularitățile ei. Este firesc deci și ca fiecare lecție deschisă să aibă asemenea particularități, în funcție de conținutul său, de metodele și procedeele pe care vrem să le folosim etc. Pregătirea lecțiilor presupune luarea în considerare a acestor particularități. Iar dacă poate fi vorba de o pregătire *specială* pentru lecții, inclusiv pentru cele deschise, atunci despre acest lucru este vorba.

Înțelegerea greșită a sarcinii de a pregăti lecțiile deschise a dus în unele locuri la regizarea, după toate regulile artei, a tot ce trebuia să se petreacă în clasă în cursul desfășurării lor. S-a ajuns uneori pînă acolo încît se știa nu numai cine și ce va fi întrebat, dar chiar și ce va răspunde. Procedeul este de două ori greșit. Mai întîi, fiindcă nu se pot trage concluzii valabile, lecția desfășurîndu-se în condiții nefirești. Apoi, să ne gîndim la impresia — de loc favorabilă nouă și foarte dăunătoare educației — pe care o lasă asupra elevilor procedeul de a-i pregăti dinainte pentru răspunsuri atunci cînd știm că la lecția noastră vor asista cadrele didactice venite în schimb de experiență, directorul școlii sau un inspector.

ANA COSMIN

Cîteva probleme ale predării muzicii

Predarea muzicii în clasele I—IV — parte integrantă a educației estetice a elevilor — are o contribuție destul de însemnată în dezvoltarea lor multilaterală. De aceea, actuala programă de învățămînt îi acordă un număr mai mare de ore, prevăzînd în cadrul lor cîntece și exerciții pentru formarea deprinderilor muzicale elementare, activitate vocal-corală, audiții muzicale etc.

Predînd muzica în clasele I—IV, numeroase cadre didactice acordă o deosebită atenție perceperii muzicale, ale cărei etape sînt perceperea elementului sonor pe cale auditivă, asocierea acestuia cu semnul grafic al sunetului (liniuța orizontală în clasele I și II și nota în clasele III și IV), precum și scrierea notelor. Toate acestea se realizează în cadrul lecțiilor de muzică.

În general, lecția de muzică are o parte introductivă în care se execută cîntecul studiat în ora anterioară, în vederea fixării și consolidării lui. Procedează bine acele cadre didactice care folosesc acest prilej nu numai pentru a verifica în ce măsură și-au însușit elevii cîntecul predat anterior și noțiunile teoretice care le-au fost transmise (gama, pătrimea, optimea etc.), ci și pentru a aduce corectări execuției, pentru a preciza nuanțarea cîntecului.

Predarea unui cîntec nou cere, în primul rînd, familiarizarea elevilor cu textul acestuia. Unele cîntece — ca de pildă „Măreț pămînt" — le-au fost predate elevilor la lecțiile de memorizare. În alte cazuri textul nu le este cunoscut elevilor și atunci este necesară învățarea lui. Cînd lucrurile stau astfel, se obișnuiește să li se prezinte elevilor întîi textul în întregime, să li se explice cuvintele și expresiile necunoscute de ei. Este indicat ca, așa cum fac învățătorii fruntași, să-i ajutăm pe copii să înțeleagă conținutul de idei al cîntecului, aceasta avînd o mare însemnătate pentru educația lor ideologică.

Trecînd apoi la executarea melodiei cîntecului, numeroase cadre didactice folosesc un instrument, pentru ca elevii s-o înregistreze în aspectele ei generale. După aceasta are loc memorarea primei strofe și a refrenului, prin folosirea unor procedee metodice obișnuite la o lecție de memorizare. O dată însușit conținutul primei strofe și al refrenului, se trece la învățarea propriu-zisă a cîntecului, care constă în executarea lui de către învățător. Experiența a arătat că este bine ca la început executarea să fie vocală, apoi cu acompaniamentul unui instrument și că apoi este indicată o scurtă convorbire cu elevii, pentru a-i face atenți asupra frumuseții melodiei și a le crea astfel o stare afectivă favorabilă învățării cîntecului.

În etapa următoare, cînd se procedează la învățarea cîntecului pe unități muzicale, învățătorii cu experiență cer elevilor să execute prima unitate muzicală — care în mod obișnuit corespunde unui vers — și s-o reia pînă cînd au învățat-o. Ei procedează la fel cu a doua unitate și apoi leagă prima unitate de a doua. Trec în același fel la a treia, a patra unitate muzicală etc., legînd a doua cu a treia, a treia cu a patra ș.a.m.d. La fel procedează și cu refrenul, după care leagă strofa cu refrenul și trec la învățarea strofei a doua, care ridică mai puține greutăți, melodia fiind cunoscută. După ce elevii au învățat strofa întîia, refrenul și strofa a doua, cîntecul este considerat învățat, chiar dacă mai are alte strofe.

Pe lîngă aceasta, învățătorii cu experiență sînt tot timpul atenți să îndrume astfel execuția, încît elevii să cînte cît mai corect. De aceea ei le dau indicații privind respirația, pronunția, ritmul, înălțimea sunetelor etc., mai ales la părțile mai dificile ale cîntecului.

În ultima parte a lecției ei discută cu elevii — bineînțeles la nivelul de înțelegere al acestora — problemele de teorie muzicală pe care le pune cîntecul nou învățat. Apoi execută din nou cîntecul și poartă în continuare scurte discuții asupra semnificației lui, ca și asupra frumuseții melodiei.

Uneori dau elevilor și teme pentru acasă — bineînțeles cu grija de a nu-i supraîncărca pe copii. De exemplu, elevilor din clasele a III-a și a IV-a le cer să-și scrie notele și cuvintele cîte unui cîntec în caiete-repertorii, astfel încît la sfîrșitul anului școlar să aibă un minim de cîntece pe care să le revadă în momentele de răgaz.

Se înțelege că acestea sînt numai cîteva sugestii privind predarea lecțiilor de muzică, în scopul asigurării sarcinilor instructiv-educative pe care le implică acest obiect de învățămînt.

Prof. I. PENTEȘ
Strehaia

CADRE PENTRU AGRICULTURĂ

Cerinţe ale practicii didactice

Pe marginea unui experiment

Buna pregătire a viitorilor tehnicieni din agricultură cere o organizare cît mai raţională a instruirii lor practice. În scopul de a ajuta şcolile tehnice care pregătesc cadre pentru agricultură să îmbunătăţească organizarea instruirii practice a elevilor, secţia pentru învăţămînt profesional şi tehnic de la Institutul de ştiinţe pedagogice a organizat un experiment cu această temă la Centrul şcolar horticol de la Valea Călugărească.

Experimentul a arătat că, în primul rînd, este necesară stabilirea în mod raţional a zilei de practică. În unele şcoli ziua de practică a fost fixată în mod arbitrar — simbătă — cu toţi elevii şcolii deodată. Desigur că în acest fel nu se pot obţine cele mai bune rezultate. Lăsînd la o parte faptul că în ultima zi a săptămînii elevii sînt obosiţi, executarea simultană a lucrărilor practice de către toţi elevii determină supraîncărcarea sectoarelor de producţie şi deci restrîngerea posibilităţilor de însuşire a lucrărilor practice

Primele rezultate ale experimentului au clarificat şi unele probleme privind legătura dintre instruirea teoretică şi cea practică. Se ştie că în anul I lucrările practice din această perioadă trebuie orientate spre aplicarea cunoştinţelor agrotehnice, cu privire specială asupra problemelor solului şi a lucrărilor lui, ca şi spre aplicarea cunoştinţelor de botanică. Totuşi, datorită caracterului sezonier al lucrărilor din agricultură se iveşte necesitatea ca elevii să efectueze unele lucrări fără să fi putut cunoaşte în prealabil noţiunile teoretice legate de acestea. Problema se poate rezolva prin efectuarea unor instructaje la locul de muncă. Asemenea instructaje se pot realiza, de pildă, cu prilejul lucrărilor de plantări în vie sau livadă.

Cercetările desfăşurate în cadrul experimentului au scos la iveală faptul că înarmarea viitorilor tehnicieni din agricultură cu un complex de cunoştinţe cu caracter ştiinţific şi tehnic, de organizare şi planificare cere ca instruirea lor practică să fie condusă de către un profesor îndrumător. O lucrare de verificare, dată în acelaşi timp la două clase, dintre care una şi-a efectuat practica sub conducerea unui profesor, iar alta în cadrul unor brigăzi mixte, a avut rezultate edificatoare. Lucrarea a constat în rezolvarea unor probleme cu caracter tehnico-organizatoric şi tehnologic în legătură cu producerea materialului săditor la viţa de vie şi pomi. În timp ce la clasa condusă de profesor 56 la sută din elevi au rezolvat foarte bine aceste probleme, 38 la sută bine şi abia 6 la sută mulţumitor, la clasa care a lucrat în cadrul unor brigăzi mixte aceleaşi probleme au fost rezolvate foarte bine de către 3 la sută dintre elevi, bine de către 19 la sută, mulţumitor de către 71 la sută, iar 7 la sută dintre elevi n-au putut rezolva de loc problemele. Menţionăm că elevii din ambele clase posedau cunoştinţele teoretice de bază şi executaseră practic lucrările din cadrul programei. Reiese clar superioritatea practicii efectuate sub conducerea tehnică a profesorului instructor.

Desigur, conducerea tehnică a practicii de către profesor trebuie să asigure o astfel de pregătire a elevilor încît ei să ajungă în scurt timp în stadiul de a putea organiza singuri procesele de producţie agricolă, de a se orienta în cadrul întregului sistem al acesteia.

Prof. DIMITRIE D. ROMAN
cercetător principal
la Institutul de ştiinţe pedagogice

Lecţie recapitulativă de agricultură generală la Şcoala tehnică agricolă din Tg. Mureş

Primele constatări

Rezultatele dobîndite în acest an şcolar în munca Centrului agricol din Bucureşti, care pregăteşte tehnicieni veterinari şi contabili, arată de pe acum superioritatea noului sistem de pregătire a viitoarelor cadre tehnice din agricultură.

Elevii, absolvenţi ai şcolilor de 7 ani din mediul sătesc, manifestă un interes deosebit faţă de viitoarea lor profesiune. Pînă a intra în şcoala tehnică agricolă ei au venit în contact în permanenţă cu munca din agricultură şi cunosc în general specificul activităţii din întreprinderile agricole socialiste. Astfel noul mod de recrutare a elevilor a determinat şi o nouă atitudine faţă de practica agricolă şi, în general, faţă de obligaţiile şcolare.

Mult mai adecvate bunei pregătiri a elevilor sînt şi noile planuri şi programe de învăţămînt. De exemplu, zootehnia, disciplină care stă la baza pregătirii tehnicienilor veterinari, se preda în vechiul tip de şcoală în decurs de doi ani, cu un număr redus de ore, ceea ce nu permitea elevilor să-şi însuşească în mod temeinic cele mai bune metode de creştere şi ameliorare a raselor de animale. In prezent predarea zootehniei se desfăşoară în decurs de trei ani cu un număr mai mare de ore, stabilindu-se astfel şi o mai strînsă legătură a cunoştinţelor teoretice cu practica.

La anul I, de pildă, la tema „Despre specie, rasă şi formarea raselor" care s-a predat în timp de opt ore, s-a putut insista asupra rolului muncii ştiinţifice în formarea raselor superioare de animale, s-a scos în evidenţă superioritatea raselor ameliorate şi rolul selecţiei artificiale în formarea unor rase superioare de animale, cum sînt rasa de vaci „Bruna de Maramureş", rasele de oi „Merinos de Palas", „ţigaie", rasele de porci „Marele alb" etc. — a căror creştere se extinde, cu bune rezultate, în unităţile agricole socialiste din patria noastră.

Contribuie mult la buna pregătire a elevilor şi faptul că s-a introdus, ca un obiect de sine stătător, disciplina „Alimentarea animalelor domestice". În vechea programă această disciplină, deşi are o mare însemnătate pentru pregătirea tehnicienilor veterinari, era înglobată, ca un simplu capitol, în cadrul zootehniei, ceea ce făcea ca elevii să nu primească suficiente cunoştinţe asupra modu de preparare şi administrare a limentelor pentru animalele diferite grupe de producţie z tehnică.

Noul sistem de organizare desfăşurare a învăţămîntului gricol prezintă evidente avant şi în ceea ce priveşte instrui practică a elevilor, pentru c este repartizat circa 50 la s din timpul de şcolarizare. Orga zarea instruirii practice de iniţi într-o zi anumită din săptămî de-a lungul întregului an şcol ca şi practica continuă desfăşur timp de o lună în instituţiile întreprinderile agro-veterinare posibilitatea ca pregătirea teo tică a elevilor să se îmbine n strîns decît în trecut cu pregă rea lor practică.

Elevii Centrului şcolar agri din Bucureşti îşi desfăşoară ac vitatea practică în laboratoar şcolii, la G.A.S. Roşia, la gospo ria didactică a Institutului agro mic din Bucureşti, la Facultat de medicină veterinară etc. In ceste instituţii elevii au la în mînă utilaje moderne şi labo toare, putînd efectua în cond optime lucrări de specialitate riate şi complexe. Astfel, la d ciplina „Anatomia şi fiziologia nimalelor domestice" elevii efectuat, în cadrul instruirii pr tice în laboratoarele Facultăţii medicină veterinară, lucrări de registrare a contracţiilor muşc lor striaţi, de recunoaştere a selor la diferite specii de anima de descriere a articulaţiilor şi asistat la diferite lucrări de dise ţie executate de studenţii fac tăţii.

La G.A.S. Roşia elevii au par cipat, alături de tehnicienii şi m dicii veterinari, la vaccinarea tratarea diferitelor maladii, iar Staţiunea experimentală a Insti tului agronomic s-au familiariz cu o serie de lucrări mecaniza din sectorul zootehnic cum s mulsul mecanic, prepararea fur jelor etc.

Practica de o lună a elevil va fi eşalonată în aşa fel încît cuprindă perioadele principale activitate din sectorul zoo-vete nar, iar elevii să cunoască toa lucrările de întreţinere, alime tare şi reproducere a animalel

Colectivul didactic al Centrul şcolar agricol din Bucureşti străduieşte ca, folosind cît m bine noile condiţii create prin r organizarea învăţămîntului ag col, să asigure o pregătire tot m bună a viitorilor tehnicieni vet rinari.

Ing. GH. POPESCU
directorul Centrului şcolar agric din Bucureşti
Prof. GH. DIVRICIAN

ÎN ÎNTRECERE

Între cele două centre şcolare agricole din Turda se desfăşoară de multă vreme o întrecere privind pregătirea în cele mai bune condiţii a viitorilor tehnicieni şi antrenarea acestora la o participare cît mai susţinută la munca în producţie. De la începutul anului şcolar întrecerea a devenit şi mai largă, iar succesele nu s-au lăsat aşteptate.

La Centrul şcolar agricol nr. 1, care funcţionează pe lîngă Staţiunea experimentală a Institutului pentru cultura porumbului, s-au obţinut rezultate deosebite în antrenarea elevilor la experienţele desfăşurate de cercetătorii ştiinţifici în scopul raionării celor mai productive varietăţi de porumb dublu hibrid. La rîndul său, Centrul şcolar agricol nr. 2, care pregăteşte tehnicieni horticultori, şi-a lărgit suprafaţa serelor şi a îmbunătăţit dotarea acestora, dînd elevilor posibilitatea să efectueze o gamă largă de lucrări la semănarea, întreţinerea şi recoltarea legumelor şi florilor. În acelaşi timp, producţia de legume şi flori de seră a şcolii, cunoscută şi apreciată în întreaga regiune, va înregistra o creştere apreciabilă.

FAPTE ŞI REALIZĂRI

● Consiliul agricol regional Crişana se preocupă îndeaproape de îmbunătăţirea muncii şcolilor profesionale şi tehnice pentru pregătirea cadrelor necesare agriculturii, precum şi de ridicarea continuă a conţinutului activităţii educative la aceste şcoli.

De curînd, biroul consiliului a luat hotărîrea ca o parte din cadrele de conducere ale celor mai puternice unităţi şcolare cu profil agricol din regiune — centrele şcolare agricole din Oradea şi Salonta — să îndeplinească şi funcţia de îndrumători ştiinţifici şi metodici ai şcolilor recent înfiinţate. Aceştia se deplasează periodic la noile şcoli de mecanici agricoli, care au luat fiinţă în cadrul S.M.T.-urilor şi gospodăriilor agricole de stat dînd îndrumări cu privire la ridicarea nivelului ştiinţific al lecţiilor teoretice şi al instruirii practice. Datorită ajutorului primit la şcolile profesionale de mecanizatori din Valea lui Mihai, Secueni şi Sîntana s-a înregistrat o creştere a nivelului muncii instructiv-educative.

● Conducerea Centrului şcolar agricol din Buzău acordă o atenţie deosebită dotării tehnice a cabinetelor şi laboratoarelor, în vederea utilizării mai ample a materialului didactic în procesul predării şi al demonstraţiilor practice.

O iniţiativă interesantă aplicată de curînd este aceea de a folosi, alături de modelele în stare de funcţiune, macromodele ale unor dispozitive sau piese de maşini. Astfel au fost confecţionate, în proporţii de cinci ori mai mari decît mărimea naturală, modelele secţionate ale dispozitivului de aprindere, ale pompei de ungere etc. care sînt folosite cu deosebită eficienţă la demonstraţii în cadrul lecţiilor.

● La Centrul şcolar agricol din Sibiu s-a amenajat cu sprijinul Institutului de cercetări pentru încercarea soiurilor de plante, un cîmp experimental pe care elevii cultivă diferite soiuri de legume. Activitatea desfăşurată pe cîmpul experimental îi înarmează pe elevi cu temeinice cunoştinţe privind calitatea celor mai productive varietăţi de mazăre, fasole, roşii, castraveţi etc., precum şi cu privire la sistemul optim de aplicare a îngrăşămintelor şi de întreţinere a culturilor.

Unele probleme ale muncii profesorului-diriginte

Date fiind sarcinile importante ce revin profesorului diriginte, în ultima vreme s-au purtat discuții ample cu privire la îmbunătățirea continuă a muncii lui, la îmbogățirea conținutului și a metodelor acesteia.

În scopul de a contribui la lămurirea unor probleme ridicate în cursul acestor discuții, redacția gazetei noastre a pus unor cercetători de la Institutul de științe pedagogice cîteva întrebări cu privire la munca diriginte-lui. Puplicăm mai jos răspunsurile primite.

În ce constau sarcinile dirigintelui coordonator al colectivului clasei?

aracterul de sistem al muncii cative impune o minuțioasă ocupare pentru coordonarea cisă a elementelor care consti- acest sistem.

a nivelul școlii, o atare în- gare a măsurilor și acțiunilor ordin educativ se realizează către colectivul de conducere — în ultimă instanță — de re directorul școlii. La clasele le predau învățători, obiecti- e muncii educative — ca, de el, ale întregii activități — t stabilite de către fiecare în- ător, pe baza planului general școlii și tot învățătorul răs- de de realizarea tuturor obiec- lor privind colectivul său de vi. La clasele unde predau multi profesori, pentru asi- area unei munci educative ematice, trebuie realizată, mai i, o cerință fundamentală și me, constituirea colectivului actic al clasei. De aceea diri- telui, chemat să lucreze în nsă legătură, cu organizațiile .M. și de pionieri și cu fami- e elevilor, îi revine și sarcina a contribui la unificarea ce- telor și la stabilirea unității acțiune a tuturor profesori- clasei.

Determinarea rolului dirigintelui raport cu ceilalți profesori este portanță pentru buna organi- e și desfășurare a muncii edu- ive, ca și pentru evitarea unor erpretări și rezolvări greșite a latoririlor care îi revin. Ase- nea greșeli se vădesc mai ales două direcții.

Despărțind în mod nejust mun- instructivă de cea educativă, ii atribuie exclusiv dirigintelui reaga preocupare și răspundere ntru problemele educative. A- o unde domnește această men- itate, dirigintele se zbate sin- r pentru a face respectate de re elevi un minimum de ce- e care, tocmai pentru că nu t și în atenția celorlalte cadre lactice, nu prind viață, autori- ea dirigintelui — oricît de ternică ar fi ea — neputînd su- i intervenția organizată și co- ată a întregului colectiv di- ctic.

Greșesc însă și acei care, pornind în mod just de la necesitatea unității muncii instructiv-educative, consideră totuși că dirigintelui nu-i revine nici o îndatorire în plus față de îndatoririle care revin celorlalți profesori ai clasei. O atare atitudine lipsește colectivul didactic al clasei de un coordonator. În această situație sînt clasele unde la fiecare obiect de învățămînt li se pretinde elevilor să răspundă la exigențe diferite, uneori chiar contradictorii de la un profesor la altul.

Care este deci poziția justă? Pînă unde și cum trebuie să intervină dirigintele în unificarea cerințelor, în coordonarea activității profesorilor clasei?

Nu se poate pretinde bineînțeles ca, de dragul realizării unei cît mai perfecte unități, cadrele didactice să renunțe la stilul lor propriu de muncă, să se transforme în simpli executanți ai unor măsuri preconizate de diriginte. Este însă necesar ca toți cei ce predau la o clasă să se pună de acord în primul rînd asupra principalelor obiective ale muncii educative care vor trebui urmărite într-o anumită perioadă și să stabilească apoi, tot în comun, mijloacele și acțiunile prin care vor fi atinse ele. Tocmai în aceasta constă rolul dirigintelui, chemat să mențină legătura organizată între toți profesorii care predau la clasa sa în vederea punerii lor de acord asupra obiectivelor muncii și asupra căilor prin care se vor realiza aceste obiective. Se recomandă în acest scop scurte ședințe de lucru ale colectivului didactic de la fiecare clasă pentru discutarea rezultatelor muncii și a acțiunilor imediate ce trebuie întreprinse, avînd în vedere problemele ce se ivesc în viața clasei.

Se pot găsi numeroase mijloace prin care să se manifeste inițiativa creatoare a tuturor profesorilor pentru îmbunătățirea continuă a muncii educative.

LUMINIȚA GHIVIRICĂ
șef de sector
la Institutul
de științe pedagogice

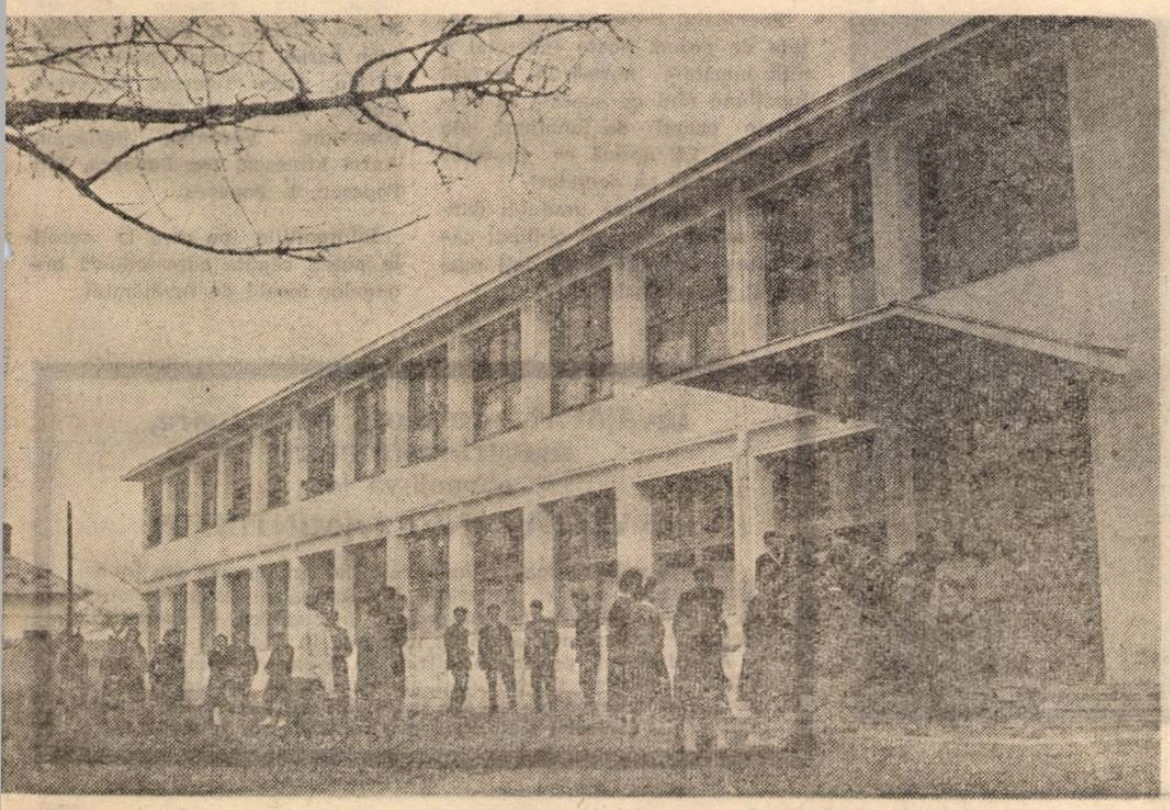

Noua școală medie din Filiași, regiunea Oltenia

Care este locul orei de dirigenție în ansamblul muncii educative și care trebuie să fie conținutul ei?

Ora de dirigenție nu este un scop în sine, ci doar un mijloc, una din principalele forme ale activității educative a dirigintelui. Verigă dintr-un lanț de influențe și acțiuni educative corelate, ea este subordonată sarcinilor educative generale pe care și le propune dirigintele. Concepînd ora de dirigenție în felul acesta, ca o parte dintr-un întreg, putem aprecia în mod just posibilitățile pe care le oferă ea pentru munca de educație.

Este evident faptul că în cadrul orei de dirigenție nu putem epuiza toate sarcinile educative și că, de aceea nu putem limita activitatea educativă doar la această oră (așa cum, din păcate, mai fac unii diriginți). Pe de altă parte, nu există problemă educativă la rezolvarea căreia ora de dirigenție să nu-și poată aduce contribuția.

În raport cu alte mijloace de care dispune profesorul diriginte în munca sa de educație, ora de dirigenție prezintă desigur unele particularități. Atrage cu deosebire atenția caracterul său orientativ. În fond, dirigintele se servește de acest instrument al său — ora de dirigenție — pentru a da elevilor anumite puncte de reper, pentru a-i învăța să trăiască și să muncească mai frumos și mai bine, în chip comunist, pentru a-i sprijini să se pregătească din toate punctele de vedere — și în primul rînd din punct de vedere cetățenesc — pentru viață, pentru munca viitoare în folosul patriei socialiste. În acest sens, rolul orei de dirigenție se dovedește a fi mai activ în influențarea conștiinței elevilor. Așa, bunăoară orele de dirigenție contribuie în mod deosebit la însușirea și aprofundarea de către elevi a unor noțiuni etice, la îmbogățirea reprezentărilor lor morale și a sentimentelor lor, la formarea și dezvoltarea convingerilor morale. Contribuția acestor ore este însă mai restrînsă în ceea ce privește formarea și dezvoltarea deprinderilor și obișnuințelor de conduită morală, dat fiind că în cadrul orelor de dirigenție posibilitățile de exersare a elevilor în fapte și acțiuni morale sînt destul de limitate. În formarea atitudinii comuniste față de muncă, de exemplu, rolul hotărîtor îl are desigur antrenarea directă a elevilor într-o formă sau alta de muncă social-utilă. Tocmai de aceea dirigintele nu-și poate rezuma munca educativă la organizarea și desfășurarea orelor de dirigenție.

Este de asemenea important de subliniat raportul dintre instrucție și educație așa cum ne apare el la nivelul orei de dirigenție. În primul rînd, nu trebuie să se uite faptul că profesorul diriginte sprijină instrucția, procesul de însușire temeinică a cunoștințelor de către elevi prin educație, pe calea formării la elevi a unei motivații sociale înalte a activității lor școlare. Ora de dirigenție, oră educativă prin excelență, trebuie să aibă însă și un caracter instructiv. Nu e vorba desigur în nici un caz de a transforma unele ore de dirigenție în ore de cultură generală, ci de a folosi anumite probleme pentru consecințele educative care se pot desprinde din discutarea lor cu elevii pentru înarmarea lor cu trăsături ca perseverența în muncă, dragostea pentru știință, atitudine militantă și simț al datoriei sociale etc. Cunoașterea, de exemplu, a stilului de muncă al lui Karl Marx, a vieții de luptă neobosită a lui V. I. Lenin, a pasiunii cu care s-au dedicat cercetărilor marii oameni de știință, îmbogățesc fără îndoială și fondul cultural al elevilor, dar în cea mai mare măsură pe cel afectiv, moral.

Ora de dirigenție constituie în același timp cadrul în care se prelucrează și se fixează unele rezultate obținute prin alte acțiuni educative, prin alte mijloace. De exemplu, aici se pot valorifica datele culese cu prilejul unor excursii, vizite în uzine, pe șantiere, în gospodării agricole colective, rezultatele unor întîlniri cu comuniști, cu fruntași ai muncii, în deosebi pe linia adîncirii educației patriotice a elevilor. Ora de dirigenție deschide de asemenea perspectiva unor noi acțiuni, subliniind scopul și utilitatea lor, mobilizînd pe elevi. Astfel, subliniera în ora de dirigenție a necesității și importanței sociale a participării elevilor dintr-o anumită clasă, după puteri, la munca constructivă a poporului nostru, poate constitui un punct de plecare pentru antrenarea lor mai activă în acțiunile patriotice.

Ținînd seama de cele spuse pînă aici, să vedem cum poate fi stabilit în mod just conținutul orelor de dirigenție, tematica lor.

Două lucruri trebuie să aibă în vedere profesorul diriginte în legătură cu aceasta: întîi, că în munca sa cu o clasă de elevi are de realizat o seamă de sarcini cu caracter general, legate de educarea lor în spirit comunist, sarcini izvorîte din cerințele obiective ale societății noastre; că, în al doilea rînd, aceste sarcini trebuie raportate la un anume colectiv de elevi (adeseori abia în formare) cu anumite particularități, ridicînd o seamă de probleme specifice pe care dirigintele e obligat să le cunoască temeinic, de care e obligat să țină seama. Este în fond vorba de raportul dialectic dintre general și particular aplicat la educație. Dirigintele este chemat așadar să rezolve problemele clasei ținînd seama de particularitățile colectivului de elevi de care răspunde, avînd permanent în față sarcinile generale, scopul spre care trebuie să tindă în munca sa cu elevii. Cunoașterea temeinică a condițiilor concrete ale clasei, a vieții din colectiv, cu laturile sale pozitive și negative, a faptelor bune și rele ale elevilor, îi ajută nespus de mult dirigintelui să-și îmbogățească înțelegerea modului cum poate ajunge la împlinirea sarcinilor ce îi revin în educarea acestora în spirit comunist. Pornind să alcătuiască tematica orelor de dirigenție fiecare diriginte, lucrînd împreună cu ceilalți profesori ai clasei, se cuvine să se întrebe de fiecare dată, cum va trebui format caracterul elevilor, cum trebuie educați ei pentru a deveni buni cetățeni. În felul acesta, evident, orele de dirigenție vor fi ceea ce trebuie să fie, ele vor duce colectivul de elevi și pe fiecare membru al său mereu înainte.

Unii diriginți obișnuiesc să considere stabilirea și planificarea orelor de dirigenție ca o problemă ca o sarcină separată, pe care uneori o realizează chiar înainte de alcătuirea planului de muncă educativă. Aceasta este o concepție cu totul greșită asupra orei de dirigenție. Conținutul orei de dirigenție nu poate fi stabilit izolat, rupt de întregul plan al muncii educative. Reflectînd asupra modului de rezolvare a sarcinilor educative generale, în condițiile concrete ale clasei respective și ținînd seama de sprijinul pe care-l poate primi din partea organizației sau grupei U.T.M. a clasei sau a detașamentului de pionieri, dirigintele trebuie să aleagă pentru ora de dirigenție teme care să ajute la rezolvarea sarcinilor propuse. De exemplu, un profesor, diriginte la clasa a V-a, și-a propus obiectivul, izvorît din sarcinile generale cît și din particularitățile clasei respective, de a forma și educa spiritul de colectiv. În planul muncii educative a stabilit o serie întreagă de acțiuni menite a-i exersa practic pe elevi în munca colectivă — acțiuni care au desigur rolul principal în acest sens. Dirigintele a prevăzut în strînsă legătură cu acestea și unele ore de dirigenție pentru lămurirea și precizarea unor probleme de conduită în colectiv. O dată va dezbate cu elevii tema „Cum putem lupta pentru onoarea clasei", altă dată tema „Respectul față de tovarăși" (pentru că a observat că elevii se poreclesc). În altă oră de dirigenție va face împreună cu elevii bilanțul muncii, urmărind pe de o parte să antreneze opinia clasei la o profundă analiză a comportării elevilor în colectiv, pe de altă parte să stimuleze sentimentul lor de răspundere față de colectiv ș.a.m.d. De asemenea, va sprijini de aproape întărirea vieții de colectiv a elevilor în cadrul organizației de pionieri, știind că aceasta va avea urmări deosebit de bune în închegarea colectivului clasei sale.

Eficiența unei ore de dirigenție depinde în cea mai mare măsură de felul în care se desfășoară ea, de metodele și procedeele folosite, de acțiunile care o susțin. Posibilitățile metodice sînt numeroase. Depinde de diriginte ca ele să fie folosite în mod just, adecvat scopului urmărit, temei alese, vîrstei elevilor, nivelului lor de pregătire culturală și morală.

O primă problemă care trebuie rezolvată este aceea a stabilirii unui raport just, în desfășurarea orei, între activitatea nemijlocită a dirigintelui și cea a elevilor. Pot fi oare considerate cu izbutite acele ore de dirigenție în care profesorul ocupă toată ora: el vorbește, el lămurește, el critică, el trage concluziile — iar elevii rămîn simpli spectatori? Desigur că nu. Nu pot fi eficiente nici orele de dirigenție în care dirigintele apare într-un rol de regizor, orele mult prea „pregătite", desfășurate după un soi de scenariu, precedate chiar de repetiții și în care elevii exprimă de fapt păreri prescrise și nu atitudini deschise, sincere.

O a doua problemă privește lupta pentru o muncă metodică creatoare, împotriva schematismului. Unii diriginți tind să urmeze în desfășurarea orei o structură rigidă, din care nu lipsește nici măcar... fixarea. Se știe însă că nici lecția nu poate fi încorsetată într-o structură fixă, cu atît mai puțin ora de dirigenție, în care trebuie să se facă și mai mult loc inițiativelor creatoare, imaginației și spontaneității elevilor.

Străduindu-se să fie un adevărat educator, dirigintele trebuie să fugă de formele rigide, monotone, uscate, să-și adapteze și mijloacele de muncă la rolul lui de îndrumător, prieten și sfătuitor al elevilor.

A. COMAN — șef de sector
V. CARABA — cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

Noi materiale didactice

De curînd Întreprinderea de material didactic a livrat primul lot de aparate pentru punerea în evidență a cîmpului magnetic rotitor.

Aparatul servește ca material demonstrativ pentru studiul electricității în clasa a X-a, punînd în evidență fenomenul de rotire a cîmpului magnetic în mașinile electrice asincrone trifazate. Decalarea curenților la 120° se realizează cu ajutorul unui circuit suplimentar, ce conține o rezistență, o bobină (inductanță) și un condensator (capacitate).

Printre materialele didactice trimise recent școlilor se numără și trusele de electrochimie, cu care se pot efectua lucrări practice de aplicare a temelor studiate la fizică și chimie în clasa a X-a. Trusele cuprind cîte un voltametru, diferiți electrozi din cărbune și din metal, borcane pentru substanțele chimice, cleme, mufe, piese de legătură, stative etc.

Cutia cu rezistențe în trei decade este un aparat auxiliar care servește la obținerea unor valori de rezistențe de la 0,1 la 111 ohmi. Aparatul are trei comutatoare care divid în 10 părți egale rezistența de 1 ohm, de 10 ohmi și de 100 ohmi.

Pentru explicarea structurii interne a corpurilor cristaline, I.M.D. a produs o trusă cu bile și tije. Bilele, colorate în verde și galben, sînt găurite după 3 diametre perpendiculare, unele avînd și găuri suplimentare. Tijele au lungimi diferite, variind între 146 mm și 296 mm. Cu aceste tije se pot monta, la scară mărită, celulele elementare spațiale ale celor 7 sisteme cristaline, cristalul de MaCl, fierul alfa etc. Bilele reprezintă atomii sau ionii care se găsesc în nodurile rețelei.

Pentru biologie școlile au primit o colecție de 5 borcane cu preparate în lichid, conținînd aparatul digestiv al unor vertebrate (pește, broască, șopîrlă, porumbel, șobolan).

CORNELIA BURA și MARCEL ADLER

★

În afară de lucrările originale create de proiectanții întreprinderilor de specialitate, școlile primesc și numeroase materiale didactice realizate după modele premiate la concursul de material didactic organizat anual de către Ministerul Învățămîntului.

Recent, întreprinderile producătoare de material didactic au primit, spre a le include în planurile lor de producție, modele premiate la concursul organizat în 1961 : jocuri didactice (lotoane, jetoane), jocuri de creație și aparate de educație fizică pentru preșcolari, o trusă pentru experiențe privind fenomenele moleculare, un termoelectromagnet, un ohmmetru, o trusă pentru reacții în picături, truse de piese și mecanisme cinematice, un ecran pentru proiecții la lumina zilei, o morișcă hidro și aerodinamică, precum și mai multe scenarii de filme, diafilme și diapozitive.

Vor fi editate de asemenea o serie de planșe, hărți, atlase și albume premiate. Printre acestea se numără planșe pentru caligrafie, geologie, bazele darwinismului și botanică, planșe privind unele mașini-unelte și automobilul, hărți reprezentînd America Centrală, Arctica, Antarctica, Europa în secolele V-XI, un atlas de fiziologie și anatomie umană, un album istoric etc.

Și în acest an Ministerul Învățămîntului organizează un concurs de material didactic, a cărui tematică va fi dată în curînd publicității.

LUCIA ANDERCO

Grijă pentru copii

De curînd, în cadrul Școlii de 8 ani nr 12 din Capitală a luat ființă un semiinternat. Aici, elevii care au ambii părinți în cîmpul muncii au posibilitatea de a lua masa de prînz și de a-și pregăti lecțiile sub supravegherea cadrelor didactice.

Prin strădaniile direcției și ale personalului școlii, celor înscriși la semiinternat li s-au creat condiții foarte bune.

O carte care contribuie la educarea elevilor

„De prin cărți adunate", se intitulează culegerea întocmită de Casa de Economii și Consemnațiuni a R.P.R., oferită cititorilor cu prilejul „Săptămînii economiei". Ea cuprinde un variat material beletristic în care se vorbește despre muncă și economie, despre zgîrcenie, risipă, cumpătare, despre casele de economie în trecut și astăzi. Proverbele, poeziile, povestirile, fragmentele selecționate sînt convingătoare, sugestive, pline de învățăminte.

Întregul material din broșură și cu deosebire povestirile lui I. Creangă, Gh. Coșbuc, proverbele și zicătorile lui Anton Pan sau cele culese de M. Eminescu, precum și paginile semnate de Tudor Arghezi, G. Călinescu etc. pot fi folosite cu succes de învățători și profesorii diriginți în orele de lectură sau de dirigenție, în scopul formării la elevi a deprinderii de a fi economi, cumpătați, chibzuiți.

OLTEA DELARĂSCRUCI

Pentru elevii care au împlinit vîrsta de 14 ani, înmînarea buletinului de identitate constituie un eveniment important. În clișeu : elevi ai școlilor din raionul Griviția Roșie al Capitalei în momentul primirii buletinelor

Tinere talente

Vizitatorii expoziției de artă plastică a amatorilor din Capitală, deschisă zilele acestea în sala Consiliului local al sindicatelor din orașul București, rămîn plăcut impresionați de faptul că, sub multe din tablouri, acolo unde se scrie de obicei profesiunea autorului, au citit „elev". Tot mai mulți elevi, tineri talentați, s-au dedicat cu pasiune, în timpul lor liber, artei plastice, dezvoltîndu-și talentul în cadrul cercurilor de la casele de cultură ale tineretului sau de la casele raionale de cultură. Ei au împletit cele învățate la școală cu experiența colectivului din care fac parte și au dat la iveală lucrări izbutite .

Iată-ne, de pildă, în fața compoziției „În campania de toamnă". Un grup de tineri tractoriști discută, înainte de a pleca la arat, ultimele amănunte ale zilei de muncă pe care o vor începe. Vitalitatea tabloului, expresivitatea fețelor, trăsăturile sigure vădesc incontestabilul talent al elevului Marin State.

Spre aspectele vieții de fiecare zi a constructorilor socialismului se îndreaptă și tematica altor tablouri. Elevul Emil Rusescu surprinde un fapt obișnuit în satele noastre : electrificarea. Theodor Moraru ne prezintă un reușit peisaj industrial, iar Maria Georgescu, alături de o acuarelă din rada unui port un foarte bun portret de muncitor.

Pe panourile rezervate graficei am întîlnit, de asemenea, numele multor elevi. Demne de reținut ni s-au părut linogravurile elevului Gh. Pirenț, peisajul lui Radu Dînga și acuarelele Vandei Mihuleac. Printre lucrările de grafică o mențiune specială trebuie făcută la afișul elevului Dan Ionescu.

Prezența numeroasă și valoroasă a elevilor într-o expoziție, pentru care au fost selecționate lucrările cele mai bune, din mai multe sute ce au fost prezentate juriului, confirmă posibilitățile de afirmare a tinerelor talente pe care le crește astăzi școala.

★

Să ne fie îngăduită o întrebare. Am întîlnit printre artiștii amatori numele multor muncitori, tehnicieni, funcționari, studenți, elevi, medici, ingineri, arhitecți etc., dar n-am întîlnit nici un nume de educatoare, de învățător sau profesor. Știm că în afara profesorilor de desen, care au un cerc al lor, în învățămînt există mulți amatori ai penelului. Unde sînt ei ? Ce bine ar fi fost să-i fi întîlnit într-o asemenea expoziție reprezentativă a artiștilor plastici amatori !

Poate comitetele raionale sindicale și clubul sindicatelor din învățămînt, ar putea să se gîndească și la această problemă.

IONEL VLADIMIR

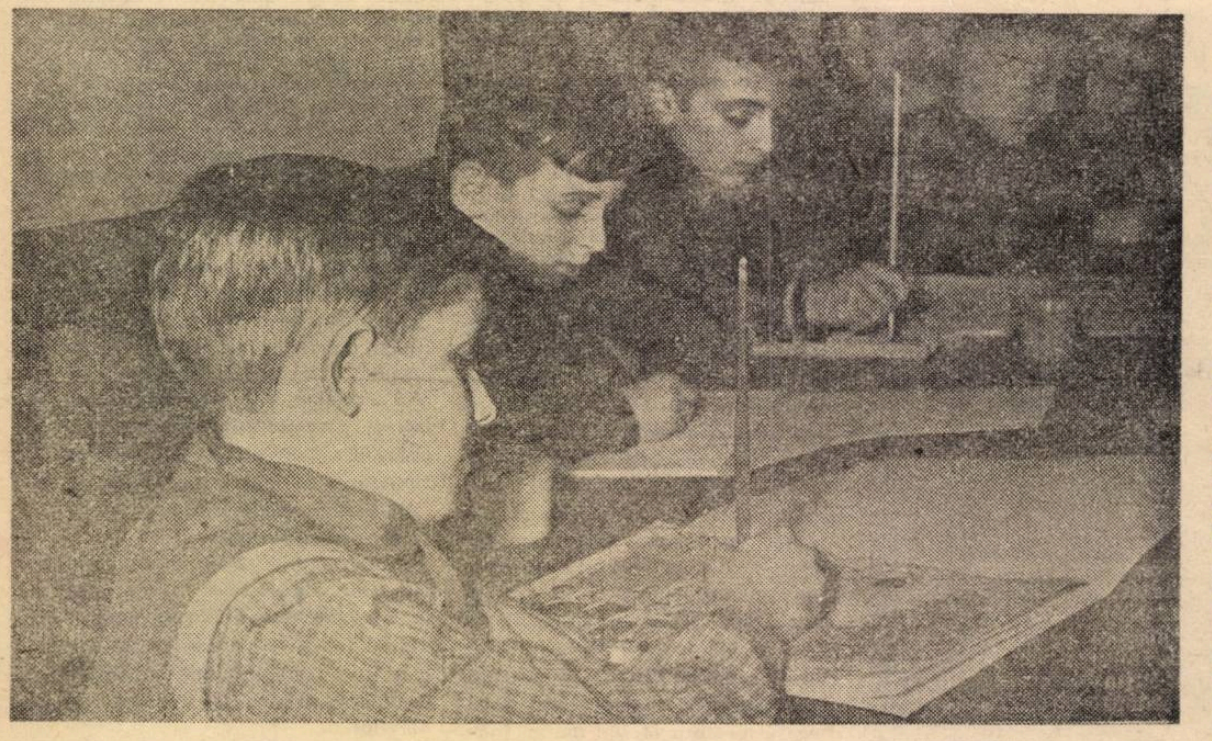

La ora de desen

POȘTA redacției

Ioan Oprișan, Focșani

Potrivit instrucțiunilor în vigoare, în cazul cînd aveți la bază o școală de nivel mediu terminată și funcționați pe post de profesor veți fi salarizat cu salarizarea învățătorilor de categoria I-a. Veți avea aceeași încadrare chiar dacă ați absolvit Institutul pedagogic de învățători de 2 ani.

Elena Gr. Ciornei, comuna Pîrteștii de Sus, raionul Gura Humorului.

Așa cum prevăd H.C.M. nr. 186/1951 și decretul nr. 261/1957, cadrele didactice primesc pe timpul concediului de odihnă media cîștigului pe ultimele 12 luni, inclusiv sumele încasate prin asigurările sociale de stat pe timpul concediului de boală (cumulul de funcțiuni nu se include în calcul). Indemnizația de concediu, în care se cuprind și majorările de salariu (dirigenția, îndemnizația de conducere) se plătește în lunile iulie-august chiar dacă cadrele didactice sînt reținute pentru a efectua unele activități și urmează să-și compenseze concediul în timpul vacanțelor de iarnă și primăvară.

Ilie Ceușan, Comuna Săcelu de Pădure, raionul Reghin.

Timpul în care ați urmat școala pedagogică în vederea calificării se recunoaște la stagiul de activitate dacă ați plecat din învățămînt și ați revenit în învățămînt. Trecerea într-o grupă superioară de vechime la împlinirea stagiului, are loc numai dacă ați obținut gradul definitiv pentru funcția ce o exercitați.

Maria Gheorghiu, comuna Telega, raionul Cîmpina

Personalul încadrat cu o jumătate de normă poate îndeplini o altă jumătate normă la o altă funcțiune fără ca aceasta să constituie cumul de funcțiuni (de exemplu, 1/2 normă ca profesor și 1/2 normă ca secretar).

Pentru acordarea gradului definitiv este necesar să obțineți calificarea necesară și să dați examenul de grad definitiv.

Miron Vasile, Vaslui.

Potrivit prevederilor legale în vigoare, cumulul de funcțiuni nu se retribuie pe perioada 1—15 septembrie. Pe luna septembrie se primește salariul de bază, inclusiv majorările care fac parte integrantă din salariul tarifar (sporul pentru predarea concomitentă la 2—4 clase). Activitatea cumulată se retribuie de la 15 septembrie, cînd este efectiv prestată.

Iosif Moloman, comuna Ivești, raionul Bîrlad.

Obligația didactică a profesorilor care predau „agricultura" este de 18 ore săptămînal. Activitatea de predare care depășește obligația de 18 ore se consideră cumul și se retribuie ca atare.

Potrivit instrucțiunilor, în acest caz calculul se face cu 40% din salariul funcției cumulate pentru maximum 1/2 normă. În cazul cînd orele cumulate sînt prevăzute în planul de învățămînt, urmează ca secția de învățămînt a raionului să vă achite drepturile pentru activitatea depusă.

Gheorghe Papoi, comuna Dezna, raionul Gurahonț.

În anul școlar 1961/1962, potrivit prevederilor aveați dreptul la un concediu de studii de 30 zile lucrătoare, cu plata salariului, în vederea pregătirii sesiunii de examene la Institutul pedagogic de 3 ani. Pentru sesiunea din toamnă (luna octombrie), în cazul cînd n-ați mai beneficiat de concediul de studii cu plată, urma să primiți drepturile bănești de la catedră, iar suplinitorul să fie retribuit din economiile realizate la fondul de salarii.

Imre Nattel, Maria Funieru, Arpad Nagy, Aurel Boeru, Panait Vasiliu, Ioachim Cozma, Ana Cinișan, Ilie Dumitru, Grigore Roane, Viorica P. Popescu, Octavian Barna, Decebal Epure, Mihai Hîrțan, Ioan Telcean, Octavian Codău, Julieta V. Oprea, Ștefan Gheorghe, Veronina Răileanu, Aurel Minescu, Ion Popescu, Titi Popescu, I. Popescu.

Informațiile pe care le cereți le puteți căpăta adresîndu-vă organelor locale de învățămînt.

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!
abonați-vă la
„GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii voluntari din unitățile de învățămînt.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii voluntari din unitățile de învățămînt. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 684 | vineri 30 noiembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

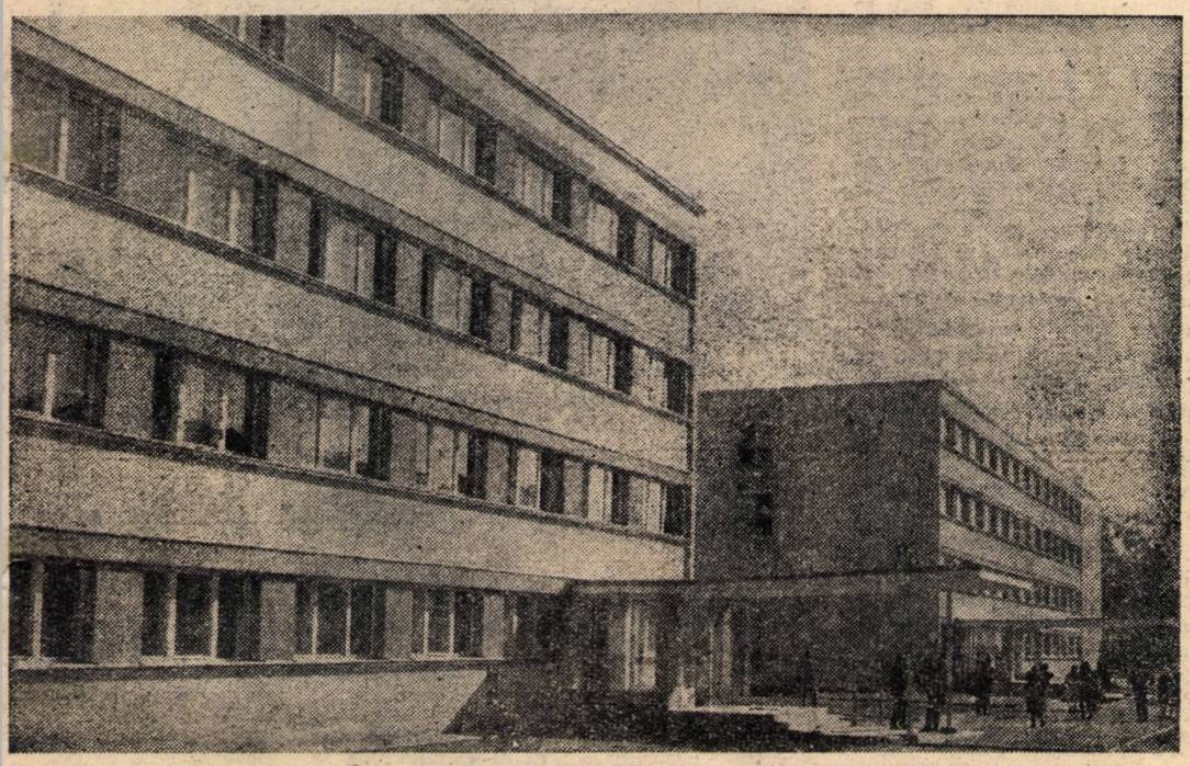

Noul cămin al Institutului pedagogic de 3 ani din Craiova oferă condiții dintre cele mai bune viitorilor profesori

Concret

Una din condițiile de care depinde îmbunătățirea permanentă a muncii din școală este aceea de a da îndrumări cît mai concrete, cît mai la obiect. Școlile noastre oferă numeroase exemple de bună orientare din acest punct de vedere.

Directorul Școlii de 8 ani nr. 3 din Timișoara, tov. Atanasie Cojocaru, constatînd, de pildă, că profesorii de limba romînă și matematică întîmpină greutăți, mai ales la începutul anului, în predarea la clasa a V-a, a hotărît să se preocupe intens de înlăturarea acestor lipsuri. Cum cauza neajunsurilor stătea în deficiențele muncii unor învățători, directorul a găsit util să se ocupe mai stăruitor de nivelul predării la clasele I—IV. Aci se consolidează primele cunoștințe de matematică, aci se formează primele deprinderi corecte de scriere și exprimare orală care rămîn pentru toată viața. Printre altele, a fost dată la clasele a II-a o lucrare de control. La unele clase, această lucrare a relevat rezultate bune, realizări la nivelul cerințelor programei. Dar directorul nu s-a oprit aici, socotind că ar fi bine să analizeze metodele și procedeele folosite de învățătorii respectivi în obținerea rezultatelor bune. După ce a studiat sistemul lor de predare, conducătorul școlii a trecut la măsuri și îndrumări concrete pentru generalizarea metodelor bune și îmbunătățirea muncii acelora care aveau rezultate mai slabe. A cerut unui învățător să expună în consiliul pedagogic metodele prin care a reușit să-i facă pe toți elevii lui să citească corect și expresiv; altuia să arate cum a reușit să ridice nivelul general la învățătură și disciplină al clasei. Constatînd că un al treilea i-a obișnuit pe elevi să calculeze mintal cu multă rapiditate, a organizat o lecție deschisă pentru demonstrarea metodelor uzitate în acest sens.

Multă grijă pentru îndrumarea concretă vădește și inspectorul Gheorghe Moca de la Secția de învățămînt a regiunii Galați. În controlul făcut la Școala de 8 ani nr. 4 din Tecuci, el a constatat, bunăoară, o deficiență destul de serioasă în munca profesorului V. Iftodie: elevii acestuia nu știau să lucreze cu harta. Pe lîngă propunerea care decurgea firesc din această situație — anume de a se insista asupra deprinderii elevilor cu folosirea acestui important instrument de învățare a geografiei — a cerut ca profesorul să-i antreneze pe școlari în confecționarea unei hărți suprapuse. Puși în situația să lucreze la fiecare detaliu, să migălească pe fiecare porțiune din hartă, copiii se vor familiariza cu ea, îi vor cunoaște conținutul care li se va întipări în memorie; în felul acesta le va veni mult mai ușor să se orienteze atunci cînd, la lecție, li se va cere să localizeze pe hartă fenomenele geografice despre care vorbesc.

Cerința ca îndrumările, indicațiile ce se dau sau chiar discuțiile purtate cu cadrele didactice despre munca lor să fie cît mai precise, mai concrete, se vădește a fi înțeleasă de cele mai multe ori și în cercurile pedagogice, în comisiile metodice. În școli încep să devină rare cazurile cînd astfel de discuții se poartă la modul general.

De curînd a avut loc ședința cercului pedagogic al profesorilor de geografie din raionul 30 Decembrie al Capitalei. Printre problemele ce s-au dezbătut în cerc a fost și aceea a modului în care profesorii de geografie pot folosi în predarea capitolului „Agricultura", la clasele a VII-a și a XI-a, datele conținute în istoricele documente de partid și de stat apărute în anul acesta. S-a remarcat strădania tov. Gheorghe Gica, conducătorului cercului de a orienta discuțiile pe acest făgaș al concretului, el însuși venind cu precizări prețioase.

Se întîmplă însă totdeauna așa? O cercetare atentă a situației din unele școli arată că mai sînt cazuri în care cadrele didactice primesc îndrumări „în general", vagi, valabile pentru oricine și oricînd. De pildă, ce poate înțelege un diriginte pentru munca lui concretă dintr-o îndrumare ca aceasta: „Să se renunțe la formulările șablon repetate oră de oră și să se urmărească în cel mai înalt grad realizarea în cele mai bune condiții a educației comuniste a elevilor. Pentru aceasta este necesar ca dirigintele să fie conștient de rolul său atît de important, să iubească munca sa de educator, copiii, să pună suflet în toate acțiunile sale, să cerceteze, să se documenteze, să fie un bun pedagog, un om multilateral pregătit și exemplul cel mai convingător de cinste, corectitudine și principialitate în fața elevilor săi" (dintr-un proces-verbal încheiat la Școala de 8 ani nr. 12 din Galați, de către un grup de inspectori metodiști ai Secției de învățămînt din orașul Galați). Ce puteau înțelege diriginții dintr-o asemenea îndrumare „concretă" (și care nu este singura de acest gen în respectivul proces-verbal)? Mai nimic. Dar în orice caz, cadrele didactice vor fi tras concluzia că tovarășii care au venit să-i ajute nu au privit cu simț de răspundere datoria lor de a ajuta la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Indicațiile vagi și generale — practica muncii a dovedit-o cu prisosință — sînt de fapt o consfințire tacită a lipsurilor. Tocmai de aceea nu poți considera că ai făcut mare lucru pentru îmbunătățirea muncii prin faptul că, luînd cunoștință de existența unor deficiențe, ai cerut **în general** ca ele să fie înlăturate. Cum? În ce mod? În ce termen? Iată precizări care se cer făcute, dacă vrem să ajutăm cu adevărat la lichidarea neajunsurilor.

În toată preocuparea pentru îndrumarea concretă să avem în vedere ca această îndrumare să aibă un solid temei științific. Cei ce îndrumă munca în școală să chibzuiască adînc, fără pripeală, asupra indicațiilor date, asupra măsurilor propuse, analizînd pe toate fețele, din punct de vedere științific, temeinicia celor recomandate. Numai astfel progresul are loc cu pași siguri și vizibili, fără oscilări, fără reveniri. Mai ales în cercurile pedagogice și comisiile metodice împărtășirea

(Continuare în pag. 2)

ȘTIRI

Conducerea Școlii medii nr. 1 „Al. Sahia" din Tîrnăveni se preocupă îndeaproape de îmbunătățirea muncii diriginților. Lunar sînt organizate ore deschise de dirigenție precum și alte acțiuni menite a-i ajuta pe diriginți.

De curînd, de exemplu, a avut loc o consfătuire a diriginților din școală, la care s-a prezentat referatul intitulat „Educația morală a tinerei generații". În lumina celor expuse în referat s-au desfășurat discuții în cadrul cărora diriginții au făcut un larg schimb de experiență.

★

La Timișoara s-a deschis recent o expoziție a lucrărilor executate de elevii secției de arte plastice a Școlii de muzică și arte plastice din Timișoara. Sînt expuse aici peste o sută de compoziții ale elevilor — peisaje, portrete, ilustrații, natură statică — în ulei, acuarelă, tuș și desen de peniță.

Printre cele mai bune lucrări trebuie amintite peisajele redînd obiective industriale din Reșița și Timișoara, unele portrete, litografii etc.

★

Secția de învățămînt a regiunii Galați acordă o deosebită atenție măsurilor menite să ducă la ridicarea nivelului de pregătire al cadrelor didactice.

Încă înainte de începutul anului școlar au fost organizate consfătuiri cu cadrele didactice care predau limba romînă și matematica. Acestea au audiat expuneri pe diferite teme cu caracter metodic și științific, cum ar fi „Planificarea lecțiilor de lectură literară, gramatică și compunere", „Metode și procedee folosite în predarea cazurilor, a timpurilor și modurilor", „Organizarea și desfășurarea lecțiilor de expunere și compunere la clasele V—VII", „Predarea figurilor asemenea", „Predarea noțiunilor de geometrie în spațiu la clasa a VII-a" etc. Consfătuiri similare vor fi organizate în timpul vacanței de iarnă.

Alte măsuri luate de secția de învățămînt au scopul de a contribui la pregătirea profesională a directorilor de școli. Astfel s-a organizat o consfătuire a directorilor la care s-au discutat diverse probleme ale muncii de îndrumare și control, pornindu-se de la analiza concretă a activității din unele școli medii. Este planificată, de asemenea, o consfătuire la care se va analiza activitatea directorilor unor școli medii din Galați, Brăila și Focșani.

★

De curînd, la Școala medie nr. 4 din Tg. Mureș a avut loc o consfătuire cu bibliotecarii școlilor din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară.

Consfătuirea i-a ajutat pe bibliotecari să cunoască mai bine sarcinile ce le revin în sprijinirea procesului de învățămînt și, în același timp, le-a dat posibilitatea să facă un larg schimb de experiență cu privire la cele mai bune forme și procedee de muncă.

Tot mai mulți elevi depunători la C.E.C.

În timpul „Săptămînii economiei" pionierii și școlarii de la Școala de 8 ani din comuna Smîrdioasa, raionul Zimnicea, au intensificat, sub îndrumarea cadrelor didactice, acțiunea de economisire prin C.E.C. Acum, în școală nu exista detașament sau clasă care să nu aibă între 15—20 de depunători la C.E.C.

În fruntea acțiunii de economisire se află pionierii din clasa a VII-a „B", care formează detașamentul nr. 1. Cu banii economisiți ei vor face în vacanță excursii frumoase și interesante.

★

Și la școlile din raionul Rîmnicu Vîlcea acțiunea de economisire prin C.E.C. s-a intensificat cu prilejul „Săptămînii economiei". Fruntașe în această privință sînt școala „Vasile Roaită" și Centrul școlar forestier din Rîmnicu Vîlcea, școlile din comunele Băbeni, Rîureni, Muereasca, Brezoiu, Blidari, Stoiceni etc.

În aceste școli, ca și în numeroase alte școli ale raionului, a crescut mult numărul depunătorilor la C.E.C. atît din rîndul elevilor cît și din din rîndul cadrelor didactice.

★

La fel stau lucrurile și în școlile din raionul Aiud, cadrele didactice din aceste școli acordînd o deosebită atenție educării elevilor în spiritul economisirii.

Merită a fi relevate îndeosebi rezultatele obținute pe această linie la Școala medie și la Școala de 8 ani din Ocna Mureșului, la Școala medie „Avram Iancu" din Aiud etc.

Activitatea organizațiilor sindicale din școli

Toată atenția bunei desfășurări a alegerilor în grupele sindicale

Au trecut cîteva zile de cînd, potrivit instrucțiunilor Consiliului Central al Sindicatelor, în instituțiile de învățămînt de toate gradele au loc adunări ale grupelor sindicale pentru prezentarea dărilor de seamă și alegeri. În școlile de la orașe și sate, organizatorii grupelor sindicale raportează în fața membrilor de sindicat despre felul cum și-au dus la bun sfîrșit sarcinile de răspundere ce le-au fost încredințate.

Anul școlar 1961—1962 se desfășoară, datorită nemărginitei griji a partidului și guvernului, la un nivel mai ridicat decît anii trecuți. O rețea mai largă de școli, un număr sporit de profesori bine pregătiți, un conținut mai bogat al învățămîntului, strîns legat de noile cuceriri ale științei și tehnicii — acestea sînt principalele sale caracteristici. Alegerile în grupele sindicale constituie un bun prilej de mobilizare și mai activă a slujitorilor școlii în vederea realizării nobilei misiuni pe care le-au încredințat-o partidul, guvernul și întregul popor — misiunea de a se ocupa de instruirea și educarea generației de mîine, de a o pregăti pentru construirea vieții noi ce înflorește pe meleagurile patriei noastre.

Peste tot unde au avut loc pînă în prezent adunări de dări de seamă și alegeri s-a analizat multilateral activitatea depusă de grupele sindicale, sub conducerea organizațiilor de partid, pentru asigurarea conținutului științific al învățămîntului, pentru întărirea legăturii lui cu viața, cu practica construcției socialismului, pentru educarea comunistă a elevilor. În București, comitetele sindicatelor au luat din timp măsuri pentru a asigura adunărilor de dări de seamă și alegeri un nivel corespunzător. Ele au vegheat ca în cadrul adunărilor să se arate metodele bune folosite de învățători și profesori în pregătirea elevilor pentru viață, pentru muncă, în îndrumarea acestora spre diferite profesii, în educarea tineretului în spiritul unui profund patriotism, al atașamentului fierbinte față de poporul muncitor și conducătorul său, Partidul Muncitoresc Romîn.

În școlile din raionul 30 Decembrie, datorită sprijinului Comitetului sindicatului, alegerile în grupe se desfășoară la un nivel corespunzător. Așa, de pildă, la adunarea grupei sindicale de la Școala nr. 32, un loc central l-a ocupat analiza felului cum a sprijinit grupa sindicală cadrele didactice pentru a-și îmbunătăți munca instructiv-educativă, pentru a-și îmbogăți continuu cunoștințele de specialitate, pentru a-și ridica pregătirea ideologico-politică și măiestria pedagogică. Atît darea de seamă cît și discuțiile au subliniat contribuția organizatorului de grupă și a celorlalți delegați în vederea creării unor condiții tot mai bune de muncă în școală.

Cu prilejul adunărilor ce au avut loc pînă acum s-a constatat practic importanța deosebită pe care o are pregătirea unor dări de seamă analitice, care să înfățișeze multilateral activitatea grupei sindicale. La școlile unde dările de seamă au fost întocmite cu grijă, unde adunările au fost anunțate cu cîteva zile înainte, astfel ca membrii de sindicat să se poată pregăti pentru ele, acestea au constituit adevărate tribune de răspîndire a experienței didactice înaintate. Bunăoară, la Școala specială nr. 1 din Capitală darea de seamă a fost rodul contribuției celor mai bune cadre didactice, care cunoșteau îndeaproape problemele școlii. Ea a prezentat o imagine clară a activității desfășurate de grupa sindicală pentru îmbunătățirea procesului de învățămînt, pentru creșterea conștiinței socialiste a profesorilor, a analizat cum au fost îndeplinite de către organizatorul grupei și de către ceilalți delegați sarcinile cultural-educative și de asigurări sociale, a scos în evidență preocuparea membrilor de sindicat pentru respectarea strictă a prevederilor statutare, care cer fiecăruia să lupte pentru îndeplinirea cît mai bună a sarcinilor.

Din scrisorile primite la redacție reiese că în cadrul adunărilor de dări de seamă și alegeri membrii de sindicat manifestă o înaltă exigență, promovînd în munca de organizator de grupă, de delegat cultural și de delegat cu asigurările sociale învățători și profesori bine pregătiți profesional, care manifestă entuziasm pentru munca sindicală, oameni combativi, cu autoritate, care se bucură de stimă și încredere în rîndul cadrelor didactice.

Pentru a se asigura pretutindeni o cît mai bună desfășurare a alegerilor sindicale este necesar ca membrii comitetelor sindicatelor și ai comitetelor sindicale de secții să acorde tot sprijinul organizatorilor de grupă, să vegheze la respectarea întocmai a prevederilor statutare și a instrucțiunilor Consiliului Central al Sindicatelor cu privire la alegerile din grupele sindicale. Totodată, pe măsură ce se aleg noi organizatori și delegați ei trebuie ajutați să-și organizeze activitatea, să cunoască atribuțiile ce le revin.

Pregătite și organizate temeinic, adunările de dări de seamă și alegeri în grupele sindicale vor duce la o și mai largă mobilizare a cadrelor didactice în vederea traducerii în viață a sarcinilor de mare răspundere ce le-au fost încredințate de partid, vor duce la ridicarea pe o treaptă superioară a muncii din grupele sindicale.

Frecvența

Organele de învățămînt și cadrele didactice din regiunea Maramureș au muncit cu entuziasm pentru dezvoltarea și consolidarea învățămîntului general de 8 ani, ocupîndu-se stăruitor de cuprinderea în școli a tuturor copiilor de vîrstă școlară. Succesele înregistrate pe această linie au fost posibile și datorită faptului că în regiune a crescut rețeaua școlilor de 8 ani și s-au dat în folosință numeroase localuri școlare noi.

Înțelegînd că îndeplinirea sarcinilor privitoare la generalizarea învățămîntului de 8 ani nu se poate limita numai la cuprinderea copiilor în școală, majoritatea cadrelor didactice din regiunea Maramureș se îngrijesc să asigure ca ei să frecventeze cu regularitate cursurile, să-și însușească temeinic cunoștințele prevăzute în programele școlare, să promoveze cu succes de la o clasă la alta, caută să prevină pierderile de elevi pe parcursul anului.

Din păcate însă, în regiunea Maramureș mai sînt cadre didactice care n-au înțeles pe deplin că măsura în care o școală se achită de sarcinile privind generalizarea învățămîntului se apreciază nu numai după numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar, ci mai ales după cel al elevilor care promovează clasă de clasă, pînă la absolvirea școlii. Așa se face că, după destul timp de la deschiderea cursurilor, școlile din comunele Pomi, Ardusat, Șomcuța și Negrești-Oaș, unele școli din raionul Vișeu și chiar din orașul Satu Mare aveau elevi cu o frecvență foarte slabă.

Surprinde mult faptul că unii din directorii școlilor în care s-a înregistrat o asemenea situație nu au considerat de fel că este cazul să se alarmeze. De pildă, directori ca Petru Maricek din Valea Vișeului, Ion Moț din Petrova, Nicolae Krajla din Poienele de sub Munte și Victor Brițcan de la Borșa caută justificarea lipsurilor în unele „motive obiective" și nu se preocupă să ia măsuri menite să asigure cît mai grabnic lichidarea lipsurilor.

Secțiile de învățămînt, ca și directorii și cadrele didactice din școlile unde se vădesc lipsuri în ceea ce privește frecvența regulată a elevilor au datoria să acorde toată atenția menținerii la cursuri a elevilor, să ia măsuri eficiente în acest scop, plecînd de la premiza că desfășurarea unei munci instructiv-educative de calitate, obținerea unor rezultate bune în pregătirea elevilor constituie principalul argument care îi convinge pe elevi și pe părinți despre necesitatea și însemnătatea învățăturii.

PETRE SILVICA
Inspector general în Ministerul Învățămîntului

În comisiile metodice

Încă din anii școlari trecuți, cadrele didactice din comuna Mogoș, raionul Cîmpeni, au pus un accent deosebit pe activitatea comisiilor metodice.

Și în anul acesta munca din comisiile metodice a fost organizată cu grijă, prevăzîndu-se acțiuni care să-i ajute efectiv pe învățători și profesori. Primele acțiuni prevăzute în planul de muncă au și fost îndeplinite. Astfel, în comisia diriginților a avut loc o oră deschisă de dirigenție. În comisia învățătorilor s-a discutat despre metodele de înarmare a elevilor cu deprinderi de scriere corectă.

B. OVIDIU
Comuna Mogoș, raionul Cîmpeni

★

De curînd, în cadrul comisiei metodice a învățătorilor de la Școala medie din Urlați, raionul Ploiești, s-a discutat tema „Importanța educativă a procedeelor de apreciere a cunoștințelor elevilor".

Discuțiile purtate au dus la concluzia că nu numai nota, dar și aprecierea verbală a învățătorului exercită o influență educativă asupra elevilor, stimulînd o atitudine pozitivă față de învățătură.

Învățătorii au hotărît ca la prima ședință cu părinții să discute cu aceștia cum trebuie să privească notele obținute de elevi, astfel încît să se realizeze și în această privință unitatea de cerințe în școală și familie.

B. MARIAN
Urlați

Lecțiile practice la mașina de cusut plac mult elevelor de la Casa de copii „Olga Bancic" din Buzău

Din activitatea cercurilor de elevi

În ultimii ani, colectivul didactic al Școlii medii „Gheorghe Lazăr" din Sibiu a căutat să dea un conținut cît mai eficient activității extrașcolare a elevilor. Această preocupare a dus la îmbunătățirea muncii cercurilor de elevi, dintre care cercul dramatic a obținut rezultate deosebite.

De curînd, cercul dramatic al școlii și-a propus să prezinte un spectacol cu piesa „Poveste despre dreptate", de M. Aligher. În acest scop a fost solicitat și s-a primit sprijinul Teatrului de Stat din localitate, astfel încît să se pună în valoare conținutul ideologic al piesei și să se asigure o interpretare convingătoare.

Piesa, care vorbește despre înaltul patriotism dovedit de tineretul sovietic în Marele Război pentru Apărarea Patriei, a fost prezentată în fața unui mare număr de elevi sibieni din învățămîntul mediu și profesional, contribuind la educarea lor în spiritul moralei comuniste.

NICOLAE ACHIM
Sibiu

Cercul de literatură al elevilor de la școala din Caianul Mare, regiunea Cluj, organizează, sub conducerea cadrelor didactice și cu sprijinul căminului cultural și al bibliotecii sătești, frumoase ședințe la care prezintă scurte scenete și dramatizări după operele scriitorilor noștri clasici și contemporani, aspecte din viața și creația lor.

De exemplu, la ședința închinată lui I. L. Caragiale s-au prezentat dramatizări după schițele „Vizită", „Un pedagog de școală nouă", „Examen anual", „O inspecțiune". Popularizată din timp în sat cu ajutorul afișelor și al invitațiilor făcute de membrii cercului, ședința s-a transformat într-o adevărată manifestare artistică cu caracter de masă.

Cercul de literatură a inițiat și o serie de acțiuni menite să sprijine biblioteca sătească. Printre acestea se numără organizarea unui concurs între clase în ceea ce privește numărul de cititori și numărul cărților citite, popularizarea celor mai activi cititori etc. De asemenea, pentru a-i ajuta pe elevi să dobîndească deprinderea de a mînui cu grijă cărțile, cercul de literatură a organizat o ședință cu tema „Cum se tipăresc cărțile", în care s-au prezentat și pagini din istoria tiparului.

Activînd laolaltă cu căminul cultural și cu biblioteca sătească, cercul de literatură de la școala din Caian se străduiește să contribuie la lărgirea orizontului de cunoștințe al elevilor, la educarea lor comunistă.

Prof.
MARIA BARBIERI
comuna Caianul Mare, reg. Cluj

Concret

(Urmare din pag. 1)

experienței bune, sugestiile și propunerile cadrelor didactice să primească aprecierea conducătorului cercului în concluziile pe care acesta le trage la sfîrșitul ședinței. Acest lucru este absolut necesar pentru a nu se lua de bună eventual, o experiență care nu duce la rezultate pozitive, pentru a se vedea mai clar care experiență din cele prezentate este mai folositoare.

O altă condiție pentru asigurarea unui nivel ridicat în munca școlară este controlul felului în care se aplică îndrumările o dată date. Într-o discuție purtată recent cu prof. Nicolae Ionescu, directorul Școlii de 8 ani nr. 3 din Capitală, am aflat, printre altele, despre obiceiul statornicit în școală ca în consiliile pedagogice să ceară unor cadre didactice scurte informări asupra modului în care își duc la îndeplinire sarcinile, despre obiceiul ca întregul consiliu pedagogic să fie informat asupra stadiului în care se află îndeplinirea hotărîrilor luate în ședința precedentă. Considerăm aceasta un lucru foarte bun și foarte nimerit pentru asigurarea îndeplinirii cu promptitudine a sarcinilor și îndrumărilor primite. Bună este și orientarea acelora care verifică riguros îndeplinirea indicațiilor, nu atît pentru a pune la punct pe cei ce nu sînt conștiincioși în muncă — deși și acest lucru este necesar — cît pentru a vedea măsura în care au fost înțelese sarcinile concrete ce s-au stabilit, dacă nu cumva se greșește în aplicarea lor, astfel încît să se obțină cu totul alte rezultate decît cele pe care le urmărim.

Ajutor în muncă înseamnă îndrumare concretă, la obiect. Respectînd această cerință vom avea tot temeiul să așteptăm roade bogate în toate compartimentele muncii școlare.

Experimentul la clasele I-IV

În dorința de a ridica nivelul învățămîntului, de a asigura o calitate superioară procesului instructiv-educativ, cadrele didactice, organele de învățămînt din țara noastră caută în permanență noi căi de îmbunătățire a muncii din școală. În rîndul acestora se înscrie la loc de frunte experimentarea predării cu profesori specialiști la clasele I—IV, inițiată de Ministerul Învățămîntului.

Ne aflăm acum în cel de al treilea an de experimentare a noului sistem de predare. Lucrători din Ministerul Învățămîntului, cercetători de la Institutul de științe pedagogice, cadre de la catedrele de pedagogie din institutiile de învățămînt superior, numeroși inspectori, directori, profesori și învățători fac observații, adună materiale, efectuează analize comparative, folosind un mare bagaj de date, o întreagă diversitate de metode de cercetare, menite să ducă la concluzii clare și definitive pe baza cărora se va hotărî valoarea sistemului.

În pagina de față publicăm articole privind felul cum se desfășoară munca în școlile unde se experimentează predarea pe obiecte cu profesori specialiști.

Rezultate grăitoare

Predînd educația fizică într-o școală în care se experimentează predarea pe obiecte cu profesori specialiști la clasele I—IV, m-a preocupat în mod deosebit eficacitatea acestei activități asupra dezvoltării armonioase și a întăririi sănătății copiilor.

Un aspect deosebit de important al educației fizice a copiilor între 7—10 ani îl constituie deprinderea lor de a avea o ținută corectă a corpului. Dintre cei 120 de copii din clasele experimentale examinați la începutul anului școlar, numai 40 au fost găsiți cu o atitudine corectă a corpului.

In general, în clasele I—II predomina atitudinea lordotică și cifotică, iar în clasele III—IV, atitudinea cifotică, la care se adăugau cazuri de atitudine scoliotică, cu asimetrii ale umerilor.

Avînd în vedere însemnătatea atitudinii corpului în complexul psiho-fizic al omului, ca și faptul că această atitudine poate fi influențată favorabil la vîrsta de 7 pînă la 10 ani, cînd scheletul este în bună parte cartilaginos și elastic, m-am preocupat, în cadrul orelor de educație fizică, precum și prin legătura cu ceilalți profesori și cu părinții, de formarea la elevi a unei ținute corecte, care să permită buna funcționare a organelor interne, dezvoltarea fizică multilaterală.

O primă cerință pe această linie era aceea de a dezvolta interesul și dragostea elevilor pentru activitatea de educație fizică, formarea obișnuinței de a practica în mod sistematic și continuu exercițiile fizice. În general, cei mai mulți copii îndrăgesc astfel de exerciții, participă cu mult interes la activitatea de educație fizică. Totuși, am avut cîteva cazuri de copii debili, timizi, care se temeau la început de gimnastică, de eforturi. Am reușit curînd să-i atrag și pe aceștia prin caracterul viu și interesant pe care am căutat să-l asigur lecțiilor de gimnastică și, de asemenea, prin puterea exemplului, arătîndu-le cît de vioi și frumoși sînt copiii care practică sportul, ce ținută corectă au în comparație cu copiii palizi, slăbuți, care fug de mișcare. Astfel am reușit să sporesc încrederea copiilor în forțele proprii, să le insuflu curaj și perseverență.

La orele de educație fizică, pe lîngă jocurile de mișcare — care constituie mijlocul de bază — am folosit pe scară largă exerciții corective care, pentru a fi mai interesante și atractive, au fost efectuate tot sub forma de joc sau cu aparate portative (în special bastoane, corzi scurte, cercuri și mingi). Aceste exerciții pentru întărirea centurii scapulo-umerale, abdominale și a musculaturii spatelui, precum și îndrumările cu privire la evitarea poziției vicioase în bănci, în timpul mersului, la respectarea unui regim corect de muncă și odihnă, au dus într-un timp relativ scurt la scăderea numărului de elevi cu atitudine cifotică, lordotică și, într-o anumită măsură, și a numărului celor cu atitudine scoliotică și asimetrii ale umerilor.

La copiii din clasele de control se observă în schimb o laxitate musculo-ligamentară mai accentuată a centurei scapulo-umerale, care se prezintă sub formă de cifoze, spate rotund, umeri căzuți sau aduși.

Pentru a avea o evidență precisă a rezultatelor obținute pe această linie am efectuat, în colaborare cu personalul medico-sanitar al școlii, o serie de măsurători antropometrice și ale calităților fizice atît la copiii din clasele cuprinse în experiment cît și la cei din clasele de control. Din interpretarea și compararea datelor obținute se observă o dezvoltare fizică mai bună la copiii din clasele de experiment. În special se observă o creștere a excursiei toracice, reprezentată prin diferența între perimetrul toracic în inspirație și expirație profundă. La clasele experimentale media este de 7—8 cm, față de 6—7 cm la clasele de control.

Analizînd calitățile fizice de bază, se observă o diferență apreciabilă la elevii claselor experimentale, comparativ cu elevii claselor de control. Bunăoară, la clasa a III-a experimentală media la săritura în înălțime cu elan este cu 10 cm mai mare decît a elevilor din clasa de control, iar la alergări de viteză pe 30 m plat media este de 6",2 față de 6",5. La clasa a IV-a experimentală media la săritura în lungime de pe loc este cu 24 cm mai mare decît a săriturilor efectuate de elevii claselor de control.

Aceste cifre dovedesc cu prisosință eficacitatea culturii fizice bine îndrumate pentru formarea și dezvoltarea la copii a calităților fizice de bază necesare în viață și în munca productivă.

Prof. AURORA SOCINA
Școala de 8 ani nr. 1
Bistrița

Deosebiri calitative

Școala de 8 ani nr. 20 din Galați este și ea una din acele școli în care se experimentează predarea pe obiecte cu profesori specialiști la clasele I-IV. Care este deosebirea calitativă între cele două sisteme de predare? Aceasta este întrebarea căreia i-am căutat răspuns observînd unele aspecte ale realității din școala respectivă.

Pentru început am stat de vorbă cu cadrele didactice. Iată de pildă, ce ne-a spus tov. Ion Hudriș: „La unele din clasele I-IV la care predau matematica în anul acesta elevii sînt bine pregătiți. La altele mai puțin. Cercetînd îndeaproape cauzele acestor diferențe de pregătire am constatat că în bună parte ele sînt determinate de preferințele și înclinațiile învățătorilor care predaseră în anul anterior la clasele respective. Unii din ei — cei pentru care matematica reprezenta un obiect preferat — și-au pregătit bine elevii la această disciplină; alții au neglijat-o avînd înclinații spre alte materii. Iată încă un motiv pentru care consider bine venită predarea cu profesori specialiști. În favoarea acestui sistem aș vrea să aduc și un alt argument. Nu o dată în clasele superioare profesorii se plîng că nu pot ridica nivelul la învățătură al elevilor pentru că aceștia au încă din clasele I-IV lacune a căror înlăturare implică numeroase dificultăți. În condițiile în care aceiași profesori au posibilitatea să-și conducă elevii din clasa I-a pînă în clasa a VIII-a nu poate fi vorba despre astfel de greutăți".

Și iată, de asemenea, părerea tov. Gabriela Paul, profesoară de desen: „Chiar din clipa din care am început să predau această disciplină la clasele I-IV mi-am dat seama cît de importantă și de necesară este prezența unui specialist. Fără să se supere tovarășii învățători, trebuie să arăt că încă de la început am observat că mulți copii nu cunoșteau nici cel puțin poziția corectă a creionului și a caietului. Asemenea deficiențe se explică în parte și prin aceea că unii învățători socoteau desenul drept o disciplină secundară și în timpul orelor afectate acestui obiect făceau, nu o dată, lecții menite să consolideze cunoștințele de matematică sau de limba română. Nu cred că este necesar să demonstrez întreaga însemnătate a predării desenului, dar m-aș referi la un singur aspect. Chiar din programă predarea desenului este menită să dea elevilor primele noțiuni de figuri geometrice: noțiuni privind construcția triunghiurilor, împărțirea unghiului în mai multe părți egale, noțiuni despre dreaptă verticală și orizontală etc. Este limpede că aceste cunoștințe vor fi de un real folos, mai tîrziu, profesorului de matematică, după cum vor fi de un mare folos în pregătirea elevilor pentru viață și educarea lor estetică toate cunoștințele și deprinderile pe care și le însușesc la orele de desen".

Aprecierile cadrelor didactice asupra avantajelor muncii în condițiile predării pe obiecte cu profesori specialiști au fost confirmate și de felul cum s-au desfășurat unele lecții la care am asistat.

Să începem cu o lecție de compunere ținută la clasa a IV-a „B" de profesoara Adina Hincu. Ora a început cu analiza temelor scrise. Profesoara a cerut mai multor elevi să citească din caiete compunerile, punîndu-i apoi pe colegii lor să facă observații, să sublinieze calitățile și greșelile observate. În compunerile lor elevii au descris în cuvinte simple casa în care locuiesc, cum este așezată, ce obiecte se găsesc în ea etc. Discuția purtată în clasă a avut în vedere măsura în care copiii au respectat cîteva cerințe elementare privind sistematizarea ideilor, legarea lor pe un fir logic, ca și corectitudinea gramaticală a formulărilor. Acestor cerințe li s-a adăugat una a cărei însemnătate este demnă de reținut. Profesoara s-a străduit să-i facă pe copii să înțeleagă că într-o descriere nu este suficient să redai numai ceea ce ai văzut și că aceasta va deveni mai frumoasă dacă va fi făcută în așa fel încît cel ce o citește să înțeleagă și ce ai simțit în fața lucrurilor descrise.

Aceleași exigențe s-au făcut vizibile și în cea de a doua parte a lecției, atunci cînd s-a analizat tabloul „Ciobănașul" de Nicolae Grigorescu.

Am asistat și la o lecție de istorie, ținută tot la clasa a IV-a, de tov. Eugenia Găvan. În prima parte a lecției, verificînd cunoștințele elevilor cu privire la luptele de apărare duse de moldoveni sub conducerea lui Ștefan cel Mare împotriva turcilor și a tătarilor, tov. Găvan a tratat la nivelul de înțelegere al elevilor problema războaielor juste și nejuste. Am citat la început acest element pentru că pe el era bazată în esență întreaga desfășurare a lecției. Conduși de întrebările profesoarei elevii au arătat cauzele care au făcut ca poporul din Moldova să se ridice la luptă împotriva cotropitorilor, cauzele victoriei lor în această luptă. Astfel, răspunsurile lor nu s-au limitat la o simplă povestire a faptelor, așa cum se întîmplă adesea în condițiile predării tuturor obiectelor de către un învățător, ci au avut — bineînțeles la nivelul adecvat clasei — un caracter științific. Trecînd la lecția nouă tov. Găvan a insistat asupra cauzelor generale și imediate care au determinat războiul țărănesc din Transilvania, a descris cu căldură, în chip emoționant, starea de mizerie a țărănimii, răzbunarea sîngeroasă a nobilimii feudale care nu a reușit să înfrîngă dorința de luptă pentru dreptate a celor oprimați.

În tot timpul orei a fost folosit un bogat material didactic: hărți (harta lumii și harta țării, pe care au fost însemnate cu steguleț roșii cele cîteva localități pomenite în cursul lecției), portretele lui Ștefan cel Mare și Gheorghe Doja, ilustrația care înfățișează martirajul lui Gheorghe Doja. etc. În bună parte comunicarea noilor cunoștințe a avut caracterul unei povestiri vii și colorate. Datele esențiale au fost fixate pe tablă într-o scurtă schemă, ordonată și clară.

Și lecția de muzică ținută la clasa a II-a de tov. Nicolae Toma ne-a dat prilejul să constatăm superioritatea sistemului de predare pe obiecte. Numai în cele două luni care au trecut de la începutul anului școlar numărul „afonilor" a fost redus de la 4 la 1. Copiii de clasa a II-a au învățat să cînte corect și chiar să conducă un cor.

Cele cîteva lecții la care am asistat nu oferă posibilitatea de a aprecia valoarea și eficiența unui sistem în ansamblul lui. Ele ne-au putut oferi doar cîteva date disparate, dar esențiale prin semnificația lor. Însăși calitățile observate la lecțiile amintite aici reprezintă astfel de date care ne îndreptățesc să credem că predarea pe obiecte cu profesori specialiști dă roadele așteptate.

OCT. BUZESCU

Muncă de cercetare

Pentru a ajunge la concluzii întemeiate în ceea ce privește eficiența sistemului predării cu profesorii specialiști la clasele I-IV ne-am propus printre altele, în planul de muncă, să urmărim cum se rezolvă în procesul instructiv-educativ la clasele experimentale, în comparație cu clasele de control, două probleme mari. Acestea sînt dezvoltarea gîndirii logice în cadrul predării limbii române și aritmeticii și formarea concepției ateist-științifice despre viață în cadrul predării istoriei și științelor naturale.

În legătură cu prima problemă cadrele didactice urmăresc dezvoltarea posibilităților de înțelegere și redare a celor citite, însușirea de către elevi a noțiunilor gramaticale și aplicarea regulilor ortografice, rapiditatea calculului mintal și aplicarea lui în cadrul rezolvării problemelor, deprinderi de muncă independente, greșeli tipice etc.

Pentru cea de a doua problemă se urmărește, în cadrul lecțiilor de științele naturale cum sînt antrenați elevii în observarea și descrierea animalelor studiate, dacă știu să stabilească relațiile între organism și mediu etc. La istorie se urmărește în ce măsură știu elevii să încadreze corect în timp evenimentele istorice, dacă au posibilitatea de a stabili legături cauzale între faptele istorice, de a stabili corelații între cunoștințele însușite, în ce măsură au înțeles conținutul unor noțiuni de bază ca: orînduiri sociale, clase sociale, războaie drepte și nedrepte, rolul maselor și al personalității în istorie.

Prof. **LIDIA NEMEȘ**
directoarea adjunctă
a Școlii de 8 ani nr. 4
din Suceava

Studiu în laboratorul micilor naturaliști de la Palatul Pionierilor din Capitală

Recapitularea mecanicii fluidelor

În cursul trimestrului I, elevii clasei a IX-a studiază legea lui Bernoulli, a cărei determinare reprezintă o bună ocazie de generalizare și de aplicare în practică a multor cunoștințe anterioare.

Cu toate că programa nu indică necesitatea demonstrării acestei legi, în manual se încearcă o demonstrație. Socotesc însă că avem de a face cu o demonstrație neizbutită, de compromis deoarece se amestecă o serie de considerente teoretice cu altele experimentale fără ca prin aceasta rezultatele să câștige în concludență. De asemenea, cred că autorii manualului nu procedează în modul cel mai adecvat când definesc presiunea statică și cea dinamică înainte de a da enunțul legii lui Bernoulli. Presiunea statică fiind definită din capul locului ca „presiunea ce se poate măsura cu ajutorul unui manometru și se exercită asupra pereților vasului" (p. 46), nu numai că nu este scoasă în evidență diferența specifică dintre aceasta și presiunea hidrostatică, dar se creează impresia greșită că cele două presiuni s-ar putea identifica. Dovadă că așa se poate întîmpla o constituie faptul că în manualul de fizică pentru clasa a VIII-a serală, ed. 1960, termenul P_2 reprezentînd presiunea statică ce apare în momentul secund al legii lui Bernoulli este interpretat astfel: „P_2 = presiunea hidrostatică corespunzătoare secțiunii S_2" (pag. 190). Cît privește presiunea dinamică, aceasta nici măcar nu este propriu-zis definită, pentru că cele afirmate — că ea este „diferența dintre presiunea totală Po dată de tubul Pilot și presiunea statică Ps, dată de sonda de presiune" — nu reprezintă altceva decît indicarea modului în care Pd poate fi determinată experimental.

Pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă în adîncime mecanica fluidelor, mi-am propus să organizez cu ei o lecție de recapitulare curentă în care să încep prin a demonstra legea lui Bernoulli, pentru ca abia din analizarea acesteia ei să descopere existența celor două presiuni. Socotesc că astfel elevii pot pătrunde corect înțelesul fizic al acestora și mecanismul lor de producere, iar pe de altă parte însăși legea lui Bernoulli le apare într-o altă lumină, demonstrarea ei ne mai constituind un scop în sine, ci un mijloc metodologic de investigație.

Am folosit în acest scop, la lecția recapitulativă, următoarea demonstrație: Considerăm un lichid aflat într-o conductă orizontală cu diametrul variabil, lichidul fiind momentan în repaos, iar conducta închisă la un capăt cu ajutorul unui robinet. La capătul opus conducta este prevăzută cu un piston, și acesta momentan în repaos. Ne fixăm atenția asupra unei anumite porțiuni de lichid și anume, asupra porțiunii delimitată de secțiunile AB și CD și acționăm asupra pistonului cu forța F_1, avînd grijă să deschidem robinetul. Acestei forțe îi va corespunde o presiune $P_1 = \frac{F_1}{S_1}$ care se va transmite prin masa întregului lichid pînă cînd, ajungînd în dreptul secțiunii S_1 porțiunea de lichid asupra căreia ne-am fixat atenția se va pune în mișcare. Lucrul mecanic L_1 efectuat de forța exterioară F_1 corespunde expresiei: L_1 [erg] = F_1 [dyn.] A.A'. [cm]. În decursul mișcării, lichidul asupra căruia ne-am fixat atenția nu numai că absoarbe lucrul mecanic L_1 dar, la rîndul lui, trebuie să înlăture din cale, spre a putea înainta, lichidul ce se află în dreapta secțiunii CD, efectuînd asupra acestuia lucrul mecanic: L_2 [erg] = F_2 [dyn.] CC' [cm].

Pe de altă parte, în decursul deplasării o fracțiune tot mai mare a lichidului supus urmăririi noastre pătrunde în partea îngustă a conductei, astfel că, ținînd seama de consecințele ecuației de continuitate, energia cinetică a lichidului studiat va crește cu cîtimea ΔE

Prin urmare, lucrul mecanic L_1 efectuat asupra porțiunii de lichid studiate se distribuie astfel: o fracțiune L_2 este transmisă mai departe lichidului aflat la dreapta secțiunii CD, iar o altă fracțiune este reținută sub forma sporului de energie cinetică. Ținînd seama de principiul conservării lucrului mecanic și de faptul că avem de a face cu un lichid perfect curgînd staționar, rezultă imediat:

$$L_1\ [erg] = L_2\ [erg] + \Delta E\ [erg]$$

Sau mai detaliat

$$(1)\ P_1S_1\ AA'\ [erg] = P_2S_2\ CC'\ [erg] + \left(\frac{n_2v_2^2}{2} = \frac{n_2v_1^2}{2}\right)\ [erg]$$

Ținînd seama că $S_1AA' = S_2CC'$ și $m_2 = m_1$, rezultă că, după împărțirea relației (1) cu valoarea numerică a produsului S_1AA', obținem — dacă avem grijă să facem transferările de termeni în vederea obținerii unei simetrii formale — următoarea formulă:

$$(2)\ P_1\ [erg] + \rho\ \frac{v_1^2}{2}\ [erg] = P_2\ [erg] + \rho\ \frac{v_2^2}{2}\ [erg]$$

Am atras atenția elevilor asupra faptului că nevoile practicii cer ca fenomenele fizice să fie descrise pe cît posibil cu ajutorul unor mărimi direct măsurabile, cum este de pildă presiunea. Le-am arătat că scopul acesta poate fi atins dacă împărțim aceeași relație (1) cu produsul S_1AA', ținînd însă seama, de această dată, și de semnificația lui fizică: S_1AA' [cm³]. Observînd că

$$\frac{1\ erg}{1\ cm_3} = \frac{1\ dyn.\ 1\ cm}{1\ cm.^2\ 1\ cm} = 1 dyn/cm^2,$$

relația (2) va deveni în acest caz:

$$(3)\ P^1[dyn/cm^2] + \rho\frac{v_1^2}{2}\ dyn/cm^2] = P_2\ dyn/cm^2] + \rho\ \frac{v_2^2}{2}\ [dyn/cm^2]$$

Relația de condiție	Ce au în comun	Ce le deosebește	Observații
$p_s = \frac{F}{S}$	Acționează în toate direcțiile și sensurile. Ambele depind de densitate.	Se datorește unei acțiuni din afară	a) În rume ce p nu depinde de viteză, p și p_d, depind b) legea lui Pascal și principiul vaselor comunicante, apoi ca niște cazuri particulare ale legii lui Bernoulli aplicată atunci cînd $V_1 = V_2$ = constant.
$p = \rho gh$		Se datorește proprietății a lichidului	
$p_d = \rho\frac{V^2}{2}$		Se datorește mișcării	

Aceasta este însăși legea lui Bernoulli. Elevii au putut observa clar că, întrucît numerele

$$P_1,\ \rho\ \frac{v_1^2}{2}$$

ș.a.m.d. reprezintă unități de presiune, acești patru termeni ai relației (3) reprezintă ei înșiși niște presiuni.

Din demonstrație a rezultat că P_1 fiind presiunea corespunzătoare forței exterioare F_1 se transmite conform principiului lui Pascal în toate direcțiile, și în particular asupra pereților conductei. Am subliniat că din această cauză ea se numește **presiune de perete**. M-am referit apoi la presiunea reprezentată prin numărul $\rho\ \frac{v_1^2}{2}$ care, întrucît include printre factorii săi viteza, se datorește mișcării lichidului și de aceea se numește **presiune dinamică**. După ce am fixat aceste cunoștințe le-am arătat elevilor că, prin antiteză cu denumirea presiunii dinamice, ce apare datorită mișcării, presiunii de perete (întrucît poate exista și în lipsa acestei mișcări), i se mai spune pe scurt **presiune statică**.

Socotesc că timpul cheltuit cu această demonstrație, pe lîngă faptul că este răsplătit prin înțelegerea mai adîncă de către elevi a noțiunilor, a putut fi recuperat și ca atare. Într-adevăr, folosind paralelismul dintre relațiile (2) și (3), am expus mai pe scurt, dar cu deplină eficacitate probleme importante cum sînt curgerea laminară, curgerea turbulentă, rezistența hidrodinamică și zborul avionului.

În încheierea lecției am dat elevilor tabloul recapitulativ de mai sus.

Prof. ȘTEFAN FĂTULESCU
București

Artă și îndemînare

Din carnetul inspectorului

Depinde de conștiinciozitatea profesorului

Am asistat recent la o lecție de botanică ținută la clasa a VIII-a „A" de la Școala medie din Novaci, raionul Gilort. Lecția s-a caracterizat printr-o legătură strînsă cu practica, printr-o folosire pricepută a materialului didactic și a experiențelor, ceea ce a contribuit mult la înțelegerea și consolidarea cunoștințelor predate.

In verificarea cunoștințelor referitoare la aspectul și structura internă a frunzei, profesorul Nicolae Stancu a folosit diferite tipuri de frunze (colectate cu prilejul unei excursii făcute cu cîteva zile înainte), planșe de ierbar, planșe și mulaje care redau structura internă a frunzei, cerînd elevilor să le recunoască și să le caracterizeze. Vorbind despre structura internă a frunzei, elevii au arătat unde se află epiderma inferioară și cea superioară, au insistat asupra formei și așezării celulelor în țesutul palisadic și lacunar. Din atenția profesorului n-au scăpat nici celulele stomatice. El a cerut elevilor să spună prin ce se caracterizează acestea și să explice mecanismul închiderii și deschiderii stomatelor. Elevii au arătat de asemenea, pe corpul plantelor, ce formă au vasele conducătoare și cum sînt ele dispuse în rădăcină, în tulpină și frunze.

In explicarea lecției noi, cu tema „Fotosinteza" profesorul s-a sprijinit pe cele învățate de elevi anterior și pe demonstrații practice. După ce le-a arătat elevilor că frunza conține, în afară de clorofilă, carotină și xantofilă, a efectuat o experiență simplă (extragerea clorofilei din frunză cu ajutorul alcoolului și separarea ei de ceilalți pigmenți), menită să confirme această afirmație. Au fost însoțite de experiențe și explicațiile cu privire la schimbul de gaze în procesul fotosintezei, ca și cele cu privire la sinteza substanțelor organice în frunză.

Pentru a se convinge că noile cunoștințe au fost pe deplin înțelese, profesorul a cerut mai multor elevi să repete experiențele efectuate de el.

Lecția a dovedit încă o dată că atunci cînd profesorul dă atenția cuvenită demonstrării practice a problemelor teoretice, cînd utilizează larg materialul didactic și experiențele el reușește să asigure însușirea temeinică a cunoștințelor de către elevi.

Se pare însă că mai sînt profesori care cred că se pot dispensa la lecții de elementul concret. Am constatat acest fapt, de exemplu, asistînd la o lecție ținută la Școala de 8 ani din comuna Căpeni, același raion. Este vorba de o lecție de agricultură ținută la clasa a VII-a de către profesoara Elena Druzenco.

Verificînd cunoștințele elevilor la tema „Creșterea și dezvoltarea pomilor fructiferi" profesoara care nu s-a preocupat să folosească nici un fel de material didactic, s-a rezumat doar la a cere elevilor să reproducă explicațiile sale și ceea ce au citit din carte. S-a văzut de îndată, în răspunsurile elevilor, faptul că nu sînt deprinși să lege cunoștințele de practică. De pildă, vorbind despre cele trei vîrste ale pomilor fructiferi, ei n-au știut să arate prin ce se caracterizează acestea și ce lucrări se aplică în fiecare etapă. Lucrul este cu atît mai grav cu cît comuna Căpeni se caracterizează prin specific pomicol.

Lecția nouă „Rodirea pomilor și arbuștilor fructiferi" a fost de asemenea lipsită de legătură cu practica. Fenomenul rodirii n-a fost explicat pe baza proceselor fiziologice ce au loc în plante. Profesoara a omis să arate elevilor că în timpul verii are loc procesul de creștere a lăstarilor și fructelor și de formare a mugurilor floriferi pentru anul viitor, nu le-a lămurit faptul că aceste două procese sînt condiționate de existența substanțelor nutritive în sol, de menținerea organelor vegetative ale plantei în perfectă stare de sănătate și de o serie de alți factori importanți în viața plantelor, după cum nu le-a arătat nici faptul că în frunzele atacate de bolile produse de dăunătorii pomilor fructiferi nu se mai pot sintetiza substanțe organice și deci nu se mai formează mugurii de rod pentru anul următor, producții de fructe fiind astfel compromise. Neglijarea acestor aspecte a dus implicit și la neglijarea unor lucrări importante în pomicultură, cum ar fi de pildă pregătirea solului, combaterea dăunătorilor etc. Procedînd în acest mod profesoara amintită le formează elevilor un stil de muncă formal, rupt de realitate, de practică.

Lecțiile pe care le-am analizat au dovedit practic, faptul că însușirea temeinică de către elevi a cunoștințelor predate este garantată de interesul și conștiinciozitatea cu care muncește profesorul.

C. POPESCU
inspector la Secția de învățămînt a regiunii Oltenia

Lămuriri

Observațiile directorului asupra lecțiilor

Un cititor din raionul Tg. Neamț ne întreabă dacă directorul trebuie să discute în recreație lecțiile la care a asistat și dacă e bine ca discuția să aibă loc în prezența cadrelor didactice.

Este indicat ca directorul să-și comunice observațiile chiar în ziua în care a asistat la lecție, pentru că altfel pot fi omise o serie de elemente ce pot veni în sprijinul concluziilor pe care le-a tras. Dar nu este indicat să discute în recreație, întrucît nu se poate face o analiză serioasă în interval de 5-8 minute cît ar putea permite aceasta. Nu numai atît. În pauză profesorul sau învățătorul trebuie să se pregătească pentru lecția următoare — să se îngrijească de aducerea materialului didactic în clasă, de așezarea la locul lui a celui folosit etc. Dar chiar cînd nu are de îndeplinit asemenea lucruri este limpede că și profesorul are nevoie de cîteva minute de destindere între două ore de maximă solicitare. De aceea e bine ca discutarea lecțiilor să aibă loc într-o „fereastră" sau la sfîrșitul orelor, într-un loc liniștit (cabinetul directorului, o clasă rămasă goală etc.) în care se pot asigura condițiile necesare unei discuții aprofundate și apropiate.

In scrisoarea trimisă redacției, cititorul la care ne referim ne-a întrebat și cum trebuie făcută critica lecției de către director. Este clar că nu poate fi vorba decît de o critică constructivă, principială și mobilizatoare. Este nevoie să se arate mai întîi ce a fost bun în conținutul lecției și pentru ce se socotește bun, iar apoi care au fost neajunsurile, cu argumentarea cuvenită. Atenția să fie reținută de problemele **de fond**, de cele care arată **un stil** de muncă, nu de lucruri incidentale, neînsemnate și neconcludente.

Critica va avea desigur eficiență dacă directorul va arăta și cum trebuie înlăturate lipsurile, cum vede el că pot fi dezvoltate laturile pozitive ale muncii profesorului, dacă va controla ulterior cum se traduc în viață indicațiile lui și dacă va împărtăși în consiliul pedagogic sau prin comisiile metodice de specialitate experiența bună pe care a descoperit-o.

ANA COSMIN

Nivelul de pregătire al elevilor

Constatări de la Școala medie nr. 2 din Oradea

Desigur, linia de evoluție a nivelului pregătirii elevilor dintr-o școală nu se poate înscrie cu precizie matematică pe un grafic. Există însă pentru determinarea acestui nivel o serie întreagă de elemente concrete la care ne putem raporta și pe baza cărora putem desprinde concluzii pe deplin valabile. Este vorba în primul rînd de lecții, de răspunsurile pe care le dau elevii în cadrul acestora.

Ne-am aflat de curînd, timp de cîteva zile, printre elevii Școlii medii nr. 2 din Oradea, i-am văzut la orele de curs, am ascultat explicațiile pe care le primeau din partea profesorilor lor și răspunsurile pe care le dădeau la întrebările acestora. Și ne-am dat seama, o dată mai mult, că nivelul pregătirii elevilor oglindește precis, fidel, nivelul muncii celor care-i instruiesc și îi educă.

Constatările făcute de noi la lecțiile de limbă — atît la cele de limba română cît și la cele de limbile maghiară, rusă, franceză — converg către aceeași concluzie: la Școala medie nr. 2 din Oradea se merge pe un drum pozitiv în predarea acestor discipline.

Acest fapt apare deosebit de evident, de pildă, din vorbirea corectă, într-o limbă română literară și cursivă, a elevilor din clasele cu limba de predare maghiară. Se văd limpede rezultatele muncii susținute desfășurate de profesorii de limba română ai acestor clase, care îi stimulează continuu pe elevi către studiul aplicat al gramaticii, către lectura textelor literare și povestirea acestora cu expresii cît mai plastice și corectează cu promptitudine orice exprimare greșită. Exercițiile de scriere și vorbire i-au ajutat pe elevi să înțeleagă probleme dificile de natură gramaticală, cum sînt de pildă utilizarea articolului ca determinant al genului, acordul între substantiv și adjectivul care-l determină etc. Rezultatele pozitive ale acestei strădanii sînt deosebit de evidente mai ales la clasele a XI-a cu limba de predare maghiară, ai căror elevi se exprimă atît de curgător în limba română încît cu greu îi poți deosebi de ceilalți elevi.

Preocuparea pentru studiul aplicat al limbii se vădește și în activitatea profesorilor de limbi străine. Tov. Tatiana Hîncu, de pildă, profesoara de limba rusă, folosește o mare varietate de metode pentru ca elevii ei să-și însușească un vocabular bogat și pentru ca ei să poată folosi corect în vorbire acest vocabular.

La o lecție ținută în clasa a X-a profesoara a povestit mai întîi ea însăși, în linii mari, conținutul lecției — Construirea desfășurată a comunismului în U.R.S.S. — a folosit apoi citirea explicațiilor din carte, în care a fost antrenată întreaga clasă și a cerut în continuare elevilor să completeze datele lecției cu unele cunoștințe suplimentare privind dezvoltarea în perspectivă a Uniunii Sovietice în perioada construcției desfășurate a comunismului. În felul acesta a fost antrenată participarea creatoare a elevilor la lecție, li s-a dat posibilitatea să-și aplice larg cunoștințele.

Concluzii asemănătoare s-au desprins și pe marginea lecției de limba franceză predată la clasa a X-a „C". de profesoara Emilia Zavatski, lecție la care s-a citit un fragment din opera scriitorului clasic Rabelais „Gargantua și Pantagruel". Elevii au izbutit să caracterizeze corect personajele. Atunci cînd unii dintre ei au folosit expresii neadecvate, profesoara a stimulat corectarea acestora de către colegii lor și a intervenit numai în ultimă instanță, pentru a preciza expresia corectă. Observînd că unii elevi nu aplică în vorbire regula consecuției timpurilor și a lui si condițional, profesoara a cerut elevilor să formuleze aceste reguli, să explice în lumina lor ce greșeli au făcut și să le corecteze.

În general predarea limbii române și a limbilor străine și însușirea acestora de către elevi se desfășoară pe o linie continuu ascendentă, datorită faptului că profesorii au pornit de la premiza justă că esențialul în însușirea unei limbi este stăpînirea unui vocabular cît mai bogat, cunoașterea corectă a construcțiilor gramaticale și aplicarea acestora în exprimarea scrisă și orală.

Și în predarea lecțiilor de literatură se vădește strădania de a se asigura însușirea de către elevi a unor cunoștințe temeinice. Majoritatea profesorilor de specialitate acordă atenție bunei desfășurări a lecțiilor. Totuși rezultatele obținute nu se situează încă la nivelul cerințelor. O serie de elevi nu pot caracteriza trăsăturile esențiale ale operei unui scriitor sau ale unui curent literar, cunoștințele lor nu se bazează decît în mică măsură pe noțiunile de teorie a literaturii.

Cauza principală a acestei situații o constituie utilizarea de către profesori a unor metode care nu răspund întotdeauna și pe deplin cerințelor predării literaturii.

Iată un exemplu. La clasa a X-a „B" s-a ținut o lecție de recapitulare privind literatura de la sfîrșitul secolului al XIX-lea. Profesoara a alcătuit un tablou sinoptic al fenomenului literar din această perioadă deosebit de importantă pentru dezvoltarea literaturii din țara noastră.

Fără îndoială, folosirea tablourilor sinoptice la literatură, mai ales în cadrul lecțiilor de recapitulare, este îndreptățită. Dar într-un asemenea caz tabloul are cu totul alt rol decît un tabel matematic sau un tablou de proprietăți fizice și chimice. La literatură, tabloul este și trebuie să rămînă o simplă schemă care să fie îmbrăcată, în expunere, cu exemplificări bogate din operele scriitorilor studiați. În tot cuprinsul lecției despre care vorbim nu s-au făcut însă aproape de loc referiri la aceste opere, totul rezumîndu-se la clasificări, enumerări etc.

Este de o deosebită importanță ca în predarea literaturii profesorii de specialitate să-și reconsidere metodele, punînd accentul principal pe studiul științific al operelor, nu pe simpla lor lectură, pe aplicarea în analiza literară a cunoștințelor de teoria literaturii, într-un cuvînt pe stimularea înțelegerii mai profunde de către elevi a fenomenului literar în esența lui.

O preocupare mult mai stăruitoare pentru folosirea celor mai indicate metode de predare o vădesc profesorii de chimie de la Școala medie nr. 2 din Oradea. Datorită faptului că ei au pus un accent deosebit pe evidențierea marilor realizări ale petrochimiei din țara noastră, datorită caracterului clar, sistematic al predării, ei au reușit să cîștige interesul elevilor, să-i înarmeze cu cunoștințe temeinice.

S-a generalizat în predarea chimiei efectuarea experiențelor frontale de laborator, utilizarea schemelor în care sînt prezentate paralel ecuațiile chimice, procedeele de laborator și tehnologia industrială, ca și folosirea fotografiilor, a diapozitivelor și diafilmelor.

Nu se pot spune din păcate aceleași lucruri bune despre nivelul cunoștințelor de matematică și de fizică ale elevilor. Bunăoară o lecție de geometrie analitică la clasa a XI-a „B" cu privire la condiția ca trei drepte să fie concurente a relevat faptul că, deși elevii se străduiesc să învețe ecuațiile și reprezentările grafice nu au ajuns încă la o înțelegere profundă a lor. De îndată ce pierdeau cît de cît firul demonstrației, majoritatea elevilor chemați la tablă nu-l puteau relua nici chiar după ce primeau ajutorul colegilor sau al profesoarei.

De asemenea, la o lecție de fizică la clasa a VIII-a în care s-au recapitulat cunoștințele despre forță, despre compunerea și descompunerea forțelor și echilibrul corpurilor, răspunsurile elevilor nu au dovedit pe deplin înțelegerea conștientă a fenomenelor respective.

Este evident, așa cum au arătat-o lecțiile, că vina pentru aceste neajunsuri o poartă în primul rînd modul de predare. La matematică, de exemplu, faptul că elevii pierdeau șirul demonstrației dovedește folosirea la exces a memoriei în locul antrenării gîndirii independente a elevilor. La fizică cele spuse de elevi au fost fragmentate atît de mult de intervenția profesoarei, încît nici o noțiune n-a mai apărut închegată, ca să nu mai vorbim despre încadrarea ei într-un sistem de noțiuni.

Colectivul școlii cunoaște încă pe baza analizei rezultatelor la învățătură din anul trecut, deficiențele principale din cunoștințele elevilor. Se știe de pildă faptul că o parte dintre elevi nu-și însușesc o concepție matematică clară. Se constatase de asemenea că elevii nu pot rezolva decît cu greutate problemele mai complexe de fizică, fiind deprinși mai ales cu efectuarea unor probleme la care se aplică o singură formulă.

Oare a ținut seama în suficientă măsură colectivul profesorilor de matematică și fizică de aceste concluzii, oare și-a îndreptat el munca din acest an școlar către remedierea deficiențelor constatate? După cum s-a văzut, lecțiile lor nu dau un răspuns pozitiv la această întrebare.

Considerăm drept o cauză principală a deficiențelor din acest domeniu slaba activitate a comisiilor metodice de matematică și fizică din școală, care nu au analizat cu tot simțul de răspundere activitatea membrilor lor, n-au căutat cu stăruință căile menite să ducă la ridicarea cunoștințelor de matematică și fizică ale elevilor.

În predarea acestor discipline s-a folosit în prea mică măsură experiența acumulată de elevi în timpul practicii lor în producție la întreprinderea „Electrometal" pentru a se sublinia largul cîmp de aplicativitate al cunoștințelor de fizică și matematică în tehnică. Faptul că nici pe tărîmul stimulării activității cercurilor de elevi nu s-au făcut eforturi susținute, ceea ce ar fi determinat un interes mai viu al tinerilor pentru studiul matematicii și fizicii, constituie o altă cauză a rezultatelor nesatisfăcătoare obținute în școală pe tărîmul studierii matematicii și fizicii.

Un rol de seamă în ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor revine conducerii școlii. Directorul Școlii medii nr. 2 din Oradea, ca și cei doi adjuncți ai săi, vădesc o preocupare continuă pentru buna pregătire a elevilor. Caietele lor de asistență confirmă faptul că ei au participat la un număr important de lecții de la începutul anului pînă în prezent. Se face simțită însă o tendință accentuată a directorilor către îndrumarea predării disciplinelor umaniste în dauna disciplinelor realist-practice.

Se impune ca, în funcție de cerințele concrete ale pregătirii la un nivel mai înalt a elevilor atenția principală a conducerii școlii să se îndrepte către îndrumarea de conținut a predării tuturor disciplinelor, către stimularea activității comisiilor metodice, astfel încît să fie discutate pe larg problemele cheie ale îmbunătățirii cunoștințelor elevilor și formării concepției lor materialist-științifice.

Îmbunătățirea continuă a conținutului predării, așa încît să se asigure ridicarea nivelului de pregătire al elevilor — iată direcția principală către care trebuie orientat efortul cadrelor didactice și al conducerii de la Școala medie nr. 2 din Oradea.

MIRCEA HERIVAN

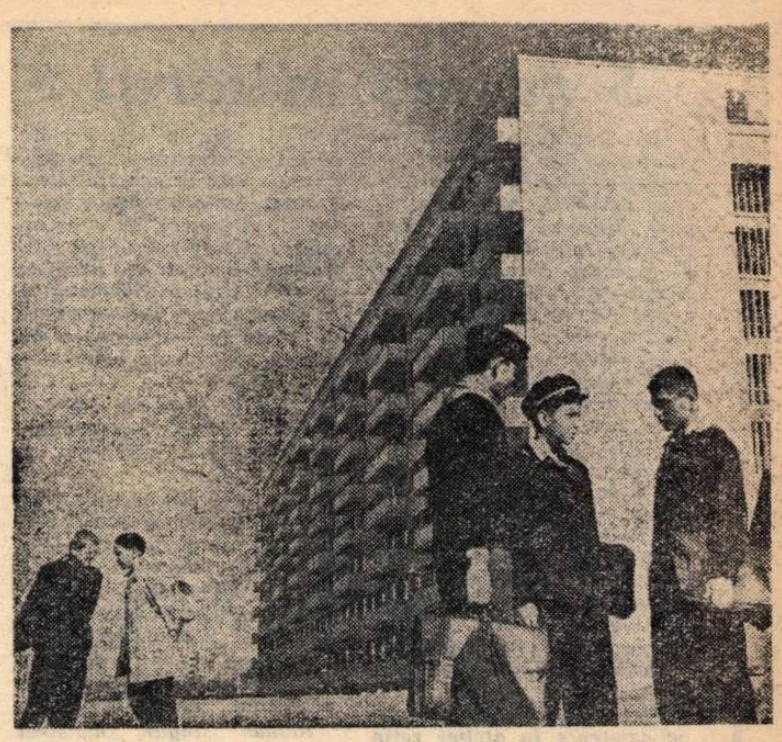

Tinerețea noului cartier. Pe Soseaua Giurgiului din Capitală

Lecție deschisă

Înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă independentă a stat mereu în atenția consiliului pedagogic al Școlii de 8 ani nr. 1 din Comarnic care, printre altele, a luat și hotărîrea ca toate cadrele didactice să rezerve în acest scop cîte o oră din cele puse la dispoziția profesorului. Pentru a se stabili metodica acestor ore s-a organizat și o lecție deschisă, care a avut ca temă folosirea manualului pentru studiul cunoștințelor de geografie.

Discuțiile pe marginea lecției deschise au scos în evidență interesul deosebit pe care l-a trezit ea în rîndul cadrelor didactice. S-a subliniat pe bună dreptate că în ținerea unor asemenea lecții nu trebuie să se recurgă la șablon, întrucît fiecare obiect își are specificul lui.

Discuțiile s-au încheiat cu hotărîrea ca următoarea lecție deschisă să aibă ca temă modul cum trebuie să ia elevii notițe.

ION TEODORESCU
Comarnic

Scrutînd viitorul

La Şcoala profesională de construcţii din Timişoara se pregătesc viitorii electricieni care alături de colegii lor zidari, dulgheri, zugravi, instalatori tehnico-sanitari şi de încălziri centrale îşi vor începe în curînd lucrul pe şantierele de construcţii, înălţînd noi şi noi fabrici şi uzine moderne, blocuri şi locuinţe luminoase, aşezăminte social-culturale.

De cum intri în atelierul în care sînt instruiţi ucenicii din anul I te impresionează în mod plăcut materialele didactice, panourile cu exponate, dulapul cu scule în deplină ordine, lămpile fluorescente, bancurile cu menghine aşezate în şiruri paralele — dovadă că aici lucrează un maistru-instructor care pune suflet în munca sa.

Dintre materialele didactice existente în atelier reţin atenţia panoul de comandă metalic, înzestrat cu aparate de măsură, cu butoane de comandă la distanţă şi becuri de semnalizare, precum şi macheta reprezentînd un pe-

luni din ziua în care cei 30 de viitori electricieni au păşit cu sfială în acest atelier. Treptat, seriozitatea, dragostea de meserie au învins sfiala. Bine îndrumaţi de maistrul-instructor, ucenicii au şi început să cunoască şi să mînuiască diferitele tipuri de scule şi instrumente de măsură folosite la instalaţiile electrice.

...Ziua de practică s-a încheiat. Maistrul-instructor Ion Schorle se adresează ucenicilor săi:

— Astăzi, din grupa I s-au evidenţiat Teodor Pigulea şi Ion Zot, iar din grupa a II-a Lixandru Gheorghe, Petru Lupu şi Mihai David. Ne revedem mîine dimineaţă la 7 fix. Bună ziua, băieţi!

— Bună ziua! răspunde corul glasurilor tinereşti ale ucenicilor din anul I „N".

Rămas singur, maistrul mai aruncă o privire asupra atelierului în perfectă ordine. Apoi îi întovărăşeşte cu gîndul pe elevii săi. Îşi spune că în curînd promoţia a-
...are o instruieşte

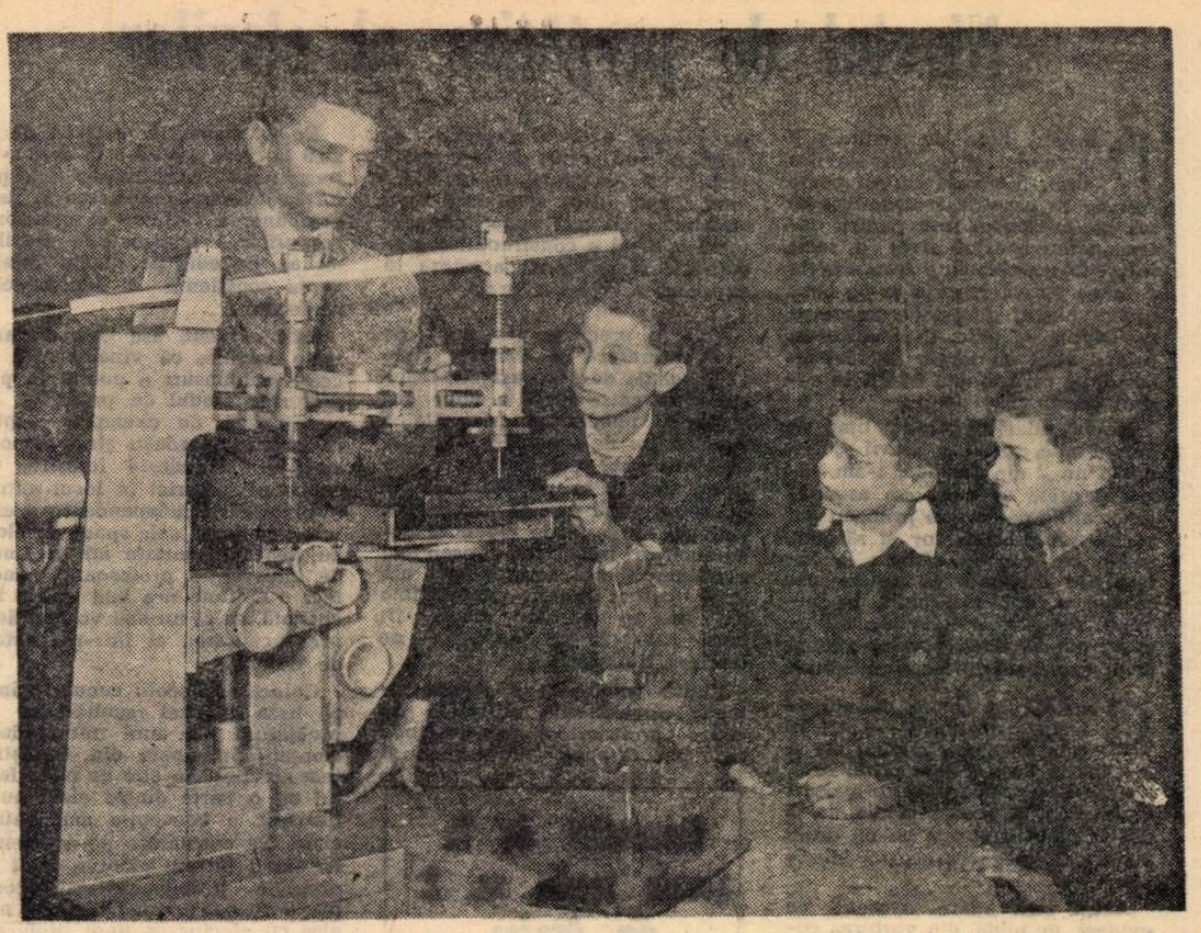

La Grupul şcolar profesional şi tehnic „23 August" din Bucureşti, profesorul le explică elevilor despre calitatea materialelor pentru construcţia de maşini

Formarea primelor deprinderi — moment de bază în instruire

Formarea primelor deprinderi, adică trecerea de la priceperea de a executa o serie de mişcări la desăvîrşirea acestora pe baza experienţei dobîndite, constituie una din cele mai însemnate etape în calificarea profesională a viitorilor muncitori.

Formarea deprinderilor se întemeiază pe cunoaşterea de către elevi a fiecărei operaţii tehnologice, a materiei prime, a maşinilor utilizate în procesul de lucru, a mînuirii lor, ca şi a regulilor de organizare a muncii. Bine înţeles este necesar ca elevii să cunoască în prealabil unele elemente fundamentale privind organizarea procesului tehnologic şi sistemul de organizare a secţiei şi sectorului de muncă.

Pentru a-i ajuta pe elevii mei să-şi formeze deprinderi raţionale de lucru privind încărcarea suveicii, introducerea ei în căsuţă, pornirea şi oprirea războiului de ţesut, alegerea firului de bătătură, introducerea firului de urzeală rupt prin ochii cocleţilor după nevedire şi introducerea lui prin dinţii spetei, caut în primul rînd să organizez cît mai bine munca lor practică în atelierul şcolii, în condiţii cît mai apropiate de cele ale secţiilor de producţie. Astfel am amenajat pentru fiecare elev un loc de muncă şi i-am repartizat, pe brigăzi, la războaie. Fiecare operaţie se efectuează pe faze şi mînuiri, aşa ca elevii să capete deprinderi complete, conştiente de muncă şi nu o simplă îndemînare meşteşugărească.

Obiectivul principal de producţie pe care-l urmărim este realizarea unor ţesături de calitate, prin înlăturarea defectelor ce se produc din neatenţie. De asemenea, în perioada formării primelor deprinderi insist ca elevii să cunoască modul de a scoate o bucată de material de pe sulul de marfă cînd bucata s-a terminat şi de a aşeza o bucată nouă. În momentul cînd elevul termină bucata este chemat la rampă pentru a vedea eventualele greşeli, care sînt marcate prin puncte pe baza cărora se acordă nota la practică.

În perioada formării deprinderilor caut să leg cît mai strîns lecţiile de tehnologie a meseriei cu munca practică a elevilor. De pildă, insist mult în cadrul acestor lecţii asupra însuşirilor cerute unui bun ţesător, precum şi asupra calităţilor materiei prime şi a materialului care se produce. Apoi la activitatea practică ne ocupăm de calitatea materialelor cu care elevii lucrează în primul rînd — firele de lînă, bumbac şi celofibră — şi care sînt utilizate atît în atelierul şcolii, cît şi în secţiile de fabricaţie din întreprindere. În ceea ce priveşte cunoaşterea tipului de ţesături care se fabrică pe fiecare război ne oprim asupra numărului de fire din urzeală şi bătătură, asupra armurii şi nevedirii, asupra cerinţelor privind lăţimea şi lungimea bucăţii, precum şi asupra desimii în ţesătură.

La începutul formării deprinderilor, activitatea elevilor are, după cum ştim, foarte puţine elemente automate, conştiinţa veghează continuu, iar atenţia este încordată. De aceea, în toată această perioadă veghez ca elevii să lucreze calm şi fără grabă, concentrîndu-şi atenţia asupra preciziei de executare, deoarece graba poate să ducă la însuşirea incorectă a unui procedeu şi la fixarea unor deprinderi greşite.

Un ţesător de înaltă calificare, pregătit pentru a lucra la maşini moderne, la maşini cum sînt cele pentru ţesături din relon sau rolan, pentru ţesături care imită blana etc. trebuie să cunoască bine nu numai principiile de funcţionare a acestora, ci şi tehnica reparării lor. În vederea înarmării elevilor mei cu cunoştinţe privind repararea maşinilor insist în timpul muncii din atelier asupra mînuirii diferitelor scule pentru pilirea şi tăierea pieselor din metal, asupra mînuirii maşinii de găurit, precum şi a altor scule întrebuinţate la repararea şi întreţinerea maşinilor. Organizez de asemenea lucrări demonstrative în cadrul cărora anumite organe de maşini sînt demontate, reparate şi montate la loc în faţa elevilor. Înainte de demontare se dă drumul războiului, pentru ca elevii să vadă cum funcţionează acesta cînd organul respectiv este defect. După remontare războiul este pus din nou în funcţiune, pentru ca elevii să-şi dea seama cum lucrează el în condiţii normale.

Înţelegînd însemnătatea instructajului pentru formarea deprinderilor motorii, pentru înarmarea elevilor cu obişnuinţa de a efectua operaţii din care s-au eliminat complet mişcările inutile şi care se desfăşoară într-un ritm rapid, îmbinate într-un tot unitar, caut ca în întreaga perioadă de instructaj munca practică să aibă un caracter cît mai organizat, cît mai sistematic.

ALEXANDRU CHIRON
maistru-instructor la Şcoala profesională textilă din Buhuşi

O oră de studii pomologice la Centrul şcolar agricol din Valea Călugărească

O şcoală nouă

Recent s-au dat în folosinţă, la Şcoala profesională S.N.M. din Constanţa, un nou local de şcoală şi un internat care oferă elevilor condiţii dintre cele mai bune de viaţă şi de învăţătură.

Noul local al şcolii cuprinde săli mari de clasă, un cabinet de desen tehnic, două ateliere de practică, o sală pentru bibliotecă. Internatul, construit după concepţii arhitectonice moderne, are camere luminoase şi moderne, o mare sală de mese etc.

Elevii şcolii profesionale şi-au adus şi ei contribuţia la ridicarea noilor localuri ale şcolii şi internatului. De pildă, au confecţionat ei înşişi bancurile metalice necesare celor două ateliere şcolare. Prin munca voluntară a elevilor s-au realizat economii însemnate.

Ing. GHEORGHE TĂTARU
Constanţa

Ansamblul artistic al Școlii medii „Aurel Vlaicu" din Capitală pe scena Casei de cultură a tineretului „Vasile Roaită"

Muncă de adevărat pedagog

— Spune-mi, Sanda, ce-i cu tine? De un timp te văd schimbată. Ai vreo supărare?

Mingiind capul plecat al elevei, diriginta așteaptă răbdătoare răspunsul. Fata nu rostește însă nici un cuvînt. Doar din cînd în cînd își ridică spre diriginta privirile triste, părînd că încearcă să spună ceva, să ceară un ajutor. Dar în același moment renunță și-și pleacă din nou capul. Nu, îi este peste putință să vorbească. Ceea ce i se întîmplă de cîteva săptămîni sînt lucruri îngrozitoare, de care îi este rușine și pe care diriginta nu trebuie să le afle niciodată.

Și, la fel ca ieri și ca alaltăieri, la fel ca în toate celelalte zile cînd a încercat să stea de vorbă cu Sanda, diriginta a rămas și acum fără răspuns...

Înainte Sanda se număra printre fruntașii clasei a IX-a „A" a Școlii medii „Gheorghe Lazăr" din Capitală. Diriginta, tovarășa Olimpia Bînă, o îndrăgise pentru firea ei deschisă, prietenoasă, pentru rîvna și dragostea cu care învăța. Deodată, însă, Sanda s-a schimbat. Nu mai vorbea cu nimeni, începuse să slăbească, era palidă, de multe ori cu ochii plînși. Nici la lecții nu mai participa cu interes. Apoi au început notele slabe — azi una, mîine alta. Și a mers așa, din zi în zi mai rău. Au încercat să vorbească cu ea colegele, profesoarele, dar degeaba.

Problema Sandei începuse s-o preocupe serios pe dirigintă. Eleva trebuia neapărat ajutată. Și tovarășa Bînă știa că ea, ca dirigintă, are în primul rînd această datorie. S-a hotărît deci să încerce și altă cale. Să discute cu părinții, să afle de la ei cauza. Prima încercare însă nu i-a reușit. Chemați la școală, n-au venit nici mama nici tatăl. Atunci s-a dus ea la ei.

...Stăteau la o masă, una în fața alteia și vorbeau de aproape două ceasuri. O profesoară și o mamă. Prima, o femeie în vîrstă, cu mulți ani de experiență, care a educat cîteva generații de copii; cealaltă încă tînără, dezorientată în fața situației din familia ei. Vorbea cu amărăciune despre neînțelegerile pe care le are cu soțul său, despre scenele penibile, urîte care se petrec între ei și la care copiii sînt nevoiți să asiste.

Era a treia vizită a dirigintei la familia Sandei. La început mama ocolise răspunsul, iar pe tată nu-l găsise niciodată acasă. Nu i-a fost de loc ușor tovarășei Bînă s-o facă pe mama Sandei să-și deschidă inima. I-a vorbit întîi despre Sanda spunîndu-i că e o elevă harnică, inteligentă, dar că de un timp este schimbată. Și așa, pornind de la copii, de la datoria școlii, de la datoria sa de pedagog de a-i crește și educa, diriginta a făcut-o pe mamă să-și dea seama că trebuie să vorbească despre ceea ce nu putuse vorbi Sanda. Așa a aflat diriginta că la început între soți au existat doar mici și neînsemnate neînțelegeri, puse și de unul și de celălalt pe seama nervilor, a oboselii. Treptat însă ele s-au agravat, s-au adîncit. Soțul a început s-o umilească, s-o jignească în fața copiilor. De la un timp certurile au devenit dese. Copiii își priveau cu uimire, cu amărăciune și teamă părinții și se furișau afară. Apoi n-au mai putut răbda ca mama să le fie umilită și i-au luat apărarea. Atunci tatăl se purta urît și cu ei, îi certa, uneori îi și bătea. Cu fiecare zi atmosfera din casă s-a înrăutățit mai mult. Nici Sanda, nici fratele său n-au mai putut învăța pentru că stăteau mai mult prin vecini. Și iată, acum familia e pe cale să se destrame iar ea, mama, nu știe ce să facă, cum să-i ferească pe copii.

Diriginta și-a dat seama că a o ajuta pe Sanda înseamnă a-i ajuta pe părinții ei. Pe aceștia trebuia să-i facă să înțeleagă că merg pe un drum greșit, că atitudinea lor dăunează educației copiilor și că pentru această educație ei au o mare răspundere.

Vizitele la familia Sandei s-au repetat. L-a cunoscut și pe tatăl ei, a stat de vorbă îndelung și cu acesta. Firește, a mers mai greu decît cu mama. Dar, pornind de la copii (la care țineau deopotrivă amîndoi) i-a cîștigat încrederea.

Cunoscîndu-i mai îndeaproape pe cei doi oameni a văzut că amîndoi sînt serioși, apreciați și respectați la serviciu de către tovarășii de muncă și că au în general concepții sănătoase despre viață. Ceea ce se iscase între ei putea fi deci înlăturat.

N-a uitat nici de Sanda. Rămînea după-amiezile cu ea în laboratorul de fizică și o ajuta să-și facă problemele, să înțeleagă experiențele. O îndemna să meargă la consultații, la meditații. De multe ori stătea cu ea în bibliotecă, iar seara plecau împreună spre casă. În ajutorul Sandei diriginta a chemat toți profesorii clasei și toți au început să se ocupe serios de ea, s-o ajute să-și îndrepte situația la învățătură.

Dar în discuțiile cu eleva, în grija ce i-o purta n-a intrat numai învățătura. Diriginta s-a străduit totodată să-i sădească încrederea, dragostea față de părinți. I-a vorbit frumos despre tatăl său, despre mama sa, despre munca lor, despre faptul că sînt oameni cinstiți, harnici, că doresc să le asigure lor un viitor luminos, fericit. A făcut-o să înțeleagă că neînțelegerile dintre ei sînt trecătoare.

Aproape un an, săptămînă de săptămînă, tovarășa Bînă i-a vizitat pe cei doi soți, a stat de vorbă cu ei. Și, la fel în tot acest timp a ajutat-o pe Sanda să-și îmbunătățească situația la învățătură.

Lucrurile s-au îndreptat. În familia Sandei a început să domnească armonia, înțelegerea. Sanda a început să redevină aceeași elevă vioaie, prietenoasă. În mare măsură schimbarea situației în familia Sandei și a Sandei însăși se datoresc muncii migăloase, atente și răbdătoare a dirigintei.

Bucuria, mîndria tovarășei Bînă este îndoită. Prin munca sa neobosită de educator a ajutat un elev și a contribuit la consolidarea unei familii.

MONICA VERDEȘ

În miezul problemelor de educație

Printre problemele care preocupă zi de zi organizația de partid de la Școala de 8 ani din Orăștie se numără și aceea a educării comuniste a elevilor.

În această școală, comuniste ca Valeria Radu și Maria Cazan constituie exemple în ce privește felul în care înțeleg să muncească pentru educarea și instruirea elevilor. Ele nu au, în clasele cu care lucrează, nici un repetent. Ținînd seama de aceste succese, organizația de bază a inițiat un schimb de experiență pentru a populariza experiența înaintată în activitatea instructiv-educativă și a mobiliza în muncă toate cadrele didactice ale școlii.

Numeroase alte inițiative ale biroului organizației de partid din școală au contribuit la îmbunătățirea muncii educative. Bunăoară, la îndemnul organizației de bază, conducerea comisiei metodice a diriginților a fost încredințată unui profesor cu multă experiență. Acest fapt a ajutat la ridicarea nivelului activității comisiei metodice, care organizează acum ore de dirigenție deschise de diferite tipuri.

Pentru a se îmbunătăți munca cu părinții, în școală s-au format colective de cadre didactice care au făcut vizite la domiciliul elevilor. Aceste colective erau conduse de cîte un membru de partid. Profesorii au stat de vorbă cu părinții elevilor despre condițiile de studiu și odihnă ce trebuie asigurate copiilor, despre ajutorul ce trebuie să-l dea acestora în pregătirea lecțiilor.

In același timp, organizația de bază a sprijinit și munca de răspîndire a cunoștințelor pedagogice în rîndurile părinților. Organizate temeinic, conferințele pe teme pedagogice pentru părinți — de care răspunde o profesoară comunistă — sînt susținute de un colectiv format din cei mai buni profesori. În fiecare lună, după un plan bine stabilit, aceștia expun teme ca: „Rolul familiei în educația comunistă a copiilor și tineretului", „Necesitatea legăturii dintre școală și familie", „Principalele metode și procedee de studiu al elevilor" ș.a. Aceste conferințe au avut o înrîurire pozitivă asupra părinților, care se interesează tot mai mult de mersul învățămîntului și al școlii în general. Mulți părinți au căutat să-și procure cărțile din colecția „In ajutorul părinților", să le citească cerînd profesorilor și învățătorilor relații în legătură cu problemele ridicate în ele.

Organizația de bază din școală a înconjurat și îndrumat cu căldură munca organizației de pionieri. Sfatul unității este condus cu competență de către profesoara comunistă Elena Tition, directoarea școlii. Cu concursul organizației de bază, au fost invitați, să le vorbească pionierilor membri ai biroului raional de partid, vechi membri de partid sau comuniști cu muncă de răspundere în aparatul de partid și de stat. De neuitat va rămîne pentru ei, de exemplu, întîlnirea în care li s-a vorbit despre cinstea de a fi pionier. Asemenea întîlniri au fost sprijinite îndeaproape de către organizația de bază, deoarece, după cum este bine cunoscut, ele au o influență deosebită asupra copiilor.

Un rol important în munca educativă a avut și organizarea, cu sprijinul biroului organizației de bază, a unor acțiuni de folos obștesc, a unor excursii ca aceea de la Combinatul Siderurgic Hunedoara ș.a.

Membrii de partid de la Școala de 8 ani din Orăștie sînt hotărîți să mobilizeze și pe mai departe întregul colectiv de cadre didactice la înfăptuirea sarcinilor ce decurg pentru școală din hotărîrile de partid și de stat.

Prof. VASILE RADU
șeful secției de învățămînt a raionului Orăștie

Oră de dirigenție cu cîntec

Diriginta clasei a V-a a Școlii de 8 ani, Lăloaia — Comănești intră în clasă. Din felul cum își începe ora, se pare că s-a pregătit pentru ea. Nu însă așa cum era de așteptat — căutînd să cunoască aspectele concrete ale vieții clasei, pentru a duce cu elevii o discuție etică pornind de la aceste aspecte — ci aducînd în poșetă un ziar.. Îl scoate, îl desface și începe să citească un articol referitor la o aniversare.

Vocea dirigintei picură într-una egal, monoton. Elevii stau, tac, ascultă. Din cînd în cînd însă simt nevoia să se miște. Atunci se aud șoapte, băncile scîrțîie.

— De ce vorbești? — intervine diriginta amenințător la adresa unuia dintre elevi, întrerupînd cititul. Apoi, fără să aștepte efectul observației, continuă.

— De ce te foiești, băiete? — interpelează din nou pe cineva profesoara. Și citește iar mai departe.

Dar iată că articolul s-a sfîrșit. Pe semne că diriginta n-a mers chiar atît de departe cu „pregătirea" încît să știe ce mai are de făcut după ce va isprăvi de citit. Așa că improvizează: vorbește despre unele întreprinderi din oraș, despre altele — de toate și nimic. În asemenea condiții, o discuție nu poate fi prea însuflețită și se termină repede.

Cu ce s-ar mai putea umple ora? A! o idee salvatoare! Diriginta dă tonul unui cîntec de masă. Se cîntă prima strofă și... stop! Restul nu este cunoscut de elevi. Alt cîntec. Pe acesta îl știu — dar e cam scurt. Atunci? Nu-i nimic. Urmează muzică ușoară.

Diriginta se uită la ceas. Acesta merge, dar... încet. Încurcătură. Ce să mai facă? Și iată din nou o idee salvatoare: pe catedră se odihnește condica clasei. O răsfoiește. Un elev nu și-a scris tema, altul n-a învățat și a luat o notă proastă. Începe morala.

— De ce n-ai scris? se adresează diriginta unui elev. Elevul tace.

— De ce nu înveți? se adresează altuia. Tace și acesta. Dar cum alții nu tac și șușotesc între ei, diriginta exclamă nervos, părăsind interogațiile:

— Stai cuminte, fetițo!

Probabil că acum abia se gîndește că n-ar fi rău să afle cîte ceva din viața clasei, pentru că întreabă:

— Ce s-a mai întîmplat în clasă în ultima săptămînă?

— Ionel a lipsit de la ora de tîmplărie.

— De ce lipsești Ionel? Doar și asta intră în program!

— Ursache Nicolae a sunat ieri în clasă din trompetă!

Diriginta crede pe semne că orice comentarii sînt de prisos, căci nu face nici o remarcă.

Și cum încă nu sună, elevii iau ei înșiși o inițiativă:

— Hai să mai cîntăm!

Se adoptă propunerea și se trece la acțiune. Se cîntă „Azi e zi de sărbătoare". Încep cîntecul șase elevi, îl continuă 20, dar pînă la sfîrșit ajung doar patru.

— Foarte rău, foarte rău, clasa a V-a! — spune diriginta. Voi nici cîntece nu cunoașteți!

Și acum? Ei, acum s-ar mai putea citi iarăși din ziar. Zis și făcut! Se citesc cîteva informații, dar se sfîrșesc și acestea.

Greu mai trece timpul! Și în clasă plutește din nou, neexprimată, întrebarea profesoarei: Ce să mai fac?

— Nu știți nici o poezie? Tăcere. Deci nu știe nimeni poezii. Atunci — spune plină de fantezie diriginta — să cîntăm!

Cîntăm, cîntăm și deodată — o! ce fericire! — sună clopoțelul!

★

Diriginta face la orele de dirigenție ce crede ea. Am vrea să știm însă și ce crede directorul școlii despre aceasta.

M. RĂDUCANU
Inspector — Bacău

De la corespondenţi şi cititori

Schimb de experienţă

De curînd a avut loc un schimb de experienţă între profesorii nou numiţi la centrele logopedice din Capitală.

Această acţiune, organizată de serviciul de specialitate din Ministerul Învăţămîntului cu scopul de a-i ajuta pe noii logopezi să rezolve mai bine problemele muncii lor, s-a desfăşurat la Centrul logopedic interşcolar de la Şcoala medie „M. Sadoveanu" şi la Şcoala medie nr. 24. Lucrările au fost conduse de către inspectori din Ministerul Învăţămîntului, lucrători din cadrul Institutului de perfecţionare a cadrelor didactice — Bucureşti şi de la Institutul de ştiinţe pedagogice. Activităţile cu copiii au fost efectuate de către specialişti de la centrele logopedice interşcolare din Bucureşti.

În cadrul schimbului de experienţă s-au efectuat lucrări de depistare a copiilor cu defecte de vorbire, asistenţe la activităţile desfăşurate cu grupele de copii cu dislalii, s-au purtat discuţii privind metodele de înlăturare a celor mai frecvente defecte de vorbire şi metodica corectării dislaliilor.

Participanţii la discuţii au scos în evidenţă rezultatele care se dobîndesc pe baza aplicării unor metode înaintate şi a celor mai noi cuceriri ale ştiinţei în domeniul logopediei şi au subliniat necesitatea perfecţionării în continuare a pregătirii logopezilor.

VIRGINIA SORESCU

★

Din iniţiativa secţiei de învăţămînt a regiunii Mureş-Autonomă Maghiară au fost planificate pentru acest an şcolar trei schimburi de experienţă între cele trei case de copii existente în regiune. La schimburile de experienţă participă directorii, cadrele didactice şi personalul administrativ din casele de copii.

Primul schimb de experienţă s-a desfăşurat recent la Casa de copii din Cristurul Secuiesc, raionul Odorhei, unde au venit cei ce lucrează la casele de copii din Miercurea Ciuc şi Miercurea Niraj şi la Şcoala ajutătoare din Bilbor, raionul Topliţa. Aceştia au asistat la lecţii, la activităţile educative şi la meditaţii, purtînd apoi discuţii cu privire la metodele muncii instructiv-educative. De asemenea, au ascultat referate pe teme privitoare la activitatea din casele de copii, ca de exemplu „Rolul şi influenţa colectivului de copii în formarea atitudinii juste faţă de muncă şi învăţătură", „Formarea deprinderii de a învăţa în mod individual şi sistematic", „Cum am organizat munca cu grupa de copii", „Educarea copiilor cu diferite deficienţe de vorbire şi de comportare" etc.

Interesul manifestat de participanţi a dovedit că schimburile de experienţă constituie un bun mijloc de îmbunătăţire a muncii în casele de copii.

MIRCEA CADARU

La Şcoala de 8 ani din Drăguşeni. Ultimele sfaturi înaintea şezătorii literar-artistice

Bogată activitate culturală

Cadrele didactice din oraşul Gura Humorului desfăşoară o bogată activitate culturală.

Bunăoară, un mare număr de învăţători şi profesori fac parte din Comisia de răspîndire a cunoştinţelor culturale şi ştiinţifice din cadrul Comitetului raional pentru cultură şi artă. Ei prezintă adesea conferinţe la căminele culturale din comunele raionului. Astfel, numai în ultimele trei săptămîni 18 profesori şi învăţători de la Şcoala medie şi de la Şcoala de 8 ani din Gura Humorului s-au deplasat în 22 de comune, ţinînd conferinţe pe teme ca „Munca în G.A.C. — un drept şi o îndatorire principală a fiecărui colectivist", „Dezvoltarea şi apărarea proprietăţii obşteşti în G.A.C. — sarcină de seamă a fiecărui colectivist", conferinţe despre interpretarea ştiinţifică a fenomenelor naturii etc. La aceste conferinţe au participat peste 6000 de ţărani colectivişti.

De asemenea, numeroşi învăţători şi profesori fac parte din corul Casei raionale de cultură. Această formaţie a obţinut succese frumoase în oraş ca şi în deplasările făcute în ultimul timp în comunele din împrejurimi, unde ţăranii colectivişti au răsplătit cu aplauze interpretarea plină de măiestrie a cîntecelor închinate partidului şi patriei, ca şi a cîntecelor populare.

Astfel, activitatea pedagogilor contribuie la dezvoltarea vieţii culturale a raionului.

H. CAROL
Gura Humorului

Un frumos spectacol muzical coregrafic

Cadrele didactice şi elevii claselor I—VII de la Şcoala medie nr. 2 din Făgăraş au pregătit de curînd un frumos şi bogat spectacol muzical-coregrafic, cu tema „Înfloreşte patria mea".

Programul, alcătuit din trei acte, a înfăţişat în tablouri vii, în care cîntecul s-a îmbinat armonios cu dansul, viaţa luminoasă a muncitorilor şi a ţărănimii colectiviste, copilăria fericită a celor mici. Mulţimea melodiilor, ingenios adaptate textelor, voioşia dansurilor, varietatea costumelor, impunătoarele tablouri finale, întreaga montare a programului au dovedit priceperea şi tragerea de inimă a cadrelor didactice, însufleţirea copiilor.

Spectacolul — un entuziast imn închinat vieţii noi — şi-a atins scopul educativ, contribuind la dezvoltarea sentimentului patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar, a spiritului colectivist al copiilor.

MARIANA AUREL

Bibliografie

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE nr. 10/1962

În acest număr se publică editorialul „Respectarea cerinţelor pedagogice în elaborarea manualelor şcolare".

Rubrica **STUDII ŞI CERCETĂRI** cuprinde articolele : „Lecţia de instruire practică în agricultură" de **Vasile Bunescu** şi **Valentina Vişan** ; „Importanţa corelaţiei dintre cunoştinţele teoretice şi deprinderile practice în instruirea practică alternativă" de **Margareta Bontaş** ; „Contribuţia lecţiilor de chimie la educaţia patriotică a elevilor muncitori" de **Bojena Medianu** şi „Rezolvarea algebrică a problemelor de matematică în şcoala de 8 ani" de **Eva Sireteanu.**

La rubrica **CONSULTAŢII — DISCUŢII** sînt cuprinse articolele : „Unele probleme în legătură cu elaborarea unei programe a muncii educative în şcoala noastră" de **Steliana Năstăsescu** ; „Necesitatea punctului de vedere pedagogic în arhitectura şcolară" de **Gheorghe T. Dumitrescu** ; „Vizitele şi excursiile în predarea geografiei la clasa a III-a" de **Vulcu Bujor** ; „Aspecte ale muncii educative în şcoala serală" de **Simion Bărbulescu** şi „Unele probleme privind lecţia de lucrări practice agricole" de **Paul Dabija** şi **Zamfira Moga.**

Rubrica **DE PESTE HOTARE** cuprinde articolul „Un rodnic schimb de experienţă între ţările socialiste" de **Eugen Blideanu.**

În cadrul rubricii **„CRITICĂ ŞI BIBLIOGRAFIE"** sînt publicate articolele : Studia Universitatis „Babeş-Bolyai" de **Petre Pufan** ; „Contribuţii la istoria dezvoltării Universităţii din Iaşi 1860-1960" de **Iosif I. Gabrea** şi „Cărţi noi în Biblioteca centrală pedagogică" de **Elena Georgescu.**

★

LIMBA ROMÎNĂ nr. 5/1962, publică la rubrica **LINGVISTICA GENERALĂ,** articolele : „Probleme actuale în lingvistică", de **I. Coteanu, Al. Rosetti, Em. Vasiliu** şi „Ideile filozofice ale lui V. I. Lenin şi dezvoltarea lingvisticii contemporane", de **S. K. Şaumian.**

La rubrica **GRAMATICA şi VOCABULAR** sînt publicate articolele „Note despre coordonare" de **Mircea Mitran,** „Observaţii asupra îmbinărilor de cuvinte" de **I. Rizescu,** „Revizuiri antroponimice" de **N. A. Constantinescu** şi „Sensurile „act" şi „scrisoare" ale cuvîntului **carte**" de **I. Ştefan.**

Rubrica **LIMBA LITERARĂ** cuprinde articolele „Despre formaţiile de tipul „eminescian", „arghezian" în critica românească contemporană" de **Luiza Seche,** „Unele aspecte ale ortografierii toponimicelor romîneşti" de **V. Şerban** şi „Notă de cultivare a limbii (precum)" de **L. Mareş.**

Revista cuprinde de asemenea rubricile **NOTE, FILOLOGIE** şi **CRITICĂ** şi **BIBLIOGRAFIE.**

★

A apărut GAZETA MATEMATICĂ ŞI FIZICĂ, Seria A, **nr. 10, octombrie 1962.**

La rubrica STUDII ŞI NOTE revista publică articolele „Sistemul axiomatic al geometriei afine plane de incidenţă" de **Maria Neumann,** „Afinitatea şi perspectivitatea în perspectiva paralelă şi conică" de **Adrian Gheorghiu.** Asupra utilizării calculului tensorial în mecanica teoretică" de **Petre Sima** şi „Proprietăţile joncţiunilor **p-n** în semiconductori" de **T. Boţilă.**

Rubrica ÎNVĂŢĂMÎNT cuprinde articolele : „Asupra predării logaritmilor" de **V. Vodă** şi „Realizarea lucrărilor frontale de laborator la lecţiile de fizică" de **I. Gross.**

Sînt publicate de asemenea o serie de articole la rubricile FIGURI DE MATEMATICIENI, VIAŢA ŞTIINŢIFICĂ şi DATE ASTRONOMICE.

POŞTA redacţiei

Andrei Bekö, comuna Ip, raionul Simleu

Potrivit prevederilor Decretului nr. 261/1957, cadrele didactice care n-au putut beneficia de concediul de odihnă în timpul verii (lunile iulie şi august) fiind în concediu de boală sau de naştere, îşi pot efectua concediul de odihnă în cursul anului şcolar cu plata drepturilor băneşti. Supliniţorii cadrelor didactice respective vor fi retribuiţi din economii la fondul de salarii.

Ion Lăncrăjan, Alba Iulia

Stagiul de activitate recunoscut în învăţămînt nu se confundă cu vechimea în cîmpul muncii. Astfel, timpul în care cadrele didactice au urmat institute de învăţămînt superior în vederea calificării (plecînd din învăţămînt), cît şi timpul adăugat ca stagiu în învăţămînt, ca urmare a absolvirii cursurilor de perfecţionare cu calificativele „f. bine", intră în calcularea stagiului în învăţămînt cînd este vorba să se stabilească salarizarea, dar nu se consideră la vechimea în cîmpul muncii. La vechimea în cîmpul muncii se recunoaşte timpul servit ca salariat în orice întreprinderi sau instituţii, dar nu întotdeauna acesta se socoteşte şi ca stagiu în învăţămînt.

Emil Lădoşan, comuna Silivaşul de Cîmpie, raionul Luduş

La stagiul de activitate în învăţămînt vi se recunoaşte perioada efectiv servită la catedră şi în concentrare 1934—1944, restul timpului pînă la reintrarea în învăţămînt nefiind luat în considerare la calcularea stagiului.

Fiind reintrat în muncă după 1 august 1959, salarizarea dv. se va face, pentru funcţia de profesor, la categoria I-a de învăţător şi la grupa 5—10 ani cu salariul de grad definitiv, urmînd a vă prezenta la examenul de definitivat în termen de maximum trei ani.

Elena Teodorescu, Bucureşti

Cadrele didactice pensionate care au fost reîncadrate în învăţămînt în anul şcolar următor pensionării au dreptul la plata salariului pe perioada 1—15 septembrie numai în cazul cînd li s-a dat decizie de încadrare cu data de 1 septembrie în posturi vacante şi numai dacă au desfăşurat efectiv activitatea la clasă.

Victor C. Chirculescu, comuna Stoiceşti, raionul Rm. Vîlcea

Cadrele didactice care au la bază o şcoală de nivel mediu nu sînt calificate pentru funcţia de profesor. Pregătirea corespunzătoare pentru această funcţie o dau instituţiile de învăţămînt superior.

Obligaţia de predare la obiectul **ştiinţele naturale, agricultură,** este 18 ore săptămînal. În cazul de faţă salarizarea se va face la categoria I-a de învăţător şi la grupa de vechime la care aţi fost încadrat la 1 august 1959. Trecerea într-o nouă grupă de vechime se va putea face numai după obţinerea calificării şi trecerea examenului de definitivat.

Vasile Costea, Iaşi

Eliberarea actelor de studii este reglementată de ordinul ministrului învăţămîntului nr. 247 publicat în Buletinul M.I.C. nr. 3 din 1961, care poate fi consultat la secţiile de învăţămînt raionale.

Concursuri

Institutul pedagogic de 3 ani din Constanţa organizează un concurs pentru ocuparea postului de profesor la catedra de ştiinţe naturale şi agricole, disciplina zoologie, poziţia I.

Candidaţii care doresc să participe la concurs vor prezenta la direcţia institutului următoarele acte : o cerere adresată directorului institutului ; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe ; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar ; lucrările ştiinţifice într-un exemplar ; certificat de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale, eliberat de instituţia (întreprinderea) în care îşi au funcţia de bază ; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, autobiografia.

Termenul de depunere a actelor este de o lună de la data prezentului anunţ.

Concursul va avea loc la Institutul pedagogic de 3 ani din Constanţa, Bulevardul Lenin nr. 124, tel. 13.02.

★

Institutul agronomic din Timişoara anunţă ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice :

1) conferenţiar la catedra de mecanizare a agriculturii, disciplina tractoare, maşini şi unelte agricole, poziţia VI/I din statul de funcţiuni ;

2) conferenţiar la catedra de anatomie, disciplina histologie şi embriologie, poziţia X/2 din statul de funcţiuni.

Doritorii vor înainta, în termen de o lună de la data publicării concursului, o cerere către rectorul institutului, însoţită de următoarele acte : copie legalizată de pe actul de studii, copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în ştiinţe, copie legalizată de pe atestatul de conferenţiar, lucrările ştiinţifice într-un exemplar, certificat de caracterizare a activităţii profesionale, eliberat de instituţia unde îşi au funcţia de bază ; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, autobiografia.

Data concursului se va anunţa ulterior. Informaţii suplimentare se primesc la rectoratul institutului, tel. 49.53.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii voluntari din unităţile de învăţămînt. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 685 | vineri 7 decembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Plenara Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură

În ziua de 30 noiembrie a.c. a avut loc Plenara Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură.

Plenara a analizat activitatea desfășurată de sindicate pentru îndeplinirea Planului de Stat pe anul 1962 și sarcinile ce le revin în lumina hotărîrilor Plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn din 21-23 noiembrie a.c. pentru îndeplinirea Planului de Stat pe anul 1963.

Alegerile sindicale în școli

Ca și în alți ani, și anul acesta alegerile în grupa sindicală a cadrelor didactice de la școala medie „Mihail Sadoveanu" din Iași au constituit un prilej de analiză profundă a multiplelor sarcini ce stau în fața organizațiilor sindicale din învățămînt. Problema principală care a făcut obiectul acestui bilanț a fost, cum este și firesc, munca membrilor de sindicat pentru îmbunătățirea continuă a procesului instructiv-educativ.

Darea de seamă, oglindind fidel activitatea desfășurată în decursul unui an de zile, a adus în discuția adunării aspectele cele mai importante ale acestei munci. Vorbind despre necesitatea ridicării nivelului ideologic și profesional al membrilor de sindicat, de pildă, darea de seamă a arătat că majoritatea acestora se străduiesc să aplice, în lecțiile pe care le predau, cele studiate în cercurile de învățămînt ideologic. S-a subliniat că însușirea și aprofundarea cunoștințelor în cadrul învățămîntului ideologic au dus la ridicarea conținutului științific al lecțiilor, ajută direct pe profesori și învățători în munca de educare comunistă a elevilor. Participanții la discuții au arătat că activul grupei sindicale nou ales va trebui să se preocupe în continuare de această problemă, îngrijindu-se de frecventarea regulată a învățămîntului ideologic, de procurarea materialului bibliografic necesar etc.

Consfătuirile de muncă au constituit, de asemenea, obiectul dezbaterilor din adunarea generală. Consfătuirile privind metodele muncii instructiv-educative — s-a arătat în discuții — s-au bucurat de aprecierea membrilor de sindicat. Ele au ajutat mult la îmbunătățirea muncii, la extinderea unor metode bune ale unor diriginți și profesori. Din păcate, au arătat participanții la discuții, numărul acestor consfătuiri a fost foarte restrîns. Adunarea de alegeri a recomandat ca noul activ să organizeze mai multe consfătuiri de producție, să le pregătească cu temeinicie și să urmărească efectul lor în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Una din preocupările de seamă ale grupei sindicale a fost și sprijinirea organizării interasistențelor la ore. Ajutînd direcția școlii, sindicatul a întocmit încă de la începutul anului un grafic al acestora, a urmărit pe parcurs respectarea lui și a mobilizat cadrele didactice să discute în mod critic și autocritic, în colectiv, problemele care au fost sesizate cu ocazia interasistențelor. Membrii de sindicat au cerut ca în viitor să se acorde o atenție deosebită tinerelor cadre didactice, în sensul îndrumării lor permanente de către cadrele cu experiență ale școlii.

Și alte aspecte ale muncii profesionale — cum ar fi sprijinirea comisiilor metodice, popularizarea experienței înaintate etc. — au constituit obiectul dezbaterilor din cadrul adunării de alegeri.

Felul în care au fost discutate problemele și hotărîrea tuturor membrilor de sindicat de a-și intensifica activitatea ne îndreptățesc să socotim că în acest an școlar grupa sindicală a cadrelor didactice de la Școala medie „Mihail Sadoveanu" va obține rezultate și mai frumoase în munca instructiv-educativă.

AL. I. V.

★

La adunarea generală pentru prezentarea dării de seamă și alegeri care a avut loc la Școala de 8 ani nr. 145 din raionul Lenin a fost reales în unanimitate același activ al grupei sindicale, deoarece, după cum a reieșit la adunare, acesta și-a îndeplinit bine sarcinile.

Participanții la discuțiile care au avut loc pe marginea dării de seamă au subliniat activitatea rodnică desfășurată de grupa sindicală în sprijinirea activităților profesionale și cultural obștești ale membrilor de sindicat. Ei au arătat că interasistențele, discuțiile pe teme profesionale și consfătuirile de muncă inițiate de activul grupei, în colaborare cu direcția școlii, au ajutat la valorificarea experienței pedagogice înaintate.

O parte dintre vorbitori s-au referit cu precădere la laturile cultural-educative ale activităților organizate de activul grupei sindicale. Ei au arătat că în colectivul acestei școli s-a statornicit o atmosferă de muncă rodnică, de colaborare. Spiritul de răspundere în muncă, de respect reciproc a fost cultivat în adunările sindicale și în numeroase alte acțiuni cu caracter cultural-educativ. Grupa sindicală s-a preocupat de combaterea unor tendințe de abatere a atenției colectivului de la problemele majore ale muncii în școală.

Participanții la discuții au propus activului grupei sindicale ca în afara acțiunilor culturale în care sînt antrenate cadrele didactice să inițieze și unele acțiuni menite să le reunească pe acestea împreună cu familiile lor. În acest scop s-a sugerat organizarea unor vizionări colective a spectacolelor de teatru, operă și inițierea unor seri cultural-distractive la Clubul sindicatelor din învățămînt.

GH. VOINEA

Moment muzical cu echipa de dansuri a școlii medii din comuna Pechea, regiunea Galați

Cultura și arta — pentru popor

CONSTANTIN PRISNEA

Am frunzărit mai zilele trecute paginile unor colecții de ziare de acum treizeci de ani. N-o făcusem ce-i drept dezinteresat. Voiam să-mi amintesc, poate cu ceva mai multă precizie, despre viața culturală ce se desfășura pe atunci în țara noastră.

În Capitală, la cinematograful „Trianon" se juca „Kiki" cu Anny Ondra, la „Regal" — „Atlantida" cu Brigitte Helm, la „American" — „Fiul Indiei" cu Ramon Novarro. Librarii și editorii făceau afaceri bune cu „Doamna Cassanova" și cu „Amanta la 1.000 de kilometri". Pornografia era la modă. Ea ajunsese să exaspereze și pe unii observatori burghezi. Unul dintre dînșii avea să strige în deșert: „...trăim în acest hîrdău de pornografie, care e librăria modernă..." Teatrele puteau fi numărate pe degetele de la o mînă. La „Regina Maria" se juca „Toto", la „Ventura" — „Habakuk et Co.".

Dar curiozitatea mă împinsese, încă cu mulți ani înainte, la cotrobăirea unor colecții de reviste al căror colb nu mai fusese de mulți ani scuturat. Într-un articol publicat acum patruzeci de ani (octombrie 1922) în „Convorbiri literare" și intitulat „Reforma învățămîntului primar și primar normal", autorul spunea: „Era atunci prea multă durere, curgeau din ochii tuturor prea multe lacrimi. Iar oamenii care aveau inimă și-au zis: „să ne pocăim măcar în ceasul al doisprezecelea și să dăm poporului adevărata școală, care va putea să-i lumineze mintea și să-l întărească pe calea muncii și a adevărului". Citatul subliniat era extras dintr-un discurs al lui S. Mehedinți la Legea Eforiilor Școlare din iulie 1918.

Era imediat după primul război mondial. Creșterea valului revoluționar de după război, cererile țărănimii întoarse din tranșeele unui război nejust, evenimentele care se desfășurau în Uniunea Sovietică, toate acestea constituiau probleme greu de rezolvat de către burghezia și moșierimea romînă. De aceea, cu fariseism, reprezentanții acestora puteau vorbi despre „pocăirea în ceasul al doisprezecelea", despre „școala muncii" și despre „o nouă educație". În momentele de panică, conducătorii de pe atunci avuseseră abilitatea și ipocrizia să spună: „Neamul meu, nu mai plînge, înaintea ta recunoaștem că toți am greșit, de azi încolo ne gîndim cu adevărat la viitorul tău și-ți dăm ceea ce trebuia dat de mult: lumina minții care-ți va putea conduce și brațele într-o muncă spornică".

Despre ce fel de muncă spornică putea fi vorba, cînd în 1930 existau 700.000 de familii țărănești fără nici un petic de pămînt, iar alte 600.000 de familii n-aveau în medie decît un pogon?

Cum se gîndeau guvernanții de pe atunci la viitorul poporului romîn ne-au arătat-o represiunile sîngeroase împotriva clasei muncitoare, a țărănimii și intelectualității. Lupenii și Grivița s-au întipărit pe vecie în inima clasei muncitoare, a poporului nostru.

Viața culturală era împletită cu condițiile economice ale timpurilor acelora „fără speranță și fără bucurii". Oamenii muncii erau striviți sub greutăți. Lefurile erau mici, și nu o dată neplătite cu lunile. Impozitele constituiau o pacoste.

Un ziarist burghez scria: „Dacă nu se încasează pînă la centimă, dacă nu se execută prin vînzare irevocabilă, cu toată cruzimea, ce bruma de bulendre au mai rămas din sărăcia șomerului și a funcționarului, statul falimentar amînă plățile..." Și cum statul burghez voia cu orice preț să supraviețuiască, perceptorii „își vor pune la contribuție tot excesul de zel executînd mizeria și vînzînd-o pe nimica".

Da! Execuția mizeriei. Vînzarea ei pe nimica. Iată vremurile în care au trăit generații de-a rîndul în Romînia de dinainte de eliberare.

Dar școala? Școala în ce situație se afla?

Școala, după unul din corifeii celei mai abjecte prese din acea vreme, reprezenta nici mai mult nici mai puțin decît „o amenințare de viitor". Iată concluzia articolului: „Nimeni n-are curajul să examineze problema școlilor ce fabrică titrați fără utilizare, iar șomajul titraților sporește în fiecare an, ca într-o zi să devină puhoiul anarhiei, amenințînd ordinea de stat".

Pentru acest reacționar înveterat izvoarele răului stăteau în existența prea multor școli superioare. Numai că realitățile erau cu totul diferite.

Un deputat, care era departe de a fi comunist, luînd cuvîntul la discuția la Mesaj, spunea că „foarte multe școli primare... sînt astăzi aproape pustii". Și pentru că lucrul acesta putea să producă oarecare neliniște, completa: „eu nu mă tem de a arunca acest cuvînt... localurile sînt o ruină... în aceste școli funcționează un corp didactic... cu salarii de mizerie, cu o situație materială din cele mai triste, cu o parte a drepturilor lor de salarii răpite din 1927 și cu lefuri în restanță pe 5—6 luni în urmă, iar pe deasupra li se aruncă acestor oameni, atunci cînd îndrăznesc să-și cearâ dreptul, acuzația de agitatori...".

Un dascăl din acea vreme, făcînd unele însemnări despre frecvența școlară, care „tinde a deveni inexistentă" scrie: „Țara este păcătoșită de politică... de ce ni se cere ca numai noi să umblăm cu vorbe de apostoli, cînd apostolii nu pot acționa cu succes în aceste timpuri de feroce demagogie?"

Deputatul care vorbise la Mesaj se întreba: „Care sînt cauzele situației în care se găsește astăzi școala poporului? Pentru ce mai întîi frecvența este slabă?" Și răspunsul pe care și-l dădea singur era tot așa de ticălos ca și parlamentul din care făcea parte. Iată-l: „Poporul nostru nu pricepe îndeajuns binefa-

(Continuare în pag. 2-a)

Ciardaș la Casa Pionierilor din Miercurea Ciuc

Pentru perfecționarea cadrelor din învățămînt

Grija Ministerului Învățămîntului pentru continua perfecționare a cadrelor care lucrează în domeniul instruirii și educării tineretului se manifestă tot mai activ. O dată cu preocuparea de a cuprinde la cursurile de perfecționare un număr cît mai mare de oameni ai muncii din școli și de la secțiile de învățămînt se îmbunătățește modul de organizare a acestor cursuri, crește nivelul expunerilor și al activităților practice care au loc în cadrul lor.

★

La începutul acestei săptămîni s-a deschis în Capitală un curs de perfecționare organizat de Ministerul Învățămîntului pentru șefii secțiilor de învățămînt regionale, raionale și orășenești.

Programul cursului prevede prezentarea unor conferințe de informare științifică și culturală pe cele mai actuale teme ale științei și culturii, precum și lecții privind activitatea cadrelor didactice și a organelor de îndrumare și control în lumina sarcinilor trasate învățămîntului de Congresul al III-lea al P.M.R.

În afara conferințelor, a lecțiilor și a dezbaterilor pe marginea lor, în programul cursului sînt prevăzute o serie de activități practice menite să-i ajute pe șefii secțiilor de învățămînt în organizarea muncii de îndrumare și control.

★

Între 12 și 25 noiembrie a.c. a avut loc la Predeal un curs de perfecționare pentru inspectorii metodiști raionali, și regionali, organizat de Ministerul Învățămîntului. La acest curs, la care au participat peste 100 de inspectori din toate regiunile țării, au fost tratate — folosindu-se forma prelegerilor, a seminariilor, a activităților cu caracter practic — o întreagă diversitate de probleme menite să contribuie la perfecționarea profesională a celor investiți cu misiunea plină de răspundere de a controla și îndruma munca învățătorilor și profesorilor. Astfel, prelegerile pe teme ca „Probleme ale situației internaționale", „Probleme actuale ale literaturii", „Probleme ale fizicii moderne", „Probleme ale biologiei" etc. i-au ajutat pe inspectori să se pună la curent cu ceea ce este nou în viața politică, științifică și culturală.

Numeroase prelegeri s-au referit la o serie de laturi esențiale ale muncii instructiv-educative, Bunăoară, în expunerea „Unele probleme ale lecției în școala de cultură generală" au fost subliniate condițiile care asigură succesul unei lecții. Prelegerea „Rolul organizațiilor U.T.M. și de pionieri în educarea comunistă a elevilor" a înfățișat aportul deosebit de însemnat al acestor organizații la îndeplinirea sarcinilor educării copiilor și tineretului. Cursanții au ascultat de asemenea lecții privind colaborarea școlii cu familia, privind perfecționarea pregătirii cadrelor didactice etc.

De o deosebită atenție s-au bucurat problemele muncii de îndrumare și control. Lecțiile „Organizarea și desfășurarea muncii inspectorilor metodiști" și „Probleme ale inspecției speciale", ca și discuțiile purtate în seminarii pe marginea acestor lecții i-au înarmat pe cursanți cu un punct de vedere unitar asupra diferitelor aspecte ale inspecției curente și inspecției speciale, le-au făcut cunoscute principalele metode și procedee ce se cer folosite în această muncă.

Deosebit de utile pentru cursanți au fost de asemenea cele 15 inspecții speciale demonstrative organizate pe specialități care s-au desfășurat timp de patru zile în școlile din orașele Brașov și Predeal. Acestea i-au ajutat pe cursanți să-și dea mai bine seama de faptul că inspecția specială reprezintă o acțiune plină de răspundere, menită să contribuie la perfecționarea cadrelor didactice, o formă de control care trebuie să se desfășoare pe baze științifice, urmărind principalele obiective ale activității cadrelor didactice inspectate și să constituie totodată un mijloc de îndrumare a muncii întregului colectiv de învățători și profesori din școala respectivă.

Au contribuit la mai buna pregătire a inspectorilor și ședințele de analiză în care cadrele didactice inspectate au primit îndrumări valoroase pentru eliminarea lipsurilor constatate în munca lor în timpul inspecției. La fel de interesantă și valoroasă a fost ședința de încheiere a inspecțiilor, în care conducătorii colectivelor de inspecție au prezentat aprecierile și observațiile lor.

Tratînd teme diverse, cum ar fi lupta pentru îmbunătățirea calității învățămîntului, necesitatea legării cunoștințelor de viață, de practică, fundamentarea științifică a inspecției școlare și inspecției speciale, ca și probleme specifice diferitelor discipline predate în școală, cursul de la Predeal i-a înarmat pe inspectori cu un bogat bagaj de cunoștințe deosebit de utile pentru ridicarea nivelului muncii lor.

La sfîrșitul cursurilor, în ședința de închidere, s-a precizat modul cum trebuie să rezolve inspectorii sarcinile privitoare la perfecționarea cadrelor didactice — una din condițiile cele mai importante în vederea îmbunătățirii necontenite a muncii instructiv-educative.

Cultura și arta — pentru popor

(Urmare din pag. I)

cerile învățăturii... Dar o cauză principală este aceia că nu se aplică obligativitatea... O altă cauză este sărăcia populației sătești" (și aici avea el dreptate).

Așadar, poporul nostru „nu pricepea" binefacerile învățăturii. Fără să vreau m-am întors cu gîndul către milioanele de țărani care au învățat carte la bătrînețe, în zilele regimului nostru, la sutele de mii de țărani care învață, se instruiesc — cunoscînd îndeajuns roadele învățăturii — la cursurile agrozootehnice de masă.

Școala de astăzi se bucură de o atenție și o grijă pe care niciodată poporul nostru nu și-a putut-o închipui. În anul 1938 existau doar 770 școli de șapte ani; așa-zisele școli complimentare, cu 119.110 elevi. Avem azi, în afara celor 7.783 școli de 4 ani, încă 7.189 (de aproape zece ori mai multe decît în 1932) școli de opt ani, cu 1.048.074 elevi. N-am inclus în această cifră pe cei 169.341 elevi care învățau în 1961—1962 la cursurile serale și fără frecvență. Față de cei 48.478 învățători și profesori de la școlile primare, complimentare, normale și secundare din 1932, numărul învățătorilor și profesorilor din învățămîntul de cultură generală se ridică astăzi la cifra de 117.126.

Dar cine nu-și amintește de taxele școlare atunci cînd învățămîntul se declara „gratuit" și, în completare, „obligatoriu", de scumpetea manualelor școlare și de cîte și mai cîte greutăți despre care deputatul nostru nu se arăta prea vorbăreț?

Pe acea vreme exista o Editură a Casei Școalelor. Departe de mine gîndul de a-i micșora meritele. Nu am de gînd să fac o analiză a producției ei. Cifrele mi s-au părut mai elocvente, mai semnificative. Între anii 1898 și 1939, această editură a publicat 1.372 titluri, în 7 milioane și jumătate de exemplare. Numai anul trecut Editura didactică și pedagogică a publicat 746 titluri, într-un tiraj de 22.000.000 exemplare. Numai cele 17.400.000 de exemplare care au fost distribuite gratuit elevilor din clasele I—VII în anul 1962 reprezintă mai mult decît dublul tirajului total al cărților editate de către Casa Școalelor în 41 de ani de guvernare burghezo-moșierească.

În 1938 existau în toată Romînia veche doar 16 instituții de învățămînt superior, cu 33 de facultăți în care învățau doar 26.489 studenți. Astăzi, numărul studenților din cele 165 de facultăți se ridică la cifra de 79.529 la cursurile de zi. La aceasta trebuie să adăugăm încă aproape 20.000 de studenți ce urmează cursurile serale și fără frecvență ale facultăților noastre. Numai în anul I au intrat anul acesta tot atîți studenți cîți erau în toți anii și în toate instituțiile de învățămînt superior din anul 1938. Și totuși, Romînia are încă nevoie de mii și mii de intelectuali — profesori, ingineri, medici și arhitecți, agronomi și artiști, care să continue opera de construire a vieții noastre noi, socialiste.

Dar grija regimului nostru pentru școală relese și din amploarea construcțiilor de școli și clase în anii aceștia. Numai din 1948 și pînă-n 1962 s-au construit peste 16.400 clase. In 1961 construcțiile de clase noi au atins cifra de 3.875. Cifrele vorbesc singure și comentariul meu devine de prisos.

Am avut nu o dată prilejul să mai întîlnesc pe unii din dascălii noștri și în alte activități decît cele de la catedră. Entuziasmul și dragostea lor pentru răspîndirea culturii în masele largi ale poporului nostru este poate una din pecețile care caracterizează această parte a intelectualității noastre.

Am fost de curînd într-o comună din regiunea București, la Peretu. Comună mare — peste opt mii de suflete. Erau aici înainte două mii de analfabeți. Astăzi sînt în comună trei școli: două de patru ani și una de opt. În total, 1.287 elevi. Una din școlile de patru ani și școala de opt ani sînt construite în anii aceștia. Patruzeci de cadre didactice. În construcție un cămin cultural început în iunie anul trecut și al cărui cost total se va ridica la aproape 1.100.000 lei. S-au construit și refăcut în comună peste 700 de case. Am asistat în ziua aceea de duminică la o repetiție a colectivului artistic al căminului cultural, care se pregătea pentru faza interregională a concursului bienal de teatru „I. L. Caragiale". Și laolaltă, colectiviști, învățători și profesori cîntau:

„Pămînturile s-au făcut ca marea
Cînd o lovește soarele și cîntă
Pămînturile s-au făcut ca marea
Imense le adună depărtarea
Iar epoca e-n pîinea lor răsfrîntă".

La faza interregională de la Sinaia i-am întîlnit și pe cei din Peretu și pe cei din Beilic. Beilicul e undeva în sudul Dobrogei. Am stat de vorbă cu toți artiștii amatori din echipa care a adus pe scena fostului Cazinou piesa lui Mihail Davidoglu „Baba Dochia și brigadierul". Trei învățătoare, patru colectiviști și un director de cămin cultural.

Cine a învățat-o să joace teatru pe Tănase Maria, fetișcana asta frumoasă și talentată dintr-un sat de care niciodată n-ar fi aflat nimeni nimic?

Am vorbit cu Elena Bucur, cu Maria Ciurel și cu Florența Bîrzea, învățătoarele din echipă. Elena Bucur este și instructorul echipei. Mi-au povestit despre brigada lor artistică de agitație, despre corul lor, care numără patruzeci de persoane, despre echipa de dansuri. Și nu vorbeau mai nimic despre ele. Ci despre satul lor, despre colectivă. Iar cînd le-am rugat să-mi vorbească despre un om deosebit din comună, toate, în cor, mi-au pomenit de Voicu Tănase, președintele gospodăriei. Și nu uitau cuvintele lui cînd au plecat la concurs:

— Nu mă faceți de rîs la Sinaia!

Și n-aș putea spune că ele nu s-au străduit.

La Sinaia a participat la întrecere și echipa de teatru din Godeni, raionul Muscel, regiunea Argeș. Instructor al echipei este învățătorul Dumitrache Gheorghe. Din echipă fac parte și soția lui, colectivistă, și cele două fete, Zorina și Carmen, amîndouă eleve, una de 16, cealaltă de 18 ani.

De peste 20 de ani tov. Dumitrache Gheorghe desfășoară o activitate demnă de toată lauda. Instructor de teatru și de brigadă artistică, interpret în amîndouă aceste formații, corist, conferențiar și deputat în sfatul popular comunal și — nu în cele din urmă — și bun colectivist. Cum le împacă pe toate, el știe. Și o știu și cei ce-l cunosc și-l prețuiesc.

La faza interregională a concursului care s-a desfășurat la Turda a participat și echipa colectiviștilor din Gligorești-Cluj. Și dacă Mesaroș Miron, țăran colectivist, a interpretat cu multă măiestrie artistică și cu vervă neîntrecută rolul lui Moș Iov din piesa „Neamurile", iar alți douăzeci de colectiviști fruntași, ca Istrate Cornelia, Luca Traian sau Mărgineanu Anton au dat viață Ralucăi, lui Avram și secretarului de partid, apoi toți recunosc că meritul principal îi revine neobositului învățător Raita Liviu, instructorul echipei și interpretul autentic, natural, al președintelui gospodăriei colective Oancea din aceeași piesă a lui Teofil Bușecan.

În perioada desfășurării concursului, interpreții din acest colectiv au dat 26 spectacole în satul lor și încă în 19 localități din cuprinsul raioanelor Turda și Luduș.

Adesea m-am întrebat cînd are vreme tovarășul Liviu Raita din Gligorești — care-i cunoscut, împreună cu soția lui, Marina, pe Arieș și pe Mureș — să fie director de școală, directorul căminului cultural, conducătorul cursurilor agrozootehnice din satul lui, conferențiar, dirijor de cor, instructor de teatru și de joc și pe deasupra și primaș în taraf — la vioara întîia?

Secretul acesta nu-i numai al lui. El este al tuturor celor îndrăgostiți de popor, care se dăruiesc lui, care găsesc în aceasta totală satisfacție și mulțumirea sufletească, și totodată cîștigă iubirea, stima și recunoștința celor în mijlocul cărora trăiesc și muncesc.

Cine nu a auzit de prof. Dimitrie Stan, animatorul corului „Ion Vidu" din Lugoj, cor care a împlinit anul trecut 150 de ani de activitate? Pentru munca lui, pentru activitatea desfășurată în anii aceștia, Dimitrie Stan a primit — primul pe țară dintre artiștii amatori — titlul de artist emerit.

Dar meritele învățătorilor și profesorilor în organizarea mișcării artistice de amatori sînt departe de a putea fi măsurate numai cu cele cîteva exemple, care au vrut doar să ilustreze fenomenul.

Munca celor 160.000 de artiști amatori membri ai celor 11.663 formații de teatru, 536 echipe de teatru de păpuși, a celor peste 25.000 de recitatori și cititori artistici, ca și a celor 147 colective de montaje literare participante la cel de-al III-lea Festival „I. L. Caragiale" n-ar fi putut să se ridice la nivelul actual de interpretare fără munca entuziastă, pasionată a miilor de instructori și artiști din rîndurile cadrelor didactice.

S-ar putea, pe bună dreptate, spune că dacă astăzi avem un teatru de amatori în satele noastre, un mare rol în ridicarea nivelului său artistic l-au jucat cadrele didactice. Numai în anul școlar 1961—1962 s-au pregătit în secțiile externe ale Școlilor populare de artă aproape 4.000 de instructori, dintre care peste 900 dirijori, 1.200 regizori de teatru, aproape 1.000 instructori coregrafi, 615 instructori de brigăzi artistice de agitație, aproape 200 instructori păpușari, majoritatea lor covîrșitoare fiind învățători și profesori în școlile de cultură generală de la sate.

Și, întorcîndu-ne la teatru, la teatrul acesta care cuprinde mase din ce în ce mai largi din rîndurile poporului nostru, mi-am amintit de cîteva rînduri scrise cu mulți ani înainte de ultimul război mondial de către Romain Rolland, în prefața la „Teatrul poporului": „Nu-i vorba de a deschide noi teatre vechi, a căror firmă e doar nouă, teatre burgheze care încearcă să înșele, intitulîndu-se populare. E vorba de a crea teatrul prin și pentru Popor. E vorba de a se pune temeliile unei arte noi pentru o lume nouă".

La noi teatrul acesta prin și pentru Popor a fost creat. El crește și înflorește în condițiile revoluției noastre culturale. Temeliile artei noastre noi au fost puse o dată cu temeliile lumii noastre noi. Și cresc și se înalță o dată cu întreaga noastră construcție.

Preludii

Lucrările din timpul iernii

Iarna este anotimpul în care activitatea în agricultură este mai redusă decît în celelalte sezoane ale anului şi din această cauză s-ar părea, la prima vedere, că lucrările practice la disciplina „Agricultură" sînt mai puţine şi de o mai mică importanţă. Realitatea este însă cu totul alta, deoarece în timpul iernii se fac pregătirile pentru campania agricolă de primăvară, se efectuează lucrări de legumicultură şi în livezi, lucrări de îngrijire a animalelor de producţie, se repară tractoare şi maşinile agricole etc.

Aceste lucrări din timpul iernii fiind de o importanţă hotărîtoare pentru reuşita culturilor, pentru sănătatea şi producţia animalelor, elevii trebuie să le cunoască neapărat şi chiar să participe la ele în diferitele sectoare de activitate ale gospodăriei agricole colective, ale gospodăriei agricole de stat, precum şi la staţiunea de maşini şi tractoare din vecinătate.

Pentru ca lucrările efectuate cu elevii în timpul iernii să dea rezultatele dorite, este necesar ca ele să fie eşalonate conform prevederilor programei, în aşa fel, încît să se realizeze o cît mai strînsă îmbinare între lecţiile predate în clasă şi munca practică. Fără îndoială, va trebui să cunoaştem din timp calendarul lucrărilor agricole din unităţile agricole socialiste din apropiere şi în special din gospodăria colectivă din localitate, ca astfel să nu pierdem nici o lucrare importantă pentru lecţiile practice cu elevii, întrucît o serie de lucrări se pot efectua chiar în clasă. Pe acestea le vom ţine în rezervă pentru zilele cînd, din cauza timpului nefavorabil, nu se pot executa lucrări practice pe teren. Desigur însă că nu vom programa lucrări practice în clasă pe vreme potrivită ieşirii pe teren.

Iată cîteva lucrări practice pe care le putem efectua cu elevii în timpul iernii. La capitolul privind studiul solului şi cultura plantelor de cîmp, putem organiza în laborator sau în clasă, lucrări practice privind cunoaşterea părţilor minerale şi organice ale solului, cunoaşterea structurii solului, probe de sol cu structură şi fără structură, experienţe privind ascensiunea apei în sol. Pentru ca elevii să cunoască îngrăşămintele chimice şi amendamentele, le putem prezenta îngrăşămintele cu azot (azotatul de amoniu), cu fosfor (superfosfaţii) şi cu potasiu (sarea potasică) precum şi amendamentele principale, ca piatra de var, ghipsul, fosfoghipsul, insistînd asupra recunoaşterii lor.

Lucrări practice deosebit de interesante prilejuiesc determinarea purităţii şi greutăţii boabelor de semănat, a puterii lor de germinaţie şi a greutăţii lor hectolitrice. Aceste lucrări, care necesită un minimum de mijloace materiale, pot fi efectuate de toţi elevii, urmînd ca rezultatele medii obţinute să fie comparate cu rezultatele înscrise pe buletinele de analiză primite de gospodăria colectivă din localitate de la laboratorul pentru controlul seminţelor. O dată obţinute rezultatele privind însuşirile materialului de semănat, este indicat să se efectueze cu elevii în clasă lucrări practice privind calculul cantităţii de sămînţă la hectar la culturile de primăvară.

În timpul iernii elevii trebuie să participe la lucrările din magazii, legate de condiţionarea şi tratarea seminţelor (pe cale uscată şi umedă) în vederea semănatului. Cu acest prilej se va insista şi asupra bolilor şi dăunătorilor care atacă produsele depozitate în magazii, precum şi asupra mijloacelor de combatere a acestora.

Paralel este bine să li se prezinte elevilor maşinile folosite pentru condiţionarea şi tratarea seminţelor (vînturătoarea, triorul, selectorul etc.).

De o mare însemnătate este participarea elevilor la controlul culturilor de toamnă. O dată cu aceasta se vor putea efectua şi unele lucrări practice privind efectul măsurilor luate pentru reţinerea zăpezilor pe ogoare.

O altă lucrare practică importantă din perioada de iarnă este iarovizarea cartofilor timpurii. Totodată este indicat să se organizeze lucrări practice privind controlul materialului de plantat la cartofi şi sfeclă, precum şi la sfecla de nutreţ din depozite (silozuri).

Este bine, de asemenea, ca elevii să studieze pe material colectat sau ierborizat, ca şi după seminţe, cerealele păioase (grîu, orz, ovăz, secară), soiurile de porumb şi hibrizii de porumb, plantele leguminoase (mazăre, fasole, soia, bob — cu menţiune aparte asupra nodozităţilor de pe rădăcini şi asupra îngrăşămintelor bacteriene), plantele uleioase (floarea-soarelui, soia, ricin) ca şi plantele textile (in, cînepă).

Numeroase posibilităţi de a efectua lucrări practice în timpul iernii oferă şi sectorul horticol. La legumicultură, de pildă, se pot organiza o serie de lucrări chiar în clasă. Ele constau în recunoaşterea seminţelor principalelor plante de cultură, precum şi a plantelor pe material erborizat sau colectat. De asemenea, se pot amenaja răsadniţe în care elevii să semene seminţe de plante legumicole ce se pretează la cultura forţată, cum sînt salata, varza timpurie, ardeii, tomatele, pătlăgelele vinete şi conopida. Astfel de lucrări presupun antrenarea elevilor la lucrări privind păstrarea gunoiului de grajd nefermentat, preîncălzirea gunoiului pentru răsadniţe, prepararea amestecurilor de pămînt, instalarea răsadniţelor, semănatul legumelor şi lucrări de întreţinere a culturilor legumicole în răsadniţe. Fără îndoială, elevii vor participa şi la lucrările legate de cultura forţată a legumelor la gospodăria agricolă colectivă sau la gospodăria agricolă de stat, unde se pot cunoaşte lucrări mai multe, mai variate şi de o mai mare amploare.

În sectorul legumicol este indicat, de asemenea, să se efectueze lucrări practice privind păstrarea legumelor semincere şi pentru consum.

În ceea ce priveşte cultura florilor, se pot organiza lucrări privind recunoaşterea seminţelor de flori şi a plantelor floricole, pe material erborizat sau colectat, lucrări de păstrare a bulbilor, de îngrijire a plantelor de cameră şi de înmulţire prin butaşi a plantelor floricole cu înmulţire vegetativă.

Şi în domeniul pomiculturii sînt variate posibilităţi de efectuare a lucrărilor practice. Astfel, pe vreme nefavorabilă ieşirii în livadă se pot organiza în clasă lucrări privind analiza mugurilor vegetativi, recunoaşterea seminţelor şi sîmburilor portaltoilor pomilor. De asemenea, se pot face demonstraţii şi exerciţii pentru deprinderea practică a elevilor cu mînuirea briceagului de altoit, a foarfecelor pentru tăiat ramuri şi a ferăstrăului, precum şi exerciţii de altoire.

Lucrările în livadă vor avea în vedere recunoaşterea vîrstei pomilor după aspect, dirijarea creşterii ramurilor pentru formatul coroanei în primii 5—6 ani de la plantare, lucrări demonstrative privind tăierile de corecţie şi tăierile de întinerire, lucrări de combatere a bolilor şi dăunătorilor, stropiri de iarnă cu maşinile de stropit, prepararea soluţiilor şi a insectofungicidelor.

În regiunile în care cultura pomilor este dezvoltată şi există silozuri pentru păstrarea fructelor pe timpul iernii, se pot organiza vizite la un asemenea siloz. În zilele potrivite elevii pot executa lucrări practice privind săpatul gropilor în vederea plantării pomilor.

Şi în domeniul viticulturii se pot efectua în timpul iernii unele lucrări practice, cum ar fi de exemplu demonstrarea unui butuc (coardele de rod, braţele, altoiul, portaltoiul, punctul de altoire), astfel încît elevii să cunoască mai bine organele vegetative ale viţei de vie. Se pot efectua şi exerciţii de altoire în uscat (la masă) a viţei de vie, precum şi lucrări practice în cramă (acolo unde există posibilitatea) pentru cunoaşterea maşinilor şi a utilajelor folosite la vinificat şi la îngrijirea vinurilor în timpul iernii.

În sectorul creşterii animalelor domestice activitatea nu este atît de strîns legată de anotimp ca în sectorul producţiei vegetale. Trebuie să ţinem însă seama de faptul că în timpul iernii animalele domestice sînt ţinute exclusiv în stabulaţie. De aceea, în lucrările practice vom pune accent pe problemele legate de alimentarea raţională, adăpostirea şi higiena animalelor. Este indicat deci să organizăm lucrări privind recunoaşterea nutreţurilor ca şi exerciţii de întocmire a raţiilor alimentare. Elevii pot participa şi la unele lucrări menite să asigure igiena corporală a animalelor, ca pansajul, tunderea etc. Este bine totodată să se organizeze vizite ale elevilor la maternitatea de oi, unde ei pot participa la lucrările de îngrijire şi hrănire a mieilor. De asemenea, se pot organiza vizite la cea mai apropiată gospodărie dotată cu incubatoare, unde elevii pot cunoaşte, părţile componente ale acestora şi modul lor de funcţionare şi unde pot efectua lucrări practice de ovoscopie. Este bine să li se facă cunoscut elevilor modul de creştere a puilor în puieriţe şi baterii, insistîndu-se asupra igienii, hrănirii şi asigurării microclimatului din crescătorie. Participarea elevilor la lucrările din fermele de animale ale gospodăriei colective le va da prilejul să cunoască maşinile şi utilajele folosite în alimentaţie — maşinile pentru tăiat bulborădăcinoasele sau nutreţurile fibroase, moara cu ciocane, adăpătorile automate, instalaţiile pentru opărit, fiert, maşinile de spălat nutreţurile bulborădăcinoase etc. Totodată ei vor cunoaşte şi măsurile de prevenire a bolilor la animalele domestice, măsurile de dezinfecţie, deratizare, intervenţiile de primă urgenţă etc.

În timpul iernii, în atelierele gospodăriilor de stat şi ale staţiunilor de maşini şi tractoare se lucrează din plin la repararea tractoarelor şi maşinilor agricole, astfel ca o dată cu începerea lucrărilor agricole de primăvară, acestea să poată lucra cu maximum de randament. Pentru a da elevilor posibilitatea să cunoască părţile componente ale tractorului, cum sînt motorul, transmisia, organele de deplasare şi de direcţie precum şi dispozitivele de tracţiune şi acţionare, este bine să organizăm vizite la atelierul de reparaţii cel mai apropiat. Cu această ocazie elevii vor cunoaşte şi alte maşini agricole care urmează a fi folosite în campania de primăvară — plugul tractat şi plugul purtat, cultivatorul, maşinile de semănat, grapa, sapa rotativă, tăvălugii, maşinile de administrat îngrăşăminte etc.

Se vede dar că în timpul iernii există multe posibilităţi de a efectua cu elevii numeroase şi variate lucrări practice, în funcţie de condiţiile locale. Totodată este necesar să folosim din plin, în această perioadă materialul didactic, care poate fi procurat la început de la casa-laborator a gospodăriei colective. Este de dorit însă ca fiecare şcoală să-şi creeze un laborator propriu pentru efectuarea lucrărilor practice de agricultură, aşa încît acestea să se predea la un nivel din ce în ce mai înalt şi să completeze cu succes lucrările practice de pe teren.

Conf. GH. CHIRIAC
şeful catedrei
de practică în producţie
de la Institutul agronomic
„Nicolae Bălcescu"

În laboratorul de fitotehnie al Centrului şcolar agricol din Roman

Pe marginea practicii agricole a elevilor

Practica agricolă continuă efectuată în primul trimestru de elevii claselor a VI-a ale şcolilor de 8 ani din mediul sătesc s-a încheiat în general cu rezultate bune. Despre aceasta vorbesc numeroase scrisori sosite în ultimul timp la redacţia gazetei noastre.

Bunăoară, la Şcoala de 8 ani din Hărman, regiunea Braşov, elevii şi-au consolidat, în timpul practicii, cunoştinţele privitoare la producţia agricolă şi au dobîndit bune deprinderi de muncă. Studiind programa cu atenţie, profesorul de specialitate a stabilit, împreună cu conducerea gospodăriei agricole colective din comună, ca practica să se desfăşoare într-o perioadă în care elevii să aibă prilejul de a participa la un număr cît mai mare de lucrări ce reprezintă aplicaţii ale cunoştinţelor studiate de ei în primul trimestru în legătură cu principalele plante de cultură. Astfel, elevii au participat la lucrări de recoltare a cartofilor, a sfeclei de zahăr, a sfeclei şi napilor furajeri. Aceasta le-a dat prilejul să cunoască stadiul de dezvoltare a unor plante, cît şi ultima fază a lucrărilor agricole la plantele respective. Totodată elevii au participat la lucrările de pregătire a terenului pentru însămînţat, precum şi la însămînţările efectuate cu mijloace mecanizate. În prealabil ei au asistat, în laboratorul gospodăriei la experienţele de determinare a puterii de germinare a seminţelor de grîu de toamnă, orz, orzoaică etc.

Alegerea judicioasă a perioadei de practică a dat elevilor posibilitatea de a urmări atît ciclul lucrărilor de recoltare şi însămînţare, cît şi fazele de germinaţie şi răsărire a cerealelor de toamnă. Urmează acum ca, în perioada practicii de primăvară, elevii să participe la lucrările de întreţinere a culturilor.

Cu bune rezultate s-a încheiat practica continuă a elevilor în agricultură şi la Şcoala de 8 ani din comuna Albeşti, raionul Ploieşti. Şi aici profesorul de specialitate a dovedit o justă orientare, fixînd practica într-o perioadă de vîrf a muncilor agricole de toamnă. Ca urmare, elevii acestei şcoli au avut prilejul să participe la lucrări variate, ca de pildă lucrările de recoltare a cartofului, porumbului sau viţei de vie, la operaţia de vinificare, la lucrări de aplicare a îngrăşămintelor şi amendamentelor, la lucrări de semănat, putînd cunoaşte în acelaşi timp maşinile care efectuează aceste lucrări, maşini pe care le-au observat în plină activitate.

De asemenea, şi elevii clasei a VI-a de la Şcoala de 8 ani din comuna Alba, regiunea Hunedoara, au avut în timpul perioadei de practică prilejul să-şi aplice cunoştinţele însuşite la lecţiile de agricultură. Ei au participat la efectuarea lucrărilor de pregătire a terenului pentru însămînţările de toamnă, la pregătirea seminţelor, la lucrarea de însămînţare mecanică a grîului de toamnă, au cunoscut principiile de funcţionare a principalelor maşini şi unelte agricole şi s-au convins singuri de randamentul sporit al acestora.

Şi la alte şcoli din mediul sătesc cum sînt, de pildă, şcolile de 8 ani din Periş, raionul Răcari, din Someşeni-Cluj, din Leordenii-Muscelului, raionul Găeşti ş.a. elevii au efectuat, în perioada de practică îndeosebi lucrări referitoare la cultura plantelor de cîmp. N-au fost neglijate nici lucrările de horticultură, care îi pregătesc pe elevi pentru studierea cunoştinţelor ce vor fi predate în trimestrul următor.

Sînt însă şi şcoli unde profesorii de agricultură nu s-au îngrijit suficient de buna organizare a practicii elevilor, antrenîndu-i la efectuarea unui număr restrîns de lucrări, sau chiar a unei singure lucrări. Aşa au stat lucrurile, de pildă, la Şcoala de 8 ani din comuna Dumitra, raionul Năsăud, sau la Şcoala de 8 ani din Cimpeneşti-Cluj, ai căror elevi au participat în perioada de practică continuă numai la recoltatul cartofilor sau al fructelor. Este limpede că în acest fel ei nu şi-au putut lărgi orizontul de cunoştinţe şi nici nu şi-au putut forma deprinderi practice variate.

Deoarece însuşirea temeinică a cunoştinţelor de agricultură depinde în cea mai mare parte de felul în care acestea sînt aplicate în practică, profesorii de specialitate din şcolile sus amintite au datoria să ia măsuri pentru remedierea lipsurilor care s-au făcut vădite pe trimestrul I şi să asigure desfăşurarea în cît mai bune condiţii a lucrărilor practice care vor trebui să fie organizate cu elevii în trimestrele viitoare.

C. DEMETRESCU

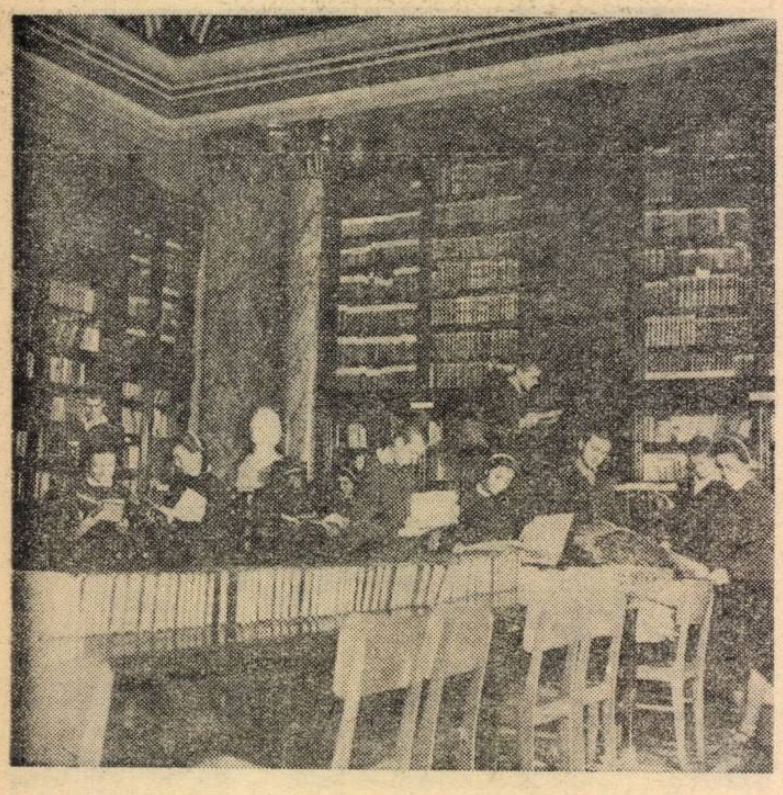

În biblioteca şcolii medii „N. Bălcescu" din Craiova

Predarea cuvintelor necunoscute de elevi

Se ştie ce mare însemnătate are, pentru cunoaşterea unei limbi străine, însuşirea vocabularului ei. Iată de ce profesorii de limbi străine sînt chemaţi să-i ajute pe elevi nu numai să recunoască pe texte cuvintele nou învăţate, dar şi să includă aceste cuvinte în vocabularul lor activ.

Desigur că, pentru realizarea acestui scop, învăţarea cuvintelor noi nu trebuie să fie o chestiune de memorare pur mecanică. Pentru a-i ajuta pe elevi să-şi însuşească uşor aceste cuvinte profesorii cu o bună experienţă fac mereu apel la obiectele şi lucrurile cunoscute de aceştia, la judecata lor. Dacă, de pildă, cuvîntul necunoscut pe care îl predau desemnează obiecte ce se află în jurul nostru, mai ales la clasele V—VII ei arată aceste obiecte. Dacă obiectul nu se află în apropierea noastră, el este arătat pe un tablou sau desen.

Cuvintele necunoscute de elevi se pot explica şi cu ajutorul antonimelor din aceeaşi limbă. De exemplu, cuvîntul „întuneric" se poate explica cu ajutorul cuvîntului „lumină", care este deja cunoscut, sau invers. Aceeaşi situaţie şi cu cuvintele lung — scurt, gras — slab, sătul — flămînd, bun — rău etc. Şi sinonimele unei limbi se pot folosi în explicarea cuvintelor noi. Pentru a explica de exemplu cuvîntul enorm vom arăta că înseamnă foarte mare, că excursie înseamnă călătorie, cuvîntul drum îl vom explica prin cuvîntul cale etc.

Cuvintele necunoscute de elevi se mai pot explica arătîndu-se mai pe larg — cu ajutorul cuvintelor cunoscute din limba respectivă — ce înseamnă ele. De exemplu, vom spune că bunic este tatăl mamei sau al tatălui.

Sensul cuvîntului nou, necunoscut, poate fi dedus şi din context. De exemplu, pentru înţelegerea sensului verbului „a ara" putem recurge, bunăoară, la propoziţia **Cu plugul se ară cîmpul,** în care cuvintele „plug" şi „cîmp" sînt cunoscute. Elevii vor ghici numaidecît că noul cuvînt pe care nu-l cunosc trebuie să fie „ară", căci ce altă legătură poate exista între plug şi cîmp ?

Se mai poate lămuri sensul unui cuvînt nou cu ajutorul unui gest sau al intonaţiei care sugerează elevilor o anumită noţiune.

Cît despre cuvinte cum ar fi „socialism", „comunism", „proletariat", revoluţie", „rachetă", „combină", „pionier" etc., care sună aproape la fel în toate limbile, profesorii cu experienţă atrag numai atenţia elevilor asupra modului de a se pronunţa.

Numai cînd am epuizat toate mijloacele pentru explicarea cuvintelor noi cu ajutorul altor cuvinte din limba ce se studiază recurgem la traducerea lor în limba maternă. Această posibilitate după cum sînt de părere metodiştii sovietici, trebuie folosită cît mai rar.

Practica a arătat că este necesar ca mai întîi cuvîntul nou să fie pronunţat de profesor, repetat apoi de elevi, scris pe tablă de către profesor şi copiat de pe tablă de către elevi în carneţelele lor de cuvinte. După aceasta cuvîntul nou este citit de 2—3 elevi, iar apoi inclus şi studiat în propoziţie.

Pentru înţelegerea şi învăţarea cuvintelor noi cadrele didactice cu o experienţă înaintată folosesc deci procedee care apelează atît la memoria auditivă cît şi la memoria vizuală a elevilor. Aceasta ajută totodată la memorarea ortografiei cuvîntului dat, mai ales la limbile care au o scriere fonetică (în special limba franceză).

Este bine ca fixarea cuvintelor noi să înceapă printr-o propoziţie sau frază spusă în limba străină de către profesor, repetată şi tradusă apoi de către elevi. După aceasta este utilă punerea unei întrebări de către profesor, tot în limba străină, în aşa fel încît răspunsul dat de elevi să necesite întrebuinţarea cuvîntului nou. Pe urmă, profesorul poate da elevilor o propoziţie în limba maternă conţinînd acest cuvînt şi să le ceară traducerea acesteia în limba care studiază. Abia după aceea profesorul poate cere elevilor să întocmească singuri o propoziţie în care să fie şi cuvîntul respectiv. Pentru a uşura munca elevilor le putem cere în prealabil să găsească, dacă de pildă a fost vorba de un substantiv sau verb — adjectivele sau adverbele ce li se potrivesc şi numai după aceea să treacă independent la alcătuirea propoziţiei.

Oricare ar fi procedeul metodic întrebuinţat pentru explicarea cuvintelor noi nu trebuie să uităm nici o clipă legătura ce există între vorbire şi gîndire, faptul că vorbirea exprimă gîndurile noastre. De aceea cuvintele care vor fi expuse le expunem într-un context logic, avînd un conţinut accesibil copiilor.

Cuvintele dintr-un text nou se explică numai după ce profesorul a stabilit care cuvinte din acest text intră în fondul principal al vocabularului limbii respective. Elevii vor fi ajutaţi să reţină numai cuvintele uzuale, care se întîlnesc des în vorbirea de toate zilele şi care sînt necesare pentru o conversaţie obişnuită. Cuvintele care se întîlnesc rar — arhaismele, regionalismele etc. — nu trebuie memorate de către elevi. Acestea sînt numai explicate — de cele mai multe ori prin traducere — pentru a nu îngreuna predarea conţinutului textului. În general cuvintele din fondul principal se explică înainte de a se trece la citirea textului dat. Celelalte cuvinte se explică în timpul citirii textului.

Pentru predarea cuvintelor noi, pentru a asigura înţelegerea sensului lor şi pentru exersarea folosirii lor se recomandă utilizarea nu numai a textului din carte, dar şi a povestirilor create de profesor în care revin cuvintele respective, a conversaţiei, a tablourilor, a textelor gramaticale, precum şi munca individuală a elevilor de traducere cu dicţionarul.

Prof. IRIM URBANOVICI
metodist—Bucureşti

La lecţiile de limba rusă

În predarea limbii ruse mă bazez în primul rînd pe studierea temeinică de către elevi a vocabularului şi a gramaticii, deoarece socotesc că numai pe această cale este posibilă dezvoltarea capacităţii elevilor de a se exprima în această limbă, de a o putea folosi în practică.

Pentru a asigura însuşirea cunoştinţelor lexicale şi gramaticale le utilizez o întreagă diversitate de metode şi procedee. Dintre acestea amintesc compararea permanentă a fenomenelor lexicale, morfologice sau sintactice din limba rusă cu cele din limba maternă sau din alte limbi cunoscute de elevi sau studiate concomitent de ei. De exemplu, interogativul **kuda** a fost comparat cu romînescul **încotro,** dar şi cu **wohin** din limba germană, studiată de o parte din elevii mei. Topica adjectivului atributiv în limba rusă a fost de asemenea comparată cu aceea a adjectivului atributiv în limba germană, folosindu-se forme identice de antepunere şi postpunere a acestuia în cele două limbi **(Buharest crasivii gorod,** şi **Bukarest ist eine schöne Stadt),** după cum utilizarea genitivului după negaţie sau după adverbe de cantitate a fost asemănată cu genitivul partitiv din limba franceză, studiată de asemenea de elevi **(On ne delaet osibok** şi **Il ne fait pas de fautes).**

De un real folos mi-a fost în lecţii studiul influenţei limbii ruse şi în general a limbilor slave asupra onomasticii şi toponimicii romîneşti. Aceasta m-a ajutat să fac mai uşor înţelese şi mai lesne de reţinut numeroase cuvinte şi expresii. De exemplu, le-am arătat elevilor că numele unor localităţi bogate în aur — **Zlatna, Zlatiţa** etc. are aceeaşi rădăcină ca şi cuvîntul rusesc **zoloto** (aur), că numele localităţii **Ribniţa** are aceeaşi rădăcină ca şi cuvîntul rusesc **riba** (peşte), al localităţilor **Gornea** şi **Gîrnic** cu a cuvîntului **gora** (munte), al localităţii **Glîmboca** cu a cuvîntului **glubokii** (adînc).

Am recurs, de asemenea, la asocierea cuvîntului nou învăţat cu un cuvînt străin din care acesta derivă sau m-am referit la procedee similare de derivare a cuvintelor cunoscute de elevi. Astfel, cuvîntul **iunii** (tînăr) a fost raportat la latinescul **juvenis,** la franţuzescul **jeune,** la germanul **jung** şi la romînescul **june.** La fel, **umreniaia zaria** (aurora) şi **vecerniaia zaria** (amurg) au fost asociate formal — ca procedeu de formare — cu germanele **Morgenröte** şi **Abendröte** care au acelaşi înţeles.

Deosebit de eficientă a fost compararea cuvintelor ruseşti cu cele din limba romînă literară cu sens schimbat. Slavul **mîlo** (săpun) are în limba romînă corespondentul **mîl** (săpunul apelor). **Prostoi** înseamnă în limba rusă simplu, dar din forma lui scurtă **prosto** s-a ajuns la calificativul **„prost"** cu care clasele exploatatoare i-au denumit pe oamenii simpli, neinstruiţi.

Întrucît în limba rusă categoria verbului, cu cele 66 de paradigme speciale, constituie o problemă gramaticală esenţială, am acordat o foarte mare atenţie aspectului verbelor, conjugării lor şi regimului acestora. Aşa de exemplu, pornind de la o frază dintr-un text studiat : **Molodaia franţujenka Raimonda Dien legla na pelisi"** (Tînăra franţuzoaică R. D. s-a aşezat pe şine) am luat în discuţie cele două aspecte ale verbului care în limba rusă înseamnă a se culca. Imperfectivul **lejitisia** şi perfectivul **leci.**

Explicînd poezia **„Pesnia şkolnikov"** de V. Gusev m-am oprit la versurile **„Sevodnia mî s pesnei vesioloi — Pod znamenem krasnîm voidiom"** (Astăzi, cu cîntec vesel, sub steagul roşu vom intra), pentru a analiza cele două forme ale versului a intra : **vhoditi** şi **voiti.** La fel am procedat şi în cazul altor verbe, ca **scrîvatisia-skrîtsia** (a se ascunde) **soskakivati-soskociti** (a sări jos) **kidati-kinuti** (a arunca) etc.

Caut întotdeauna să insist asupra formelor gramaticale mai grele. Aşa, de exemplu, în fraza **„Peredo mnoi bîla klteka v kotoroi jili dva bolsih ciornih vorona — voron da voroniha"** după numeralul **dva** se întrebuinţează genitivul singular **(vorona),** iar adjectivele atributive stau în genitiv plural. Le-am reamintit elevilor că după numeralele cardinale doi, trei şi patru substantivul rămîne în forma sa primitivă de dual, în timp ce adjectivul a evoluat la forma de plural, folosit tot în cazul genitiv. Le-am atras atenţia că de la această regulă fac excepţie substantivele feminine, adjectivele care le determină, în cazul că sînt precedate de numeralele **dve tri** şi **cetîre** putînd sta atît la nominativ plural cît şi la genitiv plural.

Desigur, acestea sînt numai cîteva din procedeele folosite pentru a asigura o cît mai temeinică însuşire a cunoştinţelor de limba rusă.

Prof. R. RUSU
Şcoala medie nr. 1 Ploieşti

În folosul muncii de educaţie

Predarea limbilor străine în şcoală nu are doar scopul de a le forma elevilor deprinderile de exprimare în aceste limbi, de a le îmbogăţi bagajul cunoştinţelor de cultură generală — lucruri de altfel de primă importanţă — ci şi acela de a contribui la educarea lor. De aceea considerăm bună sublinierea făcută în nota explicativă dată la programa de limba latină pentru clasele VIII-XI, în care se atrage atenţia — mai clar şi mai distinct decît în programele pentru limbile rusă, franceză, germană, engleză — că profesorul trebuie să folosească întens resursele lecţiei şi pentru educarea elevilor.

Există în adevăr pericolul ca profesorul de limbi străine — furat de grija pentru predarea cunoştinţelor de gramatică, pentru explicarea cuvintelor, pentru formarea şi perfecţionarea deprinderilor de citire corectă, de conversaţie, pentru transmiterea cunoştinţelor privitoare la istoria literaturilor străine etc. — să se ocupe mai puţin sau chiar de loc de conţinutul de idei al textelor citite, de valorificarea, în interesul educaţiei, a acestora. Fiecare pedagog cînd va preda la clasa a IX-a lecţia „Dans les villages d'aujourd'hui de la Dobroudja", de exemplu, va căuta desigur să explice cît mai accesibil problemele legate de pronunţie, de vocabular, chestiunile de gramatică cerute şi, folosind chestionarul din carte, va încerca să se convingă dacă elevii au înţeles conţinutul bucăţii citite. Dar profesorul nu se poate limita la aceasta. El are datoria ca în analiza textului, în cursul conversaţiei purtate asupra conţinutului acestuia să dezvolte admiraţia şcolarilor pentru schimbările radicale pe care le-a cunoscut satul dobrogean în anii noştri, mîndria de a trăi într-o ţară în care oamenii muncii duc o viaţă „nouă, luminoasă şi senină" — după cum se spune şi în text. Prin urmare, profesorul este chemat să folosească prilejul verificării, comunicării şi, după caz, al fixării cunoştinţelor şi pentru a influenţa formarea sentimentelor, a convingerilor elevului. Cîte asemenea ocazii nu oferă, bunăoară, lecţiile de limba rusă ? Programa de clasa a V-a prevede, de exemplu, pentru dezvoltarea vorbirii, teme referitoare la patria noastră, la şcoală, la casa părintească etc. Cei mai buni profesori au grijă ca discuţiile despre toate acestea să nu însemne doar o exersare a vocabularului copiilor, a posibilităţilor de exprimare corectă în limba rusă. Fără a depăşi potenţialul elevilor de clasa a V-a, ei conduc conversaţia în aşa fel încît copiii să scoată în evidenţă frumuseţea patriei noastre, a oraşelor şi satelor trezite la o viaţă nouă. Desigur, acest lucru va influenţa pozitiv în formarea sentimentelor şi convingerilor comuniste ale elevilor.

Este bine cînd directorul de şcoală îşi propune să studieze, cu ocazia asistenţelor la lecţii, cîte o problemă importantă a procesului instructiv-educativ. Bunăoară, şcoala nu are decît de cîştigat dacă într-o anumită etapă directorul urmăreşte preocuparea învăţătorilor şi profesorilor pentru formarea gîndirii dialectice a elevilor, pentru asigurarea purităţii ideologice a lecţiilor, pentru educarea elevilor prin lecţie. Se întîmplă însă ca în asistenţele sale pentru urmărirea laturii educative a lecţiilor directorul să-şi aleagă tocmai disciplinele în care această latură se realizează, am zice, prin forţa lucrurilor — lecţiile de literatură română, de socialism ştiinţific, de economie politică, de istorie. Mai slabă este însă preocuparea pentru felul cum se realizează educaţia prin lecţiile de limbi străine — ca de altfel şi pentru lecţiile de matematică, de caligrafie ori desen, de muzică. Un profesor din Cluj se referea la acest lucru într-o scrisoare trimisă redacţiei nu de mult. „Şi lecţiile de limba latină — spunea el — trebuie să-şi aducă partea lor de contribuţie la educarea elevilor, iar cei ce au sarcina să vegheze la buna lor desfăşurare au datoria să nu uite de aceasta". Autorul scrisorii avea perfectă dreptate. Nu putem preda la limba latină, lecţii ca „Răscoala sclavilor din Sicilia", „Împărţeala leului" „O revoltă a gladiatorilor", „Lupte sociale la Roma" fără să avem grijă să-i ajutăm pe elevi să vadă nedreptatea socială în societatea împărţită în clase antagoniste, să simtă revolta împotriva exploatatorilor care, profitînd de forţa lor în stat, au oprimat şi asuprit pe cei ce încercau să-şi ceară drepturile legitime. Tot astfel, nu pot fi predate lecţii ca „Cimbrii şi Teutonoii", „Un răspuns spartan", „Jurămîntul tinerilor atenieni", „Camillus salvează Roma", „Sacrificiul pentru patrie" fără a scoate în evidenţă devotamentul şi dragostea de patrie a eroilor din aceste lecturi.

Lecţiile de limba rusă, franceză, engleză sau germană îl pot ajuta pe profesor la educarea elevilor în spiritul internaţionalismului proletar, ca şi în formarea altor trăsături morale caracteristice omului nou — optimismul, încrederea în forţele omului, cinstea, modestia, curajul.

Valorificarea sub acest aspect a lecţiei implică desigur o atentă pregătire prealabilă, în care să chibzuim atent la elementele educative ale lecţiei, la modul cum le vom valorifica, la momentul în care le vom valorifica, astfel încît să le înglobăm organic, firesc în cuprinsul lecţiei, ca ele să se însuşească pe nesimţite.

A. C.

Manuale pentru învăţământul special

Printre sectoarele activităţii editoriale pedagogice care se bucură de o atenţie deosebită se află şi învăţământul special. Numai în acest an redacţia învăţământului special din cadrul Editurii didactice şi pedagogice a elaborat 10 manuale noi destinate şcolilor speciale de surzi şi şcolilor ajutătoare, fără să punem la socoteală numeroasele ediţii noi, îmbunătăţite a unor manuale elaborate în anii trecuţi.

Printre manualele noi, originale, editate anul acesta pentru şcolile speciale de surzi se numără cititrile pentru clasa a VII-a şi clasa a VIII-a, Gramatica pentru clasa a VI-a, Aritmetica pentru clasa a II-a, Botanica pentru clasa a VII-a şi Geografia R.P.R. pentru clasa a VII-a.

Manualul de citire pentru clasa a VII-a cuprinde întreaga tematică recomandată de programa şcolară. Textele, care în general se prezintă sub forma unor prelucrări şi adaptări, se caracterizează printr-un bogat conţinut educativ. Întîlnim texte menite să dezvolte dragostea elevilor pentru patria noastră socialistă, pentru oamenii muncii („O călătorie pe Olt", „Eroi ai zilelor noastre", „La Reşiţa se fabrică locomotive", „Dobrogea", „O călătorie cu gîndul pe drumurile patriei", „Despre cei ce muncesc noaptea") texte care vorbesc despre trecutul istoric al poporului nostru („Moş Ion Roată şi Unirea", „Ion Vodă cel Cumplit", „Moartea lui Ştefan cel Mare") texte din operele unor scriitori clasici (Alecsandri, Eminescu) şi din literatura noastră nouă.

În general manualul respectă exigenţele şcolilor cărora li se adresează. Textele sînt simple, accesibile, au cel mai adesea forma unor dialoguri vii şi folosesc cuvinte şi expresii cunoscute elevilor.

Manualul de citire pentru clasa a VIII-a este asemănător, în linii mari, celui de clasa a VII-a. Şi aici găsim texte care descriu frumuseţile patriei, care oglindesc lupta poporului împotriva exploatării şi realizările oamenilor muncii din patria noastră, texte care urmăresc să-i familiarizeze pe elevi cu operele scriitorilor clasici şi contemporani. Diferenţele faţă de manualul de clasa a VII-a constau în dimensiunile textelor şi în volumul bagajului lexical.

La manualul de gramatică pentru clasa a IX-a se observă grija autorilor de a asigura parcurgerea gradată a cunoştinţelor, preocuparea lor de a folosi la fiecare capitol nou cunoştinţele însuşite anterior de către elevi, de a explica definiţiile cu ajutorul a numeroase scheme şi exemple, de a utiliza tablouri şi exerciţii recapitulative. Ţinînd seama de caracterul concret al gîndirii elevilor surzi şi de posibilităţile pe care le au aceştia de a reţine cunoştinţele pe cale vizuală, autorii au folosit într-o largă măsură ilustraţia şi schemele sinoptice. Cu toate acestea manualul este încă greoi, deoarece mai cuprinde cunoştinţe care depăşesc cu mult posibilităţile de înţelegere ale elevilor. Ar fi fost bine dacă la preocuparea pentru facilitarea înţelegerii problemelor gramaticale cu ajutorul a diferite procedee de ordin metodic s-ar fi alăturat şi grija de a simplifica lecţiile, astfel încît ele să cuprindă numai ceea ce este strict necesar pentru însuşirea noţiunilor esenţiale de gramatică.

Manualul de botanică pentru clasa a VII-a tratează diferite probleme legate de cele mai importante şi mai cunoscute grupe de plante răspîndite la noi în ţară. Lecţiile au fost astfel alcătuite încît să contribuie la formarea concepţiei materialist-dialectice a elevilor şi să-i ajute să-şi dea seama de însemnătatea practică a plantelor studiate. Atît în capitolul care tratează morfologia plantelor cît şi în cel care tratează sistematica au fost prevăzute lucrări de laborator care vor da elevilor posibilitatea să-şi însuşească şi să reţină lecţiile studiate. Textele sînt scurte şi clare. Se observă strădania autorilor de a evita termenii ştiinţifici prea dificili. Pentru termenii existenţi se dau, în subsolul paginilor, explicaţiile necesare. O calitate a acestui manual o reprezintă cele 12 planşe colorate pe care le cuprinde şi care au şi explicaţii adecvate. Nu înţelegem însă de ce desenele lucrate în negru sînt văduvite de explicaţii.

Manualul de Geografia R.P.R. pentru clasa a VII-a se aseamănă în general cu manualul de Geografia R.P.R. pentru şcolile de cultură generală. În lecţiile de geografie fizică au fost introduse şi unele elemente de geografie economică. Lecţiile sînt astfel elaborate încît majoritatea problemelor de ordin geografic sînt legate de existenţa elementului uman. La sfîrşitul manualului se dă o listă în care sînt explicate toate noţiunile noi învăţate în cursul lecţiilor.

Lecţiile din manualul de aritmetică pentru clasa a IX-a respectă următoarea structură metodică : exerciţii pregătitoare, exerciţii şi probleme însoţite de rezolvarea lor, definiţii, exerciţii şi probleme aplicative. Lecţiile sînt de asemenea însoţite de ilustraţii explicative. În general este un manual accesibil, în care autorii au respectat cerinţele specifice învăţămîntului în şcolile speciale de surzi.

Manualul de aritmetică pentru clasa a VII-a a şcolilor ajutătoare se aseamănă din punct de vedere metodic cu manualele din clasele anterioare. El pune accentul pe explicarea fracţiilor zecimale şi a procentelor. Problemele sînt în general accesibile în conţinut şi formulare, iar datele pe care le folosesc denotă strădania autorilor de a transmite copiilor, pe această cale, şi unele cunoştinţe privind realizările statului nostru .Ilustraţia este abundentă.

Şi manualul de geografia R. P. R. pentru clasa a V-a a şcolilor ajutătoare este accesibil şi întruneşte calităţile metodice impuse de specificul acestor şcoli. Dar realizarea tehnică a materialului grafic şi cartografic lasă mult de dorit. Culorile folosite pentru a demarca diferitele zone pe hartă sînt palide, şterse, astfel încît copiilor le vine greu să distingă semnele şi contururile geografice.

În manualul de botanică pentru clasa a IV-a a şcolilor ajutătoare fiecare capitol referitor la morfologia plantelor se încheie cu o schemă recapitulativă. Este regretabil că nu se prezintă asemenea scheme şi în capitolele referitoare la sistematică.

O problemă generală, valabilă pentru toate manualele prezentate aici, este aceea a realizării tehnice a ilustraţiilor. Dată fiind însemnătatea acestui aspect pentru şcolile speciale, Editura didactică şi pedagogică va trebui să dovedească pe viitor mai multă exigenţă faţă de calitatea grafică a manualelor.

Cele 10 manuale noi, originale, elaborate anul acesta de Editura didactică şi pedagogică reprezintă neîndoielnic un succes. Deocamdată este prematur să facem observaţii mai amănunţite asupra calităţilor şi neajunsurilor pe care le au. Ele se vor dezvălui în chipul cel mai concludent în timpul utilizării manualelor în munca practică la catedră.

O. B.

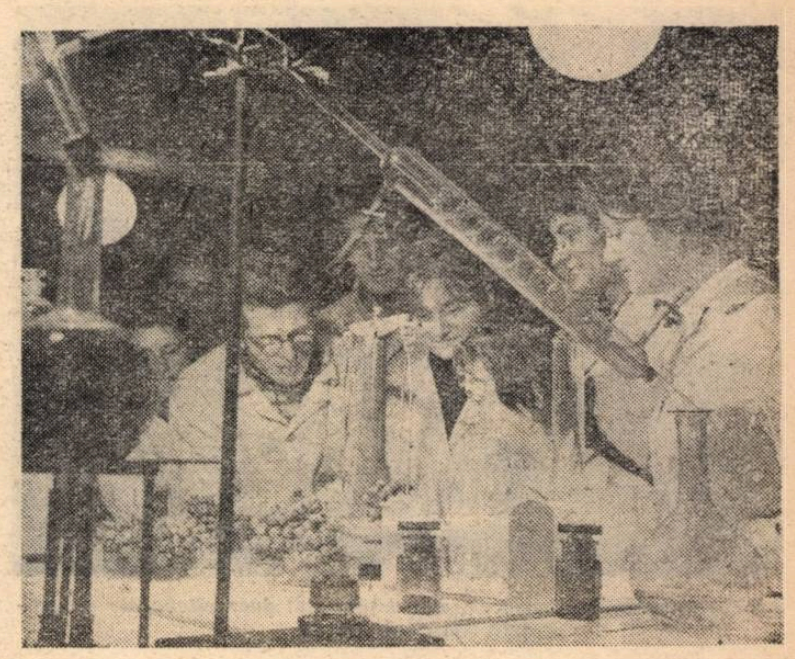

Cît zahăr are o boabă de strugure ?

PUNCTE DE VEDERE

Locul predării teoriei literaturii în şcoala medie

Tovarăşul Mircea Brătucu, autorul articolului „Observaţii la noua programă de literatură pentru clasa a VIII-a", publicat în „Gazeta învăţămîntului" nr. 6?0, propune ca noţiunile de teoria literaturii să se predea în ultima clasă a şcolii medii, întrucît în clasa a VIII-a elevii nu au capacitatea de a-şi însuşi în toată complexitatea lor aceste cunoştinţe, nu au „volumul şi varietatea cunoştinţelor concrete de la care pornesc procesele de generalizare teoretică". În consecinţă, autorul consideră că actuala programă de învăţămînt, care prevede predarea noţiunilor de teorie literară înaintea istoriei literaturii, nu are o fundamentare reală.

În ceea ce mă priveşte, cred că problema studiului teoriei literaturii poate fi rezolvată just numai dacă o privim în lumina noilor condiţii create prin prelungirea duratei şcolii elementare la 8 ani. Peste doi ani, cînd teoria literaturii se va preda în clasa a IX-a, ea nu va mai ridica greutăţile pe care le ridică acum. Elevii care o vor studia vor fi mai mari cu un an şi vor fi studiat în clasa a VIII-a, aşa cum prevede programa, un număr mai mare şi mai variat de opere literare decît în prezent. Predarea va fi uşurată şi de faptul că în programa şcolii de 8 ani sînt prevăzute noţiuni de teoria literaturii mult mai bogate şi prezentate mult mai sistematic decît în vechea programă. Se pare chiar că se întrevede tendinţa spre o predare concentrică a acestor noţiuni. Noile manuale pentru clasele a V-a şi a VI-a au şi făcut un prim pas în această direcţie. Astfel, în clasa a V-a elevii sînt familiarizaţi cu noţiunile de operă literară, subiect şi personaje. În clasa a VI-a cunoştinţele se lărgesc : elevii află care sînt părţile subiectului, trec la încercări de caracterizare a personajelor. Proiectul de programă pentru clasa a VII-a prevede studierea noţiunii de operă epică şi a compoziţiei acesteia. În clasa a VIII-a se vor relua (desigur pentru a fi predate la alt nivel decît în clasele a V-a şi a VI-a) noţiunile de operă literară, personaj, subiect şi compoziţie (adăugîndu-se, probabil, compoziţia operei lirice). Absolvenţii şcolii de 8 ani vor cunoaşte unele specii ale creaţiei populare (basmul, balada, doina), precum şi cîteva specii ale epicii şi liricii culte (schiţa, nuvela, pastelul, imnul). În aceste condiţii, cursul care se va preda în clasa a IX-a va completa cele studiate în clasele anterioare, va lămuri unele probleme teoretice şi va sistematiza într-un tot noţiunile de teoria literaturii, care, spre sfîrşitul anului, vor putea fi aplicate integral la analiza unor opere de mai mare întindere şi mai complexe recomandate de programă.

Iată deci că există posibilitatea ca studiul noţiunilor de teorie a literaturii să preceadă studiul istoriei literaturii. Aceasta ni se pare cu atît mai necesar cu cît la lecţiile de analiză a operelor literare din cadrul cursului de istorie a literaturii elevii trebuie să cunoască neapărat o serie de noţiuni teoretice.

Este adevărat — aşa cum bine observă tov. M. Brătucu în articolul amintit — că simplificările făcute în programa de teoria literaturii au dus la comprimarea unui material teoretic important (noţiuni generale despre literatură şi structura operei literare) în numai 6 ore. Aceasta este însă o lipsă a programei, pentru înlăturarea căreia cred că se va putea găsi o soluţie. Printr-o atentă revizuire a programei se poate spori numărul de ore la aceste capitole.

În concluzie, consider necesară predarea noţiunilor de teoria literaturii în primul an al şcolii medii, întrucît scopul predării acestor noţiuni nu este numai acela de a le da elevilor o serie de cunoştinţe necesare oamenilor culţi, ci şi acela de a le asigura posibilitatea să studieze la nivelul cuvenit cursul de istorie a literaturii. Socotesc că noile condiţii create prin prelungirea duratei învăţămîntului, o programă judicios întocmită şi un manual care să cuprindă şi exerciţii aplicative la fiecare lecţie vor rezolva greutăţile existente în prezent în predarea teoriei literaturii.

Prof. ŞTEFANIA POPESCU
Şcoala medie nr. 18
„M. Eminescu" din Bucureşti

Calitatea ilustraţiilor

— despre manualul de geografie a regiunii Oltenia —

Faţă de manualul din anul trecut, noul manual de geografie a regiunii Oltenia pentru clasa a III-a prezintă o serie de îmbunătăţiri atît din punct de vedere al conţinutului, cît şi al formei. Bunăoară este mai bine redactată partea generală, referitoare la cunoştinţele de orientare (orizont, puncte cardinale, planul clasei, planul şcolii etc.) De asemenea, la capitolele referitoare la economia raionului şi a regiunii s-au făcut unele precizări şi actualizări importante. Calitatea textelor s-a ridicat datorită reformulării lor.

În felul acesta lecţiile din manual sînt mai concise şi totodată mai accesibile elevilor de clasa a III-a. Şi în ce priveşte ilustraţia noului manual se constată unele progrese.

Socotesc însă că mai pot fi aduse unele îmbunătăţiri, în special în ceea ce priveşte ilustraţiile. Într-adevăr, acestea sînt uneori confuze, alteori chiar greşite, ceea ce poate primejdui însuşirea de către elevi a unor cunoştinţe exacte, ştiinţifice.

De pildă, ilustraţiile de la paginile 3, 4 şi 5, care reprezintă linia orizontului, necesită o retuşare spre a se preciza mai clar această linie. În ilustraţiile de care vorbim apar mai multe linii de orizont, fapt care-i derutează pe elevi. Linia orizontului ar trebui marcată printr-o linie punctată, scoţîndu-se în relief diversitatea ei în raport cu formele de relief.

La ilustraţiile care reprezintă poziţia Soarelui la răsărit, miazăzi şi apus (pag. 7), este o neclaritate, astfel încît nu se distinge unde este reprezentat răsăritul şi unde apusul. Era bine ca traiectul diurn al Soarelui, sensul mişcării aparente, precum şi direcţia punctelor cardinale să fie indicate prin linii punctate. Nici umbra copacilor nu este redată exact, lăsînd impresia că pe bolta cerească ar fi şi altă sursă luminoasă.

La pag. 43, jos, se află o ilustraţie care înfăţişează nişte rîuri. Din cauza neclarităţii desenului însă, elevii au impresia că acestea îşi păstrează apele în propriile lor albii, fără a avea o gură de vărsare.

La paginile 49, 50, 51 şi 53, unde sînt prezentate semnele convenţionale, unele ilustraţii sînt denaturate, necorespunzînd cu ceea ce indică semnele convenţionale respective. Poteca lasă impresia unui drum, pîrîul pare un rîu cu debit mare de apă, movila seamănă mai degrabă cu o măgură, iar dealul şi muntele nu aduc nici pe departe cu ceea ce ar vrea să reprezinte. Nici orientarea n-a fost respectată. Astfel, poteca din ilustraţie are direcţia N—S, în timp ce semnul convenţional respectiv are direcţia E—V. La fel stau lucrurile cu şoseaua, calea ferată, pîrîul, fluviul.

Nu se înţelege de ce s-a socotit necesară apariţia în acest manual — de geografie a regiunii Oltenia — a unei ilustraţii înfăţişînd aspecte din Munţii Bucegi, adică din regiunea Ploieşti. De ce oare nu s-au prezentat în manual aspecte din Munţii Parîng, de exemplu, care se află în cuprinsul regiunii studiate ?

Socotesc ca o mare lipsă a manualului faptul că el nu cuprinde nici un fel de hartă a regiunii. Erau absolut necesare, după părerea mea, harta fizică a regiunii, colorată, harta cu apele regiunii, o hartă economică a acesteia, alta înfăţişînd căile de comunicaţie şi o hartă cu împărţirea administrativă. În situaţia existentă acum, cînd n-au la dispoziţie, în manual, nici o hartă pe care să-şi fixeze obiectivele expuse în lecţii, elevii sînt nevoiţi de multe ori să înveţe mecanic, făcînd apel doar la memorie.

Îmbunătăţirea calităţii ilustraţiilor în noua ediţie a manualului de geografie a regiunii Oltenia va face ca acesta să vină şi mai mult în sprijinul elevilor din clasele a III-a ale şcolilor din această regiune, ca şi în sprijinul învăţătorilor lor.

VICTOR V. TUNSOIU
Murgaş, raionul Olteţ

Atenţie încordată, cunoştinţe, siguranţă : sînt doar cîteva din exigenţele muncii de frezor

O iniţiativă interesantă

Pentru a contribui la o cît mai bună pregătire practică a elevilor în vederea viitoarei lor activităţi în producţie, la Centrul şcolar de cooperaţie din Slatina au luat fiinţă cooperativa-şcoală „Munca noastră" şi un magazin şcolar.

Cooperativa are ca scop deprinderea elevilor cu formele organizatorice şi activitatea cultural-educativă de masă din cadrul cooperaţiei de consum. Astfel, organele de conducere ale cooperativei, alese de către adunarea generală a elevilor membri cooperatori din rîndul fruntaşilor la învăţătură, se preocupă de înscrierea de noi membri, de încasarea fondului social, de aprovizionarea magazinului şcolar cu mărfurile cerute de consumatori, de organizarea unor programe artistice etc. Pînă în prezent au fost înscrişi în cooperativa şcolară 92% din numărul elevilor. De asemenea, s-au vîndut mărfuri alimentare şi industriale în valoare de 18.000 lei, s-au organizat programe artistice în şcoală şi în afară de şcoală etc.

La rîndul său, magazinul şcolar care funcţionează în cadrul cooperativei contribuie la înarmarea elevilor cu deprinderi de practicare a unui comerţ civilizat, la nivelul cerinţelor mereu crescînde ale consumatorilor. Magazinul, care ţine de centrala cooperativelor din Slatina şi este deservit de elevi, sub îndrumarea profesorilor, constituie un adevărat laborator experimental unde se pun în practică cunoştinţele teoretice însuşite la lecţii cu privire la studierea cererii de mărfuri a populaţiei, la recepţionarea mărfurilor, pregătirea locului de muncă, deservirea consumatorilor etc.

Pentru cuprinderea unui număr cît mai mare de elevi în activitatea practică de vînzare a mărfurilor, elevii-vînzători se schimbă la fiecare două săptămîni. Munca în cadrul magazinului îi educă pe viitorii vînzători în ceea ce priveşte ţinuta lor personală, comportarea atentă şi cuviincioasă faţă de consumatori, grija faţă de avutul obştesc încredinţat etc.

Intre elevii vînzători au loc întreceri care urmăresc dezvoltarea iniţiativei lor, a aptitudinilor de care dau dovadă.

Astfel, activitatea practică la cooperativa şcolară şi în cadrul magazinului şcolar constituie o adevărată punte de legătură între învăţămîntul teoretic şi instruirea la locul de muncă a elevilor din sectorul cooperaţiei.

Prof. SIMION TULIGĂ
Slatina

Pregătirea viitorilor muncitori forestieri

Pe tot cuprinsul patriei iau fiinţă fabrici noi şi combinate moderne de prelucrare complexă a lemnului, utilate la nivelul tehnicii mondiale, cum sînt cele care s-au construit în ultimii ani la Tg. Jiu, Gherla, Gălăutaş, Rîmnicul Vîlcea, Rădăuţi, Brăila etc. Dezvoltarea impetuoasă a sectorului economiei forestiere, ridicarea continuă a nivelului tehnic al producţiei în industria lemnului impun o creştere corespunzătoare a nivelului de pregătire a cadrelor ce vor lucra în acest sector.

Pentru continua îmbunătăţire a învăţămîntului profesional şi tehnic în şcolile aparţinînd Ministerului Economiei Forestiere s-a organizat recent o consfătuire la care delegaţi de la toate centrele şcolare forestiere din ţară au studiat experienţa şcolilor din Rm. Vîlcea, Cîmpulung Moldovenesc şi Caransebeş, fruntaşe în pregătirea cadrelor de muncitori şi tehnicieni şi au discutat o seamă de aspecte importante ale pregătirii profesionale a ucenicilor şi elevilor.

Discuţiile purtate la consfătuire au acordat atenţia principală desfăşurării procesului instructiv-educativ. Una din condiţiile principale pentru asigurarea bunei desfăşurări a acestuia — au arătat cei mai mulţi dintre vorbitori — o constituie ridicarea calificării cadrelor didactice. Ministerul Economiei Forestiere, prin serviciul de învăţămînt, s-a preocupat de această problemă şi a sprijinit şcolile pentru a-şi completa necesarul de cadre bine pregătite, astfel că în prezent majoritatea centrelor şcolare forestiere dispun de cadre cu înaltă calificare, capabile să asigure desfăşurarea unui învăţămînt de calitate. Este necesar să fie luate măsuri ca la toate centrele şcolare forestiere să se rezolve în cele mai bune condiţii această problemă.

În consfătuire s-a arătat de asemenea că s-au obţinut o serie de realizări în ceea ce priveşte editarea manualelor de specialitate. Cu sprijinul forurilor de resort Editura didactică şi pedagogică a tipărit în ultimii doi ani majoritatea manualelor necesare. Astfel în anul 1962 au apărut 4 manuale de specialitate pentru şcolile profesionale şi 12 manuale de specialitate pentru şcolile tehnice şi tehnice de maiştri. Majoritatea acestor manuale constituie un ajutor preţios atît pentru elevi cît şi pentru profesori. Ele corespund programelor şcolare, cuprind cunoştinţe expuse la nivelul tehnicii celei mai moderne şi într-o formă accesibilă nivelului de înţelegere al elevilor. Din păcate, însă, există şi unele excepţii. De exemplu, manualul de topografie (autor A. Rusu) expune cu multe amănunte unele teme pe care programa nu le prevede, dar foarte pe scurt

Consfătuirea cadrelor didactice din şcolile economici forestiere

teme importante prevăzute în programă. Astfel, este descris pe larg nivelmentul trigonometric la distanţe mari, pe care tehnicienii nici măcar nu-l folosesc în practică, în schimb este prezentat sumar nivelmentul la distanţe mici, care se foloseşte curent în practica silvică. Manualul „Utilaje pentru fabricarea P.A.L. şi P.F.L." pentru şcolile tehnice (autor I. Bulboacă) acordă un spaţiu larg descrierii unor utilaje de tip vechi, cum sînt foarfecele manual pentru tăiat furnire, înfăşurătorul manual pentru furnire, maşina de tăiat plan, în detrimentul prezentării unor utilaje noi, moderne, cu care sînt dotate complexele pentru industrializarea lemnului din Blaj, Rm. Vîlcea şi Brăila. Pentru o serie de utilaje prezentate în manual nu se dau schemele cinematice, hidraulice şi electrice, ci sînt prezentate doar fotografii ale acestora. Deşi specialiştii au indicat îmbunătăţirile ce trebuie aduse manualului, Editura didactică şi pedagogică n-a ţinut seama de ele. Vorbitorii au cerut ca pe viitor să se acrode şi mai multă grijă editării manualelor.

Consfătuirea a relevat faptul că rezultatele bune obţinute în pregătirea viitorilor muncitori forestieri se datoresc în mare măsură pregătirii temeinice a lecţiilor şi activităţilor practice de către profesori şi maiştri-instructori. Activitatea desfăşurată de aceştia în cadrul comisiilor metodice şi al consiliilor pedagogice precum şi pregătirea individuală îi ajută să-şi îmbunătăţească cunoştinţele pedagogice necesare privind organizarea procesului de învăţămînt, tipurile de lecţii şi metodele ce trebuiesc folosite. Cadrele didactice de la şcolile din Rm. Vîlcea, Caransebeş, Curtea de Argeş etc, folosesc în predare un bogat material didactic sistematizat în cadrul laboratoarelor şi cabinetelor tehnice şcolare. Progrese însemnate au înregistrat pe această linie şi şcolile din Băiţa, Plai, Codlea şi Vatra Dornei unde în acest an a fost confecţionat şi procurat un material variat, foarte folositor predării.

S-a relevat însă în cadrul consfătuirii că, din păcate, mai există şcoli — cum sînt cele din Arad, Miercurea Ciuc, Cîmpeni — unde, deşi există suficient material didactic, acesta nu a fost sistematizat, se află depozitat în neorînduială, într-o singură încăpere şi nu este folosit decît în foarte mică măsură. Unii profesori de fizică şi de tehnologia meseriei din şcolile menţionate nici măcar nu cunosc în amănunţime materialul didactic de care dispun acestea.

O deosebită însemnătate pentru pregătirea viitorilor muncitori — au subliniat numeroşi participanţi la discuţii — o are activitatea practică a acestora. Majoritatea maiştrilor-instructori se preocupă cu grijă, după cum a reieşit din lucrările consfătuirii, de cît mai buna organizare şi desfăşurare a practicii, astfel încît ea să se ridice la nivelul cerinţelor tehnicii avansate. Astfel, la Şcoala de tehnicieni pentru industria lemnului de la Centrul şcolar forestier din Rm. Vîlcea s-au creat condiţii pentru instruirea elevilor la nivelul tehnicii moderne în noul combinat de la Rm. Vîlcea. Aici elevii fac practică la linia tehnologică complet automatizată, conducînd toate operaţiile mecanice, de la aşchierea buştenilor şi deşeurilor şi la presarea la cald etajată pînă în secţia finisaj, unde capătă forma finită enormele plăci aglomerate din lemn cu proprietăţi fizico-mecanice superioare.

Schimbul de experienţă realizat la consfătuire în ceea ce priveşte organizarea practicii în producţie a ucenicilor şi elevilor din şcolile forestiere va ajuta maiştrilor-instructori să îmbunătăţească şi mai mult pe viitor această activitate.

Discuţii rodnice s-au purtat în consfătuire şi cu privire la problema educaţiei comuniste a ucenicilor şi elevilor. Cu mult interes au ascultat directorii de şcoli, profesorii şi ceilalţi delegaţi la consfătuire intervenţia directorului şcolii profesionale forestiere din Caransebeş, tov. Gh. Sandroiu, care a împărtăşit aspecte din bogata experienţă a acestei şcoli în ce priveşte educaţia comunistă a elevilor. Munca educativă de la şcoala din Caransebeş s-a întemeiat în primul rînd pe exemplul personal al profesorilor şi maiştrilor-instructori care s-au preocupat să dezvolte pe această cale în rîndul elevilor spiritul de ordine, punctualitatea, dorinţa de perfecţionare a metodelor de muncă, dragostea faţă de profesiunea aleasă.

Consfătuirea cadrelor didactice din şcolile forestiere a fost plină de învăţăminte, trasînd o serie de jaloane preţioase pentru activitatea instructiv-educativă a acestora, pentru ridicarea pregătirii viitorilor muncitori forestieri la nivelul dezvoltării impetuoase a sectorului economiei forestiere.

GH. JANGOCIU

VIGOARE ŞI ÎNDEMÎNARE

— Educaţia fizică şi sportul într-un centru şcolar profesional —

Educaţia fizică şi sportul constituie unul dintre principalele mijloace prin care şcoala contribuie la întărirea sănătăţii tineretului şi îi asigură o dezvoltare armonioasă şi multilaterală. Totodată, educaţia fizică şi sportul contribuie la dezvoltarea calităţilor morale şi a voinţei elevilor, la educarea lor în spiritul disciplinei conştiente.

Înţelegînd însemnătatea educaţiei fizice şi ştiind să rezolve concret problemele pe care le ridică activitatea pe acest tărîm cei patru profesori de specialitate de la Centrul şcolar profesional de construcţii-montaj din Capitală se preocupă permanent de îmbinarea orientării generale pe care o dă programa cu sarcinile specifice tipului de şcoală şi vîrstei elevilor cu care lucrează, astfel încît pregătirea fizică generală a acestora să se împletească strîns cu formarea deprinderilor şi calităţilor fizice necesare în meseria pentru care se pregătesc.

Aceste ţeluri apar evident în întreaga activitate desfăşurată în orele de educaţie fizică, în orele de activitate sportivă, în gimnastica de înviorare, în pauza de cultură fizică la ateliere ca şi în manifestările sportive.

Bunăoară în cadrul lecţiilor de educaţie fizică profesorii urmăresc ca, pe lîngă tema din lecţia respectivă, să rezolve şi anumite sarcini speciale, menite să ducă la dezvoltarea calităţilor fizice necesare muncii profesionale a elevilor. Astfel, cu elevii tîmplari şi dulgheri, meserii în care braţele sînt foarte mult solicitate, se fac la ora de educaţie fizică exerciţii de extensie a trunchiului şi exerciţii libere cu braţele. Cu elevii electricieni şi zidari, care lucrează la înălţimi, uneori pe schele se fac exerciţii care urmăresc în mod special să li se dezvolte simţul de echilibru şi îndemînare. Ei execută astfel exerciţii de echilibru şi sărituri de la înălţimi.

Pentru pauza de cultură fizică la ateliere, profesorii au organizat complexe de exerciţii care ţin seama de influenţele procesului de muncă asupra organismului elevilor. Urmărind să dea acestor exerciţii un caracter compensator profesorii acordă întîietate exerciţiilor menite să influenţeze pozitiv poziţia corpului în timpul lucrului şi care pot avea influenţa favorabilă cea mai stabilă asupra poziţiei de muncă. De aceea au fost alcătuite diferite grupe de exerciţii, corespunzătoare meseriilor la care se lucrează şezînd, celor la care se lucrează stînd în picioare etc.

De pildă, mecanicii, instalatorii şi caloriferiştii care efectuează lucrări la menghină, stînd într-o poziţie semiaplecată şi lucrînd foarte intens cu braţele, efectuează exerciţii de trunchi în care predomină extensiile, exerciţiile libere de relaxare a braţelor.

Pentru îmbunătăţirea continuă a activităţii în pauza de cultură fizică la ateliere, comisia metodică de specialitate a pus recent în discuţia membrilor săi un referat cu tema „Activitatea de cultură fizică — factor important în dezvoltarea deprinderilor de muncă". Discuţiile purtate cu acest prilej, schimbul de experienţă realizat între profesorii de educaţie fizică a dus la sporirea eficacităţii exerciţiilor fizice efectuate de elevi în timpul practicii.

O mare atenţie se acordă şi manifestărilor sportive de masă. „Colţul sportiv" al Centrului şcolar prezintă regulat bogatul program competiţional al „duminicilor sportive", tradiţie a şcolii care întruneşte sute de elevi participanţi şi alte sute de „suporteri" înflăcăraţi. De asemenea, staţia de amplificare prezintă adesea „emisiunea sportivă locală" în care sînt popularizate rezultatele competiţiilor, se fac comentarii pe marginea manifestărilor sportive, se dau sfaturi de specialitate şi chiar scurte lecţii privind regimul elevului sportiv. În holul central al şcolii te întîmpină vitrina cu trofeele sportive. Destul de des se organizează gale de filme sportive, întîlniri cu maeştrii sportului, conferinţe despre calităţile fizice şi morale ale sportivului.

Rezultatele dobîndite sînt grăitoare. La faza pe şcoală a recentei competiţii dotate cu „Cupa oraşului Bucureşti" s-au aliniat la startul întrecerilor de atletism aproape 1000 de concurenţi, în finalele pe şcoală calificîndu-se aproximativ 100. La rîndul său, campionatul de fotbal, a antrenat reprezentativele a 24 de clase. 1800 de elevi au participat la faza pe şcoală a crosului „Să întîmpinăm 7 Noiembrie".

Cu o asemenea bază de masă, cultura fizică şi sportul au scos la iveală o serie de talente pe care profesorii le îndrumă cu o deosebită grijă, printr-un antrenament variat şi sistematic.

Iată cîteva tinere „speranţe" a căror dezvoltare este urmărită în mod deosebit : Siţa Medeleanu, din anul I mozaicari, care a cucerit locul I la etapa pe raion a crosului „Să întîmpinăm 7 Noiembrie", Niculina Enache, clasată la acelaşi cros pe locul I pe Capitală la junioare, Gheorghe Purcărea care are o performanţă de 5,40 m lungime. Mihai Popescu cu 10,4 secunde pe 80 m plat, Niculina Călin — 4,10 la lungime. Reprezentativa de gimnastică a centrului şcolar este campioană raională, echipa de juniori la rugbi participă la campionatul republican.

În întreaga desfăşurare a educaţiei fizice şi a activităţilor sportive profesorii au zi de zi în vedere educarea trăsăturilor de caracter ale elevilor. Iată un fapt relevator în această privinţă. Niţu Dionisie, sportiv talentat, campion al şcolii, înfumurîndu-se şi abătîndu-se de la disciplină a fost scos din lotul reprezentativ. Sancţiunea aceasta l-a ajutat : Niţu a redevenit în scurtă vreme un elev disciplinat.

Acordînd o atenţie sporită desfăşurării orelor de educaţie fizică şi activităţii sportive a elevilor, conducerea Centrului şcolar de construcţii va contribui nu numai la dezvoltarea fizică armonioasă a viitorilor muncitori ci şi la creşterea capacităţii lor de a-şi însuşi deprinderile de muncă

AL. CRACEA

Pe scena finalei celui de al IV-lea festival bienal „I. L. Caragiale"

Printre cele mai bune formaţii de teatru de amatori de la oraşe şi sate care au luat startul în marea întrecere pe ţară din cadrul festivalului bienal „I. L. Caragiale" se numără şi formaţia de teatru a Sindicatului învăţămînt din Oradea. Pedagogii orădeni vor prezenta la finală piesa „Căsătoria" de N. V. Gogol.

În decurs de 12 ani de activitate neîntreruptă, în repertoriul formaţiei au figurat aproape 20 de piese de teatru într-un act sau în mai multe acte, cu care s-au prezentat peste 250 de spectacole în centrele muncitoreşti miniere, în centrele de raioane, pe scenele cluburilor şi căminelor culturale din regiune. De-a lungul acestor ani formaţia de teatru, apreciată de oamenii muncii din regiune, a fost prezentă la toate concursurile organizate pe plan local şi central. Iată cîteva din lucrările cuprinse în repertoriul ei : „O scrisoare pierdută", „D-ale carnavalului" şi „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale, „Revizorul" de N. V. Gogol, „Doctorul fără voie" de Molière, „Platon Krecet" de A. Korneiciuk, „Zestrea Ilenuţei" de Mircea Ştefănescu, „Neamurile" de Teofil Buşecan sau „Cînd va suna clopoţelul", piesă originală a profesorului Eugen Groza — unul dintre animatorii formaţiei de teatru.

Însufleţiţi de dorinţa de a reprezenta cît mai bine regiunea Crişana la Bucureşti, membrii colectivului de teatru au desfăşurat în preajma finalei o bogată activitate pentru ca pregătirile lor să corespundă nivelului de desfăşurare a întrecerii. Intensificarea repetiţiilor sub îndrumarea regizorului Valentin Avrigeanu, de la Teatrul de stat din oraş, spectacolele date săptămînal în oraş şi în regiune, urmate de discuţii menite să ridice nivelul calitativ al interpretării, precum şi vizionarea în colectiv a unor piese de teatru (printre care şi „Căsătoria"), în interpretarea actorilor profesionişti sînt doar cîteva dintre pregătirile preliminare care, de bună seamă, vor contribui la realizarea unui spectacol de ridicată calitate artistică pe scena finalei.

N. BURCEA

O excursie a cadrelor didactice

Recent, cercul pedagogic al profesorilor de geografie şi ştiinţe naturale din raionul Muscel a organizat pentru membrii săi o interesantă excursie în partea de nord a raionului. Excursia a avut ca scop lărgirea orizontului de cunoştinţe al profesorilor şi totodată legarea mai strînsă a acestor cunoştinţe de practică.

Excursioniştii au vizitat G.A.C. „Argeşelul" şi Fabrica de var de la poalele Mateiaşului, cea mai mare fabrică de acest gen din regiune, munţii Iezer, Păpuşa, Făgăraş, Piatra Craiului şi Laota, dealurile subcarpatice ce formează zone de muşcele şi dealurile premontane ale podişului Getic.

Pe tot traseul excursiei s-au făcut observaţii fenologice. De asemenea, s-a adunat un bogat material didactic pentru lecţiile de botanică şi geologie.

Prof. I. POPESCU-ARGEŞEL

ŞTIRI

Începînd cu acest an şcolar, la internatul Centrului şcolar agricol din Sibiu funcţionează o staţie de radioamplificare. În mod regulat staţia transmite o emisiune locală al cărei program cuprinde conferinţe pe teme ştiinţifice şi educative, informaţii etc.

Iniţiativa conducerii şcolii cu privire la instalarea staţiei de radioamplificare la internat este bine venită, deoarece prin materialele prezentate aici se dezvoltă orizontul ştiinţific şi cultural al elevilor.

Prof. DUMITRU PERIŞ
Sibiu

Cadrele didactice de la Şcoala de 8 ani din comuna Valea cu Apă, raionul Tg. Jiu, acordă o mare atenţie propagandei pedagogice în rîndurile părinţilor.

Conferinţele expuse aici sînt audiate cu mult interes de părinţi, care poartă discuţii însufleţite pe marginea lor. Totodată, lectoratul prilejuieşte schimbul de experienţă între părinţi în ceea ce priveşte rezolvarea problemelor educative pe care le ridică creşterea copiilor.

OCTAV. STANCA
comuna Valea cu Apă,
raionul Tg. Jiu

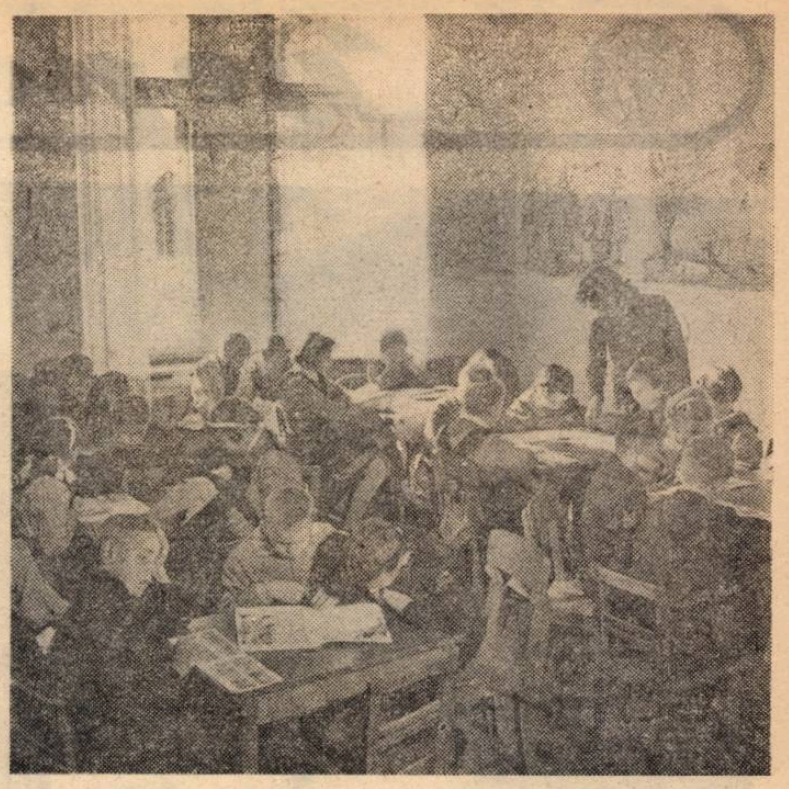

Tineri cititori ai secţiei de copii a Bibliotecii centrale orăşeneşti din Sibiu

BIBLIOGRAFIE

O carte nouă despre relaţiile romîno-ruse

Sub îngrijirea Institutului de studii romîno-sovietic al Academiei R.P.R. a apărut recent lucrarea „Contribuţii la istoria relaţiilor romîno-ruse" (din cele mai vechi timpuri pînă la mijlocul secolului al XIX-lea) de G. Bezviconi — o nouă şi valoroasă contribuţie la cunoaşterea multilateralelor legături dintre poporul nostru şi poporul rus.

Relaţiile romîno-ruse sînt urmărite şi studiate în cadrul istoriei ţării noastre, cele 10 capitole ale lucrării tratînd amănunţit epocile principale de contact cu vecinii de la Răsărit. Acestea sînt prezentate ca un ansamblu economic, politic, cultural şi militar.

Sînt folosite larg izvoarele documentare romîneşti şi ruseşti, multe inedite, din colecţiile Academiei R.P.R., ale Muzeului romîno-rus din Bucureşti, ale Arhivelor Statului şi ale arhivelor particulare.

Tratarea istoriei relaţiilor romîno-ruse ajunge pînă la jumătatea secolului al XIX-lea.

Ultimul capitol al cărţii conţine o bogată bibliografie (34 pagini), prezentată în grupe pe epoci şi ani, deosebit de preţioasă pentru cercetătorii ştiinţifici, profesori, studenţi etc.

V. DAMASCHIN

„Academia domnească"

În Editura didactică şi pedagogică a apărut lucrarea „Academia domnească din Iaşi" elaborată de prof. univ. dr. Ştefan Bîrsănescu, director adjunct al Institutului de ştiinţe pedagogice.

După ce arată condiţiile în care a fost înfiinţată la Iaşi în 1714. Academia, autorul se opreşte asupra istoricului acesteia, relevînd rolul ei în viaţa culturală a Moldovei. Se menţionează astfel faptul că activitatea Academiei a prilejuit răspîndirea pe scară mai largă în Moldova a literaturilor clasice greacă şi latină, a literaturii bizantine, ca şi contactul cu mişcarea filozofică iluministă din secolul al XVIII-lea. Tot aici au fost folosite primele abecedare şi manuale didactice romîneşti din Moldova, iar către sfîrşitul secolului al XVIII-lea dascălii şi foştii elevi ai Academiei, prin traducerile făcute, şi-au adus contribuţia la tranziţia spre o literatură beletristică originală.

Autorul lucrării, cunoscut ca cercetător al trecutului şcolii romîneşti şi din alte lucrări de acest fel, îşi bazează cercetarea pe o documentare care merge direct la sursă. Astfel, se analizează planul de studii şi programa şcolară a Academiei, orarul ei, activitatea instructiv-educativă, se prezintă biblioteca şi materialul didactic, dîndu-se cititorului posibilitatea să cunoască sub aspect multilateral această instituţie.

Expunerea materialului — clară şi concisă — are şi un caracter didactic, fiecare capitol terminîndu-se cu concluziile respective, fapt care contribuie nu numai la uşurarea lecturii, dar şi la reţinerea principalelor idei. Trebuie menţionate de asemenea cele 26 de planşe de la sfîrşitul lucrării, care reprezintă coperte şi pagini de cărţi, programe, material didactic folosit în timpul funcţionării Academiei.

Lucrarea prof. univ. Ştefan Bîrsănescu aduce o însemnată contribuţie la cunoaşterea trecutului şcolii şi a gîndirii pedagogice din ţara noastră.

OCTAVIAN IONESCU

★

Rubrica CRITICĂ ŞI BIBLIOGRAFIE cuprinde articolul „Succesul — obiect de cercetare ştiinţifică" de **A. Tabachiu**, precum şi recenzii la lucrările „Obiectul şi problemele psihologiei sociale" de A. G. Kovalev **(G. Neacşu şi N. Radu)** şi „Maşina şi gîndirea" de Z. Rovenschi, A. Uemov şi E. Uemova **(I. Mînzat)**.

Se publică de asemenea o serie de informaţii la rubrica VIAŢA ŞTIINŢIFICĂ.

★

A apărut REVISTA DE PSIHOLOGIE, editată de Institutul de psihologie al Academiei R.P.R., nr. 3 din 1962.

La rubrica STUDII ŞI CERCETĂRI revista publică, printre altele, articolele „Despre conduita morală a elevilor adolescenţi" de **Geta Dan-Spînoiu**, „Critica aspectelor psihologice ale sociometriei" de **Traian Herseni** şi „Experimentul asociativ-verbal în stările depresive" de **Valentina Neicu** şi **Sen Alexandru**.

POŞTA redacţiei

M. Dumitru—raionul Călăraşi.

Cadrele didactice care funcţionau în învăţămînt la 1 august 1959 fără a avea calificarea corespunzătoare au avut dreptul la o salarizare potrivit studiilor şi vechimii avute la acea dată. Dacă ulterior aceste cadre didactice şi-au completat studiile şi au dobîndit calificarea corespunzătoare, ele sînt trecute la categoria de salarizare la care le dau dreptul noile studii, rămînînd însă în aceeaşi grupă de vechime pînă la trecerea examenului de definitivat.

In cazul dvs., după terminarea Institutului pedagogic de învăţători aveţi dreptul la salarizare ca învăţător I, dar în grupa de vechime avută la 1 august 1959. Aceasta pînă la obţinerea gradului definitiv.

Ioan Oprişan — Focşani.

Ca absolvent al Institutului pedagogic de 2 ani fără examen de stat, potrivit instrucţiunilor de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959, sînteţi asimilat la salarizare cu învăţătorii de categoria I, aşa cum sînt asimilaţi toţi absolvenţii de şcoli medii sau ai primilor doi ani din învăţămîntul superior şi care îndeplinesc funcţia de profesor. Dacă aţi fi avut şi examenul de stat, atunci aveaţi dreptul la salarizare ca profesor II. În această situaţie, după împlinirea stagiului de 5 ani, aveţi dreptul să treceţi în grupa următoare de salarizare după vechime (5-10 ani), pentru care vi s-ar cuveni salariul respectiv, precum şi sporul pentru predarea într-o şcoală specială.

Eleonora Bobocică — raionul Calafat.

În conformitate cu dispoziţiunile legale în vigoare, studenţii care urmează cursuri serale sau fără frecvenţă în învăţămîntul superior nu beneficiază de plata transportului pentru prezentare la sesiunile de examene. Acestora li se acordă înlesnirile prevăzute în Hotărîrea nr. 1052/1962.

Maria Poenaru — raionul Cîmpina.

Pe timpul cît aţi ţinut locul directorului şcolii aflat în concediu medical puteţi primi indemnizaţia de director cuvenită numai dacă s-a dat o decizie din partea Comitetului executiv al sfatului popular raional prin care vi s-a încredinţat funcţia de director cu delegaţie.

În cazul cînd directorul şcolii a avut şi normă didactică, iar orele respective le-aţi predat dvs., acestea vi se pot plăti fără alte formalităţi, întrucît orele efectiv prestate în asemenea cazuri se salarizează ca plată cu ora.

Aurica Gaşpar — raionul Botoşani.

După absolvirea anului III de facultate şi în cazul cînd faceţi dovada că vă continuaţi studiile, aveţi dreptul să fiţi salarizată ca profesor II. În ceea ce priveşte categoria de vechime, în cazul dvs. aceasta se stabileşte în funcţie de situaţia acordării gradului definitiv.

În cazul cînd aţi primit gradul definitiv, cu sau fără examen, atunci aveţi dreptul să fiţi salarizată ca profesor II, în grupa 10-12 ani. Dacă nu aţi primit însă gradul definitiv, nu puteţi trece într-o categorie superioară de vechime decît după trecerea examenului de definitivat. În această situaţie puteţi fi salarizată ca profesor II, dar în grupa de vechime 5-10 ani.

Vasile Stoianu — raionul Calafat.

Respingerea cererii pentru schimbarea categoriei de salarizare de către secţiunea de învăţămînt raională nu este motivată.

Potrivit instrucţiunilor de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959 după absolvirea anului III de facultate, în cazul cînd vă continuaţi studiile, aveţi dreptul să fiţi încadrat şi salarizat ca profesor II, dar tot în grupa de vechime avută la 1 august 1959 (5-10 ani.).

Menţionăm că nu puteţi trece într-o grupă superioară de vechime decît după terminarea studiilor şi trecerea examenului de definitivat, dar aveţi dreptul la schimbarea categoriei de salarizare după studii.

Iulia Măzăreanu, Dumitru Teodor, Gheorghe Spînu, Stan Moşteanu, Viorel Ali, Vasile Stănescu, Octavian Zamfir, Partenie Crîsneanu, Bogdan Nia, Decebal L., I. Popescu, Alexandru Petrica, Ion Pandele, Ilie I. Precupeţu, Elena Costea, Florica Murgu, Ilie C. Nichitici, Maria Vidău, Mihai Camen, Aurelia Vădana, Tone Ruşeanu, Maria Şerban, Maria Ştefănescu.

Informaţiile pe care le cereţi le puteţi obţine adresîndu-vă organelor locale de învăţămînt.

ANUNŢ

Ministerul Învăţămîntului anunţă:

Pentru studenţii cadre didactice care în anul universitar 1961-62 urmează anul I al universităţilor şi institutelor pedagogice de 3 ani prin cursuri fără frecvenţă, sesiunea specială de examene şi colocvii va avea loc între 19 decembrie 1962 şi 5 ianuarie 1963.

Educatoare, învăţători, profesori, maiştri-instructori!

Abonaţi-vă din timp pe anul 1963 la REVISTA DE PEDAGOGIE, Asiguraţi-vă colecţia completă, făcînd abonamente pe tot anul. Costul unui exemplar — 5 lei.

Revista de pedagogie se difuzează pe bază de abonamente, care se fac prin oficiile P.T.T.R., factorii poştali şi difuzorii de presă.

De peste hotare

Scrisori de la prieteni de departe. Membrii cercului de pionieri „Amalia Kreisberg" din oraşul Nova (R.S.S. Estonă) au primit corespondenţa

U. R. S. S.

Inovaţii în practica şcolară

Au trecut aproape trei ani de cînd K. Moskalenko, lector principal la Institutul pedagogic din Lipeţk, a publicat în paginile revistei „Narodnoe obrazovanie" articolul „Cum trebuie să fie întocmită o lecţie". Articolul expunea experienţa pedagogilor din oraşul Lipeţk cu privire la căile de perfecţionare a procesului de învăţămînt. El a suscitat largi discuţii în publicaţiile pedagogice, la consfătuirile şi conferinţele cadrelor didactice etc.

De curînd, în revista „Narodnoe obrazovanie" a apărut, sub semnătura lui A. Levşin, un amplu articol în care sînt caracterizate principalele trăsături ale experienţei pedagogilor din Lipeţk şi se arată căile introducerii procedeelor preconizate de ei în practica muncii de instruire şi educare a elevilor.

Publicăm mai jos extrase din articolul lui A. Levşin, în care acesta se ocupă de particularităţile lecţiei aşa cum o concep pedagogii din Lipeţk.

★

Succesul profesorilor din Lipeţk se explică prin faptul că ei au pus de la început accentul pe *munca individuală a elevului* în timpul lecţiei. Însuşirea cunoştinţelor este imposibilă fără participarea atenţiei şi imaginaţiei, a gîndirii şi a sentimentelor, a memoriei şi a voinţei elevului — a întregii lui personalităţi. Excludeţi unul dintre aceste elemente şi eficienţa procesului pedagogic va scădea brusc sau va dispare complet. O lecţie bună este aceea în cursul căreia fiecare elev munceşte intens, în direcţia stabilită, timp de 45 de minute, cît durează ea.

Şi totuşi, cît de mult mai are de făcut practica pedagogică pînă a ajunge la o asemenea lecţie! Care este cauza? Nepriceperea profesorului de a conduce clasa? Lipsa de disciplină a elevilor? Aşa se explică de obicei slaba eficienţă a lecţiei.

Cadrele didactice din Lipeţk socotesc însă că însăşi problema structurii lecţiilor trebuie rezolvată într-un mod nou. Ele folosesc o nouă formă a lecţiei, care permite utilizarea mai raţională a timpului şi intensifică munca elevilor în clasă.

Noua formă a lecţiei are trei caracteristici importante.

Prima caracteristică constă în faptul că verificarea cunoştinţelor (interogarea) nu constituie o etapă independentă, ci se realizează pe parcursul întregii lecţii şi *se contopeşte* în mod practic cu întreaga muncă de formare a noilor cunoştinţe. Aceasta nu duce numai la economisirea timpului, ci şi la înlăturarea situaţiei cînd, interogînd un elev, profesorul lasă restul clasei în afara atenţiei sale şi, de fapt, fără ocupaţie. Nu mai puţin important este faptul că şi rolul didactic al verificării cunoştinţelor creşte mult. Fiind contopită cu procesul general al învăţămîntului, verificarea îl ajută pe elev să facă o legătură permanentă şi activă între cunoştinţele vechi şi cele noi, să sesizeze logica cunoaşterii ştiinţifice. O asemenea verificare încetează a fi, chiar pentru profesor, o constatare pasivă a nivelului cunoştinţelor elevului. Ea îl ajută să clarifice, să corecteze şi să aprofundeze aceste cunoştinţe în însuşi procesul muncii didactice.

A doua particularitate a lecţiei aşa cum o organizează cadrele didactice din Lipeţk stă în aceea că raportul între expunerea noului material, consolidarea lui şi tema pentru acasă se schimbă în mod radical. În mod obişnuit, expunerea noului material ocupă cea mai mare parte a timpului rezervat lecţiei. În felul acesta nu mai rămîne timp pentru consolidarea cunoştinţelor, aceasta adăugîndu-se la tema pentru acasă. Iată, deci, în ce constă adevărata cauză a supraîncărcării elevilor! Totuşi, ea nu este singura; duce la supraîncărcare şi faptul că partea cea mai importantă a procesului de învăţămînt, care constă în munca individuală a elevilor, rămîne în afara cîmpului de observaţie şi a îndrumării profesorului.

Pentru pedagogii din Lipeţk consolidarea cunoştinţelor constituie unul dintre elementele principale ale lecţiei. *Ea se apropie foarte mult de expunerea noului material,* intensificîndu-i caracterul eficient, creator. Elevii nu-şi ascultă dascălul în mod pasiv, ci dobîndesc în mod activ, sub îndrumarea lui, noi cunoştinţe. Însuşirea materialului nou are loc în special în timpul lecţiei, tema pentru acasă, avînd un volum redus şi venind numai să încheie acest proces.

O asemenea orientare a lecţiei deschide mari posibilităţi pentru aplicarea unor metode active de instruire, pentru executarea unor exerciţii variate, pentru alcătuirea unor scurte compoziţii. Munca elevilor pentru însuşirea cunoştinţelor nu mai este ruptă de procesul de învăţămînt, ci se află într-o interacţiune armonioasă cu acesta în timpul lecţiei. Ca urmare, întregul proces al mişcării elevului de la neştiinţă la ştiinţă devine „deschis": profesorul vede nemijlocit cum acţiunile lui orientează eforturile elevilor, aprofundează gîndurile lor, le perfecţionează priceperile.

În sfîrşit, a treia particularitate a lecţiei aşa cum o concep pedagogii din Lipeţk o constituie notarea după fiecare lecţie. Este greu să apreciezi la justa ei valoare influenţa psihologică a notării asupra elevilor. Sistemul obişnuit de notare face ca pentru elev să conteze mult mai mult nota decît cunoştinţele căpătate. Atitudinea lui faţă de lecţie este determinată adesea de aşteptare. „Mă va asculta sau nu mă va asculta?" se întreabă elevul. Şi chiar interogarea se transformă pentru el într-un fel de loterie: dacă i s-au nimerit întrebări la care a ştiut să răspundă el socoteşte că „a avut noroc", sau, dacă nu, că „a avut ghinion". În sfîrşit, starea elevului după obţinerea notei — fie ea bună sau proastă — îl sustrage de la lecţie, care nu-l mai interesează în mod direct.

Altceva este o notă obţinută de elev la sfîrşitul lecţiei, pentru toate răspunsurile date de-a lungul celor 45 de minute cît a durat ea. Aceasta mobilizează atenţia activă a tuturor elevilor şi o menţine în cursul întregii lecţii, întrucît nici un elev nu ştie dacă a fost interogat „numai în treacăt" sau cu intenţia de a i se pune la sfîrşitul lecţiei o notă. În acelaşi timp, toţi ştiu că un singur răspuns nu decide nimic, că nota se pune pentru toate răspunsurile date.

Aceste trei particularităţi ale lecţiei de tip nou nu există separate una de cealaltă. Ele sînt legate de o „logică pedagogică" unică, îndreptată spre intensificarea prin toate mijloacele a activităţii creatoare a elevului însuşi în cursul lecţiei. Este absolut clar că aici nu este vorba de descoperiri metodice izolate, ci de un sistem original de organizare a lecţiei, care îmbogăţeşte mult această formă de bază a procesului de învăţămînt.

CONFERINŢA GENERALĂ A U. N. E. S. C. O. A ADOPTAT REZOLUŢIA PROPUSĂ DE R. P. ROMÎNĂ ÎN PROBLEMA EDUCĂRII TINERETULUI ÎN SPIRITUL IDEALURILOR PĂCII

Conferinţa generală U.N.E.S.C.O. a adoptat la 4 decembrie o rezoluţie cu privire la măsurile destinate a promova în rîndurile tineretului idealurile de pace, respect reciproc şi înţelegere între popoare. După cum se ştie, la cea de-a XV-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., conducătorul delegaţiei R. P. Romîne, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, a propus discuţiilor Adunării Generale o rezoluţie cu privire la „Măsuri pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc şi înţelegerii între popoare". Adoptînd rezoluţia iniţiată de delegaţia R. P. Romîne, Adunarea Generală a O.N.U. a invitat U.N.E.S.C.O. să pregătească un raport despre mijloacele proprii privind intensificarea activităţii internaţionale şi naţionale în acest domeniu.

Ca urmare, Conferinţei a XII-a a U.N.E.S.C.O. i-a fost prezentată spre examinare o rezoluţie propusă de delegaţia R. P. Romîne, împreună cu delegaţiile Afganistanului, Angliei, R.S.S. Bieloruse, Franţei, Indiei, Indoneziei, Republicii Mali, Nigeriei şi Tunisiei.

Rezoluţia constituie un apel adresat guvernelor, comisiilor naţionale pentru U.N.E.S.C.O. şi organizaţiilor publice, internaţionale regionale, naţionale şi locale, care se ocupă cu educaţia tineretului, să facă tot ce le stă în putinţă pentru ca tînăra generaţie să fie educată în spiritul idealurilor păcii şi prieteniei, ale respectului faţă de alte popoare, să combată orice propagandă ostilă păcii şi prieteniei între popoare.

Rezoluţia invită cu insistenţă statele membre să extindă programele de activitate oferite tinerilor şi să favorizeze schimburile între tinerii din diferite ţări, independent de orînduirea socială şi economică a acestora. Rezoluţia recomandă, de asemenea, directorului general al U.N.E.S.C.O. să înscrie pe ordinea de zi a conferinţei internaţionale cu privire la tineret, a cărei convocare este prevăzută pentru anul 1964, în proiectul de program şi de buget al U.N.E.S.C.O. pentru 1963—1964, problema măsurilor menite să promoveze în rîndurile tineretului idealurile de pace, respect reciproc şi înţelegere între popoare.

Rezoluţia a fost adoptată cu 56 de voturi şi o abţinere.

CONCURS

Institutul de medicină din Iaşi organizează un concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

conferenţiar la disciplina pediatrie, poz. 2/XXII;
conferenţiar la disciplina fiziologie, poz. 4/IV;
preparator la disciplina fiziopatologie, poz. 17/III;
asistent la disciplina biochimie, poz. 8/IV;
asistent la disciplina chimie generală, poz. 5/V;
şef de laborator la disciplina chimie analitică, poz. 10/V;
asistent la disciplina histologie, poz. 8/VII;
şef de laborator la disciplina histologie, poz. 10/VII;
asistent la disciplina anatomie umană, poz. 10/VIII;
asistent la disciplina anatomie umană, poz. 11/VIII;
asistent la disciplina anatomie umană, poz. 12/VIII;
preparator la disciplina anatomie umană, poz. 22/VIII;
asistent la disciplina igiena muncii, poz. 25/IX;
preparator la disciplina microbiologie, poz. 17/X;
preparator la disciplina virusologie, poz. 18/X;
preparator la Cl. III medicală, poz. 16/XI;
asistent la disciplina biofizică, poz. 10/XIII;
preparator la disciplina biofizică, poz. 15/XIII;
şef de laborator la Cl. boli contagioase, poz. 15/XVI;
şef de laborator la Cl. stomatologică chirurg. buco-maxilo-facială, poz. 11/XVII;
preparator la Cl. stomatologică chirurg. buco-maxilo-facială, poz. 15/XVII;
preparator la Cl. terapie stomatolog. poz. 16/XVII;
asistent ortop. stomatologică, poz. 8/XVII;
şef de laborator ortop. stomatologică, poz. 13/XVII;
preparator ortop. stomatologică, poz. 17/XVII;
asistent la propedeutica stomatologică, poz. 10/XVII;
şef de laborator propedeutica stomatologică, poz. 14/XVII;
preparator propedeutica stomatologică, poz. 18/XVII;
şef de laborator Cl. III chirurgicală, poz. 20/XVIII;
şef de laborator Cl. II chirurgicală, poz. 16/XIX;
preparator Clinica O.R.L. poz. 10/VII.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la rectoratul institutului, Iaşi, str. Universităţii nr. 16, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentului anunţ, o cerere însoţită de următoarele acte în 3 exemplare: copie legalizată de pe actul de studii; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în ştiinţe medicale şi copie de pe atestatul de conferenţiar (pentru posturile de conferenţiar); autobiografia; certificat de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale, eliberat de instituţia unde au funcţia de bază sau recomandarea şefului de catedră în cazul cînd funcţionează în învăţămînt; memoriul de activitate didactico-ştiinţifică, titluri şi lucrări; certificat de vechime în muncă; lucrările ştiinţifice într-un singur exemplar. Cei ce funcţionează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris rectoratului respectiv înscrierea la concurs.

Orice informaţii suplimentare se pot cere la rectoratul Institutului de medicină din Iaşi.

Învăţători, profesori, educatoare, maiştri-instructori!
abonaţi-vă la
„GAZETA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învăţămîntul de cultură generală, din învăţămîntul profesional şi tehnic, articole de îndrumare pedagogică şi metodică, prezintă experienţa celor ce muncesc în şcoli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asiguraţi colecţia completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii voluntari din unităţile de învăţămînt.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii voluntari din unităţile de învăţămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 686 | vineri 14 decembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

Lecție practică în laboratorul de zoologie de la Institutul pedagogic de 3 ani din Bacău.

ÎN CINSTEA ANIVERSĂRII REPUBLICII

Cadrele didactice de la Grupul școlar „Iosif Rangheț" din Capitală se pregătesc intens pentru întîmpinarea aniversării Republicii, organizînd o serie de acțiuni menite să popularizeze în rîndurile elevilor marile realizări obținute de poporul muncitor, sub conducerea partidului, în acești 15 ani.

Bunăoară, recent a avut loc în școală un simpozion cu tema „De o vîrstă cu patria eliberată". În cadrul lui elevii au ascultat expuneri și au vorbit ei înșiși despre viața fericită a tineretului din țara noastră, despre condițiile tot mai bune de studiu și de muncă create viitorilor muncitori.

De asemenea, în curînd va fi organizat în școală un concurs „Drumeții veseli" cu tema „15 ani de la crearea R.P.R.".

★

În cinstea aniversării Republicii, elevii Școlii profesionale de ucenici pentru industria alimentară de pe lîngă fabrica de zahăr din Roman au primit în dar un nou local de școală. Noul local cuprinde săli de clasă dotate cu mobilierul necesar, precum și un atelier mecanic care oferă condiții optime de instruire în meseria de mecanici montatori și lăcătuși mecanici celor peste 180 de elevi ai școlii. În curînd vor fi date de asemenea în folosință un cabinet tehnic și o sală de bibliotecă.

La construirea localului și-au adus aportul atît conducerea fabricii, cît și cadrele didactice ale școlii. Maiștrii-instructori au muncit cu rîvnă străduindu-se să doteze atelierul mecanic cu scule și machete de mașini-unelte necesare bunei instruiri a viitorilor muncitori.

★

Oamenii școlii și elevii din regiunea Crișana se mîndresc cu realizările dobîndite în regiunea lor în domeniul construcțiilor de școli. Astfel, numai în anul acesta au fost terminate și date în folosință construcțiile a 55 de școli de 4 și 8 ani, precum și 20 de săli de clasă.

Cadrele didactice și elevii se străduiesc totodată să obțină rezultate tot mai bune în munca școlară.

Munca de perfecționare — la un nivel mereu mai înalt

Ridicarea nivelului învățămîntului în patria noastră cere perfecționarea continuă a pregătirii profesorilor și învățătorilor, astfel ca aceștia să fie înarmați din punct de vedere ideologico-politic, să fie la curent cu progresele științei, ale tehnicii moderne, cu ceea ce este nou în specialitatea lor, pentru a face față sarcinilor care revin școlii în perioada desăvîrșirii construcției socialiste. De aceea, cadrele didactice nu pot rămîne pe loc. Ele au datoria să-și îmbogățească cunoștințele, să-și continue pregătirea obținută în școala pedagogică sau în facultate, să-și ridice neîncetat nivelul ideologico-politic și profesional prin formele variate pe care le au la îndemînă.

Obiectivele principale ale muncii de perfecționare a cadrelor didactice se stabilesc în concordanță cu problemele ridicate de construcția socialismului, care asigură și condițiile necesare realizării acestor obiective. În etapa actuală, obiectivul principal al muncii de perfecționare constă în asigurarea creșterii neîntrerupte a nivelului de pregătire politico-ideologică, pedagogică și profesională a celor ce muncesc în învățămînt, în vederea ridicării școlii pe o treaptă corespunzătoare nivelului general de dezvoltare a țării noastre în perioada desăvîrșirii construcției socialiste.

Un aport deosebit la înarmarea ideologico-politică a cadrelor didactice îl aduce învățămîntul ideologic, la care participă toate cadrele didactice. Studierea sistematică a învățăturii marxist-leniniste le ajută acestora să se orienteze mai bine în munca instructiv-educativă — atît în ceea ce privește interpretarea științifică, materialistă a fenomenelor din natură și societate, cît și în legarea cunoștințelor teoretice de practica construcției socialismului — să manifeste o mai mare combativitate față de influențele ideologiei burgheze, să lupte cu mai mult succes pentru a înlătura din activitatea lor rutina și formalismul, să muncească cu încredere și optimism. Secțiile de învățămînt au datoria să sprijine îndeaproape învățămîntul ideologic al cadrelor didactice, să se preocupe de felul cum aplică acestea, în activitatea lor instructiv-educativă și social-culturală, cunoștințele însușite.

Contribuie mult la ridicarea nivelului învățătorilor și profesorilor examenele pe care le dau aceștia pentru obținerea gradelor didactice. Pînă în prezent au obținut gradele didactice pe bază de examen circa 20.000 educatoare, învățători și profesori, care în prezent desfășoară o muncă de mai bună calitate, deoarece pregătirea pentru examene i-a pus în situația de a studia temeinic problemele de specialitate, problemele de pedagogie și metodică, cît și problemele ideologice, le-a stimulat interesul pentru un studiu sistematic, pentru îmbunătățirea metodelor de predare și pentru o participare mai activă la viața social-culturală.

Deosebit de important este ajutorul pe care îl primesc cadrele didactice înscrise la examenele pentru obținerea gradelor din partea institutelor de perfecționare, care organizează în acest scop cursuri, consultații colective și individuale, pun la dispoziția candidaților programe de studiu individual etc. Secțiile de învățămînt sînt chemate să acorde și ele, la rîndul lor, toată atenția acestei acțiuni, antrenînd cadrele didactice la munca de perfecționare prin obținerea gradelor, sprijinind studiul individual al celor înscriși la examene prin organizarea de consultații, prin asigurarea unor condiții cît mai bune de studiu etc.

Ridicarea nivelului de pregătire al cadrelor didactice constituie un proces continuu, care se realizează cu succes numai atunci cînd sînt folosite în acest scop toate formele prevăzute în sistemul de stat de perfecționare: cursuri și instructaje organizate pe plan central sau regional, activitatea metodică din școală și raion, consfătuiri și conferințe, lecturi pedagogice etc.

Cursurile centrale organizate cu inspectorii metodiști raionali și regionali, cu directorii de școli medii, cu responsabilii de cercuri pedagogice, care au fost informați cu acest prilej asupra problemelor actuale din domeniul specialității lor și asupra celor mai eficiente metode și procedee de predare a obiectelor de învățămînt, ca și asupra princi-

NICOLAE SIPOȘ
director general
în Ministerului Învățămîntului

(Continuare în pag. 2-a)

Pe scena Festivalului bienal „I. L. Caragiale"

DIN NOU PREZENȚI

La Teatrul C.C.S. din Capitală continuă de o săptămînă trecerea în revistă a celor mai bune formații artistice prezente la finala celui de al III-lea Festival bienal de teatru de amatori „I. L. Caragiale". Și de această dată printre miile de artiști amatori din orașe și de la sate am avut bucuria să întîlnim numeroase cadre didactice — interpreți sau instructori, regizori sau chiar pictori scenografi. Fie că au reprezentat direct colective de învățători și profesori, cum este de pildă formația de teatru a Sindicatului Învățămînt din Oradea, fie că au venit alături de colectiviștii actori sau ca activiști ai caselor de cultură, oamenii școlii dovedesc la festival, pe lîngă măiestria lor actoricească sau regizorală, dăruirea și abnegația cu care participă la opera de construcție culturală.

Iată-i pe colectiviștii de la G.A.C. „Viața Nouă" din Sîntana, regiunea Crișana, în hainele personajelor din comedia Nataliei Gheorghiu „Un iaz... și o poveste cu haz". Sînt urmăriți cu mult interes de membrii juriului, ca și de spectatori. Gospodăria lor e una dintre primele gospodării colective din țara noastră. Numele comunei amintește și pe cel al Eroului muncii socialiste Gheorghe Goina, ca și faptul că gospodăria colectivă „Viața Nouă" a devenit multimilionară. Colectiviștii din Sîntana au recoltat ovații la scena deschisă. Ca și pe ogoare, ei au dovedit siguranță și măiestrie. În sală, însă, unul din spectatori și-a scos de nenumărate ori batista pentru a-și șterge fruntea înroșită de emoție la fiecare replică mai dificilă, la fiecare „moment-cheie". Era învățătorul Ion Iordăchescu, regizorul formației de teatru (și al brigăzii artistice de agitație care s-a afirmat la festivalul din vara trecută). Acesta a contribuit mult, cu pasiunea sa pentru arta închinată vieții noastre noi, la succesul spectacolului.

Am revăzut în finală și pe colectiviștii din Dolhasca. De data aceasta, cu piesa „Îndrăzneală" de Gh. Vlad. Printre interpreți, alături de colectiviști, am recunoscut de asemenea pe unii dintre învățătorii școlilor din această comună. Ca și acum doi ani, la finala celui de al II-lea festival, spectacolul a stîrnit aprecieri elogioase din partea spectatorilor.

O participare tot atît de concludentă pentru străduințele cultural-artistice ale cadrelor didactice s-a văzut și pe scena Casei de cultură din str. Zalomit. Aici, alături de numeroase alte echipe de păpușari din întreprinderi și cămine culturale, au prezentat spectacole formațiile de marionete și de păpuși ale cadrelor didactice din Galați, Brașov, Onești. Dar, despre acestea, în numărul viitor.

CONSTANTIN RĂDOI

Alegerile sindicale în școli

În centrul dezbaterilor — problemele principale

Recent, la Școala de 8 ani nr. 2 din Brașov a avut loc adunarea grupei sindicale pentru alegeri.

În darea de seamă și în discuțiile ce au avut loc pe marginea ei s-a vorbit pe larg despre activitatea rodnică desfășurată de membrii de sindicat în vederea creșterii procentului de elevi promovați și în vederea înlăturării mediocrității, despre acțiunile organizate în cadrul grupei pentru perfecționarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice, pentru legarea strînsă a procesului de învățămînt de activitatea practică. S-a arătat astfel că grupa sindicală, sub conducerea organizației de partid, a mobilizat cadrele didactice, ajutîndu-le în ridicarea nivelului calitativ al procesului de învățămînt. Aceasta a contribuit la îmbunătățirea muncii în școală. Procentul de promovare s-a îmbunătățit mult față de anii trecuți, la unele clase ne mai existînd elevi corigenți sau repetenți.

Pentru ca metodele bune ale profesorilor și învățătorilor fruntași să fie extinse cît mai larg, grupa sindicală a organizat schimburi de experiență, consfătuiri de muncă pe diferite teme, lecții deschise. În cadrul consfătuirilor de muncă s-a discutat despre metodele ce trebuie folosite pentru ridicarea nivelului claselor rămase în urmă, despre asigurarea unei discipline conștiente în rîndul elevilor etc.

Participanții la discuții au subliniat, în cuvîntul lor, sprijinul pe care l-au primit din partea activului grupei sindicale. Profesoara Maria Mitrică, directoarea școlii, de pildă, a spus: „În cadrul discuțiilor ce au avut loc în grupa sindicală au apărut inițiative prețioase atît în ce privește sprijinirea cadrelor didactice tinere, îmbunătățirea muncii diriginților etc. cît și, mai ales, în organizarea vizitelor la întreprinderi și șantiere. Acțiuni ca „Ne vorbesc fruntașii în producție" și „Oamenii muncii ne sprijină în educarea elevilor", organizate de grupa sindicală, au contribuit mult la îmbunătățirea muncii învățătorilor și profesorilor".

În cuvîntul său, profesorul Alexandru Slăvor s-a referit pe larg la eficiența schimburilor de experiență realizate cu ajutorul activului grupei sindicale.

În adunarea de alegeri s-a acordat o atenție deosebită felului cum și-au îndeplinit membrii de sindicat sarcinile obștești. Au fost apreciate conferințele ținute de numeroși învățători și profesori la diferite întreprinderi și instituții din oraș, munca perseverentă pe care o depun aceștia în cadrul formațiilor artistice ale sindicatului. Adunarea n-a trecut însă cu vederea nici peste unele lipsuri ce s-au manifestat în această privință, criticînd pe cei ce și-au neglijat sarcinile obștești.

Au fost discutate de asemenea o serie de probleme legate de munca de asigurări sociale. Învățătoarea Elena Sterpu a arătat, de pildă, că membrii de sindicat bolnavi au simțit grija tovarășilor din grupa sindicală. De asemenea, s-a scos în evidență faptul că anul acesta o parte din membrii grupei sindicale au primit bilete pentru stațiunile Eforie, Govora și Buziaș.

Participanții la discuții au făcut propuneri prețioase, menite să ducă la obținerea unor rezultate tot mai bune în procesul instructiv-educativ. Propunerile lor au avut în vedere ridicarea pe o treaptă mai înaltă a muncii de pregătire a lecțiilor, intensificarea acțiunilor pentru sprijinirea cadrelor didactice tinere, intensificarea propagandei pedagogice.

Adunarea a promovat în fruntea grupei sindicale cadre didactice cu experiență în munca sindicală, care se bucură de stimă și autoritate. Noii aleși vor trebui să muncească cu perseverență pentru traducerea în viață a sarcinilor de răspundere ce le-au fost încredințate, să îmbunătățească continuu munca sindicală în cadrul grupei.

P. I. ULIAN

Vacanța de iarnă a elevilor

Ministerul învățămîntului comunică: Vacanța de iarnă a elevilor din școlile de cultură generală — cursuri de zi, școlile pedagogice și școlile de artă, începe în ziua de 22 decembrie 1962, după ultima oră de curs și durează pînă în ziua de 10 ianuarie 1963, inclusiv. Vacanța elevilor din școlile profesionale și tehnice este cea stabilită prin planurile de învățămînt.

Practica viitorilor profesori

Pentru facultățile care pregătesc viitoare cadre didactice, o formă principală a legăturii cu producția o constituie, firește, practica pedagogică.

Pornind de la ideea că practica pedagogică continuă în mediul rural, adică acolo unde vor lucra nu peste mult actualii studenți, le dă acestora posibilitatea de a cunoaște în adîncime problemele pe care vor fi chemați să le rezolve, Institutul pedagogic de 3 ani din București a organizat practica pedagogică continuă a viitorilor profesori în școlile de la sate.

Studenții anului III ai secției de limbă și literatură română a Institutului și-au desfășurat practica în cursul lunii trecute la școlile de 8 ani din comunele Buftea, Flămînzeni și Buciumeni. Organele locale, ca și cadrele didactice din școlile respective au acordat tot sprijinul celor o sută de studenți practicanți, cărora le-au fost asigurate astfel condiții bune de activitate.

Activitatea practică a studenților a scos în evidență temeinica pregătire pe care au dobîndit-o în Institut, buna îndrumare pe care au primit-o din partea cadrelor acestuia ca și din partea cadrelor didactice din școlile unde au lucrat. Astfel, majoritatea studenților și-au pregătit cu seriozitate, din punct de vedere științific și metodic, planurile de lecții și au dovedit, prin calitatea orelor predate, o justă orientare în problemele de limbă și literatură română. Interes și răspundere pentru viitoarea lor profesiune au arătat studenții și în cadrul discuțiilor de analiză a lecțiilor predate de colegii lor, prin luări de cuvînt competente și obiective. Deși mult mai dificile, și orele de dirigenție ținute de studenți au arătat, prin conținutul și procedeele lor, că viitorii profesori au o bună pregătire pedagogică.

În același timp, studenții au putut cunoaște o serie de aspecte importante ale muncii în afara clasei. De pildă, au contribuit la organizarea unei adunări părintești în cadrul căreia au fost primiți noi membri în rîndurile organizației. Este de asemenea de menționat faptul că din inițiativa și sub îndrumarea studenților a luat ființă, la Școala de 8 ani din Buftea, un cerc de lectură literară.

Trebuie relevată sîrguința, grija și căldura cu care s-au apropiat viitorii profesori de elevi, seriozitatea cu care s-au preocupat de cunoașterea lor, de alcătuirea unor cît mai complete și mai exacte caracterizări psiho-pedagogice ale acestora.

Pentru a cunoaște mai bine felul cum trebuie să se desfășoare munca în rîndurile părinților, studenții au primit sarcina de a organiza o adunare cu părinții. Unul dintre ei a prezentat la această adunare un referat cu tema „Organizarea regimului zilnic al elevului și sprijinirea muncii acestuia de către părinți".

N-au fost neglijate nici sarcinile activității politico-culturale a cadrelor didactice de la sat. Studenții au vizitat căminul cultural, biblioteca comunală, stația locală de radioficare, cunoscînd aspecte esențiale ale muncii acestora și sprijinindu-le acțiunile. Împreună cu formația orchestrală a Școlii pedagogice din Buftea, ei au prezentat pe scena căminului cultural din localitate un frumos program cultural. Selecțiuni din acest program, precedate de o scurtă expunere intitulată „Despre autoritatea părinților asupra copiilor", au format conținutul unei emisiuni a stației de radioficare, realizată cu colaborarea entuziastă a studenților.

Fără a ne mai opri și asupra altor acțiuni — ca vizitarea studioului cinematografic „București" și a muzeului de artă feudală „Mogoșoaia" — putem spune cu deplin temei că timpul rezervat practicii a fost folosit la maximum și cu rezultate din cele mai rodnice.

În general practica a contribuit la mai buna pregătire a viitorilor profesori, i-a făcut să îndrăgească mai mult satul și problemele sale.

CECILIA CARONI, lector metodician și **FLORIN MIHĂILESCU**, asistent la Institutul pedagogic de 3 ani din București

Munca de perfecționare — la un nivel mereu mai înalt

(Urmare din pag. 1-a)

palelor sarcini ale școlii în etapa actuală și asupra sistemului muncii organelor de conducere din școli și din cadrul secțiilor de învățămînt, au contribuit mult la îmbunătățirea muncii de îndrumare și control. Deosebit de utile au fost inspecțiile de specialitate demonstrative efectuate în cadrul acestor cursuri. Au venit de asemenea în sprijinul inspectorilor, al directorilor de școli și al cadrelor didactice de diferite specialități și cursurile și instructajele organizate pe plan local în unele regiuni, cum sînt regiunile Argeș, București etc. Secția de învățămînt a regiunii Dobrogea și-a propus să organizeze în vacanța de iarnă un instructaj cu directorii de școli nou numiți. Alte secții de învățămînt vor organiza în timpul acestei vacanțe cursuri pentru profesorii care predau agricultura.

Este bine ca pretutindeni să se organizeze asemenea cursuri și instructaje pe plan regional, ținîndu-se în acest scop o strînsă legătură cu institutele de perfecționare, care pot ajuta secțiile de învățămînt în ceea ce privește stabilirea programei cursurilor, în ceea ce privește cadrele de conferențiari și lectori etc. Cursurile și instructajele organizate de către secțiile regionale de învățămînt trebuie să asigure și ele informarea cadrelor didactice asupra celor mai noi metode ale muncii instructiv-educative din școală, să le orienteze în problemele de specialitate și să ofere prilejul unui larg schimb de experiență.

O mare însemnătate pentru ridicarea continuă a nivelului muncii din școală o au și formele de perfecționare care cuprind masa largă a cadrelor didactice — conferințe, lecturi pedagogice la nivelul regiunii, cercuri pedagogice, consilii pedagogice și comisii metodice — forme ce reprezintă veriga de bază în munca de perfecționare.

Locul cel mai important în cadrul acestor forme îl ocupă cercurile pedagogice, organizate pe specialități. În planul lor de activitate este bine să fie cuprinse probleme actuale ce in- didactice, cum progra- melor și manualelor școlare, folosirea materialului didactic modern în predarea unor obiecte de învățămînt, metodele și procedeele care asigură întărirea legăturii școlii cu viața, cu practica de producție, orientarea ideologico-politică a lecțiilor, realizarea caracterului educativ al acestora etc. Pentru a informa cadrele didactice asupra acestor probleme se pot folosi mijloace variate: prezentarea unor referate, organizarea de lecții deschise și demonstrații practice, prezentarea de material didactic, organizarea de expoziții care să reflecte aspectele cele mai semnificative din munca cu elevii în clasă și în afară de clasă etc.

În comisiile metodice, care cuprind pe profesorii de aceeași specialitate sau de specialități înrudite din cadrul unei școli, se dezbat problemele specifice ridicate de predarea disciplinelor în condițiile concrete ale școlii respective. În acest scop se organizează schimbul de experiență, informări științifice, discuții privind căile de ridicare a nivelului de cunoștințe al elevilor, privind metodica predării unor lecții sau teme din programa școlară, privind confecționarea și folosirea materialului didactic etc.

La rîndul său, consiliul pedagogic contribuie la perfecționarea învățătorilor și profesorilor prin punerea în discuție a principalelor probleme pe care le ridică activitatea instructiv-educativă din școală. Dezbaterea în consiliu a unor teme ca asigurarea conținutului științific, ideologic al lecțiilor, metodele și procedeele folosite în predare și eficacitatea lor, organizarea și conținutul activității educative etc., transformă acest organ al cadrelor didactice într-un puternic mijloc de sprijinire a muncii instructiv-educative, ridică nivelul activității din școală.

În activitatea metodică din școală și raion desfășurată pînă în prezent s-au obținut numeroase rezultate pozitive. Se mai întîlnesc însă în această privință și o serie de lipsuri. Astfel, temele puse în discuție se referă uneori la un cerc prea larg de probleme, ceea ce duce la dezbaterea lor superficială. În tratarea temelor se observă două tendințe, ambele la fel de dăunătoare: fie spre discuții generale, care nu reflectă activitatea concretă din școală, din clasă, de la disciplina respectivă, fie spre simpla descriere a practicii, fără o fundamentare teoretică. Cîteodată se discută și în comisia metodică, și în consiliul pedagogic, și la cercul pedagogic una și aceeași problemă, ceea ce face să scadă interesul învățătorilor și profesorilor pentru dezbaterea ei.

Aceste lipsuri se datoresc în bună măsură faptului că unele secții de învățămînt nu asigură un control de conținut al muncii metodice, oprindu-se mai mult asupra aspectelor organizatorice. Trebuie să se înțeleagă însă că valoarea muncii metodice din raion se măsoară nu după numărul ședințelor care se organizează, ci după conținutul acestora, după măsura în care acțiunile întreprinse răspund unor necesități concrete, după eficacitatea lor. Șefii secțiilor de învățămînt trebuie să cunoască conținutul activității lor metodice și, împreună cu inspectorii metodiști, să îndrumeze temeinic activitatea metodică, să se preocupe de conținutul ei, să popularizeze metodele bune, să ia toate măsurile pentru prevenirea lipsurilor. De aceea se cere ca secțiile de învățămînt să creeze inspectorilor metodiști condiții pentru a se pregăti temeinic și a pătrunde în conținutul problemelor.

În întregul sistem de măsuri privind munca de perfecționare în școală, în raion și regiune este necesar să se manifeste permanent preocuparea de a ajuta cadrele didactice tinere, fără experiență. Acestea trebuie să primească îndrumări metodice, să fie ajutate continuu de către cadrele calificate. Pentru ele se pot organiza de asemenea consultații în timpul vacanței, demonstrații practice etc.

Cadrele didactice care vin la sfatul raionului cu ocazia ședințelor cercurilor pedagogice, a consfătuirilor etc., doresc să rezolve și unele probleme pe care le ridică activitatea instructiv-educativă din școala lor. De aceea ar fi necesar ca în fiecare raion cea mai bună școală medie să devină un centru al activității metodice. Cabinetul metodic organizat la această școală ar putea fi folosit pentru sprijinirea tuturor cadrelor din raion și în special a celor tinere, fără experiență, punîndu-le la îndemînă cele mai importante materiale care reflectă experiența pozitivă a învățătorilor și profesorilor fruntași: planurile de predare a unor teme din programă pe baza unui sistem de lecții, planuri pentru diferite tipuri de lecții, material didactic confecționat de cadrele didactice și indicații privind felul cum trebuie folosit, lucrări ale elevilor, tematica unor probleme privind activitatea instructiv-educativă, cu bibliografia necesară, referatele cele mai bune prezentate în cercurile pedagogice. Desigur, astfel de materiale vor fi expuse la cabinetul metodic numai după ce au fost temeinic studiate în colectiv de profesorii de specialitate și s-au întocmit scurte indicații privind utilizarea lor. De asemenea, cabinetul metodic ar putea organiza consultații colective și individuale pentru profesorii și învățătorii din raion. La cabinetul metodic ar putea lucra un colectiv de metodiști voluntari recrutați din cele mai pregătite cadre didactice.

Să ne gîndim cu cîtă bucurie ar veni învățătorii și profesorii din satele îndepărtate ale raionului la un asemenea cabinet metodic și cît de mult i-ar putea sprijini acesta în desfășurarea activității instructiv-educative! Și dacă un astfel de cabinet este necesar la raion, socotim că necesitatea organizării lui se impune cu atît mai mult pe lîngă secțiile de învățămînt regionale, unde funcționează inspectori metodiști.

Desigur că, lucrînd în felul acesta, secțiile de învățămînt vor reuși să mobilizeze și mai mult cadrele didactice să-și perfecționeze metodele și procedeele de predare, să se preocupe mai mult de studierea unor probleme și să se înscrie cu lucrări la lecturile pedagogice, să publice articole în presa pedagogică, să facă un larg schimb de experiență, ridicînd la un nivel mai înalt activitatea metodică din școală, raion și regiune și prin aceasta, ridicînd la un nivel mai înalt întreaga muncă de instruire și educare a elevilor.

CERCURILE PEDAGOGICE

Cercurile pedagogice — iată obiectul multora din scrisorile sosite la redacție în ultima vreme. Tematica ședințelor de cerc, conținutul dezbaterilor, eficacitatea lor, sistemul de organizare sînt numai cîteva din problemele care reținu cu deosebire atenția celor ce ne scriu.

Abordăm cîteva din aceste probleme, încercînd să dăm răspuns unora din întrebările pe care și le pun mulți din cititorii noștri cu privire la munca de perfecționare cu ajutorul cercurilor pedagogice.

Recunoașterea este unanimă: dacă sînt privite cu simț de răspundere, cercurile pedagogice pot aduce foloase substanțiale în îmbunătățirea activității instructiv-educative a învățătorilor, profesorilor, diriginților și directorilor. Aceasta înseamnă preocupare pentru cuprinderea în cercurile pedagogice a tuturor cadrelor didactice, pentru o frecvență regulată, stăruință pentru realizarea unor ședințe în care să se pună probleme și să li se dea cea mai bună rezolvare, pentru îmbogățirea metodelor de lucru ale pedagogilor, pentru orientarea lor în cele mai complicate aspecte ale activității la catedră.

Teme judicios alese, dictate de practica muncii școlare

Utilitatea dezbaterilor din cercurile pedagogice crește dacă sînt abordate teme actuale, de mare interes, care frămîntă într-o etapă sau alta cadrele de specialitate. Un succes deosebit pot avea, bunăoară, discuțiile despre elementele noi pe care le conțin programele și manualele, despre modul de folosire în predare a materialului didactic modern, despre metodele și procedeele deosebite uzitate la lecții de cele mai bune cadre didactice (de exemplu, pentru formarea gîndirii dialectice a elevilor, pentru legarea cunoștințelor teoretice de practică etc.)

Astfel de teme — interesante și utile — pun în discuție cele mai multe dintre cercuri. Cîteva, spre exemplificare: „Aplicații ale matematicii pe teren" și „Ce procedee folosesc la lecții pentru a lega cunoștințele de matematică și fizică de dezvoltarea industriei și de mecanizarea agriculturii (la Tg. Ocna)", „Formarea la elevi a concepției materialist-dialectice prin lecțiile de fizică" și „Metode de predare a capitolului „Motoare și transformatoare de curent" (Galați), „Predarea muzicii la clasele I-IV" (com. Arcani-Tg. Jiu). Alte cercuri pedagogice au pus în discuție teme ca „Greșeli tipice ale elevilor la limba romînă și metode de îndreptare a lor", „Accesibilitatea în predarea noțiunilor de teorie a literaturii la clasele V-VII", „Formarea reprezentărilor istorice și rolul lor în însușirea conștientă a cunoștințelor de istorie", „Confecționarea și folosirea materialului didactic pentru agricultură și științele naturale", „Dezvoltarea economică a raionului", „Metode și procedee de verificare a cunoștințelor la clasele I-IV" ș.a. Este bună de asemenea orientarea cercurilor pedagogice în care cadrele didactice sînt informate cu regularitate asupra noutăților din domeniul disciplinei lor, asupra cărților și publicațiilor de specialitate.

Practica a dovedit că astfel de subiecte sînt privite cu interes de către cadrele didactice, căci răspund unor întrebări pe care le ridică munca lor, le ajută să învingă o seamă de dificultăți ce se ivesc în predarea unor teme, le satisfac dorința de a afla cît mai multe noutăți din domeniul specialității lor, absolut necesare pentru asigurarea nivelului științific al predării.

Dar nu peste tot criteriul alegerii temelor pentru ședințele cercului pedagogic în raport cu cerințele muncii școlare este privit cu atenție. De aceea, nu o dată poți găsi în planul ședințelor de cerc teme care nu suscită interesul, fiind clare pentru toți din capul locului. Astfel de teme sînt de pildă „Lecția, formă de bază în organizarea procesului de învățămînt", „Metodele de învățămînt", „Tipurile de lecții" ș.a. Firește, toate aceste probleme sînt importante, dar nu este de admis ca profesorii și învățătorii, chiar și cei cu mai puțină experiență, să nu fie familiarizați cu tipurile de lecții, cu metodele folosite în predare etc.

Mai sînt și cazuri cînd se discută nu probleme generale de pedagogie, ci de specialitate, dar pe care profesorii le cunosc de mult (de exemplu, la matematică, „Mărimi direct și invers proporționale". „Funcție exponențială" ș.a.)

Discuțiile pe problemele de specialitate au însă rostul de a aduce la cunoștința cadrelor didactice teorii noi, puncte de vedere noi din domeniul științei respective. Numai așa pot ajuta ele la *perfecționarea* pregătirii cadrelor didactice, le pot ajuta să se informeze „la zi" cu toate noutățile, să-și clarifice propriile puncte de vedere în lumina noilor descoperiri, a noilor cercetări. Altfel, munca desfășurată în cercurile pedagogice va bate pasul pe loc.

Un cititor al gazetei ne întreabă într-o scrisoare dacă e bun procedeul folosit în cercurile învățătorilor din raionul Gilort și din alte raioane de a se programa referate legate de tema studiată în luna respectivă la învățămîntul ideologic, sau informări politice. Firește, nu este indicat să ocupăm ședințele de cerc cu teme ce fac obiectul seminariilor ideologice, care au fost create cu scopul precîs de a contribui la ridicarea nivelului ideologic al cadrelor didactice. Apoi, informarea asupra evenimentelor politice interne și internaționale trebuie să și-o facă zilnic fiecare pedagog din presă, cu cea mai mare regularitate. Fără aceasta nici nu poate fi vorba de o bună muncă instructiv-educativă.

Temele care constituie obiectul referatelor și al dezbaterilor din ședințele cercurilor pedagogice nu trebuie să fie alese la întîmplare, și astfel încît să ducă la paralelisme. La alcătuirea tematicii să-și aducă contribuția toți membrii cercului, sugerînd problemele în care simt nevoia de ajutor. Este bine să se încetățenească sistemul folosit în unele raioane unde tematica astfel alcătuită este prezentată și secției de învățămînt. Aceasta apreciază dacă temele alese sînt în măsură să contribuie la perfecționarea învățătorilor și profesorilor și sugerează îmbunătățirile necesare.

Profunzime în vederea unei eficacități sporite

Chiar dacă vom pune în discuție teme de mare interes, succesul nu va fi asigurat decît dacă vom avea grijă ca referatele prezentate și discuțiile pe marginea lor să vădească o serioasă pregătire, să ridice probleme și să le soluționeze. Așa s-a întîmplat, de pildă, într-o ședință a cercului pedagogic de geografie din raionul 30 Decembrie al Capitalei. Profesorii au ascultat o informare amplă asupra manualului de geografie pentru clasa a VI-a (ediția 1962) expusă de unul din autori, după care au venit cu observații și propuneri pentru îmbunătățirea lui. Analiza făcută cu seriozitate de către cadrele didactice a avut un dublu efect: pe de o parte a informat pe toți cei de față despre ceea ce manualul conține nou și valoros și le-a atras atenția asupra neajunsurilor sale pentru a le putea înlătura în predare. Pe de altă parte, analiza a fost și în folosul autorilor prin sugestiile făcute pentru o viitoare ediție. Tot astfel, discuțiile purtate în cerc cu privire la predarea capitolului „Agricultura" din manualele de geografie pentru clasele a VII-a și a XI-a în lumina noilor documente de partid și de stat au relevat problemele noi ce trebuie subliniate în cursul predării, au dus la concluzii privind specificul folosirii materialului cuprins în documente la fiecare din aceste clase. Este limpede că profesorii nu au avut decît de cîștigat de pe urma unor asemenea dezbateri.

Nivelul înalt al dezbaterilor este în funcție de calitatea materialelor prezentate în ședința de cerc, de măsura în care s-au pregătit pentru discuții toți membrii lui. Asigurăm acest lucru avînd grija ca repartizarea temelor pe oameni să se facă din vreme, ca bibliografia indicată să fie studiată de către toți membrii cercului pentru fiecare ședință. Responsabilul cercului trebuie să-i pună pe învățători sau profesori în situația de a-și aduce contribuția la elucidarea problemelor, stimulînd discuțiile și apelînd pentru redactarea referatelor nu mereu la aceleași cadre didactice — de obicei cele mai „săritoare", mai active. Desigur nu trebuie să se cadă nici în cealaltă extremă, propusă de unii din conducătorii cercurilor pedagogice ale profesorilor de matematică din regiunea Galați — anume aceea de a desemna „pe cît se poate, în ziua ședinței cercurilor și doar cu o oră înainte, pe profesorul care să țină referatul". Acest lucru va solicita prea mult de fiecare dată pe fiecare profesor, ceea ce ar putea să ducă la scăderea nivelului materialelor.

Este indicat ca referatele să fie văzute de responsabilul cercului, de secția de învățămînt, pentru a li se aduce corectările necesare, astfel încît în fața cadrelor didactice să venim cu materiale de un nivel științific superior, din care auditorii să învețe, să capete cea mai justă orientare.

Adeseori întîlnim pe ordinea de zi a ședințelor de cerc lecții deschise, excursii, activități practice demonstrative, experiențe de laborator cu materiale și mașini noi. Bine organizate, acestea pot fi cu deosebire folositoare, căci în ele profesorii găsesc o ilustrare practică a principiilor pe care le pun în dezbatere, de obicei, referatele.

Activitatea cercurilor pedagogice a scos la iveală în această privință și o serie de lipsuri. Bunăoară, lecțiile deschise nu sînt susținute întotdeauna de cadre cu experiență, la care asistența să poată găsi adevărate modele de muncă la catedră. Se organizează lecții deschise „în general", care nu tintesc să *demonstreze ceva* și care adeseori nici nu sînt legate de conținutul referatului. Improvizația și formalismul de această natură în conceperea lecțiilor model pot duce la popularizarea unei experiențe îndoielnice, rupte de miezul problemelor ce stau în atenția muncii pedagogilor.

Cu totul altfel vor sta lucrurile dacă organizatorii cercului pedagogic vor fi atenți la alegerea persoanelor care vor susține lecțiile deschise, a subiectelor acestora. Dacă, de exemplu, referatul se ocupă de metodica recapitulării legilor dinamicii în clasa a VIII-a, iar lecția deschisă — susținută de un profesor cu bună pregătire — va demonstra cu măiestrie modalitățile de recapitulare a cunoștințelor din acest domeniu, cu ajutorul problemelor conținînd date din tehnică, dezbaterile vor cîștiga în amploare și adîncime, vor fi mai concludente.

O cît mai bună organizare

Cele mai multe din scrisorile sosite la redacție se referă la problemele de organizare a activității cercurilor pedagogice.

Practica a scos la iveală, în această privință, variate inițiative — mai bune și mai puțin bune. Dacă în orașul București ședințele cercurilor pedagogice au loc lunar, (așa cum prevăd de fapt instrucțiunile Ministerului Învățămîntului), în alte locuri unele cercuri pedagogice își țin ședințele o dată la două sau chiar la trei luni. Secțiile de învățămînt sînt datoare să vegheze ca ședințele cercurilor pedagogice să aibă loc o dată pe lună, cu excepția celor de psihologie care, conform instrucțiunilor, se țin o dată pe trimestru. În felul acesta vom crea condițiile unei preocupări mai continuă, pentru perfecționarea muncii pedagogilor.

S-a încetățenit pe alocuri și practica de a ține ședințele cercurilor pedagogice fie duminica, fie într-o zi lucrătoare cînd se *suspendă* cursurile. Această tendință trebuie combătută, căci aduce deservicii învățămîntului. În primul caz se răpește din timpul liber al învățătorilor și profesorilor, iar în cel de al doilea se reduce, în mod nepermis, din programă. Nici recuperarea orelor din ziua respectivă în cursul săptămînii, cum se procedează în raionul Giurgiu după spusele inspectorului metodist N. Sîrbu, nu este indicată, deoarece aceasta se face în dauna elevilor, suprasolicitîndu-i și duce adesea la „concentrarea" materiei de așa manieră încît o serie de cunoștințe sînt cu totul vitregite.

Există raioane în care condițiile concrete creează greutăți în alcătuirea orarului în așa fel încît să se lase o zi liberă pe săptămînă la fiecare specialitate — zi în care să se poată ține cercurile pedagogice. În aceste cazuri, și numai după o verificare atentă din partea secțiilor de învățămînt a modalităților de alcătuire a orarului la școlile din raion, se pot adopta și alte soluții pentru activitatea cercului pedagogic. Unele cadre didactice propun pentru aceste cazuri excepționale intensificarea studiului individual prin obligativitatea studierii unei bibliografii mai ample, prin controlul riguros al acestui studiu și fixarea ședințelor de cerc la un trimestru, în timpul vacanțelor, astfel încît să nu fie stingherit prin nimic procesul instructiv-educativ din școli.

Și în ceea ce privește structura cercurilor pedagogice se ridică probleme. Există raioane în care acestea sînt organizate separat pentru cadrele didactice din oraș și separat pentru cele de la sat. În alte raioane cercurile cuprind laolaltă pe toate cadrele de aceeași specialitate. Ni se pare că soluția aceasta din urmă este cea mai bună, deoarece schimbul de experiență devine mai larg, mai fructuos.

Credem nimerit ca un cerc să numere maximum 20-25 de membri, pentru a-și putea desfășura activitățile cît mai în voie. (Ne gîndim la condițiile în care pot avea loc lecțiile deschise, activitățile practice de laborator etc.) Este greu de presupus o activitate normală într-un cerc de 113 persoane, cîte numără, de exemplu, cercul profesorilor de matematică din raionul și orașul Bacău. În cazuri de acestea este desigur indicat să organizăm mai multe cercuri pentru aceeași specialitate. Cu o condiție: să asigurăm în toate o compoziție asemănătoare din punct de vedere al pregătirii ideologice, politice și profesionale, al experienței în învățămînt etc.

În nici un caz nu se va proceda după „metoda" secției de învățămînt a raionului Drăgășani care a divizat pe profesorii de limba romînă în două cercuri: cercul profesorilor calificați și cercul profesorilor necalificați.

Să nu complicăm lucrurile

Există unele tendințe de complicare a mecanismului muncii în cercurile pedagogice.

Astfel, după cum ne scrie un corespondent, cercul pedagogic al profesorilor de matematică din orașul Iași și-a propus ca prin intermediul unui colectiv de cadre didactice cu o bogată și rodnică activitate la catedră, să ia în studiu tema „Metode și procedee folosite de comisiile metodice pentru sprijinirea profesorilor de matematică". Acest colectiv asistă la ședințele de lucru ale comisiilor metodice, studiază activitatea și rezultatele obținute de ele. Nu era oare mai simplu dacă era pus din capul locului să vorbească despre metodele lui de muncă responsabilul celei mai bune comisii metodice, iar ceilalți membri ai cercului să aducă în discuție elementele noi, deosebite din propria lor experiență?

În raionul Tîrgoviște s-a luat hotărîrea ca ședințele cercurilor pedagogice să se țină prin rotație, în fiecare școală. Toate bune pînă aici. Se complică însă foarte mult alegerea zilei în care să aibă loc ședința. Apoi programul este extrem de încărcat. De pildă, între orele 8-10, învățătorii asistă, pe clase, la lecțiile din școala gazdă. De la 10 la 11 se organizează „o oră de control" în care oaspeții fac sondaje, discută cu elevii, dau lucrări de control, verifică conținutul caietelor, dau lucrări practice etc. În această oră elevii sînt puși să recite, să povestească, să execute desene, exerciții de calcul oral și scris etc. Pe urmă cadrele didactice urmăresc o lecție model, apoi audiază referatul, după care se trece la discuții pe marginea lecțiilor la care s-a asistat, a lecției model și a referatului. În felul acesta — ne relatează tov. D. Angelescu, inspector metodist al raionului — vor fi vizitate și cunoscute lunar cel puțin 13 școli numai de către cercurile pedagogice ale învățătorilor. Dar acest sistem turbură cursul normal al muncii din școala-gazdă, transformă cercul pedagogic într-un organ de control auxiliar secției de învățămînt, ceea ce nu trebuie să fie. Apoi putem avea certitudinea că învățătorul X, să zicem, slab pregătit profesional, nu a preluat metode neindicate din asistențele pe care le-a făcut la lecții?

Complicarea muncii și denaturarea atribuțiilor cercurilor pedagogice duce la scăderea eficacității lor. Să evităm deci asemenea situații.

*

Mijloace importante de perfecționare a cadrelor didactice, de desfășurare a unor activități metodice utile și variate, cercurile pedagogice trebuie să stea permanent în atenția secțiilor de învățămînt. Repartizarea profesorilor pe cercuri, selecționarea responsabililor, tematica ședințelor, conținutul dezbaterilor, eficacitatea muncii în cercurile pedagogice să preocupe îndeaproape pe fiecare șef de secție. Este bună orientarea secției de învățămînt a raionului Orăștie de a da în grija fiecărui inspector, inclusiv șefului secției, grupe de cercuri (pe discipline apropiate) pentru a se interesa de munca lor sub toate aceste aspecte. Bine venită este și inițiativa acestei secții de a organiza instruirea responsabililor de cerc astfel încît munca lor să fie cît mai calificată.

Organizarea judicioasă a activității cercurilor pedagogice, grija pentru a se asigura un conținut care să îmbogățească experiența și cunoștințele cadrelor didactice, cer din partea secțiilor de învățămînt o permanentă preocupare, strădanii pentru a traduce nealterată în viață ideea care a călăuzit înființarea acestor mijloace de perfecționare profesională a învățătorilor și profesorilor.

STELA PREDESCU

În laborator

Operațiile de adunare și scădere

Una din problemele asupra căreia trebuie să insistăm încă de la început atunci cînd predăm operațiile de adunare și scădere, este înțelegerea deplină a sensului acestor operații.

Pentru a atinge acest scop am folosit diverse procedee. M-am străduit astfel să-i fac pe elevi să observe și să înțeleagă că adăugînd la un număr cîte o unitate se formează mereu alt număr și, în același timp, că adăugînd o unitate obținem un număr mai mare cu 1. Pentru aceasta am folosit numeroase exerciții: (De exemplu: 5 bile + 1 bilă = 6 bile) în legătură cu care am formulat o serie de întrebări. Am cerut astfel elevilor să arate unde sînt mai multe bile — în grupa cu 5 bile sau în cea cu 6 bile, cu cît e mai mare grămada de 6 bile decît cea de 5, cîte bile am adăugat la 5 de s-a făcut 6, dacă mărim o grămadă de 5 bile cu încă o bilă cîte bile vor fi în grămadă și, în sfîrșit, cu cît e mai mare 6 decît 5.

De asemenea, la scădere am urmărit să-i ajut pe elevi să înțeleagă că prin scăderea unei unități obținem mereu alt număr, că prin scădere (luare, scoatere) grupa de bile scade, se micșorează.

În perioada predării primelor operații de adunare și scădere am manifestat o grijă deosebită pentru a-i deprinde pe elevi să compună și să descompună numerele de la 2 la 9, să știe să grupeze mintal unitățile aceluiași număr în toate modurile. La astfel de exerciții am folosit materiale diverse: creioane, crete, bile, bețișoare, de obicei materiale colorate diferit.

În predarea adunărilor și scăderilor cu numerele de la 2 la 9 manualul ne sugerează, dînd exerciții de adunare cu al doilea termen descompus (3+1+1=5) că trebuie să efectuăm operația adunînd unitate cu unitate..

Socotesc însă necesar ca elevii să rețină că 3+2=5 fără alte operații ajutătoare. De aceea după ce copiii au înțeles sensul operațiilor de adunare și scădere pe baza adăugirii și scăderii succesive a cîte unei unități, am procedat așa: am luat 3 bețișoare într-o mînă și am întrebat: „Cîte bețișoare am?" (3). Am luat încă 2 în mîna cealaltă și am întrebat: „Cîte mai pun lîngă 3?" (2). „Cîte sînt în total?" (5). Deci 3+2=5. De asemenea, în cazul lui 7—4=3 am luat de o parte 4 bețișoare din grupul de 7 și am întrebat: „Cîte am luat?" (4). „Cîte au rămas?" (3). Deci 7—4=3.

Și în etapa calculelor cu mai multe unități am urmărit ca elevii să observe și să înțeleagă că adunarea înseamnă creștere, iar scăderea micșorează. De pildă le-am cerut să răspundă la astfel de probleme: „Ieri pe cîmp arau 5 tractoare. Astăzi sînt cu 3 mai multe. Cîte sînt astăzi?"; „Ieri în curtea gospodăriei colective erau 5 semănători. Astăzi sînt 8. Cu cît sînt astăzi mai multe decît ieri"?

Încep în general cu probleme cărora le dau, pe cît e posibil, aspectul unei mici povestiri, cu elemente anecdotice, pentru a ajunge treptat la exerciții abstracte de tipul: „Cît face 3 mărit cu 2?"; „Cu cît e mai mare 9 decît 4?"; „Măriți numărul 4 cu 3. Ce număr obțineți?".

Operațiile de adunare și scădere sînt înțelese și reținute de către elevi dacă în predarea lor ne bazăm pe intuiție, pe exemple bine alese, pe o expunere clară și atrăgătoare.

Inv. B. NICOLAE

Cîte petale are floarea? Grea problemă pentru micii naturaliști!

Cultivarea deprinderilor de exprimare corectă

Însușirea temeinică a cunoștințelor este strîns legată de priceperea de a le exprima în cuvinte, deoarece deprinderile de exprimare corectă constituie una din condițiile necesare pentru o bună însușire a conținutului tuturor obiectelor de învățămînt. De aceea este necesar să se asigure dezvoltarea posibilităților de exprimare corectă ale elevilor chiar de la începutul activității lor școlare.

Este de la sine înțeles că, în acest răstimp de început, răspunderea cea mai mare îi revine învățătorului, care are datoria de a-i învăța pe copii să înțeleagă logic gramatica limbii române, să se exprime corect oral și în scris.

Se știe că adesea copiii de vîrstă mică spun unele lucruri lipsite de conținut logic, lăsîndu-se furați de imaginile confuze și de gîndirile incoerente ce caracterizează mai ales perioada primei copilării. Ținînd seama de acest fapt, am pornit în primul rînd în munca mea cu elevii din clasa I de la preocuparea de a le dezvolta gîndirea în procesul însușirii cunoștințelor. I-am învățat să facă observații asupra fenomenelor din natură, asupra vieții și muncii oamenilor, să stabilească legătura între ele, să sistematizeze, să generalizeze și să tragă concluzii — bineînțeles în limitele posibilităților vîrstei lor. Excursiile, lecțiile intuitive, discuțiile care se sprijină pe observațiile proprii ale copiilor asupra lumii înconjurătoare, îmi oferă un material bogat și variat pe baza căruia îi pot învăța să gîndească, să-și exprime logic ideile, să le sistematizeze și să le generalizeze.

Un alt mijloc care contribuie la dezvoltarea exprimării corecte a copiilor îl constituie predarea primelor noțiuni de gramatică. Încă din primele zile de școală copiii din clasa I capătă noțiuni despre propoziție, despre ordinea cuvintelor în propoziție. Toate aceste cunoștințe îi ajută să formuleze propoziții corecte, le arată cum trebuie să se exprime. Insist ca elevii să formuleze și ei propoziții corecte și simple, să deosebească singuri o formulare corectă de una incorectă.

Deosebit de mult contribuie la dezvoltarea exprimării corecte a copiilor exercițiile de expunere-compunere. În munca mea, prima etapă de familiarizare a elevilor cu expuneri închegate, coerente o constituie cultivarea înclinațiilor lor de a povesti. Copiii povestesc cu plăcere despre tot ceea ce au văzut sau auzit. Caut să folosesc această înclinație a lor cerîndu-le să povestească întîmplări de acasă, despre evenimentele din viața socială accesibile lor. Aceasta îmi dă prilejul să observ ce vocabular au, cum se exprimă și să-mi dau seama de la început în ce direcție să-mi îndrept atenția. O etapă superioară acesteia este povestirea basmelor. Se știe că basmul constituie genul de literatură preferat de copii. De obicei încep prin a povesti eu basme, cerînd abia după aceea copiilor să povestească și ei.

O cale principală a cultivării vorbirii copiilor o constituie citirea. Ținînd seama de acest lucru am căutat și caut să-i determin pe elevi să redea conținutul celor citite în mod exact și într-o formă literară corectă, să formuleze propoziții logic închegate întîi oral, apoi în scris. După ce am predat elementele grafice și am intrat în perioada predării abecedarului, am urmărit ca elevii să citească chiar de la început corect fiecare cuvînt în parte. Bineînțeles, am căutat în primul rînd ca ei să înțeleagă sensul celor citite.

Se înțelege că, paralel cu grija de a-i deprinde pe elevi să se exprime corect în vorbirea orală, mă preocup și de modul cum se exprimă ei în scris. Ce se poate face, în această privință, în primul trimestru din clasa I? În primul rînd, exerciții de copiere în clasă. Scriu eu însumi întîi tema pe tablă, dau explicațiile necesare și le cer apoi elevilor să copieze în caiet. Apoi dictări, pentru care rezerv zilnic cîte 10—12 minute din ora de scriere. La început am dictat cuvinte, apoi, pe măsură ce am predat literele, am început să dictez propoziții scurte și ușoare. Paralel cu deprinderea scrierii corecte din punct de vedere fonetic urmăresc deprinderea scrierii corecte sub aspect ortografic, făcînd necontenit legătura cu noțiunile gramaticale predate.

Munca pentru dezvoltarea capacității elevilor de a se exprima corect oral și în scris presupune, desigur, și preocuparea pentru îmbogățirea vocabularului lor. Începînd din primele zile de școală mă ocup necontenit de cuvintele folosite de elevi, căutînd să introduc în limbajul lor cuvinte noi. Abecedarul îmi oferă mult material potrivit în acest scop atît prin textele cuprinse în paginile lui cît și prin ilustrații. Intuirea acestor ilustrații a constituit un mijloc prețios pentru dezvoltarea vorbirii elevilor, pentru îmbogățirea bagajului lor lexical.

În întreaga mea muncă urmăresc astfel să trezesc la copii dorința conștientă de a-și însuși o exprimare frumoasă, de a respecta normele de pronunțare și scriere ale limbii literare.

Inv. VIOREL SOFRON
Școala de 8 ani din comuna Orțișoara, raionul Arad

Împotriva cititului „pe de rost"

În multe cazuri clasa I este aceea care hotărăște felul cum vor evolua elevii de-a lungul anilor de școală. Iată de ce sînt deosebit de importante rezultatele muncii pe care o desfășurăm noi, învățătorii, în perioada predării abecedarului.

Mulți învățători care predau la clasa I consideră că elevii citesc foarte bine atunci cînd pronunță corect și cursiv silabele și cuvintele din lecțiile scurte cuprinse în abecedar, fără să se gîndească că se poate întîmpla ca aceștia să nu citească propriu-zis ci doar să reproducă mecanic ceea ce au memorat în urma citirii repetate de către învățător și colegii lor. Cititul pe de rost la clasa I este în bună parte rezultatul greșelii pe care o fac unii învățători care în timpul orelor se mulțumesc să citească împreună cu copiii, de zeci de ori, aceeași lecție, formată din cîteva propoziții. Și unde mai pui că acest procedeu, prin monotonia lui, nu face decît să-i plictisească pe copii, să le adoarmă interesul.

Pentru a evita acest lucru caut să dau lecțiilor de citire forme variate, care să împiedice cititul pe de rost și în același timp să fie pe placul elevilor, să nu-i plictisească, ci să-i atragă.

Consider că, după ce am explicat litera nouă, este suficient să citim de 2—3 ori lecția din abecedar, după aceea putînd trece la folosirea altor mijloace. Așa, de exemplu, elevilor mai slabi le cer să recunoască o literă pe planșe ilustrate, pe textul din abecedar, în texte mai mari etc. Pentru a-i obișnui pe elevi să citească, să formeze silabe și cuvinte cu literele învățate, organizez diferite jocuri cu ajutorul literelor decupate. În timpul acestor jocuri urmăresc dacă ei cunosc literele învățate, dacă știu să le aranjeze corect, dacă pot pronunța silabele și literele etc. Acestea contribuie mult și la formarea scrisului elevilor.

Tot în scopul prevenirii cititului pe de rost cer elevilor să citească „pe sărite" numai anumite silabe sau cuvinte din text.

Și temele pentru acasă caut să le formulez în așa fel încît să contribuie la prevenirea tendinței de a memora mecanic cuvintele din lecție. Consider că, de pildă, copierea unui rînd sau a două rînduri din lecția existentă în carte nu este o temă prea indicată. În schimb, le cer elevilor să se gîndească la două-trei silabe (și apoi cuvinte) care cuprind literele învățate și pe care să le scrie în caiete. O astfel de temă îmi oferă posibilitatea de a controla dacă elevii au reținut literele învățate, dacă știu să le așeze corect, în ordinea lor firească, în silabă sau cuvînt. O astfel de temă este desigur, la început, mai grea — dar este totuși realizabilă dacă elevii au mai executat astfel de teme în clasă sub îndrumarea învățătorului.

Inv. SAS GEORGE
Școala de 8 ani din comuna Coșbuc, raionul Năsăud

Pe scurt

Unii învățători folosesc drept material didactic pentru predarea literelor ilustrații sub care este înscrisă litera de tipar corespunzătoare sunetului cu care începe denumirea figurii din ilustrație.

Dar nu întotdeauna figurile reprezentate în ilustrație pot fi atît de bine alese încît să nu existe decît o unică posibilitate de a le denumi. Mi s-a întîmplat să observ, de exemplu, că atunci cînd a predat litera „i", un învățător care adusese în clasă o ilustrație care înfățișa floarea de in, a avut surpriza de a constata că elevii citesc în loc de „in", „floarea". De altfel folosirea acestui procedeu i-ar putea face pe copii să creadă că sunetele și semnele grafice corespunzătoare lor sînt cazuri particulare, legate de anumite obiecte pe care le prezintă ilustrațiile și nu elemente ale limbii.

Inv. C. PRĂJINARU
inspector — Tg. Ocna

„Îndrumările metodice pentru predarea abecedarului" constituie un ajutor însemnat pentru învățătorii care lucrează cu copiii din clasa I. Aș avea însă de făcut și unele observații critice.

În ceea ce privește citirea-model a lecției de către învățător, „Îndrumările" recomandă ca la primele texte din abecedar să nu se efectueze citirea model. Munca la catedră mi-a demonstrat că efectuarea lecturii-model este necesară de-a lungul întregii perioade de predare a abecedarului, căci numai avînd exemplul lecturii-model, efectuate de către învățător elevii vor căpăta deprinderea de a citi corect și frumos.

„Îndrumările" precizează de asemenea că, pentru a-i obișnui pe elevi să urmărească pe text cuvintele citite și să nu „citească" din memorie trebuie folosit arătătorul. Nu se dau însă nici un fel de amănunte cu privire la utilizarea acestuia la citirea pe silabe.

Inv. FLOREA POPESCU
comuna Siliștea,

Ținînd seama de caracterul concret al gîndirii elevilor, pe lîngă numeroase alte procedee utilizate în analiza fonetică, am folosit și prezentarea grafică a propoziției procedînd în felul următor: Am cerut elevilor să formuleze o propoziție și apoi am pus pe unul din ei să o reprezinte pe tablă printr-un segment de dreaptă. În zilele următoare, trecînd la separarea cuvintelor în propoziție, rupem segmentul în numărul de cuvinte pe care-l cuprinde propoziția și pe care-l reprezentăm în linii curbe. Mai departe, la despărțirea cuvintelor în silabe, fiecare din părțile de segment care reprezintă cuvintele sînt împărțite în numărul respectiv de silabe, și, în sfîrșit, sunetele din fiecare silabă sînt reprezentate prin cerculețe. Am constatat că procedeul acesta îi ajută pe copii să înțeleagă procesul de analiză și sinteză fonetică.

Inv. MIHAI MAREȘ
comuna Modrigești

Mîini îndemînatice

La lecţiile de lucru manual

Organizînd lecţiile de lucru manual la clasele mici căutăm să folosim cît mai bine, în cadrul lor metoda explicaţiei, conversaţia şi demonstraţia pentru a crea condiţiile unei bune desfăşurări a activităţii practice propriu-zise a elevilor. Toate aceste metode ne ajută să transmitem elevilor o serie de cunoştinţe în legătură cu natura materialelor din care se confecţionează obiectele şi în legătură cu instrumentele de lucru, cunoştinţe necesare desfăşurării conştiente a activităţii practice. În acest fel, chiar înainte de începerea lucrării fiecare elev înţelege clar care este scopul muncii sale şi cunoaşte ordinea operaţiilor pe care urmează să le efectueze. De asemenea, metoda demonstraţiei ne ajută să dăm elevilor modelul lucrării practice pe care o execută apoi ei înşişi.

Ţinînd seama de vîrsta elevilor din clasele I-IV, socotim că forma cea mai potrivită de activitate practică în orele de lucru manual o constituie lucrările frontale în care, sub directa supraveghere a învăţătorului, lucrează deodată întreaga clasă. Pentru aceasta asigurăm în prealabil materialele, uneltele şi instrumentele necesare pentru fiecare elev în parte. După ce elevii şi-au însuşit oarecari priceperi şi deprinderi de lucru, cînd, pe baza procedeelor însuşite la lecţiile anteriore, ei pot să confecţioneze obiecte în mod independent, înlocuim sistemul frontal cu îndrumarea individuală, însă nu trecem la executarea obiectului pînă cînd fiecare elev nu cunoaşte bine fazele prin care trebuie să treacă materialul. Insistăm acum şi asupra legării cunoştinţelor însuşite la orele de lucru manual de cunoştinţele însuşite la celelalte obiecte de învăţămînt.

Elevii ajung astfel să cunoască materialele pe care le folosesc, să ştie de ce au nevoie de o anumită unealtă, de ce aceasta a fost confecţionată într-un anumit fel şi nu în altul, de ce trebuie să ne alegem un anumit procedeu de lucru etc.

Mijlocul care ne ajută să rezolvăm cu succes sarcina formării priceperilor şi deprinderilor de lucru ale copiilor este metoda exerciţiilor. Practica ne-a arătat că de felul cum se foloseşte exerciţiul în lecţiile de lucru manual depinde mult temeinicia deprinderilor însuşite de copii.

După demonstrarea lucrării de către învăţător nu se poate trece dintrodată la executarea ei de către elevi în mod independent. De aceea obişnuim să organizăm cîteva „demonstraţii" ale elevilor, în care ei dovedesc cum au înţeles cele arătate de noi. Acestea sînt exerciţiile de probă sau introductive. Tot exerciţii introductive sînt şi acelea în care le cerem elevilor să execute parţial operaţii simple din cadrul lucrării ce urmează să fie executată. Astfel, elevii sînt puşi să mînuiască — înainte de începerea lucrării propriu-zise — instrumentul sau unealta pe care o vor folosi în efectuarea lucrării. În acest timp observăm dacă toţi elevii ştiu să întrebuinţeze materialul de prelucrat, dacă ştiu să folosească corect uneltele, dacă îşi dau seama care parte a uneltei de lucru se foloseşte în prelucrare şi în ce poziţie. De pildă, cînd este vorba de foarfece, dacă ştiu să-l apuce, introducînd degetul mare şi cel mijlociu în urechile pîrghiilor, dacă ştiu că tăierea se începe introducînd sub material braţul cu vîrful mai ascuţit şi deschizînd foarfeca cît mai larg, pentru a se putea tăia pornind de la baza braţelor, dacă se îngrijesc ca atunci cînd strîng să nu forţeze prin apăsare şi să nu mişte materialul pentru a asigura tăierea după semnul trasat. Urmărim în acelaşi timp greşelile de mînuire şi le corectăm sistematic, pentru ca elevii să nu se deprindă a efectua lucrări greşite.

La fel procedăm şi în cazul altor operaţii simple, cum ar fi modelarea argilei, împletirea, diferite cusături etc., care stau la baza formării deprinderii de a executa lucrări complexe.

Stăruim — ca şi în cazul transmiterii cunoştinţelor — asupra îmbinării deprinderilor noi însuşite cu priceperile şi deprinderile însuşite anterior. Bunăoară, priceperea de a mînui rigla sau echerul se însuşesc la lecţiile de aritmetică, dar se aplică frecvent şi la lecţiile de lucru manual.

Atunci cînd le explicăm elevilor o lucrare mai complicată, după ce o demonstrăm, efectuăm simultan cu ei fiecare parte a lucrării pentru a le lămuri modul de executare a fiecărei operaţii. O mare atenţie acordăm, la astfel de lucrări, respectării principiului sistematizării. De exemplu, atunci cînd confecţionăm cu elevii rame pentru ilustraţii din carton sau placaj, începem cu exerciţii de tăiere liberă a unor contururi de hîrtie, apoi trecem la decuparea figurilor cu margini trasate drept, apoi cu margini curbe sau cu margini din linii combinate. După aceasta urmează lucrări de decupare a cartonului. Pornind de la operaţiuni simple care se complică treptat elevii ajung să efectueze în întregime obiectul propus la începutul lecţiei.

Multă grijă acordăm alegerii lucrărilor ce urmează a fi executate de elevi, aşa încît să asigurăm creşterea gradată a dificultăţilor, solicitarea crescîndă a eforturilor. De asemenea, urmărim ca obiectele executate să fie cît mai variate şi mai instructive.

Organizînd activitatea practică a elevilor nu le cerem însă numai efort fizic, ci urmărim şi dezvoltarea gîndirii lor, ca şi educarea gustului lor artistic. Totodată lucrările practice ne ajută să dezvoltăm spiritul de colectivitate a elevilor, conştiinciozitatea în muncă, simţul de răspundere. Astfel lecţiile de lucru manual contribuie la dezvoltarea multilaterală a elevilor.

Învăţători VALERIA şi FLORIAN DIŢULEASA
comuna S. Măgura
raionul Costeşti

Aplicaţii agricole în lunile de iarnă

În alegerea lucrărilor practice agricole care pot fi efectuate în lunile de iarnă, cînd timpul este nefavorabil ieşirii pe teren, este bine să se respecte cît mai strict concordanţa cu lecţiile predate în clasă, creindu-se totodată posibilitatea ca lucrările din această perioadă să pregătească înţelegerea unor teme mai dificile ce urmează să fie predate în trimestrul următor.

Bunăoară, cu elevii clasei a V-a se pot organiza lucrări de curăţire şi sortare a seminţelor, de determinare a facultăţii germinative, lucrări de tratare a seminţelor pe cale uscată şi umedă împotriva dăunătorilor etc. Cu elevii clasei a VI-a se pot efectua în perioada nefavorabilă ieşirilor pe teren lucrări referitoare la controlul furajelor însilozate, la cunoaşterea principalelor plante de nutreţ, la controlul păstrării furajelor depozitate etc. Pentru clasa a VII-a se pot alege pentru perioada de iarnă lucrări de laborator referitoare la studierea părţilor butucului de viţă de vie, la tehnica tăierilor, la recunoaşterea principalelor boli şi dăunători a viţei de vie, la prepararea zamei bordeleze, la studierea maşinilor de stropit şi mînuirea lor etc. În cadrul gospodăriei agricole elevii clasei a VII-a pot efectua lucrări de identificare a părţilor componente ale unui tractor — transmisia, organele de deplasare şi de direcţie etc.

Iată cîteva indicaţii privind felul cum pot fi organizate unele lucrări practice. Să luăm, bunăoară, tema „Curăţirea şi sortarea seminţelor". Ea poate fi tratată la clasa a V-a, avînd drept scop transmiterea unor cunoştinţe teoretice despre curăţirea şi sortarea seminţelor, cimentarea acestor cunoştinţe şi aplicarea lor în practică, precum şi formarea deprinderilor de muncă în acest domeniu.

Este bine să întocmim la tablă, după transmiterea cunoştinţelor, o schiţă a maşinilor de sortat şi curăţat seminţele (secţiune prin vînturătoare şi secţiune prin cilindrul triorului, pentru a se pune în evidenţă alveolele lui, care aleg seminţele după formă, mărime şi greutate). Apoi putem trece la activitatea practică a elevilor pentru curăţirea şi sortarea seminţelor. În prealabil vom pregăti materialul necesar, repartizînd fiecărui elev o pungă de boabe. După ce demonstrăm practic lucrarea, explicînd fiecare operaţie, vom cere elevilor să o efectueze şi ei.

Lecţia practică se poate desfăşura în condiţii optime în laboratorul gospodăriei, unde se poate efectua în plus operaţia de determinare a procentului de puritate a seminţelor la cîteva specii de plante.

Tot în laboratorul gospodăriei se poate ţine o lecţie pentru cunoaşterea practică şi mînuirea vînturătoarelor, triorului şi a selectorului. Cu această ocazie este bine să se atragă atenţia elevilor asupra modului cum sînt păstrate seminţele.

Pentru lucrarea „Determinarea facultăţii germinative a seminţelor" este bine să împărţim clasa în grupe de cîte 3-5 elevi. Îi vom îndruma întîi să-şi confecţioneze lădiţe de lemn pe care să le umple cu nisip. Fiecare grupă va avea un plic cu 100 de boabe, cu care va efectua lucrarea. Seminţele puse în condiţii optime vor germina şi pe baza rezultatelor obţinute elevii vor efectua calculele necesare şi vor trage concluziile.

Tema „Tratarea seminţelor pe cale uscată" prilejuieşte înarmarea elevilor cu priceperi şi deprinderi practice referitoare la munca de tratare a seminţelor împotriva dăunătorilor. Prima parte a acestei teme se poate desfăşura în clasă, pornind de la vizionarea şi discutarea unui diafilm sau de la intuirea materialului didactic. Apoi vom arăta elevilor porzolatorul şi vom încheia lecţia cu o probă practică de tratare a seminţelor cu un aparat improvizat dintr-o cutie de conserve. Este bine ca a doua parte a temei, în care le vom crea elevilor deprinderi de mînuire a porzolatorului să se desfăşoare la G.A.C., unde ei vor putea cunoaşte efectuarea mecanică a operaţiei de tratare a seminţelor.

Este bine de asemenea ca şi lecţia practică referitoare la controlul furajelor însilozate, care are loc cu elevii clasei a VI-a, să se ţină la G.A.C.. Această lecţie poate porni de la intuirea formelor de însilozare — siloz turn şi siloz şanţ — pe care elevii au prilejul să le observe în gospodărie, asistînd totodată la scoaterea porumbului murat şi a furajelor însilozate. Totodată ei învaţă regulile de scoatere a furajelor aşa ca acestea să nu se deprecieze sau să producă îmbolnăvirea animalelor. Apoi elevii vor participa nemijlocit la lucrarea de scoatere a furajului şi de acoperire a silozului.

O altă practică poate fi consacrată cunoaşterii diferitelor părţi ale plantelor furajere folosite în hrana animalelor, cît şi felului în care se depozitează şi se păstrează furajele de iarnă. Chiar dacă şcoala dispune de material didactic suficient pentru această temă este bine ca lucrarea practică să se efectueze în gospodăria agricolă, unde elevii pot întui un material mai bogat şi îşi pot forma priceperi şi deprinderi de muncă.

Cu elevii clasei a VII-a, în zilele nepotrivite ieşirii pe teren, se poate efectua în clasă o lucrare practică referitoare la alcătuirea butucului viţei de vie, în care elevii vor învăţa şi tehnica tăierilor, folosind în acest scop butucul care le-a fost prezentat ca material didactic. Această lecţie practică îi pregăteşte pe elevi în vederea lucrărilor pe care le vor efectua primăvara.

Dacă şcoala dispune de materialul didactic necesar, se poate organiza şi o lecţie în cadrul căreia elevii să cunoască mai multe soiuri de viţă de vie după frunze, să recunoască atacul diferiţilor dăunători şi felul cum se manifestă el. În cadrul aceleiaşi lecţii se poate demonstra în clasă metoda de preparare a zamei bordeleze.

La G.A.C. din comună se poate organiza o lecţie practică în care elevii clasei a VII-a să cunoască părţile componente ale tractorului şi să li se demonstreze pornirea şi conducerea acestuia. Pentru ca elevii să înţeleagă mai bine pornirea tractorului este bine să li se dea cîteva explicaţii referitoare la pornirea manuală, pornirea cu benzină, cu motorină sau pornirea cu motoraş auxiliar. De asemenea, este necesar să li se dea elevilor explicaţii cu privire la principiile de funcţionare a motorului, ambreiajului, a cutiei de viteze, apelîndu-se la cunoştinţele lor de fizică.

Aceste exemple de lucrări practice, care se pot efectua în perioada timpului nefavorabil ieşirii în teren, nu epuizează decît o mică parte din multiplele posibilităţi ce stau la dispoziţia profesorilor pentru a organiza lucrări practice variate şi instructive în timpul iernii.

Lector univ. N. C. MATEI şi Prof. ing. P. DABIJA

În gospodăria colectivă

Aplicaţiile şi lucrările practice de agricultură în unităţile agricole socialiste fac ca lecţiile să fie mai interesante şi cunoştinţele transmise să se consolideze mai temeinic.

Şcoala noastră — Şcoala de 8 ani din Vorona, raionul Fălticeni — fiind aproape de centrul G.A.C. din localitate, a organizat lucrările practice de agricultură pe terenul gospodăriei. De exemplu, cu elevii clasei a V-a s-au efectuat lucrări de săpare a gropilor pentru însilozatul porumbului. Cu acest prilej au fost consolidate cunoştinţele studiate de ei cu privire la profilul solului. Totodată, lucrînd alături de brigadierii din S.M.T., elevii au avut prilejul să cunoască îndeaproape o serie de maşini agricole.

Cu elevii clasei a VI-a s-a organizat o vizită la magazia gospodăriei. Aici ei au participat la trioratul grîului, mazării şi fasolei. Aceasta le-a dat elevilor posibilitatea să aplice în practică unele cunoştinţe dobîndite la lecţiile despre cultura cerealelor.

La rîndul lor, şi elevii clasei a VII-a au executat o serie de lucrări practice în livada gospodăriei, formîndu-şi deprinderi de lucru în vederea pregătirii terenului pentru plantatul pomilor.

În organizarea lucrărilor practice s-a respectat principiul accesibilităţii, căutîndu-se ca eforturile elevilor să fie dozate raţional. În general, lucrările practice s-au dovedit a fi utile şi instructive, contribuind totodată şi la educarea prin muncă a elevilor.

HARALAMBIE LUPU
Şcoala de 8 ani din Vorona, raionul Fălticeni

La Grupul școlar profesional și tehnic „23 August" din Capitală. Studiind părțile componente ale strungului.

Nu o prezentare abstractă, ci predare intuitivă

Fiind convinși că folosirea materialului didactic are o însemnătate hotărîtoare în procesul asimilării conștiente a cunoștințelor de către elevi, majoritatea profesorilor din școlile profesionale și tehnice se străduiesc să realizeze într-o măsură cît mai mare caracterul intuitiv al predării chiar cînd este vorba de noțiuni care aparent au trăsături deosebit de abstracte, cum ar fi, de exemplu, la mecanica tehnică mișcarea helicoidală, punctele articulate, pasul și modulul unui sistem de angrenaj, sau la tehnologia meseriei principiile ce stau la baza funcționării unor dispozitive complete. De aceea ei caută să confecționeze machete funcționale, care permit atît o intuire de ansamblu cît și una de detaliu, așa cum se impune în pregătirea viitorilor muncitori și tehnicieni.

Lecțiile la care se folosește un asemenea material didactic asigură asimilarea temeinică a cunoștințelor predate. Acest fapt este dovedit, printre altele și de felul cum s-au desfășurat două lecții de mecanică tehnică care au avut tema „Transmiterea și transformarea mișcării", predate de doi profesori diferiți de la aceeași școală — Școala profesională a Uzinelor de tractoare din Brașov.

Primul dintre profesorii la care ne vom referi a predat tema în mod pur teoretic, utilizînd noțiunile din fizică și matematică fără să urmărească aproape de loc latura lor aplicativă. Tot materialul didactic folosit pentru predarea celor trei lecții pe care le cuprinde tema s-a rezumat la o singură planșă executată destul de neglijent în raport cu cerințele desenului tehnic și care nu pune în evidență cele mai noi aplicații în producție ale transmisiei mișcărilor.

În al doilea caz, profesorul, antrenînd din plin întreaga clasă, a dedus împreună cu elevii relația raportului de transmisie pe care a concretizat-o practic cu ajutorul unei machete funcționale, compusă din două perechi de roți — una formată din roți cilindrice dințate, iar alta din roți conice de fricțiune. Prin mijlocirea acestei machete, construită de elevi în timpul practicii, profesorul a reușit să evidențieze clar în ce constă variația raportului de transmisie între elementul conducător și elementul condus, variație care apare în procesul de funcționare a sistemului. Apoi profesorul a exemplificat amplu utilitatea practică a cunoștințelor respective, dînd numeroase exemple privitoare la funcționarea mașinilor din producție. Adîncind explicația asupra modului de funcționare a dispozitivului reprodus în machetă, profesorul a prezentat o serie de planșe didactice alcătuite de repere în care predominau elementele legate de tehnologia modernă.

Am avut prilejul să verificăm cunoștințele elevilor din aceste două clase în timpul practicii la locurile lor de muncă în producție, în aceeași secție a aceleiași întreprinderi. Elevii cărora le-au fost predate cunoștințe pur teoretice, fără a se utiliza material didactic, au vădit multe lipsuri în ceea ce privește legarea noțiunilor studiate de funcționarea mașinilor la care lucrau. Mulți dintre acești elevi n-au putut explica, de pildă, de ce turația elementului conducător este mai mare sau mai mică decît turația elementului condus și n-au putut spune cînd și pentru ce este necesar un raport diferit între turații. De asemenea, n-au putut identifica elementele cinematice ale dispozitivelor care transmiteau și transformau mișcările în cadrul procesului tehnologic.

Dimpotrivă, toți elevii clasei la care predarea s-a desfășurat pe baza intuirii unui material didactic adecvat au putut arăta, mai întîi teoretic și apoi practic condiția de angrenare a două roți și au știut să explice pe mașini caracteristicile și rolul roților conice, descriind modul de funcționare a unor dispozitive în componența cărora predomină acest tip de roți. Ei au pus cu ușurință în funcțiune angrenajele respective și au aplicat practic legea multiplicării și demultiplicării pe care au studiat-o în clasă.

Apare evident, din aceste exemple, necesitatea ca profesorii de cultură tehnică generală și de specialitate să cunoască îndeaproape specificul muncii din întreprinderi, să-și pregătească material didactic în funcție de aceasta. Construcția materialului didactic trebuie să permită evidențierea aplicațiilor practice ale celor studiate, să pună în lumină elementele noi din producție și să aibă o formă de prezentare cît mai atractivă.

Posibilități de a realiza în practică această cerință are orice școală din sistemul învățămîntului profesional și tehnic. Totul depinde numai de interesul și străduința cadrelor didactice.

Ing. CONSTANTIN B. MOCANU

După primul trimestru

În școlile de mecanizatori din regiunea Crișana

În regiunea Crișana, pregătirea cadrelor de mecanici agricoli se realizează în 11 școli, care funcționează pe lîngă stațiunile de mașini și tractoare și 3 centre școlare.

Acum, cînd primul trimestru se apropie de sfîrșit, se poate trage concluzia că în majoritatea acestor școli s-au obținut rezultate satisfăcătoare atît în domeniul asigurării condițiilor materiale necesare bunei pregătiri a elevilor cît și în desfășurarea procesului de învățămînt. Bunăoară, la școlile de pe lîngă S.M.T.-urile din Valea lui Mihai, Marghita, Sîntana și Săcueni s-a acordat o grijă deosebită pentru amenajarea atelierelor în care se realizează instruirea practică a elevilor.

Predarea lecțiilor teoretice și practice prevăzute la obiectele de specialitate este asigurată în marea majoritate a școlilor de cadre cu o serioasă pregătire, cu bogată experiență în conducerea producției unităților agricole socialiste. Cu toate că o parte importantă din aceste cadre predau de puțin timp în învățămînt, ele obțin rezultate bune în activitatea de instruire teoretică și practică a elevilor. Astfel inginerul Nicolae Stan de la G.A.C. „Lupta" din comuna Cadea și inginerul Nicolae Purcaru de la S.M.T. Săcueni, care predau la Școala profesională de mecanici agricoli din Cadea, folosesc metode corespunzătoare de predare și asigură permanent legătura dintre pregătirea teoretică și cea practică a viitorilor mecanizatori. Asemenea ingineri-profesori sînt numeroși în școlile de mecanici agricoli din regiunea Crișana.

Rezultatele bune dobîndite de ei se datoresc în mare parte grijii pe care le-o arată cercurile pedagogice. Acestea organizează regulat prezentarea unor referate, lecții deschise, schimburi de experiență în ceea ce privește rezolvarea unor probleme esențiale ale predării. La rezultatele bune obținute în primul trimestru au contribuit interasistențele la lecții, precum și predarea cunoștințelor de minim pedagogic organizate în majoritatea școlilor.

Un factor care influențează în mod deosebit însușirea cunoștințelor predate și înarmarea elevilor cu temeinice deprinderi de muncă îl constituie buna organizare a instruirii practice. Pentru instruirea practică la lăcătușărie a elevilor din anul I, în multe școli au fost amenajate ateliere în care lucrările se desfășoară alternativ cu lecțiile teoretice și s-a arătat toată grija pentru înzestrarea locurilor de muncă ale ucenicilor cu sculele necesare. Operațiile prevăzute de programa de instruire practică au fost aplicate în aceste școli în confecționarea unor obiecte utile, în primul rînd a sculelor — compase, ciocane, cadre de ferăstrău, dispozitive de șlefuit, echere etc. Pentru lucrările executate pînă în prezent ucenicii din școlile respective au întocmit cu regularitate, sub îndrumarea maiștrilor-instructori, schițe de lucru.

Munca desfășurată în primele luni ale anului școlar la școlile de mecanici agricoli din regiunea Crișana a scos însă la iveală și o serie de neajunsuri. De pildă, la școlile de pe lîngă S.M.T.-urile din comunele Tileagd și Nușfalău, unele probleme privind baza materială s-au rezolvat cu întîrziere, deoarece conducerile acestor școli le-au privit cu ușurință. Deși aceste școli — ca și alte școli funcționînd pe lîngă S.M.T.-uri — aveau largi posibilități de procurare cu mijloace proprii a unor piese și organe de mașini necesare predării obiectelor de cultură tehnică generală și specială, ele nu au amenajat cabinete-laborator bine dotate. De aceea se mai folosesc la lecții organe de mașini învechite, care prezintă puțin interes de studiu.

O serie de cadre didactice, neglijîndu-și îndatoririle de pedagogi, și-au întocmit nejudicios planurile calendaristice la obiectele de învățămînt pe care le predau. Astfel, o parte dintre maiștrii-instructori de la școlile din Valea lui Mihai și Nușfalău și-au planificat în mod mecanic temele, transcriindu-le în plan așa cum sînt enunțate ca teme generale în programa școlară, fără să le repartizeze pe lecții sau ședințe de lucru. Numai rareori lucrările sau obiectele ce urmează a fi executate de elevi ca aplicații ale temelor studiate au fost menționate în tabele anexate la planurile calendaristice. De asemenea, la școlile din Săcueni și Tileagd există un număr insuficient de instrumente pentru măsură și control — șublere, micrometre — fapt pentru care o bună parte din elevi efectuează operațiile respective cu stîngăcie și nesiguranță.

Ținînd seama de sarcinile care stau în fața școlilor de mecanici agricoli în cursul viitoarelor trimestre ale anului școlar, secforul de învățămînt din cadrul Consiliului agricol regional Crișana a luat o serie de măsuri menite să ducă la îmbunătățirea muncii lor. Astfel, pentru îmbogățirea materialului didactic vor fi procurate planșe înfățișînd scheme funcționale de tractoare, mașini și instalații agricole. S-au dat de asemenea îndrumări privind confecționarea în școli a unor piese și organe de mașini întregi și secționate, a unor planșe și a unor machete de mașini agricole.

Totodată, maiștrii-instructori au fost îndrumați să-și axeze mai mult instructajele pe confecționarea unor scule și dispozitive legate strîns de viitoarea profesiune a ucenicilor. Astfel de scule pot fi de exemplu clești de diferite tipuri pentru segmenți, presele de rulmenți etc. În ultimul trimestru și în timpul practicii de producție pot fi confecționate machete pe care se pot aplica majoritatea operațiilor predate și care pot fi, în același timp, deosebit de utile pentru dotarea cabinetelor-laborator.

Consiliul agricol regional a dat maiștrilor-instructori indicația să insiste mai mult asupra întocmirii detaliate a procesului tehnologic la toate lucrările efectuate.

Apreciind importanța schimburilor de experiență pe plan regional pentru perfecționarea cadrelor de specialitate — profesori și maiștri-instructori — sectorul de învățămînt al Consiliului agricol al regiunii Crișana a luat măsuri pentru organizarea unor asemenea acțiuni, în prima perioadă mai ales la centrele școlare cele mai puternice din regiune. Totodată profesorii cu experiență din aceste școli se vor deplasa la școlile nou înființate, dînd îndrumări pentru mai buna organizare a procesului instructiv-educativ.

N. BODOR
Ing. N. VLĂDĂȘEL
Oradea

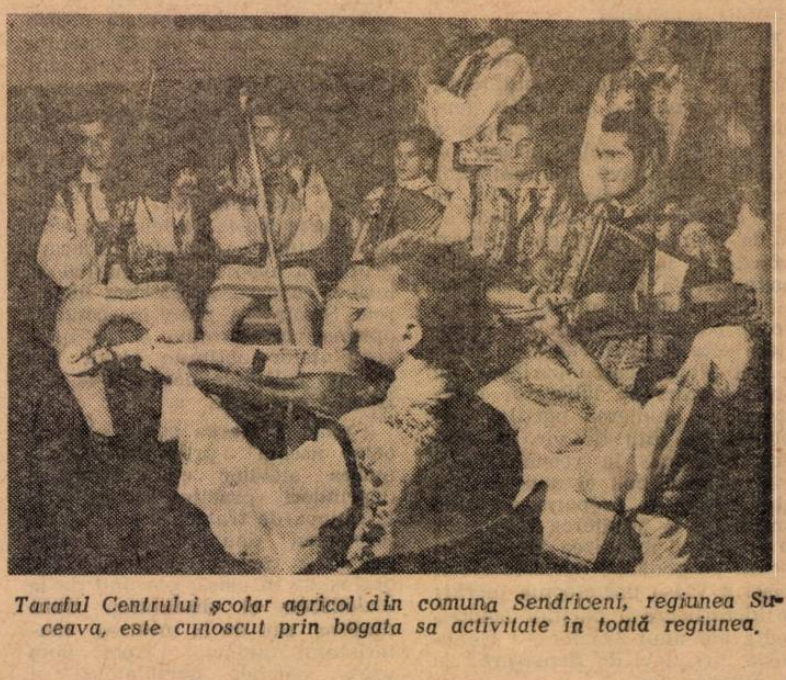

Taraful Centrului școlar agricol din comuna Sendriceni, regiunea Suceava, este cunoscut prin bogata sa activitate în toată regiunea.

Munca științifică a cadrelor didactice

În ultimii ani, munca științifică a cadrelor didactice din școlile profesionale și tehnice a înregistrat o creștere apreciabilă atît sub raportul numărului de lucrări elaborate cît și în ceea ce privește calitatea acestor lucrări. O contribuție însemnată la îmbunătățirea muncii științifice desfășurate în școlile profesionale și tehnice au adus examenele de definitivat și de gradul II, pentru care au fost elaborate o serie de lucrări valoroase, precum și sesiunile de lecturi pedagogice organizate de cabinetele metodice ale învățămîntului profesional și tehnic.

Printre lucrările care s-au bucurat de o apreciere deosebită se numără, de pildă, cele intitulate „Proiectele axometrice ortogonale, izometrice și dimetrice" de prof. ing. Th. Nițulescu, „Reprezentarea și desfășurarea corpurilor geometrice" de prof. ing. C. Micama, „Realizarea legăturii dintre noțiunile de chimie alimentară și tehnologia vinului din cadrul temei „Acizi organici" de prof. ing. Constantin Maftei, „Regenerarea naturală a pădurilor" de prof. ing. S. Podgurschi, „Cum se realizează legătura dintre teorie și practică la obiectul „Analiza activității economice" de prof. P. Badralexe, „Metodica predării temei „Evidența contabilă a ambalajelor" de prof. Sofia Optaschi Tătaru, „Organizarea și conducerea unei școli cu profil agricol" de prof. Ing. Romulus Pogăceanu etc.

Calitatea esențială a acestor lucrări o constituie faptul că ele dezbat amplu probleme noi ale tehnicii din sectorul respectiv și că, în același timp, se ocupă îndeaproape de metoda predării, referindu-se în special la diferitele procedee prin care profesorul are posibilitatea de a transmite elevilor un sistem închegat de cunoștințe legate de practică.

Studiul experienței cuprinse în aceste lucrări, dezbaterea acesteia în colectivele profesorilor de specialitate din școli și îmbunătățirea ei pe baza dezbaterilor poate duce la îmbogățirea literaturii pedagogice din domeniul învățămîntului profesional și tehnic cu o serie de studii utile. Această problemă preocupă în prezent în mod deosebit cabinetele metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic.

C. E.

Planificarea muncii educative

În școlile patriei noastre procesul educării omului nou este orientat spre un scop precis, întreaga muncă educativă fiind călăuzită de teza leninistă care ne arată că toată munca în domeniul educării, pregătirii și instruirii tineretului trebuie să constituie o cultivare a moralei comuniste în rîndurile lui.

Procesul formării convingerilor, sentimentelor moral-politice și obișnuințelor morale ca trăsături ale conștiinței și conduitei comuniste se realizează treptat și continuu, elementele lui aflîndu-se într-o strînsă interdependență și condiționare reciprocă. Necesitatea asigurării continuității în educarea fiecărei calități și trăsături în parte în sensul finalității comuniste, ca și cea a cuprinderii lor într-un proces unic, dar complex și multilateral, presupune nu numai cunoașterea în general a scopului determinat de cerințele obiective ale societății noastre în continuă dezvoltare, ci și precizarea obiectivelor și conținutului muncii educative desprinse din sarcinile trasate școlii de către partid și guvern pentru anumite etape date.

Pornind de la sarcinile mari, generale, munca educativă are însă un caracter concret — obiectivele ei fiind aduse la îndeplinire cu un anumit colectiv de elevi, în anumite condiții, care variază de la o școală la alta, de la o clasă la alta și chiar de la un elev la altul. De aceea se impune întocmirea unui plan al muncii educative, plan care să ia în considerare atît cerințele societății noastre în etapa actuală, obiectivele planului general al școlii respective și particularitățile de vîrstă ale elevilor, cît și particularitățile proprii unei anumite clase de elevi privită ca un întreg și ale fiecărui elev în parte.

Întocmirea unui plan al muncii educative pentru fiecare clasă este impusă și de faptul că educarea elevilor are loc în întregul proces de învățămînt ca și în afara lui, în condițiile colaborării cu ceilalți factori educativi — organizația U.T.M. sau de pionieri, familia etc. În aceste condiții planul este menit să asigure coordonarea, unitatea — și deci eficiența — tuturor influențelor educative.

Sarcina de a întocmi un plan al muncii educative cu clasa îi revine, după cum știm, profesorului diriginte.

La baza întocmirii planului muncii educative stă preocuparea pentru realizarea frontală a tuturor sarcinilor pe care trebuie să le îndeplinească dirigintele pentru a contribui la dezvoltarea multilaterală a elevilor. Astfel, munca pentru organizarea și educarea colectivului se îmbină cu cea pentru obținerea succesului la învățătură și disciplină, iar acestea nu pot fi concepute fără o grijă permanentă pentru educația ideologico-politică a elevilor.

Dînd dovadă de discernămînt, dirigintele trebuie să eșaloneze în așa fel sarcinile în timp, încît prin realizarea lor să obțină cele mai bune rezultate. Pe baza cunoașterii profunde a clasei, un diriginte cu experiență stabilește care dintre aceste sarcini trebuie să se situeze pe primul plan într-o anumită etapă. Dacă, de exemplu, în clasa a VIII-a a unei școli sînt elevi proveniți din mai multe clase a VII-a, atenția dirigintelui se va îndrepta în primul rînd, la începutul anului școlar, spre organizarea și închegarea colectivului de elevi, căci realizarea acestei sarcini este, în etapa dată, primordială. Într-o altă clasă sau într-o altă etapă a anului școlar poate să apară în primul plan problema îmbunătățirii disciplinei, a educării dragostei pentru munca fizică etc.

Situarea pe primul plan a unei sarcini nu trebuie să ducă la neglijarea celorlalte. Luptînd înainte de toate pentru organizarea sau consolidarea colectivului, pentru întărirea disciplinei, pentru stimularea sau dirijarea inițiativei elevilor, pentru întărirea dragostei lor față de muncă — în funcție de condițiile concrete — dirigintele nu poate pierde din vedere nici celelalte laturi ale muncii sale cu clasa, ca educarea în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului socialist, al umanismului socialist etc. El nu trebuie să uite că între toate sarcinile sale există o legătură organică, determinată de scopul final urmărit — educația comunistă a tinerei generații — de orientarea întregului proces educativ în spiritul ideologiei comuniste. Acest fapt, care imprimă muncii sale caracterul de sistem, trebuie să se reflecte neapărat în planul său de muncă.

O altă condiție de care depinde buna alcătuire a planului de muncă al dirigintelui este aceea a legării teoriei de practică. Să nu uităm că de multe ori elevii au abateri fiindcă n-au reprezentări clare despre o calitate morală, despre o trăsătură de caracter. Ei confundă adesea încăpățînarea cu perseverența, obrăznicia cu curajul. De aceea este indicat ca dirigintele să prevadă discutarea unor teme care să-i ajute pe elevi să-și formeze reprezentări și noțiuni etice. Dar grija pentru formarea acestor noțiuni trebuie să se îmbine neapărat cu cea pentru formarea deprinderilor și obișnuințelor de comportare etică — și de aceea dirigintele nu se poate mulțumi numai cu organizarea unor discuții cu caracter etic în ora de dirigenție. El trebuie să prevadă în plan și acțiuni cu caracter practic, în cadrul cărora elevii să se exerseze în aplicarea concluziilor trase din discuțiile cu caracter etic și care să ducă, în ultimă instanță, la formarea obișnuințelor morale corespunzătoare. Dacă a prevăzut, de exemplu, o discuție menită să le formeze elevilor noțiunea de patriotism socialist, va organiza în aceeași săptămînă și în cele următoare — în colaborare cu organizația U.T.M. sau de pionieri — participarea elevilor la diverse acțiuni cu caracter patriotic, oferindu-le prilejul să-și manifeste concret atașamentul lor pentru orașul sau satul natal contribuind, înfelul acesta, și la strîngerea legăturilor între școală și viață.

În același timp, dirigintele este chemat ca, atunci cînd își întocmește planul de muncă cu întregul colectiv de elevi, să nu piardă din vedere nici munca cu fiecare elev în parte și, în raport cu necesitățile ivite, să prevadă măsuri și în acest sens. El trebuie să țină seama totodată și de variatele interese ale elevilor săi, manifestate în cadrul activității școlare sau extrașcolare. Apreciindu-le valoarea în raport cu interesele generale ale societății și cu perspectivele de dezvoltare ale elevilor, el va urmări stimularea sau anihilarea acestora.

Diriginții cu experiență stabilesc obiectivele mari ale muncii educative cu clasa pentru întregul an, uneori chiar pentru o durată mai mare, trecînd apoi la urmărirea lor în etape,la defalcarea lor pe trimestre și pe săptămîni. Acest mod de a concepe planul lărgește orizontul muncii educative și îi dă mai multă temeinicie, deoarece permite dirigintelui urmărirea în timp a rezultatelor muncii sale și consolidarea lor.

Întrezărind calitățile pe care trebuie să le aibă tînăra generație și proiectînd — cum spunea eminentul pedagog sovietic A. S. Makarenko — personalitatea fiecărui elev pe baza cunoașterii cerințelor societății și a particularităților individuale, dirigintele își va întocmi un plan care va constitui un adevărat program al muncii sale educative „Prin scopul educației — spunea Makarenko — eu înțeleg progresul individualității omenești în tot cuprinsul ei, progresul caracterului omenesc; în noțiunea de caracter includ tot conținutul individualității, adică și caracterul manifestărilor exterioare și pe cel al convingerii lăuntrice, și educația politică și căpătarea cunoștințelor — într-un cuvînt întregul tablou al individualității omenești. Sînt de părere că noi, pedagogii, trebuie să avem un astfel de program al individualității omenești și să tindem a-l realiza." Un astfel de program — care să indice direcția dezvoltării colectivului de elevi și a fiecărui elev în parte, liniile lor de perspectivă — trebuie să-l reprezinte planul de muncă al dirigintelui.

Planul trebuie să corespundă neapărat unor posibilități reale, așa încît să nu ducă nici la supraîncărcarea elevilor și nici la supraîncărcarea dirigintelui. Asigurarea acestei condiții se realizează prin schimbul de păreri între diriginte și ceilalți profesori care predau la clasa lui, prin consultarea conducerii școlii și a organizației U.T.M. sau de pionieri. În felul acesta planificarea muncii educative duce implicit la evitarea paralelismului, a tratării aceleiași teme, în același timp, în cadrul lecțiilor, al orelor de dirigenție, al adunărilor organizației U.T.M. sau de pionieri.

Departe de a introduce șablonul în munca dirigintelui, planul muncii educative îl ajută pe acesta să desfășoare cu elevii o activitate variată, diferențiată. Dar pentru aceasta planul trebuie să aibă obiective precise și să prevadă acțiuni concrete. Bunăoară, dirigintele va prevedea în planul lui acțiuni pentru cunoașterea elevilor (vizite la domiciliu, convorbiri cu elevii și părinții, asistențe la lecții etc.), vizitele și excursiile cu clasa, precum și ședințele de lucru cu colectivul pedagogic al clasei, participarea la adunările organizației U.T.M. sau de pionieri din care fac parte elevii clasei sale, ședințele cu părinții elevilor, consultații pentru aceștia și alte acțiuni pe care le consideră utile.

Desigur, pentru succesul muncii educative nu e suficient să existe un plan bine întocmit. Mai este necesar ca acest plan să fie adus la îndeplinire în condiții corespunzătoare. Foarte importantă este în această privință combaterea oricărei urme de formalism. Într-adevăr, ce se întîmplă dacă dirigintele constată că o sarcină prevăzută în plan este depășită, sau dacă în cursul realizării planului apar o serie de probleme neprevăzute? Colectivul unei clase este doar atît de viu, iar viața atît de complexă și variată, încît e greu să prevezi chiar totul. Fără îndoială, temele depășite vor fi neapărat înlocuite. Pe de altă parte, planul trebuie să fie în așa fel alcătuit, încît să mai poată cuprinde și probleme neprevăzute, care nu suferă amînare.

Munca educativă trebuie să fie totdeauna în pas cu viața, să privească în viitor, căci ea este chemată să-i formeze pe viitorii cetățeni ai societății noastre în plină dezvoltare. De aceea, recunoașterea necesității planului nu trebuie să ne ducă la fetișizarea acestuia, căci el nu constituie un scop în sine, ci un instrument de maximă utilitate în munca educativă.

Procesul educativ desfășurat pe baza unui plan, orientat în spiritul ideologiei marxist-leniniste, dirijat în mod științific poate preîntîmpina multe „întîmplări" negative din viața clasei și, departe de a stăvili activitatea creatoare a dirigintelui, îl ajută să ducă o muncă de largă perspectivă, de-a lungul căreia să proiecteze activitatea sa cu clasa întreagă și cu fiecare elev în parte în așa fel încît la capătul ei să aibă satisfacția datoriei împlinite.

DORA GÎTLAN
cercetător științific principal la Institutul de științe pedagogice

Moment solemn.

Pentru educarea politică a pionierilor

Cadrele de la Casa pionierilor din Oradea caută cele mai bune căi de a realiza educația politică a copiilor.

Bunăoară, în cercurile casei au loc cu regularitate informări care lămuresc copiilor politica Partidului Muncitoresc Romîn, politică de pace și de construire a socialismului. Bineînțeles, atît în conținut cît și în formă, informările sînt adaptate posibilităților de înțelegere ale copiilor. De exemplu, cu pionierii din clasele mici se discută mai mult evenimentele interne, li se vorbește despre Comitetul Central al P.M.R., despre guvernul țării, despre probleme legate de angajamentul solemn al pionierilor, de îndatoririle pionierești, de semnificația cravatei roșii, de distincțiile pionierești etc.

La cercurile „Prietenii cărții", „Micii turiști", „Micii naturaliști", ca și la cercul de pictură au fost proiectate o serie de diafilme ca: „Înflorește regiunea Crișana", „Doftana", „Aspecte ale Marii Revoluții Socialiste din Octombrie" ș. a., care au contribuit în mare măsură la înțelegerea mai adîncă a problemelor discutate cu copiii în cadrul informărilor politice.

Educația politică se realizează desigur, la fiecare cerc, conform specificului acestuia. De pildă, membrii cercului de pictură au purtat discuții pe marginea tablourilor „Lenin la cel de al III-lea Congres al Comsomolului" de B. Ioganson și „1907" de O. Băncilă. Cu ocazia vizitării expoziției anuale a artiștilor plastici orădeni ei au discutat în jurul tematicii tablourilor: construcții ale socialismului, imagini din întreprinderi, figuri de muncitori. Este semnificativă și tematica pe care o au lucrările membrilor acestui cerc: „Viața nouă în G.A.C.", „Pionierii în tabără" etc.

La cercul „Prietenii cărții" au fost citite și discutate o serie de cărți care au adus o prețioasă contribuție la educația politică a pionierilor: „Povestiri despre Doftana", „6 ani cu Lenin", „Scrisori către pionieri" de N. K. Krupskaia etc.

Se bucură de mult interes în rîndurile pionierilor și acțiunile de masă menite să contribuie la educarea lor politică. Asemenea acțiuni au fost, de pildă, concursurile „Cine știe cîștigă" pe temele „Înflorește și se dezvoltă regiunea noastră", „Istoricul orașului Oradea", „7 Noiembrie în literatură", ca și vizitele la casele memoriale și plăcile comemorative din oraș.

Prof. AURORA ARDELEANU
Oradea

„Arta de a rîde"

A-i învăța pe copii arta de a rîde, de a se bucura mi se pare o problemă foarte interesantă și destul de grea.

Toți oamenii rîd — unii mai des, alții mai rar, unii gesticulînd, alții liniștiți, unii unde trebuie, alții unde se întîmplă. Părerea mea este însă că a rîde înseamnă în primul rînd a-ți manifesta bucuria, optimismul. Și fiindcă mă adresez celor care fac educație copiilor, îi chem pe aceștia să-i învețe pe copii de ce trebuie să se bucure, de ce nu trebuie să se bucure și cum să-și manifeste bucuria sau nebucuria.

Sînt cazuri, la unele spectacole, în fața unor scene puternice, pe care majoritatea spectatorilor le simt, le trăiesc într-o atmosferă de intensă încordare, cînd cineva izbucnește în rîs, iar noi ne mirăm de ce. Dar iată lucruri mai grave. Se observă uneori că în urma unei bătrîne care merge într-un fel specific bătrînesc, unii tineri fac, rîzînd, același lucru. Și tot atît de dureros e că se iau uneori în rîs (adică în derîdere) unele deficiențe fizice ale oamenilor. Asupra acestei probleme va trebui să reflectăm deosebit noi, educatorii. Pornind de la ideea că omul rîde atunci cînd simte o satisfacție, socotim uman ca rîsul cuiva — expresie a unei satisfacții — să nu pună pe ceilalți în situația de a suporta sentimente greu de suportat.

Sugerăm educatorilor ideea ca în activitatea lor să se preocupe și de felul în care trebuie să rîdă ei înșiși, ca și de felul cum trebuie să-i învețe pe elevi să rîdă. Să-i facă pe aceștia să se bucure din plin de realizările lor. Să se bucure din plin, pînă la dorința activă de a face mai mult. Să-i învețe să rîdă pe baza unei bucurii deosebite atunci cînd bucuria lor se răsfrînge și asupra tovarășilor de muncă. Să-i învățăm să se bucure de eșecurile dușmanului social și, în același timp, să se bucure de rezultatele oamenilor muncii, să fie optimiști, plini de încredere în viitor.

În ceea ce privește alegerea momentului pentru crearea unor astfel de sentimente, acesta nu trebuie căutat. Îl găsim oricînd.

NICOLAE PROFEANU
directorul Școlii medii din Giurgiu.

Biblioteca şcolii

Sub îndrumarea profesorilor de limba şi literatura romînă de la Şcoala medie „Gheorghe Lazăr" din Capitală biblioteca acestei şcoli desfăşoară o activitate rodnică, aducînd un sprijin important la buna desfăşurare a procesului instructiv-educativ.

Biblioteca are un fond de 21.000 volume, ea îmbogăţindu-se mereu cu noi lucrări ideologico-politice, tehnice, ştiinţifice şi beletristice pe baza consultării prealabile a comisiilor metodice din şcoală. S-au alcătuit planuri tematice de lectură pe obiecte, precum şi planuri de lectură pe clase, pentru limba şi literatura romînă. Colecţiile de ziare, reviste şi alte publicaţii sînt ţinute la zi. Numărul cititorilor şi al cărţilor citite este în continuă creştere. La extinderea continuă a numărului de cititori contribuie printre altele şi agitaţia vizuală. Astfel, biblioteca a organizat două vitrine de popularizare a cărţii, întitulate „Prin ştiinţă spre adevăr" şi „Cărţi noi", precum şi un panou ce poartă titlul „Biblioteca vă informează".

În afara faptului că îau cărţi acasă, elevii au la dispoziţie o frumoasă sală de lectură, în care pot citi în voie. Responsabilii pe clase pentru legătura cu biblioteca aleşi din rîndurile elevilor îşi îndeplinesc cu conştiinciozitate atribuţiile. Ei contribuie la popularizarea anumitor cărţi nou intrate în biblioteca şcolii şi se îngrijesc de restituirea la timp şi în bune condiţiuni de către toţi elevii a cărţilor împrumutate.

O discuţie cu privire la contribuţia adusă de bibliotecă în munca de instruire şi educare a elevilor — discuţie care a avut loc nu de mult în comisia metodică a profesorilor de limba romînă din şcoală — a scos la iveală şi unele neajunsuri existente încă în ceea ce priveşte lectura elevilor şi a stabilit căile de înlăturare a lor. S-a constatat astfel că unii elevi citesc numeroase cărţi, dar în mod superficial, fără a le adînci bine conţinutul, fără să mediteze asupra lor. De asemenea lectura elevilor nu este întotdeauna prea bine orientată. De aceea, profesorii de limba romînă au socotit necesar să-i îndrume pe elevi spre lectura cărţilor care reflectă problemele majore ale vieţii noastre şi mai ales problemele actuale cu scopul de a întări educaţia lor patriotică, de a contribui la formarea conştiinţei lor socialiste. În acelaşi timp, s-a considerat necesar ca elevii să fie deprinşi cu o lectură sistematică şi regulată, să înţeleagă ceea ce citesc. In acest scop li s-a recomandat să folosească nu numai carnetele vocabulare, în care să-şi noteze cuvintele nou însuşite şi înţelesul lor, ci şi caiete de lectură, în care să facă scurte însemnări asupra operei citite, să noteze impresii personale asupra conţinutului şi formei acesteia. Elevii claselor mari, mai ales cei din clasa a XI-a, care studiază literatura pentru examenul de maturitate (îndeosebi aceia care se îndreaptă către studierea filologiei), au fost îndrumaţi şi spre lectura revistelor literare şi a articolelor de critică literară, ca şi a studiilor mai largi de critică şi istorie literară.

În ceea ce priveşte evidenţa lecturii elevilor, afară de aceea ţinută la bibliotecă, în fişele elevilor şi de cea sinoptică pe clasă, s-a hotărît să se dea însemnătate aceleia pe care o ţin elevii înşişi, mărindu-le în acest chip spiritul de răspundere. Controlul lecturii va avea loc la lecţii speciale trimestriale, urmărindu-se în primul rînd latura calitativă a acestora — dacă elevii au reţinut liniile mari ale acţiunii şi mesajul operei, dacă pot să caracterizeze personajele, dacă pot să argumenteze şi să-şi susţină punctul de vedere. Un alt mijloc de control al lecturii va fi acela al discutării compunerilor cu caracter de sinteză, în care se va face apel la cunoştinţele extrase din lecturi.

Prin legătura tot mai strînsă cu biblioteca, prin munca desfăşurată în clasă, profesorii de limba romînă de la Şcoala medie „Gh. Lazăr" caută să dezvolte necontenit interesul elevilor pentru lectura valoroasă, folositoare pregătirii lor profesionale, ca şi educării lor în spiritul moralei comuniste.

Prof. ALEXANDRU PÎRÎIANU

La cercul de viticultură de la Palatul Pionierilor din Bucureşti

Muncă însufleţită la Şcoala sportivă de elevi din Petroşeni

În cei cîţiva ani de existenţă, Şcoala sportivă de elevi din Petroşeni a dobîndit o serie de rezultate frumoase.

Sînt de menţionat, în primul rînd, succesele obţinute de componentele secţiei de handbal care, avînd la dispoziţie condiţii optime de lucru şi un antrenor conştiincios şi priceput (profesorul de educaţie fizică Eugen Barta), au reuşit să realizeze o performanţă puţin obişnuită, aceea de a ajunge pînă în campionatul republican.

Se pare însă că exemplul handbalistelor nu va rămîne izolat. Nu de mult i-am văzut în plină activitate pe colegii lor de secţie, care lucrează de asemenea sub conducerea unui antrenor perseverent şi competent (prof. J. Pintea). Începînd cu portarul N. Mărculescu (clasa a X-a) şi terminînd cu ultimul înaintaş (I. Cosma, clasa a XI-a), formaţia masculină de handbal a S.S.E.-Petroşeni se impune, încă de pe acum, ca cea mai bine pregătită din întreaga regiune : toate cele 8 meciuri susţinute în acest an au constituit tot atîtea victorii. Un nou prilej de verificare a potenţialului echipei îl reprezintă competiţia în curs de desfăşurare organizată în cinstea zilei de 30 Decembrie.

O frumoasă carte de vizită pot prezenta şi gimnastele. Cea mai talentată este o elevă din clasa a VII-a, Monica Cîmpeanu care, la 14 ani neîmpliniţi, se află în categoria a II-a senioare. Şi pentru ea concursul care va avea loc în curînd şi care este închinat celei de a XV-a aniversări a Republicii va fi o bună ocazie de a-şi măsura din nou forţele.

Atletismul — cea de a treia secţie a S.S.E. Petroşeni — conteză mai ales pe elevii din clasele V—VII, cu care profesoara Virginia Pintea îşi desfăşoară activitatea pe baza unui consistent plan de perspectivă.

Totuşi, problema dezvoltării atletismului şcolar în Petroşeni întîmpină unele dificultăţi atît din cauza lipsei de interes manifestată faţă de această ramură sportivă de cadrele de specialişti din şcolile de cultură generală din localitate cît şi datorită unor organe sportive locale, care nu îngăduie elevilor iubitori de atletism accesul pe unicul stadion al oraşului. Secţia de învăţămînt a oraşului poate avea un cuvînt greu de spus în soluţionarea acestei probleme.

Incheiem aceste rînduri prin a ne referi la o ciudăţenie — căci cum am putea numi altfel desfiinţarea secţiei de schi? Măsura a fost motivată de lipsa unor cadre de specialitate. Or, după cîte am putut constata, un astfel de cadru există la o şcoală din Lupeni. Cei în drept s-ar putea ocupa mai stăruitor de soluţionarea acestei probleme, cu atît mai mult cu cît numeroşi elevi sînt doritori să practice schiul, iar condiţiile geografice sînt minunate. Telefericul din Paring a fost construit în mod special pentru a stimula activitatea la schi, iar numeroasele cabane bine amenajate sînt gata să găzduiască pe iubitorii acestui sport al curajului şi îndemînării.

T. STAMA

Examenele de grad din sesiunea ianuarie 1963

Se aduce la cunoştinţa cadrelor didactice interesate că data începerii examenelor de gradul II pentru educatoare, învăţători şi profesori, precum şi data începerii examenelor de definitivat pentru educatoarele din grădiniţele sezoniere s-a amînat, de la 20 decembrie 1962, la 3 ianuarie 1963. Examenele vor avea loc la institutele interregionale de perfecţionare a cadrelor didactice.

POŞTA redacţiei

Nicolae Popescu, Tg. Jiu.

Diploma de absolvire a unei şcoli medii tehnice (deci şi diploma de absolvire a şcolii medii tehnice de mecanizare a agriculturii) cu durata de şcolarizare de 4 ani, în care se primeau absolvenţi ai şcolii de 7 ani se echivalează, aşa cum prevede ordinul ministrului învăţămîntului nr. 1989/1956, cu diploma şcolii medii de cultură generală atît pentru încadrarea şi menţinerea în funcţie, cît şi pentru continuarea studiilor în învăţămîntul superior.

Constantin M. Tîrdea, comuna Gemeni, raionul Calafat.

Instrucţiunile în vigoare stabilesc pentru cadrele didactice în curs de calificare, care au absolvit anul III al unui institut de învăţămînt superior cu profil pedagogic, dreptul de a fi încadrate ca profesori II. Acest drept se acordă numai dacă cei în cauză îşi continuă studiile mai departe. Dv. vă încadraţi, după cum rezultă din datele expuse în scrisoarea pe care aţi adresat-o redacţiei, în categoria celor care au dreptul să fie încadraţi ca profesor II la grupa de vechime pe care aţi avut-o la 1 august 1959.

Nicolae Moldovan, comuna Vîlcele, raionul Sf. Gheorghe.

Concediul de odihnă al unui director de şcoală este de 2 luni de zile (ca şi al celorlalte cadre didactice) indiferent de numărul de ore pe care-l efectuează săptămînal la catedră. Aceleaşi drepturi de concediu au şi directorii instituţiilor preşcolare.

Pregătirea şi prezentarea programelor artistice la căminul cultural se încadrează în obligaţiile culturale ce revin cadrelor didactice.

Ion Berca, comuna Bogu, raionul Gilort.

Asupra modificărilor survenite în programa pentru examenul de gradul II puteţi cere informaţii la Institutul de perfecţionare la care v-aţi înscris pentru susţinerea acestui examen.

Ion Gh. Banu, comuna Stolceni, raionul Rm. Vîlcea.

Activităţile culturale pe care sînt datoare să le desfăşoare cadrele didactice se stabilesc în funcţie de necesităţile concrete din comuna respectivă. Fireşte că, atunci cînd se repartizează sarcinile pe linie culturală este necesar să se ţină seama de posibilitatea acestora de a le rezolva în mod cît mai satisfăcător.

Directorul şcolii de 8 ani din comună, denumit şi director de centru, nu are drept de control asupra conţinutului procesului de învăţămînt în celelalte şcoli din raza comunei. Acest drept îl au numai lucrătorii de la secţiile de învăţămînt raionale, orăşeneşti şi regionale şi organele Ministerului Învăţămîntului. Directorul de centru are doar sarcina de a înlesni legătura mai operativă a secţiei de învăţămînt cu şcolile, de a transmite acestora unele instrucţiuni ale secţiei de învăţămînt.

Un grup de profesori din raionul Buzău.

Pentru predarea obiectului „Agricultura" la clasa a V-a a apărut de curînd un nou manual care a fost elaborat după programa şcolii de 8 ani. Noul manual va fi trimis şcolilor şi-l va înlocui în trimestrul următor pe cel folosit pînă în prezent.

Bibliografie

A apărut revista NATURA, seria GEOLOGIE—GEOGRAFIE, nr. 6, noiembrie-decembrie 1962. Din sumar :

Al. Roşu : Realizări în geografie în cei 15 ani de la proclamarea R.P. Romîne.

H. Uschersohn : Semnificaţia filozofico-ateistă a zborurilor cosmice.

C. Paraschivoiu : Legarea predării geografiei de producţia agricolă.

B. Vulcu, L. Vulcu : Unele metode şi procedee privind predarea temei „Relieful" la clasa a III-a.

R. Luncan : Lecţii de recapitulare pe tr. I la clasa a V-a.

D. Vasiliu : Taberele turistice, mijloc de aplicare practică a cunoştinţelor teoretice de geografie.

Z. Benedek : Orientarea pe bolta cerească cu ajutorul constelaţiilor.

M. Ionescu : Colţul turistic în şcolile noastre.

Pe harta lumii, Recenzii, Cronică.

Învăţători, profesori !

Abonaţi-vă pe anul 1963 la seriile GEOGRAFIE-GEOLOGIE şi BIOLOGIE ale revistei **NATURA.**

Fiecare serie apare cu şase numere pe an.

ERATĂ

In articolul „Manuale pentru învăţămîntul special" publicat în numărul trecut, în coloana I, în rîndurile 20, 21 se va citi Aritmetica pentru clasa a IX-a iar în coloana I, în rîndurile 71, 72, Manualul de gramatică pentru clasa a VI-a.

Învăţători, profesori, educatoare, maiştri-instructori!
abonaţi-vă la
„GAZETA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învăţămîntul de cultură generală, din învăţămîntul profesional şi tehnic, articole de îndrumare pedagogică şi metodică, prezintă experienţa celor ce muncesc în şcoli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asiguraţi colecţia completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii voluntari din unităţile de învăţămînt.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii voluntari din unităţile de învăţămînt. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 687 | vineri 21 decembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

În cinstea aniversării Republicii

În zilele acestea, la Palatul pionierilor din Capitală se fac intense pregătiri în vederea marii sărbători a poporului nostru, aniversarea a 15 ani de la proclamarea Republicii.

Îndrumați de cadrele didactice, sute de pionieri participă la numeroase acțiuni menite să le facă cunoscute marile realizări dobîndite de poporul nostru, sub conducerea partidului, în acești ani.

Bunăoară, la Muzeul de istorie a P.M.R. se va desfășura o însuflețită adunare pionierească, a cărei temă este „Sub steagul partidului, spre noi și măreațe victorii". Cu multă rîvnă se pregătesc pionierii și pentru cele două concursuri „Cine știe, cîștigă" pe temele „Marile realizări ale patriei noastre" și „Din succesele agriculturii noastre socialiste".

De asemenea, pionierii vor avea în această perioadă prilejul să participe la o excursie cu autocarele prin Capitală spre a admira numeroasele cartiere noi, marile construcții, ridicate în anii puterii populare, uzine, fabrici, școli, instituții de artă și cultură, blocuri de locuințe etc.

Sărbătoarea Republicii va fi cinstită printr-o mare serbare la care-și vor da concursul peste 700 de pionieri și la care vor fi prezentate cele mai frumoase programe ale formațiilor artistice pionierești.

Acestea sînt doar cîteva din acțiunile organizate de Palatul pionierilor din Capitală în cinstea marii sărbători, acțiuni prin care copiii vor mulțumi partidului, poporului pentru viața fericită pe care le-au creat-o.

★

„Poeții noștri cîntă Republica" — aceasta este tema simpozionului ce se organizează la Școala medie nr. 34 din București în cinstea aniversării Republicii. La simpozion vor fi invitați tineri poeți care au cîntat în versurile lor Republica, bogățiile și frumusețile ei, nenumăratele realizări dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului.

Atît cadrele didactice cît și elevii școlii participă cu dragoste, în aceste zile, la înfrumusețarea școlii și a claselor. Se confecționează lozinci închinate marii sărbători, fotomontaje reprezentînd imagini ale marilor obiective construite în anii aceștia, aspecte din viața plină de bucurii a tineretului patriei noastre.

★

Acțiuni interesante pregătesc în cinstea aniversării Republicii și cadrele didactice de la Școala medie nr. 10 din Capitală.

Printre acestea se numără, de pildă, un montaj literar-muzical la care-și vor da concursul numeroși elevi din școală. Montajul va cuprinde prezentări ale unor realizări importante înfăptuite în anii de democrație populară (Hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz, Combinatul de la Săvinești etc.) cîntecele despre patrie și partid, recitări, suite de dansuri populare.

★

În fiecare clasă de la Școala de 8 ani nr. 4 din Focșani se fac în aceste zile pregătiri intense în cinstea aniversării Republicii. În afara preocupării pentru înfrumusețarea școlii, cadrele didactice se ocupă de pregătirea serbării ce va avea loc în ziua de 30 Decembrie. Toți elevii, începînd de la cei din clasa I și pînă la cei din clasa a VII-a, învață cîntece noi despre patrie și partid, pregătesc recitări sau dansuri.

★

Cadrele didactice și elevii Școlii medii „Bethlen Gabor" din Aiud s-au străduit să întîmpine ziua de 30 Decembrie cu rezultate cît mai frumoase în însușirea cunoștințelor din primul trimestru.

În același timp, în școală se pregătește, în cinstea sărbătorii, o frumoasă serbare, precum și alte acțiuni festive. Bunăoară, membrii cercului de geografie organizează o expoziție de fotografii care înfățișează succesele dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în industrie, în agricultură, în viața culturală.

★

Și la Școala medie din Cristurul Secuiesc se simte, în aceste zile, atmosfera din preajma marilor sărbători.

Zilele trecute a avut loc în școală un matineu literar în cinstea aniversării Republicii. În cadrul lui elevii au prezentat fragmente din operele literare închinate patriei. În cinstea sărbătorii se vor organiza de asemenea două concursuri „Drumeții veseli" a căror temă o formează realizările ultimilor 15 ani.

Trebuie să amintim totodată, printre acțiunile organizate în școală, o serie de recenzii, pregătirea unui album festiv închinat înfăptuirilor poporului etc.

★

Cu acțiuni sărbătorești întîmpină aniversarea Republicii și colectivul didactic și elevii Școlii medii din Sovata. Au avut loc concursuri în care elevii au cîntat și au recitat lucrări închinate republicii, partidului. Cei mai buni recitatori și soliști s-au întrecut apoi în finala concursului, care a avut loc în sala căminului cultural din localitate.

Pentru a cunoaște mai bine realizările dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, elevii vor vizita, în cadrul unor excursii organizate de școală, o parte din orașele și satele regiunii.

Însemnări pe marginea Festivalului

CONSTANTIN PRISNEA

Primele mele contacte cu arta de amatori își au rădăcinile într-un surd și nemărturisit antagonism — de dușmănie nu putea fi nicidecum vorba — care s-a ivit la sfîrșitul celei de-a doua clase primare, între mine și unul dintre colegii mei de la școala numărul 2, de pe strada din spatele bulevardului ce purta numele lui Eminescu.

Mama-mi pregătise un an întreg, stricîndu-și ochii la lampă și banii pe ața colorată, o frumușețe de costum național moldovenesc, pe care urma să-l îmbrac la împărțirea premiilor, care avea să aibă loc de sfîntu Petru, în grădina de vară a teatrului ce purta și el numele poetului.

Datorită nedestoiniciei mele, cum spunea mama, premiul întîi fusese atribuit unui alt coleg. Ce să mai povestesc acuma! Eu nu luasem nici măcar o mențiune.

În anul următor mi-am luat revanșa. Aveam, ce-i drept, și un alt învățător, dar și m-am dat peste cap la învățătură. În pregătirea serbării de sfîrșit de an l-am rugat pe acel coleg al meu să învățăm împreună un fragment din Scrisoarea III-a de Eminescu, atît cît era în cartea noastră de citire. Și s-a lăsat acel coleg al meu convins ca eu să fac pe Mircea și el pe Baiazid. Nu de alta, dar eu aveam un costum național, care nu s-ar fi potrivit în nici un chip lui Baiazid.

A venit și ziua mult dorită a împărțirii premiilor. De data asta serbarea nu mai avea loc în grădina teatrului, ci într-o sală de clasă, ceva mai mare, a școlii noastre. Părinți și copii, adunați și îngrămădiți în clasa cu pricina, au ascultat poezii, coruri și la urmă, la urmă de tot, pe mine și colegul meu.

Parcă-l văd, parcă-l aud și mă aud.

— Tu ești Mircea?

— Da-mpărate.

Replica mea s-a auzit mai puțin, din cauza rîsetelor și aplauzelor — la scenă deschisă — pe care le-am obținut chiar de la început. Cum m-o fi întrebat Împăratul pe mine „Tu ești Mircea", cum oi fi rostit eu pe „Dampărate" nu pot să reproduc acum cu exactitate, știu însă că spectatorii au rîs, au rîs cu lacrimi. Acum, cînd mă gîndesc la colegul meu, la copilăria noastră, văd că rolul de împărat otoman nu i s-a potrivit deloc. Împăratul era cam cepeleag...

Așa am apărut eu pentru prima dată pe o scenă, ca recitator „artistic" într-o „dramatizare" proprie a Scrisorii a III-a.

Dar rîsetele publicului aveau să mă urmărească și mai tîrziu în activitatea mea de „amator" de teatru. Eram prin ultima clasă de liceu cînd un colectiv de studenți din orașul nostru pregătea „Năpasta" lui Caragiale. Nu știu cum și prin ce împrejurări am ajuns la repetițiile lor. Văzîndu-mă că vin regulat m-au angajat și pe mine. Trebuia să devin unul din oamenii care apar în scenă la sfîrșitul actului al doilea. Eram fericit. Aveam de spus o replică, o singură replică. — „De ce omorîși creștinul, mă?" — și asta pe scena Teatrului „Mihail Eminescu".

Cum oi fi rostit-o, nu țin minte. Probabil că am strigat. Știu însă că-l prinsesem de gît pe Dragomir și-l zguduisem tare.

Publicul din sală a izbucnit în rîs, așa că următoarele două replici nu și-au mai avut efectul.

Apoi, pe vremea studenției, am jucat în „Încurcă lume", piesa lui A. de Herz, care pe vremea aceea era directorul Teatrului Național din Craiova.

Jucam teatru pentru ca să cîștigăm bani pentru ajutoarele ce se distribuiau colegilor lipsiți. Că burse pe vremea aceea nu erau, ca azi.

Jucam o piesă doar într-un singur spectacol.

Gîndindu-mă la acele vremi, privind la spectacolele ce s-au desfășurat în cadrul finalei pe țară a Festivalului bienal „Ion Luca Caragiale", ochii mi s-au umezit. De tristețe pentru acele vremi grele, de bucurie pentru timpurile de azi.

Din primele zile ale finalei m-am dus să văd din nou „Năpasta", jucată de cei de la Broșteni, regiunea Suceava. Și m-am revăzut mic, elev, pe scena din orașul meu.

În jurul numelui lui Caragiale s-au strîns în țară 160.000 de artiști amatori, care au dat 33.000 spectacole pe scenele cluburilor, ale caselor de cultură și căminelor culturale în fața a 6.500.000 de spectatori.

Și dacă înginerii și tehnicienii silvici de pe valea Bistriței au interpretat pe Ion și pe Dragomir, pe Gheorghe și pe Anca, medicii, surorile, infirmierii și funcționarii din echipa de teatru a salariaților sanitari din Sighet au prezentat „O scrisoare pierdută". În patru ani echipa aceasta a prezentat 100 de spectacole. E o cifră cu care se poate mîndri. „O noapte furtunoasă" s-a bucurat o dată de interpretarea artiștilor amatori de la Palatul de Cultură din Cluj și altădată, în ultima zi a finalei — încheind în acest fel și Festivalul — de aceea a artiștilor amatori de la Casa raională de cultură din Călărași.

În anii de dinainte de Eliberare, cînd oficialitatea nu se grăbea de fel să încurajeze pe artiștii profesioniști, ca să nu mai

(Continuare în pag. 2)

În bibliotecă, elevii Școlii profesionale de mecanizatori agricoli din Botoșani, găsesc publicații din cele mai variate domenii.

DE-O VÎRSTĂ CU LIBERTATEA PATRIEI

A început tradiționala sărbătoare a majoratului.

Sărbătorim acum, în preajma aniversării Republicii noastre Populare, minunata generație a celor care s-au născut o dată cu zorile patriei descătușate din lanțul sclaviei, al umilinței și mizeriei.

Alături de părinți, noi, profesorii, sîntem printre aceia care în cea mai mare măsură simțim emoția acestui eveniment. Pătrundem în sălile gătite de sărbătoare și privim șirurile de tineri care așteaptă deschiderea festivității. Sînt chipuri senine și optimiste, sînt chipuri cu priviri în care strălucesc îndrăznețe proiecte de viitor și înaripate visuri. Îi privim și ne minunăm — căci ne învățasem să-i socotim copii și acum ne dăm seama că, pe neștiute, au crescut, au devenit cetățeni majori ai patriei, cărora le sînt încredințate astăzi, în chip solemn, înalte drepturi și îndatoriri de constructori ai fericirii.

Nici un an din viața lor nu se află dincolo de hotarul epocii noastre. Au crescut după ce am scuturat jugul asupririi, au crescut o dată cu giganticele noastre construcții socialiste. Ei înșiși reprezintă o admirabilă victorie a regimului. Sînt oameni educați în școlile noastre de astăzi. Sînt oameni în care au fost sădite cele mai frumoase idealuri ale umanității, în care au fost cultivate cele mai nobile sentimente și convingeri umane, oameni care știu că suprema rațiune a existenței este lupta pentru binele omenirii.

Ne amintim cu dragoste de fiecare din ei în parte. I-am purtat de mînă dintr-o clasă în alta. Le-am descifrat primele semne dintr-o carte și i-am învățat să cuprindă miile de înțelesuri ale lumii care ne înconjoară. Ne-am străduit să-i facem să înțeleagă tainele științelor, să-și făurească o conștiință de adevărați oameni ai epocii comuniste, să-și aleagă drumul cel mai potrivit și cel mai drept în viață și să pășească neabătuți, neînfricați pe acest drum.

Acum, iată: munca noastră cu acești tineri se apropie de sfîrșit. Peste cîteva luni vom încredința patriei o nouă generație de cetățeni, generația acelora care s-au născut o dată cu libertatea ei. Îi privim în vreme ce participă la festivitățile închinate majoratului, în vreme ce li se adresează calde și pline de dragoste cuvinte de felicitare.

Ce vor face acești tineri în noua lor viață, care începe dincolo de pragul celor 18 ani? Ce rod vor da strădaniile noastre din trecuții ani de școală? Acestor întrebări le răspund felul lor de a gîndi, sentimentele și proiectele pe care le mărturisesc în fraze străbătute de adîncă emoție la această sărbătoare.

Intîlnindu-se la Casa de cultură „30 Decembrie" din București, în „Sala minerului" din Baia Mare, la Casa de cultură a tineretului din Iași, în sala de festivități a Școlii pedagogice din Oradea, la Deva sau la Tg. Mureș, la Botoșani sau la Timișoara, tinerii care își serbează cel de al 18-lea an de viață vorbesc despre profesia lor, despre răspunderea față de muncă și față de tovarăși, despre ce înseamnă cinste și prietenie, despre înaltele îndatoriri pe care le implică minunata calitate de cetățean al Republicii.

Cuvintele lor sincere, învăpăiate de avîntul și entuziasmul tinereții, au valoarea unor angajamente de onoare.

OCT. BUZESCU

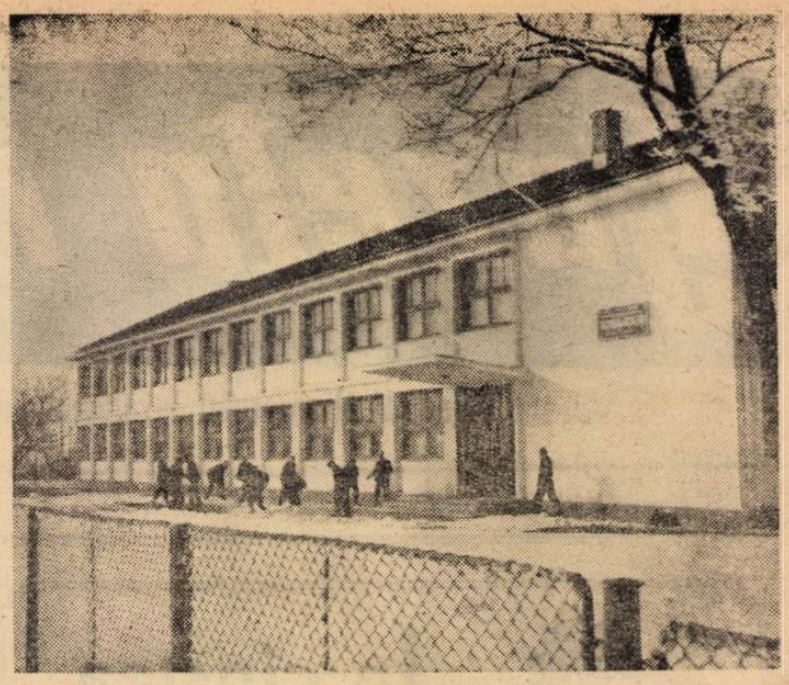

O nouă școală de meserii dată în folosință în orașul Urziceni

Adînca semnificație a unor comparații

Sărbătorile poporului — prilej de bucurie pentru marile succese înregistrate în desăvîrșirea construcției socialiste— sînt în același timp un moment prielnic pentru a face comparații și a măsura distanțele care separă nivelul de astăzi al țării de starea de lucruri din trecut.

Și în domeniul învățămîntului imaginile pe care ni le dezvăluie aceste comparații sînt deosebit de pregnante, de semnificative. Zeci și zeci de ani în școala Romîniei burghezo-moșierești s-au păstrat stările de lucruri care l-au revoltat pe revizorul școlar Eminescu, metodele de „pedagog emininke" pe care le-a satirizat Caragiale și le-a descris cu un realism atît de zguduitor Delavrancea. Școli dărăpănate, sute de mii de copii și tineri necuprinși în nici o formă de învățămînt, învățători și profesori cu salariile mizere, neplătite cu lunile, elevi interni zvîrliți claie peste grămadă în internate cu paturi suprapuse și lăsați la dispoziția bunului plac al unor adevărate brute, numiți pedagogi... Iată ce scria despre aceasta „Revista elevilor": „La fostul internat Matei Basarab, un pedagog cu porniri bestiale obișnuia din cînd în cînd să țină înainte de culcare elevii cîte o oră sau două în genunchi. Cine avea bani, cine, prin „mici" atenții, se dovedea a fi „de înțeles", nu împărtășea soarta acelora care, săraci fiind, erau hrăniți mizerabil, culcați pe salteaua goală și bătuți cu orice ocazie".

Și aceasta era situația într-un liceu cu renume, din Capitala țării. Ce să mai vorbim de viața ucenicilor în școlile de meserii, „școli ale bătăii și sudalmelor"! Slugi ale patronilor, aceasta erau ucenicii în trecut. De la șase dimineața pînă către seara în atelier, apoi cursurile serale — morală, religie, reguli de bună purtare — totul pentru a perpetua crunta orînduire a exploatării. Salariul ucenicilor? Iată, în această privință, o comparație plină de semnificații dintr-un număr al gazetei „Tînărul muncitor", apărut imediat după abolirea monarhiei: salariul lunar al regelui era de 7.000.000 lei, adică leafa unui ucenic pe 208 ani!

Despre ce fel de învățămînt putea fi vorba în Romînia burghezo-moșierească dacă totalul sumelor alocate în buget pentru școlile de ucenici era de două ori mai mic decît cei 84 000 000 lei pe care îi primea anual regele drept salariu? Și salariul regelui era nimica toată pe lîngă veniturile care-i reveneau de pe urma exploatării muncitorilor din întreprinderile cu „participație" regală sau ale țăranilor de pe „domeniile coroanei", a căror suprafață măsura 150 000 de hectare!

In anii Republicii, sub conducerea partidului, tineretului i-au fost deschise larg porțile culturii. Au fost construite mii de școli noi la sate și la orașe. Incepînd cu anul 1961 s-a generalizat învățămîntul de 7 ani și s-a trecut la învățămîntul general și obligatoriu de 8 ani. S-a dezvoltat neîncetat învățămîntul profesional și tehnic. Studenții, al căror număr a depășit 80 000, dispun de cele mai bune condiții de studiu, de cămine și grupuri sociale modern utilate.

Bugetul Republicii noastre Populare a prevăzut în anul 1962, pentru cheltuieli de învățămînt, uriașa sumă de 4.771 miliarde lei.

Rapoartele UNESCO confirmă faptul că Republica Populară Romînă este una dintre primele țări din lume în ceea ce privește fondurile alocate pentru învățămînt pe cap de locuitor. Numai în ultimii doi ani, începînd din 1960 și pînă în prezent, au fost construite școli noi corespunzător unui număr de 12 000 săli de clasă. In acest an au fost împărțite gratuit elevilor din clasele I—VII 17 400 000 de manuale școlare. Cadrele didactice își desfășoară activitatea în condiții materiale din ce în ce mai bune, înconjurate de stima și respectul întregului popor.

Propunerile Republicii Populare Romîne cu privire la educarea tineretului în spiritul ideilor păcii, făcute în cadrul adunării generale a Organizației Națiunilor Unite se bucură de interesul și aprecierea reprezentanților din majoritatea țărilor lumii. Este, în aceasta, o nouă și elocventă dovadă că în cei 15 ani care au trecut de la proclamarea Republicii Populare Romîne, patria noastră a devenit o țară a culturii, în care tineretul se bucură de cele mai înalte condiții de învățătură și educație.

Tinerii știu că toate acestea se datoresc partidului, poporului, patriei socialiste. Acum 15 ani, Federația Națională a Tineretului Democrat din Romînia, adresîndu-se tineretului patriei noastre cu prilejul mărețului act revoluționar de la 30 Decembrie 1947, spunea: „Tineri și tinere de pe întreg cuprinsul țării, monarhia, instituția de care se leagă cele mai negre pagini ale istoriei țării noastre din ultimii 80 de ani, bastion al reacțiunii și exploatării moșiero-capitaliste, piedica cea mai serioasă în calea dezvoltării democrației noastre populare, a fost definitiv înlăturată... Culturii — spunea mai departe apelul, adresîndu-se tineretului din școli și universități — îi sînt larg deschise porțile în cadrul Republicii Populare Romîne. Republica are nevoie de savanți și tehnicieni, de medici și profesori stăpîni ai științei avansate. Republica vă va da posibilități noi și mărețe de însușire a științei. Fiți la înălțimea eforturilor pe care le face întregul popor. Insușiți-vă știința și tehnica, înlăturați obscurantismul, prejudecățile și neștiința. Deveniți purtători demni ai culturii, munciți pentru luminarea poporului. Înrolați-vă în marea armată a muncii voluntare și munciți, alături de tinerii muncitori și țărani, pentru reconstrucția țării noastre".

Tineretul patriei noastre a răspuns cu înflăcărare acestei chemări. Din rîndurile lui au ieșit, an după an, sute de mii de muncitori, de tehnicieni, de intelectuali care, instruiți de școala nouă a patriei noastre, au adus și aduc o contribuție însemnată la construirea socialismului, la făurirea noii economii, a noii culturi a patriei.

Însemnări pe marginea Festivalului

(Urmare din pag. 1)

vorbim de amatori, George Mihail Zamfirescu încearcă să înjghebe un teatru pentru muncitori. Nu izbutește. Și totuși, pe scene neamenajate, în cartiere periferice, dă spectacole pentru aceia pe care îi descoperise. Afirmarea acestui dramaturg avea loc într-una din serile de la începutul lui septembrie 1927, cînd cortina Teatrului Bulandra-Maximilian-Manolescu-Storin se lăsa asupra ultimului act al piesei „Domnișoara Nastasia". Ovațiile spectatorilor confirmau succesul tînărului dramaturg. Piesa aducea pe scenă o lume aproape necunoscută publicului, lumea de periferie a orașelor.

Cu toate impedimentele pe care le ridica oficialitatea potrivnică, Victor Ion Popa înțelege să-și pună în practică ideea că arta teatrului este o artă populară, pentru un public de mase căruia ești dator să-i lărgești orizontul cultural. El alcătuiește echipe teatrale care dau spectacole în fabrici și la sate; ajunge să creeze în unele comune atenee populare și ține cursuri de regie pentru învățătorii care organizează spectacole la țară. În plină ofensivă a fascismului ca un apel împotriva diversiunii naționaliste, el scrie piesa „Take, Ianke și Cadîr". Am pomenit aceste lucruri cu un gînd de recunoștință pentru doi dintre înaintașii teatrului romînesc din perioada dintre cele două războaie mondiale, care au încercat să realizeze ceea ce astăzi urmașii lor — în condițiile regimului democrat-popular și cu sprijinul larg al acestuia — au reușit să înalțe și să înfrumusețeze. Pentru că mișcarea artistică de amatori din țară, izvorîtă din condițiile noi de viață și cultură ale poporului nostru, se bucură astăzi de sprijinul zecilor de colective teatrale profesioniste, a sute și sute de artiști dintre care mulți artiști ai poporului și artiști emeriți.

Artistul poporului Costache Antoniu este de la primul festival „Ion Luca Caragiale" președintele permanent al juriului. Și, alături de dînsul, alți artiști emeriți, ca Nicolae Sireteanu și Eugenia Zaharia, Niki Atanasiu sau artistul poporului George Vraca, pentru a nu-i pomeni decît pe aceștia, participă cu elan, cu dragoste și cu entuziasm la pregătirea și desfășurarea diferitelor faze ale festivalurilor artiștilor amatori.

Și ceea ce mi se pare deosebit de semnificativ este interesul pe care-l manifestă în ultimul timp dramaturgii pentru aceste manifestări. I-am văzut în zilele festivalului și nu o dată pe Mihail Davidoglu, pe Lucia Demetrius, pe Sütő Andras, pe Paul Everac, pe Tiberiu Vornic și pe Gheorghe Vlad, autorul „Îndrăznelii" mult jucate, participînd la spectacolele din cadrul festivalului, la discuții prietenești și aprinse cu colectivele de artiști amatori, cu membrii juriului.

N-aș putea încheia însemnările mele pe marginea festivalului dacă n-aș mărturisi aici admirația și recunoștința pentru munca învățătorilor și profesorilor.

Cele trei „Îndrăzneli" jucate la finală de către colectivul căminului cultural din Dolhasca, regiunea Suceava, de către colectivul casei raionale din Huși și de acela al Casei raionale din Lugoj s-au bucurat de interpretările valoroase ale multor profesori și învățători. A Nataliei Grigoraș, învățătoare, în rolul Paraschivei, a Victoriei Holban învățătoare, în rolul Vetei, Zoica fiind interpretată cînd de învățătoarea Teodora Dohotaru, cînd de profesoara Virginia Nițulescu, a lui Ion Dumitru, învățător, în rolul lui Nate și al Marcelei Palade, profesoară, în rolul Linei. Și trebuiesc amintiți și învățătoarea Emilia Bîrsan, învățătorul Vasile Grigoraș și profesoara Maria Sandu, la Dolhasca, la fel ca profesoarele Alexandrina Buleanu și Dorina Pruncu, învățătoarea Minodora Baba și învățătorul Ion Cărăbaș, care au făcut parte din „Îndrăzneala" de la Lugoj.

Și atunci cînd n-au jucat roluri mari ca profesorii Ion Iordăchescu și Nicolae Stan, ca educatoarea Elena Petrișor și învățătoarele Stela Trifa și Hortensia Dolea (din colectivul de la Sîntana), ca profesorii și învățătorii care au interpretat „Căsătoria" de N. Gogol (Sindicatul învățămînt Oradea sau „Dragoste nu te pripi" jucată de colectivul căminului cultural din Tulgheș, unde din 9 interpreți patru sînt învățători, oamenii școlii s-au mulțumit să facă regie tehnică, ca profesorul Ioan Harle din Grabăți, raionul Sînnicolaul Mare, să fie sufleuri ca prof. Iuliana Stolz din aceeași comună, prof Beliciu Boris din Oradea sau învățătorul Antonie Ciornei din Lugoj.

O contribuție nu de mai mică valoare au adus-o învățătorii, profesorii și educatoarele care s-au prezentat la finală în cadrul colectivelor păpușerești. Căminul cultural din Izbiceni, regiunea Craiova, s-a prezentat cu un program pentru brigăzile artistice de agitație cu păpuși intitulat „O piesă cu tîlc", de Stancu Lascăr, în care toți interpreții sînt profesori și învățători. Sindicatul învățămînt Galați ne-a prezentat „Prima lecție" în interpretarea a opt educatoare. Trei din cele zece personaje ale programului brigăzii artistice de agitație pentru păpuși intitulat „În ajun de sărbătoare" și prezentat de Casa de cultură din Reghin erau cadre didactice. Cadrele didactice de la Reșița au o formație de păpușari care există de peste cinci ani. În repertoriu au patrusprezece piese. La Jimbolia, colectivul de păpușari e compus și el, în majoritatea sa covîrșitoare, din profesori, învățători și educatoare.

Dar păpușari am mai găsit în finala festivalului și la Onești (Bacău) și la Brașov și în alte părți. Să nu uităm că la actualul festival „I. L. Caragiale" au participat peste 500 echipe de teatru de păpuși. Iar învățătorii, profesorii și educatoarele au participat, în cadrul festivalului, la toate formele de manifestare ale acestuia știind că și pe această cale participă la uriașa muncă de educare socialistă a milioanelor de oameni din țara noastră.

Și pentru acest lucru le mulțumim.

Activitatea culturală la sate

Activitatea culturală la sate a intrat în perioada de vîrf. După un an de muncă rodnică pe ogoare, colectiviștii dispun de mai mult timp liber pe care doresc, firește, să-l petreacă într-un mod cît mai instructiv și mai plăcut totodată. Datorită necontenitei preocupări a partidului și statului democrat-popular, satul nostru de astăzi nu mai seamănă întru nimic cu cel de odinioară.

Pentru a răspunde cerințelor culturale mereu crescînde ale țărănimii colectiviste s-au creat mii de cămine culturale, cinematografe sătești, case de cultură în care activează 11.663 formații artistice de teatru, 563 formații de teatru de păpuși și alte zeci de mii de echipe artistice de cor, dansuri etc. Numărul bibliotecilor sătești este astăzi impresionant, iar volumele pe care le însumează este în continuă creștere.

După cum se știe, cadrele didactice care lucrează în mediul sătesc au un rol important în organizarea activităților culturale din timpul iernii. În legătură cu diferitele aspecte ridicate de contribuția învățătorilor și profesorilor de la sate la activitatea culturală din perioada de iarnă, redactori ai „Gazetei învățămîntului" au vizitat mai multe comune și sate din țară. Publicăm în numărul de față unele concluzii desprinse cu acest prilej.

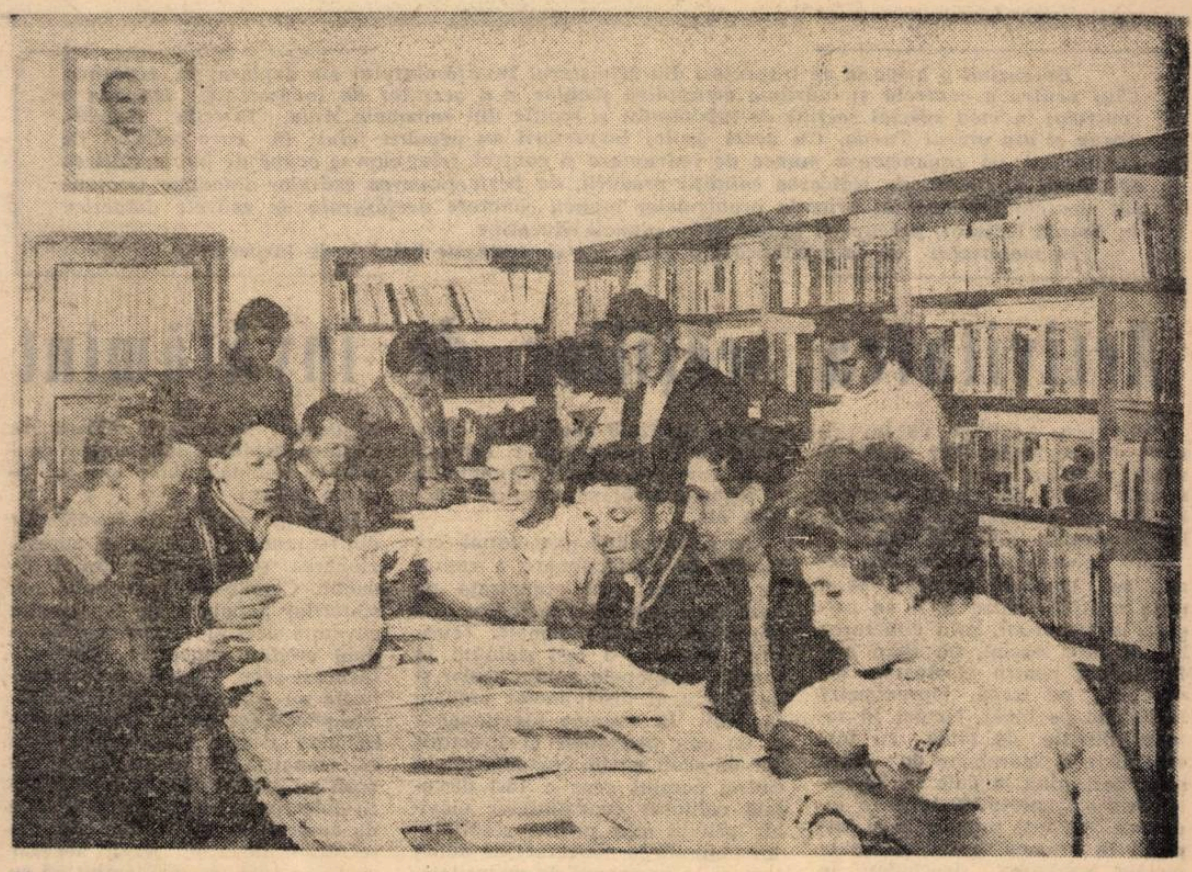

Cititorii din comuna Topalu, regiunea Dobrogea, frecventează zilnic în număr tot mai mare biblioteca comunală.

Aproape de gospodăria colectivă

In comuna Piatra din raionul Zimnicea, am ajuns duminica înainte de ora prînzului. Ne-am oprit la Școala medie — construcție nouă, în care funcționează aproape 50 de cadre didactice — și apoi la căminul cultural ridicat și el de curînd. Căminul cultural are o sală de spectacole cu o capacitate de cîteva sute de locuri. Cu toate acestea, afluența țăranilor colectiviști la activitățile cultural artistice face căminul deseori neîncăpător. Programele cultural-artistice care se prezintă pe scena căminului cultural sînt atît de atractive încît toți locuitorii satului doresc să le vizioneze. Chiar și bătrînii, care ies cu greutate din casă în timpul iernii, nu pierd prilejul participării la spectacole. Din acest motiv multe dintre acțiunile ce se organizează aci sînt apoi repetate.

Despre contribuția cadrelor didactice din comună la activitățile culturale ne-a vorbit cu căldură tov. G. Gănescu, secretarul comitetului comunal de partid. „Nici unul dintre învățătorii și profesorii comunei noastre nu este în afara activităților culturale organizate de căminul cultural" — a precizat el.

Activitatea culturală din Piatra s-a dezvoltat an de an, ajungînd astăzi să antreneze aproape 400 de artiști amatori, conferențiari, etc. Pe lîngă căminul cultural funcționează 11 formații artistice: una de cor, cu 200 de membri, patru formații de teatru, trei brigăzi artistice care totalizează 47 membri, patru echipe de dansuri cu 50 de dansatori. Cadrele didactice, ne-a spus tov. Gănescu, instruiesc aceste formații, marea lor majoritate fac chiar parte din echipele de teatru, cor, dansuri, din brigăzile artistice. Învățătorii și profesorii au și o formație de teatru proprie — o adevărată școală pentru celelalte echipe de acest gen din comună.

În afara formațiilor artistice, cadrele didactice își aduc contribuția la cele 30 cercuri de citit, sînt membri ai colectivului de conferențiari, predau la cercurile de învățămînt agrozootehnice.

Încheierea colectivizării agriculturii a pus și în fața activiștilor culturali din Piatra, ca pretutindeni în satele noastre, sarcini noi, deosebit de importante, creînd totodată condiții mult mai bune pentru traducerea lor în viață. Cele trei gospodării agricole colective din comună — „Scînteia", „Nicolae Bălcescu" și „Octombrie Roșu" — și-au propus să sporească producția agricolă la hectar, să mărească șeptelul, să creeze noi ramuri de producție.

Întreaga activitate culturală a fost orientată pentru a sprijini gospodăriile în vederea realizării sarcinilor economice pe care și le-au propus. Echipele de teatru și-au pus în repertoriu piese care slujesc acest țel, iar brigăzile artistice de agitație dau programe mult gustate de colectiviști: „Am fost criticați de brigadă — ne spunea unul din brigadierii de la G.A.C. „Nicolae Bălcescu" — pentru rămînerile în urmă la recoltarea unor parcele. A fost un duș rece pe care l-am primit însă cu „căldură". Și iată că nu peste mult timp brigada a închinat o serie de cîntece realizărilor noastre".

Cele 50 de cadre didactice din Piatra au preocupări diverse în ce privește activitatea lor culturală. Profesorul Alexandru Tîrnoveanu este instructorul unei formații de teatru, în timp ce tovarășul Ion Popescu răspunde de activitatea unei brigăzi artistice de agitație. Unii conduc cercurile de citit și participă ca artiști amatori în diferite formații, în timp ce alții fac parte din colectivul de conferențiari. „Întregul colectiv al învățătorilor și profesorilor din Piatra este interesat ca activitatea culturală să se desfășoare bine în toate sectoarele — ne spune tov. Gănescu. De aceea, atunci cînd unele greutăți duc la rămînerea în urmă în pregătirea acțiunilor culturale, întregul colectiv se mobilizează pentru a da sprijinul cuvenit".

Așa se face că acum mai în fiecare seară luminile rămîn aprinse pînă tîrziu la căminul cultural, iar numărul tinerilor și bătrînilor care asistă la programele respective face de fiecare dată ca sălile să devină neîncăpătoare.

Ștafeta culturală

Organizarea „ștafetelor culturale" a izvorît din cerințele unei activități cît mai variate la căminele culturale. O asemenea ștafetă pregătește un program adecvat, pe care-l prezintă și în comunele vecine, realizîndu-se cu acest prilej și un rodnic schimb de experiență.

Formațiile culturale ale comunei Piatra au organizat în această toamnă numeroase „ștafete". Chiar la sosirea noastră în comună, una din cele trei brigăzi artistice de agitație făcea ultimele pregătiri pentru a porni la vecinii din Viișoara, unde urma să susțină în după amiaza respectivă un program artistic. Se acordau instrumentele muzicale, se repetau replicile din numerele „de efect", care cereau promptitudine și mobilitate, se împacheta recusita.

Firește, membrii brigăzii — țărani colectiviști și cadre didactice — instructorul (tot cadru didactic) se pregătiseră cu mult înainte pentru ștafetă. Programul brigăzii fusese chiar prezentat de mai multe ori pe scena căminului cultural propriu. Dar, cum brigada este formația artistică cea mai operativă, cea mai „în actualitate", a fost nevoie de restructurarea programului, de adaptarea lui la specificul satului vecin. „Cum s-au obținut recoltele bogate de cereale și de legume?" „Care sînt „secretele" succesului crescători. lor de animale?" „De ce la o parte din echipele de cîmp se mai întîlnesc rămîneri în urmă?" și așa mai departe. În melodii, scheciuri, versuri, monologuri și dansuri, brigada artistică dă, la toate aceste întrebări, răspunsuri care critică dar și mobilizează.

„Brigăzile noastre artistice de agitație au devenit o adevărată tribună, au o reală eficiență" — ne-a spus tov. Gănescu". Strădaniile în acest scop ale tinerilor colectiviști, membri ai brigăzii, s-au împletit cu munca entuziastă a unor cadre didactice cum sînt tovarășii Al. Tîrnoveanu, Ștefan Drăgana, Nicolae Semeniuc, Marin Lisan, Ion Neveluș, Firea Fernard.

Forme simple dar eficiente

Duminică, pe măsură ce acele ceasornicului înaintează spre cifrele care indică ore post meridiane, satele prind tot mai multă viață. Pîlcuri, pîlcuri de țărani tineri și bătrîni, în frumoase costume naționale se îndreaptă spre centrul comunei, la căminul cultural. Dintr-o latură a satului se aude un acordeon, din alta izbucnesc strigăte de veselie, pe un teren de sport o minge de volei este aruncată de brațe puternice spre cîmpul advers. În aer plutește atmosfera zilelor de odihnă. Intelectualii satelor — a căror majoritate o formează cadrele didactice — trăiesc ziua de odihnă alături de țăranii colectiviști.

Ce programe s-au pregătit, în această săptămînă, la căminele culturale din raioanele Turnu Măgurele, Zimnicea și Alexandria? La căminul cultural din Ghimpați s-a prezentat un film. În alte sate din raioanele respective colectiviștii au audiat conferințe. Desigur, asemenea acțiuni sînt interesante, atractive. Dar țăranii colectiviști doresc să participe la cît mai multe și variate manifestări culturale. Și, acolo unde există o preocupare intensă în această direcție, cerințele pot fi lesne satisfăcute.

Experiența unor cămine culturale fruntașe ca cele din Sîntana, regiunea Crișana, Vaideeni și Domnești, regiunea Argeș ca și a altora demonstrează că problema aceasta poate fi rezolvată fără prea mare greutate. Cadrele didactice care activează în aceste cămine au inițiat forme de manifestări culturale care nu cer eforturi mari pentru a fi pregătite și care sînt totodată utile și plăcute. Într-o duminică, programul artistic care a urmat după o conferință ținută la căminul cultural din Călinești, raionul Topoloveni, de pildă, a fost alcătuit din cîteva cîntece executate de 2—3 soliști și un acordeonist, din cîteva lecturi literare prezentate de un învățător din comună și din audiții muzicale înregistrate pe bandă de magnetofon. Programul a fost instructiv, gustat din plin de participanți.

Posibilitățile de a organiza asemenea manifestări sînt, desigur, la îndemîna celor mai multe din căminele culturale ale satelor noastre. Se cere doar ca activiștii culturali să manifeste inițiativă, interes, să nu se mobilizeze toate forțele numai pentru pregătirea unor programe „de greutate", care cer luni și luni de zile pentru a fi puse la punct.

Socotim ca pozitivă în această privință experiența căminului cultural din Suhaia, regiunea București, unde, pe lîngă corul mare, care dă concerte la unele zile festive, au luat ființă și mai multe formații mici, de 10—20 persoane, care pot pregăti ușor 5—6 cîntece noi în vederea spectacolelor obișnuite ce se organizează sîmbătă sau duminică la colțurile roșii ale G.A.C. O asemenea orientare se manifestă și în activitatea echipelor de teatru din multe cămine culturale. În locul unei piese de mai multe acte și care pune numeroase probleme de regie și interpretare destul de greu de rezolvat cu posibilitățile căminului cultural, echipele de teatru respective pregătesc într-un timp scurt piese de un act, scheciuri, monologuri, dialoguri pe care le prezintă apoi spectatorilor. Se înțelege că aceste piese sînt alese cu multă grijă, așa ca să răspundă preocupărilor și gustului țăranilor colectiviști. Așa se face că în aceste cămine culturale repertoriul echipelor de teatru este bogat, iar numărul spectatorilor din ce în ce mai mare.

O activitate susținută, armonioasă

Căutînd forme cît mai simple și mai eficiente pentru munca lor culturală, majoritatea cadrelor didactice asigură o îmbinare justă a sarcinilor acestei munci cu activitatea instructiv-educativă, nici una dintre cele două preocupări de frunte a lor nestingherind-o pe cealaltă. Dimpotrivă, acestea se sprijină, se împletesc armonios, completîndu-se reciproc. Așa se face că în multe locuri atît munca la clasă a cadrelor didactice cît și munca lor culturală înregistrează succese tot mai mari.

Este edificatoare în această privință activitatea cadrelor didactice din comuna Godeni, raionul Muscel. Atît școala cît și căminul cultural sînt fruntașe pe regiune prin rezultatele obținute atît în activitatea instructiv-educativă, cît și în cea social-culturală. Absolvenții Școlii de 8 ani din Godeni se remarcă la examenele de admitere în școlile medii și profesionale sau în activitatea din gospodăria colectivă, iar formațiile artistice ale căminului cultural din această comună sînt cunoscute și apreciate nu numai în satele raionului Muscel. Învățătorul Gheorghe Dumitrache instructorul cunoscutei echipe de teatru din Godeni, îi pregătește pe viitorii actori amatori încă de pe băncile școlii, ocupîndu-se paralel de înarmarea lor cu cunoștințele prevăzute de programele școlare și de trezirea dragostei lor pentru activitatea culturală.

Munca dusă în domeniul cultural la Godeni este astfel organizată încît nimeni nu este supraîncărcat, deoarece împărțirea răspunderilor pe linie culturală între cadrele didactice ține seama de înclinațiile celor care le îndeplinesc, dar și de cerința de a pregăti tot mai mulți activiști culturali capabili să rezolve sarcinile diverse ale acestei munci. Aceasta, desigur, paralel cu preocuparea de a ajuta la ridicarea unui număr cît mai mare de activiști culturali din rîndurile țăranilor colectiviști.

★

După cum se știe, în unele comune funcționează mai multe cămine culturale. În afara celui de la centrul comunei, în satele mai mari își desfășoară activitatea cămine sătești în care activează, de asemenea, cadre didactice, bineînțeles mai puține la număr decît în căminele culturale de la centru. Aceasta nu este însă o piedică în desfășurarea activității culturale. Viața arată că în multe cămine sătești, în care lucrează 4—5 cadre didactice de la școala de 4 ani din satul respectiv, activitatea culturală este tot atît de bogată ca și cea desfășurată la căminele culturale ce dispun de aportul unui număr mult mai mare de învățători și profesori.

Un asemenea exemplu îl oferă bunăoară activitatea culturală desfășurată de învățătorii școlii de 4 ani din satul Cuvin, raionul Lipova. Activitatea cadrelor didactice de la acest cămin se caracterizează printr-o mare varietate de acțiuni și totodată printr-un nivel destul de ridicat. Conferințele privind situația internațională se împletesc cu cele referitoare la propaganda științifică și agrotehnică. Directorul căminului cultural, învățătorul Ion Drecin, îndrumat îndeaproape de organizația de partid, a reușit să organizeze în așa fel contribuția celorlalte cadre didactice încît seară de seară la cămin sînt prezentate fie programele brigăzii artistice de agitație, fie spectacol de teatru, fie recenzii, lecturi literare etc. În momentul de față la acest cămin se pregătește un spectacol festiv dedicat aniversării celor 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne.

★

La bilanțul deosebit de rodnic al muncii culturale pe care îl face poporul nostru cu prilejul celei de-a 15-a aniversări a proclamării Republicii Populare Romîne au adus o contribuție valoroasă și cadrele didactice. Ele sînt hotărîte să-și dezvolte și mai mult activitatea social-culturală la nivelul exigențelor pe care le impune viața noastră nouă.

Aportul din ce în ce mai mare al învățătorilor și profesorilor la activitatea culturală care se desfășoară în satele patriei exprimă devotamentul lor pentru politica dusă de partid în vederea ridicării pe o treaptă tot mai înaltă a culturii în satul nostru socialist, exprimă dragostea lor fierbinte pentru patria noastră dragă, Republica Populară Romînă.

CONSTANTIN RĂDOI

Constatările unei

De curînd o brigadă de inspectori din Ministerul Învățămîntului s-a deplasat în regiunea Cluj pentru a controla și îndruma activitatea școlilor și a secțiilor de învățămînt. Brigada a controlat în mod special secțiile de învățămînt și școlile din raioanele Aiud, Bistrița, Huedin, Turda și din orașul Turda. Cu acest prilej inspectorii au urmărit felul în care secțiile de învățămînt își organizează munca de îndrumare și control, felul cum se ocupă de îmbunătățirea activității din școli, de ridicarea calității predării, de perfecționarea cadrelor didactice. O atenție deosebită a acordat brigada problemelor muncii concrete desfășurate de cadrele didactice în timpul lecțiilor, precum și problemelor muncii educative.

In materialul de față publicăm o parte din constatările brigăzii de inspectori.

Activitatea secțiilor de învățămînt

Activitatea secțiilor de învățămînt din regiunea Cluj se desfășoară pe baza unor planuri de muncă în care obiectivul principal îl constituie îndrumarea și controlul procesului instructiv-educativ.

Spre deosebire de anii școlari trecuți se constată în acest an o grijă sporită pentru a li se asigura inspectorilor, prin eliberarea lor de alte sarcini, un timp mai îndelungat pentru efectuarea inspecțiilor pe teren (aproximativ 15-20 zile pe lună). Numai în raionul Bistrița, de pildă, au fost controlate și îndrumate de către inspectori, pînă la data de 30 noiembrie a.c., peste 250 de cadre didactice. Au fost organizate și inspecții în brigadă, avînd drept obiectiv urmărirea deschiderii în bune condiții a anului școlar, lucrările de încadrare, înfăptuirea sarcinilor privitoare la școlarizare și la activitatea instructiv-educativă.

Este demnă de luat în seamă buna organizare a muncii de control și îndrumare la secția de învățămînt a orașului Turda. Aici fiecare inspector are evidența școlilor care i-au fost repartizate, le vizitează des și este întotdeauna la curent cu toate problemele acestora, fie că e vorba de situația încadrărilor, de baza materială, de conținutul lecțiilor sau frecvența elevilor. Planurile tematice ale inspecțiilor organizate de secția de învățămînt a orașului Turda sînt întocmite pe baza cunoașterii situației din școli și tocmai de aceea cuprind, pe lîngă obiective generale, urmărite în toate școlile, și probleme specifice fiecărei școli în parte. Graficul existent la această secție asigură controlul tuturor școlilor de mai multe ori pe an.

Se constată că la marea majoritate a inspecțiilor efectuate în regiune s-au încheiat procese verbale care, în general, cuprind principalele probleme ale activității școlilor. Cele mai multe procese verbale pun un accent deosebit pe calitatea lecțiilor, pe care le analizează din punct de vedere al conținutului lor științific, al orientării lor politico-ideologice, al nivelului lor metodic, evidențiază măsura în care este realizată latura educativă a predării și apreciază nivelul de cunoștințe al elevilor.

Secțiile de învățămînt se preocupă și de munca de perfecționare a inspectorilor și a cadrelor didactice. Astfel, la secția de învățămînt a regiunii Cluj, inspectorii metodiști studiază diferite probleme ale învățămîntului în legătură cu care întocmesc referate ce sînt discutate apoi în cadrul colectivului secției. În acest an ei au ales pentru referate diferite probleme privitoare la organizarea și conținutul lecției, la felul cum trebuie analizată aceasta de către organele de îndrumare și control, la îndrumarea muncii dirigintelui, la legarea învățămîntului de practică etc.

Cercurile pedagogice, formă colectivă de perfecționare a cadrelor didactice, sînt organizate pe baza unor îndrumări metodice elaborate de secția regională. Tematica acestora a fost stabilită în funcție de etapele anului școlar și de specificul disciplinelor predate în școli. În regiune funcționează și un cerc pedagogic al directorilor de școli medii. Nu de mult, în cadrul acestui cerc a fost discutată calitatea cunoștințelor elevilor privită prin prizma rezultatelor obținute la concursul de admitere și la examenul de maturitate. Sarcinile concrete desprinse din această analiză pentru fiecare școală medie în parte au fost dezbătute în consiliile pedagogice ale acestora, stabilindu-se cu acest prilej și măsuri de îmbunătățire a muncii. Asemenea analize au fost făcute, de pildă, în școlile medii din Aiud, Huedin etc.

Din păcate, secțiile de învățămînt nu au acordat aceeași atenție stimulării cadrelor didactice în vederea perfecționării lor prin examenele de gradul II. De altfel, neglijarea acestui important aspect al perfecționării cadrelor s-a făcut vizibilă și în planificarea inspecțiilor speciale. Nici pînă în prezent planul acestora nu a fost defalcat pe raioane și inspectori.

Munca secției de învățămînt regionale, ca și munca secțiilor raionale ar putea fi mai eficientă dacă s-ar acorda o și mai mare atenție calității planurilor de muncă, documentelor de inspecție și, mai ales, urmăririi modului cum se îndeplinesc sarcinile trasate. Din planurile de muncă ale secțiilor de învățămînt din raioanele Aiud, Turda, Bistrița și Huedin, de exemplu, lipsesc obiective importante, cum ar fi controlul activității directorilor de școli. Numai așa se explică faptul că unii directori de școli, ca cei de la școlile de 8 ani din Viișoara (Turda), Căpușul Mare (Huedin), Hopîrta (Aiud) se lasă antrenați în probleme administrative și nu au efectuat, de la începutul anului școlar, decît circa 10 ore de asistențe la lecții.

Și calitatea unor procese-verbale lasă uneori de dorit. În raioanele Bistrița, Turda și Aiud, bunăoară, se pot întîlni în procesele verbale observații de suprafață. În aceste procese verbale nu se cercetează cauzele lipsurilor, nu se indică măsuri concrete pentru înlăturarea lor. Ca exemplu în această direcție citățm procesul verbal încheiat de inspectorii raionali la școala medie din Iara, raionul Turda prin care s-a cerut conducerii școlii să ia măsuri în vederea lichidării deficiențelor constatate, neindicîndu-se însă ce anume măsuri.

În grija secțiilor de învățămînt din regiunea Cluj a stat și aprovizionarea școlilor cu material didactic. Comitetele executive ale sfaturilor populare au dat atenția cuvenită acestei probleme, acordînd credite bugetare suficiente în acest scop. Toate sumele planificate au fost angajate, iar aprovizionarea școlilor a fost efectuată în mod ritmic. Considerăm însă că repartizarea materialului pe școli nu are loc numai după criterii obiective, ci uneori și în funcție de aprecierile subiective ale directorilor de școli. Ar fi necesar ca la secțiile de învățămînt să se afle o evidență a materialului existent în școli și să se constitue colective de cadre didactice competente care să se ocupe de această problemă.

Totodată, se cere ca secțiile de învățămînt să se preocupe mai mult de felul cum utilizează școlile materialul didactic. Deși în majoritatea școlilor acest material este păstrat în condiții bune și bine folosit la lecții, se mai găsesc unele școli, ca de exemplu Școala de 8 ani din Căpușul Mare, raionul Huedin, unde materialul didactic este ținut în dezordine și neutilizat. Secțiile de învățămînt au datoria să îndrume toate școlile în privința bunei păstrări și utilizări a materialului didactic.

În același timp, trebuie acordată mai multă grijă aprovizionării bibliotecilor școlare, deoarece se constată că fondurile alocate în acest scop nu sînt cheltuite întotdeauna ritmic. De pildă, în raioanele Cîmpeni, Năsăud și Turda s-au cheltuit în primele trei trimestre ale acestui an numai 30-40% din fondurile alocate pentru cărți. Luînd măsuri pentru înlăturarea lipsurilor existente în această privință, secțiile de învățămînt au totodată datoria de a se îngriji de dotarea bibliotecilor din școlile medii nou înființate, ca de pildă cele din Gilău și Prundul Bîrgăului.

★

În general, munca secțiilor de învățămînt din regiunea Cluj se află pe un drum bun. Șefii secțiilor, inspectorii dovedesc o preocupare serioasă pentru a ajuta școlile să-și rezolve în condiții bune sarcinile muncii. Înlăturînd lipsurile pe care le mai au în prezent, orientîndu-și și mai mult preocupările spre problemele activității instructiv-educative, secțiile de învățămînt din regiunea Cluj vor reuși să-și îndeplinească din ce în ce mai bine rolul lor de organizatori și îndrumători competenți ai muncii școlilor din raza lor de activitate.

Succese tot mai mari în desfășurarea procesului de învățămînt

Brigada de inspecție a Ministerului Învățămîntului a inspectat numeroase școli din regiunea Cluj, cercetînd munca directorilor și a cadrelor didactice, ca și nivelul cunoștințelor însușite de elevi. Constatările au arătat că în munca de instruire și educare a elevilor se obțin succese tot mai mari.

Majoritatea colectivelor didactice își desfășoară activitatea pe baza unor planuri care conțin sarcinile specifice ale școlii respective în etapa actuală. Planuri bune există, de pildă, la Școala medie nr. 1 din Turda, la Școala medie din Bistrița, la Școala de 8 ani nr. 2 din Cluj etc.

Este pozitiv faptul că cei mai mulți directori și-au axat activitatea în acest an școlar pe buna desfășurare a lecțiilor. Directorii școlilor medii din Aiud, din Bistrița, din Prundul Bîrgăului, din Gilău, din Huedin, din Turda etc. au efectuat un număr mare de asistențe la lecții și au dat cadrelor didactice îndrumări corespunzătoare atît în discuții individuale, cît și în ședințele comisiilor metodice sau ale consiliului pedagogic. Aceasta a contribuit, desigur, alături de preocuparea sporită a cadrelor didactice pentru munca lor, la ridicarea calității lecțiilor.

Să ne oprim, bunăoară, la lecțiile de limba română. Ceea ce caracterizează majoritatea acestor lecții este justa interpretare a fenomenelor literare și gramaticale, printr-o atentă utilizare a unor metode și procedee adecvate. Lecții bune, la un nivel corespunzător principiilor pedagogice ține numeroși profesori, cum sînt Vasile Langa, Eugenia Popa și Livia Badiu din Turda, Alexandrina Romanet și Livia Buzgariu din Huedin, Maria Constantinescu din Aiud, Eugenia Vîlcu și Zitta Dănilă din Bistrița etc. Munca acestor profesori se evidențiază printr-o grijă deosebită pentru conținutul lecției și structura ei metodică, prin antrenarea tuturor elevilor la o participare vie la activitatea clasei. De aceea nu-i de mirare că acești elevi au cunoștințe temeinice atît în ceea ce privește conținutul operelor literare studiate, interpretarea lor, cît și în cea ce privește exprimarea orală și scrisă, în care știu să aplice în mod corect chestiunile gramaticale însușite în anii anteriori.

Și la secțiile cu limbile de predare maghiară sau germană se poate constata în multe cazuri o îmbunătățire substanțială a cunoștințelor de limba și literatura română. Așa stau lucrurile în special acolo unde lucrează profesori ca Aurora Lazăr, Zitta Dănilă, L. Konya care au desfășurat o activitate didactică de calitate. Rezultatele bune dobîndite de acești profesori se datoresc mai ales faptului că ei utilizează în toate ocaziile numai explicații în limba română.

Numeroase rezultate bune s-au obținut și la lecțiile de economie politică și socialism științific. Majoritatea profesorilor care predau aceste discipline se pregătesc temeinic pentru lecții, reușind să transmită elevilor cunoștințe științifice la un nivel accesibil. Ei folosesc la lecții numeroase exemple, preocupîndu-se de utilizarea, în predarea noțiunilor de economie politică și socialism științific, a cunoștințelor dobîndite de elevi și la alte obiecte. Astfel, profesorul Fr. Zilahi de la Școala „Bethlen Gabor" din Aiud, predînd lecția „Materialitatea lumii", a folosit pentru ilustrare, exemple cunoscute de elevi din lecțiile de astronomie, științe naturale, fizică și chimie. Și alți profesori, ca Gheorghe Gabor de la Școala medie nr. 1 din Turda și Ladislau Izmael de la Școala medie „Bethlen Gabor" din Aiud folosesc la lecții un limbaj științific, concis, clar, insistă asupra explicării fenomenelor economice și sociale, scoțînd în evidență relațiile sociale sau economice care se află în spatele formulelor și cifrelor. Preocupîndu-se îndeaproape și de aspectul metodic al lecțiilor, acești profesori se străduiesc să expună cunoștințele în mod sistematic, să întocmească scheme la tablă și să folosească material didactic adecvat. De asemenea, ei caută să pună întrebări bine gîndite, care să solicite judecata elevilor. Prin predarea adîncită a noțiunilor de economie politică și socialism științific, prin legarea acestora de aspectele vieții contemporane, astfel de profesori reușesc să le formeze elevilor convingeri și sentimente comuniste, să-i educe în spiritul dragostei față de partid, față de clasa muncitoare.

La rîndul lor, profesorii de istorie se străduiesc să prezinte problemele și evenimentele istorice la nivelul de exigență al programelor, să explice în mod dialectic cauzele și interacțiunea fenomenelor istorice, să sublinieze importanța acestora, să valorifice elementele educative cuprinse în lecțiile predate. Bunăoară, profesoara Ileana Avram de la Școala de 8 ani nr. 2 din Cluj a prezentat în mod just elevilor ei unirea celor trei țări române în cadrul luptei de independență condusă de Mihai Viteazul, subliniind caracterul și importanța acestui mare eveniment din istoria patriei noastre, cadrul internațional în care a avut loc, luptele purtate de popor, poziția de clasă a marilor feudali etc. Profesorul Iosif Köble de la Școala medie „Bethlen Gabor" din Aiud a scos în evidență în lecțiile sale caracterul reacționar al regimului turco-fanariot și al celui habsburgic, a arătat cum au frînat acestea procesul descompunerii feudalismului și al apariției capitalismului pe teritoriul patriei noastre. Profesorul Nicolae Vintilă de la Școala medie „Avram Iancu" din Aiud a prezentat bine, la clasa a XI-a de la secția serală, condițiile interne și externe în care a avut loc întemeierea Țării Românești, etapele acesteia, consolidarea țării după cucerirea independenței. Stabilindu-și cu precizie planul lecției, profesoara Ioana Bălan de la Școala medie din Prundul Bîrgăului a reușit să explice în ce constă caracterul de clasă al culturii românești din secolele XIV—XVI.

Din punct de vedere metodic, majoritatea lecțiilor de istorie se caracterizează în special prin străduința profesorilor de a expune în mod sistematic și accesibil conținutul lecțiilor, de a alcătui scheme clare la tablă, de a folosi judicios timpul. Așa lucrează, de exemplu, profesorii Ion Voicea din Aiud, Ileana Avram din Cluj, Silvia Secărea și Z. Szilagyi din Bistrița, M. Alexa din Huedin, M. Călin din Războieni, L. Ismail din Aiud, I. Bălan din Prundul Bîrgăului și alții.

Rezultate pozitive se întîlnesc și în predarea lecțiilor de matematică.

În general, profesorii de matematică sînt preocupați de perfecționarea lor profesională și de pregătirea temeinică a lecțiilor, ținînd seama de nivelul pregătirii elevilor și de vîrsta lor.

De pildă, profesoara Elvira Ionescu de la Școala medie nr. 10 din Cluj, la o lecție de geometrie ținută la clasa a VI-a, cu tema „Poligoane", a făcut o strînsă legătură cu lecțiile anterioare, a folosit instrumentele de desen, a pus întrebări bine alese, judicios formulate și a antrenat întreaga clasă în predarea lecției noi, reușind astfel să transmită elevilor cunoștințe temeinice. Lecții de matematică bune realizează și alți profesori, ca A. Sipoș de la Școala medie „Bethlen Gabor" din Aiud și Ion Epureanu de la Școala medie „Avram Iancu" din aceeași localitate, V. Vușcan de la Școala medie din Huedin etc.

În desfășurarea lecțiilor de matematică se vădește preocuparea pentru activizarea elevilor prin întrebări care să le solicite gîndirea, grijă pentru alegerea unor probleme cu conținut din practică, din viață.

Și la lecțiile de științe naturale se observă că majoritatea profesorilor se străduiesc să asigure un cît mai ridicat conținut științific al cunoștințelor predate. Ei se străduiesc să înarmeze elevii cu cunoștințele de bază asupra naturii vii și a legilor ei de dezvoltare. Paralel cu predarea cunoștințelor profesorii urmăresc înarmarea elevilor cu priceperi și deprinderi practice în legătură cu cultura plantelor, lucrările solului, cu creșterea animalelor, făcîndu-le cunoscută importanța lor economică. Se observă astfel de preocupări mai ales în munca unor profesori ca Maria Cîmpeanu și Florica Vlad de la Școala medie nr. 10 din Cluj, sau Silvia Rotaru de la Școala medie din Prundul Bîrgăului. Aceștia insistă asupra posibilităților omului de a transforma natura organismelor vii prin schimbarea condițiilor lor de viață în scopul de a obține noi soiuri de plante și

Utilizarea materialului intuitiv la lecțiile de zoologie ajută la însușirea mai temeinică a cunoștințelor

brigăzi de inspecţie

noi rase de animale cu producţie sporită, leagă strîns cunoştinţele teoretice de practică, arătînd care sînt sarcinile agriculturii noastre colectivizate în domeniul cultivării cerealelor şi în special a grîului şi porumbului.

La majoritatea lecţiilor de ştiinţe naturale se foloseşte un material didactic adecvat, care este bine prezentat în faţa elevilor. Profesori ca Liviu Gubeş, Salustius Mizgan, Virginia Ţarălungă şi alţii vădesc o deosebită preocupare pentru procurarea materialului didactic prin posibilităţi locale, antrenînd în această muncă un număr însemnat de elevi.

O deosebită atenţie se acordă în şcolile sătesti, lecţiilor de agricultură. Majoritatea profesorilor se străduiesc să dea elevilor cunoştinţe de bază despre metodele ştiinţifice de cultură a diferitelor plante, despre folosirea maşinilor moderne în mecanizarea agriculturii şi despre organizarea întreprinderilor socialiste agricole. Astfel, profesoara Otilia Tămaş, studiind cu elevii ei cultura sfeclei de zahăr, a scos în evidenţă operaţiile care se aplică în cultura acestei plante în ceea ce priveşte pregătirea terenului, a seminţelor, tehnica semănatului cu maşina, lucrările de întreţinere a culturilor etc. Profesorul Viorel Paşca de la Şcoala medie din Iara, vorbind despre pregătirea seminţelor pentru semănat, a arătat elevilor metodele de curăţire a seminţelor cu ajutorul triorului şi vînturătoarei, accentuînd asupra metodelor de tratare a seminţelor în vederea semănatului. Lecţia a fost completată cu lucrări practice executate de elevi la gospodăria agricolă colectivă din localitate.

Prin lecţiile de agricultură profesorii urmăresc să pună în evidenţă importanţa economică a cultivării diferitelor plante, insistînd asupra sarcinilor puse de partid în faţa agriculturii. Sînt arătate de asemenea mijloacele prin care se pot înfăptui aceste sarcini. Profesorul Ion Mircea, de exemplu, de la Şcoala din Prundul Bîrgăului, a arătat importanţa folosirii îngrăşămintelor organice şi minerale pentru sporirea producţiei de cereale la hectar, iar profesoara Silvia Rotaru a insistat, la lecţia introductivă din capitolul „Viticultura", asupra importanţei economice a viţei de vie, scoţînd în evidenţă posibilităţile măririi producţiei prin folosirea în cultură a soiurilor nobile.

Se fac remarcate prin laturile lor pozitive şi lecţiile de geografie. La mulţi dintre profesorii care predau această specialitate se observă preocuparea stăruitoare pentru lărgirea sistematică a cercului de reprezentări şi noţiuni geografice ale elevilor, pentru a-i face pe aceştia să înţeleagă strînsa legătură şi interdependenţa ce există între fenomenele geografice pentru a-i face să dobîndească o concepţie ştiinţifică despre lume. Lecţii cu un conţinut riguros ştiinţific, cu o justă orientare ideologico-politică, în care se realizează expunerea logică şi sistematică a cunoştinţelor ţin profesorii ca Ilie Marpozan de la Şcoala medie din Huedin, Leon Titiene de la Şcoala medie din Bistriţa, Olga Stoica de la Şcoala medie „Avram Iancu" din Aiud etc.

Trebuie subliniat faptul că profesorii de geografie se străduiesc să pună în valoare elementele educative ale lecţiilor. Profesorul F. Deak de la Şcoala medie „Bethlen Gabor" din Aiud, predînd lecţia „Unitatea pămîntului ţării noastre" a reuşit, prin evidenţierea frumuseţilor reliefului patriei noastre, a măreţiei şi armoniei acestuia, a bogăţiilor ce le conţine şi a măreţelor realizări ale regimului nostru democrat-popular, să dezvolte la elevi dragostea faţă de patrie, faţă de popor.

În şcolile regiunii Cluj se acordă multă atenţie şi predării limbilor străine. Să ne oprim, bunăoară, la calitatea lecţiilor de limba rusă.

Datorită modului conştiincios în care se pregătesc profesorii, lecţiile ţinute la această disciplină au un bogat conţinut ştiinţific şi educativ. Profesorii Ioan Casian, de la Şcoala medie din Bistriţa, Dionisie Ionaşcu de la Şcoala de 8 ani din Tureni, raionul Turda, Dorina Filip de la Prundul Bîrgău, Claudia Bălănescu de la Şcoala medie nr. 10 din Cluj, Maria Bodnariuc de la Şcoala medie nr. 1 din Turda şi alţii folosesc metode şi procedee potrivite în vederea realizării scopului fiecărei lecţii. Un astfel de procedeu este, de pildă, chestionarea frontală, cu prilejul verificării cunoştinţelor care, pe lîngă activizarea întregii clase, contribuie şi la fixarea, consolidarea şi sistematizarea celor învăţate. În predarea cunoştinţelor noi se foloseşte cu succes metoda conversaţiei euristice combinată cu cea a expunerii.

În predarea educaţiei fizice, profesorii de la şcolile medii din Turda şi Cîmpia Turzii, folosesc cu pricepere mijloace variate şi multiple, organizează jocuri de mişcare, ştafete, întreceri.

Succese au fost obţinute şi la clasele I—IV. Citäm dintre multiplele lecţii bune, lecţia ţinută de învăţătoarea Maria Rencov de la Şcoala de 8 ani din Prundul Bîrgăului care, vorbind elevilor din clasa a IV despre apele ţării noastre a scos în evidenţă importanţa pe care o au acestea pentru economia naţională prin energia pe care o produc. Învăţătoarea a dat ca exemplu hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz.

Făcîndu-se un sondaj asupra nivelului de cunoştinţe al elevilor de la clasele experimentale şi de control la şcoala din Gîlău, s-a constatat că, în timp ce marea majoritate a elevilor de la clasa experimentală au rezolvat problema dată, elevii de la clasa de control nu au putut rezolva aceeaşi problemă.

★

În general, din asistenţele la lecţii făcute de membrii brigăzii Ministerului Învăţămîntului rezultă că majoritatea cadrelor didactice din regiunea Cluj se preocupă să asigure conţinutul ştiinţific şi educativ al lecţiilor predate, să le formeze elevilor, în cadrul acestora, concepţia materialist-dialectică asupra naturii şi societăţii, să-i educe în spiritul moralei comuniste. În acelaşi timp, grija celor mai mulţi profesori pentru realizarea unei bune structuri metodice a lecţiilor, pentru folosirea unor metode şi procedee eficiente, pentru respectarea principiilor pedagogice face ca lecţiile lor să-şi atingă scopul.

Din răspunsurile date de elevi în timpul desfăşurării lecţiilor şi la întrebările puse de inspectori, din lucrările de control efectuate cu ocazia inspecţiei, cît şi din cercetarea tezelor trimestriale, a temelor pentru acasă etc. reiese că majoritatea elevilor au cunoştinţe la nivelul cerinţelor programei şcolare.

Ce mai este de făcut pentru îmbunătăţirea predării

Caracterizîndu-se în primul rînd prin laturi pozitive, prin succese care arată vădit o creştere substanţială a nivelului faţă de anii trecuţi, munca de predare a cunoştinţelor mai înregistrează însă şi unele lipsuri.

Dacă ne referim la limba română, de pildă, mai putem constata că unele cadre didactice dau prioritate, în lecţiile de gramatică, expunerilor teoretice. Neglijînd analizele pe texte şi exerciţiile de ortografie, unii profesori predau toată ora definiţii, reguli, alcătuiesc scheme, clasificări etc. Asemenea lecţii ţin de exemplu profesori ca T. Aştilean şi Ioan Anton din raionul Huedin, Eva Vereş din Cluj, Elena Bumbu din Bistriţa etc. Lipsa de preocupare a acestor cadre pentru cultivarea deprinderilor de vorbire şi scriere corectă se vede şi din faptul că ele nu manifestă suficientă grijă pentru corectarea exprimării orale a elevilor în clasă, pentru corectarea sistematică a temelor, a lucrărilor scrise.

Unii profesori de literatură mai folosesc „metoda" dictării lecţiilor sau scriu integral explicaţiile pe tablă. Aşa procedează de exemplu profesorul Petru Coman din Turda. Rezultatul folosirii unor astfel de „metode" este lesne de ghicit: departe de a înţelege problemele literaturii, elevii nu repetă decît ce au scris după dictarea profesorului sau au copiat de la tablă în caiete.

Unii profesori care predau limba şi literatura română la clasele cu limba de predare a minorităţilor naţionale, ca de exemplu tov. Eva Vereş din Cluj sau Nandor Fülöp din Tureni nu se preocupă suficient de folosirea limbii române în întreaga desfăşurare a lecţiei — în explicarea vocabularului, a modului de rezolvare a temelor etc. şi de aceea elevii lor nu au încă cunoştinţe destul de temeinice.

Este limpede că aceşti profesori — ca şi alţii asemenea lor care mai lucrează în şcolile regiunii — au datoria să acorde cea mai mare grijă caracterului aplicativ al lecţiilor de gramatică, pentru a asigura înarmarea elevilor lor cu deprinderi de scriere şi vorbire corectă. Folosind experienţa celor mai buni dintre colegii lor, profesorii care aplică metode neadecvate în predarea literaturii au datoria să-şi lichideze grabnic lipsurile pe această linie.

La istorie, principalele deficienţe ale unor lecţii decurg din faptul că profesorii nu subliniază clar, în explicaţiile lor, esenţa fenomenelor istorice, nu-i ajută suficient pe elevi să desprindă trăsăturile fundamentale, contradicţiile specifice epocii pe care o studiază. De pildă, într-o lecţie ţinută la Şcoala „A. Iancu" din Aiud, lecţie care a cuprins de altfel multe aprecieri juste despre apariţia socialismului ştiinţific, nu s-au subliniat urmările revoluţiei industriale şi ale contradicţiilor de clasă dintre proletariat şi burghezie, nu s-a spus nimic despre revoluţia săvîrşită de marxism în filozofie şi despre rolul istoric al acestuia în dezvoltarea luptei revoluţionare a proletariatului.

Se mai întîlnesc, la lecţiile de istorie, expuneri monotone, care constau uneori într-o simplă aglomerare de date şi denumiri istorice.

Ridicarea nivelului general al predării istoriei în şcolile regiunii cere cu insistenţă lichidarea acestor lipsuri, generalizarea în munca tuturor profesorilor a metodelor bune folosite de fruntaşi.

Se întîlnesc o serie de lipsuri şi în predarea lecţiilor de matematică. Astfel, profesorul Silviu Ungur de la Şcoala de 8 ani din Viişoara manifestă în predare lipsă de rigurozitate ştiinţifică şi folosirea unor termeni neadecvaţi — de exemplu numere în loc de termeni sau factori. Exerciţiile lucrate în clasă sînt luate la întîmplare. Caietele elevilor sînt pline de erori şi desene greşit executate (uneori chiar cu mîna liberă) fără ca profesorul să le fi corectat. Cazuri asemănătoare au mai fost găsite la profesorii Filip Lupu şi Tiberiu Mucea de la Şcoala medie din Iara, Ştefan Lazăr şi Viorel Anatol de la Şcoala medie din Prundul Bîrgăului.

Mai există cazuri în care elevii au cunoştinţe însuşite în mod mecanic. Aşa stau lucrurile de exemplu, la clasa a XI-a de la Şcoala „Bethlen Gabor" din Aiud, la clasa a VII-a de la Şcoala de 8 ani din Hopîrta, raionul Aiud, la clasa a V-a de la Şcoala de 8 ani din Căpuşul Mare, raionul Huedin etc.

Toţi profesorii de matematică în a căror muncă se întîlnesc lipsuri au datoria de a căuta neîntîrziat căile menite să ducă la înlăturarea acestora, la ridicarea hotărîtoare a nivelului predării şi, deci, a nivelului de cunoştinţe al elevilor.

O mai mare atenţie trebuie acordată şi lecţiilor de agricultură şi, în special, lucrărilor practice de agricultură efectuate pe teren. Aceste lucrări nu trebuie să se mai desfăşoare, aşa cum s-a întîmplat pînă acum la şcolile din Prundul Bîrgăului, Gîlău, Tureni ş.a. fără o documentare ştiinţifică prealabilă şi fără să se arate scopul în care se execută.

În ceea ce priveşte lecţiile de geografie, este necesar să se acorde atenţie sublinierii aspectului economic al fenomenelor geografice şi pentru legarea cît mai strînsă a cunoştinţelor de geografie de faptele concrete din realitatea socialistă a patriei noastre. Se face simţită şi necesitatea unei mai atente preocupări pentru folosirea materialului didactic pentru a nu se mai folosi material didactic neadecvat ca harta fizică a Europei pentru predarea ţărilor europene, planiglobul pentru ţările Africii, cum s-a întîmplat la şcoala medie din Huedin sau la şcoala de 8 ani din Almaş.

La educaţie fizică trebuie să se acorde o mai mare atenţie pregătirii pentru lecţie, pentru a se evita repetarea unor situaţii ca cele întîlnite la şcolile de 8 ani din Viişoara şi Rădeşti, unde profesori ca Nicolae Udrea şi Vasile Cacoveanu nu demonstrează suficient elevilor exerciţiile pe care le au de efectuat. La unele lecţii s-a constatat un decalaj între partea fundamentală şi cea pregătitoare, privind densitatea. De asemenea, o mai mare atenţie trebuie acordată notării ritmice la acest obiect. La şcoala medie „Avram Iancu" din Aiud, profesorul Vasile Peteanu nu avea note în catalog după două luni de şcoală.

★

Desigur că îmbunătăţirea predării este strîns legată de nivelul muncii metodice.

În multe locuri aceasta se desfăşoară satisfăcător. De pildă, în planurile de muncă ale comisiilor metodice de la Şcoala medie nr. 10 din Cluj, de la Şcoala „Mihai Viteazul" din Turda, de la Şcoala medie din Iara, raionul Turda, sînt cuprinse teme bine alese, ca: „Formarea deprinderilor de scriere corectă la elevii claselor I—IV", „Metodica lecţiilor de analiză literară şi de caracterizare literară în predarea istoriei literaturii", „Educaţia patriotică în cadrul lecţiilor de istorie" etc. Discutarea concretă a acestor teme ajută mult la îmbunătăţirea predării, ca de altfel şi lecţiile deschise, bine organizate, cum sînt acelea desfăşurate la şcolile medii din Bistriţa, Turda, la unele şcoli din Cluj etc.

Dar nu pretutindeni munca metodică are un conţinut adecvat. Bunăoară, unele teme planificate pentru a fi discutate în cadrul comisiilor metodice şi cercurilor pedagogice nu sînt actuale şi utile. Aşa se întîmplă, de pildă, cu unele teme propuse spre discuţie la Şcoala medie din Prundul Bîrgăului. În şcolile din raionul Turda nu se urmăreşte cum se reflectă rezultatele activităţii metodice în predare, nu se valorifică şi nu se popularizează suficient experienţa pozitivă a cadrelor fruntaşe prin referate, studii, lecturi pedagogice, în presă etc.

Considerăm că în şcolile regiunii există condiţiile necesare pentru îmbunătăţirea muncii metodice. Acordîndu-i atenţia cuvenită, secţiile de învăţămînt şi conducerile de şcoli vor contribui nemijlocit la ridicarea nivelului predării, la asigurarea înarmării elevilor cu cunoştinţe adînci, temeinice.

O preocupare de frunte — educarea comunistă a elevilor

În şcolile regiunii Cluj se acordă o deosebită atenţie educării elevilor în spiritul comunismului. Această atenţie este vizibilă în cadrul lecţiilor şi, nu mai puţin, în munca diriginţilor.

Mulţi diriginţi, cum sînt Claudia Bălănescu (Cluj), Zoltan Demendi şi Elena Moise (Aiud) etc. dovedesc că ştiu să utilizeze forme de activitate menite să cultive în conştiinţa elevilor trăsăturile morale ale omului nou. Discuţiile pe care le poartă ei în orele de dirigenţie pornesc de la aspectele concrete din viaţa clasei, ceea ce le face deosebit de interesante şi eficiente.

De pildă, tov. Claudia Bălănescu din Cluj, punînd în discuţia clasei problemele prieteniei, tovărăşiei şi dragostei, s-a ferit de tratarea abstractă, „în general" a acestora. Tema a fost discutată în legătură cu viaţa de fiecare zi a colectivului clasei, ceea ce a determinat înţelegerea faptului că sentimentele dintre oameni trebuie să se bizuie pe preţuire şi respect reciproc.

În numeroase şcoli se înregistrează succese însemnate în munca de educare comunistă a elevilor datorită faptului că directorii, diriginţii, ştiu să folosească cu pricepere sprijinul organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri. La şcolile medii „Bethlen Gabor" şi „Avram Iancu" din Aiud, de exemplu, s-au alcătuit planuri comune de muncă educativă ale conducerii şcolii şi organizaţiilor de tineret, a căror aplicare contribuie mult la educaţia comunistă a elevilor. Astfel, au fost organizate acţiuni patriotice ale elevilor în gospodăriile agricole colective şi în gospodăriile agricole de stat, au fost pregătite programe artistice şi culturale care au fost prezentate în faţa sătenilor, s-au organizat excursii la Hunedoara şi Cheile Rîmeţului etc.

Este necesar ca acolo unde se mai văd încă neajunsuri în munca educativă să se ia măsuri pentru lichidarea lor, pentru îmbunătăţirea activităţii pe această linie. De exemplu, toţi diriginţii trebuie să se preocupe de discutarea în orele de dirigenţie a unor teme adecvate. Nu pot fi admise asemenea teme generale ca „Frumosul în societate şi în natură" sau „Frumosul în artă şi literatură" cum şi-a propus bunăoară să discute cu elevii (şi încă în clasa a V-a !) diriginta Maria Mesaros din Cluj.

Trebuie combătută şi tendinţa unor diriginţi ca Ileana Macai sau Iuliu Palfi din Aiud, care acordă prea multe ore problemelor organizatorice, sacrificînd astfel numeroase ore de dirigenţie care ar putea fi folosite mai bine pentru realizarea sarcinilor educaţiei comuniste. Este nejust şi trebuie înlăturat şi procedeul de a relua în orele de dirigenţie teme tratate la istorie sau literatură („Viaţa ţăranilor în trecut", „Viaţa lui Ion Creangă" etc.).

O deosebită grijă trebuie acordată înlăturării caracterului monoton, abstract pe care-l mai au discuţiile din multe ore de dirigenţie. Astfel de discuţii — întîlnite de exemplu la Şcoala medie nr. 2 din Turda — nu determină la elevi trăiri afective puternice, nu le formează convingeri, sentimente comuniste.

Pretutindeni în şcoli trebuie să se folosească larg sprijinul organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri, care aduc o contribuţie de o deosebită însemnătate la educarea comunistă a elevilor.

După cum se vede, în munca secţiilor de învăţămînt din regiunea Cluj, ca şi în munca şcolilor regiunii, predomină ceea ce este pozitiv. Este necesar ca experienţa bună dobîndită pînă în prezent de cadrele fruntaşe să fie generalizată, astfel încît pretutindeni activitatea organelor de învăţămînt şi a cadrelor didactice să se ridice la un nivel cît mai înalt, asigurîndu-se o pregătire din ce în ce mai bună, mai temeinică tuturor elevilor.

DUMITRU NISTOR, IOAN MUŞAT, FRANCISC URMENYI
inspectori generali în Ministerul Învăţămîntului

Elemente de calcul al construcțiilor în școlile tehnice

Școlile care pregătesc tehnicieni pentru construcții acordă o atenție tot mai mare, în cadrul predării disciplinei „construcții și materiale de construcții", elementelor de calcul al construcțiilor, socotindu-le de mare însemnătate pentru pregătirea viitorilor tehnicieni în domeniul proiectărilor. Intr-adevăr, acestora le va reveni sarcina să contribuie la proiectarea unor importante elemente anexă ale gospodăriilor agricole socialiste, locuințe sătești, poduri peste cursuri de ape nu prea mari etc. Ei trebuie să știe să se descurce în probleme curente privind construcțiile din lemn, construcțiile provizorii de șantier, privind problemele de zidării obișnuite de cărămidă sau de blocuri din beton, problemele de fundații obișnuite sau elementele de beton armat. Tehnicienii constructori trebuie să capete de asemenea unele noțiuni privitoare la construcțiile metalice.

Căutînd să-i pregătim cît mai bine pe elevii școlii noastre, ne străduim să asigurăm un studiu sistematic al disciplinei „construcții și materiale de construcții". In anul I bunăoară, lucrările practice la calculul rezistenței elementelor de construcții constau în rezolvarea de probleme de rezistența materialelor, probleme menite să ilustreze cazurile cele mai frecvente întîlnite în practica de zi cu zi a tehnicianului. Acestea urmăresc cunoașterea și utilizarea calității diferitelor elemente de construcție în raport cu solicitările asupra construcției respective, precum și rezolvarea diferitelor solicitări în mod cît mai economic posibil. In continuare elevii sînt deprinși cu alegerea materialului și stabilirea dimensiunilor acestuia în strînsă legătură cu cunoștințele însușite la alte discipline — construcții, organizarea șantierelor și economia construcțiilor.

După un număr de exerciții care asigură însușirea temeinică a deprinderilor de calcul în construcție, trecem la efectuarea unor probleme complexe — calcul de șarpante, de zidării, fundații etc. — puse chiar sub forma unui mic proiect. Calcularea și dimensionarea diferitelor elemente de construcție este înlesnită și de însușirea cunoștințelor respective la disciplina construcții.

In anul II, studiul calculului construcțiilor este consacrat elementelor de beton armat. Ca lucrări practice folosim același gen de aplicații, adică efectuarea unor probleme care se referă la calculul secțiunilor de beton armat supuse la diferite solicitări.

In continuare cerem elevilor să execute proiecte de planșeu din beton armat monolit, cu plăci armate pe o direcție, grinzi principale și secundare, rezemate pe zidărie portantă. Deși presupun efectuarea unei lucrări complexe, astfel de proiecte nu sînt prea pretențioase în ceea ce privește calculele. Tipul de planșeu propus se încadrează în lucrările practice cele mai frecvente și, în același timp, constituie un mijloc de completare și fixare a cunoștințelor cuprinse în capitolul „planșee din beton armat".

De fapt, această lucrare face trecerea spre lucrările de mai mare amploare — proiectele din anul III. Acestea sînt alcătuite pe temele cele mai frecvente pe care le vor avea de rezolvat în practică viitorii tehnicieni din construcții. In acest scop căutăm să introducem în proiectare unele lucrări care vor fi executate efectiv, pe care le primim din partea sfaturilor populare, a gospodăriilor agricole colective din regiune etc.

Imbinînd strîns perfecționarea elevilor în domeniul desenului arhitectural și de construcții cu dezvoltarea cunoștințelor lor pe tărîmul calculului construcțiilor, căutăm să-i pregătim astfel pe viitorii tehnicieni încît aceștia să poată răspunde sarcinilor complexe pe care le pune dezvoltarea în perspectivă a industriei construcțiilor.

Arh. J. FĂINARU
directorul Școlii tehnice de arhitectură din București

Determinarea consumului specific de material folosit la confecții este o preocupare de frunte a elevelor Școlii profesionale de ucenici F.R.B.

Lucrări practice — în laboratorul de zoologie al Centrului școlar agricol din Roman.

O inovație în prezentarea materialului didactic

Cadrele didactice din învățămîntul profesional și tehnic participă la o acțiune largă de confecționare, prin resurse locale, a unui variat material didactic — planșe, scheme, panouri tehnologice, piese și subansamble, machete funcționale ale celor mai importante mașini și instalații etc. In vederea cît mai bunei păstrări a acestui material și pentru utilizarea lui sistematică în cadrul lecțiilor, experiența unor școli din țara noastră, ca și materialele metodice sovietice, evidențiază eficiența folosirii așa numitului „dulap metodic".

Stimulate de experiența pozitivă din acest domeniu, cadrele didactice ale Școlii de meserii din Pitești au luat inițiativa de a perfecționa tipul de „dulap metodic" existent în prezent adaptîndu-i un mecanism care permite deplasarea tablei școlare, a ecranului de proiecție și a panourilor cu materiale utilizate la lecțiile de tehnologia meseriei. Acest mecanism de funcționare — inovația maiștrilor-instructori Gheorghe Horescu și Dumitru Cruceanu — se compune din trei electromotoare de 380 V, 0,6 Kw și 2.280 turații pe minut, un ax central pe care sînt montate trei roți de transmisie, un ax superior pe care sînt montate două roți de transmisie cuplate cu cîte un pinion și o roată de transmisie prevăzută cu un tambur, care pune în mișcare un cablu de tracțiune. Electromotoarele acționează atît roțile de transmisie montate pe axul central cît și cele de pe axul superior, ceea ce permite reducerea turației de la 2.280 la 100 turații pe minut.

Mecanismul este prevăzut și cu trei siguranțe automate, un heblu trifazic, o priză trifazică, o priză monofazică și șase automate, necesare pornirii electromotoarelor prin comandă de la distanță. In partea superioară a suportului metalic pe care sînt montate aceste accesorii se află fixate două axe sprijinite pe patru lagăre, la extremitățile cărora sînt montate patru pinioane care, prin intermediul unor lanțuri de angrenaj, fac posibilă coborîrea și urcarea tablei și a ecranului.

Mecanismul mai dispune de un cărucior metalic care se deplasează pe plan orizontal pe toată lungimea dulapului și face astfel posibilă schimbarea automată a panourilor ce cuprind planșe și desene. In partea stîngă a tablei sînt fixate 6 butoane de contact pentru pornirea și oprirea electromotoarelor, iar în partea ei superioară se află o lampă fluorescentă, care luminează tabla sau ecranul de proiecție.

Pentru a populariza avantajele acestei noi forme de prezentare a materialului didactic, care aduce o contribuție importantă la îmbunătățirea predării disciplinelor de cultură tehnică, Cabinetul metodic din București a organizat recent, la Pitești, un schimb de experiență la care au participat peste o sută de cadre didactice. Numeroși participanți au avut ocazia să asiste la o lecție de tehnologia lăcătușăriei predată cu ajutorul „dulapului metodic". Lecția, cu subiectul „Filetul și elementele lui", a evidențiat avantajele noului sistem de prezentare a materialului didactic. Pe parcursul desfășurării ei au fost prezentate rapid, datorită mecanismului de acționare a „dulapului metodic" panourile înfățișînd elemente ale diferitelor sisteme de filet. Fixarea cunoștințelor s-a realizat prin intermediul proiecțiilor făcute cu epidiascopul pe ecranul „dulapului", elevii reușind să recunoască toate filetele după profilul lor.

In cadrul discuțiilor purtate, participanții la schimbul de experiență au evidențiat avantajele acestei forme de prezentare a materialului didactic.

C. E.

Aspecte ale muncii directorului-adjunct

In majoritatea școlilor, centrelor sau grupurilor școlare profesionale și tehnice există unul sau mai mulți directori adjuncți — ajutoare de bază ale directorului școlii în organizarea și îndrumarea procesului instructiv-educativ. De obicei, unul dintre aceștia (numit și director de studii) se ocupă în mod special de problemele instruirii teoretice și practice a elevilor.

Se poate afirma că în majoritatea cazurilor activitatea directorilor adjuncți aduce o contribuție însemnată la buna desfășurare a instruirii teoretice și practice a elevilor, la educarea comunistă a acestora. Directori adjuncți, cum sînt Gh. Popovici de la Școala profesională de ucenici de pe lîngă Depoul de locomotive București, L. Selmereanu de la Grupul școlar UCECOM, St. Vertman de la Școala profesională „Timpuri Noi", Maria Milieș de la Centrul școlar „Filimon Sîrbu" și alții urmăresc îndeaproape aplicarea și respectarea programelor școlare de către profesori și maiștrii-instructori, organizează și îndrumă munca metodică a cadrelor didactice, ajută profesorilor să-și planifice just munca, se îngrijesc de asigurarea și folosirea materialului didactic, asistă adesea la lecții și la practică, îndrumă cu competență munca instructiv-educativă a cadrelor didactice.

Se știe că directorul-adjunct trebuie să aibă un plan trimestrial și un plan săptămînal al muncii personale, la baza căruia stau sarcinile din planul general de muncă al școlii și sarcinile curente care se ivesc de la o săptămînă la alta. Planuri de muncă bune, cuprinzînd sarcini concrete, izvorîte din condițiile reale ale școlii și cu termene precise de executare, am găsit la directorii adjuncți L. Selmereanu de la Grupul școlar UCECOM, Elena Stoica de la Școala profesională de ucenici FRB și alții.

Iată, de pildă, cîteva sarcini dintr-un plan de muncă săptămînal al tovarășului L. Selmereanu: analiza activității comisiilor metodice, organizarea unei brigăzi pentru controlul instruirii teoretice și practice a elevilor din anul II al școlii tehnice, controlul practicii în producție a elevilor anului III de la școala profesională și 3 ore de asistență la lecții (se specifică clasa, disciplina și profesorii la ale căror lecții se va asista).

Astfel de planuri concrete, cu sarcini precise sînt chemați să-și alcătuiască și directorii adjuncți care au neglijat pînă acum acest aspect important al muncii lor.

Nu este vorba aici de o simplă formă. Practica dovedește că în realitate subaprecierea importanței planificării de către directorii de studii se răsfrînge negativ asupra conținutului muncii instructiv-educative din școală. De exemplu, lipsa de grijă a directorului de studii de la Școala profesională „Semănătoarea" pentru planificarea propriei sale munci a determinat o serie de lipsuri și în planificarea muncii unor cadre didactice ale școlii. Bunăoară, o serie de diriginți n-au rezervat în planurile lor de muncă nici o oră pentru discuții pe teme etice, care trebuie să predomine în orele de dirigenție, prevăzînd doar activități privitoare la organizarea muncii, la discutarea unor probleme sanitare, recenzii și alte activități de același fel.

Una din formele prin care directorii de studii pot sprijini în mod efectiv procesul instructiv-educativ este asistența la lecții. Majoritatea directorilor de studii, cum sînt, bunăoară, tovarășii Maria Ilieș și Constantin Matei de la Grupul școlar „Filimon Sîrbu", I. Selmereanu de la Grupul școlar UCECOM și alții efectuează numeroase asistențe la lecțiile profesorilor școlii, consemnînd în caiete speciale această activitate și îndrumînd cu competență munca profesorilor.

In caietul de asistențe al directorului adjunct L. Selmereanu de la Centrul școlar UCECOM de exemplu, se rezervă un număr de file tuturor cadrelor didactice ale școlii. Caietul este ținut la zi de mai mulți ani, ceea ce îi permite directorului adjunct să constate evoluția profesorilor. Pentru fiecare asistență apar data, obiectul, anul, clasa (la alți directori-adjuncți, ca de exemplu la tovarășa Maria Ilieș, apare aci și scopul asistenței). Se redă apoi pe scurt conținutul lecției și sînt notate observațiile, recomandările, concluzii. Adesea asistența se repetă peste un interval de timp pentru a se verifica dacă profesorul a ținut seama de recomandările făcute.

Unii directori adjuncți folosesc desigur, și alte forme. Important este însă ca observațiile ce se fac să contribuie la îmbunătățirea conținutului instructiv-educativ al lecției, la dezvoltarea măiestriei profesorilor.

GH. DIVRICIAN

Dezbateri fructuoase

De curînd, în orașul și raionul Tg. Neamț s-a încheiat acțiunea de alegeri la grupele sindicale din învățămînt.

Anul acesta, adunările de dări de seamă și alegeri în grupele sindicale au constituit un prilej de analiză profundă a multiplelor sarcini ce stau în fața organizațiilor sindicale din școli. După cum este și firesc, problema principală care a făcut obiectul analizei în adunările generale a fost munca membrilor de sindicat pentru îmbunătățirea continuă a procesului instructiv-educativ din școli.

La adunarea care a avut loc la Școala de 8 ani din Blebea s-a relevat că membrii de sindicat de la această școală au obținut rezultate deosebite în acestă direcție. Elevii acestei școli au promovat la sfîrșitul anului școlar avînd cunoștințe temeinice la toate obiectele de învățămînt. Această situație nu este întîmplătoare. Cadre didactice ca Vasile Istrate, Constantin Bîrliba și alții au împărtășit din experiența lor învățătorilor mai tineri. Grupa sindicală, împreună cu comisia metodică din școală, s-a preocupat de organizarea schimbului de experiență prin lecții deschise, asistențe etc.

De asemenea, și adunarea generală de la Școala de meserii din Tg. Neamț a constatat cu satisfacție preocuparea deosebită a cadrelor didactice pentru instruirea teoretică și practică a elevilor, precum și pentru educarea lor în spirit comunist. Aici, în afară de organizarea schimburilor de experiență cu privire la desfășurarea lecțiilor teoretice s-a dat o importanță deosebită și schimburilor de experiență în ceea ce privește organizarea practicii în atelierele de lăcătușărie și montaj, mobilă și bînale, croitorie etc. Au fost organizate de asemenea, de către grupa sindicală, și consfătuiri de muncă în care s-au dezbătut probleme privind instruirea practică în ateliere, cu care ocazie maiștrii cu experiență au împărtășit celor tineri metodele lor de muncă.

În adunările de dări de seamă și alegeri s-a subliniat faptul că, paralel cu preocuparea pentru îmbunătățirea continuă a muncii instructiv-educative, grupele sindicale s-au preocupat și de mobilizarea membrilor de sindicat din școli în munca cultural-educativă de masă, precum și în munca patriotică de folos obștesc. Este demnă de menționat, de exemplu, preocuparea membrilor de sindicat de la Școala de 8 ani din Blebea pentru mărirea spațiului de școlarizare. Sprijiniți de către comitetul executiv al sfatului popular, mobilizînd și comitetul de părinți, ei au reușit ca prin valorificarea unor resurse locale să dea în folosință două săli de clasă, la construirea cărora au realizat economii de peste 10.000 lei. Și la unele școli din orașul Tg. Neamț membrii de sindicat au reușit să realizeze economii însemnate în construcția și întreținerea localurilor de școală, a mobilierului etc.

La adunările generale pentru prezentarea dărilor de seamă și alegeri în grupele sindicale s-au făcut și numeroase propuneri menite să sporească și mai mult capacitatea mobilizatoare și educativă a activităților organizate de ele. Dintre aceste propuneri menționăm pe cele făcute la adunarea generală de la Școala medie nr. 1 din Tg. Neamț în legătură cu intensificarea preocupării grupei sindicale pentru munca profesorilor de la cursurile serale sau pentru cea a personalului administrativ și de serviciu.

Peste tot în orașul și raionul Tg. Neamț au fost aleși în conducerea grupelor sindicale membri de sindicat cu experiență, cunoscători ai problemelor școlii și care se bucură de stima și respectul colectivelor în care lucrează.

Prof. GH. APOSTOL
Secretar al Comitetului sindicatului învățămînt Tg. Neamț

Aeromodeliștii de la Palatul pionierilor din Oradea sînt în plină activitate.

Lecturile pedagogice

Luni dimineața s-a deschis la Școala medie „Gheorghe Lazăr" din Capitală cea de-a IV-a sesiune centrală a „Lecturilor pedagogice". Lucrările sesiunii au fost deschise de prof. dr. Stanciu Stoian, directorul Institutului de științe pedagogice.

Cele aproape 400 de cadre didactice din București și din provincie care au luat parte la sesiune au urmărit cu viu interes comunicările ținute în cadrul a 15 secții de către învățători, profesori și educatoare cu o bună experiență în munca școlară. Printre cele 77 de lucrări selecționate din cele înaintate pentru actuala sesiune reținem: „Legarea cunoștințelor de fizică (mecanică) de practica în producție", „Educarea patriotismului și a internaționalismului socialist la elevi prin predarea chimiei", „Experiențe demonstrative la fizică cu aparate construite cu ajutorul elevilor", „Formarea colectivului de elevi" (din munca unui diriginte), „Din jurnalul unui inspector școlar", „Folosirea experienței din producție a muncitorilor în procesul de învățămînt", „Unele aspecte metodice ale prezentării noțiunilor istorice prin scheme și grafice în școala medie serală", „Folosirea materialului didactic în numerație și cele patru operații cu numere întregi în școala elementară", „Din experiența predării subordonatelor cauzale, finale și condiționale", „Lucrări practice efectuate cu elevii clasei a V-a în cadrul lecțiilor de geografie fizică", „Organizarea și desfășurarea lecțiilor de repetare la sfîrșit de capitol, trimestru, an", „Aprofundarea cunoștințelor de limba romînă ale elevilor prin studiul limbii latine", „Formarea deprinderilor de muncă independentă", „Dezvoltarea rezistenței la gimnastele începătoare" etc.

Lucrările consfătuirii s-au încheiat miercuri, 19 decembrie a. c., prin cuvîntul de încheiere al tov. prof. dr. Stanciu Stoian.

Proiecte pentru vacanță

Ca în fiecare an, vacanța de iarnă aduce și acum elevilor patriei noastre, de la cei mai mici pînă la cei mai mari, nenumărate bucurii și surprize, clipe de odihnă plăcută, de distracție și destindere.

Secțiile de învățămînt, școlile, în colaborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri s-au îngrijit din vreme ca vacanța să se desfășoare în cele mai bune condiții

Pentru elevii din orașul Iași vor funcționa în vacanța de iarnă două cluburi. Unul la Școala medie nr. 1 „Mihail Sadoveanu", altul la Școala de muzică. La aceste cluburi se vor organiza variate și interesante acțiuni educative, concursuri gen „Drumeții veseli", seri literare, simpozioane. De asemenea, elevii vor vedea numeroase filme artistice.

Vor prima, bineînțeles, manifestările în aer liber. Elevii ieșeni vor susține pasionante manifestări sportive, vor participa la drumeții în împrejurimile orașului — la cabana Bîrnova, la Dealul Șorogari etc.

Pregătiri intense se fac și pentru sărbătoarea anului nou. Numeroși elevi din oraș vor petrece revelionul împreună cu profesorii lor la școlile medii nr. 1 și nr. 2, unde vor putea vedea și un bogat program artistic prezentat de brigăzile artistice și formațiile instrumentale ale celor două școli.

★

Bogată în manifestări cultural educative, artistice și sportive va fi și vacanța elevilor bucureșteni.

Însoțiți de cadrele didactice, ei vor avea acum prilejul să cunoască și mai bine noile cartiere ale Capitalei, împrejurimile ei, mărețele realizări obținute de oamenii muncii, sub conducerea partidului, monumentele care vorbesc despre trecutul de luptă al clasei muncitoare.

În perioada 25 decembrie 1962 — 5 ianuarie 1963 numeroși pionieri și elevi vor viziona spectacolele special organizate pentru ei de către Teatrul Țăndărică și Teatrul pentru copii și tineret cu piesele „Navigăm în Cosmos", „Salut voios", „Băiatul din banca a doua", „Doi la aritmetică" și altele.

Cu multă grijă sînt pregătite și simpozioanele, serile literare, întîlnirile cu scriitorii, artiștii, oamenii de știință, sportivii fruntași, concursurile „Drumeții veseli" sau „Cine știe, cîștigă" cu teme ca „Realizările regimului democrat-popular în raionul nostru", „Prin muzeele și expozițiile Capitalei", „Prin orașul nostru drag" etc.

De multă atenție se vor bucura în perioada vacanței de iarnă manifestările sportive. Elevii vor participa la acțiunile prilejuite de desfășurarea spartachiadei de iarnă a tineretului, iar în școli, la cluburi, la casele de cultură ale tineretului, pe patinoare, se vor organiza concursuri de șah, ping-pong, volei, patinaj etc. Între 23 și 30 decembrie, la Palatul pionierilor va fi organizată săptămîna jocurilor pionierești de iarnă.

Și acestea sînt doar cîteva din multiplele și interesantele manifestări la care vor participa în vacanța de iarnă elevii bucureșteni.

★

Vești despre pregătirile pentru vacanța de iarnă a elevilor am primit și de la Suceava. Aici s-au organizat pentru elevi 36 de cluburi, în cadrul cărora se vor desfășura concursuri pentru cel mai bun recitator și cel mai bun solist, concursuri de săniuțe, vor avea loc scurte spectacole etc. De asemenea, însoțiți de cadre didactice elevii vor vizita întreprinderile din oraș și gospodăriile colective din împrejurimile acestuia.

Acum se pregătește și deschiderea „orășelului copiilor" care va oferi elevilor mici și mari multe surprize plăcute.

★

E numai de-o șchioapă și se înalță în vîrful picioarelor să întindă, peste masă, o carte.

— Am adus-o înapoi.

Fetița cu cravata roșie de pionier e una dintre cititoarele Bibliotecii regionale din Pitești.

Și-a băgat cărțile în ghiozdan și, spunînd bună-seara, a vrut să plece. Dar tovarășa bibliotecară Nămoloșanu Rodica a oprit-o arătîndu-i un anunț: „Biblioteca regională Pitești (secția pentru copii), în colaborare cu Teatrul de stat, organizează în vacanța de iarnă a elevilor spectacolul „Parada basmelor".

Dar aceasta este numai una din acțiunile ce vor fi organizate de bibliotecă în vacanța de iarnă. În sala de lectură a și apărut o vitrină care atrage privirile copiilor. Deasupra un afiș: „Vă recomandăm să citiți în vacanță... Alt afiș anunță că cei mai pasionați cititori ai bibliotecii vor putea participa la concursul cu premii: „Cel mai bun recitator, povestitor și cititor artistic". De asemenea, copiii vor participa la o seară de poezie „Cei mai tineri poeți" precum și la numeroase discuții pe marginea cărților citite de ei.

Pentru zilele vacanței la Palatul Pionierilor din București se pregătește un nou spectacol de păpuși.

CONCURSURI

Institutul de construcții din București anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

Profesor la disciplina analiză matematică, Facultatea de hidrotehnică, poziția 1 din statul de funcțiuni al catedrei de matematici I,

Profesor la disciplina analiza matematică, Facultatea de construcții civile, poziția 1 din statul de funcțiuni al catedrei de matematici II;

Profesor la disciplina chimie generală și materiale de construcții, Facultatea de construcții feroviare, drumuri și poduri, poziția 1 din statul de funcțiuni al catedrei de chimie și materiale de construcții;

Profesor la disciplina rezistența materialelor și statica construcțiilor, Facultatea de construcții civile, poziția 2 din statul de funcțiuni al catedrei de rezistența materialelor II;

Profesor la disciplina tunele, Facultatea de construcții feroviare, drumuri și poduri, poziția 1 din statul de funcțiuni al catedrei de construcții feroviare;

Conferențiar la disciplina rezistența materialelor și statica construcțiilor, Facultatea de construcții civile, poziția 4 din statul de funcțiuni al catedrei rezistența materialelor II.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, o cerere adresată rectoratului Institutului de construcții din București, bd. Tolbuhin nr. 89 raionul 23 August, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția în care își au funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, autobiografie.

Locul și data concursului vor fi anunțate direct candidaților admiși la concurs pentru postul respectiv.

★

Universitatea din Timișoara, bd. Pîrvan nr. 4, anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

Facultatea de matematică-mecanică, un post de conferențiar, poziția 3, la disciplinele geometrie analitică și elemente de algebră liniară, teoria curbelor și suprafețelor de la catedra de geometrie.

Facultatea de fizică, un post de conferențiar, poziția 2, la disciplinele fizică generală și fizică teoretică de la catedra de mecanică, optică și fizică teoretică.

Facultatea de filologie, un post de profesor, poziția 1, la disciplinele filologie romanică și curs special de la catedra de limba romînă și un post de conferențiar, poziția 1, la disciplinele istoria literaturii romîne și curs special de literatură, de la catedra de literatură romînă.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la secretariatul Universității din Timișoara, bd. Pîrvan nr. 4 următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția în care își au funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

RECENZII — RECENZII

Un curs de limba romînă publicat la Moscova

Printre realizările din ultimul timp ale lingvisticii sovietice se numără și **Cursul practic de limba romînă,** a cărui autoare este A. S. Sadețkaia. Cursul reprezintă prima încercare de acest fel făcută în Uniunea Sovietică și ilustrează activitatea intensă a lingviștilor sovietici în domeniul desăvîrșirii metodicii predării limbilor străine. Interesul științific manifestat de aceștia este cu atît mai concludent, dacă ținem seama de faptul că avem de-a face cu două limbi — (romîna și rusa) — care aparțin unor familii deosebite (limbi romanice și limbi slave) și că metoda comparației în procesul de învățare a limbii romîne nu are aplicare exclusivă, așa cum este cazul cu învățarea unei limbi înrudite.

Elaborat pe baza acestei idei, cursul începe prin predarea primelor noțiuni de fonetică și de gramatică romînă. Partea introductivă, în care ponderea o are fonetica descriptivă a limbii romîne, este împărțită în 10 lecții. Fiecare lecție are un conținut bogat și variat: analiza sistemului fonologic, reguli de pronunțare și de scriere, glosarea unor cuvinte noi, texte, unele noțiuni elementare de gramatică. Lecțiile din partea a II-a — cursul principal — în număr de 27, sînt organizate astfel: un text de bază, vocabular cu termeni noi, explicații gramaticale, analiza unor forme gramaticale, explicarea unor expresii, relevarea familiilor de cuvinte, a sinonimelor, omonimelor și antonimelor, texte de „lectură curentă", exerciții etc. Această parte se încheie cu patru texte extrase din presa romînească (anul 1961). Explicațiile, care se adresează în primul rînd studenților, sînt clare și accesibile. Sînt explicate noțiunile gramaticale fundamentale, elementele noi fiind gradate judicios. Textele și exercițiile, prin conținutul lor variat, asigură însușirea științifică și sistematică a limbii romîne.

Urmează apoi cîteva tabele de declinare — unul în legătură cu principalele funcții ale cazurilor în limba romînă în comparație cu limba rusă, altul despre întrebuințarea cazurilor cu prepoziții, cu articolul, pronumele, verbul etc.

Anexa cuprinde texte beletristice reprezentative pentru cunoașterea vieții poporului nostru, a istoriei lui zbuciumate, a literaturii romîne (texte din scriitorii noștri clasici și contemporani și o selecție de proverbe, zicători și ghicitori). Sînt prezentați de asemenea unii scriitori (C. Negruzzi, Gr. Alexandrescu, V. Alecsandri, I. Creangă, M. Eminescu, I. L. Caragiale, G. Coșbuc, M. Sadoveanu, T. Arghezi, M. Beniuc). Cursul se sfîrșește cu un vocabular romîn-rus.

Toate acestea dovedesc o muncă serioasă și susținută din partea unei autoare care nu e numai specialistă în limba romînă, ci și bine informată asupra poporului nostru.

Procesul de învățare a unei limbi străine pune două probleme esențiale: metoda și sistematizarea materialului lingvistic în funcție de compartimentele limbii: fonetică, gramatică (morfologie și sintaxă), lexic. A. S. Sadețkaia nu a aplicat mecanic metoda comparației. Cursul ei demonstrează că, în cazul învățării unei limbi neînrudite, trebuie să se pornească de la **deosebirile** dintre limbi, iar în cazul înrudirii, de la **asemănări** (aici stă rolul mare al retroversiunii).

În ce privește sistematizarea, autoarea a organizat materia ținînd seama de unitatea și continuitatea pe care trebuie să le prezinte explicațiile diverselor categorii gramaticale. Faptul că unele noțiuni (ca articolul, bunăoară) apar explicate mai înainte este rezultatul aplicării metodei comparației la limbi neînrudite, unde primează criteriul „deosebirilor".

Cartea se dovedește foarte utilă atît pentru studenți, cît și pentru cei care vor să învețe limba romînă, să cunoască istoria, știința, literatura și arta poporului nostru.

Lector univ. GH. POALELUNGI

O carte utilă: „Excursii în împrejurimile Capitalei"

Cartea prof. univ. Paul Călinescu, tipărită nu de mult în Editura uniunii de cultură fizică și sport, se adresează în primul rînd profesorilor, pe care-i ajută în pregătirea și efectuarea excursiilor în orizontul local.

După descrierea sumară a împrejurimilor Capitalei din punct de vedere fizico-geografic (relief, rețea hidrografică, climă, vegetație și faună), a arhitecturii sătești, a ocupației locuitorilor, a unităților industriale create în anii puterii populare și a realizărilor obținute în agricultură prin colectivizarea ei — autorul prezintă orașul București din punct de vedere istoric — din epoca paleolitică și pînă azi.

După această succintă prezentare, cititorul este purtat de-a lungul salbei de lacuri asanate din partea de nord-est a Capitalei, în ordinea în care se înșiră ele pe firul Colentinei — Băneasa, Herăstrău, Floreasca, Tei și Fundeni — arătîndu-i-se pentru fiecare căile de acces, mijloacele de locomoție și împrejurimile.

Partea cea mai cuprinzătoare a lucrării este rezervată itinerariilor excursiilor în regiunea păduroasă a împrejurimilor, pe linia Ploiești (Bălteni, Snagov, Căldărușani), pe Valea Colentinei (Mogoșoaia și Buftea), pe drumul Bolintinului (Ciorogîrla, Bolintinul din Vale și Potlogi), pe drumul Alexandriei (Buda, Popești-Novaci, Ghimpați, Petru-Rareș), spre miază-zi, către Giurgiu (Copăceni, Călugăreni, Comana), spre Dunăre (Greaca) și pe linia Călărașilor (Pasărea, Pustnicul, Cernica, Plătărești).

Lucrarea atrage atenția că pe o rază de 50 km în jurul Capitalei există numeroase lacuri care, departe de a fi monotone, oferă ochiului priveliști încîntătoare și pline de pitoresc.

Deosebit de utile sînt informațiile privind monumentele istorice din punctele turistice existente în împrejurimile Bucureștiului.

Broșura este ilustrată cu 25 de figuri în text (hărți și schițe de itinerarii) și cu 48 de fotografii, alese dintre cele mai reprezentative; ea conține și două hărți anexe. Mai ales harta colorată a împrejurimilor Capitalei pe o rază de 50 km este cu deosebire folositoare, arătînd clar obiectivele turistice (rezervațiile științifice, monumentele istorice, cabanele turistice, instalațiile vînătorești și pescărești) precum și traseele I.T.B. și I.R.T.A. care se pot folosi în organizarea excursiilor.

Cartea este folositoare școlilor și în special profesorilor de geografie, istorie și științe naturale în munca lor pentru buna reușită a excursiilor.

M. C.

Membrii cercului de radio amatori de la Școala de 8 ani din Domnești, regiunea București, se ocupă cu mult interes de montarea unui redresor

POȘTA redacției

N. Avădanei — Tg. Neamț

Potrivit regulamentelor în vigoare, timpul servit de către cadrele didactice la secțiile de învățămînt în problemele de evidență a personalului didactic se recunoaște la stagiul de activitate în învățămînt dacă acele cadre au provenit din învățămînt sau aveau pregătirea pentru a preda în învățămînt.

Ion Popescu — Focșani

Pentru instructorii de practică sînt prevăzute două categorii de salarizare: (categoria I — pentru cei calificați prin absolvirea unei școli de nivel mediu în specialitate sau a altor școli asimilate acesteia și categoria a II-a — pentru cei cu studii incomplete, dar care posedă calificarea necesară.

Marin Mitran — comuna Arada, raionul Cîmpeni

Suplinitorii cadrelor didactice care au funcționat la catedră în cursul anului și care au fost reținuți în luna august, după expirarea concediului de odihnă (calculat cîte 4 zile pentru fiecare lună de muncă), pentru a îndeplini diverse sarcini în cadrul școlii, au dreptul la plata salariului pe perioada respectivă, dacă contractul de muncă nu a fost desfăcut.

Petre G. Gibă — Rm. Vîlcea

Dacă la 1 august 1959 ați avut un stadiu de peste 5 ani în învățămînt, fiind și absolvent al Facultății de matematică-fizică, urma să fiți salarizat la categoria a II-a de profesor, grupa 5—10 ani. Trecerea la categoria I de salarizare era posibilă după trecerea examenului de stat.

În situația de față, avînd calificarea de profesor și un stagiu de vechime de peste 5 ani, secția de învățămînt urma să hotărască în problema acordării gradului definitiv cu respectarea regulamentului de acordare a gradelor.

Se menționează că într-un astfel de caz nu trebuie să se procedeze la diminuarea drepturilor de salarizare.

Vasile Ologoiu — comuna Căpreni, raionul Gilort.

Vă puteți înscrie pentru examenul de gradul II numai după ce ați îndeplinit stagiul prevăzut de normele în vigoare pentru obținerea gradului II.

Ovidiu Blagu — comuna Mogoș, raionul Cîmpeni.

Deși notele la obiectul „Agricultura" se pun separat la lucrările practice și separat la teorie, din aceste note se calculează o singură medie trimestrială.

Gheorghe I. Tăbărana — Oltenița

Stabilirea obligației de catedră între limitele de 24—30 ore săptămînal a instructorilor de practică se face în funcție de numărul orelor prevăzute în planul de învățămînt. Astfel, poate rezulta un număr de 24, 26 sau 30 de ore, urmînd ca retribuirea în cumul să se facă numai pentru orele care depășesc obligația maximă de predare, de 30 ore săptămînal.

Ion Oprișan — Brăila

Pentru ca anii cît ați urmat cursurile facultății să vi se considere ca stagiu în învățămînt ar fi trebuit, potrivit normelor în vigoare, să fi funcționat mai înainte în învățămînt cel puțin 3 ani. Întrucît dv., înainte de începerea studiilor superioare, nu ați funcționat în învățămînt decît un an, nu beneficiați de prevederile menționate. În aceste condiții nu veți putea trece la o nouă grupă de vechime decît după ce veți trece examenul de definitivat.

Victoria Ștefănescu — Bechet.

Diriginții se numesc dintre profesorii care predau la clasele respective. Este o greșeală să fie desemnat ca diriginte al unei clase un profesor care nu are ore la clasa respectivă.

Mihai Gh. Andone — comuna Schitu Frumoasa, raionul Buhuși.

Cadrele didactice înscrise la cursurile fără frecvență ale institutelor de învățămînt superior au aceleași obligații profesionale și social-culturale ca și celelalte cadre didactice. Informații amănunțite în legătură cu concediul de studii puteți obține de la secția de învățămînt a raionului.

Georgeta C. Pîrvu, Maria Ungureanu, Nicolae Rădulescu, Ion N. Catrinu, Gheorghe Badea, Iosif Prutnal, Marin Dolea, Mihai D. Niță, Elvira Cimpoieru, Cornelia Timofte, Vasile Neagu, Dorneanu Elena, Victoria Sălăgeanu, Nicolae Dancu, Teodor Fanasie, Eugenia Ivescu, Domnica Șandru, Mircea Andreescu, Gheorghe Vanca, Susana Bodnar, Nicolae Popescu, Maria Ionescu, Gheorghe Vlass, Maria Popa, Ecaterina Onac, Al. C. Aldea.

Pentru informațiile pe care le cereți puteți primi lămuriri adresîndu-vă organelor locale de învățămînt.

Un valoros schimb de experiență

La bogata activitate de perfecționare întreprinsă anul acesta pe plan regional sau central se adaugă și preocuparea pentru perfecționarea șefilor secțiilor de învățămînt regionale, raionale și orășenești. În perioada 2—13 XII a. c. a avut loc pentru aceste cadre, pe plan central, la București, un curs de perfecționare organizat de Ministerul Învățămîntului.

Cursul s-a referit la problemele muncii secțiilor de învățămînt pentru ridicarea calitativă a procesului instructiv-educativ. El a permis participanților cunoașterea amănunțită a principiilor de orientare în organizarea și desfășurarea învățămîntului. Totodată, cursul a dat și prilejul unui larg schimb de experiență între șefii secțiilor de învățămînt din întreaga țară cu privire la rezolvarea diferitelor aspecte ale muncii lor. Cunoașterea experienței pozitive acumulate de unele secții de învățămînt a constituit astfel un ajutor prețios în muncă pentru fiecare dintre participanți.

Conferințele ținute în cadrul cursului au întregit informarea științifică a șefilor secțiilor de învățămînt asupra unor probleme ale conținutului muncii de instruire și educare, precum și asupra problemelor noi ridicate de pregătirea profesională a inspectorilor. De asemenea, inspectorii au fost informați despre sarcinile ce le revin cu privire la perfecționarea cadrelor didactice, la aplicarea practică a principiilor continuității și stabilității cadrelor pe posturi și catedre, precum și la încadrarea după specialitate a acestora.

Pentru mai buna orientare a șefilor de secții asupra muncii școlare s-au organizat o serie de lecții practice la unele școli medii din București, fapt care a dus la cunoașterea unei valoroase experiențe.

Cursul de perfecționare a venit în sprijinul participanților și prin organizarea unor vizite la muzee și expoziții — cum ar fi Muzeul de istorie a P.M.R., Muzeul de artă al R.P.R., Muzeul orașului București, Muzeul satului — prin vizionarea de spectacole etc.

GHEORGHE GAFENCU
șeful secției de învățămînt
a raionului Fălticeni

ÎNVĂȚĂTORI, PROFESORI, EDUCATOARE, MAIȘTRI-INSTRUCTORI!

abonați-vă la

„GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii voluntari din unitățile de învățămînt. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

EDUCATOARE, ÎNVĂȚĂTORI, PROFESORI, MAIȘTRI-INSTRUCTORI!

Abonați-vă din timp pe anul 1963 la REVISTA DE PEDAGOGIE. Asigurați-vă colecția completă, făcînd abonamente pe tot anul. Costul unui exemplar — 5 lei.

Revista de pedagogie se difuzează pe bază de abonamente, care se fac prin oficiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii voluntari din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XIII nr. 688 | vineri 28 decembrie 1962 | 8 pagini 25 bani

ANIVERSAREA REPUBLICII NOASTRE

La 30 Decembrie, întregul nostru popor muncitor sărbătorește un eveniment de seamă din istoria sa — aniversarea a 15 ani de la instaurarea Republicii Populare Romîne. Acum 15 ani, masele populare, conduse de partid, au înlăturat monarhia, cel din urmă reazim al claselor exploatatoare, fiind proclamată Republica Populară Romînă. Înlăturarea din guvern, în noiembrie 1947, a ultimilor reprezentanți ai burgheziei și abolirea monarhiei la sfîrșitul lui decembrie al aceluiași an au marcat trecerea la revoluția socialistă. În Romînia a fost instaurată puterea democrat-populară, formă a dictaturii proletariatului.

Anii care au trecut de la făurirea Republicii sînt ani în care în țara noastră au avut loc profunde transformări economice și sociale, s-au statornicit și consolidat relațiile de producție socialiste, a fost lichidată exploatarea omului de către om. Poporul muncitor a devenit singurul stăpîn al destinelor sale, al bogățiilor naturale ale țării, al tuturor bunurilor materiale și spirituale pe care le produce.

Congresul al III-lea al P.M.R. a marcat victoria istorică a socialismului în R.P.R. și intrarea țării noastre într-o nouă etapă de dezvoltare, aceea a desăvîrșirii construcției socialiste. Luptînd pentru aplicarea în viață a sarcinilor trasate de partid, poporul nostru a obținut, în perioada care a trecut de la Congres, victorii remarcabile. În decursul acestei perioade s-au înregistrat noi realizări în industrializarea socialistă a țării. S-a încheiat cu succes procesul de colectivizare a agriculturii. Ca urmare, socialismul a învins definitiv în Republica Populară Romînă. Aceasta este o victorie de însemnătate istorică, obținută, sub conducerea partidului, de către eroica noastră clasă muncitoare, de către țărănime și intelectualitate.

Republica Populară Romînă dispune în prezent de o industrie puternică, bazată pe tehnica modernă, repartizată rațional pe întreg teritoriul patriei, în cadrul căreia se dezvoltă cu precădere producția mijloacelor de producție — chezășia înfloririi continue a economiei naționale în ansamblul ei. Ca urmare a eforturilor entuziaste depuse de oamenii muncii, producția industrială a fost în 1961 de aproape 5 ori și jumătate mai mare decît în 1949. Cît de mare este pasul făcut pe drumul transformării Romîniei într-o țară industrială înaintată se poate vedea și din aceea că numai în primele 3 luni ale anului 1962 s-a produs de 2—3 ori mai multă energie electrică, fontă, oțel, produse sodice și altele decît în tot anul 1938, anul de vîrf al economiei burgheze.

În perioada care a trecut de la 30 Decembrie 1947 s-au petrecut schimbări fundamentale în viața satelor. Ca urmare a aplicării creatoare a planului cooperatist al lui Lenin, a puternicului ajutor tehnic și material acordat de stat, a vastei munci politice și organizatorice desfășurate de partid, milioane de familii țărănești și-au unit micile gospodării individuale în mari gospodării agricole colective. Obiectivul stabilit de Congresul al III-lea al P.M.R. în domeniul transformării socialiste a agriculturii a fost realizat cu aproape 4 ani înainte de termen. Dotarea agriculturii cu un mare număr de mașini și tractoare, creditele acordate de

(Continuare în pag. 2-a)

Desen de *Marcel Chirnoagă*

15 ani de realizări în domeniul învățământului

Se împlinesc 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne, ani de luptă eroică a poporului, sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, pentru înfăptuirea sarcinilor revoluției socialiste.

În cei 15 ani care au trecut de la proclamarea Republicii, țara noastră a cunoscut profunde transformări revoluționare. Subliniind mărețele realizări ale poporului nostru pe drumul socialismului, în Raportul prezentat la cel de-al III-lea Congres al partidului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea: „În Republica Populară Romînă a fost creată baza economică a socialismului; aceasta constituie o măreață victorie a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității".

Dînd viață directivelor Partidului, adoptate la Congresul al III-lea, poporul nostru a dobîndit noi și însemnate succese în construirea socialismului. Cu aproape patru ani înainte de termenul stabilit la Congres a fost terminată colectivizarea agriculturii, eveniment de însemnătate deosebită în istoria poporului nostru. Prin aceasta, în Republica Populară Romînă socialismul a învins definitiv la orașe și sate.

Ca parte integrantă a tuturor acestor transformări revoluționare, în țara noastră se desfășoară revoluția culturală. În anii care au trecut, învățămîntul de toate gradele, principala pîrghie a dezvoltării culturale, a fost reorganizat pe baza principiilor învățăturii marxist-leniniste, pentru a contribui la ridicarea nivelului cultural al poporului și pentru a pregăti cadrele necesare construirii socialismului.

Pentru a înțelege întreaga semnificație a eforturilor depuse și a victoriilor obținute de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în domeniul școlii și educației, este necesar să ținem seama de condițiile grele în care a început la noi revoluția culturală, condiții moștenite de la regimul burghezo-moșieresc. Deși dreptul la învățătură și obligativitatea învățămîntului elementar erau înscrise în toate constituțiile burgheze începînd cu anul 1864, acest drept rămînea literă moartă pentru marea majoritate a copiilor oamenilor muncii. Plaga analfabetismului și starea jalnică a învățămîntului din Romînia burghezo-moșierească erau de notorietate internațională. Regimul burghezo-moșieresc a lăsat peste 4 milioane de analfabeți și semianalfabeți, ceea ce reprezenta aproape 25 la sută din populația țării.

Acad. ILIE MURGULESCU
ministrul învățămîntului

Pentru clasa muncitoare și partidul său, scoaterea maselor muncitoare din bezna inculturii, ridicarea nivelului cultural al poporului, transformarea științei și culturii într-un bun al poporului, educația tinerei generații constituie condiții absolut necesare în vederea construirii cu succes a socialismului, în vederea satisfacerii în măsură mereu crescîndă a trebuințelor de ordin cultural ale oamenilor muncii.

Prin reforma învățămîntului din anul 1948 s-au înfăptuit schimbări însemnate în organizarea, conținutul și metodele de învățămînt și educație, precum și în situația cadrelor didactice. Educația și instrucția au devenit probleme de interes colectiv, întregul învățămînt a devenit învățămînt de stat, accesibil maselor largi, cu o orientare realist-științifică potrivit cerințelor societății noastre.

Lichidarea analfabetismului a fost tratată ca o problemă de stat. Sub îndrumarea partidului s-a desfășurat pe un plan larg munca de lichidare a neștiinței de carte. Datorită activității entuziaste și eforturilor susținute depuse de zecile de mii de învățători și profesori, cei peste 4 milioane de analfabeți și semianalfabeți cîți existau în 1945 au învățat să scrie, să citească și să socotească, astfel că în anul 1955 analfabetismul a fost lichidat ca fenomen de masă în țara noastră.

Pentru închiderea izvoarelor analfabetismului s-a lărgit rețeaua școlilor de patru ani. Au fost înființate unități școlare în satele îndepărtate de centru și chiar pe lîngă grupe izolate de case.

Răspunzînd cerințelor culturale mereu crescînde ale maselor, regimul democrat-popular a creat și a dezvoltat an de an școala de 7 ani ca bază de cultură pentru toți cetățenii țării. Începînd cu anul școlar 1955—1956 învățămîntul de 7 ani a devenit general și obligatoriu în orașe, centre muncitorești și centre raionale.

Un moment important în viața școlii noastre l-a constituit Congresul al II-lea al P.M.R. În baza directivelor trasate de Congres a fost adoptată Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. din iulie 1956, cu privire la îmbunătățirea învățămîntului de cultură generală. Aplicarea prevederilor acestei Hotărîri a deschis calea spre o profundă îmbunătățire a conținutului învățămîntului: s-au întocmit noi planuri și programe de învățămînt, s-au elaborat manuale noi, originale, care au contribuit la ridicarea nivelului științific al învățămîntului și la întărirea legăturii școlii cu viața, cu producția, s-a intensificat munca de educație comunistă a tineretului. Măsuri importante au fost luate pentru ridicarea pregătirii ideologice și profesionale

(Continuare în pag. 2)

15 ani de realizări în domeniul învățământului

(Urmare din pag. 1)

a învățătorilor și profesorilor. Durata învățământului de cultură generală s-a prelungit de la 10 la 11 ani.

Congresul al III-lea al P.M.R. a marcat o nouă etapă în dezvoltarea școlii. Răspunzînd cerințelor desăvîrșirii construcției socialismului, Congresul a adoptat hotărîrea de importanță istorică referitoare la încheierea procesului de generalizare a învățămîntului de 7 ani și trecerea treptată la învățămîntul general de 8 ani, durata școlii de cultură generală fiind prelungită, astfel, la 12 ani.

Procesul de generalizare a învățămîntului de 7 ani s-a încheiat, practic, în anul școlar 1961—1962, cu un an înainte de termenul stabilit de Congresul al III-lea, prin cuprinderea în clasa a V-a a 99 la sută dintre absolvenții clasei a IV-a. În anul școlar în curs s-au obținut noi succese în dezvoltarea și consolidarea realizărilor anterioare: în clasa a V-a au fost cuprinși 99,6% din absolvenții clasei a IV-a.

An de an a crescut numărul elevilor din învățămîntul general, ajungînd, în acest an, la 2.610.000 elevi în clasele I—VII, cu 819.000 elevi mai mulți decît în anul de reformă a învățămîntului și cu 1.034.000 mai mulți decît în anul 1938—1939.

Și mai semnificative sînt realizările obținute în școlarizarea elevilor la clasele V-VII, în care în anul școlar 1962—1963 au fost cuprinși 1.048.000 elevi, de 4 ori mai mulți deci în 1948/49 și de 9 ori mai mulți decît în 1938/39.

Pentru a asigura școlarizarea numărului sporit de elevi s-a amplificat în fiecare an rețeaua școlilor: în acest an sînt în funcțiune 15.000 de unități cu clasele I-VII și I-IV, totalizînd un număr de 112.000 clase. Numărul școlilor de 7 ani a crescut de la 3.300 în anul 1948—1949, la 7.200 în 1962—1963, înregistrînd o sporire de aproape zece ori față de anul 1938—1939.

Succese remarcabile s-au obținut și în realizarea sarcinii trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. în ceea ce privește trecerea treptată la școala generală de 8 ani. În acest an școlar elevii din clasele I-VI, reprezentînd 87,79 la sută din numărul total de elevi cuprinși în școala generală, învață după sistemul școlii de 8 ani, iar în anul școlar viitor toți elevii vor beneficia de îmbunătățirile aduse prin introducerea noilor planuri de învățămînt și programe școlare pentru școala de 8 ani.

Concomitent cu dezvoltarea școlii generale de 7 (8) ani, s-a lărgit și rețeaua școlilor medii și a crescut numărul elevilor școlarizați în clasele VIII-XI. În acest an școlar funcționează 514 unități școlare medii, cu 200.861 elevi. Raportînd aceste cifre la anul 1938—1939 rezultă o creștere de 243% a numărului de școli și de 690% a numărului de elevi.

Învățămîntul seral — formă de învățămînt creată de regimul nostru — și învățămîntul fără frecvență constituie drumul cel mai sigur pentru pregătirea pe scară tot mai largă, din rîndul oamenilor muncii, a cadrelor de muncitori și tehnicieni cu o înaltă calificare și cu un nivel de cultură generală ridicat, corespunzător necesităților dezvoltării continue a economiei socialiste. Măsurile stabilite de partid și de stat prin recenta Hotărîre a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior aduc o remarcabilă îmbunătățire în sistemul de pregătire a muncitorilor din producție și creează pentru toți cetățenii patriei largi posibilități de a-și completa studiile de cultură generală.

Realizări importante s-au obținut în anii regimului democrat-popular și în dezvoltarea învățămîntului preșcolar ca și a învățămîntului special pentru copiii cu deficiențe. Pentru educația copiilor de vîrstă preșcolară funcționează astăzi peste 7.600 grădinițe, cuprinzînd un număr de peste 370.000 copii, față de 90.000 copii în anul 1938.

În regimul trecut, școlarizarea copiilor deficienți se făcea sporadic și nesistematic, din inițiativă particulară. Pînă în anul 1944 au existat numai 7 unități școlare speciale, cu aproximativ 700 elevi. În prezent funcționează 68 de unități școlare speciale cu internat, cuprinzînd peste 7.000 elevi.

Extinderea rețelei de școli de toate gradele și cuprinderea unui număr tot mai mare de elevi a fost însoțită de o ridicare continuă a calității învățămîntului, de întărirea permanentă a legăturii dintre învățămînt și practică. În cadrul studierii obiectelor de învățămînt elevii primesc multe cunoștințe despre producție, despre realizările importante obținute în industria și agricultura patriei noastre. În planul de învățămînt au fost introduse discipline noi prin care se dau elevilor cunoștințe despre mașini și cunoștințe agricole; au fost rezervate ore pentru munca practică a elevilor. Prin introducerea studiului agriculturii ca obiect principal de învățămînt în școala de 8 ani din mediul rural, în urma Hotărîrii partidului și guvernului privind îmbunătățirea învățămîntului agricol, pregătirea teoretică și practică a elevilor în domeniul agriculturii se ridică la un nivel mai înalt.

Cu sprijinul nemijlocit al organelor locale și al întreprinderilor, un important număr de școli din orașe și-au înjghebat mici săli de lucru în care elevii din clasele V-VII efectuează lucrări de tîmplărie și lăcătușărie. În peste 100 de școli medii din țară s-a organizat experimental munca elevilor din clasele mari direct în întreprinderi o zi pe săptămînă.

Pentru îmbunătățirea continuă a conținutului învățămîntului de un real folos s-a dovedit elaborarea și editarea manualelor școlare care sînt puse la îndemîna elevilor. În cei 15 ani de existență a regimului democrat-popular au fost tipărite numai pentru învățămîntul de cultură generală 4.484 de titluri de manuale, însumînd un tiraj de cca. 174 milioane de exemplare, atît cît nu s-a tipărit în trecut nici în 50 de ani.

În urma măsurii adoptate de Congresul al III-lea al Partidului de a se acorda gratuit manuale elevilor din clasele I-VII, s-au distribuit gratuit, în ultimii 3 ani școlari, cca. 46.000.000 exemplare. Aceasta constituie, pe lîngă celelalte măsuri luate de partid și de stat în vederea creării unor condiții tot mai bune de învățătură, o nouă dovadă a grijii, dragostei și atenției deosebite de care este înconjurat tineretul.

Dezvoltarea continuă a învățămîntului de cultură generală a dus la creșterea corespunzătoare a numărului de învățători și profesori. Față de cei 46.435 de învățători și profesori care au funcționat în învățămîntul de cultură generală în 1938, în anul școlar 1962—1963 se ocupă de instruirea și educarea elevilor din aceste școli de aproape trei ori mai multe cadre didactice, și cu toate că învățămîntul are o extindere considerabil mărită, numărul de elevi ce revine unui învățător sau profesor a scăzut de la 34, cît era în 1938, la 24.

Învățătorii și profesorii din Republica Populară Romînă se bucură de o înaltă prețuire. Un întreg sistem de măsuri, stabilite prin diferite documente importante, oglindesc grija partidului și a guvernului pentru a crea condiții de viață și de muncă tot mai bune devotaților slujitori ai școlii. Salarizarea învățătorilor și profesorilor a fost în repetate rînduri îmbunătățită, asigurîndu-li-se, în felul acesta, un nivel de viață corespunzător importantelor sarcini de culturalizare a maselor, de pregătire și educare a viitorilor constructori ai socialismului și comunismului.

Realizările importante dobîndite în anii regimului democrat-popular în învățămîntul de cultură generală nu s-ar fi putut obține fără o dezvoltare corespunzătoare a bazei didactico-materiale. Școala noastră a înregistrat și în acest domeniu succese remarcabile. În cei 15 ani de la instaurarea regimului democrat-popular s-au construit cca. 20.000 de săli de clasă, ceea ce reprezintă aproape jumătate din tot cît au construit regimurile trecute în întreaga lor existență.

Reforma învățămîntului din anul 1948 a însemnat o schimbare revoluționară și în organizarea învățămîntului profesional și tehnic. Întregul învățămînt profesional creat de regimul burghezo-moșierese se caracteriza printr-un conținut rămas mult în urma tehnicii și prin practicarea unor metode de predare învechite și neștiințifice. O lungă perioadă de timp ucenicia a constituit singura formă de calificare profesională, iar înființarea ulterioară a școlilor de meserii sau a liceelor industriale a avut, ca prim rezultat, mărirea numărului celor care solicitau funcții administrative.

În urma reformei învățămîntului școlile profesionale au fost organizate pe lîngă întreprinderi, cu scopul de a pregăti cadre calificate, corespunzătoare nivelului de dezvoltare atins de industria și agricultura din Republica Populară Romînă. Pentru pregătirea cadrelor medii necesare producției industriale și agricole, comerțului, sănătății și administrației au fost înființate școli medii tehnice. O deosebită însemnătate pentru îmbunătățirea continuă a învățămîntului profesional și tehnic a avut-o Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. din 1955. Prin această hotărîre au fost reorganizate școlile profesionale existente, au fost înființate școli tehnice, în care sînt înscriși absolvenți ai școlilor medii de cultură generală, precum și școli tehnice de maiștri, în care se pregătesc cadrele calificate necesare dezvoltării economiei. Ca urmare a Hotărîrii din 1955, profilul școlilor a fost stabilit astfel încît să se asigure o deplină specializare a absolvenților potrivit cu cerințele producției și să se valorifice avantajele pe care le oferă instruirea practică la locul de muncă din marile întreprinderi, șantiere, S.M.T., G.A.S. Crearea școlilor tehnice de maiștri și a școlilor tehnice pentru muncitori de înaltă calificare și pentru tehnicieni asigură pregătirea cadrelor medii necesare producției. În prezent funcționează 469 școli profesionale, de meserii și agricole, frecventate de 167.330 de elevi, 168 școli tehnice de muncitori calificați și de personal tehnic, frecventate de 31.645 elevi, 134 școli tehnice de maiștri, frecventate de 12945 elevi și 98 de școli tehnice agricole frecventate de 28.000 de elevi.

Pentru a asigura pregătirea temeinică a muncitorilor calificați a existat preocuparea continuă pentru îmbunătățirea planurilor de învățămînt și a programelor școlare, care au fost adaptate la cerințele progresului tehnic din diferitele domenii ale industriei. O atenție deosebită s-a acordat editării de manuale pentru învățămîntul profesional și tehnic pentru care s-au tipărit deja 495 de titluri. Numai în ultimii 3 ani tirajul acestor manuale a depășit cifra de 1.800.000 de exemplare.

Condițiile de învățătură și de viață create elevilor din școlile profesionale subliniază grija deosebită pe care statul nostru o manifestă pentru pregătirea muncitorilor și tehnicienilor. Elevii școlilor profesionale au dreptul la școlarizare gratuită, hrană și cazare, echipament, manuale și rechizite școlare etc. Ei primesc o cotă-parte din contravaloarea muncii prestate în timpul instruirii practice. Elevii școlilor tehnice și ai școlilor tehnice de maiștri au, de asemenea, dreptul la școlarizare gratuită. Elevii merituoși ai școlilor tehnice pentru personal tehnic primesc burse de stat, iar la școlile tehnice pentru pregătirea muncitorilor calificați toți elevii primesc burse de stat pe toată durata școlarizării. Elevii școlilor de maiștri primesc pe timpul școlarizării salariul corespunzător categoriei tarifare pe care au avut-o ca muncitori calificați în producție.

Congresul al III-lea al partidului a deschis noi perspective dezvoltării învățămîntului profesional și tehnic. În directivele adoptate se prevede ca în perioada 1960—1965 să se pregătească cca. 260.000 de muncitori calificați și peste 100.000 de cadre tehnice medii.

Remarcabile sînt succesele obținute și în învățămîntul superior în acești 15 ani.

Învățămîntul superior al regimului burghezo-moșieresc, rupt de viață și de nevoile poporului, nu putea să satisfacă cerințele Republicii Populare Romîne în plină construcție a socialismului. El purta pecetea intereselor claselor stăpînitoare de atunci: un învățămînt neunitar, cu conținut neștiințific, dezvoltat anarhic. Lipseau cu totul instituții care să pregătească specialiști pentru unele ramuri ale industriei naționale: industria petrolului, cărbunelui, produselor alimentare ș.a.; exista un număr restrîns de centre universitare și, ceea ce era deosebit de grav, exista o repartizare total necorespunzătoare a studenților pe specialități.

Pe baza reformei învățămîntului din anul 1948 a fost creat un învățămînt superior nou, în concordanță cu țelurile statului democrat-popular. A fost lărgită rețeaua instituțiilor de învățămînt superior, prin crearea unor categorii noi de instituții și prin dezvoltarea celor existente. Astfel, pentru a se satisface cerințele de cadre în vederea înfăptuirii industrializării socialiste a țării au fost create noi instituții de învățămînt superior tehnic. În institutele politehnice existente au fost create facultăți și secții de specializare noi, potrivit cu nevoile de cadre ale principalelor ramuri ale economiei naționale. Schimbări importante, cerute de transformarea socialistă a agriculturii, au fost aduse organizării învățămîntului superior agricol. În prezent în țara noastră funcționează 5 institute agronomice, care pregătesc cadrele necesare agriculturii noastre socialiste. O dezvoltare considerabilă au luat în anii regimului democrat-popular universitățile și institutele care pregătesc cadre didactice. În prezent funcționează 4 universități și 12 institute pedagogice de 3 ani.

Dezvoltarea generală a învățămîntului superior este ilustrată de faptul că în prezent avem 46 de instituții de învățămînt superior față de 16, cîte funcționau în anul 1938 și 165 de facultăți față de numai 33 cîte existau în anul 1938.

O deosebită atenție s-a acordat oamenilor din producție, spre a le da posibilitatea să dobîndească o calificare superioară. Recenta Hotărîre a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală creează noi condiții pentru ridicarea calitativă a acestei forme de învățămînt.

Porțile instituțiilor de învățămînt superior au fost larg deschise pentru fiii oamenilor muncii, care în trecut erau ținuți departe de binefacerile culturii. În prezent, circa 100.000 de studenți sînt înscriși în învățămînt superior cu frecvență, fără frecvență și seral, față de 26.000 studenți cîți existau în anul 1938. O profundă schimbare s-a petrecut în repartizarea pe specialități a studenților, potrivit nevoilor reale ale economiei și culturii țării noastre.

Statul nostru a acordat și acordă o mare atenție îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale studenților: 62 la sută dintre studenți, care au obținut o situație bună la învățătură, primesc burse și alte forme de sprijin material acordat de stat. Baza materială a învățămîntului superior a fost considerabil dezvoltată. Fonduri însemnate au fost acordate pentru susținerea și dotarea instituțiilor de învățămînt superior. În toate centrele universitare au fost construite cămine și cantine moderne, pentru studenți. Astăzi 63 la sută din tre studenți locuiesc în cămine și iau masa la cantinele studențești.

Dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului superior sînt oglindite și în schimbarea fundamentală a conținutului învățămîntului, în reorganizarea întregului proces de instruire și educare a studenților. Reforma învățămîntului a pus la temelia învățămîntului superior un conținut științific, just orientat ideologic, întemeiat pe învățătura marxist-leninistă.

În vederea unei cît mai complete pregătiri a studenților pentru viitoarea lor profesie, pe linia legării teoriei de practică, au fost introduse și dezvoltate în învățămîntul superior practica în producție și practica pedagogică.

Realizări importante au fost obținute și în pregătirea cadrelor didactice pentru învățămîntul superior. De la 2.194 cadre didactice cîte existau în anul 1938, numărul acestora a depășit astăzi cifra de 10.000. Condițiile de muncă și de trai ale cadrelor didactice din învățămîntul superior au fost simțitor îmbunătățite. Acestea desfășoară în prezent o activitate științifică de nivel ridicat. Sute de tineri se pregătesc prin aspirantură pe lîngă cadre didactice cu prestigiu științific și contribuie prin cercetările lor, la rezolvarea unor probleme importante pentru dezvoltarea științei și economiei noastre.

Cea de a 15-a aniversare a Republicii Populare Romîne constituie pentru toți cei ce lucrează în învățămînt, profesori, elevi și studenți, un prilej de mîndrie patriotică pentru succesele obținute, ca și un prilej de angajamente sporite pentru înfăptuirea sarcinilor de mare răspundere care le-au fost trasate de cel de-al III-lea Congres al Partidului.

Aniversarea Republicii noastre

(Urmare din pag. 1-a)

stat în condiții avantajoase gospodăriilor colective, atenția permanentă a partidului și guvernului pentru cointeresarea materială a țărănimii — toate acestea au făcut ca întreaga perioadă a procesului construcției socialiste la sate să fie caracterizată de creștere continuă a producției agricole vegetale și animale. Victoria obținută de întregul nostru popor muncitor prin încheierea colectivizării agriculturii năruie pentru totdeauna speranțele foștilor exploatatori, ale ideologilor capitalismului, ale transfugilor pripășiți la posturile de radio imperialiste în restabilirea vechilor rînduieli, apuse pentru totdeauna.

În Republica Populară Romînă, bunăstarea și fericirea întregului popor muncitor constituie țelul suprem al politicii generale a partidului și statului. Crește an de an nivelul de trai al oamenilor muncii de la orașe și sate. Comparativ cu anul 1938, în 1961 venitul național a fost de peste 2,9 ori mai mare. Față de anul 1949, salariul real este de două ori mai mare. Oamenii muncii simt tot mai puternic contribuția dată de statul democrat-popular prin cheltuielile acestuia pentru acțiuni social-culturale, la îmbunătățirea traiului lor, la rezolvarea unor nevoi atît de vitale ca locuințele, învățămîntul, ocrotirea sănătății, odihna, pensiile etc.

De la proclamarea Republicii Populare Romîne poziția internațională a țării noastre s-a schimbat în mod radical, ea bucurîndu-se de un binemeritat prestigiu în ochii tuturor statelor. La baza politicii externe a R.P.R. stau prietenia și alianța indestructibilă cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste, lupta pentru întărirea continuă a puternicului sistem mondial socialist. Alături de celelalte țări ale lagărului socialist, R.P. Romînă promovează cu consecvență politica leninistă de coexistență pașnică, demască cu hotărîre uneltirile cercurilor agresive imperialiste. Țara noastră se pronunță pentru dezamarea generală și totală — sarcina cea mai urgentă a zilelor noastre — pentru soluționarea prin tratative constructive a problemelor litigioase.

Sărbătorind cea de a 15-a aniversare a Republicii Populare Romîne, oamenii muncii își intensifică eforturile în toate domeniile de activitate pentru înfăptuirea măreților obiective fixate de Congresul al III-lea al P.M.R., pentru întărirea puterii economice a patriei, pentru desăvîrșirea construcției socialiste și trecerea treptată la comunism.

Viitori profesori — studenţi ai Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău

Şcoala de ieri şi de azi

Acad. Prof.
P. CONSTANTINESCU-IAŞI

Era în anul 1919, pe cînd valul revoluţionar de după primul război mondial, consecinţă a schimbărilor fundamentale aduse în lume de Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, cuprinsese şi ţara noastră. Începuseră să se agite şi slujitorii şcolii. Pe la începutul lunii august se anunţa ţinerea la Iaşi a unui congres al corpului didactic, pentru a se discuta scoaterea şcolii din impasul în care o adusese regimul burghezo-moşieresc.

Şcoala romînească suferea de multe racile şi slujitorii ei se bucurau mai mult de suferinţe decît de beneficii. Învăţămîntul de la ţară era supus unei organizări care-l deosebea de cel de la oraşe ; învăţătorul era prost salarizat, desconsiderat, slujind intereselor de clasă ale şefilor partidelor „istorice".

Congresul de la Iaşi din august 1919 părea să aducă o înviorare corpului didactic. Speranţa pe care mi-o puneam în acest congres mi-o manifestam într-un articol din „Socialismul", organul central al partidului (de la 12 august 1919), astfel : „Sînt curios să văd dacă vremurile noi cuprind şi pe membrii iluştri ai unei bresle de proletari". În jurul lor, dascălii vedeau ridicîndu-se muncitorii în apărarea intereselor lor prin organizarea masivă în sindicate. Valul revoluţionar i-a atins şi pe oamenii şcolii. La oraşe, vechile cercuri didactice, unde se juca table şi se făcea politică de club, au fost înlocuite prin „asociaţiile corpului didactic", care cuprindeau şi pe învăţătorii de la ţară. Noile asociaţii ale învăţătorilor şi profesorilor secundari nu aveau însă nici spiritul combativ, nici puterea organizatorică a sindicatelor muncitoreşti ; ele n-au putut să împiedice degradarea şcolii, nici să îmbunătăţească starea materială a dascălilor.

Pe timpul guvernării liberale, ministrul Angelescu şi-a făcut o faimă demagogică construind şcoli cu zidurile neterminate, mărind numărul profesorilor cu cadre nepregătite, sub pretextul ridicării învăţămîntului la un învăţămînt de masă.

O adevărată tragedie a cuprins întreaga şcoală pe timpul guvernării Iorga-Argentoianu, cînd primul ministru, profesorul Iorga, n-a găsit alt răspuns delegaţilor învăţătorilor din judeţul Constanţa, veniţi în audienţă pentru satisfacerea nevoilor lor, decît sfătuindu-i să se arunce în mare. Dascălii nu erau plătiţi cu lunile, elevii nu aveau unde să înveţe, şcolaritatea atingea cifre de minim nivel.

În anii 1932-1933 s-a început o mişcare de transformare a asociaţiilor — trambuline politice pentru conducătorii lor — în adevărate organe de luptă. Sub conducerea elementelor mai conştiente, în deosebi a profesorilor comunişti, s-a dus o acţiune de sindicalizare. Din dispoziţia partidului, am luat contact cu organizaţia revoluţionară de învăţămînt I.T.E. (Internationale des travailleurs de l'enseignement — Internaţionala muncitorilor din învăţămînt), participînd la cel de-al VIII-lea congres ţinut la Hamburg, în august 1932, cînd am fost ales în executiva mondială, cu mandatul de a organiza o secţie romînească a I.T.E.

Cîteva grupuri s-au format la Iaşi, în frunte cu prof. Radu Cernătescu, la Craiova cu prof. M. Cruceanu, la Braşov, unde Ilie Cristea scotea şi o revistă progresistă, la Cluj etc.

Încă din ilegalitate partidul a luptat pentru înnoirea învăţămîntului, conform principiilor pedagogice socialiste aplicate în Uniunea Sovietică. Îndrumat de partid, am putut să cunosc de pe atunci aceste principii. În broşura „Reforma Învăţămîntului. Propuneri" (Bîrlad 1923), am expus cîteva dintre ele, dînd exemple din Uniunea Sovietică : şcoala muncii, coeducaţia, laicitatea etc.

În anii crizei, care a urmat mai apoi, publicaţiile democratice, unele conduse direct de Partidul Comunist, au demascat mereu situaţia deosebit de grea a şcolii. În foaia de la Bucureşti „Viitorul Social" (din 25 octombrie 1931) am publicat un articol, „Pauperizarea şcoalei", în care arătam falimentul pe care l-a dat statul în domeniul culturii şi al şcoalei ; articolul se încheia astfel : „Statul trebuie să preia în întregime grija şcoalei, pentru răspîndirea culturii adînc în mase. Dar asta nu o va face statul actual, ci cel ce vine, al muncitorilor şi ţăranilor". Un alt articol intitulat „Distrugerea şcoalei", publicat în revista de la Braşov „Spre stînga" (decembrie 1931), se ridica împotriva a două măsuri luate de guvernul de-atunci : închiderea aproape a jumătate din numărul şcolilor normale şi desfiinţarea burselor de la toate şcolile, în deosebi cele normale : „Într-o ţară cu aproape cel mai acut analfabetism din Europa, se iau deodată două măsuri care lovesc în învăţămîntul primar rural" — scriam în acel articol, în anul cînd rămăseseră fără şcoală 357 000 de copii. Explicaţia : „Deci închidere indirect a şcolilor de la ţară, alungarea fiilor de ţărani de la şcolile orăşeneşti ; întuneric peste sate. Întuneric cît mai adînc, ca diversiunile să-şi poată găsi cale uşoară, ca unirea forţelor conştiente să nu se facă, ca eventuala represiune să fie cît mai adîncă" — mai scriam în articol.

Şi diversiunea a venit. Fascizarea, prin elementele legionare, cuziste şi altele, a dus la instaurarea dictaturii şi la războiul anti-sovietic, la înfeudarea hitleristă, care a dus ţara pînă la marginea prăpastiei.

Forţele patriotice, conduse de Partidul Comunist Romîn, au pus însă stavilă drumului prăpăstios ; insurecţia armată a dat poporului romîn luminoasa zi de la 23 August 1944. Începînd de atunci şi şcoala şi slujitorii ei păşesc pe un drum nou, al împlinirii adevăratului rost ; luminarea poporului, cultivarea maselor pentru bunăstarea şi fericirea lor.

Proclamarea Republicii Populare Romîne, acum 15 ani, la 30 Decembrie 1947, a deschis şcolii căi noi şi mai largi de înflorire. La cîteva luni după instaurarea Republicii în vara anului 1948, are loc reforma învăţămîntului, care lichidează şcoala burgheză şi pune bazele şcolii socialiste.

O sarcină principală culturală a fost în acei ani lupta pentru lichidarea analfabetismului, pentru care au fost mobilizaţi toţi slujitorii şcolii. Sute de mii de oameni au învăţat în şcoli, în cazărmi, în fabrici şi la sate ; lichidarea analfabetismului devenise o problemă de stat, care doar în cîţiva ani a fost rezolvată ; nu mai există de mult nici un neştiutor de carte.

Numai după trei ani de la reformă numărul elevilor crescuse uimitor ; în 1951 sînt cuprinşi în şcolile de toate gradele aproape 2 200 000 elevi şi studenţi, din care peste 200 000 în învăţămîntul mediu, peste 100 000 în învăţămîntul profesional şi 55 000 studenţi. Se creează un mare număr de şcoli elementare, mai ales la ţară ; se înfiinţează facultăţi muncitoreşti care pregătesc pe muncitori pentru învăţămîntul superior ; se dezvoltă şcolile medii tehnice şi institutele tehnice de învăţămînt superior, pentru pregătirea specialiştilor necesari industriei şi agriculturii. Se creează numeroase instituţii de învăţămînt superior în centre diferite din ţară, legate de locul producţiei ; se înfiinţează institutul „Maxim Gorki" pentru învăţarea limbii ruse, necesară cunoaşterii ştiinţei sovietice. În şcolile superioare se introduce studiul învăţăturii marxist-leniniste ; toate programele şi manualele sînt restructurate pe bază ştiinţifică. În bugetul statului se introduc, an de an, sume tot mai mari pentru învăţămînt ; o grijă deosebită are statul pentru profesori, ale căror salarii se ridică, în afara diferitelor înlesniri ; se acordă un titlu de distincţie pentru cei mai buni dascăli.

Astăzi, după împlinirea socializării în toate domeniile, şcoala corespunde noilor cerinţe naţionale ; ea este un factor din suprastructură care ajută la transformarea totală a bazei materiale.

Cît de departe sînt, şi în domeniul învăţămîntului, vremurile de azi faţă de cele vechi, de pe timpul regimului burghezo-moşieresc şi chiar faţă de 30 Decembrie 1947 ! Aceşti 15 ani de republică democrat-populară înseamnă uriaşe progrese pe tărîmul şcolii.

În 1938 existau doar 770 şcoli cu clasele V-VII, care cuprindeau 119 110 elevi ; astăzi sînt 7 200 asemenea şcoli cu 1 048 000 elevi. Faţă de 46 435 învăţători şi profesori în 1938, astăzi lucrează de aproape trei ori mai multe cadre didactice în şcolile de cultură generală ; prin grija partidului şi guvernului s-au înfiinţat recent institute pedagogice de învăţămînt superior pentru pregătirea cadrelor didactice necesare învăţămîntului de 8 ani. În 1938 existau doar 16 instituţii de învăţămînt superior, incluzînd 33 facultăţi cu 26.000 studenţi ; iar astăzi 79.507 tineri frecventează cursurile de zi ale celor 165 facultăţi din numeroase centre de învăţămînt superior.

Şcoala nouă dă cadre mereu mai numeroase şi mai temeinic pregătite pentru desăvîrşirea societăţii socialiste, pe care o construim cu toţii, spre binele întregului popor ; şcoala contribuie cu succes la educarea comunistă a tinerei generaţii.

Trăiască Republica Populară Romînă !

DEMOSTENE BOTEZ

Acum 15 ani, în seara de 30 Decembrie, s-a petrecut, bine pregătit dinainte de partid, unul din cele mai mari evenimente din patria noastră : naşterea Republicii Populare Romîne, lepădarea de rege, desăvîrşirea eliberării noastre de ultima verigă, cea mai grea din lanţurile purtate de poporul nostru.

Consecinţele acestui eveniment istoric au fost multiple şi de covîrşitoare importanţă, în toate domeniile şi pentru toţi cetăţenii patriei. De-atunci, din noaptea aceea, au prins a se descătuşa deplin forţele creatoare ale poporului, nestingherite de nici o opreliştе. Buzduganul minor al dinastiei regale de pripas nu a mai fost băgat în roatele progresului.

Din multitudinea binefacerilor proclamării Republicii aş voi să descifrez azi, aci, în „Gazeta învăţămîntului", acele care privesc învăţămîntul. Profesorii şi învăţătorii mai vîrstnici au cunoscut mai bine ca mine sinistrele aspecte ale învăţămîntului de sub coroana regală care semăna aidoma cu o cunună de spini : maghernițele din sate care ţineau loc de şcoli, copiii descuiţi, salariile de mizerie, lipsa de consideraţie, milioanele de analfabeţi, cărţile scumpe, religia ca obiect, antisemitismul şi şovinismul ca doctrină.

Dar să nu întunecăm lumina albă a acestei zile de mare sărbătoare cu sinistrele estampe ale unui trecut ce pare azi neverosimil acelor care nu l-au apucat şi nu l-au trăit. Căci a dispărut şi urma masivă a celor 4 milioane de analfabeţi rămaşi moştenire de la vechiul regim, de la un rege care nu era nici el departe de această condiţie culturală.

Acum, la 15 ani de la proclamarea Republicii, ani care au totalizat, în faptele lor, cel puţin cîteva secole, putem să încrustăm în cununa ei briliantele scăpărătoare ale tuturor înfăptuirilor culturale din ţara noastră, ale luminii care a scăldat şcoli şi universităţi cu belşug solar.

Atunci cînd, în Raportul său la cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej a spus : „În ce priveşte şcoala de cultură generală, în anul şcolar încheiat (era vorba de 1959) peste 88 la sută dintre absolvenţii clasei a IV-a au continuat studiile în clasa a V-a. Astfel, în anul 1962, aproape întregul tineret de vîrstă şcolară va fi absolvit şcoala de 7 ani. Acesta va fi un moment important al revoluţiei culturale ce se desfăşoară în patria noastră" — nu a făcut doar o simplă constatare, dar nici o proorocire, ci a definit matematic datele unui plan care astăzi este nu numai în totul împlinit, dar şi depăşit.

Faţă cu situaţia învăţămîntului de astăzi, situaţia din 1959, înfloritoare şi extraordinară în raport cu moştenirea „regală", pare anacronică. Progresele în învăţămînt au ţinut armonios pasul cu progresele din toate domeniile de activitate. E aproape cu neputinţă să prinzi din urmă, într-o relatare ca aceasta, paşii mari înainte ce marchează fiecare an. În 1960/61 au fost cuprinşi, în clasa a V-a, 96 la sută din promovaţii clasei a IV-a, iar în anul 1961/62, 99 la sută, ceea ce înseamnă încheierea procesului de generalizare a şcolii de 7 ani. Începînd cu anul şcolar 1961/62, în ţara noastră se realizează învăţămîntul general, obligatoriu şi gratuit cu durata de 8 ani. Iată acest an şcolar elevii din clasele I—VI învaţă după sistemul şcolii de 8 ani.

Încă din 1954, după o statistică a Biroului Internaţional de la Geneva, ţara noastră se numără printre cele 11 ţări din lume cu durata învăţămîntului elementar de 7 ani, atunci cînd în urma noastră, nu mai puţin de 70 de ţări, dintre care unele cu mari pretenţii de heghemonie şi imperialism cultural, aveau un învăţămînt obligatoriu de 4, 5 sau cel mult 6 ani.

Atunci cînd, în 1960, în ţara noastră 96 la sută din elevii care au promovat clasa a IV-a erau cuprinşi în clasa a V-a, după o statistică publicată de U.N.E.S.C.O., peste 45 la sută din tineretul de vîrstă şcolară din lume nu frecventează nici o şcoală.

Trebuie adăogate apoi toate înlesnirile acordate de stat, care nu cuprind doar numai gratuitatea absolută a învăţămîntului pe toate treptele, ci şi cărţi gratuite pentru elevii claselor I—VII, şi mii de burse şi înlesniri de cămine şi cantine pentru studenţi.

Porţile învăţămîntului, pînă sus de tot, au fost deschise larg pentru toţi fiii poporului.

Toate acestea în ţara care altă dată era campioana analfabetismului şi într-o epocă în care în multe ţări capitaliste unde, zice-se, învăţămîntul are o veche tradiţie, şcoala se găseşte într-o situaţie de plîns, mereu relevată de cercurile progresiste ca o primejduire a culturii.

Ziare din Germania de vest, care nu pot fi bănuite de simpatie pentru ţările socialiste şi de duşmănie faţă de America cea înfrăţită întru pregătirea războinică, arată că în S.U.A. este încă nevoie de 100.000 săli de clasă şi că o treime din copii nu pot urma şcolile din cauza taxelor care ating 3.000 de dolari (circa 36.000 lei) anual. Se vede că nu-i mai rămîne învăţămîntului nimic din zecile de milioane de dolari aruncaţi pentru propria înarmare pînă-n dinţi, ca şi pentru toţi beliciştii de pe glob.

În Anglia, după cum scria ziarul „Daily Worker", în 2.500 de şcoli secundare lipsesc unul sau doi profesori pentru disciplinele ştiinţifice, iar din cei existenţi, doar unul din 5 este absolvent al unei universităţi, şi tot unul din cinci nu are nici un fel de calificare ştiinţifică — un fel de lăutari care predau după ureche muzica simfonică !

Iar în Canada, în urma învăţăturii date de asemenea „profesori" studenţii răspund la examen că Winston Churchill şi Isaac Newton au fost preşedinţi ai Statelor Unite, că Leonardo da Vinci a fost unul din cuceritorii Americii de Sud, iar Oliver Cromwell un... reformator american. Şi pentru a căpăta asemenea cunoştinţe năzdrăvane de ştiinţă fantastică, studenţii trebuie să mai plătească taxe de mii de dolari anual...

Să punem alături această umoristică situaţie a „civilizaţiei" occidentale de situaţia de la noi ? !

Cu mîndria legitimă pentru toate realizările care îngăduie oricărui copil al poporului nostru să atingă cele mai înalte trepte ale culturii, artei şi ştiinţei, simt deodată apărînd pe buzele mele strigătul de victorie : Trăiască Republica Populară Romînă !

Îndrumate de profesoara de specialitate, elevele lucrează minunate costume naţionale

Oamenii şcolii noastre de astăzi

Aplicînd în mod creator învăţătura marxist-leninistă, Partidul Muncitoresc Romîn a acordat o grijă deosebită, în cei 15 ani care au trecut de la instaurarea Republicii noastre Populare, înfăptuirii revoluţiei socialiste în domeniul ideologiei şi culturii, creării unei intelectualităţi numeroase, devotată clasei muncitoare, poporului muncitor, cauzei socialismului. Un rol dintre cele mai importante a avut în această privinţă şcoala, căreia i-a revenit nobila misiune de a forma oameni culţi şi instruiţi, capabili să stăpînească şi să aplice în practică cuceririle ştiinţei şi tehnicii moderne, de a educa tineretul în spirit comunist.

În anii care au trecut şcoala din Republica Populară Romînă a fost transformată, dintr-un instrument al dominaţiei de clasă a burgheziei şi moşierilor, într-o şcoală a poporului, într-un instrument al transformării comuniste a societăţii, într-o forţă activă a dezvoltării sociale.

Pe acest drum şcoala, învăţămîntul nostru, au înregistrat succese deosebit de importante. A fost lichidată, în primul rînd, neştiinţa de carte — fenomen ruşinos al trecutului. Cine nu-şi aminteşte de anii următori reformei învăţămîntului, cînd se dădea bătălia pentru stingerea analfabetismului, pentru a atrage în şcoală pe toţi copiii, ca să nu rămînă, ca cei din trecut, departe de lumina ştiinţei de carte? Au fost ani de luptă perseverentă şi plină de abnegaţie, cînd, în serile de iarnă, în săli de clasă şi în cele mai îndepărtate căsuţe, la lumina becului sau a lămpii cu petrol, bătrîni şi tineri dezlegau tainele literelor şi cifrelor.

Astăzi nu numai că lichidarea analfabetismului a fost de mult înfăptuită, dar s-au realizat, în cadrul revoluţiei culturale, succese la care odinioară nici nu ne puteam gîndi. S-a încheiat generalizarea învăţămîntului de 7 ani, conţinutul procesului instructiv-educativ a căpătat un caracter nou, realist-ştiinţific, au fost pregătiţi sute de mii de muncitori cu înaltă calificare, zeci de mii de tehnicieni şi ingineri, învăţători, profesori, oameni de ştiinţă. Şcoala a dobîndit astfel un important rol social şi şi-a cîştigat un binemeritat prestigiu.

Congresul al III-lea al P.M.R. a deschis în faţa învăţămîntului noi şi largi perspective, i-a trasat sarcini de mare însemnătate: trecerea la învăţămîntul general şi obligatoriu de 8 ani, întărirea legăturii şcolii cu viaţa, cu producţia, îmbunătăţirea muncii de educare comunistă a tineretului, pregătirea de noi cadre pentru desăvîrşirea construcţiei socialismului şi trecerea la comunism. Aceste sarcini se îndeplinesc astăzi cu succes, pentru că şcoala noastră are în faţa sa farul călăuzitor al marxism-leninismului, pentru că este îndrumată şi condusă cu grijă de către Partidul Muncitoresc Romîn.

Marile progrese pe care le-a realizat învăţămîntul, sub conducerea partidului, în cei 15 ani care au trecut de la instaurarea Republicii Populare Romîne, sînt indisolubil legate şi de activitatea neobosită desfăşurată de zecile de mii de învăţători şi profesori de pe întreg cuprinsul ţării. Cadrele didactice, detaşamentul cel mai numeros al intelectualităţii noastre, păşesc neabătut pe calea arătată de partid şi sînt mîndre că, alături de întregul popor, contribuie la construirea vieţii noi în patria noastră.

Cadrele didactice de astăzi se deosebesc radical — atît prin concepţiile, convingerile şi orientarea lor politică, cît şi prin pregătirea lor ştiinţifică, pedagogică şi metodică, prin conştiinţa de care dau dovadă în munca ce o desfăşoară şi prin ataşamentul lor faţă de popor — de vechea intelectualitate a Romîniei. În rîndurile lor au păşit numeroase promoţii de noi pedagogi crescuţi şi formaţi de regimul nostru, care au adus cu ei un suflu nou de viaţă şi de muncă.

Dacă învăţămîntul nostru a căpătat un conţinut nou, profund ştiinţific, aceasta se datoreşte principiilor materialist-dialectice care stau la temelia lui, programelor şi manualelor bazate pe aceste principii, ca şi învăţătorilor şi profesorilor care, în marea lor majoritate, s-au străduit zi cu zi să-şi însuşească bazele ideologiei marxist-leniniste, şi-au restructurat şi împrospătat cunoştinţele, eliminînd misticismul şi idealismul de care era îmbibată şcoala veche. Ei au putut şi pot astfel să transmită elevilor cunoştinţe ştiinţifice, să-i educe într-un spirit nou, să facă din tinerii patriei noastre militanţi activi pentru cauza socialismului.

Transformarea şcolii într-o forţă activă a dezvoltării sociale se datoreşte în bună măsură şi acelor slujitori ai şcolii care, crescuţi şi îndrumaţi de partid, nu s-au mărginit la o activitate îngust-didactică, ci au adus o contribuţie activă la dezvoltarea întregii vieţi obşteşti. Sub conducerea organizaţiilor de partid şi alături de numeroşi activişti pe tărîm obştesc, învăţătorii şi profesorii au participat cu entuziasm la lupta pentru ridicarea nivelului cultural al poporului, la lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii şi la încheierea colectivizării ei, eveniment de însemnătate istorică în viaţa poporului nostru. Prin răspîndirea cunoştinţelor politice şi ştiinţifice în rîndul oamenilor muncii, cadrele didactice au adus, totodată, un preţios aport la formarea conştiinţei socialiste a maselor.

Partidul Muncitoresc Romîn şi Guvernul Republicii Populare Romîne, întregul popor, au dat întotdeauna o înaltă preţuire muncii rodnice pe care au dus-o şi o duc cu modestie şi abnegaţie zecile de mii de învăţători şi profesori răspîndiţi pe tot întinsul ţării noastre. Vorbind despre misiunea încredinţată învăţătorului, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea, în cuvîntarea rostită la Congresul Învăţătorilor din 1952: „Aceasta este cu adevărat o misiune frumoasă şi înaltă care cinsteşte şi înnobilează pe acela căruia îi este încredinţată. Este o mare satisfacţie morală şi o mare fericire să dai societăţii, ţării tale, elemente valoroase, culte, luminate, capabile de fapte de ispravă".

O expresie puternică a preţuirii pe care partidul şi guvernul o poartă cadrelor didactice este grija permanentă pentru îmbunătăţirea continuă a condiţiilor lor de trai şi de muncă. Această grijă se reflectă în numeroase documente de partid şi de stat apărute în decursul anilor, în măsurile luate pentru ca să li se asigure oamenilor şcolii un trai demn de importantul lor rol social. Un document de o deosebită însemnătate pe această linie îl reprezintă Hotărîrea C.C. al P.M.R. şi a Consiliului de Miniştri din 16 august 1951 cu privire la îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de trai ale cadrelor didactice din învăţămîntul elementar şi mediu. O atenţie deosebită s-a acordat problemei îmbunătăţirii condiţiilor de trai ale cadrelor didactice şi prin sporirea salariilor lor. Începînd din anul 1951, pe măsura dezvoltării economice a ţării, salariile cadrelor didactice au fost sporite în mod substanţial în mai multe rînduri. S-au îmbunătăţit totodată normele lor de muncă şi s-au acordat diferite sporuri la salariile cadrelor didactice merituoase, cu activitate deosebită, li s-au acordat titluri, distincţii, decoraţii şi premii. Începînd din anul 1957 s-a acordat titlul de „învăţător fruntaş" unui număr de 2.462 persoane, iar titlul de „profesor fruntaş" unui număr de 1 246 cadre didactice. De asemenea, avem un număr de 50 de învăţători şi profesori emeriţi, mii de cadre didactice decorate cu ordine şi medalii.

Dezvoltarea rapidă a învăţămîntului din ţara noastră, generalizarea învăţămîntului de 7 ani, dezvoltarea învăţămîntului mediu, profesional, tehnic şi superior şi asigurarea unor condiţii tot mai bune de trai şi de muncă pentru cadrele didactice au făcut să crească atracţia spre profesia de învăţător sau profesor, au contribuit la creşterea substanţială a numărului de cadre didactice. Dacă în anul şcolar 1938/1939 funcţionau în întregul învăţămînt de cultură generală şi profesional circa 53.000 cadre didactice, în anul şcolar 1960/1961 numărul profesorilor şi învăţătorilor din învăţămîntul de cultură generală, profesional şi tehnic a ajuns la circa 128.000, iar în prezent a crescut şi mai mult.

Aplicarea hotărîrilor de partid şi de stat în ceea ce priveşte pregătirea, selecţionarea şi promovarea cadrelor didactice a dus la îmbunătăţirea activităţii lor, la întărirea stabilităţii şi continuităţii acestora în muncă, ceea ce a influenţat în mod pozitiv calitatea învăţămîntului nostru, instruirea şi educarea tineretului.

Nici un efort nu se precupeţeşte astăzi în Republica noastră Populară pentru bunul mers al învăţămîntului, pentru o tot mai ridicată pregătire a slujitorilor lui, învăţătorii şi profesorii fiind chemaţi să dea patriei noi şi noi generaţii de tineri multilateral pregătiţi, formaţi în spiritul înaltei conştiinţe socialiste.

NICOLAE SIPOŞ
director general
în Ministerul Învăţămîntului

MANIFESTĂRI SĂRBĂTOREŞTI

Cea de a 15-a aniversare a Republicii Populare Romîne este întîmpinată în şcolile din întreaga ţară prin bogate manifestări cultural-artistice.

La Şcoala medie din Tg. Secuiesc elevii claselor a IX-a au participat la un concurs „Drumeţii veseli", cu tema „Sărbătorim a 15-a aniversare a R.P.R.". În răspunsurile lor prompte şi precise, elevii s-au referit la numeroase realizări dobîndite de poporul scumpei noastre patrii, sub conducerea partidului.

După concurs elevii şcolii au prezentat un frumos program artistic, care a cuprins dansuri populare şi versuri închinate partidului şi patriei

★

La Sebiş, în regiunea Crişana, peste 300 de tineri, elevi la şcolile de zi şi serale, ca şi profesorii lor, au participat la festivitatea închinată celei de a 15-a aniversări a proclamării R. P. R. Secretarul Comitetului P. M. R. al raionului Gurahonţ le-a vorbit participanţilor la festivitate despre însemnătatea măreţei sărbători de la 30 Decembrie.

În încheiere, echipa artistică a şcolii medii a prezentat un bogat program artistic dedicat aniversării Republicii.

★

Întîmpinînd sărbătoreşte aniversarea a 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne, elevii Şcolii de 8 ani nr. 1 din Botoşani au participat la un concurs în cadrul căruia s-au întrecut în recitarea versurilor închinate de poeţii noştri Republicii, partidului, realizărilor poporului muncitor. Concursul s-a încheiat cu un program de cîntece despre patrie şi partid.

★

Studenţii Institutului pedagogic de 3 ani din Cluj au prezentat, în cinstea aniversării Republicii, o serie de spectacole pe scena Clubului „Minerul" din Baia Mare. Ansamblul artistic al studenţilor clujeni, compus dintr-un cor, un taraf de muzică populară, o orchestră, o echipă de teatru şi o brigadă artistică de agitaţie, s-a bucurat de un deosebit succes şi de o caldă apreciere din partea oamenilor muncii din Baia Mare.

★

La Clubul petroliştilor de la schela Zemeş-Moineşti, cadrele didactice au participat, alături de tinerii muncitori şi elevi din localitate, la o seară de poezie cu tema „Poeţii noştri cîntă patria socialistă".

Manifestarea a fost deschisă de prof. Aurora Bălan, care a prezentat expunerea „Un deceniu şi jumătate de viaţă nouă".

„Te slăvim Republică"

Ne aflăm în imensa sală a Palatului Republicii. Lumina se topeşte treptat, strîngîndu-se într-un singur fascicul proiectat pe faldurile grele ale cortinei de pluş ce se desface încet, dezvăluind spectatorilor un cor uriaş. Sînt sute de pionieri şi şcolari care s-au adunat aici, în cea mai frumoasă sală de spectacole din Bucureşti, pentru a sărbători, prin programul artistic intitulat „Te slăvim, Republică", marea sărbătoare de la 30 Decembrie.

Din piepturile lor se înalţă acordurile puternice, pline de solemnitate, ale Imnului de Stat al R.P.R. Urmează apoi melodiile cîntecelor pioniereşti, voiosul „Salut al cravatelor roşii" şi cunoscutul „Pionieri, fruntea sus". În intervalul dintre coruri, grupuri de recitatori rostesc cuvinte înflăcărate, pline de avînt, cuvinte de dragoste pentru minunata noastră patrie, de recunoştinţă pentru partidul căruia îi datorăm zilele fericite pe care le trăim astăzi.

În notele care răsună grav în imensa sală a palatului, în versurile rostite cu adîncă emoţie în glas, simţi vibrînd puternicele sentimente ce înfloresc în sufletul acestor copii, ataşamentul lor sincer şi profund faţă de idealurile societăţii noastre, credinţa lor nestrămutată în justeţea cauzei pentru care luptăm, în victoria ei definitivă.

Un grup de elevi de la Şcoala de 8 ani nr. 78 interpretează scene din activitatea cercurilor de elevi. În cele cîteva minute rezervate acestor scene ni se vorbeşte despre preocupările pionierilor, despre condiţiile ce le-au fost create în anii Republicii noastre, despre aspiraţiile şi proiectele lor de viitor.

În şcoală copiii învaţă geografie, matematică, fizică, algebră, învaţă despre războiul peloponeziac sau despre teorema lui Pitagora, despre valenţe sau despre reacţii chimice. Dar tot în şcoală ei învaţă să-şi iubească mai presus de orice patria, poporul. Acum, cu prilejul acestui spectacol, asistăm la o adevărată manifestare de sentimente patriotice traduse prin graiul viu, impresionant şi sugestiv al artelor. Astfel de sentimente tălmăcesc şi baletul prezentat de elevii Şcolii medii de coregrafie, şi piesele jucate de echipele şcolare de teatru, şi melodiile interpretate de orchestra Şcolii medii de muzică nr. 1 ca şi de corurile şi orchestrele Şcolii de 8 ani nr. 43 din comuna Voluntari, ale Şcolii profesionale de construcţii din raionul 23 August, ale Palatului pionierilor sau ale Casei de copii „A. S. Makarenko".

Un moment de mare atracţie al programului îl constituie prezentarea dansurilor populare. Pe scenă se perindă pitoreştile costume şi figuri ale dansurilor adunate din toate colţurile patriei. Sînt dansuri vijelioase şi pline de foc, dansuri lente, pătrunse de poezie, dansuri care amintesc răcoarea munţilor, grădini înmiresmate, lanuri unduind în bătaia vînturilor, dansuri care cuprind parcă o întreagă istorie a vieţii poporului nostru. La această adevărată avalanşă de dansuri şi-au dat concursul nu mai puţin de 10 şcoli din Capitală. Ca o încununare a acestei demonstraţii coregrafice, Şcoala sportivă nr. 2 prezintă, cu un ansamblu de eleve, o suită de exerciţii de gimnastică artistică impresionantă prin graţia şi armonia mişcărilor.

Fiecare din momentele muzicale, teatrale sau coregrafice din care este compus întregul spectacol constituie o vie manifestare a dorinţei elevilor de a aduce la sărbătoarea Republicii ceea ce este mai frumos în şcoala lor, de a exprima şi pe această cale dragostea profundă pe care o nutresc pentru măreaţa noastră patrie.

În finalul spectacolului corurile, cărora li se adaugă fanfara Şcolii profesionale „Griviţa Roşie", fac să răsune cîntecul „Republică măreaţă vatră". Melodia înălţătoare şi puternică cuprinde întreaga sală. Copiii au coborît de pe scenă, unindu-se, prin două şiruri laterale, cu fanfara situată chiar în sală. Spectatorii se confundă aproape cu interpreţii. În sufletele tuturor vibrează în aceste momente acelaşi entuziasm, aceeaşi nestrămurită dragoste faţă de patrie, faţă de popor.

OCT. BUZESCU

Tineri profesori

Vreau să vorbesc despre cîțiva dintre tinerii absolvenți ai Facultății de istorie din București, azi profesori în diverse unghiuri ale țării. Unii ne vizitează în vacanță. Alții, ori de cîte ori trec prin București cu vreo treabă oficială ori personală, vin să-și salute foștii profesori și să aducă aerul proaspăt și tînăr al școlilor de pe tot cuprinsul țării: de la Tecuci sau de la Carei, de la Botoșani ori Turnu Severin. Pe cîțiva îi vedem așa de des, încît îi invităm, glumind, să se mai prezinte o dată la examenul de stat...

Acum vreo cinci ani, cînd a absolvit facultatea, Constantin Chindea mi-a făcut o vizită de rămas bun. Pleca la Gura Humorului. Era emoționat. Se tot întreba dacă va ști să facă față muncii din școală. Mi-a scris, apoi, în decursul anilor și mi-a povestit cum arată școala, cum se înfățișează elevii, ce probleme ridică predarea lecțiilor, în ce raporturi a intrat cu colegii. Îl interesa tot. Și manifesta pentru învățămînt, o dragoste adîncă, semănînd cu un iezer limpede, cristalin. Îmi amintesc, de pildă, bogăția și maturitatea unor observații grăitoare la manualul de istorie pentru clasa a X-a. A adunat și impresiile unor elevi și mi le-a trimis. Îmi povestea despre rezultatele lecțiilor lui în instruirea și educarea comunistă a elevilor, despre excursiile la Moldovița și Voroneț, despre muncile obștești la U.T.M. și sindicat. Îmi cerea părerea în rezolvarea unor cazuri mai dificile: de pildă, cum să trezească interesul pentru istorie al unui elev bun, dar înclinat să lucreze la matematică. Mi-a trimis invitație la nuntă. M-a anunțat și cînd a avut primul copil. Iar acum cîteva zile, a venit la niște cursuri în calitate de inspector raional și m-a vizitat iar la facultate. M-am emoționat și-am uitat să-l strîng în brațe. Îi sînt dator o îmbrățișare și-o vizită la Gura-Humorului, la locul unde muncește pentru progresul școlii noastre.

...Astă vară am poposit cîteva zile în Onești. Umblam pe străzi noi, printre blocuri noi, pe lîngă oameni noi și nu știam ce să înregistrez mai întîi: arta grupurilor arhitectonice ori exuberanța vieții trezite acolo unde vegeta un sat între dealuri, cînd mi-a apărut în față un tînăr înalt, blond. Mi-a spus bună ziua. Surpriza mea i-a adus pe față un ușor zîmbet, între îngăduință și mirare.

— Hrișcă Mihai! am exclamat fără voie. Dumneata aici?

M-a luat de braț și mi-a completat informațiile despre Onești. M-a dus și sus, pe deal, la bisericuța lui Ștefan cel Mare și-am privit și de acolo, de lîngă o ctitorie de o modestie mai mult decît umilă, uriașele construcții ale termocentralei și ale combinatului chimic Borzești, cuprinzînd toată zarea și împungînd îndrăzneț cerul cu turnurile cutezătoare ale coșurilor, ctitorii de mîndrie ale regimului nostru. Și comparînd, profesorul Mihai Hrișcă ținea parcă o lecție de istorie medievală și contemporană — așa am fost, așa sîntem, așa vom fi. Apoi mi-a vorbit, succint și bine gîndit, cum îl știam de la seminarii ori de la examene, despre munca lui de profesor și de director la școala medie din Onești. M-a plimbat și prin școală. M-a ajutat, împreună cu ceilalți colegi, să întîlnesc și să discut cu cîțiva elevi de la cursul seral, muncitori din uzinele Onești ului, mulți, de-o vîrstă cu Hrișcă însuși. Nu puteam să nu mă entuziasmez de minunata clădire a școlii, de sălile luminoase și spațioase, de mobilierul nou, de laboratoare. Calm, măsurat, Hrișcă mi-a istorisit despre frumusețile muncii lui, despre avîntul tineretului care construiește și învață, învață și construiește.

Am ieșit iar în stradă. Apunea soarele spre munții Caș inului. Vitrinele luminate fluorescent prelungeau parcă lumina zilei. Pe una dintre străzi, prin mulțimea veselă, în forfotă, se oprește lîngă noi un cărucior de copil și o făptură înaltă, suplă, blondă, cu surîs candid, tare cunoscut. Am exclamat:

— Ilse Schmidt!

— Soția mea, a intervenit, Hrișcă Mihai, și a continuat, parcă mai solemn, prezentările indicîndu-mi și pe cel din cărucior: iar dumnealui, copilul nostru! Cei doi soți Hrișcă mi-au arătat apoi apartamentul lor, nou, proaspăt, spațios, comod. Se mutaseră de cîteva zile.

...Ion Moraru a terminat facultatea anul acesta. A plecat să muncească la țară. Și într-o zi din octombrie m-am trezit cu epistola lui. Scria: „...iată-mă în sfîrșit ajuns profesor! Eu, moldovan de la Vaslui, mi-am ales ca loc de muncă Școala de 8 ani din comuna Poroschia, raionul 'Alexandria...' După ce înșira clasele în care predă, după ce arăta cum se ocupă de cercurile de citit, de cercurile agrozootehnice, de echipa artistică, își exprima bucuria că și-a cumpărat un ceas de mînă, chiar din primul salariu. Și, ca să nu-și dezmintă specialitatea, continua la modul istoric: „Comuna asta unde muncesc eu, făcea odinioară parte din moșia lui Cantacuzino-Nababu sau a lui Miclea Capră. Țăranii de pe-aici își pregăteau — pe-atunci — ciorba (hrana zilnică) la „țest" pe care-l încălzeau cu paie. Azi, vă rog să mă credeți, toți au mașini de aragaz. Aproape toți și-au cumpărat biciclete sau motorete. Cu cîștigurile realizate prin muncă la G.A.C. se hrănesc bine, se îmbracă bine, se duc la spectacole și participă ei înșiși la activități artistice. De curînd, cu prilejul unui festival regional, echipele artistice din raionul Alexandria au cîștigat premiul I. Așa că Teleormanul, care în Romînia burghezo-moșierească era județul cu cea mai ridicată mortalitate provocată de TBC, a devenit azi prosper, sănătos și fericit". Și încheia: „În ce mă privește, mă simt bine, lucrez cu inimă și vă invit și pe d-voastră, cînd aveți timp liber, la școala noastră care s-a îmbogățit anul acesta cu un local nou, prevăzut cu laborator, cu bănci noi, cu material didactic".

Pe toți acești tineri profesori i-am cunoscut ca studenți. Și sînt bucuros că, alături de toți colegii mei, le-am putut transmite cunoștințe, le-am putut insufla pasiune, entuziasm pentru profesiunea de pedagog, pentru munca de educație comunistă. Și sîntem fericiți ori de cîte ori auzim că acolo, în lungul și latul țării, tinerii noștri ucenici își întrec dascălii.

DUMITRU ALMAȘ

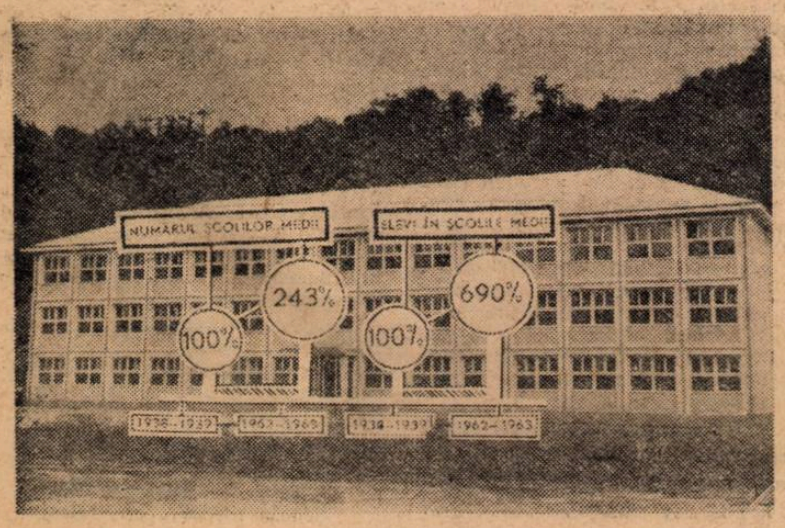

Procente grăitoare

Oră de tehnologie

La școala Uzinelor „Republica"

La orele de schimb, uriașul fluviu uman al laminoriștilor și strungarilor pompează puteri proaspete în inima de oțel a uzinei. Pe poartă stă înscris boltit, ca un arc de triumf, „Fabrica de tuburi „Republica".

Ieri, aici era un atelier dărăpănat al întreprinderilor lui Malaxa. Azi, pe aceleași locuri se înalță una dintre marile cetăți ale industriei noastre socialiste.

Momente dintr-o monografie încă nescrisă

Imaginile se succed și se suprapun, asemenea unor secvențe de montaj cinematografic.

...Iarna lui 1938. Anul-etalon al „prosperității" regimului burghezo-moșieresc. Din remorcile tramvaielor — jalnice schelete gălbejit-metalice rămase de pe vremea cînd erau trase de cai — coboară mereu alte grupuri de oameni, intrînd în șirul siluetelor cenușii care orbecăiesc prin ceață. De la Bariera Vergului — capătul liniei de tramvai — și pînă la uzinele lui Malaxa e cale de vreo 5 kilometri. Dar cu tramvaiul își pot permite puțini să vină; și dintre ucenici, nici unul. Sandu Gorun și încă șase colegi ai lui vin de la gazdă pînă-n Barieră pe jos, preț de încă vreo 3 kilometri.

Mai e mult pînă să se lumineze de zori. Lămpi nu sînt. Doar cîte vreun felinar afumat de-al oamenilor și sclipirea fosforescentă a zăpezii, care nu izbutește să acopere mizeria acestor locuri de sinistru renume — Balta Albă, Gropile lui Oatu.

Limuzina „Cadillac" a lui Malaxa îl poartă spre uzină către ora prînzului. Tolănit pe pernele de piele, „patronul" simte cînd satisfacțiile zilei anterioare, cînd unda de nemulțumire a serii petrecute la palat. Peste zi a trimis la sucursala din Elveția a băncii lui Morgan încă un milion de dolari, profitul ultimelor cîteva luni. Cum îi spunea un inginer al lui Ford, care-i vizitase nu de mult uzinele cu utilaj atît de învechit: „Realizați dublu de pe urma investițiilor, mister Malaxa — adevărat cîștig colonial". Numai seara, la palat, cu regele, n-a fost prea plăcută. Carol nu se mulțumește cu cîștigul pe care i-l lasă în asemenea seri la poker. Vrea mult mai mult. I-a spus-o în față, amenințîndu-l. În toate afacerile se bagă regele, fără să investească vreun ban...

Ucenicul Sandu Gorun și colegii săi iau micul dejun și masa de prînz — un sfert de pîine, brînză și magiun de-un vîrf de cuțit. E zi bună — sîmbătă — și afacerile patronului prosperă...

...1943, tot iarna. Război. În atelierele fabricii lui Malaxa, Antonescu și hitleriștii au instituit control militar. Mașina de război scrîșnește din toate angrenajele, gata să plesnească. Vătafii în haine ofițerești urlă bezmetici: „Dați laminate, mai repede... repede!".

În ateliere au rămas mai mult meșterii bătrîni și ucenicii. Trebuie să apuci țaglele înroșite cu un clește uriaș, cîntărind peste 10 kilograme, și să le arunci cît mai departe. Un ucenic și un lucrător așteaptă, ceva mai departe, să le prindă și să le strecoare în încleștarea ritmică a fălcilor laminorului. Bucățile de metal se alungesc mereu și, prin semiobscuritatea halei de lucru, par asemenea unor șerpi de foc care zboară prin aer. (La școala serală, preotul de la biserica Vergului, singurul care predă lecții afară de un profesor de matematică complet ramolit, i-a amenințat pe ucenici cu flăcările iadului. Ca și cînd ar putea exista un iad mai înspăimîntător decît laminorul lui Malaxa!) Nu e zi în care bucățile de metal incandescent să nu facă victime. Băieții, hrăniți o zi întreagă cu mămăligă și magiun de sfeclă, de-abia pot mînui cleștii uriași. Iar barele metalice, dacă nu le-ai prins, izbesc ca niște securi imense peste picioare.

În chinul acesta îngrozitor, o singură rază de lumină își face loc pretutindeni, cu toate stavilele: sînt manifestele. „Tovarăși muncitori! Ziua eliberării nu e departe! Trupele sovietice dau lovituri nimicitoare hitleriștilor și antonescienilor. Sabotați mașina de război fascistă! Întîrziați livrările de materiale pentru front!" Semnează — Partidul Comunist Romîn.

Zadarnic țipă zbirii. Țaglele se răcesc prea de vreme pe laminor, țevile au fisuri, șinele nu pot fi folosite la nimic. Muncitorii, ucenicii ascultă chemarea partidului.

Agenții siguranței arestează și bat. Bat și arestează. Șoapte între muncitori: „Ieri l-au luat pe Marin și trei ucenici". Dar eroicii muncitori de la laminor continuă să lupte...

...S-au schimbat vremurile. Vîntul lui August 1944 a adus profunde și înnoitoare transformări în viața țării. Se simte aceasta și aici, în atelierele lui Malaxa. Cozile de topor ale patronului se arată mai cu fereală și lovesc numai pe furiș, să nu fie văzute. Dar mai trag încă nădejde: „Atît timp cît e regele, monșer... Regele n-a semnat legile comuniste".

...Sfîrșit de decembrie al anului 1947. Oamenii se pregătesc să-și facă tradiționale urări de fericire pentru noul an. Și deodată, vestea! Au adus-o Tudor Anton și Vișan Nicolaie, cei doi ucenici care difuzau „Scînteia": „S-a dus de-a dura și căpușa cu coroană de pe spinarea țării! Sîntem Republică Populară, fraților! Trăiască Republica!"

A doua zi, laminoriștii și-au urat „la mulți ani" cu convingerea fermă că în anul 1948 vor munci, sub conducerea partidului, pentru ei înșiși, pentru construirea socialismului. Știau că zilele patronilor sînt numărate și așteptau cu înfrigurare vestea, firesc legată de proclamarea Republicii: „Toate fabricile și uzinele au trecut în stăpînirea poporului!".

Și iată că, peste cîteva luni, și acest vis a devenit realitate. Au pornit să se descătușeze nebănuite energii creatoare. A început reînnoirea utilajelor vechiului laminor, s-au adaptat primele dispozitive mecanizate care transportă țevile fără a mai fi nevoie de mînuirea uriașilor clești manuali.

Vechiul laminor al lui Malaxa se transforma, cu fiecare an mai mult, în prima mare uzină de tuburi a țării — fabrica „Republica".

La școala laminoriștilor de aici și-au făcut ucenicia în anii puterii populare și cei care au devenit apoi muncitori ai laminorului din Roman, aici învață acum o parte din laminoriștii viitorului Combinat siderurgic de la Galați. Cresc noi ortaci ai „Republicii".

1962: propunere pentru o discuție cu elevii

În cancelaria școlii profesionale de pe lîngă uzinele „Republica" a avut loc, zilele trecute, o convorbire. Dirigintele anului I se sfătuia cu directorul școlii: cum e mai bine să fie organizată discuția despre sărbătoarea de la 30 Decembrie cu ucenicii acestui an?

— I-aș duce pe ucenici, tovarășe diriginte, în cabinetul de tehnologie și i-aș așeza în jurul machetei laminorului de 6 țoli. Așa o să-și poată da seama cel mai bine de felul cum, de la postul de comandă, laminorul conduce automat întregul proces de fabricare a tuburilor. Le-aș prezenta apoi fotografia aceea veche, găsită în arhiva uzinei, care înfățișează doi ucenici căznindu-se să ridice cleștele greoi cu care vor trebui să prindă bucata incandescentă de metal. Iată și o cifră dintr-un registru medical: în 1937 s-au înregistrat 112 accidente grave de muncă la laminorul lui Malaxa. Și în arhiva uzinei mai puteți găsi și alte fotografii interesante. Imaginile lor, chiar așa șterse de scurgerea vremii, sînt de neuitat. Una arată, în pauza de prînz, cîțiva ucenici ghemuiți pe un morman de nisip, mîncîndu-și coltucul de pîine mucegăită. În alta se vede căminul: un interior de baracă, cu paturi suprapuse în trei rînduri și la mijloc un lighean în care se adună apa de la topirea zăpezii ce curge prin acoperiș...

Elementul cel mai puternic de comparație e însăși viața de astăzi a ucenicilor, munca lor, izvor de bucurii. Dar despre toate acestea, fiți siguri, vor vorbi ei pe larg și cu deosebită emoție.

Tot 1962: ajun de sărbătoare

Vă propun — ne spune tovarășul Domițian Turcnină, directorul școlii profesionale — drept încheiere pentru aceste însemnări, cîteva rezultate obținute în producție de ucenicii noștri în cinstea aniversării Republicii. Notați, așadar:

Încadrați în brigăzile laminoriștilor, numeroși tineri, ca trefilatorii Androne Flueraș și Nicolae Necula, ca Ghinea Stancu sau ca strungarii Constantin Virgil și Constantin Grama, au contribuit la realizarea și depășirea ritmică a producției în cadrul laminoarelor de 3 țoli și de 6 țoli. Totodată, munca lor, alături de cea a muncitorilor, a făcut să sporească mult calitatea țevilor laminate.

În cinstea sărbătorii Republicii, la uzinele „Republica" se numără în mii de tone roadele inițiativelor creatoare. Întreg colectivul, începînd cu directorul și inginerul șef și sfîrșind cu ucenicii, contribuie la perfecționarea continuă a tehnologiei de producție a laminoarelor, la automatizarea și mecanizarea lor complexă, în scopul obținerii unor producții-record.

Și tot aici, la temperaturile înalte ale muncii creatoare a colectivului, se călesc caracterele și măiestria în muncă a viitorilor laminoriști.

M. HERIVAN

Munca practică la obiectul „Agricultura“

Organizînd în cursul trimestrului care a trecut activitatea practică la obiectul „Agricultura“ — activitate desfăşurată sub forma lucrărilor de laborator, a lucrărilor practice săptămînale, sau a practicii continue în producţie — am urmărit să realizez o concordanţă cît mai deplină între conţinutul lucrărilor ce urmau să fie efectuate de elevi şi conţinutul cunoştinţelor studiate de ei în clasă. De aceea, în planificarea întregii mele munci m-am preocupat, în măsura în care acest lucru a fost posibil, de studierea simultană a problemelor de agricultură, sub aspectul lor teoretic şi practic în clasă, în laborator şi pe tarlalele gospodăriei agricole colective din comuna noastră. În felul acesta am putut preda elevilor unele teme, ca de pildă structura solului, aplicarea îngrăşămintelor şi amendamentelor, pregătirea seminţei pentru însămînţat şi altele, paralel cu efectuarea lucrărilor practice respective.

Cu deosebit interes a fost urmărită de elevii clasei a V-a lucrarea practică cu tema „Aprecierea calităţii unei arături“. După ce au primit cunoştinţe referitoare la tractor şi au văzut cum arată acesta, elevii au urmărit felul cum lucrează el pe teren. Ei au înţeles necesitatea arăturii adînci de toamnă efectuate la timpul optim şi au apreciat gradul de corectitudine al arăturii măsurînd adîncimea cu brazdometrul. Atunci cînd, din cauza specificului muncii în agricultură n-a fost posibil să realizez paralel lecţia şi lucrările practice de aplicare a acesteia, am organizat pentru elevi, înainte de lucrare, un instructaj pregătitor. De exemplu, ţinînd seama de planul de muncă al gospodăriei, am efectuat cu elevii clasei a V-a o serie de aplicaţii practice în cadrul cărora ei au participat la lucrări de însămînţare a cerealelor de toamnă, deşi tema „Sămînţa şi semănatul“, conform programei şcolare, era prevăzută pentru sfîrşitul trimestrului. Pentru a efectua această lucrare în condiţii bune am organizat în prealabil un scurt instructaj necesar înţelegerii lucrării. Cunoştinţele însuşite în timpul lucrării practice le-au folosit mult elevilor, uşurîndu-le înţelegerea lecţiilor teoretice cu această temă în luna decembrie.

În cadrul lucrărilor practice am organizat lecţii de observare, cum a fost, de pildă, lecţia cu tema „Arătura adîncă de toamnă“ ca şi lecţii în care elevii au participat nemijlocit la activitatea practică pe teren, cum au fost cele cu temele „Pregătirea seminţei pentru semănat“, „Semănatul grîului de toamnă“ şi altele. Acestor lecţii, în care elevii au lucrat efectiv, le-am acordat o importanţă deosebită, ele constituind tipul de lecţie în care se îmbină în modul cel mai armonios latura instructivă cu cea educativă.

Pentru zilele nefavorabile, activităţilor practice pe teren am rezervat o serie de teme, la care aplicaţiile practice se pot efectua în clasă sau în laborator. În cadrul acestora am pregătit cu elevii lădiţe cu pămînt în care au semănat diferite cereale, studiind în felul acesta condiţiile necesare încolţirii, cît şi unele faze ale dezvoltării cerealelor. De asemenea, elevii au colectat seminţe de cereale pe care le-au folosit în lucrările de laborator pentru a determina greutatea la mia de boabe, puritatea seminţelor, energia germinativă etc. Cu ajutorul ierbarului fitopatologic am organizat o lecţie practică în care elevii au studiat bolile ce se întîlnesc la cereale — rugini, măluri şi tăciune — subliniind totodată metodele de combatere a dăunătorilor care le produc.

Analizînd rezultatele obţinute în acest trimestru mi-am putut da seama că în cadrul lucrărilor practice din gospodăria colectivă elevii mei au şi început să-şi formeze priceperi şi deprinderi de muncă în agricultură, care vor constitui o temelie solidă pentru orientarea lor viitoare.

Prof VICTORIA JIANU
Şcoala medie din Călugăreni, raionul Giurgiu

★

Lucrările practice pe care le-au efectuat elevii mei la obiectul „Agricultura“ în primele luni ale anului şcolar i-au familiarizat cu numeroase laturi ale muncii în gospodăria agricolă colectivă.

Bunăoară, cînd am studiat tema „Solul şi însuşirile lui“, elevii clasei a V-a au cunoscut profilul solului din G.A.C. şi tipurile acestuia. La tema „Lucrările solului“ ei au efectuat aplicaţii practice la baza de staţionare a maşinilor agricole ale S.M.T.-ului şi pe tarlalele gospodăriei pentru a cunoaşte practic maşinile agricole şi felul cum lucrează acestea. La capitolul „Îngrăşăminte“ elevii au participat la o lecţie practică la grajdurile G.A.C.-ului pentru a cunoaşte metodele de preparare a îngrăşămintelor naturale. Tot cu acest prilej elevii au cunoscut şi diferitele îngrăşăminte chimice de care dispunea gospodăria. Pentru a le reţine mai bine i-am îndrumat să-şi alcătuiască colecţii de îngrăşăminte chimice în sticluţe, pe care să noteze denumirea şi felul cum se administrează fiecare tip de îngrăşămînt. Studiul temei „Asolamentul“ a prilejuit de asemenea efectuarea unor lucrări practice pe tarlalele gospodăriei, elevii avînd astfel prilejul să cunoască asolamentele de cîmp, cele furajere, cele legumicole etc.

În clasa a VI-a, studiind cultura grîului, orzului şi secarei de toamnă elevii au participat la lucrările de însămînţare a acestor plante după cele mai noi reguli agrotehnice. La fel, cînd li s-a predat porumbul, cartoful şi floarea soarelui, au efectuat lucrări agricole în cultura mare a plantelor, ca recoltatul porumbului, al cartofilor, al sfeclei de zahăr precum şi lucrări de curăţire a terenului şi de pregătire a lui pentru însămînţările de toamnă.

Cu elevii clasei a VII-a am organizat, la studiul capitolului „Pomicultura şi viticultura“, lucrări în livada de pomi şi în podgoria gospodăriei agricole colective. Aici ei au studiat materialul săditor, soiurile de pomi fructiferi, bolile şi dăunătorii viţei de vie şi mijloacele de combatere a acestora. Cu acest prilej elevii au colectat şi conservat un bogat material didactic.

În prezent, pentru efectuarea aplicaţiilor la capitolele „Mecanizarea agriculturii“ şi „Organizarea întreprinderilor socialiste“, pregătesc lecţii practice la staţiunea de maşini şi tractoare şi la sediul gospodăriei, unde elevii vor participa efectiv la lucrări practice.

Prof. AUGUSTIN MUREŞAN
Şcoala de 8 ani comuna Reteag, raionul Dej, regiunea Cluj

„Miracolul“ chimic

Pentru folosirea integrală a timpului la lecţie

Fiecare minut al lecţiei este preţios şi nu trebuie pierdut.

Preocupată de înlăturarea timpilor morţi, mi-am obişnuit elevii, încă de la începutul anului, să mă aştepte la lecţiile de limba rusă, după ce s-a sunat de intrare, cu caietele deschise pe bancă şi pregătiţi pentru scris. De îndată ce intru în clasă le dau o scurtă lucrare scrisă, care durează 3—5 minute. În timp ce elevii execută lucrarea dată eu trec la catedră şi notez absenţii din ziua respectivă (în felul acesta evit ca elevii să piardă cîteva minute aşteptîndu-mă să trec absenţele).

Lucrările pe care le dau sînt foarte variate. Uneori sînt lucrări de verificare a materialului dat pentru ziua respectivă. Alteori, cînd am de explicat o lecţie mai grea sau mai lungă, dau o temă care să o pregătească sau să-mi servească drept introducere. Aşa de exemplu, la clasa a X-a, trecînd la poezia lui Puşkin „În minele siberiene...“, le-am cerut elevilor să scrie toate cuvintele pe care le cunosc înrudite cu cuvîntul „trud“ (munca). Şcolarii au scris : trudeaşciisea (oamenii muncii), trudno (greu — adverb), trudnîi (greu — adjectiv), trudovoi (de muncă), trudnosti (greutate, dificultate), trudodeni (zi de lucru) etc. La lecţia următoare le-am cerut să găsească expresii care să cuprindă cuvintele scrise la lecţia anterioară. Elevii au scris : interesnîi trud (o muncă interesantă), raznoobraznîi trud (o muncă variată), trudeaşciisea naşei straniţ (oamenii muncii din ţara noastră), mnogo trudnostei (multe greutăţi), trudodeni kolhoznikov (ziua de lucru a colhoznicilor) etc. În a treia oră le-am cerut să întocmească propoziţii în care să existe expresiile din lecţia precedentă. Propoziţiile alcătuite de elevi mi-au folosit pentru a trage concluziile la poezia „În minele siberiene...“ şi a pregăti trecerea la tema următoare : „Evghenii Oneghin, primul roman realist din literatura rusă“.

În clasele a VIII-a dau deseori ca temă-fulger conjugarea unui verb sau declinarea unui substantiv, adjectiv sau pronume. Bineînţeles că aceste verbe, substantive, adjective etc. le aleg din lexicul care se va discuta la lecţie sau în legătură cu o regulă gramaticală predată.

În clasa a IX-a cer adeseori elevilor să întocmească propoziţii în care acelaşi substantiv însoţit de adjectiv să se afle în cazul acuzativ, în cazul prepoziţional sau instrumental dat fiind faptul că aceste cazuri se pot construi cu aceleaşi prepoziţii în funcţie de sensul verbului (mişcare sau stare pe loc). De exemplu, „Mî sidim za stolom“, „Mî sadimsea za stol“ (Noi stăm la masă, Noi ne aşezăm la masă), sau „Mî idiom v les“, „Mî bîli v lesu“ „Mî citali o lese“ (Noi mergem îm pădure, Noi am fost în pădure, Noi am citit despre pădure) spre a sublinia că, chiar la acelaşi substantiv, cazul prepoziţional poate avea terminaţiile „*e*“ sau „*u*“ în funcţie de prepoziţie.

Tot în clasa a IX-a, unde se studiază funcţiile cazurilor, cer elevilor la lucrările fulger să dea exemple de întrebuinţări diferite ale prepoziţiilor „*s*“, „*v*“, „*na*“, cu care se construiesc atît instrumentalul cît şi genitivul, acuzativul sau prepoziţionalul.

Alte ori la lucrarea-fulger dau una sau două scurte întrebări sau cer să se facă mici traduceri din limba romînă în limba rusă.

Bineînţeles toate aceste lucrări sînt cercetate de către mine, iar observaţiile pe care le am de făcut — comunicate elevilor. Ele mi-au ajutat mult în muncă. În primul rînd au redus timpii morţi ai elevilor în „momentul organizatoric“ al lecţiei. În al doilea rînd, i-au obişnuit pe şcolari cu munca individuală şi am creat în rîndurile lor o atmosferă prielnică desfăşurării ulterioare a orei de curs. De asemenea, dacă sînt date cu chibzuinţă, aceste lucrări trezesc un interes deosebit în clasă.

Rezultatele bune obţinute pe primul trimestru al acestui an, mai bune decît cele din anul trecut, sînt şi o urmare firească a folosirii acestei forme de control asupra muncii elevilor.

Prof. I. URBANOVICI
Şcoala medie „Gh. Şincai“ Bucureşti

La cercurile pedagogice ale profesorilor de agricultură

În scopul de a ridica nivelul pregătirii agrozootehnice a elevilor din mediul rural aşa încît să corespundă cerinţelor agriculturii noastre socialiste, Ministerul Învăţămîntului a cerut secţiilor de învăţămînt să acorde o atenţie deosebită bunei funcţionări a cercurilor pedagogice ale profesorilor de agricultură, cercuri care se organizează separat acolo unde numărul cadrelor didactice de specialitate este mai mare de 6. Acolo unde numărul acestor cadre didactice este mai mic, ele vor face parte din cercurile profesorilor de ştiinţe naturale. Este neindicată participarea profesorilor de agricultură la cercurile pedagogice de geografie, chimie etc., deoarece aceasta nu permite dezbaterea mai largă a problemelor agriculturii, nu dă posibilitatea să se acorde atenţia necesară predării lor la un nivel corespunzător.

În cadrul cercurilor pedagogice de agricultură este bine să fie prezentate referate, comunicări, să se organizeze lecţii practice. Este indicat totodată să fie invitaţi agronomi şi alţi specialişti din agricultură care să facă în faţa profesorilor expuneri privind problemele cele mai importante prevăzute de programele şcolare.

În şedinţa cercului pedagogic din luna ianuarie este necesar să se dezbată, pe baza unui scurt referat, rezultatele obţinute în predare în primul trimestru al anului şcolar 1962-1963. Se recomandă ca dezbaterile din cercul pedagogic să fie axate pe problemele privitoare la aplicarea programei şcolare de agricultură, la folosirea manualelor, la organizarea lucrărilor practice şi la utilizarea materialului didactic.

În ceea ce priveşte aplicarea programei se recomandă să se analizeze modul de folosire a acesteia în trimestrul I, adaptarea ei la condiţiile locale (problema predării diferenţiate), precum şi eşalonarea şi planificarea parcurgerii programei în trimestrele II şi III în funcţie de condiţiile naturale şi economice locale.

În legătură cu folosirea manualelor de agricultură este bine să se analizeze în ce măsură asigură ele însuşirea temeinică şi sistematică a cunoştinţelor de agricultură de către elevi.

Privitor la lucrările practice agricole se recomandă să se analizeze cum s-au realizat prevederile programei în legătură cu efectuarea acestor lucrări în cursul trimestrului, alegerea activităţilor practice agricole în funcţie de condiţiile specifice locale şi de anotimp (lucrările de iarnă), colaborarea dintre şcoală şi G.A.C. sau G.A.S., alegerea terenului de aplicaţii practice, planul de activitate şi organizarea muncii elevilor, cum s-a folosit ajutorul primit din partea specialiştilor din unitatea agricolă socialistă respectivă, precum şi organizarea, desfăşurarea şi rezultatele practicii continue în producţie.

În legătură cu materialul didactic este bine ca discuţiile să se oprească asupra folosirii materialului didactic existent, asupra confecţionării de material didactic cu posibilităţi locale şi să se facă propuneri de material didactic care să fie confecţionat pe plan central.

De asemenea, este bine să se discute orice alte aspecte legate de predarea agriculturii în şcolile raionului, dificultăţile întîmpinate, lipsurile semnalate, făcîndu-se propuneri concrete privind îmbunătăţirea predării acestui obiect.

În vederea orientării profesorilor în aplicarea diferenţiată a programelor se recomandă ca la şedinţa cercului pedagogic din luna ianuarie să fie invitat un specialist, membru al consiliului agricol raional, care să ţină o expunere privitoare la principalele sarcini ale agriculturii în raionul respectiv pentru anul 1963, arătînd şi cele mai indicate metode de realizare a lor.

Cum ne cunoaştem elevii

Se ştie că unul din factorii esenţiali pentru a obţine succese în munca instructiv-educativă este cunoaşterea clasei în ansamblu şi a fiecărui elev în parte.

La baza acestei cunoaşteri stă observaţia atentă şi stăruitoare. Profesorul, şi mai cu seamă diriginţele, este chemat să cunoască nu numai condiţiile de trai ale elevilor şi relaţiile lor cu ceilalţi oameni, dar şi gîndurile şi sentimentele lor. Astfel el va putea exercita o influenţă pozitivă asupra caracterului în formare al elevilor, va avea posibilitatea ca, bizuindu-se pe însuşirile lor bune şi pornind de la acestea, să înlăture deprinderile negative, să asigure dezvoltarea armonioasă a copiilor.

În caietul meu de observaţii asupra elevilor, sub numele unuia erau aglomerate destul de multe lipsuri : „Are absenţe nemotivate, întîrzieri, vine nepregătit la lecţii, A încercat să copieze la teză. E impulsiv, violent, e distrat în timpul orelor. Se plimbă mult pe stradă. Consideră că profesorii sînt porniţi împotriva lui". În caiet erau trecute şi unele din cauzele lipsurilor — faptul că nu era supravegheat în familie, că a fost mereu pedepsit şi niciodată lăudat şi de aceea şi-a pierdut încrederea în sine, că are prieteni nepotriviţi.

Mi-am dat seama că, pentru a-l îndrepta pe acest elev, trebuie să mă apropii de el, să-l laud de cîte ori voi găsi momentul prielnic pentru a-i reda încrederea în sine şi tot pentru aceasta să-i cer ajutor în rezolvarea unor sarcini ale clasei.

Într-una din zile i-am cerut să se ocupe de abonamente. A încercat să spună că pe el nu-l ascultă elevii, că nu crede să poată duce la bun sfîrşit această sarcină. Mi-am exprimat nedumerirea că mă refuză. Am făcut chiar o glumă pe seama faptului că la munca voluntară scotea cîte două rînduri de porumb mai mult decît colegii lui, iar pentru abonamente nu poate să scoată două vorbe. Reacţia a fost imediată. A făgăduit că va încerca, apoi şi-a dus la bun sfîrşit sarcina.

Cînd l-am vizitat acasă l-am găsit tăind lemne. Ştiam că o iubeşte mult pe mama lui, care era bolnavă şi că vrea s-o ajute. La plecare m-a condus pînă la poartă. I-am spus, atunci cînd m-am despărţit de el : „Ce mamă bună ai şi cît de mult ţine la tine! Ai s-o bucuri tare mult dacă ai să ajungi inginer agronom, aşa cum visezi".

După ce m-am apropiat astfel mai mult de el şi am avut siguranţa că nu priveşte spusele mele ca o dăscăleală rece, ci ca un sfat prietenesc, am discutat de cîteva ori cu dînsul asigurîndu-l că ar putea să obţină note din ce în ce mai bune dacă s-ar plimba mai puţin şi ar învăţa mai mult. Rezultatul a fost cel scontat. A promovat clasa, iar la unele materii a obţinut chiar note de 8 şi 9.

Cu totul altfel a trebuit să procedez cu un alt elev al meu. Acesta era un băiat inteligent, cu multă putere de muncă. În anii anteriori avusese note bune. La începutul anului trecut am observat însă la el o totală delăsare. Se împrietenise cu un băiat cu care îşi pierdea timpul şi nu mai învăţa. De două ori a plecat din internat neînvoit. Observam că începe să-i displeacă pe colegii lui, numindu-i tocilari.

Am încercat să discut cu el, dar la început nu am obţinut vreun rezultat. Cum era necesar să-i combat îngîmfarea, aerele de superioritate, mi-am exprimat nemulţumirea că ia note proaste deşi se crede foarte inteligent. L-am pus în faţa următoarei dileme : ori este inteligent — şi atunci cum se explică apariţia notelor de 4 în catalog, ori merită notele 4 — şi atunci de ce se crede mai inteligent ca toată clasa ? Aceasta l-a pus pe gînduri. Mi-a răspuns peste cîteva zile că notele de 4 se datoresc faptului că nu s-a străduit să fie atent la lecţii şi nu-şi face temele, că ar putea să înveţe tot aşa de bine ca în anii trecuţi dacă va fi ajutat să-şi lichideze rămînerile în urmă. L-am ajutat în această privinţă — şi eu şi colegii lui — şi aceasta l-a făcut să-şi părăsească îngîmfarea. La sfîrşitul anului şcolar a obţinut media 8,13 iar la purtare 10.

Şi iată un alt caz. De data aceasta este vorba de o elevă inteligentă şi muncitoare, mereu printre primii din clasă, dar egoistă, nevoind să-şi ajute colegii mai slabi. Spunea că şi-ar pierde timpul în care trebuie să înveţe ea însăşi.

Urmărind-o de aproape, am văzut că nu era vorba de problema timpului, ci de o serie întreagă de alte lucruri, care arătau o atitudine nesănătoasă faţă de colectiv. Dacă se întîmpla ca ei să nu-i iasă rezultatul la o problemă de matematică, unde e mai puţin pregătită, cerea colegilor mai buni să-i arate unde a greşit. Credea că e normal să fie ajutată. Dacă în schimb era rugată de vreun elev mai slab să-l ajute la franceză sau latină, unde e cea mai bună, răspundea scurt : „Să-şi înveţe fiecare, că nu sînt profesoara voastră".

Analizînd cauzele care au dus la această situaţie am descoperit că de vină nu era atît eleva, cît tatăl ei care îi imprima prin sfaturile sale o asemenea comportare. Tatăl o făcuse să creadă că în clasă se dă o luptă între elevi, că ea trebuie să înveţe cît poate de la alţii, dar nimeni de la ea, aşa că să rămînă prima.

Am discutat cu acest părinte, explicîndu-i consecinţele unei asemenea concepţii. Am reuşit să-l conving şi am stabilit apoi o linie comună pentru a înlătura egoismul din comportarea fiicei lui. În ultima parte a anului eleva şi-a schimbat mult atitudinea.

Elevii cu care lucrăm sînt fiinţe vii, cu gîndurile şi sentimentele lor. Calităţile ca şi lipsurile în conduita lor sînt adesea rezultatul unor împrejurări pe care profesorul trebuie neapărat să le cunoască, deoarece altfel poate greşi. În acest sens este foarte ilustrativ cazul uneia din elevele mele, care a fost crescută de părinţi adoptivi de la vîrsta de două luni, fără ca ea să ştie acest lucru. Anul trecut a descoperit actul prin care a fost adoptată. În sufletul ei s-a produs o adevărată catastrofă. A început să se creadă nenorocită, să i se pară că mama ei nu ţine la ea. Situaţia ei la învăţătură a început să devină din ce în ce mai alarmantă. Neştiind cauzele care au adus-o aici şi observînd că eleva e mereu neatentă în ore, că mama ei se plînge că răspunde urît, am pus-o în discuţia clasei. Vizitîndu-i familia şi aflînd cauzele comportării ei mi-am dat seama că am procedat greşit. În loc să mă apropii cu căldură de această elevă, în loc să caut s-o înţeleg şi s-o simt, am criticat-o aspru.

Am început atunci să discut cu ea despre situaţia ei în familie. I-am dat numeroase exemple de cazuri asemănătoare. I-am arătat că adevărata ei mamă este cea care a crescut-o, care munceşte pentru ea ca să înveţe carte. Am adăugat că mama ei o iubeşte mult şi e îndurerată de atitudinea ei. Pe de altă parte am discutat cu mama, sfătuind-o să-i arate şi mai multă dragoste. Situaţia s-a schimbat mult şi s-a oglindit şi în rezultatele la învăţătură. Eleva, care devenise corigentă la 5 materii, şi-a îmbunătăţit în mare parte situaţia.

Cazul acesta mi-a demonstrat ce mare importanţă are analiza temeinică a împrejurărilor care determină o anumită comportare a elevilor. Nu putem lua măsuri pentru îndreptarea unei situaţii pînă nu cunoaştem în amănunt cauzele ei. Altfel riscăm să obţinem rezultate contrare celor dorite. Iar măsurile pe care le luăm trebuie aplicate în funcţie de particularităţile individuale ale elevilor. Nu este bine, de exemplu, să pedepsim prea des un elev care are o impresie proastă despre sine, pentru că nu l-am ajuta cu nimic, după cum nu trebuie lăudat prea mult un elev care are o impresie prea bună despre el.

Desigur că, avem datoria să cunoaştem pe fiecare elev în parte, să ne ocupăm de fiecare dintre ei, dar nu trebuie să pierdem din vedere întregul colectiv al clasei. Sîntem chemaţi să cunoaştem particularităţile colectivului de elevi pe care îl îndrumăm, să ştim să înlăturăm cauzele care duc la apariţia diferitelor situaţii negative, să încurajăm ceea ce este pozitiv. De multe ori i-am găsit pe elevi gălăgioşi şi am însemnat acest lucru în condică. Într-una din zile — care a urmat unei discuţii mai serioase cu ei — i-am găsit aşteptîndu-mă într-o linişte desăvîrşită. De data aceasta, am notat în condică faptul că elevii şi-au îndreptat atitudinea greşită pe care o avuseseră. Asupra lor această însemnare a avut o mare influenţă fiindcă de atunci îi găsesc mereu ordonaţi.

Profesorul are azi o sarcină înaltă. El educă pe cei care vor munci pentru desăvîrşirea construcţiei socialismului, pentru construirea societăţii comuniste. De aceea e necesar să folosim în munca noastră măsuri pătrunse de spiritul umanismului socialist, să îmbinăm o exigenţă permanentă cu o caldă înţelegere faţă de elevi.

Prof. DOINA MACARIE
Şcoala medie din Cernavodă

Cu grijă şi răbdare

Prin firea lor, copiii sînt atraşi de faptele deosebite. În munca noastră este necesar să ţinem seama de aceasta.

Fiecare am avut ocazia, de pildă, să întreprindem cu şcolarii acţiuni de sădire a puieţilor. Dacă ne limităm doar să spunem copiilor că trebuie să mergem la sădit puieţi, ei — să recunoaştem — nu vor simţi o prea mare plăcere. Dar dacă vom căuta să-i impresionăm, arătîndu-le că peste cîţiva ani pe locul acela se va înălţa mîndră o pădure cu păsări şi arbori falnici, oferind răcoare călătorilor în clipe de popas şi sporind avuţia ţării, copiii se vor simţi mult mai atraşi de munca pe care îi chemăm s-o îndeplinească şi o vor face cu plăcere.

Activităţile pot fi atractive numai atunci cînd îi ajutăm pe copii să le descopere frumuseţea. În tot timpul acţiunii organizate trebuie să avem în vedere acestea. Îmi amintesc de o excursie organizată cu elevii mei. În împrejurimile localităţii noastre erau nişte dărîmături care purtau numele de cetate şi se zice că datează din timpuri mai vechi. Sub cetate, la cîţiva kilometri, curgea domol Someşul, martorul multor evenimente petrecute pe aceste meleaguri. Excursia avea chiar tema „Pe urmele înaintaşilor noştri". Tema i-a atras foarte mult pe copii. Ajungînd la cetate, am povestit despre faptele de vitejie ale înaintaşilor, atrăgînd mereu atenţia asupra semnificaţiei ruinelor. Am început apoi să cercetăm cetatea, stimulînd mereu curiozitatea celor mici. După masă ne-am făcut cobibe din crengi în apropiere, iar seara, fiecare colibă avea focul ei, aprins „după obiceiul strămoşilor" cum susţineau unii copii. Excursia a rămas adînc întipărită în mintea elevilor.

Totul trebuie să decurgă firesc, dar aceasta nu înseamnă că putem renunţa la o bună organizare. În programul de activitate al detaşamentului clasei se prevăzuse o seară de basm. Am pornit cu detaşamentul într-o plimbare, zice-se după flori, şi am ajuns ca „din întîmplare" la marginea unei păduri. Dintre tufe au răsărit deodată doi pitici costumaţi ca-n poveste, care ne-au invitat să mergem cu ei în împărăţia basmelor. Am pornit pe o cărare pînă într-o poieniţă unde, în jurul unui foc, ne aşteptau Albă ca Zăpada, Moş Gerilă, Baba Cloanţa şi alte personaje din basm. Acolo, lîngă foc, au început să se depene frumoase basme populare. Bineînţeles, toate personajele din basm erau pionieri deghizaţi din timp, dar atît de bine încît n-au fost recunoscuţi decît tîrziu. La seara noastră de basm au participat şi ceilalţi elevi din şcoală. Cred că sînteţi de acord cu mine că o astfel de seară lasă impresii adînci în sufletul copiilor.

Cu grijă şi răbdare se pot organiza multe acţiuni care să placă celor mici, care să aibă asupra lor o puternică influenţă educativă.

Înv. LIVIU SUCIU
comuna Gîlgău, raionul Dej

Uite-l pe Moş Gerilă !...

Răspuns unei tinere colege

O tînără absolventă a facultăţii de filologie din Bucureşti, care a fost numită în acest an profesoară la o şcoală medie de cultură generală dintr-un mic oraş împărtăşea, într-o scrisoare, cîteva din gîndurile şi preocupările sale. Din lunga scrisoare poate fi reţinută, în principal, următoarea întrebare : ce trebuie să faci, cum trebuie să procedezi ca să-ţi asiguri prestigiul în faţa elevilor ?

Deoarece întrebările puse preocupă, firesc, pe toţi tinerii învăţători şi profesori, ne-am adresat tovarăşei Ana Colţan, profesoară fruntaşă, rugînd-o să răspundă la scrisoarea tinerei sale colege. Publicăm mai jos acest răspuns.

★

Draga mea,

Nu te cunosc, dar din rîndurile dumitale mi-am dat seama că te-ai pregătit conştiincios pentru nobila noastră muncă. În anii studenţiei ţi-ai asigurat ca zestre cunoştinţe bogate. Ştiu sigur că ai visat de multe ori la ziua cînd vei preda prima lecţie. Şi, iată că nu de mult această zi a sosit.

Frămîntările dumitale, draga mea colegă, îmi mină gîndurile cu un sfert de veac în urmă, cînd am luat şi eu primul contact cu şcoala. Nu-ţi voi povesti odiseea obţinerii unui post în învăţămînt pe vremea aceea, cînd facultăţile pregăteau şomeri cu diplomă. Cînd, cu chiu, cu vai, obţineai o catedră prin vreun colţ de ţară, aşa cum am obţinut-o eu la Haţeg, te năpădea sentimentul dezolării. O mentalitate osificată îi oprea pe unii dintre vechii dascăli să-şi împărtăşească ceva din experienţa lor, iar tinerii se sfiau să întrebe de teamă de a nu fi socotiţi ignoranţi, incapabili. În consecinţă, a trebuit să ne descurcăm singuri.

Azi, dumneata ai la dispoziţie (ca şi toţi învăţătorii şi profesorii, de altfel) forme de îndrumare valoroase : comisii metodice, o literatură de specialitate bogată, eşti înconjurată de oameni cu o mentalitate nouă, tovărăşească, gata să te ajute oricînd.

Dar să mă întorc la întrebare. Desigur nu pot şi nu vreau să dau reţete. Nici n-am să-ţi spun lucruri noi pe care nu le-a mai spus nimeni încă. Dar cei 25 de ani de activitate la catedră, de muncă cu elevii, m-au făcut să-mi dau seama de cîteva adevăruri. Te sfătuiesc, în primul rînd, să nu crezi că în anii de studii ai învăţat totul. Ca să te descurci încă de pe acum în clasă, ca să-ţi creezi prestigiul despre care scrii, adînceşte, zi de zi, problemele de specialitate şi de metodică. Reîmprospătează-ţi şi îmbogăţeşte-ţi cunoştinţele prin lectură sistematică, consecventă. Un profesor de literatură, ca de altfel profesorii de orice altă materie, trebuie să fie la curent cu ce e nou în librării, în publicaţiile din specialitatea sa.

În anii de după eliberare mi-am dat seama că pregătirea noastră profesională nu poate fi completă fără cunoaşterea aprofundată a învăţăturii marxist-leniniste, care-ţi asigură un orizont indispensabil în interpretarea ştiinţifică a fenomenelor din natură şi societate, care-ţi luminează principiile pedagogice ; un cadru didactic bine pregătit îşi însuşeşte temeinic politica partidului nostru pusă în slujba desăvîrşirii construcţiei socialiste. Mai mult. Pentru a fi un bun profesor e nevoie să înţelegi frumuseţea rapsodiilor lui George Enescu, să ştii ce înseamnă un proces siderurgic, să ştii ce e cibernetica, să înţelegi minunea puterii creatoare a omului, ş.a.m.d.

Am aflat din scrisoarea dumitale că predai la clasele mai mari şi că te întrebi cum trebuie să te comporţi faţă de elevii de care nu te despart decît cîţiva ani. E o întrebare pe care mi-am pus-o şi eu cîndva, în urmă. Şi am ajuns la concluzia că tinereţea este pentru orice profesor un atu care îl ajută să înţeleagă mai uşor felul cum gîndesc elevii săi, poate să le devină mai uşor un sfătuitor, un prieten mai mare. Desigur, se poate întîmpla ca vreunul din elevii dumitale sau cineva dintre părinţi să considere tinereţea dumitale un minus. Ce argumente poţi avea împotriva acestor păreri ? În nici un caz nu te sfătuiesc să ripostezi ţinînd „predici" moralizatoare, ci să te impui printr-o atitudine demnă de profesor care ştie să răspundă oricăror întrebări „ieşite din comun" în legătură cu lecţia zilei ori cu evenimentele sociale. Să ştii ! Să înveţi mereu : Astfel, se vor adăuga mereu elemente de prestigiu în personalitatea dumitale şi va spori mereu stima elevilor. Iar stima aceasta va atrage şi pe a părinţilor lor.

Să nu uiţi, draga mea, că scopul principal al şcolii noastre este făurirea omului nou, cu un profil etic superior, constructorul celei mai înaintate orînduiri sociale. Tu, profesor, îndrumător în cei mai fragezi ani ai existenţei lui, trebuie să-i serveşti de exemplu prin felul tău de a fi în munca la catedră şi în activitatea obştească. Nu neglija nici unele probleme care în aparenţă ar putea fi de amănunt ; ele pot avea un mare efect educativ. Prezintă-te întotdeauna în faţa elevilor într-o ţinută îngrijită. Fii dreaptă şi consecventă în atitudine, pentru că astfel vei cîştiga încrederea elevului, care va recunoaşte în dumneata omul adevărat, pedagogul care-l ajută şi-l poate preţui just ; vorbeşte-i cald, prietenesc şi respectă-i demnitatea umană. Vocabularul profesorului să-i fie exemplu vrednic de urmat. Toate acestea la un loc vor face ca elevii să vadă în dumneata nu o tînără oarecare, ci profesorul lor.

Iată doar cîteva sugestii pe care le-am împletit cu cîteva aduceri aminte. Dar, înainte de a încheia, vreau să te întreb şi eu ceva : iubeşti copiii ?, ai pasiunea profesiunii pe care ţi-ai ales-o ?, ţi-e dragă şcoala ? Dacă da, atunci izbînda îţi este asigurată.

Te îmbrăţişează cu drag.

Prof. ANA COLŢAN
Şcoala medie „Gh. Şincai"-Bucureşti

ÎN VACANȚĂ

Pentru pionierii și școlarii din întreaga țară, zilele vacanței de iarnă aduc și în anul acesta un șir întreg de bucurii și surprize.

În prima zi de vacanță, la Palatul pionierilor din Capitală, peste 700 de pionieri și școlari au participat la deschiderea tradiționalului carnaval al pionierilor. Împodobit în mii de culori și lumini, Palatul pionierilor își primește cu drag veselii oaspeți care petrec aici zilele minunate ale vacanței de iarnă. Cîntecele populare interpretate de artiști ai ansamblului folcloric al Sfatului popular al Capitalei, momentele vesele, concursurile „Ce știți despre Republica Populară Romînă, patria noastră scumpă ?" și „Ce știți despre Cosmos ?" sînt doar cîteva din momentele bogatului program oferit aici copiilor.

Interesante acțiuni de vacanță s-au organizat și la Casele de cultură ale tineretului. În raionul 30 Decembrie, de exemplu, pionierii și școlarii au participat la festivitatea cultural-artistică susținută de formațiile artistice de amatori în cinstea celei de a 15-a aniversări a R.P. Romîne. În raionul 1 Mai prima filă a repertoriului vacanței s-a deschis cu sărbătorirea majoratului elevilor. Cu acest prilej colectivul artistic al Școlii medii nr. 39 a prezentat montajul literar-muzical „Te slăvim, Partid iubit", după care a urmat o frumoasă reuniune tovărășească.

Din primele zile de vacanță elevii din întreaga Capitală s-au îndreptat spre sălile de spectacole, spre terenurile de sport sau cluburi. Colectivul Teatrului pentru tineret și copii prezintă micilor spectatori piesele „Emil și detectivii", „Foștii copii" etc. Și „Țăndărică", vechiul prieten al copiilor, este nelipsit dintre surprizele vacanței pe care le-a pregătit pentru spectatorii săi Teatrul de păpuși „Țîndărică" din Capitală. Pentru micii telespectatori s-au organizat programe atractive, printre care amintim întîlnirea cu „Harap alb", prezentarea piesei „Rochița cu figuri" și altele.

Ușori și grațioși ca fulgii de nea care cad pe oglinda de gheață, la patinoarul artificial „23 August" elevii virtuoși ai patinajului artistic își demonstrează cu bucurie măiestria sportivă.

...Și peronul Gării de Nord este martorul veseliei din fiecare zi de vacanță. Cei peste 1 000 de elevi de la Școala sportivă de elevi nr. 2, de la Școala medie „I. L. Caragiale", de la Grupul școlar al uzinelor „23 August", de la Școala de 8 ani nr. 169 și multe alte școli din Capitală sînt numai o parte din pionierii și școlarii care-și petrec vacanța pe Valea Prahovei. În taberele care și-au primit de curînd oaspeții, ei participă la competiții sportive cu schiurile și săniuțele, fac excursii sau vizite la întreprinderile din Sinaia, Bușteni, Brașov, organizează seri distractive, concursuri „Cine știe cîștigă" sau reuniuni tovărășești.

Numeroase pregătiri s-au făcut și în regiunea Suceava pentru a se organiza în bune condițiuni vacanța elevilor. Într-unul din cele mai noi cartiere ale Sucevei s-a amenajat orășelul copiilor. Orășele ale copiilor s-au mai amenajat și la Vatra Dornei, Rădăuți, Fălticeni, Botoșani etc. La mai multe cinematografe din regiune se organizează „Festivalul filmului pentru copii". Cluburile au fost și ele amenajate, deschizîndu-și activitatea din timpul vacanței cu manifestările culturale și sportive închinate celei de a 15-a aniversări a Republicii. La casele de copii au loc tradiționale carnavaluri, în timp ce pîrtiile de schi și patinoarele cunosc o deosebită animație.

Și toate acestea nu sînt decît o parte din activitatea bogată a vacanței de iarnă a elevilor din acest an.

M. V.

ȘTIRI

Pentru a completa cunoștințele de istorie ale elevilor, numeroși învățători și profesori din orașul și raionul Slatina organizează cu ei vizite la muzeul local de istorie. De exemplu, elevii clasei a IV-a de la Școala de 8 ani nr. 2 din orașul Slatina și-au completat la muzeu, sub conducerea învățătorului lor, cunoștințele privitoare la orînduirea comunei primitive pe teritoriul patriei noastre. Colegii lor din clasa a IV-a de la Școala de 8 ani „23 August" au cercetat la muzeu, de asemenea sub îndrumarea învățătoarei lor, exponate care ilustrează viața Daciei sub stăpînirea romană și migrațiunea popoarelor.

Ca urmare a colaborării strînse între cadrele didactice și personalul științific al muzeului, vizitele cu elevii la muzeu își ating pe deplin scopul.

Prof. GH. MATACHE

★

Ținînd seama de larga aplicabilitate a tehnicii fotografice în învățămînt conducerea I.P.C.D.-Cluj a organizat cursuri de inițiere foto pentru profesorii de fizică și chimie. Cursanții au fost inițiați atît în regulile fotografiei propriu-zise, cît și în tehnica prelucrării materialelor fotosensibile.

Profesorii care au urmat cursul vor putea organiza la rîndul lor, în școlile unde funcționează cercuri foto. Pe lîngă inițierea elevilor în tehnica fotografică, aceste cercuri vor contribui la înzestrarea școlilor cu materiale demonstrative utile, ca de pildă fotografii ale unor plante în diferite faze ale procesului de creștere, fotografii reprezentînd obiective economice din țara noastră, imagini noi din orașele și satele patriei, priveliști din natură etc.

OLGA KUN
și MAGDA VARGHA
Cluj

În toate raioanele țării se construiesc numeroase localuri noi de școală.

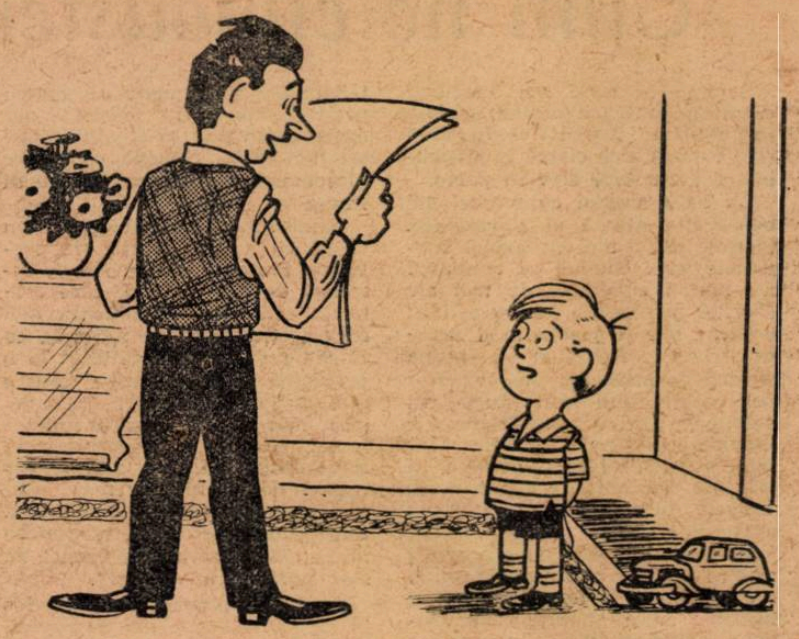

— Poți să-mi spui, Dănuț, cîte școli noi s-au construit în raionul nostru ?

— Vai, tăticule, nu știu să număr atît.

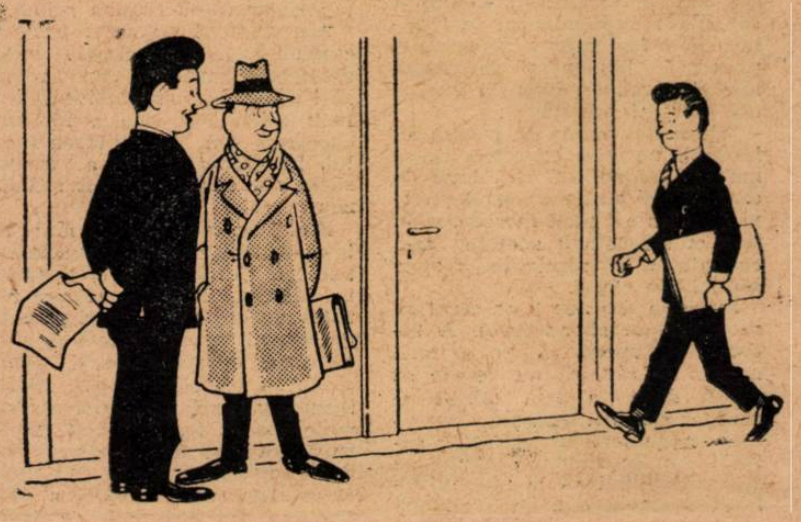

— Uite un profesor de „gradul doi".

— Adică un pedagog „clasa întîi".

Mulți profesori îndeplinesc funcția de instructori voluntari pe lîngă căminele culturale.

— Îi învață să joace teatru ?

— Da, profesorul ăsta își cunoaște bine rolul.

Competiții sportive închinate aniversării Republicii

În carnetul activităților sportive de vacanță ale elevilor figurează în primul rînd competițiile închinate celei de a 15-a aniversări a Republicii noastre Populare.

În Capitală, la Școala medie „Aurel Vlaicu" este în curs de desfășurare o mare competiție de volei la care participă reprezentativele claselor a XI-a. Competiția este organizată sistem turneu, cîștigătoarea urmînd să fie cunoscută în preziua reînceperii cursurilor.

La Școala de 8 ani „Ștefan Plavăț" s-au organizat, în cinstea aniversării Republicii, două competiții — una de volei și alta de handbal — cu participarea elevilor din clasele a VII-a. În cinstea aceluiași eveniment, șahiștii participă la întrecerile din cadrul „Cupei orașului București", mai întîi în concursurile pe clase și ulterior în cel pe școală.

Școala medie „Nicolae Bălcescu" organizează, în întîmpinarea aniversării Republicii, o „zi sportivă" în cadrul căreia vor avea loc întreceri de baschet, volei, șah, tenis de masă între reprezentativele școlii și selecționatele Școlii medii nr. 36. O întrecere bine venită, ale cărei rezultate vor conta și în Spartachiada de iarnă a tineretului, aflată în plină desfășurare în întreaga țară.

Peste 700 de reprezentanți ai celor două școli sportive de elevi din Capitală, aflați în prezent în diferite stațiuni turistice de pe Valea Prahovei (Sinaia, Poiana Țapului, Predeal) și la cîteva cabane din masivul Bucegi (Piatra Arsă, Vîrful cu Dor), susțin întîlniri bilaterale închinate Republicii. Este vorba de concursuri sportive la schi, săniuțe etc. De asemenea, se va organiza și un concurs „Cine știe cîștigă" cu tema „Dezvoltarea sportului școlar din țara noastră în anii Republicii".

Și în alte școli de pe cuprinsul țării competițiile sportive închinate sărbătorii de la 30 Decembrie se desfășoară din plin. La Sf. Gheorghe, elevii Școlii profesionale textile de pe lîngă uzinele „Gh. Doja" participă la concursuri de volei și șah. O acțiune similară are loc și în două școli din Tg. Mureș, școlile medii „Bolyai Farcaș" și „Al. Papiu Ilarian".

Elevii de la Școala medie nr. 13 din Cluj, școală cu program special de educație fizică, sînt prezenți în aceste zile de vacanță în diferite întreceri sportive organizate la volei, baschet, gimnastică și handbal în 7, în timp ce colegii lor de la școala „Ady-Șincai" au prilejul să facă din nou dovada măiestriei lor la volei, cu prilejul unei competiții la care participă selecționate ale claselor IX—XI.

La Petroșeni, elevii secțiilor de handbal în 7 și gimnastică ale Școlii sportive de elevi și iubitorii de baschet de la Școala medie nr. 1 și de la școlile de 8 ani își măsoară talentul cu prilejul unor întreceri care stîrnesc mult interes în rîndurile tineretului din localitate.

Cu interes este urmărită și competiția de la Dej, dotată cu cupa „A 15-a aniversare a R.P.R.". În cadrul ei, reprezentativele asociației sportive „Știința" a școlii medii din localitate se întrec la volei, schi, popice și tenis de masă.

Pe malul Dunării, la Brăila, elevii școlii agricole participă — cu mari șanse de a se clasa pe primul loc — la o mare competiție de volei organizată de Consiliul orășenesc U.C.F.S., iar la Galați asociația sportivă a grupului școlar siderurgic ia parte la o competiție de șah, tenis de masă, gimnastică, lupte, cros.

Am amintit în rîndurile de mai sus doar cîteva dintre competițiile sportive la care participă în aceste zile elevii școlilor noastre, competiții închinate marii sărbători de la 30 Decembrie. Însuflețirea cu care iau parte elevii la întreceri este o dovadă a dragostei lor față de partid, față de regimul democrat-popular, care le-a făurit o viață luminoasă și le-a dat posibilitatea să-și vadă împlinite și cele mai înaripate visuri.

T. STAMA

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista NATURA, nr. 6, noiembrie—decembrie 1962

În sumar :

I. T. Tarnavschi : A IV-a Consfătuire de geobotanică (în Banat) a Societății de Șt. Naturale și Geografie din R.P.R.

D. Gr. Constantinescu : Realizări în studiul și valorificarea plantelor medicinale din R. P. Română.

G. Bujoreanu și colab. : Contribuții la cunoașterea speciilor de Galinsoga parviflora Cav. și G. quadriradiata Ruiz et Pav.

Șt. Gyurko S. Szabo : Evoluția aparatului digestiv la vertebrate.

M. Paucă : Regulile internaționale de nomenclatură zoologică și botanică.

N. Șarpe : Despre cerințele agrotehnice ale porumbului dublu hibrid.

Gr. Mihăescu : Biologia și cultura piersicului.

D. Costache : Recunoașterea principalelor plante de cultură.

M. Nistor : Pregătirea răsadnițelor în vederea obținerii răsadurilor de legume pentru culturile timpurii.

Fl. Lupescu : Recunoașterea pomilor în timpul iernii.

D. Munteanu : Probleme privind protecția păsărilor în R.P.R.

V. Dumitru : Experiențe efectuate la Stațiunea micilor naturaliști a Palatului pionierilor din București.

Documentare, Recenzii, Noutăți, Calendar, Din activitatea S.S.N.G.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii voluntari din unitățile de învățămînt. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.